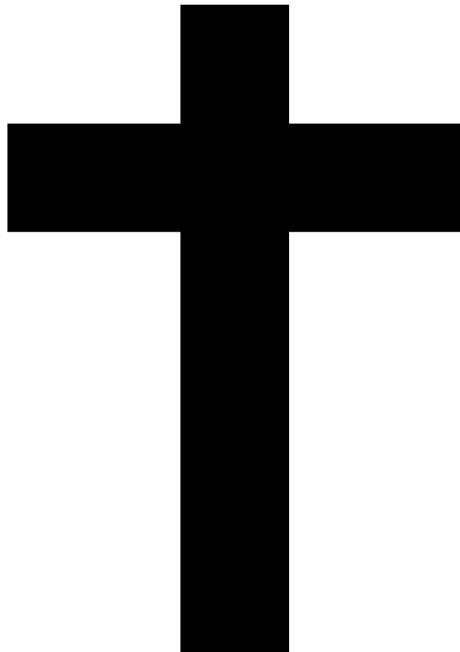

Re ūhâimana u'âsi
mono zadawa wasu'u

New Testament in Xavânte (BR:xav:Xavânte)

**'Re Íhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavânte (BR:xav:Xavânte)**

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavânte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavânte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavânte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 29 Jan 2022

744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c

Contents

MATEUSI	1
MARCUSI	94
RUCASI	144
ZUWĀ	228
ATUSI	290
ROMANŪ	368
1 CORĪTU	413
2 TORĪTU	460
Darasiza	487
ÉPEZU	501
PIRIPU	513
TOROSU	524
1 TESARONITA	534
2 TESARONITA	543
1 TIMOTIU	548
2 TIMOTIU	558
TITU	565
PIREMO	569
EBREUSI	571
TI'ADU	604
1 PEDRU	614
2 PEDRU	625
1 ZUWĀ	631
2 ZUWĀ	642
3 ZUWĀ	644
ZUDASI	646
Apocaripsci	650

Mateusi Zezu Cristuhu wasu'uwē na Mateusi te te āma īrob'ui'érézé Ībaihâ wasu'uzé

Zezusihî siré 're īnomro mono norî siré hâ aibâ hâ te 're hâimana, Mateusi na īisi hâ, Réwi na īisi hâiba amo hâ. Ta hâ ma tô ã ībaihâ na hâ dama rob'ui'éré, 'Re īhâimana u'âsi mono te te tâma īwaihu'uzéb zarina. Zezusihî siré 're morî õ ré hâ, rob'uiprazé hâ ma tô te te dawi 're a'ubumro, danhib'apito ma. Zezusihî āma ma tô rob'ui'éré, 'Re īhâimana u'âsi mono te te īpisutu na Danho'reptui'wa da. Āne na rob'ui'éré 'rata 'wa norî hâ te te āma 're īrob'ui'éré za'ra mono zéb zarina, sena na da te 're waihu'u za'ra mono da, ma tô āma rob'ui'éré, Mateusi hâ. Ma tô duré sima w , te te dama waihu'u pese da, Zezusihî tô sena zudezu norî nhib'apito na hâ, duré tô òh  zô si 're īsimipari za'ra mono na hâ.

Zezu Cristuhu hi'rata norî za'ratazé Rucasi 3.23-38

¹ Æ hâ rob'ui'éré hâ Zezu Cristuhu hi'rata norî za'ratazé. Ta hâ Dawihi nhihudu, duré Abra'âhâ nhihudu.

² Abra'â hâ Izatihi mama. Izati hâ Zacoho mama. Zaco hâ Zuda norî mama, tisisânavâ norî me.

³ Zuda hâ Perezihî mama, duré Zeraha mama. īna zahuré hâ Tama na īisi hâ. Duré Perezihî Esirôh  mama. Duré Esirô hâ Arâhâ mama, ta hâ.

⁴ Arâhâ Aminadabehe mama. Duré Aminadabe hâ Nasôh  mama. Duré Nasôhâ Samoh  mama.

⁵ Samo hâ Bu'azihi mama. Bu'azihi na hâ Ra'abi na īisi hâ. Duré Bu'azi hâ Obedihi mama. Obedihi na nhisi hâ, Ruti na īisi hâ. Duré Obedi hâ Zéséhé mama.

⁶ Zéséhâ Dawihi mama, dama īpire mama. Dawi hâ Saromahâ mama. Uri'asi īdââ mro wa, ma podo, Saroma hâ.

⁷ Saroma hâ Robu'âhâ mama. Duré Robu'â hâ Abizaha mama. Duré Abiza hâ Azaha mama.

⁸ Aza hâ Zosapaha mama. Duré Zosapa hâ Zorâhâ mama. Zorâhâ Uzi'asihi hi'rada.

⁹ Uzi'asihi hâ Zotâhâ mama. Duré Zotâhâ Acasihi mama. Duré Acasi hâ Ezetizaha mama, ta hâ.

¹⁰ Ezetiza hâ Manaséhé mama. Duré Manasé hâ Amosihi mama. Amosi hâ Zozi'asihi mama, ta hâ.

¹¹ Zozi'asihi hâ Zeconiza norî mama, tisisânavâ norî me. Babironiza u Izarazéhé nhihudu norî, da te séme da, da te simroi mono ré, ma tô ta norî hâ tipoto za'ra.

¹² Tawamhâ Izarazéhé nhihudu norî, Babironiza u da te simroi mono za'u si, ma tô Zeconiza hâ poto, Sarati'ê hâ. Sarati'ê hâ Zorobabéhé mama, ta hâ.

¹³ Zorobabé hâ Abi'udihi mama. Duré Abi'udi hâ Eri'atih  mama. Duré Eri'atih  hâ Azoho mama.

¹⁴ Azo hâ Sadotihî mama. Duré Sadoti hâ Atih  mama. Duré Atih  hâ Eri'udihi mama.

¹⁵ Eri'udi hâ Eri'azaha mama. Duré Eri'aza hâ Matâhâ mama. Duré Matâhâ Zacoho mama, ta hâ.

¹⁶ Zaco hâ Zuzéhé mama. Zuzé hâ Marizaha mro. Mariza hâ, Zezusihî na, ta hâ. Zezusihî, ta hâ Cristu, 'Re īhâimana u'âsi mono te te īpisudu, Danho'reptui'wa da, da te 're īisi za'ra mono.

¹⁷ Āne hâ 14 na dahi'rata norî hâiba za'ra hâ, Abra'âhâ hawimhâ, Dawihi u hâ. Duré 14 na dahi'rata norî hâiba za'ra hâ Dawihi hawimhâ, Izarazéhé nhihudu norî, da te īsimroi mono zéb u hâ, Babironiza u. Duré 14 na dahi'rata norî hâiba za'ra hâ Izarazéhé nhihudu norî, da te īsimroi mono zém hawimhâ, Cristu īpotozéb u hâ.

Zezu Cristuhu waptā'ázé wasu'u

Rucasi 2.1-7

¹⁸ Tawamhā ãne Zezu Cristuhu potozé hā: Mariza hā Zezusi, ãma ñia da hā ma tō sima ropisutu zahuré Zuzéhé me, sina mro zahuré da. Tane nherē, sina mro zahuré õ ré, ma tō 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani na tiwasã Mariza hā, te te sa'rese õ nherē.

¹⁹ Tawamhā aibâ hā Marizaha ãma ïmro da hā 're morí wẽ di, Zuzé na ïsisi hā. Ta hā marí ïwẽ si te te 're 'manharí u'âsi. Taha wa, ma tō sima rosa'rata, ãma ïmro da ropisudu hā pi'uriwi za te te siwi ïpari na hā, duré danho'a ïwasétē na te te ãma hiri wa, da te dasiwi waihu'u za'ra tō da.

²⁰ Æne na te te sima rosa'rata wamhā, hâiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hā ma tō tâma sihâi're, sôtô 'rowi. Æne te tâma tinhā:

— Zuzé, Dawihi nhihudu, asina aihâtâ'â tō, Marizaha ãma aimro tō da hā. Ta hā ma tō tiwasã, 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani na.

²¹ Ì'ra hā 'watébrémi na te za tâma podo. Tawamhā Zezusi na te za ïsisi. Danho'reptui'wa te wasu'u, ïsisi hā. Taha si te za tinhib'a'uwẽ hā te te 're anho'reptu, ïwasétê hawi, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïdahâ za'ra mono zém hawi.

²²⁻²³ Æne da hā ma tō pisutu, Zezusihi ma, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā duréihâ tizadawa wasu'u 'rata 'wai ma, Iza'izaha ma, te te ïwaihu'uzém na te te ãma uwaimrami da. Æne ma tō tâma waihu'u, duréihâ:

"Pi'õi ubuni hā te za tiwasã. Duré Ì'ra hā te za tâma waptârâ, aibâ na.

Taha nhisi hā za, Emanuwé na ïsisi hā."

('Re ïhâimana u'âsi mono, wasiré 're ïmorí u'â, te wasu'u, ïsisi hā.) Æne 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ãma ïrowaihu'uzé hā, duréihâ.

²⁴ Tawamhā Zuzé hā utu wamhā, hâiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa te te tâma ïwaihu'uzéb zarina, ma tō ãma timro oto, Marizaha ãma, awa'awi.

²⁵ Tane nherē, Zuzé hā te te sima ãma rosa'rata õ di a'â Marizaha ãma, Ì'ra tâma waptâ'â õ ré. Taré te ïré 'madâ. Tawamhā Ì'ra tâma waptâ'â wamhā, Zuzé hā ma tō sisi, Zezusi na.

2

Bâtâ pusizém hawi, aibâ norí ïsi'aba'részé wasu'u, Zezusihi u

¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō podo, Berê na 'ri nho'õmo nhisi ãma, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Apito Erodi hā, Izarazéhé nhihudu norí te te 're 'madâ'â za'ra mono ré, ma waptârâ. Waptâ'â parip si, ma tō wasi na romnhoré'wa norí hā aihuutu Zeruzaré u, bâtâ pusizém hawi, rowaihu'u pese 'wa norí hā.

² Tawamhā te sô anharí za'ra, Zezusihi zô:

— E mahâta 'watébrémi, zudezu norí nhib'apito da, ïpodo hā. Wa norí hā wa tō 'madâ'â za'ra ni, wasi hā, bâtâ pusizém niwîmhâ, zudezu norí nhib'apito da, ïpotozé te te ïwasu'u hā. Taha wa, wa we ai'aba'ré ni, ãma wawata za'ra da. — Æne ma tō sô anharí za'ra.

³ Tawamhā apito Erodi te te wapari wamhā, hâtâ'â uptabi di, uburé Zeruzaré ãma 're ïdasí'ubumroi mono norí zama.

⁴ Tawamhā apito Erodi hā ma tō 'rã'õtõ, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ïpire norí hā, duré ïsimiroti na rob'ui'éré 'rata na dama rowahutu'wa norí hā te te sadanharí za'ra da:

— E mame te za waptârâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu hā, Danho'reptui'wa da. — Æne te sadanharí za'ra.

⁵ Tawamhā ma ãma sada'âbâ za'ra:

— Berê na 'ri nho'õmo nhisi ãma te za waptârâ, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Duréihâ 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā ma tō ãne na ãma rob'ui'éré siro, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na:

⁶ A norī wa'wa hā Berē āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā Zudaha nihudu norī nhipt'i'ai āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā dama aiwapu na 're aihāimana za'ra wa'aba mono newa, te za oto dama asisi za'ētē na dama 're aihāimana u'âsi za'ra wa'aba mo. E marī wa. Tame danhib'apito da hā za poto wa, īnhib'a'uwe norī hā te te 're ab'madâ'â pese mono da, Izarazéhé nihudu norī hā."

Āne duréihā ma tō āma rob'ui'éré siro, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā.

⁷ Tawamhā Erodi hā ma tō sô tihârâ za'ra, bâtâ pusizém hawi īsihutu norī zô, pi'uriwi te te sadanharī za'ra da, ta norī hā:

— E mahāna ma tō wasi hā watobro. — Āne te sadanharī za'ra.

⁸ Te te sadanharī za'ra pari, ma tō tāma rob'ru za'ra, Berē u si'aba'rē da. Āne te duré tāma rob'ru za'ra:

— Mo oto ai'aba'rēi wa'aba, 'watébrémi zô asinharī pese za'ra wa'aba da. Sōpētē za'ra wa'aba wamhā, ma'āpē apâ we asiwī īpo're pu'u aba za, te waihu'u da, ītēme īmorī da duré wa hā, āma īwata da, īzama. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, apito Erodi hā.

⁹ Tawamhā apito mreme te te wapari za'ra parimhā, robzabui'wa norī hā te oto ai'aba'rē, Berē u. Tawamhā bâdâdi na si'aba'rē ré, ma tō wasi hā 'madâ'â za'ra, tō ò hā tirob āma ré te te ī'madâ'â za'ra hā. Te īsôwa timorī za'ra. Tawamhā ma tō oto mazazâ. 'Watébrémi īsāmrazém nho'ōmoi baba, te oto za, wasi hā.

¹⁰ Tawamhā aibâ norī hā wasi te te 'madâ'â za'ra wamhā, toi uptabi za'ra di. Taha wa, te 're to za'ra.

¹¹ Tawamhā 'ri para u ma tō asisi. Sisisi wamhā, ma tō sabu za'ra 'watébrémi hā, īna īré sâmra ré, Mariza hā. Tawamhā hi'râtítō ma tō asimro, āma wata za'ra da. Taha pari, ma tō 'ridawa za'ra, tinhimiro'wapézéb za'ra hā. Ma tō āma sawi za'ra, tinhoprub za'ra zém na; ētē'ubuzi pré oru hā, duré wedewati īsadaze hā, duré wedewati īsadaze si'u'ēne hā. Taha na ma tō tāma tinhoprub za'ra.

¹² Tawamhā rosawērē na ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā tāma waihu'u za'ra, bâtâ pusizém hawi īsihutu norī ma, apâ si'aba'rē tō da, Erodihi u. Taha wa, te bâdâdi amo na apâ ai'aba'rē, tirob u.

Zuzé norī hā Ezitu u īnebzé wasu'u

¹³ Tawamhā aibâ norī si'aba'rē za'u si, ma tō hâiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hā Zuzéhé ma sihâi'rē, sôtō 'rowi. Āne te tāma rowasu'u:

— Apito Erodi hā ma tō dama rob'ru, ai'uté zô danhopré mono da, īsadawa para da te wîrī da. Taha wa, te za oto ai'u. Ai'uté hā sa'ra na. Duré īna zama īré saprōni Ezitu u, tame a'â īré aimasisi aba da, dawi. Tawamhā apâ we ī'ane wa'aba zéb da hā, wa hā te aimâ īwaihu'uzéb zô si, te za asina asimipa. — Āne ma tāma waihu'u, hâiwa āma romhuri'wa hā.

¹⁴ Tawamhā Zuzé hā ma tō udu. Utu wamhā, awa'awi ma tō ai'utére hā sa'ra. īna hā ma tō īré saprō barana, Ezitu u.

¹⁵ Tawamhā tame te oto īré aimasisi zahuré, apito Erodi hā īdâ'âzéb u. Āne ma tō tiromhâiba, duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono, tizadawa wasu'u 'rata 'wai ma, te te īwaihu'uzém na te te sina uwaimrami da. Āne ma tō tāma waihu'u siro: "Wa hā ī'ra, wa satō, Ezitu hawi morī da." Āne duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono mreme hā, ti'ra āma hā.

Ai'uté, da te 're īsimroi mono zé wasu'u

¹⁶ Tawamhā apito Erodi hā aibâ norī, bâtâ pusizém hawi we īsi'aba'rē norī hā pi'uriwi tiwi īsi'aba'rē na te te āma rowaihu'u za'ra wa, ma tō ab'rui pese. Sib'rui wa, tāma da'wapéi'wa norī hā ma tō satōri za'ra Berē u, 'watébrémi zô si'aba'rē da, uburé te te dawi uprosi mono da, maparane āma īwahu mono õ hā, Berē āma 're īdahâimana za'ra mono norī 'ra hā, duré Berē 'rata 're īdahâimana za'ra mono norī 'ra zama. Aibâ norī

hā wasi te te īmadâ'â za'ra zém na te te tāma īwaihu'u za'ra zéb zarina, ma tō apito Erodi hā ãne 'manha.

¹⁷ Āne ma tō tiromhâiba, duréihā 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te īrowasu'uzéb zarina, Zeremiasi hā. Ma tō ãne ãma rob'ui'éré siro, 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na:

¹⁸ "Rama na romnhisi ãma hā dawawa hā ma tō wapari za'ra ni, dazadari 'rāihâ hā. Raté hā te aiwa'ō, ti'ra norī ãma. Pē'ezé uptabi wa, te te sima wē õ di, da te īpē'ëtété da hā, ī'ra norī hā uburé tiwi si'utōrī wa."

Āne ma tō Zeremiasi hā rowasu'u.

Ezitu hawi, Zuzé norī hā apâ te te sina īsiri zahuré zé wasu'u

¹⁹ Tawamhā apito Erodi dâ'â parimhā, ma tō hâiwa ãma Wanhib'apito ma romhuri'wa hā Zuzéhé ma sihâi're, sôtō 'rowi, Ezitu ãma sâmra ré.

²⁰ Āne te tāma tinhā:

— Oto ai'utu. 'Watébrémi hā oto subzari aba. īna īré saprōni, Izarazéhé nihudu norī nhipti'ai u. Aibâ norī hā 'watébrémi te te aré siwi wîrī da, sô īs'i'aba're norī hā ma tō tidâ'â za'ra. — Āne te tāma rowasu'u.

²¹ Tawamhā Zuzé hā utu wamhā, ma tō apâ saprōni zahuré 'watébrémi hā, īna me, Izarazéhé nihudu norī nhipti'ai u.

²² Tane nherē, ma tō wapa Aterazu, apito Erodihi 'ra wasu'u hā, timama nhowa're're īsébré na hā Zudeza ãma te te 're īda'ab'madâ'â mono da hā. Taha wa, pahi di, tame īré 're īhâimana zahuré mono da hā. Tawamhā sôtō 'rowi ma tō tāma waihu'u na sahu, hâiwa ãma 'Re īhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hā, Zuzéhé ma, Zudeza u neb zahuré tō da, Darireza na danhipti'a nho'omo nhisi u si neb da. Taha wa, ma tō tamomop si tineb zahuré, Zuzé norī hā.

²³ Tame te oto 're simasisi zahuré, Nazaré na 'ri wa'õtō nhisi ãma. Āne īromhâimanazé hā, duréihā 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimi'ui'éré hā te te ãma uwaimrami da. Āne duréihā īwasu'u na rob'ui'éré 'rada hā: "Ta hā Nazaré ãma 're īsâmra mono na te za oto da te 're sisi za'ra." Āne ma tō waihu'u sirõmo za'ra, za da te dasima 're īwasu'u za'ra mono zéb da na hā.

3

Zuwā Batita te te dama 're īrowahutu mono zé wasu'u Marcusi 1.1-8; Rucasi 3.1-9, 15-17; Zuwā 1.19-28

¹ Tawamhā wahub ahâ na ãma wahu pari, ma tō Zuwā Batita hā mo a'ubuni u, Zudeza na danhipti'a nho'omo nhisi ãma, 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama ãma sâna'rata da.

² Āne te dama rowasu'u:

— Ma'apé, aiwaséte wi aipizari za'ra wa'aba. 'Re īhâimana u'âsi mono, da'ãma 're īsib'a'uwē mono zéb u hā romhuture di oto. — Āne te dama rowahutu, Zuwā Batita hā.

³ Duréihā Iza'iza hā ma tō Zuwā Batitaha ãma rob'ui'éré siro, 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā. Āne īsimi'ui'éré hā:

"Ni'wa hā te za te te dama 're rob'mahârâ, a'ubuni wi:
Bâdâdi hā asiwi ropese aba, Wanhib'apito zô.

Īmana 'râmi bâdâdi hā sô sa'ra wa'aba, awa'awi da."

Āne ma tō Iza'iza hā ãma rob'ui'éré, romhâ ré.

⁴ Zuwā hā awaru ba'õmore zéré 'manharî na te 're si'uza. Duré romhâ 'manharî hâiwaré na te 're si'usisi. 'Riti na si te 're sa. Duré rom na ropîni na zama te 're sa.

⁵ Tawamhā Zeruzarē ãma 're īdasi'ubumroi mono norī hā, duré Zudeza na danhipti'a nho'omo nhisi ãma daza'rui mono bâ 're īdahâimana za'ra mono hā, duré Zodâ pa nhisi 'rata 're īdahâimana za'ra mono norī zama, ma tō ītême 're dasito, daro mono bâ. īsimirowasu'u hā da te 're wapari za'ra mono da, ma tō ītême 're dasito.

⁶ Taha wa, dawasétē na ma tō 're dasiwē'ō za'ra 'râwi, sõ'awi, 'Re īhâimana u'âsi mono ma. Dawasétē na 're dasiwē'ō za'ra mono sidâpâsi, ma tō Zuwā Batita hā â dawabzuri hā te te dama 're ab'manharī, Zodā pa ãma.

⁷ Tawamhā Zuwā hā ma tō 'madâ'â za'ra, parisezu norī hā ahâ uptabi na, duré sadusezu norī hā. Te ītēme ai'aba're, â dawabzuri te te dame 'manharī za'ra da. Tawamhā Zuwā hā te te 'madâ'â za'ra wamhā, te tāma nhari za'ra, parisezu norī ma:

— A norī wa'wa hā wahi ne te 're anomro aba mo. E 'wa simiroti zarina, te we ītēme ai'aba'rei wa'wa bêté, â dawabzuri si ī'manharī za'ra wa'aba zém na, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimihâzé wi, asisō'reptu za'ra wa'aba da bâ, aiwasédé hā rême za'ra wa'aba õ nherē.

⁸ Sena na aiwasédé hā īrême za'ra wa'aba zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, te za oto 're anomro wē wa'aba mo.

⁹ Duré Abra'âhā nihudu wē te, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're ī'ahâ za'ra wa'aba mono õ na hā. 'Re īhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, â ētē norī ma, te te nhari da, tāma si'a'uwē za'ra da, Abra'âhā nihudu oto 're hâimana za'ra mono da, ëne hā.

¹⁰ Hâtâra hā te za oto ni'wa hā sarôtō, wedepa nihârizéb da hā. Uburé wede hā 're ī'râi pese za'ra mono õ hā te za te te ãma 're annihâri. Tawamhā unhamma u te za te te 're anhamra. — Æne te dama ãma simiré'ē Zuwā hā, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimihâzém na hā.

¹¹ Te duré dama tinha:

— Wa hā wa tō â uptabi na si te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, â dawabzuri hā te aima 're ab'manharī aba mono wamhā, aiwasétē wi 're aipizari za'ra wa'aba mono zém na, da te oto ãma 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, īza'u si te za īma īpire uptabi hā wei wi. Taha si te za oto 'Re īhâimana u'âsi mono pê'ezani na te te duré 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, unhamma ne na zama, â na te aima 're ī'ab'manharī aba mono ne hā. Ta hā īma pire uptabi wa, īpara'uza hā te tāma mrami waihu'u õ di za, tāma īwapure wa.

¹² Wei morī wapsi, te za da'ãma aipo'o. Buru nho, da te 're upôrī za'ra mono parimhā, te za da te 're sa'wari za'ra, īsa'warizéb 're. Tawamhā ītomhâ na te za da te ãma 're ro'o za'ra. īro hā sa'etē nherē, da te wîrī waihu'u õ di za. Tane īma īpire hā wei morī wapsi, te za da'ãma aipo'o, tridu upôrī za'wari ne, ītomhâ za'wari ne. — Æne ma tō dama rowasu'u, Zuwā Batita hā.

Zezusi, â dawabzuri hā te te ī'manharizé wasu'u

Marcusi 1.9-11; Rucasi 3.21-22

¹³ Tawamhā Zezusi hā ma tō mo, Dariresa na danhipti'a nho'omo nhisi hawi, Zodā pa u, tame Zuwā Batita, â dawabzuri hā te te tāma 'manharī da.

¹⁴ Tane nherē, ma tō pibu Zuwā Batita hā, īsimirosa'rada hā te te tiwi ãma saprī da, â dawabzuri te te tāma 'manharī tō da. Æne te tāma tinha:

— E marī da, te īma aipire uptabi nherē, īma asî'rû, â dawabzuri hā te aima 'manharī da. A hā te aré īma ī'manha.

¹⁵ Tawamhā Zezusi hā asa te tāma tinha:

— Tane tō. ībâ ma te asina īma īwaihu. Tane nherē, te za īma ī'manha, 'Re īhâimana u'âsi mono te te wama īpisutuzéb zarina, wa te wasina uwaimrami da. — Æne ma tō tāma waihu'u Zezusi hā, Zuwā Batitaha ma. Taha wa, Zuwā hā ma tō ãma saze. Ma tō â dawabzuri hā tāma 'manha, Zezusihî ma.

¹⁶ Tawamhā â dawabzuri te te tāma 'manharī pari, ma tō â hawi watobro, Zezusi hā. Watobro wi, ma tō hâiwa hā tāma si'ridawa. Tawamhā Zezusi hā ma tō tisā, 'Re īhâimana u'âsi mono pê'ezani hā we ītēme īmorī hā hâiwa hawi, utu'u ne hā. Tawamhā ma tō ãma za.

¹⁷ Tawamhā hâiwa hawi te we ãma tinha:

— Ā hā ūra. Īma sawi uptabi di. Tāma ūto za'ētē uptabi di. — Āne te we tinhā, Īmama hā.

4

*Zezusi hā, Wa'uburé te te ūpibuzé wasu'u
Marcusi 1.12-13; Rucasi 4.1-13*

¹ Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā ma tō Zezusi hā saprō a'ubuni u, tame Wa'uburé hā te te nasi pibu da.

² Tawamhā a'ubuni wi sāmra ré, ma tō bādā hā 40 na āma ai'utō, sai āna sāmra ré hā. 40 na ma duré āma timara. Tāma mrab uptabi di.

³ Tawamhā Wa'uburé ma tō ūtēme wi. ūtēme wisi wamhā, te tāma tinhā:

— Sena a hā 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra wamhā, ma'āpē ūtē ma nharī, ū'u'ētē wapu na aimā si'manharī za'ra da.

⁴ Tawamhā Zezusi asa te tāma tinhā, āne:

— 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'érē hā āne: "Dasa na si 're danhiptete za'ra mono ū di za. 'Re īhāimana u'āsi mono te te dama 're ūawaihu'u mono zém na zama, te za 're danhiptete za'ra." — Āne te tāma tinhā, Zezusi hā.

⁵ Taha pari, Wa'uburé hā ma tō Zezusi hā saprō Zeruzarē u, 'ri nho'u ūwē uptabi u, te te duré pibu da. 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zéb u, te saprō, 'ri nhisi u, sab da hāimo, 'ri ūrāihā uptabi nhisi.

⁶ Tawamhā āne te tāma tinhā, Wa'uburé hā:

— Sena a hā 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra wamhā, ma'āpē atobro, ti'ai u. 'Re īhāimana u'āsi mono, te za, u, hāiwa hawi we atēme satōrī za'ra, tāma ūromhuri'wa norī hā, te te ai'madā'ā za'ra da. Tinhib'rata na te za, u, siwi asapa, ēne hā te te ai'u'a ū'umnhasite, aipara wi. Āne 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa nhimi'ui'érē hā, duréihā, ūbaihā na hā.

⁷ Tawamhā Zezusi hā te asa tāma tinhā:

— Mare di. "Asib'apito za'ra wa'wa hā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā marī hā te te aimā 're pisutu za'ra wa'aba mono ū nherē, 're pibu za'ra wa'aba mono ū di za, ta hā te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zō." Āne duré ūmreme na rob'ui'érē, ūbaihā na hā. — Āne te Zezusi hā tāma tinhā.

⁸ Taha pari, te duré Wa'uburé Zezusi hā saprō, ūtē ūrāihā u, danhib'apito norī nhipti'ai mono bā te te rob'madā'ā mono da, uburé ro ūwē uptabi hā te te ab'madā'ā mono da.

⁹ Tawamhā Wa'uburé te āne tāma ropisutu, Zezusihi ma:

— Asib'apito na ū'āma aiwata da, te za aihi'rātitō ūma aime. Tawamhā ā hā uburé wa za aimā tisō, ate da.

¹⁰ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinhā:

— Satanasi, mo oto aimorī, ūnhiti. 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tō āne rob'ui'érē: "Uburé Danhib'apito uptabi āma si, te za 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono āma si. Taha ma si te za 're ūromhuri za'ra wa'aba mo, Asib'apito za'ra wa'aba ma si." Āne ūmreme na rob'ui'érē, ūbaihā na hā. — Āne te rob'ui'érē 'rada hā tāma 'rāzarōtō Zezusi hā, Satanasihi ma.

¹¹ Tawamhā Wa'uburé ma tō ūhawi mo. Morī wamhā, hāiwa āma romhuri'wa norī hā ma tō we ūtēme aihutu, te te siwi pawaptob da, Zezusi hā.

*Zezusi hā, romhuri na te te ūsāna'ratazé wasu'u
Marcusi 1.14-15; Rucasi 4.14-15*

¹² Tawamhā Zezusi hā Zuwā da te ūsērēzé wasu'u te te wapari wa, ma tō mo, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u.

¹³ Tawamhā Nazaré āma 're ūsāmra mono da hā, te te sima rowē ū di oto. Taha wa, Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi u si ma tō mo, tame oto 're sāmra mono da, Darireza āma

ĩsõ'u zapoto 'rata, Zeburõhõ nnihudu norõ nhipti'a niwĩ, duré Naptarihi nnihudu norõ nhipti'a niwĩ.

¹⁴ Āne ma tō Zezusi hā 'manha, duréihā Iza'iza hā te te āma ūrob'u'iérézéb zarina te te sina uwaimrami da, 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā. Āne ĩsimi'ui'éré hā 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na:

¹⁵⁻¹⁶ "Zeburõhõ nnihudu norõ nhipti'ai āma 're īdahâimana za'ra mono, duré Naptarihi nnihudu norõ nhipti'ai āma zama, ĩsõ'u tēme bâdâdi wa, 're īdahâimana za'ra mono hā, Zodā na pa nhisi zara niwĩ 're īdahâimana za'ra mono hā, Darireza āma zudezu'õ norõ hā dawazari 're īhâimana za'ra mono norõ hā te uburé robra na 're dahâimana za'ra. Tane nherē, te za oto rowa'a za'ene hā da te 're 'madâ'â za'ra, tame. Te za oto dama rowa'a, dapẽ'ẽ 're robra na 're īdanomro mono norõ ma."

Āne Iza'izaha nhimi'ui'éré wasu'u hā, Zeburõhõ nnihudu norõ 're īhâimana za'ra mono norõ āma hā, Naptarihi nnihudu norõ āma zama.

¹⁷ Tawamhā ta hawim haré ma oto romhuri na sâna'rata Zezusi hā, Timama zadawa wasu'u na. Āne ma tinhimirowasu'u na dama āma sâna'rata:

— Aiwasétē wi te za oto 're aipizari za'ra wa'aba mo. Āhâna bâdâ hā ma tō oto īwa waptârā, 'Re īhâimana u'âsi mono hā da'āma 're īsib'a'uwē mono zéb da hā.

Zezusi hā, tepe na romhuri'wa norõ zô īhârâ za'ra zé wasu'u

Marcusi 1.16-20; Rucasi 5.1-11

¹⁸ Tawamhā Zezusi hā Darireza na ĩsõ'u nhisi zaihâi baba 're morõ wamhā, ma tō aibâ norõ hā sâmri zahuré, tepe mrampi na romhuri'wa norõ hā, tisisânawâi me: Sima na īsisi hā, Pedru na īsisi amo hā. Duré īno hā Ādéré na īsisi hā. Ĩsõ'ui wa, te nasi abazipara hā wabzuri zahuré, tepe zô.

¹⁹ Tawamhā Zezusi hā te sô tihârâ zahuré:

— We ane wa'aba, īsiré 're ane wa'aba da oto, romhuri na aimâ īsisanho wa'aba da, īma 're īda'awaibui wa'aba mono zéb da hā. — Āne te sô tihârâ zahuré, Zezusi hā.

²⁰ Taha wa, ma te awa'awi tâma marême zahuré abazipara ma, Zezusihî siré 're neb zahuré da oto.

²¹ Tawamhā syry na sina pahâ wi, ma duré 'madâ'â zahuré, Ti'adu norõ hā Zuwâhâ me. Ta norõ hā Zebedehe 'ra zahuré. Timama siré te abazipara sisinarõ hā te te āma a'râ'õtõ zahuré apâ, uba're wa. Tawamhā te duré sô tihârâ zahuré.

²² Sô hârâ zahuré wamhā, awa'awi ma tō tinhimiromhuri ma marême zahuré. Timama zama ma rême zahuré, Zezusihî siré 're neb zahuré da.

Zezusi hā da'ahâ na te te īda'apesezé wasu'u

Rucasi 6.17-19

²³ Tawamhā daza'rui mono bâ te 're mo Zezusi hā, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi āma hā. Zudezu norõ te, rowahutuzé mono bâ, ma tō te te dama 're rowahutu. 'Re īhâimana u'âsi mono, da'āma 're īsib'a'uwē mono zé wasu'u na te duré te te dama 're rowasu'u, īwasu'u'uwē na. Dahâzé mono bâ ma duré da'apse. Hâzé u'âsi wa, sib'ware na 're īnomro mono norõ zama ma apese, Zezusi hā.

²⁴ Tawamhā Zezusi te te īda'apesezém na, ma tō rowasu'u hā te te ropé, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi āma. Taha wa, ma tō ītême da te 're 'wasari dahâzé mono bâ, uburé aimawi hā dahâzé da te 're īsépata za'ra mono norõ hā, wa'uburé te te 're īwamnarõ za'ra mono norõ hā, duré da'râ siwamnarõ wa, 're īdahâiba popo'o za'ra mono norõ hā, duré īmorõ'õ norõ hā. Uburé ma tō da'apse, Zezusi hā.

²⁵ Taha wa, ma tō da'ahâ uptabi na īsarina dasi'ré, Darireza hawi, duré Decaporí hawimhā, duré Zeruzaré hawimhā, duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhā. Duré Zodā pa zara niwĩ 're īdasi'ubumroi mono norõ zama ma tō ītême dasito.

5

*Zezusi hā, ētē 'rāihā āma te te dama ūrowahutuzé wasu'u
Rucasi 6.20-23*

¹ Tawamhā Zezusi hā da'ahā uptabi na te te da'madâ'ā wamhā, ētē 'rāihā na ma tō sai'u, tame a'ā sāmra da. Tawamhā ūsiré 're ūnomro mono norī hā ma tō 'rāwi ūtēme ubumro.

² Tawamhā tame ma tō Zezusi hā tinhimirowahutu na tāma sāna'rata za'ra, āne:

³ — Ni'wam norī hā umnhasi sina 'rāwi 're ūsipawapto waihu'u za'ra mono õ na 're siwaihu'u za'ra mono wamhā, duré 'Re ūhaimana u'āsi mono si za ta norī hā ūupana te te 're ūipawapto wē za'ra mono na te te sina 're waihu'u za'ra mono wamhā, ta norī si te za rowē na 're hāimana za'ra, āma 're sib'a'uwē za'ra mono wa.

⁴ — Duré, ni'wam norī hā ti'ab ré dawasétē u'āsi 're danomro mono wa, da'āma 're ūpē'ēzé za'ra mono norī hā ta norī ma si tāma 're rowē za'ētē za'ra mono di za. Ta norī ma si te za 'Re ūhaimana u'āsi mono hā te te tāma 're pisutu za'ra,toi u'āsi 're ūhaimana za'ra mono zéb da hā.

⁵ — Duré, ni'wam norī hā tiwaihu'u pese na 'rāwi 're ūsi'madâ'ā ze za'ra mono õ norī hā, 'Re ūhaimana u'āsi mono si te te sima 're ūmadâ'ā za'ra mono norī hā, ta norī ma si, tāma 're rowē za'ētē za'ra mono di za. Ta norī ma si te za 'Re ūhaimana u'āsi mono hā ūwē hā te te 're tāma anhomri, te te tāma 're ūropisutu za'ra mono zéb zarina.

⁶ — Duré, ni'wam norī hā 'Re ūhaimana u'āsi mono te te sima 're ūwē za'ra mono zéb uwaibaba, uburé marī ūwē hā te te tāma 're ūmanharī za'ra mono da si, te te sima 're wē za'ra mono wamhā, ta norī ma si, tāma 're rowē za'ētē za'ra mono di za. Ta norī ma si, te za 'Re ūhaimana u'āsi mono hā te te tāma āma 're a'uwaimrami, rowē te te tāma 're ūapisutu mono zém na hā.

⁷ — Duré, ni'wam norī hā da'āma 're ūpē'ēzé za'ra mono zéb zarina, da'āma 're ūsina mono norī hā, ta norī ma si, tāma 're rowē za'ētē za'ra mono di za. Ta norī āma si te za 'Re ūhaimana u'āsi mono hā āma tipē'ēzé za'ra, za da'āma ūsipo'ozéb āma hā.

⁸ — Duré, ni'wam norī hā marī wasétē zō 're ūsipizari za'ra mono āna 'Re ūhaimana u'āsi mono ma si, tāma 're ūsihāiba nhomri u'āsi za'ra mono norī hā ta norī ma si, tāma 're rowē za'ētē za'ra mono di za. Ta norī si te za titōmo na 'Re ūhaimana u'āsi mono hā te te 're 'madâ'ā za'ra, 'rāwi.

⁹ — Duré, rowē na dasiré 're dahaimana za'ra mono da, ni'wam norī hā tinhimiroti wē na te te 're dapawaptob u'āsi za'ra mono wamhā, ta norī ma si, tāma 're rowē za'ētē za'ra mono di za. Ta norī si te za ti'ra na te te 're sisi za'ra, 'Re ūhaimana u'āsi mono hā.

¹⁰ — Duré, ni'wam norī hā 'Re ūhaimana u'āsi mono te te sima 're ūwē za'ra mono zéb zarina, uburé marī ūwē hā te te 're 'manharī za'ra mono da si, te te sima 're wē za'ra mono wa, da te tāma 're ūrob'manharī wasétē za'ra mono norī ma si, tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za. E marī wa. 'Re ūhaimana u'āsi mono hā ta norī āma 're sib'a'uwē za'ra mono wa. — Āne ma tō Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra, ūsiré 're ūnomro mono norī ma.

¹¹ Tawamhā āne te duré tāma rowahutu za'ra:

— ūzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, da te ai'āma 're wasétē za'ra wa'aba mono nherē, duré da te aima 're rob'manharī wasétē za'ra wa'aba mono nherē, duré dazadawa nhipesi na taré da te dama 're aiwasu'u wasétē za'ra wa'aba mono nherē, ūwi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wamhā, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za.

¹² Taha wa, ma'āpé atoi u'āsi, āma 're anomro aba mono za. 'Re ūhaimana u'āsi mono hā te za marī ūwē hā sa'ētē na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, hāiwa āma asō 're ūsimi'wara aba mono hā. Duréi'hā 'Re ūhaimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī ma, ma tō da te tāma 're rob'manharī u'āsi za'ra, da te aima 're ūrob'manharī wasétē za'ra wa'aba mono ne. — Āne na ma tō Zezusi hā tāma waihu'u ūsirōmo za'ra romhā ré, te te waihu'u zara da.

*Dasai warūzé wasu'u, rob'uiwēzé wasu'u me
Marcusi 9.50; Rucasi 14.34-35*

¹³ Tawamhā āne te duré tāma rowasu'u za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma:

— Āne wa za duré aimā ūma romnhimiré'ē za'ra wa'wa. A norī wa'wa hā sa ne, te za dama 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Sa na hā dasa hā ūma se ti, dasai warīřizé wa. Tane nherē, oto 're se si'utōři za'ra mono wamhā, niha da te 'manharī waihu'u õ di, apā se da, dasa da te ūma 're īwarīři za'ra mono da hā. Marī dai õ di oto, dama hā. Taré te za da te 're sa'wari za'ra rob u, marī dai õ wa oto. Taha wa, te za oto taré īsisiwi 're danomro, dapara na. Tane duré, a norī wa'wa hā īzadawa wasu'u na dama 're romhuri wē za'ra wa'aba mono nherē, oto romhuri hā 're sahāri za'ra wa'aba mono wamhā, marī dai õ di oto, 're aihāimana za'ra wa'aba mono zé hā za, īma hā.

¹⁴ — Āne wa za duré aimā ūma romnhimiré'ē za'ra wa'wa. A norī wa'wa hā rob'uiwēzém ne, te za dama 're aihāimana za'ra wa'aba mo. 'Re dasimani za'ra mono tō da, da te dasima 're īrob'uiwē za'ra mono ne, te za 're īdanhimroi wē wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono u. 'Rinho'u hā sa'a nhisivi, da te 're īri za'ra mono hā dawi 're simani waihu'u za'ra mono õ di. 'Madâ'â pese di, dama hā. Tane duré, a norī wa'wa hā dawi 're aimani waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Sō'awi te za dama 're īwasu'u wē u'āsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ Duré, rob'uiwêzé hâ da te ro'o wamhâ, e piza'a na te za upsibi ni. Mare di. Ìsimawarazém na si te za sô'awi da te 're sôré, 'ri paramhâ te te dama 're rob'uiwêza'ra mono da, 'ri 're, 're ïdasi'ubumroi mono norî ma.

¹⁶ Tane duré, a norī wa'wa hā te za sō'awi dama 're aihāimana za'ra wa'aba mo, rob'uiwēzé hā sō'awi te te dama 're īrob'uiwē za'ra mono ne. Uburé marī hā te za dama 're īmanharī wē u'âsi za'ra wa'aba mo, dama 're īmanharī wē za'ra wa'aba mono zé hā da te 're īmadā'â za'ra mono zéb zarina, Aimama za'ra wa'aba āma 're dawata za'ra mono da, hāiwa āma 're īsāmra mono āma.

'Re ihaimana u'āsi mono nhimiroti rata na, Mozési te te āma ūrob'u'i'érezé wasu'u'

17 — Duré, rosa'rata na ū'āma upa za'ra wa'aba õ di za, duréihā 'Re ū'haimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ū'āma ū'rob'u'i'érézé hā, duré ū'sadawa wasu'u 'rata 'wa norí nhimiroti zama, te dawi sawi da, we ū'morí na hā ti'ai u. Ta norí nhimirowasu'u 'rada hā te dawi ū'sawi da hā, we ū'morí õ di. Mare di. 'Re ū'haimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'u'i'éré hā te ū'sina ū'uwaimrami da si, wa wei mo.

18 Tô sena, wa za ãne aimâ waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Hâiwa norî hã ti'ai me nimahâ na si'utõri zahuré da nherê, duréihâ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã pire na te za tô dama 're hâimana u'âsi. Nima hã dawi 'masi'utõri waihu'u õ di za, ïui'éré misi hã, duré ïui'éré 'râzazazé hã, ïwaptêrê mono bâ. Za niha dama 're ïromhâimana mono zéb da hã, ïbaihâ na duréihâ ïsadawa wasu'u'wa norî te te ãma ïrob'ui'éré sirõmo za'ra zéb zarina, rob'râsutuzéb u za niha dama 're romhâimana uptabi za'ra mono õ ré, si'utõri za'ra õ di za, ïsimiroti na rob'ui'éré 'rata norî hã.

19 Duré, ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'u'i'éré hā nima hā roti hā taré dama 're 'maiħāimana mono newa, te te 're 'madā'ā za'ra mono õ wamhā, duré īsine da te 're 'madā'ā tō za'ra mono da, te te dama āma 're roti za'ra mono wamhā, ta norī si te za dama wapu na 're hāimana za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono, da'āma 're īsib'a'uwe mono zéb āma hā. Tane nherē, ni'wam norī si īsimiroti na rob'u'i'éré 'rada hā te te 're 'madā'ā pese za'ra mono wamhā, duré īsine da te 're 'madā'ā pese za'ra mono da, te te dama āma 're roti za'ra mono wamhā, ta norī si te za dama pire na 're hāimana za'ra, da'āma 're īsib'a'uwe mono zéb āma hā.

20 Åne wa za duré aimá waihu'u za'ra wa'wa. Parisezu norí hâimanazém nhipai u, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norí hâimanazém nhipai u, Wamama te te sima 're ïaiwë za'ra wa'aba mono zéb zarina si, 're aihâimana wë za'ra wa'aba mono wamhã, tawapsi, te za dame 're asisisi aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwe mono zéb u hã.

Dasisada 're īdanhiti'rui wairébé mono zé wasu'u

21 — Āne hā ma tō duré're iwapari za'ra wa'aba mo, duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono te te dama īrotizé hā: "Re danhimroi wa'aba mono õ di za. Ni'wam norī hā te te 're

danhimroi mono wamhā, te za dawasétē na dawaihu'u'wa norī u da te 're simro, ta norī hā ïwasétē na te te siwi 're waihu'u za'ra mono wa, te te dama 're 'ru za'ra mono da, da te dasiwi 're simroi mono da." Āne duréihā aihi'rata norī wa'aba ma, ma tō roti.

²² Āne na roti hā tō sena nherē, wa za oto wa hā aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, ãne na roti na hā. Ni'wam norī hā tisiré 're īhāimana za'ra mono norī da, 're siti'ru za'ra mono wamhā, ta norī hā te za 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te siwi 're awē'ō, ïwasétē na te te 're īawaihu'u mono zéb zarina. Duré ãté ni'wa hā te za tisiré ma tinhā, ãne: "A hā, marī da, 're aihāimana mono õ." Āne ni'wam norī hā te te dama 're nhari za'ra mono wamhā, te za da te 're simro, zudezu norī ma roti'wa norī u, dawasétē na dawaihu'u'wa norī tēme, ta norī hā te te siwi 're wē'ō za'ra mono da, ïwasétē na te te siwi 're waihu'u za'ra mono wa. Duré ni'wa hā ãté ãne te za tisiré ma tinhā: "E niha asimiza'rese'ō a hā, 'Re īhāimana u'âsi mono wasu'u na hā." Āne ni'wam norī hā tisiré ma, te te 're nhari za'ra mono wamhā, ãté ta norī hā te za ropipa u 're sisisi, unhamaro'o u'âsi u.

²³⁻²⁴ Até a norī wa'wa hā te za 're anomro aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono nhorōwa u, marī hā tāma asōprubzéb da hā, wedeza ne nhisiwi 're sa'ra za'ra wa'aba mono da, tāma danhoprubzé nomrizé nhisiwi. Tawapsi ãté te za asina 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mo, marī hā asiré ma, 're 'manharī wasétē za'ra wa'aba mono wa, asisada 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na hā. Āne wa, te za a'â asisô 're īsa'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, asōprubzé hā wedeza ne nho're, asiré u a'â asitēme 're anomro aba mono da, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, apâ duré asina 're asiwadi za'ra wa'aba mono da. Taha parip si te za apâ 're anomro aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono nhorōwa u, tāma asōprubzé hā oto tāma 're sōmri za'ra wa'aba mono da.

²⁵ — Ñté ni'wa hā te za sima ai'âma rosa'rata 'wa, dama rowairébē'wai u te te ai'mazaprōni aba da, marī tiwi īmai'manharī wasétē aba zém na te te tāma ai'maiwasu'u wa'aba da. Āne wamhā, te te ai'mazaprōni aba õ ré, te za tāma ai'masiwasu'u wa'wa, te te ãma ai'mazazei wa'aba wa, dama rowairébē'wa norī u, te te ai'mazaprōni aba tō da, damrami'wai ma, te te ai'mai'rui wa'aba tō da, dazazéb 're, da te ai'manherē aba tō da.

²⁶ Dazazéb 're, da te ai'manherē aba wamhā, marī hā dawi īmai'manharī wasétē aba wa'rāmi, dama asi'maiwa'âbâ 'rāsatu pese aba õ nherē, ta hawi ai'maiwatobro waihu'u aba õ di za. Tō sena, wa ãne na hā aima rowasu'u za'ra wa'wa.

Damro na dasiwi danhipsaihuri wasu'u

²⁷ — Āne hā ma tō duré 're īwapari za'ra wa'aba mo, duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īrotizém na hā: "Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za."

²⁸ Āne na roti hā tō sena nherē, wa za oto wa hā aimawi aima roti za'ra wa'wa, tō õhō na roti na hā. Ni'wam norī hā pi'ō, titōmo na te te 're 'madâ'â ze za'ra mono wa, te te 're waibui mono da, te te sima ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhā, taha na zama te za tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra, tinhimirosa'rata na si nherē.

²⁹ Duré marī hā atōmo nhimire niwīm na 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, aiwasédé hā 're waibui wa'aba mono wamhā, tawamhā atōmo nhimire niwī asiwi 're sani za'ra wa'aba mono wa, romhā na asisiti 're īsāmra aba mono ne, te za oto 're anomro wē wa'aba mo. Ato hā sahuré aima 're hāimana za'ra wa'aba mono õ nherē, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihāiba wahuré ré, duré atōmo zahuré ré, 'Re īhāimana u'âsi mono hā ropipa u, te te 're asāmra aba mono wamhā, aima 're rowē za'ra wa'aba mono õ di za.

³⁰ Duré, asib'rata nhimire niwīm na aiwasédé hā 're waibui wa'aba mono wamhā, asiwi 're sihāri za'ra wa'aba mono wa, romhā na asisiti 're īsāmra aba mono ne, te za oto 're anomro wē wa'aba mo. Asib'rada hā sahuré aima 're hāimana za'ra wa'aba mono õ nherē, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihāiba wahuré ré, duré asib'rata zahuré ré, ropipa u 're asisisi aba mono wamhā, aima 're rowē za'ra wa'aba mono õ di za.

*Damro, da te 're ūrēme za'ra mono zé wasu'u
Mateusi 19.1-9; Marcusi 10.1-12; Rucasi 16.18*

³¹ — Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono te te duré dama ūrotizé hā, ãne: "Aibâ norī hā timro te te 're rēme za'ra mono õ ré, te za rob'ui'éré hā te te tāma 're sōmri za'ra, za te te ūrēmezém na. Taha parip si, te za oto timro hā te te 're rēme za'ra, pibu pese na." Ñne duréihā Mozési te te ãma ūrob'ui'érézé hā, ãne na hā.

³² Ñne na roti hā tō sena nherē, wa za oto wa hā aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tō õhō na roti na hā. Pi'õ norī hā aibâ aimawi na 're sipsaihuri za'ra mono õ nherē, īmro te te 're rēme za'ra mono wamhā, tiwasédé hā te za te te 're 'manharī za'ra, aibâ norī hā. E marī wa. Pi'õ norī hā īmro te te 're rēme za'ra mono nherē, aibâ aimawi na duré apâ 're mro zahu za'ra mono wamhā, tawapsi te za tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra, pi'õ norī hā. Taha wa, aibâ norī hā tiwasédé te te tāma 're ūmanharī za'ra mono zém hawi wa, te za duré õ norī zama aibâ aimawi na 're mro za'ra mono wa, tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra. Duré aibâ norī hā, pi'õ, da te 're ūrēme za'ra mono na 're mro za'ra mono wamhā, tawapsi, te za duré ta norī zama tiwasédé hā te te ãma 're 'manharī za'ra, aibâ norī hā.

Marī na da te dasima 're ūropisutu za'ra mono zé wasu'u

³³ — Ñne hā ma tō duré 're ūwapari za'ra wa'aba mo, duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama ūrotizém na Mozési te te ãma ūrob'ui'érézé hā: "Re īhāimana u'âsi mono nho'a, marī na dama 're ūropisutu za'ra wa'aba mono wamhā, te za tō dama ãma 're ūwaimrami za'ra wa'aba mo." Ñne duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama ūrotizém na rob'ui'éré hā.

³⁴⁻³⁵ Ñne na roti hā tō sena nherē, wa za oto wa hā aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tō õhō na roti na hā. Marī pire na taré dama 're ūropisutu za'ra wa'aba mono õ di za oto, 'Re īhāimana u'âsi mono nho'a. Mare di. Duré ãne na dama 're ūropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: "Hāiwa hā tō sena wahuré 're ūsa'wari mono ne, wa duré wa hā tō sena aima ūropisutu." Ñne wasu'u zarina taré dama 're ūropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marī wa. Hāiwa hā taré hā 're īhāimana mono õ wa, tame 'Re īhāimana u'âsi mono hā 're sāmra u'âsi mono wa, ta hawi te te we duré 're da'ab'madâ'â mono wa. Duré ãne na dama 're ūropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: "Ti'a hā tō sena wahuré 're ūsa'wari mono ne, wa duré wa hā tō sena aima ūropisutu." Ñne wasu'u zarina taré dama 're ūropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marī wa. Ti'a zama pire wa, 'Re īhāimana u'âsi mono te si wa. Duré ãne na dama 're ūropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: "Zeruzarē na 'ri nho'õmo nhisi hā tō sena 're ūsa'wari mono ne, wa duré wa hā tō sena aima ūropisutu." Ñne wasu'u zarina taré dama 're ūropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marī wa. Ta hā 'Re īhāimana u'âsi mono te si wa duré, uburé Danhib'apito uptabi te si wa.

³⁶ Duré ãne na dama 're ūropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: "Ūrā hā tō sena ūma 're īhāimana mono ne, wa duré wa hā tō sena aima ūropisutu." Ñne wasu'u zarina taré dama 're ūropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marī wa. Ai'rā za'ra wa'wa hā ate za'ra wa'aba õ wa, 'Re īhāimana u'âsi mono te si wa. Asi'uihâ na aséré hā asima 're 'rādâ'â waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Duré asi'uihâ na 're asiséré'a waihu'u za'ra wa'aba mono õ di.

³⁷ Marī hā dama 're 'manharī za'ra wa'aba mono da, asina dama 're ūropisutu za'ra wa'aba mono wamhā, ãne si te za dama 're ūnharī za'ra wa'aba mo: "Ūhe. Wa za tō 'manha." Duré marī hā dama 're 'manharī za'ra wa'aba mono da, asima 're wē za'ra wa'aba mono õ wamhā, ãne si te za duré dama 're ūnharī za'ra wa'aba mo: "Mare di. Wa hā te 'manharī õ di za." Ñne si te za dama 're ūnharī za'ra wa'aba mo. Ñne si dama 're nharī za'ra wa'aba mono õ wamhā, Wa'uburé nhimiwada'uri zarina te za aiwasédé hā 're ūmanharī za'ra wa'aba mo.

*Marī na da te dasima 're ūwa'rāmi za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 6.29-30*

³⁸ — Æne hã ma tô duré 're ïwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ūrotizém na hã: "Ni'wam norî hã te te 're datõmo wamnarî za'ra mono wamhã, te za asa da te 're tõmo wamnarî za'ra ïwa'râmi, aiwab da. Duré ni'wam norî hã da'wa te te dawi 're prub za'ra mono wamhã, te za duré asa ïwa'râmi da te 're 'waprub za'ra, aiwab da." Æne na duréihã roti hã.

³⁹ Tane nherê, wa za duré wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tô õhõ na rotizém na hã. Da te aima 're rob'manhari wasétê za'ra wa'aba mono nherê, asa dama ãma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono õ di za. Atob'rata nhimire niwî da te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhã, dama ãma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono õ di za. Taré te za 're aipizari za'ra wa'aba mo, atob'rata amo niwî, da te duré 're aihâ za'ra wa'aba mono da.

⁴⁰ Åté ni'wa hã te za ai'âma wa'aba sima rosa'rata, dawasétê na dawaihu'u'wa norî u te te ai'mazaprõni aba da, marî tiwi ïmai'manhari wasétê aba zém na te te tâma ai'maiwasu'u wa'aba da. Tawamhã åté te za tâma ai'maiwasu'u wa'wa, ta norî hã te te aima 'maipisutu aba da, asõ'utu'u ïwa'âbâ syryre hã ïwa'râmi tâma 'manhomri aba da, tiwi ïmai'manhari wasétê aba wa'râmimhã. Æne wamhã, te te aiwi 'mai'âri aba wamhã, asi'ubuzéb zama te za tâma ïmanhomri 'wa, wa'âbâ za'ëtë nherê, te te aiwi 'maiwaptêrê õ nherê.

⁴¹ Duré, ni'wam norî hã bâdâdi na marî hã misi ti'ai pibuzém na tâma 're 'wasari aba mono da, te te aima 're 'ru za'ra wa'aba mono wamhã, asi'uihâ na te za asima 're ïwê za'ra wa'aba mo, taha nhipai u, maparane ti'ai pibuzém na tâma 're 'wasari aba mono da a'â.

⁴² Duré marî hã da te aiwi 're waptêrê za'ra wa'aba mono wamhã, te za dama 're ïsõmri za'ra wa'aba mo. Duré marî hã asibro hã taré a'â da te aiwi 're waptêrê za'ra wa'aba mono wamhã, dawi 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za, asimarî 'wa hã. Te za tô taré dama 're ïsõmri za'ra wa'aba mo, a'â.

*Da'ruiwapari'wa norî, da te 're ïsawi pese za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 6.27-28, 32-36*

⁴³ — Æne hã ma tô duré 're ïwapari za'ra wa'aba mo: "Asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî si te za 're ïsawi pese za'ra wa'aba mo. Aï'ruiwapari'wa norî si te za asa asiwi 're ïwê'õ pese za'ra wa'aba mo."

⁴⁴ Tane nherê, wa za duré wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tô õhõ na rotizém na hã. Aï'ruiwapari'wa norî hã te za 're ïsawi pese za'ra wa'aba mo. Duré te te aima 're ïrob'manhari wasétê za'ra wa'aba mono norî ãma, te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ïwê si te te tâma 're apisutu mono da, ta norî ma.

⁴⁵ Æne te za dama 're ïmanharî za'ra wa'aba mo, Aimama aba 'ra na sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, hâiwa ãma 're ïsämra mono 'ra na. E marî wa, te za aï'ruiwapari'wa norî hã 're ïsawi pese za'ra wa'aba mo. Ni'wai ma, ïsawi hã te te ba'a õ wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Uburé te te 're da'azawi pese, te te 're ïsawi pese za'ra mono norî hã, duré te te 're ïsawi õ za'ra mono norî zama. Aiwapsi te bâdâ hã te te dama 're rob'uiwê za'ra, 're ïnomro wê mono norî ma, duré 're ïnomro wasétê mono norî ma zama, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina. Aiwapsi te duré tâ hã dama 're ta'a za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ïmadâ'â pese za'ra mono norî ma, duré te te 're ïwapari za'ra mono õ norî ma zama, ïsimipisutuzéb zarina.

⁴⁶ Rob'uiprazé ubumroi'wa norî hã bêté. Ta norî hã dawi 're sipsaihuri u'âsi za'ra mono wa, te 're nomro wasétê. Ta norî hã te tizawi pese 'wa norî si te te 're sawi za'ra. Tawamhã asawi pese 'wa norî si, 're sawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, e te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwê hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Mare di. ïwê hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴⁷ Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono waihu'u'õ'wa norî hã te te 're saze za'ra mono õ nherê, te tisiwadi norî ma, marî ïwê hã te te tâma 're 'manharî za'ra, siré 're ïhâimana za'ra mono norî ma hã. A norî wa'wa hã bêté, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî ma si, marî ïwê hã tâma 're 'manharî za'ra wa'aba mono wamhã, aiwapsi te

aiwasété na dame 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono waihu'u'õ'wa norï siré.

⁴⁸ Taha wa, te za a norï wa'wa hã uburé 're ïdazawi pese za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te da'ama 're a'upai mono ãna, uburé te te 're ïda'azawi pese mono ne.

6

Dasisõ'a, marî hã da te dasima 're ï'manharî za'ra mono zé wasu'u

¹ — 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma, 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marî hã dama 're ï'manharî wê za'ra wa'aba mono zém na hã ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, danho'a hã, ãne na hã taré da te 're ai'madâ'â wê za'ra wa'aba mono zô. Asimiza'rese te za 're anomro aba mo, ãne hã 're 'manharî za'ra wa'aba mono tõ da. ãne hã danho'a 're 'manharî za'ra wa'aba mono wamhã, Aimama 'wa hã hâiwa ãma 're ïhâimana mono hã tinhoprubzé ïwë uptabi hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za, marî ïwë hã 're ï'manharî za'ra wa'aba mono zé wa'râmimhã.

² — Taha wa, ïsibrob'õ norï ma, marî hã tâma 're ïsõmri za'ra wa'aba mono zém na, da te 're aiwësämri za'ra wa'aba mono da, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ãne na hã. ãne hã te ni'wam norï hã te te dama 're 'manharî za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb 're, 'ri 're, duré 'ri nhi'riti na 're ïdahâimana za'ra mono norï ma zama. 'Re hâimana wê za'ra mono newa, te ta norï hã ãma 're dawata za'ra mono zô, ãne hã te te dama 're 'manharî za'ra. Tawamhã, ãma 're dawata za'ra mono wamhã, taha na si te za tõ ãma 're hâimana za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã nimahã bâtâ na hã tâma 're hâimana za'ra mono õ di za. Tô sena, wa ãne hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

³⁻⁴ Taha wa, ni'wai wi, marî zô 're rowaptâ'â mono wa, 're pawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, sõ'awi 're pawaptob za'ra wa'aba mono õ di za, da te ãma 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono tõ da, marî na 're ïpawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã. Dama 're ïrob'manharî wê za'ra wa'aba mono zém na hã, da te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono õ nherë, te Aimama aba si te te ai'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'wa. Taha wa, te za taha si ïwë hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, ïwa'râmi.

'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're ïdamreme zusi mono zé wasu'u

Rucasi 11.2-4

⁵ — Duré ni'wam norï hã te te sima 're ïwë za'ra mono zéb zarina, te danho'a 're mreme zusi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. Hâiwi 're simasa mono sina, te 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb ãma, 're mreme zusi, 're hâimana wê za'ra mono newa, da te 're 'madâ'â wê za'ra mono da. 'Ri nhi'riti wa, bâdâdi sitob ãma, te duré ãne 're mreme zusi, da'ahâ norï ntho'a. Tawamhã, da te 're 'madâ'â wê za'ra mono wa, ãma 're dawata za'ra mono wamhã, taha na si te za tõ ãma 're hâimana za'ra. Nimahã na hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã tâma 're ïhâimana za'ra mono da hã, mare uptabi di za, ta norï ma hã. Tô sena wa ãne na aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

⁶ Duré, a norï wa'wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, te za 'ri para u 're asisisi aba mo, asõrõwa 'ri 're wa'wa u. Tawamhã te za asiré 're ïridawa nhitob za'ra wa'aba mo, Aimama aba ma, 're aimreme zusi aba mono da, romnhiwasi nimahã bâtâ na da te 're ïmadâ'â waihu'u za'ra mono õ ma hã. ãne wamhã, aihâiba pisutu 're aimreme zusi aba mono ré, Aimama aba si te te ai'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za taha si ïwë hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, ïwa'râmi.

⁷ — Duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, taré aimreme na 're sahu ahâ za'ra wa'aba mono õ di za apâre, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono õ newa. 'Re ïhâimana u'âsi mono waihu'u'õ'wa norï si te timreme na te te tâma 're sahu u'âsi za'ra taré, taha zarina si te te 're pawaptob za'ra mono da newa.

⁸ Taha wa, ta norī ne 're aimreme zusi aba mono õ di za. E marī wa. Aimama aba wi, marī hā tiwi 're waptērē za'ra wa'aba mono õ ré, marī zō aiwi 're īrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zé hā, te te 're awaihu'u sirōmo mono wa.

⁹ Āhā zarina si te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono ma: "Wamama, hāiwa âma 're asāmra mono hā, asisi wē na uburé da te 're aiwaihu'u za'ra mono da, wa aima da'âma 're īmreme.

¹⁰ Uburé da'âma 're asib'a'uwe mono da, wa duré da'âma 're īmreme. Hāiwa âma aima romhuri'wa norī hā, asima 're īwē mono zéb zarina sī, te te 're īaiwapari pese za'ra mono ne, ti'ai âma uburé da te duré 're aiwapari pese za'ra mono da, wa da'âma 're īmreme.

¹¹ Ā bātâ na, wei wama 're anhomri mono, wasa hā âma 're īwasaihuri mono zéb da hā.

¹² Dawasédé hā da te wa'âma 're 'manharī za'ra mono wa, wa te wasina 're īmadâ'â za'ra mono õ ne, a hā duré wa'âma 're ab'madâ'â mono õ di za, wawasédé hā.

¹³ Duré, 're wa'ab'madâ'â nhimini mono õ di za, Wa'uburé hā te te 're wa'a'upi mono wa, wawasétē u 're warere'e tō mono da. Ma'āpē, 're wa'anho'reptui u'âsi mono, īwasétē uptabi wi."

Āne si te za Aimama aba wi, 're īrowaptērē za'ra wa'aba mo. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

¹⁴⁻¹⁵ Tawamhā āne te duré tāma roti za'ra:

— Dawasédé hā da te ai'âma 're īmanharī za'ra wa'aba mono zé hā asina 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono wamhā, Aimama 'wa hā te za duré uburé aiwasédé hā 're īmanharī za'ra wa'aba mono zé hā te te ai'âma 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'wa. Dawasédé hā da te ai'âma 're 'manharī za'ra wa'aba mono nherē, asina 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ wamhā, tawapsi, aiwasédé hā te te ai'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za Aimama 'wa hā, hāiwa âma 're īsāmra mono hā.

Dasai āna a'â 're īdahāimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁶ — 'Re īhāimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, asai āna a'â 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, ai'ubu pire na 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norī si te za ubu pire na sai āna 're mreme zusi, 're nomro wē mono newa, da te 're 'madâ'â wē za'ra mono da. Tawamhā, da te 're 'madâ'â wē za'ra mono wa, âma 're dawata za'ra mono wamhā, taha si te za tō tāma 're hāimana za'ra. Nimahā na 'Re īhāimana u'âsi mono nhoprubzé hā tāma 're hāimana za'ra mono õ di za, ta norī ma hā. Tō sena wa āne na hā aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa.

¹⁷⁻¹⁸ Taha wa, a norī wa'wa hā 'Re īhāimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, asai āna a'â 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, te za taré â na 're asi'ubu upsō za'ra wa'aba mo, tō 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Te za duré taré 're asiwarīrī za'ra wa'aba mo, a'â asai āna 'Re īhāimana u'âsi mono ma, 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono tō da, Aimama aba si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, datōmo na da te 're īmadâ'â waihu'u za'ra mono õ si. Āne wamhā, aihāiba pisutu, asai āna a'â tāma 're aimreme zusi aba mono ré, Aimama aba si te te ai'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za īwē hā te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, īwa'rāmi.

Hāiwa âma, marī hā wē uptabi na 're īhāimana za'ra mono wasu'u

Rucasi 12.33-34

¹⁹ — Marī īwa'âbâ za'ëne hā asima si 're ubumroi pese za'ra wa'aba mono õ di za, ti'ai 're anomro aba mono ré hā. Ti'ai âma marī na 're īdanhimarī za'ra mono hā si'utōrī pese di, dawi 're u're su'u za'ra mono wa, duré zazahâi hâzapu'u'wa hā te te dawi 're hāiwasétē za'ra mono wa. īsipsaihuri norī hā te za duré dawi sô 're sisisi, dawi 're sipsaihuri za'ra mono da, danhimarī na.

²⁰ Hāiwa âma asimarī za'ra wa'wa hā īs'iutōrī'õ zō si te za asima 're īrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono, īwē uptabi hā te te asō 're īmadâ'â pese za'ra wa'aba mono zō si. Tame marī hā dawi 're u're waihu'u za'ra mono õ di. Zazahâi

hâzapu'u'wa hâ te te duré dawi 're hâiwasétâ waihu'u za'ra mono õ di. Duré ūipsaihuri norî hâ dawi 're sipsaihuri waihu'u za'ra mono õ di, tamemhâ.

²¹ Ti'ai ãma asimariñ ahâ zô si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhâ, taha na si te za aipê'ë 're, asima 're ūrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, hâiwa ãma ūwê hâ ūsi'utõrõ upana. Duré hâiwa ãma ūwê uptabi zô si, asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhâ, taha na si te za asima 're ūrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ūhâimana u'âsi mono, ūwê te te asô 're ūapisu'aba mono zô si.

*Rob'uiwêzé wasu'u
Rucasi 11.34-36*

²²⁻²³ — Rob'uiwêzé hâ te za da te dasima 're ro'o za'ra, dama rob'madâ'â pibu pese da. Tane duré, dato hâ aiwa rob'uiwêzém ne. Datõmo wê wamhâ, dama rob'madâ'â pese di. Datob'a wamhâ, dama rob'madâ'â waihu'u õ di. Tane duré, a norî wa'wa hâ asimirosa'rata wê za'ra wa'aba wamhâ, te za rowa'a na ne 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré, asimirosa'rata wasétâ za'ra wa'aba wamhâ, robra na ne te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

*Rob'uiprazéb zô si da te dasima 're ūrob'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 16.13; 12.22-31*

²⁴ — Dama romhuri'wa hâ ūsib'apito maparane wamhâ, aiwa te te tâma 're romhuri wê zahuré mono õ di za. ūsib'apito maparane wamhâ, sahuré te te 're sawi pese zahuré mono õ di za. Misi te za te te 're sawi pese. ūhâiba amo si te za te te siwi 're wê'õ. Duré sahuré te te 're wapari pese zahuré mono õ di za, romhuri'wa hâ. Misi te za te te 're wapari pese. ūhâiba amo si te za te te 're 'ruiwapari. Tane, a norî wa'wa hâ rob'uiprazéb zô si, asima 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhâ, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, 're romhuri wê waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Mare di.

Marî na 're dahâtâ'â za'ra mono ãna 're ūdanomro mono zé wasu'u

²⁵ — Taha wâ, wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marî na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za, asazé wa'aba na, duré 're ūhâuri aba mono õ na zama. Duré ai'uzazém na zama, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. E taré wasa zô si wa za 're wahâimana za'ra. Mare di. Wasazé nhipai u pire uptabi di, wahâimanazé hâ. E taré 're ūwasi'usa za'ra mono zép si, te wahâiba hâ wama 're hâimana za'ra. Mare di. Marî ūwê uptabi da, te wahâiba hâ wama 're hâimana za'ra.

²⁶ Duré, sire norî hâ bêté. Ta norî hâ te te sima 're robzuri mono õ di. Duré te te sima 're rob'râihâri za'ra mono õ di. Robza'razéb ãma te te sisa 're robza'wari za'ra mono õ di duré, ãma 're ūsaihuri mono zéb da hâ. Tane nherê, te Aimama 'wa hâ hâiwa ãma 're ūsâmra mono hâ ūsa hâ te te tâma 're anhomri u'âsi. E tawamhâ sire si te te 're azawi pese, 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ. Mare di. Sire zawi nhipai u, tâma asawi uptabi za'ra wa'aba di. Taha wa, sire te te 're ūab'madâ'â mono zém nhipai u, te za te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, Aimama 'wa hâ, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono tõ da.

²⁷ Duré, 're atâ'â za'ra wa'aba mono zém na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wamhâ, e asibâtâ na 're atâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. E asibâtâ nhipai u, te za 're aihâimana siroptub za'ra wa'aba mo. Mare di. Asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, asibâtâ nhipai u 're aihâimana siroptub za'ra wa'aba mono õ di za.

²⁸ — E marî wa, te bêté ai'uzazéb õ na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mo. E asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za rowë na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Mare di. Ma'âpé, romnhirârâ 're ūhâimana za'ra mono zém na rosa'rata za'ra wa'aba a'â, rom na 're ūsimasa mono na hâ. Ta norî hâ ti'uzazéb da hâ, te te sisada 're 'manharî za'ra mono da, te te 're romhuri za'ra mono õ di.

²⁹ Tane nherê, dama 'madâ'â zei uptabi di, romnhirârâ hâ. Apito Saroma hâ sibro pese wa, uza wê uptabi na 're si'usa mono nherê, taha nhipai u, dama 'madâ'â zei uptabi di, romnhirârâ hâ.

³⁰ Romnhirârâ hâ hâiwi 're simnhatâ mono ré, te za du hâ ūré da te 're wazâri za'ra, unhamda da, da te 're ub'râ za'ra mono da. Taha wa, 're simasam hâ mono dai õ nherê,

ma tō wē uptabi na te te 're ab'manhari, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. E tawamhā, ai'uzazé hā te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono õ di za bétē. Te za tō te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, du hāimanazéb zawi nhipai u te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, a norī wa'wa hā. E niha Aimama 'wa hā asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, taha si ai'uzazé hā te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono wa.

³¹⁻³² Aimama 'wa hā hāiwa āma 're īsāmra mono ma hā, tāma aiwaihu'u pese za'ra wa'aba di, marī zō aiwi 're īrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zém na hā. Taha wa, marī na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Äté asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za ãne asima 're īrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina, ãne asima 're īnhari za'ra wa'aba mo: "E ma hawi te za mra hā wama 're wairébé, duré wa te 're ī'huri mono zéb da hā, duré wa'uzazéb da hā." ãne na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re īhāimana u'âsi mono waihu'u'õ'wa norī hā, taha zō si te sima 're sōpré, sina 're hâtâ'â za'ra mono wa.

³³ 'Re īhāimana u'âsi mono hā āma 're īsib'a'uwē za'ra mono norī ma, īwē uptabi hā te te tāma 're īsōmri za'ra mono zéb zō si, te za asima 're asōpré u'âsi aba mo. 'Re īhāimana u'âsi mono te te sima 're aiwē za'ra wa'aba mono zéb zarina si, 're anomro wē wa'aba mono da, te za asima 're īwē u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhā, āhā zō si 're asōpré wa'aba mono wamhā, marī zō aiwi 're īrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tō te te aima 're anhomri 'wa, Aimama 'wa hā.

³⁴ Awē sidāpâsi te marī hā asada 're hāimana za'ra wa'wa. Tane nherē, oto ai'āma 're awē za'ra wa'aba mono wamhā, te za asina 're īwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zém na hā, marī hā asada 're hāimana za'ra wa'aba mono nherē. Taha wa, za duré ai'āma 're ī'awē za'ra wa'aba mono zé bâtâ na hā 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na hā, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re īhāimana u'âsi mono si te za awē sidāpâsi bâdâ hā te te ai'āma 're ab'madâ'â 'wa.

7

*Dawasédé hā da te dasi'āma 're īsa'ra mono zé wasu'u
Rucasi 6.37-38, 41-42*

¹ — Dawasédé hā da'āma 're īsa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiwi 're dawē'õ za'ra wa'aba mono õ di za, taha zarina 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te siwi 're aiwē'õ za'ra wa'aba mono tō da.

² Asi'uihâ na asiwi 're dawē'õ pese za'ra wa'aba mono wamhā, taha zarina te za tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te siwi 're aiwē'õ pese za'ra wa'wa, īwa'rāmi. Asiwi 're dawē'õ za'ra wa'aba mono õ wamhā, tawapsi, te te siwi 're aiwē'õ za'ra wa'aba mono õ di za, ãne na hā aiwa.

³⁻⁵ Äne, wa za duré āma aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. Äté wede wa'ono hā atob 're te nomro, sabui õ nherē. E niha te za bétē sô ītōmo 'madâ, wede nhiprubre wazere da, asisānawā tōmo hawimhā. E ãne hā ī'uwaibaba. Mare di. Wede wa'ono hā atob 're īnomro hā sabui õ nherē, e niha te za tāma īnha: "Ropru hā a'â te aima wazere, atōmo hawimhā." Mare di. Wede wa'ono hā te za a'â atōmo hawimhā īwaze. Tawamhā te za sô airītī wē, wazere da, asisānawā tōmo hawimhā, wede nhiprubre hā.

⁶ — Duré 'Re īhāimana u'âsi mono 'ruiwapari'wa norī ma, īwasu'u'uwē na tāma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, te te āma 're īwasété za'ra mono norī ma hā. E marī wa. Ta norī hā wapsā ma, marī īse hā da te tāma 're a za'ra mono nherē, dazō 're sipizari za'ra mono wa, te te 're īdahâzu mono ne, te za ta norī hā asada 're hāimana wasété za'ra wa'wa. Uhâbâ norī hā marī wē zō, sima 're sōpré waihu'u mono õ di. Marī īwē hā wa'âbâ za'êtē nherē, uhâbâi ma, da te 're sâmra mono wa, taré te te 're īwati'i za'ra mono ne, te za ta norī hā taré te te 're wapari za'ra, īwasu'u'uwē hā. Taha wa, ta norī ma, 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re īhāimana u'âsi mono 'ruiwapari'wa norī ma hā.

*'Re īhāimana u'âsi mono wi, da te 're īwaptērē za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 11.9-13*

7-8 — 'Re īhāimana u'âsi mono wi, te za īwē hā 're īwaptērē za'ra wa'aba mo. Tawamhā te za tō te te aima 're anhomri 'wa. īwē zō si te za duré asima 're asōpré u'âsi aba mo. Tawamhā taha zarina te za tō te te aima āma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re īhāimana u'âsi mono hā, 'rāwi aima 're hāimana za'ra wa'aba mono da. Duré ni'wa hā 'ri tede'wa zō te te 're īridawa ta'a mono ne, te za īwē hā tiwi 're īwaptērē za'ra wa'aba mo. Tawamhā 'ri tede'wa te te tāma īridawa ne, te za tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te aima 're anhomri 'wa, īwē hā, si'uihā na.

9 Āne, wa za duré aima āma romnhimiré'ē za'ra wa'wa. Ai'ra hā īu'ētē wapu te te aiwi 'maiwaptērē aba wamhā, e ēne te aré tāma īmanhomri 'wa, te te īwaptērē upana. Mare di. īu'ētē wapu si te aré tāma īmanhomri 'wa, te te 'rēne da, ai'ra wa'wa hā.

10 Duré, tebe te te aiwi 'maiwaptērē aba wamhā, e wahi te aré tāma īmanhomri 'wa, te te īwaptērē upana. Mare di. Tepe si te aré tāma īmanhomri 'wa, te te 'rēne da.

11 Tane duré, a norī wa'wa hā 're anomro wē uptabi aba mono õ nherē, te marī īwē si tō ai'ra norī ma, 're īsōmri za'ra wa'aba mo. E tawamhā Aimama 'wa hā hāiwa āma 're īsāmra mono hā wē uptabi na 're hāimana mono nherē, e ai'ra norī ma 're asōprub za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono õ di za bétē, tinhoprubzé īwē hā. Te za tō īsipai u te te aima 're sōmri za'ra wa'wa īwē hā, tiwi 're īwaptērē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

12 — Marī īwē si da te aima 're 'manharī za'ra wa'aba mono da, asima 're īdawē za'ra wa'aba mono ne, te za marī īwē si dama 're īmanharī u'âsi za'ra wa'aba mo, īwa'rāmi. Āne duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te āma īrob'ui'érē hā te wama wasu'u za'ra, duréihā īsadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimi'ui'érē zama.

*Bâdâdi nhitobzé wasu'u
Rucasi 13.24*

13-14 — Duré, ropipa u 're īdanhisisi mono zé hā bâdâdi hā sa'ētē uptabi di. Duré īsitobzé hā, sa'ētē uptabi di. Taha wa, dama wapure di, āma 're īdanomro mono zéb da hā, bâdâdi hā sa'ētē uptabi wa. Taha wa, te da'ahâ uptabi na āma 're danomro, ropipa u, tamomo 're danhisisi mono wa, da te 're robzépata u'âsi za'ra mono da. Tane nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono 'rata 're īdahāimana u'âsi za'ra mono zéb u, 're īdanhisisi mono zéb da hā, bâdâdi nhitobzé hā syryre di. Tamomo bâdâdi hā syry uptabire di duré, āma 're īdanomro mono zéb da hā. Dama pire di, āma 're īdanomro mono zéb da hā. Taha wa, te da'umro na si da te dasina 're uwaimrami za'ra. Taha wa, ma'āpē, sada 're asiptete za'ra wa'aba mono, bâdâdi nhitobzé īsyryre na si 're asisisi aba mono da, rowē uptabi u.

*Rob'rāi wasu'u, 'wabzéré wasu'u me
Rucasi 6.43-44*

15 — Duré, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa norī wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Ta norī hā tō sena dasiré 're hāimana wē za'ra mono newa, te za te te dama 're roti za'ra taré. Ta norī hā te abaze zahi ne 're hāimana u'âsi za'ra, īsazei'wa norī zada.

16 Ta norī hā uburé marī hā te te 're īmanharī za'ra mono zém na te za āma 're īwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wai õ na hā. E 'wabzéré hā te za rob'rā na 're 'rā za'ra, uwa 'ru 'rā na. Mare di. Uwa 'ru 'rā na 're 'rāi waihu'u za'ra mono õ di, 'wabzéré hā. Duré, e apto hā rob'rā īse na te za 're 'rā za'ra. Mare di. Āma 're 'rāi waihu'u za'ra mono õ di, apto hā.

17-18 Duré rowede hā wē wamhā, 're 'rāi wasétē za'ra mono õ di za. Te za 're 'rāi wē u'âsi za'ra. Wasétē wapsi, te za 're 'rāi wasétē u'âsi za'ra. Ta norī hā 're 'rāi wē waihu'u za'ra mono õ di za.

¹⁹ Rowede hā 're 'rā za'ra mono õ wa, te za da te 're sāna'rata nnihâri za'ra, unhamau da te 're sāmra mono da.

²⁰ Tane, aibâ norī hā roti tō senai'õ na te te dama 're īroti za'ra mono norī hā uburé marī hā te te 're ī'manharī wasétē za'ra mono zém na, te za āma 're īwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wai õ na hā.

'Re īhâimana u'âsi mono, da'âma 're īsib'a'uwe mono zéb u, 're īdanhisisi mono zé wasu'u

Rucasi 13.25-27

²¹ — Āté ni'wam norī hā te za dama 're siwasu'u za'ra, āne: "Zezusi hā ta hā īnhib'apito. Wa hā tāma romhuri'wa, wa tō 're īhâimana u'âsi." Āne ni'wam norī hā dama 're siwasu'u za'ra mono nherē, uburé 're sisisi mono õ di za, 'Re īhâimana u'âsi mono, da'âma 're īsib'a'uwe mono zéb u hā. Ni'wam norī si te za 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe, 're hâimana za'ra, īmama hā hâiwa āma 're īsâmra mono hā te te sima 're ī'awē mono zéb zarina, marī īwē si te te 're ī'manharī za'ra mono norī si.

²² Nimahā bâtâ na ropsi'utōrîzéb āma, īmama za oto da'âma īsipo'ozéb āma hā te za da'ahâ na īma nharī za'ra ni, āne: "Wanhib'apito, Wanhib'apito, wa norī hā asadawa para, wa tō wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono hā. Asadawa para, wa tō duré wa'uburé hā wa te dama 're sâmra za'ra. Marī dama ī'manharī waihu'u'õ hā wa tō duré wa te dama 're 'manharī za'ra, asadawa para." Āne na hā da'ahâ na te za īma tasiwasu'u za'ra ni, īnhib'a'uwe uptabi hā 're danomro mono newa.

²³ Tane nherē, wa za wa hā īsi'uihâ na tāma nharī za'ra, āne: "Te aiwaihu'u za'ra wa'aba õ di, īzazei'wa na. Marī īwasétē si ma tō 're ī'manharī u'âsi za'ra wa'aba mo. Mo oto ai'aba'rei wa'aba, īnhiti." Āne wa za ta norī ma nharī za'ra, misi haré.

'Ri'wa norī wasu'u

Rucasi 6.46-49

²⁴⁻²⁵ — Āne, wa za duré āma aimasimiré'é za'ra wa'wa, 'ri'wai wasu'u na. 'Ri'wa hā tāma rosa'rata waihu'u pese wa, ma tō ētē nhisiwi 'ri hā 'manha, siptete na 're sa mono da. Tawamhā tā hā pīni za'etē na 're ta'a mono wa, ma tō 're âpré. 'Re âpré mono wamhā, 'ri u ma tō 're praba, â hā. Rowau'u za'ene hā ma tō duré 're pusi, 'ri uwaibaba, te te me da aré. Tane nherē, 'ri hā simei õ di, ētē nhisiwi te te sima 'ri wa, aibâ hā. Tane duré, â hā te īrotizé hā ni'wam norī hā te te 're wapari za'ra mono wa, te te oto 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, ta norī si te za rowē na 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono 'rata.

²⁶⁻²⁷ — 'Ri'wa hâiba amo na, wa za duré āma aimasimiré'é za'ra wa'wa, tāma īrosa'rata waihu'u õ hā. Ta hā supara nhisiwip si ma tō sima 'ri, siptete na tāma 're sab u'âsi mono da newa. Tawamhā tā hā pīni za'etē na 're ta'a mono wa, ma tō 're âpré. 'Re âpré mono wamhā, 'ri u ma tō 're praba, â hā. Rowau'u za'ene hā ma tō duré 're pusi, 'ri uwaibaba. Tawamhā 'ri hā ma tō 'marōwī, awa'awi. Tane duré, â hā te īrotizé hā ni'wam norī hā tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherē, te te 're 'madâ'â za'ra mono õ wamhā, ta norī si te za si'uihâ na 're sisimini za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono 'rata za 're īdahâimana u'âsi za'ra mono zé hā.

²⁸ Tawamhā Zezusi hā āne na te te dama rowasu'u parimhā, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni, te te dama īrowahutuzém na hā.

²⁹ 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī, simirowasu'u wapure na te te dama 're īrowahutu za'ra mono ne, te te dama 're rowahutu mono õ di, Zezusi hā. Simirowahutu pire uptabi na ma tō te te dama 're rowasu'u. Taha wa, ma āma tatob'uzu za'ra ni, dama īwaihu'u'õ hā te te dama wasu'u wa.

8

*Aibâ ū'wa're ré hā Zezusi te te ū'pesezé wasu'u
Marcusi 1.40-45; Rucasi 5.12-16*

¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō ū'tē 'rāihā hawi si'ra. Te te si'rai wamhā, da'ahā uptabi na ma tō ū'sarina ai'aba're ni.

² Tawamhā aibâ ū'wa're ré hā ma tō ū'tēme wi. Ū'tēme wisi wamhā, ma tō hi'rātitō nhamra, ū'papara. Te tāma tinhā:

— Apito, ū'ma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na. Taha wa, asima ū'wē wamhā, te za ū'pe.

³ Tawamhā Zezusi ma tō tinhib'rada hā wahutu, te te ū'ma upi da. Te te upi wamhā, te tāma tinhā:

— Tane tō. Wa tō ū'sima aiwē, te aipese da. Tāibā oto aihāzé hā.

Tawamhā awa'awi ma ū'wa're hā tāma apa.

⁴ Tawamhā Zezusi hā te tāma tinhā, ū'ne:

— ū'wapari pese, asina. Ni'wai ma, asina ū'wasu'u ū' di za, te aipesezém na hā. Sasedoti u si te za aimo, aihāiba wē zō te te aihāiba 'madā'ā da. Taha parip si, te za tāma asōpru 'Re ū'haimana u'āsi mono ma, Mozésihi nhimiroti zarina, aipesezém na da te ū'ma aiwaihu'u za'ra da, sena na. — ū'ne te Zezusi hā tāma roti, aibā te te ū'pe ma.

*Da'wapéi'wa norī wada'uri'wai ma romhuri'wa, Zezusi te te ū'pesezé wasu'u
Rucasi 7.1-10*

⁵ Tawamhā Zezusi hā Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi u ma tō wi. Wisi wamhā, ma tō aibā sōpētē, romanu hā. Ta hā da'wapéi'wa norī wada'uri'wa. Tawamhā, te te sōpētē wamhā, ma tō aibā hā tāma ti'ru Zezusihī ma, tāma ū'romhuri'wa hā te te tāma pese da.

⁶ ū'ne te tāma tinhā:

— Apito, ū'ma romhuri'wa hā ū'nhorōwa ū'ma te nomro. Hāzé uptabi di. Hāzé uptabi wa, sirési waihu'u ū' di, hāzé za'ētē wa.

⁷ Tawamhā Zezusi hā te asa tāma tinhā:

— Wa za ū'ma mo tō, te pese da.

⁸ Tawamhā romanu hā te duré tāma tinhā, da'wapéi'wa norī wada'uri'wa hā:

— Tō'ā, apito. Wa hā aima ū'wPURE di, ū'nhorōwa u asébré da hā. Ma'āpē, taré ū'ma hawi pese aimreme na, séptā'ā da. Tawamhā te za tāma tirowē, ū'ma romhuri'wai ma.

⁹ Wa hā da'wapéi'wa norī wada'uri'wa zapari romhuri'wa. ū'zapari te duré 're hāimana za'ra, da'wapéi'wa norī hā. Nimomo te 'mazatōrī wamhā, te za 'maimo. Duré sō ū'maihārā wamhā, te za we 'maimo, ū'tēme. Duré ū'ma romhuri'wai ma, marī hā te 'rui wamhā, te za 'manha awa'awi, ū'zadawa para. — ū'ne te ū'wasu'u, Zezusihī ma.

¹⁰ Tawamhā Zezusi hā ū'ne hā te te wapari wamhā, ma tō ū'ma titob'uzu, ū'siwasu'uzém na. Taha wa, ū'sarina ū'dasi'aba're norī ma, ma tō nherī za'ra:

— Tō sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. ū'hā te te ū'sina ū'umnhasizém na hā niwa te ū'madā'ā ū' di, Izarazéhē nihudu norī nhipti'ai ū'ma hā. Ta norī hā te te ū'ma ū'siwi wabzu ū' di, te te ū'sina ū'umnhasizém na hā.

¹¹ ū'ne, wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Da'ahā uptabi na te za 're dasihutu, bātā pusizém hawi, duré bātā zasizém hawi, 'Re ū'hāimana u'āsi mono u, ū'siré 're dasaihuri mono da, da'āma 're ū'sib'a'uwē mono zéb ū'ma. Abra'āhā ū'siré te za 're dasi'ubumro, duré Izatihi ū'siré, duré Zacocho ū'siré.

¹² Tane nherē, ni'wam norī hā 'Re ū'hāimana u'āsi mono, ū'ma 're ū'sib'a'uwē za'ra mono da nherē, ū'siré 're ū'si'ubumroi mono da nherē, te za ū'sāmra ū'sisiti, ū'robra ū'si 're ū'sa'wari mono u. Tame te za ū'sina 're ū'ry'ry. Te za duré 're ū'wasitete za'ra, te te 're ū'robzépata za'ētē za'ra mono wa. — ū'ne ma tō Zezusi hā dama ū'wasu'u.

¹³ Tawamhā te duré da'wapéi'wa norī wada'uri'wai ma tinhā:

— Mo oto aimorī apā, asōrōwa u. Asina ū'umnhasizéb zarina, wa za aipawapto.

Tawamhā ãne te te tāma nhari wi, ma tō tipese, romanuhu ma, romhuri'wa hā.

Da'ahâ uptabi na, Zezusi te te ūda'apesezé wasu'u

Marcusi 1.29-34; Rucasi 4.38-41

¹⁴ Tawamhā Zezusi hā Pedruhu nhorōwa u ma tō mo. Morī wamhā, īmaprewa ma tō sabu. Házé ré, te nomro waptā wa, wa'ro na.

¹⁵ Tawamhā ma tō sib'rata upi, Zezusi hā. Te te sib'rata upi wamhā, ma tō tiwahā. Tawamhā ma tō wahudu, pi'ō hā. Wahutu wamhā, ma tō ūsa hā tāma tisō Zezusihī ma, sa da.

¹⁶ Tawamhā bâdâ sébrézéb u, ma tō wa'uburé ré 're ūdanomro mono hā da te simro, Zezusihī u, ahâ uptabi na. Tawamhā misi si te nasi dama azatō wa'uburé hā, misi haré timreme na si. Uburé ūhâzé ré norī zama te apese duré.

¹⁷ Æne ma tō Zezusi hā te te 're da'apawapto, Iza'iza hā duréihā te te ãma ūrob'ui'érézéb zarina te te sinā uwaimrami da. Æne Iza'izaha nhimi'ui'éré hā: "Wahâzé mono bâ, ma tō te te wawi 're awaibu."

Æne duréihā 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'éré hā, Zezusihī ãma hā.

Aibâ norī hā Zezusihī siré ūneb zahuré zé wasu'u

Rucasi 9.57-62

¹⁸ Tawamhā Zezusi hā da'ahâ uptabi na da te dasiwi ūuirī za'ra norī hā ma tō 'madâ'â za'ra. Te te da'ab'madâ'â wamhā, ma tō tisiré 're ūnomro mono norī ma rob'ru za'ra, ūsō'u na te te sapri za'ra da, zara u.

¹⁹ Tawamhā 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti na rowahutu'wa hā ma tō ūtēme wi, Zezusihī u. Æne te tāma tinhā:

— Rowahutu'wa, ãhâna wa ūsimā aiwē, asiré 're ūmorī da oto, daro mono bâ.

²⁰ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinhā:

— Wapsā wawêre hā ab're 're, ūsōrōwa hā. Duré si norī hā tizasi te te sima 're 'manharī za'ra, tinhorōwa da hā. Tazahā, wa hā ti'ai ãma dasiré ūpodo hā ūnhorōwa õ di, ãma 're ūwa'utu mono zéb da hā. Hâiwi si wa datēme 're morī u'â.

²¹ Tawamhā Zezusi ma tō duré aibâ hâiba amo 'mahâ, ūsarina 're ūmorī hā, ūsiré 're morī u'âsi da oto. Tawamhā aibâ hā te asa tāma tinhā:

— Apito, a'â apâ ūmorī, ūmama hā ūwi dâ'â wa, ūsisa'u te ãma ti'a da. — Æne te sinā 'mahâ.

²² Tane nherē, te Zezusi hā tāma tinhā, asa:

— Õne haré te za ūsiré 're aimo oto. Ídâ'â norī hā te za tisiré ūdâ'â norī ãma te te 're ti'a za'ra.

Zezusi hā rowa'u'u za'ëtë ma, te te ūnharizé wasu'u

Marcusi 4.35-41; Rucasi 8.22-25

²³ Tawamhā Zezusi hā ma tō ãzé, uba're 're. ūsiré 're ūnomro mono norī zama ma ūsiré asisi, ūsiré si'aba're da.

²⁴ Tawamhā uba're na si'aba'rei ré, ma tō rowa'u'u za'ëne hā tiwi tiwatobro za'ra. Â sisasi hā te te ūré wabzuri za'ra, uba're hā. Tane nherē, Zezusi te nhono.

²⁵ Tawamhā ūsiré 're ūnomro mono norī hā ma tō ūtēme sina roptob za'ra, te te siwi utu da. Tawamhā ãne te 'mahârâ za'ra:

— Wanhib'apito, ma'âpê wanho'reptu za'ra na. Wa za ai'utõñ ni.

²⁶ Tawamhā Zezusi hā te tāma nhari za'ra:

— E marī da, ma aipahi za'ra wa'wa. E ūumnhasi za'ra wa'aba ãna.

Tawamhā ma tō wahudu, Zezusi hā. Wahutu wamhā, ma tō rowa'u'u ma tinhā, te te sazâri da, â sisasisi ma zama. Tawamhā ma tō sazâ, rowa'u hā. Ma tō duré ti'âtu.

²⁷ Tawamhā ma tō ãma titob'uzu za'ra, ūsiré 're ūnomro mono norī hā. Æne te sima nhari za'ra:

— Pra, e niha ūwaihu'u pe, õ hā. ūsadawa hawi ma rowa'u hā sazâ, â sisasisi zama. —

Æne te sima rowasu'u za'ra, ūsiré 're ūnomro mono norī hā.

*Zezusi hā aibā norī, wa'uburé ré 're īneb zahuré te te īpeze zahuré zé wasu'u
Marcusi 5.1-20; Rucasi 8.26-39*

²⁸ Tawamhā Zezusi hā ma tō mo, Dadara na danhipti'a nho'ōmo nhisi u, Darireza na īsō'u nhisi zara u. Tame ma tō aibā norī hā sōpētē zahuré, wa'uburé ré 're īneb zahuré hā. Adâ'ā 'ru hawi, ma we sina uzusi zahuré, ētē zahāpā ab're sirōmo 're, 're īsimasisi u'āsi zahuré mono zém hawi. Ta norī hā īsipārī su'u zahuré, duré simimnhasi zahuré di. Taha wa, 're īhāimana zahuré mono zé wa'wai baba 're danomro waihu'u mono õ di.

²⁹ Tawamhā rosa'rese õ ré, ma tō sa'ētē 'mahārā zahuré Zezusi hā, āne:

— 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra, e marī wa'āma 'manharī da, te we aimo, wawa'wai baba. E ropsi'utōrīzé wana wa'ahāri da, te we aimo, wa te robzépata da.

³⁰ Tawamhā romhā prā na te uhābā hā tisa hā te te 're huri, ahā na.

³¹ Tawamhā wa'uburé norī hā aibā norī pē'ē 're, 're īhāimana za'ra mono hā te sa'ētē sina 'mahārā za'ra:

— Nimomo wazatōrī za'ra da wamhā, ma'āpē uhābā norī u wazatōrī za'ra na, īhāiba 're, 're wahāimana za'ra mono da.

³² Tawamhā Zezusi hā ma tō òne haré tāma rob'ru za'ra:

— Mo oto ai'aba'rēi wa'aba.

Tawamhā uhābā hāiba 're ma tō sisisi, wa'uburé norī hā. Taha wa, te sa'ētē sisa're, uhābā norī hā, īrāsipra u. Âi ba ma tō rere. Taha wa, ma ai'utō, â na uburé.

³³ Tawamhā uhābā 'madâ'ā'wa norī hā ma tō īsiti sisa're. 'Ri nho'ōmo u ma tō sisa're. Tame ma tō uburé dama rowasu'u za'ra, aibā norī ma, niha īromhāimana zahuré zém na hā, wa'uburé ré 're īneb zahuré ma.

³⁴ Tawamhā 'ri nho'ōmo āma 're īdasi'ubumroi mono norī hā ma tō aihūni tawairébē ni, Zezusi hā da te dasina uzusi za'ra da. Tawamhā ma tō sāmri za'ra ni. Da te dasiwi sāmri wamhā, ma tō tāma rob'ru za'ra ni:

— Ma'āpē, warom nhiti aimorī, nimomo. — Āne te dasiwi satōrī ni, Zezusi hā.

9

*Īmorī'ō, Zezusi te te īwahutuzé wasu'u
Marcusi 2.1-12; Rucasi 5.17-26*

¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō uba're 're āzé, zara u te te saprī da. Te te saprī wamhā, ma tō 'ri nho'ōmo u wi, tirob u.

² Tamomo ma tō ni'wam norī hā we siwi ti'ā, īmorī'ō hā īsimiwaptā ré. īmorī'ō hā za te te īpeze na ma tō āma umnhasi za'ra, Zezusi hā. Tawamhā Zezusi hā taha na ma tō sina simirosa'rata waihu'u za'ra, aibā norī hā. Taha wa, te īmorī'ō ma tinhā:

— īsiwadi, aiwi robzei'ō tō. Aiwasédé hā 're īab'manharī wasétē mono zé hā te ai'āma 're ab'madâ'ā mono õ di za oto. — Āne te tāma tinhā.

³ Tawamhā ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érē na dama rowahutu'wa norī hā ma tō 'rāwi sima rowasu'u za'ra, āne:

— Ó hā te 'Re īhāimana u'āsi mono āma wasété.

⁴ Tane nherē, Zezusi hā ma tō sina waihu'u, īsimirosa'rata za'ra hā. Taha wa, te tāma nharī za'ra:

— E marī da, ma tō āne ī'āma īrosa'rata wasété za'ra wa'wa.

⁵ Wa hā dawasédé hā te dama 're īapari waihu'u pese mono zém na hā, sena na īwaihu'u za'ra wa'aba da hā, e niha te za īwaihu'u za'ra wa'wa. Aibā ma, wa tō tinhā: "Aiwasédé hā 're īab'manharī mono zé hā te ai'āma 're ab'madâ'ā mono õ di za oto." Āne na si īmreme wamhā, aimā pibu prā za'ra wa'aba di. Â hā īmorī'ō hā wahutu da, duré oto morī da, te tāma nharī wapsi, te za īwaihu'u za'ra wa'wa, īwaihu'u pese na sena na īwaihu'u pese za'ra wa'aba da oto. Taha wapsi, aimā pibu pese za'ra wa'aba di za.

⁶ Ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã ũma waihu'u pese di, dawasédé te dama 're ũapari mono da hã, 'Re ũhaimana u'âsi mono zadawa para. Æne na asiwí ũwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ũhi're ma tinha, wahutu da.

Tawamhã ũmorõ ma, te tinha Zezusi hã:

— Ma'äpé, aiwahutu. Asa'warizé hã âri, asõrõwa u aimorõ da oto.

⁷ Tawamhã awa'awi ma tô wahudu aibâ hã, tinhorõwa u morõ da.

⁸ Tawamhã ãne hã da te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô tâma tapẽ'ëwara za'ra ni, dama sa'rese õ wa. Ma tô duré 'Re ũhaimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, tiwaihu'u pe hã te te dama 're anhomri mono wa.

Mateusihî zô Zezusi, sisarina ũhârâzé wasu'u

Marcusi 2.13-17; Rucasi 5.27-32

⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, dahawi. Morõ ré, ma tô ũsã, danhib'apito ma, rob'uprazé ubumroi'wa hã, Mateusi na ũnhisi hã. ũnhimiromhurizéb ãma wa nhamra, rob'uprazé te dawi 're ũ'a'bumroi mono zéb ãma. Tawamhã Zezusi hã te ũmahâ:

— We aimorõ, ũsiré 're aimorõ da oto.

Tawamhã awa'awi wa tô wahudu, ũsiré 're ũmorõ da oto.

¹⁰ Tawamhã barana wa oto wasiré wasaihuri ni Zezusi norõ hã, ũsiré 're ũwanomro mono norõ me. ũnhorõwa ãma wa wasaihuri ni. Wasaihuri ré, ma tô rob'uprazé ubumroi'wa norõ hã ūtème asisi 'ri para u, ahâ na, ũsiré saihuri da. Ni'wam norõ hã zudezu nherë, parisezu norõ nhimiroti zarina 're ũhaimana za'ra mono õ norõ zama ma tô duré ūtème aihutu, Zezusihi u.

¹¹ Tawamhã parisezu norõ hã ãne hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô Zezusihi siré 're ũwanomro mono norõ hã wazadanharî za'ra, ãne:

— E niha bâ, te asib'apito za'ra wa'wa hã rob'uprazé ubumroi'wa norõ siré tisa, dawasétê na 're ũdahaimana za'ra mono norõ siré zama.

¹² Tawamhã Zezusi hã te te sina wapari za'ra wa, ma tô tâma nharî za'ra, ãne:

— Hâzé ãna 're ũnomro mono norõ zô, dawede'wa hã 're siwasutu za'ra mono õ di, te te 're wede za'ra mono da. ũhâzé ré norõ zô si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da.

¹³ Duréihã ma tô 'Re ũhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãne na rob'ui'éré, 'Re ũhaimana u'âsi mono mreme na: "Asimizama hã ũma 're ũzata za'ra wa'aba mono zô hã, sô 're ũnhimipari mono õ di oto. Asimizawi pese zarina, da'âma 're aiwamri za'ra wa'aba mono da si, wa ũsima te 're aiwë za'ra wa'wa oto." Æne duréihã 'Re ũhaimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã sô sabu za'ra wa'aba ũbaihâ hã, waihu'u pese za'ra wa'aba da. Dawë na 're ũdanomro mono norõ zô ũsitème 're ũhârâ mono da, we ũmorõ õ di. Dawasétê na 're ũdanomro mono norõ zô si 're ũhârâ mono da, wa wei mo.

Dasai ãna bâtâ na a'â 're ũdahaimana za'ra mono zé wasu'u

Marcusi 2.18-22; Rucasi 5.33-39

¹⁴ Tawamhã Zuwâ Batitaha siré 're ũnomro mono norõ hã ma tô Zezusihi u ai'aba'rê. Tawamhã ãne te siwi sadanha:

— Wa norõ hã, duré parisezu norõ hã 'Re ũhaimana u'âsi mono ma, 're wamreme zusi mono da hã, wasai ãna wa a'â 're wahaimana za'ra, bâtâ na. E marî wa, sai ãna a'â 're haimana za'ra mono õ di bêté, asiré 're ũnomro mono norõ hã.

¹⁵ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma nharî za'ra:

— Aibâ hã ũmrozéb u, sô ũhârâ za'ra norõ hã sihutu wamhã, e aibâ ũmro da hã ũsiré sâmra za'ra ré, te za robzei'õ na tihaimana za'ra, ta norõ hã. Mare di. Ænei õ di. Niwapsi te za bâdâ hã ũwa waptârâ, aibâ ũmro da hã ũsiwadi norõ wa'wa hawi, da te tiwi ũâri za'ra zéb da hã. Tawapsi te za tô sai ãna 're si'ubumro, robzei'õ na.

¹⁶ — Duré da'uza hã hâ'ratare wamhã, te za hâihata. E tawamhã ũhâté hânhihâri na te za hâiwa'aba ni. Mare di. ũhâté hânhihâri na da te hâiwa'aba wamhã, da te ūré hâ'upsõi

wamhā, te za tihâzahutu, īhâiwa'abazé hā. Tawamhā te za oto hâsisinarī pese, da'uza 'rada hā.

¹⁷ Duré e romhâ 'manharī 'rata 're, te za uwa 'rāi wa'u īsé hā da te 're sé, wa'ui ware ō ré. Mare di. Wa'ui ware ō ré, da te 're séme mono wamhā, oto wa'ui ware wamhā, te za romhâ 'manharī 'ratare hā sina wazu. Tawamhā uwa 'rāi wa'u īsé hā te za asa'wa. Romhâ 'manharī hā te za duré hâihaiwamna. ītép si'uiwa na si, te za da te 're sé, dawi 're sisa'wari za'ra mono tō da, rob'rāi wa'u zé té hā. Tawapsi, romhâ 'manharī hā dawi 're hâsiwamnař za'ra mono ō di za duré. — Āne ma tō Zezusi hā āma romnhimiré'ē, uwa 'ru 'rāi wa'u īsé, da te 're īséme mono zém na hā.

*Zezusi hā pi'ō norī te te īpese zahuré zé wasu'u, azarutu me
Marcusi 5.21-43; Rucasi 8.40-56*

¹⁸ Tawamhā Zezusi hā te te dama rowasu'u ré, ma tō aibâ hā ītēme wi, dama roti'wa hā. ītēme wisi wamhā, ma tō hi'rātitō īpapara nhamra. Tawamhā te tāma tinhā, āne:

— īra hā azarudu hā ma tō īwi dârâ, īhâna si. Tane nherē, ma'āpē āma īme aimorī, asib'rada āma hiri da, hâiwa'utu da, īma 're morī da apâ.

¹⁹ Tawamhā Zezusi hā ma tō wahudu. Wahutu wamhā, ma tō īsiré mo. īsiré 're īwanomro mono norī zama, wa īsiré ai'aba're ni.

²⁰ Tawamhā morī ré, te pi'ō hā we īsarina mo, ībabarāi hawi. Pi'ō hā īhâzé te te īsazâri'ō, 12 na ma tō āma tiwahu, īhâzé te te 're 'manharī mono ré hā. We īsarina morī wamhā, ma tō īuza hânhisudu hā upi.

²¹ Ta hā ma tō āne sima rosa'rata: "īuza si te tiwi upi nherē, wa za séptârâ." Āne te sima rosa'rata, pi'ō hā.

²² Tawamhā pi'ō, īuza te te upi wamhā, ma tō Zezusi hā sô aipi'ra. Sipi'rai wamhā, ma tō pi'ō hā tisā. Āne te tāma tinhā:

— īsiwadi, aiwi robzei'ō tō. Za te aipesezém na, īumnhasi zarina ma tō aihâzé hā aimâ apa.

Tawamhā awa'awi ma tō pi'ō hā séptârâ.

²³ Taha pari, te mo Zezusi hā, dama roti'wa nhorōwa u. Morī wamhā, rowamreme'wa norī hā ma tō sôpêtē za'ra, adâ'ā āma simnhihâsi ré. Da'ahâ na ma tō da'anhopêtē, āma īda'ry'ry norī hā.

²⁴ Tawamhā āne te dama tinhā:

— Mo oto aiwairébé aba. Azarudu hā dâ'â ō di. Taré te nhono.

Tawamhā ma tō āma tawa'ē za'ra ni, dâ'â uptabi nherē, taré īsôtō na te te waihu'u wa, Zezusi hā.

²⁵ Tawamhā rob u ma tō tawairébé ni. Dawairébé wi, ma tō Zezusi hā āzé 'ri 're wa'wa u, azarudu īnomrozéb u. Tawamhā awa'awi ma tō pa'â. Te te pa'âri wamhā, ma tō awa'awi wahudu, azarudu hā.

²⁶ Tawamhā īwasu'u hā ma tō te te ropé daro mono bâ, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi 'remhā.

Ītob'a norī, Zezusi te te īpese zahuré zé wasu'u

²⁷ Tawamhā 'ri para hawi watobro wamhā, morī ré, ma tō aibâ norī hā īsarina tineb zahuré, ītob'a zahuré hā. Tawamhā te 'mahârâ zahuré, āne:

— Dawihi nhihudu, ma'āpē wa'āma aipê'ēzé na.

²⁸ Tawamhā 'ri para u ma tō āzé, Zezusi hā. Sébré wi, ma tō ītob'a norī hā ītēme aimasisi zahuré. Tawamhā Zezusi hā te sadanharī zahuré:

— E te asina īumnhasi 'wa, te ato pese aba da hā.

Tawamhā asa te tāma nhari zahuré:

— īhe, wa tō wasina ai'umnhasi ni, apito.

²⁹ Tawamhā Zezusi hā ma tō tōmo upi zahuré. Te duré tāma nhari zahuré:

— Asina īumnhasi aba zéb zarina, wa za tō ato pese 'wa.

³⁰ Tawamhā ma tō oto tito pese zahuré, aibâ norī hā. Ma tō duré sadawa uwati zahuré, ãne:

— Te aima ū'manharī wē wa'aba zém na, dama ū'wasu'u wa'aba õ di za. Tō'ā. — Æne te sina sadawa uwati zahuré.

³¹ Tane nherē, oto neb zahuré wamhā, ma tō tisiwasu'u na te te ropé zahuré ropâ, Zezusi te te ū'peze zahuré zém na.

Ū'mreme'ō, Zezusi te te ū'peze zahuré wasu'u

³² Tawamhā Zezusi te te ū'to pese zahuré neb za'u si, ma tō aibâ hā we ū'tēme dasiwi saprōni ni Zezusih i, wa'uburé ré wa, mreme'ō u'âsi 're ū'haimana mono hā.

³³ Tawamhā Zezusi hā ma tō wa'uburé ma rob'rū, ū'hawi watobro da, ū'siti. Te te tāma rob'rui wi, ma tō aibâ hā mreme watobro. Taha wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni. Te duré dasima nharī za'ra ni, ãne:

— Niwa, wa te ū'madâ'â za'ra õ, ãne hā, Izarazéhē nihudu norī nhipti'ai 'remhā.

³⁴ Tane nherē, ma tō parisezu norī hā taré ū'wasédé hā ãma hiri za'ra, ãne:

— Wa'uburé norī nhib'apito zadawa para, te õ hā wa'uburé hā te te dama 're anhamra, Satanasihi zadawa para. — Æne ma tō parisezu norī hā siwi wē'ō, Zezusi hā.

Zezusi hā da'âma ū'siwamrizé wasu'u

³⁵ Tawamhā Zezusi hā ma tō datēme 're mo, 'ri wa'õtō mono bâ, te te dama 're rowahutu mono da, zudezu norī te, rowahutuzé mono bâ. 'Re ū'haimana u'âsi mono, da'âma 're ū'sib'a'uwē mono zé wasu'u na te te dama 're rowasu'u, ū'wasu'uwe na. Dahâzé mono bâ ma tō duré da'apse. Hâzé u'âsi wa, sib'ware na 're ū'nomro mono norī zama te apese, Zezusi hā.

³⁶ Tawamhā da'ahâ uptabi na te te da'ab'madâ'â wamhā, ma tō Zezusi hā da'âma aiwamri tipē'ë na, pone'erebâ 'madâ'â ãna 're ū'nomro mono ne, robzei ãna 're dahâimana za'ra mono wa, 're dasipawapto waihu'u za'ra mono õ wa.

³⁷ Tawamhā ū'siré 're ū'nomro mono norī ma, te tinhā, ãne:

— Amnho hā sa'êtë uptabi di, da te 're ū'bumroi mono da hā. Tane nherē, sada hā da'umrore di, ū'bumroi'wa da hā.

³⁸ Taha wa, ma'âpē tiwi 're rowaptêrē u'âsi za'ra wa'aba mono, rob're tede'wai wi, romhuri'wa da hā we te te da'azatôrī da da'ahâ na, rob're hā te te 're ubumro za'ra mono da. — Æne ma tō Zezusi hā da'âma romnhimiré'ë.

10

Zezusi hā tisiré 're ū'nomro mono norī te te ū'satôrī za'ra zé wasu'u, daro mono bâ Marcusi 3.13-19; Rucasi 6.12-16

¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō sitēme wazô hâ, ū'siré 're ū'nomro mono norī zô, 12 na wahâiba norī zô. Wazô hârâ za'ra wamhā, ma tō wama pisutu za'ra, ū'waihu'u pese zarina ū'sadawa para, wa'uburé norī te te 're ū'dawamnarī za'ra mono hā wa te dama 're sâmra za'ra mono da. Duré ū'hâzé ré norī hā dahâzé mono bâ ū'sadawa para, wa te 're dapese za'ra mono da, ma tō duré wama pisutu za'ra, duré hâzé u'âsi 're hâimana za'ra mono wa, 're ū'sib'uwa pese za'ra mono norī zama.

² Zezusi hā daro mono bâ te za oto wazatôrī za'ra, ū'siré 're ū'nomro mono norī hā, ū'sadawa para wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Tizadawa wasu'u'wa na, ma tō wanhisí za'ra oto, Zezusi hā. Wanhisí za'ra hā, ãne: Sima na ū'sisi hā. Taha nhisi amo hā Pedru. Duré ū'no nhisi hā Ædéré na ū'sisi hā. Duré Ti'adu, duré Ti'aduhu no, Zuwâ. Ta norī hā Zebedehe 'ra norī.

³⁻⁴ Duré Piripi, duré Batoromezu, duré Tome, duré wa hā Mateusi. Wa hā rob'uiprazé ubumroi'wa aré. Duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hā. Duré Tadezu, duré Sima aimawi hā. Ta hā ma tō aré dame 're hâimana, romanu norī zada, tirom hawi apâ te te 're satôrī za'ra mono da. Duré Zudasi Icarizoti, Zezusi hā te te dama ū'hâiba nhomri da hā.

⁵ Tawamhā Zezusi hā te te wazatōrī za'ra da, ma tō ãne wama roti za'ra, 12 na wahâiba norī ma hā:

— Zudezu'õ norī nhipti'ai u 're anomro aba mono õ di za. Duré samaritanu norī nhipti'ai u 'ri nho'omo mono bâ, 're asisisi aba mono õ di za.

⁶ Izarazéhé nnihudu norī u si te za 're anomro aba mo, pone'ërebâ 'madâ'â ãna, siwa'ru 're ūnomro mono ne, 're ūdahâimana za'ra mono norī u si.

⁷ Æne te za dama 're ūrowahutu za'ra wa'aba mo: "Re ūhâimana u'âsi mono, da'âma 're ūsib'a'uwe mono zéb u hā romhuture di oto."

⁸ Íhâzé ré norī hā te za duré 're ūpeze za'ra wa'aba mo. 'Re dadâ'â za'ra mono nherē, te za duré 're ūdahâiwa'utu za'ra wa'aba mo. Íwa're ré norī zama te za 're ūpeze za'ra wa'aba mo. Wa'uburé hā te za dama 're ūsâmra za'ra wa'aba mo. Wa'âbâ ãna wa tō ūwaihu'u pe hā aima sômri za'ra wa'wa. Taha wa, wa'âbâ ãna te za ãne uburé dama âma 're ūuwaimrami wē za'ra wa'aba mo.

⁹ Rob'uiprazé ūsapotore hā asiré 're 'wasari aba mono õ di za, ëtë'ubuzi pré oru hā duré ëtë'ubuzi'a prata zama.

¹⁰ Dama romhuri'wai ma, te za dasa hā da te tâma 're sômri za'ra, tiwi sô robaba wa. Taha wa, nimomo 're anomro aba mono wamhā, romramizé hā asiré 're 'wasari aba mono õ di za. Duré ai'uzo misire ré si te za 're anomro aba mo. Aipara'uzo misire ré si te za duré 're anomro aba mo. Wedehu hā asiwazusizé hā misire te za duré asiré 're ūwasari aba mo.

¹¹ — Nimomo daza'rui u 're anomro aba mono wamhā, asô 're ūtob'uzu za'ra wa'aba mono norī u si te za 're asisisi aba mo. Tawamhā tame te za ūsiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'ri tede'wa siré, nimomo 're anomro aba mono zéb u hā.

¹² Danhorôwa u 're asisisi aba mono wamhā, ãne te za 're ūdazawi za'ra wa'aba mo: "Rowë na 're aihâimana za'ra wa'aba mono." Æne te za 're ūdazawi za'ra wa'aba mo.

¹³ Tawamhā danhorôwa u 're aihutu aba mono wi, da te 're ai'mazasi wē za'ra wa'aba mono wamhā, 're ūsawi za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za rowë na 're hâimana za'ra, 'ri tede'wa norī hā. Duré da te 're ai'mazasi wē za'ra wa'aba mono õ wamhā, rowë na 're hâimana za'ra mono õ di za, 'ri tede'wa norī hā.

¹⁴ Duré nimomo darob u 're aihutu aba mono wamhā, asô 're datob'uzu za'ra wa'aba mono õ wamhā, da te 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono õ wamhā, ta hawi te za 're aiwairébé aba mo. 'Re anomro aba mono zéb u, te za asisa'u aipara zapru hā 're ūtata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dapo're õ na 're danomro mono wa, 'râwi 're dasisâmri za'ra mono da.

¹⁵ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi 'Re ūhâimana u'âsi mono, da'âma ūsipo'ozéb ãma hā Sodoma ãma duré Domora ãma 're ūdahâimana wasété uptabi za'ra mono norī ma, te te ūrob'manharî pipa zém nhipai u, te za asô 're ūtob'uzu za'ra wa'aba mono õ norī hā te te tâma 're arob'manharî za'ëtë. — Æne ma tō Zezusi hā wama waihu'u za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma.

*Zezusi te te ūsatōrī za'ra ma, za da te tâma 're ūrob'manharî wasété za'ra mono zé wasu'u
Marcusi 13.9-13; Rucasi 21.12-19*

¹⁶ Tawamhā Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma:

— Ma'âpé ūwapari pese za'ra wa'aba. Pone'ërebâire, robzahi wa'wa u 're ūsisisi mono ne, wa za datême asatōrī za'ra wa'wa. Taha wa, te za asimiza'rese 're anomro aba mo, wahi ne. Duré utu'u, mari ūwasédé hā te te 're ūmanharî za'ra mono õ ne, te za 're anomro wē wa'aba mo.

¹⁷ Taha wa, te za 're asipibui pese za'ra wa'aba mo, dawi. Æté ni'wam norī hā te za te te sima 're aiwë za'ra wa'wa, te te 're aiwaibui wa'aba mono da, zudezu norī ma roti'wa norī u, te te 're asimroi wa'aba mono da. Tawamhā ta norī hā te te siwi 're aiwë'õ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za duré ūsimirowahutuzéb ãma da te 're ai'mapré'é 'wa, romhâ nhorõ 'manharî na.

¹⁸ Duré ūâma si 're anomro aba mono wa, te za dama ūpire norī u da te 're asimroi wa'wa, zudezu'õ norī nhib'apito norī u, te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb

zarina, te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono da. Taha ré, ũsõ're 're aimasa aba mono ré, te za ūwasu'uwe na tāma 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mo, ũsib'a'uwẽ norĩ ma zama.

¹⁹ Tawamhā dama ūpire norĩ u, da te 're asimroi wa'aba mono wamhā, asimirosa'rata na asisōwa asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za, niha tāma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zém na da hā. Da te aima 're ūropipa za'ra wa'aba mono zéb u, da te 're asimroi wa'aba mono wamhā, 'Re ūhaimana u'âsi mono te za te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, niha tāma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā.

²⁰ Tāma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, asiuuhâ na asimirosa'rata na tāma 're aimreme zusi aba mono õ di za. 'Re ūhaimana u'âsi mono, Tipē'ëzani na te te aima 're ūwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za tāma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, danhib'apito norĩ ma.

²¹ — Da te 're ūzaze za'ra mono 'ru te, te za dasimānawāi uptabi nherẽ, da te dasima 're dahâiba nhomri za'ra, da te 're danhimroi mono da. Damama norĩ hā te za ti'ra ma, ãne te te tāma 're rob'manharī wasétē za'ra, 'râwim nherẽ. Duré da'ra norĩ hā timama uptabi da nherẽ, te za sada 're hâimana za'ra, te te dama 're hâiba nhomri za'ra mono da, da te 're simroi mono da, ūna me.

²² Uburé te za da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa, ūzazei'wa 're anomro aba mono wa. Tane nherẽ, asiptete sina õne haré ūâma 're anomro u'âsi aba mono wamhā, te za asina 're ūwaimrami za'ra wa'aba mo, asõ'reptu za'ra wa'aba zé hā.

²³ Tawamhā nimame 'ri nho'õmo ãma da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're 'manharī wasétē za'ra wa'aba mono wamhā, ta hawi te za 're aimani za'ra wa'aba mo, 'ri nho'õmo amoi u 're anomro aba mono da. Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Izarazéhé nihudu norĩ nhipti'ai 're, 'ri wa'õtõ mono bâ ūwasu'uwe na romhuri 'râsatu za'ra wa'aba õ ré, wa za we dama ūsihâi're apâ, dasiré ūpodo hā.

²⁴⁻²⁵ — Romnhoré'wa norĩ hā te te 're romnhoré za'ra mono ré hā, pire na 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di, tāma ūromnhoré'wa norĩ ma hā. Tane nherẽ, romnhoré hā te te 're 'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhā, zahadu wapsi te za tāma ūromnhoré'wa norĩ ne oto 're hâimana za'ra, aiwa. Duré te te dama 're ūromhuri za'ra mono norĩ hā te te dama 're romhuri za'ra mono ré hā, hâimana pire na 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di, tinhib'apito norĩ nhipai u hā. Tane nherẽ, tipire zô te te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhā, zahadu wapsi te za tinhib'apito ne pire na 're hâimana za'ra oto. ūruiwapari'wa norĩ hā te Bezebu na te te 're ūnhisi za'ra, wa'uburé norĩ nhib'apito nhisi na. ãne te ta norĩ hā te te ūâma 're wasétē za'ra. Taha wa, taha nhipai u te za duré te ai'âma 're wasétē uptabi za'ra wa'wa, ūsiré 're anomro aba mono wa.

*'Re ūhaimana u'âsi mono si, da te dasima 're ūpipa za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 12.2-7*

²⁶ Tawamhā Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norĩ ma:

— Taha wa, dama 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Uburé marĩ hā upsibi na 're ūhaimana za'ra mono hā zahadu wapsi te za suwa nhamra ni. Duré uburé marĩ hā pi'uriwi 're ūhaimana za'ra mono hā te za niwapsi waihu'u za'ra ni.

²⁷ Uburé pi'uriwi te aima 're ūwaihu'u za'ra wa'aba mono hā te za oto sõ'awi dama ãma 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mo.

²⁸ Dahâiba te te dawi 're ūsimroi mono norĩ ma hā, tāma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za, dapẽ'ëzani hā te te dawi 're simroi waihu'u mono õ nherẽ. 'Re ūhaimana u'âsi mono si te za asima 're ūpipa za'ra wa'aba mo. Taha ma si waihu'u pese di, dahâiba hā duré dapẽ'ëzani zama, te te dawi 're ū'a'uprosi mono zéb da hā.

²⁹ Sire wa'â hā wa'âbâ syryre nherẽ, uburé Damama zadawa para õ nherẽ, 're si'utõrĩ mono da hā, mare di, sire norĩ hā.

³⁰ Tane duré, aséré za'rata aba zama, tāma waihu'u pese di, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma hā. Simi'madâ'â pese uptabi di.

³¹ Sire hā tāma sawi pese za'ra nherē, sire zawi nhipai u, tāma asawi uptabi za'ra wa'aba di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā. Taha wa, asina 're aihâtâ'ā za'ra wa'aba mono õ di za. — Āne ma tō wama rowasu'u za'ra Zezusi hā, īsiré 're īwanomro mono norī ma hā.

*Zeusushi zazei'wa na 're īdasiwasu'u za'ra mono zé wasu'u, īsazei'ō'wa na zama
Rucasi 12.8-9*

³² Tawamhā Zezusi hā te duré wama rowasu'u za'ra, īsiré 're īwanomro mono norī ma:

— Ni'wam norī hā īzazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā, wa hā wa za duré īmama nho'a te 're awasu'u, īzazei'wa na, hāiwa āma 're īsāmra mono nho'a.

³³ Tazahā, ni'wam norī hā īzazei'ō'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā, wa hā wa za duré īmama nho'a te 're awasu'u, īzazei'ō'wa na, hāiwa āma 're īsāmra mono nho'a. — Āne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

*Zeusushi āma dasina 're īdasipo'o za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 12.51-53; 14.26-27*

³⁴ Tawamhā te duré īsiré 're īwanomro mono norī ma rowasu'u za'ra, Zezusi hā:

— E ti'ai u we īmorī wa, te za ti'ab ré rowē na si dasiré 're dahāimana za'ra, simisutu. Mare di. Āne hā īāma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Ti'ai u we īmorī wa, rowē na si 're dahāimana za'ra mono õ di za. Te za īāma dasima 're dasiwanhizari. Te za duré īāma 're dasi'wapé za'ra.

³⁵ Ti'ai u we īmorī wa, te za da'ra si'aibâ norī hā timama āma 're sitob'ru za'ra. Da'ra sipi'ō norī hā te za duré tina āma 're sitob'ru za'ra. Duré dasani'aba norī hā te za timaprebaba sipi'ōi āma 're sitob'ru za'ra.

³⁶ Āne te za dasisānawāi uptabi nherē, dasina 're danhitob'ru uptabi za'ra, 'rāwi dasiré 're dahāimana za'ra mono nherē.

³⁷ — Ni'wam norī hā te te 're īzawi za'ra mono zém nhipai u, timama norī hā te te 're sawi pese za'ra mono wamhā, īāma 're nomro waihu'u mono õ di za. Duré ni'wam norī hā īzawi nhipai u ti'ra norī te te 're sawi pese za'ra mono wamhā, īāma 're nomro waihu'u mono õ di za duré.

³⁸ Wedepo'o nhonhi'rāmi hā, daza'ozéb da, da te dasisada 're īwasari mono ne, ni'wam norī hā da te 're simroi mono da nherē, sisawi āna īzarina 're nomro mono wapsi, te za īāma 're hāimana u'āsi za'ra. Ānei õ wamhā, īāma 're nomro waihu'u mono õ di za.

³⁹ Ni'wam norī hā si'uihā na tihāimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhā, rowē īsi'utōrī'ō hā te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norī hā īzarina 're nomro mono da, 're sihāiba zawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowē hā. — Āne ma tō wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

*'Re īhāimana u'āsi mono, za te te dama 're ī'awa'ābâ mono zé wasu'u
Marcusi 9.41*

⁴⁰ Tawamhā te duré āne na wama rowasu'u za'ra, īsiré 're īwanomro mono norī ma:

— Ni'wam norī hā te te 're aiwaibui wē wa'aba mono wamhā, ta norī hā ai'u'ābâ wa'aba te za te te siwi 're īmrami wē. Ta norī hā te te siwi 're īmrami wē mono wa, we īzatōrī'wa zama te za duré īsiré te te siwi 're mrami wē.

⁴¹ Āté ni'wa hā te za 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā âri wē, īsadawa wasu'u'wa na te te waihu'u wa. Āne ni'wam norī hā te te 're 'manharī wē za'ra mono wamhā, tizadawa wasu'u'wa norī ma, za te te 're ī'awa'ābâ mono ne, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te tāma 're awa'ābâ aiwa, damrami wē 'wa norī ma hā. Āté ni'wa hā te za duré 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina 're īmorī wē uptabi hā âri wē, 're īmorī wē uptabi na te te waihu'u wa. Āne ni'wam norī hā te te 're 'manharī wē za'ra mono wamhā, tinhimiroti 'madâ'ā pese 'wa norī ma, za te te 're ī'awa'ābâ mono ne, te za duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te tāma 're awa'ābâ aiwa.

42 — Æté ni'wa hã te za ïzazei'wai ma, â wahâ hã tãma õ, te te hâ'rëne da, ïsiré ïzazei'wa norí ma ïwapu ma, 're ïmorí na te te waihu'u wa. Æne hã ïzazei'wa norí hã marí 'rare na nherë, ni'wam norí hã te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, za te te tãma 're ï'awa'âbâ mono zé hã te za te te sina 're uwaimrami za'ra. Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. — Æne ma tô Zezusi hã wama rowasu'u za'ra, daro mono bâ te te ïwazatõri za'ra zéb u hã.

11

*Zuwã Batita hã Zezusihî u, tizadawa wasu'u'wa norí te te ïsatõri za'ra zé wasu'u
Rucasi 7.18-35*

1 Tawamhã 12 na ïsiré 're ïwanomro mono norí ma, ãne na te te wama roti za'ra pari wamhã, ma tô mo Zezusi hã, dama ïsãmrazém hawi, tamomo 'ri nho'õmo mono bâ te te dama rowahutu mono da.

2 Tawamhã Zuwã Batita, dazazéb 're sãmra ré, ma tô Cristuhu wasu'u hã wapa, marí te te dama 're ï'ab'manharí wẽ mono zé hã. Te te wapari wamhã, ma tô ïsiré 're ïnomro mono norí hã 'mazatõri za'ra, Zezusi hã te te siwi 'mazadanharí da.

3 Æne ma tô siwi sadanha:

— E a hã Zuwã Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zô, wa za 're wanhimipari za'ra.

4 Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharí za'ra, ãne:

— Mo oto apâ ai'aba'reí wa'aba Zuwãhã u, marí hã ïwapari za'ra wa'aba zém na tãma rowasu'u za'ra wa'aba da, marí hã ï'madâ'â za'ra wa'aba zém na zama.

5 Ïtob'a norí hã to pese za'ra wa, ma tô apâ te te 're rob'madâ'â za'ra. ïmorí'õ norí hã te oto para na 're nomro. Duré ï'wa're ré norí hã ma tô 're pese za'ra. Hâiba wẽ na te oto 're nomro. Duré ïpo'reptõ norí hã te oto 're simipari za'ra. Duré 're ïdâ'â za'ra mono norí hã ma tô duré apâ 're hâiwa'utu za'ra. ïwasu'uwẽ hã ma tô duré ïsibrob'õ norí hã te te 're wapari za'ra. Æne na te za tãma ïrowasu'u za'ra wa'wa, Zuwãhã ma.

6 Ni'wam norí hã, wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para we ïmorí na, 'râwi ï'âma 're siwawã za'ra mono õ wamhã, ta norí ma si tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. — Æne te tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

7 Tawamhã Zuwã Batitaha siré 're ïnomro mono norí hã apâ si'aba'reí wamhã, ma tô Zezusi hã dama rowasu'u, Zuwã Batitaha hâimanazém na. Da'ahâ na ïdasi'ubumroi mono norí ma, te ãne tãma rowasu'u za'ra:

— Zuwã hã a'ubuni wi 're sãmra mono ré, ma tô ïtême 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. E tawamhã du teihi 'râihâ hã uware wa, rowa'u te te 're ïhâpâ za'ra mono ne, Zuwã Batita hã roti da, sib'aware na 're hâimana mono wa, ma tô ïtême 're anomro aba mo. Mare di. Ta hã roti da, siptete na ma tô 're hâimana.

8 E uza wẽ na 're si'uza mono wa, ma tô ïtême 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Mare di. Uza wẽ na 're si'uza mono õ di. Uza wẽ ré 're ïnomro mono norí hã, te danhib'apito nhorõwa ãma si 're si'ubumro, 'ri 'râihâ ãma si.

9 Ma'âpé, ïma wasu'u za'ra wa'aba za. E 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai wa, te ïtême 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Tane tô. Õ hã uburé ïwana 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norí nhipai u te pire na 're hâimana, Zuwã hã.

10 Duréihã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãne ãma rob'ui'éré, Zuwãhã ãma, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na: "ïzadawa wasu'u'wa, wa za aiwana satõ, te te asô ropese mono da." Æne duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré, ïbaihâ na hã.

11 Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Uburé ïwana 're ïnomro mono norí hã te te siwi ãma wabzu za'ra õ di Zuwã Batita hã, ïsimiromhuri pire na hã. Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïda'azawi mono zéb zarina te te 're ïda'apawapto mono zé hã, hâiba ré ré, te te waihu'u õ di za, Zuwã Batita hã. Ni'wam norí si, 'Re ïhâimana

u'âsi mono nhib'a'uweñ norí si te za te te sina 're waihu'u za'ra, ūuirí na. Taha wa, ta norí hā te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwā Batitaha nhipai u. Duré ni'wam norí hā 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uweñ norí hā, tisiré norí ma, wapu na 're hâimana za'ra mono nherē, te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwā Batitaha nhipai u, ta norí si ūuirí na te te sina 're waihu'u za'ra mono wa za, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te 're ūda'apawapto mono zé hā.

¹² Zuwā Batita hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te dama 're ūsadawa wasu'u mono zém na te te dama āma ūsâna'ratazém hawim haré, te oto ni'wam norí hā sib'ru na 're hâimana za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā da'âma 're sib'a'uweñ mono tō da. Da te dasima 're wē za'ra mono nherē, te ta norí hā te te dawi 're ro'wa'rutu za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā āma 're sib'a'uweñ za'ra mono tō da.

¹³ Zuwâhā wana ré hā, ma tō 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norí hā te te āma 're rob'u'i'éré za'ra Mozésihi zama, 'Re ūhâimana u'âsi mono, za da'âma 're ūsib'a'uweñ mono zé wasu'u na hā.

¹⁴ Tawamhā ūsimirowasu'u za'ra na, 're saze za'ra wa'aba mono wamhā, taha zarina te za duré ãne 're ūsaze za'ra wa'aba mo, Eriasi ti'ai u za we ūmorí na Zuwā te te ūwasu'u na hā.

¹⁵ Asimipari pese aba wamhā, ma'âpé ūwapari pese za'ra wa'aba.

¹⁶⁻¹⁷ — E 'wai āma, wa za oto romnhimiré'é, āhâna 're ūdahâimana za'ra mono norí āma hā. Ai'uté norí āma, wa za simiré'é. 'Ri nhi'riti wa, rowedezéb āma si'ubumroi ré, te za ãne si'mahârâ za'ra, ai'uté norí hā: "Wa norí hā wa tō aima rowamreme za'ra wa'aba ni aré, dasina damro wa, rowamremezém na. Tane nherē, āma ato za'ra wa'aba õ di. Duré da te dasina 're ti'a za'ra mono wa, rowamremezém na wa tō aré aima rowamreme za'ra wa'aba ni. Tane nherē, wame ai'ry'ry wa'aba õ di." ãne te za si'mahârâ za'ra. ãne wa tō ai'uté norí āma simiré'é, āhâna 're ūdahâimana za'ra mono norí hā.

¹⁸ Duré Zuwā Batita hā te te dama 're sadawa wasu'u mono ré, 'Re ūhâimana u'âsi mono 'madâ'â sina ma tō sai āna te te 're romhuri, misi bâtâ na. Duré uwa 'ru 'râi wa'u hā te te dame 're hâsi mono õ di. Taha wa, ma tō da te tâma 're nharí wasétê za'ra. ãne ma tō da te tâma 're nharí za'ra: "Ô hā wa'uburé te te 're pibui u'âsi."

¹⁹ Duré wa hā ti'ai āma dasiré ūpodo hā wa ūto sina dasiré 're ūsa, dasazém na. Uwa 'râi wa'u ūsé hā wa duré te dame 're hâsi. Taha wa, ma tō ãne na da te ūma 're nharí wasétê za'ra: "Ma'âpé 'madâ'â za'ra wa'aba. Ôhôta te aibâ hā sa za'ëtê na 're sai u'âsi. Ta hā uwa 'ru 'râi wa'u zei'wa duré. Rob'uiprazé ubumroi'wa norí siwadi ta hā, uburé siwa'ru 're ūdanomro mono norí siwadi." ãne ma tō da te ūma 're nharí wasétê za'ra. Ni'wam norí hā 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're nomro mono wamhā, te za marí ūwé si te te 're 'manharí u'âsi za'ra. ãne wa, te za ūwaihu'u pese za'ra wa'wa, tō sena 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti ūwé uptabi na hā. — ãne ma tō Zezusi hā dama rowasu'u.

²⁰ Tawamhā nima niwîmhā 'ri wa'otō mono bâ 're ūdahâimana za'ra mono norí hā dawasétê wi 're dasipizari za'ra mono õ wa, ma tō Zezusi hā siwi dawé'õ, ūwaihu'u pese na marí dama ūmanharí waihu'u'õ hā tamep si te te dama 're ab'manharí wē u'âsi mono nherē.

²¹ ãne te 'ri wa'otō āma ma tinhâ Zezusi hā, 'ri wa'otō 're, 're ūdahâimana za'ra mono norí ma:

— Corazi na 'ri wa'otō nhisi āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norí ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, Besada na 'ri wa'otō nhisi āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norí ma zama. Marí dama ūmanharí waihu'u'õ hā asõ'a za'ra wa'aba, te 're ūab'manharí wē mono ne, Tiru āma 'ri nho'õmo āma, duré Sido āma 'ri nho'õmo āma 're ūdahâimana za'ra mono norí nho'a, te dama 're ab'manharí mono 'wa'âhâ, duréi te aré ta norí hā 're sipizari za'ra, ūwasétê wi. ūwasétê wi 're ūsipizari za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da, te aré 'ru'a hā ti'râ nhisiwi te te 're sa'wari za'ra. Te duré aré sa'u ūhâiro na 're si'uza za'ra.

²² Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi 'Re īhāimana u'âsi mono, da'âma īsipo'ozéb âma hâ Tiru âma duré Sido âma 're īdahāimana wasétê za'ra mono norî ma, te te īrob'manharî pipa zém nhipai u, te za te te 're aihâ za'ra za'êtê za'ra wa'wa, 'Re īhāimanâ u'âsi mono hâ.

²³ Duré Capana'u âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî hâ e danhipai u aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ma tô asina 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo. Ropipa u si, te za 'Re īhāimana u'âsi mono hâ te te 're asâmra 'wa, dapê'ë 're dadâ'â u'âsi ne 're īdahâimana za'ra mono zéb u. Marî dama ī'manharî waihu'u'õ hâ asõ'a za'ra wa'aba, te dama 're ī'ab'manharî wê mono ne, duréihâ Sodoma âma 're īdahâimana wasétê za'ra mono norî hâ te âma 're pawaptob za'ra mono 'wa'âhâ, aré si'utõrî õ di, ta norî hâ. Rowê na te aré 're hâimana u'âsi za'ra.

²⁴ Niwapsi 'Re īhâimana u'âsi mono hâ da'âma īsipo'ozéb âma hâ Sodoma âma 're īdahâimana wasétê za'ra mono norî ma, te te īrob'manharî pipa zém nhipai u, te za te te 're aihâ za'ra za'êtê za'ra wa'wa, tô sena. — Âne ma tô Zezusi hâ dama waihu'u, Capana'u âma 're īdahâimana za'ra mono norî ma hâ.

²⁵ Tawamhâ Zezusi hâ te duré Timama ma mre:

— īmama, a hâ Danhib'apito uptabi, hâiwa âma zama, ti'ai âma zama. A hâ ma tô rowaihu'u pese 'wa norî wi 're ī'anrito mo, roti īwê hâ te te waihu'u za'ra tõ da. Rowaihu'u prâi 'wa na 're īhâimana za'ra mono norî ma si, ma tô marî īwê hâ 're ī'awaihu'u mo. Taha wa, wa ai'âma īwata, asôpru wa.

²⁶ Tane tô, īmama. Asima 're ī'awê mono zéb uwaibaba si, ma tô õ norî ma si 're ī'awaihu'u mo. — Âne Zezusi hâ ma tô Timama ma mre.

²⁷ Taha wa, te duré wama nharî za'ra, īsiré 're īwanomro mono norî ma:

— īmama ma tô īma waihu'u, uburé 're īhâimana mono zé hâ. Ni'wam norî hâ si'uihâ na te te 're īwaihu'u za'ra mono õ di, 're īhâimana mono zém na hâ. īmama si ma tô ti'ra na īwaihu'u pese, 're īhâimana mono zém na hâ. Duré dasi'uihâ na īmama, da te 're waihu'u za'ra mono õ di za. īwétési wa tô īmama hâ waihu'u pese, 're īhâimana mono zém na hâ. Te īsima 're ī'awê mono zéb uwaibaba si, wa za ni'wam norî ma si te 're awaihu'u, ta norî zama īmama hâ te te waihu'u za'ra da, 're īhâimana mono zém na hâ. — Âne ma tô wama waihu'u za'ra, Zezusi hâ.

²⁸ Tawamhâ Zezusi hâ te oto uburé dama tinha, âne:

— Marî īpire, da te 're 'wasari mono wamhâ, te za 're dazadâ'â wairébé. Tane te duré a norî wa'wa hâ 're asiwasutu u'âsi za'ra wa'aba mo, dama rowahutu'wa norî nhimirowasu'u hâ 're ī'madâ'â pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa. Tane nherê, asina 're uwaimrami waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Âne hâ uburé 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî hâ ma'âpé we īzô 're asôpré u'âsi aba mono. We īzô 're asôpré u'âsi aba mono wamhâ, wa za te 're aipê'ë nomri za'ra wa'wa, 're asiwasutu za'ra wa'aba mono tõ da oto.

²⁹ Wa hâ īpê'ë na īnhimizawi pese uptabi di. Atâma īhâimanazé hâ. Taha wa, ma'âpé ī'âma 're sasõmri za'ra wa'aba mono, ī'âma 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Tawapsi te za aipê ī're aima 're simi'wara 'wa.

³⁰ Marî īwapure, da te 're 'wasari mono wamhâ, 're īdazadâ'â wairébé mono õ ne, te za aipê'ë wapu na 're anomro aba mo oto, īnhimiroti zarina si.

12

*Zudezu norî wa'utuzé wasu'u
Marcusi 2.23-28; Rucasi 6.1-5*

¹ Tawamhâ wa norî hâ sabadu na wa tô ro'rahâri za'ra ni Zezusi norî hâ, buru nho wa'wai baba, zudezu norî te, romhuri zahârizém na. Tawamhâ īsiré 're īwanomro mono norî hâ mrâp te, wa tô aro 'râ ne hâ da te 're īzuri mono hâ wa te wasima 'rânhinari tridu 'râ hâ, wa te huri mono da.

² Tawamhā parisezu norī hā te te āma wa'madâ'ā za'ra wamhā, Zezusihi ma, te nhari za'ra, āne:

— E 'madâ'ā za'ra āna, asiré 're īnomro mono norī hā. Ta norī hā ma tō aro 'rā ne hā te te sima 'rānhinarī, sabadu na wawa'utuzém na nherē. Taha wa, wahi'rata nhimiroti hā ma tō āma upa za'ra, dawa'utuzé bātā na romhuri, wa te dawi 're īsawi za'ra mono zém na roti hā.

³ Tawamhā Zezusi hā te asa tāma nhari za'ra:

— E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'érē hā 're sōré za'ra wa'aba mono ā bā, te te īrob'manharizém na tisiré norī me, mra te te simroi wamhā.

⁴ 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb u, ma tō āzé, apito Dawi hā. Sébré wamhā, ma tō 'mai'rē, ī'u'ēne hā. īsiré norī zama ma tō tihu, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, aré da te īsa'ra hā. 'Re īhāimana u'āsi mono, ma tō pisutu aré, da'āma romhuri'wa norī si ī'u'ēne hā te te 're huri mono da, sasedoti norī si. Tane nherē, ma tō 'mai'rēne za'ra, Dawi norī hā. Te te 'mai'rēne za'ra nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te siwi wē'ō za'ra õ di, ta norī hā.

⁵ E sasedoti norī wasu'u zama, 're sōré za'ra wa'aba mono õ di duré, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na Mozési te te āma īrob'ui'érē na hā. Ta hā ma tō 're īsōré za'ra wa'aba mo, tō. Taha wa, te za oto āma īwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duréihā ta norī hā ma tō te te 're romhuri za'ra sabadu na, dawa'utuzém na nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb āma. Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono hā romhuri zahārizém na romhuri hā te te dawi sawi nherē, te te 're romhuri za'ra mono wamhā, īwasédé hā te te āma 're sa'ra mono õ di ta norī āma hā, dawa'utuzém na te te 're romhuri za'ra mono nherē.

⁶ Tō sena, wa aimā waihu'u za'ra wa'wa. īnhimiroti hā pire uptabi di, duréi roti ma hā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhorōwa āma da'āma romhuri'wa norī hāimanazém na, danhimiroti ma hā.

⁷ Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āne na rob'ui'érē ībaihā na hā, 'Re īhāimana u'āsi mono mrēme na: "Asimizama hā īma 're īzata za'ra wa'aba mono zō, 're īnhimipari mono õ di oto. Asimizawi pese zarina da'āma 're aiwamri za'ra wa'aba mono da si, wa īsima te 're aiwē za'ra wa'wa oto." Āne hā āma waihu'u za'ra wa'aba wamhā, aré īwasédé hā āma sa'ra wa'aba õ di, īsiré 're īnomro mono norī āma hā, marī īwasédé hā te te 'manharī za'ra õ wa, ā bātā na.

⁸ Wa hā 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisudu, dasiré īpoto da, ti'ai āma. Taha wa, dama īpire di, romhuri zahārizém na roti hā te dama 're īapisutu mono zéb da hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma siwasu'u za'ra, parisezu norī ma.

Aibā īsimizu'rā're hā Zezusi te te īpesezé wasu'u

Marcusi 3.1-6; Rucasi 6.6-11

⁹ Tawamhā Zezusi hā ta norī hawi morī wamhā, zudezu norī te, rowahutuzéb u ma tō āzé.

¹⁰ Tame te aibā hā nhamra, īsimizu'rā're hā. Tawamhā ni'wam norī hā ma tō sima wē za'ra, duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na Mozési te te āma īrob'ui'érē na hā sabadu na romhuri zahārizém na roti hā, te te āma upai wa, Zezusihi āma īwasédé hā te te āma hiri za'ra da. Ma tō āne siwi āma sadanha, Zezusi hā:

— Dawa'utuzém na dapesezé hā romhuri zahārizém na hā, e Mozésihi nhimi'ui'érē zarina. — Āne te āma siwi sadanha.

¹¹ Tawamhā asa te tāma nhari za'ra, Zezusi hā:

— Pone'erebā hā aimā 'maiħāimana aba wamhā, ab're 'rehā wa, aiwi 'maiwaptā'ā aba wamhā, e te aré īmaiwazere 'wa, 'manho'reptui aba da hā. Te aré tō īmaiwazere 'wa, romhuri zahārizém na 'maiwaptā'ā nherē, pone'erebā hā.

¹² Duré, 'Re īhāimana u'āsi mono hā pone'erebā te te 're azawi pese mono nherē, pone'erebā zawi nhipai u, tāma dazawi uptabi di. Taha wa, sabadu na romhuri zahārizém na ni'wam norī hā marī te te dama 're 'manharī wē za'ra mono wamhā,

duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti zarina, te za tō te te 're 'manharī za'ra, te te āma 're upa za'ra mono āna, ta norī hā. — Āne te tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

¹³ Tawamhā īsimizu'rā're ma, te duré tinhimizu wahutu, Zezusi hā:
— Ma'āpē, asimizu wahutu.

Tawamhā ma tō tinhimizu hā wahutu, aibâ hā. Te te wahutu wamhā, awa'awi ma tō tinhimizu pese apâ. īsimizu amo ne, wē di oto.

¹⁴ Tawamhā te te pese pari, ma tō parisezu norī hā wairé, te te sima āma roti za'ra da, Zezusihi āma, da te dasiwi wīrī da, īsadawa parab za'ra.

'Re īhāimana u'âsi mono hā tāma romhuri'wa da, Zezusi te te īpisutuzé wasu'u

¹⁵ Tawamhā Zezusi hā ma tō sina waihu'u, parisezu norī te te sima āma īroti za'ra zé hā te te siwi wīrī da. Taha wa, ma tō īhawi timorī za'ra. īhawi morī za'ra wamhā, da'ahâ na ma tō īsarina ai'aba're ré ni. Tawamhā daro mono bâ 're morī ré, ma tō uburé dahâzé ré hā da'apse, Zezusi hā.

¹⁶ Te te da'apse parimhā, ma tō duré sina da'azadawa uwati, da te dasina 're wasu'u za'ra mono tō da.

¹⁷ Āne ma tō Zezusi hā sina da'azadawa uwati, duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na, Iza'iza hā īsadawa wasu'u 'rata 'wa te te āma īrob'ui'érézé hā te te āma uwaimrami da. Āne duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hā:

¹⁸ "Āhāta te īpisudu īma romhuri'wa da, te 're īsawi pese mono hā. Taha āma si wa āma 're ītoi u'âsi.
Taha ma, wa za īpē'ēzani hā tāma tisō. Tawamhā daro mono bâ te 're īda'anho'reptui mono zé wasu'u na te za te dama 're rowasu'u, da te 're īwaihu'u za'ra mono zéb da hā.

¹⁹ Ta hā awa'awi te te dama 're anharī mono õ di za. Āma 're īdawata za'ra mono zéb da hā, mreme 'rāihâ na te te dama 're rowasu'u mono õ di za, sō'awimhā.

²⁰ Duré, buru teihi hā sihâpâ na 're simasa mono wamhā, e te za da te 're si'ē. Mare di. Taré te za da te 're wahutu za'ra, wahu na apâ 're simasa mono da. Tane duré, sib'aware na ī'āma 're īnomro mono norī ma, te te tāma 're rob'manharī wasétē za'ra mono õ di za, ta hā. Duré īro'ore hā ro'o nhib'aware nherē, da te 're īsimroi mono õ ne, sib'aware na ī'āma 're īnomro mono norī ma, te te tāma 're rob'manharī wasétē za'ra mono õ di za duré. Ta norī āma te za 're siwamri u'âsi za'ra. Tawamhā nimahā na si te za oto īsimipawapto wē zéb zarina, da te 're waihu'u za'ra, dapoto mono bâ, te 're īda'anho'reptui mono zém na hā, īsitob'ru norī hā te te dawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra mono nherē, da te 're waihu'u za'ra mono tō da, te 're īda'anho'reptui mono zé wasu'u hā.

²¹ Tawamhā daro mono bâ te za tō sena sô 're danhimipari za'ra, te te 're īda'anho'reptui mono zéb zō."

Āne duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hā, Zezusihi āma hā.

Bezebuhu wasu'u

Marcusi 3.20-30; Rucasi 11.14-23

²² Tawamhā Zezusihi tēme, ma tō aibâ hā dasiwi saprōni ni, wa'uburé te te 're pibui u'âsi mono wa, ītob'a hā duré īmreme'õ hā. Tawamhā Zezusi hā ma tō pese. Te te pese parip si, ma oto mreme watobro, apâ. Te te rob'madâ'â wē di duré, aibâ hā.

²³ Tawamhā da'ahâ na ma āma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, te dasima nharī za'ra ni, āne:

— Āté õ hā apito Dawihi nhihudu, sô 're īwanhimipari za'ra mono. — Āne te dasima āma romnomri za'ra ni.

²⁴ Tawamhā āne na parisezu norī te te dawapari za'ra wamhā, ma tō sima nharī za'ra, āne, ta norī hā:

— Õ hā Bezebuhu zadawa para, ma tō wa'uburé hā te te dama 're anhamra, wa'uburé norī nhib'apito zadawa para. Bezebu hā tiwaihu'u pe hā te te tāma 're sōmri mono õ

'wa'âhã, aré te te dama 're anhamra waihu'u mono õ di, wa'uburé hã. — Äne ma tô parisezu norí hã Zezusihi nhimiromhuri na sima rowasu'u za'ra.

25 Tawamhã te te äma ūrosa'rata wasétē za'ra na, ma tô sina waihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, te äne tâma äma romnhimiré'ë za'ra:

— Danhib'apito nhib'a'uwẽ norí hã 'râwim nherë, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré 'ri nho'õmo äma 're ūdahaimana za'ra mono norí hã sisada 're haimana za'ra mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré dasisänawã nherë, 'râwi dasisada 're dahaimana za'ra mono wa, 're dasi'wapé za'ra mono wamhã, te aré 're dasi'uprosi, 'râwim nherë.

26 Tane duré, wa'uburé norí hã Satanasihi nhib'a'uwẽ, simisutu 're haimana za'ra mono nherë, dapë'ë hawi 're wairébé mono da, te te sima 're rob'ru za'ra mono wamhã, te aré sisada 're haimana za'ra, wa'uburé norí hã. Tawamhã sisada 're sipo'o za'ra mono wa, te aré wara sina 're si'utõři, Satanasihi nhib'a'uwẽ norí hã. Äne, ūma ūnharí za'ra wa'aba zéb zarina, Bezebuju zadawa para, wa'uburé te dama 're anhamra mono 'wa'âhã, 'râwim nherë, te aré tô sisada 're simasa. Taha zarina, te aré tô ta norí hã 're si'uprosi.

27-28 Ma tô ūma ūnharí za'ra wa'wa, Bezebuju zadawa para wa'uburé te dama 're ūanhamra mono na. Asiré norí hã bété. E 'wa sadawa para, te bété wa'uburé norí hã te te dama 're sâmra, ta norí hã. E Bezebuju zadawa para. Mare di. E Bezebuju zadawa para wa'uburé te te dama 're ūsâmra mono na, ma tô dama 're ūwasu'u za'ra wa'aba mo. Mare di. Äne na dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, ma tô äma ūupa za'ra wa'wa, ūma ūnharí za'ra wa'aba zém na hã, Bezebuju zadawa para, wa'uburé te dama 're ūanhamra mono na. 'Re ūhaimana u'âsi mono pë'ezani zadawa parap si, wa tô te dama 're anhamra, wa'uburé hã. Taha zarina si, te za oto ūwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena 'Re ūhaimana u'âsi mono, ai'äma 're ūsib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono zéb da, te te äma ūsâna'rata na hã.

29 — Ni'wa hã aibâ ūsiptete nhorõwa u sébré wamhã, te te sima pawasisi õ ré, ūsimarí hã te te tiwi ubumroi waihu'u õ di za, aibâ ūsiptete wi hã. Te te sima pawasisi wapsi, te za ūsimarí hã tiwi ubumro oto, 'ri 're tâma ūromnhimi'wara hã.

30 — Ni'wam norí hã ūwẽ'wa 're nomro mono õ wamhã, ta norí hã te ūzada 're haimana za'ra. Duré ni'wam norí hã 'Re ūhaimana u'âsi mono u, te 're ūda'anhimroi mono ne, te te 're danhimroi mono õ wamhã, ta norí hã te 'Re ūhaimana u'âsi mono nhiti, te te 're dazatõři za'ra.

31 Taha wa, wa za duré äne aima waihu'u za'ra wa'wa. Dawasédé hã da te 're 'manharí za'ra mono nherë, duré 'Re ūhaimana u'âsi mono äma da te 're wasétē za'ra mono nherë, dawasétē na tâma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhã, tâma waihu'u pese di, dawasédé hã te te dama 're ūapari mono zéb da hã, te te oto da'äma 're ab'madâ'â tô mono da. Tane nherë, 'Re ūhaimana u'âsi mono pë'ezani äma, da te 're wasétē za'ra mono wamhã, taha na dawasédé hã te te dama 're apari mono õ di za oto. Te za te te da'äma 're ab'madâ'â u'âsi, 'Re ūhaimana u'âsi mono hã.

32 Duré ni'wam norí hã dasiré ūpoto äma te te ūäma 're wasétē za'ra mono wamhã, oto tiwasétē na 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, 're siwasu'u za'ra mono wamhã, tâma waihu'u pese di, äne hã ūwasédé hã te te tâma 're pari za'ra mono da, te te oto äma 're 'madâ'â tô za'ra mono da. Tane nherë, ni'wam norí hã 'Re ūhaimana u'âsi mono pë'ezani äma te te 're wasétē za'ra mono wamhã, te za ūhõ na ūwasédé hã te te äma 're 'madâ'â u'âsi za'ra, 'Re ūhaimana u'âsi mono hã. — Äne na ma tô tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Rowede ūwẽ wasu'u, rowede ūwasétē wasu'u me Rucasi 6.43-45

33 Tawamhã Zezusi hã ma tô duré tâma romnhimiré'ë za'ra, rowede ūwẽ na. Rowede ūwasétē na ma tô duré tâma romnhimiré'ë za'ra, parisezu norí äma. Äne te tâma äma romnhimiré'ë za'ra, parisezu norí ma:

— Rowede hā wē wamhā, te za 're 'rāi wē u'âsi za'ra. Rowede hā wasétē wamhā, te za duré 're 'rāi wasétē u'âsi za'ra. Rowede, 're ūrā za'ra mono zéb zarina te za ãma waihu'u za'ra ni, rowede ūwē na, duré rowede ūwasétē na hā.

³⁴ A norí wa'wa hā te wahi ne 're anomro aba mo. Dapē'ē 're, da te 're ūrosa'rata za'ra mono zéb zarina te za 're damreme zusi. Taha wa, aiwasétē na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, marī ūwē na 're aimreme zusi waihu'u aba mono õ di. Aipē'ē 're, 're ūrosa'rata wasétē za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te marī ūwasétē na si 're aimreme zusi aba mo, a norí wa'wa hā.

³⁵ Ni'wa hā 're morī wē wamhā, tipē'ē 're tinhimirosa'rata wē hawim na te za 're mreme wē u'âsi. Duré ni'wa hā 're morī wasétē wamhā, tinhimirosa'rata wasétē hawim na te za duré 're mreme wasétē u'âsi.

³⁶ — Tô sena, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ūhâimana u'âsi mono, za da'âma ūsipo'ozéb ãma hā dahâiba mono bâ te za tâma tasiwasu'u za'ra ni, rosa'rata ãna marī ūwasétē na te te dama 're ūharī za'ra mono zém na hā.

³⁷ Taha wa, ti'ab ré uburé marī na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina, te za 'Re ūhâimana u'âsi mono hā aima rowairébé za'ra wa'wa, za da'âma ūsipo'ozéb ãma hā. Ti'ab ré, marī ūwē na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina si, te za aiwêsâmri za'ra wa'wa. Duré, marī ūwasétē na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina si, te za siwi aiwë'õ za'ra wa'wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. — Æne ma tô Zezusi hā tâma waihu'u sirômo za'ra, parisezu norí ma.

Zonahā wasu'u, apito Saromahā wasu'u me

Marcusi 8.11-12; Rucasi 11.29-32

³⁸ Tawamhā parisezu norí hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norí me, ma tô Zezusihi ma, nharī za'ra, Æne:

— Rowahutu'wa, wa wasima wē za'ra ni, marī dama ūmanharī waihu'u'õ hā aiwaihu'u pese na wanho'a 'manharī da, wa te 'madâ'â za'ra da, 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa para dama 're ūab'manharī mono na, sena na wa te ãma aiwaihu'u za'ra da. — Æne te Zezusihi wi waptérē za'ra, ta norí hā.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhā Zezusi hā te asa tâma nharī za'ra, Æne:

— Nimosi aipoto té wa'aba mono hā, ūhâimana wasétē za'ra wa'wa. 'Re ūhâimana u'âsi mono zô 're asimipari za'ra wa'aba mono zahā, ma tô ūwi ūwaptérē za'ra wa'wa, marī dama ūmanharī waihu'u'õ hā te 'manharī da, asõ'a za'ra wa'aba, 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa para, te dama 're ūab'manharī mono na sena na ūwaihu'u za'ra wa'aba da. Tane nherē, te 'manharī õ di za, ãhâna. Æne si wa za a'â aima waihu'u za'ra wa'wa. Duréihâ Zona hā 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā si'ubdatõ ma tô bâdâ hā ãma ai'utõ, tebe ūsa'etõ di'i 're, hâimana ré hā. Taha parimhā, ma tô 'Re ūhâimana u'âsi mono hā sõ'reptu. Â zada're u ma tô ūré 'râiwatobro, rob u, tebe hā, Zonahā ré. Tane duré, wa hā dasiré ūpodo hā si'ubdatõ bâdâ hā te za ūlâma ai'utõ, ūdâ'â wa, ab're 're ūnomro ré hā. Taha parip si, wa za duré hâiwa'udu, apâ. Æne wapsi, te za ūwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono hawi we ūmorî na sena na oto ūwaihu'u za'ra wa'aba da.

⁴¹ Niwamhā 'Re ūhâimana u'âsi mono, za da'âma ūsipo'ozéb ãma hā, duréihâ Niniwé na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ūdasi'ubumroi mono norí hā te za asada tihâimana za'ra wa'wa, aiwasédé hā te te ai'âma hiri za'ra wa'aba da, 'Re ūhâimana u'âsi mono nho'a. E marī wa. Duréihâ Zona hā 'Re ūhâimana u'âsi mono te te tâma 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhā, ma tô te te 're wapari za'ra. Taha wa, ma tô ta norí hā tiwasétê wi 're sipizari za'ra. Zonahā nhimiroti hā pire nherē, ūsipai u ūnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherē, a norí wa'wa hā ūzaze za'ra wa'aba õ di, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina we atême ūmorî aba na hā. Taha wa, te za tô ūuwaibaba aiwasédé hā ai'âma sa'ra wa'wa, Niniwé ãma 're ūdasi'ubumroi mono norí hā.

⁴² Niwamhā 'Re ūhâimana u'âsi mono, za da'âma ūsipo'ozéb ãma hā, duréihâ danhib'apito sipi'õ hā Saba na romnisisi ãma te te 're ūda'ab'madâ'â mono hā te za duré

asada tihaimana 'wa, aiwasédé hā te te ai'āma hiri za'ra wa'aba da, 'Re īhaimana u'āsi mono nho'a. E marī wa. Ta hā duréihā romhā uptabi nherē, ma tō wi, apito Saromahā u, īsimiroti hā te te wapari da, īsimiroti hā dahaimanazém na rowaihu'u na hā wē uptabi wa. Taha nhimiroti hā pire nherē, īsipai u īnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherē, īnhimiroti hā aima wapari ze za'ra wa'aba õ di. Taha wa, te za tō ī'waibaba aiwasédé hā ai'āma hiri za'ra wa'wa, danhib'apito sipi'õ hā.

*Wa'uburé norī, da'āma 're īsōrōwa za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 11.24-26*

⁴³⁻⁴⁴ — Āne wa za duré aima āma romnhimiré'ē za'ra wa'wa. Āté wa'uburé hā te za aibā hawi 'maiwatobro. Watobro wamhā, a'ubuni wi te za 're mo, rob're na. Tawamhā dazō 're riñi baba mono wa, nimomo wa'utu õ wa, te za sima tinhā: "Īnhorōwa 'rata u, wa za apā mo, āma 're īnhorōwa u'āsi mono da oto, īpē'ē 'remhā." Āne te za sima tinhā. Tawamhā apā te za oto mo, aibā u, īpē'ē 're apā sébré da. Tawamhā īhawi watobro haré, te aré hāiba baba na 're hāimana, 'ri hā baba na 're simasa mono wa, 'ri 're wa'wa su'u na 're īsimasa mono ne, duré 'ri paramhā robza'ra wē u'āsi 're īromnhimi'wara mono ne. Taha wa, wa'uburé ma, wē di, aibā hā apā āma 're īsōrōwa mono da hā.

⁴⁵ Tawamhā tisiré norī zō te za mo wa'uburé hā, si'u āma 're sōrōwa za'ra mono da. Tawamhā te za ītēme āwisi za'ra, 7 na īhāiba za'ra hā īsipai u īwasétē uptabi za'ra hā. Tawamhā siré te za tō āma 're sōrōwa za'ra, aibā āma. Aibā ma, tāma rowē prā ti aré, wa'uburé misi, āma 're sōrōwa mono ré hā, īpē'ē 'remhā. Ahā na oto īwa 're hāimana za'ra mono wa, tāma rowē õ uptabi di oto. Tane duré, a norī wa'wa hā aima 're rowē prā za'ra wa'aba mono di aré. Tane nherē, aiwasétē wi 're aipizari za'ra wa'aba mono newa, zahadu īzazei āna 're aihāimana wasétē u'āsi za'ra wa'aba mono wa, aima 're rowē õ uptabi za'ra wa'aba mono di za oto. — Āne ma tō Zesusi hā tāma waihu'u za'ra, parisezu norī ma, rowahutu'wa norī ma zama.

*Zeusushi na wasu'u, īno norī wasu'u me
Marcusi 3.31-35; Rucasi 8.19-21*

⁴⁶ Tawamhā Zesusi hā te te dama rowasu'u ré, ma tō īno norī hā ītēme aihutu, tina me. Tawamhā rowi simasa wamhā, ma tō da'maipo're pu'u za'ra, Zeusushi ma, da te 'mairowasu'u da, ītēme watobro za'ra da, rob u.

⁴⁷ Tawamhā Zeusushi ma, ma tō 'mairowasu'u ni, āne:

— Ano norī hā te rowi asô aimasa, ana me. Te sima aiwē za'ra, marī na te te aima rowasu'u za'ra da.

⁴⁸ Tawamhā Zesusi hā ma uburé dama waihu'u, āne:

— E 'wa hā īna. E 'wam norī hā īno norī. — Āne hā ma dama waihu'u, Zeusushi hā.

⁴⁹⁻⁵⁰ Tawamhā tinhiptōmo na īsiré 're īwanomro mono norī hā te te wawasu'u za'ra sina, te duré dama tinhā:

— Āhāta, īna. Āhāta īno norī. Āhāta īhidiba norī. Ni'wam norī hā īmama, hāiwa āma 're īsāmra mono hā te te sima 're īwē za'ra mono zéb zarina, te te tāma āma 're ī'uwaimrami za'ra mono norī si, ta norī hā īno, duré īhidiba, duré īna. — Āne ma tō Zesusi hā dama siwaihu'u, (da te waihu'u za'ra dai õ nherē).

13

*Amnho potozé wasu'u
Marcusi 4.1-9; Rucasi 8.4-8*

¹ Tawamhā tō taha bâtâ na ma tō Zesusi hā watobro 'ri hawi, īsō'ui u morī da. Tame ma tō nhamra, īsō'u zaihâ na, te te dama rowahutu da.

² Tawamhā da'ahâ uptabi na ma tō ītēme dasito, da te wapari za'ra da. Da'ahâ uptabi na da te dasiwi uirī wa, ma tō uba're wa dawi āzé, Zesusi hā. Uba're wa, te oto nhamra. Tawamhā īsō'u zaihâ na te ī'rata aimasam ni.

³ Taha wa, te Zesusi hā tinhimiromnhimiré'ē na dama rowahutu, āne:

— Aibâ hă te buru u mo, ti'ai hâibâdâ wa, amnho hă te te anhamra mono da, poto mono da.

⁴ Tawamhă, amnho hă te te anhamra mono wamhă, nima norî hă bâdâdi zababa ma rere'e. Tawamhă sire hă ma te te uprosi uburé, poto mono õ ré.

⁵ Ëtë nhisiwi ma duré nima norî hă rere'e. Ti'ai baihâire di, ëtë nhisiwimhă. Ti'ai baihâire wa, ma tô 'wanhipré su'u, amnho hă.

⁶ Tawamhă bâdâ hă oto 'râiwatobro wamhă, rowa'ro wa, ma ro'wanhipré hă ti'wanhipré 'ré za'ra, ïsari hă te te rowa'rei mono õ wa.

⁷ Nima norî hă ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhă siré ma tô 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhă, ma te te ubu, wab'ru hă. Taha wa, 'râi mono õ di, ta norî hă.

⁸ Ti'ai w  wa, ma duré nima norî hă rere'e. Tawamhă, oto 'wanhipré 'râihâ mono wamhă, ma tô ti'râ za'ra. 'Râi mono wamhă, nima niwîmhă 'râi ahâ prâti, amnho hă. Duré nima niwîmhă 'râi ahâ di. Duré nima niwîmhă 'râi pese uptabi di. — Äne na ma tô Zezusi hă dama äma romnhimiré'.

⁹ Tawamhă äne na ma tô duré dama äma 'r satu, tinhimiroti na:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhă, ma' p  iwapari pese za'ra wa'aba, ïnhimirowasu'u na hă waihu'u za'ra wa'aba da. — Äne ma tô dama waihu'u, da te waihu'u za'ra da.

Romnhimiré' na si, Zezusi te te dama 're ïrowahutu mono z  wasu'u

Marcusi 4.10-12; Rucasi 8.9-10

¹⁰ Tawamhă wa norî hă ïsir  're ïwanomro mono norî hă wa tô Zezusihi u ubumro ni. Tawamhă äne, wa oto wasiwi sadanhar  ni:

— E mar  wa, te romnhimiré' na si dama 're ïrowahutu mo. — Äne, wa wasiwi sadanhar  za'ra ni, wa norî zama, wa te waihu'u za'ra õ wa.

¹¹ Tawamhă Zezusi hă te asa wama nhar  za'ra, äne:

— 'Re ïh imana u' si mono hă a norî wa'aba ma si, ma tô aima waihu'u za'ra wa'wa, dama ïwaihu'u'  hă, da' ma 're ïsib'a'u  mono z m na hă, s 'awi te te dama waihu'u  nher .

¹² Ni'wam norî hă 'Re ïh imana u' si mono nhimirowaihu hă te te 're 'ruiwapari u' si za'ra mono wamhă, taha zarina te za 'Re ïh imana u' si mono hă sa' t e na t ma äma 're s oprub za'ra, te te ar  äma 're ïrowaihu'u za'ra mono z m nhipai u, te te waihu'u pese za'ra da oto. Tane nher , ni'wam norî hă ïsimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari za'ra mono õ wamhă, ta norî wi te za tinhimirowaihu hă t ma waihu'u pese za'ra  nher , te te tiwi 're awaibu 'Re ïh imana u' si mono hă, te te ar  äma 're ïwaihu'u za'ra mono z  h .

¹³ ïnhimiromhuri hă dat mo na da te 're 'mad '  za'ra mono nher , te tar  da te 're 'mad '  za'ra, da te äma 're waihu'u za'ra mono äna. Dur  ïnhimiroti hă dapo're na da te 're wapari za'ra mono nher , te tar  da te 're wapari za'ra, da te äma 're waihu'u za'ra mono äna. Taha wa, wa romnhimir ' na si te dama 're rowasu'u.

¹⁴ Dur ih  Iza'iza h , 'Re ïh imana u' si mono zadawa wasu'u'wa h  ma t  da' ma rob'u' r , za da' ma 're ïromh imana mono z m na h . Taha wa,  h na ma t  da' ma uwaimra. Äne dur ih  ïsimi'ui'  h , 'Re ïh imana u' si mono mreme na h :

“ïnhimiroti hă dapo're na da te 're wapari u' si za'ra mono nher , tar  te za da te 're wapari za'ra, da te äma 're waihu'u za'ra mono äna. Dur  ïnhimiromhuri h  dat mo na da te 're 'mad '  u' si za'ra mono nher , tar  te za da te 're 'mad '  za'ra, da te äma 're waihu'u za'ra mono äna.

¹⁵ E mar  wa. Dape'  're, da te 're ïrosa'rata za'ra mono z  sitom har  te za ïr  're dah imana u' si za'ra, da te ï' ma 're rosa'rata w  za'ra mono õ wa. Dapo're nhitom har , te za dur  're dah imana za'ra, ïnhimiroti hă da te 're wapari ze za'ra mono õ wa. Dur  dat mo sitom har  te za 're dah imana za'ra, ïnhimiromhuri hă dama 'mad '  zei õ wa.

Ānei õ 'wa'âhā, te aré īnhimiromhuri hā da te 're 'madâ'â ze za'ra, datōmo na. Te aré duré da te 're wapari ze za'ra, īnhimiroti hā. Te aré duré da te 're īwaihu'u pese za'ra, dapē'ē 're, da te ī'āma 're rosa'rata wē za'ra mono wa. Taha zarina si, te aré duré ītēme 're dasipizari za'ra, dawasétē wi hā. Tawamhā dahâzé wa, da te 're īdapese za'ra mono ne, wa aré dawasédé hā te dama 're apari, te da'āma 're ab'madâ'â tō mono da oto."

Āne duréihā, 'Re īhaimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hā.

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhā īsiré 're īwanomro mono norī ma, te oto nharī za'ra, Zezusi hā:

— A norī wa'wa hā īnhimiromhuri, atōmo na 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wamhā, ma tō ī'āma īwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duré īnhimiroti hā aipo're na 're wapari za'ra wa'aba mono wamhā, ma tō duré ī'āma īwaihu'u pese za'ra wa'wa. Taha wa, aimā 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di, a norī wa'aba ma si. Tō sena wa āne hā aimā waihu'u za'ra wa'wa. Duréihā 'Re īhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā duré īsimiroti 'madâ'â pese 'wa norī hā te aré te te sima 're wē uptabi za'ra, īnhimiromhuri na 're ī'madâ'â za'ra wa'aba mono zé hā te te 're 'madâ'â za'ra mono ða. Ma tō duré aré te te sima 're wē za'ra, īnhimiroti na 're īwapari za'ra wa'aba mono zé hā te te 're wapari za'ra mono da. Taha wa, a norī wa'aba ma si, aimā 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za. — Āne hā ma tō wama waihu'u za'ra, Zezusi hā.

*Amnho potozém na īsimiré'ezé hā, Zezusi hā sō'awi te te dama īwaihu'uzé wasu'u
Marcusi 4.13-20; Rucasi 8.11-15*

¹⁸ Tawamhā Zezusi hā ma tō duré wamā waihu'u za'ra:

— Ma'āpē, īwapari pese za'ra wa'aba. Āhāna wa za oto aimā waihu'u za'ra wa'wa, amnho potozém na te āma īsimiré'ezé hā waihu'u za'ra wa'aba da.

¹⁹ Amnho hā aibā te te ī'anhamra mono hā, 'Re īhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u. Ni'wam norī hā 'Re īhaimana u'âsi mono, da'āma 're īsib'a'uwē mono zé wasu'u hā, tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherē, te te āma 're rosa'rata ze za'ra mono ð wamhā, te te āma waihu'u pese za'ra ð di za. Ta norī hā amnho hā bâdâdi zababa īrere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. Amnho hā sire te te ī'uprosi mono ne, te za īwasétē uptabi hā ītēme 're simasisi za'ra, 'Re īhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā tipo're na taré te te 're īwapari za'ra mono hā te te tiwi 're awaibui mono da, Wa'uburé hā.

²⁰ Duré ni'wam norī hā aiwa amnho hā ītē nhisiwi, ti'ai baihâire wa īrere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. 'Re īhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā te te 're wapari za'ra mono wamhā, amnho hā ti'ai baihâire wa īpoto su'u mono ne, te ta norī hā awa'awi te te āma 're saze za'ra, to sina.

²¹ Tane nherē, īsadawa wasu'u hā te te 're saze za'ra mono wa, da te tāma 're īrob'manharī wasétē za'ra mono zéb zarina, te te 're robzépata za'ra mono wamhā, te za sazei utōrī za'ra. Amnho hā ti'ai baihâire wa, īrere'e mono hā sari ð wa, īwanhipré 'ré mono ne, te za romhutu na sazei utōrī za'ra, ta norī hā.

²² Duré ni'wam norī hā aiwa amnho hā wab'ru wazari īrere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. Wab'ru hā ro'wanhipré siré 'wanhipré mono wa, te te oto ubu mono wa, ī'rā za'ra ð ne, 'Re īhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherē, īwē hā te te 're 'manharī za'ra mono ð di za, ta norī hā. Tihâimanazém na si te za sina 're hâtâ'â u'âsi za'ra. Duré danhicro pe hā wē uptabi newa te za taha zō si te te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Taha wa, amnho 'wanhipré hā ī'rā za'ra ð ne, 're nomro wē mono ð di za, ta norī hā.

²³ Duré ni'wam norī hā aiwa amnho hā ti'ai wē wa īrere'e mono ne, te za 're hâimana za'ra. Ta norī hā 'Re īhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te 're wapari za'ra mono wamhā, te za te te sima 're wē uptabi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono da. Tawamhā, rowede ī'rāi pese uptabi ne, te za wē u'âsi 're hâimana za'ra, ta norī hā. — Āne ma tō Zezusi hā wama waihu'u za'ra, te te da'āma īromnhimiré'ezé hā.

Wab'ru hā rob're īwē wazari, īpoto mono zé wasu'u

24 Tawamhā Zezusi hā ma tō duré wama ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— 'Re ūhaimana u'âsi mono, da'ãma 're ūsib'a'uwe mono zém na, wa za oto aimã ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibâ hā tiburu na ma tō amnho potozé ūwē hā te te a're, amnho hā tāma 'rā da.

25 Tawamhā nimahā na barana danhotō mono ré, ūsitob'ru hā ma tō ūburu u mo. Wab'ru hā ma tō te te a're, amnho ūwē wazari. Te te a're mono pari, ma tō apâ mo.

26 Tawamhā rob're hā ma tō prédu. Taha wa, ma tō 'rā. 'Rāi mono wamhā, dama 'madâ'â pibu pese di oto, wab'ru hā ūwazari ūpoto mono na hā.

27 Tawamhā buru tede'wai ma, romhuri'wa norñ hā ma tō ūtēme aihutu. ūtēme sihutu wamhā, ãne te tāma rowasu'u za'ra: "Apito, oro amnho hā ūwē si aiburu na a're mono za, ma wab'ru hā ūsiré 'wanhipré." ãne te ãma siwi sadanha, buru tede'wa hā.

28 — Tawamhā buru tede'wa hā te asa tāma nharñ za'ra, ãne: "Ni'wa hā ūruiwapari'wa, ma tō ãne ūma 'manha."

Tawamhā tāma ūromhuri'wa norñ hā te siwi sadanha, ãne: "E ãne hā aimã wē di, wab'ru hā uburé wa te ūsanoi mono da hā, tāma ropyese da."

29 — Tawamhā asa te tāma nharñ za'ra: "Tô'â. Rob're hā ūrāi ré hā ūsu sano za'ra wa'aba tō da, taha wa, sano za'ra wa'aba õ di za a'â, wab'ru hā.

30 A'â simisutu siré prédu mono, roptehâri na da te 're ūsâna'rata mono zéb u hā. Tawapsi wa za oto roptehâri na romhuri'wa norñ ma 'ru za'ra, wab'ru uimrehëne te te siwi sanoi mono da, te te duré wasisi mono da, unhamu u te te siwi sâmra da, si'unhamu da. Taha parip si, te za oto tehâri za'ra, amnho za'razéb u te te siwi sa'ra da, ūma." — ãne na ma tō Zezusi hā ãma romnhimiré'é, 'Re ūhaimana u'âsi mono, da'ãma 're ūsib'a'uwe mono zém na hā, ãne hā sô'awib õ nherë.

Motada nhamare wasu'u

Marcusi 4.30-32; Rucasi 13.18-19

31 Tawamhā romnhimiré'é na ma tō duré wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā, ūsiré 're ūwanomro mono norñ ma:

— 'Re ūhaimana u'âsi mono, da'ãma 're ūsib'a'uwe mono zém na, wa za duré aimã ãma simiré'é za'ra wa'wa, motada nhamare na, aibâ tiburu na te te ū'a're hā.

32 Motada nhamare hā uburé romnhamare norñ ma syryre nherë, oto prédu mono wamhā, uburé romnhamare, da te 're ūzuri mono hā te za te te 're sipai pese za'ra. Papo za'êtë wamhā, ūsu 'rowi te za si norñ hā te te sima 're sasi za'ra. — ãne na ma tō duré Zezusi hā wama ãma romnhimiré'é za'ra.

Ū'u'êtë wapuzé wasu'u

Rucasi 13.20-21

33 Tawamhā Zezusi hā ma tō duré ãne na wama ãma romnhimiré'é za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norñ ma:

— 'Re ūhaimana u'âsi mono, da'ãma 're ūsib'a'uwe mono zém na, wa za duré aimã ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Pi'õ hā te za ū'u'êtë wapuzé hā syry na sa'wa, aro 'rā ne zu pese wazari, tridu 'rā zu pese wazari. Aro 'rā ne Zub'a si, sa'êtë uptabi di. Tawamhā te te wazari pese wamhā, te za tidupto, ū'u'êne hā. Sa'êtë uptabi di za oto. ãne duré, 'Re ūhaimana u'âsi mono, da'ãma 're ūsib'a'uwe mono zé hā. — ãne na ma tō duré Zezusi hā ãma romnhimiré'é.

34 Mari na te te dama ãma 're romnhimiré'é mono nherë, te te dama ãma 're arowasu'u mono õ di, Zezusi hā. Romnhimiré'é na si ma tō te te dama 're rowasu'u.

35 Duréihā 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te ãma ūrob'ui'érézéb zarina te te sina uwaimrami da, ma tō romnhimiré'é na si te te dama 're rowasu'u, Zezusi hā. ãne duréihā ãma ūrob'ui'éré siro hā:

"Te dama 're rowasu'u mono wamhā, wa za te dama ãma 're aromnhimiré'é.

Wa za duré te dama 're awaihu'u, ropoto na'rata hawimhā dama ūwaihu'u'õ hā."

ãne duréihā 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te ãma ūrob'ui'éré siro hā.

Wab'ru na ūsimiré'ezé hā, Zezusi hā sō'awi te te dama ūwaihu'uzé wasu'u

³⁶ Tawamhā Zezusi hā ma tō dawi mo. Dawi morī wamhā, ma tō 'ri para u ãzé. Tawamhā ūsiré 're ūwanomro mono norī hā wa tō 'rāwi ūtēme ubumro ni, wa te wasiwi sadanharī da, ãne:

— Ma'āpé wama waihu'u za'ra na. E marī na ma tō wab'ru na hā ãma ūromnhimiré. E marī te wasu'u.

³⁷ Tawamhā Zezusi hā te asa wama nharī za'ra, ãne:

— Aibā hā ūtiburu na amnho ūwē te te ū'a're mono hā, wa hā 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa para dasiré ūpodo hā, te ūwasu'u.

³⁸ Duré aibā buru hā, daro mono bā ti'ai wa, 're ūdahāimana za'ra mono hā te dawasu'u. Duré amnho ūwē hā uburé 'Re ūhāimana u'âsi mono, ãma 're ūsib'a'uwē za'ra mono norī, te wasu'u. Duré wab'ru hā ūwasétē uptabi nhib'a'uwē norī, te wasu'u, Wa'uburé nhib'a'uwē norī hā.

³⁹ Duré buru tede'wa nhitob'ru hā wab'ru hā ūtiburu na te te tiwi ūazuri mono hā wa'uburé norī nhib'apito te wasu'u, tō õ hā. Duré da te 're ūoptehāri za'ra mono zé hā rob'rāsutuzéb ãma za da'âma ūsipo'ozé, te wasu'u. Duré buru nho ubumroi'wa norī hā hāiwa ãma 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norī, te wasu'u.

⁴⁰ Wab'ru hā da te 're sano za'ra mono wa, unhamma u da te 're ūsāmra mono ne, te za dama tiromhāiba, rob'rāsutuzéb ãma hā.

⁴¹ Wa hā dasiré ūpodo hā hāiwa ãma ūma romhuri'wa norī hā wa za we satōri za'ra ti'ai u, marī ūwasédé hā da te 're ūmanharī u'âsi za'ra mono norī hā te te da'ubumro za'ra da, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī nhiti. Dawasédé hā da te 're 'manharī za'ra mono da, te te dama 're ūroti za'ra mono norī zama te za ubumro za'ra, hāiwa ãma ūma romhuri'wa norī hā. Wab'ru hā da te 're ūsano za'ra mono ne, te za da'ubumro za'ra, õne haré.

⁴² Taha parimhā te za unhamma ro'o za'ëtē u danhamra, ropipa u. Tame te za 're da'ry'ry u'âsi. Te za duré 're da'wasitete u'âsi za'ra, da te oto 're robzépata za'ëtē za'ra mono wa.

⁴³ Tawamhā 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ūmadâ'â pese za'ra mono norī si, te za pire na dama 're hāimana za'ra. Bâdâ hā daro mono bā te te dama 're rob'uiwē za'ra mono wa, uburé da te 're ūmadâ'â za'ra mono ne, te za uburé da te 're waihu'u za'ra, pire na oto dama 're ūhāimana za'ra mono na, Wamama za oto da'âma 're ūsib'a'uwē mono zéb ãma hā.

Asimipari pese za'ra wa'aba wamhā, ma'āpé ūwapari pese za'ra wa'aba, ūnhimiroti na hā. — ãne ma tō Zezusi hā wama rowasu'u za'ra.

Ētē'ubuzi wasu'u

⁴⁴ Tawamhā ãne te duré wama rowasu'u za'ra:

— 'Re ūhāimana u'âsi mono, da'âma 're ūsib'a'uwē mono zém na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibā hā daburu na te te romhuri ré, ma tō ëtē'ubuzi ūwa'âbâ za'ëtē uptabi hā 'masā, ti'ai 'rowi ni'wa hā te te aré dawi ūsuwa hā. Te te sāmri wamhā, ma tō apâ dawi suwa tame, da te sāmri tō da. Tawamhā toi uptabi wa, ma tō uburé tinhicro hā dama wede, buru hā tō õ hā te te dawi uipra da, ëtē'ubuzi, ūwa ūnomro hā te te sima âri da. ãne 'Re ūhāimana u'âsi mono, da'âma 're ūsib'a'uwē mono zé wasu'u hā.

Ētēwaipo wasu'u

⁴⁵ — ãne duré, 'Re ūhāimana u'âsi mono, da'âma 're ūsib'a'uwē mono zé hā. Aibā hā ma tō sima wē, dasima danhipesezé hā ëtēwaipo ūwa'âbâ za'ëne hā te te dawi 'manhopëtē wa, te te sima uipra da, dama ūmadâ'â ze hā.

⁴⁶ Tawamhā ëtēwaipo ūwa'âbâ za'ëtē uptabi hā te te 'masāmri wamhā, uburé tinhicro hā ma tō dama wede, ëtēwaipo hā te te sima uipra da. ãne 'Re ūhāimana u'âsi mono hā da'âma 're ūsib'a'uwē mono zé wasu'u hā. — ãne ma tō Zezusi hā wama rowasu'u za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma, wa te waihu'u za'ra da, sō'awib õ nherē.

Tepe mramizé wasu'u

47-48 Tawamhā Zezusi hā ma tō duré ãne na wama rowasu'u za'ra, tinhimiromnhimiré'ē na:

— ãne hā duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwē mono zé hā. Tepe mrami'wa norī hā ma tō abazipara hā sô siwi time, ïsõ'ui wa. Te te siwi mei wamhā, ahâ na ma tō siwi âma 'mai'âri za'ra, ïpoto mono bâ, tebe hā. Tawamhā tebe hā ahâ uptabi wamhā, ma tō abazipara hā siwi tisa, â zada're u. Tame ma tō oto tebe hā ïwē si siwi waibu, si'õtõ 're, te te 'manherē za'ra da. Tebe siwamnarī norī hā da te 're ïhuri mono õ hā ma tō taré siwi sâmra.

49 Tane te za dama tiromhâiba, rob'râsutuzéb âma hā. Hâiwa âma romhuri'wa norī hā te za we dazô ai'aba're ti'ai u, dawasété na 're ïdahâimana u'âsi mono norī si te te da'ubumro za'ra da, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ï'madâ'â pese za'ra mono norī nhiti, te te dazani za'ra da oto.

50 Tawamhā unhamma ro'o za'ëtē u te za oto danhamra, ropipa u. Tame te za 're da'ry'ry u'âsi. Te za duré 're da'wasitete u'âsi za'ra, da te 're robzépata za'ëtē za'ra mono wa. — ãne Zezusi hā te te wama âma ïromnhimiré'ē za'ra zé wasu'u hā.

Mari ïté hā da te dasima 're ïsõmri za'ra mono zé wasu'u

51 Tawamhā Zezusi hā ma tō wazadanharī za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norī hā:

— E ma tō asawi ïwaihu'u 'wa, uburé te aima âma ïromnhimiré'ē za'ra wa'aba zé hā. Tawamhā asa wa tâma nharī za'ra ni:

— ïhe. Wa tō waihu'u za'ra ni.

52 Tawamhā ãne te duré wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā:

— Wa za duré aima âma romnhimiré'ē za'ra wa'wa, ãne. Ïté 'ri tede'wa te za mari ïwē hā te te 're azani, 'ri 're wa'wa 're ïromnhimi'wara mono zém hawi, te te dama 're anhomri mono da. E tawamhā mari ï'ratare si te za te te dama 're azani. Mare di. Mari ïtéb zama te za duré te dama 're azani, te te dama 're anhomri mono da. Tane duré, ni'wam norī hā 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u pese 'wa norī hā da'âma 're ïsib'a'uwē mono zé wasu'u te te waihu'u pese za'ra wamhā, ta norī hā te za ïsimiroti ïtéb zama te te dama 're waihu'u za'ra, ïsimiroti 'rata me. — ãne ma tō wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

Zezusi hā, ïpréduzbéb âma da te dasiwi ïwē'õzé wasu'u

Marcusi 6.1-6; Rucasi 4.16-30

53-56 Tawamhā Zezusi hā mari nhimiré'ē na te te dama arowasu'u pari, ma tō mo, aré 're ïhâimana mono zéb u. Tamomo wisi wamhā, te oto dama rowahutu, zudezu norī te, rowahutuzéb âma. Tawamhā ïsimiroti hā da te wapari za'ra wamhā, ma tō âma tatob'uzu za'ra ni. Te duré dasima âma nharī za'ra ni, ãne:

— Õ hā wede'ē na romhuri'wai 'ra. ïna nhisi hā, Mariza na ïsisi hā. Duré ïno norī nhisi hā Ti'adu, duré Zuzé, duré Sima, duré Zudasi. ïhidiba norī hā te duré wa'rata 're hâimana za'ra. E niha ma bété õhõ si uburé mari hā waihu'u, tiwaihu'u pese na te te dama 're ïrowasu'u mono zéb da hā, duré mari dama ï'manharī waihu'u'õ hā te te dama 're ï'ab'manharī wē mono zéb da hā. — ãne ma tō âma dasima romnhoré za'ra ni.

57 Taha wa, ma tō dasiwi wē'õ ni, Zezusi hā.

Taha wa, te Zezusi hā ãne dama tinha:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā daro mono bâ datême 're nomro mono wamhā, ïsimiroti na wazép sina, te za sô 're datob'uzu za'ra. ïsipt'i'ai âma 're ïhâimana za'ra mono norī si, sô 're datob'uzu za'ra mono õ di, ïsipt'i'ai âma wa. ïsisänawâ norī zama, ïsõrõwa âma 're ïs'ubumroi mono norī hā te te duré siwi 're hâiba wazé mono õ di. — ãne hā ma tō dama waihu'u, Zezusi hā.

58 Tawamhā ïsimipawaptobzém na da te dasina 're umnhasi za'ra mono õ wa, mari dama ï'manharī waihu'u'õ hā ahâ na te te dama 'manharī õ di, tamemhā.

14

Zuwā Batita, da te ūbutu nhizârizé wasu'u

Marcusi 6.14-29; Rucasi 9.7-9

¹ Tawamhā apito Erodi hā Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma te te 're da'madâ'ā mono ré, ma tō Zesusihi wasu'u hā wapa.

² Īwasu'u hā te te wapari wamhā, ma tō te te tāma 're ūromhuri za'ra mono norī ma rowasu'u, Zesusihi hāiba na:

— Zuwā Batita te dama 'rui wa, da te wīrī wa, apā īhāwa'udu, ta hā. Taha wa, te tiwaihu'u pese na te te dama 're ab'manharī, marī dama ī'manharī waihu'u'ō hā.

³⁻⁴ Āne ma tō apito Erodi hā Zesusihi wasu'u na tāma rowasu'u za'ra. Ta hā ma tō aré tinoi mro zō rowasutu, Erodiza na pi'ō nhisi zō. īno nhisi hā Piripi na īsisi hā. Zuwā Batita hā ma tō aré te te tāma 're roti u'āsi, āne: "Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā te te āma roti õ di, asisānawāi mro na aimro da hā. Tāma wē õ di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā." — Āne ma tō te te tāma 're roti u'āsi, Erodihi ma. Tane nherē, ma tō apito Erodi hā tinoi mro na tiwi āma ai're. Taha wa, ma tō dama ti'ru, Zuwā Batita hā da te āri da, da te pawasisi da, duré da te sērē da, dazazéb 're.

⁵ Apito Erodi hā ma tō sima wē aré, te te dama 'ru da, Zuwā Batita da te wīrī da. Tane nherē, pahi di zudezu norī ma hā, Zuwā Batita hā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa na da te waihu'u za'ra wa.

⁶ Tawamhā Erodihi waptā'āzém na ma tō dato hā dasiwi 'manharī ni. Tawamhā Erodizaha 'ra hā ma tō danho'a apese azarudu hā, apito Erodihi nho'a zama. Taha wa, te te 'madâ'ā ze ti, apito Erodi hā.

⁷ Taha zarina, ma tō azarutu ma ropisutu, āne:

— Tō sena, wa za uburé marī hā aima tisō, asima īwēzéb uwaibaba, īwi īwaptērēzéb zarina.

⁸ Tawamhā īna hā te te tāma ūrotizéb zarina, ma tō tiwi rowaptē, āne:

— Zuwā Batitaha 'rā si, wa īsima wē, piza'a 'renho'a wa, īma hiri da, īhāna awa'awi.

⁹ Taha wa, ma tō apito Erodihi wi tirobzei'ō. Tane nherē, sô īhārā norī nho'a te te azarutu ma ropisutu wa, ma tō āma tāma uwaimra, te te tiwi īwaptērēzéb uwaibaba.

¹⁰ Ma tō dama ti'ru oto, dazazéb u Zuwā Batitaha zō da'maimorī da, da te butu nhizâri da.

¹¹ Da te butu nhizâri wamhā, ma tō oto siwi ti'ā ī'rā hā, azarutu ma, piza'a 'renho'a wa. Tawamhā ma tō tina ma ti'ā oto, azarudu hā.

¹² Tawamhā Zuwāhā siré 're īnomro mono norī hā ma tō sô ai'aba're, īhāiba zō, te te siwi āri da, te te siwi sērē da, ab're 're. Taha parip si, te ai'aba're Zesusihi u, te te tāma rowasu'u za'ra da.

Zesusi hā dasa te te dama ī'manharīzé wasu'u

Marcusi 6.30-44; Rucasi 9.10-17; Zuwā 6.1-14

¹³ Tawamhā Zesusi hā Zuwāhā wasu'u te te wapari wamhā, ma tō danhiti mo uba're na siwaprosi, romnhiwasi sāmra da. Tane nherē, nimomo īsāmra na īwasu'u hā da te wapari za'ra wamhā, ma tō darom hawi tawairébē ni da'ahā na, īsarina dasi'aba're da īsō'rāmi, ti'ai baba.

¹⁴ Tawamhā Zesusi hā uba're hawi watobro wamhā, da'ahā uptabi na ma tō da'ab'madâ. Te te da'ab'madâ'ā wamhā, ma tō da'āma tipē'ēzé, Zesusi hā. Taha wa, īhāzé ré norī hā tame īsi'ubumro norī hā ma tō apese.

¹⁵ Tawamhā hāiwahā pesere, wa norī hā īsiré 're īwanomro mono norī hā wa tō ītēme ubumro ni, Zesusihi u. Āne, wa tō tāma nharī za'ra ni:

— Ma tō tihāiwahā. Āme a'ubuni wi, wa wahāimana za'ra ni, 'ri nhiti. Taha wa, ma'āpē dama rob'ru na, 'ri wa'ōtō u dasi'aba're da, dasa hā da te dasima uipra za'ra da.

¹⁶ Tawamhā Zesusi hā te asa wama nharī za'ra, āne:

— Mare di. Dasi'aba'réi õ di za. A norí wa'wa hã te za dasa hã dama ū'a za'ra wa'wa, dasihuri da.

¹⁷ Tawamhã wa duré asa tãma nharí za'ra ni, Zezusihi ma:

— ū'u'êtë wapu hã 5 na te wama tihâimana za'rare. Duré pe'a hã maparanere. Â norí si, umrore di.

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã te oto wama 'ru za'ra:

— Ma'ápé we ūma waibui wa'aba, ū'u'êtë wapu hã, duré pe'a hã.

¹⁹ Tawamhã te oto dama tinha, duiroi wa, dasi'ubumroi mono da. Taha pari, ma tô oto ū'u'êtë wapu hã waibu, 5 na ūhâiba hã. Duré pe'a hã maparane. Tawamhã hâiwa u te ūré rob'madâ, Timama ãma wata da, sôpru wa. Taha pari, ma tô te te wê'ë, ū'u'êtë wapu hã. ūsiré 're ūwanomro mono norí ma, ma tô wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da.

²⁰ Tawamhã aihîni ma tô dasa hã huri ni. Ma tô da te 'mahâpârî. Tawamhã Zezusihi siré 're ūwanomro mono norí hã wa tô apâ si'ôtô 're, wa te sé danho'rada hã, ū'u'êtë wê'ë hã pe'a wê'ë zama. 12 na si'ôno hã ūré hã, danho'rata ré hã. Si'ôtô 'remhâ 'masisi di.

²¹ Aibâ norí hã 5 miu na ūhâiba za'ra hã ūsaihuri norí hã, aibâ norí za'rata si hã. Pi'ô norí hã duré ai'uté norí hã sa'rata õ di.

*Zezusi hã â nhisi baba ūmorizé wasu'u
Marcusi 6.45-52; Zuwâ 6.15-21*

²² Tawamhã Zezusi hã ma tô wama rob'ru za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norí ma, uba're wa, wanhisisi da, ūwana zara u wa te saprî za'ra da ūsô'u na, waza'u za'ra te te dama rob'ru da, darob u apâ da te ropéi mono da.

²³ Te te dama rob'rui pari, te oto Zezusi hã mo sa'a u, siwaprosi Timama ma mreme da. Tame siwaprosi sâmra ré, ma tô ãma timara.

²⁴ Taha ré, ūsiré 're ūwanomro mono norí hã wa tô â wa'wa u wahâimana za'ra ni, uba're na. Tame ma tô â sisasi hã te te waré wabzuri za'ra uba're hã, rowa'u'u za'ëne hã ūsô'ðmoi baba te te rowapôrî za'ra wa.

²⁵ Tawamhã zahadu mara hâ ré, te Zezusi hã watême timorî za'ra, â nhisi baba.

²⁶ Tawamhã, wa te wasiwi 'madâ'â wamhã, wa tô tãma wapê'ëwara za'ra ni, adâ watême morî za'ra newa. Âne, wa wasima 'mahârâ za'ra ni:

— Ōhôta adâ'â hâiba warõ, te wei watême mo. — Âne, wa wasima 'mahârâ za'ra ni. Tawamhã tãma wapahi za'ra wa, wa tô tãma wazadari za'ra ni.

²⁷ Tawamhã awa'awi ma tô Zezusi hã wama si'mahârâ za'ra:

— Wa hã wa we atême ūmorî 'wa. ūma aipahi za'ra wa'aba õ di za.

²⁸ Tawamhã Pedru te tãma tinha, ãne:

— Wanhib'apito, tô sena a hã wamhã, ma'ápé we ūzô aihârâ, â nhisi baba ãma atême ūmorî da, asabzéb u.

²⁹ Tawamhã asa te tãma tinha, Pedruhu ma:

— We aimorî pé, ūtême.

Taha wa, ma tô uba're hawi watobro Pedru hã, â nhisi baba morî da, Zezusihi u.

³⁰ Tawamhã â nhisi baba ūtême morî wa, ma tô rowa'u'u za'ëtë ma tipahi, Pedru hã. Taha wa, ma tô tizadari. Ma tô aré ãzé, â 'rowi. Te sina 'mahâ, ãne:

— Wanhib'apito, ma'ápé ūnho'reptu na, ūdâ'â tõ da.

³¹ Tawamhã awa'awi ma tô Zezusi hã pa'â, tinhib'rata na. Âne te tãma tinha, Pedruhu ma:

— E niha ūzaze syry di. E marî da, ma tô 'râwi ūama asiwawã, te aipawaptobzém na hã. — Âne ma tô tãma tinha, Zezusi hã.

³² Tawamhã uba're 're ma tô tizasi zahuré, Zezusi norí hã Pedruhu me. Zasi zahuré wi, ma tô rowa'u hã tiwa'u'utu.

³³ Tawamhã ūsiré 're ūwanomro mono norí hã wa tô ãma wawata za'ra ni, Zezusihi ãma. Âne wa ãma wawata za'ra ni:

— Wanhib'apito, a hā tō sena 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra, te 're aimo. — Āne wa āma wawata za'ra ni.

Zezusi hā te te īda'apsesezé wasu'u

Marcusi 6.53-56

³⁴ Tawamhā wa norī hā wa tō saprī za'ra ni, Zezusihī me, īsō'u na. Wa te saprī za'ra wamhā, wa tō aihutu ni, Zenezarē na danhipti'a nho'ōmo nhisu i.

³⁵ Tamemhā ma tō dasiwi waihu'u ni, Zezusi hā. Taha wa, ma tō Zezusihī wasu'u na āma dasima da te ropé, 'ri wa'ōtō mono bā, ti'ai 're dasi'rata 're īdahāimana za'ra mono norī hā. Tawamhā da'ahā na ma tō īhāzé ré norī hā ītēme 'wasari ni.

³⁶ Tawamhā ma tō īhāzé ré norī hā tiwi waptērē za'ra, ī'uzā nhisu si te te tiwi upi za'ra da. Tawamhā ī'uzā nhisu si te te nasi upi za'ra nherē, ma tō tizéptā'ā za'ra, uburé īhāzé ré norī hā, awa'awi.

15

Zudezu norī hi'rata hāimanazé wasu'u

Marcusi 7.1-13

¹ Tawamhā parisezu norī hā, duré 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī hā ma tō ai'aba're Zeruzarē hawi, Zezusi hā te te siwi āma sadanharī da, zudezu norī hi'rata nhimiroti na. Āne te siwi sadanha, āma:

² — E niha asiré 're īnomro mono norī hā te te 'madā'ā za'ra õ di, duréi wahi'rata norī nhimiroti hā. Ta norī hā 're saihuri mono õ ré, 're simisōi pese za'ra mono õ di. Āne wa, te ta norī hā wahāimanazé hā te te āma wawi 're upa za'ra.

³ Tawamhā asa te Zezusi hā tāma nharī za'ra:

— E niha bā bétē, a norī wa'wa hā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti hā 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono õ di, te bétē asimiroti na si 'rāwi 're asi'madā'ā za'ra wa'aba mo.

⁴ Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō āne dama roti: "Aimama norī hā te za 're īwazéb za'ra wa'aba mo, ana zama." Āne īsimiroti amo hā duré: "Ni'wam norī hā timama nherē, duré tina nherē, te te āma 're wasétē za'ra mono wamhā, te za da te 're simro." Āne īsimiroti hā duréihā.

⁵⁻⁶ Tane nherē, te aimawi dama 're īroti za'ra wa'aba mo, āne: "Āté ni'wa hā te za sima rosa'rata, marī hā timama norī ma, te te sōmri da, te te āma pawaptob zahuré da. Tane nherē, te za tipē'ē na sima tinha: 'Ā hā 'Re īhāimana u'âsi mono te hā.' Āne wamhā, timama norī ma, te te sōmri zahuré õ di za, te te āma pawaptob zahuré da." Āne te dama 're īroti wasétē za'ra wa'aba mo. 'Rāwi asimiroti na si 're anomro aba mono da, ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti hā asifi 're īwē'ō za'ra wa'aba mo.

⁷ A norī wa'wa hā aihāimana si'ahā za'ra wa'aba di. Duréihā Iza'iza hā ma tō ī'uwababa ai'āma rob'ui'éré sirōmo za'ra wa'wa, za 're ī'ahāimana za'ra wa'aba mono zém na hā. 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na ma tō āne na ai'āma rob'ui'éré sirōmo za'ra wa'wa:

⁸ "Ō norī hā tō sena newa, te timreme na si taré ī'āma 're wata za'ra. Tane nherē, te tipē'ē 're aimawi zō si te te 're rosa'rata u'âsi za'ra, ī'upana.

⁹ Danhimiroti zarina si, te ta norī hā te te dama 're rowahutu za'ra, īnhimiroti zarina newa. Taha wa, senai õ di, ta norī hā ī'āma 're īwata za'ra mono zé hā."

Āne ma tō ai'āma waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā, duréihā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra, parisezu norī ma.

Dasa hā da te 're huri mono wa, dasa na dawasédé, da te 're ī'manhārī za'ra mono õ zé wasu'u

Marcusi 7.14-23

¹⁰ Tawamhā Zezusi hā ma tō sima dazō hā, īsimirowasu'u hā da te wapari za'ra da. Āne te dama tinha:

— Ma'āpē, īwapari pese za'ra wa'aba za, marī hā waihu'u za'ra wa'aba da, āma.

11 Uburé marí na 're dasaihuri mono wamhā, dapē'ẽ 're, 're sisisi mono wamhā, taha na 're dasiwasété za'ra mono õ di za 'râwi. Dapē'ẽ hawim na danhimirosa'rata wasété zarina, da te dasima 're nharí wasété za'ra mono wapsi, te za 're dasiwasété za'ra, 'râwi. — Āne ma tō Zesusi hā dama waihu'u.

12 Tawamhā wa norí hā ūsiré 're ūwanomro mono norí hā wa tō ūtēme ubumro ni, Zesusihi u, wa te wasiwi āma sadanharí za'ra da, āne:

— E ma tō asina ūwaihu'u za'ra. Parisezu norí hā ma tō aimreme hā siwi wē'õ pese za'ra.

13 Tawamhā Zesusi hā te asa wama āma romnhimiré'ē za'ra, parisezu norí āma:

— Īmama hā hâiwa āma 're ūsämra mono hā rob're te te ū'a're'õ hā taha si te za uburé te te 're aza'o'o.

14 Parisezu norí āma 're aihâtâ'ā za'ra wa'aba mono õ di za. Si'uihâ na 're hâimana za'ra mono. Ni'wa hā te za tisiré hā saprō, ūtob'a zahuré hā. Te te saprōni wamhā, te za ab're 're siré tiwaptâ'ā zahuré. Tane te parisezu norí hā tob'a ne te te 're danhimo. — Āne ma tō Zesusi hā wama āma romnhimiré'ē za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norí ma.

15 Tawamhā Pedru te āma 'mahâ, Zesusi hā:

— Ma'ápé āma wama rowasu'u za'ra na, taha na āma ūromnhimiré'ē na hā wa te waihu'u za'ra da.

16 Tawamhā Zesusi te asa wama nharí za'ra:

— E niha a norí wa'aba zama, waihu'u za'ra wa'aba õ di bêté.

17 Dasa hā da te 're huri mono wamhā, taré te za dadub 're, 're sisisi. Taha pari, te za duré apâ 're wairébé, dahâiba hawi.

18 Tazahâ, dapē'ẽ hawi da te 're ūsani za'ra mono na si, te za 'râwi 're dasiwasété za'ra.

19 Dapē'ẽ 're, danhimirosa'rata wasété hawim na si, te za dawasédé hā uburé da te 're 'manharí za'ra, dasipârī hā, duré dasina danhimisaihuri hā, duré marí na danhimisaihuri hā, duré dazadawa nhipe hā, duré da te da'āma 're ūwasété za'ra mono hā.

20 Āne uburé dapē'ẽ 're, da te 're rosa'rata wasété za'ra mono wapsi, te za dawasédé hā da te 're 'manharí za'ra. Tane nherë, danhimisoi ãna 're dasaihuri mono wamhā, āma 're dasiwasété waihu'u za'ra mono õ di za. Mare di. — Āne ma tō Zesusi hā wama waihu'u za'ra.

Pi'õ hā zudezu'õ 'ra, Zesusi hā te te ūpesezé wasu'u

Marcusi 7.24-30

21 Tawamhā Zesusi hā ma tō mo Zenezaré hawi, Tiru na 'ri nho'õmo nhisi niwî, Sido na 'ri nho'õmo nhisi niwîb zama.

22 Tame sâmra ré, ma tō pi'õ zudezu'õ hā ūtēme wi, Cana'ā norí siré hā, ta niwî 're ūsämra mono hā. ūtēme wisi wamhā, ma tō 'mahâ, āne:

— Apito, Dawihi nnihudu, ma'ápé ū'āma aipē'ezé na. ū'ra sipi'õ, wa'uburé ré 're hâimana u'âsi mono wa, te te 're robzépata za'ëtë u'âsi.

23 Tawamhā āne na pi'õ te te 'mahârâ nherë, te te sada'âbâ õ di asa, Zesusi hā. Tawamhā wa norí hā ūsiré 're ūwanomro mono norí hā wa tō ūtēme ai're za'ra ni, Zesusihi u. Āne, wa tō tâma 'ru za'ra ni:

— Ma'ápé pi'õ satôrî apâ, wa hawi morí da. Wazarina te we 're mo. Te duré we te te wa'ab'mahârâ, mreme 'râihâ na.

24 Tawamhā Zesusi te wama nharí za'ra, asa:

— Pone'erebâ 're ūsimani za'ra mono norí zô si, ma tō we ūmama hā ūzatô, Izarazéhé nnihudu norí zô si.

25 Tawamhā āne na Zesusi hā te te rowasu'u wamhā, ma tō pi'õ ūtēme mo. Ma tō hi'râtítô ūpapara aime. Tawamhā te tâma tinhâ, āne:

— Apito, ma'ápé ū'āma aime na.

26 Tawamhā Zesusi te tâma tinhâ:

— E 're dasaihuri mono ré, te za dasa hā da'ra wi, da te 're waibu, wapsā ma, da te 're sa'wari za'ra mono da. Mare di. Āne hā ūwaibaba õ di. — Āne te Zezusi hā pi'ōi ma āma romnhimiré'ē, zudezu'ō norī āma hā, sō'awib õ nherē.

²⁷ Tawamhā pi'ō hā te duré asa tāma tinhā, ãne:

— Apito, tō ūbā ma tane hā ūma ūwaihu. Tane nherē, wapsā hā wedeza zahâpâ ūtede'wa sai'a'a hā te za te 're huri, ūsahâpâ 're ūrere'e mono hā.

²⁸ Tawamhā pi'ōi mreme te te wapari wamhā, te tāma tinhā, Zezusi hā:

— Pi'ō, wa tō aiwaihu'u, aima ūumnhasi za'ētē na, ūwi ūwaptērēzéb zarina te aima ūmanharī da hā. Taha wa, wa za aima āma uwaimra, tō. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u, pi'ōi ma. Tawamhā ãne te te tāma nharī wi, ma tō wa'uburé hā ūra sipi'ōi hawi watobro. Taha wa, ma tō tipese oto.

Zezusi hā da'ahâ uptabi na te te ūda'apsezezé wasu'u

²⁹ Tawamhā ta hawi te oto mo Zezusi hā, Darireza na ūsō'u zapoto nhisi u. Ta hawi te duré sa'a u mo, sa'a nhisiwi sāmra da.

³⁰ Tame sāmra ré, ma tō da'ahâ uptabi na ūtēme aihutu ni. Ūhâzé ré norī hā ma tō ūtēme da te simro, ūmorī'ō norī hā, duré ūtob'a norī hā, duré ūrâtēire norī hā, duré ūmreme'ō norī hā. Uburé siwa'ru ma tō ūhâzé ré norī āma dasito, ūpapara da te sôré da. Tawamhā uburé ma tō da'apse, Zezusi hā.

³¹ Tawamhā ūmreme'ō norī hā ma tō mreme wairé. Duré ūrâtēire norī hā ma tō timorī wē za'ra. ūmorī'ō norī hā para na te oto 're nomro. ūtob'a norī hā te duré rob'madâ'ā za'ra oto. Tawamhā ãne hā da te 'madâ'ā za'ra wamhā, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ūhâimana u'âsi mono āma, ma tō duré āma tawata za'ra ni, Izarazéhê nhihudu norī nhib'apito āma.

Zezusi hā dasa te te dama ūmanharizé wasu'u hâiba amo

Marcusi 8.1-10

³² Tawamhā Zezusi hā ma tō ūsiré 're ūwanomro mono norī zō sima wazô tihârâ za'ra. Tawamhā te wama nharī za'ra, ãne:

— Āhâna ūrata dasi'ubumroi ré, ma tō dasa hā dawi ai'utō, bâdâ si'ubdatō da'āma si'utōri wa. Taha wa, da'āma ūpē'ezé di, wa hā. Dasai õ nherē, te dama rob'rui waihu'u õ di, apâ da te ropéi mono da hā. Danhib'uware wa, bâdâdi wa, dawi robra za'ra õ'umnhasite, te dama rob'rui waihu'u õ di.

³³ Tawamhā wa norī hā ūsiré 're ūwanomro mono norī hā wa tō wasiwi sadanharī ni, Zezusi hā:

— E niha wa za ūu'êtē wapu hā 'masâmri za'ra ni, a'ubuni wi wasi'ubumro nherē, dahâiba mono bâ wa te dama ū'a za'ra da hā. Da'ahâ uptabi di.

³⁴ Tawamhā te asa wazadanharī za'ra, Zezusi hā:

— E niha te ūu'êtē wapu hā aima tihâimana za'ra wa'wa.

Tawamhā ãne te asa tāma wasu'u za'ra:

— 7 na te wama tihâimana za'ra. Duré pe'a hā umrore na te tihâiba. — Āne, wa asa tāma wasu'u za'ra ni.

³⁵ Tawamhā Zezusi te dama rob'rui, ti'ai wa dasi'ubumroi mono da.

³⁶ Taha pari, ma tō duré 7 na ūu'êtē wapu hā waibu, pe'a zama, 'Re ūhâimana u'âsi mono āma wata da, sôpru wa. Āma wata pari, ma tō te te wē'ë, ūu'êtē wapu hā, pe'a zama. ūsiré 're ūwanomro mono norī ma, ma tō wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da.

³⁷ Tawamhā uburé ma tō tasaihuri ni. Ma da te 'mahâpârî. Tawamhā ūsiré 're ūwanomro mono norī hā wa tō danho'rada hā apâ wa te ubumro za'ra, 7 na si'ono hā ūsi'atarême ré hā.

³⁸ Aibâ norī hā ūsisa te te ūhuri norī hā 4 miu na ūhâiba za'ra hā. Pi'ō norī hā duré ai'uté norī hā sa'rata õ di.

³⁹ Tawamhā Zezusi hā te oto dama rob'ru, apâ dasi'aba'rē da, darob u. Taha pari, ma tō uba're 're ãzé, Madadā na danhipti'a nho'õmo nhisi u te te saprī da.

16

*Zezusi hā marī ūwaihu'u'õ hā te te 'manharī da, da te tāma ūruzé wasu'u
Marcusi 8.11-13; Rucasi 12.54-56*

¹ Tawamhā parisezu norī hā duré sadusezu norī hā ma tō Zezusih i u ai'aba'rē, te te tāma 'ru za'ra da, marī dama ūmanharī waihu'u'õ hā te te 'manharī da, ūsō'a za'ra, 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa para di pâ, marī hā tō sena te te 'manharī zô. Āne ma tō tāma 'ru za'ra, te te siwi pibu da, Zezusi hā.

² Tawamhā Zezusi hā te asa tāma nharī za'ra:

— Bâdâ ūsébrézéb u hâiwa pré wamhā, te za āne asima 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mo: "Awêmhā hâiwa wê di za oto."

³ Duré nimahā na bâdâ 'râi watobrozeb u, hâiwa nhrötö si simi'wara wamhā, ūwatobrozeb äma si bâdâ te te hâiwa nhrötö pré wamhā, te za duré āne asima 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mo: "Ahâna hā tâ te za we tit'a." Āne hā hâiwa u 're asimizawëře za'ra wa'aba mono wamhā, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, tâ 're ūta'a mono zéb da hā duré 're ūhâiwa pese mono zéb da hā. Tane nherë, ahâna uburé 're ūromhaimana mono zé hā 'madâ'â za'ra wa'aba nherë, za 're ūromhaimana mono zéb da hā waihu'u za'ra wa'aba õ di.

⁴ Nimosi aipoto té wa'aba mono hā ūaihaimana wasété za'ra wa'wa. 'Re ūhaimana u'âsi mono zô, 're asimipari za'ra wa'aba mono zahâ, te ūma ūru za'ra wa'wa, marī dama ūmanharī waihu'u'õ hā te aima 'manharī za'ra wa'aba da. Tane nherë, te 'manharī õ di za. Duréhâ Zonahâ ma ūromhaimanazém na si te za äma aipo're pu'u za'ra wa'wa, 'Re ūhaimana u'âsi mono, marī dama ūmanharī waihu'u'õ hā te te tāma ūmanharizém na. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, parisezu norī ma, duré sadusezu norī ma zama.

Tawamhā Zezusi hā te oto tiwi timorî za'ra, nimomo morî da.

*Ūu'êtë wapuzém na Zezusi te te äma ūsimiré'ê za'ra zé wasu'u, parisezu norī äma
Marcusi 8.14-21*

⁵ Tawamhā wa norī hā wa tō saprī za'ra ni, Zezusih i me, ūsō'u na. Wa te saprī za'ra wamhā, wa tō ūu'êtë wapu na po're ha'âri za'ra ni. Taha wa, wa wa'ubana ai'aba'rē ni.

⁶ Tawamhā Zezusi hā ma tō wama nharī za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma:

— Ma'âpê 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono, ūu'êtë wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norī nhimi'manharizém nhiti, sadusezu norī me. — Āne ma tō wama äma romnhimiré'ê za'ra, sô'awib õ nherë.

⁷ Tawamhā wa norī hā wa wasima nharī za'ra ni, āne:

— Äté õ hā ūu'êtë wapu hā wa te wei wasiré 'mai'âri õ wa, ma tō āne wama nharī za'ra.

⁸ Tawamhā Zezusi hā wanhimirosa'rata za'ra hā te te sina waihu'u wa, te wama nharī za'ra, āne:

— E niha te ūu'êtë wapu hā aima ūhaimana za'ra wa'aba õ na, sô asimrami za'ra wa'wa. E asivi ūumnhasi za'ra wa'aba äna.

⁹ E zahadu bété asivi ūzadaihu'u za'ra wa'aba ä bâ. E ma tō äma aipo're si'âri za'ra wa'wa, 5 miu na aibâ norī ma, ūu'êtë wapu hā 5 na te ūwë'ëi mono zém na hā. E niha si'õno hā ūmasisi za'ra wa'wa hā, ūu'êtë wapu wë'ëi ré hā. E ma tō duré äma aipo're si'âri za'ra wa'wa.

¹⁰ Duré 4 miu na aibâ norī ma, ūu'êtë wapu hā 7 na te wë'ëi mono wamhā, e niha si'õno hā ūmasisi aba mono hā. E ma tō duré äma aipo're si'âri za'ra wa'wa.

¹¹ E niha bâ waihu'u za'ra wa'aba õ di bété, ūu'êtë wapu 'manharizém na te ūnharí uptabi õ zém na hā. Ma'âpê 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono, ūu'êtë wapuzém

nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norī nhimi'manharizém nhti, sadusezu norī me.

¹² Tawamhā ūsiré 're ūwanomro mono norī hā wa tō wasina waihu'u za'ra ni, Zezusihi mreme hā, ūu'etē wapu 'manharizém na te te wama ūnharī uptabi õ na hā, parisezu norī nhimiroti wasétē na te te āma ūsimiré'ezém na si, sadusezu norī me.

Zezusi hā 'Re ūhaimana u'āsi mono te te ūpisutu na, Danho'reptui'wa da, Pedru te te ūwasu'uzé wasu'u

Marcusi 8.27-30; Rucasi 9.18-21

¹³ Tawamhā Zezusi hā te oto mo darob amoi u, apito Piripihi te, Sézareza na 'ri nho'omo nhisi niwī. Tame ma tō wazadanharī za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī hā:

— E niha ma tō dasima ūwasu'u za'ra ni, dasiré ūpodo hā ti'ai āma. E 'wa hā, wa hā wa 're mo.

¹⁴ Tawamhā āne wa asa tāma nharī za'ra ni:

— Aiwasu'u hā, ahā di. A hā, u, Zuwā Batita, apā aihāiwa'udu. Duré a hā, u, Eriasi apā we ūaimorī. Duré a hā, u, Zeremiasi. Duré a hā, u, duréhā 'Re ūhaimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa ūhāiba amo, apā aihāiwa'udu.

¹⁵ Tawamhā Zezusi hā te duré wazadanharī za'ra:

— A norī wa'wa hā bétē, e niha ma tō asima 're ūwasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Tawamhā Sima Pedru te asa tāma tinhā:

— A hā Cristu, 'Re ūhaimana u'āsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da. A hā 'Re ūhaimana u'āsi mono 'ra.

¹⁷ Tawamhā Zezusi, te Pedru oto 'mahā:

— Sima, Zuwāhā 'ra, aima 're rowē mono di. Ma tō āma ūwaimra. A hā danhimiroasu'u hawi, āne na ūwaihu'u õ di. ūmama, hāiwa āma 're ūsāmra mono si ma tō āne na aima ūwaihu'u. — Āne ma tō Zezusi hā wēsā Pedru hā, te te ūwaihu'uzém na.

¹⁸ Tawamhā te duré tāma āma romnhimiré'ē:

— Pedru, āne wa za aima waihu'u. Ūtē na, wa ai'āma simiré'ē. Ni'wa hā ūtē nhisiwi te za 'ri na'rada hā 'manha, 'ri hā siptete na 're sa mono da, tāma. Tane hā 'Re ūhaimana u'āsi mono te te ūpisutu na, ma tō ūwaihu'u na'ra. Taha wa, ni'wa hā ūtē nhisiwi te te ūri ne, te za oto ūwaihu'u na'rata zém hawim na ūwaihu'u za'ra ni, za da te 're ūzaze za'ra mono norī hā. 'Re ūdadā'ā za'ra mono zé hā dama siptete nherē, pire nherē, ūzazei'wa norī āma te te ai'uté waihu'u za'ra õ di za.

¹⁹ Danhib'apito, 'ri za'etē 're, 're ūsāmra mono hā te za 'ridawazé hā tāma ūromhuri'wai ma tisō, te te dama āma 're 'ridawa mono wa, āma 're danhisisi mono da. Tane, wa za aima tisō 'ridawazé hā, 'Re ūhaimana u'āsi mono, da'āma 're ūsib'a'uwē mono zéb u, dama 're a'ridawa mono da, āma 're danhisisi mono da. Uburé marī hā da te 're 'manharī tō za'ra mono da, dawi 're ūazawi mono hā te za 'Re ūhaimana u'āsi mono hā te te āma 're asaze, hāiwa āma. Duré uburé marī hā dawi 're ūazawi mono õ hā te za duré te te āma 're ai'uzei pese. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u, Pedruhu ma.

²⁰ Taha wa, Zezusi hā ma tō sina wazadawa uwati za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī hā, wa te dama wasu'u tō za'ra da a'ā, Danho'reptui'wa na 'Re ūhaimana u'āsi mono te te ūpisutu na hā.

Zezusi hā za ūdā'āzém na ūsiwasu'uzé, za ūhāiwa'utuzém na zama

Marcusi 8.31–9.1; Rucasi 9.22-27

²¹ Tawamhā ta hawim haré te oto tidā'āzém na wama 're siwasu'u u'āsi sō'awi Zezusi hā, tihāiwa'utuzém na zama. Āne ma tō wama 're siwasu'u za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma:

— ūmama te te ūma ūpisutuzéb zarina wa za mo, Zeruzarē u. Tamemhā zudezu norī ma roti'wa norī hā, duré 'Re ūhaimana u'āsi mono ma da'āma romhuri'wa ūpire norī hā, duré ūsimiroti na rob'ui'éré 'rata na dama rowahutu'wa norī hā te za ūma rob'manharī wasétē za'ra. Taha zarina, wa za robzépata za'etē. Te za duré dasiwi ūwirī ni. Tawamhā bādā maparane ūāma si'utōrī õ ré, wa za hāiwa'udu apā.

²² Tawamhā Pedru ma tō Zezusi hā sima saprō tisiré norī nhiti, romnhiwasi, tāma ūsiwasu'u za'ra zé hā te te tiwi sawi da. Āne te tāma tinhā:

— Wanhib'apito, āne hā ai'āma ūromhāimana da hā mare di za. 'Re ūhāimana u'āsi mono hā te te aima ba'a da si, wa ūsima wē, da te aima rob'manhari tō da.

²³ Tawamhā Zezusi hā ma tō aipi'ra, Pedruhu u. Āne te tāma tinhā:

— Satanasi, mo oto aimorī, ūnhiti. Marī hā bādādi wa, 're ūsimi'wara mono, te te 're ūda'marōpārī za'ra mono ne, te ūwasutu mo, ūmama te te ūma ūpisutuzéb zarina te ūsina dama uwaimrami tō da. 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimirosa'rata nei õ di, asimirosa'rada hā. Ti'ai āma danhimirosa'rata zarina si te ūma ūrosa'ra, a hā.

²⁴ Tawamhā Zezusi te duré wama nharī za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma:

— Ni'wam norī hā ūsiré 're nomro u'āsi mono da, te te sima 're ūwē za'ra mono wamhā, tihāimanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Tiza'ozéb ré, ūzarina 're ūnomro mono ne, te za ūsiré 're nomro, da te 're simroi mono da nherē.

²⁵ Ni'wam norī hā tihāimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhā, rowē ūsi'utōrī'õ hā te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norī hā ūzarina 're nomro mono da, tihāimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, tawapsi te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowē hā.

²⁶ Āté ni'wa hā te za tinhibro hā te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahā uptabi da. Tawamhā te za oto dārā. Ti'ab ré, sibrob ahā nherē, e tāma 're rowē mono di za, rowē ūsi'utōrī'õ hā te te sina uwaimrami õ wamhā. Mare di. Tāma 're rowē mono õ di za. Ti'ai āma, simarī ahā uptabi nherē, tāma waihu'u õ di za, marī na ūsiwa'ābāzéb da hā, rowē āma 're ūhāimana mono zéb da hā.

²⁷ Wa hā ti'ai āma dasiré ūpodo, niwapsi wa za wei mo apā, ūmama zadawa para, hāiwa āma tāma ūromhuri'wa norī siré. Tamep si uburé marī hā da te 're ūmanhari za'ra mono zéb zarina, wa za dama rowairébé, ūwē norī ma, duré ūwasété norī ma zama.

²⁸ Tō sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. A norī wa'wa hā aihīni õ nherē, ai'matā'ā aba õ ré, te za ūmadā'ā za'ra wa'wa ti'ai āma dasiré ūpodo hā, uburé Danhib'apito uptabi na apā we ūmorī wamhā. — Āne ma tō wama siwasu'u za'ra, Zezusi hā.

17

*Ētē 'rāihā āma, Zezusihī hāiba na rowa'a za'ētē wasu'u
Marcusi 9.2-13; Rucasi 9.28-36*

¹ Tawamhā bādā 6 na āma si'utōrī pari, ma tō Zezusi hā Pedru norī si te te simro, Ti'adu norī zama ūnoi me, Zuwāhā me. Ētē 'rāihā u, ma tō te te simro.

² Tame si'ubumroi ré, ma tō Zezusi hā aimawi tihāiba na saprī, Pedru norī nho'a. Ma tō ti'uburā pese, bātā ro'o ne. Duré ūza hā rā uptabi di, rowa'a za'ētē ne.

³ Tawamhā Pedru norī hā ma tō 'madā'ā za'ra, Mozési norī hā, Eriasihi me. Zezusihī me, te sima rowasu'u za'ra.

⁴ Tawamhā Pedru te Zezusihī ma tinhā, āne:

— Wanhib'apito, āme wama rowē za'ra di. Aima wē wamhā, uridi hā si'ubdatō te aima 'manhari za'ra wa'aba da, wa tō rosa'rata, ate da hā, duré Mozésihī te da hā, duré Eriasihi te da hā.

⁵ Tawamhā āne Pedru te te tāma nharī ré, ma tō hāiwa nhirōtō'a za'ēne hā we hāiba zuwa za'ra, Zezusi norī hā. Tawamhā hāiwa nhirōtō'a hawi, ma tō 'Re ūhāimana u'āsi mono hā mre:

— Ā hā ūra, te 're ūsawi pese mono. Tāma 're ūto za'ētē mono di. Ma'āpē ūsimiroti hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono za.

⁶ Tawamhā Pedru norī hā Zezusihī siré ūsi'aba'rē norī hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono mremē te te wapari za'ra wamhā, ma tō tāma tipahi za'ra. Tāma pahi za'ra wa, ma tō ti'ai wa rere, dumana na. Ti'ubu na ma tō roptob za'ra.

⁷ Tawamhā Zezusi hā ma tō ūtēme ai're za'ra. Simi'wara ré, ma tō upi za'ra, tinhib'rata na. Te te upi za'ra wamhā, te tāma nharī za'ra:

— Ma'apse aiwahutu za'ra wa'aba. Aipahi za'ra wa'aba tō.

⁸ Tawamhā ma tō ti'rāiwahutu za'ra oto, te te rob'madâ'ā za'ra da. Te te rob'madâ'ā za'ra wamhā, Zesusihi si ma tō 'madâ'ā za'ra.

⁹ Tawamhā ētē 'rāihā hawi, ma tō si'ra za'ra, Zesusi norī hā. Si'aba'rei ré, ma tō Zesusi hā Pedru norī hā sadawa uwati za'ra, ãne:

— Ētē 'rāihā āma ī'madâ'ā za'ra wa'wa hā dama wasu'u za'ra wa'aba õ di za a'ā. Wa hā ti'ai āma dasiré īpodo hā ab're hawi, īmama te te īhāiwa'utu parip si, te za dama 're īrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Tawamhā Pedru norī hā te oto āma siwi sadanha, ãne:

— E marī wa, te dama rowahutu'wa norī hā te te dama 're roti za'ra, Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisutu wana, Eriasi za we īmorī na hā.

¹¹ Tawamhā Zesusi hā te asa tāma nharī za'ra:

— Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō ī'uwaibaba āma rob'ui'éré, Eriasi za we apâ īmorizém na te te ropese da.

¹² Tane nherē, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Eriasi hā ma tō wei morī pa. Tane nherē, õ hā da te dasiwi waihu'u õ wa, ma tō tāma rob'manharī wasétē za'ra ni, da te dasima īwē za'ra zéb zarina. Tane te za duré da te īma 're rob'manharī wasétē za'ra, ti'ai āma dasiré īpoto ma hā.

¹³ Tawamhā Pedru norī hā ma tō waihu'u za'ra, Zesusi te te tāma īrowasu'u za'ra zé hā, Eriasihi upana Zuwā Batita te te īwasu'u na hā.

Zesusi hā ai'reputu ma, wa'uburé te te īmezé wasu'u

Marcusi 9.14-29; Rucasi 9.37-43

¹⁴ Tawamhā wa norī hā wa tō apâ ai'aba're ni, Zesusihi me, da'ahâ uptabi na sô īdahāimana za'ra u. Tawamhā aibā hā ma tō Zesusihi u wi. Wisi wamhā, ma tō īpapara nhamra, hi'rātitō.

¹⁵ Tawamhā te tāma tinhā, Zesusihi ma:

— Apito, ma'apse ī'ra āma aipē'ēzé na. Te 're sitete u'āsi. 'Re sitete u'āsi mono wa, te unhamā u 're waptā'ā, ãi ba zama.

¹⁶ Asiré 're īnomro mono norī u, wa tō aré saprō. Tane nherē, te te siwi pese waihu'u õ di, ta norī hā.

¹⁷ Tawamhā Zesusi ma tō tinhā, ãne:

— E niha bété ai'rata 're īnhamra u'āsi za'ra wa'aba mono nherē, asina 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, te 're ī'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā. Nimosi aipoto té wa'aba mono hā ī'aihāimana wasétē za'ra wa'wa. E īpē'ēzé u'āsi, wa za ai'rata 're īmorī u'āsi 'wa, 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Ma'apse we ītēme saprōni aba, ai'repudu hā.

¹⁸ Tawamhā wa'uburé ma, ma tō rob'ru Zesusi hā, ai'repudu te te 're īpibui u'āsi mono nhiti, morī da. Te te tāma rob'rui wi, ma tō awa'awi watobro, ai'reputu hawi. Tawamhā awa'awi ma tāma tirowē, ai'reputu ma hā.

¹⁹ Tawamhā wa norī hā īsiré 're īwanomro mono norī hā, wa tō wahāiba pisutu ītēme ai're za'ra ni Zesusihi u, romnhiwasi wa te wasiwi sadanharī da. ãne, wa tō wasiwi sadanharī ni:

— E niha bâ bété wa norī hā, wa'uburé ma, wa te rob'ru za'ra nherē, wa te wasiwi īmei waihu'u õ, tāma.

²⁰⁻²¹ Tawamhā Zesusi hā te asa wama nharī za'ra:

— 'Re īhāimana u'āsi mono hā syry na 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa, tāma mei waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tō sena, wa aimā waihu'u za'ra wa'wa. Motada nhamare hā syryre nherē, da te 're wamhā, oto poto wamhā, wede za'ētē uptabi di. Tane, a norī wa'wa hā syryre na 'Re īhāimana u'āsi mono 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhā, syryre na nherē, uburé marī hā te aré 're ī'manharī za'ra wa'aba mo, asī'uihā na aimā waihu'u za'ra wa'aba õ nherē. Ā ētē 'rāihā ma, te aré īnharī za'ra wa'wa, si'uihā na si're

da, ūsabzém nhiti. Tawamhā te aré tō ai'rē. — Āne ma tō Zezusi hā wama waihu'u za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma.

*Zezi hā za ūdā'âzém na ūsiwasu'uzé hāiba amo, ūhāiwa'utuzém na zama
Marcusi 9.30-32; Rucasi 9.43-45*

²² Tawamhā wa norī hā Zezusihī siré wa tō asimro ni, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma. Wasiré wasi'ubumroi wamhā, ma tō Zezusi hā wama siwasu'u za'ra, āne:

— Wa hā dasiré ūpodo hā te za dasima ūhāiba nhomri za'ra ni.

²³ Te za ūwīrī ni duré, dasiwi. Tane nherē, bādā maparane ūāma si'utōrī ū ré, te za ūmama hā apā ūhāiwa'utu.

Tawamhā, wa te wapari za'ra wamhā, ma tō wawi tirobzei'ō pese za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī wi.

'Re ūhāimana u'âsi mono nhorōwa 'ri 'madâ'âzéb da, rob'uiprazé da te tāma 're ūpo'o za'ra mono zé wasu'u

²⁴ Tawamhā wa norī hā Zezusihī siré 're ūwanomro mono norī hā wa tō ai'aba'rē ni, Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi u. Wasihutu wamhā, rob'uiprazé ubumroi'wa norī hā ma tō Pedru siwi sadanha, 'Re ūhāimana u'âsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zé ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norī hā. Āne ma tō siwi sadanha:

— E asib'apito za'ra wa'wa hā rowahutuzé 'madâ'âzéb da, te te dame 're wa'âbâ mono ū di.

²⁵ — ūhe. Te te 're wa'âbâ. — Āne ma tō sada'â, Pedru hā.

Tawamhā Pedru ma tō ūzé 'ri para u, Zezusihī zarina, te te āma sadanharī da. Sébré wamhā, ma tō Zezusi hā timreme na sōzâ, Pedru hā:

— Sima, e niha ma asimirosa'rada ūwaihu. Daro mono bā danhib'apito norī ma, e 'wam norī hā te rob'uiprazé hā te te tāma 're po'o za'ra. E ūsib'a'uwe norī hā, e darob zō te te da'āma 're ūai'uté za'ra mono norī si te za te te tāma 're po'o za'ra. — Āne te sadanha, Zezusi hā.

²⁶ Tawamhā Pedru te asa tāma tinhā:

— Darob zō te te da'āma 're ūai'uté za'ra mono norī si, te za te te 're wa'âbâ za'ra.

Tawamhā Zezusi hā te duré tāma tinhā, āne:

— Tane tō. Daro mono bā danhib'apito nhib'a'uwe norī, tinhib'apito ma, te te 're ūwa'âbâ za'ra mono da hā mare di. (Tane, wa hā ūmama nhib'a'uwe wa, rowahutuzé 'madâ'âzéb da, te dame 're wa'âbâ mono ū nherē, te āma dame 're upai mono ū di za.)

²⁷ Tane nherē, wawasédé, da te wa'āma 're sa'ra mono ū umnhasite, wa za wa'âbâ za'ra ni, ūhāna hā. Ma'āpē ai'maimorī aba ūsō'ui u, tepe zō 'maimei wa'aba da. Tawamhā ūmorī'rada 'mai'âri aba wamhā, te za ūmasari waré wa'wa, rob u. Tawamhā ūsadai're 're, te za ūmanhopētē 'wa, rob'uiprazé ūsapotore hā. Ta hā ūwabre za, rowahutuzé 'madâ'âzéb da hā te ūwa'âbâzéb da hā, duré āma ūwa'âbâ za'ra wa'aba zéb da hā. Taha wa, rob'uiprazé ūsapotore hā 'mai'âri aba wamhā, te za asawi ūmai'âri 'wa, rowahutuzé ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norī u, āma wa'âbâ za'ra wa'aba da. — Āne te tinhā, Zezusi hā.

18

*Danhipi u dama ūpire na Zezusi hā te te ūrowasu'uzé wasu'u
Marcusi 9.33-37; Rucasi 9.46-48*

¹ Tawamhā wa norī hā Zezusihī siré 're ūwanomro mono norī hā wa tō ūtēme ubumro ni, wa te wasiwi sadanharī da, āne:

— E 'wa hā 'Re ūhāimana u'âsi mono nhib'a'uwe, siré 're ūhāimana za'ra mono norī hā danhipai u dama ūpire.

² Tawamhā Zezusi hā ma tō ai'uté hā 'mahâ, ūsiré 're ūwanomro mono norī wa'wa, te te sāñi da.

3 Tawamhā te wama nharī za'ra oto:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Aihâimanazém na saprī za'ra wa'aba õ wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono hā ai'âma 're sib'a'uwē za'ra wa'aba mono õ di za. Dama īwapi na ai'uté hâimanazém ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono wapsi, te za ai'âma 're sib'a'uwē za'ra wa'wa.

4 Ni'wam norī hā ã ai'uté ne tipire na 'râwi 're si'madâ'â za'ra mono õ wapsi, te za pire na 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono, da'âma 're īsib'a'uwē mono zéb âma hā.

5 Duré ni'wam norī hā te te 're īzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zô 're tob'uzu za'ra mono wamhā, ta norī u'âbâ te duré īzô 're tob'uzu za'ra. — Äne ma tō wama waihu'u za'ra, īsiré 're īwanomro mono norī ma.

*Dawasédé, da te 're īmanharī za'ra mono õ zé wasu'u
Marcusi 9.42-48; Rucasi 17.1-2*

6 Tawamhā Zezusi hā te duré wama rowasu'u za'ra, äne:

— Ähâta ai'uté norī te asimro. Äté ni'wa hā te za tinhimiroti wasétē na âma ropé, ai'uté norī âma, te te sina 're īumnhasi za'ra mono norī âma. Tawamhā īsimiroti wasétē hawi, ai'uté te te īmairême wamhā, tâma ropipa uptabi di za, tâma īroti wasétē 'wai ma hā, 'Re īhâimana u'âsi mono, za te te azâri wa. ībutu na êtê tõmo wawē, da te âma wasisi pari, dâ'â da, âi ba da te mei 'wa'âhâ, tâma ropipa di aré. Tane nherë, īsimiroti wasétē zarina ai'uté te te īrême wamhā, tâma ropipa uptabi di za, roti wasétê'wai ma hā.

7 Danhimiroti wasétē hawi 're dasi'marōpârī u'âsi za'ra mono wa, taha wa, dama 're ropipa uptabi za'ra mono di za, daro mono bâ. Te za tō da te 're īrême za'ra. Tane nherë, tinhimiroti wasétē hawi te te 're īda'marōpârī za'ra mono norī ma si, danhipai u tâma 're ropipa uptabi za'ra mono di za.

8 — Asib'rata na aiwasédé hā 're waibui wa'aba mono wamhā, duré aipara na aiwasédé hā 're waibui wa'aba mono wamhā, te za asiwi 're īsihâri za'ra wa'aba mo, 're sâmra aba mono da. Asib'rada asiwi 're sihâri za'ra wa'aba mono newa, duré aipara hâ asiwi 're sihâri za'ra wa'aba mono newa, te za oto misire ré si newa, hâiwa u 're anomro aba mo, 're asimroi u'âsi aba mono da oto, tame. Tawapsi aima 're rowë uptabi za'ra wa'aba mono di za. Tane nherë, asib'rata zahuré ré, duré aipara zahuré ré, unhamu u'âsi u 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're asâmra aba mono wamhā, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

9 Duré atõmo na marī 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, aiwasétē na 're asi'marōpârī za'ra wa'aba mono wamhā, ato hā te za asiwi 're īsani za'ra wa'aba mo, 're sâmra aba mono da. Tawamhā ato hâ asiwi 're sani za'ra wa'aba mono newa, te za atõmo misire ré si newa, 're asisisi aba mo, hâiwa u, 're ai'ubumroi u'âsi aba mono da, tame. Tawapsi aima 're rowë uptabi za'ra wa'aba mono di za. Tane nherë, atõmo zahuré ré ropipa u unhamu u'âsi u, 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're asâmra aba mono wamhā, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. — Äne ma tō Zezusi hā īsiré 're īwanomro mono norī ma, wama waihu'u sirõmo za'ra.

*Pone'ërebâire īsimanizé wasu'u
Rucasi 15.3-7*

10-11 Tawamhā Zezusi hā te duré wama rowasu'u za'ra, īsiré 're īwanomro mono norī ma:

— Ähâta ai'uté norī hā te asimro. Äma 're rosa'rata wasétê za'ra wa'aba mono tõ, dama īwapi newa. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Hâiwa âma 'Re īhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norī hā te ai'uté mono bâ te te 're 'madâ'â pese za'ra, misi si, tite mono bâ. Ta norī hā te īmama nho'a te te 're 'madâ'â pese za'ra, hâiwa âma 're īsâmra mono nho'a.

12 — Wa za oto aima âma romnhimire'é za'ra wa'wa. Aibâ hā pone'ërebâ 100 na īsimizama hâiba hā misi tiwi 'masimani wamhā, e sô rïfî mono õ di za. Te za tō sô 're

rītū. Pone'ērebâire hā te za a'â rēme za'ra 99 na īhâiba hā. īsa'u rom na tisa te te 're huri mono ré, te za sô rītū, tiwi īsimani zō.

¹³ Tawamhā te te sâmri wē te, te za 're to, pone'ērebâ tede'wa hā. Pone'ērebâ hā īsimani'ō norī hā rowē u'âsi tâma 're hâimana za'ra mono wa, tâma 're īrowē mono zém nhipai u, te za 're to za'êtē.

¹⁴ Tane, ã ai'uté norī hā Aimama aba wi, 're īsimani za'ra mono da hā sô 're simipari mono õ di, tâma wē õ wa. — Āne ma tô Zezusi hā pone'ērebâire īsimanizém na simiré'ē.

Dasiré īsazei'wa nherē, dasiwi 're īdawasété za'ra mono zé wasu'u

¹⁵ Āne te duré rowasu'u, Zezusi hā:

— Asisânawā, asiré īsazei'wa nherē, asada 're wasétē za'ra wa'aba mono wamhā, te za ītême 're anomro aba mo, asada 're īwasétē za'ra wa'aba mono zém na tâma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono da, aihâiba pisutu. Tawamhā tâma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zé hā te te 're wapari za'ra mono wamhā, te za apâ asina 're asisânawā za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Tane nherē, te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono õ wamhā, te za oto asiré īsazei'wa hā misi, niwamhā maparane asiré 're īsimroi wa'aba mo, asada 're īwasétē za'ra wa'aba mono u, oto īsō'a zahuré tâma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, ta norī nho'a. Duréihā 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré hā ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, te za ãne 're ī'manhari za'ra wa'aba mo, asima. Āne īsimiroti na rob'ui'éré hā: "Ni'wam norī hā sada 're dawasétē za'ra mono wamhā, dahâiba maparane nho'a te za dama 're siwaihu'u za'ra, īwapari'wa norī hā danho'a te te ãma 're mreme waptob za'ra mono da." Āne duréihā 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré, ībaihâ na hā.

¹⁷ Tawamhā asiré īsazei'wa norī nho'a tâma 're roti za'ra wa'aba mono nherē, te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono õ wamhā, te za oto uburé asiré īsazei'wa norī ma 're īrowasu'u za'ra wa'aba mo, asada 're īwasétē za'ra wa'aba mono zém na. Tawamhā uburé asiré īsazei'wa norī hā te te 're wapari za'ra mono õ wamhā, īsazei'ō'wa hâimanazém ne, te za oto ãma 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo, tiwasétē na 're siwaihu'u za'ra mono õ wa oto. — Āne ma tô Zezusi hā wama waihu'u za'ra, īsiré 're īwanomro mono norī ma.

¹⁸ Tawamhā te duré wama rowasu'u za'ra Zezusi hā, īsiré 're īwanomro mono norī ma:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Uburé marî hā da te 're 'manharî tō za'ra mono da, dawi 're īsawi za'ra wa'aba mono hā te za 'Re īhâimana u'âsi mono hā te te ãma 're asaze za'ra wa'wa, hâiwa ãma. Duré uburé marî hā dawi 're īsawi za'ra wa'aba mono õ hā, te za duré te te ãma 're ai'uzei pese za'ra wa'wa.

¹⁹ — Āne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, tô sena. Ni'wam norī hā maparane nherē, marî na ti'ai ãma 're asisaze za'ra wa'aba mono wamhā, īmama wi 're īrowaptêrê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, hâiwa ãma 're īsämra mono hā.

²⁰ Ni'wam norī hā maparane, ãté si'ubdatō nherē, īzadawa para 're mreme zusi mono da, siré 're si'ubumroi mono wamhā, wa hā wa za tame duré īsiré 're īhâimana za'ra. — Āne ma tô wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

²¹ Tawamhā Pedru hā ma tô Zezusih i ai're, te te sadanharî da. Āne te sadanha:

— Wanhib'apito, wasiré īsazei'wa nherē, īzada 're īwasétē u'âsi mono zé hā e mame īsa'ratazém nhitô ãma wa za īsina 'madâ'â zazâ, īwasédé te īsina ī'madâ'â'ozém na hā za. E 7 ãma.

²² Tawamhā Zezusi te asa tâma tinhá:

— Mare di. 7 ãma asina 'madâ'â zazâri õ di za. ãté 77 ãma si te za asina ī'madâ'â zazâ, īwasédé hā asina ī'madâ'â'ozém na hā.

²³ Āne, wa za oto aima ãma romnhimiré'ê za'ra wa'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono, da'âma 're īsib'a'uwe mono zém na hā. Tawamhā ti'ai ãma danhib'apito hā ma tô rosa'rata, tite rob'uiprazé te te sa'rata da, īsapari tâma rob'madâ'â'wa norī hā

rob'uiprazé te te tiwi 're ūwaptērē za'ra mono hā wahuré ūsōwa're're te te tāma 're sōmri za'ra mono zō.

²⁴ Tawamhā te te āma sāna'rata wi, ma tō ūtēme saprōni ni aibā hā, ūsapari rob'madâ'ā'wa hā. Ta hā ma tō rob'uiprazé hā tinhib'apito wi te te 're awaptērē, sa'ētē uptabi na. Sa'ētē uptabi wa, niwa ūsōwa're're te te tāma ūsōmri da hā waihu'u õ di.

²⁵ Tawamhā te te tāma sōmri waihu'u õ wa, ma tō ūsib'apito hā dama ti'ru, da te wede da, da te uipra da, ūmro zama, ūra norī zama, pawā'ābā āna te te dama 're romhuri za'ra mono da oto. Uburé ūsibro hā da te dama wede za'ra da, ma tō dama ti'ru duré, rob'uiprazé te te tiwi 're ūawaptērē mono hā te te āma wa'ābā da.

²⁶ Tawamhā õ hā tō tāma rob'madâ'ā'wa hā aré, ma tō hi'rātitō tāma aime ūpapara, tinhib'apito ma. Tawamhā te tiwi waptē, āne: "Apito, a'ā ūzapari ze na asimi'ē na. Zahadu uburé wa za aima wa'ā, wa hā." Āne ma tō tāma siwaihu'u, aibā hā.

²⁷ — Tawamhā ūsib'apito hā ma tō āma aiwamri, ūmreme na. Taha wa, ma tō tāma sisisi apā, ūne haré nomro da, te te tāma sōmri tō da. Ūne haré ma duré satō oto, apā morī da.

²⁸ Tawamhā õ hā aibā hā te oto mo. Morī wamhā, ma tō tisiré romhuri'wa hā sōpētē. Taha wi, ma tō duréihā rob'uiprazé misi bātā na dapawa'ābāzé hā waptē syry na, apito hawi ūmorī wi. Tawamhā ūsōwa're're te te tāma sōmri õ wa, ma tō ti'ā, ūbutu na awa'awi. ūbutu na te te tētē sina, ma tō tiwi waptē, āne: "Ma'āpē ūhāna ūma sōmri, zahadu ūma ūwa'ābā õ hā." Āne te tiwi waptē.

²⁹ — Tawamhā ūsiré romhuri'wa ma tō hi'rātitō nhamra ūpapara, te te tiwi rowaptērē da, āne: "Ma'āpē, ūzapari ze na a'ā syry na. Wa za tō aimā tisō uburé, ūsōwa're're."

³⁰ — Tawamhā āne te te tiwi waptērē nherē, te te āma sazei õ di. Te te āma sazei õ wa, ma tō dama ti'ru, da te sērē da, dazazéb 're. Rob'uiprazé hā te te tāma sōmri wapsi, te za dama ti'ru, apā da te wazere da, dazazém hawi.

³¹ Tawamhā ūsiré rob'madâ'ā'wa norī hā ma tō ūwasu'u hā wapari za'ra, te te dama ūtru na hā da te sērē da, dazazéb 're. Te te wapari za'ra wamhā, ma tō sada tihāimana za'ra. Ma tō duré ai'aba'rē, tinhib'apito ma, te te siwi wasu'u da.

³² Tawamhā te te tāma wasu'u za'ra parimhā, ma tō ūsib'apito hā sō hā, dazazéb 're danherē'wa zō. Sō hārā wamhā, āne te tāma tinhā: "A hā romhuri wasétē 'wa, ūwi ūwaptērēzéb zarina wa tō po're ha'ā, rob'uiprazé ūwi 're ūawaptērē mono zém na hā apā ūma sōmri õ nherē. Te 'ruiwapari õ di.

³³ E niha bā bétē, āma aipē'ēzé õ di asiré romhuri'wai āma hā, wa hā ai'āma ūpē'ēzé ne." Āne te tāma tinhā ūsib'apito hā, tāma rob'madâ'ā'wai ma.

³⁴ — Tawamhā ūsib'apito hā ma tō ab'rui pese. Sib'rui wa, ma tō dama ti'ru, dazazéb 're da te sērē da, da te tāma 're ūrob'manharī u'āsi za'ra mono zém na, tame te te 're robzépata mono da. Rob'uiprazé te te tiwi 're ūawaptērē mono nhowa're're tinhib'apito ma, te te tāma sōmri wapsi, te za wazere ni apā. — Āne ma tō Zezusi hā wama āma romnhimiré' za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma.

³⁵ Tawamhā āne ma tō timreme hā wama 'rāsatu za'ra, Zezusi hā:

— Āne hā asiré ūsazei'wa hā asada 're ūwasétē za'ra wa'aba mono zém na sena na asina 're 'madâ'ā' zahāri za'ra wa'aba mono õ wamhā, te za ūmama hā te te aimā 're rob'manharī wasétē za'ra wa'wa aihāiba mono bā wa'aba, hāiwa āma 're ūsāmra mono hā.

19

*Damro, da te 're ūrēme za'ra mono zé wasu'u
Mateusi 5.31-32; Marcusi 10.1-12; Rucasi 16.18*

¹ Tawamhā āne na Zezusi te te rowasu'u parimhā, ma tō Darireza hawi mo, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u morī da, Zodā pa zara u.

² Da'ahâ uptabi na te ūsarina ai'aba'rê ni. Tawamhã Zudeza u wisi wamhã, ma tô ūhâzé ré norî hã apese, tame.

³ Tawamhã parisezu norî hã ni'wam norî hã ma tô ūtême aihutu Zezusihi u, te te siwi sadawa pibu da, timreme na te te upai wa, te te siwi mreme wê'õ da. Æne ma tô siwi sadanha:

— E aibâ hã te za timro hã marî ūpire hã te te tiwi 're 'manharî za'ra mono õ nherë, te te 're rême za'ra. E wahi'rata norî nhimiroti zarina, ãne hã.

⁴ Tawamhã Zezusi hã te asa tâma nharî za'ra:

— E ūbaihâ na ãne hã 're sôré za'ra wa'aba mono â bâ, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã. Æne rob'ui'éré hã: "Ropoto na'rata hawimhã ma tô 'Re ūhâimana u'âsi mono hã a'uwe hã aibâ na 'manha. Pi'õ zama ma tô duré 'manha." Æne duréihâ ūbaihâ na rob'ui'éré hã.

⁵ Æne ma tô duré roti 'Re ūhâimana u'âsi mono hã, ūbaihâ na hã: "Taha wa, aibâ hã 're mro za'ra mono wamhã, te za timama norî hã te te 're rême za'ra, timro me si siré 're simasisi zahuré mono da oto. Sina 're hâiba sitob zahuré mono wa, maparane ūhâiba nherë, misi ūhâiba ne, te za siré 're simasisi u'âsi zahuré oto." — Æne 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã.

⁶ Æne wa, dasina 're damro za'ra mono wamhã, dahâiba maparane nherë, te za oto dahâiba misi ne dasiré 're dasi'ubumro. Taha wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono, dasi'âma te te 're da'ahâiba to mono nherë, ni'wa hã da'âma 're siwanhizari mono õ di za. Mare di. — Æne ma tô Zezusi hã parisezu norî ma waihu'u za'ra.

⁷ Tawamhã parisezu norî hã ma tô duré siwi sadanha, Zezusi hã:

— Oro zapre te Mozési hã te te wama 're roti za'ra, aibâ hã timro te te 're rême za'ra mono da wamhã, timro te te 're ūrême za'ra mono zém na rob'ui'éré te te tâma 're sômri za'ra mono da, te te duré ūré 're satôrî za'ra mono da, ūsiti oto sina 're pahâ za'ra mono da. — Æne te siwi sadanha.

⁸ Tawamhã Zezusi hã te asa tâma nharî za'ra, ãne:

— Ta hã Mozési hã aipê'ë tete za'ra wa'aba wa, ma tô ãne na te te aima 're roti za'ra wa'wa. Tane nherë, ropoto na'rata hawimhã, ãne na 're ūromhâimana mono zé hã robaba di.

⁹ Taha wa, tô sena wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wa hã aibâ hã, ūmro aibâ na sipsaihuri õ nherë, timro te te mei wamhã, pi'õ aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, aibâ hã.

¹⁰ Tawamhã wa norî hã Zezusihi siré 're ūwanomro mono norî hã wa tâma nharî za'ra ni, ãne:

— Tane ze te bâ, damro ãna te za 're danomro pé.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te duré asa wama nharî za'ra:

— Æ hã te âma ūrowasu'uzé hã aihñi da te 're ūwaihu'u za'ra mono da hã mare di za. 'Re ūhâimana u'âsi mono te te tâma 're ūwaihu'u za'ra mono norî si, te za te te 're waihu'u pese za'ra, ãne hã.

¹² Aibâ hã ni'wam norî hã 're ūpoto za'ra mono zém hawim haré, 're 'ra waihu'u za'ra mono õ wa, te za ta norî si mro ãna 're nomro, õne haré. Duré aibâ hã ni'wam norî hã da te 're sihâri za'ra mono wamhã, oto 're 'ra waihu'u za'ra mono õ wa, te za duré ta norî hã mro ãna 're nomro. Duré ni'wam norî hã te za tihâiba hã te te 're sawi pese za'ra 'râwi, 're mro za'ra mono tõ da, 'Re ūhâimana u'âsi mono nib'a'uwe si 're nomro mono da. Ni'wam norî hã ãne hã te te 're waihu'u pese za'ra mono wamhã, te za tô âma 're sôpré u'âsi. — Æne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norî ma.

¹³ Tawamhā ma tō Zezusihi u, ai'uté da te simro, tinhib'rada hā ūrā nhisowi, te te nasi āma aza'ra sina, Timama ma, āma mreme za'ra da. Tane nherē, ūsiré 're ūwanomro mono norī hā wa tō dama nharī za'ra ni, da te ūtēme simro tō mono da, ai'uté norī hā.

¹⁴ Tawamhā Zezusi te wama nharī za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma:

— Tō'ā. Dawi rosawi za'ra wa'aba tō. A'ā we ūtēme da te simroi mono, ai'uté norī hā. Ā norī hā ai'uté norī hā ūne haré simizazei pese na 're ūhaimana za'ra mono ne, tane ni'wam norī hā 're haimana za'ra mono wapsi, ta norī hā te za 'Re ūhaimana u'āsi mono hā āma 're sib'a'uwē za'ra. — Āne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

¹⁵ Tawamhā tinhib'rada, ūrā nhisowi te te nasi āma aza'ra sina te hāiwa u nasi āma timreme za'ra. Taha pari ma tō mo.

Aibā ūsibro pese wasu'u

Marcusi 10.17-31; Rucasi 18.18-30

¹⁶ Tawamhā nimahā bātā na ma tō aibā hā mo, Zezusihi u, te te sadanharī da. Āne te sadanha:

— Rowahutu'wa, e marī ūvē hā wa za 'manha, 're ūdanomro u'āsi mono zé hā te ūsina ūwaimrami da hā.

¹⁷ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinhā:

— E marī da, te āne ūzadanha, marī ūvē hā da te 're ūmanharī za'ra mono zém na hā. Misire 're ūmorī wē uptabi hā te 're haimana. 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma rob'ui'éré hā 're 'madā'ā pese mono wapsi, te za asina ūwaimra, dadā'ā āna 're ūdanomro u'āsi mono zé hā.

¹⁸ Tawamhā aibā te duré sadanha, Zezusi hā:

— E ma hā 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā wa za te 're 'madā'ā pese.

Tawamhā asa te tāma tinhā, Zezusi hā:

— "Re danhimroi wa'aba mono ū di za. Duré aimro na asawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ū di za. Duré danhibrom na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ū di za. Duré dawasu'u wasétē na dama 're asadawa nhipeze za'ra wa'aba mono ū di za.

¹⁹ Duré aimama hā te za 're ūwazé pese za'ra wa'aba mo, ana zama. Te za duré uburé 're ūdazawi pese za'ra wa'aba mo. Marī ūvē zō asima 're asōpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sō 're asōpré wa'aba mo, ūvē zō." — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u, aibā ma.

²⁰ Tawamhā ūprédupté hā ma duré āma sada'ā apā, tō ū di hā:

— Tō ūhō si, wa tō 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā te 're 'madā'ā pese, uburé. E marī, wa za 'manha, āhā nhipai u hā bété.

²¹ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinhā, āne:

— Rowē na 're aihaimana mono zéb zō, 're rosa'rata mono wamhā, mo oto aimorī, uburé asibro hā dama wede mono da, da te aiwi ūuipra za'ra zé hā rob'uiprazé hā ūsibrob'ō norī ma, sōmri mono da. Tawapsi asibro pese di za, hāiwa āma. Taha parip si te za we apā aimo ūtēme, ūsiré 're aimorī da oto.

²² Tawamhā āne hā te te wapari wamhā, ma tō aibā ūprédupté hā robzei āna mo, tinhibro pese si te te sima sawi wa.

²³ Tawamhā ūsa'u ma tō Zezusi hā wama waihu'u za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma:

— Tō sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. ūsibro pese norī hā 'Re ūhaimana u'āsi mono, da'āma 're ūsib'a'uwē mono zéb u 're ūsisisi mono da hā, pire di. Tāma pire uptabi za'ra di za.

²⁴ E niha te za awaru ba'ōmore hā ūsi'uwazi para'ōtō zapu'u 're ūzé. Sétré waihu'u ū di. Tane, ūsibro pese norī hā si'uihā na 're ūsisisi waihu'u mono ū di za, 'Re ūhaimana u'āsi mono, da'āma 're ūsib'a'uwē mono zéb u hā. — Āne ma tō wama waihu'u za'ra, Zezusi hā.

²⁵ Tawamhā ãne ūmreme hā wa te wapari za'ra wamhā, wa tō ãma watob'uzu za'ra ni, ūsiré 're ūwanomro mono norī hā. Tawamhā wa wasisadanharī za'ra ni, ãma:

— Ūsibro pese norī ma, waihu'u za'ra ū wamhā, e 'wam norī hā te za bétē danho'reptuzé hā te te sina 're uwaimrami za'ra, dadâ'â ãna 're ūdanomro u'âsi mono zé hā.

²⁶ Tawamhā Zezusi hā te wa'madâ'â pese za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī hā. Tawamhā, te te wa'madâ'â pese za'ra wamhā, te duré asa wama nharī za'ra:

— Dasi'uihâ na danho'reptuzé hā da te dasina 're uwaimrami za'ra mono ū di za. Dama waihu'u ū di. 'Re ūhâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. Taha ma si waihu'u pese di, uburé marī hā te te 're ūtab'manharī mono zéb da hā.

²⁷ Tawamhā Pedru te tâma siwasu'u, ãne:

— Wa norī hā wa tō wanhibro hā uburé rême pese za'ra ni wasipara, asiré 're wanomro mono da oto. Æne wamhā, e marī te za 'Re ūhâimana u'âsi mono hā te te wama 're apisutu, te te wama 're ūanhomri mono da hā.

²⁸ Tawamhā Zezusi te asa wama nharī za'ra:

— Æne, tō sena wa za duré aimâ waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi wa hā dasiré ūpodo hā wa za ro ūtēb ãma danhib'apito simasisizém na 're ūnhamra. ūsimasisizé ūwē uptabi ãma wa za 're ūnhamra, te 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto. Tame te za duré a norī wa'wa hā ūsiré 're anomro aba mono norī hā 12 na danhib'apito simasisizém na 're asimroi wa'aba mo, aipire na Izarazéhé 'ra nnihudu mono bâ 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da.

²⁹ Até ni'wam norī hā te za tinhorōwa hā te te 're rême pese za'ra, duré ãté tisisänawā norī hā, duré ãté timama norī hā, duré ãté ti'ra norī hā, duré ãté tinhipti'a hā. Até ūsiré 're nomro mono da, te za uburé marī hā te te 're rême pese za'ra. Ta norī ma, te za uburé marī te te 're ūrême za'ra mono zém nhipai u pese, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te tâma 're anhomri. Ta norī ma si te za dadâ'â ãna 're ūdanomro u'âsi mono zé hā te te tâma 're apisutu.

³⁰ Ni'wam norī hā dama ūpire na ti'ab ré 're hâimana za'ra mono nherē, te za 'Re ūhâimana u'âsi mono hā te te tâma 're apisutu da'ahâ na, wapu na 're hâimana za'ra mono da oto, za da'âma 're ūsib'a'uwē mono zéb ãma hā. Duré ni'wam norī hā ti'ab ré dama wapu na 're hâimana za'ra mono nherē, te za te te tâma 're apisutu, pire na oto 're hâimana za'ra mono da. — Æne ma tō Zezusi hā wama waihu'u sirômo za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma.

20

Buru na romhuri'wa norī wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō duré romnhimiré'é na wama rowasu'u za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma:

— 'Re ūhâimana u'âsi mono, da'âma 're ūsib'a'uwē mono zém na, wa za duré aimâ romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibâ hā buru tede'wa hā bâdâ 'râiwatobro wi, ma tō mo, tâma ūromhuri'wa norī da hā, te te da'maipisutu za'ra da, te te ãma tâma romhuri za'ra da, uwa 'ru na.

² Tawamhā te te da'anhopêtë wamhā, ma tō tâma pisutu za'ra, misi bâtâ na dapawa'âbâzéb uwaibaba te te ãma pawa'âbâ za'ra mono da. Taha wa, ma tō ãma saze za'ra, tâma ūromhuri za'ra 'wa da hā. Tawamhā ma tō tâma rob'ru za'ra, misi bâtâ na te te romhuri za'ra da, rob're na, uwa 'ru na.

³ Tawamhā mararé ma tō duré mo, bâtâ si're na, 'ri nhi'riti wa, da te dasima 're ūrowede za'ra mono zéb u. Tame ma tō duré aibâ norī hâ sôpêtë za'ra, romhuri ãna taré da'rata ūsi'ubumro hā.

⁴ Tawamhā ãne ma tō tâma nharī za'ra: "A norī wa'wa hā te za oto ai'aba'rei wa'wa ūburu u, uwa 'ru na dame romhuri za'ra wa'aba da. Tawamhā dapawa'âbâzéb

uwaibaba, wa za duré aipawa'âbâ za'ra wa'wa." Æne ma tô duré buru tede'wa hã tâma pisutu za'ra.

⁵ — Tawamhã ïburu u te oto ai'aba're, te te tâma romhuri za'ra da. Tawamhã abzuma ma tô duré aibâ norî hã sôpêtë za'ra, buru tede'wa hã. Taha wa, te duré satõri za'ra, ïburu na te te dame romhuri za'ra da. Bâdâ sipra wi, ma duré sôpêtë za'ra aibâ norî hã, aimawi hã. Tô õhõ si ma duré tâma pisutu za'ra. Tawamhã ta norî hã te duré dazarina ai'aba're.

⁶ — Tawamhã hâiwahâ pesere te duré mo buru tede'wa hã, 'ri nhi'riti wa, da te dasima 're ïrowede za'ra mono zéb u. Tawamhã aibâ norî hã ma duré sôpêtë za'ra aimawi hã, romhuri ãna taré da'rata ïsi'ubumro hã. Te te sôpêtë za'ra wamhã, ãne te sadanharî za'ra: "E marî wa, te taré asimroi wa'wa, bâtâ bâ, marî hã dame 'manharî za'ra wa'aba ãna."

⁷ — Tawamhã asa te tâma nharî za'ra, ãne: "Ni'wa hã marî hã te te wama pisutu õ di, wa te tâma ïromhuri za'ra zéb da hã. Taha wa, marî na wa te dame romhuri za'ra õ di, ã bâtâ na hã."

— Tawamhã buru tede'wa te duré tâma rob'ru za'ra: "Mo oto a norî wa'aba zama dazarina ai'aba'rei wa'aba, ïburu na dame romhuri za'ra wa'aba da, uwa 'ru na." Æne ma tô buru tede'wa hã satõri za'ra.

⁸ — Tawamhã mara simei wamhã, tâma ïromhuri'wa norî 'madâ'â'wai ma, te tinhã ãne, buru tede'wa hã: "Ma'ãpé, uburé ïma romhuri'wa norî zô aihârâ za'ra na oto, pawa'âbâ mono da. Tawamhã daza'u romhuri na te te ïsâna'rata za'ra norî, uimrehêne te za ïpawa'âbâ na'rata za'ra. Taha parip si te za duré romhuri na ïsâna'rata'wa norî hã ïpawa'âbâ za'ra." Æne ma tô tâma waihu'u, buru tede'wa hã.

⁹ — Tawamhã hâiwahâ pesere, romhuri na te te ïsâna'rata za'ra hã ma tô rob'uiprazé hã waibu hâiba mono bâ, misi bâtâ na dapawa'âbâzéb uwaibaba, bâtâ bâ te te romhuri za'ra õ nherê.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhã dawana romhuri na te te ïsâna'rata za'ra norî hã ma tô duré hâiba mono bâ waibu rob'uiprazé hã, aiwapsi. Tane nherê, te te waibui wamhã, ma tô tâma nharî za'ra, buru tede'wai ma, ïsa'u romhuri na te te ïsâna'rata za'ra norî pawa'âbâ nhipai u, te te waibui õ wa.

¹² Æne te mreme nhiti'ru na tâma nharî za'ra: "Ô norî hã hâiwahâ si romhuri na te te ïsâna'rata za'ra hã misi bâtâ za'ratazé hã ma tô sina uprosi za'ra. Wa norî hã bétê. Bâtâ bâ, wa te ïromhuri za'ra hã, rowa'ro uptabi nherê. E niha bâ, ma bétê õ norî zama tipawa'â hã waibu, aiwa wapawa'âbâ za'ra me."

¹³ — Tawamhã aibâ norî siré ma, te misi tinhã, buru tede'wa hã: "Ïsiwaihu, ïwapari pese. Wa hã te aima 'manharî wasété õ di, ãne hã. Oro ãma ïzaze za, bâtâ bâre ïma romhuri da, tô misi bâtâ na dapawa'âbâzéb uwaibaba te aipawa'âbâ da.

¹⁴ Ma tô dame asima ïâri pa. Taha wa, te za oto aimo. Wa tô ïsimâ wê, aiwa aipawa'âbâ za'ra wa'aba ne te pawa'âbâ za'ra da, asa'u wa'aba romhuri na te te ïsâna'rata za'ra norî hã.

¹⁵ Te ïsimâ ïwê zéb zarina, ïte rob'uiprazém na te da'apawa'âbâ wamhã, e ïwasédé wa tô 'manha. Mare di. ïwasédé hã te 'manharî õ di. Äté taré dama ïnhopru wa, ma tô ïzada asahi, bâtâ bâ te te ïma romhuri za'ra õ nherê, bâtâ na dapawa'âbâzém na te pawa'âbâ za'ra 'ru te." Æne ma tô buru tede'wa hã tâma siwaihu'u, tâma ïromhuri'wai ma. — Æne ma tô Zezusi hã wama ãma romnhimiré' za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norî ma.

¹⁶ Tawamhã ãne ma tô Zezusi hã timreme na wama 'râsatu za'ra:

— Ni'wam norî hã dama pire na ti'ab ré 're hâimana za'ra mono nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te za te te tâma 're pisutu za'ra, wapu na 're hâimana za'ra mono da oto, za da'âma 're ïsib'a'uwê mono zéb ãma hã. Duré ni'wam norî hã ti'ab ré dama wapu na 're hâimana za'ra mono nherê, te za te te tâma 're pisutu za'ra, pire na oto 're hâimana za'ra mono da. — Æne ma tô timreme na wama 'râsatu za'ra, Zezusi hã.

*Zezusi hā, si'ubdatō āma za ūdā'ázém na ūsiwasu'uzé, ūhāwa'utuzé me
Marcusi 10.32-34; Rucasi 18.31-34*

17 Tawamhā wa norī hā Zeruzarē u wa oto ai'aba're ni, Zezusihī siré. Wasi'aba'rei ré, ma tō wahāiba pisutu, wama rowasu'u za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma, 12 na wahāiba za'ra ma. Āne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā:

18 — ūwapari pese za'ra wa'aba. Āhāna, wa Zeruzarē u ai'aba're ni. Tame wa hā dasiré ūpodo hā te za dasima ūhāiba nhomri ni, sasedoti ūpire norī ma, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'eré na dama rowahutu'wa norī ma zama. Ta norī hā ūwasédé te te ūāma ūsa'ra za'ra zéb zarina, te za dama ūru za'ra, da te ūwirī da, dasiwi.

19 Taha zarina te za oto zudezu'ō norī ma siwi ūhāiba nho. Tawamhā te za ūāma tiwa'ē za'ra, zudezu'ō norī hā. Te za ūāma wasétē za'ra ni duré. Te za duré da te dasiwi 're ūpré'é. Taha parip si, te za wedepo'o nhonhi'rāmi na dasiwi ūzasōmri ni hāwi, ūdā'a da. Tane nherē, bādā maparane ūāma si'utōrī ūré, wa za apā hāwa'udu. — Āne ma tō wama siwaihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā.

*Zebedehe mro, Zezusihī wi, te te ūrowaptērēzé wasu'u, ti'ra norī ma
Marcusi 10.35-45*

20 Tawamhā Zebedehe mro hā ma tō Zezusihī u mo, ti'ra si'aibā norī siré. Itēme morī wamhā, tāma pire wa, ma tō tāma aiwē'ē, ti'ra norī ma, te te tiwi rowaptērē da.

21 Tawamhā Zezusi hā te pi'ō sadanha, āne:

— E marī ma tō asima ūwē, te aima āma ūwaimrami da hā.

Tawamhā pi'ō te asa tāma tinhā:

— Ma'āpē, ūra norī ma, tāma ropisutu sirōmo zahuré na, danhib'apito simasisizém na asimire niwī duré asimi'e niwī dama pire na 're simasisi u'āsi zahuré mono da, za 'Re ūhāimana u'āsi mono hā da'āma ūsib'a'uwēzéb āma hā. — Āne te Zezusihī wi rowaptē, ti'ra norī ma, pi'ō hā.

22 Tawamhā Zezusi hā te ūra norī ma oto rowasu'u zahuré, āne:

— E marī da, te rosa'rata āna asina ūzadanharī 'wa. Wa hā wa za robzépata za'ētē, dawi ūsisawi āna. E tawamhā sada asiptete aba di, za te ūrobzépata za'ētē ne, ūrobzépata aba da hā.

Tawamhā asa te tāma nharī zahuré, Zebedehe 'ra norī hā:

— Īhe. Sada wanhiptete di za, asine wa te ūrobzépata da hā. — Āne ma asa tizadawa na tāma wa'rāmi zahuré, Zezusihī ma.

23 Tawamhā Zezusi hā te duré tāma rowasu'u zahuré, āne:

— Te za tō ūsine ūrobzépata za'ētē 'wa. Tane nherē, ūsi'uihā na te aipisutu waihu'u aba ū di za, dama aipire wa'aba na 're aihāimana aba mono zéb da hā, ūnhimire niwī, duré ūnhimi'e niwīmhā. ūmama te te ūpisutu za'ra norī si te za dama pire na ūrata 're hāimana u'āsi za'ra. Ta norī hā te pisutu za'ra ū di za, wa hā. — Āne te tāma ūsiwasu'u zahuré, Zezusi hā.

24 Tawamhā Zezusihī siré 're ūwanomro mono norī hā 10 na wahāiba za'ra hā, Zebedehe 'ra norī mreme wa te wapari za'ra wamhā, wa tō sada wanhitī'ru za'ra ni.

25 Taha wa, Zezusi hā te sima wazō tihārā za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī zō. Tawamhā āne te wama nharī za'ra:

— Ti'ai āma danhib'apito norī hā te pire uptabi na dama 're hāimana za'ra. Sa'ētē te duré te te 're dawada'uri za'ra, ūsimiroti hā da te 're 'madā'a pese za'ra mono da.

26 Tane asima 're aihāimana za'ra wa'aba mono ū di za, a norī wa'wa hā. Asiré norī ma, ai'maipire wa'aba da, asina 're 'mairop'ruiwapari aba mono wamhā, te za asiré hā 're ūmaipawaptob u'āsi aba mo, marī zō 're ai'manhimnhasi aba mono āna.

27 Duré 'rāwi asima aipire uptabi na 're ai'maihāimana aba mono da, asima 'maiwe' uptabi aba wamhā, pawa'âbâ āna romhuri'wa ne, te za asima 're ūmairomhuri wē wa'aba mo.

²⁸ Tane duré, wa hā dasiré īpodo hā da te īma 're romhuri za'ra mono da, we īmorī ō di, ti'ai u. Te 're da'apawapto mono da si, wa wei datēme mo, īsihâiba zawi ãna dazada īdâ'â da, da'upana te da'awa'âbâ da. — Äne ma tō Zezusi hā wama siwasu'u za'ra.

Zezusi hā, ītob'a norī te te īpese zahuré zé wasu'u

Marcusi 10.46-52; Rucasi 18.35-43

²⁹ Tawamhā wa norī hā wa tō ai'aba'rē ni, Zezusihi siré, Zerico hawi. Wasi'aba'rei wamhā, da'ahâ na ma tō wazarina hā ai'aba'rē ni.

³⁰ Tawamhā aibâ ītob'a norī hā bâdâdi waptoma īsimasisi zahuré hā ma tō Zezusihi wasu'u hā wapari zahuré, bâdâdi na īsababa za te te īro'razâri zahuré na hā. Äne hā te te wapari zahuré wamhā, te nasi sina 'mahârâ zahuré, äne:

— Dawihi nhihudu, ma'āpē wa'āma aipē'ēzé na. — Äne te nasi sina 'mahârâ zahuré, ītob'a norī hā.

³¹ Tawamhā da'ahâ na Zezusihi zarina īdasi'aba'rē norī hā ma tō tâma nharī za'ra, ari'iwi simasisi zahuré da. Tane nherē, sa'ëtē te nasi sina 'mahârâ zahuré, äne:

— Apito, Dawihi nhihudu, ma'āpē wa'āma aipē'ēzé na.

³² Tawamhā ma Zezusi hā ī'rata mazazâri zahuré, bâdâdi wa. Taha wa, te 'mahârâ zahuré, ītob'a norī hā:

— E marī te asima īwē wa'wa, te aimā ī'manharī aba da hā.

³³ Tawamhā asa te tâma nharī zahuré:

— Apito, wato pese da, wa wasima wē ni. — Äne ma tizadawa na tâma wa'râmi zahuré, ītob'a norī hā.

³⁴ Tawamhā Zezusi hā ma tō āma tipē'ēzé zahuré, ītob'a norī āma. Taha wa, ma tō tōmo upi zahuré, apâ tōmo wē zahuré da. Te te tōmo upi zahuré wi, awa'awi ma tō tito pese zahuré. Te te rob'madâ'â wē zahuré di oto. Tawamhā Zezusihi zarina te oto tineb zahuré, awa'awi.

21

Zezusi hā, Zeruzarē u datēme īwisisé wasu'u

Marcusi 11.1-11; Rucasi 19.28-40; Zuwā 12.12-19

¹ Tawamhā wa norī hā wa tō oto ai'aba'rē ni, Zezusihi siré, Zeruzarē u. Tawamhā wa tō rob'umhutu za'ra ni oto, Betazé na 'ri wa'ōtō nhisi u. Oriwera na ëtē 'râihâ nhisi āma 'ri wa'ōno hā. Wa te rob'umhutu za'ra wamhā, ma tō Zezusi hā īsiré 're īwanomro mono norī hā maparane wa'mazatō sisôwa, 'ri wa'ōtō u.

² Äne ma tō satōñi zahuré:

— Öwa te za ane wa'wa, 'ri wa'ōtō u, asō're uwaibaba wa'aba. Tawamhā aimasisi aba wi, te za awaru po'repore hā īsâmri 'wa, butu wazi na da te āma wasisi haré, īsa hā. Tame te duré ī'ra hā īsiré za. Tawamhā te za īwasihu zahuré wa'wa, sahuré we īma saprōni aba da.

³ Tawamhā ni'wa hā awaru po'repore, sahuré we īma īsaprōni aba na te te asadanharī aba wamhā, äne te za tâma īzadawa wasu'u wa'wa, asa: "Wanhib'apito hā marī ō wa, āma morī da, wa we sô wanem ni, wa te tâma saprōni zahuré da." Äne hā tâma waihu'u aba wi, te za āma asazei wa'wa, sahuré we īma saprōni aba da, awaru po'repore hā. — Äne ma tō Zezusi hā tâma waihu'u zahuré.

⁴ Duréihā 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te āma īrob'ui'éré sirōmo zéb zarina te te sina uwaimrami da, ma tō Zezusi hā äne tâma pisutu zahuré, awaru po'repore te te ītême saprōni zahuré da. Äne duréihā äma īrob'ui'éré siro hā:

⁵ "Ma'āpē, tâma rowasu'u za'ra wa'aba, Si'ā na ëtē 'râihâ nhisi āma 're īdasi'ubumroi mono norī ma, äne:

'Öhôta te we oto atême timorî 'wa, asib'apito za'ra wa'wa hā. Ta hā dazada 're īhâimana mono ō hā īsimizawi pe hā te we āma mo, awaru po'repore na, īpréduptém na hā.'

Āne duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nhimi'ui'éré hā, Zeruzarē ãma 're īdasi'ubumroi mono norī ma hā.

⁶ Tawamhā Zezusi te te tāma īpisutu zahuré zéb zarina, ma tō awaru po'repore norī zō tineb zahuré, wasiré norī hā.

⁷ Tawamhā, te te sāmri zahuré wamhā, ma tō apā saprōni zahuré Zezusihi u, awaru po'repore hā īra ré. Tawamhā tisi'ubuzém na ma tō tāma ba'ubu zahuré. Taha pari, ma tō ãma darōno Zezusi hā, ãma morī da.

⁸ Tawamhā da'ahā uptabi na ma tō dasi'ubuzém na tāma waptā za'ra ni bâdâdi na, īsisiwi īmorizéb da hā, dama pire wa, sô 're datob'uzu za'ra mono wa. Wedepa nhipti su na zama ma duré tāma waptā za'ra ni.

⁹ Tawamhā Zezusihi nhowa īdasi'aba'rē norī hā duré īsarina īdasi'aba'rē norī zama te nasi dasima 'mahârâ za'ra ni, ãne:

— Apito Dawihi nihudu ãma, 're wawata za'ra wa'aba mono. Wanhib'apito zadawa para, te we oto mo. 'Re īhāimana u'âsi mono hā īwē si te te tāma 're pisutu u'âsi mono neza. 'Re īhāimana u'âsi mono ãma zama duré 're wawata za'ra wa'aba mono, hâiwa ãma 're īsāmra mono ãma, wei watēme te te satōrī wē te. — Āne te nasi dasima 'mahârâ za'ra ni, da'ahā na.

¹⁰ Tawamhā Zeruzarē u ma oto wi, Zezusi hā. Wisi wamhā, īwa 're īdasi'ubumroi mono norī hā ma tō da'ahā uptabi na 're dasiwairōtō, da te dasima 'mahârâ za'ra sina. Taha wa, te nasi tasisadanharī za'ra ni, ãne:

— E 'wa hā, õ hā bêté.

¹¹ Tawamhā Zezusihi zarina īdasi'aba'rē norī hā ma tō dama nharī za'ra, Zeruzarē ãma 're īdasi'ubumroi mono norī ma:

— Ā hā Zezusi, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, Nazaré na 'ri wa'ōtō nhisi hawi we īmorī hā, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawi. — Āne ma tō īsiré īdasi'aba'rē norī hā dama wasu'u za'ra.

'Re īhāimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zém hawi, Zezusi te te īdazate mono zé wasu'u

Marcusi 11.15-19; Rucasi 19.45-48; Zuwā 2.13-22

¹² Tawamhā Zezusi hā ma tō oto ãzé, 'ri 'rāihā u, 'Re īhāimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zéb u. Tame te dama rowede'wa norī hā 're si'ubumro, dawi marī uipra'wa norī zama, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tawamhā Zezusi hā ta norī hā te te 'madâ'ā za'ra wamhā, ma tō te te sate, rob u. Wedeza hā rob'uiprazém na te te dawi ãma 're īsaprī za'ra mono norī te hā ma tō te te tiwi anhamra, utu'u te te dama 're īwede za'ra mono norī simasisizéb zama.

¹³ Tawamhā Zezusi hā ãne te tāma nharī za'ra, rowede'wa norī ma:

— Duréihā wahī'rada hā ma tō ãne na rob'ui'éré, 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na: "Īnhorōwa hā īwa īma 're īdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hā." Āne te tinha. Tane nherē, a norī wa'wa hā ma tō īwa asima ãma 're īrob'manharī wasétē za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawi 're īipsaihuri za'ra mono norī, 're īsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hā 're sa, wasétē uptabi na. Āne duréihā ai'ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa hā, ībaihā na hā. — Āne na ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, duréi rowasu'u na hā.

¹⁴ Tawamhā Zezusi hā 'Re īhāimana u'âsi mono nhorōwa ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, zahadu sāmra ré, ma tō da'ahā na ītēme dasito, ītob'a norī hā īmorī waihu'u'ō norī zama. ītēme dasito mono wamhā, ma tō da'apse, uburé īhâzé ré norī hā.

¹⁵ Tawamhā ai'uté norī hā ma tō nasi sima 'mahârâ za'ra, ãne: "Apito Dawihi nihudu ãma, 're wawata za'ra wa'aba mono." Āne te nasi sima 'mahârâ za'ra, 'ri 'wawi wa'ra 're, sāmra ré. Tawamhā 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norī ma, īpire norī hā tisiré ma, duré īsimiroti na rob'ui'éré 'rata na dama rowahutu'wa norī hā, ai'uté norī te te nasi sima ī'mahârâ za'ra zé hā te te wapari za'ra wamhā, duré tinhimiromhōsi

na Zezusi te te 're ūda'apawapto mono zé te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô sada tizahi za'ra, Zezusih i zada.

¹⁶ Tawamhã ta nori hã te Zezusi hã siwi sadanha:

— E wapari õ di, ai'uté nori mreme hã. E asina sadawa uwati za'ra ãna. — Æne te tâma nharí za'ra, rowahutu'wa nori hã.

Tawamhã Zezusi hã asa te duré tâma nharí za'ra, ãne:

— Wa tô wapari za'ra. A nori wa'wa hã bêté. E sôré za'ra wa'aba õ di, wahi'rata nhimi'ui'éré hã: "Ai'uté nori ma, ma tô ūwaihu'u sirõmo za'ra, ai'utépré nori ma zama, ūwé na si ai'ama 're wata za'ra mono da." Æne ma tô wahi'rada hã ū'ama rob'ui'éré siro, ūbaihâ na hã. — Æne ma tâma waihu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhã Zezusi hã te oto ūhawi timorí za'ra, Betânhâ na 'ri wa'otõ nhisi u, tame a'â sôtõ da.

Pidera wede ma, Zezusi te te ūnharizé wasu'u

Marcusi 11.12-14, 20-25

¹⁸ Tawamhã mararé ma tô Zezusi hã apâ mo Zeruzarë u, ūsiré 're ūwanomro mono nori me. Mori ré, ma tô mra hã ūwî, Zezusi hã.

¹⁹ Tawamhã wede hã ma tisâ, bâdâdi zada're ūsa hã. Pidera na wede nhisi hã. Te te sâmri wamhã, ma tô ūtême apa, te te sabu da, ūrâ zô. Tane nherë, 'râi ãna te za, ūsuí ré si. Tawamhã pidera wede ma, te oto tinhâ:

— Niwa ūai'rá da hã, mare di za oto. Ai'râ'õ u'âsi, te za oto 're asa mo. — Æne te wede ma tinhâ, Zezusi hã.

Tawamhã awa'awi ma wede hã tiwede're oto.

²⁰ Tawamhã wa nori hã Zezusih i siré 're ūwanomro mono nori hã ãne hã wa te 'madâ'â za'ra wamhã, wa tô âma watob'uzu za'ra ni. Taha wa, wa tô Zezusi hã wasiwi sadanharí ni, ãne:

— E niha ma awa'awi tiwede're, pidera wede hã.

²¹ Tawamhã Zezusi te asa wama nharí za'ra:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ūhaimana u'âsi mono hã 're wawâ za'ra wa'aba mono ãna, ôhõ si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za marí hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ nherë, 're ūmanharí za'ra wa'aba mo ūsadawa para, wa hã pidera wede ma, te ūnharí ne, ãne hã aiwa. Ôhota ëtë 'râihâ te za. 'Re ūhaimana u'âsi mono si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za ëtë 'râihâ ma ūnharí za'ra wa'wa, 'râwi sisao'o da, âi ba waptâ'â da. Tawamhã asadawa para wa'aba, te za tô âi ba waptârâ, ëtë 'râihâ hã. Æne 'Re ūhaimana u'âsi mono si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô ūsadawa para, marí ūwé hã 're ūmanharí za'ra wa'aba mo, aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ nherë, ãne hã.

²² 'Re ūhaimana u'âsi mono hã 're umnhasi za'ra wa'aba mono sina, marí na tiwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena te za te aima âma 're a'uwaimrami 'wa. — Æne hã ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono nori ma.

Zezusi hã, ni'wa sadawa para uburé marí hã te te dama 're ūab'manharí mono zéb zô, da te dasiwi ūsadanhârîzé wasu'u

Marcusi 11.27-33; Rucasi 20.1-8

²³ Tawamhã Zezusi hã ma tô apâ mo, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhorôwa u. Tame te oto dama rowahutu, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tawamhã sasedoti ūpire nori hã ma tô ūtême aimasa, zudezu nori ma roti'wa nori zama. Tawamhã Zezusi hã te siwi sadanha, ãne:

— E 'wa sadawa para, te bêté ãne hã marí hã dama 're ūab'manharí mo. E 'wa hã, aipisutu'wa.

²⁴ Tawamhã Zezusi te asa tâma nharí za'ra:

— Wa hã wa za a'â asadanharí na aima âma wa'râmi za'ra wa'wa. Tawamhã ūwaibaba, ūma waihu'u za'ra wa'aba wapsi, wa za asa aima wasu'u za'ra wa'wa, ni'wa sadawa para te dama 're ūab'manharí mono na hã.

²⁵ Āne wa za asadanharī za'ra wa'wa: E 'wa sadawa para, ma tō Zuwā hā â dawabzuri hā te te dama 're ab'manharī bétē. E 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa para. E dazadawa para. — Āne ma tō Zezusi hā sadanharī za'ra, te te tāma waihu'u za'ra da, a'â.

Tawamhā 'rāwi te sima nharī za'ra, dama rowahutu'wa norī hā:

— E niha, wa za tāma waihu'u za'ra ni, õne wamhā. 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa para, â dawabzuri te te dama 're ī'ab'manharī mono na wa te tāma waihu'u za'ra wamhā, te za wazadanharī na sahu za'ra, āne: "E niha bétē, Zuwā Batitaha nhimirowasu'u hā saze za'ra wa'aba õ di, dame."

²⁶ Tane nherē, taré dazadawa parap si â dawabzuri te te dama 're ī'ab'manharī mono na wa te tāma waihu'u za'ra wamhā, wa za wasina wapahi za'ra ni dama, niha da te wama rob'manharī za'ra õ'umnhasite. E marī wa. Zuwā Batita hā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa 're īmorī na, da te 're saze za'ra mono wa. — Āne te 'rāwi sima nharī za'ra.

²⁷ Tawamhā Zezusihi ma, te oto asa nharī za'ra:

— Wa norī hā wa te waihu'u za'ra õ di, ni'wa sadawa para, Zuwā Batita hā â dawabzuri te te dama 're ī'ab'manharī mono zé hā.

Tawamhā Zezusi hā asa ma tizadawa na tāma wa'rāmi za'ra:

— Tane tō. A norī wa'wa hā īma waihu'u za'ra wa'aba õ nherē, wa hā te duré aimā waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ni'wa sadawa para marī hā te dama 're ī'ab'manharī mono na hā. — Āne ma tō Zezusi hā asa tāma waihu'u za'ra, dama rowahutu'wa norī ma hā.

Aibā hā, ī'ra poto'rada hā te te sina īsadeva zamarīzé wasu'u

²⁸ Tawamhā Zezusi hā te duré tāma rowasu'u za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norī ma, āne:

— Wa za oto aimā ãma romnhimiré'ê za'ra wa'wa. Ma'āpē ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Aibā hā te 're sāmra. Maparane ī'ra hā. Tawamhā ti'ra poto 'rata ma, ma tō rob'ru, āne: "Ī'ra, mo oto aimorī buru u, romhuri da, ã bâtâ na."

²⁹ — Tawamhā asa te tāma tinhā, ī'ra poto'rada hā: "Te īsimā rowē õ di, īmorī da hā. Wa za nhamra u'â." Āne ma tō timama ma waihu'u asa. Tane nherē, te te īnharīzém na ãma ronomro wapsi, ma tō tinhimirosa'rata na ãma sapri. Taha wa, ma tō oto mo buru u, te te romhuri da.

³⁰ — Tawamhā ti'ra hâiba amoi ma, te duré rob'ru, īdub'rata ma, te te īrob'ruzém ne, buru u morī da, te te romhuri da. Tawamhā ī'ra hā te asa tāma tinhā, timama ma, āne: "Wē di tō, īmama. Wa za tō mo, te romhuri da." Tane nherē, ta hā timama mreme hā awa'awi te te saze nherē, morī õ di, buru u.

³¹ — E 'wa hā tawamhā, timama te te sina īsaze hā te te tāma īrob'ruzéb uwaibaba, īmorī da hā. E īdub'rada. E īno. — Āne ma tō Zezusi hā ãma sadanharī za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norī nhib'apito norī hā, duré zudezu norī ma rowahutu'wa norī hā.

Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— Dama īpoto'rada ma tō timama mreme hā sina saze.

Tawamhā Zezusi te duré āne tāma rowasu'u za'ra:

— Tane tō. Tane duré, danhib'apito ma rob'uiprazé ubumroi'wa norī hā duré pi'õ hā aibā zô si siwa'ru 're īhāimana za'ra mono norī hā, ta norī hā aré 're hâimana wasété za'ra mono nherē, ãté te za 're sisisi, 'Re īhāimana u'âsi mono, da'âma 're īsib'a'uwe mono zéb u hā, ta norī si tō sena na te te 're sazei pese za'ra mono wamhā. Tane nherē, a norī wa'wa hā ãté dame 're asisisi aba mono õ di za. Tō sena, wa āne na hā aimā waihu'u sirōmo za'ra wa'wa.

³² Zuwā Batita hā ma tō aré atême timorī za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'âsi mono te te sima 're ī'aiwē za'ra wa'aba mono zéb zarina 're anomro wē wa'aba mono zéb da hā, te te aimā 're wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, īsimirowasu'u na hā ãma 're saze za'ra wa'aba mono õ di. Rob'uiprazé ubumroi'wa norī si ma tō ãma saze za'ra īsimirowasu'u na hā, pi'õ hā aibā zô si siwa'ru 're īhāimana za'ra mono norī zama. Tawamhā ta norī hā atōmo na 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono nherē, a norī wa'aba

zama asimirosa'rata na 're saprī za'ra wa'aba mono õ di, ūsimirowasu'u na ãma 're ūsaze za'ra wa'aba mono zéb da hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma wasu'u za'ra, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norī nhib'apito norī ma, duré dama rowahutu'wa norī ma zama.

Buru na romhuri wasétē'wa norī wasu'u

Marcusi 12.1-12; Rucasi 20.9-19

³³ Tawamhā Zezusi hā te duré ãne tāma rowasu'u za'ra:

— Āne wa za duré aima ãma romnhimiré' za'ra wa'wa. Ma'ápé, ūwapari pese za'ra wa'aba za. Aibā hā te 're sāmra, buru tede'wa hā. Tawamhā tiburu ãma ma tō a're, uwa 'ru hā. Te te a're pari, ma tō buru 'wawi wa'ra. Ma tō duré ëtē nhisiwi sada ab're, ūwa uwa 'rāi watizéb da hā, ūwa'u zō. Taha pari, 'ri 'rāihā hā ma duré buru wa'wa 'manha, ūipsaihuri norī zō, dasipapara rob'madâ'âzéb da hā. Tawamhā ma tō ni'wam norī hā sisō'a ré pisutu za'ra, ūburu hā te te sô 're 'madâ'â za'ra mono da. Uwa 'ru 'rā hā 're 'rā prédub za'ra mono wapsi, te za te tāma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hā. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hā darob amoi u, tamomo a'â sāmra da.

³⁴ Tawamhā oto 'rāi prédu mono wa, ma tō buru tede'wa hā tāma ūromhuri'wa norī hā satōrī za'ra tiburu u, uwa 'ru 'rā hā buru 'madâ'â'wa norī te te tāma ūpo'o za'ra zō.

³⁵ Tawamhā buru u sihutu wamhā, ma tō buru tede'wa te te ūsatōrī za'ra hā siwi waibu, buru 'madâ'â'wa norī hā. Tawamhā buru tede'wai ma, romhuri'wa norī ma, ma tō rob'manharī wasétē za'ra. Taha wa, ma tō misi siwi azâ. ūhâiba amo ma duré siwi tîwî. ūhâiba amo ma duré ëtē na siwi u'a za'ëtē, dâ'â da.

³⁶ Tawamhā buru tede'wa hā te duré sô satōrī za'ra, tāma ūromhuri'wa norī hā, ahâ na. Tawamhā, ta norī hā buru u sihutu wamhā, ma duré tāma rob'manharī wasétē za'ra, buru 'madâ'â'wa norī hā.

³⁷ Tawamhā 'râwi te oto sima rosa'rata, buru tede'wa hā: "Ūra si'aibâ hā te ūtême satōrī za'ra wamhā, ãté te za siwi hâiba wazé." Āne te sima rosa'rata, buru tede'wa hā. Tawamhā uburé da te tiwi uprosi za'ra wa, te oto ti'ra uptabi hā satō, tāma ūburu 'madâ'â'wa norī u.

³⁸ Tawamhā wisi wamhā, buru 'madâ'â'wa norī hā te te duré sima sâmri za'ra wamhā, te ãne sima 'mahârâ za'ra: "Ōhôta buru tede'wai 'ra hā te wei mo, timama uirî na buru tede'wa da hā. Wa te wasiwi wîrî aba, buru hā wate za'ra da." Āne na ma tō sima 'mahârâ za'ra, buru 'madâ'â'wa norī hā.

³⁹ — Tawamhā wisi wi, ma tō siwi ti'â, buru tede'wai 'ra hā. Buru nhiti ma tō siwi waze. Tame ma tō siwi tîwî, buru 'madâ'â'wa norī hā. Āne buru tede'wai 'ra wasu'u 'râsudu hā.

⁴⁰ Tawamhā Zezusi hā te oto sadanharī za'ra, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norī nhib'apito norī hā, ãne:

— Buru tede'wa hā tiburu u apâ wisi wamhā, e marî te za tāma 'manharī za'ra, tāma ūburu 'madâ'â'wa norī ma hā.

⁴¹ Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— Buru tede'wa hā ãma pê'ëzé za'ra ãna, te za dama 'ru za'ra, da te dasiwi uprosi da, aibâ ūwasétē uptabi norī hā. Tawamhā te za duré da'apisutu, dama ūumnhâ hā tāma ūburu 'madâ'â'wa da hā. Ta norī hā te za ūuwaibaba si te te tāma 're po'o za'ra, uwa 'ru 'rā hā, 're 'rā prédub za'ra mono wa. — Āne ma asa tāma waihu'u za'ra, Zezusihi ma, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norī nhib'apito norī hā.

⁴² Tawamhā Zezusi hā te oto sina ãma simiré' étē na, ãne:

— Oro 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'éré hā 're sôré za'ra wa'aba mono za, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bêté. Āne ūbaihâ na rob'ui'éré hā:

"Ētē tomhâpâ wē hā 'ri na'ratazéb da hā, wē uptabi nherë, wasétē newa, 'ri'wa norī te te aré siwi ūwë'õ hā 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'âsi, pire na.

Uburé Danhib'apito hā ma tō ãne hā pisutu, 'ri na'rata uparizéb da, pire na 're ūsa'wari mono da hā.

Taha wa, ãne na wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa ãma 're watob'uzu u'âsi za'ra, wa norñ hã."

Ãne duréihã wahi'rata nhimi'ui'éré na rowasu'u hã.

⁴³ — Ëtë tomhápâ wẽ hã da te dasiwi ïwẽ'õ ne, a norñ wa'wa hã asawi 're ïwẽ'õ za'ra wa'aba mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'u'wẽ, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono õ di za. Ai'upana wa'aba si te za oto 'Re ïhâimana u'âsi mono hã da'âma 're sib'a'u'wẽ, ïsimiroti te te 're ïmadâ'â pese za'ra mono norñ ãma. Tô sena, wa ãne na aimawaihu'u za'ra wa'wa.

⁴⁴ Duré, ëtë tomhápâ nhisiwi, zé'a 'manharí hã 're rere'e mono wa, 're ïsipru pese za'ra mono ne, te za ïwẽ'õ'wa norñ hã hâ za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Duré ëtë tomhâbâ hã zé'a 'manharí nhisiwi 're rere'e mono wa, te te 're ïpru pese za'ra mono ne, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norñ si hâ za'ra. Ta norñ ãma hã 're sib'a'u'wẽ za'ra mono õ di za. — ãne ma tô Zezusi hã sina ãma simiré'é, ëtë wasu'u na hã.

⁴⁵ Tawamhã sasedoti ïpire norñ hã, duré parisezu norñ hã, Zezusi te te ãma ïromnhimiré'ézé hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô sina waihu'u za'ra, tô õ norñ udâna te te ãma ïromnhimiré'é mono na hã.

⁴⁶ Taha wa, ma tô aré sima hâiba 'ru za'ra, te te dama 'ru za'ra da, dazazéb 're da te dasiwi sêrê da, Zezusi hã. Tane nheré, ma tô dama tipahi za'ra aibâ norñ hã, Zezusi hã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, oto 're ïmorñ na da te 're saze za'ra mono wa, da'ahâ na.

22

Dasina damrozém na dasai ahâ wasu'u

Rucasi 14,15-24

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré romnhimiré'é na tâma rowasu'u za'ra, parisezu norñ ma, ãne:

² — 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'u'wẽ mono zém na wa za duré aimawamhã ma tâma ïromhuri'wa norñ hã satôrñ za'ra, ãne. Apito 'ra si'aibâ hã tâma mro wẽ te, tâma ïrowézéb zarina ma tô sima roti, dasa hã te te dama 'manharí da, sa'ëtë na, ti'ra mrozém na hã.

³ Tawamhã ma tô ïsiré dasaihuri da, da'apisutu. Taha parip si ma tô tâma ïromhuri'wa norñ hã satôrñ za'ra, dazô hâsi da, ïtême dasihutu da, ïsiré dasaihuri da. Tane nheré, ta norñ hã te te sima rowê za'ra õ di, ïtême si'aba're da hã, ïsiré ïsaihuri da hã aré.

⁴ Taha wa, te duré apito, tâma ïromhuri'wa norñ hâiba amo hã satôrñ za'ra, ãne: "Mo oto ai'aba'rei wa'aba, aré sô ïhârâ 'rata za'ra norñ zô. Tawamhã ãne te za tâma ïzadawa wasu'u za'ra wa'wa: 'Powawé norñ hã, duré powawé zapu da te dasima ïhâipese za'ra hã ma dasiwi simro ni. Uburé ma tô marí hã dasiwi 'râ'õtõ ni, dasa da te ïhurizéb da hã. Taha wa, te za we ïtême ai'aba'rei wa'wa oto, wasiré wasa hã wa te huri da, ïra ïma ïmrozém na.' ãne te za ta norñ ma ïzadawa wasu'u za'ra wa'wa." ãne ma tô apito hã tâma ïromhuri'wa norñ ma waihu'u za'ra.

Tawamhã apito hã te te sô satôrñ za'ra wa, te oto sô ai'aba're.

⁵ — Tane nheré, sô ïhârâ 'rata za'ra norñ hã sô simipari za'ra õ di, ïtême si'aba're da, ïsiré saihuri da hã. Taha wa, sô simipari za'ra ãna ma tô ni'wam norñ hã tiburu u ai'aba're, duré tinhimiromhurizéb u hã.

⁶ Ni'wam norñ hã ma tô apito ma romhuri'wa norñ hã siwi waibu. Te te waibui pari wamhã, ma tô niha tâma rob'manharí wasété za'ra. Taha pari, ma uprosi uburé.

⁷ Tawamhã apito hã tâma ïromhuri'wa norñ, da te ïuprosoi wasu'u te te wapari wamhã, ma tô ab'rui pese. Taha wa, tâma da'wapéi'wa norñ hã ma tô ïtême satôrñ za'ra, tâma ïromhuri'wa norñ, da te tiwi ïuprosoi za'ra u. Tawamhã da'wapéi'wa norñ hã ma tô uprosi, ta norñ hã. Ma tô duré ta norñ nhorôwa hã te te 'ri su, 'ri nho'õmo wa, aré tâma 're ïsimasa mono hã.

⁸ Taha pari, ma tô duré sô hâ, tâma ïromhuri'wa norñ zô, aimawi norñ zô. Tawamhã ãne te tâma nharí za'ra: "Dasazéb da hã tâibâ ma tô api pari za'ra ni, ïra ïmrozém na

dasa da te ūhurizéb da hā. Tane nherē, sô ūhârâ 'rata za'ra norī hā we si'aba'réi õ di. ūbâre ma tô ta norī zô rowasédé hā tiwatobro za'ra, sô ūhârâ za'ra nherē, te te ūwapari za'ra õ wa.

⁹ Taha wa, te za oto dazô ūropéi wa'aba mo 'ri nhi'riti mono bâ, dasai u we danhimroi wa'aba mono da, danhopêtë za'ra wa'aba mono sidâpâsi." Āne te satôrî za'ra, apito hâ.

¹⁰ — Tawamhâ te oto ai'aba'ré, 'ri nhi'riti mono bâ, dazô sôpré mono da. Tawamhâ te te danhopêtë za'ra mono sidâpâsi, ma tô te te dazatôrî za'ra da'ahâ na, 're ūdanomro w   mono hâ, 're ūdanomro wasét   mono nor   zama. Tawamhâ da'ahâ uptabi na ma tô 'ri 're wa'wa nho'u hâ dasiwi sitom ni, apito 'ra ūmroz  m na dasai u, dasi'râ'ot   wa.

¹¹ Tawamhâ apito hâ ma tô dat  me âz  , dasi'râ'ot  z  b u, te te da'ab'madâ'â da. Dat  me sébr   wamhâ, ma tô aibâ hâ 'madâ'â pese, dasina damro wa, da'uzaz   hâ te te dame sima 'manher   õ wa, ūh  i w   hâ.

¹² Tawamhâ āne te sadanha, apito hâ: "Ūsiwaihu, e niha bâ ma we tane ré as  , dasina damro wa, da'uzaz   hâ we dame asima s  r   āna." Āne te sadanha.

— Tawamhâ aibâ hâ te ari'iwi za, niha te te t  ma nhar   waihu'u õ wa, te te t  ma āma upai wa.

¹³ Tawamhâ apito hâ ma tô āne t  ma ūromhuri'wa nor   ma nhar   za'ra: "Ma'  p  ,    hâ aibâ hâ asifi âri aba, asifi pawasisi aba da, dur   asifi hiwasisi aba da, rob u asifi mei wa'aba da, robra u. Tame te za oto sina tiwawa, sina p  'ez   wa. Te za dur   'wasitete, te te oto robz  pata za'  t   wa." Āne ma tô apito hâ t  ma waihu'u za'ra. — Āne na ma tô Zezusi hâ t  ma āma romnhimir  ' za'ra.

¹⁴ Tawamhâ Zezusi hâ ma tô āne na timreme na 'r  satu:

— 'Re ūh  imana u'âsi mono hâ da'ahâ uptabi na dazô 're h  r   mono nher  , da'umro na si te za da'âma 're sib'a'uw  . — Āne na ma tô Zezusi hâ timreme na t  ma 'r  satu za'ra.

Rob'uipraz  , danhib'apito ma, da te 're ūpo'o za'ra mono z   wasu'u

Marcusi 12.13-17; Rucasi 20.20-26

¹⁵ Tawamhâ parisezu nor   hâ ma tô ai'aba'r   Zezusihî nhiti, si'râ'ot   da, a'â. Si'râ'ot   wamhâ, ma tô sima āma roti za'ra, Zezusi hâ te te siwi pibu da, tinhimirowasu'u na te te t  ma āma upa za'ra zô, te te t  ma āma upa za'ra wa, da te dasiwi w  õ da, dur   da te dasiwi âri da.

¹⁶ Tawamhâ Zezusihî u ma tô 'mazatôrî za'ra, tizadawa zapari'wa nor   hâ, apito Erodihi nhimiroti w   'wa nor   zama. Tawamhâ Zezusihî u sihutu wamhâ, āne te siwi sadanha:

— Rowahutu'wa, asadawa nhipes   õ na 're aih  imana mono z  m na hâ wa tô aiwaihu'u za'ra ni. Tô sena na te ūw   na si dama 're ūrowasu'u u'âsi mo, 'Re ūh  imana u'âsi mono nhimiroti zarina si. Asimiroti hâ da te dasiwi 're w  õ za'ra mono nher  , te tô ūh   na si dama 're ūaroti u'âsi mo. Dur   ni'wam nor   hâ dama pire na 're h  imana za'ra mono nher  , aimawi hâ aimâ 're h  imana mono õ di. Aiwapsi te 're dah  imana za'ra, aimâ hâ.

¹⁷ Taha wa, wa za oto wa nor   hâ wasiwi asadanhar   za'ra ni, āne. E Roma āma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uipraz   hâ wa te t  ma 're po'o za'ra, ūsimiwada'uri zarina. E 'Re ūh  imana u'âsi mono ma, w   di, āne hâ. E t  ma w   õ di. Ma'  p   wama waihu'u za'ra na asimirosa'rada hâ, wa te waihu'u za'ra da. — Āne te siwi sadanha, Zezusi hâ te te āma t  ma upa za'ra zô, timreme na hâ.

¹⁸ Tawamhâ tinhimirosa'rata was  t   zarina te te sima āma ūroti za'ra z   hâ ma tô sina waihu'u, Zezusi hâ. Taha wa, ma āne t  ma tizadawa na wa'r  mi za'ra:

— A nor   wa'wa hâ te asadawa nhipes   na 're aih  imana za'ra wa'aba mo. E mar   da, te āne na asifi ūzadanhar   'wa, ūmreme na te aimâ āma upa za'ra wa'aba da newa, asifi ūw  õ wa'aba da.

¹⁹ Tane wamhā, ma'apé rob'uiprazé ūsapotore hā we ūma 'mai'âri aba pé, te 'madâ'âda, romanu norī nhib'apito ma, da te tāma 're ūpo'o za'ra mono zéb da si, rob'uiprazé ūsapotore hā.

Taha wa, nima hawi ma rob'uiprazé ūsapotore hā tāma 'mai'âwisi ni.

²⁰ Tawamhā Zezusi hā te te 'madâ'â wamhā, te oto sadanharī za'ra:

— E 'wai hâibarī, rob'uiprazé ūsapotore na hā. E 'wa sisi ui'éré duré, ãma hā.

²¹ Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— Ā hā, Roma ãma danhib'apito hâibarī, duré taha nhisi ui'éré.

Tawamhā Zezusi hā ma duré tāma waihu'u za'ra, ãne:

— Taha wa, Roma ãma danhib'apito ma, te za ūsimiwada'uri zarina, marī hā tāma 're ūpo'o za'ra wa'aba mo apâ, ïte wa. Tane duré, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, te za marī hā ūsimiwada'uri zarina si tāma 're ūsōmri za'ra wa'aba mo apâ, ïte wa, marī hā. — ãne ma tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

²² Tawamhā parisezu norī zadawa zapari'wa norī hā ãne na te te wapari za'ra wamhā, ma tō ãma titob'uzu za'ra. Tawamhā Zezusihī ãma, marī te te 'manharī za'ra ãna, ma tō ūhawi ai'aba're, apâ.

Dahâiwa'utuzém na, Zezusi da te dasiwi ūsadanharizé wasu'u

Marcusi 12.18-27; Rucasi 20.27-40

²³ Tawamhā sadusezu norī hā ma duré ïtēme aihutu Zezusihī u, te te siwi sadanharī da, tinhimirowasu'u na te te tāma ãma upa za'ra zô. Ta norī hā 're dadâ'â za'ra mono wamhā, ab're hawi apâ 're ūdahâiwa'utu za'ra mono õ na te te dama 're ūroti za'ra mono.

²⁴ Tawamhā, Zezusihī u simasa wamhā, te tāma nharī za'ra, ãne:

— Rowahutu'wa, duréihā wahi'rada Mozési hā ma tō ãne dama rob'ui'éré, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti na: "Aibâ hā 'ra õ ré, 're dâ'â za'ra mono wamhā, te za ūno hā ãma 're mro za'ra, tizédé'aba mro na, 're 'ra za'ra mono da, ūwasu'u hā si'utõrī tō da, ūsédé'aba wasu'u hā." ãne na Mozésihī nhimi'ui'éré hā, wahi'rata norī ma hā. — ãne ma Zezusihī ma waihu'u za'ra, sadusezu norī hā.

²⁵ Tawamhā Zezusihī ma, te duré rowasu'u za'ra, ãne:

— Dasisänawā si 're ūhaimana za'ra mono norī ūwasu'u hā wa za oto aimā ūwasu'u za'ra ni. Ta norī ūwasu'u hā wa te waihu'u za'ra da, wa za ãma asadanharī za'ra ni za. Dasisänawā si hā ma tō wasiré 're si'ubumro aré, wasiré zudezu norī hā 7 na ūhâiba za'ra hā, aibâ norī hā. Tawamhā ūpoto'rada hā ma tō timro. Mro nherë, ti'ra hā sisō'a ré te te 'maipoto õ ré, ma tō dârâ. Taha wa, ūuirī na ma tō ūsōsi hā ãma timro tizédé'aba mro na, Mozésihī nhimi'ui'éré zarina.

²⁶ Tawamhā ūsōsibi zama ma tō dârâ, 'ra õ ré. Taha wa, ma duré taha nhosi hā ãma timro, tizédé'aba mro na. Tawamhā taha zama ma duré dârâ, ti'ra hā sisau te te 'maipoto õ ré. ãne zarina ma tō uburé ūdub'rata norī hā dâ'â sidâpâsi, nasi ãma timro za'ra aré, sisôwa're're. Tawamhā uburé ma sisarina ai'utõrī za'ra, 'mai'ra õ ré.

²⁷ Tawamhā pi'õ zama ma tō duré dârâ, timro norī zarina.

²⁸ Aibâ norī hā 7 na ūhâiba za'ra hā ma tō pi'õi ãma siparabâsi nasi ãma timro za'ra. ãne ma tō tāma tiromhâimana za'ra. Tawamhā e 'wai mro uptabi za bêté pi'õ hā, ab're hawi 're dahâiwa'utu za'ra mono wamhā. — ãne te Zezusi hā siwi sadanha, sadusezu norī hā.

²⁹ Tawamhā Zezusi hā asa te tāma nharī za'ra:

— Ab're hawi apâ 're ūdahâiwa'utu za'ra mono zé ūwasu'u na, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā aimā ūwaihu'u za'ra wa'aba õ zarina, ma tō ãma ūupa za'ra wa'wa, asimirosa'rata na hā. 'Re ūhaimana u'âsi mono, ūwaihu'u pese na te te 're ūda'ahâiwa'utu mono zé ūwasu'u na zama, aimā ūwaihu'u za'ra wa'aba õ zarina, ma tō asimirosa'rata na ãma ūupa za'ra wa'wa.

³⁰ 'Re ūhaimana u'âsi mono hā ab're hawi apâ te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhā, hâiwa ãma romhuri'wa norī ne, te za oto 're dahâimana u'âsi za'ra, dasina 're damro za'ra mono ãna.

³¹ 'Re īhāimana u'āsi mono hā ab're hawi te te 're īda'ahāiwa'utu mono zém na, a norī wa'wa hā 're saze za'ra wa'aba mono õ di. E 're sōré za'ra wa'aba mono õ di bétē, duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'éré hā, wahi'rada Mozésihi ma, īsiwasu'uzé hā, ãne na hā:

³² "Wa hā Abra'āhā nhib'apito, wa 're īhāimana u'āsi, duré Izatihi nhib'apito, duré Zacocho nhib'apito." Ñne ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā Abra'ā norī uirī na nherē, Mozésihi ma, siwaihu'u. Wahi'rata norī hā dawi 're dâ'ā za'ra mono nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono wi, 're dâ'ā za'ra mono õ di. Taha wa, ma tō īsib'apito za'ra na siwasu'u. Dâ'ā u'āsi 're hāimana za'ra mono 'wa'āhā, īsib'apito za'ra na aré siwasu'u õ di. — Ñne ma tō Zezusi hā Abra'ā norī wasu'u hā tāma waihu'u za'ra, sadusezu norī ma.

³³ Tawamhā ãne hā da'ahā uptabi na da te wapari za'ra wa, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni, īsimirowasu'u na hā.

'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti īpire uptabi wasu'u

Marcusi 12.28-34; Rucasi 10.25-28

³⁴ Ñne na Zezusi hā te te tāma rowasu'u za'ra wamhā, ari'iwi te oto aimasa, sadusezu norī hā, niha te te āma sada'ābā waihu'u za'ra õ wa, waihu'u pese uptabi wa, Zezusi hā.

Tawamhā parisezu norī hā ãne na te te wapari za'ra wamhā, ma tō sitēme ubumro a'ā, Zezusihi u siré si'aba'rē da.

³⁵ Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na dama rowahutu'wa hā tō parisezu norī siré hā ma tō Zezusi hā sadanha, te te tāma āma upa zô, te te pibu da, ãne:

³⁶ — Rowahutu'wa, e ma hā bétē, danhipai u īpire uptabi hā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na Mozési te te āma īrob'ui'éré hā, ībaihā na hā.

³⁷ Tawamhā Zezusi hā asa te tāma tinhā, ãne:

— 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti, danhipai u īpire uptabi hā, ãne: "'Re īhāimana u'āsi mono hā, Asib'apito za'ra wa'wa hā 're morī wa, te za asowi 're īsawi pese za'ra wa'aba mo, sena na. Taha zarina, te za īsimiroti na āma 're īrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ē na tāma 're īromhuri u'āsi za'ra wa'aba mo."

³⁸ Ñne 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti, danhipai u īpire uptabi wasu'u hā.

³⁹ Duré 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti amo hā, aiwa īpire uptabi hā, ãne: "Te za 're īdazawi pese za'ra wa'aba mo, uburé. Marī īwē zô asima 're asōpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asōpré wa'aba mo, īwē zô." Ñne īsimiroti amo hā īpire uptabi hā, Mozési te te āma īrob'ui'érézé hā.

⁴⁰ Ñnorī si, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti ma, pire uptabi zahuré di. Uburé 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na Mozési te te āma īarob'ui'éré mono hā duré īsadawa wasu'u 'rata 'wa norī zama te te āma 're īrob'ui'éré za'ra mono zé hā, e marī te āma wasu'u za'ra, ã norī hā. Tō õ norī na si te āma rowasu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono, da te dasiwi 're īsawi pese za'ra mono zéb da hā, duré 're īdasisawi pese za'ra mono zéb da hā. — Ñne ma tō Zezusi hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wai ma waihu'u.

Danho'reptui'wa na Zezusi te te īda'azadanharizé wasu'u

Marcusi 12.35-37; Rucasi 20.41-44

⁴¹ Tawamhā parisezu norī hā zahadu siré hāimana za'ra ré, te Zezusi hā sadanharī za'ra, ãne:

⁴² — E niha asimirosa'rata za'ra wa'wa hā Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisutu na, we datēme īmorī na hā. E 'wa sihudu na ma bétē a norī wa'wa hā ãma īwaihu'u za'ra wa'wa.

Tawamhā asa te tāma rowasu'u za'ra, parisezu norī hā:

— Apito Dawihi nnihudu te za, u, 're mo. — Ñne te duré asa tāma nhari za'ra.

⁴³ Tawamhā Zezusi te duré tāma rowasu'u za'ra:

— Tane wamhā, ma'āpē āma rosa'rata pese za'ra wa'aba, āne na hā. Duréihā apito Dawi hā ma tō tinhib'apito na sisi, Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisudu hā. 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina, ma tō tinhib'apito na sisi. Oro Dawihi mreme wasu'u na rob'ui'éré hā, āne hā nomro za:

44 "Re īhāimana u'āsi mono, ma tō īnhib'apito ma tinha, āne:

'Trata te za 're asāmra mo īnhimire niwī, dama aipire na īsiré 're aihāimana u'āsi mono da. Asitob'ru norī nhiptetezé hā wa za te tiwi 're a'uprosi, wapu na aima 're hāimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwa na 're hāimana za'ra mono da oto.' Āne ma tō tāma waihu'u."

Āne apito Dawihi mreme wasu'u na rob'ui'éré hā.

45 Dawi hā tinhib'apito na te te sisi nherē, e niha te za īsihudu si 're hāimana, Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisudu hā. Ma'āpē āma rosa'rata pese za'ra wa'aba, waihu'u za'ra wa'aba da. — Āne na te Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra, parisezu norī ma.

46 Tawamhā ni'wa hā te te āma sada'âbâ waihu'u õ di oto, Zezusihi zada, 're īsiwanhnihi za'ra mono norī hā, parisezu norī hā. Taha wa, Zezusi hā timreme na te te tāma āma upa za'ra zō, te te siwi sadanharī waihu'u za'ra õ di oto ta norī hā, te te sina mreme wazéb za'ra wa oto.

23

Parisezu norī hāimanazé wasu'u

Marcusi 12.38-39; Rucasi 11.43, 46; 20.45-46

1 Tawamhā Zezusi hā ma tō dama rowasu'u, īsiré 're īwanomro mono norī ma zama, āne:

2 — 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī hā duré parisezu norī hā dama pire za'ra di, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina Mozési te te āma īrob'ui'érém na te te dama 're īrowasu'u za'ra mono zéb da hā.

3 Taha wa, parisezu norī nhimiroti hā te za 're īwapari pese za'ra wa'aba mo, āma 're anomro aba mono da. Tane nherē, 're īhāimana za'ra mono zéb zarina, īsine 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di za. E marī wa. Te te dama 're īroti za'ra mono zém na si 're sōpré mono õ wa, ta norī hā.

4 Danhoihi waptob āna, marī īpire uptabi hā da te 're 'wasari mono da, da te dama 're īromnhibu za'ra mono ne, te ta norī hā tinhimiroti na zama te te dama 're roti u'āsi za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti upana, taha na si 're danomro mono da, dama pire uptabi nherē, da te dasina 're īuwaimrami za'ra mono zéb da hā. Tane nherē, ta norī hā te te 're dapawaptob za'ra mono õ di, āma 're īdanomro wē mono zéb da hā.

5 Taré da te 're 'madâ'ā wē za'ra mono da, te marī hā te te 're 'manharī za'ra, danho'a. Powawē hā 'manharī hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti ui'éré na ībaihā nhemezébre hā īsa'ētē uptabi na si te āma 're si'uihā wasisi za'ra, tipaihi wib zama, 're nomro wē mono newa, da te 're 'madâ'ā wē za'ra mono da. Taha da, te duré ti'uzá hâpa za'ru pa ré na 're si'uza za'ra.

6 Te duré te te sima 're pisutu za'ra, dama īpire norī simasisizém na si 're si'ubumroi mono da, dasa da te 're huri mono sidâpâsi, duré rowahutuzé mono bâ, 'ri hā 're īsimasa mono zéb 'remhā.

7 Te duré te te sima 're wē za'ra, dama īpire norī hā damreme īpire na da te 're īsawi za'ra mono ne, dahāimana prédup sina da te 're sawi za'ra mono da, da'ahâ na 'ri nhi'riti wa, da te dasima 're īrowede za'ra mono zéb āma hā. Te duré te te sima 're wē za'ra, da te 're sawi za'ra mono wamhā, rowahutu'wa na da te 're sisi za'ra mono sina, da te 're sawi za'ra mono da, dama 're īdapire za'ra mono norī 'mahârâzém na. Āne te ta norī hā uburé marī hā te te sima 're wē za'ra, dama īpire zarina, da te 're 'madâ'ā wē za'ra mono da.

8 Tane nherē, te a norī wa'wa hā simisutu asisānawā 're anomro aba mo, asiré ūsazei'wai wa. Duré misire Asib'apito wa'wa hā. Taha wa, "rowahutu'wa" na dama aiwaptērē pire na da te 're asisi za'ra wa'aba mono da, 're asi'madâ'ā ze za'ra wa'aba mono õ di za, a norī wa'wa hā.

9 Dawaptērē pire wē te, aimama za'ra wa'aba na 're danhisi za'ra wa'aba mono õ di za. E marī wa. Misire te Aimama za'ra wa'wa hā 're hāimana hāiwa āma, siwaprosi.

10 Wa hā misire Asib'apito za'ra wa'wa hā wa 're ūhāimana, 'Re ūhāimana u'āsi mono, ūwetési te te ūpisutu wa, Danho'reptui'wa da. Taha wa, 're asi'madâ'ā ze za'ra wa'aba mono õ di za, danhib'apito na da te 're ūasisi za'ra wa'aba mono zéb da hā.

11 Asiré norī ma ai'maipire wa'aba da, asina 'mairob'ruiwapari aba wamhā, te za 're ūmaipawaptob u'āsi aba mo, marī zō 're ai'manhimnhasi aba mono āna.

12 Ni'wam norī hā pire na 'rāwi sina 're sōpré mono wamhā, 'Re ūhāimana u'āsi mono si te za tāma pisutu za'ra, wapu na dama 're hāimana za'ra mono da oto. Duré, ni'wam norī hā pire na 'rāwi 're si'madâ'ā za'ra mono õ wamhā, ta norī ma si te za pisutu za'ra, pire na oto dama 're hāimana za'ra mono da. — Āne ma tō Zesusi hā dama waihu'u, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma zama.

Zezusi hā parisezu norī ma, te te ūnharī za'ra zé wasu'u

Marcusi 12.40; Rucasi 11.39-42, 52; 20.47

13-14 Tawamhā parisezu norī ma, te oto rowasu'u za'ra Zezusi hā, āne:

— Parisezu norī, duré dama rowahutu'wa norī, aihāimana uptabi õ na dama 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. 'Ridawa hā 're danhisisi tō mono da, da te dawi 're ūsitob za'ra mono ne, te a norī wa'wa hā dawi 're ūsawi za'ra wa'aba mo, 'Re ūhāimana u'āsi mono, da'āma 're ūsib'a'uwē mono zéb u 're danomro tō mono da. A norī wa'aba zama te 'Re ūhāimana u'āsi mono wi 're asihāiba zawi za'ra wa'aba mo, ai'āma 're sib'a'uwē za'ra wa'aba mono tō da.

15 — Parisezu norī, duré dama rowahutu'wa norī, a norī wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ma tō datēme 're ūropéi wa'aba mo daro mono bā, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, asimirowasu'u na da te 're asaze za'ra wa'aba mono da. Tawamhā ni'wam norī hā asiniwī 're ūpizari za'ra wa'aba mono wamhā, 're anomro wasétē aba mono zéb zarina, ma tō 're hāimana wasétē uptabi za'ra, asimiroti wasétē aba zarina. Taha wa, ropipa āma 'Re ūhāimana u'āsi mono te te 're aihā za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te za te te 're hā za'ra za'ētē, ta norī hā.

16 — A norī wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. E ni'wa hā tob'a nherē, te za dazaprōni wē. Mare di. Tane te duré a norī wa'wa hā roti senai'õ na dama 're ūroti wasétē za'ra wa'aba mo, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti hā sena na waihu'u za'ra wa'aba õ wa. Āne te dama 're ūroti wasétē za'ra wa'aba mo: "Āté ni'wam norī hā te za marī na te te dama 're ropisutu za'ra. Tawamhā āté tō sena te te dama 're ūropisutu za'ra mono zém na, da te 're saze za'ra mono da, te za 'Re ūhāimana u'āsi mono nhorōwa nhisi hā te te āma dama 're waptob za'ra, tinhimiropisutu me. Āne na te te dama āma 're uwaimrami za'ra mono õ nherē, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā te te 're hā za'ra mono õ di za. Tane nherē, ni'wam norī hā marī na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhā, oru 'manharī hā ētē'ubuzi pré 'manharī hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhorōwa 're, 're ūsimasa mono na te te dama 're rowasu'u za'ra mono nherē, te te dama āma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhā, te za te te 're hā za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā." Āne te ai'rā ahā na dama 're ūroti za'ra wa'aba mo, tō senai'õ na.

17 E niha waihu'u za'ra wa'aba õ di bétē, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti hā. Datob'a na 're ūdanomro mono ne, te 're anomro aba mo. Ētē'ubuzi pré 'manharī hā 'ri 're wa'wa 'Re ūhāimana u'āsi mono nhorōwa āma 're simasa mono wa, tāma sawi di, oru 'manharī hā. Oru 'manharī hā ūsōrōwa āma 're simasa mono õ 'wa'āhā, aré tāma sawi õ di. Taha wa, 'ri hā 'Re ūhāimana u'āsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zé hā oru 'manharī, ūwa 're ūsimasa mono zawi nhipai u, sawi uptabi di tāma, 'ri hā. Taha wa,

'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa nhisi na zama taré dama 're dasiwaptob za'ra mono õ di za. E ãne hã asima waihu'u za'ra wa'aba â bâ.

¹⁸ Äne na te duré dama 're ïroti wasétê za'ra wa'aba mo: "Ni'wa hã marî na te te dama 're ropisutu mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa âma, tâma danhoprubzé nomrizém nhisi na wedeza ne nhisi na te te dama âma 're waptob za'ra mono wamhã, duré te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhã, tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te azâri õ di za. Tane nherë, ni'wa hã tâma danhoprubzé nomrizém nhisiwi, tinhoprubzé te te ïhiri nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra mono wamhã, duré te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhã, tawapsi te za azâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã." Äne te duré siwa'ru dama 're ïroti za'ra wa'aba mo, tô senai'õ na.

¹⁹ E niha waihu'u za'ra wa'aba õ di bété, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Datob'a na 're ïdanomro mono ne, te 're anomro aba mo. Danhoprubzé hã tâma danhoprubzé nomrizém nhisiwi, da te tâma 're ïsa'ra mono zé hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, sawi di. Tane nherë, tâma 're ïdanoprub za'ra mono zé hã ïsôrôwa âma tâma danhoprubzé nomrizém nhisiwi 're simi'wara mono õ 'wa'âhã, aré tâma sawi prâ ti, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. Taha wa, tâma danhoprubzé nomrizé hã tâma 're ïdanoprub za'ra mono zéb zawi nhipai u, tâma sawi uptabi di. E ãne hã asima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

²⁰ Taha wa, ni'wam norî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé nomrizém nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré uburé ïsisiwi danhoprubzém nhisi na zama dama âma 're siwaptob za'ra.

²¹ Duré ni'wam norî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré ïwa 're ïsâmra mono nhisi na 're siwaptob za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhisi na.

²² Duré ni'wam norî hã hâiwa nhisi na dama 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré 'Re ïhâimana u'âsi mono, pire na te te 're ïda'ab'madâ'â mono zém nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra, ïwa 're ïsâmra mono nhisi na zama, tô ðhô nhisi na.

²³ — Parisezu norî, duré dama rowahutu'wa norî, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã taha ma, tâma ïpire prâ si te 're ïmadâ'â pese za'ra wa'aba mo. Wesuirâ ïsu zadazei mono hã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ïsimiroti 'rata zarina, tâma 're ïpo'o za'ra wa'aba mo, syry na, oterâ na dasai wazarizém nhisi hã, duré wesuirâ ze, duré cominho. Tane nherë, ïsimiroti pire na Mozési te te âma ï'arob'ui'éré mono hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di, ïsarina si dama 're ïrob'manhari wê za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré da'âma 're aipê'ezé za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna 're anomro aba mono zéb da hã. Äne hã ïsimiroti ïpire prâ norî zu, 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, te aré tô sena aihâimanazém na asina tâma 're ïuwaimrami za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma.

²⁴ E ïtob'a hã simizaprõni wê bâ. Mare di. Tane te duré a norî wa'wa hã roti senai'õ na dama 're ïroti wasétê u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ wa. ïsimiroti pire norî hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ nherë, ïsimiroti ïpire prâ norî si, 're ïmadâ'â pese za'ra wa'aba mono zéb da si, te 're asiwasutu u'âsi za'ra wa'aba mo.

²⁵ — Parisezu norî, duré dama rowahutu'wa norî, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Äne na wa za aima âma romnhimiré'ê za'ra wa'wa: Hâsizé hã duré pratu hã ïmana wawip si, da te 're upsõ za'ra mono wamhã, ïwa'wamhã wasétê di, zahadu upto wa. Tane, a norî wa'wa hã 're anomro wê wa'aba mono newa, da te 're ai'madâ'â wê za'ra wa'aba mono da, te 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti ïpire prâ norî si 're ïmadâ'â pese za'ra

wa'aba mo, danho'a. Tane nherē, aipē'ē 'remhā asimirosa'rata wasétē na te zahadu ūré 're aihāimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Te duré danhibrob na si 're ūda'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Aihāimana uptabi õ zarina, te duré marī na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

²⁶ Parisezu norī, datob'a ne 're ūaihāimana za'ra wa'aba mono norī, ma'āpē aihāimana wasétē za'ra wa'aba zé hā rēme pese za'ra wa'aba, danhimihásizé wa'wa hā upto wa, da te 're ūupsō za'ra mono ne. Tawapsi te za oto 're anomro wē wa'aba mono zém na sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa.

²⁷⁻²⁸ — Parisezu norī, duré dama rowahutu'wa norī, aihāimana uptabi õ na dama 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Āne na wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa: Adâ'â 'ru hā ūmana wawimhā te za a ni, ūmadâ'â ze zéb da hā. Tane nherē, 're ūdadâ'â za'ra mono norī hi hā te ūwa 're simi'wara u'âsi ab're 're, dahāiba 'ro zama. ūwasétē si te ūwa 're simi'wara, ab're 'remhā.

Tane duré, a norī wa'wa hā 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono newa, te da te 're ai'madâ'â wē za'ra wa'wa, sō'awim na hā. Tane nherē, aipē'ē 'remhā aiwasétē uptabi na te ūré 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Aihāimana uptabi õ zéb zarina si, te dama 're anomro aba mo.

²⁹ — Parisezu norī, duré dama rowahutu'wa norī, aihāimana uptabi õ na dama 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. A norī wa'wa hā duréihā 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimirowasu'u hā aima 're wē uptabi za'ra wa'aba mono newa, ma tō ta norī 'ru na marī hā 're ūmanharī za'ra wa'aba mo, ūmadâ'â ze zéb da hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa norī 'ru na hā.

³⁰ Asina 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te duré āne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa norī hā wahi'rata norī siré 're wahāimana za'ra mono 'wa'âhā, 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā wa te aré 're simroi mono õ di, ūsiré za'ra." Āne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo.

³¹ E marī te bété aima wasu'u za'ra wa'wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa pārī'wa norī nhihudu na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zé hā. ūsine marī ūwasétē si 're ūmanharī za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa.

³² Taha wa, aihī'rata norī te te 're ūrob'manharī na'rata wasétē za'ra mono zéb zarina, 're anomro aba mono tō, asima āma 're sa'ētē za'ra wa'aba mono da, aima wē za'ra wa'aba ze te bâ.

³³ Parisezu norī, a norī wa'wa hā wahi nhipārī pese ne, te 're anomro aba mo. E ropipa u, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te 're asatōrī za'ra wa'aba mono zém na ūsimihâzé wi, tiwi 're aiwairébé aba mono da bâ.

³⁴ Ni'wam norī hā wa za oto te 're satōrī za'ra, atēme 're nomro aba mono da, ūmama 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, ūsimiroti na te te aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono da, āma 're anomro wē wa'aba mono da oto. Tane nherē, ūzadawa para õ nherē, te za 're ūsimroi wa'aba mo ta norī hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā. Te za duré dama 're ūru za'ra wa'aba mo, wedepo'o nhonhi'rāmi na hāwi da te 're sasōmri za'ra mono da, 're dā'â za'ra mono da, hāwi. Rowahutuzéb 're, te za duré 're ūhā za'ra wa'aba mo, powawē hāwaré na. 'Ri wa'ōtō mono bâ te za duré sô 're anomro aba mo, 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī zō, tāma 're rob'manharī wasétē za'ra wa'aba mono da, ta norī ma zama.

³⁵ Duréihā aihī'rata 'wa hā ma tō Abé hā tīwī, marī te te 're manharī wasétē õ nherē. Ta hawim haré, ma tō aihī'rata norī hā te te 're danhimro za'ra da'ahā na, 're danomro wasétē mono õ nherē. Daza'u si ma duré Zacaria hā siwi tīwī. Ta hā Baratizaha 'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono ma da'āma romhuri'wa. 'Re ūhāimana u'âsi mono nhorōwa āma 'ri 'wawi wa'ra 're, tāma danhoprubzé nomrizéb 'rata te te tāma romhuri ré, ma tō wīrī ni, wedeza ne 'rata. Āne ma tō aihī'rata norī hā da'ahā na te te 're danhimro, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono nherē, ta norī hā. Ta norī ne,

te duré a norí wa'wa hā dama 're īrob'manharī wasétē za'ra wa'aba mo. Taha wa, wa hā wa za aiwasédé hā te ai'āma 're sa'ra wa'wa, uburé aihi'rata norí te te 're īdanhimroi mono zéb zarina. Taha wa, te za te te 're aihâ za'ra za'ētē za'ra wa'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono hā.

³⁶ Āne hā wa tō sena, aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re īhâimana u'âsi mono hā te za tō te te 're aihâ za'ra za'ētē 'wa, nimosi ī'aipoto té wa'aba mono hā ī'aihâimana za'ra wa'wa hā, āne na dama 're īrob'manharī wasétē za'ra wa'aba mono zéb zarina, aihi'rata norí nhipârī zarina zama. — Āne ma tō Zezusi hā parisezu norí āma simiré'ē za'ra, īhi'rata norí na.

*Zezusi hā, Zeruzarē āma 're īdahâimana za'ra mono āma īpē'ēzézé wasu'u
Rucasi 13.34-35*

³⁷ Tawamhā Zezusi te duré dama tinhā, āne:

— Zeruzarē āma 're ai'ubumroi wa'aba mono norí āma, ai'āma īpē'ēzé za'ra wa'aba di. Aihî'rata norí hā ma tō 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norí hā te te 're simroi u'âsi. Datême te te 're īsatôrī za'ra mono norí zama, te duré te te 're simroi u'âsi, ētē na. Si'a hā ti'ra zawi te, 're īpapo za'ra mono ne, wa aré te īsimâ 're aiwé u'âsi za'ra wa'wa, īsitême te 're ai'awaibui wa'aba mono da. Tane nherē, asima 're īwé za'ra wa'aba mono õ di asa.

³⁸ Taha wa, tinhorôwa hā te za oto tirē, 'Re īhâimana u'âsi mono hā, āma 're īaiwata za'ra wa'aba mono zé hā. Baba na te za oto 're sa, 'ri 'râihâ hā. Ma'apé āne na īzadaihu'u za'ra wa'aba.

³⁹ Duré a norí wa'wa hā īhâiba 'madâ'â na sahu za'ra wa'aba õ di za, a'â. Niwapsi te za duré īhâiba 'madâ'â za'ra wa'wa, āne na īwaihu'u za'ra wa'aba wapsi: "Zezusi hā, ta hā 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa para we īmorî ti'ai u, Danho'reptui'wa da. Taha wa, īwé si te te tâma 're anhomri u'âsi, īmama hā." Āne na aipe'e 're īwaihu'u za'ra wa'aba wapsi, te za īhâiba 'madâ'â na duré īsahu za'ra wa'wa.

Āne ma tō Zezusi hā dama siwaihu'u.

24

*'Re īhâimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zé, romhutu'õ za īsi'utôrîzé wasu'u
Marcusi 13.1-2; Rucasi 21.5-6*

¹ Tawamhā wa norí hā wa tō wawairébé ni, Zezusihî siré, 'ri 'râihâ hawi, 'Re īhâimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zém hawi. Aré oto morí da, ma rob u watobro, Zezusi hā. Tane nherē, wa norí hā īsiré 're īwanomro mono norí hā wa tō 'râwi ītême aimasam ni, 'Re īhâimana u'âsi mono nhorôwa hā te te wama wasu'u za'ra da, uburé 'ri 'wawi wa'ra 're, 'ri, 're īsimasa mono zama.

² Tawamhā Zezusi te wama nhari za'ra, āne:

— Āhâta tō 'ri hā wē na 're simasa mono ré, te ī'madâ'â za'ra wa'wa. Tane nherē, niwapsi te za dasiwi pru pese ni, ētē na 'ri hā. Tawamhā misi si te za oto simi'wara, ēne hā. Sisisiwi 'manomro waihu'u õ di za oto, ēne hā. Tâibâ za oto. Tô sena, wa āne hā aima waihu'u za'ra wa'wa. — Āne ma tō Zezusi hā wama waihu'u sirômo za'ra, īsiré 're īwanomro mono norí ma.

*Robzépata wasu'u, da'ruiwapari na rowasu'u me
Marcusi 13.3-13; Rucasi 21.7-19*

³ Tawamhā Zezusi hā te oto nhamra, Oriwera na ētē 'râihâ nhisi āma. Sahâ na sâmra wamhā, wa tō 'râwi ītême ubumro ni Zezusihî u, īsiré 're īwanomro mono norí hā, wahâiba pisutu wa te wasiwi sadanharî za'ra da, āne:

— E niwa te za āne hā āma tiromhâiba, 'ri nhamrazéb da hā. Ma'apé wama waihu'u za'ra na, marî īwatobrozé hā, īsôwa wa te āma waihu'u sirômo za'ra da. Duré e marî te za watobro, apâ we aimorîzéb da hā, wa te āma īwaihu'u sirômo za'ra zéb da hā, duré rob'râsutuzéb u hā bâdâ, īwa īwaptâ'âzéb da hā. — Āne wa tō wasiwi sadanharî ni, Zezusi hā.

4-5 Tawamhā Zezusi hā te ãne na asa wama rowasu'u za'ra:

— Ni'wam norī hā te za sadawa nhipe se na sisarina datēme 're nomro, ahâ na. Wa hā newa, te za taré ĩnhisi na dama 're siwasu'u za'ra, Cristu na, Danho'reptui'wa na. Tawamhā da'ahâ na te za ta norī ãma da te 're sasõmri za'ra, tō sena newa, dama 're ĩsiwasu'u za'ra mono zé hā. Taha wa, te za a norī wa'wa hā aihâimana nhimiza'rese, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipe se sina, datēme 're ĩnomro mono norī ãma, 're sasõmri za'ra wa'aba mono tō da.

6 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ĩropupu'u za'ra mono zé hā te za 're ĩwapari za'ra wa'aba mo, romhâ na 're ĩdasi'wapé za'ra mono norī wasu'u zama. ãne hā 're wapari za'ra wa'aba mono wamhā, tâma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za, dasi'wapé ma hā. Dasi'wapé te za tō dazada 're wairébé. Tane nherē, ta hā rob'râsatu õ di.

7 Danhipti'ai amoi u te za dasisô 're dapra, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhā daro mono bâ te za tō 're dasiwasu'u za'ra. Nima niwîmhâ danho õ wa, te za duré da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. Nima niwîm norī ré hā te za duré ti'a hā daré 're popo'o za'ra.

8 ãne na dama 're romhâimana mono wamhā, za daré ĩrob'râsatu na'rata zé, te wasu'u, pi'õi ãma ĩwasâ hā 're ĩsépu'u na'rata za'ra mono ne hā. Âhâ haré dazô 're wairébé mono õ di za. — ãne ma tō Zezusi hā wama rowaihu'u za'ra, romhâ ré.

9 ãne ma tō duré wama rowaihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī ma:

— Tawamhā ãne na oto daré 're romhâimana mono wamhā, te za da te 're aiwaibui wa'wa, da te dama 're ai'ru za'ra wa'aba mono da, rowasédé hā da te aima 're 'manharî za'ra wa'aba mono da, duré da te 're asimroi wa'aba mono da. ĩzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa, ðaro mono bâ.

10 ãne na daré 're romhâimana mono ré, te za ĩzazei'wa norī hā te te 're ĩzazei utõñ za'ra, ahâ na. 'Râwîm nherē, te za duré dama 're sihâiba nhomri za'ra, da te 're ĩruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te 're waibui mono da. ĩzazei'wai wa, tisisânavâ na sima 're hâimana za'ra mono nherē, te za oto 're si'ruiwapari za'ra, 'râwîm nherē.

11 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa newa, roti tō senai'õ na te te dama 're ĩroti za'ra mono norī hā te za datēme 're nomro, sadawa nhipe se na te te dama 're rowasu'u za'ra mono da, taré. Tawamhā ĩsimiroti hā te za tō da te 're saze za'ra, tō sena newa, ta norī hā sadawa nhipe se na taré dama 're siwasu'u za'ra mono nherē.

12 Duré dawasétê uptabi na si da'ahâ uptabi na za oto 're danomro mono wa, te za 're ĩdasisawi za'ra mono zé hā dawi 're si'utõñ za'ra.

13 Tane nherē, ni'wam norī hā rob'râsatu u siptete sina ĩ'ãma 're nomro u'âsi mono wamhā, duré ĩwi 're sipizari za'ra mono õ wamhā, ta norī si te za ropipa hawi tînho'reptuzé hā te te sina 're uwaimrami za'ra.

14 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwe mono zé wasu'u hā ĩw e uptabi hā, ĩzazei'wa norī hā te za daro mono bâ te te dama 're wasu'u za'ra, daro mono bâ da te oto 're wapari za'ra mono da, da te ãma 're ĩsaze za'ra mono zéb da hā. Tame te za oto tirob'râsatu. — ãne ma tō Zezusi hā wama rowaihu'u za'ra, romhâ ré.

Robzépata za'êtê uptabi wasu'u

Marcusi 13.14-23; Rucasi 21.20-24

15-16 Tawamhā Zezusi hā ma duré ãne na wama rowaihu'u sirõmo za'ra:

— Zahadu wapsi, te za asiwi ĩ'madâ'â za'ra wa'wa, marî ĩwasétê uptabi hā. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorôwa ãma te za tihâiba, te te siwi ĩw e õ pe hā. Taha ãma ma tō Dani'é hā rob'ui'éré siro duréhâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā. (Âhâ wasu'u na rob'ui'éré hā 're sôré za'ra wa'aba mono wamhā, ma'âp e ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono za, waihu'u za'ra wa'aba da.) Tawamhâ ãne hâ za oto daré romhâimana wamhâ, rowasétê si te za a'â daré 're sa'wari. Taha wa, Zudeza na

danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma 're ūs'i'ubumroi mono norñ hã, wara sina te za 're sisa're, ëtë 'rãihâ u tiwi simani za'ra da, duré sisõ'reptu za'ra da.

¹⁷ Ni'wam norñ hã 'ri nhisi hâpâ ãma si'ubumroi wamhã, tinhibrob zô sisisi õ di za a'â, 'ri para u hã. Õne haré te za dame sisa're, ëtë 'rãihâ u, ta norñ hã.

¹⁸ Duré ni'wam norñ hã buru ãma te te romhuri za'ra wamhã, 'ri tême sisa'rei mono õ di za apâ, tisi'ubuzéb zô. Mare di. Õne haré te za duré ta norñ hã ëtë 'rãihâ u dame sisa're.

¹⁹ ãne hã rowasédé hã daré hâimana wamhã, ūwasã ré norñ ma hã tâma ropipa uptabi za'ra di za, ūra pré ré norñ ma zama.

²⁰ Taha wa, te za 'Re ūhâimana u'âsi mono ma 're aimreme zusi aba mo, rowa'u'u wahâ 're sa'wari mono ré, duré sabadu na romhuri zahârizém na bâdâ hã te te pisutu tõ da, ëtë 'rãihâ u asa'rei wa'aba mono zéb da hã, rowasétê wi aimani za'ra wa'aba zéb da hã.

²¹ Rowasédé hã oto dazô 're wairébé mono wamhã, te za oto robzépata za'ëtë za'ra ni. 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūaropoto na'rata mono zém hawimhã, ãne na hã da te 're robzépata za'ëtë uptabi za'ra mono õ di. Niwamhã ãne na hã da te 're robzépata zahu za'ra mono õ di za.

²² 'Re ūhâimana u'âsi mono hã ma tô sima pisutu, bâdâ hã za da te 're ūrobzépata za'ra mono zéb da hã, te te dama wâtari da, rowasétê ré da'âma romhâimana pahâ tõ da. ãne hã te te sima pisutu õ 'wa'âhã, te aré uburé dasi'utõri pese, za daré ūrob'râsutuzém na hã. 'Re ūhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwe za'ra mono da, te te sima 're ūapisutu mono norñ zawi te, te za ãne hã 'manha.

²³ — Za da te 're robzépata za'ëtë za'ra mono ré, ãté ni'wam norñ hã te za te te aimai 're da'mahârâ za'ra wa'wa, ãne: "Âhâta, Cristu, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūpisudu, Danho'reptui'wa da." ãté aimawi norñ hã te za duré ãne te te aimai 're da'mahârâ za'ra wa'wa: "Ôhôta, Cristu." ãne wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono õ di za, damreme na hã.

²⁴ E marñ wa, wa ãne aimai waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norñ hã te za datême 're nomro, danho'reptui'wa na, niha wamhã, 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono da, sadawa nhipese na. Ta norñ hã marñ dama ūmanharñ waihu'u'õ hã te za duré te te dama 're 'manharñ za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa para newa, da te ãma 're sasõmri za'ra mono da. ūsazei'wa norñ zama te te dame ãma 're saze za'ra mono da, te za ãne na te te dama 're romhõsi za'ra. Tane nherë, te te dame 're sazei waihu'u za'ra mono õ di za ta norñ hã, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te sima 're ūapisutu sirõmo mono wa, ãma 're sib'a'uwe za'ra mono da.

²⁵ ãne hã wa aimai waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, zahadu romhâimana õ ré. Taha wa, ma'âpê ãma 're asôpré u'âsi aba mono za, ãne na hã.

²⁶ — ãté ni'wam norñ hã te za taré te te aimai 're rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: "Danho'reptui'wa da, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūpisudu hã ma tô wei mo, apâ. Ôhôta te nhamra, a'ubuni wi." ãne hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, a'ubuni u 're anomro aba mono õ di za, ūzô 're asôpré wa'aba mono da. ãté te za duré ãne da te aimai 're rowasu'u za'ra wa'wa: "Âhâta ma dawi aimai'u." ãne wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono õ di za, senai'õ na hã, wa hã pi'uriwi nimahã na hã za we apâ ūmorñ õ na dâ'âsina.

²⁷ Tâ 're si'ubuzi za'ra mono wamhã, dama rob'madâ'â pibu pese di, hâiwa mono bâ hã. Tane duré, wa hã dasiré ūpodo hã apâ we ūmorñ wamhã, aihîni te za ūmadâ'â za'ra ni.

²⁸ — Sipahudu hã marñ dâ'â u 're si'rã'otõ mono wamhã, dama pibui pese za'ra di, marñ hã 're dâ'â za'ra mono wa, 're ūsimi'wara mono zé hã. Tane, wa hã apâ we ūmorñzé hã uburé dama ūpibu pese za'ra di za oto. — ãne ma tô Zesusi hã wama sina rowaihu'u sirõmo za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norñ ma.

*Ti'ai ãma dasiré ïpodo hã za we apâ ïmorizé wasu'u
Marcusi 13.24-27; Rucasi 21.25-28*

²⁹ Äne na ma duré wama waihu'u sirõmo za'ra:

— Tawamhã da te 're robzépata za'êtë za'ra mono parip si, awa'awi te za bâtâ na tirobra. A'amo zama te te rob'uiwë õ di za oto. Wasi norï hã te za duré rere, hâiwa hawi. Uburé hâiwa na 're ïsimasa mono hã te za duré 're sisa're.

³⁰ Äne hã daré romhâimana pari, marï hã te za watobro hâiwa na, dama ïpibu pese zéb da hã, wa hã dasiré ïpodo, apâ we ïmorizém na da te ï'ama waihu'u za'ra da oto. Tawapsi te za oto daro mono bâ dasiwi ï'madâ'â ni, hâiwa'a na we ïmorï ré. ïwaihu'u pese na wa za wei mo apâ, duré ïhâiba na hã rowa'a za'êtë ré. Da te dasiwi ï'madâ'â za'ra wamhã, te za 're dazadari za'ra, robzawi te, danhimiza'rese ïzô 're danhimipari za'ra mono õ wa.

³¹ Tawamhã hâiwa ãma ïma romhuri'wa hã tinhimnihârâzém na te za oto amnhihâ, hârâ 'râihâ uptabi na, daro mono bâ da te ïwapari za'ra da hã. Simnihîhârâ wi, hâiwa hawi ïma romhuri'wa norï hã wa za we dazô satôrï za'ra, ti'ai u. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwë za'ra mono da, te te sima 're ïapisutu mono norï hã te za we daro mono bâ te te simro, ïtëme. — Äne na ma tô Zezusi hã romhâ ré wama waihu'u sirõmo za'ra.

*Pidera wede wasu'u
Marcusi 13.28-31; Rucasi 21.29-33*

³² Tawamhã äne te duré wama rowasu'u za'ra:

— Pidera wede na, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Pidera wede panhipti hã wapti'i wamhã, duré ïsu té hã 're wairébé mono wamhã, tawapsi te za oto ãma ïwaihu'u za'ra wa'wa, tâ' re ïta'a mono zéb u 're ïromhutu mono zém na hã.

³³ Tane duré, marï hã 're ïromhâimana mono zéb da, te aima ïwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, te za ïwaihu'u za'ra wa'wa, rob'râsutuzé hã za oto ïwatobro na hã.

³⁴ Tô sena, wa äne hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Ä hã uburé rowasédé hã dazô 're wairébé mono ré, ti'ai ãma 're ïdahâimana za'ra mono norï hã 're dâ'â za'ra mono õ ré, te za ïsô'a za'ra ti'râsutu, romhâimanazé hã.

³⁵ Nimahã na te za hâiwa norï hã ai'utôrï zahuré, ti'ai me. Si'utôrï zahuré nherë, ïnhimirowasu'u hã si'utôrï waihu'u õ di za. Pire na te za dama 're hâimana u'âsi. — Äne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norï ma.

*Danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, Zezusi hã za we apâ ïmorizé wasu'u
Marcusi 13.32-37; Rucasi 17.20-37*

³⁶ Tawamhã Zezusi hã ma duré äne na wama waihu'u sirõmo za'ra:

— Äne hã uburé za daré 're ïromhâimana mono zéb da hã, ni'wa hã bâdâ hã te te waihu'u õ di. Hâiwa ãma romhuri'wa norï zama, bâdâ hã te te waihu'u za'ra õ di duré. Wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra nherë, te duré bâdâ hã waihu'u õ di. ïmama ma si, waihu'u pese di bâdâ hã.

³⁷ Danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, wa za wei mo apâ dasiré ïpodo hã, duréhâ Nowé 're hâimana mono ré hã, danhimiza'rese ãna 're ïdahâimana za'ra mono ne.

³⁸ Ta norï hã daro mono bâ daré âpusi mono õ ré hã, ma tô 're saihuri, tisa na. Te te 're âhuri duré, rowë na 're rosa'wari u'âsi mono da newa. Te duré sina 're mro za'ra. Äne ma tô danhimiza'rese ãna 're dahâimana za'ra, Nowé hã uba're ne 'manharï 're sébré õ ré, 'ri ne 'manharï 'remhã.

³⁹ Tawamhã rosa'rese õ ré, ma tô daré âpusi. Tawamhã uburé ma dasi'utôrï pese, â na. Tane duré, wa hã dasiré ïpodo hã danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, wa za wei mo, apâ.

40 — Āté aibâ norñ hã buru na siré te te romhuri zahuré ré, wa za we apâ mo, dazô. Tawamhã īhâiba amo hã āté te za tiwi ti'â hâiwa u, 'Re īhaimana u'âsi mono hã. īhâiba amo si te za tirê.

41 Āté pi'õ norñ hã siré 'ru'u zahuré ré, te za tiwi ti'â, īhâiba amo hã. Tawamhã īhâiba amo si te za tirê, 'Re īhaimana u'âsi mono hã.

42 Taha wa, te za asimiza'rese, īzô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo, wa hã Asib'apito za'ra wa'wa hã apâ we īmorizé hã bâdâ hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa.

43 Wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, āma rosa'rata za'ra wa'aba da. 'Ri tede'wa hã īsôrōwa u īsipsaihuri īwisié hã, bâdâ te te waihu'u sirõmo wamhã, tawamhã barana te za sô rob'madâ'â u'âsi, sôtô ãna, 'ri para u sébré tõ da, tiwi sipsaihuri õ'umnhasite.

44 Tane duré, a norñ wa'wa hã te za asimiza'rese īzô 're asôpré u'âsi aba mo. E marî wa. Wa hã dasiré īpodo hã nimahã bâtâ na īzô asimipari za'ra wa'aba õ zém na za we apâ īmorî na dâ'âsina. — Āne te Zezusi hã wama roti za'ra, īsiré 're īwanomro mono norñ ma, wanhimiza'rese sô 're wanhimipari za'ra mono da.

*Romhuri'wa īumnhasi wasu'u, romhuri'wa īumnhasi'õ wasu'u me
Rucasi 12.41-48*

45 Tawamhã Zezusi te duré wama āma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Dama romhuri'wa īumnhasi hã duré īsimiroti wë hã, e niha 're īhaimana mono zé hã. Āne hã 're hâimana mono wamhã, te za īsib'apito hã nimomo tiwi morî õ ré, tâma pisutu, uburé tâma īromhuri'wa norñ hã īsa'u nherê, te te sô 'madâ'â za'ra da. Te za duré tâma roti, bâtâ pisutuzém na īsazéb da hã, te te tâma āma uwaimrami za'ra da, tâma īromhuri'wa norñ ma.

46 Tawamhã apâ we īmorizéb u, tinhib'apito nhimiroti hã te te tâma āma uwaimrami wamhã, tâma rowë di za, romhuri'wai ma hã.

47 Taha ma, tâma rowë uptabi di za tõ. E marî wa. īsib'apito hã apâ wisi wapsi, te za tâma pisutu, uburé īsimarî hã te te tâma 're 'madâ'â u'âsi mono da oto, tâma umnhasi uptabi wa.

48 Tazahã, tinhib'apito za're'ra, īsimiroti hã te te tâma āma uwaimrami õ wamhã, tâma rowë õ di za. Āté apito za're'ra, te za 'râwi sima tinhua: "īnhib'apito hã simahudu õ di."

49 Tawamhã sô rowaptâ'â wë te, te za oto tizapari romhuri'wa norñ hã te te 're ahâ za'ra. Âzé hã te za duré te te 're hâsi, âzézei'wa norñ siré. Siwa'ru te za oto 're hâimana.

50 Tawamhã simisa'rese ãna hâimana ré, te za īsib'apito hã ītême wi apâ, sô īsimipari õ zém na nimahã bâtâ na, siwa'ru.

51 Tawamhã sa'êtê te za azâ, tâma īromhuri'wa hã. Tane ni'wam norñ hã apâ we īmorî õ ré, 'Re īhaimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ wamhã, te za tâma pisutu za'ra, ropipa u 're sisisi mono da, dasiré, īsimiroti hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono newa, taré ãma 're dawata za'ra mono da, 're īhaimana wasété za'ra mono norñ zu. Tame te za oto 're 'ry'ry. Te za duré 're 'wasitete za'ra, te te 're robzépata za'êtê za'ra mono wa. — Āne na ma tõ Zezusi hã wama waihu'u za'ra, īsiré 're īwanomro mono norñ ma.

25

Pi'õi hâiba tém norñ hã dasina damro u, īsi'aba'rezé wasu'u

1 Tawamhã Zezusi hã ma tõ tinhimirotnhimiré'é na wama rowasu'u za'ra, īsiré 're īwanomro mono norñ ma, ãne:

— Nimahã na si 'Re īhaimana u'âsi mono, da'âma 're īsib'a'u wë mono zéb da, apâ we dazô īmorî wamhã, ni'wam norñ si te za, īzô 're simipari za'ra mono sina, hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra. Ā norñ wasu'u zarina, wa za ãma aima romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Pi'õ īpréduptém norñ hã barana ma tõ ai'aba're, dasina damro u, 10 na īhâiba za'ra hã, īmro'õ norñ hã. Aibâ hã za azarutu na īmro zô simipari za'ra da, ma

tô ïtëme ai'aba'ré, pi'õ nhoröwa u. Âro'ore hã te siré 'wasa hâiba bâ, aibâ hã za pi'õ na ïmro u wisi wa, te te tâma ãma rob'uiwë za'ra da, zudezu norï hâimanazéb zarina.

²⁻⁴ Tane nherë, pi'õ ïpréduptém norï hã 5 na si ma tô hâiba mono bâ rob'räi wa'u to hã siré 'wasa, simhi ne ëtë 'manharï 're, âro'ore da hã, ta norï si hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra mono wa. ïhâiba amo norï hã 5 na ïhâiba za'ra hã te te siré 'mai'âri za'ra õ di, rob'räi wa'u tob ré hã simhi ne ëtë 'manharï 'remhâ, hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra mono õ wa.

⁵ Tawamhâ aibâ zô te tirowaptâ'hâ, za pi'õ na ïmro zô. Sô rowaptâ'hâ wamhâ, ma tô aptâ hã simro. Taha wa, ma tô nasi titomhâima'ã za'ra. Taha wa, te oto tinhoto za'ra, ïwana.

⁶ — Tawamhâ mara wa'wa ma tô ni'wa hã 'mahâ: "Öhôta te we oto aibâ hã mo. We aiwairébé su'u aba, wa te wasina uzusi za'ra hâ." Äne te ni'wa hã aibâ hã dama 'mahâ.

⁷ — Tawamhâ pi'õ ïpréduptém norï hã sô ïsimipari za'ra hã ma tô ti'utu za'ra. Utu za'ra wamhâ, âro'ore na wedenhorö hã ma tô sôrõ nnihâri za'ra, ro'o wë da.

⁸ Tawamhâ hâimana nhimiza'rese ãna 're ïhâimana za'ra mono norï hã ma tô tiwi rowaptêrë za'ra, tihâiba amo norï wi, hâimana nhimiza'rese sina 're ïhâimana za'ra mono norï wi: "Ma'äpê syry na wama sa'wari za'ra wa'aba, âro'ore na rob'räi wa'u to hã. Âro'ore hã wate za'ra hã te za oto wawi tidâ'hâ za'ra." Äne te pi'õ ïpréduptém norï hã tisiré norï wi rowaptêrë za'ra.

⁹ — Tawamhâ asa te tâma nharï za'ra: "Rob'räi wa'u to hã wa te aima sõmri za'ra wa'aba õ di za. Mara wab õ di za, wa te aima a za'ra wa'aba wamhâ. Te za wawi ai'utõri za'ra. Ma'äpê tiha, da te 're ïuipra za'ra mono zéb u, ai'aba'ré su'u aba, tamemhâ asima 'mai'uipra za'ra wa'aba da." Äne te satõri za'ra, tisiré norï hã.

¹⁰ — Tawamhâ pi'õ ïpréduptém norï hã hâimana nhimiza'rese ãna 're ïhâimana za'ra mono norï hã ma tô ai'aba'ré, rob'räi wa'u tob zô, te te sima 'mai'uipra za'ra da. Tawamhâ ta norï za'u si ma tô aibâ hã wi, timro zô. Wisi wamhâ, pi'õ ïpréduptém norï hã 5 na ïhâiba hã hâimana nhimiza'rese 're ïhâimana za'ra mono norï hã ma tô ïsiré asisi 'ri para u, ïsiré saihuri da, sina ïmro zahuré zém na. Sisisi wamhâ, ma tô ïré 'ridawa nhitop tete za'ra ni.

¹¹ — Äma ronomro za'ra wapsi, ma tô ïhâiba amo norï hã aihutu apâ, pi'õ ïpréduptém norï hã, aibâ hã pi'õi ãma ïmrozéb u hã. Sihutu wamhâ, äne te nasi 'mahârâ za'ra, rowi hawi: "Apito, apito, wei wama 'ridawa za'ra na, äma atëme wanhisisi da."

¹² — Tawamhâ aibâ hã pi'õ na ïmro hã te asa tâma nharï za'ra: "Mare di. Te aima 'ridawa za'ra wa'aba õ di za, ïma aiwaihu'u za'ra wa'aba õ wa." Ähâ wasu'u na wa tô aima äma romnhimiré' za'ra wa'wa, äne na hã.

¹³ — Taha wa, a norï wa'wa hã aihâimana nhimiza'rese te za ïzô 're asôpré u'âsi aba mo, bâdâ hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa, apâ za we ïmorizé hã. — Äne ma tô Zezusi hã wama waihu'u sirõmo za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norï ma.

Romhuri'wa norï hã, tinhib'apito zô rob'uiprazé te te 're ïmadâ'hâ za'ra mono norï wasu'u

Rucasi 19.11-27

¹⁴⁻¹⁵ Tawamhâ Zezusi hã ma duré tinhimiromnhimiré' na marï hã wama waihu'u za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norï ma, äne:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono, za da'âma 're ïsib'a'uwe mono zém na, wa za duré aima äma romnhimiré' za'ra wa'wa, äne. Aibâ hã ma tô sima rowë, darob amoi u morï da. Tawamhâ morï õ ré, ma tô sô tihârâ za'ra, tâma ïromhuri'wa norï zô, tite rob'uiprazé hã te te tâma sõmri za'ra da, ïsa'u te te sô 're 'madâ'hâ za'ra mono da, duré tâma sina hâ'â da, taré 're simi'wara tô mono da, rob'uiprazé hã. ïsimiromhuri wë na tâma ïumnhasi za'ra zarina, ma tô tâma sõmri za'ra. ïmorï'rata ma hã ma tô 5 miu na tâma tisõ rob'uiprazé ïsapotore hã, oru 'manharï hã. Duré ïsâna're ma hã 2 miu na ma tô tâma tisõ. Duré

da'rāsatu'wai ma hā, miu na ma tō tāma tisō. Taha pari te oto mo, darob amoi u, danhib'apito hā.

¹⁶ Tawamhā tāma ūromhuri'wa hā, 5 miu na rob'uiprazé ūsapotore te te ūâri hā ōne haré ma tāma sina hā, te te āma ūromhuri wē zéb zarina. Tawamhā 5 miu na nherē, ma tō duré 5 miu na āma ato, ūsib'apito te te tāma ūsōmri na hā. Uburé hā 10 miu na oto, rob'uiprazé ūsapotore hāiba hā, āma sito wamhā.

¹⁷ Tane duré tāma ūromhuri'wa hā 2 miu na rob'uiprazé ūsapotore te te ūâri hā ma tō duré tāma sina hā. 2 miu na nherē, ma tō duré 2 miu na āma ato. Uburé hā 4 miu na ūhāiba hā oto.

¹⁸ Tane nherē, tāma ūromhuri'wa hā miu na rob'uiprazé ūsapotore te te ūâri hā tinhib'apito nhimiroti te te 'madâ'ā ò di. Taré ma tō sada ab're, tinhib'apito wi, rob'uiprazé hā te te sērē da.

¹⁹ — Tawamhā āma ronomro hā wapsi, ma tō ūsib'apito za'ra hā apâ ūtēme tiwisi za'ra, darob amoi hawi. Wisi wi, te sô tihârâ za'ra, tāma ūromhuri'wa nori zō, rob'uiprazé ūsapotore hā niha si te te hāimana mono zō, te te tāma wasu'u za'ra da.

²⁰ Tawamhā romhuri'wa hā 5 miu na rob'uiprazé te te aré ūâri hā ma tō ūtēme ãzé ūmor'rata na, tinhib'apito u. Āne te tāma tinhā: "Apito, rob'uiprazé ūsapotore hā 5 miu na ma tō ūma ūsō, asa'u aima sina hā'ā da, tawapsi, aima āma ūsitob da, taré aiwi simi'wara tō da. Āhāta ma tō sina hā, 5 miu na, te āma aima ūromhuri wē zéb zarina. Uburé hā 10 miu na oto ūhāiba hā, rob'uiprazé ūsapotore hā. Āhāta te asô nomro." Āne te romhuri'wa hā tinhib'apito ma wasu'u, tinhimiromhuri hā.

²¹ — Tawamhā ūsib'apito te asa tāma tinhā, āne: "Wē di tō. A hā ūma romhuri wē 'wa. ūma ai'umnhasi di. Rob'uiprazé hā syryre nherē, ma tō āma ūromhuri wē, ūzō. Taha wa, āhā nhipai u wa za oto aima pisutu, marī ahā uptabi na ūma 're ab'madâ'ā u'âsi mono da. Te za oto ūsiré 're aihāimana mo, wasiré āma 're watoi u'âsi mono da." Āne ma tō tāma ropisutu siro, tāma ūromhuri wē 'wai ma.

²² — Tawamhā romhuri'wa hā 2 miu na rob'uiprazé te te aré ūâri hā ma tō duré ūtēme ãzé, tinhib'apito u. Tawamhā āne te tāma tinhā: "Apito, rob'uiprazé ūsapotore hā 2 miu na ma tō ūma ūsō, asa'u aima sina hā'ā da, tawapsi, aima āma ūsitob da, taré aiwi simi'wara tō da. Āhāta ma tō aima sina hā, 2 miu na, te āma ūromhuri wē zéb zarina, aima. Uburé hā 4 miu na ūhāiba hā rob'uiprazé ūsapotore hā. Āhāta te asô nomro." Āne te romhuri'wa hā tinhib'apito ma siwasu'u, tinhimiromhurizém na.

²³ — Tawamhā ūsib'apito asa te tāma tinhā, āne: "Wē di tō. A hā ūma romhuri wē 'wa. ūma ai'umnhasi di. Rob'uiprazé hā syryre nherē, ma tō āma ūzō ūromhuri wē. Taha wa, āhā nhipai u wa za duré aima pisutu, marī ahā uptabi na ūma 're ab'madâ'ā u'âsi mono da. Te za oto ūsiré 're aihāimana mo, wasiré āma 're watoi u'âsi mono da." Āne ma tō duré tāma ropisutu siro, tāma ūromhuri wē 'wai ma hā.

²⁴ — Tawamhā romhuri'wa hā miu na rob'uiprazé te te aré ūâri hā ma tō duré ūtēme ãzé, tinhib'apito u. Tawamhā āne te tāma tinhā, ta hā senai ò na hā: "Apito, ūma aiwaihu'u pese di. A hā da'āma 're aipē'ezé mono ò. Ni'wa hā te te dame 're rob're mono ò nherē, danho hā tite da, te te dawi sima 're ū'a'rāihâri mono ne, te danhimarī hā dawi asima 're ūawaibui mo, ate da.

²⁵ Āne na te aiwaihu'u wa, wa tō aima ūpahi. Taha wa, te aiwi simini wa, niha ūma rob'manharī ò'umnhasite, wa tō rob'uiprazé ūsapotore hā simi'u ti'ai 'rowi, wē na asô 're sa'wari mono da. Āhāta te wē na asô nomro, uburé ate rob'uiprazé hā te asô 're 'madâ'ā mono da, ūma ūsōmri hā." Āne te romhuri'wa hā tāma siwasu'u, tinhib'apito ma.

²⁶ — Tawamhā ūsib'apito, te āne asa tāma tinhā: "A hā ūma romhuri wasétē 'wa. Aiwa'a uptabi di. Ma tō ūāma ūrosa'ra, marī hā date nherē, te dawi ūsima 're ūawaibui mono na, ūte da. Āne ma tō ūāma ūrosa'ra, asima.

²⁷ Æne na 're ïhâimana mono wamhã, e marî wa bété, rob'uprazé ïzô sérë õ di, wedehâpâ 're. Tawamhã apâ we ïwisi wapsi, te aima ïsõmri nhipai u, wa aré ïsimâ waze uburé, ïzô sina hâ'â wa." Æne ma tô tâma waihu'u, tâma ïromhuri wasétê 'wai ma.

²⁸⁻²⁹ Tawamhã te duré tâma rowasu'u za'ra, uburé ï'rata ïsimasam norî ma: "Ni'wam norî hâ marî ahâ nherë, simi'ë na te te 're romhuri za'ra mono wamhã, te za ãma tâma 're dasito, marî na. Tane nherë, ni'wam norî hâ marî syryre na simi'ë na te te ãma 're romhuri za'ra mono õ wamhã, te za syryre nherë, tiwi sani za'ra ni. Taha wa, te za tiwi ï'âri 'wa, rob'uprazé ïsapotore hâ, ïma romhuri wasétê 'wai wi, 10 miu na te te ïzô ïhâiba ma, sõmri aba da.

³⁰ Taha pari, te za asawi ïmei wa'wa rob u, robra u. Tame te za oto sina tiwawa. Te za duré 'wasitete, te te robzépata za'ëtë wa." Æne ïsib'apito hâ ma tô dama hâiba 'ru. — Æne na ma tô Zezusi hâ wama ãma romnhimiré'ê za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norî ma.

Zezusi hâ, za da'âma ïsipo'ozé wasu'u

³¹ Tawamhã Zezusi hâ ma tô duré romhâ ré wama rowaihu'u sirõmo za'ra, ãne:

— Wa hâ ti'ai ãma dasiré ïpodo hâ niwapsi wa za wei mo apâ ïmama zadawa para, hâiwa ãma tâma ïromhuri'wa norî siré. Tawapsi wa za danhib'apito simasisizém na 're ïnhamra, ïpire na te 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto.

³² Tame te za aihîni pese ïnho're aimasam ni, daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono norî hâ, dapoto mono bâ. Tawamhã tame wa za oto da'âma aipo'o. Pone'ërebâ 'madâ'â'wa hâ te za tinhimizama na 're sipo'o, pone'ërebâ zéré mapu hâ, pone'ërebâ zéré uzé zama. Tane wa za duré wa hâ da'âma aipo'o, ïwë hâ duré ïwasédé hâ.

³³ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ï'madâ'â pese za'ra mono norî hâ ïnhimire niwî wa za sôré, ta norî si te 're awësâmri mono wa. 'Re ïdanomro wasétê mono norî hâ ïnhimi'e niwî wa za duré sôré, ta norî si te ïsiwi 're awë'ô pese mono wa.

³⁴ Tawamhã wa hâ uburé Danhib'apito hâ wa za ãne ta norî ma nhari za'ra, ïnhimire niwîm norî ma: "ïmama, ïwë si te te aima 're ïsõmri za'ra wa'aba mono norî hâ te za oto ï'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Duréhâ te te aropoto mono wamhã, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ai'âma 're sib'a'uwë za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za oto ï'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ai'âma 're sib'a'uwë u'âsi za'ra wa'aba mono ða oto.

³⁵ Ti'ab ré, mram na 're ïhâimana mono ré hâ, ma tô mra hâ ïma 're ïsõmri za'ra wa'aba mo. Duré 'rubu ré ma tô â hâ ïma 're ïðb za'ra wa'aba mo. Ðuré asiré õ nherë, ma tô ïzô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, asõròwa u atême 're ïzasi aba mono da.

³⁶ ï'uzá õ ré, ma tô asawi 're ï'uzá za'ra wa'aba mo. Duré ïhâzé wa, ma tô asawi 're ïpibui wa'aba mo. Dazazéb 're, 're ïza mono ré, ma tô duré asawi 're ïzabu za'ra wa'aba mo. Æne na 're ïpawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono wa, hâiwa ãma te za oto ïsiré 're anomro u'âsi aba mo, ïmama hâ ai'âma 're ïsib'a'uwë za'ra wa'aba mono zéb ãma hâ." Æne na wa za nimahâ na hâ tâma ïsiwasu'u za'ra, ïnhimire niwî ïsimasam norî ma.

³⁷ — Tawamhã õ norî hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ï'madâ'â pese za'ra mono norî hâ te za sina ïzadanharî za'ra, ãne: "Wanhib'apito, e niwa wa tô mra hâ wa te aima 're sõmri za'ra, mram na 're aihâimana mono ré hâ. E niwa duré 'rubu na 're aihâimana mono ré, wa tô â hâ wa te aima 're ðb za'ra.

³⁸ E niwa wa tô aiwaihu'u õ nherë, asô 're watob'uzu za'ra, wanhoròwa u zama 're azasi mono da. E niwa wa tô duré ai'uzazéb da hâ wa te aima 're sõmri za'ra, ai'uzá õ wa.

³⁹ E niwa wa tô duré wa te wasiwi 're aipibu, aihâzé ré. E niwa wa tô duré atême 're wanomro, wa te 're asabu za'ra mono da, dazazéb 're, 're asa mono ré hâ." Æne te za ta norî hâ sina amrami za'ra, ïma.

⁴⁰ — Tawamhã wa hâ uburé Danhib'apito hâ wa za ta norî ma ãne tâma rowasu'u za'ra: "Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. ïsisänawâ norî hâ ti'ab ré ãne na te te

're robzépata za'ra mono wamhā, dama wapu na 're hâimana za'ra mono nherē, marī īwē hā tō ñhō na hā tāma 're 'manharī wē za'ra wa'aba mono wamhā, ta norī hâiba u'âbâ ma tō ñma 're ñmanharī wē za'ra wa'aba mo." Äne na wa za ta norī ma waihu'u za'ra.

⁴¹ — Tawamhā ñnhimi'e niwī ñsimasam norī ma, wa za nharī za'ra oto, äne: "A norī wa'wa hā ma tō 'Re ñhâimana u'âsi mono hā te te siwi 're aiwē'ō pese za'ra wa'wa. Mo oto ñnhiti ai'aba'rei wa'aba, unhamma ro'o u'âsi u, wa'uburé norī zō 'Re ñhâimana u'âsi mono te te ñpisutuzéb u, ta norī nhib'apito zō zama.

⁴² Ti'ab ré mram na 're ñhâimana mono ré hā, ñsa hā ñma 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di. Duré 'rubu ré, â hā ñma 're ñb za'ra wa'aba mono õ di.

⁴³ Wa hā aima ñwaihu'u za'ra wa'aba õ nherē, ñzō 're atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di, asõrōwa u 're ñzasi aba mono da hā. Duré ñ'uzá õ ré, asiwi 're ñ'uzá za'ra wa'aba mono õ di. Duré ñhâzé ré, asiwi 're ñpibu za'ra wa'aba mono õ di. Dazazéb 're, 're ñza mono ré, ñtëme 're anomro aba mono õ di, 're ñzabu za'ra wa'aba mono da." Äne wa za ta norī ma nharī za'ra, ñnhimi'e niwī ñsimasam norī ma hā.

⁴⁴ — Tawamhā ta norī hā te za asa ñma nharī za'ra, äne: "Apito, e niwa wa tō taré wa te 're ai'madâ'â za'ra, mram na 're aihâimana mono ré hā, duré 'rubu 're sépata mono ré hā, duré wama aiwaihu'u õ nherē, nima hawi watëme 're aimasisi mono na hā, duré ai'uza ãna 're aimorî wamhā, duré aihâzé na 're aihâimana mono ré hā, duré dazazéb 're, 're asa mono ré hā. E niwa wa tō äne na hā taré wa te 're ai'madâ'â za'ra, wa te wasiwi 're aipawaptob za'ra mono ãna." Äne te za duré ta norī hā ñzadanharī na ñma wa'râmi za'ra, ñnhimi'e niwī ñsimasam norī hā.

⁴⁵ — Tawamhā ta norī ma, wa za duré äne rowasu'u za'ra: "Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ti'ab ré, â norī hā dama wapu na 're ñhâimana za'ra mono norī hā äne na te te 're robzépata za'ra mono ré hā, marī īwē na 're pawaptob za'ra wa'aba mono õ di. 'Re pawaptob za'ra wa'aba mono õ wamhā, ta norī hâiba u'âbâ, asiwi 're ñpawaptob za'ra wa'aba mono õ di duré." Äne wa za ta norī ma, tāma waihu'u na wa'râmi za'ra, ñnhimi'e niwī ñsimasam norī hā.

⁴⁶ — Tawamhā ta norī hā te za oto ai'aba're, 'Re ñhâimana u'âsi mono nhiti, ñsimihâzém na za te te 're ñrobzépata u'âsi za'ra mono zéb u hā. 'Re ñhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ñmadâ'â pese za'ra mono norī si, te za ñrata 're hâimana u'âsi za'ra, rowë u'âsi ãma.

26

*Zezusihi ãma da te ñrosa'rata za'ra zé, da te dasiwi wîñi da
Marcusi 14.1-2; Rucasi 22.1-2; Zuwâ 11.45-57*

¹ Tawamhā Zezusi hā tinhimiroti na uburé äne na te te dama rowahutu parimhā, ma tō wama nharī za'ra, ñsiré 're ñwanomro mono norī ma, äne:

² — Romhuture di oto, dato hā da te 're ñmanharī za'ra mono zéb u hā, 'Re ñhâimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te ñdawaibuzém na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hā. Awë amo na te za ñwa waptârâ, bâdâ hā. Äne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tawapsi te za oto dasiwi ñhâiba nhomri ni, Danho'reptui'wa da 'Re ñhâimana u'âsi mono te te ñpisudu hā, da te dasiwi ñzasõmri da hâiwi, wedepo'o nhonhi'râmi na. — Äne ma tō Zezusi hā sina wama rowasu'u sirõmo za'ra, ñsiré 're ñwanomro mono norī ma.

³ Tawamhā sasedoti ñpire norī hā, duré zudezu norī ma roti'wa norī hā ma tō si'râ'otõ, Caipasihi nhorōwa u, 'ri za'êtë u. Ta hā sasedoti ñpire uptabi, 're ñhâimana mono, 'Re ñhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa.

⁴ Tawamhā, sitëme si'râ'otõ wamhā, ma tō sima ãma rosa'rata za'ra. Taha wa, te roti hā pi'uriwi siwi 'manha, Zezusi hā pi'uriwi te te siwi âri da, da te oto dasiwi wîñi da.

⁵ Äne te sima ãma roti za'ra:

— Dasa hā da te 'manharī za'ra ré, wa te wasiwi âri õ di za, wazada dazahi za'ra õ'umnhasite, wazada dahâimana za'ra tō da. — Āne ma tō sima āma roti 'râsutu za'ra.

Pi'õ nhoprubzé wasu'u, Zezusihī ma

Marcusi 14.3-9; Zuwā 12.1-8

⁶ Tawamhā Zezusi hā ma tō mo, Betānha na 'ri wa'otō nhisi u. Tame te oto nhamra, Simahā nhorōwa āma, ū'wa're ré nhorōwa āma.

⁷ Tawamhā sai ma sāmra ré, ma tō pi'õ hā ūtēme wi, Zezusihī u. Wedewa'u zadaze hā ma siré sada āwisi, ūtē 'manharī 'remhā, simhi ne 'remhā ūdup syryre wamhā. Wa'âbâ za'etē di ta hā, wedewa'u zadaze hā. Wa'âbâ za'etē nherē, ma tō Zezusihī 'rā nhisiwi sa'wa pi'õ hā, tāma sawi wa.

⁸⁻⁹ Tawamhā wa norī hā Zezusihī siré 're ūwanomro mono norī hā āne hā wa te 'madâ'â za'ra wamhā, wa tō sada ab'ru za'ra ni, pi'õ da. Taha wa, wa tō wasima āma nharī za'ra ni, āne:

— Oro õ hā wa'âbâ za'etē za, ma taré ū'rā nhisiwi sa'wa, wedewa'u zadaze hā. Te te dama wede 'wa'âhā, aré wa'âbâ za'etē di. Tawamhā ūwa'â hā te aré ūsibrob'õ norī ma, te te sōmri. — Āne wa tō wasima āma nharī za'ra ni, pi'õ nhoprubzém na hā.

¹⁰ Tawamhā Zezusi hā wa te wasima āma ūnharī za'ra zé hā te te wawi waihu'u za'ra wamhā, te āne na wazadanharī za'ra:

— E marī da, te pi'oi ma ūnharī za'ra wa'wa. Tāma nharī za'ra wa'aba tō. Tō'ā. ūwaibaba ma tō āne na hā āma ūzawi wē.

¹¹ ūsibrob'õ norī hā te ai'rata 're si'ubumroi u'âsi 'wa, 're ūpawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā. Tanei õ di, wa hā. Ai'rata 're ūnhamra u'âsi aba mono õ di za oto.

¹² Pi'õ hā wedewa'u zadaze hā ū'rā nhisiwi te te sa'wari wamhā, za ūdâ'â wa, da te dasiwi ūnherēzéb u te te āma ūhâiba u'rē da, ma tō āne hā ūma 'manhā, zudezu norī hâimanazéb zarina.

¹³ Daro mono bâ te za ūwasu'u wē na da te 're dapo're pu'u za'ra. Tawamhā pi'õ hā te te ūma ūmanharī wē zém na zama, te za da te dasima 're wasu'u u'âsi za'ra, āma 're dasipo're pu'u za'ra mono da. Tō sena, wa āne aima waihu'u za'ra wa'wa. — Āne ma tō Zezusi hā wama waihu'u za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma.

Zudasi hā, Zezusi te te dama hâiba nhomri da, te te sima ūrosa'ratazé wasu'u

Marcusi 14.10-11; Rucasi 22.3-6

¹⁴ Tawamhā 12 na Zezusihī siré 're ūwanomro mono norī hā misi wa tō wa'maimorī ni, Zudasi Icarizoti na ūsisi hā sasedoti ūpire norī u, te te sadanharī za'ra da.

¹⁵ Tawamhā āne te sadanharī za'ra:

— Zezusi hā ma tō asima ūwē za'ra wa'wa, asifi âri aba da. E āne hā aima wē za'ra wa'aba di za, te aima ūhâiba nhomri za'ra wa'aba da hā. Aima wē za'ra wa'aba wamhā, e niha te za ūma ūwa'âbâ za'ra wa'wa. — Āne te āma sadanharī za'ra, Zudasi Icarizoti hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norī ūpire za'ra norī hā.

Tawamhā āne na āma sisaze za'ra wamhā, ma tō rob'uiprazé ūsapotore hā tāma sa'rata za'ra, 30 na ūtē'ubuzi'a prata 'manharī hā. Taha pari, ma tō tāma sōmri za'ra, Zudasihi ma.

¹⁶ Tawamhā ta hawim haré te oto Zudasi hā sima āma rob'madâ'â u'âsi, nimahā bâtâ na Zezusi te te oto dama ūhâiba nhomrizéb da hā, danhimiza'rese āna dahâimana za'ra ré.

Zezusi norī hā Pascowa na siré ūsaihurizé wasu'u

Marcusi 14.12-21; Rucasi 22.7-23; Zuwā 13.21-30

¹⁷ Tawamhā bâdâ ma tō ūwa waptârā, ūu'etē duptoi'õ, da te 're ūhuri mono zé hā, Pascowa na dato nhisi hā. Taha ré, wa tō Zezusihī siré 're ūwanomro mono norī hā wasina téte za'ra ni, wa te wasifi sadanharī za'ra da, āne:

— E momo ma tō asima ūrowē, asô ūwanhipi za'ra zéb da hā, Pascowa na dato nhisi na ūwasaihurizéb da hā. — Āne, wa tō wasifi sadanharī ni, Zezusi hā.

¹⁸ Tawamhā Zezusi te asa wama nharī za'ra:

— 'Ri ahâ u te za oto ai'aba'réi wa'wa, aibâ hâ asawi sôpêtë aba da. Tawamhâ ãne te za tâma ïzadawa wasu'u wa'wa: "Wama rowahutu'wa hâ wa za aimâ sadawa wasu'u za'ra ni, ãne: 'Înhibâdâ hâ romhuture di oto, Îmama te te ïpisutuzé hâ, ï'âma. Asôrôwa ãma wa za wasa hâ huri ni, ïsiré 're ïnomro mono norî me, Pascowa na dato nhisi na 're ïdasaihuri mono zém na hâ.' " ãne te za tâma ïzadawa wasu'u za'ra wa'wa, aibâ ma. — ãne hâ ma tô Zezusi hâ wama waihu'u za'ra.

¹⁹ Tawamhâ ïsiré 're ïwanomro mono norî hâ wa tô ãma uwaimrami za'ra ni, te te wama ïwaihu'u za'ra zéb zarina. Wanhipi wa tô 'manharî za'ra ni, Pascowa na dato nhisizém na.

²⁰ Tawamhâ mara wamhâ, wa oto asimro ni, wasiré wasaihuri da, 12 na wahâiba za'ra hâ, Zezusihî me.

²¹ Tawamhâ wasaihuri ré, ma tô Zezusi hâ wama waihu'u sirômo za'ra, ãne:

— Tô sena, wa aimâ waihu'u sirômo za'ra wa'wa. Misire te za dama ï'maihâiba nhomri 'wa.

²² ãne, wa te wasina mreme wapari za'ra wamhâ, ma tô wawi tirobzei'ô pese za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norî wi hâ. Ähâ wamhâ, misi si wa tô nasi ãma tâma romnomri za'ra ni, ãne:

— Wanhib'apito, e wa hâ te dama aihâiba nhomri da bâ, te ãne wama ïnharî za'ra.

— ãne, wa nasi wasina tâma amrami za'ra ni, ãne na hâ wasiwaihu'u za'ra õ wa.

²³ Tawamhâ asa te Zezusi hâ duré wama nharî za'ra:

— Za dama ïhâiba nhomri'wa hâ, ï'u'ëne hâ te za piza'a 're ïsiré di'i.

²⁴ Wa hâ ti'ai ãma dasiré ïpodo hâ duréihâ ma tô ïdâ'âzém na rob'ui'éré sirômo za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norî hâ. Ta norî hâ te te ï'âma ïrob'ui'éré za'ra zéb zarina wa za ãma mo tô, ïdâ'âzéb u. Tane nherë, aibâ ma, tâma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ïhâiba nhomri'wai ma hâ. 'Re ïhâimana u'âsi mono za te te azâri wamhâ, te za sima rosa'rata, ãne: "Ipoto õ 'wa'âhâ, aré wë di. E marî wa. ãne na te 're robzépata mono õ wa aré." ãne te za 'râwi si'âma rosa'rata, za dama ïhâiba nhomri'wa hâ. — ãne ma tô Zezusi hâ wama waihu'u za'ra.

²⁵ Tawamhâ Zudasi hâ dama ïsõmri'wa da hâ te Zezusi hâ sina sadanha, ãne:

— Rowahutu'wa, e wa hâ za te dama ï'aihâiba nhomri na, ma tô asina ïwaihu.

Tawamhâ asa te Zezusi hâ tâma tinhâ:

— Tane tô. Asi'uihâ na ma tô ãne na hâ asiwaihu. — ãne ma tô Zezusi hâ tizadawa na tâma wa'râ.

²⁶ Tawamhâ wasaihuri ré, ma tô ï'u'ëne hâ ti'â, Zezusi hâ. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma te ïré ãma tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô te te wë'ë, ï'u'ëne hâ. Te te wë'ëi mono parimhâ, ma tô te te wama sõmri, ïsiré 're ïwanomro mono norî ma. ãne te oto wama nharî za'ra:

— Ä, ï'u'ëne hâ huri aba. Ä hâ ïhâiba te wasu'u. — ãne ma tô Zezusi hâ sina wama waihu'u za'ra.

²⁷ Taha pari, hâsizé hâ ma duré ti'â, uwa 'ru 'râi wa'u ïsé ré hâ. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma te duré tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô ïré te te wama sõmri, uwa 'râi wa'u ïsé ré hâ. ãne te duré wama nharî za'ra:

— Ä, rob'râi wa'u hâ âhuri aba, aihîni.

²⁸ Ä hâ ïwapru, te wasu'u. Rob'râi wa'u za'wari ne, te za ïwapru hâ ïwi asa'wa, da'ahâ zada ïdâ'â wamhâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ dawaséde hâ te te oto 're ab'madâ'â tō mono da, da'âma. Ä hâ ïwapru, ïwi sisa'wari wamhâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ tinhib'a'uwë ma, te te tâma ïropisutuzé hâ tô sena za te te tâma ãma 're ïuwaimrami mono zé, te wasu'u.

²⁹ Tô sena, wa za aimâ ïsiwasu'u za'ra wa'wa. ãne hâ rob'râi wa'u te 're hâsi mono õ di za oto, a'â. Niwapsi Îmama hâ uburé da'âma 're sib'a'uwë mono wapsi, wa za duré te 're hâsi, asiré wa'aba. — ãne ma tô wama siwasu'u za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norî ma.

³⁰ Tawamhā wanho're na wa tō āma wawata za'ra ni, 'Re īhāimana u'âsi mono āma. Wanho're za'ra parimhā, wa tō wawairébé ni, Oriwera na ētē 'rāihâ nhisi u wasi'aba're da.

*Pedru hā te te dawi ī'udâzém na, Zezusi te te tāma īwaihu'u sirōmo zé wasu'u
Marcusi 14.27-31; Rucasi 22.31-34; Zuwā 13.36-38*

³¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō īsiré 're īwanomro mono norī ma rowasu'u za'ra, āne:

— A norī wa'wa hā ā barana, niha īma romhāimana wamhā, te za aihīni asiwi īrēme 'wa. Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āne na ī'āma rob'ui'éré siro, 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na hā: "Pone'ērebâ 'madâ'â'wa hā wa za tīwī. Tawamhā pone'ērebâ hā te za ropé." Āne na duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré, ībaihâ na hā.

³² Tane nherē, asiwi īrēme aba nherē, ab're hawi apâ īhāiwa'utu parip si, wa za aiwana īmorī 'wa, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u, tamomo īnhopētē za'ra wa'aba da. — Āne ma tō Zezusi hā wama siwasu'u za'ra, īsiré 're īwanomro mono norī ma.

³³ Tawamhā Pedru, te Zezusihī ma tinhā:

— Asiré 're īwanomro mono norī hā aihīni za te te airēme za'ra nherē, wa hā te dame airēme õ di za.

³⁴ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinhā, Pedruhu ma:

— Tō sena wa za aima rowasu'u. Āma aipo're pu'u za. Ā barana si'a hârâ õ ré, te za si'ubdatō dawi ī'udâ, aima īza'rese õ na.

³⁵ Tawamhā Pedru te duré tāma tinhā, Zezusihī ma:

— Wa hā asiré īdâ'â da nherē, te dawi ai'udâ õ di za, te ī'aiwaihu'u õ na hā. — Āne ma Pedru hā tizadawa na tāma wa'rā.

Tawamhā ūhō na si, wa tō wa norī hā īsiré 're īwanomro mono norī hā tāma wasiwasu'u za'ra ni, za wa te dawi ī'udâ za'ra õ na hā.

*Zezusi norī hā Zésemmani āma īsi'ubumrozé wasu'u
Marcusi 14.32-42; Rucasi 22.39-46*

³⁶ Tawamhā Zezusihī me, wa tō ai'aba're ni oto, Zésemmani na rob're nhisi u. Wasihutu wamhā, ma tō wama nharī za'ra, īsiré 're īwanomro mono norī ma, āne:

— Āme īzō asimroi wa'aba. Ōwa wa za a'â mo asiti wa'aba, romnhiwasi īmama ma, īmreme da. — Āne ma wama siwaihu'u za'ra, Zezusi hā.

³⁷ Tawamhā Pedru hā te siré saprō, Zebedehe 'ra norī me. Tawamhā ma tō tiwi tirobzei'ō pese, Zezusihī wi. Za te te īrobzépatazé hā ma tō sima simimnhasi.

³⁸ Tawamhā Pedru norī ma, te rowasu'u, Zezusi hā:

— īpē'ēzé hā sa'ētē na te īma tihāiba. īpē'ēzé uptabi wa, wa aré dârâ. Āme a'â asimroi wa'aba ī'rata, asōtō āna. Asōpré u'âsi aba. — Āne ma tāma waihu'u za'ra, Pedru norī ma.

³⁹ Tawamhā romhā prā na ma tō īsiti timorī za'ra, Zezusi hā. Dumana na te nomro ti'ai wa, Timama ma, mreme da. Āne te tāma mre:

— īmama, asima wē wamhā, īma ba'a, īdâ'âzé hā te sépata tō da. Tane nherē, te īsimā īwēzéb uwaibaba, īma pisutu õ di za. Asima īwēzéb uwaibaba si, te 'manharī da hā, īma wē di. — Āne te Timama ma siwasu'u, Zezusi hā.

⁴⁰⁻⁴¹ Tawamhā Timama ma mreme pari, ma tō apâ mo, Pedru norī u. Sōtō za'ra ré, ma tō siza za'ra. Tawamhā Pedruhu ma, te tinhā, Zezusi hā:

— E niha asimiza'rese syry na asāmra da hā, aima waihu'u õ di, īsiré. Satanasihi zada, asiptete sina 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, asima 're wē za'ra wa'aba mono nherē, asi'uihā na sada 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, asimiza'rese te za ai'ubumroi wa'wa āhāna hā, 'Re īhāimana u'âsi mono wi, asima rowaptērē za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'uri wasétē wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra.

⁴² Tawamhā te duré romhā prā na ūsiti timorī za'ra, Timama ma mreme da. Āne te tāma mre:

— Īmama, īdā'âzé hā te sépata da, asima wē wamhā, īma wē di duré, asima īwēzéb uwaibaba, īma pisutu da. — Āne te Timama ma siwasu'u, Zezusi hā.

⁴³ Timama ma mreme pari, te duré apâ mo, Pedru norī u. Sōtō za'ra ré, ma duré siza za'ra. Aptâ'â si te huri u'âsi, sôpré waihu'u ãna.

⁴⁴ Tawamhā apâ te duré ūsiti timorī za'ra Zezusi hā, Timama ma mreme da. Si'ubdatō ma oto sina siri. Tô ūhō na si te tāma mre, tāma īmreme na'rata zéb zarina.

⁴⁵ Tawamhā apâ te duré mo, Pedru norī u. Āne te duré tāma nharī za'ra:

— E niha bâ te zahadu asōtō za'ra wa'wa bétē. Ma'āpē, waihu'u za'ra wa'aba. Romhuture di oto bâdâ hā, īmama te te ī'ama īpisutuzé hā. Wa hā ti'ai ãma dasiré īpodo hā te za aibâ hā tāma īhâiba nhomri za'ra oto, aibâ īwasété norī ma.

⁴⁶ Oto aiwahutu za'ra wa'aba. Wasi'aba'rei hâ. Ōhôta te we oto mo, dama īhâiba nhomri'wa da hā. — Āne ma Zezusi hā sina tāma waihu'u za'ra, tisiré norī ma.

Zezusi hā da te dasiwi ūrârizé wasu'u

Marcusi 14.43-52; Rucasi 22.47-53; Zuwā 18.3-12

⁴⁷ Tawamhā Zezusi hā zahadu te te rowasu'u ré, ma we Zudasi hā sô wi, aré ūsiré 're īwanomro mono norī siré, 12 na wahâiba za'ra siré hā. Da'ahâ na te duré we ūsiré ai'aba're ni, sib'ezé 'wa pa ré, uibroi ré zama. Sasedoti īpire norī zadawa para te we ai'aba're, zudezu norī ma roti'wa norī zadawa para zama.

⁴⁸ Āne ma tô Zudasi hā tāma waihu'u za'ra, te te siwi ūrâri wana ré hā: "Aibâ hā te tob'rata hârâ wamhā, ta hā te za asawi ūrâri 'wa." Āne ma tô dama waihu'u, te te ãma īrosa'ratazém na hā, Zudasi hā.

⁴⁹ Tawamhā wisi wi, ma tô ūtême mo õne haré, Zezusihi u, awa'awi. Āne te sawi, timreme na:

— Rowahutu'wa, rowë na 're aihâimana mono.

Tawamhā tob'rata hârâ na ma tô sawi, Zezusi hā.

⁵⁰ Tawamhā Zezusi asa te tāma tinhâ, ãne:

— ūsiwadi, te we tô ūzô aimo, marī hā ī'ama 'manharī da. Ma'āpē, niha īma rob'manharī su'u.

Tawamhā ma tô sô ai're za'ra oto, Zezusihi zô, te te siwi âri da. Te te siwi âri wamhā, ma tô siwi pawasisi.

⁵¹ Tawamhā Zezusihi siré 're ūmorī hā ūrata ūsa hā ma tô sib'ezé 'wapa waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hā ãma po're nhizâ, sasedoti īpire uptabi ma, romhuri'wa hā.

⁵² Tawamhā Zezusi te tāma tinhâ, ū'a'wai ma:

— Ma'āpē, sib'ezé 'wapa hā apâ sérê. Ni'wam norī hā sib'ezé 'wapa na te te 're danhimroi mono wamhā, asa sib'ezé 'wapa na te za da te 're simro, tô te te ãma 're ūdanhimroi mono zéb zarina.

⁵³ Te ūsima wē 'wa'âhâ, wa aré īmama wi waptê, hâiwa ãma tāma ūromhuri'wa norī hā ahâ uptabi na te te we ūtême satôrî za'ra da, âhâna ī'ama sisaprî za'ra da, dawi. E ãne na ī'ama rosa'rada hā waihu'u õ di bétê.

⁵⁴ ī'ama dawi sisaprî za'ra wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono hā te te ī'ama uwaimrami õ di aré, duréihâ ūsadawa wasu'u'wa norī te te ī'ama ūrob'ui'éré za'ra zéb zarina hā, za niha ī'ama ūromhâimana zéb zarina hā. Taha wa, te tiwi waptêrê õ di za, īmama wi. — Āne ma tô Zezusi hā tāma waihu'u, sib'ezé 'wapa na te te ūda'mai'u'a ma.

⁵⁵ Tawamhā Zezusi hā te oto dama rowasu'u, ãne:

— E wa hā danhibrob zô dapârî'wa pâ, ma bétê we ūzô aihu 'wa, sib'ezé 'wapa ré, uibroi ré zama. Bâtâ sidâpâsi wa tô asõ'a wa'aba 're ūsimasisi, 'Re īhâimana u'âsi mono ãma 're ūdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, te dama 're rowahutu mono da. Zapre bétê, tameb ré asawi ūrâri za'ra wa'aba õ di.

⁵⁶ Tane tō. Āne hā ma tō ū'āma tiromhāiba ū'hāna hā, duréihā 'Re ū'hāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimi'ui'érē hā te te ū'āma uwaimrami da. — Āne te dama siwasu'u, Zesusi hā.

Tawamhā ū'siré 're ūwanomro mono norī hā wa tō oto rēme za'ra ni. Wawara sina wa dawi wasisa're.

Dama roti'wa norī hā ū'si'rā'ōtōzé wasu'u, Zesusihi zada

Marcusi 14.53-65; Rucasi 22.54-55, 63-71; Zuwā 18.12-14, 19-24

⁵⁷ Tawamhā Zesusi, da te oto dasiwi āri wamhā, ma tō dasiwi saprōni ni, Caipasihi nhorōwa u, 'Re ū'hāimana u'āsi mono ma da'āma romhuri'wa ūpire uptabi nhorōwa u, sasedoti ūpire uptabi u. Tame ma tō sō si'rā'ōtō, 'Re ū'hāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érē na dama rowahutu'wa norī hā, duré dama roti'wa norī hā.

⁵⁸ Zesusi hā da te dasiwi saprōni ré, te Pedru hā romhā na te te pibu. Sasedoti ūpire uptabi nhorōwa u, te ūsarina mo. Wisi wamhā, 'ri 'wawi wa'ra 're, ma ăzé. Sébré wamhā, tame te dame nhamra rowi, 'Re ū'hāimana u'āsi mono nhorōwa 'madā'â'wa norī me. Zesusi hā te te 'madā'â da, te nhamra, niha da te tāma rob'manharī ū'umnhasite.

⁵⁹ Tawamhā sasedoti ūpire norī hā, duré uburé zudezu norī ma roti'wa norī hā, te ni'wam norī zō tinhopré, Zesusi hā marī te te 're ū'ab'manharī wasétē mono zém na, sadawa nhipe se na te te siwi āma hiri da, tawapsi romanu norī hā te te siwi wīrī da.

⁶⁰ Tawamhā da'ahā na ma tō taré Zesusihi āma ūwasédé hā sa'ra ni, dama roti'wa norī nho'a. Tane nherē, āma dasisaze za'ra ū di, ūwasédé hā dasisō'a da te āma ūsa'ra za'ra zém na hā, taha zarina si, da te oto dasiwi ūwē'ōzéb da hā. Taré te nasi ūwasédé hā āma sa'ra ni, dazadawa nhipe se na. Tawamhā aibā norī hā ma tō sipisutu zahuré, dama ūpire norī nho'a, ūwasédé hā te te āma ūhiri zahuré zéb da hā.

⁶¹ Āne te oto wasu'u zahuré Zesusi hā, ūsō'a za'ra:

— Ā hā aibā hā ma tō āne dama siwasu'u, sadawa nhipe se na: "Wa hā ū'ima waihu'u pese di, ā hā 'ri 'rāihā hā te sāmra da, 'Re ū'hāimana u'āsi mono āma 're ū'dawata za'ra mono zé hā, duré apā te 'ri su'u da, si'ubdatō bādā hā ū'āma si'utōrī ū ré, te 'ri pari da." Āne ma tō dama siwasu'u. — Āne te aibā norī hā Zesusi hā taré wasu'u zahuré.

⁶² Tawamhā sasedoti ūpire uptabi hā ma tō hāwi za, dawa'wa. Āne te sadanha, Zesusi hā:

— E asadawa na dama āma wa'rāmi āna, da te dasiwi ū'aiwasu'u wasétē na hā. E tō ūsarina ma tō aiwasédé hā ai'āma hiri zahuré. E taré. — Āne te sadanha.

⁶³ Tane nherē, te Zesusi hā ari'iwi za. Tawamhā sasedoti ūpire uptabi hā te duré sadanha:

— E a hā Danho'reptui'wa da, 'Re ū'hāimana u'āsi mono te te ū'aipisu. E a hā 'Re ū'hāimana u'āsi mono 'ra. Ma'āpē sena na wama asiwasu'u na. Wawi ai'udā tō, 'Re ū'hāimana u'āsi mono nho'a.

⁶⁴ Tawamhā Zesusi te asa tāma tinhā:

— Tahata ma tō tane hā tō ū'āma ūwaihu. Āne wa za duré aimā ū'iwasu'u za'ra wa'wa. Wa hā dasiré ūpodo hā te za asivi ū'madā'â za'ra wa'wa, ūwaihu'u pese uptabi nhimire niwī 're ūnhamra mono na, dama ūpire na. Hāwi'a na apā we ūmorī wamhā, te za āne na ū'madā'â za'ra wa'wa. — Āne ma tō Zesusi hā tāma siwasu'u za'ra.

⁶⁵ Tawamhā sasedoti ūpire uptabi hā, Zesusihi mreme te te wapari wamhā, ma tō ti'uza hā hāiwazu, te te wē'ō wa, tipē'ē na sada sahi wa. Tawamhā ū'si'rā'ōtō norī ma, te oto tinhā, āne:

— Tāibā oto. Aibā aimawi norī zō, ai'maihārā aba ū di za, Zesusi te te wama ūwasu'u za'ra da hā, ūwasétē na. 'Re ū'hāimana u'āsi mono newa, si'uihā na ma tō tiwaihu'u pe hā sina tihi, wasine 're hāimana mono nherē. Si'uihā na ma tō timreme wasétē. ūmreme ma tō ūwapari za'ra wa'wa.

⁶⁶ E marī tawamhā, ma tō āma ūpisutu za'ra wa'wa. — Āne te āma da'a'mahā.

Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— Tiwasédé hā ma tō 'manha. Te za tō dārā.

⁶⁷ Tawamhā te te oto siwi wē'ō pese za'ra wa, ma tō tizadaipro na nasi siwi ubu uptob za'ra. Tinhib'rata hi'rāti na, te duré nasi siwi ahâ. Tinhib'rata na te duré nasi ūbu wi siwi ahâ.

⁶⁸ Tawamhā te te nasi siwi ahâri sina, te nasi 'mahârâ za'ra, ãne:
— A hâ danho'reptui'wai wamhā, ma'apé ai'azâri'wa norî hâ wama wasu'u za'ra na.
— Æne te nasi ãma wa'ë za'ra sina 'mahârâ za'ra.

Pedru hâ, Zesusi te te dawi ūudâzé wasu'u

Marcusi 14.66-72; Rucasi 22.56-62; Zuwâ 18.15-18, 25-27

⁶⁹ Tawamhā Pedru, 'ri 'wawi wa'ra 're, rowi sâmra ré, ma tō pi'ō hâ 'râwi ûtême za. Sasedoti ūpire uptabi ma romhuri'wa, pi'ō hâ. Æne te tâma tinhâ, Pedruhu ma:

— A zama te Zesusihi siré 're aimo, Darireza ãma aré 're ūsâmra mono siré.

⁷⁰ Tawamhā Pedru te tiwi ai'udâ, uburé danho'a, ãne:
— Te waihu'u õ di, we ūma ūnharî hâ. — Æne ma pi'õi ma, asa tizadawa na wa'râ.

⁷¹ Tawamhā te oto mo, 'ri 'wawi wa'ra ãma 'ridawa u. Tame sâmra ré, ma tō duré pi'ō ūhâiba amo hâ tisâ Pedru hâ, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norî nhib'apito ma romhuri'wa hâ. Te te sâmri wamhâ, ūrata ūsimasam norî ma, te wasu'u za'ra, ãne:

— Õ hâ Zesusihi siré 're ūmorî, Nazaré ãma aré 're ūsâmra mono siré.

⁷² Tawamhā Pedru te duré dawi ai'udâ, ãne:
— Tô sena, wa aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ūhaimana u'âsi mono nho'a. Ta hâ ūma sa'rese õ di, aibâ hâ.

⁷³ Tawamhā syry na ãma ronomro wi, ma duré ūrata ūsimasam norî hâ 'râwi ûtême aimasa Pedruhu u, te te tâma nharî za'ra da, ãne:

— Darireza ãma 're ūdamreme zusi mono ne, aimreme hâ. Taha wa, wa tô wasiwi aiwaihu'u ni, Darireza ãma aré 're asâmra mono na. Taha wa, tô sena wa tô duré wasiwi aiwaihu'u ni, Zesusihi siré 're ūnomro mono norî siré 're aimorî na. — Æne hâ ma tô tâma waihu'u za'ra, Pedruhu ma.

⁷⁴ Tawamhā Pedru te asa tâma nharî za'ra, ãne:

— Mare di. Tane na ūwaihu'u nherê, õ hâ ūma sa'rese õ di. Tô sena te aiwi udâ za'ra wa'aba di pâ, 'Re ūhaimana u'âsi mono te te ūazâri pé. — Æne te tâma sina waihu'u za'ra.

Tawamhâ ãne na dama siwasu'u wi, ma tô si'a hâ hârâ watobro, awa'awi.

⁷⁵ Tawamhâ Zesusi te te tâma ūwaihu'uzém na ma sina po're puru, Pedru hâ. Æne Zesusi te te tâma ūwaihu'u sirômo zé hâ, ūsôwa: "Si'a hâ hârâ õ ré, si'ubdatô te za dawi ūudâ, ūzadawa para õ nherê." Æne Zesusi hâ te te tâma ūwaihu'u sirômo zé hâ.

Tawamhâ ãne na oto ūmreme na sina po're pu'u wamhâ, ma tô watobro rob u, Pedru hâ. Taha wa, te oto aiwa'õ, sina pê'ezé uptabi wa.

27

Zesusi hâ, apito Piratuhu u, da te dasiwi ūsprônizé wasu'u

Marcusi 15.1; Rucasi 23.1-2; Zuwâ 18.28-32

¹ Tawamhâ mararé ma uburé sasedoti ūpire norî hâ, duré zudezu norî ma roti'wa norî hâ si'râ'otô, te te sima ãma roti za'ra da, Zesusihi ãma, te te dama sômri za'ra da, da te dasiwi ūwirizéb da hâ. Taha da, te roti hâ sima 'manharî za'ra, Zesusihi hâiba na.

² Tawamhâ sasedoti ūpire norî zadawa para, ma tô Zesusi hâ dasiwi pawasisi ni, da te dasiwi ūsproni da, Piratuhu u. Ta hâ Zudeza na danhipti'a nho'omo nhisi ãma da'madâ'â'wa, romanu norî nhib'apito uptabi nhimipisudu. Tawamhâ ûtême da te dasiwi ãwisi wamhâ, ma tô tâma hâiba nhomri ni, Zesusi hâ, Piratuhu ma.

Zudasihi dâ'âzé wasu'u

Atusi 1.18-19

³ Tawamhâ Zudasi, dama ūhâiba nhomri'wa hâ, Zesusi dâ'â da, da te dasiwi ūpisutu na ūwaihu'u wamhâ, ma tô si'ruiwapa. Taha wa, 30 na rob'uiprazé ūsapotore hâ ëtë'ubuzi'a

prata 'manharī hā ma tō apâ tāma sōmri za'ra, sasedoti īpire norī ma, duré zudezu norī ma roti'wa norī ma zama.

⁴ Tawamhā ãne ma tō tāma siwaihu'u za'ra:

— Īwasédé hā wa tō 'manha, ãhāna hā. Marī hā te te 'manharī wasétē ō nherē, wa tō aimā hāiba nhomri za'ra wa'wa, asiwi wīrī aba da. — Æne na ma tō tāma siwē'ō za'ra Zudasi hā, dama īpire norī ma.

Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— E marī, wa te wasiwi ãma 'manharī da bā. E wate bā. Ta hā ate hā. Asiwaprosi ma aiwasédé hā ãma ī'manha. — Æne ma asa tāma waihu'u za'ra, Zudasihi ma.

⁵ Tawamhā Zudasi hā rob'uiprazé īsapotore ma tō sāmra, 'Re īhāimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zéb ãma, 'ri para. Te te sāmra pari, ma tō watobro rob u. Tawamhā siwīrī da, ma tō 'rāwi sisō'reti, wedenhorō na.

⁶ Tawamhā 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norī īpire za'ra hā ma tō rob'uiprazé īsapotore hā siwi waibu, sasedoti īpire norī hā. Te te siwi waibui wamhā, ma tō sima ãma roti za'ra, ãne:

— Æ hā rob'uiprazé hā dawaprui wa'âbâzé. Taha wa, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma īrob'ui'érézéb zarinai ō wa, rob'uiprazé nhemezéb 're, wa te wasiwi sērē waihu'u ō di za, wedehâpâ 're, 'Re īhāimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zéb te, danhoprubzé wazari. — Æne ma tō sima ãma rowaihu'u za'ra.

⁷ Taha wa, ãma sisaze za'ra parimhā, tō õhō na rob'uiprazém na ti'a hā ma tō siwi uipra, zé na piza 'manharī'wa nhipti'a hā. Darob amoi hawi, Zeruzarē u 're īdasihutu mono norī hā tame 're dadâ'â za'ra mono wa, adâ da te 're īséme mono zéb da hā, ma siwi uipra, ãma.

⁸ Taha wa, ti'a hā Dawaprui wa'âbâ na da te dasiwi īuipra na te oto da te 're sisi za'ra.

⁹⁻¹⁰ Æne ma tō tiromhâiba, duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā te te ãma īrowaihu'u sirōmo zéb zarina, Zeremiasi na īsisi hā. Æne na ma tō ãma rob'ui'éré siro, duréihā:

"Tawamhā 30 na rob'uiprazé īsapotore hā ma tō ubuni na siwi ti'â, zé'a na piza 'manharī'wa nhipti'a hā te te siwi ãma uipra da. Taha wa, ma tō Izarazéhé nhihudu norī hā siwi pisutu, 30 na te te tāma īwa'âbâ za'ra zéb da hā. Æne ma tō 'manharī za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono te te īma īruzéb zarina, te tāma 'ru za'ra da."

Æne duréihā ma tō Zeremiasi hā ãma rob'ui'éré siro, ãne na hā.

Apito Piratu, Zezusi te te īsadanharīzé wasu'u

Marcusi 15.2-5; Rucasi 23.1-5; Zuwā 18.33-38

¹¹ Tawamhā Zezusi hā Zudeza ãma da'madâ'â'wa nho're, te oto za, Piratuhu nho're. Tawamhā Piratu te sadanha, ãne:

— E a hā, zudezu norī nhib'apito.

Tawamhā Zezusi te asa tāma tinhā:

— Tahata ma tō tane hā tō ī'âma īwaihu. — Æne ma asa tizadawa na tāma ãma wa'rā.

¹² Tawamhā sasedoti īpire norī hā duré dama roti'wa norī hā ma tō siwi wasu'u wasétē za'ra Zezusi hā, Piratuhu ma. Tane nherē, Zezusi hā tizadawa na te te tāma ãma wa'rāmi za'ra ō di, asa.

¹³ Tawamhā Piratu te oto sadanha:

— E asina dazadawa 'rui ō di bété, da te nasi dasiwi aiwasu'u wasétē za'ra zém na hā. E asi'uihā na asadawa na wa'rāmi ãna, dama. — Æne ma tō aré Piratu hā Zezusihī ma waihu'u.

¹⁴ Tawamhā dama īpire norī hā te te nasi siwi wasu'u wasétē za'ra nherē, tizadawa na te te ãma wa'rāmi ō di, Zezusi hā. Te te ãma wa'rāmi ō uptabi di. Æne wa, ma tō apito Piratu hā ãma titob'uzu, Zezusihī ãma.

*Zezusi, da te dasiwi wîrî da, Piratu te te dama ïhâiba nhomrizé wasu'u
Marcusi 15.6-15; Rucasi 23.13-25; Zuwâ 18.38-19.16*

15 Pascowa na dasai 'manharizép sidâpâsi, ma tô apito Piratu hâ misi si te te 're da'azani, dazazém hawi, da te tiwi 're ïwaptérê za'ra mono zéb zarina.

16 Aibâ hâ dazazéb 're, te dame 're sa, Barabasi na ïsisi hâ, ïhâimana wasétâ na dama ïwaihu'u pe hâ.

17-18 Zezusi hâ ïwê na si te te dama 're rowahutu mono 'ru te, ma tô zudezu norî ma ïpire za'ra norî hâ te te siwi 're 'ruiwapari, õ norî upana Zezusihi âma si 're datob'uzu za'ra mono 'ru te. Âne zarina ma tô siwi hâiba nhomri za'ra tâma, apito Piratuhu ma. Âne na da te dasiwi 're ïruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te tâma ïhâiba nhomri na ma tô apito Piratu hâ âma da'awaihu'u. Taha wa, te âne âma da'azadanha, da'ahâ na, itême dasi'râ'ötö wa:

— E 'wa hâ te tawamhâ asima ïwê za'ra wa'wa, te tâma ïrob'ru da hâ. E Barabasi. E Zezusi, Danho'reptui'wa da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisutu na da te 're ïsisi za'ra mono. — Âne te ïhâiba na zahuré âma da'azadanha, Piratu hâ.

19 Tawamhâ Piratu hâ te te 're ïda'awaihu'u mono zéb da, roti ma, 're ïsimasisi mono zéb âma sâmra ré, ma tô ïmro hâ timreme hâ tâma tisõ. Âne ma tâma waihu'u:

— Ma'lepé âma rosazâri, aibâ âma. Ta hâ tiha te te 're ab'manharî mono ô di. Barana hâ ïnhotô 'rowi te ïsawêrêzém na hâ wa tô âma robzépata za'êtë, taha na hâ. Âma ïpë'ezé uptabi di. Taha wa, te za âma ïrosazâ. — Âne na ma tô ïmro hâ tâma sadawa wasu'u ni, Piratuhu ma.

20 Âne ré, ma tô sasedoti ïpire norî hâ duré dama roti'wa norî hâ da'ahâ norî ma 're sadawa si'aba're za'ra, Barabasihi si Piratuhu wi, da te waptérê za'ra da, dazazém hawi te te tâma rob'ru da, duré Zezusihi si te te dama hâiba nhomri da, taha si da te dasiwi wîrî da, ïsadawa para.

21 Tawamhâ apito Piratu hâ ma tô duré da'mahârâ na sahu, âne:

— E 'wa hâ te tawamhâ asima ïwê za'ra wa'wa, te aima tâma ïrob'ru za'ra wa'aba da hâ, dazazém hawi aima watobro za'ra wa'aba da.

Tawamhâ asa te tâma nharî za'ra ni:

— Barabasihi ma, rob'ru na, taha si dazazém hawi watobro da.

22 Tawamhâ Piratu te duré âma da'azadanharî zahu, âne:

— E marî, wa za tawamhâ aima âma pisutu za'ra wa'wa, Zezusihi âma hâ, Danho'reptui'wa da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisutu na da te 're ïsisi za'ra mono âma hâ.

Tawamhâ aihîni ma tô âne âma 'mahârâ za'ra ni:

— Wedepo'o nhonhi'râmi na da te dasiwi sasõmri, dâ'â da.

23 Tawamhâ Piratu te duré asa dama tinhâ:

— E marî te te 're ab'manharî wasétâ mono bâ. — Âne te dama tinhâ, asa.

Tane nherë, âne na hâ da te wapari ô di. Dahârâ 'râihâ na te oto nasi 'mahârâ za'ra ni:

— Wedepo'o nhonhi'râmi na da te dasiwi sasõmri, dâ'âre da. — Âne te dahârâ 'râihâ na nasi dasiwi 'mahârâ u'âsi ni, Zezusihi hâiba na.

24 Tawamhâ Piratu, marî hâ te te oto âma waihu'u ô di, da te oto dasiwi âma ïrosazârizeb da hâ. Aihîni te oto ôhô da si tahâimana za'ra ni, Zezusihi da, dazahi uptabi na. Âne na te te sina waihu'u wamhâ, ma tô piza'a zô da'mazatô, âma sisimisõ da, uburé danho'a. Tawamhâ Zezusihi âma marî ïwasédé hâ te te ï'manharî ô na aihîni da te ïwaihu'u za'ra zéb da hâ, ma tô danho'a sisimisõ. Âne te duré dama siwasu'u:

— Zezusi hâ da te wîrî da, te dama 'rui wamhâ, ïwasédé hâ te 'manharî ô di za, wa hâ. Mare di. Ate za'ra wa'aba si, ta hâ. — Âne te Piratu hâ dama siwasu'u.

25 Tawamhâ asa te tâma nharî za'ra ni:

— Wê di tô. Wa te wasiwi ïwaptérêzéb zarina, da te dasiwi wîrî wamhâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wahâ za'ra pé tô, wa'ra norî zama wanhihudu norî zama, wawasédé

hā wa te āma 'manharī za'ra di pâ. — Āne ma asa tāma tasiwaihu'u za'ra ni, Piratuhu ma.

²⁶ Tawamhā da te tiwi īhāiba waptērē za'ra zéb uwaibaba, ma tō Piratu hā da'wapéi'wa norī ma 'ru za'ra oto, Barabasihi ma si te te tāma rob'ru da, dazazém hawi dama watobro da. Ma tō duré tāma 'ru za'ra, Zezusi hā powawē hāiwaré na te te siwi 're pré'ē mono da, taha pari te te duré siwi sasōmri da, wedepo'o nhonhi'rāmi na dâ'ā da oto.

Zezusihi āma, da'wapéi'wa norī hā nasi īwa'ē za'ra zé wasu'u

Marcusi 15.16-20; Zuwā 19.2-3

²⁷ Tawamhā Piratuhu ma da'wapéi'wa norī hā ma tō Zezusi hā siwi 'mazé īsōrōwa u, 'ri 'rāihā u. Te te siwi 'mazébré wamhā, tame da'wapéi'wa norī hā ma tō aihīni āma si'rā'ōtō.

²⁸ Tawamhā ī'uzā hā ma tō siwi waze. Tisi'ubuzém na ma īwa'rāmi siwi āma hāiba ubu, ti'uzā hāpa īhā pré na, danhib'apito āma 're īsi'uzā za'ra mono zém ne hā.

²⁹ 'Wabzéré panhipti hā ma duré sada 'ma'manharī za'ra, ī'wa ahā hā. Taha pari, ma ī'rā nhisiwi tāma hiri za'ra, te te āma siwi sōpre da, danhib'apito hā āma 're īsisōpre za'ra mono ne hā. Wedehu ma duré īsib'rata tāma hiri za'ra, īsib'rata nhimire niwī, danhib'apito hā tinhewedehu ré, 're īsimasisi mono ne. Tawamhā hi'rātitō ma tō nasi īsō're tāma asimro, āma wa'ē za'ra sina te te nasi sawi za'ra da, āne:

— Zudezu norī nhib'apito, rowē na 're aihāimana mono. — Āne te nasi āma tiwa'ē za'ra, tō sena newa.

³⁰ Tizadapro na te duré nasi siwi uptob za'ra. Wedehu te duré nasi tiwi mrami za'ra, ī'rāi wi, te te nasi siwi āma ahāri da.

³¹ Tawamhā nasi āma wa'ē za'ra parimhā, zazahā hāpa īhāpré hā ma tō apā tiwi wazere za'ra. Apā ma duré siwi uza, 're īsi'uzā mono zém na. Taha pari, te oto siwi saprō, te te siwi sasōmri da oto, wedepo'o nhonhi'rāmi na.

Zezusi hā da te īsasōmrizé wasu'u, wedepo'o nhonhi'rāmi na

Marcusi 15.21-32; Rucasi 23.26-43; Zuwā 19.17-27

³² 'Ri nho'ōmo nhiti te te oto Zezusi hā siwi wazere wamhā, aibā hā ma tō siwi tisā, Sima na īsisi hā. Sireni na īsa'ru nhisi hā. Te te siwi sāmri wamhā, ma tō tāma 'ru za'ra da'wapéi'wa norī hā, wedepo'o nhonhi'rāmi hā tinhisé te te tāma âri da, Zezusi te te sisada ī'âri hā.

³³ Tawamhā ma tō oto siwi āwisi, Dodota na sa'a nhisi u, da te 're īdanhimroi mono zéb u. Dodota hā wasimremezém na Da'rāihī na sa'a nhisi, te wasu'u.

³⁴ Tamomo te te siwi āwisi wamhā, uwa 'ru 'rāi wa'u īsé hā ma tō aré tāma sōmri za'ra Zezusihi ma, wedewa'u īsé na īwazari ré hā, te te hā'rēne da. Tane nherē, te te téiwai wamhā, te te sima wē õ di, te te hā'rēne da, Zezusi hā.

³⁵ Tawamhā ma tō oto siwi sasō, wedepo'o nhonhi'rāmi na. Te te siwi sasōmri pari, ma tō ētē zapotore ī'ui'éré ré hā nasi sima sāmra da'wapéi'wa norī hā, Zezusihi uzazéb zō. Taha zarina, ma tō sima āma aipé.

³⁶ Taha pari, te oto ī'rata asimro, Zezusi hā te te dawi 'madā'â za'ra da, hāiwi sa'o ré.

³⁷ Tawamhā Zezusihi 'rā nho'ōmoi baba ma tō siwi sasō, wedepo'o na rob'ui'éré hā, īwasédé hā da te āma īhirizéb ui'éré ré hā. Āne āma īrob'ui'éré hā: "Ā hā Zezusi, zudezu norī nhib'apito."

³⁸ Zezusihi me ma tō aibā norī hā dasiwi sasōmri zahuré ni, īsiré dâ'â zahuré da. Danhibrob zō dapārī'wa norī, aibā norī hā. Te āma aiwa'aba zahuré īsimire niwī, duré īsimi'e niwīmhā.

³⁹ īwa'wai baba, da te nasi īro'rahāri za'ra norī hā te nasi āma tawa'ē za'ra ni, Zezusihi āma. Nasi āma da'rāsiwanarī za'ra sina, te nasi āma wasétē za'ra ni.

⁴⁰ Āma dawa'ē sina, te duré nasi āne tāma nharī za'ra ni:

— Oro a hā asima roti za, 'ri 'rāihā hā sāmra da, 'Re īhāimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zé hā, duré apā 'ri da, si'ubdatō bâdâ hā ai'āma si'utōrī õ ré. A hā tō

sena 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra wamhā, ma'āpē asisō'reptu na. Wedepo'o nhonhi'rāmi hawi we si'ra na, atâ'â tō da. — Āne te nasi āma dawa'ē za'ra sina 'mahârâ za'ra ni.

41 Sasedoti īpire norī zama te duré nasi āma tiwa'ē za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī zama, dama roti'wa norī zama. Āne te nasi ta norī hā āma tiwa'ē za'ra:

42 — Oro õ hā Izarazéhē nhihudu norī nhib'apito za. E niha hā bétē, tinhimiromhōsi na te te 're da'anho'reptui mono nherē, 'rāwi sisō'reptu waihu'u õ di bétē oto. Āhāna wedepo'o nhonhi'rāmi hawi, we te te si'ra pé, wa te wasina ī'umnhasi za'ra zéb da hā.

43 Ō hā ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te sina 're umnhasi, īsiré 'rāwi 're īmorī u'âsi na. Ma tō duré dama 're siwasu'u, 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra na. Ma'āpē āhāna 'Re īhāimana u'âsi mono te te sō'reptu oto, wanho'a. — Āne te nasi āma tiwa'ē za'ra, zudezu norī ma īpire za'ra norī hā.

44 Tawamhā danhibrob zô dapāñ'wa norī hā ma tō duré nasi dasiré āma tiwa'ē zahuré, īsiré dâ'â zahuré da, da te dasiwi īsasōmri zahuré hā.

Zezusihî dâ'âzé wasu'u

Marcusi 15.33-41; Rucasi 23.44-49; Zuwā 19.28-30

45 Tawamhā ma tō ti'abzuma oto. Abzuma wamhā, ma tō tirobra, daro mono bâ. Bâdâ siprazéb u, te oto robra si nomro.

46 Tawamhā bâdâ sipra wi, te Zezusi hā Timama hā sa'ētē sina 'mahâ:

— Eri, Eri, rema sabatani. Āne wamremezém na hā: "Īnhib'apito, Īnhib'apito, e marī da, ma tō oto īrē."

47 Tawamhā ni'wam norī hā ī'rata īsimasam norī hā Zezusihî hârâ te te wapari za'ra wamhā, ma tō sima rowasu'u za'ra, āne:

— Ōhōta Eriasihi zô te hâ, te te we pawaptob da. — Āne te sima āma romnomri za'ra.

48 Tawamhā ni'wa hā ī'rata īsimasam norī siré hā si'aba'rē na ma tō piza 're upsōzém ne hā 'mai'â, uwa 'ru 'rāi wa'u īsé na te te tâma āma di'i da, Zezusihî ma, īwa'âbâ syry na. Tawamhā wedewaré 'rásutu na ma tō āma sapu'u, Zezusihî ma, te te wē da, te te ī'upsōmri da.

49 Tane nherē, īsiré īsimasam norī hā ma tō āma sipa'uwati za'ra, āne:

— A'â pé, wanhimipari za'ra wa'aba a'â, Eriasi we ītēme morī õ'umnhaside, te te sō'reptu da, dâ'â tō da. — Āne te a'â siwi āma pa'uwati, te te tâma sōmri tō da, te te ī'upsōmri da hā.

50 Tawamhā Zezusi hā ma tō duré tihârâ 'rāihâ na āma sahu, īrēme ma. Taha pari ma pē'ē hai'utō.

51 Dâ'â wi, zazahâ īhâpa hā 'ri 're wa'wa nhitobzé hā ma uihâ na hâihaipo'o aiwa, hâimo hawi pi'reba, 'Re īhâimana u'âsi mono nhorōwa āma hā. Ti'a hā te duré sâsâ'â. Sâsâ'â wamhā, ētē tōmo wawē hā ti'a 're īsimi'wara mono zama ma tōmo sipo'o.

52-53 Taha wa, ma tō duré adâ'â 'ru hā si'ridawa za'ra. Si'ridawa za'ra wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe norī hā aré 're īdâ'â za'ra mono hā ma tō apâ ahâiwa'utu ahâ uptabi na, 'Re īhâimana u'âsi mono hā. Ta norī hā, Zezusi hā ab're hawi za hâiwa'utu parimhā, te za ab're hawi wairé. Tawamhā Zeruzarē u te za asisi, 'ri nho'u īwē uptabi u, dama sihâi're za'ra da. Tawamhā da'ahâ uptabi na te za āma tanhopré ni, tame.

54 Tawamhā Zezusi te te dawi ī'madâ'â za'ra norī hā da'wapéi'wa norī hā, duré da'wapéi'wa norī wada'uri'wai me, ti'a īsâsâ īwatobro hā te te 'madâ'â za'ra wamhā, duré uburé ropipa īwairébé mono te te 'madâ'â za'ra wamhā, ma tō sa'ētē uptabi tipē'ewara za'ra. Tawamhā āne te sima nharī za'ra:

— Nare õ hā, 'Re īhâimana u'âsi mono 'ra. — Āne ma tō ta norī hā āma titob'uzu za'ra, da'wapéi'wa norī hā.

⁵⁵ Tawamhā pi'õ norī hā ahâ na te 'madâ'â za'ra romhâ na, Zezusi hā hâwi sa'o ré. Ta norī hā ma tô ūsiré 're nomro Darireza hawi, Zeruzarē u, te te siwi 're pawaptob za'ra mono da.

⁵⁶ Ta norī me, te Mariza Madarena hā dame za. Marizaha hâiba amo zama te dame za. Taha 'ra hā Ti'adu, Zuzé duré. Zebedehe mro zama te duré pi'õ norī me za.

Zezusi dâ'â pari, da te dasiwi ūsirézé wasu'u

Marcusi 15.42-47; Rucasi 23.50-56; Zuwa 19.38-42

⁵⁷ Tawamhā ma tô bâdâ hā aipra pese oto. Taha wa, aibâ ūsibro pe hā ma tô mo Piratuhu u, Zuzé na ūsisi hā. Ta hā Arimateza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ūsâmra mono. Ta hā Zezusihi nhimiroti si te te 're ūmadâ'â pese mono.

⁵⁸ Tawamhā, Piratuhu u oto morī wamhā, ma tô Zezusihi hâiba hā tiwi waptē, ab're 're, te te sérē da. Tawamhā apito Piratu ma tô dama ti'ru, Zezusihi hâiba hā da te tâma 'ru da.

⁵⁹ Tawamhā Zuzé hā Zezusihi hâiba, ma tô ti'â. Taha pari ma tô ubu, zazahâ ūhâirâ na.

⁶⁰ Te te hâiba ubu pari, ma oto tite ab're sirômo wa tisë Zuzé hā, sa'a zahâpâ da te aré tâma ūab're sirômo wa. Taha pari ma tô ëtë tômo zapodo hā te te pizari, ab're te te ãma ūré sitob da. Te te sito pari, te oto mo, õne haré.

⁶¹ Zuzé hā Zezusihi hâiba te te sérê ré, te pi'õ norī hā ab're nho'õmoi baba aimasisi zahuré, Mariza Madarena norī hā duré Mariza ūhâiba amoi me. 'Râwi te te ãma 'madâ'â zahuré da, te ūrata aimasisi zahuré.

Da'wapéi'wa norī hā, ab're nhitobzé te te siwi ūmadâ'â za'ra zé wasu'u

⁶² Tawamhā oto ãma awë wamhā, sasedoti ūpire norī hā, duré parisezu norī hā ma tô Piratuhu nhorôwa u ūrâ'õtô, sabadu na romhuri zahârizém na.

— Ùtême ūrâ'õtô wamhā, ãne te tâma nharî za'ra:

— Apito, õ hā ūsadawa nhipe hā zahadu 're morī ré, dama 're ūsiwasu'u mono zém na wa tô ãma wapo're pu'u za'ra ni, ãhâna hā. Ñne te dama 're siwasu'u: "Bâdâ si'ubdatô ūlâma si'utõrî ū ré, wa za apâ hâiba'udu." Ñne dama 're ūsiwasu'u mono zé hā.

⁶⁴ Taha wa, ùté ūsiré 're ūnomro mono norī hā te za apâ siwi waze ūhâiba hā, pi'uriwi. Tawamhā ùté sadawa nhipe na te za duré dama wasu'u za'ra, apâ ab're hawi ūhâiba'utu na hā. Zezusi hā 're morī ré, sadawa nhipe na te tô dama 're siwasu'u. Tane nherê, ūsiré 're ūnomro mono norī hā ãne na te te dama wasu'u za'ra wamhā, taha nhipai u te za duré dama sadawa hapese za'ra. Taha wa, te za dama ūru, sa'a zahâpâ ab're nhitobzé hā da te ūré dasiwi 'madâ'â pese da, si'ubdatô bâdâ, ãma ūsî'utõrîzéb u hâ, ūhâiba hā te te siwi wazere za'ra õ'umnhasite, pi'uriwi. — Ñne ma tô parisezu norī hā tiwi rowaptêrê za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norī nhib'apito norī me.

— Ùtême ūrâ'õtô wamhā, ãne te tâma nharî za'ra:

— Tane tô. Da'wapéi'wa norī hā wa za tô pisutu za'ra, asiré si'aba'rêi wa'aba da, ab're u. Mo oto ùtême ai'aba'rêi wa'aba pé, da'wapéi'wa norī ma, 'ru za'ra wa'aba da, ab're nhitobzé hā te te siwi 'madâ'â pese za'ra da, dawi. — Ñne te ùtême tâma rob'ru za'ra, apito Piratu hā.

⁶⁶ Tawamhā ab're u te oto ai'aba'rê, da'wapéi'wa norī siré. Tawamhā ëtë tômo zapodo hâ, ab're nhitobzé hâ marî na ma tô siwi upto, sitop tete na ūré sab da, da te dasiwi sa'rê tô da. Da'wapéi'wa norī ma, ma tô duré roti za'ra, ab're nhitobzéb 'rata simasab da, te te siwi 'madâ'â u'âsi za'ra da, sôtô za'ra ãna.

¹ Sabadu parimhā rowa'a wi, dumidu na ma tō Mariza Madarena norī hā sisaprōni zahuré Marizaha me, sa'a zahâpâ ab're u, Zezusi da te īsērēzéb u.

² Tawamhā simiza'rese õ ré, ma tō ti'a hā īré 're tiwara zahuré, hâiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hā ītēme wisi zahuré wamhā. Tawamhā hâiwa āma romhuri'wa hā ma tō ab're nhitobzé hā sa'ré, ētē tōmo wawē hā. Te te sa'rei wamhā, ma tō īsisiwi nhamra.

³ Tā si'ubuzi ne īhâiba hā. ī'uza hā rā uptabi di.

⁴ Tawamhā ab're 'madâ'â'wa norī hā ma tō tipahi za'ra. Pahi uptabi za'ra wa, ma tō tirērē'ê za'ra. Tawamhā ti'ai u ma tō tâma ana. Dadâ'â wa, darési ãna 're īdanhimi'wara mono ne, ma tō rési ãna daba'wara.

⁵ Tawamhā hâiwa āma romhuri'wa hā ma tō tâma nharī zahuré, pi'ō norī ma, ãne:

— īma aipahi wa'aba tō. Zezusi hā da te dasiwi wîrî wa, wedepo'o nhonhi'râmi na da te dasiwi īsasõmri zô robzabui wa'aba da, te we ane wa'wa. Wa hā wa tō aiwaihu'u 'wa, we sô īrobzabui wa'aba zém na hā.

⁶ Tane nherē, āme hâimana õ di. Te te sina īrotizéb zarina ma tō hâiwa'udu. We ane wa'aba pé, īnomrozé hā sabui wa'aba da.

⁷ Taha parip si, te za sa'êtë ane wa'wa, īsiré 're īnomro mono norī ma, wasu'u za'ra wa'aba da. Āne te za tâma īwasu'u za'ra wa'wa: "Ma tō hâiwa'udu. Darireza u ma tō asõwa timorî za'ra wa'wa. Tamep si te za īsabu za'ra wa'wa." Āne na īmreme na āma aipo're simrami aba tō. — Āne ma tō hâiwa āma romhuri'wa hā pi'ō norī ma waihu'u zahuré.

⁸ Taha wa, te sa'êtë oto asamro zahuré ab're hawi, pahi te. Pahi zahuré nherē, tâma rowë zahuré di, pi'ō norī ma hā. Zezusihî siré 're īwanomro mono norī ma, te te rowasu'u zahuré da, te asamro zahuré.

⁹ Sisamroi ré, ma tō Zezusi hā sôpëtë zahuré, pi'ō norī hā. Simiza'rese ãna sisamroi ré, ma sôpëtë zahuré. Tawamhā Zezusi hā ma tō sawi zahuré, ãne:

— Rowë na 're aihâimana aba mono. — Āne te sawi zahuré, Zezusi hā.

Tawamhā pi'ō norī hā ma tō oto 'râwi ītēme aimâ'wara zahuré. Tinhib'rata na te te para zawi zahuré sina, ma tō āma tiwata zahuré, tâma pire zahuré wa.

¹⁰ Tawamhā Zezusi te tâma nharī zahuré:

— Aipahi wa'aba tō. Mo oto ane wa'aba, īsisânanawâ norī ma, īwasu'u wa'aba da, Darireza u īzarina āma si'aba're da. Tamep si te za īzabu za'ra.

Ab're 'madâ'â'wa norī, Zezusihî zô ab're baba wa, 'ri tême oto īsi'aba'régé wasu'u

¹¹ Tawamhā Mariza Madarena norī hā zahadu neb zahuré ré, ma tō ab're 'madâ'â'wa norī hā ni'wam norī hā ai'aba're, Zeruzarë u. Zahadu te duré ni'wam norī hā asimro, ab're 'rata. Tawamhā Zeruzarë u īsi'aba're norī hā, sasedoti īpire norī ma, ma tō rowasu'u za'ra, uburé īromhâimana mono zém na hā.

¹² Tawamhā sasedoti īpire norī hā ma tō duré si'râ'ōtō, zudezu norī ma roti'wa norī me, te te sima āma roti za'ra da. Tawamhā ma tō rob'uiprazé hā sa'êtë na tâma sõmri za'ra, da'wapéi'wa norī ma, ab're 'madâ'â'wa norī ma, dama 're sadawa nhipeze za'ra mono da, Zezusihî wasu'u na.

¹³ Te te tâma sõmri za'ra sina, te ãne nasi tâma nharī za'ra:

— Āne te za dama īrowasu'u za'ra wa'wa, Zezusihî hâiba na hā: "Īsiré 're īnomro mono norī hā barana ma we sô aihu. Wanhotô ré ma tō siwi waze." Āne te za dama īrowasu'u za'ra wa'wa.

¹⁴ Tawamhā Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma danhib'apito hā ãne hā te te wapari wamhā, wa za tâma aiwasu'u w  za'ra wa'aba ni, asada sahi za'ra wa'aba tō da, marî īupa za'ra wa'aba õ na hā, niha te te aimâ'wara rob'manharî za'ra wa'aba tō da. — Āne ma tō tâma roti za'ra, da'wapéi'wa norī ma.

¹⁵ Tawamhā ab're 'madâ'â'wa norī hā ma tō rob'uiprazé hā waibu, da'wapéi'wa norī hā. Te te sima waibui wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norī

nhib'apito norī, te te tāma ūroti za'ra zéb zarina, ma tō 'manharī za'ra, ūmreme hā. Āne ma tō Zezusihi hāiba na rowasu'u zadawa nhipe hā te te ropé, zudezu norī nhipti'ai 'remhā. Ta hawim haré te zahadu rowasu'u zadawa nhipe hā 're hāimana, Zezusihi hāiba na hā.

*Zežusi hā ūtisiré 're ūnomro mono norī ma, ūsihāi'rēzé wasu'u
Marcusi 16.14-18; Rucasi 24.36-49; Zuwa 20.19-23; Atusi 1.6-8*

¹⁶ Tawamhā wa norī hā Zezusihi siré 're ūwanomro mono norī hā wa tō ai'aba're ni Dariresa u, 11 na wahāiba za'ra hā. Ětē 'rāihā u wa ai'aba're ni, Zezusi te te wama ūpisutu za'ra zéb u.

¹⁷ Tawamhā Zezusi hā wa te wasiwi sāmri wamhā, wa tō āma wawata za'ra ni. Tane nherē, nima norī hā wa tō wawā za'ra ni, õ hāi õ newa.

¹⁸ Tawamhā Zezusi hā ma tō 'rāwi watēme timorī za'ra oto. Ma tō wama nharī za'ra, āne:

— ūmama hā ma tō ūma pisutu, ūsadawa para dama ūpire na 're ūhāimana mono da, ti'ai āma, hāiwa āma zama.

¹⁹ Taha wa, te za 're ūropéi wa'aba mo a'uwe mono bâ, dama 're ūzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, a'uwe mono bâ da te 're ūzaze za'ra mono da, taħa zarina ūnhimiroti 'madā'ā'wa 're dahāimana za'ra mono da oto. Da te 're ūzaze za'ra mono sidāpāsi, te za ā dawabzuri hā dama 're ūmanharī za'ra wa'aba mo, ūmama nhisi na, duré ūnhisi na, duré ūmama pē'ēzani nhisi na, ta norī zadawa para.

²⁰ Te za duré dama 're ūroti za'ra wa'aba mo, uburé te aima 're ūroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, ūnhimiroti si da te 're 'madā'ā u'āsi za'ra mono da. Ōne u'āsi, wa za asiré 're ūmorī u'āsi za'ra wa'wa, ro ūsi'utōrūzéb u hā. Āne na aipo're si'āri za'ra wa'aba õ di za. — Āne ma tō Zezusi hā wama siwaihu'u za'ra sisa'u, ūsiré 're ūwanomro mono norī ma.

Marcusi Zezu Cristuhu wasu'uwē na Marcusi te te āma īrob'ui'érézé Ībaihâ wasu'uzé

Ā ībaihâ na rob'ui'éré'wa nhisi hā Zuwā Marcusi na, īsisi hā. Zezusih i zazei'wa, ta hā. Tane nherē, 12 na īhâiba norī siré 're morī ō di, Zezusih i nhimirowasu'u mono zém na hā. Te te 're īda'apawapto mono zém na si ma tō rowasu'u za'ētē.

Marcusi hā tinhimi'ui'éré na hā te te rowasu'u za'ētē ō di, Zezusih i nhimirowasu'u mono zém na hā. Te te 're īda'apawapto mono zém na si ma tō rowasu'u za'ētē. Ma tō duré wama waihu'u za'ra, Zezusih i īsimizawi pese na dama romhuri'wa na hā. Marcusi 10.45 āma hā ma tō āne na wama waihu'u za'ra. Zezusih i īmreme pire na ma tō duré Marcusi hā wama rowasu'u za'ra, te te dama 're īrowahutu mono na hā, duré wa'uburé te te dama 're īanhama mono na zama, duré dawasédé hā te te dama 're īapari mono na zama. Ā ībaihâ na ma tō Zezusih i dama 're siwasu'u, tidâ'âzéb zarina dawasété hawi, za te te 're īda'awaibui mono na hā.

Zuwā Batitaha wasu'u *Mateusi 3.1-12; Rucasi 3.1-20; Zuwā 1.19-28*

1-3 Āhāna īsâna'rata hawi, wa za aim arowasu'u za'ra wa'wa, Zezu Cristuhu wasu'uwē na, 'Re īhâimana u'âsi mono 'ra wasu'u na. Romhâ ré, ma tō āma rob'ui'éré siro, Iza'iza hā, 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā. Duréihā 'Re īhâimana u'âsi mono hā, ti'ra ma, te te īwaihu'uzém na ma tō āma rob'ui'éré, āne:

"Wa hā wa za satō īzadawa wasu'u'wa hā, aiwana, te te asô ropese mono da. Āne te za te te dama 're rob'mahârâ, mrem e 'râihâ sîna, a'ubuni wi:
Ni'wa hā te za te te dama 're rob'mahârâ, a'ubuni wi:
Bâdâdi hā asiwi ropese aba, Wanhib'apito zô.

Īmana 'râmi bâdâdi hā sô sa'ra wa'aba, awa'awi da."

Āne ma tō Iza'iza hā āma rob'ui'éré, romhâ ré.

4 Tawamhâ Iza'iza te te dama īrob'ui'éré zarina, te oto Zuwā Batita hā â dawabzuri hā te te dama 're ab'manharî, a'ubuni wi. Āne te oto te te dama 're roti:

— Ma'âpê, aiwasétâ wi aipizari za'ra wa'aba, 'Re īhâimana u'âsi mono, marî 're īmanharî wasétâ za'ra wa'aba mono zé hā te te aim a pari za'ra wa'aba da. Tawamhâ â dawabzuri hā wa za te aim a 're 'manharî za'ra wa'wa. — Āne ma tō te te dama 're roti, Zuwā Batita hā.

5 Da'ahâ uptabi na te ītêm e 're dasito, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Zeruzarē na 'ri nho'õmo nhisi hawib zama, te ītêm e 're dasito. Tawamhâ dasisô'a dawasétâ na, 'Re īhâimana u'âsi mono ma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhâ, ma tō â dawabzuri hā te te dama 're ab'manharî Zuwā hā, Zodâ pa na â nhisi āma.

6 Zuwā hā awaru ba'õmore zérâ 'manharî na te 're si'uza. Duré romhâ 'manharî hâiwaré na te āma 're si'usisi. 'Riti na si, te 're sa. Ropîni na zama te duré 're sa.

7 Āne te te oto dama 're rowasu'u:

— Īza'u si te za īma īpire uptabi hā wei wi. īma īpire uptabi wa, īpara'uza wasisizé, te tâma wasihu waihu'u ō di za.

8 Wa hā wa tō â uptabi na si te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, â dawabzuri hā te aim a 're ab'manharî aba mono wamhâ. Tanei ō di za oto. īma īpire hā wei wi wapsi, te za oto 'Re īhâimana u'âsi mono pê'ëzani na te te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, īré 're anomro u'âsi aba mono da. Wê uptabi di, īpê'ëzani hā. — Āne ma tō Zuwā Batita hā te te dama 're wasu'u.

Zezusih i â dawabzuri te te ī'manharîzé wasu'u *Mateusi 3.13-17; Rucasi 3.21-22*

⁹ Tawamhā ãne te te dama 're wasu'u mono ré, ma tô Zezusi hā ïtēme wi, Nazaré na 'ri wa'õtõ nhisi hawi. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Nazaré hā. ïtēme wisi wamhā, ma â dawabzuri hā Zezusihi ma 'manha, Zodā pa na â nhisi ãma.

¹⁰ Tawamhā â hawi watobro wi, ma hâiwa hā aipo'o. Hâiwa hawi, ma we 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'ezani hā ïtēme si'ra, utu'u ne. Ma tô sina 'madâ, Zezusi hā.

¹¹ Tawamhā hâiwa hawi, te we 'Re ïhâimana u'âsi mono hā Zezusihi ma tinhá:

— A hā ïra. ïma asawi uptabi di. Aima ïto za'ëtë uptabi di. — ãne te we tâma tinhá, ïmama hā.

*Wa'uburé hā Zezusi te te ïwada'urizé wasu'u
Mateusi 4.1-11; Rucasi 4.1-13*

¹² Tawamhā Zezusi hā â dawabzuri te te 'manharî pari, te oto 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'ezani hā satõ, a'ubuni u sâmra da. Taha wa, te oto mo.

¹³ Tawamhā a'ubuni wi sâmra ré, bâdâ hâ ahâ na ma ãma si'utõrî, 40 na. Tame sâmra ré, Satanasi hā te aré nasi wada'u, ïsimiroti na te te saze da. A'ubuni ãma abaze zahi hâ te 're hâimana za'ra. Tané nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norî hâ hâiwa hawimhā, te we siwi 'madâ'â pese.

*Zezusi hâ romhuri na te te ïsâna'ratazé wasu'u
Mateusi 4.12-22; Rucasi 4.14-15; 5.1-11*

¹⁴ Tawamhā Zezusi hâ te mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Zuwâ Batita hâ dazazéb 're, da te dasiwi sérê pari, te Zezusi hâ mo. Tawamhâ rowasu'u wê hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïsõmri na, te Zezusi hâ te te dama 're rowasu'u oto.

¹⁵ ãne te tinhá:

— Ähâna bâdâ hâ ma tô oto ïwa waptârâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwê mono zéb da hâ. Ma'ápé aiwasété wi, 're aipizari za'ra wa'aba mono za, 'Re ïhâimana u'âsi mono niwî, ïwasu'uwe hâ 're saze za'ra wa'aba mono da. — ãne ma tô te te dama 're rowasu'u, Zezusi hâ.

¹⁶ Tawamhâ â zaihâ u ma tô wi, Zezusi hâ, Darireza na ïsõ'u nhisi u hâ. Wisi wamhâ, â zababa 're morî ré, ma tô tepe mrami na romhuri'wa norî hâ sôpêtë zahuré. Ta norî hâ Sima Pedru na ïsisi hâ ïsisänawâi me, Ädéréhé me. Tepe zô, te nasi abazipara hâ wabzuri zahuré.

¹⁷ Tawamhâ ãne te Zezusi hâ 'mahârâ zahuré:

— We ane wa'aba, ïsiré 're ane wa'aba da oto, romhuri na aimâ ïsisanho wa'aba da, ïma 're ïda'awaibui wa'aba mono zém na da hâ. — ãne ma tô tâma waihu'u zahuré.

¹⁸ Tawamhâ õne haré ma tâma marême zahuré, abazipara ma. Zezusihi siré te oto tineb zahuré.

¹⁹ Tawamhâ syry na sina pahâ wi, ma duré 'madâ'â zahuré, Ti'adu norî hâ Zuwâhâ me. Ta norî hâ Zebedehe 'ra zahuré. Abazipara sisinarî hâ te te ãma a'râ'õtõ zahuré apâ, uba're wa.

²⁰ Tawamhâ Zezusi te duré sô tihârâ zahuré, ïsiré neb zahuré da. Tawamhâ õne haré timama hâ ma rême zahuré, tâma ïromhuri'wa norî zama, uba're 're ïsî'ubumro norî hâ, Zezusihi siré 're neb zahuré da oto.

*Zezusi hâ aibâ ma, wa'uburé te te ïsämrazé wasu'u
Rucasi 4.31-37*

²¹ Tawamhâ Zezusi norî hâ ma tô aihu, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u. Tawamhâ sabadu na wa, ma awa'awi ãzé Zezusi hâ, zudezu norî te rowahutuzéb u, te te dama rowahutu da, tô romhuri zahârîzém na hâ.

²² 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norî nhimirowasu'u nei õ di, Zezusi te te dama ïrowahutu mono zé hâ. Simirowahutu pire na te dama rowahutu. Simirowasu'u wê wa, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni.

²³ Tawamhâ te te dama rowasu'u ré, ma we aibâ hâ ãzé, rowahutuzéb u, wa'uburé ré 're ïmorî hâ. Sébré wi, te sa'ëtë 'mahâ:

²⁴ — Zezusi, Nazaré nihudu, e marī zō te we aimo. E wa'uprosi da, te we aimo. A hā ūma aiwaihu'u pese di, 'Re ūhaimana u'âsi mono, we te te asatōrī na hā. Aiwe uptabi di, a hā. — Āne te 'mahā.

²⁵ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinhā, wa'uburé ma:

— Tō'ā, we ūma nharī tō. Mo oto aibā hawi aiwatobro.

²⁶ Tawamhā sisa'u te sa'ētē hāiba wasutu, wa'uburé hā. Tawamhā sadari sina, ma aibā hawi watobro.

²⁷ Tawamhā ma āma tatob'uzu za'ra ni. 'Rāwi te āma dasima rowasu'u za'ra ni, āne:

— Ō hā, e niha. Wama ūsa'rese ū na, te wama rowahutu. Wa'uburé norī ma, te te rob'rui wamhā, ma tō wapari za'ra, ūmreme hā. — Āne te dasima āma romnhoré za'ra ni.

²⁸ Taha wa, Zezusihi wasu'u hā ma tō waptu na ropé, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi 're, daro mono bā.

Sima Pedruhu maprewa, Zezusi te te ūpesezé wasu'u

Mateusi 8.14-15; Rucasi 4.38-39

²⁹ Taha pari, ma tō Zezusi norī hā rowahutuzém hawi wairé, Sima Pedru norī nhorōwa u si'aba're da. Tisiséme me, Ādéréhé me, te siré 're simasisi zahuré, Sima Pedru norī hā. Ta norī hā, Ti'adu norī me, Zuwā norī me, ma asisi 'ri para u, Zezusihi siré.

³⁰ Tame te Simahā maprewa hā hâzé ré nomro, wa'ro na. Tawamhā sisisi wi, te Zezusihi ma 'mahârâ za'ra, hâzé na ūnomro na.

³¹ Taha wa, te oto ūtēme mo, ūnomrozéb u. Tawamhā ma pa'â, wahutu da. Taha wa, ma awa'awi tiwahâ. Tawamhā ma tō tāma api za'ra Zezusi norī ma, saihuri da.

Zezusi hā Darireza āma te te 're ūda'apawapto mono zém na rowasu'u

Mateusi 8.16-17; Rucasi 4.40-41

³² Tawamhā bâdâ sébrézéb u, ma tō ūtēme tasi'āwisi za'ra ni, Zezusihi u, dahâzé mono bā. Wa'uburé ré 're ūdanomro mono norī zama, ma ūtēme āwisi za'ra ni.

³³ Uburé 'ri ahâ 're, 're ūdasi'ubumroi mono norī hā ma ūtēme tasi'râ'ōtō ni, 'ri nho're uwaibaba.

³⁴ Tawamhā dahâzé mono bā, ma da'apse, da'ahâ na. Duré timreme na ma wa'uburé norī hā dama anhamra, ahâ na. Wa'uburé norī hā ma tō waihu'u za'ra Zezusi hā, 'Re ūhaimana u'âsi mono 'ra na. Taha wa, Zezusi ma tō wa'uburé norī hā sadawa uwati za'ra, te te dama rowasu'u za'ra tō da.

³⁵ Tawamhā robza'râ ré, ma wahudu Zezusi hā, 'ri nhiti morī da, a'ubuni u. Tame te a'â tihâiba, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, mreme da.

³⁶ Tawamhā Sima Pedru norī hā te Zezusihi zō sôpré ropâ, tisiré norī me hā, te te siwi sôpêtē da.

³⁷ Tawamhā te te siwi sôpêtē wamhā, te tāma rowasu'u za'ra:

— Aihîni te asô tanhopré ni.

³⁸ Tawamhā Zezusi te asa tāma nharī za'ra:

— Oto wasi'aba'réi wa'aba, 'râwi 'ri wa'ōtō 're, 're ūdahâimana za'ra mono u, tamomo zama te ūwasu'uwê na da'apo're pu'u mono da. Taha da, wa wei mo. — Āne ma Zezusi hā tāma siwaihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhā daro mono bā te 're mo, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're ūdasi'ubumroi mono norī ma, ūwasu'uwê hā te te dama 're wasu'u mono da, zudezu norī te, rowahutuzé mono bā. Wa'uburé hā te te duré dama 're anhamra.

Aibâ ūwa're ré hā, Zezusi te te ūpesezé wasu'u

Mateusi 8.1-4; Rucasi 5.12-16

⁴⁰ Tawamhā aibâ hā ma ūtēme wi, ūwa're ré hā. Hi'râtítō ma aime, Zezusihi papara, te te tāma nharī da, āne:

— Ōma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na hā. Taha wa, asima ūwē wamhā, te za ūpe. — Āne te Zezusihi ma si'ru, te te pese da.

⁴¹ Tawamhā Zezusi hā āma pē'ēzé wa, ma tō tinhib'rada hā wahutu, te te āma upi da. Te te upi wamhā, āne te tāma tinhā:

— Tane tō. Wa tō ūsima aiwē, te aipese da. Tāibā oto aihâzé hā. — Āne ma Zezusi hā tāma waihu'u asa.

⁴² Tawamhā awa'awi ma ūwa're hā tāma apa. Ma tō tihâiba wē oto.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhā Zezusi hā ma tō sina sadawa uwati, te te dama sina wasu'u tō da. Āne te tāma tinhā:

— Ūwapari pese, asina. Ni'wai ma, asina ūwasu'u õ di za, te aipesezém na. Sasedoti u si te za aimo, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wai u si, aihâiba wē zō te te aihâiba 'madâ'â da. Taha parip si, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, te za asôpru, Mozésihi nhimiroti zarina, aipesezém na da te āma aiwaihu'u za'ra da, sena na. — Āne ma tō aibâ hā satō, Zezusi hā.

⁴⁵ Tazahā aibâ hā rowasu'u wē na ma tō āma ropé. Taha wa, sō'awi 'ri ahâ u hā datême 're ne waihu'u mono õ di, Zezusi hā. Taha wa, a'ubuni wi te a'â 're hâimana, danhiti. Tame 're hâimana mono ré, te ūtême 're dasihutu, daro mono bâ, da te 're sabu za'ra mono da.

2

Zezusi hā aibâ ūhi're te te ūpesezé wasu'u

Mateusi 9.1-8; Rucasi 5.17-26

¹ Syry na āma ronomro parip si, ma Zezusi norī hā apâ aihutu, Capana'u na danhipti'a nho'omo nhisi u. Tawamhā awa'awi ma ūwasu'u hā ropé, 'ri para āma oto ūhâimana na hā, Zezusi hā.

² Tawamhā da'ahâ na ma ūtême dasito. Da'ahâ na ūtême dasito mono wamhā, 'ri 're wa'wa āma hā da'masisi di, 'ridawa āma zama.

³ Tawamhā Zezusi hā rowasu'u wē na te te dama rowasu'u ré, aibâ norī hā ma tō ūhi're hā ūtême siwi âwisi, ūsimiwaptâ wa. Aibâ norī hā maparane si'uiwa na ūhâiba za'ra hā.

⁴ Tazahā da'ahâ wamhā, te te siwi 'mazébré waihu'u õ di, Zezusihi u hā. Taha wa, sipapara 'ri nhisi hawi, ma tō siwi 'ri 're pu'u za'ra sada, Zezusihi uwaibaba te te siwi hiri da. Tawamhā ma tō āma siwi si'ra, ūsa'warizéb ré, ūhi're hā.

⁵ Aibâ norī hā ma tō Zezusi hā siwi āma umnhasi, ūsiwadi hā za te te ūpesezém na. Zezusi hā ma tō tiwi waihu'u za'ra, sina ūsimirosa'rata za'ra hā. Taha wa, te ūhi're ma tinhā:

— ūsiwadi, aiwasédé hā 're ūab'manharî wasété mono zé hā, te ai'âma 're ab'madâ'â mono õ di za oto. — Āne ma tō tāma waihu'u, ūhi're ma.

⁶ Tame aibâ norī hā te dame asimro, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī hā.

⁷ Ta norī hā te 'râwi sima āma rosa'rata za'ra, āne:

— E niha te aibâ ma tinhā bêté, õ hā, ūmorî'õ ma. 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, wē õ di, aibâ ma, te te ūnharizé hā. Dawasédé hā da te 're ūab'manharî wasété za'ra mono zé hā, ni'wa hā te te dama 're apari waihu'u mono õ di. 'Re ūhâimana u'âsi mono ma si waihu'u pese di, dawasédé hā te te dama 're ūapari mono zé hā. — Āne te Zezusihi āma sima rosa'rata za'ra, rowahutu'wa norī hā.

⁸ Tawamhā 'râwi te te sima āma ūrosa'rata za'ra zém na, ma tō sina waihu'u, Zezusi hā. Taha wa, te tāma nharî za'ra:

— E marî da, te āne ūâma ūrosa'rata za'ra wa'wa.

⁹ Wa hā dawasédé hā te dama 're ūapari waihu'u pese mono na, e niha te za ūwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ūwaihu'u za'ra wa'aba da. ūhi're ma, wa tō tinhā: "Aiwasédé hā 're ūab'manharî wasété mono zé hā, te ai'âma 're ab'madâ'â mono õ di za oto." Āne hā

ĩmreme si wamhã, aimā pibu prã za'ra wa'aba di tō. Ā hā ĩmorlõ hā wahutu da, duré tiza'warizé hā te te sima âri da, oto morl̄ da, te tāma nharl̄ wapsi, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩwaihu'u pese na sena na ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba da oto. Taha wapsi, aimā pibu pese za'ra wa'aba di za oto.

¹⁰ Ti'ai āma dasiré ĩpodo hā ĩma waihu'u pese di, dawasédé te dama 're ĩapari mono da hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para. Āne na asiwí ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ĩhi're ma tinhā, wahutu da.

Tawamhã ĩhi're ma, te tinhā oto:

¹¹ — Ma'ăpé, aiwahutu. Asa'warizé âri, asõrõwa u aimorl̄ da oto.

¹² Tawamhã awa'awi ma tō wahudu, aibâ hā. Tiza'warizé, ma tō ti'â. Rob u, ma tō ĩré watobro, danho'a. Taha wa, uburé, ma āma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma, te duré āma tawata za'ra ni. Āne ma tō dasima rowasu'u za'ra ni:

— Āne hā niwa wa te ĩ'madâ'â za'ra õ. — Āne ma tō dasima rowasu'u za'ra ni.

Réwihi wasu'u

Mateusi 9.9-13; Rucasi 5.27-32

¹³ Tawamhã Darireza āma ĩsõ'u zapoto u, te apâ mo Zezusi hā. Da'ahâ na ma tō ĩtēme 're danomro. Tawamhã dasihutu sidâpâsi te nasi dama rowahutu, rowasu'u wě na.

¹⁴ Tawamhã morl̄ ré, ma tō aibâ tisâ, danhib'apito ma, dawi rob'uiprazé ubumroi'wa hā, Réwi na ĩsisi hā, Apezuhu 'ra hā. Tinhimiromhurizéb āma te nhamra, rob'uiprazé te dawi 're f'a'ubumroi mono zéb āma. Tawamhã Zezusi hā te 'mahâ:

— We aiwahutu, ĩsiré 're aimorl̄ da oto. — Āne te 'mahâ. Tawamhã awa'awi ma wahudu Réwi hā, ĩsiré oto 're morl̄ da.

¹⁵ Tawamhã syry na āma ronomro wamhã, Zezusi hā te tisa, Réwihi nhorõwa āma. Ĩsiré 're ĩnomro mono norl̄ zama, te ĩsiré tisaihu. Da'ahâ na duré ĩsarina ĩdasî'aba're hā te duré ĩsiré tasaihuri ni. Ta norl̄ hā rob'uiprazé ubumroi'wa, duré parisezu norl̄ nhimiroti zarina 're ĩhâimana za'ra mono õ.

¹⁶ Tawamhã ta norl̄ me sai ma, sâmra ré, ma tō Zezusi hā 'madâ'â za'ra, dama rowahutu'wa norl̄ hā, parisezu norl̄ hā. Ta norl̄ hā Zezusihî siré 're ĩnomro mono norl̄ ma, te nharl̄ za'ra:

— E niha bâ, te bétê rob'uiprazé ubumroi'wa norl̄ siré tisa, dawasétê na 're ĩdahâimana za'ra mono norl̄ siré zama.

¹⁷ Tawamhã Zezusi hā āne te te sina wapari za'ra wamhã, ma tō tāma nharl̄ za'ra, āne:

— Hâzé āna 're ĩnomro mono norl̄ zô, dawede'wa hā 're siwasutu za'ra mono õ di, te te 're wede za'ra mono da. Ĩhâzé ré norl̄ zô si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da. Tane duré wa hā. Dawē na 're ĩdanomro mono norl̄ zô, ĩsitême 're ĩhârâ mono da, we ĩmorl̄ õ di. Dawasétê na 're ĩdanomro mono norl̄ zô si, 're ĩhârâ mono da, wa wei mo. — Āne ma tō dawede'wa na tāma siwasu'u za'ra, Zezusi hā.

Bâtâ na dasai ãna, ĩdahâimana za'ra zé wasu'u

Mateusi 9.14-17; Rucasi 5.33-39

¹⁸ Tawamhã Zuwâ Batitaha siré 're ĩnomro mono norl̄ hā, duré parisezu norl̄ hā, ã bâtâ na te saihuri ãna tihâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da. Taha wa, ni'wam norl̄ hā te Zezusihî ma, nharl̄ za'ra:

— Zuwâhâ siré 're ĩnomro mono norl̄ hā, duré parisezu norl̄ hā, ã bâtâ na saihuri ãna te tihâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da. E marl̄ wa, asiré 're ĩnomro mono norl̄ hā, saihuri ãna ã bâtâ na hâimana za'ra õ di bétê, tâma mreme zusi da.

¹⁹ Tawamhã Zezusi, ma tō asa tâma waihu'u za'ra:

— Aibâ hā ĩmrozéb u, sô ĩhârâ za'ra norl̄ hā sihutu wamhã, e saihuri ãna, te za tihâimana za'ra. Mare di. Saïhuri ãna hâimana za'ra õ di za. Aibâ ĩmro da hā ĩ'rata sâmra za'ra ré, te za tō ĩsiré tisa hā tihu, to sina.

20 Niwapsi te za bâdâ hâ ïwa waptârâ, aibâ ïmro da hâ ïsiwadi norî wa'wa hawi, da te tiwi ï'âri za'ra zéb da hâ. Tawapsi te za tô sai ãna 're si'ubumro, robzei'õ na. — Äne sõ'awib õ nherë, ma tô aibâ ïmrozé wasu'u na, sina ãma simiré'é, Zezusi hâ.

21 Tawamhâ ãne ma duré tâma waihu'u za'ra:

— Da'usa hâ 'ratare hâ, e te za ïhâi wê na ãma hâiwa'aba ni, ïhâ nnihâri tém na. Mare di. Äne wamhâ, te za dawi 're hâzahutu za'ra. Tawamhâ ïhâ'rada hâ te za sina hâta. Te za oto dawi hâihatari za'êtê.

22 Duré e romhâ 'manharî 'rata 're, te za uwa 'râi wa'u ïsé hâ da te 're sé, wa'ui ware õ ré. Mare di. Wa'ui ware õ ré, da te 're séme mono wamhâ, oto wa'ui ware wamhâ, te za romhâ 'manharî 'ratare hâ sina wazu. Tawamhâ uwa 'râi wa'u ïsé hâ te za asa'wa. Romhâ 'manharî hâ te za duré hâihaiwamna. ïtép si'uiwa na si, te za da te 're sé, rob'râi wa'u té hâ. — Äne sõ'awib õ nherë, ma tô tinhimiroti tém na tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hâ.

Romhuri zahârizém na roti wasu'u

Mateusi 12.1-8; Rucasi 6.1-5

23 Tawamhâ romhuri zahârizém na, ma tô buru nho wa'wai baba ro'rahâri za'ra Zezusi norî hâ, sabadu na. ïsiré 're ïnomro mono norî hâ ma tô te te sima 'rânhinarî za'ra, te te huri mono da.

24 Tawamhâ parisezu norî hâ te Zezusihi ma nharî za'ra:

— E niha, romhuri zahârizém na nherë, te te sima 'rânhinarî za'ra, asiré 're ïnomro mono norî hâ, wahî'rata norî hâ romhuri zahârizém na te te dawi 're sawi za'ra mono nherë.

25 Tawamhâ Zezusi ma asa tâma waihu'u za'ra:

— E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'éré hâ 're sôré za'ra wa'aba mono ã bâ, te te ïrob'manharîzém na, ïsiré norî me, mra te te simroi wamhâ.

26 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb u, ma tô ãzé, apito Dawi hâ. Abi'ata hâ 're hâimana mono ré, ma tô ãzé. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa ïpire uptabi, Abi'ata hâ, sasedoti ïpire uptabi hâ. Tawamhâ sébré wamhâ, ma tô 'mai'rê ï'u'ène hâ, Dawi hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, aré da te ïsa'ra za'ra hâ. Duré tisiré norî ma, ma tô tâma a za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tô aré pisutu, da'âma romhuri'wa norî si, ï'u'ène hâ te te 're ïhuri mono da hâ, sasedoti norî si. Tane nherë, ma tô 'mai'rêne za'ra, Dawi norî hâ. — Äne ma tô tâma hâimanazéb 'râzarõtõ za'ra Zezusi hâ, parisezu norî ma.

27-28 Tawamhâ ãne ma tô Zezusi hâ tâma 'râsutu za'ra, timreme na:

— Wa hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu, dasiré ïpoto da, ti'ai ãma. Taha wa, dama ïpire di, sabadu na roti hâ te dama 're ïapisutu mono zéb da hâ. — Äne ma tô tâma waihu'u za'ra, parisezu norî ma.

3

Aibâ ïsimizu prâ hâ, romhuri zahârizém na Zezusi te te ïpesezé wasu'u

Mateusi 12.9-14; Rucasi 6.6-11

1 Tawamhâ zudezu norî te, rowahutuzéb u, ma duré ãzé Zezusi hâ. Tame te aibâ hâ dame nhamra, ïsimizu'râ're hâ.

2 Tame te ni'wam norî hâ Zezusi hâ siwi 'madâ, zudezu norî te, romhuri zahârizém na, aibâ hâ te te pese zô. E marî da. Sabadu na te te pese wa, te te siwi wê'õ da, romhuri zahârizém na roti, te te ï'madâ'â õ na.

3 Tawamhâ Zezusi hâ te aibâ 'mahâ:

— We aimorî ãwa.

4 Te duré da'ab'mahâ:

— E niha romhuri zahârizém na roti hâ. E marî, wa za wa te dama 're 'manharî za'ra, romhuri zahârizém na, sabadu na hâ. E ïwê na, wa za wa te 're dapawaptob za'ra. E ïwasété si, wa za wa te dama 're 'manharî za'ra. E romhuri zahârizém na, wa za wa te

're danho'reptu za'ra. E bâtâ na, wa te 're danho'reptu za'ra mono ãna, wa za taré wa te 're da'madâ'â za'ra. — Æne te da'a'mahâ.

Tawamhã ni'wa hã asa te te ãma sada'âbâ õ di, Zezusi te te ïsadanharî za'ra zém na hã.

⁵ Tawamhã Zezusi te da'ab'madâ. Te te ãma ïrosa'rata norî ãma hã, toi õ di. Simirosa'rata wasété nhiptete za'ra wa, ta norî ãma pê'ezé za'ra di. Tawamhã ïsimizu'râ're ma, te tinha:

— Ma ãpé, asimizu wahutu.

Tawamhã ma tô tinhimizu hã wahutu, aibâ hã. Taha wa, ma tô tinhimizu pese.

⁶ Te te pese pari, ma awa'awi wairé, parisezu norî hã. Tawamhã Erodihi niwî 're ïhâimana za'ra mono norî me, ma tô sima ãma roti za'ra, Zezusi te te sima hâiba za're za'ra da.

Zezusi hã te te ïda'apesezé wasu'u

⁷⁻⁸ Tawamhã Zezusi norî hã te ai'aba'rê, Darireza na ïsô'u nhisi u. Da'ahâ uptabi na te ïsarina ai'aba'rê ni, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Zeruzarë hawimhã, duré Idumeza hawimhã, duré Zodâ pa zara hawimhã, duré Tiru hawimhã, duré Sido hawimhã. Zezusihî wasu'u hã ma tô wapari za'ra ni aré, te te 're ïda'apawapto mono zé wasu'u na hã. Taha wa, ma tô ïtême dasito, daro mono bâ.

⁹⁻¹⁰ Uburé ïhâzé ré norî hã te ïtême 're sisãmra, te te siwi upi da, tinhib'rata na. Taha wa, tisiré 're ïnomro mono norî ma, te 'ru za'ra, uba're hã te te 'ma'âri za'ra da dawi, ïwap sébré da, da te dasiwi hâiba wati tõ da.

¹¹ Wa'uburé te te 're ïda'awamnarî mono norî hã, Zezusi te te 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, hi'râtítõ te ïpapara 're sina. Te duré siwi 'mahâ, sa'êtë:

— A hã 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra.

¹² Taha wa, wa'uburé norî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra na te te dama sisi tõ za'ra da, te sina sadawa uwati za'ra, Zezusi hã.

Aibâ 12 na ïhâiba za'ra hã, Zezusi te te ïpisutu za'ra zé wasu'u

Mateusi 10.1-4; Rucasi 6.12-16

¹³ Tawamhã ëtê 'râihâ na, ma tô sai'u Zezusi hã. Tame te te sima ïwêzéb uwaibaba, te sitême sô tihârâ za'ra, aibâ norî zô. Sitême sô hârâ za'ra wa, ma tô ïtême aihutu 'râwi.

¹⁴ Tawamhã 12 na ïhâiba za'ra hã ma tô pisutu za'ra, ïsiré a'â 're hâimana za'ra mono da, nimahã na te te datême satõrî za'ra da, za te te 're ïda'anho'reptui mono zé wasu'u na, ïsôwa te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, ïsadawa para. Tizadawa wasu'u'wa na ma tô sisi za'ra oto.

¹⁵ Ma tô duré pisutu za'ra, ïwaihu'u pese zarina, wa'uburé norî te te dama 're sâmra za'ra mono da.

¹⁶⁻¹⁷ Aibâ norî hã, 12 na ïhâiba hã ãne ïsisi za'ra hã: Sima hã Pedru na, ma tô sisi té, Zezusi hã. ïsiré norî hã ãne ïsisi za'ra hã: Ti'adu, duré Zuwã, Zebedehe 'ra norî hã. Bu'anezi na, ma tô sisi téb zahuré, Ti'adu norî hã Zezusi hã. Bu'anezi na, ïsisi hã, tâirârâ te wasu'u, ïsisi té hã.

¹⁸⁻¹⁹ Duré ïsiré norî hã ãne ïsisi za'ra hã: Ïdéré, duré Piripi, duré Batoromezu, duré Mateusi, duré Tome, duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hã, duré Tadezu, duré Sima, Zerotî norî niwî aré 're ïhâimana mono hã, duré Zudasi Icarizoti, si'uihâ na Zezusihî hâiba nhomri'wa da hã dama. Æne ïsisi za'ra hã.

Bezebuhu wasu'u

Mateusi 12.22-32; Rucasi 11.14-23; 12.10

²⁰ Tawamhã Zezusi hã 'ri tême oto morî wamhã, da'ahâ na ma duré ïtême dasito. ïtême dasito mono wa, Zezusi norî hã saihuri waihu'u õ di.

²¹ Tawamhã Zezusihî wasu'u te te wapari za'ra wa, ma tô sô ai'aba'rê, ïsisänawâ norî hã. Ma tô ni'wam norî hã ïrâ siwamnarî na Zezusihî ãma romnomri za'ra. Taha wab zama, te sô ai'aba'rê, Zezusihî zô, ïsisänawâ norî hã.

22 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī hā, Zeruzarē hawi datēme īsihutu norī hā, ãne te taré sima rowasu'u za'ra, Zezusihi hâiba na:

— Ô hā Bezebuhu zadawa para te 're mo, wa'uburé norī nhib'apito zadawa para. Bezebu hā romhōsi na te te 're pawapto, wa'uburé te te dama 're anhamra mono da. — ãne te taré 'râwi sima rowasu'u za'ra Zezusihi hâiba na, zudezu norī ma, rowahutu'wa norī hā.

23-26 Tawamhā Zezusi te sima sô tihârâ za'ra, rowahutu'wa norī zô, marī hā te te tâma waihu'u za'ra da, romnhimiré'na. Tawamhā ītēme simasa wamhā, ãne te tâma nharī za'ra:

— E niha te za Satanasi hā tinhib'a'uwē norī hā te te dama 're sâmra. Te te dama 're īsâmra mono da hā, mare di. ãne wa za aima āma romnhimiré'za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Danhib'apito nhib'a'uwē norī hā 'râwim nherē, oto sisada 're simasa mono wamhā, te aré 're si'uprosi. Duré dasisânawā nherē, dasisada 're dasimasa mono wamhā, te aré 're dasi'uprosi, 'râwim nherē. Tane duré Satanasihi nhib'a'uwē norī hā 'râwi sisada 're simasa mono wamhā, te aré 're si'uprosi. Tâibâ aré īsib'a'uwē norī hā. Taha wa, Satanasi hā tinhib'a'uwē norī hā te te dama 're īsâmra mono da hā, mare di.

27 — ãne wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, marī hā āma waihu'u za'ra wa'aba da. Ni'wa hā aibâ īsiptete nhorōwa u, sébré wamhā, īsibro hā te te tiwi ubumro da, te te tiwi ubumroi waihu'u õ di za, te te sima pawasisi õ ré hā. Te za a'â sima pawasisi. Taha parip si, te za īsibro hā tiwi ubumro, 'ri 're īromnhimi'wara mono hā, aibâ īsiptete wi. — ãne te tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

28 Ma duré tâma waihu'u za'ra:

— Ma'āpé, īwapari pese za'ra wa'aba za. Dawasédé hā da te 're 'manharī za'ra mono nherē, duré 'Re īhâimana u'āsi mono āma, da te āma 're wasétē za'ra mono nherē, dawasétē na tâma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhā, dawasédé hā tâma waihu'u pese di, te te dama 're īapari mono zéb da hā, te te oto da'āma 're ab'madâ'â tō mono da.

29-30 Tane nherē, īpē'ēzani hā wē nherē, īsimiromhuri na da te 're wē'õ pese za'ra mono wamhā, taha na dawasédé hā te te dama 're apari mono õ di za. Te za te te da'āma 're ab'madâ'â u'āsi, 'Re īhâimana u'āsi mono hā. — ãne Zezusi ma tō tâma waihu'u za'ra, rowahutu'wa norī ma, taré te te sima rowasu'u za'ra wa, wa'uburé zadawa para, 're īmorī na. ãne wē'õ te, ma tō ãne tâma waihu'u za'ra, te te waihu'u za'ra da.

Zezihi na wasu'u, īsisânawā norī wasu'u me

Mateusi 12.46-50; Rucasi 8.19-21

31 Tawamhā Zezusihi no norī hā ma tō ītēme aihutu, tina me. Rowi simasab ré, ma da'maipo're pu'u za'ra, Zezusihi zô da'maihârâ da, ītēme watobro za'ra da.

32 Da'ahâ na te īrata asimro ni. Tawamhā ni'wam norī hā te tâma rowasu'u za'ra, ãne:

— Ano norī hā te rowi asô aimasa, ana me. Te asô tihârâ za'ra. — ãne te oto tâma rowasu'u za'ra.

33 Tawamhā tâma īrowasu'u'wa norī ma, ma tō waihu'u za'ra, ãne:

— E 'wa hā īna. E 'wam norī hā īno norī.

34 Tawamhā siwi īuirī'wa norī 'madâ'â sina, te ãne tinhā:

— Āhâta īna. Āhâta īno norī. Āhâta īhidiba norī.

35 Ni'wam norī hā 'Re īhâimana u'āsi mono te te sima 're īwē za'ra mono zéb zarina, te te tâma āma 're īuwaimrami za'ra mono norī hā, ta norī hā īno, duré ta norī hā īhidiba, duré ta norī hā īna. — ãne Zezusi ma tō tâma waihu'u za'ra, da te waihu'u za'ra da.

¹ Tawamhā Zezusi hā te duré dama rowahutu, Darireza āma, ūsō'u zapoto 'rata. Da'ahā uptabi na ītēme dasito mono wa, ma uba're wa āzé, â zada'rē prā na.

² Tawamhā sa'etē na ma tō dama rowaihu'u marī na, tinhimirowasu'u na romn-himiré'ezém na. Āne te dama tinha:

³ — Ma'āpé ūwapari pese za'ra wa'aba za. Amnho potozé wasu'u na, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aibā hā te buru u mo, ti'ai hāibādā wa, amnho hā te te anhamra mono da, poto mono da.

⁴ Tawamhā, amnho hā te te anhamra mono wamhā, nima norī hā bādādi zababa ma tō rere'e. Tawamhā sire hā ma te te uprosi uburé, poto mono ū ré.

⁵ Ētē nhisiwi ma duré nima norī hā rere'e. Ti'ai baihāire wa, ma tō 'wanhipré su'u, amnho hā.

⁶ Tawamhā bādā hā oto 'rāiwatobro wamhā, rowa'ro wa, ma ti'wanhipré 'ré za'ra, ūsari hā te te rowa'rei mono ū wa.

⁷ Nima norī hā ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhā siré ma tō 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhā, ma te te ubu, wab'ru hā. Taha wa, 'rāi mono ū di, ta norī hā.

⁸ Ti'ai wē wa, ma duré nima norī hā rere'e. Tawamhā oto 'wanhipré 'rāihā mono wamhā, ma tō ti'rā za'ra. 'Rāi mono wamhā, nima niwīmhā 'rāi ahā prā ti, rob're hā. Duré nima niwīmhā 'rāi ahā di. Duré nima niwīmhā 'rāi pese uptabi di. — Āne amnho potozé wasu'u na, ma tō dama rowasu'u, Zezusi hā.

⁹ Tawamhā āne ma tō āma dama 'rāsatu, timreme na:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhā, ma'āpé ūwapari pese za'ra wa'aba, ūnhimirowasu'u na hā waihu'u za'ra wa'aba da. — Āne ma tō āma dama waihu'u.

¹⁰ Tawamhā dazahutu parip si, ni'wam norī dame ūsimasa hā ma tō ītēme sina rotété za'ra dawa'rāmi, aibā 12 na ūhāiba norī me. Tawamhā āne te siwi 'mahā:

— E niha amnho potozém na rowasu'u hā.

¹¹⁻¹² Taha wa, Zezusi asa ma tō āma sada'ābā za'ra:

— 'Re ūhāimana u'āsi mono hā a norī wa'aba ma si, ma tō aima waihu'u za'ra wa'wa, dama ūwaihu'u'ō hā, da'āma 're ūsib'a'uwe mono zém na hā, sō'awi te te dama waihu'u ū nherē. Ūzazei'ō'wa norī ma, wa za ūnhimiromnhimiré'ē na si te tāma 're rowasu'u za'ra. Tawamhā ta norī hā titōmo na te te 're rob'madā'ā za'ra mono nherē, taré te za te te 're rob'madā'ā za'ra. Duré 're simipari za'ra mono nherē, taré te za 're simipari za'ra, te te 're waihu'u za'ra mono āna. Te te 're waihu'u za'ra mono wamhā, te aré tiwaséte wi 're sipizari za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono niwī, ūwasédé hā te te āma 're ab'madā'ā tō mono da. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

¹³ Tawamhā ma duré tāma waihu'u za'ra:

— A norī wa'wa hā waihu'u za'ra wa'aba ū wamhā, amnho potozém na te ūrowasu'u hā, e niha te za tawamhā ūnhimirowasu'u amo hā ūwaihu'u za'ra wa'wa. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra.

¹⁴ Tawamhā ma duré tāma waihu'u za'ra:

— Amnho hā aibā te te ūanhamra mono hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u.

¹⁵ Ni'wam norī hā 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā, tipo're na te te 're ūwapari za'ra mono hā, aiwa amnho hā bādādi zababa ūrere'e mono ne, te za 're hāimana za'ra. Awa'awi te te wapari za'ra wamhā, Satanasi hā te za ītēme tiwisi za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā te te tiwi āri za'ra da.

¹⁶ Ni'wam norī hā aiwa amnho hā ētē nhisiwi ūrere'e mono ne, te za 're hāimana za'ra. 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā te te 're wapari za'ra mono wamhā, te za te te 're saze za'ra awa'awi, to sina.

¹⁷ Tane nherē, te za te te 're sazei hutu za'ra. Tawamhā āté robzépada hā duré rowasédé hā te za ūsazei'ō'wa norī hā te te tāma 're 'manharī za'ra. Tawamhā 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā aré te te 're ūsaze za'ra mono zé hā, te za te te 're sazei utōří za'ra.

¹⁸ Ni'wam norī hā aiwa amnho hā wab'ru wazari ūrere'e mono ne, te 're hāimana za'ra. 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā te za te te 're wapari za'ra, taré.

¹⁹ Āté marī na si te za duré te te 're rosa'rata za'ra. Āté danhibro pese na si, te za te te sima 're rosa'rata za'ra, īwē uptabi newa. Āté marī hā te za te sima 're wē uptabi za'ra. Tawamhā rob're ūrāi ūne, tāma 're hāimana wē za'ra mono ū di za.

²⁰ Ni'wam norī hā aiwa amnho hā ti'ai wē wa ūrere'e mono ne, te za 're hāimana za'ra. Ta norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā te te 're wapari za'ra mono wamhā, te za te sima 're wē za'ētē za'ra. Tawamhā rob're ūrāi pese uptabi ne, te za hāimana wē uptabi na 're hāimana za'ra. — Āne ma tō tinhimirowasu'u hā tāma 'rāsatu za'ra, Zezusi hā.

Rob'uiwēzé wasu'u

Rucasi 8.16-18

²¹ Tawamhā te duré tāma rowasu'u za'ra:

— Rob'uiwēzé hā 'ri 're wa'wa u, da te âri wamhā, e piza'a na te za upsibi ni. E daza'warizéb 'rowi, te za sārī ni. Mare di. Īsima'warazém na si te za sō'awi da te 're sōré, te te dama 're rob'uiwē za'ra mono da.

²²⁻²³ Taha wa, marī hā a'ā dama īwaihu'u ū hā, niwapsi dama waihu'u pese di za. Aipo're na ma tō īnhimiroti hā īwapari za'ra wa'wa. Taha wa, ma'āpē āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono, waihu'u za'ra wa'aba da.

²⁴⁻²⁵ — Ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono hā īsimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari u'āsi za'ra mono wamhā, taha zarina te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā sa'ētē na tāma āma 're sōprub za'ra, te te aré āma 're īwaihu'u za'ra mono zém nhipai u, te te waihu'u pese za'ra da oto. Tane nherē, ni'wam norī hā īsimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari za'ra mono ū wamhā, ta norī wi te za tinhimirowaihu hā tāma waihu'u pese za'ra ū nherē, te te tiwi 're awaibu 'Re īhāimana u'āsi mono hā, te te aré āma 're īwaihu'u za'ra mono zé hā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

Amnho potozé wasu'u

²⁶ Tawamhā ma duré tāma waihu'u za'ra:

— 'Re īhāimana u'āsi mono hā da'āma 're īsib'a'u wē mono zém na, wa za aimā rowasu'u za'ra wa'wa, āne. Aibā hā ti'ai wa, te za amnho hā te te anhamra, poto mono da.

²⁷ Tawamhā aibā hā rītī ré nherē, duré sōtō ré nherē, si'uihā na te za ti'wanhipré za'ra, amnho hā. Te za ti'rāihā za'ra. E niha te za ti'wanhipré za'ra. E niha te za ti'rāihā za'ra. Aibā hā te te waihu'u ū di.

²⁸ Ti'ai 'rowim nherē, te za si'uihā na 're 'wanhipré za'ra, 're 'rā za'ra mono da. Te za a'ā ti'wanhipré za'ra. Taha parip si, te za 're sitoro wairébé. Taha parip si te za 're 'rā za'ra.

²⁹ 'Rāi 'ré wapsi, te za oto 'rāihā, ro'wa na aibā hā, bādā hā oto īwa waptā'ā wa, te te īrāihārizéb da hā. — Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

Motada nhama 'rare wasu'u

Mateusi 13.31-32; Rucasi 13.18-19

³⁰ Tawamhā ma duré tāma waihu'u za'ra:

— 'Re īhāimana u'āsi mono, da'āma 're īsib'a'u wē mono zé hā, e marī na, wa za āma romnhimiré'ē.

³¹ Motada nhamaré na, wa za aimā āma romnhimiré'ē za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono, da'āma 're īsib'a'u wē mono zé hā. Motada nhamaré hā syry uptabire di, aimawi norī ma hā.

³² Tazahā da te 're zuri mono wamhā, 're 'wanhipré za'ra mono wamhā, te za ti'rāihā za'ra. Aimawi rob're hā te te 're sipai pese za'ra. Papo za'ētē wamhā, īsu 'rowi te za si norī hā te te sima 're sasi za'ra. Āne wa aimā āma romnhimiré'ē za'ra wa'wa. — Āne te tinhā, Zezusi hā.

³³ Āne ma tō Zezusi hā tinhimirowasu'u ahâ na te te āma 're romnhimiré'ē, marī hā da te āma 're īwaihu'u za'ra mono zéb da hā.

³⁴ Tinhimiromnhimiré'ē na si, ma tō te te dama 're rowasu'u. Tisiré 're īnomro mono norī ma si, ma tō hâiba pisutu za'ra, te te tāma 're awaihu'u pese, sō'awi.

Zezusi hā rowa'u'u ma, te te īnharīzé wasu'u

Mateusi 8.23-27; Rucasi 8.22-25

³⁵ Tawamhā Zezusi hā barana ma tō satōrī za'ra, tisiré 're īnomro mono norī hā:

— Oto zara u, wa te saprī za'ra wa'aba. — Āne ma tō satōrī za'ra.

³⁶ Tawamhā te a'â dazatōrī za'ra, apâ dasi'aba'rē da. Taha pari, Zezusi hā uba're 're īsébrézéb 're, ma asisi īsarina, zara u te te saprī za'ra da. Ni'wam norī hā te duré siré sari za'ra uba're hā, Zezusihī zarina.

³⁷ Tawamhā rowa'u hā ma tō watobro, sa'êtē na. Tawamhā âsisasi hā sa'êtē wamhā, ma tō nasi asisi, uba're wa. Â hā te te ī'masisizéb u hā romhuture di oto.

³⁸ Tane nherē, te Zezusi hā nhono, uba're na're āma. Da'rā zaparizém na te 'rā zapa. Taha wa, ma tō siwi utu. Āne te oto siwi 'mahâ:

— Rowahutu'wa, wa za ai'utōrī ni. E wa'āma aipē'ēzé za'ra õ di za.

³⁹ Tawamhā ma tō wahudu. Wahutu wamhā, rowa'u'u ma, te tinha, wa'u'utu da. Duré âsisasisi ma zama, te tinha, ãne:

— Ma'āpé ai'âtu na.

Tawamhā ma tō sazâ, rowa'u hā. Ma tō duré ti'âtu oto.

⁴⁰ Tawamhā Zezusi hā te ãne tāma nharī za'ra:

— E marī da, ma aipahi za'ra wa'wa. E niha zahadu asowi 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hā aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di.

⁴¹ Tawamhā te sima rowasu'u za'ra:

— Pra, e niha õ hā īwaihu'u pe. īsadawa hawi ma rowa'u hā sazâ, âsisasisi zama. — Āne te sima rowasu'u za'ra. Óne hā tāma sa'rese za'ra õ wa, ma tāma tipahi za'ra.

5

Aibâ hā wa'uburé ré 're īmorī hā, Zezusi te te īpawaptobzé wasu'u

Mateusi 8.28-34; Rucasi 8.26-39

¹ Tawamhā Zezusi norī hā ma tō zara u aihu, Zeraza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u. Darireza āma īsō'u zapoto zara niwī, Zeraza hā.

² Tawamhā uba're hawi watobro wamhā, ma tō aibâ hā wa'uburé ré 're īmorī hā sina uzusi.

³⁻⁴ Aibâ hā adâ'â 'ru hawi, ma tō ītēme watobro. Adâ'â 'ru āma, te 're sāmra. Te aré da te 're pawasisi, īsi'uwazi nhorō rutu na. Te aré duré da te 're hiwasisi. Tazahā ma tō te te sina 're anhinari. Ni'wa hā sada 're siptete waihu'u mono õ di.

⁵ Bâtâ sidâpâsi, duré mara sidâpâsi te adâ'â 'ru āma 're hâimana, ētē 'rāihâ āma zama, sadari sina. Ētē na te duré 're sisihâri u'âsi.

⁶ Romhâ na, ma tō aibâ hā tisâ, Zezusi hā. Te te sāmri wa, te ītēme wara, Zezusihī u. Tawamhā hi'râtitō ma tō īpapara aime.

⁷ Sa'êtē te 'mahâ, ãne:

— Zezusi, 'Re īhâimana u'âsi mono, danhipai u 're īsāmra mono 'ra, e marī ī'āma 'manhari da, te we aimo. ī'azâri õ di za. 'Re īhâimana u'âsi mono nho'a, wa īsina aipa'uwati.

⁸ Āne te Zezusihī ma tinha wa'uburé hā, te te tāma rob'rui wa, aibâ hâiba hawi watobro da.

⁹ Tawamhā Zezusi te īsisi zô sadanha:

— E niha asisi hā.

— Ahâ na, īnhisi hā. E marī wa. Wa norī hā wa'ahâ wa. — Āne te Zezusihī ma sisisi.

¹⁰ Tawamhā Zezusihī wi, te nasi tiwi rowaptē, wa'uburé norī ma, te te rob'rui tō da, darob amoi u, si'aba'rē tō da.

¹¹ Tawamhā romhutu na te uhâbâ hā tisa te te 're huri, ahâ na, sa'a ãma.

¹² Tawamhā wa'uburé norī hā te Zezusihi wi sina rowaptērē za'ra, uhâbâi u:

— Ma'äpé uhâbâi u wazatōrī za'ra na, īhâiba 're, 're wasi'ubumroi mono da oto.

¹³ Tawamhā ma tō tâma rob'ru za'ra, aibâ hâiba hawi wairébé da, uhâbâ hâiba 're, sisisi da. Tawamhā uhâbâ hâiba 're sisisi wi, uhâbâ te sisa're, wara sina, ī'râ sipra u. Âi ba ma rere. Âi ba rere'e wa, ma uburé ai'utō, uhâbâ hā. 2 miu na ma tidâ'â za'ra.

¹⁴ Si'utōrī wi, te uhâbâ 'madâ'â'wa norī hā īsiti sisa're wara sina, 'ri ahâ u, te te dama rowasu'u za'ra da, rom na 'ri wa'otō ãma zama. Tawamhā da'ahâ na ma tō ītēme ai'aba're ni, da te 'madâ'â za'ra da.

¹⁵ Tawamhā Zezusihi u dasihutu wamhā, ma tō aibâ hā 'madâ'â za'ra ni, wa'uburé norī ré aré 're īmorī hā. Uza ré, te oto nhamra, rowē na. Tawamhā ma tō tâma tapahi za'ra ni, õne hā dama sa'rese õ wa.

¹⁶ Tawamhā ãma ī'madâ'â za'ra 'wa norī hā, te aibâ wasu'u hā dama wasu'u za'ra, īsihutu norī ma. Aibâ hā Zezusi te te īpawaptobzém na, duré uhâbâi ma, te te īrob'manharizém na zama, te dama rowasu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhā, te siwi satō, danhipti'ai hawi watobro da, Zezusi hā.

¹⁸ Taha wa, Zezusi ma oto ãzé uba're wa, danhiti morī da. Uba're wa, sébré wi, te aibâ hā ãne sina 'mahâ, wa'uburé ré aré 're īmorī hā:

— Ma'äpé īma pisutu, asiré 're īmorī da.

¹⁹ Tane nherē, Zezusi te te ãma sazei õ di. Taha wa, ma te aibâ ma waihu'u, ãne:

— Apâ te za aimo, asõrōwa u, 'Re īhaimana u'âsi mono, īwē na te te aipawaptobzém na asisänawâ norī ma, asiwasu'u da.

²⁰ Tawamhā te oto mo, aibâ hā. Zezusi, īwē na te te īpawaptobzém na, ma tō te te dama 're rowasu'u, Decaporí na danhipti'a nho'omo nhisi 're. Tawamhā īsimirowasu'u na da te 're wapari za'ra mono wamhā, ma tō ãma 're datob'uzu za'ra.

Zairuhu 'ra wasu'u, pi'õi wasu'u me

Mateusi 9.18-26; Rucasi 8.40-56

²¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō apâ saprī, zara u. Da'ahâ na, ma ītēme tasi'râ'otō ni, â zaihâ u hā.

²² Tawamhā aibâ hā ma ītēme wi, Zairu na īsisi hā zudezu norī te, rowahutuzé 'madâ'â'wa hā. ītēme wisi wi, ma tō hi'râtítō aime, Zezusihi papara.

²³ ãne te tâma tinhā:

— īra hā hâzé ahâ di, azaruture hā. Te za īwi dârâ. Taha wa, te za ãma īsiré aimo, asib'rada hā ãma nomri da, īma pese da, dâ'â tō da. — ãne ma tō tâma tinhā.

²⁴ Tawamhā Zezusi te īme mo. Da'ahâ na īsiré dasi'aba'rei wamhā, ma dasiwi hâiba wati ni.

²⁵ Tawamhā morī ré, ma pi'õ hā ītēme wi, īhâzé te te 're ī'manharî mono hā. Wahub ahâ na te hâzé ré 're hâimana, 12 na ãma īwahubzé hā.

²⁶ Dawede'wa norī hā ma tō ahâ na te te 're wede za'ra. Dawede'wa nhib'rata 're hâimana mono ré, ma tō te te 're robzépata za'ëtë, pi'õ hā. Uburé tinhibro hā ma tiwede'wa norī ma uprosi, tiwede wa'âbâzém na. Taha wa, 're séptâ'â mono õ wa, ma tō īhâzé hā te te tiwi 're wasété u'âsi, īhâiba hā.

²⁷⁻²⁹ Tawamhā Zezusihi wasu'u te te wapari wamhā, dawa'wa u ma tō ãzé, ībabarâi hawi. ãne īsimirosa'rada hā: "Zezusihi uza si te tiwi upi nherē, wa za īpese." ãne te sima rosa'rata, pi'õ hā. Taha wa, te ītēme mo. ī'uza si ma tiwi upi. Tawamhā ī'uza te te tiwi upi wi, awa'awi ma tō séptârâ. Marî hā tâma īsipari na, ma tō 'râwi sihâiba waihu'u.

³⁰ Awa'awi ma tō duré sina waihu'u, Zezusi hā tiwaihu'u pese na te te īda'maipese na. Taha wa, ma aipi'ra, da'ahâ wa'wa. ãne te tawamhā da'a'mahâ:

— E'wa hā ma ī'uza hā īwi upi.

³¹ Tawamhā īsiré 're īnomro mono norī hā te asa tâma nharî za'ra:

— Oro aihīni ai'āma wasi'uirī mono za, te īwa'azadanha. — Āne te asa tāma nharī za'ra, īsirē 're īnomro mono norī hā.

³² Tane nherē, Zezusi hā ti'upi'wa zō te te 're rob'madâ'ā.

³³ Taha wa, te ītēme mo, pi'ō hā. Ma tō sihāiba waihu'u, īhâzé te te tāma īpari na. Taha wa, pahi nherē, te ītēme mo, rērē'ē sina. Hi'râtítō ma aime Zezusihī papara, tāma siwasu'u da. Ma tō tāma siwasu'u pese, pi'ō hā.

³⁴ Tawamhā Zezusi ma tō tāma waihu'u:

— īhidiba, za te aipesezém na, asina ī'umnhasi wa, ma tō aihâzé hā aimā apa. Rowē na si aimorī. Ma tō aipe. — Āne ma tō tāma waihu'u.

³⁵ Tawamhā pi'ōi ma, te te rowasu'u ré, ma tō aihu, Zairuhu nhorōwa hawimhā tāma īromhuri'wa norī hā. Āne te tāma rowasu'u za'ra:

— Ai'ra azaruture hā ma tō aiwi dârâ. Simiromhuri nherē, rowahutu'wai wi, ro'wa're ū'umnhasite, te za āma īrosazâ. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

³⁶⁻³⁷ Tazahā īsimirowasu'u za'ra hā te te 'madâ'ā ū di, Zezusi hā. Taha wa, te Zairuhu ma tinhā:

— Ai'ra wasu'u ma, aipahi tō. īwétési ī'umnhasi, te aipawaptob da. — Āne ma tāma waihu'u. Ni'wa hā īsiré morī tō da, ma tō pisutu za'ra, Pedru norī hā Ti'adu, Zuwā norī me si, īsiré si'aba'rēi da, Zairuhu 'ra u. Ti'adu, duré Zuwā, ta norī hā tisisānawā zahuré.

³⁸ Tawamhā Zairuhu nhorōwa u sihutu wamhā, ma tō da'ab'madâ, Zezusi hā. Azarutu āma te ta'ry'ry ni, dawawai 'rāihâ sina. Taha wa, ro'wa'rutu di 'ri paramhā.

³⁹ Tawamhā te dama tinhā:

— E marī wa, te ai'ahâ na aiwa'ō za'ra wa'wa. Azaruture hā dâ'ā ū di. Taré te nhono. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra.

⁴⁰ Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— Oro taré sōtō za. Pē'ēzani ū di.

Tawamhā Zezusi hā ma tō dama rob'ru, rob u dawairébē da, uburé. Si'ubdatō īsiré 're īnomro mono norī hā ma tō īsiré asisi, 'ri 're wa'wa u, īnomrozéb u hā. īna norī si, ma tō īsiré tizasi zahuré.

⁴¹ Tawamhā ma tō pa'ā, Zezusi hā. Āne te tāma tinhā:

— Tarita tumi.

Āne āma īsapřízé hā: "Azaruture aiwahutu."

⁴² Tō awa'awi azaruture hā ma wahudu, 12 na āma īwahu hā. Para na te oto 're mo. Tawamhā uburé 'ri para īsimasam norī hā ma āma titob'uzu za'ra.

⁴³ Tawamhā Zezusi te īna norī ma nharī zahuré, rowasu'u na te te dama āma ropé zahuré tō da. Mram na si, te duré wada'uri zahuré, ti'ra ma, te te a zahuré da.

6

Zezusi hā Nazaré u īmorřé wasu'u Mateusi 13.53-58; Rucasi 4.16-30

¹ Tawamhā Zezusi norī hā Nazaré u, ma tō apâ ai'aba'rē, Zezusi hā aré 're īhâimana mono zéb u.

²⁻⁴ Tawamhā datēme sihutu wamhā, zudezu norī te, romhuri zahârizém na te oto dama rowahutu, sabadu na, rowahutuzéb āma. Da'ahâ na da te wapari za'ra wamhā, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni, īsimirowasu'u na hā. Āne te duré āma tasisadanharī za'ra ni:

— Pra. E ma hawimhā, ma uburé marī hā awaihu'u, waihu'u pese na, te te dama 're īrowasu'u mono da hā. E niha bété ūhō ma si waihu'u pese di, marī dama ī'manharī waihu'u ū hā te te dama 're ī'ab'manharī wē mono zéb da hā. Ū hā wede'ē na romhuri'wa, Marizaha 'ra. īno norī hā Ti'adu, duré Zuzé, duré Zuda, duré Sima. īhidiba norī hā te duré wa'rata 're hâimana za'ra. — Āne te āma dasima romnhoré za'ra ni.

Āne wa, Zezusihī zō datob'uzu za'ra ū di, dama waihu'u pese wa, āne na hā. Taha wa, ma āne dama waihu'u, Zezusi hā:

— 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā daro mono bâ datēme 're nomro mono wamhā, īsimiroti na wazép sina, te za sô 're datob'uzu za'ra. īsipt'i ai āma si sô 're datob'uzu za'ra mono õ di za, īsipt'i ai āma wa. īsisānawā norī zama, sô 're tob'uzu za'ra mono õ di za, īsōrōwa āma īsiré 're īdahāimana za'ra mono norī zama. — Āne sô'awib õ nherē, ma tō dama siwasu'u, Zezusi hā.

⁵ Taha wa, Nazaré āma sô datob'uzu za'ra õ wa, marī dama ī'manharī waihu'u'õ hā ahā na te te dama 'manharī õ di, tiwaihu'u pese na hā. Ni'wam norī si, ma tō upi za'ra, tinhib'rata na te te pese za'ra da, da'umro na.

⁶ Taha wa, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na da te dasiwi saze za'ra õ wa, te taré da'āma rosa'rata, da te dasiwi īsaze za'ra õ zém na hā.

Tawamhā Nazaré 'rata 're īdahāimana za'ra mono norī ma, te te 're rowahutu oto Zezusi hā, 'ri wa'ōtō mono bâ.

*Zezusi hā tisiré 're īnomro mono norī hā te te datēme īsatōrī za'ra zé wasu'u
Mateusi 10.5-15; Rucasi 9.1-6*

⁷ Tawamhā tisiré 're īnomro mono norī zô, te tihârâ za'ra, aibâ 12 na īhâiba norī zô. Taha pari, ma tō maparane si te te apisutu, daro mono bâ si'aba'rē da, datēme. Si'aba'rēi õ ré, ma tō duré tâma pisutu za'ra, īsimiromhōsi zarina, wa'uburé hā te te dama 're sâmra za'ra mono da.

⁸ Ma duré tâma waihu'u za'ra, marī hā te te siré 'wasari tō da, bâdâdi na da hā. Tisiwazusizéb ré si si'aba'rē da, ma tō tâma waihu'u za'ra. Mra hā duré romramizé hā duré rob'uprazé hā te te 'wasari tō da, ma tō duré tâma waihu'u za'ra.

⁹ Tipara'usa ré si si'aba'rē da, ma tō tâma waihu'u za'ra. Duré da'uza īhâpa īsō'utu'u hā te te 'wasari tō da, tihâiba na ré si si'aba'rē da, ma tō tâma waihu'u za'ra.

¹⁰ Āne ma tō duré tâma waihu'u za'ra:

— Darob u, 're aihutu aba mono wamhā, te te 're ī'aiwaibui wē wa'aba mono norī nhorōwa āma si, te za a'â 're asimroi wa'aba mo, darob amoi u, duré 're aiwairébé aba mono õ ré.

¹¹ Da te 're aiwaibui wē za'ra wa'aba mono õ wamhā, duré da te 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono õ wamhā, te za dahawi 're aiwairébé su'u aba mo. Tawamhā dahawi 're aiwairébé aba mono õ ré, te za asisa'u aipara zapru hā 're ītata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u're rere'e mono da, dapo're õ na 're danomro mono wa, 'râwi 're dasisāmri za'ra mono da. — Āne ma tō tâma waihu'u za'ra.

¹² Tawamhā īsiré 're īnomro mono norī hā te oto datēme ai'aba'rē, te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, 'Re īhāimana u'âsi mono niwī.

¹³ Wa'uburé hā te te oto dama 're sâmra za'ra. Duré azeitona 'râi wa'u wam na, te te 're da'râi u're za'ra mono pari, ma tō da'ahâ na te te 're dapese za'ra, dahâzé u'âsi 're īdahāimana za'ra mono hā.

*Zuwā Batitaha dâ'âzé wasu'u
Mateusi 14.1-12; Rucasi 9.7-9*

¹⁴ Tawamhā apito Eodi hā ma tō Zezusihi wasu'u hā wapa, īwasu'u wē hā daro mono bâ waptâ'â mono wa. Āne te ni'wam norī hā Zezusihi wasu'u na taré te te sima 're romnomri za'ra:

— Õ hā, Zuwā Batita apâ īhâiwa'udu. Taha wa, te marī hā dama ī'manharī waihu'u'õ hā te te dama 're ab'manharī, tiwaihu'u pese na. — Āne te te sima āma 're romnomri za'ra, taré.

¹⁵ Ni'wam norī hā te duré te te sima āma 're romnomri za'ra, āne:

— Õ hā Eriasi, duréihā dâ'â nherē, apâ īhâiwa'udu. — Āne te te āma sima 're romnomri za'ra, taré. Ni'wam norī hā te duré te te sima āma 're romnomri za'ra, āne:

— Õ hā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, duréihā 're īnomro mono norī ne hā. — Āne te Zezusihi wasu'u na taré da te dasima āma 're romnomri za'ra.

¹⁶ Tawamhā apito Erodi, ma tō Zezusihi wasu'u na hā danhimirowasu'u hā wapa. Tawamhā ãne te tinha:

— Tō õ hā, Zuwā Batita. Te 'rui wa, da te butu nhizâri nherē, apâ ĩhâiwa'udu te 're mo. — Æne ma tō Erodi hā Zuwā Batita dama wasu'u, ta hā newa.

¹⁷⁻¹⁸ Erodi hā ma tō aré dama ti'ru, Zuwā Batita da te dasiwi pawasisi da, da te dasiwi sērē da, dazazéb 're, 're sa mono da. Æne ma tō Erodi hā Zuwāhā ma, rob'manhariñ wasétē. E marī da. ĩmro ma, tāma rowē da, Erodizaha ma. Tinoi wi, ãma ūsi'rē na, ma timro, Piripihi mro na, Erodi hā. Æma mro wa, Zuwā ma tō Erodihi ma tinha: "Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hā ãne: 'Asisānawāi mro hā tiwi ãma 're ai're za'ra wa'aba mono õ di za.' " — Æne ma tō Erodihi ma waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hā.

¹⁹⁻²⁰ Taha wa, Erodiza hā te te sina 're mreme 'ruiwapari, Zuwā hā. Te te wîrî neza. Tane nherē, te te wîrî waihu'u õ di. E marī wa. Erodi hā te te tiwi 're 'madâ'â pese, Zuwā Batita hā. Zuwā hā wē uptabi na, te dama 're hâimana. Æne na ma tō ĩhâimanazém na waihu'u, Erodi hā. Taha wa, sina 're pahi mono wa, ma tō dawi te te 're 'madâ'â pese, Zuwā hā. Zuwāhā nhimirowasu'u hā te nasi wapa, Erodi hā. Tawamhā wapari ze na nasi te te wapari wa, zahadu rosa'rada te te sima ãma waihu'u õ di Erodi hā, Zuwā Batitaha ãma hā.

²¹ Tawamhā ma tō bâdâ hā pisutu Erodi hā, ūwa ūwaptâ'âzém na dasipo're pu'u za'ra wa, ūsiré dassa hā da te huri da. Taha wa, ma tō dama ūpire norī hā ūsiré tisa tihu, da'wapéi'wa norī nhib'apito norī hā, duré Darireza na danhipti'a nho'omo nhisi ãma dama ūpire 're ĩhâimana za'ra mono hā. Tawamhā aihñi dasiré dasaihuri ré, Erodizaha ma wē di, Zuwā Batita ĩdâ'âzéb da hā.

²² Taha wa, dasaihuri ré, ma Erodizaha 'ra sipi'õ hā ãzé 'ri para u, dama sipeze da. Tawamhā Erodi norī hā ma tō ãma uze za'ra, tāma sipeze za'ra wē te. Taha wa, te apito hā azarutu ma tinha:

— Marī ūwi waptérē, asima ūwézéb uwaibaba. Tawamhā wa za aima tisõ.

²³ Tō sena marī ūwi waptérē wamhā, wa za aima ãma uwaimra. ĩnhipti'a ūwi waptérē wamhā, aiwa wa za ãma aipo'o aima, ate da, duré ūte da. — Æne ma tō tāma waihu'u, azarutu ma.

²⁴ Taha wa, te tina u a'â mo, marī hā apito wi te te ūwaptérē da na, te te sadawa pibu da, tina hā. Tawamhā ūna hā ãne te asa tāma tinha:

— Ma'ápé, Zuwā Batitaha 'rā si tiwi waptérē, taha si te te aima sõmri da. — Æne ma ti'ra ma waihu'u.

²⁵ Taha wa, si'aba're na ma apâ ãzé apito u, azarudu hā. Tawamhā ãne te apito ma tinhā:

— Zuwā Batitaha 'rā si, wa ūsimi wē, piza'a 're nho'a wa, ūma hiri da, ãhâna awa'awi. — Æne te tiwi waptē.

²⁶ Tawamhā ma tō tiwi tirobzei'õ, apito Erodihi wi. Tane nherē, uburé sô ĩdahârâ norī nho'a, te te azarutu ma ropisutu wa, ma tō tāma ãma uwaimra, te te tiwi ūwaptérêzéb uwaibaba.

²⁷ Tawamhā ma tō ti'ru, awa'awi ūrā te te we âri da, da'wapéi'wa hā. Tawamhā awa'awi te sô mo, dazazéb u. Tame awa'awi ma tō butu nhizâ, Zuwā Batita hā.

²⁸ Taha wa, te awa'awi ti'â, piza'a 'renho'a wa, azarudu ma, te te sõmri da. Te te tāma sõmri parip si, ma tina ma oto tisõ, Zuwā Batitaha 'rā hā.

²⁹ Tawamhā Zuwā Batitaha zawi'wa norī hā ūwasu'u te te wapari za'ra wamhā, ma tō sô ai'aba're, ĩhâiba zô, te te siwi sērē da, ab're 're.

³⁰ Tawamhā Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā darob amoi hawi apâ sihutu wamhā, Zezusihi ma, ma tō siwasu'u za'ra, īwē na te te īdapawaptob za'ra mono zém na hā. Duré te te dama īrowasu'u za'ra mono zém na zama ma tō tāma siwasu'u za'ra.

³¹ Tawamhā da'ahā uptabi na ītēme dasisamarī pese wa, saihuri waihu'u õ di, Zezusi norī hā. Taha wa, ma tō āne satōrī za'ra, Zezusi hā:

— Oto wasi'aba'rēi wa'aba a'ubuni u, wawa'utu za'ra da a'â, danhiti.

³² Tawamhā hāiba pisutu te oto ai'aba'rē, uba're u. Uba're wa, ma tō asisi, zara u te te saprī za'ra da, danhiti hāimana za'ra da a'â, zara niwī.

³³ Tane nherē, da'ahā na ma tō waihu'u za'ra ni, zara u te te īsaprī za'ra na hā. Taha wa, ma tō īsō'rāmib za'ra dasisa're, â zada'rēi baba, Zezusi norī nho'rāmi, daza'rui mono bā 're īdahāimana za'ra mono norī hā. Tawamhā Zezusi norī wana, ma tō aihutu ni.

³⁴ Tawamhā Zezusi hā uba're hawi watobro wi, ma tō da'ahā uptabi na da'ab'madā. Taha wa, ma tō da'āma tipē'ēzé, pone'erebā 'madā'â āna 're īnomro mono ne, 're danomro mono wa. Tawamhā tame ma tō marī na tinhimirowasu'u ahā uptabi na dapawapto, Zezusi hā.

³⁵ Tame tiwi hāiwahā wamhā, Zezusihi siré 're īnomro mono norī hā ma ītēme ubumro. Āne ma Zezusihi ma waihu'u za'ra:

— A'ubuni wi wahāimana za'ra ré, ma wawi tihāiwahā za'ra.

³⁶ E dama rob'rui õ di za, dasi'aba'rē da, marī hā dasazéb da, da te dasima uipra za'ra da, re na 'ri īsimasa mono u, 'ri wa'ōtō u zama.

³⁷ Tawamhā Zezusi, ma tō asa tāma waihu'u za'ra:

— Mare di. A norī wa'wa hā te za dama ī'a za'ra wa'wa, dasaihuri da.

Tawamhā asa ma duré tāma waihu'u za'ra, Zezusihi ma:

— E niha wa za dasa hā dama uipra za'ra ni, da'ahā uptabi nherē. Rob'uiprazé hā ahā uptabi na, wama hāimana za'ra 'wa'âhā, 200 na wa aré dasa hā dama uipra za'ra ni, ī'u'ētē wapu hā.

³⁸ Tawamhā Zezusi te asa sô sadanharī za'ra:

— E niha te bétē ī'u'ētē wapu hā aimā tihāimana za'ra wa'wa. Ma'āpē sô sabu za'ra wa'aba.

Tawamhā īsiré 're īnomro mono norī hā te te sabu za'ra pari wamhā, Zezusihi ma, te wasu'u za'ra:

— 5 na īhāiba hā ī'u'ētē wapu hā, duré maparane pe'a hā. — Āne ma apâ Zezusihi ma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhā Zezusi hā ma tō dama waihu'u, dui wa, dawa'ōtō mono bā dasi'ubumroi mono da, uburé.

⁴⁰ Taha wa, dui wa, te oto dasi'ubumro, ni'wam norī si 100 na īhāiba hā, duré ni'wam norī hā 50 na īhāiba hā.

⁴¹ Tawamhā ma tō oto ī'u'ētē wapu hā waibu, 5 na īhāiba hā. Pe'a zama ma duré timra. Tawamhā hāiwa u te īré rob'madā. Timama āma te tiwata, sōpru wa. Taha pari, ma tō te te wē'ē, ī'u'ētē wapu hā. Te te wē'ēi mono pari, ma tō tisiré 're īnomro mono norī ma sōmri za'ra, te te dama sōmri za'ra mono da. Pe'a zama, ma tō te te wē'ē zahuré, te te duré dama sōmri za'ra mono da.

⁴² Tawamhā ī'u'ētē wapu hā umrore nherē, wē'ēi ahā di. Duré pe'a hā maparane nherē, wē'ēi ahā di. Taha wa, ma tō aihīni dasa hā huri ni. Ma tō duré da te 'mahāpāñi. Da'ahā uptabi nherē, da'āma si'utōrī õ di.

⁴³ Tawamhā īsiré 're īnomro mono norī hā ma tō apâ si'ōtō 're te te sé, danho'rada hā, ī'u'ētē wapu wē'ē hā, pe'a wē'ē zama. 12 na īré hā si'ōno hā, danho'rata ré hā. Si'ōtō 'remhā 'masisi di.

⁴⁴ 5 miu na aibā norī hā īhāiba hā, ī'u'ētē wapu na īsaihuri hā.

⁴⁵ Taha pari, ma tō Zezusi hā tāma rob'ru za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī ma, uba're wa sisisi da, ūwana te te saprī za'ra da zara u, Besada na 'ri wa'ōtō nhisi u, si'aba'rē da, ūwana. Tawamhā Zezusi hā te a'â ūsa'u tizab za'ra, te te dama rob'ru da, danhorōwa u, da te ropéi mono da.

⁴⁶ Te te dama rob'rui pari, te ētē 'rāihā u mo, Timama ma, mreme da.

⁴⁷ Tawamhā oto tiwi mara za'ra wamhā, uba're hā â wa'wa u, ma tō ūré tihāimana za'ra. Taha ré, Zezusi hā siwaprosi te a'â tihāiba, ētē 'rāihā āma.

⁴⁸ Tawamhā ētē 'rāihā hawi, ma tō 'madâ'â za'ra tisiré 're ūnomro mono norī hā, uba're sari na si'u'ētē za'ra mono ré, rowa'u'u za'ene apâ te te tiwi wabzuri za'ra mono wa, uba're hā ūsō'ōmoi baba te te rowapōrī za'ra wa. Taha ré, ma tō Zezusi hā ūtēme timorī za'ra â nhisi baba, mara hâ ré. Tawamhā ūsō'rāmi te aré timorī za'ra, Zezusi hā.

⁴⁹⁻⁵⁰ Â nhisi baba ūtēme morī za'ra wamhā, te āma rosa'rata za'ra, adâ'â hâiba warō newa. Taha wa, tāma pahi za'ra wa, te tāma 're sadari za'ra. Taha wa, te Zezusi hā awa'awi tāma si'mahârâ za'ra, āne:

— Wa hā wa we atēme ūmorī 'wa. ūma aipahi za'ra wa'aba õ di za.

⁵¹⁻⁵² Tawamhā awa'awi uba're wa, ma tō ūtēme tizébré za'ra. Sébré wi, ma rowa'u hā sazâ. Taha wa, rowa'u te te ūsazârîzém na, ma āma titob'uzu za'ra, ūsiré 're ūnomro mono norī hā. E marī wa. Zezusi hā ūu'ētē wapu te te dama wē'ēi mono wamhā, ahâ di. Tane nherē, te te siwi āma waihu'u su'u õ di, ūwaihu'u pese uptabi na hā.

Zezusi hā, Zenezaré āma te te ūda'apsezé wasu'u

Mateusi 14.34-36

⁵³ Tawamhā Zezusi norī hā ma tō saprī za'ra, ūsō'u na zara u. Te te saprī za'ra wamhā, ma tō aihutu, Zenezaré na danhipti'a nho'ōmo nhisi u. Tame ma tō â zada'rē āma, uba're na āma wasisi za'ra.

⁵⁴ Tawamhā uba're hawi wairébé wamhā, awa'awi ma tō dasiwi waihu'u za'ra ni, Zezusi hā.

⁵⁵ Tawamhā daza'rui mono bâ, ma tō ūhâzé ré norī hā ūtēme 'wasari ni, Zezusihi hâimanazéb u, ūsimiwaptâ ré.

⁵⁶ Daro mono bâ te Zezusi hā datēme 're mo, 'ri wa'ōtō u zama 'ri nho'ōmo u zama, re na 'ri ūsimasa mono u zama. Darob u datēme 're simasisi mono wi, ma tō ūhâzé ré norī hā da te tāma 're sa'ra za'ra, 'ri n̄hi'riti wa, da te dasina 're ūbumroi mono zéb āma. Tawamhā ma tō tiwi rowaptêrē za'ra ni, ūuza nhisutu si ūhâzé ré norī hā te te tiwi 're upi za'ra mono da. Tawamhā ūuza nhisutu si te te tiwi 're upi za'ra mono nherē, ma tō 're séptâ'â za'ra, uburé ūhâzé ré norī hā.

7

Zudezu norī hi'rata hâimanazém na, parisezu norī ma, Zezusi te te ūwaihu'uzé wasu'u

Mateusi 15.1-9

¹ Tawamhā aibâ norī hā Zeruzarē hawi ūsihadu hā ma tō Zezusihi u si'rā'ōtō, zudezu norī hā. Ta norī hā parisezu, duré 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī.

² Ta norī hā ma tō 'madâ'â za'ra, Zezusihi siré 're ūnomro mono norī hā, parisezu norī nhimiroti hā te te 'madâ'â za'ra āna, saihuri wa, simisōi pese āna.

³⁻⁴ Zudezu norī hā tihi'rata norī nhimiroti zarina si, te 're hâimanana za'ra. Tisiré zudezu norī nhipai u, te taha si te te 're 'madâ'â pese za'ra, parisezu norī hā. Taha wa, 're simisōi pese za'ra mono parip si, te za 're saihuri. Duré marī hā dasai wedezém hawi 'ri tēme te te 're ūawisi za'ra mono hā, te za te te 're upsōi pese za'ra, āma 're saihuri mono õ ré. Duré te za hâsizé hā te te 're upsōi pese za'ra, duré piza'a hā duré piza'a ūsi'uwazi 'manharī hā, tihirata norī nhimiroti zarina.

⁵ Taha wa, parisezu norī hā Zezusihi u si'rā'ōtō wamhā, ma tō Zezusi hā siwi 'mahâ, rowahutu'wa norī me:

— E marī wa, te bété asiré 're īnomro mono norī hā simisōi ãna 're saihuri, wahi'rata norī nhimiroti na te te rosa'rata za'ra ãna.

⁶⁻⁷ Taha wa, ma tō Zezusi hā asa ãma sada'âbâ za'ra, ãne:

— Tô senai õ di, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hā. Duréihā Iza'iza hā ma tō īuwaibaba ai'âma rob'ui'éré sirōmo za'ra wa'wa, aihâimanazéb za'ra wa'aba na hā. 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na ma tō ãne na ai'âma rob'ui'éré sirōmo za'ra wa'wa:

"Õ norī hā tō sena newa, te timreme na si taré ū'ama 're wata za'ra. Tane nherē, te tipé'ē 're aimawi zō si te te 're rosa'rata u'âsi za'ra, ū'upana. Danhimiroti zarina si, te ta norī hā te te dama 're rowahutu za'ra, īnhimiroti zarina newa. Taha wa, senai õ di, ta norī hā ū'ama 're īwata za'ra mono zé hā."

— Æne ma tō tâma waihu'u, 'Re īhâimana u'âsi mono hā. Taha wa, ma tō ãne da'âma rob'ui'éré, Iza'iza hā. Duréi pese, te te da'âma rob'ui'éré nherē, tō sena na te aiwasu'u za'ra wa'wa.

⁸ A norī wa'wa hā, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're asapa'a za'ra wa'aba mono õ di. Ti'ai ãma danhimiroti na si, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. — Æne ma tō parisezu norī ma 're īhâimana za'ra mono zé hā tâma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

⁹ Æne ma tō duré tâma waihu'u za'ra:

— A norī wa'wa hā aihâimana nhipepe sina te 're īrême za'ra wa'aba mo 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti hā, 'râwi asimirosa'rata na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Duréihā Mozési hā ma tō dama roti, ãne: "Aimama hā te za 're īwazéb za'ra wa'aba mo, ana zama." Æne īsimiroti amo hā duré: "Ni'wam norī hā timama ãma nherē, duré tina ãma nherē, te te ãma 're wasété za'ra mono wamhā, te za da te 're simro." Æne īsimiroti hā duréihā.

¹¹⁻¹² Tane nherē, te ãhâna hā asimiroti za'ra wa'aba zéb zarina si 're dahâimana za'ra, damama norī hā da te 're pawaptob za'ra mono ãna, dana norī zama. Äté ni'wai ma, te za īsibro hā 're hâimana, timama hā duré tina hā te te īpawaptob zahuré zéb da hā. W   nherē, te za äté ãne timama ma waihu'u, tina ma zama: "Marī na te aipawapto wa'aba da hā, te īsimi w   nherē hā, tane nherē, wa tō 'Re īhâimana u'âsi mono ma, ãma ropisutu, te tâma s  mri da, ãma ū'wata zéb da hā." Äté ãne te za timama ma waihu'u, tina ma zama. Æne wamhā, te za tâma 're ū'waihu'u wasété za'ra wa'aba mo, ãne: "Re īhâimana u'âsi mono ma, ma tō īropisutu pa. Taha wa, te za tâma ãma ī'uwaimra, aimama norī, ãma pawaptob zahuré õ nherē, ana me." Æne ma tō dama 're īroti wasété za'ra wa'aba mo.

¹³ Æne wa, 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā aimawapu za'ra wa'aba di, īsimiroti upana aihi'rata norī nhimiroti na si, dama 're roti u'âsi za'ra wa'aba mono wa. Tane duré aimawi na dama 're īroti za'ra wa'aba mono zé hā, ah   uptabi di. — Æne parisezu norī 're īhâimana za'ra mono z  m na, ma tō Zezusi hā tâma rowaihu'u za'ra.

*'R  wi 're ū'dasiwas  t   za'ra mono z  m na rowasu'u
Mateusi 15.10-20*

¹⁴ Tawamh   Zezusi te dur   sima daz   h  , te te dama roti da, ãne:

— Ma'  p  , īnhimirowasu'u h   wapari pese za'ra wa'aba za, marī h   waihu'u za'ra wa'aba da ãma.

¹⁵⁻¹⁶ Ubur   marī na 're dasaihuri mono wamh  , taha na 're dasiwas  t   za'ra mono õ di za. Dap  '   hawim na danhimirosa'rata was  t   zarina, da te dasima 're nhari was  t   za'ra mono wapsi, te za 're dasiwas  t   za'ra, 'r  wi. — Æne ma tō dama rowasu'u, da te dasina waihu'u za'ra da.

¹⁷ Tawamh   te te dama rowasu'u pari, te oto ai'aba'r  , 'ri t  me, tisir   're īnomro mono norī me. Tawamh   'ri t  me sihutu wapsi, te oto siwi sadanha, īsir   're īnomro mono norī h  , marī na te te dama īrowasu'u'z  m na h   te te tâma waihu'u za'ra da, 'r  wi 're ū'dasiwas  t   za'ra mono z  m na h  .

¹⁸ Tawamh   ma tō tâma waihu'u za'ra:

— E niha a norī wa'aba ma zama, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Dasa hā da te 're huri mono wamhā, taha na 're dasiwasétē za'ra mono õ di za 'rāwi.

¹⁹ E marī wa. Dapē'ē na, da te 're ūrosa'rata za'ra mono zéb u, 're sisisi mono õ wa za, dasa hā. Danomo u si, te za 're sisisi, dasa hā. Taha pari, te za 're wairébé apâ, rob u. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, te te āma waihu'u za'ra da, dasai mono bâ īwē na 're īdasahuri mono zéb da hā.

²⁰⁻²² Āne ma duré tāma waihu'u za'ra:

— Dapē'ē hawi, da te 're īsani za'ra mono na si, te za 'rāwi 're dasiwasétē za'ra. Dapē'ē 're, danhimirosa'rata wasétē hawim na si, te dawasédé hā uburé da te 're 'manharī za'ra, marī na danhipsaihuri hā, duré dasipārī hā, duré dasina danhipsaihuri hā, duré danhibrom na da'ruiwapari hā, duré dawasétē 'manharī hā, duré dazadawa nhipe hā, duré marī na danhiminho'ru hā, duré danhisi wasédé hā, duré marī na 'rāwi dasina dawada hā, duré 'rāwi dawasétē na 're īdasisāmri za'ra mono õ zé hā.

²³ Dasi'uihā na te za 'rāwi da te dasima 're rosa'rata wasétē za'ra. Taha pari, te za uburé marī hā īwasétēre hā da te 're 'manharī za'ra. Āne wapsi, te za 'rāwi 're dasiwasétē za'ra. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

*Pi'ō zudezu'ō 'ra hā, Zezusi te te wa'uburé hā īhawi īsatōrīzé wasu'u
Mateusi 15.21-28*

²⁴ Tawamhā Zezusi norī hā te oto ai'aba'rē, darob amoi u. Tiru na 'ri nho'ōmo nhisi 'rata, doro hā. Tawamhā 'ri para u ma tō asisi. Tame īsāmrazém na da te dasiwi īwaihu'uzéb da hā, te te sima wē õ di, Zezusi hā. Tane nherē, a'ā da te sa'rese āna, sāmra waihu'u õ di.

²⁵⁻²⁶ Tawamhā pi'ō hā ma tō duré īsāmrazém na danhimirowasu'u hā wapa. Zezusihi wasu'u te te wapari wi, ma awa'awi ītēme mo. īra hā ba'ōtōre hā, wa'uburé hā te te 're wamnarī mono wa, te ītēme mo, te te tāma wasu'u da. Tawamhā ītēme wisi wi, ma tō Zezusihi papara aime, hi'rātitō. Pi'ō hā deredu na īpodo, zudezu'ō, Siru Penisiza nihudu. Tane nherē, ma tō Zezusihi wi rowaptē, wa'uburé ma, te te rob'ru da, īra ma watobro da, īra hā rowē na si, tāma 're hāimana mono da oto.

²⁷ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinha pi'ōi ma, āne:

— īmorī'rata na te za da'ra ma, īsa hā da te tāma 're sōmri za'ra, tisa hā te te 're 'mahāpārī za'ra mono da, a'ā. Da'ra sa hā īmorī'rata na wapsā ma, da te 're sāmra mono wamhā, ī'uwaibaba õ di.

²⁸ Tawamhā, pi'ō hā ma asa āma sada'ā:

— Tō ī'uwaibaba, ma tane hā īma īwaihu. Tane nherē, te za da'ra saipru hā, da'ra norī wi 're rere'e mono wamhā, wapsā hā te te 're huri, wedezai 'rowi.

²⁹ Tawamhā Zezusi ma duré asa tāma waihu'u:

— Tane tō. Asa āma īma uwaimrami wē wa, te za oto apâ aimo, 'ri tēme. Ai'ra ma, ma tō wa'uburé hā watobro.

³⁰ Tawamhā pi'ō hā te apâ mo, tinhorōwa u. Wisi wamhā, rowē na ma tō ti'ra hā sabu, waptā nomro ré. īwana ma tō tāma watobro, wa'uburé hā. Taha wa, tāma rowē di oto.

Zezusi hā aibā īpo'reptō duré īmreme waihu'u'ō, te te īpesezé wasu'u

³¹ Tawamhā Zezusi norī hā Tiru na 'ri nho'ōmo nhisi 'rata, hāimana za'ra pari, ma tō ai'aba'rē. Sido na daza'ru nhisi wa'wai baba, ma tō ro'rahāri za'ra. Duré Decaporī na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba, ma tō ro'rahāri za'ra, 10 na daza'ru wa'wai baba. Tawamhā Darireza āma â zaihā u, ma tō aihutu, īsō'ui u.

³² Tawamhā īsō'u zaihā u sihutu wamhā, aibā īpo'reptō hā ma tō ītēme dasiwi saprōni ni, īmreme waihu'u'ō hā. Tawamhā Zezusihi ma, te oto 'ru za'ra, siwi īsaprōni'wa norī hā tinhib'rada te te āma hiri da, te te pese da.

³³ Tawamhā Zezusi hā ma tō aibâ hā danhiti sima saprō. Tawamhā tinhipto hā ma tō īpo're 're tiza. Taha pari, ma duré tizadaipro na tinhipto hā sada di'i, te te āma soto u'rē da.

³⁴ Taha pari, te hâiwa u rob'madâ. Hâiwa u te te rob'madâ'â sina, aibâ āma pē'ēzé wa, tipē'ē 're te āi'ā. Tawamhā tisimremezém na te tâma tinhita:

— Epata. — Āne āma īsaprîzé hā, wamreme na: "Aipo're 'repu'u."

³⁵ Tawamhā ma tō po're 'repuru oto, awa'awi. Duré ma tō tinhoto wairo. Tawamhā mremme wē di oto, aibâ īmreme waihu'u'ō hā.

³⁶ Tawamhā Zezusi hā te sina dazadawa uwati pese, īwasu'u na da te dasima āma ropé tō da. Tane nherē, īmadâ'â'wa norī hā te nasi dama rowasu'u za'ra, aibâ te te īpesezém na.

³⁷ Tawamhā īsimirowasu'u, da te wapari za'ra wamhā, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni. Āne te Zezusi hā dasima wasu'u za'ra ni:

— Tô sena, te uburé marī īwē hā te te dama 're ab'manhari. īpo'reptō hā ma tō pese, īmreme waihu'u'ō hā. — Āne te āma tawata za'ra ni.

8

Zezusi hā, 4 miu na dahâiba hā te te īsaihurizé wasu'u

Mateusi 15.32-39

¹ Tawamhā syry na āma ronomro parip si, ma tō duré apâ ītēme tasi'rā'ōtō ni, Zezusihi u hā. Tawamhā marī na dasaihuri õ wa, dasazé hā oto hâimana õ wa, te Zezusi hā sima sô tihârâ za'ra, tisiré 're īnomro mono norī zô.

² Āne te tâma siwasu'u za'ra:

— Āhâna ī'rata dasi'ubumroi ré, ma tō dasa hā dawi ai'utō, bâdâ si'ubdatō da'āma si'utōrī wa. Taha wa, da'āma īpē'ēzé di, wa hā.

³ Mram nherē, te dama rob'rui wamhā, te za dasi'marōpârī za'ra bâdâdi na, danhib'uware wa, romhâ hawi we īdasihutu norī hā.

⁴ Tawamhā asa te tâma nhari za'ra, āne:

— E niha wa za dasa hā dama 'mai'upira za'ra ni, wa te dama sômri za'ra mono da. Āmemhâ a'ubuni wi, wa ai'ubumro ni.

⁵ Tawamhā Zezusi te asa sadanharī za'ra, āne:

— E niha te ī'u'êtē wapu hā aimai tihâimana za'ra wa'wa.

— 7 na te wama tihâimana za'ra. — Āne ma tō tâma waihu'u za'ra asa.

⁶ Taha wa, ma tō Zezusi hā dama rob'ru, ti'ai wa, dasi'ubumroi mono da. Taha pari, ma tō duré 7 na ī'u'êtē wapu hā waibu, 'Re īhâimana u'âsi mono āma wata da, sôpru wa. Āma wata pari, ma tō te te wê'ē, ī'u'êtē wapu hā. Tawamhā tisiré 're īnomro mono norī ma, ma tō te te sômri, te te dama sômri za'ra mono da.

⁷ Pe'a hā īsyryre hā te duré tâma ti'maihâiba, īsebre siro hā. Tawamhā 'Re īhâimana u'âsi mono āma te duré tiwata, pe'a īsyryre na zama, sôpru wa. Taha pari, te duré tâma 'ru za'ra, te te dama sômri za'ra mono da.

⁸ Tawamhā aihîni te oto dasa hā huri ni. Dasa hā ma da te 'mahâpârī, aihîni. Taha pari, dasa īsi'azazârī hā īsiré 're īnomro mono norī hā ma tō apâ te te sé. Si'ōno hā 7 na īhâiba wa, ma tō āma 'masisi za'ra.

⁹ īdasihuri za'ra norī hâiba za'ratazé hā, 4 miu u, ma watobro, āté.

Taha pari, te oto Zezusi hā dama rob'ru, apâ darob u, da te ropéi mono da.

¹⁰ Tawamhā te te dama rob'rui pari, ma uba're wa asisi, Zezusi norī hā, zara u te te saprī za'ra da, Damanuta na ti'a nhisi u si'aba'rē da.

Parisezu norī hā, Zezusihi wi, te te īrowaptêrē za'ra zé wasu'u

Mateusi 12.38-42; 16.1-4; Rucasi 11.29-32

¹¹ Tawamhā parisezu norī hā ma Zezusihi u aihutu, īsimirowasu'u na te te saze za'ra õ wa, īsadawa wa'râmi te te nasi tâma nhari za'ra da. Tawamhā Zezusihi wi,

te oto rowaptērē za'ra, tiwaihu'u pese na marī dama ū'manharī waihu'u'ō hā te te tāma 'manharī za'ra da. E marī da. Tô sena 'Re ū'haimana u'āsi mono zadawa para, dama ū'waihu'u'ō hā te te 're ū'ab'manharī mono zō, te te siwi pibu za'ra da. Taré te te siwi wē'ō da, te āne tiwi rowaptērē za'ra.

¹² Tawamhā Zezusi hā āma pē'ēzé za'ra wa, ma sa'ētē pē'ēwaze. Tawamhā te sima tinhā, āne:

— E niha ma tō nimosi dapoto tém norī hā siwi ū'wada'u, marī dama ū'manharī waihu'u'ō hā ū'so'a te tāma 'manharī za'ra da. Mare di, āne hā. Te tāma 'manharī za'ra ū di za. — Āne te sima tinhā, Zezusi hā.

¹³ Taha pari, te tiwi timorī za'ra. Uba're wa, ma oto āzé, zara u te te saprī da apā.

Parisezu norī te, duré Erodihi te, ū'u'ētē wapuzé wasu'u

Mateusi 16.5-12

¹⁴ Tawamhā zara u, ma tō oto aihutu, Zezusi norī hā. ū'u'ētē wapu hā siré te te 'ma'āri za'ra da nherē, ma tō āma po're ha'āri za'ra, ū'siré 're ū'nomro mono norī hā. Misire te nomro, uba're 'remhā.

¹⁵ Tawamhā Zezusi ma āne tāma waihu'u za'ra:

— Ma'āpē, 're asī'madā'ā pese za'ra wa'aba mono, ū'u'ētē wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norī nhimi'manharizém nhiti, apito Erodihi me.

¹⁶ Tawamhā te sima nhari za'ra, āne:

— ū'u'ētē wapu hā āté wama hāimana za'ra ū wa, ma āne wama waihu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhā Zezusi ma sina wapari za'ra. Taha wa, te sadanharī za'ra, āne:

— E niha te ū'u'ētē wapu hā aima ū'haimana za'ra wa'aba ū na, sō asimrami za'ra wa'wa. E asivi ū'zadaihu'u za'ra wa'aba ū di bétē, ū'u'ētē wapuzém na te aima ū'waihu'u za'ra wa'aba zém na hā. E niha waihu'u su'u za'ra wa'aba ū di bétē.

¹⁸⁻¹⁹ E niha atōmo na marī 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono nherē, aima waihu'u za'ra wa'aba ū di. E niha aipo're na marī 're wapari za'ra wa'aba mono nherē, aima waihu'u za'ra wa'aba ū di. 5 na ū'u'ētē wapu hāiba hā te dama ū'wē'ei ahā mono zém na hā, duré 5 miu na dahāiba nherē, aihīni ū'dasaihurizém na hā, e ma āma aipo're si'āri za'ra wa'wa. E niha si'ōtō hāiba hā ū're danho'rada hā ū'si'azazāri hā, apā ū'wa ū'séme aba mono hā. — Āne te Zezusi hā sadanharī za'ra. Tawamhā asa ma Zezusihī ma waihu'u za'ra:

— Si'ōno hā 12 na ū'hāiba hā danho'rata ré hā.

²⁰ Tawamhā Zezusi hā ū'sadanharī na, ma duré tāma āma sahu za'ra:

— Duré, 7 na ū'u'ētē wapu hā hāimana nherē, te dama ū'wē'ei ahā mono zém na hā, duré 4 miu na dahāiba nherē, da te 'mahāpārī mono wamhā, e niha si'ōtō hāiba hā danho'rata ré hā. — Āne te sadanharī za'ra.

— Si'ōno hā, 7 na ū'hāiba hā danho'rata ré hā. — Āne ma asa tāma waihu'u za'ra.

²¹ Tawamhā Zezusi te duré tāma nhari za'ra:

— E niha bétē zahadu ū'waihu'u za'ra wa'aba ū di, ū'waihu'u pese na hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma nhari za'ra.

Zezusi hā ū'tob'a te te ū'pesezé wasu'u

²² Taha pari, te oto ai'aba'rē Zezusi norī hā, Besada na 'ri wa'ōtō nhisi u. Tawamhā datēme sihutu wamhā, aibā ū'tob'a hā ma tō ū'tēme dasiwi saprōni ni, Zezusihī u. Tinhib'rata na te te upi da, te te to pese da, te tāma 'ru za'ra, siwi ū'saprōni'wa norī hā.

²³ Tawamhā Zezusi hā ma ū'tob'a hā pa'ā, danhiti te te sima saprōni da. Tawamhā tizadaipro na ma sada sisiptōmo di'i, te te āma tob'u'rē da, aibā hā. Taha pari, ma duré tinhib'rada hā āma tihi. Taha parimhā, te sadanha, āne:

— E zahadu marī hā 'madā'ā ū di. E ma tō marī hā ū'madā.

²⁴ Tawamhā aibā te te rob'madā'ā wamhā, Zezusihī ma, te asa tinhā, āne:

— Zahadu te rob'madā'ā pese ū di. Aibā norī hā te ai'aba'rē, wede ne ū'hāiba za'ra hā.

— Āne ma asa tāma waihu'u, te te rob'madā'ā pese waihu'u ū wa.

²⁵ Taha wa, tinhib'rada hā ma tō duré ãma tino, ūtomhā ãma, Zezusi hā. Tawamhā ma tō tito pese oto, aibâ hā. Te rob'madâ'ā wē di oto.

²⁶ Tawamhā Zezusi hā te aibâ ma rob'ru, tinhorōwa u morī waré da oto, apâ morī tō da, 'ri wa'ōtō u hā.

*Zezusi hā Danho'reptui'wa na, Pedru hā asa te te tāma ūwaihu'uzé wasu'u
Mateusi 16.13-20; Rucasi 9.18-31*

²⁷ Taha pari, Zezusi norī hā te oto 're nomro, 'ri wa'ōtō mono bâ. Apito Piripihi te, Sézareza na 'ri nho'ōmo nhisi niwī, 'ri wa'ōno hā. Tawamhā bâdâdi na si'aba're sine, te tāma nhariñ za'ra, Zezusi hā:

— E niha ma tō da te dasima 're ūwasu'u za'ra. E 'wa hā, wa hā.

²⁸ Tawamhā asa ma tāma waihu'u za'ra:

— Aiwasu'u hā, ahâ di. A hā, u, Zuwā Batita, apâ aihâiwa'udu. A hā, u, Eriasi apâ we ūaimorī. A hā, u, 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hâiba amo, duréi pese atâ'â nherē, apâ aihâiwa'udu.

²⁹ Tawamhā Zezusi te duré sine sadanharī za'ra:

— A norī wa'wa hā bêté, e niha ma tō asima 're ūwasu'u za'ra wa'aba mo.

Tawamhā Pedruhu si, ma asa tāma waihu'u na wa'rā:

— A hā Cristu, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da.

³⁰ Tawamhā Zezusi te sine sadawa uwati za'ra, Danho'reptui'wa na, te te a'â dama wasu'u za'ra tō da.

*Zezusi hā, za ūdâ'âzém na, duré za apâ ūhâiwa'utuzém na ūsiwasu'uzém na rowasu'u
Mateusi 16.21-28; Rucasi 9.22-27*

³¹⁻³² Tawamhā ãne te Zezusi hā tāma siwasu'u za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī ma:

— Ti'ai ãma dasiré ūpodo hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūma ūpisutuzéb zarina, wa za robzépata za'ëtē. Wama roti'wa norī hā te za siwi ūwē'ō za'ra, ūhi norī hā. Sasedoti ūpire norī zama, duré dama rowahutu'wa norī zama, te za siwi ūwē'ō za'ra. Tawapsi te za dasiwi ūwîrî ni. Tawamhā bâdâ maparane ū'ama si'utôrî ūré, wa za hâiba'udu apâ. — Æne sô'awi ma tō Zezusi hā tāma siwasu'u za'ra, tāma ūrob'râsutuzém na hā te te ãma waihu'u sirômo za'ra da. Tawamhā Pedru hā ãne tāma ūsiwasu'u za'ra zé hā te te tiwi sawi da, te sima saprō Zezusi hā, tisiré norī nhiti.

³³ Tawamhā te te sine wapari wamhā, tisiré 're ūnomro mono norī u, ma aipi'ra. Tawamhā Pedruhu ma, te ãne tinha:

— Satanasi, mo oto aimorī, ūnhiti. 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimirosa'rata zarina rosa'rata ū di, a hā. Danhimirosa'rata zarina si, te ū'ama ūrosa'ra, a hā.

³⁴ Taha pari, Zezusi te duré sima dazô hâ, uburé ūtême dasi'râ'ōtō mono da. Tisiré 're ūnomro mono norī zô zama, te duré tihârâ za'ra sima. Tawamhā ãne ma si'âma dama rowaihu'u:

— Ni'wam norī hā ūsiré 're nomro u'âsi mono da, te te sima 're ūwē za'ra mono wamhā, tihâimanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono ū di za. Tiza'ozéb ré, ūzarina 're ūnomro mono ne, da te dasiwi uprosi da nherē, te za ūsiré 're nomro.

³⁵ Ni'wam norī hā si'uihâ na tihâimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhā, rowé ūsi'utôrî ūhâiwa'utuzém na te te ūwaimrami za'ra mono ū di za. Ni'wam norī hā ūzarina 're ūnomro mono da, duré ūzadawa wasu'u'wa 're ūnomro mono wa, 're sihâiba zawi za'ra mono ū wapsi, te za te te sima 're ūwaimrami za'ra, rowé hā.

³⁶⁻³⁷ Æté ni'wa hā te za tinhicro hā te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahâ uptabi da. Tawamhā te za oto dârâ. Ti'ab ré sibrob ahâ nherē, e tāma 're rowé mono di za, rowé ūsi'utôrî ūhâiwa'utuzém na te te ūwaimrami mono ū wamhā. Mare di. Tāma 're rowé mono ū di za. Ti'ai ãma simarî ahâ uptabi nherē, tāma waihu'u ū di za, marî na ūsiwa'âbâzéb da hā, rowé ãma 're ūhâimana mono zéb da hā. — Æne Zezusi ma tō dama waihu'u siro, da te waihu'u za'ra da.

³⁸ Ma tō duré dama rowaihu'u ãne:

— Ăhăna da'ahâ na 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti hă ma tō rẽme za'ra ni. Dawaséte na si te oto 're danomro, ã nimosi dapoto té mono hă. Tawamhă ni'wam nori hă īzazei'wa na, duré īmreme wapari pese 'wa na, ãté dama 're siwasu'u za'ra mono õ di za, 're siséb za'ra mono õ'umnhasite. Ñté te za dawi 're si'udâ za'ra, īzazei'õ'wa ne. Ti'ai ãma dasiré īpodo hă nimahă na si, wa za wei mo apâ. īmama te hă, rowa'a za'ëtë ré, wa za wei mo, hâiwa ãma tâma īromhuri'wa nori siré. Tawamhă apâ we īmorî wapsi, ī'udâ'wa nori hă īzazei'wa na te waihu'u za'ra õ di za. — Ñne ma tō dama rowasu'u, Zezusi hă.

9

¹ Tawamhă Zezusi hă ma duré dama waihu'u, ñne:

— Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aihîni õ nherë, ai'matâ'â aba õ ré, te za tiwaihu'u pese na 'Re īhâimana u'âsi mono, da'âma 're īsib'a'uwë mono zé hă ãma ī'madâ'â za'ra wa'wa. — Ñne ma Zezusi hă dama waihu'u siro, da te dasina waihu'u za'ra da.

*Zezusihî hâiba īsisaprîzé wasu'u
Mateusi 17.1-13; Rucasi 9.28-36*

² Tawamhă bâdâ 6 na ãma si'utõrî pari, ma tō Zezusi hă Pedru nori si te te simro, Ti'adu nori me, Zuwâhă zama. Êtë 'râihâ u ma tō ai'aba're. Tame ma tō Zezusi hă tihâiba na saprî, Pedru nori nho'a.

³ Īuza hă ma tō tihâirâ uptabi. Rowa'a za'ëtë ne, ma ai'ubuzi, râ uptabi na. Da'uza hă da te 're hâ upsõi pese za'ra mono nherë, hâirâ prâ ti, Zezusihî uza ma hă.

⁴ Tawamhă dahi'rata nori hă ma tō 'madâ'â za'ra, Eriasi nori hă Mozésihi me. Zezusihî me, te sima rowasu'u za'ra.

⁵⁻⁶ Tawamhă Pedru te Zezusihî ma tinhă, ñne:

— Rowahutu'wa, ãme wama rowë za'ra di. Si'ubdatõ, wa za aima 'ri za'ra wa'aba ni aihâiba bâ wa'aba, ate da hă, duré Mozésihi te da hă, duré Eriasihi te da hă. — Ñne ma Pedru hă tâma waihu'u, a'â te te rosa'rata ãna. Te te 'madâ'â za'ra wa, ma tâma tipahi za'ra, Pedru nori hă.

⁷ Tawamhă hâiwa nhirõtõ'a za'ëne hă ma ubu za'ra, Zezusi nori hă. Taha wa, hâiwa nhirõtõ'a hawi, ma we tâma nharî za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono hă, Pedru nori ma:

— Ï hă ï'ra, te 're īsawi pese mono. Ma'âpé īsimiroti hă 're wapari pese za'ra wa'aba mono za.

⁸ Taha wamhă, taré te titõmo na sô rowaimrami za'ra. Zezusihî si te ãma siwi 'madâ, siwaprosi īsam na.

⁹ Tawamhă ëtë 'râihâ hawi, ma oto si'ra za'ra, Zezusi nori hă. Si'aba're sine, te Zezusi hă tâma nharî za'ra, ñne:

— Êtë 'râihâ ãma ëmadâ'â za'ra wa'aba zém na hă, dama rowasu'u za'ra wa'aba õ di za a'â. Wa hă ti'ai ãma dasiré īpodo hă ab're hawi īhâiwa'utu parip si, te za dama 're īrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Tawamhă īmreme ma tō wapari za'ra, Pedru nori hă. Taha wa, te 'râwi sima rowasu'u za'ra, ñne:

— E niha īsiwasu'uzé hă ab're hawi, za te te īhâiwa'utu na. Wa nori hă wama waihu'u za'ra õ di. — Ñne te 'râwi sima rowasu'u za'ra.

¹¹ Tawamhă te oto siwi sadanha, Zezusi hă:

— E marî wa, te rowahutu'wa nori hă te te dama 're rowasu'u za'ra bêté, Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re īhâimana u'âsi mono te te īpisutu wana, Eriasi za we īmorî na hă.

¹²⁻¹³ Tawamhă Zezusi ma tō asa tâma waihu'u za'ra:

— Duréihă 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hă ma tō ī'waibaba ãma rob'ui'éré ībaihâ na, Eriasi za we apâ īmorîzém na te te ropese da. Tane nherë, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Eriasi hă ma tō wei morî pa. Da te dasima īwë za'ra zéb zarina, ma tō tâma rob'manharî wasété za'ra ni, īwana da te duré ãma īrob'ui'érrezéb

zarina. 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā ma tō ī'āma rob'ui'éré sirōmo za'ra, ti'ai āma dasiré īpoto āma hā, sa'ētē na za te īrobzépatazém na hā, duré za da te dasiwi īwē'ōzém na hā. E marī wa, ma tō ãne ī'āma rob'ui'éré sirōmo za'ra. — Æne te Zesusi hā sina sadanharī za'ra.

*Ai'repudu īpesezé wasu'u
Mateusi 17.14-20; Rucasi 9.37-43*

¹⁴ Tawamhā Zesusi norī hā te oto apâ ai'aba'rē, tisiré norī u. īwana za'ra ma tō da'ahâ na tasi'rā'ōtō ni. Tame 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti ui'éré na rowahutu'wa norī hā te nasi īsadawa wa'rāmi tāma nharī za'ra, Zesusihi siré 're īnomro mono norī ma, īsimirowasu'u na te te saze za'ra õ wa.

¹⁵ Zesusi hā da te 'madâ'ā za'ra wamhā, uburé ma tō āma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, ma tō ītēme dasisa're, da te sawi za'ra da.

¹⁶ Tawamhā Zesusi te dama tinhā:

— E marī na, te asima īrowasu'u za'ra wa'wa.

¹⁷ Tawamhā aibâ hā dawa'wa hawi te 'mahâ:

— Rowahutu'wa, ī'ra wa we atēme saprō, ī'ma pawaptob da. Wa'uburé te te 're upi mono wa, mreme õ u'âsi te 're sāmra.

¹⁸ Wa'uburé hā te te 're wabzuri, ti'ai u. Tawamhā īsadaipro hā te tiwi 're pusi. Te duré 're 'wahāihāsi. Te duré 're sitete. Te duré 're sib'uwa. Wa tō aré waptērē za'ra, asiré 're īnomro mono norī hā wa'uburé te te siwi me da, tāma. Tane nherē, tāma waihu'u za'ra õ di, ī'ra ma, te te siwi īme da hā. — Æne te aibâ hā rowasu'u, Zesusihi ma.

¹⁹ Tawamhā aibâ mreme te te wapari wamhā, ma tō tisiré 're īnomro mono norī ma tinhā:

— E niha bétē ai'rata 're īnhamra u'âsi aba mono nherē, asina 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di bétē, te 're ī'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā. E īpē'ēzé u'âsi, wa za ai'rata 're īmorī 'wa, 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Ma'āpē, ai'repudu hā we ītēme saprōni aba.

²⁰ Tawamhā ma tō ītēme siwi saprō, ai'repudu hā. ītēme te te siwi āwisi wi, te wa'uburé hā Zesusi hā 'madâ. Taha wa, te sisa'u ai'repudu hā wasutu. Sa'ētē te 're sipizari, ti'ai wa. Ma duré sadaiproj waze.

²¹ Tawamhā Zesusi hā te īmama hā āma sadanha:

— E niha ma tō āma tiwahu, ai'ra hā īré 're hāimana mono ré hā.

— ī'ra hā sapore ré, ma tō 're siwamnarī.

²² Unhamu u te te 're wabzuri wa'uburé hā, unhamu na te te wīrī da. Āi ba zama te te 're wabzuri, â na te te wīrī da. Tō sena aiwaihu'u pese wamhā, wapawapto na. Ma'āpē, wa'āma aipē'ēzé na.

²³ Tawamhā ãne te Zesusi hā tāma tinhā:

— E niha te ãne ī'ma īnha, tō sena īwaihu'u pese wamhā, te aipawapto wa'aba da hā, ai'ra āma. īwaihu'u pese na, da te 're ī'umnhasi za'ra mono wamhā, uburé dama waihu'u pese di za, marī na da te 're īdapawaptob za'ra mono zéb da hā. — Æne ma tō Zesusi hā tāma waihu'u.

²⁴ Tawamhā awa'awi te aibâ hā Zesusihi ma tinhā:

— Asimipawaptobzém na, wa tō ai'umnhasi. Ma'āpē, 're īpawaptob u'âsi mono, asimipawaptobzém na te 're asazei pese mono da oto. Taha da, wa aimā īsiwasu'u.

²⁵ Tawamhā Zesusi hā ītēme īdasī'rā'ōtō norī hā da'ahâ na te te da'ab'madâ'ā wamhā, ma tō wa'uburé ma rob'ru, ãne:

— Wa'uburé, ai'repudu 're upi u'âsi mono wa, te mreme'õ u'âsi 're hāimana. Te duré po'reptō u'âsi 're sāmra. Aiwatobro, ai'reputu hawi. Niwa apâ asébré tō, ai'reputu u.

²⁶ Tawamhā wa'uburé, ma tizadari. Sisa'u te duré wasutu, ai'repudu hā. Tawamhā īhawi ma tō watobro. Ai'repudu hā rési ãna te oto nomro, dâ'â newa. Taha wa, te dasima rowasu'u za'ra ni, ai'repudu hā īdâ'â na.

²⁷ Tane nherē, ma tō Zezusi hā ai'repudu hā pa'ā. Ma tō hāwi wahutu, para na sabda.

²⁸ Taha pari, ma asisi 'ri para u, Zezusi norī hā. Tame hāiba pisutu ma tō si'āma sadanharī za'ra, īsiré 're īnomro mono norī hā:

— E niha bâ bété wa norī hā, wa'uburé ma, wa te rob'ru za'ra nherē, wa te wasiwi īmei waihu'u õ, tāma.

²⁹ Tawamhā asa ma Zezusi hā āne tāma waihu'u za'ra:

— 'Re īhāimana u'āsi mono ma, te za a'ā 're damreme zusi āma. Taha parip si, dama waihu'u pese di za, wa'uburé hā dama 're īwairébē mono zéb da hā. — Āne ma tāma waihu'u za'ra.

Zezusi hā za īdā'ázém na duré za apā īhāwa'utuzém na īsiwasu'uzém na rowasu'u

Mateusi 17.22-23; Rucasi 9.43-45

³⁰⁻³¹ Tawamhā Zezusi norī hā ta hawi te oto ai'aba'rē. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba, ma ro'rahāri za'ra. Zezusi hā ma tō sima wē, īhāimanazém na a'ā da te sa'rese za'ra tō da, tisiré 're īnomro mono norī ma, a'ā hāiba pisutu tāma siwasu'u za'ra da. Tawamhā ma tō tāma siwasu'u za'ra, āne:

— Wa hā dasiré īpodo hā te za dasima īhāiba nhomri ni. Te za duré dasiwi īwīrī ni. Da te dasiwi īwīrī wamhā, bâdâ maparane ī'āma si'utōrī õ ré, wa za apā hāwa'udu ab're hawi, īdā'ā uptabi nherē. — Āne te tāma siwasu'u za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

³² Tawamhā te te siwi sadaihu'u za'ra õ di, tāma īsiwasu'u za'ra zém na hā. Tane nherē, tāma pahi za'ra wa, te te siwi āma sadanharī õ di oto. Ari'iwi te oto asimro.

Danhipi u dama īpire na, Zezusi te te īrowasu'uzém na rowasu'u

Mateusi 18.1-5; Rucasi 9.46-48

³³ Tawamhā Capana'u na 'ri nhisi u, ma tō oto aihutu, Zezusi norī hā. Tame 'ri para u sisisi wamhā, te Zezusi hā sadanharī za'ra, tisiré 're īnomro mono norī hā, āne:

— Bâdâdi na we wasi'aba'rēi ré hā e marī na, te we asima īrowasu'u za'ra wa'aba mo.

³⁴ Tazahā te ari'iwi tihāimana za'ra oto, bâdâdi na si'aba'rē sina, sipibu za'ra wa aré, 'rāwi sima ī'maipire zō.

³⁵ Zezusi hā ma tō nhamra oto. Tisiré 're īnomro mono norī zō, te tihârâ za'ra, sitême. Āne te tāma nhari za'ra:

— Ni'wam norī hā dama pire da, 'rāwi te te si'āma 're rosa'rata za'ra mono wamhā, dama īwapu ne, te za dama 're si'ai'uté za'ra.

³⁶⁻³⁷ Taha pari, ma ai'uté hā pa'ā, tisiré 're īnomro mono norī wa'wa, te te sārī da, tipa. Tawamhā tipa te te sārī sina, ma āne tāma waihu'u za'ra:

— Ni'wam norī hā te te 're īzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zō 're tob'uzu za'ra mono wamhā, ta norī u'âbâ te duré īzō 're tob'uzu za'ra. Tawamhā, e īzō si te 're tob'uzu za'ra. Mare di. We īzatōrī'wa zō zama te sô 're tob'uzu za'ra. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, te te waihu'u za'ra da.

Zezusi norī wē 'wa norī wasu'u na rowasu'u

Rucasi 9.49-50

³⁸ Tawamhā Zuwā hā te Zezusihī ma siwasu'u:

— Rowahutu'wa, aibâ wa tō 'madâ'ā za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're īrob'rui mono hā, dama 're wairébē mono da. Tawamhā ma tō dama 're wairébē. Õ hā wasiré 're morī õ di. Taha wa, wa tō tiwi sawi za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're arob'ru tō mono da, wasiré 're morī õ wa. — Āne te Zezusihī ma siwasu'u, Zuwā hā.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhā Zezusi hā ma tō asa tāma waihu'u za'ra, Zuwā norī ma:

— Tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, te te 're īda'apawapto mono zé hā. Āté ni'wam norī hā īwaihu'u pese zarina, te za īwē hā te te dama 're 'manharī za'ra, dama ī'manharī waihu'u õ hā. E taha pari, te za ta norī hā awa'awi na īnhisi wasétē za'ra. Mare di. Te te 're īnhisi wasétē za'ra mono õ di za. E marī wa. Ni'wam norī hā wazada 're hāimana za'ra mono õ wamhā, ta norī hā wahāiba niwī te za 're hāimana za'ra. Taha

wa, aibâ hă wahâiba niwî 're hâimana mono nherĕ, tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, te te 're ūda'apawapo mono zé hă. — Āne ma tô tâma waihu'u za'ra.

⁴¹ Tawamhă ma tô duré tâma nharî za'ra:

— Ma'ăp ,  wapari pese za'ra wa'aba asina. A nor  wa'wa hă  zazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, â hă ni'wam nor  hă te te aima 're s mri za'ra wa'aba mono wamhă, 'Re  hâimana u' si mono, za te te tâma 're  awa' b  mono z  hă tiwi 're simani za'ra mono õ di za. Te za te sina 're uwaimrami za'ra. — Āne ma tô tâma siwaihu'u za'ra Zezusi hă, tisir  're  nomro mono nor  ma.

*Dawas t  na romnhimimnhasi wasu'u
Mateusi 18.6-9; Rucasi 17.1-2*

⁴² Tawamhă Zezusi hă roti na ma dur  tâma  ma uzusi za'ra:

—  t    nor  hă, ai'ut  dama  w pu ne, te za 're nomro,  zazei'wa nor  hă. Tawamhă  t  ni'wa simiroti zarina, te za  mair . Tawamhă tâma  roti was t 'wai ma hă, tâma row    uptabi di za, 'Re  hâimana u' si mono, za te te az ri wa.  butu na  t  t mo waw , da te  ma wasisi pari,  i ba da te mei 'wa' h , uih  na d '  da, tâma row    di ar . Tane nher ,  simiroti was t z b  zarina,  zazei'wa te te  r eme wamhă, tâma row    uptabi di za, roti was t 'wai ma hă.

⁴³ Taha wa, wa za  ne aima waihu'u za'ra wa'wa. Asib'rata na aiwas d  hă 're waibui wa'aba mono wamhă, asib'rada asiwi 're  sih ri za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro w  wa'aba mo. Asib'rada misire r  si row  uptabi u, 're asisisi aba mono wamhă, aima 're row  za'ra wa'aba mono di za, h iwa  ma hă. Asib'rata zahur  r , ropipa u 're asisisi aba mono wamhă, unham  u' si u, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁴⁻⁴⁵ Dur  nimomo 're aiwair b  aba mono wa, aiwas d  hă 're waibui wa'aba mono wamhă, aipara asiwi 're  sih ri za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro war  wa'aba mo. Aipara misire r  si, row  uptabi u 're asisisi aba mono wamhă, aima 're row  za'ra wa'aba mono di za, h iwa  ma hă. Aipara zahur  r  ropipa u, 're asisisi aba mono wamhă, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁶⁻⁴⁷ Dur  mar  hă at mo na 're 'mad '  za'ra wa'aba mono wa, aiwas d  hă 're waibui wa'aba mono wamhă, tawamhă ato asiwi 're  s ni za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro war  wa'aba mo. At mo misire r  si, 'Re  hâimana u' si mono u, 're asisisi aba mono wamhă, Asib'apito wa'aba u, aima 're row  za'ra wa'aba mono di za. At mo zahur  r  ropipa u, 'Re  hâimana u' si mono te te 're as m ra aba mono wamhă, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁸ Ropipa  ma ubu hă te te 're  idah iba uprosi za'ra mono hă, si'ut r    di. Dur  uz  h  si'ut r  waihu'u   di.  ne u'  te 're hâimana u' si. —  ne Zezusi ma tô tâma waihu'u za'ra, tisir  're  nomro mono nor  ma.

⁴⁹ Tawamhă  ne ma dur  tâma waihu'u za'ra:

— Mar  na da te 're  rob p ata za'ra mono z m na, te za te te 're da'apibu, 'Re  hâimana u' si mono hă, t  sena  zazei'wa 're danomro mono z .

⁵⁰ Wa za dur  aima rowasu'u za'ra wa'wa,  ne. Sa na hă dasa hă  ma se ti, dasai war z b  da hă. Tane nher , oto 're se si'ut r  mono wamhă, niha da te 'manhar  waihu'u   di, ap  se da, dasa da te  ma 're  war r  za'ra mono da hă. Sa na, wa za dur  aima rowasu'u za'ra wa'wa,  ne. Ni'wam nor  h imanaz b  zarina, te za dasi'u syry na sa na 're dasaihuri, dasisawi te. Tane assisawi te, te za row  na asir  're aihâimana za'ra wa'aba mo. —  ne ma tô tâma waihu'u za'ra Zezusi hă, tisir  're  nomro mono nor  ma.

10

*Dasiwi 're  dasiwanhizari za'ra mono z m na rowasu'u
Mateusi 5.31-32; 19.1-12; Rucasi 16.18*

¹ Tawamhă Zezusi hă Capana'u hawi te oto mo, Zudeza na danhipti'a nho' mo nhisi u, mor  da. Tawamhă Zod  pa zara u, ma t  sapr . Te te sapr  wamhă, da'ah  uptabi

na ma tō duré ïtēme dasito. Taha wa, te duré dama rowahutu, te te dama 're ïrowahutu u'âsi mono zém na, Zezusi hā.

² Tawamhā ni'wam norī hā parisezu norī hā, timreme na te te tāma āma upa za'ra wa, te te siwi mreme wē'ō da, ma ãne siwi sadawa pibu:

— Aibā norī hā timro me sima 're siwanhizari za'ra mono wamhā, e wahi'rata norī nhimiroti zarina, te za timro hā time, aibā hā. — Æne te siwi sadanha.

³ Tawamhā asa ma Zezusi hā sada'âbâ za'ra:

— E niha ma tō Mozési hā bété dama waihu'u aré, damro me dasiwi 're ïdasiwanhizari za'ra mono zém na hā.

⁴ Tawamhā asa ma duré āma sada'âbâ za'ra:

— Mozési hā ãne ma tō dama roti: Aibā norī hā timro me, siwi 're siwanhizari za'ra mono õ ré, te za rob'ui'éré hā timro ma te te 're sõmri za'ra pi'õi ma, da te āma 're waihu'u za'ra mono da, te te ïmezém na hā. Taha parip si, te za oto pi'õi ma, te te 're rob'ru za'ra.

⁵ Tawamhā Zezusi te duré asa tāma nharī za'ra:

— Ta hā Mozési hā aipẽ'ẽ tete za'ra wa'aba wa, ma tō ãne na te te aima 're roti za'ra wa'wa.

⁶ Ropoto na'rata hawimhā, ãnei õ di. Ropoto na'rata hawimhā, ma tō 'Re ïhaimana u'âsi mono hā aibā hā poto, a'uwe na. Pi'õ zama ma tō duré poto.

⁷ Taha wa, aibā hā 're mro za'ra mono wamhā, te za timama norī hā te te 're rême za'ra, timro me si, siré 're simasisi zahuré mono da oto.

⁸ Sina hâiba sitob zahuré wamhā, maparane ïhâiba nherē, misi ïhâiba ne, te za siré 're haimana u'âsi zahuré oto.

⁹ Taha wa, 'Re ïhaimana u'âsi mono, dasi'âma te te 're da'ahâiba to mono nherē, ni'wa hā da'âma 're siwanhizari mono õ di za. Mare di. — Æne ma tō Zezusi hā parisezu norī ma waihu'u za'ra.

¹⁰ Taha pari, 'ri tême sihutu wamhā, ïsiré 're ïnomro mono norī hā ma tō āma siwi sadanha.

¹¹ Tawamhā Zezusi asa ma tō tāma waihu'u za'ra:

— Ni'wa hā aibā hā timro te te mei wamhā, pi'õ aimawi na mro wamhā, te za tiwasédé hā 'manha, aibā hā.

¹² Duré ni'wa hā pi'õ hā, timro te te mei wamhā, aibā aimawi na mro wamhā, te za duré tiwasédé hā 'manha, pi'õ hā. — Æne ma tō tāma waihu'u za'ra.

Zezusi hā, ai'uté te te ïazawizém na rowasu'u

Mateusi 19.13-15; Rucasi 18.15-17

¹³ Taha pari, ma tō da'ra hā ãwisi za'ra ni Zezusihi u, 'Re ïhaimana u'âsi mono ma, āma mreme za'ra da, te te 're apawaptob u'âsi mono da, ïwē na. Tane nherē, ïsiré 're ïnomro mono norī hā ma tō dawé'õ za'ra, da'ra hā da te ïtēme 'wasari tō da, Zezusihi u.

¹⁴ Æne te te ïdawé'õ za'ra zém na hā, te te wapari ze za'ra õ di, Zezusi hā. Taha wa, te ãne tāma nharī za'ra:

— Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba tō. A'â we ïtēme da te simroi mono, ai'uté norī hā. Æ norī hā ai'uté norī hā õne haré simizazei pese na 're ïhaimana za'ra mono ne, tane ni'wam norī hā 're haimana za'ra mono wapsi, te za 'Re ïhaimana u'âsi mono hā āma 're sib'a'uwe za'ra.

¹⁵ Tô sena, wa aimi waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norī hā ai'uté dama ïwapu ne, 're haimana za'ra mono õ wamhā, 'Re ïhaimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwe mono zéb u, 're sisisi mono õ di za. — Æne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

¹⁶ Tawamhā awa'awi ma tō nasi ai'uté hā dawi azaza tipa. Duré tinhib'rata na te te nasi upi za'ra sina, 'Re ïhaimana u'âsi mono wi, ma tō āma arowaptē, ïwē hā te te tāma 're anhomri mono da.

Aibâ ïsibro pese na rowasu'u

Mateusi 19.16-30; Rucasi 18.18-30

¹⁷ Zezusi norī hā sina pahâ za'ra õ ré, te aibâ hā ūsarina tiwara za'ra. Āma wisi za'ra wamhā, Zezusih i papara ma aime hi'râtitō. Tawamhā ãne te sina sadanha:

— Rowahutu'wa, aiwē di a hā. E marī ūwē hā wa za 'manha, 're ūdanomro u'âsi mono zé hā te ūsina ūwaimrami da hā.

¹⁸ Tawamhā asa te Zezusi hā tāma tinhā:

— E niha te ūama aiwa, ūwē na. 'Re ūhâimana u'âsi mono si ūwē uptabi hā, ūhō si. Ni'wa hā ūsine hā mare di.

¹⁹ A hā aimā waihu'u pese di, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti hā. Æne dama ūsimiroti hā: "Re danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré aimro na asiwí 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré danhibrom na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dahâiba wasu'u na dama 're asadawa nhipeze za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama 're asadawa nhipeze za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aimama hā te za 're ūwazé pese mo, ana zama." Æne 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti hā.

²⁰ Tawamhā asa te Zezusih i ma siwasu'u:

— Rowahutu'wa, ūprédu wi, wa tō te 're 'madâ'â pese, ūsimiroti hā.

²¹ Tawamhā Zezusi hā te aibâ 'madâ, sawi sina. Æne te tāma tinhā:

— Zahadu te misi aiwi sô rowaptâ, tāma ãma ūwaimrami'õ hā. Mo oto aimorî apâ, asibro hā uburé dama wede mono da, ūwa'âbâ zô, ūsibrob'õ norī ma, sômri mono da. Æne wamhā, duré asibro pese di za, hâiwa ãma. Taha parip si, te za we apâ aimo ūtême, ūsiré 're aimorî da oto. — Æne ma tō aibâ ma waihu'u, Zezusi hā.

²² Aibâ hā ãne hā te te wapari wamhā, ma tō tiwi tirobzei'õ. E marī wa. Sibrob ahâ uptabi wa. Taha wa, te oto mo apâ, robzei ãna.

²³ Tawamhā aibâ za'u, te Zezusi hā 'madâ'â za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī hā. Taha wa, ma tō ãne tāma waihu'u za'ra:

— ūsibro pese norī hā 'Re ūhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ūsib'a'uwē mono zéb u 're ūsisisi mono da hā, pire di. Tāma pire uptabi za'ra di za.

²⁴ Tawamhā te ãma rosa'rata za'ra, te te tāma ūwaihu'u za'ra zém na hā. Æne ma duré tāma waihu'u za'ra:

— ūsiwadi norī, e niha te za 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma, 're sib'apito za'ra, ūtême 're ūsisisi mono zéb da hā. Tāma pire uptabi za'ra di.

²⁵ E niha te za awaru ba'õmore hā ūsi'uwazi para'õtõ zapu'u 're ãzé. Sébré waihu'u õ di. Tane, ūsibro pese norī hā si'uihâ na 're ūsisi waihu'u mono õ di za, 'Re ūhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ūsib'a'uwē mono zéb u hā. — Æne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

²⁶ Æne ūmreme hā te te wapari za'ra wamhā, ma tō ãma titob'uzu za'ra. Tawamhā te ãma sisadanharî za'ra, ãne:

— ūsibro pese norī ma, waihu'u za'ra õ wamhā, e 'wam norī hā te za bêté danho'reptuzé hā te te sina 're uwaimrami za'ra, dadâ'â ãna 're ūdanomro u'âsi mono zé hā. Æté ni'wai õ di.

²⁷ Tawamhā Zezusi hā te 'madâ'â za'ra. Æne ma tō tāma waihu'u za'ra:

— Dasi'uihâ na danho'reptuzé hā, da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Dama waihu'u õ di. 'Re ūhâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. Taha ma si, uburé marī hā 'manharî waihu'u pese uptabi di. — Æne ma tō tāma waihu'u za'ra.

²⁸ Tawamhā Pedru hā te asa tāma siwasu'u:

— Wa norī hā uburé wa tō wanhibro hā wasipara rême za'ra ni, asiré 're wanomro mono da oto.

²⁹ Tawamhā Zezusi hā ãne ma duré tāma waihu'u za'ra:

— Tane tō. ūwapari pese za'ra wa'aba. Æté ni'wa hā te te 're ūzawi pese mono zéb zarina, te za tinhorōwa hā a'â tirë, te te dama 're ūzadawa wasu'u mono da. Æté

tisisānawā norī, duré tihidiba norī te za a'â rēme za'ra. Āté tina, timama, duré ti'ra norī hā te za a'â rēme za'ra. Āté tinhipti'a zama, te za a'â tirē.

³⁰ Āne wamhā, ti'ai āma 're morī ré, te za marī īwē uptabi hā ahâ na tāma 're hāimana za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'rathamhā, īsōrōwa za'ra hā, īsisānawā norī hā, īhidiba norī hā, ī'ra norī hā, duré īsipti'a hā. Marī īwē hā tāma 're īhāimana za'ra mono zu, te za duré rowasédé hā tāma 're hāimana za'ra, taré da te 're ī'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Niwapsi te za duré tāma pisutu, dâ'â ãna 're morī u'âsi da, rowē uptabi āma, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

³¹ Ni'wam norī hā ahâ uptabi na pire na ti'ab ré dama 're hāimana za'ra mono nherē, te za 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te tāma 're apisutu, wapu na 're hāimana za'ra mono da oto, za da'âma 're īsib'a'uwe mono zéb ãma hā. Duré ni'wam norī hā ahâ uptabi na ti'ab ré wapu na dama 're hāimana za'ra mono nherē, te za te te tāma 're apisutu, pire na oto 're hāimana za'ra mono da. — Āne ma tō romhâ ré tāma waihu'u sirōmo za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

*Zezusi hā za tidâ'âzém na, duré za tihâiwa'utuzém na zama īsiwasu'u zahu zé
Mateusi 20.17-19; Rucasi 18.31-34*

³² Tawamhā Zezusi norī hā ma oto sai'uri za'ra, bâdâdi na sô'a na, Zeruzarē u. Zezusi hā tisiré 're īnomro mono norī nhowna, ma tō mo. Sina hâtâ'â ãna, morī wa, te āma rosa'rata za'ra. Taha wa, ma tō īsiré 're īnomro mono norī me īsi'aba'rē norī hā sina tipahi za'ra. Tawamhā danhiti te sima satōri za'ra, tisiré 're īnomro mono norī hā, te te tāma rowasu'u sirōmo za'ra da, za tāma īromhâimanazém na.

³³⁻³⁴ Tawamhā ãne te tāma rowasu'u za'ra:

— īwapari pese za'ra wa'aba. Āhāna Zeruzarē u, wa ai'aba'rē ni. Tame wa hā ti'ai āma dasiré īpodo hā te za dasima īhâiba nhomri ni, sasedoti īpire norī ma, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'u'i'eré na dama rowahutu'wa norī ma zama. Ta norī hā īwasédé te te ī'âma īsa'ra za'ra zéb zarina, te za dama ī'ru za'ra, da te īwîrî da, dasiwi. Tawamhā zudezu'ō norī ma, te za siwi īhâiba nho. Ta norī hā te za ī'âma tiwa'ê za'ra, zudezu'ō norī hā. Tizadaipro na te za duré nasi siwi ī'upto. Te za duré te te siwi 're īpre'é. Tawamhā te za oto siwi īwî. Tane nherē, bâdâ maparane ī'âma si'utōrî ō ré, wa za apâ hâiwa'udu. — Āne ma tō tāma siwasu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā.

*Ti'adu norī hā Zuwâhâ me, te te sina īrowaptérē zahuré zé wasu'u
Mateusi 20.20-28*

³⁵ Taha pari, Ti'adu hā Zuwâhâ me, Zebedehe 'ra zahuré hā, ma tō Zezusih u sina rotété zahuré, te te tāma nharī zahuré da, ãne:

— Rowahutu'wa, wa za aiwi rowaptérē ni. Ma'âpê, ãma wama uwaimrami, wa te wasima īwē hā.

³⁶ Tawamhā Zezusi ma ãma sada'âbâ zahuré:

— E niha ma tō asima īwē wa'wa, te aimâ ãma īuwaimrami aba da hā, asima īwē wa'aba zé hā. — Āne te sadanharī zahuré.

³⁷ Tawamhā asa te duré tāma nharī zahuré, Zezusih ma:

— Niwamhā danhib'apito simasisizém na te za 're asâmra mo, dama aipire uptabi na 're aihâimana mono da. Āhā wa, ma'âpê wapisutu, asimire niwî 're wa'manhamra mono da, duré asimi'e niwîb zama, asine dama wapire na 're wahâimana mono da.

³⁸ Tawamhā te duré asa tāma nharī zahuré:

— Rosa'rata ãna te ãne asina īzadanharī 'wa. Wa hā wa za robzépata za'êtë, dawi īsisawi ãna. E tawamhā sada asiptete aba di za, za te īrobzépata za'êtë ne, īrobzépata aba da hā.

³⁹ Tawamhā asa te duré Zezusih ma siwaihu'u zahuré:

— īhe. Sada wanhiptete di za, asine wa te īrobzépata da hā.

Tawamhā Zezusi ma duré asa tāma waihu'u zahuré:

— Te za tō īsine īrobzépata za'êtë 'wa.

⁴⁰ Tane nherē, ūsi'uihā na te aipisutu waihu'u aba õ di, dama aipire wa'aba na 're aihāimana aba mono zéb da hā ūnhimire niwī, duré ūnhimi'e niwī. 'Re ūhāimana u'âsi mono si te za te dama 're apisutu, te te sima 're ūda'awē mono zéb uwaibaba, dama pire na ūrata 're dahāimana u'âsi za'ra mono da. — Āne ma tō tāma waihu'u zahuré, Ti'adu norī ma.

⁴¹ Tawamhā Zezusihi siré 're ūnomro mono norī hā 10 na ūhāiba za'ra hā, Ti'adu norī mremē te te wapari za'ra wamhā, ma tō sada tinhiti'ru za'ra.

⁴² Taha wa, Zezusi te sô tihārā za'ra, 'rāwi ūtēme si'rā'otō da. Tawamhā āne ma tō tāma waihu'u za'ra:

— Ti'ai āma danhib'apito na da te 're ūwamri za'ra mono norī hā te pire uptabi na dama 're hāimana za'ra. Sa'etē te duré te te 're dawada'uri za'ra, ūsimiroti hā da te 're 'madâ'â za'ra mono da.

⁴³ Tane asima 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di za, a norī wa'wa hā. Asiré norī ma, ai'maipire wa'aba da, asima 're 'mairob'ruiwapari aba mono wamhā, te za asiré hā 're ūmaiawaptob u'âsi aba mo, marī zō 're a'manhimnhasi aba mono āna.

⁴⁴ Duré 'rāwi asima aipire uptabi na, 're ai'maihāimana aba mono da, asima 'maiweiuptabi aba wamhā, pawā'âbā āna romhuri'wa ne, te za asima 're ūmairomhuri wē wa'aba mo.

⁴⁵ Tane duré, wa hā dasiré ūpodo hā da te ūma 're romhuri za'ra mono da, we ūmorī õ di, ti'ai u. Te 're da'apawpto mono da si, wa wei datēme mo, ūsihāiba zawi āna dazada ūdâ'â da, da'upana te da'awa'âbā da. — Āne ma tō tāma siwaihu'u za'ra Zezusi hā, te te āma waihu'u za'ra da.

Zezusi hā Batimezu te te ūto pesezé wasu'u

Mateusi 20.29-34; Rucasi 18.35-43

⁴⁶ Tawamhā Zezusi norī hā ma tō oto aihutu, Zerico na 'ri nho'omo nhisi u. Zerico hawi duré si'aba'rēi wamhā, da'ahā uptabi na te ūsiré ai'aba'rē ni. Si'aba'rēi ré, ma tō aibā hā sōpētē za'ra ūtob'a hā, bādādi zababa ūsāmra hā. ūtob'a hā Batimezu na ūsisi hā, Timezuhu 'ra. Rob'uiprazém na te nasi da'awa, da te tāma a za'ra da.

⁴⁷ Tawamhā ma tō Zezusihi wasu'u hā wapa, Nazaré nnihudu hā ūsababa te te ūro'razāri na hā. Taha wa, te te sina 'mahārā, sa'etē, ūtob'a hā:

— Zezusi, Dawihi nnihudu, ma'apé ūāma aipē'ëzé na. — Āne te nasi sina 'mahā.

⁴⁸ Tawamhā da'ahā na te tāma nharī za'ra ni, ari'iwi sāmra da. Tane nherē, te nasi sa'etē sina 'mahā:

— Dawihi nnihudu, ūāma aipē'ëzé na.

⁴⁹ Tawamhā ma tō mazazā, Zezusi hā. Āne te dama ti'ru:

— Sô aihārā za'ra wa'aba, we ūtēme morī da.

Taha wa, te dasiwi 'mahārā ni, ūtob'a hā:

— Aiwhahutu. Zezusi hā te asô hā, ūtēme aimorī da. Aima rowē di za oto.

⁵⁰ Tawamhā Batimezu hā tisi'ubuzé ma tō time, si'aba'rē na wahutu da, Zezusihi u morī da.

⁵¹ Ūtēme wisi wamhā, Zezusi te āne sadanha:

— E marī te asima ūwē, te āma aima ūwaimrami da hā.

— Rowahutu'wa, ūto pese da, wa ūsima wē, apā te 're rob'madâ'â mono da. — Āne te asa tāma si'ru.

⁵² Tawamhā Zezusi te āne tāma tinhita:

— Te za oto aimo. Asina ūumnhasi wa, ma tō ato pe.

Tawamhā awa'awi ma tō rob'madâ'â wē, aibā hā. Tawamhā Zezusihi zarina te oto mo, bādādi na.

¹⁻² Tawamhā Zezusi norī hā Zeruzarē u si'aba'réi wamhā, ma tō a'â aihutu, Oriwera na ētē 'rāihâ nhisi u. Ētē 'rāihâ 'rata, te 'ri wa'ono hā 're hâimana zahuré, Betazé hā duré Betānha. Tawamhā Zezusi hā sisōwa ma tō tisiré 're īnomro mono norī hā 'mazatōři zahuré maparane. Āne te tāma rob'ru zahuré:

— Ōwa te za oto ane wa'wa, 'ri wa'ōtō u, asō're uwaibaba wa'aba. Āma aimasisi aba wi, awa'awi te za awaru po'repore hā īsōpētē 'wa, īprédupté hā, zahadu ni'wa hā nimomo āma īmorři hā. Da te āma wasisi haré, te za. Tawamhā da te āma īwasisizé hā te za īwasihui wa'wa, we īma saprōni aba da.

³ Ni'wa hā āne te te asadanharī aba wamhā: "E marī da, ma īwasihui wa'wa, āma īwasisizé hā," tawamhā asa te za āne tāma īwaihu'u 'wa: "Wanhib'apito hā marī ū wa, āma morī da, wa tāma wasihu ni. Te za we aima sōmri su'u apā." Āne te za tāma īzadawa wasu'u wa'wa, ītede'wai ma.

⁴ Tawamhā te oto sō tineb zahuré, awaru po'repore zō. Simasisi wi, awaru po'repore ma tō sōpētē zahuré. 'Ridawa 'rata, te wasisi haré za.

⁵ Te te wasihu zahuré wamhā, ma tō ni'wam norī hā āma 'mahârâ za'ra, īrata īsimasam norī hā:

— E marī te a norī wa'wa hā ī'manharī 'wa. E marī da, te asapa'abâ īwasihui wa'wa, awaru po'repore hā.

⁶ Tawamhā asa ma tō dazada'âbâ zahuré, Zezusi hā te te tāma īwaihu'u zahuré zém na. Taha wa, ma tō tāma 'ru zahuré ni, awaru po'repore hā te te saprōni zahuré da, Zezusihī ma.

⁷ Tawamhā te te āwisi zahuré wamhā, awa'awi ma tō tāma ba'ubu zahuré, tisi'ubuzém na. Taha pari, ma tō āma darōno, Zezusi hā.

⁸ Āma sarōtō wamhā, da'ahâ na ma tō bâdâdi hā tāma waptâ za'ra ni, dasi'ubuzém na. Ni'wam norī hā rom na īsupo suiawawē te te ī'manhizâri za'ra na, ma duré tāma waptâ za'ra.

⁹ Tawamhā Zezusihī nhowa īsi'aba'rē norī hā īsarina īsi'aba'rē norī zama, mreme 'rāihâ na te sima 'mahârâ za'ra:

— 'Re īhâimana u'âsi mono āma 're wawata za'ra wa'aba mono. īsadawa para we īmorři ma, īwē si te te tāma 're pisutu u'âsi mono neza. Apito Dawihi ma, te te īropisutuzéb zarina, te we oto mo, watēmeb za'ra, Wanhib'apito 're hâimana mono da.

¹⁰ 'Re īhâimana u'âsi mono hā tō sena sōprub di. — Āne te āma tawata za'ra ni.

¹¹ Tawamhā Zeruzarē u oto wisi wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb u, ma āzé Zezusi hā, te te robzabu da. Tame tiwi hâiwahâ wa, te oto mo, Betānha na 'ri wa'ōtō nhisi u, tisiré norī me, aibâ 12 na īhâiba za'ra norī me.

Pidera wede ma, Zezusi te te īhârizé wasu'u

Mateusi 21.18-19

¹² Tawamhā bâtâ amo na Betānha hawi te apâ ai'aba'rē, Zeruzarē u. Morī ré, ma tō mra hā tîwî, Zezusi hā.

¹³ Tawamhā si'aba'réi ré, romhâ ré, ma wede hā tisâ, pidera wede hā. Sui hâza'ōtō wa, te sô mo, 'râi ū'umnhasite. Tawamhā 'râwi īsu si ma tō 'madâ. ī'râ hā robaba di. Zahadu a'amo hā watobro ū di, ī'râ uptabi zéb da hā.

¹⁴ Tawamhā Zezusi te wede ma tinhā:

— Ai'râ hā da te 're huri mono ū di za oto. Ai'râ ū'âsi, te za oto 're asa mo.

Tawamhā ma tō mreme wapari za'ra, wede ma, te te īhârizém na hā, īsiré 're īnomro mono norī hā.

'Re īhâimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zém hawi, Zezusi te te īdazate mono zém na rowasu'u

Mateusi 21.12-17; Rucasi 19.45-48; Zuwâ 2.13-22

¹⁵ Tawamhā Zezusi norī hā ma tō Zeruzarē u apâ aihutu. 'Re īhâimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb u, ma tō asisi, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tame te da te 're rowede za'ra. Ni'wam norī hā te duré te te dawi 're rob'uipra za'ra. Tawamhā dama

rowede'wa norī hā ma tō Zezusi hā te te sate, rob u. Te te dawi 're ūrob'uipra za'ra mono norī zama, te te sate. Duré rob'uiprazém na te te dawi āma 're ūsapri za'ra mono norī wi, ma wedeza hā te te tiwi anhamra, utu'u wede'wa norī simasisizéb zama.

¹⁶ Te duré dawi rosawi, 'ri 'rāihā nho're wa'wai baba, da te 're ro'wasari tō mono da.

¹⁷ Te duré dama rowasu'u, da te āma ūrob'ui'érézéb zarina, āne:

— Duréihā wahi'rada hā ma tō āne na rob'ui'éré ūbaihā na, 'Re ūhaimana u'āsi mono mreme na: "Ūnhorōwa hā ūwa ūma 're ūdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hā." Āne te tinhā. Tane nherē, a norī wa'wa hā ma tō ūwa asima āma 're ūrob'manharī wasétē za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawi 're ūipsaihuri za'ra mono norī, 're ūsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hā 're sa, wasétē uptabi na. — Āne ma tō Zezusi hā dama waihu'u, da te waihu'u za'ra da.

¹⁸ Tawamhā aibā norī hā ma tō ūwasu'u hā wapari za'ra, sasedoti ūpire norī hā, rowahutu'wa norī zama. Āne hā te te wapari za'ra wamhā, ma tō ta norī hā sima āma rosa'rata za'ra, te te siwi wīrī da. Tane nherē, Zezusihī nhimiroti na, da'ahā na āma 're dawata za'ra mono wa, te te sima danhimimnhasi za'ra wa, te te siwi wīrī õ di za a'ā.

¹⁹ Tawamhā bâdâ sébré wi, te Zezusi norī hā Zeruzarē hawi apâ ai'aba're, Betānha na daza'ru nhisi u.

Pidera wede wasu'u

Mateusi 21.20-22

²⁰ Awēm na mararé si'aba'rei wamhā, ma tō Zezusi norī hā 'madâ'ā za'ra, pidera wede hā, uburé ūwede 'ré na.

²¹ Tawamhā Pedru hā ma tō āma po're puru, Zezusi hā wede ma, te te ūnharizém na hā. Tawamhā āne te Zezusihī ma tinhā:

— Rowahutu'wa, 'madâ'ā. Ōhōta pidera wede. Ahâmhâ tāma ūnharī hā ma tō ūwede're.

²²⁻²³ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinhā:

— Tō sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ūhaimana u'āsi mono si, te za asawi 're ūumnhasi za'ra wa'aba mo, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Tawamhā ã ëtē 'rāihā ma, nharī za'ra wa'aba wamhā, uihā na sis'o'o da, ãi ba sime da, te za āma aima uwaimrami za'ra wa'wa. 'Râwi asiwawā za'ra wa'aba õ di za, za te te aima āma ūuwaimrami za'ra wa'aba zém na hā. Tāma ūnharī za'ra wa'aba zéb uwaibaba, za te te āma aima ūuwaimrami aba na, te za āma ūsaze za'ra wa'wa. Tawamhā te za tō te te āma aima 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ūhaimana u'āsi mono hā.

²⁴ Taha wa, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ūhaimana u'āsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhā, duré marī na tiwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mono wamhā, za te te āma aima 're ūuwaimrami aba mono zém na, te za āma 're ūsaze za'ra wa'aba mo. Tawamhā te za tō te te āma aima 're a'uwaimrami u'āsi 'wa.

²⁵⁻²⁶ 'Re ūhaimana u'āsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da wamhā, te za a'ā aiwi 're da'ru simani za'ra wa'wa. Dawasédé hā da'āma 're 'madâ'ā za'ra wa'aba mono õ di za oto. Tawamhā Aimama 'wa hā hâiwa āma 're ūsâmra mono hā te te duré ai'āma 're 'madâ'ā za'ra wa'aba mono õ di za oto, aiwasétē 'wa hā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

Zezusi hā ūpisutu'wai āma, da te dasiwi ūsadanhârîzém na rowasu'u

Mateusi 21.23-27; Rucasi 20.1-8

²⁷ Tawamhā ma tō apâ aihutu Zeruzarē u, Zezusi norī hā. 'Re ūhaimana u'āsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zéb āma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te 're mo, Zezusi hā. Tame 're morī ré, ma tō aibā norī hā ëtēme aihutu, sasedoti ūpire norī hā, duré dama rowahutu'wa norī hā, duré zudezu norī ma roti'wa norī hā.

²⁸ Tawamhā āne te siwi sadanha:

— E 'wa sadawa para, te bêté āne hā marī hā dama 're ūab'manharī mo. E 'wa hā, ūpisutu'wa.

²⁹ Tawamhā Zezusi te asa tāma nhari za'ra:

— Wa hā wa za duré asadanharī na aima āma wa'rāmi za'ra wa'wa. We īma waihu'u za'ra wa'aba wapsi, wa za duré wa hā aima waihu'u za'ra wa'wa, īpisutu'wa hā.

³⁰ Ma'āpé, we īma waihu'u za'ra wa'aba. E 'wa sadawa para, te Zuwā Batita hā â dawabzuri te te dama 're ab'manhari. E 'Re īhaimana u'āsi mono zadawa para. E taré dazadawa parap si. — Āne te Zezusi hā sadanharī za'ra.

³¹ Tawamhā 'rāwi te sima nhari za'ra:

— E niha, wa za tāma waihu'u za'ra ni, ōne wamhā. 'Re īhaimana u'āsi mono zadawa para, â dawabzuri te te dama 're īab'manhari mono na, wa te tāma waihu'u za'ra wamhā, te za wazadanharī na sahu za'ra, āne: "E niha bétē, Zuwā Batitaha nhimirowasu'u hā saze za'ra wa'aba õ di."

³² Tazahā dazadawa parap si, â dawabzuri te te dama 're īab'manhari mono na, wa te tāma waihu'u za'ra wamhā, te za wazada tazahi za'ra ni. — Āne te 'rāwi sima nhari za'ra, dapipa te, Zuwā Batita hā tō sena 'Re īhaimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa 're īmorī na, da te 're saze za'ra mono wa.

³³ Taha wa, sada dazahi za'ra õ'umnhasite, sina pahi za'ra wa, ma tō duré Zezusihi ma waihu'u na wa'rāmi za'ra, āne:

— Ni'wa sadawa para, ma tō Zuwā hā â dawabzuri hā te te dama 're ab'manhari. Wa norī hā wa te waihu'u za'ra õ di, īpisutu'wa hā.

Tawamhā Zezusi te asa tāma nhari za'ra:

— A norī wa'wa hā īma waihu'u aba õ nherē, wa hā te duré aima waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ni'wa sadawa para, marī hā te dama 're īab'manhari mono na. — Āne ma tō Zezusi hā tāma timreme na wa'rāmi za'ra.

12

Buru na romhuri wasétē 'wa norī wasu'u

Mateusi 21.33-46; Rucasi 20.9-19

¹ Tawamhā tinhimirowasu'u na ma tō duré tāma āma sāna'rata za'ra, āne:

— Aibā hā te 're sāmra, buru tede'wa hā. Tawamhā tiburu āma ma tō a're, uwa 'ru hā. Te te a're pari, ma tō buru 'wawi wa'ra. Ma tō duré ētē nhisiwi sada ab're, uwa 'rāi watizéb da hā, īwa'u zō. Taha pari, 'ri 'rāihā hā ma duré buru wa'wa 'manha, īsipsaihuri norī zō, dasipapara rob'madâ'âzéb da hā. Tawamhā ma tō ni'wam norī hā sisō'a ré pisutu za'ra, īburu hā te te sô 're 'madâ'â za'ra mono da. Uwa 'ru 'rā hā 're 'rāi prédub za'ra mono wapsi, te za te te tāma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hā. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hā darob amoi u, tamomo a'â sāmra da.

² Tawamhā oto 'rāi prédu mono wa, ma tō buru tede'wa hā tāma īromhuri'wa hā 'mazatō tiburu u, uwa 'ru 'rā hā buru 'madâ'â'wa norī te te tāma īpo'o za'ra zō.

³ Tane nherē, ītēme wisi za'ra wi, ma tō siwi ti'â, te te siwi azâri da. Tawamhā ubana ma tō siwi satō apâ.

⁴ Taha pari, te duré īwa'rāmi sô 'mazatō, tāma īromhuri'wa hā. Tane nherē, buru u ītēme wisi za'ra wamhā, ma tō tāma rob'manhari wasétē za'ra. ī'rāi wi, ma tō siwi azâ.

⁵ Taha pari, te duré 'mazatō, īwa'rāmi. Tane nherē, ma tō siwi tīwī, buru na romhuri'wa norī hā. Siwa'rāmi sihutu sidâpâsi, ma tō nasi hâ za'ra. Ma tō duré nasi simro.

⁶ Tawamhā buru tede'wai 'ra si te oto ī'rata 're hāimana, danhowa're're te te īsatōri da hā, īburu na romhuri'wa norī u. ī'ra hā tāma sawi pese uptabi di. Tāma sawi nherē, ma tō satō, buru na romhuri'wa norī u, morī da. Āne te īmama hā sima rosa'rata: "ī'ra si'aibā hā te ītēme satōri za'ra wamhā, ãté te za siwi hāiba wazé."

⁷ Tane nherē, buru na romhuri'wa norī u wisi wamhā, te āne sima 'mahârâ za'ra: "Ōhōta buru tede'wai 'ra hā te wei mo, timama uirī na buru tede'wa da hā. Wa te wasiwi wīrī aba, buru hā wate za'ra da." Āne ma tō sima 'mahârâ za'ra, buru na romhuri'wa norī hā.

⁸ — Tawamhā ma tō siwi ti'ā, buru tede'wai 'ra hā, te te siwi wīrī da. Te te siwi wīrī pari, ma tō īhāiba hā siwi time, buru nhiti.

⁹ — Buru na romhuri'wa norī ma hā e niha te za buru tede'wa hā tāma rob'manharī za'ra. Te za sô timorī za'ra, uburé te te uprosi da, buru na romhuri'wa norī hā. Tawamhā te za duré aimawi da'maipisutu, tiburu 'madâ'â'wa da. — Äne buru na romhuri'wa norī wasu'u hā ma tō tāma wasu'u za'ra, Zezusi hā.

¹⁰ Tawamhā te duré 'mahârâ za'ra:

— Oro 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'éré hā 're sôré za'ra wa'aba mono za, aimā waihu'u za'ra wa'aba ò di bêté. Åne ībaihâ na rob'ui'éré hā:

“Etē tomhápā wē hā 'ri na'ratazéb da hā wē uptabi nherē, 'ri'wa norī te te siwi īwē'ō hā te oto pire na 're sa'wari u'âsi.

¹¹ Uburé Danhib'apito hã ma tô ãne hã pisutu, 'ri na'rata uparizéb da, pire na 're ïsa'wari mono da hã.

Taha wa, ãne na wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa ãma 're watob'uzu u'âsi za'ra, wa nori hã."

Ñne ma tō ñtē wasu'u na tāma rob'rāzarōtō za'ra, Zezusi hā.

¹² Buru na romhuri'wa norī wasu'u hā te te dama wasu'u wamhā, tisiré zudezu norī ma, pire na 're īhāimana za'ra mono norī, te wasu'u, Zezusi hā, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da'āma romhuri'wa norī hā, duré dama rowahutu'wa norī hā, duré dama roti'wa norī hā. Āne na ma tō sina waihu'u za'ra. Taha 'ru te, te aré siwi ti'ā. Tane nherē, da'ahâ nhimimnhasi te, te õne haré ai'aba'ré, īsiti.

Zezusi hā, rob'uiprazé ūsapotore na da te ūsadanharizé wasu'u

Mateusi 22.15-22; *Rucasi* 20.20-26

¹³ Tawamhā 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da'āma romhuri'wa norī hā ma tō parisezu norī hā 'mazatōrī za'ra, Zezusihi u si'aba're da. Erodihi niwī 're īhāimana za'ra mono norī zama, ma tō ītēme 'mazatōrī za'ra, tinhimiroti na te te upai wa, te te siwi wē'ō za'ra da.

¹⁴ Tawamhā ītēme sihutu wamhā, te siwi sadanha:

— Rowahutu'wa, tō sena na wa tō aimreme na aiwaihu'u za'ra ni. Danhimirosa'rata na 're aihāimana mono õ di. Duré dapire na 're dahāimana za'ra mono nherē, aima hā aiwapsi dahāimanazé hā. 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti zarina si, te uburé marī hā dama 're īawaihu'u mo, sena na. Taha wa, te za asimirosa'rada hā wama īwaihu'u za'ra, wa te aiwapari za'ra da. E Roma āma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uiprazé hā wa te 're po'o za'ra, īsimiwada'uri zarina. E 'Re īhāimana u'âsi mono ma, wē di. E tāma wē õ di. — Äne ma tō āma siwi sadanha, Zezusi hā.

15 Tô sena te te siwi āma waihu'u za'ra da newa, ma tô siwi sadanha. Āne na hā senai ō na, ma tô sina waihu'u, Zezusi hā. Taha wa, te āne tāma nharī za'ra:

— E marī da, te ãne na asiwī ̄zadanharī 'wa, ̄mreme na te aimā ãma upa za'ra wa'aba da newa, asiwī ̄wē'ō wa'aba da. Tane wamhā, ma'āpē rob'uiprazé ̄sapotore hā we ̄ma 'mai'ârī aba, te 'madâ'â da.

¹⁶ Tawamhā ma tō ni'wa hā tāma tisō. Zezusihī ma. Te āma dazadanharī za'ra, āne:

— E 'wai hāibarí, rob'uiprazé īsapotore na hā. E 'wa sisi ui'ére duré, āma hā.

Tawamhā asa ma tō tāma waihu'u za'ra:

— Ä hää, Roma äma danhib'apito hääbari, duré taha nhisi ui'éré.

Tawamhā ma tō āma titob'uzu za'ra, te te tāma īwaihu'u za'ra zém na asa. Zezusi hā.

Zezusi hã, dahâiwa'utuzém na da te ūsadanharižé wasu'u

Mateusi 22.23-33; Rucasi 20.27-40

¹⁸⁻¹⁹ Taha pari, ni'wam norī hā ma ūtēme aihutu, Zezusihi u, sadusezu norī hā. Ta norī hā 're dadâ'â za'ra mono wamhā, ab're hawi apâ 're ūdahâiwa'utu za'ra mono õ na te te dama 're ūroti za'ra mono. Ta norī hā te tāma rowasu'u za'ra, Zezusihi ma, ãne:

— Rowahutu'wa, wahi'rada Mozési hā ma tō ãne dama roti: "Aibâ ūmro ré hā 'ra õ ré, dâ'â wamhā, tizédé'aba mro na te za timro ūno hā, ai'uté hā te te 'maipoto da, ūwa ūsédé'aba 'ra ne, 're morī da." Æne wahi'rata nhimiroti na rob'ui'éré hā.

²⁰ Wa za oto aima rowasu'u za'ra ni, dasisānawā si 're ūhâimana za'ra mono norī wasu'u na. Aibâ hā sisānawā si, te 're hâimana za'ra, 7 na ūhâiba za'ra hā. Tawamhā ūpoto'rada hā ma tō timro oto. Tawamhā 'ra õ ré, ma dârâ, aibâ hā.

²¹ Tawamhā ūsôsi hā ma tō ãma timro pi'õi ãma hā, ūsôwa're're. Ta hā 'ra õ ré, ma duré dârâ. Taha nhosi, ãma mro wamhā, 'ra õ ré, ma duré dârâ.

²² Aibâ norī hā ma tō nasi sisôwa're're ãma timro za'ra, pi'õi ãma, 7 na ūhâiba za'ra hā aibâ norī hā. Tane nherë, 'ra õ ré, ma tō sisarina ai'utô. Tawamhā nimahâ bâtâ na ma tō duré pi'õ hā, timro norī zarina, dârâ.

²³ Aibâ norī hā 7 na ūhâiba za'ra hā, misi pi'õ nherë, ma tō nasi sisôwa're're ãma timro za'ra. Tawamhā 're ūdadâ'â za'ra mono norī hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono, ab're hawi za apâ oto te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhā, e'wai me te za oto 're simasisi zahuré. — Æne te ãma siwi sadanha, sadusezu norī hā.

²⁴ Tawamhā Zezusi te asa tāma rowasu'u za'ra:

— A norī wa'wa hā ma tō rosa'rata na ãma ūupa za'ra wa'wa, ab're hawi, za apâ 're ūdahâiwa'utu za'ra mono õ na hā. E marî wa. 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'éré hā 're sôré za'ra wa'aba mono nherë, aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa, duré tiwaihu'u pese na, za ab're hawi apâ te te 're ūda'ahâiwa'utu mono zé hā, aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa.

²⁵ 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ab're hawi apâ te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhā, hâiwa ãma romhuri'wa norī ne, te za oto 're dahâimana u'âsi za'ra, dasina 're damro za'ra mono ãna.

²⁶ Marî, wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, 're dadâ'â za'ra mono pari, apâ 're ūdanomro mono zé wasu'u na. Wede zapore ūro'o na ma tō ãma rob'ui'éré, Mozési hā. E niha 're sôré za'ra wa'aba mono nherë, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. Æne ma tō Mozésihi ma siwasu'u, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā: "Wa hā Abra'âhâ nib'apito, wa 're ūhâimana u'âsi, duré Izatihi nib'apito, duré Zacocho nib'apito." Æne ma tō Mozésihi ma siwasu'u, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā, Abra'â norī uirî na nherë.

²⁷ Wahi'rata norī hā dawi 're dâ'â za'ra mono nherë, 'Re ūhâimana u'âsi mono wi, 're dâ'â za'ra mono õ di. Taha wa, ma tō ūsib'apito za'ra na siwasu'u. Dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra mono 'wa'âhâ, ūsib'apito na aré siwasu'u õ di. Æne wa, ma tō rosa'rata na ãma ūupa za'ra wa'wa, ab're hawi apâ 're ūdahâiwa'utu za'ra mono õ na hā. — Æne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, sadusezu norī ma.

*'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti hā danhipai u ūpire uptabi wasu'u
Mateusi 22.34-40; Rucasi 10.25-37*

²⁸ Tawamhā 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa hā ma tō ãma mreme wapa, da'rata ūsa hā. Zezusi hā sadusezu norī ma, te te rowasu'u wě wa, te ãne sadanha:

— 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti hā e ma hā te tihâiba, uburé dama ūpire uptabi hā.

²⁹ Tawamhā Zezusi hā ma tō ãma sada'â asa:

— 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti, danhipai u ūpire uptabi hā ãne: "Izarazéhé nñihudu norī, ma'âpé ūwapari pese za'ra wa'aba za. 'Re ūhâimana u'âsi mono hā Wanhib'apito hā, misire danhib'apito uptabi, te 're hâimana.

³⁰ Taha wa, Asib'apito 're hâimana aba mono wa, te za asawi 're ūsawi pese za'ra wa'aba mo, sena na. Taha zarina, te za ūsimiroti na ãma 're ūrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha

zarina, te za duré asimi'ẽ na tāma 're ūromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo." Āne ūsimiroti hā danhipai u ūpire uptabi hā.

31 Āne duré ūsimiroti hāiba amo hā aiwa ūpire uptabi hā: "Uburé te za 're ūdazawi pese za'ra wa'aba mo. Marī ūwē zō asima 're asōpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asōpré wa'aba mo, ūwē zō." Ā norī si ūsimiroti hā, ūpire uptabi zahuré hā. ūsipai u hā roti hā 'maiħāimana õ di, ūpire uptabi hā.

32 Tawamhā rowahutu'wa hā te asa tāma tinhā:

— Tane tō rowahutu'wa. Tō sena uptabi, asimirowasu'u hā. Misire danhib'apito uptabi te 're hāimana, 'Re ūħāimana u'âsi mono hā. Ni'wa hā 're hāimana mono õ di, ūsipai u hā.

33 Taha wa, wa za tō wa te 're sawi pese za'ra, 'Re ūħāimana u'âsi mono hā. Taha zarina, wa za ūsimiroti na wa te āma 're rosa'rata u'âsi za'ra. Wa za duré wanħimi'ẽ na wa te tāma 're romhuri u'âsi za'ra. Wa za duré wa te 're dazawi pese za'ra. Marī ūwē zō wasima 're ūwanhopré mono ne, wa za uburé dama zama sô 're wanhopré, ūwē zō. Wa norī hā wa za wanħimizama hā duré wanħimari hā wa te tāma 're sōmri za'ra, 'Re ūħāimana u'âsi mono ma, da te tāma 're zata za'ra mono da, ūzatazém na. Āne wamħā, tāma wē di, 'Re ūħāimana u'âsi mono ma. Tane nherē, maparane ūsimiroti hā ūpire uptabi hā wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamħā, tāma wē uptabi di za. — Āne ma tō Zezusihi ma waihu'u na wa'rā, rowahutu'wa hā.

34 Tawamhā rowahutu'wa hā te te tāma āma uwaimrami wē wa, ma duré Zezusi hā tāma waihu'u:

— Tane tō. A hā, 'Re ūħāimana u'âsi mono, da'āma 're ūsib'a'uwē mono zém nhiti, romhā na aihāimana õ di, āħħana hā. — Āne ma tō tāma waihu'u, rowahutu'wai ma.

Taha parimħā, ni'wa hā te te sadanharī na sahu õ di oto, Zezusi hā tinhimiroti na te te āma upai õ wa.

Danho'reptui'wa na, Zezusi te te ūda'azadanħarizém na rowasu'u

Mateusi 22.41-46; Rucasi 20.41-44

35 Tawamhā bātā na te Zezusi hā dama rowahutu, 'Re ūħāimana u'âsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zé 'wawi, wa'ra 're. Tawamhā te te dama rowahutu ré, te da'mahā:

— E niha rowahutu'wa norī hā te te dama 're rowasu'u za'ra, Dawihi nħihudu 're ūmorī na hā, 'Re ūħāimana u'âsi mono te te ūpisutu na hā Danho'reptui'wa da.

36 Duréħā apito Dawi hā ma tō danho'reptui'wa na āma rob'ui'éré, 'Re ūħāimana u'âsi mono hā Tipē'ēzani na te te tāma ūwaiħu'uzéb zarina. Āne āma ūrob'ui'éré hā:

"Re ūħāimana u'âsi mono hā ma tō ūnhib'apito ma tinhā, āne: 'Ūrata te za 're asāmra mo, ūnhimire niwī dama aipire na ūsiré 're aihāimana u'âsi mono da. Asitob'ru norī nħiptetezé hā wa za te tiwi 're a'uprosi, wapu na aima 're hāimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwa na 're hāimana za'ra mono da oto.' "

— Āne te tāma tinhā. Āne duréħā, ma tō āma rob'ui'éré, apito Dawi hā.

37 Danho'reptui'wa da hā tinhib'apito na ma tō sisi, Dawi hā. ūsib'apito 're morī nherē, e niha te za ūsa'u si poto nherē, Danho'reptui'wa da hā ūsiħudu na 're hāimana. — Āne ma tō da'ahā na da'mahā, Zezusi hā. Tawamhā Zezusihi nħimiroti hā wē wa, ma da'ahā na wapari ze za'ra ni.

Dama rowahutu'wa norī hāimanzém na rowasu'u

Mateusi 23.1-36; Rucasi 20.45-47

38-39 Tawamhā Zezusi hā ma duré dama waihu'u, āne:

— Ma'āpē rowahutu'wa norī hāimanzé hā waiħu'u za'ra wa'aba. Ta norī hā uza pa ré, 're ūnomro mono da si, tāma ūwē za'ra hā. Duré dama pire na 're hāimana za'ra mono wa, 'ri nħi'riti wa, da te dasina 're ūbumroi mono zéb āma, da te 're ūwazéb za'ra mono da si, ma tō te te sima 're wē za'ra. Duré dama ūpire norī simasisizém na 're si'ubumroi

mono da si, tāma īwē za'ra hā, rowahutuzéb āma duré 'ri para dasiré 're īdasaihuri mono zéb āma hā.

⁴⁰ Dama rowahutu'wa zahā, te sadawa nhipesa na pi'ōi mrotō norī wi, īsimarī na 're sipsaihuri za'ra. Tane nherē, te ta norī hā danho'a 'Re īhāimana u'āsi mono ma 're mrēme zusi hā, 're hāimana wē uptabi za'ra mono newa. Taha wa, te te dama 're īrob'manharī za'ra mono zém nhipai u, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te tāma 're rob'manharī za'etē za'ra. — Āne ma tō dama rowasu'u, rowahutu'wa norī hāimanazém na.

Pi'ōi mrotō nhoprubzé wasu'u

Rucasi 21.1-4

⁴¹ Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono ma, rob'uiprazé da te 're īséme mono zéb 'rata, te nhamra Zezusi hā, 'ri 'wawi wa'ra 're. Rob'uiprazé, da te nasi séme za'ra ré, te da'ab'madâ. īsibro pese norī hā, ahā na te nasi séme za'ra, rob'uiprazé hā sa'etē na.

⁴² Taha ré, ma tō wi pi'ōi mrotō hā, īsibrob'ō hā. Tawamhā rob'uiprazé īsapotore hā ma tō tiza, syryre nherē.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhā tisiré 're īnomro mono norī zō, te sima sô tihārâ za'ra, Zezusi hā. Āne te tāma rowasu'u za'ra:

— Tō sena ā pi'ōi mrotō hā sibrob'ō nherē, ma tō tinhoprubzém na uburé da'a'rānhipa. īsiré īséme'wa norī hā rob'uiprazé, nasi tāma īsi'atarēme za'ra si, te nasi sé. Tanei õ di, pi'ōi mrotō hā. Simarī õ nherē, tihāimanazéb da, te te aré ītédé hā ma tō ībâre tāma tisō, wahuré. Āne wamhā, ma tō tinhoprubzém na uburé da'a'rānhipa. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma hā.

13

'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zé, za īsi'utōrīzé wasu'u

Mateusi 24.1-2; Rucasi 21.5-6

¹ Tawamhā Zezusi norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zé 'wawi wa'ra hawi, oto wairébé wi, misi te īsiré hā 'mai'mahā:

— Rowahutu'wa, 'ri hā 'madâ'ā za'ra na. Āne hā e ītōmo wasétére. E īri wasétére duré. — Āne te tāma āma tiwata, 'ri wē na.

² Tawamhā Zezusi te asa tāma tinhā, āne:

— Ā hā 'ri īmadâ'ā za'ra wa'wa hā, nimahā na si te za dasiwi pru pese ni, etē na 'ri hā. Tawamhā misi si te za oto simi'wara, ēne hā. Sisisiwi 'manomro waihu'u õ di za oto, ēne hā. Tāibâ za oto. — Āne ma tō 'ri na tāma āma rowasu'u sirōmo za'ra Zezusi hā, te te waihu'u za'ra da.

Robzépata na rowasu'u, duré da'ruiwapari na rowasu'u

Mateusi 24.3-14; Rucasi 21.7-19

³ Tawamhā Zezusi hā te oto nhamra, Oriwera na etē 'rāihâ nhisi āma, tisiré 're īnomro mono norī me. Sisō're u, te 'ri 'madâ, 'Re īhāimana u'āsi mono nhorōwa hā. Te te 'madâ'ā ré, te siwi sadanha, hāiba pisutu Pedru norī hā, Ti'adu, Zuwā, Ādéré norī me:

⁴ — E niwa te za āne hā āma tiromhâiba, 'ri nhamrazéb da hā. E marī te za watobro, da te īwaihu'uzéb da hā. Ma'āpē, wama waihu'u za'ra na, īsōwa wa te āma īwaihu'u sirōmo za'ra zéb da hā.

⁵⁻⁶ Tawamhā Zezusi ma tō asa tāma waihu'u za'ra, āne:

— Ni'wam norī hā te za sadawa nhipesa na sisarina datēme 're nomro, ahā na. Wa hā newa, te za taré īnhisi na we 're siwasu'u za'ra, danho'reptui'wa na. Tawamhā da'ahā na te za ta norī āma da te 're sasōmri za'ra, tō sena newa, dama 're īsiwasu'u za'ra mono zé hā. Taha wa, te za a norī wa'wa hā asimiza'rese tiwi 're aihāimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipesa sina datēme 're īnomro mono norī āma, 're sasōmri za'ra wa'aba mono tō da.

⁷ 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ūropupu'u za'ra mono zé hā, duré romhā na 're ūdasi'wapé za'ra mono norī wasu'u zama, 're wapari za'ra wa'aba mono wamhā, tāma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Dasi'wapé te za tō dazada 're wairébé. Tane nherē, da'āma rob'rāsatu uptabi õ di za a'ā.

⁸ Danhipti'ai amoi u te za dasisô 're dapra, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhā daro mono bâ te za tō 're dasiwasutu za'ra. Nima niwîmhā, te za duré ti'a hā daré 're popo'o za'ra. Duré danho õ wa, te za da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. Āne hā rowasédé, dazô 're wairébé mono wamhā, za daré ūrob'rāsatu na'rata zé, te wasu'u, pi'ōi āma īwasā hā 're ūisépu'u na'rata za'ra mono ne. Āhā haré dazô 're wairébé mono õ di za.

⁹ — Ma'āpé, aihâimana nhimiza'rese, 're aihâimana za'ra wa'aba mono za. Niwapsi te za a norī wa'wa hā da te 're aipawasisi za'ra wa'wa, roti'wa norī u, da te 're asimroi wa'aba mono da. Tawamhā ta norī zadawa para, te za rowahutuzéb āma da te 're aihâ za'ra wa'wa, romhā nhorō 'manharī na. Īzazei'wa 're anomro aba mono wa, te za da te 're asimroi wa'wa, dama īpire norī u, duré danhib'apito norī u zama. Āne wamhā, te za tāma 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mo, īzazei'wa 're anomro aba mono na.

¹⁰ Rob'rāsatu õ ré, te za īwasu'u wē na te te 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ, īzazei'wa norī hā.

¹¹ Tawamhā dama īpire norī u da te 're asimroi wa'aba mono wamhā, asimirosa'rata na asisōwa asina 're aihâtâ'ā za'ra wa'aba mono õ di za, niha tāma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā. Misi bâtâ na, aihâimanazém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, 'Re īhâimana u'âsi mono hā te za te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, dama āma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā. Asimirosa'rata na, asi'uihâ na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono da hā, mare di. 'Re īhâimana u'âsi mono pē'ēzani hā te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā.

¹² Niwamhā te za dasisānawāi uptabi nherē, da te dasima 're dahâiba nhomri za'ra, da te 're simroi mono da. Damama norī hā te za ti'ra ma, āne te te tāma 're 'manharī wasétē za'ra, 'râwim nherē. Duré da'ra norī hā timama uptabi da nherē, te za sada 're hâimana za'ra, te te dama 're hâiba nhomri za'ra mono da, da te 're simroi mono da, īna me.

¹³ īzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Tane nherē, īne haré ī'āma 're anomro u'âsi aba mono wamhā, te za asō'reptuzé hā asina 're ūwaimrami za'ra wa'aba mo. — Āne ma tō Zezusi hā tisiré 're ūnomro mono norī ma, waihu'u za'ra, te te sina waihu'u sirōmo za'ra da.

Robzépata za'ētē wasu'u

Mateusi 24.15-28; Rucasi 21.20-24

¹⁴ Tawamhā ma duré tāma waihu'u za'ra:

— Nimahā na te za asawi ūmadâ'ā za'ra wa'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono te te siwi ūwē'ō pe hā, te te dawi ūrosawizéb āma īsa hā. (Āhā wasu'u na rob'ui'éré hā 're sôré za'ra wa'aba mono wamhā, ma'āpé āma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono za, waihu'u za'ra wa'aba da.) Tawamhā āne hā za oto daré romhâimana wamhā, rowasétē si te za a'ā daré 're sa'wari. Taha wa, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're ūsi'ubumroi mono norī hā, wara sina te za sisare, ētē 'râihâ u ta norī hā tiwi simani za'ra da, duré sisō'reptu za'ra da.

¹⁵ Ni'wam norī hā 'ri nhisi hâpâ āma si'ubumroi wamhā, tinhibrob zô sisisi õ di za a'ā, 'ri para u. īne haré te za dame sisare, ētē 'râihâ u, ta norī hā.

¹⁶ Duré ni'wam norī hā buru āma te te romhuri za'ra wamhā, 'ri tême sisarei mono õ di za apâ, tisi'ubuzéb zô. Mare di. īne haré te za duré ta norī hā ētē 'râihâ u dame sisare.

¹⁷ Āne hā rowasédé hā daré hâimana wamhā, īwasā ré norī ma hā tāma ropipa uptabi za'ra di za, ūra pré ré norī ma zama.

¹⁸ Taha wa, rowa'u'u wahâ 'rowi, marî hâ dazô watobro tõ da, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, 're ïrowaptêrë za'ra wa'aba mo.

¹⁹ E marî wa. Rowasédé hâ oto dazô 're wairébé mono wamhâ, te za oto robzépata za'êtë za'ra ni. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ï'aropoto na'rata mono zém hawimhâ, ãne na da te ïrobzépata za'êtë uptabi za'ra õ. Niwamhâ ãne na hâ da te 're robzépata zahu za'ra mono õ di za.

²⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ma tô sima pisutu, bâdâ hâ za da te 're ïrobzépata za'ra mono zéb da hâ, te te dama wâtari da, rowasété ré da'âma romhâimana pahâ tõ da. Æne hâ te te sima pisutu õ 'wa'âhâ, te aré uburé dasi'utôrî pese, za da'âma ïrob'râsutuzém na hâ. 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ãma 're sib'a'uwë za'ra mono da, te te sima 're ïapisutu mono norî zawi te, te za ãne hâ 'manha.

²¹ — Marî hâ wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Æté ni'wam norî hâ te za taré te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: "Âhâta danho'reptui'wa da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu hâ te nhamra. Ôhôta te nhamra." Æne wamhâ, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono õ di za, damreme na hâ.

²² E marî wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norî hâ te za datême 're nomro, danho'reptui'wa na, niha wamhâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono da, sadawa nhipe se na. Ta norî hâ marî dama ï'manharî waihu'u'õ hâ te za te te dama 're 'manharî za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para newa, da te ãma 're sasõmri za'ra mono da. ïsazei'wa norî zama te te dame ãma 're saze za'ra mono da, te za ãne na te te dama 're romhôsi za'ra. Tane nherë, te te dame 're sazei waihu'u za'ra mono õ di za ta norî hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're apisutu sirõmo mono wa, ãma 're sib'a'uwë za'ra mono da.

²³ Æne hâ wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, romhâ ré, pibui pese sina, ãma sô 're rob'madâ'â za'ra wa'aba mono da. — Æne ma tô tâma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hâ.

Ti'ai ãma dasiré ïpodo hâ, za we apâ ïmorizé wasu'u
Mateusi 24.29-31; Rucasi 21.25-28

²⁴ Tawamhâ Zezusi ma duré tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ïnomro mono norî ma:

— Da te robzépata za'ra pari wamhâ, bâdâ hâ te za titobra. A'amo zama te te rob'uiwë õ di za oto.

²⁵ Wasi hâ te za duré hâiwa hawi rere. Uburé hâiwa na 're ïsimasa mono hâ te za duré 're sisa're.

²⁶ Tawamhâ ti'ai ãma dasiré ïpodo hâ, hâiwa'a na wa za wei mo apâ, danho'a. ïwaihu'u pese uptabi na, wa za wei mo apâ, duré ïhâiba na rowa'a za'êtë uptabi na.

²⁷ Tawamhâ hâiwa ãma ïma romhuri'wa norî hâ wa za we dazô satôrî za'ra, Ropoto'wa te te sima 're ïapisutu mono norî zô, te te ïtême da'ubumro za'ra mono da, daro mono bâ. — Æne ma tô romhâ ré tâma waihu'u sirõmo za'ra.

Pidera wede wasu'u
Mateusi 24.32-35; Rucasi 21.29-33

²⁸ Tawamhâ Zezusi hâ ma duré ãne tâma waihu'u za'ra:

— Pidera wede na wa za oto aima ãma romnhimiré'ê za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Pidera wede panhipti hâ wapti'i wamhâ, duré ïsu té hâ 're wairébé mono wamhâ, tawapsi te za oto ãma ïwaihu'u za'ra wa'wa, tâ 're ïta'a mono zéb u 're ïromhutu mono zém na hâ.

²⁹ Tane duré, marî hâ 're ïromhâimana mono zéb da, te aima ïwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madâ'â za'ra wa'aba wamhâ, te za ãma ïrowaihu'u za'ra wa'wa, rob'râsudu hâ za oto ïwatobro na hâ.

³⁰ Tô sena wa ãne hâ aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Æ hâ uburé rowasédé hâ dazô 're wairébé mono ré, ti'ai ãma 're ïdasi'ubumroi mono norî hâ ta norî hâ 're dâ'â za'ra mono õ ré, te za ïsõ'a za'ra ti'râsatu, rowasédé hâ.

³¹ Nimahā na te za hāiwa norī hā ai'utōrī zahuré, ti'ai me. Si'utōrī zahuré nherē, īnhimiroti hā si'utōrī waihu'u õ di za. Pire na te za dama 're hāimana u'âsi. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, te te waihu'u sirōmo za'ra da.

Zezusi hā, za we apā timorizém na te te īromnhimiré'ezé wasu'u

Mateusi 24.36-44

³² Tawamhā āne ma duré tinhimiroti 'rāsudu hā tāma waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā:

— Āne hā uburé za daré 're īromhāimana mono zéb da hā, ni'wa hā bādā hā te te waihu'u õ di. Hāiwa āma romhuri'wa norī zama, te te waihu'u za'ra õ di duré. Wa hā 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra nherē, te duré bādā hā waihu'u õ di. īmama ma si, waihu'u pese di, bādā hā.

³³ A norī wa'aba zama, bādā hā waihu'u za'ra wa'aba õ wa, ma'āpē asimiza'rese, 're aihāimana za'ra wa'aba mono za.

³⁴ Romnhimiré'ē na, wa za marī hā aima waihu'u za'ra wa'wa. Āté aibā hā te za tinhorōwa hawi watobro, romhā na 're morī da. Tawamhā sisō'a ré, tāma īromhuri'wa norī ma, te za romhuri hā te te tāma pisutu. Duré 'ridawa 'madā'ā'wai ma zama te za roti, te te sô 're rob'madā'ā pese mono da.

³⁵⁻³⁶ 'Ri tede'wa hā apā za īwisižé hā, bādā te te waihu'u za'ra õ di, tāma īromhuri'wa norī hā. Apā tinhorōwa u īwisižé hā, āté hāiwahā, āté mara wa'wa, āté si'a hārā wi, āté awē wi. Tane bādā hā apā we īmorizé hā waihu'u za'ra wa'aba õ wa, te za asimiza'rese īzō 're asimipari za'ra wa'aba mo, a norī wa'aba zama, 're asōtō za'ra wa'aba mono newa, asimiza'rese āna 're aihāimana za'ra wa'aba mono ré, apā we īmorī õ'umnhasite.

³⁷ Āne hā aima si, te waihu'u za'ra wa'aba õ di. Uburé īzazei'wa norī udāna zama, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, asimiza'rese, īzō 're asimipari za'ra wa'aba mono da. — Āne Zezusi hā 'ri tede'wai wasu'u na te te sina īsimiré'ezé wasu'u 'rāsudu hā.

14

Da te dasima āma īrowa'ōtō za'ra zé wasu'u, Zezusihī wīñzéb da na

Mateusi 26.1-5; Rucasi 22.1-2; Zuwā 11.45-57

¹ Maparane te oto sô rowaptā bātā zō hā, dato hā da te 're īmanharī za'ra mono zéb u hā, 'Re īhāimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te īdawaibuzém na āma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hā. Tawapsi dasi'rā'ōtō ré, te za romhuri na īu'ētē duptoi'ō hā huri ni. Tawamhā bādā īwa waptā'ā õ ré, te sasedotī īpire norī hā rowahutu'wa norī me, sima āma rosa'rata za'ra, Zezusi hā pi'uriwi te te siwi âri da, da te dasiwi wīñ da.

² Āne te sima āma roti za'ra:

— Dato hā hāimana ré, wa te wasiwi âri õ di za, wama dazahi za'ra õ'umnhasite, uburé hā wazada hāimana za'ra tō da. — Āne ma tō sima āma roti za'ra.

Betānha āma, Zezusihī ma, pi'ō nhoprubzé wasu'u

Mateusi 26.6-13; Zuwā 12.1-8

³ Tawamhā Zezusi hā Betānha na 'ri wa'ōtō nhisi āma, te a'â tihāiba, Simahā nhorōwa āma, īwa're ré hā, aré ta hā. Tame sai ma, sāmra ré, ma tō we pi'ō hā īzé, 'ri para u. Wedewa'u zadaze hā ētē 'manharī 'remhā, ma siré āwisi. Wedewa'u zadaze hā, nadu na īsisi hā, īwa'ābā za'ene hā. Tawamhā īsé hā ma tō sô pru. Taha pari, ma Zezusihī 'rā nhisiwi sa'wa.

⁴ Ni'wam norī hā tame īhāimana za'ra hā ma tō āma wē'ō za'ra. Taha wa, ma tō sima rowasu'u za'ra:

— E niha, ma taré āma si'uba, wedewa'u zadaze na hā.

⁵ Te te dama wede 'wa'āhā, īwa'ā hā īsa'ētē uptabi hā 300 na te aré tihāiba, rob'uiprazé īsapotore hā, īsibrob'ō norī ma, te te sōmri mono da. — Āne ma sima āma rowaihu'u za'ra, ītede'wai upana nherē. Pi'ōi āma, ma tō duré wasétē za'ra.

⁶ Tawamhā Zezusi hā te tāma nharī za'ra:

— Tô'ā. Pi'ō hā rowē na hâimana. E marī da, ma tō sada asahi za'ra wa'wa. Pi'ō hā īwē uptabi hā ma tō īma 'manha.

⁷ Ūsibrob'ō norī hā te ai'rata 're si'ubumroi u'āsi 'wa. Nimahā bâtâ na, asima 're īwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za 're ūpawaptob za'ra wa'aba mo, ūsimarī'ō norī hā. Tanei ò di, wa hā. Ai'rata 're īnhamra u'āsi aba mono ò di za oto.

⁸ Pi'ō hā ma tō ī'uwaibaba tō īma 'manha, īwē hā. Ā hā īdâ'ā wana ré, ma tō āma īhâiba zadaze, da te īré īnherëzéb u.

⁹ Tô sena, wa āne aima waihu'u za'ra wa'wa. Daro mono bâ te za īwasu'uwe na da te 're dapo're pu'u za'ra. Tawamhā pi'ō hā te te īma īmanharī wē zém na zama, te za da te dasima 're wasu'u u'āsi za'ra, āma 're dasipo're pu'u za'ra mono da. — Āne ma tō Zezusi hā tâma waihu'u za'ra, āma īwē'ō'wa norī ma.

*Zudasi hā, Zezusi za te te dama īhâiba nhomrizé wasu'u
Mateusi 26.14-16; Rucasi 22.3-6*

¹⁰ Tawamhā Zudasi Icarizoti hā te mo, sasedoti ūpire norī u. Aibâ 12 na Zezusihî siré 're īnomro mono norī siré 're īmorī, Zudasi hā. Zezusihî āma te te tâma āma roti za'ra da, te ītême timorī za'ra, te te tâma āma rowairébé za'ra da, Zezusi za te te tâma īhâiba nhomri za'ra zém na hā.

¹¹ Tawamhā Zudasihi mreme te te wapari za'ra wamhā, tâma rowē uptabi za'ra di. Taha wa, ma tō rob'uiprazém na tâma ropisutu za'ra, te te tâma wa'âbâ za'ra da. Tawamhā Zudasi hā te oto sima rosa'rata, nimahā bâtâ na te te dama īhâiba nhomri da hā.

*Zezusi norī hā, dasai 'manharizém na, siré ūsaihurizém na rowasu'u
Mateusi 26.17-30; Rucasi 22.7-23; Zuwā 13.21-30; 1 Coritu norī 11.23-25*

¹² Tawamhā bâdâ ma tō oto īwa waptârā, īu'ētē duptoi'ō, da te īhurizéb da hā. Ā bâtâ na, īmorī'rata na zudezu norī hā te za pone'erebâ 'ra hā te te sima 're simro, tisa te te āma īhurizéb da hā, Pascowa na dato nhisi na hā. Tawamhā Zezusihî siré 're īnomro mono norī hā, te āne siwi sadanha:

— E momo ma tō asima īwē, asô īwa'manhipizéb da hā, Pascowa na dato nhisi na īwasaihurizéb da hā. — Āne te siwi sadanha.

¹³ Tawamhā Zezusi hā ma tō tisiré 're īnomro mono norī hā 'mazatōrī zahuré. Āne ma tō tâma rob'ru zahuré:

— 'Ri ahâ u, ane wa'aba. Tame te za aibâ hā īsōpētē 'wa, piza'a te te ī'âri hā, â ré. Tawamhā ūsarina te za ane wa'wa, 'ri tême.

¹⁴ Aibâ hā nimomo sébré wamhā, te za 'ri tede'wa hā ūsadanhârī 'wa: "Rowahutu'wa hā te tinhâ: E ma niwî 'ri 're wa'wa hā, ūsiré 're īnomro mono norī me, īwa īwasaihurizéb da hā, Pascowa na dato nhisi na hā."

¹⁵ Tawamhā 'ri tede'wa hā, hâimo 'ri 're wa'wa za'ene hā te za aima 'mazabui wa'wa. Tame te uburé īwa romhaimasa wedeza hā, danhamrazé hā. Tame te za wazô ūrobza'ra pese 'wa. — Āne ma tâma waihu'u zahuré.

¹⁶ Tawamhā te oto tineb zahuré, 'ri ahâ u. Tamomo simasisi wamhā, Zezusi te te tâma īwaihu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tō sabu zahuré. Tawamhā tinhipi ma tō 'manharī zahuré, Pascowa na dato nhisi na da hā.

¹⁷ Tawamhā ma'râ wi, ma tō aihuutu Zezusi norī hā 'ri tême, aibâ 12 na īhâiba za'ra norī me.

¹⁸ Tawamhā sai ma, si'ubumroi ré, ma tō Zezusi hā tâma waihu'u ūsirômo za'ra, āne:

— Tô sena, wa aima waihu'u ūsirômo za'ra wa'wa. A norī wa'wa hā ūsiré asaihuri aba nherë, misire te za dama īmaiħâiba nhomri 'wa.

¹⁹ Tawamhā āne te te sina wapari za'ra wamhā, ma tō tiwi tirobzei'ō za'ra. Taha wa, ma tō siparabâsi si'mahârâ za'ra:

— E wa hā.

²⁰ Tawamhā Zezusi asa ma tâma waihu'u za'ra:

— Misire te za tô dama īmaiħâiba nhomri 'wa. īu'ēne hā ūsiré piza'a 're te te īdi hā, te za dama īhâiba nho.

²¹ Wa hã ti'ai ãma dasiré ūpodo hã duréihã ma tô ūdâ'ázém na rob'ui'éré sirõmo za'ra ïbaihâ na, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norí hã. ï'ama rob'ui'érézéb zarina wa za tô mo, ūdâ'ázéb u. Tane nherë, aibâ ma, tâma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ïhâiba nhomri'wai ma hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono, za te te azâri wamhã, te za sima rosa'rata, ãne: "Ùpoto õ 'wa'âhã, aré wë di, ãne na hã te aré 're robzépata mono õ wa." Ñne te za 'râwi si'âma rosa'rata, za dama ïhâiba nhomri'wa hã. — Ñne ma tô tâma waihu'u za'ra, te te waihu'u sirõmo za'ra da.

²² Tawamhã saihuri ré, ma tô ti'â, ï'u'ëne hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô te te wë'ë, ï'u'ëne hã. Te te wë'ëi mono parimhã, tisiré 're ïnomro mono norí ma, ma tô te te sõmri. Ñne ma tâma sina waihu'u za'ra:

— Ï, ï'u'ëne hã huri aba. Ï hã ïhâiba, te wasu'u.

²³ Taha pari, ma duré ti'â hâsizé hã, uwa 'ru 'râi wa'ui ré hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma te duré tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô tâma sõmri za'ra, uwa 'ru 'râi wa'ui ré hã. Tawamhã aihñi ma âhu.

²⁴ Ñne ma duré tâma sina waihu'u za'ra, Zezusi hã:

— Ï hã ïwapru, te wasu'u. Rob'râi wa'u za'wari ne, te za ïwapru hã ïwi asa'wa, da'ahâ zada ūdâ'â wamhã. Ï hã ïwapru hã ïwi sisâ'wari wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ tinhib'a'uwë ma, te te tâma ïropisutuzé hã tô sena za te te tâma ãma 're ïuwaimrami mono zé, te wasu'u.

²⁵ Tô sena wa za aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa. Ï hã rob'râi wa'u hã te 're hâsi mono õ di za oto, a'â. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã za uburé da'âma ïsib'a'uwë zéb ãma si, wa za duré te 're hâsi. — Ñne ma tô tâma siwasu'u za'ra.

²⁶ Tawamhã Zezusi norí hã tinho're na te oto ãma tiwata za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma. Taha pari, ma tô wairé, Oriwera na ëtë 'râihâ nhisi u si'aba're da.

*Pedru hã za te te dawi ïudâzém na, Zezusi te te tâma ïwaihu'u sirõmo zé wasu'u
Mateusi 26.31-35; Rucasi 22.31-34; Zuwâ 13.36-38*

²⁷ Tawamhã ãne ma Zezusi hã tisiré 're ïnomro mono norí ma, waihu'u za'ra:

— A norí wa'wa hã ïzadawa para õ nherë, te za aihñi asiwi ïrëme 'wa. Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ï'ama rob'ui'éré siro, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na hã: "Pone'ërebâ 'madâ'â'wa hã wa za tîwi. Tawamhã pone'ërebâ hã te za ropé." Ñne ï'ama rowasu'u na rob'ui'éré, ïbaihâ na hã.

²⁸ Tane nherë, ab're hawi apâ ïhâiwa'utu parip si, wa za aiwana ïmorí 'wa, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, tamomo ïnhopëtë za'ra wa'aba da.

²⁹ Tawamhã Pedru hã te Zezusihi ma tinhá:

— Aihñi za te te airëme za'ra nherë, wa hã te airëme õ di za.

³⁰ Tawamhã Pedruhu ma, te Zezusi hã asa tinhá, ãne:

— Tô sena wa za aima waihu'u. Ï barana, si'a hã tihârâ na te te sahu õ ré, te za si'ubdatõ dawi ïudâ, aima ïza'rese õ na. — Ñne ma tô tâma waihu'u siro.

³¹ Tawamhã mreme tete sina, te asa tâma tinhá, Pedru hã:

— Wa hã asiré ūdâ'â da nherë, te dawi ai'udâ õ di za. — Ñne te Zezusihi ma siwasu'u.

Tawamhã uburé ïsiré 're ïnomro mono norí hã ma tô õhõ na si tâma siwasu'u za'ra, za te te dawi ïudâ za'ra õ na hã.

*Zezusi hã, Zésemanni ãma ïsâmrâzém na rowasu'u
Mateusi 26.36-46; Rucasi 22.39-46*

³² Tawamhã Zezusi norí hã ma tô aihutu, Zésemanni na rob're nhisi u. Sihutu wamhã, ãne te tâma nharí za'ra:

— Æme ïzô asimroi wa'aba. Wa hã wa za a'â asiti ïmorí 'wa, romnhiwasi ïmama ma, ïmreme da.

³³ Tawamhã Pedru norí hã te siré saprõni za'ra, Ti'adu norí hã, Zuwâhâ me. Tawamhã te te sina rosa'rata pese wamhã, sina pë'ëzé uptabi di.

³⁴ Taha wa, Pedru norí ma, ma ãne sina tâma rowaihu'u za'ra:

— Ōpē'ezé hā sa'ētē na te ūma tihâiba. Ōpē'ezé uptabi wa, wa aré dârâ. Āme a'â asimroi wa'aba ūrata, asôtō za'ra wa'aba ãna. Asôpré u'âsi aba. — Āne ma tô tâma waihu'u za'ra.

³⁵ Tawamhâ romhâ prâ na te ūsiti timorî za'ra. Tawamhâ hi'râtitô ma tô nhamra. Sâmra wamhâ, ma tô aiwë'ë, ti'ai u. Tawamhâ Timama wi, te rowaptê, robzépada hâ te te tâma ba'a da.

³⁶ Āne ma tô Timama wi rowaptê:

— Ūmama, uburé marî hâ aima waihu'u pese di. Taha wa, ma'âpê robzépada hâ ūma ba'a za, te robzépata za'êtë tõ da. Tane nherë, ãne aima ūsiwasu'uzéb uwaibaba, te ūsina uwaimrami da, wa hâ te ūsimâ ūwézém na ūma pisutu õ di za. A hâ ūma ūwézém uwaibaba si, te ūsina uwaimrami da, te za ūma ūpisu. — Āne ma tô Timama wi sina rowaptê.

³⁷ Tawamhâ Timama ma, mreme pari, te apâ mo, si'ubdatô tisiré 're ūnomro mono norî u. Tawamhâ sôtô za'ra ré, ma tô siza za'ra. Taha wa, te Pedru 'mahâ, utu da:

— Sima, e niha te asô. E niha asimiza'rese rob'madâ'â waihu'u õ di, syry na.

³⁸ Satanasihi zada, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, asima 're wë za'ra wa'aba mono nherë, asi'uihâ na sada 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, asimiza'rese te za ai'ubumroi wa'wa ãhâna hâ, 'Re ūhâimana u'âsi mono wi, asima rowaptêrê za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'urizé wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. — Āne ma tô tâma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhâ Pedru norî nhiti, te duré apâ mo, Timama ma mreme da. Tawamhâ ūhô na si, te duré Timama wi rowaptê.

⁴⁰ Timama ma, mreme pari, te duré apâ ūtême timorî za'ra. Tawamhâ sôtô za'ra ré, ma duré siza za'ra. Tâma aptâ'â uptabi za'ra wa, te tinhottô pese za'ra, sôpré waihu'u ãna. Tawamhâ utu za'ra da, Zezusi te te 'mahârâ za'ra wamhâ, asa te te tâma ūwaihu'u za'ra da hâ, mare di.

⁴¹ Tawamhâ ūsiti te duré timorî za'ra. Taha pari, ma duré apâ sina siri. Si'ubdatô tinem na, ma tô oto ãma sahu. Tawamhâ sôtô za'ra ré, ma tô duré apâ siza za'ra. Taha wa, te ãne 'mahârâ za'ra:

— E niha bâ te zahadu asôtô za'ra wa'wa bétë. Te duré aiwa'utu za'ra wa'wa. Tô'â oto. Bâdâ ma tô oto iwa waptârâ. Ti'ai ãma dasiré ūpodo, te za oto ūhâiba nhomri ni, aibâ ūwasété norî ma.

⁴² Oto aiwahutu za'ra wa'aba, wasi'aba're da. Ūhôta te wei oto mo, dama ūhâiba nhomri'wa da hâ. — Āne te tâma 'mahârâ za'ra.

Zezusi hâ da te oto dasiwi ūârizém na rowasu'u

Mateusi 26.47-56; Rucasi 22.47-53; Zuwâ 18.3-12

⁴³ Zezusi hâ te te tâma 'mahârâ za'ra ré, ma Zudasi hâ ūtême wi, Zezusihî siré aré 're ūmorî hâ. Da'ahâ uptabi na ma tô ūsiré sô aihuatu ni, sib'ezé 'wapa ré, uibroi ré zama. Sasedoti ūpire norî zadawa para, duré rowahutu'wa norî zadawa para, duré zudezu norî ma, roti'wa norî zadawa para zama, ma tô sô aihuatu ni.

⁴⁴ Zudasi hâ ma tô ãne dama ūpire norî ma, roti aré:

— Aibâ hâ te tob'rata hârâ wamhâ, ta hâ te za asiwî ūâri 'wa. Tawamhâ asiptete sina, te za asiwî ūsaproni 'wa. — Āne ma tô Zudasi hâ tâma waihu'u za'ra, te te siwi ūâri wana ré hâ.

⁴⁵ Tawamhâ Zudasi hâ Zezusihî u oto wisi wamhâ, ãne te 'mahâ:

— Rowahutu'wa.

Tawamhâ tob'rata hârâ na, ma tô sawi, Zezusi hâ.

⁴⁶ Tawamhâ ma tô oto dasiwi âri ni.

⁴⁷ Tawamhâ Zezusihî siré ūsa hâ, ma tô sib'ezé 'wapa hâ waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hâ ãma po're nhizâ, sasedoti ūpire uptabi ma romhuri'wa hâ.

⁴⁸ Tawamhâ Zezusi hâ sô ūdasihutu norî ma, te tinhâ, ãne:

— E wa hā danhibrob zō dapāř'wa pâ, ma bétē we ūzô aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, uibroi ré zama.

⁴⁹ Bâtâ sidâpâsi wa tô asõ'a za'ra wa'aba te 're da'apawapto, ūnhimirowasu'u na, 'Re ūhaimana u'âsi mono ãma 're ūdawata za'ra mono zé 'wawi, wa'ra 're. Zapre tameb ré asiwi ūâri aba õ di bétē. Tane nherë, te za tô asiwi ūâri 'wa, ūâma rob'ui'érézé hā te ūsina uwaimrami hâ. — Âne ma tâma sina waihu'u za'ra.

⁵⁰ Tawamhâ ūsiré 're ūnomro mono norî hâ aihîni ma siwi tirë. Wara sina, ma dama ropé.

⁵¹ Aibâ hâ ūprédupté hâ, Zezusihi zarina ūmorî hâ ma tô ni'wam norî hâ siwi ti'â, ūubuzém na.

⁵² Tane nherë, ma tô tâma rême za'ra, ti'ubuzé hâ. Tawamhâ ai'uréiwi te oto dawi wara, ūprédupté hâ.

Dama roti'wa norî hâ Zezusihi da, ūsi'râ'otôzém na rowasu'u

Mateusi 26.57-68; Rucasi 22.54-55, 63-71; Zuwâ 18.12-14, 19-24

⁵³ Tawamhâ Zezusi hâ te oto dasiwi saprõni ni, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa ūpire uptabi nhorôwa u, sasedoti ūpire uptabi nhorôwa u. Tame ūwana ma tô si'râ'otô, sasedoti ūpire norî hâ, duré zudezu norî ma roti'wa norî hâ, duré rowahutu'wa norî hâ.

⁵⁴ Zezusi hâ da te dasiwi saprõni ré, te Pedru hâ romhâ na te te pibu, sasedoti ūpire uptabi nhorôwa u. Tawamhâ 'ri 'wawi wa'ra 're, ma ãzé. Sébré wamhâ, ma tô nhamra unhamra dawa, hâ'i'ro da, romhuri'wa norî me.

⁵⁵⁻⁵⁶ Tawamhâ sasedoti ūpire norî hâ duré uburé zudezu norî ma roti'wa norî hâ, te ni'wam norî zô tinhopré za'ra, Zezusi hâ marî te te 're ūab'manharî wasété mono zém na, sadawa nhipeze na te te siwi ãma hiri da, tawapsi romanu norî hâ te te siwi wîrî da. Tawamhâ da'ahâ na dazadawa nhipeze na, Zezusihi ãma ūsimiroti wasété na da te ãma sa'ra za'ra nherë, ãma dasisaze za'ra õ di.

⁵⁷ Tawamhâ ni'wam norî hâ ma tiwahutu zahuré hâiwi, Zezusi hâ sadawa nhipeze newa, ūsadawa nhipe te te ãma hiri zahuré da, ãne:

⁵⁸ — Wa norî hâ wa tô wasi'uihâ na ūsimirowasu'u hâ wapari ni. 'Re ūhaimana u'âsi mono nhorôwa hâ te za, u, sâmra, ëtê na da te dasiwi ūri hâ. Tawamhâ te za, u, aimawi 'ri duré. Da te dasiwi ūri da hâ, mare di. Te te 'ri ré hâ, bâdâ hâ si'ubdatô te za, u, ãma ne, te te ãma romhuri ré hâ. Âne taré dama siwasu'u ré, wa tô wapari ni, wasi'uihâ na. — Âne te Zezusi dama wasu'u zahuré, taré.

⁵⁹ Tane nherë, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norî hâ te te siwi sadawa pibu zahuré wamhâ, aiwab õ di, te te dama ūwasu'u zahuré zé hâ.

⁶⁰ Tawamhâ 'Re ūhaimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa ūpire uptabi hâ dawa'wa ma hâiwi za, Zezusi hâ uihâ na te te sadanharî da, ãne:

— E asadawa na dama ãma wa'râmi ãna, da te dasiwi ūaiwasu'u wasété na hâ. E tô ūsarina ma tô aiwasédé hâ ai'âma hiri zahuré. E taré. — Âne te sadanha.

⁶¹ Tane nherë, te Zezusi hâ ari'iwi za. Te te ãma wa'râmi õ di, timreme na. Tawamhâ 'Re ūhaimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa ūpire uptabi hâ te duré sadanharî na sahu, sasedoti ūpire uptabi hâ:

— E tô sena a hâ, 'Re ūhaimana u'âsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da. E tô sena 'Re ūhaimana u'âsi mono 'ra, a hâ.

⁶² Tawamhâ Zezusi hâ asa te tâma siwasu'u oto:

— Ùhe. Wa hâ, Danho'reptui'wa. Wa hâ 'Re ūhaimana u'âsi mono 'ra. A norî wa'wa hâ aihîni te za ūmadâ'â za'ra wa'wa, ti'ai ãma dasiré ūpodo hâ, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimire niwî, 're ūnhimra mono na, ūwaihu'u pese 'rata. Hâiwa'a na apâ we ūmorî wamhâ, te za ãne na ūmadâ'â za'ra wa'wa. — Âne ma tô tâma siwasu'u sirômo za'ra.

⁶³ Tawamhâ te te sadawa 'rui wa, ma ti'uza hâ hâiwazu, sasedoti ūpire uptabi hâ. Tawamhâ ãne ma tô ãma da'mahâ:

— Tâibâ oto. Aibâ aimawi norî zô, ai'maihârâ aba õ di za, Zezusi te te wama ïwasu'u za'ra da hâ, ïwasété na.

⁶⁴ 'Re ïhâimana u'âsi mono newa, si'uihâ na ma tô tiwaihu'u pe hâ sina tihi, wasine 're hâimana mono nherê. Si'uihâ na ma tô timreme wasété. ïmreme ma tô ïwapari za'ra wa'wa. E marî tawamhâ, ma tô ãma ïpisutu za'ra wa'wa. — ãne te ãma da'mahâ. Tawamhâ aihîni ma tô sima wê za'ra, da te dasiwi wîrî da.

⁶⁵ Tawamhâ te te siwi wê'õ wa, ma tô nasi ni'wam norî hâ siwi ubu upto, tizadaipro na. Zazahâ na ma duré siwi ubu ubu. Taha pari, ma tô duré nasi siwi ahâ. ãne ré, te nasi siwi 'mahâ:

— E 'wa hâ ai'azâri'wa. Ma'âpé, waihu'u. — ãne te nasi siwi 'mahâ.

'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zé 'madâ'â'wa norî zama, ma tô siwi ti'â, te te nasi siwi ahâri da.

*Pedru hâ, Zezusi te te dawi ïudâzém na rowasu'u
Mateusi 26.69-75; Rucasi 22.56-62; Zuwâ 18.15-18, 25-27*

⁶⁶ ãne ré, te zahadu Pedru hâ dame nhamra, 'ri 'wawi wa'ra 're, pi'reba 'ri zahâpâ. Tawamhâ tame sâmra ré, ma we pi'õ hâ datême wi, sasedoti ïpire uptabi ma romhuri'wa hâ.

⁶⁷ Wisi wi, ma Pedru hâ tisã, unhama ãma hâ'i'ro ré. Tawamhâ te te 'madâ'â pese pari, te Pedruhu ma tinhâ:

— A zama te duré Zezusihî siré 're aimo, Nazaré ãma 're ïhâimana mono siré.

⁶⁸ Tawamhâ Pedru te asa tâma tinhâ:

— Tane na ïwaihu'u nherê, õ hâ ïma sa'rese õ di. — ãne te pi'õi wi ai'udâ, Pedru hâ.

Tawamhâ 'ri nhi'riti u te oto mo, 'ridawa u morî da, dapusizéb u. Tawamhâ si'a ma oto hâ.

⁶⁹ Tawamhâ ma tô romhuri'wa sipi'õ hâ tisã Pedru hâ, 'ri nhi'riti ãma. Tawamhâ ï'rata ïsimasam norî ma, te wasu'u za'ra:

— ã hâ Zezusi norî siré, 're ïmorî.

⁷⁰ Tawamhâ Pedru te duré tiwi ai'udâ. Tawamhâ ãma ronomro õ ré, te duré tâma nharî za'ra, ï'rata ïsimasa hâ:

— Tô sena, a hâ Zezusi norî siré, te 're aimo. A hâ tô, Darireza ãma 're ïaihâimana mono.

⁷¹ Tawamhâ Pedru te asa tâma nharî za'ra:

— Mare di. Tane na ïwaihu'u nherê, õ hâ ïma sa'rese õ di. Tô sena te aiwi udâ za'ra wa'aba di pâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ï'azâri pé. — ãne te tâma sina waihu'u za'ra.

⁷² Tawamhâ si'a hâ awa'awi ma tihârâ na sahu. Tawamhâ Zezusi te te tâma ïwaihu'uzém na, ma sina po're puru, Pedru hâ. ãne ma tô Zezusi hâ aré tâma waihu'u siro: "Si'a hâ tihârâ na te te sahu õ ré, te za si'ubdatõ dawi ï'udâ, ïzadawa para õ nherê."

Tawamhâ Zezusihî mreme na sina po're pu'u wa, te oto aiwa'õ, Pedru hâ.

15

*Apito Piratu, Zezusi te te ïsadawa pibuzé wasu'u
Mateusi 27.1-2, 11-26; Rucasi 23.1-5, 13-25; Zuwâ 18.28-19.16*

¹⁻² Tawamhâ awêm na mararé, ma duré si'râ'õtõ, sasedoti ïpire norî hâ, duré zudezu norî ma roti'wa norî hâ, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norî hâ. Zezusihî ãma te te sima roti za'ra da, ma si'râ'õtõ, dama roti'wa ïpire norî me. Taha pari, ma oto siwi pawasisi Zezusi hâ, Piratuhu u te te siwi saprõni da. Tawamhâ ïtême te te siwi ãwisi wamhâ, Piratu te Zezusi sadanha:

— E a hâ, zudezu norî nhîb'apito.

Tawamhâ Zezusi te asa tâma tinhâ:

— Tahata ma tô tane hâ tô ï'âma ïwaihu. — ãne te tâma tinhâ.

³ Tawamhâ sasedoti ïpire norî hâ te Zezusihî ãma ïwasédé hâ sa'ra za'ra taré, marî ïwasétére na 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norî ïpire za'ra hâ.

4 Taha wa, Piratu te Zezusi 'mahâ:

— Marî ahâ na ma tô ai'âma sa'ra za'ra ni. E asadawa na tâma âma wa'râmi za'ra õ di za. — Âne te 'mahâ.

5 Tane nherë, tizadawa na te te wa'râmi õ di, Zezusi hâ. Taha wa, ma tô Piratu hâ âma titob'uzu, tizadawa na te te âma wa'râmi õ wa.

6-7 Wahub sidâpâsi, ma tô apito Piratu hâ misi si te te 're da'azani, dazazéb 're, 're īdasimasa mono norî hâ 're dawairébé mono da, misi si. 'Re īhâimana u'âsi mono, tinhimihâzé te te dama ība'azém na dasa da te dasiwi 're īmanharî za'ra mono zém na, ma tô te te 're da'azani, da te tiwi 're īwaptérê za'ra mono zéb uwaibaba. Aibâ hâ dazazéb 're, te dame 're sa, Barabasi na īsisi hâ. Romanu norî da, dasi'wapé watobro wamhâ, te te da'mapârî za'ra wa, ma tô séme ni, dazazéb 're.

8 Tawamhâ ma duré bâtâ na Piratuhu u tasi'râ'õtô ni, da te tiwi rowaptérê za'ra da, te te 're īmanharî wê mono zéb zarina, misi te te dama 'mairob'ru da, dazazém hawi da'maiwatobro da, apâ morî da.

9-10 Tawamhâ Piratu te da'a'mahâ:

— Zudezu norî, e asib'apito za'ra wa'aba ma, wa za rob'ru, apâ morî da. — Âne te da'a'mahâ, Zezusihî âma. Sasedoti īpire norî hâ Zezusi te te sô'ru za'ra wa, ma tô ītème siwi âwisi, Piratuhu u. Âne na ma tô Piratu hâ âma dawaihu'u.

11 Piratu hâ Zezusi hâ apâ morî da, te te nasi âma da'ab'mahârâ nherë, te sasedoti īpire norî hâ nasi dawada'uri za'ra, Barabasihi si da te waptérê za'ra da, tiwi, Zezusihî upana te te wazere da.

12 Tawamhâ Piratu te duré da'ab'mahâ:

— E marî, wa za bêté aimâ âma pisutu za'ra wa'wa, asib'apito na asiwi 're īsisi za'ra wa'aba mono âma hâ, te aimâ âma īuwaimrami za'ra wa'aba zéb da hâ.

13 — Wedepo'o nhonhi'râmi na da te dasiwi sasõmri, dâ'â da. — Âne te nasi sa'ëtë âma 'mahârâ za'ra ni, Piratu hâ.

14 — E marî te te 're ab'manhari wasétê mono bâ. — Âne te âma da'ab'mahâ, Piratu hâ.

Tane nherë, hârâ 'râihâ na te nasi âma 'mahârâ za'ra, Piratu hâ:

— Wedepo'o nhonhi'râmi na, da te dasiwi sasõmri, dâ'â da.

15 Tawamhâ Piratu hâ dama rowë za'ra da, ma tô da'wapé'i'wa norî ma 'ru za'ra, Barabasihi ma si te te tâma rob'ru za'ra da, dazazém hawi watobro da, apâ 're morî da. Taha pari, te Zezusi tâma 'ru za'ra, da'wapé'i'wa norî ma, powawé hâi waré na te te siwi 're pré'ê mono da, taha pari, te te duré siwi sasõmri da, wedepo'o nhonhi'râmi na dâ'â da oto.

Da'wapé'i'wa norî hâ Zezusihî âma īto za'ra zé wasu'u

Mateusi 27.27-31; Zuwâ 19.1-3

16 Tawamhâ da'wapé'i'wa norî hâ ma tô Zezusi hâ siwi âwisi, Piratuhu nhorôwa u, 'ri 're wa'wa nho'õmo u. Tamemhâ te oto sitême sisô tihârâ za'ra, uburé sitême si'râ'õtô da.

17 Tawamhâ dasi'ubuzém na ma tô Zezusi hâ siwi âma hâiba ubu, īhâ pré na. 'Wabzéré panhipti na ma duré siwi sôpre.

18 Tawamhâ sisarina te nasi timreme na sawi za'ra, taré:

— Zudezu norî nhib'apito, rowë na aihâimana.

19 Tawamhâ īrâi wi, ma tô nasi siwi ahâ, wedehu waré na. Te duré nasi siwi upto, tizadaipro na. Te duré nasi hi'râtítô tâma asimro, Zezusihî papara, âma wata za'ra da newa.

20 Tawamhâ nasi âma wa'ë za'ra parimhâ, tisi'ubuzém na te te siwi âma īhâiba ubu hâ ma tô apâ tiwi wazere za'ra. īuzazém na ma oto apâ siwi uza. Taha pari, te oto rob u siwi saprõ, wedepo'o nhonhi'râmi na te te siwi sasõmri da, 'ri nho'õmo nhiti.

*Zezusi hā wedepo'o nhonhi'rāmi na da te dasiwi īsasōmrizé wasu'u
Mateusi 27.32-56; Rucasi 23.26-49; Zuwā 19.17-30*

²¹ Tawamhā bâdâdi na te te siwi saprōni ré, ma tô aibâ hā siwi sôpëtē, Sima na īsisi hā, tirom hawi we īmorî hā, 'ri ahâ u. īsa'ru nhisi hā, Sireni na. Sima hā Aresâdiri norî mama, Rupuhu me. Tawamhā da'wapéi'wa norî hā, Simahā ma, ma tô 'ru za'ra, wedepo'o nhonhi'rāmi hā te te tâma âri da, Zezusihî ma.

²² Tawamhā Dodota na romnhisi u, ma tô siwi saprō, Zezusi hā. Dodota na romnhisi hā, da'râihi te wasu'u.

²³ Tawamhā da'wapéi'wa norî hā te aré tâma sômri za'ra, uwa 'ru 'râi wa'u īsé hā te te hâ'rêne da, miha na wedepa wa'u nhisi na, īwazari ré hā. Tane nherë, te te hâ'rêne õ di, Zezusi hā.

²⁴ Taha pari, ma tô oto wedepo'o nhonhi'rāmi na siwi sasō. Te te siwi sasōmri pari, ma tô ëtë zapotore īui'éré ré hā nasi sima sâmra da'wapéi'wa norî hā, pibu pese na Zezusihî uza hā te te siwi wai'bû da.

²⁵ Zezusi te te siwi īsasōmrizém na hā, bâdâ ma tô oto tinho're za'a.

²⁶ Zezusihî 'râi uwaibaba wedepo'o na rob'ui'éré hā ma siwi téte, da te dasiwi īwë'õ za'ra zém na, da te dasiwi āma waihu'u za'ra da. Āne āma īrob'ui'éré hā: Ā hā, zudezu norî nhib'apito.

²⁷ Zezusihî siré, ma tô duré aibâ norî hā sasōmri zahuré ni, danhibrob zô dapârî'wa norî hā. Zezusihî āma te aiwa'aba zahuré īsimire niwî, duré īsimi'e niwî.

²⁸ Āne āma īromhâimanazé hā ma tô rob'ui'éré zarina, sina uwaimra, Zezusi hā. Āne duréihâ āma īrob'ui'éré hā: "īwasété norî zu, te za taré dasiwi wë'õ ni." Āne āma īrob'ui'éré hā, ībaihâ na hā.

²⁹⁻³⁰ Tawamhā īwa'wai baba, da te nasi ro'rahâri za'ra sidâpâsi, te nasi āma tawa'ë za'ra ni, Zezusihî āma. Nasi āma da'râ siwanarî za'ra sina, te nasi āma wasété za'ra ni:

— Oro a hâ asima roti za, 'ri 'râihâ hâ sâmra da, 'Re īhâimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zé hâ, si'ubdatô bâdâ hâ ai'âma si'utôrî õ ré, duré apâ 'ri da. Ma'âpê, asisô'reptu na. Wedepo'o nhonhi'râmi hawi we si'ra na, atâ'â tô da. — Āne te nasi āma tiwa'ë za'ra.

³¹ Duré sasedoti īpire norî hâ te nasi āma wa'ë sina, āne sima nharî za'ra āma, rowahutu'wa norî me:

— Oro te te 're da'anho'reptui mono za, 'râwi sisô'reptui õ di bêté.

³² Ma'âpê, āne ré, wedepo'o nhonhi'râmi hawi we te te si'ra wanho'a, Danho'reptui'wa hâ Izarazéhé nhib'apito hâ, wa te wasina īumnhasi za'ra zéb da hâ. — Āne ma sima āma rowaihu'u za'ra.

Tawamhâ īsiré īsa'o zahuré zama, te nasi tâma nharî wasété zahuré, Zezusihî ma.

³³ Tawamhâ ma tô ti'abzuma. Abzuma wamhâ, ma tô tirobra, daro mono bâ. Bâdâ siprazéb u, te oto robra si nomro.

³⁴ Tawamhâ si'ubdatô bâtâ āma, te Zezusi hâ Timama hâ sina 'mahâ, hârâ 'râihâ na āne:

— Eroi, Eroi, rema sabatani.

īhârâzém na hâ, āma īsaprîzé hâ, āne:

— īnhib'apito, īnhib'apito, e marî da, ma tô oto īrê. — Āne āma īsaprîzé hâ.

³⁵ Tawamhâ ni'wam norî hâ īrata īsimasam norî hâ Zezusihî hârâ te te wapari za'ra wamhâ, ma tô sima rowasu'u za'ra, āne:

— ōhôta wapari aba. Eriasihi zô te hâ, te te we pawaptob da.

³⁶ Tawamhâ ni'wa hâ si'aba'rê na ma tô piza're upsôzém ne hâ 'mai'â, uwa 'ru 'râi wa'u īsé na te te tâma āma di'i da, Zezusihî ma, īwa'âbâ syry na. Tawamhâ wedewaré 'râsatu na ma tô āma sapu'u, Zezusihî ma, te te wë da, te te upsômri da. Taha pari, te āne dama tinhâ:

— A'â pé wanhimipari za'ra wa'aba, Eriasi we sô morî õ'umnhasite, wedepo'o nhonhi'râmi hawi, te te si'ra da. — Āne ma dama waihu'u.

³⁷ Tawamhā Zezusi hā hârâ 'râihâ na te hâ, ūrēme ma. Taha pari, ma pē'ē hai'utō.

³⁸ Zezusi hā dâ'â wi, zazahâ ïhâpa hā 'ri 're wa'wa nhitobzé hā ma uihâ na hâihaipo'o aiwa, hâimo hawi pi'reba, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa ãma hâ.

³⁹ Zezusi hā hâiwi sa'o ré, da'wapéi'wa norî wada'uri'wa hâ ūsô're te za, ïpapara, romanu hâ. Tawamhā Zezusi hâ ūrême ma hârâ 'râihâ na hârâ wamhâ, te te wapari wamhâ, ma ãma rowaihu'u:

— Nare õ hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra.

⁴⁰ Pi'õ norî zama, romhâ hawi te Zezusi hâ 'madâ'â za'ra. Nima norî nhisi hâ ãne: Mariza Madarena, duré Sarome, duré Mariza, Zuzé norî na hâ Ti'aduhu me. Ti'adu hâ ïhâiba té.

⁴¹ Zezusi hâ Darireza ãma 're morî ré hâ, pi'õ norî hâ ūsiré te 're nomro. Ma tô duré marî na te te siwi 're pawapto. Ta norî siré, te duré pi'õ norî hâ ahâ na Zeruzarë u ai'aba'rê, Zezusihî siré. Ta norî zama te romhâ hawi siwi 'madâ'â za'ra.

Zezusi hâ da te ūsérêzé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Rucasi 23.50-56; Zuwa 19.38-42

⁴²⁻⁴³ Sabadu u bâdâ 're ūne mono u, te zudezu norî hâ te te sima 're ropese za'ra, sabadu na hâ te te 're romhuri za'ra mono õ na dâ'âsina. Tawamhâ sabadu u oto hâiwahâ wa, romhuri 'râsutuzéb ãma te Zuzé hâ Piratuhu u mo. Arimateza ãma te aré 're hâimana, Zuzé hâ. Zudezu norî ma roti'wa ïpire, ta hâ. Taha wa, te nasi si'râ'otô, siré dama roti'wa ïpire za'ra norî me. Zuzé hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono da'âma 're ūsib'a'uwë mono zéb zô, te 're simipari u'âsi. Tawamhâ romhuri zahârizéb u, romhuture wa, ma tô sada aptete Zuzé hâ, Piratuhu u morî da, Zezusihî hâiba hâ te te tiwi waptêrê da, ab're sirômo 're, te te sérê da.

⁴⁴ Zuzé hâ, Zezusi hâ ïdâ'â na te te tâma rowasu'u wamhâ, Piratu hâ te ãma rosa'rata, dâ'â su'u wa. Tawamhâ Piratu hâ da'wapéi'wa norî wada'uri'wa zô te hâ, ïdâ'âzém na te te ãma sadanharî da, tô sena zô.

⁴⁵ Tawamhâ tô sena Zezusi hâ ïdâ'â na te te tâma rowasu'u parimhâ, Zuzéhê ma, te oto Piratu hâ tâma ti'ru, Zezusihî hâiba hâ ab're sirômo 're, te te sérê da.

⁴⁶ Tawamhâ Zuzé hâ zazahâ, ma sada uipra, ïhâirâ hâ. Taha pari, Zezusihî hâiba hâ ma oto si'ra, wedepo'o nhonhi'râmi hawi. Tawamhâ zazahâ ïhâirâ na ma ubu. Te te ubu pari, ma tô ab're 're tisê. Sa'a zahâpâ ëtê wa, ab're sirômo 're, ma tisê. Taha pari, te ëtê tômo wawë hâ te te pizari, ab're te te ãma ūré sitob da.

⁴⁷ ãne Zezusihî hâiba te te sérê ré, ma tô pi'õ norî hâ ãma 'madâ'â zahuré, Mariza Madarena hâ Marizaha me. Ta hâ Zuzéhê na. Tawamhâ ma tô sabu zahuré, nimame Zuzé te te ūsérêzé hâ.

16

Zezusi apâ ïhâiwa'utuzé wasu'u

Mateusi 28.1-8; Rucasi 24.1-12; Zuwa 20.1-10

¹ Tawamhâ bâdâ oto sébré wamhâ, tâibâ oto sabadu hâ romhuri zahârizé hâ zudezu norî te hâ. Tawamhâ pi'õ norî hâ ūwa'u zadaze hâ, ma tô siwi uipra, te te siwi ãma hâiba u'rê da, Zezusi hâ. Pi'õ norî nhisi hâ Mariza Madarena, duré Sarome, duré Mariza, Ti'aduhu na hâ.

² Tawamhâ pi'õ norî hâ mararé te ai'aba'rê, sa'a zahâpâ ab're u, bâdâ 'râiwatobro wi, dumidu na.

³ Bâdâdi na si'aba'rei ré, ma ãne sima waihu'u za'ra:

— E 'wa hâ te za ëne hâ wama sa're za'ra, ab're nhitobzé hâ.

⁴ Ab're nhitobzé hâ ëne hâ tômo wawë uptabi wa, ma ãne sima waihu'u za'ra. Tane nherê, sihutu wamhâ, ëne da te ūsa're na ma tô 'madâ'â za'ra.

⁵ Tawamhâ ab're 're, sisisi wamhâ, ma tô aibâ hâ siwi sôpêtë ïpréupté hâ, uza hâirâ ré ūsâmra hâ. ïnomrozé nhimire niwî te nhamra. Taha wa, pi'õ norî hâ ma tâma tipê'ewara za'ra.

⁶ Tawamhā ãne te tāma nharī za'ra, pi'õ norī ma:

— Īma aipahi za'ra wa'aba tō. Zezusi hā Nazaré ãma aré īprédu hā wedepo'o nhonhi'rāmi na, da te dasiwi īsasōmri zô robzabu za'ra wa'aba da, te we ai'aba'rei wa'wa. Æne na, wa tō aiwaihu'u za'ra wa'wa. Āme hāimana õ di oto. Apâ ma tō hāiwa'udu. Ma'āpē, īnomrozé hā sabu za'ra wa'aba. Robaba di.

⁷ Taha wa, te za oto apâ ai'aba'rei wa'wa, Pedru norī ma tāma rowasu'u za'ra wa'aba da, ãne: "Zezusi hā aiwana te za, u, timorī 'wa, Darireza u. Tame te za, u, īsōpētē za'ra wa'wa, aima īsiwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina." — Æne ma tō pi'õ norī ma waihu'u za'ra.

⁸ Tawamhā ma wairé ab're hawi, wara sina sisa'rei mono da. Tāma pē'ewara za'ra wa, te tirerē'ē za'ra. Pahi te, ni'wai ma, te te rowasu'u za'ra õ di a'â.

*Zezusi hā, Mariza Madarenahā ma, īsihāi'részé wasu'u
Mateusi 28.9-10; Zuwā 20.11-18*

⁹ Zezusi hā dumidu na ma tō apâ hāiwa'udu, mararé. Tawamhā īmorī'rata na ma tō Mariza Madarenahā ma, sihāi'rē. Ti'ai baba 're morī ré, ma tō taha ma, wa'uburé hā 7 na sāmra.

¹⁰ Tawamhā Zezusihi siré 're īnomro mono norī u, te mo Mariza Madarena hā, te te tāma rowasu'u za'ra da. Tāma robzei'õ za'ra di. Pē'ezé uptabi za'ra wa, te aiwa'õ za'ra. Æne ré, ma tō ītēme tiwisi za'ra, Mariza Madarena hā.

¹¹ Tawamhā Zezusi apâ 're īmorī na, duré ītēme īwisizém na hā te te tāma rowasu'u za'ra wamhā, te te ãma saze za'ra õ di.

*Zezusi hā, maparane tizazei'wa norī ma, īsihāi'részé wasu'u
Rucasi 24.13-35*

¹² Taha pari, ma duré Zezusi hā aimawi tihāiba na sihāi'rē, maparane tizazei'wa norī ma. Rom na bâdâdi na neb ré, ma tō ītēme tiwisi zahuré.

¹³ Tawamhā apâ te tineb zahuré, Zezusihi siré 're īnomro mono norī ma, te te rowasu'u zahuré da. Tane nherē, te te tāma rowasu'u za'ra nherē, te te ãma saze za'ra õ di duré.

*Zezusi hā tisiré norī ma, īsihāi'részé wasu'u, 11 na īhāiba norī ma
Mateusi 28.16-20; Rucasi 24.36-49; Zuwā 20.19-23; Atusi 1.6-8*

¹⁴ Tawamhā Zezusi hā tisiré 're īnomro mono norī u ma duré wi, sai ma, si'ubumroi ré, 11 na īhāiba za'ra u. Tawamhā timreme ma tō tāma pētē za'ra, siwi īsabui'wa norī nhimirowasu'u hā te te saze za'ra õ wa, apâ īhāiwa'utuzém na da te īwasu'u na hā.

¹⁵ Taha wa, te ãne oto tāma nharī za'ra:

— Daro mono bâ te za oto 're īropéi wa'aba mo, a'uwē mono bâ, īwasu'uwe na 're dapo're pu'u za'ra wa'aba mono da.

¹⁶ Tawamhā Danho'reptui'wa na da te dasina 're īumnhasi za'ra mono wa, â dawabzuri hā da te 're 'manharī za'ra mono wamhā, te za te te 're da'anho'reptu, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Da te dasina 're īumnhasi za'ra mono õ wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono te za te te 're da'awē'õ.

¹⁷ Da te dasina 're īumnhasi za'ra mono wamhā, wa za te 're da'apawapto, īwaihu'u pese zarina, marī dama ī'manharī waihu'u'õ hā te te dama 're ab'manharī wē mono da, īwasu'u na tō sena na da te 're waihu'u za'ra mono da. Æne te za te te 're dapawaptob za'ra. īnhisi na te za wa'uburé hā te te dama 're sāmra za'ra, īzadawa para. Duré 're īdasisadaihu'u za'ra mono õ na zama, te za 're mreme zusi.

¹⁸ Sa'rese ãna, wahi hā te te 're waibui mono nherē, duré dapārīzé hā te te 're âhuri mono nherē, tāma 're rowē za'ra mono di za. Duré, tinhib'rata na īhāzé ré norī hā te te 're upi za'ra mono wamhā, te za 're séptâ'â za'ra, īhāzé ré norī hā. — Æne ma tō tāma waihu'u sirōmo za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

*Zezusi hã hâiwa u ïmorîzé wasu'u
Rucasi 24.50-53; Atusi 1.9-11*

¹⁹ Wanhib'apito Zezusi hã te te tãma rowasu'u za'ra pari, ma tô hâiwa u tiwi âri za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimire niwî oto 're sâmra mono da, pire uptabi na.

²⁰ Tawamhã ïsiré 're ïnomro mono norî hã ïsadawa para, ma tô te te ropé daro mono bâ, ïwasu'uwë na te te 're dapore pu'u za'ra mono da. Wanhib'apito hã ma tô te te 're pawaptob za'ra, ïsimi'manharî waihu'u pese zarina, marî dama ï'manharî waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharî wë mono da, ïsimirowasu'u za'ra na tô sena uptabi, da te 're waihu'u za'ra mono da.

Rucasi

Zezu Cristuhu wasu'uwē na Rucasi te te āma ūrob'ui'érézé

Ībaihâ wasu'uzé

Ā ībaihâ na rob'ui'éré'wa nhisi hā Rucasi na īsisi hā. Duré Atusi na rob'ui'éré'wa, ta hā. Ta hā aré dawede'wa (Corosu. 4.14). Zezusihî wasu'u na rob'ui'éré'wa hâiba amo norī hā ta norī hā zudezu, Mateusi, duré Marcusi hā, duré Zuwā. Rucasihi si zudezu õ di. Duré Tezopiru hā īsiré zudezu'õ ma, ma tō ā ībaihâ na rob'ui'éré hā tāma tisõ, Rucasi hā.

Tawamhā Rucasi hā ma tō Zezusihî wasu'u na rob'ui'éré, īwaptā'ázém hawi sada 're īromhâimana mono zém na hā, hâiwa u apâ īmorizéb u hā. Ma tō duré wama āma rowasu'u za'êtê za'ra, Zezusihî nhimirowahutuzém na hā. Ma tō duré wama wasu'u za'ra, Zezusi hā ti'ai āma wasine za'ra īpoto na hā. Ma tō duré wama waihu'u za'ra, Zezusi hā a'uwe mono bâ te te 're da'anho'reptui mono da, wei īmorî na hā, duré zudezu norī tēmep si we īmorî õ na hā. Taha wa, ma tō Zezusi hā dama siwaihu'u, ti'ai āma dasiré īpoto na hā.

Duré Rucasihi nhimi'ui'éré zarina, wa za waihu'u za'ra ni, Zezusi hā īhâzé ré norī āma 're īpë'ezé mono zém na hā, duré īsimarî'õ norī āma hā, duré da te dasiwi 're īwë'õ za'ra mono norī āma, duré samaritanu norī āma, duré wasétê na 're īnomro mono norī āma.

¹⁻⁴ Tezopiru, asawi di. Āhâna wa za aimâ rob'ui'éré, Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'u na, sena na waihu'u da. Ni'wam norī hā ma tō Zezusihî wasu'u na te te 're dapo're pu'u na'rata za'ra, titômo na te te āma 're īmadâ'â za'ra mono norī hā. Ta norī hā ma tō īwasu'u na'rata hawi wama rowasu'u za'ra. Tawamhā īsimirowasu'u zarina, ma tō īwasu'u na āma rob'ui'éré za'ra ni, da'ahâ na. Taha wa, wa hā wa duré īsima wē, te āma aimâ rob'ui'éré da. īwasu'u na'rata hawi, wa tō rosa'rata pese, te waihu'u pese da. Ni'wam norī hā ma tō īwasu'u hā aimâ wasu'u za'ra. Taha wa, wa tō īsima wē, upsâtâ pese na te aimâ rowasu'u da, rob'ui'éré na, Zezusihî wasu'u hā sena nā waihu'u da.

Zuwā Batitaha potozé wasu'u

⁵ Erodi hā zudezu norī nhipt'i'ai 're, apito na 're hâimana mono ré hā, aibâ hā te 're hâimana, Zacaria na īsisi hā. Zacaria hā sasedoti, 'Re īhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa. Abizaha nhihudu norī me, te te tāma 're romhuri za'ra. īmro nhisi hā, Izabé na īsisi hā. Izabéhê hi'rada hā, Arâ na īsisi hā. 'Re īhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa, Arâ hā.

⁶ Zacaria norī hā ma tō 're hâimana wē zahuré. 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese zahuré. Taha wa, tāma wē zahuré di, 'Re īhâimana u'âsi mono ma.

⁷ Tane nherê, 'ra zahuré õ di. Izabé hā 'ra waihu'u õ wa, ma tō 'ra âna si'îhi zahuré.

⁸ Tawamhā nimahâ bâtâ na ma tō Zacaria hā tinhimiromhuri hā 'manha, sasedoti te te 're ī'manharî za'ra mono hā, 'Re īhâimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb 'remhâ. Taha te hā bâtâ wa, ma tō romhuri 'manha.

⁹ īsiré norī hā ma tō tāma pisutu za'ra, 'ri para u sébré da, te te tāma romhuri da. Taha wa, 'ri para u, ma tō oto ãzé Zacaria hā, wedewati īsadaze hā wedeza ne na te te tāma zata da.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhā te te tāma zata ré, te ai'ubumro ni rowi, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da. Āne ré, hâiwa hawimhā uburé Danhib'apito ma romhuri'wa hā ma tō tāma sihâi're. Wedeza nhimire niwî te za, īsõ're uwaibaba, ro'o ré, wedewati īsadaze hā.

¹² Tawamhā te te sâmri wamhā, ma tāma pẽ'ewara, Zacaria hā. Te te rosa'rata waihu'u õ di.

13 Tawamhā te tāma tinhā:

— Zacaria, aipahi tō. 'Re īhāimana u'âsi mono, ma tō aimreme hā wapa, tiwi īrowaptērēzém na hā. Aimro te za oto ti'ra. Waptā'ā wapsi, ai'ra te za īsisi, Zuwā na.

14 Ai'ra hā aima waptā'ā aba wapsi, aima rowē wa'aba di za. Da'ahā norī ma zama, rowē za'ra di za.

15-16 Prédu wapsi, īsimiroti hā pire di za. Taha wa, te za īsimiroti pire na waihu'u, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Uwa 'rāi wa'u īsé hā te te 're hâsi mono õ di za. Duré âzé hā te te 're hâsi mono õ di za. Waptā'ā hawim haré, te za 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani ré 're mo. Taha si, te za te te 're wapari pese. Taha wa, te za tisiré Izarazéhē nhihudu norī hā te te 're apawapto tinhimiroti na, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti si, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da oto.

17 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te za 're mo. Wahi'rada Eriasihi ne, te za 're mo, mreme pire na, duré waihu'u pese na. Tawamhā ai'ra nhimiroti zarina, te za damama norī hā ti'ra norī hā te te 're sawi pese za'ra. Duré dapo're õ wamhā, te za apâ 're dasipizari za'ra, 're īdanomro wē mono zarina, oto 're danomro mono da. Āne wamhā, te za danhimiza'rese sô 're danhimipari za'ra, Danhib'apito zô. — Āne ma tō īwana ré ãma tāma rowasu'u, Zacariaha ma, hâiwa hawi romhuri'wa hā.

18 Tawamhā Zacaria asa ma tō sadanha, romhuri'wa hā:

— E niha wa za asaze, tane na hā. Wa hā īhi uptabire oto. Duré īmro zama, īhi uptabire. — Āne hâiwa hawi romhuri'wai ma, te tinhā.

19 Tawamhā te duré asa tāma tinhā:

— Wa hā Dabrizé, 'Re īhāimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Ta hā ma tō we īzatō, rowasu'uwē hā te aima wasu'u da.

20 Tazahā, īnhimirowasu'u na īzazei õ di, sena na. Taha wa, te za aima rob'manha 'Re īhāimana u'âsi mono hā, aimreme õ na, ai'ra waptā'āzéb u. Ai'ra waptā'ā wapsi, te za apâ aima tisō, aimreme hā. — Āne ma tō tāma rowasu'u, Dabrizé hā.

21 Zahadu te rowi sô mapari za'ra ni, Zacariaha zô. Sô danhimipari za'ra wamhā, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, sô īrowaptā'âzém na hā, 'ri para.

22 Tawamhā Zacaria hā ma tō oto datēme watobro, rob u. Datēme watobro wamhā, mreme waihu'u õ di. Taha wa, te dasima nharī za'ra ni:

— Marī hā ma tō sô'awi sabu Zacaria hā, danhotō 'rowi, da te 're īrosawērē za'ra mono ne hā. — Āne te dasima nharī za'ra ni. Tawamhā, mreme waihu'u õ wa, ma tō tinhiptōmo na si dama rowasu'u.

23 Tawamhā Zacaria, te te romhuri pari, te apâ mo, ãma 're īdawata za'ra mono zém hawi, tinhorōwa u.

24 Syry na ãma ronomro wi, ma tō tiwasā, Izabé hā. Tawamhā a'amo īmrotō na ãma īsi'utōrīzém na hā watobro õ di, tinhorōwa hawimhā.

25 Tawamhā te sima tinhā:

— Āhāna ma tō Wanhib'apito hā īpawapto. Da te oto īma 're nharī za'ra mono õ di za, ī'ra õ na hā. — Āne te tinhā, Izabé hā.

Zezusi za īwaptā'āzém na, Dabrizé te te īwaihu'uzé wasu'u, Marizaha ma

26-27 Tawamhā a'amo īmropâ hā Izabéhē ãma oto si'utōrī wamhā, īwasā na hā, 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma we duré satō ti'ai u, Dabrizé hā, hâiwa ãma tāma īromhuri'wa hā. Nazaré u, ma we satō, pi'ōi ubuni ma, te te sadawa wasu'u da. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma, Nazaré hā. Pi'ō nhisi hā, Mariza na īsisi hā. Ta hā, azarudu. Niwapsi, Zuzéhē me te za sina timro zahuré, apito Dawihi nhihudu me.

28 Tawamhā ma tō we ītēme wi, Marizaha u, hâiwa ãma romhuri'wa hā. ītēme wisi wamhā, te tāma tinhā:

— Mariza, rowē na 're aihāimana mono. 'Re īhāimana u'âsi mono, ma tō aiwēsā, Wanhib'apito hā. Taha wa, te za aima tinhopru, īwē uptabi na. — Āne te tāma rowasu'u, Marizaha ma.

²⁹ Tane nherē, Mariza hā te te waihu'u õ di, ūsimirowasu'u hā. Taha wa, tipē'ē na, te sima tinhā:

— E niha bâ, te ūne ūma tinhā. — Āne te sima tinhā.

³⁰ Tawamhā te duré tāma tinhā, hâiwa hawi romhuri'wa hā:

— Mariza, aipahi tō. 'Re aimorī wē na, ma tō 'Re ūhaimana u'âsi mono hā aiwēsā.

³¹ Taha wa, te za aiwasā. Ai'ra te za aibâ na aima podo. Ai'ra hā poto wapsi, Zezusi na te za ūsisi.

³² Ai'ra hā prédu wapsi, dama pire na te za 're mo. 'Re ūhaimana u'âsi mono 'ra na ūsisi hā za, danhipai u ūpire uptabi'ra na. Ta hā uburé Danhib'apito uptabi hā te za ti'ra ma pisutu, tihi'rata ne, si'apito da, Dawihi ne.

³³ Danhib'apito 're morī wa, Zacocho nhihudu sidâpâsi, te za ūsib'apito 're sâmra. Ūne u'âsi. Te za āma 're sib'a'uwē u'âsi za'ra. — Āne te Marizaha ma rowasu'u, hâiwa hawi romhuri'wa hā.

³⁴ Tawamhā asa te tāma tinhā, Mariza hā:

— E niha wa za ūra, aibâ te sa'rese õ nherē. — Āne te tāma tinhā.

³⁵ Tawamhā asa te tāma tinhā:

— 'Re ūhaimana u'âsi mono, te za we aipawapto, tiwaihu'u pese na aiwasā da, ai'ra da. Taha da, te za Tipē'ēzani hā we atēme satō. Taha wa, 'Re ūhaimana u'âsi mono 'ra na, te za ai'ra hā da te 're sisi za'ra. — Āne te Marizaha ma rowasu'u.

³⁶ Te duré tāma tinhā:

— Ana wapté hā wa za duré aima wasu'u, Izabé hā. Si'hi uptabi nherē, ma tō tiwasā. 'Ra waihu'u õ na, ma tō da te 're wasu'u za'ra. Tazahā, wasā ré sâmra ré hā, 6 na ma tō oto āma ai'utō, a'amo hā.

³⁷ Uburé marī hā tāma waihu'u pese di, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma. Taha wa, ma tō tiwasā. — Āne ma tō tāma rowasu'u.

³⁸ Tawamhā Mariza te asa tāma tinhā:

— Wa hā, Wanhib'apito ma, romhuri'wa. Ta hā te te ūma pisutu wa, wa tō ūsima wē, ūmreme hā. — Āne Mariza te tāma tinhā.

Tawamhā te te tāma rowasu'u pari, ma tō mo apâ hâiwa u, romhuri'wa hā.

Mariza ūmorizé wasu'u, Izabéhē u

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhā bâdâ umro na āma si'utōrī pari, ma tō Mariza hā sima robza'ra pese, tina waptéb u morī da, Izabéhē u. Tawamhā Zudeza na danhipti'a nho'omo nhisi u, te ūtēme mo si'aba'rē na, 'ri ahâ u, sa'a u. Tawamhā ma tō oto wi, Zacariaha nhorōwa u. 'Ri para u sébré wamhā, ma tō tina wapté hā sawi.

⁴¹ Tawamhā Izabé hā Mariza te te ūsawizém na te te wapari wamhā, ma tō ūwasā hā 're rési, ūdi'i 'remhā. Tawamhā ma tō ti'ra wapté ma rowasu'u, Izabé hā.

⁴² 'Re ūhaimana u'âsi mono pē'ēzani te te tāma ūwaihu'uzéb zarina, rowē te, te mreme 'rāihâ na tāma rowasu'u, āne:

— A hā pi'ō norī nhipai u, ma tō aima tinhopru, ūwē uptabi na, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā. Ai'ra ma zama, te za tinhopru, ūwē uptabi na, ai'uté norī nhipai u.

⁴³ Duré a hā Wanhib'apito na te za 're aimo. Taha wa, ūma aipire di. Tane nherē, asisawi õ di, we ūtēme aimorī tō da. Taha wa, ūma rowē di.

⁴⁴ Aimreme na ūzawi wi, ma tō ūra hā 're rési, ūdi'i 'remhā, rowē te.

⁴⁵ A hā aima rowē di. E tihai wa. Wanhib'apito hā te te aima ūnharizém na āma sazei wa, sena na. Taha wa, aima rowē di. — Āne te ti'ra wapté ma tinhā, Izabé hā.

Mariza, 'Re ūhaimana u'âsi mono āma ūwatazé wasu'u

⁴⁶ Tawamhā Mariza te tinhā:

⁴⁷⁻⁴⁹ — Wanhib'apito āma, wa za 're ūwata u'âsi. 'Re ūhaimana u'âsi mono hā ūnho'reptui'wa, te 're mo. Tāma ūwapure nherē, ma tō ūtāma rosa'rata. Taha wa, ūpē'ē na, wa 're ūto. 'Re ūhaimana u'âsi mono hā ūwaihu'u pe hā, ūwē uptabi

hā īwē na ma tō īma 'manha. Taha wa, īwē na te te īma ī'manharī wē na, te za dasima da te 're īwasu'u u'āsi.

50 Īmreme, da te 're 'madā'â pese za'ra mono wamhā, te za da'āma 're pē'ēzé u'āsi. Ōne u'āsi.

51 Tiwaihu'u pese na 'rāwi sina 're īwata za'ra mono norī hā te za te te wama 're awano'ō.

52 Apito norī hā te za roti hawi te te 're azani, wapure na oto 're nomro mono da. Tipire na sina 're īwata za'ra mono õ norī si te za te te 're apisutu, pire na oto 're nomro mono da.

53 Mra, da te 're sépata za'ra mono wamhā, sa'ētē na te za dama 're sōpru. Īsibrob ahâ norī hā te za sisiti te te 're azatōrī, ubana oto 're nomro mono da.

54-55 Duréihā wahi'rata norī ma, ma tō ropisutu, īsihudu sidâpâsi te te 're apawapto mono da. Taha wa, ma tō wa norī hā Izarazéhé nnihudu norī hā te te 're wa'apawapto, wa te tāma 're īromhuri za'ra mono hā. Simizawi pese wa, ma tō Abra'āhā ãma 're pē'ēzé u'āsi. Tiwi simani õ di. Duré īsihudu sidâpâsi, ma tō ãma 're pē'ēzé u'āsi za'ra. Tiwi simani za'ra õ di.

Āne 'Re īhāimana u'āsi mono ãma te tiwata, Mariza hā.

56 Tawamhā Izabéhé 'rata sāmra ré, ma tō a'amo hā si'ubdatō ãma ai'utō. Taha pari, te apâ mo Mariza hā, tinhorōwa u.

Zuwā Batitaha waptā'āzé wasu'u

57 Tawamhā Izabéhé ãma ī'ra hā īsépu'uzé hā ma tō bâdâ hā īwa waptārā. Tawamhā ma tō tāma podo, 'watébrémi na.

58 Poto wamhā, ī'rata 're īsōrōwa za'ra mono norī hā ma tō īwasu'u hā wapari za'ra. īsisānawā norī zama, ma tō īwasu'u hā wapari za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā tiwē hā te te tāma īsōmri na hā. Taha wa, te uburé īsabâdâ 're to za'ra.

59 Tawamhā bâdâ hā īwaptā'āzém na hā, 7 na ma tō ãma ai'utō. Taha wa, awēm na ma oto sihāiwata nhizâri ni. 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwe 're morī da, īpibui pese zéb da, ma sihāiwata nhizâri ni. Tawamhā īmama nhisi na, te aré sisi za'ra ai'uté hā, Zacaria na, īsisānawā norī hā.

60 Tazahā, īna hā te tāma nharī za'ra:

— Maze di. Zuwā na, te za tinhisi. — Āne te tāma nharī za'ra.

61 Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— E mahāta īmama sisānawā, ãma īsisizéb da hā. E Zuwā na, ma tō ti'manhisi. Mare di. īmama sisānawā hā ãma 'manhisi õ di, Zuwā na. — Āne te īna ma nharī za'ra ni.

62 Tawamhā Zacaria te sadanharī za'ra, ī'ra nhisi na.

63 Tawamhā tinhiptōmo na, ma tō dama tinha, ībaihâ te te tāma âri za'ra da, ti'ra nhisi na te te rob'ui'éré da. Tawamhā wedepo'ore hā ma tō tāma âri ni, īsyryre hā. Tawamhā āne ma tō rob'ui'éré: "Zuwā na īsisi hā za." Āne ma tō tāma waihu'u za'ra. Tawamhā īsisānawā norī hā te ãma titob'uzu za'ra, tinhisi na te te sisi õ wa.

64 Tawamhā ti'ra nhisi na te te rob'ui'éré pari, ma oto mreme watobro apâ, Zacaria hā. Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono ãma te tiwata, sōpru wa.

65 Tawamhā 'ri 'rata 're īsi'ubumroi mono norī hā īwasu'u te te wapari za'ra wamhā, ma tō tāma tipahi za'ra, òne hā tāma sa'rese za'ra õ wa. Tawamhā sa'a ãma, ma tō īwasu'u wapari za'ra ni, daro mono bâ, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma.

66 Tawamhā, da te wapari za'ra wamhā, īwasu'u hā wē wa, te ãma rosa'rata u'āsi za'ra ni. Te duré ãma tasisadanharī za'ra ni:

— Prédu wamhā, e marī na te za 're hāimana, 'watébrémi hā. — Āne te dasima nharī za'ra ni, īwē na te te sada 'manharī wa, Zuwāhā zada, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

Zacaria, 'Re īhāimana u'āsi mono ãma īwatazé wasu'u

67 Tawamhā Zacaria hā 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawaptom na, ma tō mre, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na, āne:

- ⁶⁸ — 'Re īhāimana u'âsi mono hā wē di, Wanhib'apito hā. Wē wa, wa za āma 're wawata u'âsi za'ra. Wa norī hā Izarazéhē nihudu, te za we oto wapawaptob za'ra, wanhitob'ru nhimiwada'uri hā wama wapu za'ra da, rowē na 're wasi'ubumroi mono da.
- ⁶⁹ Ma tō we oto watēme satō īwaihu'u pe hā, Wanho'reptui'wa da hā, apito Dawihi nihudu hā. Tāma īromhuri'wa, Dawi hā.
- ⁷⁰ Āne duréihā, ma tō romhā ré rowa'ōtō za'ra dama, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā, te te sima īpisutu za'ra norī hā. Wē uptabi za'ra di.
- ⁷¹ Wazawi'ō'wa norī wi, ma tō wama āma ropisutu, 'Re īhāimana u'âsi mono hā, te te 're wa'anho'reptui mono da, wawē'ō'wa norī, te te 're wawada'uri tō za'ra mono da.
- ⁷² Te za tō te te dama 're ab'manharī wē u'âsi, wahī'rata norī ma, te te īropisutuzéb uwaibaba. Tō sena te te tāma īropisutuzé hā, te za te te āma 're a'uwaimrami u'âsi. Tiwi simani ò di za.
- ⁷³⁻⁷⁵ Duréihā ma tō Abra'āhā ma tinhā, tō sena īsihudu te te 're wa'apawapto mono da, wawē'ō'wa norī wi, te te 're wa'anho'reptui mono da, wapahi āna, wa te tāma 're romhuri za'ra mono da, duré ti'ai āma ré, īsō'a 're wanomro mono da, wawē uptabi na.

Āne Zacaria hā ma tō dama tinhā.

⁷⁶ Te duré tinhā, ti'ra ma:

- 'Re īhāimana u'âsi mono hā, danhipai u īpire uptabi. A hā īsadawa wasu'u'wa, te za 're aimo. īsadawa wasu'u'wa na, te za aiwaihu'u za'ra ni. Datēme te za 're aimo, Wanhib'apito wana, asimiroti na 're da'apawapto mono da, Wanhib'apito zō danhimipari sina 're danomro wē mono da.

- ⁷⁷ Datēme 're aimorī wamhā, te za 're īda'apo're pu'u mo, āne: "'Re īhāimana u'âsi mono hā te za te te aima 're apari 'wa, marī hā 're ī'manharī wasétē za'ra wa'aba mono zé hā. Āne te za te te 're asō'reptu za'ra wa'wa." Āne te za 're īda'apo're pu'u mo.

- ⁷⁸ Wahuré te tāma 're hāimana, īpē'ēzézé hā, duré īsimizawi pese zé hā. Āne 'Re īhāimana u'âsi mono hā, Wanhib'apito hā. Taha wa, te za oto te te 're wa'anho'reptu, rowē na 're wanomro mono da. Bâdâ 'rāi watobro wamhā, tâibâ oto robra hā. Tawamhā dama 're rowē za'ra mono di za. Tane, Wanho'reptui'wa hā te te wama 're apari mono wamhā, marī, wa te 're ī'manharī wasétē za'ra mono zé hā, taha wa, wama 're rowē za'ra mono di za.

- ⁷⁹ Tawamhā ab're pipa te, robzei'ō u'âsi, 're wanomro mono ò di za. Te za oto te te 're wa'anhimroi wē, rowē na 're īwanomro mono zém na.

Āne Zacaria hā te ti'ra ma rowasu'u.

- ⁸⁰ Tawamhā 'watébrémi hā ma tō tiprédu. īhāiba hā siptete di, prédu wamhā. Tiwasétē wi siptete wamhā, 're morī wē di. A'ubuni wi, te oto 're sāmra. Bâdâ īwa waptā'ā wapsi, te za datēme 're mo, te te dama 're sadawa wasu'u mono da, Izarazéhē nihudu norī ma.

2

Zezusihī waptā'āzé wasu'u *Mateusi 1.18-25*

- ¹⁻² Tawamhā Zuwā hā waptā'ā wamhā, ma tō Roma āma danhib'apito Adusitu hā dama ti'ru, uburé danhisi na, da te daza'rata za'ra da. Dahāiba te te waihu'u da, ma tō dama ti'ru, daza'ratazé hā. Daza'rui mono bâ danhib'apito uptabi, apito Adusitu hā. Tawamhā ma tō dahāiba za'rata na sāna'rata za'ra ni, Sirenizu hā, īsadawa para te te dama 're roti mono ré, Siriza na ti'a nhisi āma.

- ³ Taha wa, dahi'rata za'ru u, ma tō 're danomro daro mono bâ, danhisi na da te 're daza'rata za'ra mono da.

⁴ Taha wa, Zuzé hā te mo, tihi'rata za'ru u. Apito Dawi hā ūhi'rata wa, tihi'rata za'ru u te mo, Berē u. Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Berē hā. Nazaré hawi te mo, Berē u. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Nazaré hā.

⁵ Timro me, te tineb zahuré Marizaha me, īsisi na, da te dame rob'ui'éré zahuré da. Wasā ré, te saprō.

⁶⁻⁷ Tawamhā Berē u, ma tō aimasisi zahuré. Berē āma simasisi ré, ma tō īwasā hā āma sépu, te te āma ūrosōwada 'rada hā. Tawamhā ma tō tāma waptārā, aibâ 'rare hā. Waptā'ā wamhā, zazahā pa na ma tō ubu, īna hā. Te te ubu pari, ma tō tihi, nomro da, danhimizama hā 're īsaihuri mono zéb 're, wede're wa. 'Re īdanhimi'wara mono zéb āma hā, 'ri 're baba hā tāma 'maiħāimana zahuré õ wa, ma tame tihi.

Pone'ērebā 'madā'ā'wa norī ma, romhuri'wa te te ūrowasu'uzé wasu'u

⁸ Tamemhā pone'ērebā 'madā'ā'wa norī hā ma tō mara bâre asimro, Berē 'rata. Tinhimizama te 'madā'ā za'ra a'ubuni wi, rom na.

⁹ Tawamhā tinhimizama te te 'madā'ā za'ra ré, misi, ma tāma sihāi'rē za'ra, hāiwa hawimhā uburé Danhib'apito ma romhuri'wa hā. Tawamhā aibâ norī 'rata, rowa'a ma tō tāma rowa'a za'ra. Rowa'a sa'ētē di, 'Re īħāimana u'āsi mono hawimhā. Tawamhā, īsisiwi rowa'a za'ra wamhā, ma tō tāma tipahi za'ra.

¹⁰ Tawamhā hāiwa hawi romhuri'wa, te tāma nharī za'ra:

— Aipahi za'ra wa'aba tō. Wa hā wa wei mo, rowasu'uwē hā te aima wasu'u za'ra wa'aba da. Rowasu'uwē hā da te wapari za'ra wamhā, dama 're rowē uptabi za'ra mono di za.

¹¹ Ā bātā na ma tō waptārā Berē āma, danho'reptui'wa da hā, Dawihi za'rui āma. Ta hā 'Re īħāimana u'āsi mono te te īpisudu, Danho'reptui'wa da, uburé Danhib'apito da hā.

¹² Īwaptā'āzé hā tō sena na waihu'u za'ra wa'aba da, te za ai'uté hā īsabu za'ra wa'wa. Wede're wa, te nomro, zazahā pa na, ubu ré. — Āne te tāma rowasu'u za'ra, hāiwa hawi romhuri'wa hā.

¹³ Tawamhā awa'awi ma tō tāma sihāi'rē za'ra romhuri'wa norī hā, ahâ uptabi na, hāiwa hawimhā. 'Re īħāimana u'āsi mono āma te tiwata za'ra, āne:

— 'Re īħāimana u'āsi mono hā sōprub di, hāiwa āma 're īsāmra mono hā. Ma tō sima dawē, īwē hā te te dama 're anhomri mono da, rowē na 're danomro mono da oto, ti'ai āma hā. — Āne te tinho're na āma tiwata za'ra.

¹⁵ Tawamhā romhuri'wa norī hā hāiwa u apâ si'aba'rei wamhā, pone'ērebā 'madā'ā'wa norī hā ma tō sima nharī za'ra:

— Oto wasi'aba'rei wa'aba Berē u, Wanhib'apito, marī te te wama īwaihu'u za'ra hā wa te sabu za'ra da. — Āne te si'ru za'ra.

¹⁶ Tawamhā si'aba'rei na te oto ai'aba'rei, Berē u. Tame ma tō sabu za'ra Mariza hā, Zuzéhē me. Ai'uté zama, ma duré sabu za'ra. Danhimizama sazé wa, wede're wa, te nomro.

¹⁷ Te te 'madā'ā za'ra wamhā, ma tō Zuzé norī ma rowasu'u za'ra, hāiwa hawi romhuri'wa norī nhimirowasu'u na, ai'uté āma hā.

¹⁸ Uburé da te wapari za'ra wamhā, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni, pone'ērebā 'madā'ā'wa norī nhimirowasu'u na hā.

¹⁹ Mariza hā īsimirowasu'u na te te 're rosa'rata u'āsi, tipē'ē na.

²⁰ Taha pari, te apâ ai'aba'rei, pone'ērebā 'madā'ā'wa norī hā. Morī sina, te āma tiwata za'ra, 'Re īħāimana u'āsi mono āma, rowasu'u te te īwaptā'āzé na, duré te te ī'madā'ā za'ra zém na. Hāiwa hawi romhuri'wa nhimirowasu'u zarina, tō sena na te te waihu'u za'ra wa, ma tō tinho're na āma tiwata za'ra.

Zezusi na, da te īsisizé wasu'u

²¹ Romhuri misi āma si'utōrī pari, ai'uté īwaptā'āzé na hā, ma tō oto sihāiwata nhizâri ni. Ma tō duré sisi zahuré īna norī hā, Zezusi na. Ā hā īsisi hā waptā'ā õ ré, hāiwa hawi romhuri'wa te te tāma īwaihu'uzéb zarina, ma sisi zahuré.

22-24 Tawamhā bâdâ ma tô oto ūwa waptârā, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti te te āma uwaimrami zahuré da, Zuzé norî hâ, Marizaha me. Te za āma uwaimrami zahuré, ti'ra na, duré pi'õ na. Āne Mozésihi nhimi'ui'éré hâ, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti na: "Aibâ 'rare, waptâ'ã wamhâ, te te āma ūrosōwada 'rada hâ te za ūmama norî te te tâma 're sômri za'ra apâ, 'Re īhâimana u'âsi mono ma." Āne ūsimiroti hâ. ūsimiroti hâiba amo hâ, āne: "Pi'õ hâ 're 'ra za'ra mono wamhâ, te za maparane naire hâ te te tâma 're sômri za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono ma. Naire õ wamhâ, te za maparane utu'ure te te tâma 're sômri za'ra, apâ tâma 're hâiba wë za'ra mono da, pi'õ norî hâ." Āne ūsimiroti hâ. Taha wa, ūsimiroti zarina, te oto Zuzé norî hâ tineb zahuré ti'ra ré, Zeruzarê u, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, ti'ra te te sômri zahuré da, duré si te te tâma sômri zahuré da, da te tâma zata zahuré da.

Simi'āhā wasu'u

25 Tawamhâ aibâ hâ te 're sâmra Zeruzarê āma, Simi'ã na ūsisi hâ. Wë na te 're mo, Simi'ã hâ. 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ te te 're 'madâ'â pese. Danho'reptui'wa zô, te 're simipari u'âsi, Izarazéhé nihudu norî te te sô'reptu za'ra da.

26 'Re īhâimana u'âsi mono pë'ëzani ré, te 're mo, Simi'ã hâ. Ëpë'ëzani hâ ma tô tâma ropisutu, āne: "Atâ'â õ ré, te za Danho'reptui'wa da hâ ūsabu, 'Re īhâimana u'âsi mono te te ūpisudu hâ." Āne ma tô Simi'āhâ ma waihu'u siro.

27 Tawamhâ te te tâma ūwaihu'uzéb zarina, te oto mo, 'Re īhâimana u'âsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zéb u, Simi'ã hâ. ūsa'u si, ma tô tizasi zahuré, Zuzé norî hâ, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti te te āma uwaimrami zahuré da.

28 Tawamhâ Simi'ã, ma tô tipa ti'â ūra hâ, 'Re īhâimana u'âsi mono āma wata da. Āne te āma tiwata:

29 — Āhâna ma tô āma ūma ūwaimra, aimreme hâ. Taha wa, ūto na, wa za a'rê.

30 Wa hâ ūtômo na, wa tô oto sabu, danho'reptui'wa da hâ.

31 Uburé da'udâna zama ūpisudu hâ wa tô sabu.

32 Rob'uiwëzé hâ te te bâdâdi uiwë wamhâ, damorî wë di. Tane te za zudezu'õ norî ma, te te 're awaihu'u asimiroti hâ, āma 're nomro wë mono da. Wa norî ma, 're rowë za'ra mono di za, asib'a'uwë norî ma, Izarazéhé nihudu norî ma, ūsabâdâ za da te dasima 're wawasu'u wë u'âsi za'ra mono wa.

Āne te 'Re īhâimana u'âsi mono āma tiwata, Simi'ã hâ.

33 Tawamhâ Simi'āhâ mreme, 'watébrémi āma te te wapari zahuré wamhâ, ma tô āma titob'uzu zahuré, ūmama norî hâ, īna me.

34-35 Tawamhâ Simi'ã hâ te tiwi rowaptë, 'Re īhâimana u'âsi mono wi, te te 're pawaptob zahuré mono da. Marizaha ma, te duré tinhâ:

— 'Re īhâimana u'âsi mono, ma tô ai'ra hâ pisutu, watême wei morî da, Izarazé na warom nhisi u. Tawamhâ, watême wei morî wa, te za da'ahâ na danho'reptuzé hâ da te dasina 're waihu'u za'ra. Tane nherë, da'ahâ na danho'reptuzé hâ da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di za. Danho'reptui'wa na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, te te pisutu nherë, niwapsi te za ai'ra hâ dasiwi wë'õ ni, da'ahâ na. Tawamhâ da te dasiwi wë'õ wamhâ, dama waihu'u pese di za oto, danhimirosa'rata wasédé hâ ai'ra āma hâ. Sib'ezé ūwa pese na, da te 're danhîhâri za'ra mono wamhâ, dama 're rowë za'ra mono õ di za. Tane ai'ra hâ da te dasiwi wë'õ wamhâ, aipë'ëzé ahâ di za. — Āne te romhâ ré Zezusihî na ma rowasu'u, Simi'ã hâ.

Āna na, pi'õ nhisi wasu'u

36-38 Tawamhâ pi'õ hâ te 're hâimana, Āna na ūsisi hâ. 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, pi'õ hâ. ūmama nhisi hâ, Panuwé na ūsisi hâ. ūhi'rata nhisi hâ, Asé na ūsisi hâ. Ma tô oto si'ūhi uptabi, Āna hâ. Sahuré 're simasisi zahuré mono ré, ma tô āma tiwahub zahuré, 7 na. Tawamhâ ūmro, ma tô dârâ. Tiwi ūdâ'âzém na hâ ma tô oto āma tiwahub ahâ, 84 na. Pi'õ hâ te 're sâmra u'âsi, 'Re īhâimana u'âsi mono āma 're

ĩdawata za'ra mono zéb ãma, 'ri 'wawi wa'ra ãma. Rowa'a ré zama, te ãma 're wata, barana zama. Nimahã bátâ na si, te sai ãna 're sãmra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're mreme mono da. Tawamhã Simi'ã hã Marizaha ma, te te rowasu'u ré, ma tô ïtême tiwisi za'ra, ãna hã. Tawamhã ai'uté te te sabui wẽ te, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sôpru wa. Tawamhã ma tô te te dama 're wasu'u, Danho'reptui'wa da hã, ai'uté hã. Danho'reptui'wa zô, 're ïsimipari za'ra mono norã ma, ma tô te te 're rowasu'u za'ra. Ta norã hã te sô 're simipari za'ra, te te da'anho'reptu da, Zeruzarë ãma.

Nazaré u, apâ ïnebzé wasu'u

³⁹ Zuzé norã hã zahadu te aimasisi, Zeruzarë ãma. Tame simasisi ré, ma tô ãma uwaimrami zahuré, uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tawamhã te oto tineb zahuré apâ, tirob u. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, te tineb zahuré apâ, Nazaré u. Tawamhã ma tô aimasisi zahuré apâ, tinhorõwa u.

⁴⁰ Tawamhã ma tô tiprédu, 'watébrémi hã. Hâiba nhiptete di oto. ïsimiroti hã wẽ uptabi di duré. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're pawapto mono wa, wẽ uptabi di, ïsimiroti hã.

Zeusi hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma, ïsãmrazé wasu'u

⁴¹ Wahup sidâpâsi, te Zezusihi mama norã hã dame 're neb zahuré Zeruzarë u, dato hã da te 're ïmanharí za'ra mono zéb u hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te ĩdawaibuzém na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã.

⁴² Tawamhã 12 na Zezusihi ãma wahu wamhã, te duré ïme timorí zahuré oto, dato u hã.

⁴³ Tawamhã dasi'rã'õtõ pari, ïmama norã hã ma tô dame tipusi zahuré, tirob u apâ neb zahuré da. Tazahã, Zezusi hã te zahadu nhamra, Zeruzarë ãma, timama norã za'u. ïsa'u ïsãmra zahuré zém na hã te te waihu'u zahuré õ di.

⁴⁴ Dame morã newa, te ïmama norã hã dame tineb zahuré apâ, tirob u, te te ãma rosa'rata zahuré ãna. Bátâ bâ, te dame tineb zahuré. Tawamhã te sô da'ab'madâ'â zahuré. ïsisänawã norã, te te sô ab'madâ'â zahuré. ïsiwadi norã zama, te duré sô ab'madâ'â zahuré. Tane nherë, ma tô sô amrami zahuré.

⁴⁵ Tawamhã, sô simrami zahuré wamhã, te apâ tineb zahuré, sô rïtî zahuré da.

⁴⁶ Tawamhã si'ubdatõ bâdâ ãma ne wapsi, ma tô sôpëtë zahuré, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorõwa ãma dame sãmra ré. Zudezu norã ma, rowahutu'wa norã me, te dame nhamra. Tame te Zezusi hã da'awapa, roti na. Te duré roti na da'azadanha, roti hã te te tâma waihu'u pese za'ra da.

⁴⁷ Zezusi hã roti te te waihu'u pese wa, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, ïsimirowaihu'u na hã.

⁴⁸ Duré ïmama norã hã te te 'madâ'â zahuré wamhã, ma duré ãma titob'uzu zahuré. Tawamhã ïna te tâma tinha:

— ï'ra, e tiha da, ma tô ãne hã wama ï'manha. Taré wa tô asô 're warïtî, aimama me, wapê'ëzé sina. — ãne te ïna hã tâma tinha.

⁴⁹ Tawamhã te asa tâma nharí zahuré:

— E marí da, ma tô ïzô 're airïtî aba mo. E ï'âma rowaihu'u aba ãna, ïmama nhorõwa ãma ïnhamra na hã.

⁵⁰ Tane nherë, te te waihu'u zahuré õ di, te te ïnharïzém na hã.

⁵¹ Tawamhã Zezusi te ïme timorí zahuré apâ, Nazaré u. Tame timama norã mreme, te te 're wapari pese. ïna hã ï'ra tâma ïsiwasu'uzéb zahuré na, te te 're rosa'rata u'âsi, tipë'ë na.

⁵² Tawamhã ma tô oto tiprédu, Zezusi hã. ïsimiroti hã wẽ uptabi di. Wẽ na 're morã wa, ma tô wësâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ïsiré zudezu norã hã ma tô duré wësâmri za'ra.

3

*Zuwā Batita te te dama ūrotizé wasu'u
Mateusi 3.1-12; Marcusi 1.1-8; Zuwā 1.19-28*

¹ Tawamhā 15 na ma tō āma tiwahu, Tiberizuhu āma, danhib'apito na 're hāimana mono ré, Roma āma. Ūsadawa para, te Pōsi'u Piratu hā te te dama 're roti, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma. Duré Erodi hā te te dama 're roti ūsadawa para, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma. Duré Erodihi no hā Piripi hā te te dama 're roti, ūsadawa para, Itureza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, duré Taraconiti na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma. Duré Risāniza hā te te dama 're roti, ūsadawa para, Abireni na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma.

² Duré Anasi hā, Caipasihi me, dama pire uptabi na te 're tineb zahuré, sasedoti na hā. Uburé 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa norī ma, pire zahuré di. Āne wamhā, ma tō 'Re ūhāimana u'āsi mono hā timreme hā Zuwāhā ma tisō, a'ubuni u 're sāmra mono ré. Zacariaha 'ra, Zuwā hā. Ūsadawa para te te dama 're roti mono da, ma tō timreme hā tāma tisō.

³ Taha wa, Zuwā hā te oto datēme 're mo, Zodā pa 'rata, 're ūsi'ubumroi mono norī u. Tawamhā, datēme 're morī wamhā, āne te te dama 're roti:

— Ma'āpē, aiwasétē wi aipizari za'ra wa'aba, 'Re ūhāimana u'āsi mono, marī 're ūmanharī wasétē za'ra wa'aba mono zé hā te te aima pari za'ra wa'aba da. Tawamhā â dawabzuri hā wa za te aima 're ab'manharī 'wa. — Āne ma tō te te dama 're roti, Zuwā Batita hā.

⁴ Āne wamhā, ma tō sina uwaimra romhā ré, Iza'iza te te dama ūrowasu'uzé hā. Āne, 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, te te dama ūrowasu'uzém na rob'ui'éré hā:

"Ni'wa hā te za te te dama 're rob'mahārā, a'ubuni wi:
Bâdâdi hā asiwi ropese aba, Wanhib'apito zô.

Imana 'rāmi bâdâdi hā sô sa'ra wa'aba, awa'awi da.

⁵ Sa'a wa'wa, rob'rehā hā te za asiwi ūsito wa'wa, aiwab da. Sa'a zama, te za asiwi ūhāpâ 'wa. Bâdâdi nhi'oto wamhā, imana 'rāmi te za asiwi ūhiri 'wa, awa'awi da. Roptâi wamhā, te za asiwi ūromhāpâ 'wa, aiwab da.

⁶ Tawamhā, watēme wei wisi wamhā, te za aihñi sabu za'ra ni, 'Re ūhāimana u'āsi mono te te ūpisudu hā, Danho'reptui'wa da. Āne te za ni'wa hā te te dama 're roti, a'ubuni wi."

Āne romhā ré, ma tō āma rob'ui'éré, Iza'iza hā.

⁷ Tawamhā da'ahā na ma tō Zuwāhā u 're dasihutu, â dawabzuri hā te te dama 're ab'manharī mono da. Tawamhā â dawabzuri hā te te dama 're ab'manharī mono õ ré, te āne te te dama 're anharī:

— A norī wa'wa hā wahi ne, te 're anomro aba mo. E 'wa simiroti zarina, te we ūtēme ai'aba'rei wa'wa bêté, taré â dawabzuri hā 'manharī za'ra wa'aba wa, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimihâzé wi, asisō'reptu za'ra wa'aba da bâ, aiwasédé hā rēme za'ra wa'aba õ nherē.

⁸ Sena na aiwasédé hā ūrēme za'ra wa'aba zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, te za oto 're anomro wē wa'aba mo. Duré Abra'āhā nihudu wē te, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ūhāimana u'āsi mono te te 're ūaihā za'ra wa'aba mono õ na hā. 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, waihu'u pese di, ã ëtē norī ma, te te nhari da, tāma si'a'uwē za'ra da, Abra'āhā nihudu oto 're nomro mono da oto, ëne hā.

⁹ Hâtâra hā ma tō ni'wa hā sarōtō oto, wede te te āma sari nhihâri da. Uburé wede hā 're ūrāi pese za'ra mono õ hā te za te te āma 're anhihâri. Tawamhā unhama u te za te te 're anhamra. — Āne te dama āma simiré'é Zuwā hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimihâzém na hā.

¹⁰ Tawamhā ūsimirowasu'u hā da te 're wapari za'ra mono wamhā, te sadanhâri za'ra ni, āne:

— E marī, wa za 'manharī za'ra ni, īwē hā, 'Re īhāimana u'âsi mono te te wama rob'manharī za'ra tō da hā. — Āne te sadanharī za'ra ni.

¹¹ Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— Te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo. Ni'wa hā, ti'uza īsō'utu'u hā maparane wamhā, te za tihāiba amoi ma misi tisō, uza õ wa. Duré ni'wa hā, tisa hā te za tihāiba amoi ma tisō, sai õ wa. — Āne te tāma roti za'ra.

¹² Tawamhā danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norī hā ma ītēme aihuatu, â dawabzuri te te tāma 'manharī za'ra da. Tawamhā ītēme sihutu wamhā, te siwi 'mahā:

— Rowahutu'wa, wa norī hā bété e marī, wa za 'manharī za'ra ni īwē hā, 'Re īhāimana u'âsi mono te te wama rob'manharī za'ra tō da hā. — Āne te sadanharī za'ra.

¹³ Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— īuwaibaba si, te za dawi 're īwaptērē za'ra wa'aba mo, rob'uiprazé hā. Āma dawi 're pararé za'ra wa'aba mono õ di za. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zuwā hā.

¹⁴ Tawamhā da'wapéi'wa norī hā te duré siwi 'mahā:

— Wa norī hā bété, e marī, wa za 'manharī za'ra ni, īwē hā, 'Re īhāimana u'âsi mono te te wama rob'manharī za'ra tō da hā. — Āne te sadanharī za'ra.

Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— Asiptete na, rob'uiprazé hā dawi 're waibu za'ra wa'aba mono õ di za. Duré asadawa nhipesa na, rob'uiprazé hā dawi 're waptērē za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aipawa'âbâ 'wa hā 're īwaibui aba mono na hā asima āma 're rowē pese za'ra wa'aba mono. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, da'wapéi'wa norī ma.

¹⁵ Tawamhā, Zuwā hā ma tō te te dama 're rowasu'u, Danho'reptui'wa, za we īmorī na hā. Tawamhā te dasima nharī za'ra ni, āne:

— Āté wanho'reptui'wa da hā romhutu na, te za wei mo. Āté Zuwā hā, wanho'reptui'wa. — Āne te dasima nharī za'ra ni.

¹⁶ Tazahā, āne ma tō dama tinhā, Zuwā hā:

— Wa hā wa tō â na si â dawabzuri hā te aima 're 'manharī za'ra wa'wa. īza'u si te za īma īpire uptabi hā wei wi. īma pire wa, īpara'usa wasisizé, te tāma wasihu waihu'u õ di za. īma īpire hā wei morī wapsi, te za Tipē'ēzani hā te te aima 're anhomri 'wa, unhamā ro'o ne hā.

¹⁷ Wei morī wapsi, te za da'āma aipo'o. Buru nho, da te 're upōrī za'ra mono parimhā, te za da te 're sa'wari za'ra, īsa'warizéb 're. Tawamhā ītomhā te za da te āma ro'o za'ra. īro hā sa'ētē nherē, da te wīrī waihu'u õ di za. Tane, īma īpire hā wei morī wapsi, te za da'āma aipo'o, tridu upōrī za'wari ne, ītomhā za'wari ne. — Āne ma tō Zuwā Batita hā dama rowasu'u.

¹⁸ īwasu'uwē na te te 're da'apo're pu'u, Zuwā Batita hā. Tawamhā marī na hā īsimirowasu'u hā ahâ di, 're danomro wē mono da, te te dama 're roti mono ré hā.

¹⁹ Tawamhā apito Erodihi ma, te duré tinhā, wasétē na 're morī wa. Tinoi mro, ma tō ti'â, Erodi hā. īnoi mro nhisi hā, Erodiza na. Ma tō duré tiwasédé hā te te 're ab'manharī. Taha wa, te tāma tinhā, Zuwā hā.

²⁰ Taha wa, Erodi hā ma tō Zuwā hā dama ti'ru, dazazéb 're, da te sērē da. Āne wamhā, ma tō īsipai u tiwasédé hā 'manha, Erodi hā.

Zezusi hā, â dawabzuri te te ī'manharīzé wasu'u

Mateusi 3.13-17; Marcusi 1.9-11

²¹⁻²² Tawamhā dazazéb 're, zahadu da te sērē õ ré, te â dawabzuri hā te te dama 're ab'manharī, Zuwā hā. Te te dama ab'manharī parimhā, Zezusihī ma zama, ma 'manha. Tawamhā Zezusi hā te mre, 'Re īhāimana u'âsi mono ma. Mreme ré, hāiwa ma we si'ridawa, īisisi nho'ōmoi baba. Tawamhā 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani hā ma we ītēme wi, utu'u ne. Hāiwa hawi, te we tāma tinhā, āne:

— A hā īra. īma asawi uptabi di. Aima īto za'ētē uptabi di. — Āne te we tāma tinhā, īmama hā.

*Zezusih*hi*'rata nor*ī* wasu'u*

Mateusi 1.1-17

²³ Zezusi hā 30 na āma ūwahub āma, ma tō romhuri nā sāna'rata, Timama zadawa wasu'u na hā. Zuzéhé 'ra newa, ma tō ūra na, da te 're sisi za'ra. Zuzéhé poto'wa nhisi hā, Eri na ūsisi hā.

²⁴ Erihi poto'wa nhisi hā, Matati na ūsisi hā. Matatihī poto'wa nhisi hā, Réwi na ūsisi hā. Réwihi poto'wa nhisi hā, Meti na ūsisi hā. Metihi poto'wa nhisi hā, Zana'i na ūsisi hā. Zana'ihī poto'wa nhisi hā, Zuzé na ūsisi hā.

²⁵ Zuzéhé poto'wa nhisi hā, Matatiza na ūsisi hā. Matatiza poto'wa nhisi hā, Amosi na ūsisi hā. Amosihī poto'wa nhisi hā, Na'u na ūsisi hā. Na'uhu poto'wa nhisi hā, Eziri na ūsisi hā. Ezirihi poto'wa nhisi hā, Nada'i na ūsisi hā.

²⁶ Nada'ihī poto'wa nhisi hā, Ma'ati na ūsisi hā. Ma'atihi poto'wa nhisi hā, Matatiza na ūsisi hā. Matatizaha poto'wa nhisi hā, Seme na ūsisi hā. Semehē poto'wa nhisi hā, Zuzé na ūsisi hā. Zuzéhé poto'wa nhisi hā, Zoda na ūsisi hā.

²⁷ Zodaha poto'wa nhisi hā, Zuwāna na ūsisi hā. Zuwānahā poto'wa nhisi hā, Reza na ūsisi hā. Rezaha poto'wa nhisi hā, Zorobabé na ūsisi hā. Zorobabéhē poto'wa nhisi hā, Sarati'ē na ūsisi hā. Sarati'ehē poto'wa nhisi hā, Neri na ūsisi hā.

²⁸ Nerihi poto'wa nhisi hā, Meti na ūsisi hā. Metihi poto'wa nhisi hā, Adi na ūsisi hā. Adihi poto'wa nhisi hā, Cosā na ūsisi hā. Cosāhā poto'wa nhisi hā, Emadā na ūsisi hā. Emadāhā poto'wa nhisi hā, Ere na ūsisi hā.

²⁹ Erehe poto'wa nhisi hā, Zuzuwe na ūsisi hā. Zuzuwehē poto'wa nhisi hā, Eri'ezé na ūsisi hā. Eri'ezéhē poto'wa nhisi hā, Zorī na ūsisi hā. Zorīhī poto'wa nhisi hā, Matati na ūsisi hā. Matatihī poto'wa nhisi hā, Réwi na ūsisi hā.

³⁰ Réwihi poto'wa nhisi hā, Simi'ā na ūsisi hā. Simi'āhā poto'wa nhisi hā, Zuda na ūsisi hā. Zudaha poto'wa nhisi hā, Zuzé na ūsisi hā. Zuzéhé poto'wa nhisi hā, Zona na ūsisi hā. Zonahā poto'wa nhisi hā, Eri'atī na ūsisi hā.

³¹ Eri'atīhī poto'wa nhisi hā, Mereza na ūsisi hā. Merezaha poto'wa nhisi hā, Mena na ūsisi hā. Menahā poto'wa nhisi hā, Matata na ūsisi hā. Matataha poto'wa nhisi hā, Natā na ūsisi hā. Natāhā poto'wa nhisi hā, Dawi na ūsisi hā.

³² Dawihi poto'wa nhisi hā, Zésé na ūsisi hā. Zéséhē poto'wa nhisi hā, Obedi na ūsisi hā. Obedihi poto'wa nhisi hā, Bu'azi na ūsisi hā. Bu'azihī poto'wa nhisi hā, Sara na ūsisi hā. Saraha poto'wa nhisi hā, Nasō na ūsisi hā.

³³ Nasōhō poto'wa nhisi hā, Aminadabe na ūsisi hā. Aminadabehe poto'wa nhisi hā, Ademi na ūsisi hā. Ademihī poto'wa nhisi hā, Arini na ūsisi hā. Arinihi poto'wa nhisi hā, Esirō na ūsisi hā. Esirōhō poto'wa nhisi hā, Perezi na ūsisi hā. Perezihi poto'wa nhisi hā, Zuda na ūsisi hā.

³⁴ Zudaha poto'wa nhisi hā, Zaco na ūsisi hā. Zaco poto'wa nhisi hā, Izati na ūsisi hā. Izatihi poto'wa nhisi hā, Abra'ā na ūsisi hā. Abra'āhā poto'wa nhisi hā, Tera na ūsisi hā. Teraha poto'wa nhisi hā, Na'o na ūsisi hā.

³⁵ Na'oho poto'wa nhisi hā, Serudi na ūsisi hā. Serudihi poto'wa nhisi hā, Rada'u na ūsisi hā. Rada'uhu poto'wa nhisi hā, Peredi na ūsisi hā. Peredihi poto'wa nhisi hā, Ébé na ūsisi hā. Ébhē poto'wa nhisi hā, Sera na ūsisi hā.

³⁶ Seraha poto'wa nhisi hā, Ca'ina na ūsisi hā. Ca'inahā poto'wa nhisi hā, Apasadi na ūsisi hā. Apasadihi poto'wa nhisi hā, Sē na ūsisi hā. Sēhē poto'wa nhisi hā, Nowé na ūsisi hā. Nowéhē poto'wa nhisi hā, Rameti na ūsisi hā.

³⁷ Rametihī poto'wa nhisi hā, Matuzarē na ūsisi hā. Matuzarēhē poto'wa nhisi hā, Enoti na ūsisi hā. Enotihī poto'wa nhisi hā, Zareti na ūsisi hā. Zaretihi poto'wa nhisi hā, Marere na ūsisi hā. Marerehe poto'wa nhisi hā, Ca'ina na ūsisi hā.

³⁸ Ca'inahā poto'wa nhisi hā, Enosi na ūsisi hā. Enosihī poto'wa nhisi hā, Sete na ūsisi hā. Setehe poto'wa nhisi hā, Adā na ūsisi hā. Adāhā poto'wa hā, 'Re ūhaimana u'āsi mono.

4

*Zezusi hā a'ubuni wi hāimana ré, Wa'uburé te te īpibuzé wasu'u
Mateusi 4.1-11; Marcusi 1.12-13*

¹ Tawamhā Zodā pa hawi, te oto mo Zezusi hā, tirob u apâ morī da. 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani ré, te 're mo. Taha si, te te 're wapari pese. Tawamhā Īpē'ēzani hā te sprō, a'ubuni u.

² A'ubuni wi hāimana ré hā, bâdâ hā ahâ na ma tō āma ai'utō, 40 na. Tame hāimana ré, ma tō ītēme wi Wa'uburé hā, te te nasi pibu da, īsimiroti na te te saze da. Taha ré hā, sai ãna te tihâiba, Zezusi hā. Taha wa, ma tō mra hā sépata.

³ Tawamhā Wa'uburé hā te Zezusihī ma tinhā, ãne:

— Sena a hā, 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra wamhā, ma'āpē ītēma nharī, īu'ētē wapu na aima si'manharī da.

⁴ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinhā:

— 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na rob'ui'érē hā, ãne: "Dasa na si 're danhiptete za'ra mono õ di za." — Ñne te Zezusi hā tāma rowasu'u, Wa'uburé ma.

⁵ Tawamhā Wa'uburé hā te Zezusi sprō, sa'a nhisi u. Tawamhā sa'a nhisi sima'wara wamhā, ma tō Zezusihī ma tinhā, danhib'apito norī nhipti'ai mono bâ, te te rob'madâ'â mono da.

⁶⁻⁷ Tawamhā te te rob'madâ'â mono pari, te duré tāma tinhā, Zezusihī ma:

— Uburé danhipti'a hā ma tō īma sōmri ni, īte da. Tawamhā te īsimā īwēzéb uwaibaba, wa za dama tisō. Aihi'rātitō, te za īnho're īma aime, asib'apito na ī'āma aiwata da. Tawamhā wa za aima tisō danhipti'ai mono bâ, ate da. Tawamhā danhipai u, dama aipire di za. Duré asibrob ahâ uptabi di za. — Ñne te Zezusihī ma tinhā.

⁸ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma tinhā:

— Mare di. 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tō ãne rob'ui'érē, ībaihâ na hā: "Uburé Danhib'apito uptabi āma si, te za 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono āma si. Taha ma si, te za 're īromhuri za'ra wa'aba mo, Asib'apito za'ra wa'aba ma si." Ñne īmreme na rob'ui'érē hā. — Ñne te Zezusi hā tāma rob'rāzarōtō.

⁹⁻¹¹ Tawamhā Wa'uburé hā ma tō Zezusi hā sprō Zeruzarē u, te te duré pibu da. 'Re īhāimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb u, te sprō, 'ri nhisi u sab da hâimo, 'ri 'rāihâ uptabi nhisi. Tawamhā Zezusihī ma, te tinhā:

— Sena a hā 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra wamhā, ma'āpē ā hawi atobro, ti'ai u. 'Re īhāimana u'âsi mono, te za, u, hâiwa hawi we atēme satōrī za'ra, te te ai'madâ'â za'ra da, tāma īromhuri'wa norī hā. Tinhib'rata na te za, u, siwi asapa, ēne hā te te ai'u'a õ'umnhasite, aipara wi. Ñne 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nhimirob'ui'érē, ībaihâ na hā. — Ñne ma tō Zezusihī ma sadawa 'rāzarōtō, wa'rui'wa hā.

¹² Tawamhā Zezusi te asa tāma tinhā:

— Mare di. "Asib'apito za'ra wa'wa hā 'Re īhāimana u'âsi mono hā, marī hā te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono õ nherē, 're pibu za'ra wa'aba mono õ di za, ta hā te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zô." Ñne īmreme na rob'ui'érē hā. — Ñne te Zezusi hā duré tāma rob'rāzarōtō.

¹³ Tawamhā Wa'uburé hā taré te te Zezusi hā pibui mono pari, te oto īsiti mo, īsimiroti na te te sazei õ wa, a'â sadawa utu da.

*Zezusi hā, tinhimiromhuri na te te īsāna'ratazé wasu'u, Darireza āma
Mateusi 4.12-17; Marcusi 1.14-15*

¹⁴ Tawamhā apâ te mo Darireza u, Zezusi hā. 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani ré, te 're mo. īré 're morī wa, te waihu'u pese na 're mo. Tawamhā ma tō īwasu'u hā wapari za'ra ni, Darireza āma daro mono bâ.

¹⁵ Zezusi hā te te dama 're rowahutu, zudezu norī te, rowahutuzé mono bâ. Tawamhā da te 're wapari za'ra mono wamhā, te āma 're dawata za'ra, ūsimirowasu'u hā wē uptabi wa.

Zezusi ūprédubzéb āma, da te dasiwi ūwē'ōzé wasu'u

Mateusi 13.53-58; Marcusi 6.1-6

¹⁶ Tawamhā Nazaré u te mo Zezusi hā, tipréduzbéb u. Sabadu sidâpâsi dame 're zasi mono wa, ma duré dame ăzé, zudezu norī te, rowahutuzéb u, romhuri zahârizém na hā. Tawamhā rowahutuzéb āma sâmra wamhā, ma wahudu. Hâwi te za, 'Re ūhâimana u'âsi mono mreme ui'éré hā te te dama sôré da.

¹⁷ Tawamhā ma tô tâma sômri ni, Iza'izaha nhimi'ui'éré hā. 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, Iza'iza hā. Tawamhā ma tô oto sima sôzi, ūbaihâ hā. Te te sôzi wamhā, ma tô tisâ, da te āma ūrob'ui'éré hā, āne:

¹⁸ "Re ūhâimana u'âsi mono, ma tô ūma tisô, Tipê'ēzani hā. Ta hā ma tô ūpisutu, ūwasu'uwêna, ūsibrob'õ norī hā te 're apo're pu'u mono da. Ma tô we ūzatô, dama romhuri'wa da, da te ūwaibu za'ra norī hā te 're apawapto mono da, apâ oto 're nomro mono da, robze u'âsi. Duré ūtob'a hā te 're ato pese mono da, ma tô we ūzatô, datômo wê na apâ oto 're danomro mono da, robze na. Duré ma tô we ūzatô, da te tâma 're ūmanharî wasétê za'ra mono zém hawi, te 're da'awaibui mono da.

¹⁹ 'Re ūhâimana u'âsi mono hā te te sima ūropisutuzé hā ma tô ūwa waptârâ, tinhib'a'uwêhā te te 're ūanho'reptui mono zéb da hā. Taha wasu'u na te 're da'apo're pu'u mono da, ma tô wê ūzatô."

Āne ma tô Iza'izaha nhimi'ui'éré hā dama sôré, Zezusi hā.

²⁰ Tawamhā te te sôré pari, ma tô apâ sito, ūbaihâ hā. Tawamhā apâ ma tô tâma tisô, dapawapto'wai ma. Tawamhā ma tô nhamra, te te dama rowasu'u da. Uburé rowahutuzéb āma ūsi'ubumro norī hā tâma rîtî si'ë za'ra ãna, ma tô Zezusi hā siwi 'madâ'â pese.

²¹ Taha wa, ma tô Zezusi hā tâma nharî za'ra, āne:

— Wa tô aimâ sôré za'ra wa'wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono mreme ui'éré hā. ūwasu'u hā ma tô ūwapari za'ra wa'wa. Āhâna ūwapari za'ra wa'aba ré, ma tô oto we āma uwaimra, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. — Āne Zezusi ma tô tâma rowasu'u za'ra.

²² Tawamhā ūsimirowasu'u hā wê wa, aihîni te āma tawata za'ra ni. Mreme wê uptabi wa, ma āma tatob'uzu za'ra ni. Tazahâ, te dasima nharî za'ra ni, āne:

— E niha õ hâ simirowasu'u waihu'u pese di, Zuzéhé 'ra nherë. — Āne te dasima nharî za'ra ni.

²³ Tawamhā Zezusi te dama tinhâ:

— Āté da te dasima ūnharî za'ra zém na, te za ūma ūnharî za'ra wa'wa, āne: "Wawede'wa, ma'ăpé 'râwi asipese." Āté te za duré ūma ūnharî za'ra wa'wa, āne: "Ma'ăpé, ămeb zama 're wa'apawapto mono, aiwaihu'u pese na, Capana'u āma 're ūda'apawapto mono ne. Aiwasu'u hâ wa tô wapari za'ra ni." Āté, āne te za ūma ūnharî za'ra wa'wa. — Āne te Zezusi tâma nharî za'ra.

²⁴ Te duré tâma nharî za'ra, āne:

— 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī zô, 're datob'uzu za'ra mono õ di, ūsipt'i ai āma wa. Mare di. Sô 're datob'uzu za'ra mono õ di za.

²⁵⁻²⁶ ūwapari pese za'ra wa'aba. Wahi'rada Eriasi hâ, 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo. Tawamhâ ti'ai āma 're morî ré hâ, tâi ãna hâ ma tô da'âma tiwahu, ūsi'ubdatô. Tâi õ wa, mra hâ te da te 're sépata za'ra. Tawamhâ ūmrotô ahâ nherë, Izarazé na darom nhisi āma, ma tô darob amoi u satô, zudezu'õ u, 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ. Sido na danhipti'a nho'õmo nhisi u, ma tô pi'õ mrotô u satô, Sarepata na 'ri nho'õmo nhisi u.

²⁷ Duré wahi'rada Erisezu hâ 're morî ré hâ, da'ahâ na te 're danomro, ūwa're ré hâ, Izarazé na darom nhisi 'remhâ. Tane nherë, aibâ misi, ma tô pese, Na'ama na ūsisi hâ,

Siriza na 're īhāimana mono hā zudezu'ō hā. — Āne, Zezusi ma tō tāma rob'rāzarōtō za'ra.

²⁸ Taha wa, īsimirowasu'u hā te te wapari za'ra wamhā, ma tō sada tazahi za'ra ni, rowahutuzéb āma īsi'ubumro norī hā.

²⁹ Tawamhā ma tō sô tiwahutu za'ra, rob u te te siwi wazere da. Ma tō te te āma robādā za'ra, 'ri nho'ōmo nhiti. Sa'a na, ma tō āma siwi sai'u, sa'a nhisi hawi, īrā sipra u te te siwi me da.

³⁰ Tazahā, ma tō dawa'wai baba ro'razâ. Dahawi te oto mo.

Zezusi hā aibâ ma, wa'uburé te te īsatōrīzé wasu'u

Marcusi 1.21-28

³¹ Tawamhā Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi u, te mo Zezusi hā. Darireza āma, Capana'u hā. Tame sabadu na te dama rowahutu, zudezu norī te, rowahutuzéb āma.

³² Tawamhā mreme pire na te te dama rowasu'u wamhā, ma āma tatob'uzu za'ra ni.

³³ Tame te aibâ hā dame nhamra, zudezu norī te, rowahutuzéb āma, wa'uburé ré 're īmorī hā. Tawamhā aibâ hā te sa'ētē 'mahâ, āne:

³⁴ — Zezusi, Nazaré nnihudu, e marī zō, te we aimo. E wa'uprosi da, te we aimo. A hā īma aiwaihu'u pese di, 'Re īhāimana u'āsi mono we te te asatōrī na hā. Aiwē uptabi di, a hā. — Āne te 'mahâ.

³⁵ Taha wa, ma tō Zezusi hā wa'uburé ma tinha, āne:

— Tō'ā, we īma nhari tō. Mo oto aiwatobro, aibâ hawi. — Āne ma tō tāma rob'ru, wa'uburé ma. Tawamhā sisau ma tō aibâ hā time ti'ai u, danho'a. Taha pari, ma aibâ hawi watobro. Te te u'a õ di.

³⁶ Tawamhā, da te 'madâ'ā za'ra wamhā, ma āma tatob'uzu za'ra ni, uburé. Taha wa, te āne dasima nhari za'ra ni:

— Õ hā mreme pire di. Waihu'u pese di. Dahawi si'aba're da, te za tāma rob'ru za'ra. Tawamhā te za dahawi ai'aba're. — Āne te dasima nhari za'ra ni.

³⁷ Taha wa, Zezusihī wasu'u hā wa'uburé te te dama īsāmra na, ma tō īwasu'u hā ropé, daro mono bâ.

Zezusi hā, da'ahâ na te te 're īda'apse mono zé wasu'u

Mateusi 8.14-17; Marcusi 1.29-39

³⁸ Tawamhā ma tō watobro rowahutuzém hawi, Zezusi hā. Simahā nhorōwa u, te oto mo. Tame Simahā maprebaba sipi'ō hā, hâzé ré te nomro, wa'ro za'ētē na. Taha wa, ma tō Zezusihī ma wasu'u za'ra ni.

³⁹ Taha wa, īsimiwaptâ u te ītēme mo. īrata te za. Tawamhā īwa'ro ma, te tinha, wahâ da. Taha wa, ma tō tiwahâ. Awa'awi ma tō wahudu. Wahutu wamhā, ma tō tāma api za'ra, saihuri da.

⁴⁰ Tawamhā bâdâ sébrézéb u, ma tō we ītēme āwisi za'ra ni Zezusihī u, īsiwadi norī hā, īhâzé sипu'u norī hā. Tawamhā tinhib'rada, ma tō te te da'āma aza'ra, misi si. Taha wa, ma tō tazéptâ'ā za'ra ni.

⁴¹ Duré wa'uburé hā ma tō dahawi wairé. Da'ahâ na, īré 're īdanomro mono norī hawi, ma tō wairé, wa'uburé norī hā. Tawamhā dahawi wairébé sina, te āne 'mahârâ za'ra:

— A hā, 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra. — Āne te wa'uburé norī hā 'mahârâ za'ra. Zezusi hā, Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisutu na te te waihu'u za'ra wa, ma tō Zezusi hā īmreme hā tiwi sisisi za'ra sa'ētē, ari'iwi dahawi wairébé da.

⁴² Tawamhā awē ma tō watobro, 'ri nho'ōmo hawi, a'ubuni u morī da, Zezusi hā. Taha wa, ma tō sô danhopré. Da te sōpētē za'ra wamhā, ma tō āma ropti za'ra ni, nimomo danhiti morī tō da.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nhari za'ra:

— 'Re īhāimana u'āsi mono hā danhib'apito uptabi hā, te te dapawapto waihu'u pese di. Ta hā ma tō we īzatō, īwasu'uwe na te 're da'apo're pu'u mono da, daza'rui mono bâ. Taha wa, a norī wa'aba si te 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono õ di za, īwasu'uwe

na hā. Uburé wa za īwasu'uwē na te 're da'apo're pu'u. — Āne te tāma siwasu'u za'ra, Zezusi hā.

⁴⁴ Taha wa, te datēme 're mo, zudezu norī te, rowahutuzé mono bâ, īwasu'uwē na te te 're da'apo're pu'u mono da, daro mono bâ.

5

Tepe ahâ wasu'u

Mateusi 4:18-22; Marcusi 1:16-20

¹ Tawamhā Zezusi hā te nhamra, īsō'u zaihā na. Zenezaré na īsō'u nhisi āma te nhamra, 'Re īhaimana u'āsi mono te te dama sadawa wasu'u da. Da'ahâ uptabi na ma tō ītēme dasito, da te wapari za'ra da.

² Tawamhā uba're maparane ma tō sabu zahuré. īsō'u zaihā na, te da'wa. Tepe na romhuri'wa norī hā ma tō īwana wairé. Abazipara, te oto upsō za'ra.

³ Tawamhā Zezusi ma tō āzé, uba're wa, Simahā te 're. Tawamhā, uba're wa, sébré wamhā, te Simahā ma tinhā, syry na te te īré sa're da, supara're nhiti. Tawamhā uba're wa, te oto nhamra, te te dama rowasu'u da.

⁴ Tawamhā, te te dama rowasu'u pari wamhā, te Simahā ma tinhā, āne:
— Uba're hā asiré sari, â 'rehâ u, abazipara hā asiré norī me, tepe zō sāmra aba da.
— Āne te Simahā ma tinhā.

⁵ Taha wa, ma tō Sima hā asa tāma siwasu'u, āne:
— Mara bâre, wa tō wei wa te sô sāmra. Tane nherē, wa te 'mai'âri za'ra õ di. Tepe õ di. Tane nherē, īruzéb zarina wa za sô sāmra ni. — Āne te Zezusihī ma tinhā asa. Tawamhā te oto sô sari za'ra, â wa'wa u.

⁶ Taha wa, abazipara, ma tō â wa'wa u sô sāmra. Tawamhā tebe hā ahâ na ma tō waibu za'ra, abazipara na. Taha wa, te aré te te sina sinarī, abazipara hā.

⁷ Tawamhā tisiré tepe mrami'wa norī zō ma tō pahamrimi zahuré, uba're īhâiba amo hā te te ītēme sari zahuré da, te te āma pawaptob za'ra da. Taha wa, te ītēme sari zahuré. Tawamhā uba're wa, ma tō sāmra za'ra, aibâ norī hā. Tebe hā uba're si'uiwa na hā 'masisi zahuré di. Tebe hā ahâ uptabi wa, te aré sina 'mazasi zahuré, uba're hā.

⁸⁻¹⁰ Tebe ahâ na te te awaibui wamhā, ma tō āma titob'uzu za'ra. Ti'adu norī zama, ma tō āma titob'uzu zahuré, Zuwâhā me. Ta norī hā Zebedehe 'ra zahuré. īsiré tepe na, te te 're romhuri zahuré, Simahā siré. Tawamhā hi'râtítō, ma aime Zezusihī papara, Sima Pedru hā, tebe ahâ na te te 'madâ'â wamhā. Āne te Zezusihī ma tinhā:

— ī'rata asāmra õ di za. Te za oto aimo, īnhiti. Wa hā īwasétére di. — Āne te Zezusihī ma siwasu'u. Tawamhā Zezusi te asa tāma tinhā:

— Asina aipahi õ di za. Tepe na 're īromhuri mono ne, te za oto īma 're īda'awaibui wē mo. — Āne te Zezusi hā Simahā ma tinhā.

¹¹ Tawamhā uba're, ma tō sani za'ra, rob're u. Uburé ma tō marī hā rēme za'ra, tinhimiromhuri za'ra zé hā, Zezusihī siré oto 're nomro mono da.

Aibâ ī'wa're ré hā, Zezusi te te īpesezé wasu'u

Mateusi 8:1-4; Marcusi 1:40-45

¹² Tawamhā Zezusi hā te nhamra, 'ri nho'ōmo āma. Tame te aibâ hā 're sāmra, ī'wa're ré hā. Uburé īhâiba na, ī'wa're hā. Tawamhā Zezusi te te sōpêtē wamhā, hi'râtítō ma aime, Zezusihī papara. Ti'ai u, ma tō ti'ubu na ropto. Tawamhā Zezusihī ma, te tinhā, āne:

— Apito, īma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na hā. Taha wa, te za īpe, asima īwē wamhā. — Āne te tāma tinhā.

¹³ Tawamhā tinhib'rada hā ma tō wahutu Zezusi hā, te te āma upi da. Te te upi wamhā, te tāma tinhā:

— Wa tō īsima aiwē, te aipese da. Tâibâ za oto aihâzé hā. — Āne te tāma tinhā. Tawamhā awa'awi ma ī'wa're hā tāma apa.

¹⁴ Tawamhā Zezusi ma tō sina sadawa uwati, te te dama sina wasu'u tō da. Te tāma tinhā, ãne:

— 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wai u, te za aimo, aihâiba wē zō te te aihâiba 'madâ'â da. Taha parip si, te za tāma asōpru, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, Mozésihi nhimiroti zarina, dama aipibu pese zéb da, aipesezém na hā. — ãne te tāma tinhā, Zezusi hā.

¹⁵ Tane nherē, ma tō Zezusihi wasu'u hā wapari za'ra ni, daro mono bâ. Taha wa, ma tō da'ahâ na ītēme 're dasihutu, da te 're wapari za'ra mono da. Duré te te 're da'apse mono da, ma tō ītēme 're dasihutu.

¹⁶ Tane nherē, Zezusi hā ma tō dawi 're ne, a'ubuni u, 're mreme mono da, Timama ma.

Aibâ īhi'rē hā, Zezusi te te īpesezé wasu'u

Mateusi 9.1-8; Marcusi 2.1-12

¹⁷ Tawamhā apâ datēme wisi wamhā, te nimahā bâtâ na dama rowasu'u, Zezusi hā. Te te dama rowasu'u ré, te īrata ai'ubumro, parisezu norī hā. Rowahutu'wa norī me, te īrata ai'ubumro, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī hā. Ta norī hā ma tō ītēme sito Darireza hawi, duré Zudeza hawi, duré Zeruzarē hawi. Tawamhā 'Re īhāimana u'âsi mono tiwaihu'u pe hā, te te tāma īsōmri na, ma tō da'apse, Zezusi hā.

¹⁸ Tawamhā aibâ norī hā, īhi'rē hā ma tō siwi ti'â, īsimiwaptâ wa. Ma tō sima wē za'ra, 'ri para u te te siwi 'mazébré da, Zezusihi nho're te te siwi hiri da.

¹⁹ Tazahā da'ahâ wamhā, te te siwi 'mazébré waihu'u õ di. Tawamhā 'ri nhisi hawi, ma tō tāma 'ri 're pu'u za'ra, te te siwi 'mazébré da. Tawamhā dawa'wa ma tō siwi tihi, Zezusihi nho're, īsa'warizéb ré.

²⁰ Zezusi hā simiwaihu'u pese wa, ma tō âma saze za'ra. Taha wa, ma tō siwi ti'â, te te pese da. Zezusi ma tō sina waihu'u siro, te te âma īsaze za'ra na. Taha wa, te īhi'rē ma tinhā, ãne:

— īsiwadi, aiwasédé hā 're īab'manharī wasétē mono zé hā te ai'âma 're ab'madâ'â mono õ di za oto. — ãne te īhi'rē ma tinhā, ãne:

²¹ Tawamhā rowahutu'wa norī hā te parisezu norī me tāma nharī za'ra, tipē'ë na:

— E niha ma tō bété õ hā tāma tinhā, īmorī'õ ma. 'Re īhāimana u'âsi mono ma, wē õ di, aibâ ma, te te īnharizé hā. Dawasédé hā da te 're īmanharī wasétē za'ra mono zé hā, ni'wa hā te te dama 're apari waihu'u mono õ di. 'Re īhāimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, dawasédé hā te te dama 're īapari mono da hā. — ãne te Zezusihi ma nharī za'ra, tipē'ë na.

²² Tawamhā Zezusi ma tō sina waihu'u za'ra, īsimirosa'rata za'ra hā. Taha wa, te tāma nharī za'ra:

— E marī da, te ãne ī'âma īrosa'rata za'ra wa'wa.

²³⁻²⁴ Wa hā dawasédé hā te dama 're īapari waihu'u pese mono na, e niha te za īwaihu'u za'ra wa'wa, sena na īwaihu'u za'ra wa'aba da hā. Aibâ ma, wa tō tinhā, ãne: "Aiwasédé hā 're īab'manharī wasétē mono zé hā, te ai'âma 're ab'madâ'â mono õ di za oto." ãne hā īmreme si wamhā, aim aipibu prâ za'ra wa'aba di tō. Å hā īmorī'õ hā wahutu da, duré oto morī da, te tāma nharī wapsi, te za īwaihu'u za'ra wa'wa, īwaihu'u pese na sena na īwaihu'u za'ra wa'aba da oto. Ti'ai âma dasiré īpodo hā īma waihu'u pese di, dawasédé te dama 're īapari mono da hā, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa para. ãne na asiwi īwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za īhi'rē ma tinhā, wahutu da.

Tawamhā īhi'rē ma, te oto tinhā:

— Ma'âpē, aiwahutu. Asa'warizé hā âri, asôrōwa u aimorī da oto. — ãne te aibâ ma tinhā.

²⁵ Tawamhā awa'awi ma tō aibâ hā wahudu, danho'a. Tiza'warizé, ma tō siré ti'â. Tinhorōwa u, te oto mo. Morī sina, te âma tiwata, 'Re īhāimana u'âsi mono âma.

²⁶ Tawamhā uburé ma tō ãma tatob'uzu za'ra ni. 'Re īhāimana u'âsi mono ãma, te tawata za'ra ni. Āne te dasima nharī za'ra ni:

— Aibâ te te īpesezé hā, wē uptabi di. Āhāna, wa tō wasiwi 'madâ'â za'ra ni. — Āne te dasima nharī za'ra ni.

Réwihi wasu'u

Mateusi 9.9-13; Marcusi 2.13-17

²⁷ Tawamhā rob u, ma tō watobro, Zezusi hā. Watobro wamhā, ma aibâ hā 'madâ, danhib'apito ma, dawi rob'uiprazé ubumroi'wa hā, Réwi na īsisi hā. īsimiromhurizéb ãma sãmra ré, ma tō 'madâ. Tame te da te tãma 're sõmri za'ra rob'uiprazé hā, ī'ubumrozéb ãma, danhib'apito nhimiwada'uri zarina. Tawamhā Zezusi hā ma tō ãne 'mahâ:

— We aimorī, īsiré 're aimorī da oto.

²⁸ Tawamhā ma wahudu. Tinhimiromhurizé, ma tō tirē, Zezusihi siré 're morī da oto.

²⁹ Tawamhā Zezusi te te sawi da, ma tō tinhorōwa ãma dasa hā dama 'manha, sa'ëtē na. Zezusihi siré, te za dasa hā huri ni. Taha wa, rob'uiprazé ubumroi'wa norī hā te ī'rata ai'ubumro, īsiré saihuri da, da'ahâ na. Ni'wam norī zama, te īsiré tisa tihu.

³⁰ Tawamhā saihuri da, si'ubumroi ré, ma tō 'madâ'â za'ra parisezu norī hā, rowahutu'wa norī me. Taha wa, te ãne tãma nharī za'ra, Zezusihi siré 're īnomro mono norī ma:

— E niha bâ, te bétē dawazari asaihuri 'wa, rob'uiprazé ubumroi'wa norī siré, dawasétē na 're īdanomro mono norī siré zama. — Āne te tãma nharī za'ra.

³¹ Taha wa, te Zezusi hā tãma nharī za'ra, ãne:

— Hâzé ãna 're īnomro mono norī zô, dawede'wa hā 're siwasutu za'ra mono õ di, te te 're wede za'ra mono da. īhâzé ré norī zô si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da.

³² Tane duré wa hā, dawē na 're īdanomro mono norī zô, īsitême 're īhârâ mono da, we īmorī õ di. Dawasétē na 're īdanomro mono norī zô si, 're īhârâ mono da, wa wei mo, dawasédé hā da te 're rëme pese za'ra mono da, 're danomro wē mono da oto. — Āne ma tō Zezusi hā tãma waihu'u za'ra.

³³ Tawamhā ni'wam norī hā te Zezusihi ma nharī za'ra, ãne:

— Zuwā Batitaha siré 're īnomro mono norī hā nimahā bâtâ na si, te sai ãna 're si'ubumro, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, te te 're romhuri za'ra mono da, parisezu norī zadawa 'madâ'â pese 'wa norī zama. Ānei õ di, asiré 're īnomro mono norī hā. Te 're saihuri u'âsi, asiré. Te duré asiré te te 're âhuri. Āne te Zezusihi ma nharī za'ra.

³⁴ Taha wa, te Zezusi hā asa tãma nharī za'ra:

— Aibâ hā īmrozéb u, sô īhârâ za'ra norī hā sihutu wamhā, e te za dasa hā tiwi sawi za'ra ni, saihuri ãna si'ubumro da, ta norī hā. Mare di. Aibâ īmro da hā, ī'rata sãmra za'ra ré, te za tō īsiré tisa tihu, to sina.

³⁵ Niwapsi te za bâdâ hā īwa waptârâ, aibâ īmro da hā īsiwadi norī wa'wa hawi, da te tiwi ī'âri za'ra zéb da hā. Tawapsi te za tō sai ãna 're si'ubumro, robzei ãna. — Āne ma tō Zezusi hā tãma rowasu'u za'ra. Āne sô'awib õ nherë, te te si'âma īsimiré'ézé hā.

³⁶ Tawamhā te duré ãma romnhimiré'é, ãne:

— Zazahâ īhâiwé hā e te za sizâri ni, īhâ'ratare hā da te ãma hâiwa'aba da. Mare di. Āne wamhā, te za aiwamna, īhâiwé hā. Duré īhâtém na da te hâiwa'aba wamhā, aiwab õ di, īhâ hâ. Hâiwigé hâ õ di.

³⁷ Duré e romhâ 'manharî 'rata 're, te za uwa 'râi wa'u īsé hā da te 're sé, wa'ui ware õ ré. Mare di. Wa'ui ware õ ré, da te 're séme mono wamhā, oto wa'ui ware wamhā, te za romhâ 'manharî 'ratare hā sina wazu. Tawamhā uwa 'râi wa'u īsé hā te za asa'wa. Romhâ 'manharî hâ te za duré hâihiwamna.

³⁸ ītép si'uiwa na si, te za da te 're sé, rob'râi wa'u zé té hâ. — Āne te Zezusi hā tãma rowasu'u za'ra.

³⁹ Te duré tãma ãma simiré'é za'ra:

— Uwa 'rāi wa'u ūsé ūratare hā da te 're âhuri mono pari, e te za da te dasima 're wē za'ra, uwa 'rāi wa'u zé ūtē hā. Mare di. Āté ūtē hā da te dasima 're wē za'ra mono õ di za. Te za dasima da te 're nharī za'ra: "Iwa'u 'ratare si, wē uptabi di." Āne te za dasima da te 're nharī za'ra. — Āne te Zezusi hā tāma āma simiré'ē za'ra, sō'awib õ nherē.

6

Sabudu na, Zezusih ihimirotizé wasu'u Mateusi 12.1-8; Marcusi 2.23-28

¹ Tawamhā sabadu na, Zezusi norī hā ma tō ro'rahāri za'ra, amnho wa'wai baba, zudezu norī te, romhuri zahârizém na. Tawamhā tridu 'rā ne hā ma tō te te sima 'rānhinarī, tinhib'rata na te te sima tomhâiwazu za'ra da, te te huri mono da, ūsiré 're ūnomro mono norī hā.

² Tawamhā parisezu norī hā te tāma nharī za'ra:

— Wahī'rada Mozési hā ma tō wama roti, sabadu na, wa te 're romhuri za'ra mono tō da. E marī da, te bétē ūromhuri za'ra wa'wa, āne te te wama roti õ nherē. — Āne te tāma nharī za'ra.

³ Tawamhā Zezusi te asa tāma nharī za'ra, āne:

— E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'érē hā 're sōré za'ra wa'aba mono ā bâ, te te ūrob'manharizém na hā, tisiré norī me.

⁴ Mra te te simroi wamhā, ma tō ūzé 'ri para u, 'Re ūhâimana u'âsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zéb u. Tawamhā sébré wamhā, ma tō 'ma'rē ūu'ëne hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, aré da te ūsa'ra za'ra hā. Duré tisiré norī ma, ma tō tāma a za'ra. 'Re ūhâimana u'âsi mono, ma tō aré pisutu, da'âma romhuri'wa norī si, ūu'ëne hā te te 're ūhuri mono da hā, sasedoti norī si. Tane nherē, ma tō 'ma'rëne za'ra, Dawi norī hā. — Āne Zezusi hā ma tō parisezu norī ma Dawihi wasu'u hā 'râzarotō za'ra.

⁵ Te duré tāma nharī za'ra:

— Wa hā 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūpisudu, dasiré ūpoto da, ti'ai āma. Taha wa, dama ūpire di, sabadu na roti hā te dama 're ūapisudu mono zéb da hā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

Aibâ ūsimizu'rā're hā, Zezusi te te ūpesezé wasu'u

Mateusi 12.9-14; Marcusi 3.1-6

⁶ Tawamhā sabadu ūhâiba amo na, ma tō duré ūzé zudezu norī te, rowahutuzéb u, Zezusi hā. Tame te duré aibâ hā dame nhamra, ūsimire niwî ūsimizu'rā're hā.

⁷ Tawamhā 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érē na dama rowahutu'wa norī hā ma tō siwi 'madâ Zezusi hā, sabadu na te te pese zô, romhuri zahârizém na hā. Parisezu norī me, te simiza'rese sina 'madâ'â za'ra. Mozésihi nhimiroti te te 'madâ'â õ wa, te te siwi wē'õ da, te 'madâ'â pese za'ra.

⁸ Tawamhā Zezusi ma tō sina waihu'u za'ra, ūsimirosa'rata za'ra hā. Tawamhā aibâ ma, te tinhina:

— Aiwahutu, dawa'wa asab da. — Āne te tāma tinhina. Tawamhā aibâ ma tō wahudu. Hâiwi te za.

⁹ Tawamhā Zezusi ma tō āma sadanharī za'ra, āne:

— Wa za asadanharī za'ra wa'wa. E niha 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti hā, sabadu na hā, romhuri zahârizé bâtâ na roti hā. E ma hā ūwē, wa te 're ūmanharī za'ra mono zéb da hā sabadu na hā. E ma hā ūwē'õ. E wa te āma 're dapawaptob za'ra mono õ di za. E wa te āma 're danho'reptu za'ra mono õ di za. E niwamhā wa za taré wa te 're da'madâ'â za'ra, 're dadâ'â za'ra mono da. — Āne te Zezusi hā sadanharī za'ra.

¹⁰ Tawamhā Zezusi te ab'madâ, te te siwi ūuirī za'ra norī hā. Tawamhā ūsimizu'rā're ma, te tinhina:

— Ma'ápé, asimizu wahutu. — Tawamhā ma tō tinhimizu wahutu, aibâ hā. Tawamhā awa'awi ma tō tinhimizu pese.

¹¹ Tawamhā rowahutu'wa norī hā ma tō sada tizahi za'ra, Zezusihi zada. Tawamhā te sima rosa'rata za'ra, marī hā te te tāma 'manharī za'ra da.

*Zezi hā aibā 12 na te te ūpisutu za'ra zé wasu'u, tizadawa wasu'u'wa da
Mateusi 10.1-4; Marcusi 3.13-19*

¹² Tawamhā ētē 'rāihā na ma tō Zezusi hā sai'u, 'Re ūhaimana u'āsi mono ma, mreme da. Tawamhā mara bā te tāma mre.

¹³ Taha wa, awē wi ma tō sō tihārā za'ra, tizazei'wa norī zō. Tawamhā ūtēme sihutu wamhā, ma tō pisutu za'ra, 12 na ūhāiba za'ra hā ūsiré 're nomro mono da. Ma tō oto sisi za'ra, tizadawa wasu'u'wa na.

¹⁴ Ta norī nhisi za'ra hā ãne: Sima Pedru, tinoi me, Ādéréhé me. Pedru na te za sisi té, Zezusi hā. Duré Ti'adu norī hā tisisānawāi me Žuwāhā me, duré Piripi norī hā, Batoromezuhu me,

¹⁵ duré Mateusi norī hā, Tomehē me, duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hā, duré Sima Zeroti,

¹⁶ duré Zudasi Ti'aduhu 'ra hā, duré Zudasi Icarizoti hā, dama ūhāiba nhomri'wa da hā.

*Zezi te te ūrowasu'uzé, duré te te ūda'apsezé wasu'u
Mateusi 4.23-25*

¹⁷ Tawamhā Zezusi norī hā ma tō sa'a hawi si'ra za'ra. Tawamhā ti'ai haré u sihutu ū ré, te a'ā nhamra, sōnhihāpā ūma, tizazei'wa norī me. Ūsazei'wa norī hā ahā di. Tame duré da'ahā uptabi na, te sō ai'ubumro ni. Daro mono bā, ma tō ūwana sō tasi'rā'otō ni, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawi, duré Zeruzarē hawi, duré Tiru na 'ri nho'ōmo nhisi hawi, duré Sido hawib zama. Â zaihā na Tiru hā, duré Sido hā, 'ri nho'u.

¹⁸ Zezusihi mreme hā da te wapari za'ra da, ma tō ūtēme dasito. Duré te te da'apse da zama, ma tō ūtēme ai'aba're ni, duré wa'uburé te te dama anhamra da. Tawamhā ma tō dama anhamra.

¹⁹ Simipese waihu'u pese wa, ma tō dasima wē za'ra ni, danhib'rata na da te upi za'ra da, rowē na oto 're dasi'ubumroi mono da.

*Dama 're ūrowē za'ra mono zé wasu'u, robzei'ō na 're ūdasi'ubumroi mono zé wasu'u
me*

Mateusi 5.1-12

²⁰ Tawamhā Zezusi hā te tisiré 're ūnomro mono norī hā 'madā'ā pese za'ra. Taha wa, te ãne tāma nharī za'ra:

— Āté asibrob ūna, te oto 're anomro aba mo. Tane nherē, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za. 'Re ūhaimana u'āsi mono hā, Danhib'apito uptabi. Taha wa, ūsib'a'uwē 're anomro aba mono wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za.

²¹ — Āté mra, te oto 're ūsépata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, te za robze na 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi mra hā, ahā di za.

— Āté te oto 're ai'ry'ry wa'aba mo, aipē'ēzé za'ra wa'aba wa. Tane nherē, te za robze na 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi te za aipē'ē 're, 're ato za'ra wa'aba mo, rowē te.

²² — Wa hā ti'ai ūma dasiré ūpodo. A norī wa'wa hā ūzazei'wa, 're anomro aba mono wa, āté te za da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Āté te za da te 're aiwē'ō za'ra wa'wa. Āté te za da te aima 're nharī wasétē za'ra wa'wa. Āté aiwasédé hā te za taré da te ai'āma 're sa'ra za'ra wa'wa. Āne wamhā, te za robze na 're aihāimana za'ra wa'aba mo.

²³ Rowē te, te za 're asarōtō za'ra wa'aba mo. A norī wa'aba ma si, rowasédé hā da te aima 're 'manharī za'ra wa'aba mono ū di za. Wahi'rata norī ma, ma tō rowasédé hā da te aima 're 'manharī za'ra duré, 'Re ūhaimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī ma. Taha wa, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono nherē, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za. Niwapsi, 'Re ūhaimana u'āsi mono, te za marī ūwē hā te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, hāiwa ūma asō 're ūsimi'wara aba mono hā. Taha wa, aima 're rowē

za'ra wa'aba mono di za. — Āne romhâ ré ma tô tāma waihu'u sirōmo za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

²⁴ Taha pari, te uburé dama tinhā oto:

— Āté asibrob ahâ na, te a'â 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi tāibâ za oto asibrob ahâ za'ra wa'wa hā. Tawamhā robzei õ na, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo.

²⁵ — Āté asai ahâ na, te a'â 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi, te za mra hā 're īsepata za'ra wa'aba mo. Tawamhā te za robzei õ na 're aihāimana za'ra wa'aba mo.

— Āté rowē te, te a'â aipē'ẽ na 're ato za'ra wa'aba mo. Niwapsi te za robzei ãna 're asimroi wa'aba mo. Tawapsi te za 're ai'ry'ry wa'aba mo.

²⁶ — Tane duréihā ma tô aibâ norī ãma 're dawata za'ra. 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, ma tô ãma 're dawata za'ra, wahi'rata norī hā. Taha wa, a'â ai'âma 're dawata za'ra wa'aba mono nherē, niwapsi aima 're rowē za'ra wa'aba mono õ di za. — Āne ma tô dama rowasu'u, Zesusi hā.

*Ze zusihi nhimiroti wasu'u, da te 're īdazawi pese za'ra mono zém na
Mateusi 5.38-48*

²⁷ Te duré dama tinhā:

— Īwapari'wa norī, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, ãne hā: Asawi'õ'wai wa'aba norī hā te za 're īsawi pese za'ra wa'aba mo. Duré ai'ruiwapari'wa norī ma, te za marī tāma 're ī'manharī wē za'ra wa'aba mo, īwē na.

²⁸ Duré da te aima 're nharī wasétē za'ra wa'aba mono nherē, te za da'âma 're aimreme zusi aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, īwē hā te te dama 're anhomri mono da. Da te aima 're rob'manharī wasétē za'ra wa'aba mono nherē, te za 'Re īhāimana u'âsi mono wi 're īrowaptērē za'ra wa'aba mo, te te 're da'apawapto mono da.

²⁹ Ai'u'rata wi, da te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhā, dama ãma 're wa'rāmi za'ra wa'aba mono õ di za. Taré te za 're aipizari za'ra wa'aba mo, ai'u'rata amo niwī, da te 're aihâ za'ra wa'aba mono da. Duré asi'ubuzé hā da te aiwi 're waibui wa'aba mono wamhā, dawi 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za, asõ'utu'u zama, da te aiwi 're waibui wa'aba mono da.

³⁰ Marī hā da te aiwi 're waptērē za'ra wa'aba mono wamhā, te za dama 're īsōmri za'ra wa'aba mo. Āté ni'wa hā te za asibro hā aiwi âri 'wa. Tawamhā sô aihârâ õ di za, apâ te te aima sōmri da.

³¹ Marī īwē si, da te aima 're 'manharī za'ra wa'aba mono da, asima 're īdawē za'ra wa'aba mono ne, te za marī īwē si dama 're ī'manharī u'âsi za'ra wa'aba mo, īwa'rāmi.

³² — Siwa'ru, te za 're īdazawi pese za'ra wa'aba mo. Dawasétē na 're īdanomro mono hā, tizawi pese 'wa si, te te 're sawi pese za'ra. Tanei õ di, a norī wa'wa hā za. Āne wamhā, īwē na te te 're asawi za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Taha wa, te za uburé 're īdazawi pese za'ra wa'aba mo.

³³ Duré, uburé te za marī hā dama 're ī'manharī wē za'ra wa'aba mo. Dawasétē na 're īdanomro mono norī hā, tizawi pese 'wa norī ma si, te za te te tāma 're 'manharī wē za'ra. Tanei õ di, a norī wa'wa hā za. Āne wamhā, e niha te za 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mo, īwē na te te aima ãma 're ī'a'uwaimrami aba mono da hā, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Taha wa, te za marī hā uburé dama 're ī'manharī wē za'ra wa'aba mo.

³⁴ Duré, uburé te za dama 're asõprub za'ra wa'aba mo. Āté marī hā te za da te aiwi 're waptērē za'ra wa'wa, a'â dama 're sōmri za'ra wa'aba mono da. Tawamhā te za dama 're īsōmri za'ra wa'aba mo, īwa'rāmib zô 're asimnhasi za'ra wa'aba mono ãna. Dawasétē na 're īdanomro mono hā te marī hā tisiré norī ma si, te te 're sōmri za'ra, te te siwi 're waptērē za'ra mono wamhā. Tawamhā te duré īwa'rāmib zô 're simnhasi za'ra. Tanei õ di, a norī wa'wa hā za. Āne wamhā, īwē na te te 're asawi za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Taha wa, te za uburé dama 're asõprub za'ra wa'aba mo.

³⁵ Dawasétē na 're īdanomro mono ne, 're anomro aba mono õ di za. Uburé te za 're īdazawi pese za'ra wa'aba mo. Asitob'ru norī zama, te za 're īsawi pese za'ra wa'aba mo.

Uburé te za marī hā tāma 're ū'manharī wē za'ra wa'aba mo. Āté marī hā te za da te aiwi 're waptērē za'ra wa'wa, syry na a'â dama 're sōmri za'ra wa'aba mono da. Tawamhā te za tāma 're ū'sōmri za'ra wa'aba mono. ū'wa'rāmib zō 're asimnhasi za'ra wa'aba mono õ di za. Āne wamhā, te za ūwē na te te 're asawi za'ra wa'wa, 'Re ū'hāimana u'âsi mono hā. ū'ra te za 're aihāimana za'ra wa'aba mono, danhipai u ū'pire uptabi 'ra hā. Marī wē na, uburé te dama 're sōpru. ū'sōprum na āma 're ū'dawata za'ra mono õ norī ma zama, te dama 're sōpru. Dawasétē na 're ū'danomro mono ma zama, te 're sōpru.

³⁶ Taha wa, te za Aimama aba ne, 're anomro aba mo, aiwē na. — Āne ma tō Zezusi hā tāma roti za'ra.

³⁷ Ma duré tāma waihu'u za'ra, āne:

— Dawasédé hā da'āma 're ū'sa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiwi 're dawē'ō za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhā te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ū'hāimana u'âsi mono hā. Dawasédé hā da'āma 're ū'sa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, dama 're nharī za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhā 'Re ū'hāimana u'âsi mono, te te aima 're anharī aba mono õ di za. Marī, da te aima 're ū'manharī wasétē za'ra wa'aba mono zé hā, asina 're 'madā'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhā aiwasétē'wa hā te te 're ab'madā'â mono õ di za, 'Re ū'hāimana u'âsi mono hā.

³⁸ Asibrom na te za dama 're asōprub za'ra wa'aba mo, ū'simarī'ō norī ma. Tawamhā 'Re ū'hāimana u'âsi mono hā te za marī hā ū'wa'rāmi sa'êtē na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. Marī na asima 're asōprub za'êtē za'ra wa'aba mono ne, te za aima 're sōprub za'êtē za'ra wa'wa. Sa'êtē na dama 're sōmri za'ra wa'aba mono wamhā, te za sa'êtē na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, ū'wa'rāmi, 'Re ū'hāimana u'âsi mono hā. Syry na dama 're sōmri za'ra wa'aba mono wamhā, te za syry na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhā āne te tāma āma romnhimiré'ē za'ra:

— Ni'wam norī hā tob'a zahuré wamhā, nimomo sisaprōni zahuré wamhā, sisaprōni wē zahuré õ di za. Te za siré tiwaptā'ā zahuré, ab're u. — Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra.

⁴⁰ Te duré tāma rowasu'u za'ra, āne:

— Romnhoré'wa norī hā te te 're romnhoré za'ra mono ré hā, pire na 're hāimana waihu'u za'ra mono õ di, tāma ū'romnhoré'wa norī ma hā. Niwapsi te te 're uprosi za'ra mono wapsi, te za te te 're waihu'u za'êtē za'ra, tāma ū'romnhoré'wa ne hā. — Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra.

⁴¹ Te duré tāma rowasu'u za'ra, āne:

— Āté wede wa'ōno hā atob 're, te nomro, sabui õ nherē. E niha te za bété sô ū'tōmo 'madā, wede nhiprubre wazere da, asisānawā tōmo hawimhā.

⁴² Wede wa'ōno hā atob 're ū'nomro, sabui õ nherē, e niha te za tāma ū'ha: "Ropru hā a'â te aima wazere, atōmo hawimhā." Mare di. Wede wa'ōno hā te za a'â atōmo hawimhā ūwaze. Tawamhā te za sô airītī wē, wazere da, asisānawā tōmo hawimhā, wede nhiprubre hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra.

⁴³⁻⁴⁵ Tawamhā Zezusi ma tō da'āma āma romnhimiré'ē, rob'rā na, āne:

— Rowede hā wē wamhā, 're 'rāi wasétē za'ra mono õ di za, wede wē wa. Wasétē wamhā, 're 'rāi wē za'ra mono õ di za, wede wasétē wa. 'Re 'rāi wē za'ra mono wamhā, te za āma waihu'u za'ra ni, rowede ūwē na. E wab'ru u, te za 're aimo, rob'rā ū'se zō. Mare di. Wab'ru na 're simnhatā mono õ di, rob'rā ū'se hā. E aptob u, te za 're aimo, rob'rā ū'se zō. Mare di. Aptom na 're simnhatā mono õ di, rob'rā ū'se hā. Āne ni'wa hā 're morī wē wamhā, tipē'ē 're, tinhimirosa'rata wē hawim na, te za 're mreme wē u'âsi. Duré ni'wa hā 're morī wasétē wamhā, tinhimirosa'rata wasétē hawim na, te za duré 're mreme wasétē u'âsi. Danhimirosa'rata zarina, te za tō ū'ne u'âsi 're damreme zusi. — Āne Zezusi ma tō tāma waihu'u za'ra.

46 Te duré tāma nharī za'ra, ãne:

— E marī da, ma tō Asib'apito na asiwi 're īnhisi za'ra wa'aba mo, īnhimiroti hā 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ nherē.

47 Āté ni'wam norī hā te za we ītēme aihutu, īnhimiroti hā te te wapari za'ra da. Tawamhā te te wapari za'ra wamhā, te za oto īnhimiroti hā te te 're 'madâ'â pese za'ra.

48 Taha wa, wa za īnhimiroti 'madâ'â'wai āma simiré'ē, 'ri'wa na. Aibā hā ma tō ab're, 'ri da, ti'ai 'rowi ēnē hā īnomro u. Tawamhā ma tō āma tipahā, ab're na. Ab're 'rehā di oto. Tawamhā ētē nhisiwi ma tō 'ri, aibā hā. Tawamhā âpré wamhā, â hā ma tō 're praba, 'ri u. Tete na ma tō 'ri hā 'manha, aibā hā. Taha wa, rési ãna te 're sa, 'ri hā.

49 Āté ni'wam norī hā te za īnhimiroti hā tipo're na te te 're wapari za'ra. Tane nherē, te te 're 'madâ'â za'ra mono õ di za, īnhimiroti hā. Taha wa, wa za īnhimiroti 'madâ'â'ō'wai āma simiré'ē, 'ri'wa īhāiba amo na. Aibā hā 'ri na'rata da, te te ab're õ di. Ti'a nhisiwip si, ma tō sima 'ri. Tawamhā 'ri u, â 're praba mono wamhā, â, ma tō 'marōwī, 'ri hā. Tāibā oto. Taha wa, ma tō aipru pese, 'ri hā. — Æne ma tō 'ri'wa na simiré'ē dama Zezusi hā, da te waihu'u za'ra da.

7

Romanuhu ma romhuri'wa, Zezusi hā te te īpesezé wasu'u

Mateusi 8.5-13

1 Tawamhā te te dama roti parimhā, te oto mo Zezusi hā, Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi u. Tawamhā ma tō wi.

2 Tame aibā hā te 're hāimana romanu hā, da'wapéi'wa norī wada'uri'wa. Tāma īromhuri'wa hā te te sawi pese di. Hāzé na te oto nomro, tāma īromhuri'wa hā. Hāzé ahā wa, te za oto dārā.

3 Tawamhā hāzé na nomro ré, ma tō Zezusihi wasu'u hā wapa, romanu hā. Taha wa, ma tō zudezu norī ma roti'wa norī hā 'mazatōrī za'ra, Zezusihi zô, īhāzé ré hā te te pese da.

4 Tawamhā te te sô īsatōrī za'ra hā ma tō ītēme aihutu, Zezusihi u. ītēme sihutu wamhā, ma tō tāma rowasu'u za'ra:

— Aibā hā īwē, romanu hā. Wē wa, pawapto na.

5 Wasiré õ nherē, te te 're wa'azawi pese. Taha wa, ma tō īsiminhimi'ru zarina wama 'ri za'ra ni, wate da, rowahutuzé hā. Ta hā ma tō duré pawa'âbâ za'ra, 'ri'wa norī hā.

— Æne te Zezusihi ma rowasu'u za'ra.

6 Tawamhā Zezusi te īsiré timorī za'ra. Ma tō oto rosahutu za'ra, 'ri u. Te te rosahutu za'ra wamhā, romanu hā ma tō tisiwadi norī hā 'mazatōrī za'ra, te te tāma 'mazadawa wasu'u za'ra da, Zezusihi ma. Tawamhā te te uzusi za'ra wamhā, Æne te tāma 'mairowasu'u za'ra, Zezusihi ma:

— Wasiwadi hā zudezu'õ nherē, āté asébré õ di za, u, īsōrōwa u. A hā, u, aiwē di. Õ hā, u, wē prā ti. Wē prāi wa, āté īsōrōwa u asébré õ di za, u.

7 Wē prāi wa, si'uihā na we atēme morī õ di za, u, tāma īromhuri'wa hā tāma pese da. Romhā na nherē, aimreme pire wa, te za, u, aimreme na tāma īpe, rowē na tāma 're sāmra mono da.

8 Romanu hā, damreme īpire hā tāma waihu'u pese di, u. īsib'apito norī mreme hā tāma pire za'ra di, u. Duré õ hā, u, īmreme hā pire di, tinhib'a'u wē norī ma, da'wapéi'wa norī ma. Tawamhā, te te 'mazatōrī wamhā, te za, u, mo, īsadawa para. Sô hārā wa, te za u, ītēme wi, īsadawa para. Duré marī hā tāma īromhuri'wai ma, te te 'rui wamhā, te za, u, tāma 'manha, te te tāma īruzéb uwaibaba. Taha wa, aimreme hā pire wa, te za, u, tāma īpe, tāma īromhuri'wa hā, rowē na tāma 're sāmra mono da. — Æne te Zezusihi ma sadawa wasu'u za'ra, romanuhu siwadi norī hā.

⁹ Tawamhā Zezusi hā ãne hā te te wapari wamhā, ma tō ãma titob'uzu, ūsimirowasu'u za'ra na, romanuhu ãma hā. Tawamhā ma aipi'ra, datẽme. Da'ahâ uptabi na ūsarina ūsi'aba're nori u, ma aipi'ra. Æne te dama tinhā:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Å hā te te sina ūumnhasizém na hā, niwa te ūmadâ'â õ, Izarazéhê nihudu nori nhipti'ai ãma hā. Ta nori hā te te ãma siwi wabzu õ di, te te sina ūumnhasizém na hā. — Æne Zezusi hā te tinhā, ūsarina ūsi'aba're nori ma.

¹⁰ Tawamhā apâ ma tō ai'aba're, romanu siwadi nori hā, ūsõrõwa u. Sihutu wamhā, ma tō ūhâzé ré hā sabu za'ra. Rowē na te oto nhamra, hâzé ãna.

Ūmrotō 'ra hā, Zezusi te te ūhâiwa'utuzé wasu'u

¹¹ Tawamhā ãma ronomro õ ré, te Zezusi hā mo, 'ri wa'otō u. Na'ñ na 'ri wa'otō nhisi u, te mo. ūsiré 're ūnomro mono nori hā te ūsiré ai'aba're. Da'ahâ na te duré ūsiré ai'aba're ni.

¹² Tawamhā 'ri wa'otō 'wawi wa'ra u, ma tō rob'uwe za'ra, Zezusi nori hā, 'ridawa u. Tawamhā ūwab'rere, ma tō dasiwi âri ni, ab're u, ūmrotō 'ra ūdâ hā. Misire aibâ ūra hā. Da'ahâ na te ūsiré ai'aba're ni, ūmrotō siré, ab're u.

¹³ Tawamhā ūmrotō te te 'madâ'â wamhā, ma tō ãma tipë'ëzé, Zezusi hā. Tawamhā ma tō tâma tinhā, wawa tō da.

¹⁴ Tawamhā ma tō oto ūtême wi. Te te âri za'ra ré, ma tinhib'rata na ūré upi. Taha wa, ma ūré mazahâri za'ra. Tawamhā te oto 'mahâ':

— Ai'repudu, wa za aima tinhā: Ai'utu. — Æne te 'mahâ'.

¹⁵ Tawamhā ai'repudu hā ma tō udu. Sahâ na te oto nhamra. Tawamhā tâma rowē wa, te oto mre. Taha wa, te Zezusi hā ūna ma ti'ru, ãne:

— Å ai'ra, ãma saprõni. — Æne te tâma tinhā. Dâ'â zahâ, oto sahâ na sãmra wa, ma tâma tapë'ëwara za'ra ni.

¹⁶ Æne te dasima nharî za'ra ni:

— Tinhib'a'uwe nori hā te za we te te 're wa'apawapto, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. Ma tō we watême satõ, tizadawa wasu'u'wa hā. Mreme pire uptabi di. — Æne 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma, te tawata za'ra ni.

¹⁷ Tawamhā ūwasu'u hā ma tō wapari za'ra ni, daro mono bâ, Zezusi te te ūhâiwa'utuzé wasu'u hā. Zudezu nori rob 'rata, 're ūdasi'ubumroi mono nori zama, ma tō ūwasu'u hā wapari za'ra ni.

Zuwâ Batita hâ Zezusihî u, tizadawa wasu'u'wa nori te te ūsatôrî zahuré zé wasu'u Mateusi 11.2-19

¹⁸⁻¹⁹ Tawamhā Zezusi te te ūhâiwa'utuzé hā ma tō Zuwâhâ ma wasu'u za'ra, ūsadawa 'madâ'â pese 'wa nori hā. Tawamhā maparane te sô tihârâ zahuré, Wanhib'apito u neb zahuré da, te te sadanharî zahuré da. Æne Zuwâ te tâma nharî zahuré:

— Ane wa'aba wamhā, te za ūsadanharî 'wa, ãne: "E a hâ Zuwâ Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zô, wa za 're wanhimipari za'ra." Æne te za tâma ūzadawa wasu'u wa'wa. — Æne Zuwâ hâ ma tō tâma nharî zahuré.

²⁰ Tawamhâ Zezusihî u, te tineb zahuré. Ūtême simasisi wamhâ, ma tō sadanharî zahuré:

— E a hâ Zuwâ Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zô, wa za 're wanhimipari za'ra. — Æne te sadanharî zahuré.

²¹ Tawamhâ ūsõ'a zahuré, te a'â da'apse da'ahâ na, Zezusi hâ. Duré wa'uburé ré, 're ūdanomro mono hâ ma tō dama anhamra. Duré ūtob'a nori hâ ma tō ato pese, ahâ na.

²² Tawamhâ te te da'apse parimhâ, te oto tâma nharî zahuré, Zuwâ Batitaha mreme 'madâ'â pese 'wa nori ma, ãne:

— Apâ te za ane wa'wa Zuwâhâ u, tâma ūwasu'u wa'aba da. ūtob'a nori hâ to pese za'ra wa, ma tō apâ te te 're rob'madâ'â za'ra. ūmorî'õ nori hâ te oto para na 're nomro. Duré ūwa're ré nori hâ ma tō 're pese za'ra. Hâiba wê na te oto 're nomro. Duré ūpo'reptô

norī hā te oto 're simipari za'ra. Duré 're īdā'ā za'ra mono norī hā ma tō duré apâ 're hâiwa'utu za'ra. īwasu'u wē hā ma tō duré īsibrob'ō norī hā te te 're wapari za'ra. Āne na te za tāma īrowasu'u za'ra wa'wa, Zuwāhā ma.

23 Ni'wam norī hā, wa hā 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa para we īmorī na, 'râwi ī'âma 're siwawā za'ra mono õ wamhā, ta norī ma si tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u zahuré.

24 Tawamhā apâ te tineb zahuré Zuwā Batitaha u, aibâ norī hā. Tawamhā īsa'u zahuré si, te Zuwā hā dama wasu'u wē, Zezusi hā. Da'ahâ na īdasi'ubumroi mono norī ma, te āne tāma rowasu'u za'ra:

— A'ubuni u, ma tō 're anomro aba mo, Zuwā hā sabu za'ra wa'aba da. E tawamhā du teihi 'râihâ hā uware wa, rowa'u te te 're īhâpâ za'ra mono ne, Zuwā Batita hā roti da, sib'aware na 're hâimana mono wa, ma tō ītēme 're anomro aba mo. Mare di. Ta hā roti da, siptete na ma tō 're hâimana.

25 E uza wē na 're si'uza mono wa, ma tō ītēme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Mare di. Uza wē na 're si'uza mono õ di. Uza wē ré 're īnomro mono norī hā, te apito nhorōwa āma 're si'ubumro. Uburé marī hā īwē uptabi si, te tāma 're hâimana za'ra, ta norī ma.

26 Ma'āpé, īma wasu'u za'ra wa'aba za. E 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai wa, te ītēme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Tane tō. īwana īsadawa wasu'u'wai norī hā, īpire na te te siwi āma wabzu za'ra õ di, Zuwā hā.

27 Duréihā ma tō 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai hā āne āma rob'ui'éré, Zuwāhā āma, 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na: "īzadawa wasu'u'wai, wa za aiwana satō, te te asō ropese mono da." Āne duréihā āma rob'ui'éré hā, ībaihâ na hā.

28 Te duré tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā:

— Uburé īwana 're īnomro mono norī hā te te siwi āma wabzu za'ra õ di Zuwā hā, īsimiromhuri pire na hā. Tane nherē, 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're īda'azawi mono zéb zarina, te te 're īda'apawapto mono zé hā, hâiba ré ré, te te waihu'u õ di za, Zuwā hā. Ni'wam norī si, 'Re īhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwē norī si te za te te sina 're waihu'u za'ra, ī'uirī na. Taha wa, ta norī hā te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwā Batitaha nhîpai u. Duré ni'wam norī hā 'Re īhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwē norī hā, tisiré norī ma, wapu na 're hâimana za'ra mono nherē, te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwā Batitaha nhîpai u, ta norī si ī'uirī na te te sina 're waihu'u za'ra mono wa, 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're īda'apawapto mono zé hā. — Āne ma tō Zezusi hā dama wasu'u, Zuwā hā.

29 Tawamhā uburé ma tō īsimirowasu'u hā wapari za'ra ni. Danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norī zama, ma tō dame wapari za'ra. Ta norī hā ma tō oto wapari pese za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono nhîmiroti hā. Taha wa, ma tō Zuwā hā à dawabzuri hā tāma 'manharī za'ra.

30 Tazahā, parisezu norī hā rowahutu'wa norī me, ma tō siwi wē'õ za'ra 'râwi, 'Re īhâimana u'âsi mono te te sima īda'awézé hā. Taha wa, te te siwi wē'õ za'ra wa, à dawabzuri hā te te tāma 'manharī za'ra õ di, Zuwā hā.

31 Tawamhā Zezusi te duré dama tinhā:

— E 'wam norī āma, wa za āma simiré'é za'ra, ā nimosi dapoto tém norī āma hā.

32 Āté ai'uté norī āma, wa za āma simiré'é za'ra. 'Ri nhi'riti wa, da te dasina 're īubumroi mono zéb āma si'ubumroi ré, āne ai'uté norī hā te za si'mahârâ za'ra: "Wa norī hā wa tō aimâ rowamreme za'ra wa'aba ni aré, dasina damro wa, rowamremezém na. Tazahā, āma ato za'ra wa'aba õ di. Duré da te dasina 're ti'a za'ra mono wa, rowamremezém na, wa tō aré aimâ rowamreme za'ra wa'aba ni. Tazahā, a norī wa'wa hā wazu ai'ry'ry wa'aba õ di." Āne te za si'mahârâ za'ra.

33 Tane a norī wa'wa hā. Zuwā Batita hā te sai āna nasi aimasisi. Duré uwa 'râi wa'u īsé hā te te 're hâsi mono õ di. Tazahā, āne 're hâimana mono wa, ma tō tāma 're īnharī wasétâ za'ra wa'aba mo, wa'uburé ré 're īmorī na.

³⁴ Wa hā ti'ai āma dasiré īpodo hā dasazém na, wa 're īsa. Uwa 'rāi wa'u īsé hā wa duré te dame 're hāsi. Tazahā, īsa za'ētē na 're īsai mono na, duré uwa 'rāi wa'u zé zei 'wa na, ma tō īma 're īnharī wasétē za'ra wa'aba mo. Duré siwa'ru 're īdanomro mono norī siwadi na, ma tō īma 're īnharī wasétē za'ra wa'aba mo.

³⁵ Tane tō. 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā, wē di. Tawamhā īsimiroti hā da te dasima 're wē za'ra mono wamhā, te za īwē hā da te 're waihu'u za'ra. Da te 're wē'ō za'ra mono õ di za, īwē hā dasiwi. — Āne Zezusi ma tō tāma siwasu'u za'ra.

Simahā wasu'u

³⁶ Tawamhā aibā parisezu hā ma tō Zezusihi zō hā, īme sa da. Taha wa, te Zezusi hā īsōrōwa u mo. Tawamhā ma tō nhamra tame, sa da.

³⁷ Tame 'ri wa'ōtō āma hā ma tō īwasu'u hā wapa pi'ō hā, siwa'ru 're īmorī hā. Parisezu nhorōwa āma sa da, īsāmra na ma tō wapa. Taha wa, ma tō simhi ti'ā, Zezusihi zarina, wedewa'u zadaze ré hā. Simhi hā, ētē'a 'manharī. Wa'ābā za'ētē di, wedewa'u zadaze hā.

³⁸ Tawamhā Zezusihi babarā na ma tō nhamra, wawa sina. Wawai wamhā, Zezusihi para nhisiwi, ma tō ti'upīni a'a. Taha wa, te tizérē na tāma u'ō. Tawamhā da te 're īdatob'rata hārā za'ra mono ne, tizadawa na ma tō para hārā. Ma tō wedewa'u zadaze hā īpara nhisiwi sa'wa, pi'ō na.

³⁹ Tawamhā, parisezu te te 'madā'ā wamhā, ma tō tipē'ē na tāma tinhā, Zezusihi ma:

— Tō sena, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wai 'wa'āhā, te aré īwasétē na āma waihu'u, pi'ōi āma hā. Tawamhā te aré tiwi sisawi, te te upi tō da. — Āne ma tō tipē'ē na tāma tinhā.

⁴⁰ Tawamhā īsimirosa'rada hā te te sina waihu'u wa, te aibā ma tinhā, Zezusi hā:

— Sima, marī, wa za aima waihu'u, waihu'u da. — Āne te tāma tinhā.

Tawamhā Sima te asa tāma tinhā:

— Ma'āpé, īma waihu'u, marī hā te waihu'u da.

⁴¹ Taha wa, te Zezusi hā tāma rowasu'u oto, āne:

— Aibā norī hā ma tō rob'uiprazéb õ wa, taré a'ā dawi 'maiwaptrē zahuré. īmorī'rada hā 500 na ma tō dawi waptē. Duré īhāiba amo hā, 50 na ma tō dawi waptē. Niwapsi te za īsōwa're're tāma sōmri zahuré, aibā ma.

⁴² Tawamhā rob'uiprazéb õ wa, īsōwa're're te te tāma sōmri zahuré õ di. Sōpru wa, ma tō tāma waihu'u zahuré aibā hā, īsōwa're're te te tāma sōmri zahuré tō da. — Āne ma tō Simahā ma rowasu'u, Zezusi hā. Tawamhā te oto āma sadanha:

— E 'wa hā te za sawi pese, aibā īsōpru hā. E 500 na te te tāma īsōmri hā te za sawi pese. E 50 na te te tāma īsōmri hā te za sawi pese. — Āne Zezusi te sadanha.

⁴³ Tawamhā Sima te asa tāma tinhā:

— Āté 500 na te te tāma īsōmri hā te za sawi pese. — Āne Sima, te Zezusihi ma tinhā.

Tawamhā Zezusi te duré asa tāma tinhā:

— Tane tō. īuwaibaba ma tō īma īwaihu. — Āne ma tō āma saze.

⁴⁴ Tawamhā pi'ōi u sipi'rai wamhā, te duré tāma tinhā, Simahā ma:

— Āhāta, pi'ō hā. Tāma īzawi pese di. A hā we īzébré wamhā, ā hā dama 'rui õ di, da te īpara upsō da. Pi'ō si ma tō īpara upsō, ti'upīni na. Ma tō duré tizérē na īpara u'ō.

⁴⁵ A hā we īwisi wi, īzawi õ di, ītob'rata hārā na. Pi'ō si īzébré wi, ma tō īpara hārā.

⁴⁶ A hā dama ī'rui õ di, azeitona 'rāi wa'ui wam na da te īzérē u're da, īma robze da. Pi'ō hā wedewa'u zadaze pire hā ma tō īpara nhisiwi sa'wa.

⁴⁷ Tāma īzawi uptabi wa, ma tō īma 'manharī wē. Marī hā te te 're īab'manharī wasétē mono zé hā ahā nherē, wa tō tāma tipa. Taha wa, tāma īzawi uptabi di, te tāma apari wa. Dawasétē ahā na 're dasisāmri za'ra mono õ wamhā, da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di za, 'Re īhāimana u'āsi mono, dama sawi prāti za. Dawasétē ahā na 're dasisāmri za'ra mono wapsi, te za da te dasina 're waihu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi

mono, dawasétē ahâ na te te dama 're ūapari mono zé hã. Tawamhã 'Re ūhaimana u'âsi mono, dama sawi uptabi di za. — Æne ma tô Simahã ma waihu'u, Zezusi hã.

48 Tawamhã pi'õi ma, te oto tinha:

— Marî hã 're ūab'manhari wasétê mono zé hã wa tô oto aimo tipa. — Æne te pi'õi ma tinha.

49 Tawamhã Zezusihi mreme, ma tô pi'õi âma wapari za'ra, ūsiré ūsaihuri norî hã. Taha wa, ma tô tipë'ë na tâma nharî za'ra:

— E 'wa hã õ hã, marî, da te 're ūmanhari wasétê za'ra mono zé hã, te te dama 're ūapari mono hã. — Æne te tâma nharî za'ra, tipë'ë na.

50 Tawamhã Zezusi te duré pi'õi ma tinha:

— ūzazei wa, wa tô aipawapto, aiwasédé hã rême pese da. Rowë na te za oto 're aimo.

— Æne te pi'õi ma tinha, Zezusi hã.

8

Pi'õ norî hã, Zezusihi siré ūsî'aba'rezé wasu'u

1 Tawamhã âma ronomro wapsi, te Zezusi hã datëme 're mo, daro mono bâ. 'Ri nho'õmo mono bâ, te datëme 're mo, 'ri wa'õtõ mono bâ. Tawamhã datëme 're morî wamhã, ma tô ūwasu'uwë na te te 're da'apo're pu'u, 'Re ūhaimana u'âsi mono, da'âma 're ūsib'a'uwë mono zé wasu'u na. Datëme 're morî wamhã, aibâ norî hã 12 na ūhâiba za'ra hã, te ūsiré 're nomro.

2 Pi'õ norî zama, te ūsiré 're nomro, wa'uburé, te te tâma 're ūanhamra mono norî hã. Duré, ūhâzé hã te te tâma 're ūapari mono norî zama, te ūsiré 're nomro. Pi'õ nhisi hã, Mariza Madarena na ūsisi hã, wa'uburé hã, 7 na ūhâiba za'ra hã te te tâma ūsämra za'ra hã.

3 Duré, Zuwâna na pi'õ nhisi hã. Cuzaha mro hã, apito Erodihi ma romhuri'wai mro hã. Duré, Suzana na pi'õ nhisi hã. Aimawi norî hã te duré ūsiré 're nomro, pi'õ norî hã, ahâ na. Ta norî hã tinhimarî na, te Zezusi norî hã te te 're pawaptob za'ra.

Aibâ hã amnho poto mono da, te te ūanhamra mono zé wasu'u

Mateusi 13.1-23; Marcusi 4.1-20

4 Tawamhã da'ahâ na ma tô ūtëme aihutu ni Zezusihi u, 'ri ahâ mono bâ, da te sabu za'ra da. Tawamhã, ūtëme dasi'râ'õtõ wamhã, ma tô dama romnhimiré'ë, ãne:

5 — Aibâ hã te buru u mo, ti'ai hâibâdâ na, amnho hã te te anhamra mono da, poto mono da. Tawamhã, amnho hã te te anhamra mono wamhã, nima norî hã bâdâdi zababa ma rere'e. Taha wa, ma tô dapara na nasi wati'i za'ra ni, tiwi ūrere'e mono hã. Sire hã ma duré te te uprosi, poto mono õ ré.

6 Ëtë nhisiwi, ma duré nima norî hã rere'e, amnho hã. Ti'a baihâire di, Ëtë nhisiwimhã. Tawamhã, 'wanhipré wairébé mono wamhã, ti'ai wa'ro wamhã, ma 'wanhipré 'ré.

7 Nima norî hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã siré ma tô 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhã, ma te te ubu, wab'ru hã. Taha wa, ma tô te te uprosi.

8 Ti'ai wë wa, ma duré nima norî hã rere'e. Ma tô oto 'râ. 'Râi mono wamhã, 'râi pese uptabi di, rob're hã. — Æne Zezusi ma tô dama rowasu'u.

Te duré dama tinha:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'âpê ūwapari pese za'ra wa'aba ūnhimirowasu'u na hã, waihu'u za'ra wa'aba da. — Æne te dama tinha.

9 Tawamhã Zezusihi siré 're ūnomro mono norî si, te sadanharî za'ra:

— E marî na, te âma ūsimiré, amnho potozém na hã. — Æne te sadanharî za'ra.

10 Tawamhã Zezusi asa te tâma nharî za'ra:

— 'Re ūhaimana u'âsi mono hã ma tô dawi sawi, a'â da te waihu'u tô za'ra da, da'âma 're ūsib'a'uwë mono zé wasu'u hã. A norî wa'aba ma si, ma tô oto ūwasu'u hã aimo

waihu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, dama ūwaihu'u'ō hā. Taha wa, wa tō ūnhimiromnhimiré' na si, te dama 're arowasu'u. Tawamhā dapo're na, da te 're wapari za'ra mono nherē, da te waihu'u za'ra ū di za, āma ūsimiré'ezé hā.

¹¹ — Āhāna, wa za aimā waihu'u za'ra wa'wa, te āma ūsimiré'ezé hā waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho potozé hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono mreme, te wasu'u.

¹² Amnho hā bādādi zababa ūrere'e mono hā, aimawi a'uwe, te wasu'u. Ta norī hā āté te za ūsadawa wasu'u hā taré tipo're na te te 're wapari za'ra. Tawamhā te za Wa'uburé hā ūtēme 're sihutu āté, te te tāma 're roti za'ra mono da, te te 're saze za'ra mono tō da, te te 're sō'reptu za'ra mono tō da, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā. Tawamhā wa'rui'wa nhimiroti zarina, te te saze za'ra ū di za, 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā.

¹³ Duré amnho hā ētē nhisiwi ūrere'e mono hā, aimawi a'uwe, te wasu'u. Ta norī hā āté te za 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā te te 're wapari za'ra, tipo're na. Tawamhā te za ūwasu'u ma 're to za'ra. Tazahā, ūne haré te te 're saze za'ra mono ū di za. Āté, te za te te 're saze hutu za'ra. Āté rowasédé hā da te tāma 're 'manhari za'ra mono ū'umnhasite, te za apā 're sipizari za'ra.

¹⁴ Duré amnho hā wab'ru wazari ū'a'a mono hā, aimawi a'uwe, te wasu'u. Ta norī hā āté te za taré tipo're na te te 're wapari za'ra, ūsadawa wasu'u hā. Tazahā, marī wamhā, ūhō āma si 're nomro mono ū di za. Āté, marī na si te za te te 're rosa'rata za'ra sima, āté rob'uiprazém na si, āté titozém na si. Tawamhā rob'rā ū'rā wē prā ne, 're hāimana wē uptabi za'ra mono ū di za.

¹⁵ Amnho hā ti'ai wē wa, te te ū'anhamra mono hā, aimawi a'uwe, te wasu'u. Ta norī hā āté te za tipo're na te te 're wapari za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā. Tawamhā te za te te 're 'madā'ā pese za'ra. Ūne haré, te za ūsimiroti na 're nomro. Tawamhā rob'rā ū'rā wē uptabi ne, hāimana wē uptabi na, te za oto 're hāimana za'ra. Āne amnho potozé wasu'u na, wa aimā āma simiré'ē za'ra wa'wa. — Āne, Zezusi te tāma rowasu'u za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī ma.

¹⁶ Tawamhā rob'uiwēzém na te duré āma simiré'ē:

— Rob'uiwēzé hā da te ro'o wamhā, e piza'a na te za upsibi ni. E daza'warizéb 'rowi, te za sāří ni. Mare di. ūsimi'warazém na si, te za sō'awi da te 're sōré, rowa'a na 're danhisisi mono da. Taha da, te za ro'o ni, rob'uiwēzé hā.

¹⁷ Tane, ūmreme hā a'ā te dama ūwaihu'u'ō hā te za niwapsi waihu'u za'ra ni. Taha wa, wa tō rob'uiwēzém na āne āma simiré'ē.

¹⁸ — Taha wa, ma'āpé ūmreme hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono. Tawamhā ūzadawa wasu'u hā te za te te aimā 're waihu'u za'ētē za'ra wa'wa, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā. ūmreme hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono ū wamhā, te za apā te te aiwi 're awaibui wa'wa, ūzadawa wasu'u hā. Tawamhā ūmreme waihu'u'wa na, 'rāwi 're asi'madā'ā ze za'ra wa'aba mono nherē, te za ūmreme waihu'u'ō'wa ne, oto 're anomro aba mo. — Āne te Zezusi hā tisiré 're ūnomro mono norī ma rowasu'u za'ra.

Zezusihī na wasu'u, ūno norī wasu'u me

Mateusi 12.46-50; Marcusi 3.31-35

¹⁹ Tawamhā Zezusihī u, te ūna hā mo, ūno norī me. Te te sabu za'ra da, te ūtēme ai'aba'rē. Tazahā, da'ahā uptabi wamhā, ūtēme sisisi waihu'u ū di.

²⁰ Tawamhā Zezusihī ma, ma tō ni'wa hā rowasu'u, āne:

— Ano norī hā te rowi asō aimasa, ana me. Te sima wē za'ra, te te asabu za'ra da. — Āne ma tō tāma rowasu'u ni.

²¹ Tawamhā Zezusi te uburé dama tinhā:

— Ni'wam norī hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā tipo're na te te 're wapari za'ra mono wamhā, duré te te 're 'madā'ā pese za'ra mono wamhā, ta norī hā ūna, duré ūno. — Āne Zezusi ma tō dama waihu'u.

Zezusī hā rowa'u'u ma, te te ūnharizé wasu'u

Mateusi 8.23-27; Marcusi 4.35-41

22 Tawamhā bâtâ na, te Zezusi hā tâma nharī za'ra:

— Oto zara u, wa te saprī za'ra wa'aba. — Āne te tâma nharī za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma. Tawamhā uba're wa, ma tô asisi, zara u te te saprī za'ra da, īsō'u na.

23 Tawamhā te te siré sari za'ra ré, te oto Zezusi hā nhono, uba're wa. Sôtô ré, ma tô rowa'u īsa'ēne hā watobro. Taha wa, uba're 're, ma tô â hā ãzé. Uba're 'remhā, â hā 'masisi wamhā, simimnhasi di oto.

24 Taha wa, ma Zezusih i u tiwahutu za'ra, te te siwi utu da. Tawamhā āne te siwi 'mahâ:

— Rowahutu'wa, rowahutu'wa, wa za ai'utōrī ni. — Āne te 'mahârâ za'ra. Tawamhā Zezusi ma tô udu. Ma tô wahudu. Rowa'u'u ma, te tinha, te te sazâri da. Duré â ma, te tinha, âtu da. Taha wa, ma tô sazâ, rowa'u hâ. Ma tô ti'âtu oto.

25 Tawamhā tisiré 're īnomro mono norī ma, te tinha:

— E niha bâ asifi ī'umnhasi aba õ di. — Āne te tâma nharī za'ra. Taha wa, te sima nharī za'ra:

— E niha õ hâ aibâ hâ. Rowa'u'u ma, te tinha. Tawamhā rowa'u hâ ma tô sazâ. Duré, â nhibzaihâ ma, te tinha. Taha wa, ma tô ti'âtu. īmreme hâ ma tô wapari zahuré. — Āne te sima nharī za'ra. Mreme pire wa, ma ãma titob'uzu za'ra. Õne hâ tâma sa'rese za'ra õ wa, ma tô tâma tipahi za'ra, īsiré 're īnomro mono norī hâ.

Zezusi hâ, aibâ hawi wa'uburé te te īsatōrī za'ra zé wasu'u

Mateusi 8.28-34; Marcusi 5.1-20

26 Tawamhā Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, te īsō'u na siré sari za'ra, te te saprī za'ra da, zara u, Zezusi norī hâ. Tawamhā ma tô oto aihutu zara u, Zeraza na danhipti'a nho'õmo nhisi niwî.

27 Tawamhā uba're hawi, ma tô watobro, Zezusi hâ. Watobro wamhā, ma tô aibâ hâ ītême wi, wa'uburé ré 're īmorî hâ. 'Re si'uza mono õ di oto, aibâ hâ. Ai'uréwi, te oto 're mo. Duré 'ri 're, 're sâmra mono õ di oto. Adâ'â 'ru ãma si te oto 're sâmra, ëtë wa, ab're sirõmo ãma. Tame 're hâimana mono ré hâ, ma tô ãma tironomro pese.

28-29 Aibâ hâ da'rata 're sâmra mono ré, ma tô da te 're 'madâ'â za'ra, 're pusi tõ mono da. Ma tô da te dasiwi 're hi wasisi, īsi'uwazi nhorõ rutu na. Te duré da te dasiwi 're pa wasisi. Tazahâ, tihî wasisizé hâ te te sina 're anhinarî, tipawasisizéb zama. Taha pari, te wa'uburé hâ te te siwi 're saprõni, a'ubuni u. Tawamhā aibâ hâ Zezusi te te 'madâ'â wamhâ, ma tô 're sadari. Taha wa, hi'râtítô ma aime, Zezusih papara. Tawamhâ mreme 'râihâ na te tâma tinha, āne:

— Zezusi, 'Re īhâimana u'âsi mono 'ra, e marî ī'âma 'manharî da, te we aimo. ī'azâri õ di za. Āne, wa īsina aipa'uwati. — Āne te Zezusih ma tinha, wa'uburé ma, te te rob'rui wa, aibâ hawi watobro da.

30 Tawamhā Zezusi hâ te sadanha, īsisi zô:

— E niha asisi hâ.

— Ahâ na, īnhisi hâ. — Āne te aibâ hâ tâma sisisi, wa'uburé hâ ãma ahâ wa.

31-32 Tawamhā romhutu na te uhâbâ norî hâ tisa te te 're huri ahâ na, sa'a zahâpâ para wi. Tawamhâ wa'uburé norî hâ te Zezusih wi rowaptêrê za'ra sina, rob'rehâ u te te satõrî tõ za'ra da. Uhâbâi u, te te satõrî za'ra da, te sina rowaptêrê za'ra, uhâbâ hâiba 're, 're si'ubumroi mono da. Taha wa, ma tô Zezusi hâ ãma saze za'ra.

33 Tawamhâ aibâ hawi ma tô wairé wa'uburé norî hâ, uhâbâi u si'aba're da, īhâiba 're, 're si'ubumroi mono da. Tawamhâ, ītême sisisi wamhâ, uhâbâ norî hâ te sisare, wara sina. Sa'a hawi, te pi'reba sisare, īsō'ui u. Tawamhâ âi ba ma tô rere. Taha wa, ma ai'utõ uburé.

34 Tawamhâ uhâbâ 'madâ'â'wa norî hâ te te 'madâ'â za'ra wamhâ, te īsiti datême sisare, wara sina. 'Ri nho'õmo ãma, ma tô dama rowasu'u za'ra. Rom na, 'ri wa'õtõ ãma zama, ma tô dama rowasu'u za'ra.

35 Tawamhâ īsimirowasu'u hâ da te wapari za'ra wamhâ, te ītême ai'aba're ni, da te sabu za'ra da. Zezusih u dasihutu wamhâ, ma tô aibâ hâ 'madâ'â za'ra ni, wa'uburé

ĩhawi ĩwairébé hā. Uza ré, te oto nhamra Zezusihi papara, rowē na. Tawamhā tāma rowē wa, ma tō tāma tipahi za'ra, dama 're ūrowē za'ra mono zé hā tāma sa'rese za'ra õ wa.

³⁶ Tawamhā āma ĩ'madâ'â za'ra 'wa norī hā te aibâ wasu'u hā dama wasu'u za'ra, ĩsihutu norī ma. Aibâ, Zezusi te te ĩpawaptobzém na, te tāma rowasu'u za'ra.

³⁷ Tawamhā aibâ wasu'u te te wapari za'ra wamhā, ma tō tāma tipē'ēwara za'ra. Taha wa, te Zezusihi ma rob'ru za'ra, ūrom nhiti morī za'ra da. Aihīni te tāma rob'ru za'ra, Zeraza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're ĩsi'ubumroi mono norī hā.

Tawamhā Zezusi te za oto ãzé, uba're wa, danhiti morī da.

³⁸ Tawamhā aibâ te sina 'mahâ, Zezusihi siré 're morī da, te te tāma pisutu da, wa'uburé ĩhawi ĩwairébé hā.

Tane nherē, te Zezusi hā aibâ ma tinhā, ãne:

³⁹ — Apâ aimorī, asõrōwa u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwē na te te aipawaptobzém na asisânawā norī ma, asiwasu'u da. — ãne te aibâ ma tinhā.

Tawamhā aibâ te oto mo, tinhorōwa u, 'ri baba dama siwasu'u mono da, Zezusi te te ĩpawaptobzém na hā.

Zezusi, Zairuhu 'ra te te ĩhâiwa'utuzé wasu'u, bâdâdi wâi wa, pi'ō hā te te ĩpesezé wasu'u me

Mateusi 9.18-26; Marcusi 5.21-43

⁴⁰ Tawamhā ma tō Zezusi norī hā apâ saprī za'ra, zara u. Zara niwī, ma tō da'ahâ na ĩwana sô ropsämri za'ra ni. Tawamhā apâ datême wisi wē te, ma Zezusi hā sawi za'ra ni, dato sina.

⁴¹⁻⁴² Tawamhā ma tō aibâ hā ĩtême wi, Zairu na ĩsisi hā, zudezu norī te, rowahutuzéb āma dawada'uri'wa hā. Ĩtême wisi wi, ma tō hi'râtítō aime, Zezusihi papara, ti'ra āma te te sadawa pibu da, ĩsõrōwa u morī da, ĩra hā hâzé wa, te te tāma pese da. Ĩra hā pi'ō pisi, azarudu hā 12 na āma ĩwahu. Hâzé ahâ wa, te za oto tiwi dârâ. Tawamhā Zezusi te oto mo, ĩsõrōwa u. Morī ré, te da'ahâ na āma dasi'uirī. Ma dasiwi hõti ni.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhā bâdâdi na morī ré, ma tō pi'ō hā wi, Zezusihi u, ĩhâzé ré hā, marī te te 're ĩ'manhariñ mono hā. Hâzé ré, ma tō āma tiwahub ahâ, 12 na āma ĩwahubzé hā. Dawede'wa norī ma, ma tō uburé tinhicro hā uprosi, tisiwa'âbâzém na. Tazahâ, dawede'wa norī hā te te siwi hõsi õ di, ĩwede na hā. Tawamhā pi'ō hā, Zezusihi babarâ niwī ma tō saprī. Ĩ'uzu 'râsudu hā ma tō tiwi upi. Taha wa, ma awa'awi séptârâ. Tâibâ oto ĩhâzé hā.

⁴⁵ Taha wa, ma tō ãne da'mahâ, Zezusi hā:

— E 'wa hā ma ĩ'uzu hā ĩwi upi. — ãne te da'mahâ.

Tane nherē, te tāma amrami za'ra ni. Taha wa, te Pedru hā tāma tinhā:

— Rowahutu'wa, oro aihīni ai'āma wasi'uirī mono za, wa wasiwi aihõti ni. — ãne te tāma tinhā.

⁴⁶ Tawamhā Zezusi asa te tāma tinhā:

— Ni'wa hā ma tō ĩ'uzu hā ĩwi upi. Ĩwaihu'u pese na, wa tō pese. ãne, wa tō ĩsina waihu'u. — ãne te tāma tinhā.

⁴⁷ Tawamhā ma tō pi'ō hā sina wapa, Zezusihi mreme hā. Da te sa'rese ãna, sâmra õ di oto, pi'ō hā. ãne ma tō sina waihu'u. Tawamhā rérë'ë sina, ma tō Zezusihi papara aime hi'râtítō. Danho'a te Zezusihi ma siwasu'u pese, ãne:

— Ĩhâzé wa, wa ai'uzu aiwi upi, ĩpese da. Tawamhā awa'awi wa tō séptârâ. — ãne te tāma siwasu'u.

⁴⁸ Tawamhā Zezusi te tāma tinhā:

— Ĩhidiba, za te aipesezém na ĩ'umnhasi wa, ma tō aihâzé hā aimâ apa. Rowē na te za oto 're aimo. — ãne, Zezusi ma tō tāma tinhā.

⁴⁹ Tawamhā pi'ōi ma, te te rowasu'u ré, ma tō ãma wi, aibâ hã. Zairuhu u, ma wi. Ÿsôrôwa hawi, ma ïtême wi, rowahutuzéb ãma 're da'anhim'i'rui mono 'wai u hã. Tawamhā te Zairuhu ma rowasu'u aibâ hã, ãne:

— Ai'ra hã ma tō aiwi dârâ, azaruture hã. Rowahutu'wai wi, ro'wa're ð'umnhasite, simiromhuri nherë. — Æne te tâma tinhá.

⁵⁰ Tawamhā Zezusi ma tō sina wapa. Taha wa, te Zairuhu ma tinhá:

— Ai'ra wasu'u ma, aipahi tō. Íwétési asina ð'umnhasi, te aipawaptob da. Íwétési ð'umnhasi wamhã, rowë na te za oto aima 're sâmra. — Æne te Zezusi hã tâma tinhá.

⁵¹ Tawamhā Zezusi hã Zairuhu nhorôwa u oto wisi wamhã, ma tō pisutu za'ra, Pedru norï si ïsiré sisisi da, Zuwã hã duré Ti'adu hã, azaruture mama norï siré hã.

⁵² Tame da'ahâ na te ãma ta'ry'ry ni, dapë'ëzé te. Taha wa, te Zezusi hã dama tinhá, ãne:

— Æma ai'ry'ry wa'aba ð di za. Azaruture hã dâ'â ð di. Taré te nhono. — Æne te dama tinhá.

⁵³ Tawamhã assa te tâma nharï za'ra ni:

— Oro taré sôtô za, te pë'ëzani ãna nomro. — Æne te tâma nharï za'ra ni. Ídâ'âzém na, ma tō waihu'u za'ra ni. Taha wa, ma tō ãne tâma nharï za'ra ni.

⁵⁴ Tazahã, te te damreme 'madâ'â ð di, Zezusi hã. Ma tō pa'â. Mreme 'râihâ na, te tâma tinhá, ãne:

— Azaruture, aiwahutu. — Æne te tâma tinhá.

⁵⁵ Tawamhã ma tō apâ pë'ë waze, awa'awi. Hâiwi te oto za. Taha wa, mram na te wada'uri zahuré, te te tâma a zahuré da, ïmama norï hã.

⁵⁶ Taha wa, ï'ra apâ hâiwa'utu wa, ma tō ãma titob'uzu zahuré, ïmama norï hã, timro me. Taha wa, tâma rowë zahuré di. Tane nherë, te ï'ra na sadawa uwati zahuré, te te dama rowasu'u zahuré tō da a'â.

9

*Zezusi hã, aibâ norï te te datême ïsatôrî za'ra zé wasu'u
Mateusi 10.5-15; Marcusi 6.6-13*

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tō sitême sô tihârâ za'ra, ïsiré 're ïnomro mono norï zô, aibâ norï hã 12 na ïhâiba za'ra hã zô. Tawamhã ma tō tâma pisutu za'ra, waihu'u pese na 're nomro mono da, wa'uburé norï hã te te dama 're sâmra za'ra mono da, duré ïhâzé ré norï hã te te 're pese za'ra mono da, ïsadawa para.

² Tawamhã ma tō duré satôrî za'ra, ïwasu'uwë na te te 're dapô're pu'u za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwë mono zé wasu'u na. Taha wasu'u na te te 're dapô're pu'u za'ra mono da, ma tō satôrî za'ra. Duré te te 're dapese za'ra mono da, ma tō datême satôrî za'ra.

³ Æne te tâma roti za'ra:

— Ai'ubana te za 're anomro aba mo. Marî hã asiré 're 'wasari aba mono ð di za, asiwazusizé hã, duré romramizé hã. Marî hã 'wasari aba ð di za, mra hã, duré rob'uiprazé hã, duré ai'uzazé hã, asõ'utu'u wa'wa hã. Datême 're aihutu aba mono wapsi, ãté 're aihutu aba mono wi, te za da te 're asawi za'ra wa'wa.

⁴ Tawamhã asô ïhârâ 'rata aba nhorôwa ãma si, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo, 're aiwairébé aba mono ð ré.

⁵ Datême 're aihutu aba mono wamhã, ãté asô 're datob'uzu za'ra wa'aba mono ð di za. Tawamhã dahawi te za 're aiwairébé aba mo, darob amoi u. Dahawi 're aiwairébé aba mono wamhã, aipara'uza zapru hã te za 're ïtata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dawasété ma ropibuma, asimirowasu'u na, da te dasiwi 're aiwë'õ za'ra wa'aba mono wa. — Æne ma tō tâma roti za'ra, Zezusi hã.

⁶ Tawamhã te oto datême ai'aba're, 'ri wa'otô mono bâ. Daro mono bâ, ma tô ïwasu'uwë na te te 're dapô're pu'u za'ra, Zezusihi siré 're ïnomro mono norï hã. Ma tō duré te te 're dapese za'ra.

*Apito Erodi hā, Zezusihī āma te te ūrosa'ratazé wasu'u
Mateusi 14.1-12; Marcusi 6.14-29*

⁷ Tawamhā apito Erodi hā, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma da'madā'ā'wa hā ma tō Zezusihī wasu'u hā wapa. Āne ma tō ni'wam norī hā āma rosa'rata za'ra, Zezusihī āma hā:

— Āté Zuwā Batita apâ īhāiwa'udu.

⁸⁻⁹ Āté Eriasi apâ we īmorī. Āté 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, duréi pese īdā, apâ īhāiwa'udu. — Āne ma tō Zezusihī āma romnomri za'ra ni. Tawamhā Erodi te tinhā:

— Wa hā te waihu'u õ di. Āté ni'wa hā. Wa hā, Zuwā hā wa tō dama ti'ru, da te 'rā nhizāri da. Tāibā Zuwā hā. E 'wa hā bété īwasu'u hā, te īwapari hā. Te sabu neza. — Āne te tinhā, Erodi hā.

*Zezusi, dasa na te te īdapawaptobzé wasu'u
Mateusi 14.13-21; Marcusi 6.30-44; Zuwā 6.1-14*

¹⁰ Tawamhā īsadawa wasu'u'wa norī hā ma tō aihutu apâ, Zezusihī u, īsadawa para datēme īs'iaba'rē norī hā. Sihutu wamhā, ma tō tāma siwasu'u za'ra, te te 're īdapawaptob za'ra mono zém na. Zezusi hā te oto te te simro siré, Besada na 'ri nhisi u, hāiba pisutu.

¹¹ Tazahā ma tō īwasu'u hā wapari za'ra ni. Taha wa, da'ahā na te īsarina ai'aba'rē ni. ītēme dasihutu wamhā, uburé ma tō dazawi, Zezusi hā. 'Re īhāimana u'āsi mono hā da'āma 're īsib'a'uwe mono zém na, te dama rowasu'u, Zezusi hā. Duré, īhāzé ré norī hā ma tō pese za'ra.

¹² Āne ré, ma tō tihāiwahā. Taha wa, ma ītēme ubumro, īsiré 're īnomro mono norī hā, 12 na īhāiba za'ra hā, te te tāma nharī za'ra da, āne:

— Āmemhā robaba di, 'ri hā. Ōhōta romhuture di, 'ri wa'ōtō u hā. Duré, re na 'ri īsimasa mono u hā, romhuture di. Ma'āpé tamomo dazatōrī za'ra na, dasa hā da te huri da, danhotō za'ra da zama. — Āne te tāma nharī za'ra.

¹³ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— Mare di. A norī wa'wa hā te za dama ū'a za'ra wa'wa, dasaihuri da. — Āne te tāma nharī za'ra.

Taha wa, te asa tāma nharī za'ra:

— Wasazé hā syryre di. ī'u'ētē wapu hā 5 na si, īhāiba hā. Duré pe'a hā maparanere. E da'ahā uptabi nherē, wa za tawamhā ai'aba'rē ni, dasazé hā wa te dama uipra za'ra da. — Āne te tāma nharī za'ra, tame da'ahā uptabi na, dasimasa wa.

¹⁴ Aibā norī hā 5 miu na īhāiba za'ra hā te aimasa. Zezusi hā te duré asa tāma nharī za'ra:

— Ma'āpé, dama roti za'ra wa'aba, 50 na si dasi'ubumroi mono da, da'upsātā pese na. — Āne te tāma nharī za'ra.

¹⁵ Tawamhā te dama nharī za'ra, 50 na si dasi'ubumroi mono da, da'upsātā pese na.

¹⁶ Tawamhā ī'u'ētē wapu hā ma oto waibu Zezusi hā, 5 na īhāiba hā. Pe'a ma duré timra. Hāiwa u te īré rob'madā, timama āma wata da, sōpru wa. Taha pari, ma tō te te wē'ē, ī'u'ētē wapu hā. Pe'a zama, ma tō te te wē'ē. Ma tō te te sōmri oto, tisiré 're īnomro mono norī ma, te te dama sōmri mono da.

¹⁷ Tawamhā dasa hā aihīni ma tō huri ni. Ma tō da te 'mahāpārī. Da te 'mahāpārī mono parip si, ma tō si'ōtō wa, te te apâ ubumro za'ra, danho'rada hā, Zezusihī siré 're īnomro mono norī hā. Si'ōno hā ahā di, danho'rata ré hā, 12 na īhāiba hā.

*Pedru hā Zezusi, Danho'reptui'wa na te te īwasu'uzé wasu'u
Mateusi 16.13-28; Marcusi 8.27-9.1*

¹⁸ Tawamhā Zezusi hā bâtā na te nhamra danhiti, mreme da, 'Re īhâimana u'âsi mono ma. Aibâ norī hā te ī'rata asimro, īsiré 're īnomro mono norī hā. Timama ma, mreme pari, te sadanharī za'ra tisiré norī hā, ãne:

— E niha ma tō dasima īwasu'u za'ra ni. E 'wa hā wa hā, wa 're mo. — Ñne te sadanharī za'ra.

¹⁹ Taha wa, te asa tāma nharī za'ra:

— Aiwasu'u hā, ahâ di. A hā, u, Zuwā Batita, apâ aihâiwa'udu. A hā, u, Eriasi apâ we aimorī. A hā, u, 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, duréi pese atâ, apâ aihâiwa'udu. Ñne, wa tō aiwasu'u hā wapari za'ra ni. — Ñne te Zezusihī ma rowasu'u za'ra.

²⁰ Tawamhā Zezusi te duré sadanharī za'ra, ãne:

— A norī wa'wa hā bêté, e niha ma tō asima 're īwasu'u za'ra wa'aba mo. — Ñne te sadanharī za'ra.

Taha wa, te Pedru hā tāma tinhā, ãne:

— A hā Danho'reptui'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono te te aipisudu. — Ñne te tāma tinhā.

²¹ Tawamhā Zezusi te sadawa uwati za'ra, te te a'â dama wasu'u tō za'ra da, Danho'reptui'wa na.

²² Taha wa, te tāma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hā ti'ai ãma dasiré īpodo hā, wa za robzépata za'etē. Dama roti'wa norī hā te za siwi īwē'ō za'ra. Duré 'Re īhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa īpire norī hā, te za siwi īwē'ō za'ra, sasedoti īpire norī hā. Rowahutu'wa norī zama, te za siwi īwē'ō za'ra. Taha wa, te za dasiwi īwîrî ni. Tawamhā bâdâ maparane ī'ama si'utôrî õ ré, wa za hâiwa'udu apâ. — Ñne te tāma siwasu'u za'ra, Zezusi hā.

²³ Tawamhā te uburé oto dama tinhā, ãne:

— Ni'wam norī hā īsiré 're nomro u'âsi mono da, te te sima 're īwē za'ra mono wamhā, tihâimanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Awê sidâpâsi, tiza'ozéb ré, īzarina 're īnomro mono ne, da te dasiwi uprosi da nherë, te za īsiré 're nomro.

²⁴ Ni'wam norī hā tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhā, rowé īsî'utôrî õ hā te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norī hā īzarina 're nomro mono da, tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowé hā.

²⁵ Äté ni'wa hā te za tinhicro hā te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahâ uptabi da. Tawamhā te za oto dârâ. Ti'ab ré sibrob ahâ nherë, e tāma 're rowé mono di za, rowé īsî'utôrî õ hā te te sina uwaimrami õ wamhā. Mare di. Tāma 're rowé mono õ di za.

²⁶ Ni'wam norī hā dapipa te, īzazei'wa na, duré īmreme 'madâ'â pese 'wa na, äté dama 're siwasu'u za'ra mono õ di za, 're siséb za'ra mono õ'umnhasite. Äté te za dawi 're si'udâ za'ra, īzazei'õ'wa newa. Nimahā na, wa hā ti'ai ãma dasiré īpodo hā wa za wei mo apâ, īhâiba na hā rowa'a za'etē na. īmama hā rowa'a ré, te 're hâimana u'âsi. Hâiwa ãma tāma īromhuri'wa norī zama te duré īré 're hâimana u'âsi za'ra, hâimana w  na. Tane duré wa hā, wa za duré rowa'a za'et  ré wei mo apâ. Tawamhā, apâ we īmorî wapsi, ī'udâ'wa norī hā īzazei'wa na te sisi za'ra õ di za, ta norī hā.

²⁷ Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aihîni õ nherë, ai'matâ'â aba õ ré, te za 'Re īhâimana u'âsi mono, da'ãma 're īsib'a'uw  mono z  h  ãma ī'madâ'â za'ra wa'wa. — Ñne ma tō dama waihu'u, Zezusi hā.

*Et  'r ih  ãma, Zezusih  h iba na rowa'a za'et  wasu'u
Mateusi 17.1-13; Marcusi 9.2-13*

²⁸ Romhuri h  misi ãma si'utôrî pari, ma t  Zezusi h  te te sir  simro, Pedru nor  h  Zuw  nor  me, Ti'adu nor  me, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, mreme da. Et  'r ih  na, ma t  sai'uri za'ra.

²⁹ Zezusi h  Timama ma, mreme ré h , aimawi oto ī'ubu h . Dur , ma t  ti'uza h ir . H ir  uptabi di, ī'uza h . Ma ai'ubuzi.

³⁰⁻³¹ Tawamhā aibâ hā maparane, ma tō ītēme sihâiré zahuré, Mozési norī hā, Eriasihi me. Īhâiba na hā rowa'a sa'ëtē zahuré di. Ta norī hā Zezusihi me, te sima rowasu'u za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono te te tâma īpisutuzéb zarina, za īdâ'âzém na Zeruzarē ãma.

³² Te te sima rowasu'u za'ra ré, te Pedru norī hā tinhoto za'ra. Sôtō pese za'ra di. Oto utu za'ra wamhā, ma tō Zezusi hā 'madâ'â za'ra. Īhâiba na hā rowa'a sa'ëtē di. Aibâ norī zama īrata īsimâ'wara zama ma tō 'madâ'â za'ra.

³³ Aibâ norī hā oto apâ tiwi neb zahuré wa za, te Pedru hā Zezusihi ma tinha, ãne:

— Rowahutu'wa, ãme wama rowë za'ra di. Si'ubdatō, wa za aima 'ri za'ra wa'aba ni, aihâiba bâ wa'aba, ate da hā, duré Mozésihi te da hā, duré Eriasihi te da hā. — ãne te tâma tinha, te te rosa'rata ãna, Pedru hā.

³⁴ Tawamhā Zezusihi ma, te te nharî ré, ma hâiwa nhirötö'a za'ëne hā we hâiba zuwa za'ra, Zezusi norī hā. Taha wa, ma tâma tipahi za'ra.

³⁵ Hâiwa nhirötö hawi, te we 'Re īhâimana u'âsi mono hā tâma nharî za'ra, ãne:

— Æ hâ īra, te īpisudu. Ma'âpê īsimiroti hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono za. — ãne te we tâma nharî za'ra, Pedru norī ma.

³⁶ We tâma mreme pari wamhā, siwaprosi te oto za, Zezusi hā. Ari'iwi te a'â tihâimana za'ra, mreme ãna, īsiré 're īnomro mono norī hā. Ni'wai ma, te te rowasu'u za'ra õ di a'â, te te īmadâ'â za'ra zém na hā.

Zezusi hā, ai'reputu ma, wa'uburé te te īmezé wasu'u

Mateusi 17.14-20; Marcusi 9.14-29

³⁷ Tawamhā awëpsi ma tō ëtë 'râihâ hawi si'ra za'ra, Zezusi norī hā. Taha wa, da'ahâ na ma tō danhopëtë za'ra, Zezusihi u īdasi'aba'rê hā.

³⁸ Aibâ hā dawa'wa ïsa hâ ma tō 'mahâ, ãne:

— Rowahutu'wa, īra ma, wa aiwi rowaptë, īma pese da. īra misire hâ, ai'repudu.

³⁹ Wa'uburé hâ te za upi. Te te upi wamhā, te za tizadari, īra hâ. Te za sitete. Te za sadaiproï watobro. Te te 're u'a u'âsi. Te te sazâri õ di. Õne u'â.

⁴⁰ Asiré 're īnomro mono norī ma, wa tō aré tâma 'ru za'ra, wa'uburé te te tâma me za'ra da. Tazahâ, te te tâma mei waihu'u za'ra õ di. — ãne te Zezusihi ma rowasu'u, īmama hâ.

⁴¹ Tawamhā te Zezusi hâ tâma nharî za'ra, ãne:

— E niha bété, ai'rata 're īnhamra u'âsi aba mono nherë, asina 're īumnhasi za'ra wa'aba mono õ di, te 're īaipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hâ. E ñiha te aiwasété na si 're anomro aba mo. E īpë'ëzé u'âsi, wa za ai'rata 're īmorî 'wa, 're īumnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. — ãne te tâma nharî za'ra. Taha wa, te aibâ ma tinha, ãne:

— We ītême saprõni pé, aïra hâ.

⁴² Tawamhâ te te ītême saprõni ré, ma tō wa'uburé hâ 'marôwî. Te sitete. Taha wa, te Zezusi hâ tâma rob'ru, ai'reputu hawi watobro da. Taha wa, ma īhawi watobro. Rowë na te oto 're sâmra, ai'repudu hâ. Taha wa, te Zezusi hâ īmama ma tinha, ãne:

— Ähâta aïra hâ. Tâma rowë di oto. — ãne ma tō īmama ma waihu'u, Zezusi hâ.

⁴³ Taha wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, waihu'u pese uptabi wa, 'Re īhâimana u'âsi mono hâ.

Zezusi te te 're īda'apse mono zém na, ãma datob'uzu za'ra ré, te tisiré 're īnomro mono norī ma Zezusi hâ tinha, ãne:

⁴⁴ — Wa za aima īsiwasu'u za'ra wa'wa. Aima īsiwasu'u za'ra wa'aba zém na, aipo're si'âri za'ra wa'aba õ di za. Wa hâ ti'ai ãma dasiré īpodo hâ te za dasima īhâiba nhomri ni. — ãne te tâma siwasu'u za'ra.

⁴⁵ Tane nherë, te te siwi waihu'u za'ra õ di, te te sina īrowasu'uzém na hâ. Ma tō tiwi sawi za'ra Zezusi hâ, te te waihu'u pese za'ra tõ da a'â, te te sina īrowasu'uzé hâ. Taha wa, te te sina īrowasu'uzé ma, pahi za'ra wa, te te siwi sadanhari za'ra õ di, ãma. Taha wa, te ari'iwi ai'ubumro.

*Dama ūpīre wasu'u**Mateusi 18.1-5; Marcusi 9.33-37*

⁴⁶ Tawamhā sima ūmaipire zō sōpré wa, āma sisaze za'ra õ wa, te timreme na 'rāwi si'wapé za'ra, ūsiré 're ūnomro mono norī hā.

⁴⁷ Ūsimirosa'rada hā ma tō waihu'u za'ra, Zezusi hā. Taha wa, ma tō ai'uté hā sisababa tisā.

⁴⁸ Te duré tāma nharī za'ra, āne:

— Ni'wam norī hā te te 're ūzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zō 're tob'uzu za'ra mono wamhā, ta norī u'âbā te duré ūzō 're tob'uzu za'ra. Tawamhā, e ūzō si te 're tob'uzu za'ra. Mare di. We ūzatōrī'wa zō zama te duré sō 're tob'uzu za'ra. Dama ūwapu norī hā 're sawi pese za'ra wa'aba mono wamhā, asima ai'maipire zō asōpré wa'aba āna, wa za aipire na te 're ai'awaihu'u 'wa. — Āne, Zezusi ma tō tāma waihu'u za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī ma.

*Zezusihī wē'wa norī wasu'u**Marcusi 9.38-41*

⁴⁹ Tawamhā Zuwā hā te tinha, āne:

— Rowahutu'wa, aibā, wa tō 'madâ'â za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're ūrob'rui mono hā, dama 're wairébé mono da. Taha wa, ma tō dama 're wairébé. Õ hā, wasiré 're morī õ di. Taha wa, wa tō tiwi sawi za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're arob'rū tō mono da, wasiré 're morī õ wa. — Āne te Zezusihī ma siwasu'u, Zuwā hā.

⁵⁰ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra, Zuwā norī ma:

— Tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, ūsimiromhuri hā. Āté ni'wa hā te te 're aiwasu'u wasétē za'ra wa'aba mono õ di za. Tane wamhā, aiwē wa'aba 'wa na, te za āma ūwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, aibā hā aiwē wa'aba 'wa, 're morī nherē, tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, ūsimiromhuri hā. — Āne, Zezusi te tāma roti za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī ma.

Samaritanu norī hā, Zezusihī zō ūtob'uzu za'ra õ zé wasu'u

⁵¹ Zezusi hā hāiwa u za ūmorizé hā romhuture wa, ma tō sina roti, Zeruzarē u morī da.

⁵² Taha wa, ma tō aibā norī hā sisōwa satōrī za'ra, ūsāmrazéb da hā, te te sō 'maipisutu za'ra da. Si'aba'rei wamhā, ma tō aihutu, 'ri wa'otō u. Samaritanu norī rob āma, 'ri wa'ōno hā.

⁵³ Sihutu wamhā, sō tob'uzu za'ra õ di, samaritanu norī hā. Zeruzarē u, za morī wa, te te sima wē za'ra õ di, ūrata sāmra za'ra da, Zezusi hā.

⁵⁴ Tawamhā samaritanu norī wasu'u, ma tō wapari zahuré, Ti'adu norī hā, Zuwāhā me. ūwasu'u hā te te wapari zahuré wamhā, te Zezusi 'mahārā zahuré, āne:

— E aima wē di, unhamā zō wahārā da, hāiwa hawi we te te da'uprosi da. — Āne te 'mahārā zahuré.

⁵⁵ Taha wa, ma Zezusi hā ūtēme aipi'ra zahuré. ūmreme hā ma tō tiwi sisisi zahuré.

⁵⁶ Taha pari, ma tō ai'aba're, 'ri wa'otō hāiba amoi u.

*Zezusi te te dama ūrotizé wasu'u, sena na ūsiré 're danomro mono da**Mateusi 8.18-22*

⁵⁷ Tawamhā bâdâdi na si'aba'rei ré, te aibā hā Zezusihī ma tinha, āne:

— Nimomo 're aimorī wamhā, asiré, wa za 're mo. — Āne te Zezusihī ma tinha.

⁵⁸ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma tinha:

— Wapsā wawēre hā, ab're 're ūsōrōwa hā. Si norī hā te duré tizasi hā te te sima 're 'manharī za'ra, tinhorōwa da hā. Tanei õ di wa hā, ti'ai āma dasiré ūpodo hā. Marī ūma hāimana õ di, 're ūwa'utu mono zéb da hā. Hāiwi si wa datēme 're morī u'â. — Āne, Zezusi ma tō tāma siwasu'u.

⁵⁹ Tawamhā Zezusi te aibā hāiba amo 'mahā, ūsiré morī da. Taha wa, te asa tāma tinha:

— Apito, a'â apâ ìmorî, nimahã bâtâ na ìmama hâ ìwi dâ'â wa, ìsisa'u te ãma ti'a da.
— Äne te sina 'mahâ.

⁶⁰ Tane nherë, te aibâ ma tinhä asa:

— Ìdâ'â norî hâ te za tisiré ìdâ'â norî ãma, te te 're ti'a za'ra. A hâ te za datëme 're aimo, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwë mono zém na, 're da'apo're pu'u mono da. — Äne te aibâ ma tinhä.

⁶¹ Aibâ hâiba amo hâ te duré Zezusi 'mahâ, ãne:

— Wa hâ wa za asiré 're mo. A'â ìsisänawâ norî, te sawi za'ra, ìsisa'u. — Äne te Zezusihî ma tinhä.

⁶² Taha wa, ma tô tâma ãma romnhimiré'ê Zezusi hâ, ãne:

— Äté ni'wa hâ te za romhuri na sâna'rata, ti'a te te hâibâdâ da. Siwa'râmi te te nasi 'madâ'â wamhâ, tinhib'apito ma, romhuri'wa da hâ mare di. Tane duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwë mono zém na romhuri'wa da hâ mare di, misi, da te 're pisutu za'ra mono õ wa. — Äne ma tô aibâ ma waihu'u, Zezusi hâ.

10

Aibâ ahâ na, Zezusi te te datëme ìsatôrî za'ra zé wasu'u

¹ Taha pari, ma tô Zezusi hâ aibâ ahâ na pisutu za'ra, ìsôwa datëme 're nomro mono da, 72 na aibâ norî hâiba za'ra hâ. Maparane si, ma tô te te apisutu, 'ri wa'õtõ mono bâ ìwana te te datëme ropéi mono da, za datëme ìmorizé wana, datëme si'aba're da.

² Taha wa, si'aba'rei õ ré, te tâma romnhimiré'ê za'ra, ãne:

— Amnho hâ sa'ëtë na 're simi'wara mono wamhâ, duré romhuri'wa norî hâ umrore wamhâ, te za buru tede'wai wi waptérê za'ra, sada dasitob da. Tane a norî wa'wa hâ ai'umrore wa'aba wa, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono wi 're ìrowaptérê za'ra wa'aba mo, te te 're da'apisutu mono da, ìsadawa wasu'u'wa da hâ.

³ Te za oto datëme 're ìropéi wa'aba mo. Pone'ërebâ 'ra, robzahi wa'wa u 're ìisisisi mono ne, wa za datëme asatôrî za'ra wa'wa, datëme 're ropéi wa'aba mono da oto.

⁴ Marî hâ asiré 're 'wasari aba mono õ di za, ro'wapézé hâ, duré rob'uiprazé nhemezé hâ, duré aipara'uza hâ. Duré, 're asimizahâri za'ra wa'aba mono õ di za, bâdâdi wa, 're dazawi za'ra wa'aba mono da.

⁵ Duré, danhoröwa u 're aihutu aba mono wamhâ, te za a'â 're ìdazawi za'ra wa'aba mo, rowë na 're dahâimana za'ra mono da.

⁶ Simizawi pese wamhâ, 'ri tede'wa hâ rowë na te za 're hâimana. Mreme wasétê wamhâ, rowë na 're hâimana mono õ di za.

⁷ Datëme 're aihutu aba mono wamhâ, 'ri baba 're anomro aba mono õ di za. 'Re aihutu aba mono zéb ãma si, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tame te za danhipi hâ da te aima 're ìsômri za'ra wa'aba mono na 're asaihuri aba mo. Tame te za duré 're ìhuri aba mo. Romhuri'wa pawa'â hâ tâma 're ìwairébé mono ne, te za taré asa hâ da te aima 're sômri za'ra wa'wa, wa'âbâ ãna asimirowasu'u wa'râmi wa'aba.

⁸ — Datëme 're aihutu aba mono wamhâ, äté 're aihutu aba mono wi, te za da te 're asawi za'ra wa'wa. Duré danhipi, da te aima 're ìsômri za'ra wa'aba mono na te za 're asaihuri aba mo.

⁹ Tame 're ai'ubumroi wa'aba mono ré, te za 're ìdapese za'ra wa'aba mo. Duré te za ãne dama 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo: "Ähâna bâdâ hâ ma tô oto ìwa waptärâ, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ da'âma 're ìsib'a'uwë mono zéb da hâ." Äne te za dama 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰⁻¹¹ Datëme 're aihutu aba mono wamhâ, da te 're asawi za'ra wa'aba mono õ di za äté. Taha wa, te za dahawi 're aiwairébé aba mo. Dahawi 're aiwairébé aba mono õ ré, te za dama 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo, ãne: "Wanhimirowasu'u na, ma tô asiwi ìwawë'õ za'ra wa'wa. Taha wa, wa za wapara zapru hâ wamirî za'ra ni, rere'e da, ti'a hâ, aiwasétê na ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hâ. Ähâna bâdâ hâ ma tô oto ìwa waptärâ, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ da'âma 're ìsib'a'uwë mono zéb da hâ. Äne

na, te za īwaihu'u za'ra wa'wa." Āne te za aiwē'ō'wa norī wa'aba ma 're īrowasu'u za'ra wa'aba mo. — Āne te tāma roti za'ra, Zezusi hā.

12 Ma duré tāma waihu'u za'ra, āne:

— Niwapsi, aiwē'ō'wa norī wa'aba ma hā, 're robze za'ra mono õ di za. Niwapsi bādā hā īwa īwaptā'āzém na, te za dazô nhamra, marī, da te 're ī'manharī za'ra mono zém na, te te 're da'awaihu'u mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Sodoma āma 're īdasi'ubumroi mono norī ma, te te īrob'manharī pipa zém nhipai u, te za tō aiwē'ō'wa norī wa'aba ma, te te tāma 're arob'manharī za'ētē. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

Zezusihī wē'ō'wa norī wasu'u

Mateusi 11.20-27

13 Tinhimiroti na ma tō duré āne āma uzusi, Zezusi hā:

— Corazi na 'ri wa'ōtō nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma, aimā 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, Besada na 'ri wa'ōtō nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma zama. Marī, dama ī'manharī waihu'u'ō hā asō'a za'ra wa'aba, te 're ī'ab'manharī wē mono ne, Tiru āma 'ri nho'ōmo āma, duré Sido āma 'ri nho'ōmo āma 're īdahāimana za'ra mono norī nho'a, te dama 're ab'manharī mono 'wa'āhā, duréti te aré ta norī hā 're sipizari za'ra, tiwasétē wi. Tiwasétē wi 're īsipizari za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da, te aré 'ru'a hā ti'rā āma te te 're sa'wari za'ra. Te duré aré sa'u īhāiro na 're si'uza za'ra.

14 Tane nherē, tanei õ di, a norī wa'wa hā. Niwapsi 'Re īhāimana u'āsi mono, da'āma īsipo'ozéb āma hā, Tiru āma duré Sido āma 're īdahāimana wasétē za'ra mono norī ma, te te īrob'manharī pipa zém nhipai u, te za te te 're aihā za'ra za'ētē za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

15 Capana'u āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā, e danhipai u aipire na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, ma tō asina 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo. Ropipa u si, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're asāmra 'wa. — Āne Zezusi ma tō tāma nharī za'ra, da'āma pē'ēzé uptabi wa.

16 Tawamhā te tāma nharī za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma, āne:

— Ni'wam norī hā īzadawa wasu'u na, te te 're aiwapari pese za'ra wa'aba mono wamhā, īmreme 'madā'ā pese 'wa na, wa za ta norī hā te īsina 're awaihu'u. Duré ni'wam norī hā īzadawa wasu'u na te te 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono wamhā, īwē'ō'wa na, wa za duré ta norī hā īsina te 're awaihu'u. We īzatōrī'wai wē'ō'wa na zama, wa za ta norī hā te īsina 're awaihu'u. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma, Zezusi hā.

Aibā norī, Zezusihī u apā īsihutuzé wasu'u

17 Tawamhā datēme 're nomro mono pari, ma tō apā aihutu ītēme, aibā norī hā, 72 na īhāiba za'ra hā. Tāma rowē za'ra wa, toi uptabi za'ra di. Taha wa, te āne siwasu'u za'ra, Zezusihī ma:

— Wanhib'apito, asisi na, wa tō wa'uburé ma, wa te 're rob'ru za'ra, dahawi 're wairébé mono da. Taha wa, ma tō te te 're wawapari za'ra, ta norī hā. — Āne te tāma siwasu'u za'ra.

18 Taha wa, ma tō Zezusi hā asa tāma waihu'u za'ra, āne:

— Tane tō. 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō Satanasi hā wa'rui'wa hā hā'iwa hawi time. Waptā'ā wamhā, wa tō 'madā. Wara sina, ma waptārā, tāiwapsa'a ne.

19 īwapari pese za'ra wa'aba. Wa tō aimā waihu'u za'ra wa'wa, īzadawa para, wahi norī hā duré apa'apa 'wa nhi'oto norī hā, aipara na 're simroi wa'aba mono da. Wa'rui'wa hā dama siptete nherē, te za asiptete sina tiwi 're anomro aba mo. Tawamhā te te 're aihōsi za'ra wa'aba mono õ di za, wa'rui'wa hā. Niha te te aimā 're rob'manharī za'ra wa'aba mono õ di za.

20 Asimirob'ru zarina wa'aba, wa'uburé hā dama 're wairébé mono wa, ma tō 're ato za'ra wa'aba mo. Tane nherē, taha nhipai u te za 're ato uptabi za'ra wa'aba mo, asisi

hā hāiwa āma 're hāimana za'ra wa'aba mono wa, asisi ui'éré za'ra wa'wa hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra.

²¹ Tame 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani te te tāma īwaihu'uzéb zarina, te 're to, Zezusi hā. Toi uptabi di oto. Taha wa, te Timama ma tinhā, āne:

— īmama, a hā Danhib'apito uptabi, hāiwa āma zama, ti'ai āma zama. Ā norī hā marī te te waihu'u za'etē za'ra õ di. Tane nherē, ma tō marī īwē hā tāma īwaihu'u za'ra. Rowaihu'u pese 'wa norī ma hā, marī hā īwē hā tāma waihu'u za'ra õ di. Tane tō, īmama. Asima īwēzéb uwaibaba, ma tō ā norī ma si a'â īwaihu'u za'ra, marī īwē hā. Taha wa, wa ai'āma īwata, asōpru wa. — Āne te Timama ma tinhā, Zezusi hā.

²² Te duré tāma nharī za'ra, aibā norī ma:

— īmama ma tō īma waihu'u, uburé 're īhāimana mono zé hā. Ni'wam norī hā si'uihā na te te 're īwaihu'u za'ra mono õ di, 're īhāimana mono zém na hā. īmama si ma tō ti'ra na īwaihu'u pese, 're īhāimana mono zém na hā. Duré dasi'uihā na īmama, da te 're waihu'u za'ra mono õ di za. īwétési wa tō īmama hā waihu'u pese, 're īhāimana mono zém na hā. Te īsima 're īawē mono zéb uwaibaba si, wa za ni'wam norī ma, te 're awaihu'u, ta norī zama īmama hā te te waihu'u za'ra da, 're īhāimana mono zém na. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

²³⁻²⁴ Taha pari, ma tō aipi'ra, tisiré 're īnomro mono norī u, siwaprosi te te tāma rowasu'u za'ra da. Taha wa, te āne tāma nharī za'ra:

— A norī wa'wa hā aima 're rowē za'ra wa'aba mono di. Atōmo na ma tō 're īmadā'â za'ra wa'aba mo, te dama 're īab'manharī wē mono zé hā. Aiwana wa'aba, ma tō da'ahā na 're dasi'ubumro, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā, danhib'apito norī zama. Ta norī hā ma tō aré te te sima 're wē za'ra, te te 're 'madā'â za'ra mono da, 're īmadā'â za'ra wa'aba mono zé hā. Ma tō duré te te sima 're wē za'ra, te te 're wapari za'ra mono da, 're īwapari za'ra wa'aba mono zé hā. Taha wa, a norī wa'aba ma si, 're rowē za'ra wa'aba mono di. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

Samaritanu 're īmorī wē wasu'u

²⁵ Tame ma tō aibā hā wahudu hāiwi, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa hā. Zezusi te te īroti na te te pibu da, ma tō āne 'mahā:

— Rowahutu'wa, e marī, wa za te 're ab'manharī īwē hā, 're īhāimana u'âsi mono zéb da hā, te īsina uwaimrami da hā, hāiwa āma. — Āne te 'mahā.

²⁶ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma tinhā:

— E niha 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti na, īwasu'u na rob'ui'éré hā. E niha asimirosa'rada hā, āma. — Āne te sadanha.

²⁷ Taha wa, ma tō aibā hā āma sada'â asa:

— 'Re īhāimana u'âsi mono hā, Asib'apito za'ra wa'wa hā 're morī wa, te za asawi 're īsawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za īsimiroti na āma 're īrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ē na tāma 're īromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo. Te za duré 're īdazawi pese za'ra wa'aba mo, uburé. Marī īwē zō asima 're asōpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asōpré wa'aba mo, īwē zō. Āne īsimiroti na rob'ui'éré hā. — Āne ma tō aibā hā Zezusihī ma rob'rāzarōtō.

²⁸ Taha wa, te Zezusi hā asa duré tāma tinhā:

— Tane tō. īuwaibaba ma tō īma īwaihu. Tawamhā, taha zarina 're aihāimana mono wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono 'rata te za 're aihāimana u'âsi mo, hāiwa āma. — Āne te aibā ma tinhā.

²⁹ Aibā hā, uburé te te 're da'azawi pese mono õ di. Taha wa, te asa Zezusihī ma tinhā:

— E 'wam norī hā wa za wa te 're sawi pese za'ra. — Āne te Zezusihī ma tinhā.

³⁰ Taha wa, te Zezusi hā tāma romnhimiré'ē, āne:

— Aibâ hã ma tô si'ra Zeruzarẽ hawi, Zerico u morĩ da. Tawamhã morĩ ré, ma tô sô wairé, ūipsaihuri norĩ hã. ūuza, ma tô tiwi sani za'ra. Te te siwi 're pré'é. Te aré oto siwi tīwī. Te te siwi 're pré'é mono pari, te oto ai'aba're.

³¹ Tawamhã ūsa'u za'ra si te sasedoti hã mo duré, da te ū'iti wa'wai baba, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa hã. Aibâ hã te te sâmri wamhã, bâdâdi zada're niwî, te timorî waré, ūsiti.

³² Tawamhã aibâ ūhâiba amo hã te duré ūwa'wai baba mo, Réwihi nhihudu hã, sasedoti norĩ pawapto'wa hã. Aibâ te te 'madâ'â wamhã, te duré bâdâdi zada're niwî mo, ūsiti.

³³ Tawamhã te duré aibâ hâiba amo hã ūwa'wai baba mo, darob amoi u morĩ da. Ta hã, samaritanu. Ta hã ma tô 'madâ, aibâ ūhâzé ré hã. Te te 'madâ'â wamhã, ma tô âma tipê'ezé.

³⁴ Taha wa, ma tô ūtême mo. Ma tô 'wa're upsõ, rob'râi wa'u ūsé na. Taha pari, ma tô 'wa're u'rê, rob'râi wa'u na, ūwab ré na. Te te u'rêi parimhã, ma tô 'wa're ubu. Taha pari, ma tô tinhimizama ba nhisiwi tihi, 're ūdanhimi'wara mono zéb u te te hiri da. Tame te 'madâ, a'â.

³⁵ Tawamhã awêmhã, rob'uiprazé hã ma tô 'ri tede'wai ma tisõ, maparane ūsapotore hã, ūtê'ubuzi'a prata 'manharî hã. Te tâma tinha, ãne: "ūzô 'madâ'â pese. Apâ we ūmorî wapsi, wa za aima wa'âbâ 'râsatu, ūwab õ wamhã, rob'uiprazé hã." ãne ma tô 'ri tede'wai ma tinha, samaritanu hã. ãne samaritanu wasu'u hã. — ãne ma tô rowasu'u Zezusi hã, rowahutu'wai ma.

³⁶ Tawamhã Zezusi hã te oto aibâ hã âma sadanha:

— Aibâ si'ubdatõ, ma tô siparabâsi aibâ wa'wai baba ai'aba're, da te aré ūwirî wa'wai baba. E 'wa hã ūsawi pese 'wa, te 're mo. — ãne te sadanha, Zezusi hã.

³⁷ Taha wa, te asa tâma tinha:

— Aibâ pawapto'wa, ta hã ūsawi pese 'wa. — ãne te Zezusihi ma tinha.

Zezusi te duré asa tâma tinha:

— Tane tô. Mo oto aimorî, ūsine 're aimorî da. — ãne ma tô tâma waihu'u Zezusi hã, rowahutu'wai ma.

Zezusi te te Mata norî ūsabuzé wasu'u, Marizaha me

³⁸ Tawamhã Zezusi norî hã te duré ai'aba're, ūsiré 're ūnomro mono norî me. 'Ri wa'ôtõ u, ma tô aihutu. Sihutu wamhã, ma tô pi'õ hã Zezusihi ma tinha, 'ri para u sisisi da, Mata na pi'õ nhisi hã.

³⁹ 'Ri para u sisisi wamhã, ma tô Mariza hã Zezusihi 'rata nhamra, ti'a, ūsimirowasu'u hã te te wapari da. Mataha no, Mariza hã.

⁴⁰ Mata hã si'wa'rutu di, 'ri paramhã romhuri hã ahâ wa. Taha wa, te Zezusihi u mo, Mata hã. ãne te tâma tinha:

— ūno hã, ūâma sapa'a õ di. ūsiwaprosi, wa romhu. Romhuri hã ahâ di. ūâma aipê'ezé wamhã, ma'âpê we ūtême satõrî, te te ūpawaptob da. — ãne Mata te Zezusihi ma tinha.

⁴¹ Taha wa, ma tô Wanhib'apito hã asa tâma tinha:

— Mata, marî hã ahâ wamhã, tô asî'wa'rutu di.

⁴² Marî hã misi ūwê hã asima pisutu õ di. Ta hã ma tô Marizaha si sima pisutu. Taha wa, ni'wa hã ūwê hã te te tiwi âri õ di za, te te ūwaporizé hã. — ãne Zezusi ma tô Mataha ma waihu'u.

11

'Re ūhaimana u'âsi mono ma, 're ūdamreme zusi mono zéb da na, âma ūsianhozé wasu'u Mateusi 6.5-15; 7.7-11

¹ Tawamhã nimahã bâtâ na, te Zezusi hã nhamra, Timama ma, mreme da. Tâma mreme pari, ma tô misi ūsiré 're ūnomro mono norî hã 'mai'mahâ:

— Wanhib'apito, ma'āpē wama waihu'u, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, 're īwamreme zusi mono zéb da hā, wa te waihu'u za'ra da. Zuwā hā tinhimi'ubumro norī ma, te te īwaihu'u ne, te za wama īwaihu, wa te waihu'u za'ra da. — Āne te tāma tinhia.

2 Taha wa, ma tō Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— Äne te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono ma:
“Wamama, asisi wē na uburé da te 're aiwaihu'u za'ra mono da, wa aima da'âma 're
īmreme. Uburé da'âma 're asib'a'uwē mono da, wa duré da'âma 're īmreme.

³ Awē ūdāpāsi, wei wama 're anhomri mono, wasa hā ūma 're ūwasaihuri mono zéb da hā.

⁴ Dawásédé hã da te wa'ãma 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa te wasina 're ũ'madâ'â za'ra mono õ zarina, a hã duré wa'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za, wawasédé hã.

Duré, 're wa'ab'madâ'â nhimini mono õ di za, Wa'uburé hã te te 're wa'a'upi mono wa, wawasété u 're warere'e tõ mono da."

Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

5 Taha pari, te tāma āma romnhimire'ē za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma, āne:

— Åté, asiwadi te za mara wa'wa atême ti'maiwisi 'wa, asõrõwa wa'aba u hã. Tawamhã, åté marĩ õ wa, te za ai'maimorĩ 'wa, asiwadi hâiba amo nhorõwa u. Rowi, te za tâma ï'manharĩ 'wa: "Wa we atême mo, ï'u'ëtẽ wapu hã ïma 'manhomri da a'â taré. Taha wa, te za si'ubdatõ ïma ïsõ a'â.

⁶ Nimosi ma tō we ūtēme wi, ūsiwadi hā, romhā hawimhā. Tane nherē, marī ū di, te tāma ūsōmri da hā." Åté. ãne te za tāma ūmanharī 'wa. 'ri tede'wai ma.

7-8 — Taha wa, te za ãté asa aima 'manharí' wa: "Tane nherë, ūtu zei õ di. Taha wa, ū'etë wapu hã te aima sõmri neza. Wa tô 'rinhito. ūra norí me, wa oto wanhotõ za'ra ni." ãté, ãne te za aima 'manharí' wa, asiwadi wa'wa hã. Tazahã, te za sô wahudu, ū'etë wapu zô, tiwi ūaptérëzéb uwaibaba, te te aima 'manhomri da. E marí wa, te za aima 'manho. E asiwadi wa, te za aima 'manho. Mare di. Taha wab õ di. Marí õ wa, nasi tiwi waptérë wa, te za aima 'manho.

9-10 Taha wa, 'Re īhāimana u'āsi mono wi, te za īwē hā 're īwaptērē u'āsi za'ra wa'aba mo. Tawamhā te za tō te te aima 're anhomri 'wa. īwē zō si te za duré asima 're asōpré u'āsi aba mo. Tawamhā taha zarina te za tō te te aima āma 're a'uwigrami 'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono hā, 'rāwi aima 're hāimana za'ra wa'aba mono da. Duré ni'wa hā 'ri tede'wa zō, te te 're īridawa ta'a mono ne, te za īwē hā tiwi 're īwaptērē za'ra wa'aba mo. Tawamhā 'ri tede'wa te te tāma īridawa ne, te za tō te te aima 're anhomri 'wa, īwē hā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

11 Āne, wa za duré aimā ūma romnhimiré'ē za'ra wa'wa. Damama na 're ai'maihāimana aba mono wamhā, āté ai'ra hā pe'a hā te za aiwi waptē. E tawamhā, te za wahi hā tāma īsō. Mare di. Pe'a si, te za tō tāma īsō, te te 'rēne da.

12 Duré ai'ra hā, si'a're hā te te aiwi waptērē wamhā, e te za apa'apa 'wa nhi'odo hā tāma īsō. Mare di. Si'a're si, te za tō tāma īsō.

¹³ Tane duré, a norī wa'wa hā 're anomro wē uptabi aba mono õ nherē, te za marī īwē si tō ai'ra norī ma 're īsōmri za'ra wa'aba mo. Aimama 'wa hā hāiwa āma 're īhāimana mono hā, te za asōpru wa'aba zém nhipai u, īwē hā te te aima 're sōmri za'ētē za'ra wa'wa, tiwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mono wamhā. Tipē'ēzani hā te za te te aima 're anhomri 'wa. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

Bezebu na, wa'uburé nor̄i wada'uri'wa nhisi wasu'u
Mateusi 12.22-32; Marcusi 3.20-30

¹⁴ Tawamhā Zezusi hā aibā ma, ma tō wa'uburé hā time. Īpē'ē 're, sāmra wa, mreme waihu'u õ di aré, aibā hā. Oto aibā hawi watobro wamhā, ma tō mreme watobro, aibā hā. Taha wa, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni.

15 Tazahā, ni'wam norī hā dame īsimasam norī hā, te Zezusihi ma nharī wasétē za'ra, ãne:

— Bezebuhu zadawa para, ma tō wa'uburé hā te te dama 're anhamra, wa'uburé norī nhib'apito zadawa para. — Āne te tāma nharī wasétē za'ra.

16 Īhāiba amo norī hā te duré wada'uri za'ra, āne:

— Ma'āpē wanho'a, marī dama īmanharī waihu'u'ō hā wama 'manharī za'ra na, aiwaihu'u pese na, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa para, wa'uburé, dama 're īanhamra mono na, wa te aiwaihu'u za'ra da. — Āne te wada'uri za'ra.

17-19 Taha wa, ma tō sina waihu'u za'ra, te te āma īrosa'rata wasétē za'ra na, Zezusi hā. Taha wa, te tāma āma romnhimiré'ē za'ra, āne:

— Danhib'apito nhib'a'uwe norī hā 'rāwim nherē, oto sisada 're simasa mono wamhā, te aré 're si'uprosi. Duré, dasisānawā nherē, dasisada 're dasimasa mono wamhā, te aré 're dasi'uprosi. Tane duré, Satanasihi nhib'a'uwe norī hā sisada 're simasa mono wamhā, e niha te za sina 're sapa'a za'ra. Waihu'u ō di, ta norī hāimanazé hā. Ma tō īma īharī za'ra wa'wa, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're īanhamra mono na. Asiré norī hā bété. E 'wa sadawa para, te bété wa'uburé norī hā te te dama 're sāmra, ta norī hā. E Bezebuhu zadawa para. Mare di. Āne, wasu'u za'ra wa'aba ō di. Taha wa, ma tō īwasu'u za'ra wa'wa, īupa na, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé, te dama 're īanhamra mono na.

20 Tō sena, wa 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa para si, te dama 're anhamra, wa'uburé hā. Taha zarina si, te za oto īwaihu'u za'ra wa'wa, tō sena 'Re īhāimana u'āsi mono, ai'āma 're īsib'a'uwe za'ra wa'aba mono zéb da, te te āma īsāna'rata na hā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

21 Te duré tāma āma romnhimiré'ē za'ra, āne:

— Āté, aibā īsiptede hā te za 're 'manhamra. Tawamhā si'wa'rutu ré, te za tinhorōwa te te dawi 're 'madâ'ā pese. Taha wa, te za rowē na sa 're romnhimi'wara, īsibro hā, da te upi āna.

22 Āté aibā īsiptete u te za oto wi, īsipai u īsiptete uptabi hā. Tāma siptete wa, te za 'marōwī. Te za tiwi waibu īsi'wa'rudu hā, te te īumnhasizé hā. Uburé īsibrob zama te za tiwi waibu. Tawamhā te za oto dama āma aipé. — Āne te tāma āma romnhimiré'ē za'ra, Zezusi hā.

23 Te duré tinhā:

— Ni'wam norī hā īwē'wa 're nomro mono ō wamhā, ta norī hā te īzada 're hāimana za'ra. Duré ni'wam norī hā te te 're īpawaptob za'ra mono ō wamhā, ītēme te 're īda'ubumroi mono na hā ta norī hā īnhiti dazatōrī'wa na te za 're hāimana za'ra. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, tiwē'ō'wa norī ma.

24 Te duré tāma āma romnhimiré'ē za'ra, Zezusi hā, āne:

— Āté wa'uburé hā te za aibā hawi 'maiwatobro. Te za duré a'ubuni wi 're mo, â'ō wa'wai baba. Te za dazō 're rītī. Dazō 're rītī baba mono wa, nimomo wa'utu ō wa, te za sima tinhā: "Īnhorōwa 'rata u, wa za apâ mo, āma 're īnhorōwa u'āsi mono da, īpē'ē 'remhā." Āne te za sima tinhā.

25 Tawamhā te za apâ mo aibā u, īpē'ē 're, apâ sébré da. Tawamhā īhawi watobro haré, te aré hāiba baba na 're hāimana, 'ri hā baba na 're simasa mono wa, 'ri 're wa'wa su'u na 're īsimasa mono ne, duré 'ri paramhā robza'ra wē u'āsi, 're īromnhimi'wara mono ne. Taha wa, wa'uburé ma, wē di, aibā hā apâ āma 're īsōrōwa mono da hā.

26 Tawamhā te za rob u watobro, tisiré norī zō morī da, wa'uburé hā. Tawamhā te za ītēme āwisi za'ra, 7 na īhāiba hā īsipai u īwasétē uptabi za'ra hā, si'u āma 're sōrōwa za'ra mono da, aibā āma. Tāma rowē prā ti aré, wa'uburé misi, āma 're sōrōwa mono ré hā, īpē'ē 'remhā. Ahā na oto āma 're sōrōwa za'ra mono wa, tāma rowē'ō uptabi di oto. — Āne, Zezusi ma tō tāma rowasu'u za'ra.

27 Taha wasu'u te te dama wasu'u pari, te pi'ō hā Zezusihī ma tinhā, dawa'wa īsa hā:

— Asépata'wai ma, 're rowē mono di za, aiprédu'wai ma. A hā īsimiprédu wa, tāma 're rowē mono di za. — Āne te pi'ō hā Zezusihī ma tinhā, mreme 'rāihā na.

²⁸ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma tinhā:

— Tane tō. Tāma 're rowē mono nherē, īsipai u ni'wam norī ma, 're rowē uptabi za'ra mono di za. Ni'wam norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā tipo're na te te 're wapari za'ra mono wamhā, duré te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za. — Āne ma tō pi'ōi ma waihu'u, Zezusi hā.

Zonahā wasu'u, apito Saromahā wasu'u me

Mateusi 12.38-42; 16.1-4; Marcusi 8.11-13

²⁹⁻³⁰ Tawamhā Zezusihī tēme ma oto dasina tahā'â ni. Taha wa, te dama tinhā:

— E niha ã nimosi dapoto té mono hā īaihāimana wasétē za'ra wa'wa. Ma tō īma īru za'ra wa'wa, marī dama ī'manharī waihu'u'ō hā te 'manharī da, asō'a za'ra wa'aba, īwaihu'u pese na, 'Re īhāimana u'âsi mono te te īwēsāmri na, īwaihu'u za'ra wa'aba da. Taha wa, taré 'madâ'â za'ra wa'aba da, niha te 'manharī õ di za. 'Re īhāimana u'âsi mono hā, tiwaihu'u pese na niha Zonahā ma, te te ī'manharī wē ne, te za niwapsi 'manha, dama ī'manharī waihu'u'ō hā. Duréihā, Zonahā ma, te te 'manharī wē wamhā, īsadawa para datēme īmorī na, ma tō waihu'u za'ra, Niniwé ãma 're īdasi'ubumroi mono norī hā. Tane, wa hā ti'ai ãma dasiré īpoto ma, te za niha īma 'manharī wē, īsadawa para atēme īmorī aba na, īwaihu'u za'ra wa'aba da.

³¹ Niwamhā 'Re īhāimana u'âsi mono, za da'âma īsipo'ozéb ãma hā, duréihā danhib'apito sipi'ō hā Saba na romnhisi ãma te te 're īda'ab'madâ'â mono hā, te za duré asada tihāimana 'wa, aiwasédé hā te te ai'âma sa'ra wa'aba da, 'Re īhāimana u'âsi mono nho'a. E marī wa. Ta hā duréihā romhā uptabi nherē, īwi, apito Saromahā u, īsimiroti hā te te wapari da, īsimiroti hā dahāimanazém na rowaihu'u na hā wē uptabi wa. Taha nhimiroti hā pire nherē, īsipai u īnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherē, īnhimiroti hā aima wapari ze za'ra wa'aba õ di. Taha wa, te za tō ī'uwaibaba aiwasédé hā ai'âma sa'ra wa'wa, danhib'apito sipi'ō hā.

³² Niwamhā 'Re īhāimana u'âsi mono, za da'âma īsipo'ozéb ãma hā, duréihā Niniwé na 'ri nho'ōmo nhisi ãma 're īdasi'ubumroi mono norī hā te za asada tihāimana za'ra wa'wa, aiwasédé hā te te ai'âma sa'ra wa'aba da, 'Re īhāimana u'âsi mono nho'a. E marī wa. Duréihā Zona hā 'Re īhāimana u'âsi mono te te tāma 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhā, ma tō te te 're wapari za'ra. Taha wa, ma tō ta norī hā tiwasétē wi 're sipizari za'ra. Zonahā nhimiroti hā pire nherē, īsipai u īnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherē, a norī wa'wa hā īzaze za'ra wa'aba õ di, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina, we atēme īmorī aba na hā. Taha wa, te za tō ī'uwaibaba aiwasédé hā ai'âma sa'ra wa'wa, Niniwé ãma 're īdasi'ubumroi mono norī hā. — Āne te dama tinhā, Zezusi hā.

Rob'uiwēzé wasu'u

Mateusi 5.15; 6.22-23

³³ Taha wa, te duré tāma ãma romnhimiré'é za'ra, āne:

— Rob'uiwēzé hā da te ro'o wamhā, e te za nima niwī dawi simi'uri ni. E piza'a na, te za upsibi ni. Mare di. īsima'warazém na si te za sō'awi da te 're sōré, rowa'a na 're danhisisi mono da. Taha da, te za ro'o ni, rob'uiwēzé hā.

³⁴ Tane duré dato hā, aiwa rob'uiwēzé me. Datōmo wē wamhā, dama rob'madâ'â wē di. Datob'a wamhā, dama rob'madâ'â waihu'u õ di. Tane duré, a norī wa'wa hā asimirosa'rata wē za'ra wa'aba wamhā, te za īwē hā asimirosa'rata na 're īwaihu'u za'ra wa'aba mo. Duré, asimirosa'rata wasétē za'ra wa'aba wamhā, īwē hā 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

³⁵ Taha wa, 'rāwi te za asimirosa'rata na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo.

³⁶ Wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, āne: Rob'uiwēzé hā te te aima 're rob'uiwē za'ra wa'aba mono wamhā, uburé aihāiba ma hā 're rowa'a za'ra wa'aba mono di za. Aiwi 're robra za'ra wa'aba mono õ di za. Tane, asimirosa'rata wē za'ra wa'aba wamhā, te za aiwasédé hā 're īwē'ō za'ra wa'aba mo, īwē si 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. — Āne ma tō dama waihu'u, Zezusi hā.

³⁷ Tawamhā tame te te dama rowasu'u pari, ma tō aibâ hā tāma tinhā, ūsōrōwa u morī da, ūsiré sa da. Aibâ hā, parisezu. Taha wa, ma tō Zezusi hā āma saze. Tawamhā 'ri para u sébré wamhā, te nhamra, sa da.

³⁸ Tane nherē, sai õ ré, simisōi õ di Zezusi hā, dahi'rada hā 're ūsimisō za'ra mono zéb zarina hā. Taha wa, te parisezu hā tāma tinhā, tipē'ē na, simisōi õ wa.

³⁹ Tawamhā ma tō Wanhib'apito hā tāma tinhā, Zezusi hā:

— Parisezu norī, wa za aima āma romnhimiré'ē za'ra wa'wa, āne: Hāsizé hā duré pratu hā ūmana wawip si, da te 're upsō za'ra mono wamhā, ūwa'wamhā wasétē di, zahadu upto wa. Tane, a norī wa'wa hā 're anomro wē wa'aba mono newa, da te 're ai'madâ'ā wē za'ra wa'aba mono da, te 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti ūpire prā norī si 're ūmadâ'ā pese za'ra wa'aba mo, danho'a. Tane nherē, aipē'ē 'remhā asimirosa'rata wasétē na te zahadu ūré 're aihaimana u'āsi za'ra wa'aba mo. Danhibrob na si te duré 're ūda'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Aihaimana nhipse Zarina, te duré marī na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

⁴⁰ E niha waihu'u za'ra wa'aba õ di bétē. Uburé Dapoto'wa hā e wahāiba na si, ma tō te te 're wa'awaihu'u. Mare di. Wanhimirosa'rata na zama, ma tō te te 're wa'awaihu'u, 'Re ūhaimana u'āsi mono hā.

⁴¹ Taha wa, ma'āpé ūsibrob'ō norī ma, 're asōprub za'ra wa'aba mono. Āne dama 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, asimirosa'rata wē na, te za te te 're ai'awaihu'u 'wa, 'Re ūhaimana u'āsi mono hā.

⁴² — Parisezu norī, a norī wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ma tō asimiromhuri wa'ā hā 'Re ūhaimana u'āsi mono ma, 're ūpo'o u'āsi za'ra wa'aba mo, wesuirā zapore wa'ā hā, syry na tāma 're sōmri za'ra wa'aba mono da. Uburé danhipi wazarizé wa'ā hā tāma 're po'o nhimini za'ra wa'aba mono õ di. Ta hā, wē di. Tazahā, ūsimarī'ō norī ma, 're asōprub za'ra wa'aba mono õ di. Duré 'Re ūhaimana u'āsi mono, 're sawi pese za'ra wa'aba mono õ di. Ma tō tāma 're asōprub za'ra wa'aba mo. ūbāre aré ūsimarī'ō norī ma, 're asōprub za'ra wa'aba mono 'wa'āhā. Tazahā, ma tō 're ūmararé za'ra wa'aba mo. Taha wa, niwapsi aima 're robze za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴³ — Parisezu norī, ai'āma ūpē'ēzé za'ra wa'aba di. Aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Dama ūpire norī simasisizém na, 're asimro zei wa'aba mono di, rowahutuzéb āma. Duré 'ri n̄hi'riti wa, da te dasina 're ūbumroi mono zéb āma asisi pire na, da te 're asawi za'ra wa'aba mono wamhā, asina 're dawapari ze za'ra wa'aba mono di. Taha wa, niwapsi aima 're robze za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴⁴ — A norī wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Taha wa, wa za aima āma romnhimiré'ē za'ra wa'wa, āne. Āté ni'wa hā adâ'ā 'ru uwaibaba te za mo, sa'rese āna, ti'ai haré newa. Taha wa, te za siwasétē. Tane aiwē za'ra wa'aba newa, asirā za'ra wa'aba Zarina 're danomro mono wamhā, te za 're dasiwasétē za'ra. Taha wa, aiwē prā za'ra wa'aba wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono õ di za. — Āne Zezusi te tāma nharī za'ra, parisezu norī ma.

⁴⁵ Tawamhā aibâ hā te Zezusihī ma tinhā:

— Rowahutu'wa, parisezu norī, wē'ō za'ra wa, ma tō ta norī zu, wa norī zama ūwa'awē'ō. — Āne te Zezusihī ma tinhā, 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa hā.

⁴⁶ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinhā:

— Rowahutu'wa norī, ai'āma ūpē'ēzé za'ra wa'aba di. A norī wa'aba ma zama, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Wa za aima āma romnhimiré'ē za'ra wa'wa, āne: Āté marī ūpire uptabi hā te za ni'wa hā dama sibu, te te sōihi waptob āna. Tane a norī wa'wa hā. Dama asimiroti za'ra wa'aba zé hā ahā uptabi na ma tō dama 're ūpisutu za'ra wa'aba mo, da te 're 'madâ'ā za'ra mono da, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono āna. Taha wa, te robzei'ō na oto 're danomro. Taha wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za.

47-49 — A norī wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihirata aba norī hā ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā te te 're simro, īsadawa wasu'u na te te 're wē'ō za'ra mono wa. A norī wa'wa hā īsadawa wasu'u na, 're wē za'ra wa'aba mono newa, ma tō ētē tōmo wawē hā 're īsōré za'ra wa'aba mo, ab're 'wawi, dama īpibu pese zéb da, īru hā. Tazahā, aihirata aba ne, ma tō īsadawa wasu'u hā 're īwē'ō za'ra wa'aba mo. E marī, te bétē wasu'u, ab're 'wawi ētē tōmo wawē, 're īsōré za'ra wa'aba mono hā. Aihirata 'wa, īsadawa wasu'u 'rata 'wa norī te te 're īsimroi mono zé, ma tō 're īsaze za'ra wa'aba mo. Āne te wasu'u, ab're 'wawi ētē tōmo wawē, 're īsōré wa'aba mono hā. Aiwana wa'aba, ma tō romhā ré dapo're pu'u, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Datēme, wa za te 're da'azatōri, da te dama 're īzadawa wasu'u za'ra mono da. Tazahā, īzadawa para õ nherē, te za da te 're simro, ni'wam norī hā. Rowasédé hā te za duré da te tāma 're 'manharī za'ra, ni'wam norī ma. Āne, tāma waihu'u pese sirōmo wa, ma tō romhā ré dapo're pu'u, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

50-51 Ropoto na'rata hawi, ma tō āma dasiwi sāna'rata ni, īsadawa wasu'u 'rata 'wai pārī na hā. īmorī'rada hā ma tō Abé hā wīrī 'rata ni. Abéhé za'u si, ma tō īsadawa wasu'u'wa sidâpâsi, da te 're simro. Zacariaha zama, ma duré wīrī ni, 'ri nho're āma. 'Re īhāimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zém nho're āma, ma wīrī ni. ībabarā na te 'ri hā za, 'ri īwē hā. Õ niwīmhā, tāma danhoprubzé nomrizé te za, wedeza ne hā. Tame sab ré, ma wīrī ni, Zacaria hā. Taha wa, te za 'ruiwa'âbâ za'ra, uburé tizadawa wasu'u'wa norī hā, da te 're īsimroi mono norī hā. Taha wa, ā nimosi dapoto té mono hā īaihāimana za'ra wa'wa hā, te za aima rob'manharī za'ra wa'wa, īsadawa wasu'u'wa norī, īsimirowasu'u na 're wē'ō za'ra wa'aba mono 'ru te.

52 — Rowahutu'wa norī, a norī wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. E marī wa. Wa za āma romnhimiré'ē, āne: Āté, aibâ hā te za 'manhamra, 'ridawa tétézéb ré. Ta hā 're zasi mono õ di, 'ri para u hā. Duré, 'ri para u 're danhisisi mono õ di, te te dawi 're azawi mono wa, 'ridawa tétézé hā. Tane, a norī wa'wa hā 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ di, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti hā. Ma tō duré dawi 're īsawi za'ra wa'aba mo, īsimiroti mono bâ, da te 're waihu'u za'ra mono tō da. — Āne ma tō Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norī ma.

53-54 Tawamhā rob u, ma tō watobro, Zezusi hā. Watobro wamhā, te rowahutu'wa norī hā tāma nharī za'ra, parisezu norī me. Te te sadawa 'ru za'ra wa, te duré sadanhari na sima tirē, timreme na te te āma upa zô, te te āma upai wa, te te siwi wē'ō za'ra da. Tazahā, timreme na te te āma upai õ di, Zezusi hā.

12

*Dahāimanazé tō senai õ wasu'u
Mateusi 10.26-33; 12.31-32; 10.19-20*

1-3 Tawamhā ma tō dasina tahâ'â ni. Da'ahâ uptabi di oto. Da'ahâ uptabi wa, ma tō 're dasipara wati'i za'ra. Āhā wa, te Zezusi hā a'â tāma nharī za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma, āne:

— Parisezu norī hāimanazé hā, tō senai õ di. Taha wa, te za tiwi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, īu'ētē wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norī nhimi'manharīzém nhiti. Wa za āma simiré'ē, āne: Āté te za marī hā da te dawi 're sahâri za'ra, da te 're waihu'u tō za'ra mono da, danhimirowasu'uzé hā, danhimi'manharīzé hā. Tane nherē, te za niwapsi waihu'u za'ra ni. Tane barana, aihâiba pisutu dama asimirowasu'uzé hā te za rowa'a ré dama asimirowasu'uzém na aiwasu'u za'ra wa'aba ni. Duré 'ri nhitob ré, aihâiba pisutu dama asimirowasu'uzé hā, te za sô'awi dama asimirowasu'uzém na aiwasu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, te za 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, parisezu norī hāimanazéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da, tō senai õ wa, 're īhāimana za'ra mono zé hā, ta norī hā.

4-5 — Ōsiwadi norī, tō sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Da te 're ai'uprosi aba mono da nherē, asima 're dapipa za'ra wa'aba mono õ di za. Da te 're ai'uprosi aba mono pari, niha oto da te aima 're rob'manharī za'ra wa'aba mono õ di za oto. Aipārī'wa norī hā ropipa u, te te 're asāmra waihu'u aba mono õ di za oto. 'Re īhāimana u'āsi mono ma si, waihu'u pese di, ropipa u dawabzurizé hā. Taha wa, taha si te za tō 're īpipa za'ra wa'aba mo.

6-7 — Wa za aima āma romnhimiré'ē za'ra wa'wa. Sire wa'â hā wa'âbâ syryre nherē, āma po're si'âri waihu'u õ di, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Tane duré, asérē za'rata aba zama, tāma waihu'u pese di. Sire hā tāma sawi pese za'ra nherē, sire zawi nhipai u, tāma asawi uptabi za'ra wa'aba di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā. Taha wa, te za asina aihâtâ'â ãna 're anomro aba mo. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra Zezusi hā, tisiré 're īnomro mono norī ma.

8 Te duré tāma nharī za'ra:

— Ni'wam norī hā īzazei'wa na danho'a dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā, wa hā ti'ai āma dasiré īpodo hā wa za duré īzazei'wa na te 're awasu'u, hâiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī ntho'a.

9 Tanei õ di za, ni'wam norī hā īzazei'ō'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā. Āne wamhā, īzazei'ō'wa na wa za duré te 're awasu'u, hâiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī ntho'a.

10 — Āté ni'wam norī hā dasiré īpoto ma, te za īma nharī wasétē za'ra. Tane nherē, tiwasétē na 'Re īhāimana u'āsi mono ma, siwasu'u za'ra wamhā, te te āma 'madâ'â za'ra õ di za oto, īwasédé hā. Tazahā, ni'wam norī hā, īpē'ēzani hā te te 're wē'ō u'āsi za'ra mono wamhā, te za te āma 're 'madâ'â u'āsi za'ra īwasédé hā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

11 — Āté īzazei'wai wa, te za taré da te 're aiwē'ō za'ra wa'wa. Taha wa, āté te za rowahutuzéb u, da te 're asimroi wa'wa, īzazei'wa na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Āté roti'wa norī u, te za da te 're asimroi wa'wa, āté danhib'apito norī u. Tane nherē, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tāma asiwasu'u za'ra wa'aba zéb zô, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za.

12 Nimahā bâtâ na, da te aiwaihu'u za'ra wa'aba wamhā, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā Tipē'ēzani na aima waihu'u za'ra wa'wa, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā. Taha wa, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

Aibâ īsimarī ahâ wasu'u

13 Tawamhā aibâ hā dawa'wa ūsa hā te Zezusihī ma tinhā, āne:

— Rowahutu'wa, īdub'rada hā ma'āpē ī'āma wada'uri, te te īma po'o da, wamama hā wawi dâ'â õ ré, te te wama īpisudu hā. — Āne te tāma tinhā.

14 Taha wa, te Zezusi hā asa tāma tinhā:

— Mare di. E 'wa hā ma tō īpisutu, te ai'āma wada'uri da, te te aima po'o da hā. Ni'wa te te īpisutu õ di. — Āne te aibâ ma tinhā.

15 Tawamhā te uburé dama tinhā:

— Ma'āpē, īwapari pese za'ra wa'aba. 'Râwi te za 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, asimarī ahâ zô, 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono tō da. Danhimarī ahâ uptabi nherē, robze u'āsi, āma 're danomro mono õ di za. Rowēzéb õ di, ta hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra.

16-17 Te duré āma romnhimiré'ē, āne:

— Aibâ hā te 're hâimana, īsimarī ahâ hā. Buru nho ahâ wamhā, 'râwi te sima rosa'rata, āne: "Ri hā ri 're sy'yre di, buru nho za'warizéb da hā. E marī wa za 'manha.

18 Āté ri wa za sāmra, te 'ri za'ētē da, buru nho za'warizéb da hā. Tamomo, wa za ubumro buru nho hā, 'ri za'ētē u. īnhimarī zama, wa za sa'ra, buru nho zu hā.

19 Taha parip si, wa za īsima tinhā, āne: 'Āhâna īma rowē di. Marī hā ahâ na, te īza daba'wara, īwē hā. īwi īropsi'utōrī da hā, mare di. Wahub ahâ na, te za ī'āma tiwahu,

ĩsa hā ũma 're hâimana mono ré hā. Wa za oto 're ĩwa'utu u'âsi. Ìté, te 're romhuri mono õ di za oto. Ìté ãhâna si, wa za oto 're ĩsa. Wa za te 're zâsi u'âsi. Marî na, wa za 're ĩto, ĩtozém na.' " Ìne te aibâ hā sima rosa'rata.

²⁰ Taha wa, te 'Re ïhâimana u'âsi mono hā tâma tinh: "A hā ma tô ãma ĩ'upa za'ë, asimirosa'rata na. Ì barana te za atâ. Atâ'â wamhâ, e 'wa te hâ za oto asimarî hâ, asima si 're ĩ'a'ubumroi pese mono hâ." Ìne te aibâ ma tinh.

²¹ — Tane, danhimarî hâ dasima si, da te 're ubumroi pese za'ra mono wamhâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono ãna, te za taré da te dasima 're ubumroi pese za'ra, danhimarî hâ. — Ìne ma tô Zezusi hâ tâma waihu'u za'ra.

*Marî na 're dahâtâ'â za'ra mono ãna, 're ĩdanomro mono zé wasu'u
Mateusi 6.25-34*

²² Tawamhâ Zezusi te tinh, tisiré 're ĩnomro mono norî ma, Ìne:

— Taha wa, wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marî na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Asazé wa'aba na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Duré, ai'uzâ õ na zama asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za.

²³ Wasazém nhipai u pire uptabi di, wahâimanazé hâ. Duré, wa'uzazém nhipai u pire uptabi di, wahâiba hâ.

²⁴ Ôhôta, si norî hâ. Ma'äpê, 'madâ'â za'ra wa'aba. Si norî hâ te te sima 're robzuri mono õ di. Te te duré sima 're rob'râihâri za'ra mono õ di. Duré robza'warizéb õ di, ĩsazéb za'warizéb da hâ. Tane nherë, te ĩsa hâ te te tâma 're anhomri u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ. E si norî si, te te 're azawi pese. Mare di. Si hâ tâma sawi pese za'ra nherë, si zawi nhipai u, tâma asawi uptabi za'ra wa'aba di.

²⁵⁻²⁶ Duré 're atâ'â za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wamhâ, e asibâtâ na 're atâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. E asibâtâ nhipai u, te za 're anomro siroptu wa'aba mo. Mare di. Asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, asibâtâ nhipai u 're anomro siroptu wa'aba mono õ di za. E marî da, te za bêté marî na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mo.

²⁷ Ma'äpê, romnhirârâ 're ïhâimana za'ra mono zém na rosa'rata za'ra wa'aba a'â, rom na 're ĩsimasa mono na hâ. Ta norî hâ ti'uzazéb da hâ, te te sisada 're 'manharî za'ra mono da, te te 're romhuri za'ra mono õ di, zazahâ da hâ. Tane nherë, dama 'madâ'â zei uptabi di, romnhirârâ hâ. Apito Saroma hâ uza wê uptabi na 're si'uzâ mono nherë, taha nhipai u, dama 'madâ'â zei uptabi di, romnhirârâ hâ.

²⁸ Romnhirârâ hâ hâiwi 're simnhatâ mono ré, te za du hâ ĩré da te 're wazâri za'ra, unhamda da, da te 're ub'râ za'ra mono da. Taha wa, 're simasam hâ mono dai õ nherë, ma tô wê uptabi na te te 're ab'manharî, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ. E tawamhâ, ai'uzazé hâ te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono õ di za bêté. Te za tô te te aima 're anhomri 'wa. E niha Aimama 'wa hâ asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono õ di bêté, taha si ai'uzazé hâ za te te aima 're ĩanhomri aba mono na hâ.

²⁹⁻³¹ Taha wa, marî na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Asazéb zô si, duré â zô si, 're asôpré wa'aba mono õ di za. Taha zô si, te za ĩsazei'ô'wa norî hâ 're sôpré. Aimama 'wa hâ ma tô aiwaihu'u za'ra wa'wa, marî hâ aiwi sô 're ĩrowaptâ'â za'ra wa'aba mono na. Aimama 'wa hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono, Danhib'apito uptabi. Taha wa, ôhô si, te za 're ĩpisutu za'ra wa'aba mo, ôhô ãma si 're anomro aba mono da. Tawamhâ marî hâ aiwi sô 're ĩrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima 're anhomri 'wa, Aimama 'wa hâ. — Ìne, ma tô Zezusi hâ tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norî ma.

³² Te duré tâma nharî za'ra:

— Ĩsiré norî, ai'umrore wa'aba nherë, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Aimama 'wa hâ Danhib'apito uptabi hâ, te za aima pisutu za'ra wa'wa, ĩsiré dama 're roti za'ra wa'aba mono da. Ìne ma tô sima aiwê za'ra wa'wa.

³³⁻³⁴ Taha wa, te za uburé asimarî hâ dama ĩwede za'ra wa'wa, ĩwa'âbâ zô, ĩsimarî'õ norî ma, sômri aba mono da. Tawamhâ asimarî hâ ĩsi'utõr'õ hâ te za hâiwa ãma asô 're

hâimana u'âsi za'ra wa'wa, wẽ u'âsi na. Tame, ūipsaihuri norñ hã sô 're sisisi waihu'u mono õ di za. Tame duré, da'uza hâzapu'u'wa hã 're hâimana za'ra mono õ di. Ti'ai ãma asimarñ ahâ zô si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si te za aipë'ë 're, asima 're ūrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, hâiwa ãma ïwẽ hã ūsi'utõrñ'õ upana. Duré hâiwa ãma ïwẽ uptabi zô si, asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si te za asima 're ūrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã ïwẽ hã te te asô 're ūapisutu aba mono zô si. — Æne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Romhuri'wa norñ, hâimana nhimiza'rese sina, 're ūhâimana za'ra mono wasu'u

35-36 Tawamhã Zezusi hã te duré tâma romnhimiré'ë za'ra, ãne:

— Romhuri'wa norñ hã hâimana nhimiza'rese sina, te za tinhib'apito zô 're simipari za'ra. Tane, te za aihâimana nhimiza'rese sina, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Äté dasina damrozéb u, te za ūsib'apito hã tiwi timorñ za'ra, dame sa da. Tawamhã apâ wisi õ ré, te za si'uza za'ra, tâma ūromhuri'wa norñ hã, te te tâma romhuri za'ra da. Te za sô ro'o za'ra rob'uiwëzé hã, rowa'a na sébré da, ūsib'apito za'ra hã. Tawamhã 'ri tême wisi wi, te za ūsib'apito za'ra hã 'ridawa ta'a, te te tâma 'ridawa za'ra da. Taha wa, te za awa'awi tâma 'ridawa za'ra.

37-38 Tâma ūromhuri'wa norñ hã sôtõ ãna, sô simipari za'ra wamhã, tâma rowë za'ra di za. Tawamhã äté mara wa'wa, te za apâ wi, ūsib'apito za'ra hã. Äté si'a hârâ wi, te za apâ wi. Hâimana nhimiza'rese sina, sô 're simipari za'ra mono ré, apâ wisi wamhã, tâma rowë za'ra di za, tâma ūromhuri'wa norñ ma hã. Tawamhã apito nherë, sai õ ré, te za a'â ti'uza na ãma saprñ, ūsa te te tâma sômri mono da, tâma ūromhuri'wa norñ ma. Te za duré tâma nharñ za'ra, tisai ma, si'ubumro da. Taha pari, te za duré tâma sômri za'ra, ūsa hã.

39 Wa za duré ãma simiré'ë, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. Dahâimana nhimiza'rese ãna, 're dahâimana za'ra mono ré, te za ūipsaihuri norñ hã danhibrob zô 're sisisi, 'ri para u hã. Bâdâ hã we ūsébrézé hã 'ri tede'wa te te waihu'u wamhã, te za tiwi 'madâ'â pese, sébré tô da, 'ri para u.

40 Tane te za a norñ wa'wa hã aihâimana nhimiza'rese ūzô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. Wa hã ti'ai ãma dasiré ūpodo hã, wa za wei mo apâ, ūzô asimipari za'ra wa'aba õ zém na, nimahã bâtâ na. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese ūzô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. — Æne te Zezusi hã tâma roti za'ra, tisiré 're ūnomro mono norñ ma.

Romhuri'wa ūumnhasi wasu'u, romhuri'wa ūumnhasi'õ wasu'u me

Mateusi 24.45-51

41 Tawamhã Pedru te 'mahâ:

— Apito, e 'wai udâna, te ãne ãma ūsimiré. E uburé da'udâna zama, te ãma ūsimiré. — Æne te sadanha.

42 Taha wa, te Wanhib'apito hã asa ãma romnhimiré'ë, Zezusi hã ãne:

— Dama romhuri'wa ūumnha hã duré ūsimiroti wẽ hã, e niha 're ūhâimana mono zé hã. Æne hã 're hâimana mono wamhã, te za ūsib'apito hã nimomo tiwi morñ õ ré, tâma pisutu, uburé tâma ūromhuri'wa norñ hã ūsa'u nherë, te te sô 'madâ'â za'ra da. Te za duré tâma pisutu, bâtâ pisutuzém na ūsazéb da hã, te te tâma ãma uwaimrami za'ra da, tâma ūromhuri'wa norñ ma.

43-44 Tawamhã apâ we ūmorñéb u, tinhib'apito nhimiroti hã te te tâma ãma uwaimrami wamhã, tâma rowë di za, romhuri'wai ma hã. Taha ma, tâma rowë uptabi di za tô. E marñ wa. ūsib'apito hã apâ wisi wapsi, te za tâma pisutu, uburé ūsimarñ hã te te tâma 're 'madâ'â u'âsi mono da oto, tâma umnhasi uptabi wa.

45 Tazahã, tinhib'apito za're'ra, dama 're hâimana wẽ mono õ wamhã, tâma 're rowë mono õ di za. Äté apito za're'ra, te za 'râwi sima tinhia, ãne: "Ūnhib'apito hã simahudu õ di." Äté, ãne te za sima tinhia. Taha wa, sô rowaptâ'â wẽ te, te za oto tizapari romhuri'wa norñ hã te te 're ahâ za'ra äté, aibâ norñ hã pi'õ norñ zama. Äté, te za

taré tisa zô si 're hâimana. Æté te za âzé hã te te 're hâsi. Õne u'âsi, te te 're hâsi mono wa, te za 'rãi wasétê na 're hâimana.

⁴⁶ Tawamhã rosa'rese ãna hâimana ré, te za ũsib'apito hã ūtème wi apâ, sô ūsimipari õ zém na nimahã bâtâ na, siwa'ru. Taha wa, te za sa'êtë azâ, tâma ūromhuri'wa hã. Sib'ézé 'wa pa na, te za te te wa'otõ. Taha wa, te za dapo're'õ norõ zu robzei'õ te te sina 're sô'otõ, tâma ūromhuri'wa hã.

⁴⁷ — Æté, ni'wa hã te za waihu'u pese, tinhib'apito nhimiroti hã, tâma ūromhuri'wa hã. Tane nherë, wa'a te, ūsimiroti hã te te 're uwaimrami mono õ di za. Taha wa, te za sa'êtë azâri ni, powawë hâiwaré na, apito zadawa para.

⁴⁸ Æté, ni'wai ma, waihu'u pese õ di za, ūsib'apito nhimiroti hã. Tawamhã marí te za upa. Taha wa, te za syry na si azâri ni, tâma waihu'u pese õ wa, ūsib'apito nhimiroti hã. Æté te za ni'wai ma waihu'u pese, tinhimiroti hã, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã. Te te tâma waihu'u pese wamhã, te za sô 're simipari, danhipai u te te tâma ãma 're uwaimrami mono da, ūsimiroti hã. — Æne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

⁴⁹ Te duré tâma nharõ za'ra:

— Ti'ai u, wa wei mo, ti'a na te sazu da, zata da. Zata sirõmo 'wa'âhã, aré ūma wë di.

⁵⁰ Wa za a'â robzépata za'êtë. Te robzépata õ ré hã, rosa'rata ahâ di za.

⁵¹ E datême we ūmorõ wa, te za ti'ab ré rowë na si dasiré 're dahâimana za'ra, simisutu. Mare di. Æne hã ūâma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Rosa'rata na te za ūâma dasima aipo'o za'ra ni.

⁵² Æté, 5 na ūhâiba hã te 'ri ãma siré 're si'ubumro. Ta norõ hã te za rosa'rata na ūâma sima aipo'o za'ra. Æté, si'ubdatõ te za ūwë'wa, 're hâimana za'ra. Æté maparane te za ūwë'õ'wa, 're hâimana zahuré. Æté, maparane te za ūwë'wa hã 're hâimana zahuré. Æté duré si'ubdatõ te za ūwë'õ'wa hã 're hâimana za'ra.

⁵³ Æté, damama hã te za ti'ra norõ hã wë'õ za'ra, ūzazei'wa 're hâimana za'ra mono wa, ūra si'aibâ hã. Æté, da'ra norõ hã te za timama hã siwi wë'õ za'ra, ūzazei'wa, 're hâimana mono wa, ūmama hã. Æté, dana hã te za ti'ra norõ hã wë'õ za'ra, ūzazei'wa, 're hâimana za'ra mono wa, ūra sipi'õ hã. Æté, pi'õ norõ hã te za tina hã siwi wë'õ, ūzazei'wa, 're hâimana mono wa, ūna hã. Æté, damaprewa hã te za tisani'aba norõ hã wë'õ za'ra, ūzazei'wa 're hâimana za'ra mono wa, ūsani'aba norõ hã. Æté, pi'õ norõ hã te za timaprebaba norõ hã wë'õ za'ra, ūzazei'wa, 're hâimana za'ra mono wa, ūmaprebaba norõ hã. — Æne ma tô tâma waihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're ūnomro mono norõ ma.

⁵⁴ Uburé te oto dama tinhá:

— Æté, te za hâiwa nhirõno ūmadâ'â za'ra wa'wa, bâtâ pusizém niwî. Taha wa, te za asima ūrowasu'u za'ra wa'wa, ãne: "Tâ, te za we tit'a." Æté, ãne te za asima ūrowasu'u za'ra wa'wa, awa'awi. Tawamhã tâ hã te za we tit'a tô.

⁵⁵ Æté, rowa'u hã te za wei watobro, hâiwa'a're nhimi'e hawi. Taha wa, te za ãne asima ūrowasu'u za'ra wa'wa, "Te za oto tirowa'ro." Æne te za asima ūrowasu'u za'ra wa'wa. Tawamhã te za tô tirowa'ro.

⁵⁶ Marí hã ti'ai ãma hã, duré hâiwa na hã aimâ waihu'u pese za'ra wa'aba di, 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã. E niha bété tane aiwa, aimâ waihu'u pese za'ra wa'aba õ di, marí te te ūwasu'u hã, te dama 're ūab'manharõ wë mono zé hã, ãma 're ūmadâ'â za'ra wa'aba mono nherë. — Æne ma tô dama tinhá, Zezusi hã.

⁵⁷⁻⁵⁸ Uburé ma, te duré dama tinhá:

— E marí wa, asina 're roti wë za'ra wa'aba mono õ di, ūwë hã 're 'manharõ za'ra wa'aba mono da. Wa za ãma simire'é, ãne: Æté, ni'wa hã te za asaprõ, dama 're ūrowairébé mono 'wa, 're ūsâmra mono zéb u. Marí 'manharõ wa, te za asaprõ, te te tâma aiwasu'u da. Taha wa, te za bâdâdi na ane wa'aba ré, tâma asiwasu'u aiwaséte na, ūrowairébé'wai u te te asaprõni tõ da, damrami'wai ma, te te ai'ru tõ da, dazazéb 're, te te asérë tõ da.

⁵⁹ Te te asērē wamhā, asiwa'âbâ 'rāsutu pese ō nherē, ta hawi aiwatobro waihu'u ō di za. Āne, wa aimā waihu'u za'ra wa'wa, asina 're roti wē za'ra wa'aba mono da, īwē hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono da. — Āne, ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

13

Dawasétē wi 're īdasipizari za'ra mono zé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi te te dama rowasu'u ré, ma tō ni'wam norī hā ītēme aihutu. Taha wa, te tāma rowasu'u za'ra, Zezusihī ma:

— A'uwe norī hā ma tō simro ni, Darireza tede'wa norī hā. Piratuhu nhimiwada'uri zarina, ma tō simro ni. 'Re īhāimana u'âsi mono ma, tinhimizama te te simroi ré, ma tō uprosi ni. — Āne te Zezusihī ma rowasu'u za'ra.

² Tawamhā Zezusi te asa tāma nharī za'ra:

— E Darireza norī hā ma tō danhipai u tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra. E taha wa, ma tō tidâ'â za'ra. E āne, ma tō āma īrosa'rata za'ra wa'wa.

³ Mare di. Taha wab ō di. Ta norī hā danhipai u, tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono ō di. Tane nherē, ma tō tidâ'â za'ra. Tane, te za tō a norī wa'wa hā īsine 're atâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasétē wi 're aipizari za'ra wa'aba mono ō wamhā.

⁴ A'uwe norī hā, Siro'é na 'ri sipo'o āma 're īsi'ubumroi mono norī nhisiwi, ma tō 'ri 'rāihâ hā waptārā, da'madâ'âzé hā. Taha wa, ma da'ahâ na ai'utōrī ni. 18 na ma 'ri hā da'uprosi. Ta norī hā bété, e ma tō danhipai u tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra, Zeruzarē āma 're īdahāimana za'ra mono norī upana. E taha wa, ma tō tidâ'â za'ra.

⁵ Mare di. Taha wab ō di. Ta norī hā danhipai u, tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono ō di. Tane nherē, ma tō tidâ'â za'ra. Tane, te za tō a norī wa'wa hā īsine 're atâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasétē wi 're aipizari za'ra wa'aba mono ō wamhā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

Pidera wede īrāi'ō wasu'u

⁶ Tawamhā te tāma āma romnhimiré'ē za'ra āne, Zezusi hā:

— Aibâ hā te 're 'maiħāimana, buru tede'wa hā. īburu āma hā, rob'ru hā te 're hāimana za'ra, uwa 'ru hā. Pidera wede hā te duré tame 're sa. Tawamhā bâtâ na te mo, pidera 'rā zō. Tane nherē, ī'rā hā te te 'masāmri ō di. 'Rāi āna te za.

⁷ Taha wa, te buru 'madâ'â'wai ma tinhā, āne: "Si'ubdatō, ma tō ī'āma tiwahu oto, taré nasi we sô īneb ré hā, pidera 'rā zō. Wa tō 'madâ'â wa'a. Te za īsizâ. E marī da, te za taré 're sab u'âsi, 're 'rāi mono āna." Āne te romhuri'wai ma tinhā.

⁸ Tawamhā romhuri'wa hā te asa tāma tinhā: "Apito, misi āma wahu a'â. Wa hā wa za ab're, powawē nhana na te uirī da, wē na sab da.

⁹ Wahub amo na 'rāi wamhā, wē di za. 'Rāi ō wapsi, te za īma ī'ru, te sizâri da." Āne, romhuri'wa te tinhā, buru tede'wai ma. — Āne ma tō tāma āma romnhimiré'ē za'ra, Zezusi hā.

Zezusi hā, romhuri zahârizém na pi'ō īsiħâpâre te te īpesezé wasu'u

¹⁰ Tawamhā romhuri zahârizém na ma tō dama rowasu'u Zezusi hā, zudezu norī te, rowahutuzéb āma.

¹¹ Tame te pi'ō hā īhâzé ré hā dame nhamra. Hâzé ré ma tō āma tiwahub ahâ, 18 na, wa'uburé te te 're upi u'âsi mono wa. Sihâpâ u'âsi, te 're mo, wāi wahutu āna.

¹² Tawamhā Zezusi te te sabui wamhā, te 'mahâ:

— Pi'ō, aihâzé hā te za oto aimā apa.

¹³ Taha pari, ma tō tinhib'rada hā āma tihi. Tawamhā ma tō awa'awi wāi wahudu. Wāi wahutu wamhā, te āma tiwata, 'Re īhāimana u'âsi mono āma, te te pese wē te.

¹⁴ Tane nherē, rowahutuzé 'madâ'â'wa hā ma tō sada tizahi, Zezusihī zada, sabadu na te te pese wa. Taha wa, te uburé dama tinhā:

— Bâdâ hã, 6 na ïnhâiba hã, wa te 're ïromhuri za'ra mono zéb da hã. Taha bâtâ na si, te za we 're anomro aba mo, da te 're aipese za'ra wa'aba mono da. Sabadu na hã mare di za, romhuri zahârizém na hã. — Âne ma tô dama waihu'u, rowahutuzé 'madâ'â'wa hã.

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã Wanhib'apito te tâma tinha:

— Oro sabadu na te dapese wa, ïma nharî za, te za powawë hã awaru po'repore zama, 're ïwasihu za'ra wa'aba mo, âi ba, 're simroi wa'aba mono da, te te 're âhuri mono da. Âhâta pi'õ hã, Abra'âhã nnihudu hã. Satanasi hã te te 're pibui mono ré hã, ma tô 18 na âma tiwahu. Sabadu na nherë, wa tô pese, hâzé âna oto 're hâimana mono da. E niha bâ bêté, aima wë za'ra wa'aba õ di, sabadu na te ïpesezé hã rowë na pi'õ hã oto 're ïmorî da hã. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u, dawasété na dasisâmri ma ropibuma.

¹⁷ Tawamhã, Zezusihi mreme hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô ïwë'õ'wa norî hã aséb za'ra, Zezusihi mreme ma. ïwë'wa norî ma, rowë za'ra di. Marî hã te te dama 're ab'manharî wë mono wa, te 're to za'ra, tipë'ë na.

Motada nhamare wasu'u, ïu'ëtë wasu'u me

Mateusi 13.31-33; Marcusi 4.30-32

¹⁸⁻¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te dama tinha, âne:

— E niha, wa za âma simiré'é, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwe mono zém na hã. Motada nhamare na, wa za âma simiré'é. Motada nhamare hã aibâ hã ma tô a're. Tawamhã ma tô tiwa'ru. Wa'rui wamhã, papo za'ëtë di oto. Tawamhã si hã te ïsu 'rowi, te te sima 're sasi za'ra. Âne, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwe mono zé hã. — Âne ma tô âma simiré'é, Zezusi hã.

²⁰ Te duré dama tinha:

— E marî na, wa za duré âma simiré'é, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwe mono zém na hã.

²¹ ïu'ëtë wapuzém na, wa za âma simiré'é. Pi'õ hã te za ïu'ëtë wapuzé hã syry na sa'wa, tridu 'râ zu pese wazari. Tridu sup si, sa'ëtë uptabi di. Tawamhã te te wazari pese wamhã, te za tidupto, ïu'ëne hã. Sa'ëtë uptabi di za oto. Âne duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwe mono zé hã. — Âne ma tô âma simiré'é, Zezusi hã.

'Ridawa, 're sy'yre wasu'u

Mateusi 7.13-14, 21-23

²² Tawamhã Zezusi norî hã te oto ai'aba'rê, Zeruzarë u. 'Ri nho'õmo mono bâ, te te dama 're rowasu'u u'âsi Zezusi hã, 'ri wa'õtõ u zama.

²³ Tawamhã te ni'wa hã sadanha:

— Apito, e da'umro na si, te za danho'reptuzé hã da te dasina 're waihu'u za'ra. — Âne te sadanha.

Taha wa, ma tô Zezusi hã asa uburé dama tinha:

²⁴ — Tô sena, te za niwapsi da'ahâ na da te dasima 're wë za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono u 're danhisisi mono da. Tazahã, ïtème 're danhisisi mono õ di za. Taha wa, 'ri para u 'ridawa 're sy'yre na 're danhisisi mono da, sada 're ïdanhiptete za'ra mono ne, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono u 're asisisi aba mono da.

²⁵ Nimahã na te za 'ri tede'wa hã wahudu, te te siré 'rinhitop tete da. Tawamhã te za ï'ridawa ta'a za'ra wa'wa, rowi 're ai'ubumroi wa'aba mono hã. 'Ri tede'wa hã te za ï'mahârâ za'ra wa'wa, âne: "Apito, ma'âpê we wazô 'ridawa za'ra na, âma atême wanhisisi da." Âne te za 're ï'mahârâ za'ra wa'aba mo. Tazahã, te za asa aima nharî za'ra wa'wa, âne: "Te aiwaihu'u za'ra wa'aba õ di. E ma hawimhã, a norî wa'wa hã."

²⁶ Tawamhã âne te za asa tâma asiwasu'u za'ra wa'wa: "Wa norî hã, wa tô asiré wasaihuri ni. Asiré, wa tô duré âhuri ni. Warob âma hã ma tô duré dama 're ïrowahutu mo, waza'ru âma hã." Âne te za 'ri tede'wai ma asiwasu'u za'ra wa'wa.

²⁷ Taha wa, te za asa duré aima nharī za'ra wa'wa, ãne: "Te aiwaihu'u za'ra wa'aba õ di, ūzazei'wa na hā. Aiwasédé hā ma tō 're ūmanharī u'âsi za'ra wa'aba mo. Mo oto ai'aba'rēi wa'aba, ūnhiti." Ñane te za aima rob'ru za'ra wa'wa.

²⁸ Tawamhā rowē uptabi ãma, 'Re ūhaimana u'âsi mono 'rata 're ūsi'ubumroi mono hā te za ūmadâ'â za'ra wa'wa, Abra'ã norī hā, duré Izati, duré Zaco, duré uburé ūsadawa wasu'u'wa norī hā. Tazahā, a norī wa'wa hā te za rowi 're ai'ubumroi u'âsi aba mo. Taha wa, te za asina 're ai'ry'ry aba mo. Te za duré 're ai'wasitete za'ra wa'aba mo, 're robzépata za'ëtē za'ra wa'aba mono wa.

²⁹ Daro mono bâ, te za ïtême 're dasihutu, 'Re ūhaimana u'âsi mono 'rata 're dasihuri mono da, Danhib'apito uptabi na 're ūhaimana mono zéb u. Bâtâ pusizém hawi, te za ïtême 're dasihutu, bêtâ zasizém hawib zama, duré hâiwa'a're nhimire hawib zama, duré hâiwa'a're nhimi'e hawib zama.

³⁰ Tawapsi, te za dama ūwapu ma nharī za'ra, dama pire na 're hâimana za'ra mono da oto. Duré, dama ūpire ma, te za nharī za'ra, dama wapu na 're hâimana za'ra mono da oto. — Ñane ma tō Zezusi hā tâma waihu'u sirômo za'ra.

Zeruzarē ãma Zezusi hā ūpē'ëzézé wasu'u

Mateusi 23.37-39

³¹ Tawamhā Zezusi hā te te apo're pu'u parip si, awa'awi ma tō ïtême 'maihihutu, parisezu norī hā. Taha wa, ma tō Zezusih i ma rob'ru za'ra, ãne:

— Mo oto ã hawi aimorî. E marî wa. Apito Erodi hā ma tō sima aiwë, da te dasiwi aiwîñî da. — Ñane te tâma rob'ru za'ra.

³² Tawamhā Zezusi hā apâ te tâma rob'ru za'ra:

— Mo oto ïtême ai'aba'rêi wa'aba apâ, tâma ūzadawa wasu'u za'ra wa'aba da, wapsâ wawë ne 're ūmorî ma. Wa'uburé hā wa tō te dama 're anhamra. Wa duré te 're da'apse, ã bêtâ na duré awëm na. Awë amo na, wa za ūnhimiromhuri hā uprosi. Ñane te za tâma ūzadawa wasu'u za'ra wa'wa, Erodihi ma.

³³ — Zeruzarē ãma, ma tō da te 're simro, 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā. Õne u'âsi. Taha wa, wa za ãma mo, ãhâna, awëb zama, awë amo na zama, tame, da te dasiwi ūwîñî da, ūsadawa wasu'u'wa hā. — Ñane ma tō Zezusi tâma siwasu'u za'ra, parisezu norî ma.

³⁴ Tawamhā ma tō sisôwa tinhia, Zezusi hâ:

— Zeruzarē ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norî ãma, ai'âma ūpē'ëzé za'ra wa'aba di. Aihi'rata norî wa'wa hā ma tō 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî hā te te 're simroi u'âsi, ëtê na. Datême te te 're ūsatörî za'ra mono norî zama, ma tō duré te te 're simroi u'âsi, ëtê na. Si'a hâ ti'ra zawi te, 're ūpapo za'ra mono ne, wa aré te ūsimia 're aiwë u'âsi za'ra wa'wa, ūsitême te 're ai'awaibui wa'aba mono da. Tane nherê, asima 're ūwê za'ra wa'aba mono õ di asa.

³⁵ Taha wa, tinhorôwa hā te za oto tirë, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā, ãma 're ūaiwata za'ra wa'aba mono zé hā. Duré a norî wa'wa hā, ūhâiba 'madâ'â na sahu za'ra wa'aba õ di za a'â. Niwapsi duré ūhâiba 'madâ'â za'ra wa'aba wa, te za ãne asima ūwasu'u za'ra wa'wa: "'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa para we ūmorî ma, 're rowë za'ëtë mono di za.'" Ñane te za asima ūwasu'u za'ra wa'wa, ūhâiba 'madâ'â na duré sahu za'ra wa'aba wa. Ñane na aipë'ë 're asina ūwaihu'u za'ra wa'aba wapsi, te za ūhâiba 'madâ'â na duré ūsahu za'ra wa'wa. — Ñane ma tō sisôwa tinhia, Zezusi hâ.

14

Zezusi hâ romhuri zahârizém na, aibâ te te ūpesezé wasu'u

¹ Zudezu norî te, romhuri zahârizém na ma tō Zezusi hâ ãzé, aibâ nhorôwa u, ūsiré sa da. Aibâ hâ, parisezu. ūsiré parisezu norî ma, pire di, aibâ hâ. Tame 'ri para, ūsi'ubumro norî hâ ma tō Zezusi hâ 'madâ'â za'ra.

² Tame sāmra ré, ma aibâ ïhâzé ré hâ ïtême wi, Zezusihi u. Hâzé wa, te dupto zahuré di. Duré, paihi dupto zahuré di.

³ Taha wa, ma tô Zezusi hâ rowahutu'wa norî hâ azadanha, parisezu norî me:

— E romhuri zahârizém na, wa za wa te 're dapese za'ra, sabadu na hâ. E ma tô wawi sawi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ, sabadu na, wa te 're dapese tô za'ra mono da. E niha ïsimiroti na rob'ui'éré hâ. — Äne te Zezusi hâ azadanha, rowahutu'wa norî hâ.

⁴ Tane nherë, asa te te äma sada'âbâ za'ra õ di. Tawamhâ Zezusi hâ ma tô aibâ hâ pa'â. Ma tô pese. Taha pari, ma tô tâma rob'ru, morî da oto, 'ri tême.

⁵ Tawamhâ aibâ za'u si, te tâma nharî za'ra, äne:

— Äté ai'ra hâ te za aiwi ti'maiwaptâ'â 'wa, â zô ab're u, äté powawë hâ. Tawamhâ e â zô ab're hawimhâ asowi wazere aba õ di za, romhuri zahârizém na nherë. — Äne ma tô Zezusi hâ asa äma azadanha.

⁶ Tazahâ asa te te äma sada'âbâ waihu'u za'ra õ di.

Dama dawapu wasu'u, dama dapire wasu'u me

⁷ Tawamhâ wedeza na dasi'ubumroi wamhâ, ma tô ni'wam norî hâ dama ïpire norî te na ai'ubumro, dame sô ïdahârâ za'ra norî hâ. Äne ma tô äma da'madâ, Zezusi hâ. Taha wa, ma tô tâma äma romnhimiré'â za'ra, äne:

⁸ — Ni'wa hâ asô hârâ wamhâ, dasina damro u dame asa da, aimorî wamhâ, dama ïpire norî te na, asämra õ di za. E marî wa. Äté, aima ïpire hâ te dame tihâiba, dame sô ïdahârâ hâ.

⁹ Tawamhâ te za aima tinhâ, 'ri tede'wa hâ, õ niwî asämra da, asämrazém na sâmra da, aima ïpire hâ. Taha wa, te te aima ïnharî ma, assiséb di za. Da'râsatu u, te za oto asä.

¹⁰ Taha wa, äne tô da, dame asa da, asô dahârâ wamhâ, da'râsatu u, te za a'â asä. E marî da. 'Ri tede'wa hâ si'uihâ na si te te aima pisutu da, dama ïpire norî 'rata asämra da, asa da. Danho'a te te aima pisutu wamhâ, aima rowë uptabi di za.

¹¹ Tane, ni'wa hâ pire wë te, 'râwi sina 're wata mono wamhâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono, te za tâma pisutu, wapu na 're hâimana mono da oto. Duré ni'wa hâ, tipire na 'râwi 're si'madâ'â mono õ wamhâ, te za tâma pisutu, dama pire na 're hâimana mono da oto. — Äne ma tô tâma waihu'u, Zezusi hâ.

¹² Tawamhâ dame sa da, sô ïhârâ ma, te tinhâ, Zezusi hâ:

— Dasaihurizé, dama 're 'manharî mono wamhâ, äté sô aihârâ za'ra õ di za, asiwadi norî zô hâ duré asisânawâ norî zô hâ, duré aimama norî zô hâ duré ïsibrob ahâ norî zô hâ, aiwaptoma 're ïsî'ubumroi mono norî zô hâ. Ta norî zô aihârâ wamhâ, asiré saihuri da, te za asa asô tihârâ za'ra, te te asa aima äma wa'râmi za'ra da.

¹³ Taha wa, dasaihurizé hâ dama 'manharî wamhâ, te za ïsibrob'õ norî zô aihârâ za'ra, duré ïmorî'õ norî zô, duré ï'râtëire norî zô, duré ïtob'a norî zô.

¹⁴ Äne wamhâ, aima 're rowë mono di za. E marî wa. Ta norî hâ simarî õ di, marî na te te aima äma ïwa'râmi za'ra zéb da hâ. 'Re ïhâimana u'âsi mono si, te za asôprubzé wa'râmi aima tisõ. 'Re ïnomro wë mono norî te te ahâiwa'utu wapsi, te za aima äma uwaimra. — Äne ma tô 'ri tede'wai ma waihu'u, Zezusi hâ.

Dasaihuri za'êtë zé wasu'u

Mateusi 22.1-14

¹⁵ Tame ma tô aibâ hâ dame nhamra, 'ri para, sa da. Tawamhâ Zezusi te te dama ïwaihu'uzé hâ ma tô dame wapa. Taha wa, te Zezusihi ma tinhâ:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono, Danhib'apito uptabi na 're ïhâimana mono zéb äma, ï'rata 're ïsaihuri mono norî ma, 're rowë uptabi za'ra mono di za. — Äne te Zezusihi ma tinhâ.

¹⁶ Tawamhâ Zezusi hâ te asa aibâ wasu'u hâ tâma wasu'u, äne:

— Aibâ hâ dasa hâ sa'êtë na te te dama 'manharî da, ma tô sina roti. Tawamhâ te te dama 'manharî õ ré, ma tô da'apo're pu'u siro, da'ahâ na ïtême dasihutu da, ïsiré dasaihuri da.

17 Sipi pari wamhā, tāma ūromhuri'wai ma, te tinhā, āne: "Mo oto aimorī dazō, we dasi'aba'rē da. Dasa hā te oto dazō aimasa." Āne te tāma tinhā. Taha wa, romhuri'wa hā ma tō datēme mo, dazō hārā da.

18 — Tane nherē, te nasi aibā norī hā siperabāsi niha tāma nharī za'ra, romhuri'wai ma, te te sima wē za'ra õ wa. Sô ūhārā 'rada hā te tāma tinhā, āne: "Āma ūmorī neza. Tane nherē, ti'a hā wa 'mai'uipra. Tamomop si wa za mo, te sabu da. Āne asib'apito ma, ūzadawa wasu'u na za." Āne te tāma ūromhuri'wai ma tinhā.

19 — Tawamhā ūhāiba amo hā te duré tāma tinhā: "Āma ūmorī neza. Tane nherē, powawē hā wa 'mai'uipra, 10 na ūhāiba za'ra hā. Tamomop si wa za mo, te sabu za'ra da, te te romhuri wē za'ra zō. Āne, asib'apito ma, ūzadawa wasu'u na za." Āne te romhuri'wai ma tinhā.

20 — ūhāiba amo hā te duré tāma siwasu'u: "Nimosi, wa ūmro. Taha wa, dame ūsa da, āma ūmorī waihu'u õ di." Āne te romhuri'wai ma tinhā.

21 — Taha wa, te apā mo romhuri'wa hā, tinhib'apito ma, te te sadawa wasu'u za'ra da. Te te wapari wamhā, ma tō ab'rui pese, ūsib'apito hā. Taha wa, te āne tāma tinhā: "Ai'aba'rē na dazō 're aimorī, 'ri nhi'riti na we danhimroi mono da, ūsibrob'õ norī hā, duré ūmorī wē'õ norī hā, duré ūtob'a norī hā, duré ūrātēire norī hā." Āne te tāma rob'ru. Taha wa, te ta norī zō si mo, we te te simroi mono da.

22 — We te te danhimroi mono pari, te tinhā, tinhib'apito ma: "Apito, wa tō aimreme hā āma uwaimra, aima. Zahadu da'masisi õ di." Āne te tāma tinhā.

23 — Taha wa, te ūsib'apito hā duré asa tāma tinhā: "Tane wamhā, dazō airītī mono pé, bādādi na. Da'manhopētē wamhā, ta norī hā te za we ūsimroi mo, ūnhorōwa hā da te dasiwi 'masisi da.

24 Tō sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Sô ūhārā 'rata norī hā, ūsa na saihuri õ di za." Āne te ūsib'apito hā tāma tinhā. — Āne te aibā ma rowasu'u, Zesusi hā.

Zesusihi zazei'wa, 're ūnomro mono zé wasu'u

Mateusi 10.37-39

25 Tawamhā Zesusi norī hā si'aba'rē ré, te da'ahā na ūsarina ai'aba'rē ni. Tawamhā ma tō Zesusi hā datēme aipi'ra. Āne te dama tinhā:

26 — Āté, ni'wam norī hā te za we ūtēme ai'aba'rē, ūzazei'wa, 're nomro mono da. Tawamhā te za te te 're ūzawi pese za'ra, timama zawi nhipai u, duré tina zawi nhipai u, duré timro zawi nhipai u, duré ti'ra norī zawi nhipai u, duré tisisānawā norī zawi nhipai u, duré tihāimanazém nhipai u.

27 Tiza'ozéb ré, ūzarina 're ūnomro mono ne, da te 're uprosi za'ra mono da nherē, te za ūsiré 're nomro. Ānei õ wamhā, ūzazei'wa na te 're waihu'u za'ra mono õ di za. — Āne ma tō dama waihu'u, Zesusi hā.

28 Te duré dama tinhā:

— 'Ri'wa na, wa za aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Āté, a norī wa'wa hā te za asima ūmairosa'rata 'wa, asima 'mai'ri wa'aba da, rob'madâ'âzéb da. Taha wa, te za a'â ūmairosa'rata 'wa, 'ri wa'âbâzéb da, rob'uiprazé hā, ūwab zō.

29-30 Ānei õ wamhā, āté õne haré te za ūsāna'rata si ūmanharī 'wa. 'Ri 'rāihâ hā 'mai'uprosi aba õ di za. Da te sabu za'ra wamhā, te za ai'āma 're dawa'ë za'ra wa'wa: "Oro te te 'ri 'ru za, te õne haré za." Āne te za ai'āma 're dawa'ë za'ra wa'wa. Āne, 'ri'wa na te aima āma ūsimiré'é za'ra wa'aba zé hā.

31-33 — Duré apito na, wa za aima āma simiré'é za'ra wa'wa. Āté danhib'apito te za dama 're 'manhamra. ūsib'a'uwe norī hā dasi'wapé 'manharī'wa norī hā te ahā na 're si'ubumro, 10 miu na ūhāiba za'ra hā. Tawamhā ma tō apito hāiba amoi wasu'u wapa, danhib'apito hā. Dasi'wapé 'manharī'wa hā te we, u, ahā uptabi na te te simro tinhib'a'uwe hā, 20 miu na, u, ūhāiba za'ra hā. Tawamhā dazō wairébé õ ré, te za a'â nhamra, ūsib'a'uwe hā, dazada siptete za'ra zō. Dazada ūsiptete za'ra õ na, te te

waihu'u za'ra wamhā, te za tinhitob'ru norī u da'mazatō, te te tāma 'mazadawa wasu'u da, īsib'apito za'ra ma. īsitob'ru norī hā zahadu romhā ré, te za ītēme da'mazatō, we dasihutu tō da, dasi'wapé za'ra tō da. Āne, apito na te aima āma īsimire'é za'ra wa'aba zé hā. Tane īzazei'wa, 're anomro aba mono da, marī hā asima 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za, aipē'ē 're. Marī hā aipē'ē 're, asima 're sawi za'ra wa'aba mono wamhā, īzazei'wa na te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. — Āne ma tō dama waihu'u, Zezusi hā.

Dasai warīñé wasu'u
Mateusi 5.13; Marcusi 9.50

³⁴ Te duré dama tinha, Zezusi hā:

— Sa na hā dasa hā āma se ti, dasai warīñé wa. Tane nherē, oto 're se si'utōrī mono wamhā, niha da te 're 'manharī waihu'u mono õ di, apā se da.

³⁵ Sei õ wamhā, ti'a hā wē da, ti'ai wa, da te 're sa'wari za'ra mono õ di za. Duré powawē nhana ubumro nhisiwi, da te 're sa'wari za'ra mono õ di za. Taré, te za rob u, da te 're sa'wari za'ra, marī dai õ wa oto. Āne romnhimiré'ezé hā. Asimipari pese za'ra wa'aba wamhā, ma'apé īwapari pese za'ra wa'aba. — Āne te Zezusi hā dama si'ru.

15

Pone'ērebā īsimanizé wasu'u
Mateusi 18.10-14

¹ Tawamhā Zezusihi u ma tō aihutu ni, da'ahā na, īmreme hā da te wapari za'ra da. Danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norī hā ma tō duré ītēme aihutu, siwa'ru 're īnomro mono norī zama.

² Tawamhā parisezu norī hā te āne tāma nharī za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī me:

— Ó hā ma tō āma 're siwadi za'ra, siwa'ru 're īnomro mono āma hā. Ta norī siré, te nasi tisa. — Āne te Zezusihi ma nharī za'ra.

³ Taha wa, Zezusi hā ma tō tāma āma romnhimiré'é za'ra, āne:

⁴ — Asimizama hā ahā wamhā, āté misi te za aiwi aimani, 100 na īhāiba za'ra wamhā. E tawamhā, sô airīfī mono õ di za, aiwi 'masimani wamhā. Te za tō sô airīfī mo, apā âri da. Asimizama zô airīfī mono ré, te za 99 na īhāiba za'ra hā asa'u daba'wara, ītehutu wa.

⁵ Tawamhā aiwi īsimani hā oto sāmri wamhā, atoi uptabi di za. Taha wa, te za asisé we ī'ā apā, sāmri wē te.

⁶ 'Ri tēme āwisi wamhā, te za sô aihārā za'ra, asiwadi norī zô. 'Rāwi ai'rata 're īsōrōwa za'ra mono norī zô zama, te za sô aihārā za'ra. Tawamhā te za tāma īrowasu'u za'ra, āne: "Āhāna īma rowē di. īnhimizama hā wa tō tisā, īwi īsimani hā. īzabādā te za 're ato za'ra wa'aba mo." Āne te za tāma īrowasu'u za'ra.

⁷ — Tane duré, ni'wa hā siwa'ru 're īmorī hā tiwasédé hā te te oto rēme pese wamhā, hāiwa āma 're īsi'ubumroi mono norī hā te za tāma 're to za'ra, misi nherē. Ōhō āma si, te za 're toi uptabi za'ra, 're īnomro wē mono norī nhipai u hā, 99 na īhāiba za'ra nhipai u hā. Ta norī hā 're nomro wē mono wa, tiwaséte na 're īsiwē'ō za'ra mono da hā, mare di. — Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norī ma, Zezusi hā.

Rob'uiprazé īsapotore simanizé wasu'u

⁸ Tawamhā Zezusi hā te duré tāma āma romnhimiré'é za'ra, āne:

— Pi'ō te, rob'uiprazé hā ahā wamhā, āté misi te za tiwi 'maihamani, 10 na hāimana za'ra wamhā, īsapotore hā. E tawamhā sô 're rīfī mono õ di za, tiwi 'masimani wamhā. Te za tō sô 're rīfī. īro'ore hā te za duré sô ro'o, sô rīfī da. Te za duré sô 'ri 're wamro. Sô 're rīfī pese mono wamhā, te za oto tisā.

⁹ Tawamhā te te sāmri wē te, tisiwadi norī zō te za oto tihârâ za'ra. Ī'rata īsōrōwa za'ra norī zō zama, te za tihârâ za'ra. Tawamhā, te za oto tāma rowasu'u za'ra, āne: "Āhāna, īma rowē di. Rob'uiprazé īsapotore hā wa tō tisā, īwi īsimani hā. Īzabâdâ te za 're ato za'ra wa'aba mo duré, a norī wa'aba zama." Āne te za tāma rowasu'u za'ra.

¹⁰ — Tane duré, ni'wa hā siwa'ru 're īmorī hā, tiwasédé hā te te oto rēme pese wamhā, hâiwa āma 'Re īhaimana u'âsi mono ma romhuri'wa norī hā te za āma 're to za'ra, tiwasédé hā te te rēme pese wē te, misi nherē. — Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

Ai'repudu, timama te te īrēmezé wasu'u

¹¹ Zezusi hā te duré tāma āma romnhimiré'ē za'ra, āne:

— Aibâ 'ra hā maparane.

¹² Tawamhā te bâtâ na īno hā timama wi waptē, tinhibrom na āma tāma siwanhizari zahuré da.

— Taha wa, ma īmama hā āma tāma aipo'o zahuré.

¹³ Āma ronomro õ ré, te uburé tinhibro hā sima ubumro, darob amo u morī da, īno hā. Darob amoi u wisi wamhā, wasétē ahâ na te 're mo. Marī na si, ma taré tinhibro hā uprosi, īmama te te tāma īpo hā.

¹⁴ — Tawamhā tinhibro hā ma uburé uprosi pese oto, ai'repudu hā. Tawamhā tame darob āma 're īdasi'ubumroi mono norī hā ma tō duré mram na 're dasi'ubumro. Dasai õ di. Taha wa, ma tō ai'repudu hā mra hā dame sépata.

¹⁵ Taha wa, te aibâ u mo, te te tāma 're romhuri mono da, tame. Taha wa, ma tō aibâ hā satō tiburu u, buru āma uhâbâ te te tāma 're 'madâ'â mono da.

¹⁶ Mrap te, ma tō sima wē, uhâbâ sa na 're sai mono da. Mra, te te 're sépata mono nherē, ai'reputu ma hā, da te 're ai mono õ di.

¹⁷ Taha wa, ma tō si'āma rosa'rata, āne: "Īmama ma, romhuri'wa norī hā ahâ nherē, ma tō dasa hā 're si'azahâri. Wa hā wa āme mra hā te 're sépata za'ëtē.

¹⁸ Taha wa, wa za oto mo, īmama u apâ. īwisi wamhā, wa za īmama ma īsiwasu'u, āne: 'Īmama, īwasétē na wa tō 're mo. 'Re īhaimana u'âsi mono nhimiroti hā, wa tō upa. Asimiroti zama, wa duré upa.

¹⁹ īwasétē wa, āté ī'āma 're ai'ra mono õ di za oto. Aima romhuri'wa da, oto 're īmorī da, te za īma īpisu.' " Āne ma tō rosa'rada hā sima 'manha, ai'repudu hā.

²⁰ — Tawamhā aré 're īsāmra mono zém hawi te oto mo, timama nhorōwa u. Tawamhā zahadu romhâ ré, ma īmama hā tisā ti'ra hā. Taha wa, te ītēme wara, īra hā te te sina pē'ē tari wa. ītēme wisi wamhā, tinho'utu ma tō ti'â, ti'ra hā. Tob'rata hârâ na, ma duré sawi.

²¹ Tawamhā te timama ma tinha, ai'repudu hā: "Īmama, īwasétē na, wa tō 're mo. 'Re īhaimana u'âsi mono nhimiroti hā, wa tō upa. Asimiroti zama, wa duré upa. īwasétē wa, āté ī'āma 're ai'ra mono õ di za." Āne te timama ma siwasu'u, ai'repudu hā.

²² — Wasétē na 're morī nherē, te te wē'õ õ di, ti'ra hā, īmama hā. Tāma īromhuri'wa norī hā te oto 'mahârâ za'ra sa'ëtē, zazahâ īhâiwē we te te siwi 'mai'âri da, te te siwi āma uza da. Duré īsiptōmohi wasisizé, te te tāma sérê za'ra da, ma tō 'mahârâ za'ra. Duré īpara'uzza zama te te tāma sérê za'ra da, ma tō 'mahârâ za'ra.

²³ Taha wa, te duré tāma nharī za'ra: "Powawē zapu zama, we āwisi aba, wîrī aba da, īhâipe hā.

²⁴ E marī wa. īra hā dâ'â newa. Tane nherē, dâ'â õ di. Ma tō aré āma ropsisa'rese'õ. Tane nherē, ma tō we apâ wi. Taha wa, wasa hā wa za oto wasiré huri ni, rowē te." Āne īmama te tāma nharī za'ra, te te tāma 're īromhuri za'ra mono norī ma. Taha na ma tō dasa hā dama 'manha.

²⁵ — Tawamhā īno hā wisi wamhā, īdub'rada hā te buru āma nhamra. 'Ri tēme te oto mo. Te te oto rob'umhutu wa, ma tō rowamreme hā wapa, te te īrowamreme za'ra hā. Dapara 'rasi zama, ma tō wapa, rowē te, dasima 're īdato za'ra mono zé hā.

²⁶ Taha wa, te romhuri'wa hā 'mahâ, ãne: "E marī, te 'manharī za'ra ni." ãne te sadanha.

²⁷ — "Ano hā rowē na ma tō wei wi. Taha wa, wei wisi wē te, ma tō wama ti'ru aimama hā, powawē īhāipe hā wa te wīrī da, wasaihuri da." ãne te īdub'rata ma rowasu'u, romhuri'wa hā.

²⁸ — Tawamhā ma īdub'rada hā tizahi. 'Ri para u sébré da hā, te te sima wē õ di. Tawamhā īmama, ma ītēme watobro, te te tāma nharī da, sébré da. Tane nherē, sébré zei õ di.

²⁹ Tane nherē, te timama ma tinha: "Wa hā wa tō te aima 're romhuri pese. ī'āma wahub ahâ di, te aima 're romhuri mono ré hā. Niwa, aimreme hā te simini õ di. Tane nherē, marī īma sōmri õ di, pone'erebâ hā, dasa hā te īsiwadi norī ma 'manharī da.

³⁰ Āhāna ai'ra hā ma tō wi. Asibro hā tāma īpo hā ma tō pi'õ na uprosi. Tane nherē, ma tō wisi wi, dama īru, powawē īhāipe hā da te tāma wīrī da." ãne te timama ma tinha, īdub'rada hā.

³¹ — Tawamhā īmama te asa tāma tinha: "ī'ra, a hā ī'rata, te 're asāmra u'āsi mo. Marī hā īhibro hā, uburé ate hā.

³² Uburé wama rowē za'ra wa, wa tō dasa hā dama 'manha, ī'ra hā īwisižém na. Ano hā dâ'ā newa. Tane nherē, dâ'ā õ di. Ma tō aré āma ropsisa'rese'õ. Tane nherē, ma tō we apâ wi." ãne ma tō ti'ra ma waihu'u. — ãne Zezusi ma tō tāma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norī ma.

16

Aibâ hâimana nhipeze wasu'u

¹ Zezusi hā te duré ãne tāma rowasu'u za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma:

— Aibâ hā te 're hâimana, īsibrob ahâ hā. Tāma īromhuri'wa hā te duré 're sāmra, tāma rob'madâ'ā'wa hā. Tawamhā ma tō tāma 'mairowasu'u ni, ãne: "Rob'uiprazé hā te te aiwi 're anhimini, aima rob'madâ'ā'wa hā." ãne te tāma 'mairowasu'u ni.

² Taha wa, te sô hâ, tāma īrob'madâ'ā'wa zô. Te tāma tinha, ãne: "Aiwasu'u hā wa tō wapa. īma 're īrob'madâ'ā mono zé hā, tâibâ za oto. Te za rob'ui'éré hā oto īma īsõ, uburé īnhimarī na 're īrob'ui'éré mono zé hā." ãne te tāma tinha, tāma īrob'madâ'ā'wai ma.

³ — Tawamhā te 'râwi sima tinha, tāma īrob'madâ'ā'wa hā: "īnhib'apito, ma tō īma tinha, te tāma 're romhuri mono tō da oto. E marī, wa za oto te 're 'manharī. īnhiptete uptabi õ di, buru na te dama 're īromhuri mono zéb da hā. Duré īnhiséb di za, rob'uiprazém na te 're da'awari mono wamhā.

⁴ īhe, wa tō īsimá waihu'u, marī te ī'manharī da hā, ī'āma 're dasiwadi za'ra mono da. Tawamhā, apito te te īmei wamhā, āté īsiwadi norī hā te za te siwi 're īmrami, tinhorōwa u, īsiré 're īsa za'ra mono da." — ãne te 'râwi sima tinha.

⁵ — Tawamhā te sô hā, apito ma, marī te te īwa'âbâ za'ra õ norī zô. Tawamhā ītēme īwisi 'rada hā te sadanha: "E niha tāma īwa'âbâ'õ hā zahadu, rowa'rāmimhā."

⁶ — "Piza'a, 100 na īhâiba za'ra hā, azeitona 'râi wa'ui wab ré hā." — ãne te tāma rowasu'u.

Taha wa, te asa tāma tinha: "Āhâta īwa'âbâ'õ na, rob'ui'éré hā. Asāmra. 50 na āma rob'ui'éré, rowa'rāmimhā, tāma wa'âbâ da." — ãne te aibâ ma ti'ru, tāma īrob'madâ'ā'wa hā. Taha wa, te te tāma īru zarina, ma tō ahâ prâ na āma rob'ui'éré.

⁷ — Tawamhā aibâ hâiba amo hā ma duré ītēme wi. Tawamhā te sadanha: "A hā bété, e niha tāma īwa'âbâ'õ hā zahadu, rowa'rāmimhā."

— “Sa'u hā, miu na īhāiba hā, tridu ré hā te tāma īwa'âbâ'ō hā.” — Āne te tāma rowasu'u.

— Tawamhā te asa tāma tinhā: “Ma'āpē, 800 na āma rob'ui'éré, rowa'rāmimhā tāma īsōmri da.” — Āne te tāma ti'ru, rob'madâ'â'wa hā. Taha wa, te te tāma ī'ru zarina, ma ahā prā na āma rob'ui'éré.

⁸ — Te te dama ī'rui wasu'u, te te wapari wamhā, te tinhā, īsib'apito hā: “Pra. E niha rosa'rada tāma īwaihu'u pe.” — Āne te īsa'u tāma tinhā. — Āne Zezusi te tāma rowasu'u za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

Ma tō duré tāma waihu'u za'ra:

— Marī zō si, da te 're īrosa'rata za'ra mono norī ma, waihu'u pese di, rosa'rada hā, rowa'a nhib'a'uwē norī nhipai u.

⁹ Taha wa, ti'ab ré te za asimarī na 're īdazawi za'ra wa'aba mo, āma 're asiwadi za'ra wa'aba mono da. Asimarī hā asipara 're rēme za'ra wa'aba mono wapsi, hāiwa u, asōrōwa u 're asisisi aba mono wi, te za asō 're tob'uzu za'ra wa'wa, asawi'wa norī wa'wa hā. — Āne Zezusi te tāma roti za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

¹⁰ Te duré tāma nharī za'ra:

— Āté ni'wam norī hā te za danhibrob 'rare hā, dazō te te 're 'madâ'â wē za'ra. Tawamhā dama umnhasi wa, te za da te tāma 're pisutu za'ra, danhibrob ahā na, te te dazō 're 'madâ'â za'ra mono da oto. Tane, danhibrob 'rare, dazō te te 're 'madâ'â wasétē za'ra mono wamhā, te za da te 're waihu'u za'ra, īsa'ētē na zama, za dawi 're īsipsaihuri za'ra mono na.

¹¹ Ti'ai āma danhimarī hā, dazō 're 'madâ'â wasétē za'ra wa'aba mono wamhā, e 'wa hā te za marī īwē uptabi hā te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, sō 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da. Mare di. Ni'wa, te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono õ di za.

¹² Marī hā date hā, dazō 're 'madâ'â wasétē za'ra wa'aba mono wamhā, e niha te za marī īwē hā da te aima 're sōmri za'ra wa'wa, ate da. Mare di. Ni'wa te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono õ di za. — Āne Zezusi ma tō tāma waihu'u za'ra.

¹³ Te duré tāma nharī za'ra:

— Dama romhuri'wa hā īsib'apito maparane wamhā, aiwa te te tāma 're romhuri wē zahuré mono õ di za. Duré sahuré te te 're sawi pese zahuré mono õ di za. Misi te za te te 're sawi pese. īhāiba amo si te za te te siwi 're wē'ō. Duré sahuré te te 're wapari pese zahuré mono õ di za, romhuri'wa hā. Misi te za te te 're wapari pese. īhāiba amo si te za te te 're 'ruiwapari. Tane, a norī wa'wa hā rob'uiprazéb zō si asima 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhā, e aiwa asimiromhuri za'ra wa'wa hā za, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, romhuri me. Mare di. Aiwan õ di. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

Zezihi nhimirowasu'u hāiba amo

Mateusi 11.12-13; 5.31-32; Marcusi 10.11-12

¹⁴ Tawamhā parisezu norī hā ma tō Zezihi mreme hā wapari za'ra. Tawamhā rob'uiprazé zei 'wa, 're nomro mono wa, ma tō Zezihi ma nharī za'ra.

¹⁵ Taha wa, te Zezusi hā tāma nharī za'ra, āne:

— A norī wa'wa hā aiwē newa, te ai'āma 're dawata za'ra wa'wa. Tazahā asimirosa'rata 'wa hā, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di. Āté, marī na te za dasima āma 're dawata za'ra, īwē newa. Tazahā tāma wē õ wamhā, te za te te 're awē'ō, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

¹⁶ — Uburé marī hā Mozési te te dama 're ī'apisutu mono hā, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, duré 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimiroti hā ma tō dasipara bâ si, da te 're pese za'ra, Zuwā Batita datēme morī õ ré. Tawamhā īwasu'u'uwē hā te oto da te 're wapari za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono hā, da'āma 're īsib'a'uwē mono zé wasu'u hā. Taha wa, marī zō dasima īwēzéb uwaibaba, da te 're īrob'ruiwapari za'ra mono ne, te za oto da te dasima 're rob'ruiwapari za'ra, ītēme 're dasihutu mono da.

¹⁷ — Pire u'âsi, te za dama 're hâimana za'ra, uburé marî hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono te de dama 're ï'apisutu mono hâ, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, ïsimiroti na rob'ui'éré 'rada hâ. Hâiwa hâ si'utõri nherë, duré ti'a hâ si'utõri nherë, te za pire u'âsi dama 're hâimana u'âsi. — Äne ma tô tâma waihu'u za'ra.

¹⁸ — Ni'wa hâ aibâ hâ timro te te rême wamhâ, duré pi'õ aimawi na mro wamhâ, te za tiwasédé hâ 'manha, aibâ hâ. Duré, pi'õ, da te ïme na aibâ mro wamhâ, te za duré 'manharî wasétê. — Äne, Zezusi ma tô tâma waihu'u za'ra, parisezu norî ma.

Ïsibro pese wasu'u, ïsibrob'õ me

¹⁹ Tawamhâ Zezusi hâ te duré tâma rowasu'u za'ra, parisezu norî ma, äne:

— Aibâ hâ te 're mo, ïsibro pe hâ. Zazahâ ïwa'âbâ za'êtë na si, te 're si'uza. Duré dasa ïwë uptabi na si, te 're sa.

²⁰ Tawamhâ aibâ ïhâiba amo hâ te 're sâmra, ïsibrob'õ hâ, ï'wa're ré hâ, Razaru na ïsisi hâ. ïsiwadi norî hâ te te siwi 're mrami, ïsibro pese nhorôwa u, te te siwi 're simizusi mono da, 'ridawa u.

²¹ Dasai rere'e na si, te 're sa. Wapsâ si ma tô ï'wa're hâ te te 're upsõmri siwi.

²² Tawamhâ ma tô oto dârâ, ïsibrob'õ hâ. Dâ'â wamhâ, hâiwa u ma tô siwi ti'â, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norî hâ. Abra'âhâ 'rata, te oto 're sâmra, dame 're sai mono da. ïsibro pe hâ ma tô duré dârâ. Dâ'â wamhâ, ma tô dasiwi sêrë ni, ab're 're.

²³ Tawamhâ ropipa hâ te te oto 're sépata za'êtë, adâ 're ïsi'ubumroi mono zéb ãma hâ. Ta hawi ma tô rob'madâ, ïsibro pe hâ. Te te rob'madâ'â wamhâ, ma tô Abra'â hâ tisâ, romhâ na. ï'rata te Razaru hâ nhamra, ïsibrob'õ hâ.

²⁴ Te te 'madâ'â wamhâ, ma tô tâma si'mahâ, äne: "Wahi'rada Abra'â, ï'âma aipẽ'ëzé na. Ma'apé, Razaru hâ we ïtëme satõri, â we te te ïma âri da, te te ãma ïnhoto di'i da, tinhiptõmo na, ïnhoto wahâ da. Äme ropipa, wa oto te 're sépata za'êtë, unhama ãma." Äne te Abra'âhâ ma siwasu'u.

²⁵ — Taha wa, ma tô Abra'â hâ asa tâma tinhâ, ïsibro pese ma: "ïnhihudu, aihâiba ré ré, aima 're rowë mono di. Uburé marî ïwë hâ ma tô asô 're simi'wara. Razaru hâ, marî hâ ïwasétére si, ma tô da te tâma 're sõmri za'ra. Ähâna hâ rowë na te oto 're hâimana. A hâ te oto ropipa, 're ïsépata mo.

²⁶ Duré, ab're 'rehâ hâ ïsa'ëne hâ te 're sa'wari, wawa'wa. Taha wa, wa te ãma 're saprî waihu'u za'ra mono õ di, atëme wa'aba hâ. Duré a norî wa'wa hâ we 're saprî waihu'u za'ra wa'aba mono õ di, watëme hâ." Äne te tâma tinhâ, Abra'â hâ.

²⁷ — Tawamhâ ïsibro pe hâ te asa tâma tinhâ: "Wahi'rada Abra'â, tane wamhâ, ma'apé Razaru hâ satõri, ïmama nhorôwa u.

²⁸ Tame te ïsisânawâ norî hâ 're si'ubumro, 5 na ïhâiba za'ra hâ. Ropipa, wa oto te 're sépata. Taha wa, te za ïsatõ, ïtëme morî za'ra da, te te tâma rowasu'u za'ra da, ïzarina we 're sisisi tõ mono da, ropipa u." Äne te Abra'âhâ ma tinhâ.

²⁹ — Taha wa, ma tô duré Abra'â hâ asa tâma tinhâ: "Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ïrob'ui'éré hâ te nomro, ano norî 'ratamhâ. 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî nhimi'ui'éré zama, te ï'rata tinomro za'ra. Ta hâ te za te te 're wapari za'ra za, ti'ai ãma ré." Äne ma tô ïsibro pese ma rowasu'u, Abra'â hâ.

³⁰ — ïsibro pe hâ te duré asa tâma tinhâ: "Tane nherë, te te saze za'ra õ di, ïsimiroti na hâ. Ni'wa hâ dâ'â nherë, hâiwa'utu wamhâ, ïtëme morî za'ra wamhâ, te za ïsimirowasu'u na saze za'ra, ïsisânawâ norî hâ. Äne wapsi, te za tiwasédé hâ rême pese za'ra, rowë na oto 're nomro mono da." Äne te Abra'âhâ ma tinhâ.

³¹ — Tawamhâ Abra'â hâ te duré asa tâma tinhâ: "Ano norî hâ Mozésihi nhimiroti hâ te te saze za'ra õ di. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'wa norî nhimiroti zama, te te saze za'ra õ di. Äne wamhâ, ni'wa hâ dâ'â nherë, apâ hâiwa'utu wamhâ, e

te aré ãma saze za'ra. Te te ãma saze za'ra õ di aré, ūsimirowasu'u na hã." Äne Abra'ã hã ma tô tãma waihu'u, ūsibro pese ma.

17

1 Tawamhã Zezusi te tãma nharí za'ra, tisiré 're ūnomro mono norí ma:

— Äté ni'wa simiroti zarina, te za ni'wam norí hã 're hâimana wasétê za'ra. Tawamhã roti wasétê'wai ma, 're ropipa za'ra mono di za.

2 Ähâta, ai'uté norí hã. Äté, ni'wa simiroti zarina, te za ai'uté hã 're 'maihamâimana wasétê. Tawamhã tãma ūroti wasétê'wai ma, 're ropipa mono di za. ūbutu na ëtë tõmo wawë hã da te ãma wasisi pari, dâ'â da, âi ba da te mei wamhã, tãma ropipa di, tãma ūroti wasétê 'wai ma hã. Tane nherë, ūsimiroti wasétê zarina, ai'uté te te ūrême wamhã, taha nhipai u hã tãma ropipa uptabi di za, roti wasétê'wai ma hã.

3 Taha wa, te za 'râwi asina 're asôpré wa'aba mo, 're anomro wë wa'aba mono zéb zô. Äté asisânawâ hã te za asada 're wasétê za'ra wa'wa. Äne wamhã, aimreme wë na, te za tãma 're ūroti za'ra wa'aba mo, asada 're wasétê za'ra wa'aba mono tõ da. Tiwasétê na aima 're siwë'õ za'ra wa'aba mono wamhã, te za tãma 're ïnharí za'ra wa'aba mo, ãne: "Te ūsina 'madâ'â õ di, ūzada aiwasétêzé hã." Äne te za tãma 're ïnharí za'ra wa'aba mo.

4 Äté, ä bâtâ na te za bâtâ bâ asada 're wasétê za'ra wa'wa, asisânawâ norí hã. Äté 7 na asada ūwasétêzé hã za. Tane nherë, tiwasétê na aima siwë'õ wa'aba da, apâ atëme nasi simasisi aba wamhã, te za nasi tãma ïnharí 'wa: "Te ūsina 'madâ'â õ di, ūzada aiwasétêzé hã." — Äne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ūnomro mono norí ma.

Wanhib'apito, wa te wasina 're ūumnhasi za'ra mono zé wasu'u

5 Tawamhã ūsadawa wasu'u'wa norí hã ma tô tiwi rowaptêrë za'ra, ãne:

— Wanhib'apito, wama 're aza'ëtë u'âsi mono, wa te wasina 're ūai'umnhasi za'ra mono zé hã. — Äne te tiwi rowaptêrë za'ra.

6 Taha wa, te Zezusi hã asa tãma ãma romnhimire'é za'ra, ãne:

— Motada nhamare hã syryre nherë, da te 're wamhã, oto poto wamhã, wede za'ëtë uptabi di. Tane, a norí wa'wa hã asina 're ūumnhasi za'ra wa'aba mono zé hã, syryre na nherë, aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te aré pidera wede ma ïnharí za'ra wa'wa, ãne: "Ma'âpë asî'uihâ na asisa'o'o, â 're, asî're da." Tawamhã te aré asadawa zamarí za'ra wa'wa, pidera wede hã. — Äne, Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ūnomro mono norí ma.

7 Ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne:

— Äté aima romhuri'wa hã te 're 'manhamra, äté buru na te te aima 're ūromhuri mono hã, äté pone'ërebâ 'madâ'â'wa. Tawamhã bâtâ na te za atëme wi, romhuri hawimhã. 'Ri para u sébré wamhã, e te za ãne tãma ïnha: "We oto asâmra, asa da." E ãne, te za tãma ïnha.

8-9 Mare di. Äne te za tãma ïnha: "A'â ūma asipi na. Asipi parip si, zazahâi wa'ôtô na asî'usisi, ūsa hã we ūma ūré âri da, â zama. ūsai parip si, te za asa. Te za duré ūhâ'rë." Äne te za tãma ïnha. Tawamhã te za aima ãma uwaimra, tãma ūru zarina. Asiminhimi'ru hã te te ãma aima uwaimrami wa, e te za sô amnhasi, ãma aiwata zô. Mare di. Sô simnhasi õ di za.

10 Tane a norí wa'wa hã, asib'apito nhimiwada'uri 'wa, ūma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're ūnharí za'ra wa'aba mo, ãne: "Sô 're wanhimnhasi za'ra mono õ di za, wa'âma 're aiwata za'ra mono zô hã. Taré aima romhuri'wai wa, wa tô wa te ãma aima 're uwaimrami za'ra, asimiwada'uri hã." Äne te za 're ūnharí za'ra wa'aba mo. — Äne, Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ūnomro mono norí ma.

Zezusi hã ūwa're ré norí hã te te ūpese za'ra zé wasu'u

11 Tawamhã Zezusi norí hã te oto ai'aba're, Zeruzarë u. Darireza hã Samariza me 're ūsiwaptob zahuré mono wa'wai baba, te ai'aba're, bâdâdi na.

¹² 'Ri wa'õtõ u sihutu õ ré, ma tô aibâ norí me si'uzusi za'ra. Aibâ norí hã ūwa're ré hã, 10 na ūhâiba za'ra hã. Romhâ prâ na ma tô tâma 'mazahâri za'ra.

¹³ Tame ma tô sina 'mahârâ za'ra, ãne:

— Zezusi, rowahutu'wa, wa'ama aipê'ezé za'ra na, wapese za'ra da. — Æne te sina 'mahârâ za'ra.

¹⁴ Taha wa, te Zezusi hã tâma nharí za'ra, ãne:

— Õwa te za ai'aba'réi wa'wa, sasedoti norí u, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norí u, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, aséptâ'â za'ra wa'aba zém na hã. — Æne te tâma nharí za'ra. Taha wa, te ai'aba'ré, ūwa're ré norí hã. Bâdâdi na si'aba'réi ré, ma tô tizéptâ'â za'ra.

¹⁵ Tawamhâ ma tô misi apâ mo Zezusihi u, tihâiba hã te te 'madâ'â wa. Ta hã samaritanu. 'Re ūhâimana u'âsi mono âma wata sina, te apâ mo, mreme 'râihâ sina.

¹⁶ Zezusihi u wisi wamhâ, ūsahâpâ ma aime, hi'râtítõ. Te te ïpesezém na te âma tiwata, aibâ hã.

¹⁷ Taha wa, te Zezusi hã tinha, ãne:

— Aibâ hã 10 na ūhâiba za'ra hã, wa tô pese za'ra. E mahâta aibâ norí hã, 9 na ūhâiba za'ra hã.

¹⁸ Wasiré zudezu'õ nherë, e niha te we ãhã si mo apâ siwaprosi. 'Re ūhâimana u'âsi mono âma wata da, ūsimipese waihu'u pese na.

¹⁹ Tawamhâ Zezusi hã te aibâ ma tinha, ãne:

— Hâiwi asa na, asôrôwa u aimorí da oto. A hã ma tô ūzaze, te aipesezém na. Taha wa, ma tô aséptâ, ūzazei wa. — Æne ma tô aibâ ma waihu'u, Zezusi hã.

'Re ūhâimana u'âsi mono, da'âma 're ūsib'a'uwe mono zé wasu'u

Mateusi 24.23-28, 36-44

²⁰ Tawamhâ parisezu norí hã ma tô Zezusi hã siwi sadanha, ãne:

— E niwa te za bâdâ hã ūwa waptârâ, 'Re ūhâimana u'âsi mono, da'âma 're ūsib'a'uwe mono zéb da hã. — Æne te siwi 'mazadanha. Taha wa, Zezusi te asa tâma nharí za'ra, ãne:

— 'Re ūhâimana u'âsi mono, da'âma 're sib'a'uwe mono wapsi, marí hã datõmo na a'â, da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di za.

²¹ Taha wa, ãne da te 're romnhoré za'ra mono õ di za: "Âhâta, da'âma 're ūsib'a'uwe mono zé hã. Ôhôta, da'âma 're ūsib'a'uwe mono zé hã." Æne, da te 're romnhoré za'ra mono õ di za. E marí wa. Dapê'ë 're, 're hâimana mono wa, da'âma 're ūsib'a'uwe mono zé hã. — Æne, Zezusi ma tô tâma rowasu'u za'ra, parisezu norí ma.

²² Tawamhâ te tâma nharí za'ra, tisiré 're ūnomro mono norí ma, ãne:

— Niwapsi te za asima ūwé za'ra wa'wa, bâdâ ūwa waptâ'â da, ti'ai âma dasiré ïpodo hã te te dama 're ūroti mono zé hã. Âté ãne te za asima ūnharí za'ra wa'wa: "Misi bâtâ na nherë, Wanhib'apito na, wa te wasina waihu'u za'ra neza." Æne te za asima ūnharí za'ra wa'wa. Tawamhâ a'â asina waihu'u za'ra wa'aba õ di za.

²³ Izadawa para õ nherë, te za ni'wam norí hã te te aima 're romnhoré za'ra wa'wa, taré: "Âhâta ti'ai âma dasiré ïpodo hã te nhamra. Ôhôta, te nhamra." Æne te za te te aima 're romnhoré za'ra wa'wa, taré. Æne wamhâ, danhimirowasu'u zarina, ūzô 're rob'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za.

²⁴ Tâ si'ubuzi, te te 're rowa'a mono wamhâ, dama rob'madâ'â pibu pese di, hâiwa mono bâ hã. Tane, ti'ai âma dasiré ïpodo hã apâ wei ūmorí wamhâ, aihîni te za ūmadâ'â za'ra ni.

²⁵ Tazahâ, wa za a'â robzépata za'eté, ã nimosi dapoto tém norí hã te te siwi ūwé'õ za'ra wa.

²⁶ Tawamhâ ūzô 're ūdanhimipari za'ra mono õ zém na, wa za wei mo apâ. Apâ we ūmorizéb u hã Nowé 're hâimana mono ré, 're ūdahâimana za'ra mono ne, te za 're dahâimana za'ra za.

²⁷ Ta norī hā daré âpusi mono õ ré hā, ma tō simiza'rese ãna tisa te te 're huri, rowē na 're nomro u'âsi mono da newa. Simiza'rese ãna te duré te te 're âhuri. Rowē na te duré sina 're mro za'ra. Āne, 're ūdahâimana za'ra mono zé hā, Nowé hā 'ri ne 'manharī 're, sébré õ ré. Sébré parip si, ma tō oto tā hā we tit'a. Ti'ai hawib zama, ma â pu'u. Taha wa, ma uburé â na dasi'utōrī.

²⁸ Duré, Ro hā 're hâimana mono ré, 're ūdahâimana za'ra mono zém ne, te za 're dahâimana za'ra, apâ we ūmorizéb u hā. Ta norī hā ma tō 're saihuri. Ma tō duré te te 're âhuri. Marī hā ma tō da te dasiwi 're uipra za'ra duré. Ma tō da te dasima 're rowede za'ra. Daburu ãma, ma tō da te 're robzuri. Ma tō duré da te dasima 're 'ri za'ra. Āne, 're ūdahâimana za'ra mono zé hā.

²⁹ Tawamhā bâtâ na, Sodoma hawi Roho watobrozém na hā ma tō dasi'utōrī. Tā we ïta'a ne, ma we uzâ hā asa'wa ti'ai u, ëtē ro'o nhizédé uzé pire zama. Taha wa, ma uburé dasi'utōrī.

³⁰ Tane, ti'ai ãma dasiré ūpodo hā apâ we ūmorizéb u hā te za 're dahâimana za'ra. ūzô 're danhimipari za'ra mono õ di za.

³¹ Apâ we ūmorī õ ré, ãté te za ni'wam norī hā ai'ubumro, 'ri nhisi hâpâ na. Tawamhā, apâ we ūmorī wamhā, tinhibrob zô te te si'ra za'ra õ di za. Mare di. Awa'awi te za tinhorôwa hawi ai'aba'rê, tinhibrob zô sisisi ãna. Duré tiburu hawi, apâ 'ri tême si'aba'rêi õ di za. Mare di. Õne haré te za duré ta norī hā ëtē 'râihâ u dame sisa're.

³² Ma'âpé Roho mro wasu'u na 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono, ūsine 're anomro aba mono tō da.

³³ Ni'wam norī hā si'uihâ na tihâimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhā, rowē ūsi'utōrī õ hā te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norī hā ūzarina 're nomro mono da, 're sihâiba zawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowē hā.

³⁴ Taha barana te za ni'wam norī hā siré tinhottō zahuré, ãté. Siré sôtô zahuré ré, ūhâiba amo hā te za 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ti'â, hâiwa u. ūhâiba amo si te za tiré.

³⁵ Ñaté, pi'õ norī hā te za siré ti'ru'u zahuré. Siré 'ru'u zahuré ré, te za ti'â, ūhâiba amo hā. ūhâiba amo si te za tiré, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa.

³⁶ Ñaté, aibâ norī hā te za siré romhuri zahuré, buru ãma. Tawamhā ūhâiba amo hā te za ti'â hâiwa u, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. ūhâiba amo si te za duré tiré. — Āne, ma tō Zezusi hā tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī ma.

³⁷ Tawamhā te sadanharī za'ra, ãne:

— E mame te za ãne tiromhâiba. — Āne te ãma sadanharī za'ra.

Taha wa, te Zezusi hā asa tâma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Sipahudu hā marī dâ'â u 're si'râ'õtô mono wamhā, dama pibui pese di, marī hā 're dâ'â za'ra mono wa, 're ūsimi'wara mono zé hā. — Āne ma tō tâma rowasu'u za'ra.

18

Ūmrotō wasu'u, dama rowairébé'wai me

¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō tâma ãma romnhimiré'é za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī ma, wa'a ãna 'Re ūhâimana u'âsi mono wi, te te 're rowaptérë u'âsi za'ra mono da, te te 're pawaptob u'âsi za'ra mono da. Āne te ãma simiré'é:

² — Aibâ hā te 're hâimana, 'ri nho'õmo ãma, dama rowairébé'wa hā. 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'õ'wa ta hā, duré danhimiroti na zama ūsimi'wazéb õ.

³ Tame ma tō pi'õi mrotō hā 're sâmra. Te ëtême 're neb u'âsi, te te tâma 're rowairébé mono da ne. Āne te te tiwi 're rowaptérë: "T'âma aime na. Ma'âpé ūzawi'õ'wai ma roti na, te te ūma 'manharī wasétê tō da." Āne te nasi tâma tinhâ.

⁴⁻⁵ — Tane nherë, duréi nherë, te te pawaptob õ di. Tawamhā ëtême 're neb u'âsi mono wa, te oto 'râwi sima tinhâ, dama rowairébé'wa hā: "Wa hā 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti, te 'madâ'â õ nherë, duré danhimiroti na ūnhimi'wazéb õ nherë, te te

sina ūwa'a wa, wa za oto tāma rowairébé, marī te te sima ūwē na. Te tāma rowairébé õ wamhā, ūtēme 're neb u'âsi mono wamhā, te za te te 're ūwasutu u'âsi, timreme na. Āne õ'umnhasite, wa za oto pawapto." Āne te sima tinha, tipē'ē na. — Āne te Zezusi tāma rowasu'u za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī ma.

⁶ Te duré tāma nharī za'ra, Wanhib'apito hā āne:

— Ma'āpē, āma rosa'rata za'ra wa'aba, dama rowairébé'wa, te te sima ūrotizém na hā.

⁷ Wē prā zahā, te za, u, ūmrotō hā pawapto. E bétē tinhib'a'uwe hā te te 're pawaptob za'ra mono õ di za, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā. Āté rowa'a na, āté barana te za sô 're hāsi, te te 're pawaptob za'ra mono da. E bétē te te 're pawaptop su'u za'ra mono õ di za.

⁸ Mare di. Te te sima 're ūwē za'ra mono zarina, te za tō te te 're pawaptob za'ra. Te za te te 're pawaptop su'u za'ra. Te te 're pawaptob za'ra mono nherē, e niha za, ti'ai āma dasiré ūpodo hā, apā we ūmorī wapsi. E te za da te 're ūzaze za'ra. E ti'ai āma te za dama tihāiba, da te dasina 're ūumnhasi za'ra mono zé hā. — Āne te Zezusi hā āma sadanharī za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī hā.

Parisezu norī wasu'u, danhib'apito ma, rob'uiprazéb ubumroi'wai me

⁹ Tawamhā Zezusi hā te za duré dama āma romnhimiré'ē, ni'wam norī udâna. Ta norī hā 're hāimana wē za'ra mono newa, ma tō 'râwi sima 're wata za'ra. Tihāiba amo norī hā te duré te te siwi 're wē'ō za'ra, wasétē za'ra newa. Taha wa, ma tō tāma āma simiré'ē za'ra, āne:

¹⁰ — Aibâ norī hā ma tō tizasi zahuré, 'Re ūhaimana u'âsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zéb u, tāma mreme zahuré da. Aibâ norī hā, parisezu, duré danhib'apito ma, rob'uiprazéb ubumroi'wa.

¹¹ Zasi wamhā, hâwi te oto za, parisezu hā, rob'uiprazéb ubumroi'wa nhiti. Āne ma tō mre: "Re ūhaimana u'âsi mono, āhâna, wa za ai'âma ūwata. E marī wa. Wa hā ūsiré aibâ norī ne, ūwasétē na 're ūmorī õ di. Danhibrob zô, te 're rob'ruiwapari mono õ di. Wa hā rob'uiprazéb na, dawi 're ūnhipsaihuri mono õ di. Duré pi'ō na zama, dawi 're ūnhipsaihuri mono õ di. Taha wa, wa za duré ai'âma ūwata, ūhō ne, rob'uiprazéb ubumroi'wa ne, 're ūmorī õ wa.

¹² Maparane bâtâ na romhuri sidâpâsi, wa ūsai ãna 're ūnhamra, te aima 're romhuri mono da, ūmreme na. ūpawa'â hā wa duré te aima 're po'o, syry na." Āne ma tō parisezu hā tiwē hā sima tihi, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma.

¹³ — Tanei õ di, rob'uiprazéb ubumroi'wa hā. Hâwi te za, romhâ na. Te ti'râ po. 'Râwi siwē'ō wa, 'râi wahutu õ di. Āne te tāma siwasu'u: "Re ūhaimana u'âsi mono, wa hā ūwasétē di. ūwasétē wa, ūâma aipê'ezé na, ūwasédé hā ūma pari da." Āne te tāma siwasu'u, ūwasétē na.

¹⁴ Taha wa, ma tō Zezusi hā dama tinha, āne:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Rob'uiprazéb ubumroi'wa si, rowē na te apâ mo tinhoröwa u, parisezu upana. E marī wa. 'Re ūhaimana u'âsi mono te te wësämri wa, tāma ūsiwasu'uzém na, duré wasétē nherē, marī te te 're ūmanharī wasétē mono na, te te 're 'madâ'â mono õ wab zama. Ni'wam norī hā danhipai u wē newa, tiwē na sima 're wata za'ra mono wamhā, 'Re ūhaimana u'âsi mono, te za tāma pisutu za'ra, wapu na dama 're hâimana za'ra mono da. Duré ni'wam norī hā tiwē na sima 're wata za'ra mono õ wamhā, 'Re ūhaimana u'âsi mono, te za tāma pisutu za'ra, pire na dama 're hâimana za'ra mono da. — Āne Zezusi ma tō dama waihu'u.

Zezusih i u, ai'uté, da te ūawisi za'ra zé wasu'u

Mateusi 19.13-15; Marcusi 10.13-16

¹⁵ Taha pari, ma duré ni'wam norī hā ai'uté hā ūwisi za'ra, Zezusih i u, ai'uté āma mreme da, ūwē hā te te tāma 're anhomri mono da, ai'uté ma. Tawamhā ūsiré 're ūnomro mono norī hā te te da'madâ'â za'ra wamhā, ma tō tāma nharī za'ra.

¹⁶ Tawamhã ma tô Zezusi hã ai'uté norí zô hâ, ïtëme si'aba'ré da. Te duré tisiré 're ïnomro mono norí ma tinha, ãne:

— Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba õ di za. A'â we ïtëme da te simroi mono, ai'uté norí hã. ã ai'uté norí hã õne haré simizazei pese na 're ïhâimana za'ra mono ne, tane ni'wam norí hã 're hâimana za'ra mono wapsi, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwe za'ra, ta norí ãma hã.

¹⁷ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norí hã ai'uté hã simizazei pese na 're ïhâimana za'ra mono ne, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're si'apito za'ra mono da, te te sina 're saze za'ra mono õ wamhã, ãma 're sib'a'uwe za'ra mono õ di za. — ãne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra.

Aibâ ïsibrob ahâ wasu'u

Mateusi 19.16-30; Marcusi 10.17-31

¹⁸ Tawamhã roti'wa hã te Zezusi sadanha, zudezu hã:

— Rowahutu'wa, aiwë di. E marí ïwë hã wa za 'manha, 're ïdanomro u'âsi mono zé hã te ïsina ïuwaimrami da hã. — ãne te Zezusi sadanha.

¹⁹ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma tinha:

— E niha te ïâma aiwa, ïwë na. 'Re ïhâimana u'âsi mono si, ïwë uptabi hã, ðhõ si.

²⁰ Aima waihu'u pese di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. ãne, dama ïsimiroti hã: "Aimro na asowi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré, 're danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré, danhibrom na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aimama hã te za 're ïwazé pese mo, ana zama." — ãne ma tô Zezusi hã tâma rob'râzarõtõ, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na hã.

²¹ Tawamhã aibâ hã te duré asa tâma tinha, ãne:

— ïprédu wi, wa tô te 're wapari pese, ïsimiroti hã. Õne u'âsi. Te 'madâ'â nhimini õ di. — ãne te Zezusihî ma sihâimanazéb 'râzarõtõ, roti'wa hã.

²² ïsihâimanazéb 'râzarõno hã te te wapari wamhã, te asa tâma tinha, Zezusi hã:

— Tane nherê, misi te zahadu aihâimanazéb zô aiwi rowaptâ. Ma'âpé, uburé asibro hã dama wede mono, ïwa'âbâ zô, ïsibrob'õ norí ma, sõmri mono da. Tawapsi, asibro pese di za, hâiwa ãma hã. Asibro hã dama wede mono parip si, te za apâ we ïtëme aimo, ïsiré 're aimorí da oto. — ãne te roti'wai ma tinha, Zezusi hã.

²³ ãne aibâ ma, te te roti wamhã, sibrob ahâ uptabi wa, ma tô tiwi tirobzei'õ, tinhibrob zawi te.

²⁴ Tawamhã Zezusi hã tiwi ïrobzei'õ na ma tô waihu'u. Taha wa, te ãma simiré'é, ãne:

— ïsibro pese norí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwe mono zéb u 're ïsisisi mono da hã, pire di. Tâma pire uptabi za'ra di za.

²⁵ E niha te za awaru ba'õmore hã ïsi'uwazi para'õtõ zapu'u 're ãzé. Sébré waihu'u õ di. Tane, ïsibro pese norí hã si'uihâ na 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwe mono zéb u hã. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁶ Taha wa, te ïwapari'wa norí hã sadanharí za'ra, ãne:

— ïsibro pese norí ma, waihu'u za'ra õ wamhã, e 'wam norí hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadâ'â ãna 're ïdanomro u'âsi mono zé hã. ãté ni'wai õ di. — ãne te siwi sadanha.

²⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô asa tâma nharí za'ra:

— Dasi'uihâ na danho'reptuzé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Dama waihu'u õ di. 'Re ïhâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. — ãne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra.

²⁸ Tawamhã Pedru hã te sadanha:

— Wa norí hã wa tô wanhorõwa hã wasipara rẽme za'ra ni, asiré 're wanomro mono da oto. — ãne te Zezusihî ma tinha.

29 Taha wa, te asa tāma tinhā, Zezusi hā:

— Tane tō. Tō sena wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Āté, ni'wam norī hā te za tinhorōwa hā rēme za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono, da'âma 're īsib'a'uwē mono zé, te te dama 're wasu'u za'ra mono da. Āté timro hā te za a'â te te 're rēme za'ra, āté, tisisānawā norī hā, āté timama hā, āté tina hā, āté ti'ra norī hā.

30 Tawamhā ti'ab ré, te za tō marī hā te te tāma 're anhomri za'ētē, īwa'rāmimhā, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Te za tō duré tāma pisutu za'ra, niwa, rowē hā te te sina 're ī'uwaimrami za'ra mono zéb da hā, hāiwa āma. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

*Zezusi hā tidâ'âzém na īsiwasu'uzé, tihâiwa'utuzém na zama
Mateusi 20.17-19; Marcusi 10.32-34*

31 Tawamhā Zezusi hā hâiba pisutu ma tō sani za'ra, tisiré 're īnomro mono norī hā, aibâ 12 na īhâiba za'ra hā. Āne te tāma nharī za'ra:

— īwapari pese za'ra wa'aba. Āhāna, wa Zeruzarē u ai'aba're ni. Tame te za marī hā īzô watobro. 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā, dasiré īpoto āma, te te ī'âma īrob'ui'éré za'ra zéb zarina, te za marī hā īzô watobro.

32 Te za, u, dasiwi ī'âri ni, zudezu'õ norī ma, da te dasiwi īhâiba nhomri da. Te za, u, ī'âma tawa'ê za'ra ni, zudezu'õ norī hā. Te za, u, ī'âma waséte za'ra. Tizadaipro na te za, u, nasi siwi ī'uptob za'ra.

33 Te za, u, da te dasiwi 're īpré'é. Taha pari, te za, u, dasiwi īwîrî ni. Tane nherē, bâdâ maparane ī'âma si'utôrî õ ré, wa za, u, apâ hâiwa'udu. — Āne ma tō sina tāma rob'râzarôtô za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

34 Tazahā, tāma pibu prâ za'ra di, te te tāma sina īrob'râzarôtô za'ra zé hā. Tāma waihu'u za'ra õ di, te te tāma īwaihu'u za'ra zé hā.

*Ītob'a te te 're īda'awari mono hā, Zezusi te te īto pesezé wasu'u
Mateusi 20.29-34; Marcusi 10.46-52*

35 Tawamhā Zezusi norī hā ma tō rob'umhutu za'ra oto, Zerico na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame te aibâ hā ītob'a hā nhamra, bâdâdi zababa te te 're īda'awari mono hā.

36 Aibâ hā ma tō da'awapa, da'ahâ na da te īro'rahâri za'ra hā. Taha wa, te anha:

— E niha bâ.

37 Taha wa, te asa tāma rowasu'u za'ra ni:

— Zezusi, Nazaré hawi we īmorî, ma ro'razâ. — Āne te tāma rowasu'u za'ra ni.

38 Tawamhā te ītob'a hā nasi 'mahâ:

— Zezusi, Dawihi nihudu, ma'ápé ī'âma aipë'ëzé na. — Āne te nasi 'mahâ.

39 Tawamhā danhowa īs'iaba're, te tāma nharī za'ra, ari'iwi sâmra da. Tazahā, te te wapari za'ra õ di. Taha wa, te nasi 'mahâ:

— Dawihi nihudu, ī'âma aipë'ëzé na. — Āne te nasi 'mahâ.

40 Taha wa, ma tō Zezusi hā mazazâ. Te dama ti'ru, ītob'a hā da te saprōni da, ītême. ītême da te saprōni wamhā, Zezusi te sadanha:

41 — E marī te asima īw  , te āma aima ī'uwaimrami da hā. — Āne te Zezusi sadanha.

— Apito, īto pese da, wa īsima aiw  , apâ te 're rob'madâ'â mono da. — Āne te asa tāma tinhā, ītob'a hā.

42 Tawamhā te Zezusi hā tāma tinhā:

— Rob'madâ'â. Asina ī'umnhasi wa, ma ato pe. — Āne te Zezusi tāma tinhā.

43 Tawamhā awa'awi ma tō rob'madâ'â w  , aibâ hā. Zezusihî siré te oto mo, 'Re īhâimana u'âsi mono āma, wata sina. Ubur  , āma ī'madâ'â'wa norī zama, te 'Re īhâimana u'âsi mono āma tiwata za'ra. Āne Zezusi, ītob'a te te īto pesezé wasu'u hā.

¹ Tawamhā Zezusi hā Zerico u, ma tō wi. Wisi wamhā, 'ri nho'ōmo wa'wai baba, ma ro'razā.

² Zerico āma, te aibā hā 're hāimana, ūsibro pe hā, Zateu na ūsisi hā. Danhib'apito ma, rob'uiprazéb ubumroi'wa norī 'madā'ā'wa, Zateu hā.

³ Ta hā ma tō sima wē, Zezusi hā te te sabu da, te te hāiba pibu da. Tane nherē, da'ahā uptabi wamhā, te te 'madā'ā' waihu'u õ di Zezusi hā, sapore wa, Zateu hā.

⁴ Taha wa, ma tō danho'a wara, wede u, te te sai'uri da, sipapara te te 'madā'ā' da, ūwa'wai baba za wei morī wa, Zezusi hā.

⁵ Tawamhā Zezusi hā wede u oto wisi wamhā, hāimo te rob'madā. Taha wa, te 'mahā Zateu hā, āne:

— Zateu, ai'aba'rē na si'ra na. Ā bātā na hā asōrōwa āma ūhāimana hā.

⁶ Taha wa, ma si'aba'rē na si'ra. To sina, ma tō tāma tinhā, ūsōrōwa u ūsiré morī da, ūrata a'ā sāmra da.

⁷ Tawamhā ūsōrōwa u sébré wamhā, te dasima nharī za'ra ni, Zezusihi za'u, āne:

— Zapre, ma bétē ūsōrōwa u ūzé, aibā ūwaséte nhorōwa u. — Āne te dasima nharī za'ra ni.

⁸ Zateu hā hāwi te oto za, Wanhib'apito ma, siwasu'u da. Tawamhā āne te tāma tinhā:

— Āhāta, ūnhibro hā wa za āma aipo'o, ūsibrob'ō norī ma, te sōmri mono da. Duré, dawi ūnhipsaihuri wamhā, wa za, te ūsimi'uri nhowa're're, dama āma 'rānhipa, ūwa'rāmi. Rob'uiprazé misi wamhā, wa za maparane si'uiwa na dama āma 'rānhipa. — Āne te Zezusihi ma siwasu'u.

⁹⁻¹⁰ Taha wa, te Zezusi hā dama tinhā:

— Āhāna hā rowē di oto, ūsōrōwa āma hā. Ā hā aibā hā ma tō tinhō'reptuzé hā sina waihu'u. Abra'āhā nihudu, te za tō oto 're mo. Taha da, wa tō we datēme mo, te 're da'anho'reptui mono da, dawē na oto 're danomro mono da. Wa hā ti'ai āma dasiré ūpodo. — Āne ma tō dama siwasu'u, Zezusi hā.

Romhuri'wa norī, 10 na ūhāiba za'ra wasu'u

Mateusi 25.14-30

¹¹ Tawamhā ma tō wapari za'ra ni, Zezusihi mreme hā. Taha wa, te za duré tāma āma romnhimiré'ē za'ra. E marī wa. Zeruzarē u, ūwisizéb u hā, romhuture di oto. Āne wamhā, te dasina rosa'rata za'ra ni:

— Āté, bādā te za oto ūwa waptārā, 'Re ūhāimana u'āsi mono, da'āma 're ūsib'a'uwē mono zéb da hā. — Āne te dasina rosa'rata za'ra ni.

¹² Taha wa, te āma simiré'ē Zezusi hā, āne:

— Aibā hā dama ūpire hā darob amoi u ma tō mo, tinhib'apito hā te te sabu da. ūsib'apito hā te za pisutu, apito na dama 're hāimana mono da, ūrob āma. Taha da, te za mo, si'apito da. Taha parip si, te za wei mo apā, tirob u.

¹³ Taha wa, te morī õ ré, sitēme sō tihārā za'ra, tāma ūromhuri'wa norī zō, 10 na ūhāiba za'ra norī zō. Misi si, ma tō te te tāma sōmri, rob'uiprazé ūsapotore hā. Ētē'ubuzi ūpré 'manharī, ta hā, oru 'manharī. Tawamhā te āne tāma 'ru za'ra: "Marī hā te za 're ūmanharī za'ra wa'aba mo, rob'uiprazém na āma atob za'ra wa'aba da, apā we ūmorī õ ré." Āne te tāma 'ru za'ra. Taha pari, te oto tiwi timorī za'ra.

¹⁴ — Dama si'apito da nherē, ūrob 're, 're ūdāhāimana za'ra mono hā te siwi 'ruiwapa, dama si'apito tō da. Taha wa, te ūsarina siwi da'mazatō, ūsib'apito ma, te te āma dazadawa wasu'u za'ra da.

¹⁵ — Tane nherē, ma tō aibā hā ūsib'apito hā pisutu, dama si'apito da. Taha wa, ma tō wi apā, tirob u. Wisi wi, ma tō sitēme sō tihārā za'ra, tāma ūromhuri'wa norī zō hā, niha āma sitob za'ra wamhā, te te waihu'u da.

¹⁶ Tawamhā ūtēme ūwisi 'rada hā te tāma tinhā, āne: "Apito, rob'uiprazé ūsapotore hā ma tō ūma ūsō, misi. 10 na ūhāiba za'ra hā, wa tō āma ato." Āne te tāma siwasu'u, ūtēme ūwisi 'rada hā.

¹⁷ — Tawamhā ūsib'apito te asa tāma tinhā: "Wē di tō. A hā, romhuri wē 'wa. Marī hā 'rare nherē, ma tō ūma 're ūmanharī wē u'āsi mo. ūma ai'umnhasi di. Taha wa, wa za oto aipisutu, 're da'ab'madā'ā mono da. 'Ri ahā, wa za aima pisutu za'ra, 10 na 'ri ūhāiba za'ra hā tame 're da'ab'madā'ā mono da." — Āne te tāma tinhā.

¹⁸ — Tawamhā ūsāna'remhā, ma we duré ūtēme wi. Ta hā te duré tinhib'apito ma tinhā: "Apito, rob'uiprazé ūsapotore hā ma tō ūma ūsō. ūmrotō na ūhāiba za'ra hā, wa tō ūma ato." Āne te tāma wasu'u, tinhib'apito ma.

¹⁹ — Taha wa, te ūsib'apito hā asa tāma tinhā: "Tane tō. 'Ri ahā hā ūmrotō na, wa za aima pisutu za'ra, tame 're da'ab'madā'ā mono da." Āne te tāma tinhā.

²⁰ — Tawamhā ūsāna'remhā, ma we duré ūtēme wi. Tinhib'apito ma, te tinhā: "Apito, ūhāta rob'uiprazé ate hā, ūma ūsōmri hā. Zazahā na, wa tō ubu, te asō 'madā'ā pese da.

²¹ A hā, da'āma aipē'ēzé ò di. Date hā te dawi asima 're ūapisutu mo, ate da. Duré asimirob're ò nherē, te za asima 're ūrob'rāihāri mo, ate da, danho hā. Āne na, wa tō aiwaihu'u. Taha wa, aipipa di." Āne te tāma tinhā.

²² — Tawamhā ūsib'apito te asa tāma tinhā: "A hā ūma romhuri wasétē 'wa, te 're aimo. Aimreme wē ò wa, wa za aimreme hā aima sizusi, aimreme zarina te aiwē'ò da. ūte na, ma tō u, ūwaihu, da'āma ūpē'ēzé ò na. Wa hā wa za date hā te ūsimā 're apisutu, u, ūte da. Duré wa za, u, te ūsimā 're a'rāihāri, ūte da, danho hā. Āne ma tō ūma ūnha.

²³ Āne na 're ūhāimanā mono wamhā, e marī wa bété rob'uiprazé hā ūzō sērē ò di, wedehāpā 're. Āne we apā ūmorī wapsi, te aima ūsōmri nhipai u, wa aré ūsimā waze, ūzō sina hā'ā wa." Āne te romhuri'wai ma tinhā.

²⁴ — Taha wa, te ūrata ūsimasam norī ma ti'ru: "Ma'āpē, tiwi āri aba rob'uiprazé hā, 10 na te te ūhāiba ma, sōmri aba da." Āne te ti'ru, ūsib'apito hā.

²⁵ — Tawamhā asa te tāma nharī za'ra: "Oro ūhō te hā, 10 na ūhāiba za." Āne te tāma nharī za'ra, tinhib'apito ma.

²⁶ — Asa te duré tāma nharī za'ra: "Tō sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norī hā marī ahā nherē, simi'ē na te te 're romhuri za'ra mono wamhā, te za āma tāma 're dasito, marī na. Tane nherē, ni'wam norī hā marī na syryre nherē, simi'ē na te te āma 're romhuri za'ra mono ò wamhā, te za syryre nherē, tiwi sani za'ra ni.

²⁷ Oto ūrui'wa norī hā we ūtēme āwisi za'ra wa'aba. Ma tō siwi ūwē'ò za'ra, tāma ūsi'apito za'ra tō da. Taha wa, te za ūnho'a asiwi ūsimroi wa'wa." Āne ma tō ūsib'apito tāma 'ru za'ra. — Āne te dama āma romnhimiré'ē, Zesusi hā.

Zesusi hā Zeruzarē u ūwizizé wasu'u Mateusi 21.1-11; Marcusi 11.1-11; Zuwā 12.12-19

²⁸ Tawamhā te te dama rowasu'u pari, te oto danhowa mo, Zeruzarē u, Zesusi hā.

²⁹⁻³⁰ 'Ri wa'ōtō u, ma tō rob'umhutu oto, Betazé u hā, duré Betānha u hā. Oriwera na ūtē 'rāihā nhisī 'rata, 'ri wa'ōno hā. Tisiré 're ūnomro mono norī hā ma tō sisōwa satōrī zahuré, maparane. Āne te tāma rob'ru zahuré, Zesusi hā:

— Ōwa te za datēme ane wa'wa, 'ri wa'ōtō u, asō're uwaibaba wa'aba. Aimasisi aba wi, te za awaru po'repore ūsāmri 'wa, ūprédupté hā, zahadu ni'wa āma ūmorī'ò hā. Butu wazi na te za, da te āma wasisi haré. Tawamhā te za ūwasihui wa'wa, we saprōni aba da.

³¹ Ni'wa hā āne te te asadanharī aba wamhā: "E marī da, te ūwasihui wa'wa," tawamhā, āne te za asa tāma ūnharī 'wa: "Wanhib'apito hā āma morī da, wa tāma wasihu ni." Āne te za asa tāma ūnharī 'wa. — Āne ma tō Zesusi hā tāma waihu'u zahuré.

³² Tawamhā te oto tineb zahuré. Zesusi te te tāma ūwasu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tō sāmri zahuré, awaru po'repore hā.

³³ Te te wasihu zahuré wamhā, ūtēde'wa norī hā te sadanharī zahuré:

— E marī da, te asapa'abā ūwasihui wa'wa ari'iwi. — Āne te tāma nharī zahuré.

³⁴ Taha wa, te asa tāma nharī zahuré:

— Wanhib'apito, marī ō wa, āma morī da, wa tāma wasihu ni. — Āne ma tō tāma waihu'u zahuré.

³⁵ Tawamhā te oto saprōni zahuré, awaru po'repore hā, Zezusihi ma. Te te tāma āwisi zahuré wamhā, ma tō tisi'ubuzém na tāma ba'ubu zahuré. Tawamhā ma tō Zezusi pawaptob zahuré, āma sarōtō da.

³⁶ Āma morī ré, ma tō dasi'ubuzém na bādādi hā da te waptā za'ra.

³⁷⁻³⁸ Tawamhā ma tō rob'umhutu, Zeruzarē u hā. Oriwera na te za oto si'ra, Zeruzarē u wisi da. Tamomo, te da'ahā na Zezusihi zarina ai'aba'rē ni, īsazei'wa norī hā. Ma tō te te āma 're 'madā'ā za'ra aré, Zezusi te te 're īda'apawapto mono zém na, tiwaihu'u pese uptabi na. Taha wa, te oto damreme 'rāihā na dasima nharī za'ra ni, āne:

— Uburé Danhib'apito te we oto mo, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa para. Tāma 're rowē za'ētē mono di za. Rowē hā hāiwa āma 're īsa'wari u'āsi mono da si, wa wasima wē za'ra ni. — Āne te dasima nharī za'ra ni.

³⁹ Taha wa, parisezu norī hā dawa'wa īsi'aba'rē hā, te Zezusihi ma nharī za'ra:

— Rowahutu'wa, ma'āpē asazei'wa norī hā sadawa uwati za'ra na, ari'iwi si'aba'rē da. — Āne te tāma nharī za'ra.

⁴⁰ Tawamhā te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— Tō sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ari'iwi si'aba'rēi 'wa'āhā, te aré tō ēne hā mreme 'rāihā na, 'Re īhāimana u'āsi mono āma tiwata za'ra. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, parisezu norī ma.

Zezusi hā Zeruzarē norī āma īsiwa'ōzé wasu'u

⁴¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō rob'umhutu oto, Zeruzarē u hā. 'Ri ahā hā te te 'madā'ā wamhā, te aiwa'ō, īwa 're īdasī'ubumroi mono norī āma hā.

⁴² Taha wa, te āne tinha:

— Āhāna dama 're īrowē za'ra mono zé hā dama waihu'u za'ra 'wa'āhā, aré dama 're rowē za'ra mono di. Tane nherē, dama waihu'u za'ra ō di. Taha wa, da'āma īpē'ēzé di.

⁴³ Niwapsi, te za danhitob'ru norī hā daré 'ri uirī za'ra. Ti'a za'wari na te za te te 're 'ri uirī za'ra, īmana wawi, 're dawairébé tō mono da, nimomo.

⁴⁴ Danhitob'ru norī hā te za 'ri hā daré te te 're sāmra za'ra. 'Ri hā, tāibā za oto. 'Ri tede'wa zama, te za uprosi za'ra. 'Ri tāibā wamhā, ēne hā te za oto re na 're simi'wara, 'rizé hā. 'Re īhāimana u'āsi mono, te aré danho'reptu za'ra. Tane nherē, danho'reptui'wa, datēme īwisi na hā da te waihu'u za'ra ō di. — Āne ma tō romhā ré da'āma rowa'ōtō siro, Zezusi hā.

Zezusi te te dama īnharīzé, rowede'wa norī ma

Mateusi 21.12-17; Marcusi 11.15-19; Zuwā 2.13-22

⁴⁵ Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb u, ma tō āzé Zezusi hā, 'ri 'wawi wa'ra 're. Sébré wamhā, ma tō rowede'wa norī hā te te sate, rob u wairébé da.

⁴⁶ Āne te tāma nharī za'ra:

— Duréihā wahi'rada hā ma tō āne na rob'ui'érē ībaihā na hā, 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na: "Īnhorōwa hā īwa īma 're īdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hā." Āne te tinha. Tane nherē, ma tō a norī wa'wa hā īwa asima 're īrob'manharī wasétē za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawi 're īsipsaihuri za'ra mono norī, 're īsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hā 're sa, wasétē uptabi na. — Āne te Zezusi hā tāma nharī za'ra.

⁴⁷ Tawamhā bātā sidāpāsi, te nasi dama rowasu'u Zezusi hā, 'ri 'wawi wa'ra 're. Ni'wam norī hā ma tō Zezusi hā sima 'ru za'ra, te te siwi wīrī da. Ta norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa īpire norī hā, duré īsimiroti na rob'ui'érē 'rata na dama rowahutu'wa norī hā, duré roti'wa norī hā.

⁴⁸ Tane nherē, Zezusi te te siwi wīrī da nherē, te te siwi wīrī ō di. E marī wa. Te te 're īwapari za'ra mono norī hā ahā wa, te te siwi wīrī waihu'u ō di.

20

Zežusih i pisutu'wa zô, da te ūsadanharizé wasu'u

Mateusi 21.23-27; Marcusi 11.27-33

¹ Nimahā bâtâ na te Zezusi hā nhamra, 'Re ūhaimana u'âsi mono ãma 're ūdawata za'ra mono zéb ãma. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te nhamra, te te dama rowahutu da, duré ūwasu'uwē na te te da'apo're pu'u da. Tawamhā aibâ norî hā ma ūtēme aimasa. Ta norî hā sasedoti ūpire norî hā, duré 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norî, duré zudezu norî ma roti'wa norî.

² Ūtēme simasa wamhā, te siwi sadanha:

— E 'wa sadawa para, te bêté ãne hā dama 're ūab'manhari mo. E 'wa hā, aipisutu'wa. Ma'ãpé wama asiwasu'u za'ra na, wa te waihu'u za'ra da. — ãne te siwi sadanha.

³ Taha wa, te Zezusi hā asa tâma nharî za'ra:

— Wa hā wa za duré a'â asadanharî na ãma aimâ wa'râmi za'ra wa'wa.

⁴ E 'wa sadawa para, ma tô Zuwā hā â dawabzuri hā te te dama 're ab'manhari. E 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa para. E dazadawa parap si. Ma'ãpé, Zuwâhâ ãma asimirosa'rada hā, ūma waihu'u za'ra wa'aba. — ãne te Zezusi hā tâma nharî za'ra.

⁵ Taha wa, te 'râwi sima nharî za'ra, ãne:

— E niha, wa za tâma waihu'u za'ra ni, õne wamhā. 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa para, â dawabzuri te te dama 're ūab'manhari mono na, wa te tâma waihu'u za'ra wamhā, te za wazadanharî na sahu za'ra, ãne: "E niha bêté, Zuwâ Batitaha nhimirowasu'u hā saze za'ra wa'aba õ di, dame." Até ãne, te za wama nharî za'ra.

⁶ Ma tô da te 're saze za'ra Zuwâ hā, 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa 're ūmorî na. Tawamhā dazadawa parap si, â dawabzuri te te dama 're ūab'manhari mono na, wa te tâma nharî za'ra wamhā, até te za ëtë na dasiwi wa'uprosi ni. — ãne te sima nharî za'ra, 'râwi.

⁷ Tawamhā Zezusihi ma, te oto nharî za'ra:

— Ni'wa sadawa para, ma tô Zuwâ hā â dawabzuri hā te te dama 're ab'manhari. Wa norî hā wa te waihu'u za'ra õ di, ūpisutu'wa hā. — ãne te tâma nharî za'ra.

⁸ Taha wa, te asa tâma nharî za'ra, Zezusi hâ:

— A norî wa'wa hā ūma waihu'u za'ra wa'aba õ nherë, wa hā te duré aimâ waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ni'wa sadawa para, te dama 're ūab'manhari mono na hā. — ãne te Zezusi hā asa tâma nharî za'ra.

Buru 'madâ'â'wa norî wasu'u

Mateusi 21.33-46; Marcusi 12.1-12

⁹ Tawamhā Zezusi hâ te duré dama romnhimiré'é, tinhimirowasu'u na, ãne:

— Aibâ hâ te 're haimana, buru tede'wa hâ. Tawamhā tiburu ãma ma tô a're, uwa 'ru hâ. Taha wa, ma tô ni'wam norî hâ sisõ'a ré pisutu za'ra, ūburu hâ te te sô 're 'madâ'â za'ra mono da. Uwa 'ru 'râ hâ 're 'râi prédub za'ra mono wapsi, te za ūwa'râmi te te tâma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hâ. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hâ darob amoi u, tamomo a'â haimana da. Tame te a'â 're haimana hâ.

¹⁰ Tawamhâ oto 'râi prédu mono wa, ma tô buru tede'wa hâ tâma ūromhuri'wa hâ 'mazatõ tiburu u, uwa 'ru 'râ hâ buru 'madâ'â'wa norî te te tâma ūpo'o za'ra zô. Tazahâ, buru u wisi wamhâ, ma tô romhuri'wa hâ siwi azâ, buru 'madâ'â'wa norî hâ. Taha wa, te ubana siwi satõ apâ, ūsib'apito u.

¹¹ Ūtême wisi wamhâ, ūwa'râmimhâ te duré sô 'mazatõ. Tazahâ, buru u wisi wamhâ, ma duré siwi azâ, buru 'madâ'â'wa norî hâ. Ma tô tâma rob'manhari'waséte za'ra. Taha wa, te duré ubana apâ siwi satõ, ūsib'apito u.

¹² ūwa'râmi ma tô duré sô 'mazatõ, buru tede'wa hâ. Si'ubdatõ oto te te ūsatõri za'ra zé hâ. Tazahâ, buru u wisi wamhâ, ma duré siwi azâ. Ma siwi u'a. Buru hawi, te duré siwi satõ apâ.

¹³ Taha wa, te 'râwi sima tinhā, buru tede'wa hā, ãne: "E marī, wa za 'manha. Āté ūra hā wa za oto satō, buru 'madâ'â'wa norī u hā, ūma sawi pese nherē, ūra hā. ūburu u te satōri wamhā, āté te za siwi hâiba wazé." Ñne te 'râwi sima tinhā, buru tede'wa hā. Tawamhā ti'ra si'aibâ hā te oto satō, tiburu u.

¹⁴ — Tawamhā buru u oto morī wamhā, buru 'madâ'â'wa norī hā ma tō romhâ ré sima sâmri za'ra. Taha wa, te sima 'mahârâ za'ra, ãne: "Ōhôta buru tede'wai 'ra hā te wei mo, timama uirî na buru tede'wa da hā. Oto wa te wasiwi wîrî aba, buru hā wate za'ra da oto." Ñne te sima 'ru za'ra.

¹⁵ — Tawamhā buru hawi ma siwi time. Ma tō siwi tîwî. Ñne, buru 'madâ'â'wai 'ra wasu'u hā.

— Ñne wamhā, e marī te za 'manha, buru tede'wa hā.

¹⁶ Te za sô timorî za'ra, uburé te te uprosi da. Tawamhā te za duré aimawi da'maipisutu, tiburu 'madâ'â'wa da hā. — Ñne, Zezusi ma tō tâma rowasu'u za'ra.

Tawamhā ūsimirowasu'u hā da te wapari za'ra wamhā, te nhari za'ra ni, ãne:

— Rowasédé hā watobro õ neza. — Ñne te nhari za'ra ni.

¹⁷ Tawamhā Zezusi te da'ab'madâ'â pese. Te dama tinhā, ãne:

— Ětē wasu'u na rob'ui'éré hā, ãne: Ětē tomhâpâ wē hā 'ri na'ratazéb da hā, wē uptabi nherē, wasétê newa, 'ri'wa norī te te aré siwi ūwé'õ hā 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'âsi, pire na." Ñne, Ětē wasu'u na rob'ui'éré, ūbaihâ na hā.

¹⁸ Duré, Ětē tomhâpâ nhisiwi, zé'a 'manharî hā 're rere'e mono wa, 're ūsiprub za'ra mono ne, te za ūwé'õ'wa norī hā za'ra, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā. Duré Ětē tomhâbâ hā zé'a 'manharî nhisiwi, 're rere'e mono wa, te te 're ūpru pese za'ra mono ne, te za ūwé'õ'wa norī hā hâ za'ra, sa'eté uptabi na. Ta norī ãma hā 're sib'a'uwé za'ra mono õ di za. — Ñne te Zezusi hā sina ãma simiré'é.

Rob'uiprazé hā Roma ãma danhib'apito uptabi ma, da te tâma 're ūpo'o za'ra mono zé wasu'u

Mateusi 22.15-22; Marcusi 12.13-17

¹⁹ Buru 'madâ'â'wa norī wasu'u te te dama wasu'u wamhā, ma tō sina waihu'u za'ra, dama rowahutu'wa norī hā. Sasedoti norī hā sima ūpire za'ra norī me, ma tō sina waihu'u za'ra. Taha 'ru te, te aré sima wē za'ra, te te siwi âri da, Zezusi hā, awa'awi. Tane nherē, dama pahi za'ra wa, ma tō siwi ãma rosazâ aâ.

²⁰ Taha wa, ma tō taré aâ ãma 're sôpré. Ñne te aibâ norī ma tâma ãma roti za'ra:

— Zezusih i te za ai'aba'rêi wa'wa, marī na asiwi sadanharî za'ra wa'aba da, tō sena, marī asiwi waihu'u za'ra wa'aba dai õ nherē, ūsimirowasu'u na hā. Tawapsi te za asiwi ūsadanharî za'ra wa'wa, tinhimirowasu'u na te te ãma upa zô, te te ãma upai wa, wanhib'apito u, wa te wasiwi saprõni da, marī te te tâma 'manharî wasétê da. — Ñne te aibâ norī ma roti za'ra. Tawamhā ma tō rob'uiprazém na tâma wa'âbâ za'ra, Zezusi za te te siwi ūsadanharî'wa norī ma.

²¹ Útême simasa wamhā, te ãne siwi sadanha, aibâ norī hā:

— Rowahutu'wa, aimreme hā tō sena na, wa tō aiwaihu'u za'ra ni. Asimiro wahutu zama wē di. Asimiroti na 're da'ab'mairême mono õ di. Sena na te dama 're ūaroti mo, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimirotizéb zarina.

²² Ñne wa, a hā ma'âpê, marī hā wama waihu'u za'ra na, marī hā wa te waihu'u za'ra da. E Roma ãma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uiprazé hā wa te tâma 're po'o za'ra, ūsimiwada'urizéb zarina. E 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, wē di. E tâma wē õ di. Ñne niha ūsimiroti hā ãma. — Ñne te siwi sadanha.

²³ Tazahâ ma tō sina waihu'u, Zezusi hā. Tinhimirowasu'u na te te tâma ãma upa za'ra da newa, ma tō ãne siwi sadanharî za'ra. Taha wa, te tâma nhari za'ra, aibâ norī ma:

²⁴ — Rob'uiprazé ūsapotore hā we ūma 'maiwé wa'aba, te 'madâ'â da. E 'wai hâibarî, rob'uiprazé ūsapotore na hā. E 'wa sisi ui'éré duré, ãma hā.

Tawamhā ma asa ãma sada'âbâ za'ra, ãne:

— Roma ãma danhib'apito hâibarī ã hā, duré taha nhisi ui'érē, ã hā. — Æne te asa tâma nharī za'ra.

²⁵ Tawamhā Zezusi hā te duré asa tâma nharī za'ra:

— Roma ãma danhib'apito ma, te za ūsimiwada'uri zarina rob'uiprazé hā tâma 're ūpo'o za'ra wa'aba mo apâ, ïte wa. Tane duré, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, te za marî hâ ūsimiwada'uri zarina tâma 're ūsômri za'ra wa'aba mo apâ, ïte wa. — Æne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

²⁶ Tinhimirowasu'u na te te tâma ãma upa za'ra da newa, ma tô danho'a siwi sadanha, aibâ norî hâ. Tazahâ, tinhimirowasu'u na te te tâma ãma upa za'ra õ di, Zezusi hâ. ūsimirowasu'u hâ, wë uptabi di. Wë uptabi wa, ma ãma titob'uzu za'ra, aibâ norî hâ. Taha wa, te ari'iwi tihâimana za'ra oto.

*Zezusi hâ, da te ūsadanharizé wasu'u, dahâiwa'utuzém na
Mateusi 22.23-33; Marcusi 12.18-27*

²⁷⁻²⁸ Tawamhā ma we aibâ norî hâ ïtême aimasa, Zezusihî u. Aibâ norî hâ, sadusezu. Ta norî hâ 're dadâ'â za'ra mono wamhâ, ab're hawi apâ 're ūdahâiwa'utu za'ra mono õ na, te te dama 're ūroti za'ra mono. Zezusihî u simasa wamhâ, ma tô tâma rob'râzarôtô za'ra, ãne:

— Rowahutu'wa, wahi'rada Mozési hâ ma tô ãne dama roti: "Aibâ ūmro ré hâ 'ra õ ré, dâ'â wamhâ, tizédé'aba mro na, te za timro ūsisânawâ hâ, ai'uté hâ te te 'maipoto da, ūwa ūsédé'aba 'ra ne, 're morî da." Æne, wahi'rata nhimiroti na rob'ui'érê hâ. — Æne te Zezusihî ma sadawa 'râzarôtô za'ra, sadusezu norî hâ.

²⁹ Te duré tâma rowasu'u za'ra:

— Aibâ hâ ūsisânawâ si hâ te 're hâimana za'ra, 7 na ūhâiba za'ra hâ. Tawamhâ ūpoto'rada hâ ma tô timro oto. Tazahâ, 'ra õ ré, ma tô dârâ, aibâ hâ.

³⁰ Taha wa, ma tô ūsôsi hâ duré ãma timro, tizédé'aba mro na. Tane nherê, ma duré dârâ, 'ra õ ré.

³¹ Taha wa, ma tô taha nhosi hâ duré ãma timro. Tane nherê, ma duré dârâ, 'ra õ ré. Æne siparabâsi, ma tô aré sisôwa're're nasi ãma timro za'ra. Tawamhâ ma tô oto uburé sisarina ai'utô, 'ra õ ré.

³² Tawamhâ pi'õ zama ma tô oto dârâ, timro norî zarina.

³³ ūmro 7 na ūhâiba za'ra wamhâ, e 'wai mro za bêté pi'õ hâ, ab're hawi apâ te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhâ, 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ. — Æne te siwi sadanha, sadusezu norî hâ.

³⁴ Taha wa, te Zezusi hâ asa tâma rowasu'u za'ra, ãne:

— Ti'ab ré si, te za dasina 're damro za'ra.

³⁵ Hâiwa ãma hâ, dasina 're damro za'ra mono õ di za oto. Niwapsi, te za ab're hawi ahâiwa'utu, 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ te te 're ūlawêsâmri mono norî hâ, hâiwa ãma ūrata 're si'ubumroi u'âsi mono da.

³⁶ 'Re ūhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norî ne, te za dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra, dâ'â waihu'u ãna. 'Re ūhâimana u'âsi mono 'ra, te za 're dahâimana za'ra, ab're hawi za te te da'ahâiwa'utu wa.

³⁷⁻³⁸ Mozési hâ ma tô dama waihu'u, ab're hawi 'Re ūhâimana u'âsi mono te te 're ūda'ahâiwa'utu mono zém na hâ. Wede zapore ūro'o na, te te dama ãma rob'ui'érê wamhâ, ma tô 'Re ūhâimana u'âsi mono dama wasu'u, tihi'rata norî nhib'apito na. Abra'âhâ nhib'apito, te, u, 're hâimana, 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ. Duré Izatihi nhib'apito, te, u, 're hâimana. Duré Zacocho nhib'apito te, u, 're hâimana. Æne te dama rowasu'u, Mozési hâ. 'Re ūdahâimana u'âsi za'ra mono nhib'apito, te 're mo, 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ. Dahâiba hâ nhib'apito, 're morî õ di. Aihîni te ūsô'a 're dahâimana za'ra. 'Re ūdadâ'â za'ra mono norî zama, te ūsô'a 're hâimana za'ra. Æne, Mozési te te dama ūrowasu'uzéb zarina, wa tô waihu'u za'ra ni. — Æne ma tô tâma sadawa 'râzarôtô za'ra, sadusezu norî ma, Zezusi hâ.

39 Tawamhā te rowahutu'wa norī hā Zezusihi ma nharī za'ra:

— Asimirowasu'u hā wē di, rowahutu'wa. — Āne te āma tiwata za'ra.

40 Taha wa, ma tō roti wē na sōwada za'ra, sadusezu norī hā. Taha wa, marī na te te siwi sadanharī waihu'u õ di oto, te te sina mreme wazéb za'ra wa, ta norī hā.

Danho'reptui'wa na, Zezusi te te ūda'azadanharīzé wasu'u

Mateusi 22.41-46; Marcusi 12.35-37

41 Tawamhā Zezusi hā te da'azadanha, āne:

— Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te ūpisudu hā Dawihi nihudu te za, u, 're mo. E marī wa, te ūsihudu na wasu'u za'ra ni.

42-43 Apito Dawi hā ma tō tinhib'apito na danho'reptui'wa hā sisi, tinho're na. Āne, Dawihi nho're na rob'ui'érē hā:

"Re īhāimana u'âsi mono, ma tō īnhib'apito ma, tinha: 'Trata te za 're asāmra mo, īnhimire niwī dama aipire na ūsiré 're aihāimana u'âsi mono da. Wa hā wa za te tāma 're nharī za'ra, asitob'ru norī ma, aima 're sib'uwa za'ra mono da.' "

Āne Dawihi nho're wasu'u na rob'ui'érē, 'Re īhāimana u'âsi mono ma danho're na, Saumusi na ībaihā nhisi na hā.

44 Dawi hā tinhib'apito na te te sisi nherē, e niha te za ūsihudu si 're hāimana, Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te ūpisudu hā. — Āne ma tō Zezusi hā da'azadanha.

Zezusi te te dama ūroti mono zé wasu'u, rowahutu'wa norī ne, 're dahāimana za'ra mono tō da

Mateusi 23.1-36; Marcusi 12.38-40

45 Tawamhā uburé, da te wapari za'ra ré, te Zezusi hā tinha, ūsiré 're ūnomro mono norī ma:

— Ma'āpē, rowahutu'wa norī hā waihu'u za'ra wa'aba, īhāimanazém na hā. Ta norī hā uza pa ré, 're nomro mono da si, tāma īwē za'ra hā. Duré 'ri n̄hi'riti wa, da te dasina 're ūbumroi mono zéb āma dama pire wa, da te 're wazéb za'ra mono da, ma tō te te sima 're wē za'ra. Duré dama ūpire norī simasisizém na 're ūsī'ubumroi mono da si, tāma īwē za'ra hā, rowahutuzéb āma duré 'ri para dasiré 're ūdasaihuri mono zéb āma hā.

47 Rowahutu'wa zahā, te za pi'ōi mrotō norī wi, ūsibro hā te te ūtivi 're uprosi za'ra. Tane nherē, te ta norī hā danho'a 'Re īhāimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi hā, 're hāimana wē uptabi za'ra mono newa. Taha wa, te te dama 're ūarob'manharī mono zém nhipai u, te za 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te tāma 're rob'manharī za'ētē za'ra. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, ūsiré 're ūnomro mono norī ma.

21

Pi'ōi mrotō nhoprubzé wasu'u

Marcusi 12.41-44

1 Tawamhā 'Re īhāimana u'âsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zéb āma, ma tō da'ab'madâ Zezusi hā, danhoprubzé, da te 're ūséme mono zéb 're, ūsibro pese norī hā te te séme ré, 'Re īhāimana u'âsi mono ma. Āne na ma tō da'ab'madâ, 'ri 'wawi wa'ra 're, Zezusi hā.

2 Pi'ōi mrotō zama ma duré 'madâ, ūsibrob'ō hā. Ta hā ma tō rob'uiprazé ūsapotore hā dame tiza, marī te te āma ūuipra da hā aré, syryre nherē.

3-4 Taha wa, te Zezusi hā tinha, ūsiré 're ūnomro mono norī ma:

— Tō sena, ā hā pi'ōi mrotō hā sibrob õ nherē, ma tō tinhoprum na uburé da'a'rānhipa. ūsiré norī hā rob'uiprazé hā nasi tāma ūsī'atarēme za'ra si, te nasi sé. Tanei õ di, pi'ōi mrotō hā. Simarī õ nherē, tihāimanazéb da, te te aré ūtédé hā ma tō ībâre tāma ūsī. Āne wamhā, ma tō tinhoprum na uburé da'a'rānhipa. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, ūsiré 're ūnomro mono norī ma.

*'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zé wasu'u, za īsi'utōrīzém na
Mateusi 24.1-2; Marcusi 13.1-2*

⁵ Tawamhā ni'wam norī hā ma tō 'ri 'rāihā āma tiwata za'ra, āne:

— Ěne hā wē uptabi di, 'ri 'manharīzé hā. Duré waipo wē di, danhibzari hā. — Āne te 'ri āma tiwata za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono nhorōwa āma.

Taha wa, te Zezusi hā tinhā:

⁶ — Niwapsi te za dasiwi prum ni, ētē na 'ri hā. Tawamhā misi si te za oto simi'wara, ēne hā. Sisisiwi 'manomro waihu'u õ di za oto, ēne hā. Tāibā za oto. — Āne ma tō romhā ré āma rowa'ōtō, Zezusi hā.

⁷ Tawamhā te siwi sadanha:

— Rowahutu'wa, e niwa te za āne na hā āma tiromhāiba. E marī te za watobro, īsōwa, wa te āma īwaihu'u sirōmo za'ra zéb da hā. — Āne te sadanharī za'ra.

⁸ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— Ni'wam norī hā te za sadawa nhipse na sisarina datēme 're nomro, ahâ na. Wa hā ne, te za taré īnhisi na dama 're siwasu'u za'ra, danho'reptui'wa na. Taré te za duré te te dama 're rowasu'u za'ra, āne: "Bâdâ te za oto īwa waptārā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisudu hā." Āne te za taré te te dama 're rowasu'u za'ra. Taha wa, te za aihāimana nhimiza'rese tiwi 're aihāimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipse sine datēme 're īnomro mono norī āma, 're sasōmri za'ra wa'aba mono tō da.

⁹ 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're īropupu'u za'ra mono zé hā 're wapari za'ra wa'aba mono wamhā, tāma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Duré ti'ai āma danhib'apito norī hā, da te 're īsani za'ra mono zé wasu'u hā 're wapari za'ra wa'aba mono wamhā, tāma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Dasi'wapé hā te za a'â 're wairébé. Danhib'apito hā te za a'â da te 're sani za'ra, tō. Tane nherē, rob'rāsatu uptabi õ di za a'â. — Āne ma tō romhā ré tāma waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā.

¹⁰ Ma duré tāma waihu'u za'ra, āne:

— Danhipti'ai amoi u te za dasisô 're dapra a'â, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhā daro mono bâ te za tō 're dasiwasutu za'ra.

¹¹ Nima niwīmhā te za duré ti'a hā daré 're popo'o za'ra, sa'ētē. Nima niwīmhā, danho õ wa, te za da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. Nima niwīmhā te za duré dahâzé īpire uptabi hā te te 're daduri. Marī īpipa hā te za duré hâiwa nho're na danho'a 're wairébé.

¹² — Āne na romhāimana õ ré, te za da te 're aiwaibui wa'wa. Rowasédé hā te za duré da te aima 're 'manharī za'ra wa'wa. Rowahutuzéb u, te za da te 're ai'mazasi za'ra wa'wa, aihāimanazém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za taré da te 're aiwē'õ za'ra wa'wa. Taha pari, te za da te 're aséme 'wa, dazazéb 're, 're aimasa wa'aba mono da. īzazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, te za duré da te 're asimroi wa'wa, danhib'apito norī u. Roti'wa, si'upana te te īpisutu norī u zama, te za da te 're asimroi wa'wa.

¹³ Āne wamhā, īwasu'uwē na te za 're īdapo're pu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Duré asisōwa, asina aihâtâ'â te, asiwatu'uzéb zô 're rosa'rata hâ za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁵ Wa hā wa za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, danhib'apito norī ma, 're asiwatu'uzéb zô 're īsōwada za'ra wa'aba mono.

¹⁶ Ni'wam norī hā te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa, dazazéb 're, da te 're aséme aba mono da. Āté aimama norī hā te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa, āté asisānawā norī hā, āté asiwadi norī hā. Āté asawi'wa norī zama te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa. Taha zarina, te za ai'mai'uprosi aba ni.

¹⁷ īzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa.

¹⁸ Tane nherē, aihāimanazé hā aiwi 're si'utōrī uptabi za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁹ Taha wa, te za 're asiptete za'ra wa'aba mo, ū'āma 're anomro u'āsi aba mono da. Tawapsi, te za asō'reptuzé hā asina 're ū'uwaimrami za'ra wa'aba mo. — Āne ma tō tāma waihu'u sirōmo za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī ma.

*Zeruzarē āma, za ūropsisa'wari mono na rowasu'u
Mateusi 24.15-28; Marcusi 13.14-23*

²⁰ Tawamhā Zezusi hā ma duré tāma waihu'u sirōmo za'ra, āne:

— Niwapsi te za dasi'wapéi 'manharī'wa norī hā Zeruzarē u aihutu, 'ri 'wawi wa'ra, te te siwi uirī da. Ta norī hā 'madâ'ā za'ra wa'aba wamhā, te za ūwaihu'u sirōmo za'ra wa'wa, za te te daré ū'ri nhamra mono na hā.

²¹ Zudeza āma, dame 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhā, te za ētē 'rāihā u asa'rei wa'aba mo, aiwara sina. 'Ri ahā āma 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhā, te za aiwairébē su'u 'wa, 'ri ahā nhiti. Rom na 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhā, 'ri ahā u 're asisisi aba mono ū di za.

²² 'Re ūhāimana u'āsi mono te te dama 're arob'manharī mono wa, te za rowasétē si a'ā 're sa'wari. Taha ré, te za marī hā uburé dazō pusi, romhā ré, 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā te te āma ūrob'ui'érē za'ra zéb zarina.

²³ Tawamhā āne hā rowasédé hā daré romhāimana wamhā, ūwasā ré norī ma hā tāma ropipa uptabi za'ra di za, ūra pré ré norī ma zama. 'Re ūhāimana u'āsi mono hā te te dama 're ūrob'manharī pipa mono zé bātā na hā, tāma 're ropipa za'ra mono di za, zudezu norī ma.

²⁴ Sib'ezé 'wapa na hā da'ahā na te za tadâ'ā za'ra ni. Duré, ni'wam norī hā daro mono bā, te za da te simro. Te za da te āma ropé, daro mono bā. 'Re ūhāimana u'āsi mono zazei'ō'wa norī hā sahi sina te za a'ā te te dama 're roti za'ra, Zeruzarē āma, zudezu'ō norī hā. Bādā hā ūwa tāma ūwaptā'ā za'ra zéb u, te za da'madâ'ā 'rāsutu za'ra. — Āne ma tō romhā ré tāma waihu'u za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī ma.

*Ti'ai āma dasiré ūpodo hā apā za we ūmorizé wasu'u
Mateusi 24.29-31; Marcusi 13.24-27*

²⁵ Romhā ré, ma tō duré āne hā tāma waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā:

— Niwapsi te za marī aimawi hā 'madâ'ā za'ra ni, bātā na hā, a'amo na zama, wasi norī na zama. Ā poré a'a 'reptā'ā ma, te za tapahi za'ra ni, ā poré nhibzaihā ma zama. Daro mono bā, dama robzei'ō' uptabi za'ra di za.

²⁶ Marī hā hāiwa na 're ūsimasa mono hā, tizabzéb āma 're simasab u'āsi mono ū di za. Taha wa, te za daro mono bā dawi tirobra za'ra, rowasédé hā dazō ūwatobrozém na te te rosa'rata pipa za'ra wa.

²⁷ Tawamhā ti'ai āma dasiré ūpodo hā hāiwa'a na, wa za wei apā mo, danho'a. ūwaihu'u pese uptabi na, wa za wei mo apā, duré ūhāiba na hā rowa'a sa'ētē uptabi na.

²⁸ Āne wana ré, marī hā pusi mono wamhā, te za asiptete na 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo. Duré 're ai'rāiwahutu za'ra wa'aba mono. E marī wa. Romhutu na te za asō'reptu za'ra wa'aba zé hā asina ū'uwaimrami za'ra wa'wa. — Āne ma tō romhā ré tāma waihu'u sirōmo za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī ma, Zezusi hā.

*Pidera wede wasu'u
Mateusi 24.32-35; Marcusi 13.28-31*

²⁹ Zezusi hā te duré romnhimiré'ē, pidera wede na, āne:

— Ma'āpē pidera 'rā na rosa'rata za'ra wa'aba, wede ūpoto mono bā.

³⁰ ūsu té hā 're wairébē mono wamhā, te za āma 're ūwaihu'u za'ra wa'aba mo, tā 're ūta'a mono zéb u, 're ūrob'umhutu mono zém na hā.

³¹ Tane duré, marī hā 're ūromhāimana mono zéb da, te aima ūwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madâ'ā za'ra wa'aba wamhā, te za āma ūrowaihu'u za'ra wa'wa, romhuture di oto, 'Re ūhāimana u'āsi mono, da'āma 're ūsib'a'uwē mono zéb u hā.

³² Tô sena, wa ãne na aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Â hã uburé rowasédé hã dazô 're wairébé mono ré, ti'ai ãma 're ūdasi'ubumroi mono norí hã ta norí hã 're dâ'â za'ra mono õ ré, te za ūsõ'a za'ra ti'rásutu, rowasédé hã.

³³ Nimahã na te za hâiwa norí hã ai'utõrî zahuré, ti'ai me. Si'utõrî zahuré nherë, ūnhimiroti hã si'utõrî õ di za. Pire na te za dama 're hâimana u'âsi. — ãne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ūnomro mono norí ma.

³⁴⁻³⁵ Tawamhã Zezusi hã tinhimiroti na ma tô tâma 'rásutu za'ra, ãne:

— Asimiza'rese sina, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Datoi u hã âsipârî na 're asapa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Marí na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. E marí wa. Rosa'rese õ ré, bâdâ ūpire, ūwa waptâ'ã õ'umnhasite. Rosa'rese õ ré, te robzari hã ūtede'wa hã te te 're waibu, wedenhorõ na. Tane, duré rosa'rese õ ré, te za bâdâ ūpire hã ūwa waptârã, uburé ti'ai ãma hã.

³⁶ Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Te za duré asima 're ūrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo. E marí da. Marí hã 're wairébé mono wamhã, asiptete na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, apâ we ūmorí wa, ūnho're asisép te, ai'râipo tõ za'ra wa'aba da, ti'ai ãma dasiré ūpoto nho're. — ãne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra.

³⁷ Tawamhã Zezusi hã bâtâ sidâpâsi, te nasi dama rowasu'u, 'ri 'wawi wa'ra 're, 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma 're ūdawata za'ra mono zéb ãma. Barana hã te nasi ne, Oriwera na ëtë 'râihâ nhisi u. Tame ma tô nasi ãma ti'awë.

³⁸ Awë wi, te nasi ëtëme dasito, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhorôwa u, ūmreme hã da te nasi wapari za'ra da.

22

*Zeusihî ãma, da te ūrosa'rata za'ra zé, da te dasiwi wîrî da
Mateusi 26.1-5; Marcusi 14.1-2; Zuwa 11.45-57*

¹ Ú'u'ëtë duptoi'õ, da te 're ūhuri mono zéb u hã, romhuture di oto, Pascowa na dato nhisi u hã.

² 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ūpire norí hã, te rowahutu'wa norí me sima ãma rosa'rata za'ra, pi'uriwi te te siwi wîrî da, Zezusi hã. Dama pahi za'ra wa, te ãne sima ãma rosa'rata za'ra.

*Zeusi te te dama hâiba nhomri da, Zudasi hã te te ūrosa'ratazé wasu'u
Mateusi 26.14-16; Marcusi 14.10-11*

³ Tawamhã Satanasi hã ma tô oto Zudasihi pẽ'ë 're ãzé. Icarizoti na, Zudasihi nhisi hâiba amo hã. Zezusihi me dame 're ūmorí, Zudasi hã, 12 na ūhâiba za'ra siré hã.

⁴ Tawamhã te oto mo, sasedoti ūpire norí u. Duré, 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma 're ūdawata za'ra mono zé 'madâ'â'wa norí u, te mo, ūpire norí u, Zezusihi ãma te te sadawa pibu za'ra da, te te dama hâiba nhomri da.

⁵ Ūmreme te te wapari za'ra wamhã, tâma rowë za'ra di. Taha wa, te tâma ropisutu za'ra, rob'uiprazé te te tâma sõmri za'ra da.

⁶ Taha wa, ma tô Zudasi hã ãma saze za'ra, rob'uiprazé te te tâma sõmri za'ra da, sasedoti ūpire norí hã. Taha wa, te oto rosa'rata, nimahã bâtâ na Zezusi te te dama hâiba nhomri da, danhimiza'rese õ ré.

⁷ Tawamhã bâdâ hã ma tô ūwa waptârã oto, ú'u'ëtë duptoi'õ, da te 're ūhuri mono zé hã. Zudezu norí hã te za pone'erebâ 'ra hã simro, tisaihurizéb da, Pascowa na dato nhisi na da hã.

⁸ Taha wa, te Zezusi hã Pedru norí ma rob'ru zahuré, Zuwa hã me, ãne:

— Mo oto ane wa'aba, wazô asipi wa'aba da, Pascowa te bâtâ na ūwasaihurizéb da hã.
— ãne te tâma rob'ru zahuré.

⁹ Tawamhã te Pedru norí hã sadanharî zahuré, ãne:

— E momo ma tô asima ūrowë, asô ūwanhipi za'ra zéb da hã. — ãne te sadanharî zahuré.

10 Taha wa, te Zezusi asa tāma nharī zahuré:

— Īwapari pese aba. 'Ri ahâ u aimasisi aba wamhā, aibâ hā te za īsōpētē 'wa, piza'a â ré, te te ī'âri hā. Sōpētē aba wamhā, pibui wa'aba mono za, 'ri para u īsébrézéb u.

11 Tame te za 'ri tede'wa hā īsadanharī 'wa, ãne: "Rowahutu'wa hā te wama tinhā, wa te asadanharī da: E ma niwī 'ri 're wa'wa hā, īsiré 're īnomro mono norī me, īwa īwasaihurizéb da hā, Pascowa na dato nhisi na hā."

12 Tawamhā 'ri tede'wa, te za hāimo 'ri 're wa'wa za'ene hā aima pisutu 'wa, marī īubumro sirōmo āma. Tame te za wazô īrobza'ra pese 'wa. — Æne te Zezusi hā tāma roti zahuré.

13 Tawamhā 'ri ahâ u simasisi wamhā, Zezusi te te tāma īawasu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tō uburé anhopētē zahuré. Tame ma tō dasa hā 'manharī zahuré, Pascowa na dato nhisi na da hā.

14 Tawamhā te za oto tasaihuri ni. Taha wa, te oto Zezusi norī hā ai'ubumro, saihuri da, tizadawa wasu'u'wa norī me.

15 Tawamhā te oto tāma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa tō īsima wē upta, aime īsa za'ra wa'aba da, te robzépata õ ré, Pascowa na 're īdasaihuri mono zém na.

16 Æne, īsa na 're īsai mono õ di za oto. Bâdâ īwa waptā'ā wapsi, 'Re īhâimana u'âsi mono hā uburé da'âma 're sib'a'uwē mono wapsi, wa za duré 're īsa. Tawapsi, dasaihurizé hā marī te te īwasu'u hā te īsina uwaimrami wapsi, wa za duré 're īsa. — Æne ma tō tāma siwaihu'u za'ra.

17 Tawamhā ma hâsizé hā ti'â, uwa 'ru 'rāi wa'ui ré hā. 'Re īhâimana u'âsi mono āma te tiwata, sôpru wa. Te duré tāma nharī za'ra:

— Ā, âhuri aba, uburé.

18 Ā hā te 're hâsi mono õ di za oto, a'â. Niwapsi, wa za duré te 're hâsi, 'Re īhâimana u'âsi mono hā uburé da'âma 're sib'a'uwē mono wapsi. — Æne te tāma siwasu'u za'ra.

19 ī'u'ene hā ma duré ti'â. 'Re īhâimana u'âsi mono āma te duré īré âma tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tō te te wē'ë, ī'u'ene hā. Te te wē'ëi mono parimhā, ma tō te te tāma sômri, tisiré 're īnomro mono norī ma. Te duré tāma nharī za'ra, ãne:

— Ā, ī'u'ene hā huri aba. Ā hā īhâiba, te wasu'u, za asada īsîsômri aba zé hā. Ā hā te za 're īhuri aba mo, ī'âma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hā. — Æne te tāma nharī za'ra.

20 Tawamhā saihuri pari, ma duré hâsizé hā ti'â, uwa 'ru 'rāi wa'u īsé ré hā. Te tāma nharī za'ra:

— 'Re īhâimana u'âsi mono te te dama īropisutuzép té, te wasu'u, rob'rāi wa'u hā. Rob'rāi wa'u za'wari ne, asada īdâ'â za'ra wa'aba wamhā, te za īwi puru, īwapru hā. Tô sena, te za te te dama āma 're a'uwaimrami, te te dama īropisutuzép té hā. Æne na waihu'u za'ra wa'aba da, te za īwi puru, īwapru hā.

21 Ma'âpé, asiwi waihu'u aba. Ni'wa hā īzawi'wa newa, te īme nhamra, wedeza na, dama īnhomri'wa da hā.

22 Wā hā ti'ai āma dasiré īpodo hā wa za dârâ, 'Re īhâimana u'âsi mono te te īma īpisutuzéb zarina. īdâ'â da, te te īma pisutu nherë, aibâ ma, tāma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama īhâiba nhomri'wai ma hā. — Æne ma tō tāma waihu'u za'ra.

23 Taha wa, te 'râwi sisadanharī za'ra, ãne:

— E 'wa hā te za dama tisõ. — Æne te 'râwi sisadanharī za'ra.

24 Tawamhā sima īmaipire zô sôpré wa, āma sisaze za'ra õ wa, te timreme na 'râwi si'wapé za'ra, īsiré 're īnomro mono norī hā.

25 Taha wa, te Zezusi tāma nharī za'ra, ãne:

— Ti'ai āma danhib'apito norī hā, simiwada'uri pese za'ra di. Duré, īsiwaihu'u zarina, te za dama marī 'manharī wē 'wa na, da te 're sisi za'ra.

²⁶ Tane asima 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, a norî wa'wa hã. Asiré norî ma, aipire wa'aba nherë, te za tâma 're asidai'uté za'ra wa'aba mo. Duré dawada'uri'wa, 're anomro aba mono nherë, aiwamu na te za dama 're ūromhuri za'ra wa'aba mo.

²⁷ E 'wa hã, dama ūpire. E tisa da, wedeza na ūsâmra, dama ūpire. E dama dasai 'wapéi'wa hã dama ūpire. Tisa da, wedeza na ūsâmra hã, tô dama ūpire. Tazahã, wa hã dama dasai 'wapéi'wa ne, wa 're mo.

²⁸ — A norî wa'wa hã marî te 're sépata mono ré, ma tô ūsiré 're anomro u'âsi aba mo.

²⁹ Taha wa, roti'wa da, dama ūpire na 're ūhâimana mono da, ūmama te te ūma ūpisutu ne, tane wa za duré wa hã aipisutu za'ra wa'wa, dama aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, dama roti'wa da.

³⁰ A norî wa'wa hã niwapsi, te za ūsiré 're asimroi wa'aba mo, wedeza na wasiré 're wasaihuri mono da, wa te 're âhuri mono da zama. Danhib'apito simasisizém na, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo, Izarazéhê nihudu norî ma, 're roti za'ra wa'aba mono da. Wahi'rada Izarazé hã, 12 na ūra si'aibâ norî hã. Taha nihudu norî hã te za 're ūmadâ'â za'ra wa'aba mo. — Äne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u sirômo za'ra, te te waihu'u za'ra da.

Zezusi hã, Pedru te te ūpo're pu'uzé wasu'u

Mateusi 26.31-35; Marcusi 14.27-31; Zuwã 13.36-38

³¹ Tawamhã Zezusi hã te Pedruhu ma tinhá, äne:

— Sima, ūwapari pese. Satanasi hã ma tô 'Re ūhâimana u'âsi mono wi aiwaptêrê za'ra wa'wa, tô sena ūzazei uptabi 'wa zô, te te aipibu za'ra wa'aba da. Tridu hã ūrâ uptabi zô, da te 're ūpôrî za'ra mono ne, te za te 're aipibu za'ra wa'wa, ūzazei uptabi 'wa zô.

³² Sima, tane nherë, ūmama wi, wa tô te 're rowaptêrê aima, te te 're aipawaptob u'âsi mono da, ūâma 're aimorî u'âsi da. Apâ ūtême aipi'rai wapsi, te za asisânawâ norî hã 're ūpawaptob za'ra mo, hâimana nhipptete na 're nomro mono da. — Äne te Pedruhu ma tinhá.

³³ Tawamhã Pedru hã te asa tâma tinhá, äne:

— Apito, wa tô ūsimâ wë, asiré âma ūmorî da, asiré, da te ūnherë da nherë, duré asiré ūdâ'â da nherë. — Äne te Pedru hã tâma siwasu'u.

³⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma tinhá, äne:

— Pedru, ūwapari pese. ūzadawa para õ nherë, â bâtâ na si'a hârâ õ ré, te za si'ubdatô dawi ūudâ, aima ūza'rese õ na. — Äne ma tô romhâ ré tâma waihu'u siro, Pedruhu ma.

Zezusi hã, tisiré 're ūnomro mono norî te te ūpo're pu'u za'ra zé wasu'u

³⁵ Tawamhã Zezusi te sadanharî za'ra, tisiré 're ūnomro mono norî hã, äne:

— Datême te asatôrî za'ra wa'aba wamhã, wa tô aré aiwi sawi za'ra wa'wa, marî hã asiré 'wasari aba tõ da, rob'uiprazém nhemezé hã, duré ro'wapézé hã, duré aipara'uzazé wa'wa hã. E tawamhã marî hã aiwi sô rowaptâ'â aba õ di. — Äne te Zezusi hã sadanharî za'ra.

— Marî zô, wawi rowaptâ'â za'ra õ di. — Äne te asa tâma nharî za'ra.

³⁶ Taha wa, te Zezusi hã tâma nharî za'ra, äne:

— Rob'uiprazém nhemezé, ate wamhã, te za oto ūâ, duré ro'wapézé, ate wamhã. Duré sib'ezé 'wapa õ wamhã, te za asi'upsibizé dama ūwe, ūwa'âbâ na sib'ezé 'wapa, asima uipra da.

³⁷ E marî wa, wa äne aima 'ru za'ra wa'wa. ūwaséte newa, te za rowaséte 'manharî'wa norî zu ūma rob'manhari za'ra ni. Äne, duréhã ma tô romhâ ré ūâma rob'ui'éré sirômo za'ra ūbaihâ na, 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norî hã. Taha wa, te za ūâma rob'ui'éré zarina, tô ūâma uwaimrami za'ra ni. — Äne ma tô Zezusi hã romhâ ré sina tâma rowaihu'u sirômo za'ra.

38 Tawamhā ãne te asa tāma nharī za'ra, ūsiré 're ūnomro mono norī hā:

— Wanhib'apito, āhāta sib'ezé 'wapa maparane.

— Wē di tō. Taha si. — Æne te asa tāma nharī za'ra, Zezusi hā.

Zezusi norī hā, ētē 'rāihâ ãma ūsi'ubumrozé wasu'u

Mateusi 26.36-46; Marcusi 14.32-42

39 Tawamhā Zezusi hā ma oto rob u watobro, ētē 'rāihâ u morī da, Oriwera u. Tamomo 're ïne mono zéb u te duré mo, Oriwera u. ūsiré 're ūnomro mono norī hā te ïme ai'aba'rē.

40 Tawamhā te te sima ïwēzéb u, ma tō ãma aihutu. Tame Zezusi te tāma roti za'ra, ãne:

— Ma'apé, asima rowaptērē za'ra wa'aba, 'Re ïhaimana u'âsi mono wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'uri wi. — Æne te tāma nharī za'ra.

41 Tawamhā ūsiti za'ra te mo, siwaprosi sāmra da, romhā prā na. Tame ma hi'rātitō nhamra, Timama ma, mreme da.

42 Æne te Timama ma mre:

— ïmama, asima wē wamhā, ïma ba'a ɬdâ'âzé hā, te robzépata tō da. Tane nherē, te ïsimia ïwēzéb uwaibaba, ïma pisutu õ di za. Aima ïwēzéb uwaibaba, te 'manharī da hā ïma wē di. — Æne te Timama wi rowaptē.

43 Tawamhā ma ïtēme sihâiré, hâiwa ãma romhuri'wa hā, te te pawaptob da, siptete na 're morī da, Zezusi hā.

44 Tiwi robzei'õ uptabi nherē, ma tō duré mre, Timama ma, mreme 'rāihâ na. Taha wa, ma tō 're su'u a'a, dawapru ne, ti'ai wa.

45 Tawamhā Timama ma, mreme pari, ma tō wahudu, tisiré 're ūnomro mono norī u morī da apâ. Sôtô za'ra ré, ma siza za'ra. Pê'ezé uptabi za'ra wa, te tinhoto za'ra.

46 Taha wa, te tāma nharī za'ra, ãne:

— E marī wa, te asotō za'ra wa'wa. Aiwhantu za'ra wa'aba. 'Re ïhaimana u'âsi mono wi, rowaptērē za'ra wa'aba asima, Wa'uburé nhimiwada'uri wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. — Æne te tāma nharī za'ra.

Zezusi hā, da te ï'ârizé wasu'u

Mateusi 26.47-56; Marcusi 14.43-52; Zuwa 18.3-12

47 Tawamhā Zezusi te te tāma nharī za'ra ré, ma ïtēme aihutu ni, da'ahâ na. Zudasi hā 12 na Zezusihī siré 're ūnomro mono norī me hā aré, ta hā 're ūmorī, te te sô danhimro, Zezusihī zô. Tawamhā Zezusihī u, ma ai're, 'râwi te te sawi da, tob'rata hârâ na.

48 Taha wa, te Zezusi hā tāma tinhā, ãne:

— Zudasi, oro ïzawi pese 'wa zahā, ma ïtob'rata hârâ na taré dama ïzawi, ti'ai ãma dasiré ɬpodo hā da te ïwaihu'u za'ra da. — Æne te tāma tinhā.

49 Tawamhā ūsiré 're ūnomro mono norī hā ma tō oto waihu'u za'ra, da te oto dasiwi ï'âri da na hā. Taha wa, te siwi sadanha, ãne:

— Wanhib'apito, e wa te da'wapé za'ra õ di za, wanhi'wa na, sib'ezé 'wapa na. — Æne te sina sadanharī za'ra.

50 Taha wa, Zezusihī siré hā ma da'u'a ni, sib'ezé 'wapa na. Sasedoti ɬpire uptabi ma romhuri'wa hā ma po're nhizâri ni, ūsimire niwî.

51 Tawamhā ma tō Zezusi hā tāma tinhā, ãne:

— Tô'ã. Tane hā 'manharī tō. — Æne te tāma tinhā.

Tawamhā ma po're upi, tinhib'rata na. Taha wa, ma tipo're wē apâ.

52 Zezusihī zô ūsihu hā ta norī hā sasedoti ɬpire norī, duré 'Re ïhaimana u'âsi mono nhorōwa 'madâ'â'wa norī, ɬpire norī, duré zudezu norī ma roti'wa norī. Taha wa, ma tō Zezusi hā tāma nharī za'ra, ãne:

— E wa hā danhibrob zô dapâr'wa pâ, ma bêté we ïzô aihutu 'wa, sib'ezé 'wapa ré, uibroi ré zama.

⁵³ Bâtâ sidâpâsi, wa tô asõ'a wa'aba nasi aimasisi, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zéb âma. E niha bâ tameb ré, asiwi ï'âri aba õ di bété. Âhâna ma tô bâdâ hâ ïwa waptârâ, asiwi ï'âri aba zéb da hâ, robra tede'wa hâ pire na 're ïmorizéb da hâ. — Âne ma tô Zezusi hâ tâma waihu'u za'ra.

Pedru hâ, Zezusi te te dawi ï'udâzé wasu'u

Mateusi 26.69-75; Marcusi 14.53-54, 66-72; Zuwâ 18.15-18, 25-27

⁵⁴ Tawamhâ ma tô oto siwi ti'â, Zezusi hâ. Te te siwi âri wamhâ, ma tô siwi saprõ, sasedoti u, ïpire uptabi nhorôwa u. Pedru hâ te romhâ na te te dapibu.

⁵⁵ 'Ri 'wawi wa'ra 're, da te dasima ïpré za'ra u, ma wi, Pedru hâ. Tame te nhamra Pedru hâ, uzâ, da te dasiwi ï'uîrî norî 'rata.

⁵⁶ Unhama âma sâmra ré, ma tô pi'õ hâ 'madâ, romhuri'wa hâ. Taha wa, te 'madâ'â pese, te te waihu'u da. Te te waihu'u wamhâ, te oto dama 'mahâ, ãne:

— Âhâ zama, te Zezusihi siré 're mo. — Âne te pi'õ dama wasu'u.

⁵⁷ Tane nherê, ma tô tiwi ai'udâ, ãne:

— Mare di. ïma sa'rese õ di, ta hâ. — Âne te pi'õi ma tinhâ asa.

⁵⁸ Tawamhâ âma ronomro pari, te duré aibâ hâ Pedru 'madâ, sâmra ré.

Taha wa, te Pedruhu ma tinhâ, ãne:

— A zama, te dasiré 're aimo. — Âne te tâma tinhâ. Tazahâ, Pedru te asa tâma tinhâ, ãne:

— Mare di. Wa hâ, õ norî siré hâi õ di. — Âne te aibâ ma tinhâ.

⁵⁹ Tawamhâ bâtâ pibuzé hâ misi te te sa'oto wi, te duré ni'wa hâ tâma tinhâ, ãne:

— A hâ te tô ïsiré 're aimo. A hâ, Darireza hawimhâ duré. — Âne te tâma tinhâ.

⁶⁰ Taha wa, te duré Pedru hâ asa tâma tinhâ, ãne:

— Mare di. Tane ïma ïnharî hâ, te waihu'u õ di. Sa'rese õ di. — Âne te aibâ ma tinhâ.

Âne na timreme hâ te te 'râsatu wi, ma awa'awi si'a hâ hâ.

⁶¹ Taha wa, ma tô Wanhib'apito hâ aipi'ra. Sipi'rai wamhâ, te Pedru hâ 'madâ'â pese. Te te 'madâ'â wamhâ, ma Wanhib'apito mreme na po're puru, Pedru hâ. Romhâ ré, ma tô tâma waihu'u siro, te te dawi ï'udâzém na, Zezusi hâ. Âne ma tô tâma tinhâ: "Âbâtâ na si'a hâ hârâ õ ré, te za si'ubdatõ dawi ï'udâ, ïzadawa para õ nherê." Âne ma tô romhâ ré, Pedruhu ma waihu'u siro.

⁶² Âne na oto ïmreme na sina po're pu'u wamhâ, ma tô watobro rob u, Pedru hâ. Taha wa, te oto aiwa'õ, sina pê'ëzé uptabi wa.

⁶³ Tawamhâ aibâ norî hâ ma tô Zezusihi ma nhari wasétâ za'ra, siwi ï'madâ'â'wa norî hâ. Te duré nasi siwi ahâ.

⁶⁴ Zazahâ na ma duré siwi 'râ ubu. Taha wa, te tâma nhari za'ra, ãne:

— Ma'apé wama waihu'u zara na, ni'wa hâ ai'azâri'wa hâ. E niha ïsisi hâ. — Âne te nasi tâma nhari za'ra, te te nasi siwi ahâri sina.

⁶⁵ Te duré tâma nhari wasétâ za'ra, ïwasétâ na.

⁶⁶ Tawamhâ mararé ma tô zudezu norî ma roti'wa norî hâ si'râ'õtõ, duré sasedoti ïpire norî hâ, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norî hâ. Si'râ'õtõ wamhâ, ma tô dama 'ru za'ra, Zezusi hâ da te we dasiwi saprõni za'ra da, ïtêmbe za'ra.

⁶⁷ Da te ïtême dasiwi ãwisi wamhâ, te siwi sadanha, Zezusi hâ, ãne:

— E a hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ï'aipisudu, Danho'reptui'wa da. Ma'apé, wama asiwusu'u za'ra na.

Taha wa, te Zezusi hâ asa tâma nhari za'ra, ãne:

— Danho'reptui'wa na aima ïsiwasu'u za'ra wa'aba wamhâ, e te za âma ïzaze za'ra wa'wa. Âté âma ïzaze za'ra wa'aba õ di za.

⁶⁸ Duré, ïzadanharî za'ra wa'aba wa'râmi, te asadanharî za'ra wa'aba wamhâ, e marî te za ïma ïwaihu'u za'ra wa'wa. Marî hâ ïma waihu'u za'ra wa'aba õ di za.

⁶⁹ Tane nherē, wa hā ti'ai āma dasiré īpodo hā, wa za oto dama īpire na 're īnhamra, dama īpire uptabi 'rata. Wa za oto īsimire niwī 're īnhamra, 'Re īhaimana u'āsi mono 'rata. — Āne te Zezusi hā tāma siwasu'u za'ra.

⁷⁰ Tawamhā te duré siwi sadanha, āne:

— E tawamhā, 'Re īhaimana u'āsi mono 'ra na, ma tō 're asi'madâ'ā mo. — Āne te siwi sadanha.

Taha wa, te duré asa tāma nharī za'ra, Zezusi hā:

— A norī wa'wa hā te īnharī za'ra wa'wa, tane na hā. — Āne te tāma nharī za'ra.

⁷¹ Tawamhā te sima nharī za'ra:

— Tāibā oto. Da te wama īwasu'u za'ra zéb zō, wanhimipari za'ra õ di za oto. Wasi'uihā na wa tō īsiwasu'uzé hā wapari za'ra ni. — Āne te sima nharī za'ra, dama īpire norī hā.

23

Zezusi hā Piratuhu uiwada īsabzé wasu'u

Mateusi 27.1-2, 11-14; Marcusi 15.1-5; Zuwā 18.28-38

¹ Taha pari, ma tō aihīni tiwahutu za'ra, Zezusi hā te te siwi saprōni da, Piratuhu u.

² Tawamhā te te ītēme siwi āwisi wamhā, ma tō siwi wasu'u wasétē, āne:

— Ā hā ma tō dawi ro'wa'ruti, tinhimirowasu'u na. Roma āma danhib'apito ma, rob'uiprazé hā da te tāma 're po'o za'ra mono tō da, ma tō te te 're da'apa'uwati. Danhib'apito na te duré dama 're siwasu'u, 'Re īhaimana u'āsi mono te te īpisutu na, Danho'reptui'wa da. — Āne te taré Zezusi wasu'u za'ra, Piratuhu ma.

³ Tawamhā Piratu te Zezusihī ma tinha:

— E a hā, zudezu norī nib'apito. — Āne te sadanha.

Taha wa, ma tō Zezusi hā asa tāma tinha, āne:

— Tahata ma tō tane hā ī'āma īwaihu tō. — Āne ma tō tizadawa na tāma wa'rā, Zezusi hā.

⁴ Tawamhā Piratu te dama tinha, āne:

— īwasétē na te waihu'u õ di, wasétē wa, te īwē'ōzéb da hā. — Āne te sasedoti īpire norī ma nharī za'ra, 'Re īhaimana u'āsi mono ma da'āma romhuri'wa īpire norī me, uburé dama zama.

⁵ Tane nherē, te mreme tete na asa tāma nharī za'ra, āne:

— Tinhimirowasu'u na, ma tō te te dawi 're ro'wa'ruti, tinhimirowasu'u na, daza'rui mono bā, Zudeza āma. Darireza āma, ma tō roti na sāna'rata. Āhāta ma tō wei wi oto. — Āne te taré wasu'u za'ra, Piratuhu ma, Zezusi hā.

⁶⁻⁷ Tawamhā te Piratu hā da'azadanha, damreme te te wapari wa:

— E ā hā, Darireza hawi te wei mo. — Āne te da'azadanha.

— īhe. Ta hawi te wei mo, tiza'rui hawi. — Āne te asa tāma rowasu'u za'ra ni.

Apito Erodi te te dama 're īroti mono zé, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hā. Taha wa, Piratu te te wapari wamhā, te tāma 'ru za'ra, Erodihi u te te siwi saprōni da, tame za a'ā sāmra wa, Zeruzarē āma.

⁸ Erodi hā Zezusihī wasu'u hā ma tō te te 're wapari. Taha wa, ma tō te te sima 're wē u'āsi, Zezusi te te sabu da. Tawamhā, ītēme da te dasiwi āwisi wamhā, toi uptabi di Erodi hā, titōmo na te te oto 'madâ'ā wa. īsō'a, marī dama ī'manharī waihu'u'ō hā tiwaihu'u pese na te te 'manharī da, ma tō aré sima wē, Erodi hā.

⁹ Taha wa, ma tō Erodi hā marī na sadanhari ahā, Zezusi hā. Tazahā, te te sada'ābā õ di asa.

¹⁰ Taha wa, te oto Erodihi u aimasa, sasedoti īpire norī hā. Rowahutu'wa norī me, te ītēme aimasa. Mreme tete sina, ma taré siwi pisutu za'ra, Zezusi hā.

¹¹ Tawamhā Erodi norī hā ma tō Zezusihī āma tiwa'ē za'ra, taré. Tinhib'a'uwe norī me, ma āma tiwa'ē za'ra, da'wapéi'wa norī me. Ma tō āma tito za'ra. Dasi'ubuzém na ma

tô siwi ãma hâiba ubu, ïwẽ na. Tawamhã Erodi hã te oto dama ti'ru, apâ da te dasiwi saprõni da, Piratuhu u. Taha wa, te apâ siwi saprõ.

¹² Piratu norõ hã Erodihi me, te aré 're si'ruiwapari zahuré. Æhãna, ma tô oto sisawi zahuré.

*Zezusi hã da te dasiwi wîñ da, Piratu te te ïdazazezé wasu'u
Mateusi 27.15-26; Marcusi 15.6-15; Zuwã 18.39-19.16*

¹³ Tawamhã Piratu te sitême dazô hâ, sasedoti ïpire norõ zô, 'Re ïhaimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ïpire norõ zô. Duré roti'wa norõ zô, te tihârâ za'ra, ïsib'a'uwẽ norõ me, te te ïtême ubumro da.

¹⁴ ïtême sihutu wamhã, te tâma nharõ za'ra:

— We ïtême asiwi ãwisi aba wi hã, ma tô ãne ïma ïwasu'u za'ra wa'wa: "Æhã nhimirowasu'u zarina, te oto ro'wa'rutu na 're dahaimana za'ra." Æne ma tô ïma ïwasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, wa tô asõ'a za'ra wa'aba, sadanharõ pese aré, ïwaséte zô, ïwaséde hâ ãma sa'ra za'ra wa'aba wa. Tazahã, marõ hã ãma hâimana õ di, ïwaséde hâ.

¹⁵ Erodi hã te te duré sadanharõ wamhã, marõ hã te te ï'manhari' waséte zé hâ te te duré ãma sôpëtë õ di. Taha wa, ma tô we apâ watême satõri za'ra, marõ hã ãma hâimana õ wa. Marõ te te 'manhari' waséte õ nherë, e niha wa za dama ti'ru, da te dasiwi wîñ da. Mare di.

¹⁶ Taré wa za da'wapéi'wa norõ ma 'ru za'ra, te te siwi 're pré'ë mono da. Taha parimhã, wa za satõ, apâ morõ da. — Æne te Piratu hã tâma nharõ za'ra.

¹⁷ Pascowa na dasaihurizép sidâpâsi, ma tô Piratu hã dazazém hawi te te 're da'azani, misi si.

¹⁸ Tawamhã aihñi te damreme 'râihâ na tâma nharõ za'ra ni, ãne:

— Da te dasiwi wîñire. Barabasihi si, wama wazere za'ra na apâ. — Æne te ãma 'mahârâ za'ra ni, Piratu hã.

¹⁹ Barabasi hã dazazéb 're, te dame 're sa. ïsimiroti zarina, ma tô dasi'wapé hâ watobro, romanu norõ zada, Zeruzarë ãma. Ma tô duré da'maiwî, Barabasi hã. Taha wa, ma tô dasiwi sêrë ni, dazazéb 're, sab da.

²⁰ Piratu hã ma tô sima wẽ, Zezusi hã apâ te te satõri da. Taha wa, te ãne duré dama tinhia.

²¹ Tane nherë, damreme 'râihâ na te nasi 'mahârâ za'ra ni, ãne:

— Wedepo'o nhonhi'râmi na, da te dasiwi sasõmri, dâ'â da. — Æne te nasi 'mahârâ za'ra ni.

²² Tawamhã te Piratu hã duré dama tinhia:

— E marõ te te 're ab'manhari' waséte mono bâ. ïwaséte zô, te sadanharõ wamhã, marõ hã ãma hâimana õ di. E niha wa za bété taré dama ti'ru, da te dasiwi wîñ da. Mare di. Taré wa za ti'ru, da te dasiwi 're pré'ë mono da. Taha parip si, te za mo, ïzadawa para. — Æne Piratu te dama tinhia. Si'ubdatõ oto ïmreme hã.

²³ Tane nherë, te aihñi norõ hã ãma sé za'ra, mremme 'râihâ na, ãne:

— Wedepo'o nhonhi'râmi na sa'o, dâ'â da. — Æne te nasi 'mahârâ za'ra ni. Taha wa, Piratu ma tô oto dawapa.

²⁴ Da te tiwi ïwaptérêzéb uwaibaba, ma tô pisutu, wedepo'o nhonhi'râmi na sa'o da, Zezusi hã, dâ'â da.

²⁵ Da te dasima ïwẽ za'ra zéb uwaibaba, ma tô dama ti'ru, aibâ, da te wazere da, dazazém hawi watobro da, apâ morõ da. Aibâ nhimiroti zarina, ma tô dasi'wapé hâ watobro aré, romanu norõ zada hã. Ma tô duré da'maiwî, aibâ hã. Taha wa, ma tô sêrë ni, dazazéb 're, sab da. Tawamhã Piratu te oto ti'ru, Zezusi hã te te siwi âri da da'wapéi'wa norõ hã, da te dasima ïwẽ za'ra zéb uwaibaba, te te tâma 'manhari' za'ra da, Zezusih ma.

*Zezusi hã, wedepo'o nhonhi'râmi na dâ'â da, da te dasiwi ïsasõmrizé wasu'u
Mateusi 27.32-44; Marcusi 15.21-32; Zuwã 19.17-27*

²⁶ Tawamhā Zezusi hā te oto siwi saprō, īdā'ázéb u. Te te siwi saprōni ré, ma tō buru hawimhā aibâ hā da'razâ. Aibâ nhisi hā, Sima na īsisi hā. Simahā za'ru nhisi hā, Sireni na. Te te da'razâri wa, ma tō siwi pa'â, da'wapéi'wa norī hā. īsisé ma tō tāma hiri za'ra wedepo'o nhonhi'rāmi hā, Zezusihi zarina te te âri da. Taha wa, te īsarina ti'â.

²⁷ Tawamhā da'ahâ na te Zezusihi zarina ai'aba're ni. Pi'ō zama, te dame ai'aba're, wawa sina. Zezusihi āma pē'ezé uptabi za'ra wa, te 'ry'ry.

²⁸ Taha wa, Zezusi hā ma tō ītēme aipi'ra za'ra, pi'ō norī u, te te tāma nharī za'ra da, ãne:

— Pi'ō norī, Zeruzarē āma 're ai'ubumroi wa'aba mono norī hā, īzô ai'ry'ry wa'aba tō. Āté asisô si, te za 're ai'ry'ry wa'aba mo, ai'ra norī zō zama.

²⁹ Niwapsi dama 're rowasétē za'ra mono di za. Taha wa, te za nharī za'ra ni, ãne: "Pi'ōi 'ra'ō norī ma si, 're rowē za'ra mono di za, duré niwa ai'uté te te īwapsōmri za'ra õ norī ma zama." Æne te za nharī za'ra ni.

³⁰ Duré dama rowasétē wapsi, ētē 'rāihâ ma, te za tasi'ru za'ra ni, danhisowi waptā'ā da, te te da'uprosi da. Duré sa'a ma, te za tasi'ru za'ra ni, te te dazuwa za'ra da.

³¹ E marī da, wa tō romhâ ré aima rowa'ōtō za'ra wa'wa. Āhāna, mi wapti'i ré, te za oto rowasédé hā īma 'manharī za'ra ni. Mi hā 'ré wamhā, e niha za bété. Dama 're rowasétē uptabi za'ra mono di za. — Æne te Zezusi hā pi'ō norī ma nharī za'ra.

³² Zezusihi me, te aibâ norī hā dasiwi saprōni zahuré ni, īsiré dâ'â zahuré da, ta norī hā. Rowasétē 'manharī'wa zahuré, aibâ norī hā.

³³ Tawamhā ma tō oto ãwisi za'ra, Da'rāihî na romnhisi u. Tame ma tō siwi sasō Zezusi hā, wedepo'o nhonhi'rāmi na dâ'â da. Ma duré rowasétē 'manharī'wa norī hā īsiré sasōmri zahuré ni. Te āma aiwa'aba zahuré, īsimire niwī, duré īsimi'e niwī.

³⁴ Tawamhā Zezusi hā te Timama ma tinhā, ãne:

— īmama, da'āma 'madâ'â õ di za, da te īma ī'manharī wasétē za'ra zé hā. Da te dasiwi īwaihu'u ãna, ma tō īma 'manharī wasétē za'ra ni. — Æne te Timama ma tinhā, Zezusi hā.

Tawamhā ētē zapotore ī'ui'éré ré hā ma tō nasi sima sāmra, Zezusihi uzazéb zō. Taha zarina, ma tō sima āma aipé.

³⁵ Zezusi norī hā simnhatā ré, te zudezu norī hā ī'rata asimro, te te 'madâ'â za'ra da. Taha wa, te roti'wa norī hā sima nharī za'ra, ãne:

— Ma tō te te 're da'anho'reptu aré. Tō sena Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te pisutu wamhā, ma'āpé sisō'reptu. — Æne ma tō āma tiwa'ē za'ra.

³⁶ Da'wapéi'wa norī zama, ma tō āma tiwa'ē za'ra. Tawamhā ma ītēme ai're za'ra, te te tāma wē za'ra da, uwa 'ru 'rāi wa'u īsé hā, īwa'âbâ syry hā.

³⁷ Æne te tāma nharī za'ra:

— A hā zudezu norī nhib'apito wamhā, ma'āpé asisō'reptu na. — Æne te tāma nharī za'ra, da'wapéi'wa norī hā.

³⁸ Zezusihi 'rāi uwaibaba, te āma īrob'ui'éré ré hā da'o. "Ā hā, zudezu norī nhib'apito." Æne āma īrob'ui'éré hā.

³⁹ Tawamhā rowasétē 'manharī'wa hâiba amo hā te tāma tinhā, ãne:

— A hā Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te aipisutu wamhā, ma'āpé asisō'reptu na. Wa norī zama, wanho'reptu na. — Æne te Zezusihi ma tinhā, wa'ē sina.

⁴⁰ Taha wa, ma īsiré hā āma sadapsisi, ãne:

— Tō'ā. E 'Re īhāimana u'âsi mono nhimihâzé, asima pipa ã bâ, ma tō tane tāma īnha. Wa norī hā wa wasiré waza'o ni, apito nhimiwada'uri zarina. Taré, da te wama rob'manharī õ di, dasiwi.

⁴¹ Wa norī hā wawasétē wa, ma tō wama rob'manharī ni. Tazahā, ā hā marī hā te te dama 'manharī wasétē õ di. — Æne te tāma tinhā.

⁴² Taha wa, te Zezusihi ma tinhā, ãne:

— Zezusi, ū'ama aipo're pu'u za, Danhib'apito na apâ we aimorî wamhã. — Āne te Zezusihî ma tinhâ.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma tinhâ, āne:

— Tô sena wa za aima waihu'u. Ā bâtâ na te za ū'rata 're asâmra mo, rowë uptabi ãma. — Āne ma tô aibâ ma ropisutu, Zezusi hã.

Zezusihî dâ'âzé wasu'u

Mateusi 27.45-56; Marcusi 15.33-41; Zuwâ 19.28-30

⁴⁴ Tawamhã ma tô ti'abzuma oto. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bâ. Bâdâ siprazéb u, te oto robra si nomro.

⁴⁵ Bâdâ sipra wi, ma tô zazahâ hã hâihaiopo'o, 'ri 're wa'wa nhitobzé hã, 'Re ū'haimana u'âsi mono ãma 're ū'dawata za'ra mono zéb ãma hã.

⁴⁶ Taha wa, ma tô Zezusi hã Timama ma tinhâ, mreme 'râihâ na:

— ū'mama. Āhâta, wa za ū'pê'ezani hã aima tisõ, asib'rata. — Āne te si'mahâ, mreme 'râihâ na. Tawamhã awa'awi ma pê'ë hai'utõ oto.

⁴⁷ Tawamhã aibâ hã ma tô ãma rob'madâ, da'wapéi'wa norî wada'uri'wa hã, romanu hã. Te te ãma rob'madâ'â wamhã, te ãma tiwata, 'Re ū'haimana u'âsi mono ãma. Āne te tinhâ:

— Nare õ hã, aibâ 're ū'morî wë tô. — Āne te tinhâ.

⁴⁸ Tawamhã da'ahâ na ma tô tasi'râ'otõ ni, da te ãma rob'madâ'â za'ra da. Tawamhã Zezusi hã dâ'â wi, te 'ri tême apâ ai'aba'rê ni, dawawa sina. ãma dapê'ezé uptabi za'ra di.

⁴⁹ Zezusihî zawi pese'wa norî hã, romhâ na ma tô ãma 'madâ'â za'ra. Pi'õ norî zama, te romhâ na ãma 'madâ'â za'ra, Darireza hawi ū'sarina ū'si'aba'rê norî hã.

Zezusi da te ū'serêzé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Marcusi 15.42-47; Zuwâ 19.38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Aibâ hã te 're hâimana, Zuzé na ū'sisi hã. Arimateza na ū'sa'ru nhisi hã, Zudeza na danhipti'a nho'omo nhisi ãma. Aibâ hã ū'wë. Hâimana wë uptabi di, dama. 'Re ū'haimana u'âsi mono, da'ãma 're ū'sib'a'uwë mono zéb zô, te 're simipari u'âsi. Ta hã, roti'wa ū'pire. Zudezu norî ma roti'wa ū'pire norî siré, te 're simasisi. Tazahâ, Zezusi te te siwi âri da, te te sima ãma roti za'ra wamhã, te te ãma dazazei õ di.

⁵² Zezusi hã dâ'â wamhã, te oto Piratuhu u mo Zuzé hã, Zezusihî hâiba hã te te tiwi waptêrê da.

⁵³ Taha wa, ma tô ãma saze, Piratu hã. Taha wa, ma tô si'ra, wedepo'o nphonhi'râmi hawi, Zuzé hã. Te te si'rai wamhã, ma tô hâiba ubu, zazahâ ū'hâirâ na. Taha pari, ma tô tisë, ab're wa, ū'te zahâpâ ab're sirõmo wa. Tame ma tô Zezusihî hâiba hã tisë, da te ū'wa ū'da'manherê'õ wa.

⁵⁴ Āhâ romhuri'râsatu na ma tisë. Romhutu na te za zudezu norî hã romhuri zahârizé hã 'madâ'â za'ra.

⁵⁵ Tawamhã Zuzé hã ab're u morî wamhã, ma tô pi'õ norî hã ū'sarina ai'aba'rê. Zezusihî zarina, Darireza na danhipti'a nho'omo nhisi hawi we ū'si'aba'rê, pi'õ norî hã. Tawamhã ab're hã ma tô sabu za'ra. Duré Zezusihî hâiba, Zuzé te te ū'serêzé hã ma tô sabu za'ra.

⁵⁶ Tawamhã 'ri tême te apâ ai'aba'rê. Taha wa, ma tô marî hã sada wa'u za'ra, wedewa'u ū'sadaze hã, te te siwi ãma hâiba u'rê da. Romhuri zahârizém na hã ma tô tiwa'utu za'ra, 'Re ū'haimana u'âsi mono te te ū'pisutuzéb zarina.

24

Zezusi hã, ū'mama te te ū'hâiwa'utuzé wasu'u

Mateusi 28.1-10; Marcusi 16.1-10; Zuwâ 20.1-10

¹ Dumidu na rowa'a wi, te pi'õ norî hã ai'aba'rê, ab're u. Marî wa'u te siré âri za'ra, ū'sadaze hã.

² Ab're u sihutu wamhā, ēne ma tō 'madâ'â za'ra, ab're nhitobzé hā. Sitob õ di oto. Ni'wa hā ma tō ab're nhiti pi'ra.

³ Tawamhā sisisi wamhā, te te sāmri za'ra õ di, Wanhib'apito Zezusihi hāiba hā. Robaba di.

⁴ Te te waihu'u za'ra õ wa, te āne sima rosa'rata za'ra:

— E niha ab're hā baba di. E mahāta īhāiba. — Āne te sima sô amrami za'ra. Tawamhā aibâ norī hā maparane ma ītēme aima'wa. ī'uzā hā ma ai'ubuzi zahuré.

⁵ Taha wa, ma tō pi'õ norī hā tāma tipahi za'ra. Pahi te, ma tō aiwē'ẽ za'ra, ti'ai u. Taha wa, te āne tāma nharī za'ra, pi'õ norī ma:

— E niha da, te īhāiba zō īrob'madâ'â za'ra wa'wa, adâ'â 'ru āma. Apâ ma tō hāiwa'udu.

⁶⁻⁷ Āme nomro õ di oto. Ma tō hāiwa'udu. Darireza āma 're sāmra mono ré, ma tō romhâ ré aima siwasu'u sirōmo za'ra wa'wa aré, āne: "Wa hā ti'ai āma dasiré īpodo hā te za dama īnhomri ni, aibâ īwasétē norī ma. Wedepo'o nhonhi'rāmi na te za dasiwi īzasōmri ni, īdâ'â da. Bâdâ maparane ī'āma si'utōrī õ ré, wa za apâ hāiwa'udu." Āne ma tō romhâ ré aima siwasu'u sirōmo za'ra wa'wa. — Āne ma tō Zezusihi mreme na āma po're pu'u za'ra, aibâ norī hā.

⁸ Taha wa, ma tō pi'õ norī hā āma tipo're pu'u za'ra, Zezusihi mreme na.

⁹ Taha pari, te ab're hawi apâ ai'aba're, īsazei'wa norī u. Aibâ 11 na īhāiba za'ra norī ma, ma tō rowasu'u pese za'ra, Zezusihi siré 're īnomro mono norī ma. īsiré īsi'ubumro norī ma zama, ma tō tāma rowasu'u pese za'ra.

¹⁰ Pi'õ norī nhisi hā, āne: Mariza Madarena, duré Zuwāna, duré Mariza, Ti'aduhu na. Ta norī hā īsiré pi'õ norī me, ab're u īsi'aba're hā, te Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī ma rowasu'u pese za'ra.

¹¹ Tane nherē, īsimirowasu'u na te te saze za'ra õ di, taré newa.

Marcusi 16.12-13

¹³ Tawamhā tō taha bâtâ na te tineb zahuré, Emausi na 'ri wa'ōtō nhisi u, Zezusihi zazei'wa norī hā. Zeruzarē hawi te tineb zahuré, 'ri wa'ōtō u. Zeruzarē hawimhā, 10 na ti'ai pibuzé hā, Emausi u hā.

¹⁴ Nep sina, ma tō te te sima rowasu'u zahuré, uburé marī hā īwairébé mono na.

¹⁵ Te te sima rowasu'u zahuré mono ré, duré āma sisada'âbâ zahuré mono ré, ma tō Zezusi hā āma tiwisi zahuré. Te oto īme timorī zahuré.

¹⁶ Titōmo na ma tō 'madâ'â zahuré. Tane nherē, te te waihu'u zahuré õ di, ni'wa newa.

¹⁷ Tawamhā Zezusi te sadanharī zahuré, āne:

— E marī, te asima īwasu'u wa'aba mo, bâdâdi na ane wa'aba sina. — Āne te sadanharī zahuré. Taha wa, ma tō mazahâri zahuré. Ubu pire zahuré di.

¹⁸ Tawamhā ma tō īhāiba amo hā sadanha, Tezopasi na īsisi hā:

— Zeruzarē āma 're asāmra mono nherē, e aiwétési aima īsa'rese õ, ā nimosi marī hā īwairébé mono hā. — Āne te sadanha, Tezopasi hā.

¹⁹ Taha wa, ma tō Zezusi hā asa sadanharī zahuré:

— E marī, wairébé mono bâ bêté. — Āne te sadanharī zahuré.

— Zezusi, Nazaré hawi īmorī ma, ma tō rob'manharī wasétē za'ra ni. 'Re īhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo aré. Tiwaihu'u pese na ma tō marī hā te te dama 're ab'manharī aré, īwē hā. Duré mreme pire na, te 're mo. Āne na ma tō waihu'u, 'Re īhaimana u'âsi mono hā. Āne na hā uburé ma tō waihu'u za'ra ni.

²⁰ Tane nherē, wa'madâ'â'wa norī hā sasedoti īpire norī hā ma tō danhib'apito u siwi saprō. Roti'wa norī dama īpire norī me, ma tō ītēme siwi saprō, te te dama 'ru za'ra da,

da te dasiwi wīrī da. Taha wa, ma tō ūsimiwada'uri zarina, dasiwi sasōmri ni, wedepo'o nhonhi'rāmi na dā'ā da.

²¹ Izarazéhé nihudu norī hā, danhimiwada'uri na oto 're wahāimana za'ra mono tō da, te te 're wa'apawapto mono da ne, wa tō 're wanhimnhasi za'ra aré. Āhāna bādā maparane ma tō ãma ne, da te ūwīrīzém na hā.

²²⁻²³ Ni'wam norī hā pi'ō norī hā ma tō ai'aba're ab're u, wasiré ūsazei'wa norī hā. Tane nherē, te te siwi sāmri za'ra õ di, īhāiba hā. Ab're hā baba na, ma tō sō sabu za'ra. Apā sihutu wamhā, ãne te wama rowasu'u za'ra: "Re īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī si, wa tō wasiwi 'madā'ā za'ra ni, hāiwa hawi we īne hā. Zezusi hā, u, dā'ā õ di. Te u, oto 're mo. Ñne ma tō wama rowasu'u zahuré." Ñne te pi'ō norī hā wama rowasu'u za'ra. Taha wa, wa tō ãma watob'uzu za'ra ni, ūsimirowasu'u za'ra na hā.

²⁴ Taha wa, ma tō wasiré norī hā 'mane, pi'ōi wa'rāmi, ab're u. Te te robzabu zahuré wamhā, ab're hā baba na ma tō duré sabu zahuré, pi'ō norī nhimirowasu'u zarina. Te duré wama rowasu'u za'ra, Zezusihi hāiba hā te te ūsāmri zahuré õ na. — Ñne te tāma rowasu'u zahuré, Zezusihi ma, Tezopasi norī hā.

²⁵⁻²⁶ Tawamhā Zezusi hā te asa tāma nharī zahuré, ãne:

— E niha bétē, waihu'u su'u aba õ di, sazei aba da, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimirowasu'u mono bā, Danho'reptui'wa na rob'ui'érē hā. Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te ūpisudu hā te za a'ā robzépata, rowasédé, da te tāma 'manharī wamhā. Taha parip si, te za rowē ãma 're sāmra, 'Re īhāimana u'āsi mono te te tāma ūpisutuzéb uwaibaba. — Ñne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u zahuré, sō'awi tāma siwasu'u zahuré õ nherē, Danho'reptui'wa na.

²⁷ Romhā ré, ma tō ūwana Danho'reptui'wa na rob'ui'érē za'ra ni. Tawamhā Mozési te te ãma ūrob'ui'érē na, te oto tāma rob'rāzarōtō zahuré. Taha pari, uburé 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī, te te ãma ūrob'ui'érē za'ra na, te tāma rob'rāzarōtō zahuré.

²⁸ Tawamhā ma tō rob'umhutu za'ra oto, 'ri wa'ōtō u hā, Emausi u hā. Zezusi hā te aré tiwi timorī waré zahuré.

²⁹ Taha wa, ma tō tāma nharī zahuré, tiwi morī zahuré tō da:

— Wa'rata, asāmra a'ā. Ma tō wawi tihāiwahā. Te za wawi tirobra. — Ñne te tāma nharī zahuré.

Taha wa, ma tō ãzé 'ri para u, ūrata sāmra zahuré da, a'ā.

³⁰ Tawamhā ūrata te tinhama zahuré, siré saihursti da. Sāmra wamhā, ma tō ūu'ēne hā ti'ā, Zezusi hā. 'Re īhāimana u'āsi mono ãma te tiwata, sōpru wa. Taha pari, ma tō te we'ē, ūu'ēne hā. Ma tō tāma sōmri zahuré.

³¹ Taha wa, ma tō oto waihu'u zahuré, Zezusi hā. Tazahā, ma tō tiwi aimani zahuré.

³² Taha wa, te ūsa'u sima rowasu'u zahuré, ãne:

— Bādādi na we te te wama rowasu'u mono ré hā, e watoi ūre, wapē'ē 'remhā. Wato sina, wa we wa te wapari. Wapari ze ti. — Ñne te sima rowasu'u zahuré.

³³ Tawamhā awa'awi, ma tō tiwahutu zahuré, Zeruzarē u neb da apā. Simasisi wamhā, ma tō Zezusihi siré norī hā sabu za'ra, 11 na īhāiba za'ra hā. 'Ri para, te siré ai'ubumro, ūsazei'wa norī me.

³⁴ — Tō sena, ma tō Wanhib'apito hā hāiwa'udu. Simahā ma, ma tō sihāi'rē. — Ñne te tāma rowasu'u za'ra, datēme ūsimasisi norī ma.

³⁵ Tawamhā Wanhib'apito, bādādi na ūtēme ūwisi zahuré na, ma tō asa dama rowasu'u zahuré, ūsazei'wa norī ma. Duré, Wanhib'apito te te ūwaihu'u zahuré zém na, ma tō siwasu'u zahuré. ūu'ēne te te tāma ūwē'ē zahuré na, ma tō duré Wanhib'apito hā waihu'u zahuré. Ñne na ma tō siwasu'u zahuré, Zezusihi zazei'wa norī ma.

Zezusi hā, tizazei'wa norī ma, ūshāi'rēzé wasu'u

Mateusi 28.16-20; Marcusi 16.14-18; Zuwā 20.19-23; Atusi 1.6-8

³⁶ Tawamhā ūsazei'wa norī ma, te te rowasu'u zahuré ré, ma tō Zezusi hā ūwa'wa tizab za'ra. Āne te tāma nharī za'ra:

— Rowē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono. — Āne te tāma nharī za'ra.

³⁷ Tawamhā dahāiba warō newa, ma tō tāma tipē'ewara za'ra.

³⁸ Taha wa, te Zezusi hā tāma nharī za'ra, āne:

— E marī da, ma tō ūma aipē'ewara za'ra wa'wa. E marī da, ma tō ūwawā za'ra wa'wa, ūhāiwa'utuzém na.

³⁹ Ūnhib'rada, 'madâ'â za'ra wa'aba. Duré ūpara hā 'madâ'â za'ra wa'aba. Ma'āpē oto ūzaze za'ra wa'aba. Wa hā tō, Zezusi. Dahāiba warō hā nhi õ di, duré hi õ di. Wa hā ūnhi ré hā, duré ūhi ré hā. Ma'āpē asib'rata na ūupi za'ra wa'aba, tō sena ūzaze za'ra wa'aba da.

⁴⁰ — Āne ma tō Zezusi hā tāma si'ru za'ra. Taha wa, ma tō tinhib'rada hā tāma sō'a za'ra, duré tipara hā.

⁴¹ ūmreme te te wapari za'ra wamhā, te 're to za'ra, tipē'ē na. Tāma rowē uptabi za'ra di. Tane nherē, Zezusi hā hāiwa'utu õ newa, te te āma saze za'ra õ di. Taha wa, mrab zō te sadanharī za'ra oto, Zezusi hā:

— E mra, te aima tihāimana za'ra wa'wa. — Āne te sadanharī za'ra.

⁴² Tawamhā syry na ma tō tāma sōmri za'ra, tepe zebre hā.

⁴³ Tawamhā ma ti'â, te te 'rēne da, ūsō'a za'ra.

⁴⁴ Taha wa, te Zezusi hā tāma nharī za'ra, āne:

— Romhā ré wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa, ai'rata 're ūnhamra za'ra wa'aba mono ré hā, marī hā za ūzō ūwairébé mono na, Mozésihī nhimi'ui'éré zarina, duré 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimi'ui'éré zarina, duré ūsō're na rob'ui'éré zarina. — Āne te Zezusi hā tāma nharī za'ra.

⁴⁵⁻⁴⁶ Tawamhā ma tō āne tāma waihu'u za'ra, ūbaihā na rob'ui'éré zarina:

— Romhā ré ma tō āne ū'ama rob'ui'éré za'ra ni: "Danho'reptui'wa te za robzépata za'etē, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te ūpisudu hā. Tane nherē, bâdâ maparane āma si'utõñ õ ré, te za hāiwa'udu apâ, ab're hawi.

⁴⁷ Duré, te za ūwasu'uwē na ūsadawa para te te 're dapo're pu'u za'ra, āne: 'Dawasédé hā te za da te 're rēme pese za'ra. Tawamhā te za te dama 're apari dawasédé hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā.' Āne te za ūwasu'uwē na uburé te te āma 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ. Zeruzarē āma ūsāna'rada hā za." Āne ma tō duré romhā ré āma rob'ui'éré za'ra, ūbaihā na hā.

⁴⁸ A norī wa'wa hā ma tō ū'ama ū'madâ'â za'ra wa'wa, ūdâ'âzé hā. Duré ūhāiwa'utuzé hā ma tō ū'ama ūwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te za ūwasu'u wē'wa, 're anomro aba mo.

⁴⁹ Wa hā wa za we atēme satõři za'ra wa'wa, ūmama te te aima ūropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Taha wa, te za a'â 'ri ahâ āma sô asimipari za'ra wa'wa, hāiwa hawi te we atēme ūsatõři za'ra wa'aba zéb u, ūwaihu'u pese na 're ūmorī ne, 're anomro aba mono da. — Āne te Zezusi hā tāma nharī za'ra, tisiré 're ūnomro mono norī ma.

Zezusi hā, hāiwa u ūmorīzé wasu'u

Marcusi 16.19-20; Atusi 1.9-11

⁵⁰ Tawamhā Zezusi hā ma tō tisiré 're ūnomro mono norī hā te te simro, 'ri ahâ nhiti, Betānha na 'ri wa'otõ nhisi u. Tamomo te te rob'umhutu za'ra wamhā, ma tō tinhib'rada hā wahutu, tisi hawimhā, ūwē hā te te tāma sōmri za'ra da, Zezusi hā.

⁵¹ Tawamhā taha ré, ma tō tiwi timorī za'ra. ūmama hā ma tō tiwi âri za'ra, hāiwa u.

⁵² Tawamhā ūsa'u, te Zezusihī āma tiwata za'ra, hi'rātitõ. To sina, te apâ ai'aba're, Zeruzarē u.

⁵³ Tawamhā 'Re ūhāimana u'âsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zéb āma, te 're si'ubumroi u'âsi, 'ri 'wawi wa'ra 're, āma 're wata u'âsi za'ra mono da.

Zuwā Zezu Cristuhu wasu'uwē na, Zuwā te te āma īrob'ui'érézé Ībaihâ wasu'uzé

Ā ībaihâ na rob'ui'éré'wa nhisi hā, Zuwā na īsisi hā. Ā hā Zezusihi siré 're īmorī, Ti'aduhu sisānawā. Ta norī hā tepe mrami na aré romhuri'wa zahuré. Duré Zuwā hā īhâiba amo hā te duré 're hâimana, â dawabzuri te te dama 're ī'ab'manhârī mono hā. Taha nhisi hā, Zuwā Batita. Tazahā ā ībaihâ na rob'ui'éré'wa hā ta hāi ò di.

Zuwā hā ma tō wama wasu'u za'ra, Zezusi hā tō sena 'Re īhâimana u'âsi mono 'ra uptabi na hā. Zuwā 20.31 āma te āhā wasu'u hā tihâiba. Ma tō duré wama waihu'u za'ra, Zezusi hā Danho'reptui'wa na ni'wam norī hā te te sina 're ī'umnhasi za'ra mono hā rowē na 're īdahâimana u'âsi za'ra mono zé hā za ta norī si te te sina 're ī'uwaimrami za'ra mono na hā. Zuwā hā ma tō duré wama āma romnhimiré' za'ra, marī mono bâ, wahâimanazém na wa te āma 're īrosa'rata za'ra mono zéb da hā. Â na ma tō wama āma romnhimiré' za'ra, duré ī'u'etē wapu na, duré rowa'a na, duré pone'erebâ na, duré pone'erebâ 'madâ'â'wa na zama, duré uwa 'ru na zama.

'Re īhâimana u'âsi mono mreme na īsisi hā īsihâibazé wasu'u

¹ Duréihâ ti'ai ò ré hā, marī ò uptabi di. Ropoto na te te sâna'rata ò ré, te 're mo, 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na īsisi hā. Ta hā te siré 're simasisi u'âsi zahuré, 'Re īhâimana u'âsi mono me. Duré ta hā 'Re īhâimana u'âsi mono.

² Ti'ai ò ré hā, te siré 're simasisi zahuré, marī ò uptabi ré hā.

³ Ta hā ma tō uburé te te ro'apoto, 'Re īhâimana u'âsi mono te te tâma īpisutuzéb zarina. Te te ro'apoto mono ò 'wa'âhā, aré marī ò uptabi di.

⁴ Ta hā rowē na 're īdahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa, te dama 're hâimana, 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na īsisi hā. Dama rob'uiwē'wa ne, rowa'a na damorī wē na 're danomro mono da, te za roti wē na te te dama 're awaihu'u.

⁵ Robra na ne, dawasétē na 're danomro mono nherē, te za dama rob'uiwē'wa ne 're īmorī hā te te 're da'apawaptob u'âsi, tinhimiroti na. Niwa da te dawi uprosi waihu'u ò di za īsimiroti hā, dawasétē na 're īdanomro mono norī hā.

⁶ Tawamhā 'Re īhâimana u'âsi mono hā ma tō aibâ hā satō, te te dama 're sadawa wasu'u mono da. Aibâ nhisi hā Zuwā na īsisi hā.

⁷ Ta hā ma tō te te dama 're wasu'u, rob'uiwē'wa ne 're īmorī wasu'u hā.

⁸ Zuwā hā rob'uiwē'wa ne 're īmorī hā 're hâimana mono ò di. Rob'uiwē'wa ne 're īmorī wasu'u na te te 're da'apo're pu'u mono da si, ma tō we datême wi, Zuwā hā.

⁹ Rob'uiwē'wa ne 're īmorī hā tō sena īsimiroti hā. Ta hā ti'ai u ma we datême wi, aihñi īsimiroti hā da te waihu'u pese za'ra da.

¹⁰⁻¹¹ Ta hā te oto ti'ai āma 're hâimana, 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na īsisi hā. Tazahā 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa para, te te ro'apoto mono nherē, ro'apoto mono 'wa na da te waihu'u za'ra ò di. Tisiré zudezu norī rob u, ma tō wei mo. Tane nherē, sô 're tob'uzu za'ra mono ò di, ta norī hā.

¹² Ni'wam norī si ma tō sô 're tob'uzu za'ra. Ma tō te te āma 're sasōmri za'ra. Taha wa, ma tō ta norī si pisutu za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana za'ra mono da.

¹³ E ī'ra siro, ma tō ta norī hā 're rere'e, ti'ai āma timama sipoto na. Mare di. Taha zarina, ī'ra siro, 're rere'e mono ò di. 'Re īhâimana u'âsi mono si ma tō āma 're 'ra za'ra.

¹⁴ Dama 'Re īhâimana u'âsi mono wasu'u'wa da hā, wa'rata 're sâmra mono da, ma tō sihâiba. Simizawi pese uptabi di. īsimiroti hā wē uptabi di. 'Re īhâimana u'âsi mono 'ra wa, ðhō si 're morī wē uptabi di. Misire ī'ra hā. ðhō si, waihu'u pese uptabi di. Wa norī hā wa tō wasiwi waihu'u za'ra ni, 're īmorī wē uptabi na. īwaihu'u pese na zama, wa tō waihu'u za'ra ni.

15 Ta hā ma tō Zuwā Batita hā te te dama 're wasu'u, 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Āne ītēme wisi wamhā, te dama 'mahâ, Zuwā Batita hā:

— Ōhōta aibâ hā te wei mo. Īwana, wa tō te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: "Ō hā īza'u si wei morī nherē, īma pire di. E marī wa. Īpoto õ ré, 're morī u'âsi wa." — Āne ma tō dama rowasu'u, Zuwā Batita hā.

16-17 Duréihā wahi'rada Mozési hā ma tō te te dama 're roti, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti zarina. 'Re īhāimana u'âsi mono te te tāma īwaihu'uzéb zarina, ma tō te te dama 're roti, āma 're danomro wē mono da. Zezu Cristu hā ma tō ōhō si te te dama 're waihu'u, dawasétē nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono te te 're īda'azawi pese mono zém na. Simizawi pese uptabi wa, te te 're wa'apawaptob u'âsi, āma 're wanomro wē mono da, Zezu Cristu hā.

18 Ti'ai āma 're īdanomro mono hā datōmo na da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Ōhō si, ma tō Timama hā 'madâ, siré 're simasisi u'âsi zahuré mono wa, Timama me. īra hā misire, 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra hā. Ta hā ma tō te te dama 're wasu'u u'âsi Timama hā, da te 're waihu'u za'ra mono da.

Zuwā Batita te te dama 're īrowasu'u mono zé wasu'u

Marcusi 1.1; Rucasi 3.2-3

19 Tawamhā aibâ norī hā ma tō aihutu, Zuwā Batitaha u, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da'āma romhuri'wa norī hā. Tipawapto'wa norī me, ma tō ītēme aihutu, réwita norī me. Zudezu norī ma roti'wa norī hā te te satōrī za'ra wa, ma ītēme aihutu, Zeruzarē hawi.

Tawamhā ītēme sihutu wamhā, te siwi sadanharī za'ra, āne:

— E 'wa hā, a hā.

20 Taha wa, te āne tāma siwasu'u za'ra:

— Wa hā Cristu õ di, 'Re īhāimana u'âsi mono te te īpisudu hā, Danho'reptui'wa da.

21 Te duré siwi sadanharī za'ra:

— E 'wa hā bété, a hā. E a hā, Eriasi apâ aihâiwa'udu.

Tawamhā asa te duré tāma nharī za'ra:

— Mare di. Ta hā õ di, wa hā.

Taha wa, te duré siwi sadanha:

— E a hā, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zô, 're īdanhimipari za'ra mono, te 're aimo.

Tawamhā asa te duré tāma nharī za'ra:

— Mare di. Wa hā, ta hā õ di.

22 Tawamhā te duré siwi sadanha:

— E 'wa hā bété, a hā. Ma'ápé wei wama asiwasu'u su'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da, wei wazatōrī'wa norī ma, wa te aiwasu'u za'ra da.

23 Taha wa, te oto tāma siwasu'u za'ra, āne:

— Wa hā a'ubuni wi, dama roti'wa. Āne, wa tō te dama 're rob'mahârâ: "Wanhib'apito zô, te za bâdâdi hā īmana 'rāmi asawi īsa'ra wa'aba mo, awa'awi da." Āne ma tō wahi'rada Iza'iza hā te te dama 're roti aré, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā. Tane wa tō duré wa hā te dama 're roti, īsimiroti zarina. — Āne te Zuwā Batita hā tāma siwasu'u za'ra, aibâ norī ma.

24-25 Tawamhā asa te tāma nharī za'ra, āne:

— Ma tō wama asiwasu'u za'ra. A hā, Cristu õ di. A hā, Eriasi õ di. A hā, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zô, 're īdanhimipari za'ra mono õ di. E marī da, te bété â dawabzuri hā dama 're īab'manharī mo, a hā õ nherē. — Āne te tāma nharī za'ra.

26-27 Tawamhā Zuwā te asa tāma nharī za'ra, āne:

— Āna si, wa tō â dawabzuri hā te dama 're ab'manharī. Tane nherē, īza'u si we īmorī hā 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u mono da, ma tō wei wi. Zahadu sa'rese za'ra wa'aba õ di, a norī wa'wa hā. Ta hā īma pire wa, īpara'uza wasisizé te tāma wasihu waihu'u õ di. — Āne Zuwā Batita hā te tāma siwasu'u za'ra.

²⁸ Āne romhāimanazé hā Betānha na 'ri wa'ōtō nhisi āma Zodā zara niwī â dawabzuri te dama 're ū'ab'manharizéb āma hā.

*'Re īhāimana u'āsi mono 'ra wasu'u
Marcusi 1.10; Rucasi 3.22*

²⁹ Tawamhā awē ma tō Zuwā Batita hā Zezusi hā tisā, ītēme morī ré. Te te sāmri wi, te dama 'mahā, āne:

— Ōhōta te we oto mo, Pone'ērebā hā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisudu hā dawasédé hā te te dama 're apari mono da.

³⁰ Īwana wa tō āne hā aima wasu'u za'ra wa'wa: "Īza'u we īmorī hā īma pire di. Īpoto õ ré, 're morī u'āsi wa, īma pire di." Āne, wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa.

³¹ Wa hā te duré waihu'u õ di aré, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisudu na hā Danho'reptui'wa da. Tazahā, wa norī hā Izarazéhē nihudu hā wa te waihu'u za'ra da, wa â dawabzuri hā te dama 're ab'manharī.

³²⁻³³ — Īsi'uihā na, wa hā te duré waihu'u õ di. 'Re īhāimana u'āsi mono, ma tō īma waihu'u, te te īpisudu hā. Āne te īma wasu'u: "Ītēme wa za satō Īpē'ēzani hā, te īpisudu u. īhawi morī õ di za. īrata te za 're sāmra u'āsi. A hā te za āma ī'madâ. Āma 'madâ'ā wamhā, te za oto īwaihu, õ hā te īpisudu na, īpē'ēzani te te dama 're anhomri mono da." Āne īzatōrī'wa hā te īma wasu'u. Tō sena ma tō īma rowasu'u. Wa hā wa tō āma 'madâ. Ma tō we ītēme mo, hā'iwa hawi utu'u ne, 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā. īhawi morī õ di.

³⁴ Wa hā wa tō āma 'madâ. Tō sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Õ hā, 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra. — Āne te dama wasu'u, Zuwā Batita hā.

Aibā norī hā, Zezusihī āma te te īsasōmri na'rata zahuré zé wasu'u

³⁵ Tawamhā awē te duré Zuwā Batita hā wasiré tihāiba. Wa norī hā īsiré 're wane wa, wa īsiré aima'wara ni. Tawamhā wasiré wasimasab ré, ma Zezusi hā ro'razā.

³⁶ Tawamhā, Zuwā Batita hā te te 'madâ'ā wamhā, te dama 'mahā:

— Ōhōta Pone'ērebā, 'Re īhāimana u'āsi mono hawi we īmorī.

³⁷ Tawamhā Zuwā Batitaha mreme hā wa te wapari wa, wa tō oto wanem ni, Zezusihī zarina.

³⁸ Taha wa, Zezusi hā ma wei wazō aipi'ra. Te wei wa'madâ. Tawamhā te wama tinhā, āne:

— E marī zō, te we ane wa'wa.

Tawamhā asa wa tāma nharī ni:

— Rowahutu'wa, asāmrazé hā wa te waihu'u da, wa wei wanem ni.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhā Zezusi te wama tinhā:

— Oto pé īzaprōni aba, īnhāmrazé hā sabui wa'aba da. Taha wa, wa oto īme wanem ni, īsāmrazéb u. Wasihutuzéb u ma tō bādā hā we tinho're za'a. Tawamhā bātā na wa īrata aimasisi ni, ādéréhé me. Simahā no, ādéré hā.

⁴¹ Tawamhā tidub'rata zō te mo, ādéré hā. Te te sāmri wamhā, āne te tāma rowasu'u:

— Danho'reptui'wa hā wa tō sōpētē ni, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisudu hā. Danho'reptui'wa hā ta hā "Cristu", damreme amo na hā.

⁴² Tawamhā ma tō Zezusihī u we saprō apā. We te te ītēme āwisi wamhā, Zezusi te Sima hā 'madâ. Te tāma tinhā:

— A hā Sima, Zuwāhā 'ra. Āhāna wa za asisi na saprī. Sepasi na asisi hā za oto. — Āne te tāma tinhā. Āma īsaprī hā Pedru na īsisi hā.

Zezusi hā, Piripi norī te te īpisudu na'rata zahuré zé wasu'u

⁴³ Tawamhā awē Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u morī da, te Zezusi hā sina ropisudu. Taha wa, wa īsiré oto ai'aba're ni. Wasi'aba'rei ré, wa tō aibā hā sōpētē za'a ni, Piripi na īsisi hā. Tawamhā Zezusi te tāma tinhā:

— We aimorī, īsiré 're aimorī da oto.

Taha wa, te oto ūsiré mo.

⁴⁴ Piripihi za'ru hā Besada na 'ri nhisi hā. Tame te duré Ādéré norī hā 're simasisi zahuré, Pedruhu me.

⁴⁵ Tawamhā Piripi te Natāna'ehé zō mo. Te te sāmri wamhā, ãne te tāma tinhā:

— Aibâ hā wa tō sabu za'ra ni, wahi'rada Mozési te te ãma ūrob'ui'éré siro hā romhā ré, 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī zama ūsa'u te te ãma ūrob'ui'éré za'ra hā. Ta hā Zezusi, Nazaré hawi we ūmorī hā, Zuzéhé 'ra hā. — Æne te Piripi hā tāma rowasu'u.

⁴⁶ Tawamhā te Natāna'ē hā asa tāma tinhā, ãne:

— Oro Nazaré hawi ūwē hā wei morī õm ne.

Tawamhā Piripi asa te tāma tinhā:

— We aimorī, wanem hā, sabu da.

Taha wa, te apā ūtēme saprō.

⁴⁷ Tawamhā te te sāmri wi, te Zezusi hā tāma tinhā, Natāna'ehé ma, ãne:

— Ōhōta te wei mo, Izarazéhé nihudu uptabi hā 're ūmorī wē uptabi hā. Sadawa nhipese ãna te 're mo.

⁴⁸ Taha wa, te Natāna'ē hā asa tāma tinhā:

— E niha ma tō ūwaihu.

Taha wa, te duré Zezusi asa tāma tinhā:

— Piripi hā te te ai'mahârâ õ ré, wa tō ai'madâ, pidera wede 'rowi asāmra ré.

⁴⁹ Tawamhā Natāna'ē asa te duré tāma tinhā:

— Rowahutu'wa, a hā 'Re ūhāimana u'âsi mono 'ra. A hā uburé Izarazéhé nihudu norī nhib'apito.

⁵⁰⁻⁵¹ Tawamhā Zezusi asa te duré tāma tinhā:

— Tane tō. Wede 'rowi asāmra ré, te aiwaihu'u wa, ma tō asina ūwaihu, asina ūwapari wa. ūwaihu'u pese wa, ma tō ūama atob'uzu. Niwapsi te za marī hā ūmadâ, ūwaihu'u pese na marī hā te aima ūwaihu'uzém nhipai u. Asō'a wa'aba, te za hâiwa hā we 'ridawa, ūnho'õmoi baba. Tawamhā siwa'râmi te za nasi we ūtēme ai'aba're hâiwa hawi, 'Re ūhāimana u'âsi mono ma romhuri'wa norī hā, dasiré ūpoto u hā. — Æne ma tō tāma waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā.

2

Cana ãma dasina damrozé wasu'u

¹ Tawamhā maparane ma tō wa'âma timara. Taha pari, dasaihurizé hā ma tō 'manharī za'ra ni, dasina damrozém na hā. Cana na 'ri wa'õtõ nhisi ãma, ma tō 'manharī za'ra ni. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Cana hā. Zezusihi na hā te tame dame tihâiba.

² Zezusihi zō zama, te tahârâ ni, ūsiré 're ūwanomro mono norī zō zama, dasina damro u wasi'aba're da. Taha wa, wa duré wa norī hā dame asimro ni.

³ Tawamhā, ma tō uwa 'ru 'râi wa'u ūsé hā da'âma ai'utõ, da te 'mahâpârî mono õ ré. Taha wa, te Zezusihi ma ūna hā tinhā, ãne:

— Uwa 'ru 'râi wa'u ūsé hā ma tō da'âma ai'utõ, da te 'mahâpârî mono õ ré.

⁴ Tawamhā Zezusi asa te tāma tinhā:

— Âté a hā ūma waihu'u õ di za, marī te ūmanharī da hā. Bâdâ zahadu ūwa waptâ'ã õ di, ãne te ūmanharī da hā.

⁵ Taha wa, te ūna hā romhuri'wa norī ma tinhā, ãne:

— Tiha te te aima waihu'u za'ra wa'aba wamhā, ma'âpê ūmreme hā 'madâ'â pese za'ra wa'aba za. — Æne te tāma nharī za'ra.

⁶ Tame te piza hā 're simasa êtê 'manharī hā, â ré hā 6 na ūhâiba hā. Nima norī hā 80 na â za'ratazé hā, duré nima norī hā 120 na â za'ratazé hā. 'Re wasaihuri mono õ ré hā, wahi'rata norī nhimiroti zarina, wa 're wanhimisô za'ra, wa norī hā zudezu wa. Taha da, te 're simasa, piza ūsa'ëne hā.

⁷ Tawamhā Zezusi te romhuri'wa norī ma tinhā, ãne:

— Â hā nasi amrami za'ra wa'aba, piza 're sa'wari za'ra wa'aba da. 'Masisi za'ra wa'aba.

Tawamhā ma tō siwi 'masisi, piza 'remhā â hā.

⁸ Tawamhā Zezusi te tāma nharī za'ra, ãne:

— Ma'ápé, â hā oto amrami za'ra wa'aba, danhipi na dawada'uri'wai u 'wasari aba da, te te téiwa pibu da.

⁹⁻¹⁰ Tawamhā ma tō ïtēme 'wasa, te te téiwa da. Te te téiwai wamhā, â si õ di oto. Ma tō sirob'rāi wa'u. Nima hawi uwa 'ru 'rāi wa'u ïsé hā te te waihu'u õ di, danhipi na dawada'uri'wa hā. Romhuri'wa norī si ma tō waihu'u za'ra. Tawamhā te te téiwa wamhā, sina ïmro zahuré zō, te hā, aibā zō. Taha wa, te ãne tāma tinhā:

— E niha ma bétē ïsei uptabi si dawi ïté, wasaihuri na'rata hawi, wa te âhuri tō da. Dasaihuri na'rata hawi, te ïsei uptabi hā da te dama 're sōmri za'ra, da te 're âhuri mono da. Sa'ëtē na da te 're âhuri mono wapsi, te za ïwa'u zei prā hā da te dama 're sōmri za'ra. Tanei õ di, a hā. Nimosi ma tō ïsei uptabi hā dama ïru, da te âhuri da. — ãne te aibā ma tinhā, danhipi na dawada'uri'wa hā.

¹¹ ãne hā marī dama ïmanharī waihu'u'õ hā te te dama ïmanharizém na ma tō Zezusi hā dapawaptom na sāna'rata, tiwaihu'u pese na, Cana na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhā, Cana hā. Taha wa, waihu'u pese wa, wa tō wasina umnhasi za'ra ni, ïsiré 're ïwanomro mono norī hā.

¹² Tawamhā Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u te oto mo, Zezusi hā. ïna zama te ïsiré mo. ïno norī zama te ïsiré ai'aba're. Wa norī zama, wa ïsiré ai'aba're ni, ïsiré 're wanomro mono wa. Tawamhā, wasihutu wamhā, syry na wa tame asimro ni.

*'Re ïhâimana u'âsi mono nhorōwa hawi, Zezusi te te ïdazate mono zé wasu'u
Mateusi 21.12-17; Marcusi 11.15-19; Rucasi 19.45-48*

¹³ Romhuture di oto, zudezu norī te, dato hā da te 're ïmanharī za'ra mono zéb u hā, 'Re ïhâimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te ïdawaibuzém na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hā. Tawamhā romhuture wa, dato i u te oto mo Zeruzarē u, Zezusi hā. Wa norī zama, wa duré ïsiré ai'aba're ni.

¹⁴ Zeruzarē ãma te 'ri za'ëne hā 're sa, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zé hā. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te aibā norī hā 're si'ubumro. Ta norī hā powawē te te dama 're wede za'ra, duré pone'ërebâ, duré utu'u. ïhâiba amo norī hā te duré rob'uiprazém na te te dawi ãma 're saprī za'ra.

¹⁵ Tawamhā Zezusi hā aibā norī hā te te 'madâ'â za'ra wamhā, ma tō marī hā sada 'manharī za'ra, wedenhorō na te te ãma sate mono da, rob u. Tawamhā ma tō te te sate, ïsimizama ré. Wedeza hā ma tō duré tiwi pizari za'ra, rob'uiprazé hā te te tiwi sãmra za'ra da, te te dawi ãma 're ïsaprī za'ra mono norī wi.

¹⁶ Te duré tāma rob'ru za'ra, utu'u wede'wa norī ma, ãne:

— Mo oto rob u sanī za'ra wa'aba. 'Ri hā ã hā, ïmama ãma 're ïdawata za'ra mono zé. ãme dama 're rowede za'ra wa'aba mono õ di za oto. — ãne te tāma nharī za'ra.

¹⁷ Taha wa, wa tō ãma wapo're pu'u za'ra ni, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai mreme ui'éré na. ãne duréihā ma tō wahī'rada hā tinhā, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma: "Asõrōwa da hā marī na te romhuri za'ëtē wa, wa tō ïwa ãma waze, asawi te." ãne ïmreme na wa tō wapo're pu'u za'ra ni.

¹⁸ Taha wa, te dama ïpire norī hā tāma nharī za'ra, ãne:

— E 'wa sadawa para, ma tō ïdazate mo, rob u. 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para, sate mono wamhā, e marī te za ïmanha, dama ïmanharī waihu'u'õ hā wa te ãma aiwaihu'u za'ra da.

¹⁹ Tawamhā Zezusi te asa tāma nharī za'ra, ãne:

— Marī hā wa za aimā wasu'u za'ra wa'wa, āma īwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hā. Ā hā 'ri hā asiwi sāmra aba wamhā, wa za apā 'ri su'u. Bâdâ misi te za ī'āma mo, apâ te 'ri ré hā. — Āne te tāma siwasu'u za'ra.

²⁰ Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— E niha te za ī'ri su. E niha bâdâ misi te za ai'āma mo, apâ 'ri ré, a hā. Ā hā da te dasiwi 'ri su'u õ di, 'ri za'ētē wa. Wahub ahâ na ma tō da'āma tiwahu, da te dasiwi 'ri za'ra ré hā. 46 na ma tō āma dawi tiwahu. — Āne asa te Zezusihī ma nharī za'ra.

²¹ 'Ri te te wasu'u wamhā, tihâiba te wasu'u, Zezusihī hā. Sô'awi siwasu'u õ wa, īmreme hā dama pibu prā za'ra di.

²² Ab're hawi hâiwa'utu wapsi, wa za āma wapo're pu'u za'ra ni, apâ za te te ī'ri wasu'u na hā. Wa za wasima rowasu'u za'ra ni, āne: "Tô sena na ma tō Zezusihī hā tihâiwa'utuzém na dama siwasu'u. Tô sena na ma tō duré wahi'rata norī hā romhâ ré īhâiwa'utuzém na rob'ui'éré sirōmo za'ra ībaihâ na, 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā." Āne, wa za wasima rowasu'u za'ra ni.

Zezusihī ma, uburé danhimirosa'rata na tāma īdawaihu'u pese zé wasu'u

²³ Tawamhā Zezusihī hā zahadu Zeruzarē āma hâimana ré, ma tō Pascowa na dato nhisi hā dasiwi 'manharī ni. Tame sāmra ré, ma tō marī dama ī'manharī waihu'u'õ hā te te dama 're ab'manharī wē, tiwaihu'u pese na, 'Re īhâimana u'âsi mono we te te īsatōrī na, da te waihu'u za'ra da. Taha wa, marī dama ī'manharī waihu'u'õ hā danho'a te te dama 're ab'manharī mono wē te, ma tō da'ahâ na saze za'ra ni.

²⁴⁻²⁵ Tane nherē, da te dasina ī'umnhasi za'ra na, te te sina damreme zazei õ di, Zezusihī hā. E marī wa. Uburé danhimirosa'rada hā tāma waihu'u pese wa. Ni'wa ī'upana te te tāma 're da'awaihu'u mono õ di, Zezusihī ma. Si'uihâ na ma tō te te 're da'awaihu'u, danhimirosa'rata na. Taha wa, tō sena da te dasina umnhasi za'ra õ wa, te te sina damreme zazei õ di, Zezusihī hā.

3

Zezusihī hā, Nicodemosihī ma, te te īnharizé wasu'u

¹ Aibâ hā te 're hâimana, Nicodemosi na īsisi hā. Ta hā roti'wa, wasiré zudezu. Parisezu na, wa tō wa te 're sisi za'ra, wahi'rata norī nhimiroti, parisezu norī siré te te 're 'madâ'â pese mono wa.

² Ta hā ma tō Zezusihī u wi, barana. Ītēme wisi wamhā, āne te tāma tinhā:

— Rowahutu'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono hā ma tō wei watēme asatō, wama 're rowasu'u mono da. Āne wa tō ai'āma waihu'u za'ra ni. Taha zadawa para, ma tō marī hā dama ī'manharī waihu'u'õ hā dama 're ī'ab'manharī wē u'âsi mo, da te āma aiwaihu'u za'ra da, we te te asatōrī na. Ta hā te te aimā 're waihu'u mono õ 'wa'âhā, a hā īwaihu'u'õ hā dama 're ab'manharī mono õ di aré. — Āne te Zezusihī ma tinhā.

³ Taha wa, te Zezusihī hā asa tāma tinhā:

— Tô sena, wa aimā waihu'u. Dapē'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra mono õ wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe 're danomro mono õ di za.

⁴ Tawamhā Nicodemosi te duré asa tāma tinhā:

— E niha te za aibâ hā si'īhi nherē, tipoto té. E niha te za tina dub're apâ ãzé, duré apâ poto téb da. — Āne te Zezusihī ma tinhā.

⁵⁻⁶ Tawamhā Zezusihī te duré asa tāma tinhā:

— Tô sena, wa aimā waihu'u za'ra wa'wa. Ai'uté hā dama 're poto za'ra mono wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe, 're nomro sirōmo mono õ di za. Tipē'ẽzani hā te te dama 're anhomri mono wapsi, te za 're dapoto téb za'ra, dapē'ẽ 're. Tawapsi te za oto īsib'a'uwe si 're danomro. 'Re īhâimana u'âsi mono hā 're īdanomro wasétē mono hawi te te 're da'a'upsōi mono wa, duré Tipē'ẽzani hā te te dama 're anhomri mono wapsi, te za oto dapē'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra. Tawapsi te za oto duré īsib'a'uwe 're danomro. Dapē'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra mono õ wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe, 're danomro mono õ di za.

⁷ A hā, aipoto tém neza. Āne te aima nhariñ wa, ūma nhariñ õ di za, āne: "E niha wa za ūpoto té."

⁸ Rowau wa za aima wasu'u, waihu'u da. Rowau hā te te 're rowapōrī mono wamhā, ūpupu'u si wa wa te 're wapari za'ra. Ūpupu'u na si wa za wa te 're waihu'u za'ra, 're ūwairébē mono zém na hā. Uihā na te rowau hā 're wairébē, nimomo 're wa'u'u 'rāsatu za'ra mono da. E ma hawi te rowau hā 're wairébē na'rata. E momo te duré 're wa'u'u 'rāsatu za'ra. Wama waihu'u pese za'ra õ di. Tane dama waihu'u pese õ di, dapē'ē 're, 're ūdapoto téb za'ra mono zé hā. Dama waihu'u pese õ nherē, te za 'Re ūhaimana u'āsi mono hā te te dama 're anhomri, Tipē'ēzani hā dapē'ē 're, 're ūdapoto téb za'ra mono zém na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. — Āne te Zesusi hā tāma rowasu'u.

⁹ Tawamhā Nicodemosi te duré asa tāma tinhā:

— E niha te za Tipē'ēzani hā te te dama 're anhomri, dapē'ē 're, 're dapoto téb za'ra mono da.

¹⁰ Taha wa, te duré Zesusi hā asa tāma tinhā:

— A hā Izarazéhē nihudu norī ma, rowahutu'wa. Tane nherē, ūnhimirowasu'u hā aima pibui prā ti. E niha waihu'u õ di bétē.

¹¹ Tō sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Wa norī hā marī hā wama waihu'u pese wa, duré wa te 'madā'ā wa, wa āne wa te dama 're wasu'u. Tane nherē, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherē, āma 're wazaze za'ra wa'aba mono õ di.

¹² Ti'ai āma romhāimanazé hā, wa tō aima wasu'u za'ra wa'wa. Tane nherē, te aima wasu'u za'ra wa'aba nherē, āma ūzaze za'ra wa'aba õ di. E niha te za tawamhā hāiwa āma da te 're ūwaihu'u za'ra mono zéb da hā te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhā, āma ūzaze za'ra wa'wa. Āté āma ūzaze za'ra wa'aba õ di za.

¹³ Ni'wa hā hāiwa u sébré õ di, apā wei morī da, hāiwa āma romhāimanazé hā te te dama 're wasu'u mono da. Wa hā ti'ai āma dasiré ūpodo hā ūsiwaprosi, wa we hāiwa hawi mo, te dama 're rowasu'u mono da.

¹⁴⁻¹⁵ — Duréihā Mozési hā ma tō a'ubuni wi wahi ne 'manharī hā sasō, ūsi'uwazi waipo 'manharī hā, wedewaré na sa'o da. Ta hā wahi te te ūsari za'ra hā te te 'madā'ā za'ra wamhā, ma tō tizéptā'ā za'ra. Dā'ā za'ra õ di. Tane te za duré wa hā dasiwi ūzasōmri ni, wedepo'o nphonhi'rāmi na ūza'o da. Tawamhā wa za dazada dārā. E marī da. Danho'reptui'wa na da te dasina 're ūumnhasi za'ra mono wa, 're dadā'ā za'ra mono āna, 're dasi'ubumroi u'āsi mono da, hāiwa āma, 'Re ūhaimana u'āsi mono 'rata.

¹⁶ 'Re ūhaimana u'āsi mono hā te te 're da'azawi pese uptabi. Taha wa, ma tō ti'ra hā misi nherē, we tisō, dazada dā'ā da. Tawamhā ūra, da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, dadā'ā āna te za hāiwa āma ūrata 're dasi'ubumroi u'āsi. Ropipa āma ūsiti 're dasi'ubumroi mono õ di za.

¹⁷ Dapo're'ō u'āsi 're danomro mono wa, te te 're da'ahā za'ra mono da, we te te satōrī õ di ti'ra hā, 'Re ūhaimana u'āsi mono hā. 'Re ūdanomro wasétē mono hawi te te 're da'anho'reptui mono da si, ma tō we satō, ti'ai u.

¹⁸⁻¹⁹ — Ni'wam norī hā ūra te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhā, e 'Re ūhaimana u'āsi mono hā te za te te tāma 're nhariñ za'ra, āne: "Aiwē'ō za'ra wa'aba wa, wa za te 're aihā za'ra wa'wa." Āne na hā te te tāma 're nhariñ za'ra mono õ di za. Tizazei'ō'wa norī ma si te za āne na te te tāma 're nhariñ za'ra, ūra te te sina 're umnhasi za'ra mono õ wa. Duré tiwasédé te te sima 're sawi pese za'ra mono wa, te za āne na te te tāma 're anharī. 'Re ūmorī wē uptabi hā ti'ai u ma tō wei mo, rowa'a ūhā. Ta hā wē nherē, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono õ di. Dapo're'ō u'āsi 're danomro mono wa, te robra si da te dasima 're sawi pese za'ra.

²⁰ Ni'wam norī hā 're nomro wasétē u'āsi mono wamhā, te za 're ūmorī wē uptabi hā te te 're 'ruiwapari za'ra, rowa'a ūhā. Tawamhā ūtēme 're nomro mono õ di za, ūsimirosa'rata wasétē na te te 're awaihu'u mono wa, 're siséb za'ra mono õ'umnhasite.

²¹ 'Re īnomro wē mono norī si te za ītēme 're nomro, rowa'a u. E marī da. 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti si te te 're ī'madā'ā pese mono na, te te 're awaihu'u mono da. — Āne ma tō Zezusi hā Nicodemosihi ma waihu'u.

Zezusi norī wasu'u, Zuwā Batitaha wasu'u me

²² Tawamhā Zezusi hā te mo, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u. Wa norī hā wa īsiré ai'aba're ni. Wasihutu wamhā, tame wa a'ā wahāimana za'ra ni. Tame te Zezusi hā â dawabzuri hā dama ab'manha.

²³⁻²⁴ Zuwā Batita hā te duré te te dama 're ab'manharī â dawabzuri hā, wanhiti. Sarī na 'ri nhisi 'rata â hā, sa'ētē di. Taha wa, te tame a'ā nhamra, Eno na â nhisi 'rata, Zuwā Batita hā. Tawamhā te nasi ītēme dasito, â dawabzuri hā te te dama 'manharī da. Zahadu Zuwā hā danhib'apito te te 'rui õ di, da te dasiwi sērē da, dazazéb 're. Taha wa, te zahadu te te dama 're ab'manharī.

²⁵ Tawamhā aibā me te timreme na ai'wapé, Zuwāhā siré 're īnomro mono norī hā. Â dawabzuri wasu'u na te ai'wapé za'ra.

²⁶ Taha wa, ma Zuwā Batitaha tēme aimasa, īsiré 're īnomro mono norī hā. — Āne te tāma wasu'u za'ra:

— Rowahutu'wa, Zodā zara niwī aihāimana ré, ma tō Zezusi hā we atēme wi. Wisi wi, ma tō dama īwasu'u, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisutu na Danho'reptui'wa da. E niha te bétē õ hā te te duré dama 're ab'manharī, â dawabzuri hā. Zezusihī u si te oto aihīni 're danomro. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

²⁷⁻²⁸ Tawamhā Zuwā asa te tāma nhari za'ra, āne:

— 'Re īhāimana u'āsi mono si te za te te dama 're apisutu romhuri hā, da te tāma 're romhuri za'ra mono da. Wa tō aré aimā īsiwasu'u za'ra wa'wa, āne: "Ta hā ma tō datēme īzatō īwana, Danho'reptui'wa te dama 're wasu'u mono da. Wa hā, Cristu õ di. Danho'reptui'wa da, te te īpisutu õ di." Āne na hā aimā īsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hā ma tō aré īwapari za'ra wa'wa. — Āne Zuwā Batita hā te tāma siwasu'u za'ra.

²⁹ Tawamhā aibā īmro siwadi na ma tō sina simiré'e, āne:

— Dasina 're damro za'ra mono wamhā, aibā hā oto mro wa, īsiwadi hā toi uptabi di. Aibā hā īmro hā tito na siwasu'u wamhā, toi uptabi di, īsiwadi hā. Tane duré wa hā, ītoi uptabi di. E marī wa. Da'ahā na oto 're danomro mono wa, Zezusihī u.

³⁰ Taha wasu'u hā, wasu'u za'ētē uptabi di za oto, dama. Wa hā oto īwasu'u syryre di za. Tane nherē, īma rowē uptabi di. — Āne te tāma siwasu'u za'ra, Zuwā Batita hā.

Hāiwa hawi we īmorī si, uburé dama īpire uptabi wasu'u

³¹ Hāiwa hawi we īmorī hā, uburé dama pire uptabi di. Wa norī hā ti'ai āma a'uwe wa, marī hā ti'ai āma, wa te 're ī'madā'ā za'ra mono si, wa wa te dama 're wasu'u za'ra. Hāiwa hawi we īmorī si, uburé dama pire uptabi di.

³² Hāiwa āma uburé te te 're ī'ab'madā'ā mono na, duré te te 're ī'awapari mono na, te za sena na te te dama 're wasu'u. Taha wa, te te dama āma 're arowasu'u mono wamhā, mreme pire uptabi di. Tane nherē, aihīni īmreme hā da te 're saze za'ra mono õ di.

³³ Da te 're saze za'ra mono wamhā, āne te za da te dasima 're wasu'u za'ra: "Tō sena, ma tō ti'ra na te te dama 're wasu'u, 'Re īhāimana u'āsi mono hā." Āne te za īsazei'wa norī hā te te sima 're rowasu'u za'ra.

³⁴ Ti'ra we te te satōrī wamhā, ma tō Tipē'ēzani hā tāma tisō, īré 're morī u'āsi da. Taha wa, te Timama nhimiroti si te te dama 're wasu'u.

³⁵ Ti'ra te te 're sawi pese uptabi, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Tawamhā ma tō pisutu, uburé dama pire uptabi da. Duré uburé marī ma pire da, ma tō ti'ra hā pisutu, hāiwa āma ti'ai āma zama.

³⁶ ī'ra hā Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, dama 're rowē za'ra mono di za. 'Re dadā'ā za'ra mono āna, te za 're dasi'ubumroi u'āsi ī'rata, hāiwa āma. īmreme, da te 're wapari za'ra mono õ wamhā, dama 're rowē za'ra mono

õ di za. 'Re ĩhāimana u'âsi mono nhimihâzé hā te za da te dasina 're waihu'u u'âsi za'ra, ĩ'ra mreme hā da te 're wapari za'ra mono õ wa.

4

Zezusi hā pi'ōi wi, â te te ĩwaptērēzé wasu'u

¹ Tawamhā parisezu norī hā ma tō Zezusihī wasu'u hā wapari za'ra. Āne ma tō dasima wasu'u za'ra ni: "Da'umro na si te oto 're dahāimana za'ra, Zuwā Batitaha nhimiroti 'madâ'â'wa hā. Da'umro na si te â dawabzuri hā te te dama 're ab'manharī. Zezusihī nhimiroti 'madâ'â'wa si te oto da'ahâ na 're dahāimana za'ra."

² Āne, da te dasima rowasu'u za'ra nherē, si'uihā na te te dama 're ab'manharī mono õ di, Zezusi hā. Wa norī si, wa ĩsadawa para wa te dama 're 'manharī za'ra, â dawabzuri hā.

³ Tawamhā Zezusihī āma danhimirowasu'u hā parisezu norī u ĩwaptā'ā na te te waihu'u wamhā, te ĩsiti timorī za'ra, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawi. Apā te mo, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u. Wa norī hā wa ĩsiré ai'aba'rē ni, ĩsiré 're wanomro mono wa.

⁴⁻⁶ Tawamhā Darireza u morī wamhā, ma tō sima wē, awa'awi dawa'wai baba te te ro'razâri da. Taha wa, wa tō samaritanu norī ro wa'wai baba, ro'rahâri za'ra ni, Samariza na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba. Wa tō oto rob'umhutu za'ra ni, 'ri nho'ōmo u, Sica u hā. Tawamhā â zō ab're u, wa tō aihutu ni, abzumazéb u. Zuzéhé nhipti'ai āma te â zō ab're hā 're hāimana, Zaco hā ti'ra ma, ti'a hā te te ĩsōmri wa. Tame te Zezusi hā nhamra, â zō ab're āma. Te te āma wazere wa, te tame nhamra.

⁷⁻⁸ Tawamhā 'ri nho'ōmo u, wa tō ai'aba'rē ni, wasa hā wa te wasisa 'mai'uibra za'ra da. Zezusihī si te waza'u tinhamra za'ra, â zō ab're āma. Tame sāmra ré, te we pi'ō hā mo, â zō, samaritanu na ĩwaptērē hā. Tawamhā â zō ab're u wisi wi, te Zezusi hā 'mahâ, āne:

— Â we ĩma a'âri, te hâ'rēne da. 'Rubu di.

⁹ Tawamhā te pi'ō hā asa tāma tinhā:

— E niha te â hā ĩwi ĩwaptē, wasiré samaritanu õ nherē. A hā zudezu. — Zudezu norī hā duré samaritanu norī hā siré 're hāimana za'ra mono õ wa, te āne pi'ō hā tāma tinhā.

¹⁰ Taha wa, ma tō Zezusi hā asa tāma tinhā:

— 'Re ĩhāimana u'âsi mono nhoprubzé hā waihu'u 'wa'âhā, duré ĩwaihu'u 'wa'âhā, te aré â hā ĩwi ĩwaptē. Tawamhā â u'â hā wa aré aimā tisō.

¹¹ Taha wa, te duré pi'ō hā asa tāma tinhā:

— Â zō ab're hā, ab're 'rehâ di. A hā ai'ubana te asā. Tiha na â hā a'âri õ di za. E niha te za tawamhā ĩ'a'â, â u'â hā.

¹² Wahi'rada Zaco hā ma tō dama tisō â hā, â zō ab're hā. Ti'ra norī me te te 're ĩâhuri mono zé, â hā wanhib'â hā. ĩsimizama zama te te 're ĩâhuri mono zé. Wahi'rada hā wama pire za'ra di. E a hā tāma aipire wa, te za bété â u'â hā ĩma ĩsō. — Āne te pi'ō hā asa tāma tinhā.

¹³ Tawamhā Zezusi te duré asa tāma tinhā:

— Tane tō. Â hā da te 're âhuri mono wamhā, apâre 'rubu di.

¹⁴ ĩnhib'â hā te dama 're anhomri mono wa, da te 're âhuri mono wamhā, 'rubu âna te za ĩré 're dasi'ubumroi u'âsi. Ub're 're ĩsidototo u'âsi za'ra mono ne, dawi 're si'utōrī waihu'u za'ra mono õ di za, da te 're âhuri mono wamhā. Tawamhā 're dadâ'â za'ra mono âna, te za 're dasi'ubumroi u'âsi, hâiwa āma.

¹⁵ Taha wa, te pi'ō hā oto tiwi waptē, ĩsib'â hā:

— Ta hā asib'â hā te za ĩma ĩsō, te 're 'rubu u'âsi tō mono da, we sô 're ĩneb u'âsi tō mono da.

¹⁶ Taha wa, te Zezusi hā tāma rob'ru, āne:

— Mo oto aimorī aimro zō, we ĩtēme saprōni da.

¹⁷ Tane nherē, ma tō pi'ō hā ãne tāma siwasu'u:

— Wa hā ūmro õ di.

Taha wa, te Zezusi hā oto tāma rowasu'u:

— Tane tō. Āhāna oto aimro õ di.

¹⁸ A hā 5 na aimro hā aré. Āhāna hā aimro uptabi õ di. Taré te asiré 're aimasisi aba mo, aibā me. Tō sena ma tō ūma asiwasu'u, aimro õ na hā.

¹⁹ Pi'ō hā te duré asa tāma tinhā:

— Wa tō oto aiwaihu'u. A hā 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're aimo.

²⁰ E mame te za 'Re ūhāimana u'âsi mono āma 're dawata za'ra. E ã ëtē 'rāihā āma. E Zeruzarē āma. Æ ëtē 'rāihā hā ma tō wahi'rata norī hā pisutu za'ra, āme āma 're dawata za'ra mono da. Asiré zudezu norī hā ma tō Zeruzarē hā pisutu za'ra, tame āma 're dawata za'ra mono da.

²¹ Tawamhā Zezusi te duré pi'ōi ma tinhā:

— Niwapsi, ãne da te dasima 're wasu'u za'ra mono õ di za oto: "Æ ëtē 'rāihā āma si, te za Wamama āma 're dawata za'ra." Duré ãne da te dasima 're wasu'u za'ra mono õ di za: "Zeruzarē āma si te za āma 're dawata za'ra."

²²⁻²⁴ Āhāna te za oto daro mono bâ āma 're wata za'ra, ūsazei uptabi 'wa norī hā. 'Re ūhāimana u'âsi mono pē'ezani ré 're nomro mono wa, te za tō sena āma 're wata za'ra. Te za tāma 're sisōmri u'âsi za'ra, ūsimiroti zarina si 're nomro mono da. Ta norī si ma tō te te sima 're awē, āma 're wata u'âsi za'ra mono da. 'Re ūhāimana u'âsi mono hā waihu'u pese uptabi di. Hâiba õ nherē, te daro mono bâ 're sâmra, ïpē'ezani hā. Taha wa, te za oto daro mono bâ āma 're wata za'ra, ūsazei uptabi 'wa norī hā. ïpē'ezani ré 're nomro mono wa, te za tō sena āma 're wata za'ra. Te za tāma 're sisōmri u'âsi za'ra, ūsimiroti zarina si 're nomro mono da. A norī wa'wa hā te āma 're aiwata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, waihu'u za'ra wa'aba õ di, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā. Wa norī hā wa tō waihu'u za'ra ni. Taha wa, wa āma 're wawata u'âsi za'ra. 'Re ūhāimana u'âsi mono te te ūpisudu hā Danho'reptui'wa da, ta hā zudezu. Æne na hā wama waihu'u pese za'ra di. — Æne Zezusi te pi'ōi ma rowasu'u.

²⁵ Tawamhā pi'ō te duré tāma tinhā:

— Niwapsi te za we datēme wi, Danho'reptui'wa da, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te ūpisudu hā, Cristu na da te 're ūsisi za'ra mono hā. Wei wisi wapsi, te za uburé 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti hā te te wama 're awaihu'u, wa te 're waihu'u za'ra mono da. Æne na hā ūma waihu'u pese di, ūwasu'u hā.

²⁶ Tawamhā Zezusi te duré asa tāma tinhā:

— Wa hā wa tō we datēme wi. Wa hā te aima ūrowasu'u hā Danho'reptui'wa, wa 're mo. — Æne te pi'ōi ma siwasu'u, Zezusi hā.

²⁷ Tawamhā pi'ōi ma siwasu'u ré, wa tō ëtēme aihuatu ni. Pi'ōi ma nherē, siwasu'u wa, wa āma watob'uzu za'ra ni, wanhamirosa'rata na si. Tane nherē, pi'ō hā wa te wasiwi sadanharī õ di, ãne: "E marī zō te ūrata asa." Duré Zezusi hā ãne wa te wasiwi sadanharī õ di: "E niha te pi'ōi ma nherē, asiwasu'u. E marī da, te pi'ōi ma nherē, ūrowasu'u." Æne, wa te wasiwi sadanharī za'ra õ di.

²⁸⁻²⁹ Taha pari, te pi'ō hā oto mo, 'ri tēme. Sisa'u ma piza hā tirē. Wisi wamhā, ma tō dazō hā awa'awi, ãne:

— Oto wasi'aba'rēi wa'aba, aibā hā sabu za'ra wa'aba da. Uburé te 're ūab'manharī mono zé hā ma tō ūma waihu'u. Æté õ hā 'Re ūhāimana u'âsi mono te te ūpisudu, Danho'reptui'wa da.

³⁰ Taha wa, te we oto awa'awi ëtēme ai'aba'rē ni, da'ahâ na.

³¹ Wa norī hā pi'ō morī za'u si, wa ūsa hā tāma 'ru za'ra ni, sa da.

³² Tawamhā Zezusi te wama nharī za'ra, ãne:

— ūsa hā te ūma tihâiba, aima ūwaihu'u'õ za'ra wa'wa hā.

³³ Æne hā te te wama waihu'u za'ra wa, wa tō wasima nharī za'ra ni:

— Ātē ūsa hā ma we tāma 'mai'āwisi ni, nima hawi.

³⁴ Tawamhā te Zesusi hā asa wama nhari za'ra, āne:

— 'Re dasaihuri mono wamhā, dama 're rowē za'ra mono di za. Tane, wa hā. We ūzatōri'wa te te ūāma ūrotizé hā te ūsina uwaimrami wamhā, ūma rowē di za. ūnhimiromhuri hā te tāma uprosi wamhā, ūma rowē di za duré. — Āne Zesusi te wama siwasu'u za'ra.

³⁵ Te duré wama rowasu'u:

— Daburu hā ma tō ūmadâ'ā za'ra wa'wa. 'Madâ'ā za'ra wa'aba wa, ma tō āne ūrowasu'u za'ra wa'wa: "Zahadu romhā di, danho hā da te 're ūrāihâri za'ra mono zéb u hā. Maparane si'uiwa na a'amo hā ūma 're si'utōri' mono parip si, te za amnho hā da te 're ūrāihâri za'ra. Tawapsi dama romhuri ahā di za oto." Āne te a nori' wa'wa hā ūrowasu'u za'ra wa'wa. Āne, wa za wa hā aimā rowasu'u za'ra wa'wa oto, waihu'u za'ra wa'aba da. Buru hā 'madâ'ā za'ra wa'aba. Ōhōta te we oto ai'aba're ni. Romhuture di oto, da te ūzaze za'ra zéb u hā. Aimā romhuri ahā za'ra wa'aba di za, da te 're ūzaze za'ra mono zém na da hā. — Āne te wama siwasu'u, Zesusi hā.

³⁶ Te duré wama rowasu'u za'ra, āne:

— Danho hā dama 're ūrāi're za'ra mono wapsi, te za da te 're ūrāihâri za'ra, buru tede'wai ma. Da te tāma 're uprosi za'ra mono wapsi, te za te te 're da'apawa'âbâ, buru tede'wa hā. Romhuri te te 're uprosi za'ra mono wamhā, tāma 're rowē za'ra mono di za oto, rob'řāihâri'wa nori' ma hā. Robzuri'wa nori' ma zama 're rowē za'ra mono di za. Tane wa hā buru tede'wa ne, wa za te tāma 're wa'âbâ za'ra, ūzadawa wasu'u'wa nori' ma. Ta nori' ma zama tāma 're rowē za'ra mono di za. E marī wa. Te te dama 're ūzadawa wasu'u za'ra mono ré, da te 're ūzaze za'ra mono wa. Duré dadâ'ā ūna hâiwa ūma 're dasi'ubumroi u'âsi mono wa za, taha wa, tāma 're rowē za'ra mono di za.

³⁷⁻³⁸ Daburu na da te 're robzuri za'ra mono wamhā, te za duré da te 're ūrāihâri za'ra. Tawamhā ni'wa hā te te rob're nherē, te te ūrāihâri ū wamhā, te za wasu'u ni, āne: "Ū hā ma rob're 'rata. Tane nherē, te te ūrāihâri ū di, si'uihâ na. ūpana sô ūromhuri'wa si ma ūsimiromhuri hā uprosi." Āne te za wasu'u ni. Tane ma tō aibâ' nori' hā aiwana te te dama 're ūwasu'u 'rata za'ra. Taha wa, te za oto da te 're ūzaze za'ra, a nori' wa'aba zama 're ūzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono nherē, datēme te 're asatōri' za'ra wa'aba mono wamhā. — Āne Zesusi ma tō wama rowasu'u za'ra, ūsiré 're wanomro mono wa.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhā ahā na ma tō ūtēme aihutu samaritanu nori' hā, 'ri nho'õmo hawi. Pi'õ nhimirowasu'u hā da te saze sirõmo za'ra wa, ma tō we ūtēme aihutu ni. Āne 'ri tēme wisi wi, ma tō aré pi'õ hā dama rowasu'u: "Ū hā aibâ' hā uburé te 're ūab'manharî mono zé hā ma tō ūma waihu'u." Āne ma tō aré dama rowasu'u.

Tawamhā ūtēme dasihutu wamhā, te ūma ropti za'ra ni, a'â da'rata sâmra da. Taha wa, te syry na da'rata nhamra, 'ri nho'õmo ūma. Tame sâmra ré, te bâdâ hā maparane ūma ne.

⁴¹ Taha wa, da'ahâ na ma tō dasina umnhasi za'ra ni, dasi'uihâ na ūmreme hā da te wapari za'ra wa. Danho'reptui'wa na ma tō saze za'ra ni, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūpisitu na hā.

⁴² Tawamhā te āne pi'õi ma nhari za'ra, pi'õ nhimirowasu'u wapari'wa nori' hā:

— Asimirowasu'u hā wa te wapari za'ra wa, wa tō saze za'ra ni. Ūhâna wasi'uihâ na wa tō ūmreme hā wapari za'ra ni. Taha wa, wa oto waihu'u za'ra ni, ū hā Danho'reptui'wa te 're mo. — Āne te samaritanu nori' hā tāma nhari za'ra, pi'õi ma.

Zesusi hā, dama ūpire zadawa zapari'wai 'ra te te ūpesezé wasu'u

⁴³ Tame sâmra pari, te oto apâ' mo Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, Zesusi hā. Wa nori' hā wa ūsiré ai'aba're ni.

⁴⁴⁻⁴⁵ Zesusi hā ma tō āne nasi wama rowasu'u za'ra aré: "'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nori' hā ūrob ūma 're ūdasi'ubumroi mono nori' si, ūsimiroti na wazép sina sô 're datob'uzu za'ra mono ū di." Āne Zesusi hā ma tō wama sina wasu'u za'ra

aré. Taha wa, te apâ mo, Darireza u. Apâ wasihutu wamhã, ma tô dasima wẽ za'ra ni, da'rata 're sãmra mono da. E marĩ wa. Ta norã hã ma tô aihutu Zeruzarẽ u, Pascowa na datoi wa, dame si'rã'otõ da. Tame ma tô ãma 'madâ'â za'ra, Zezusi hã tiwaihu'u pese na te te ïdapawaptobzém na. Taha wa, ma tô sô tatob'uzu za'ra ni, Darireza ãma 're ïdas'i'ubumroi mono norã hã.

⁴⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô apâ wi, Cana na 'ri wa'otõ nhisi u. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Cana hã. Tame ma tô Zezusi hã â na uwa 'ru 'rãi wa'u ïsé 'manha aré, te te 're ïromhõsi mono na. Cana ãma sãmra ré, ma tô aibâ hã ïtème wi, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi hawi. Ta hã apito zadawa zapari'wa.

⁴⁷ Zezusihi wasu'u hã te te wapari sirõmo wa, ma ïtème wi, ï'ra hã hâzé wa. ãne te dasima wasu'u za'ra ni: "Zudeza hawi ma tô Zezusi hã wi, Darireza u." Tawamhã ïtème wisi wamhã, ãne te ti'ra hã tâma wasu'u, wawa sina: "ï'ra hã hâzé ahâ wa, wa we asô mo, ïma pese da. Te za oto ïwi dârâ."

⁴⁸ Tawamhã Zezusi te asa tâma tinhá:

— E niha te za marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã te dama 're ï'ab'manharĩ mono zéb zarina si 're ïzaze za'ra wa'aba mo.

⁴⁹ Taha wa, te asa tâma tinhá, aibâ hã:

— ï'ra hã ïwi dâ'â õ ré, ïsiré ãma aimorĩ, ïtème.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi te duré asa tâma tinhá:

— Te za oto apâ aimo, ïtème. Ai'ra hã aiwi dâ'â õ di za. Rowẽ na te za aima 're mo.

— ãne te tâma tinhá, Zezusi hã.

Tawamhã ma aibâ hã ti'ra na mreme zaze. Taha wa, te apâ mo, ti'ra u. Tane nherẽ, bâtâ na ti'ra u wisi sirõmo õ di. Misi ma a'â nhono. Awëpsi te za wi, ti'ra u hã.

⁵¹ Tawamhã tâma ïromhuri'wa norã hã 'ri tême wisi õ ré, ma tô sina uzusi za'ra. Ma tô tâma rowasu'u za'ra, ãne:

— Ai'ra hã hâzé õ di. Rowẽ na te oto nhamra.

⁵² Taha wa, ma tô ïmama hã asa ãma sadanharĩ za'ra, ãne:

— E mame bâtâ na ma tô séptârâ.

Tawamhã te ãne asa tâma rowasu'u za'ra:

— Bâdâ sipra wi ma tô tiwahâ.

⁵³ Tawamhã ïmama te tâma rowasu'u za'ra oto:

— Tane tô. Ahâmhâ bâdâ sipra wi, ma tô Zezusi hã ãne ïma tinhá: "Ai'ra hã aiwi dâ'â õ di za. Rowẽ na te za aima 're mo." — ãne te tâma rowasu'u za'ra, Zezusihi mreme na. Taha wa, ma tô Zezusi hã sazei pese, aibâ hã. ïmro zama ma tô saze. Aihñi ma tô saze za'ra Zezusi hã, ti'ra norã me. Tâma ïromhuri'wa norã zama ma duré saze za'ra.

⁵⁴ ãne Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ma tô tiwaihu'u pese na marĩ ï'manharĩ waihu'u'õ hã dama 'manha Zezusi hã, Zudeza hawi wisi wi. ãne dapawaptom na ma tô ãma sahu, 'Re ïhâimana u'âsi mono we te te ïsatõrĩ na, da te waihu'u za'ra da.

5

Zezusi hã aibâ ïhi're te te ïpesezé wasu'u

¹ Tawamhã daro mono bâ ma tô Zeruzarẽ ãma tasi'rã'otõ ni, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma dawata za'ra da. Taha wa, ma tô Zeruzarẽ u dame mo Zezusi hã, dame ãma wata da. Wa norã hã wa ïsiré ai'aba're ni duré, ïsiré 're wanomro mono wa.

²⁻⁵ Tawamhã Zeruzarẽ ãma te aibâ hã 're sãmra, ïhâzé ré hã. 38 na ma tô oto ãma tiwahu, tihâzé te te 're sépata mono ré hã. Ta hã te dame nomro, ïhâzé ré norã me, ïtob'a norã me, duré ï'râtëire norã me, duré ïhi're norã me zama. Pu'u 'rata te ta norã hã 're simi'wara, pu'u wawë 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra ãma, pu hã. Tame 'ridawa hã pone'erebâ 'mazasizé hã. Wamremezém na Betezata na 'ridawa nhisi hã. Pu'u 'rata te uridi hã 're simasa, 5 na ïhâiba hã. Tame te da'ahâ na 're danhimí'wara uriti wa, ïhâzé ré hã. Hâiwa ãma Danhib'apito uptabi ma romhuri'wa zô, te dasina 're danhimipari za'ra. Ta hã te

we 're ne hâiwa hawi, â hâ te te 're upi mono wa, 're âsisasisi mono da. Tawamhâ ni'wa hâ â sisasisi ré, te te ūsi'rai 'rada hâ te za séptârâ.

⁶ Tawamhâ Zezusi hâ ma tô oto datême wi, īhâzé ré norî u. Wisi wi, ma aibâ hâ tisâ. Hâzé ré âma īwahub ahâ na ma tô waihu'u, Zezusi hâ. Taha wa, te aibâ ma tinhâ:

— E aséptâ'â da hâ te asima īwê.

⁷ Tawamhâ aibâ ma asa sada'â:

— Apito, ni'wa hâ hâimana õ di, 're âsisasisi mono ré, ū'ama ūsi'rai'wa da hâ pu'u u. Âi ba atâma hâire nasi ūsi'rei mono ré, te nasi īwana si'ra za'ra ni, âi ba. — Âne te aibâ hâ Zezusihî ma siwasu'u.

⁸ Taha wa, ma tô Zezusi hâ tâma tinhâ, âne:

— Ma'apé, aiwahutu. Asa'warizé hâ âri, aimorî da oto.

⁹ Taha wa, ma awa'awi tipese, aibâ hâ. Pese wamhâ, tiza'warizé hâ ma tô ti'â. Tawamhâ para na te oto 're mo. Âne na hâ sabadu na ma tô tiromhâiba, romhuri zahârizém na.

¹⁰ Taha wa, ma tô zudezu norî nhib'apito norî hâ tâma nharî za'ra, âne:

— 'Re īhâimana u'âsi mono ma tô dama roti, da te 're romhuri za'ra mono tõ da, sabadu na hâ. A hâ ūsimiroti 'madâ'â âna te asa'warizé hâ 're ū'â, romhuri zahârizém na hâ.

¹¹ Taha wa, te aibâ hâ asa tâma nharî za'ra:

— Aibâ hâ īpese'wa hâ ma tô īza'warizé hâ īma ti'ru. īpara na oto 're īmorî da, te duré īma tinhâ.

¹² Tawamhâ te sadanharî za'ra:

— E 'wa hâ ma tô asa'warizé hâ aima ti'ru. E 'wa hâ ma tô duré aima tinhâ, aipara na 're aimorî da hâ oto.

¹³ Taha wa, ma tô duré aibâ hâ asa tâma nharî za'ra:

— Me. Te waihu'u õ di, wa hâ. — Âne te tâma nharî za'ra. Zezusi hâ te te pese pari, âma sapa'a õ di. Da'ahâ wa, te awa'awi ūsiti mo. Âne wa, Zezusihî nhisi hâ te te waihu'u õ di, aibâ hâ.

¹⁴ Tawamhâ 'ri 'wawi wa'ra 're, ma tô aibâ hâ sôpëtë Zezusi hâ, 'Re īhâimana u'âsi mono âma 're ūdawata za'ra mono zéb âma. Te te sôpëtë wamhâ, âne te aibâ ma tinhâ, Zezusi hâ:

— Ma tô oto aséptâ, âhâna hâ. Taha wa, aiwasédé hâ 're 'manharî mono õ di za oto, 're 'manharî u'âsi mono wa, marî ūwasétâ uptabi hâ aima romhâimana õ'umnhasite. — Âne te tâma tinhâ.

¹⁵ Tawamhâ aibâ te mo, dama īpire norî u. Âne te tâma siwasu'u za'ra:

— īpese'wa hâ, wa tô waihu'u. Zezusi hâ ma tô īpese.

¹⁶ Taha wa, dama īpire norî hâ te oto sada tihâimana za'ra, romhuri zahârizém na te te pese wa, sabadu na.

¹⁷ Tawamhâ Zezusi hâ ma tô tâma nharî za'ra, âne:

— īmama hâ te za te te 're da'apawaptob u'âsi. īzama wa za duré te 're da'apawapto. — Âne te tâma siwasu'u za'ra.

¹⁸ Taha wa, te âma sima roti za'ra, te te siwi wîrî da, romhuri zahârizé hâ ūsimiroti za'ra zarina, te te 'madâ'â õ wa, duré 'Re īhâimana u'âsi mono hâ Timama na te te wasu'u wa, aiwa ūwaihu'u pese zahuré na hâ.

Zezusi hâ, Timama zadawa para dama pire na 're īhâimana mono zé wasu'u

¹⁹ Tawamhâ Zezusi hâ te duré tâma nharî za'ra:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Wa hâ ūsi'uihâ na dama ū'manharî waihu'u õ na te 're da'apawapto waihu'u mono õ di. īmama zadawa para, wa tô te 're da'apawapto. īmama hâ ūwaihu'u pese na te te 're ūda'apawapto mono ne, wa tô te 're da'apawapto.

20 Wa hā ūra wa, te te 're ūzawi pese. Ta hā ma tō ūpisutu, dama ūmanharī waihu'u'ō na te te 're ūda'apawapto mono ne, te duré 're da'apawapto mono da. Wa hā te 're da'apeze mono wa, ma tō ūāma 're datob'uzu za'ra. Zahadu wapsi, ūmama te za duré ūma tinhā, tiwaihu'u pese na te te 're da'apawapto mono zarina, te 're da'apawapto mono da. Tawamhā te za duré ūāma 're datob'uzu za'ra, ūwaihu'u pese uptabi wa.

21 'Re dadâ'ā za'ra mono wa, te ūmama hā ab're hawi te te 're da'ahîwa'utu, apâ 're danomro u'āsi mono da. ūzama te ūsimā 're ūawē mono norī ma, wa za duré te 're anharī, apâ 're hîwa'utu za'ra mono wa, 're nomro u'āsi mono da, wa hā ūra wa. Tawapsi te za da te 're ūwaihu'u za'ra, ūwaihu'u pese uptabi na.

22-23 ūmama hā 'râwi ūpisutu ū di, ti'ai ūma dahâimanazéb zarina te te dama 're arowairébé mono da. Taha da, ma tō ti'ra wa, ūpisutu. E marī da. ūma 're ūdawata za'ra mono ne, ūsine ūwaihu'u pese wa, ūāma zama 're dawata za'ra mono da. ūāma 're dawata za'ra mono ū wamhā, we ūzatōrī'wai ūma zama duré 're dawata za'ra mono ū di za, ūmama ūma.

24-25 — ūmreme hā da te 're wapari za'ra mono wamhā, duré we ūzatōrī'wai hā da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, te za tipē'ē na sina uwaimrami sirōmo za'ra, rowē na 're ūdahâimana u'āsi za'ra mono zé hā. 'Re ūhâimana u'āsi mono nhimihâzé hā te te sina 're waihu'u za'ra mono ū di za. Te za tipē'ē na ūma saprī sirōmo za'ra, dapē'ē 're, dadâ'ā u'āsi 're ūdahâimana za'ra mono zém hawi, dapē'ē 're rowē na 're ūdahâimana u'āsi za'ra mono zéb u hā.

26 ūmama hā dapē'ē 're, dadâ'ā ūna rowē na 're ūdahâimana u'āsi za'ra mono zé nhomri'wa dama. ūra wa, ma tō duré ūpisutu, ūzama 're ūdahâimana u'āsi za'ra mono zé nhomri'wa na dama 're ūhâimana mono da.

27 Ta hā ma tō duré ūma tinhā, ti'ai ūma dahâimanazéb zarina, te dama 're arowairébé mono da, ūsadawa para wa hā ti'ai ūma dasiré ūpodo hā 're ūhâimana mono wa.

28-29 — ūmreme na atob'uzu za'ra wa'aba mono ū di za. Niwapsi te za 're ūdadâ'ā za'ra mono hā tahâiwa'utu za'ra ni. ūhârâ hā da te wapari za'ra wa, te za ab're hawi tawairébé ni. Tawamhā 're ūnomro wē mono norī hā te za apâ hîwa'utu za'ra, rowē u'āsi 're hâimana u'āsi za'ra mono da oto, 'Re ūhâimana u'āsi mono 'rata. 'Re ūnomro wasétē mono norī zama, te za duré apâ hîwa'utu za'ra, 'Re ūhâimana u'āsi mono nhimihâzé hā te te sina 're waihu'u za'ra mono da.

Zezusi hā, Timama zadawa para datēme 're ūmorizém na dama ūsiwasu'uzé

30 — ūnhimipisutu zarina si, marī na te dama 're arowairébé mono ū di za. ūmama nhimipisutu zarina si, wa za ti'ai ūma 're ūdahâimana za'ra mono zéb zarina, te dama 're arowairébé. ūnhimipisutu zarina, marī na te dama 're arowairébé mono da, te ūsimā 're da'awē mono ū di, wa hā. We ūzatōrī'wai nhimipisutu zarina si, te dama 're arowairébé mono da, wa ūsimā te 're da'awē u'āsi. Taha wa, te dama 're arowairébé mono wamhā, te dama ūma upa za'ra ū di za. Duré ropipa hā 're ūnomro wasétē mono norī ma, te 're ūpisutu mono wamhā, te tāma ūma upa za'ra ū di za.

31 — ūsiwaprosi uptabi, aima ūsiwasu'u za'ra wa'aba ū di. Ni'wa te te ūzadawa waptob ū wamhā, āté te za ūzadawa ūhipese na ūma 're ūnharī za'ra wa'aba mo. Taha wa, ūsiwaprosi uptabi, aima ūsiwasu'u za'ra wa'aba ū di.

32 ūhâiba amo hā ma tō ūzadawa wapto. Tô sena ma tō aima sina ūwasu'u za'ra wa'wa. Āne na wa tō waihu'u.

33-37 — Ā ro'ore hā te te dama rob'uiwē wamhā, dama rowē di. Tane Zuwā Batita hā ma tō simi'ē na te te dama 're sadawa wasu'u, 'Re ūhâimana u'āsi mono hā. Tawamhā te te dama 're sadawa wasu'u mono ré, dama rowē di. A norī wa'wa hā ma tō ūtēme ūdā'mazatōrī za'ra wa'wa, te te siwi sadanhārī za'ra da, ūsimirowasu'u na. Tô sena ūsimirowasu'u hā. E marī da, wa ūma aipo're pu'u za'ra wa'wa, Zuwā Batita te te ūāma

ĩrowasu'uzém na hā. 'Re ĩzaze za'ra wa'aba mono da, te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, wa āma aipo're pu'u za'ra wa'wa, ũsimirowasu'u na hā ũsina. Zuwā Batita hā ma tō mreme pire na te te dama 're ĩwasu'u wē. Mreme pire nherē, ti'ai āma ĩpoto si, õ hā. Ti'ai āma 're ĩpoto za'ra mono zō si, 're ĩnhimipari mono õ di, te te dama 're ĩwasu'u wē za'ra mono wa, da te 're ĩzaze za'ra mono da. E marī wa. Ĩmama hā te te dama 're ĩwasu'u wē mono wa, 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā. Ta hā ma tō ĩpisutu, te te 're ĩromhōsi mono zarina, te 're da'apawapto mono da, we te te ĩzatōrī na da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono da. A norī wa'wa hā niwa atōmo na 'madâ'â za'ra wa'aba õ di, Ĩmama hā. Duré niwa aipo're na ĩmreme hā wapari za'ra wa'aba õ di.

³⁸ Duré ĩmreme hā aipē'ẽ 're, 're hāimana za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, te te we atēme ĩzatōrī za'ra wa'aba nherē, asina 're ĩumnhasi za'ra wa'aba mono õ di.

³⁹⁻⁴⁰ A norī wa'wa hā te āne asima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa norī hā wa wa te 're sôré u'âsi za'ra, 'Re ĩhāimana u'âsi mono mreme ui'éré hā. Taha wa, wa za āma wasina uwaimrami za'ra ni, 're ĩdanomro u'âsi mono zé hā." Āne te asima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo. Ta hā te ĩwasu'u, 'Re ĩhāimana u'âsi mono mreme ui'éré hā. 'Re sôré u'âsi za'ra wa'aba mono nherē, asima 're ĩwē za'ra wa'aba mono õ di, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩzaze za'ra wa'aba mono 'wa'âhā, wa aré aimi pisutu za'ra wa'wa, 're ĩdanomro u'âsi mono zé hā asina uwaimrami za'ra wa'aba da.

⁴¹ — Wa hā ĩ'āma 're aiwata za'ra wa'aba mono zō, ũsina 're ĩnhimnhasi mono õ di.

⁴² E marī wa. Te ũsina aiwaihu'u za'ra wa'aba wa, asimirosa'rata na. 'Re ĩhāimana u'âsi mono, 're sawi pese za'ra wa'aba mono õ di.

⁴³ Ĩzama asiwi 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mono õ di. Ĩmama zadawa para we atēme ĩmorī za'ra wa'aba nherē, āma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di. Āté te za ni'wam norī nhimirowasu'u si 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'âsi mono te te we datēme 're satōrī za'ra mono õ nherē, ta norī hā.

⁴⁴ A norī wa'wa hā 'Re ĩhāimana u'âsi mono te te 're aiwēsāmri za'ra wa'aba mono da, asima 're wē uptabi za'ra wa'aba mono õ di. Ma tō asima 're ĩdawē uptabi za'ra wa'aba mo, ti'ai āma 're ĩdanomro mono si te te 're aiwēsāmri za'ra wa'aba mono da. E niha te za tawamhā, asina 're ĩumnhasi za'ra wa'aba mo. Wa hā ĩ'ra nherē, āté asina 're ĩumnhasi za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴⁵ E Ĩmama ma, wa za aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ na. Mare di. Mozési hā te za tāma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ na, aimi ĩumnhasi za'ra wa'wa hā.

⁴⁶ Duréihā Mozési hā ma tō ĩwana ĩ'āma rob'ui'éré siro dama. Tane nherē, ũsimi'ui'éré hā sena na 're saze za'ra wa'aba mono õ di. 'Re saze za'ra wa'aba mono 'wa'âhā, te aré 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

⁴⁷ Ĩ'āma rob'ui'éré hā sena na 're saze za'ra wa'aba mono õ wamhā, e niha te za tawamhā ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mo. Āté ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di za. — Āne Zezusi ma tō tāma rowasu'u za'ra, dama ĩpire norī ma.

6

Zezusi hā da'ahâ uptabi nherē, te te ĩda'asaihurizé wasu'u

Mateusi 14.13-21; Marcusi 6.30-44; Rucasi 9.10-17

¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō uba're na saprī, ũsō'omo na. Darireza na danhipti'a nho'omo nhisi āma, ũsō'u hā. Tiberizadi na ũsō'omo nhisi hâiba amo hā. Wa norī hā wa ũsiré saprī za'ra ni, ũsiré 're wanomro mono wa.

² Da'ahâ na te duré ũsarina ai'aba're ni. E marī wa. Tiwaihu'u pese na, marī dama ĩmanharī waihu'u'õ hā te te dama ab'manharī wē mono wa, danho'a.

³ Tawamhā sa'a nhisi u, wa hâimo ai'aba're ni, Zezusih i siré. Sa'a nhisi āma, wa oto ũsiré asimro ni.

⁴ Romhuture di oto, zudezu norī te, dato hā da te 're ĩmanharī za'ra mono zéb u hā, Pascowa na dato nhisi hā.

⁵ Tawamhā ūtēme dasi'aba'rēi wamhā, ma tō da'ab'madâ, Zezusi hā. Da'ahâ uptabi na te ūtēme ai'aba'rē ni. Te te da'ab'madâ'â wamhā, Piripihi ma, te tinhā, ãne:

— E mame dasa hā te 're simi'wara, wa te dama ūuipra za'ra da hā, aihīni ãma dasaihuri da hā.

⁶ Taré ma sadawa pibu Piripi hā, 'râwi te te sina roti sirōmo nherē, te te ūda'apawaptobzéb da hā.

⁷ Taha wa, te Piripi hā asa tāma tinhā:

— Da'ahâ uptabi wamhā, wa aré dasa na rob'uiprazé hā ahâ uptabi nherē, uprosi za'ra ni, 200 na ūhâiba nherē. Tane nherē, te aré da'âma ai'utō, ūu'êtë wapu hā. Syry na dasa hā da te huri da nherē, aihīni dasa hā da te huri õ di aré. — Æne Piripi te tāma tinhā.

⁸⁻⁹ Taha wa, wa ūsiré 're ūwanomro mono hā misi Zezusihi ma 'manharî ni. Ædéré hā Sima Pedruhu no hā te tāma tinhā, ãne:

— 'Watébrémi te, ūu'êtë wapu hā te tihâiba, arozum ne u'ëne hā. 5 na ūhâiba hā. Duré pe'a hā maparanere. Tawamhā ãne aihīni dasaihuri õ di za. — Æne te Ædéré hā Zezusihi ma wasu'u.

¹⁰ Tawamhā ma tō Zezusi hā asa wama nharî za'ra:

— Te za dama ūnharî za'ra wa'wa, ti'ai wa, dasi'ubumro da. — Æne te wama nharî za'ra. Tame du hā sa'êtë di. Taha wa, ma tō ti'ai wa asimro ni. Da'ahâ uptabi di. Aibâ si, wa te wasiwi sa'rata wamhā, 5 miu na ūhâiba hā.

¹¹ Tawamhā Zezusi ma tō waibu, ūu'êtë wapu hā. 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tō wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da. Pe'a zama ma duré wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da. Tawamhā ūu'êtë wapu hā umrore nherē, da'âma si'utôrî õ di. Pe'a zama maparane nherē, da'âma si'utôrî õ di. Taha wa, ma tō aihīni dasa hā huri ni. Ma tō da te 'mahâpârî, da'âma si'utôrî ãna.

¹² Da te 'mahâpârî mono wamhā, Zezusi hā te wama 'ru za'ra, apâ wa te ubumroi mono da, danho'rada hā taré simi'wara tō mono da.

¹³ Taha wa, wa tō apâ wa te ubumro za'ra. Si'otô wa, wa tō wa te sé. Si'õno hā ahâ di, danho'rata ré hā, wa te ūbumro za'ra hā ūu'êtë wapu wê'ei ré hā. 12 na si'õno hā.

¹⁴ ūu'êtë wapu hā umrore nherē, da'âma si'utôrî õ wa, ma tō âma tatob'uzu za'ra ni, waihu'u pese wa, Zezusi hā. Tawamhā te ãne dasima rowasu'u za'ra ni, dasaihuri wê te:

— Tô sena õ hā 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, we datême ūmorî zô 're ūdanhimipari za'ra mono. Oto wa te wasiwi saprõni aba, ãma wanhib'apito za'ra da. — Æne te dasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁵ Tawamhā Zezusi hā danhimiroti hā ma tō sina waihu'u. Taha wa, te siwaprosi sa'a nhisi u mo apâ, danhiti.

*Zezusi hā â nhisi baba ūmorîzé wasu'u
Mateusi 14.22-33; Marcusi 6.45-52*

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhā mara simei wamhā, wa tō si'ra za'ra ni âi ba, uba're na wa te saprî za'ra da, zara u, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u. Robra di oto. Zahadu watême wisí za'ra õ di, Zezusi hā.

¹⁸ Tawamhā ma rowa'u hā wawi tiwatobro za'ra, rowa'u'u za'ëne hā. Taha wa, âsisasi hā sa'êtë di.

¹⁹ Wa norî si, wa tō wasiré sari za'ra ni uba're hā, Zezusihi siré 're ūwanomro mono norî si. Sa'a hâwi wasi'aba'rêi wamhā, â wa'wa u ma tō uba're hā waré tihâimana za'ra. 5 na ti'ai pibuzém na, wa tō oto wasina wapahâ za'ra ni, niha wamhā, âté 6 na ti'ai pibuzém na. Tawamhā Zezusi hā wa tō wasiwi sâmri ni. Â nhisi baba te wei watême timorî za'ra, uba're u. Romhuture di oto. Wa te wasiwi sâmri wamhā, wa tāma wapê'ëwara za'ra ni.

²⁰ Taha wa, Zezusi te wama si'mahârâ za'ra, ãne:

— Wa hā wa we atēme ūmorī 'wa. Īma aipahi za'ra wa'aba tō.

²¹ Tawamhā ãne wama si'mahârâ za'ra wa, tāma wapahi za'ra ãna, wa tō sô wahârâ za'ra ni, uba're u watēme sébré za'ra da, wama rowē za'ra wa. Watēme sébré za'ra wi, ma tō uba're hā â zada're u sina ropto, wa te wasima ãma ūrotizéb u.

Zezusihi zō ūdanhoprézé wasu'u

²² Tawamhā da'ahâ na te waza'u asimro ni, ūsō'u zaihâ na bâtâ pusizém niwī. Taha wa, awēmhā te ãne dasima rowasu'u za'ra ni:

— Ahâmhâ hā uba're hā misire te nomro, âmhâ. Zezusihi siré 're ūnomro mono norī si ma tō asisi uba're wa, te te siré sari za'ra da. Zezusi hā ūsiré sébré za'ra õ di. E momo te bêté mo. — Æne te tasisadanharī za'ra ni.

²³ Tawamhā ni'wam norī hā ma tō uba're na datēme saprī za'ra wawa'râmi, zara u. Tiberizadi hawi ma tō datēme saprī za'ra, 'ri nho'õmo hawi. Wanhib'apito hā 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma ūwatazéb u, ma tō ãma roptob za'ra, dasa hā da te ūhurizéb u.

²⁴ Tawamhā Zezusi hā sâmra õ wa, duré wa norī zama wasi'ubumroi õ wa, ma tō uba're wa, asisi ni, tisa te te ūhuri norī hā zara u te te ãma saprī za'ra da apâ. Tawamhā Zezusihi zō danhopré da, ma tō uba're na saprī za'ra ni, Capana'u u.

Zezusi hā dasai uptabi na dama ūsiwasu'uzé

²⁵ Tawamhā Zezusi hā ma tō sâmri za'ra ni, Capana'u ãma ūsō'u zara niwī. Da te dasiwi sâmri wamhā, ãne te sadanharī za'ra ni:

— Rowahutu'wa, e niwa ma tō we aiwi, ãwa.

²⁶ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— E marī da, te we ūzô asôpré wa'aba mo. E marī dama ūmanharī waihu'u'õ hā ūwaihu'u pese na te aima 'manharī za'ra wa'aba wa, ma tō ūwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono we te te ūzatōrī na. E taha wa, te we ūzô asôpré wa'aba mo. Mare di. Taré ū'ene hā 'mahâpârī za'ra wa'aba mono wě te, te we ūzô asôpré wa'aba mo.

²⁷ Dasa hā dawi wasétē su'u di. Taha wa, asa zō si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. Dasa ne zō si, te za 're ūrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, wě na 're ūhâimana u'âsi mono ne zō si. Ta hā rowē u'âsi dadâ'â ãna 're ūdahâimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u. Wa hā ti'ai ãma dasiré ūpoto wa, ma tō īmama hā ūpisutu, ūsadawa para te dama 're anhomri mono da, rowē u'âsi 're ūdahâimana u'âsi za'ra mono zé hā.

²⁸ Tawamhā ma tō asa tāma nharī za'ra ni, ãne:

— E marī na ma tō 'Re ūhâimana u'âsi mono hā te te sima 're da'awě, te te sima 're ūwē mono zéb uwaibaba, wa te tāma ãma 're uwaimrami za'ra mono da. Ma'apé wama waihu'u za'ra na, wa te waihu'u za'ra da.

²⁹ Tawamhā te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra, ãne:

— 'Re ūhâimana u'âsi mono, ma tō we ūzatō, da te dasina 're ūumnhasi za'ra mono da. Tawamhā asina 're ūumnhasi za'ra wa'aba mono wamhā, te za tāma ãma 're ūwaimrami za'ra wa'aba mo, te te sima 're ūwē mono zéb uwaibaba, 're ūzaze za'ra wa'aba mono wa.

³⁰⁻³¹ Taha wa, te asa tāma nharī za'ra ni, ãne:

— Wahi'rata norī hā a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tō te te 're huri mana na dasa nhisi hā. Æne ma tō daza'u ãma rob'ui'éré ūbaihâ na, 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā: "Ma tō te te dama 're anhomri, hâiwa hawi dasazé hā." A hā bêté. E marī te za wanho'a duré wama ūmanha, dama ūmanharī waihu'u'õ hā, wa te ãma aiwaihu'u pese za'ra wa, wa te asaze za'ra da.

³² Taha wa, te Zezusi hā tāma nharī za'ra, ãne:

— Mozési hā hâiwa hawi te te dama 're anhomri mono õ di, dasazé hā. īmama si hâiwa hawi dasa nhomri'wa te 're hâimana, ate wa'aba da, dasai uptabi hā.

³³ Dasa hā 'Re ūhâimana u'âsi mono nhibzari hā hâiwa hawi we ūmorī te wasu'u, dadâ'â ãna 're ūdahâimana u'âsi za'ra mono zé hā te te dama 're anhomri mono da. — Æne te Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra.

³⁴ Tawamhā te asa tāma nharī za'ra ni, ãne:

— Wama 're anhomri u'âsi mono, wasai uptabi hā.

³⁵ Taha wa, te Zezusi hā oto tāma siwasu'u za'ra, āne:

— Wa hā dasai uptabi na, wa īsiwasu'u. Mra wa, dasa hā da te 're 'mahāpārī za'ra mono wamhā, dama 're rowē za'ra mono di za. 'Rubu wa, â hā da te 're âhuri mono wamhā, dama 're rowē za'ra mono di za. Tane duré, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ī'umnhasi za'etē za'ra mono wamhā, dama 're rowē za'ra mono di za.

³⁶ A norī wa'wa hā ma tō ī'madā'â za'ra wa'wa. Tane nherē, asina 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di. Āne wa tō aimā wasu'u za'ra wa'wa aré.

³⁷ Īmama ma tō da'apisutu, īnhib'a'uwē si 're danomro mono da. Ta norī si te za te te 're īzaze za'ra, te te īpisutu za'ra norī hā. Te te 're īzaze za'ra mono nherē, e wa za īsiwi te 're awē'õ. Mare di. Te īsiwi 're awē'õ mono õ di za.

³⁸ Wa hā hāiwa hawi wa wei mo. E marī da. E 'rāwi īnhimiroti si te īsima 're 'madā'â mono da. Mare di. 'Rāwi īnhimiroti si te īsima 're 'madā'â mono da, we īmorī õ di. We īzatōrī'wa nhimiroti si te 're 'madā'â mono da, wa wei mo.

³⁹ E marī, ma tō te te sima 're wē, īmama hā. īzazei'wa norī te 're ab'madā'â pese u'âsi mono wa, īte u'âsi 're nomro mono da, ma tō te te sima 're wē, īte da, te te īma 're apisutu sirōmo mono wa. Ma tō duré te te sima 're īwē, īzazei'wa norī na hā 're dā'â za'ra mono wa, bātā na te ahāiwa'utu da, apā 're hāimana u'âsi za'ra mono da oto, ti'a īsi'utōrīzéb āma.

⁴⁰ īmama ma tō duré te te sima 're da'awē, da te dasina 're ī'umnhasi za'ra mono wa, rowē na 're dahāimana u'âsi za'ra mono da, hāiwa āma. Tawamhā 're dā'â za'ra mono wa, wa za bātā na hāiwa'utu za'ra, ti'a īsi'utōrīzéb āma. — Āne te Zezusi hā tāma siwasu'u za'ra.

⁴¹⁻⁴² Dasa hā hāiwa hawi we īmorī na siwasu'u wa, te āne sima rowasu'u za'ra, dama īpire norī hā:

— Oro hāiwa hawi wei morī za. Õ hā Zezusi, Zuzéhé 'ra. īna zama wama waihu'u pese za'ra di. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— Tō'ā. Tane īma nharī za'ra wa'aba õ di za.

⁴⁴ Dasi'uihā na da te 're īzazei waihu'u za'ra mono õ di za. īmama si te za te te 're da'apisutu we īzatōrī'wa hā, da te 're īzaze za'ra mono da. Tawapsi te za da te 're īzaze za'ra. Tawamhā 're dadā'â za'ra mono wa, wa za bātā na ab're hawi da'ahāiwa'utu ti'a īsi'utōrīzéb āma, apā 're dahāimana u'âsi za'ra mono da oto.

⁴⁵ Duréhā ma tō āne na rob'ui'éré, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā: "Timreme te za te te dama 're awaihu'u, 'Re īhāimana u'âsi mono hā." Āne ma tō āma rob'ui'éré. Tawamhā īmama, timreme te te dama 're awaihu'u mono wamhā, da te āma 're sazei pese za'ra mono wamhā, īmreme na zama te za duré da te 're īzazei pese za'ra.

⁴⁶ īmama hā datōmo na da te 're 'madā'â za'ra mono õ di. īwétési wa tō te 're 'madā'â, īhāiwa we īmorī wa.

⁴⁷ — Tawamhā Danho'reptui'wa na da te dasina 're ī'umnhasi za'ra mono wamhā, rowē u'âsi te za dadā'â āna 're dahāimana u'âsi za'ra hāiwa āma, 'Re īhāimana u'âsi mono 'rata. Tō sena, wa aimā rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

⁴⁸ Wa hā dasa na, wa īsiwasu'u, rowē na 're īdahāimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa, 're īmorī wa, dama.

⁴⁹ Wahī'rata norī hā a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tō mana na te te 're huri. Tane nherē, dā'â āna 're hāimana u'âsi za'ra mono õ di, ta norī hā. Ma tō tidā'â za'ra.

⁵⁰ Hāiwa hawi dasa na 're dasaihuri mono wamhā, rowē u'âsi te za dadā'â āna ī'rata 're dahāimana u'âsi za'ra, hāiwa āma.

⁵¹ Wa hā dasa na wa tō īsiwasu'u, hāiwa hawi we īmorī wa. Ni'wam norī hā ī'āma 're saihuri u'âsi mono wamhā, te za dā'â āna 're hāimana u'âsi za'ra, hāiwa āma. Taha

da, wa za īhāiba hā dama tisō, dazada īdâ'â da. — Āne Zezusi te tāma siwasu'u za'ra, dama īpire norī ma.

52 Taha wa, te sima rowasu'u za'ra:

— E niha te za ò hā tihāiba hā wama sōmri za'ra, āma 're wasaihuri u'âsi mono da.

53 Tawamhā Zezusi te duré asa tāma nharī za'ra:

— Wa hā ti'ai āma dasiré īpodo. īhāiba na 're asaihuri aba mono ò wamhā, duré īwapru, 're âhuri aba mono ò wamhā, rowē u'âsi ī'āma 're anomro aba mono ò di za.

54 ī'āma 're dasaihuri mono wamhā, duré īwapru, da te 're âhuri mono wamhā, rowē u'âsi te za ī'āma 're danomro. Tawamhā 're dadâ'â za'ra mono wa, wa za bâtâ na ab're hawi da'ahāwa'utu ti'a īsi'utōrīzéb āma, apâ 're dahāimana u'âsi za'ra mono da.

55 īhāiba hā dasai uptabi. Duré īwapru hā, â uptabi.

56 īhāiba na 're dasaihuri mono wamhā, duré īwapru, da te 're âhuri mono wamhā, te za īsiré 're dahāimana u'âsi za'ra. Wa hā wa za duré īsiré 're īmorī u'âsi za'ra.

57 īmama hā ma tō we īzatō, 're īmorī u'â hā. Ta hā 're hāimana u'âsi mono wa, wa za duré wa hā 're īhāimana u'âsi. Taha wa, ī'āma 're dasaihuri mono wamhā, te za īsine 're dahāimana u'âsi za'ra hāiwa āma, 're dadâ'â za'ra mono āna.

58 Wa hā dasa na, wa tō īsiwasu'u, īmama, hāiwa hawi te te we dama īnhomri na. Wahi'rata norī hā ma tō duréihā hāiwa hawim na tisa hā te te 're huri. Tane nherē, dâ'â āna 're hāimana u'âsi za'ra mono ò di. Ma tō tidâ'â za'ra. ī'āma 're dasaihuri mono wapsi, dadâ'â āna te za 're dahāimana u'âsi za'ra, hāiwa āma.

59 Āne Zezusi ma tō tāma siwaihu'u za'ra, zudezu norī te, rowahutuzéb āma, Capana'u āma.

Zezusi hā tisiré norī te te sina īsadanhārī za'ra zé wasu'u, za te te īrēme za'ra zéb zō

60 Tawamhā Zezusihi nhimirowasu'u hā ma tō dame wapari za'ra, īsazei'wa norī hā. Te te wapari za'ra wamhā, āne te ahâ na sima rowasu'u za'ra:

— īsimirowasu'u hā wama pire di, wa te āma īsaze za'ra zéb da hā.

61 Ta norī hā sima si te te rowasu'u za'ra nherē, ma tō īmreme hā sina waihu'u za'ra, Zezusi hā. Taha wa, te tāma nharī za'ra, āne:

— E īmreme hā asiwi wē'ō za'ra wa'aba wa, te za īrēme za'ra wa'wa.

62 Wa hā ti'ai āma dasiré īpodo hā, apâ hāiwa u īmorī ré, ī'madâ'â za'ra wa'aba wamhā, e niha te za tawamhā asima īrowasu'u za'ra wa'wa.

63 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani si te za te te dama 're anhomri, dadâ'â āna 're īdahāimana u'âsi za'ra mono zé hā. Dasi'uihā na da te dasina 're uwaimrami za'ra mono ò di za. Marī na te aima 're īrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za īpē'ēzani hā te te dama 're anhomri, 're īdahāimana u'âsi za'ra mono zé hā.

64-65 Āne, wa aima īsiwasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Tane nherē, āne aima īsiwasu'u za'ra wa'aba nherē, aihīni īmreme na īzaze za'ra wa'aba ò di za, āté. Dasi'uihā na da te 're īzaze waihu'u za'ra mono ò di za. īmama si te te dama 're anharī mono wapsi, te za īmreme na da te 're īzaze za'ra. Āne wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. — Āne Zezusi ma tō tāma rowasu'u za'ra. E marī wa. Da'ahâ na īsiré 're danomro mono nherē, aihīni te te sazei uptabi za'ra ò wa. Ta norī hā tō senai ò na, ma tō Zezusi hā sina waihu'u za'ra. Duré te te dama īhāiba nhomri da hā ma tō sina waihu'u siro, Zezusi hā.

Taha wa, ma tō aré dama rowasu'u:

— Dasi'uihā na da te 're īzaze za'ra mono ò di za. īmama si te te dama 're anharī mono wapsi, te za da te 're īzaze za'ra. — Āne ma tō dama rowasu'u aré, da te waihu'u za'ra da.

66 Tawamhā da'ahâ na oto īsiré 're danomro mono ò di, īsazei'wa norī hā. īmreme te te wapari ze za'ra ò wa, ma tō oto rēme za'ra ni.

67 Taha wa, te Zezusi hā wazadanharī za'ra:

— E a norī wa'aba zama te za īrēme za'ra wa'wa. — Āne te wazadanharī za'ra, 12 na wahāiba norī hā īsiré 're īwanomro mono norī hā.

⁶⁸ Tawamhā Sima Pedruhu si te asa tāma tinhā:

— Mare di. Wa te airēme za'ra õ di za. Wa te airēme za'ra wamhā, e 'wa tēme, wa za 're wanomro, rowasu'uウェ hā wa te 're īwapari za'ra mono da hā. Aimreme si wama pire za'ra di. Aimreme na si da te 're asaze za'ra mono wamhā, rowē u'âsi te za ai'âma 're danomro. Te za duré hāiwa âma 're dadâ'â za'ra mono âna 're dahāimana u'âsi za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono 'rata.

⁶⁹ 'Re īhāimana u'âsi mono, ma tō we asatō. Wa norī hā wa tō asaze za'ra ni. A hā 're aimorī wē uptabi di. Āne na wa tō aiwaihu'u za'ra ni. — Āne te Zezusihi ma tinhā.

⁷⁰ Tawamhā Zezusi asa te wama nharī za'ra:

— A norī wa'wa hā 12 na aihāiba za'ra wa'wa hā wa tō aipisutu za'ra wa'wa, īsiré 're anomro aba mono da, dama 're īzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, misire Wa'uburé nhib'a'uウェ te 're mo, asiré wa'aba. — Āne ma tō wama waihu'u za'ra.

⁷¹ Wa'uburé nhib'a'uウェ hā te te wama wasu'u za'ra wamhā, Zudasi te wasu'u, Sima Icarizotihī 'ra hā. Ta hā 12 na Zezusihi siré 're īwanomro mono norī siré 're morī nherē, te za niwapsi dama hāiba nho, Zezusi hā.

7

Zezi hā īsisānawā norī, Zudeza u te te siwi īsatōřzé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi hā te datēme 're mo, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi âma si. Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi âma oto datēme 're morī õ di. E marī wa. Te te siwi wīři da, te te sima âma roti za'ra wa, dama īpire norī hā. Taha wa, te oto īsiti 're timorī za'ra datēme si, Darireza âma si.

² Romhuture di oto bâdâ hā dasi'rā'ōtōzéb u hā, âma īdasipo're pu'u za'ra da hā, 'Re īhāimana u'âsi mono te te īdanhimroi wē mono zém na a'ubuni wi, darop téb u.

³ Tawamhā īno norī hā te apâ siwi satō Zezusi hā, Zudeza u morī da. Āne te tāma nharī za'ra:

— Apâ te za oto aimo, Zudeza u asazei'wa norī u, marī īwē hā dama ab'manharī ré, te te âma ai'madâ'â za'ra da, asazei'wa norī hā.

⁴ Ni'wam norī hā te te sima 're dawē za'ra mono wamhā, dama marī 'manharī wē na da te 're waihu'u za'ra mono da, pi'uriwi īwē hā te te dama 're 'manharī za'ra mono õ di za. Sō'awi te za te dama 're ab'manharī. Taha wa, ma'āpē sō'awi dama 're ab'manharī u'âsi mono za, da te âma 're aiwaihu'u za'ra mono da. — Āne ma tō īno norī hā tāma waihu'u za'ra, Zezusihi ma.

⁵ Ta norī hā tidub'rada hā zahadu te te saze za'ra õ di, 'Re īhāimana u'âsi mono, we te te īsatōři na Danho'reptui'wa da.

⁶ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra, âne:

— Zahadu bâdâ hā īwa waptā'â õ di, âma īmorīzéb da hā. Niwam na âma ai'aba'reí wa'aba wamhā,aima rowē za'ra wa'aba di za.

⁷ Da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. īwétési te da te dasiwi 're īruiwapari. E marī wa. Da te 're ī'manharī wasétē za'ra mono zé hā te dama 're awaihu'u mono wa.

⁸ A norī wa'aba si te za ai'aba'reí wa'wa, dasi'rā'ōtōzéb u hā. Āhāna īmorī õ di za. Zahadu bâdâ hā īwa waptā'â õ di, âma īmorīzéb da hā. — Āne Zezusi te tāma nharī za'ra.

⁹ Taha wa, te a'â nhamra Darireza âma, Zezusi hā.

Zezi hā dasi'rā'ōtōzéb âma īsāmrazé wasu'u

¹⁰ Tawamhā īno norī hā datožéb u si'aba'reí za'u si, te oto Zezusi hā mo pi'uriwi.

¹¹ Dasi'rā'ōtō wamhā, te sô rob'madâ'â za'ra, dama īpire norī hā. Te nasi sô anharī za'ra:

— E mahāta Zezusi hā. — Āne te nasi sô anharī za'ra.

¹² Dasi'rā'ōtōzéb u ūdasito mono norī hā te duré dasima rowasu'u za'ra ni. Misire damreme ū di āma. Ni'wam norī hā te āne dama rowasu'u za'ra:

— Ō hā te 're timorī wē, Zezusi hā.

Ni'wam norī hā te duré dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. Sadawa nhipse na te ū hā te te dama 're rowasu'u. — Āne te dama rowasu'u za'ra. Tawamhā ūwasu'u na āma dasisaze za'ra ū di.

¹³ Pi'uriwi te āne dasima wasu'u za'ra ni, Zezusi hā. Sō'awi da te dasima rowasu'u za'ra ū di, dama ūpire norī pipa te.

¹⁴ Tawamhā dasi'rā'ōtō ré, ma tō Zezusi hā wi, 'ri za'ētē u, 'Re ūhaimana u'āsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zéb u. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te dama rowahutu.

¹⁵ Tawamhā dama ūpire norī hā ūmreme te te wapari za'ra wamhā, ma tō āma titob'uzu za'ra. Āne te sima rowasu'u za'ra:

— Ō hā watēme 're zasi mono ū di, 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti, wa te tāma 're waihu'u za'ra mono da. E niha ma tō waihu'u pese, te te dama 're ūrowasu'u mono zéb da hā. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

¹⁶ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— ūsi'uihā na te dama 're rowasu'u mono ū di. 'Re ūhaimana u'āsi mono, ma tō we ūzatō, te dama 're rowasu'u mono da. Taha zadawa para, wa tō te dama 're rowasu'u.

¹⁷ E niha te za da te 're ūwaihu'u za'ra, 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti na si te dama 're ūrowasu'u mono na hā, niha wamhā, ūsi'uihā na ūnhimiroti na si te dama 're ūrowasu'u mono ū na hā. 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti si, da te 're 'madā'ā pese za'ra mono wamhā, te za da te āma 're ūwaihu'u za'ra.

¹⁸ Dasi'uihā na danhimirosa'rata na da te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, te za sō 're simnhasi za'ra, mreme wē wa, āma 're dawata za'ra mono zō. Datēme dazatōrī'wai āma si 're dawata za'ra mono da, da te dasima 're wē za'ra mono wamhā, tō sena na si danhimirowasu'u hā. Dazadawa nhipse ū di.

¹⁹ Duréihā Mozési hā ma tō aima sōmri za'ra wa'wa, 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti hā, aihi'rata norī wa'aba ma hā. Tane nherē, ūsimiroti hā 're 'madā'ā pese za'ra wa'aba mono ū di. E marī wa, te bétē asima ūwē za'ra wa'wa, asiwi ūwīrī aba da. — Āne te Zezusi hā tāma nharī za'ra.

²⁰ Tawamhā āne hā da te wapari za'ra wamhā, te asa tāma nharī za'ra ni:

— E 'wam norī hā ma tō bétē sima aiwē za'ra, te te siwi aiwīrī da. Wa'uburé te te aima nharī wa, te asimiza'rese āna wama ūnharī za'ra. — Āne te Zezusihi ma nharī za'ra ni.

²¹⁻²³ Tawamhā te Zezusi hā asa dama tinhā:

— Misi dama ūmanharī waihu'u ū hā wē nherē, te dama 'manharī 'ru te, ma tō ūāma atob'uzu za'ra wa'wa. Duréihā Mozési hā ma tō dama pisutu danhīhāiwata nūhārīzé hā, ūwana wahi'rata norī hā te te dama ūpisutuzéb zarina. Taha wa, bādā te te ūpisutuzém na te za aibā 'rare hā 're ūshāhāwata nūhārī za'ra wa'aba mo, sabadu na. Āne na te za tāma āma 're ūwaimrami za'ra wa'aba mo, Mozési te te dama ūpisutuzé hā. Tawamhā e marī da, ma bétē ūzada asahi za'ra wa'wa, romhuri zahārizém na aibā te pese wa, sabadu na.

²⁴ Ma'āpé atōmo na dahāiba mana wawi, asiwi 're ūda'madā'ā za'ra wa'aba mono zéb zarina si, asiwi 're dawē'ō za'ra wa'aba mono tō, ūwāibaba si 're dawaihu'u za'ra wa'aba mono da. — Āne Zezusi te dama tinhā.

Zezusi hā 'Re ūhaimana u'āsi mono te te ūpisutu na rowasu'u

²⁵ Tawamhā ni'wam norī hā ma tō Zezusihi mreme hā wapari za'ra, Zeruzarē āma 're ūsi'ubumroi mono norī hā. Taha wa, te āne āma sima rowasu'u za'ra:

— Ni'wai āma te sima roti za'ra, te te siwi wīrī da, wama ūpire norī hā. Āté ū hā da te dasiwi ūwīrī da hā.

²⁶ Ni'ā. Sō'awi te te dama 're rowasu'u mono nherē, da te tāma nharī za'ra ū di, rowahutu na te te sazāri da. E Danho'reptui'wa na ma tō siwi waihu'u za'ra, wama ūpire norī hā.

²⁷ Danho'reptui'wa wei morī wamhā, īsa'ru hā dama waihu'u za'ra õ di za. Ôhō za'ru hā wama waihu'u pese za'ra di. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

²⁸ Tawamhā ma tō sina damreme waihu'u, Zezusi hā. Taha wa, 'ri za'etē 'wawi wa'ra 're, zahadu te te dama rowahutu ré, te āne da'mahā, mreme 'rāihā na:

— Oro asiwi īwaihu'u za'ra wa'aba za. Oro īza'ru hā aimā waihu'u pese za'ra wa'aba za duré. Tō sena īwaihu'u za'ra wa'aba õ di. īza'ru uptabi hā waihu'u za'ra wa'aba õ di duré. īsi'uihā na we īmorī õ di. 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa para, wa wei mo. Tō sena īsimiroti hā we īzatōrī'wa nhimiroti hā. Tane nherē, ta hā asiwi waihu'u za'ra wa'aba õ di.

²⁹ Wa hā īma waihu'u pese di we īzatōrī'wa hā, īhawi we īmorī wa. — Āne te Zezusi hā dama siwasu'u.

³⁰ Tawamhā ma tō duré sima āma roti za'ra, te te siwi âri da, dama īpire norī hā. Tane nherē, te te siwi âri õ di. E marī wa. Zahadu bâdâ hā 'Re īhāimana u'âsi mono te te āma īpisutuzé hā, īwa waptā'ā õ wa.

³¹ Tawamhā ta norī hā sada hāimana za'ra nherē, ma tō da'ahā na saze za'ra ni, Zezusi hā. Taha wa, te āne dasima rowasu'u za'ra ni:

— Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te īpisudu hā oto wei morī wamhā, e te za te dama 're ab'manharī, marī dama īmanharī waihu'u'õ hā, Zezusi te te dama 're īab'manharī mono nhipai u hā. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

Parisezu norī hā, Zezusihi zō te te īdazatōrī za'ra zé wasu'u

³² Tawamhā parisezu norī hā ma tō Zezusihi āma dawapari za'ra. Taha wa, ma tō sô da'mazatōrī za'ra, Zezusi hā te te siwi âri da, 'ri 'madâ'â'wa norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono nhorōwa 'madâ'â'wa norī hā. 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa īpire norī me, ma tō sô satōrī za'ra, sasedoti īpire norī me.

³³ Tawamhā ītēme sihutu wamhā, Zezusi te tāma nharī za'ra:

— Syry na wa za oto ai'rata īnhamra 'wa. Taha pari, wa za apâ mo, we īzatōrī'wai u.

³⁴ īzō rob'madâ'â za'ra wa'aba nherē, asiwi īsāmri za'ra wa'aba õ di za. Nimomo wa za mo. Nimomo īmorī wamhā, āma ītēme 're anomro waihu'u aba mono õ di za. — Āne te tāma siwasu'u za'ra.

³⁵ Taha wa, te sima rowasu'u za'ra, dama īpire norī hā:

— E momo te za bétē mo, wa te wasiwi sāmri za'ra tō da hā. E darob amoi u te za mo, wasiré zudezu norī u deredu norī 'rata, 're īsi'ubumroi mono norī u. E tamomo te za oto mo, deredu norī rob āma te te 're rowahutu mono da.

³⁶ Ma tō wama rowasu'u za'ra, wa te sô rob'madâ'â za'ra nherē, za wa te wasiwi īsāmri õ na hā. Ma tō duré wama rowasu'u za'ra, nimomo morī wamhā, za ītēme īwasihutu waihu'u õ na hā. Wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di, te te wama īnharī za'ra zé hā. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

Zezusi hā â u'âsi na dama īsiwasu'uzé wasu'u

³⁷ Tawamhā īrēme ma dasi'rā'ötō mono wa, ma tō Zezusi hā hâiwi za, te te dama rowahutu da, datozém na bâdâ īpire uptabi na. Āne te dama tinhā:

— 'Rubu wamhā, ma'âpé we ītēme 're anomro aba mono za, â u'â hā te aimā 're sōmri za'ra wa'aba mono wa, 're âhuri aba mono da.

³⁸ Duréhā ma tō āne â u'âsi na rob'ui'érē, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā: "Â u'â hā 're sidototo u'âsi mono wamhā, dama rowēzé hā te za dama 're hāimana u'âsi, īsipti hā. Tane Danho'reptui'wa na da te dasina 're ī'umnhasi za'ra mono wamhā, taha zarina te za rowē nhomri'wa hā dama 're hāimana za'ra." Āne ma tō āma rob'ui'érē, ībaihā na hā. — Āne te Zezusi hā dama rowasu'u.

³⁹ Â u'â te te dama wasu'u wamhā, Tipē'ēzani te wasu'u, Zezusi hā. Niwapsi te za te te tāma 're anhomri, tizazei'wa norī ma. Dâ'â wa, hâiwa'utu parip si, te za Tipē'ēzani hā te te tāma 're anhomri.

Zezusihi āma īdasisadanharī za'ra zé wasu'u

⁴⁰ Tawamhā Zezusihi mreme, da te wapari za'ra wamhā, te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Tô sena õ hā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zō, 're īdanhimipari za'ra mono.

⁴¹ Ni'wam norī hā te duré dama rowasu'u za'ra:

— Ó hā Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te īpisudu.

Ni'wam norī hā te duré dama rowasu'u za'ra:

— Oro õ hā Darireza hawi wei morī za. Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te īpisudu hā Darireza hawi wei morī õ di za.

⁴² Danho'reptui'wa da hā apito Dawihi nnihudu te za, u, 're mo. Berē āma te za, u, podo, tihi'rata za'ru āma, Dawihi za'ru āma. Āne duréihā ma tō āma rob'ui'éré siro, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁴³ Taha wa, īwasu'u na dasisaze za'ra õ di.

⁴⁴ Ni'wam norī si te sima wē za'ra, te te siwi âri da. Tane nherē, te te siwi âri õ di.

Dama īpire norī hā, Zezusi, Danho'reptui'wa na te te dame 're īsaze za'ra mono õ zé wasu'u

⁴⁵ Tawamhā Zezusihi zō īsihu tu norī hā te apâ ai'aba'rē, sasedoti īpire norī u, parisezu norī u zama. Ubana ītēme sihutu wamhā, te sadanharī za'ra, āne:

— E marī da, we asiwi saprōni aba õ di, watēme.

⁴⁶ Tawamhā te asa tāma nharī za'ra:

— Ni'wa te te āma wabzu õ di, īsimiroti wē na hā. Taha wa, wa te wasiwi âri õ di, wa te wei wasiwi saprōni da, atēme za'ra wa'aba.

⁴⁷ Taha wa, te parisezu norī hā asa tāma nharī za'ra, āne:

— E niha a norī wa'aba zama ma tō īmreme hā dame īsaze za'ra wa'wa, tō sena te te dama 're rowasu'u mono newa.

⁴⁸ E Danho'reptui'wa na ma tō 'mazaze dama īpire hā, duré parisezu hā. Mare di. Ni'wa te te āma sazei õ di.

⁴⁹ Ó norī hā ma tō saze za'ra, tāma waihu'u pese za'ra õ wa, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te āma īrob'ui'érézé hā. Taha wa, te za õ norī hā te te siwi 're wē'õ pese za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. — Āne te parisezu norī hā 'ri za'êtē 'madâ'â'wa norī ma nharī za'ra.

⁵⁰⁻⁵¹ Tawamhā parisezu norī siré hā ma tō oto rowasu'u, Nicodemosi hā, Zezusihi u aré īmorī hā barana. Āne te tāma rowasu'u za'ra, tisiré parisezu norī ma:

— E marī te te ī'manharī zō, wa te wasiwi waihu'u āna, wa za wasiwi wē'õ za'ra ni. E āne wahī'rada Mozési ma tō dama roti, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti zarina. Mare di. Āne te te dama roti õ di. — Āne Nicodemosi te tāma rowasu'u za'ra, tisiré parisezu norī ma.

⁵² Taha wa, te duré asa tāma nharī za'ra:

— E a zama Darireza hawi we aimorī wa, te āne wama īwaihu'u za'ra. Darireza hawi te te 're da'azatōrī mono õ di, te te dama 're īsadawa wasu'u za'ra mono da hā, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. īmreme ui'éré hā robaba di, āma. Ma'āpé sōré na za, āma īrob'ui'éré õ na waihu'u da. — Āne te tāma nharī za'ra, Nicodemosihi ma.

⁵³ Taha pari, tinhorōwa u te te ropé da, ma oto wairé.

8

Pi'ō hā aibâ aimawi ré nomro wa, Zezusihi u da te dasiwi īsaprōnizé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusihi me, wa ai'aba'rē ni, ētē 'rāihā u, Oriwera u.

² Awēmhā mararé, wa apâ ai'aba'rē ni 'ri za'êtē u, 'Re īhāimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb u. Wasihutu wamhā, 'ri 'wawi wa'ra u, wa asisi ni. Tamomo da'ahā na ma tō Zezusihi u ubumro ni. Tawamhā ma tō nhamra, te te dama rowahutu da, Zezusi hā.

³ Te te dama rowahutu ré, ma tō we ītēme aihutu, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī hā, parisezu norī me. Pi'ō hā te we ītēme siwi saprō. Mro ré nherē, aibâ aimawi ré nomro ré, da te 'madâ'â wa, te we ītēme siwi saprōni za'ra, niha īsimiroti hā te te ãma waihu'u za'ra da. Tawamhā dawa'wa u ma tō siwi 'mazé pi'ō hā, Zezusihi nho're sab da.

⁴ Tawamhā Zezusi te siwi 'mahâ, ãne:

— Rowahutu'wa, ã hā pi'ō hā mro ré nherē, aibâ aimawi ré nomro ré, ma tō dasiwi 'madâ'â ni. Taha wa, wa we atēme wasiwi saprōni ni, asimiroti hā wa te ãma waihu'u za'ra da.

⁵ Damro ré nherē, aibâ aimawi ré 're danhimi'wara mono wa, ītē na da te dasiwi 're simroi mono da, ma tō te te dama 're a'ru, wahi'rada Mozési hā. A hā bétē, e niha asimiroti hā pi'ōi ãma hā. — Æne te siwi ãma sadanha.

⁶ Mozésihi nhimiroti zarina te te dama 'rui õ wa, te te siwi wē'õ za'ra da, ma tō ãne siwi ãma sadanha. Tane nherē, Zezusi hā asa te te ãma sada'âbâ za'ra õ di. Ti'a zô ma tō aiwē'ë, tinhiptōmo na te te ui'éré da.

⁷ īmreme zô, te te nasi 'mahârâ za'ra wamhā, ma tō apâ wahudu. Æne te tâma nharî za'ra:

— Ni'wa hā wasété ãna 're morî wamhā, te za simrimi 'rata, ītē na.

⁸ Tawamhā ma tō duré aiwē'ë, ti'a zô te te ui'éré da.

⁹ Tawamhā īmreme te te wapari za'ra wamhā, dawana īhâiba prédub 'rata, uimrehëne ma tō watobro. īsa'u si te nasi wairé, misi si siwi īsaprōni'wa hā īmreme te te sina wapari za'ra wa, sisép te. Zezusi hā siwaprosi te oto za. Pi'ō si te dawa'wa za, Zezusihi nho're.

¹⁰ Tawamhā Zezusi hā ma tō apâ wahudu. Pi'ō siwaprosi sa wa, te oto sadanha:

— E mahâta aiwasu'u'wa norî hā. E 'mazab õ di, te te dama ai'ru za'ra da, da te dasiwi aiwîrî da, aiwasédé hā te te ai'âma īsa'ra za'ra norî hā.

¹¹ Taha wa, te pi'ō hā asa tâma tinhâ:

— Maze di. Ni'wa hā sab õ di, te te dama īru da, da te dasiwi īwîrî da.

Taha wa, Zezusi te duré asa tâma tinhâ:

— Tane tô. Wa hā te duré dama ai'rui õ di za, da te dasiwi aiwîrî da. Mo oto aimorî. Aiwasédé hā 'manharî na sahu õ di za. — Æne te pi'ōi ma tinhâ.

Zezusi hā dama rob'uiwē'wa na dama īsiwasu'uzé wasu'u

¹² Tawamhā Zezusi te duré dama tinhâ, ãne:

— Wa hā dama rob'uiwē'wa na wa īsiwasu'u. īnhimiroti zarina 're danomro mono wamhā, dawasété na 're danomro mono õ di za, robra na. Rowa'a na si te za īâma 're danomro u'âsi, rowë na si.

¹³ Tawamhā parisezu norî hā te asa tâma nharî za'ra:

— Asiwaprosi wama asiwasu'u wamhā, tō sena wama asiwasu'u õ di.

¹⁴ Taha wa, te Zezusi hā asa duré tâma nharî za'ra:

— Tane nherê, īsiwaprosi aima īsiwasu'u za'ra wa'aba nherê, tō sena, wa aima īsiwasu'u za'ra wa'wa. Nima hawi we īmorizé hā waihu'u za'ra wa'aba õ di. īwétési, wa tō īsina waihu'u. Nimomo īmorizé hā duré waihu'u za'ra wa'aba õ di. īwétési wa tō īsina waihu'u siro. Taha wa, tō sena te īsina waihu'u pese wa, te za īmreme na 're īzaze za'ra wa'aba mo.

¹⁵ Danhimirosa'rata zarina si, te 're īdawaihu'u za'ra wa'aba mo, dawë na dawasété na zama. Tanei õ di, wa hā.

¹⁶ Tô sena, wa za te 're da'awaihu'u, dawë na dawasété na zama. īsiwaprosi te 're da'awaihu'u mono õ di za. We īzatōrî'wai me, wa za wa te 're da'awaihu'u, dawë na dawasété na zama.

¹⁷ Duréhâ ma tō Mozési hā ãne na te te dama 're roti, 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa para: "Ni'wa hā siwaprosi te te 're da'awasu'u mono wamhā, 're saze za'ra wa'aba mono õ di za, īsimirowasu'u na. Siwaprosi wamhā, mreme wapure di. Maparane wapsi, 're īne wē hā ãma 're sisaze zahuré mono wamhā, te za īsimirowasu'u zahuré na 're īsaze

za'ra wa'aba mo. Sahuré wamhā, mreme pire zahuré di." Āne Mozésihi nhimiroti na rob'ui'eré hā.

¹⁸ Wa hā wa ūsiwasu'u. We ūzatōrī'wa hā te duré ūwasu'u, ūmama hā. Taha wa, ūsiwaprosi ūsiwasu'u õ wa, te za wamreme hā tō sena na 're ūsaze za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Tawamhā parisezu norī hā te asa tāma nharī za'ra, āne:

— E mahāta tawamhā, aimama.

Taha wa, ma tō duré Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— ūmama te aima wasu'u za'ra wa'aba nherē, aswi ūwaihu'u za'ra wa'aba õ di. ūmama zama, aswi waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tō sena ūwaihu'u za'ra wa'aba 'wa'âhā, ūmama zama te aré ūwaihu'u za'ra wa'wa.

²⁰ Āne te tāma rowasu'u za'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zéb āma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te te dama rowahutu ré. Rob'uiprazé, da te 're ūséme mono zéb 'rata sab ré, te āne tāma rowasu'u za'ra. Taha wa, te te siwi âri ze za'ra nherē, te te siwi âri õ di, dama ūpire norī hā. E marī wa. Zahadu bâdâ hā ūwa waptā'ā õ wa, te te sima āma ūrotizé hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā.

"E 'wa hā a hā," Āne Zezusi da te dasiwi ūsadanhaři za'ra zé wasu'u

²¹ Tawamhā Zezusi hā te duré tāma nharī za'ra, parisezu norī ma:

— Aihawi wa za ūmorī za'ra wa'wa. Tawamhā aiwasétē ré, te za 're atâ'â za'ra wa'aba mo, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā aiwasédé hā te te aimā 're pari za'ra wa'aba mono āna. Aiwasétē ré, 're atâ'â za'ra wa'aba mono wamhā, nimomo ūmorī wamhā, ūzarina āma 're anomro waihu'u aba mono õ di za. — Āne te Zezusi tāma rowasu'u za'ra.

²² Taha wa, ma tō āne sima rowasu'u za'ra:

— Õ hā ma tō wama nharī za'ra, nimomo morī wamhā, ūzarina 're wanomro waihu'u mono õ di za. E 'râwi siwînī da bâ, te āne wama nharī za'ra. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

²³ Tawamhā ma tō Zezusi hā duré tāma nharī za'ra:

— A norī wa'wa hā ti'ai āma si te 're anomro aba mo. Wa hā hâiwa hawi, wa wei mo. A norī wa'wa hā ti'ai āma a'uwē te 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Tanei õ di, wa hā.

²⁴ A norī wa'wa hā aiwasétē ré, te za 're atâ'â za'ra wa'aba mo. Āne wa tō aimā rowasu'u za'ra wa'wa aré. Tawamhā wa hā aimā ūsiwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 're ūhāimana mono na 're ūzaze za'ra wa'aba mono õ wamhā, te za tō aiwasétē ré 're atâ'â za'ra wa'aba mo. — Āne Zezusi ma tō tāma waihu'u za'ra.

²⁵ Tawamhā ma tō siwi sadanha:

— E 'wa hā bêté, a hā.

Tawamhā ma duré āma sada'âbâ za'ra asa:

— Rowahutu na te dama āma 're ūsâna'rata mono hawi, wa tō aimā 're ūsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ūhāimana mono zém na hā.

²⁶ Zahadu uburé marī hā te aimā waihu'u za'ra wa'aba õ di, 're anomro wasétē aba mono zém na hā. We ūzatōrī'wa hā tō sena ma tō te te ūma 're da'awaihu'u. Taha wa, duré wa hā te te ūma 're ūda'awaihu'u mono zéb zarina si, wa za te dama 're awaihu'u, ūsine. — Āne ma tō Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra.

²⁷ We ūzatōrī'wa hā te te tāma wasu'u za'ra wamhā, Timama te wasu'u, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā. Sô'awi te te tāma rowasu'u za'ra õ wamhā, ūmreme tāma pibu prâ za'ra di, dama ūpire norī ma.

²⁸ Taha wa, te Zezusi hā duré tāma nharī za'ra, āne:

— Wa hā dasiré ūpodo hā niwapsi te za aswi ūzasõmri za'ra wa'wa, hâiwi ūza'o da. Tawapsi te za ūwaihu'u za'ra wa'wa, aimā 're ūsiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're ūhāimana mono zém na hā. Te za duré ūwaihu'u za'ra wa'wa, ūsi'uihâ na te dama 're ūrowasu'u mono õ na hā, ūmama te te ūma ūwaihu'uzéb zarina si, te dama 're ūrowasu'u mono na hā.

²⁹ We ūzatōrī'wa hā te te ūma 're ūroti mono zéb zarina si, wa tō te tāma āma 're uwaimrami u'āsi. Taha wa, ūrata te 're sāmra u'āsi. Te te 're ūrēme mono õ di. — Āne Zezusi ma tō tāma siwasu'u za'ra.

³⁰ Tawamhā ūmreme hā da te wapari za'ra wamhā, ma tō da'ahā na Danho'reptui'wa na saze za'ra ni.

Ūsazei uptabi 'wa, za 're ūdanomro mono zé wasu'u

³¹ Tawamhā Zezusi te tāma nharī za'ra, ūsazei'wa norī ma hā:

— ūmreme 're 'madâ'ā pese za'ra wa'aba mono wamhā, ūzazei uptabi 'wa, te za 're anomro aba mo.

³² Tawamhā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di za, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti hā. Ta hā tō sena uptabi. Taha zarina te za asō'reptuzé hā asina 're ūwaihu'u za'ra wa'aba mo, wada'uri āna si'uihā na 're ūhāimana za'ra mono norī ne, rowē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da oto. — Āne Zezusi te tāma rowasu'u za'ra.

³³ Tawamhā te duré asa tāma nharī za'ra, Zezusihi ma:

— Wa norī hā Abra'āhā nnihudu, wa 're wanomro. Niwa dama romhuri'wa da, danhimi'uipra na 're wahāimana za'ra mono õ di. E niha wa za tawamhā wanho'reptuzé hā wasina wa te 're waihu'u za'ra.

³⁴ Tawamhā Zezusi asa te duré tāma nharī za'ra:

— Tō sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Dawasétē na 're danomro u'āsi mono wamhā, dawasédé, da te 're sahāri waihu'u za'ra mono õ di za, danhimi'uipra norī hā titede'wai hawi 're ūwairébé waihu'u mono õ ne.

³⁵ Apito ma, romhuri'wa norī hā, apito 'ra me, aiwab õ di. Apito 'ra, te za timama nhorōwa āma 're sāmra u'āsi, ūra wa. Tāma ūromhuri'wa norī hā ūsōrōwa āma 're si'ubumroi u'āsi mono õ di za.

³⁶ Wa hā wa aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ūhāimana u'āsi mono 'ra na. Aiwasétē hawi te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono wamhā, tō sena te za rowē na ūtāma 're anomro aba mo.

³⁷ A norī wa'wa hā Abra'āhā nnihudu te 're anomro aba mo. Āne na ūma aiwaihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane nherē, ūsihudu nherē, ma tō asiwi ūwē'ō za'ra wa'wa, asiwi ūwirī za'ra wa'aba da. E marī wa. ūnhimiroti hā taré asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono wa.

³⁸ Wa hā ūmama, te te ūma 're ūwaihu'u mono zéb zarina si, wa tō aima te 're waihu'u za'ra wa'wa. A norī wa'wa hā aimama te te 're ūaiwada'uri za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te 're ūmanharī za'ra wa'aba mo. — Āne Zezusi te tāma nharī za'ra.

³⁹ Tawamhā Zezusihi ma, te duré asa nharī za'ra, āne:

— Wa norī hā, Abra'āhā nnihudu.

Tawamhā asa te duré Zezusi hā tāma nharī za'ra:

— Abra'āhā nnihudu uptabi 'wa'āhā, te aré 're anomro wē wa'aba mo, ūsine.

⁴⁰ 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti hā tō sena uptabi. Taha si, wa tō te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, te te ūma 're ūawaihu'u mono zéb zarina. Tane nherē, ma tō ūtāma asima ūroti za'ra wa'wa, asiwi ūwirī za'ra wa'aba da. Āne dama 're hāimana mono õ di, Abra'ā hā. A norī wa'wa hā aimama ne, te 're anomro aba mo. — Āne Zezusi te tāma nharī za'ra.

⁴¹ Tawamhā asa te duré tāma nharī za'ra:

— Misire Wamama hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā. Wa norī hā ūra uptabi, wa 're wahāimana za'ra.

⁴² Tawamhā Zezusi hā te duré asa tāma nharī za'ra:

— Tō sena 'Re ūhāimana u'āsi mono hā, Aimama za'ra wa'aba 'wa'āhā, te aré asiwi 're ūzawi pese za'ra wa'aba mo. E marī wa. ūhawi we ūmorī wa, atēme za'ra wa'aba. ūsi'uihā na we ūmorī õ di. Ta hā ma tō we ūzatō.

⁴³ E niha aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di, ūnhimirowasu'u hā. Wē nherē, aima wapari ze za'ra wa'aba õ wa, aima pibu prā za'ra wa'aba di.

⁴⁴⁻⁴⁵ Aimama za'ra wa'wa hā, Wa'uburé. A norī wa'wa hā ūra te 're anomro aba mo. Te te sima 're ūwē mono zém na si, te asima 're ūwē za'ra wa'aba mo, tāma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Ta hā dapoto na'rata hawi dapārī'wa te 're mo. Sadawa nhipsee u'āsi wa, tō sena te te dama 're rowasu'u mono õ di. Tizadawa nhipsee na ma tō sāna'rata. Simirosa'rata wasétē u'āsi wa, sadawa nhipsee u'āsi di. Taha wa, ūra 're anomro aba mono wa, ūnhimirowasu'u hā tō sena nherē, āma 're ūzaze za'ra wa'aba mono õ di.

⁴⁶⁻⁴⁷ Tō sena na wa aima te 're wasu'u za'ra wa'wa, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti hā. Tane nherē, ūnhimirowasu'u na 're ūzaze za'ra wa'aba mono õ di. E marī wa. 'Re ūhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norī si te za te te 're wapari pese za'ra, ūsimiroti hā. A norī wa'wa hā ūsib'a'uwē 're anomro aba mono õ di. Taha wa, ūsimiroti hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono õ di. — Āne Zezusi ma tō tāma waihu'u za'ra.

Zezusihī wasu'u, Abra'āhā wasu'u me

⁴⁸ Tawamhā dama ūpire norī hā ma tō asa tāma nharī za'ra:

— A hā, samaritanu. Wa'uburé ré, 're aimorī wa, te asimiza'rese āna āne na hā wama ūrowasu'u. Tō sena, wa tō nasi āne na aima nharī za'ra ni. — Āne te taré tāma nharī za'ra, Zezusihī ma.

⁴⁹ Tawamhā Zezusi asa te tāma nharī za'ra:

— Mare di. Wa'uburé ré, 're ūmorī õ di. Wa hā ūmreme wazép sina, wa ūmama hā te aima 're wasu'u wē za'ra wa'wa. Tazahā a norī wa'wa hā asiséb āna te āne ūma ūnharī wasétē za'ra wa'wa.

⁵⁰ ūāma 're dawata za'ra mono zō, ūsina 're ūnhimnhasi mono õ di, wa hā. Misire ma tō te te sima 're da'awē, ūāma 're dawata za'ra mono da. Tō ūwaibaba te te ūāma sima 're ūda'awē mono zé hā.

⁵¹ Tō sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. ūnhimiroti hā da te 're 'madā'ā pese za'ra mono wamhā, 're dadā'ā za'ra mono āna te za 're dahāimana u'āsi za'ra. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

⁵² Sō'awi te te tāma rowasu'u za'ra õ wa, ūmreme hā tāma pibu prā za'ra di. Taha wa, asa te duré Zezusihī ma nharī za'ra:

— Wa'uburé ré, 're aimorī na, wama aiwaihu'u pese za'ra di oto. Wahi'rada Abra'ā hā ma tō dārā. Uburé 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī zama ma duré tidā'ā za'ra. Tane nherē, ma tō ūnha, da te 're asaze za'ra mono wamhā, 're dadā'ā za'ra mono āna, 're ūdahāimana u'āsi za'ra mono na hā.

⁵³ E Abra'āhā nhipai u aipire bā, te āne wama ūnharī za'ra. Ma tō dārā, ta hā. 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī zama ma tō duré 're dā'ā za'ra. E 'wa hā bété, a hā. Ma'āpē asina asimirosa'rata na wama waihu'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da.

⁵⁴ Tawamhā Zezusi te duré asa tāma nharī za'ra:

— Wa hā, ūpire na ūsina 're ūwata mono õ di. ūpire na ūsina 're ūwata mono 'wa'āhā, aré dama ūwapure di. ūmama si te ūpire na te te dama 're ūwasu'u. Ta hā Asib'apito na te 're ūsisi za'ra wa'aba mo, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā.

⁵⁵ Tane nherē, Asib'apito na 're sisi za'ra wa'aba mono nherē, waihu'u za'ra wa'aba õ di. Taha wa, te taré Asib'apito na 're ūsisi za'ra wa'aba mo. Wa hā wa tō waihu'u, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā. Aima sō 're ūnhimrami za'ra wa'aba mono 'wa'āhā, aré ūzadawa nhipsee di wa hā, asine za'ra wa'aba. Tō sena wa tō waihu'u, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā. ūsimiroti hā wa tō duré te 're 'madā'ā pese.

⁵⁶ Aihi'rata 'wa, Abra'ā hā ma tō ūwaihu'u siro, we datēme ūmorīzém na hā ti'ai u. Taha wa, Abra'āhā ma, rowē di. Te 're to. — Āne Zezusi te tāma rowasu'u za'ra.

⁵⁷ Tawamhā te asa tāma nharī za'ra, dama ūpire norī hā:

— E niha ma tō Abra'ā hā ūwaihu, duréi pese dawi dā'ā nherē. Te aré āne wama ūwasu'u za'ra, ai'āma wahub ahā uptabi 'wa'āhā. Zahadu a hā, ai'āma wahub ahā õ di. 50 na zahadu ai'āma wahub õ di. — Āne te Zezusihī ma, nharī za'ra.

58 Taha wa, Zezusi te duré asa tāma nharī za'ra:

— Tô sena, wa aimā ūsiwasu'u za'ra wa'wa. Abra'ā hā poto õ ré, wa 're ūhāimana u'âsi.

— Āne Zezusi ma tō tāma siwasu'u za'ra, dama ūpire norī ma.

59 Tawamhā te te sadawa 'ru za'ra wa, ma ēne hā sada waibu za'ra, te te siwi āma wīrī da. Tane nherē, te te siwi wīrī õ di, rob u watobro da, tiwi si'wahi za'ra wa, 'ri 'wawi wa'ra hawi.

9

Zezusi hā aibā ūpotozém hawi ūtob'a te te ūpesezé wasu'u

1 Tawamhā morī ré, ma tō aibā hā tisā Zezusi hā, ūwaptā'āzém hawi ūtob'a hā.

2 Ūsré, wa te wasiwi sāmri za'ra wa, wa tō āne wasiwi sadanharī ni:

— E marī wa, ma tob'a na waptārā. E tiwasédé te te 'manharī wa, ma tob'a na waptārā. E ūmama norī hā timro me tiwasédé te te 'manharī zahuré wa, ma ūra hā tob'a na waptārā.

3 Taha wa, te Zezusi hā asa wama nharī za'ra:

— Mare di. Tiwasédé te te 'manharī õ di. ūmama norī zama, tiwasédé te te 'manharī zahuré õ di. Rowē na 're morī wa za, ma tob'a na podo, ūwaihu'u pese na da te waihu'u za'ra da, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā.

4 Ta hā ma tō we ūzatō, dapawaptom na te tāma 're romhuri mono da. Rowa'a ré, te za da te 're romhuri za'ra. 'Re mara mono wa, da te 're romhuri waihu'u za'ra mono õ di. Tane rowē ré, wa za wa te tāma 're romhuri za'ra.

5 Tawamhā ti'ai āma 're ūnhamra mono ré, dama rob'uiwē'wa ne, wa hā dama rowē nhomri'wa, wa 're ūhāimana. — Āne te wama siwasu'u.

6-7 Tawamhā Zezusi hā ma tō tizadaipro hā oto time ti'ai u, ti'a te te āma wai'o da, te te āma tomhā u'rē da. Tawamhā tinhiptōmo na ma tō sada a'â. Te te āma tomhā u'rēi pari wamhā, te tāma tinha:

— Mo oto aimorī pu'u u, asitōmo upsō da, Siro'ē na pu'u nhisi u. — Āne te satō. Siro'ē na pu'u nhisi hā dazatōrī, te wasu'u.

Taha wa, te mo, sitōmo upsō da. Sitōmo upsōi wamhā, tōmo wē di oto aibā hā. Tawamhā te wei mo apā.

8 Tawamhā da te 'madā'ā za'ra wamhā, te dasima rowasu'u za'ra ni, āne:

— E õ hā rob'uiprazém na te te 're da'awari mono da, 're ūsāmra mono. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni, ūsōrōwa'rata 're ūdahāimana za'ra mono norī hā. Tob'a ré, te te siwi 're ūmadā'ā za'ra mono norī me, te āne sima rowasu'u za'ra.

9 Tawamhā ni'wam norī hā te sima rowasu'u za'ra:

— Tō õ hā, tob'a na aré 're ūsāmra mono.

Ni'wam norī hā te duré sima rowasu'u za'ra:

— Mare di. Ta hāi õ di. Taré ūtob'a ne, õ hā.

Tawamhā te te sina dawapari wamhā, te oto dama sina wasu'u, tito pese'wa hā:

— Wa hā ūtob'a di aré tō.

10 Tawamhā te sadanharī za'ra:

— E niha ma tō atōmo wē.

11 Taha wa, te asa tāma siwasu'u za'ra:

— Aibā hā ma tō tizadaipro na waza ti'a hā, te te āma ūtomhā u'rē da, Zezusi na ūsisi hā. Pu'u u ūmorī da, te ūma rob'ru, ūsitōmo upsō da. Taha wa, wa tō mo. ūsitōmo upsōi wamhā, ūtōmo wē di oto. — Āne te aibā hā sina dama wasu'u.

12 Tawamhā ma tō sō sadanharī za'ra:

— E mahāta tawamhā, Zezusi hā.

Tawamhā te asa tāma rowasu'u za'ra:

— Me. Wa hā te waihu'u õ di. — Āne te asa tāma rowasu'u za'ra, aibā hā.

Parisezu norī hā aibā ūtob'a, Zezusi te te ūpe, te te siwi ūsadanharīzé wasu'u

¹³ Tawamhā parisezu norī u te siwi saprō, aré tob'a na 're ūsāmra mono hā.

¹⁴ Romhuri zahârizém na te ūtēme siwi saprō, Zezusi hā tizadaipro na ti'a te te ūwazarizém na, duré te te ūto pesezém na, sabadu na.

¹⁵ Tawamhā te te ūtēme siwi āwisi za'ra wamhā, te siwi sadanha, parisezu norī hā, niha te te ūto pesezéb zô. Tawamhā asa te tāma siwasu'u za'ra:

— Tizadaipro na ti'a hā te te ūwai'o na, ma tō ūtōmo u'rē. Taha pari, wa tō ūsitōmo upsō. Āhāna hā wa oto rob'madâ'ā wē.

¹⁶ Tawamhā ni'wam norī si, te Zezusihi ma nharī za'ra, parisezu norī hā:

— Ō hā sabadu na te te pese nherē, te te 'madâ'ā pese ū di, romhuri zahârizém na roti hā. 'Re ūhaimana u'āsi mono hā we te te satōř ū di. We te te satōř 'wa'āhā, te aré te te 're 'madâ'ā pese, ūsimiroti hā. — Āne te Zezusihi ma nharī za'ra.

Tawamhā ūhāiba amo norī hā te rowasu'u za'ra duré:

— 'Re morī wasétē 'wa'āhā, aré waihu'u pese ū di, marī dama ūmanharī waihu'u ū hā te te dama 'manharī da hā. — Āne Zezusihi āma ma tō tasisada 'rāmi za'ra ni.

¹⁷ Taha wa, te duré siwi sadanha, parisezu norī hā:

— Ō hā te te ato pese nherē, e niha asimirosa'rada hā āma hā.

Tawamhā ma tō duré asa tāma nharī za'ra:

— Ō hā 'Re ūhaimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

¹⁸ Tōmo wē u'āsi, 're morī newamhā, te te ūto pesezém na ma tō wawā za'ra, dama ūpire norī hā. Taha wa, ma tō aibā mama zô tihârā za'ra, te te āma sadanharī za'ra da. Īna zô zama te tihârā za'ra.

¹⁹⁻²¹ Tawamhā ūtēme simasisi zahuré wamhā, te āma siwi sadanharī za'ra:

— E ū hā a'i'ra. Ma tō dama ūwasu'u wa'wa, tob'a na ūwaptā'ā na. E niha ma āhāna titōmo wē, tob'a nherē. Rob'madâ'ā wē di oto.

Tawamhā īmama te asa tāma nharī za'ra:

— Ta hā tō wa'ra, te 're mo. Tob'a na ma tō waptārā. Āne na wama waihu'u pese di. Niha oto te te ūrob'madâ'ā wē na wa te waihu'u ū di. Duré ūto pese'wa hā wa te waihu'u ū di. A norī wa'wa hā te za ūra hā asawi ūsadanhari'wa, ūto pese'wa zô te te aima wasu'u za'ra wa'aba da. Ma tō tiprédu oto. Si'uihā na te za aima siwasu'u za'ra wa'wa.

²² Āne īmama te tāma nharī za'ra, dama ūpire norī mreme pipa te. Āne ma tō sima āma roti za'ra aré: "Ni'wam norī hā Zezusi, Danho'reptui'wa da, 'Re ūhaimana u'āsi mono te te ūpisitu na te te saze za'ra wamhā, wa za wa te tiwi 're rosawi za'ra, rowahutuzéb u dame 're sisisi tō mono da." Āne na ma tō te te sima 're roti za'ra.

²³ Taha wa, te te tāma wasu'u za'ra ū di, ūra to pese'wa hā. ūra si te te siwi sadanharī za'ra da, ūra hā oto prédu wa, te ūra si tāma 'ru za'ra.

²⁴ Tawamhā parisezu norī hā te sô tihârā za'ra, te te ūto pese zô, apâ ūtēme sébré za'ra da. ūtēme sébré za'ra wamhā, te tāma nharī za'ra:

— Zezusi hā 're morī wasétē di. Āne wama waihu'u pese za'ra di. Ma'āpē 'Re ūhaimana u'āsi mono āma si aiwata, taha si te te ato pese wa.

²⁵ Tawamhā ma tō asa tāma nharī za'ra:

— Āté tō sena 're morī wasétē di, Zezusi hā. Āté 're morī wē di. Wa hā te waihu'u ū di. ūtōmo wē zép si, wa tō ūsina waihu'u. ūtob'a u'āsi, wa aré 're ūnhamra. Āhāna ūtōmo wē di oto. — Āne te tāma siwasu'u za'ra, parisezu norī ma.

²⁶ Tawamhā asa te te ūto pese ma, te nharī za'ra:

— E niha ma tō ato pese.

²⁷ Taha wa, te aibā hā asa duré tāma nharī za'ra:

— Wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. Tane nherē, āma ūwapari ze za'ra wa'aba ū di. E marī da, wa za bêté aima ūsiwasu'u na sahu za'ra wa'wa. E Zezusi hā saze za'ra wa'aba da bâ, wa za ūsiwasu'u na aima sahu za'ra wa'wa. — Āne te tāma nharī za'ra.

²⁸ Tawamhā te te sadawa 'ru za'ra wa, te asa tāma nharī za'ra:

— A hā ūsazei'wa, te 're aimo. Wa norī hā Mozésihi zazei'wa, wa 're wanomro.

²⁹ 'Re ūhāimana u'āsi mono, ma tō Mozésihi ma pisutu, ūsadawa para datēme 're morī da. Āne wama waihu'u pese za'ra di, wa norī hā. Ō hā bétē, Zezusi hā e ma hawi te wei mo. Wa norī hā āne na hā wa te waihu'u za'ra ō di.

³⁰ Tawamhā te duré asa tāma nharī za'ra:

— E niha bétē, Zezusi te te ūto pese nherē, waihu'u za'ra wa'aba ō di, we ūsatōrī'wa hā.

³¹ Ni'wa hā 're morī wasétē wamhā, ūmreme te te 're wapari mono ō di za, te te tāma āma 're a'uwaaimrami mono da, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā. Ni'wa hā ūsimiroti te te 're 'madā'ā pese mono wamhā, te za ūmreme hā te te 're wapari u'āsi, te te tāma āma 're uwaimrami u'āsi mono da. Āne wama waihu'u pese za'ra di, wa norī hā.

³² Ropoto na'rata hawi 're datob'a za'ra mono wa, ni'wa hā te te 're da'ato pese mono ō di. ūwasu'u hā robaba di aré.

³³ Ō hā aibā hā 'Re ūhāimana u'āsi mono hawi wei morī ō 'wa'âhā, aré ūto pese ō di. Tāma waihu'u ō di aré. — Āne te tāma nharī za'ra.

³⁴ Tawamhā parisezu norī, te asa tāma nharī za'ra:

— Aiwasétē ré, ma tō ana dub're asa'ē. Taha wa, ma tō atob'a na aipo. E niha te bétē wama ūrowasu'u za'ra, aiwasétē nherē. Mo oto aimorī. Rowahutuzéb u dame 're azasi mono ō di za oto. — Āne Zezusi te te ūto pese ma, te nharī za'ra, parisezu norī hā.

Sō'awib ō nherē, Zezusi hā datob'a na tizazei'ō'wa norī āma ūsimiré'ézé wasu'u

³⁵ Tawamhā te te ūto pese wi, te te tiwi ūrosawi za'ra zé hā ma tō wapa, Zezusi hā. Taha wa, te sô rob'madā, tinhimito pese zô. Te te sāmri wamhā, te tāma tinhita:

— E dasiré ūpodo hā, ma tō ūsaze.

³⁶ Tawamhā asa te Zezusihi ma tinhita:

— E 'wa hā dasiré ūpodo. Ma'āpē ūma wasu'u na, te waihu'u da, duré te saze da.

³⁷ Tawamhā Zezusi asa te duré tāma tinhita:

— Wa hā dasiré ūpodo, ūmadā hā wa aima ūsiwasu'u.

³⁸ Tawamhā ma tō aibā hā Zezusihi ma tinhita:

— Apito, wa za oto asaze.

Taha wa, hi'rātītō ma tō tāma nhamra, Zezusihi āma wata da.

³⁹ Tawamhā Zezusi te dama tinhita:

— Ti'ai u, wa we datēme mo, te da'āma 're arowairébē mono da. E marī da. Tipē'ē 're, tob'a na 're ūsiwaihu'u za'ra mono norī hā tob'a āna oto 're nomro mono da, duré tipē'ē 're, tob'a ō na taré 're ūsi'madā'ā za'ra mono norī hā tob'a u'āsi 're nomro mono da. — Āne Zezusi ma tō dama rowasu'u.

⁴⁰ Tawamhā parisezu norī ūrata ūsimasa, te tāma nharī za'ra:

— Wa norī hā bétē. E wapē'ē 're, watob'a na wa 're wanomro. E wa norī hā te ūwasu'u za'ra.

⁴¹ Tawamhā Zezusi asa te tāma nharī za'ra:

— Aipē'ē 're, atob'a na 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono 'wa'âhā, te te 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono ō di aré, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā. Tawamhā aipē'ē 're, atob'a ō na 'rāwi 're asi'madā'ā za'ra wa'aba mono wa, te za te te 're aiwē'ō za'ra wa'wa. — Āne Zezusi ma tō tāma rowasu'u za'ra, parisezu norī ma.

10

Pone'ērebā 'madā'ā'wa na, Zezusi hā te te sina ūsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi te duré pone'ērebā tede'wai wasu'u hā dama wasu'u. Āne te dama wasu'u:

— Tō sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, pone'ērebā tede'wai wasu'u na. Pone'ērebā hā wa'ra 're, 're simi'wara mono wamhā, ūsimisaihuri hā 'ridawa u, sô 're sisisi mono ō di. Wa'ra na si te za sô 're sarōtō za'ra.

² Ītede'wa si te za 'ridawa u sô 're ne, 're zasi mono da, wa'ra 're.

³ Ta hā 'ridawa u, sô 're simasisi mono wamhā, te za te te tāma 're 'ridawa, 'ridawa 'madâ'ā'wa hā. Sô 're simasisi mono wamhā, īmreme te za waihu'u za'ra, pone'ērebâ hā. īsisi mono bâ, te za sitēme sô 're hârâ, rob u te te 're sani za'ra mono da.

⁴ Tinhimizama hā rob u te te 're simroi mono wamhā, īsōwa te za 're ne. Titede'wai mremē te te waihu'u pese za'ra wa, te za īsarina 're nomro, īsimizama hā.

⁵ Pone'ērebâ tede'wai upana nherē, e te za dazarina 're nomro. Mare di. 'Re nomro mono õ di za, dazarina. Te za tiwi 're sisa're, īmreme te te 're waihu'u za'ra mono õ wa. — Āne Zezusi, ma tō dama rowasu'u, pone'ērebâ tede'wai wasu'u na.

⁶ Tane nherē, marī te te īwasu'u hā da te waihu'u za'ra õ di.

Zezusi hā 'ridawa na te te sina īsimiré'ézé wasu'u

⁷ Tawamhā Zezusi te duré dama tinhā:

— Tô sena wa za aimā īsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hā wa 'ridawa na īsina simiré'é, pone'ērebâ 'mazasizém na wa'ra u.

⁸ Pone'ērebâ hā, titede'wai upana norī mremē hā te te 're wapari za'ra mono õ di za, īipsaihuri norī mremē hā, danhibrob zô dapārī'wa norī mremē hā. Tane 'Re īhaimana u'āsi mono zazei uptabi 'wa norī hā te te 're wapari za'ra mono õ di za, aimawi te te dama 're īrowasu'u za'ra mono norī mremē hā, īwana datēme 're īnomro mono norī mremē hā.

⁹ Wa hā, 'ridawa na wa tō īsina simiré'é, īsiwaprosi Danho'reptui'wai wa. 'Ridawa na te za wa'ra u 're sisisi, pone'ērebâ hā. 'Re sisisi mono wamhā, tāma 're rowē za'ra mono di za. Tane, da te 're īzaze za'ra mono wamhā, dama 're rowē za'ra mono di za, wa hā te 're da'anho'reptui u'āsi mono wa. Wa'ra hawi, te za pone'ērebâ hā tisa zô 're wairébé. īsa zô, tiwi 're rowaptâ'ā za'ra mono õ nherē, tāma 're rowē za'ra mono di za. Tane īzazei'wa norī wi, īwē zô tiwi 're rowaptâ'ā za'ra mono õ di za.

¹⁰ E marī da, te īsimisaihuri norī hā wa'ra u 're sisisi. Pone'ērebâ zô te 're nomro, te te dawi 're waibui mono wa, te te dawi 're simroi mono da. Tanei õ di, wa hā. Wa hā wa tō we datēme mo, robzei u'āsi ī'āma 're danomro mono da, duré 're dadâ'ā za'ra mono āna, 're dasi'ubumroi u'āsi mono da, hâiwa āma.

Zezusi hā pone'ērebâ tede'wa na te te sina īsimiré'ézé wasu'u

¹¹ — Wa hā pone'ērebâ tede'wa na, wa īsina simiré'é, tinhimizama te te 're īazawi pese mono na. E marī wa. īsisawi āna, īzazei'wa norī zada, īdâ'ā wa za, te 're anho'reptui mono da.

¹² Tite wa, te te 're azawi pese, tinhimizama hā, pone'ērebâ tede'wa hā. Tāma īromhuri'wa hā tite õ wa, te te 're azawi pese mono õ di. Taré rob'uiprazéb zô si, te te 're romhuri. Robzahi hā we sô morī wamhā, te za tiwi wara. Pone'ērebâ, te za rēme za'ra. Taha wa, te za 'mai'ā, robzahi hā. Te te 'mai'āri wamhā, te za āma ropé.

¹³ E marī wa, te za tiwi wara, romhuri'wa hā. ītede'wai õ wa, te za tiwi wara, te te 're azawi pese mono õ wa.

¹⁴⁻¹⁵ Wa hā pone'ērebâ tede'wa, īsimizawi pese na, wa tō īsina simiré'é, īzazei'wa norī te 're azawi pese mono wa. īmama hā ma tō īwaihu'u, ti'ra na. Wa hā wa duré õ hā waihu'u, īmama na. Tane duré īzazei'wa norī hā wa tō te 're awaihu'u u'āsi, īnhib'a'uwē na. īzazei'wa norī hā ma tō duré īwaihu'u za'ra, tinhib'apito na. Ta norī zada, wa za īsisawi āna dârâ, te 're anho'reptui mono da.

¹⁶ Ni'wam norī hā te duré 're nomro, īnhib'a'uwē 're hâimana za'ra mono da hā. Ta norī āma, wa za pone'ērebâ na simiré'é za'ra, īnhimiwa'ra 're, 're īsi'ubumroi mono õ na hā. Ta norī zama wa za īsitēme ubumro. Tawamhā te za īmreme hā te te 're wapari pese za'ra. Pone'ērebâ norī hā maparane danhimi'ubumro hā siré oto 're īsi'ubumroi mono ne, te za simisutu īnhib'a'uwē 're nomro, misi īmadâ'ā'wa, tāma 're īhaimana za'ra mono wa za.

¹⁷ — Taha wa, Īmama te te 're īzawi pese, īsisawi āna, sada īdâ'â za'ra wa za, apâ īhâiwa'utu pari, 're īmorī u'âsi da.

¹⁸ Dasi'uihâ na da te dasiwi īwîrî da hâi mare di. īsi'uihâ na, wa za dârâ, dazada. Wa za duré hâiwa'udu, īsi'uihâ na. Āne wa za 'manha, īmama te te īma īpisutuzéb zarina. — Āne Zezusi te dama siwasu'u.

¹⁹⁻²¹ Tawamhâ īmreme, te te wapari za'ra wamhâ, ma tô ni'wam norî hâi dama rowasu'u za'ra, āne:

— Wa'uburé ré, 're morî wa, te āne simiza'rese āna wama siwasu'u. E marî da, te za bété īmreme hâi īwapari za'ra wa'wa.

Tawamhâ ni'wam norî hâi te dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. Wa'uburé ré, 're morî 'wa'âhâ, aré mreme wê ò di. Mreme wê di, ò hâi. E wa'uburé, ma tô pawapto, ītob'a te te īto pese da hâi. Mare di. Ta hâi waihu'u ò di. — Āne Zezusihî āma ma tô tasisada'râmi za'ra ni.

Zudezu norî hâi, Zezusi te te siwi īwî'ò za'ra zé wasu'u

²²⁻²³ Tawamhâ wasiré zudezu norî hâi daro mono bâ ma tô duré si'râ'òtô, Zeruzarë āma, 'Re īhâimana u'âsi mono āma dawata za'ra da. E marî wa. Apâ 'ri za'ene hâi te te tâma pisutu za'ra wê te, āma 're īdawata za'ra mono zéb da hâi ma tô tasi'râ'òtô ni, bâdâ dama īpire na, āma dasipo're pu'u za'ra da, rowa'u'u wahâ, 're sa'wari mono ré. Tawamhâ Zezusihî me, wa ai'aba're ni, 'ri za'êtë u. 'Ri 'wawi wa'ra wa'wai baba, wa 're wanomro, Apito Saromahâ nhib'uriti na uriti nhisi wa'wai baba.

²⁴ Tamomo ma tô ītême si'râ'òtô, dama īpire norî hâi, Zezusihî u. Tawamhâ te tâma nharî za'ra:

— E niwa te za wama asiwasu'u za'ra. Wama asiwasu'u za'ra zéb zô, wanhimipari wa'a za'ra di. A hâi, tô sena Danho'reptui'wa da, 'Re īhâimana u'âsi mono te te aipisutu wamhâ, ma'âpé sô'awi wama asiwasu'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da. — Āne te Zezusihî ma nharî za'ra.

²⁵ Tawamhâ Zezusi hâi te asa tâma nharî za'ra:

— Wa tô aima īsiwasu'u pari za'ra wa'wa. Tane nherë, īmreme na 're īzaze za'ra wa'aba mono ò di. īmama zadawa para, wa tô marî dama īmanharî waihu'u'ò hâi te dama 're ab'manharî wê, da te 're īwaihu'u za'ra mono da.

²⁶ Tane nherë, asina 're īumnhasi za'ra wa'aba mono ò di, īnhib'a'uwe 're anomro aba mono ò wa.

²⁷ īnhib'a'uwe si te za īmreme hâi te te 're wapari pese za'ra. Pone'êrebâ tede'wa, tinhimizama hâi te te 're īwaihu'u mono ne, wa tô īnhib'a'uwe norî hâi waihu'u za'ra. Ta norî si te za īnhimiroti hâi te te 're 'madâ'â pese za'ra.

²⁸ Ta norî ma, wa za pisutu za'ra, 're dâ'â za'ra mono āna, 're hâimana u'âsi za'ra mono da, hâiwa āma 'Re īhâimana u'âsi mono 'rata. Ni'wa hâi te te īwi 're waibui mono ò di za, īzazei'wa norî hâi.

²⁹ īmama, ma tô īma pisutu za'ra, īnhib'a'uwe si 're nomro mono da. Ta hâi danhipai u, uburé dama pire di, īmama hâi. Uburé marî ma, pire di, hâiwa āma ti'ai āma zama. Taha wa, ni'wa hâi te te tiwi 're waibui waihu'u mono ò di za.

³⁰ Wa norî hâi aiwa wawaihu'u pese di, īmama me. — Āne Zezusi te tâma siwasu'u za'ra, dama īpire norî ma.

³¹ Tawamhâ ta norî hâi ma duré ēne hâi sada waibu, te te āma siwi wîrî da.

³² Taha wa, te Zezusi hâi duré tâma nharî za'ra:

— Wa hâi īmama te te īma īpisutuzéb zarina, wa tô marî dama īmanharî waihu'u'ò na te 're da'apawaptob u'âsi. E ma hâi īnhimipawaptobzé hâi aima wê za'ra wa'aba ò wa, te za asawi īwîrî 'wa, ëtë na. Ma'âpé, īma waihu'u za'ra wa'aba.

³³ Tawamhâ asa te tâma nharî za'ra:

— 'Re da'apawapto mono wa, wa te wasiwi aiwīñ õ di za. Aimreme wasétē wa, wa za wasiwi aiwīñ ni. Ti'ai āma aipoto nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono me, aiwa aiwaihu'u pese aba na asiwasu'u wa, wa za wasiwi aiwīñ ni, aimreme wasétē wa.

³⁴⁻³⁶ Tawamhā Zezusi asa te tāma nharī za'ra:

— E ī'ra na īsiwasu'u wa, ma tō īmreme hā asawi īwē'õ za'ra wa'wa. Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono, ma tō tinhimiroti hā te te dama 're awaihu'u, da te dasima āma 're roti za'ra mono da. Ti'ra na ma tō roti'wa norī hā te te 're sisi za'ra. Āne ma tō ībaihā na āma rob'ui'érē, īsadawa wasu'u'wa hā. Tō sena, īmreme ui'érē hā. Roti'wa norī hā, ti'ra na te te 're sisi za'ra mono wamhā, e wa hā īmreme wē'ore di, ī'ra na īsiwasu'u wamhā, ti'ai u we te te īzatōrī nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

³⁷⁻³⁸ īmama hā tiwaihu'u pese na, te te 're da'apawapto. īzama, wa tō īsine te 're da'apawapto. Taha wa, te za ī'ra na īwaihu'u za'ra wa'wa. īsine, te 're da'apawapto mono õ wamhā, ī'ra na 're īzaze za'ra wa'aba mono õ di za. ī'ra na wa tō aima 're īsiwasu'u za'ra wa'wa aré. Tane nherē, īmreme na 're īzaze za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, īmama hā tiwaihu'u pese na te te 're īda'apawapto mono ne, te 're da'apawapto mono nherē, te za ī'ra na 're īzaze za'ra wa'aba mo. Tawamhā te za īwaihu'u za'ra wa'wa, īāma 're īhāimana mono na, īmama hā. Te za duré īwaihu'u za'ra wa'wa, īmama āma 're īhāimana mono na. — Āne Zezusi te tāma siwasu'u za'ra.

³⁹ Tawamhā ma tō duré sima wē za'ra, te te siwi âri da, dama īpire norī hā. Tane nherē, tiwi simani za'ra wa, te te siwi âri za'ra õ di.

⁴⁰ Tawamhā apā ma tō mo, Zodā pa u Zezusi hā. īsiré, wa ai'aba'rē ni. Tawamhā wasihutu wi, wa saprī za'ra ni, zara u. Zuwā Batita hā à dawabzuri te te dama 're ī'ab'manharī 'rata mono zéb u, wa saprī za'ra ni. Tame te aâ nhamra, Zezusi hā.

⁴¹ Tame sāmra ré, te da'ahā na nasi ītēme aihuatu ni. Nasi ītēme dasihutu wamhā, āne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Zuwā Batita hā, īmreme na da te 're saze za'ra mono da, marī dama ī'manharī waihu'u'õ hā te te dama 're ab'manharī mono õ di. Tane nherē, tō sena ma tō Zezusi hā te te dama 're wasu'u. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁴² Taha wa, tame wasi'ubumroi ré, ma tō da'ahā na Zezusi hā saze za'ra ni, Danho'reptui'wa na.

11

Razaru īdā'âzé wasu'u

¹⁻³ Tawamhā aibā hā te 're hāimana, Razaru na īsisī hā. Betānha na 'ri wa'õtō nhisi āma te 're sāmra. Tame te duré īhidiba norī hā 're simasisi zahuré Mariza norī hā, Mataha me. Mariza hā niwapsi te za Zezusihī para u'rē, wedewa'u zadaze na, tāma rowē da. Taha parip si te za para u'õ, tizérē na.

Tawamhā ma tō tihâzé, Razaru hā. Hâzé wa, ma tō īhidiba norī hā da'mazatō, Zezusihī zô da'maimorī da, īhitébré hā te te tāma 'maiwasu'u da. ītēme wisi wamhā, āne te Zezusihī ma sadawa wasu'u:

— Apito, aibā 're īsawi pese mono hā ma tō tihâzé.

⁴ Tawamhā Zezusi hā te te wapari wamhā, te tinha:

— Tane tō. Dâ'â u'âsi nomro õ di za. Taha wa, te za 'Re īhāimana u'âsi mono āma 're dawata za'ra, waihu'u pese wa. īāma zama te za duré 're dawata za'ra. Wa hā ī'ra wa, te za duré īāma 're dawata za'ra. — Āne te Zezusi hā tinha.

⁵ Mata norī hā Zezusihī ma, sawi pese za'ra di, Razaru norī hā.

⁶ Tane nherē, īwasu'u te te wapari wamhā, awa'awi ītēme morī õ di. Maparane ma tō āma timara, tame sāmra ré.

⁷ Taha pari, te oto wazatōrī za'ra, apā wa te wasiwi saprōni da, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. īsiré 're wanomro mono wa, te wazatōrī za'ra.

⁸ Taha wa, wa tō asa tāma nharī za'ra ni:

— Rowahutu'wa, e niha te za apâ aimo. Nimosi dama ūpire norī hā te aré siwi aiwī, ētē na.

⁹ Tawamhā ãne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā:

— Bâtâ pusizém hawimhā bâdâ sébrézéb u hā rowa'a di. Tawamhā, ni'wa hā rowa'a na morī wamhā, simei õ di za. E marī wa. Rowa'a na hā rob'madâ'â pibui pese wa.

¹⁰ Robra na morī wamhā, te za aime. — Æne sô'awib õ nherē, te wama siwasu'u za'ra, Zezusi hā. 'Re ūhaimana u'âsi mono, ma tô tâma pisutu, 're ūmorizé hā a'â 're morī da. Taha wa, te sina hâtâ'â ãna 're mo.

¹¹ Tawamhā Zezusi te duré wama nhari za'ra, ãne:

— Wasiwadi te nhono, Razaru hā. Wa za ïtême mo, te utu da.

¹² Tawamhā wa tô duré asa tâma nhari za'ra ni:

— E marī da, te za ïtême aimo. Séptâ'â wa, te oto tinhoto wē. — Æne wa tô tâma nhari za'ra ni.

¹³ Zezusihi si ma tô ūdâ'â uptabi na waihu'u. ūsotō na te te wama wasu'u za'ra wamhā, ūdâ'âzé te wasu'u. Taré sôtô newa, wa norī hā wa te waihu'u za'ra õ di, ūdâ'âzé hā.

¹⁴ Wa te waihu'u za'ra õ wa, sô'awi te oto wama rowasu'u za'ra:

— Razaru hā ma tô dârâ.

¹⁵ Hâzé ré ūrata ūhamra õ nherē, ūma rowë di. E marī wa. Romhâimanazéb zarina, ūwaihu'u pese na ūzaze za'ra wa'aba wa za, ūma rowë di. Oto ïtême wasi'aba'rei wa'aba.

— Æne te wazatôrî za'ra, Zezusi hā.

¹⁶ Taha wa, Tome hā ūsîubza na da te 're ūsisi za'ra mono hā te wama nhari za'ra, ãne:

— Oto ūme wasi'aba'rei wa'aba, ūsu da te wa'uprosi da nherē. — Æne te tinha, Tome Didimo hā. Didimo na ūsisi hā dasi'ubza, te wasu'u.

Tawamhā wa tô ïtême wasiwi saprõni ni, Betânha na 'ri nhisi u.

Zezusi hā apâ dahâiwa'utu'wa na ūsiwasu'uzé wasu'u

¹⁷⁻¹⁹ Tawamhā Betanha u wasihutu wamhā, ma tô ni'wa hā Zezusihi ma rowasu'u, ãne:

— Razaru hā ma tô dârâ. Ma tô dasiwi sérë ni. Maparane si'uiwa na ma tô ãma timara oto, da te dasiwi ūsérëzém na hā. — Æne te tâma rowasu'u. Betânha u hā romhuture wa, ma da'ahâ na wawana aihutu ni, Zeruzaré hawimhā. Si'ubdatô ti'ai pibuzé hā Betânha u da hā. Mata norī hā da te pë'etéte zahuré da, ma ïtême aihutu ni, ūhitébré hā tiwi dâ'â zahuré wa.

²⁰ Tawamhā ni'wa hā ma tô Mata norī ma rowasu'u, ãne:

— Zezusi hā te we oto mo.

Taha wa, ma tô Mata hā awa'awi watobro rob u, Zezusi hā te te sina uzusi da. Marizaha si te ūsa'u nhamra, 'ri para.

²¹ Tawamhā Mata hā Zezusi te te sina uzusi wamhā, ãne ma tô tâma tinhâ:

— Wanhib'apito, wahitébré hā hâzé ré wa'rata asämra 'wa'âhâ, wawi dâ'â õ di aré.

²² Dâ'â nherē, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, aimreme wamhā, te za aimâma uwaimra.

²³ Tawamhā Zezusi te asa tâma tinhâ:

— Tane tô. Dâ'â nherē, te za hâiwa'udu, aihitébré 'wa hā.

²⁴ Mata te duré asa tâma tinhâ:

— Tane tô. Bâdâ ma tô sima pisutu 'Re ūhaimana u'âsi mono hā, adâ hā te te ūhâiwa'utuzéb da hā. Tawapsi te za wahitébré hā dazu hâiwa'utu.

²⁵⁻²⁶ Tawamhā Zezusi te duré asa tâma tinhâ:

— Wa hā 're dadâ'â za'ra mono nherē, te 're da'ahâiwa'utu mono pari, 're ūdanomro u'âsi mono zé te dama 're ūapisutu mono, wa 're mo. Ni'wam norī hā Danho'reptui'wa na te te sina 're ūumnhasi za'ra mono wamhā, tâma 're rowë za'ra mono di za. 'Re dâ'â za'ra mono wamhā, dâ'â ãna te za 're hâimana u'âsi za'ra, hâiwa ãma. E tô sena ma ūmreme hā ūsaze.

²⁷ Tawamhā Mata asa te tâma tinhâ:

— Īhe. Tô sena, wa aimreme hā saze. A hā Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te aipisudu. A hā 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra. Wahi'rata norī hā asô 're īsimipari za'ra mono, a hā, ti'ai u we aimorī da hā. — Āne te Zezusihī ma tinhā.

Zezusi īsiwa'ōzé wasu'u

²⁸ Tawamhā apā te mo Mata hā, 'ri tēme. Ti'awi pesere ma tō tinoi ma rowasu'u, Marizaha ma:

— Rowahutu'wa te we asô hā, ītēme aimorī da.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, ma si'aba'rē na wahudu, Zezusihī u wei morī da, Mariza hā. Zahadu 'ri tēme, wasihutu õ di. Mata te te īwa'uzusizéb āma, wa zahadu aimasam ni.

³¹ Tawamhā Mariza hā watobro wamhā, ma īsarina wairé rob u, ītēme īsihutu norī hā. Āne te sima āma romnomri za'ra: "Āté tihitébré 'ru u te mo, āma wawa da." Tane nherē, tihitébré 'ru u morī õ di, Mariza hā. Zezusihī u te wei mo. Taha wa, ma tō we īsarina ai'aba'rē ni.

³² Mariza hā we ītēme wisi wamhā, hi'rātitō ma īpapara nhamra, Zezusihī ma wapu wa. Tawamhā āne te tāma tinhā:

— Wanhib'apito, wahitébré hā hâzé ré, wa'rata asāmra 'wa'âhā, aré wawi dâ'â õ di.

— Āne te tāma tinhā, wawa sina.

³³ Tawamhā Mariza hā pē'ēzé te, siwa'õ wa, duré we īsarina īsihutu zama 'ry'ry wa, pē'ēzé di, Zezusihī hā. Pē'ēzé ahâ di.

³⁴ Āne ma tō sadanharī za'ra:

— E mame ma tō asiwī īsērē 'wa.

Tawamhā asa te tāma rowasu'u za'ra:

— We aimorī wasiré, sabu da.

³⁵ Tawamhā pē'ēzé ahâ wa, te aiwa'õ, Zezusihī hā.

³⁶ Taha wa, te dasima nharī za'ra ni:

— Ó hā te te sawi pese uptabi di. Te te sawi pese uptabi wa, te sô tiwawa.

³⁷ Tawamhā da'umro na te tāma nharī za'ra ni, āne:

— Ó hā aibâ ītob'a, ma tō to pese. E niha bété hâzé ré te te pese õ di, dâ'â tō da, Razaru hā. — Āne te tāma nharī za'ra ni.

Zezusi hā Razaru te te īhāiwa'utuzé wasu'u

³⁸ Tawamhā īsiré, wa ai'aba'rē ni, ab're u. Sa'a zahâpâ, ab're hā. Pē'ēzé ahâ di, Zezusihī hā. Pē'ēzé uptabi na te mo. Tawamhā, ab're u wasihutu wamhā, da te dasiwi āma sitom haré, te ēne hā za. Tōmo za'êtē di, ēne hā.

³⁹ Tawamhā ma tō Zezusihī hā ēne hā dama ti'ru, īsitobzé hā da te dasiwi sa'rē da.

Taha wa, ma tō Mata hā Zezusihī ma tinhā:

— Wanhib'apito, da te dasiwi īsērēzém na hā, maparane si'uiwa na ma tō āma timara.

Taha wa, ma tō ti'ro. E 'ro nherē, te za īsitobzé hā dasiwi sa'rē ni.

⁴⁰ Tawamhā Zezusihī te asa tāma tinhā:

— Tane nherē, te za dasiwi sa'rē ni. Āma īzazei wamhā, dama īwaihu'u'õ te za īmadâ, 'Re īhāimana u'âsi mono te te īmanharīzé hā. E āne na hā te aima rowasu'u õ di. Wa tō aima rowasu'u.

⁴¹⁻⁴² Tawamhā īsitobzé ma tō dasiwi sa'rē ni. Tawamhā hâimo te oto rob'madâ, Timama ma mreme da, Zezusihī hā. — Āne te tāma tinhā:

— īmama, da'âma aima 're īmreme mono wamhā, īmreme te īma āma 're ī'a'uwaitrami u'âsi mo. Āhâna te za duré īmreme hā īwapa. Taha wa, īma rowē di. Danho'a, wa āne aima rowasu'u, aima īmreme ré, da te īwapari za'ra da. E marī da. Aibâ āma aima īmremezé hā āma īma uwaitrami wamhā, a hā we īzatōrī'wa na dama 're īsiwasu'u mono zém na, da te 're īzaze za'ra mono da. — Āne te Timama ma tinhā.

⁴³ Timama ma mreme pari, te oto Razaru hâ, mreme 'râihâ na:

— Razaru, ab're hawi we aiwatobro, rob u.

⁴⁴ Tawamhā sô hârâ pari, ma watobro, dâ'â nherē, sib'rata ubu ré, duré para ubu ré, duré 'râ ubu ré. Taha wa, ma tō Zezusihī hā dama ti'ru:

— Žubuzé hā asiwi wasihui wa'aba, 're morī da.
Taha wa, ma tō siwi wasihu, Žubuzé hā.

*Zezusi, da te dasiwi wīrī da, dama ūpire norī te te āma ūrosa'rata za'ra zé wasu'u
Mateusi 26.1-5; Marcusi 14.1-2; Rucasi 22.1-2*

⁴⁵ Tawamhā da'ahā na ma tō Zezusi hā saze za'ra ni, Marizaha u ūsihu'tu norī hā. Razaru hā danho'a te te hāiwa'utu wa, ma saze za'ra ni, 'Re ūhāimana u'âsi mono we te te ūsatōrī na.

⁴⁶ Tane nherē, ni'wam norī hā ma tō apā ai'aba're, Zeruzarē u parisezu norī u, Razaru te te ūhāiwa'utuzém na te te tāma rowasu'u za'ra da.

⁴⁷ Tawamhā ūsimirowasu'u hā te te wapari za'ra wamhā, tisiré norī zō te sitēme tihārā za'ra, dama ūpire norī zō. Taha wa, ma sitēme si'rā'otō, sasedoti ūpire norī hā, duré parisezu norī hā duré uburé zudezu norī ma roti'wa norī zama. Sitēme si'rā'otō wamhā, āne te sima rowasu'u za'ra:

— E marī, wa te ūmanharī za'ra da hā. Ō hā te marī hā dama ūmanharī waihu'u'ō hā te te dama 're ab'manharī u'âsi, tiwaihu'u pese na.

⁴⁸ Marī, wa te tāma 'manharī za'ra õ wamhā, aihīni te za da te 're saze za'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te ūpisitu na Danho'reptui'wa da. Tawamhā romanu norī hā te za wei wazō aihutu. 'Ri za'ēne hā te za wawi sāmra za'ra. Te za duré wa'uprosi za'ra, uburé wasiré zudezu norī zu. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

⁴⁹⁻⁵⁰ Å wahum na hā te Caipasi hā 're ūhāimana, sasedoti ūpire uptabi na hā. Tawamhā ta hā te tāma nhari za'ra, āne:

— E marī da, rosa'rada hā waihu'u aba õ di bétē. Aibā misire wa te wasiwi wīrī wamhā, aré wama 're rowē za'ra mono di. Aré aihīni wasi'utōrī õ di. — Āne ma tō Caipasi hā tisiré norī ma waihu'u za'ra, dama ūpire norī ma hā.

⁵¹ Āne te te tāma rowasu'u za'ra wamhā, å wahum na sasedoti ūpire uptabi na 're ūhāimana mono zéb zarina, si'uihā nai õ nherē, te tāma rowaihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā dazada ūdā'âzém na hā.

⁵² Zudezu norī zada si, dâ'â õ di za, Zezusi hā. Daro mono bâ 'Re ūhāimana u'âsi mono, ti'ra da, uburé te te 're ūapisitu mono norī zada, te za dârā, simisitu ūra si 're danomro mono da.

⁵³ Tawamhā Caipasihi nhimiroti hawi te sima āma roti zahi u'âsi za'ra oto, te te siwi wīrī da, dama ūpire norī hā.

⁵⁴ Taha wa, ūrob āma 're morī õ di oto, Zudeza na danhipti'a nho'omo nhisi āma, Zezusi hā. Darob amoi u te mo, Epra'ī na 'ri nho'omo nhisi u. Ti'a 'ré u'âsi 'rata, Epra'ī hā. Wa norī hā wa ūsiré ai'aba're ni. Tame wa a'â 're wasi'ubumro.

⁵⁵ Romhuture di oto, dato hā da te 're ūmanharī za'ra mono zéb u hā, Pascowa na dato nhisi hā. Taha wa, da'ahā na te Zeruzarē u 're danomro daro mono bâ, zudezu norī hā. Dato hā sāna'rata õ ré, te za dawasété na tasiwasu'u za'ra ni, 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, dawē na dato i u danhisisi da. Taha da, ma tō Zeruzarē u aihutu ni, bâdâ hā romhuture wa oto, dato i u hā.

⁵⁶ Dasihutu wamhā, Zezusihī zō te tanhopré ni. Āne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— E dato i u te za wei mo, 're ūdā'â ūtō mono zéb u hā. Åté wei morī õ di za. — Āne 'ri za'etē 'wawi wa'ra 're, dasimasab ré, te dasima āma romnomri za'ra ni.

⁵⁷ E marī wa. Zezusihī āma te dama roti za'ra aré, dama ūpire norī hā:

— Ma'āpē nimame ūsāmra na 'mai'madâ'â aba wamhā, wei wama wasu'u za'ra wa'aba za, wa te waihu'u za'ra da. — Āne ma tō dama āma roti za'ra aré, sasedoti ūpire norī hā, parisezu norī me. Te te siwi âri da, ma tō āne dama āma roti za'ra.

12

*Mariza hā Zezusi te te ūpara upsōzé wasu'u
Mateusi 26.6-13; Marcusi 14.3-9*

¹ Romhuri misi da'āma si'utōrī parip si, te za dato hā dasiwi 'manharī ni, Pascowa na dato nhisi hā. Tawamhā Zezusi hā te apâ mo, Betānha u. Wa norī hā wa īsiré ai'aba'rē ni. Tame Razaru hā te 're sāmra, ab're hawi Zezusi te te īhāwa'udu hā.

² Tawamhā, wasihutu wamhā, ma tō wama api za'ra ni, wasa hā wa te huri da, Zezusi hā sawi te. Mata hā ma tō wasa hā te te wama sé. Razaru hā te wame tisa.

³ Tawamhā Mariza hā ma tō we ti'ā, wedewa'u īsadaze hā. Nadu na wedewa'u nhisi hā. Ta hā īwa'ābā wawē. Zezusihī zō te we ti'ā, te te āma para u'rē wa, tāma rowē da. Tawamhā, te te āma para u'rē pari wamhā, ma tō para u'ō, tizérē na. Sadazei pire wa, ma tō 'ri 're zadaze sina.

⁴⁻⁵ Tawamhā Zudasi Icarizoti hā tāma toi ō di, Marizaha ma. Zezusihī siré 're īmorī Zudasi hā, Zezusi hā te te dama īhāiba nhomri da hā. Taha wa, te Marizaha ma tinhā, Zudasi hā:

— E marī da bétē, te te dama wede ō di wedewa'u zadaze hā, rob'uiprazéb zō īsibrob'ō norī ma, āma sipé da, īwa'ā hā. — Āne te Zudasi hā tāma tinhā.

⁶ E marī wa. E īsibrob'ō norī hā te te pawaptob zei wa. Mare di. Te te pawaptob ze za'ra wab ō di. Ta hā sipsaihuri di. Rob'uiprazé hā te te wama 're īmadā'ā mono hā, te pi'uriwi te te sima 're 'mazani.

⁷⁻⁸ Tawamhā Zezusi hā ma tō Zudasihi ma tinhā:

— Tō'ā. Tāma nharī tō. īdā'ā wapsi, da te dasiwi īnherē ō ré, te te āma īhāiba u'rē da, te aré īzada tété. īsibrob'ō norī hā te ai'rata 're si'ubumroi u'āsi 'wa. Nimahā aimā wē za'ra wa'aba wamhā, te za 're īpawaptob u'āsi za'ra wa'aba mo. Tanei ō di, wa hā. Ai'rata 're īnhamra u'āsi aba mono ō di za oto. Taha wa, ai'rata īnhamra aba ré, īma sōpru wa, īma rowē di. — Āne ma tō wama waihu'u za'ra, Zezusi hā.

Sasedoti īpire norī hā, Razaru te te siwi wīrī da, te te āma īrosa'rata wasétē za'ra zé wasu'u

⁹ Tawamhā ma tō dasima rowasu'u za'ra ni, āne:

— Betānha āma te nhamra, Zezusi hā. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni. Taha wa, da'ahā na ma tō we ītēme ai'aba'rē ni, da te sabu za'ra da. Zezusihī u si, we dasi'aba'rē ō di. Razaru u zama te we ai'aba'rē ni, ab're hawi te te īhāwa'utu u zama, da te sabu za'ra da.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhā Razaru hā da te sabu za'ra wamhā, da'ahā na ma tō Zezusi hā Danho'reptui'wa na saze za'ra ni. Ta norī ma, oto wapu za'ra di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa īpire norī mreme hā, sasedoti īpire norī mreme hā. Taha wa, Zezusi, da te saze za'ra 'ru te, te sima āma roti za'ra Razaru u zama, taha zama te te siwi wīrī da.

Zezusi hā Zeruzarē u īwisiżé wasu'u

Mateusi 21.1-11; Marcusi 11.1-11; Rucasi 19.28-40

¹²⁻¹⁸ Tawamhā awē wa duré Zezusihī siré ai'aba'rē ni, Zeruzarē u. Zezusi hā Razaru ab're hawi te te īhāwa'utu wamhā, ma tō āma 'madā'ā za'ra ni aré. Tawamhā āma īmadā'ā'wa norī hā ma tō dama rowasu'u za'ra aré, Zeruzarē āma 're īsi'ubumroi mono norī ma. Zeruzarē u dasi'rā'ōtō wamhā, daro mono bā ma tō Razaru u wasu'u hā wapari za'ra ni, īdasi'rā'ōtō mono hā. Zezusihī wasu'u, ma duré wapari za'ra ni, Zeruzarē u īmorī na hā. Taha wa, te ītēme ai'aba'rē ni, Zeruzarē u īdasi'rā'ōtō mono hā bādādi wa, da te uzusi za'ra da. Wa'asu te dasiré 'wasari ni, dama rowē wa, Zezusi da te āma sawi za'ra da.

Tawamhā Zezusi hā da te uzusi za'ra wamhā, te dasima 'mahārā za'ra ni, āne:

— 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're wawata za'ra wa'aba mono. Ōhōta Wanhib'apito, te we oto mo, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa para. 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwē si te te tāma 're pisutu u'āsi mono da si, wa wasima wē za'ra ni, Izarazéhé nhihudu norī nhib'apito ma hā. — Āne te dasima 'mahārā za'ra ni.

Tawamhā wasi'aba'rē ré, ma tō awaru po'repore hā tisā Zezusi hā, īprédupté hā. Tawamhā ma tō āma darōno, āma morī da. Āne wamhā, ma tō sina uwaimra, āma

rob'ui'éré hā. Duréihā ma tō āma rob'ui'éré siro, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā. Āne ma tō āma rob'ui'éré, Zeruzarē āma 're īdasi'ubumroi mono norī ma:

"S'iā na 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī, aipahi za'ra wa'aba õ di za. Ōhōta te we atēme timorī za'ra wa'wa, Asib'apito za'ra wa'wa hā awaru po'repore na īpréuptém na."

Āne duréihā ma tō āma rob'ui'éré, ībaihā na hā.

Āma rob'ui'éré te te sina uwaimrami nherē, wama waihu'u pese za'ra õ di, āma rob'ui'éré hā. Zezusi hā ab're hawi hāiwa'utu wa, hāiwa u rowē uptabi u apâ morī parip si, wa za āma wasipo're pu'u za'ra ni, rob'ui'éré na. Tawapsi wa za wasima rowasu'u za'ra ni, āne: "Tō sena ma tō sina uwaimra, āma rob'ui'éré hā. Āma dawata za'ra ré, ma tō datēme mo, awaru po'repore na īpréuptém na." Āne wa za wasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁹ Tawamhā da'ahā na da te uzusi za'ra da, ītēme dasi'aba'rēi wamhā, āne te sima rowasu'u za'ra, parisezu norī hā:

— Aihīni te Zezusihī niwī 're danomro. Taré, wa nasi āma wasima roti u'âsi za'ra ni.
— Āne te sima nharī za'ra, parisezu norī hā.

Deredu norī, Zezusi te te 'madâ'â za'ra da, Piripihi wi te te īwaptērē za'ra zé wasu'u

²⁰ Tawamhā deredu norī zama ma tō aihutu, Zeruzarē u, 'Re īhāimana u'âsi mono āma dame wata za'ra da, zudezu'ō norī hā.

²¹ Tawamhā tame si'ubumroi ré, te ai'aba'rē, Piripihi u. Darireza hawimhā Piripi hā. Besada na īsa'ru nhisi hā. Piripihi u sihutu wamhā, te tāma nharī za'ra:

— Wa wasima wē za'ra ni, wa te 'madâ'â za'ra da, Zezusi hā.

²² Taha wa, te Piripi hā mo Ādéréhé u, te te tāma sadawa wasu'u za'ra da. Zezusihī u te sisaprōni zahuré, te te tāma sadawa wasu'u za'ra da.

²³ Tawamhā īmreme te te wapari wamhā, āne te Zezusi hā tāma siwasu'u zahuré:

— Wa hā dasiré īpodo. Romhuture di oto bâdâ hā, ī'āma 're īdawata za'ra mono zéb u hā.

²⁴ Tō sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, amnho potozé wasu'u na hā. E niha te za amnho hā ti'rā ahā. Ai'uréiwi nomro wamhā, poto õ di za. Ab're 're, 're rere'e mono wa, ītomhā, 're si'utōrī mono wapsi, te za 're poto za'ra. 'Re poto za'ra mono wapsi, 'rāi ahā di za. Misire nherē, poto wamhā, nhama wamhā, zâb ahā di za. — Āne Zezusi te simire'é, sō'awib õ nherē.

²⁵ Te duré tāma rowasu'u zahuré, āne:

— Ni'wam norī hā tihāimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhā, rowē īsi'utōrī'ō hā te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norī hā īzarina 're nomro mono da, tihāimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, tawapsi te za te sina 're uwaimrami za'ra, rowē hā.

²⁶ Ni'wam norī hā te te īma 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're īwē za'ra mono wamhā, 're īmorizém na sī te za 're nomro, īzarina si. Tawamhā ī'rata te za 're hāimana u'âsi za'ra, hāiwa āma. Te te īma 're romhuri pese za'ra mono wa, īmama te za āma 're wata za'ra. Te za duré te te tāma 're wa'âbâ za'ra, īsimiromhuri hā.

Zezusi hā za tidâ'âzém na īsiwasu'uzé wasu'u

²⁷ — Āhāna te īsina rosa'rata ahā di. E īmama ma, wa za īsi'ru, te te dawi īnho'reptu da, īdâ'â õ ré, te robzépata tō da. Mare di. Tāma īsi'rui õ di za, te te dawi īnho'reptu da. Dazada īdâ'â da si, wa wei mo.

²⁸ īmama, ma'āpē we īpawapto na, ī'āma īrotizém na te īsina uwaimrami da, ai'āma 're dawata za'ra mono hā. — Āne te Timama ma mre. Tawamhā hāiwa hawi ma tō tāma tinhā:

— Wa tō te 're aipawaptob u'âsi, ū'āma 're dawata za'ra mono da. Wa za duré aipawapto, ū'āma 're dawata u'âsi za'ra mono da.

²⁹ Tawamhā ma tō sima rowasu'u za'ra, ū'rata ūsimasa hā:

— Ōhōta te wei rārā, tā hā.

Tawamhā ni'wam norī hā te dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. 'Re ū'haimana u'âsi mono ma romhuri'wa, te we tāma mre, hāiwa hawi.

³⁰ Taha wa, te Zezusi hā dama tinhā:

— ū'udâna wei mre me ū di. Ai'udâna wa'aba zama wapari za'ra wa'aba da, te we ūma mre.

³¹ 'Re ū'haimana u'âsi mono, ma tō ūma roti siro, dawasétē na. Romhuture di oto bâdâ hā te te ūma ūrotizém na, te te ūma ū'uwaimramizéb da hā. Romhutu na te za duré tinhā Wa'uburé ma, dama sib'uwa wa, oto te te 're dawada'uri tō mono da.

³² Hāiwi ūza'o da, da te dasiwi ūzasōmri wapsi, wa za ūsitēme te 're da'a'ubumro, ūnhib'a'uwe 're dahaimana za'ra mono da, daro mono bâ. — Āne te Zezusi hā dama siwasu'u.

³³ E marī da. Wedepo'o nhonhi'rāmi na ūdâ'âzém na da te waihu'u sirōmo za'ra da.

³⁴ Tawamhā te āne asa tāma nharī za'ra ni:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ū'haimana u'âsi mono te te ūpisudu hā dâ'â ū di za. Te za 're morī u'â. Āne duréihā ma tō ūma rob'ui'érē za'ra, 'Re ū'haimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā. E niha tawamhā te ūnha, hāiwi da te dasiwi ūsasōmri na, ti'ai ūma dasiré ūpodo hā. E 'wa hā dasiré ūpoto na ūsisi hā. — Āne te Zezusi hā siwi sadanha.

³⁵ Tawamhā Zezusi hā ūsō'awib ū nherē, te rowa'a na siwasu'u, āne:

— Rowa'a hā te za syry na aima 're hāimana za'ra wa'wa oto. Tawamhā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're anomro aba mo, aiwi 're robra za'ra wa'aba mono ū ré hā. Robra na damorī wamhā, nimomo damorī da hā dama waihu'u ū di.

³⁶ Ai'rata 're ūnhamra za'ra wa'aba mono ré, te za asina 're ū'umnhasi za'ra wa'aba mo, ū'āma 're anomro wē uptabi aba mono da. — Āne Zezusi te dama roti.

Zudezu norī hā, Zezusi Danho'reptui'wa na te te 're ūsazei ū za'ra mono zé wasu'u

Taha pari te danhiti mo, da te dasiwi 'madâ'â tō da, Zezusi hā.

³⁷ Marī hā dama ū'manhari waihu'u ū hā ma tō te te dama 're ab'manhari wē u'âsi, Zezusi hā, tiwaihu'u pese na. Tane nherē, Danho'reptui'wa da, 'Re ū'haimana u'âsi mono te te ūpisutu na, da te saze za'ra ū di.

³⁸ Da te saze za'ra ū wamhā, ma dasina uwaimrami za'ra ni, Iza'izaha mre me hā. Duréihā ma tō ta hā 'Re ū'haimana u'âsi mono ma dawasu'u, ūsadawa wasu'u 'rata 'wa hā. Āne ma tō tāma dawasu'u:

"Wanhib'apito, wa te dama 're asadawa wasu'u za'ra mono wamhā, e ma tō ai'âma da te 're wazaze za'ra. Mare di. Ai'âma, da te 're wazaze za'ra mono ū di. Duré aiwaihu'u pese na 're da'apawapto mono wamhā, e ma tō aiwaihu'u pese na da te 're aiwaihu'u za'ra. Mare di. Da te 're aiwaihu'u za'ra mono ū di."

Āne ma tō tāma dawasu'u Iza'iza hā, wawa sina. Āne ma timreme na rob'ui'érē.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhā da te 're saze za'ra mono da, da te dasima 're wē za'ra mono ū wa, da te 're sazei waihu'u za'ra mono ū di oto. Āne ma tō duré rowasu'u Iza'iza hā, 'Re ū'haimana u'âsi mono zazei ū'wa norī ūma:

"Re ū'haimana u'âsi mono, ma tō oto dama tinhā, ūsimiroti hā da te 're waihu'u za'ra mono ūna oto 're danomro mono da, dawasétē wi 're dasipizari za'ra mono tō da, te te 're da'anho'reptui mono tō da."

Āne duréihā ma tō rowasu'u Iza'iza hā, wahi'rada hā. Zezusi, da te 're saze za'ra mono ū wamhā, ma tō oto dasina uwaimrami za'ra ni, Iza'izaha nhimirowasu'u zarina.

⁴¹ Duréihā Iza'iza hā sōtō 'rowi te te ūrosawērē ne, ma tō Wanhib'apito 'madâ, Zezusi hā. ūhāiba na hā rowa'a za'etē di. Te te 'madâ'â wa, te āne na rowasu'u siro.

⁴² Tawamhā da'ahâ na Zezusi, da te saze za'ra ū nherē, ma tō ni'wam norī hā saze za'ra, dama ūpire norī hā, ahâ na. Tane nherē, te te saze za'ra nherē, ūsazei'wa na

sō'awi dama 're siwasu'u za'ra mono õ di, parisezu norī mreme pipa te. Zudezu norī te, rowahutuzéb u dame 're sisisi tō mono da, te te tiwi 're rosawi za'ra mono õ'umnhasite, te ari'iwi 're si'ubumroi u'âsi.

⁴³ Parisezu norī si te te 're wēsāmri za'ra mono da, ma tō te te sima 're wē za'ra. 'Re īhāimana u'âsi mono si te te 're wēsāmri za'ra mono da, te te sima 're wē za'ra mono õ di. Taha wa, te ari'iwi 're si'ubumroi u'âsi, 're siwasu'u za'ra mono ãna, īsazei'wa na.

Timreme wē'õ'wa norī ãma, Zezusi te te ãma īrowasu'uzé

⁴⁴ Tawamhā Zezusi te da'ab'mahā:

— Ni'wam norī hā Danho'reptui'wa na te te sina 're īumnhasi za'ra mono wamhā, īzazei'wa si 're nomro mono õ di za. ī'u'âbâ te za we īzatōrī'wa zazei'wa 're nomro.

⁴⁵ Duré ni'wam norī hā te te ī'madâ'â za'ra wamhā, ī'u'âbâ te za we īzatōrī'wa zama 'madâ'â za'ra.

⁴⁶ Wa hā wa tō we datēme mo, dama rob'uiwē'wa ne 're īmorī da. E marī da. Da te dasina 're īumnhasi za'ra mono wa, robra na ne, dawasétē na oto 're danomro tō mono da.

⁴⁷ Āté ni'wam norī hā te za taré īmreme hā te te 're wapari za'ra. E tawamhā wa za ta norī hā awa'awi te 're ahâ za'ra. Mare di. Awa'awi te 're dahâ za'ra mono da, we īmorī õ di. Te 're da'anho'reptui mono da si, wa wei mo.

⁴⁸ Ni'wam norī hā te te 're īwē'õ za'ra mono wamhā, duré īmreme te te 're wē'õ za'ra mono wamhā, zahadu wapsi te za oto siwaihu'u za'ra, tiwasétē na. Ti'a īsi'utōrīzéb ãma īmreme na po're pu'u za'ra wa, te za bâtâ na siwaihu'u za'ra, tiwasétē na.

⁴⁹⁻⁵⁰ — īmama hā ma tō īzazei'wa norī ma pisutu sirōmo za'ra, robzei u'âsi ãma 're nomro mono da. Duré ī'rata 're hāimana u'âsi za'ra mono da, hâiwa ãma 're dâ'â za'ra mono tō da, ma tō tâma pisutu sirōmo za'ra. Āne si ma tō īmama hā īma waihu'u, te dama 're awaihu'u mono da. Wa hā īsi'uihâ na īnhimirosa'rata si te dama 're awaihu'u mono õ di. We īzatōrī'wa, te te īma īwaihu'uzéb zarina si, wa tō te dama 're awaihu'u. — Āne te dama siwasu'u Zezusi hā.

13

Zezusi hā, tisiré 're īnomro mono norī te te īpara upsō za'ra zé wasu'u

¹ Awē te za oto dato hā dasiwi 'manharī za'ra ni, Pascowa na dato nhisi hā. Zezusi hā ma tō sina waihu'u, romhuture di oto apâ īmorīzé hā, Timama u. Õne u'âsi te te 're wa'azawi pese Zezusi hā, īsiré 're wanomro mono wa.

² Tawamhā wasa, wa te huri da, wa tō asimro ni, barana. Wasa hā wa te huri õ ré, ma tō Zudasi Icarizoti hā rosa'rata, Zezusihī zō te te danhimroi mono da, te te dama hâiba nhomri da. Wa'uburé nhimirosa'rata hawim na, te ãne ãma rosa'rata. Simahā 'ra, Zudasi hā.

³ Zezusi hā ma tō īmama hā pisutu, dama pire da. Uburé marī ma, pire da, ma tō pisutu, ti'ai ãma hâiwa ãma zama. 'Re īhāimana u'âsi mono hawi, ma tō wei mo. Apâ te za oto ītēme mo. Āne ma tō sina waihu'u siro, Zezusi hā.

⁴ Tawamhā wasa hā wa te huri õ ré, ma tō Zezusi hā wahudu. Ti'uza, ma tō sani. Tisi'u'õzém na ma tō si'awasisi.

⁵ Tawamhā â, ma tō sa'wa, pizza'a 're nho'a wa, īsiré 're īwanomro mono norī hā te te ãma wa'apara upsō da. Te te īwa'apara upsō na ma tō sâna'rata, wa'âma. Te te wa'apara upsōi pari, te za duré te te wa'apara u'õ, tisi'u'õzém na.

⁶ Sima Pedruhu 'rata te oto za. Tawamhā Pedru te tâma tinhā:

— Wanhib'apito, e te za īpara upsō. Mare di. īpara upsōi õ di za.

⁷ Tawamhā Zezusi asa te tâma tinhā:

— Te aipara upsō za'ra wa'aba zé hā, marī te aimā wasu'u za'ra wa'wa. Zahadu waihu'u õ di, a hā. Zahadu wapsi te za īwaihu.

⁸ Tawamhā Pedru te duré tâma tinhā:

— Īpara upsōi õ di za.

Zezusi te duré asa tāma tinhā:

— Te aipara upsōi õ wamhā, īnhib'a'uwē õ di za, a hā.

⁹ Tawamhā Sima Pedru te tāma tinhā:

— Wanhib'apito, īpara si upsōi õ di za. īnhib'rata zama te za ī'upsō, ī'rā zama.

¹⁰ Taha wa, ma tō Zezusi hā asa tāma tinhā:

— Mare di. 'Re dasisōi mono wapsi, dahāiba hā wē di za. Dapara si 're uptob za'ra mono wa, te za apā da te 're upsō za'ra. A norī wa'wa hā aiwē za'ra wa'aba di, īma. Misire īma īwē õ hā. — Āne te Zezusi hā wama rowasu'u za'ra.

¹¹ Aibā hā ma tō sina waihu'u siro, te te dama īhāiba nhomri'wa da hā. Taha wa, ma wama waihu'u za'ra, misire īwē'õ na hā.

¹² Tawamhā te te wapara upsō za'ra pari, ma tō apā si'uza. Ti'a ma tō nhamra. Sāmra wapsi, te wama nharī za'ra:

— E marī te aima wasu'u za'ra wa'wa, te aipara upsō za'ra wa'aba zé hā. E ma tō asina īwaihu'u za'ra wa'wa.

¹³⁻¹⁵ A norī wa'wa hā rowahutu'wa na te 're īnhisi za'ra wa'aba mo. Asib'apito na zama te 're īnhisi za'ra wa'aba mo. Wa hā rowahutu'wa na 're īnhisi za'ra wa'aba mono wamhā, īma wē di. E marī wa. Wa hā rowahutu'wa na 're īnhisi za'ra wa'aba mono wamhā, īma wē di. E marī wa. Wa hā, Asib'apito uptabi aba wa. Wa hā Asib'apito wa'aba nherē, aiwi īsisawi za'ra wa'aba õ di, te aipara upsō za'ra wa'aba tō da. Duré rowahutu'wa na 're īnhisi za'ra wa'aba mono wamhā, īma wē di. E marī wa. Wa hā, Asib'apito uptabi aba wa. Wa hā Asib'apito wa'aba nherē, aiwi īsisawi za'ra wa'aba õ di, te aipara upsō za'ra wa'aba tō da. Taha wa, te za īsine īnhirā zarina 're asipara upsō za'ra wa'aba mo, īnhirā zarina 're anomro aba mono da, īsine 're asisawi za'ra wa'aba mono āna, 're asipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁶ Ma'āpé īwapari pese za'ra wa'aba za. Danhib'apito norī hā 're sisawi za'ra mono āna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhā, tāma īromhuri'wa norī zama, te za īsine te te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono āna. Duré te te 're īsatōrī za'ra mono hā 're sisawi za'ra mono āna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhā, īsadawa wasu'u'wa norī zama te za īsine te te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono āna.

¹⁷⁻¹⁸ — Āne wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. īnhimiroti hā 're 'madâ'ā pese za'ra wa'aba mono wamhā, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za, uburé aima 're rowē za'ra wa'aba mono õ nherē. Asimirosa'rata na, wa tō aiwaihu'u za'ra wa'wa. īsiré 're anomro aba mono da, te aipisitu za'ra wa'wa hā, misire ma tō īmaiwē'õ wa'wa. Ta hā wa tō pisutu, īsiré 're morī da, 'Re īhaimana u'āsi mono mreme ui'éré te te sina uwaimrami da. Āne ma tō wahī'rada hā tinhā, aré: "Wasiré 're īwasai mono, ma tō īwē'õ." Āne ma tō duré īwē'õ'wa na rob'ui'éré siro, poto õ ré, wahī'rada hā. Taha wa, te za oto sina uwaimrami su'u, īwē'õ'wa hā.

¹⁹ Taha õ ré, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, te te sina uwaimrami wapsi, te īsina īwaihu'uzém na, 're īzazei u'āsi za'ra wa'aba mono da.

²⁰ īwapari pese za'ra wa'aba. Zahadu wapsi, wa za īzazei'wa norī hā datēme te 're satōrī za'ra, te te dama 're īzadawa wasu'u za'ra mono da. Tawamhā īmreme za'ra hā da te 're wapari za'ra mono wamhā, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhā, ta norī u'ābā te za īzama da te dasiwi 're īzawi pese za'ra. Da te dasiwi 're īzawi pese za'ra mono wamhā, īu'ābā te za duré we īzatōrī'wa da te dasiwi 're sawi pese. — Āne ma tō wama siwasu'u zara, Zezusi hā.

*Zezusi hā Zudasi te te īwasu'uzé wasu'u, za te te dama īhāiba nhomri'wa da hā
Mateusi 26.17-25; Marcusi 14.17-21; Rucasi 22.7-13, 21-23*

²¹ Tawamhā pē'ēzé uptabi di, Zezusi hā. Taha wa, te duré wama siwasu'u za'ra, āne:

— Tō sena, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa. Misire te za dama īmaiħāiba nhomri'wa. — Āne te wama nharī za'ra.

²² Tawamhā aibâ te te sina īwaihu'uzém na, wa te waihu'u za'ra õ wa, wa taré wasi'madâ'â za'ra ni.

²³ Wa hā, Zezusi te te 're īzawi pese mono, wa ī'rata nhamra.

²⁴ Tawamhā Sima Pedru te Zezusihi āma īwada'u, te sadanharī da, sadawa 'rasi sina:
— Ma'āpē sadanharī. E 'wa hā te za we te te sô danhimro, te te dama hâiba nhomri da.

²⁵ Tawamhā ī'rata īnhamra wa, wa oto sadanha, Zezusi hā:

— Wanhib'apito, e 'wa hā te za we asô te te danhimro, te te dama aihâiba nhomri da hā. — Āne wa sadanha, Zezusi hā.

²⁶ Taha wa, te āne asa īma tinhā:

— ī'u'ētē wē'ē, wa za di'i, te tāma sōmri da. Taha na te za īwaihu, dama īhâiba nhomri'wa da hā.

Tawamhā ma tō di'i, te te tāma sōmri da, Zudasihi ma. Sima Icarizotihu 'ra, Zudasi hā.

²⁷ Te te tāma sōmri pari, ma oto Satanasihi nhimiroti hā wapari pese Zudasi hā, īpē'ē 're oto sébré wa. Taha wa, te Zezusi hā Zudasihi ma tinhā:

— Marī hā 'manharī su'u pé. — Āne te tāma tinhā.

²⁸ E marī da, te āne tāma roti. Wa norī hā wa te waihu'u za'ra õ di.

²⁹ Ni'wam norī hā te āma rosa'rata za'ra, āne: "Rob'uiprazé hā te te 're 'madâ'â mono wa, āté marī hā wasazéb da, te te wama uipra za'ra da, te āne tāma roti." īhâiba amo norī hā te duré āma rosa'rata za'ra: "Āté īsibrob'ō norī ma, syry na te te sōmri mono da, te tāma roti." Āne, wa īmreme na wasima āma romnhoré za'ra ni.

³⁰ Tawamhā te te 'rēne pari, rob u ma tō watobro Zudasi hā, robra u.

Zezusihi nhimirotizép tém na rowasu'u

³¹ Tawamhā rob u watobro za'u si, te āne wama siwasu'u za'ra, Zezusi hā:

— Wa hā dasiré īpodo. Romhuture di oto bâdâ hā ī'āma 're īdawata za'ra mono zéb u hā. ī'āma 're dawata za'ra mono wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono āma te za duré 're dawata za'ra, īsiré.

³² īsiré āma 're dawata za'ra mono wamhā, te za duré ī'āma tiwata, 'Re īhâimana u'âsi mono hā. Te za ī'āma tiwata su'u.

³³ īno norī, syry na wa za oto ai'rata īnhamra 'wa. Ai'rata 're īnhamra u'âsi aba mono da, te za asima 're īwē za'ra wa'aba mo. Tane nherē, wa za mo. Nimomo īmorī wamhā, āma ītēme 're anomro waihu'u aba mono õ di za a'â. Āne wa tō dama waihu'u aré.

³⁴ īnhimiroti tém na, wa za oto aimarotia za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hā. Wa hā te 're asawi pese za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo.

Pedru hā, Zezusi za te te dawi īudâzém na te te īpo're pu'uzé wasu'u

Mateusi 26.31-35; Marcusi 14.27-31; Rucasi 22.31-34

³⁵⁻³⁶ Tawamhā Sima Pedru te sadanha:

— Wanhib'apito, e momo te za aimarotia.

Tawamhā Zezusi asa te tāma tinhā:

— Nimomo wa za mo. Āma īzarina, aimorī waihu'u õ di za a'â. Zahadu wapsi te za īzarina āma aimarotia.

³⁷ Tawamhā Sima Pedru te asa tāma tinhā:

— E marī wa, āhâna asarina āma īmorī waihu'u õ di. Te asô'reptu da, asada īdâ'â da hā īma wē di.

³⁸ Tawamhā ma tō Zezusi hā asa duré tāma tinhā:

— E tō sena asiwusu'uzé hā. Tō sena wa aimarotia rowasu'u. īzadawa para õ nherē, si'a hârâ õ ré, te za si'ubdatō dawi īudâ, aimarotia īza'rese õ na. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u siro, Pedruhu ma.

14

Zezusi hā, Timama u bâdâdi na te te dama sina ūsimiré'ezé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi te duré wama nharī za'ra, ãne:

— ū'ama aipē'ezé za'ra wa'aba õ di za. 'Re ūhaimana u'âsi mono, te za asina 're ūumnhasi za'ra wa'aba mo. ūzama te za duré asina 're ūumnhasi u'âsi za'ra wa'aba mo, Danho'reptui'wa na.

²⁻³ ūmama nhorōwa ãma hā rob're za'etē di, 're ūdasi'ubumroi mono zéb da hā. Tame 're ūdasi'ubumroi mono zéb õ 'wa'âhā, te aré aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. Wa za oto aiwi ūmorī 'wa, 're asimroi wa'aba mono zéb da hā, te asô pisutu za'ra wa'aba da. Te asô pisutu za'ra wa'aba parip si, wa za wei mo apâ, te ãma asimroi wa'aba mono da, 're ūnhamra mono zéb u, tame ūrata 're aihaimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

⁴ Nimomo aiwi ūmorī za'ra wa'aba zé hā ma tō ūwaihu'u za'ra wa'wa. Bâdâdi hā ma tō duré ūwaihu'u za'ra wa'wa. — ãne te wama rowasu'u za'ra.

⁵ Tawamhā Tome te tâma tinhā, ãne:

— Wanhib'apito, nimomo wawi aimorizé hā wa te waihu'u za'ra õ di. E niha wa za tawamhā bâdâdi hā waihu'u za'ra ni, ãma 're ūwanomro mono zéb da hā.

⁶ Tawamhā Zezusi asa te tâma tinhā:

— Wa hā bâdâdi na, wa ūsina simiré'ē. E marī wa. Da te 're ūzaze za'ra mono wapsi, amo ūzarina 're dasihutu mono wa za, ūmama tême. Wa hā tō sena roti na'rata 'wa. Wa hā 're ūdanomro u'âsi mono zé, te dama 're ūapisutu mono, wa 're mo. Taha wa, da te 're ūzaze za'ra mono wapsi, te za amo 're dasihutu, ūmama u ūrata 're dasi'ubumroi u'âsi mono da.

⁷ 'Re ūwaihu'u za'ra wa'aba mono õ di aré, 'Re ūhaimana u'âsi mono 'ra na. Taha wa, ūmama na 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di aré, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā. Wa hā 're ūwaihu'u za'ra wa'aba mono 'wa'âhā, te aré ūmama hā 're ūwaihu'u za'ra wa'aba mo. Ma tō oto ūra na ūwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, ma tō duré ūmama hā ūwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā. ūmama ma tō oto ūmadâ'â za'ra wa'wa.

⁸ Tawamhā Piripi te duré tâma tinhā:

— Wanhib'apito, ma'apé Aimama zô aihârâ, wa te 'madâ'â za'ra da. Wa te 'madâ'â za'ra wamhā, marī zô wawi 're rowaptâ'â za'ra mono di za, wama 're ūrowē za'ra mono zéb da hā.

⁹ Tawamhā Zezusi te asa tâma tinhā:

— Piripi, e zahadu ūwaihu'u õ di, ai'rata 're ūnhamra hâ za'ra wa'aba mono nherē. Ni'wam norī hā te te 're ūmadâ'â za'ra mono wamhā, ū'âbâ te za ūmama hā te te 're 'madâ'â za'ra. E niha te bêté a hā ūma ūha, ūmama zô ūhârâ da, 'madâ'â za'ra wa'aba da.

¹⁰ Wa hā ūmama ãma, wa 're ūhaimana. Õ hā te duré ū'ama 're hâimana, ūmama hā. E te ūsina aima ūwasu'u za'ra wa'aba na, ãma ūzazei õ di. ūsi'uihâ na te ūsina aima wasu'u za'ra wa'aba õ di. ūmama hā ū'ama 're ūhaimana mono hawi, te aima 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mono zé hā. ãne ūsimiromhuri hā.

¹¹ ūmama ãma, wa 're ūhaimana. ū'ama te duré 're hâimana, ūmama hā. Te ūsina aima 're ūwasu'u za'ra wa'aba mono na, te za ãma 're ūzazei u'âsi za'ra wa'aba mo. Te ūsina aima ūwasu'u za'ra wa'aba na si, ãma 're ūzazei waihu'u za'ra wa'aba mono õ wamhā, te za ū'ama 're ūrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, marī dama ūmanharī waihu'u õ hā te dama 're ūab'manharī wê mono na, taha zarina te ūsina aima 're ūwasu'u za'ra wa'aba mono na, ãma 're ūzaze za'ra wa'aba mono da.

¹² Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Asina 're ūumnhasi za'ra wa'aba mono wamhā, te za ūwaihu'u pese zarina 're ūdapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo. A norī wa'wa hā 're ūdapawaptob za'ra wa'aba mono zé hā, ūnhimipawaptobzé ma, sa'etē di za. E marī wa. Wa hā ūmama u za oto apâ ūmorī wa.

¹³⁻¹⁴ Taha wa, uburé marī hā te aima 're īwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za tiwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mo, Īmama wi, īzadawa para. Tawamhā wa za te aima āma 're a'uwaitrami 'wa. īwi zama īzadawa para, īwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mono wamhā, wa za te aima āma 're a'uwaitrami 'wa. E marī da. Īmama āma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, wa hā īra te aima āma 're a'uwaitrami aba mono wa za.

Zezusi hā tisiré norī ma, Timama pē'ēzani na te te tāma īropisutu za'ra zé wasu'u

¹⁵ Tawamhā Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, ãne:

— 'Re īzawi pese za'ra wa'aba mono wamhā, īnhimiroti si te za 're īmadâ'â pese za'ra wa'aba mo.

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhā īmama wi, wa za waptē, Tipē'ēzani hā te te aima sōmri za'ra wa'aba da, īsine te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, ai'rata 're sāmra u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tô sena na te za īnhimiroti hā te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa, īpē'ēzani hā. īzazei'ō'wa norī hā te te waihu'u za'ra õ di, īmama pē'ēzani hā. Taha wa, te te sima 're wē za'ra mono õ di, ī'rata 're sāmra u'âsi za'ra mono da. A norī wa'aba si ma tō īwaihu'u za'ra wa'wa, īpē'ēzani hā ai'rata 're sāmra aba mono wa. Zahadu wapsi te za aipē'ē 're, 're sāmra u'âsi za'ra wa'wa.

¹⁸ — Damama norī hā timro me 're dâ'â za'ra mono wa, waptép si 're īdasi'ubumroi mono ne, asiwaprosi 're asimroi wa'aba mono õ di za. Wa hā wa za we apâ atême īmorī 'wa.

¹⁹ Syry na, wa za oto ai'rata īnhamra 'wa, īrēme ma. Taha ré hā te za duré a'â dasiwi īmadâ'â ni. Taha parip si, da te dasiwi īzabu na sahu õ di za oto. A norī wa'aba si, te za duré īzabu za'ra wa'wa. īdâ'â nherē, ab're hawi īhāiwa'utu wa, wa za oto īdâ'â ãna 're morī u'â. Taha wa, te za duré a norī wa'wa hā atâ'â ãna 're asimroi u'âsi aba mo, hāiwa ãma.

²⁰ Apâ we atême īwisi za'ra wa'aba wapsi, te za īwaihu'u za'ra wa'wa, īmama āma 're īhāimana mono na. ī'āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono na, te za asina 're īwaihu'u za'ra wa'aba mo. Wa hā ai'āma wa'aba 're īhāimana mono na te za duré asina 're īwaihu'u za'ra wa'aba mo.

²¹ — Ni'wam norī hā īnhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, ta norī si īzawi pese 'wa, te za 're nomro. Te te 're īzawi pese za'ra mono wamhā, te za asa īmama hā te te 're sawi pese za'ra. Wa hā wa za duré te 're sawi pese za'ra, īzawi pese 'wa norī hā. Ta norī ma si, wa za 're īhāimana mono zém na tāma 're īsiwaihu'u za'ra.
— ãne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

²² Tawamhā Zudasi te oto sadanha:

— E marī da, te za bétē wa norī ma si 're asiwaihu'u mo. E marī wa, asazei'ō'wa norī ma, 're asiwaihu'u za'ra mono õ di bétē. — ãne Zudasi te sadanha. Zudasi aimawi hā. Icarizoti õ di.

²³ Tawamhā Zezusi asa te duré tāma tinhā, ãne:

— Ni'wam norī hā te te 're īzawi pese za'ra mono wamhā, te za īnhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra. Tawamhā īmama, te za asa te te 're sawi pese za'ra. Wa norī hā wa za ītēme 're wasimasisi za'ra, ī'rata 're wahāimana u'âsi za'ra mono da.

²⁴ Ni'wam norī hā te te 're īzawi pese za'ra mono õ wamhā, īnhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di za. ãne, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. īsi'uihā na īmreme na te aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. īmama mreme na si, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, we īzatōrī'wai mreme na.

²⁵ — Ai'rata īnhamra aba ré, wa tō ãne aima rowasu'u za'ra wa'wa.

²⁶ Zahadu wapsi īmama wi, te waptērē wa, te za Tipē'ēzani hā we atême satōrī za'ra wa'wa, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hā. Wē uptabi di īpē'ēzani hā. Ta hā te za uburé marī hā te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa. Uburé marī hā te aima 're īwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na te za te te 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa.

²⁷ — Rowē na si 're anomro aba mono zéb si, wa za oto aima pisutu za'ra wa'wa, ī'āma 're aipē'ēzé za'ra wa'aba mono tō da, duré asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono āna, 're anomro aba mono da. Taré te aima pisutu za'ra wa'aba õ di. īzazei'ō'wa norī nhimipisutuzém nei õ di, īnhimipisutuzé hā.

²⁸ Wa za oto aiwi īmorī 'wa. Niwapsi wa za duré we apâ atême īmorī 'wa. Āne ma tō te īsina īrotizé hā īwapari za'ra wa'wa aré. īmama u wa za oto apâ mo, īma īpire u. 'Re īzawi pese za'ra wa'aba mono 'wa'âhā, te aré 're ato za'ra wa'aba mo, īmama u za oto īmorī wa, wa hā.

²⁹ Apâ ītême īmorī õ ré, wa aima īsiwasu'u sirōmo za'ra wa'wa. E marī da. Te īsina īrotizé hā te īsina uwaimrami wapsi, āma īzaze za'ra wa'aba da.

³⁰⁻³¹ Aima īmreme syry aba di za oto. E marī wa. īzazei'ō'wa norī wada'uri'wa, we īzō morī wa, Wa'uburé hā. Ta hā īma pire õ di. īma pire õ nherē, ītême wasi'aba'rēi wa'aba, īmama te te ī'āma īrotizé hā te īsina uwaimrami da. Tawamhā te īsina uwaimrami wapsi, īmama te 're īsawi pese mono na te za da te 're īwaihu'u za'ra. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

15

Zezusi hā uwa 'ru uptabi na te te sina īsimiré'ēzé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi te duré wama siwasu'u za'ra, āne:

— Rob'ru na, wa za īsina simiré'ē, uwa 'ru na. Uwa 'ru 'madâ'â'wai āma, wa za īmama āma simiré'ē.

² Uwa 'ru panhipti sisa'ridi hā wē õ di, 're ī'rā za'ra mono õ hā. Taha wa, uwa 'ru 'madâ'â'wa hā te za īpanhipti hā te te 're annihârî ī'rā'i'õ hā, te te 're anhamra mono da. Tane te za īmama hā īzazei'ō'wa norī hā te te 're azatōrī, īnhiti 're hâimana za'ra mono da. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hā wē za'ra di, 're 'rā za'ra mono wa. Taha wa, wa za 're ī'rā za'ra mono na simiré'ē, īzazei'wa norī āma 're nomro wē mono wa. īwanhipré te te 're ī'anhîhârî mono hā, wa za āma simiré'ē, īzazei'wa norī te te 're ī'manharî wasétē za'ra mono zém na. 'Re ī'rā za'ra mono hā īpanhipti wāi wa, īwanhipré ahâ wamhā, te za misi si te te 're annihârî ī'madâ'â'wa hā, 're 'rāi pese za'ra mono da. Tane te za īmama hā īzazei'wa norī wi īwasédé hā te te 're annihârî, 're nomro wē uptabi mono da oto.

³ A norī wa'wa hā te oto 're anomro wē wa'aba mo, īnhimiroti si 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wa.

⁴ Ma'āpē ī'āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono za. Tawamhā wa za 'râwi ai'rata 're ī'hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hā 're sab u'âsi mono õ wamhā, 're 'rāi mono õ di za, ta hā. Tane a norī wa'wa hā ī'āma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono õ wamhā, 're anomro wē waihu'u aba mono õ di za.

⁵ — Uwa 'ru na wa za īsina simiré'ē. Uwa 'ru panhipti sisa'riti na wa za duré ai'āma simiré'ē za'ra wa'wa. ī'āma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wamhā, wa za te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, 're anomro wē uptabi aba mono da. Asiwaprosi 're anomro wē waihu'u aba mono õ di za.

⁶ Ni'wam norī hā ī'āma 're hâimana u'âsi za'ra mono õ wamhā, 're nomro wē mono õ di za. Ta norī āma, wa za uwa 'ru panhipti nhîhârî hā āma simiré'ē. Uwa 'ru panhipti nhîhârî hā te te 're ī'anhâmra mono hā, te za 're 'rē za'ra. 'Re 'rē za'ra mono wapsi, te za simisutu te te 're aza'ra ī'madâ'â'wa hā, te te 're asui mono da, 're zata za'ra mono da.

⁷ A norī wa'wa hā te za ī'āma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, 're anomro wē wa'aba mono da. Tawamhā īmama hā te za te te 're aiwapari u'âsi za'ra wa'wa, tiwi 're īrowaptērē za'ra wa'aba mono zém na hā. Tawamhā tiwi 're īwaptērē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tō te te aima āma 're a'uwaaimrami 'wa.

⁸ 'Re anomro wē uptabi aba mono wamhā, ūzazei uptabi 'wa na te za da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa. Tawamhā ūmama āma te za 're dawata za'ra. E marī wa. 'Re anomro wē wa'aba mono da, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono wa.

⁹ ūmama, te te 're ūzawi pese mono ne, wa tō te 're asawi pese za'ra wa'wa. Ma'āpē ūāma 're anomro u'âsi aba mono, te 're ūasawi pese za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Wa hā ūmama nhimiroti si, wa tō te 're 'madâ'â pese. Taha wa, ūmama te te 're ūzawi pese mono zém na wa tō ūsina te 're waihu'u u'âsi. Tane duré a norī wa'wa hā ūnhimiroti si 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhā, te 're ūasawi pese za'ra wa'aba mono zém na, te za asina 're ūwaihu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹¹ — Āne wa tō aima roti za'ra wa'wa, ūsine robzei u'âsi 're anomro aba mono da, duré ūsine aipē'ē 're, 're atoi uptabi za'ra wa'aba mono da.

¹² Wa hā te 're ūasawi pese uptabi za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Āne wa aima roti za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

¹³ Ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono wamhā, te za te te 're danho'reptu za'ra. 'Re dadâ'â za'ra mono da nherē, te za te te 're danho'reptu za'ra, dawi 're sisawi za'ra mono āna.

¹⁴ ūnhimiroti si 're 'madâ'â pese uptabi za'ra wa'aba mono wamhā, ūzawi pese 'wa, te za 're anomro aba mo.

¹⁵ Danhib'apito norī hā uburé tinhimiroti hā te te tāma 're waihu'u za'ra mono õ di, tāma ūromhuri'wa norī ma hā, tāma ūromhuri'wa norī si 're hāimana za'ra mono wa. Tanei õ di, wa hā. Uburé, wa tō ūmama nhimiroti hā te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, ūma romhuri'wa na si te 're asisi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Te 're ūasawi pese za'ra wa'aba mono na zama, wa za oto te 're asisi za'ra wa'wa.

¹⁶ A norī wa'wa hā asima ūwē na'rata za'ra wa'aba õ di, ūsiré 're anomro aba mono da. Wa hā wa tō ūsima aiwē na'rata za'ra wa'wa, ūsiré 're anomro aba mono da. Wa tō duré aipisutu za'ra wa'wa, datēme 're anomro aba mono da, da'āma asimiromhuri 'wa hā ūma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Tawamhā asimiromhuri za'ra wa'aba na hā robaba õ di za. Āne wamhā, ūmama te za te te 're aiwapari u'âsi za'ra wa'wa. Tawamhā uburé marī hā te te aima 're ūwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, tiwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mono wamhā, te za te te aima āma 're a'uwaimrami 'wa.

¹⁷ Āne wa za duré aima roti za'ra wa'wa. Ma'āpē, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono za.

Zezusihī siré 're ūnomro mono norī, da te 're ūruiwapari za'ra mono zé wasu'u

¹⁸ — ūzazei'õ'wa norī hā te te siwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhā, asōwa wa'aba, da te dasiwi 're ūruiwapari 'rata mono na, te za āma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁹ ūzazei'õ'wa norī niwī 're anomro u'âsi aba mono 'wa'âhā, te aré da te dasiwi 're asawi pese za'ra wa'wa. Tane nherē, a norī wa'wa hā ūzazei'õ'wa norī niwī 're anomro aba mono õ di oto. Wa hā wa tō aipisutu za'ra wa'wa, ūniwīp si 're anomro aba mono da. Taha wa, te za tō ūzazei'õ'wa norī hā te te siwi 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa, ūsinīwī 're anomro u'âsi aba mono õ wa.

²⁰ Asina ūwapari pese za'ra wa'aba, āma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono da, ūmreme na. Danhib'apito norī ma, da te 're ūmanharī za'ra mono zéb zarina, te za duré tāma ūromhuri'wa norī ma, da te 're 'manharī za'ra. Wa hā Asib'apito za'ra wa'wa hā da te ūma 're ūrob'manharī wasétē za'ra mono ne, te za duré aima wa'aba da te 're rob'manharī wasétē za'ra. Duré ūnhimiroti hā da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, asimiroti za'ra wa'aba zama te za da te 're 'madâ'â pese za'ra.

²¹ We ūzatōrī'wa na da te 're waihu'u za'ra mono õ di, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā. Taha wa, te za da te aima 're rob'manhari wasétē za'ra wa'wa, ūzazei'wa 're anomro aba mono wab zama.

²² Tawamhā wa hā we datēme ūmorī wa, te za oto te te siwi 're da'awē'õ 'Re ūhāimana u'âsi mono hā, da te 're ūzaze za'ra mono õ wa. Tawamhā ari'iwi te za 're dasi'ubumro, da te 're ūzaze za'ra mono õ na, da te dasiwi 're udā waihu'u za'ra mono õ wa za.

²³ Wa hā da te dasiwi 're ūruiwapari mono wamhā, ū'u'âbā te za ūmama hā da te dasiwi 're 'ruiwapari.

²⁴ Wa hā marī dama ūmanharī waihu'u'õ hā wa tō te dama 're ab'manhari wē aré, danho'a, da te dasiwi 're ūzaze za'ra mono da, 'Re ūhāimana u'âsi mono we te te ūzatōrī na. Ni'wa ūsine hā te te 're da'apawapto mono õ di aré. Tane nherē, da te dasiwi 're ūzaze za'ra mono õ di, we te te ūzatōrī na. Marī dama ūmanharī waihu'u'õ hā, te dama 're ab'manhari mono õ 'wa'âhā, te te aré 're da'awē'õ mono õ di, da te 're ūzaze za'ra mono õ zém na hā. Tane nherē, danho'a te dama 're ab'manhari wē mono nherē, ma tō ūmama me da te dasiwi 're wa'ruiwapari.

²⁵ "Marī hā te dama 're ab'manhari wasétē mono õ nherē, ma tō taré da te dasiwi 're ūruiwapari." — Āne duréihā ma tō wahi'rada hā ū'ama rob'ui'éré siro, romhā ré. ūzazei'õ'wa norī hā ma tō oto sina uwaimrami za'ra, te te siwi 're ūruiwapari mono zém na hā.

²⁶ — Zahadu wapsi wa za we atēme satōrī za'ra wa'wa, ūmama pē'ezani hā, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hā. Tō sena uptabi ūsimiroasu'u hā. ūmama hawi te za we atēme timorī za'ra wa'wa, ūnhimiroti na te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁷ A norī wa'wa hā ma tō ūsiré 're anomro aba mo, ūmama nhimiroti na te dama āma ūsāna'ratazém hawi. Taha wa, te za a norī wa'aba zama ūnhimiroti na 're ūdapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo. — Āne ma tō Zezusi hā sina wama roti za'ra.

16

¹ Āne te duré wama nharī za'ra, Zezusi hā:

— ūnhimiroti hā 're rēme za'ra wa'aba mono tō da, wa tō āne aima roti za'ra wa'wa.

² Dama ūpire norī hā te za aiwi te te 're rosawi za'ra wa'wa, rowahutuzéb u dame 're asisisi aba mono tō da. Duré 'Re ūhāimana u'âsi mono te te tāma pisutu za'ra newa, te za ai'uprosi aba ni.

³ 'Re ūhāimana u'âsi mono hā da te dasiwi 're waihu'u mono õ di, ūmama na. ūzama we te te ūzatōrī na, da te dasiwi 're ūzaze za'ra mono õ di. Taha wa, ūzadawa wasu'u'wa 're anomro aba mono nherē, te za da te 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa.

⁴ Āne, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, da te dasiwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wapsi, ūmreme na 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da, marī zō asipibu ma, 're asōpré wa'aba mono tō da. — Āne ma tō wama waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā.

Zezusi hā, Timama pē'ezani na te te dama ūropisutuzé wasu'u, dapawapto'wa da

Tawamhā āne ma tō duré wama waihu'u za'ra:

— Āne na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di aré, zahadu ai'rata 're ūhāimana za'ra wa'aba mono wa.

⁵⁻⁶ Apā wa za oto aiwi ūmorī za'ra wa'wa, we ūzatōrī'wai u. Taha wa, āhāna si wa tō uburé aima rowasu'u za'ra wa'wa, asina waihu'u sirōmo za'ra wa'aba da. Āne aima ūsiwasu'u za'ra wa'aba wa, aipē'ezé ahā za'ra wa'aba di, we ūzatōrī'wai u za oto aiwi ūmorī za'ra wa'aba wa. "E momo te za aimo," āne asiwi ūzadanharī na sahu za'ra wa'aba õ di za, te aima waihu'u pese za'ra wa'aba da.

⁷ Tō sena, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Wa za oto aiwi ūmorī za'ra wa'wa, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hā we te atēme satōrī za'ra wa'aba hā, rowē u'âsi 're anomro aba mono da. Aiwi ūmorī za'ra wa'aba õ wamhā, we atēme morī za'ra wa'aba

õ di za, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hā. Īmorī wapsi, īsiwa'rāmi wa za we atēme satōrī za'ra wa'wa.

⁸⁻¹¹ We atēme wisi za'ra wa'aba wapsi, te za marī hā te te dama 're awaihu'u, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. Īmreme na da te 're īzaze za'ra mono õ wa, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, dawē õ na te za te dama 're awaihu'u. 'Re īmorī wē u'âsi na zama te za duré te te dama 're īwasu'u, da te 're īwaihu'u za'ra mono da. 'Re īmorī wē u'âsi wa, wa za apâ mo, īmama u. Apâ īmorī wamhā, asiwi 're īzabui waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō sima āma roti siro, ti'ai āma dawada'uri wasétē 'wa te te azâri da, Wa'uburé hā. Āne na te za duré te te dama 're awaihu'u, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hā.

¹² — Uburé marī hā īnhimirowasu'u na te aima wasu'u ze za'ra wa'aba nherē, te aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di za a'â. E marī wa. Zahadu aima pibu pese za'ra wa'aba õ wa.

¹³ Zahadu wapsi aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hā, te za we atēme timorī za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani hā. Tō sena uptabi, īsimiroti hā. We atēme wisi za'ra wa'aba wapsi, te za uburé roti tō sena uptabi hā te te aima 're waihu'u pese za'ra wa'wa. Si'uihā na te te aima 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. īnhimirowasu'u zarina si te za te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa. Romhā ré te za duré za romhāimanazé hā te te aima 're waihu'u sirōmo za'ra wa'wa.

¹⁴ īnhimiroti si te za te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa. īnhimiroti te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'aba mono wamhā, īnhisi za'êtē di za, īzazei'wa norī ma.

¹⁵ Aiwa wanhimiroti hā, īmama me. Taha wa, te za īnhimiroti si te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, īmama pē'ēzani hā.

Zezusihī siré norī hā za tiwi īrobzei'õ za'ra zé wasu'u, duré apâ za tāma īrowē za'ra zé wasu'u me

¹⁶ — Syry na, wa oto ai'rata īnhamra 'wa. Āhā parip si, īzabu za'ra wa'aba õ di za a'â. Taha parip si te za duré īzabu za'ra wa'wa. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

¹⁷⁻¹⁸ Tawamhā īsiré 're īwanomro mono norī hā wa wasima rowasu'u za'ra ni, ti'a wi:

— Wa'rata te za nhamra. Syry na wa'rata sāmra parip si, wa te sabu za'ra õ di za a'â, Timama u za apâ morī wa za oto. Taha parip si, wa za duré sabu za'ra ni. E niha, syry na īmreme hā. Āne wamhā, wama pibu prā za'ra di. — Āne aihñi õ nherē, wa wasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁹ Zezusihī mremē hā wa te wasiwi waihu'u õ wa, wa te wasiwi sadanharī ze ti oto. Āne ma tō sina wawaihu'u za'ra, Zezusi hā. Taha wa, te wama nharī za'ra, āne:

— Wa tō aima īsiwasu'u za'ra wa'wa, āne: "Syry na wa oto ai'rata īnhamra 'wa. Āhā parip si, īzabu za'ra wa'aba õ di za a'â. Taha parip si te za duré īzabu za'ra wa'wa." Āne wa tō aima īsiwasu'u za'ra wa'wa. E īmreme hā aima pibu prā za'ra wa'aba di. E aima pibu prā za'ra wa'aba wa, te āne asima īrowasu'u za'ra wa'wa.

²⁰ Asina īwapari pese za'ra wa'aba za. A norī wa'wa hā aiwawa ahâ za'ra wa'aba di za. īzazei'õ'wa norī si te za 're to za'ra. Aipē'ēzé ahâ za'ra wa'aba nherē, aipē'ēzé u'âsi 're anomro aba mono õ di za. Zahadu wapsi, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za.

²¹ Pi'õi āma te za īwasā hā 're sépu'u za'ra, tāma 're īrere'e mono zéb u hā, romhuture wa oto. Tāma 're rere'e mono parip si, tāma 're rowē za'ra mono di za oto, īna ma. Taha wa, tihâzé na hā te te 're rosa'rata u'âsi za'ra mono õ di za oto.

²² Tane duré a norī wa'wa hā, te za aipē'ēzé hā a'â īsépata za'ra wa'wa. Apâ atēme īwisi aba wapsi, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za. Robzei u'âsi te za 're anomro aba mo.

²³ — Niwapsi, īmama hā te za we Tipē'ēzani hā atēme satōrī za'ra wa'wa. Tawapsi asiwi 're īzadanharī za'ra wa'aba mono õ di za, marī hā 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Tō sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Marī hā te aima 're īwē za'ra wa'aba

mono zéb uwaibaba si, te za Ímama wi 're ïwaptērē za'ra wa'aba mo, ïmreme zarina. Tawamhā te za te te aima āma 're a'uwaimrami 'wa.

²⁴ Zahadu marī hā te aima 're ïwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, Ímama wi 're waptērē za'ra wa'aba mono õ di. Te za oto tiwi 're ïrowaptērē za'ra wa'aba mo, te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono da, robzei u'âsi 're anomro aba mono da.

Zezusi hā sisau za te te idarēme na, duré Timama u za ïmorizém na ïsiwasu'uzé wasu'u

²⁵ — Ähāna sō'awi, Ímama hā te aima wasu'u za'ra wa'aba õ di. Romnhimiré' na si wa tō te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi, wa za sō'awi te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, romnhimiré' é ãna.

²⁶⁻²⁷ Tawapsi te za marī hā te aima 're ïwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, Ímama wi 're ïwaptērē za'ra wa'aba mo, ïmreme zarina. Wa hā Ímama wi, marī hā te aima 're waptērē za'ra wa'aba mono õ di za. Asi'uihā na te za tiwi 're ïwaptērē za'ra wa'aba mo. Tawamhā Ímama si te za si'uihā na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, ta hā te te duré 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa. E marī wa, ma tō Ímama hā te te 're asawi pese za'ra wa'wa. A norī wa'wa hā ma tō 're ïzawi pese za'ra wa'aba mo. Ímama hawi we ïmorī na ma tō duré 're ïzaze za'ra wa'aba mo. Taha wa, ma tō te te 're asawi pese za'ra wa'wa, Ímama hā.

²⁸ Ímama hawi wa we datēme mo. Apâ wa za duré dahawi ïtēme mo, Ímama u. — Äne te wama siwasu'u za'ra, Zezusi hā.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, wa tō tāma nharī za'ra ni:

— Sō'awi ma tō oto wama asiwasu'u za'ra, romnhimiré' é ãna. Wanhimirosa'rata za'ra hā ma tō asina ïwaihu'u siro. Taha wa, wa te wasiwi asadanharī da, asina wazô asimipari õ di. Äne wama waihu'u pese za'ra di oto. Taha wa, wa tō asaze za'ra ni, tō sena 'Re ïhāimana u'âsi mono hawi we aimorī na. — Äne wa tō tāma nharī za'ra ni.

³¹⁻³² Taha wa, ma tō Zezusi hā asa wama nharī za'ra:

— E tō sena ma tō oto ïzaze za'ra wa'wa, 'Re ïhāimana u'âsi mono hawi we ïmorī na hā. Äté tō sena ïzaze za'ra wa'aba õ di. Romhuture di oto bâdâ hā, ïhawi ïropéi wa'aba mono zéb u hā, asõrōwa wa'aba u. Tane nherē, asivi ïrēme za'ra wa'aba nherē, ïsiwaprosi ïhāimana õ di za. Ímama, te ïsiré 're hāimana u'âsi.

³³ Äne na wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa, ï'âma 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, rowē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, ïzazei'õ'wa norī hā te za tō te te 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa. Taha wa, te za 're ïrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, te za asiptete sina ï'âma 're anomro aba mo. Wa hā ïzazei'õ'wa norī ma, ïnhiptete uptabi wa, wa tō ãma ai'uté za'ra. — Äne te Zezusi hā wama siwasu'u za'ra.

17

Zezusi hā Timama ma ïmremezé wasu'u

¹ Tawamhā wama siwasu'u za'ra pari, Timama ma mreme da, te hâimo rob'madâ, Zezusi hā. Äne te Timama ma tinhā:

— Ímama, bâdâ ïma ïpisutuzé hā ma tō ïwa waptārā. Ma'âpē, we ïpawapto na, ï'âma ïrotizé hā te dama ïsina uwaimrami da, ai'âma 're dawata u'âsi za'ra mono da.

² A hā ma tō ïma 're ïda'apisu mo, ïzazei'wa 're danomro mono da. Wa hā ma tō duré ïpisu, uburé dama ïpire uptabi da. E marī da. ïzazei'wa norī ma, te 're apisu mono da, robzei u'âsi ï'âma 're nomro u'âsi mono da, duré 're dâ'â za'ra mono ãna, ai'rata 're hāimana u'âsi za'ra mono da, hâiwa ãma.

³ A hā misire Danhib'apito uptabi. Wa hā Zezu Cristu Danho'reptui'wa da, ïpisudu, we datēme ïzatōrī. Äne na, da te 're wawaihu'u za'ra mono wa, da te 're wazazei pese za'ra mono wamhā, robzei u'âsi te za ï'âma 're danomro. 'Re dadâ'â za'ra mono ãna, te za duré 're dasi'ubumroi u'âsi, hâiwa ãma.

⁴ Romhuri hā ūma ūpisudu hā wa tō oto ūsina uwaimra. Te ūsina uwaimrami wa, te za oto ai'āma 're dawata u'āsi za'ra.

⁵ Ti'a õ ré hā, wa tō aiwa wawaihu'u pese na wasiré 're wasimasisi u'āsi, marī õ uptabi ré hā. Taha wa, rowē uptabi di, wama. Ma'āpé, we ūma nharī, aiwa wasiré 're wasimasisi u'āsi mono da duré apā.

⁶ — Ā norī hā te asib'a'uwē 're nomro. Asib'a'uwē si 're nomro mono wa, ma tō oto ūma ūpisudu za'ra, ūnhib'a'uwē 're nomro mono da. Wa tō te tāma 're aiwasu'u u'āsi za'ra, 're aihāimana mono zém na. Asimiroti hā ma tō te te 're 'madā'ā pese za'ra.

⁷⁻⁸ Marī hā ūma 're ūwaihu'u mono zém na si, wa tō te tāma 're waihu'u za'ra. Āne na ma tō ā norī hā te te 're ūzaze za'ra. Ā norī ma, asimiroti hā wē za'ra di. Tō sena aihawi we ūmorī na ma tō ūzaze za'ra. A hā we ūzatōrī'wa na ma tō duré ūzaze za'ra.

⁹ — Āhāna wa aima āma wasu'u za'ra, 're pawaptob u'āsi za'ra mono da. ūzazei'ō'wa norī hā te aima āma wasu'u za'ra õ di. We ūma ūpisudu za'ra norī si, wa āma aima wasu'u za'ra, asib'a'uwē 're nomro mono wa, duré 're pawaptob u'āsi za'ra mono da.

¹⁰ ūnhib'a'uwē norī hā uburé asib'a'uwē te 're nomro. Asib'a'uwē norī hā uburé ūnhib'a'uwē te duré 're nomro. Tawamhā ūma 're ūnomro wē mono zéb zarina, te za ūma 're dawata u'āsi za'ra.

¹¹ Āhāna āme 're ūnhamra u'āsi mono õ di za oto. Atēme wa za oto āma mo. Ā norī si te za ūza'u 're si'ubumro, ūzazei'ō'wa norī 'rata. ūmama, a hā aiwē uptabi na te 're asāmra mo. Ma'āpé, we ūma ūpisudu za'ra hā we 're apawaptob u'āsi mono, aiwaihu'u pese na, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese u'āsi za'ra mono da.

¹² ūrata 're ūnhamra za'ra mono ré, wa tō uburé te 're 'madā'ā pese za'ra, aiwaihu'u pese zarina, ūwi 're si'utōrī za'ra mono tō da, duré ūnhib'a'uwē u'āsi 're nomro mono da. Misire ma tō simini. ūnhib'a'uwē uptabi hā 're morī õ wa, ma tō asimiroti hā tirē. Duréihā poto õ ré, ma tō ūhō āma ūbaihā na rob'ui'éré siro, wahi'rada hā. Āhāna ma tō oto sina uwaimra, õ hā.

¹³ Āhāna bâdâ hā romhuture di oto, āma atēme ūmorizé hā. Āme ūnhamra ré, wa āne aima mre, te te ūwapari za'ra wa, ūsine robzei u'āsi 're nomro mono da.

¹⁴ ūsiré 're nomro mono ré, wa tō te tāma 're asadawa wasu'u za'ra, uburé. Wa hā ūzazei'ō'wa norī niwī 're ūmorī õ di. Tane ā norī hā ūzazei'ō'wa norī niwī, 're nomro mono õ di duré. Taha wa, ma tō ūzazei'ō'wa norī hā ūsiré te te 're 'ruiwapari za'ra.

¹⁵ Āne te āma aima wasu'u za'ra õ di, ūzazei'ō'wa norī wi, āma asitēme waibu da. Wa'uburé wi, ūwasétē uptabi wi, āma 're asisaprī u'āsi za'ra mono da, wa āne āma aima wasu'u za'ra.

¹⁶ Wa hā ūzazei'ō'wa norī niwī, 're ūmorī õ di. Tane ā norī hā ūzazei'ō'wa norī niwī 're nomro mono õ di duré.

¹⁷ Asimiroti hā tō sena uptabi. Tawamhā te za asimiroti na 're ūpawaptob u'āsi za'ra mo, ai'āma si 're nomro wē uptabi mono da.

¹⁸ A hā we datēme ūzatōrī ne, wa za oto datēme satōrī za'ra, te te dama 're ūzadawa wasu'u za'ra mono da.

¹⁹ Wa hā wa tō ūsina asaze, ūma ūrotizé hā te ūsina uwaimrami da. E marī da. Ā norī zama āma 're ūroti za'ra mono zé hā te te sina 're asazei pese za'ra mono da, taha zarina, te te āma 're uwaimrami za'ra mono da.

²⁰⁻²¹ — ūmama, 're wasisawi pese mono wa, wa tō wanhimirosa'rata na 're wasisazei pese u'āsi. Ma'āpé, uburé ūzazei'wa norī hā 're apawaptob u'āsi mono, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra mono da. Ā norī si 're pawaptob za'ra mono õ di za. Ā norī nhimirowasu'u zarina, za te te 're ūzaze za'ra mono norī zama te za 're ūpawaptob u'āsi mo. Tawamhā wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, te za duré tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra. Āne wamhā, tō sena datēme we ūzatōrī na, te za da te 're ūzaze za'ra.

²² A hā 're ūzawi u'âsi mono wa, ūma 're rowē u'âsi mono di. A hā 're ūzawi pese mono ne, wa za ūzazei'wa norī hā õne u'â te 're azawi pese. E marī da. Wasine 're sisawi u'âsi za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama 're sisazei pese u'âsi za'ra mono da, ta norī ma zama 're rowē u'âsi za'ra mono da.

²³ Ūsiré 're aimorī ne, wa za duré wa hā ūsiré 're ūmorī u'âsi za'ra. Tawamhā wasine 're sisawi u'âsi za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama te za 're sisazei pese u'âsi za'ra. Āne wamhā, te za da te 're ūzaze za'ra, tō sena datēme we ūzatōrī na. Duré 're ūzawi pese mono ne, ūzazei'wa norī hā 're ūazawi pese mono na, te za da te 're aiwaihu'u za'ra.

²⁴ — Ti'ai ū ré te 're ūzawi pese mo, marī ū uptabi ré. 'Re ūzawi pese mono wa, ma tō ūma ūpisu, ūmama 're dawata u'âsi za'ra mono da, duré ūhāiba na rowa'a za'êtē ré, 're ūhāimana u'âsi mono da. ūmama, āne na hā te te 're ūmadâ'â za'ra mono da hā, wa tō ūsimā wē za'ra, za 're ūhāimana mono zéb āma, ūrata 're si'ubumroi u'âsi mono da, ūma ūpisutu za'ra norī hā.

²⁵ ūmama, a hā aiwē uptabi na te 're asāmra mo. A hā we datēme ūzatōrī na te te 're asaze za'ra mono ū di, ūzazei'ô'wa norī hā. Tazahā, ūma aiwaihu'u pese di, we ūzatōrī'wa na. Āne na hā ūzazei'wa norī ma zama, tāma aiwaihu'u pese za'ra di.

²⁶ Taha wa, wa tō te tāma 're aiwasu'u u'âsi za'ra, 're ūda'azawi pese mono zém na, te te siwi 're aiwaihu'u u'âsi za'ra mono da. ūne u'âsi, wa za duré te tāma 're aiwasu'u za'ra, 're ūzawi pese mono zarina, duré 're sisawi pese za'ra mono da. — Āne te Timama ma rowasu'u, Zezusi hā.

18

Zezusi hā da te dasiwi ūârizé wasu'u

Mateusi 26.47-56; Marcusi 14.43-50; Rucasi 22.47-54

¹ Tawamhā Timama ma mreme pari, wa tō rob u wawairébé ni oto, ūsiré âi ba wasi'aba're da. Séderō pa zara u, wa saprī za'ra ni, wede 're ūsimasa mono zéb u.

² Tamomo wa tō nasi wasi'rā'ôtō ni Žezusihī me, wede 're ūsimasa mono zéb āma. Nasi ūwasi'rā'ôtōzé hā Zudasihi ma, waihu'u pese di.

³ Tawamhā te te oto sô danhimro, tamomo. Da'wapéi'wa norī hā te sô te te simro, ahâ na. Zeruzarē āma 'ri za'êtē 'madâ'â'wa norī zama te sô te te simro, sasedotī ūpire norī zadawa para, duré parisezu norī zadawa para. Tawamhā 'rāsitō ré, te sô ai'aba're ni, uzi ré zama. Danhiwāi ré zama te sô ai'aba're ni, sib'ézé 'wapa ré zama.

⁴ We oto sô dasihutu wamhā, Zudasihi zama ma we dame wi. Romhā ré ma tō uburé sina waihu'u siro, Zezusi hā da te tāma ūmanharī za'ra zém na. We sô dasihutu wamhā, ma datēme watobro. Āne te dama tinha:

— E 'wa sô, te asôpré wa'wa.

⁵ Tawamhā asa te āne tāma nharī za'ra:

— Zezusihī zô, wa wanhopré ni, Nazaré hawi we ūmorī zô.

Tawamhā Zezusi te dama siwasu'u oto:

— Wa hā Zezusi. Āhāta wa za.

⁶ Tawamhā ūmreme ma, ma tō ai'marōpārī za'ra ni.

⁷ Tawamhā Zezusi te duré dama tinha:

— E 'wa sô, te asôpré wa'wa.

Tawamhā asa te duré tāma nharī za'ra, āne:

— Zezusihī zô, wa wanhopré ni, Nazaré hawi we ūmorī zô.

⁸ Taha wa, te duré Zezusi hā asa dama siwasu'u:

— Wa hā Zezusi. Wa tō aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa. ūzô si asôpré wa'aba wamhā, ma'âpē â norī hā satōrī za'ra wa'aba, si'aba're da. — Āne te tāma nharī za'ra, timreme, Timama ma, te te wa'âma āma uwaimrami za'ra da.

⁹ Āne Zezusi hā ma tō Timama ma siwasu'u, aré: "ūma ūpisutu za'ra norī hā wa tō te 're 'madâ'â pese za'ra, ūwi si'utōrī tō da." Āne ma tō tāma siwasu'u aré. Tawamhā

da'wapéi'wa norí, te te siwi wawaibui õ wamhã, timreme, Timama ma, ma tô wa'âma âma uwaimra.

¹⁰ Tawamhã Sima Pedru ma tô sib'ézé 'wapa hã waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã âma po're nhizâ, ūpo're nhimire niwî. Sasedoti ūpire uptabi ma romhuri'wa, ta hã. Romhuri'wa nhisi hã, Macu na ūsisi hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te Pedruhu ma tinhá:

— Sib'ézé 'wapa hã apâ sérê. E wa za dawi ūsisawi, Ímama te te ūlâma ūrotizé hã te ūsina uwaimrami tõ da. Mare di. Te robzépata da nherê, wa za oto ūsina uwaimra. — Âne te Pedruhu ma tinhá, Zezusi hã.

Anasihi u, Zezusi da te dasiwi ūsaprōnizé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusi hã da'wapéi'wa norí hã ma tô siwi ti'â, tinhib'apito me. 'Ri za'ëtë 'madâ'â'wa norí me zama ma tô siwi ti'â. Ma tô dasiwi pawasisi ni oto.

¹³ Tawamhã Anasihi u te oto siwi saprōni za'ra. Ta hã Anasi hã, Caipasihi maprewa. Sasedoti ūpire uptabi, Caipasi hã.

¹⁴ Ta hã ma tô âne tisiré norí ma roti za'ra aré, dama ūpire norí ma: "Misire, wa te wasiwi wîrî wamhã, wama rowê za'ra di. Wama pire za'ra õ di." Âne ma tô tâma roti za'ra aré.

Pedru hã Zezusi te te dawi ūudâzé wasu'u

Mateusi 26.69-70; Marcusi 14.66-68; Rucasi 22.54-57

¹⁵⁻¹⁷ Tawamhã Zezusi hã da te dasiwi saprōni wamhã, Pedru hã te Zezusih zarina mo. Ízama wa duré ūsarina mo, sasedoti ūpire uptabi nhorôwa u. Íwétési, wa ūsarina ãzé 'ri 'wawi wa'ra u, tâma ūwaihu'u pese wa, 'ri tede'wai ma. Pedru hã te rowi za, 'ridawa 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra âma 'ridawa te pi'õ hã 'madâ. Tawamhã wa hã wa mo, 'ridawa u. Pi'õi ma, wa tinhá, Pedruhu wi te te rosawi tõ da. Taha wa, te te tâma wê wa, wa tô 'mazé Pedru hã, 'ri 'wawi wa'ra u. Taha wa, te pi'õ hã Pedru sadanha:

— E a hã, Zezusih siré te 're aimo.

Tawamhã Pedru asa te tâma tinhá:

— Mare di. Wa hã ūsiré 're ūmorî õ di. — Âne te tâma tinhá.

¹⁸ Tame romhuri'wa norí hã te sima ro'o za'ra, hâ te, hâ'i'ro za'ra da. 'Ri za'ëtë 'madâ'â'wa norí me, te sima ro'o za'ra. Pedruhu zama te dame tihâ'i'ro.

Sasedoti ūpire uptabi hã, Zezusi te te ūsadanharizé wasu'u

Mateusi 26.57-68; Marcusi 14.53-65; Rucasi 22.54, 66-71

¹⁹ Tawamhã sasedoti ūpire uptabi hã te Zezusi sadanha, ūsiré 're ūwanomro mono norí na. Ísimiroti na zama te sadanha.

²⁰⁻²¹ Tawamhã Zezusi asa te tâma tinhá:

— Sô'awi wa tô te dama 're rowahutu u'âsi, rowahutuzé mono bâ. Âme dasi'râ'ôtôzéb âma zama, wa tô nasi dama rowahutu, 'Re ëhâimana u'âsi mono âma 're ëdawata za'ra mono zéb âma hã. Pi'uriwi te dama 're rowahutu mono õ di. E marî da, te ëzadanha. Íwapari'wa norí hã te za ūsadanharî za'ra wa'wa, te te aimo ëzadawa wasu'u za'ra da. Ta norí ma, waihu'u pese za'ra di, ënhimirowasu'u hã. — Âne Zezusi te tâma tinhá.

²² Tawamhã Zezusih 'rata aibâ ësa, ma tinhib'rata na 'râime. Te tâma tinhá:

— E niha te âne tâma ënha, sasedoti dama ūpire uptabi ma nherê.

²³⁻²⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma tinhá:

— Ímreme na te âma upai wamhã, ma'âpé we ëma waihu'u. E marî da, ma ërâime, ëmreme wê nherê. — Âne Zezusi te aibâ ma tinhá. Tawamhã Anasi hã ma tô Zezusi hã dama ti'ru, Caipasihi u da te dasiwi saprōni da.

Tawamhã pawasisi ré, ma tô ëtème dasiwi saprōni ni, sasedoti ūpire uptabi u.

Pedru hã Zezusi te te duré dawi ūudâ na ūsahuzé wasu'u

Mateusi 26.71-75; Marcusi 14.69-72; Rucasi 22.58-62

²⁵ Tawamhā Sima Pedru te zahadu za, unhamā āma hā'i'ro da. Taha wa, te āne sadanharī za'ra:

— E a hā te Zezushi siré 're aimo.

Tawamhā Pedru hā ma tō dawi ai'udâ. Te tāma nharī za'ra:

— Mare di. Wa hā īsiré 're īmorī õ di.

²⁶ Tawamhā aibâ te duré sadanha Pedru hā, sasedoti īpire uptabi ma, romhuri'wa hā. Taha sisānawā, ma tō Pedru po're nhizâ. Āne te Pedru sadanha:

— E a hā, wede, 're īsimasa mono zéb āma, wa tō ai'madâ.

²⁷ Taha wa, ma tō duré Pedru hā tiwi ai'udâ.

Tiwi si'udâ parip si, ma tō si'a hā awa'awi hā.

Zezusi hā Piratuhu u da te īsaprōnizé wasu'u

Mateusi 27.1-2, 11-14; Marcusi 15.1-5; Rucasi 23.1-5

²⁸ Tawamhā Caipasihi nhorōwa hawi ma tō Zezusi hā siwi saprōni za'ra, wasiré zudezu norī hā, romanu nhorōwa u robza'rā ré. Roti'wa dama īpire uptabi romanu hā, Piratu na īsisi hā. Te te ītēme siwi āwisi wamhā, 'ri para u te te siwi 'mazébré õ di, Piratuhu u. Rowi te īré aimasa. E marī wa. 'Re īhaimana u'āsi mono nhimiroti waihu'u'ō'wai wa, Piratu hā. Tawamhā Pascowa na dato nhisi bātâ na, dasi'rā'ōtō ré, sisisi õ di za, siwasété za'ra tō da. Siwasété za'ra 'wa'āhā, aré dame saihuri waihu'u õ di.

²⁹ Tawamhā Piratu hā ma tō datēme watobro. Āne te dama tinhā:

— E marī wa, te we bétē asiwi īsaprōni 'wa. E marī, ma 'manha.

³⁰ Tawamhā te asa tāma rowasu'u za'ra:

— Tiwasédé te te 're 'manharī u'āsi mono õ 'wa'āhā, aré wa te aima hāiba nhomri za'ra õ di.

³¹ Tawamhā Piratu te asa tāma nharī za'ra:

— A norī wa'wa hā te za asiwi īsaprōni za'ra wa'wa, asi'uihâ na aihi'rata norī nhimi'manharīzéb zarina, marī hā tāma 'manharī za'ra wa'aba da, tiwasédé hā asō'a za'ra wa'aba, te te 're 'manharī u'āsi mono wamhā.

Taha wa, ma tō asa tāma nharī za'ra, Piratuhu ma:

— Mare di, wa te wasiwi saprōni õ di za. Asib'apito, ma tō wawi sawi za'ra, ni'wa hā tiwasédé te te 'manharī wamhā, wa te wasiwi wīrī tō da. — Āne te Piratuhu ma nharī za'ra.

³² Romhâ ré ma tō Zezusi hā siwasu'u tidâ'āzém na, wedepo'o nphonhi'rāmi na da te dasiwi īsasōmrizém na. Tawamhā Piratu te te dama 'rui wapsi, te za 're īsiwasu'u mono zéb zarina, dasiwi sasōmri ni.

³³ Tawamhā Piratu, ma tō 'ri para u apâ ãzé. 'Ri para u sébré parip si, te Zezushi zô hā, 'ri para u ītēme sébré da, te te sadanharī da, Piratu hā. Tawamhā āne te sadanha:

— E a hā, zudezu norī nhib'apito.

³⁴ Tawamhā Zezusi asa te tāma tinhā:

— E apito na da te aima īwasu'u za'ra wa, te īzadanha. E asi'uihâ na te īzadanha, wa hā apito zô.

³⁵ Tawamhā Piratu hā te duré asa tāma tinhā:

— E wa hā zudezu na 're īhaimana mono bâ, īsi'uihâ na te asadanharī da hā. Asiré zudezu norī hā ma tō siwi īma aihâiba nho, sasedoti īpire norī me. E marī, ma bétē īmanha.

³⁶ Tawamhā ma tō Zezusi hā asa tāma siwasu'u:

— Wa hā ti'ai āma danhib'apito na 're īhaimana mono õ di. Danhib'apito na 're īhaimana mono 'wa'āhā, wa aré īnhib'a'uwe norī hā wada'uri za'ra, te te da'wapé za'ra da, da te dasiwi īhâiba nhomri tō da, dama īpire norī u. Wa hā ti'ai āma danhib'apito na 're īhaimana mono õ di. — Āne ma tō Zezusi hā tāma siwasu'u.

³⁷ Taha wa, ma tō Piratu hā asa duré sadanha:

— E a hā danhib'apito.

Zezusi te duré tāma tinhā:

— Tahata ma tō tane hā ū'ama ū'waihu. Taha da, wa tō ti'ai ū'ama podo. Taha da, wa tō we ti'ai u datēme mo, roti tō sena uptabi hā te dama 're wasu'u mono da. Ni'wam norī hā roti tō sena uptabi hā te te sima 're wē za'ra mono wamhā, ta norī si te za te te 're ū'wapari ze za'ra. — Āne Zezusi te tāma tinhā.

³⁸ Piratu te duré asa tāma tinhā:

— E ma hā, roti tō sena uptabi hā.

*Piratu hā Zezusi da te dasiwi wū'ri da, te te dama ū'hāiba nhomrizé wasu'u
Mateusi 27.15-31; Marcusi 15.6-20; Rucasi 23.13-25*

Tawamhā Piratu hā apā ma datēme watobro, rob u. Āne te dama tinhā:

— Wa tō sadanha. Ma tō ū'ima siwasu'u. Marī hā te te 're ab'manhārī wasétē mono õ di.

³⁹ Āme ma tō asi'rā'ōtō 'wa, Pascowa na datozi nhibâtâ na. Ma tō asima 're ū'wē za'ra wa'aba mo, 're asi'rā'ōtō aba mono ré, misi si dazazém hawi te dama 're arob'rui mono da, apā 're dawairébé mono da. Zudezu norī, e tawamhā wa za asib'apito za'ra wa'aba ma rob'ru, apā morī da. — Āne te Piratu hā dama tinhā.

⁴⁰ Tawamhā hārā 'rāihā na te 'mahārā za'ra:

— Mare di. Taha ma, rob'ru õ di za, morī da. Barabasihi ma si te za ū'rob'ru, apā morī da. Taha si. — Āne te Piratuhu ma nharī za'ra. Rowasétē 'manhārī'wa, Barabasi hā.

19

¹ Tawamhā Piratu ma tō da'wapéi'wa norī ma 'ru za'ra, powawē hāi waré na te te siwi 're pré'ē mono da, Zezusi hā.

² Te te siwi 're pré'ē mono pari, ma tō 'wabzéré na siwi ū'ama sōpre za'ra. Tisi'ubuzém na ma duré siwi ū'ama hāiba ubu, ū'hā pré na.

³ Siwa'rāmi te nasi ū'tēme ai'rē za'ra, tō sena te te nasi sawi za'ra da newa. Āne te tāma nharī za'ra:

— Zudezu norī nhib'apito, rowē na aihāimana. — Āne te tāma nharī za'ra, ū'ama wa'ē za'ra sina.

Tawamhā te te nasi sawi za'ra pari, te nasi siwi 'rāi wabzu, sisau'u.

⁴⁻⁵ Tawamhā Piratu, ma apā datēme watobro. Āne te dama tinhā:

— Āhāta wa we atēme saprōni za'ra wa'wa. Wa tō sadanha. Ma tō ū'ima siwasu'u. Marī hā te te 're ab'manhārī wasétē mono õ di. Āne hā waihu'u za'ra wa'aba da, wa tō we atēme saprōni za'ra wa'wa. — Āne te dama tinhā.

Tawamhā Zezusi ma ū'tēme watobro, 'wabzéré na sōpre ré. Zazahā pré na ubu ré zama ma ū'tēme watobro.

Taha wa, te Piratu hā dama 'mahā, āne:

— Ōhōta aibā hā. 'Madā'ā za'ra wa'aba.

⁶ Tawamhā te 'madā'ā za'ra, 'Re ū'hāimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ū'pire norī hā, sasedoti ū'pire norī hā. 'Re ū'hāimana u'âsi mono ū'ama 're ū'dawata za'ra mono zé 'madā'ā'wa norī zama te 'madā'ā za'ra. Te te 'madā'ā za'ra wamhā, hārā 'rāihā na te nasi 'mahārā za'ra, āne:

— Wedepo'o nphonhi'rāmi na da te dasiwi sasōmri, dâ'â da.

Tawamhā te Piratu asa tāma nharī za'ra:

— Asi'uihā na te za asifi ū'saprōni za'ra wa'wa, asifi sasōmri za'ra wa'aba da. Wa hā wa tō sadanha. Ma tō ū'ima siwasu'u. Marī hā te te 're ab'manhārī wasétē mono õ di.

⁷ Taha wa, te asa tāma nharī za'ra, dama ū'pire norī hā:

— Ti'ai ū'ama poto nherē, ma tō dama 're siwasu'u, 'Re ū'hāimana u'âsi mono 'ra na. Mreme wē'õre di. Wahi'rata norī hā ma tō dama roti za'ra, āne ni'wa, 're siwasu'u mono wamhā, wa te wasifi wū'ri da. — Āne te tāma nharī za'ra.

⁸⁻⁹ Tawamhā Zezusi dama 're ūsiwasu'u mono zém na ma tō Piratu hā damreme wapa. Taha wa, ma tō pē'ewara. Tawamhā 'ri para u ma duré ãzé. Zezusi hā ūsarina ma duré ãzé. Taha wa, te duré Zezusi sadanha, Piratu hā:

— E ma hawi te we aimo bétē. — Āne te sadanha. Tane nherē, tizadawa na te te wa'rāmi õ di, Zezusi hā. Ari'iwi te za.

¹⁰ Tawamhā Piratu te tāma tinhā:

— E marī da, ūma ūsiwasu'u õ di. E aimā ūpire na asina ūwaihu'u õ di. Wa hā te dama ai'rui wamhā, te aré aipawasisizé hā aimā wasihu ni apā, dawi aimorī da. Wa hā te dama ai'rui wamhā, te aré dasiwi asasōmri ni, atā'â da. E āne aimā ūmreme pire na asina ūwaihu'u õ di. — Āne Piratu te Zezusihī ma tinhā.

¹¹ Tawamhā Zezusi asa te tāma tinhā:

— 'Re ūhāimana u'âsi mono, ma tō aipisutu, ūma aipire da. ūma aipire da, te te aipisutu õ 'wa'âhā, aré ūma aipire õ di. Tawamhā ūma aipire da, te te aipisutu nherē, ūma asimiroti wasétē wamhā, tāma aiwē õ di za, aiwasédé hā ūma 'manharī wa. Tane nherē, aibā hā si'uihā na te te aimā ūhāiba nhomri hā aiwasétē nhipai u wasétē uptabi di, õ hā. — Āne Zezusi te Piratuhu ma ūsiwasu'u.

¹² Tawamhā Zezusihī mreme te te ūsina waihu'u wa, ma tō sima wē, Zezusi te te satōrī da, apā dawi morī da. Tane nherē, hārā 'rāihā na te nasi ūsadawa wa'rāmi 'mahārā za'ra, dama ūpire norī hā, āne:

— Õ hā danhib'apito na ma tō 're ūsiwasu'u. Ni'wa hā danhib'apito na 're ūsiwasu'u mono wamhā, apito Séza hā danhib'apito na te te da'âma waihu'u õ di za. Apā morī da, tāma rob'rui wamhā, apito Séza hā aimā toi õ di za. — Āne te nasi tāma nharī za'ra, sa'ëtē.

¹³⁻¹⁴ Tawamhā damreme te te ūsina wapari wa, ma tō Zezusihī zō ãzé, te te tāma nharī da, rob u ūsarina watobro da. Taha wa, ma tō ūsarina watobro, rob u. Tawamhā ëtē 'manharī nhisiwi, te wedeza na nhamra 'ridawa, Piratu hā. Wasimremezém na ëtē 'manharī nhisi hā, Dabata na. Tame danhib'apito, te 're ūsimasisi u'âsi, dawasétē na te te 're da'awaihu'u mono da, dawē na zama te te duré 're da'awaihu'u mono da. Tame sāmra ré, ma tō abzumazéb u za bâdâ hā, sabadu õ ré hā, duré Pascowa na dato nhisi õ ré hā. Tawamhā Zezusi hā rob u ūsarina watobro wamhā, Piratu te tinhā, wasiré zudezu norī ma:

— Ôhōta asib'apito za'ra wa'wa.

¹⁵ Tawamhā dahārā 'rāihā na te nasi 'mahārā za'ra ni asa:

— Wedepo'o nhonhi'rāmi na da te dasiwi sasōmri, dâ'â da.

Tawamhā Piratu asa te tāma nharī za'ra:

— E asib'apito za'ra wa'wa, wa za dama ti'ru, wedepo'o nhonhi'rāmi na da te dasiwi sasōmri da, dâ'â da.

Tawamhā sasedoti ūpire norī hā te asa tāma nharī za'ra, Piratuhu ma:

— Ôhō si wanhib'apito hā, Roma âma apito Sézaha si. — Āne te tāma nharī za'ra, sasedoti ūpire norī hā.

¹⁶ Tawamhā da'wapéi'wa norī ma, te oto ti'ru Piratu hā, wedepo'o nhonhi'rāmi na te te ūsidi sasōmri da, dâ'â da, Zezusi hā.

Zezusi hā wedepo'o nhonhi'rāmi na da te dasiwi ūsasōmrizé wasu'u

Mateusi 27.32-44; Marcusi 15.21-32; Rucasi 23.26-43

¹⁷⁻¹⁸ Tawamhā 'ri nhiti te oto ūsidi saprō, Zezusi hā. Wedepo'o nhonhi'rāmi hā te sisada ti'â, Da'rāihī na romnhisi u. Wasimremezém na Dodota na romnhisi hā.

Tamomo te te ūsidi âwisi za'ra wamhā, wedepo'o nhonhi'rāmi na ma tō oto ūsidi sasō, da'wapéi'wa norī hā. Aibā norī wa'wa, ma tō ūsidi sasō. Aibā maparane te âma aiwa'aba zahuré, da te dasiwi ūsasōmri zahuré hā.

¹⁹ Tawamhā Piratu, ma tō āne âma rob'ui'érē: "Ã hā Zezusi, Nazaré hawi we ūmorī, zudezu norī nhib'apito." Āne ma tō âma rob'ui'érē. Tawamhā te te âma rob'ui'érē pari,

te dama ti'ru, ūrāi uwaibaba te te siwi 'mazasōmri da, rob'ui'éré hā. Si'ubdatō damreme na rob'ui'éré hā. Wasiré zudezu norī mremezém na, duré romanu norī mremezém na, duré deredu norī mremezém na.

²⁰ Isa'ozém hawimhā 'ri nho'ōmo u hā, romhuture di. Taha wa, wasiré zudezu norī hā te ahā na te te 're sōré za'ra, āma rob'ui'éré hā.

²¹⁻²² Tawamhā Piratuhu ma, te nharī za'ra, sasedoti ūpire norī hā:

— Rob'ui'éré na āma saprī na. “Ā hā zudezu norī nhib'apito,” āne tō da. Āne āma saprī na. “Āne te ā hā 're siwasu'u: Wa hā zudezu norī nhib'apito.” Āne āma saprī na.

— Āne te Piratuhu ma nharī za'ra.

Tawamhā Piratu asa te tāma nharī za'ra:

— Mare di. Te āma saprī ū di za. Ūhō u'āsi za. — Āne te tāma nharī za'ra.

²³ Tawamhā te te siwi sasōmri pari, ma ūuzazém na sima āma aipé, misi si da'wapéi'wa norī hā. Maparane si'uiwa na ūhāiba hā. Misire ūhāpa hā, te tihāiba, ūhā're'ō hā. Ōne haré ūmanharī hā.

²⁴ Taha wa, te āne sima nharī za'ra:

— Wasima āma wasipé na, wa te wasima hānhihāri mono tō da. Ětēre hā misi, wanhisu ui'éré ré hā wa te wasiwi mei wa'aba, ūtede'wa hā wa te wasiwi āma waihu'u za'ra da.

— Āne te sima nharī za'ra.

Tawamhā ma tō sima me za'ra. Duréhā wahī'rada, ma tō āne āma rob'ui'éré siro, 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā:

“Ūuzazé hā ma tō sima āma aipé. Ětēre, ma duré siwa'wa sima me za'ra, ūtede'wa hā te te siwi āma waihu'u za'ra da.”

Āne ma tō āma rob'ui'éré siro, ūbaihā na hā. Tawamhā rob'ui'éré zarina, ma tō 'manharī za'ra, da'wapéi'wa norī hā.

²⁵ Tame te pi'ō norī hā aimasa, Zezusihī za'ozéb 'rata ūna hā duré ūna wapté hā, duré Mariza hā Coropasihi mro hā, duré Mariza Madarena hā.

²⁶⁻²⁷ Tawamhā Zezusi te tina hā 'madā. Wa hā te te 're ūzawi pese mono zama te duré ūmadā, ūpapara ūza wa.

Tawamhā āne te tina ma tinhā:

— Āhāta ai'ra. Te za oto āma 're ai'ra mo.

Tawamhā ūma zama te duré tinhā:

— Āhāta ana. Te za oto āma 're ana mo.

Tawamhā te te ūma ūrotizéb zarina, wa za ūnhorōwa u saprō, ūrata 're sāmra u'āsi mono da.

Zezusihī dā'âzé wasu'u

Mateusi 27.45-56; Marcusi 15.33-41; Rucasi 23.44-49

²⁸ Tawamhā Zezusi hā sa'o ré, ma tō sina uwaimra, ūmama te te āma ūrotizé hā. Āne na ma tō sina waihu'u, Zezusi hā. Tawamhā āma ūrob'ui'éré 'rata zéb zarina, te tinhā:

— Wa hā 'rubu di. — Āne te tinhā, Zezusi hā.

²⁹ Piza'a 're nho'a hā te ūpapara za, uwa 'rāi wa'u ūsé ré hā. Tawamhā ma tō marī hā wedehu na siwi āma 'rā'ubu da'wapéi'wa norī hā, uwa 'rāi wa'u ūsé na te te āma siwi di'i da, ūwā'âbâ syry na, Zezusihī ma, te te siwi wē da, ūsadawa u. Taha wa, te oto upsō Zezusi hā, tizadawa na.

³⁰ Te te upsōmri parip si, te tinhā:

— Tâibâ oto. Wa tō oto ūsina uwaimra.

Taha pari, ma tō oto 'rāi waptārā. Tawamhā si'uihā na ma pē'ē hai'utō.

Da'wapéi'wa hā Zezusi ū'a're wi te te ūwa'rezé wasu'u

³¹ Tawamhā dama ūpire norī hā te Piratuhu u ai'aba're, ūsorōwa u. ūtēme sihutu wamhā, te āma sadanharī za'ra, wedepo'o nhonhi'rāmi na ūsimnhana hā te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi hi'ē za'ra da. E marī da. Dā'â su'u za'ra da, wedepo'o nhonhi'rāmi hawi da te dasiwi wamirī hā. Āne te āma sadanharī za'ra. E marī wa. Romhuri

zahârizém na simnhatā u'âsi wamhã, dama wẽ prã ti. Hâiwahâ pesere si te za bâdâ hã ïwa waptârã, romhuri zahârizé hã. Tawamhã romhuri zahârizéb u simnhatā ré, ãma hâiwahâ pese tõ za'ra da, te ãne ãma sadanharí za'ra, bâdâ hã dama pire uptabi wa, romhuri zahârizé hã.

³² Tawamhã Piratu hã te tâma 'ru za'ra, da'wapéi'wa norñ ma, te te siwi hi'ë za'ra da. Te te tâma 'ru za'ra wa, ma tô aibâ norñ hã siwi hi'ë zahuré, Zezusihi siré ïsa'o zahuré hã.

³³ Taha pari, ma tô Zezusihi zô ai're za'ra. ïwana dâ'â zahuré wamhã, te te siwi hi'ëi õ di.

³⁴ ïwana dâ'â zahuré nherë, ma tô ï'a're wi wa're da'wapéi'wa hã, si'uwazi 'rã'wa pa na. Te te wa'rei wi, ma ïwapru hã puru. Â zama ma ïsu asa'wa.

³⁵ Wa hã 'râwi ï'madâ'â'wa, wa aimâ wasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, 're saze za'ra wa'aba mono da. Tô sena, wa aimâ rowasu'u za'ra wa'wa.

³⁶ Duréihã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãma rob'ui'éré siro, da te dasiwi ïhi'ëi õ na hã. Tawamhã ãma ïrob'ui'éré zarina, te te siwi hi'ëi õ di, da'wapéi'wa norñ hã.

³⁷ Ma tô duré ãne ãma rob'ui'éré siro, ïsadawa wasu'u'wa hã, ãne: "Da te ïwa'rezé hã te za 'madâ'â za'ra ni." Tawamhã ãma ïrob'ui'éré zarina, ïwa'rezé hã ma tô 'madâ'â za'ra ni.

Zezusi dâ'â pari, da te dasiwi ïsérêzé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Marcusi 15.42-47; Rucasi 23.50-56

³⁸⁻³⁹ Tawamhã Zuzé hã ma tô Piratuhu u mo, Zezusihi hâiba na te te tâma rowairébé zô, te te âri da, ab're 're, te te sérë da. Arimateza na romnhisi hawimhã, Zuzé hã. Zezusihi zazei'wa, 're morñ nherë, ïsazei'wa na siwasu'u õ di, dama ïpire norñ mreme pipa te. Tawamhã Zezusihi hâiba na ma tô ãma saze, Piratu hã. Tawamhã te oto sô mo, Zuzé hã. Nicodemosi me, ma tô âri zahuré, te te hâiba u'rê zahuré da. Marñ zu wazari, ma tô Nicodemosi hã we sada ãwisi ïsadaze hã ahâ na, 35 na ïpire pibuzé hã. Wede nhininhâi hâ zum ne hã, 'rém nhana'rê ne hã, ïwazarimhã. Nicodemosi hã ta hã Zezusihi u barana ïmorñ, ïsimiroti te te wapari da.

⁴⁰ Tawamhã zazahâ ïhâ pa na ma tô hâiba ubu zahuré. Zazahâ hã te nasi ãma hâzub zahuré, ïsadaze na te te ãma hâiba ubu zahuré ré. Õne u'â wasiré zudezu norñ hã 're dadâ'â za'ra mono wamhã, te te dama 're 'manharí za'ra, da te danherë õ ré.

⁴¹ Zezusihi za'ozéb ãma te wede hã 're simasa, rob'rere wede hã. Tame sa'a zahâpâ, te ab're hã 're sa'wari, ab're siro hã, ï'ubuni hã, ni'wa ïwa da te ïsérë õ hã.

⁴² Tawamhã romhuri zahârizéb u oto romhuture wa, duré ab're siro hã ïsa'ozéb 'rata hâimana wa, ma tô ïwa siwi tisë, Zuzé norñ hã.

20

Zezusi hã ab're hawi apâ ïhâiwa'utuzé wasu'u

Mateusi 28.1-8; Marcusi 16.1-8; Rucasi 24.1-12

¹ Tawamhã pi'õ hã robza'rã ré te ab're u mo, Mariza Madarena hã, dumidu na. Ab're u morñ wamhã, ab're nhitobzé hã ëne hã, baba di. Ni'wa ma tô ïwana ïsiti sa're.

² Taha wa, te apâ wara, Sima Pedruhu u. ïtêméb zama ma duré wi, Zezusi te te ïzawi pese u hã. ãne te wama rowasu'u:

— Wanhib'apito hã ma tô dasiwi wazere ni, ab're hawi. Da te dasiwi ïhirizé hã wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di. — ãne te wama rowasu'u.

³ Tawamhã te te wama rowasu'u pari, wa tô awa'awi wanem ni, ab're u, Pedruhu me.

⁴ Wa oto asamro ni. Te rême wamhã, ïwana wa wi, ab're u.

⁵ ïwisi wi, wa ab're u sô aiwë'ë, te sô rob'madâ'â da. ïzébré õ di. ï'ubuzéb si wa tô 'madâ'â za'ra, ïhâirâ hã. ï'ubuzéb si te daba'wara.

⁶ Sima Pedru hā ma tō we ūzarina wi. Wisi wi, ma taha si ab're u ūzé. Sébré wamhā, ma duré ūubuzéb si 'madâ'ā za'ra.

⁷ Romhā na te ūubuzém nhiti ūrā ubuzé hā nomro. Hā nhinhai haré te nomro.

⁸ Tawamhā ab're u ūwisi 'rada hā wa tō duré ūsarina ūzé. ūubuzé hā wa tō duré 'madâ'ā za'ra. ūrā ubuzé hā ūsiti ūnomro hā wa duré 'madâ, hā nhinhai haré. Te 'madâ'ā wamhā, wa tō saze Zezusi hā, ūhāwa'utuzém na.

⁹ Duréihā ma tō ūhāwa'utuzém na rob'ui'éré sirōmo za'ra ūbaihā na hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā. Tane nherē, ūhāwa'utuzém na rob'ui'éré hā zahadu wama waihu'u pese ū di.

¹⁰ Tawamhā ab're, wa te sabui pari, wa oto apâ wanem ni, wanhorōwa u.

Zezusi hā Mariza Madarenahā u ūshā'i'rēzé wasu'u

Mateusi 28.9-10; Marcusi 16.9-11

¹¹ Tawamhā Mariza Madarenahā si te waza'u za ab're 'rata, wawa sina. Wawa sina ma ab're u aiwē'ē, te te duré sô rob'madâ'ā da.

¹² Siwē'ēi wa, ma tō aibā hā sāmri zahuré, 'Re ūhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī hā, hāwa hawi we ūne hā. Zazahā ūhāirā ré te aimasisi zahuré, siwanhizari. Zezusihi 'rā nomrozéb āma te ūhāiba amo hā nhamra. ūhāiba amo hā ūte nomrozéb āma te duré nhamra.

¹³ Tawamhā hāwa hawi romhuri'wa norī hā te Mariza Madarena sadanharī zahuré, ãne:

— Pi'ō. E marī wa, te aiwawa.

— Wanhib'apito, da te dasiwi wazere wa, da te dasiwi ūhirizé hā te waihu'u ū wa, wa ūwawa. — Æne te tāma siwasu'u zahuré.

¹⁴ Tawamhā tāma siwasu'u zahuré pari, ma aipi'ra. Sipi'rai wi, ma tō aibā hā tisā, Mariza Madarena hā. Tane nherē, Zezusi te te waihu'u ū di, ni'wa newa.

¹⁵ Tawamhā Zezusi te tāma tinhā:

— Pi'ō, e marī wa, te aiwawa. E 'wa sô, te ūrob'madâ.

Tawamhā Mariza te asa tāma tinhā:

— A hā wazere wamhā, ūma wasu'u na ūhirizé hā te waihu'u da, nimomo sô ūmorī da, apâ te we âri da. — Æne te tāma tinhā. Rob'rere wede 'madâ'ā'wa newa, te te waihu'u ū di, Zezusi hā.

¹⁶ Tawamhā Zezusi te tāma tinhā:

— Mariza.

Tawamhā tinhisi te te wapari wamhā, ma ūtēme aipi'ra, Mariza hā. Tawamhā wasimredezém na ebreusi mreme na te tāma tinhā, ãne:

— Raboni. (Ã hā damreme hā āma ūsapři na hā "Rowahutu'wa.")

¹⁷ Tawamhā Zezusi te tāma tinhā:

— ūtē ū di za. Zahadu apâ ūmorī ū di, ūmama u hā. Mo oto aimorī, ūsisānawā norī u tāma ūzadawa wasu'u za'ra da. ūmama u, wa za oto mo apâ hāwa u, Aimama aba u. ūnhib'apito u, wa za oto mo, Asib'apito za'ra wa'aba u. — Æne tāma ūzadawa wasu'u za'ra na za.

¹⁸ Tawamhā Mariza Madarena te oto watēme mo, Zezusihi siré 're ūwanomro mono norī u, te te wama sadawa wasu'u za'ra da. Watēme wisi wamhā, te wama rowasu'u za'ra, ãne:

— Wanhib'apito, wa tō sabu. Timama u te za, u, oto mo, hāwa u Wamama u. Tinhib'apito u te za, u, oto mo, Wanhib'apito u. — Æne te wama sadawa wasu'u za'ra, Mariza Madarena hā.

Zezusi hā tisiré norī u ūshā'i'rēzé wasu'u

Mateusi 28.16-20; Marcusi 16.14-18; Rucasi 24.36-49

¹⁹ Tawamhā tō taha bâtā na dumidu na bâdâ sébré wi, wa tō wasi'rā'otō ni, Zezusihi siré 're ūwanomro mono norī si. Dama ūpire norī pipa te, wa tō wasiré 'rinhitop tete za'ra ni. Tame wasi'rā'otō ré, ma tō Zezusi hā wama sihā'i'rē za'ra wawa'wa. Wawa'wa te tizab za'ra. Tawamhā te ãne wama nharī za'ra:

— Rowē na 're aihâimana za'ra wa'aba mono.

²⁰ Tawamhā tinhib'rada, ma tō wama wē za'ra, wa te 'madâ'â za'ra da. Ti'a're ãma ti'wa're hā ma duré wama urîrî za'ra. Tawamhā Wanhib'apito, wa te sabu za'ra wamhā, wa 're wato za'ra.

²¹ Tawamhā Zezusi te duré wama nharī za'ra:

— Rowē na 're aihâimana za'ra wa'aba mono. Ìmama we te te datême ìzatôrî ne, wa za duré datême asatôrî za'ra wa'wa.

²² Tawamhā tizadawa wa'u'u na ma tō waza'uri za'ra. Âne te wama nharī za'ra:

— Wa za oto Ìpë'ëzani hā aima sõmri za'ra wa'wa. Wē uptabi di, ta hā.

²³ Taha zarina te za ìzadawa para dama 're ìwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono hā dawasédé hā te te da'lâma 're ì'ab'madâ'â mono õ zém na hā. Tawamhā dama 're ìwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za te te dama 're apari, dawasédé hā. Âne na dama 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ wamhā, dawasédé hā te te dama 're apari mono õ di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono hā. — Âne ma tō wama waihu'u za'ra.

Tome hā Zezusi te te ìwawâzé wasu'u

²⁴⁻²⁵ Tawamhā wasi'râ'òtō wamhā, Tome hā wame sãmra õ di, ìsi'ubza na da te 're ìisisi za'ra mono hā. Taha wa, wa tō tâma rowasu'u za'ra ni:

— Wanhib'apito, wa tō sabu za'ra ni.

Tawamhā Tome te wama nharī za'ra, âne:

— Wa hā ìsib'rata zapu'uzé, te 'madâ'â õ wamhā, duré ìsib'rata zapu'uzéb 're, Ìnhipto te sérê õ wamhā, duré ì'a're wa're 're, Ìnhib'rada te sérê õ wamhā, Ìhâiwa'utuzém na te sazei õ di za, wa hā. — Âne te Tome hā wama nharī za'ra.

²⁶ Tawamhā romhuri hā misi wa'âma si'utôrî pari, wa duré wasi'râ'òtō ni, dumidu na. Tome hā te oto wame tinhamra za'ra. Tawamhā 'ri nhitop tete nherê, ma tō duré wei watême tizébré za'ra, Zezusi hā. Wawa'wa te duré tizab za'ra. Âne te wazawi za'ra:

— Rowē na 're aihâimana za'ra wa'aba mono.

²⁷ Tawamhā Zezusi te Tomehê ma tinha:

— We ìtême aimorî, Ìnhib'rada 'madâ'â da. Ìnhib'rata zapu'uzéb 're, asipto hā sérê. Duré ì'a're 'wa're 're, asib'rada hā sérê. Ìhâiwa'utuzém na ìwasu'u na, ìwawâ tō. Te za oto ìzaze, Ìhâiwa'utuzém na hā. — Âne te tâma tinha.

²⁸ Tawamhā Tome te asa tâma tinha:

— A hā, Ìnhib'apito uptabi. A hā, 'Re ìhâimana u'âsi mono. Ai'âma si, wa za 're ìwata u'âsi.

²⁹ Tawamhā Zezusi te asa tâma tinha:

— Ìzabui wapsi, ma tō oto ìzaze, Ìhâiwa'utuzém na. Ni'wam norî hā te te 're ìzabu za'ra mono õ nherê, te te 're ìzaze za'ra mono wamhā, tâma 're rowē za'ra mono di za. — Âne ma Tomehê ma waihu'u, Zezusi hā.

Rowasu'u 'râsutuzém na rowasu'u

³⁰ Zezusi hā dâ'â õ ré, ma tō tiwaihu'u pese na marî dama ì'manharî waihu'u'õ hā te te dama 're ab'manharî wē u'âsi, wanho'a. Ìsimipawaptobzé hā ahâ di. Wa hā wa tō ãma rob'ui'éré, uburé te ãma rob'ui'éré õ nherê, Ìsimipawaptobzém na hā.

³¹ E marî da, wa tō ãma rob'ui'éré. Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisitu na, Zezusihî si 're saze za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra na 're saze za'ra wa'aba mono da. E marî da, te za Zezusihî si asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mo. Rowē u'âsi ãma 're anomro abâ mono da, duré 're atâ'â za'ra wa'aba mono ãna 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata, hâiwa ãma. Taha da, te za Zezusihî si asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mo.

¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō duré wama sihā'i'rē za'ra, ūsiré 're ūwanomro mono norī u. ūsō'u zaihā u ma tō watēme sihā'i'rē za'ra. Tiberizadi na 'ri nho'ōmo nhisi 'rata, ūsō'u hā. Āne duré watēme ūsihā'i'rē za'ra zé wasu'u hā.

² Wa norī hā wa tō wasiré asimro ni, Sima Pedruhu me, duré Tomehē me ūsi'ubza na da te 're ūsisi za'ra mono me hā, duré Natāna'ēhé me, duré aibā maparane ūsiré 're ūwanomro mono norī me hā. Cana na 'ri nhisi āma 're ūhāimana mono, Natāna'ē hā. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Cana hā. Wa norī hā Zebedehe 'ra, Ti'aduhu me.

³ Tawamhā Sima Pedru te wama nharī za'ra:

— Tepe zō, wa za mo, wa hā.

Tawamhā wa tō tāma nharī za'ra ni:

— Asiré, wa za amo ai'aba'rē ni, tepe zō.

Tawamhā wa tō oto wawairébé ni rob u, tepe zō wasi'aba'rē da. Tawamhā âi ba wasihutu wamhā, uba're wa, wa tō asisi ni, abazipara hā wa te nasi wasiwi wabzuri da, tepe zō. Tane nherē, wa te wasiwi 'mai'âri õ di, ā barana hā.

⁴ Tawamhā awē u hāiwa pré wi te aibā hā za, ūsō'u zaihā na. Wa te wasiwi sāmri wamhā, wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di, Zezusi hā.

⁵ Tawamhā ma tō wa'mahārā za'ra, āne:

— ūsisānawā norī, e ma tō ūmai'âri za'ra wa'wa, tebe hā.

Tawamhā asa wa tō tāma nharī za'ra ni:

— Mare di. Wa te 'mai'âri za'ra õ di. Ā baba di.

⁶ Tawamhā te wama 'ru za'ra:

— Ma'āpé, abazipara hā asimire niwī asawi mei wa'aba, tebe hā 'mai'âri za'ra wa'aba da.

Taha wa, wa tō oto abazipara hā wanhimire niwī wasiwi me ni, âi ba. Wa te wasiwi mei wamhā, â hawi wa te wasiwi wazere waihu'u õ di, uba're u hā, tebe hā ahâ uptabi wa, ūremhā.

⁷ Taha wa, wa Pedruhu ma tinhā:

— Õ hā, Wanhib'apito. — Āne wa tō tāma tinhā, Zezusihī siré 're ūmorī hā te te 're ūzawi pese mono hā.

Tawamhā ūmreme te te wapari wi, awa'awi ma tō si'uza, Sima Pedru hā. Te te romhuri da, ma tō aré ti'uza hā sani. Tawamhā si'uza pari, ma tō uba're hawi tobro, âi ba, Zezusihī u morī da.

⁸ Wa norī hā wa uba're na abazipara hā wasiwi sari ni. Romhuture di oto, â zada'rē u hā.

⁹ Â zada'rē u, wa te wasiwi āma ropto wamhā, wa tō oto wawairébé ni, rob u. Tawamhā uzā, wa tō wasiwi sāmri ni. Pré'a nhisiwi, te tebe hā daba'wara. ūu'ētē wapu zama te ūsu daba'wara.

¹⁰ Tawamhā āne te wama nharī za'ra:

— Tebe hā asawi ūmai'âri za'ra wa'wa hā we 'mai'âri aba.

¹¹ Tawamhā Sima Pedru uba're wa, ma tō āzé abazipara zō, â zada'rē u te te sari da, tepe ré hā. Tebe hā 'masisi uptabi di. 153 na ūhāiba hā, ūsa'ētē si. Tebe hā ahâ uptabi nherē, abazipara hā te te sina tari õ di.

¹² Tawamhā Zezusi te wazō tihārā za'ra:

— We ai'aba'rēi wa'aba, asaihuri aba da.

Tawamhā āne wa te wasiwi sadanharī za'ra õ di: "E 'wa hā a hā." Wanhib'apito, wa te waihu'u za'ra wa, wa te wasiwi sadanharī za'ra õ di.

¹³ Tawamhā Zezusi hā ma tō ūu'ētē wapu hā wama sōmri za'ra. Tepe zama, ma duré wama sōmri za'ra, wa te ūhuri da hā.

¹⁴ Ab're hawi hāiwa'utu pari, te nasi watēme sihā'i'rē za'ra, Zezusi hā. Āhāna watēme wisī wamhā, ūubdatō oto watēme ūsihā'i'rē za'ra zé hā, ūsiré 're ūwanomro mono norī u hā.

Zezusi hā Pedru te te sina ūsadanharīzé wasu'u

¹⁵ Tawamhā wasaihuri pari, Zezusi hā te Sima Pedruhu ma tinhā:

— Sima, Zuwāhā 'ra, ma'āpé, īma waihu'u. Ā norī ma, īzawi pese za'ra di. A hā bétē, e ta norī nhipai u aima īzawi pese di.

Tawamhā Pedru te asa tāma tinhā:

— īhe. Ma tō asina īwaihu'u siro, te 're īasawi pese mono zém na.

Tawamhā Zezusi te tāma tinhā:

— Pone'ērebâ 'madâ'ā'wa, tinhimizama te te 're ī'madâ'ā pese za'ra mono ne, ma'āpé īzazei'wa norī hā 're ab'madâ'ā pese mono za.

¹⁶ Tawamhā te duré sadanha:

— Sima, Zuwāhā 'ra, e aima īzawi pese uptabi di.

Pedru te duré asa tāma tinhā:

— īhe. Ma tō asina īwaihu'u siro, te 're asawi pese mono zém na.

Tawamhā Zezusi te tāma tinhā:

— Ma'āpé īzazei'wa norī hā 're ab'madâ'ā pese mono za, pone'ērebâ 'madâ'ā wē 'wa ne hā.

¹⁷ Te duré sadanha:

— Sima, Zuwāhā 'ra, e aima īzawi pese uptabi di. — Āne te Pedru sadanha. Si'ubdatō oto te te īsadanharīzé hā.

Tawamhā si'ubdatō te te sadanharī wa, pē'ēzé di oto, Pedru hā. Tawamhā Zezusihi ma, te duré tinhā, āne:

— Uburé marī hā aima waihu'u pese di. A hā ma tō asina īwaihu'u siro, te 're īasawi pese mono zém na.

Tawamhā Zezusi te tāma tinhā:

— Ma'āpé, īzazei'wa norī hā 're ab'madâ'ā pese mono za, pone'ērebâ 'madâ'ā wē 'wa ne hā.

¹⁸ Te duré tāma tinhā:

— Tô sena wa aima rowasu'u: Aipréduptéb ré, ma tō 're asi'uza mo, nimomo 're ane mono da, asima 're īrowē mono zéb uwaibaba. Niwapsi, ānei ò di za. Asi'īhi wapsi, te za aipano hā īwē zahuré, da te ai'awasisi da, nimomo asima rowē ò nherē, da te asaprōni da.

¹⁹ Āne sō'awib ò nherē, ma tō tāma rowaihu'u siro, īdâ'āzém na hā, za tāma īromhāimanazém na hā. Sihāiba zawi āna, za dâ'ā wa, te za 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're dawata za'ra.

Tawamhā Zezusi te duré Pedruhu ma tinhā:

— 'Re īmorīzém na te za 're aimo, īzarina. — Āne te tāma roti.

Zezusi hā Pedruhu ma, te te īrotizé wasu'u, Zuwāhā āma

²⁰⁻²¹ Tawamhā nimomo simisutu wasi'aba'reí ré, ma tō Pedru hā aipi'ra. Sipi'rai wamhā, ma tō ī'madâ, Zezusihi siré 're īmorī hā te te 're īzawi pese mono hā. Barana wasi'ubumroi ré wasaihuri da, wa tō īsō're āma nhamra aré. Wa hā wa tō sadanha aré: "Wanhib'apito, e 'wa hā te za asô te te danhimro, te te dama aihāiba nhomri da." Āne wa tō sadanha aré. Tawamhā Pedru te te ī'madâ'ā wamhā, te Zezusi sadanha, ī'āma:

— Wanhib'apito. Ā hā bétē, e niha za tāma īromhāimanazé hā.

²² Tawamhā Zezusi asa te tāma tinhā:

— Apâ we īmorī ò ré, īdâ'ā'ozé te tāma pisutu wamhā, taha si āma 're 'madâ'ā mono ò di za, 're aimorī da, īzarina. Asi'āma si te za 're īrosa'rata mo, 're īmorīzém na si 're aimorī da. — Āne te Pedruhu ma roti.

²³ Tawamhā īdâ'ā āna 're īhāimana u'āsi mono na rowasu'u hā ma tō te te ropé, Zezusihi zazei'wa norī u. Zezusi hā te te īma pisutu ò di, īdâ'ā'ozé hā. Taré ma tō Pedruhu ma waihu'u aré: "Apâ we īmorī ò ré, īdâ'ā'ozé te tāma pisutu wamhā, taha si āma 're 'madâ'ā mono ò di za." Āne si ma tō tāma tinhā aré.

²⁴ Ta hā Zezusihi wasu'u na aima rowasu'u za'ra wa'aba 'wa hā, Zezusihi siré 're īmorī. Ta hā duré āma rob'ui'érē'wa. Zezusihi wasu'u na īsimirowasu'u hā sena uptabi na wa tō wasina waihu'u za'ra ni.

Zuwā te te īrob'ui'érē 'rāsatu zé

Zuwā 20.30-31

²⁵ Zezusi hā te te dama 're ī'arob'manharī wē mono zé hā ahâ uptabi di, da te āma īrob'ui'érē za'ra õ hā. Da te āma rob'ui'érē za'ra 'wa'âhā, aré tāma rob're syryre di ībaihā ma hā, ti'ai āma hā. Nimame 're īsimi'wara mono zéb da hā mare di.

Atusi

Zezusihī zadawa wasu'u'wa norī nhimiromhuri na rob'ui'éré

Ĩbaihā wasu'uzé

Ā ĩbaihā na Rucasi hā ma tō āma rob'ui'éré. Zezusihī mremē wapari'wa norī hā 'Re ĩhāimana u'âsi mono pē'ēzani hā za we te te ītēme īs'i'ra za'ra zéb zō, īsimipari za'ra na hā ma tō āma rob'ui'éré. Zezusihī hā ti'ai āma oto 're morī õ di.

Capituru 1 āma hā Rucasi ma tō wasu'u, Zezusihī hā hāiwa u apâ īmorizém na hā. Capituru 2 āma ma tō duré wasu'u, 'Re ĩhāimana u'âsi mono pē'ēzani hā īsazei'wa norī pē'ē mono bâ oto āma 're īsôrōwa za'ra mono na hā. Capituru 3 hawimhā ĩbaihā 'rāsutsu u hā ma tō wama rowasu'u za'ra, Zezusihī zadawa wasu'u'wa norī nhimiromhurizém na hā, daro mono bâ Zezusihī wasu'u'uwē hā te te dama 're wasu'u za'ra mono ré, marī hā sada 're ĩhāimana za'ra mono zém na hā.

Cristuhu wasu'u'uwē na hā Zeruzarē 're, ma tō zudezu norī ma āma rowasu'u na'rata za'ra ni. Taha pari, ma tō samaritanu norī nhipti'ai u hā āma ropé ni. Ta hawimhā zudezu'õ norī u, ma tō duré te te ropé oto, Zezusihī hā zudezu norī u si we morī õ wa.

1-2 Tezopiru, wa hā Rucasi, īnhimi'ui'éré 'rata na wa tō aimā rob'ui'éré pa, Zezusihī 're īmorizém na. Ti'ai āma 're morī ré hā ma tō te te 're da'apawapto. Ma tō duré te te dama 're arowahutu. īsāna'rata hawimhā, ī'rāsutsu u wa tō aimā āma rob'ui'éré. Hāiwa u īmorizé wasu'u na wa tō duré aimā rob'ui'éré pa.

Tawamhā hāiwa u morī õ ré, ma tō tizadawa wasu'u'wa norī ma rob'ru za'ra, te te sima īwē za'ra zéb uwaibaba, sô īhārā za'ra norī ma. 'Re ĩhāimana u'âsi mono pē'ēzani ré, 're morī wa, ma tō īsadawa para tāma rob'ru za'ra, te te duré āma 're dapawaptob za'ra mono da, duré īwasu'u'uwē te te dama 're wasu'u za'ra mono da, īsine. Āhāna wa za duré aimā rob'ui'éré, hāiwa u morī za'u si, te te 're īpawaptob za'ra mono zé wasu'u na hā.

Zezusihī tizadawa wasu'u'wa norī ma, nasi īsihāi'részé wasu'u

3 Zezusihī hā dâ'â nherē, hāiwa'utu wamhā, tihāiba na u'âsi te nasi tāma sihāi're za'ra, tizadawa wasu'u'wa norī ma hā. Nasi ītēme īsihāi're za'ra zém na hā, 40 na ma tō bâdâ hā āma ne. Tō sena, Zezusihī hā hāiba ré za oto apâ 're īmorī na te te āma waihu'u za'ra da, te nasi ītēme sihāi're za'ra, taré newa, te te siwi āma wawā tō za'ra da. 'Re ĩhāimana u'âsi mono, da'āma 're īsib'a'u'uwē mono zém na ma tō duré tāma rowasu'u za'ra.

4 Tawamhā nimahā bâtâ na ī'rata sāmra za'ra ré, te tāma roti za'ra, Zeruzarē āma simipari sina a'â hāimana za'ra da. Āne te tāma roti za'ra, Zezusihī hā:

— Īmama, te te aimā īropisutu za'ra wa'aba zéb zō asimipari za'ra wa'aba za a'â. Te te īropisutuzé hā wa tō aimā wasu'u za'ra wa'wa.

5 Zuwā Batita hā ma tō â uptabi na si te te 're da'ahāiba ubu, â dawabzuri te te dama 're ab'manhari mono wamhā. Ānei õ di za oto, a norī wa'wa hā. Ai'āma 're ronomro za'ra wa'aba mono õ ré, te za oto 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā Tipē'ēzani na te te 're aihāiba ubu za'ra wa'wa, īré 're anomro u'âsi aba mono da. — Āne te tāma nharī za'ra.

6 Tawamhā siré si'ubumroi ré, te siwi sadanha, īsadawa wasu'u'wa norī hā:

— Wanhib'apito, e tawamhā, āhāna te za wama asi'apito za'ra, Izarazéhé nnihudu norī ma hā warob 're duré wama 're roti mono da, wahī'rada Dawi hā te te dama 're īroti mono ne hā, romanu norī te te 're wawada'uri za'ra mono tō da. — Āne te siwi sadanha.

7 Tawamhā Zezusihī te asa tāma nharī za'ra:

— Ímama ma si waihu'u pese di. Taha si ma tō bâdâ hã sima pisutu pese, te te dama ãma ūwaimramizéb da hã. A norí wa'wa hã bâdâ hã waihu'u za'ra wa'aba da, Ímama te te aima pisutu za'ra wa'aba õ di, te te dama ãma ūwaimramizéb da hã.

⁸ Tane nherë, te za Tipë'ëzani hã we aima sõmri za'ra wa'wa. Tawapsi, te za tiwaihu'u pese na asiptete za'ra wa'wa, dama 're ūzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za tō dama 're ūzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, Zeruzarë na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma te za duré dama 're ūzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, daza'rui mono bâ, Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma zama. Uburé daza'rui mono bâ romhâ na zama te za oto dama 're ūzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo. — Äne te tâma roti za'ra.

Zezusi hã hâiwa u ūmorizé wasu'u

⁹⁻¹⁰ Tawamhã tizadawa wasu'u'wa norí ma, te te tâma roti za'ra pari, ma tō Ímama hã tiwi âri za'ra, ūsõ'a za'ra, hâiwa u morí da oto, Zezusi hã. Morí ré, te te siwi sawérë za'ra. Tawamhã hâiwa'a 'rowi ma tō tiwi tizébré za'ra oto. Te te siwi sãmri za'ra õ di oto. Tawamhã hâimo te te siwi sawérë mono ré, aibâ norí hã ma tō sa'rese ãna aima'wara zahuré, ūsababab za'ra, uza hâirâ ré.

¹¹ Tawamhã äne te tâma nhariñ za'ra:

— Darireza ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norí, e marí da, te aimasap sina, hâimo ãma ūsawérë za'ra wa'aba mo. Zezusi hã 'Re ūhâimana u'âsi mono, hâiwa u te te aiwi ë'âri za'ra wa'wa hã, ta hã te za wei apâ mo. Hâiwa u ãma morí ré, ma tō ūsawérë za'ra wa'aba mo. Hâiwa u ãma aiwi ūmorí aba ne, te za wei apâ mo. — Äne ma tō tâma rowasu'u za'ra, hâiwa hawi romhuri'wa norí hã.

Zeruzarë ãma Zezusihî zadawa wasu'u'wa norí, nasi ūsí'râ'ôtôzé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusihî zadawa wasu'u'wa norí hã te oto apâ ai'aba're, Oriwera na ëtë 'râihâ nhisi hawi, Zeruzarë na 'ri nho'õmo nhisi u. Ta hawimhã, Zeruzarë u hã misi na ti'ai pibuzé hã.

¹³ Ma tō oto aihutu, Zeruzarë u. Sihutu wamhã, 're ūdanhimi'wara mono zéb u te oto ai'aba're. Hâimo te sai'uri za'ra, tisi'ubumrozéb u sisisi da, 'ri nhisi u. ūsadawa wasu'u'wa norí hã äne ūsisi za'ra hã: Pedru hã, duré Zuwâ hã, duré Ti'adu hã, duré Adéré hã, duré Piripi hã, duré Tome hã, duré Batoromezu, duré Mateusi, duré Apezuhu 'ra Ti'adu na ūsisi hã, duré Sima hã zeroti norí me aré 're ūmorí hã, duré Zudasi Ti'aduhu 'ra hã. Ta norí hã ma tō hâimo sai'uri za'ra.

¹⁴ Tawamhã awë sidâpâsi te nasi si'râ'ôtô, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da nasi, Zezusihî no norí me, duré ūna zama Mariza na ūsisi hã aimawi pi'õ norí me zama.

Mati'asi hã Zudasihi nhowa're're, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūpisutuzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã bâdâ hã siwaptom na ãma ne pari, ma tō ūsazei'wa norí hã si'râ'ôtô, 120 na ūhâiba za'ra hã. Tawamhã Pedru hã ma tō wahudu hâiwi, te te tâma rowasu'u za'ra da. Äne te tâma rowasu'u za'ra:

¹⁶⁻²⁰ — Wasiré Zezusihî zazei'wa norí, ūwapari za'ra wa'aba. Zudasihi wasu'u na wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Duréhã, 'Re ūhâimana u'âsi mono pë'ëzani hã ma tō Zudasi hã waihu'u siro, romhâ ré. Taha wa, Dawihi ma, ma tō tinhâ, dama roti'wai ma, te te ūwaihu'u sirômo zém na te te ãma rob'ui'éré da. Tawamhã Dawi hã ma tō Zudasihi ãma rob'ui'éré siro, poto õ ré. Äne ūbaihâ na ãma ūrob'ui'éré hã: "Ùsõrôwa ãma hã 'ri baba di za oto. 'Ri baba na te za oto 're sa. Ni'wa hã ūwa 're sãmra mono õ di za oto." Äne Zudasihi dâ'âzé wasu'u na ma tō wama rob'ui'éré.

— Rob'ui'éré na ūwasu'u hã ma tō sina uwaimra Zudasi hã, tidâ'âzé wasu'u hã te te sina waihu'u ãna. Siwi ūwë'õ'wa norí hã ma tō te te sô simro, Zezusihî zô. ūsiré 're wanomro mono nherë, wasiré romhuri, Zezusi te te tâma pisutu nherë, ma tō te te sô danhimro, te te dama hâiba nhomri da. Te te dama hâiba nhomri parip si, ma tō sima uipra ti'a hã, Zezusi te te dama ūsõmrizé wa'âbâ na. Tawamhã tame ma tō dârâ,

tinhipti'ai 're, Zudasi hā. Ma tō waptārā, ti'ai wa. Waptā'ā wamhā, ma tō nomohaipo'o. Nomosipo'o wamhā, uburé ūsāna ma tiwi asa'wa. Āne ma tō Zudasi hā sina uwaimra, za ūdā'āzé wasu'u na rob'ui'éré zarina.

— Tawamhā ūwasu'u hā 'ri baba, ma tō te te ropé, Zeruzarē āma. Taha wa, Asédama na ma tō ūsipti'a hā da te 're sisi za'ra, dasimremezém na. Wamreme na āma ūsapřizé hā, dawapru za'warizém na darom nhisi hā.

— Duré āne 'Re ūhāimana u'āsi mono, te te ūwaihu'u sirōmo zéb zarina ma tō rob'ui'éré siro, Dawi hā Zudasihi wasu'u na: "Romhuri hā, ūtei ō di oto. Ni'wa te hā za oto, ūsōwa're'remhā." Āne ma tō āma rob'ui'éré siro, Dawi hā.

21-22 — Taha wa, wa norī hā wa za aibā hā wasiwi 'maipisutu ni, Zezusi apā ūhāiwa'utuzém na wasiré te te dama 're rowasu'u mono da, Zudasihi nhowa're're. Zuwa Batita, ā dawabzuri hā te te dama 're ūab'manharí mono zém hawi, ti'ai āma 're morí ré, Wanhib'apito Zezusihi siré 're ūwanomro mono norī zō, wa za wanhopré ni, duré hāiwa u morí ré, wasiré wa te ūmadā'ā za'ra norī zō. — Āne te dama rowasu'u, Pedru hā.

23 Tawamhā aibā maparane ma tō ūsisi na pisutu zahuré ni, Zuzé Zusitu na ūsisi hā, duré ūhāiba amo hā, Mati'asi na ūsisi hā. Zuzé Zusitu hā, Basaba na ūsisi amo hā.

24-25 Taha pari, te oto tiwi rowaptērē za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono wi, āne:

— Wanhib'apito, a hā aima dawaihu'u pese di. Taha wa, ma'ápé wei wama waihu'u za'ra na. E niha aibā hā te asima ūwē, ūpisutu da hā, wasiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa da hā. Zezusihi ma, te te 're ūromhuri mono zéb da hā Zudasi hā ma tō tirē. Taha wa, a hā tāma ūpisutuzéb u, ma tō mo. E 'wa hā te za ūpisu, Zudasihi nhowa're're, wasiré ūsadawa wasu'u'wa da hā. — Āne ma tō tiwi rowaptērē za'ra.

26 Tawamhā 'Re ūhāimana u'āsi mono hā te te ūpisudu hā te te waihu'u za'ra da, ma tō marí hā sima me za'ra, te te siwi āma uwaimrami da. Tawamhā ma tō siwi āma uwaimra oto. Mati'asi hā ma tō oto siwi waihu'u za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono te te ūpisutu na hā, Zudasihi nhowa're'reb da hā. Tawamhā Mati'asi hā aibā 11 na ūsadawa wasu'u'wa da hā, Zezusi te te ūpisutu za'ra norī me, te za oto 're mo. Taha wa, 12 na ūhāiba za'ra hā oto apā, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā.

2

'Re ūhāimana u'āsi mono hā Tipě'ězani we te te dama ūsōmrizé wasu'u

1-5 Tawamhā zudezu norī hā ma tō 're sihutu Zeruzarē u, 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa 'madā'ā'wa norī hā, tisiré norī u. Daro mono bâ ma tō 're dasihutu, Pětecoti na bātā nhisi u, 're danho ahā za'ra mono wě te, 'Re ūhāimana u'āsi mono āma 're dawata za'ra mono da.

Tawamhā Pětecoti na bātā nhisi na Zezusihi zazei'wa norī hā ma tō sina ubumro. Siré si'ubumroi ré, awa'awi ma tō marí hā wapari za'ra, hāiwa hawimhā. Rowa'u'u wawě pupu'u ne hā 'ri 're wa'wa mono bâ ma tō marí hā wapari za'ra, aihīni. Unhama ro'o ne hā ma tō marí hā sina sāmri za'ra. Ūhāiba mono bâ ma tō te te ropé, ūtēme, unhama ro'o ne hā. Tawamhā ūrāi mono bâ, ma tō simasa. 'Re ūhāimana u'āsi mono pě'ězani hā ma tō ūtēme tiwisi za'ra, ūsazei'wa norī u. Ūhāiba mono bâ, ma tō ūpě'ě 're sisisi, ūpě'ězani hā. Taha na si ma tō oto damreme mono bâ dama rowasu'u za'ra, timreme nai ō nherē, ūpě'ězani te te tāma ūwaihu'u za'ra zéb zarina.

6 Tawamhā Zeruzarē u 're ūdasi'rā'ōtō mono norī hā ropupu hā da te wapari za'ra wamhā, da'ahā na ma tō ūtēme dasito, Pedru norī u. ūdasito mono hā, damreme mono bâ da te wapari za'ra wamhā, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni, ūmreme za'ra na hā.

7-8 Tawamhā āne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Pra. E niha, wa bétē wamreme mono bâ wapari za'ra ni, ō norī hā, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're hāimana za'ra mono nherē. E niha, ma tō bétē ō norī hā wamreme hā waihu'u za'ra. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

9 Taha pari, te duré dasima nharī za'ra ni, ãne:

— Wa norī hā darob amoi hawimhā wa we aihutu ni, Patiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawimhā, duré Mediza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawimhā, duré Erā na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawimhā, duré Mesapotamiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawimhā, duré Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawimhā, duré Capadosiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawimhā, duré Pōtu na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawimhā, duré Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawimhā,

10-11 duré Prizi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawimhā, duré Pāpiriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawimhā, duré Ezitu na romnhisi hawimhā, duré Ribiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawimhā, tame Sireni na 'ri nhisi 'rata daza'rui hawimhā. Nima norī hā Roma na 'ri nho'ōmo nhisi hawimhā ma tō we aihutu. Duré nima norī hā Cereta na romnhisi hawi ma tō we aihutu. Duré nima norī hā Arabiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawi, ma tō we aihutu. Nima norī hā zudezu norī hā. Duré nima norī hā zudezu'ō norī, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono norī hā. E niha bétē, wa wapari za'ra ni, wamreme mono bâ, aibâ norī hā te te wama īrowasu'u za'ra na hā, 'Re īhāimana u'āsi mono, tiwaihu'u pese na te te dama 're īab'manharī wē uptabi mono wasu'u na hā. — Æne te dasima nharī za'ra ni.

12 Tawamhā damreme mono bâ da te wapari za'ra wamhā, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni. Da te āma rosa'rata waihu'u za'ra õ di. Taha wa, te ãne āma tasisadanharī za'ra ni:

— E niha te te wama īrowasu'u za'ra zém na wa za wasina rosa'rata za'ra ni. Wa te waihu'u za'ra õ di, wa te īwaihu'u za'ra zéb da hā. — Æne te dasima nharī za'ra ni.

13 Tawamhā ni'wam norī si ma tō Pedru norī āma tiwa'ē za'ra. Taha wa, te ãne sima rowasu'u za'ra:

— Oro õ norī hā wamreme mono bâ, te te waihu'u za'ra za, ma uwa 'rāi wa'u īsé na si'uihā idil'iti za'ra. — Æne te sima rowasu'u za'ra.

Pedru te te dama īrowasu'uzé wasu'u

14 Tawamhā Pedru hā ma tō hâiwi za. īsiré Zezusihî zadawa wasu'u'wa norī hā ma tō duré īsiré hâiwi aimasa, 11 na īhâiba za'ra hā. Tawamhā mreme 'rāihâ na te dama rowasu'u Pedru hā, da te wapari za'ra da. Æne te dama tinhā:

— Wasiré zudezu norī, īwapari pese za'ra wa'aba za, duré uburé Zeruzarē āma 're ai'ubumroi wa'aba mono norī zama, īnhimirowasu'u hā waihu'u za'ra wa'aba da.

15 A norī wa'wa hā te īsiré īsimasam norī āma īrosa'rata wasété za'ra wa'wa. Uwa 'rāi wa'u īsé na wasi'uihā idil'iti za'ra newa, te wa'āma īrosa'rata wasété za'ra wa'wa. Mare di. Æni õ di. Rob'rāi wa'u zé na wa'uihâ idil'iti za'ra õ di. Zahadu bâdâ we sô're za'a õ di. Æne ré, da te 're âhuri mono õ di, rob'rāi wa'u īsé hā.

16 Āhâna īsadawa wasu'u 'rata 'wai mreme hā ma tō wama āma uwaimra oto, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Zuwéhé mreme hā ma tō wama āma uwaimra, īsadawa wasu'u 'rata 'wai mreme hā. Taha wa, te ãne wa'āma asôpré wa'wa. Taha wa, te duré ãne īwawapari za'ra wa'wa. Duréihâ, 'Re īhāimana u'āsi mono mreme hā ma tō wahî'rata norī ma, te te 're awaihu'u, Zuwé hā. Æne 'Re īhāimana u'āsi mono mreme hā:

17 "Rob'râsatu u ti'a si'utõrī õ ré, wa za īpẽ'ēzani hā te dama 're anhomri, daro mono bâ. Tawamhā asihudu za'ra wa'wa hā, aibâ norī hā pi'ō norī zama te za te te 're īzadawa wasu'u za'ra. īhi norī ma, sôtõ 'rowi te te 're īrosawêrē za'ra mono na wa za tâma 're īswaihu'u za'ra, īnhimiroti na. Duré, īpréduptém norī ma zama 're sôtõ za'ra mono õ nherë, sôtõ 'rowim ne te te 're īrosawêrē za'ra mono ne, wa za tâma 're īswaihu'u za'ra, īnhimiroti na.

18 īma romhuri'wa norī ma, wa za te tâma 're anhomri, īpẽ'ēzani hā aibâ norī ma, pi'ō norī ma zama. Tawamhā te za te te dama 're īzadawa wasu'u za'ra.

19 Hâiwa na wa za marî dama īwaihu'u'ō hā 'manha, āma īdatob'uzu za'ra zéb da hā. Ti'ai āma zama wa za duré marî hâ dama īwaihu'u'ō hā 'manha. Dawapru te za puru. Duré uzâ te za ãro. Tawamhā īsizé sa'ëtë na watobro wamhā, te za rob'utõ.

²⁰ Bâdâ te te rob'uiwē õ di za. Te za tirobra. A'amo zama te za titōmo wapru. Āne wa za 'manha, uburé Danhib'apito nhibâdâ hā ūwa waptā'ā õ ré, ūpire uptabi hā.

²¹ Tawamhā te dapawaptob da, da te ūwi waptērē za'ra wapsi, wa za tō sena da'anho'reptu."

Āne Zuwé hā ma tō 'Re ūhaimana u'āsi mono mreme hā wahi'rata norī ma, te te 're awaihu'u. — Āne ma tō Pedru hā Zuwéhé nhimirowasu'u na dama rob'rāzarōtō.

²² Tawamhā Pedru hā ma tō duré āma uzusi, tinhimirowasu'u na, āne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norī, ūwapari pese za'ra wa'aba za. Zezusi hā Nazaré āma aré 're ūsāmra mono hā, ta hā, 'Re ūhaimana u'āsi mono zadawa para, ma tō te te 're da'apawapto, danho'a. Marī ūwē hā dama ūmanharī waihu'u'ō hā ma tō te te dama 're ab'manharī. Tō sena, õ hā 'Re ūhaimana u'āsi mono zadawa para, te te dama 're ūab'manharī mono zém na da te 're waihu'u za'ra mono da, ma tō Timama waihu'u pese zarina marī ūwē hā te te dama 're ab'manharī. Ai'rata 're haimana za'ra wa'aba mono wa, ma tō āne na hā asiwí ūwaihu'u za'ra wa'wa.

²³ 'Re ūhaimana u'āsi mono hā ma tō tiwaihu'u pese na waihu'u siro romhā ré, Zezusihi dâ'ázé hā. Te te ūwaihu'u sirōmo zéb uwaibaba, duré te te sima ūwézéb uwaibaba, ma tō aima pisutu za'ra wa'wa, Zezusi hā dama 'ru za'ra wa'aba da, 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti waihu'u'ō'wa norī ma, ai'upana za'ra wa'aba, te te siwi wînī da. Taha wa, ma tō siwi sasō, wedepo'o nphonhi'rāmi na. Taha na ma siwi tîwî.

²⁴ Tane nherē, 'Re ūhaimana u'āsi mono hā ma tō hâiwa'utu, ab're hawi watobro da, dâ'á uptabi nherē. Ma tō duré pawapto, dâ'á u'āsi nomro tō da. Idâ'ázé tâma wapure wa, dâ'á u'āsi nomro waihu'u õ di, Zezusi hā.

²⁵ Taha wa, wahi'rada Dawi hā ma tō Zezusi wasu'u duréihā, āne:

"Wanhib'apito, te za ūrata 're asāmra u'āsi mo. Taha wa, ūpahi õ di za.

²⁶ Taha wa, ūto sina, wa 're ūhaimana, ūpē'ē 'remhā. ūmreme toi u'āsi na, wa 're ūmreme.

Ūhâiba ré 're ūmorī u'āsi dai õ nherē, ūpahi āna wa za asô ūsina 're ūnhimipari u'āsi.

²⁷ Idâ'á nherē, ūrême õ di za, adâ 're ūhaimana za'ra mono zéb āma hā. Wa hā te aima 're romhuri wē u'āsi mono wa, idâ'á wamhā, ūhâiba 'roi õ di za. Taha wa, wa hā idâ'ázé hā te pipa õ di za.

²⁸ 'Re ūmorī wē u'āsi da, ma tō ūma ūwaihu. Taha wa, ūtoina wa za 're mo, asô'a 're ūmorī wa."

Āne ma tō Dawi hā wahi'rata norī ma, Zezusi wasu'u siro. — Āne ma tō Pedru hā dama sadawa rāzarōtō.

²⁹ Taha pari, te duré dama tinha, āne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norī, ūwapari pese za'ra wa'aba za. Wahi'rada Dawi hā wa za aima wasu'u za'ra wa'wa oto sô'awi. Tō sena, ma tō dârâ, Dawi hā. Dâ'á wamhā, etê zahâpâ wa, ab're 're, ma tō dasiwi sérê ni. Da te ūsérêzé hā wama waihu'u pese za'ra di, āhâna hā.

³⁰ Ta hā, 'Re ūhaimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, te 're haimana. Tawamhā 'Re ūhaimana u'āsi mono, ma tō tâma ropisutu, ūsihudu hā ūsine dama si'apito da, zahadu wapsi, ūuirî na te te dama 're aroti mono da.

³¹⁻³² Taha wa, 'Re ūhaimana u'āsi mono te te tâma ūwaihu'uzéb zarina, ma tō wasu'u siro Dawi hā, Danho'reptui'wa da, te te ūpisudu hā apâ za ūhâiwa'utuzém na hā, āne:

"Dâ'á nherē, 'Re ūhaimana u'āsi mono te te rême õ di za. ūhâiba hā 'roi õ di za."

Āne ma tō Dawi hā wahi'rata norī ma rowasu'u za'ra, apâ za ūhâiwa'utuzém na hā. 'Re ūhaimana u'āsi mono hā ma tō Zezusi hā hâiwa'utu. Apâ te te hâiwa'utu wamhā, wa norī hā wa tō sabu za'ra ni. Taha wa, wa wa te dama 're wasu'u za'ra, ūhâiwa'utuzém na hā.

³³ 'Re ūhaimana u'āsi mono hā ma tō sitême ti'â apâ, ūsimire niwî oto 're sâmra u'āsi mono da. Tawamhā Tipê'ezani hā ma tō ti'ra ma tisõ, te te tâma āma ūropisutu siro hā, te te sima 're ūda'awē mono zéb uwaibaba, te te dama 're anhomri mono da. Āhâna, Zezusi

hā ma tō wama sōmri za'ra, Tipē'ēzani hā. Taha wa, ma tō ãne wa'āma asōpré wa'wa. Ma tō duré ãne īwawapari za'ra wa'wa, aimreme mono bā wa'aba.

³⁴ Dawi hā dâ'â wamhā, hâiba wahuré morī õ di, hâiwa u hā. Cristuhu si ma tō hâiba wahuré mo, hâiwa u apâ. Taha wa, ãne ma tō duré wahi'rata norī ma Cristu wasu'u wē, Dawi hā:

"Re īhâimana u'âsi mono te roti, īnhib'apito ma: 'We aimorī, ī'rata 're asāmra mono da, īnhimire niwī.'

³⁵ Zahadu, wa za aipawapto. Siwi aiwē'ō'wa norī ma, asiptete di za. Taha wa, a hā tō sena Danhib'apito uptabi na te te siwi aiwaihu'u wa, te za aima 're 'rā po za'ra. Asisiti te za duré 're īazatōrī mo.'

— Æne ma tō Dawi hā wahi'rata norī ma waihu'u, 'Re īhâimana u'âsi mono mreme hā.

³⁶ Taha wa, wa hā wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u pese za'ra wa'aba da, duré uburé wasiré Izarazéhé nhihudu norī te te waihu'u pese za'ra da. Zezusi hā da te dasiwi sasōmri da, dama ī'ru za'ra wa'wa hā, ta hā 'Re īhâimana u'âsi mono te te īpisudu, uburé Danhib'apito da hā, duré Danho'reptui'wa da hā. Ma'āpé ãhā wasu'u hā tō sena na waihu'u pese za'ra wa'aba. — Æne ma tō dama rowasu'u, Pedru hā.

³⁷ Tawamhā Pedruhu mreme, da te wapari za'ra wamhā, ma tō tapē'ēwara za'ra ni. Taha wa, te ãne tāma nharī za'ra ni, Pedru norī ma, Zezusih zadawa wasu'u'wa norī ma hā:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norī, e niha za, tawamhā. E marī, wa za 'manharī za'ra ni. — Æne te tāma nharī za'ra ni asa.

³⁸ Tawamhā Pedru te duré asa dama tinhā:

— Aiwasétē wi, te za aipizari za'ra wa'wa, rēme pese za'ra wa'aba da, Zezusih nhimiroti na si oto 're anomro aba mono da. Zezu Cristuhu zazei uptabi 'wa na asiwasu'u za'ra wa'aba sina, te za â dawabzuri hā ī'manharī za'ra wa'wa. Aihâiba mono bā te za ãne ī'manharī za'ra wa'wa, aiwasédé hā te te aima pari za'ra wa'aba da, 'Re īhâimana u'âsi mono hā. Tawamhā Tipē'ēzani hā te za aima sōmri za'ra wa'wa.

³⁹ Æne ma tō aima ropisutu sirōmo za'ra wa'wa, te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono da, asihudu norī ma zama. Wasiré'ō norī ma zama ma tō tāma ropisutu sirōmo za'ra. Wanhib'apito, 'Re īhâimana u'âsi mono, za sitēme sô 're īhârâ za'ra mono norī ma, ma tō ropisutu sirōmo za'ra, Tipē'ēzani na hā.

⁴⁰ — Taha wa, wasiré Izarazéhé nhihudu norī 're īhâimana wasétē za'ra mono zém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. ãhāna tiwi aipizari za'ra wa'aba, 're īdanomro wē mono zém niwī oto 're anomro aba mono da, asisō'reptu za'ra wa'aba da, 'Re īhâimana u'âsi mono hā te te dasiré aiwē'ō pese za'ra wa'aba tō da. — Æne ma tō dama rowasu'u pese, Pedru hā. Simiroti za'ētē uptabi di.

⁴¹ Tawamhā da'ahâ na ma tō Zezusi hā saze za'ra ni, Pedru te te dama īsadawa wasu'uzém na hā. Taha wa, ma oto â dawabzuri hā 'manharī za'ra ni, 3 miu na dahâiba hā. Tawamhā Zezusih zazei na'rata 'wa norī me, ma tō oto sitēme atob za'ra. Tawamhā ahâ uptabi di oto, īsazei'wa norī hā.

Īsaze na'rata 'wa norī 're īhâimana za'ra mono zé wasu'u

⁴² Tawamhā Zezusih zazei'wa norī hā īsadawa wasu'u'wa norī nhimirowahudu hā te te 're wapari pese za'ra. Te te rēme za'ra õ di. Ma tō 're sisawi pese za'ra. Ma tō 're si'rā'ōtō, tisa da, duré 'Re īhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono da.

⁴³ Zezusih zadawa wasu'u'wa norī hā marī īwē hā ahâ na ma tō te te dama 're 'manharī za'ra, dama ī'manharī waihu'u'ō hā. Taha wa, ma tō ãma 're datob'uzu za'ra.

⁴⁴ Tawamhā īsazei'wa norī hā te oto siré 're hâimana za'ra, aihñi. Tinhibrom na tite da si, te te ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di oto.

⁴⁵ Ni'wam norī hā ma tō tinhipti'a hā te te dama 're wede za'ra, duré tinhibrob zama, īwa'âbâ zô. Tawamhā īwa'â hā ma tō te te sima 're po'o za'ra, marī zô tiwi 're īro'wanhi'riti za'ra mono zéb zarina.

⁴⁶ Awē sidâpâsi ma tō duré 're si'rā'ōtō, 'Re īhâimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zé 'ri 'wawi wa'ra 're, 're mreme zusi mono da, tâma. Tinhorōwa mono bâ, ma tō duré 're si'rā'ōtō, ī'u'êtē wapu na siré 're saihuri mono da. Sima 're sôprub za'ra mono wa, ma tō to sina tisa na siré 're saihuri.

⁴⁷ 'Re īhâimana u'âsi mono ãma te duré siré ãma 're wata za'ra, uburé īsôprubzém na hâ. Tawamhâ aihîni, ma tō īsazei'wa norî hâ wësämri za'ra ni. Tawamhâ awē sidâpâsi, ma tō īsazeté'wa sidâpâ dasina tahâ'â ni, 'Re īhâimana u'âsi mono hâ rowasétê hawi te te 're ī'anho'reptui mono norî hâ.

3

Pedru hâ īhi'ré te te īpesezé wasu'u

¹ Tawamhâ nimahâ bâtâ na ma tō Pedru norî hâ dame tineb zahuré, Zuwâhâ me, 'Re īhâimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zéb u hâ. Bâdâ sipi'rai wi, te dame tineb zahuré, 'Re īhâimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zé bâtâ na.

² Tame te aibâ hâ nhamra, īpotozém hawi īmorî'õ hâ. īmadâ'â ze na 'ridawa nhisi u te ta hâ nasi dasiwi mrami ni, rob'uiprazém na te te 're da'awari mono da, 're danhisisi mono sidâpâsi.

³ Tawamhâ Pedru norî hâ 'ri 'wawi wa'ra u zasi zahuré õ ré, īhi'ré hâ ma tô sâmri zahuré. Te te sâmri zahuré wamhâ, te nasi 'mahârâ zahuré, marî te te tâma sômri zahuré da.

⁴ Tawamhâ Pedru norî hâ ma tô 'madâ'â pese zahuré, Zuwâhâ me. Tawamhâ Pedru te tâma tinhá:

— Wei wa'madâ'â. — Æne te tâma tinhá.

⁵ Tawamhâ ma tô 'madâ'â zahuré, marî te te tâma sômri zahuré da newa.

⁶ Tawamhâ Pedru te duré tâma tinhá:

— Wa hâ īnhimarî õ di. Rob'uiprazé hâ robaba di, īte hâ. Tane nherê, 'Re īhâimana u'âsi mono te te īma īsômri na wa za aipawapto. Zezu Cristu, Nazaré ãma aré 're īsâmra mono zadawa para, wa za aima tinhá: Aiwhantu, aipara na 're aimorî da oto. — Æne te tâma tinhá, Pedru hâ.

⁷ Taha pari, Pedru hâ ma tô pa'â īsimire niwî, īhi'ré hâ te te wahutu da. Te te wahutu wamhâ, awa'awi ma tô parahaptete, īpara'ōtô zama.

⁸ Tawamhâ ma tô darõno. Hâiwi te oto za. Tame ma timorî na sâna'rata oto. Tawamhâ Pedru norî me, ma tô siré asisi, 'Re īhâimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zé 'ri 'wawi wa'ra u. Tawamhâ morî sina te sarôtô, rowë te. 'Re īhâimana u'âsi mono ãma te duré tiwata.

⁹ Tawamhâ aihîni ma tô 'madâ'â za'ra ni, aibâ hâ sarôtô mono ré hâ, duré 'Re īhâimana u'âsi mono ãma wata ré hâ.

¹⁰ Morî wë wa, ma tô duré ãma tatob'uzu za'ra ni. Tawamhâ Æne te dasima nhari za'ra ni:

— Oro õ hâ īhi'ré hâ sâmra sina, rob'uiprazém na te te nasi da'awari za, morî wë di oto. īmadâ'â ze na 'ridawa nhisi ãma 're īsâmra mono aré. — Æne te dasima nhari za'ra ni, morî wë wa oto.

'Re īhâimana u'âsi mono nhorôwa ãma, Pedru te te dama īrowasu'uzé wasu'u

¹¹ Tawamhâ aibâ hâ ma tô Pedru norî hâ te te 're patété zahuré, Zuwâhâ me, Saromahâ nhisi na 'ri zahâpâ nhisi ãma. Te te 're patété zahuré mono ré, da te 'madâ'â za'ra wa, ma tô aihîni ītême dasisa're. Tawamhâ ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni.

¹² Tawamhâ Pedru te te da'madâ'â wamhâ, te dama tinhá, Æne:

— Wasiré Izarazéhé nnihudu norî, e marî wa, ma wa'âma atob'uzu za'ra wa'wa. Wasi'uihâ na īhi'ré hâ wa te morî wë newa, te wei wa'âma asôpré wa'wa. Wasi'uihâ na wa te pese õ di, wa norî hâ. 'Re wane wë wa, wa te pese newa, te wei īwa'madâ'â za'ra wa'wa. Mare di. Æne wab õ di.

¹³ 'Re īhāimana u'āsi mono, wahi'rata norī nhib'apito, Abra'āhā nhib'apito, duré Izatihi nhib'apito, duré Zacocho nhib'apito. Ta hā ma tō Zezusi hā wēsā, tāma īromhuri wē 'wa hā. Tane nherē, Zezusi hā ma tō asowi īwē'ō za'ra wa'wa. Ma tō asowi īsōmri 'wa, Piratuhu ma. Taha nho'a, ma tō asowi īwē'ō za'ra wa'wa, te te sima wē nherē Piratu hā, morī da apâ, dazazém hawi.

¹⁴ Zezusi hā 're morī wē uptabi nherē, ma tō asowi īwē'ō za'ra wa'wa. Rob'manharī wasétē'wa si ma tō asima īwē za'ra wa'wa, dazazém hawi da te dasiwi wazere da, Zezusih i upana.

¹⁵ Dahāimana wē zéb da, dapē'ewē hā za te te dama 're ī'anhomri mono 'wa hā, aimza'ra wa'aba, da te dasiwi wīrī da, ma tō dama īru za'ra wa'wa. Tazahā 'Re īhāimana u'āsi mono, ma tō apâ hāiwa'utu, dā'ā uptabi nherē. Wa norī hā Zezusi apâ hāiwa'utu wa, wa te īsabu za'ra hā wa tō wa te dama 're wasu'u za'ra.

¹⁶ Zezusi hā tiwaihu'u pese na ma tō īhi'rē hā pese, īmreme te te sazei wa. Taha wa, ma tō aptete oto. Ma tō īmadā'ā za'ra wa'wa. Ma tō īwaihu'u za'ra wa'wa oto. Tō sena te te sazei wa, morī wē di oto wanho'a.

¹⁷ — Wasiré Izarazéhé nhihudu norī, īwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hā wa tō aiwaihu'u za'ra wa'wa. Asiwi waihu'u aba ãna, ma tō dama īru za'ra wa'wa, Zezusi hā. Aima īpire za'ra wa'aba norī zama te te siwi waihu'u ãna, ma tō ta norī zama dama 'ru za'ra, Zezusi hā da te dasiwi wīrī da.

¹⁸ Taha zarina, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā timreme hā ãma uwaimra, duréihā īsadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā wahi'rata norī ma, te te ãma 're ī'awaihu'u sirōmo mono zéb zarina, Cristu hā za te te īrobzépatazém na hā, Danho'reptui'wa da, te te īpisudu hā.

¹⁹⁻²⁰ Taha wa, te za aiwasédé hā 're īrēme za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono u 're aipizari za'ra wa'aba mono da, aiwasédé hā te te aimza 're pari za'ra wa'aba mono da. Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono, te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, aipē'ē 're, asiptete u'āsi ãma 're anomro aba mono da. Zezusi hā te za we apâ satō, Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te aimza īpisutu za'ra wa'wa hā.

²¹ Tane nherē, te za hāiwa ãma 're hāimana a'ā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te a'ā ropese da, duréihā īsadawa wasu'u 'rata 'wa norī, wahi'rata norī ma, te te 're ī'awaihu'u mono zéb zarina.

²² Duréihā, Mozési ma tō wahi'rata norī ma rowasu'u siro, ãne: "Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō īpisutu, tizadawa wasu'u'wa da, Asib'apito za'ra wa'wa hā. Ñne ni'wa hā asiré wa'wa hā te za īza'u si aimza pisutu za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono hā, īsine te te aimza 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tawamhā te za īsimirowasu'u na 're īwapari pese za'ra wa'aba mo.

²³ Ni'wa hā īmreme te te wapari õ wamhā, te za dasiwi wē'ō ni. 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'u wē nhiti, te za satōri ni. 'Re īhāimana u'āsi mono zama te za siwi wē'ō pese." Ñne ma tō rowasu'u, Mozési hā.

²⁴ Duréihā uburé 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā ma tō ãne na te te tāma 're īapisutu mono zéb uwaibaba, te te dama ãma 're rowasu'u za'ra. Samuwé hā uimrehēne ma tō īsadawa wasu'u na ãma sāna'rata, wahi'rata norī ma. Taha za'u si ma tō duré īsadawa wasu'u'wa sidâpâsi te te dama ãma 're rowasu'u sirōmo za'ra. Uburé ma tō duré ã nimosi īromhāimanazém na zama, te te dama 're rowasu'u sirōmo za'ra.

²⁵ A norī wa'wa hā, wasiré wahi'rata norī nhihudu te 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, wahi'rata norī ma, 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're īapisutu mono zé hā te duré wama 're hāimana za'ra. Abra'āhā ma, uimrehēne ma tō tāma ropisutu 'rata. Ñne ma tō tāma ropisutu: "Romhutu'ōpsi te za ni'wa hā asihudu hā te te 're da'apawapto, daro mono bâ rowē na 're danomro mono da." Ñne ma tō taha ma ropisutu na'rata.

²⁶ — Taha wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā tinhimiropisudu hā ãma uwaimra. Ti'ra hā ma tō we atēme uimrehēne satōri za'ra wa'wa, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Te te tāma 're īromhuri mono da hā te te pisutu wamhā, ma tō we atēme satōri

za'ra wa'wa, 're anomro wasétē aba mono zé hā 're rẽme za'ra wa'aba mono da, rowẽ na ãma 're anomro aba mono da. — Æne ma tō Pedru hā dama rowasu'u.

4

Pedru norī hā Zuwāhā me dama roti'wa norī nho're ūsim'a'warazé wasu'u

¹ Tawamhā Pedru norī hā Zuwāhā me, zahadu te te dama rowasu'u zahuré ré, ma tō sasedoti norī hā aihutu, 'Re ūhaimana u'âsi mono ãma 're ūdawata za'ra mono zéb 'madâ'â'wa norī nhib'apito me, sadusezu norī zama. Sadusezu norī hā apâ dahâiwa'utuzé wasu'u wẽ'õ'wa norī.

² Ta norī hā ma tō sada ab'ru za'ra, Pedru norī zada, apâ 're ūdahâiwa'utu za'ra mono zém na te te dama rowasu'u zahuré wa. Æne ma tō dama rowasu'u zahuré: "Dadâ'â nherë, te za apâ te te 're da'ahâiwa'utu, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā, Zezusi te te ūhâiwa'utu ne." Æne na te te dama rowasu'u zahuré 'ru te, ma tō sada tizahi za'ra.

³ Tawamhā ma tō dasiwi mrami zahuré ni. Hâiwhâ pesere wa, ma a'â siwi tiza, dazazéb 're, awêpsi te te siwi sani zahuré da, ūwasétē na te te dama rowasu'u zahuré ré ne, te te tâma nharî za'ra da.

⁴ Tane nherë, da'ahâ na ma tō saze za'ra ni, Zezusihî wasu'u wẽ hā da te ūwapari za'ra norī hā. ūsazei'wa norī hā ahâ uptabi di oto. Aibâ norī za'rata si hā 5 miu na ūhâiba za'ra hā.

⁵ Tawamhā ma tō da'âma ti'awẽ za'ra. Da'âma awẽ za'ra wamhā, ma tō si'rã'õtõ, Zeruzaré ãma sasedoti ūpire norī hā. ūdezu norī ma, roti'wa norī hā ma tō ūme si'rã'õtõ, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī me zama.

⁶ Anasi norī hā ma tō duré datẽme aimasisi zahuré, Caipasihi me. 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ūpire uptabi Anasi hā, sasedoti ūpire uptabi. Duré ni'wam norī hā ma tō dame aimasisi zahuré, Zuwa hā Aresâdirihi me. Anasihi sisânawâ zahuré, ta norī hā. Duré Anasihi sisânawâ hâiba amo norī hā ma tō ūsiré ubumro, Zeruzaré ãma dama ūpire za'ra norī hā.

⁷ Tawamhā dama ūpire norī hā ma tō dama 'ru zahuré, Pedru norī hā da te sani zahuré da, Zezusihî zadawa wasu'u'wa norī hā, ūsô'reb za'ra da te dasiwi simizusi zahuré da.

Tawamhā ma tō sadanharî zahuré ni, ãne:

— E niha ma tō bété ãne ūmanharî 'wa. E 'wa sadawa para, ma bété a norī wa'wa hā ūhi're hā ūpese 'wa. — Æne te sadanharî zahuré ni.

⁸⁻⁹ Tawamhā 'Re ūhaimana u'âsi mono pẽ'ezani na ma tō Pedru hā aptete, dama pahi tō da, te te dama rowasu'u wẽ da. Taha wa, te ãne tâma rowasu'u za'ra, dama ūpire norī ma hā:

— Dama ūpire norī, ãne te ūwazadanharî za'ra wa'wa: "E niha, ma tō bété ãne hā ūmanharî 'wa. E 'wa sadawa para, ma tō bété a norī wa'wa hā ūhi're hā ūpese 'wa." Æne ma tō ūwazadanharî za'ra wa'wa. Taha wa, wa za aimâ rowasu'u za'ra wa'wa.

¹⁰ Tawamhā a norī wa'wa hā te za ūwaihu'u pese za'ra wa'wa, aihâiba mono bâ wa'aba. Uburé wasiré Izarazéhé nihudu norī zama te za duré waihu'u pese za'ra. Zezu Cristuhu zadawa para, wa tō pese ni, ūhi're hā. Zezusi hā Nazaré ãma aré 're ūsâmra mono hā asawi wîñi'aba da, ma tō dama ūru za'ra wa'wa. Tawamhā ma tō dasiwi sasõmri ni, wedepo'o nhonhi'râmi na. Ma tō dârâ. Dâ'â nherë, 'Re ūhaimana u'âsi mono, ma tō apâ hâiwa'utu. Taha zadawa para, te aibâ ūhi're hā ãme za, rowẽ na. Ma tō tipese oto.

¹¹ Duréhâ ma tō Zezusihî wasu'u na wahi'rata norī ma rob'ui'éré siro, 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā. Êtê na ma tō ãma simiré'é, ãne:

"Æne hā wẽ nherë, ma tō 'ri'wa norī hā siwi wẽ'õ za'ra, taré nomro da. Tane nherë, te te siwi wẽ'õ nherë, taré nomro õ di, ãne hā. Ni'wa hā ma tō ti'â, 'ri uparizéb da hā, wẽ uptabi wa."

Ãne ma tō Zezusihi wasu'u na wahi'rata norī ma rob'ui'éré siro, ībaihâ na hā.

— A norī wa'wa hā ētē wē'ō'wa norī ne hā. Duré Zezusi hā ētē ne hā.

¹² Tane nherē, Zezusihi si Danho'reptui'wa hā. Ni'wa hā, aimawi hā 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama pisutu õ di, ti'ai āma te te 're īda'anho'reptui mono da hā. Taha wa, Zezusihi si uburé Danho'reptui'wa hā. — ãne te dama īpire za'ra norī ma rowasu'u, Pedru hā.

¹³ Pedru norī hā mreme pahi zahuré õ di. Te te datōmo pipa zahuré õ di. Taha wa, zudezu norī ma roti'wa norī hā ma tō āma titob'uzu za'ra. Rowahutu'wa da, te te dame 're romnhoré zahuré mono õ nherē, mreme pahi zahuré õ di. Tawamhā ma tō āma tipore pu'u za'ra oto, Zezusihi siré 're īneb zahuré na, ti'ai āma 're morī ré hā.

¹⁴ Aibâ īhi're hā, Pedru norī te te īpese zahuré hā te īsiré tizab zahuré, danho're. Taha wa, dama īpire za'ra norī hā asa te te tāma nharī waihu'u za'ra õ di oto.

¹⁵ Tawamhā ma tō tāma rob'ru za'ra, dasi'rā'ōtōzém hawi pusi da. Pusi za'u si, ma tō āma sisadawa pibu za'ra, dama roti'wa norī hā.

¹⁶ ãne te sisadanharī za'ra:

— E marī, wa za 'manharī za'ra ni, aibâ norī ma hā. Tō sena, marī hā dama īmanharī waihu'u'ō hā ma tō 'manharī zahuré, danho'a. īhi're hā ma tō pese zahuré. Aihīni Zeruzarē āma 're īdahāimana za'ra mono hā ma tō wapari za'ra ni, īhi're wasu'u hā. Taha wa, wa norī hā īwasu'u, wa te dawi 're udā waihu'u za'ra mono õ di za.

¹⁷ Tane nherē, īwasu'u hā daza'rui mono bâ te te ropé tō da, wa za tāma amhâzépa za'ra ni, te te dama 're rowasu'u zahuré mono tō da oto, Zezusi 're īmorizém na hā. — ãne ma tō āma sisaze za'ra, dama īpire za'ra norī hā.

¹⁸ Tawamhā ma tō sô tihârâ za'ra, apâ ītēmeb za'ra neb zahuré da. ītēmeb za'ra zasi zahuré wamhā, ma tō sadawa uwati zahuré ni, Zezusihi hâimanazém na te te dama 're rowasu'u zahuré mono tō da, duré īsadawa para te te dama 're rowahutu zahuré mono tō da.

¹⁹⁻²⁰ Tawamhā Pedru norī hā te asa tāma nharī za'ra, Zuwāhā me:

— E ma hā bétē, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, īwē. E īmreme, wa za wapari ni. E aimreme za'ra wa'wa, wa za wapari ni bétē. 'Re īhāimana u'âsi mono mreme si, wa za wapari ni. Ma'āpé, asima āma rosa'rata za'ra wa'aba, waihu'u za'ra wa'aba da. Wa norī hā wa za wa te dama 're rowasu'u u'âsi za'ra, uburé wa te 're īmadâ'â za'ra mono zém na hā, wa te 're īwapari za'ra mono zém na zama. Wa te dawi 're udā waihu'u za'ra mono õ di za. — ãne te asa tāma nharī za'ra, Pedru hā.

²¹⁻²² Aibâ īhi're hā pese õ ré hā, 40 na ma tō āma tiwahu. Taha wa, aihīni 'Re īhāimana u'âsi mono āma te tawata za'ra ni, aibâ īhi're hā morī wē wa oto. Taha wa, da te dasiwi ahâri da, te te dama 'ru waihu'u za'ra õ di, zudezu norī ma roti'wa norī hā. Taha wa, te taré duré tāma amhâzépa zahuré ni, Pedru norī ma, Zuwāhā me, te te dama rowasu'u zahuré tō da oto, Zezusihi wasu'u na. Taha parimhā, ma tō tāma rob'ru zahuré ni, neb zahuré da oto.

Zezusihi zazei'wa norī hā īmreme zusi zé wasu'u

²³ Tawamhā Pedru norī hā zudezu norī ma, īpire za'ra norī hawi pusi wamhā, ma tō tineb zahuré, tisiré īsazei'wa norī u, Zuwāhā me. Tawamhā ma tō tāma rowasu'u za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da'āma romhuri'wa īpire norī mreme na, dama īpire za'ra norī mreme na zama.

²⁴ ãne hā da te wapari za'ra wamhā, aihīni ma tō dasiré āma tawata za'ra ni, 'Re īhāimana u'âsi mono āma. Te oto tiwi rowaptērē za'ra ni, ãne:

— 'Re īhāimana u'âsi mono, a hā Wanhib'apito uptabi. A hā Ropoto na'rata 'wa. Uburé, ma tō marī hā īapoto mo, hâiwa hā, duré ti'a hā, duré âporé hā. Uburé īwa 're īdanomro mono da hā ma tō duré īpo.

²⁵ A hā ma tō Aipē'ēzani hā Dawihi ma īsō, wahi'rata ma, aima romhuri'wai ma, aimreme hā wahi'rata norī ma, te te 're wasu'u mono da. Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra Dawi hā, wahi'rata norī ma:

"E marī wa, zudezu'ō norī hā ma tō sada tizahi pese za'ra, daro mono bâ. E marī wa, īsimirosa'rata za'ra hā tō senai ō di.

²⁶ Roti'wa norī hā te sada aimasa. Īsadawa para da'uwaiti'wa norī me, ma sada atob za'ra, Wanhib'apito 'Re īhāimana u'āsi mono zada, duré Danho'reptui'wa da, te te īpisutu zada."

Āne te tāma rowasu'u za'ra, Dawi hā.

²⁷ — Āhāna, tō sena Zeruzarē āma ma tō tasi'rā'ōtō ni, aima romhuri wē 'wa zada, Zezusihi zada, Danho'reptui'wa da īpisutu zada. Erodi norī hā ma tō sitēme ubumro, Pōsi'u Piratuhu me. Ta norī hā zudezu'ō norī me duré Izarazéhé nhihudu norī me, ma tō sada si'rā'ōtō, te te siwi wīrī da.

²⁸ A hā romhâ ré, āma īropisutuzéb zarina ma tō si'uihâ na āma siwi uwaimra tō, te te waihu'u za'ra ō nherē, Erodi norī hā.

²⁹ Āhāna dama īpire za'ra norī hā te duré wama amhâzépa za'ra. Wa norī hā aima romhuri'wa norī. Wei wapawaptob za'ra na, ai'umnhasi sina aimreme hā wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, wapahi āna.

³⁰ Zezusihi zadawa para, wa te 're dapese za'ra mono da, wei wapawaptob za'ra na. Zezusi hā aima romhuri wē 'wa, taha zadawa para, marī īwē hā dama ī'manharī waihu'u'ō hā wa te dama 're 'manharī za'ra mono da, wei wapawaptob za'ra na. — Āne ma tō tāma mreme zu, īsazei'wa norī hā.

³¹ Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono ma, mreme zusi pari, 'ri ma tō īré sāsā'ā za'ra. Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani na ma tō aptete za'ra, īpē'ē mono bâ. Pahi āna, ma tō dama sadawa wasu'u za'ra oto, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

Īsazei'wa norī hā, sōprum na 're īhāimana za'ra mono zé wasu'u

³² Tawamhā īsazei'wa norī hā uburé, ma tō sisaze za'ra, tinhimirosa'rata za'ra na hā. Ni'wam norī hā tinhicro te te sima 're sawi za'ra mono ō di, tite da si. Uburé, ma tō īsibrob'ō norī udâna te te 're po'o za'ra.

³³ Mreme prédup sina, ma tō Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā te te dama 're rowasu'u za'ra, Wanhib'apito Zezusi apâ īhāiwa'utuzé wasu'u na. Duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō Zezusihi zazei'wa norī ma 're sōprub za'ra, īwē na si.

³⁴⁻³⁵ Tawamhā 'ri tede'wa norī hā duré ti'a tede'wa norī hā ma tō tinhorōwa hā duré tinhipti'a hā te te dama 're wede za'ra, īwa'âbâ zô. Tawamhā īwa'â hā ma tō te te 're sōmri za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī ma. Tawamhā, īsazei'wai mono bâ marī zô tiwi 're īro'wanhi'riti za'ra mono zéb zarina, ma tō te te tāma 're po'o za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā. Taha wa, ni'wa hā simarī āna 're hāimana mono ō di oto.

³⁶⁻³⁷ Tawamhā aibâ hā Zuzé na īsisi hā ma tō tinhipti'a hā dama wede, īwa'âbâ zô. Roti wē 'wa, ta hā. Taha wa, Banabé na ma tō siwi sisi, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā. (Banabéhē nhisi hā dama rowē zani'wa, te wasu'u, īsisi hā.) Réwihi nhihudu, ta hā. Sipri na rob're za'iti nhisi āma īpotozé hā. Tinhipti'a hā te te dama wede wamhā, īwa'â, ma tō uburé ti'â, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī u.

5

Ananizaha wasu'u, Sapiraha me

¹ Aibâ hā Ananiza na īsisi hā tinhipti'a hā ma tō īwa'âbâ zô dama wede zahuré timro me, Sapiraha me.

² Tawamhā ti'ai wa'â hā ma tō sima po'o zahuré, pi'uriwi. ī'rāsatu si ma tō Ananiza hā ti'â uburé newa, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī u, wahuré newa.

³ Tawamhā Pedru te tāma tinhā:

— Ananiza, e marĩ da, ma tô Satanasihi nhimiwada'uri zarina ū'manha. Taha wa, ma tô 'Re ū'haimana u'âsi mono pẽ'ezani ma, asadawa nhipe. Aisipti'ai wa'â hã pi'uriwi ma tô asima ū'po'o 'wa.

⁴ Aisipti'a, da te aiwi uipra õ ré hã, ate hã. Duré, da te aiwi uipra wamhã, ū'wa'âbâ zama ate hã. E marĩ da, ma tô bétê wama asadawa nhipe. E wama si ma tô asadawa nhipe. Mare di. 'Re ū'haimana u'âsi mono ma zama ma tô asadawa nhipe. — Āne te tāma tinhā, Pedru hã.

⁵⁻⁶ Tawamhã Pedruhu mreme te te wapari wi, ma tô waptārã ti'ai wa, Ananiza hã. Waptā'ã wamhã, ma tô dârâ. Tawamhã ū'préduptém norĩ hã ma tô sô tiwahutu za'ra. Ma tô siwi ubu. Taha pari, ma tô siwi ti'â, te te siwi sérê da. Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, aihñi ma tô tapẽ'ewara za'ra ni.

⁷ Tawamhã ū'sa'u si, te duré ū'mro hã mo, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u. Timro dâ'ázé te te waihu'u ãna, ma ãzé, 'ri para u.

⁸ Sébré wamhã, Pedru te 'mahâ:

— We ū'ima wasu'u na. E niha ma tô aisipti'ai wa'wa hã dama ū'wede 'wa. E ū'hõ na si ū'wa'â hã tô. — Āne te sadanha, Pedru hã.

Tawamhã asa te tāma rowasu'u:

— ū'he, tô ū'hõ na si ū'wa'â hã. — Āne te tāma wasu'u.

⁹ Tawamhã Pedru te tāma tinhā, ãne:

— Te asima ū'rosa'rata wasétê 'wa, 'Re ū'haimana u'âsi mono pẽ'ezani hã tô sena ū'waihu'u pese zô pibui wa'aba da. E marĩ da, ma bétê ãne hã ū'manharĩ 'wa. Ū'hõta, wapari. Aimro nherẽ'wa norĩ hã te we para'rasí za'ra. Ta norĩ hã te za siwi ai'â. — Āne te tāma tinhā, Pedru hã.

¹⁰ Tawamhã awa'awi ma duré waptārã, pi'õ hã, Pedruhu papara. Ma tô duré dârâ. ū'préduptém norĩ hã ma tô duré apâ asisi. Ma tô duré sabu za'ra, pi'õ ū'dâ hã. Ta hã ma tô duré siwi tisẽ, ab're 're ū'mro zu.

¹¹ Tawamhã uburé pese, ma tô tapẽ'ewara za'ra ni oto, ū'sazei'wa norĩ, siré 're ū'si'rã'õtõ mono norĩ hã. Duré ū'wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, aihñi ma tô tapahi za'ra ni.

Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã dama ū'waihu'u'õ te te dama 're ū'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, marĩ ū'wẽ hã ahâ na ma tô te te dama 're ū'manharĩ za'ra, dama ū'manharĩ waihu'u'õ hã. Duré ū'sazei'wa norĩ hã ma tô 're ū'si'rã'õtõ u'âsi aihñi, Saromahã nhisi na 'ri zahâbâ, da te 're ū'isisi za'ra mono u hã.

¹³ Tawamhã ū'sazei'õ'wa norĩ hã, ū'sazei'wa norĩ me 're hâimana za'ra mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra mono nherẽ, pahi za'ra di oto. Tazahã te oto ū'sazei'wa norĩ hã da te 're wësämri za'ra, 're hâimana wë za'ra mono wa.

¹⁴ Taha wa, ma tô da'ahâ uptabi na saze za'ra ni, Wanhib'apito niwî 're danomro mono da oto. Aibâ hã ahâ uptabi na ma tô saze za'ra, pi'õ zama. Taha wa, ū'sazei'wa norĩ hã ma tô sina hâ.

¹⁵ Āne hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te dama 're ū'manharĩ za'ra mono wa, ma tô ū'hâzé ré norĩ hã da te 're sa'ra, 'ri nhi'riti wa, 're simi'wara mono da, ū'sa'warizé wa, duré wetenhamri wa. Pedru hã ū'wa'wai baba za'ra te te ro'razâri wa, ū'awâ hã te te hâiba upsibi za'ra da, te tame 're simi'wara, te te pese za'ra da.

¹⁶ Zeruzarẽ 'rata 'ri wa'õtõ mono hawi, ma tô da'ahâ na dasito, Zeruzarẽ u. ū'hâzé ré norĩ hã ma tô dasiré 'wasari ni. Duré wa'uburé ré 're ū'haimana za'ra mono norĩ zama, ma tô 'wasari ni, dasiré. Tawamhã aihñi ma tô tapese za'ra ni oto.

Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã dama ū'pire za'ra norĩ nho're ū'simasabzé wasu'u

¹⁷ Tawamhã sasedoti ū'pire uptabi hã, duré uburé ū'siré sadusezu norĩ me, ma tô ta norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ãma sõ'ru za'ra. Tawamhã ma tô sima ãma roti za'ra, niha te te tāma rob'manharĩ za'ra da.

¹⁸ Taha wa, ma tō dama 'ru za'ra, da te dasiwi waibu da, Zezusih zadawa wasu'u'wa norī hā. Tawamhā dazazéb 're, ma tō dasiwi séme ni.

¹⁹ Tawamhā barana Wanhib'apito ma, hāiwa āma romhuri'wa hā ma tō ītēme si'ra za'ra, te te tāma 'ridawa za'ra da. Te te tāma 'ridawa za'ra wamhā, ma tō sani za'ra, rob u. Āne te tāma nharī za'ra:

²⁰ — Mo oto ai'aba'rei wa'aba, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb u, 're īdanomro mono zép tém na dama rowasu'u za'ra wa'aba da. — Āne te tāma nharī za'ra.

²¹ Tawamhā, āne hā te te wapari za'ra wamhā, bâdâ 'rāiwatobro wi, ma tō asisi, 'Re īhāimana u'āsi mono nhorōwa āma 'ri 'wawi wa'ra u. Tame ma tō rowahutu na dama āma sāna'rata za'ra.

Tawamhā sasedoti īpire uptabi hā, īsiré 're īnomro mono norī zama ma tō zudezu norī ma īpire za'ra norī zō da'mazatō, Zeruzarē āma 're īs'i'ubumroi mono norī zō. Tawamhā ma tō ītēme ubumro uburé. Tawamhā dazazéb u ma tō Zezusih zadawa wasu'u'wa norī zō tihārā za'ra, da te ītēme simroi mono da.

²² Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono nhorōwa 'madâ'â'wa norī hā ma tō sô ai'aba're, dazazéb u. Sô sisisi wamhā, 'ri 're baba di. Taha wa, te apâ ai'aba're ubana, dama roti'wa norī u.

²³ Ītēme sihutu wamhā, te āne tāma rowasu'u za'ra:

— Pra. E niha bâ. Dazazé hā, baba di. 'Ridawa nhitop tete uptabi nherē, duré dazazé 'madâ'â'wa norī hā 'ridawa āma simasam nherē, wa te 'ridawa za'ra wamhā, 'ri 're baba di. Ni'wai õ di. Robaba na wa sô rob'madâ'â za'ra ni. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

²⁴ Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zé 'madâ'â'wa norī nhib'apito hā, duré sasedoti īpire norī hā āne hā te te wapari za'ra wamhā, te te waihu'u za'ra õ di oto. Taha wa, ma tō sô amrami za'ra, tinhimirosa'rata na, Zezusih zadawa wasu'u'wa norī zō.

²⁵ Taha ré, ni'wa hā te wei mo, aibâ hā. Ta hā ma tō tāma rowasu'u za'ra, āne:

— īwapari pese za'ra wa'aba. Aibâ norī hā dazazéb 're, īséme 'wa hā, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb āma 'ri 'wawi wa'ra 're, te dama rowahutu za'ra. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

²⁶ Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zé 'madâ'â'wa norī hā ma tō sô ai'aba're tinhib'apito norī me, apâ te te simroi mono da. īsimroi mono 'wa norī hā ëtē na da te hâ za'ra mono õ'umnhasite, ma tō pawasisi ãna te te simro.

²⁷ Te te simroi mono wamhā, te tāma nharī za'ra, dama roti'wa norī nho're simasab da. Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa īpire uptabi hā te tāma nharī za'ra, Zezusih zadawa wasu'u'wa norī ma:

²⁸ — Wa tō aré aiwi sawi za'ra wa'aba ni, Zezusih nhimiroti na dama 're rowahutu tō za'ra wa'aba mono da. Tazahā dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, īwasu'u hā ma tō te te ropé 'ri pâ, āme Zeruzarē āma hā. Taha wa, ma tō da te dasima 're wawasu'u za'ra. Wa norī hā, u, Zezusih wīrī'wa. — Āne te tāma nharī za'ra.

²⁹ Tawamhā Pedru norī hā te asa tāma nharī za'ra, tisiré Zezusih zadawa wasu'u'wa norī me:

— 'Re īhāimana u'āsi mono mreme si wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra. Aimawi mreme hā wa te 're 'madâ'â za'ra mono õ di za.

³⁰ 'Re īhāimana u'āsi mono, wahí'rata norī nhib'apito hā ma tō hâiwa'utu Zezusi hā, asadawa para wa'aba, da te dasiwi īwīrī hā. Wedepo'o nhonhi'rāmi na asiwi īsasōmri 'wa hā ma tō hâiwa'utu.

³¹ Ta hā ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā ti'â apâ, īsimire niwī 're sāmra u'āsi mono da oto, dama īpire na 're hâimana mono da, duré tiwaihu'u pese zarina te te 're da'anho'reptui mono da. Taha wa, te za te te 're wapawaptob za'ra, wasiré Izarazéhé nnihudu mono bâ, wawasédé hā wa te 're rēme za'ra mono wa, te te wama 're apari mono da.

³² Wa norī hā wa tō āne na hā watōmo na 'madâ'â za'ra ni. Taha wa, wa za wa te dama 're wasu'u u'āsi za'ra. 'Re īhāimana u'āsi mono hā da te 're wapari za'ra mono

wamhā, te za Tipē'ezani hā te te dama 're anhomri. Taha zama te za duré ãne uburé te te dama 're awaihu'u, Zezusih wasu'uwē hā. — Æne te tāma nharī za'ra, Pedru norī hā.

³³ Tawamhā dama roti'wa norī hā ãne te te wapari za'ra wamhā, ma tō sada tizahi za'ra. Taha wa, ma tō sima ãma roti za'ra, te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi simro da.

³⁴ Tane nherē, aibâ ïwē hā Damarizé na ïsisi hā ma tō hâiwi za. Ta hā parisezu norī niwī te 're mo, dama ïwazé pe hā. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa, te 're hâimana. Tawamhā ta hā ma tō oto dama 'ru za'ra, Zezusih zadawa wasu'u'wa norī hā da te sani za'ra da, dama ïpire norī nhiti si'ubumro da, syry na.

³⁵ Taha pari, ma tō dama roti'wa norī ma tinhā, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norī, ïwapari pese za'ra wa'aba, ãma asôpré wa'aba da, aibâ norī ãma. E marī te za tāma ïmanharī za'ra wa'wa. ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba.

³⁶ Aibâ hā Te'udasi na ïsisi hā duréihā, waihu'u pese newa, ma tō dama ïpire na dama siwasu'u. Tawamhā aibâ ahâ na ma tō ïsiré 're nomro, 400 na ïhâiba hā. Tane nherē, da te wîrī wamhā, ïsiré 're ïnomro mono norī hā ma tō te te ropé. Robaba di oto.

³⁷ Te'udasihi uirī na si ma tō duré Zudasi hā datême wi, Darireza ãma aré 're ïsämra mono hā. Romanu norī nhib'apito hā dahâiba za'rada hā te te waihu'u da, danhisí mono bâ da te tāma ubumro za'ra ré, ma tō Zudasi hā datême wi. Tawamhā da'ahâ na ma tō duré ïsiré 're danomro, Te'udasihi ne. ïsine, ma tō duré wîrī ni, Zudasi hā. Tawamhā ïsiré 're ïnomro mono norī hā ma tō duré te te ropé.

³⁸⁻³⁹ Taha wa, ãhâna hā wa te hâiba upi za'ra wa'aba tō, Pedru norī hā. Tô'ã. Ta norī hā si'uihâ na te te 're rowahutu za'ra mono wamhā, ïsimiro wahutu za'ra hā te za ïsarina 're si'utôrī za'ra. Tazahâ 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para te te 're rowahutu za'ra mono wamhā, tiwi uprosi waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ïsimiro wahutu za'ra hā. Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā 'wapé za'ra wa'aba õ'umnhasite, te za aibâ norī ma ïwaprosi waré za'ra wa'wa, si'aba're da. — Æne te dama roti'wa norī ma roti, Damarizé hā.

Tawamhā ïsimiroti hā ma tō saze za'ra.

⁴⁰ Tawamhā Zezusih zadawa wasu'u'wa norī zô ma tō sitême tihârâ za'ra apâ. Ma tō dama hâiba 'ru za'ra, taré da te dasiwi hâ za'ra da. Taha pari, ma tō duré sadawa uwati za'ra, te te duré dama 're rowasu'u tō za'ra mono da, Zezusih wasu'u na hā. Taha parip si, ma tō tāma rob'ru za'ra, apâ si'aba're da.

⁴¹ Tawamhā ma tō dawi wairé, dama roti'wa norī hawi. Da te hâ za'ra nherē, to za'ra di, Zezusih zadawa wasu'u'wa norī hā. ïsazei'wai wa, Zezusih ne te te 're robzépata za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā te te tāma ïpisutu za'ra zém na hā ma tō sina waihu'u za'ra. Taha wa, tāma rowë za'ra di.

⁴² Tawamhā awë sidâpâsi ma tō te te dama 're rowahutu za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're. 'Ri baba, ma tō duré te te dama 're rowasu'u za'ra, Zezusih wasu'uwē na. Zezusih hâ tō sena, Danho'reptui'wa da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama ïpisutu na ma tō duré te te dama 're rowasu'u za'ra.

6

Aibâ norī hā 7 na ïhâiba za'ra hā dapawapo'wa da, da te dasiwi ïpisutu za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhā ahâ uptabi na ma tō zudezu norī hā saze za'ra, deredu norī mreme na 're ïmreme zusi mono norī hā, duré ebreusi norī mreme na 're ïmreme zusi mono norī zama. Tawamhā deredu norī mreme na 're ïmreme zusi mono norī hā ma tō aiwapsari za'ra, dazari'wa norī hā deredu norī ïmrotô norī ãma 're po're simrami u'âsi za'ra mono wa. Awë sidâpâsi, ïsazei'wa norī hā ro te te sima 're waibui mono wamhā, te ãma 're

po're simrami u'âsi za'ra. Taha wa, ma tō dama nhari za'ra, aibâ nori hā deredu nori mreme na 're ïmreme zusi mono nori hā.

² Tawamhā Zezusih zadawa wasu'u'wa nori hā, 12 na ïhâiba za'ra hā ma tō sô tihârâ za'ra, tisiré ïsazei'wa nori zô. Hâiba mono bâ ïtême si'aba'rê da, te sô tihârâ za'ra. ïtême sihutu wamhā, te tâma nhari za'ra, ãne:

— Wasiré Zezusih zazei'wa nori, e 'Re ïhâimana u'âsi mono wasu'u'wē hā wa za dawi wasu'u zazâri za'ra ni, taha upana wa te 're ïdazari za'ra mono da si. Mare di. Wa te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono õ wamhā, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā te te wama 're arowaré mono õ di za.

³ Ma'apé, sô asôpré wa'aba mono, aibâ 7 na ïhâiba nori zô. Aibâ nori hā da te ïwësämri za'ra zô, te za sô asôpré wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ezani na si 're ïnomro mono nori zô, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré 're ïhâimana za'ra mono nori zô. Ta nori ma, wa za romhuri hā pisutu za'ra ni, awê sidâpâsi te te 're dazari za'ra mono da.

⁴ Tawamhā wa nori hā 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wa za 're wamreme zusi u'âsi. ïmreme na wa za wa te 're dapawaptob u'âsi za'ra. — ãne te tâma nhari za'ra.

⁵ Tawamhā ïsimiroti za'ra hā aihîni ma tō saze za'ra, ïsazei'wa nori hā. Taha wa, ma tō aibâ nori zô rob'madâ'â za'ra. Tawamhā ma tō sâmri za'ra, Esitewâ hā. Ta hā, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma te te ïsasömri. ïpë'ezani na si te 're hâimana. Tawamhā ma tō duré sâmri za'ra Piripi hā, duré Procoru hā, duré Nicano hā, duré Timo hā, duré Pamerasi hā, duré Nicorazu hā. ãtizotiza na 'ri nho'omo nhisi ãma 're ïsämra mono aré, Nicorazu hā. Zudezu'õ aré, ma tō sizudezu, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma oto dame 're wata mono da.

⁶ Tawamhā ã nori hā ma tō oto te te simro, Zezusih zadawa wasu'u'wa nori u, tinhib'rada te te ãma sa'ra za'ra da, ï'râ nhisiwi, ãma mreme zusi da. ãne Zezusih zadawa wasu'u'wa nori hā ma tō romhuri hā tâma pisutu za'ra.

⁷ Tawamhā 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā ma tō duré te te ropé, 'ri baba. Zezusih nhirâ zarina 're ïnomro mono nori hā ma tō sina hâ, Zeruzaré ãma hâ. Sasedoti nori hâ ahâ na ma tō duré Zezusi hâ saze za'ra oto.

Esitewâ, da te dasiwi ïârizé wasu'u

⁸ 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ma tō Esitewâ hâ te te 're pawapto pese, tiwaihu'u pese na. Taha wa, ïwaihu'u pese na si te 're hâimana, Esitewâ hâ. Taha zarina ma tō marî ïwë hâ te te dama 're ab'manhari, dama ï'manhari waihu'u'õ hâ, danho'a.

⁹ Tane nherê, ni'wam nori hâ zudezu nori hâ ma tō sada 're hâimana za'ra, ïmreme te te 're wë'õ za'ra mono wa. Ta nori hâ darob amoi hawi, Zeruzaré u 're ïsihutu mono aré, Sireni na 'ri nho'omo nhisi hawi, duré Aresâdiriza na 'ri nho'omo nhisi hawi, duré Sirisiza na danhipti'a nho'omo nhisi hawi, duré Azi'a na danhipti'a nho'omo nhisi hawi. Ta nori hâ ma tō 're si'râ'õtõ u'âsi, rowahutuzéb u dasi'uihâ na 're ïdahâimana za'ra mono zém na rowahutuzém nhisi u hâ. Tawamhâ ta nori hâ, Esitewâhâ mreme te te siwi wë'õ za'ra wa, te nasi aimawi na tâma nhari za'ra.

¹⁰ Tawamhâ 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ezani hâ ma tō tite hâ rowaihu'u pese zé hâ tâma tisõ, Esitewâhâ ma, mreme waihu'u pese da. Taha wa, aibâ nori ma, te te asa tâma ãma wa'râmi za'ra wamhâ, ma tō nasi mreme nnihâri za'ra.

¹¹ Taha wa, ta nori hâ ma tō ni'wam nori hâ sada wada'uri za'ra pi'uriwi, Esitewâ te te siwi wasu'u wasété za'ra da, dama. Rob'uiprazé ma tō tâma sômri za'ra, sada simasab da. ãne te tâma roti za'ra:

— ãne te za Esitewâ hâ dama ïwasu'u za'ra wa'wa: "Esitewâ hâ wa tô wapari za'ra ni. Mozési hâ te te dama 're wasu'u wasété. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma, te te duré 're wasété." ãne te za dama ïwasu'u wasété za'ra wa'wa, Esitewâ hâ. — ãne ma tô aibâ nori hâ sada wada'uri za'ra.

¹² Taha wa, ma tô ãne hâ dama wasu'u wasété za'ra, Esitewâ hâ. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa nori ma zama, ma tô ãne wasu'u wasété za'ra, dama roti'wa nori ma zama. Aihîni sada danhiti'rui wairébé

da, ma tō ãne dama wasu'u wasétē za'ra. Tawamhā ma tō oto sô ai'aba'rē, Esitéwāhā zō. Taha wa, ma tō siwi ti'â. Te te siwi âri wamhā, ma tō siwi saprō, zudezu norī ma, īpire za'ra norī u.

¹³ Tawamhā, Esitéwāhā mreme te te siwi īwē'ō za'ra norī zō, ma tō sô tihârâ za'ra, taré te te siwi īwasu'u wasétē 'wa norī zō, Esitéwā te te tāma wasu'u wasétē za'ra da. ãne te dama īpire za'ra norī ma, Esitéwā hā taré wasu'u za'ra:

— Ō hā aibâ hā, rowasu'u wasédé hā te te sazâri õ di, 'Re īhâimana u'âsi mono âma 're īdawata za'ra mono zém na hā. Duré 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti wē wa'râmi, ma tō te te dama 're rowasu'u wasétē u'âsi.

¹⁴ Wa norī hā wa tō wapari za'ra ni, īmreme hā. Zezusi hā Nazaré âma aré 're īsâmra mono hā te za, u, 'ri hā uprosi, 'Re īhâimana u'âsi mono âma 're īdawata za'ra mono zé hā. Duré, roti hā Mozési te te aré wama īsômri hā 're īwahâimana za'ra mono zéb da hā te za, u, wawi âma saprī. — ãne ma tō Esitéwāhā wasu'u wasétē za'ra taré.

¹⁵ Tawamhā zudezu norī ma roti'wa norī hā, duré aihîni īsi'ubumrozéb âma īhâimana za'ra norī hā te âma tinhopré, Esitéwāhā ubu âma hā. 'Re īhâimana u'âsi mono ma, hâiwa âma romhuri'wai ubu ne, Esitéwāhā ubu hā.

7

Dama īpire norī nho're, Esitéwā dama īsiwasu'uzé wasu'u

¹ Tawamhā 'Re īhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa īpire uptabi hā te tāma tinhâ, Esitéwāhā ma:

— E tō sena aiwasu'u hā.

²⁻³ Tawamhā Esitéwā ma tō tāma rob'râzarōtō za'ra, dahi'rata norī wasu'u na hā, ãne:

— Wasiré Izarazéhê nhihudu norī, wamama norī zama, īwapari za'ra wa'aba. 'Re īhâimana u'âsi mono hā, rowa'a na 're īsâmra mono hā duréhā ma tō Abra'âhā ma sihâ'i're, wahî'rata ma. Mesapotamiza na danhipti'a nho'omo nhisi âma 're sâmra mono ré, ma tō ïtême wi, zahadu Harâ na 'ri nho'omo nhisi u morî õ ré. ãne te tāma tinhâ: "Ma'âpê airom nhiti aiwatobro, asisânawâ norī nhiti aimorî da. Airop téb u wa za asaprō, tamomo 're aihâimana mono da oto." ãne ma tō tāma roti.

⁴ Taha wa, tisiré cadeza norī nhipti'ai hawi ma tō watobro. Harâ na 'ri nho'omo nhisi âma te oto 're sâmra, Abra'â hā. Tame, īmama hā ma tō tiwi dârâ. Tiwi dâ'â parip si, ma tō 'Re īhâimana u'âsi mono hā saprō, īroptéb u, Abra'â hā. Taha wa, te oto a norī wa'wa hā īwa 're aihâimana za'ra wa'aba mo, īsipti'ai âma.

⁵ Tane nherë, we te te saprōni nherë, te te tāma sômri uptabi õ di, ti'a hā ïte da hā. Taha wa, te ãne hā tāma tinhâ: "Tô sena, ti'a, wa za aima tisô, ate da, asihudu sidâpâsi, asihudu norī te da." ãne ma tō tāma ropisutu, Abra'âhâ ma, 'ra õ ré.

⁶ Te duré tāma tinhâ: "Apto'oré hā asihudu norī hā te za dasiré 're si'ubumro, darob amoi âma tinhipti'ai âmai õ nherë, tisiré'ō norī siré. Tawamhā ti'a tede'wa norī nhimiwada'uri zarina si te za 're hâimana za'ra, te te tāma 're romhuri pese za'ra mono da taré, wa'âbâ ãna. Si'uihâ na si'âma 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za. Da te 're īhâ za'ra mono zé hā te za duré te te 're sépata za'ra. ãne te te 're robzépata za'ra mono ré hā, te za âma tiwahub ahâ za'ra, 400 na.

⁷ Tawamhā wa za te 're 'ruiwa'âbâ za'ra. Marî, wa za asa te 're ab'manhârî, daza'rû tede'wa norī ma hā asihudu norī wi, 're robzei'ō za'ra mono wa. Taha parip si, asihudu norī hā te za wei wairé apâ. Tawamhâ âme te za īâma 're dawata za'ra oto." ãne te tāma ropisutu, 'Re īhâimana u'âsi mono hā.

⁸ — Te duré tāma roti, ãne: "Te za 're asisihâiwata nhihâri za'ra wa'aba mo, īzazei'wa na aipibui pese aba zéb da hā." ãne ma tō tāma roti. Taha wa, Izati hā waptâ'â wamhâ, ma tō sihâiwata nhizâ, īmama hā, Abra'â hā. 8 na âma mara wapsi, ma tō sihâiwata nhizâ. Izati hā ma duré ti'ra hā sihâiwata nhizâ, Zaco hā. Zaco hā īsarina ma duré ti'ra hā te te 're annihâiwata nhihâri, poto sidâpâsi, 12 na īhâiba norī hā. Ta norī hā Zaco

'ra norī hā, wahi'rata na'rata uptabi. — Āne te Esitéwā hā rob'rāzarōtō, dama ūpire za'ra norī ma.

⁹ Tawamhā Esitéwā hā ma tō duré tinhimirob'rāzarōtō na tāma āma uzusi za'ra, āne:

— Ta norī hā wahi'rata norī hā ma tō tinoire hā dama wede za'ra, Zuzé na ūisi hā. Īhaimanazém na te te siwi 're 'ruiwapari za'ra mono wa, ma tō dama wede za'ra. Taha wa, ūipra'wa norī hā ma tō siwi saprōni za'ra, Ezitu u, tame danhimiwada'uri zarina si te te dama 're romhuri mono da, pawa'âbā ãna. Tane nherē, 'Re īhaimana u'âsi mono hā ma tō ūsirē 're hāimana u'âsi.

¹⁰ Taha wa, te te ūrobzépata mono zéb sidâpâsi ma tō nasi pawapto, tiwi robzei'ō tō da. Tawamhā apito Para'oho ma, sihâi'rē wamhā, 'Re īhaimana u'âsi mono ma tō tiwaihu'u pe hā tāma tisō, īhaimana wē zéb da hā. Taha wa, apito Para'o hā ma tō wēsā, Zuzé hā. Taha zarina ma tō tāma pisutu, Ezitu āma roti'wa da oto, ūsadawa para. ūsibro hā duré ūsôrōwa zama te te tāma 're 'madâ'â mono da zama, ma tō duré pisutu.

¹¹ Tawamhā nimahā wahum na dasa hā poto ū di, Ezitu āma hā duré wahi'rada 're īhaimana za'ra mono zéb āma hā, Cana'ā na romnhisi āma hā. Taha zarina, ma tō oto mra hā da te 're sépata za'ra. Marī ū di, te te 're ūhuri mono da hā, wahi'rata norī hā.

¹² Tawamhā wahi'rada Zaco hā ma tō dasai wasu'u hā wapa, Ezitu āma buru nho wasu'u hā, tamep si da te 're ūsa'wari mono na hā. Taha wa, ma tō ti'ra norī hā wahi'rata norī hā satōrī za'ra, Ezitu u si'aba'rē da, mra hā te te 'mai'upra za'ra da. Tawamhā ūmor'rata na si'aba'rei wamhā, ma tō aihutu apâ, timama u. Mra hā ma tō te te ãwisi.

¹³ Taha parip si, ma tō duré sô ai'aba're, Ezitu u, maparane āma. Tawamhā Zuzé hā ma tō tāma siwasu'u za'ra oto, tidub'rata norī ma. Tawamhā apito Para'o hā ma tō wapa, Zuzéhē sisânawā norī wasu'u hā. Taha wa, ma tō oto waihu'u za'ra, ūsisânawā za'ra na hā.

¹⁴ Taha wa, ma tō Zuzé hā timama zô hā, Zaco hā, aihîni pese ūtēme si'aba're da, ūmro norī hā ūra norī zama, duré uburé ūsirē 're ūdahaimana za'ra mono norī zama. Āne dahâiba za'ra hā, 75 na.

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhā Zaco norī hā te oto zâmo, Ezitu u, tame 're si'ubumroi mono da oto. Tame ma oto Zaco hā dârâ. Tame ma tō duré ūra norī hā 're dâ'â za'ra. Tawamhā ūmama hā tiwi dâ'â za'ra wamhā, ūhi hā ma tō siwi ti'â apâ, ūrob u, Sitê na danhipti'a nho'omo nhisi u, tame te te siwi séme da. Ti'a hā Abra'ā hā dâ'â ū ré, Hamohō nñihudu norī wi, te te sisada ūipra sirõmo āma, ma siwi sé, ūhi hā. 'Re dâ'â za'ra mono sidâpâsi, ma tō wahi'rata norī hi zama apâ da te 're 'wasari tamomo, Zaco hā norī hi hā, tame da te 're séme mono da, ëtë zahâpâ wa, ab're 're.

¹⁷ — Tawamhā 'Re īhaimana u'âsi mono hā Abra'âhā ma, te te ūropisutuzé hā te te tāma āma ūwaimramizéb u hā, romhuture di oto. ūsihudu norī hā wahi'rata norī hā ma tō oto sina hā, Ezitu āma. Da'ahâ uptabi di oto.

¹⁸ Tawamhā roti'wa aimawi hā ma tō oto ãzé, si'apito da, Ezitu āma, Zuzéhē waihu'u'ô'wa hā.

¹⁹ Tawamhā tizadawa nhipe na si ma tō wahi'rata norī ma 're hāimana ta hā. Ma tō te te tāma 're rob'manhari' waséte u'âsi za'ra. Ma tō damama norī ma roti za'ra, rowi te te 're sa'ra za'ra mono da, ai'uté hā, 're dâ'â za'ra mono da.

²⁰ Taha ré, ma tō Mozési hā podo, ai'utépré ūwé uptabi hā. A'amo si'ubdatō ma tō āma ai'utō, ūmama norī te te ūmadâ'â zahuré zém na hā, 'ri para.

²¹ Tawamhā 'ri nhti ma tō ūna hā tihi. Taha wa, apito Para'oho 'ra sipi'ō hā ma tō āma ti'ra, Mozésihi āma. Ti'ra uptabi newa, ma tō prédu.

²² Taha wa, Ezitu āma danhimirowaihu hā ma tō uburé dawi waihu'u, Mozési hā. Oto prédu wamhā, te te waihu'u pese wa, uburé te te rob'manhari' wē di. ūsimiroti hā wē wa, dama mreme pire di. — Āne te dama ūpire za'ra norī ma, rob'rāzarōtō, Esitéwā hā, dahi'rata wasu'u na hā.

²³ Āne te duré tāma rob'rāzarōtō za'ra:

— Tawamhā Mozési hā 40 na āma wahu wamhā, ma tō sima rosa'rata, tisiré norī hā te te waimrami mono da, Izarazéhé nhihudu norī hā.

²⁴ Tawamhā te te ab'madâ'ā mono wamhā, ma tō 'maiħâiba pibu tisiré hā, ezipsiu hā te te 're pré'ē mono ré hā. Taha wa, ma tō ītēme mo, āma sisaprī da. Tawamhā te te 're pré'ē mono 'ru te, ma tō tīwī, ī'azâri'wa hā, tisiré hā te te 'ruiwa'âbâ da.

²⁵ Mozési hā ma tō tisiré norī āma rosa'rata, ãne: "Īsiré norī hā āté te za siwi īwaihu'u, 'Re īhâimana u'âsi mono te te tāma īpisutu za'ra zém na Ezitu hawi te dawi ubumroi mono da." Ñne te tisiré norī āma rosa'rata. Tane nherē, te te siwi waihu'u õ di, īsiré norī hā.

²⁶ Tawamhā awēm na hā ma tō duré mo, tisiré norī u. Morī wamhā, te duré īsiré norī hā īsō'a sī'wapé zahuré, maparane. Taha wa, ma timreme hā tāma 'marōwīñi zahuré, ãne: "Tō'ā. Asi'wapéi wa'aba tō. Oro asiré 're anomro aba mono za, te asi'wapéi wa'wa." Ñne ma tō timreme hā tāma 'marōwīñi zahuré.

²⁷ — Tawamhā āma īsâna'rata'wa hā ma tō Mozésihi mreme hā wē'ō. Taha wa, ma tō mreme sina sa're, ãne: "E 'wa sadawa para we aimorī bâ, wanhib'apito da, duré wama rowairébé'wa da hā.

²⁸ E īzama te za īwī, ezipsiu hā īwīñi ne, ahâmhâ." Ñne te tāma tinhā, Mozésihi ma.

²⁹ Tawamhā īmreme hā te te wapari wamhā, ma tō Ezitu hawi aimani Mozési hā, Midi'ā na romnhihi u, tame 're hâimana mono da oto. Tame ma timro. ī'ra maparane oto, aibâ norī hā.

³⁰ — Midi'ā āma 're sāmra mono ré hā, ma tō āma tiwahu, 40 na. Tawamhā nimahā bâtâ na ma tō 'Re īhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hā ītēme sihâi're, hâiwa hawimhā. Sina'i na ētē 'râihâ nhisi 'rata, ma tō ītēme sihâi're, a'ubuni u, wede zapore ro'o wa'wa.

³¹ Tawamhā Mozési ma tō āma titob'uzu, te te sāmri wa. Taha wa, ma tō ītēme ai're, 'râwi te te sabu da. Tawamhā 'Re īhâimana u'âsi mono mreme ma tō wapa. Ñne te tāma tinhā:

³² "Wa hā 'Re īhâimana u'âsi mono, aihi'rata norī nhîb'apito, Abra'āhâ nhîb'apito, duré Izatihi nhîb'apito, duré Zaco ho nhîb'apito." Ñne ma tō tāma si'mahâ, Mozésihi ma. Tawamhā Mozési hā īmreme te te wapari wamhā, te tāma rērē, pipa te. Tāma pahi wa, te te 'madâ'ā waihu'u õ di.

³³ Tawamhā Wanhib'apito te duré tāma tinhā: "Īnho'a asabzé hā wē uptabi di, ti'a hā. Aima īpire uptabi wa, īma asiséb zarina te za aipara'uzza hā īsani.

³⁴ Wa hā wa tō īnhîb'a'u wē norī hā te 're 'madâ'ā za'ra. Romhuri pire na te te 're rob'ma'wamarī mono wa, te robzei'ō u'âsi 're hâimana za'ra, Ezitu āma hā. Taha wa, ma tō romhuri pire te, 're 'wab'ētē u'âsi za'ra. ī'wab'ētē za'ra hā wa tō te 're wapari u'âsi za'ra. Taha wa, wa we oto ītēme si'ra za'ra, te sō'reptu za'ra da, Ezitu hawi. A hā wa za oto asatō, Ezitu u apâ aimorī da." Ñne ma tō tāma rob'ru, Mozésihi ma.

³⁵ — Tawamhā te oto mo apâ, Mozési hā Ezitu u, tisiré norī te te sō'reptu za'ra da. Tane nherē, Izarazéhé nhihudu norī hā ma tō aré siwi watawa, ãne: "E 'wa sadawa para we aimorī bâ, wanhib'apito da, duré wama rowairébé'wa da." Ñne ma tō aré siwi wē'ō. Tane nherē, 'Re īhâimana u'âsi mono hā ma tō apâ ītēme satōrī za'ra, Mozési hā. Tawamhā hâiwa āma 'Re īhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hā, wedezapore ro'o wa'wa sô īsāmra hā ma tō Mozési hā pawapto, Ezitu hawi te te danhimroi mono da apâ, danhipt'i'ai u.

³⁶ Taha wa, ma tō Mozési hā te te danhimro tō, Ezitu hawi. Duré Ezitu āma zahadu 're sāmra mono ré, ma tō marī hā dama ī'manharī waihu'u'ō hā te te dama 're ab'manharī. Â pré na â poré nhisi āma, ma duré dama rob'manha, īwaihu'u'ō na. A'ubuni wi siwa'ru 're danomro mono ré, ma duré marī dama ī'manharī waihu'u'ō hā te te dama 're ab'manharī, 40 na da'āma wahub za'ra ré.

³⁷ Ta hā ma tō tisiré Izarazéhé nhihudu norī ma rowasu'u, āne: "Re īhāimana u'āsi mono hā te za ni'wa hā asiré wa'wa hā we aima pisutu za'ra wa'wa, īsine, te te aima 're īsadawa wasu'u za'ra wa'aba mono 'wa da hā." Āne te tāma rowasu'u za'ra, Mozési hā. — Āne ma tō Esitéwā hā dahi'rata wasu'u na tāma rob'rāzarōtō za'ra, dama īpire za'ra norī ma.

³⁸ Āne te duré tāma rob'rāzarōtō za'ra:

— Izarazéhé nhihudu norī hā a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tō Mozési hā dasiré 're mo, wahi'rata norī siré. Nimahā bātā na siré si'rā'ōtō wamhā, ma tō hāiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa hā tāma rowasu'u, Mozésihi ma, Sina'i na ētē 'rāihā nhisi āma. 'Re īhāimana u'āsi mono nhimipisutu zarina, robzei u'āsi ī'rata 're īdanomro u'āsi mono zé wasu'u hā ma tō tāma tisō, Mozésihi ma, ta hā te te wama 're anhomri mono da, īsipai u.

³⁹ Tazahā wahi'rata norī hā te te wapari ze za'ra õ di, Mozésihi mreme hā. Ezitu u apā īs'aba'rē da si, ma tō tinhimirosa'rata na sisaze za'ra.

⁴⁰ Taha wa, te Arāhā ma nharī za'ra, āne: "Ma'āpé, marī hā romhāiba hā wama 'ma'manharī za'ra na, 'Re īhāimana u'āsi mono ne īwaihu'upe hā, te te īwanhimroi mono da hā." Āne ma tō tiwi waptērē za'ra, romhāiba hā te te 'manharī za'ra da. Te duré āne tāma nharī za'ra: "Mozési hā ma wawi aimani, Ezitu hawi we īwanhimroi mono 'wa hā. Wa te sa'rese za'ra õ di oto." Āne te wahi'rata norī hā tāma nharī za'ra, Arāhā ma.

⁴¹ Taha wa, tame ma tō powawē 'ra hāiba ne hā tāma 'manharī za'ra, āma 're īwata za'ra mono zéb da hā, 'Re īhāimana u'āsi mono upana. Tawamhā ma tinhimizama hā oto siwi simro, tinhimirob'manharī āma wata za'ra da. Aimawi te te sima rob'manharī za'ra wē te, ma tō duré dasa hā siwi 'manha.

⁴² Taha wa, 'Re īhāimana u'āsi mono, ma tō tiwi aipi'ra za'ra, aimawi na si si'uihā na za 're wata za'ra mono da, ī'upana. Bātā āma ī'upana 're wata za'ra mono da, ma tō duré tiwi aipi'ra za'ra, duré a'amoi āma, duré wasi āma zama. Taha na ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā āma rob'ui'éré, duréihā īmreme na:

"Izarazéhé nhihudu norī, e ī'āma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tō īnhimipodo hā asawi 're īsimroi wa'aba mo, a'ubuni wi 're anomro aba mono ré hā. Mare di. ī'upana aimawi āma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tō āne hā 're ī'manharī za'ra wa'aba mo. Āne 're anomro aba mono ré, ma tō 40 na ai'āma tiwahub za'ra wa'wa.

⁴³ ī'upana āma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tō romhāiba hā asima ī'manharī za'ra wa'wa, waihu'u pese newa, Moroti īhāiba'ō na romhāiba 'manharī nhisi āma. Duré Rēpā na wasi nhisi āma ma tō 're aiwata za'ra wa'aba mo, waihu'u pese newa īhāiba'ō āma hā. Ta hā ma tō asawi 're īmrami aba mo, āma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, a'ubuni wi. Taha wa, wa za oto airom nhiti asatōrī za'ra wa'wa, Babironiza na 'ri ntho'omo nhisi nhipai u ai'aba'rēi wa'aba da."

Āne ma tō wahi'rata norī ma rowasu'u, īsadawa wasu'u'wa nhimi'ui'éré na, 'Re īhāimana u'āsi mono mreme zarina. Timreme, ma tō wahi'rata norī āma uwaimra. — Āne te Esitéwā hā zahadu dama īpire norī ma rob'rāzarōtō za'ra, dahi'rata norī wasu'u na hā.

⁴⁴⁻⁴⁵ Te duré tāma rob'rāzarōtō za'ra, āne:

— 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō tāma pisutu, Mozésihi ma, wahi'rata norī hā te te siwi ī'ri mono zéb da hā, a'ubuni wi. Tawamhā Mozésihi ma, te te īpisutuzéb zarina ma tō da te dasiwi simizusi romhā 'manharī na 'ri hā, dasiré īwa simasisi mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Taha wa, ma tō 'rizé hā te te siwi 'wapé siré, danhimizahāri sidāpāsi te te siwi simizusi mono da. Tawamhā ta norī uirī na si ma tō wahi'rata norī hā siwi īwisi, tirop téb u sihutu wamhā, Zuzuwéhé siré. Sihutu wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō wahi'rata norī hā pawaptob za'ra, dasi'wapé na. Ma tō te te tāma dazate za'ra, tame 're īdahāimana za'ra mono norī hā. Tawamhā wahi'rata norī hā ma

tô asisi oto, tirop téb u. Sisisi wamhā, ma tô siwi tisā 'ri hā, 'Re īhāimana u'âsi mono īwa 're īsāmra mono zéb da hā. Tame te oto 're sab u'âsi, Dawi za īpotozéb u hā.

46-47 Tawamhā Dawi hā ma tô tiprédu. Prédu wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tô wēsā. Taha wa, Dawi hā ma tô tiwi waptē, 'ri īté hā te te tāma sārī da, īwa 're īsāmra mono zéb da hā. Āne te tiwi waptē: "E te za īma īru, 'ri té, te aimā sārī da. A hā 'Re īhāimana u'âsi mono, Zacocho nhib'apito. Taha wa, wa īsimā wē, 'ri hā te aimā sārī da." Āne ma tô tiwi waptē, 'Re īhāimana u'âsi mono wi. Tane nherē, Dawi hā te te tāma 'ri ò di. ī'ra si, ma tô tāma 'ri, Saroma hā tipoto'wa uirī na si.

48 — E tawamhā 'ri hā da te dasiwi īsārī 'rep si te 're sāmra u'âsi, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Mare di. 'Ri 'rep si 're sāmra mono ò di. Āne ma tô duréihā āma rob'ui'éré, īsadawa wasu'u 'rata 'wa hā:

"Wanhib'apito, ma tô āne īma siwaihu'u:

49-50 Wa hā hāiwa nhipai āma, Apito. Ti'ai āma zama, Apito. īwaihu'u pese wa, wa hā uburé Apito. īwétési uburé marī hā te 'manharī waihu'u pese di. E niha te za tawamhā īnhorōwa hā īma īri za'ra wa'wa, īwa 're īnhamra u'âsi mono zéb da hā. Mare di. 'Re īnhamra u'âsi mono zéb da hā īma 'ri waihu'u za'ra wa'aba ò di za."

Āne ma tô Wanhib'apito mreme hā wama wasu'u, īsadawa wasu'u'wa hā. — Āne ma tô Esitéwā hā dama īpire za'ra norī ma rob'rāzarōno hā 'rāsatu za'ra, dahi'rata norī wasu'u na hā.

Esitéwāhā dâ'âzé wasu'u

51 Tawamhā Esitéwā hā te duré tāma nharī za'ra, dama īpire za'ra norī ma:

— A norī wa'wa hā aipo're za'ra wa'aba ò di. Aipē'ē tete za'ra wa'aba di. 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā aipo'reptō newa, 're wapari za'ra wa'aba mono ò di. Aihi'rata norī wa'wa hā 're īhāimana za'ra mono zém ne, te 're aihāimana za'ra wa'aba mo. 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ezani hā te asifi 're īwē'ō za'ra wa'aba mo, aihi'rata norī wa'aba ne hā.

52 Aihi'rata norī wa'wa hā ma tô sada 're sib'ru za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī zada. 'Re īmorī wē uptabi hā za we īwisi wana, ma tô aré te te dama 're wasu'u za'ra, īsadawa wasu'u'wa norī hā. Tane nherē, ma tô aihi'rata norī wa'wa hā te te 're simro, ta norī hā. Aihi'rata norī wa'wa hā āne te te 're ī'manhārī za'ra mono ne, ma tô duré a norī wa'aba zama dama īsa'rē za'ra wa'wa, 're īmorī wē uptabi hā da te dasiwi wīrī da.

53 'Re īhāimana u'âsi mono ma, hāiwa āma romhuri'wa norī, īsimiroti hā te te aimā 're sōmri za'ra wa'aba mono nherē, īsimiroti na 're wapari za'ra wa'aba mono ò di. — Āne te tāma nharī za'ra, dama īpire za'ra norī ma, Esitéwā hā.

54 Tawamhā zudezu norī ma roti'wa norī hā Esitéwāhā mreme te te wapari za'ra wamhā, ma tô sadawa 'ru za'ra. Taha wa, te 'wasitete za'ra, Esitéwāhā āma.

55 Tane nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ezani na ma tô aptete, Esitéwā hā. Taha wa, hāimo ma tô 'mazawē. Tawamhā 'Re īhāimana u'âsi mono hāiba na rowa'a za'ène hā ma tô 'madā. Zezusi hā ma duré tisā. 'Re īhāimana u'âsi mono nhimire niwī te za.

56 Tawamhā Esitéwā te 'mahā, āne:

— 'Madā'â za'ra wa'aba. Ōhōta hāiwa, ma we 'ridawa. Ti'ai āma dasiré īpodo hā wa tô sabu. 'Re īhāimana u'âsi mono nhimire niwī te za. — Āne te tāma 'mahārā za'ra.

57 Taha wa, tinhib'rata na ma tô tiwi siro're nhidā za'ra, dama roti'wa norī hā. Asa tāma 're sipari za'ra mono sina, ma tô sô rere, te te siwi ahāri da.

58 Sa'ëtē te siwi 'mapra, 'ri nho'ōmo babarāi u, ëtē na te te siwi wīrī da. Tawamhā ti'uza īsisiwimhā, ma tô sada sani za'ra, Esitéwāhā 'ruiwapari'wa norī hā te te nasi siwi ahāri pibui pese da. Saru na aibā īpréduptém nhisi 'rata, ma tô ti'uza hā sa'ra za'ra, ta hā te te sa 'madā'â za'ra da.

59 Tawamhā ëtē na te te nasi siwi ahāri ré, ma tô Esitéwā hā mre, Zezusihī ma. Āne ma tô sina 'mahā:

— Wanhib'apito Zezusi, īpē'ēzani te za īwi īlā, āma atēme īmorī da.

⁶⁰ Tawamhā hi'rātitō ma tō nhamra, Esitewā hā. Mreme 'rāihā na ma tō duré tāma mre, āne:

— Wanhib'apito, tiwasédé te te īāma 'manharī za'ra nherē, tāma pisutu za'ra ò di za, rowasédé hā.

Tawamhā mreme pari, ma tō dārā oto, Esitewā hā.

8

Saru hā īsazei'wa norī āma te te īrowasutu na'rata zé wasu'u

¹⁻³ Esitewā hā da te īwīrīzém na hā ma tō Saru hā dapa'uze.

Tawamhā aibā norī hā ma tō Esitewā siwi tiśe, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa 'madā'ā pese 'wa norī hā. Te te siwi sērē wamhā, te āma ti'ry'ry, wawai 'rāihā na. Tawamhā Esitewā dā'ā parimhā, bātā na ma tō awa'awi sada tazahi za'ra ni, īsazei'wa norī zada. Taha wa, īsazei'wa norī hā Zeruzarē āma 're īsi'ubumroi mono zō, ma tō rowasédé hā sō tiwatobro na'rata za'ra, sada dazahi za'ra wa. Saru hā Zezusihi zazei'wa norī āma ma tō rowasutu, īsazei'wa hāimanazé hā si'utōrī da. 'Ri baba te nasi zasi, īsazei'wa norī zō. Tawamhā rob u te te nasi da'anhamra, aibā hā duré pi'ō zama. Taha pari, te nasi te te da'āma arobādā, te te nasi da'a'maza da, dazazéb 're. Taha wa, īsazei'wa norī hā ma tō te te siwi ropé, Zeruzarē hawi. Ta hawimhā Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u ma tō te te ropé, duré Samariza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u zama, daza'rui mono bā. Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī si te zahadu 're si'ubumro, Zeruzarē āma hā.

Samariza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Piripi hā īwasu'uwe na te te dama īrowasu'u za'ra zé wasu'u

⁴ Tawamhā daro mono bā, īsazei'wa norī te te īropéi mono hā sihutu sidāpāsi, ma tō te te dama 're rowasu'u za'ra, Cristuhu wasu'uwe na.

⁵ Tawamhā Piripi hā Samariza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u, ma tō mo. Tame ma tō Cristu hā te te dama 're wasu'u, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisudu hā, Danho'reptui'wa da.

⁶ Marī īwē hā dama ī'manharī waihu'u'ō hā ma tō te te dama 're ab'manharī. Piripihi mreme hā da te wapari za'ra wamhā, aihīni ma tō īmreme na 're danhopré, marī īwē hā te te 're ī'ab'manharī mono hā da te sabu za'ra wamhā.

⁷ Wa'uburé ré 're īhāimana za'ra mono norī hā ahā na ma tō apese. Sadari sina te nasi wairé, wa'uburé hā. īmorī waihu'u'ō hā ahā na ma duré pese za'ra, Piripi hā. īhi're zama ma tō ahā na apese.

⁸ Taha wa, datoí uptabi za'ra di, 'ri nho'ōmo āma 're īdahāimana za'ra mono norī hā.

⁹ Tame te aibā hā 're sāmra, Sima na īsisi hā. Romhōsi pese 'wa, ta hā. Taha āma ma tō aré 're tob'uzu za'ra, samaritanu norī hā. Sima hā īwaihu'u pese newa, te dama 're siwasu'u u'āsi, dama īpire na.

¹⁰ Aihīni ma tō Simahā mreme na 're danhopré aré. Āne te da te dasima 're rowasu'u za'ra, ò hā 'Re īhāimana u'āsi mono newa:

— "Ōhō ma hā, aibā ma hā īwaihu'upe te tāma tihāiba. 'Re īhāimana u'āsi mono waihu'u pe hā sa'ētē na te tāma tihāiba." — Āne te da te dasima 're wasu'u za'ra.

¹¹ Wahub ahā na ma tō āma 're datob'uzu za'ra, te te dama 're ī'aromhōsi mono zém na hā. Taha wa, te āma 're danhopré pese.

¹² Tane nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono, da'āma 're īsib'a'uwe mono zé wasu'u na, duré Zezu Cristuhu wasu'u na, Piripi hā te te dama rowasu'u wamhā, ma tō saze za'ra ni. īsimirowasu'u hā da te saze za'ra wamhā, â dawabzuri ma tō 'manharī za'ra ni, aibā norī hā, duré pi'ō norī zama.

¹³ Simahā zama ma tō saze. Â dawabzuri ma duré dame 'manha. Te te 'manharī parimhā, te oto Piripihi siré 're mo. Tawamhā te nasi āma titob'uzu, dama ū'manharī waihu'u'ō hā te te nasi dama ab'manharī wa, Piripi hā.

¹⁴ Tawamhā Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā zahadu Zeruzarē āma hāimana za'ra ré, ma tō samaritanu norī wasu'u hā wapari za'ra, 'Re ū'hāimana u'āsi mono zadawa wasu'u, da te ūsaze za'ra zém na rowasu'u hā. Taha wa, ma tō Pedru norī hā siwi satōri zahuré, Zuwāhā me. Samariza u datēme neb zahuré da, ma tō satōri zahuré ni.

¹⁵ Tawamhā ma tō datēme aimasisi. Simasisi wi, ma tō 'Re ū'hāimana u'āsi mono ma timreme zahuré, da'āma, Tipē'ēzani hā te te dama sōmri da.

¹⁶ 'Re ū'hāimana u'āsi mono pē'ēzani hā zahadu datēme wisi õ di, tamomomhā. Wanhib'apito Zezusihi nhisi na si ma tō â dawabzuri hā 'manharī za'ra ni.

¹⁷ Tawamhā Pedru norī hā ma tō tinhib'rata na da'a'rā upi zahuré. Te te āma da'a'rā upi zahuré mono wamhā, 'Re ū'hāimana u'āsi mono, ma tō Tipē'ēzani hā dama sōmri za'ra.

¹⁸ Tawamhā Sima hā ma tō sabu, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī, da'rā nhisiwi tinhib'rada hā te te nomri zahuré mono ré hā, 'Re ū'hāimana u'āsi mono, Tipē'ēzani te te dama ū'anhomri mono zé hā. Taha wa, ma tō sima wē, rob'uiprazé hā te te tāma sōmri zahuré da.

¹⁹ Āne te tāma nharī zahuré:

— Â. Rob'uiprazé, wa za aimā sōmri 'wa, asine wa'aba, ūnhib'rada hā da'rā nhisiwi te 're aza'ra mono da, aiwaihu'u pese 'wa hā we ūma sōmri aba da, asine wa'aba te 're da'a'rā upi mono wamhā, 'Re ū'hāimana u'āsi mono, Tipē'ēzani te te dama 're anhomri mono da. — Āne te tāma nharī zahuré, Sima hā.

²⁰ Tawamhā Pedru te asa tāma tinhā, āne:

— E niha ma tō ūrosa'rata wasé, rob'uiprazém na asima uipra da, 'Re ū'hāimana u'āsi mono hā tiwaihu'u pe te te wama ūsōmri hā. Mo oto aimorī ropipa u, ate rob'uiprazéb ré.

²¹ 'Re ū'hāimana u'āsi mono, ma tō aiwaihu'u, asima asimirosa'rata wasétē na hā. Taha wa, a hā wanhib'apito zarina, romhuri waihu'u õ di za. Ta hā atei õ di.

²² Aiwasétē wi aipi'ra na. Wanhib'apito ma, aimreme. Tāma asiwasu'u na asimirosa'rata wasédé hā te te aimā pari da.

²³ Wa tō ūsina aiwaihu'u. Zahadu asimi'ru hā sa'ëtē di. Zahadu te Satanasi hā atété, aiwasétē hawi aiwatobro tō da. — Āne te Simahā ma tinhā, Pedru hā.

²⁴ Tawamhā Sima te asa tāma tinhā:

— A norī wa'wa hā te za ū'āma aimreme 'wa, 'Re ū'hāimana u'āsi mono ma, ropipa hā uburé ūma ūrowasu'u na te te ūma āma uwaimrami tō da. — Āne te Sima hā asa tāma nharī zahuré, Pedru norī ma, Zuwāhā me.

²⁵ Tawamhā Pedru norī hā Wanhib'apito mreme na te te dama rowahutu zahuré pari, ma tō apâ tineb zahuré, Zeruzarē u. Neb zahuré wamhā, te sipa zahuré, daza'rui mono bâ, Samariza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Zezusihi wasu'u'uwē na te te dama rowasu'u zahuré mono da.

Piripi hā aibâ te te ūsōpētēzé wasu'u, Etizopizaha nhihudu hā

²⁶⁻²⁸ Tawamhā aibâ hā ma tō mo, Zeruzarē u. Etizopiza na darom nhisi āma Cādasi na pi'ō siroti'wa nhisi ma, rob'madâ'â'wa hā. Etizopiza āma dama pire di, ta hā. 'Re ū'hāimana u'āsi mono āma wata da, ma tō mo. Āma wata pari, te oto mo apâ tirob u, awaru na wedewara zapore na. Morī sina te te romnhoré, 'Re ū'hāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'rata 'wa nhimi'ui'éré na, Iza'izaha nhimi'ui'éré na.

Tawamhā hāiwa āma Wanhib'apito ma, romhuri'wa hā ma tō Piripihi ma rob'ru, āne:

— Aiwapuhu, pi'reba aimorī da, Daza na 'ri nho'ōmo nhisi u bâdâdi tum na aimorī da, Zeruzarē hawi. — Āne te tāma tinhā.

Taha wa, te Samariza hawi oto mo Piripi hā, Daza u bâdâdi na morĩ da. Tawamhā morĩ ré, ma tō tisã aibâ hā, Zeruzarē hawi apâ ïmorĩ hā.

²⁹ Tawamhā 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ezani hā ma tō tâma tinhā Piripihi ma, ïtême si'rê da, ïsababa morĩ da, awaru na wedewara zapore zababa.

³⁰ Tawamhā ma tō ïtême sina rotété, Piripi hā. Tawamhā ma tō te te wapari, te te romnhoré mono ré, aibâ hā. 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'éré hā te te sôré, Iza'izaha nhimi'ui'éré hā. Tawamhā Piripi te âma 'mahâ, aibâ hā:

— E ïwasu'u hā ma tō ïwaihu, ï'ui'éré, ïsôrê mono hā. — Âne te âma 'mahâ.

³¹ Tawamhā asa te tâma tinhā:

— E 'wa te te ïma waihu'u bâ, wa za waihu'u. — Âne te asa tâma tinhā.

Tawamhā ma tō 'mahâ, ïtême sarôtô da, awaru na wedewara zapore 're, siré neb da.

³² Rob'ui'éré te te ïsôrê mono hā âne:

"Pone'erebâ, da te wîrî da, da te dasiwi ïsaprõni ne, ma tō dasiwi saprõni ni, da te dasiwi wîrî da. Tawamhā dawi sisawi âna ma tō dama mo. Duré pone'erebâ 'ra hā da te sérê nihihâri wamhā, ïsadari õ ne, ari'iwi ma tō tihâiba."

³³ Wê nherê, ma tō dasiwi wîrî ni, wasétê newa. Ni'wa hā te te dawi sawi õ di, da te dasiwi wîrî tõ da. Ti'ai âma 're morĩ õ di oto. 'Ra âna ma tō dârâ. Sihudu õ di. Sihudu õ wamhā, da te wasu'u waihu'u õ di, ïsihudu wasu'u hā."

Âne ïbaihâ na rob'ui'éré, aibâ te te ïsôrê mono hā.

³⁴ Tawamhā aibâ te oto sadanha, Piripi hā:

— ïsadawa wasu'u 'rata 'wa hā e 'wa hā te wasu'u. E te siwasu'u. E aimawi hā te wasu'u. Ma'âpé, ïma wasu'u na. — Âne te sadanha.

³⁵ Tawamhā Piripi, rob'ui'éré te te ïsôrê mono zém na ma tō tâma rowasu'u na'rata. Zezusihi wasu'uwe hā ma tō tâma waihu'u, aibâ ma.

³⁶ Tawamhā bâdâdi na neb zahuré ré, ma tō â u aimasisi zahuré. Tawamhā aibâ hā ma tō â hâ tâma 'mahâ, Piripihi ma:

— Ähâta â. E wanhimizahâri õ di za a'â, â dawabzuri hā ïma 'manharî da. — Âne te aibâ hâ sina 'mahâ.

³⁷ Taha wa, te Piripi hā asa sadanharî pese:

— E tō sena, ma tō ïsazei pe. Sazei pese wamhā, â dawabzuri te za tō ï'manha. — Âne ma tō Piripi hā tâma tinhā asa.

Tawamhā aibâ, te duré tâma tinhā:

— Tô sena wa saze, Zezu Cristu, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra hā. — Âne te tâma tinhā.

³⁸ Taha wa, aibâ hā ma tō tâma ïromhuri'wai ma tinhā, awaru na wedewara zapore hâ a'â simizazâri da. Taha wa, ma tō ïré mazazâri za'ra. Âi ba, ma tō oto si'ra zahuré. Tawamhâ â dawabzuri, ma tō Piripi hâ tâma 'manha, aibâ ma. Tawamhâ apâ ma tō pu.

³⁹ Â hawi pusi wamhā, Wanhib'apito pẽ'ezani hā awa'awi ma tō Piripihi âma aimani. Te te sâmri õ di oto, aibâ hā. Tane nherê, ma tō rowê na tirob u hâ wara apâ, to sina.

⁴⁰ Tawamhâ Piripi hâ sisa'rese âna ma tō wi, Azotu na 'ri nho'omo nhisi u hâ. Siwaihu'u õ di. Tawamhâ ta hawi te oto mo, Sézareza na 'ri nho'omo nhisi u. Tamomo morĩ ré, 'ri nho'u hâ te te anhopêtê mono sidâpâsi ma tō sipa, Zezusihi wasu'uwe hâ te te dama wasu'u mono da. Tawamhâ ma tō oto wi, Sézareza u.

9

Saru hâ tihâimanazém na te te ïsaprizé wasu'u

Atusi 22.6-16; 26.12-18

¹ Tawamhâ ïsazei'wa norĩ hâ Zezusihi wasu'uwe na daro mono bâ te te siwi âma 're ropéi mono ré, te zahadu Saru hâ te te tâma 're amhâzépa za'ra, ïsazei'wa norĩ ma. Wanhib'apito Zezusihi nhirâ zarina 're nomro mono 'ru te, te te tâma 're amhâzépa

za'ra, te te uprosi da. Tawamhā nimahā bâtâ na sasedoti īpire uptabi u ma tō mo, 'Re īhaimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa hā īpire uptabi u, rob'ui'éré hā te te tiwi waptērē da.

² Ta hā rob'ui'éré hā Damasitu na 'ri nho'ōmo nhisi u te te âri da, ma tō tiwi waptē, tame zudezu norī te, rowahutu'wa norī ma, te te sōmri za'ra da, sasedoti īpire zadawa para ītēme īmorī za'ra na rob'ui'éré hā. Tawamhā Wanhib'apito 're īhaimana mono zém na 're īnomro mono norī hā, rob'ui'éré'wa zadawa para te za Saru hā we te te simro, Zeruzarē u pawasisi ré, aibâ hā, pi'ō zama.

³ Tawamhā Damasitu u te te rosahutu wamhā, waptu na ma tō hâiwa hawi rowa'a za'ene hā tâma ai'ubuzi, Saruhu ma. īhâiba nho'ōmo, ma rob'uiwē.

⁴ Taha wa, ma tō waptärä, ti'ai wa. Ni'wai mreme hā ma tō wapa. Āne te 'mahâ:

— Saru. Saru. E marī wa, te īwi 're īrowasutu u'âsi mo. — Āne te 'mahâ.

⁵ Tawamhā Saru hā te asa 'mahâ:

— Apito, e 'wa hā, a hā. — Āne te sadanha.

Asa te duré tâma tinhā:

— Wa hā Zezusi, wa ai'mahâ. Te īwi 're īrowasutu u'âsi mo.

⁶ Ma'apse īhâna aiwahutu, 'ri nho'ōmo u aimorī da. Tame te za ni'wa hā aimâ roti, marī 'manharī da. — Āne te tâma tinhā, Wanhib'apito hā.

⁷ Tawamhā aibâ īsiré īsi'aba're norī hā òne haré ma mazahâri za'ra. Ari'awi te aimassa. Sadaihu'u ãna ma tō ni'wa hā ãma mreme wapari za'ra. Tane nherē, ni'wa hā te te ãma sãmri za'ra õ di, ta norī hā.

⁸ Tawamhā Saru, ma tō wahudu oto. Wahutu wamhā, ma tō toporo. Tane nherē, te te rob'madâ'â waihu'u õ di. Tob a di. Taha wa, īsiré īsi'aba're norī hā ma tō te te siwi patété, te te siwi saprōni da, Damasitu u.

⁹ Tame bâdâ hā si'ubdatō te ãma ne, te te rob'madâ'â waihu'u ãna hâimana ré hā. Marī na si'upari õ di. Sai ãna te nasi da'wa. Te te hâ'rêne õ di duré.

¹⁰ Tawamhā Damasitu ãma aibâ hā te 're sãmra, Zezusihî nhirâ zarina 're īmorī hā, Ananiza na aibâ nhisi hā. Tawamhā sôtô õ nherē, sôtô 'rowi te te īrosawêrē ne, ma tō Wanhib'apito hā tâma sihâi'rê. — Āne te 'mahâ:

— Ananiza.

Tawamhā asa ma sada'â:

— E marī, īnhib'apito.

Tawamhā Wanhib'apito te tâma tinhā:

¹¹ — Aiwahutu, Zudasihi nhorôwa u aimorī da, "Awa'awi" 'ri nho'ōmo nhr'iti nhisi ãma īsôrôwa u. Tame te za aibâ zô asinha, Saru na aibâ nhisi zô, Tasu na 'ri nho'ōmo nhisi ãma īpoto zô. Āhâna te we īma mre.

¹² Sôtô õ nherē, sôtô 'rowi te te īrosawêrē ne, ma tō aiwaihu'u, ītēme aiwisi õ ré. Te te rob'madâ'â hâ. Asib'rada ī'râi ãma hiri da, tômo wê da, ītēme ī'aimorizém na hâ ma tō waihu'u siro. — Āne te Ananizaha ma tinhā, Wanhib'apito hā.

¹³ Tawamhā Ananiza te asa tâma tinhā:

— īnhib'apito, da'ahâ na ma tō īma wasu'u za'ra ni. Õ hā, u, Zeruzarē ãma ma tô īwasédé hā te te ãma 're ab'manharī, asazei'wa norī ãma.

¹⁴ Āme te za oto, u, sasedoti īpire norī zadawa para dapawasisi za'ra, ai'âma 're īdawata za'ra mono norī hā apâ te te simroi mono da. — Āne te asa tâma tinhā.

¹⁵ Tawamhā Wanhib'apito te asa tâma tinhā:

— Mo oto ītēme aimorī. Õ hā, Saru hā wa tô īsimâ pisutu, īzadawa wasu'u'wa da. Zudezu'õ norī ma, te za te te 're īzadawa wasu'u, duré dama roti'wa norī ma, duré Izarazéhé nñihudu norī ma zama.

¹⁶ Tawamhā, te te dama 're īzadawa wasu'u mono wamhā, te za oto te te 're robzépata. Uburé za te te 're īrobzépata mono zém na wa za tâma awaihu'u siro, Saruhu ma. — Āne te tâma tinhā, Wanhib'apito hā.

¹⁷ Taha pari, ma tō mo Ananiza hā, Zudasihi nhorōwa u. Tawamhā ma tō 'ri para u ãzé. Sébré wamhā, ma tō tinhib'rada hā tino, īrā nhisiwi, Saruhu 'rāi āma. Āne te tāma tinhā:

— Īsisānawā Saru, Wanhib'apito hā ma tō we atēme īzatō, tō ō hā Zezusi hā, Damasitu u we aimorī ré, bâdâdi wa, aima īsihāi'rē hā. Ta hā ma tō we atēme īzatō, atōmo wē da, apâ rob'madâ'â hā, duré īpē'ēzani ré si 're aihāimana mono da, aipē'ē wē na si. — Āne te tāma tinhā.

¹⁸ Tawamhā awa'awi pe'a hā ne hā ma tō tizarōtō zahuré, ītōmo hawi. Ma tō apâ tāma tiromnho'a. Tōmo wē di oto. Tawamhā ma tō wahudu. Wahutu wamhā, â dawabzuri ma tō tāma 'manharī ni awa'awi.

¹⁹ Â dawabzuri te te 'manharī parip si, ma tō ai'upa. Taha wa, apâ ma tō aptete oto.

Saru hā Damasitu āma īsāmrazé wasu'u

Tawamhā bâdâ umro na ma tō āma ne, Damasitu āma īsazei'wa norī 'rata sāmra ré, Saru hā.

²⁰ Tawamhā awa'awi ma tō īwasu'uwē na dama āma sāna'rata oto, rowahutuzé mono bâ, Zezusi hā 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra, 're īhāimana mono na hā.

²¹ Da te wapari za'ra wamhā, aihīni, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, te āne dasima nharī za'ra ni:

— Oro ō hā Zezusihi zazei'wa te te 're 'mapārī mono za, Zeruzarē āma hā. Oro we wisi za duré ãwa, Zezusihi zazei'wa norī zô, pawasisi ré apâ te te simroi mono da, sasedoti īpire norī u. — Āne te dasima nharī za'ra ni.

²² Saru hā te te rowasu'u waihu'u pese di. Simirowasu'u pire di duré. Tawamhā tinhimirowasu'u pire na ma tō te te āma rosa'rē. Zezusi hā Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te īpisutu wasu'u na ma tō mreme pire na tāma rowasu'u za'ra, zudezu norī ma. Tawamhā te te rowasu'u pire wa, zudezu norī hā te te sada'âbâ waihu'u za'ra ō di.

²³⁻²⁴ Tawamhā Damasitu āma hāimana ré, bâdâ ahâ na āma ne pari, ma tō zudezu norī hā sada si'rā'ōtō, Saruhu da. Tawamhā ma tō dama āma rowairébé za'ra, te te siwi dama hāiba 'ru za'ra da, da te dasiwi wīñi da. Taha wa, bâtâ bâre ma tō sô tinhopré, 'ri nho'ōmo 'wawi wa'ra 'ridawa āma, te te siwi wīñi da. Barana zama, te duré sô rob'madâ'â za'ra. Tawamhā da te dasima īru za'ra zé wasu'u hā ma tō sina wapa, Saru hā.

²⁵ Taha wa, nimahā mara na Saruhu siré 're īnomro mono norī hā ma tō Saru hā si'ōtō 're siwi āma si'ra 'ri zadazâri hawi, 'ri nho'ōmo uirīzém na'rata āma 'ri mana u te te siwi hiri da, dawi.

Saru hā Zeruzarē āma īsāmrazé wasu'u

²⁶ Tawamhā Zeruzarē u te oto mo, Saru hā. Tamomo oto wisi wamhā, Zezusihi nhirā zarina 're īnomro mono norī siré 're hāimana mono neza. Tane nherē, ta norī hā te te pipa za'ra di. Saru hā īsazei uptabi 'wa na tāma siwasu'u za'ra wamhā, te te āma saze za'ra ō di, īsiwasu'uzém na hā.

²⁷ Tawamhā Banabé hā ma tō Saruhu āma aime. Zezusihi zadawa wasu'u'wā norī u ma tō saprō, te te tāma wasu'u za'ra da, bâdâdi wa Wanhib'apito te te īsabuzém na hā. Duré Saruhu ma, Wanhib'apito te te īrowasu'uzém na ma tō tāma wasu'u za'ra. Damasitu āma pahi ãna Zezusi te te dama īwasu'uzém na, te duré tāma rowasu'u za'ra.

²⁸ Taha parip si, ma tō dasiré 're mo oto Saru hā, Zeruzarē āma īsazei'wa norī siré. Pahi ãna, ma tō Wanhib'apito hā te te dama 're sadawa wasu'u, Zeruzarē 're, 'ri wa'ōno 're īhāimana za'ra mono 'remhā.

²⁹ Zudezu norī, deredu norī mreme na 're īmreme zusi mono norī ma, ma tō duré te te 're rowasu'u. Ta norī hā ma tō nasi asa tāma nharī za'ra, īsimirowasu'u wa'rāmi. Tawamhā ta norī hā te sima 'ru za'ra, te te siwi wīñi da.

³⁰ Tawamhā ūsazei'wa norī hā da te dasima ūru za'ra zé hā te te waihu'u za'ra wamhā, ma tō Saru hā siwi saprō, Sézareza na 'ri nho'ōmo nhisi u. Ta hawi ma tō duré siwi satō, Tasu na 'ri nho'ōmo nhisi u morī da.

³¹ Tawamhā ūsazei'wa norī ma, rowē di oto, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, duré Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, duré Samariza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma zama. Uburé tāma rowē za'ra di oto, siré 're ūsi'rā'ōtō mono norī ma hā daro mono bā. 'Re ūhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzém na ma tō ūsazei'wa norī hā 're hāimana nhiptete za'ra. Taha zarina, ma tō duré ūsazei'wa norī za'rada hā sina hāimo. Ta norī hā ma tō Wanhib'apito Zezusi hā te te 're wazé pese za'ra.

Pedru hā Rida āma ūhi'ré te te ūpesezé wasu'u

³² Tawamhā Pedru hā ma tō 're mo, daza'rui mono bā. 'Re morī wamhā, nimahā bātā na ma tō wi, Rida na 'ri nho'ōmo nhisi u, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhib'a'uwe, tame 're ūhāimana za'ra mono norī hā te te waimrami mono da.

³³ Tame ma tō aibā hā sōpētē ūmorī'ō hā, Ene'asi na ūsisi hā. 8 na ma tō āma tiwahu, waptāp si 're sa'wari mono ré hā.

³⁴ Tawamhā Pedru te tāma tinhā:

— Ene'asi, Zezu Cristu ma tō aipese. Aiwhantu. Asa'warizé hā sa'ra pese. — Āne te tāma tinhā.

Tawamhā awa'awi ma tō wahudu, Ene'asi hā.

³⁵ Tawamhā uburé Rida āma 're ūdahāimana za'ra mono hā, duré Sarō na romhāpā nhisi āma 're ūdahāimana za'ra mono hā te 'madā'ā za'ra ni, ūhi'ré pesezé hā. Taha wa, ma tō aipizari za'ra ni, Wanhib'apito niwī oto 're danomro mono da.

Pedru hā Zopi āma pi'ō te te ūhāiwa'utuzé wasu'u

³⁶ Tawamhā pi'ō hā Zezusihi nhirā zarina 're ūmorī hā te 're hāimana, Zopi na 'ri nho'ōmo nhisi āma. Tabita na pi'ō nhisi hā. Deredu norī nhiminhisizém na Docasi na ūsisi amo hā. ūsibrob'ō norī āma te 're siwārī u'āsi, Docasi hā. Marī ūwē si te te dama 're ab'manhārī u'āsi.

³⁷ Tawamhā Rida āma Pedru hā zahadu sāmra ré, ma tō tihāzé, Docasi hā. Hāzé pire wa, ma tō dārā. Taha wa, ma tō dasiwi hāiba upsō ni. Da te dasiwi hāiba upsōi pari, ma tō dasiwi hiri ni, 'ri 're wa'wa u hāimo.

³⁸ Tawamhā Pedru hā Rida āma zahadu ūhāimana na ma tō ūwasu'u hā wapari za'ra, Zezusihi nhirā zarina 're ūnomro mono norī hā. Rida u hā, romhuture di, ūzopi hawimhā. Taha wa, ūwasu'u te te wapari za'ra wamhā, ma tō aibā norī hā 'mazatōrī zahuré ni sō, te te tāma sadawa wasu'u zahuré da, Zopi u ūtēme morī su'u za'ra da.

³⁹ Tawamhā Pedru te sima rowē, ūme morī zahuré da. Tawamhā tamomo wisi wi, ma tō siwi saprō hāimo, 'ri 're wa'wa u. Tame, uburé pi'ōi mrotō norī hā ma tō siwi uirī Pedru hā, siwa'ō za'ra sina. 'Ry'ry sina, te nasi zazahā hā tāma wē za'ra, te te 'madā'ā za'ra da, hāiba ré ré te te dama 're ūahā're mono hā, Docasi hā.

⁴⁰ Taha wa, ma tō Pedru hā tāma rob'ru za'ra, aihīni wairébé da. Wairébé za'u si, ma tō hi'rātitō nhamra, 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, mreme da. Tawamhā ma tō aipi'ra, pi'ō ūdā'ā u. Te tāma tinhā, āne:

— Tabita, ai'utu. — Āne te 'mahā.

Tawamhā pi'ō hā ma tō toporo. Pedru te te 'madā'ā wamhā, ma tō udu.

⁴¹ Taha wa, Pedru hā ma tō pa'ā, te te pawaptob da, para na sab da hāiwi. Tawamhā, wahutu wamhā, Pedru ma tō dazō hā, uburé Zezusihi zazei'wa norī zō, duré ūmrotō norī zō zama, ūhāiwa'udu hā te te sabu za'ra da. Taha wa, ma tō sabu za'ra ūhāiwa'udu hā, tihāibazém na apā hāimana wa.

⁴² Tawamhā 'ri pā ma tō pi'ōi wasu'u hā te te ropé, Zopi āma hā. ūwasu'u da te wapari za'ra wamhā, da'ahā na ma tō saze za'ra ni, Wanhib'apito hā.

⁴³ Tawamhā Pedru hā bātā ahā na ma tō tame tihāiba a'ā, Zopi āma. Sima na romhā su'u'wa nhisi nhorōwa āma te nhamra.

10

Conerizu hā, Pedruhu zô īhārāzé wasu'u

¹ Sézareza na 'ri nho'ōmo nhisi āma te aibâ hā 're sāmra, da'wapéi'wa norī wada'uri'wa hā, Conerizu na īisi hā. Ta hā romanu. Da'wapéi'wa norī hā, īsimi'ubumro norī hā Itarianu na īwaptērē zara hā. Ta norī zama romanu.

² 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa 'madâ'ā'wa te 're hāimana Conerizu hā, duré īsōrōwa āma īsiré 're īhāimana za'ra mono norī zama. Zudezu norī, īsibrob'ō norī āma ma tō 're siwārī u'āsi ta hā, zudezu õ nherē. Te duré 're mreme u'āsi, 'Re īhāimana u'āsi mono ma.

³ Tawamhā nimahā bātā na bādā sipra wi, ma tō marī hā sabu, sōtō õ nherē, sōtō 'rowi te te īrosawērē ne. Hāiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono ma, romhuri'wa hā ma tō sabu. Ma tō we ītēme sina rotété. Taha wa, te oto 'mahā:

— Conerizu. — Āne te 'mahā.

⁴ Tawamhā tāma pē'ēwara nherē, te te 'madâ'ā pese sina, ma sada'ā asa:

— E marī na te we ī'mahā.

Tawamhā asa te tāma tinhā, hāiwa āma romhuri'wa hā:

— 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō te te 're aiwapari ze, tiwi 're īrowaptērē mono zém na hā. Duré da'āma 're aiwārī pese mono na zama ma tō aiwaihu'u. Taha wa, te ai'āma 're po're pu'u u'āsi.

⁵ Taha wa, te za īda'mazatō, Zopi u Sima Pedru na aibâ nhisi zō.

⁶ Tinhipsara 'rata te a'ā nhamra, romhâ su'u 'wai 'rata. īsōrōwa hā âporé zaihā na te 're sa, 'ri hā. — Āne te tāma tinhā.

⁷ Tawamhā āne na te te tāma rowasu'u pari, ma tō apâ mo īhawi, hāiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono ma, romhuri'wa hā.

Taha wa, te Conerizu hā sitēme sô tihârâ zahuré, īsōrōwa 're, tāma īromhuri'wa norī zō. Tizadawa zapari'wa zō zama te hā, da'wapéi'wa zō. 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa 'madâ'ā'wa, da'wapéi'wa hā.

⁸ Marī te te ī'madâ'āzém na te tāma rowasu'u za'ra. Taha parimhā, ma tō satōrī za'ra, Zopi u si'aba'rē da.

⁹ Tawamhā si'aba'rē ré, ma tō tiwi ti'awē za'ra. Awē bātā na te duré ai'aba'rē, Zopi u. Tawamhā tamomo ma tō oto rosahutu za'ra.

Tawamhā ta norī hā, Conerizu te te īsatōrī za'ra norī hā ītēme sihutu õ ré, abzuma ma tō Pedru hā sai'u 'ri nhisi hāpâ u hāimo, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, mreme da.

¹⁰ Tawamhā mra hā ma tō tīwī. Sa neza. Tawamhā sô danhipi ré, ma tō duré marī hā sabu, sōtō õ nherē, sōtō 'rowi te te īrosawērē ne.

¹¹ Hāiwa 'ridawa, ma tō sabu. Marī hā te we si'ra ti'ai u, zazahâ hāi wawē ne hā. īhānhipti na ma we 'rā'ōtō.

¹² Abaze hā te ī're daba'wara, īnhize hā īnhi zei'ō zama siwazari, ti'ai baba di'i na te te sina 're īrobâdâ za'ra mono norī zama. Si zama te siwazari daba'wara.

¹³ Tawamhā Pedru, ma tō wapa, ni'wai mreme hā. Āne te 'mahā:

— Pedru, aiwahutu, asima 'maiwīrī da, asai hā. — Āne te 'mahā.

¹⁴ Tawamhā asa te tāma tinhā:

— īnhib'apito, mare uptabi di. Marī īwasétérē hā te 're 'masi mono õ di, wahi'rada Mozési hā te te wawi īwē'ō hā.

¹⁵ Tawamhā tāma īrowasu'u'wa te duré tāma tinhā:

— 'Re īhāimana u'āsi mono, marī hā īwē na te te aima wasu'u wamhā, wasétē õ nherē, asiwi wē'ō õ di za.

¹⁶ Tō ðhō na si ma duré tāma āma sahu, maparane. Taha pari, ma tō ti'a apâ, hāiwa u zazahâ hāi wawē ne hā.

¹⁷ Tawamhā Pedru te zahadu āma rosa'rata, te te ī'madâ'āzém na hā marī te te tāma īwasu'u hā te te waihu'u õ wa. Te te āma rosa'rata ré, Conerizu te te īsatōrī za'ra norī hā ma tō aihu, 'ri nho'ōmo u. Tawamhā Simahā nhorōwa zō ma tō dazadanharī za'ra. 'Ridawa, te aimasa oto.

¹⁸ Tawamhā te sô da'mahârâ za'ra:

— E Sima Pedru hā te nhamra. — Āne te dazadanharī za'ra.

¹⁹ Zahadu te Pedru hā āma rosa'rata, te te ūmadâ'ázém na. Tawamhā 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ma tō Tipē'ezani na tâma waihu'u, āne:

— Ōhôta, aibâ norī hā te we asô sinharī za'ra, si'ubdatō ūhâiba norī hā.

²⁰ Taha wa, ma'āpē aiwahutu, ūtēme si'ra za'ra da. Ta norī hā zudezu'ō na 're hâimana za'ra mono nherē, tiwi aiwairī za'ra ū di za, wa hā te we atême ūsatōrī za'ra na dâ'âsina.

— Āne ma tō Pedruhu ma waihu'u, 'Re ūhâimana u'âsi mono pē'ezani hā.

²¹ Tawamhā Pedru, ma tō si'ra oto, aibâ norī u. Te tâma siwasu'u za'ra, āne:

— Wa hā Sima Pedru na ūnhisi hā. E marī da, te ūzô asinharī za'ra wa'wa. — Āne te tâma siwasu'u za'ra.

²² Tawamhā asa te tâma nharī za'ra:

— Da'wapé'iwa norī wada'uri'wa hā ma tō wei wazatōrī za'ra atême, Conerizu na ūisisi hā. Ta hā aibâ ūwē, 'Re ūhâimana u'âsi mono āma 're ūwata u'âsi mono. Duré zudezu norī te te 're ūawēsâmri mono. Hâiwa āma 'Re ūhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hā ma tō po're pu'u Conerizu hā, asô hârâ da, asimirowasu'u hā te te wapari da. — Āne ma tō tâma sadawa wasu'u za'ra, Pedruhu ma.

²³ Tawamhā Pedru te tâma rob'ru za'ra, 'ri para u sisisi da, sôtō za'ra da a'â.

Tawamhā ma tō āma ti'awē za'ra. Awêpsi, te ūme timorī za'ra, aibâ norī me. Zezusihî zazei'wa norī zama te duré umro na ūsiré ai'aba'rê, Zopi āma 're ūhâimana za'ra mono norī hā.

²⁴ Awêpsi te za aihutu, Sézareza u hā. Tame Conerizu hā te zahadu sô mapa. Sô ūhârâ za'ra norī hā te duré ūsiré sô mapari za'ra, ūsisânawâ norī hā, duré ūsiwadi norī zama.

Tawamhā Pedru norī hā ma tō aihutu. Sihutu wi, Pedru hā te 'ri tême mo.

²⁵ 'Ri para u sébré ū ré, ma tō sina uzusi 'ridawa u, Conerizu hā. Tawamhā Conerizu hā 'râ po sina, ma tō aime ūpapara hi'râtitô, Pedruhu papara, tâma wapu wa, āma wata da.

²⁶ Tane nherē, Pedru hā ma tō wahutu. Āne te tâma tinhâ:

— Aiwahutu. Wa hā asine hā a'uwē. — Āne te tâma tinhâ, Pedru hā.

²⁷ Tawamhā te te sima rowasu'u zahuré sina, ma tō oto si'mazasi zahuré, 'ri para u. Da'ahâ na ma tō sô tasi'râ'otô ni.

²⁸ Tawamhā Pedru hā te te da'madâ'â wamhā, te dama tinhâ, āne:

— A norī wa'wa hā ma tō ūwaihu'u pese za'ra wa'wa, 're ūwahâimana za'ra mono zém na hā. Wa norī hā zudezu norī hā, zudezu'ō norī nhorôwa u 're wanhisisi waihu'u mono ū di. Wa norī hā 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're wahâimana za'ra mono wa, wa tiwi 're wasi'uwati pese za'ra, zudezu'ō norī wi. Āne 're ūwahâimana za'ra mono zé hā. Tane nherē, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ma tō ūma waihu'u pese oto, ni'wa, ūwē na 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūma wasu'u wamhā, zudezu'ō nherē, te ūsiwi wê'ō tō da. Āne ma tō ūma waihu'u.

²⁹ Taha wa, āma ūzô aihârâ za'ra wa'aba wa, awa'awi wa tō we atême ūmorî za'ra wa'wa, ūsiwairî āna. Ma'āpê, ūma rowasu'u za'ra wa'aba. E marī da, te āma ūzô ūda'mazatōrî za'ra wa'wa, we ūmorî da, atême za'ra wa'aba. — Āne te dama tinhâ, Pedru hā.

³⁰ Tawamhā Conerizu te asa tâma rowasu'u oto, āne:

— Bâdâ si'ubdatō ma tō ūma ai'utô, aibâ ūtême ūvisizém na hā. 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, ūmreme ré, ma tō ūtême wi, bâdâ ūspra wi. Ti'uza hâirâ na ma tō rob'uiwê, rowa'a nherē.

³¹ Tawamhā te ūma tinhâ, āne: "Conerizu, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme mono ré, ma tō te te 're aiwapari ze. Duré da'âma 're aiwârî pese mono na ma tō aiwaihu'u.

³² Ma'āpê da'mazatōrî, Zopi u. Sima Pedruhu zô aihârâ. Sima na romhâ su'u'wa nhisi nhorôwa āma te nasi da'wa. Â poré zaihâ na te ūsôrôwa hā 're sa, 'ri hā." Āne te ūma tinhâ.

³³ Taha wa, wa tō īsi'aba'rē na āma asô da'mazatō, we aimorī da. Taha wa, ma tō we oto watēme aiwi. Rowē di oto. Āhāna wa tō āme wasi'rā'ōtō ni, 'Re īhāimana u'āsi mono nho'a, Wanhib'apito te te aima īpisutuzéb zarina, wa te wapari za'ra da, īsimiroti hā. — Āne te Conerizu hā tāma rowasu'u, Pedruhu ma.

Pedru hā Conerizu norī ma, te te īrowasu'uzé

³⁴⁻³⁵ Tawamhā Pedru hā timreme na ma oto āma tāma sāna'rata za'ra, āne:

— Tō ta, āhāna wa tō waihu'u. Tō sena 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō si'āma ropisutu, dawi 're sisawi tō mono da, zudezu nherē, duré zudezu'ō nherē. Daro mono bā, īwē si da te 're 'manharī za'ra mono da, īmreme, da te 're wapari za'ra mono wamhā, te za tō te te sima 're da'awē aiwapsi. Misi, ma tō te te da'āma sima 're rosa'rata, dawi 're sisawi tō mono da.

³⁶ 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā ma tō īwaihu'u za'ra wa'wa. Tizadawa wasu'u hā ma tō wama waihu'u za'ra, wasiré Izarazéhé nnihudu norī ma. Zezu Cristu hā ma tō watēme satōrī za'ra, te te wama rowasu'u za'ra da, 'Re īhāimana u'āsi mono āma rowē na 're īdanomro mono zém na hā. Zezu Cristu hā, uburé Danhib'apito uptabi. Taha wasu'u ma tō īwaihu'u za'ra wa'wa.

³⁷ Wasiré Izarazéhé nnihudu norī nhipti'ai āma 're īhāimana mono zém na hā ma tō duré īwaihu'u za'ra wa'wa, Zezu Cristu hā. Zuwā Batita hā ma tō dama rowasu'u, ā dawabzuri hā da te 're 'manharī za'ra mono da. Taha parip si, wasiré Izarazéhé nnihudu norī nhipti'ai mono bā, ma tō 're mo, Zezu Cristu hā. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're īmorizém na ma tō sāna'rata.

³⁸ 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō Tipē'ēzani hā tāma tisō, Zezusihi ma, Nazaré āma aré 're īsāmra mono ma. Tiwaihu'u pese zama ma tō tāma tisō. Taha wa, wasiré Izarazéhé nnihudu norī nhipti'ai wa'wai baba, ma tō 're mo, marī īwē hā te te dama 're ab'manharī mono da, dama ī'manharī waihu'u'ō hā. Duré, Wa'uburé nhimiwada'uri nhiptete zarina 're īhāimana siwamnarī za'ra mono norī hā ma tō te te 're apese. Āne ma tō īwē hā te te dama 're ab'manharī, īmama hā īsiré 're morī u'āsi wa, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Āne Zezu Cristu 're īhāimana mono zém na ma tō īwaihu'u za'ra wa'wa.

³⁹⁻⁴⁰ Wa norī hā Zeruzarē āma duré daza'rui mono bā, Izarazéhé nnihudu norī nhipti'ai āma uburé Zezusi te te dama 're ī'ab'manharī wē mono na watōmo na wa te 're ī'madā'ā za'ra mono zéb zarina, wa tō wa te dama āma 're rowasu'u za'ra. — Āne te tāma rowasu'u za'ra, Pedru hā.

Te duré tāma rowasu'u za'ra:

— Ta hā, Zezu Cristu hā wedepo'o nphonhi'rāmi na da te dasiwi īsasōmrizém na ma tō dasiwi wīrī ni. Tane nherē, bādā maparane āma si'utōrī ō ré, ma tō apā hāiwa'utu, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Taha pari, ma tō tāma pisutu Zezusihi ma, wama sihāi're za'ra da.

⁴¹ Aihīni, da te sabu za'ra ō di. Wa norī si wa tō wahāiba pisutu sabu za'ra ni. Romhā ré, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā sima wawē za'ra, Zezusihi hāiwa'utuzém na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da. Taha wa, watēmep si ma tō satō, Zezusi hā hāiwa'utu parimhā. Wa tō īsiré wasaihuri ni. Wa tō duré īsiré âhuri ni, apā hāiwa'utu parimhā.

⁴² Taha wa, ma tō wama pisutu za'ra, īwasu'u'wē na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da. Ma tō duré wapisutu za'ra, Zezusi hā 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisutu na, wa te dama 're wasu'u u'āsi za'ra mono da, dama rowairébē'wa da hā. Tawamhā dahāiba ré 're īdahāimana za'ra mono norī ma, te za te te dama 're arowairébē, duré 're īdadā'ā za'ra mono norī ma zama.

⁴³ Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa sidāpāsi, ma tō Zezusi za te dama 're ī'ab'manharī wē mono zém na wahi'rata norī ma, te te 're wasu'u sirōmo za'ra, āne: "Ō hā da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, dawasédé hā te za te te dama 're apari, te te da'āma 're ab'madā'ā mono tō da oto." Āne ma tō wahi'rata norī ma, te te 're wasu'u za'ra, īsadawa wasu'u'wa norī hā. — Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra, Pedru hā.

'Re īhāimana u'âsi mono hā zudezu'ō norī ma, Tipē'ēzani te te tāma īsōmri za'ra zé wasu'u'

⁴⁴ Tawamhā Pedru hā zahadu te te tāma rowasu'u za'ra ré, ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā Tipē'ēzani hā tāma sōmri za'ra, Pedruhu mreme wapari'wa norī ma hā. Taha wa, īpē'ē mono bā ma tō sisisi, hāiwa hawimhā.

⁴⁵⁻⁴⁶ Tawamhā zudezu norī, Zezusihī zazei'wa 're īhāimana za'ra mono norī hā, Pedruhu siré, Zopi hawi īsi'aba'rē norī hā ma tō āma titob'uzu za'ra, zudezu'ō norī āma, 'Re īhāimana u'âsi mono, Tipē'ēzani hā ta norī ma zama, te te oto sōmri za'ra wa. Taha wa, te zudezu'ō norī hā damreme amo na sima robzanhamri za'ra, timreme nai ò nherē. 'Re īhāimana u'âsi mono āma, te duré tiwata za'ra, īwaihu'u pese na. Āne hā te te wapari za'ra wamhā, te zudezu norī hā sima nharī za'ra, āne:

— Oro ò norī hā zudezu'ō za, ma 'Re īhāimana u'âsi mono hā Tipē'ēzani hā tāma sōmri za'ra. — Āne te zudezu norī hā sima nharī za'ra.

Taha wa, te Pedru hā tāma nharī za'ra, āne:

⁴⁷ — 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō Tipē'ēzani hā tāma sōmri za'ra, te te wama īsōmri za'ra ne hā. E 'wa hā te za tawamhā â hā tiwi sawi za'ra, â dawabzuri hā te te 'manharī tō za'ra da, īwa. Mare di. Te za tō 'manharī za'ra, ta norī hā. — Āne ma tō tāma nharī za'ra.

⁴⁸ Tawamhā ma tō tāma 'ru za'ra, Zezu Cristuhu nhisi na, īsadawa para â dawabzuri hā te te 'manharī za'ra da, zudezu'ō norī hā. Tawamhā Pedru te siwi waptē, īrata sāmra za'ra da a'ā.

11

Pedru hā zudezu'ō norī u timorizém na īsiwasu'uzé

¹ Tawamhā īsazei'wa norī hā, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're īhāimana za'ra mono norī hā, Zezusihī zadawa wasu'u'wa norī me, ma tō wapari za'ra, āne: "Zudezu'ō norī zama ma tō, u, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā saze za'ra, Zezusihī wasu'uwe hā." Āne ma tō īsazei'wa norī hā rowasu'u hā wapari za'ra, daza'rui mono bā.

² Tawamhā Pedru hā ma tō apā mo, Zeruzarē u. Wisi wamhā, ni'wam norī hā ma tō tāma nharī za'ra. Zudezu'ō norī āma te āne sima rosa'rata za'ra, ta norī hā: "Zezusihī da te saze za'ra nherē, danhihāiwata nnihāri'ō wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono te te 're da'anho'reptui mono ò di za." Āne te sima rosa'rata za'ra.

³ Taha wa, ma tō tāma nharī za'ra, Pedruhu ma, āne:

— Zudezu'ō norī āma te nasi asō, īsihāiwata nnihāri'ō norī nhorōwa āma. Ma tō duré nasi īsiré asa za'ra. — Āne te tāma nharī za'ra.

⁴ Tawamhā Pedru hā ma tō tāma siwasu'u za'ra, īsāna'rata hawi uburé āma īromhāimana mono zém na hā. Āne te tāma siwasu'u za'ra:

⁵ — Zopi āma īnhamra ré, wa tō marī hā 'madâ, īnhotō ò nherē, īnhotō 'rowi te īrosawērē ne. 'Re īhāimana u'âsi mono ma, īmreme ré, wa tō 'madâ. Zazahā hāi wawē ne hā ma tō we ītēme si'ra, hāiwa hawi. īhā nhipti wahuré na ma tō we āma wasisi. Tawamhā īnho're ma tō nomro.

⁶ īremhā te 'madâ'ā wa, wa tō ropodo hā ab'madâ, īpoto mono bā. Abaze hā siwazari, wa tō ab'madâ, īsahi zama. Ti'ai baba di'i na te te sina 're īrobâdâ za'ra mono norī zama, duré hāiwi 're īsisa'rei mono zama, si hā wa tō ab'madâ, siwazari.

⁷ Ni'wai mreme hā wa tō duré wapa. Te īma tinhā, āne: "Pedru, aiwahutu. Asima 'maiwīrī da, asai hā." Āne ma tō īma tinhā.

⁸ Tawamhā wa tō asa tāma tinhā: "īnhib'apito, mare uptabi di. Marī hā īwasétérē hā te 're 'masi mono ò di, wahī'rada Mozési hā te te wawi īwē'ō hā." Āne wa tō asa tāma tinhā.

⁹ Tawamhā hāiwa hawi te we duré īma tinhā, āne: "'Re īhāimana u'âsi mono, marī hā īwē na te te aima wasu'u wamhā, wasétē ò nherē, asiwi wē'ō ò di za."

¹⁰ Tô õhõ na si si'ubdatõ ma tô ūma tinhā. Tawamhā apâ ma tô ti'â, hâiwa u.

¹¹ Apâ te te âri parip si, aibâ norî hâ si'ubdatõ ma tô ūzô 'maihamihutu, ūza'warizéb u hâ. Sézareza hawi da te ãma ūtême ūsatõri za'ra hâ ma tô ūzô aihutu.

¹² Tawamhā 'Re ūhaimana u'âsi mono pë'ezani hâ ma tô ūma waihu'u, awa'awi ūme ūmorî za'ra da. Taha wa, wa tô ūme ūmorî za'ra. ūsazei'wa norî hâ, Zopi hawi ūsiré we ūsi'aba're norî hâ 6 na ūhâiba hâ, ta norî hâ ma tô duré ūsiré ai'aba're, Sézareza u. Wasihutu wamhâ, aibâ hâ ūzô ūhârâ nhorôwa u wa tô asisi ni, 'ri para u, Conerizuhu nhorôwa u.

¹³ Ta hâ ma tô wama rowasu'u za'ra, hâiwa ãma 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, romhuri'wa 'ri para u ūtême ūsihâi're na. ūtême wisi wamhâ, ma tô ãne tâma rowasu'u: "Ma'âpé, da'mazatõri, Zopi u da'maimorî da, Sima Pedruhu zô."

¹⁴ Ta hâ te za Zezusihî wasu'uwë na aimâ rowasu'u za'ra wa'wa, taha zarina 'Re ūhaimana u'âsi mono hâ te te asõ'reptu za'ra wa'aba da, aihîni asõrôwa ãma 're ūsi'ubumroi mono norî zama." ãne 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, romhuri'wa nhimirowasu'u hâ, aibâ ma.

¹⁵ — Tawamhâ wa hâ wa tô tâma rowasu'u na sâna'rata oto. Te rowasu'u ré, 'Re ūhaimana u'âsi mono hâ ma tô Tipë'ezani hâ tâma sômri za'ra, ūsâna'rata hawi te te wama ūsõmri za'ra ne hâ.

¹⁶ Tawamhâ Wanhib'apito mreme na wa tô po're puru, ūwana te te wama ūrowasu'u za'ra hâ, ãne: "Zuwâ Batita hâ ma tô â uptabi na si te te 're da'ahâiba ubu, â dawabzuri te te dama 're ab'manhâri mono wamhâ. Tanei ô di za oto, 'Re ūhaimana u'âsi mono hâ te za oto Tipë'ezani na te te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, ūré 're anomro u'âsi aba mono da." ãne ma tô wama rowasu'u.

¹⁷ Wanhib'apito Zezu Cristu, wa te 're saze za'ra mono wamhâ, 'Re ūhaimana u'âsi mono hâ ma tô Tipë'ezani hâ wama sômri za'ra. Misire õhõ si we te te wama ūsõmri za'ra ne, ma tô tâma sômri za'ra, ta norî ma. E marî, wa za tawamhâ wa hâ 'manha. E 'Re ūhaimana u'âsi mono te te ūmanhâri, wa za ūsiwi wê'ô. E wa za ūsiwi dawë'ô, 'Re ūhaimana u'âsi mono, te te sima dawë nherë. Mare di. Te dawë'ô ô di za. — ãne te tâma nharî za'ra, Pedru hâ.

¹⁸ ãne hâ te te wapari za'ra wamhâ, asa te te tâma nharî waihu'u za'ra ô di oto. Taha wa, ma tô ãma tiwata za'ra, 'Re ūhaimana u'âsi mono ãma. Tawamhâ te oto sima rowasu'u za'ra, ãne:

— 'Re ūhaimana u'âsi mono hâ ma tô zudezu'ô norî zama pisutu za'ra, tiwasétê wi 're sipizari za'ra mono da, 'Re ūhaimana u'âsi mono siré, rowë na 're hâimana u'âsi za'ra mono da. — ãne te sima rowasu'u za'ra, zudezu norî ūsazei'wa norî hâ.

Ātizotiza ãma Zezusihî zazei'wa norî 're ūhaimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁹ Tawamhâ Esitéwâ da te dasiwi ūwirizéb zarina, ūsazei'wa norî ãma da te rowasétê za'ra wa, ma tô da te ropé, ūsazei'wa norî hâ Zeruzarë hawi. Penisiza na danhipti'a nho'ômo nhisi u, ma tô da te ropé, duré Sipri na danhipti'a nho'ômo nhisi u, duré Ātizotiza na 'ri nho'ômo nhisi u zama. Si'aba'rei ré, zudezu norî ma si ma tô 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rowasu'u za'ra, Zezusihî wasu'uwë na. Zudezu'ô norî ma, zahadu te te ãma rowasu'u za'ra ô di.

²⁰ Tane nherë, ūhâiba amo norî hâ, Sipri na danhipti'a nho'ômo nhisi ãma aré 're ūhaimana za'ra mono norî hâ, duré Sireni ãma danhipti'a nho'ômo amoi ãma aré 're ūhaimana za'ra mono norî hâ, ma tô ai'aba're, Ātizotiza na 'ri nho'ômo nhisi u. Ta norî hâ zudezu norî ma si, te te rowasu'u za'ra ô di, Wanhib'apito Zezusihî wasu'uwë na hâ. Zudezu'ô norî ma zama, ma tô ãma rowasu'u za'ra.

²¹ Tawamhâ Wanhib'apito hâ ma tô ô norî hâ pawaptob za'ra, tiwaihu'u pese na. Taha wa, da'ahâ na ma tô saze za'ra ni oto, Wanhib'apito niwî 're dahâimana za'ra mono da oto.

²² Tawamhā taha wasu'u hā ma tō ūsazei'wa norī hā wapari za'ra, Zeruzarē āma siré 're ūsi'rā'ōtō mono norī hā. Te te wapari za'ra wamhā, Banabé hā ma tō satōrī za'ra, Ātizotiza u morī da.

²³ Tamomo wisi wamhā, ma tō waihu'u, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā ūwē na dama 're ūsōpru mono zém na hā tame. Taha wa, toi uptabi di, Banabé hā. Tawamhā ma tō dama roti, āne:

— Aihīni, aipē'ē na sada 're asimi'ē za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito niwīp si 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da. — Āne te dama roti, Ātizotiza āma hā.

²⁴ Banabé hā, aibā ūwē. 'Re ūhāimana u'āsi mono pē'ēzani na si 're ūmorī u'ā, ta hā. Wanhib'apito te te sina 're ūumnhasi u'āsi mono, ta hā. Taha wa, ma tō Wanhib'apito zazei'wa hā dasina tahā'ā ni, Banabéhē nhimirowasu'u zarina.

²⁵ Banabé hā te oto mo Tasu u, Saruhu zō te te robzabu da.

²⁶ Tawamhā tamomo wisi wamhā, ma tō sōpētē. Ta hawi, ma tō apā saprō, Ātizotiza u. Tame te aimasisi zahuré oto. ūsazei'wa norī, siré 're ūsi'rā'ōtō mono norī 'raṭa te 're simasisi zahuré, te te dama 're rowahutu zahuré mono da. Misi ma tō āma tiwahub zahuré, te te 're da'apawaptob zahuré mono ré hā. Tame ma tō Cristuhu nhib'a'uwē na da te 're sisi na'rata za'ra, Zezusihi nhirā zarina 're ūnomro mono norī hā, Ātizotiza āma hā.

²⁷ Tawamhā 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā, ni'wam norī hā te ai'aba'rē, Zeruzarē hawi, Ātizotiza u.

²⁸ Adabu na aibā nhisi hā te ūme timorī za'ra, tisiré ūsadawa wasu'u'wa norī me. Tawamhā Ātizotiza u sihutu wamhā, Adabu hā ma tō hāwi za. 'Re ūhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te tāma ūwaihu'uzéb zarina, ma tō dama waihu'u siro romhā ré, amnho hā daro mono bā za dawi ūsi'utōrī mono na hā. (Roma āma danhib'apito Caradiu hā te te dama 're roti mono ré, ma tō āne hā tō da'āma tiromhāiba, amnho ū na hā.)

²⁹ Taha wa, Zezusihi zazei'wa norī hā ma tō sima roti za'ra, ūsibro hā ūhāiba mono bā tāma 're ūhāimana za'ra mono zéb zarina, te te po'o mono da, Zudeza āma ūsazei'wa norī ma, te te tāma sōmri za'ra da.

³⁰ Tawamhā ma tō te te tāma po'o. Tawamhā Banabé norī hā ma tō ūré satōrī zahuré ni Zeruzarē u, Saruhu me, tame da'madā'ā'wa norī ma, te te sōmri zahuré da, ūsibzari za'ra hā.

12

Pedru hā dazazém hawi 'Re ūhāimana u'āsi mono te te ūsō'reptuzé wasu'u

¹ Tawamhā apito Erodihi zadawa para ma tō ūsazei'wa norī ma, da te tāma 're rob'manhari wasétē za'ra.

² Taha wa, Zuwāhā dub'rada hā, Ti'adu hā ma tō dasiwi wīrī ni, ūsi'uwazi 'wa pa na, apito Erodihi zadawa para.

³ Tawamhā zudezu norī hā ma tō siwi wēsāmri za'ra, Ti'adu da te dasiwi ūwīrīzé hā. Taha wa, Erodi hā ma tō Pedruhu zama dama tī'ru, da te dasiwi āri da, dazazéb 're, da te sērē da. ū'u'ētē duptoi'ō na dasa, da te 're ūhuri mono zé bātā na ma tō siwi tī'ā.

⁴ Te te siwi āri wamhā, ma tō siwi tisē, dazazéb 're. Pascowa na dato nhisi hā si'utōrī parip si, dama rowairébē'wa norī nho're sab da, ma tō a'ā siwi tisē, dazazéb 're, dama rowairébē'wa norī hā da te ūwīrīzéb da hā, te te siwi āma rowairébē da. Taha wa, da'wapéi'wa norī hā te nasi 'madā'ā za'ra siwa'rāmi. Maparane si'uiwa na si mararé te ūtēme ai'aba'rē. Abzuma zama te nasi siwa'rāmi ai'aba'rē, barana zama, mara wa'wab zama, te te nasi 'madā'ā za'ra da. Uburé hā 16 na ūhāiba za'ra hā, da'wapéi'wa norī hā.

⁵ Pedru hā dazazéb 're, sāmra nherē, ūsazei'wa norī hā te sa'ētē āma mreme zusi u'ā, 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, siré 're ūsi'rā'ōtō mono norī hā.

⁶ Pedru hā Erodi te te dama ūruzé hā romhuture di oto, dama rowairébē'wa nho're sab da hā oto. Awēpsi te za dasiwi wazere ni, danho'a te te siwi āma rowairébē da, niha wamhā, da te dasiwi wīrī da. Tawamhā Pedru hā te oto nhono, barana.

Da'wapéi'wa norí wa'wa, maparane ūsi'uwazi nhorō rutu ré te nhono, pawasisi ré. 'Ridawa ūmadâ'â'wa norí hā te duré aima'wara zahuré.

⁷ Tawamhā hāiwa āma Wanhib'apito ma, romhuri'wa hā awa'awi ma tō ūtēme wi, mara wa'wa. Mara wa'wam nherē, dazazéb 'remhā oto robrā di, 'ri 're wa'wa āma hā. Hāiwa hawi romhuri'wa hā ma tō Pedru hā rési ūsisé āma, utu da. Te tāma tinhā, āne:

— Ai'aba'rē na aiwahutu. — Āne te tāma tinhā.

Taha wa, ūpawasisizé hā si'uihā na ma tō tāma asisina, ūsi'uwazi nhorō rudu hā.

⁸ Tawamhā hāiwa hawi romhuri'wa hā te duré tāma tinhā:

— Ai'uza hā ai'usisizém na asima wasisi. Aipara'uza zama asima za na. — Āne te duré tāma tinhā.

Tawamhā Pedru, ma tō āma saze, te te 'manharī da. Te duré tāma tinhā:

— Ai'ubuzé ūhāpa ré, we ūzarina aimorī. — Āne ma tō duré tāma tinhā.

⁹ Tawamhā sōtō 'rowim newa, ma tō ūsarina watobro Pedru hā, te te ūrosawērē newa. Te te waihu'u õ di, tō sena 'Re ūhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa, ūtēme ūwisi na hā, hāiwa hawi.

¹⁰ Tawamhā 'ridawa 'madâ'â'wa ūmorī'rada hā ma tō sa're zahuré. Taha nhana're ūsa hā ma duré sa're zahuré, Pedru norí hā. Tawamhā ma tō aimasisi zahuré oto, dazazé 'wawi wa'ra 'ridawa u si'uwazi 'manharī na 'ridawa nhito pese u. Tawamhā uihā na ma tō 'ridawa nhitobzé hā tāma aiwanhizari zahuré. Ōne haré ma tō oto tipusi zahuré. Bādādi na ma tō tineb zahuré. Tawamhā hāiwa hawi romhuri'wa hā ma tō Pedruhu wi aimani, awa'awi.

¹¹ Taha wa, Pedru hā ma tō 'rāwi sina rosa'rata:

— E niha. Te rosawērē newa. Tane nherē, tō sena ma tō Wanhib'apito hā we ūtēme satō, hāiwa hawi tāma ūromhuri'wa hā Erodihi wi, te te ūnho'reptu da, zudezu norí te te sima ūwē za'ra zéb zarina, ūdā'â tō da. — Āne ma tō sima tinhā.

¹² Tawamhā, āma ūromhāimazém na tō sena te te oto sina waihu'u wamhā, Marizaha nhorōwa u ma tō mo, Pedru hā. Zuwā Marcusihi na, Mariza hā. Tame da'ahā na ma tō tasi'rā'ōtō ni, āma damreme zusi da. Tamomo te oto mo, Pedru hā.

¹³ Wisi wi, ma tō 'ri 'wawi 'ridawa nhitobzé hā ta'a. Tawamhā dama romhuri'wa hā ma tō ūtēme wahudu pi'õ hā, Rodi na ūsisi hā 'ridawa ta'a'wa, te te waihu'u da.

¹⁴ Tawamhā Pedruhu mreme te te waihu'u wamhā, ma tō tāma rowē watobro. Rowē te, si'aba'rē na apâ sipi'rai wa, ma tō 'ridawa na po're ha'â. Te te tāma 'ridawa āna, te tisiré norí ma te te wasu'u da, wara. Āne ma tō tāma wasu'u za'ra:

— Pedru hā te za, 'ridawa. — Āne te tāma wasu'u za'ra.

¹⁵ Taha wa, te pi'õi ma nhari za'ra:

— Mare di. A hā asimiza'rese õ di.

Te duré asa tāma nhari za'ra:

— Tō sena te za, Pedru hā.

Tawamhā te oto nhari za'ra, āne:

— Āté Pedruhu 'madâ'â'wa te za, hāiwa hawi 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, romhuri'wa hā.

¹⁶ Āne ré, te Pedru hā nasi 'ridawa ta'a. Taha wa, ma tō oto tāma 'ridawa za'ra. Te te sabu za'ra wamhā, uihā na ma tō āma titob'uzu za'ra, tō sena na.

¹⁷ Tawamhā Pedru hā ma tō tinhib'rada hā tāma wē za'ra hāimo, ari'iwi si'ubumro da. Taha pari, ma tō tāma siwasu'u za'ra, Wanhib'apito hā dazazém hawi, te te ūwazere na. Te duré tāma nhari za'ra:

— Ti'aduhu ma, te za ūwasu'u za'ra wa'wa, duré ūsiré ūsazei'wa norí ma zama. — Āne te tāma sihāiba 'ru za'ra. Taha pari, ma tō tiwi timorí za'ra nimomo.

¹⁸ Tawamhā āma awē wamhā, awē wi, da'wapéi'wa norí hā Pedru te te siwi sa'rese za'ra õ wa, ma tō tāma tipē'ewara za'ra, da'wapéi'wa norí hā.

¹⁹ Pedruhu zō ūsopré pese da, ma tō Erodi hā tāma sô rob'ru za'ra. Sô ūsopré pese nherē, te te siwi sāmri õ di. Taha wa, Erodi hā ma tō ūmadâ'â'wa norí hā sadanharī pese za'ra,

Pedruhu ãma. Taha pari, ma tô dama 'ru za'ra, da te simro da, dazazé 'madâ'â'wa norã hã.

Apito Erodihi dâ'âzé wasu'u

Tawamhã apito Erodi hã ma tô mo, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi u, tame sãmra da a'â.

²⁰ Tawamhã apito Erodi hã ma tô sahi u'âsi dazada hâimana, Tiru na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ïdahâimana za'ra mono norã zada, duré Sido na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ïdahâimana za'ra mono norã zada zama. Taha wa, Tiru hawi ma tô da'madâ'â'wa norã hã ai'aba're, apito Erodihi u, Sido hawib zama. Erodi hã te te siwi sadaihu'u da, ma ïtême sito. Tawamhã Barasitu na Erodihi nhibrob 'madâ'â'wa nhisi u uimrehêne, ma aihutu. Tawamhã te ãne tâma siwasu'u za'ra, Barasituhu ma:

— Ma'âpé, wa'âma aime za'ra na, Erodihi me apâ wa te wasima ropese za'ra da, wasazé hã wa te duré wasima 're uipra za'ra mono da, ïsib'a'uwe norã wi apâ. — ãne te tâma siwasu'u za'ra, Barasituhu ma. Tawamhã Barasitu hã ma tô ãma saze za'ra, ãma sime za'ra da. Taha pari, ma tô Erodihi u aihutu duré, te te sadawa pibu za'ra da duré ta hã, tisazé hã te te 're ïuipra za'ra mono zéb da hã apâ.

²¹ Taha wa, Erodi hã bâdâ te te sima ïpisutuzém na ma tô ti'usa wẽ ïhâpa hã sima tissé. Danhib'apito 're ïsimasisi mono zéb ãma ma tô nhamra, tinhimirotizéb ãma, te te dama roti za'ra da.

²² Tawamhã te te dama roti za'ra pari, ma tô ãne ãma tawata za'ra ni, damreme 'râihâ na:

— Õhõ mreme hã, aibâ mreme õ di. ïhâiba'õ mreme, ïwaihu'upese mreme. — ãne te ãma tawata za'ra ni, ïwaihu'upese newa.

²³ Tawamhã awa'awi ma tô hâiwa ãma Wanhib'apito ma romhuri'wa hã azâ, ïhâzé pire na, Erodi hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma si 're ïdawata za'ra mono zé hã te te sima sawi wa, ma tô azâ. Marĩ hã ïsâna wai'u ne hã ãma sépu'u wa, ma tô dârâ, Erodi hã.

²⁴ Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tô ropé, 'ri pâ. Sadawa wasu'u za'ëtë di oto.

Banabé norã hã Saruhu me, Ætizotiza u apâ ïnebzé wasu'u

²⁵ Tawamhã Banabé norã hã ma tô apâ tineb zahuré, Saruhu me, Ætizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u. ïsazei'wa norã nhibzari te te ïwapé zahuré hã te te dama sõmri zahuré pari, ma tô apâ tineb zahuré, Zeruzaré hawi. Zuwã Marcusi hã te ïsiré timorã zahuré.

13

Banabé norã hã tinhimiromhuri na te te ïsâna'rata zahuré zé wasu'u

¹ Tawamhã Ætizotiza ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norã hã duré dama rowahutu'wa norã hã te 're si'ubumro, ïsazei'wa norã wazari. ãne ïsisi za'ra hã: Banabé hã, duré Simi'ã hã, ïsisi amo hã Hâira na; duré Rusizu, Sireni ãma aré 're ïsâmra mono hã; duré Saru hã, duré Mana'ë hã, apito Erodihi siwadi aré, Mana'ë hã, Erodihi nhorôwa ãma siré prédub zahuré wa.

² Tawamhã nimahã bâtâ na ma tô ta norã hã saihuri ãna asimro a'â, Wanhib'apito ãma wata za'ra da. Taha wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani hã ãne tâma waihu'u za'ra:

— Banabé norã ma, wa tô romhuri hã pisutu zahuré, Saruhu me. Te te ïma 're romhuri zahuré mono da, wa tô ïsima pisutu zahuré, ta norã hã. Taha wa, te ïpisutu zahuré zéb zarina, te za oto tâma ïpisutu za'ra wa'wa, asiti wa'aba oto neb zahuré da.

— ãne ma tô tâma waihu'u za'ra.

³ Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te duré mreme zu, saihuri ãna. Tinhib'rada ma tô ïrâi ãma sa'ra za'ra, Banabé norã 'rã nhisiwi, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma

ĩwaihu'u za'ra zéb zarina, te te tāma pisutu za'ra da, romhuri hā. Taha parip si, ma tō siwi satōrī zahuré, neb zahuré da oto.

Sipri āma Banabé norī te te ūromhuri zahuré zé wasu'u

⁴ Tawamhā Banabé norī hā ma tō tineb zahuré, Saruhu me. 'Re ĩhāimana u'âsi mono pē'ezani ré, ma tō tineb zahuré, Sere'usiza na 'ri nho'ōmo nhisi u. Ta hawi, te duré tineb zahuré, Sipri na rob're za'iti nhisi u. Rowa'u'u na uba'renem na ma tō saprī zahuré, dame.

⁵ Tawamhā ma tō aimasisi zahuré, Saramina na 'ri nho'ōmo nhisi u. Tame ma tō tinhimiromhuri na sāna'rata zahuré. Zudezu norī te, rowahutuzé mono bā, ma tō tame 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā dama sadawa wasu'u zahuré. Zuwā Marcusi hā ma tō ĩme timorī zahuré, romhuri na te te pawaptob zahuré da.

⁶⁻⁸ Sipri na rob're za'iti nhisi wa'wai baba, si'aba'rei wamhā, ma tō aihutu, Paposi na 'ri nho'ōmo nhisi u. Tame abzé tede'wa hā ma tō sōpētē za'ra, zudezu norī siré hā, Bazezusi na ĩsisi hā. Deredu norī nhiminhisi na hā Erima na ĩsisi amo hā. 'Re ĩhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa newa, te taré te te dama 're rowasu'u. Danhib'apito siwadi, Bazezusi hā. Sézi'u Paru na danhib'apito nhisi hā. Ta hā, rosa'rata waihu'u pese 'wa. Tawamhā ma tō sô tihārā zahuré, Banabé norī zō Saruhu me, te te wapari pese da, 'Re ĩhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā. Tawamhā Erima hā abzé tede'wa hā ma tō 'Re ĩhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā tiwi wē'ō zahuré, danhib'apito hā Zezusihi wasu'uwē te te saze tō da.

⁹ Tawamhā Saru, Paru na ĩsisi amo hā ma tō aptete, 'Re ĩhāimana u'âsi mono pē'ezani na. Taha wa, abzé tede'wa te te 'madâ'â sina,

¹⁰ ma tō tāma tinhā, ãne:

— Wa'uburé 'ra, a hā. Uburé ĩwē nhitob'ru, a hā. Aihāimana nhipe di. ĩwasétē si, te asima 're ĩ'azawi pese mo. 'Re ĩhāimana u'âsi mono nhimiroti hā wē nherē, te dawi ãma 're ĩ'azaprī u'âsi mo, ĩwasétēre na.

¹¹ Āhāna, 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā te za ai'azâ. Tawamhā te za a'â atob'a. Bâtâ nhimirowa'a hā 'madâ'â õ di za a'â. — Ñne te tāma tinhā, Paru hā.

Tawamhā awa'awi, ma tō titōmozazu, Erima hā. Ma tō tiwi tirobra duré, tob'a wa. Taha wa, ma tō te te nasi rob'upi dazō, ni'wa hā te te saprōni da.

¹² Tawamhā danhib'apito hā aibâ ūtob'a na te te 'madâ'â wamhā, ma tō saze, sena na Zezusihi wasu'uwē hā. Wanhib'apito nhimiroti na ma duré titob'uzu.

Ātizotiza amoi āma Paru norī te te ūromhuri zahuré zé wasu'u

¹³ Tawamhā Paru norī hā te ai'aba're, Paposi hawi, Pāpiriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u. Rowa'u'u na uba'renem na te ai'aba're, dame. Tane nherē, Zuwā Marcusi, ĩme morī zahuré õ di. Ma rēme zahuré, Zeruzarē u morī da apâ. Pāpiriza u sihutu wamhā, Peredi na 'ri nho'ōmo nhisi u te ai'aba're, Paru norī hā.

¹⁴ Ta hawi, te duré ai'aba're, Pisidiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u. Tawamhā ma tō aihutu, Ātizotiza na 'ri nho'ōmo nhisi u. Sihutu wamhā, sabadu na ma tō asisi, zudezu norī te, rowahutuzéb u. Tame te asimro ni.

¹⁵ Tawamhā ma tō ni'wa hā dama sōré, 'Re ĩhāimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ūtob'ui'érém na hā. ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimi'ui'éré hā te duré dama sōré. Te te sōré za'ra parimhā, rowahutuzéb ãma 're da'anhimi'rui mono 'wa hā ma tō Paru norī hā ãne 'mahārā za'ra, te te dama rowasu'u za'ra da:

— Wasiré Izarazéhé nihudu norī, asima wē za'ra wa'aba wamhā, te za wama ūrowasu'u za'ra wa'wa, wama robze za'ra da. — Ñne ma tō 'mahārā za'ra.

¹⁶ Taha wa, Paru hā hāiwi ma tō za. Tinhib'rada, ma tō dama wē, ari'iwi dasi'ubumro da. Tawamhā te dama tinhā, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nihudu norī, ūwapari za'ra wa'aba. Duré zudezu'õ norī, a norī wa'aba zama wasiré õ nherē, 'Re ĩhāimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono norī hā, ūwapari za'ra wa'aba.

¹⁷ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Izarazéhé nihudu norñ nib'apito hã ma tô wahi'rata norñ hã sima pisutu za'ra, ãma sib'a'uwẽ za'ra da. ũsihudu sidâpâsi, ma tô te te 're apawapto, sitébré da, Ezitu ãma tisiré'õ norñ 'rata 're si'ubumroi mono ré hã. Ta hawi, ma tô sani za'ra, tiwaihu'u pese na.

¹⁸ A'ubuni wi, 're dahâimana za'ra mono ré, ma tô te te 're da'ab'madâ'â pese, ãma 're dazaihâ popo'o za'ra mono nherë. 40 na ma tô da'âma tiwahu, a'ubuni wi te te 're da'ab'madâ'â mono ré hã.

¹⁹ Cana'ã na romnhisi ãma ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da'uprosi. 7 na dapoto mono bâ ma da'uprosi, a'uwẽ norñ hã, ũwa 're ũdas'iubumroi mono hã. Tawamhã tinhib'a'uwẽ ma, ma tô sõmri za'ra ti'a hã, Izarazéhé nihudu norñ ma.

²⁰ ũwa dawi 're rob za'ra mono ré hã, 450 na ma tô ãma tiwahub za'ra.

— Tawamhã dama ũmreme pire norñ hã misi sidâpâsi ma tô dama pisutu za'ra, ũsadawa para dama rowairébé'wa 're hâimana za'ra mono da, Samuwé hã ũpotozéb u. Tawamhã ma tô podo, Samuwé hã. Prédu wamhã, ta hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te dama 're sadawa wasu'u. Ta hã ũsadawa wasu'u 'rata 'wa, Samuwé hã.

²¹ Tawamhã Izarazéhé nihudu norñ hã ma tô tiwi waptérë za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, ni'wa hã danhib'apito ne, te te 're ũda'uwaiti mono da hã, te te pisutu da. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô tâma hâiba nhomri za'ra, Sau hã da'uwaiti'wa da. Sauhu mama hã, Tisi na ũsisi hã. Bêzamihî nihudu ta hã, Tisi hã. Sau hã te te 're da'uwaiti mono ré hã 40 na ma tô ãma tiwahu.

²² Tawamhã te te oto 're da'uwaiti mono tõ da, ma tô waze, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ũsa'u hã ma tô Dawi hã dama hâiba nho, da'uwaiti'wa da oto. Ta hã ma tô duré wêsä oto. Æne te te ũwesämrizé hã: "Dawi hã Zéséhé 'ra hã ũma wẽ di. ũnhimiroti te te ãma uwaimrami da, te za te te 're ũwapari u'âsi." Æne ma tô Dawi hã wêsä, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

²³ Dawihi nihudu uwaibaba, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã pisutu Zezusi hã, Izarazéhé nihudu norñ nho'reptui'wa da hã. Wahi'rata norñ ma, te te ūropisutuzéb zarina, ma tô pisutu.

²⁴ Zezusi hã tinhimiromhuri na te te dama sâna'rata õ ré, ma tô Zuwã Batita hã te te dama 're rowahutu, wasiré Izarazéhé nihudu norñ ma, dawaséte wi 're dasipizari za'ra mono da, duré â dawabzuri hã da te 're 'manharí za'ra mono da.

²⁵ Tawamhã tinhimiromhuri te te ũsazârizéb u romhutu wapsi, te dama siwasu'u, Æne: "Cristuhu zô te 're asimipari za'ra wa'aba mo. Tawamhã te ũâma 're ūrosa'rata za'ra wa'aba mo, Cristuhu newa, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ūpisutu newa. Tazahã, ta hãi õ di, wa hã. ũza'u si ũma ūpire hã te za wei mo. Wei wisi wapsi, wa hã tâma ūwapure di za. Tâma ūwapure wa, ūpara'uza wasisizé, te apâ tiwi wasihu waihu'u õ di za, ũnhisé wa." Æne te dama siwasu'u, Zuwã Batita hã. — Æne ma tô Paru hã dama rob'râzârõtõ, dahi'rata nihudu uwaibaba, Zezusi we ūmorizém na hã.

²⁶ Te duré dama tinhá:

— Wasiré Abra'âhã nihudu norñ, ūwapari za'ra wa'aba, duré zudezu'õ norñ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono norñ zama. Uburé wa'udâna ma tô ūwasu'u'uwẽ hã wei watême satõrî za'ra, wahâiba mono bâ, danho'reptuzé wasu'u hã.

²⁷ Zeruzaré ãma 're ūsi'ubumroi mono hã, duré tame dama ūpire norñ zama, Zezusi hã Danho'reptui'wa na te te waihu'u za'ra õ di. Sabadu sidâpâsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norñ nhimi'ui'éré hã da te dasima 're sôré za'ra mono nherë, ūwasu'u hã te te waihu'u za'ra õ di, ta norñ hã. Taha wa, Zezusi hã dâ'â da, te te siwi ãma roti wamhã, te te waihu'u za'ra ãna, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norñ nhimirowasu'u hã siwi ãma uwaimra, si'uihâ na.

²⁸ Zezusi hã marí ūwasédé hã te te 'manharí õ nherë, ma tô õ norñ hã siwi wapté, Piratuhu wi, da'wapéi'wa norñ hã te te siwi wîñi da, waséte ré ne.

²⁹ Tawamhā Zezusihi ãma uburé 'Re īhāimana u'âsi mono mreme ui'éré 'rada hā te te siwi ãma uwaimrami parip si, ma tō siwi si'ra, wedepo'o nhonhi'rāmi hawi. Ma tō siwi tisē, ëtē zahápâ wa, ab're 're.

³⁰ Tane nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono, ma tō apâ hāiwa'utu, dâ'â uptabi nherē.

³¹ Tawamhā apâ hāiwa'utu pari, ma tō nasi dama sihâ'i'rē, bâtâ ahâ na, Zezusi hā. Darireza hawi, Zeruzarē u aré īsiré īsi'aba'rē norī ma, ma tō nasi sihâ'i'rē. Ta norī hā te oto te te dama 're wasu'u wē za'ra Zezusi hā, Izarazéhé nihudu norī ma.

³² — Wa norī zama īwasu'u wē hā wa te aima sōmri za'ra wa'aba da, wa ai'rata wahāimana za'ra wa'aba ni.

³³ 'Re īhāimana u'âsi mono, wahi'rata norī ma, te te īropisudu hā ma tō wama ãma uwaimrami za'ra oto, wasiré īsihudu norī ma. Zezusi hā ma tō apâ hāiwa'udu. Apâ īhāiwa'utuzé wasu'u na 'Re īhāimana u'âsi mono ãma danho're na rob'ui'éré, īsāna'remhā, te wama wasu'u, ãne:

"A hā ī'ra. Ñ bâtâ na aihâiwa'utuzé bâtâ na wa za Aimama na aima 're īhāimana."

³⁴ — Duré ãma rob'ui'éré 'rata hâiba amo hā te duré wama wasu'u 'Re īhāimana u'âsi mono, Zezusi dâ'â uptabi nherē, apâ za te te īhâiwa'utuzém na, dâ'â u'âsi nomro tō da. 'Re īhāimana u'âsi mono te tinha:

"Dawihi ma, tō sena marī īwē na te tâma īropisutuzém na wa za taha u'âbâ aima ãma uwaimrami za'ra wa'wa."

Ñne īmreme na rob'ui'éré hā.

³⁵ īhâiba amo na rob'ui'éré īsāna'remhā, te duré wama wasu'u:

"Te te aima 're īromhuri wē u'âsi mono hā dâ'â wamhā, rême õ di za, hâiba 'ro tō da."

Ñne te wama wasu'u. — Ñne te Paru hā dama rob'râzarôtô, rowasu'u 'rata na hā.

³⁶ Te duré dama rowasu'u:

— Dawi hā ti'ai ãma 're morī ré, ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono ma sina uwaimra, te te tâma īpisutuzéb zarina. Te te sina tâma uwaimrami pari, ma tō dârâ, Dawi hā. īhi'rata norī 'ru ãma ëtē zahápâ wa ab're wa, ma dasiwi sérē ni. Da te dasiwi sérē wamhā, īhâiba hā ma ti'ro.

³⁷ Tane nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono apâ te te īhâiwa'udu hā, 'roi õ di. Hâiba wē na ma tō apâ hāiwa'utu.

³⁸⁻³⁹ Wasiré norī, ma'âpé aihîni īwapari pese za'ra wa'aba, tō sena na waihu'u za'ra wa'aba da. Danho'reptuzé wasu'u hā wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Zezusi hā, dawasétê pari'wa. Duréihā, Mozési hā ma tō wahi'rata norī ma ãma rowasu'u za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti na. īsimiroti zarina 're dahâimana za'ra mono nherē, dawasédé da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono õ di, ãma. Tane nherē, ãhâna Zezusi hā da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, dawasédé te te oto da'âma 're ītab'madâ'â mono õ zarina, te za oto te te 're da'awësämri.

⁴⁰⁻⁴¹ Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā ma tō ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na, ãne:

"Re aihâimana za'ra wa'aba mono ré, wa za niha dama rob'manha, īpipa na. Tawamhā za te dama īrob'manharizém na te za ãma 're asiwawā za'ra wa'aba mo, ni'wa hā te te ãma 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono nherē."

'Madâ'â za'ra wa'aba. A norī wa'wa hā ī'âma aiwa'ë za'ra wa'aba norī hā, te za tâma 're a'râmi za'ra wa'aba mo, īnhimirob'manharî pipa ma. Tawamhā īzadawa para te za ai'utôrî 'wa."

Ñne 'Re īhâimana u'âsi mono mreme hā. Ma'âpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba za ãne na hā, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimirob'manharî pipa zé hā asina uwaimrami za'ra wa'aba tō da. — Ñne te Paru hā dama rob'râzarôtô

⁴² Tawamhā Paru norī hā zudezu norī te, rowahutuzém hawi pusi zahuré wi, ma tō waptérë zahuré ni, sabadu amo na te te dama rowasu'u na sahu zahuré da.

⁴³ Tawamhā rowahutuzém hawi dawairébé wamhā, da'ahâ na te Paru norī siré ai'aba'rê ni, Banabéhé me, zudezu norī hā, duré zudezu'õ norī hā, zudezu norī hâimanazéb zarina 're īhâimana za'ra mono norī zama. Tawamhā ma tō tâma roti za'ra,

'Re īhāimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na siptete sina ãma 're hāimana u'âsi za'ra mono da.

⁴⁴ Tawamhā sabadu amo na aihīni ma tō tasi'rā'ōtō ni, 'ri nho'ōmo ãma 're īdasi'ubumroi mono hā, Wanhib'apito zadawa wasu'u hā da te wapari za'ra da. Da'umro di, da te īwapari za'ra ō hā.

⁴⁵ Tane nherē, da'ahā na īdasi'rā'ōno hā zudezu norī hā te te da'madâ'â za'ra wamhā, ma tō ãma da'ruiwapari za'ra. Tawamhā Paruhu mreme hā ma tō dawi wē'ō za'ra, zudezu norī hā. Taha wa, timreme na ma tō nasi ãma tāma wa'rāmi za'ra, Paruhu mreme wa'rāmi. Ma tō duré ãma tiwa'ē za'ra.

⁴⁶ Tane nherē, pahi ãna ma tō Paru norī hā tāma nharī za'ra, zudezu norī ma, ãne:

— A norī wa'aba ma, uimrehēne wa tō aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hā. Tane hā tō, wē di. Tane nherē, taré newa, ma tō asiwi īwē'ō za'ra wa'wa, īwasu'uwē hā. Taha wa, ībāi ō di, hāiwa ãma rowē ãma 're īaihāimana u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hā, 'Re īhāimana u'âsi mono 'rata. Taha wa, wa za airēme za'ra wa'aba ni, zudezu'ō norī ma, wa te tāma 're rowasu'u za'ra mono da oto.

⁴⁷ Wanhib'apito hā ma tō ãne na wama roti za'ra oto:

"A norī wa'wa hā wa tō aipisutu za'ra wa'wa, zudezu'ō norī ma, 're rob'uiwē za'ra wa'aba mono da, īwē na, taha zarina te 're īda'anho'reptui mono zém na daro mono bâ ãma 're ropéi wa'aba mono da, dama."

Ãne te wama roti za'ra, Wanhib'apito hā. — Ñne ma tō Paru norī hā tāma rowasu'u za'ra, Banabéhé me.

⁴⁸ Tawamhā zudezu'ō norī hā Paruhu mreme te te wapari za'ra wamhā, toi uptabi za'ra di. Wanhib'apito zadawa wasu'u na ma tō tiwata za'ra. 'Re īhāimana u'âsi mono hā, rowē na ī'rata 're hāimana u'âsi za'ra mono da, te te sima īpisutu za'ra norī hā ma tō saze za'ra, Zezusi hā.

⁴⁹ Tawamhā Wanhib'apito zadawa wasu'u hā ma tō ropé, daza'rui mono bâ, tame danhipti'a nho'ōmo ãma 're īdahāimana za'ra mono norī u.

⁵⁰ Tane nherē, zudezu norī hā ma tō tame dama īpire norī hā wada'uri wasétē za'ra, Paru norī zada hāimana za'ra da. Pi'ō norī hā īmreme pire norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono ãma 're īwata za'ra mono norī, zudezu'ō norī, ta norī zama ma tō wada'uri wasétē za'ra, sada hāimana za'ra da. Tawamhā ma tō ãma rowasétē zahuré ni, Paru norī ãma, Banabéhé me. Ma tō tāma rob'ru zahuré ni, ta hawi danhipti'a nho'ōmo hawi neb zahuré da, danhiti.

⁵¹ Tawamhā Paru norī hā ma tō tipara zapru hā wamirī zahuré, da'ãma dâ'â zahuré tō da. Taha wa, õne haré ma tō tineb zahuré, Iconizu na 'ri nho'ōmo nhisi u.

⁵² Tawamhā Zezusihi zazei'wa norī hā Ātizotiza ãma 're īsi'ubumroi mono hā te 're to za'ra. 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ezani na ma tō aptete za'ra, īpē'ē mono bâ.

14

Paru norī hā Iconizu ãma te te īromhuri zahuré zé wasu'u

¹ Tawamhā Iconizu na 'ri nho'ōmo nhisi u ma tō aimasisi zahuré, Paru norī hā, Banabéhé me. Tamomo simasisi zahuré wamhā, Ātizotiza ãma sada īromhāimana zahuré ne, ma tō duré sada tiromhāimana zahuré. Zudezu norī te, rowahutuzéb u ma tō tizasi zahuré, te te dama rowasu'u zahuré da. Tawamhā simirowasu'u wē wa, mreme wapari ze zahuré di, dama hā. Taha wa, da'ahā na ma tō saze za'ra ni, zudezu norī hā, zudezu'ō norī zama.

² Tane nherē, zudezu norī te te 're īsaze za'ra mono ō hā ma tō zudezu'ō norī hā wada'uri wasétē za'ra, sada hāimana za'ra da, Paru norī zada, uburé siré īsazei'wa norī zada zama.

³ Tane nherē, Paru norī hā te Iconizu ãma aimasisi hâ zahuré. Pahi ãna ma tō Wanhib'apito hā dama wasu'u wē zahuré. Tawamhā īwasu'uwē hā tō sena na da te waihu'u za'ra da, Wanhib'apito hā ma tō Paru norī pawaptob zahuré, da te 're

ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã, marĩ ĩwẽ hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ zahuré mono da tame.

⁴ Tane nherẽ, õhõ na si misi da te dasima ãma rosa'rata za'ra õ di, 'ri nho'õmo ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norõ hã. Ma tô dasima aipo'o ni. Ni'wam norõ hã ma tô zudezu norõ niwĩ 're hâimana za'ra. Ni'wam norõ hã te Paru norõ niwĩ 're hâimana za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norõ niwĩ.

⁵ Tawamhã ni'wam norõ hã zudezu norõ hã zudezu'õ norõ me, ma tinhib'apito norõ me ãma sisaze za'ra, Paru norõ ãma te te rowasétê za'ra da, duré ẽtẽ na te te siwi pãrñ da.

⁶ Tawamhã damreme te te sina wapari zahuré wamhã, ma tô dawi tipusi zahuré, wara sina, Paru norõ hã. Rica'oniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u ma tô tineb zahuré. Tamomo neb zahuré wamhã, Risisira na 'ri nho'õmo nhisi u, ma tô aimasisi zahuré, duré Derebi na 'ri nho'õmo nhisi amoi u.

⁷ Tame ma tô oto dama rowahutu zahuré, Zezusihi wasu'uwẽ na hã.

Paru norõ hã Risisira ãma duré Derebi ãma te te ĩromhuri zahuré zé wasu'u

⁸ Tawamhã Risisira ãma te aibâ hã 're sãmra, ĩhi're hã, ĩpotozém hawi ĩmorõ'õ hã para uwa zahuré wa.

⁹ Paru hã te te dama rowasu'u ré, ma tô ĩhi're hã mreme wapa. Tawamhã Paru, ma tô ĩtẽme rob'madâ. Te te 'madâ'â wamhã, ma tô sina waihu'u, tô sena Wanhib'apito te te ĩsaze na hã, duré te te pese da, te te sina ĩ'umnhasi na hã.

¹⁰ Taha wa, te mreme 'rãihâ na tãma tinha:

— Aiwhantu. Hâiwi asa na, aipara na. — Æne te tãma tinha.

Tawamhã ĩhi're, si'aba're na ma tô hâiwi za. Ma tô timorõ wẽ.

¹¹ Taha wa, Paru te te ĩwahudu hã da te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô dasima 'mahârâ za'ra ni, ãne:

— Ĩhâiba'õ norõ, ĩwaihu'upese norõ hã ma tô wei watẽme 'manhi'ra zahuré. Ma tô si'aibâ zahuré, ãma 're ĩwawata za'ra mono norõ hã. — Æne ma tô dasima 'mahârâ za'ra ni, dasimremezém na, Rica'oniza ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norõ mreme na.

¹² Tawamhã Paru norõ hã ma tô sisi zahuré ni, Banabéhé me. Ĩhâiba'õ norõ hã waihu'u pese newa da te dasima 're ĩsisi za'ra mono zém na ma tô sisi zahuré ni. Banabé hã Zupité na ma sisi ni. Duré Paru hã Mecuriu na ma tô sisi ni, rowahutu'wai wa.

¹³ Zupitéhé ãma 're ĩdawata za'ra mono zé hã 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa 'rata, 'ri hã. Taha wa, aibâ hã Zupitéhé ma da'ãma 're ĩmreme mono hã ma tô powawẽ hã saprõni zahuré, ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa u hã. Tawamhã romnhirärä na ma tô sõ'rebzu zahuré, tãma 'madâ'â ze zahuré da. We ĩsaprõni zahuré 'wa hã ma tô dasine sima wẽ, powawẽ hã te te pãrñ zahuré da, ãma dawata za'ra da, Paru norõ ãma, waihu'u pese zahuré newa.

¹⁴ Tawamhã te te ĩ'manharĩ wasu'u hã Paru norõ hã te te wapari zahuré wamhã, wara sina ma tô dawa'wa u tizasi waré zahuré. Ti'uza hã ma tô hâiwazu zahuré, tinho'utu nho'õmoi baba, rob'ru te. Te te hâiwazu zahuré sina, ma tô hârâ 'rãihâ na da'mahârâ zahuré, ãne:

¹⁵ — Aibâ norõ, e marĩ da, te za tane ĩ'manharĩ za'ra wa'wa. Tô'ã. 'Manharĩ za'ra wa'aba tõ. Wa norõ hã aibâ, asine wa'aba hã. Zezusihi wasu'uwẽ na wa te aimä rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tô we wanem ni, atême za'ra wa'aba. Wa tô aimä roti za'ra wa'aba ni, taré romhâiba na ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zém hawi 're aipizari za'ra wa'aba mono da, ĩwaihu'upese newa ãma 're aiwata tõ za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono niwĩ 're anomro aba mono da oto. Ta hã ropoto na'rata 'wa, duré hâiwa nhrõtõ 'manharĩ'wa, duré ti'ai 'manharĩ'wa, duré âporé 'manharĩ'wa. Uburé ti'ai ãma 're ĩdanomro mono da hã, ma tô te te da'apoto, hâiwa nhrõtõ ãma 're ĩdahâimana za'ra mono da zama, duré â 'râwi 're ĩnomro mono da zama.

¹⁶ Duréihã, dahi'rata sidâpâsi da te dasima ĩwẽzéb uwaibaba te 're danomro. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're da'ahâ za'ra su'u mono õ di.

¹⁷ Tane nherē, ma tō dama 're siwaihu'u u'âsi, tinhoprubzém na sena 're īhâimana mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Tā hā ma tō pisutu, we aimâ 're ta'a za'ra wa'aba mono da, te te aimâ 're robdi'i za'ra wa'aba mono da. Buru nho hā te duré te te aimâ 're sômri za'ra wa'wa, 're ī'rā za'ra mono zéb da hā, te te īpisutu zarina, āma 're asaihuri aba mono zéb da hā, aimâ āma 're īrobzei u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hā. — Āne ma tō Paru norī hā dapo're pu'u zahuré, Banabéhé me.

¹⁸ Āne Zezusihî zadawa wasu'u'wa norī hā te te dawi sawi zahuré nherē, da te āma rosahâri waihu'u za'ra õ di aré. Powawē hā te aré tō dasiwi pârī ni, Paru norī āma īdawata za'ra zéb da hā. Tane nherē, dama mreme pire zahuré wa, ma tō āma rosahâri za'ra ni oto, da te dasiwi pârī tō da, īwaihu'upese zahuré newa, āma dawata tō zahuré da, Paru norī āma hā.

¹⁹ Tawamhā zudezu norī hā Ātizotiza hawi te ai'aba'rē, Paru norī zarina, Iconizu hawib zama. Sihutu wamhā, ma tō āma dawada'uri wasétē za'ra, aihñi sada danhiti'ru za'ra da. Tawamhā, ma tō āma tasisaze za'ra ni. Taha wa, ētē na ma tō dasiwi hâ ni, Paru hā da te dasiwi wîrī da. Tawamhā, dâ'â newa, ma tō āma rosa'rata za'ra ni. Taha wa, ma tō da te āma robâdâ, 'ri ahâ nhiti.

²⁰ Tawamhā īsiré īsazei'wa norī hā ma tō siwi uirī. ī'rata simasab ré, ma tō udu, Paru hā. Tawamhā 'ri nho'ōmo u te apâ mo. Tame awêm na te oto ne Paru norī hā, Banabéhé me. Derebi na 'ri nho'ōmo nhisi u te tineb zahuré.

²¹ Tame ma tō dama rowahutu zahuré, īwasu'u'wē na. Tawamhā da'ahâ na ma tō saze za'ra ni, Zezusihî nhirā zarina 're danomro mono da. Taha pari, te oto apâ tineb zahuré dahawi, siwa'râmi.

Paru norī hā Ātizotiza u, siwa'râmi īneb zahuré zé wasu'u

Tawamhā Paru norī hā Risitira wa'wai baba te apâ tineb zahuré siwa'râmi, duré Iconizu wa'wai baba, duré Ātizotiza wa'wai baba.

²² 'Ri nho'ōmo wa'wai baba neb zahuré wamhā, ma tō īsazei'wa norī hā pawaptob za'ra, hâimana nhiptete na 're nomro mono da, 'Re īhâimana u'âsi mono āma te te 're sasõmri u'âsi za'ra mono da. Āne te duré tâma nharī za'ra:

— A norī wa'wa hā Zezusihî zazei'wai wa, marī īwasédé hā da te aimâ 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, tâma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Āne na hā te za tō 're īrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē oto 're anomro aba mono wa, te za niwapsi hâiwa āma ī'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, rowē na. — Āne te tâma nharī za'ra.

²³ Tawamhā 'ri nho'ōmo mono bâ īsazei'wa norī hā siré 're īsî'râ'ōtō mono sidâpâsi ma tō da'madâ'â'wa da hā te te 're apisutu zahuré, Paru norī hā. Sai ãna, te duré ta norī hā timreme zahuré, Wanhib'apito ma, te te sina 're īumnhasi za'ra mono ma, īwasétē wi da'wawi 're īsimapa za'ra mono zém na te te 're pawaptob u'âsi za'ra mono da, da'madâ'â'wa norī hā.

²⁴ Pisidiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba, te oto tineb zahuré Paru norī hā, Pâpiriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u.

²⁵ Tame, ma tō Zezusihî wasu'u'wē na dama rowahutu zahuré, Peredi na 'ri nho'ōmo nhisi āma. Taha pari, ma tō duré tineb zahuré, Atariza na uba're nhimizahârizém nhisi u.

²⁶ Ta hawi te duré tineb zahuré, rowa'u'u na uba'renem na, dame. Tawamhā apâ ma tō aimasisi zahuré Ātizotiza u, Siriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma timorî na te te īsâna'rata zahuré zéb u. Ta hawi neb zahuré õ ré, ma tō Paru norī āma tamreme zusi ni, 'Re īhâimana u'âsi mono ma. Te te tâma 're romhuri wē zahuré mono da, te te 're pawaptob u'âsi zahuré mono da, ma tō āma tamreme zusi ni, Ātizotiza hawi neb zahuré õ ré. Te te dama 're rowahutu zahuré mono parimhā, ma tō apâ aimasisi zahuré.

²⁷ Ātizotiza u apâ simasisi zahuré wamhã, ma tô ūsazei'wa norí zô tihârâ zahuré, te te ītême ubumro da. Taha wa, ma tô dama siwasu'u zahuré, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na. Āne te tâma rowasu'u za'ra:

— 'Re īhâimana u'âsi mono, ma tô wapawapto, marî īwë hâ wa te dama 're 'manharî mono da, īwasu'uwë hâ wa te dama ãwisi da, zudezu'õ norí ma zama. Tawamhã ta norí zama ma tô te te 're sazei pese za'ra. — Āne te tâma rowasu'u za'ra, ūsazei'wa norí ma.

²⁸ Ātizotiza ãma te oto aimasisi hâ zahuré, Zezusihî nhirâ zarina 're īnomro mono norí 'rata, Paru norí hâ.

15

Zeruzarë ãma ūdasi'râ'ōtôzé wasu'u

¹ Tawamhã aibâ norí hâ ma tô aihuatu Ātizotiza u, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Tawamhã ūsazei'wa norí ma, te roti za'ra, ãne:

— Zudezu'õ norí hâ, Mozési hâ wahî'rata norí ma, te te īpisutu zarina, 're sisihâiwata nhihâri za'ra mono õ nherë, 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're sô'reptu za'ra mono õ di za. — Āne te tâma nharî za'ra, aibâ norí hâ.

² Tawamhã Paru norí hâ Banabéhé me, ma tô wë'õ zahuré, ūsimirowasu'u za'ra hâ. Taha wa, te simreme wa'râmi sa'ëtë ãma sima nharî za'ra. Āne wa, ūsazei'wa norí hâ ma tô ni'wam norí hâ pisutu za'ra, Paru norí siré si'aba'rê da, Zeruzarë u, tame da'madâ'â'wa norí me duré Zezusihî zadawa wasu'u'wa norí me, te te sima ãma romnhoré za'ra da.

³ Tawamhã ūsazei'wa norí hâ siré 're ūsî'râ'ōtô mono norí hâ ma tô ãma ana, ūsî'aba'rêzém na hâ. Ma tô si'mazatôrî za'ra, īme 'masi'aba'rêi hutu da. Tawamhã Paru norí hâ Zeruzarë u si'aba'rêi ré, Penisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, te ai'aba'rê, duré Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba zama. Taha wa'wai baba, si'aba'rêi ré, ma tô ūsazei'wa norí ma, te te rowasu'u za'ra, zudezu'õ norí hâ 'Re īhâimana u'âsi mono u, 're ūsipizari za'ra mono na hâ. Tawamhã aihîni ma tô dama ãma rowë zani za'ra, tame ūsazei'wa norí ma.

⁴ Tawamhã Zeruzarë u ma tô oto aihuatu. Sihutu wamhã, ūsazei'wa norí hâ, duré Zezusihî zadawa wasu'u'wa norí hâ, duré da'madâ'â'wa norí hâ ma tô siwi waibui wë, Paru norí hâ. Tawamhã Paru norí hâ ma tô dama rowasu'u za'ra aihîni, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina uburé ūsadawa para te te dama 're ūab'manharî zahuré mono zém na hâ.

⁵ Tawamhã ni'wam norí hâ ma hâwi aimasa, parisezu norí hâ te te dama rowasu'u za'ra da. Tawamhã te dama nharî za'ra, ãne:

— ūsazei'wa norí ma, wa te roti za'ra wa'aba, zudezu'õ norí hâ, dame 're sisihâiwata nhihâri za'ra mono da, uburé 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihî nhimi'ui'éré zarina 're nomro mono da. — Āne te dama nharî za'ra.

⁶ Tawamhã Zezusihî zadawa wasu'u'wa norí hâ ma tô si'râ'ōtô, da'madâ'â'wa norí me, te te sima ãma romnhoré za'ra da niha.

⁷ Tawamhã te te sima ãma romnhoré hâ za'ra pari, ma tô Pedru hâ hâwi za. Āne te tâma nharî za'ra:

— Wasisânawâ norí, ūwapari za'ra wa'aba. Duréihâ 'Re īhâimana u'âsi mono hâ ma tô sima īpisutu, īhâiba pisutu zudezu'õ norí ma, Zezusihî wasu'uwë na te tâma 're rowasu'u za'ra mono da, te te 're wapari za'ra mono wa, te te 're saze za'ra mono da. Āne na ma tô ūsî'ama ūwaihu'u za'ra wa'wa.

⁸ 'Re īhâimana u'âsi mono hâ dapë'ë 'remhâ danhimirosa'rada hâ te te waihu'u pese di. Zudezu'õ norí hâ te te 're saze za'ra mono wamhã, 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're ūwesâmri za'ra mono zéb zarina, ma tô Tipë'ëzani hâ ta norí ma zama te te 're anhomri, ūsâna'rata hawi te te wama 're ūanhomri mono ne.

⁹ Ta norí hâ Zezusihî te te sina 're ūumnhasi za'ra mono zéb zarina si, ma tô ūwasédé hâ te te tâma 're apari, wa norí hâ wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, wawasédé

hā te te wama 're ūapari mono ne hā aiwa. Aimawi hā te te tāma 're apisutu mono ū di, zudezu'ō wa.

¹⁰⁻¹¹ E marī da, ma tō bétē asima ūwē za'ra wa'wa, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā pibu za'ra wa'aba da, niha te te aima ūrob'manharī za'ra wa'aba ū zéb zō. 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma ūrob'ui'érē hā wa te tāma āma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ū di, taha zarina 're ūwasisō'reptu za'ra mono da hā. Wahi'rata norī zama te te tāma āma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ū di duré. Taha wa, e marī da, wa za bétē wasiré ūsazei'wa norī ma, wa te 're roti za'ra, Mozésihi nhimi'ui'érē zarina 're nomro mono da, zudezu'ō nherē. Ni'wa hā marī ūpire uptabi hā te te danhoihi waptob āna, te te dama ūsibū 'rāihā ne, ma tō a norī wa'wa hā ūpire uptabi hā tāma ūpisutu za'ra wa'wa, zudezu'ō na ūsazei'wa norī ma hā. Tane nherē, tinhoprubzém na si ma tō Wanhib'apito Zezusi hā te te 're wa'anho'reptu. Ōhō na si te duré ta norī zama te te 're anho'reptu, zudezu'ō norī hā. — Āne te tāma nharī za'ra, Pedru hā.

¹² Tame ūsi'ubumro norī hā te ari'iwi asimro, Banabé norī mreme hā te te wapari za'ra da, Paruhu me. Uburé zudezu'ō norī ma, 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa para, marī dama ūmanharī waihu'u'ō hā te te 're ūab'manharī zahuré mono zém na te dama siwasu'u zahuré.

¹³ Ta norī hā te te dama rowasu'u zahuré parimhā, te duré Ti'adu hā dama rowasu'u, āne:

— Wasisānawā norī, ūwapari za'ra wa'aba.

¹⁴ Sima Pedru, ma tō wama rowasu'u pari za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono, tinhoprum na zudezu'ō norī āma ūsime na'rata zém na. Tinhib'a'uwē da, ma tō ni'wam norī si te te 're awaibu, zudezu'ō norī hā.

¹⁵ Āne na ma tō 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā āma rob'ui'érē, tō ūsarina. Āne duréihā rob'ui'érē hā, uburé Danhib'apito mreme na hā:

¹⁶ "Zahadu wa za apā ūsina siri, Dawi na aihi'rata nhisi nhimirotizéb zarina ni'wa hā ūsihudu uwaibaba hā siroti'wa da.

'Ri siprum nherē, ti'ai u'ēne hā te za ubumro ni, da te dasiwi āma 'ri téb da apā. Tane duré, Dawi hā duréihā pire na te te 're ūda'ab'madâ'ā mono zé hā si'utōrī nherē, wa za ūsihudu hā pisutu, apā Dawihi nhimiroti zarina te te 're 'mairoti mono da.

¹⁷ Tawamhā zudezu'ō norī zama te za ūzō 're sôpré, ūnhib'a'uwē da, te ūsima ūpisutu za'ra norī hā te te 're ūzaze za'ra mono da.

¹⁸ Wa hā uburé Danhib'apito, wa tō āne hā ūsāna'rata hawimhā dama waihu'u pa."

Āne ūsadawa wasu'u ui'érē 'rada hā. — Āne ma tō Ti'adu hā tāma rob'rāzarōtō za'ra.

¹⁹ Te duré tāma nharī za'ra:

— Āhāna ūnhimirosa'rada hā wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Zudezu'ō norī hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono u 're ūsipizari za'ra mono norī wi, wa te tiwi 're ro'wa'rutu za'ra mono ū di za.

²⁰ Āne si wa za 'manharī za'ra ni. Wa za tāma rob'ui'érē za'ra ni, marī ūwasété uptabi si, wa te tiwi sawi za'ra da, romhāiba 'manharī āma 're ūdawata za'ra mono zéb da, abaze da te 're simroi mono wamhā, taha nhi hā te te 're huri tō mono da, duré siwa'ru tihāimanazé ūwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono tō da, pi'ō na aibā na zama, duré danhimizama hā da te 're ūsō'reti za'ra mono nhi hā waprui ré te te 're huri tō mono da, duré danhimizama wapru hā te te duré 're âhuri tō mono da. Āne si wa za dawi sawi za'ra ni.

²¹ Rowahutuzé mono bâ, sabadu sidâpâsi Mozésihi nhimi'ui'érē hā da te 're sôré za'ra mono ré hā, ma āma tiwahub ahâ. Te duré da te dasima āma 're rowahutu u'āsi za'ra, 'ri nho'ōmo mono bâ. Taha wa, Mozésihi nhimi'ui'érē hā dama waihu'u pese za'ra wa, te za ā norī hā roti hā te te wama 're 'madâ'ā za'ra, zudezu'ō norī hā, rowē na wasiré 're wahāimana za'ra mono da. — Āne ma tō Ti'adu hā dama rowasu'u 'rāsatu.

Zudezu'ō na, Zezusihi zazei'wa norī ma, da te ūrob'ui'érē za'ra zé wasu'u

²² Tawamhā Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā, da'madâ'â'wa norī me, ma tō aihīni āma sisaze za'ra, ūsiré ūsazei'wa norī me, Ātizotiza u tisiré norī hā te te siwi 'mazatōrī zahuré da, Paru norī siré 'maneb zahuré da, Banabéhé me. Tawamhā Zudasi hā ma tō siwi pisutu, Basaba na ūsisi amo hā, ūsiré neb zahuré da, Siraha me. Ta norī hā simiroti prédub zahuré di, ūsazei'wa norī ma hā.

²³ Tawamhā ūsiré neb zahuré wamhā, rob'ui'éré, ma tō siré âri zahuré. Āne rob'ui'éré hā:

"Wasiré ūsazei'wa norī, zudezu'ō na 're aipoto za'ra wa'aba mono hā, wa āma asawi za'ra wa'aba ni, Ātizotiza na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā, duré Siriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā, duré Sirisiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā. Wa norī hā Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā duré āme da'madâ'â'wa norī zama wa tō wasisānawā na wa te 're asisi za'ra wa'wa, wasiré Zezusihi zazei'wai wa.

²⁴ Wa norī hā wa tō romreme hā wapari za'ra ni. Aibâ norī hā, aré wasiré 're ūsi'ubumroi mono hā ma tō, u, āma ai'aba'rē, atēme za'ra wa'aba, wazadawa para ūnherē. Si'uihā na ma te u, tinhimirowasu'u na aiwi ro'wa'rutu za'ra wa'wa. Ma duré asimirosa'rada hā aiwi 'wa'rutu za'ra wa'wa.

²⁵ Taha wa, aihīni wa tō āma wasisaze za'ra ni, aibâ norī hā maparane wasi'upana wa te wasiwi āma satōrī zahuré da, atēme za'ra wa'aba. Aibâ norī hā Banabé norī siré te za āma tineb zahuré. Banabé norī hā Paruhu me, wama ūsawi pese zahuré.

²⁶ Ta norī hā Wanhib'apito Zezu Cristu te te dama 're wasu'u wē zahuré mono da, 're neb zahuré ré, ma tō da te dasima 're 'ru zahuré, da te dasiwi pārī da. Tane nherē, ma tō Zezusi hā te te dama 're sadawa wasu'u u'âsi zahuré.

²⁷ Āhāna, wa Paru norī me wasiwi āma satōrī zahuré ni Zudasi norī hā, Siraha me. Wanhimi'ui'éré zarina te za 'rāwi aima wazadawa wasu'u za'ra wa'wa.

²⁸ 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani hā ma tō wanhimirosa'rata waihu'u pe hā wama sōmri za'ra, ūsimirosa'rada hā wa te waihu'u za'ra da. Tawamhā wa tō āma saze za'ra ni, wanhimiroti ahā na wa te aima 're roti za'ra wa'aba mono tō da. Āne si wa za aima roti za'ra wa'aba ni:

²⁹ 'Danhimizama hā romhāiba 'manharī āma 're dawata za'ra mono da, da te 're ūsimroi mono nhi hā 're huri aba mono ū di za. Duré ūwapru hā 're âhuri aba mono ū di za. Duré danhimizama da te 're ūsō'reti za'ra mono nhi hā 're huri aba mono ū di za. Duré siwa'ru aihāimanazé ūwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono ū di za, pi'ō na aibâ na zama.' Āne na si wanhimiroti za'ra hā, aima za'ra wa'aba hā. Āne na wanhimiroti zarina 're anomro aba mono wamhā, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za. Wa āma asawi za'ra wa'aba ni, ūrēme ma.' — Āne ma tō tāma rob'ui'éré za'ra, Zeruzarē āma 're ūsi'ubumroi mono norī hā.

³⁰ Tawamhā Zeruzarē hawi, dasi'upana da te ūsatōrī zahuré hā ma tō tineb zahuré, Ātizotiza u. Paru norī me te tineb zahuré. Sihutu wamhā, ūsazei'wa norī zō hārā za'ra wa, ma tō ubumro. Rob'ui'éré, ma tō tāma sōmri za'ra.

³¹ Taha wa, ma tō sōré za'ra. Te te sōré za'ra wamhā, toi uptabi za'ra di, roti hā wē wa.

³² Zudasi norī hā Siraha me, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zahuré. Tawamhā ta norī hā ma tō ūsazei'wa norī ma roti zahuré. Simiroti hā zahuré di, ta norī hā. Taha wa, ma tō ūsazei'wa norī hā āma aptete za'ra, ūsimiroti zahuré na. Marī ūwē hā te te 'manharī ze za'ra di.

³³⁻³⁴ Taha wa, ma tō bādā hā nasi āma si'utōrī zahuré, Sira norī āma Ātizotiza āma simasisi zahuré ré hā. Tawamhā ūsazei'wa norī hā ma tō apâ siwi satōrī za'ra, rowē na apâ neb zahuré da, te te siwi ūsatōrī za'ra norī u.

³⁵ Paru norī hā te a'â aimasisi zahuré, Ātizotiza āma, Banabéhé me. Tame ni'wam norī me te te dama 're rowahutu zahuré mono da, duré Wanhib'apito zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u zahuré mono da, ma tō a'â aimasisi zahuré.

Paru norī hā siwi ūsiwanhizarizé wasu'u

³⁶ Tawamhā ãma ronomro pese zahuré pari, te Paru hā Banabéhē ma tinha:

— Oto wane na apâ, 're ïwanebzé na'rata niwî. 'Ri nho'õmo u datême 're ïwaneb na'rata zéb uwaibaba, Wanhib'apito, wa te dama ïsadawa wasu'u na'rata zéb u, wa za wanem ni, ïsazei'wa norí hā wa te duré sabu na sitéb za'ra da, rowë na 're hâimana za'ra mono zô. — Äne te tâma tinhâ.

³⁷ Tawamhā Banabé hā ma tô sima wẽ, Zuwā Marcusi hā ïsiré morí zahuré da.

³⁸ Tane nherë, Paru hā ma tô wẽ'õ, ïsiré morí zahuré tõ da, ïwana wamhā, Zeruzarē u Pâpiriza hawi apâ morí sirõmo da, te te rême zahuré wa, Zuwā Marcusi hā. Timorí hā te te ïme 'rásutu zahuré õ wa, ma tô siwi wẽ'õ.

³⁹ Tawamhā te sima ãma nharí zahuré, Zuwā Marcusihi hâiba na. Siwapari zahuré õ di. Taha wa, ma tô siwi aiwanhizari zahuré, ãma sisaze zahuré õ wa. Tawamhā Banabé hā ma tô Zuwā Marcusi hā saprõ. Rowa'u'u na uba'renem na te tineb zahuré dame, Sipri na rob're za'iti nhisi u.

⁴⁰ Tawamhā Paru hā ma tô Sira hā pisutu, ïsiré morí da. ïsazei'wa norí hā ma tô ãma mreme zu, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ta hā te te pawaptob zahuré da, ïneb zahuré zém na hâ.

⁴¹ Taha parimhā, ma tô tineb zahuré Paru norí hā, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Tinhimiroti na ma tô te te 're da'apawapto, ïsazei'wa hâimanazém na danhiptete na 're dahâimana za'ra mono da, dasiré 're ïdasi'râ'õtõ mono bâ.

16

Timotiu hā ïme morí zahuré da, Paru te te sima ïwêzé wasu'u

¹ Tawamhā Derebi na 'ri nho'õmo nhisi u ma tô aimasisi zahuré, Paru norí hā. Taha pari, ma tô duré aimasisi zahuré, Risisira na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame te aibâ hā 're sãmra, Zezusihi zazei'wa hā, Timotiu na ïsisi hā. ïna hā zudezu, Zezusihi zazei'wa, ta hā. Tane nherë, ïmama hā zudezu õ di, deredu norí siré hā, ta hā.

² ïsazei'wa norí hā uburé ma tô Timotiu hā wësãmri za'ra, Risisira ãma 're ïsi'ubumroi mono norí hā, duré Iconizu ãma 're ïsi'ubumroi mono norí hā.

³ Tawamhā Paru hā ma tô sima wẽ, Timotiu hā ïsiré morí da. Tane nherë, zudezu norí hā uburé tâma waihu'u pese za'ra di, Timotiu hā mama hâ deredu norí siré na hâ. Taha wa, Paru hā ma tô Timotiu sihâiwata nhizâ, sizudezu da, te te ãma siwi wẽ'õ tõ da, zudezu norí hā.

⁴ Tawamhā Paru norí hā daza'rui mono bâ ma tô te te dawaimrami za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norí nhimirosa'rata na, te te dama rowasu'u za'ra mono da, duré Zeruzarē ãma da'madâ'â'wa norí nhimirosa'rata na zama. Ma tô duré dama roti za'ra, ta norí nhimirosa'rada hā da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, ïsazei'wa norí hā.

⁵ Taha zarina, ma tô Wanhib'apito te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono zém na 're siptete za'ra, ïsazei'wa norí hā daza'rui mono bâ siré 're ïsi'râ'õtõ mono hā. Awë sidâpâsi ma tô sina hâ, ïsazei'wa hâ.

Paru hā Torowadi ãma marí hā sôtõ 'rowim ne te te ïsabuzé wasu'u

⁶ Tawamhā Paru norí hā ma tô ai'aba'ré, Prizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ëzani hā ma tô sadawa uwati za'ra, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ïwasu'u'wë na te te dama rowasu'u za'ra tõ da a'â.

⁷ Tawamhā ma tô aihutu, ti'a nhizârizéb u, Mizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Bitinha na danhipti'a nho'õmo nhisi u sisisi neza. Tane nherë, Zezusi hā ma tô Tipë'ëzani na tiwi rosawi za'ra, tamomo si'aba're tõ da.

⁸ Taha wa, Mizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma tô ro'rahâri waré za'ra. Tawamhā Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi u, ma tô aihutu, uba're za'ëtë nhimizahârizéb u.

⁹ Tawamhā sōtō õ nherē, sōtō 'rowi te te ūrosawērē ne, ma tō marī hā sabu Paru hā, barana. Aibā hā Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're ūsāmra mono hā te ūrata za, sa'ētē te te waptērē da, āne:

— Wei watēme aimorī, Masédoniza u wa'āma aime za'ra da. — Āne te tāma tinhā.

¹⁰ Tawamhā āne hā Paru hā sōtō 'rowim ne te te 'madâ'ā wamhā, wa tō wasima ro'ubumro za'ra ni, Masédoniza u wasi'aba'rē da. E marī wa. Zezusihi wasu'uwe na tame wa te dama rowasu'u za'ra da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te ūwapisitu za'ra na wa te wasina waihu'u za'ra wa.

Paru norī hā Piripu āma te te ūromhuri na'rata za'ra zé wasu'u

¹¹ Tawamhā Torowadi hawi, wa tō ai'aba'rē ni, rowa'u'u na uba'renem na. Samotarasiza na rob're za'iti nhisi u, ma tō waré tiwara waré za'ra. Ta hawimhā awēpsi wa tō saprī za'ra ni zara u, Ne'apuri na 'ri nho'ōmo nhisi u hā.

¹² Tawamhā Ne'apuri hawi, wa tō aihutu ni, Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi u, Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 'ri nho'ōmo u hā. Tame te romanu norī hā 're si'ubumro. Tame wasi'ubumroi ré, ma tō bâdâ hā umro na wa'āma ai'utōrī za'ra.

¹³ Tawamhā sabadu na wa tō wawairébé ni, 'ri nho'ōmo hawi, pazaihā u 'Re īhāimana u'āsi mono ma, wamreme zusi da. Tame, zudezu norī hā tāma 're ūmreme zusi mono zém na wa te wasima rosa'rata za'ra wa, wa tamomo ai'aba'rē ni. Tame ma tō pi'ō norī hā ubumro, âdawa. Tawamhā wa norī hā wa tō ūrata asimro ni, pi'ō norī 'rata, wa te wasima rowasu'u za'ra da.

¹⁴ Tame te pi'ō hā nhamra, Ridiza na ūsisi hā. Ti'atira na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're ūsāmra mono aré ta hā, Ridiza hā. Zazahā ūwē hā te te dama 're ūawede mono, īhâpré pe hā. Ta hā, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're ūwata mono duré. Tawamhā Paruhu nhimirowasu'u te te wapari wamhā, Wanhib'apito hā ma tō pawapto, te te āma saze da.

¹⁵ Taha wa, ma tō â dawabzuri hā 'manharī za'ra, Ridiza norī hā ūsiré ūsōrōwa āma 're ūsī'ubumroi mono norī me. Taha pari, te duré wazô tihârâ za'ra, ūrata wasi'ubumro da a'ā. Āne te wazô tihârâ za'ra:

— Wa hā, Wanhib'apito zazei'wa na sena na ūwaihu'u za'ra wa'aba wamhā, ūnhorōwa āma te za asimroi wa'wa a'ā. — Āne ma tō wazô tihârâ za'ra, pi'ō hā. Āne wama ūwaihu'u za'ra zawi te, wa tō ūtēme ai'aba'rē ni, ūrata wasi'ubumro da a'ā.

Paru norī hā dazazéb 're, da te ūsitob zahuré zé wasu'u

¹⁶ Tawamhā nimahā bâtâ na 'Re īhāimana u'āsi mono ma, 're ūdamreme zusi mono zéb u wasi'aba'rē ré, azarudu hā ma tō wawa'rāmi mo, pawa'âbâ āna dama romhuri'wa hā. Wa'uburé ré 're hāimana mono wa, te marī hā romhâ ré te te dama 're awaihu'u siro, ta hā. Tawamhā azarutu wada'uri'wa norī hā ma tō rob'uiprazé hā ahâ na ūupana te te sima 're waibu, marī hā romhâ ré te te dama 're ūwaihu'u mono zé wa'â hā.

¹⁷ Tawamhā azarudu hā ma tō Paruhu zarina mo, wazarina zama. Mreme 'rāihâ na te nasi te te wa'mahârâ za'ra, āne:

— Õ hā aibâ norī hā, 'Re īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī, ūwaihu'u pese uptabi ma romhuri'wa za'ra. Niha te za aima waihu'u za'ra wa'wa, asisō'reptu za'ra wa'aba da. — Āne te nasi te te wa'mahârâ za'ra, dama.

¹⁸ Awē sidâpâsi te nasi āne te te wa'ab'mahârâ. Te te nasi wa'ab'mahârâ u'āsi mono wa, wapari a te, nimahā bâtâ na ma tō Paru hā sô aipi'ra, wa'uburé ma, te te nharī da. Āne te tāma tinhā:

— Zezu Cristuhu zadawa para, wa aima rob'ru. Mo oto aimorī, azarutu nhiti. — Āne te tāma tinhā, wa'uburé ma, Paru hā.

Tawamhā awa'awi, ma azarutu hawi watobro. Ma tō ūsiti mo oto.

¹⁹ Taha wa, azarudu hā marī hā romhâ ré te te oto dama 're awaihu'u mono õ di. Taha wa, ūwada'uri'wa norī hā ma tō Paru norī zada tinhiti'ru za'ra, ūwa'â te te sima 're

waibui mono õ wa oto. Taha wa, ma tō siwi pamra, Paru norī hā. Taha pari, ma tō siwi sari zahuré, dama īpire norī u 'ri nho're u.

²⁰ Tawamhā, apito siromanu norī nho're te te siwi simizusi wamhā, te ãne tāma rowasu'u za'ra:

— Ā hā aibâ norī hā, zudezu norī siré hā 're īwanomro mono zém na ma tō wawi ro'wa're zahuré, ãme waza'rui 'remhā.

²¹ 'Re īdanomro mono zép tém na te dama rowasu'u zahuré, 're īwahâimana za'ra mono zéb upana. Wa norī hā, romanu. Taha wa, īsarina ãma 're īwanomro mono da hā, wa te waihu'u za'ra õ di. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

²² Tawamhā õhō na si ma tō da'ahâ na ãma tasisaze za'ra ni, Paru norī ma, rowasédé hā da te dasiwi 'manharī za'ra da. Tawamhā apito norī hā ma tō da'wapéi'wa norī ma 'ru za'ra, Paru norī uza hā te te tiwi hâiwazu za'ra da, Siraha me. Taha wa, ma tō sa'ëtē tiwi hâiwazu zahuré ni, ī'uz a hā. Wedehu na te duré da te 're pré'é zahuré.

²³ Da te 're pré'é zahuré mono parimhā, ma tō 'mazasi zahuré ni, dazazéb u. Taha pari, dazazé 'madâ'â'wai ma, ma tō 'ru zahuré ni, te te 'madâ'â pese zahuré da, pusi õ'umnhasite.

²⁴ Taha wa, ãne, da te tāma 'ru za'ra wa, ma tō 'mazasi zahuré, dazazé 'ri 're wa'wa amo nhipai u. Tame wedepo'o zapu'u 're, ma tō īpara hā za zahuré ni, da te para'ōtō téte zahuré da.

Paru norī hā dazazéb 're īsima'wara zahuré zé wasu'u

²⁵ Tawamhā mara wa'wa, ma tō Paru norī hā 'Re īhâimana u'âsi mono ma timreme zahuré, Siraha me. Tinho're na te duré ãma tiwata zahuré. Tawamhā 'ri 're wa'wa amo niwī īsimasam norī hā te wapari za'ra, īsō're zahuré hā.

²⁶ Tawamhā te awa'awi ti'a hā 're wara. Ti'ai 'rowi, 'ri na'rata tétézé hā te sâsâ'ã, dazazéb 'ri hā. Tawamhā awa'awi ma uburé 'ridawa nhitobzé hā si'ridawa za'ra. Dapawasisizé hā duré daparatézé hā ma tō sisinari, dazazéb 're īsimasam norī ma, īsi'uwaži nhorō rudu hā.

²⁷ Taha wa, dazazé 'madâ'â'wa hā ma tō udu. Utu wamhā, ma tō 'ridawa hā 'madâ. 'Ridawa haré te za, dazazé hā. Taha wa, ma tō tinh'i'wa hā sisada waze, ãma siwîñi da aré, īsimasam norī hā wairébé newa.

²⁸ Taha wa, te Paru hā hârâ 'râihâ na 'mahâ:

— Tô'ã. Asiwîñi tõ. Āhâta wa aihîni aimasam ni. — Āne te 'mahâ.

²⁹ Tawamhā ma tō dazazé 'madâ'â'wa hā rob'uiwêzéb zô hâ. Wara sina, ma tō ītême tizebré zahuré, Paru norī u. īpapara, ma tō aime zahuré hi'râtítõ, rere'ẽ sina.

³⁰ Taha pari, ma tō sani zahuré, rob u. Te tāma nharī zahuré, ãne:

— Aibâ norī, e marî wa za 'manha, danho'reptuzé hā te īsina uwaimrami da hā. — ãne te sina sadanharī zahuré.

³¹ Tawamhā ma tō asa tāma rowasu'u zahuré:

— Wanhib'apito Zezusi asina umnhasi. Tawamhā te za asõ'reptu, asõrõwa ãma asiré 're ai'ubumroi wa'aba mono norī me.

³² Tawamhā Wanhib'apito zadawa wasu'u na te duré tāma rowasu'u za'ra, dazazé 'madâ'â'wa ma, duré īsiré 're īsi'ubumroi mono norī ma zama.

³³ Mara wa'wam nherë, dazazé 'madâ'â'wa hā ma tō a'â Paru norī hā hâiba upsõ zahuré, da te dasiwi 're īpré'é zahuré mono zém na da te īhânhinarī zahuré mono zé hā. Te te upsõ zahuré parip si, ma tō â dawabzuri hā 'manha, dazazé 'madâ'â'wa hā. īsiré 're īsi'ubumroi mono norī zama ma tō 'manharī za'ra.

³⁴ Taha pari, tinhorõwa u te oto saprõni zahuré. īsa hā ma tō tāma sõmri zahuré, sa zahuré da. Dazazé 'madâ'â'wa hā, toi uptabi di oto. īsõrõwa ãma īsiré 're īsi'ubumroi mono norī zama toi uptabi za'ra di, 'Re īhâimana u'âsi mono te te saze za'ra wa.

Paru norī hā dazazém hawi īpusizé wasu'u

³⁵ Tawamhā awē mararé romanu na danhib'apito norī hā ma tō damrami'wa norī hā sô 'mazatōrī za'ra, Paru norī hā da te dasiwi sani da, Siraha me. Āne te tāma 'ru za'ra:

— Aibâ norī hā sani wa'aba, neb zahuré da oto. — Āne te tāma 'ru za'ra.

³⁶ Tawamhā dazazé 'madâ'ā'wa hā ma tō Paru norī ma rowasu'u, āne:

— Danhib'apito norī hā ma tō ai'rui wa'wa, da te asani wa'aba da, ane wa'aba da oto.

Rowē na ane wa'aba za. — Āne ma tō Paru norī ma tinhā, dazazé 'madâ'ā'wa hā.

³⁷ Tawamhā te Paru hā asa tāma nharī za'ra, damrami'wa norī ma:

— Marī hā wa te 'manharī wasétē õ nherē, ma tō dama wa'ru, danho'a da te 're wapré'ē mono da, wa norī hā romanu norī siré nherē. Ma tō wamrami ni, dazazéb 're, wasima'wara da. Tawamhā e pi'uriwi te za wazatōrī za'ra. Mare di. Apito norī hā te za wei wazô ai'aba'rē, si'uihā na danho'a te te siwi wazani da, waneb da. — Āne te Paru hā tāma nharī za'ra.

³⁸ Tawamhā damrami'wa norī hā ma tō Paru norī hā tāma sadawa wasu'u za'ra, danhib'apito norī ma. Romanu norī siré na siwasu'u zahuré wa, ma tō tipē'ēwara za'ra.

³⁹ Taha wa, ma tō ītēme ai'aba'rē, tāma siwasu'u za'ra da, Paru norī ma, ta norī hā te te sina 'ruiwapari za'ra tō da. Taha pari, ma tō siwi sani zahuré dazazém hawi, neb zahuré da. Tawamhā ma tō tāma rob'ru za'ra, 'ri nho'ōmo hawi neb zahuré da oto.

⁴⁰ Tawamhā, dazazém hawi da te sani zahuré wamhā, ma tō tineb zahuré, Ridizaha nhorōwa u. Tame ma tō ūsazei'wa norī me sisōpētē za'ra. Tawamhā tinhimirowasu'u na ma tō tāma rowē zani za'ra. Taha pari, te oto tineb zahuré, Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi hawi.

17

Paru norī hā Tesaronita āma te te ūromhuri za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhā Paru norī hā te oto ai'aba'rē, Āpipori na 'ri nho'ōmo nhisi wa'wai baba, duré Aporoniza na 'ri nho'ōmo nhisi wa'wai baba zama. Tawamhā ma tō oto aihutu, Tesaronita na 'ri nho'ōmo nhisi u. Tame te rowahutuzé hā 're sa, zudezu norī te hā.

² Paru hā nimomo 're simasisi mono sidâpâsi, te rowahutuzéb u 're zasi, 're īhâimana mono zéb zarina. Taha wa, Tesaronita u wiwi wamhā, ma tō duré āzé, rowahutuzéb u. Tawamhā si'ubdatō romhuri 'rásutu na ma tō dama rowasu'u sabadu na, 'Re īhâimana u'āsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'éré 'rata na, tame 're ūsi'ubumroi mono norī ma.

³ Āne ma tō dama rob'râzarōtō:

— "Cristu hā Danho'reptui'wa da, 'Re īhâimana u'āsi mono te te wama ūpisudu hā te za robzépata. Te za duré dârâ. Dâ'ā uptabi nherē, te za apâ hâiwa'udu." Āne te wama āma rowasu'u, ūrob'ui'éré 'rata na hā. Zezusi hā te aima ūwasu'u za'ra wa'wa hā wa tō waihu'u pese za'ra ni, tō õ hā Cristu, 'Re īhâimana u'āsi mono te te wama ūpisudu, Danho'reptui'wa da. — Āne ma tō Paru hā tāma rowasu'u za'ra.

⁴ Tawamhā ni'wam norī hā zudezu norī hā ma tō saze za'ra, Paru norī te te tāma ūrowasu'u za'ra zéb zarina. Taha wa, ma tō ūsiré tihâimana za'ra, Paru norī siré, Siraha me. Duré deredu norī zudezu'õ norī hā, 'Re īhâimana u'āsi mono āma 're ūwata za'ra mono norī hā, ahâ na ma tō duré saze za'ra. Pi'õ norī zama ma tō saze za'ra, dama ūmreme pire za'ra hā. Ta norī zama ma tō oto ūsiré tihâimana za'ra.

⁵ Tane nherē, zudezu norī, ūsazei'õ'wa norī hā ma tō āma 'madâ'ā wē'õ za'ra, Paru norī hā. Taha wa, ma tō 'ri nhi'riti na aibâ ūwasétē norī ma si'upana 'ru za'ra, ūwa'a norī ma hā. Tawamhā ta norī hā ma tō sitēme sito, Paru norī zada hâimana za'ra da. Ta norī hā ma tō āma siwi ro'wa'rutu pese, 'ri nho'ōmo āma. Aibâ nhorōwa hā ma tō duré siwi uirī, Zasâhā nhorōwa hā. Paru norī zô sisisi da, ma ūré siwi uirī. Taha pari, ma sô asisi, te te siwi sani da, danho're u.

⁶ Tane nherē, oto sô sisisi wamhā, robaba zahuré di, Paru norī hā. Te te sa'rese za'ra õ di. Taha wa, Zasâhā norī hā ma tō Paru norī upana pauaibu ni, ūsiré ūsazei'wa norī me.

Tawamhā dama īpire norī nho're u ma tō te te simro. Tawamhā mreme 'rāihâ na te 'mahârâ za'ra, īsprōni'wa norī hā:

— Ō hā, aibâ norī hā daro mono bâ, 're īdahâimana za'ra mono zém na ma tō āma dawi saprī za'ra. Ma tō dawi ro'wa'rutu za'ra. Āhâna ma tō duré we aimasisi, waza'ru u.

⁷ Zasā hā ma tō tinhorōwa u 'mazasi zahuré, ī'rata simasisi zahuré da a'â. Roma āma danhib'apito nhimiroti wa'rāmi, te 're hâimana za'ra. Āne te wama nharī za'ra: "Zezusi hā, taha si danhib'apito uptabi hā." Āne te wama nharī za'ra. — Āne ma tō 'mahârâ za'ra, apito norī ma.

⁸ Tawamhā taha wasu'u hā da te wapari za'ra wamhā, ma tō dazahi sina nharī za'ra ni. Dama īpire norī zama ma tō sada tizahi za'ra.

⁹ Taha wa, dama īpire norī ma, ma tō Zasā norī hā rob'uiprazé hā sōmri za'ra, īsisani za'ra zéb da hā. Taha pari, ma tō satōrī za'ra, tinhorōwa u si'aba're da apâ.

¹⁰ Tawamhā mara simei wi, ma tō īsazei'wa norī hā Paru norī hā siwi satōrī zahuré, Siraha me, Bereza na 'ri nho'ōmo nhisi u neb zahuré da.

Paru norī hā Bereza āma te te īromhuri za'ra zé wasu'u

Tawamhā Bereza na 'ri nho'ōmo nhisi u sihutu wamhā, ma tō Paru norī hā ai'aba're, zudezu norī te, rowahutuzéb u.

¹¹ Bereza āma 're īsi'ubumroi mono norī nhimirosa'rada hā, wē di. Tesaronita āma 're īsi'ubumroi mono norī nhimirosa'rata nei õ di. Zezusihī wasu'uwe hā ma tō wapari pese za'ra. Awē sidâpâsi, ma tō 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'érē 'rada hā da te 're sôré za'ra, Paru norī nhimirowasu'u hā tō sena zô te te āma rosa'rata pese za'ra da.

¹² Taha wa, zudezu norī hā ahâ na ma tō saze za'ra. Deredu norī si'aibâ norī hā ma tō duré saze za'ra, ahâ na. Deredu norī sipi'õ norī zama ma duré ahâ na saze za'ra, īsibro pese norī hā.

¹³ Tawamhā taha wasu'u hā ma tō waptârā apâ Tesaronita u, āne: "Bereza āma te duré u, dama rowahutu Paru hā, 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hā." Āne hā zudezu norī hā te te wapari za'ra wamhā, ma tō Paru norī zarina ai'aba're, Bereza u siti'ru sina. Tame ma tō duré timreme wasétē na dawi ro'wa'rutu za'ra, sada dazahi za'ra da.

¹⁴ Tawamhā īsazei'wa norī hā awa'awi ma tō oto Paru hā satōrī za'ra, âporé zaihâ u morī da. Sira norī si Timotiuhu me te īsa'u aimasisi zahuré, Bereza āma.

¹⁵ Paru hâiba wapto'wa da hā ma tō duré si'mazatōrī za'ra, īsazei'wa norī hā īsiré 'masi'aba're da, Atena na 'ri nho'ōmo nhisi u te te siwi saprōni za'ra da. Taha pari, ma tō apâ ai'aba're, Bereza u. Paruhu mreme hā te apâ siwi ti'â, Sira norī ma, Timotiuhu me, ītēme nep su'u zahuré da, Atena u hā.

Paru hā Atena āma te te īromhurizé wasu'u

¹⁶ Atena āma, Paru hā te oto sô mapari zahuré, Sira norī zô Timotiuhu me. Tame romhâiba 'manharī hā ahâ na te 're simasa, āma 're īdawata za'ra mono zéb da hā. Taha wa, da'āma pē'ezé uptabi di, Paru hā.

¹⁷ Taha wa, zudezu norī te, rowahutuzéb āma ma tō awē sidâpâsi marī wasu'u na te te azada'âbâ, zudezu norī hā duré zudezu'õ norī, 'Re īhâimana u'âsi mono āma 're īwata za'ra mono norī zama. 'Ri nñi'riti nho'ōmo na da te 're ī'ubumroi mono zéb u te te da'anhopêtē mono sidâpâsi, ma tō duré marī wasu'u na te te da'azada'âbâ, Paru hā.

¹⁸ Zezusihī wasu'uwe na ma tō dama rowasu'u. Dâ'â nherē, apâ īhâiwa'utuzém na ma tō duré dama rowasu'u. Taha wa, Epiturezuhu nhimirowahutu zarina, duré etozitu norī nhimirowahutu zarina dama rowahutu'wa norī hā ma tō duré āma sada'âbâ za'ra, Paru hā. Tawamhā nima norī hā ma tō āne sisadanharī za'ra āma:

— E marī na te wama rowasu'u. Simiza'rese bâ. — Āne te sima āma rowasu'u za'ra, dama rowahutu'wa norī hā.

Nima norī hā te duré āne sima nharī za'ra:

— Āté ūhāiba'ō norī wasu'u na te wama rowasu'u, ūwaihu'upese hāiba amoi wasu'u na, wa te āma 're saze za'ra mono da. — Āne te sima nharī za'ra.

¹⁹ Tawamhā Paru hā ma tō siwi saprō, Are'opadu na rosa'rata'wa norī si'rā'ōtōzém nhisi u. Tame ma tō tāma nharī za'ra, āne:

— E te za wama ūwaihu, asimirowahutuzép té hā. E marī, te wama ūwasu'u za'ra.

²⁰ ūwasu'u hā wa te waihu'u za'ra õ di. Duré wama āma sahu na pé, wa te waihu'u za'ra da. — Āne te tāma nharī za'ra.

²¹ Atena āma 're ūsi'ubumroi u'āsi mono norī hā, duré darob amoi hawi ūtēme 're ūsihutu mono norī hā marī hā ūwasu'u té hā te te 're wapari ze za'ra mono di. Te te sima āma 're ūwasu'u ze za'ra mono di duré. Taha wa, te āne tāma nharī za'ra, Paruhu ma.

²² Taha wa, Paru hā hāwi ma tō za, danho're te te tāma ūwasu'u za'ra da, Are'opadu āma. Āne te tāma nharī za'ra:

— Aibā norī, āme Atena āma 're ai'ubumroi wa'aba mono norī hā ma'āpē ūwapari pese za'ra wa'aba. 'Re aihāimana za'ra wa'aba mono zé hā wa tō waihu'u. Romhāiba hā ahā na te 're simasa, āma 're ūaiwata za'ra wa'aba mono zéb da hā.

²³ 'Ri baba 're ūmorī wa, wa tō te azabu, āma 're ūaiwata za'ra wa'aba mono zé hā. Nimame, wa tō wedeza ne hā sabu, romhāiba 'manharī ma, marī hā ūsisiwimhā da te 're ūsa'ra za'ra mono zé hā. Taha āma rob'ui'érē hā wa tō duré sabu. Āne rob'ui'érē hā: "Ūwaihu'upe hā wa te waihu'u za'ra õ nherē, āma 're ūwata za'ra mono zé, ā hā." Waihu'u õ nherē, āma 're ūaiwata za'ra wa'aba mono hā wa za oto aimā waihu'u za'ra wa'wa sō'awi.

²⁴ — 'Re ūhāimana u'āsi mono hā ma tō ti'a hā 'manha, duré uburé marī hā ūwa 're ūhāimana za'ra mono da hā. Ta hā Danhib'apito uptabi, hāiwa āma, ti'ai āma zama. Taha wa, āma 're ūdawata za'ra mono zéb da, 'ri hā danhib'rata na da te 're ūmanharī za'ra mono āma hā, 're sāmra mono õ di.

²⁵ Ōhō si ma tō dapē'ēzanizé hā te te dama 're anhomri. Taha zarina si te 're dapē'ēzani za'ra. Taha si, ma tō uburé marī hā te te dama 're anhomri, āma 're ūdahāimana za'ra mono zéb da hā. Taha wa, marī zō tiwi 're rowaptâ'ā mono õ di, da te 're ūpawaptob za'ra mono zéb da hā.

²⁶ Ūsāna'rata hawimhā, aibā misire nherē, ma tō ta hawimhā atébré dapoto mono bā, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā. Taha wa, dapoto mono bā ma tō dasitébré. Ma tō da'āma ropé, ropā 're dasi'ubumroi mono da. 'Re ūdahāimana za'ra mono sidāpāsi, ma tō te te dama 're apisutu, ti'a hā, ūwa 're ūdasi'ubumroi mono zéb da hā. Niha wahum na ūwa 're ūdahāimana za'ra mono zéb da hā, ma tō duré te te dama 're apisutu.

²⁷ Āne ma tō te te dama 're ab'manharī, sō 're danhopré mono da, niha wamhā, āté te te 're sōpētē za'ra mono da. Romhā na wanhitī 're hāimana mono õ di tō, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā.

²⁸ Ta hā 're morī u'āsi õ 'wa'āhā, āne aré 're wahāimana za'ra mono õ di. Duré waihu'u pese õ 'wa'āhā, āne aré, 're wanomro mono õ di. Asō're za'ra wa'aba na te rosawērē'wa norī hā āne wama ūwasu'u za'ra: "Wa norī hā ūsimipodo, ūra."

²⁹ Taha wa, wa norī hā 'Re ūhāimana u'āsi mono 'ra wamhā, e marī na wa za wa te āma 're rosa'rata za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono āma hā. E ūtē'ubuzi pré oru 'manharī na wa za wa te āma 're rosa'rata za'ra. E ūtē'ubuzi'a prata 'manharī na, e ūtē 'manharī na wa za wa te āma 're rosa'rata za'ra. Mare di. Āne, wa te āma 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Danhipese na da te 're ūrob'manharī za'ra mono nei õ di, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā.

³⁰ 'Re ūhāimana u'āsi mono hā dama waihu'u āna 're danomro mono ré, te te dahā za'ra sirōmo õ di, ta hā. Tane nherē, āhāna ropā 're ūdasi'ubumroi mono hā te za te te 're da'awada'uri, dawasétē wi 're dasipizari za'ra mono da, ūsiniwī 're danomro mono da.

³¹ Bādā hā ma tō sima pisutu siro, romhā ré, danho'a te te dama ūrowairébékéb da hā. Taha wa, te āne dama roti, 're dasipizari za'ra mono da. Ni'wa hā ma tō pisutu, sena na dama ūrowairébékéb da hā. Dā'ā uptabi nherē, apā te te ūhāiwa'udu, ma tō pisutu, 'Re

İhâimana u'âsi mono hã. Apâ te te İhâiwa'utuzéb zarina, ma tô ãne hã dama waihu'u za'ra, õ hã dama rowairébé'wa na hã. — Äne ma tô Paru hã dama rowaihu'u siro.

³² Tawamhã dadâ'hâ nherë, apâ dahâiwa'utuzé wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tato za'ra ni. Tane nherë, İhâiba amo norî hã te ãne tâma nharî za'ra:

— Nimahâ bâtâ na wa za duré aiwapari za'ra ni, apâ 're İdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u na. — Äne te tâma nharî za'ra.

³³ Tawamhã Paru ma tô tiwi timorî za'ra.

³⁴ Tane nherë, ni'wam norî hã ma tô Paruhu ãma sasõmri za'ra. Zezusi hã ma tô saze za'ra. Aibâ hã, Dizonizi'u na İsisi hã ma tô saze, dama rowairébé'wa norî siré Atena ãma, dama İpire uptabi hã. Pi'õ hã Damarisi na İsisi hã ma duré saze. Duré ni'wam norî hã tamemhã umro na ma tô siré saze za'ra.

18

Paru hã Corîtu ãma te te İromhurizé wasu'u

¹ Tawamhã Paru hã ma tô watobro, Atena hawi. Corîtu na 'ri nho'õmo nhisi u te oto mo.

² Tawamhã, Corîtu u wisi wamhã, ma tô zudezu norî siré hã sôpêtë aibâ hã, İmro me. Atira na aibâ nhisi hã. Põtu na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma İwaptâ'azé hã. Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawi ma tô İwana aimasisi zahuré, timro me, Itaria na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Pi'õ nhisi hã Prisira na. Caradiu na danhib'apito uptabi nhisi hã ma tô zudezu norî hã satôrî za'ra, Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawi, İsiti si'aba're da. Taha wa, ma tô Corîtu u aimasisi zahuré, Atira norî hã. Ta norî hã te te sabu zahuré da, ma tô İtême timorî zahuré, Paru hã.

³ Tawamhã, tame te oto İ'rata tinhama zahuré, İsimiromhuri za'ra hã aiwa wa. Romhâ 'manharî na 'ri'wa, ta norî hã. Taha wa, ma tô siré tihâimana za'ra a'â, siré te te romhuri za'ra da.

⁴ Tawamhã sabadu sidâpâsi, ma tô nasi dama rowahutu, zudezu norî te, rowahutuzéb ãma, Zezusi hã da te 're saze za'ra mono da, zudezu norî hã, deredu norî zama.

⁵ Tawamhã tamomo ma tô Sira norî hã İtême aimasisi zahuré, Masédoniza hawi, Timotiuhu me. İtême simasisi wamhã, Paru hã ma tô Zezusihî wasu'uwë na si romhuri u'âsi oto. Zudezu norî ma, te Zezusihî hã tâma wasu'u za'ra, õ hã Danho'reptui'wa da, 'Re İhâimana u'âsi mono te te İpisitu na hã.

⁶ Tane nherë, İwasu'u hã ma tô tiwi wë'õ za'ra. Timreme wasété na ma tô siwi azâ, Paru hã. Taha wa, Paru hã ma tô ti'usa zapru wami, damreme wasété na ãma dâ'â tõ da. Te tâma nharî za'ra:

— E İnhimirowahutuzéb zarina te za ropipa u 're anomro aba mo. Mare di. Asi'uihâ na te za 're asisimini za'ra wa'aba mo. Zudezu'õ norî u si wa za oto 're İne, ta norî ma si te 're rowasu'u za'ra mono da oto, İwasu'uwë na hã. — Äne te tâma siwasu'u za'ra.

⁷ Tawamhã zudezu norî te, rowahutuzém hawi, ma tô oto watobro. Aibâ nhoröwa u ma tô azé, Tisizu Zusituhu nhoröwa u. Ta hã zudezu'õ, 'Re İhâimana u'âsi mono ãma 're İwata mono. Zudezu norî te, rowahutuzéb zababa, te 're sa, Tisituhu nhoröwa hã.

⁸ Tawamhã rowahutuzéb ãma 're da'anhim'i'rui mono 'wa hã ma tô saze Wanhib'apito hã, Crisipu na İsisi hã. Duré, uburé İsöröwa ãma İsiré 're İsi'ubumroi mono norî hã ma duré saze za'ra. Corîtu ãma 're İdası'ubumroi mono zama ma tô da'ahâ na saze za'ra ni, Zezusihî wasu'uwë hã da te wapari za'ra wamhã. Taha wa, ma tô â dawabzuri hã 'manharî za'ra ni.

⁹ Tawamhã nimahâ barana, Paru hã ma tô Wanhib'apito hã sabu, danhotõ 'rowi da te 're İrosawërë za'ra mono ne. Te tâma tinha, ãne:

— Aipahi tõ. Dama 're rowasu'u u'âsi mono. Sazâri tõ.

¹⁰ Wa hã wa ai'rata 're İnhamra. Amemhâ, İnhib'a'uwë hã ahâ di. Taha wa, ni'wa hã rowasédé te te ai'âma 'manharî waihu'u õ di za. — Äne te tâma tinha.

¹¹ Taha wa, te Paru hā tame 're sāmra, te te dama 're rowahutu mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na hā. Tame 're sāmra mono ré, ma tō āma tiwahu, misi wahum na duré īhāiba amoi wāiwab u.

¹² Tawamhā Darizu hā ma tō si'apito, Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma. Romanu norī ma, roti'wa zadawa para, ma tō si'apito, tame te te dama 're roti mono da. Tawamhā zudezu norī hā ma tō Paruhu zada si'rā'ōtō. Taha wa, ma tō siwi ti'ā, dama rowairébé'wai u.

¹³ Tawamhā zudezu norī hā ma tō Paru hā tāma wasu'u za'ra, Darizuhu ma. Āne te tāma rowasu'u za'ra:

— Ā hā aibā hā te sima wē, rosa'rata na te te dama āma azaprī mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zém na hā. Wanhimiroti 'rata zarina 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're wawata tō za'ra mono da, te za da'āma azaprī, aibā hā. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

¹⁴ Tawamhā Paru hā te aré timreme hā waze, tāma siwasu'u za'ra da. Tane nherē, mreme ō ré, ma tō danhib'apito Darizu hā āma sōzâ, zudezu norī ma, te te rowasu'u da. Āne te tāma nharī za'ra:

— Zudezu norī, marī īpire hā te te 'manharī wasétē 'wa'āhā, wa aré asadaihu'u za'ra wa'wa.

¹⁵ Tane nherē, ānei ō di. Taré īmreme zō te pibu da, ma tō we ītēme asiwi īsaprōni 'wa. Asimirowasu'u za'ra wa'aba zarina, duré danhisi na, duré asimiroti za'ra wa'aba zarina īmreme zō te īpibu da si, ma tō we ītēme asiwi īsaprōni 'wa. Taha wa, te āma rowairébé ō di za. A norī wa'wa hā asi'uihā na te za āma īrowairébé za'ra wa'wa. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra.

¹⁶ Tawamhā da'wapéi'wa norī ma, ma tō 'ru za'ra, rob u te te sate mono da, zudezu norī hā.

¹⁷ Tawamhā ma tō aibā hā siwi ti'ā, rowahutuzéb āma 're īda'anhim'i'rui mono 'wa hā, Sotēni na aibā nhisi hā. Tawamhā ma tō siwi azâ, dama rowairébézé nho're āma. Te te siwi azâri nherē, te te āma rosa'rata ō di, apito Darizu hā.

Paru hā Ātizotiza u apâ īmorīzé wasu'u

¹⁸ Tawamhā Paru hā bâtā ahâ na ma tō nhamra, Corītu na 'ri nho'ōmo nhisi āma. Tawamhā ma tō oto īsazei'wa norī ma siwasu'u za'ra, morī da oto, Siriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u. Prisira norī hā ma tō īme tineb zahuré, Atiraha me, Sētireza na 'ri nho'ōmo nhisi u. Sētireza āma sāmra ré, ma tame 'rā pari ni Paru hā, marī na 'Re īhāimana u'āsi mono ma, te te īropisutuzém na, te te sina tāma uwaimrami wa, te te āma īuwaimrami na īwaihu'uzéb da. Ta hawi rowa'u'u na uba'renem na ma tō dame ai'aba'rē, Siriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u.

¹⁹ Tamomo si'aba'rēi wamhā, ma tō aihutu, Épézu na 'ri nho'ōmo nhisi u. Prisira norī hā te za oto īsa'u aimasisi zahuré tame, Atiraha me. Tawamhā tame sāmra ré, ma tō Paru hā āzé, zudezu norī te, rowahutuzéb u. Tame ma tō zudezu norī me marī wasu'u na sima āma rowasu'u za'ra.

²⁰ Tawamhā ma tō siwi āma ropti, a'ā hāimana da, ī'ratab za'ra. Tane nherē, te te sina saze za'ra ō di, Paru hā.

²¹ Taha wa, ma tō tāma nharī za'ra asa, āne:

— 'Re īhāimana u'āsi mono te te īma waihu'u wapsi, wa za we atēme īmorī 'wa apâ. — Āne te tāma nharī za'ra.

Tawamhā rowa'u'u na uba'renem na ma tō mo, Épézu hawi.

²² Sézareza u, ma tō oto wi. Ta hawi, te duré mo, Zeruzarē u awa'awi. Tame, ma tō si'aba'rē na sawi za'ra, īsazei'wa norī hā. Tawamhā ta hawi, ma tō duré mo, Ātizotiza na 'ri nho'ōmo nhisi u, Siriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi 're, 'ri nho'ōmo u. Tame te a'ā nhamra oto.

²³ Tawamhā Ātizotiza āma sāmra parimhā, ma tō duré mo Paru hā, Darasiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba, duré Prizi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai

baba zama. Daza'rui wa'wai baba 're morī ré, ma tō Zezusihi zazei'wa norī hā te te 're apawapto, hāimana nhiptete na si 're nomro mono da.

Aporu hā Épézu āma duré Corītu āma te te ūromhurizé wasu'u

²⁴ Tawamhā aibā hā, zudezu norī siré hā ma tō wi, Épézu u, Aporu na ūisisi hā. Aresādiriza na 'ri nho'ōmo nhisi āma ūpodo, ta hā. Mreme wabzuri waihu'u pese di. Duré 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na ūbaihā na da te āma 're ūrob'ui'érē za'ra mono hā tāma waihu'u pese di.

²⁵ Wanhib'apito 're ūmorī wē zém na ma tō da te tāma 're romnhoré za'ra. Taha wa, mreme nhiptete na ma tō ūuwaibaba si te te dama 're rowahutu, Zezusihi wasu'u na hā. Tane nherē, uburé Zezusihi wasu'u hā zahadu te te waihu'u õ di. Dawasétē wi 're dasipizari za'ra mono da, Zuwā, â dawabzuri te te dama 're ūwasu'u mono si ma tō waihu'u, Aporu hā.

²⁶ Tawamhā pahi āna ma tō dama rowahutu na sāna'rata, zudezu norī te, rowahutuzéb āma. Tawamhā Prisira norī hā Atiraha me ūsimirowasu'u hā te te wapari zahuré wamhā, tinhorōwa u ma tō saprōni zahuré, Zezusihi wasu'uwē hā te te tāma waihu'u pese zahuré da, 're ūdanomro mono zép tém na 'Re ūhāimana u'āsi mono te te ūpisutu na.

²⁷ Tawamhā Aporu hā ma tō sima rowē, Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u morī da. Taha wa, Épézu āma ūsazei'wa norī hā ma tō āma ana, Aporuhu āma. Rob'ui'érē hā ma tō tāma sōmri za'ra, Ataza u te te siré âri da. Ūsazei'wa norī hā te te siwi âri wē da, ma tō āma wada'uri za'ra. Tawamhā Aporu hā Ataza u wisi wamhā, ma tō ūsazei'wa norī hā pawapto pese za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimizawi pese zéb zarina te te 're ūsaze za'ra mono norī hā.

²⁸ Tawamhā mreme nhiptete na te nasi zudezu norī ma tāma āma wa'rāmi za'ra. 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érē zarina, ma tō nasi tāma rowasu'u za'ra danho'a, Zezusi hā Danho'reptui'wa da, 'Re ūhāimana u'āsi mono te te ūpisutu na sena na da te 're waihu'u za'ra mono da. Zudezu norī hā te te āma wa'rāmi za'ra neza, Zezusihi zazei'ō'wa norī hā. Tane nherē, Aporu hā ma tō aiwétési āma ai'uté za'ra, zudezu norī āma, tinhimirowasu'u na.

19

Paru hā, Épézu āma romhuri na te te ūsāna'ratazé wasu'u

¹ Aporu hā Corītu na 'ri nho'ōmo nhisi āma sāmra ré, ma tō Paru hā ro'razā, Épézu u sa'a nhisi baba. Tame ma tō Zezusihi zazei'wa norī hā sōpētē za'ra.

² Taha wa, ma tō sadanharī za'ra:

— E saze za'ra wa'aba wamhā, ma tō 'Re ūhāimana u'āsi mono hā Tipē'ēzani hā aimā sōmri za'ra wa'wa. — Āne ma tō sadanharī za'ra.

Tawamhā asa te tāma siwasu'u za'ra:

— Mare di, zahadu wa te wapari za'ra õ di, ūpē'ēzani 're ūhāimana mono zé wasu'u hā.

³ Taha wa, ma tō duré sadanharī za'ra, Paru hā:

— E 'wa simirowahutu zarina ma tō â dawabzuri hā ūmanharī za'ra wa'wa bété.

Tawamhā asa te duré tāma nharī za'ra:

— Zuwāhā nhimirowahutu zarina wa tō 'manharī za'ra ni.

⁴ Tawamhā ma tō duré Paru hā tāma nharī za'ra:

— Zuwāhā hā dawasétē wi 're ūdasipizari za'ra mono norī ma si, ma tō â dawabzuri hā te te dama 're ab'manharī. Izarazéhé nihudu norī ma, ma tō te te 're roti, ūsa'u datēme ūwi hā da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, Danho'reptui'wa na, tō Zezusi hā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra.

⁵ Tawamhā Paruhu nhimirowasu'u hā te te wapari za'ra wamhā, tō sena Wanhib'apito Zezusihi zazei uptabi 'wa na ūsiwasu'u za'ra zéb zarina, ma tō â dawabzuri hā 'manharī za'ra, ta norī hā.

⁶ Taha wa, Paru hā ma tō tinhib'rata na 'rā upi za'ra. Te te 'rā upi za'ra wamhā, ma tō 'Re ūhaimana u'âsi mono hā Tipē'ēzani hā tāma sōmri za'ra. Taha wa, te oto damreme tāma ūwaihu'u za'ra õ na dama rowasu'u za'ra, hāiba mono bā. Timreme nai õ nherē, 'Re ūhaimana u'âsi mono, Tipē'ēzani na te te tāma ūwaihu'u za'ra zéb zarina, te oto mreme zu. 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te duré dama rowasu'u za'ra.

⁷ Ta norī hā, ãté 12 na ūhāiba za'ra hā.

⁸ Tawamhā Paru hā te nasi ãza, zudezu norī te, rowahutuzéb u, te te dama rowahutu da. A'amo si'ubdatō, ma tō ãma ai'utō, tame te te dama 're rowahutu mono ré hā. Da te tāma 're nharī za'ra mono nherē, pahi ãna ma tō te te dama 're rowasu'u, da te 're saze za'ra mono da. 'Re ūhaimana u'âsi mono, za da'âma 're ūsib'a'uwē mono zém na da te 're saze za'ra mono da, ma tō te te dama 're roti. Taha wa, ni'wam norī hā ma tō saze za'ra.

⁹ Tane nherē, ni'wam norī hā te te saze za'ra õ di, pē'ë tete za'ra wa. Wanhib'apito 're ūmorizéb zarina 're ūdanomro mono zép té wasu'u hā ma tō tiwi wē'õ za'ra, danho'a, mreme wasétē na. Taha wa, Paru hā ma tō tiwi timorī za'ra, rowahutuzém hawi. Zezusihi zazei'wa norī hā ma tō te te simro, Tiranuhu na aibâ nhisi te, romnhorézéb u. Awē sidâpâsi, ma tō tame te te tāma 're rowahutu za'ra oto.

¹⁰ Tame te te dama 're rowahutu mono ré hā, maparane ma tō ãma tiwahu. Taha wa, aihñi Azi'a na danhipti'a nho'omo nhisi ãma 're ūsi'ubumroi mono hā, ma tō Wanhib'apito nhimiroti hā wapari za'ra, zudezu norī hā, duré zudezu'õ norī zama.

Sewaha 'ra norī wasu'u

¹¹ 'Re ūhaimana u'âsi mono, ma tō Paru hā pawapto, marī dama ūmanharī waihu'u'õ hā te te dama 're ab'manharī mono da, ūwē hā.

¹² Romhurizéb da, ūza wē nhisiwi, te te sima 're ūmazai mono hā ma tō da te 're waibu, ūhâzé ré norī ma, te te 're 'wasari mono da. ūsu'u u'õzéb zama ma tō duré da te 're waibu, ūhâzé ré norī hā te te 're upi za'ra mono da. Te te 're upi za'ra mono wamhā, ma tō 're séptâ'â za'ra. Wa'uburé norī hā ma tō duré dahawi 're wairébé.

¹³ Tawamhā ni'wam norī hā zudezu norī hā wa'uburé te te dama 're sâmra za'ra mono da, 're ūnomro mono norī hā ma tō si'âma rosa'rata za'ra, Wanhib'apito Zezusihi zadawa para, wa'uburé te te dama 're sâmra za'ra mono da oto, Paruhu ne. Ta norī hā Zezusihi zazei'õ'wa nherē, Zezusihi zadawa para newa, te oto tāma rob'ru za'ra, wa'uburé ma, ãne:

— Zezusi hā Paru te te dama ūwasu'u hā taha zadawa para, wa aima rob'ru za'ra wa'aba ni, dahawi aiwairébé aba da. — ãne te nasi tāma rob'ru za'ra.

¹⁴ Aibâ norī hā 7 na ūhāiba hā ma tō ãne hā 'manharī za'ra. Séwa na ūmama nhisi za'ra hā. Sasedoti ūpire aré, ūmama hā.

¹⁵ Tawamhā, nimahā bâtâ na Sewaha 'ra norī hā te te tāma rob'ru za'ra wamhā, wa'uburé te asa tāma nharī za'ra, ãne:

— Zezusi hā wa tō waihu'u. Paruhu zama wa tō duré waihu'u. E 'wam norī hā bêté, ma tō ãne hā wa'wa hā. Te aiwaihu'u za'ra wa'aba õ di. — ãne te asa tāma nharī za'ra, Sewaha 'ra norī ma.

¹⁶ Tawamhā, wa'uburé ré 're ūmorī hā zahadu wa'uburé te te rême õ wa, sa'ëtë, ma tō sô sime za'ra, Sewaha 'ra norī zô. ūza hā ma tō tiwi hâiwazu za'ra. Ma tō duré te te hâiba hâpré za'ra. Taha wa, Sewaha 'ra norī hā ai'uréiwi ma tō sisa're, wa'uburé ré 're ūmorī wi hā.

¹⁷ Tawamhā taha wasu'u hā da te wapari za'ra wamhā, ma tō tapahi za'ra ni, Zezusihi zadawa para newa, marī hā duré da te 're 'manharī za'ra mono tō da. Aihñi, ma tō ūwasu'u hā wapari za'ra ni, Épézu ãma 're ūsi'ubumroi mono norī hā, zudezu norī hā,

duré zudezu'õ norõ hã. Tawamhã da te sazei uptabi za'ra õ nherẽ, ma tô aihñi ãma tawata za'ra ni, Wanhib'apito Zesusihi ãma.

¹⁸ Ni'wam norõ hã te te 're saze za'ra mono õ ré, abzé te te 're ï'manharĩ za'ra mono zém na ma tô siwasu'u za'ra danho'a, tiwasédé te te 're ï'manharĩ za'ra mono zém hawi ïsipizari za'ra na hã.

¹⁹ Duré ahâ na abzé 'manharĩ'wa norõ hã ma tô ïbaihâi mono bâ siwi sa'wa simisutu, abzé 'manharĩ' na rob'ui'éré ré hã. Tawamhã ma tô ãma ro'o za'ra, danho'a. Wa'âbâ za'ëtê nherẽ, ma tô ãma ro'o za'ra. 50 miu na ëtë'ubuzi'a prata zapotore na ïwa'â hã, simisutu hã.

²⁰ Wanhib'apito mreme hã dama pire di oto. Daro mono bâ ma tô da te ãma ropé. Taha wa, da'ahâ na ma tô da te 're wapari za'ra oto.

Épézu ãma ro'wa'rutzé wasu'u

²¹ Tawamhã ãne na romhâimana pari, ma tô Paru hã 'râwi sima waihu'u, Zeruzarẽ u mori da, Masédoniza wa'wai baba, duré Ataza wa'wai baba. Taha wa, te sima tinhâ, ãne: "Zeruzarẽ u ïmorõ parip si, Roma na 'ri nho'õmo nhisi u ïmorõ da, wa duré ïsimâ wê, te dazabu da." ãne ma tô sima waihu'u.

²² Tawamhã tipawapto'wa norõ hã ma tô satõrï zahuré, Timotiu norõ hã, Erasituhu me, ïwana neb zahuré da, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Neb zahuré za'u hã Paru hã te a'â nhamra, Azi'a ãma.

²³ Tame sâmra ré, Wanhib'apito 're ïmorizéb zarina 're ïdanomro mono zép té wasu'u hã da te wapari za'ra wa, ma tô ro'wa'rudu hã dawi watobro, Épézu ãma hã.

²⁴ Aibâ hã Demetirizu na ïsisi hã ëtë'ubuzi'a prata na rob'manharĩ'wa hã ma tô ro'wa'ruthu na sâna'rata. Rob'manharĩ ïsyryre te te 're ab'manharĩ, Demetirizu hã. Di'âna na romhâiba nhisi 're ïsimasa mono zém ne hã 'ri ïsyryre te te 're ab'manharĩ, ëtë'ubuzi'a prata na. Tâma ïromhuri'wa norõ hãawa'âbâ za'ëtê di, rob'manharĩ ïsyryre wa'âbâ zarina.

²⁵ Tawamhã Demetirizu hã ma tô tâma ïromhuri'wa norõ zô tihârâ za'ra. Siré ï'manharĩ'wa norõ zô zama te duré sô tihârâ za'ra. Ïtème sihutu wamhã, te tâma nharí za'ra, ãne:

— A norõ wa'wa hã te za ïwapari pese za'ra wa'wa. Wanhimirohmuri wa'âbâ na wa tô aré wanhibro pese za'ra ni.

²⁶ Ähâna, asi'uihâ na ma tô Paruhu nhimiroti hã ïwapari za'ra wa'wa. ïsimirohmuri hã ma tô duré ï'madâ'â za'ra wa'wa, ãme Épézu ãma hã duré uburé Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã. Ta hã ma tô te te dama 're anharî, 're ïwahâimana za'ra mono zém hawi, 're dasipizari za'ra mono da. Da'ahâ na ma tô saze za'ra ni, ïsimirowahutu na hã. Marî hã danhîb'rata na da te 're ï'manharî za'ra mono hã tô sena ïwaihu'u pese õ di, u, ãma 're ïdawata za'ra mono da hã. ãne te te dama 're rowahutu, ta hã.

²⁷ Taha wa, romnhimimnhasi di, wanhimirohmuri za'ra hã da te dasiwi wê'õ za'ra ð'umnhasite. Tawamhã e wanhimirohmuri si te za dasiwi wê'õ za'ra ni. Mare di. Di'âna ïwaihu'u pese te, 'ri wamri hã te za duré dasiwi wê'õ za'ra ni. Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma uburé 're ïdasi'ubumroi mono hã, ãma 're ïdawata za'ra mono zé hã te za da te dasima 're wasu'u wasété za'ra, daro mono bâ ãma 're ïdawata za'ra mono zé hã, tô õ hã Di'âna na ïwaihu'u pese wamri hã. Ta hã dama tarére wa, te za tô da te dasiwi 're wê'õ pese. — ãne te tâma nharí za'ra, Demetirizu hã.

²⁸ ãne hã ïmreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô ab'ru za'ra ni. Ma tô 're hâsi, hârâ 'râihâ na:

— Di'âna hã, ta hã ïwaihu'upe. Danhipai u, dama siptete uptabi di. Äme, Épézu ãma 're ïwasi'ubumroi mono hã ãma 're ïwawata za'ra mono hã, wê uptabi di. — ãne ma tô 're hâsi.

²⁹ Tawamhã 'ri nho'õmo ãma ma tô dazahi hã te te ropé, 'ri wa'õtõ mono bâ. Uburé ro'wa'ruthu di oto. 'Ri nho'õmo ãma 're ïsi'ubumroi mono norõ hã te nasi tihârâ na ai'rahâri

za'ra. Tawamhā Paru norī siré 're īneb zahuré hā ma tō dasiwi pamrami ni, Da'izu norī hā, Aritacuhu me. Masédoniza āma 're īsimasisi zahuré mono aré, ta norī hā. Tawamhā dasi'aba're na ma tō īpano na dasiwi sari zahuré ni, dasi'rā'ōtōzéb u, da'ahâ uptabi na.

³⁰ Paru hā datēme morī neza, te te dama nharī da. Tane nherē, Zezusihi zazei'wa norī hā ma tō siwi wairī, morī tō da.

³¹ Duré īsiwadi norī hā tame danhib'apito norī hā ma tō duré ītēme da'mazatōrī za'ra, te te tiwi rosawi za'ra da, dasi'rā'ōtōzéb u morī tō da, dazahi wa.

³² Marī u newa, sisatōrī wa, ma tō tamomo ubumro ni. Tawamhā dasi'rā'ōtōzéb āma ma tō 're dahāsi, damreme aimawi na. Damreme aiwab õ di. Siwa'ru te nasi āma ai'rahāri za'ra ni, dahārā na.

³³ Tawamhā zudezu norī hā ma tō aibā ma rob'ru za'ra, Aresādiri na īisi ma, danho're sab da. Ma tō siwi wada'u aré Aresādiri hā, timreme na te te dawi robzāri da. Taha wa, ma tō tinhib'rada hā hāwi dama wē, ari'iwi dasi'ubumro da, te te dama rowasu'u da.

³⁴ Tane nherē, zudezu na 're īhāimana mono na da te waihu'u za'ra wamhā, ma tō sa'ētē tihārā 'rāihā na 'mahārā za'ra. Āne te ōhō si 'mahārā za'ra:

— Di'āna, ta hā īwaihu'upe. Danhipai u, siptete uptabi di, āma 're īwawata za'ra mono hā, āme Épézu āma hā. — Āne te nasi sa'ētē 'mahārā za'ra ni. Dahārā hā da te sahāri su'u za'ra õ di. Maparane bātā pibuzé hā ma tō da'āma ai'utō, da te nasi 'mahārā za'ra ré.

³⁵ Tawamhā 'ri nho'ōmo āma danhib'apito pazapari'wa hā ma tō dazadawa uwati, ari'iwi dasi'ubumro da. Tawamhā dawarōtā'ā wapsi, te oto dama roti, āne:

— Épézu āma 're ai'ubumroi wa'aba mono norī, īwapari pese za'ra wa'aba. Wa norī hā āme Épézu āma 're īwasi'ubumroi mono hā Di'āna hā īwaihu'upe 're īsa mono zé hā wa wa te 're 'madā'ā pese za'ra, 'ri hā. Di'ānahā hāiba ne ētē 'manharī hā hāwa hawi watēme we īwaptā hā taha zama, wa wa te 're 'madā'ā za'ra, āme.

³⁶ Tawamhā āne hā ni'wa te te wawi sawi waihu'u za'ra õ di za. Taha wa, te za aiwaimri aihāimana za'ra wa'wa, marī na wa te rosa'rata pese za'ra āna, wa te 'manharī za'ra tō da.

³⁷ Aibā norī hā we asawi īpamrami 'wa hā, Di'āna īsabzém hawi, marī na sipsaihuri zahuré õ di. Pi'ō hā āma 're īwawata za'ra mono hā te te wasu'u wasétē zahuré õ di duré.

³⁸ Āne wamhā, Demetirizu hā, duré tāma īromhuri'wa norī zama marī īwasétē na te te tāma nharī za'ra da, āwa wei wama siwasu'u za'ra õ di za. Dama rowairébē'wa norī u si te za wasu'u za'ra. Tamep si dawasétē na dama īnharīzé hā.

³⁹ Wazadawa pibu za'ra wa'aba da, wazō aihārā ze za'ra wa'aba wamhā, wa za āme wasi'rā'ōtō waré ni, rowē na 're īwahāimana za'ra mono zéb zarina, wawaimri na.

⁴⁰ Ā bātā na wasi'rā'ōtō waré õ wa, romnhimimnhasi di, wanhib'apito nhimiroti, wa te ī'madā'ā za'ra õ zarina, wazada sahi õ'umnhasite. Marī hā hāimana õ nherē, ma ro'wa'rudu hā watobro. Wasi'rā'ōtōzém na ni'wa te te wazadanharī za'ra wamhā, e niha wa za asa tāma rowasu'u za'ra ni. Asa wa te tāma rowasu'u waihu'u za'ra õ di za. — Āne te dama roti, danhib'apito pazapari'wa hā.

⁴¹ Āne na te te dama roti parimhā, ma tō dama rob'ru, dawairébē da oto.

20

¹ Tawamhā damreme 'wa'rudu hā ma tō sahāri za'ra ni. Rowē di oto. Rob u'āsi nomro wamhā, Paru hā ma tō Zezusihi zazei'wa norī zō tihārā za'ra. Taha wa, ma tō tāma roti za'ra, siptete sina 're hāimana za'ra mono da. Tawamhā, ma tō oto tāma siwasu'u za'ra, za oto īmorī na hā. Taha pari, te oto mo, Masédoniza u.

Paru hā Zeruzarē u apā īmorizé wasu'u, Masédoniza wa'wai baba

² Tawamhā Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba, ma tō ro'razā, Paru hā. Daza'rui mono bā 're morī ré, ma tō īsazei'wa norī hā pawaptob za'ra īsimiroti na,

siptete sina 're hâimana za'ra mono da. Taha parip si, ma tô mo, Deresiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

³ Tame sâmra ré, ma tô a'amo si'ubdatõ ãma ai'utõ. Tawamhã ma tô sima rosa'rata, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u morõ da. Tane nherë, rowa'u'u na uba'renem na sébré õ ré, ma tô wapa, zudezu norõ te te sima ïhâiba za're zé wasu'u hã. Taha wa, ma tô sima ãma saprõ, ti'ai babap si apâ morõ da oto, Masédoniza wa'wai baba.

⁴ Morõ wamhã, aibâ norõ hã ma tô ïsiré ai'aba're. Ta norõ nhisi za'ra hã, ãne: Sopaturu hã Pirôhõ 'ra hã, Bereza ãma 're ïsâmra mono, duré Aritacu norõ, Seduduahu me, Tesaronita ãma 're ïsimasisi zahuré mono hã, duré Da'izu, Derebi ãma 're ïsâmra mono hã, duré Titicu hã Toropimuhu me, Azi'a ãma 're ïsimasisi zahuré mono hã, duré Timotiu hã.

⁵ Ta norõ hã ma tô wawana ai'aba're, Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame ma tô wazô mapari za'ra.

⁶ Tawamhã ï'u'êtë duptoi'õ na dasa da te huri parip si, Piripu na 'ri nho'õmo nhisi hawi wa tô wanem ni, Torowadi u rowa'u'u na uba'renem na. Bâdâ 5 na ma tô wa'âma ai'utõ, tamomo wasi'aba'reí ré. Tame, wa tô wasi'âma aihutu ni apâ, aibâ norõ hã wawana ïs'iaba're norõ ãma. Romhuri misi, ma tô wa'âma ai'utõri za'ra, tame wasi'ubumroi ré.

Paru hã Torowadi ãma te te ïromhurizé wasu'u

⁷ Tawamhã sabadu barana wa tô wasi'râ'õtõ ni, tame ïsazei'wa norõ hã 're ïsi'ubumroi mono norõ me, ï'u'êtë wapu hã wa te huri da. Tawamhã Paru hã sisa'u ma tô wama roti za'ra, awê za oto morõ na dâ'âsina. Simiroti za'êtë na te mara wa'wam nherë, zahadu wama roti za'ra.

⁸ Tamemhã rob'uiwêzé hã ahâ di, hâimo ïwasi'ubumrozéb ãma hã, si'ubdatõ 'ri 're si'uzusi ãma hã.

⁹ Tawamhã 'ritéi'wa hã, Eticu na ïsisi hã ma tô 'ri zadazâri ãma nhamra, Paru hã te te wama roti za'ra ré. Simiroti za'êtë wamhã, aptâ'â di, 'ritéi'wai ma hã. Aptâ'â uptabi wa, ma tô nhono. Sôtõ pese ré, ma tô waptârã ti'ai u, hâimo 'ri zadazâri hawi. Tawamhã dâ'â sirõmo, ma tô siwi ti'â.

¹⁰ Taha wa, Paru hã ma tô ïtëme si'ra. Te te ïtëme si'rai wamhã, ma tô tâma aiwë'ë. Tawamhã ma tô ïré pahato, te te sa'ra da. Tawamhã ãne ma tô dama tinhia:

— Aipẽ'ewara za'ra wa'aba tõ. Hâiba ré, te nomro. — ãne te dama tinhia.

¹¹ Taha pari, ma tô apâ sai'u. ï'u'êtë wapu hã ma tô te te wë'ë oto. Taha pari, ma tô te te tâma sõmri, ïsiré ïsi'ubumro norõ ma. Tawamhã te ïme tisa za'ra. Taha pari, te duré tâma roti za'ra. Te te tâma roti za'ra ré, ma tô tiwi tirowa'a. Rowa'a wamhã, ma tô oto tiwi timorï za'ra.

¹² Tawamhã 'ritéi'wa hã hâiba ré ma tô siwi saprõ, ïsôrôwa u. Ta hã ma tô tâma rowë wazere za'ra, ïsazei'wa norõ ma hã.

Paru hã Torowadi hawi Miretu u ïmorizé wasu'u

¹³ Tawamhã wa norõ hã wa tô asisi ni, rowa'u'u na uba'renem na. Taha na wa tô ai'aba're ni, Asôsi na 'ri nho'õmo nhisi u, Paruhu zô tame wanhimipari za'ra da. Paru hã ma tô sima pisutu aré, ti'ai baba ãma morõ da. Taha wa, tamomo te za wa'âma tiwisi za'ra.

¹⁴ Tawamhã Asôsi u wisi wi, ma tô watëme tizébré za'ra, rowa'u'u na uba'renem na.

¹⁵ Tawamhã taha na wa oto ai'aba're ni, Mitireni na 'ri nho'õmo nhisi u. Awëpsi, ma tô duré uba'rene hã waré wara, Ti'osi na rob're za'iti nhisi wa'wai baba. Tawamhã awê amo na ma tô wi, Samo na rob're za'iti nhisi u hã. Tawamhã awëm na si wa tô oto aihutu ni, Miretu na 'ri nho'õmo nhisi u hã, uba're nhimizahârizéb u.

¹⁶ Paru hã ma tô aré sima rosa'rata, Épézu u hã sipa tõ da, Zeruzarë u wisi su'u da. Taha wa, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma sâmra zei õ di oto. Pëtecoti na bâtâ wana, Zeruzarë u ïwisi su'u da si, ma tô sima wë, Paru hã.

Paru hã Épézu ãma da'madâ'â'wa norõ ma, te te ïrotizé wasu'u

¹⁷ Tawamhā Paru hā Miretu āma sāmra ré, ma tō da'mazatō, Épézu u, ūsazei'wai 'madâ'ā'wa norī zō ūtēme si'aba're da.

¹⁸ Ūtēme sihutu wamhā oto, ma tō āne tāma rowasu'u za'ra, Paru hā:

— A norī wa'wa hā ma tō ūnhimiromhuri na ūwaihu'u za'ra wa'wa, asiré 're ūhāimana za'ra wa'aba mono ré hā. Azi'a u āma ūwisi na'rata zém hawim haré, duré aihawi wa'aba za ūmorizéb u hā ma tō āne na hā ūtāma ūwaihu'u za'ra wa'wa.

¹⁹⁻²¹ ūsina 're ūwata mono āna, wa tō Wanhib'apito ma si te 're romhuri u'āsi. Zudezu norī hā nasi ūzada siwada'uri za'ra wa, ūma ropire uptabi di. Taha wa, ūwawa sina, wa tō te tāma 're romhuri, Wanhib'apito ma. Tane nherē, ūwasu'uwē hā te aiwi wasu'u zazāri za'ra wa'aba õ di. Āne na ma tō ūtāma ūwaihu'u za'ra wa'wa. Danho'a wa tō te aima āma 're rowasu'u za'ra wa'wa, 'ri baba zama. Zudezu norī ma, duré zudezu'õ norī ma zama, wa tō te tāma 're roti pese za'ra, tiwasétē wi 're sipizari za'ra mono da, 'Re ūhāimana u'āsi mono niwī 're nomro mono da, Wanhib'apito Žezusi hā te te 're saze za'ra mono da.

²² Āhāna Zeruzarē u wa za mo, 'Re ūhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te ūma ūwaihu'uzéb zarina. Tame za marī hā ūzō ūwatobro hā te waihu'u õ nherē, wa za mo. Tane nherē, wa za mo tō.

²³ 'Ri nho'ōmo mono bâ 're ūmorī ré, ma tō 'Re ūhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā te te ūma 're awaihu'u, āne: Tame, te za dazazéb 're ūnherē ni. Ropire hā wa za tō te 're sépata.

²⁴ Tane nherē, ūhāiba ré 're ūmorī da hā, ūhāiba hā te ūsimā sawi õ di. Wanhib'apito Žezusi hā ma tō ūnhimiromhuri hā ūma tisō, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimizawi pese zé wasu'u na te dama 're sadawa wasu'u mono da. ūnhimiromhuri hā te tāma āma uwaimrami da, wa ūsimā wē, taha si.

²⁵⁻²⁷ — Airo mono bâ, te 're aiwaimrami aba mono ré hā, wa tō te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ūhāimana u'āsi mono, da'āma 're ūsib'a'uwē mono zé wasu'u na hā. Tawamhā niwamhā 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti hā te aiwi wasu'u zazāri aba õ di. Mare di. Āhāna, wa hā Paru, wa ūsina waihu'u, za ūzabu na sahu za'ra wa'aba õ na dâ'āsina. E tawamhā ūnhimiromhuri na te ai'āma upa za'ra wa'aba bâ, te za asō'reptuzé hā asiwi ūmanhimini wa'wa. Mare di. Asi'uihā na te za asisimini za'ra wa'wa 'rāwi. Āne na hā tō sena wa tō waihu'u.

²⁸ Taha wa, te za 're asi'madâ'ā pese za'ra wa'aba mo, 're anomro wē wa'aba mono da. Duré ūsazei'wa norī hā te za 're ūmadâ'ā pese za'ra wa'aba mo, siré 're ūsirā'ōtō mono norī hā. 'Re ūhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā ma tō sima aipisutu za'ra wa'wa, ūsazei'wa norī hā tāma 're 'madâ'ā za'ra wa'aba mono da. Ti'ra wapru na ma tō ūsazei'wa norī hā wa'ā, tite da. Taha wa, pone'ērebâ 'madâ'ā'wa norī ne, te za 're ūda'madâ'ā pese za'ra wa'aba mo, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norī hā.

²⁹ Aihawi ūmorī za'ra wa'aba wamhā, ni'wam norī hā te za we asō ai'aba'rei wa'wa. Abaze zahi, pone'ērebâ da, 're ūsahi za'ra mono ne, te za asada tizahi za'ra wa'wa. Tinhimirowahutu wasétē na te za asada tihāimana za'ra wa'wa. Ai'āma pē'ēzé za'ra wa'aba õ di za. Āne wa tō ai'āma waihu'u ūsirōmo za'ra wa'wa.

³⁰ Duré ni'wam norī hā asiré wa'aba nherē, te za aima sadawa hapese za'ra wa'wa, ūsiniwī 're anomro aba mono da, ūsazei'wa norī hā uburé ūsiniwī 're nomro mono da.

³¹ Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihāimana za'ra wa'aba mo, ta norī wi. Te aima 're roti za'ra wa'aba mono ré hā, ma tō si'ubdatō ūtāma ūwahu. Rowa'a na wa tō aihāiba mono bâ te aima 're roti za'ra wa'wa, barana zama, ūwawa sina. Roti hā niwa te aiwi sazāri za'ra wa'aba õ di. Taha wa, ma'āpē ūnhimiromhurizém na 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono za.

³² — Āhāna hā 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, wa za oto airēme za'ra wa'wa, taha si te te 're ai'madâ'ā za'ra wa'aba mono da oto. ūsimizawi pese zé wasu'u na te za 're asōpré u'āsi aba mo. Ta hā te za te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'wa, ūsaze za'ra wa'aba zém na aiprédu sinā 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Uburé marī ūwē hā tinhib'a'uwē

norī ma, te te 're ū'anhomri mono hā te za duré aima sōmri za'ra wa'wa, ate za'ra wa'aba da oto.

³³ Wa hā danhibrob zō, te 're rob'ruiwapari mono õ di, rob'uiprazém na duré da'uzana.

³⁴ Duré ū'haimanazéb da, wa tō ūnhib'rata na te 're romhuri, ūsiré norī haimanazéb da zama. Āne na ma tō a norī wa'wa hā asiwí ūwaihu'u za'ra wa'wa.

³⁵ Ūnhimiromhuri pese na wa tō aima āma asanho za'ra wa'wa, sib'aware na 're ū'haimana za'ra mono norī hā wanhamiromhuri na wa te āma 're pawaptob za'ra mono da. Wanhib'apito Zezusihi mreme na te za 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mo. Āne ma tō wama waihu'u za'ra: "Ni'wa hā marī na te te dawari wamhā, da te tāma sōmri wamhā, tāma rowē di. Tane nherē, te te 're ūda'azari mono ma hā ūsipai u tāma rowē uptabi di." Āne Wanhib'apito Zezusihi mreme hā. — Āne ma tō Paru hā da'madâ'ā'wa norī ma waihu'u za'ra.

³⁶ Tawamhā Paru hā mreme parimhā, ma tō da'madâ'ā'wa norī me hi'rātitō asimro, 'Re ū'haimana u'āsi mono ma, mreme zusi da.

³⁷ Mreme zusi pari, wawa sina ma tō Paru hā nasi tinho'utu awaibu, te te sawi za'ra da, āma pē'ezé za'ra wa. Ma tō duré nasi tob'rata hārā za'ra.

³⁸ Za niwamhā te te ūhāiba pibui za'ra õ na tāma siwasu'u za'ra wa, āma pē'ezé uptabi za'ra di. Tawamhā ma tō ūme ai'aba're, rowa'u'u na uba'reneb u.

21

Paru hā Zeruzarē u ūmorizé wasu'u 'rāsudu

¹ Tame wa tō oto wasisawi za'ra ni. Taha parip si, wa tō wasima wapā za'ra ni. Tawamhā rowa'u'u na uba'rene hā ma tō oto waré tiwara za'ra awa'awi, Cosi na rob'rē za'iti nhisi u. Tamomo wasihutu wamhā, awēpsi, wa tō duré ai'aba're ni, Rodisi na rob'rē za'iti nhisi u, uba're nhimizahārizéb u hā. Tawamhā ta hawi, wa tō ai'aba're ni, Patara na 'ri nho'ōmo nhisi u.

² Tame, wa tō wasiwi sōpētē ni, rowa'u'u na uba'rene hā, Penisiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u ūwara da hā. Tawamhā taha na wasi'aba're da, wa tō asisi ni.

³ Uba'rene hā waré wara ré, wa tō Sipri na rob'rē za'iti nhisi hā 'madâ'ā za'ra ni, wanhami'e niwī. Ōne haré ma tō waré wara, Siriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u. Taha wa, wa tō Tiru na 'ri nho'ōmo nhisi u oto aihutu ni, tamomo da te ūro'wasari hā da te sa'ra za'ra da. Tame wa tō wawairébē ni, uba're hawi.

⁴ Tame wa tō Zezusihi zazei'wa norī hā sōpētē za'ra ni. Wasisōpētē za'ra wamhā, romhuri misi, ma tō wa'āma ai'utōrī za'ra, wasiré wasi'ubumroi ré hā. Tawamhā ūsazei'wa norī hā 'Re ūhaimana u'āsi mono pē'ezani te te tāma ūwaihu'u za'ra zéb zarina, ma tō Paruhu ma roti za'ra, Zeruzarē u morī tō da.

⁵ Tawamhā bādā hā wasi'aba'rezéb da hā ūwa waptā'ā wamhā, ūsazei'wa norī hā ma tō wasiré ai'aba're, â zaihā u, 'ri nho'ōmo nhiti. Aihīni ma tō wasiré ai'aba're, aibā norī hā duré ūmro norī hā, duré ūra norī me, te te wazawi za'ra da. Tame wa tō wahī'rātitō asimro ni, supara 'ré wa, wamreme zusi da.

⁶ Wasisawi za'ra pari, wa tō asisi ni apā uba're wawē neb 're, wasi'aba're da. Ta norī hā 'ri tēme ma tō apā ai'aba're.

⁷ Tawamhā Tiru hawi, wa tō ai'aba're ni. Wasi'aba'rei wamhā, Patorema'ida na 'ri nho'ōmo nhisi u, wa tō aihutu ni. Tame ūsazei'wa norī hā wa tō sawi za'ra ni. Tame ma tō bādā hā misi wa'āma ai'utōrī za'ra, ūrata wasi'ubumroi ré hā.

⁸ Tawamhā awēpsi, wa tō ai'aba're ni, Sézareza u. Tame wa tō asimro ni, Piripihi nhorōwa āma. Piripi hā Zezusihi wasu'uwē na ūsazei'ō'wa norī ma rowasu'u'wa, ta hā. 7 na ūsazei'wa norī pawapto'wa da, da te ūpisutu za'ra norī me, aré 're ūhaimana mono, Zeruzarē āma.

⁹ ūra norī ūsipe'ō norī hā ūmro'ō za'ra hā maparane si'uiwa na ūhāiba hā, te 'Re ūhaimana u'āsi mono hā te te dama 're sadawa wasu'u za'ra.

¹⁰ Tame ma tō bâdâ hā nasi wa'āma si'utōrī za'ra. Tawamhā aibâ hā ma tō watēme tiwisi za'ra, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawi. Aibâ hā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, Adabu na īsisi hā.

¹¹ Watēme wisi wi, ma tō Paruhu usisizé hā tiwi waze. Ma tō āma sipara'ōtō wasisi. Ma tō duré āma sipawasisi. Taha pari, ma tō wama rowasu'u za'ra, āne:

— 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā āne ma tō īma waihu'u: "Ā da'usisizép tede'wai ma, te za zudezu norī hā āne 'manharī za'ra, Zeruzarē āma 're īsi'ubumroi mono hā. Zudezu'ō norī ma, te za hâiba nhomri za'ra." — Āne ma tō wama waihu'u sirōmo za'ra, Adabu hā.

¹² Tawamhā īmreme wa te wapari za'ra wamhā, tame īsazei'wa norī 're īsi'ubumroi mono norī me, wa tō Paruhu wi rosawi za'ra ni aré, Zeruzarē u morī tō da.

¹³ Tawamhā asa te wama nharī za'ra:

— E niha da, ma aiwa'ō na īwi īrobzei'ō za'ra wa'wa. Zeruzarē u hā īmorī da si, wa tō īsimā rowē upta. Zezusi hā, Wanhib'apito na te 're sisi mono wa, āté te za dasiwi īnherē ni, dazazéb 're. Āté, wa za dârâ. Tane nherē, īma wē di tō, tamomo īmorī da hā. — Āne ma tō wama siwaihu'u za'ra asa, wa te waihu'u za'ra da.

¹⁴ Taha wa, Zeruzarē u morī tō da, wa te oto tiwi rosawi waihu'u za'ra ō di. Taha wa, wa tō tāma nharī za'ra ni oto:

— Wē di tō. Mo oto aimorī. Wanhib'apito te te aima īwēzéb uwaibaba, te za tō ī'manha. — Āne wa tō tāma rob'ru za'ra ni.

¹⁵ Tame wahāimana za'ra ré, syry na ma wa'āma ronomro. Tawamhā wanhibro hā wa oto wasima ubumro za'ra ni, Zeruzarē u wasi'aba're da. Taha pari, wa tō wawairébé ni oto.

¹⁶ Sézareza āma īsazei'wa norī hā ma tō wame si'mazatōrī za'ra, umro na wame 'masi'aba'reí hutu da. Tawamhā Menasōhō nhorōwa u ma tō wame ai'aba're, tame wasi'ubumro da a'â. Duréihā īsazei'wa, Menasō hā. īpotozé hā Sipri na rob're za'iti nhisi hā.

Paru hā Zeruzarē āma 're īsāmra mono zé wasu'u na'rada

¹⁷ Tawamhā Zeruzarē u wasihutu wi, ma tō īsazei'wa norī hā to sina wazawi za'ra.

¹⁸ Tawamhā awēpsi ma tō Paru hā wame timorī za'ra, Ti'aduhu u. Tame, ma tō uburé pese ubumro, īsazei'wai 'madâ'ā'wa norī hā.

¹⁹ Tawamhā Paru hā ma tō uburé sawi za'ra, timreme na. Te te sawi za'ra parimhā, ma tō tinhimiromhurizém na tāma siwasu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono, zudezu'ō norī ma, uburé te te 're ī'ab'manharī mono zéb zarina.

²⁰ Paruhu mreme te te wapari za'ra wamhā, aihīni ma tō āma tiwata za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono āma. Taha wa, te asa tāma rowasu'u za'ra, Paruhu ma:

— Wasisānawā, āhāna wa za aima wasiwašu'u za'ra ni. Zudezu norī hā, waśiré norī hā ahā uptabi na ma tō Zezusi hā te te sina 're umnhasi za'ra, Danho'reptui'wa na. Aihīni, te simi'ē na 're hâimana za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'éré zarina.

²¹ Ta norī hā ma tō aiwasu'u wapari za'ra, wasiré zudezu norī ma, asimirowahutu wasété newa. Mozésihi nhimi'ui'érézé hā, te wasiré zudezu norī wi īsawi za'ra, u, daro mono bâ 're īhāimana za'ra mono wi, āma 're hâimana za'ra mono tō da. Duré Mozésihi nhimi'ui'éré zarina, ti'ra norī te te 're sihāiwata nnihâri za'ra mono tō da, ma tō, u, wasiré zudezu norī wi īsawi. Āne ma tō aiwasu'u hā wapari za'ra, ta norī hā.

²² Āhāna aihīni, te za aiwaihu'u za'ra ni, we aiwisižém na hā. E marī, wa za tawamhā 'manharī za'ra ni, āne aiwasu'u hā tō senai ō na da te waihu'u za'ra da.

²³ Tawamhā āne wa za aima roti za'ra ni, marī 'manharī da, 're aihāimana wē mono zé hā da te waihu'u za'ra da. Wawa'wa, aibâ maparane si'uiwa na īhâiba hā marī na ma tō tāma ropisutu za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono ma.

²⁴ Tawamhā te za asiré īsimroi mo, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb u, marī hā Mozésihi nhimi'ui'éré zarina asiré 'manharī za'ra wa'aba da,

'Re īhāimana u'âsi mono ma, aihāiba wasétē ãna aihāimana za'ra wa'aba da, tāma. Tawamhā 'Re īhāimana u'âsi mono ma, pone'ērebâ te te siwi īsimro hā te za tāma īwa'âbâ za'ra. Tawamhā te za oto si'rāpari za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, te te īropisutu za'ra zéb zarina, te te tāma ãma ī'uwigaimrami za'ra na da te īwaihu'u za'ra zéb da hā. Æne hā 'manharī wamhā, aihīni te za aiwaihu'u za'ra ni oto, aiwasu'u hā tō senai õ na hā. Te za duré aiwaihu'u za'ra ni, 'Re īhāimana u'âsi nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'ére zarina 're ī'ahāimana mono zém na hā. Æne hā 'manharī da, wa aim aroti za'ra ni, wasiré īsazei'wa zudezu norī, te te aiwaihu'u za'ra da.

²⁵ E niha tawamhā zudezu'õ nherē, īsazei'wa norī 're īhāimana za'ra mono zéb da hā. Æne wa tō tāma roti pari za'ra ni: "Danhimizama hā romhāiba 'manharī ãma 're dawata za'ra mono da, da te 're īsimroi mono nhi hā 're huri aba mono õ di za. Duré īwapru hā 're âhuri aba mono õ di za. Duré danhimizama da te 're īsō'reti za'ra mono nhi hā 're huri aba mono õ di za. Duré aihāiba na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za." Æne wa tō tāma rob'ui'ére za'ra ni. — Æne te Paruhu ma rowasu'u za'ra.

²⁶ Tawamhā Paru hā ma tō ãma saze za'ra, aibā norī siré morī da. Tawamhā awēpsi, ma tō Paru hā te te simro, aibā norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zéb u. Marī hā ma tō īsiré 'manharī za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, hāiba wasétē ãna tāma hāimana za'ra da. Taha pari, ma tō ãzé, 'Re īhāimana u'âsi mono nhorōwa u. Sébré wamhā, ma tō dama pisutu bādā hā, marī te te siwi ī'manharī 'rāsatu zéb da hā. Te te siwi 'manharī parimhā, te za marī hā īhāiba mono bā tāma sōmri za'ra, sasedoti norī ma, si'udâna za'ra. Tawamhā te za waihu'u za'ra ni, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, te te ī'manharī 'rāsatu za'ra zém na hā.

Zudezu norī hā, Paruhu zada īsiti'ru za'ra zé wasu'u

²⁷ Tawamhā bādā 7 na zahadu ãma si'utōrī õ di, te te siwi ī'manharī 'rāsatu zéb u hā, Paru norī hā. Romhuture di oto. Tawamhā zudezu norī hā Azi'a hawi īsihudu ma tō Paru hā sima sāmri za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zéb ãma. Izarazéhé nnihudu norī te, 'ri 'wawi wa'ra ãma sāmra ré, ma tō siwi 'madâ. Taha wa, ma tō sada dawada'uri wasétē za'ra, Paruhu da. Tawamhā ma tō oto siwi pa'â, Paru hā.

²⁸ Taha wa, te si'mahârâ za'ra zudezu norī hā, Æne:

— Wasiré Izarazéhé nnihudu norī, wei wa'âma ana wa'aba. Æ hā aibā hā ma tō daro mono bā te te dama 're rowahutu, da te dasiwi wawē'õ za'ra da, duré Mozésihi nhimiroti hā da te dasiwi wē'õ za'ra da, 'Re īhāimana u'âsi mono nhorōwa zama da te dasiwi wē'õ za'ra da. Ma tō duré zudezu'õ norī hā we te te simro, 'Re īhāimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zéb u. īsōrōwa hā wē nherē, ma tō wawi wasétē za'ra. — Æne ma tō da'mahârâ za'ra, tame īsī'rā'ōtō norī hā, aihīni Paruhu zada dazahi za'ra da.

²⁹ Ta norī hā ma tō aibā hā 'madâ'â za'ra aré, Toropimu na īsisi hā, Épézu ãma 're īsāmra mono hā. 'Ri nho'ōmo nhi'riti na Paruhu siré morī ré, ma tō 'madâ'â za'ra. Taha wa, ma tō ãma romnomri za'ra, zudezu'õ nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono nhorōwa u Paru te te saprōni 'ru te. Taha wa, te Æne da'mahârâ za'ra, zudezu norī hā.

³⁰ Taha wa, Zeruzarē 'remhā 'ri wa'ōtō mono bā ma tō ro'wa'rudu hā te te ropé. Tawamhā Paruhu zō ma tō dasitēme dasisa're, 'Re īhāimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zéb u. Ma tō dasiwi pa'âri ni 'ri para, rob u da te dasiwi wazere da. Da te dasiwi wazere parip si, ma tō oto tiwi 'ri nhitom ni.

³¹ Tawamhā te aré dasiwi wīrī ni. Tawamhā da te aré dasiwi īwīrīzé wasu'u hā ma tō wapa, Roma na 'ri nho'ōmo nhisi hawi da'wapéi'wa norī nhib'apito hā, Zeruzarē ãma 're īdasi'ubumroi mono norī īsib'ru za'ra zé wasu'u hā.

³² Tawamhā awa'awi ma tō tinhib'a'uwe norī zō hârâhai'aba're za'ra, tiwada'uri'wa norī me siré sisarei mono da, datēme. Ítēme īsisa'rei mono hā da te 'madâ'â za'ra wamhā, ma tō ãma rosahâri za'ra ni, Paruhu ãma hā.

³³ Tawamhā apito hā ma tō Paruhu u ai'ré 'râwi. Ma tō pa'â. Taha pari, ma tō duré da'wapéi'wa norī ma ti'ru, te te siwi pawasisi da, maparane ūsi'uwaszi nhorō rutu na. Taha pari, ma tō ãma da'azadanha, ãne:

— E 'wa hā ã hā aibâ. E marĩ ma tō 'manha. — Æne ma tō ãma da'azadanha.

³⁴ Tawamhā dasiwa'râmi te nasi tâma 'mahârâ za'ra ni, dasimana'râmi hawi. Da te tâma wasu'u waré za'ra õ di. Dahârâ si'rahâri ahâ wamhā, ūwasu'u uptabi hā te te waihu'u õ di, apito hā. Taha wa, da'wapéi'wa norī ma, ma tō ti'ru, Paru te te siwi saprõni da, tinhorôwa u.

³⁵ Tawamhā hâimo 'ri para u sai'urizéb u sihutu wamhā, da'wapéi'wa norī hā ma tō te te siwi upari, Paru hā, zudezu norī hā sahi sina, ūsarina si'aba'rei wa.

³⁶ Taha wa, ma tō nasi tâma 'ru za'ra, ãne:

— Wîrî aba. Wîrî aba. — Æne te nasi tâma 'ru za'ra.

³⁷ Tawamhā da'wapéi'wa norī hā apito nhorôwa u te te siwi 'mazébré õ ré, Paru hā ma tō apito ma tinhâ, ãne:

— E aima wê õ di, aima ūsiwasu'u da hā. — Æne te tâma tinhâ, deredu norī mreme na.

Tawamhā apito hā te asa tâma tinhâ:

— E nare aima waihu'u pese di, deredu norī mreme hā.

³⁸ Wa tō aré ai'âma romno, a hā ezipsiu newa. Nimosi ni'wa hā ezipsiu hā ma tō aibâ norī ãma aiwanhizari za'ra. Ta hā 4 miu na ma tō te te simro, rowasétê 'manharî'wa norī hā a'ubuni u. Roma ãma apito wi sipizari za'ra da, dapârîzéb ré, ma tō te te simro. 'Wazé, a hā simroi mono õ di. — Æne te tâma tinhâ, apito hā.

³⁹ Tawamhā Paru hā te asa tâma tinhâ:

— Wa hā zudezu. Tasu na 'ri nho'u ūsa'êtë nhisi ãma ūpotozé hā, Sirisiza na danhipti'a nho'omo nhisi ãma hā. 'Wazé za ūma ūwé, te dama ūrowasu'u da hā. — Æne te asa tâma tinhâ, Paru hā.

⁴⁰ Tawamhā da'wapéi'wa norī nhib'apito hā ma tō tâma wê tō, te te dama rowasu'u da.

Paru hā si'uihâ na dama ūsiwasu'uzé wasu'u na'rada

Tawamhā te te dama rowasu'u da, apito te te tâma wê wa, ma tō Paru hā sai'u hâimo, 'ri para u sai'urizém na hā. Tame ma tō tinhib'rada hā dama wê hâimo, ari'iwi dasi'ubumro da. Taha wa, ma tō tawarôtâ'â za'ra ni. Dawarôtâ'â za'ra wamhā, Paru hā ma tō timreme na dama rowasu'u, ebreusi norī mreme na.

22

¹ Æne te Paru hā dama siwasu'u:

— Ūsiré norī, duré wamama norī, ma'âpê ūwapari pese za'ra wa'aba za. Wa za oto aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ūhâimana mono zém na hā ūwaihu'u za'ra wa'aba da. — Æne ma tō tisiwasu'u na tâma sâna'rata za'ra.

² Tawamhā ebreusi mreme na te te dama ūrowasu'u za'ra zé hā da te wapari za'ra wamhā, ma tō tâma tawarôtâ'â pese za'ra ni oto. Tawamhā te duré tâma siwasu'u za'ra, ãne:

³ — Wa hā, zudezu. Tasu na 'ri nho'omo nhisi ãma ūpotozé hā, Sirisiza na danhipti'a nho'omo nhisi 'remhā. Åme Zeruzarë ãma wa tō ūprédu. Damarizé hā ma tō te te ūma 're rowahutu, wahi'rata norī nhimiroti na hā. Ūnhimi'ë na wa tō te 're romhuri pese, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma. A norī wa'wa hā asimi'ë na tâma 're ūromhuri za'ra wa'aba mono ne, wa tō ôhô ma si 're ūsisomri u'âsi, ūnhimi'ë na te tâma 're romhuri pese mono da, asine wa'aba.

⁴ Wa tō te da'âma 're rowasétê aré, 're ūdanomro mono zép tém na 're ūdanomro mono norī ãma hā. Ūzadawa para ma tō aibâ norī hā da te 're pawasisi za'ra, pi'ô norī zama.

Ízadawa para, ma tō duré da te 're simro, dazazéb u hā. 'Re dâ'â za'ra mono da, wa tō ãne hā te tâma 're 'manharī za'ra, Zezusih i zazei'wa norī ma hā.

⁵ 'Re īhaimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa īpire uptabi hā ma tō ãne na hā īwaihu'u, sasedoti īpire uptabi hā, duré uburé zudezu norī ma roti'wa norī zama. Ta norī hā īâma sadanharī za'ra wa'aba wamhā, te za ãne na hā aima īwasu'u za'ra wa'wa, sena na. Ta norī hā ma tō tinhimi'ui'éré hā īma sômri za'ra, Damasitu u te âri da, īsiré dama īpire norī ma. Taha zarina, wa tō mo, Damasitu u te we simroi mono da, īsazei'wa norī hā. īsi'uwazi nhorō rutu na pawasisi ré, Zeruzarē u we te simroi mono da, wa tō sô īmorī za'ra, ãme da te hâ za'ra da.

⁶ — Tawamhā Damasitu u te rosahutu wapsi, abzuma wa'wa ma tō hâiwa hawi rowa'a za'ene hā īma ai'ubuzi, waptu na īhâiba nho'õmoi baba.

⁷ Taha wa, wa tō waptârā, ti'ai wa. Ni'wai mreme hā wa tō wapa. ãne te īmahâ: "Saru. Saru. E marī wa, te īwi 're īrowasutu u'âsi mo." — ãne te īmahâ.

⁸ — Tawamhā wa tō asa sada'â: "Apito, e 'wa hā, a hā."

— Tawamhā te duré asa īma tinhā: "Wa hā Zezusi, Nazaré ãma aré 're īnhamra mono. Te īwi 're īrowasutu u'âsi mo." — ãne te īma siwasu'u.

⁹ — Rowa'a za'ene hā īma si'ubuzi wamhā, īsiré īsi'aba'rē norī hā ma tō 'madâ'â za'ra, rowa'a hā. Tane nherē, ta norī hā īmreme hā te te wapari waihu'u za'ra õ di, īma īnharī'wai mreme hā.

¹⁰ Tawamhā wa tō duré 'mahâ, ãne: "Apito, e marī, wa za 'manha."

— Tawamhā Wanhib'apito te īma tinhā: "Aiwahutu, Damasitu u aimorī da. Tame te za ni'wa hā aima roti, uburé 'Re īhaimana u'âsi mono te te aima īpisutuzé hā 'manharī da." — ãne te īma tinhā.

¹¹ — Tawamhā rowa'a za'ene hā ma tō ītob'a. Taha wa, īsiré īsi'aba'rē norī hā ma tō īpano na siwi īzaprō. Taré ta norī hā te te siwi īzaprōni na wa tō wi, Damasitu u.

¹² Tame aibâ hā te 're hâimana, Ananiza na īsisi hā. Ta hā 'Re īhaimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wapari pese 'wa. Zudezu norī hā tame 're īsi'ubumroi mono hā ma tō Ananiza hā te te 're wêsâmri za'ra.

¹³ Ta hā ma tō we īzô rît̄. Tawamhā, ītēme wisi wamhā, ma tō īma tinhā, ãne: "Īsisânawâ Saru, apâ rob'madâ'â." — ãne te īma tinhā, aibâ hā.

— Tawamhā awa'awi, wa tō duré apâ rob'madâ. Taha wa, Ananiza hā wa oto 'madâ.

¹⁴ Tawamhā ta hā te duré īma tinhā: "'Re īhaimana u'âsi mono hā wahi'rata norī nhib'apito hā ma tō sima aipisutu, te te ai'âma sima 're īroti mono zé hā waihu'u da. Ma tō duré aima pisutu, Wanhib'apito Zezusi hā īwē uptabi 'manharī'wa hā bâdâdi wa, sabu da, duré īmreme hā wapari da.

¹⁵ A hā te za dama 're īsadawa wasu'u mo, dahâiba mono bâ. Ta hā atômo na īsabu hā, duré aipo're na īmreme hā īwapari hā te za dama 're īwasu'u mo.

¹⁶ E marī zô te bêté asimipa, ãhâna hā. Ma'âpê aiwahutu, â dawabzuri hā da te aima 'manharī da, duré Wanhib'apito Zezusi hā īwē uptabi 'manharī'wa hā bâdâdi wa, aiwasédé hā te za aima tipa." — ãne ma tō īma roti, Ananiza hā.

'Re īhaimana u'âsi mono hā Paruhu ma, romhuri te te īpisutuzé wasu'u

Tawamhā Paru hā dama siwasu'u 'râsatu da, ma tō ãne dama rowasu'u:

¹⁷⁻¹⁸ — Tawamhā, Zeruzarē u apâ īwisi wamhā, 'Re īhaimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zéb u wa tō mo, tâma īmreme da. Tawamhā tâma īmreme sina, īnhotō õ nherē, īnhotō 'rowi te īrosawêrē ne, wa tō Wanhib'apito hā sabu. īmreme hā wa tō wapa. Te īma tinhā, ãne: "Ai'aba'rē na aiwatobro Zeruzarē hawi, ãmemhā da te aiwapari za'ra õ wa za, īwasu'u na hā."

¹⁹ — Tawamhā wa tō asa tâma īsiwasu'u: "Ãme 're īsi'ubumroi mono norī hā ma tō īhâimana zém na siwi īwaihu'u. Rowahutuzé mono bâ wa tō asazei'wa norī zô 're īzasi, dazazéb 're te 're 'mazai mono da, duré te 're ahâ za'ra mono da.

²⁰ Duré Esitéwā, dama aiwasu'u'wa hā da te dasiwi wīrī wamhā, wa tō dasiré īhāiba. Wa hā wa tō āma da'ab'madā. īma wē di, īdā'âzé hā. īwīrī'wa norī uza, īsisiwimhā ī'ubuzé hā, wa tō sa 'madâ'â za'ra." Āne wa tō asa tāma īsiwasu'u, Wanhib'apito ma.

²¹ — Āne na Wanhib'apito ma, īsiwasu'u wamhā, ma tō īma rob'ru, āne: "Mo oto aimorī. Zudezu'ō norī tēme, wa za asatō, romhā na." Āne ma tō īma rob'ru, Wanhib'apito hā. — Āne ma tō Paru hā tisiré zudezu norī ma hā siwasu'u.

²² Tawamhā Paru hā zudezu'ō norī hā te te sisi wamhā, ma tō sada tizahi za'ra, zudezu norī hā zudezu'ō norī te te sisi ō ré hā te te aré wapari wē za'ra nherē. Taha wa, te sa'êtē sima 'mahârâ za'ra, zudezu norī hā, āne:

— Wīrī aba. Ō hā wasétére di. Dâ'â hā.

²³ Āne ma tō zudezu norī hā āma si'mahârâ za'ra, hârâ 'râihâ na, īsisiwimhā ti'ubuzé hâimo te te 're wanarī za'ra mono sina. Ropru te duré hâimo sâmra za'ra, sada siti'ru za'ra wa.

Paru hā da'wapéi'wa norī nhib'apito ma, īsiwasu'uzé

²⁴ Tawamhā romanu hā da'wapéi'wa norī nhib'apito hā ma tō da'wapéi'wa norī ma 'ru za'ra, 'ri para u te te siwi 'mazétré da, Paru hā. Te duré tāma 'ru za'ra, te te siwi 're pré'ē mono da, siwasu'u da, zudezu norī te te sima ī'ruzém na te te waihu'u da.

²⁵ Tawamhā ma tō siwi hiwasisi, īsi'uwazi nhorō rutu na te te siwi 're pré'ē mono da. Tawamhā Paru hā ma tō da'wapéi'wa norī nhib'apito zadawa para dawada'uri'wai ma tinhā, āne:

— E īwasété na asifi īwaihu'u aba wa, ma tō asifi 're īpré'ē aba mo. E tō ī'uwaibaba āne hā, wa hā romanu nherē. — Āne te Paru hā tāma tinhā, da'wapéi'wa norī wada'uri'wai ma.

²⁶ Tawamhā Paruhu mreme te te wapari wamhā, da'wapéi'wa norī wada'uri'wai hā ma tō tinhā'apito ma wasu'u:

— E marī āma 'manharī da bâ. Ni'ā. Ō hā romanu. — Āne ma tō tāma wasu'u.

²⁷ Taha wa, apito hā ma tō mo Paruhu u, te te sadanharī da. Tawamhā āne te sadanha:

— īma asifasu'u na, te waihu'u da. E nare a hā romanu.

— īhe. Wa hā, romanu.

²⁸ Tawamhā apito hā te duré tāma siwasu'u, āne:

— Wa hā duré, romanu. īpoto'wa hā romanu ō nherē, wa'âbâ za'êtē uptabi na wa tō īsiwa'â romanu norī ma, īsiromanu da.

Tawamhā Paru te asa tāma tinhā:

— Tazahā īpoto'wa hā romanu wa, wa hā duré romanu u'â. — Āne te asa tāma tinhā.

²⁹ Tawamhā Paru hā romanu na siwasu'u wa, awa'awi ma tō da'wapéi'wa norī hā tāma ai're za'ra, te te siwi sadanharī za'ra āna. Duré da'wapéi'wa norī nhib'apito hā āne na te te waihu'u wamhā, ma tō pē'ewara, īsimiwada'uri zarina, te te siwi hiwasisi wa.

Paru hā dama roti'wa norī nho're īsiwasu'uzé

³⁰ Tawamhā da'wapéi'wa norī nhib'apito hā ma tō sima wē, zudezu norī hā Paruhu āma īwasédé hā te te siwi āma īhirizé hā sena na te te waihu'u da. Taha wa, awêpsi ma tō 'Re īhaimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa īpire norī ma 'ru za'ra, uburé zudezu norī ma roti'wa norī ma zama, Paruhu zada si'râ'otô da. Da'wapéi'wa norī ma, ma tō duré 'ru za'ra, Paruhu pawasisizé hā te te tāma wasihu za'ra da, dama īpire norī nho're sab da.

23

¹ Tawamhā zudezu norī ma roti'wa norī tēme, te rob'madâ'â pese, Paru hā. Te tāma nharī za'ra, āne:

— Wasiré Izarazéhé nñihudu norí, wa hã wa tô 're ñsi'madâ'â u'âsi, 're ñmorí wẽ u'âsi da, 'Re ñhâimana u'âsi mono nho'a. Taha wa, ñpë'ë wapu na wa 'râwi 're ñsisaze. — Äne te tâma siwasu'u za'ra.

² Tawamhã Ananiza hã sasedoti ñpire uptabi hã ma tô ti'ru, ñ'rata ñsimasam norí ma, te te siwi sadawa pré'ë da, Paru hã.

³ Taha wa, te Paru hã asa tâma tinhá:

— Oro wama roti'wa za a hã, ma aiwasédé hã ñ'ama ñ'manha. A hã äme te asã, ñpibu da, 'Re ñhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina 're ñmorizéb zô. Tane nherë, ñsimiroti hã ma tô ñ'upa. Da te ñzadawa pré'ë da, ma tô dama ñ'ru. Ta hã 'Re ñhâimana u'âsi mono nhimiroti zarinai õ di. Taha wa, te za ai'azâ. — Äne te tâma tinhá, Paru hã.

⁴ Tawamhã ñ'rata ñsimasam norí hã te tâma nharí za'ra, äne:

— E marí da, ma tô sasedoti ñpire uptabi äma ñwasé.

⁵ Tawamhã Paru te asa tâma nharí za'ra:

— E nare ta hã sasedoti dama ñpire. Te waihu'u õ di. Te waihu'u 'wa'âhã, te tâma nharí õ di aré. 'Re ñhâimana u'âsi mono mreme ui'éré 'rata na wa tô äne hã waihu'u za'ra ni: "Ni'wa hã dama pire wamhã, tâma 're aimreme wasétê za'ra wa'aba mono õ di za." Äne ma tô wama waihu'u za'ra. — Äne Paru te asa tâma nharí za'ra.

⁶ Tawamhã Paru hã ma tô waihu'u, dama roti'wa norí, sina ñsipo'o za'ra zé hã. Ni'wam norí hã sadusezu, duré ni'wam norí hã parisezu. Tawamhã, ma tô dama si'mahâ, äne:

— Wasiré Izarazéhé nñihudu norí, ñwapari za'ra wa'aba. Wa hã parisezu. ñmama norí zama parisezu. Dadâ'â nherë, apâ dahâiwa'utuzé wasu'u hã te sazei wa, wa asõ're ñzab za'ra wa'wa, asiwi ñwaihu'u za'ra wa'aba da, taha zô si 're ñhimpipari u'âsi mono wa. — Äne ma tô dama si'mahâ.

⁷ Tawamhã mreme pari, tame ñsi'râ'õtõ norí hã ma tô sina ñsipo'ozéb zarina sima nharí za'ra, parisezu norí hã, sadusezu norí me.

⁸⁻⁹ Parisezu norí nhimizazezé hã, äne: 'Re dadâ'â za'ra mono nherë, apâ 're ñdahâiwa'utu za'ra mono na, duré hâiwa äma 'Re ñhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norí hã tô sena na 're ñhâimana za'ra mono na, duré dapë'ëzani hã dawi 're wairébé mono wamhã, nimomo 're ñdanomro mono na hã. Äne parisezu norí nhimizazezé hã. Tane nherë, sadusezu norí hã äne na simizaze za'ra õ di, ta norí hã. 'Re ñdahâiwa'utu za'ra mono zé hã, mare di, u. Duré hâiwa äma 'Re ñhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norí hã, mare di, u. Duré dapë'ëzani, dawi 're wairébé mono wamhã, nimomo 're danomro mono õ di za, u. Äne sadusezu norí nhimizazezé hã. Taha wa, ma tô 're sisadawa 'rui u'âsi za'ra, parisezu norí hã, sadusezu norí me.

Tawamhã 'Re ñhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na dama rowahutu'wa norí hã, parisezu na 're ñhâimana za'ra mono norí hã hâiwi ma tô aimasa, Paru, da te dasiwi ñ'ârizé hã te te siwi wẽ'õ wa. Äne te mreme 'räihâ na nasi äma si'mahârâ za'ra:

— Aibâ hã, õ hã wa tô waihu'u za'ra ni. Tiwasédé hã te te âri õ di. Äté hâiwa äma 'Re ñhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, ma tô tâma rowasu'u. Äté ni'wai pë'ëzani, ma tô nima hawi tâma rowasu'u. — Äne te parisezu norí hã nasi äma si'mahârâ za'ra.

¹⁰ Tawamhã damreme tete na dasi'wapé za'ra wa, da'wapé'i'wa norí nhib'apito hã ma tô äma hâtârâ, Paruhu äma, da te dasiwi hâiba'ëi mono õ'umnhasite. Taha wa, ma tô da'wapé'i'wa norí ma 'ru za'ra:

— Sô ai'aba'reí wa'aba, asiwi wazere aba da, dawa'wa hawi. Tawamhã wanhoröwa u te za we asiwi ñisapröni 'wa apâ. — Äne te tâma 'ru za'ra.

¹¹ Tawamhã taha mara na Wanhib'apito hã ma tô tâma sihâi're, Paruhu ma. Te tâma tinhá, äne:

— Aipahi tõ. Äme Zeruzarë äma ma tô dama ñwasu'u pa. Roma na 'ri nho'õmo nhisi äma te za duré õhõ na si dama ñwasu'u, niwamhã.

Zudezu norī hā Paru te te sima ūru za'ra zé wasu'u

¹² Tawamhā awē rowa'a wi, zudezu norī hā ma tō pi'uriwi si'rā'otō. Te sima 'ru za'ra, Paru hā te te siwi wīrī da. — Āne te sima āma roti za'ra:

— Paru hā wa te wasiwi wīrī aba. Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono ma, wa za wasi'ru za'ra ni, wa te wasiwi wīrī ū wamhā, te te wa'uprosi da, wa te wasima ūruzé hā wa te āma uwaimrami za'ra ū wamhā. Wa te wasima ūruzé hā wa te āma uwaimrami za'ra ū ré, wasaihuri ū di za. Duré wa te âhuri ū di za. — Āne ma tō sima roti za'ra, Paruhu āma.

¹³ Aibā hā 40 nhipai u īhāiba hā ma tō āne sima 'ru za'ra.

¹⁴ Tawamhā zudezu norī hā ma tō ai'aba're, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa īpire norī u, dama īpire norī u zama. Te tāma nharī za'ra, āne:

— Paru hā wa tō wasima 'ru za'ra ni, wa te wasiwi wīrī da. 'Re īhāimana u'āsi mono ma, wa tō duré wasi'ru za'ra ni, te te wa'uprosi da, Paru hā wa te wasiwi wīrī ū wamhā. Tawamhā wa te wasiwi wīrī ū ré hā, wasaihuri ū di za.

¹⁵ Āhāna, ma'āpé da'wapé'i'wa norī nhib'apito ma, waihu'u za'ra wa'aba, asi'rā'otō aba zém na. Dama roti'wa norī me, uburé asi'rā'otō aba zém na tāma waihu'u za'ra wa'aba, Paru te te ūmanharizé hā waihu'u pese za'ra wa'aba da newa, Paru hā te te we atēme saprōni za'ra wa'aba da. Tawamhā wa norī hā bādādi wāi wa, wa za sô asimro ni, atēme wisi za'ra wa'aba ū ré, wa te wasiwi wīrī da. — Āne te tāma nharī za'ra.

¹⁶ Tawamhā 'ritéi'wa hā ma tō wapari za'ra, sô īdanhimipari za'ra na hā. 'Ritéi'wa hā Paruhu 'ra wapté, īhidiba 'ra. Taha wa, te Paruhu u mo, da'wapé'i'wa norī nhorōwa u te te po're pu'u da.

¹⁷ Tawamhā Paru hā ma tō sô hā, da'wapé'i'wa norī wada'uri'wa zō. Te tāma tinhā, āne:

— Ā hā 'ritéi'wa hā āma saprōni, asib'apito u te te tāma rowasu'u da. Marī hā te te īwaihu'uzém na te za tāma rowasu'u. — Āne te tāma tinhā.

¹⁸ Tawamhā īwada'uri'wa hā ma tō saprō, apito u. Te tāma tinhā, apito ma:

— Paru hā da'wapé'i'wa norī te te 'madâ'ā za'ra da, wanhorōwa āma īsa hā ma tō īzō hā. Ta hā ma tō īma tinhā, 'ritéi'wa hā te we atēme saprōni da. Ta hā, marī hā te te īwaihu'uzém na te te aima rowasu'u da, ma tō īma tinhā, te we atēme saprōni da. — Āne te tāma wasu'u.

¹⁹ Tawamhā da'wapé'i'wa norī nhib'apito hā ma tō 'ritéi'wa hā pa'ā. Danhiti ma tō saprō, te te tāma rowasu'u da, āne:

— E marī te za bété īma īwasu'u. — Āne te sadanha.

²⁰ Tawamhā ma tō asa tāma rowasu'u:

— Zudezu norī hā ma tō sima 'ru za'ra, Paru hā awēpsi te te aiwi waptērē za'ra da, dama roti'wa norī nho're sab da, ītēme satōrī za'ra da. Paru te te ūmanharizé hā te te waihu'u pese za'ra da newa, te za aiwi waptērē za'ra.

²¹ Tawamhā ītēme satōrī za'ra da, saze za'ra ū di za. Tō'ā. Aibā norī hā 40 nhipai u īhāiba hā ma tō sima 'ru za'ra, te te siwi wīrī ū ré hā, saihuri ū di za, u. Duré ā hā te te âhuri ū di za, u. 'Re īhāimana u'āsi mono ma, ma tō duré si'ru za'ra, te te uprosi da, te te sima ūru za'ra zé hā te te āma uwaimrami za'ra ū wamhā. Te za, u, sô aima'uri za'ra. Asa tāma īrowaihu'u za'ra zéb zō si, te āhāna hā mapari za'ra. — Āne te tāma rowasu'u.

²² Tawamhā apito hā te sadawa uwati, 'ritéi'wa hā, āne:

— Ni'wai ma, īma īrowasu'uzém na hā rowasu'u tō za. — Āne te sadawa uwati, apito hā. Taha pari, te tāma rob'ru, morī da.

Apito Perihi u, Paru da te ūsaprōnizé wasu'u

²³ Tawamhā da'wapé'i'wa norī nhib'apito hā te oto sô tihārā zahuré, tizapari da'wapé'i'wa wada'uri'wa norī zō. Āne te tāma rob'ru zahuré:

— Ma'āpē sô aihârâ aba, da'wapéi'wa norī zô, para na 're īnomro mono hă 200 na īhâiba norī zô, duré awaru na 're īnomro mono hă 70 na īhâiba norī zô, duré īsi'uwa'zî'wa na dapâr'i'wa norī hă 200 na īhâiba norī zô. Mara sime na te za aiwairébé 'wa, Sézareza u ai'aba'rei wa'aba da.

²⁴ Awaru hă te za īubumroi wa'wa, Paru hă ãma īmorizéb da. Awaru na te za asiwi īsaprōni waré wa'wa, Peri na danhib'apito nhisi u, asiwi ãwisi wẽ wa'aba da. — Āne te tâma rob'ru zahuré.

²⁵ Tawamhă da'wapéi'wa norī nhib'apito hă Zeruzaré ãma 're īsämra mono hă ma tō Perihi ma rob'ui'éré. Āne īsimi'ui'éré hă:

²⁶ "Peri, wanhib'apito, uburé na da'madâ'â'wa, wa ãma asawi.

"Wa hă, Caradiu Risi'asi.

²⁷ "Ā hă aibâ hă ma tō zudezu norī hă siwi ti'â. Te aré siwi tîwî. Tawamhă wa hă wa tō ītême wi, da'wapéi'wa norī me. Wa tō dawi ãma wasisaprî za'ra ni, romanu na 're īhâimana mono na te waihu'u wa oto.

²⁸ Wa tō īsimi wẽ, īwasédé hă da te ãma īsa'razé hă te waihu'u da. Taha wa, wa tō saprō, zudezu norī ma roti'wa norī tême.

²⁹ Taha wa, wa tō waihu'u oto. Marî īwasédé hă te ãma waihu'u õ di, da te īwîrîzéb da hă, duré dazazéb 're, da te dasiwi īsérêzéb da hă. Mare di. Zudezu norī 're īhâimana za'ra mono zé wa'râmi, 're īhâimana mono zém na si ma tō īwasédé hă siwi ãma sa'ra.

³⁰ Zudezu norī hă te te siwi wîrî da, te te sima īru za'ra zé hă ma tō duré īma waihu'u ni. Te waihu'u wi, wa tō ãma atême satō, sa'ëtë. īwasétâ na tâma īnhâr'i'wa norī ma, wa tō duré ãma rob'ru za'ra, ãma atême si'aba're da, asõ'a te te īwasédé hă ãma sa'ra da. Āne si, wa ãma aimâ rob'ui'éré."

³¹ Tawamhă da'wapéi'wa norī hă te te tâma īru za'ra zém na ma tō ãma uwaimrami za'ra. Paru hă ma tō siwi saprō. Tawamhă tō ã mara na ma tō aihutu, Ātipatiridi na 'ri nho'õmo nhisi u.

³² Tawamhă awêpsi, da'wapéi'wa norî, para na īsi'aba're norî hă ma tō apâ ai'aba're, tinhorôwa u. Paru hă ma tō rêmé za'ra, awaru na 're īnomro mono norî si te te siwi saprōni da oto.

³³ Tawamhă ta norî hă ma tō siwi saprō, Sézareza u. Tamomo sihutu wi, ma tō awa'awi siwi saprō Paru hă, apito u. Tawamhă ma tō apito ma rob'ui'éré hă sômri za'ra.

³⁴ Apito, ma tō sôré, rob'ui'éré hă. Te te sôré parip si, ma tō Paru sadanha:

— E niha asipti'a nhisi hă.

Tawamhă te asa tâma tinhâ:

— Sirisiza na īnhîpti'a nhisi hă.

³⁵ Tawamhă te te waihu'u wamhă, apito hă te tâma tinhâ:

— Aiwasédé hă te te ai'âma īsa'ra norî hă we sihutu wapsi, wa za aiwapa, ta norî siré. — Āne te tâma tinhâ.

Tawamhă ma tō da'wapéi'wa norî ma Paru hă 'ru za'ra, Erodihi nhorôwa ãma te te siwi sérê da. Te te duré siwi 'madâ'â pese da zama, te tâma 'ru za'ra.

24

Zudezu norî hă Paruhu ãma īwasédé te te siwi ãma īhirizé wasu'u

¹ Tawamhă bâdâ hă 5 na ma tō ãma ne, Erodihi nhorôwa ãma hâimana ré hă, Paru hă. Tawamhă Ananiza hă, 'Re īhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa īpire uptabi hă ma tō Sézareza u wi, sasedoti īpire uptabi hă. Ni'wam norî hă, da'madâ'â'wa norî hă ma tō siré te te simro. Danhimirob'manhârîzém na dawasu'u'wa zama te siré saprōni za'ra, Téturu na īsisi hă. Ta norî hă apito Perihi ma, ma tō īwasédé hă siwi ãma tihi, Paruhu ãma.

^{2,3} Tawamhă apito Peri hă ma tō Paruhu zô hâ, danho're sab da. Taha pari, Téturu hă ma tō oto Paruhu ãma īwasédé hă ãma tihi. Apito ma, te rowasu'u, āne:

— Roti'wa, a hā aiwē uptabi di. A hā wama 're roti wē u'âsi mono wa, wa rowē na si 're wahâimana za'ra āhâna hā. Wa'madâ'â'wa norî ma, ma tō 're ūroti wē u'âsi mo, daro mono bâ te te 're wa'madâ'â wē za'ra mono da, marî ïwasédé hā te te wama 're pese za'ra mono da. Tawamhā waro mono bâ, asimipawaptobzém na wama 're asôpru mono wa, wa wa te 're aiwêšämri u'âsi za'ra.

⁴ Tane nherë, ïwapari wa'a ð'umnhasite, ïmreme syry na wa za aima rowasu'u. Asôpru wa, da'upana te aima rowasu'u wamhā, ãté aima wē di za, ïwapari da hā.

⁵ Õ hā aibâ hā wa tō waihu'u za'ra ni, timreme na daré ro'wa'rutu'wa na hā. Duré daro mono bâ zudezu norî hā te te ïropéi mono tême 're morî wamhā, ma tō te te da'âma 're aro'wa'rutu. Duré nazarenu na dasina dasipo'ozém nhisi niwî, 're ïnomro mono ma hā pire di, õ hā.

⁶ 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zé hā te aré wawi wasété, 'ri hā. Tazahâ wa tō wasiwi âri ni.

⁷ Tawamhā apito Risi'asi hā ma tō watême wi. Sa'ëtë ma tō wawi ti'â, Paru hā.

⁸ Ta hā ma tō ïwasété na tâma ïnharî'wa norî ma 'ru za'ra, asô'a simasab da, te te aima wasu'u za'ra da. Taha wa, ã hā aibâ hā sadawa pibui wamhā, tō sena na te za ïwaihu, ïwasédé hā wa te wasiwi âma ïsa'razém na hā. — Âne te Téturu hā apito sada wada'u.

⁹ Tawamhā zudezu norî, tame ïsimasam norî hā te duré sadawa waptob za'ra, ïwasu'u tō sena na.

Paru hā, Perihi uiwada ïsiwasu'uzé

¹⁰ Tawamhā apito hā ma tō Paruhu ma tinhib'rada sarõtõ, timreme hā te te oto wazere da. Taha wa, Paru hā timreme hā ma oto waze, âne:

— Ma tō ai'âma tiwahub ahâ, âme dama rowairébé'wa na 're aihâimana mono ré hā. Âne hā ïma waihu'u pese di. Taha wa, asô'a ïsi'uihâ na aima ïsiwasu'u da hā, ïma wē di.

¹¹ ïmreme hā sena na te za ïwaihu. Nimosi, wa tō wi, Zeruzarë u hā. Bâdâ 12 na ma tō ï'âma ne, tame ïnhamra ré hā. 'Re ïhâimana u'âsi mono âma ïwata da, wa tō wi. Tawamhâ 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zéb âma 'ri 'wawi wa'ra 're, ïnhamra ré, ïsiré zudezu norî hā ma tō ïsämri za'ra.

¹² Tane nherë, ïmreme na te ïdazadawa 'razâri na hā te te ïwapari za'ra õ di. Zudezu norî te, rowahutuzé mono bâ ïmreme na te dazada'râmi õ di. Duré 'ri babab zama te da'azada'râmi mono õ di.

¹³ Taha wa, ïwasété newa, tō sena na te te siwi ï'âma sa'ra waihu'u õ di. Mare di.

¹⁴⁻¹⁵ Âne wa za aima ïsiwasu'u. 'Re ïdanomro mono zép téb zarina, wa tō te 're romhuri, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. 'Re ïdanomro mono zép té wasu'u hā te zudezu norî hā te te siwi 're wē'õ za'ra, senai õ newa. Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hā, wahi'rata norî nhib'apito nhimiroti hā wa tō uburé saze, Mozési te te âma ïrob'ui'éré hā. ïsadawa wasu'u 'rata 'wa norî nhimi'ui'éré hā wa tō duré saze. ïwasédé hā te te siwi ï'âma ïsa'ra norî hā 'Re ïhâimana u'âsi mono âma te te ïsasõmri za'ra ne, wa duré wa hā âma sasõ. Dadâ'â nherë, aihîni apâ te te 're ïda'ahâiwa'utu mono zém na wa tō âma sasõ, ïwē hā duré ïwasédé hā apâ te te 're ïda'ahâiwa'utu mono zém na hā.

¹⁶ Taha wa, ïwē hā te 'manharî tō da hā, ïwa'a õ di, ïpê'ë wapu na 're ïsi'madâ'â u'âsi mono da si, 'Re ïhâimana u'âsi mono nho'a, duré danho'a zama. — Âne te Paru hā tâma siwasu'u, apito Perihi ma.

¹⁷ Te duré tâma siwasu'u, âne:

— Zeruzarë nhiti 're ïmorî ré, ma tō ï'âma tiwahub ahâ. Tawamhâ tamomo wa tō apâ mo, danhibzari hā te âri da, ïsiré norî ma, te sômri da. Duré danhimizama hā da te ïsimro hā 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te sômri da, âma ïwata da, wa tō apâ mo.

¹⁸⁻¹⁹ Âne te 'manharî da, wa tō ïsipese, wasiré zudezu norî 're ïhâimana za'ra mono zéb zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā te te ïwêšämri da. Tawamhâ zudezu norî hā Azi'a na danhipti'a nho'ðmo nhisi hawi ïshudu hā ma tō ïmadâ'â za'ra, 'Re ïhâimana

u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're. Tame te te ï'madâ'â za'ra wamhã, ï'rata dasi'rã'õtõ õ di. Da te ïmreme 'razâri õ di. Rowë si. Ta norï hã te te ï'madâ'â za'ra norï hã marï ïwasédé hã te te ï'âma waihu'u za'ra wamhã, we si'aba'rei 'wa'âhã, aré wë di, asõ'a ïwasédé hã te te ï'âma sa'ra da.

²⁰ Ta norï hã we si'aba'rei õ wamhã, ãté asõ'a ïsimasam norï si te za aima ïwasu'u za'ra. Dama roti'wa norï nho're ïzab ré, marï ïwasédé hã te te ï'âma ïwaihu'u za'ra zém na, te za ïwasu'u za'ra, ãme ïzab ré.

²¹ Wa hã wa za aima ïsiwasu'u, te ï'mahârâzém na, dama ïpire norï nho're ïzab ré, ãne: "Ã bâtâ na wa asõ'a ïzab za'ra wa'wa, ïpibui pese za'ra wa'aba da. Dadâ'â nherë, apâ dahâiwa'utuzé, te sazei wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're ïmorizéb zô te za ïpibu za'ra wa'wa." ãne si wa tô ïsi'mahâ, dama ïpire norï nho'a ïzab ré. ãté ãne ïmreme wamhã, te ï'âma rosa'rata za'ra, ïwasétê na. — ãne te Paru hã siwasu'u, apito Perihi ma.

²² Tawamhã apito Peri te tâma tinhá:

— Zahadu, apito Risi'asi wei wisi wapsi, wa za niha hã aima rowairébé. — ãne te tâma tinhá.

Apito Peri hã ma tô waihu'u pese, 're ïdanomro mono zép té hã. Tane nherë, te te ãma wapari 'râsatu õ di.

²³ Tawamhã apito Peri hã ma tô da'wapéi'wa norï wada'uri'wai ma waihu'u, ãne:

— 'Madâ'â pese za'ra wa'aba za, ã hã aibâ hã aiwi simani za'ra wa'aba tõ da. Tazahã, marï hã te te 'manharï da, te te sima wë wamhã, syry na te za tâma ïrowairébé 'wa. Duré, ïsiré norï hã ïhâimanazéb da, te te pawaptob za'ra da, we ïtëme sisisi wamhã, wë'õ za'ra wa'aba õ di za, tiwi. — ãne ma tô tâma waihu'u, apito hã.

Paru hã Apito Perihi nho're ïsabzé wasu'u, Durusiraha nho're me

²⁴ Bâdâ hã siwaptom na ãma ne pari, ma tô apito Peri hã Paruhu zô hâ, timro me, Durusiraha me. Durusira hã, zudezu. Tawamhã Cristu Zezusi hã da te dasina 're ïumnhasi za'ra mono zém na ma tô Paru hã tâma rowasu'u zahuré. Apito Peri hã ma tô ïsimirowasu'u hã wapari pese.

²⁵ ïwë na si 're ïdanomro mono zém na ma tô tâma rowasu'u, marï hã ïwasédé hã da te dasiwi ïwë'õzém na zama. 'Re danomro wasétê mono wa, rob'râsatu u 'Re ïhâimana u'âsi mono, za niha te te dama ïrob'manharï pipa zém na ma tô duré tâma rowasu'u. ãne hã te te tâma awasu'u wa, ma tô apito Peri hã tipahi. Taha wa, te tâma tinhá, Paruhu ma:

— ãhâna te za aimo a'â. Niwa te ïsima wë wapsi, wa za duré asô hâ apâ, te aiwapari da.

²⁶ Tawamhã Paruhu ãma te rosa'rata, rob'uiprazém na tâma siwa'âbâ da newa, dazazém hawi watobro da. Taha wa, te nasi sô hâ, te te sima rowasu'u zahuré da.

Paru hã Pesituhu ma, ïsiwasu'uzé wasu'u

²⁷ Tawamhã maparane ma tô ãma tiwahu, Sezariza ãma sâmra ré, dazazéb 're, Paru hã. Tawamhã Posi'u Pesitu hã te za oto si'apito, Perihi nhowa're're. Taha wa, apito Peri hã sisa'u ma tô tizadawa ãma tirë, dazazéb 're, hâimana u'âsi da Paru hã, ïsa'u hã. Zudezu norï ma, rowëzéb da, ma tô ãne hã tizadawa hã ãma tirë.

25

¹ Tawamhã Pesitu hã tame si'apito wamhã, bâdâ si'ubdatõ ãma ne pari, te oto mo Zeruzarë u, Sézareza hawi.

² Zeruzarë u wisi wamhã, sasedoti ïpire norï hã duré zudezu norï ma, roti'wa norï zama ma tô tâma wasu'u za'ra Paru hã, wasétê ré ne.

³ Ma tô tiwi waptërë za'ra, Paru hã te te tâma satõñ za'ra da, Zeruzarë u. Ta norï hã bâdâdi wãi wa, te te siwi wîñi da, aré ãma siwada'uri za'ra na dâ'âsina, ma tô tiwi waptërë za'ra, Zeruzarë u te te satõñ da.

⁴ Tawamhā apito Pesitu hā ma tō asa tāma nharī za'ra, āne:

— Paru hā Sézareza āma te nhamra dazazéb 're, da'wapé'iwa norī hā te te siwi 'madâ'â pese za'ra da tame. Tamomo wa za apâ morī su.

⁵ Taha wa, dama īmreme pire norī hā asiwa'wa hawi, asiwi satōřī za'ra wa'aba za, īme si'aba're da. īwasédé hā te te āma hiri ze za'ra wamhā, tamep si te za tāma nharī za'ra, īnho'a. — Āne te apito Pesitu hā tāma nharī za'ra.

⁶ Tawamhā bādā hā 8 na āté niwamhā 10 na ma tō āma ne, Zeruzarē āma sāmra ré hā, apito Pesitu hā. Taha pari, ma tō mo apâ, Sézareza u. Wisi wamhā, awē te oto nhamra, dapa'uwaiti'wa simasisizém na. Tawamhā Paruhu zō ma tō da'mazatō, te te ītēme siwi sprōni da.

⁷ Tawamhā Paru hā ītēme wisi wamhā, zudezu norī hā Zeruzarē hawi īsi'aba're norī hā ma tō siwi uirī. Taha wa, apito ma, ma tō wasu'u wasétē uptabi za'ra, Paru hā. Tane nherē, tō sena na īwasédé hā te te siwi āma sa'ra waihu'u õ di, zudezu norī hā.

⁸ Tawamhā Paru hā ma tō apito ma siwasu'u, āne:

— Zudezu norī nhimiroti wa'rāmi, īwasédé hā te 'manharī õ di. Mare di. 'Re īhaimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb āma duré īwasédé hā te 'manharī õ di. Duré Roma āma apito Sézaha ma, marī hā te 'manharī õ di, danhipai u danhib'apito ma hā. — Āne ma tō Paru hā si'wawi aimapa.

⁹ Tawamhā apito Pesitu hā te asa tāma tinhā:

— E Zeruzarē u aimorī da hā, aima wē di, tame da te asadanharī za'ra da, īnho'a. — Āne te sadanha, zudezu norī ma, īmreme te te tāma āma uwaimrami za'ra da, tāma īrowē za'ra zéb da.

¹⁰ Tawamhā Paru, te asa tāma tinhā:

— Mare di. īmorī da hā, te īsima rowē õ di. Roma āma apito Sézaha zadawa para, te āme 're īda'apa'uwaiti mo. Taha wa, āmep si te za siwi īzadanha, īhaimanazém na. Marī īwasédé hā te 'manharī õ di, zudezu norī ma hā. Āne na hā aima īwaihu'u pese di, a hā.

¹¹ Marī īwasédé hā te 'manharī 'wa'âhā, da te dasiwi īwīřī da hā, aré īsisawi õ di. Tane nherē, īwasédé hā te te siwi īāma īsa'ra hā tō senai õ wamhā, ni'wa hā te te tāma īza'rei waihu'u za'ra õ di. Taha wa, Roma na 'ri nho'ōmo nhisi u si te za īzatō, apito Sézaha nho're īzab da, taha ma si īsiwasu'u da, tame. — Āne te tāma si'ru, Paru hā.

¹² Tawamhā Paruhu mreme hā te te wapari wamhā, apito Pesitu hā īsimiroti na āma īsime za'ra norī me, ma tō sima āma roti za'ra. Taha parip si, ma tō asa Paruhu ma tinhā, āne:

— Ma tō īma asi'ru, Roma āma apito Sézaha u te asatōřī da. Tane tō. Te za tō ītēme aimo. — Āne ma tō tāma rowairébé, apito Pesitu hā.

Paru hā Apito Adaripaha nho're īsabzé wasu'u, Berenisihī nho're me

¹³ Tawamhā, syry na āma ronomro pari, apito Adaripa norī hā ma tō tihidiba me aimasisi zahuré, Sézareza u. Berenisi na īhidiba nhisi hā. Apito Pesitu hā te te sabu zahuré da, ma tō ītēme aimasisi.

¹⁴⁻¹⁵ Tawamhā tame simasisi ré, bādā hā umro na āma ne pari, ma tō apito Pesitu hā apito Adaripaha ma wasu'u, Paru hā. Te tāma tinhā, āne:

— Āme aibā hā te za, dazazéb 're, apito Peri hā sisa'u te te dama īru hā, dazazéb 're, haimana u'âsi da, īsa'u hā. Tawamhā Zeruzarē u īmorī wamhā, sasedotī īpire norī hā duré zudezu norī ma roti'wa norī me, ma tō īma wasu'u za'ra, Paru hā wasétē ré ne. Te dama hāiba 'ru da, ma tō īwasédé hā siwi āma tihi.

¹⁶ Tane nherē, wa tō asa tāma nharī za'ra, āne: "Mare di. Wa norī hā, romanu norī hā āne wa te 're 'manharī za'ra mono õ di. Dasi'wawi 're dasimapa za'ra mono õ ré, wa te 're dahāiba za'rei waihu'u za'ra mono õ di. Te te dama 're īnharī za'ra mono norī

nho'a 're dasimasa mono wapsi, te za a'â 're dasiwasu'u za'ra, sena zô." Āne wa tô asa tâma nharî za'ra, sasedoti norî ma.

¹⁷ Tawamhâ ta norî hâ ma tô we ūsiré ai'aba'rê. Tawamhâ awêm na hâ awa'awi wa tô sô nhamra, dapa'uwatizéb ãma. Wa tô dama ti'ru, da te we ūtême spröni da, aibâ hâ.

¹⁸ Tawamhâ tâma ūnharî'wa norî hâ ma tô sada aimasa. Tane nherê, marî na te te wasu'u wasété za'ra õ di. ūwasété uptabi newa, wa tô aré ãma rosa'rata. Tane nherê, ãnei õ di oto, ūnhimirosa'rada hâ.

¹⁹ Zudezu norî nhimizazezém na sisada'âbâ za'ra wa, marî hâ ūwasété na te te ãma hiri za'ra neza. Aibâ hâ Zezusi na ūsisi hâ dâ'â nherê, apâ ūhâwa'utu na te te dama 're wasu'u u'âsi mono wa, ma tô ūwasété na tâma nharî za'ra.

²⁰ Taha wa, wa hâ ūsimi'manharizéb zô te pibui waihu'u õ di, ãmemhâ. Taha wa, wa tô sadawa pibu aré, Zeruzarë u morî da, te te sima rowë zô, tame da te dasiwi sadanhari da.

²¹ Tane nherê, ma tô ūwi rowaptê, Roma ãma apito Sézaha u si te satôrî da, duré da'wapéi'wa norî nhib'rata sâmra da a'â, tamomo te satôrî õ ré. Taha wa, wa tô dama ti'ru, da te dasiwi ãma ropti da, ãme sâmra da a'â Paru hâ, apito Sézaha u te satôrî õ ré.
— Āne apito Pesitu hâ ma tô tâma rowasu'u, apito Adaripaha ma.

²² Tawamhâ mreme parip si, Adaripa te tâma tinhâ, Pesituhu ma:

— Aibâ mreme hâ te wapari hâ, wa ūsimi wë.

Tawamhâ Pesitu te asa tâma tinhâ:

— Tane tô, awëpsi te za ūwapa.

²³ Tawamhâ awëpsi apito Adaripa norî hâ Berenisihi me, ma tô tizasi zahuré, apito te, dasi'râ'otôzéb u. Uza wë ré, duré sima sipese na, ma tizasi zahuré, dama pire wë te, ãma datob'uzu za'ra da. Da'wapéi'wa norî nhib'apito norî me ma tô asisi, 'ri nho'õmo ãma dama ūpire norî me zama. Tawamhâ apito Pesitu hâ ma tô Paru hâ dama ti'ru, te te ūtême siwi spröni da.

²⁴ Te te ūtême siwi spröni wamhâ, Pesitu hâ ma tô dama tinhâ, ãne:

— Apito Adaripa, duré ãme 're asimroi wa'aba mono norî, ūwapari za'ra wa'aba. Āhâta te za, aibâ hâ. Zeruzarë ãma ūnhamra ré hâ zudezu norî hâ aihîni ma tô siwi ãma ūwasutu. Āmeb zama te siwi ãma ūwasutu, dâ'â da. Ā hâ hâiba ré 're morî u'âsi wamhâ, te za, u, te te da'âma 're rowasété.

²⁵ Tane nherê, marî na hâ te waihu'u õ di, da te dasiwi ūwirizéb da hâ. Tawamhâ õ hâ si'uihâ na ma tô ūwi rowaptê, Roma ãma apito Sézaha u te satôrî da. Taha wa, wa tô ãma saze tô, te ūtême satôrî da.

²⁶ E niha, wa za tawamhâ bêté ūwasété na tâma rob'ui'éré, Roma ãma wanhib'apito ma. Marî na sena na ūwasédé hâ da te ãma ūsa'razém na hâ te waihu'u õ di, wa hâ. Baba di. Taha wa, wa tô sô hâ, asõ're sab za'ra wa'aba da, apito Adaripaha nho'reb zama. Marî zô te za asawi ūmadâ'â 'wa pé, marî na pé te ãma rob'ui'éré da, wanhib'apito ma.

²⁷ ūwasédé hâ da te ãma ūsa'razém na te tâma rob'ui'éré waihu'u õ di. E niha da, wa za bêté taré ūtême satô, aibâ hâ da'wapéi'wa norî me morî da, Sézaha nho're sab da, si'uihâ na tâma siwasu'u da. Marî hâ ūwasédé hâ da te ãma ūsa'razé hâ hâimana õ nherê, te ūtême satôrî waihu'u õ di. — Āne te apito Pesitu hâ dama tinhâ.

26

Paru hâ apito Adaripaha nho're, dama ūsiwasu'uzé wasu'u

¹ Tawamhâ apito Adaripa ma tô Paruhu ma tinhâ, ãne:

— Āhâna, asi'uihâ na te za wama asiwusu'u, aihâimanazém na.

Taha wa, Paru hâ ma tô tinhib'rada hâ dama wë, apito Adaripaha ma siwasu'u da. Taha pari, te ãne tâma siwasu'u oto danho'a:

² — Apito Adaripa, ūto ti āhāna hā, asō'a za oto aima ūsiwasu'u wa. Zudezu norī hā ūwasédé hā te te ū'āma ūhiri za'ra zém na wa za ūsiwasu'u na wa'rā.

³ Zudezu norī hā 're ūnomro mono zé hā aima waihu'u pese di. Ūsisada'rāmi za'ra zé hā, aima waihu'u pese di duré. Taha wa, wa aiwi rowaptē, asimi'ē na ūwapari da.

⁴ — ūprédu wi, 're ūhāimana mono zém na ma tō uburé zudezu norī hā ūwaihu'u za'ra. ūrob āma 're ūhāimana mono ré, ma tō ūwaihu'u za'ra, 're ūhāimana mono zém na hā. ūeruzarē āma ma tō duré ūwaihu'u za'ra, tame 're ūhāimana mono ré hā.

⁵ Parisezu norī siré, wa tō 're ūhāimana. Wasiré zudezu norī hā Mozésihi nhimi'ui'érē zarina sipai āna 're ūhāimana za'ra mono zém nhipai u 're ūwahāimana za'ra mono zé hā, wasiré parisezu norī hā. Āne ūsāna'rata hawimhā, 're ūhāimana mono zé hā. Zudezu norī hā sena na te te aima ūwasu'u ze za'ra 'wa'āhā, āne na hā te aré aima ūwasu'u wē za'ra.

⁶ Dadâ'ā nherē, apâ te te 're ūda'ahāiwa'utu mono zéb zō, wa 're ūnhimipari u'āsi, 'Re ūhāimana u'āsi mono, wahi'rata norī ma, te te ūropisutu zō. Taha zarina, ma tō zudezu norī hā ā bâtâ na ūwasédé hā ū'āma hiri za'ra.

⁷⁻⁸ Wahi'rata norī, 12 na ūhāiba norī nihudu mono bâ, wa wanhimipari u'āsi 're wawata za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono āma hā. Rowa'a na wa āma 're wawata za'ra, barana zama. 'Re ūhāimana u'āsi mono te te wama ūropisutu zō, wa wanhimipari sina āma 're wawata u'āsi za'ra. Ōhō zō 're ūnhimipari mono wa, te zudezu norī hā ūwasédé hā ū'āma sa'ra. ūwapari'wa norī, e marī wa, te 'Re ūhāimana u'āsi mono āma 're ūrosa'rata upa za'ra wa'aba mo, te te 're ūda'ahāiwa'utu mono zéb da hā, tāma ūwaihu'u õ newa.

⁹ — Wa tō aré ūsina rosa'rata, Zezusihi zazei'wa norī āma te 're rowasutu u'āsi mono da, Nazaré āma aré 're ūsāmra mono zazei'wa norī āma.

¹⁰ Tawamhā ūeruzarē āma ma, wa tō āne hā te tāma 're 'manharī za'ra. Sasedotí ūpire norī zadawa para, wa tō te 're 'maza, dazazéb 're, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhib'a'uwe' norī hā. Duré da te dasiwi 're simroi mono da, da te dasima 're hāiba za'rē za'ra mono wamhā, wa tō te āma 're dazaze za'ra.

¹¹ Taha wa, wa tō te āma 're arowasétē, rowahutuzé mono bâ, Zezusi hā te te siwi 're wē'õ za'ra mono da, ūsazei'wa norī hā. Ta norī zada ūzahi uptabi wa, wa tō 'ri nho'ōmo mono bâ te āma 're rowasétē za'ra, darob amoi āma zama.

¹² — Taha da, nimahā bâtâ na wa tō duré mo Damasitu u, ūsazei'wa norī zō, āne hā te tāma 'manharī za'ra da. 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa ūpire norī hā ma tō ūzatōrī za'ra. Rob'ui'érē ma tō ūma sōmri za'ra, ūsazei'wa norī āma te 're rowasétē za'ra mono da, ūsadawa parab za'ra.

¹³ Apito, tane nherē, ma tō aimawi ūma tiromhāiba. Damasitu u ūmorī ré, abzuma wa'wa ma tō rowa'a za'etē uptabi hā ūma ai'ubuzi, hāiwa hawi. Bâtâ nhimirowa'a nhipai u, rowa'a za'etē uptabi di. ūsiré ūsī'aba'rē norī uwaibaba zama ma tō ai'ubuzi.

¹⁴ Tawamhā aihīni wa tō warere'e ni, ti'ai wa. Wa hā ni'wai mreme hā wa tō wapa. Āne te ūma tinhā, ebreusi norī mreme na: "Saru, Saru, e marī wa, te ūwi 're ūrowasutu u'āsi mo. Aipē'ē 'remhā ma tō 're asī'u'a u'āsi mo, powawē hā wedehū 'rā'wa na da te zusi wa, te te sina mei wa, ūsī'u'a ne."

¹⁵ — Tawamhā wa tō asa 'mahā: "Apito, e 'wa hā a hā."

— Tawamhā Wanhib'apito te asa ūma tinhā: "Wa hā Zezusi, te ūwi 're ūrowasutu u'āsi mo."

¹⁶ Ma'āpē aiwahutu, hāiwi asab da. Wa we aima ūsihāi're, te ūsimā aipisutu da, ūma romhuri'wa da. Ā bâtâ na ūzabuzém na te za dama 're ūwasu'u u'āsi mo. Duré zahadu wapsi te aima ūwaihu'uzém na zama, te za dama 're ūzadawa wasu'u u'āsi mo.

¹⁷ Wa hā wa za te 're ai'madâ'ā, asiré zudezu norī, ūsahi norī wi, te 're asō'reptui mono da, duré zudezu'õ norī wi, te 're asō'reptui mono da zama. Zudezu'õ norī tēme, wa za oto asatō.

18 Datob'a ne 're danomro mono wa, da te 're ūdato pese za'ra mono ne, te za 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti na 're ūpo're pu'u za'ra mo, zudezu'ō norī hā. Robra na 're ūnomro mono hā te za 're ūawaibui mo, rowa'a na oto 're nomro mono da, ta norī hā. Satanasihi nhipptetezém hawi te za 're ūapizari mo, 'Re īhāimana u'âsi mono niwī 're nomro mono da oto, te te sina 're ūumnhasi za'ra mono zéb zarina, 'Re īhāimana u'âsi mono hā ūwasédé hā te te tāma 're apari mono da, duré ãma 're sib'a'uwē za'ra mono da oto dame." Æne ma tō Wanhib'apito hā ūma pisutu, zudezu'ō norī hā. — Æne ma tō Paru hā siwasu'u, apito Adaripaha ma, tihāimanazém na te te ãma ūsaprižém na hā.

Paru hā tinhimiromhuri na ūsiwasu'uzé

Tawamhā Paru te duré siwasu'u, Æne:

19 — Apito Adaripa, ūwapari. Hāiwa hawi te ūsabui mreme hā wa hā te sadawa rēme õ di.

20 Damasitu ãma uiprehēne wa tō Zezusihi zadawa wasu'u na hā dama ãma sāna'rata. Taha parip si, Zeruzaré ãma wa tō duré dama ãma rowasu'u. Taha parip si, wa tō duré Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma dama sadawa wasu'u, zudezu norī ma, zudezu'ō norī ma zama. Ta norī hā ūwasédé hā te te 're rēme za'ra mono da, duré 'Re īhāimana u'âsi mono niwī 're nomro wē mono da, wa tō te tāma ãma 're rowasu'u za'ra, tō sena ūwasétē wi 're ūsipizari za'ra mono na, da te 're waihu'u za'ra mono da.

21 Taha 'ru te, ni'wam norī hā zudezu norī hā ma tō siwi ūâ, 'Re īhāimana u'âsi mono ãma 're ūdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, ūnhamra ré. Te aré siwi ūwī.

22 Tane nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō te te 're ūpawaptob u'âsi. Taha wa, ã bâtâ na ūhāiba ré, wa zahadu 're ūhāimana. Taha wa, zahadu wa nasi dama sadawa wasu'u, dama ūwapu norī ma, duré dama ūpire norī ma zama. Uburé Mozésihi nhimirowasu'u zarina, duré 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimirowasu'u zarina, wa tō te dama 're sadawa wasu'u. ūnhimizadawa wasu'uzém na ãma ūsipai õ di. Romhâ ré ma tō ta norī hā te te dama 're wasu'u za'ra, Æne:

23 "Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te ūpisudu hā te za robzépata za'ëtē. Te za dasiwi wîrī ni. Dadâ'â nherē, apâ te te 're ūdahâiwa'utu mono zéb da na te za sāna'rata. Tawamhā te za dama waihu'u za'ra, rowa'a na 're ūdanomro wē mono zé hā. Apâ ūhâiwa'utuzéb za'u si, te za Æne hā zudezu norī ma waihu'u za'ra, zudezu'ō norī ma zama." Æne ma tō romhâ ré dama sadawa wasu'u za'ra. Taha na wa tō duré wa hā dama rowasu'u. — Æne te siwasu'u Paru hā, apito Adaripaha ma.

24 Æne siwasu'u ré, ma tō apito Pesitu hā sadawa 'razâ. Mreme 'râihâ na te tāma tinhâ, Æne:

— Paru, ma tō aiwamna, ai'râzadâ'â wa. Asimirosa'rata ahâ wa, ma tō ai'râsiwamna.

25 Tawamhā Paru te asa tāma tinhâ:

— ūnhib'apito, mare di. ūsiwamnarí õ di. ūmreme hā tō sena. ūmreme wē di. — Æne te asa tāma tinhâ, apito Pesituhu ma.

26 Tawamhā apito Adaripaha ma, te duré tinhâ:

— Apito Adaripa, Zezusi hā ti'ai ãma 're morī ré hā uburé marī hā tāma 're ūromhâimana mono zém na hā aima waihu'u pese di, ūdâ'âzém na hā duré ūhâiwa'utuzém na zama. Da'ahâ na ma tō ãma 're danhopré. Taha wa, apito Adaripa, a zama ma tō ūwaihu, uburé Zezusihi wasu'u hā te aima ūwasu'u hā. Taha wa, sena na, wa aima ūsiwasu'u ūpahi ãna, waihu'u da.

27 Apito Adaripa, e 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimirowasu'u hā sena na ma tō ūsaze. Ma ūsaze tō. Æne na wa tō ūsina aiwaihu'u.

28 Tawamhā apito Adaripa, ma tō mreme to na Paruhu ma tinhâ:

— E tane na duréi ūma rowasu'u bâ, wa za bêté ãma asaze, Cristu hā te saze da.

29 Tawamhā Paru te asa tāma tinhâ:

— Īmreme 'rutu na niha wamhā, īmreme pa na te aima rowasu'u wamhā, tō marī õ di. Āhā si īpire hā, īsine 're īsazei pese mono da hā. Taha da, wa 'Re īhāimana u'âsi mono ma ai'âma 're īmreme u'âsi, uburé ã bâtâ na īwapari'wa norī ãma zama, te īsima wē õ nherē, Cristu hā saze za'ra wa'aba 'ru te, īsine da te aipawasisi za'ra wa'aba da hā. — Āne te asa tâma tinhā, Paru hā.

³⁰ Tawamhā apito Adaripa hā duré apito Pesitu hā duré Berenisi hā, duré uburé īsiré īsi'ubumro norī zama ma tō tiwahutu za'ra aihīni.

³¹ Te oto tiwi ai'aba'rē. Tiwi si'aba'rē za'u si, ma tō sima ãma nharī za'ra, āne:

— Ó hā aibā hā marī īwasédé hā te te 'manharī õ di, da te dasiwi īwīrīzéb da hā, niha wamhā, dazazéb 're, da te dasiwi īsērē da hā.

³² Tawamhā Adaripa te tâma tinhā, Pesituhu ma:

— Ó hā, aibā hā Roma ãma apito Sézaha nho're sab da, te te rowaptērē õ 'wa'âhā, wa aré tâma rowairébé za'ra ni, apâ 're morī da. Tane nherē, waihu'u õ di oto. — Āne te tâma tinhā, Pesituhu ma.

27

Paru hā Roma u morī da, timorizém na te te īsāna'ratazé wasu'u

¹ Tawamhā apito Pesitu hā ma tō oto tâma ropibu, Paruhu ma, Itaria na danhipti'a nho'õmo nhisi u morī da, rowa'u'u na uba'renem na hā. Tawamhā wa hā, Rucasi hā wa tō īme mo. Zuri'u na da'wapéi'wa norī wada'uri'wa nhisi hā ma tō duré wame satō, Paruhu 'madâ'â'wa da hā, duré pawasisi ré īsiré īsi'aba'rē norī 'madâ'â'wa da hā. Da'wapéi'wa wada'uri'wa nhimi'ubumro norī hā Danhipai u, Apito te na īwaptērē hā.

² Tawamhā rowa'u'u na uba'reneb 're, wa tō asisi ni, Adaramitu hawi we īsimizazâri na, wasi'aba'rē da. Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi u â zada'rēi baba wara ré, uba'rene nhimizahârizé mono bâ te za simizahâri. Aibā hā Aritacu na īsisi hā te wame mo, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're īsāmra mono hā, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhā. Tawamhā ma tō oto waré tiwara za'ra.

³ Tawamhā awēpsi, wa tō aihuatu ni, Sido na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame, Zuri'u hā īwē na te te pawaptob da, ma tō Paruhu ma waproosi, tame īsazei'wa norī u morī da a'â, ta norī hā Paruhu ãma sime za'ra da, īhāimanazéb da hā.

⁴⁻⁵ Tawamhā Sido hawi ma tō oto waré wara, uba'rene hā. Wasi'aba'rēi wamhā, rowa'u hā te we wawa'rāmi rowapō, sa'êtē. Taha wa, Sipri na rob'rē za'iti nhisi uwaibaba, rowa'u'u syry niwī, te waré wara, â poré wa'wai baba, Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi uwaibaba. Pâpiriza na danhipti'a nho'õmo nhisi uwaibaba ma tō duré wara. Tawamhā wa tō aihuatu ni, Miha na 'ri nho'õmo nhisi u. Risiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma te za, Miha hā.

⁶ Tame da'wapéi'wa norī wada'uri'wa hā ma tō rowa'u'u na uba'reneb amo hā tisā, Aresâdiriza na 'ri nho'õmo nhisi hawi īwara hā, Itaria na danhipti'a nho'õmo nhisi u īwara da hā. Tawamhā ma tō wama rob'ru za'ra, ī're wanhisisi da.

⁷ Tawamhā rowa'u'u na uba'rene hā ma tō si'âsi, waré za'ra, wara pire wa. Bâdâ ahâ na te ãma si'utõrī, si'âsi mono ré hā. Tawamhā Sinidu na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, ma tō waré mazazâ a'â. Tawamhā rowa'u hā te zahadu wei wawa'rāmi rowapō. Taha wa, uba'rene hā Cereta na rob'rē za'iti nhisi u ma tō waré wara. Tawamhā Saramona na romnhisi uwaibaba rowa'u'u syry niwī ma tō waré uirī za'ra.

⁸ Â zada'rēi baba te wara u'â. Wara pire di. Wara pire nherē, wa tō aihuatu ni, Uba're nhimizahâri wē zém na 'ri nho'õmo nhisi u, Raséza na 'ri nho'õmo nhisi 'ratamhā.

⁹ Tamemhā wa tō asimroi hâ ni. Dawasété parizém na 're īdasipo're pu'u za'ra mono zé bâtâ za'u si, te rowa'u'u wawē hā 're pusi, wahup sidâpâsi. Taha wa, â wa'wai baba, 're danomro mono õ di oto, rowa'u'u wawē nhimimnhasi te. Taha wa, Paru hā ma tō dama roti, āne:

10 — Aibâ norî, ūwapari za'ra wa'aba. Āhāna â nhisi baba wasi'aba'rêi wamhă, wama romnhimimnhasi za'ra di za. Uba'rene hă te za waré aiprub za'ra. Taha wa, ūre ūromnhimi'wara hă te za rere'e, âi ba. Duré wa norî hă ãté wa za ai'utôrî ni. Āne wa tō waihu'u. — Āne te tâma nhari za'ra, Paru hă.

11 Tane nherë, da'wapéi'wa norî wada'uri'wa hă Paruhu nhimirowasu'u hă te te sazei õ di. Uba'rene tede'wa norî mreme si ma tō saze, ūmapraba'wai mreme zama.

12 Tame uba'rene nhimizahârizéb ãma, rowa'u'u wawē hă 're pusi mono ré, rowa'u'u na uba'rene hă nomro wē waihu'u õ di. Taha wa, da'ahâ na ma tō dasima wē za'ra ni, õ hawi dasi'aba'rê da, Cereta ãma Penisi na uba're nhimizahârizém nhisi u sihutu hâ, tame uba'rene hă nomro wē da, rowa'u'u wawē hă tamemhă te te 're rowapôrî mono õ wa.

Â poré ãma rowa'u ūsa'ene hă te te ūrowapôrîzé wasu'u

13 Tawamhă rowa'u ūsyryre hă hâiwa'a're nhimi'e hawi ma tō watobro. Syry na ma tō rowapôrî. Taha wa, ma tō ãma rosa'rata za'ra, te te sima ūwê za'ra zéb uwaibaba si'aba'rê da, sihutu waré da newa. Uba're tétézé hă ma tō wazere za'ra, â 'rowi ūsimi'wara hă. Tawamhă rowa'u'u na uba'rene hă ma tō waré wara, â zada'rêi baba, Cereta na rob'rê za'iti nhisi zababa.

14 Tane nherë, zahadu wasina wapahâ za'ra õ ré, ma tō rowa'u'u za'ene hă awa'awi wei watême rowapôrî za'ra, rob'rê za'iti hawi. Rowa'u'u za'ene hă, Nodesiti na da te 're ūsisi za'ra mono, bâtâ pusizém nhimire hawimhă 're pusi u'âsi mono wa.

15 Tawamhă â zada'rêi baba awa'awi wara da, wa aré wa te si'oto pibu za'ra. Tane nherë, te wawi tiwara u'âsi za'ra. Taha wa, wa tō tâma 'marême za'ra ni, si'uihâ na wara da oto, rowa'u'u zarina.

16-17 Tawamhă Cazuda na rob'rê za'iti 'rare nhisi uwaibaba ma tō wara, rowa'u'u syry niwî. Tamomo wara ré, uba're 'rare hă ūna're na wa te wasiwi ūsi'u hă wa tō wasiwi wazere ni, â hawi, siprup tō da. Pire uptabi nherë, ma tō uba're na romhuri'wa norî hă siwi sarôtô, uba're ūsa'êtë 're, te te siwi sérê da. Uba're za'ene hă ma tō duré te te siwi wasisi, wedenhorô rutu na sipo'o tō da. Ribiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma â zaihâ uwaibaba supara uwa niwî, wara õ'umnhasite, ma tō ãma tihâtâ'â za'ra. Taha wa, ma tō zazahâi wawē hă ūmaprabazé hă siwi si'ra, tamomo wara tō da. Tawamhă rowa'u'u wawē zababa ma tō uba'reneb za'ene hă wara.

18-19 Rowa'u'u za'ene hă pupu'u za'êtë di. Ropupu'u za'êtë uptabi di. Tawamhă wa'âma awê wamhă, te te dama wede za'ra da, ãma ūsihâiba waptob za'ra hă ma tō siwi sâmra na'rata za'ra, âi ba, rowa'u'u na uba'rene hă wapu na waré wara da oto. Ma duré ãma ti'awê, rowa'u'u za'êtë na hă. Tawamhă ūmapraba'wa norî hă ma tō ūpru hă uba're na romhurizé hă syry na siwi sâmra, âi ba.

20 Awê sidâpâsi te hâiwarutu u'âsi. Taha wa, bâdâ hă te te urîñ õ di. Wasi zama te te urîñ za'ra õ di. Rowa'u'u wawē si te zahadu nomro. Tâ hă pîni za'êtë di duré. Tawamhă wasisõ'reptu za'ra zéb zô, wa te rosa'rata za'ra õ di oto. Sô wanhimipari za'ra õ di oto.

21 Tawamhă wasaihuri ãna wahâimana za'ra ré, wa'âma ropsi'utôrî za'ra wamhă, ma tō Paru hă hâiwi za, ūwa'wab za'ra. Āne te tâma rowasu'u za'ra:

— Aibâ norî, ūwapari za'ra wa'aba. E marî da, ūmreme hă saze za'ra wa'aba õ di bêté. ūmreme hă saze za'ra wa'aba 'wa'âhâ, aré Cereta hawimhă wawairebê õ di. Taha 'wa'âhâ, aré wama rowë za'ra di, ãhâna hă. Aré ãma wasi'uba za'ra õ di.

22 Tane nherë, sada asib'ru za'ra wa'aba. Ni'wa hă dâ'â õ di za. Uba'renep si te za wawi aiprub za'ra.

23 Wa hă, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê, te tâma 're ūromhuri u'âsi mono hă. Barana, hâiwa ãma tâma ūromhuri'wa hă ma tō we ūtême wi.

24 Te ūma tinhâ, ãne: "Paru, aipahi tō. Tô sena Roma ãma apito Sézaha nho're te za asa, asi'uihâ na tâma asiwusu'u da. 'Re ūhâimana u'âsi mono hă aima ūsôprubzéb zarina ma tō pisutu, aihîni asiré ūsi'aba'rê norî hă aiwi dâ'â za'ra tō da." Āne ma tō ūma tinhâ.

²⁵ Taha wa, ãhãna aipahi za'ra wa'aba õ di za. Sada asib'ru za'ra wa'aba. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïma umnhasi uptabi di. Uburé te te ïma ïwaihu'u zarina, te za tô wama ãma uwaimrami za'ra.

²⁶ Tazahã nimomo, rob're za'iti u uba'rene hã te za waré time, rowa'u hã. — ãne ma tô Paru hã po're pu'u za'ra.

²⁷ Tawamhã 14 na ma tô wa'âma timara za'ra, rowa'u'u za'ene hã wawi nomro za'ra ré hã. Taha wa, te rowa'u'u na uba'rene hã zahadu waré si'âsi za'ra siwa'ru, Mediteranizu na âporé nhisi wa'wai baba. Tawamhã mara wa'wa ma tô uba're na romhuri'wa nori hã waihu'u za'ra, â zada're u ïropsi'utõri na hã.

²⁸ Taha wa, wedenhorõ na ëtëe nhi'õmore hã ma tô siwi time, âi ba, â 'reptõ zô te te siwi âma pibu da. Tawamhã ma tô waihu'u za'ra, 36 na â 'rehâ pibuzé hã. Tawamhã syry na âma ronomro pari, ma duré siwi pibu. 27 na â 'rehâ pibuzé hã oto.

²⁹ Tawamhã uba'rene hã ëtëe wa'wai baba wara õ'umnhasite, te sima simimnhasi za'ra, ãne hã te te prub õ'umnhasite. Taha wa, ma tô ïna're hawi ïtétezé hã maparane si'uiwa na siwi wabzu âi ba, simi'wara da, uba're hã wara tõ da. Tawamhã rowa'a zô te te rob'madâ'â za'ra.

³⁰ Tawamhã uba're na romhuri'wa nori hã ma tô sisawi za'ra, uba'renem hawi siwaprosi wairébé da. Uba're 'rare hã ma tô sisada si'ra za'ra âi ba, uba'renep tétézé hã ïwata âma zama te te siwi wabzuri da newa.

³¹ Tane nherë, Paru hã ma tô da'wapéi'wa nori ma ãne hã waihu'u, ïwada'uri'wa nori ma zama:

— Õ nori hã wa'rata si'ubumroi õ wamhã, asisõ'reptui waihu'u za'ra wa'aba õ di za.
— ãne ma tô Paru hã tâma waihu'u za'ra.

³² Tawamhã da'wapéi'wa nori hã ma tô wedenhorõ hã siwi sizâ, uba're 'rare nhi'õmozé hã. Baba na ma tô wawi tiwara za'ra, uba're 'rare hã.

³³ Tawamhã hâiwaza wi, ma tô Paru hã tâma roti za'ra, tisa hã te te huri da oto, siptete za'ra hâ. ãne te tâma roti za'ra:

— Bâdâ hã 14 na ma tô ai'âma ai'utõri za'ra wa'wa, asaihuri aba ãna hã, rowa'u te te ïsazârizéb zô asimipari za'ra wa'aba ré hã.

³⁴ ãhãna wa za aima roti za'ra wa'wa, asaihuri aba da oto, asiptete sina aihâimana za'ra wa'aba da. Ni'wa hã dâ'â õ uptabi di za. Aihîni te za aihâiba ré ré aiwairébé 'wa.
— ãne te tâma roti za'ra, Paru hã.

³⁵ Tawamhã mreme pari, ma tô ti'â, ï'u'ene hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ma tô mre danho'a, ïsôprum na âma wata da. Taha pari, ma tô ï'u'ene hã sima wê'ë, te te 'rêne da.

³⁶ Tawamhã aihîni ma tô oto sada aptete za'ra ni. Taha wa, ma tô tisa hã tihu oto.

³⁷ 276 na wahâiba za'ra hã uba'reneb 'remhã.

³⁸ Tawamhã wasaihuri pari, uburé amnho hã uba'reneb 're ïsimi'wara hã ma tô oto siwi sa'wa âi ba, uba'rene hã wapu na waré wara da oto.

Rob u aihîni dahâiba ré ïdawairébézé wasu'u

³⁹ Tawamhã rowa'a pese wamhã, ro hã te te waihu'u za'ra õ di, uba're na romhuri'wa nori hã. Taré ma tô supara hã siwi tisâ, ëtëe 'râihâ papara ïnomro hã, â zaihâ na. Tawamhã ma tô âma siwada'uri za'ra, rowa'u'u na uba'rene hã tame te te siwi hiri da.

⁴⁰ Tawamhã uba're tétézé hã â 'rowi ïsimi'wara hã ma tô siwi sihâri za'ra, ïsa'u 're simi'wara mono da oto, â 'rowi. Uba're wabzurizé hã ma tô siwi wasihu, te te siwi pi'ra da. Uba're wata âma ma tô zazahâi wa'ono hã siwi sasõ, rowa'u hã te te âma saprõni da, supara u. Tawamhã â zaihâ u te oto waré wara, uba'rene hã.

⁴¹ Tazahã sitême â wara sitob u ma tô uba're hã ãzé, supara ahâ u, â 'rowi 're ïnomro mono u. Taha wa, supara hã ma tô ïwada hã ti'â. Rézi waihu'u õ di oto, uba'rene hã. Tawamhã, â sisasisi za'ëtë wamhã, te te nasi ïwabzuri na ma tô na'rehaipo'o.

⁴² Tawamhā da'wapéi'wa norī hā te āma siwada'uri za'ra, ūpawasisi ré norī āma, te te siwi simro da, tiwi zāribi za'ra wa, tiwi simani za'ra ū'umnhasite.

⁴³ Tane nherē, ūwada'uri'wa hā te āma pa'uwaiti za'ra, Paru te te sō'reptu da, te te sima wē wa. Tawamhā te tāma rob'ru za'ra, ūzāribi waihu'u pese norī hā āi ba rere'e da, zāribi uimrehēne za'ra da, rob u,

⁴⁴ duré ni'wam norī hā, ūzāribi waihu'u ū norī hā wede hāpā na duré uba're ūsiprum na te te tētē za'ra mono sinā ūsarina zāribi za'ra da. Tawamhā aihñi ma tō rob u wairé. Ni'wa hā dā'ā ū di. Ni'wa hā u'a ū di duré. Rowē na ma wairé.

28

Maruta āma Paru norī ūsi'ubumrozé wasu'u

¹ Tawamhā rob u wawairébē wē wamhā, wa tō rowaihu'u za'ra ni oto. Maruta na rob're za'iti nhisi u wa tō wawairébē ni, rowē na.

² Tame 're ūsi'ubumroi mono norī hā ma tō siwi wawaibui wē. Tā hā wawi ta'a za'ra wa, duré rowahā zé wa, ma tō uzā hā wama ro'o za'ra, wahā'i'ro za'ra da. Taha wa, ma tō wama tirowē za'ra oto.

³ Tawamhā Paru hā ma tō mi hā waibu, unhamma nhisiwi te te sa'ra da. Te te sa'ra wamhā, wahi hā ma tō mimi hawi watobro. Watobro wamhā, ma ūsib'rata wi tisa, unhamma wa'ro zé te. Ūsib'rata na te āma 're sipra.

⁴ Tawamhā tame 're ūsi'ubumroi mono norī hā, Paruhu nhib'rata na wahi hā te te sāmri za'ra wamhā, te sima rowasu'u za'ra, āne:

— Ōhōta aibā hā wahi ma te tisa, ūsib'rata wi. Te za oto dārā. Āté tō dapārī'wa. Taha wa, ā hawi sisō'reptu nherē, te za āté tō dārā. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

⁵ Tane nherē, Paru hā ma tō wahi ré 're sib'ratai wērē. 'Re sib'ratai wērē mono wamhā, unhamma wa'wa ma waptārā, wahi hā. Āma sépu'u ū di.

⁶ Te āma rosa'rata wasétē za'ra, āté sib'rata dupto da newa, āté dā'ā sirōmo da newa, ūne haré. Tane nherē, te te siwi 'madā'ā hā nherē, marī hā āma hāimana ū di. Rowē na te tihāiba, Paru hā. Tawamhā Paru hā dapārī'wa na āma ūsimirosa'rata za'ra zé hā ma tō rēme za'ra. Taha wa, te āne sima wasu'u za'ra oto:

— Ta hā ūhāiba'ō, ūwaihu'upe. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

⁷ Taha 'rata te Pubiri'u na 're hāimana, rob're za'iti āma danhib'apito hā. ūsipti'a hā romhuture di. Ta hā ma tō wawaibui wē, ūrata wasi'ubumro da a'ā, ūsōrōwa āma. Tawamhā bādā si'ubdatō ma tō wa'āma ne, tame wasi'ubumroi ré hā.

⁸ ūmama hā hāzé ré te nomro, waptā. Wa'ro za'ētē di, ūsānapru zama. Tawamhā Paru hā ma tō ūtēme ūzé, te te sabu da. 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, ma tō āma mre. Āma mreeme pari, ma tō tinhib'rada hā āma tino. Taha wa, ma tō séptārā.

⁹ Taha parimhā, uburé ūhāzé ré norī hā ma tō Paruhu tēme we si're. Tawamhā ma tō uburé apese.

¹⁰ Āne hā Paru te te apese pari, ma tō wama tinhoprub za'ra, marī ahā na. Tame wasi'ubumroi ré, a'amo si'ubdatō ma tō wa'āma ai'utō, rob're za'iti āma hā. Tawamhā, wasi'aba're da wamhā, ma tō wasazéb da hā te te wama sé, uba'reneb 're.

Roma u ūwasihutuzé wasu'u

¹¹ Tawamhā tame a'amo si'ubdatō wa'āma si'utōrī pari, wa tō uba'reneb 're asisi ni oto, ta hawi āma wasi'aba're da. ūhāiba'ō si'ubza na uba're nhisi hā. Aresādiriza hawi ma tō wei mazazā, rob're za'iti u, tame nomro da a'ā, rowa'u'u wahā 're sa'wari mono ré.

¹² Tawamhā Siracusa na 'ri nho'ōmo nhisi u wa tō aihutu uimrehēne ni. Tame wasi'ubumroi ré, bādā si'ubdatō ma wa'āma ne.

¹³ Ta hawi, ma tō waré si'āsi rowa'u'u na uba'rene hā, rowa'u'u wa'rāmi. Tawamhā Rezi'u na 'ri nho'ōmo nhisi u, wa tō aihutu ni. Awēpsi, rowa'u ma tō we rowapō, hāiwa'a're nhimi'e hawi, wasi'aba'rezéb zarina. Tawamhā bādā maparane wa'āma ne

parip si, wa tō duré aihutu ni, Pozu'ori na 'ri nho'ōmo nhisi u. Tame uba'rene hā wa tō rēme za'ra ni.

¹⁴ Tame wa tō sōpētē za'ra ni, īsazei'wa norī hā. Ma tō wahāiba waptērē za'ra, misi romhuri na īrata wahāimana za'ra da a'ā. Taha parip si, wa tō Roma na 'ri nho'ōmo nhisi u ai'aba'rē ni, wapara na.

¹⁵ Tawamhā īsazei'wa norī hā, Roma āma 're īsi'ubumroi mono norī hā ma tō wawasu'u hā wapari za'ra. Taha wa, Apizu āma rowedezém na 'ri wa'ōtō nhisi u wasihutu wamhā, Roma hawi īsazei'wa norī me wa tō wasi'uzusi za'ra ni. Duré, Si'ubdatō Daza'warizém na 'ri wa'ōtō nhisi u wasihutu wamhā, īsazei'wa hāiba amo norī hā ma tō duré īsa'u hā wa'uzusi za'ra, Roma hawi. Tawamhā Paru hā te te dazabui wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono āma te tiwata, īsōprum na. Ma tō duré tāma rowē watobro.

Paru hā, Roma āma oto 're īsāmra mono zé wasu'u

¹⁶ Tawamhā Roma u wasihutu wamhā, da'wapéi'wa norī wada'uri'wa hā ma tō Paruhu ma pisutu, hāiba pisutu 're hāimana mono da, danhorōwa āma. Da'wapéi'wa si te za īrata 're hāimana, te te 're 'madā'ā mono da.

¹⁷ Tawamhā bādā si'ubdatō āma ne pari, ma tō dazō hā Paru hā, zudezu norī ma īpire norī zō, ītēme si'rā'ōtō da. ītēme si'rā'ōtō wamhā, te tāma nharī za'ra:

— Wasiré Izarazéhé nnihudu norī, īwapari pese za'ra wa'aba za. Wasiré norī ma, īwasédé hā te 'manharī õ nherē, duré wahi'rata norī nhimiroti zarina 're īwahāimana za'ra mono zéb āma īsipai õ nherē, ma tō Zeruzarē āma siwi ī'ā, wasiré norī hā. Romanu norī ma, ma tō īnhomri za'ra.

¹⁸ Tawamhā romanu norī hā īwasétē zō ma tō siwi īzadanha. Tane nherē, īwasédé hā te te ī'āma sāmri za'ra õ di, da te dasiwi īwīrīzéb da hā. Taha wa, dazazém hawi te te īwazere za'ra da, te sima ī'ru za'ra.

¹⁹ Tane nherē, zudezu norī hā īwatobro tō da, ma tō siwi īwē'ō. Taha wa, wa tō rowaptē, we īmorī da, apito Sézaha nho're īzab da, tāma īsiwasu'u da. Tane nherē, apito Sézaha ma, īsiré norī wasétē na te īnharī da hā, we īmorī õ di.

²⁰ Taha wa, wa tō asō īhārā za'ra wa'wa, te asabu za'ra wa'aba da, aimā īsiwasu'u za'ra wa'aba da. Izarazéhé nnihudu norī hā sô īsimipari za'ra āma te sasōmri wa, wa īpawasisi ré 're īnhamra. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra.

²¹ Tawamhā te asa tāma nharī za'ra, Paruhu ma:

— Zudeza hawi rob'ui'éré na aiwasu'u hā da tē wei watēme 'mai'āwisi za'ra õ di. Duré wasiré norī hā we watēme nasi sihutu nherē, aiwasu'u wasédé hā we te te 'mai'āwisi õ di.

²² Tane nherē, wa tō wasima aiwē za'ra ni, asimirosa'rada hā wa te wapari za'ra da, duré wa te waihu'u za'ra da. A hā dasima īdasipo'ozép tém niwī, te 're aihāimana mo. Ta niwī 're īdhāimana za'ra mono hā, te īwasétē na da te dasima 're rowasu'u za'ra, daro mono bā. Āne hā wa te waihu'u za'ra wa, wa tō wasima aiwē za'ra ni, wa te aiwapari za'ra da. — Āne te asa tāma nharī za'ra.

²³ Tawamhā ma tō sima pisutu za'ra, nimahā bātā na ītēme dasi'rā'ōtō da. Taha wa, ma tō da'ahā na ītēme tasi'rā'ōtō ni, Paru hā īsāmrazéb u hā. Bātā bā ma tō dama romhu, 'Re īhāimana u'āsi mono, da'āma 're īsib'a'u'wē mono zé wasu'u na. Mozésihi nhimi'ui'éré zarina, duré 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī nhimi'ui'éré 'rata zarina, ma tō tāma āma rowasu'u pese za'ra, Zezusi hā Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisutu na da te saze za'ra da.

²⁴ Tawamhā, īmreme da te wapari za'ra wamhā, ni'wam norī hā ma tō saze za'ra. Aimawi norī hā te te āma saze za'ra õ di.

²⁵ Tawamhā tiwi si'aba'rē õ ré, ma tō Paru hā duré tāma nharī za'ra:

— Duréhā 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā ma tō tizadawa wasu'u'wai ma waihu'u, Iza'izaha ma, aihi'rata norī ma, te te sadawa wasu'u za'ra da.

²⁶ Āne ma tō Iza'izaha ma waihu'u, 'Re īhāimana u'āsi mono hā:

"Aimor̄ oto, asiré nor̄ t̄eme, t̄ama ̄zadawa wasu'u za'ra da. Āne te za t̄ama ̄zadawa wasu'u za'ra: 'Inhimiroti hā aipo're na 're wapari u'âsi za'ra wa'aba mono nherē, taré te za 're ̄wapari za'ra wa'aba mo, āma 're waihu'u za'ra wa'aba mono ãna. Duré ̄nhimiromhuri hā atōmo na 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono nherē, taré te za 're ̄madâ'â za'ra wa'aba mo, āma 're waihu'u za'ra wa'aba mono ãna.' Āne te za t̄ama ̄zadawa wasu'u za'ra.

²⁷ E mar̄i wa, te za āne hā t̄ama ̄zadawa wasu'u za'ra. Ta nor̄ hā tip̄e'ē 're, te te 're ̄rosa'rata za'ra mono zé hā te sitom haré ̄ré 're hâimana u'âsi za'ra, te te ̄'âma 're rosa'rata wē za'ra mono õ wa. Po're sitom haré, te duré 're hâimana za'ra, ̄nhimiroti hā te te 're wapari ze za'ra mono õ wa. Duré tōmo sitom haré te 're hâimana za'ra, ̄nhimiromhuri hā t̄ama 'madâ'â ze za'ra õ wa.

Ānei õ 'wa'âhā, te aré ̄nhimiromhuri hā te te 're 'madâ'â ze za'ra, titōmo na. Te aré duré te te 're wapari ze za'ra, ̄nhimiroti hā. Te aré duré te te 're ̄waihu'u pese za'ra, tip̄e'ē 're, te te ̄'âma 're rosa'rata wē za'ra mono wa. Taha zarina si, te aré duré ̄t̄eme 're sipizari za'ra, tiwasétē wi hā. Tawamhā dahâzé wa, da te 're ̄idapse za'ra mono ne, wa aré ̄wasédé hā te t̄ama 're apari, te āma 're ab'madâ'â tō mono da oto."

Āne ma tō 'Re ̄hâimana u'âsi mono p̄e'ezani hā Iza'izaha ma waihu'u, sena na, ̄siré zudezu nor̄ āma hā. — Āne ma tō Paru hā t̄ama rowasu'u za'ra, zudezu nor̄ ma.

²⁸ Tawamhā Paru te duré t̄ama rowasu'u za'ra:

— Taha wa, ma'âpé waihu'u pese za'ra wa'aba. 'Re ̄hâimana u'âsi mono hā te za oto zudezu'õ nor̄ ma waihu'u, tinhiminho'reptuzé wasu'u hā. Ta nor̄ hā te za oto te te 're wapari za'ra. — Āne ma tō Paru hā timreme hā t̄ama 'râsatu za'ra.

²⁹ Tawamhā āne na te te t̄ama rowasu'u za'ra pari, zudezu nor̄ hā ma wairé, si'aba'rē da oto. Tawamhā si'aba'rē sina, ma tō Paruhu mreme na sa'ëtē sisada'râmi za'ra.

³⁰ Tawamhā maparane ma tō āma tiwahu, Paruhu āma, danhorōwa hā taré te te sima iwa'âbâ mono zéb 'remhā. Tame, da'ahâ na ma tō ̄t̄eme 're dasihutu. Dasihutu sidâpâsi, ma tō te te 're da'awaibui wē, ̄t̄eme 're danhisisi mono da.

³¹ Pahi ãna, duré da te tiwi 're sadawa uwati za'ra mono ãna, ma tō te te dama 're rowasu'u, 'Re ̄hâimana u'âsi mono, da'âma 're ̄isib'a'uwe mono zé wasu'u na hā, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'u na zama.

Roma norī Roma norī ma, Paru te te īrob'ui'érézé **Ībaihâ wasu'uzé**

Paru hā Corītu na 'ri nho'ōmo nhisi āma sāmra ré, ma tō ã ībaihâ na hā āma rob'ui'éré. Ma tō sima rosa'rata, Roma u tisiré īsazei'wa norī hā te te sabu za'ra da, te te po're pu'u za'ra da, 'Re īhāimana u'āsi mono āma siptete sina 're nomro mono da. Morī ō ré hā, rob'uiprazé hā te za a'ā ti'ā Zeruzarē u, īsazei'wa norī ma, Masédoniza hawi danhoprubzé hā. Paru hā ma tō wama waihu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono, sa'ētē na wama 're īsōpru mono zéb zarina, īra hā wazada dā'ā da, te te we īsōmrizém na hā. Paru hā ma tō duré wama waihu'u za'ra, āne: Zezusi hā da te dasina 're īumnhasi za'ra mono zéb zarina si, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're da'awēsāmri, dawasédé hā te te oto da'āma 're ī'ab'madâ'ā mono õ zéb zarina. īsimiroti 'rata na Mozési te te āma īrob'ui'éré hā da te 're ī'madâ'ā za'ra mono zéb zarina, te te 're da'awēsāmri mono õ di.

Paru te te īdazawizé wasu'u

¹ Wa hā Paru, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa, wa āma aimā rob'ui'éré za'ra wa'wa, Roma na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma. 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō īpisutu, īsadawa wasu'u na te tāma 're romhuri mono da, Zezusihi wasu'uwē hā te te wama 're ī'awaihu'u mono hā te dama 're wasu'u u'āsi mono da, īsadawa para.

² 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō duréihā dama ropisutu siro, īwasu'uwē na hā. Duréihā īsadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā, ma tō āne na āma rob'ui'éré sirōmo za'ra, ībaihâ na hā.

³ E 'wai wasu'uwē, ã hā. 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'uwē. Ta hā Zezusi hā ti'ai āma dahāiba na dasine 're īhāimana mono na, wama waihu'u pese za'ra di, apito Dawihi nihudu 're morī wa.

⁴ Duré 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra na, wama waihu'u pese za'ra di, dā'ā uptabi nherē, īmama hā tiwaihu'u pese na te te hāiwa'utu wa. Duré Timama hawi we īmorī na hā wama waihu'u pese za'ra di. Duré 're īmorī wē na zama, wama waihu'u pese za'ra di.

⁵ 'Re īhāimana u'āsi mono hā tinhoprubzéb zarina ma tō Cristuhu ma īhāiba na roti, te te īpisutu da, īpire na te dama 're sadawa wasu'u mono da. Cristuhu ma, te 're romhuri wē mono da, ma tō īpisutu, īnhimiromhurizéb zarina dapoto mono bâ, da te 're sazei pese za'ra mono da, duré da te 're sazei pese za'ra mono wa, īsimiroti si, da te 're 'madâ'ā pese za'ra mono da.

⁶ A norī wa'aba ma zama, te 're sadawa wasu'u mono da, ma tō īpisutu 'Re īhāimana u'āsi mono hā, wasiré Zezu Cristuhu nhib'a'uwē oto 're anomro aba mono da, te te 're ī'aipisutu za'ra wa'aba mono norī ma hā.

⁷ 'Re īhāimana u'āsi mono ma, asawi pese za'ra wa'aba di. Taha si ma tō aipisutu za'ra wa'wa, īsib'a'uwē si oto 're anomro aba mono da, tāma. Taha wa, wa āhāna aimā rob'ui'éré za'ra wa'wa, Roma na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma.

Wamama ma, wa ai'āma 're īmreme u'āsi za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, īsimizawizé hā ai'āma 're hāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'āsi, āma 're anomro aba mono da.

Roma u, Paru hā datēme īsisatōrīzé wasu'u

⁸ Āhāna, wa za īnhib'apito āma uimrehēne īwata, īmreme na, 'Re īhāimana u'āsi mono āma, Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, aiwasu'u za'ra wa'wa hā daro mono bâ da te 're wapari za'ra mono wa.

9-10 Wa hā 're ūsihāiba zawi mono ãna, wa 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, te 're romhuri u'âsi, ūra wasu'uwe hā te dama 're ūwasu'u mono zém na hā. Wa ai'âma 're ūsipo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa. Wa duré ai'âma 're ūmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono ma. Tô sena, wa ãne na aima rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, ãne hā tāma waihu'u pese uptabi wa. Taha wi si, wa nasi ūsimma rowaptērē u'âsi ãhāna hā, te te sima ūwēzéb uwaibaba te te ūma ãma uwaimrami da, ãma atēme ūmorī za'ra wa'aba da.

11 Te asabu su'u za'ra wa'aba da si, wa tō ūsimma rowē si'aba'rē, 'Re ūhāimana u'âsi mono, Tipē'ezani na rowē te te dama 're ūapisutu mono zém na, te ãma aipawaptob za'ra wa'aba da, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da.

12 Atēme ãma ūwisi za'ra wa'aba wamhā, wa za aihīni wasipawaptob za'ra ni, Zezusi wa te 're ūsazei pese za'ra mono zém na, wanhiptete na ãma 're wanomro mono da.

13 Ūsisānawā norī, ãne na aima ūsiwasu'u za'ra wa'aba da, wa tō ūsimma wē, waihu'u za'ra wa'aba da. Wa tō te ūsimma 're rosa'rata u'âsi, te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherē, atēme ãma ūmorī su'u aba da nherē, te marī hā ūma 're hāimana u'âsi, õne u'âsi. Zudezu'õ norī hā daro mono bâ 're ūsi'ubumroi mono hā, ūwasu'uwe hā te tāma 're ūwasu'u za'ra mono zém na, te te 're saze za'ra mono wa, wa tō te 're awaibu, 'Re ūhāimana u'âsi mono ma. Tane da, wa tō duré te ūsimma 're rowē, airo wa'aba ãma asiré zudezu'õ norī hā te duré tāma 're awaibui mono da, tame.

14 E marī wa, wa tō ūsimma wē, ãne na te aipawaptob za'ra wa'aba da. Wa hā uburé te 're da'apawapto mono da, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te ūpisudu. Taha wa, wa za tō te 're da'apawaptob u'âsi, 'ri ntho'omo mono bâ 're ūdahāimana za'ra mono norī hā, duré marā 'rowi 're ūdahāimana za'ra mono norī hā, duré rowaihu'u pese 'wa norī hā, duré rowaihu'u'õ'wa norī hā. Ta norī hā wa za uburé te 're apawaptob u'âsi, dawaptērē mono bâ.

15 Taha wa, wa ãma atēme ūsimma rowē uptabi za'ra wa'wa, Roma ãma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma, ūwasu'uwe na tame te duré aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da.

Zezusihī wasu'uwe nhiptede

16 Wa hā, Zezusihī wasu'uwe hā te dama 're wasu'u tō mono da, 're ūnhisé mono õ di. E marī wa. 'Re ūhāimana u'âsi mono hā siptete uptabi wa, ūwasu'uwe na te te ãma 're da'anho'reptui mono da, Zezusi te te sina 're ūumnhasi za'ra mono norī hā. Zudezu norī si ma tō ūsāna'rata hawimhā te te 're sō'reptu za'ra aré. Tane nherē, te oto ãhāna hā zudezu'õ norī zama te te 're anho'reptu.

17 Zezusihī wasu'uwe hā e marī, wa za wa te ãma 're waihu'u za'ra. 'Re ūhāimana u'âsi mono, da te 're saze za'ra mono wapsi, dawasédé hā te te oto da'âma 're ūab'madâ'â mono õ zarina, te te 're ūda'awēsāmri mono zé, taha wasu'u. Duréihā Habatuti hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā ma tō ãne na ãma rob'ui'éré:

"Ni'wam norī hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te 're saze za'ra mono wamhā, ta norī si te za te te 're awēsāmri, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā, ūwasédé hā te te oto ãma 're ūab'madâ'â mono õ zarina, po're'õ nherē, te te 're hā za'ra mono tō da. Ta norī si te za duré rowē u'âsi, ãma 're hāimana za'ra."

Ãne na ma tō ūwasu'u na ãma rob'ui'éré.

Dapo're ãna 're ūdanomro mono na rowasu'u

18 'Re ūhāimana u'âsi mono hā ma tō ãne hā wama waihu'u sirōmo za'ra, dapo're'õ na 're ūdanomro mono norī hā za te te 're ūda'ahâ za'ra mono zém na. Ta norī hā te tipē'ẽ na te te sima 're rosa'rata wasétē u'âsi za'ra. Hāimana wasétē uptabi na, te duré dama 're hāimana u'âsi za'ra. Ta norī hā tiwasétē si te te 're 'manharī za'ra mono wa, te 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti tō sena uptabi hā te te dawi 're 'wa'rutu za'ra, ãne na roti ūwē hā da te 're waihu'u za'ra mono tō da.

19 'Re ūhāimana u'âsi mono 're ūhāimana mono zé hā, da te 're ūwaihu'u za'ra mono zéb da hā, dama waihu'u pese di. E marī wa. 'Re ūhāimana u'âsi mono hā dawi 're si'udâ

mono õ wa. Uburé marĩ hã te te ũ'apoto mono hã sõ'awi da te 're ũ'madâ'â za'ra mono zéb zarina, te da te 're waihu'u za'ra, 're ũ'haimana mono zéb hã. Taha wa, da te 're ũ'waihu'u za'ra mono zéb da hã dama waihu'u pese nherë, dapo're ãna 're danomro mono wa, te 'Re ũ'haimana u'âsi mono hã te te 're da'ahâ za'ra.

²⁰ Duréihã ũ'sâna'rata hawimhã, 'Re ũ'haimana u'âsi mono, ma tô te te ro'apoto, tiwaihu'u pese na. Tiwaihu'u pese na te te ro'apoto mono wa, ta hawim haré te ũ'simiwaihu'u pese zém na, duré tô sena 're ũ'haimana mono na, da te ãma 're waihu'u pese za'ra, ũ'hâiba hã da te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ nherë. E marĩ zarina tawamhã, 'Re ũ'haimana u'âsi mono, 're ũ'haimana mono na te za tô sena na da te ãma 're waihu'u pese za'ra. 'Re ũ'haimana u'âsi mono hã uburé marĩ hã te te ũ'apoto mono hã da te 're ũ'madâ'â za'ra mono zéb zarina, te oto da te ãma 're waihu'u za'ra, ũ'waihu'u pese na, duré tô sena õne u'âsi 're ũ'haimana mono na. Taha wa, tô sena 're hâimana mono nherë, da te dasiwi 're udâ waihu'u za'ra mono õ di za, 'Re ũ'haimana u'âsi mono hã.

²¹ Ta hã tô sena 're ũ'haimana mono na, da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono nherë, tô sena da te dasiwi 're ũ'haimana wazé mono na, da te tâma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di, 'Re ũ'haimana u'âsi mono ma hã. Duré sôprub uptabi nherë, ãma 're dawata za'ra mono õ di. Taha upana, te marĩ na si siwa'ru da te 're rosa'rata wasétê za'ra. Dapë'ë 're, robra u'âsi 're dahâimana za'ra mono wa, te danhimirosa'rata na da te 're upa za'ra.

²² Dapo're'õ na 're ũ'danomro mono norõ hã uburé marĩ hã te te 're waihu'u pese za'ra mono newa, te taré sina 're wata za'ra, dama. Tane nherë, te ta norõ hã simiza'rese ãna 're nomro.

²³ 'Re ũ'haimana u'âsi mono upana, te ta norõ hã rob'manhari ãma si 're wata za'ra, a'uwe na dahâiba 'manhari ãma, duré si hâiba ne 'manhari ãma, duré abaze hâiba ne 'manhari ãma, duré di'i na 're ũ'nomro mono norõ hâiba ne 'manhari ãma.

²⁴ Ta norõ hã simiza'rese'õ uptabi na 're hâimana u'âsi za'ra mono wa, ma tô 'Re ũ'haimana u'âsi mono hã te te sima ãma 're aroti, ãne: "Ta norõ hã po're za'ra õ wa, wa za oto rême za'ra. Te tâma 're roti za'ra mono õ di za oto. Si'uihâ na te za oto 're hâimana za'ra." ãne ma tô 'Re ũ'haimana u'âsi mono hã te te sima ãma 're aroti, ta norõ ãma hã. Taha wa, te oto marĩ ũ'wasétê si te te sima 're ũ'wé u'âsi za'ra mono zéb zarina, te te 're 'manhari u'âsi za'ra, ta norõ hã. Tihâiba na zama te duré 're siwasétê uptabi za'ra oto, si'uihâ na.

²⁵ 'Re ũ'haimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena nherë, te ũ'mreme upana aimawi si te te 're wapari za'ra, tô senai'õ hã. Ropoto'wai upana, te ũ'simipoto ãma si 're wata za'ra, ta norõ hã.

'Re ũ'haimana u'âsi mono ãma si, 're dawata u'âsi za'ra mono za. Õhõ si, tô sena hã.

²⁶ Tawamhã dapo're'õ na 're ũ'danomro mono norõ hã, Ropoto'wa nhimipoto ãma si 're dawata za'ra mono wa, ma tô oto 'Re ũ'haimana u'âsi mono hã te te 're da'arëme, dawasétê si da te dasima 're ũ'wé za'ra mono zéb zarina si, dahâiba na 're dasiwasétê za'ra mono da, dasi'uihâ na. ãne da hã, 'Re ũ'haimana u'âsi mono hã te te dama 're apisutu mono õ nherë, te dasi'uihâ na pi'õ si'uiwa na dasina 're dawasétê za'ra.

²⁷ Tane aibâ norõ hã pi'õ na dasina 're ũ'damro za'ra mono zéb upana, te aibâ si'uiwa na si te te sina 're rosa'rata wasétê uptabi za'ra, pi'õi upana, aibâ si'uiwa 're ũ'si'ruiwapari za'ra mono na. Dasi'uihâ na te aibâ si'uiwa na dasina 're dawasétê za'ra. Taha wa, te za 'Re ũ'haimana u'âsi mono hã te te 're da'ahâ za'ra, dapo're'õ si, da te dasi'ãma 're ũ'manhari za'ra mono zéb uwaibaba, 're danomro mono wa.

²⁸ Dapo're'õ na 're ũ'danomro mono norõ hã, 'Re ũ'haimana u'âsi mono nhimiroti tô sena hã te te siwi 're wé'õ pese za'ra mono wa, te za 'Re ũ'haimana u'âsi mono hã te te 're arëme, si'uihâ na te te sima 're ũ'rosa'rata wasétê za'ra mono zéb uwaibaba si, tiwasédé hã te te 're 'manhari u'âsi za'ra mono da.

²⁹ Ta norõ hã wasétê uptabi na te 're hâimana za'ra. Marĩ zô si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra. Te duré te te dama 're rob'manhari wasétê za'ra. Marĩ na te te 're

da'ruiwapari u'âsi za'ra. Te duré te te 're danhimro. Siti'ru sina, te ta norî hâ dazô 're nomro, te te dama 're nharî za'ra mono da. Sadawa nhipesé uptabi na, te 're hâimana za'ra. Niha te te dama 're rob'manharî za'ra mono da, te da'âma te te sima 're rosa'rata wasétê u'âsi za'ra. Taré te te sima 're dabâsi wasétê u'âsi za'ra duré.

³⁰ Daza're'ra nherê, te duré ta norî hâ te te sima 're dabâsi wasétê za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ te te duré siwi 're 'ruiwapari. Te duré te te dama 're nharî wasétê u'âsi za'ra. Danhipai u dama pire na dama 're hâimana za'ra mono newa, te 'râwi tipê'ë na sima 're wata za'ra. Taha wa, te sô'awi timreme na dama 're siwasu'u za'ra, marî tâma ïwaihu'u pese za'ra na. Marî te te 're ïwaihu'u za'ra mono zéb zarina si te te 're 'manharî za'ra, marî ïwasétére hâ. Timama norî nhimiroti hâ te te 're wapari za'ra mono õ di duré.

³¹ Marî ïwasété zô si, te ta norî hâ sima 're sôpré. Simiroti na saprî ahâ na te 're hâimana za'ra. Da'âma 're pê'ezé za'ra mono õ di. Duré da'âma 're siwamri za'ra mono õ di.

³² 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ma tô ãne na da'âma sima roti siro, dapo're'õ na 're danomro mono wa, ïsiré ï'rata za 're ïdanomro mono norî âma, ïwasédé hâ âma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhâ, te za 're aiwasété za'ra wa'aba mo. E marî wa. Dasine aiwasédé hâ 're 'manharî za'ra wa'aba mono wa, aiwa. Taha wa, dasine 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, dawasédé hâ da'âma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhâ, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ te te 're aiwê'õ pese za'ra wa'wa dasiré. Taha wa, aiwasété âna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na 're asi'madâ'â waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

2

Ípo're'õ norî, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te siwi 're ï'awê'õ mono zé wasu'u

¹ A norî wa'wa hâ, dapo're'õ na 're ïdanomro mono norî âma, ïwasédé hâ âma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhâ, te za 're aiwasété za'ra wa'aba mo. E marî wa. Dasine aiwasédé hâ 're 'manharî za'ra wa'aba mono wa, aiwa. Taha wa, dasine 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, dawasédé hâ da'âma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhâ, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ te te 're aiwê'õ pese za'ra wa'wa dasiré. Taha wa, aiwasété âna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na 're asi'madâ'â waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

² 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ dapo're'õ na 're ïdanomro mono norî hâ te te 're ï'awaihu'u mono zéb zarina, te tô te te 're awê'õ pese, ïuwaibaba si. Âne hâ, uburé wama waihu'u pese za'ra di.

³ Tane nherê, a norî wa'wa hâ dawasédé hâ da'âma 're ïsa'ra za'ra wa'aba mono na, te aiwasédé hâ 're ï'manharî za'ra wa'aba mo. E 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimihâzé wi, 'râwi 're asisõ'reptu za'ra wa'aba mono da bâ, te ãne 're ï'manharî za'ra wa'aba mo.

⁴ Äté te za ãne asima 're ïnharî za'ra wa'aba mo: "'Re ïhâimana u'âsi mono hâ simizawi pese uptabi di. Dasi'uihâ na dawasédé hâ da te 're 'manharî u'âsi za'ra mono nherê, da'âma 're wa'a su'u mono õ di. Taha wa, ïwasédé te 're 'manharî mono nherê, te te 're ï'ahâri su'u mono õ di." Âne hâ asi'uihâ na asi'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono da si, te simi'ë na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'wa, simizawi pese uptabi na. E ãne hâ zahadu aimâ waihu'u za'ra wa'aba õ di bêté.

⁵ A norî wa'wa hâ aipê'ë tete u'âsi, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ te za ropsi'utõrizéb u hâ nimahâ na bâdâ hâ ïwa ïwaptâ'âzéb âma, dazu aihâ za'ra wa'wa, dawasété wa, za te te ïda'awê'õzéb âma hâ. Tame te za oto tinhimihâzé hâ dama âma uwaimra, ïuwaibaba si.

⁶ Marî hâ da te 're ï'manharî za'ra mono zéb uwaibaba, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ te te dama 're awa'âbâ, ïwê na hâ duré ïwasété na hâ.

⁷ Ni'wam norî si te marî hâ simi'ë na te te dama 're 'manharî u'âsi za'ra, ïwê hâ. Ta norî hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te 're wêsämri za'ra mono da, te sina 're simipari

za'ra, duré ūrata 're ūsi'ubumroi u'âsi mono zé, te te tāma 're apisutu mono da. Ta norī ma si, te za tō 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te te 're apisutu, 're ūsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hā, ūrata.

⁸ Duré ni'wam norī hā sima si te marī na te te 're rosa'rata za'ra, hāiba pisutu āma 're hāimana za'ra mono da. Ta norī hā uburé marī ūwē hā te te siwi 're wē'ō za'ra, marī ūwaséte na si 're hāimana za'ra mono da. Ta norī si te za 'Re ūhāimana u'âsi mono hā sa'êtē te te 're ahā za'ra, po're ū wa.

⁹ Uburé dawaséte si, da te 're ūmanharī za'ra mono norī hā te za te te 're robzépata za'êtē za'ra, zudezu norī hā, duré zudezu'ō norī zama.

¹⁰⁻¹¹ E ni'wam norī hā taré zudezu na 're hāimana za'ra mono wa, te za tinhimihâzé hā te te tāma 're ba'a za'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā. Mare di. Taha zarina, tinhimihâzé hā te te tāma 're ba'a za'ra mono ū di za. Duré e ni'wam norī hā taré zudezu na 're hāimana za'ra mono wa, te za ūwē hā te te tāma 're anhomri, danhipai u. Mare di. Uburé aiwapsi 'Re ūhāimana u'âsi mono ma hā, dapoto mono bâ. Tane nherē, uburé ūwē si te te 're ūmanharī za'ra mono norī ma si, te za 'Re ūhāimana u'âsi mono hā ūwē hā te te tāma 're anhomri, zudezu norī ma, duré zudezu'ō norī ma zama. Rowē uptabi si, te za ta norī ma si te te 're apisutu. Ta norī si te za te te 're awēsāmri.

¹² 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti na, duréihā Mozési te te ūrob'ui'érézé hā zudezu'ō norī ma, tāma 're hāimana za'ra mono ū di. Tāma 're hāimana za'ra mono ū nherē, tiwaséte na si 're hāimana za'ra mono wamhā, 'Re ūhāimana u'âsi mono 'rata 're ūsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hā, te za te te sina 're uwaimrami za'ra. Mare di. Te te sina 're uwaimrami za'ra mono ū di za. 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā zudezu norī ma si, te 're hāimana za'ra. Taha wa, ta norī hā tiwaséde te te 're 'manharī za'ra mono wa, te za 'Re ūhāimana u'âsi mono hā tinhimiroti na rob'ui'éré zarina, te te tāma 're arowairébē, ūwaséte na te te 're ūawaihu'u mono zéb uwaibaba.

¹³ E 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā, taré dapo're na da te 're wapari za'ra mono nherē, te za 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te te 're da'awēsāmri. Mare di. ūsimiroti zarina 're dahāimana wē za'ra mono wapsi, te za te te 're da'awēsāmri, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā.

¹⁴ 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ūrob'ui'érézé hā zudezu'ō norī ma, tāma 're hāimana za'ra mono ū di. Tāma 're hāimana za'ra mono ū nherē, si'uihā na ūsimiroti zarina 're hāimana wē za'ra mono wamhā, 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, te za te te tāma āma 're uwaimrami za'ra, tāma 're hāimana za'ra mono ū nherē, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti na ūbaihā hā.

¹⁵ Ta norī hā si'uihā na 're hāimana wē za'ra mono wamhā, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti hā ūpē'ē 're, tāma 're ūhāimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u. Duré ūwē hā te te dama 're 'manharī za'ra mono wamhā, 'rāwi te za tipē'ē na 're sisaze za'ra. Duré marī ūwaséde hā te te 're 'manharī za'ra mono wamhā, 'rāwi te za tiwaséte na 're sisāmri za'ra. Taha wa, tipē'ē na 'rāwi 're sisaze za'ra mono wamhā, duré 'rāwi tiwaséte na 're sisāmri za'ra mono wamhā, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti, ūpē'ē 're, tāma 're ūhāimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u.

¹⁶ Åne hā ūwasu'uwē na te dama 're ūrowasu'u mono zéb zarina, te za tō nimahā na tiromhâiba, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina, Zezu Cristu hā da'âma ūsipo'ozéb da hā. 'Rāwi dasima si da te 're ūrosa'rata za'ra mono na te za oto da'awaihu'u. Taha zarina te za dama arowairébē oto, Cristu hā.

Mozési hā 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti na te te ūrob'ui'érézém na ūrowasu'u

¹⁷ Zudezu norī, ãhāna wa za ai'âma rob'ui'éré za'ra wa'wa. A norī wa'wa hā, danhipai u 'Re ūhāimana u'âsi mono te te 're asawi pese uptabi za'ra wa'aba mono na, te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, ūsib'a'uwē 're anomro aba mono wē te. 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ūrob'ui'érézé hā, aima wa'aba si 're hāimana za'ra wa'aba mono wē te, te ato sina 're anomro aba mo, aima wa'aba si 're hāimana za'ra wa'aba mono wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te te 're aiwēsāmri za'ra wa'aba mono da newa, aiwaséde hā te te oto ai'âma 're ūab'madâ'â za'ra wa'aba mono ū zarina.

18 'Re īhāimana u'āsi mono te te aima 're īapisutu aba mono zéb zarina 're īmanharī za'ra wa'aba mono zéb da hā, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā ma tō 're īwaihu'u za'ra wa'aba mo, āma 're anomro wē wa'aba mono da.

19 Āne na te duré asi'āma si 're īrosa'rata upa za'ra wa'aba mo: "Wa norī si datob'a ne 're īdanomro mono norī hā, wa wa te 're simro, tō sena. Robra u'āsi 're īdanomro mono norī ma, wa wa te 're rowa'a za'ra.

20 Duré 're īdahāimana wē za'ra mono zéb da hā, da te 're īwaihu'u za'ra mono õ norī ma hā, wa wa te 're roti za'ra īwē na, duré ai'uté ne hāimana nhimiza'rese āna 're īhāimana za'ra mono norī ma zama." Āne na te asi'āma 're īrosa'rata upa za'ra wa'aba mo. Duré 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono wē te, te duré āne na asi'āma 're īrosa'rata upa za'ra wa'aba mo: "Wa norī ma si, wama waihu'u pese za'ra di, uburé roti īwē hā tō sena uptabi hā." Āne na te duré asi'āma 're aiwata za'ra wa'aba mo.

21 E marī wa, a norī wa'wa hā dama 're roti za'ra wa'aba mono nherē, 'rāwi duré asima zama 're roti za'ra wa'aba mono õ di. Marī na dawi 're danhipsaihuri za'ra mono tō da, dama 're roti za'ra wa'aba mono nherē, te a norī wa'aba zama marī na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

22 Duré damro na dasiwi 're danhipsaihuri za'ra mono tō da, dama 're roti za'ra wa'aba mono nherē, te duré a norī wa'wa hā aimro na asifi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo. Duré uburé romhāiba 'manharī hā 'Re īhāimana u'āsi mono upana, āma 're īdawata za'ra mono zé hā asifi 're wē'ō pese za'ra wa'aba mono nherē, te 'ri para 're īsimasa mono zéb u 're asisisi aba mo, marī, 're simi'uri za'ra wa'aba mono da.

23 A norī wa'wa hā zudezu na da te 're aiwaptērē za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā aima wa'aba si 're hāimana mono wē te, te dama asina 're īwasu'u za'ra wa'aba mo. Tane nherē, īsimiroti si 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono õ di. Duré asifi 're wazéb za'ra wa'aba mono õ di. Taha zarina, zudezu'ō norī ma hā tāma wē za'ra õ di, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

24 Āne ma tō duréihā ai'āma rob'ui'éré sirōmo za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā:

"A norī wa'wa hā zudezu na 're aihāimana za'ra wa'aba mono, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina si 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ wa, te zudezu'ō norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono āma te te 're wasétē za'ra."

Āne ma tō duréihā ai'āma rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, ībaihā na hā.

25 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā 're 'madā'ā pese za'ra wa'aba mono wamhā, īuwaibaba te za 're asisihāiwata nihihāri za'ra wa'aba mo. Tane nherē, īsimiroti si 're 'madā'ā pese za'ra wa'aba mono õ wamhā, sihāiwata nihihāri āna 're īnomro mono norī ne, te za tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā aiwa.

26 Zudezu'ō norī hā sihāiwata nihihāri āna 're nomro mono nherē, īsimiroti 'rata na si 're hāimana wē za'ra mono wamhā, īsib'a'uwē ne, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're 'madā'ā za'ra, zudezu norī ne.

27 A norī wa'wa hā zudezu na 're aihāimana za'ra wa'aba mono hā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā 're 'madā'ā pese za'ra wa'aba mono õ di, ībaihā na rob'ui'éré hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono nherē, duré asisihāiwata nihihāri ré 're aihāimana za'ra wa'aba mono nherē. Tane nherē, ni'wam norī hā zudezu'ō norī hā sihāiwata nihihāri ré, 're hāimana za'ra mono õ nherē, te 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rada hā te te 're 'madā'ā pese za'ra. Taha zarina te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te siwi 're aiwē'ō pese za'ra wa'wa, te te 're aihā za'ra wa'aba mono da, zudezu'ō norī si īsimiroti hā te te 're 'madā'ā pese za'ra mono wa, ai'upana za'ra wa'aba.

28-29 A norī wa'wa hā, e asisihāiwata nihihāri ré 're anomro aba mono wa, te 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē uptabi na 're aihāimana za'ra wa'aba mo. E danho'a uburé marī hā zudezu hāimazéb zarina si 're 'manharī za'ra wa'aba mono wa, te za 'Re īhāimana

u'âsi mono nhib'a'uwe uptabi hā 're anomro aba mo. Mare di. Āne hā ūwaibaba nherē, ūwaibaba õ di, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma hā. 'Rāwi aipē'ē 're, īsimiroti hā aima 're haimana u'âsi za'ra wa'aba mono wapsi, tawapsi te za īsib'a'uwe uptabi na 're aihaimana za'ra wa'aba mo, 'Re ūhaimana u'âsi mono pē'ezani nhimipawaptob zarina si. 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā danho'a 're ūwapari za'ra wa'aba mono zém na, tawamhā, īsib'a'uwe uptabi na 're anomro aba mono õ di za. 'Rāwi aipē'ē 're, īsimiroti hā aima 're haimana u'âsi za'ra wa'aba mono wapsi, tawapsi te za īsib'a'uwe uptabi na 're aihaimana za'ra wa'aba mo. īsib'a'uwe uptabi na 're ūhaimana za'ra mono norī hā ti'ai āma ré, da te 're wēsāmri za'ra mono dai õ nherē, te 'Re ūhaimana u'âsi mono si te te sima 're wasu'u wē za'ra.

3

'Re ūhaimana u'âsi mono hā, tō sena na te te dama 're ūaropisutu mono zém na rowasu'u

¹ Tawamhā zudezu na 're ūaihaimana za'ra wa'aba mono zé hā, e taré, te bétē asihāiwata nñihâri ré 're anomro aba mo. E taré, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma hā.

² Mare di. Tō sena tāma hā, zudezu na 're aihaimana za'ra wa'aba mono zé hā. Tāma wē di, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma hā. E niha, wa za tawamhā āne hā waihu'u za'ra ni, zudezu norī 're ūhaimana za'ra mono zé hā. Duréihā 'Re ūhaimana u'âsi mono hā ma tō zudezu norī si te te sima 're awē, īsimiroti na rob'ui'éré 'rada hā uburé da'udâna te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, dawi simani tō da.

³ Tane nherē, ni'wam norī hā zudezu norī hā 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're ūnomro mono na hā te te tāma āma 're uwaimrami za'ra mono õ di. E tawamhā 'Re ūhaimana u'âsi mono hā asa te te tāma āma 're uwaimrami za'ra mono õ di za, uburé marī na te te tāma āma 're ūropisutu za'ra mono zéb zarina.

⁴ Te za tō te te tāma āma 're uwaimrami u'âsi za'ra, te te tāma 're ūaropisutu mono zéb zarina. Uburé ti'ai āma dazadawa nhipe na dasima 're dahaimana za'ra mono nherē, 'Re ūhaimana u'âsi mono si, sadawa nhipe õ di, tō sena. Duréihā ma tō āne na āma rob'ui'éré Dawi hā, 'Re ūhaimana u'âsi mono āma hā:

"A hā marī na dama 're roti mono wamhā, tō sena asadawa nhipe õ na te za da te 're aiwaihu'u za'ra, tō sena asimiroti hā. Duré ni'wam norī hā asadawa nhipe te te ai'āma 're sa'ra mono wamhā, ta norī si īsadawa nhipe õ na te za da te dasiwi 're waihu'u za'ra, ai'upana."

Āne na ma tō duréihā rob'ui'éré Dawi hā, ūbaihā na hā.

⁵ Ni'wam norī hā te āne na te te si'āma 're rosa'rata upa za'ra: "Wa norī hā wahaimana wasété na si, wa za oto 're wahaimana za'ra, 're ūwanomro wasété uptabi mono na, da te 're wawaihu'u za'ra mono wa, 'Re ūhaimana u'âsi mono si wasété āna 're ūmorī wē uptabi na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wanhipai u. Tawamhā, wahaimana wasété na 're wahaimana za'ra mono nherē, e te za te te 're wa'ahā za'ra, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā. Mare di. Te te 're wa'ahā za'ra mono õ di za." Āne te ni'wam norī hā te te si'āma 're rosa'rata upa za'ra.

⁶ E tawamhā ūwaibaba te ta norī hā āne na hā te te 're rosa'rata za'ra. Mare di. ūwaibaba õ di. 'Re ūhaimana u'âsi mono hā te tō ūwaibaba si te te 're da'ahā za'ra. ūwaibaba na si te marī na te te dama 're arowairébē. Āne zarina te te dama 're arowairébē mono õ 'wa'ahā, aré te te da'awē'õ waihu'u õ di, za da'āma īsipo'ozéb āma hā, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā.

⁷ Até ni'wam norī hā te za duré āne na te te si'āma 're rosa'rata upa za'ra: "Wa norī hā wawasédé, wa te 're 'manharī za'ra mono wamhā, até te za āne na da te wa'āma 're rosa'rata za'ra: 'Ó norī hā wasété uptabi na te 're nomro. 'Re ūhaimana u'âsi mono si, te wē uptabi na 're haimana, õhō si siwaprosi.' Āne na te za 'Re ūhaimana u'âsi mono si 're ūmorī wē uptabi na, da te dasiwi 're waihu'u za'ra, wawasété si, wa te 're 'manharī za'ra mono na, da te 're ūwawaihu'u za'ra mono zém na hā. E tawamhā ūwaibaba, 'Re

Íhâimana u'âsi mono, wawasédé te te wa'âma 're ïaza'ra mono zéb da hã. Mare di. ï'uwaibaba õ di." Åne na te duré ni'wam norí hã te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra.

⁸ Taha zarina te duré te te sima 're nharí za'ra: "Wawasété si, wa za tô wa te 're 'manharí u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono si ïwë uptabi na, da te dasiwi 're ïwaihu'u za'ra mono zéb da hã." Ni'wam norí hã ma tô ãne na ïnhimiroti wasédé hã ï'âma sa'ra, ïsi'uihâ na ãne hã te âma ïwaihu'u za'ra newa. Ma tô ï'âma wasété za'ra. Taha wa, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ta norí si siwi wë'õ pese za'ra, ï'uwaibaba.

Dahâimana wasété na 're ïdahâimana za'ra mono na rowasu'u

⁹ Tawamhã wa norí hã zudezu norí hã e taré zudezu na 're wahâimana za'ra mono wa, te za, zudezu'õ norí hâimanazém nhipai u, te te 're wa'awësämri, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Ubûré aiwapsi tâma 're ïdahâimana za'ra mono zé hã. Ubûré dahâimana wasédé hã da te 're ïmanharí za'ra mono na si te 're dahâimana za'ra, zudezu norí hã duré zudezu'õ norí zama. Dawasété hawi, dasi'uihâ na 're dawairébé waihu'u mono õ di, dama siptete wa, dawasédé hã. Åne, wa tô aimâ waihu'u pari za'ra wa'wa.

¹⁰ Duréhã ma tô ãne na ni'wam norí hã âma rob'ui'éré za'ra: "Ni'wam norí hã si'uihâ na 're ïnomro wë mono zém na, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïwasu'u wë za'ra mono zéb da hã, robaba di. Ubûré 're ïdanomro wasété mono na si, te 're dahâimana za'ra.

¹¹ Duré ni'wam norí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono zô 're sôpré mono õ di, ïhâimanazém na te te 're ïwaihu'u za'ra mono zéb da hã. Åne hã tâma robaba uptabi di, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã.

¹² A'uwe mono bâ ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, 're dasipizari za'ra.

Dasi'uihâ na marí ïwë hã da te 're 'manharí waihu'u za'ra mono õ di. Taré ma tô 're danomro. Ni'wam norí hã marí ïwë hã te te 're 'manharí za'ra mono õ di. Mare uptabi di.

¹³ Ubûré danhoto hã wasété di. Wasété uptabi di.

Danhoto wasété na te dazadawa nhipese na, da te dasima 're nharí wasété za'ra.

Duré wahi hã te te 're dahâzu mono wa, ti'wa wa'u na te te 're ïdanhimroi mono ne, te damreme na da te dasima 're nharí wasété za'ra, rowë hã da te dasiwi 're uprosi za'ra mono da.

¹⁴ Damreme ïwasété uptabi na si te dasi'âma da te 're wasété za'ra.

¹⁵ Dasi'aba're na te duré 're dasi'u'a za'ra. Dasi'aba're na te duré 're dasisimro.

¹⁶ Daro mono bâ 're danomro mono sidâpâsi, te da te dasiwi 're rowamnari u'âsi za'ra. Taha wa, te dasisa'u hã robzei'õ u'âsi 're dahâimana za'ra.

¹⁷ Rowë na 're ïdahâimana za'ra mono zéb da hã, marí hã ïwë hã da te dasima 're 'manharí waihu'u za'ra mono õ di.

¹⁸ 'Re ïhâimana u'âsi mono zama, da te dasiwi 're hâimana wazé mono õ di."

Åne na ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na da'âma rob'ui'éré sirõmo za'ra.

¹⁹ Duréhã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na ma tô Mozési hã rob'ui'éré, zudezu norí ma, òhõ na si âma 're hâimana za'ra mono da. Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã 're hâimana sirõmo mono wa, ni'wa hã tiwë na 're ïmorí wasété õ na dama 're siwasu'u waihu'u mono õ di. Ubûré dawasété na 're dasisämri za'ra mono da si, te dama 're hâimana, rob'ui'éré 'rada hã, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono, dawasété na te te 're ïda'awë'õ mono zé hã da te dasina 're waihu'u za'ra mono da.

²⁰ E 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, marí hã da te 're ïmanharí wë za'ra mono na, te za te te sima da'âma 're aroti, dawasédé hã te te oto da'âma 're ab'madâ'â tô mono da, taha zarina te te oto 're da'awësämri mono da, dapo're'õ nherë, te te 're da'ahâ za'ra mono tô da. Mare di. Taha nai õ di. Ubûré marí hã da te 're ïmanharí wasété za'ra mono na, 'râwi 're dasiwaihu'u za'ra mono da si, te dama 're hâimana, rob'ui'éré 'rada hã.

'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïda'awësämri mono zém na rowasu'u

²¹ Tane nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono ma tō oto dama waihu'u, te te 're īda'awēsāmri mono zém na hā, sō'awi da te oto 're īwaihu'u za'ra mono zéb da hā. 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te sima da'āma 're aroti mono õ di, uburé marī hā da te 're ī'manharī wē za'ra mono zéb zarina, dawasédé hā te te oto da'āma 're ī'ab'madâ'â mono õ zéb da hā, taha zarina te te oto 're īda'awēsāmri mono zéb da hā. Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré'wa norī hā ma tō ãne na ãma rob'ui'éré za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono te te 're īda'awēsāmri mono zém na hā.

²² Zezu Cristu, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ī'umnhasi za'ra mono zém na si, ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te sima da'āma 're aroti, dawasédé hā te te oto da'āma 're ab'madâ'â tō mono da, taha zarina si te te oto 're da'awēsāmri mono da, dawasétē na 're danomro mono nherē, te te oto 're da'ahâ za'ra mono tō da. Uburé Zezu Cristu te te 're īsaze za'ra mono norī si, te te oto 're awēsāmri. Æne hā aiwapsi te uburé tāma 're hāimana za'ra, zudezu norī hā, duré zudezu'õ norī zama.

²³ A'uwe mono bâ te uburé dawasétē na 're danomro. Taha wa, te 'Re īhāimana u'âsi mono nhiti 're dahāimana za'ra, 're īmorī wē uptabi nhiti.

²⁴ Tane nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono nhiti 're dahāimana za'ra mono nherē, Zezusi te te 're īsaze za'ra mono norī hā te te 're awēsāmri, da'āma 're īpē'ezé mono zéb zarina, asa tāma 're īdasiwa'âbâ za'ra mono zéb zō, sina 're simnhasi mono ãna. Cristu Zezusi hā tidâ'âzém na ma tō da'awa'â. Taha wa, ma tō dawasétē hawi te te 're da'awaibu. Taha na si te oto 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te 're da'awēsāmri, dawasédé hā za oto te te da'āma 're ī'ab'madâ'â mono õ zéb zarina.

²⁵ 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō Zezusi hā pisutu, dazada īdâ'âzém na dawasédé, da te 're ī'manharī za'ra mono zé hā te te dama 're apari mono da, taha zarina tiwi 'rusimani da, īwa'rāmi da'āma 're pē'ezé mono da. Duré taha na si te te 're īda'awēsāmri mono zé hā, 'râwi da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, ma tō ãne da pisutu, Zezusi hā. Zezusi hā da te 're sazei pese za'ra mono wapsi, te za dawasédé hā te te dama 're apari. 'Re īhāimana u'âsi mono hā da'āma 're wa'a su'u mono õ wa, dawasédé hā te te da'āma 're ab'madâ'â mono õ di aré.

²⁶ Tane nherē, āhāna hā dawasédé hā da te 're ī'manharī za'ra mono zém na, te da'āma 're ab'madâ'â mono ãna 're hāimana mono õ di oto. Te oto te te ãma 're da'ab'madâ'â u'âsi, uburé marī hā ī'uwaibaba si te te 're ī'ab'manharī wē mono na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, duré uburé Zezusi hā da te 're īsazei pese za'ra mono norī hā te te 're īda'awēsāmri mono na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da.

²⁷ E tawamhā wasi'uihā na, wa za wawē na wasina 're wawata za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono te te 're īwa'awēsāmri mono na hā. Mare di. E marī wa. 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti si, wa te 're ī'madâ'â pese za'ra mono na, te te sima wa'âma 're aroti mono õ na dâ'âsina, taha zarina wawasédé hā te te wa'âma 're ab'madâ'â tō mono da. Taré, Zezusi hā wa te 're īsazei pese za'ra mono na, te te sima wa'âma 're aroti, taha zarina wawasédé hā te te oto wa'âma 're ab'madâ'â tō mono da, taha zarina te te 're wa'awēsāmri mono da.

²⁸ Æne hā wa tō wasina waihu'u pese za'ra ni oto. Tō sena, Zezusi hā da te dasina 're umnhasi za'ra mono wapsi, te za tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te sima da'āma 're aroti, dawasédé hā te te oto da'āma 're ī'ab'madâ'â mono õ zéb zarina, te te oto 're īda'awēsāmri mono zéb da hā. Ta hā te te sima da'āma 're aroti mono õ di, īsimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina, marī hā uburé da te 're ī'manharī wē za'ra mono na, dawasédé hā te te oto da'āma 're ī'ab'madâ'â mono õ zéb da hā, taha zarina te te duré 're īda'awēsāmri mono zéb da hā. Æne wasu'u zarina, wa tō wa norī hā wasina waihu'u pese za'ra ni oto.

²⁹ E zudezu norī nhib'apito si, te 'Re īhāimana u'âsi mono hā 're hāimana. E zudezu'õ norī ma hā, 're hāimana mono õ di bété. Ta norī ma zama te duré 're hāimana.

³⁰ 'Re īhāimana u'âsi mono hā tō sena, misire uburé Danhib'apito uptabi hā. Zezusi hā te te 're īsazei pese za'ra mono zéb zarina si, te za te te sima ãma 're aroti, īwasédé hā te te oto ãma 're ab'madâ'â tō mono da, taha zarina si te te oto 're awēsāmri mono da, zudezu norī hā, duré zudezu'õ norī zama.

³¹ Zezusi hā da te dasina 're ū'umnhasi za'ra mono zém na si, 'Re īhāimana u'āsi mono hā dawasédé hā te te oto da'āma 're ab'madâ'ā tō mono da, te te sima da'āma 're aroti mono wamhā, e tawamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā, wama hā taré hā. E wa te 're 'madâ'ā pese za'ra mono õ di za. Wa za tō taha zama, wa te 're 'madâ'ā pese za'ra, tō sena wa.

4

Abra'āhā wasu'u, 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're ū'sazei pese mono zém na

¹ Āhāna hā wasiré zudezu norī hi'rada, wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, Abra'ā hā.

² Ta hā uburé marī hā te te 're ū'ab'manharī wē mono na, 'Re īhāimana u'āsi mono, īwasédé hā te te oto āma 're 'madâ'ā mono tō da, te te sima āma roti 'wa'āhā, duré taha zarina Abra'ā hā 'rāwi tiwē na sina 're wata mono 'wa'āhā, te aré tō sena 'rāwi sina 're wata. Tane nherē, marī hā te te 're ū'ab'manharī wē mono na, 'rāwi sina 're wata waihu'u mono õ di Abra'ā hā, taha zarina 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te sima āma roti õ wa, īwasédé hā te te oto āma 're ū'madâ'ā mono õ zarina, te te īwēsāmrizéb da hā.

³ Duréihā Abra'āhā wasu'u na, ma tō ni'wa hā āma rob'ui'éré, āne na hā:

"Abra'ā hā 'Re īhāimana u'āsi mono si, ma tō te te sima 're umnhasi u'āsi, te te tāma īropisutuzém na hā. Taha āma si, ma tō sasō. Taha wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā sima āma roti, īwasédé hā te te oto āma 're 'madâ'ā tō mono da, duré taha zarina si te te oto wēsāmri da. Taha wa, tāma wē uptabi di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā."

Āne ma tō Abra'āhā wasu'u na āma rob'ui'éré ni'wa hā, ībaihā na hā. Ā hā Abra'ā hā, marī hā te te 're ū'ab'manharī wē mono na, 'rāwi sina 're ū'wata mono õ zé wasu'u.

⁴ Ni'wam norī hā te te dama 're romhuri za'ra mono wamhā, da te 're ū'pawa'ābā za'ra mono ré, te 're hāimana za'ra. E sōpru wa, te za taré ū'sib'apito hā rob'ui'prazé hā te te tāma 're sōmri za'ra. Mare di. Sōpru wa, te te tāma 're sōmri za'ra mono õ di. Te te tāma 're ū'romhuri za'ra mono zé wa'rāmip si, te za te te tāma 're sōmri za'ra, ū'pawa'ā hā.

⁵ Tanei õ di, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Marī hā da te 're ū'manharī wē za'ra mono na, te 'rāwi 're dasi'madâ'ā ze za'ra, taha na si 'Re īhāimana u'āsi mono hā dawasédé hā te te oto da'āma 're ū'ab'madâ'ā mono õ na, te te sima da'āma 're aroti mono newa. Tane nherē, te te sima da'āma 're aroti mono õ di, taha na dawasédé hā te te oto da'āma 're ab'madâ'ā tō mono da, taha zarina te te oto 're ū'ida'awēsāmri mono zéb da hā. 'Re īhāimana u'āsi mono hā da te dasina 're umnhasi za'ra mono wapsi, te za te te sima 're ū'awēsāmri, dawasédé hā za oto te te da'āma 're ab'madâ'ā mono õ wa, duré dawaséte na 're danomro mono nherē, te te 're ū'da'ahā za'ra mono tō da.

⁶ 'Re īhāimana u'āsi mono te te sima da'āma 're aroti mono õ di tō, uburé marī hā da te 're ū'manharī wē za'ra mono zéb zarina, dawasédé hā te te oto da'āma 're ū'ab'madâ'ā mono õ zéb da hā, taha zarina te te oto 're ū'ida'awēsāmri mono zéb da hā. Da te 're ū'sazei za'ra mono zém na si te oto te te 're ū'da'awēsāmri tō. Taha zarina, dama 're ū'rowē uptabi za'ra mono zém na hā, ma tō Dawi hā āne na āma rob'ui'éré, duréihā:

⁷ "Ni'wam norī ma hā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwasédé te te oto āma 're 'madâ'ā za'ra mono õ wamhā, ta norī ma si, tāma 're ū'rowē za'ra mono õ di za, īwaséte na oto āma 're ū'po're pu'u za'ra mono õ wa, ta norī āma hā.

⁸ 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwasédé hā te te oto āma 're ū'sa'rata za'ra mono õ wa, tāma 're ū'rowē za'ra mono õ di."

Āne na ma tō Dawi hā āma rob'ui'éré, dama 're ū'rowē uptabi za'ra mono zém na.

⁹ Āne hā, e sihāiwata nihihāri ré 're ū'nomro mono norī si, te za ū'rowē uptabi na 're ū'nomro. E ā norī si, te wasu'u, Dawi hā. Mare di. Sihāiwata nihihāri āna 're ū'nomro mono norī zama, te wasu'u. Āne na, wa tō aimā waihu'u pari za'ra wa'wa, Abra'āhā wasu'u na rob'ui'éré hā, duréihā:

"Abra'ā hā 'Re īhāimana u'āsi mono si, ma tō te te sima 're umnhasi u'āsi, te te tāma īropisutuzém na hā. Taha āma si, ma tō sasō. Taha wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā sima āma roti, īwasédé hā te te oto āma 're 'madâ'ā tō mono da, duré

taha zarina si te te oto wēsāmri da. Taha wa, tāma wē uptabi di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā."

Āne, wa tō aimā waihu'u za'ra wa'wa.

¹⁰ E tawamhā Abra'ā hā sihāiwata nhizāri sirōmo, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā sima āma roti, te te wēsāmri da. Mare di. Sihāiwata nhizāri ō ré, ma tō wēsā.

¹¹ 'Re īhāimana u'āsi mono hā, Abra'ā hā te te sina ī'umnhasi pese zém na si, ma tō wēsā, sihāiwata nhizāri ō nherē. Taha wa, sihāiwata nhizāri ō ré, Abra'ā hā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īwēsāmrizém na hā, te wama wasu'u, tō sena na uburé da te 're īwaihu'u za'ra mono zéb da hā. Taha wa, Abra'ā hā uburé 'Re īhāimana u'āsi mono, da te dasina 're ī'umnhasi za'ra mono norī hi'rada, ta hā. Sihāiwata nnihāri ō nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're ī'awēsāmri mono norī hi'rada.

¹² Duré, īsihāiwata nnihāri ré norī hi'rada, zudezu norī hi'rada. E tawamhā sihāiwata nnihāri ré 're hāimana za'ra mono wa, te ta norī hi'rada hā 're hāimana, Abra'ā hā. Mare di. Abra'ā hā sihāiwata nhizāri ō ré, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īsazei pese ne, īsine te te 're īsazei pese za'ra mono norī hi'rata si, te 're hāimana, Abra'ā hā.

Abra'āhā ma, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īropisutuzé wasu'u

¹³ Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono hā Abra'āhā ma, ma tō ropisutu, uburé danhipti'ai mono bā te te tāma 're anhomri mono da, īsihudu norī ma ropibu ma, īsihudu sidāpāsi. E īsimiroti hā uburé te te 're 'madā'ā pese uptabi mono wa, duré nimahā na marī na misi īsimiroti na te te upai ō wa, ma tō āne na tāma ropisutu. Mare di. Taha wab ō di. 'Re īhāimana u'āsi mono te te īsazei pese na, te te wēsāmri wa, ma tō āne na tāma ropisutu siro.

¹⁴ 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'madā'ā'wa norī hā zudezu norī hā, īsimiroti te te 're ī'madā'ā pese za'ra mono zéb zarina, 'Re īhāimana u'āsi mono, ta norī ma, uburé danhipti'ai mono bā te te tāma 're ī'anhomri mono da hā, te te ropisutu 'wa'āhā, taré te aré da te 're saze za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Marī dai ō di aré. Taré te aré 'Re īhāimana u'āsi mono hā dama ropisutu, daro hā te te dama 're ī'anhomri mono zém na hā. Dama hā, aré marī ō di.

¹⁵ 'Re īdahāimana wē za'ra mono zéb da hā, dasi'uihā na da te dasima 're īpisutu za'ra mono zé hā dama 're hāimana za'ra mono ō 'wa'āhā, aré da te āma 're upai waihu'u za'ra mono ō di. Tane, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na Mozési te te īrob'ui'érézé hā dama 're hāimana za'ra mono ō 'wa'āhā, aré da te āma 're upai waihu'u za'ra mono ō di duré. Tane nherē, te tō dama 're hāimana, īsimiroti na rob'ui'éré 'rada hā. Taha wa, da te 're waihu'u pese za'ra mono nherē, da te 're 'madā'ā pese za'ra mono ō wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're īda'ahā za'ra mono zé, te wasu'u.

¹⁶ Tawamhā e marī hawi, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā Abra'āhā ma ropisutu, īsihudu norī ma ropibu ma. Abra'ā hā te te īsazei pese zém hawi, ma tō tāma ropisutu. Te te tāma īropisutuzé wa'rāmi, asa tāma īsiwa'ābāzéb zō 're īsimnhasi mono ō na, da te dasina 're īwaihu'u pese za'ra mono zéb da hā, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā Abra'ā te te īsazei pese zém hawip si, tāma ropisutu. E Mozésihi nhimi'ui'éré 'madā'ā'wa norī ma si, te 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiropisutuzé hā tāma 're hāimana za'ra, zudezu norī te te 're īsazei pese za'ra mono norī ma si. Mare di. Abra'ā hā, 'Re īhāimana u'āsi mono si te te sina ī'umnhasi ne, uburé 're īdahāimana za'ra mono norī ma zama, te tāma 're hāimana za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiropisutuzé hā. E marī wa. Abra'ā hā uburé wahi'rata wa, uburé wasiré īsazei'wa norī hi'rata wa.

¹⁷ Duréihā ni'wa hā ma tō āne na 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'éré, Abra'āhā āma hā:

"Wa hā wa tō aipisutu, daro mono bā da te dasina 're ī'umnhasi za'ra mono norī hi'rata na, da te 're asisi za'ra mono da."

Āne ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono nhimipisutuzém na āma rob'ui'éré. 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiropisutuzé hā, tō sena. Pire uptabi di. E marī wa. Ō hā tō sena, 're hāimana mono wa. Taha si, ma tō Abra'ā hā te te sina 're umnhasi u'āsi. Taha si, 're

dadâ'â za'ra mono nherë, dahâiwa'utu'wa hă te 're hâimana. Taha si marñ õ ré, Ropoto mono 'wa hă.

¹⁸⁻¹⁹ Duréihâ Abra'â hă 100 na ãma ïwahubzéb u hă romhutu na ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hă tâma ropisutu, ãne: "Asihudu sidâpâsi, da'ahâ uptabi di za." ãne rob'ui'ére 'rata na ïwasu'u hă. Abra'â hă romhutu na ma tô tidâ'azé hă sina waihu'u, ïhâiba sib'aware na hă oto. Timro zama ma duré waihu'u, 'ra waihu'u õ na, Sara hă. Tane nherë, siptete sina ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono si saze, za ïra te te tâma ïsõmrizém na hă. Te te 're wawâi mono ãna, te sô 're simipari u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzéb zô hă, marñ hă tâma hâimana õ nherë, sô 're ïsimipari mono zéb da hă. Taha wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hă pisutu, daro mono bâ da te 're ïsazei pese za'ra mono norñ hi'rata na, da te 're sisi za'ra mono da.

²⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutuzém na hă te te ãma wawâi õ di. ïmreme hă te te ïsazei pese zéb zarina, ma tô siptete uptabi na 're hâimana. Te duré ãma 're wata u'âsi.

²¹ 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutuzé hă za te te tâma ãma ïuwaimramizéb zô, te te 're sazei pese u'âsi. Te te sazei utõrñ õ di, Abra'â hă.

²² Taha wa, te te ïsazei pese na ma tô sima ãma roti 'Re ïhâimana u'âsi mono hă, ïwasédé hă te te oto ãma 're 'madâ'â mono tõ da, taha zarina te te wësämri da, duré po're'õ nherë, za te te azâri tõ da, dame.

²³ Duréihâ rob'ui'ére 'rata na Abra'âhâ wasu'u hă, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïwësämrizém na hă, taha wasu'u si õ di.

²⁴ Wa norñ zama, wa te wasina 're ïumnhasi za'ra mono norñ hă te za duré te te 're wa'awësämri, Wanhib'apito Zezusihi hâiwa'utu'wa, wa te wasina 're ïumnhasi za'ra mono norñ hă.

²⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono hă ma tô Zezusi hă dama tisõ, da te dasiwi wîrñ da, wawaséte na 're wanomro mono wa. Ma tô duré hâiwa'utu, taha na te te 're wa'awësämri mono da, wawasédé hă te te oto wa'âma 're ab'madâ'â tõ mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hă.

5

Cristuhu zazei'wa,toi u'âsi 're ïnomro mono zé wasu'u

¹ Wanhib'apito Zezu Cristu hă ma tô wazada tidâ'â za'ra, wa'upana. Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hă ma tô te te sima wa'âma 're aroti, wa te 're ïsazei pese za'ra mono na, wawasédé hă te te oto wa'âma 're ab'madâ'â tõ mono da, taha zarina si te te duré 're wa'awësämri mono da, wawaséte na 're wanomro mono nherë, te te 're wa'ahâ za'ra mono tõ da. Taha wa, rowë u'âsi, wa oto ãma 're wanomro, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma hă.

² Zezusi hă wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, te 'Re ïhâimana u'âsi mono hă ïwë si te te wama 're ab'madâ'â. Taha na si, wa oto wa norñ hă 're wahâimana za'ra. Niwapsi te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hă te te wama 're apisutu, ïwaihu'u pese zarina ïhâiba na rowa'a za'ëtë na ïsiré 're wahâimana u'âsi za'ra mono da, rowë uptabi na. Taha wa, wato sina, wa sô 're wanhimipari za'ra, wa te 're sazei utõrñ za'ra mono ãna.

³ Duré Cristuhu zazei'wa, 're wanomro mono 'ru te, da te wama 're rob'manhari za'ra mono wa, wa te 're robzépata za'ra mono ré, wa watoi u'âsi 're wahâimana za'ra õne haré, wa te 're ïrobzépata za'ra mono zéb zarina, õhõ ãma si wanhiptete sina 're ïwahâimana za'ra mono zéb da hă, wa te wasima ãma 're sa'ëtë za'ra mono wa. ãne hă wa te wasina 're waihu'u pese za'ra mono wa, wa za watoi u'âsi 're wahâimana za'ra.

⁴ Tawamhâ wanhiptete sina, ãma 're ïwahâimana za'ra mono zéb da hă, wa te tâma ãma 're uwaimrami za'ra mono wamhâ, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hă wa'âma 're wata za'ra. Tawamhâ wa'âma 're ïwata za'ra mono zém na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono wamhâ, marñ te te wama 're ïapisutu mono zéb zô, wa te 're wawâ za'ra mono ãna, wa za wasina 're wanhimipari u'âsi za'ra.

⁵ Āne zô si 're wanhimipari za'ra mono wamhã, taré sô 're wanhimipari za'ra mono õ di za. Taré, wa te wasina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re īhaimana u'āsi mono hã Tipē'ezani te te wama 're īanhomri mono na, tinhimizawi pese zé hã te te wama 're awaihu'u mono wa, taré, wa te wasina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. Taha wa, taré sô 're wanhimipari za'ra mono õ di za, marĩ īwẽ hã te te wama 're īapisutu mono zô hã.

⁶ Duréihã 're īdahaimana za'ra mono na'rata zém hawimhã, marĩ da te 're īmanharĩ wẽ za'ra mono zém na hã 'Re īhaimana u'āsi mono te te da'āma sima 're aroti mono õ di, taha zarina dawasédé hã te te oto da'āma 're ab'madâ'â tō mono da, duré dapo're'õ nherẽ, te te 're da'ahâ za'ra tō mono da. Ta hawim haré, dahaimana wẽ zém na 'râwi 're dasi'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di, dawasédé hã te te da'āma 're īab'madâ'â mono õ zarina, te te 're īda'awēsāmri mono zéb da hã, 'Re īhaimana u'āsi mono hã. Taha ré, ma tō Cristu hã dazada dârâ, uburé dawasétē na 're īdahaimana za'ra mono norî zada, 'Re īhaimana u'āsi mono, bâdâ te te āma īpisutuzé hã īwa īwaptâ'āzém na.

⁷ Ni'wa hã uburé danhimiroti wẽ hã te te 're 'madâ'â pese mono nherẽ, taha upana īda'matâ'â da hã, mare di. Ni'wa hã da'āma 're īsiwamri mono, 're 'maiħaimana mono wamhã, taha upana si īda'matâ'â da hã, āté te za 're si'madâ'â za'ra.

⁸ Tanei õ di, 'Re īhaimana u'āsi mono nhimizawizé hã. Wa norî hã wawasétē na 're wahaimana za'ra mono nherẽ, ma tō Cristu hã pisutu, wazada dâ'â da, wa'upana. Āne hã ma tō 'Re īhaimana u'āsi mono hã te te wama 're awaihu'u, te te 're īwa'azawi pese mono zém na hã.

⁹ Zezusi wazada īdâ'āzém na, ma tō 'Re īhaimana u'āsi mono hã te te 're wa'awēsāmri, wawasédé hã te te oto wa'āma 're īab'madâ'â mono õ zarina. Āne wa, te za duré Zezusi hã tidâ'āzém na te te 're wa'anho'reptu, 'Re īhaimana u'āsi mono nhimihâzé wi, ro hã za īsi'utōrīzéb āma hã.

¹⁰ 'Re īhaimana u'āsi mono nhitob'ru, wa aré 're wanomro. Tane nherẽ, ti'ra dâ'āzém na ma tō wa'āma 're siwadi za'ra oto. Tawamhã īsiwadi oto 're wahaimana za'ra mono wa, te za tō oto Zezusi hã te te 're wa'anho'reptu, dâ'â nherẽ, apâ hâiwa'utu wa, dâ'â āna 're hâimana u'āsi mono wa za oto.

¹¹ Tane nherẽ, taha si õ di. 'Re īhaimana u'āsi mono āma, wa duré watoi u'āsi 're wahaimana za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristu dâ'āzém na, wa'āma 're siwadi za'ra mono wa oto.

Adāhã wasu'u, Cristuhu wasu'u me

¹² Tawamhã e ma hawi, ma tō dawasédé hã tinhana'rata. Adā hã ma tō duréihã tiwasétē 'rata. Ta hawimhã ma tō dawasédé hã te te ropé, uburé dapoto mono bâ. Ta hawim haré, te aihîni 're dadâ'â u'āsi za'ra, dawasétē na 're danomro mono wa.

¹³⁻¹⁵ Dawasétē āna 're īdahaimana za'ra mono zéb da, 'Re īhaimana u'āsi mono nhimiroti hã dama 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, dawasédé hã te te da'āma 're aza'ra mono õ di, 'Re īhaimana u'āsi mono hã. Tane nherẽ, duréihã Mozésihi ma, tinhimiroti hã te te waihu'u õ ré, duré te te rob'ui'éré õ ré, te dawasétē na si 're dahaimana u'āsi za'ra. īsimiroti na rob'ui'éré hã dama 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, dawasétē na si 're dahaimana za'ra mono wa, ma tō Adāhã wasétē na'rata hawim haré 're dadâ'â u'āsi za'ra, 'Re īhaimana u'āsi mono nhimiroti hã dapē'ë 're, dama 're hâimana za'ra mono nherẽ, da te dasina tâma āma 're uwaimrami za'ra mono õ wa. Mozésihi ma, za oto 'Re īhaimana u'āsi mono, tinhimiroti te te īwaihu'uzéb u hã, dawasétē na si 're danomro u'āsi mono wa, ma tō 're dadâ'â u'āsi za'ra. Adāhã wi, 'Re īhaimana u'āsi mono, rob'râ te te sawi nherẽ, te te sadawa'madâ'â āna, ma tō tiwasédé hã 'manha. Āne hã Adāhã wasétē ne, aiwa da te 're 'manharĩ za'ra mono õ nherẽ, ma tō aihîni 're dadâ'â u'āsi za'ra, 'Re īhaimana u'āsi mono te te dama īrotizé hã, sô'awi dama 're hâimana za'ra mono õ nherẽ.

Adāhã wasétē na'rata wamhã, ma tō īpire uptabi hã 'manha, tiwasédé hã. Taha uirî na si, ma tō Zezusi hã marĩ īpire uptabi hã 'manha duré īwẽ hã, ti'ai āma 're morî ré. Taha wa, Zezusih ne Adāhã, marĩ īsine īpire hã te te 'manharĩ wa. Tane nherẽ, aiwab õ di, īsimi'manharîzé hã. 'Re īhaimana u'āsi mono hã īwẽ te te dama 're īanhomri mono

hā, Adāhā wasétē nei õ di. Adā hā tiwasédé te te ī'manharizém hawi, ma tō oto uburé 're dadâ'â u'âsi za'ra, tō sena. Tane nherē, 'Re īhaimana u'âsi mono hā īwē hā te te dama 're ī'ab'manharī mono zé hā pire uptabi di, Adā hā tiwasédé te te ī'manharizém nhipai u. Wē uptabi di. E marī tawamhā, 'Re īhaimana u'âsi mono, īwē hā te te dama 're ī'ab'manharī mono zé hā. Zezusi hā sisawi āna tihāiba na te te 're īda'azawi pese mono na, ma tō te te dama 're ab'manharī wē, tinhoprubzéb zarina.

¹⁶ Adā hā tiwasédé te te ī'manharizém hawim haré, te dawasédé hā da te 're 'manharī u'âsi za'ra oto. Taha zarina, ma tō 'Re īhaimana u'âsi mono hā te te siwi 're da'awē'ō pese, dawasédé hā te te da'âma 're ī'awaihu'u mono zéb zarina. Tane nherē, ta hawim haré, dawasédé hā da te 're 'manharī u'âsi za'ra mono nherē, dama īsōprubzém na te oto da'ahâ na te te 're da'awēsāmri 'Re īhaimana u'âsi mono hā, ī'ra dazada īdā'âzém na. Āne wa, 'Re īhaimana u'âsi mono, dama 're īsōpru mono zé hā, pire uptabi di, Adāhā nhimi'manharizé ma hā.

¹⁷ Tō sena aibâ hā misi, tiwasédé te te ī'manharī na'rata hawi, ma tō oto 're dadâ'â u'âsi za'ra. Tane nherē, Zezu Cristu hā aibâ misi nherē, īsimi'manharizé hā pire uptabi di, aibâ tiwasédé te te ī'manharī na'rata zém nhipai u. Wē uptabi di. 'Re īhaimana u'âsi mono hā īwē uptabi hā te te tāma 're ī'apisutu mono norī si, te za hāimana pire na īsiré 're hāimana u'âsi za'ra, tinhoprubzé hā te te tāma 're ī'anhomri mono norī si. īsōprubzé hā te te 're īda'awēsāmri mono zé, te wasu'u. Cristu īdā'âzém na te za hāimana pire na īsiré 're hāimana u'âsi za'ra.

¹⁸ Aibâ hā misi tiwasédé hā te te ī'manharizém hawi, ma tō 'Re īhaimana u'âsi mono hā uburé te te 're da'awē'ō pese, dawasédé hā te te da'âma 're ī'awaihu'u mono zéb zarina. Tane, misi Zezusihī nhimi'manharī wē zém na, te za oto 'Re īhaimana u'âsi mono hā te te 're da'anho'reptu, dapē'ē 're, dadâ'â u'âsi ne 're īdanomro mono zém hawi, ī'rata 're dahāimana u'âsi za'ra mono da oto.

¹⁹ Aibâ hā misi nherē, 'Re īhaimana u'âsi mono te te īwapari õ hawimhā, ma tō oto uburé dawasétē na si 're dahāimana za'ra. Tane duré, aibâ hā misi nherē, 'Re īhaimana u'âsi mono te te īwapari pese zém hawi te za oto 'Re īhaimana u'âsi mono hā te te 're da'awēsāmri, Zezu Cristu te te īwapari pese zém hawimhā.

²⁰ Duréihā 'Re īhaimana u'âsi mono hā ma tō Mozésihī ma tinhimiroti hā waihu'u, te te āma rob'ui'éré da, āma 're dasipo're pu'u za'ra mono wa, dawasédé hā da te oto dasina 're waihu'u za'ra mono da. Tane nherē, ma tō dawasédé hā da te dasima 're sa'êtē u'âsi za'ra. Tane nherē, dawasédé da te dasima 're īsa'êtē za'ra mono zém nhipai u, ma tō 'Re īhaimana u'âsi mono hā te te dama 're arob'manharī wē, da'âma 're īsiwamri u'âsi mono zéb zarina.

²¹ Āne na rowasu'u na, wa za oto aimā 'rāsutu za'ra wa'wa. Dawasétē na si 're danomro u'âsi mono wa, ma tō aré dapē'ē 'remhā, dadâ'â ne 're dahāimana u'âsi za'ra, 'Re īhaimana u'âsi mono nhiti. Tane nherē, tinhimizawi pese zéb zarina, ma tō 'Re īhaimana u'âsi mono hā Wanhib'apito Zezu Cristu dâ'âzéb zarina te te sima 're wa'awē, taha zarina si rowē uptabi na 're wanomro u'âsi mono da oto.

6

'Re īdanomro mono zép té wasu'u

¹ 'Re īhaimana u'âsi mono hā, simizawi pese uptabi di. Te wa'âma 're pē'êzé u'âsi. Taha wa, wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono nherē, tinhimizawizé hā te te wawi 're azawi mono õ di. Wawasédé, wa te 're ī'manharī za'ra mono zé hā, te duré te te wama 're apari. E tawamhā, wawasédé, wa te 're ī'manharī za'ra mono zé hā te te wama 're apari mono nherē, wa za wawasédé hā duré apâ wa te 're 'manharī u'âsi za'ra, apâ te te duré wama 're apari zahu mono da. E taha da, wa za wawasétē u'âsi 're wahāimana za'ra.

² Mare di. 'Re dadâ'â za'ra mono wa, marî zô, da te oto 're ūrob'ruiwapari za'ra mono õ ne, wa norî hâ wawaséte zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za. Taha wa, wawasédé hâ wa te duré 're 'manharî zahu za'ra mono õ di za oto.

³ Wa norî hâ â dawabzuri, wa te 're 'manharî za'ra mono wamhâ, Cristu Zezusihi siré, 'râwi oto 're ūwanomro mono zé, te wasu'u, simisutu. ūsiré oto 're ūwanomro mono ne, wa tô duré ūsiré 're wadâ'â za'ra, simisutu. Âne hâ aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

⁴ Tawamhâ, â dawabzuri hâ oto wa te 're 'manharî za'ra mono wamhâ, â da te 're ūwanhamra mono zé, Cristuhu siré 're ūwadâ'â za'ra mono zé, te wa'âma simiré'ê. Ab're 're, ūsiré da te 're ūwanheme mono zéb zama, te wasu'u. E marî da, wa tô Zezusihi siré 're wadâ'â za'ra. Cristu hâ dâ'â nherë, ūmama hâ tiwaihu'u pese na te te ūhâiwa'utu ne, 're ūwanomro mono zép tém na si, oto 're ūwahâimana za'ra mono zéb da hâ, wa tô ūsiré 're wadâ'â za'ra, wa norî hâ. Âne wa'âma ūsimiré'ezé hâ.

⁵ Wa norî hâ Cristuhu siré, wa tô 're wadâ'â za'ra, wawaséte zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono õ wa, 're dadâ'â za'ra mono wa, marî zô, da te oto 're ūrob'ruiwapari za'ra mono õ ne. Âne hâ simisutu ma tô 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ wahâiba na atob za'ra, Cristuhu tème. Duré Cristu hâ dâ'â uptabi nherë, ūmama te te ūhâiwa'utu ne, te za duré wa norî hâ te te 're wa'ahâiwa'utu. Taha na te za duré Cristuhu tème wahâiba na atob za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ.

⁶ Wawaséte na 're ūwanomro 'rata mono zé hâ, tâibâ oto. Cristu hâ wedepo'o nhonhi'râmi na ūdâ'â ne, ma tô 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ te te wama 're a'uprosi, 're ūwanomro 'rata mono zé hâ. Marî ūwasétér si, wa te wasima 're ūruiwapari u'âsi za'ra mono zém hawi, te te 're wa'anho'reptui mono da, ma tô te te wama 're a'uprosi, 're ūwanomro 'rata mono zé hâ. Wawasédé hâ wa te 're sahâri waihu'u za'ra mono ãna, 're wanomro mono tô da, ma tô te te wama 're a'uprosi. Âne hâ wama waihu'u pese za'ra di.

⁷ 'Re dadâ'â za'ra mono wamhâ, dawasédé hâ da te 're 'manharî waihu'u za'ra mono õ di oto. Tane, 're ūdâ'â za'ra mono norî ne, Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, wawasédé hâ wa te 're 'manharî u'âsi za'ra mono õ di za oto.

⁸ Taha wa, Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, wa za wa te wasina 're waihu'u pese za'ra tô sena na, za ūsine 're ūwahâiwa'utu za'ra mono zéb da hâ, duré ūsiré za 're ūwahâimana u'âsi za'ra mono zém na hâ.

⁹ Âne na, wa tô duré wasina waihu'u pese za'ra ni. Cristu hâ dâ'â uptabi nherë, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te hâiwa'utu wa, taha wa, niwamhâ tidâ'â na te te sahu õ di za, ūdâ'âzé hâ sib'ware wa oto, Zezusihi ma hâ.

¹⁰ Dâ'â wamhâ, misi haré ma tô dawaséte nhiptetezé hâ uprosi. Taha wa, oto dâ'â parimhâ, Timama ma, te oto 're hâimana u'âsi, Cristu hâ.

¹¹ Taha wa, te za ãne na asî'âma 're ūrosa'rata za'ra wa'aba mo: "'Re dadâ'â za'ra mono wa, marî zô, da te oto 're ūrob'ruiwapari za'ra mono õ ne, wawaséte zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za, wa norî hâ. 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, wa te oto 're ūromhuri za'ra mono da si, wa za oto 're wahâimana za'ra. Cristu Zezusihi ãma si, wa za oto 're wahâimana za'ra." Âne si te za asima ãma 're ūrosa'rata za'ra wa'aba mo.

¹² 'Râwi marî na asima 're ūrosa'rata waséte za'ra wa'aba mono zé hâ 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono tô da, te za aiwaséte wi asina 're asiptete za'ra wa'aba mo, aipë'ë na.

¹³ Marî ūwasédé hâ 're 'manharî za'ra wa'aba mono tô da, te za aihâiba hâ 're ūmadâ'â pese za'ra wa'aba mo, aihâiba hawim na marî 're 'manharî za'ra wa'aba mono tô da. 'Re atâ'â za'ra wa'aba mono wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te 're ūaihâiwa'utu za'ra wa'aba mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 're anomro aba mono zép tém na hâ. Taha wa, te za 'Re ūhâimana u'âsi mono ma si, 're asisõmri za'ra wa'aba mo, misi haré. Taha ma si, te za aihâiba hâ 're ūsõmri za'ra wa'aba mo õne haré, marî ūwë si ãma 're ūmanharî za'ra wa'aba mono zéb da hâ.

¹⁴ 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hâ asina tâma ãma 're ūwaimrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, aiwasédé hâ te te oto ai'âma 're ab'madâ'â

aba mono tō da, 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tinhimizawi pese zém na si, ma tō 'Re īhâimana u'âsi mono hă ai'âma 're pē'ëzé za'ra wa'wa, aiwasétē na 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ. Taha zarina si, ma tō te te 're aiwësämri za'ra wa'wa. Taha wa, te za aiwasétē wi asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mo oto.

'Re īhâimana u'âsi mono ma, 're īdasisõmri za'ra mono zé wasu'u'

¹⁵ Tawamhă ãté ãne te za asima 're īnharî za'ra wa'aba mo: "Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te īrob'ui'érézé hă wa te 're ī'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te sima wa'âma 're aroti mono õ di, taha zarina wawasédé hă te te oto wa'âma 're ab'madâ'â tō mono da, taha zarina te te 're wa'awësämri mono da. Tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tō te te 're wa'awësämri, wawasétē na 're wahâimana za'ra mono nherẽ, wa'âma 're pē'ëzé za'ra mono wa. Taha wa, wa za wawasédé hă duré apâ wa te 're 'manharî u'âsi za'ra õne u'â, 'Re īhâimana u'âsi mono hă dawasétê nherẽ, simizawi pese wa." ãne na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Tô'â.

¹⁶ A norî wa'wa hă dama 're romhuri za'ra wa'aba mono da, aihâiba hă dama 're sõmri za'ra wa'aba mono wamhă, taha nhimiwada'uri na si, te za tō 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ãne hă aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane, aihâiba hă aiwasétê ma, 're sõmri za'ra wa'aba mono wamhă, te za tō âma 're asiwasétê za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za atâ'â u'âsi ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aipë'ë 're, 'Re īhâimana u'âsi mono nhiti. Tane nherẽ, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, aihâiba hă 're sõmri za'ra wa'aba mono wamhă, taha nhimiwada'uri na si te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawapsi te za oto te te 're aiwësämri za'ra wa'wa.

¹⁷ Aiwasétê na si, ma tō aré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, 're sahâri waihu'u za'ra wa'aba mono ãna. Tane nherẽ, ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto. 'Re īhâimana u'âsi mono te te aima 're īroti za'ra wa'aba mono zép si, te oto 're ī'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re īhâimana u'âsi mono âma si, wa za 're wawata za'ra.

¹⁸ 'Re īhâimana u'âsi mono hă tinhiptetezé hă ma tō te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, aiwasétê ãna oto âma 're anomro aba mono da. Ma tō duré aima si'apito za'ra wa'wa, aiwë na si oto tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹⁹ 'Re īdahâimana za'ra mono zém na, wa tō aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa, īnhimirowasu'u na hă asi'uihâ na sada asimirosa'rata nhiptete waihu'u za'ra wa'aba õ wa. Aihâiba hă aiwasétê ma, ma tō 're īsõmri za'ra wa'aba mo aré, taha na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aihâiba na asina 're aiwasétê za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, aihâiba hă 'Re īhâimana u'âsi mono ma si, te za oto 're īsõmri za'ra wa'aba mo, taha nhimiroti na si oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aihâimana wë uptabi na.

²⁰ Aiwasédé hă 're sahâri waihu'u za'ra wa'aba mono ãna, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, 'Re īhâimana u'âsi mono te te aima 're īroti za'ra wa'aba mono zéb zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di aré.

²¹ Aiwasétê na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, e marî ma tō aima 're hâimana za'ra wa'wa, 're ī'manharî za'ra wa'aba mono zé wa'râmimhă, âma aima 're īrowë za'ra wa'aba mono zéb da hă. Robaba di. Taha ña asimi'manharî wasétê za'ra wa'aba zém na âma 're aséb za'ra wa'aba mono di oto. ãne si, da te 're 'manharî u'âsi za'ra mono wamhă, dapë'ë 're, dadâ'â u'âsi ne, te za tō 're dahâimana za'ra.

²² Tane nherẽ, 'Re īhâimana u'âsi mono hă tinhiptetezé hă ma tō te te aima 're sõmri za'ra wa'wa oto, aiwasétê ãna âma 're anomro aba mono da oto. Ma tō duré aima si'apito za'ra wa'wa, taha ma si oto 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ma tō, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna, aihâiba hă tâma 're īsõmri za'ra wa'aba mo. Taha wa'râmi te za rowë uptabi na ī'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zé hă te te aima 're apisutu 'wa oto.

²³ Dawasétê na si 're īdanomro mono zé wa'râmi, te za dadâ'â u'âsi ne 're dahâimana za'ra dapë'ë 're, 'Re īhâimana u'âsi mono nhiti. Wanhib'apito Cristu Zezusihi âma si 're danomro mono wapsi, te za 'Re īhâimana u'âsi mono hă sôpru wa, te te dama 're

apisutu, ū'rata 're ū'dahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã, asa tãma 're ū'dasiwa'âbâ za'ra mono zéb zô, sina 're simnhasi mono ãna.

7

Ūmro'õ nor̄i mrozém na rowasu'u na ūsimiré

¹ Ūsisânawâ nor̄i, 'Re ū'hâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, ãhâna ūnhimi'ui'éré na te aima ūrowasu'u za'ra wa'aba zé hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di za duré. Ni'wa hã ti'ai ãma 're hâimana mono ré, te za 'Re ū'hâimana u'âsi mono nhimiroti hã pire na tãma 're hâimana, ti'ab ré 're ūdanomro mono zém na roti hã. Tane nherë, dâ'â wamhã oto, tãma 're hâimana mono õ di za oto, ūsarina 're ū'hâimana mono zéb da hã. E marî wa. Tô oto dâ'â wa.

² Āne na wa za aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. Pi'õ nor̄i hã ūmro hã tiwi 're dâ'â za'ra mono õ ré, 'Re ū'hâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â sina, te te 're rême waihu'u za'ra mono õ di za. Ūmro tiwi 're dâ'â za'ra mono wapsi, te za oto 're mro za'ra, 'Re ū'hâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, aimawi aibâ na, pi'õi wi ūmro 're dâ'â za'ra mono wa, timro na te te 're sahu tõ za'ra mono da, te te ãma roti õ wa, 'Re ū'hâimana u'âsi mono hã.

³ Tane nherë, pi'õ nor̄i hã ūmro hã tiwi 're dâ'â za'ra mono õ nherë, aibâ aimawi ré 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ū'hâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're hâimana za'ra mono õ wa, te za ūpo're'õ hã da te ãma 're sa'ra, pi'õ nor̄i ãma hã, tihâiba na tiwasédé te te 're 'manharï za'ra mono wa. Ūmro tiwi 're dâ'â za'ra mono wapsi, te za oto 're mro za'ra, aibâ aimawi na. Tawapsi tihâiba na tiwasédé hã te te 're 'manharï za'ra mono õ di za, apâ 're mro za'ra mono wa. Āne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

⁴ Ūsisânawâ nor̄i, tane duré, a nor̄i wa'wa hã. Cristu hã wedepo'o nphonhi'râmi na asada dâ'â za'ra wa'aba wa, ma tô ūsiré 're atâ'â za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ū'hâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã asina tãma ãma 're ū'uwaimrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, aiwasédé hã te te oto ai'âma 're ab'madâ'â aba mono tõ da, 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tâibâ oto. 'Re ū'hâimana u'âsi mono te te ūhâiwa'utu nhib'a'uwê si, wa oto 're wanomro, taha ma si, wa te oto 're romhuri za'ra mono da, ïwê na si. Pi'õi wi, ūmro tiwi 're dâ'â za'ra mono wamhã, ūsimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ di za oto. 'Re mro zahu za'ra mono wapsi, te za duré timro tém nhimiroti hã te te 're 'madâ'â pese za'ra. Tane hã 'Re ū'hâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã asina tãma ãma 're ū'uwaimrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ū'hâimana u'âsi mono, aiwasédé hã te te oto ai'âma 're ab'madâ'â aba mono tõ da, 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto, pi'õi wi ūmro 're dâ'â za'ra mono wa, ūsimiroti te te oto 're ū'madâ'â za'ra mono õ ne hã. Tâibâ oto. Cristuhu ãma si, te za oto 're anomro aba mo, pi'õ hã apâ 're ūmro zahu za'ra mono nor̄i, timro tém nhimiroti te te 're ūwapari pese za'ra mono ne.

⁵ Wahâimana wasété na 're wahâimana za'ra mono ré, wa tô marî ūwasété zô si, wa te 're rob'ruiwapari za'ra aré. Taha ré, 'Re ū'hâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érézé hã, wawasété ãna 're ūwanomro mono zé waihu'uzéb da, wama 're hâimana za'ra mono nherë, duré wama waihu'u pese za'ra nherë, taha upana si, wa tô marî ūwasété zô si, wa te 're rob'ruiwapari za'ra, tô õhõ zô si, 'Re ū'hâimana u'âsi mono te te wawi 're ū'azawi mono zô si. Taha zarina wa tô aré wapë'ë 're, wadâ'â u'âsi ne 're wahâimana za'ra, 'Re ū'hâimana u'âsi mono nhiti.

⁶ Tane nherë, 'Re ū'hâimana u'âsi mono hã ma tô te te wama 're apisutu oto, ūsimiroti na rob'ui'éré 'rada hã wa te wasina tãma ãma 're ū'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã te te wa'âma 're ū'ab'madâ'â mono zéb da, 're wasi'madâ'â za'ra mono tõ da oto. ūsimiroti na rob'ui'éré 'rada hã wa te wasina tãma ãma 're ū'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, te te 're ū'wâ'anhoreptui mono zéb zô, 're wanhopré mono sina, wa te oto tãma 're romhuri za'ra mono õ di, 're ūwahâimana 'rata za'ra mono zém na hã.

Ipē'ēzani hā te te wama 're ī'aroti mono zéb zarina si, wa oto wa te tāma 're romhuri za'ra, wahāimanazép tém na si.

'Re ī'hāimana u'âsi mono nhimiroti, da te oto īwaihu'u za'ra zéb zarina, dawasétē na 're īdasiwaihu'u za'ra mono zé wasu'u

⁷ Tawamhā e 'Re ī'hāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érē hā wasétē di, Mozési te te āma īrob'ui'érē na hā. Mare di. Wasétē õ di. Āhā wasu'u hawi, wa tō wa hā īwasétē na īsiwaihu'u, 'rāwi. Āne, 'Re ī'hāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wasu'u hā: "Marī īwē hā dawi 're 'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za." Āne hā te waihu'u õ 'wa'âhā, aré īwasétē na īsiwaihu'u õ di, marī te īsima ī'ruiwaparizém na hā.

⁸ Āhā wasu'u na te oto waihu'u wamhā, marī hā te dawi 're ī'ruiwapari mono zéb da si, wa tō te īsima 're rosa'rata u'âsi, 're ī'hāimana wasétē mono zéb zarina. 'Re ī'hāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érē hā dama waihu'u za'ra õ wa, dawasétē na 're dasisāmri waihu'u za'ra mono õ di. Wa hā bété. 'Re ī'hāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wasu'uzéb zarina si, wa tō īsiwaihu'u, īwasétē na hā.

⁹⁻¹⁰ Duréihā 'Re ī'hāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rowasu'u hā te waihu'u õ nherē, wa tō aré īsi'âma rosa'rata na te 're upa. īwasétē na 're īsi'madâ'â mono āna, wa tō 're ī'hāimana. Tane nherē, īsimiroti 'rata na rob'ui'érē wasu'u hā te oto waihu'u wamhā, āne na te oto īsi'âma 're rosa'rata mono õ di. 'Re ī'hāimana u'âsi mono ma, īwasétē na aré 're ī'hāimana mono zém na hā wa tō īsi'âma waihu'u. īdâ'â u'âsi, wa tō aré 're ī'hāimana, ipē'ē 're. 'Re ī'hāimana u'âsi mono hā ma tō tinhimiroti 'rata na rob'ui'érē hā wama sōmri za'ra, wa te wasina tāma 're ī'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, rowē uptabi na āma 're wanomro wē mono da. Tane nherē, te īsina tāma uwaimrami õ di, wa hā. Taha wa, wa tō aré īdâ'â u'âsi 're ī'hāimana u'âsi, 'Re ī'hāimana u'âsi mono nhiti.

¹¹ 'Re ī'hāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata si te 're ī'madâ'â pese mono na, īwasédé hā te te oto ī'âma 're 'madâ'â tō mono da, te te sima ī'âma roti da newa, wa tō aré īnhimiza'rese āna 're ī'hāimana. Taha zarina, wa tō aré ipē'ē 're, īdâ'â u'âsi 're ī'hāimana, 'Re ī'hāimana u'âsi mono nhiti.

¹² Tane nherē, īsimiroti 'rata na Mozési te te īrob'ui'érē hā wē uptabi di. īsarina si te wama 're hāimana, īwē uptabi si.

¹³ E tawamhā, 'Re ī'hāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érē hā wē uptabi nherē, e taha zarina, wa tō aré ipē'ē 're, īdâ'â u'âsi 're ī'hāimana. Mare di. īwasétē na 're ī'hāimana 'rata mono zéb zarina si, wa tō aré īdâ'â u'âsi 're ī'hāimana. Taha zarina, wa tō 're ī'hāimana wasétē mono zém na īsina waihu'u. Uburé marī īwasédé hā da te 're ī'manharī za'ra mono zé hā īwasétē uptabi na wa tō duré waihu'u.

Paru hā 'rāwi tinhimirosa'rata wasétē na īsi'wapézé wasu'u

¹⁴ 'Re ī'hāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma īrob'ui'érē hā e ma hawimhā. Ipē'ēzani hawip si. Tane nherē, ta hawimhā, wa hā 're ī'hāimana mono õ di. A'uwē hāiba na 're īmorī wa, wa ī'hāimana nhib'aware na 're ī'hāimana, īsi'uihā na īsina īnhiptete waihu'u õ na hā. 'Re ī'hāimana wasétē mono zé ma si, wa ī'hāiba hā te 're sōmri u'âsi.

¹⁵ īnhimiza'rese āna, wa duré 're ī'hāimana, īwasédé hā te 're ī'manharī mono zém na, te īsina waihu'u õ wa, 'rāwimhā. Uburé marī īwē si te 're ab'madâ'â mono da nherē, taha si te 're 'madâ'â mono õ di. Uburé marī hā te 're ab'manharī tō mono da, te īsiwi 're awē'õ mono nherē, wa tō te te 're ab'manharī tō, īwē upana.

¹⁶ Uburé marī hā te 're ab'manharī tō mono da, te īsiwi 're awē'õ mono nherē, īwē upana te 're ab'manharī mono wamhā, wa īsina waihu'u, 'Re ī'hāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érē, īwē si 're ī'hāimana mono na hā, īsarina si.

¹⁷ Uburé marī īwasédé hā te 're ab'manharī mono da, te īsima 're awē mono õ nherē, īwasédé hā ipē'ē 're, īma 're ī'hāimana mono zéb zarina, wa te te 're ab'manharī u'âsi tō, te īsiwi 're wē'õ waihu'u mono āna.

¹⁸ Marĩ ïwẽ hã Ȑpẽ'ẽ 'remhã Ȑma 're hâimana mono õ di. Åne hã Ȑma waihu'u pese di. Uburé marĩ ïwẽ si te 're ab'manharĩ mono da, te Ȑsima 're awẽ mono nherẽ, te Ȑsina 're uwaimrami waihu'u mono õ di, Ȑsi'uihâ na hã.

¹⁹ Uburé marĩ ïwẽ si te 're ab'madâ'â mono da nherẽ, taha si te 're 'madâ'â mono õ di. Taha upana, wa ïwaséte si te 're ab'manharĩ, åne hã te 're ab'manharĩ tõ mono da, te Ȑsiwi 're awẽ'õ mono nherẽ.

²⁰ Uburé marĩ ïwasédé hã te Ȑsima 're awẽ'õ mono nherẽ, te 're ab'manharĩ mono wamhã, e Ȑsi'uihâ na te Ȑsima ïwèzéb zarina, wa te te 're ab'manharĩ. Mare di. ïwasédé hã Ȑpẽ'ẽ 're, Ȑma 're ïhâimana u'âsi mono zéb zarina si, wa te te 're ab'manharĩ.

²¹ Åne hã wa tô uburé Ȑsina waihu'u, 're ïhâimana mono zém na hã. Marĩ ïwẽ si te 're ab'manharĩ u'âsi mono da, te Ȑsima 're wẽ mono nherẽ, wa ïupana marĩ ïwaséte zô si 're Ȑsipizari, te Ȑsiwi 're awẽ'õ waihu'u mono ãna.

²² Wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ wasu'u na hã 'râwi wa tô te Ȑsima 're wẽ u'âsi, Ȑpẽ'ẽ 'remhã.

²³ Tane nherẽ, aimawi 're ïhâimana mono zéb da hã, te Ȑma 're hâimana u'âsi, Ȑpẽ'ẽ 'remhã, Ȑnhimirosa'rata wasédé hã. Ȑpẽ'ẽ 'remhã Ȑnhimirosa'rata wasédé hã duré Ȑnhimirosa'rata wẽ hã te 'râwi nherẽ, 're si'wapé u'âsi zahuré, ïwasédé hã te 're ïmanharĩ mono zéb da hã, duré te Ȑsima 're ïwẽ mono zéb zarina, ïwẽ hã te 're ïmanharĩ mono zéb da hã. Ni'wam nori hã danhimiwada'uri zarina si 're hâimana za'ra mono wamhã, marĩ hã te te sima 're ïwẽ za'ra mono zéb zarina, te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di. Tane duré, wa hã marĩ ïwẽ si te 're ab'manharĩ u'âsi mono da, te Ȑsima 're wẽ mono nherẽ, marĩ ïwasédé hã Ȑpẽ'ẽ 'remhã Ȑma 're ïhâimana mono zarina, wa marĩ ïwasédé hã te 're ab'manharĩ tô.

²⁴⁻²⁵ Wa hã ïwaséte u'âsi 're ïhâimana mono zém na, 'râwi 're Ȑsipo're pu'u mono wa, wa 're Ȑsiwẽ'õ u'âsi. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're ïhâimana u'âsi mono da, te Ȑsima 're rosa'rata wẽ u'âsi mono nherẽ aré, tane nherẽ, Ȑpẽ'ẽ 're, ïwasédé hã Ȑma 're ïhâimana u'âsi mono zéb zarina si, wa 're ïhâimana u'âsi tô. E 'wa hã te za ãne wamhã, Ȑnho'reptu, Ȑpẽ'ẽ 're, Ȑdâ'â u'âsi 're ïhâimana mono zém hawimhã. 'Re ïhâimana u'âsi mono si te za Ȑnho'reptu, Ȑdâ'â u'âsi 're ïhâimana mono zém hawi, Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina hã. Taha wa, wa oto taha ãma si 're Ȑwata u'âsi.

8

'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ezani te te dama 're ïawẽ mono zéb zarina si, 're Ȑdanomro wẽ mono zé wasu'u

¹ Taha wa, Cristu Zezusihi ãma 're Ȑnomro mono nori hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te siwi 're awẽ'õ mono õ di za oto. Taha zarina, te te hâ za'ra õ di za.

² 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ezani hã ma tô te te 're wa'apisutu, Cristu Zezusihi ãma si 're wanomro wẽ u'âsi mono da. Taha zarina, ma tô ïwaséte u'âsi 're ïhâimana mono nherẽ, Ȑnho'reptu, Ȑpẽ'ẽ 're, Ȑdâ'â u'âsi aré 're ïhâimana mono zém hawi. Tiwaihu'u pese na ma tô ãne hawi Ȑnho'reptu.

³ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te Ȑrob'ui'érézé hã wa te 're ïmadâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te sima wa'âma 're aroti mono õ di za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, wawasédé hã te te oto wa'âma 're ab'madâ'â tõ mono da, taha zarina te te oto 're wa'awêšämri mono da. E marĩ wa. Wawaséte u'âsi wahâimanazém hawi, wanhib'aware na 're wanomro u'âsi mono wa. Taha wa, wa te wasina 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã. Wawaséte si, wa te 're ïmanharĩ za'ra mono zé hã ma tô te te siwi 're awẽ'õ pese, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tô ti'ra hã we satõ ti'ai u, da'upana dazada dâ'â da, dawaséte u'âsi 're Ȑdahâimana za'ra mono zém hawi, te te 're da'anho'reptui mono da. Ti'ai ãma dahâiba na ma tô 're mo, Cristu hã. Tane nherẽ, dasine ti'ai ãma hã tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ mono õ di, tihâiba na hã.

⁴ Āne ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā 'manha, īsimiroti na rob'ui'éré hā wa te wasina 're ī'uwaimrami za'ra mono zéb da hā, īpē'ēzani, wa te 're ī'madâ'ā pese za'ra mono zéb zarina, wapē'ē 're wanhimirosa'rata wasétē na 're wahāimana za'ra mono õ wamhā.

⁵ Ni'wam norī hā 're īhāimana wasétē za'ra mono ma si, tihāiba te te 're īsōmri u'āsi za'ra mono norī hā ta norī hā te siwa'ru 'rāwi te te sima 're īwē za'ra mono zéb zarina si, te te 're rosa'rata wasétē u'āsi za'ra. Tane nherē, ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimiroti zarina si 're īhāimana za'ra mono norī hā, ta norī si te te sima 're rosa'rata wē u'āsi za'ra, īpē'ēzani te te tāma 're īwē za'ra mono zéb zarina si.

⁶ Ni'wam norī hā tihāimana wasétē ma si, tihāiba te te 're sōmri u'āsi za'ra mono wamhā, ta norī hā te za tipē'ē 're, dâ'ā u'āsi 're hāimana za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono nhiti. Tane nherē, ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te tāma 're īwē za'ra mono zéb zarina si, 're hāimana wē za'ra mono wamhā, ta norī si te za 'Re īhāimana u'āsi mono 'rata 're hāimana u'āsi za'ra, robzei u'āsi na.

⁷ Ni'wam norī hā siwa'ru 'rāwi te te sima 're īwē za'ra mono zéb zarina si, te te 're rosa'rata wasétē u'āsi za'ra mono wamhā, ta norī hā te za 'Re īhāimana u'āsi mono nhitob'ru 're hāimana za'ra. Ta norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'ā za'ra mono õ di. Te te 're 'madâ'ā waihu'u za'ra mono õ di, tō.

⁸ Ni'wam norī hā tihāimana wasétē ma, tihāiba te te 're sōmri u'āsi za'ra mono wamhā, ta norī ma, 'Re īhāimana u'āsi mono hā tāma 're toi waihu'u za'ra mono õ di za.

⁹ Tane nherē, a norī wa'wa hā aipē'ē 're, aiwasédé hā aima 're īhāimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're anomro aba mono õ di oto. 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te aima 're īpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te oto 're aihāimana wē za'ra wa'aba mo, īpē'ēzani hā sena na aipē'ē 're, 're sāmra za'ra wa'aba mono wamhā. Ni'wam norī ma, īpē'ēzani, īpē'ē 're, tāma 're hāimana za'ra mono õ wamhā, ta norī hā Cristuhu nib'a'uwē 're hāimana za'ra mono õ di.

¹⁰ A norī wa'wa hā Cristu, aipē'ē 're, aima 're hāimana za'ra wa'aba mono nherē, niwamhā te za aihāiba za'ra wa'wa hā aiwi 're si'utōrī za'ra wa'wa, aiwasédé hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono wa. Tane nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're ī'awaiēsāmri za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za īpē'ēzani hā te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ī'rata 're asimroi u'āsi aba mono da.

¹¹ 'Re īhāimana u'āsi mono hā Zezusihī hāiwa'utu'wa hā, īpē'ēzani te aipē'ē 're, 're sāmra za'ra wa'wa. Tō õ hā Cristu te te īhāiwa'udu hā te za aihāiba hā niwamhā aiwi 're si'utōrī pese za'ra wa'aba mono nherē, te te 're aihāiwa'utu za'ra wa'wa, īpē'ēzani hā aipē'ē 're, 're īsāmra za'ra wa'aba mono zéb zarina.

¹² Īsisānawā norī, taha wa, wapē'ē 'remhā wanhimirosa'rata wasétē na 're īwahāimana za'ra mono zé hā, mare di za oto.

¹³ Aipē'ē 'remhā asimirosa'rata wasétē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, te za atâ'ā u'āsi ne 're anomro aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono nhiti. 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzém na, uburé aiwasédé 're ī'manharī za'ra wa'aba mono zé hā asawi 're uprosi pese za'ra wa'aba mono wapsi, te za 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono 'rata.

¹⁴ Uburé 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani 'madâ'ā sina 're īhāimana za'ra mono norī si, te 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra, 're nomro, īpē'ēzani te te 're īsimroi wē mono norī hā.

¹⁵ E marī da, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā Tipē'ēzani te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. E īsimirob'manharīzé ma, 're aipahi za'ra wa'aba mono sina, tāma 're romhuri za'ra wa'aba mono da, ma tō te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai õ di. 'Re īhāimana u'āsi mono hā ai'āma 're 'ra za'ra wa'aba mono da si, ma tō te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, Tipē'ēzani hā. Taha nhimipawaptobzéb zarina, wa 'Re īhāimana u'āsi mono hā wa te 're 'mahārā za'ra, āne: "Wamama, Wamama." Āne wa te 're ī'mahārā za'ra mono zé hā.

¹⁶ Wa norī hā 'rāwi wapē'ē 're, wa tō wa te wasina 're waihu'u pese za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra oto 're īwahāimana za'ra mono na. Duré īpē'ēzani hā te te wama 're

ĩ'awaihu'u mono zéb zarina zama, wa tō 'rāwi wa te wasina 're waihu'u za'ra, ĩ'ra oto 're ĩwahāimana za'ra mono na.

¹⁷ 'Re ĩhāimana u'âsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, marī ĩwē na tinhib'a'uwe ma, 're ĩsōpru mono zéb da, te te tāma 're ĩropisutu za'ra mono zéb ré, wa za 're wahāimana za'ra. Duré uburé marī ĩwē na Cristuhu ma, ĩsōprubzéb da, te te tāma ĩropisutuzéb ré, wa za ĩsiré 're wahāimana za'ra. Zezusihi ne, wa te 're robzépata za'ra mono wamhā, wa za ĩsine rowē uptabi na 're wahāimana za'ra.

'Re ĩhāimana u'âsi mono, tizazei'wa norī ma, za ĩwē te te tāma 're ĩapisutu mono zé wasu'u

¹⁸ Ti'ab ré, wa te 're ĩrobzépata za'ra mono zé hā, taré, 'Re ĩhāimana u'âsi mono, za ĩwē hā te te wama 're ĩapisutu mono zé ma hā. Tō sena, wa tō ãne na waihu'u, wa hā.

¹⁹ 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā uburé te te ĩ'apoto mono hā, simisutu te umnhasi sina sô 're simipari za'ra, bâdâ ĩwa ĩwaptā'ázéb zô, uburé ti'ra na sô'awi za te te oto dama ĩwasu'u hâ'i're za'ra zô.

²⁰⁻²¹ 'Re ĩhāimana u'âsi mono, marī te te ĩ'apoto mono hā te wasétē na 're hāimana za'ra, a'â. Tinhimipoto mono bâ, niha tāma 're ĩhāimana za'ra mono zéb da, te te tāma 're apisutu mono nherē, te te sina tāma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di. Siwa'ru te a'â 're hāimana za'ra, siwamnarī na. Tane nherē, ãne na si'uihā na 're hāimana za'ra mono õ di. 'Re ĩhāimana u'âsi mono si, ma tō tāma pisutu za'ra, siwa'ru a'â 're hāimana za'ra mono da. Niwapsi uburé marī te te ĩ'apoto mono hā wasétē u'âsi 're ĩhāimana za'ra mono hawi, te za anho'reptu. Taha zô, wa sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, siwamnarī ãna oto 're hāimana za'ra mono da. Tawamhā wasine, robzei u'âsi te za oto 're hāimana za'ra, 'Re ĩhāimana u'âsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, rowē u'âsi 're ĩwahāimana za'ra mono ne.

²² Pi'õi ãma, ĩwasā 're sépu'u za'ra mono wamhā, te za 're wab'ëtē za'ra, 're séptâ'â za'ra mono hâ. Tane te za duré uburé marī hā 'Re ĩhāimana u'âsi mono te te ĩ'apoto mono hâ a'â 're wab'ëtē za'ra, ti'ab ré, wasétē na 're ĩhāimana za'ra mono zém hawi 're wairébé mono hâ. ãne hā wama waihu'u pese za'ra di oto.

²³ Tane nherē, uburé ropodo hâ ta norī si 're wab'ëtē za'ra mono õ di. Wa norī zama, wa 're wawab'ëtē u'âsi za'ra, 'Re ĩhāimana u'âsi mono hâ tinhoprubzéb zarina, ĩmorī'rata na Tipē'ëzani, te te wama 're anhomri mono wa, wapē'ë 're, 're ĩsāmra u'âsi mono da hâ. 'Râwi wapē'ë na, wa 're wawab'ëtē u'âsi za'ra, 'Re ĩhāimana u'âsi mono hâ uburé ti'ra na sô'awi za te te oto dama ĩwasu'u hâ'i're za'ra zéb zô, 're wanhimipari za'ra mono ré. Duré ti'ab ré, wanhib'uware na wahāimana wasétē na 're ĩwahāimana za'ra mono zém hawi, za te te 're ĩwa'awaibui mono zéb zô, 're wanhimipari za'ra mono ré, wa 're wawab'ëtē u'âsi za'ra.

²⁴⁻²⁵ 'Re ĩhāimana u'âsi mono, ĩwē si za te te wama 're ĩapisutu mono zéb zô, wa te 're wawâ za'ra mono ãna, sô 're ĩwanhimipari za'ra mono zéb zarina, ma tō te te 're wa'anho'reptu. Ti'ab ré, marī zô 're wanhimipari za'ra mono ré, wa te oto 're 'madâ'â za'ra mono wamhā, e wa za õne u'âsi sô 're wanhimipari za'ra. Mare di. Tâibâ oto, sô 're ĩwanhimipari za'ra mono zé hâ za. Marī zô 're ĩwanhimipari za'ra mono zé hâ, zahadu wa te 're 'madâ'â za'ra mono õ ré si, wa za tō wanhiptete sina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, wa te 're sazei utõrī za'ra mono ãna.

²⁶ Tane duré 'Re ĩhāimana u'âsi mono, ĩwē hâ za te te wama 're ĩapisutu mono zéb zô, wasina sô 're wanhimipari wa'a za'ra mono wamhā, Ĩpē'ëzani si te za te te 're wa'apawapto, sô 're wanhimipari wa'a za'ra mono tō da. Duré, wa norī hâ niha 'Re ĩhāimana u'âsi mono ma, wasi'ãma 're ĩwamreme zusi mono zéb da hâ, wa te wasina tāma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono dai õ nherē, te za Ĩpē'ëzani si wa'ãma 're mreme u'âsi, 'Re ĩhāimana u'âsi mono ma, wahâiba mono bâ, wa'ãma 're pẽ'ëzé uptabi mono sina. Wasi'uihâ na ĩwē hâ wa te tiwi 're ĩwaptérë za'ra mono zém na, wa te tāma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono dai õ nherē, te õhõ si wa'ãma 're mreme u'âsi, te te 're wa'apawapto mono da, Ĩpē'ëzani hâ.

²⁷ 'Re īhāimana u'āsi mono hā dapē'ē 're, uburé danhimirosa'rada hā tāma waihu'u pese di. Taha wa, īpē'ēzani nhimirosa'rada hā tāma waihu'u pese di duré. 'Re īhāimana u'āsi mono te te tāma 're īawē mono zéb uwaibaba si, te īpē'ēzani hā īsib'a'uwē norī āma 're mreme u'āsi.

²⁸ 'Re īhāimana u'āsi mono zawi pese 'wa norī da, marī īwasédé hā ahâ na sada 're hāimana za'ra mono nherē, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwē si te te tāma 're apisutu īwa'rāmi, te te sima 're īawē mono zéb zarina, tinhib'a'uwē da, te te sima 're īapisutu mono norī ma hā. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di oto wa norī hā.

²⁹ Duréhā marī ò ré hā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te sima āma īrotizéb zarina, te te sima 're īwa'apisutu mono norī hā, īra ne, tō Zezusihi ne, oto 're wahāimana za'ra mono da, ma tō duré te te 're wa'apisutu siro. Ta hā uburé īsazei'wa norī dub'rada, 're hāimana mono da, ma tō āne te te 're wa'apisutu siro, sima.

³⁰ Duré 'Re īhāimana u'āsi mono te te sima 're īwa'apisutu mono norī hā ma tō te te sima 're wa'awē, ītēme 're wanomro mono da, wa te 're saze za'ra mono da. Tawamhā ītēme 're wanomro mono wamhā, ma tō duré te te 're wa'awēsāmri, wawasédé hā te te oto wa'āma 're īab'madā'ā mono ò zarina. Ma tō duré te te wama 're apisutu siro, niwapsi īra Zezusi 're īmorī wē uptabi ne, 're wahāimana za'ra mono da oto.

Cristuhu nhimizawi pese zé hā dawi īsi'utōrī'ōzé wasu'u

³¹ 'Re īhāimana u'āsi mono hā āne hā te te wama 're apisutu mono wamhā, e niha za tawamhā. Ta hā, wa niwī oto 're hāimana za'ra mono wa, e 'wa hā te za wa'āma ai'uté. Mare di. Uburé wanhitob'ru norī nhiptetezé hā, tarére 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā.

³² 'Re īhāimana u'āsi mono hā ti'ra te te wawi sawi za'ra ò di, wazada dâ'ā za'ra tō da. Wa'udâna ma tō wama sōmri za'ra tō, te te wawi sawi āna. E tawamhā uburé marī īwē hā te te wama 're anhomri mono ò di za. Te te wawi 're azawi mono āna, te za tō te te wama 're anhomri, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

³³⁻³⁴ Wa norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono, tinhib'a'uwē da, te te sima 're īwa'apisutu mono norī si, ma tō te te 're wa'awēsāmri, wawasédé hā te te oto wa'āma 're īab'madā'ā mono ò zarina. E ni'wam norī hā wawasédé te te wa'āma 're sa'ra mono da bâ bété. Ni'wam norī hā, wawasédé te te wa'āma 're sa'ra waihu'u mono ò di za oto. Āne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Cristu Zezusi hā ma tō wazada dârâ, wa'upana. Apâ ma tō duré hâiwa'udu. Taha wa, te oto Timama nhimire niwī 're sâmra, dama pire na. Timama ma, te duré te te 're wa'awasu'u wē u'āsi, wazada īdâ'āzéb zarina, wawasédé hā te te wa'āma 're ab'madā'ā tō mono da oto. Āne wa, e ni'wam norī hā wawasétē na te te wama 're nharī zahu za'ra mono da bâ oto. Mare di.

³⁵ Cristu hā te te 're wa'azawi pese uptabi. E 'wa hā te Cristuhu nhimizawi pese zém nhiti te te 're īwa'azani mono da hā, 're hāimana. Ni'wai ò uptabi di. Tane nherē, āté wa za a'ā wa te 're robzépata za'ētē za'ra. Āté marī īwasédé hā te za a'ā wazô 're wairébé. Āté īsazei'wa 're wanomro mono wa, te za a'ā da te wama 're rob'manharī wasétē za'ra. Āté mra hā wa za a'ā wa te 're sépata za'ra. Āté wanhibrob āna, wa za a'ā 're wahāimana za'ra. Āté te za duré a'ā da te wama 're amhâzépa za'ra, da te 're wanhimroi mono da. Āté te za duré da te 're wanhimro. E tawamhā, āne na wa te 're robzépata za'ra mono 'ru te, te za Cristu te te 're īwa'azawi pese mono zé hā, wawi 're si'utōrī za'ra. Mare di. Wawi 're si'utōrī waihu'u za'ra mono ò di za.

³⁶ Duréhā apito Dawi hā ma tō āne na wa'āma rob'ui'éré siro, za wa te 're īrobzépata za'ra mono zém na hā:

"Wamama, 'Re īhāimana u'āsi mono, wa norī hā asib'a'uwē 're wanomro mono wa, wama romnhimimnhasi u'āsi na, wa 're wahāimana za'ra, da te 're wanhimroi mono ò umnhasite.

Pone'ērebâi āma 're dapē'ēzé za'ra mono āna, dasazéb da, da te 're īsimroi mono ne, te da te dasima 're wawē za'ra, da te 're wanhimroi mono da, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono wa oto."

Ãne duréihã Dawi hã te te wa'âma ūrob'ui'éré sirõmo za'ra hã, te 're hâimana, ïbaihâ na hã.

³⁷ E tawamhã, uburé marî ïwasédé hã wazada 're ïhâimana za'ra mono zéb zarina, te za Cristu te te 're ïwa'azawi pese mono zé hã wawi 're si'utõri za'ra. Mare di. Uburé marî na da te wama 're rob'manharî wasétê za'ra mono da nherë, ta hã te te 're ïwa'azawi pese mono, te za te te 're wa'apawapto, Cristuhu si, wanhitob'ru norî ãma wa te ãma 're ai'uté pese za'ra mono da.

³⁸ Uburé marî hã wazada 're ïhâimana za'ra mono zém hawi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zé hã te te wawi 're ïazani mono da hã, mare di. Æne na sena na, wa tô ïsina waihu'u, wa hã. Wahâiba ré ré 're wahâimana za'ra mono wamhã, duré oto 're wadâ'â za'ra mono nherë, tinhimizawi pese zé te te wawi 're azani mono õ di za. Duré ïhâiba'õ norî hã ïsib'apito norî zama, te te wawi 're sani waihu'u za'ra mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïwa'azawi pese mono zé hã. Duré, ã bâtâ na marî hã wazada 're hâimana za'ra mono 'ru te, te te wawi 're azani mono õ di za, tinhimizawi pese zé hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Duré niwamhã uburé marî hã za wazada 're hâimana za'ra mono 'ru te, te te wawi 're ïazani mono da hã, mare di za tô.

³⁹ Uburé marî hã hâiwa na 're ïsimasa mono hã duré ti'ai 'rowi 're ïhâimana za'ra mono hã te te wawi 're sawi waihu'u za'ra mono õ di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã. Uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïapoto mono hã, niwamhã te te wawi 're sani waihu'u za'ra mono õ di za tô, ïsimizawi pese zé hã. Robaba uptabi di. Wanhib'apito Cristu Zezusih ãma si 're wanomro mono wa, te te 're wa'azawi pese uptabi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, õne u'âsi.

9

Izarazéhé nhihudu norî, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're ïapisutu mono zé wasu'u

¹ Tô sena, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Wa hã Cristuhu te, 're ïmorî wa, 're ïzadawa nhipese mono õ di. 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'ezani te te ïma ïwaihu'uzéb zarina, duré 'râwi ïpê'ë na te ïsi'âma 're ïrosa'rata mono zéb zarina, wa tô waihu'u, dama 're ïzadawa nhipese mono õ na hã.

²⁻³ ïsiré zudezu norî ãma hã, ãma 're ïpê'ezé uptabi za'ra mono di, Cristu hã te te siwi 're wê'õ za'ra mono wa. Taha wa, te duré ïwi 're robzei'õ pese, ïpê'ë 'remhã. Ta norî ãma 're ïpê'ezé uptabi za'ra mono wa, wa aré te ïsima 're rosa'rata u'âsi ïpê'ë na, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ïsipisutu da, ï'upana za'ra te te 're ïwê'õ mono da, duré Cristuhu nhiti, ï'upana 're ïhâimana u'âsi za'ra mono da. Æne hã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te ïma 'manharî dâi õ nherë, wa taré ïsiwaihu'u, ïsiré zudezu norî ãma 're ïpê'ezé uptabi za'ra mono zém na. Æne na, wa tô aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ïzadawa nhipese mono õ na hã.

⁴ Ta norî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipisudu, te 're hâimana za'ra. Ta norî ãma, ma tô 're 'ra za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Ta norî ma si, ma tô rowa'a na aré ï'rata 're sâmra za'ra 'râwi, ïwaihu'u pese zé hã duré ïhâimana wê zé hã te te waihu'u za'ra da. Simisutu siré, ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ma tô duré marî ïwê hã te te tâma 're apisutu. ïsimiroti na Mozési te te ūrob'ui'érézé hã ma tô duré tâma sõmri za'ra. Ta norî ma, ma tô duré 're siwaihu'u za'ra, ï'uwaibaba si ãma 're ïwata za'ra mono zéb da hã. Ta norî ma, ma tô duré ahâ na te te tâma 're aropisutu, zudezu norî ma, za te te tâma ãma 're ï'a'uwaimrami mono zém na hã.

⁵ Wahi'rata norî nhihudu uptabi, te ta norî hã 're hâimana za'ra, dama ïpire uptabi za'ra norî nhihudu. Cristu hã zudezu hâiba na, ma tô podo, ti'ai ãma. Cristu hã ta hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, uburé marî hã te te 're ïab'madâ'â mono. Taha ãma uburé 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Tô sena, wa ãne na aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa.

⁶ E tawamhã, Izarazéhé nhihudu norî hã Cristu te te siwi 're wê'õ za'ra mono wa, te te tâma ãma 're a'uwaimrami mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono, te te tâma 're ïropisutu

za'ra mono zém na hā. Ma tō te te tāma āma 're a'uwaitrami, tō. Izarazéhē nhihudu norī hā, 'Re īhaimana u'āsi mono nhimipisudu hā aihīni 're hāimana za'ra mono õ di, īsib'a'uwe uptabi, 're nomro mono da.

⁷ Duré Abra'āhā nhihudu sidâpâsi īsihudu norī hā, īsihudu ahâ na za 're īhaimana za'ra mono na, 'Re īhaimana u'āsi mono te te tāma īropisutuzéb zarina, aihīni uptabi, āma 're hāimana za'ra mono õ di, 'Re īhaimana u'āsi mono 'ra uptabi hā 're īhaimana za'ra mono na hā. Duréihā 'Re īhaimana u'āsi mono hā ma tō ãne na Abra'āhā ma ropisutu, romhâ ré: "Izatihi nhihudu norī si, te za īnhib'a'uwe uptabi hā 're hāimana za'ra." Æne ma tō tāma waihu'u siro, 'Re īhaimana u'āsi mono hā.

⁸ Taha wa, Abra'āhā nhihudu mono norī hā 'Re īhaimana u'āsi mono 'ra, aihīni 're īnomro mono õ na, te wasu'u ã hā, duréihā Abra'āhā ma, 'Re īhaimana u'āsi mono te te īwaihu'uzém na. Abra'ā hā 'Re īhaimana u'āsi mono nhimiropisudu hā te te āma īsaze ne, tane duré īsimiropisutu na, da te 're īsaze za'ra mono norī si, te za Abra'āhā nhihudu ne oto 're dahāimana za'ra.

⁹ Duréihā 'Re īhaimana u'āsi mono hā Abra'āhā ma, te te īropisutuzé hā, ãne īsimiroti wasu'u hā: "Wahub amo na, wa za duré we atême wi, tō ã a'amo za duré īwa īwaptā'āzém na. Tawamhā apâ we atême īwisi õ ré, te za Saraha ma īra podo, aibâ na." Æne duréihā Abra'āhā ma, 'Re īhaimana u'āsi mono te te īropisutuzé hā.

¹⁰ Tawamhā Saraha 'ra hā ma tō tiprédu oto, Izati hā. Ta hā wah'i'rada. Prédu wamhā, ma tō timro, Rebecaha āma. Ta hā ma tō duré ti'ra, īra maparane īsi'ubza hā, aibâ zahuré hā.

¹¹⁻¹² Tane nherē, īdi'i 're, zahadu hāimana zahuré nherē, duré marī īwē hā te te waihu'u zahuré õ nherē, zahadu marī īwasédé hā te te duré waihu'u zahuré õ nherē, ma tō ãne 'Re īhaimana u'āsi mono hā tāma waihu'u siro, Rebecaha ma: "Īdub'rada hā te za tinoi ma wapu na 're hāimana." Æne ma tō 'Re īhaimana u'āsi mono hā īno si sima pisutu, tidub'rata ma, pire na 're hāimana mono da. E marī hā te te 're īmanharī wē zahuré mono zéb zarina, ma tō īno si sima pisutu, 'Re īhaimana u'āsi mono hā. Mare di. Taha wab õ di. Si'uihā na te te sima īwēzéb uwaibaba, ma tō sima pisutu, īno si.

¹³ Æne na hā 'Re īhaimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō īmreme na rob'ui'éré, ībaihā na hā: "Zacoho si, īma sawi di. Eza'uhu si, wa tō īsiwi wē'ō." Æne 'Re īhaimana u'āsi mono, si'uihā na te te sima īwēzéb zarina, Zaco te te sima īpisutuzé hā, īdub'rata upana.

¹⁴ ¹⁴ Æté ãne na te za asima 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo: "'Re īhaimana u'āsi mono hā te te sima īwēzéb zarina, īno si te te sima īpisutu na hā ma tō āma upa. īuwaibaba õ di." Æne na hā asima āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. īuwaibaba si te te dama āma 're a'uwaitrami u'āsi, 'Re īhaimana u'āsi mono hā. Te te dama āma 're a'upai mono õ di.

¹⁵ Duréihā Mozésihi ma, ma tō ãne na siwasu'u: "Ni'wam norī āma 're īpē'ēzé za'ra mono da, te īsima 're wē za'ra mono wamhā, wa za tō āma 're īpē'ēzé za'ra, āma 're īsiwārī za'ra mono da, ta norī āma hā. Duré ni'wam norī āma 're īpē'ēzé za'ra mono da, te īsima 're wē za'ra mono õ wamhā, āma 're īpē'ēzé za'ra mono õ di za tō, ta norī āma hā, te 're apawapto mono da." Æne Mozésihi ma, īsiwaihu'uzé hā, 'Re īhaimana u'āsi mono hā.

¹⁶ Taha wa, da te dasima 're īwē za'ra mono zéb zarina, te te 're da'apisutu mono õ di, da'āma 're īpē'ēzé mono zém na hā, 'Re īhaimana u'āsi mono hā. Duré dasi'uihā na sô 're īdasiwasutu za'ra mono na, te te 're da'apisutu mono õ di, da'āma 're īpē'ēzé mono zém na hā. Si'uihā na te te sima 're īda'awē mono zéb zarina si, te za tō da'āma 're pē'ēzé, da'āma 're īsiwārī mono zéb da hā.

¹⁷ Duréihā ma tō Mozési hā ãne na āma rob'ui'éré, 'Re īhaimana u'āsi mono hā apito Para'oho ma te te īrowasu'uzém na, ãne:

"Wa hā wa tō aipisutu, dama asi'apito da. Wa tō duré nasi ai'rānhito, asimirosa'rata nhiptete na aihāimana mono da, a'â. Wa tō duré nasi aima rob'manharī wasétē, īnhimiwaihu'u pese zém na, da te 're īwaihu'u za'ra mono da, duré daro mono bâ īnhisi na, da te 're īwaihu'u pese za'ra mono da oto."

Āne duréihā apito Para'oho ma, īsiwasu'uzém na ma tō ībaihā na āma rob'ui'érē, Mozési hā.

¹⁸ Taha wa, 'Re īhāimana u'âsi mono hā ni'wam norī āma 're pē'ēzé za'ra mono da, te te sima 're wē za'ra mono wamhā, te za tō āma 're pē'ēzé za'ra, āma 're siwārī za'ra mono da. Duré te te sima 're īda'awē mono zéb uwaibaba, te za te te 're da'a'rānhito, danhimirosa'rata wasétē nhiptete na a'â 're dahāimana za'ra mono da.

'Re īhāimana u'âsi mono, te te sima 're īda'awē mono zéb zarina si, marī hā te te dama 're īapisutu mono zé wasu'u

¹⁹ Āté ni'wam norī hā āne wa'rāmi te za te te īma 're nharī za'ra, asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā. Āté āne te za ta norī hā te te īma 're nharī za'ra: "'Re īhāimana u'âsi mono hā danhimirosa'rata wasétē nhiptete na a'â 're dahāimana za'ra mono da, te te 're da'a'rānhito mono wamhā, āne wamhā, e niha te za te siwi 're da'awē'ō. Te te siwi 're da'awē'ō waihu'u mono õ di za. E 'wa hā, te 'Re īhāimana u'âsi mono nhimipisutu da, hāimana nhiptete na 're hāimana. Robaba di. Ni'wai õ di." Āté, āne te za ni'wam norī hā te te īma 're nharī za'ra, te te 're waihu'u za'ra mono õ nherē.

²⁰ E a norī wa'wa hā 'Re īhāimana u'âsi mono ma, aipire za'ra wa'aba bâ, te za āne na īma 're īnharī za'ra wa'aba mo. Piza na zé 'manharī hā, e ti'manharī'wa te za sina sadanharī za'ra, āne: "E marī da, ma tō āne īwa'ab'manha." Āne na te te sina sadanharī waihu'u za'ra õ di za.

²¹ īmanharī'wa hā te te sima īwēzéb uwaibaba si, te za zé hā te te 're ab'manharī, piza na. Zé hā te te su pese wamhā, misi te za oto sada ub'rā. Tawamhā te za sima rosa'rata, piza maparane te te sima 'manharī da, āma. Tawamhā te te īmanharī'rada hā, wē uptabi na te za 'manha, ī'madâ'â ze da hā. Duré īhāiba amo hā si'aba're na te za 'manha, wē prā na, ta hā marī da si 're hāimana mono da, taré.

²² Tane te za duré 'Re īhāimana u'âsi mono hā wa'manharī'wa hā marī hā te te wama 're apisutu, zé 'manharī'wa ne. Te te sima 're īwē mono zéb zarina, te za uburé marī hā te te dama 're apisutu, īwē hā duré īwē prā hā. Ta hā te te sima 're wē u'âsi, tiwaihu'u pese na dapore'ō norī hā te te 're ahâ za'ra mono da, taha zarina īsimihā nhiptetezém na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. Tane nherē, te te siwi 're ī'awē'ō pese mono norī āma hā, 're wa'a su'u mono õ di, za te te 're īda'uprosi za'ra mono norī āma hā.

²³ Āne hā ma tō duré te te sima 're wē, pire na 're īhāimana wē uptabi mono zém na, dama 're siwaihu'u mono da. Uburé wa'âma 're īpē'ēzé mono zéb zarina, wa'âma 're īsiwārī za'ra mono norī ma, ma tō āne na wama 're siwaihu'u, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Wa norī hā ma tō oto te te 're wa'apisutu siro, rowē uptabi āma ī'rata 're wahāimana u'âsi za'ra mono da.

²⁴ Wa norī hā ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te 're wa'apisutu, īsib'a'uwe uptabi hā oto 're wanomro mono da. E 'wam norī hā tawamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono te te 're īapisutu mono norī hā. Wa norī hā zudezu norī hā aihīni õ nherē, duré zudezu'ō norī hā aihīni õ nherē, ma tō wasiwazari te te 're wa'apisutu, īsib'a'uwe oto 're wanomro mono da, wasiré.

²⁵ Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō īmreme na rob'ui'érē, Ozéza na īisisi hā. Zudezu'ō wasu'u na ma tō āne na rob'ui'érē:

"īnhib'a'uwe'ō, aré 're īnomro mono norī hā, wa za oto īnhib'a'uwe na te 're sisi za'ra. Aré te 're īsawi za'ra mono õ norī hā, wa za oto īma īsawi pese na te 're waptērē za'ra.

²⁶ Tirob āma 're si'ubumroi mono ré, wa tō aré te tāma 're nharī za'ra, āne: A norī wa'wa hā īnhib'a'uwe'ō te 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Tane nherē, tame 're

si'ubumroi mono ré, wa za oto ūra na te 're sisi za'ra, wa hā 'Re ūhaimana u'âsi mono 'ra na."

Āne Ozéza, ūmreme na te te ūrob'ui'érrezé wasu'u hā.

²⁷⁻²⁸ Iza'iza hā ma tō duré ãne na āma rob'ui'érrezé, Izarazéhé nihudu norī āma hā: "Re ūhaimana u'âsi mono hā Wanhib'apito hā te za sa'ëtē da'ahâ za'ra waptu sina, daro mono bâ dawasété na te te 're ūda'awaihu'u mono zéb zarina. Taha wa, Izarazéhé nihudu norī hā â poré zaihâ na supara 're ūsimi'wara mono ne, ahâ uptabi nheré, te za umro na si te te 're anho'reptu, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā."

Āne Iza'iza hā, Izarazéhé nihudu norī āma te te ūrob'ui'érrezé hā.

²⁹ Iza'iza hā ma tō duré ãne na rob'ui'érrezé:

"Wanhib'apito hā danhipai u ūsiptete uptabi, te 're hâimana. Ō hā uburé wahi'rata norī hā zudezu norī hā te te wawi 're a'uprosi mono 'wa'âhâ, wa aré wasiré zudezu norī hā 're wasi'utôrî pese, Sodoma na 'ri nho'õmo nhisi āma uburé ūdasi'utôrî ne, duré Domora na 'ri nho'õmo nhisi āma ūdasi'utôrî ne. Tane nheré, ma tō ni'wam norī āma tip'ëzé za'ra, te te sô'reptu za'ra da, uburé si'utôrî tō da, wasiré zudezu norī hā."

Zudezu norī hā Cristu te te siwi 're ūwé'õ za'ra mono zé wasu'u

³⁰ E marī te wama wasu'u za'ra, tawamhā, â hā. E niha, wa za tawamhā āma waihu'u za'ra ni, âhā wasu'u na hā. Āne, wa za āma waihu'u za'ra ni. Zudezu'õ norī hā 'Re ūhaimana u'âsi mono, ūwasédé hā te te āma 're ūab'madâ'â mono õ zarina, te te 're ūwésämri za'ra mono zéb da hā, te te aré sô 're rob'ruiwapari za'ra mono õ nheré, ma tō te te 're awésämri, taré te te 're ūsaze za'ra mono zém na si nheré.

³¹ Tane nheré, Izarazéhé nihudu norī hā 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ūrob'ui'érrezé hā te te 're ūmadâ'â pese za'ra mono na, 'Re ūhaimana u'âsi mono, ūwasédé te te oto āma 're ab'madâ'â tō mono da, duré taha zarina te te 're awésämri mono da, te te sima āma 're aroti mono newa, ma tō ta norī hā taré sô 're si'wapé za'ra, te te 're ūawésämri mono zéb zô. 'Re ūhaimana u'âsi mono hā, ūwasédé hā te te āma 're ūab'madâ'â mono õ zarina, te te 're ūwésämri za'ra mono zéb da hā, te te sima tâma 're uwaimrami za'ra mono õ di, ta norī hā.

³² E marī wa, te te sima tâma 're uwaimrami za'ra mono õ di. 'Re ūhaimana u'âsi mono te te 're ūsazei pese za'ra mono zém na si, te te 're ūwésämri za'ra mono zéb da hā, 're si'madâ'â za'ra mono õ wa, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érrezé na si 're si'madâ'â ze za'ra mono wa. Cristuhu āma, wa za oto ëne hā aima āma simiré'ê za'ra wa'wa. Ëtē tōmo wawē hā bâdâdi wa, 're sa'wari mono wa, te za āma 're dasi'maropârî za'ra. Taha wa, te za 're dasiréme za'ra. Tane duré, zudezu norī hā ma tō Cristu te te siwi 're ūwé'õ za'ra mono zém na si'uihâ na sima 're simiza'repese za'ra, wedepo'o nphonhi'râmi na dazada ūdâ'âzé hā taré newa, Cristu hā da te 're ūsaze za'ra mono zém na, 'Re ūhaimana u'âsi mono te te 're ūda'anho'reptui mono õ newa.

³³ Duréihâ Iza'iza hā ma tō ãne na āma rob'ui'érrezé, 'Re ūhaimana u'âsi mono mreme na: "Ma'âpé, ūwapari pese za'ra wa'aba. Zeruzaré u, wa za ni'wa hā satô, Si'â na sa'a nhisi u. Ëtē tōmo wawē hā bâdâdi wa, dawi 're ūsa'wari mono hā, te te 're da'maropârî za'ra mono wa, 're ūdasiréme za'ra mono ne, 'Re ūhaimana u'âsi mono 'rata 're ūdanomro u'âsi mono zé hā da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, da te dasiwi 're wé'õ pese za'ra mono wa, 'Re ūhaimana u'âsi mono Zeruzaré u te te ūsatôrî hā."

Tane nheré, ni'wam norī hā te te sima 're umnhasi za'ra mono wamhā, taré te te sima 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. ūwé hā te za tō te te tâma āma 're a'uwaimrami, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā. Taha wa, tâma 're rowē u'âsi za'ra mono di za."

Āne ma tō duréihâ Iza'iza hā āma rob'ui'érrezé siro, Cristu za da te dasiwi ūwé'õzém na hā.

10

¹ ūsisânawâ norī, 'Re ūhaimana u'âsi mono te te 're ūda'anho'reptui mono zé hā, uburé ūsiré zudezu norī hā te te sima tâma 're uwaimrami za'ra mono da, wa tō ūsimi wé

uptabi za'ra. Taha da, wa ta norī ãma 're ūmreme u'âsi za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono ma.

² Ta norī hã te te sima 're wẽ uptabi za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, 're sisõmri u'âsi za'ra mono da, õhõ ma si, te te 're romhuri pese za'ra mono da. Æne na, wa tõ ūsi'uihâ na ãma waihu'u pese za'ra, tõ sena. Tane nherë, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, da te 're ūromhuri pese za'ra mono zé hã te te waihu'u pese za'ra õ wa, te te sina tâma 're uwaimrami za'ra mono õ di.

³ 'Re īhâimana u'âsi mono, dawasédé te te oto da'âma 're ūab'madâ'â mono õ zarina, te te 're ūda'awësämri mono zé hã, tâma waihu'u pese za'ra õ di. Te te 're ūda'awësämri mono zéb da, 'Re īhâimana u'âsi mono te te tâma 're ūpisutu za'ra mono zé hã, te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di, ta norī hã. Si'uihâ na te te sima 're ūpisutu za'ra mono zéb zarina si, ma tõ 'râwi sô 're si'wapé za'ra, taha na te te 're wësämri za'ra mono da newa.

⁴ 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ūrob'ui'éré hã da te 're ūmadâ'â pese za'ra mono na, da te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra mono õ di za oto, taha zarina 'Re īhâimana u'âsi mono, te te sima da'âma 're aroti mono newa, dawasédé te te oto da'âma 're ab'madâ'â tõ mono da, duré taha zarina te te 're ūda'awësämri mono zéb da hã. Tâibâ. Æne hã ma tõ Cristu hã dawi uprosi. Ta hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ūumnhasi za'ra mono norí si, te za 'Re īhâimana u'âsi mono hã te te 're awësämri, ūwasédé hã te te oto ãma 're ūab'madâ'â mono õ zarina, po're'õ nherë, te te 're ahâ za'ra tõ mono da.

'Re īhâimana u'âsi mono te te 're ūda'anho'reptui mono zé wasu'u

⁵ Duréihã Mozési hã ma tõ ãne na rob'ui'éré:

"Ni'wa hã ūsimiroti na rob'ui'éré hã uburé te te 're 'madâ'â pese uptabi mono wapsi, nimahã na marí na misi ūsimiroti na te te upai õ wapsi, tawapsi te za rowë na 're hâimana u'âsi, 'Re īhâimana u'âsi mono 'rata."

Æne ma tõ Mozési hã ãma rob'ui'éré.

⁶⁻⁸ Tane nherë, ni'wa hã ãne te te 'manharî waihu'u õ di, ūsimiroti zarina uptabi hã. Ni'wa hã ūsimiroti upai'õ'wa hã 're morî õ di. Robaba di. Äté ãne na te za 'râwi asima 're ūnharî za'ra wa'aba mo: "E 'wa hã te za hâiwa u mo, Cristu hã apâ we te te saprõni da, wa'upana wazada ūdâ'â za'ra da hã." Æne hã asima 're nharî za'ra wa'aba mono õ di za, Cristu hã Danho'reptui'wa da, 'Re īhâimana u'âsi mono te te ūpisudu hã wei morî õ newa, ti'ai u.

Äté te za duré ãne na 'râwi asima 're ūnharî za'ra wa'aba mo: "E 'wa hã te za mo, adâ 're īhâimana za'ra mono zéb u, Cristu hã te te hâiwa'utu da apâ." Æne hã asima 're nharî za'ra wa'aba mono õ di za duré, Cristu hã apâ hâiwa'utu õ newa, ab're hawi. 'Re īhâimana u'âsi mono, da te 're saze za'ra mono wapsi, te te 're ūda'awësämri mono zém na, ma tõ Mozési hã ãne na ãma rob'ui'éré, duréihã:

"Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tõ aipë'ë 're, 're ūsazei pese za'ra wa'aba mo, 'râwi. Taha na, ma tõ duré dama 're asiwasu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, asadawa na."

Æne Mozési te te ãma ūrob'ui'érézé hã. Taha na, wa tõ duré wa norî hã wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra, Cristu, da te 're sazei pese za'ra mono wapsi, 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're ūda'awësämri mono zém na, dawasédé te te oto da'âma 're ūab'madâ'â mono õ zarina.

⁹ Zezusi hã Asib'apito uptabi na, asadawa na danho'a 're sisi za'ra wa'aba mono wamhã, duré 'râwi aipë'ë 're 'Re īhâimana u'âsi mono, Zezusi te te ūhâiwa'utuzém na, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wamhã, tawapsi te za te te 're asõ'reptu za'ra wa'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono hã.

¹⁰ Zezusi hã wapë'ë 're, wa te wasina 're ūumnhasi za'ra mono zém na, 'Re īhâimana u'âsi mono hã te te 're ūwa'awësämri mono zé hã. Zezusi hã Wanhib'apito na danho'a, wa te

dama 're ūsisi za'ra mono zém na, 'Re īhāimana u'âsi mono te te 're īwa'anho'reptui mono zé hā.

¹¹ Duréihā Iza'iza hā ma tō duré ãne na ībaihā na rob'ui'érē: "Re īhāimana u'âsi mono hā, Danho'reptui'wa da, te te īpisudu hā da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, niwamhā te te sina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. Te za te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi." Æne Iza'iza hā te te ãma īrob'ui'érézé hā.

¹² Zudezu norī hā zudezu'õ norī me, 'Re īhāimana u'âsi mono ma hā, tō õhō si, tāma 're īhāimana za'ra mono zé hā. Siwanhizari, tāma 're hāimana za'ra mono õ di oto ta norī hā. 'Re īhāimana u'âsi mono, uburé Danhib'apito uptabi, te dama 're hāimana. Taha wa, ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono te te 're sō'reptu za'ra mono da, te te tiwi 're waptērē za'ra mono wamhā, ta norī ma, te za tō te te tāma ãma 're a'uwaimrami, dama 're ūsopru mono zéb zarina.

¹³ Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō duré ãne na rob'ui'érē: "Ni'wam norī hā Danhib'apito uptabi te te 're sō'reptu za'ra mono da, te te tiwi 're waptērē za'ra mono wamhā, ta norī hā te za tō te te 're anho'reptu, īhāiba mono bâ."

Æne duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa te te ãma īrob'ui'érézé hā.

¹⁴ E niha te za tawamhā da te tiwi 're waptērē za'ra, te te 're da'apawapto mono da hā, Cristu, da te dasina 're umnhasi za'ra mono õ nherē. Æne wamhā, dama waihu'u õ di. Duré Zezusihi wasu'u'wē hā dapo're'õ na da te 're wapari za'ra mono õ ré hā, e niha te za da te dasina 're umnhasi za'ra, Zezusi hā. Da te dasina 're umnhasi waihu'u za'ra mono õ di. E niha te za duré Zezusihi wasu'u'wē na, da te 're dapawaptob za'ra mono õ nherē, da te 're wapari za'ra. Dama waihu'u õ di.

¹⁵ Duré, e niha te aré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā daro mono bâ datēme 're nomro, īmreme na te te 're dapawaptob za'ra mono da, 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te datēme 're satōrī za'ra mono õ nherē. Æne wamhā, te te ãma 're dapawapto waihu'u za'ra mono õ di aré. Tane nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono, ma tō te te datēme 're satōrī za'ra tō. Duréihā Iza'iza hā ma tō ãne na ãma rob'ui'érē:

"Rowasu'u wē hā nima hawi da te dama 're ãwisi za'ra mono wamhā, dama 're rowē uptabi za'ra mono di za."

Æne ma tō Iza'iza hā romhā ré rob'ui'érē, Zezusihi wasu'u'wē hā ūsadawa wasu'u'wa norī hā te te oto datēme 're ūawisi za'ra mono zém na hā.

¹⁶ Tawamhā Zezusihi wasu'u'wē hā, ūsadawa wasu'u'wa norī hā te te oto datēme 're ãwisi za'ra mono nherē, uburé da te ãma 're saze za'ra mono õ di, wē nherē. Iza'iza hā ma tō duré ãne na ãma rob'ui'érē, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, te te īnharizém na: "Wanhib'apito, wa te dama 're asadawa wasu'u za'ra mono wamhā, e ma tō aiwasu'u na da te 're wazaze za'ra. Mare di. Da te ãma 're wazaze za'ra mono õ di."

¹⁷ Tane nherē, Cristuhu wasu'u'wē na, da te ãma 're dapawaptob za'ra mono õ nherē, da te ãma 're sasōmri waihu'u za'ra mono õ di. Cristuhu wasu'u'wē hā dapo're na da te 're wapari za'ra mono wapsi, te za da te 're saze za'ra.

¹⁸ E zudezu norī hā zahadu ūwasu'u'wē hā te te 're wapari za'ra mono ã bâ bétē. ūwasu'u'wē hā ma tō te te 're wapari za'ra aré ta norī hā, tō sena. Duréihā Dawi hā ma tō ãne na ãma rob'ui'érē:

"Ūsadawa wasu'u'wa norī mreme hā ma tō daro mono bâ te te 're ropé.

Ta hā ma tō ropâ dapo're na da te 're wapari za'ra, daro mono bâ."

Æne ma tō Dawi hā ãma rob'ui'érē.

¹⁹ E tawamhā, Izarazéhé nñihudu norī hā ūwasu'u'wē te te 're wapari za'ra mono wamhā, e te te 're waihu'u za'ra mono õ di. Ma tō te te 're waihu'u za'ra. Tane nherē, tipē'ë na te te sima 're wē za'ra mono õ di, te te 're ūsaze za'ra mono da hā. Zudezu'õ norī si, ma tō te te sima 're wē za'ra, te te 're saze za'ra mono da. Æne na, ma tō Mozési hā duréihā ãma rob'ui'érē 'rata, zudezu norī ma 'Re īhāimana u'âsi mono te te tāma ūrowaihu'u za'ra zém na hā:

“Ĩnhib'a'uwe'ō aré 're ĩnomro mono norī hā oto āma 're ĩnhib'a'uwe za'ra mono wa, te za oto ta norī hā asiwí 're ĩruwapari za'ra wa'aba mo, ĩzadawa parab õ nherē.
Ta norī hā aré te te 're ĩwaihu'u pese za'ra mono õ nherē, wa tō āma 're ĩnhib'a'uwe za'ra aré. Taha wa, te za asib'ru na sada 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩzadawa parab õ nherē.”

Āne zudezu norī ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩrowaihu'u mono zé hā.

²⁰ Iza'iza hā ma tō duré āne na ĩsa'u āma rob'ui'éré, zudezu'ō norī wasu'u na hā. Zudezu norī hā te te siwi 're ĩwē'ō pese za'ra mono zém na, ma tō siptete sina āma rob'ui'éré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na:

“Ni'wam norī hā aré ĩzô 're sôpré u'âsi mono õ nherē, ma tō te te siwi 're ĩsämri za'ra.

Ĩzô 're sinharī za'ra mono õ nherē, wa tō ta norī ma 're ĩsiwaihu'u za'ra.”

²¹ Āne na ma tō duré Iza'iza hā zudezu norī āma rob'ui'éré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na:

“Wa hā wa tō aré Izarazéhé nhihudu norī zō 're ĩnhimiwē u'âsi za'ra, te 're azawi pese mono wa, apâ ĩtēme we 're sihutu mono da. Ta norī hā po're āna 're nomro u'âsi mono wa, te te siwi 're ĩwē'ō pese za'ra mono nherē, wa tō aré sô 're ĩnhimiwē u'âsi za'ra, te 're ĩsawi pese za'ra mono zéb zarina.”

Āne ma tō Iza'iza hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na āma rob'ui'éré, Izarazéhé nhihudu norī āma hā.

11

'Re ĩhâimana u'âsi mono, Izarazéhé nhihudu norī āma 're ĩpē'ẽzé mono zé wasu'u

¹ E tawamhā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā tinhib'a'uwe norī hā ma tō te te siwi 're wē'ō za'ra, Izarazéhé nhihudu norī hā. Mare di. Te te siwi 're awē'ō mono õ di. Mare uptabi di. Wa hā bétē, Izarazéhé nhihudu 're ĩmorī hā, duré Abra'âhā nhihudu 're ĩmorī hā. Duré Bêzamihī nhihudu norī siré 're ĩmorī wamhā, e ma tō siwi ĩwē'ō, Izarazéhé nhihudu 're ĩmorī nherē. Mare di. Te te siwi ĩwē'ō õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā.

²⁻³ Tinhib'a'uwe norī hā, tō sena te te siwi 're awē'ō mono õ di 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā, duréihā ĩsâna'rata hawimhā, te te sima 're ĩapisutu mono norī hā. Duréihā Eriasi hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō Izarazéhé nhihudu norī āma ĩwasété na āma sa'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma. Āne na te te āma ĩrob'ui'érézé hā, aimâ waihu'u pese za'ra wa'aba di. Āne ma tō āma rob'ui'éré:

“Wanhib'apito, asadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā ma tō ta norī hā te te 're simro. Duré ētē za'ra 'manharī hā, ĩisisiwi aimâ danhoprubzéb da, marī, da te ĩwa 're ĩsa'ra za'ra mono zé hā ma tō uburé te te 're prub za'ra, ēne hā. ĩsiwaprosi uptabi, wa oto 're ĩhâimana, te 're ĩasawi pese mono hā. Taha 'ru te, te duré ĩzada 're hâimana za'ra, ĩzama te te siwi ĩwîñiñ da.”

Āne Eriasi hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, Izarazéhé nhihudu āma ĩwasété na te te ĩsa'razém na te te āma ĩrob'ui'éré hā, ĩbaihâ na.

⁴ Tawamhā 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā e niha ma tō asa tâma waihu'u, Eriasihi ma. Āne ma tō tâma waihu'u:

“Āme ĩnhib'a'uwe nhipt'i'ai āma hā, wa tō te ĩsimâ 're sawi pese za'ra, 7 miu na ĩhâiba za'ra hā, tisiré norī wazari si'utõñi tō ða dame, ĩhâiba'ō na dame āma 're ĩwata za'ra mono õ norī hā, Ba'a na romhâiba nhisi āma hā. Ta norī si, te ĩzarina 're hâimana u'âsi za'ra.”

Āne 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā Eriasihi ma, asa te te ĩwaihu'uzém na rob'ui'éré hā.

⁵ Tane te duré āhâna hā dama 're romhâimana za'ra. Da'âma 're pẽ'ẽzé mono wa, da'âma 're ĩsiwâñi mono zéb zarina, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā Izarazéhé nhihudu norī hā te te sima 're apisutu, umro na, ĩsib'a'uwe uptabi si oto 're hâimana za'ra mono da.

⁶ E tawamhā, marī hā te te 're ĩmanharī wē za'ra mono zéb zarina, ma tō te te sima 're apisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā, zudezu norī hā. Mare di. Taha zarina te te sima 're apisutu mono õ di. Taré āma 're ĩpē'ẽzé za'ra mono zéb zarina, āma 're siwâñi

ze za'ra mono wa, ma tō si'uihā na te te sima 're apisutu, ūhō āma si 're hāimana u'āsi za'ra mono da. Marī hā da te 're īmanharī wē za'ra mono zéb zarina, te te sima 're da'apisutu mono 'wa'âhā, āne zarina 'wa'âhā, aré senai õ di, 'Re īhāimana u'āsi mono, da'āma 're īpē'ēzé mono zéb zarina si, da'āma 're īsiwārī mono zé hā.

⁷ Tawamhā e niha, wa za āne na hā āma waihu'u pese za'ra ni. Āne, wa za oto āma waihu'u za'ra ni. Izarazéhé nihudu norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono, īwasédé hā te te oto āma 're ab'madâ'ā tō mono da, duré taha zarina te te 're īwēsāmri za'ra mono zéb da hā, sô 're sōpré u'āsi mono nherē, te te sina tāma āma 're uwaimrami za'ra mono õ di, ta norī hā. 'Re īhāimana u'āsi mono, umro na te te sima 're īpisutu za'ra mono norī si, ma tō te te sina tāma 're uwaimrami za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're īwēsāmri za'ra mono zém na hā. Tane nherē, ni'wam norī hā Izarazéhé nihudu nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono nhiti 're īhāimana za'ra mono norī hā, ta norī si ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā po're nhitob za'ra, īmreme hā te te 're waihu'u za'ra mono āna, a'ā 're nomro mono da.

⁸ Duréihā Mozési hā ma tō āne na āma rob'ui'éré:

"Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō ta norī hā tiwaihu'u pese na te te 're po're nhitob za'ra, simipari āna 're hāimana za'ra mono da a'ā. Ta norī hā ma tō duré te te 're 'rāiwamnārī za'ra, rosa'rata waihu'u āna, a'ā 're nomro mono da. Taha wa, te ta norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono te te siwi 're waihu'u za'ra mono āna, siwa'ru 're hāimana za'ra."

Āne duréihā Mozési hā te te āma īrob'ui'érézé wasu'u hā.

⁹ Dawi hā ma tō duré āne na ta norī āma rob'ui'éré za'ra, zudezu norī āma hā:

"Re īhāimana u'āsi mono hā ta norī ma, īwē na tāma 're sōprub za'ra mono wē te, ma tō 're si'madâ'ā ze za'ra, taha na tāma 're rowē za'ra mono da newa. Taha wa, marī wasétē pire na 're si'marōpārī za'ra mono neza, 'rāwi. Duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te hā za'ra neza.

¹⁰ Te te duré 're tōmo nhitob za'ra mono neza, datob'a na 're īdanomro mono ne, 're nomro mono da oto. Duré ta norī hā marī pire hā da te 're 'wasari mono wa, īrē 're īdanhihāpā za'ra mono ne, te te 're robzépata u'āsi za'ra mono neza."

Āne duréihā Dawi hā Izarazéhé nihudu norī āma, te te īrob'ui'érézé wasu'u hā.

¹¹ E tawamhā, zudezu norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono wi, 're si'marōpārī za'ra mono nherē, apā ītēme 're wahutu waihu'u za'ra mono õ di za. E tawamhā apā ītēme 're sipizari waihu'u za'ra mono õ di za. Te za tō apā ītēme 're sipizari za'ra. Ta norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono wi, 're sipizari za'ra mono wa, tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā zudezu'õ norī ma a'ā pisutu za'ra, te te 're īda'anho'reptui mono zé hā. Zudezu norī hā te te āma 're 'ruiwapari za'ra mono da, ma tō zudezu'õ norī ma a'ā pisutu za'ra, te te 're īda'anho'reptui mono zé hā, zudezu norī hā apā ītēme 're sipizari za'ra mono da, te te 're īda'anho'reptui mono zém niwī.

¹² Zudezu norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're īwēsāmri za'ra mono zéb da hā, te te sina tāma 're uwaimrami za'ra mono õ wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā zudezu'õ norī ma, hāiwa hawi marī īwē na tāma 're sōprub za'ra, daro mono bā. Tawamhā zudezu norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono niwī, ahā uptabi na apā za ītēme 're sipizari za'ra mono wamhā, tawapsi, te za oto marī īwē uptabi hā te te dama 're anhomri, 'Re īhāimana u'āsi mono hā hāiwa hawi, uburé tinhib'a'uwē norī ma hā.

Zudezu'õ norī, 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're īanho'reptui mono zé wasu'u

¹³ Zudezu'õ norī, wa za oto aimā īsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hā Cristuhu zadawa wasu'u'wa, wa aimā 're īhāimana za'ra wa'wa. Wa hā te aimā 're īromhuri za'ra wa'aba mono zé hā, taréi õ di. Taha wa, wa za tō īnhimi'ẽ na te aimā 're romhuri u'āsi za'ra wa'wa.

¹⁴ Wa hā te aimā 're romhuri za'ra wa'aba mono wa, īsiré zudezu norī hā te te āma 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono da, wa tō ta norī si te īsimā 're wē za'ra, ni'wam norī hā apā 'Re īhāimana u'āsi mono u 're sipizari za'ra mono wa, te te 're anho'reptui mono da.

¹⁵ Ta norī hā te te 're saze za'ra mono õ wa, ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā asa te te siwi 're awē'õ, a'â. Āne wa, ma tō a'â ai'âma si 're siwadi za'ra wa'wa, zudezu'õ norī âma hā. Tane nherē, ta norī hā niwapsi 'Re īhāimana u'âsi mono u, apâ 're īsipizari za'ra mono zéb zarina, te te 're wēsāmri za'ra mono wa, te za oto rowē uptabi na 're hāimana za'ra, īwasédé hā te te oto âma 're ī'ab'madâ'â mono õ zarina. 'Re dadâ'â za'ra mono wa, apâ 're dahâiwa'utu za'ra mono wa, dama 're īrowē za'ra mono ne, te za oto ta norī hā rowē uptabi na 're hāimana za'ra.

¹⁶ Āne na, wa za oto aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ī'u'êtë wapu hā da te 're 'manharī za'ra mono wamhā, sebre õ ré, te za syry na da te 're po'o za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da te 're sōmri za'ra mono da. Misi ī'u'êtë wa'õno hā da te tāma 're sōmri za'ra mono nherē, wahuré da te tāma 're īsōmri za'ra mono zé, te wasu'u. Duré âté ni'wa hā te za 'Re īhāimana u'âsi mono ma tinhia, āne: "Ā hā wede 're īsa mono zari hā wa aima pisutu, ate da." Āne hā wede hā zahadu 're sa mono ré, ni'wa hā wedezari si 'Re īhāimana u'âsi mono te da, te te tāma pisutu nherē, īpanhipti zama īte hā za. Ā hā wedezari hā, Izarazéhē nihudu norī hi'rata norī, te wasu'u. Duré īpanhipti hā ta norī nihudu norī, te wasu'u. Izarazé norī hi'rata norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono ma si, 're hāimana za'ra mono da, te te 're īpisutu za'ra mono ne, te za duré īsihudu norī zama tāma 're hāimana za'ra, wedezari si 'Re īhāimana u'âsi mono te da, da te tāma 're pisutu za'ra mono nherē, īpanhipti zama īte ne.

¹⁷ Āne na, wa za duré aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Âté azeitona wede hā te a'ubuni wi 're sa, oriwera na īsisi hā 'madâ'â ãna īprédu hā, tede'wai õ nherē. Ta hā zudezu'õ norī, te wasu'u. Duré azeitona wede hâiba amo hā te duré 're sa, danho'a da te dasiwi 're ī'madâ'â pese mono hā. Ta hā zudezu norī, te wasu'u. Tawamhā âté azeitona wede hā danho'a 're īsa mono panhipti hā te za nima niwîp si panhipti nhî'ê za'ra ni, taré simi'wara da, dasiré 're 'rā za'ra mono õ wa. Ta hā, zudezu norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono te te 're īsaze za'ra mono õ norī, te wasu'u. Âté a'ubuni wi azeitona wede 're īsa mono panhipti hā te za misi w  ni, azeitona wede hâiba amo hā dama ī'madâ'â pese u īwede w  i wa, da te âma wasisi da, dasiré oto 're 'r  i mono da. Ta hā, zudezu'õ norī âma, 'Re īhāimana u'âsi mono, oto âma 're īsib'a'u   za'ra mono zé, te wasu'u. Tawamhā azeitona wede, dama ī'madâ'â pese wede wa'u na te za oto tipanhipti prédu, w   na, a'ubuni wi azeitona wede 're īsa mono panhipti hā rob'r  i wede amoi u, da te âma īwasi hā. Tane duré, zudezu norī ma, 'Re īhāimana u'âsi mono hā mar   w   na tāma 're īs  prub za'ra mono zé hā, te duré aima 're hāimana za'ra wa'wa oto, zudezu'õ norī na 're aih  imana za'ra wa'aba mono ma hā.

¹⁸ Taha wa, rob'r  i wede, dama ī'madâ'â pese panhipti hā 're 'r   za'ra mono õ wa, da te 're īsî'   za'ra mono ne, 'Re īhāimana u'âsi mono a'â te te siwi 're ī'aw  'õ mono norī ma, aipire na tāma 're aih  imana za'ra wa'aba mono z  m na, asina 're sa'ra wa'aba mono õ di za. E īwede panhipti wa'ui hawi, te īwede zari hā 're pr  dub za'ra. Mare di. īwede zari hawip si, te īwede panhipti hā 're pr  dub za'ra. Tane, a norī wa'wa hā zudezu norī ma, aipire na 're aih  imana za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, aipire na tāma 're aih  imana za'ra wa'aba mono z  m na, 'r  wi asina 're aiwata waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁹ Zudezu'õ norī, âté âh   wasu'u zarina, te za âne asima 're īnhar   za'ra wa'aba mo: "'Re īhāimana u'âsi mono hā rob'r  i wede panhipti, da te 're īsî'   za'ra mono ne, e mar   da, ma tō te te siwi 're aw  'õ, zudezu norī hā. Wa norī hā īwa'r  mi 're wah  imana za'ra mono da, ma tō ta norī hā te te siwi 're aw  'õ. Rob'r  i wede amo panhipti hā īwede amo na da te âma 're īwasisi za'ra mono ne, wa oto wa norī hā 're wah  imana za'ra, īupana za'ra."

²⁰ Āne na asima 're nhar   za'ra wa'aba mono wamh  , īuwaibaba te za tō asima âma 're īrowaihu'u za'ra wa'aba mo, ta norī âma hā. Ta norī hā ma tō te te 're aw  'õ tō siwi, te te 're saze za'ra mono õ wa. A norī wa'aba si 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, te tō ta norī wa'r  mi 're aih  imana za'ra wa'aba mo. Tane nherē, a norī wa'wa hā asina

're aiwata za'ra wa'aba mono õ di za. Tô'ã. Taha wa, te za 'Re īhâimana u'âsi mono si asiwi 're īwazéb za'ra wa'aba mo.

²¹ E 'Re īhâimana u'âsi mono hâ zudezu norî ma, tinhimihâzé te te tâma 're ba'a za'ra mono õ nherë, te za bêté a norî wa'aba ma tinhimihâzé hâ te te aima 're ba'a za'ra wa'wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono wamhâ. Mare di. Te za tô te te 're aihâ za'ra wa'wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono wamhâ. Taha wa, te za 'Re īhâimana u'âsi mono si asiwi 're īwazé pese za'ra wa'aba mo.

²² Āhâ wasu'u na, wa za 'Re īhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hâ ãma waihu'u za'ra ni. Īsimihâzé pire na zama, wa za duré ãma waihu'u pese za'ra ni. Tiwi 're īsi'marōpârî pese za'ra mono norî si, te za te te 're ahâ za'ra za'ëtë. Tane nherë, a norî wa'wa hâ 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, marî ïwê na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hâ, tâma asina 're uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mono wamhâ, te za tô rowë hâ te te aima 're pisutu u'âsi za'ra wa'wa, hâiwa hawi, ai'âma 're ïpë'ëzé za'ra wa'aba mono zéb zarina. Āne na tâma asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wamhâ, a norî wa'aba zama te za te te siwi 're aiwë'õ pese za'ra wa'wa, rob'râi wede panhipti hâ 're 'râ za'ra mono õ wa, da te 're īsi'ë za'ra mono ne.

²³ Duré zudezu norî hâ Zezusihî zazei'õ'wa na 're īhâimana za'ra mono norî hâ, 'Re īhâimana u'âsi mono u oto 're sipizari za'ra mono wamhâ, te za oto apâ ãma 're sib'a'uwë za'ra, ta norî ãma. Āne hâ 'Re īhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, zudezu norî ma, apâ te te 're īmanharî wê za'ra mono zéb da hâ.

²⁴ Āne na, wa za oto rowasu'u na aima 'râsutu za'ra wa'wa, azeitona wede panhipti wasu'u na ãma īsimiré'ezém na hâ. A norî wa'wa hâ zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî hâ, a'ubuni wi azeitona wede panhipti, da te 'maiwë'ëi wa, azeitona wede dama īmadâ'â pese wede u, da te ãma īwede wasisi ne, te oto simisutu 're aihâimana za'ra wa'aba mo, zudezu norî me. Duré zudezu norî hâ azeitona wede dama īmadâ'â pese panhipti ne, te 're hâimana za'ra. Taha wede panhipti hâ da te 're si'ëi mono wa, da te 're īsämra mono hâ īmadâ'â'wai ma, tâma wapure di, tô īwede na apâ te te ãma 're īato mono da hâ. Tane duré, 'Re īhâimana u'âsi mono ma hâ wapure di, zudezu norî ãma apâ 're īsib'a'uwë za'ra mono zéb da hâ, ta norî hâ tiwi 're sipizari za'ra mono nherë, aré.

Zudezu norî hâ, ahâ na 'Re īhâimana u'âsi mono u, za apâ 're īsipizari za'ra mono zé wasu'u

²⁵ Īsisânawâ norî, zudezu'õ na da te 're aiwaptërë za'ra wa'aba mono norî hâ, marî aré dama īwaihu'u'õ na roti pire wasu'uzém na wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, asimiza'rese ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da. Zudezu norî upana, 'Re īhâimana u'âsi mono hâ ai'âma wa'aba si 're sib'a'uwë mono newa, 'râwi asî'âma 're aiwata za'ra wa'aba mono tõ da, wa za oto ãne na aima rowasu'u za'ra wa'wa. Izarazéhé nihudu norî hâ 'Re īhâimana u'âsi mono wi, pê'ë tete uptabi na 're hâimana za'ra mono nherë, pê'ë tete u'âsi, tiwi 're hâimana za'ra mono õ di za. Duréihâ, 'Re īhâimana u'âsi mono te te sima ïpisutu sirômo zéb zarina, zudezu'õ norî hâ da'ahâ uptabi na Cristu za da te 're īsaze za'ra mono norî za'ratazé hâ, oto ïwa waptâ'â wapsi, te za oto zudezu norî hâ ahâ uptabi na ïtëme 're sipizari za'ra, õhô ãma si oto 're nomro mono da.

²⁶ Āne 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're īsõ'reptu za'ra mono zéb da hâ, Izarazéhé nihudu norî hâ. Āne na ma tô duréihâ Iza'iza hâ ãma rob'ui'éré siro, ta norî ãma hâ: "Danho'reptui'wa da hâ, Zeruzarê ãma Si'â na sa'a nhisi ãma, dasiré za 're īhâimana mono hâ, tame.

Ta hâ Zacocho nihudu norî 're īwasété za'ra mono zé hâ te za te te tâma 're apari.

²⁷ 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō ta norī āma tinhimirosa'rada hā waihu'u siro, āne:
 'Ta norī ma, te īropisutuzé hā wa za tō tāma āma uwaimrami za'ra, īwasédé te
 tāma 're īapari mono zém na.' "

Āne Iza'iza hā ta norī āma te te īrob'ui'érézé wasu'u hā.

²⁸ Zudezu norī hā Cristuhu wasu'uwē hā ma tō ahā na te te siwi 're wē'ō za'ra. Taha
 wa, te oto 'Re īhāimana u'âsi mono nhitob'ru ne 're hāimana za'ra. Taha wa'rāmi, ma
 tō ai'āma 're siwadi za'ra wa'wa, asiré zudezu'ō norī āma hā. Tane nherē, īsib'a'uwē 're
 nomro mono da, te te pisutu za'ra wa, te ta norī hā te te 're azawi pese u'âsi sima, ta
 norī hi'rata ma, te te sina īropisutu za'ra zéb zarina.

²⁹ 'Re īhāimana u'âsi mono te te sima 're da'apisutu mono nherē, duré marī īwē na
 dama 're sōprub za'ra mono nherē, e te za tinhimirosa'rata na te te āma 're saprī. Mare
 di. Misi haré, īsimirosa'rada hā te tāma 're hāimana u'âsi.

³⁰ Duréihā, aihi'rata norī wa'wa hā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti hā te te 're
 wapari za'ra mono āna, ma tō aré 're hāimana za'ra, zudezu'ō norī hā. Tane nherē,
 zudezu norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te 're sazei pese za'ra mono ō wa, ma tō
 oto ai'āma 're pē'ēzé za'ra wa'wa, ai'āma 're sib'a'uwē za'ra wa'aba mono da, zudezu'ō
 're aihāimana za'ra wa'aba mono nherē.

³¹ A norī wa'wa hā aré asimipari āna 're anomro aba mono nherē, ai'āma 're īpē'ēzé
 za'ra wa'aba mono ne, te za oto duré zudezu norī āma zama 're pē'ēzé 'Re īhāimana
 u'âsi mono hā, po're āna duré ta norī hā tiwi 're hāimana za'ra mono nherē.

³² 'Re īhāimana u'âsi mono wi, danhimipari āna 're danomro mono wa, ma tō te te
 siwi 're da'awē'ō pese, dawasédé hā te te da'āma 're īab'madâ'ā mono hawi. Dazazéb
 're, da te 're danheme mono wa, apâ dasi'uihā na 're īdawairébé waihu'u mono ō ne,
 dawasétē hawi 'râwi 're dasisō'reptui waihu'u za'ra mono ō di. Taha na, dasi'uihā na da
 te dasina 're waihu'u za'ra mono da, ma tō te te siwi 're da'awē'ō. Uburé da'āma 're
 pē'ēzé mono da, ma tō āne hā te te dama 're apisutu, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

Īwaihu'u pese na 'Re īhāimana u'âsi mono wasu'u

³³ 'Re īhāimana u'âsi mono hā uburé da'āma 're īsiwamri mono zé hā tāma sa'ētē uptabi
 di, te te dama 're īab'manharī wē mono zéb da hā. Īwaihu'u pe hā tāma sa'ētē uptabi di
 duré. E 'wa hā te za marī hā te te sima 're īapisutu mono zé hā tiwi waihu'u. E 'wa hā
 te za duré tiwi waihu'u, uburé marī hā te te 're īab'manharī mono zé hā.

³⁴ Duréihā Iza'iza hā ma tō āne na āma rob'ui'éré:

"E 'wai ma, Wanhib'apito nhimirosa'rada hā waihu'u pese di.

E 'wa hā roti na tāma īwa'rāmi'wa da hā, te 're hāimana. Robaba di."

³⁵ Wahi'rata hāiba amo hā ma tō duré āne na āma rob'ui'éré, Zo na īsisi hā:
 "Re īhāimana u'âsi mono si, roptede'wa 're hāimana mono nherē, e niha te za ni'wa
 hā marī hā tāma tisō, īwa'rāmi marī na te te tāma īwa'âbâ da hā. Āne hā robaba
 uptabi di, tāma hā."

Āne ma tō Zo hā rob'ui'éré, duréihā.

³⁶ 'Re īhāimana u'âsi mono si ma tō uburé te te aropoto, sima. Taha wa, te uburé marī
 hā te te 're ab'madâ'ā, tiwaihu'u pese na. Āne wa, 'Re īhāimana u'âsi mono āma, aihīni,
 āma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tane tō.

12

'Re īhāimana u'âsi mono ma, 're īdasisōmri za'ra mono zé wasu'u

¹ īsisānawā norī, 'Re īhāimana u'âsi mono hā e wa'āma 're pē'ēzé mono ō di, wa'āma
 're īsiwārī mono zéb da hā. Wa'āma 're īpē'ēzé mono zé hā, tāma sa'ētē uptabi di. Taha
 wa, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa, āne na hā. 'Re īhāimana u'âsi mono ma si, te
 za 're asisōmri u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono āna. Taha ma
 si, te za aiwē uptabi na tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mo, te te 're ai'madâ'ā wē u'âsi

za'ra wa'aba mono da. Āhā zarina, āma 're anomro wē u'âsi aba mono wamhā, taha si tō sena, āma 're ūaiwata za'ra wa'aba mono zé hā.

² Ti'ai āma dahāimana wasétē na 're ūdanomro mono norī āma hā, 're sasōmri za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ūhāimana u'âsi mono wi si, te za 're ūrowaptērē u'âsi za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wē na si, aipē'ẽ 're, 're aihāimana za'ra wa'aba mono zé hā te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, 're aihāimana za'ra wa'aba mono zép tém na si, oto 're anomro aba mono da. Tawapsi te za 'Re ūhāimana u'âsi mono, te te aima 're ūpisutu za'ra wa'aba mono hā asina 're ūwaihu'u pese za'ra wa'aba mo, marī ūwē si tāma 're ūmanharī za'ra wa'aba mono zém na hā.

³ 'Re ūhāimana u'âsi mono hā tinhimizawi pese zéb zarina, ma tō ūpisutu, ūsadawa wasu'u'wa na oto 're ūhāimana mono da. Taha wa, wa za oto āne na aima roti pese za'ra wa'wa. Dama aipire na, duré dama aiwē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ nherē, 'rāwi aipire na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ūhāimana u'âsi mono, ma tō te te sima 're aipisutu za'ra wa'wa, ōhō āma si oto 're anomro aba mono da. Tane nherē, aihīni ūsazei'wa, asiré 're anomro aba mono nherē, ni'wam norī si te ūsazei pese 'wa hā 're hāimana za'ra. Duré ni'wam norī hā ūsazei prāi 'wa, te 're hāimana za'ra. Ūsazei prāi 'wa norī hā 're sazei pese za'ra wa'aba mono newa, 'rāwi asi'āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're sazei pese za'ra wa'aba mono õ nherē.

⁴ Dahāiba misi nherē, dahāiba na hā marī hā dama 're ūhāimana za'ra mono hā ahâ di, tite mono bâ te te 're ūromhuri za'ra mono zéb da hā, dapara hā duré danhib'rada hā, duré dato hā, uburé ūré 're ūdahāimana za'ra mono hā.

⁵ Tane hā wa oto wā norī hā wasiré ūsazei'wa norī hā Cristuhu āma, wa'ahâ nherē, 're wahāimana za'ra, simisutu. Dahāiba misi nherē, dahāiba na marī hā ahâ na dama 're ūhāimana za'ra mono hā, tite mono bâ te te 're ūromhuri za'ra mono ne, wa oto wa norī hā wasiré ūsazei'wa norī hā wanhimirohmuri mono bâ sipu'u pese na, wa te 're romhuri za'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, dahāiba misi 're ūdahāimana za'ra mono ne, simisutu wasiré 're wahāimana za'ra mono wa oto.

⁶ Taha wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā simizawi pese uptabi wa, romhuri te te wama 're ūapisutu mono zéb zarina, wasipu'u pese na, wa za wa te tāma 're romhuri za'ra, wate mono bâ, āma 're ūwasipawaptob za'ra mono zéb da hā. 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ūsazei'wa norī ma si te te āma 're ūrowasu'u za'ra mono zéb da, te te sima 're wa'apisutu mono wamhā, taha zarina si, wa za tō āma 're wasipawaptob u'âsi za'ra. Ūsimiroti zarina si, wa za wa te 're sadawa wasu'u za'ra, wasiré ūsazei'wa norī ma.

⁷ Duré ni'wam norī hā ūsazei'wa norī pawapto'wa da, te te sima 're apisutu mono wamhā, ta norī zama te za tō taha zarina si te te tāma 're dapawaptob u'âsi za'ra. Duré 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa da, te te sima 're ūapisutu mono norī hā te za tō ta norī zama ūsarina si te te āma 're dapawaptob za'ra.

⁸ Duré ni'wam norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te te sima 're apisutu mono wamhā, te za ūsazei'wa norī ma, ūsimiroti zarina si te te 're rowahutu za'ra, te te 're wapari za'ra mono wa, pē'ẽ toi u'âsi, āma 're hāimana za'ra mono da, siptete sina. Duré ni'wam norī hā tinhibrom na dama 're sōprub za'ra mono da, te te sima 're apisutu mono wamhā, te za tō ta norī hā dawi 're sōti za'ra mono āna, dama āma 're sōprub za'ra, sa'etē na. Duré ni'wam norī hā ūsazei'wa norī 'madâ'â'wa da, te te 're apisutu mono wamhā, te za tō simi'ẽ na te te 're 'madâ'â u'âsi za'ra, ta norī zama. Duré ni'wam norī hā te te sima 're apisutu mono wamhā, ta norī zama te za da'āma 're pē'ezé za'ra, dahâzé ré norī āma, duré dawi 're ūrobzei'õ za'ra mono norī āma. To sina, te za āne zarina te te 're dapawaptob za'ra, ta norī hā. Āne wa za wa te wasima 're rob'ma'wamarī, romhuri mono bâ, dahāiba hā misi nherē, dahāiba na marī hā ahâ na dama 're ūhāimana za'ra mono hā tite mono bâ te te sima 're ūromhuri za'ra mono ne.

⁹ Taré asimizawizé hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono tō da, te za tō sena asimizawi pese zé hā aima 're hāimana u'âsi za'ra wa'wa. Uburé marī wasétē nhiti, te

za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asiwi 're wẽ'õ pese za'ra wa'aba mono sina. Uburé aihâimanazé ïwẽ na si te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Dasisänawäi uptabi hã 're ïdasisawi pese za'ra mono ne, te za a norï wa'wa hã 're asisawi pese za'ra wa'aba mo, Cristuhu ãma asisänawä oto asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Te za duré 're asiwazé pese za'ra wa'aba mo.

¹¹ Aiwa'a ãna, te za duré 're ïromhuri pese za'ra wa'aba mo. Wanhib'apito ma si, te za asimi'ëi uptabi na 're ïromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo, aihâiba tiwi 're sawi za'ra wa'aba mono ãna.

¹² Uburé marï ïwẽ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, za te te wama 're ïapisutu mono zéb zô, wa za sô 're wanhimipari za'ra mono sina, 're wahâimana za'ra, wato sina. Zezusihi zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono nherë, te za asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

¹³ Asiré ïsazei'wa norï wi, marï zô tiwi 're ïrowaptâ'â za'ra mono zéb zarina, te za asimarï na 're ïpawaptob za'ra wa'aba mo. Duré darob amoi hawi atëme 're sihutu aba mono wamhã, te za sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, asiré ïsazei'wa norï zô hã, asõròwa u 're 'mazasi za'ra wa'aba mono da.

¹⁴ Duré Zezusihi zazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're rob'manharï wasété za'ra wa'aba mono wamhã, ãne wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're dahâiba 'ru za'ra wa'aba mono õ di za, te te 're da'ahâ za'ra mono da. Rowë hã te te tâma 're ïapisutu mono da si, te za da'âma tâma 're aimreme zusi aba mo.

¹⁵ Ni'wam norï hã toi uptabi na 're hâimana za'ra mono wamhã, ïsine te za 're atoi uptabi za'ra wa'aba mo, ïsiré. Duré ni'wam norï hã pë'ëzé uptabi na 're hâimana za'ra mono wamhã, ïsine te za duré aipë'ëzé uptabi na ïsarina 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Duré simisutu te za asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo, asiré ïsazei'wa nherë, asisada 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tõ da. Duré aiwẽ na 'râwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama ïpire norï zapari, mari na romhuri wapu na da te dasima 're ïromhuri za'ra mono zé hã asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za, 're 'manharï za'ra wa'aba mono tõ da, ta hã wapu nherë. Duré asiré norï nhipai u aiwaihu'u pese na 'râwi asi'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁷ Duré da te aima 're rob'manharï wasété za'ra wa'aba mono wamhã, asa dama ãma 're wa'râmi wasété za'ra wa'aba mono õ di za. Mari ïwẽ si 're ïmanharï za'ra wa'aba mono na si, te za asima 're asõpré u'âsi aba mo, ïsazei'wa 're anomro aba mono wa, da te ai'âma 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tõ da.

¹⁸ Asada 're dahâimana za'ra wa'aba mono nherë, rowë na si dasiré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za asina 're ïrosa'rata wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Duré nimahã na, da te aima 're rob'manharï wasété za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono upana asi'uihâ na 'râwi 're asi'ruiwa'âbâ za'ra wa'aba mono õ di za. Taha si, tinhimihâzém na te te 're ai'ruiwa'âbâ za'ra wa'aba mono da, te za ðhõ si 're ïmadâ'â za'ra wa'aba mo. Duréihã ãne na ma tõ Wanhib'apito mreme na rob'ui'éré, Mozési hã:

"Wa hã ïsiwaprosi, wa za te 're da'a'ruiwa'âbâ. ïwétési, wa za te dama ãma 're awa'râmi, marï, da te 're ïmanharï wasété za'ra mono zém na hã."

Ãne duréihã Wanhib'apito mreme na rob'ui'éré wasu'u hã, ïbaihâ na hã.

²⁰ Duré ãne 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti amo na rob'ui'éré wasu'u hã:

"Asitob'ru norï hã mra te te 're sépata za'ra mono wamhã, ïsa na te za 're ïpawaptob za'ra wa'aba mo. Duré 'rubu wamhã, te za tâma 're ï'õb za'ra wa'aba mo. ãne zarina, asitob'ru norï ma, 're 'manharï wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, ta norï hã 'râwi 're siwaihu'u za'ra mono wa, te za aima 're siséb za'ra wa'wa."

Ãne duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré wasu'u hã. Ähã zarina si te za dama 're ï'manharï wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha wa, a norï wa'wa hã 'râwi asi'uihâ na 're asi'ruiwa'âbâ za'ra wa'aba mono õ di za.

²¹ Ähã wasu'u na, wa za oto ïnhimirowasu'u na hã aima 'râsutsu za'ra wa'wa. 'Râwi dasi'uihâ na 're ïdasi'ruiwa'âbâ za'ra mono zém na hã da'âma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za. Marï ïwẽ si te za dama 're ï'manharï wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, taha na dahâimana wasédé hã dawi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina, tô sena oto ai'âma 're dasiwadi za'ra wa'aba mono da.

13

Ti'ai âma dama ïpire norï nhimiroti, da te 're ïwapari pese za'ra mono zéb da na rowasu'u

¹ Ti'ai âma dama ïpire norï hã, roti'wa norï hã si'uihâ na 're sipisutu za'ra mono õ di, dama 're si'apito za'ra mono da hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïapisutu mono zarina si, te dama 're hâimana za'ra uburé. Taha wa, te za uburé aihñi 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo, ïsimiroti hã.

² Ni'wam norï hã dama ïpire norï nhimiroti te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono wamhã, taha si te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za. ï'u'âbâ te za duré 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïapisutu mono zé hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra. Äne hã ni'wam norï te te 're 'manharï wasété za'ra mono wamhã, 'râwi te za si'uihâ na te te sisada 're sani za'ra, ti'ai âma dama ïpire norï nhimihâzé hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para.

³ Äne, marï te te 're ï'manharï wasété za'ra mono norï si, te za dama ïpire norï nhimihâzé ma, 're pahi za'ra. Tanei õ di, marï te te 're ï'manharï wẽ za'ra mono norï hã. Dama ïpire norï ma, 're pahi za'ra mono õ di za. Taha wa, te za ïwẽ si 're ï'manharï za'ra wa'aba mo, dama ïpire norï ma, tâma 're aipahi za'ra wa'aba mono âna, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tawapsi te za te 're aiwësämri za'ra wa'wa, ti'ai âma dama roti'wa norï hã.

⁴ Ta norï hã te 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para, te te 're romhuri za'ra, ïwẽ na si te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, taha zarina, rowẽ na 're asimroi wa'aba mono da. Tane nherë, marï ïwasété si 're 'manharï u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô tâma 're aipahi za'ra wa'aba mo. E marï wa. Dama ïpire norï hã tô sena siptete uptabi wa, te te 're ïdahâ za'ra mono zéb da hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para, te ïsimipari'õ norï hã te te 're hâ za'ra.

⁵ Äne wa, te za uburé ti'ai âma dama roti'wa norï nhimiroti hã 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo, asimipari õ wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're aiwë'õ pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te te 're aihâ za'ra wa'aba mono tõ da. Duré 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, tâma âma 're ïuwaimrami za'ra wa'aba mono na, aipë'ë 're asimirosa'rata na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da, te za ïsarina dama ïpire norï nhimiroti hã 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo.

⁶ Taha wa, dama ïpire norï nhimipisutuzéb zarina te za duré rob'uiprazé hã syry na tâma 're ïpo'o za'ra wa'aba mo, ti'ai âma dama ïpire norï ma. E marï wa. Dama ïpire norï hã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para, te te 're romhuri za'ra mono wa.

⁷ Taha wa, te za tô ïsarina tâma 're ïpo'o za'ra wa'aba mo, aipawa'âbâzé hã duré uburé marï uiprazé hã. Te za duré tâma 're aihâimana prédub za'ra wa'aba mo, dama roti'wa norï ma.

'Re ïdasisawi pese za'ra mono zé wasu'u

⁸ Wa'âbâ âna, dawi 're ïrowaibui wa'aba mono zém na hã, taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. Te za dama âma 're ïuwaimrami za'ra wa'aba mo, dama 're ïropisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina. Asimizawizém na si te za 're ïdazawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re dazawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono

nhimiroti 'rata na Mozési te te ūrob'ui'érézém na te za asina tāma āma 're ūwaimrami za'ra wa'aba mo.

⁹ Duréihā 'Re ūhaimana u'āsi mono, Mozésihi ma, te te ūwaihu'uzéb zarina te te āma dama ūrob'ui'érézé hā, āne:

"Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré 're danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré marī ūwē hā dawi 're 'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za."

Āne duréihā 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti hā, dahaimanazé mono bā. Ā norī hā, duré aimawi hā ūsimiroti hā ahā uptabi nherē, simisutu haré te wasu'u ūsimiroti hā, āne: "Te za 're ūdazawi pese za'ra wa'aba mo, duré aihaimanazé hā 'rāwi asima 're ūsawi pese za'ra wa'aba mono ne."

Āne ūsimiroti hā sa'ētē uptabi nherē, misi ūsimiroti hā te wasu'u, simisutu haré.

¹⁰ Ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono wamhā, marī hā ūwasédé hā te te dama 're 'manharī waihu'u za'ra mono õ di za. Taha wa, ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono wamhā, ta hā uburé 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti 'madā'ā pese 'wa, te za 're haimana za'ra.

¹¹ Zezusi hā we apā wazō ūmorizéb u hā romhuture di oto, te te ūwanho'reptu za'ra zé hā te te oto wama ūrāsatu za'ra da hā. Cristu hā duréi, wa te wasina 're ūumnhasi na'rata za'ra mono hawim nherē, romhuture di oto, wama hā. Taha wa, te za oto asimiza'rese 're aihaimana za'ra wa'aba mo, darési āna 're ūdanhotō za'ra mono ne, asimiza'rese āna 're aihaimana tō za'ra wa'aba mono da. Āne na ti'ai āma 're ūwahaimana hutu za'ra mono zé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Āne wa, te za 're ūdazawi pese za'ra wa'aba mo.

¹² Robra ūsi'utōrīzéb u hā romhuture di oto, ti'ai āma ré dawasédé, da te 're ūmanharī za'ra mono hā. Tāibā za oto. Cristu hā we apā morī wapsi, rowa'a si te za oto 're haimana u'āsi, robra wa'rāmi. Taha wa, robra 'rowi dawasédé, da te 're ūmanharī za'ra mono ne, 're wanomro mono õ di za oto. Wawasédé hā wa za oto wa te 're sahāri pese za'ra. Duré Zezusihi nhimirowa'a na si wa za 're wanomro, robra wi wanhiptete sina āma 're ūwahaimana za'ra mono zéb da hā, danhimnhi'āsi na dawi 're ūdasisōpa za'ra mono ne.

¹³ Wawasétē āna, wa za oto 're wanomro wē, rowa'a na 're ūdanomro mono ne. Āzé wa te dame 're âhuri mono õ di za, dato ūwasétē u 're dasi'ra'ōtō mono wa, siwa'ru da te 're ūâhuri mono ne, 're wa'rā siwamnarī tō za'ra mono da. Duré siwa'ru wahaimanazé ūwasédé hā wa te 're 'manharī u'āsi za'ra mono õ di za, pi'ō na aibā na zama. Duré marī na 're ūwasiwē'ō za'ra mono hawi, wa te wasima 're nharī za'ra mono õ di za. Duré marī na 're wasi'ruiwapari za'ra mono õ di za.

¹⁴ Siwa'ru 'rāwi asima ūwēzéb zarina, aipē'ē 're asimirosa'rata wasétē aba na āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Wanhib'apito Zezu Cristu 're ūmorizéb na si te za oto 're aihaimana za'ra wa'aba mo, ūsine.

14

Ūsazei'wa nherē, sib'uware na 're ūnomro mono norī wasu'u

¹ Ūsazei'wa nherē, sib'uware na 're ūnomro mono norī zō, te za asitēme sô 're aihāsi aba mo. ūsimirosa'rata za'ra hā aimawi nherē, aiwab õ nherē, tāma 're nharī wasétē za'ra wa'aba mono õ di za. Tane nherē, te za sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo.

² Ni'wam norī hā ūsazei'wa norī hā uburé tisazéb zō te 're sōpré, te te 're huri mono da, romnhi zō zama, 'Re ūhaimana u'āsi mono te te tiwi 're ūsawi za'ra mono õ na, 'rāwi 're ūsaze za'ra mono zéb zarina. Tane nherē, ni'wam norī hā ūsazei'wa nherē, te za romnhi hā te te siwi 're wē'ō za'ra, te te 're huri mono tō da, 'Re ūhaimana u'āsi mono te te tiwi 're sawi za'ra mono newa.

³ Taha wa, ni'wam norī hā uburé romnhi te te 're ūhuri mono norī hā te te siwi 're wē'ō za'ra mono õ di za, romnhi na dame 're ūsaihuri mono õ norī hā. Duré ni'wam norī, romnhi na dame 're ūsaihuri mono õ norī zama, te te siwi 're wē'ō za'ra mono õ

di za, uburé siwa'ru romnhi te te 're ïhuri mono norí hã. E marí wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're awësämri õ norí hã, romnhi na dame 're ïsaihuri mono õ norí me.

⁴ E a norí wa'wa hã ïsib'apito za'ra wa'aba bâ, te za marí tiwi 're ïwë'õ za'ra wa'aba mo, ïsib'apito upana. Taha si te za te te 're waihu'u za'ra, ïhâimana wasété na, duré ïhâimana wë na zama. Tawamhã ïsazei'wa norí hã te za siptete u'âsi 're hâimana za'ra. E marí wa. Wanhib'apito 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tiwaihu'u pese na te te 're siptete u'âsi za'ra mono wa.

⁵ Ni'wam norí hã ïsazei'wa norí hã te 'râwi te te si'âma 're rosa'rata za'ra, nima hã bâdâ hã romhuri'özé hã ïwa 're ïrere'e mono sidâpâsi, bâdâ dama 're ïpire za'ra mono zém na hã. Duré ni'wam norí, ïsazei'wa norí hã te te da'âma 're rosa'rata za'ra asa, aiwapsi bâdâ hã uburé dama 're hâimana za'ra mono nherë, âma 're ïdahâimana za'ra mono zéb da hã. Taha wa, ate wa'aba mono bâ romhuri'özé bâtâ mono na asimirosa'rata mono bâ te za asiptete sina âma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tô ðhõ na si.

⁶ Ta norí hã nimahâ bâdâ hã romhuri'özé hã dama 're ïpire za'ra mono zém na te te si'âma 're ïrosa'rata za'ra mono norí hã, Wanhib'apito âma 're wata za'ra mono da, te ãne te te 're 'manharí za'ra. Duré ni'wam norí hã uburé siwa'ru romnhi te te 're ïhuri mono norí hã te ãne te te 're 'manharí za'ra, Wanhib'apito 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're wata za'ra mono da, dasa na dama 're sôpru mono wa. Duré ni'wam norí hã romnhi na dame 're ïsaihuri mono õ norí hã, te ãne duré te te 're 'manharí za'ra aiwa, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're wata za'ra mono da, waihu'u pese wa, duré sôprub uptabi wa.

⁷⁻⁸ Was'i'uihâ na 'râwi wahâiba misire nherë, wasina 're wahâimana za'ra mono õ di za. Wanhib'apito te te wama 're ïapisutu mono zéb zarina si, wa tâma 're wahâimana za'ra. Duré wasi'uihâ na bâdâ hã wadâ'âzé hã wa te wasima 're pisutu waihu'u za'ra mono õ di za. Wanhib'apito te te wa'âma 're ïapisutu mono zéb zarina si, wa za 're wadâ'â za'ra, ðhõ ma. Taha wa, wahâiba ré 're wahâimana za'ra mono ré, duré oto 're wadâ'â za'ra mono wamhã, ïsib'a'uwë, wa za 're wahâimana u'âsi za'ra, simisutu.

⁹ Cristu hã dâ'â nherë, ma tô apâ hâiwa'udu, hâiba ré 're ïhâimana za'ra mono norí nhib'apito da hã, duré 're ïdâ'â za'ra mono norí nhib'apito da zama. Uburé ïsazei'wa norí nhib'apito da, ma tô hâiwa'udu apâ. Taha wa, wa ïsib'a'uwë 're wahâimana u'âsi za'ra oto, simisutu.

¹⁰ Tane nherë, e marí wa, te bêté asisänawâ norí hã 're ïwë'õ za'ra wa'aba mo, asiré ïsazei'wa 're anomro aba mono nherë. E marí wa, te 're ï'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, asisänawâ nherë. Niwapsi wa za uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono nho're aimasam ni, te te wa'awaihu'u da, wahâimana wë na, wahâimana wasété na zama. Tamep si za te te da'awë'õ na dâ'âsina, asi'uihâ na 're asiwë'õ pese za'ra wa'aba mono õ di za, ti'ab ré.

¹¹ Duréhâ 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô ãne na âma rob'ui'éré, ïmreme na:

"Wa hã uburé Danhib'apito, tô sena 're ïhâimana mono zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré tô sena aima ïsiwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, wa duré tô sena aima ropisutu za'ra wa'wa. Æne, wa aima ropisutu za'ra wa'wa. Niwapsi te za a'uwë mono bâ dahi'râtítö ïnho're ïma ana ni, dama ïpire uptabi wa. Tawamhã tame dapoto mono bâ te za ïnhisi za'ra ni, ïnhisi na 'Re ïhâimana u'âsi mono na."

Æne ma tô ïbaihâ na âma rob'ui'éré, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré'wa hã.

¹² Tamep si, wa za oto wasi'uihâ na tâma wasiwasu'u za'ra ni wahâiba mono bâ, ti'ab ré wahâimanazém na, uburé marí hã wa te 're ï'manharí za'ra mono zém na hã.

¹³ Taha wa, wasiré ïsazei'wa nherë, 're ïwasiwë'õ za'ra mono zé hã wa za oto rême pese za'ra ni. Æne zô si, te za asina 're asôpré wa'aba mo, marí ïwë hã 're ï'manharí za'ra wa'aba mono zéb zô. Marí hã 're 'manharí za'ra wa'aba mono ré, asiré ïsazei'wa norí hã te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, asarina wa'aba tiwasété na 're si'marôpâri tô za'ra mono da, te za marí ïwë si 're ï'manharí u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Wa hā Wanhib'apito Zezusihi āma 're īhāimana mono wa, wa tō īsina waihu'u sena na, uburé dasa hā īwē na hā, duré īwasétē õ na si. Tane nherē, ni'wam norī hā te za āne hā te te āma 're rosa'rata upa za'ra: "Ā hā romnhi hā, wasétére di. 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā wē õ di, wa te 're īhuri mono da hā." Āne hā ni'wam norī hā te te āma 're rosa'rata za'ra mono wamhā, õ norī ma si, romnhi hā wasétē di tō. Tane nherē, te te siwi 're wē'ō za'ra mono nherē, te te 're huri mono wamhā, dawasédé te wasu'u.

¹⁵ Āté marī dasa hā te za 're īhuri aba mo, asiré īsazei'wa norī te te siwi 're īwē'ō za'ra mono hā. Tawamhā, 're huri aba mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te dawi 're awē'ō mono newa, āté te za āne na tiwi 're īrobzei'ō za'ra wa'aba mo, tō õ norī wi hā. Āne wamhā, asimizawi pese zé hā tāma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za. Tāma sawi uptabi za'ra wa, ma tō Cristu hā sada tidā'ā za'ra. Taha wa, romnhi hā asiré īsazei'wa norī te te 're īwē'ō za'ra mono hā, 're huri aba mono õ di za, 're huri aba mono wa, ta norī hā asa na tiwi 're īrobzei'ō za'ra mono zéb zarina, tiwasétē na 're īs'marōpārī za'ra mono na 're si'utōrī tō mono da.

¹⁶ Āne hā marī hā aima wasétē aba õ nherē, 're 'manharī za'ra wa'aba mono õ di za, da te 're aiwasu'u wasétē za'ra wa'aba mono tō da.

¹⁷ E marī wa. 'Re īhāimana u'āsi mono hā īsazei'wa norī āma 're īsib'a'uwē mono zé hā, dasa hā da te 're īwē'ō za'ra mono zé, te te wasu'u õ di. Uburé marī hā da te 're īhuri mono zéb zama te te wasu'u õ di duré. E marī te wasu'u tawamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono, da'āma 're īsib'a'uwē mono zé hā. Ta hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina 're īdanomro wē mono zé, te wasu'u. Duré 'Re īhāimana u'āsi mono, Tipē'ēzani na te te 're īda'apawpto mono zéb zarina, rowē uptabi na 're īdanomro mono zé, te wasu'u, dato sina.

¹⁸ Āne na ni'wam norī hā Cristuhu ma, te te 're romhuri wē za'ra mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, te za te te sina 're rowē zani za'ra, uburé 're īhāimana wē za'ra mono zém na. Tawamhā te za duré da te 're wēsāmri za'ra, ti'ai āma ré.

¹⁹ Taha wa, rowē na wasiré 're īwahāimana za'ra mono zéb zō si, wa za wasima 're wanhopré. Wanhib'apito āma wahāimana nhiptete u'āsi 're wanomro mono da, 're īwasipawaptob za'ra mono zém na, wa za duré 're wanomro u'āsi.

²⁰ Tawamhā dasa siwa'ru 're huri aba mono wa, 'Re īhāimana u'āsi mono, danhiptete sina āma 're īdanomro mono zéb da, te te da'āma 're īromhuri wē mono zé hā tiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono tō da, āté 're huri aba mono õ di za, siwa'ru dasa hā, romnhi hā. Tō sena uburé dasa hā īwē si da te 're īhuri mono da hā. Tane nherē, dasa hā siwa'ru 're huri aba mono ré, asiré īsazei'wa nherē, sib'aware na 're īnomro mono norī hā te te 're ai'madā'ā za'ra wa'aba mono wa, asarina wa'aba tiwasétē na 're si'marōpārī za'ra mono wamhā, tawamhā, aiwasédé te za tō 're ī'manharī za'ra wa'aba mo.

²¹ Taha wa, romnhi hā siwa'ru 're huri aba mono õ di za, duré uwa 'rāi wa'u īsé hā 're āhuri aba mono õ di za, taha zarina asiré īsazei'wa norī hā tiwasétē na apâ 're si'marōpārī tō za'ra mono da. Duré siwa'ru marī aimawimhā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wa, ni'wam norī hā tiwasétē na apâ 're si'marōpārī tō za'ra mono da, 're 'manharī za'ra wa'aba mono õ di za.

²² 'Re īhāimana u'āsi mono si te te āma 're awaihu'u mono da, te za 'rāwi asima si āma 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo, siwa'ru romnhi 're huri aba mono wa, āma 're ī'upa za'ra wa'aba mono õ zém na hā. Ni'wam norī hā uburé siwa'ru, tisa te te sima 're īwē uptabi za'ra mono zéb zarina, te te 're īhuri mono na, 're siwē'ō za'ra mono õ wamhā, īpē'ē 're tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za. Duré ni'wam norī hā siwa'ru dasa hā te te siwi 're īwē'ō za'ra mono zéb zarina, te te 're īhuri mono õ na, 're siwē'ō za'ra mono õ wamhā, īpē'ē 're tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za duré, āne hā aiwa.

²³ Tane nherē, ni'wam norī hā romnhi siwa'ru te te 're huri mono nherē, 'rāwi āma 're siwawā za'ra mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te za te te 're wē'ō za'ra, tisa na 're īsiwawā za'ra mono zéb zarina. Tane hā marī hā wa te 're 'manharī za'ra mono nherē, 'rāwi āma 're wasiwawā za'ra mono wamhā, taha na wa za wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra.

15

Ísazei'wa norī, prédup sina 're ūsipawaptob za'ra mono zé wasu'u

¹ Wa norī hā wanhiptete sina, Wanhib'apito āma, wa te 're ūsasōmri u'âsi za'ra mono norī hā, marī, wa te wasima 're ūwē za'ra mono zéb zarina si, wa te 're 'manharī za'ra mono ò di za. Wasiré Ísazei'wa nherē, hâimana nhib'aware na 're ūhâimana za'ra mono norī hā, wa za wa te 're pawaptob za'ra, hâimana nhiptete na wasiré āma 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

² Wasiré Ísazei'wa norī hā marī te te sima 're ūwē za'ra mono zéb zarina, wa za wa te āma 're sazei pese za'ra, marī ūwē na si, wa te āma 're pawaptob u'âsi za'ra mono da, hâimana prédub sina oto āma 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

³ Cristu hā bétē, ti'ai āma 're morī ré hā, e sima si ma tō tihâimanazéb da hā 're si'madââ. Mare di. 'Râwi tihâimanazém na si, 're si'madââ mono ò di. Āne na duréihā ma tō ni'wa hā ūwasu'u na āma rob'ui'éré siro:

"Ímama, ní'wam norī hā te te ai'āma 're ūwaséte za'ra mono norī hā ma tō ai'u'âbâ ū'âma zama te te 're waséte za'ra. Tane nherē, aimawi 're ūhâimana mono zéb da hā, te ūsimi pisutu ò di, ūsi'uihâ na hā."

Āne na ma tō duréihā ūbaihâ na āma rob'ui'éré, ūwasu'u na hā.

⁴ Uburé 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā, e taré ma tō tinhimiroti hā te te dama 're apisutu, da te āma 're ūrob'ui'éré za'ra mono zéb da hā. Mare di. Taré te te dama 're apisutu mono ò di. Ūsimiroti hā wa te 're waihu'u pese za'ra mono da, ma tō āne hā te te dama 're apisutu. 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā wa te 're sôré u'âsi za'ra mono wamhā, wanhiptete sina wa za āma 're wahâimana u'âsi za'ra, marī na uburé wa te 're robzépata za'ra mono nherē. Wa te 're sôré u'âsi za'ra mono wamhā, te za wama 're rowē za'ra, wawi 're robzei'ò za'ra mono āna, 're ūwahâimana za'ra mono zéb da hā. Ōhō umnhasi sina, wa za tō âhā zarina si 're wahâimana za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono 'rata 're ūwahâimana u'âsi za'ra mono zéb zô, wasina 're wanhimipari za'ra mono sina.

⁵ 'Re ūhâimana u'âsi mono si dapisutu'wa hā, uburé marī na da te 're robzépata za'ra mono nherē, danhiptete sina āma 're ūdahâimana u'âsi za'ra mono da hā. Taha si te te sina dama 're ūarowē zani mono hā, dawi 're robzei'ò za'ra mono āna, āma 're ūdahâimana za'ra mono zéb da hā. Taha wa, wa tō te ūsimi 're aiwē za'ra wa'wa, ta hā aihñi te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asiré Ísazei'wa norī hā simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da oto, Cristu Zezusi 're ūmorī wē zéb zarina.

⁶ Asimirosa'rata na 're asisazei u'âsi za'ra wa'aba mono wapsi, te za 'Re ūhâimana u'âsi mono āma Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama āma simisutu u'âsi, āma 're aiwata za'ra wa'aba mo.

Zudezu'ò norī hā, Cristuhu wasu'uwē te te oto ūwaihu'u za'ra zé wasu'u

⁷ Cristu hā sitême te te 're ūaiwaibui wa'aba mono ne, te za aihâiba zô asisô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina. Taha zarina, 'Re ūhâimana u'âsi mono āma 're dawata u'âsi za'ra mono da, te za āne asima 're ūmanharī wē u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁸ Cristu hā ma tō we ti'ai u datême mo, zudezu norī hā te te 're apawapto mono da, duréihā zudezu norī hi'rata ma, dama ūpire za'ra norī ma, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te tâma 're ūropisutu za'ra mono zéb zarina, te te dama āma 're a'uwaimrami mono da, duré uburé 'Re ūhâimana u'âsi mono te te dama āma 're ūa'uwaimrami mono zém na, tō sena na da te āma 're waihu'u pese za'ra mono da.

⁹ Duré zudezu'ò norī hā 'Re ūhâimana u'âsi mono, da'āma 're ūpē'ëzé mono zé hā te te oto sina 're waihu'u za'ra mono wa, āma 're wata za'ra mono da, ma tō we Cristu hā zudezu norī u satō, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. Duréihā āne rob'ui'éré na ūwasu'u hā: "Wa hā zudezu'ò norī siré 're ūhâimana mono ré, wa za ūsiré za'ra, a'i'āma 're ūwata u'âsi. ūInho're na zama, wa za duré ai'āma 're ūwata u'âsi."

¹⁰ Duré rob'ui'éré amo na ïwasu'u hã, ãne:
 "A norí wa'wa hã zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norí, ma'ápé simisutu
 asiré atoí uptabi na, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono, 'Re ïhâimana u'âsi
 mono nhib'a'uwë norí me."

¹¹ Duré rob'ui'éré amo na ïwasu'u hã, ãne:
 "Zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norí, ma'ápé Wanhib'apito ãma si 're
 aiwata u'âsi za'ra wa'aba mono, uburé aipoto mono bâ 're aihâimana za'ra
 wa'aba mono norí hã."

¹² Iza'iza hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'éré siro:
 "Niwapsi te za Zéséhé nihudu hã we datëme wi, apito Dawihi mama nihudu hã.
 Wei wisi wapsi, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tâma pisutu, zudezu'õ norí nhib'apito,
 're hâimana mono da oto, daro mono bâ.

Tawamhã ta norí hã te za te te siwi 're umnhasi, marí ïwë hã te te tâma 're ïpisutu za'ra
 mono zéb zarina, za te te tâma ãma 're ïuwaimrami za'ra mono zém na hã."

Ãne duréihã Iza'iza hã te te ãma ïrob'ui'érézé hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiropisu-
 tuzém na. Ï hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzém na, ma tô oto dama
 ãma uwaimra.

¹³ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã waihu'u pese wa, te za te te 're wa'apawaptob
 u'âsi, marí ïwë hã te te wama 're ïpisutu za'ra mono zéb zarina, za te te wama ãma
 're ï'a'uwaimrami mono zéb zô, wa te wasiwi 're umnhasi za'ra mono sina, sô 're
 wanhimipari u'âsi za'ra mono da. Taha wa, wa ai'âma tâma 're ïmreme u'âsi za'ra
 wa'wa, atoí uptabi na 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré rowë si te te aima
 're pisutu za'ra wa'aba mono da, asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa. Ïpë'ezani
 nhimipawaptobzéb zarina, marí ïwë uptabi hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, za te te aima
 're ïsömri za'ra wa'aba mono zéb zô, asiwi 're umnhasi za'ra wa'aba mono sina, sô 're
 asimipari za'ra wa'aba mono zém na, 'râwi asima ãma 're sa'ëtë za'ra wa'aba mono da,
 wa tô te ïsima 're aiwë za'ra wa'wa.

*Paru hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na te te 're ïda'apawapto mono
 zé wasu'u*

¹⁴ ïsisänawã norí, wa hã wa tô ai'âma waihu'u pese za'ra wa'wa, asimizawi pese sina
 oto 're anomro wë wa'aba mono zém na hã. Duré aima waihu'u pese za'ra wa'aba
 di oto, 're aihâimana wë za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ïne hã wa tô duré ai'âma
 waihu'u pese za'ra wa'wa, Wanhib'apito nhimiroti na oto asima 're ïroti waihu'u pese
 za'ra wa'aba mono zém na zama.

¹⁵⁻¹⁶ Tane nherë, ãhãna ïnhimi'ui'éré na, wa tô sô'awi aima rowasu'u za'ra wa'wa,
 ïsina ïpahi ãna, rowasu'u ãhâ na te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da. Te aiwi udâ
 waihu'u za'ra wa'aba ãna, wa tô ïnhimi'ui'éré na hã aima rowasu'u pese za'ra wa'wa,
 'Re ïhâimana u'âsi mono hã sôprum na te te ïpisutu wa, Cristu Zezusihi ma si te oto 're
 romhuri mono da, zudezu'õ norí hã te tâma 're apawapto mono da. Sasedoti norí
 hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te da'âma 're ïromhuri za'ra mono ne, wa duré
 wa hã zudezu'õ norí ãma te 're romhuri u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, Zezusihi
 wasu'uwe na te 're pawaptob za'ra mono wa, te te 're ïsaze za'ra mono zéb zarina, 'Re
 ïhâimana u'âsi mono te te 're wësämri za'ra mono da. 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ezani
 nhimipisutuzéb zarina, ta norí hã ïsib'a'uwë oto 're nomro mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi
 mono te te 're ïwësämri za'ra mono zéb da hã, wa ãne na hã te tâma 're romhuri u'âsi.

¹⁷ Cristu Zezusihi ãma si oto 're ïhâimana mono wa, wa 're ïsi'uze, 'Re ïhâimana u'âsi
 mono ma si, te 're ïromhuri mono zém na hã oto.

¹⁸ Te 're ïrowasu'u wë mono zéb zarina, duré te 're ïromhuri wë mono zéb zarina ma
 tô zudezu'õ norí hã te te 're wapari pese za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. E tawamhã
 ïsi'uihâ na ïwaihu'u pese na te 're ïab'manharí wë mono na, wa za dama ïsina 're ïwata.
 Mare di. Ïne hã ïuwaibaba õ di. Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si, wa tô te tâma
 're romhuri u'âsi za'ra, ïwasu'uwe na hã.

¹⁹ 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani hā tiwaihu'u pese na te te 're īpawapto mono zém na si, wa tō marī dama ī'manhari waihu'u'ō hā te dama 're ab'manhari, zudezu'ō norī hā tō sena te te 're saze za'ra mono da, ta norī hā. Zeruzarē hawi, Iririza u 're īmorī ré, wa tō daza'rui mono bâ te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwē na hā.

²⁰ Wa hā wa tō ãne hā te īsima 're rosa'rata u'âsi, Cristuhu wasu'uwē hā zahadu dapo're na da te 're īwapari za'ra mono ō norī u si, 're īmorī da, daza'rui mono bâ īwasu'uwē na te ãma 're da'apo're pu'u mono da. Wanhib'apito wasu'uwē na danhimi'u'ēi 'rata u 're īzasi tō mono da, wa tō ãne na te īsima 're rosa'rata u'âsi.

²¹ Duréihā Iza'iza hā ma tō ãne na Cristuhu ãma rob'ui'éré:
"Ni'wam norī ma, īwasu'uwē hā da te tāma 're īwaihu'u za'ra mono ō norī hā te za oto ta norī hā 'rāwi ãma 're siwaihu'u za'ra, īwasu'uwē hā da te oto tāma 're wasu'u za'ra mono wa.

Te te 're wapari za'ra mono ãna, aré 're īhāimana za'ra mono norī hā te za oto 'rāwi si'ãma te te 're waihu'u pese za'ra, 're īhāimana wē za'ra mono zém na hā."

Paru hā, timreme te te sisōwa īsōmrizé wasu'u, Roma u morī da

²²⁻²⁴ Wa hā wahub ahâ na, wa tō te īsima 're rosa'rata u'âsi, te īsima 're īrowē mono zéb uwaibaba, atēme īmorī za'ra wa'aba da, te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherē, zahadu āmemhā īma romhuri ahâ di. Taha wa, nimahā na hā ãma atēme īwatobro waihu'u aba ō di. Tane nherē, āhāna hā īnhimiromhuri hā āmemhā te oto 'rāsatu wamhā, atēme ãma īmorī aba da si, wa tō īsima waihu'u. Taha wa, wa tō īsima pisutu pese, Esipānha na romnhisi u īmorī ré, te asabu za'ra wa'aba da. Æne wa tō duré īsima rosa'rata, atēme ãma īwisi za'ra wa'aba wamhā, niha bâtâ na a'â ai'rata īnhamra za'ra wa'aba da, īma īrowē zarina, duré marī na asifi īpawaptob za'ra wa'aba da, Esipānha u īmorizéb da hā. Taha parip si, wa za oto aihawi īmorī 'wa.

²⁵ Tane nherē, wa za a'â Zeruzarē u si mo, ã awa'awi hā, tame 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're īsi'ubumroi mono norī hā te duré pawaptob za'ra da a'â.

²⁶ Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma, duré Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma, zudezu'ō na īsazei'wa na oto 're īhāimana za'ra mono norī hā ma tō sima wē za'ra, rob'uiprazé hā te te siwi ubumro da, Zeruzarē ãma īsazei'wa norī te te siwi ãma pawaptob za'ra da, simarī ãna 're īhāimana za'ra mono norī hā, zudezu norī hā. Ta norī nhoprub za'ra zé hā, īsi'uihā na te tāma âri za'ra da Zeruzarē u, taha da, wa za a'â tamomop si mo.

²⁷ Ta norī hā zudezu'ō na īsazei'wa norī hā si'uihā na ma tō sima pisutu za'ra, te te siwi ãma īpawaptob za'ra zéb da hā, zudezu norī hā. Æne hā tō īuwaibaba ma tō siwi ãma pawaptob za'ra. E marī wa. Duréihā zudezu norī ma, ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā tiwasu'uwē na tāma siwaihu'u na'rata za'ra, tipē'ē na robzei u'âsi ãma 're nomro mono da. Taha na ma tō zudezu'ō norī hā te te siwi ãma 're pawaptob za'ra īwasu'uwē na, aiwapsi oto ōhō ãma si 're hāimana za'ra mono da. Æne wa'rāmi, te za tō zudezu'ō norī hā tinhimarī na te te siwi 're pawaptob za'ra, zudezu norī hā, tō īsarina si.

²⁸ Tawamhā ãme īnhimiromhuri te 'rāsatu parimhā, rob'uiprazé, da te dasiwi ī'ubumro hā ubuni na īsazei'wa norī ma, te ãwisi wē parip si, wa za oto mo, Esipānha u īmorī da hā. Tawapsi, wa za aiwa'wai baba īmorī aba ré, asabu za'ra wa'wa oto.

²⁹ Tawamhā, atēme īwisi za'ra wa'aba wamhā, Cristuhu nhoprubzém na, sa'ëtē uptabi na te za aihīni wama ãma tirowē za'ra.

³⁰ īsisānawā norī, wa za oto aiwi rowaptērē za'ra wa'wa īsi'ãma, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, asiptete sina ī'ãma 're aimreme zusi aba mono zéb da hā. Wanhib'apito Zezu Cristuhu zazei'wa, wasiré oto 're wahāimana za'ra mono wa, duré 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani nhimpawaptobzéb zarina, oto 're wasisawi pese uptabi za'ra mono wa, wa ãne na aiwi rowaptērē za'ra wa'wa.

³¹ E marī da. Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma īsazei'ō'wa norī 're īhāimana za'ra mono norī hā, niha te te īma rob'manhari za'ra tō da, te za ī'ãma tiwi īrowaptērē

u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré Zeruzarẽ ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe 're ïhâimana za'ra mono norã hã, ta norã hã zudezu na ïwamri za'ra wẽ te, zudezu'õ norã nhoprubzé hã za te ãma ï'âri hã te te siwi wẽ'õ za'ra tõ da, te za duré ta norã ãma zama ãma aimreme zusi u'âsi 'wa.

³² Itoi uptabi na ãma atẽme ïwisi za'ra wa'aba da, te za ï'âma aimreme zusi u'âsi 'wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïmorizé hã te te ïma pisutu wapsi, wa za tõ ãma atẽme ïwisi 'wa. Tawapsi ïma rowẽ uptabi di za, wasiré ïsazei'wa norã hã 'râwi wasisabu za'ra wẽ te. Te ãma wazere wamhã, wa za a'â ai'rata ïwa'utu za'ra wa'wa.

³³ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wama rowẽ nhomri'wa hã 'râwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, wa tõ te ïsimi 're aiwẽ u'âsi za'ra wa'wa. Tane tõ.

16

Paru, tisiwadi norã te te ï'azawizé wasu'u

¹ Ane, wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, wahidiba Pebi na ïsisi hã. Ta hã simizawi pese di. Sëtireza na 'ri nho'õmo nhisi ãma, te ïsazei'wa norã hã te te 're apawaptob u'âsi.

² Da'ahâ na ma tõ te te 're da'apawapto pese. ïzama te duré te te 're ïpawapto. Taha wa, ma'ãpé asiwi âri wẽ wa'aba za, wasiré Wanhib'apito zazei'wai wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe, 're ïsiwaibui wẽ mono zém na. Marĩ zô tiwi rowaptâ'â wamhã, te za duré marĩ na asiwi ïpawaptob za'ra wa'wa.

³ Ma'ãpé, duré ïma sawi za'ra wa'aba, Prisira norã hã Atiraha me, te ãma ïsawi zahuré zéb zarina, rob'ui'éré na.

⁴ Ta norã hã ïsiré te te 're ïromhuri zahuré mono, Cristu Zezusihí wasu'u na. Ta norã hã da te pãři da nherẽ, ma tõ sisawi ãna te te 're ïpawaptob u'âsi zahuré, pahi ãna. Taha wa, te te 're ïpawaptob zahuré mono zém na, wa tõ te 're uzei u'âsi zahuré. Tane nherẽ, ïwétési te ãma 're uze zahuré mono õ di. Uburé zudezu'õ norã hã ïsazei'wa norã hã te duré te te ãma 're uzei u'âsi za'ra, daro mono bâ siré 're ïsirã'otõ mono norã hã.

⁵ Ma'ãpé, duré uburé ïma sawi za'ra wa'aba, Prisira norã nhorõwa u ïsazei'wa norã, siré 're ïsirã'otõ mono norã hã, rowahutu u.

Duré asiwi ïma sawi za'ra wa'aba, ïsiwadi ïma ïsawi pe hã, Epenetu na ïsisi hã. Ta hã ma tõ saze na'rata Cristu hã, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma.

⁶ Duré Mariza hã asiwi ïma sawi wa'aba. Ta hã te te aima 're romhuri pese za'ra wa'wa, simi'ëi uptabi na.

⁷ Duré asiwi ïma sawi zahuré wa'aba, ãdoronitu norã hã, Zuni'asihi me. Ta norã hã ïsiré zudezu norã, ma tõ ïsiré tihâimana zahuré, dazazéb 'remhã. Cristuhu zadawa wasu'u'wa norã siré te te 're romhuri zahuré mono wa, tãma waihu'u pese za'ra di, ïsiré romhuri'wa norã ma hã. Ta norã hã ma tõ ïwana saze na'rata zahuré, Cristu hã.

⁸ Ma'ãpé duré asiwi ïma sawi wa'aba, ïsiwadi uptabi hã, ãprizatu na ïsisi hã. Ta hã te Cristu ãma si 're hâimana.

⁹ Duré Ubanuhu zama asiwi ïma sawi wa'aba, wasiré romhuri'wa hã Cristuhu ma. Esitati hã ïsiwadi zama te za duré asiwi ïma ïsawi wa'wa, ïma ïsawi pe hã.

¹⁰ Ma'ãpé duré asiwi ïma sawi wa'aba, Aperi hã. Ta hã marĩ na da te 're pibui ahâ mono nherẽ, niwa Cristuhu wi sipi'rai waihu'u õ di. Duré asiwi ïma sawi za'ra wa'aba, Arisitoburuuhu nhorõwa 're, 're ïhâimana za'ra mono norã hã.

¹¹ Duré, Erodi'ã hã asiwi ïma sawi wa'aba, ïsiré zudezu hã. Duré wasiré ïsazei'wa norã hã Nasizuhu nhorõwa 're, 're ïhâimana za'ra mono norã hã asiwi ïma sawi za'ra wa'aba duré.

¹² Tiripena norã hã te za duré asiwi ïma ïsawi zahuré wa'wa, Tiripozaha me. Ta norã hã te Wanhib'apito ma, te te 're romhuri zahuré. Duré wahidiba hã ïma ïsawi pe hã asiwi ïma sawi wa'aba, Pezidi na ïsisi hã. Ta hã simi'ë na te duré Wanhib'apito ma, te te 're romhuri pese, wa'a ãna.

¹³ Ma'āpē duré asiwi īma sawi wa'aba, Rupu hā. Ta hā te duré te te 're romhuri pese, Wanhib'apito ma. īna zama te za duré asiwi īma īsawi wa'wa. Ta hā īna ò nherē, ma tō te te 're īpawapto pese, dana hā ti'ra te te 're īpawapto pese za'ra mono ne.

¹⁴ Asītitu norī hā te za duré asiwi īma īsawi za'ra wa'wa, Predotihī me, duré Emesi, duré Patorobasi, duré Emasi hā. Duré uburé ītēme 're īsi'rā'ōtō mono norī hā asiwi īma sawi za'ra wa'aba, īsazei'wa norī hā.

¹⁵ Ma'āpē duré asiwi īma sawi za'ra wa'aba, Pirorodu norī hā, Zurizaha me, duré Nere'u norī hā īhidiba me, duré Orīpasihī zama. Duré ta norī siré 're īsi'rā'ōtō mono norī hā te za asiwi īma īsawi za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norī hā.

¹⁶ Uburé asiré īsazei'wa 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, te za asō'utu na asisawi sīna 're asitob'rata hārā za'ra wa'aba mo.

Āmemhā uburé Cristuhu zazei'wa norī hā, īupsātā mono bā sitēme 're īsi'rā'ōtō mono norī hā te duré āma asawi za'ra wa'wa.

Paru hā, roti na za oto te te īrāsutuzém na rowasu'u

¹⁷ īsisānawā norī, wa za oto īnhimiroti na aima 'rāsutu za'ra wa'wa. Ni'wam norī hā te aimawi tinhimirosa'rata na te te āma 're 'wa'rūtu za'ra, īsazei'wa norī wi. Te te tiwi āma 're 'wa'rūtu za'ra mono wa, te īsazei'wa norī hā īmreme hā te te 're wapari za'ra. Taha zarina, te duré sima āma 're siwanhizari. Ta norī nhimirob'manharī wasétē zéb zarina, te īsazei'wa norī hā 're si'marōpārī za'ra, tiwasétē na. Zezusihī nhimiroti na, da te aima 're īroti za'ra wa'aba mono zéb upana, te ta norī hā te te dama 're roti za'ra, aimawi na si. Taha wa, te za tiwi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo, ta norī siré 're aihāimana za'ra wa'aba mono tō da.

¹⁸ Ta norī hā Wanhib'apito Cristuhu ma, te te 're romhuri za'ra mono ò di. Te te sima 're īwē za'ra mono zéb zarina si, te marī īwasétē zō si 're sōpré. Ta norī hā sadawa nhipese nherē, te īsimiroti hā sena newa da te 're wapari ze za'ra, danhimirosa'rata nhib'aware na 're īdahāimana za'ra mono norī hā. Mreme wapari zei wa, duré asa īmreme hā da te dasima 're wē za'ra mono da, te taré timrēme amo na te te dama 're rowasu'u za'ra, da'āma 're wata za'ra mono sīna. Tawamhā taha zarina, te za awa'awi īmreme na da te 're saze za'ra.

¹⁹ Tanei ò di, a norī wa'wa hā. Zezusihī wasu'uwē 're īwapari pese za'ra wa'aba mono zém na, ma tō daro mono bā īsazei'wa norī hā aiwasu'u za'ra wa'wa hā te te 're wapari ze za'ra. Taha wa, ma tō āma asina īma 're īrowē zani za'ra wa'aba mo.

Āne wa, wa za duré aima roti za'ra wa'wa. Asimiza'rese sīna, te za marī īwē hā 're īmanharī za'ra wa'aba mono zéb da si, asina 're asōprē wa'aba mo. Marī īwasédē hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono da, asima 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono ò di za. Te za tiwi 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwasétē wi hā.

²⁰ Rowē na 're īdanomro mono zé hā, 'Re īhāimana u'āsi mono hawimhā. Ta hā te za rowēzé hā te te aima 're anhomri 'wa. Wahi hā dapara na da te 're īwati'i za'ra mono ne, te za Satanasihi nhiptetezé hā romhutu na te te tiwi 're a'uprosi 'Re īhāimana u'āsi mono hā, tō ò hā Satanasi hā asahāpā 're hāimana za'ra wa'aba mono da oto.

Wanhib'apito Zezusihī wi, wa wa te tiwi 're rowaptērē u'āsi, tinhimipawaptobzé hā te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono da, ai'rata 're hāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da.

²¹ Timotiu hā, āme īsiré romhuri'wa hā te duré āma asawi za'ra wa'wa. Duré īsiré zudezu norī te duré āma asawi za'ra wa'wa, Rusizu norī hā, Zasāhā me, duré Sosipaturu hā.

²² Wa hā, Tési'u hā wa duré āma asawi za'ra wa'wa, Wanhib'apito āma wasiré 're wahāimana za'ra mono wa. Wa hā Paru te te īma īawaihu'u mono zéb zarina, wa tō rob'ui'éré, ā ībaihā na hā.

²³⁻²⁴ Wa hā Paru, āne wa za duré āma aima waihu'u za'ra wa'wa. Da'izu hā tinhorōwa u te te īmazébré hā, te duré āma asawi za'ra wa'wa. Taha nhorōwa āma, te wasiré īsazei'wa norī hā 're si'rā'ōtō u'āsi. Duré Erasitu hā āme 'ri nho'ōmo āma danhib'apito

ma, rob'uiprazé za'rata na romhuri'wa hā, te āma asawi za'ra wa'wa. Wasisānawā Tu'atu na īsisi zama, te duré āma asawi za'ra wa'wa.

Paru hā, 'Re īhāimana u'āsi mono āma īwatazé wasu'u

²⁵⁻²⁶ 'Re īhāimana u'āsi mono āma si, wa za 're wawata u'āsi za'ra. Taha ma si, tāma waihu'u pese di, te te 're īwa'apawapto mono zéb da hā, Zezu Cristuhu wasu'uwē hā wa te 're īsaze za'ra mono zé hā wa te 're rēme za'ra mono āna, wanhiptete u'āsi āma 're īwanomro mono zéb da hā. Taha wasu'uwē hā wa tō te dama 're wasu'u u'āsi. Duréihā īwasu'uwē hā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te dama 're awaihu'u mono õ di. īwasu'uwē hā dama sa'rese āna, ma tō aré 're danomro. Tane nherē, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwasu'uwē hā dama waihu'u oto, īsadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimi'ui'éré hawimhā. Taha wa, te oto īsimiwada'urizéb zarina si, da te 're waihu'u za'ra daro mono bâ, da te āma 're īsazei pese za'ra mono zéb da hā, duré da te 're īwapari pese za'ra mono zéb da hā oto.

²⁷ 'Re īhāimana u'āsi mono hā misire te 're hāimana. Ōhō si siwaprosi uburé marī hā tāma waihu'u pese di, taha ma si. Taha wa, taha āma si, wa za 're wawata u'āsi za'ra, Zezu Cristu te te wama 're īab'manhari wē mono zéb zarina si. Tane tō.

1 Corítu norí

Corítu norí ma, Paru te te īrob'ui'éré na'rata zé

Ībaihâ wasu'uzé

Paru hã Corítu u morí wamhã, ma tô 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na dama rowasu'u. Taha wa, īsa'u hã ma tô īsimirowasu'u wẽ zarina īsazei'wa norí hã dasina tahâ'â ni.

Ā ībaihâ na ma tô Paru hã tâma āma rob'ui'éré za'ra Corítu āma īsazei'wa norí ma hã, ni'wam norí hã wasété na 're īhâimana za'ra mono wasu'u hã te te wapari wa, duré sina 're sipo'o za'ra mono wa, siré īsazei'wa nherë. Taha wa, ma tô tâma waihu'u za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe norí hã ī'waibaba si 're īnomro mono zém na hã.

Paru hã te te tâma rob'ui'éré za'ra wana ré hã, ma tô rob'ui'éré hã tâma me za'ra, Corítu norí hã Paruhu ma. Taha na ma tô siwi sadanha, tinhimi'ui'éré za'ra na marí hã tâma 're īhâimana za'ra mono zém na, ro'wa'rudu hã. Capituru 7 āma hã ma tô Paru hã asa tâma āma rowasu'u za'ra, te te īsadanhârî za'ra zém na hã. Ma tô duré tâma waihu'u za'ra, īsazei'wai mono bâ 'Re īhâimana u'âsi mono pê'ezani hã romhuri mono bâ te te tâma 're īapisutu mono zém na hã (capituru 12, 14 āma hã). Capituru 13 āma ma tô duré rowasu'u, 're īdasisawi za'ra mono zém na hã. Capituru 15 āma hã te duré rowasu'u, Zezusi hã dâ'â nherë, sena na apâ īhâiwa'utuzém na hã, duré taha zarina, wa norí zama apâ 're īwahâiwa'utu za'ra mono zém na hã.

Paru te te īdazawizé wasu'u

1-2 Wa hã Paru, wa āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corítu na 'ri nho'õmo nhisi āma, 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe 're aihâimana za'ra wa'aba mono norí ma. Wasisânawâ Sotêni hã te duré āma asawi za'ra wa'wa.

'Re īhâimana u'âsi mono hã ma tô īpisutu, te te sima īwézéb zarina, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're īhâimana mono da, īsadawa para. A norí wa'aba zama, ma tô te te 're aipisutu za'ra wa'wa, īsib'a'uwe si oto āma 're anomro wẽ wa'aba mono da, Cristu Zezusihi āma. Daro mono bâ, uburé Wanhib'apito Zezu Cristuhu āma 're aiwata za'ra wa'aba mono norí ma zama, wa ãne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Aiwa, wa tô Wanhib'apito na wa te 're sisi za'ra, simisutu.

3 Wamama ma, wa ai'âma 're īmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, īsimizawizé hã ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, āma 're anomro aba mono da.

'Re īhâimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina, īwẽ si te te dama 're īanhomri mono zé wasu'u

4 'Re īhâimana u'âsi mono āma, wa 're īwata u'âsi, īwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono wa, Cristu Zezusihi āma si oto 're anomro aba mono zéb zarina.

5 Cristuhu āma 're anomro aba mono wa, ma tô 'Re īhâimana u'âsi mono hã īwẽ si te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Ma tô duré te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, īwasu'uwe na dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, duré 're īhâimana mono zém na, 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da.

6 Cristuhu wasu'uwe hã ma tô 're īsazei pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te oto asiptete sina āma 're anomro aba mo.

7 Taha wa, Wanhib'apito Zezu Cristu apâ we īmorizéb zô, 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, 'Re īhâimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina īwẽ hã te te aima 're īsõmri za'ra wa'aba mono zéb zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto.

8 Wanhib'apito Zezu Cristu te za duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, asiptete sina āma 're anomro aba mono da. Nimahã bâtâ na za we apâ īmorizéb u, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tõ da, te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, ti'ab ré

Zezusi hā 're udâ za'ra wa'aba mono wa, tō taha bâtâ na aiwasédé hā te te ai'âma sa'ra za'ra wa'aba tō da.

⁹ 'Re īhâimana u'âsi mono hā wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're īaropisutu mono zéb zarina, te te wama âma 're ī'a'uwaimrami mono zéb da hā. Ta hā ma tō te te 're aipisutu za'ra wa'wa, īra siré 're anomro aba mono da, Wanhib'apito Zezu Cristuhu siré.

Īsazei'wa norī, siwanhizari 're īhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁰⁻¹¹ Īsisānawā norī, Corowihi nhorōwa âma 're īhâimana za'ra mono norī hā ma tō we īma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're asisada'âbâ u'âsi za'ra wa'aba mono zém na hā, asiwanhizari âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hā. Taha wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa za oto aimâ roti pese za'ra wa'wa, simisutu âma 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da, asiwanhizari, âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da. Misi haré te za oto 're īpisutu za'ra wa'aba mo, simisutu asiré âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

¹² Āne wa za aimâ waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norī me asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē, te āne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa norī hā Paruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra." Duré ni'wam norī hā te 're siwasu'u za'ra, āne: "Wa norī hā Aporuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra." Duré ni'wam norī hā te 're siwasu'u za'ra, āne: "Wa norī hā Pedruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra." Duré ni'wam norī hā te 're siwasu'u za'ra, āne: "Wa norī hā Cristuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra." Āne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme si'ahâ aba na.

¹³ Tane nherē, Cristuhu zazei'wa norī hā te oto simisutu 're hâimana za'ra. Siwanhizari âma 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di. Mare di. E wa hā Paru, wa tō asada īdâ'â za'ra wa'wa, wedepo'o nhonhi'râmi na. Mare di. Wa hâi õ di. E īnhisi na ma tō â dawabzuri hā da te aimâ 're 'manharî za'ra wa'wa, Zezusihî nhisi upana. Mare di. Wa hâi õ di.

¹⁴⁻¹⁵ Ai'rata 're īhâimana za'ra wa'aba mono ré, ai'âma 're īnhib'a'uwê za'ra wa'aba mono da, te īsimâ 're aiw  za'ra wa'aba mono 'wa'âh , ai'ah  na wa ar  â dawabzuri h  te aimâ 're 'manharî za'ra wa'wa, īnhisi na. Tane nherē, ai'ah  na te aimâ 're ab'manharî aba mono õ di. Crisipu norī ma si, wa tō â dawabzuri h  t ma 'manharî zahur , Da'izuhu me. Āne wa, wa t  'Re īhâimana u'âsi mono âma 're īwata u'âsi. Taha wa, a norī wa'wa h  īnhisi na â dawabzuri h  te aimâ 're ī'manharî za'ra wa'aba mono na, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁶ Āne na wa t  dur  īsina po're puru, Esit panasihi ma zama, â dawabzuri te ī'manhar z m na h . Dur  īs r wa âma īsir  're īhâimana za'ra mono nor  ma zama, wa t  t ma 'manharî za'ra īsir . Âma īpo're pu'u za'ra õ di oto, ni'wam nor  âma h , â dawabzuri te t ma ī'manharî za'ra z m na h . Ta nor  ma si, wa t  'manharî za'ra.

¹⁷ Â dawabzuri h  te dama 're ab'manharî mono da, te te dat me īzat r  õ di, Cristu h . īwasu'u'uw  si te dama 're wasu'u mono da, ma t  dat me īzat . Taha wa, ti'ai âma danhimirowaihu'u na da te dama 're īroti za'ra mono nei õ di wa h , te dama 're īrowasu'u mono z  h . Ti'ai âma danhimirowaihu'u na Cristu te dama 're wasu'u mono 'wa'âh , wedepo'o nhonhi'r mi na dazada īd 'âz  wasu'u h  te ar  wapu na dama 're h imana. Tane 'wa'âh , Cristuhu wasu'u'uw  h  mar  dai õ di ar , da te âma 're saze za'ra mono wa, 'Re īhâimana u'âsi mono te te âma 're īda'anho'reptui mono da h .

'Re īhâimana u'âsi mono waihu'u pese na rowasu'u

¹⁸ 'Re īhâimana u'âsi mono, za te te īuprosoi za'ra nor  h , wedepo'o nhonhi'r mi na Cristuhu d 'âz  wasu'u na te te âma 're rosa'rata upa za'ra, sima, tar  newa. Wa nor  si ubur  'Re īhâimana u'âsi mono te te 're īwa'anho'reptui mono nor  si, wa t  wa te 're waihu'u za'ra, Cristuhu d 'âz  h  īpire na h . Taha wasu'u h , 'Re īhâimana u'âsi mono waihu'u pe, te wasu'u. Taha si waihu'u pese uptabi di, te te 're īda'anho'reptui mono da h , Cristu h  dazada īd 'âz b zarina.

¹⁹ Æne duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na ïsadawa wasu'u'wa nhimi'ui'éré hã:

"Ni'wam norí hã ïnhimirowaihu'u pese na te 're pawaptob za'ra mono õ nherẽ, tinhimirowaihu'u pese na 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono wamhã, wa za ïsimirowaihu'u pese zé hã te tiwi 're a'uprosi, ta norí wi, ti'ab ré danhimirosa'rata waihu'u pese na 're ïdahâimana za'ra mono zé hã marí dai õ na 'râwi da te dasina 're ïwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã oto."

Æne na hã duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré, te wasu'u.

²⁰ Ti'ai ãma danhimirosa'rata waihu'u pe hã, tarére 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ïrob'ui'éré zarina, dama rowahutu'wa norí nhimirowaihu'u pe hã tarére duré, tâma hã. Duré danhimiroti waihu'u pese na, 'râwi da te dasima ãma 're ïroti nhipeze za'ra mono zé hã tarére tâma hã. Uburé danhimirosa'rata waihu'u pese na dahâimanazé hã wapure di tâma hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono waihu'u pese ma hã. Æne, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tiwaihu'u pese na te te dama 're ïab'manharí mono zéb zarina, wa tô waihu'u za'ra ni.

²¹ Tinhimirosa'rata waihu'u pese na ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã sima pisutu, dasi'uihâ na danhimirosa'rata waihu'u pese na 'râwi da te 're waihu'u za'ra mono tõ da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Zezusi hã dazada ïdâ'âzé wasu'u hã, wa te dama 're ïwasu'u za'ra mono hã taré newa te dasima da te ãma 're rosa'rata upai u'âsi za'ra. Tane nherẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tô sima pisutu, taha wasu'u na si te te 're anho'reptui mono da, te te sina 're ïumnhasi za'ra mono norí hã.

²² Zudezu norí hã marí dama ïmanharí waihu'u'õ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïab'manharí mono zéb zô si, te 're sôpré. Duré zudezu'õ norí hã uburé marí te te 're ïwaihu'u pese za'ra mono zéb da si, te sima te te 're wê u'âsi za'ra.

²³ Tane nherẽ, wa norí hã Cristu, wedepo'o nhonhi'râmi na dazada ïdâ'âzé wasu'u si, wa tô wa te dama 're wasu'u za'ra. Tane nherẽ, ma tô taha wasu'uwê hã zudezu norí hã te te siwi 're wê'õ za'ra. Zudezu'õ norí zama ma tô duré te te sima ãma 're rosa'rata upai u'âsi za'ra, taré newa, marí da ïhâimana õ newa, ïwasu'uwê hã.

²⁴ Ni'wam norí si ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te sima 're pisutu za'ra, tinhib'a'uwê da, ni'wam norí hã zudezu, duré ni'wam norí hã zudezu'õ. Ta norí si te Cristuhu dâ'âzé wasu'u, te te 're wapari za'ra. Tawamhã ãne hã, e marí te tâma wasu'u za'ra, Cristu, wedepo'o nhonhi'râmi na ïdâ'âzé wasu'u hã. Danhipai u 'Re ïhâimana u'âsi mono waihu'u pe, te tâma wasu'u za'ra. Duré ïsimiroti wê uptabi, te tâma wasu'u za'ra.

²⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti si, danhipai u ïwê uptabi hã tô. Duré danhipai u waihu'u pese uptabi di.

²⁶ ïsisänawã norí, ma'âpé asina aipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ïhâimana u'âsi mono, tinhib'a'uwê da, te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono õ ré, 're aihâimana 'rata za'ra wa'aba mono zém na. Ai'umro wa'aba na si ma tô asiré norí ma, asimirosa'rata waihu'u pese na si, aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tô asima aipire na aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tô dama ïpire norí 'ra na 're aihâimana za'ra wa'aba mo aré. Ai'ahâ wa'aba na ma tô dama aiwapu na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

²⁷ Tane nherẽ, ni'wam norí hã dama hâimana nhimiza'rese'õ na, ïsazei'õ'wa norí te te ãma 're ïrosa'rata za'ra mono norí hã ta norí si ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te sima 're pisutu za'ra, ïsib'a'uwê si 're nomro mono da. E marí da, ma tô ta norí si te te sima 're pisutu za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ïsazei'õ'wa norí hã simirosa'rata waihu'u pese newa 're ïs'i'madâ'â ze za'ra mono norí hã, oto sisém na 're hâimana za'ra mono da. Duré ïsazei'õ'wa norí ma ïwapu za'ra hã, ma tô duré te te 're pisutu za'ra, ïsib'a'uwê 're nomro mono da. ïsazei'õ'wa norí ma, ïpire za'ra hã oto sisém na 're hâimana za'ra mono da, ma tô dama ïwapu norí si te te 're pisutu za'ra, ïsib'a'uwê 're nomro mono da.

²⁸ Ÿsazei'õ'wa norĩ ma 're ũhâimana wapu za'ra mono norĩ hã ma tô 'Re ũhâimana u'âsi mono hã te te 're pisutu za'ra, Ÿsib'a'uwe si 're nomro mono da, Ÿsazei'õ'wa norĩ te te siwi 're ūwẽ'õ pese za'ra mono norĩ hã. Ÿsazei'õ'wa norĩ ma, pire na 're ũhâimana za'ra mono zé hã te te tiwi 're a'uprosi mono da, ma tô dama Ÿwapu norĩ si te te 're pisutu za'ra, Ÿsib'a'uwe si oto 're nomro mono da.

²⁹ E marĩ da, ma tô ãne hã te te dama 're ab'manharĩ, 'Re ũhâimana u'âsi mono hã. Ni'wam norĩ hã tinhimirosa'rata waihu'u pese na 'râwi Ÿsõ'a, sina 're wata tô za'ra mono da, ma tô ãne te te dama 're ab'manharĩ, duré dama pire wẽ te, 'râwi dama sina 're wata tô za'ra mono da.

³⁰ 'Re ũhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina si, te oto Cristu Zezusihi ãma 're anomro aba mo. Cristuhu ãma si oto 're anomro aba mono wa, te tinhimirowaihu ūwẽ hã te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa. Cristuhu dâ'âzém na si, ma tô 'Re ũhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'awësämri, wawasédé hã te te oto wa'âma 're Ÿab'madâ'â mono õ zarina. Taha zarina si, ma tô duré te te 're wa'apisutu, Ÿsib'a'uwe si oto tâma 're wahâimana wẽ za'ra mono da. Taha zarina si, ma tô duré wawasétê hawi wa'anho'reptu, sitême te te 're wa'awaibui mono da.

³¹ Taha wa, wa norĩ hã Ÿsazei'wa oto 're wanomro mono wa, wato sina 're ūwahâimana za'ra mono zém na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, Wanhib'apito nhimipawaptobzém na si, wa za tô dama 're wasiwasu'u wẽ za'ra, wato sina 're ūwahâimana za'ra mono na hã. Duréihã 'Re ũhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré: "Ni'wam norĩ hã to sina oto 're hâimana za'ra mono wamhã, Wanhib'apito te te 're Ÿipawaptob za'ra mono zém na si, te za tô dama 're siwasu'u wẽ za'ra, to sina oto 're ũhâimana za'ra mono zém na hã."

Ãne duréihã Ÿbahiha na ãma rob'ui'éré hã.

2

Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada Ÿdâ'âzé wasu'u

¹ Ÿsisänawã norĩ, ma'äpé Ÿ'âma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wa hã atême ãma Ÿmorõ aba wamhã, 'Re ũhâimana u'âsi mono nhimiroti hã aré dama Ÿwaihu'u'õ hã, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. E tawamhã Ÿmreme wapari ze na, 're Ÿwapari za'ra wa'aba mono da si, wa tô te Ÿsi'âma 're rosa'rata, Ÿnhimiroti wẽ wa, Ÿ'âma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da. Mare di. E ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're Ÿroti za'ra mono ne, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Tanei õ di, Ÿnhimirowasu'u hã.

² Ai'rata 're Ÿnhamra aba mono ré, wa tô Ÿsimia pisutu pese, Zezu Cristuhu wasu'uwe si te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ũhâimana u'âsi mono, Danho'reptui'wa da, Zezusi te te Ÿpisudu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada Ÿdâ'âzé wasu'u si.

³ Atême ãma Ÿmorõ aba wamhã, Ÿpë'ë 'remhã Ÿnhib'aware di. Taha wa, wa tô Ÿpahi te, rërë, Ÿnhimiromhuri na 'Re ũhâimana u'âsi mono ma, te ãma 're Ÿuwaimrami mono zém na hã te 're 'wanhi'riti mono õ'umnhasite.

⁴ Zezusihi wasu'uwe, te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're Ÿroti za'ra mono ne, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di, ãma 're Ÿzaze za'ra wa'aba mono da hã. 'Re ũhâimana u'âsi mono pë'ëzani hã tiwaihu'u pese na te te 're Ÿaipawaptob za'ra wa'aba mono na si, ma tô sena na 're Ÿsazei pese za'ra wa'aba mo, Zezusihi wasu'uwe hã.

⁵ Taha wa, ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese zarina, Zezusi hã Danho'reptui'wa na 're saze za'ra wa'aba mono õ di. Mare di. 'Re ũhâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te 're Ÿaipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô ãma 're Ÿsazei pese za'ra wa'aba mo.

'Re ũhâimana u'âsi mono waihu'u pese na rowasu'u

⁶ Ti'ai ãma ũsazei'õ'wa norñ nhimirowaihu'u zarina, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di. Hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u na si, wa tô ũsazei'wa norñ ma, te tâma 're rowasu'u za'ra, 'Re ñhâimana u'âsi mono pë'ëzani te te tâma 're ïwaihu'u za'ra mono zéb zarina si, prédub sina ãma 're ñhâimana za'ra mono norñ ma hã. Â hã roti hã ti'ai ãma ũsazei'õ'wa norñ nhimiroti nei õ di. Daro mono bâ dama roti'wa norñ nhimiroti nei õ di. Ta norñ nhimiroti nhiptetezé hã daro mono bâ te za tiwi 're si'utõrî za'ra.

⁷ E 'wa ïwaihu'u pese nhimiroti, te dama 're ïwasu'u mono hã bété. 'Re ñhâimana u'âsi mono nhimiroti hã aré dama ïwaihu'u'õ si, wa wa hã te dama 're wasu'u u'âsi, ïwaihu'u pese zarina ũsimiroti wë uptabi si. Ta hã ma tô aré dawi udâ, da te 're waihu'u za'ra mono tô da a'â, ũsimiroti wë wasu'u hã. Tane nherë, te te aropoto mono õ ré, ma tô te te sima 're wa'apisutu siro, ïwaihu'u pese siré si oto 're wahâimana u'âsi za'ra mono da, rowë uptabi na.

⁸ Tiwaihu'u pese zarina, 'Re ñhâimana u'âsi mono nhimirowaihu ïwë uptabi hã te te waihu'u za'ra õ di, ti'ai ãma dama roti'wa norñ hã ũsazei'õ'wa norñ hã. Te te waihu'u za'ra 'wa'âhã, Wanhib'apito, danhipai u ïwaihu'u pe hã te te siwi wîñ õ di aré, wedepo'o nhonhi'râmi na hã.

⁹ Tane nherë, ta norñ hã te te waihu'u za'ra õ di tô. Duréihã 'Re ñhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré siro:

"Re ñhâimana u'âsi mono zawi pese 'wa norñ ma, ïwë hã te te tâma 're ï'apisutu mono zé hã, te te tâma ãma 're ï'a'uwaimrami mono zéb da hã, dasi'uihâ na datõmo na da te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di. Duré dapõ're na da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di. Duré dapõ'ë na dasi'uihâ na da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di, da te dasina ãma 're ï'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, 'Re ñhâimana u'âsi mono, ïwë hã tinhib'a'uwë norñ ma, te te 're ï'apisutu mono hã."

Ãne duréihã ïwasu'u na ãma rob'ui'éré, ïbaihâ na hã.

¹⁰ Wama si, ma tô tinhimiroti hã dama ïwaihu'u'õ hã te te wama 're awaihu'u, 'Re ñhâimana u'âsi mono hã. Tipõ'ëzani na si ma tô te te wama 're awaihu'u tô. 'Re ñhâimana u'âsi mono pë'ëzani ma si, waihu'u pese di tô, 'Re ñhâimana u'âsi mono nhimiroti te te wama 're ï'awaihu'u mono zéb da hã. E marñ wa. Uburé marñ hã tâma waihu'u pese wa, ïpõ'ëzani ma hã. 'Re ñhâimana u'âsi mono, uburé te te sima 're ï'aroti mono zé hã dama ïwaihu'u'õ hã, tâma waihu'u pese di. Uburé marñ na 're ñhâimana mono zém na zama, tâma waihu'u pese di, ïpõ'ëzani ma hã.

¹¹ Ni'wa hã 'râwi tipõ'ë na tihâimanazém na, te te sima 're ï'awaihu'u mono zé hã, e 'wa hã te za ïmana'râmi hawim nherë, tiwi waihu'u. ïupana nherë, da te tiwi waihu'u õ di za, ñhâimanazé hã. Marñ na 'râwi sima ïrosa'rata'wai ma si, waihu'u pese di, 're ñhâimana mono zé hã. Tane duré, 'Re ñhâimana u'âsi mono hâimanazé hã ïpõ'ëzani ma si, waihu'u pese di. Taha wi hã, ni'wa te te duré waihu'u õ di.

¹² ũsazei'õ'wa norñ nhimirosa'rata zarina, oto 're wahâimana za'ra mono õ di, wa norñ hã. 'Re ñhâimana u'âsi mono pë'ëzani ré si, wa oto 're wahâimana za'ra, hâiwa hawi te te wei watëme ïsatõrî ré si. ïwë hã te te wama 're ï'anhomri mono na, wa te 're waihu'u za'ra mono da, ma tô Tipõ'ëzani hã wei watëme satõrî za'ra, 'Re ñhâimana u'âsi mono hã.

¹³ Taha wa, wa norñ hã ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese zarina, wa te oto dama 're rowasu'u za'ra mono õ di. 'Re ñhâimana u'âsi mono pë'ëzani te te wama 're ï'aroti mono zéb zarina si, wa oto wa te dama 're rowasu'u za'ra. ïpõ'ë 're, ïpõ'ëzani tâma 're ñhâimana za'ra mono norñ ma si, wa ũsimiroti wë hã wa te tâma 're wasu'u za'ra, 'Re ñhâimana u'âsi mono hâimanazé wasu'u'uwë na hã.

¹⁴ 'Re ñhâimana u'âsi mono pë'ëzani te te wama 're ï'aroti mono zé hã, te ũsazei'õ'wa norñ hã te te siwi 're wë'õ pese za'ra, taré newa, duré 'râwi si'uihâ na rosa'rada hã te te ãma waihu'u pese za'ra õ wa, ta norñ hã. 'Re ñhâimana u'âsi mono pë'ëzani, ïpõ'ë 're, tâma 're hâimana za'ra mono õ nherë, te te ãma 're waihu'u za'ra mono õ di tô. 'Re ñhâimana u'âsi mono pë'ëzani na si, te za da te ãma 're waihu'u za'ra.

¹⁵ 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani, īpē'ē 're, tāma 're īhāimana za'ra mono norī si, te oto te te 're waihu'u za'ra, uburé te te tāma 're īroti za'ra mono zéb zarina, niha oto 're īhāimana za'ra mono zéb da hā. Taha wa, īsazei'ō'wa norī hā te te oto 're wawaihu'u za'ra mono õ di, aimawi 're wahāimana za'ra mono wa oto.

¹⁶ Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āhā wasu'u na āma rob'ui'éré siro, āne na hā:

"E 'wa hā, Wanhib'apito nhimirosa'rada hā te te tiwi īwaihu'u da bâ bété. E 'wa hā te te duré tāma īroti da bâ."

Āne duréihā āhā wasu'u na āma īrob'ui'éré hā, Wanhib'apito nhimirosa'rada, dasi'uihā na da te tiwi 're īwaihu'u za'ra mono õ zém na hā. Tane nherē, wa tō wa norī hā Cristuhu nhimirosa'rada hā waihu'u pese za'ra ni, 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani, wapē'ē 're, oto wama 're hāimana za'ra mono wa, te te wama 're īawaihu'u mono zém na hā.

3

Paru hā Aporuhu me, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, te te 're īromhuri zahuré mono zé wasu'u

¹ īsisānawā norī, 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani, īpē'ē 're, tāma 're īhāimana za'ra mono norī ma si, wa Zezusihi wasu'uwē si, wama īpire uptabi si, te tāma 're wasu'u za'ra, dama īsa'rese'ō hā. Tane nherē, ai'rata 're īnhamra aba mono ré, āne na te aima 're rowasu'u waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. E marī wa. īsazei'ō'wa norī 're īhāimana za'ra mono ne, zahadu 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, duré ai'uté hā marī te te 're īsa'rese za'ra mono õ ne, Zezusihi wasu'uwē hā 're wapari za'ra wa'aba mono nherē, asima 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono õ wa.

² Ai'uté hā tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono õ wa, te za tina hāiwa'u si te te 're wapsōmri za'ra. īna hā īsai uptabi hā te te tāma 're sōmri waihu'u za'ra mono õ di. Tane, wa tō wa hā roti īwapure na si te aima 're roti za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwē na hā, zahadu aima pibui prā za'ra wa'aba wa, 're īwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hā. Āhāna hā bété. Zahadu tō aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di.

³ E marī wa. īsazei'ō'wa norī 're īhāimana za'ra mono zéb zarina, zahadu 're anomro aba mono wa. Taha wa, te zahadu 're asi'ruiwapari za'ra wa'aba mo, marī na. Te duré 're asisada'ābā u'āsi za'ra wa'aba mo.

Āne na 're aihāimana za'ra wa'aba mono zé hā, e marī te aima wasu'u za'ra wa'wa. Cristu hā 're saze za'ra wa'aba mono õ ré, aiwasétē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono zé, zahadu 're īrēme waihu'u za'ra wa'aba mono õ zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, īsazei'ō'wa norī 're īhāimana za'ra mono zém ne hā.

⁴ Ni'wam norī me asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono nherē, te āne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa norī hā Paruhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madā'ā za'ra." Duré ni'wam norī hā te āne 're siwasu'u za'ra: "Wa norī hā Aporuhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madā'ā za'ra." Āne na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, e marī te wasu'u. Tō īsazei'ō'wa norī 're īhāimana za'ra mono zém na, zahadu 're aihāimana wasétē za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa.

⁵ Tazahā, āhā zarina si te za wa'āma 're īrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo. Wa norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono ma si, wa te 're īromhuri mono, wa 're wahāimana. īwasu'uwē na, wa te aima 're īrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te oto asina 're īumnhasi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito hā. Ta hā te te wama īpisutuzéb zarina si, wa wa te tāma 're romhuri pese. Taha da si, wa wa norī hā 're wahāimana.

⁶ Wa hā Paruhu, buru na da te dasima 're robdi'i za'ra mono õ ré, da te 're īrobzuri mono ne, wa tō dawana te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, Cristuhu wasu'uwē na hā. Duré, da te 're robzuri mono pari, da te oto 're īrobdi'i za'ra mono ne, ma tō Aporuhā īza'u hā te te aima āma 're rowasu'u wē za'ra wa'wa. Tane nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono si waihu'u pese di, te te 're īaipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā, āma 're aihāimana prédub za'ra wa'aba mono da, Zezusihi si asina 're umnhasi u'āsi za'ra wa'aba mono

da. Buru na hā 'Re īhāimana u'âsi mono waihu'u pese na si, dama 're īro'wanhipré za'ra mono ne, ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono si te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, āma 're aihāimana prédub za'ra wa'aba mono da.

⁷ Taha wa, robzuri'wa norī ne, īwasu'uwē na te te dama 're īrowasu'u 'rata za'ra mono norī hā, pire na 're hāimana za'ra mono õ di. Duré robdi'i'wa norī ne, daza'u te te dama āma 're īrowasu'u za'ra mono norī hā, duré dama pire na 're hāimana za'ra mono õ di. 'Re īhāimana u'âsi mono si, te pire uptabi na 're hāimana u'âsi, taha si te te 're da'apawapto wē mono wa, Zezusihi ne dahāimana prédup sina, oto 're īdahāimana za'ra mono zéb da hā.

⁸⁻⁹ Robzuri'wa norī hā robdi'i'wa norī me, tāma 're īro'wanhipré za'ra mono da si, te aiwa simisutu te te 're romhuri za'ra. Tane duré, wa hā īwasu'uwē na te aima 're rowasu'u 'rata za'ra wa'aba mono wamhā, duré Aporu hā īza'u te te aima āma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, aiwa wa tō wa zahuré, wa te wasima 're aiwē za'ra wa'wa, īwasu'uwē hā 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. 'Re īhāimana u'âsi mono ma si, wa wa zahuré, wa te tāma 're romhuri, aiwa. Taha wa, wa te tāma 're īromhuri mono zéb zarina, te za 'Re īhāimana u'âsi mono hā wapawa'â, īwē uptabi na.

Duré daburu hā, e 'wa te hā. E āma īromhuri'wa norī te hā, buru hā. Mare di. Misire ītede'wa na te 're hāimana, buru tede'wa hā. Tane duré, a norī wa'wa hā īnhib'a'uwē, 're anomro aba mono õ di. Duré Aporuhu nhib'a'uwē, 're anomro aba mono õ di. Mare di. 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē si, te oto 're aihāimana za'ra wa'aba mo.

Āne wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'ri na. 'Ri hā 'ri'wa norī tei õ di. 'Ri tede'wa te, 'ri hā. Tane, a norī wa'wa hā wanhib'a'uwē, 're anomro aba mono õ di, īwasu'uwē na, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherē. E marī wa. 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē si, oto 're anomro aba mono wa.

¹⁰ 'Ri na romhuri'wa norī hā 'ri na'rata uimrehēne, te za siwi 'manha, sipesi na. Tane duré wa hā, īnhimiromhuri wē na, wa tō sāna'rata, te aima 're īrowasu'u za'ra wa'aba mono na hā, Cristuhu wasu'uwē na, 'Re īhāimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te oto 're īpawapto mono zéb zarina. Duré 'ri na'rada hā da te dasiwi 'manharī pari, īhāiba amo norī hā īsisiwi te te oto siwi ī'ri ne, tane te duré ni'wam norī hā te te aima āma 're rowasu'u za'ra wa'wa, īza'u hā. 'Ri na'rata 'manharī nhisiwi, da te dasiwi 'ri wamhā, pibui pese na te za dasiwi 'ri ni, marī īwē na si. Tane ni'wam norī hā Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, pibui pese na te za oto te te dama āma 're rowasu'u za'ra, īuwaibaba si.

¹¹ 'Ri'wa norī hā, 'ri na'rada te te siwi 'manharī wamhā, misire īwē uptabi si te za tō siwi 'manha. Tane duré, misire īwasu'uwē hā te 're hāimana, dawana te aima 're īwasu'u za'ra wa'aba mono hā, tō õ hā Zezu Cristuhu wasu'uwē hā. īwasu'u aimawi hā 're 'maiħāimana mono õ di, da te āma 're saze za'ra mono wa, 'Re īhāimana u'âsi mono te te āma 're īda'anho'reptui mono zéb da hā.

¹²⁻¹³ Ni'wam norī hā, 'ri na'rata 'manharī nhisiwi te te siwi 'ri wamhā, āté marī hā unhamma ro'o na 're īsi'unhamma mono õ na si, te za siwi 'ri, īwa'âbâ za'êtē na, ētē'ubuzi pré oru na, duré ētē'ubuzi'a prata na, duré ētē waipo na. Āté īhāiba amo norī hā te za marī īwa'âbâ syryre na si siwi 'ri, unhamma wa īro'o pese na si, wede na hā, duré du na hā, duré amnho teihi na hā. Tawamhā nimahā na 'ri hā ro'o nherē, si'unhamma õ wamhā, te za waihu'u za'ra ni, marī īwē na si 'ri'wa norī hā te te siwi ī'manharī na hā. Tazahā si'unhamma wamhā, te za marī īwē prā na si te te siwi ī'manharī na waihu'u za'ra ni. Tane te ni'wam norī hā Cristuhu wasu'uwē na, īuwaibaba si te te dama 're rowasu'u za'ra. Duré ni'wam norī hā senai'õ na te te dama āma 're roti za'ra. Tawamhā niwapsi te za 'Re īhāimana u'âsi mono hā pibu za'ra, Zezusihi wasu'u na te te dama 're īrowasu'u za'ra mono zé hā, pé tō sena zō. Za da'āma īsipo'ozéb āma, te za pibu za'ra. Tawamhā te za waihu'u za'ra, sena na Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're īrowasu'u za'ra mono norī hā, duré senai'õ na te te dama 're īrowasu'u za'ra mono norī zama.

¹⁴ 'Ri'wa norī hā marī īwē na si te te siwi 'ri wa, unhamma ro'o na zata õ wamhā, 'ri tede'wa hā te za waihu'u, tiwi īzata õ na hā, tāma 're īsab u'âsi mono na hā. Taha zarina,

te za 'ri'wa norī ma, marī īwē hā tāma sōmri za'ra, īwa'rāmi. Tane duré, ni'wam norī hā īwasu'uwe na tō sena na te te dama 're īrowasu'u za'ra mono zém na, 'Re īhāimana u'âsi mono, te te waihu'u za'ra wamhā, tawapsi te za īwē hā tāma sōmri za'ra īwa'rāmi, za da'āma īsipo'ozéb āma hā.

¹⁵ Duré 'ri'wa norī hā marī īwē prā na si te te siwi 'ri wa, unhamo ro'o na zata wamhā, 'ri tede'wa nhoprubzé hā te te sina uwaimrami za'ra õ di za, 'ri'wa norī hā. Te za simini za'ra, 'ri tede'wa nhoprubzé hā. Tane duré, ni'wam norī hā taré āma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwe na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono hā īwē hā te te tāma 're sōmri za'ra mono õ di za īwa'rāmimhā, za da'āma īsipo'ozéb āma hā. Ta norī hā te za tō simini za'ra. 'Re īhāimana u'âsi mono nhoprubzé hā za te te simini za'ra nherē, tane nherē, te za tō sō'reptu za'ra, ropipa hawi.

Āté ni'wa hā 'ri para sāmra ré, te za īsōrōwa hā īré ãro. Tawamhā āté unhamo ro'o za'etē 'rowi nherē, te za watobro rob u, sisō'reptu da. Tawamhā aré dâ'a da nherē, te za 'rāwi sisō'reptu. Tane, ni'wam norī hā taré āma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwe na te te dama 're īrowasu'u za'ra mono norī hā, ropipa u si'aba're da nherē, te za 'Re īhāimana u'âsi mono hā sō'reptu za'ra, Cristuhu zazei'wa 're hāimana za'ra mono wa. Tinhoprubzé hā za te te tāma sōmri za'ra dai õ nherē, te za tō ta norī hā sō'reptu za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

¹⁶ Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb 're, ma tō õ hā dama 're hāimana, 'ri īwē uptabi wa. Tane te oto aipē'ē 're, ai'āma 're sōrōwa za'ra wa'wa. Īpē'ēzani hā te oto aipē'ē 're, 're sāmra u'âsi za'ra wa'wa. E āne hā 'rāwi asina waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

¹⁷ 'Re īhāimana u'âsi mono hā tite da si, ma tō sima pisutu, ti'ai āma īsōrōwa 're, 'ri 're wa'wa hā siwaprosi āma 're hāimana mono da, wē uptabi na. Tane ma tō duré a norī wa'wa hā aipisutu za'ra wa'wa, īsib'a'uwe si oto 're anomro aba mono da, taha āma si 're aihāimana wē u'âsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ni'wam norī hā apâ te te 're aiwasétē za'ra wa'aba mono wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono si te za ta norī hā te te 're a'uprosi.

¹⁸ A norī wa'wa hā aihāimanazé senai'õ na, taré 'rāwi asima 're asadawa nhipeso za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norī hā asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono nherē, te rosa'rada hā te te si'āma 're upa za'ra, waihu'u pese newa, ti'ai āma īsazei'õ'wa norī nhimirowaihu'u pese si te te 're waihu'u za'ra mono nherē, te te sima 're īruiwapari za'ra mono hā. 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti īwē uptabi hā ta norī hā te te 're waihu'u za'ra mono õ nherē, te 'rāwi waihu'u pese newa, te te si'āma 're rosa'rata upa za'ra, asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā. Taha wa, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti īwē uptabi zō si, te za asima 're asōpré u'âsi aba mo, asimiza'rese sina 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. īsazei'õ'wa norī hā asimiza'rese āna 're aihāimana za'ra wa'aba mono newa, te za te te ai'āma 're rosa'rata upa za'ra wa'wa. Tane nherē, te za tō 're aihāimana wē za'ra wa'aba mo, asimiza'rese sina.

¹⁹ Ti'ai āma īsazei'õ'wa norī hā tinhimirowaihu hā te te sima 're īruiwapari u'âsi za'ra mono hā, tarére 'Re īhāimana u'âsi mono ma hā. Duréihā ma tō āne na ni'wa hā 'Re īhāimana u'âsi mono āma rob'ui'éré siro, ībaihā na hā:

"Re īhāimana u'âsi mono hā te īsazei'õ'wa norī nhimirowaihu'u na 're īhāimana za'ra mono norī ma, te te tāma 're rob'manharī za'ra, tinhimirowaihu'u pese na, 'rāwi 're sisimini za'ra mono da."

²⁰ Apito Dawi hā ma tō duré āne na āma rob'ui'éré siro, duréihā:

"Īnhib'apito ma si, 'Re īhāimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, ti'ai āma īsazei'õ'wa norī nhimirowaihu hā marī da, īhāimana õ na hā. Tarére tāma hā, īsazei'õ'wa norī nhimirowaihu hā."

Āne duréihā apito Dawihi nhimi'ui'éré, 'Re īhāimana u'âsi mono wasu'u na hā.

²¹⁻²² Ni'wam norī hā asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono hā te sina 're wata za'ra mono sina, te te sima 're nharī za'ra, ãne: "Paruhu nhimiroti si, wa za wa norī hā wa te 're 'madâ'â za'ra, uburé rowahutu'wa norī nhimiroti nhipai u, wē uptabi wa." Ni'wam norī hā te duré ãne te te sima 're nharī za'ra: "Wa norī hā Aporuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra, uburé rowahutu'wa norī nhimiroti nhipai u, wē uptabi wa, wama hā." ãne na 'râwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Wa hā Paru, duré Aporu, duré Pedru, duré uburé wasiré rowahutu'wa norī zama, simisutu wa wasiré wa te aima 're romhuri za'ra wa'wa, Zesusi hā 're īsazei pese za'ra wa'aba mono da si. Uburé marī hā ti'ai ãma 're īhâimana za'ra mono hā, te aima 're hâimana za'ra wa'wa. Aihâiba ré ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hā te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa, Zesusihi ãma si 're anomro aba mono zéb da hā. 'Re atâ'â za'ra wa'aba mono zé hā, te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa. Āhāna uburé marī hā ai'ãma 're īromhâimana za'ra wa'aba mono zé hā, te aima 're hâimana za'ra wa'wa, za ai'ãma 're īromhâimana za'ra wa'aba mono zéb zama, 'Re īhâimana u'âsi mono te te aima 're īpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina, Zesusihi si 're sazei pese za'ra wa'aba mono da. ãne te uburé marī hā aima 're hâimana za'ra wa'wa, īsazei'wa norī ma hā.

²³ Duré a norī wa'wa hā te Cristuhu ma si 're aihâimana za'ra wa'aba mo, īsib'a'uwe na hā. Ta hā, 'Re īhâimana u'âsi mono te te pisutu wa, ma tō wei mo ti'ai u, Danho'reptui'wa da hā. Taha wa, Cristuhu nhib'a'uwe na si, te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Wanhib'a'uwe na, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

4

Paru hā, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na dama īsiwasu'uzé wasu'u

¹ Wa hā Paru, duré Aporu, duré ni'wam norī me, wa Cristuhu ma si, wa te 're romhuri za'ra. īwasu'uwe hā dama īwaihu'u'õ hā, īuwaibaba si, wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, ma tō wapisutu za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono hā. Taha na si, wanhimirohmurizé hā. Taha wa, te za ãne na si wa'ãma 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo.

² Ni'wa hā īsibro, da te tâma 're 'madâ'â mono da, te te sima da'maipisutu wamhā, e niha īhâimanazé hā za, tâma īrob'madâ'â'wa da hā. īsib'apito ma, tâma umnhasi na, te za te tâma 're rob'madâ'â wē, te te wêsâmri da.

³ Wa hā bété. 'Re īhâimana u'âsi mono ma, īumnhasi na, wa tō te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwe na hā. Tane nherē, a norī wa'wa hā īumnhasi na īwasu'uwe na te dama 're īrowasu'u mono na asawi īwaihu'u aba zéb zarina, asawi īwêsâmri aba zô, īsina 're īnhimnhasi mono õ di. Mare di. Duré ni'wam norī hā te te siwi ãma īwaihu'u za'ra zô, īsina 're īnhimnhasi mono õ di. īzama, 're īsi'umnhasi mono na, īwasu'uwe hā te dama 're īwasu'u mono na hā 'râwi īsî'uihâ na īsiwaihu'u da hā, mare di.

⁴ Āhāna hā, 'Re īhâimana u'âsi mono wi, te ãma īupazém na hā marī õ di, īnhimirosa'rata 'remhâ oto. E taha zarina, tâma īumnhasi sina, īwasu'uwe te dama 're īwasu'u mono zé, te wasu'u. Mare di. Wanhib'apito si te za īwaihu'u, tâma īumnhasi na hā, duré tâma īumnhasi õ na hā.

⁵ Taha wa, bâtâ na, Wanhib'apito uburé za te te īda'awaihu'uzé wana, asawi īwaihu'u aba zarina, asawi īwê'õ za'ra wa'aba da, asima īãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, Wanhib'apito apâ wei morī õ ré hā. Ni'wam norī zama asawi īwaihu'u aba zéb zarina, asawi wê'õ za'ra wa'aba da, asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, bâtâ na Wanhib'apito za da'ãma īsipo'ozé wana. Taha si te za dawi a'upsibi nhamra oto sô'awi, uburé dapë'ë 're, 'râwi da te dasima 're īrosa'rata za'ra mono zé hā. Marī hā barana, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, da te 're īuiwé za'ra mono ne, te za Wanhib'apito hā sô'awi oto dawi a'upsibi nhamra, uburé marī hā da te 're 'manharī za'ra mono da, da te dasima 're īwê za'ra mono zém na, danhimirosa'rada hā. Tawapsi te za 'Re īhâimana u'âsi mono hā wasu'u wê za'ra ni'wam norī hā, ti'ab ré tihâimana wê zém na te te tâma ãma 're uwaimrami za'ra mono wa, te te 're īawaihu'u mono zéb zarina.

⁶ Ō Ūsisānawā norī, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, wa tō ãne na aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa ūhāimanazém na hā, Aporuhu hāimanazém na zama. 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina si, 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, wa tō ãne na aima roti za'ra wa'wa, wasiré rowahutu'wa norī hā tisiré norī nhimiroti nhipai u, wē uptabi newa, ta norī niwī 're aihāimana za'ra wa'aba mono wē te, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tō da.

⁷ E asiré norī nhipai u 're aihāimana pire za'ra wa'aba mono bâ, te bétē ãne na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo. E marī te aré aima 're hāimana za'ra wa'wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono ō 'wa'âhā. Marī ūwē hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono ō di aré. Uburé ūwē hā 'Re ūhāimana u'âsi mono nhoprubzéb si, te oto aima 're hāimana za'ra wa'wa. E marī wa, te bétē asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, uburé marī ūwē hā aima 're ūhāimana za'ra wa'aba mono hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhoprubzéb ō newa, aihawim na aima 're wairébé aba mono newa.

⁸ A norī wa'wa hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono, Tipē'ēzani na rowē te te aima 're ūpisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi sô 're ūrowaptâ'â za'ra wa'aba mono ō na, te 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, dasa hā da te 're huri mono wa, da te 're ūmahâpârī pese za'ra mono ne. E ãne bâ, te 'râwi asi'âma 're ūrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. Danhibro pese wa, marī zô dawi 're ūrowaptâ'â za'ra mono ō ne, te asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ūhāimana u'âsi mono, Tipē'ēzani na rowē te te aima 're ūpisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi 're ūrowaptâ'â za'ra wa'aba mono ō newa. Ti'ai âma danhib'apito norī hā tinhib'a'uwē norī ma, pire na 're ūhāimana za'ra mono ne, te asiré ūsazei'wa norī ma aipire na 're aihāimana za'ra wa'aba mono na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, wa norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā danhib'apito norī ne wapire na 're wahāimana za'ra mono ō nherē. E ãne hā ūuwaibaba bâ. Wē di tō. Tane hā aima wē za'ra wa'aba ze te bâ, taha na si 're aihāimana za'ra wa'aba mono, aipire na ūsazei'wa norī ma âma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Niha hā 'wa'âhā, wa aré wa norī zama wapire na asiré 're wahāimana za'ra wa'wa, uburé ūsazei'wa norī ma hā.

⁹ Wa norī hā Zezusihi zadawa wasu'u'wa na dama 're ūwahāimana za'ra mono hā, ūsazei'wa norī ma, wawapure na damana wawi taré 're ūwahāimana za'ra mono da si, ma tō te te 're wa'apisutu. Wa hā ãne na wa tō rosa'rata na hā ūsina waihu'u. Ni'wam norī hā marī te te 're ūmanharī wasété za'ra mono zéb zarina, te za da te dasima âma 're roti za'ra, dasisō'a da te 're simroi mono wa, âma 're dawa'ë za'ra mono da. Tane duré, wa norī hā sô'awi wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tō 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te te 're wa'apisutu, da te dasiwi 're wawé'ō za'ra mono wa, uburé dasisō'a wa'âma 're dawa'ë za'ra mono da nherē, duré hâiwa âma 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norī nho'a zama.

¹⁰ Cristuhu wasu'u'uwē na si, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono wa, te ūsazei'ō'wa norī hā wanhimiza'rese'ō na 're ūwahāimana za'ra mono na te te wa'âma 're rosa'rata upa za'ra. E a norī wa'wa hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti, wanhipai u aima waihu'u pese za'ra wa'aba bâ, te ãne hā 'râwi asimirosa'rada hā asi'âma 're ūmanharī za'ra wa'aba mo, Cristuhu âma 're aihāimana za'ra wa'aba mono na. Duré wa norī hā ūsazei'ō'wa norī ma, wawapure na 're ūwahāimana za'ra mono na, te ta norī hā te te wa'âma 're rosa'rata za'ra. E a norī wa'aba si, tâma aipire za'ra wa'aba bâ, te bétē 'râwi ãne na asi'âma 're ūrosa'rata za'ra wa'aba mo. Duré wa norī hā dama wawapure na 're ūwahāimana za'ra mono na, da te wa'âma 're rosa'rata za'ra mono wa, da te dasiwi 're wawazéb za'ra mono ō di. Åté a norī wa'aba si, da te 're aiwazé pese za'ra wa'aba mono na, te 'râwi asi'âma 're ūrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. E ãne hā ūuwaibaba.

¹¹ Wa norī hā bétē, ūwasu'u'uwē na si, wa te dama 're ūrowasu'u za'ra mono norī hā. E niha ãhâna wahāimana za'ra zé hā. Nimomo 're wanomro mono wamhā, wa za tō mra hā wa te 're sépata za'ra, 'rubu zama. Wa'uzâ hâ'ratare ré si, wa za tō 're wanomro. Te za duré da te 're wahâ za'ra, danhib'rata na, da te 're ūwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Daro mono bâ 're wanomro mono ré, 're ūwanhimi'wara mono zéb da, da te wama 're pisutu za'ra mono ō di za. Hâiwi si, wa za 're wanomro u'âsi.

¹² Wahâimanazéb da hã, wawasutu nherẽ, wa wanhib'rata na wa te 're romhuri pese za'ra. Duré da te wa'âma 're wasétê za'ra mono nherẽ, wa da'âma 're wamreme zusi u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ïwê hã te te dama 're anhomri mono da. Duré da te wama 're rob'manhari wasétê za'ra mono nherẽ, wa wanhiptete na õhõ ãma si 're wahâimana za'ra, asa wa te dama ãma 're wa'râmi za'ra mono ãna.

¹³ Duré da te dasima 're wawasu'u wasétê za'ra mono nherẽ, wa wamreme wẽ na si, wa te dama ãma 're wa'râmi za'ra, wawaimri na. Duré, ropru hã da te dasiwi 're ïsa'wari za'ra mono ne, te da te dasiwi 're wawë'õ pese za'ra. Æne 're ïwahâimana za'ra mono zé hã, ãhâna hã.

¹⁴ E ãne na te aima ūroti za'ra wa'aba zé ma, asiséb za'ra wa'aba da, wa tô ãne na aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai õ di. Taré ïnhimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa ãne na aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, ïra ne oto ïma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, ïma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.

¹⁵ Äté da'ahâ na te oto da te aima 're roti u'âsi za'ra wa'wa, Zezusihî nhimiroti wẽ na hã, taha na si ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da. Da'ra hã da te dasisô 're ïmadâ'â pese za'ra mono ne, te ta norí hã te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, Zezusihî hã 're rême za'ra wa'aba mono tõ da. Tane nherẽ, ïsiwaprosi wa aimama uptabi aba ne, aima 're ïhâimana za'ra wa'wa. ïwasu'uwẽ na te aima 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, Cristu Zezusihî hã 're saze za'ra wa'aba mono wa, wa oto aimama uptabi aba ne, 're ïhâimana, da'ra hã damama nhimirotmuri hawi, dama 're ïpoto za'ra mono ne.

¹⁶ Taha zarina, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Cristuhu nñirâ zarina 're ïmorî wẽ ne, oto 're anomro wẽ wa'aba mono da, aima ãma 're ïsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina.

¹⁷ Taha da, wa tô Timotiu hã atême satõrî za'ra wa'wa, te te ãma 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Ta hã ïra ne, oto ïma 're hâimana mono wa, ïma sawi uptabi di duré. Ta hã te Wanhib'apito si te te 're 'madâ'â pese, tiwi sipi'rai ãna. Ta hã atême wisi aba wapsi, te za Cristu Zezusihî ãma si 're ïhâimana mono zém na ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, daro mono bâ ïsazei'wa norí hã 're ïsirâ'õtõ mono norí ma, te 're ūroti mono zém na zama.

¹⁸ Ni'wam norí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na, ïnhipai u te te 're ïwaihu'u pese za'ra mono na, ma tô 'râwi 're si'madâ'â pire za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norí hã. Taha wa, ta norí ma ïpahi za'ra newa, ma tô ïâma rosa'rata za'ra, atême wa'aba, za ãma ïmorî su'u õ na hã. Taha zarina, ma tô duré 'râwi sina 're wata za'ra.

¹⁹⁻²⁰ Tane nherẽ, Wanhib'apito te te ïma pisutu wamhã, wa za tô ãma atême ïmorî su'u za'ra wa'wa, romhutu na. Ni'wam norí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'u'wẽ 're nomro mono wamhã, timreme nhipe na Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono õ di za, da te 're wapari ze za'ra mono da. 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ezani, tiwaihu'u pese na te te 're ïpawaptob za'ra mono zém na si, te za te te 're dapawaptob za'ra, da te ãma 're saze za'ra mono da. Taha zarina si, te za ãma 're hâimana wẽ u'âsi za'ra, ta norí hã.

Taha wa, ãma atême ïmorî za'ra wa'aba wamhã, wa za ïsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, aiwaihu'u pese na 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono norí hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ezani, tiwaihu'u pese na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, sena na 're ïdapawaptob za'ra wa'aba mono na, wa za duré ïsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ãma 're ïdapawaptob za'ra wa'aba mono õ na zama. Asina 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, aiwaihu'u pese na dama 're asiwusu'u za'ra wa'aba mono zép si, te waihu'u tõ da, wa za ãma atême ïmorî za'ra wa'wa, sena na 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ezani nhimpawaptobzéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono na si, 'râwi te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, ïsi'uihâ na.

²¹ Æne, wa tô aima ãma roti za'ra wa'wa. Tawamhã, e ma hã te za asima ïwẽ za'ra wa'wa. Atême ãma ïmorî aba wamhã, e da'ra, da te 're ïhâ za'ra mono ne, wa za ïmreme na aihâ za'ra wa'wa, ïnhimiroti hã 're wapari za'ra wa'aba mono õ 'ru te.

Ãté wa za tō aihâ za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wamhã. E ïhâimanazém na atâma na wa za aima ïhâimana za'ra wa'wa, ïnhimizawi pese zéb zarina, ïnhimiroti hâ 're wapari pese za'ra wa'aba mono wẽ te. Ma'âpê, 'râwi oto asi'uihâ na asima pisutu za'ra wa'aba, niha 're anomro aba mono zéb da hâ.

5

Aibâ hâ ïsazei'wa norî wazari, 're ï'maihâimana wasété mono zé wasu'u

¹ Airom hawimhâ, wa tô aiwasu'u wasédé hâ wapari za'ra wa'wa, ni'wa hâ asiré wa'aba nherë, pi'õ na hâimana wasété na 're ïhâimana mono na hâ. Ta hâ ma tô, u, timama mro hâ ti'â. Taha wa, te oto siré 're hâimana zahuré. Âne hâ wasété uptabi di, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hâ. ïsazei'õ'wa norî hâ 're hâimana wasété uptabi za'ra mono nherë, ta norî ma zama, wẽ za'ra õ di, ãne hâ. Tane nherë, te asiré ïsazei'wa hâ dame 're 'maihamâna wasété, aibâ hâ. Âne hâ wasété uptabi di.

² 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ aima ïwaihu'u pese za'ra wa'aba na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherë, e marî wa, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di bêté, asõ'a za'ra wa'aba, aibâ tina waptém na ïsipsaihuri hâ. Aibâ hâimana wasété zarina, aiwi ïrobzei'õ za'ra wa'aba na, te aré asiwaihu'u za'ra wa'wa, asiré ïsazei'wa 're hâimana mono wa. Taha zarina, te aré tiwi ïrosawi za'ra wa'wa, rowahutu u asiré 're hâimana aba mono tõ da oto. E ãne hâ tiwi sizâri za'ra wa'aba õ di bêté.

³⁻⁵ Wa hâ ai'rata ïnhamra aba õ nherë, wa tô romhâ hawim nherë, te ãma 're rosa'rata u'âsi, aibâ 're ïhâimana wasété mono ãma hâ. Tane nherë, ai'rata ïnhamra za'ra wa'aba ne, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa. Âne wa tô waihu'u, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para. Taha wa, te za misi bâtâ na asi'râ'õtõ 'wa, aibâ zada. Tawamhâ asiré sébré aba wamhâ, ïnhimirosa'rata zarina, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, te za aibâ ïwasédé hâ asiwi ïsa'rei wa'wa a'â asisiti, Satanasihi ma, ta hâ te te tâma 're rob'manhâri wasété mono wa, robzei'õ te te sina waihu'u da, tiwasédé hâ te te oto rême pese da, tihâimana wasété na ïsiwaihu'uzém na hâ. Âne da, te za asiwi ïsa'rei wa'wa a'â, Satanasihi ma, Wanhib'apito hâ nimahâ bâtâ na apâ wei morî wapsi, te te sô'reptu da.

⁶ Aiwaihu'u pese na 'râwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hâ, e wẽ di. Wẽ õ di. Âne, wa za aima ãma romnhimiré'ê za'ra wa'wa, asina ïwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hâ. ï'u'êtë wapuzé hâ syryre na te za da te ãma 're wazari za'ra, ïduptobzéb da hâ, ï'u'ëne hâ. Syry na da te ãma 're wazari za'ra mono nherë, sa'êtë di za oto, ï'u'ëne hâ. Tane duré, aibâ hâ tiwasédé te te 're ï'manhâri mono hâ misi nherë, te za asiré ïsazei'wa norî hâ ãma 're hâimana wasété za'ra, te te ãma 're sasõmri za'ra mono wa, ïwasété na hâ. E ãne hâ zahadu aima pibui prâ za'ra wa'aba di bêté.

⁷⁻⁸ Âne, wa za duré aima ãma romnhimiré'ê za'ra wa'wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono, zudezu norî hi'rata norî hâ Ezitu hawi te te ïsô'reptu za'ra zém na, 're sipo're pu'u za'ra mono da, tisa te te 're huri mono wamhâ, te za ï'u'êtë wapuzé hâ rob u te te 're sa'ra a'â, 'ri mono bâ, 'ri para 're ïsimi'wara mono hâ. Taha zarina, te za ï'u'êtë duptoi'õ na si tisa hâ te te 're huri, Pascowa na dato nhisizém na hâ. Tane duré, a norî wa'wa hâ te za aiwasédé hâ oto 're ïrême pese za'ra wa'aba mo, 're aipoto téb za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ï'u'êtë wapuzé hâ rob u da te dasisiti 're ïsani za'ra mono ne.

Zudezu norî hâ, Pascowa na tisa te te 're huri mono wamhâ, ïhi'rata norî ma, 'Re ïhâimana u'âsi mono, tinhimihâzé te te tâma ïba'a za'ra zém na, ãma 're sipo're pu'u za'ra mono wamhâ, te za ãma 're toi u'âsi za'ra. Tane ma tô duré Cristu hâ wazada dârâ, wawasédé hâ te te wama 're ï'apari mono da hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ. Taha wa, zudezu norî hâ Pascowa na tito te te 're ï'manhâri za'ra mono ne, wa za oto wa norî zama 're watoi u'âsi za'ra, Cristuhu ãma si oto 're wanomro mono wa. Zudezu norî hâ ï'u'êtë wapuzém na tisa te te 're huri mono õ di, Pascowa na tito te te 're 'manhâri za'ra mono wamhâ. ï'u'êtë duptoi'õ na si, te tisa hâ te te 're huri. Tane, wa norî hâ

wasiré ūsazei'wa norí hā, wa za wahâimanazéb 'rada ūwasédé hā wa te 're rëme pese za'ra. Wawasédé hā oto wa te 're 'manharí za'ra mono ãna, wa za 're wahâimana wê u'âsi za'ra, wanhimirosa'rada hā sena na si, duré wahâimanazé sena na si.

⁹ Äne wana ré, ūnhimi'ui'éré na, wa tō aré aima roti pese za'ra wa'wa, aibâ norí, pi'õ na tiwasédé te te 're ūmanharí za'ra mono norí ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tō da, duré pi'õ norí, aibâ na tiwasédé te te 're ūmanharí za'ra mono norí ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tō da.

¹⁰ Äne na te aima roti za'ra wa'aba wamhā, ūsazei'õ'wa norí ãma, te aima roti za'ra wa'aba õ di, dahâiba na dawasédé, da te 're ūmanharí za'ra mono norí ãma hā. 'Re simarí ahâ za'ra mono da, danhibrom na te te 're ūda'ruiwapari za'ra mono norí ãma, te aima roti za'ra wa'aba õ di, duré danhibrom na dawi 're ūipsaihuri za'ra mono norí ãma, duré 'Re ūhâimana u'âsi mono upana romhâiba 'manharí ãma 're ūwata za'ra mono norí ãma. Ta norí nhiti 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da, te aima roti za'ra wa'aba õ di, ūsazei'õ'wa norí nhiti. Mare di. Uburé ūsazei'õ'wa norí nhiti 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di tō.

¹¹ Äne si, wa tō aima roti za'ra wa'wa, ni'wam norí hā Zezusihi zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherë, 're hâimana wasété za'ra mono wamhā, ta norí hâimanazém na ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tō da. Äté ūsazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherë, te pi'õi hâiba na tiwasédé te te 're 'manharí za'ra, aibâ wamhā. Duré pi'õi wamhā, äté aibâ hâiba na te tiwasédé te te 're 'manharí za'ra. Duré äté 're simarí ahâ za'ra mono da si, te danhibrom na te te 're da'ruiwapari za'ra. Duré äté 'Re ūhâimana u'âsi mono upana, te romhâiba 'manharí ãma si 're wata za'ra. Duré äté dawasédé hā taré te te da'ãma 're ūsa'ra mono na, te ta norí hā te te dama 're rowasu'u wasété za'ra. Äté âzézei'wa te duré 're hâimana za'ra. Äté danhibrom na te duré dawi 're sipsaihuri za'ra. Äne hā ni'wam norí hā zahadu tihâimana wasété na 're hâimana u'âsi za'ra mono nherë, asiré ūsazei'wa na aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, ūhâimanazém na ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Duré nimahâ bâtâ na ūsiré 're asaihuri aba mono da hā, mare di za.

¹²⁻¹³ Wa norí hā wasiré ūsazei'wa norí hā, ūsazei'õ'wa norí hâimanazé, wa te wasiwi 're waihu'u za'ra mono wa, wa te wasiwi 're ūwë'õ za'ra mono da hā, 'râwi 're wasipisutu za'ra mono õ di za. Mare di. 'Re ūhâimana u'âsi mono si, te za Zezusihi zazei'õ'wa norí hā te te 're awaihu'u, te te siwi 're ūawë'õ mono da hā. E tawamhā, ni'wam norí hā rowahutu u asiré 're asî'râ'õtô aba mono nherë, marí ūwasédé hā te te 're ūmanharí za'ra mono zéb zarina, asiwi 're wë'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za tō asiwi 're ūwë'õ za'ra wa'aba mo, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Duréihâ 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō ãne na ãma rob'ui'éré, ūbaihâ na hā:

"Ni'wam norí hā 're nomro wasété mono wamhā, te za oto asisiti tâma 're ūrob'ru za'ra wa'aba mo, asiré wa'aba 're hâimana za'ra mono tō da."

Äne duréihâ ãma rob'ui'éré hā.

6

Ūsazei'wa norí hā sisada 're ūhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ni'wa hā asiré ūsazei'wa nherë, marí hā te te aiwi 're 'mai'manharí wasété aba mono wa, sada 're ai'maihâimana aba mono wamhā, e ūsazei'õ'wa norí u, te za 're ūsimroi wa'aba mo, marí te te aiwi 're ūmanharí wasété aba mono zém na, tâma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, dama rowairébé'wa norí ma. Mare di. ūuwaibaba õ di. 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe' u si, te za 're ūsimroi wa'aba mo, ta norí si te te 're waihu'u za'ra mono da, marí hā te te aiwi 're ūmanharí wasété aba mono zém na hā, tâma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da.

² Apto'oré si, da'ãma ūsipo'ozéb ãma, wa norí hā 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe' norí hā, Cristuhu siré, wa za wapire na dama rowairébé za'ra ni, 're ūdahâimana wasété za'ra mono zém na hā. Oro ãne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba za. Äne hā Cristuhu siré, wapire na za wa te dama rowairébé za'ra wamhā, e tawamhā ti'ab ré, maríre hā

asiré ūsazei'wa norí wi 're 'mai'manharí wasétē aba mono wa, asisada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di bété, ūwaibaba tô sena asima āma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, marí asiwí 're ūmai'manharí wasétē aba mono zém na hã. Åne hã tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, āma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

³ Duréihã 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, hâiwa āma romhuri'wa norí hã tiwi ūsipizari za'ra hã, wa za duré wapire na tâma rowairébé za'ra ni ūsiré, za da'âma ūsipo'ozéb āma hã. E åne hã zahadu aima pibui prâ za'ra wa'aba di bété. Taha wa, ti'ab ré, marí wa, wasisada 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa za wawaimri wa te wasima 're rowaihu'u za'ra, apâ wama 're rowê za'ra mono da. Åne wamhã, wa za tô wa te wasina āma 're uwaimrami za'ra, wasima.

⁴ Taha wa, marí hã asiré ūsazei'wai wi 're 'mai'manharí wasétē aba mono wa, asisada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e marí wa, te ūsazei'õ'wa norí u 're asisimroi wa'aba mo, ta norí si aiwasétē na te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da hã, ta norí hã asiré ūsazei'wa na 're hâimana za'ra mono õ nherë, dawasétē na dawaihu'u'wa norí hã.

⁵ ūnhimiroti ma, aséb za'ra wa'aba da nherë, wa åne na aima rowaihu'u za'ra wa'wa. E asiré ūsazei'wa, 're 'maihâimana mono â bâ bété, aiwasétē na aiwaihu'u aba 'wa da hã.

⁶ E åne hã ūwaibaba bâ, te asiré ūsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ūsazei'õ'wa norí u si 're asisimroi wa'aba mono da, ta norí si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, aiwasétē aba na. E åne hã ūwaibaba, aima za'ra wa'aba hã.

⁷ Åne zarina, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, dama rowairébé'wa norí u, 're asisimroi wa'aba mono wamhã, ūsazei'wai hâimanazém na asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norí hã asiré ūsazei'wa nherë, te te aima 're rob'manharí wasétē za'ra wa'aba mono wamhã, tâma āma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono âna, te za tô òne haré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ni'wam norí hã asibrom na aiwi 're sipsaihuri za'ra wa'aba mono wamhã, tâma āma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono õ di za duré. Tawapsi, te za asina āma 're ūwaimrami za'ra wa'aba mo, ūsazei'wai hâimanazém na hã.

⁸ Tane nherë, a norí wa'wa hã asiré ūsazei'wa nherë, dawasétē na dawaihu'u'wai u, 're asisimroi wa'aba mono wa, te tô asima 're ūrob'manharí wasétē za'ra wa'aba mo, 'râwi. Taha wa, te duré asima 're asimiza'repese za'ra wa'aba mo 'râwi, åne na hã, asiré ūsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë.

⁹⁻¹⁰ Tiwasétê si te te 're ūmanharí u'âsi za'ra mono norí hã, ta norí hã 'Re ūhâimana u'âsi mono, da'âma 're ūsib'a'uwê mono zé hã te te dame sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. E åne hã, zahadu waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Åne na hã taré 'râwi asima 're asadawa nhipesé za'ra wa'aba mono õ di za. Dahâiba na dawasédé te te 're ūmanharí za'ra mono norí hã, ta norí hã 'Re ūhâimana u'âsi mono, da'âma 're ūsib'a'uwê mono zém na, dame 're hâimana za'ra mono õ di za, duré 'Re ūhâimana u'âsi mono upana, romhâiba 'manharí āma 're ūwata za'ra mono norí hã, duré damro na dawi 're ūsimisaihuri za'ra mono norí hã, duré aibâ si'uiwa na 're ūsiwasétê za'ra mono norí hã, duré danhibrom na dawi 're ūsipsaihuri za'ra mono norí hã, duré danhibrom na te te 're ūda'ruiwapari za'ra mono norí hã, duré âzézei'wa 're ūhâimana za'ra mono norí hã, duré te te da'âma 're ūwasétê za'ra mono norí hã, duré danhibrob zô dapârî'wa norí hã. Ta norí hã dasiré 're hâimana za'ra mono õ di za, 'Re ūhâimana u'âsi mono, da'âma 're ūsib'a'uwê mono zéb āma hã.

¹¹ Åne na si, ma tô ni'wam norí hã aré 're aihâimana wasétê u'âsi za'ra wa'aba mo, 're saze za'ra wa'aba mono õ ré hã. Tane nherë, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã Zezusihi dâ'âzém na, ma tô oto te te 're ai'upsõ za'ra wa'wa, aiwasétê hawi. Ma tô duré te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ūsib'a'uwê si oto āma 're anomro wê wa'aba mono da. Aiwasédé hã te te oto ai'âma 're ūab'madâ'â aba mono õ zéb zarina, ma tô duré te te 're aiwësämri za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, 'Re ūhâimana u'âsi

mono pẽ'ezani nhimipawaptobzém na hã.

Dahâiba na 're ïdasiwasété za'ra mono zé wasu'u

¹² Ni'wam norí hã asiré ïsazei'wa 're ïhâimana za'ra mono norí hã te ãne te te sima 're nhari za'ra: "Marí hã wa te 're 'manharí za'ra mono tõ da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wawi 're awê'õ mono õ nherë, wa norí zama, wa te wasiwi 're wê'õ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharí za'ra mono tõ da. Wa za tõ wa te 're 'manharí za'ra, wa te wasima 're ïwê za'ra mono zéb uwaibaba." ãne na te ni'wam norí hã te te sima 're nhari za'ra. Tane tõ. Ta hã wê di. Tane nherë, marí hã te 're hâimana za'ra, ïwê prã hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wawi 're ï'awê'õ mono õ hã. Tane nherë, taha si, wa te 're 'manharí za'ra mono õ di za. Duré wa hã marí hã te 're 'manharí mono tõ da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïwi 're awê'õ mono õ nherë, ãté taha zô si, wa za ïsima te 're rob'ruiwapari u'âsi. ãne tõ da, taha zarina 're ïhâimana mono õ di za.

¹³ Ni'wam norí hã te duré ãne na te te sima 're nhari za'ra: "Wasa hã wadub 'reb da si, te wama 're hâimana za'ra. Duré wadu hã wasai ubumrozéb da si, te wama 're hâimana za'ra. Tane, te duré wahâiba hã misi wama 're hâimana za'ra wahâiba mono bâ, uburé marí hã siwa'ru wa te ãma 're ï'manharí za'ra mono zéb da hã." ãne te ni'wam norí hã 'râwi te te si'âma 're rosa'rata wasété za'ra, tihâiba na hã. Tane nherë, dasa hã duré dadu hã niwapsi te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uprosi uburé. Dasa hã da te 're huri mono wamhã, dawasédé, da te ãma 're 'manharí za'ra mono õ di. Tane nherë, aihâiba na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono zéb da hã, aihâiba aimawi hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di. Wanhib'apito ma, wa te ãma 're ïromhuri pese za'ra mono zéb da si, te wahâiba hã wama 're hâimana za'ra. Taha si te wahâiba hã te te wama 're ab'madâ'â pese, Wanhib'apito hã.

¹⁴ Wanhib'apito hã dâ'â uptabi nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïhâiwa'utu ne, te za wa'ahâiwa'utu, tiwaihu'u pese na. Taha wa, te wahâiba hã pire na wama 're hâimana za'ra oto, taré hãi õ wa.

¹⁵ A norí wa'wa hã aihâiba mono bâ, te oto Cristuhu nhib'a'uwê si 're anomro aba mo. Taha siré si, te oto 'râwi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E ãne hã 'râwi asina waihu'u za'ra wa'aba ã bâ bétë. E tawamhã, Cristuhu nhib'a'uwê oto 're wanomro mono nherë, wa za pi'õi wasété hâiba hã wa te wasina 're tob za'ra. Mare di.

¹⁶ Duré aibâ hã pi'õi wasété hâiba hã te te sina hâiba to wamhã, ïhâiba hã misi ne oto, maparane ïhâiba nherë. E ãne hã zahadu aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bétë. Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tõ ãne na ïmreme na ãma rob'ui'éré, pi'õi wasu'u na hã:

"Aibâ hã pi'õi me siré 're simi'wara mono wamhã, ïhâiba hã misi ne oto, maparane ïhâiba nherë. Misi tõ oto ïhâiba zahuré hã."

Ãne duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré, ïbaihâ na hã.

¹⁷ Tane nherë, ni'wam norí hã Wanhib'apito te te sina 're hâiba tob za'ra mono wamhã, 'râwi te za ïsiré 're hâimana za'ra, ïpê'ë 're.

¹⁸ Taha wa, ma'âpé, dahâiba na dawasédé, da te 're ï'manharí za'ra mono wi, asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono. Dawasédé aimawi hã da te 're 'manharí za'ra mono wamhã, ãma 're dasihâiba wasété za'ra mono õ di. Aibâ norí hã pi'õ na tiwasédé te te 're 'manharí za'ra mono wapsi, te za ãma 're sihâiba wasété za'ra. Duré, pi'õ norí hã aibâ na tiwasédé te te 're 'manharí za'ra mono wapsi, te za duré ta norí hã ãma 're sihâiba wasété za'ra aiwa.

¹⁹ 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ezani si, te oto aipê'ë 're ai'âma 're sôrôwa za'ra wa'wa. Aipê'ë 're, te oto aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tõ te te aima 're sômri za'ra wa'wa. Taha wa, aihâiba za'ra wa'wa hã ate za'ra wa'aba õ di oto. 'Re ïhâimana u'âsi mono te si, te aihâiba hã 're hâimana za'ra wa'wa oto. E ãne hã zahadu asina waihu'u za'ra wa'aba õ di bétë.

²⁰ E marí wa, aihâiba hã ate za'ra wa'aba õ di oto. 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tõ aiwa'âbâ za'ra wa'wa, Cristuhu dâ'âzém na. Taha wa, uburé marí hã aihâiba na tâma

're ī'manharī wē za'ra wa'aba mono zém na, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re īhâimana u'âsi mono ãma hā.

7

Dasina damrozém na rowasu'u

¹ Rob'ui'éré na we asiwí īzadanharī za'ra wa'aba zém na, wa za oto aimá roti za'ra wa'wa. E aibâ norí hā 're mro za'ra mono ð nherē, tâma 're rowē za'ra mono di za. Åté tane nherē, tâma 're rowē za'ra mono di za tō.

² Tane nherē, aibâ norí hā mro ãna 're hâimana za'ra mono nherē, pi'õ na tiwasédé te te 're ī'manharī za'ra mono zé hā, ahâ uptabi di duré. Pi'õ norí hā mro ãna 're hâimana za'ra mono nherē, aibâ na tiwasédé te te 're ī'manharī za'ra mono zé hā, ahâ uptabi di duré. Taha wa, aibâ norí hā te za tō 're mro za'ra, timro me si 're hâimana za'ra mono da. Åne hā wē uptabi di, pi'õ aimawi na tiwasédé te te 're 'manharī za'ra mono tō da. Duré pi'õ norí hā te za tō 're mro za'ra aibâ na, timro me si 're hâimana za'ra mono da, ta norí zama, aibâ aimawi na tiwasédé te te 're 'manharī za'ra mono tō da.

³ Aibâ norí hā pi'õ na oto 're mro za'ra mono wamhā, timro wi, tihâiba hā te te 're sawi za'ra mono ð di za oto. Duré pi'õ norí hā aibâ na oto 're mro za'ra mono wamhā, duré timro wi tihâiba hā te te 're sawi za'ra mono ð di za oto.

⁴ Pi'õ norí hā 're mro za'ra mono wamhā, īhâiba hā ītei ð di oto. īmro te hā oto, īhâiba hā. Tane duré aibâ norí hā 're mro za'ra mono wamhā, ītei ð di oto, īhâiba hā. īmro te hā oto, åne hā aiwa.

⁵ Taha wa, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norí, aimro wi aihâiba hā 're sawi za'ra wa'aba mono ð di za oto. Åté nimahā bâtâ na si te za ãma 're asisaze za'ra wa'aba mo, aimro ma, aihâiba hā a'â 're sômri za'ra wa'aba mono tō da, 'Re īhâimana u'âsi mono ma si, a'â 're asisömri za'ra wa'aba mono da, tâma 're aimreme zusi aba mono zéb da si. Åne wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono pari, aihâiba hā aimro wi 're sawi za'ra wa'aba mono ãna, te za tō aihâiba na apâ asima ãma 're atob za'ra wa'aba mo, aiwasédé hā aihâiba na 'râwi nherē, aimro ð ne, asiwí 're 'manharī za'ra wa'aba mono tō da, asina 're asiptete za'ra wa'aba mono ð wa, Satanasi hā te te 're aipibu za'ra wa'aba mono tō da.

⁶ A norí wa'wa hā uburé asina 're aimro za'ra wa'aba mono da hā, te aimá 'ru za'ra wa'aba ð di. Asi'uihâ na asima 're īwē za'ra wa'aba mono zém na si, 're aimro za'ra wa'aba mono da hā, te aiwi wē ð za'ra wa'aba ð di.

⁷ Tane nherē, wa hā īmro ð na 're īhâimana mono zéb zarina, aimro ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hā, īma wē di aré. Tane nherē, 'Re īhâimana u'âsi mono hā aiwa te te dama 're apisutu mono ð di, dahâiba mono bâ, niha 're īdahâimana za'ra mono zéb da hā. Dasisarina si 're īdahâimana za'ra mono ð na hā, taha si te za te te dama 're apisutu, damro ré 're dahâimana za'ra mono da, duré damro ãna 're īdahâimana za'ra mono da hā.

⁸ Aimro ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono norí ma, wa za oto aimá roti za'ra wa'wa, pi'õi mrotō norí ma zama. Öne haré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da hā, wē di, wa hā īmro ð na 're īhâimana mono ne. Åne hā īma wē uptabi di.

⁹ Tane nherē, dahâiba na dawasétê wi 're īdanhiptete za'ra mono ð si, wē ð di. Taha wa, aihâiba na aiwasétê wi, asina 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono ð wamhā, te za tō asina 're aimro za'ra wa'aba mo, asisô 're rowasutu zahu za'ra wa'aba mono tō da oto.

¹⁰ Aimro ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono norí ma, wa za oto aimá roti pese za'ra wa'wa. Tane nherē, īsi'uihâ na īnhimirosa'rata na te aimá roti za'ra wa'aba ð di za. Wanhib'apito nhimiroti na si, wa za aimá roti za'ra wa'wa, åne na hā: Pi'õ norí hā timro te te 're rême za'ra mono ð di za.

¹¹ Tane nherē, åté pi'õ norí hā te za timro hā te te 're rême za'ra. Åne hā te te 're 'manharī za'ra mono wamhā, aibâ aimawi na 're mro zahu za'ra mono ð di za. Timro

'rata u si, te za apâ 're sipizari za'ra. Æne na te te ãma 're sahu ze za'ra mono õ wamhã, mro ãna te za tô 're hâimana u'âsi za'ra. Duré aibâ norí hã timro te te 're rême za'ra mono õ di za, Æne hã tô aiwa.

¹² A norí wa'wa hã 're saze za'ra wa'aba mono õ ré, asina 're aimro za'ra wa'aba mono norí ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Wanhib'apito hã ti'ab ré, Æne na te te dama 're roti mono õ nherë, tane nherë, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa, Æne: Aibâ norí hã ũsazei'wa na 're hâimana za'ra mono nherë, ūmro hã ũsazei'õ'wa na tâma 're hâimana za'ra mono wamhã, duré pi'õ hã timro siré 're hâimana u'âsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhã, Æne wamhã, aibâ norí hã timro hã te te 're rême za'ra mono õ di za.

¹³ Duré pi'õ norí hã ũsazei'wa na 're hâimana za'ra mono nherë, ūmro hã ũsazei'õ'wa na tâma 're hâimana za'ra mono wamhã, duré aibâ hã timro siré 're hâimana u'âsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhã, Æne wamhã, pi'õ norí hã timro hã te te 're rême za'ra mono õ di za duré.

¹⁴ Duré aibâ norí hã ũsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherë, ūmro hã ũsazei'wa na tâma 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã pi'õ norí ma, rowë te te tâma 're ūpisutu za'ra mono zéb u'âbâ, te za tô duré aibâ norí ma, te te tâma 're pisutu za'ra rowë hã, ūmro hâiba u'âbâ, ũsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherë, aibâ norí hã. Duré pi'õ norí hã ũsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherë, ūmro hã ũsazei'wa na tâma 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã aibâ norí ma, rowë te te tâma 're ūpisutu za'ra mono zéb u'âbâ, te za tô duré pi'õ norí ma, te te tâma 're pisutu za'ra rowë hã, ūmro hâiba u'âbâ, ũsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherë, pi'õ norí hã. Ænei õ 'wa'âhã, te aré ūra norí hã ũsazei'õ'wa norí 'ra ne, 're hâimana za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma hã. Tazahã ūmama norí hâiba u'âbâ, te za tô rowë si te te tâma 're ūpisutu, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã.

¹⁵⁻¹⁶ Duré, ni'wam norí hã ũsazei'õ'wa 're hâimana za'ra mono wamhã, timro hã ũsazei'wa te te 're rême za'ra mono da, te te sima 're wë za'ra mono wamhã, ūmro hã te te tiwi 're rosawi za'ra mono õ di za, ũsazei'wa si'uiwa sima 're hâimana za'ra mono õ wa. Si'uihâ na te za tô 're wairébé, ũsazei'õ'wa hã. 'Re ūhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're aiwë za'ra wa'wa, robze sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, aimro hã ũsazei'õ'wa aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwë'õ za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô tâma 're ūwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tô 're airëme za'ra wa'aba mono da.

Pi'õ norí, ũsazei'wa 're anomro aba mono wamhã, duré aimro hã Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono õ nherë, e te za te te 're saze za'ra, nimahã bâtâ na hã, Cristu hã. Åté te za tô te te 're saze za'ra. Åté te te 're saze za'ra mono õ di za. Æne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. Duré aibâ norí, ũsazei'wa 're anomro aba mono wamhã, aimro hã te te 're saze za'ra mono õ nherë, e te za te te 're saze za'ra, nimahã bâtâ na hã. Æne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di duré. Taha wa, aimro hã ũsazei'õ'wa na aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwë'õ za'ra wa'aba mono wamhã, ūhâimanazéb zarina, te za tô tâma 're ūwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tô 're airëme za'ra wa'aba mono da.

¹⁷ Wanhib'apito hã te te aima 're ūpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za oto 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. 'Re ūhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwe da, te te sima 're ūpisutu za'ra wa'aba mono õ ré, niha 're ūaihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, 're aiwairébé aba mono zém na, 're asil'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za, zudezu na, duré zudezu'õ na. Õne haré te za oto 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Æne na si, wa tô wa hã te dama 're aroti u'âsi, daro mono bâ ũsazei'wa norí hã siré 're ūs'i'râ'õtõ u'âsi mono norí ma hã.

¹⁸ Ni'wam norí hã sihâiwata nñihâri ré, 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwe da, te te oto sima 're ūpisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina te za ta norí hã 're si'madâ'â ze za'ra, tinhihâiwata nñihârizé hã te te sima 're pari za'ra mono da, apâ sihâiwata nñihâri õ ré, 're ūnomro mono ne, 're hâimana za'ra mono da. Mare di. Æne na hã 're si'madâ'â za'ra mono õ di za. Õhõ haré te za tô 're

nomro. Duré ni'wam norī hā sihâiwata nihihâri õ nherē, 'Re īhâimana u'âsi mono hā tinhib'a'uwe da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhā, e taha zarina, te za ta norī hā 're sisihâiwata nihihâri za'ra. Mare di. 'Re sisihâiwata nihihâri za'ra mono õ di za. Ōhō haré te za tō oto 're nomro, ta norī hā.

¹⁹ Danhîhâiwata nihihâri ré si 're īdahâimana za'ra mono zé hā marī dai õ di, 'Re īhâimana u'âsi mono ma hā. Duré danhîhâiwata nihihâri õ nherē, 're īdahâimana za'ra mono zé hā marī dai õ di, 'Re īhâimana u'âsi mono ma hā, ãne hā tō aiwa. Æne si tâma īpire hā, 're īdahâimana za'ra mono zéb da hā. 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono sina 're īdanomro wē mono zép si, tâma īpire hā.

²⁰ 'Re īhâimana u'âsi mono hā tinhib'a'uwe da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhā, e niha 're īaihâimana za'ra wa'aba mono zé hā za. Ōne haré te za tō aihâimanazém na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, dapoto mono bâ da te 're aiwamri za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aipire na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aiwapu na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina.

²¹⁻²² Ai'uipra'wa norī ma, aipawa'âbâ ãna tâma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, 'Re īhâimana u'âsi mono hā tinhib'a'uwe da, te te oto sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhā, aipawa'âbâ ãna 're īromhuri za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tane nherē, ãté nimahā bâtâ na si te za tō oto te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, aipawa'âbâ ãna tâma 're romhuri za'ra wa'aba mono tō da oto. Æne zarina si, te za oto 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, tiwi 're aiwairébé aba mono da, romhuri hawi, asî'uihâ na oto asima 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Ai'uipra'wa norī ma, aipawa'âbâ ãna tâma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu ãma oto 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norī hā, te oto robzei u'âsi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Da te 're īuipra za'ra mono norī, wa'âbâ ãna te te oto dama 're romhuri za'ra mono tō da, da te tâma 're īpisutu za'ra mono ne, ma tō Cristu hā te te 're aipisutu za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tō da, aiwasédé hā oto 're rême pese za'ra wa'aba mono da. Tane duré asi'uihâ na asima 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu ãma 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norī hā, te oto Cristuhu nhib'a'uwe si 're anomro aba mo. Taha zarina si, te oto īsimiroti hā 're ī'madâ'â pese za'ra wa'aba mono, da te 're īuipra za'ra mono norī hā tinhib'apito nhimiroti si te te 're ī'madâ'â pese za'ra mono ne.

²³ Tidâ'âzém na ma tō Cristu hā aiwa'âbâ za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tō da oto. Taha wa, īsazei'õ'wa norī ma, 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za oto.

²⁴ Īsisänawā norī, 'Re īhâimana u'âsi mono hā tinhib'a'uwe da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhā, õne haré aihâimanazéb u'âsi za'ra wa'aba na si, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re īhâimana u'âsi mono ãma si.

Mro ãna 're īhâimana za'ra mono zé wasu'u

²⁵ Rob'ui'éré na we asawi īzadanharī za'ra wa'aba zém na, wa za duré ãma aima roti za'ra wa'wa, mro ãna zahadu 're īhâimana za'ra mono norī na hā. Wanhib'apito hā ti'ai ãma 're morī ré, ãne na te te dama ãma 're roti mono õ nherē, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa. Wanhib'apito hā tinhoprubzéb zarina, ma tō te te 're īpawapto, dama ī'umnhasizéb zarina, īsimiroti zarina si, te dama ãma 're roti mono da. Taha zarina, wa za tō oto aima ãma roti za'ra wa'wa.

²⁶ Āhâna Zezusihî zazei'wa oto 're wanomro mono wa, te da te wama 're rob'manhari wasétê za'ra, wa te 're robzépata za'ra mono da. Taha wa, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhā, taha haré asima 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré aimro õ nherē, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhā, õne haré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

²⁷ Aibâ norī, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī hā, asima 're rosa'rata wasétê za'ra wa'aba mono õ di za, 're īrême za'ra wa'aba mono zém na da hā. Duré

zahadu aimro ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî hâ, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're aimro za'ra wa'aba mono zéb da hâ.

²⁸ Tane nherê, ãté te za tô asima 're ïw  za'ra wa'aba mo, 're aimro za'ra wa'aba mono da. E tawamh  aiwas d  te za 're  manhar  za'ra wa'aba mo. Mare di. ïw  si te za tô 're  manhar  za'ra wa'aba mo. Dur  pi' i h iba pr d upt m nor  h  're mro za'ra mono wamh , e te za tiwasédé h  te te 're 'manhar  za'ra. Mare di. Tiwasédé h  te te 're 'manhar  za'ra mono õ di za.  ne, wa h  wa t o ar  te  sima 're aiw  za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono t  da.  ne t  da, wa t o aima roti za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono t  da.

²⁹  sis naw  nor , t  sena, wa za ãne h  aima waihu'u za'ra wa'wa. Romhuture di oto,  rob'r sutuz b u h . Taha wa, taha õ r , Wanhib'apito ma si, wa te 're  romhuri pese za'ra mono z b da si, wa za 'r wi wasina 're wanhopr  u' si. Taha wa, aib  nor , aimro r  're aihâimana za'ra wa'aba mono nor  h , aimro zawi na si 'r wi asima  ma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za.

³⁰ Dur  asis  're aiwa'  za'ra wa'aba mono wamh , taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Dur  aima 're  row  za'ra wa'aba mono z b zarina, ato sina 're anomro aba mono wamh , taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Dur  mar  h  asima 're uipra za'ra wa'aba mono wamh , taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, asima.

³¹ Ti'ai  ma ubur  mar  na 're romhuri za'ra wa'aba mono nher , taha si asima 're w  uptabi za'ra wa'aba mono õ di za. E mar  wa. Ubur  mar  h  ti'ai  ma, da te 're  mad '  za'ra mono h  te za dawi 're si'ut r  u' si za'ra. Taha wa, h iwa  ma ubur  mar  ïw  si 're  h imana za'ra mono z  si, te za s  're  rob'r uiwapari u' si za'ra wa'aba mo.

³² Wa h  wa  sima te 're aiw  za'ra wa'wa, ti'ai  ma mar  z  si asima 're as pr  wa'aba mono zarina, asina 're aihâtâ'  t  za'ra wa'aba mono da. Aib  nor  h  mro ãna 're  h imana za'ra mono nor  h  Wanhib'apito ma, te te 're  romhuri za'ra mono z m na da si, te za sima 're s pr  u' si, taha zarina 'Re  h imana u' si mono h  te te 're 'mad '  ze za'ra mono da.

³³ Tane nher , aib  nor  h  mro r  're h imana za'ra mono w  te, te za ti'ai  ma mar  z  zama sima 're s pr  u' si, timro ud na, row  na t ma 're  h imana za'ra mono z b da h .

³⁴ Taha wa, maparane  simiromhuri te t ma 're h imana za'ra, aib  nor  ma h , te te sima s  're  rob'r uiwapari za'ra mono h , Wanhib'apito ma, dur  timro ma zama.

Dur , pi' i h iba pr d um nor , mro ãna 're  h imana za'ra mono h , dur  pi'  pr d upt m nor , mro ãna 're  h imana za'ra mono h  ta nor  h  te za simi'  na Wanhib'apito ma si, te te t ma 're romhuri za'ra, wa'wa ãna. Wanhib'apito ma si, t ma 're sih iba nhomri u' si za'ra mono da, te za t o sena te te sima 're w  za'ra, mro ãna 're h imana za'ra mono wa, ta nor  h . Tane nher , pi'  nor , mro r  're  h imana za'ra mono nor  h , te za ti'ai  ma mar  z  si sima 're s pr  u' si, timro ud na, robze na  ma 're h imana za'ra mono da.

³⁵ Aiwi 're robzei'  za'ra wa'aba mono wa, aih iba zei õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da,  ne na te aima roti za'ra wa'aba õ di. Tar   w  na si te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa  ne na aima roti za'ra wa'wa. Wa dur  te  sima te 're aiw  za'ra wa'wa,  w  si 're 'manhar  za'ra wa'aba mono da, dur  asimirosa'rata na Wanhib'apito ma 're asimi'  za'ra wa'aba mono da, t ma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, tiwi 're asih iba zawi za'ra wa'aba mono ãna.

³⁶  t  ni'wam nor  h  te za sina aiw  zahur , sina mro zahur  da. Tawamh  sina mro zahur  õ r ,  t  aib  h  te za pi' i h iba na si te te sima  ma 're rosa'rata u' si, za  ma  imro h iba na si, tiwas t  wi siptete waihu'u ãna.  t  te za dur  te te s  're rowasutu u' si.  ne na siwaihu'u wamh , te za t o  ma timro su'u, te te sima  w z b zarina.  ma mro da t . Tawamh , oto  ma mro wamh , tiwas d  h  te te  ma 'manhar  õ di za. Mare di.

³⁷ Duré aibâ hã ãté si'uihâ na te za sima pisutu, mro ãna a'â 're hâimana mono da. Äne wamhã, ãté te za pi'õi wi, tihâiba na sina 're siptete u'âsi. Äne wamhã, te te sima ïwëzéb zarina, mro ãna a'â 're hâimana mono wamhã, wẽ di za tô. Äne hã ïwasétê õ di.

³⁸ Taha wa, aibâ norí hã 're mro za'ra mono wamhã, ïwẽ si te za tô te te 're 'manharí za'ra. Duré 're mro za'ra mono õ wamhã, ïwẽ uptabi si te za tô te te 're 'manharí za'ra.

³⁹ Pi'õ norí hã ïmro hã tiwi 're dâ'â za'ra mono õ ré, te te 're rëme waihu'u za'ra mono õ di za. Tiwi 're dâ'â za'ra mono wapsi, te za oto pibui pese na timro na te te 're sahu za'ra, aibâ aimawi na. Tane nherë, aibâ ïsazei'õ'wa na 're mro za'ra mono õ di za. Aiwa ïsazei'wa si'uiwa na te za sina 're mro za'ra.

⁴⁰ Tane nherë, pi'õi mrotõ norí hã 're mro zahu za'ra mono õ wamhã, tâma 're rowë uptabi za'ra mono di za, ta norí ma hã. Äne ta norí ãma ïnhimirosa'rada hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ëzani te te ïma ïwaihu'uzéb zarina, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa, ãne si.

8

Romhâiba 'manharí ma, dasazé da te tâma 're ïsõmri za'ra mono zé wasu'u

¹ Rob'ui'éré na we asowi ïzadanharí za'ra wa'aba zém na, wa za duré aima ãma roti za'ra wa'wa, waihu'u pese newa romhâiba 'manharí ãma 're ïdawata za'ra mono zéb da, dasa hã da te tâma 're ïsõmri za'ra mono zém na, romhâiba 'manharí ma hã. Äne ma tô we ïma asiwusu'u za'ra wa'wa, rob'ui'éré na hã: "Wa norí hã ïsazei'wa oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Taha zarina, wa za marí hã dasiré, wa te 're 'manharí za'ra, wa te wasima 're ïwẽ za'ra mono zéb zarina." Äne na ma tô we ïma asiwusu'u za'ra wa'wa. Tane tô. Uburé wa norí ma hã wama waihu'u pese za'ra di tô, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tane nherë, marí hã da te 're waihu'u pese za'ra mono wẽ te, te za 're dasi'madâ'â ze za'ra, 'râwi. Tane nherë, ïsazei'wa norí hã 're ïsisawi pese za'ra mono zéb zarina si, te za 're sipawaptob u'âsi za'ra, siptete sina siré ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

² Ni'wam norí hã rowaihu'u pese 'wa newa, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono wamhã, sena na ta norí hã, marí te te 're waihu'u za'ra mono õ di za. Mare di.

³ Tane nherë, ni'wam norí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te 're sawi pese za'ra mono wapsi, te za tinhib'a'uwẽ na te te sina 're awaihu'u u'âsi, ta hã.

⁴ Duré, waihu'u pese newa, romhâiba 'manharí ãma 're ïdawata za'ra mono zéb da, dasa, da te tâma 're ïsõmri za'ra mono na, wa za oto aimarotia za'ra wa'wa. E romhâiba 'manharí ma, dasa, da te tâma 're ïsõmri za'ra mono na, te za a norí wa'wa hã dame ãma 're asaihuri aba mo, ïsazei'wa 're anomro aba mono nherë. E dame ãma 're asaihuri aba mono õ di za. Äne, wa za aimarota waihu'u za'ra wa'wa. Romhâiba 'manharí ãma 're ïdawata za'ra mono hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nei õ di. ïwaihu'u pese zéb da hã, marí hã tâma hâimana õ di. Robaba uptabi di. Taré ta hã rob'manharí. Äne hã wama waihu'u pese za'ra di. Siwaprosi, te 'Re ïhâimana u'âsi mono si 're hâimana, waihu'u pese uptabi na. ïsine hã marí hã ïwaihu'upe hã 're 'maihiimana mono õ di, aimawi hã. Robaba uptabi di. Äne hã wama waihu'u pese za'ra di duré.

⁵ Tane nherë, ni'wam norí hã ma tô te te 're saze za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nei õ nherë, waihu'u pese uptabi na 're hâimana za'ra mono newa, hâiwa nhirõtõ na, duré ti'ai ãma zama, ïhâiba'õ norí hã. ïsib'apito za'ra hã ahâ uptabi na tâma 're hâimana za'ra mono õ nherë, ma tô te te ãma 're saze za'ra.

⁶ Tane nherë, te siwaprosi wama 're hâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono si, wasiré wa te 're ïsaze za'ra mono norí ma hã. Ta hã uburé Wamama, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Taha ma si, wa oto 're wahâimana za'ra. Wanhib'apito si te duré siwaprosi 're hâimana, Zezu Cristuhu si. Taha si, ma tô Timama zadawa para te te ro'apoto. Taha

nhimipawaptobzéb zarina si, ma tō 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'anho'reptu, õhõ ãma si 're wahâimana u'âsi za'ra mono da oto.

⁷ Tane nherẽ, ni'wam norí hã ïsazei'wa na oto 're hâimana za'ra mono nherẽ, ãne na te te waihu'u za'ra õ di ta norí hã, rosa'rata nhib'aware na si 're hâimana za'ra mono wa. Te te 're saze za'ra mono õ ré, romhâiba 'manharí ãma, aré dame ãma 're wata u'âsi za'ra mono wa, te zahadu ta hawim haré te te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra, romhâiba 'manharí ãma hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ne, waihu'u pese newa. Taha wa, dasa hã romhâiba 'manharí ma, da te 're ïsõmri za'ra mono hã te te duré dame 're huri mono wa, te ta norí hã rosa'rata na te te ãma 're upa u'âsi za'ra, ãne: "Ã hã dasa hã romhâiba 'manharí ma, da te 're ïsõmri za'ra mono na, 're wasihuri mono wamhã, wa za wawasédé hã wa te ãma 're 'manharí za'ra." ãne te za ta norí hã 're siwë'õ za'ra, tinhimirosa'rata nhib'aware na 're hâimana za'ra mono wa. Romhâiba 'manharí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ne, waihu'u pese newa, dasa hã da te tâma 're ïsõmri za'ra mono hã te te dasiré 're huri mono wamhã, te za ãne na hã 're siwë'õ za'ra, ta norí hã.

⁸ Tazahã, dasa hã wa te 're ïhuri mono zéb zarina, duré wa te 're ïhuri mono õ zéb zarina, te te 're wa'awësämri mono õ di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Marí hã wa te 're huri tõ mono da, wa te wasima 're ïpisutu za'ra mono zéb zarina, te te siwi 're wa'awë'õ mono õ di za. Duré marí hã wa te 're huri mono da, wa te wasima 're ïpisutu za'ra mono zéb zarina, te te 're wa'awësämri mono õ di za.

⁹ ãté te za tô asima 're ïwë za'ra wa'aba mo, dasa hã romhâiba 'manharí ma, da te 're ïsõmri za'ra mono na dame 're asaihuri aba mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã za te te siwi 're aiwë'õ za'ra wa'aba mono õ na dâ'âsina. Tane nherẽ, te za 're asi'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo, ta hã dasa hã 're huri aba mono wa, asiré ïsazei'wa nherẽ, sib'aware na 're ïnomro mono norí hã apâ tiwasété u 're rere'e mono tõ da.

¹⁰ ãté dasa hã romhâiba 'manharí ma, da te tâma 're ïsõmri za'ra mono na, te za 're asaihuri aba mo dasiré, romhâiba 'manharí ãma 're ïdawata za'ra mono zéb ãma hã, 'ri paramhã. ãté 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwë'õ za'ra wa'aba mono õ na dâ'âsina, te za tô asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna, dasiré ãma 're asaihuri aba mo. Tawamhã ãté asiré ïsazei'wa nherẽ, sib'aware na 're ïnomro mono norí hã te za te te 're ai'madâ'â za'ra wa'wa, dame ãma 're asaihuri aba mono ré hã. Tawamhã, dasa hã romhâiba 'manharí ma, da te tâma 're ïsõmri za'ra mono hã te te 're huri mono tõ da, te te aré siwi 're wë'õ za'ra mono nherẽ, e te za te te sima 're wë za'ra, dame ãma 're saihuri mono da, asine wa'aba. Te za tô te te sima 're wë za'ra. E marí wa. Dame ãma 're asaihuri aba mono ré, te te ãma 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa.

¹¹ Tawamhã taha zarina, oto ãma 're saihuri mono wamhã, te za 'râwi 're siwë'õ za'ra, asiré ïsazei'wa nherẽ, sib'aware na 're ïnomro mono norí hã, te te aré siwi 're wë'õ za'ra mono nherẽ, te te oto dame 're huri mono wa. Taha wa, te za Cristu te te 're ïsaze za'ra mono zém na si'uihâ na 're sisimini za'ra, ta hã sada dâ'â za'ra nherẽ.

¹² ãne hã 're 'manharí za'ra wa'aba mono wamhã, asiré ïsazei'wa norí wi, te za aiwasédé hã 're ï'manharí za'ra wa'aba mo. Taha zarina, ta norí hã marí hã te te aré siwi 're wë'õ za'ra mono nherẽ, te te oto 're 'manharí za'ra mono wa, te za 're siwë'õ pese za'ra. ãne na aiwasédé hã tiwi 're 'manharí za'ra wa'aba mono wamhã, ta norí hâiba siré te za Cristuhu wi zama aiwasédé hã 're ï'manharí za'ra wa'aba mo.

¹³ ãté ïsisänawâ norí hã te za te te sima 're rosa'rata za'ra, dasa hã romhâiba 'manharí ma, da te 're ïsõmri za'ra mono na, dasiré ãma 're saihuri mono wa, tiwasédé te te 're ï'manharí za'ra mono na hã. ãne wamhã, taha na wa hã dame 're ïsa zahu mono õ di za oto, ïsisänawâ norí hã tiwasété u 're sipizari zahu za'ra mono tõ da, apâ.

9

Zezusihî zadawa wasu'u'wa na, Paru hã dama ïsiwasu'uzé wasu'u

¹⁻² Ni'wam norí hã ma tō te te ï'âma 're rosa'rata za'ra, Zezusihî zadawa wasu'u'wa, sena na dama 're ïhâimana mono õ na hã. Tane nherẽ, a norí wa'wa hã ma tō ï'âma ïwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ïsadawa wasu'u'wa, 're ïhâimana mono na hã.

Wa hā danhimiroti zarina, 're īhāimana mono õ di. 'Re īhāimana u'âsi mono si, ma tō īpisutu, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, dama 're īhāimana mono zéb da hā, īsadawa para. Wanhib'apito Zezusi hā wa tō duré sabu, ītōmo na. A norī wa'wa hā bété. E 'wa simiroti zarina, ma tō 're īsaze za'ra wa'aba mo. Wanhib'apito ma, te ai'âma 're īromhuri za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō 're īsaze za'ra wa'aba mo. Tawamhā, e marī te wasu'u, ã hā, Zezusi hā te aima 're īwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're īsaze za'ra wa'aba mono zé hā. 'Re īhāimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina, wa hā tō sena dama Zezusihi zadawa wasu'u'wa, te aima īwasu'u za'ra wa'wa.

³ Ni'wam norī hā, Zezusihi zadawa wasu'u'wa na, tō sena dama 're īhāimana mono õ na hā te te dama 're īwasu'u za'ra mono wa, wa tō ãne tāma 're īsiwaihū' u za'ra.

⁴ Wa norī hā Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā, wasazéb da, duré wahāimanazéb da, wa'âma 're ana wa'aba mono wamhā, e ī'uwaibaba, wa za wa'âbâ ãna, wa te 're waibu, wa'âma 're ana wa'aba mono zé hā. ī'uwaibaba, wa za tō wa te 're waibu.

⁵ Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī, wasiré norī hā Zezusi te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, nimomo 're nomro mono wamhā, timro hā te za siré te te 're simro. Duré Wanhib'apito no norī zama, te za timro hā siré te te 're simro. Pedru hā te za duré timro hā siré te te 're saprōni. Wa hā bété. īmro ré, 're īhāimana mono 'wa'âhā, duré īsazei'wa si'uiwa 're wahāimana mono wamhā, e ī'uwaibaba 're īhāimana mono õ di aré, daza'rui mono bâ, īsiré te 're saprōni mono wamhā. Duré wasazéb da, īmro ãma zama, 're ana wa'aba mono wamhā, e ī'uwaibaba õ di aré. ī'uwaibaba tō aré, wahāimanazé hā.

⁶ Wa hā Paru, duré īsiré romhuri'wa Banabé hā, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī siré, 're wahāimana mono nherē, e wa norī si, wa za wanhib'rata na wa te wasima 're romhuri pese, wasazéb da hā, ãma 're īwahāimana mono zéb da hā. E ãne hā rob'uwaibaba bâ bété.

⁷ Da'wapéi'wa norī hā bété. E tinhib'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono ré, te za si'uihâ na 're siwa'âbâ za'ra, tihāimanazéb da hā. Mare di. Si'uihâ na 're siwa'âbâ za'ra mono õ di za. Duré uwa 'ru na romhuri'wa norī hā te te 're 're za'ra mono pari, uwa 'ru 'rā hā oto 're 'rā prédub za'ra mono wamhā, e misi si te te sima 're suhâri za'ra mono õ di za, te te 're huri mono da. Te za tō misi si te te sima 're suhâri za'ra, romhuri'wa norī hā. Duré dama pone'ërebâ 'madâ'â'wa norī hā, e a'ubuni wi te te 're 'madâ'â za'ra mono ré, īhâiwa'u hā te te 're âhuri mono õ di za. Te za tō te te sima 're hâiwa'u za'ra, te te 're âhuri mono da.

⁸ Æne na danhimirosa'rata zarina, te ãma aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma īrob'ui'érézéb zarina si, wa aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa. īsi'uihâ na hā, mare di.

⁹⁻¹⁰ Æne duréihā Mozési te te ãma īrob'ui'érézé hā:

"Aro 'rā ne hā, powawē hā tipara na te te aima 're sub za'ra wa'aba mono ré, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono õ di za, 're saihuri tō mono da."

Æne duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré hā te 're hâimana. E tawamhā, powawē si te 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te 're azawi. Mare di. Taha zawi nhipai u, te duré wa norī hā te te 're wa'azawi pese. Taha wa, duréihā ãne na te te rowasu'u wamhā, taha wasu'u nhipai u, ma tō duré wa'âma zama romnhimiré'ê. Buru da, ti'a te te 're īhâibâdâ za'ra mono norī hā duré oto 're 'râi're za'ra mono wa, te te 're ī'râihâri za'ra mono norī hā, e buru tede'wa te te tāma 're īpo'o za'ra mono zéb zô, 're simnhasi za'ra mono õ di za. Te za tō sô 're simnhasi za'ra. Æne hā aiwa, te wasu'u.

¹¹ Tane duré, robzuri'wa norī hā ro ubuni ré te te 're īrobzuri za'ra mono ne, wa tō Cristuhu wasu'uwe na wa te 're aipawaptom na'rata za'ra wa'wa. E tawamhā ãne hā ībâi õ di, aima za'ra wa'aba hā, wanhimipawaptobzé wa'râmi, marī zô aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono wamhā, wasazéb da hā, ãma 're īwahâimana za'ra mono zéb da hā. Wa za tō 're wanhimnhasi za'ra, rob'uwaibaba wa.

12 Ni'wam norī hā Cristuhu wasu'uwe na te te 're ūdapawaptob za'ra mono norī hā, tō ībâre te marī na 're ūipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, ãma 're ūhaimana za'ra mono zéb da hā. Tawamhā wa norī hā Zesusi, wa te aima 're wasu'u 'rata za'ra wa'aba mono nherē, e ta norī nhipai u, marī zō aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono õ di za bété. E ãne hā ūsarina õ di, aima za'ra wa'aba hā. Æne hā, tō ūsarina.

Ūwaibaba nherē, niwamhā marī zō, aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono õ di. Mare di. Duré, wa te aiwi 're rowaptérē za'ra wa'aba mono ãna, wa tō wa te 're robzépata za'ra, ūwasu'uwe ré daro mono bâ, wa te 're ūropéi mono zé hā, wa te dawi ãma 're 'wa'rutu tō za'ra mono da.

13 'Re ūhaimana u'âsi mono ãma 're ūdawata za'ra mono zéb 're, 'ri 'rāihâ 'remhā sasedoti norī hā, ta norī hā 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, dasa hā da te tâma 're ūsõmri za'ra mono hā, te za te te sima 're po'o za'ra syry na, ãma 're sahuri mono da. Danhimizama hā, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, da te tâma 're ūsõmri za'ra mono nhi zama, te za duré te te sima 're po'o za'ra syry na, ãma 're romhuri'wa norī hā, wedeza ne na 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, te te 're ūzata za'ra mono hā. E ãne hā aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

14 Tane duré, Wanhib'apito hā ma tō te te wama 're pisutu za'ra, ūwasu'uwe hā wa te dama 're ūwasu'u za'ra mono norī ma hā, danhibzari na da te 're ūwapawaptob za'ra mono na, ãma 're ūwahaimana za'ra mono zéb da hā, wanhimirowasu'u wē wa'rāmimhā, dama.

15 Tane nherē, nimahā na hā marī zō aima ūnhimnhasi za'ra wa'aba õ di, asibzari na asiwi 're ūipawaptob za'ra wa'aba mono da hā, Cristuhu wasu'uwe na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono wa'rāmimhā. Mare di. Taha wasu'u na si, wa ãma 're ūtoi uptabi, ūpē'ë 'remhā, ūnhimiromhuri wa'rāmi, marī zō aima 're ūnhimnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Duré marī zō aima ūnhimnhasi za'ra wa'aba zém na, te sâna'rata da, te ūsina aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'aba õ di, ãhāna hā. Æne 'wa'âhā, aré ūma 're robzei mono õ di. ūdâ'â da si, aré ūnhimirosa'rada hā.

16 ūwasu'uwe hā wa tō te dama 're wasu'u u'âsi, tō. Tane nherē, e taha zarina si, wa za ūhaimanazém na 'râwi 're ūsi'madâ'â ze. Mare di. 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina si, wa ãne na te tâma 're romhuri u'âsi. ūsi'uihâ na te tâma 're romhuri mono õ di, ãne na hā. ūwasu'uwe hā te dama 're wasu'u mono õ 'wa'âhā, aré ūma 're ropipa uptabi mono di.

17 Æne na te tâma 're ūromhuri mono zéb da hā, wa hā ūsi'uihâ na ūsipisutu 'wa'âhā, aré ībâre ūpawa'âbâ ré, ūwasu'uwe na te tâma 're ūromhuri mono zé hā. Tane nherē, ūsi'uihâ na ūsipisutu õ di. 'Re ūhaimana u'âsi mono si, ma tō ūpisutu, taha ma ūumnhasi zarina, te tâma 're romhuri wē u'âsi mono da.

18 E marī na tawamhā, ūpawa'âbâzé hā. 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī siré 're ūhaimana mono nherē, marī zō dama 're ūnhimnhasi mono õ zarina, da te 're ūpawa'âbâ mono ãna, wa ūwasu'uwe si te dama 're wasu'u. Taha na si, wa 're ūtoi u'âsi. Taha na si ūpawa'â hā, ãma 're ūtoi u'âsi mono zém na si.

19 Wa hā ūpawa'âbâ ré, 're ūhaimana mono õ di. Taha wa, ūwada'uri zarina si, te 're romhuri mono õ di. Tane nherē, wa tō ūsima wē, dapawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norī ne, te dama 're romhuri u'âsi mono da, ūnhimirowasu'u zarina, Cristu hā da te 're ūsaze za'ra mono da si, da'ahâ na.

20 Zudezu norī hā ūwasu'uwe na te 're pawaptob za'ra mono da, ūrata 're ūhaimana za'ra mono ré, zudezu hâimanazéb zarina, wa tō 're ūhaimana, ūnhimirowasu'u zarina, ta norī hā ahâ na te te 're saze za'ra mono da, Cristu hā. Ta norī hā duréhā 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ūrob'ui'érézé hā te zahadu te te 're 'madâ'â pese za'ra, taha zarina, 'Re ūhaimana u'âsi mono te te 're ūwësämri za'ra mono da si. Tane hā, wa hā ūrata 're ūhaimana za'ra mono ré, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti 'rata zarina, wa tō ta norī hâimanazéb zarina si 're ūhaimana, ta hā te 're ūmadâ'â pese mono zéb zarina, te te 're ūwësämri mono da newa, ūsine za'ra, ãne na ūsina 're ūnhimnhasi mono

õ nherē. Sō'awi te tiwi wẽ'õ za'ra õ di, zudezu norī hāimanazé hā. Da'ahâ na da te 're saze za'ra mono da si, wa tō ãne na si te 're rosa'rata.

²¹ Tane duré, zudezu'õ norī 'rata, 're īhāimana mono ré, ta norī hāimanazéb zarina, wa tō duré 're īhāimana. Zudezu norī nhimiroti hā te 're 'madâ'â pese mono õ di. E tawamhā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti hā te 're 'madâ'â mono õ di, zudezu'õ norī 'rata 're īhāimana mono ré hā. Wa tō te 're 'madâ'â u'âsi tō. Cristuhu nhimiroti si, wa tō te 're 'madâ'â u'âsi. ãne si, wa tō te 're 'manharī, ta norī zama ahâ na Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono da, zudezu'õ norī hā.

²² Duré ni'wam norī hā wasiré Zezusih i zazei'wa 're hāimana za'ra mono nherē, sib'ware na ãma 're īhāimana za'ra mono norī hā īwasu'uwe na te 're apawapto mono wamhā, wa za ta norī hāimanazéb zarina si 're īhāimana, īnhimipawaptobzéb zarina, te te 're sazei pese za'ra mono da. ãne hā dapoto mono bâ 're īdahāimana za'ra mono zép sidâpâsi, wa za dasine dama 're īhāimana, da'ahâ na Cristu hā da te 're īsaze za'ra mono zéb da si.

²³ Cristuhu wasu'uwe hā daro mono bâ da te 're īwaihu'u za'ra mono zéb da si, wa ãne dama 're īhāimana. Duré īwasu'uwe zarina, 'Re īhāimana u'âsi mono, īsazei'wa norī ma, uburé marī īwē hā te te tāma 're īanhomri mono zém na, dame 're īhāimana mono da, wa tō ãne dama 're īhāimana.

²⁴ ãne, wa za oto aimā ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Dawara na da'ahâ na 're dasipibu za'ra mono nherē, ãté misi te za ni'wa hā dawi watobro. Tawamhā dawi īwatobro si, te za marī īwē hā sima ti'â. ãne hā aimā waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane duré, a norī wa'wa hā te za asiptete sina Cristuhu ãma si 're anomro wẽ wa'aba mo, marī īwē uptabi hā 'Re īhāimana u'âsi mono te te aimā 're īpisutu za'ra wa'aba mono zép si, asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, ni'wa hā dawara na wara tete wa, dawi watobro wẽ te, marī īwē hā te te sima īâri ne.

²⁵ Ni'wa hā dawara na dame hāimana da, te te sima wẽ wamhā, te za nasi sipibu, dazada sihâiba wapu da. Tawamhā dawi watobro wamhā, ropsu 'manharī na te za ãma sôpre ni, te te da'mairême wẽ te. Tane nherē, te za tiwi tiwaséte su'u, ropsu 'manharī hā. Tanei õ di, wa norī hā. īsi'utōrī'õ zô si, wa za Cristuhu ãma si wasina 're wanhiptete u'âsi za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono, marī īwē uptabi hā te te wama 're īapisutu mono zô si.

²⁶ Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhā, siwa'ru dasiwi 're dasisa'rei mono õ di. Awa'awi u'âsi te za 're dasisa're, 're dasirême za'ra mono da. Tane duré, wa hā siwa'ru 're īhāimana mono õ di, Cristuhu ãma hā. Taha ãma si, wa za òhō haré 're īhāimana u'âsi, 'Re īhāimana u'âsi mono, īwē uptabi hā te te īma īpisutuzéb zô si, īupana marī zô tiwi 're īsipai mono ãna. ãne duré, sib'rata ubu ré, da'wapéi'wa norī hā da'ubu wi simi'ahâri waihu'u õ wamhā, taré te za nasi da'ãma pahairi siwa'ru, te te da'ãma simirei ãna. Tanei õ di, wa hā. Siwa'ru 're īhāimana mono õ di. Cristuhu ãma 're īhāimana wẽ mono zém na si, wa īsina te tāma ãma 're uwaimrami u'âsi, Cristuhu ma hā.

²⁷ Ni'wa hā dame wara da, te te sima wẽ wamhā, te za 're siwasutu u'âsi, dazada siptete da. Tane, wa duré wa hā 'râwi 're īsi'wapéi u'âsi, īwaséte na 're īhāimana 'rata mono zéb zarina, 're īhāimana tō mono da oto. īpē'ë 're, te īsimi 're īrosa'rata waséte mono zé hā wa tō oto 'râwi te īsimi 're a'uprosi. Taha wa, wa tō ãne si te īsimi 're ab'manharī, īnhimirowasu'u zarina, da'ahâ na da te 're saze za'ra mono nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono, īwē uptabi hā te te īma pisutu nherē, 'râwi te īsiwi simini tō da.

10

Romhâiba 'manharī ãma 're īdawata za'ra mono zé wasu'u

¹ īsisänawā norī, ãne hā wa za oto aimā ãma rob'râzarotō za'ra wa'wa, aimā ãma īpo're pu'u za'ra wa'aba zém na, ãma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono tō da. Duréihā wah'i'rata norī hā Mozési hā Ezitu hawi te te sani za'ra wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono

hā hāiwa'a na te mo ūsōwab za'ra, bādādi te te tāma wasu'u za'ra mono da, te te 'madâ'â pese za'ra mono da. Â pré na pu'u nhisi wa'wai baba, ma tō duré te te simro, rob're na, zara u te te saprī za'ra da, ezipsiu norī wi, te te sō'reptu za'ra da.

² Ñane na hāiwa'a 'rowi 're danomro mono wa, duré â wa'wai baba rob're na da te saprī za'ra wa, ma tō Mozésihi āma uburé da te āma 're sasōmri za'ra, wa norī hā â dawabzuri, wa te 're 'manharī za'ra mono wa, Cristuhu āma, wa te oto 're ūsasōmri za'ra mono ne.

³ Duré a'ubuni wi 're danomro mono ré, 'Re ūhāimana u'âsi mono, hāiwa hawi te te 're ūdapawapto mono na, ma tō dasa da te 're huri, uburé.

⁴ Â hā 'Re ūhāimana u'âsi mono te te dama ūtōb za'ra mono na ma tō duré da te 're âhuri, aihñi pese. Êtē zahâbâ ūtōmo wawē sipo'ozém hawi 're ūpu'u mono na, ma tō da te 're âhuri, ūsimipawaptobzéb zarina. Êtē zahâbâ hā a'ubuni wi 're ūsa mono na, â hā da te āma 're ūhuri mono ne, ma tō Cristu hā 'râwi dasiré 're hāimana, te te 're da'apawapto mono da.

⁵ Tane nherē, ñane na 'Re ūhāimana u'âsi mono te te 're dapawapto mono nherē, ma tō da'ahâ na siwi da'awē'ō, dapo're ña 're danomro mono 'ru te. Taha wa, a'ubuni wi 're danomro mono ré, ma tō te te 're da'a'uprosi, danhimizahâri mono sidâpâsi.

⁶ E marī, te tawamhā wama wasu'u za'ra, ñane na wahi'rata norī wasu'u hā. Ta norī ne, wawasétē si, wa te wasima 're 'ruiwapari za'ra mono tō da, te wama wasu'u za'ra.

⁷ Duré ta norī ne, romhâiba 'manharī āma waihu'u pese newa, āma 're ūdawata za'ra mono āma, 're wawata za'ra mono tō da, te duré wama wasu'u za'ra. Duréhā 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tō ñane na ūbaihâ na āma rob'ui'éré:

"Tawamhā dato hā ma tō dasiwi 'manharī ni, powawē hâiba ne, oru 'manharī āma ūdawata za'ra zéb da hā. Taha wa, ma tō duré siwa'ru āma apese za'ra ni, dahâimana wasétē si dama wē za'ra wa."

Ñane na duréhā dawasédé, da te dasiwi ūmanharī za'ra zé wasu'u na rob'ui'éré hā.

⁸ Ta norī hā wahi'rata norī hā ahâ na ma tō duré aibâ norī hā pi'ō na tiwasédé hā 'manharī za'ra. Ñane wa, ma tō duré 'Re ūhāimana u'âsi mono hā da'uprosi, 23 miu na dahâiba hā. Taha wa, wa norī hā wawasédé hā ñane na wa te 're 'manharī za'ra mono õ di za, wahi'rata norī ne.

⁹ Ta norī hā ma tō duré tiwasédé hā 'manharī za'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā niha te te tāma rob'manharī za'ra õ zô, te te pibu za'ra da. Ñane 'ru te, ma tō duré wahi nhipsari na hā da'ahâ na da'uprosi, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā. Ñane na hā wa norī zama, wa te 're pibu za'ra mono õ di za, Wanhib'apito hā, wawasédé hā wa te 're ūmanharī za'ra mono na, niha te te wama 're arob'manharī mono õ zô.

¹⁰ Wahi'rata norī hā ma tō duré Mozésihi ma nharī wasétē za'ra. Ma tō tāma aiwapsari za'ra. Taha wa, ma tō 'Re ūhāimana u'âsi mono hā hâiwa āma tāma ūromhuri'wa hā we satō, dapârī'wa na ūsisi hā, ta hā te te da'uprosi da. Ñane tō da, wa norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, wa te tāma 're nharī wasétē za'ra mono õ di za.

¹¹ Ñane ma tō wahi'rata norī ma ūromhâiba duréhā, tiwasédé te te 're ūmanharī za'ra mono zéb zarina, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te 're ūhâ za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Ma tō duré ñane na ni'wa hā āma rob'ui'éré, āma 're ūwasipo're pu'u za'ra mono zéb da hā, ūsine wa te 're 'manharī za'ra mono tō da. Romhuture di oto, waré ūrob'râsutuzéb u hā. Taha wa, wa za wanhimiza'rese 're wahâimana u'âsi za'ra.

¹² Taha wa, Cristuhu āma asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, 're asî'madâ'â ze za'ra wa'aba mono wamhā, te za asimiza'rese sina pé 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aiwasétē u apâ 're airere'e aba mono tō da.

¹³ Tō sena, asiptete sina āma 're anomro u'âsi aba mono zô, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhā, aimawi na te te 're aipibu za'ra wa'aba mono õ di za, ūpire uptabi na hā. Tō ūhō na si te te 're ūda'apibui mono zém na si, te za tō te te 're aipibu za'ra wa'wa. 'Re ūhāimana u'âsi mono hā uburé wama umnhasi za'ra

di, marĩ na uburé te te wama 're ūaropisutu mono zém na hã. E tawamhã, asiptetezém nhipai u, te za ūipire uptabi na te te aipibu na 're sahu za'ra wa'wa, aiwasété u apâ tiwi 're airere'e aba mono da. Mare di. Tô sena, asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono zô, te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhã, te za niha te te aim'a 're pisutu za'ra wa'wa, rowë ré ūhawi 're aiwairébé aba mono zéb da hã, õne haré asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da.

¹⁴ Taha wa, ūisisänawã norï, ūima asawi pese za'ra wa'aba norï hã, waihu'u pese newa romhâiba 'manharï ãma 're ūdawata za'ra mono zém na, da'âma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za. Taha nhiti te za 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ A norï wa'wa hã te oto asimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tô. Taha wa, ãhâna te aim'a ãma ūrowasu'u za'ra wa'aba zém na, te za ãma 're ūrosa'rata pese za'ra wa'aba mo, ūuwaibaba te aim'a ãma uwaimrami za'ra wa'aba zô.

¹⁶ Zezusi hã wazada ūdâ'âzém na 're ūwasipo're pu'u za'ra mono zéb da, wasiré 're wasi'râ'otô mono wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma 're wawata za'ra mono pari, wa za hâsizém na uwa 'râi wa'u ūsé hã wa te 're âhuri. Æne hã wasiré, wa te 're âhuri mono wamhã, Cristuhu wi ūwapru hã tiwi pu'u wa, wazada ūdâ'âzéb zarina, te rowëzé hã wahâiba mono bâ wama 're hâimana za'ra. Duré ūu'ene hã wasiré, wa te 're huri mono da, wa te wasima 're wê'ë za'ra mono wamhã, Cristu hã da te dasiwi ūhâibapru wa, wazada ūdâ'âzéb zarina, te duré wahâiba mono bâ rowëzé hã wama 're hâimana za'ra.

¹⁷ Zezusi hã wazada ūdâ'âzém na 're wasipo're pu'u za'ra mono da, wasiré 're wasi'râ'otô mono wamhã, wa'ahâ nherë, wa za ūu'ene hã wa te wasima 're wê'ë za'ra, misi nherë, wa te 're ūhuri mono da hã. E marï te wama wasu'u za'ra, misi ūu'ene hã. Wa norï hã wasiré ūsazei'wa norï hã wa'ahâ nherë, simisutu Cristuhu siré 're ūwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Misi dahâiba ne oto 're ūwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra.

¹⁸ Izarazéhé nihudu norï hã bêté. Ta norï hã 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, 're sôprub za'ra mono da, tinhimizama te te 're simroi mono wa, wedeza ne na tâma danhoprubzé nomrizé nhisiji, da te 're zata za'ra mono õ ré, te za syry na te te sima 're po'o za'ra, ūnhi hã, ãma 're saihuri mono da. Æne wamhã, 'Re ūhâimana u'âsi mono siré te za 're hâimana za'ra. Tane duré, a norï wa'wa hã waihu'u pese newa, romhâiba 'manharï ãma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tâma 're ūsõmri za'ra mono nñi na, dasiré ãma 're asaihuri aba mono wamhã, te duré dasiré ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo, romhâiba 'manharï ãma. E Æne hã aim'a wê za'ra wa'aba di. Mare di. Ta hã wê õ di, ãma 're ūaiwata za'ra wa'aba mono hã, dame.

¹⁹ Æne na te aim'a ãma ūrowaihu'u za'ra wa'aba mono zé hã, e marï te wama wasu'u za'ra. E romhâiba 'manharï hã, 'Re ūhâimana u'âsi mono, waihu'u pese na 're ūhâimana mono ne, 're ūhâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Mare di. Duré dasa hã romhâiba 'manharï ma, da te 're ūsõmri za'ra mono hã, e pire na te wama 're hâimana za'ra. Mare di. Wama hã, taré hã.

²⁰ Æne si, wa za duré aim'a ūrowaihu'u za'ra wa'wa. ūsazei'ô'wa norï hã wedeza ne na dasa te te 're zata za'ra mono wamhã, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, ta norï hã ãma 're sôprub za'ra mono õ di. Wa'uburé norï ma si, te ta norï hã tâma ãma 're sôprub za'ra, ãma 're ūwata za'ra mono da hã. Taha wa, a norï wa'wa hã dasa, ta norï ma, da te 're ūsõmri za'ra mono na ãma 're asaihuri aba mono wamhã, wa'uburé norï ãma te za ūsiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, Æne hã dame 're 'manharï za'ra wa'aba mono da, wa hã te ai'âma 're ūrosa'rata za'ra wa'aba mono õ di. Mare di.

²¹ A norï wa'wa hã Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te tô asiré 're asî'râ'otô aba mo, uwa 'râi wa'u ūsé hã asiré 're âhuri aba mono da, hâsizém na, Wanhib'apito wi, ūwapru tiwi pu'u wa, wazada ūdâ'âzém na ãma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha wa, wa'uburé norï ãma 're dawata za'ra mono da, marï hã dasiré da te 're âhuri mono wamhã, ãma dame 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ta norï nhimihâsizém na ūsiré 're âhuri aba mono tô da. Duré Wanhib'apito hâiba, da te dasiwi ūhâibapru wa, wazada ūdâ'âzém na ãma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba

mono da, te duré ū'ēne hā asiré 're īhuri aba mo. E tawamhā ū'waibaba, te za tō dame 're ī'manharī za'ra wa'aba mo, īsazei'ō'wa norī siré 're asaihuri aba mono wamhā, wa'uburé norī āma 're dawata za'ra mono da, dasa hā da te dasima 're 'manharī za'ra mono wamhā. E tō ū'waibaba āne hā aimā za'ra wa'aba hā.

²² Āne hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, Wanhib'apito hā te za asada 're hāimana za'ra wa'wa, ū'upana wa'uburé norī āma si 're aiwata za'ra wa'aba mono wa. Āne zarina, wazada 're hāimana za'ra mono wamhā, e Wanhib'apito nhiptetezém nhipai u, wanhiptetezé hā wama 're hāimana za'ra mono bā, wa za īsimihāzé wi 're wawairébē. Mare di. Tiwi 're wawairébē waihu'u mono õ di za.

²³ Ni'wam norī hā asiré īsazei'wa 're īhāimana za'ra mono norī hā, te āne na te te sima 're nharī za'ra: "Marī hā wa te 're 'manharī za'ra mono tō da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te wawi 're awē'ō mono õ nherē, wa norī zama, wa te wasiwi 're wē'ō za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharī za'ra mono tō da. Wa za tō wa te 're 'manharī za'ra, wa te wasima 're īwē za'ra mono zéb uwaibaba si." Āne ma tō ni'wam norī hā te te sima 're waihu'u za'ra. Tane hā wē di tō. Tane nherē, marī hā 'Re īhāimana u'āsi mono te te wawi 're awē'ō mono õ nherē, āté wa te 're 'manharī za'ra mono wa, wa za wasiré īsazei'wa norī wi, wa te āma 're 'wa'rutu za'ra. Taha wa, marī hā dazu wa te 're 'manharī za'ra mono õ di za, wasiré īsazei'wa norī wi, wa te āma 're 'wa'rutu tō za'ra mono da. Duré wasiré īsazei'wa norī hā, Cristuhu āma si siptete sina 're nomro mono da, wa te 're īpawaptob za'ra mono da si, wa za tō uburé marī hā īwē si wa te 're 'manharī za'ra.

²⁴ 'Rāwip si 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asiré īsazei'wa norī hā 're pawaptob za'ra wa'aba mono da si, te za ta norī āma si 're īrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo.

²⁵ Romnhi hā da te dasima 're īweda za'ra mono zéb āma, da te 're ū'ipra za'ra mono hā, te za asina aihâtâ'ā āna 're īhuri aba mo romnhi hā, nima hawib zō asimnhasi aba āna. Romhâiba 'manharī ma, da te 're īsōmri za'ra mono na, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono āna aipē'ē 're, āma 're asiwē'ō za'ra wa'aba mono õ di za.

²⁶ 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āne na āma rob'ui'érē, duréihā: "Uburé ti'a hā Wanhib'apito te hā. Duré uburé marī hā ti'ai āma 're īhāimana za'ra mono hā, Wanhib'apito te hā. Taha wa, uburé dasazé hā wē di, āma 're īwasaihuri mono zéb da hā."

Āne duréihā āma īrob'ui'érē hā te 're hāimana.

²⁷ īsazei'ō'wa hā īsiré ai'masai wa'aba da, asô 'maihrâ'aba wamhā, te za tō īsiré ai'masai wa'wa, asima 'maiwe'wa'aba wamhā. Tawamhā uburé dasazé hā da te aimā ū'a za'ra wa'wa hā te za tō īhuri 'wa, nima hawi, da te 'mai'āwisi zō, da'mazadanharī aba āna, 'rāwi aipē'ē 're wa'aba, asi'maiwē'ō wa'aba zarina.

²⁸⁻²⁹ Tane nherē, āté ni'wa hā te za āne na aimā 'maiwaihu'u 'wa: "Ā hā dasazé hā romhâiba 'manharī ma, da te 're īsōmri za'ra mono." Āne hā ni'wa te te aimā wasu'u za'ra wa'aba wamhā, taha na ai'masai wa'aba õ di za. E 'rāwi aipē'ē na asi'maiwē'ō wa'aba tō da, wa āne aimā waihu'u za'ra wa'wa. Mare di. Taré dasa hā te te aimā ū'maiwasu'u wa'aba wi, rosa'rada hā si'wa'rutu tō da, wa āne aimā roti za'ra wa'wa, taha na asaihuri aba tō da.

E tawamhā, romnhi hā romhâiba 'manharī ma, da te 're īsōmri za'ra mono na, wa za 're īsa, romhâiba 'manharī āma dame 're ū'wata mono õ nherē. Āne, wa 'rāwi te īsimā āma 're rosa'rata u'āsi.

³⁰ 'Re īhāimana u'āsi mono hā sōpru wa, āma 're wawata za'ra mono sina, wasa hā wa te 're huri mono wamhā, e ū'waibaba te za ni'wa hā te te dama 're wawasu'u waséte za'ra, tō õ hā wa te 're īhuri mono na hā. Mare di. Taré te za ni'wa hā te te dama 're wawasu'u waséte za'ra, tō sena newa.

³¹ Āne, wa za duré aimā āma 'rāsutu za'ra wa'wa, ā ū'nhimirowasu'u na hā. Uburé marī hā te za 're ī'manharī wē u'āsi za'ra wa'aba mo, 're asaihuri aba mono wamhā, duré 're āhuri aba mono wamhā, duré marī aimawi hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, taha zarina si, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're dawata za'ra mono da.

³² Marī hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono õ di za oto, da te ãma 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, dawasétē u 're darere'e mono tō da. Æne hā dazada 're 'manharī za'ra wa'aba mono õ di za, zudezu norī da, duré zudezu'õ norī da, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe 're ïhâimana za'ra mono norī da.

³³ Wa hā bété. E niha dama 're ïhâimana mono zé hā. Æne si, wa tō te ïsimia 're da'awē, uburé marī hā te 're ï'ab'manharī wē mono zém na, te ãma 're da'apawapto mono da. ïsimia si, ãne na 're ïhâimana mono õ di. Uburé, wa dama 're ïhâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïda'anho'reptui mono zé hā da te dasina 're uwaimrami za'ra mono da, ïnhimipawaptobzéb zarina.

11

Aibâ norī hā timro nhipai u 're ïhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Wa hā 're ïmorizém na aima ãma 're ïsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're anomro wē wa'aba mo. Cristu hā ti'ai ãma 're morī ré, wama ãma 're ïsisanho za'ra mono zéb zarina, wa hā 're ïhâimana mono ne, te za duré 're anomro wē wa'aba mo.

² A norī wa'wa hā te oto ï'ama 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, 're ïhâimana mono zém na hā, duré uburé te aima ãma 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mono zém na hā. ïsazei'wa norī 're ïhâimana za'ra mono zém na roti hā da te ïma 're ïwaihu'u za'ra mono zéb zarina, te oto 're anomro u'âsi aba mo, te aima ãma 're ïroti za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Taha wa, wa ai'ãma 're ïwata u'âsi za'ra wa'wa.

³ Tane nherē, aimawi na te aima ãma ïrowasu'u za'ra wa'aba da hā, wa tō ïsimia wē. Cristu hā uburé aibâ norī nhib'apito, te 're hâimana. Duré aibâ norī hā uburé timro norī nhib'apito, te 're hâimana za'ra. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono hā ta hā, Cristuhu nhib'apito te 're hâimana.

⁴ A norī wa'wa hā, zudezu'õ na te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tō uburé marī hā 're ï'manharī za'ra wa'aba mo. ïsazei'wa norī hā asiré 're ai'rā'õtõ aba mono ré, aibâ norī hā 'rā ubu ré, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhā, duré 'rā ubu ré, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, e mari te ta norī hâimanazé hā wama wasu'u za'ra. Ta norī hā Cristu te te siwi 're ïwazéb za'ra mono õ zé, te wama wasu'u za'ra, zudezu'õ norī hâimanazéb uwaibaba õ wa, ãne hā.

⁵ Duré pi'õ norī hā 'rāi ubu ãna, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhā, duré 'rāi ubu ãna, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra mono wamhā, ta norī ma, ïmro hā tâma 're wazéb za'ra mono õ di. E marī wa. Pi'õ 'rāi ubuzé hā timro zapari 're ïhâimana za'ra mono zé, te te dama wasu'u wa, zudezu'õ norī hâimanazéb zarina. Pi'õ norī hā marī ïwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono wa, te za da te 're 'râpari za'ra, sisém na 're hâimana za'ra mono da a'â. Tane duré, pi'õ norī hā 'rāi ubu ãna, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhā, pi'õ, da te 're ï'râpari za'ra mono ne, te za a'â 're hâimana za'ra ta norī hā, sisém na.

⁶ Æne hā pi'õ norī, 'rā ubu ãna 're hâimana za'ra mono wamhā, ãne hā wē te bâ, te za tō 're si'râpari za'ra, sisém na dama 're ïhâimana za'ra mono zéb da hā oto. Tawamhā 're si'râpari za'ra mono wa, duré taré 're siséré nñihâri za'ra mono wa, dama sisém na 're hâimana za'ra mono tō da, te za 'rā ubu ré, dame 're hâimana za'ra, ïsazei'wa norī hā 're si'râ'õtõ mono ré.

⁷ Tane nherē, ïsazei'wa norī, siré 're si'râ'õtõ mono ré, aibâ norī hā 'rā ubu ré, dasiré 're hâimana za'ra mono õ di za. E marī wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono ne, 're hâimana za'ra mono wa, ta norī hā. Tane nherē, pi'õ norī hā aibâ norī zapari 're ïhâimana za'ra mono zé hā, pi'õi ma, aibâ ïpirezé, te wasu'u.

⁸ Duréihā 'Re ïhâimana u'âsi mono hā, pi'õi hâiba na aibâ hā te te poto õ di. Aibâ hâiba na si, ma tō pi'õ hā poto.

⁹ Duré aibâ hã pi'õi ma, 're hâimana mono da, te te poto õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ. Pi'õ si, ma tô tâma poto, aibâ ma, 're ïhâimana mono da hâ.

¹⁰ Taha wa, ïsazei'wa norí hã rowahutu u 're si'rã'õtõ mono wamhã, pi'õ norí hã te za tô 'rã ubu ré dasiré 're hâimana za'ra. E marí wa. Timro norí zapari 're ïhâimana za'ra mono zém na, da te ãma 're waihu'u za'ra mono da, duré hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norí hã te te ïré 're 'madâ'â za'ra mono wa, te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono tô da, zudezu'õ norí hâimanazé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono da.

¹¹ Tane nherë, wa norí hã Wanhib'apito ãma oto 're wanomro mono wa, aibâ norí hã pi'õi ãna 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto. Duré pi'õ norí zama, aibâ ãna 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za. Æne hã aiwa te wama wasu'u za'ra.

¹² Dureihâ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã aibâ hâiba na ma tô pi'õ hã poto 'rata tô. Tane nherë, te oto ta hawim haré aibâ norí hã pi'õi hâiba hawi dama 're poto u'âsi za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono si, ma tô uburé marí hã te te apoto, aibâ norí zama, duré pi'õ norí zama.

¹³ E tawamhã ï'uwaibaba, te za pi'õ norí hã 'rãi ubu ãna, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi, ïsazei'wa norí hã siré 're si'rã'õtõ mono wamhã. Ma'ãpé, a norí wa'wa hã asi'uihâ na ãma waihu'u za'ra wa'aba, ãne na hã.

¹⁴ Aibâ norí hã séré pa ré, 're nomro mono wamhã, wẽ'õ nherë, te siséb ãna ïré 're hâimana za'ra, tihâimanazéb zarinai õ nherë, zudezu'õ norí hâimanazéb zarinai õ nherë. Æne hã 'râwi wapé'ë na dahâimanazém na, wa te wasina 're ïwaihu'u za'ra mono zéb zarina, wa ãne na aimâ ãma roti za'ra wa'wa.

¹⁵ Tane nherë, pi'õ norí hã séré pa ré, 're hâimana za'ra mono wamhã, dama 'madâ'â ze ti. E marí wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono si, ma tô ïséré pa hã te te tâma 're pisutu za'ra, pi'õ norí ma hã, ï'râzuwazéb da hã.

¹⁶ Æté ni'wam norí hã asiré 're ïhâimana za'ra wa'aba mono norí hã te za ãne na sina ïzadawa 'ru za'ra, pi'õ norí hã 'rã ubu ré 're ïhâimana za'ra mono wasu'u na hã, te te ïzaze za'ra õ wa. Æne wamhã, wa za ãne na si ïzadawa na tâma ãma wa'râmi za'ra. Wa norí hã aimawi na, wa te dama 're roti za'ra mono õ di. Mare di. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe, siré 're ïsirã'õtõ mono norí hã te duré õhõ na si te te ãma 're rosa'rata za'ra, pi'õ norí hã 'rã ubu ré, 're ïhâimana za'ra mono wasu'u na si.

Zezusi hã dazada ïdâ'âzém na ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono da, dasiré 're ïdasaihuri mono zé wasu'u

¹⁷ Aimawi na wa za oto aimâ ãma roti za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're ïupa za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, ai'ãma ïwata za'ra wa'aba õ di za, ãhã na hã. Rowahutu u asiré 're asirã'õtõ aba mono wamhã, asiptete sina Cristuhu ãma 're anomro aba mono zéb da, 're asipawaptob za'ra wa'aba mono õ di. Marí na si, ma tô ïupana asiwi 're ïro'wa'rutu za'ra wa'aba mo.

¹⁸ Æne uimrehëne, wa za a'â ai'ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Ma tô we ïma aiwasu'u za'ra wa'aba ni, asiré 're asirã'õtõ aba mono nherë, asima aipo'o aba na hã, 're asisada'âbâ za'ra wa'aba mono 'ru te. Æne na syry na wa tô dazaze, da te we ïma aiwasu'u wasété za'ra wa'aba zém na hã. Æté tô sena, ãne hã.

¹⁹ Æne hã wẽ'õ nherë, ãté wẽ di tô. E marí wa. Asiwi aipo'o aba wamhã, ni'wam norí hã wa za wa te 're waihu'u za'ra, tô sena, Zezusihi zazei uptabi 'wa, 're ïhâimana za'ra mono na hã.

²⁰ Asiré 're asaihuri aba mono da, 're asirã'õtõ aba mono wamhã, Wanhib'apito hã wazada ïdâ'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, tâma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di. Marí aimawi hã 're ïmanharí za'ra wa'aba mono da si, te 're asirã'õtõ aba mo, siwa'ru.

²¹ Aihñi, asitême 're aihutu aba mono õ ré, te za ni'wam norí si dawana tisa hã te te 're huri, si'aba're na. Taha wa, te za ni'wam norí hã tisa hã te te 're simini za'ra, ïwana

're dasihutu mono wa. Taha wa, te za tō īwana da te 're uprosi za'ra. Ni'wam norī hā te za duré 're 'rā idi'iti za'ra, uwa 'rāi wa'u īsé hā sa'ētē na te te 're âhuri mono wa.

22 E niha. E asōrōwa hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono ā bâ, asapa'abâ asa hā īwa 're īhuri aba mono zéb da hā. Asiré 're asi'rā'ōtō aba mono ré, āne hā asowi 're 'manharī wasétē za'ra wa'aba mono wamhā, asiré 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē, 're īruiwapari za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Āne hā asima 're 'manharī wasétē za'ra wa'aba mono wa, te duré īsimarī'ō norī hā 're wazéb za'ra wa'aba mono āna, 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Āne wamhā, e niha wa za ai'āma waihu'u za'ra wa'wa. E āne zarina, wa za duré ai'āma 're īwata za'ra wa'wa. Mare uptabi di, ai'āma 're īwata za'ra wa'aba mono da hā.

23 Duréihā Wanhib'apito te te īma īwaihu'uzém na, wa tō āne na aima waihu'u pari za'ra wa'wa: Zudasi hā Zezusi te te dama īhāiba nhomrizém na, tō taha barana ma tō Wanhib'apito Zezusi hā ī'u'ēne hā ti'â.

24 Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono āma te tiwata, sōpru wa. Taha pari, ma tō te te wē'ē, ī'u'ēne hā. Āne te tāma nharī za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma: "Ā hā ī'u'ēne hā īhāiba te wasu'u, asada īsisōmri za'ra wa'aba zé hā. Ā hā te za 're īhuri aba mo, ī'āma 're asipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono zéb da hā." Āne ma tō sina tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

25 Tawamhā saihuri pari, tō īne ma tō duré hāsizé hā ti'â, uwa 'ru 'rāi wa'ui ré hā. Āne te duré tāma nharī za'ra: "Ā hā rob'rāi wa'u hā, īwapru hā asada za'ra wa'aba za īwi pu'u wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te dama īropisutuzép té, tō sena za te te dama āma 're ī'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Ā hā 're âhuri aba mono sidâpâsi, te za ī'āma 're asipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono zéb da, 're ī'manharī za'ra wa'aba mo, īne u'āsi." Āne ma tō duré sina tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

26 Tawamhā, ī'u'ēne hā 're huri aba mono wamhā, duré rob'rāi wa'u hā 're âhuri aba mono wamhā, ta hā, Wanhib'apito dazada īdâ'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, za we apâ īmorizéb u hā.

27 Taha wa, ni'wam norī hā Wanhib'apito āma 're īsipo're pu'u za'ra mono zéb da, ī'u'ēne hā te te siré 're huri mono wamhā, duré rob'rāi wa'u hā te te siré 're âhuri mono wamhā, siséb āna siré 're sî'rā'ōtō mono wamhā, ta norī hā te za Wanhib'apito hāiba na, tiwasédé hā te te āma 're 'manharī za'ra, īwapru na zama, dazada īdâ'âzé hā taré newa, siwa'ru te te 're huri mono wa, ī'u'ēne hā, duré siwa'ru te te 're âhuri mono wa, rob'rāi wa'u hā.

28-29 Ni'wam norī hā Wanhib'apito dazada dâ'â da, īsihāiba nhomrizém na, te te 're rosa'rata za'ra mono āna, ī'u'ēne hā te te 're huri mono wamhā, duré rob'rāi wa'u hā te te 're âhuri mono wamhā, taha zarina, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā ta norī hā te te 're hā za'ra. Taha o'umnhasite, te za a'â aipē'ē na 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasédé hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono zô, taha uimrehēne, a'â asima 're pari za'ra wa'aba mono da. Taha parip si, te za oto ī'u'ēne hā asiré 're īhuri aba mo. Duré taha parip si, te za oto rob'rāi wa'u hā asiré 're ī'âhuri aba mo.

30 Taha wa, ni'wam norī hā āne hā te te a'â 're 'manharī za'ra mono õ wa, te ta norī hā hâzé u'āsi 're hāimana za'ra ahâ na, asiré 're īhāimana za'ra wa'aba mono norī hā. Ni'wam norī hā te duré sib'uwa u'āsi 're hāimana za'ra. Ni'wam norī hā ma tō duré 're dâ'â za'ra, āne wa.

31 Wasiré 're wasaihuri mono õ ré, wanhimirosa'rata wasédé hā wama 're hāimana za'ra mono zô, a'â wapē'ē na 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're wa'ahâ za'ra mono õ di za. E marī wa. 'Re wasiwē'ō za'ra mono wa, 're īwahāimana za'ra mono na, marī na, wa te 're ī'upa za'ra mono na hā.

32 Tane nherē, ti'ab ré te za tō wawasédé hā te te wa'āma 're ī'awaihu'u mono zéb zarina, te te 're wa'ahâ za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. E marī wa. Te te 're wa'azawi pese mono wa, taha zarina, apâ wa te āma 're sasōmri pese za'ra mono da. Nimahā na,

uburé ūsazei'ō'wa norī zu, za te te siwi wa'awē'ō tō da, te za tō ãne wa, te te 're wa'ahâ za'ra, ti'ai ãma 're wanomro mono ré.

³³ Ūsisānawā norī, ãne na wa za oto aimā 'rāsutu za'ra wa'wa, Wanhib'apito dâ'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, asiré 're asaihuri aba mono zém na hā. Taha wa, te za a'â asisô 're asimipari za'ra wa'aba mo, aihñi asitême 're aihutu aba mono wapsi, asiré ãma 're asaihuri aba mono da. Æne hā wē di.

³⁴ Ni'wam norī hā asiré 're ūhaimana za'ra wa'aba mono norī hā, mra te te 're simroi mono wamhā, tinhorōwa ãma si te za a'â tisa hā te te 're huri. Taha parip si, te za oto asitême 're aihutu aba mo, asiré 're asi'rā'ōtō aba mono da. 'Re ūhaimana u'âsi mono hā te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono tō da, te za ãne si ūuwaibaba 're ūmanharī za'ra wa'aba mo.

Nimahā na, ãma atême ūmorī aba wapsi, wa za aimawi na aimā ãma roti za'ra wa'wa, rob'ui'éré na we asiwí ūzadanharī za'ra wa'aba zém na hā.

12

'Re ūhaimana u'âsi mono, Tipē'ēzani na romhuri mono bâ te te dama 're ūapisutu mono zé wasu'u

¹ Ūsisānawā norī, wasiré ūsazei'wa norī hā romhuri mono bâ, 'Re ūhaimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawapto waihu'u pese na, ãma 're ūsipawaptob za'ra mono zéb da hā, ta hā te te tāma 're ūpisutu za'ra mono zém na, wa za oto aimā ãma roti za'ra wa'wa, sena ãma 're ūwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā, rosa'rata na ãma 're upa za'ra wa'aba mono tō da.

² A norī wa'wa hā 'Re ūhaimana u'âsi mono, 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ ré, ma tō wa'uburé hā te te 're aiwada'uri u'âsi za'ra wa'wa, tō sena newa, romhâiba 'manharī hā tarére nherē, mreme õ nherē, ta norī ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, waihu'u pese newa. Æne hā aimā waihu'u pese za'ra wa'aba nherē, wa taré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa.

³ Tane nherē, wa ūsimā aiwē za'ra wa'wa, aimawi roti hā waihu'u za'ra wa'aba da oto. Âté ni'wam norī hā te za ãne na Zezusi hā te te dama 're wasu'u za'ra: "Zezusihī ma, marī ūwasétére si tāma 're hâimana mono neza, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimirob'manharizém na." Æne na hā ni'wam norī hā 'Re ūhaimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb ré, 're ūnomro mono norī hā, te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono õ di. Mare di. Duré âté ni'wam norī hā te za ãne na te te dama 're wasu'u za'ra, Zezusi hā: "Zezusihī hā, taha Wanhib'apito, danhipai u." Ni'wam norī hā 'Re ūhaimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarinai õ nherē, ãne na tō sena te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono õ di.

⁴ 'Re ūhaimana u'âsi mono pē'ēzani hā misi nherē, te ūsazei'wa norī ma, romhuri hā te te 're apisutu, tinhimiromhuri mono bâ sipu'u pese na ãma 're sipawaptob za'ra mono da.

⁵ Duré Wanhib'apito hā misire nherē, wasipu'u pese na, wa wa te tāma 're romhuri za'ra, wanhimirohmuri mono bâ, wasiré ūsazei'wa norī hā.

⁶ Duré, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā misi nherē, õhō si te tiwaihu'u pese na te te 're wa'apawapto, romhuri hā sipu'u pese na, wa te tāma ãma 're ūrob'ma'wamarī za'ra mono zéb da hā.

⁷ Wahâiba mono bâ, ma tō romhuri hā te te wama 're apisutu 'Re ūhaimana u'âsi mono hā, ūpē'ēzani hā sena na wapē'ē 're, 're ūhaimana za'ra mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da, duré wasiré ūsazei'wa norī hā ãma 're wasipawapto wē u'âsi za'ra mono da.

⁸ 'Re ūhaimana u'âsi mono pē'ēzani hā ni'wam norī si, te za te te 're pisutu za'ra, tō sena ta norī hā tinhimirosa'rata waihu'u pese na te te dama ãma 're roti wē za'ra mono da, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u na hā. Ni'wam norī si, te za duré te te 're

pisutu za'ra, rowaihu dama īwaihu'u'ō na, te te dama āma 're roti wē u'āsi za'ra mono da.

⁹ Ni'wam norī si, te duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're pisutu za'ra, ta norī hā Cristu hā te te sina 're umnhasi pese za'ra mono da, tisiré īsazei'wa norī nhipai u. Ni'wam norī si te duré te te 're pisutu za'ra, īwaihu'u pese zarina, te te āma 're dapese za'ra mono da, 're dahâzé za'ra mono wamhā.

¹⁰ 'Re īhāimana u'āsi mono waihu'u pese na si, marī dama īmanharī waihu'u'ō hā te te dama 're 'manharī za'ra mono da, ni'wam norī si te duré te te 're pisutu za'ra. Duré 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na, sena na te te dama āma 're rowasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norī si te te 're pisutu za'ra. Ni'wam norī si, te duré te te 're pisutu za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono, da te dasima 're īsadawa wasu'u za'ra mono zé hā te te āma 're pibu za'ra mono da, tō sena uptabi na hā te te 're waihu'u za'ra mono da, wa'uburé norī hawim hāi ō'umnhasite. Damreme dama īwaihu'u'ō na zama, 'Re īhāimana u'āsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norī si te te 're pisutu za'ra, timreme nai ō nherē, te te dama āma 're īsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hā. Ni'wam norī si, te duré 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā te te 're pisutu za'ra, damreme dama īwaihu'u'ō na 'Re īhāimana u'āsi mono, da te dasima 're īsadawa wasu'u za'ra mono zé hā sō'awi te te dama āma 're wasu'u pese za'ra mono da oto, da te 're īwaihu'u za'ra mono zéb da hā.

¹¹ Tō ūhō si te misi nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā romhuri te te dama 're apisutu, īsazei'wai mono bâ, te te sima 're īda'awē mono zéb zarina, āma 're īdasipawaptob za'ra mono zéb da hā.

Dahâiba misi ne, īsazei'wa norī hā 're īhāimana za'ra mono zé wasu'u

¹² Āne, wa za aima āma romnhimiré'ē za'ra wa'wa, īwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hā. Wahâiba hā misi nherē, wahâiba na marī hā wama 're īhāimana za'ra mono hā ahâ di, wapara hā duré wanhib'rada hā duré wapo're hā, duré aimawi hā. Tane nherē, misi te tō wahâiba hā wama 're hâimana za'ra, wahâiba mono bâ. Tane duré, wa norī hā wasiré īsazei'wa norī hā wa'ahâ uptabi nherē, wa oto simisutu āma 're wanomro, wahâiba misi ne.

¹³ Wa norī hā wasiré īsazei'wa norī hā aiwa 're wahâimana za'ra mono ō di. Ni'wam norī hā zudezu. Duré ni'wam norī hā zudezu'ō. Duré ni'wam norī hā pawa'âbâ āna īwada'uri zarina si, te te dama 're īromhuri za'ra mono. Duré ni'wam norī hā wada'uri āna si'uihâ na 're īhāimana za'ra mono. Āne hā aiwa 're wahâimana za'ra mono ō nherē, simisutu wa oto 're wahâimana za'ra, wahâiba misi ne, 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani na â dawabzuri uburé, wa te 're 'manharī za'ra mono wa, duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā, Tipē'ēzani, uburé te te wama 're anhomri mono wa, wapē'ē 're, oto 're īsāmra mono da hā.

¹⁴ Wahâiba na marī hā misi wama 're hâimana za'ra mono ō di. Marī hā ahâ na te tō wahâiba na hā wama 're hâimana za'ra, tite mono bâ te te 're īromhuri za'ra mono zéb da hā, wapara hā, duré wanhib'rada hā, duré wato hā, uburé īré 're īwahâimana za'ra mono hā. Tane ma tō duré 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā romhuri hā sipu'u pese na te te wama 're apisutu, āma 're īwasipawaptob za'ra mono zéb da hā.

¹⁵ Āne, wa za duré aima āma simire'ē za'ra wa'wa taré, wahâiba na marī hā wama 're īhāimana za'ra mono zém na hā. Āté wapara, te aré wama siwasu'u, āne: "Wa hā asib'rata ō di. Taha wa, wa taré aihâiba na ai'āma 're īhâimanare. Marī dai ōre di, wa hā." E āne hā aré īuwaibaba. Mare di. Pire na te tō wama 're hâimana u'āsi za'ra, wapara hā.

¹⁶ Āté wapo're hā te aré duré wama siwasu'u, āne: "Wa hā atōmo ō di. Taha wa, wa taré aihâiba na ai'āma 're īhâiman. Marī dai ō di, wa hā." E āne hā aré duré īuwaibaba. Mare di. Pire na te tō wama 're hâimana u'āsi za'ra, wapo're hā.

¹⁷ Duré, wahâiba na watōmo si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'âhā, e niha wa aré 're wanhimipari za'ra. 'Re wanhimipari waihu'u za'ra mono ō di aré, tō. Duré wahâiba

na wapo're si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, e niha wa aré 're wanhimhã za'ra. 'Re wanhimhãi waihu'u za'ra mono õ di tô aré.

¹⁸ Tane nherë, âne na hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're wa'apoto mono õ di. Te te sima 're ï'awẽ mono zéb zarina si, ma tô marĩ ahâ na te te wama 're ab'manhari, wahâiba na ïré 're ïwahâimana za'ra mono zéb da hã.

¹⁹ Wahâiba na marĩ hã ahâ na wama 're hâimana za'ra mono õ 'wa'âhã, aré wahâiba hã wama 're hâimana za'ra mono õ di.

²⁰ Tane nherë, marĩ ahâ na te tô wama 're hâimana za'ra wahâiba na hã, wahâiba misi nherë. Taha wa, wa tô 're wahâimana za'ra.

²¹ Âté wato hã te aré wanhib'rata ma tinhia, âne: "A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ïma hã." E âne hã aré ï'uwaibaba. Âté wa'rã hã te aré duré wapara ma tinhia, âne: "A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ïma hã." Âne hã ï'uwaibaba õ di tô duré aré.

²² Nima nori hã wahâiba na marĩ hã wama 're ïhâimana za'ra mono hã sib'aware na wama 're hâimana za'ra mono newa. Tane nherë, te tô pire na wama 're hâimana za'ra.

²³ Duré nima nori si, wahâiba na wama 're ïhâimana za'ra mono hã wama wapure na, tarére wama 're hâimana za'ra mono newa, wa za ta nori ma 're wanhipese za'ra, wa te 're ïhâiba'ubu wẽ za'ra mono zém na hã, nimahã ma si, rowazéb tô da.

²⁴⁻²⁵ Nima nori ré si, wa ai'uréiwi ïré 're wahâimana za'ra, rowazéb âna. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're wa'awẽ, uburé marĩ hã wahâiba na wama 're ïhâimana za'ra mono hã, si'u te te wama âma 're ïromhuri za'ra mono zéb da hã, sima 're siwanhizari za'ra mono âna, aihîni 're sisawi pese za'ra mono da. Âne da si, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wahâiba te te wama 're ab'manhari, wahâiba na hã nima nori si wama wapu newa, pire na tô uburé wama 're hâimana za'ra mono da, simisutu haré. Tane duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're wa'awẽ, wasiré ïsazei'wa nori hã, simisutu haré wa te tâma 're romhuri za'ra mono da, wasiwi 're wasiwanhizari za'ra mono âna. Ma tô te te sima 're wa'awẽ, wapire na wasima 're ïwahâimana za'ra mono zéb da hã, aiwapsi.

²⁶ Wapara hã marĩ âma sépu'u wa, te te robzépata wamhã, taha u'âbâ, te za uburé wahâiba hã ïsabâdâ robzépata za'ra. Tane duré, ni'wa hã wasiré ïsazei'wa, marĩ na te te robzépata wamhã, wa nori zama, wa za duré ïsabâdâ robzépata za'ra ni. Duré, ni'wa hã wasiré ïsazei'wa hã ïsimiromhuri wẽ na da te dasima wasu'u wẽ za'ra wamhã, wa nori zama, wa za duré ïsabâdâ 're wato za'ra.

²⁷ A nori wa'wa hã te tô simisutu haré, Cristuhu nhib'a'uwẽ asiré 're anomro aba mo, aihâiba misi aimia 're ïhâimana za'ra wa'aba mono ne. Duré dahâiba na marĩ hã tite mono bâ te te 're ï'manhari za'ra mono zéb da hã, dama 're ïhâimana za'ra mono ne, te a nori wa'wa hã aihâiba mono bâ tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, Cristuhu ma si, asimiromhuri aba mono bâ, tâma 're 'manharí za'ra wa'aba mono da.

²⁸ Âne ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã romhuri hã te te wama 're apisutu, wate mono bâ ïsimipawapto waihu'u pese na tâma âma 're ïwasipawaptob za'ra mono zéb da hã, wasiré ïsazei'wa nori hã. Romhuri hã danhipai u ïpire uptabi hã ma tô ni'wam nori ma si te te 're apisutu, Zezusi hã te te 're ïsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã, ïsazei'õ'wa nori ma, Zezusih i zadawa para. Romhuri aimawi hã ïpire hã ma tô duré ni'wam nori ma si, te te 're apisutu, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ïsazei'wa nori ma si te te âma 're ïrowasu'u za'ra mono zéb da hã. Duré ïsazei'wa nori 're ïhâimana wẽ za'ra mono zéb da hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, te te dama âma 're ïroti za'ra mono zéb da hã, ma tô duré ni'wam nori ma ïsimiromhurizéb da hã, te te tâma 're apisutu, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono waihu'u pese na, marĩ dama ï'manhari waihu'u'õ hã te te dama 're 'manharí za'ra mono da, ma tô duré ni'wam nori ma si te te 're apisutu, ïsimiromhurizéb da hã. Ma tô duré ni'wam nori si te te 're pisutu za'ra, ïwaihu'u pese zarina te te âma 're dapese za'ra mono da, 're dahâzé za'ra mono wamhã. Duré marĩ zô, tiwi 're ïrowaptâ'â za'ra mono nori âma 're sina u'âsi mono da, ma tô duré ni'wam nori hã te te 're apisutu, ïsibrob'õ nori âma hã, duré ïhâzé ré nori âma hã. Duré ïsazei'wa nori 'madâ'â'wa, dama 're hâimana za'ra

mono da, ma tō duré ni'wam norí hā te te 're apisutu. Duré damreme dama īwaihu'u'ō na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tō ni'wam norí si te te 're apisutu, timreme nai õ nherē, te te dama āma 're īsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hā.

²⁹ E tawamhā īsazei'wa norí hā te uburé Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're hāimana za'ra, īsazei'ō'wa norí ma hā. Mare di. Uburé āne na dama 're hāimana za'ra mono õ di. E uburé te duré 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa na 're hāimana za'ra, īsazei'wa norí ma hā. Mare di. Duré e uburé te 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na dama roti'wa na 're hāimana za'ra, īsazei'wa norí 're īhāimana wē za'ra mono zéb da, te te dama 're roti za'ra mono da hā. Mare di. Duré, e uburé te īsazei'wa norí hā marī dama ī'manharī waihu'u'ō hā te te dama 're 'manharī za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono waihu'u pese zarina. Mare di.

³⁰ Duré, e uburé te za te te 're dapese za'ra, 're dahâzé za'ra mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono waihu'u pese zarina hā. Mare di. Ni'wam norí si te za tō āne na hā 're hāimana za'ra. Duré, e uburé te za damreme dama īwaihu'u'ō na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Mare di. Duré e uburé te za sō'awi te te dama 're wasu'u pese za'ra, damreme dama īwaihu'u'ō na 'Re īhāimana u'āsi mono, da te dama 're īsadawa wasu'u za'ra mono zém na hā. Mare di. Uburé āne na dama 're hāimana za'ra mono õ di. Tite mono bâ, te za misi si īsazei'wa norí hā romhuri hā te te āma tāma 're 'manharī za'ra.

³¹ Tane nherē, romhuri hā danhipai u dama īpire norí zō si, te za sô 're īrob'ruiwapari u'āsi za'ra wa'aba mo, asiré īsazei'wa norí hā āma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā.

Aimawi na, wa za oto aimā āma rowasu'u za'ra wa'wa, ā norí wasu'u nhipai u īwasu'u wē uptabi na hā, āma 're anomro wē uptabi aba mono zéb da hā.

13

Danhimizawi pese zém na rowasu'u

¹ Ti'ai āma hāiwa āma zama, uburé damreme mono bâ te dama 're arowasu'u wē mono nherē, īnhimizawi pese zé hā aré īma 're hāimana mono õ wamhā, piza'a 're baihā 'manharī tede hā, da te 're tata'a za'ra mono wa, 're wamreme 'rāihā za'ra mono wa, da te 're īwapari a za'ra mono ne, wa aré taré te dama 're arowasu'u. Āne wamhā, marī dai õ di aré, dama 're īnhimirowasu'u mono zé hā.

² 'Re īhāimana u'āsi mono hā te dama 're sadawa wasu'u wē mono nherē, duré uburé roti hā īma waihu'u pese nherē, duré uburé rowaihu hā dama īwaihu'u'ō hā īma waihu'u pese nherē, īnhimizawi pese zé hā īma 're hāimana mono õ wamhā aré, taré, wa aré 're īhāimana, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā. Marī dai õ di aré, 're īhāimana mono zé hā. Āté īma waihu'u pese di aré, te tāma nharī da, ētē 'rāihā ma, si're da, 'Re īhāimana u'āsi mono si, te 're umnhasi mono wa. Āne da, 'Re īhāimana u'āsi mono te 're umnhasi mono nherē, īnhimizawi pese zé hā īma 're hāimana mono õ wamhā, aré marī dai õ di, 're īhāimana mono zé hā.

³ Duré uburé īhibro hā īsibrob'ō norí ma, te 're anhomri mono nherē, īnhimizawi pese zé hā īma 're īhāimana mono zarinai õ wamhā, taré aré, dama 're īhōpru mono zé hā. Duré īsazei'wa 're īhāimana mono wa, da te 're īruiwapari mono zéb zarina, da te dasiwi īzata da, duré dawi īsihāiba zawi õ nherē, tane nherē, duré taré aré, īnhimi'manharī wē zé hā, īnhimizawi pese zé hā īma 're hāimana mono õ wamhā.

⁴ E niha tawamhā, danhimizawi pese na, Cristuhu āma za 're īdahāimana za'ra mono zé hā. īsazei'wa norí hā simizawi pese na 're hāimana za'ra mono wamhā, marī na da'āma 're wa'a su'u za'ra mono õ di za. Da'āma 're īpē'ēzé za'ra mono zarina, te za tō te te 're dapawaptob u'āsi za'ra. Duré marī na 're si'ruiwapari za'ra mono õ di za. Duré tiwē na sina 're wata za'ra mono õ di za. Duré danhipai u pire na 're īhāimana za'ra mono na, 're si'madâ'ā ze za'ra mono õ di za.

⁵ Duré hâimana nhiséb ãna, da'ama 're to za'ra mono õ di za. Duré 'râwi tihâimanazéb da si, te te si'ama 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Duré wara sina, dazada 're siti'ru za'ra mono õ di za. Duré da te tâma 're rob'manhari wasétē za'ra mono wamhã, dawasédé te te da'ama 're 'madâ'â u'âsi za'ra mono õ di za. Äne īsazei'wa norí, simizawi pese na 're īhâimana za'ra mono zéb da hã.

⁶ Äne duré, īsazei'wa norí, simizawi pese na 're īhâimana za'ra mono zéb da hã. Dahâimana wasétê na 're īdahâimana za'ra mono zé wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te te ãma sima 're rowë za'ra mono õ di za, īsazei'wa norí hã. 'Re īdanomro wẽ mono zé wasu'u na si, te za ãma 're toi uptabi za'ra, tô sena na.

⁷ Duré, da te tâma 're rob'manhari wasétê u'âsi za'ra mono nherë, tiwi 're robzei'õ za'ra mono õ di za. Duré dawasétê wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, awa'awi te te siwi 're dawë'õ za'ra mono õ di za. Īwë si, da te 're 'manharí u'âsi za'ra mono da si, te za te te sima 're dawë za'ra. Duré da te tâma 're rob'manhari wasétê za'ra mono nherë, duré te te 're robzépata za'ra mono nherë, te za siptete sina 're hâimana u'âsi za'ra, simi'ë na. Äne īsazei'wa norí hã simizawi pese uptabi na, 're īhâimana za'ra mono zé hã za.

⁸ īsazei'wa norí hã, 'Re īhâimana u'âsi mono te te dama 're īsadawa wasu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za te te tiwi 're anhîhâri, 'Re īhâimana u'âsi mono hã, ta norí hã te te dama ãma 're sadawa wasu'u za'ra mono tõ da oto. Duré īsazei'wa norí hã timreme nai õ nherë, damreme amo na te te dama 're īrowasu'u za'ra mono zé hã, te za duré te te tiwi 're anhîhâri. Duré 'Re īhâimana u'âsi mono pë'ëzani na, da te 're īrowaihu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za duré te te dawi 're anhîhâri. īsazei'wa norí nhimizawi pese zép si, si'utõrï waihu'u õ di za. Taha si, te za õne u'â 're hâimana u'âsi.

⁹ Wa norí hã 'Re īhâimana u'âsi mono pë'ëzani na, wa te 're īrowaihu'u za'ra mono zé hã, wama waihu'u pese za'ra õ di, uburé hã. Syry na, wa tô wa te 're waihu'u za'ra. Duré 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, uburé wama waihu'u pese za'ra õ di. Taha zama, wa tô duré syry na wa te 're waihu'u za'ra.

¹⁰ Tane nherë, nimahã bâtâ na Zezusi hã apâ wei morî wamhã, īsine za oto 're wahâimana za'ra mono wa, tâibâ za oto syry na 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, wa te 're īwaihu'u za'ra mono zé hã. Duré tâibâ za oto syry na īpë'ëzani na, wa te 're īrowaihu'u za'ra mono zé hã.

¹¹ Wa hã 'watébrémi ré hã, ai'uté mreme na, wa tô 're īmreme aré. Duré ai'uté nhimirosa'rata zarina, wa tô duré te 're rosa'rata aré, īpë'ë 'remhã. Tane nherë, oto īprédu wamhã, ai'uté hâimanazém na, 're īhâimana mono õ di oto. Wa tô oto rëme pese, ai'uté ré īhâimanazé hã.

¹² Tane duré, wa norí hã dasi'madâ'âzé īuzurire na ãma 're īdasi'madâ'â pibui prã za'ra mono ne, 'Re īhâimana u'âsi mono hâimanazé hã wama waihu'u prã za'ra di, ti'ai ãma 're wahâimana za'ra mono ré hã. Tane nherë, nimahã na si, wa za 'râwi wa te 're 'madâ'â za'ra oto, 'Re īhâimana u'âsi mono hã. Tawapsi wama waihu'u pese za'ra di za oto, 'Re īhâimana u'âsi mono hâimanazé hã. 'Re īwahâimana za'ra mono zém na, te te 're īwa'awaihu'u pese mono ne, wama waihu'u pese za'ra di za.

¹³ Äne, wa za oto aimâ ãma 'râsatu za'ra wa'wa, īsazei'wa norí nhimizawi pese hâimanazém na hã. 'Re īhâimana u'âsi mono hã da te dasina 're īumnhasi pese za'ra mono zé hã, si'utõrï õ di za. Duré 'Re īhâimana u'âsi mono umnhasi sina, īwë zô dasina 're īdanhimipari za'ra mono zé hã, si'utõrï õ di za. Duré 're īdanhimizawi pese za'ra mono zé hã, si'utõrï õ di za. E ma hã tawamhã, danhipai u īpire uptabi hã. 'Re īdanhimizawi pese za'ra mono zé, ta hã danhipai u, īpire uptabi na te za 're hâimana.

14

Damreme dama īwaihu'u'õ na, 'Re īhâimana u'âsi mono, da te dasima 're īsadawa wasu'u za'ra mono zé wasu'u

¹ Asimizawi pese na 're aihāimana za'ra wa'aba mono zéb zô si, te za uburé dama 're īromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, asima sô 're īrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, īwē uptabi zô si. Tane nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani, romhuri hā sipu'u pese na āma 're sipawaptob za'ra mono da, īsazei'wa norī ma, te te 're īapisutu mono zéb zô, te za duré asima sô 're īrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo. E marī īpire uptabi zô, te za tawamhā, asima sô 're īrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo. 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na īsazei'wa norī ma, da te 're īrowasu'u za'ra mono zéb zô si, te za asima 're īrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, īwē uptabi zô si.

² Ni'wam norī hā timreme nai õ nherē, damreme dama īwaihu'u'õ na te te dama āma 're rowasu'u za'ra mono wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono ma si, mreme pibui pese za'ra di za, ta norī nhimirowasu'u hā damreme dama īwaihu'u'õ na hā. Ta norī hā te te dama āma 're rowasu'u za'ra mono wamhā, taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra õ wa, 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina, marī dama īwaihu'u'õ na si, 're mreme zusi mono wa, ta norī hā.

³ Tane nherē, ni'wam norī hā damreme uwaibaba, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na īsazei'wa norī ma, te te āma 're rowasu'u za'ra mono wamhā, taha na si te za īsazei'wa norī hā 're sipawaptob u'âsi za'ra, Wanhib'apito āma siptete sina 're nomro mono da, pē'ē wē na. Taha zarina si, te za duré tāma 're rowē wairébé apâ, tiwi 're robzei'õ za'ra mono wamhā.

⁴ Ni'wa hā timreme nai õ nherē, damreme dama īwaihu'u'õ na te te dama rowasu'u wamhā, 'rāwip si te āma sipawapto, Wanhib'apito āma siptete na 're hāimana u'âsi mono da. Te te āma dapawapto waihu'u õ di za, dama sadaihu'u õ wa. Tane nherē, ni'wa hā damreme uwaibaba, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u na īsazei'wa norī ma, te te rowasu'u wamhā, aihīni te za wapari waihu'u za'ra, taha zarina oto āma 're sipawaptob za'ra mono da, Wanhib'apito āma ta norī hā siptete sina āma 're hāimana za'ra mono da oto.

⁵ Wa hā wa tō īsimā te 're aiwē za'ra wa'wa, uburé aimreme aba nai õ nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono hā dama 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, damreme dama īwaihu'u'õ na hā. Tane nherē, taha nhipai u, wa tō duré te īsimā 're aiwē uptabi za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da. E marī wa. 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're īrowasu'u za'ra mono norī si, te za danhipai u pire na 're hāimana za'ra, īsazei'wa norī ma. Ni'wam norī hā timreme nai õ nherē, damreme dama īwaihu'u'õ na, 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono pari, ta norī nhimirowasu'u nhipai u, sō'awi da te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono wapsi, tawapsi te za oto damreme dama īwaihu'u'õ na dama īsadawa wasu'u'wa norī hā pire na 're hāimana za'ra, aiwa 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're īrowasu'u za'ra mono norī me. Tawapsi te za oto īsazei'wa norī hā āma 're sipawaptob u'âsi za'ra, siptete sina Wanhib'apito āma 're nomro u'âsi mono da, ta norī hā.

⁶ īsisānawā norī, āne wa za oto aimā ūma rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi wa za ūma atēme īmorī 'wa, te aipawaptob za'ra wa'aba da. Tawamhā, atēme āma īmorī aba wamhā, duré damreme dama īwaihu'u'õ na si, 'Re īhāimana u'âsi mono te aimā sadawa wasu'u za'ra wa'aba wamhā, e tō ī'waibaba, wa aré āma aipawapto wē za'ra wa'wa. Mare di. Marī dai õ di aré, damreme dama īwaihu'u'õ na te aimā īsadawa wasu'u za'ra wa'aba zé hā. Aimreme aba na, te aimā ūma rowasu'u za'ra wa'aba wapsi, te aré īwapari waihu'u za'ra wa'wa, 'rāwi oto āma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, marī dama īwaihu'u'õ na 'Re īhāimana u'âsi mono te te īma īwaihu'uzém na hā, duré 'rāwi 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti te īwaihu'u na hā, duré 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hā, duré īsazei'wa norī hāimnazém na roti na hā.

⁷ Āne, wa za duré aimā ūma romnhimiré'ē za'ra wa'wa, īwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hā. Danhimnhihārâzé īsyryre hā ūma 're danhimnhihāsi mono wamhā, īwapari pibui

pese na ãma 're danhimnhihãsi mono õ nherẽ, da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di, danhimnhihârâzé hã. Duré, rowamremezé hã da te ãma 're rowamreme za'ra mono wamhã, ïwapari pibui pese na, da te ãma 're rowamreme za'ra mono õ nherẽ, da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di, rowamremezé hã.

⁸ Duré da'wapéi'wa norí zô, danhimnhihârâzém na 're danhimnhihãsi mono wamhã, e siwa'ru sô 're danhimnhihãsi mono nherẽ, te za dasi'wapé da hã, sima 're sipese za'ra, da'wapéi'wa norí hã. Mare di.

⁹ Tane duré, a norí wa'wa hã damreme dama ïwaihu'u'õ na si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, e niha te za da te ãma 're asadaihu'u za'ra wa'wa, da te ãma 're aiwapari waihu'u za'ra wa'aba mono da hã. Da te ãma 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono õ di za tô. Asimirowasu'u za'ra wa'aba na hã, rowa'u'u si te za taré te te ãma 're ropé, nimomo.

¹⁰ Daro mono bâ, te tô damreme mono bâ ahâ uptabi na dama 're hâimana za'ra, 'râwi ãma 're ïdasisadaihu'u za'ra mono zéb da hã, damremezém na hã.

¹¹ Tane nherẽ, ni'wa hã damreme ïma ïwaihu'u'õ na, te te ïma rowasu'u wamhã, ïsiré a'uwe'õ na, wa za ïsina waihu'u, ïma sadaihu'u õ wa. Duré wa hã ïsiré a'uwe'õ na, te za duré sina ïwaihu'u, tâma ïzadaïhu'u õ wa. Tane duré, ni'wam norí hã timreme nai õ nherẽ, damreme dama ïwaihu'u'õ na, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, da te ãma 're sadaihu'u za'ra mono õ di za. Taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra õ wa, ta norí hã.

¹² A norí wa'wa hã bété. Ma tô sô 're asôpré u'âsi aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Tipé'êzani na, romhuri mono bâ te te aima 're ïpisutu za'ra wa'aba mono zéb zô, ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Romhuri hã ðhõ si 're hâimana za'ra mono õ di, ïpire uptabi na hã. Sisarina si õ di, romhuri hã. Taha wa, romhuri ïwë uptabi zô si, te za asima 're ïrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, Wanhib'apito ãma asiptete sina 're anomro u'âsi aba mono da, taha ãma si.

¹³ Taha wa, ni'wam norí hã timreme nai õ nherẽ, damreme dama ïwaihu'u'õ na, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, ta norí hã te za duré te te tiwi 're rowaptérê za'ra, ïpé'êzani si romhuri te te tâma 're pisutu pese za'ra mono da, ta norí ma hã, damreme dama ïwaihu'u'õ na 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, sô'awi te te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono da.

¹⁴ Wasiré ïsazei'wa norí hã 're wasi'râ'õtõ mono wamhã, wa hã damreme ïma waihu'u õ nherẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ãma 're ïmreme mono wamhã, te ãma 're rosa'rata waihu'u mono õ di, ïma waihu'u pese õ wa. 'Râwi ïpé'ê na si, wa tâma 're ïmreme.

¹⁵ E niha tawamhã, ïuwaibaba si te 're ïmanharí mono zéb da hã. ïpé'ê na, wa za tô tâma 're ïmreme 'râwi, damreme ïma ïwaihu'u'õ na hã. Tane nherẽ, wa za duré wamremezém na tâma 're ïmreme, te ãma 're ïrosa'rata pibui pese mono zéb da hã. Duré wasiré ïsazei'wa norí siré 're ïnho're mono wamhã, wa za tô 'râwi ïpé'ê na 're ïnho're, damreme ïma ïwaihu'u'õ na hã. Tane nherẽ, taha nhipai u, wa za duré wamremezém na 're ïnho're, te ãma 're ïrosa'rata pibui pese mono zéb da hã. Taha wa, ãne te za duré a norí wa'wa hã 're ïmanharí za'ra wa'aba mo.

¹⁶ A norí wa'wa hã asiré 're asi'râ'õtõ aba mono wamhã, âté te za aipé'ê na si 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo, damreme dama ïwaihu'u'õ na si, tâma 're aimreme zusi aba mono ré. ãne wamhã, e niha te za aiwapari'wa norí hã ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zém na, te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa, aimreme na te te 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono õ nherẽ, ta norí hã.

¹⁷ ãne hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hã wë nherẽ, tane nherẽ, asiré 're asi'râ'õtõ aba mono norí hã ãma 're sipawapto waihu'u za'ra mono õ di, siptete sina Wanhib'apito ãma 're ïnomro u'âsi mono zéb da hã.

¹⁸ Wa hā ūsiwaprosi, wa asipai u wa'aba, damreme ūma ūwaihu'u'ō na 're ūmreme u'āsi. Taha zarina, wa 'Re ūhāimana u'āsi mono āma 're ūwata u'āsi.

¹⁹ Tane nherē, wasirē ūsazei'wa norī hā 're wasi'rā'ōtō mono ré, damreme dama ūwaihu'u'ō na, ūnhimirowasu'u pa uptabi na te dama 're arowasu'u mono wamhā, e āne hā wē di aré, āma 're ūdasipawaptob za'ra mono zéb da hā. Wē prā ti aré, ūma hā. ūnhimirowasu'u 'rutu na nherē, damreme dama ūpibui pese na te dama 're rowasu'u mono wapsi, tawapsi wē uptabi di aré ūma hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti na te dama āma 're ūaroti mono zéb da hā.

²⁰ ūsisānawā norī, ai'uté norī hā siwa'ru te te sima 're ūrosa'rata za'ra mono ne, asima āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ū di za, te aima āma ūrowasu'u za'ra wa'aba zém na hā. Duré ai'utépré norī hā tiwasédé te te 're ūmanharē za'ra mono ū ne, te za aiwasétē āna 're anomro aba mo. Aihāimana prédub sina, te za asima āma 're ūrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo.

²¹ Duréihā 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āne na āma rob'ui'éré, 'Re ūhāimana u'āsi mono mreme na hā:

"Darob amoi hawi te za ūnhib'a'uwē norī ma, da te 're ūzadawa wasu'u za'ra, dasimremezém na, ūnhib'a'uwē norī ma, damreme tāma ūsa'rese'ō za'ra na. Tane nherē, ūnhib'a'uwē norī hā te te 're ūwapari za'ra mono ū di za, po're āna 're nomro u'āsi mono wa, ta norī hā."

Āne duréihā Wanhib'apito, zudezu norī āma te te ūwaihu'u sirōmo za'ra zé hā, ūbaihā na hā.

²² Taha wa, damreme dama ūwaihu'u'ō na 'Re ūhāimana u'āsi mono, da te dasima 're ūsadawa wasu'u za'ra mono zé, ūsazei'ō'wa norī ma ropibu ma, ta norī hā 'Re ūhāimana u'āsi mono waihu'u pe hā te te 're ūwaihu'u za'ra mono zéb da hā. ūsazei'wa norī ma, rowasu'uzéb dai ū di, ā hā. Tane nherē, damreme uwaibaba, dama ūwaihu'u pese na ni'wam norī hā 'Re ūhāimana u'āsi mono te te dama 're ūsadawa wasu'u za'ra mono zé hā, ūsazei'wa norī ma ropibu ma, 'Re ūhāimana u'āsi mono za ūwē na tāma 're ūsōprub za'ra mono zém na, te te sina 're ūwaihu'u sirōmo za'ra mono zéb da hā, ā hā. ūsazei'ō'wa norī ma, rowasu'uzéb dai ū di, ā hā.

²³ Āté asiré ūsazei'wa norī me, te za asiré asi'rā'ōtō 'wa, uburé. Tawamhā āté te za damreme aima ūwaihu'u aba ū na, ai'ahā wa'aba na asima ūrowasu'u za'ra wa'wa. Tawamhā āté tane ré, te za ūsazei'ō'wa norī hā asisi, atēme wa'aba, ūsazei'wai hāimanazé, te te waihu'u za'ra ū nherē, te te aiwapari za'ra wa'aba da. Āne wamhā, e niha te za ū norī hā ai'āma rosa'rata za'ra wa'wa. Āté te za ai'āma rosa'rata wasétē za'ra wa'wa, ai'rā siwamnarē za'ra wa'aba newa.

²⁴ Tane nherē, āté asiré asi'rā'ōtō aba ré, te za aimreme aba na si 'Re ūhāimana u'āsi mono, dama ūsadawa wasu'u za'ra wa'wa, ai'ahā wa'aba na. Tane ré, ūsazei'ō'wa norī hā atēme sisisi aba wamhā, ta norī hā te za oto 'rāwi tipē'ē na tiwasétē na siwaihu'u za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā timremezém na te te oto ūwapari za'ra zéb zarina, ūsazei'wa norī 're ūhāimana za'ra mono zé, te te ūwaihu'u za'ra ū norī hā. Taha zarina, te za oto siwē'ō pese za'ra, tiwasétē na ūsiwaihu'u za'ra zéb zarina.

²⁵ 'Rāwi sima si, te te 're ūrosa'rata za'ra mono zé hā te za oto tiwi waihu'u za'ra ni, ūmana'rāmi hawi. Tawamhā, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā, tāma ūpire za'ra na te te oto sina waihu'u za'ra wa, te za oto hi'rātitō tāma ana, āma wata za'ra da. Tawamhā āne te za oto ta norī hā 'Re ūhāimana u'āsi mono hā te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: "'Re ūhāimana u'āsi mono hā te nare asō'a wa'aba, aima 're hāimanana za'ra wa'wa." Āne te za te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, ūsazei'ō'wa norī hā.

Ūsazei'wa norī hā 're si'rā'ōtō mono wa, marī ūwaibaba si te te 're ūmanharē za'ra mono zé wasu'u

²⁶ ūsisānawā norī, āhā wasu'u na, wa za oto aima 'rāsatu za'ra wa'wa. Asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wamhā, ni'wam norī si te za aima 're sō're za'ra wa'wa, ūsazei'wa nho'rezém na. Ni'wam norī si te za duré ūsazei'wa norī 're aihāimana za'ra wa'aba

mono zém na, te te aima 're roti za'ra wa'wa. Ni'wam norí si te za duré marí ïwaihu'u'õ hā te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ïháimana u'âsi mono hā ta norí ma si, te te 're ïwaihu'u za'ra mono zéb zarina. Timreme nai õ nherē, te za duré ni'wam norí si 'Re ïháimana u'âsi mono hā te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, damreme aima ïwaihu'u za'ra wa'aba õ na hā. Ni'wam norí si te za duré aimreme aba zarina, te te aima ãma 're wasu'u pese za'ra wa'wa sô'awi, aré damreme aima ïwaihu'u za'ra wa'aba õ na 'Re ïháimana u'âsi mono, da te aima 're ïsadawa wasu'u za'ra wa'aba mono zé hā. Asimiromhuri aba mono bâ, te za ãma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo aihâiba mono bâ, Wanhib'apito ãma si asiptete sina 're anomro aba mono da.

27 Aihîni 're aï'râ'õtõ aba mono ré, ni'wam norí hā damreme dama ïwaihu'u'õ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, maparane te za te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatõ dahâiba wamhã, wẽ di duré. Tane nherê, ta norí nhipai u hâ asima 're 'mairowasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, damreme aima ïwaihu'u aba õ na hā. Si'ubdatõ haré te za asima 're ïmairowasu'u wa'aba mo. Duré sisarina si, te za ta norí hâ atâma te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha parimhã, te za oto ni'wa hâ sô'awi te te aima ãma 're wasu'u pese za'ra wa'wa, aimreme aba na oto 're ïwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hâ, asi'uihâ na wa'aba.

28 Tane nherê, ni'wa hâ aimreme aba na aima ïwasu'u pese aba 'wa da hâ, asiré 're 'maiâimana aba mono õ wamhã, tawamhã, damreme dama ïwaihu'u'õ na 'Re ïháimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norí hâ te za ari'iwi 're si'ubumro. Tipé'ë na si, te za 're mreme zusi, 'Re ïháimana u'âsi mono ma, damreme tâma ïwaihu'u za'ra õ na hâ.

29 Asiré 're asi'râ'õtõ aba mono ré, ni'wam norí hâ aimreme aba na 'Re ïháimana u'âsi mono te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, maparane te za tô te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatõ dahâiba wamhã, wẽ di duré. Âne wamhã, ni'wam norí hâ asiré ïsazei'wa norí hâ te za ïsimirowasu'u za'ra zém na te te sima ãma 're rowaihu'u pese za'ra, 'Re ïháimana u'âsi mono hawib zô, tô sena zô, te te ãma ïwaihu'u pese za'ra zéb da hâ.

30 Tawamhã duré, ni'wa hâ te te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré, âté ni'wa ïhâiba amoi ma, te za 'Re ïháimana u'âsi mono hâ tâma waihu'u, tizadawa wasu'u hâ, taha zama te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da. Âne wamhã, aima rowasu'u 'rata aba 'wa hâ te za tinhimirowasu'u hâ sazâ, õhõ si te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da.

31 Taha zarina si, te za oto 'Re ïháimana u'âsi mono hâ sisâna'repsi asima 're ïsadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, aihîni oto ãma 're ïwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hâ asi'uihâ na, duré aipé'ë wẽ wa'aba zarina, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da oto.

32-33 'Re ïháimana u'âsi mono hâ, marí hâ siwa'ru, wa te 're ï'manharí za'ra mono zéb da hâ, te te sima 're wa'awé mono õ di. Rowé na wawaimri wasiré 're wahâimana za'ra mono da si, ma tô te te sima 're wa'awé. Taha wa, ni'wam norí hâ damreme uwaibaba si, 'Re ïháimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za 're si'madâ'â pese za'ra, siwa'ru te te dama 're rowasu'u za'ra mono tô da, rowahutu zô, 're dasi'râ'õtõ mono sidâpâsi, te te 're damreme nhîhâri za'ra mono tô da. Daro mono bâ ïsazei'wa norí, siré 're ïsi'râ'õtõ mono norí 're ïháimana za'ra mono zéb uwaibaba si, te za te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, ïsadawa wasu'u'wa norí hâ.

34 ïsazei'wa norí, asiré 're asi'râ'õtõ aba mono wamhã, pi'õ norí hâ te za ari'iwi dame 're si'ubumro, 're ïwahâimana za'ra mono zéb zarina. Timro norí zapari, te za tô 're hâimana za'ra pi'õ norí hâ, duréhâ 'Re ïháimana u'âsi mono nhîmiroti na, Mozési âne na te te ãma ïrob'ui'érézéb zarina. Taha wa, asiré 're asi'râ'õtõ aba mono wamhã, pi'õ norí hâ te te sima 're robzanhamri za'ra mono õ di za, timreme na asima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, te te 're ro'wa'rutu tô za'ra mono da.

35 Pi'õ norí hâ dasi'râ'õtõzéb ãma, rowahutu'wa norí nhîmirowahudu hâ te te 're wapari za'ra mono wamhã, tâma ïwaihu'u za'ra õ hâ te te oto 're waihu'u pese za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, 'rip si te za timro hâ te te ãma 're sadanhâri za'ra, waimri si. ïsazei'wa norí hâ aihîni 're asi'râ'õtõ aba mono ré, pi'õ norí

hā timreme na te te dawi 're sihāri za'ra mono wamhā, wē õ di za, pi'õ norī mreme hā.

³⁶ E 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā dawana waihu'u za'ra wa'aba bâ, te za ãne 're aihāimana za'ra wa'aba mo, īsazei'wa norī 're īhāimana za'ra mono zéb zarinai õ nherē. E a norī wa'aba ma si, ma tō aima ãma wasu'u za'ra wa'aba ni.

³⁷ Āhāna te aima ãma īrob'ui'éré za'ra wa'aba zé hā, īsi'uihâ na īnhimiroti na hāi õ di. Wanhib'apito zadawa para, wa aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, īsimiroti zarina si. Ma'āpē, ãne hā asi'uihâ na ãma waihu'u za'ra wa'aba, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na asi'ãma 're īrosa'rata za'ra wa'aba mono norī hā, duré aimawi romhuri mono bâ, Tipē'ēzani na te te aima 're īpisutu za'ra wa'aba mono zém na asi'ãma 're īrosa'rata za'ra wa'aba mono norī hā.

³⁸ Āne na īnhimiroti na, ni'wam norī hā te te 're īzaze za'ra mono õ wamhā, tawamhā, īsazei'õ'wa na te za ta norī ãma 're īrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha wa, a norī wa'wa hā ta norī nhimiroti hā 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto.

³⁹ Īsisānawā norī, ãne wa za āhā wasu'u na hā aima ãma 'rāsutu za'ra wa'wa. Aimreme aba zém na, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, te za 'rāwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Duré damreme dama īwaihu'u'õ na, 'Re īhāimana u'âsi mono, asima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono tō da, 're asisadawa uwati za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴⁰ Asiré 're asi'rā'õtō aba mono wamhā, uburé marī hā te za ī'uwaibaba si 're ī'manharī za'ra wa'aba mo, īpibui pese zarina si, aiwaimri wa'aba.

15

Cristu īhāiwa'utuzé wasu'u

¹ Īsisānawā norī, ãne wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Duréihā Zezusihi wasu'uwē na, wa tō te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tō oto asima īwē za'ra wa'wa, asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da oto.

² Āhā wasu'uwē hā te aima ãma 're īwasu'u za'ra wa'aba mono zé hā, asiptete sina 're sazei utõrī za'ra wa'aba mono õ wapsi, te za 'Re īhāimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono zé hā asina 're īuwaimrami za'ra wa'aba mo. Tane nherē, âté 'Re īhāimana u'âsi mono, asina 're umnhasi uptabi za'ra wa'aba mono õ wamhā, te te 're īasõ'reptu za'ra wa'aba mono zé hā asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za.

³⁻⁴ Zezusihi wasu'uwē hā danhipai u īpire uptabi hā, wa tō te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, da te īma 're īrowasu'u za'ra mono zéb zarina. Āne, Zezusihi wasu'u hā īpire uptabi hā: Cristu hā ma tō, u, wazada dârâ, uburé wawasétē na 're īwahāimana za'ra mono norī zada. Taha pari, ma tō dasiwi sérē ni, u, ab're 're. Tawamhā bâdâ maparane ãma si'utõrī õ ré, ma tō duré īmama hā hâiwa'utu, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Āne ma tō tâma tiromhâiba, duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā ībaihâ na te te ãma īrob'ui'éré sirõmo za'ra zéb zarina.

⁵ Tawamhā Zezusi hā hâiwa'utu pari, Pedruhu ma, ma tō sihâi'ré. Taha pari, ma tō duré tizadawa wasu'u'wa norī ma zama sihâi'ré za'ra, 12 na aré īsiré 're īnomro mono norī ma hā.

⁶ Taha parimhā, ma duré tizazei'wa norī nho'a sihâi'ré, 500 na īhâiba za'ra norī nho'a, aihîni siré si'ubumroi ré. Ta norī hā te zahadu dâ'â ãna 're hâimana za'ra. Ni'wam norī si, ma tō tidâ'â za'ra, umro na.

⁷ Taha pari, ma tō duré Ti'aduhu ma sihâi'ré. Taha za'u si, ma duré dama īsadawa wasu'u'wa da, za daro mono bâ te te īsatõrī za'ra norī ma, sihâi'ré za'ra, uburé te te hâiba pibu za'ra da.

⁸ Taha wa, īma hā robduma si, ma tō duré sihâi'ré, Zezusi hā. Ni'wa hā daza'u si poto wa, marī īwē uptabi hā dasiré te te sina īuwaimrami õ ne, wa tō wa hā daza'u si Zezusi hā 'madâ, ītõmo na, īma sihâi'ré wa.

⁹ Wa hā uburé īsiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī zapari, wa 're īhāimana, tâma īwapu za'ra na. E marī wa. Te sazei õ ré, wa tō 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē ma,

te tāma 're rob'manhari wasétē u'âsi za'ra. Taha wa, ïbâi õ di aré, ïsadawa wasu'u'wa na, da te 're ïwaptérē za'ra mono zé hã.

10 Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tô ïma tinhopru, tô õhõ na si dama 're ïhâimana mono da oto, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na. E tawamhã, taré ma tô ïma tinhopru, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Wa tô te ïsina tāma 're uwaimrami u'âsi. Ûburé ïsiré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norí hã, wa tô romhuri na te 're 'rânhipai u'âsi za'ra. Tane nherë, ïsi'uihâ na te dama 're romhuri mono õ di. 'Re ïhâimana u'âsi mono si, ma tô te te 're ïpawapto, ãne na te dama 're romhuri mono da, ïma ïsôprubzéb zarina si.

11 Ìté, wa hã wa tô aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa, Zezusihî wasu'u'uwẽ hã. Ìté ïsiré norí si ma tô aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa. Æne hã wẽ di tô, ïma hã. E marí wa. Wa norí hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa norí hã, misire Zezusihî wasu'u'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wa, tô õhõ si wa. Tô taha wasu'u'uwẽ si, ma tô oto 're ïsaze za'ra wa'aba mo, a norí wa'wa hã.

'Re dadâ'â za'ra mono nherë, apâ 're ïdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

12 Æne, wa za duré ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norí hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherë, te ãne ta norí hã te te sima 're nharí za'ra: "Re dadâ'â za'ra mono wamhã, apâ 're dahâiwa'utu za'ra mono õ di za, niwamhã. Mare uptabi di za." Æne te ni'wam norí hã te te sima 're nharí za'ra. E ãne hã tô sena. Mare di. Cristu hã dâ'â nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono apâ te te ïhâiwa'utu na, sena na, wa te dama 're wasu'u za'ra mono nherë, e niha te bété ãne na te te ãma 're rosa'rata upa siroptub za'ra, asiré 're ïhâimana za'ra wa'aba mono norí hã.

13 'Re dadâ'â za'ra mono nherë, apâ ïdahâiwa'utu za'ra zé hã tô senai õ 'wa'âhã, e marí te aré wama wasu'u za'ra. Cristu, apâ ïhâiwa'utuzé wasu'u hã, tô senai õ na, te aré tô wama wasu'u za'ra. Æne hã aiwa aré tô, wama hã.

14 Duré, Cristu hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, sena na te te apâ hâiwa'utu õ 'wa'âhã, aré marí dai õ di, Zezusihî wasu'u'uwẽ, wa te dama 're ïwasu'u za'ra mono zé hã. Taré 'wa'âhã, aré marí dai õ di duré, Cristuhu ãma 're ïsasõmri za'ra wa'aba mono zé hã. Taré te aré 're ïsaze za'ra wa'aba mo, marí dai õ nherë aré.

15 'Re dadâ'â za'ra mono nherë, apâ 're ïdahâiwa'utu za'ra mono zé hã tô senai õ 'wa'âhã, Cristu hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, apâ te te ïhâiwa'utuzé hã, aré tô senai õ di duré, ãne hã aiwa. Senai õ 'wa'âhã, wa norí hã wazadawa nhipse na, wa aré taré wa te dama 're wasu'u za'ra 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, Cristu apâ te te ïhâiwa'utuzém na, wa te dama 're rowasu'u u'âsi za'ra mono wa. Tarére aré tô, dama wanhamirowasu'u za'ra hã.

16 'Re dadâ'â za'ra mono nherë, apâ ïdahâiwa'utu za'ra zéb da hã tô senai õ 'wa'âhã, Cristu, apâ ïhâiwa'utuzé wasu'u hã, tô senai õ na te aré wama wasu'u za'ra tô.

17 Duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Cristu apâ te te ïhâiwa'utuzé hã tô senai õ 'wa'âhã, aré tarére, Cristuhu ãma 're ïsasõmri za'ra wa'aba mono zé hã, aiwasétê wa, asada ïdâ'â aba zém na, 're ïsaze za'ra wa'aba mono zé hã. ïhâiwa'utuzé hã senai õ 'wa'âhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te siwi 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'aba mono haré, te aré tô zahadu aiwasétê ré, 're anomro u'âsi aba mo, õne haré, aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono ãna.

18 Duré, Cristuhu hâiwa'utuzé hã senai õ 'wa'âhã, uburé ïsazei'wa, 're ïdâ'â za'ra mono norí hã te aré ïpẽ'ë 're, dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiti.

19 Cristu hã apâ hâiwa'utu õ 'wa'âhã, tô ïbâre te aré wa'âma 're dapẽ'ëzé uptabi za'ra, wasiré ïsazei'wa 're ïwahâimana za'ra mono norí ãma hã. E marí wa. Marí dai õ wa aré, wa te ãma 're ïsasõmri za'ra mono zé hã, marí da ne, wa te 're saze za'ra mono wa, ti'ab ré.

20 Tazahã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô apâ hâiwa'utu tô sena, Cristu hã. E marí te tawamhã, wama wasu'u za'ra, Cristu apâ ïhâiwa'utuzé hã. Niwapsi uburé ïsazei'wa

're ūdā'â za'ra mono norī hā, tō sena za apâ 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūhâiwa'utu za'ra zé, te wama wasu'u za'ra. Taréi õ di, ã hā.

²¹⁻²² Duréihā aibâ hā ma tō tiwasétē 'rata, Adā na ūsisi hā. Taha nhirā na, te oto dadâ'âzé hā uburé dama 're hâimana za'ra. E marī wa. Taha nnihudu si, 're dahâimana za'ra mono wa. Tane duré, aibâ marī ūwē hā te te ūmanharizéb zarina, te oto dahâiwa'utuzé hā dama 're hâimana za'ra, aiwab zahuré, ãne hā. Cristu na ūsisi hā. Taha ãma si 're ūnomro mono norī ma, te za dahâiwa'utuzé hā tâma 're hâimana za'ra, ûne u'âsi.

²³ Cristu hā ma tō tihâiwa'utu na'rata. Niwa ti'ai u, za we apâ dazô morī wapsi, te za ūsib'a'uwē norī hā tihâiwa'utu za'ra.

²⁴⁻²⁵ Tawapsi, te za oto rob'râsutuzé hā ūwa waptârâ. Tawapsi te za uburé dama ūpire norī nhipptetezé hā tiwi a'uprosi Cristu hā, ti'ai ãma uburé dama roti'wa norī wi hā, hâiwa nhirötö na uburé ūhâiba'õ norī wib zama. 'Re ūhâimana u'âsi mono hā uburé tinhitob'ru norī ãma te te ūai'utézéb u si, te za Cristu hā te te 're da'ab'madâ'â, pire na. Taha parip si, te za oto Timama ma ūsib'a'uwē hā sômri za'ra, õhõ si te te 're ab'madâ'â u'âsi mono da oto, pire uptabi na.

²⁶ Dadâ'âzé hā te dazada 're hâimana. Ta hā te za oto Cristu hā uprosi pese, da'râsutu ãma hā.

²⁷ Duréihā apito Dawi hā ma tō ãne na ãma rob'ui'éré siro, Cristuhu ãma:
"Ta hā ma tō 'Re ūhâimana u'âsi mono hā pisutu, uburé marī hā pire na te te 're ab'madâ'â mono da, siwaprosi."

Âne duréihā Cristuhu ãma, Dawi te te ūrob'ui'éré siro hā te 're hâimana. E tawamhâ, pire na dama 're ūhâimana mono zéb da, Cristuhu pisutu'wai ma zama, te za pire na tâma 're hâimana, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma. Mare di. Taha ma zama, te te wasu'u õ di, ãne hā. Sisapari ma si, ma tō pisutu, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. Ähā wasu'u hā wama pibui pese za'ra di oto.

²⁸ 'Re ūhâimana u'âsi mono hā te za te te 're da'apisutu, Cristuhu nhimi'madâ'â si oto 're dahâimana za'ra mono da. Tawapsi, te za oto ti'ra hā pisutu 'Re ūhâimana u'âsi mono hā, ūsapari 're hâimana mono da oto, Ûmama si te te oto 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da, danhipai u dama pire uptabi na.

²⁹ Âne, wa za duré aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa, za ūdahâiwa'utu za'ra zé wasu'u na hā. Ni'wam norī hā asiré 're ūhâimana za'ra wa'aba mono norī hā ma tō â dawabzuri hā da te tâma 're 'manharî za'ra, ūsazei'wa norī, â dawabzuri da te tâma 're 'manharî za'ra mono õ ré, 're ūdâ'â za'ra mono norī upana, ūsazei'wa norī zu hâiwa'utu za'ra da. E marī da, ma tō bété ta norī hā ãne hā te te 're 'manharî za'ra, dahâiwa'utuzé wasu'u hā te te 're sazei uptabi za'ra mono õ nherë. Âne wamhâ, e tō ūuwaibaba, aima za'ra wa'aba hā.

³⁰ Wa norī hā bété, Cristuhu ma, wa te 're ūromhuri pese za'ra mono norī hā. Wama romnhimimnhasi na, wa 're wahâimana u'âsi za'ra bâtâ sidâpâsi, ūwasu'uwē hā wa te dama 're wasu'u za'ra mono 'ru te, niha da te wama 're rob'manharî za'ra mono õ'umnhasite, da te 're ūwa'ruwapari za'ra mono zéb zarina. Tawamhâ dahâiwa'utuzé wasu'u hā senai õ 'wa'âhâ, e marī da, wa aré bété wa te tâma 're romhuri za'ra Cristuhu ma hā, wama romnhimimnhasi uptabi za'ra nherë. Marī dai õ di tō aré, tâma wanhiromhuri za'ra hā.

³¹ Ūsisânawâ norī, awê sidâpâsi aré 're ūdâ'â u'âsi mono nherë, wa tō te dama 're rowasu'u u'âsi, ūwasu'uwē na. Wa norī hā Wanhib'apito Cristu Zezusihî ãma simisutu oto 're wanomro mono wa, tō sena aima 're ūtoi uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina, wa tō sena na aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne na hā.

³² Épézu ãma, ni'wam norī hā ma tō ūzada tihâimana wasétē za'ra, robzahi hā dazô 're ūwairébé mono ne. Ta norī 'rata, ūhâimana ré hā, ūma romnhimimnhasi uptabi di, te te siwi ūwîrî da newa. Tawamhâ, dahâiwa'utuzé wasu'u hā taré wamhâ, e sena aré ūnhimiromhuri hā, Cristuhu ma hā, ūma romnhimimnhasi nherë, te tâma romhuri

wamhā aré. Æne hā ūwaibaba õ di aré, ñima hā. Taré aré, te 're ūromhuri mono zé hā. Dahâiwa'utuzé wasu'u hā tō senai õ 'wa'âhā, ti'ai ãma 're wahâiba si'utõrī pese za'ra mono 'wa'âhā, ūwaibaba wa aré danhimiroti wasétē na, wa te da'ãma 're sasõmri za'ra. Æne danhimiroti wasédé hā: "Æté romhutu na, wa za wasi'utõrī. Æté awëpsi. Taha wa, âhâna hā watozém na si siwa'ru wato za'ra wa'aba, wanhirõiwi da, wasazém na, duré âzé na." Æne wamhā, wa aré tō ïbâre, wa te da'ãma 're sasõmri za'ra, dahâiwa'utuzé wasu'u hā tō senai õ 'wa'âhā aré.

³³ Æne wa, te za dawi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, danhimiroti wasédé hā tō sena newa, da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono tō da. Taha na da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono wamhā, ta norõ ne te za oto 're aihâimana wasétē za'ra wa'aba mo.

³⁴ Ni'wam norõ hā asiré 're ïhâimana za'ra wa'aba mono norõ hā 'Re ïhâimana u'âsi mono hā 'râwi te te 're waihu'u za'ra mono õ di. E ãne na 're siséb za'ra mono ãna. Asimiza'rese ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, te za oto aipizari za'ra wa'wa, aiwasédé hā rëme pese za'ra wa'aba da, aiwë uptabi na si 're anomro aba mono da oto.

'Re ïhâimana u'âsi mono hā za te te da'ahâiwa'utu wa, dahâiba té wasu'u

³⁵ Æté ni'wam norõ hā asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norõ hā te za ãne 're sisadanharî za'ra: "E niha te za merë 'Re ïhâimana u'âsi mono hā da'ahâiwa'utu. 'Re dadâ'â za'ra mono wa, 're dahâiba si'utõrī pese za'ra mono nherë, e niha te za merë ãne nherë, apâ da'ahâiwa'utu."

³⁶ E niha te asimirosa'rata waihu'u ãna, ãne na 're ïupa za'ra wa'aba mo. Amnho potozém na, wa za pé aimâ simiré'ê za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho hā da te 're zuri mono wamhā, ïtomhâ 're si'utõrī mono õ nherë, 're 'wanhipré za'ra mono õ di.

³⁷ Duré, tridu hā aro 'râ ne hā da te 're zuri mono wamhā, duré aimawi amnho hā da te 're zuri mono wamhā, e ïtehi zama te za ïsu da te 're zuri. Mare di. ïnhama uptabi si te za da te 're zuri, pibui pese na 're poto za'ra mono da, amnho hā.

³⁸ Amnho hā da te 're zuri mono wamhā, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā te te ï'aropoto mono hawim haré, te te sima 're ï'apisutu mono zéb zarina si, te za dama 're 'wanhipré wairébé, sipu'u pese na.

³⁹ Duré, ti'ai ãma uburé hâiba ré 're ïhâimana za'ra mono hā aiwapsi õ di. A'uwe hâiba hā aimawi. Duré abaze norõ hâiba hā aimawi. Duré pe'a norõ hâiba hā, aimawi. Duré si norõ hâiba hā aimawi.

⁴⁰ Duré, hâiba ãma 're ïhâimana za'ra mono norõ hâiba hā aiwab õ di, ti'ai ãma 're ïdahâimana za'ra mono norõ hâiba ne hā. Hâiba ãma si, dahâiba hā wë uptabi di. Duré 'madâ'â zei uptabi di. Ti'ai ãma dahâiba hā wë nherë, duré 'madâ'â ze nherë, aiwab õ di, hâiba ãma dahâiba ne hā.

⁴¹ Bâdâ hâ bété. Ta hâ 'madâ'â ze ti. Wë uptabi di. A'amo hâ 'madâ'â zei uptabi di duré. Uburé wasi hâ hâiba na 're ïsimasa mono hâ, 'madâ'â ze ti duré. Tane nherë, uburé aiwapsi 're hâimana za'ra mono õ di, ï'madâ'â ze da hâ. Duré uburé wasi norõ hâ aiwapsi 're simasa mono õ di, ï'madâ'â ze da hâ.

⁴² Tane duré, za niwa 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïda'ahâiwa'utuzé hâ. Amnho hâ da te 're zuri mono wamhā, ïtomhâ 're si'utõrī mono wapsi, te za 're 'wanhipré za'ra. Tane duré, ti'ab ré, 're dadâ'â za'ra mono pari, ab're 're, da te oto 're danhemé mono wamhā, te za tô 're dahâiba si'utõrī za'ra. Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te oto da'ahâiwa'utu wamhā, dahâiba hâ aiwa dama 're hâimana za'ra mono õ di za oto. 'Re dahâiba si'utõrī za'ra mono ãna, te za oto ïré 're dahâimana u'âsi za'ra, õne u'â.

⁴³ 'Re dadâ'â za'ra mono wa, dahâiba hâ ab're 're, da te 're séme mono wamhā, wasétê uptabi di oto, dahâiba hâ. Duré, marî hâ te te 'manharî waihu'u õ di dahâiba hâ, marî dai õ wa oto. Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ te te oto da'ahâiwa'utu wamhâ, dahâiba hâ wë uptabi di za oto. 'Madâ'â zei uptabi di za duré. Tawapsi, danhiptete uptabi na te za ïré 're dahâimana u'âsi za'ra oto.

44 'Re dadâ'â za'ra mono wa, dahâiba hã ab're 're, da te 're ūséme mono hã, ti'ai ãma ré hã, dahâiba si, danhi ré si, duré dahi ré si. Tazahã 'Re ūhâimana u'âsi mono hã za te te da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba aimawi ré, te za oto 're dahâimana za'ra, ūpê'ezani nhimipisutuzéb zarina. Ti'ab ré, te tô dahâiba na 're dahâimana za'ra. Taha zarina, te duré hâiwa ãma dahâiba aimawi ré 're dahâimana za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono pê'ezani nhimipisutuzéb zarina.

45 Duréihã Mozési hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré:

"Re ūhâimana u'âsi mono hã ma tô aibâ hã poto 'rata, Adâna ūsisi hã. A'uwe hâiba na 're morî da, ma tô poto 'rata tô."

Ãne duréihã ãma ūrob'ui'éré hã. Tane nherë, Adâhã ne te 're hâimana, 'Re ūhâimana u'âsi mono 'rata, dadâ'â ãna 're danomro mono da, te te dama 're ūapisutu mono hã, ūpê'ezani nhimipisutuzéb zarina. Ta hã Zesusi.

46 E tawamhã hâiwa ãma hã dahâiba aimawi ré, ma tô 're dahâimana na'rata za'ra. Mare di. Ti'ai ãma dahâibazém na, te tô a'â ūré 're dahâimana na'rata za'ra, ti'ai ãma ré hã. Niwapsi te za hâiwa ãma dahâiba ūwé uptabi ré si 're dahâimana za'ra.

47 Duréihã aibâ te te dama ūpoto 'rada hã ma tô ti'a na 'manha, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã. Tane nherë, taha uirî na si, ma tô aibâ aimawi hã wei mo hâiwa hawimhã, ti'ai u, Adâhã ma ūpire uptabi hã, ūwé uptabi hã.

48 Uburé ti'ai ãma 're ūdahâimana za'ra mono norî hã te Adâhã hâiba ne, ūré 're dahâimana za'ra, ti'ai 'manharî na ūhâiba na'rata ne ré. Tane nherë, ni'wam norî si hâiwa ãma za 're ūhâimana za'ra mono norî si, te za hâiwa ãma 're ūmorî hâiba ne ré 're hâimana u'âsi za'ra, tô Cristuhu hâiba ne ré.

49 Wa norî hã, aibâ ti'ai 'manharî na ūhâiba na'rata ne ré, wa ti'ab ré ūré 're wahâimana za'ra. Tane, wa za duré niwapsi hâiwa hawi we ūmorî hâiba ne ūré 're wahâimana u'âsi za'ra. Taha wa, wa za oto ūsine 're wahâimana u'âsi za'ra, õne u'âsi.

50 ūsisânawâ norî, ãne wa za aima ãma waihu'u za'ra wa'wa, tô sena. Ti'ai ãma ré wahâiba hã wanhi ré hã duré wawapruí ré hã, taha ré, hâiwa u ūré 're wanhisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã da'âma 're ūsib'a'uwe mono zéb u hã. E marî wa. Ti'ai ãma ré wahâiba hã za wawi 're ūsî'utôrî za'ra mono hã, hâiwa ãma ūré 're wahâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto, 'Re ūhâimana u'âsi mono 'rata ūré 're ūwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã.

51-52 Marî hã aré dama ūwaihu'u'õ hã wa za oto aima wasu'u hâi're za'ra wa'wa, sô'awi. Ma'âpé ūwapari pese za'ra wa'aba za. Wa norî hã Zesusihi zazei'wa norî hã, ti'ab ré uburé wasi'utôrî sirômo õ di za, rob'râsutuzé wana hã. Rob'râsudu hã oto ūwa ūwaptâ'âzé waihu'uzéb da, danhimnihârâzé da'râsutu'wa, da te oto wapari za'ra wamhã, uburé ti'ai ãma zahadu wahâiba ré ré 're ūwanomro mono norî hã, wa za awa'awi wahâiba na sapri' za'ra ni, waptu na 're ūdatômo si'râmi za'ra mono ne. Danhimnihârâ hã da te wapari za'ra wi, ni'wam norî hã ūsazei'wa norî hã dawana 're ūdâ'â za'ra mono hã te za apâ ahâiwa'utu, dâ'â ãna oto 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ūhâiba tiwi 're si'utôrî waihu'u za'ra mono ãna. Tawamhã wa norî zama wahâiba ré ré 're ūwanomro mono norî hã, wa za duré wahâiba ūtém na sapri' za'ra ni, za oto wawi 're ūsî'utôrî za'ra mono õ na hã.

53 Ti'ai ãma ré hã, wahâiba hã si'utôrî pese di. Tane nherë, wa za tô niwapsi wahâiba ūtém na sapri' za'ra ni, za oto wawi 're ūsî'utôrî waihu'u za'ra mono õ na hã, ūré 're wahâimana u'âsi za'ra mono da oto, õne u'âsi.

54-55 Æne hã niwa za wama romhâimana za'ra wamhã, 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî hã duréihã te te ãma ūrob'ui'éré sirômo zahuré zéb zarina, te za tô wama ãma uwaimrami za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã, za apâ ūwahâiwa'utu za'ra zém na hã. Æne duréihã ãma ūrob'ui'éré siro hã:

"Re ūdadâ'â za'ra mono zém na, te za 'Re ūhâimana u'âsi mono hã ãma ai'uté. Te za uprosi pese oto. 'Re ūdadâ'â za'ra mono zé hã, e mahâta tawamhã te te da'âma ūai'uté za'ra zéb da hã. Marî õ di oto. Robaba uptabi di. Duré, e mahâta te ūsiptetezé

hā tāma 're hāimana oto, te te āma 're ūda'a'uprosi mono zéb da hā, apa'apa 'wa n̄hi'oto nhipsari ne hā. Marī õ uptabi di oto, tāma hā."

Āne duréihā āma ūrob'u'érē siro hā te 're hāimana, za dama ūromhāimanazém na hā.

⁵⁶ E marī wa, ma tō aré 're ūwadâ'â za'ra mono zé hā siptete na wazada 're hāimana za'ra. Wawasétē na 're ūwanomro mono zéb zarina, ma tō aré tō siptete na wazada 're hāimana za'ra, te te 're ūwa'a'uprosi mono zéb da hā. Duré 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te āma ūrob'u'érézéb zarina, 're wanomro wē mono õ wa, ma tō aré te te siwi 're wa'awē õ pese, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā.

⁵⁷ Tane nherē, 'Re ūhāimana u'âsi mono āma si, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. E marī wa. Ôhō si, ma tō 're ūwadâ'â za'ra mono zém na hā wama āma ai'uté za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu si, ūwē uptabi hā te te wazada ūmanharizém na hā.

⁵⁸ Ūsisānawā norī, ūma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, taha wa, te za asiptete u'âsi Cristuhu āma si 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono āna. Wanhib'apito ma, 're ūromhuri za'ra wa'aba mono zé hā taréi õ di. Āne na asina waihu'u za'ra wa'aba wa, te za tāma 're ūromhuri pese u'âsi za'ra wa'aba mo, asimi'ē na.

16

Zeruzarē āma ūsazei'wa norī ma, rob'uiprazé da te dasiwi ūrā'otōzé wasu'u

¹ ūsazei'wa norī ma, rob'uiprazé hā asawi ūrā'otō aba zéb da na, wa za oto aimā āma roti za'ra wa'wa. Darasiza na danhipti'a nho'omo nhisi āma ūsazei'wa norī, daza'rui mono bâ siré 're ūsi'rā'otō mono norī ma, te tāma ūroti za'ra zém na, wa za aimā roti za'ra wa'wa, duré a norī wa'aba zama 'manharī za'ra wa'aba da.

² Dumidu sidâpâsi 're sâmra aba mono da, te za rob'uiprazé hā 're ūpo'o u'âsi za'ra wa'aba mo, aihâiba mono bâ wa'aba. Aipawa'â hā syry na 're waibui wa'aba mono wamhā, syry na te za 're ūpo'o za'ra wa'aba mo. Duré sa'êtē na 're waibui wa'aba mono wamhā, sa'êtē na te za duré 're ūpo'o za'ra wa'aba mo. Atême ūwisi aba wapsi, asawi 'rā'otō aba da, asima rosa'rata za'ra wa'aba õ di za. ūwana ré, te za asawi 're ūrā'otō u'âsi aba mo dumidu sidâpâsi, ūzô nomro sirômo da.

³ Tawamhā atême āma ūwisi aba wapsi, asawi ūpisutu za'ra wa'aba norī hā wa za ūré satôrī za'ra Zeruzarē u, asôprubzéb za'ra wa'aba ré hā, te te siwi âri da. Rob'u'érē ré zama, wa za satôrī za'ra, wa te ūwesâmri za'ra norī wasu'u na rob'u'érē hā.

⁴ Tawamhā, âté ūzama wa za ūsimā rowë, Zeruzarē u ūmorī da hā. Taha wapsi, wa za ūsiré ūmorī za'ra, asawi ūpisutu za'ra wa'aba norī siré hā.

Paru hā za datême ūmorizém na dama ūsiwasu'uzé wasu'u

⁵ Wa tō ūsimā rowairébé, Masédoniza na danhipti'a nho'omo nhisi u, a'â ūmorī da, tame ūsazei'wa norī siré a'â ūnhamra hutu da. Masédoniza hawip si, wa za oto āma atême ūmorī 'wa, tamomo.

⁶ Tawamhā, atême āma ūwisi aba wamhā, âté wa za ai'rata ūhāimana hâ za'ra wa'wa. Âté rowa'u'u wahâ 're sa'wari mono ré, wa za a'â ai'rata ūnhamra hâ za'ra wa'wa. Tamep si, te za asawi ūpawaptob za'ra wa'wa, nimomo ūmorizéb da hā, rowë na ūmorī da, aihawi za'ra wa'aba.

⁷ Āma atême ūwisi za'ra wa'aba wamhā, ai'rata ūnhamra hutu za'ra wa'aba da, te ūsina roti õ di. Ai'rata ūnhamra hâ za'ra wa'aba da si, wa tō ūsimā wē. Āne na dâ'âsina, awa'awi āma atême ūwisi aba õ di za. Nimahā na si, wa za āma atême ūmorī za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za ai'rata ūnhamra hâ za'ra wa'wa, Wanhib'apito te te ūma pisutu pese wapsi.

⁸ Taha wa, wa za a'â āme nhamra Épézu āma, Pêtécoti na bâtâ nhisi hā za ūwa ūwaptâ'âzéb u, datoï 'manharizéb u.

⁹ Īnhimiromhuri wē'ō'wa norī hā ahâ uptabi nherē, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā īnhowa ropese īma, āme te tāma 're īromhuri mono zéb da hā. Taha wa, āmemhā īma romhuri ahâ uptabi di za, Zezusihī wasu'uwe na te dama 're īromhuri mono zéb da hā.

¹⁰ Duré, Timotiu hā atēme āma wisi za'ra wa'aba wamhā, ma'āpē asiwi sawi wē za'ra wa'aba za, sina hâtâ'ā ãna ai'rata sāmra aba da. Wa hā Wanhib'apito ma, te 're īromhuri mono ne, te duré taha zama te te tāma 're romhuri. Taha wa, te za asiwi īsawi pese za'ra wa'wa.

¹¹ Mreme wapu na 're hāimana mono newa, duré taré 're īhāimana mono newa, asiwi wē'ō za'ra wa'aba õ di za, āma atēme wisi za'ra wa'aba wamhā. Te za āma ana wa'wa, rowē na aihawi wa'aba wei morī da apâ, we ītēme wisi su'u da. Taha wa, wa zahadu sô mapari za'ra a'â, īsiré romhuri'wa norī zô zama.

¹² Wasisānawā Aporu hā wa za duré aima āma wasu'u za'ra wa'wa. Wa tō aré nasi tāma roti u'āsi, wasiré īsazei'wa norī siré āma atēme morī za'ra wa'aba da, te te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherē, te te sima rowē õ di, ta norī siré āma atēme īmorī za'ra wa'aba da hā. Marī hā tāma hāimana õ wapsi, te za, u, āma atēme timorī za'ra wa'wa, te te asabu za'ra wa'aba da.

Paru hā roti na za te te oto dama īrāsutuzém na rowasu'u

¹³ Asimiza'rese te za asimirosa'rata na 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Cristuhu nhimiroti zarina si 're anomro u'āsi aba mono da, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo. Aihāimana prédup sina te za 're aihāimana za'ra wa'aba mo, asina 're aihâtâ'ā za'ra wa'aba mono ãna. Asiptete sina te za āma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna.

¹⁴ 'Re asimizawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za uburé marī hā dama 're īmanharī wē u'āsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵⁻¹⁶ Esitépanasihi āma, wa za oto aipo're pu'u za'ra wa'wa, īsōrōwa āma īsiré 're īhāimana za'ra mono norī āma zama. Ta norī hā ma tō sazei 'rata za'ra, Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, 're īsi'ubumroi mono norī hā. Ta norī hā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'u'wē 're īhāimana za'ra mono norī hā simi'ē na te te 're pawaptob u'āsi za'ra mono da si, ma tō 're si'madâ'ā za'ra. Āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, īsisānawā norī, ta norī nhimiroti hā te za 're īmadâ'ā pese za'ra wa'aba mo, īsiré norī hā simi'ē na te te 're īromhuri pese za'ra mono norī nhimiroti zama.

¹⁷⁻¹⁸ Esitépanasi norī hā we ītēme sihutu wamhā, ma tō īma rowē watobro, Potunatu norī hā Aca'ituhu me. Wa hā ai'rata 're īnhamra aba mono õ wa, wa ai'āma 're īpē'ēzé u'āsi za'ra wa'wa. Tane nherē, ta norī hā ai'upana wa'aba we ītēme sihutu wa, ma tō sina īma rowē wazere za'ra, te te sina aima 're īrowē zani u'āsi za'ra wa'aba mono ne. Ta norī hā te za asima 're īwasu'u wē u'āsi za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma īsazei'wa norī, siré 're īsi'rā'ōtō mono norī hā te āma asawi za'ra wa'wa. Atira hā te duré āma asawi za'ra wa'wa, Prisiraha me. Uburé īsōrōwa āma rowahutu u siré 're īsi'rā'ōtō u'āsi mono norī zama, te duré āma asawi za'ra wa'wa. Simisutu, Wanhib'apito āma oto 're anomro aba mono wa, te āma asawi za'ra wa'wa.

²⁰ Āme wasisānawā norī 're īsi'ubumroi mono norī hā te duré uburé āma asawi za'ra wa'wa.

Duré 're asi'rā'ōtō aba mono wamhā, te za uburé asiré īsazei'wa na 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, asō'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

²¹ Wa hā Paru, īsi'uihâ na wa za oto aima rob'ui'érē na 'rāsutu za'ra wa'wa, īnhib'rata na te āma asawi za'ra wa'aba zéb da hā.

²² Wanhib'apito zawi'ō'wa norī ma, 'Re īhāimana u'āsi mono hā, rowē'ō te te tāma 're apisutu mono za.

Wanhib'apito, apâ we aimorī su'u za.

²³ Wanhib'apito Zezusihī ma, wa ai'āma tāma 're īmreme u'āsi za'ra wa'wa, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da.

²⁴ Cristu Zezusih i ãma simisutu oto 're wanomro mono wa, wa asawi na ãma 'rãsatu za'ra wa'wa, ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.

2 Corītu norī Paru hā, maparane āma te te duré ūrob'ui'érézé, Corītu norī ma

Ĩbaihâ wasu'uzé

Ĩmorī'rata na Paru hā te te Corītu norī ma rob'ui'éré parimhā, ma tō duré aimawi na tāma rob'ui'éré za'ra, ĩbaihâ 're, dama ĩhâimana õ na. Rob'ui'éré hā ītēme wisi za'ra wamhā, ma tō tiwi tirobzei'õ za'ra, tinhimi'ui'éré na hā īwasétē na te te tāma nharī za'ra wa, Paru hā. Nima norī hā ma tō duré Paruhu āma rosa'rata za'ra, sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're ĩmorī õ na hā. Ma tō duré tāma nharī za'ra, īsazei'wa norī hā tiwasédé hā te te ī'manharī za'ra norī ma, te te rowairébē 'ru te. Taha wa, Paru hā tinhimi'ui'éré na ma tō asa sa'êtē tāma nharī za'ra, sada ĩhâimana za'ra norī ma. Ma tō duré tāma siwasu'u za'ra, Zezu Cristu hā sena na te te ītēme īsatôrī za'ra na hā. Ma tō duré wama rowasu'u za'ra, sena na Zezusihi nhirā zarina si 're īdanomro mono zém na hā, duré 're īwanomro mono zép tém na, Zezusihi nhimi'manharī wē zéb zarina.

¹ Wa hā Paru, wa āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corītu na 'ri nho'õmo nhisi āma, īwasu'u'wē u 're asi'rā'õtō aba mono norī ma, asiré. Uburé Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi āma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī ma zama, wa āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā ma tō īpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa na īsadawa para dama 're ĩhâimana mono da, daro mono bâ, te te sima īwêzéb uwaibaba.

Wano hā te duré āma īzadawa wapto, uburé te aima āma īrowasu'u za'ra wa'aba zém na hā, Timotiu na wano nhisi hā.

² Wamama ma, wa ai'āma 're īmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, īsimizawizé hā ai'āma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi, āma 're anomro aba mono da.

Paru hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma īwatazé wasu'u

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma si, 're wawata za'ra wa'aba mono za, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama āma. Ta hā te wa'āma 're siwamri u'âsi. Te duré te te 're wa'apawaptob u'âsi, wapē hā ī're wama 're simi'wara u'âsi mono da.

⁴ Wa hā, duré Timotiu, uburé marī īpire hā wa te 're sépata mono wamhā, te za tō te te 're wapawapto, wapē ī're wama 're sa'wari mono da. Taha wa, wama waihu'u pese di oto duré, īsarina, wa te 're īdapawapto mono zéb da hā, wasine 're dapē'ẽ nhimi'wara mono da, marī īpire hā da te 're sépata za'ra mono wamhā. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're īwapawapto mono ne, wa za tō wa norī zama wa te 're dapawaptob za'ra, dapē hā ī're dama 're simi'wara mono da apâ.

⁵ Wa norī hā Cristuhu zazei'wa 're wahâimana mono wa, wa wa te 're robzépata, ti'ab ré Cristu hā te te 're ūrobzépata mono ne. īsine, wa te 're robzépata mono nherē, ta hā te za te te 're wapawaptob u'âsi, wapē ī're wama 're sa'wari mono da, wato sina duré 're wahâimana u'âsi mono da.

⁶ Wa norī hā, Cristu, wa te dama 're sadawa wasu'u mono wa, te da te wama 're rob'manharī wasétē u'âsi. Taha zarina, wa te 're robzépata mono nherē, wama 're rowē mono di. E marī wa. Wanhimirohuri zarina 're īsaze za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wa, duré īsimipawaptobzéb zarina, aipē hā ī're aima 're simi'wara aba mono wa. Wa norī hā wa te 're robzépata mono wamhā, te tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā te te 're wapawapto, wapē ī're wama 're sa'wari u'âsi mono da. Āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za 'râwi asima 're īnharī za'ra wa'aba mo, āne: "Paru norī hā te te 're robzépata zahuré mono nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're īpawaptob u'âsi zahuré mono ne, te za duré te te 're

wa'apawapto, wapē ū're wama 're simi'wara u'âsi mono da." Āne te za 'râwi asima 're īnharī za'ra wa'aba mo. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhā, te za asiptete sina āma 're anomro aba mo, 'Re īhaimana u'âsi mono āma. Tawamhā, te te 're īwapawapto mono ne, te za tō 'Re īhaimana u'âsi mono hā te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, aipē ū're aima 're simi'wara aba mono da.

7 Āne na, wa tō wa te ai'āma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē, 'Re īhaimana u'âsi mono za 're īrēme za'ra wa'aba mono ū na hā. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhā, tō sena te za duré 'Re īhaimana u'âsi mono hā te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, te te 're īwapawaptob u'âsi mono ne, apâ 're aipē'ē nhimi'wara u'âsi aba mono da.

8 Wasisānawā norī, wa duré wasima wē ni, wa te āma aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma wahāimana ré, rowasédé hā wazada īhāimanazém na hā. Tame, wa te robzépata za'ētē uptabi wa, wa tō aré wasina rosa'rata ni, sena na oto wadâ'ā da newa.

9 Āne, wa tō wasina rosa'rata ni, 'râwi: "Tō sena, wa za wadâ'ā ni, romhutu na." Tawamhā e marī da, ma tō āne hā wazada tiromhāiba bété. 'Râwi wawaihu'u pese na 're wasi'madâ'ā tō mono da, 'Re īhaimana u'âsi mono si, wa te 're umnhasi pese mono da si, ma tō āne hā wazada tiromhāiba. 'Re īhaimana u'âsi mono si waihu'u pese di, te te 're īda'ahāiwa'utu mono da hā. Duré tāma dawaihu'u pese di, te te 're īda'ab'madâ'ā mono da hā, rowasédé hā dazada 're haimana mono wamhā.

10 Ta hā ma tō wanho'reptu tō, wadâ'âzém hawi, wa te wasina romnhimimnhasi uptabi nherē. Taha zarina, te za te te 're wanho'reptu duré, wazada 're īromhāimana wasétē mono zém hawi. Taha wa, wama umnhasi uptabi di, 'Re īhaimana u'âsi mono hā te te 're īwanho'reptui mono da hā.

11 A norī wa'wa hā wa'āma 're aimreme zusi aba mono zém na 're wapawaptob za'ra wa'aba mono wamhā, 'Re īhaimana u'âsi mono hā te za te te 're aiwapari za'ra wa'wa, te te 're wanho'reptui u'âsi mono da. Āne wamhā, īwē na si te za tō wama 're sōprub u'âsi. Taha zarina, te za tō da'ahā na āma 're dawata za'ra, 'Re īhaimana u'âsi mono āma hā, īwē na si wama 're sōprub u'âsi mono wa.

Paru hā datēme morī tō da, te te āma īsaprīzé wasu'u

12 Ni'wam norī hā asiré 're haimana za'ra wa'aba mono nherē, ma tō wahāimana nhipe na hā wa'āma siwi tihi. Tane nherē, senai ū di ta hā. Wa norī hā 'râwi wapē'ē na 're wasiwē'ō mono ū di. E marī wa. Marī hā wa te ai'āma 're 'manharī za'ra wa'aba mono ū wa, 're wahāimana wē u'âsi mono wa. Pi'uriwi aiwi 're wahāimana za'ra wa'aba mono ū di. Marī īwē si, wa tō wa te aima 're 'manharī za'ra wa'wa. Ti'ai āma īsazei'ō'wa norī nhimirowaihu'u pese zarina, 're wahāimana mono ū di. 'Re īhaimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina si, wa āne na hā 're wahāimana oto.

13-14 Wa te āma aima īrob'ui'éré za'ra wa'aba zé hā e pire di, 're sōré za'ra wa'aba mono wamhā, duré āma īwaihu'u za'ra wa'aba da hā. Mare di. Aima wapu za'ra wa'aba di. E marī wa. Wazadawa nhipe na, marī na wa te āma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ū wa, aimawi na wa te āma aima 're roti za'ra wa'aba mono ū wa duré. Āne na hā sena na 're īwahāimana mono zé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba ū di. Tane nherē, wa tō wa te wasima 're aiwē za'ra wa'wa, nimahā na asifi wawaihu'u pese za'ra wa'aba da, wazadawa nhipe ū na 're īwahāimana mono na hā. Tawapsi te za Wanhib'apito Zezusi hā nimahā bâtā na apâ we īmorīzéb āma, wa'āma atob'uzu za'ra wa'wa, wa norī hā za duré ai'āma īwatob'uzu za'ra wa'aba ne, tō taha bâtā na hā.

15-16 'Re īhaimana mono zém na, īwēsāmri za'ra wa'aba newa, wa tō aré īsimā rowē, ā hawi Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawi, apâ īmorī wamhā, āma atēme īmorī aba na, te sahu da duré. Masédoniza u we īmorī 'rata wa, āma atēme īmorī aba ne, duré āma atēme īwisi aba da, te asabu na sahu za'ra wa'aba da, wa tō īsimā rowē

aré. Āhā wamhā, te aré asiwī ūpawapto wa'wa, Zudeza u ūmorizéb da hā. Āne 'wa'āhā, aré maparane ūnhimipawapto wē zé hā aima wa'aba hā, ūnhimiromhuri na hā.

¹⁷ Tane nherē, āma atēme ūmorī aba zém na, te sahu õ di. Masédoniza hawi apâ ūmorī ré, āma atēme ūsipai waihu'u za'ra wa'aba õ di tō. Marī hā ūma hâimana wa, wa tō ūnhimirosa'rata na āma saprī, āma atēme ūmorī aba tō da a'â. Āne wa, ni'wam norī hā asiré 're ūhâimana za'ra wa'aba mono norī hā ma tō ūama rosa'rata wasétē za'ra, ūzadawa nhipe se na hā, ūmreme hā tō senai õ newa. E ūnhimirosa'rata na 'râwi te ūsiwi ro'wa'rutu wa, wa tō ãne hā ūsima pisutu, āma atēme ūmorī aba tō da hā. Mare di. E ūsazei'õ'wa norī hā sima si 'râwi te te 're ūrosa'rata za'ra mono ne, wa tō ãne hā ūsima pisutu. Mare di. Āne wab õ di. ūsazei'õ'wa norī hā marī na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhā, awa'awi te za te dawi āma 're saprī za'ra, simirosa'rata na saprī pese wa, ta norī hā. ūsimiropisutu na ropsi'âri õ nherē, te za te dama 're nharī za'ra, siwa'râmi. E ãne, 're ūhâimana mono zé hā, wa hā. Mare di. Ānei õ di.

¹⁸ 'Re ūhâimana u'âsi mono hā, dama umnhasi uptabi di. Niwamhā dama sadawa nhipe se õ di. Ta hā ma tō ūpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da, sena na. Taha wa, wa hā nimahā na hā aima ūzadawa nhipe se za'ra wa'aba õ di. Te aima 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mono zé hā, taréi õ di. ūnhimirosa'rata waptu na hā te āma 're saprī mono õ di.

¹⁹ Zezu Cristu hā bêté, 'Re ūhâimana u'âsi mono 'ra hā. Ta hā tinhimiroti ahâ na te te āma 're azaprī mono õ di. Tō õhō si ūsimiroti hā te tâma 're hâimana. Tane duré, wa norī hā ūsadawa wasu'u'wa norī hā, Sira hā duré Timotiu hā, tō ūwaibaba si, wa tō wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Ta norī me, wa tō wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, Cristu hā.

²⁰ 'Re ūhâimana u'âsi mono, ūwē na te te dama 're ūaropisutu mono zé hā ahâ uptabi nherē, ma tō Zezu Cristu hā pisutu, uburé te te dama āma 're ū'a'uwaimrami mono da hā. Taha wa, Zezusi hā wama umnhasi di oto, uburé te te wama āma 're ū'a'uwaimrami mono da hā. Wa norī hā wasiré ūsazei'wa norī hā wasiré 're wasi'râ'õtõ mono wamhā, 'Re ūhâimana u'âsi mono āma 're wawata za'ra mono wamhā, wa 're wamreme zusi, ãne: "Tane tō." E marī te wasu'u, ã hā. Cristu, tō sena uburé marī na te te wama 're ū'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Tane duré, wa norī hā ūsadawa wasu'u'wa norī hā sena na, wa wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ūwasu'uwē wasu'u na hā.

²¹ 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ma tō te te 're wapawapto u'âsi za'ra, wanhiptete sina Cristuhu āma 're wahâimana za'ra mono da. A norī wa'aba zama, te duré te te 're aipawapto u'âsi za'ra wa'wa, asiptete sina āma 're anomro u'âsi aba mono da. 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ma tō wapisutu za'ra, ūwasu'uwē na, wa te tâma 're romhuri za'ra mono da, wa norī hā.

²² Tipē'ezani hā ma tō duré te te wama 're anhomri, wapē'ẽ 're, wama 're ūhâimana za'ra mono da hā. E marī te tawamhā wama wasu'u za'ra, ūpē'ezani hā wapē'ẽ 're, 're ūhâimana mono zé hā. 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're ūwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Duré, ūpē'ezani hā wapē'ẽ 're, oto 're sâmra mono wa, wa za wa te 're waihu'u pese za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono, sena na za te te wama āma 're ū'a'uwaimrami mono zém na hā, uburé te te wama 're ūaropisutu mono zéb zarina.

²³ Wa hā apâ ūmorī wamhā, āma atēme ūsipa za'ra wa'aba õ di tō, Corītu u hā. E marī wa. Marī hā 'manharī wasétē za'ra wa'aba wa, te aihâ za'ra wa'aba tō da, āma atēme ūwisi aba õ di tō, apâ. Tō sena, wa ãne hā aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono nho'a. Taha wa, ūzadawa nhipe se wamhā, 'Re ūhâimana u'âsi mono te za tō ūazâ.

²⁴ E wa norī hā asib'apito aima 're wahâimana za'ra wa'aba mono bâ, te za bêté wanhimiroti hā 're ūsazei za'ra wa'aba mo. Mare di. Asib'apito hā aima 're wahâimana za'ra wa'aba mono õ di. A norī wa'wa hā te asiptete sina āma 're anomro aba mo, Cristuhu āma, 're sazei utõrī za'ra wa'aba mono ãna. Taré, wa wasiré wa te tâma 're

romhuri za'ra, ato sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

2

1 Æne wa, wa tô ïsimma ãma saprî, apâ ãma atême ïmorî aba tõ da a'â, te ïsina aima ropisutu za'ra wa'aba nherë, ïmreme na te duré aihâ za'ra wa'aba wa, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba tõ da. ãma atême ïmorî 'rata za'ra wa'aba wamhã, ïnhimiroti na te aihâ za'ra wa'aba zém na hã ma tô aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa. Æne tõ da duré, ãma atême ïmorî aba õ di za a'â.

2 ãma atême ïmorî za'ra wa'aba 'wa'âhã, ãté te aré aiwi tirobzei'õ pese za'ra wa'wa duré, ai'rata ïnhamra aba wamhã. Æne wamhã, e 'wam norî hã te aré sina ïma rowẽ wazere za'ra, ïwi robzei'õ pese wamhã. Ni'wai õ di aré, ãté. E marî wa. A norî wa'aba wi, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba wa.

3 Æne wa, wa tô rob'ui'éré si ãma aima sõmri za'ra wa'wa a'â, te ïsina ïropisutuzém nhibrob're. Wa tô ïsimma rosa'rata, ãne: "Ãté ïtème ïmorî za'ra wamhã, te za ïwi tirobzei'õ pese, ïnhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ wa, ta norî hã. Æne wa, wa za rob'ui'éré si tâma sõmri za'ra a'â. Tawamhã, ïnhimiroti hã te te saze za'ra wamhã, ïto sina, wa za ïtème ïmorî za'ra oto. Æne wamhã, tâma ïto za'ra zéb zarina, te za duré to sina sima 're hâimana za'ra, ta norî hã." Æne wa tô ïsimma rosa'rata, ai'âma za'ra wa'aba hã. 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 're ïtoi mono õ di. E ãne hã ïuwaibaba, ïma hã. E wẽ di. Mare di. Taha wa, wa tô a'â rob'ui'éré si ãma aima sõmri za'ra wa'wa.

4 Te ãma aima rob'ui'éré 'rata za'ra wa'aba wamhã, wa tô ai'âma robzépata za'êtë za'ra wa'wa, ïpë'ë 're. Æne wa, ïpë'ëzé uptabi di. Taha wa, wa tô aiwa'õ duré. E tawamhã, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba da, wa tô ãne na hã ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Mare di. Æne da hãi õ di. ïma asawi uptabi za'ra wa'aba zém na asiwi ïwaihu'u za'ra wa'aba da si, wa tô ãne na hã ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

Aibâ ãma, ïwasédé hã da te oto 're ï'madâ'â za'ra mono õ zé wasu'u

5 Ni'wa hã aibâ hã, asiré 're ïhâimana za'ra wa'aba mono hã misi ma tô tihâimana wasété na sina ïwi robzei'õ. Tane nherë, e ïwi si ma tô tirobzei'õ. Mare di. A norî wa'aba wi zama, ma tô aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa syry na, aibâ 're ïhâimana wasété mono zém na hã. E aiwi robzei'õ pese za'ra wa'aba wa, wa tô ãne na hã aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Syry na ma tô aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa. ïwi si ma tô tirobzei'õ pese, tiwasédé hã te te 're ab'manhari mono wa, aibâ hã.

6 Õ hã aibâ hã ma tô asiwi ïwẽ'õ za'ra wa'wa. Ai'ahâ wa'aba na ma tô asiwi ïwaihu'u za'ra wa'wa ta hã, asiré 're asi'rã'otõ aba mono wa, asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono tõ da a'â. Æne hã wẽ di tõ.

7 Tane nherë, a norî wa'wa hã ïwasédé hã ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto. Tâibâ. Ma tô siwẽ'õ, tiwasété na hã. Apâ te za asiwi ïâri wẽ wa'wa, robze na asiré 're hâimana aba mono da oto apâ. Tiwi robzei'õ pese wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te rême tõ da, te za apâ asiwi ïâri wẽ wa'wa.

8 Taha wa, ma'âpé asiwi pawapto wẽ wa'aba, aima ïsawi pese za'ra wa'aba zém na, te te sina aiwaihu'u pese za'ra wa'aba da, robzei'õ u'âsi 're hâimana tõ mono da, asiti za'ra wa'aba.

9 ïnhimîui'éré 'rata na, wa tô aima ãma roti za'ra wa'wa, aibâ hã tõ õ hã asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba da. ïnhimiroti si 'madâ'â za'ra wa'aba zô, wa tô aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, aibâ hâiba na hã.

10 A norî wa'wa hã, dawasédé da te 're ï'manhari za'ra mono zém na hã oto da'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono tõ da, asima 're pisutu za'ra wa'aba mono wamhã, ïzama te oto da'âma 're ab'madâ'â mono õ di za tõ. Taha wa, aibâ hã tiwasédé ïpire hã tõ sena te te 'manhari wamhã, wa za tô ïsimma pisutu, asarina wa'aba, ïwasédé hã te oto ãma 're 'madâ'â tõ mono da, simisutu ato sina asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da apâ.

Cristuhu nho'a, wa ãne na hã aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa, ūwasédé hã za te oto ãma 're ūmadâ'â mono õ na hã, aibâ ãma hã.

¹¹ Aibâ hã tiwasédé te te 're ūmanharí mono zém na hã, wa te oto ãma 're 'madâ'â za'ra mono tõ da, wa te wasima pisutu za'ra õ wamhã, Satanasi hã te za tizadawa nhipe se zéb zarina, wama 're simiza'repese za'ra. Marí na te za te wawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra, wasiré ūsazei'wa norí wi, robzei ãna wasiré 're wahâimana za'ra mono da oto. Satanasihi hâimanazé hã wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za tõ wasima pisutu pese za'ra ni, ūwasédé hã wa te oto ãma 're 'madâ'â za'ra mono tõ da, aibâ ãma hã.

Paru hã Torowadi ãma sâmra ré, hâtâ'â na ūsâmrazé wasu'u

¹² Æne wa za duré aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa. Torowadi na 'ri nho'omo nhisi u, wa tõ mo, tame Cristuhu wasu'uwẽ hã te dama wasu'u da. Tamomo ūmorí wamhã, Wanhib'apito hã ma tõ ūma 'ridawa ūnhowa, tame te oto tâma romhuri ña.

¹³ Tane nherë, wa tõ ūhâtâ'â sina ūhâimana, wasisânawã Titu hã ūzô sâmra õ wa, tame te sôpëtë da nherë aré. Taha wa, wa tõ õne haré ta hawi mo, Masédoniza u we ūmorí da.

Wedewa'u ūsadazei uptabi hã dama 're ūsadazei pu'u mono ne, Cristuhu wasu'uwẽ na da te ãma 're ūropéi mono zé wasu'u

¹⁴ Tane nherë, 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma si, wa za 're ūwata u'âsi. Ta hã te za sisarina te te 're wa'anhimroi u'âsi, Cristuhu ãma 're ūwahâimana za'ra mono zéb zarina, wa'âma 're sib'a'uwẽ za'ra mono wa. Da'wapéi'wa norí nhib'apito hã tinhitob'ru norí ãma te te ai'uté za'ra wẽ te, da'ahâ nho'a sisarina te te 're ūsimroi mono ne, taha ma si wa te oto tâma 're romhuri za'ra mono da, te za sisarina si te te 're wanhimroi u'âsi, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã. Te duré te te 're wapawaptob u'âsi za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ si daro mono bâ wa te dama ãma 're ropéi mono da, Cristuhu hã aihñi da te oto 're waihu'u za'ra mono da. Wedewa'u ūsadaze hã da te 're zata za'ra mono wa, 're ūsadazei pu'u za'ra mono ne, wa za wa te dama ãma 're ropé, Cristuhu wasu'uwẽ hã.

¹⁵⁻¹⁶ Wedewa'u ūsadaze hã 're sadazei wairébé mono wa, dama 're ūwé wairébé mono ne, te duré 'Re ūhâimana u'âsi mono hã wama 're toi u'âsi za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wẽ te. Tane nherë, aiwa da te dasima 're wẽ za'ra mono õ di, Cristuhu wasu'uwẽ hã. Ni'wam norí hã ūwasu'uwẽ te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono wamhã, ta norí hã te za tipé'õ 're dâ'â u'âsi ne 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhiti. Marí hã dama uzé pire wa, da te dasiwi 're ūwẽ'õ za'ra mono ne, te ta norí hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra, ūwasu'uwẽ hã. Ni'wam norí si ūwasu'uwẽ te te sima 're ūwé za'ra mono norí si, te za 'Re ūhâimana u'âsi mono hã te te 're anho'reptu, hâiwa ãma ūrata 're si'ubumroi u'âsi mono da. Ta norí ma si, tâma 're wẽ u'âsi za'ra mono di Cristuhu wasu'uwẽ hã, marí ūsadazei uptabi hã 're sadazei wairébé mono wa, dama 're ūwé wairébé mono ne. E 'wa hã 're hâimana mono bâ, si'uihâ na tiwaihu'u pese na Cristuhu wasu'uwẽ na romhuri na te te ãma 're ūwaimrami mono da hã, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma. Ni'wa hã sada hâimana õ di.

¹⁷ Ni'wam norí hã 're simarí ahâ za'ra mono da si, te 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra. Tane nherë, wa norí hã ta norí ne, 're wahâimana za'ra mono õ di. Marí aimawi zô, wa te wasima 're romhuri za'ra mono õ di wa norí hã, 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã. Cristuhu waihu'u pese zarina si, wa tõ wa te dama 're rowasu'u za'ra sena na, 'Re ūhâimana u'âsi mono nho'a, ãne da, te te wapisutu za'ra wa, ta hã.

3

'Re ūhâimana u'âsi mono hã te te dama ūropisutuzép té wasu'u

¹ Æne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba wa, te za duré wa'âma ūrosa'rata za'ra wa'wa ãté, 'râwi wasina ūwawatazém na hã. E wanhimirohmuri na wawasu'u na rob'ui'éré ré, wa tõ ãma atême za'ra wa'aba hã wanem ni, sena na 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na, wa te dama 're ūromhuri mono zé wasu'u na rob'ui'éré ré hã. Mare

di. Ni'wam norī si te za atēme 're sihutu 'wa, nima hawimhā, ūsimiromhuri wasu'u na rob'ui'éré ré hā. Duré aihawi wa'aba hā, ūsimiromhuri na dama 're ūwasu'u za'ra wa'aba mono zéb ré, te za ta norī hā 're nomro, nimomo. Tane hāi õ di, wa norī hā.

² Darob amoi u, 're wane mono wamhā, asimirob'ui'éré za'ra wa'aba ré, 're wane mono õ di, da te dasiwi 're ūwaiihu'u mono zéb da hā. Mare di. Cristuhu wasu'uwē na wanhimiromhuri zarina 're saze za'ra wa'aba mono wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono âma si 're anomro wē wa'aba mono zém na, da te 're aiwaiihu'u za'ra wa'aba mono wamhā, taha zarina si te za da te dasiwi 're wawaihu'u, sena na 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're ūwahāimana mono na hā.

³ Wanhimiromhuri zarina si, Cristuhu hā 're saze za'ra wa'aba mono wa, te taha na si da te 're wawaihu'u, Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're ūromhuri mono zém na hā, danhimirob'ui'éré hā da te 're sôré za'ra mono wa, marī hā da te âma 're ūwaiihu'u za'ra mono ne. Tane nherē, marī na da te 're ūrob'ui'éré za'ra mono zéb zarina, 're saze za'ra wa'aba mono õ di, a norī wa'wa hā. 'Re ūhāimana u'âsi mono hā ūsi'utōrī'ō pē'ezani nhimipawaptobzéb zarina si, ma tō 're ūsaze za'ra wa'aba mo. E ëtē tōmo baihā na rob'ui'éré zarina, ma tō 're ūsaze za'ra wa'aba mo. Mare di. 'Re ūhāimana u'âsi mono pē'ezani hā marī hā aipē'ë 're te te aima 're ūwaiihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tō oto 're ūsaze za'ra wa'aba mo, Cristuhu hā.

⁴ A norī wa'wa hā wanhimiromhuri zarina, ma tō oto 're ūsaze za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za oto asiwi ūwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're ūromhuri mono na hā. Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si, wa tō wa norī hā sena na wasina waihu'u ni, 'Re ūhāimana u'âsi mono nho'a.

⁵ E wa norī hā wasi'uihā na wama waihu'u pese di ãne hā, Cristuhu wasu'uwē na wa te dama 're ūrowasu'u mono zéb da hā. Mare di. 'Re ūhāimana u'âsi mono te te 're ūwapawapto mono zéb zarina si, wama waihu'u pese di, ūwasu'uwē na, wa te dama 're ūromhuri mono zéb da hā, taha zarina, da te 're saze za'ra mono da.

⁶ Taha si ma tō te te 're wapawapto, te te dama ūropisutuzép téb zarina, wa te dama 're romhuri wē mono da. E niha tawamhā, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te dama ūropisutuzép té hā. E 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'éré, te wasu'u, ã hā. Mare di. 'Re ūhāimana u'âsi mono pē'ezani nhimipawaptobzéb zarina 're ūdanomro mono zép té, te wasu'u, ã hā. Mozésihi nhimi'ui'éré zarina 're danomro mono nherē, e taha zarina te za 're dasisō'reptu za'ra, ropipa hawimhā. Mare di. Ni'wa hā te te sina uwaimrami waihu'u õ di, Mozésihi nhimi'ui'éré hā. 'Re ūhāimana u'âsi mono te te dama ūropisutuzép té hā da te 're saze za'ra mono wapsi, te za ūpē'ezani hā te te 're da'anho'reptu ropipa hawi, rowē na ūsiré 're dahāimana u'âsi za'ra mono da oto.

⁷⁻⁸ Duréihā 'Re ūhāimana u'âsi mono hā ma tō tinhimiroti na rob'ui'éré, ëtē tōmo baihā na, Mozésihi ma, te te sōmri da. Rowa'a za'ëtē na ma tō 'Re ūhāimana u'âsi mono hā ūtēme wi, Mozésihi u hā. Tawamhā, Mozési hā ëtē tōmo baihā na rob'ui'éré te te mrami pari, Izarazéhé nhihudu norī u sa'a hawi apâ te te ūtēme ūré si'ra za'ra wamhā, ūubu na hā rowa'a hā sa'ëtē di. Sa'a hawi, morī ré, ūubu na rowa'a hā syry na sipari nherē, tawamhā, Izarazéhé nhihudu norī hā titōmo na te te 'madâ'â hā waihu'u za'ra õ di, Mozési hā. E marī wa. 'Re ūhāimana u'âsi mono hawi wa, rowa'a hā. 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hā ëtē tōmo baihā na rob'ui'éré hā, ūsimirowa'a ré, Mozési hā te te datēme ãwisi nherē, wē nherē, taha si, da te 're ūmadâ'â za'ra mono zéb zarina, 're dasisō'reptu waihu'u za'ra mono õ di. ūsimiroti 'rada hā wē nherē, taha nhipai u wē uptabi di, ūpē'ezani nhimipawaptobzé hā, taha zarina, 'Re ūhāimana u'âsi mono 'rata 're ūdanomro u'âsi mono zéb da hā, rowē uptabi ãma hā.

⁹ 'Re ūhāimana u'âsi mono hā tinhimiroti 'rata na ëtē tōmo baihā na rob'ui'éré hā Mozésihi ma, te te ūsōmri hā wē nherē, da te dasina 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ wa, ma tō 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te te siwi 're da'awé'õ. Tane nherē, te te dama ūropisutuzép té hā taha si wē uptabi di. E marī wa. Taha zarina, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te te oto 're wa'awēsâmri mono wa, duré taha zarina, wawasédé hā te te oto wa'âma 're ab'madâ'â mono õ wa, Wamama hā.

¹⁰ Duréihā Mozési hā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré ré ëtē tōmo baihāi ré, te te si'rai wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono te, rowa'a na te īré mo, wē wa, īsimiroti hā. Tane nherē, rowa'a hā ma tō ai'utō. 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īropisutuzép tép si, wē uptabi di oto, Cristuhu wasu'uwe na hā.

¹¹ 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hā wē wa, ma tō Mozésihi hâiba na tirowa'a, ëtē tōmo baihā na rob'ui'éré hā te te mrami ré hā. Tane nherē, āma ronomro hā õ di, rowa'a na hā. 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īropisutuzép tép si wē uptabi di, taha si 're si'utōri waihu'u mono õ wa za, te te 're īda'anho'reptui mono zé wasu'u wē hā.

¹² 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īropisutuzép té hā, niwamhā wawi 're si'utōri za'ra mono dai õ wa, wa taha umnhasi sina, wa te 're 'madâ'â u'âsi. Taha wa, wapahi āna, wa tō wa te dama 're wasu'u u'âsi, ta hā.

¹³ Tawamhā Mozési hā ma tō 'rā ubu ré datëme simasisi, ī'ubu na rowa'a hā tiwi īsi'utōri na te te siwi waihu'u za'ra tō da, Izarazéhé nnihudu norī hā. Tanei õ di, wa norī hā. Cristuhu wasu'uwe hā wa te dama 're wasu'u za'ra mono wamhā, wanhiséb āna, wa za tō wa te dama āma 're rowasu'u za'ra, niwamhā dawi 're si'utōri mono dai õ wa za.

¹⁴⁻¹⁵ Duréihā Izarazéhé nnihudu norī hā ma tō 'rāihatob za'ra. Taha wa, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti hā te te 're waihu'u za'ra mono õ di, niha te te sina tāma 're ī'uwaimrami za'ra mono zéb da hā. Ta hawim haré, te zahadu da'rā ubu ré 're īdahāimana za'ra mono ne, 'Re īhāimana u'âsi mono te te tāma īropisutu za'ra zéb 'rata na rob'ui'éré hā te te sima 're sôrē u'âsi za'ra, rowahutuzéb āma, īsimiroti 'rada hā te te 're ī'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te 're sô'reptu za'ra mono da newa, ta norī hā. Tane nherē, ni'wam norī hā Cristuhu āma 're nomro mono wapsi, te za da'rā ubu āna 're īdahāimana za'ra mono ne 're hāimana za'ra, ta norī si.

¹⁶ Ni'wam norī hā Wanhib'apito wasu'uwe u 're sipizari za'ra mono wapsi, te za da'rā ubu āna 're īdahāimana za'ra mono ne, 're hāimana u'âsi za'ra, ta norī ma si, oto waihu'u pese za'ra wa za.

¹⁷ Wanhib'apito si, wa te 're saze za'ra mono wamhā, Tipē'ēzani ma, te za te te 're wa'apisutu, taha si te te 're wa'apawapto mono da, rowē na āma 're wanomro mono da, marī na wasi'uihā na wa te wasina tāma āma 're ī'uwaimrami za'ra mono zém na, 'rāwi 're wasi'madâ'â za'ra mono tō da, duré taha zarina, 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te 're wa'anho'reptui mono da newa.

¹⁸ Wa norī hā wasiré īsazei'wa norī hā da'rā ubu āna ne, wa oto 're wahāimana za'ra. Taha wa, Wanhib'apito 're īmorī wē uptabi zé hā wama waihu'u pese za'ra di oto. īpē'ēzani te te 're īwa'apawapto mono zéb zarina, wa za oto 're īwanomro wē mono zém na, wa te wasima āma 're sa'ëtē za'ra, īsine āma 're īwahāimana za'ra mono zéb da hā.

4

Piza na zé'a 'manharī na romnhimiré'ezé wasu'u

¹ 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō tinhimizawi pese zéb zarina wapisutu, īsadawa wasu'u na wa te tāma 're romhuri mono da. Taha wa, wawi 're robzei'õ mono āna, wa tō 're wahāimana u'âsi.

² Ni'wam norī hā asiré 're hāimana za'ra wa'aba mono nherē, ma tō wawasédé hā wa'āma sa'ra za'ra, wahāimana nhipesi sina dawi 're wahāimana mono newa. Uburé marī hā pi'uriwi da te 're ī'manharī wasétē za'ra mono zé hā, wa tō wa te wasiwi 're awë'õ. 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā, wa te dawi āma 're 'wa'rutu mono õ di. Ōhō si, wa tō sô'awi wa te dama 're wasu'u u'âsi, sena na, 'Re īhāimana u'âsi mono nho'a. Āhā zarina, te za 'rāwi dapē'ē na da te 're wawaihu'u za'ra, wazadawa nhipesi āna, 're īwahāimana mono zém na hā.

³ Cristuhu wasu'uwe hā wa te dama 're īwasu'u mono hā suwai haré te ni'wam norī wi 're hāimana zahadu, 'Re īhāimana u'âsi mono nhiti, za 're īnomro u'âsi mono norī wi.

⁴ Ta norī hā, Cristu te te 're saze za'ra mono õ wa, ma tō Wa'uburé hā ūpo're'õ norī nhib'apito hā te te 're apo're nhito, tob'a ne 're hāimana za'ra mono da. Taha wa, Cristuhu wasu'uwē hā wē uptabi nherē, rob'uiwēzém ne, te te dama 're rowa'a za'ra mono nherē, te te 're waihu'u za'ra mono õ di, ta norī hā. Cristu hā aiwa Timama ne 're morī wē uptabi nherē, ta norī hā te te siwi 're waihu'u za'ra mono õ di, sena na īwasu'uwē na hā.

⁵ Wa norī hā wa'āma si 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da, duré wanhimiroti si 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da, wa te āma aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono õ di. Zezu Cristuhu si, wa tō wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, uburé Wanhib'apito na 're waihu'u za'ra wa'aba mono da si. Taré, wa wa norī hā aima romhuri aba 'wa hā 're wahāimana. Zezusih si 're īsazei pese za'ra wa'aba mono zéb da si, wa tō wa norī hā wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa.

⁶ Duréihā ropoto na'rata hawimhā, 'Re īhāimana u'āsi mono ma tō tinha, āne: "Āhāna hā robra si 're asa'wari mono nherē, oto airowa'a na." Āne te tinha. Tane ma tō duré wapē'ẽ 're, te te wama 're arowa'a oto, īsadawa wasu'u hā wa te oto āma 're īwaihu'u pese za'ra mono zéb da hā. Cristu hā ma tō wama waihu'u za'ra, īmama 're īmorī wē uptabi na hā.

⁷ Até ni'wa hā te za marī īwē uptabi hā īwa'âbâ za'ēne hā piza na zé'a 'manharī 're tisē, piza īsipo'o pese wa, ī'manharī uwa wa. Tane duré, wa norī hā wahāiba nhib'uware nherē, wa marī īwē uptabi hā wa te dama 're wasu'u, tō Cristuhu wasu'uwē hā, 'Re īhāimana u'āsi mono si īwaihu'u pese na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wawaihu'u pese newa, wa'āma si, da te 're rosa'rata za'ra mono tō da.

⁸ Wa norī hā Cristuhu zadawa wasu'u'wa norī hā marī ahâ na wazada 're hāimana mono nherē, da te wa'āma 're ai'uté waihu'u mono õ di. Duré da te dasiwi 're wa'ruiwapari mono wa, wa'rā 'remhā wama 're ro'wa'rutu mono nherē, wasina 're wahâtâ'â mono wa, wawi 're robzei'õ waihu'u mono õ di.

⁹ Wanhitob'ru norī hā te te wa'āma 're rob'manharī wasétē u'āsi za'ra mono nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono hā niwa te te warēme õ di. Ta norī hā te te siwi 're wa'ahâri mono nherē, wazô 're rob'é'ē waihu'u mono õ di.

¹⁰⁻¹¹ Da te dasiwi wapārī da si, te da te wa'āma 're rosa'rata u'āsi za'ra aré, Zezusih hā da te dasiwi īwīrī ne da. Zezusih wasu'uwē hā wa te dama 're wasu'u mono wa, wa wasina romnhimimnhasi na 're wahāimana. E marī te wasu'u tawamhā, da te wa'āma 're rob'manharī wasétē u'āsi mono nherē, wasi'utōrī'ōzé hā. Cristu hā dâ'â nherē, apâ īhāiwa'utuzé, te wasu'u, sena na īwaihu'u pese zéb da hā.

¹² Taha wa, Cristuhu wasu'uwē na wa te dama 're rowasu'u mono wa, wa awē sidâpâsi wasina romnhimimnhasi na 're wahāimana u'āsi. Taha zarina te za oto a norī wa'wa hā rowē na 're anomro u'āsi aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono siré si.

¹³ Duréihā apito Dawi hā ma tō āne na āma rob'ui'éré: "Re īhāimana u'āsi mono hā wa tō te īsina 're umnhasi, te te 're ūpawapto mono da. Taha wa, īmreme āna 're īhāimana waihu'u mono õ di. Wa tō te dama 're wasu'u u'āsi, īsimiroti hā tō sena wa." Āne duréihā apito Dawihi nhimi'ui'éré, ībaihā na hā. Tane duré wanhimirosa'rada hā. 'Re īhāimana u'āsi mono hā wa te wasina 're umnhasi pese mono wa, duré wa te 're sazei pese mono wa, wa īsadawa wasu'u na wa te aima 're rowasu'u u'āsi za'ra wa'wa.

¹⁴ Wanhib'apito Zezusih hāiwa'utu'wa hā te za duré wahāiwa'utu, Zezusih āma si 're wahāimana mono wa. Tawamhā asiré wa'aba te za sitēme wazaprō, hāiwa u. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di oto.

¹⁵ Wa norī hā ai'madâ'â sina za'ra wa'aba, wa marī hā ahâ na wa te 're sépata. Tawamhā Cristuhu wasu'uwē na daro mono bâ wa te 're da'apawapto mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimizawi pese zéb zarina, da'āma 're īsiwārī mono zé hā, wa za wa te dama āma 're aropé, da'ahâ uptabi na oto ūré 're dahāimana za'ra mono da. Taha zarina te za da'ahâ na āma 're dawata za'ra oto, 'Re īhāimana u'āsi mono āma hā,

tinhoprubzéb zarina, da'āma 're siwārī mono wa, te te duré 're da'anho'reptui mono wa oto.

Datōmo na dama īmadâ'â waihu'u'ō zô, da te 're īrob'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u

¹⁶ Taha wa, wawi 're robzei'ō waihu'u mono õ di, romhuri hā wa te aré 're īsahâri mono zéb da hā. Mare di. Awē sidâpâsi wahâiba prédubzéb u, wahâiba téb ré wanhiptetezé hā wawi 're si'ré u'âsi mono nherē, wa wapē'ē 're apâ 're wanhiptete u'âsi. Taha wa, wawi 're robzei'ō waihu'u mono õ di tō.

¹⁷ Ti'ab ré, wa za tō wa te 're robzépata a'â. Tane nherē, ta hā wama wapure di. E marī wa. Taha wa'rāmi, te za 'Re īhâimana u'âsi mono hā īwē uptabi na duré īpire uptabi na te te wama 're wa'âbâ, īsi'utōrī'ō na hā. Ti'ab ré, wa te 're robzépata za'êtē mono nherē, taha nhipai u wē uptabi di za, īwē na te te wama īropisutu sirōmo zé hā.

¹⁸ Uburé marī hā ti'ab ré, datōmo na da te 're īmadâ'â za'ra mono si, si'utōrī pese di, ta hā. Hâiwa āma hā marī hā datōmo na da te 're īmadâ'â waihu'u za'ra mono õ si, 're si'utōrī waihu'u mono õ di za. Te za 're hâimana u'âsi za'ra. Taha wa, ti'ab ré datōmo na da te 're īmadâ'â za'ra mono zô si, wa te 're rob'ruiwapari mono õ di za. Datōmo na da te 're īmadâ'â waihu'u za'ra mono õ zô si, wa za wa te 're rob'ruiwapari u'âsi, wa norī hā.

5

¹ Wahâiba hā 'ri na, wa za oto āma aimasimiré'é za'ra wa'wa. A'ubuni wi 're dazâmorī mono ré hā, romhâ 'manharī na 'ri hā īwa 're dasi'ubumroi hutu mono ré, te za dasisa'u da te dasiwi 're 'ri nhamra. Tane duré, wa norī hā. Ti'ai āma 're wahâimana hutu za'ra mono ré, te za wahâiba hā wawi 're si'utōrī za'ra. 'Ri īwē uptabi hā dama 're simasam hâ mono da, te za duré īwē na da te dasima 're 'ri za'ra. Tane te za duré 'Re īhâimana u'âsi mono hā wahâiba té hā te te wama 're ab'manharī, īwē uptabi hā, hâiwa āma za wawi 're īsi'utōrī waihu'u za'ra mono õ hā, taha ré si oto ī'rata 're wahâimana u'âsi za'ra mono da. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norī ma hā.

² Ti'ai āma wahâiba ré ré, wa wa te sô 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra, hâiwa āma wahâiba ītém na za oto 're īwahâimana za'ra mono zéb zô, āme ti'ai āma da'uza īhâ tém na 're dasi'uza za'ra mono da, da te sô 're īrob'ruiwapari za'ra mono ne.

³ Ai'uréiwi 're danomro mono wa, dama 're īdanhiséb za'ra mono ne, hâiwa āma hā wahâiba āna 're wahâimana za'ra mono õ di za. Wahâiba téb ré si, wa za tō 're wahâimana u'âsi za'ra.

⁴ Ti'ai āma wahâiba ré u'âsi 're wahâimana za'ra mono õ di za. Ti'ab ré, wa 're wawab'êtē u'âsi za'ra, wa te 're robzépata za'êtē za'ra mono wa, wahâiba na hā. E tawamhā wa za wa te wasima 're rosa'rata za'ra, 're wadâ'â su'u za'ra mono da, wahâiba zô 're rob'é'é za'ra mono hâ. Mare di. Āne na hā wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono õ di za, wa norī hā. Tane nherē, wa za tō sô 're watob'uzu u'âsi za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono hā wahâiba ītém na īsi'utōrī waihu'u'ō na, za te te wama āma 're īazapři mono zéb zô. Āne wamhā, ti'ab ré aré wahâiba hā wawi 're si'utōrī za'ra mono da nherē, wa za taha wa'rāmi īsi'utōrī'ō ré 're wahâimana u'âsi za'ra.

⁵ 'Re īhâimana u'âsi mono si, ma tō te te wama 're apisutu siro, āne hā. Tipē'ězani hā ma tō te te wama 're anhomri, sena na wahâiba īté hā za te te wama 're īanhomri mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da.

⁶ Taha wa, wa za 'Re īhâimana u'âsi mono umnhasi sina 're wahâimana za'ra a'â, wato sina. Wahâiba hā ti'ab ré, za wawi 're īsi'utōrī za'ra mono ré, 're wanomro mono wa, wa a'â hâiwa āma Wanhib'apito 're īsâmra mono zém nhiti 're wahâimana za'ra, za 're īwahâimana u'âsi za'ra mono zém nhiti zama.

⁷ Wa norī hā, uburé marī hā hâiwa āma 'Re īhâimana u'âsi mono, za te te wama 're īanhomri mono hā, ti'ab ré watōmo na romhâ ré, wa te 're īmadâ'â za'ra mono zéb zarina, 're wahâimana za'ra mono õ di. Uburé te te sima wa'âma 're īaropisutu mono zém na, wa te 're īsaze za'ra mono zéb zarina si, wa āma 're wahâimana za'ra, watōmo na wa te wasisōwa 're madâ'â za'ra mono õ nherē, romhâ ré.

⁸ Wa norī hā wato sina, wa oto 're wahâimana u'âsi za'ra. E marī wa. Ti'ab ré, wahâiba hā wawi 're si'utōrī pese za'ra mono nherē, wē uptabi di za, taha nhowa're're, hâiwa âma Wanhib'apito 'rata 're ïwahâimana u'âsi za'ra mono zé hā.

⁹ Tane nherē, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā 're ïwahâimana za'ra mono zém na, wa'âma 're toi u'âsi mono da si, wa za 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra, ti'ai âma wahâiba ï'ratare ré, duré hâiwa âma wahâiba ïtêb ré.

¹⁰ E marī wa, wa za ãhã zô si, wa te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra, ti'ab ré hā. Niwapsi, wa za tô uburé Cristuhu nho're aimasam ni, te te wa'awaihu'u da, wahâimana wē na, duré wahâimanâ wasétâ na zama. Tame te za oto niha te te wama 're arowairébé, ti'ai âma uburé marī, wa te 're ï'manharī za'ra mono zéb zarina, ïwē na, duré ïwasétâ na zama.

'Re ïhâimana u'âsi mono hā da'âma 're ïsiwadi mono zé wasu'u

¹¹ Wa norī hā Zezusih zadawa wasu'u'wa norī hā, wa tô Wanhib'apito hā wa te wasiwi 're wazéb za'ra. Taha zarina, wa tô duré wa te 're dapawaptob za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono u si, 're dasipizari za'ra mono da. Wa norī hā marī zô si, wa te 're dapawaptob za'ra mono õ di. Mare di. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma si, wawaihu'u pese za'ra di, uburé 're ïwahâimana za'ra mono zém na hā. Taha wa, ïwē si, wa te 're ï'manharī za'ra mono zé hā, tâma waihu'u pese di duré. Âne na hā sena na aipë'ë 're, ãté aima waihu'u pese za'ra wa'aba di duré.

¹²⁻¹³ Ni'wam norī hā zudezu norī hâimanzéb uwaibaba, danho'a dama 're hâimana za'ra mono wē te, te sina 're wata za'ra. Ta norī hā ma tô wanhimirohmuri hā te te 're 'madâ'â za'ra. Tane nherē, wapë'ë 're wanhimirosa'rada hā, ta norī hā te te wawi 're waihu'u za'ra mono õ di. Taha wa, te ta norī hā te te dama wa'âma 're romnomri za'ra, âne: "Paru norī hā simiza'rese âna, te 're hâimana za'ra. Ma tô duré 'râihaiwanarī za'ra." Wē di tô. Tane nherē, wa norī hā 'Re ïhâimana u'âsi mono ma si, wa za tô wa te 're romhuri u'âsi za'ra, wanhimirohmuri na âma 're wawata za'ra mono da. Ta norī hā te duré âne te te wa'âma dama 're romnomri za'ra: "Paru norī hâ te simirosa'rata nhipe se na te te dama 're rowasu'u za'ra, ïsimiroti hâ sena newa, da te âma 're saze za'ra mono da." Wē di tô. Wa'âma romnomri wasétâ nherē, wa tô wa te aima 're romhuri u'âsi za'ra wa'wa, wanhimî'ë na. E wasina 're wawata za'ra mono da, wa âne hâ aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Dama 're wawasu'u wē za'ra wa'aba mono da, wa âne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'râwi wanhimirosa'rada ïwē hâ da te wa'âma 're ïwaihu'u za'ra mono da si, ïré 're ïwahâimana za'ra mono hâ 'râwi.

¹⁴ Cristu hâ te te 're wa'azawi pese mono wa, wa wanhimî'ë na, wa te tâma 're romhuri za'ra, da'âma. Wa norī hâ wasima si, 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra mono õ di za. Dawasétâ wa'âbâzéb da, ma tô Cristu hâ uburé dazada dârâ da'upana, dawasétâ wi 'râwi 're dasiwa'âbâ za'ra mono da, dasi'uihâ na dasisada 're dadâ'â waihu'u za'ra mono õ wa.

¹⁵ Âma 're ïnomro té mono norī hâ, sima si âma 're hâimana za'ra mono tô da, ma tô dazada dârâ, Cristu hâ. Taha zarina, te za sada ïdâ'â za'ra ma si 're hâimana za'ra, duré sada ïhâiwa'utu za'ra ma si, Cristuhu ma si.

¹⁶ Âne wa, ti'ai âma ïsazei'õ'wa norī nhimirosa'rata zarina, wa te da'âma 're rosa'rata za'ra mono õ di za oto, 're ïdahâimana za'ra mono zém na hâ. Wa hâ bété. ïsazei'õ'wa norī nhimirosa'rata zarina, wa tô te 're rosa'rata aré, Cristu 're ïhâimana mono zém na hâ, taré newa. Tane nherē, taha zarina, te âma 're rosa'rata mono õ di oto, wa hâ.

¹⁷ Ni'wam norī hâ Cristu te te 're saze za'ra mono wa, simisutu tihâiba na sina 're sitob za'ra mono wamhâ, 're ïdapoto téb za'ra mono zéb ré si, te za oto 're hâimana za'ra. Taha wa, te za 're ïnomro 'rata mono zé hâ tâma 're si'utōrī za'ra. Tâibâ za oto. Taha wa'râmi, te za oto 're ïdahâimana téb za'ra mono zém na si 're hâimana za'ra, ïwē na si.

¹⁸ Âne hâ ma tô ïwē si te te wama 're ab'manharī, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ, âma 're ïwanomro mono zép téb da hâ. ïsitob'ru na, wa tô aré tâma 're wahâimana za'ra. Tane nherē, Cristuhu dâ'âzém na, ma tô wa'âma 're siwadi za'ra oto. Wa norī hâ dama

ĩsadawa wasu'u'wa norī hā ma tō duré wama pisutu za'ra, wa te da'āma 're ūromhuri za'ra mono zéb da hā, taha zarina, da'āma zama 're siwadi mono da duré, wasine.

¹⁹ Cristuhu dā'âzém na 'Re ūhaimana u'âsi mono, da'āma 're ūsiwadi mono zé wasu'u na, wa wa te dama 're rowasu'u za'ra, dawasétē na oto da'āma 're ūpo're pu'u mono õ zéb zarina hā. Ma tō oto wama pisutu za'ra, āne na, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da.

²⁰ Taha wa, ma tō Cristu hā datēme wazatōři za'ra, ĩsadawa para, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Āne, wa wa te dama 're roti pese za'ra, Cristuhu nhisi na: "Ma'apé, 'râwi asi'madâ'ā za'ra wa'aba, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā ai'āma siwadi za'ra wa'aba da oto." Āne na ma tō wa'u'âbâ te te dama 're aroti pese, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā.

²¹ Cristu hā ti'ai āma 're morī ré, ma tō wasétē āna 're hâimana u'âsi. Tiwasédé hā te te 'manharī õ nherē, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā ma tō uburé wawasédé, wa te 're ūmanharī za'ra mono zém na hâiba wati'i, wa'upana za'ra, Cristuhu āma 're wanomro mono wa, te te oto 're ūwa'awēsämri mono zéb da hā.

6

¹ Wa norī hā 'Re ūhaimana u'âsi mono siré, wa te tāma 're ūromhuri za'ra mono norī hā, wa za oto aimā āma roti pese za'ra wa'aba ni. 'Re ūhaimana u'âsi mono, ma tō tinhimizawi pese zéb zarina, aimā 're sôprub za'ra wa'wa, ūvē na hā. Taha wa, ĩsazei'wa na taré dama 're asiwatu'u za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, te za asa ūwa'râmi asina tāma 're ūwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma hā.

² Duréihā Iza'iza hā ma tō 'Re ūhaimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré, āne: "Ai'āma ūpē'ezézéb da, bâdâ te ūsimā ūpisutuzém na, wa tō aiwapa. Te ūasō'reptuzéb da, bâdâ hā ūwa waptā'ā wamhā, wa tō aipawapto tō."

Āne duréihā 'Re ūhaimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hā. Ma'apé, ūwapari pese za'ra wa'aba. Bâdâ ma tō oto ūwa waptārā, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hā asi'uihâ na asima tiwi waptērē za'ra wa'aba da, duré te te asō'reptu za'ra wa'aba da.

³ Wa norī hā wa 're wasi'madâ'ā za'ra 'râwi, 're ūwanomro wē mono zô, ni'wam norī hā wahâimanazém na te te 're wa'madâ'ā za'ra mono wa, taha zarina, tiwasétē na oto 're si'marōpâři za'ra mono tō da, Cristuhu wasu'u'wē hā duré te te siwi 're wē'õ za'ra mono tō da. Wa te dama 're ūromhuri za'ra mono zé hā, da te dasiwi 're wē'õ za'ra mono tō da, wa āne na 'râwi 're wasi'madâ'ā za'ra, wa norī hā.

⁴ A norī wa'wa hā, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, wa te 're ūromhuri za'ra mono zém na si, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, wa uburé marī hā wē na wa te 're 'manharī za'ra. E niha tawamhā, 're ūwahâimana za'ra mono zé hā. Uburé marī na, wa te 're robzépata za'ra mono nherē, duré rowasédé hā wazada 're wairébé u'âsi mono nherē, wa wanhiptete sina āma 're wanomro u'âsi, wa te 're sazei'õ utōři za'ra mono āna.

⁵ 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa oto 're wahâimanana za'ra mono wa, ma tō da te dasiwi 're wahâ za'ra. Ma tō duré nasi dasiwi wanhemni, dazazéb 're. Wazada 're dahâimana wasétē za'ra mono wa, te da te wawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra, Wanhib'apito, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono ré hā. Wanhimirohmuri na, wa dama 're wasiwasutu za'etē u'âsi za'ra, Wanhib'apito wasu'u'wē na hā. Āne wamhā, wanhotō āna ma tō duré wa'âma 're awē za'ra, nimahā mara na hā. Wasai āna, wa duré nimahā bâtâ na hā 're wasi'ubumro.

⁶ Āne na, wa te 're robzépata za'ra mono nherē, wa tō 're wanomro wē u'âsi. 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimirowaihu'u si, wa tō oto wa te 're waihu'u pese za'ra. Taha wa, wawara sina dazada 're wazahi za'ra mono õ di oto. Wanhimizawi pese na si, wa oto 're wahâimanana za'ra. 'Re ūhaimana u'âsi mono pě'ezani nhimipawaptobzéb zarina si, wa duré wa te dama 're romhuri za'ra. Wazadawa nhipse āna, wa sena na si, wa te 're dazawi pese za'ra. Āne zarina, te za asiwi ūwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're ūwahâimana za'ra mono na hā.

⁷ Īwasu'uwe hā wa tō, tō sena wa te dama 're wasu'u za'ra. 'Re īhāimana u'âsi mono waihu'u pese zarina si, wa tō ãne na wa te dama 're romhuri za'ra. 'Re īwanomro wē mono zém na si, wa tō wanhitob'ru norī da, 're wahāimana za'ra, ta norī ãma, wa te 're ai'uté za'ra mono da. Taha na, wa duré ta norī ãma 're wasimanawawi u'âsi za'ra, wanhitob'ru norī ãma hā.

⁸ Ñane na te za tō asiwí īwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're īwahāimana za'ra mono na hā. Taha wa, te ni'wam norī hā 're īwanomro wē mono zém na te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. Te te duré dama 're wawasu'u wē za'ra. Tane nherē, te ni'wam norī hā te te wa'ãma 're wasétē za'ra taré. Te duré te te dama 're wawasu'u wasétē za'ra. Sena na dama 're wasiwasu'u u'âsi za'ra mono nherē, te wazadawa nhipe hā te te wa'ãma 're sa'ra u'âsi.

⁹ Wa norī hā daro mono bâ īsazei'wa norī ma, wawaihu'u pese za'ra nherē, te ni'wam norī hā taré na si te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. Wa te wasina 're romnhimimnhasi u'âsi za'ra mono wa, aré 're wadâ'â za'ra mono da nherē, wa zahadu wahāiba ré ré 're wahāimana za'ra. Da te 're wahâ za'ra mono nherē, da te dasiwi wa'uprosi waihu'u õ di.

¹⁰ Nimahā bâtâ na, da te dasina 're wapẽ'ezé zani za'ra mono nherē, wa watoi u'âsi 're wahāimana za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono ãma si. Duré wanhibrob'õ na 're wahāimana za'ra mono nherē, wa wa te 're dapawaptob za'ra, īwasu'uwe na si, danhibro pese ne, rowē na 're dahāimana u'âsi za'ra mono da, 'Re īhāimana u'âsi mono siré. Wa norī hā wanhimarī õ nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono, uburé te te wama 're īanhomri mono ré si, wa oto 're wanomro, īwē uptabi ré si.

¹¹⁻¹² Corītu ãma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī, sô'awi wa tō aima 're wasiwasu'u za'ra wa'wa, 're īwahāimana za'ra mono zém na hā. Aiwi 're wasi'udâ waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Wanhimizawizém na, wa te duré 're ai'mararé za'ra wa'aba mono õ di. A norī wa'aba si te asimizawizém na 're īwa'mararé za'ra wa'aba mo.

¹³ Taha wa, īra ne oto īma 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, wa za ãne na aima roti za'ra wa'wa, asawi pese za'ra wa'aba sina: Ma'ápé, aipẽ'ë na asiwí 're wazawi pese za'ra wa'aba mono, wa norī hā wapẽ'ë na, wa te 're īasawi pese za'ra wa'aba mono ne.

Aiwab õ na 're īdahāimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ Cristuhu zazei'wa na 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī, īsazei'õ'wa norī haimanazém na, īsu 're aihāimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za oto. Rowa'a na 're īdanomro wē mono zé hā, duré robra na 're īdanomro wasétē mono zé hā, e aiwa bâ. Mare di. Aiwb õ di. Taha wa, īsazei'õ'wa norī siré, 'râwi 're aihāimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za tō. Tô'â.

¹⁵ Cristu hā bété. E Satanasihi me, te siré 're hāimana zahuré, aiwa. E tinhimirosa'rata na te duré 're sisaze zahuré, 're siwẽ'õ zahuré mono ãna. Mare di. Tane duré, īsazei'wa norī hā aiwa 're hāimana za'ra mono õ di, īsazei'õ'wa norī me hā. Ñane hā baba uptabi di, wama hā.

¹⁶ Romhāiba 'manharī hā ãma 're īdawata za'ra mono zé hā, e 'Re īhāimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zéb 're, te aré da te 're sa'ra, 'ri 'râihâ wa. Mare di. E marī wa. Aiwb õ wa, dama hā. Tane duré, wa norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono ãma 're īwata za'ra mono õ norī siré, 're wahāimana waihu'u za'ra mono õ di za oto. E marī wa. 'Re īhāimana u'âsi mono hā wapẽ'ë 're, wa'ãma 're sôrōwa za'ra mono wa oto. Taha wa, 'Re īhāimana u'âsi mono nhorōwa ne, wa oto 're wahāimana za'ra wasiré īsazei'wa norī hā, 'ri 'râihâ wam ne, wapẽ'ë 're, 're sâmra mono wa oto. Duréhā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā ma tō īmreme na rob'ui'éré za'ra, romhâ ré īsib'a'uwe norī ãma hā, ãne:

"Ēnhib'a'uwe norī siré, wa za oto 're īhāimana u'âsi za'ra, 'râwi īrata. Wa za īsiré 're īmorī u'âsi za'ra.

Ēsib'apito, wa za oto tâma 're īhāimana za'ra.

Tawamhā īnhib'a'uwe te za duré īma 're hāimana za'ra."

¹⁷ Ñane duré Danhib'apito mreme na rob'ui'éré wasu'u amo hā:

"Dapo're ãna 're ūdanomro mono norī hā, te za oto asiwi 're ūrēme za'ra wa'aba mo, ta norī hāimana wasétē zém nhiti, 're aihāimana za'ra wa'aba mono da oto.

Dapo're'ō norī hā uburé marī hā te te siwi 're ūmanharī wasétē za'ra mono zé hā, tiwi 're upi zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Tawapsi, wa za oto ūsitēme te 're aiwaibui wē wa'wa.

¹⁸ Tawapsi, wa za duré Aimama 'wa hā aima 're ūhāimana za'ra wa'wa. Tawamhā ūra te za oto ūma 're aihāimana za'ra wa'aba mo."

Āne ma tō 'Re ūhāimana u'âsi mono hā danhipai u ūsiptete uptabi hā tinhib'a'uwe norī ma, ropisutu siro.

7

¹ Ūisisānawā norī, ūma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, āne hā uburé 'Re ūhāimana u'âsi mono te te wama 're ūaropisutu mono zé hā, oto wama 're hāimana za'ra mono wa, uburé marī ūwasétē wi, wa za 're wasi'madâ'ā pese za'ra, āma 're wasihâiba wasétē za'ra mono tō da, duré 'râwi wapē'ē 're, āma 're wasiwasétē za'ra mono tō da. Taha wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā wa za wa te wasiwi 're wazé pese za'ra. Wa za duré tāma 're wasisōmri u'âsi za'ra, āma 're wanomro wē u'âsi mono da.

Paru hā dama 're ūtoi u'âsi mono zé wasu'u

² Ma'āpē, asiwi 're wazawi wē za'ra wa'aba mono, apâ 're wawaibui wē wa'aba mono da. Ni'wam norī hā asiré 're hāimana za'ra wa'aba mono nherē, ma tō wawasédé hā wa'âma sa'ra. Tane nherē, asiré wa te aima romhuri za'ra wa'aba ré hā, marī ūwasédé hā wa te aima 'manharī za'ra wa'aba õ di, nimahā na hā. Duré wanhimirohmuri zarina, aihāimana wasétē na asi'marōpârī za'ra wa'aba õ di 'râwi. Duré rob'uiprazéb zō, marī hā taré, wa te aima 'manharī nhipeze za'ra wa'aba õ di. Mare uptabi di.

³ E aiwasédé hā te ai'âma sa'ra wa'aba da, wa āne āma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Āne da hāi õ di. A norī wa'wa hā wama asawi uptabi za'ra wa'aba di. Taha wa, niha wama 're romhāimana za'ra mono wa, 're wadâ'ā za'ra mono da nherē, wama 're rowē za'ra mono di za. Āne na, wa tō aima wasiwasu'u pari za'ra wa'aba ni.

⁴ A norī wa'wa hā ūma ai'umnhasi za'ra wa'aba di oto. Wa aima 're ūtoi u'âsi za'ra wa'wa. Aiwasu'u wē wa'aba na, ma tō asina ūma 're ūrowē zani za'ra wa'aba mo. Rowasédé hā wazada 're wairébé u'âsi mono nherē, wa ūtoi uptabi na 're ūhāimana u'âsi.

⁵ Masédoniza u, we wasimasisi wamhā, wa te āma āpusi waihu'u õ di. Āmemhā wazada hā ro'wa'rutu uptabi di, da'ahâ na wazada dahāimana za'ra wa. Duré ai'âma wahâtâ'ā za'êtē za'ra wa'aba di. E marī wa. Wanhib'apito wasu'uwe nhiti, aipizari za'ra wa'aba õ'umnhaside.

⁶ 'Re ūhāimana u'âsi mono hā, taha si dapē'ē nomri'wa hā te 're hāimana, dawi 're robzei'ō za'ra mono nherē. Ta hā ma tō wapē'ē hi, Titu hā aihawi wa'aba, nimosi wei watēme wisi wa.

⁷ E tawamhā, Titu wei watēme ūwisižém na si, ma tō wapē hā ūre wama da'wa. Mare di. Taha na si õ di. Aiwasu'u wē wa'aba na zama, ma tō wapē hā ūre wama da'wa, duré Titu hā asiwi ūpē'ē hiri aba na aiwasu'u wē za'ra wa'aba na zama. Ta hā Titu hā ma tō wama aiwasu'u wē za'ra wa'wa, āne: "Corūtu na 'ri ntho'omo nhisi āma ūsazei'wa norī hā te sima aiwē za'ra, 'râwi te te duré asabu za'ra da, tāma asawi uptabi za'ra wa. Ta norī hā ma tō duré 'râwi sina tipē'ëzé za'ra, marī hā ūwasétêre hā te te siwi ūmanharī za'ra zém na hā. Te duré sima aiwē za'ra, te te siwi ai'upari wē za'ra da, asitob'ru norī wi." Āne na ma tō wama aiwasu'u wē za'ra wa'wa, Titu hā. Taha wa, aima ūtoi uptabi za'ra wa'aba di, ãhâna hā.

⁸ Rob'uie'ré te aima ūsōmri 'rata za'ra wa'wa hā sôré za'ra wa'aba wamhā, ma tō aiwi tirobzei'ō pese za'ra wa'wa, te āma aima ūnharī za'ra wa'aba zém na hā. Taha wa, wa tō wa hā ūsiwi āma robzei'ō, te aiwi āma ūrobzei'ō za'ra wa'aba zém na hā. Tane nherē, te

āma ūsiwi robzei'ō na sahu õ di oto. E marī wa. Te aiwi āma ūrobzei'ō za'ra wa'aba zém na, āma aihāimana za'ra wa'aba õ wa oto.

⁹ Taha wa, wa hā ūtoi uptabi di, āhāna hā. E ūnhimi'ui'érē na te aiwi robzei'ō pese za'ra wa'aba wa, wa ūto sina ūhāimana. Mare di. Aiwi ūrobzei'ō pese za'ra wa'aba zéb zarina, aiwasétē wi aipizari za'ra wa'aba wa, wa ūto sina ūhāimana. 'Re ūhāimana u'âsi mono te te aima ūwē za'ra wa'aba zéb zarina si, ma tō aiwi tirobzei'ō za'ra wa'wa. Taha wa, wa hā marī ūwasédé hā te āma aima 'manharī za'ra wa'aba õ di, ūnhimi'ui'érē na te āma aima ūnharī za'ra wa'aba zém na hā.

¹⁰ ūsazei'ō'wa norī hā 're ūnomro wasétē mono zéb zarina, robzei'ō u'âsi 're hāimana za'ra mono wa, te ta norī hā dâ'â u'âsi ne 're hāimana za'ra, tipē'ē 're. Tane nherē, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te dama 're ūapisutu mono zéb zarina si, dawi 're robzei'ō pese za'ra mono wamhā, tawapsi te za dawasétē wi 're dasipizari za'ra. Taha zarina si, te za oto 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te te 're da'anho'reptu. Āne wamhā, 're ūdahāimana wasétē za'ra mono zém na 're dasiwē'ō za'ra mono õ di za oto.

¹¹ Ma'āpē, āne na āma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te sima aiwē za'ra wa'aba zéb zarina, aiwi ūrobzei'ō pese za'ra wa'aba zém na hā. Taha zarina, ma tō oto asiwaihu'u za'ra wa'wa, uburé ūwasédé hā 'rāwi asifi wē'ō pese za'ra wa'aba da. Taha wa, ma tō oto asima ūwē uptabi za'ra wa'wa, aiwasédé hā 're ūmanharī za'ra wa'aba mono zém na ūma asiwasu'u za'ra wa'aba da, apâ asima ropese za'ra wa'aba da. Ma tō duré asiwē'ō pese za'ra wa'wa, aiwasédé hā aima ūhāimana za'ra wa'aba zém na hā. 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimihâzém na, ūsadawa para ūmreme na te aihâ za'ra wa'aba õ'umnhasite, ma tō ūma aipahi za'ra wa'wa. Tane nherē, ma tō asima ūwē za'ra wa'wa oto, apâ āma atême ūmorī aba da, wasisabu su'u za'ra da. ūuwaibaba na si, niha āma rosa'rata za'ra wa'aba da, ma tō asi'madâ'â za'ra wa'wa, aibâ hā ūwasédé te te ūmanharīzém na hā asifi wē'ō za'ra wa'aba da. Taha wa, aiwasédé hā āma 'manharī za'ra wa'aba õ di. Āne, wa tō āma aiwaihu'u za'ra wa'wa.

¹² Taha wa, e taré aibâ hā ūwasédé te te da'āma ūmanharī āma, ūpē'ēzé wa, wa tō āne na āma aima rob'ui'érē za'ra wa'wa, taha hâiba na te āma aima nharī za'ra wa'aba da. Mare di. Duré e taré aibâ hā te pawaptob da, wa tō āma aima rob'ui'érē za'ra wa'wa, āne na hā. Mare di. A norī wa'wa hā aima wazawi pese za'ra wa'aba wa, ūnhimiroti hā 're ūmadâ'â za'ra wa'aba mono na 'Re ūhāimana u'âsi mono nho'a 'rāwi asiwaihu'u za'ra wa'aba da si, wa tō āne na hā āma aima rob'ui'érē 'rata za'ra wa'wa.

¹³ Āne hā wa te ai'āma waihu'u za'ra wa'aba wa, ma tō apâ wapē hā ūre wama da'wa. Tane nherē, taha zarina si õ di, aima wato za'ra wa'aba zé hā. Titu hā we watême wisi wamhā, ma tō wama aiwasu'u wē za'ra wa'wa. Ai'rata sâmra aba ré hā, ma tō, u, asifi ūpē'ē hiri 'wa, asifi ūpawapto wē wa'aba zém na hā. Āne wa, ma tō, to sina we watême wi, aihawi wa'aba hā. Āne wa, wa duré wa norī hā watoi uptabi na wahāimana, ūsabâdâ hā.

¹⁴ Titu hā āma atême morī aba õ ré, wa tō tâma aiwasu'u wē za'ra wa'wa, ūsôwa, te te aiwaihu'u sirômo za'ra wa'aba da. Taha wa, taré te āma tâma ai'umnhasi baba za'ra wa'aba õ di, ūsôwamhā. Wa norī hā wazadawa nhipeše āna, wa tō wanhimirowasu'u wē na si, wa te aima 're rowasu'u u'âsi za'ra wa'wa, tō sena na āma 're ūwawaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā. Taha zarina, Tituhu ma, wa te ūaiwasu'u wē za'ra wa'aba zém na hā, tō sena na te za taha zarina si oto da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, a norī wa'wa hā.

¹⁵ Titu hā ai'rata sâmra aba ré, ma tō ūsimiroti hā asifi ūwapari pese za'ra wa'wa. Ma tō duré asina aihâtâ'â za'ra wa'aba nherē, asifi ūâri wē wa'wa, marī na tâma āma asina uwaimrami za'ra wa'aba õ wa, te te siwi aiwē'ō za'ra wa'aba õ'umnhasite. Taha wa, tâma asawi pese za'ra wa'aba di, āne na ai'āma po're si'âri za'ra wa'aba õ wa.

¹⁶ Taha wa, wa hā duré, aima ūto za'êtē za'ra wa'aba di. E marī wa. ūma ai'umnhasi za'ra wa'aba wa, āne na hā oto.

8

Ĩsibrob'ō norī ma, 're ĩdanhoprub za'ētē za'ra mono zé wasu'u

¹ Wasisānawā norī, wa wasima aiwē za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā tinhimizawi pese zéb zarina, ĩsazei'wa norī ma, 're ĩsōpru mono zé wasu'u hā, waihu'u za'ra wa'aba da, Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma rowahutu u, siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī ma, 're ĩsōpru mono zé wasu'u hā.

² Ta norī hā da te āma 're ĩrowasétē za'ra mono na, te te 're robzépata za'ētē za'ra mono nherē, duré sibrob ãna 're hāimana za'ra mono nherē, ma tō to sina, dama tinhoprub za'ētē za'ra, tite rob'uiprazém na hā.

³⁻⁴ Marī hā sa hāimana za'ra õ nherē, ma tō sa'ētē na dama sōmri za'ra, tinhoprubzém na te te āma dazawi za'ra da. Si'uihā na ma tō sima pisutu za'ra, ãne na wa te āma saze za'ra wa, Zeruzarē ãma 'Re ĩhāimana u'âsi mono nhib'a'uwe norī te te siwi ãma pawaptob za'ra da, te te sima ĩwē uptabi za'ra zéb zarina. Taha wa, wē di ãne hā, dama ãma ĩsōprub za'ra zé hā, Masédoniza ãma ĩsazei'wa norī nhoprubzé hā.

⁵ Wa norī hā ãne zô, wanhimipari õ nherē, ma tō Wanhib'apito ma uimrehēne sisōmri za'ra ta norī hā, taha ma si 're hāimana za'ra mono da. Taha zarina, ma tō duré wama sisōmri za'ra, te te wapawaptob za'ra da, 'Re ĩhāimana u'âsi mono te te tāma ĩpisutu za'ra zéb zarina hā.

⁶ Titu hā ãma atēme morī 'rata aba wamhā, ma tō rob'uiprazé ubumro na sāna'rata, asōprub za'ra wa'aba zém na hā. Taha wa, wa tō tāma roti pese ni, duré ãma atēme morī aba wamhā, rob'uiprazé ubumro na te te ãma sizusi da, romhuri hā wē uptabi na te te uprosi da.

⁷ A norī wa'wa hā te Cristu hā aima umnhasi za'ra wa'aba wa, ãma 're ĩsasōmri pese za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhāimana u'âsi mono nhimiroti na, te aimreme wē na dama 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo. ĩsimiroti hā ma tō duré 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, asimi'ẽ na te 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā te te aima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te duré asiwi 're ĩwazawi pese za'ra wa'aba mo. ãne hā aima sa'ētē uptabi za'ra wa'aba di, 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na hā. Taha wa, te za sa'ētē na dama asōprub za'ra wa'wa duré.

⁸ ãne hā wa hā te ãma aima 'ru za'ra wa'aba õ di. Taré wa aima ãma roti za'ra wa'wa, ĩnhimiroti zarina, 'manharī za'ra wa'aba wamhā, 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mono zém na, sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Masédoniza ãma ĩsazei'wa norī hā simi'ẽ na te te 're ĩdapawaptob za'ra mono ne zô pé, wa ãne na taré ãma aipibu za'ra wa'wa.

⁹ Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimizawi pese zé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto. Ta hā Timama siré robze na 're hāimana u'âsi mono nherē, ma tō hāiwa ãma tihāimanazé hā we tirē a'â, ti'ai ãma si'a'uwe da, te te a'â dame 're robzépata mono da. Asada za'ra wa'aba, ma tō dawazari si'a'uwe, taha zarina, a norī wa'aba zama 'Re ĩhāimana u'âsi mono 'rata 're asimroi u'âsi aba mono da, hāiwa ãma hā. Taha wa, Wanhib'apito hā sisawi ãna 're ĩhāimana mono ne, te za asisawi ãna dama asōprub za'ra wa'wa, ate rob'uiprazé wa'aba na hā.

¹⁰⁻¹¹ ĩnhimirosa'rada hā wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, rob'uiprazé asiwi ĩubumroi wa'aba zém na hā. Wahub 'rata na ma tō dawana asima ĩpisutu za'ra wa'wa, rob'uiprazé hā asiwi ĩrā'ōtō aba zéb da hā. Dawana ma tō duré rob'uiprazé ubumro na ãma ĩsāna'rata za'ra wa'wa. Taha wa, ma'āpē asiwi uprosi wē wa'aba, rob'uiprazé ubumro hā. Ato sina, ãma asisaze za'ra wa'aba ne, te za oto āhāna hā ãma ĩuwaimrami za'ra wa'wa duré, rob'uiprazém na hā, aihāiba mono bâ aima 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, niha wamhā, ĩsa'ētē zarina, niha wamhā, ĩsyry zarina.

¹² Ato sina, ãma asōprub za'ra wa'aba wamhā, 'Re ĩhāimana u'âsi mono si te za asōprubzém na aiwēsāmri za'ra wa'wa. Asimarī aba õ wa, tō syry na ĩsōmri za'ra wa'aba

zéb zarina, te za duré ãma aiwësämri za'ra wa'wa, ato sina ãma asõprub za'ra wa'aba wa.

¹³⁻¹⁴ E a norĩ wa'aba si, sa'ëtẽ na ïsõmri za'ra wa'aba na, da'upana ãma robzépata za'ra wa'aba da, wa ãne na aimá roti za'ra wa'wa. Mare di. Taré ãhãna hã sa'ëtẽ na aimá haimana za'ra wa'aba wa, te za ãma ïpawaptob za'ra wa'wa, Zeruzaré ãma ïsazei'wa norĩ hã, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono wa. Tawamhã, nimahã na marĩ zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, te za duré ta norĩ hã marĩ na te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, asa, sa'ëtẽ na tãma haimana za'ra wamhã. ãne wamhã, aiwa te za asõprubzém na asima ãma 're ïwa'rãmi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ Duréhã Mozési ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, Izarazéhé nñihudu norĩ hã a'ubuni wi simizahâri mono sidâpâsi, mana na dasazém nhisi hã te te siwi ïbumroi mono na hã:

"Ni'wam norĩ hã sa'ëtẽ uptabi na te te sima ubumro za'ra mono nherë, tãma si'atarëme za'ra mono õ di, tisiré norĩ hã te te ãma pawaptob za'ra mono wa. Taha wa, ni'wam norĩ hã syry na te te sima ubumro za'ra nherë, ta norĩ wi tiwi sô rowaptâ'â za'ra õ di, ïsazéb zô hã."

ãne duréhã ãhã wasu'u na, Mozési te te ãma ïrob'ui'érézé hã, ïbaihâ na hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za 're asipawapto pese za'ra wa'aba mo, aiwa 're aihaimana za'ra wa'aba mono da.

Titu hã to sina datëme ïmorizé wasu'u

¹⁶ 'Re ïhaimana u'âsi mono, ma tô Tituhu ma pisutu, tãma asawi pese za'ra wa'aba zéb zarina, te te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa norĩ hã wa te duré 're ïasawi pese za'ra wa'aba mono ne. Taha wa, wa ãma wawata ni, 'Re ïhaimana u'âsi mono ãma hã, tô sena wa, õ hã.

¹⁷ Tawamhã õne haré ma tô Titu hã sina wazaze, ãma atëme ïmorï aba zém na da hã. Taha wa, si'uihâ na te te ãma sima ïrowézéb zarina, to sina te za tô ãma atëme timorï za'ra wa'wa ãhãna hã, atëme za'ra wa'aba.

¹⁸ Wasisänawä hã wa za duré ïsiré ãma atëme satõrï za'ra wa'aba ni, aibâ hã. ãme ïsazei'wa norĩ hã ma tô te te sima 're wasu'u wë za'ra, Cristuhu wasu'uwë na simiromhuri wë uptabi wa, ta hã.

¹⁹ Duré dama simiromhuri wë uptabi wa, ma tô ïsazei'wa norĩ hã siwi pisutu, Zeruzaré u ïsazei'wa norĩ nhoprubzéb ré, za wasi'aba'reí wa, ãma wasiré morï da. Tawamhã Wanhib'apito ãma wawatazéb da, wa za tô ãne hã 'manharï ni, duré wato sina, wa te 're ïda'apawapto mono zém na, da te wawaihu'u za'ra da.

²⁰ Wanhimisaihuri hã da te wa'âma nomri tõ da, wa za asõprub za'ra wa'aba zé hã wasitëme wa te wasiwi 'madâ'â pese za'ra, wasi'aba'reí wamhã.

²¹ ï'uwaibaba, wa te ãma ïuwaimrami za'ra da si, wa tô ïré wasima rob'madâ'â za'ra ni, Wanhib'apito nho'a, duré uburé danho'a zama.

²² Wasisänawä hâiba amo hã wa za duré ãma atëme satõrï za'ra wa'aba ni, Titu norĩ siré, ãma morï da. Ta hã wa tô nasi pibu za'ra ni, simi'ë na te te 're romhuri mono zô, Wanhib'apito ma. Taha wa, wa tô waihu'u za'ra ni, tô sena ïsimi'ë na hã, duré to sina te te 're ïromhuri mono na hã. Ta hã aiwasu'u wë za'ra wa'wa hã te te wapari wa, tãma ai'umnhasi uptabi za'ra wa'aba di, za rob'uiprazém na dama asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, toi uptabi di ãhãna hã, rob'uiprazé ubumro na za te te ãma aipawaptob za'ra wa'aba wa.

²³ Titu hã bété. Ta hã ïsiré Wanhib'apito ma romhuri'wa te 're haimana, Cristuhu wasu'uwë na ïsiré te te 're ïaipawaptob za'ra wa'aba mono. Duré wasisänawä hâiba amo norĩ hã za ïsiré ãma ïneb zahuré da hã, ta norĩ hã te za tisiré ïsazei'wa norĩ zadawa para, ãma atëme ïne wa'aba na siwasu'u zahuré, aimá za'ra wa'aba hã. Ta norĩ hã simiromhuri wë uptabi wa, te za Cristuhu ãma si 're dawata za'ra.

²⁴ Taha wa, ma'âpë ïwë na si uburé marĩ na hã ãma tãma uwaimrami za'ra wa'aba za, asimizawi pese aba zém na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, duré sena na, wa te dama

're ūlaiwasu'u wē za'ra wa'aba mono zém na, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da. Duré ãme ūsazei'wa norī, siré 're ūsi'rā'ōtō mono norī hā, ãne na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, te za ūwē na si tāma ãma ūuwaimrami za'ra wa'wa.

9

Zudeza ãma ūsazei'wa norī ma, ūdanhoprub za'ra zé wasu'u

¹ E wa hā wa za ãne na aimā ãma roti na sahu za'ra wa'wa, ūnhimi'ui'érē na hā, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma 'Re ūhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī ma, asōprub za'ra wa'aba da, dame. Mare di. ãne na, te aimā ãma roti na sahu za'ra wa'aba õ di za, ãhāna hā.

² E marī wa. Zudeza ãma ūsazei'wa norī hā asiwi pawaptob za'ra wa'aba da, asi'uihā na ato sina, ãma asima rosa'rata za'ra wa'aba wa. ãne na, wa tō wa hā ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa, tō sena na. ãme Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma ūsazei'wa norī 're ūhāimana za'ra mono norī ma, wa tō aiwasu'u wē za'ra wa'wa. ãne, wa tō ta norī ma hā tāma aiwasu'u wē za'ra wa'wa: "Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma ūsazei'wa norī hā ma tō rob'uiprazé ubumro na sāna'rata za'ra, wahub 'rata na hā." ãne na, wa tō tāma aiwasu'u wē za'ra wa'wa. Rob'uiprazé hā ato sina, asiwi ūbumro sirōmo za'ra wa'aba zéb zarina, ma tō ta norī zama sima ãma rosa'rata za'ra, to sina, aiwa asine wa'aba, te te siwi 'manharī wē da, aiwab da.

³ ãne na, wa tō dama aiwasu'u wē za'ra wa'wa. Tane nherē, wa za ūsisōwa ãma atēme satōrī za'ra wa'wa, wasisānawā norī hā, rob'uiprazé ubumro na te te aipawaptob za'ra wa'aba da, ūwana ré asiwi 'rā'ōtō pari aba da, te dama aiwasu'u wē za'ra wa'aba zéb zarina. Duré te dama aiwasu'u wē za'ra wa'aba zém na, taré te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba tō da, wa za tō ãne hā 'manha.

⁴ ãté Masédoniza hawimhā, wasisānawā norī hā te za ãma ūsiré ai'aba're, atēme za'ra wa'aba. Tawamhā, ãma atēme wasihutu aba wamhā, rob'uiprazé hā asiwi 'rā'ōtō pari aba õ wamhā, ãté wa aré aimā aséb za'ra wa'aba ni, taré wa te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba wa. A norī wa'wa hā bétē. Te aré tō aséb za'ra wa'wa, tō sena ūbumro na, ãma ūwaimrami za'ra wa'aba õ wa.

⁵ Taha wa, wa tō ãne rosa'rata ūsimi, wasisānawā norī hā ūsisōwa te ãma atēme satōrī za'ra wa'aba da, rob'uiprazé ubumro na te te aipawaptob za'ra wa'aba da, asiwi 'rā'ōtō pari aba hā ūzō, ūma ūropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Tawamhā, ãma atēme ūwisi za'ra wa'aba wamhā, õne haré wa za ti'â, asi'uihā na ato sina, dama asōprub za'ra wa'aba zém na, da te dasiwi aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

⁶ ãne na, wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. Amnho hā syry na da te 're ūzuri mono zéb zarina, te za syry na da te 're ubumro za'ra, dama 're 'rā prédub za'ra mono wamhā. Sa'ëtē na, da te 're zuri mono wapsi, te za oto sa'ëtē na da te 're ubumro za'ra. Tane duré, dasima 're ūdanhoprub za'ra mono zéb zarina, te za 'Re ūhāimana u'âsi mono hā dama 're sôpru, ūwā'rāmi.

⁷ 'Râwi aipé'ẽ 're, asima ūwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina si, te za aihâiba mono bâ dama asōprub za'ra wa'wa, ãté sa'ëtē na, ãté syry na. Robzei'õ nherē, dama asōprub za'ra wa'aba õ di za. Duré taré da te aimā ūru za'ra wa'aba zéb zarina, dama asōprub za'ra wa'aba õ di za. Mare di. Asi'uihā na si te za asima ūwē za'ra wa'aba zéb zarina, dama asōprub za'ra wa'wa, ato sina. ãne si ūwē uptabi hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono ma hā, dato sina dasima 're ūdanhoprub za'ra mono zé hā.

⁸ 'Re ūhāimana u'âsi mono hā waihu'u pese uptabi di, uburé marī ūwē hā te te aimā 're ūanhomri aba mono da hā, marī zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono tō da, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hā, duré ãma 're ūdapawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā.

⁹ Duréihā ni'wa hā ma tō ãne na rob'ui'érē, ūbaihā na hā:

“Ísibrob'õ norī ma, te 're sōprub u'âsi, sa'ëtē na. Ísimizawi pese zé hā dawi 're si'utõrī waihu'u za'ra mono õ di za. Te za dama 're hâimana u'âsi za'ra.”

Ãne duréihā rob'u'iéré wasu'u hā.

¹⁰ E 'wa hā te robzâ hā robzuri'wa norī ma, te te 're anhomri. E 'wa hā, te dasazé hā te te dama 're anhomri. Ta hā, 'Re ïhâimana u'âsi mono. Tane te za duré ïsôprubzé hā aima 're sa'ëtē za'ra wa'wa, dama 're asôprub za'ra wa'aba mono zé wa'râmi, sa'ëtē uptabi na oto dama ãma 're asôprub za'ra wa'aba mono da, nimahā na hā.

¹¹ Sa'ëtē na te za tō ïwē hā te te aima 're sômri u'âsi za'ra wa'wa, taha zarina, oto a norī wa'wa hā sa'ëtē na ãma 're dapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, aiwab da. Taha wa, da'ahâ na te za oto 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, asôprub za'ra wa'aba zé hā za wa te datême ãwisi za'ra wē te.

¹² ïwē hā te za tō ï'manharî za'ra wa'wa, ãne na dapawaptob za'ra wa'aba wamhā. E marî wa. Ta norī wi hā, marî zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono õ di za oto, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uweñ norī wi hā. Zudeza ãma 're ïhâimana za'ra mono norī wi hā. Taha zarina, te za duré ahâ na oto ãma 're wata za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma hā.

¹³ A norī wa'wa hā tâma asôprub za'ra wa'aba zém na, pawaptob za'ra wa'aba wa, te za tâma ãma ï'uwaimrami za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hā. Taha wa, ahâ na te za tō 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma tiwata zara, Cristuhu wasu'uweñ zarina 're anomro wē wa'aba mono na, duré asôprub uptabi na pawaptob za'ra wa'aba wa, ta norī hā, duré darob amoi ãma 're ïhâimana za'ra mono norī hā, pawaptob za'ra wa'aba wa.

¹⁴ Ta norī hā te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te za ai'âma 're mreme zusi u'âsi 'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ta hā tinhimizawi pese zéb zarina, te te aipisutu za'ra wa'aba wa, asimarî na tâma asôprub za'ra wa'aba da, ïsimarî'õ norī ma hā.

¹⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, ti'ra na wama ïsôprub za'ra zé wa'râmi. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhoprubzé hā wē uptabi nherë, damreme na ï'uwai'baba, da te dasima ãma 're ïrowasu'u za'ra mono da hā, da te dasima ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di.

10

'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para, Paru te te dama 're ïsadawa wasu'u mono zé wasu'u'

¹ Ni'wam norī hā asiré wa'aba, 're ïhâimana za'ra mono norī hā te ãne te te sima 're ïlbâsi za'ra: “Paru hā wa'rata sâmra ré hā, wama pahi za'ra di, marî na te te wama ïnharî za'ra da hā, wanho'a. Wanhitî 're hâimana mono wapsi, te mreme pahi ãna te te wama 're anharî, tinhimi'ui'éré na si.” E ãne hā ïma 're hâimana mono bâ. Mare di. Wa hā Paru, wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa. ïwapari pese za'ra wa'aba za. Cristuhu nhisi na, wa za ãma aima roti za'ra wa'wa ãhâna hā, ta hā simizawi pese wa, duré atâma na 're hâimana u'âsi mono wa. Marî da, 're sisapëtë waihu'u mono õ di, ta hā.

² Ni'wam norī hā ma tō ãne na ïma nharî za'ra, ïhâiba na: “Paru hā ïsazei'õ'wa norī ne, te 're hâimana.” ãne te ni'wam norī hā ï'âma rosa'rata za'ra. Taha wa, apâ ãma atême ïmorî aba wamhā, ãté ïmreme tete na, wa za tō aima roti za'ra wa'wa, ïpahi ãna, ãne hā te ïsima wē õ nherë. Taha wa, ïwasu'u wasédé hā wapari za'ra wa'aba õ di za, ãne na te aima nharî za'ra wa'aba tõ da, asô'a za'ra wa'aba.

³ Wa norī hā ti'ai ãma, wa dawazari 're wahâimana tō, uburé ïsazei'õ'wa norī wazari. Tane nherë, ti'ai ãma 're ïdahâimana za'ra mono zéb zarina, wa te 're a'wapéi mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhitob'ru norī hā. Mare di.

⁴ Ti'ai ãma 're ïdasi'wapé za'ra mono zém na, wa te 're a'wapéi mono õ di duré. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimnhi'âsi na si, wa tō wa te 're a'wapéi u'âsi, ïwaihu'u pese zarina. ïsitob'ru norī nhiptetezé hā wa te tiwi ãma 're ï'a'uprosi mono zéb da hā, wa ãhâ na si wa te 're a'wapéi u'âsi, ta norī hā, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimnhi'âsi na si.

⁵ Taha na si, wa duré danhimiroti tō senai'ō hā wa te dawi 're a'uprosi. Ni'wam norī hā tiwē na sina 're wata za'ra mono wa, te 'Re īhāimana u'āsi mono hā tāma waihu'u āna, 're hāimana za'ra. Āne na danhimirosa'rata wasédé hā, wa duré wa te dawi 're a'uprosi u'āsi, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimnhi'āsi na, īwaihu'u pese zarina. Uburé Cristuhu nhitob'ru norī nhimirosa'rata wasédé hā wa duré wa te tiwi 're awaibui u'āsi, Cristuhu nhimiroti zarina si, te te oto 're rosa'rata za'ra mono da, ta norī hā īwē na si.

⁶ A norī wa'wa hā te oto Cristuhu āma 're īsasōmri pese za'ra wa'aba mo. Tane nherē, ni'wam norī hā asiré 're hāimana za'ra wa'aba mono nherē, Cristuhu wi, apā tihāimana wasétē zō 're sipizari za'ra mono wa, wa za ta norī zada 're wahāimana, wa te wasiwi īwē'ō za'ra zéb zarina, niha wa te dama āma roti za'ra da, ta norī hāiba na hā.

⁷ Atōmo na wahāiba mana wawi, asiwi 're īwawē'ō za'ra wa'aba mo. Ni'wam norī hā asiré wa'aba, 're īhāimana za'ra mono norī hā te āne na te te si'āma 're rosa'rata upa za'ra 'rāwi: "Wa norī si, wa Cristuhu zadawa para, wa te 're romhuri za'ra." Āne na asi'āma rosa'rata za'ra wa'aba ze te bâ, ma'āpē apā asi'āma rosa'rata pese za'ra wa'aba. E marī wa. Wa norī zama, Cristuhu zadawa para dama romhuri'wai wa.

⁸ Wanhib'apito hā ma tō wapisutu, īsadawa para, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. E tawamhā, wanhimipawaptobzéb zarina, āma 're anomro wē wa'aba mono zé hā, wa te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tō āne hā wama pisutu. Mare di. īsadawa para, wa te 're ī'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina āma 're anomro aba mono da si, ma tō wapisutu, Wanhib'apito hā. Āhā zarina si, aimā 're īsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, āma 're īnhisé mono õ di, tō sena aimā 're īsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, āne na hā.

⁹ īnhimi'ui'érē na te aimā āma īroti za'ra wa'aba zé ma, aipahi za'ra wa'aba da hā, te amo īsimā aiwē za'ra wa'aba õ di.

¹⁰ Ni'wam norī hā te duré te te sima 're īwasu'u za'ra, āne: "Paruhu nhimiroti hā pire uptabi di, tinhimi'ui'érē na si te te wama 're īroti za'ra mono zém na hā. Mreme tete sina, te za duré āma wama roti pese za'ra, tinhimi'ui'érē na hā. Tane nherē, wa'rata sāmra wamhā, marī dai õ di. Wama mreme wapu za'rare di." Āne te ni'wam norī hā te te sima 're ībāsi za'ra, īza're'ra si.

¹¹ Tane nherē, asiti wāhāimana za'ra wa'aba ré, wanhimiu'i'érē na wamreme tete sina, wa te aimā āma īroti za'ra wa'aba zéb zarina, wa za duré wahāimana pire na ai'rata wahāimana za'ra wa'aba ni, apā āma wane wamhā, atēme za'ra wa'aba. Āne hā ma'āpē wa'āma waihu'u za'ra wa'aba, rosa'rata na wa'āma ī'upa za'ra wa'aba norī hā.

¹² Ta norī hā danhipai u 're īhāimana wē za'ra mono na, ma tō 're si'madā'ā ze za'ra. Tane nherē, wa norī hā aiwab da hā, wa te wasina rosa'rata waihu'u õ di, wawē na hā. Tane nherē, te ta norī hā īsimiza'rese'ō ne 're hāimana za'ra. Tihāimana wē zéb zō si, te ta norī hā 'rāwi sina 're sōpré, taha na si danhipai u 're hāimana wē za'ra mono da newa.

¹³ Tane nherē, wa norī hā tō ībāre, wa aimā wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. 'Re īhāimana u'āsi mono te te wama īpisutuzém nhipai u, aimā wasiwasu'u za'ra wa'aba õ di. Romhuri hā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te wama īpisutuzéb zarina si, wa tō wa te dama 're romhuri, a norī wa'aba ma zama. Taha na si, wa aimā wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, wa te dama 're īromhuri wē mono zém na si.

¹⁴ 'Re īhāimana u'āsi mono te te wama īpisutuzéb zarina si, wa tō āma wanem na, atēme za'ra wa'aba, dawana īsadawa para, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da. Te te wama īpisutuzém nhipai u, wa te tiwi āma upai õ di, Cristuhu wasu'uwē hā wa te aimā wasu'u 'rata za'ra wa'aba wamhā.

¹⁵ Duré, danhimirohmuri na nherē, taré wa norī hā da'upana wazadawa nhipse na 're wasiwasu'u mono õ di, aimā za'ra wa'aba hā. Taré, wa wa norī hā wa te wasima 're aiwē za'ra wa'wa, Cristuhu āma 're īsasōmri za'ra wa'aba mono zém na, asima āma 're sa'ētē za'ra wa'aba mono da, taha zarina, wa te aimā 're īromhuri za'ra wa'aba mono

zém na si, wa te aima ãma 're sa'ëtē za'ra wa'aba mono da, 'Re īhâimana u'âsi mono te te wama īpisutuzéb zarina si.

¹⁶ Tawapsi, wa za datême 're wane, darob amoi u, airom nhiti za'ra wa'aba 're īdahâimana za'ra mono norī ma, īwasu'u wē hā wa te dama 're wasu'u mono da. Cristuhu wasu'u wē na ni'wa hā te te dama 're īromhuri mono õ zéb u si, wa za oto 're wane, darob amoi u hā, īwasu'u wē na, da te dama ãma 're romhuri za'ra mono nherē, taré wazadawa nhipse na, da'upana dama 're wasiwasu'u tō mono da.

¹⁷ Āne na ma tō duréihā ni'wa hā ībaihâ na ãma rob'ui'éré, 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na:

"Ni'wam norī hā to sina oto 're hâimana za'ra mono wamhā, Danhib'apito te te 're īipawapto wē za'ra mono zém na si, te za tō dama 're siwasu'u wē za'ra, to sina oto ãma 're īhâimana za'ra mono zém na hā."

Āne duréihā rob'ui'éré hā, 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na hā.

¹⁸ Ni'wam norī hā tiwē na 'râwi 're īsi'madâ'â ze za'ra mono norī hā, Wanhib'apito te te 're wêsämri za'ra mono õ di, ta norī hā. E marī wa. Te te sima 're īawasu'u wē mono norī si, te za te te 're awêsämri, Wanhib'apito hā.

11

Cristuhu wasu'u wē upana, roti senai'õ na te te dama 're īroti za'ra mono norī wasu'u

¹ Āhâna, wa za īsisôwa ãma īsina aipo're pu'u za'ra wa'wa, īãma aiwa'a za'ra wa'aba tō da, īnhimiza'rese'õ na īãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherē.

² Wa hā te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, wa tō te ai'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're īasawi pese za'ra wa'aba mono ne. Ni'wa hā aibâ ma, ti'ra ubuni hā mro da, te te tâma īpisutu ne, wa tō aipisutu za'ra wa'wa, Cristuhu ma si oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

³ Tane nherē, wa oto īhâtâ'â sina, te ai'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. E marī wa. Cristuhu ãma si, 're sasõmri pese za'ra wa'aba mono nherē, ãté ni'wam norī hā roti tō senai'õ na taré te te aima 're īrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu wasu'u wē hā īrême za'ra wa'wa. Duréihā Wa'uburé hā wahi na sihâiba wa, Ewaha ma, sadawa nhipse na te te īrowasu'u ne, te za tō ãté ni'wam norī hā te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, roti tō senai'õ na hā.

⁴ Zezusihi wasu'u wē tō sena uptabi si, wa tō aré aima wasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhā taha wasu'u na, wa te aima īrowasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, ma tō īsaze za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tō duré asima īwē za'ra wa'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani hā aipẽ'ë 're, aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, ni'wam norī hā Zezusihi wasu'u wē upana, tō senai'õ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherē, Wanhib'apito wasu'u wē ne, tō senai õ nherē, 'râwi asiwi 're wē'õ za'ra wa'aba mono õ di. Õne haré ma tō ãma 're īsasõmri za'ra wa'aba mo. 'Re īhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani upana, ma tō īhâiba'õ mreme si asima 're īwē za'ra wa'aba mo.

⁵ E ta norī hā Cristuhu zadawa wasu'u wa pâ, ma tō bété īsimirowasu'u na ãma īsaze za'ra wa'wa. E īnhimiromhuri hā tâma wapu bâ, ta norī nhimiromhuri ma hā.

⁶ ãté īmreme hā, īma pibu prâ ti tō, da'ahâ nho'a te dama 're īrowahutu mono zéb da hā. Tane nherē, Cristuhu wasu'u wē si, tō sena hā īma waihu'u pese di. Āne na ma tō oto īãma īwaihu'u pese za'ra wa'wa, a norī wa'wa hā.

⁷ Asiwi īpawa'âbâ aba ãna, wa tō 'Re īhâimana u'âsi mono wasu'u wē na si te 're aipawaptob za'ra wa'wa. Taha wa'râmi, a norī wa'aba si, īma aipire na aihâimana za'ra wa'aba da, wa tō īhâimanazéb da hā, īsi'uihâ na nasi wa'â, īpire na aima īhâimana za'ra wa'aba tō da. E ãne wamhā, īwasédé wa tō 'manha. E tō 're īhâimana mono zéb zarina, ma tō ãne na īãma īrosa'rata wasétâ za'ra wa'wa, asima.

⁸ Cristuhu wasu'u wē na te aipawaptob za'ra wa'aba da, ai'rata īhamra aba ré, rob'uiprazém na īma asõprub za'ra wa'aba õ nherē, ma tō ai'upana za'ra wa'aba,

ĩsazei'wa norī hā ũpawaptob za'ra, darob amoi āma 're ũsi'ubumroi mono norī hā. Ta norī hā Wanhib'apito wasu'uwe na te pawaptob za'ra dai õ nherē, ma tō tite rob'uprazém na ũpawaptob za'ra, aima wa'aba si, te āma ūromhurizéb da hā.

⁹ Ai'rata ūnhamra aba ré, asimari zô, te aiwasutu za'ra wa'aba da, te nasi aiwi rowaptērē za'ra wa'aba õ di, marī zô ūwi rowaptâ'â wamhā. Wasisānawā norī si, ma tō uburé marī na siwi ũpawapto, āma ūhaimana mono zéb da hā, Masédoniza hawi, āma ūsiré ūsi'aba're norī hā. Taha wa, ai'rata ūnhamra aba ré hā, ūnhiwari na hā te nasi ropire hā aima 'manharī za'ra wa'aba õ di. Tane, wa za duré ūhaimana, apâ ūmorī na te sahu wamhā, āma atême za'ra wa'aba.

¹⁰ Ni'wa hā marī na te warī ãna, wa tō aipawaptob za'ra wa'wa, ai'rata ūnhamra aba ré hā, asiwi ūpawa'âbâ aba ãna. Æne hā ūma wē uptabi di tō. Åhā wasu'u hā da te ūwi pari waihu'u õ di, Ataza na danhipti'a nho'omo nhisi āma, 're ūdahaimana za'ra mono norī hā. Cristuhu nhimiroti hā tō sena uptabi, te 're haimana. Tane duré, wa hā tō sena, wa ãne na aima āma rowaihu'u za'ra wa'wa.

¹¹ E marī wa, wa tō ūnhiwari ãna aima romhuri za'ra wa'wa. E ūma asawi za'ra wa'aba õ wa. Mare di. ūma asawi uptabi za'ra wa'aba di. Æne na ma tō 'Re ūhaimana u'âsi mono si ūwaihu'u, 're ūhaimana mono zém na hā.

¹² Zezusih zadawa wasu'u'wa newa, tō senai'õ na te te dama 're ūroti za'ra mono norī hā, aiwa ūsine hā te te dama 're ūromhuri za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono tō da, wa za tō ūpawa'âbâ ãna te 're da'apawaptob u'âsi.

¹³ Ta norī hā Zezusih zadawa wasu'u'wa na, tō sena 're haimana za'ra mono õ di. Sadawa nhipe se na, te tō te te 're romhuri za'ra, Zezusih zadawa wasu'u'wa newa, da te āma 're rosa'rata wē za'ra mono da, dasima.

¹⁴ Tō ūbâre, te ta norī hā ãne hā te te 're 'manharī za'ra. E marī wa. Satanasihi nhimiroti na si, te te dama 're romhuri za'ra mono wa, ta norī hā. Duré Satanasihi ma hā waihu'u pese di, tihâiba na rowa'a na dama 're ūsihâi're mono da hā, hâiwa āma 'Re ūhaimana u'âsi mono ma romhuri'wa newa, da te āma 're saze za'ra mono da.

¹⁵ Taha wa, tō ūbâre te za tâma ūromhuri'wa norī hā ūsadawa para, sadawa nhipe se na dama 're haimana za'ra, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, romhuri wē'wa, 're haimana za'ra mono newa, da te āma 're ūrosa'rata wē za'ra mono zéb da hā, dasima. Taha wa, ta norī hā tiwaséde te te 're ūmanharī za'ra mono zéb zarina, te za tō 'Re ūhaimana u'âsi mono hā te te 're ahâ za'ra.

Paru hā te te 're ūrobzépata mono zé wasu'u

¹⁶ Æne wa za ūsiwasu'u na āma aima sahu za'ra wa'wa. ūnhimirohmuri wē na, aima ūsiwasu'u za'ra wa'aba mono nherē, ūnhimiza'rese ãna 're ūhaimana mono zém na, ū'âma rosa'rata za'ra wa'aba õ di za. Tane nherē, åté te za tō ãne na ū'âma ūrosa'rata za'ra wa'wa, ūnhimiza'rese õ na 're ūhaimana mono zém na hā. Æne wa, te za tō asiwi ūwé'õ za'ra wa'aba ãna, ūwapari pese za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwe na te dama 're ūromhuri wē mono zém na hā aima ūsiwasu'u za'ra wa'aba da. 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ'wa norī, aima 're siwasu'u pari za'ra wa'aba mono nherē, wa za tō aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa.

¹⁷ Åté Wanhib'apito te te ūma ūwaihu'uzéb zarina, aima ūsiwasu'u za'ra wa'aba õ di, ãhā na hā. Åté danhimiza'rese ãna 're ūdahaimana za'ra mono zéb zarina si, wa za aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa, ūnhimirohmuri wē na hā.

¹⁸ Ni'wam norī hā te Wanhib'apito wasu'uwe na te te dama 're ūromhuri wē za'ra mono zém na hā aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, āma 're ūwésâmri za'ra wa'aba mono zéb da hā. Tane, wa za duré wa hā aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwe na te dama 're ūromhuri wē mono zém na hā, asiwi ūwaihu'u za'ra wa'aba da.

¹⁹ A norī wa'wa hā asimiza'rese sina 're ūaihaimana za'ra wa'aba mono zém na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherē, e niha te bêté simiza'rese ãna 're ūhaimana za'ra mono norī nhimiroti si, 're ūwapari pese za'ra wa'aba mo, asiwi 're wē'õ za'ra

wa'aba mono ãna. Tane duré, wa hã ̄nhimiza'rese ãna 're ̄hâimana mono di pâ, te za pé ̄zama asiwi ̄wapari pese za'ra wa'wa duré.

²⁰ Ni'wam norí hã ma tô 're ̄hâimana za'ra mono zéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te aima 're 'rui u'âsi za'ra wa'wa, ta norí zadawa para si, uburé marí hã 're ̄manharí za'ra wa'aba mono zéb da si. Tane nherë, asiwi 're wë'õ za'ra wa'aba mono õ di, ta norí hã. Sadawa nhipesé na, aiwi 're sipsaihuri u'âsi za'ra wa'aba mono nherë, duré ta norí ma si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te 're aiwaibui wa'aba mono nherë, e niha bâ bété, asiwi wë'õ za'ra wa'aba õ di. Ta norí si, aima pire na 're hâimana za'ra wa'aba mono newa, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono nherë, duré te te ai'âma 're wasété za'ra wa'aba mono da, atob'rata wi te te 're aihâ za'ra wa'aba mono nherë, e asiwi 're wë'õ za'ra wa'aba mono ãna bété.

²¹ Wa hã ãne, te aima 're ̄manharí za'ra wa'aba mono da hã, ãté aré sada ̄nhib'aware di. Ta norí si tinhimirosa'rata na sina 're siptete za'ra mono di, ãne te te aima 're ̄rob'manharí wasété za'ra wa'aba mono zéb da hã. E ãne da, 're ̄hâimana mono bâ, wa hã. Mare di.

Ta norí hã marí wasu'u wë na, dama 're ̄siwasu'u za'ra mono zém na hã te te siwi ãma ̄wabzu za'ra õ di, Wanhib'apito wasu'uwë na te dama 're ̄romhuri wë mono zém na hã. Tane nherë, wa hã ãne na aima ̄siwasu'u za'ra wa'aba 'wa'âhâ, ãté tô ̄nhimiza'rese'õ ne, wa aré aima 're ̄hâimana za'ra wa'wa.

²² Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô senai'õ na te te aima 're ̄roti za'ra wa'aba mono norí hã te sina aima 're wata za'ra wa'wa, ebreusi na 're ̄hâimana za'ra mono na hã, duré Izarazéhé nihudu 're ̄hâimana za'ra mono na hã, duré Abra'âhâ nihudu 're ̄hâimana za'ra mono na hã. Tane, wa duré wa hã ebreusi na 're ̄hâimana, duré Izarazéhé nihudu, duré Abra'âhâ nihudu, ãne hã aiwa tô wama za'ra hã.

²³ Cristuhu ma romhuri'wa na, te duré ta norí hã aima 're siwasu'u u'âsi za'ra wa'wa. Tane nherë, wa wa hã ta norí nhipai u, Cristuhu ma romhuri'wa na 're ̄hâimana. (Ãté ̄nhimiza'rese õ na 're ̄hâimana mono na, ̄âma rosa'rata za'ra wa'aba da nherë, wa za tô ãne na aima ̄siwasu'u za'ra wa'wa.) E marí wa, wa ta norí nhipai u Cristuhu ma romhuri wë 'wa na 're ̄hâimana. Wa tô te tâma 're romhuri pese uptabi, ta norí nhipai u. Dazazéb 're, ma tô da te dasiwi 're ̄zai u'âsi, ta norí 're ̄hâimana za'ra mono zém nhipai u. Ma tô duré da te dasiwi 're ̄ahâri u'âsi, powawë hânhorõ na, senai'õ na rowasu'u'wa norí hã da te dasiwi 're ̄hâ za'ra mono zém nhipai u. ãne wa, wa tô aré 're ̄dâ'â u'âsi, te ̄sina 're romnhimimnhasi za'êtë mono wa.

²⁴ ̄siré zudezu norí hã ma tô duré nimahâ na hã te te siwi 're ̄pré'é. ãne hã nimahâ bâtâ na ma tô 5 na ̄zada tiromhâiba. Misi bâtâ na, 39 na da te dasiwi 're ̄pré'é mono zé hã, zudezu norí hã te te sima 're ̄rob'manharí za'ra mono zéb zarina.

²⁵ Romanu norí hã ma tô duré te te siwi 're ̄pré'é, wedehu na. ãne hã nimahâ bâtâ na si'ubdatõ oto, ̄zada ̄romhâimana wasété zé hã. Êtë na ma tô duré dasiwi ̄hâ ni, da te dasiwi ãma ̄wîrî da. Duré, uba're hã ma tô ̄ré azé, â 'rowi, â sisasi hã sa'êtë wa. ãne, taha na si'ubdatõ te ̄robzépatazé hã duré. ãne hã uba're hã misi â na ̄ré sipo'o pese wamhâ, bâtâ na wa tô â poré wa'wa ̄hâimana, bâtâ bâre, mara bâre duré.

²⁶ Daro mono bâ 're ̄morí ré hã, ̄ma romnhimimnhasi uptabi nherë, wa tô âpré na te 're saprî, panho'õmo na hã. Duré danhipsaihuri ahâ di, bâdâdi na hã, danhibrob zô dapârî'wa norí hã. Ni'wam norí hã ̄siré zudezu norí 're hâimana za'ra mono nherë, ma tô ̄zada 're hâimana wasété u'âsi za'ra, zudezu'õ norí zama. 'Ri nho'õmo mono bâ, ma tô duré da te dasima 're ̄ru za'ra, niha da te ̄ma 're rob'manharí za'ra mono da. A'ubuni wi 're ̄morí ré hã, ̄sina romnhimimnhasi na, wa tô duré 're ̄hâimana, â poré na zama 're ̄morí ré hã. Ni'wam norí hã tô sena Cristuhu zazei'wa 're hâimana za'ra mono newa, ma tô duré ̄zada 're hâimana za'ra, ta norí zama. Taha wa, ̄sina romnhimimnhasi uptabi nherë, wa tô 're ̄hâimana u'âsi.

²⁷ Duré ãma 're ̄hâimana mono zéb da hã, wa tô te ̄sima 're romhuri pese, ̄nhib'rata na. Bâtâ ahâ na ma tô duré ̄nhotõ ãna ̄âma 're awë. Mram na zama te robzépata ahâ

di, 'rubu na zama. Ÿsai ãna te 're ſromhuri mono zém na hã, wa tô duré te 're robzépata. Ÿuza ãna 're Ÿhâimana mono zém na zama, wa tô duré te 're robzépata.

²⁸ Tane nherë, taha si õ di, te 're ſrobzépata mono zé hã. Awẽ ſidâpâsi, wa ſpê'ẽ na te 're robzépata u'âsi, daro mono bâ Ÿsazei'wa nori, ſiré 're Ÿſi'râ'otô mono nori âma, te âma 're rosa'rata u'âsi za'ra mono wa. Ta nori âma 're Ÿhâtâ'â za'êtë za'ra mono di duré.

²⁹ Ni'wam nori hã Ÿsazei'wa nori hâimanazéb 're, ſib'ufare na 're Ÿhâimana za'ra mono nori âma hã, e niha wa za te âma 're rosa'rata za'ra. Ta nori âma hã wa za tô âma 're ſpê'ezé za'ra. Duré ni'wam nori hã tisiré nhimi'manharî wasétê zarina, tiwasétê na 're ſi'marõpârî za'ra mono 'ru te, wa za ſada 're Ÿhâimana za'ra, tiwasédé te te 're Ÿmanharî 'rata za'ra mono nori zada hã, ta nori hã po're ãna 're hâimana za'ra mono wa.

³⁰ Até niwapsi, wa za tô ãne na hã aima Ÿſiwasu'u za'ra wa'wa, uburé marî na te 're ſrobzépata mono zém na ſi, taha zarina, marî da hã, Ÿſi'uihâ na Ÿnhib'ufare na 're Ÿhâimana mono zém na, asifi Ÿwaihu'u za'ra wa'aba da.

³¹ 'Re Ÿhâimana u'âsi mono hã, Wanhib'apito Zezusihî mama hã, taha ma ſi Ÿwaihu'u pese di, Ÿzadawa nhipeſe ãna aima Ÿſiwasu'u za'ra wa'aba zém na hã za. Taha âma ſi, wa za 're wawata u'âsi za'ra, wa nori hã.

³² Uburé marî da, Ÿſi'uihâ na Ÿnhib'ufare na 're Ÿhâimana mono zém na hã wa za aima âma Ÿſiwasu'u za'ra wa'wa. Damasitu na 'ri nho'omo nhisi âma Ÿnhamra ré, apito Aretaha zapari da'madâ'â'wa hã ma tô damrami'wa nori ma Ÿru, 'ri nho'omo 'wawi wa'ra, 'ridawa nhitob za'êtë mono bâ, te te Ÿzô rob'madâ'â za'ra mono da, te te ſiwi Ÿsâmri wa, te te ſiwi Ÿâri da.

³³ Tane nherë, ni'wam nori hã ma tô ſi'otô na ſiwi Ÿâma ſi'ra, 'ri nho'omo 'wawi wa'ra zadazâri hawi. Taha wa, wa tô rowë na dawi watobro rob u, da'wapéi'wa nori wi hã.

12

Paru hã, ſôtô 'rowim ne, marî hã te te Ÿab'madâ'âzé wasu'u

¹ Marî dai õ nherë, wa za duré ãne na aima âma Ÿſiwasu'u za'ra wa'wa, Ÿnhimiromhuri wẽ na hã, Zezusihî zadawa wasu'u'wa, tô ſena 're Ÿhâimana mono na, asifi Ÿwaihu'u za'ra wa'aba da. Zezusihî zadawa wasu'u'wa newa, tô ſenai'õ na te te aima 're Ÿroti za'ra wa'aba mono nori hã te ſina 're wata za'ra, ſôtô 'rowim ne, marî hã ta nori ſi te te 're ſabu za'ra mono newa, danhotô 'rowi, da te 're Ÿrosawérê za'ra mono ne. Tane nherë, wa tô duré Ÿzama marî Ÿwaihu'u'õ hã te 're azabu, Ÿnhotô 'rowim ne, Wanhib'apito te te Ÿma 're Ÿawaihu'u mono zéb zarina ſi.

² Duréhã 'Re Ÿhâimana u'âsi mono, ma tô Ÿzaprô, hâiwa u, 're Ÿsâmra mono zéb u hã. Wa hã Cristuhu zazei'wa. Ÿnhotô 'rowim ne, hâiwa u Ÿmorizém na hã 14 na ma tô Ÿâma tiwahu oto. Até Ÿhâiba u'âsi na, wa tô wi. Até ſpê'ezani na ſi. Wa hã Ÿſiwaihu'u õ di. 'Re Ÿhâimana u'âsi mono ma ſi, waihu'u pefe di, ãne hã.

³⁻⁴ ãne na hã 'râwi âma Ÿſiwaihu'u õ di tô, wa hã. Até ſpê'ezani na ſi, wa wi, tô. Até Ÿhâiba wahuré. 'Re Ÿhâimana u'âsi mono ma ſi, ãne hã tâma waihu'u pefe di. ãne ſi, wa tô wa hã Ÿſiwaihu'u. Rowë uptabi u hã wa tô wi, tô. Tame rowasu'u Ÿwé uptabi hã wa tô te awapari, Ÿſi'uihâ na. Rowasu'u wẽ uptabi wa, damreme na Ÿuwaibaba da te dasima âma 're Ÿrowasu'u za'ra mono zéb da hã, da te dasima âma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di.

⁵ ãne na Ÿma romhâimana wamhã, até Ÿbâre, wa aré aima Ÿſiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re Ÿhâimana u'âsi mono te te Ÿwésâmrizém na hã. Tane nherë, taha na aima Ÿſiwasu'u za'ra wa'aba õ di za. Ÿſi'uihâ na marî da, Ÿnhib'ufare na 're Ÿhâimana mono zém na ſi, wa za aima Ÿſiwasu'u za'ra wa'wa, asifi âma Ÿwaihu'u za'ra wa'aba da hã.

⁶ ãne na Ÿma Ÿromhâimanazém na aima Ÿſiwasu'u za'ra wa'aba da, te Ÿſina rosa'rata 'wa'âhã, e Ÿnhimiza'rese'õ ne, wa aré aima Ÿſiwasu'u za'ra wa'wa. Mare di. E marî wa. Tô ſena, ãne na aré aima Ÿſiwasu'u za'ra wa'aba wa. Tane nherë, taha na aima Ÿſiwasu'u za'ra wa'aba õ di za. Ÿnhimiromhuri hã 're Ÿmadâ'â za'ra wa'aba mono zéb

zarina si, duré īnhimiroti hā aipo're na 're īwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za īhāimanazém na ī'āma 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo, asima.

⁷ Danhotō 'rowi, da te 're īrosawērē za'ra mono ne, wa tō marī īwē uptabi hā te ab'madâ'hā tō, īnhotō 'rowi te īrosawērē ne. Taha wa, danhipai u dama īpire newa, 'rāwi āma 're īs'i'madâ'hā zei mono tō da, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā īma pisutu, īhāiba na te tō 're robzépata mono da, marī na, ro'wa hā te te 're dahâzu mono wa, da'āma 're 'wasi'ē za'ra mono wa, da'āma 're īsépu'u siroptub za'ra mono ne. Taha zarina, te tō Satanasi hā te te 're īpibui u'āsi, te āma 're īrobzépata u'āsi mono zéb da hā. Tane nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te tiwi 're īzawi mono õ di, ãne na te te 're īpibu tō mono da hā. E marī wa. Dama īpire newa, 'rāwi te īsina 're rosa'rata tō mono da.

⁸ Taha wa, wa tō si'ubdatō Wanhib'apito wi hā īsima rowaptē, tō ðhō na te 're īrobzépata mono zém na hā ta hā simisaré te te ī'āma sizâri da, te āma 're robzépata zahu tō mono da.

⁹ Tane nherē, ãne si ma tō nasi īma waihu'u asa, te tiwi rowaptērē wamhā: "Te ai'āma sizâri õ di za. īnhimizawi pese zéb zarina si, te za 're aihāimana mo. Asi'uihâ na marī da hā, asib'uware na 're aihāimana mono nherē, te za asiptete sina ī'āma 're aihāimana mo, īnhimipawaptobzéb zarina." ãne si, ma tō nasi īma waihu'u na wa'rā asa, Wanhib'apito hā. Taha wa, īsi'uihâ na marī da hā, īnhib'uware na 're īhāimana mono zém na si, wa za tō īto sina aima īsiwasu'u za'ra wa'wa, taha wa'rāmi Cristuhu nhiptetezéb ré si, 're īhāimana u'āsi mono da.

¹⁰ īsi'uihâ na marī da hā, īnhib'uware na 're īhāimana mono nherē, duré Cristuhu ma, te 're romhuri mono wa, da te ī'āma 're wasétē za'ra mono nherē, duré īma ropire na 're īhāimana mono nherē, duré da te īma 're rob'manharī wasétē za'ra mono nherē, duré marī na te 're robzépata mono nherē, wa īto sina 're īhāimana u'āsi. E marī wa. īsi'uihâ na marī da hā, īnhib'uware na 're īhāimana mono nherē, wa za taha wa'rāmi, īnhiptete sina 're īhāimana, Cristuhu nhimipawaptobzém na si.

Corītu āma īsazei'wa norī āma, Paru hā īhâtâ'hā za'ra zé wasu'u

¹¹ Cristuhu zadawa wasu'u'wa na, asiwi īwaihu'u za'ra wa'aba õ wa, wa tō īnhimiromhuri wē na si aima īsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne hā te īsima wē õ nherē. Āté īnhimiza'rese'õ ne, wa tō ãne na aima īsiwasu'u za'ra wa'wa, a norī wa'wa hā dama 're īwasu'u wē za'ra wa'aba mono õ 'ru te. 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're īpawapto mono õ 'wa'âhā, aré marī dai õ di, 're īhāimana mono zé hā tō. Tane nherē, Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, senai'õ na te te aima 're īroti za'ra wa'aba mono norī ma, īwapu na tâma 're īhāimana za'ra mono õ di.

¹² Ai'rata īnhamra aba ré, wa tō īnhimi'ē na marī dama īmanharī waihu'u'õ hā aima 'manharī za'ra wa'wa, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī nhimiromhuri na. ãne zarina, te za sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi īwaihu'u za'ra wa'wa.

¹³ E tawamhā ai'upana wa'aba si, wa tō darob amoi āma īsazei'wa norī 're īhāimana za'ra mono norī hā te 're apawapto pese, ta norī si īma sawi pese za'ra wa. Mare di. E marī na, wa tō bétē a norī wa'wa hā ai'mararé za'ra wa'wa, sena Zezusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi īwaihu'u za'ra wa'aba õ zéb da hā. Āté asimarī aba zô, te 're aiwasutu za'ra wa'aba mono õ zém na si, wa tō ai'mararé za'ra wa'wa, ai'rata īnhamra aba ré hā. Ma'apé, ãne na īwasédé hā te aima 'manharī wasétē za'ra wa'aba ze te bâ, īma pari za'ra wa'aba.

¹⁴ Si'ubdatō āma, wa za oto āma atēme īmorī 'wa, te duré asabu na sahu za'ra wa'aba da. Tawamhā, āma atēme īmorī aba wamhā, asiwi īpawa'âbâ aba da, te aiwi rowaptērē za'ra wa'aba õ di za, asimarī zô, āma atēme īmorī aba õ wa za. Taré Cristuhu wasu'u'wē na te aipawaptob za'ra wa'aba da si, wa za tō āma atēme īmorī 'wa. E damama norī ma, te za da'ra norī hā te te 're ubumroi pese za'ra, dasazé hā. Mare di. Damama norī si, te za te te 're rob'ubumroi pese za'ra, ti'ra sazéb da hā. Tane duré wa hā, aimama aba ne, aima 're īhāimana za'ra wa'aba mono wa, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono

da si, wa tō te ai'āma 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'wa, īsima. Taha wa, asawi īpawa'âbâ aba õ di za.

¹⁵ Tawamhā, āma atēme īmorī za'ra wa'aba wamhā, īto sina, wa za uburé īnhimari hā uprosi, te āma aipawaptob za'ra wa'aba da, te āma ī'âri hā za. Taha da, wa za duré aimā romhuri pese za'ra wa'wa, īwasutu uptabi nherē. Āne na hā īma asawi pese za'ra wa'aba nherē, e te za duré īzawi za'ra wa'aba zém na hā īwi asisawi za'ra wa'wa, aiwétesi.

¹⁶ Asawi īpawa'âbâ za'ra wa'aba da, te aiwi īrowaptērē za'ra wa'aba õ na, ma tō asina īwaihu'u za'ra wa'wa tō. Tane nherē, ma tō ni'wam norī hā rosa'rata na ī'āma upa za'ra, rob'uprazé hā īzadawa nhipse na te aiwi ī'ubumroi wa'aba na hā. E āne hā ī'uwaibaba. Mare di. ī'uwaibaba õ di.

¹⁷ Wasisānawā norī hā, īzadawa para āma atēme si'aba'rēi wa'aba da, te āma īsatōrī za'ra hā e ma tō aimā sadawa hapese za'ra wa'wa, rob'uprazém na. Mare di. Āne na hā aimā sadawa nhipse za'ra wa'aba õ di, ta norī hā.

¹⁸ Titu hā bétē. Ta hā wa tō duré āma atēme satōrī 'wa, āma atēme morī aba da. Wasisānawā hāiba amo hā wa tō duré āma īsiré satō. E Titu hā ma tō tawamhā aimā sadawa hapese 'wa, asimari āba zō hā. Mare di. Tane duré, wa hā 're īhāimana mono zé hā. Aiwapsi wahāimanazé hā, rob'uprazém na aiwi 're īwanhimisaihuri āba mono õ na hā.

¹⁹ E taré wa'āma 're rosa'rata wē za'ra wa'aba mono da, wa āne na aimā wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Cristuhu zazei'wa oto 're wahāimana mono wa, wa āne na aimā wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re īhāimana u'āsi mono nho'a. Wasisānawā norī, wama asawi pese za'ra wa'aba norī hā, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da si, wa tō uburé marī hā wa te 're ab'manharī, asiptete sina Cristuhu āma si 're anomro āba mono da oto.

²⁰ Ai'āma 're īhātā'ā za'ra wa'aba mono sina, wa tō ai'āma te 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'wa, za āma atēme īmorī āba na dâ'âsina, duré 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, za te aiwēsāmri za'ra wa'aba õ na dâ'âsina. Āté a norī wa'wa hā te za duré asawi īwē'õ za'ra wa'wa, za āma atēme īmorī za'ra wa'aba wamhā. Āté īhāna hā te 're asisada'âbâ u'āsi za'ra wa'aba mo 'rāwi. Āté te duré marī na 're asi'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Āté te duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mo. Āté ai'āma si te duré 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo. Āté te duré asi'āma 're īwasétē za'ra wa'aba mo. Āté te asima 're īdabâsi wasétē za'ra wa'aba mo. Āté dama aipire newa, te duré 'rāwi 're asi'madâ'ā ze za'ra wa'aba mo. Āté siwa'ru te duré 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Āne na 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ umnhasite, wa ai'āma 're īhātā'ā u'āsi za'ra wa'wa.

²¹ Āma atēme īwisi āba wamhā, āté īpē'ēzé te, wa za aiwa'õ, ai'āma īpē'ēzé uptabi za'ra wa'aba wa. Duréihā ai'ahâ na ma tō aiwasédé hā 're īmanharī za'ra wa'aba mo aré. Ma tō duré asina 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo, plõ na, aibâ na zama. Asiséb āna, ma tō marī īwasétēre zō si asima 're asōpré wa'aba mo. Āne na aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono nherē, aiwasétē wi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wa, āté te za īwi tirobzei'õ pese. Taha wa, āté īnhiséb di za, īnhib'apito ma hā, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā, ai'āma za'ra wa'aba hā.

13

Paru hā roti na te te ī'rāsutuzém na rowasu'u

¹ Si'ubdatō āma, wa za oto īmorī na āma atēme sahu za'ra wa'wa, te asabu za'ra wa'aba da. Duréihā Mozési hā ma tō āne na ībaihâ na rob'ui'érē, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na hā: "Ni'wam norī da, 're dawasétē za'ra mono wamhā, maparane dahāiba ma, te za 're siwasu'u za'ra, ta norī hā danho'a te te 're sadawa waptob za'ra mono da, tāma 're īsiwasu'u za'ra mono zém na hā." Āne duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na rob'ui'érē hā. Tawamhā, wa hā āma atēme īmorī āba wamhā, taha zarina, wa za tō sena zarina, aiwasétē za'ra wa'aba na hā aiwaihu'u za'ra wa'wa.

² Maparane ãma, atẽme ãma ïmorõ aba wamhã, wa tô aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, aiwasédé 're ï'manharõ u'âsi za'ra wa'aba mono norõ, za te ï'aihâ za'ra wa'aba zém na hã. ïnhimi'ui'éré na, wa za oto ãne na aima ãma sahu za'ra wa'wa, asiti wa'aba ïhâimana nherë. ãma atẽme ïmorõ aba wamhã, ïnhimi'ahârizé hã te aima ba'a za'ra wa'aba õ di za, aiwasédé 're ï'manharõ u'âsi za'ra wa'aba mono norõ ma hã, duré ïza'u si tiwasétê zô 're ïsipizari za'ra mono norõ ma zama.

³ Sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mono na, asiwi ïwaihu'u za'ra wa'aba da, ma tô ãne na asima ï'âma ïrosa'rata za'ra wa'wa. Tane tô wẽ di, ïma hã. ãma atẽme ïmorõ aba wamhã, Cristuhu zadawa para, wa za tô aihâ za'ra wa'wa. Tawamhã, ãté te za oto asiwi ïwaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mono na hã. Cristu hã niha te te aima ïrob'manharõ za'ra wa'aba zéb da hã, e sib'aware di, asada za'ra wa'aba hã za. Mare di. Siptete uptabi di ta hã, te te ï'aihâ za'ra wa'aba zéb da hã.

⁴ Cristu hã wedepo'o nphonhi'rãmi na, da te dasiwi sasõmri wamhã, ïhâiba hã sib'aware di. Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiptetezém na ma tô apâ hâiwa'udu, 're hâimana u'âsi mono da oto. Tane, wa tô duré wa norõ hã wanhib'aware na 're wahâimana. Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiptetezém na, wa duré 're wahâimana, Cristuhu ne. Taha zarina, wa za niha aima rob'manharõ za'ra wa'aba ni, wasi'uihâ nai õ nherë.

⁵ Aipẽ'ë 're, te za a'â 'râwi asi'madâ'â za'ra wa'wa, ïsazei'wa norõ hâimanazéb zarina, tô sena 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô. ãne na asina tâma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, Zezu Cristu, aipẽ'ë 're, 're ïsâmra aba mono na, te za asina ïwaihu'u za'ra wa'wa. E ãne hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di bété. Tane nherë, Cristu hã aipẽ'ë 're, 're sâmra aba mono õ wamhã, asina tâma 're ïuwaimrami za'ra wa'aba mono õ na, te za asina ïwaihu'u za'ra wa'wa, asi'uihâ na.

⁶ Wa hã wa ãma ïsimia aiwẽ za'ra wa'wa, ãma atẽme ïmorõ aba wamhã, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norõ 're ïhâimana za'ra mono zém na, wa te wasina ãma ïuwaimramizém na hã.

⁷ Wa duré 're wamreme u'âsi, ai'âma za'ra wa'aba, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ta hã te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, marõ ïwasétêre hã 're 'manharõ za'ra wa'aba mono tõ da. E ai'âma za'ra wa'aba, wa te 're ïromhuri mono na, da te dasiwi 're wawësâmri mono da, wa ãne hã ai'âma 're wamreme u'âsi za'ra wa'wa. Mare di. Taré a norõ wa'wa hã ïwẽ si oto 're 'manharõ u'âsi za'ra wa'aba mono da si, wa ai'âma 're wamreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. ïwẽ si tô 're 'manharõ za'ra wa'aba mono wamhã, wa te aihâ za'ra wa'aba õ di za. ãne wamhã, ãté te za ãne na wa'âma ïrosa'rata za'ra wa'wa, asima: "Oro Paru norõ hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, tô sena 're hâimana zahuré mono za, te te wahâ za'ra õ di." ãté ãne na te za wa'âma ïrosa'rata za'ra wa'wa. Tane nherë, wama wẽ di tô, ïwẽ si tô 're 'manharõ u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã.

⁸ Cristuhu wasu'u'wẽ hã tô sena uptabi hã, ni'wa hã te te dawi pari waihu'u õ di, dama siptete uptabi wa, ïwasu'u'wẽ hã. Taha zarina si, wa za tô 're wahâimana, wa norõ hã, 'râwi wa te wasiwi 're wẽ'õ mono ãna.

⁹ A norõ wa'wa hã tô sena Cristuhu ãma asiptete sina 're anomro wẽ wa'aba mono wamhã, wa za tô aima 're wato za'ra wa'wa. ãne wamhã, Cristuhu zadawa para, wa te aihâ za'ra wa'aba õ di za. Wa te aihâ za'ra wa'aba õ wamhã, ãté ni'wam norõ hã te za wa'âma sima rosa'rata wasétê za'ra, wawë'õ'wa norõ hã, aima wapahi za'ra wa'aba na hã. Tane nherë, wẽ di tô wama hã, tô sena Cristuhu ãma si oto 're anomro wẽ wa'aba mono wamhã.

¹⁰ ãne wa, wa asiti ïnhamra aba ré, aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, za ãma atẽme ïwisi aba wa, asõ'a te aima nharõ za'ra wa'aba tõ da, Wanhib'apito zadawa para te te ïma ïpisutuzéb zarina. Ma tô ïma pisutu tõ, ïsadawa para si te 're aipawaptob wẽ za'ra wa'aba mono da. E tawamhã ïnhimipawaptobzéb zarina, ãma 're anomro wẽ wa'aba

mono zé hā te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tō ãne hā ūma pisutu. Mare di. Taré ūsadawa para si, te 're aipawapto wē za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da si, ma tō ūma pisutu tō, Wanhib'apito hā.

11 Ūsisānawā norī, ūnhimi'u'érē na wa za oto aima ãma 'rāsutu za'ra wa'wa. 'Re aihâimana wasétē za'ra wa'aba mono zé hā te za oto ūrēme pese za'ra wa'wa. Te aima 're ūroti za'ra wa'aba mono zé hā te za 're ūwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Rowē na si asiré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za duré asina 're ūrosa'rata wē u'âsi za'ra wa'aba mo. Æne wamhā, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ūsimizawi pe hā, te za 'râwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa, dama rowē nhomri'wa hā.

12 Taha wa, te za uburé asiré ūsazei'wa na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

Âme, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe 're ūsi'ubumroi mono norī hā te ãma asawi za'ra wa'wa, uburé.

13-14 Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'ãma 're ūmreme u'âsi za'ra wa'wa, ta hā te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da. 'Re ūhâimana u'âsi mono hā tinhimizawi pese zéb zarina, ūwē si te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'ãma tâma 're ūmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré ūpē'ëzani hā te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, simisutu ãma 're anomro wē wa'aba mono da, taha ãma si.

Darasiza norī Darasiza norī ma, Paru te te īrob'ui'érézé Ībaihâ wasu'uzé

Zezusi hā hâiwa u apâ īmorizéb u hā, zudezu norī si ma tō īsimirowasu'u na te te 're saze za'ra. Ta norī si te uburé sihâiwata nihîmâna ré 're hâimana za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono hā Abra'ahā ma, te te īpisutuzéb zarina. Zezusi hā hâiwa u apâ morī za'u si, ma tō īwasu'uwē hā datême ropé, zudezu'õ norī u hā, īsihâiwata nihîmâri'õ norī u hā.

Ni'wam norī hā zudezu norī hā Darasiza na danhipti'a nho'omo nhisi āma 're īsi'ubumroi mono norī hā ma tō Paru hā zudezu'õ norī ma wasu'u za'ra, īsimiroti na te te āma ī'uwaimrami õ na hā. Ta norī hā ma tō āne hā dama roti za'ra: 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma īrob'ui'éré zama te za da te 're 'madâ'â pese za'ra, te te 're da'awêsâmri mono da. Taha da, te za duré 're dasihâiwata nihîmâna za'ra. Āne na roti hā Paru hā ma tō siwi wē'õ pese. Zezusi hā wazada dâ'â wa, duré taha zarina wawasédé hā te te wama 're apari mono wa, dasihâiwata nihârizé hā marī dai õ di. Zezusihî wapru na si te za te te 're da'a'upsō, dawasétê wi. Āne wa, ma tō Paru hā tâma rob'ui'éré za'ra, Darasiza norī ma hā, aimawi hā te te 're 'manharî za'ra mono tō da, Zezusihî si te te sina 're umnhasi pese za'ra mono da, taha zarina si 'Re īhâimana u'âsi mono pê'ezani hā īpê'ẽ 're, 're sâmra za'ra mono da.

¹⁻² Wanhib'apito nhib'a'uwē norī, daza'rui mono bâ Darasiza na danhipti'a nho'omo nhisi 'remhâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī, wa hā Paru, wa āma asawi za'ra wa'wa. Ubûrumroi mono norī hā te duré timreme na āma asawi za'ra wa'wa, ī'rata īsi'ubumro norī hā. Āne wa za āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Wa hā Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa, wa 're mo, īsadawa para. Ni'wam norī hā te te siwi īpisutu õ di, dazadawa para īsadawa wasu'u'wa na 're īhâimana mono da. Mare uptabi di. Zezu Cristuhu si ma tō Wamama me si, sima īpisutu zahuré, ab're hawi ti'ra hâiwa'utu'wai me.

³ Wamama ma, wa ai'âma 're īmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, īsimizawizé hā ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi, āma 're anomro aba mono da.

⁴ Wanhib'apito 'Re īhâimana u'âsi mono te te tâma īwêzéb uwaibaba, ma tō Zezu Cristu hā wazada sisô, wazada dâ'â da, te te wa'awa'âbâ da, 're wanomro wasétê mono wa, 'Re īhâimana u'âsi mono te te wahâ za'ra tō da, rob'râsutuzéb āma hā, duré dapo're'õ na 're īdanomro mono norī ne, 're wanomro u'âsi tō mono da.

⁵ Wamama hā wē uptabi wa, āma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono.

Aimawi rowasu'u hā Wanhib'apito wasu'uwē ne, aiwa 're 'maihamâna mono õ na rowasu'u

⁶ Āhâna wa ai'âma ītob'uzu za'ra wa'wa. E marī wa. Tâma asawi uptabi za'ra wa'aba wa, ma tō Cristu hā asõ'reptu za'ra wa'wa. Taha zarina, 'Re īhâimana u'âsi mono hā ma tō sima aipisutu za'ra wa'wa, īsib'a'uwē si oto 're anomro aba mono da. Tane nherê, ma tō aiwara sina, 'Re īhâimana u'âsi mono wi 're aipizari za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na, aimawi rowasu'u hā Cristuhu wasu'uwē me aiwam newa.

⁷ Aimawi rowasu'u hā Cristuhu wasu'uwē me, aiwa 're hâimana mono õ di. Mare uptabi di. E marī wa, wa tō āne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norī hā ma tō sima wē za'ra, Cristuhu wasu'uwē upana te te āma saprî za'ra da, aimawi rowasu'u u. Ta norī hā ma tō aimawi tinhimirowasu'u na aiwi ro'wa'rutu za'ra wa'wa.

⁸ Wa norī hā wa tō aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, Zezu Cristuhu wasu'uwē na. Tane nherê, nimahâ na Cristuhu wasu'uwē upana, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhâ, te za 'Re īhâimana u'âsi mono hā te te 're wa'awê'õ pese. Tane duré nimahâ na

hâiwa ãma tâma ūromhuri'wa norñ hã ñwasu'uwe upana, we te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za duré te te siwi 're awë'õ pese.

⁹ Æne hã wa tô aima waihu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, wa za duré aima ãma sahu za'ra wa'wa, wa te aima ñwaihu'u za'ra wa'aba zém na. Ni'wam norñ hã wanhamirowasu'u zarina si, Zezu Cristuhu wasu'uwe na te te dama 're rowasu'u za'ra mono õ wamhã, te za 'Re ñhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're awë'õ pese.

¹⁰ E ñinhimiroti na ñâma 're ñidawata za'ra mono zéb zô, wa ñsina 're ñinhimipari. Mare di. 'Re ñhâimana u'âsi mono si ñâma 're ñwata mono zéb zô si, wa ñsina 're ñinhimipari. Ti'ai ãma ñâma 're dawata za'ra mono da, 'râwi ñsi'uihâ na te ñsina 're rosa'rata mono 'wa'âhã, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, 're ñhâimana mono õ di aré.

¹¹ Ñisisânawâ norñ, ma'apé niha we ñâma waihu'u za'ra wa'aba. Ti'ai ãma 're ñidahâimana za'ra mono norñ nhimirowasu'u zarinai õ di, Zezu Cristuhu wasu'uwe te dama 're ñwasu'u mono hã.

¹² Ni'wa ãne na hã te te ãma 're ñpo're pu'u mono õ di, ti'ai ãma wasiré 're ñwahâimana za'ra mono norñ hã. Ni'wa hã te te duré ñma 're rowasu'u mono õ di, te ñwaihu'u pese zéb da hã. Mare di. Si'uihâ na ma we hâiwa hawi ñma siwaihu'u Zezu Cristu hã, ñwasu'uwe na te ñwaihu'u pese zéb da hã.

Paru hã Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa na te te ñsâna'ratazém na ñsiwasu'uzé wasu'u

¹³⁻¹⁴ Wa hã wasiré zudezu norñ nhimizazezéb zarina 're ñmorñ ré, wa tô ñsima wẽ upta, wasiré ñwaprédu mono norñ nhipai u, wahi'rata norñ nhimiroti zarina si, 're ñmorñ da. Æne 're ñmorñ ré, 'Re ñhâimana u'âsi mono nhib'a'uwë norñ ma, ñwaséte na wa tô te 're arob'manhari aré, Wanhib'apito zazei'wa norñ ma hã. Wa tô te ñsima 're awë, te 're uprosi mono da. Æne ma tô ñwasu'u wasédé hã 're ñwapari za'ra wa'aba mo.

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã bâdâ ma tô oto ñwa waptârã, 'Re ñhâimana u'âsi mono ti'ra te te ñma ñwaihu'uzém na, ñra wasu'uwe na si, zudezu'õ norñ ma, te 're wasu'u mono da. Taha da, ñpoto õ ré, ma tô sima ñpisutu siro, 'Re ñhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, tâma ñzawi uptabi wa, ma tô oto ñzô hâ, tâma ūromhuri'wa na oto 're ñhâimana mono da.

Tawamhã e 'wa hã wa tô sadawa pibu, ãne zarina te dama 're ñsadawa wasu'u mono da hã. Mare di. Ni'wa hã ãne na te sadawa pibui õ uptabi di.

¹⁷ Duré Zeruzarë u, a'â ñmorñ õ di, Cristu hã tizadawa wasu'u'wa da, ñwana te te sima ñpisutu za'ra norñ u, te sabu za'ra da. Mare di. Daza'rui amoi u si, wa tô a'â mo, Arabiza u. Tame ñhamra pari, wa tô apâ mo, Damasitu na 'ri nho'õmo nhisi u.

¹⁸ Si'ubdatõ ma tô oto ñâma tiwahu, Wanhib'apito ãma te ñsasõmrizém na hã. Tawamhã Zeruzarë u wa tô oto mo, Pedru hã te hâiba pibu da. Tame ma tô romhuri hã maparane ñâma ai'utõ, ñrata ñhamra ré.

¹⁹ Pedruhu siré norñ hã aihîni te sôpêtë za'ra õ di, Cristuhu zadawa wasu'u'wa norñ hã. Ti'aduhu si, wa tô sôpêtë. Wanhib'apito sisémehâ ta hã.

²⁰ Tô sena, wa rob'ui'éré na aima rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ñhâimana u'âsi mono nho'a.

²¹ Tawamhã Zeruzarë hawi wa tô oto watobro, daza'rui u ñmorñ da, Siriza u, duré Sirisiza u.

²² Zahadu te te siwi ñhâiba pibu za'ra õ di, Zezusihi zazei'wa norñ hã daza'rui mono bâ, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma siré 're ñsi'râ'õtõ mono norñ hã.

²³ Taré ma tô ñwasu'u wẽ si te te 're wapari za'ra, ta norñ hã. Æne ñwasu'u wẽ hã: "Paru hã ma tô te te wa'âma 're arowaséte aré, Wanhib'apito ãma, wa te 're sasõmri tô za'ra mono da. Tane nherë, Zezu Cristuhu wasu'uwe na te oto te te 're da'apawapto, Wanhib'apito ãma da te 're sasõmri za'ra mono da." Æne na si ma tô ñwasu'u wẽ hã te te 're ropé.

²⁴ Taha wa, Wanhib'apito zazei'wa norñ hã, 'Re ñhâimana u'âsi mono ãma si, te 're wata u'âsi za'ra, te te ñho'reptui wẽ te.

2

Ti'adu norī u, Paru norī ūsihutuzé wasu'u

¹ Tawamhā 14 na ūāma wahu pari, wa tō apā mo, Zeruzarē u. Tamomo ūmorī wamhā, Banabé hā te ūsiré mo. Titu hā wa duré ūsiré saprō.

² 'Re ūhaimana u'āsi mono hā za apā ūmorizém na, te te ūma waihu'u sirōmo wa, wa tō apā mo. Tawamhā 'ri nho'ōmo u wasihutu wamhā, aibā dama ūpire na 're ūhaimana za'ra mono norī me, wa tō wahāiba pisutu wasi'rā'ōtō ni. Taha wa, wa tō ta norī ma ūsiwaihu'u, zudezu'ō norī ma, Wanhib'apito wasu'uwē hā te tāma 're ūwaihu'u za'ra mono zém na. Te te ūma ūzaze za'ra zō, wa tō ūnhimiromhurizém na tāma ūsiwasu'u za'ra, te te ūma ūzaze za'ra ū wa, taré 're hāimana mono tō da, ūnhimiromhurizé hā.

³ Tawamhā ma tō ta norī hā ūma ūzaze za'ra, zudezu'ō norī ma, te tāma 're ūrowasu'u za'ra mono zém na. Taha wa, te te siwi pisutu za'ra ū di, Titu hā ūsiré 're ūmorī hā, sizudezu da. Titu hā deredu na ūpodo, zudezu'ō. Tane nherē, te te siwi pisutu ū di, sihāiwata nhizāri ré 're morī da, tawapsi sizudezu da. Mare di.

⁴ Ni'wam norī si, zudezu norī hā ma tō ūupana sima wē za'ra, Titu hā sihāiwata nhizāri ré 're morī da. Ta norī hā wasiré Wanhib'apito zazei uptabi 'wa 're nomro mono newa, ma tō hāimana nhipese sina wasiré 're si'rā'ōtō, wapsā'i a ne wahāimanazé ma, te te 're ropibu za'ra mono da, rowē na 're ūwahāimana za'ra mono zéb zō, Cristu Zezusihi ūma. Ta norī hā zudezu norī hā, ma tō sima wawē za'ra, ūsine 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, wa te 're rob'manharī u'āsi za'ra mono da, taha zarina wanho'reptuzé hā wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono da newa.

⁵ Tane nherē, ta norī nhimirosa'rata na, wa te ūma saze za'ra ū di. Mare uptabi di. Wa tō wasima wē za'ra ni, Zezu Cristuhu wasu'uwē uptabi si, aima 're hāimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ta norī nhimirosa'rata na hā wa te ūma saze za'ra ū di.

⁶ Dama ūpire za'ra norī ma, ūnhimiromhurizém na tāma ūsiwaihu'u za'ra parimhā, marī asa te te ūma waihu'u za'ra ū di, ūsadawa nhipai u, zudezu'ō norī ma te tāma 're ūrowasu'u za'ra mono zéb da hā. Ta norī hā pire na dama 're hāimana za'ra mono nherē, ūpire na te 're rosa'rata mono ū di, wa hā. E marī wa. 'Re ūhaimana u'āsi mono hā dapire na te te da'āma 're rosa'rata mono ū wa. Tāma taré hā.

⁷ Āne si ma tō aibā norī hā siwi ūwaihu'u za'ra, 'Re ūhaimana u'āsi mono tō sena te te ūpisutu na, zudezu'ō norī ma, Wanhib'apito wasu'uwē hā te tāma 're wasu'u za'ra mono da, Pedru hā te te ūpisutu ne, ūsiré zudezu norī ma, te te 're rowasu'u mono da.

⁸ 'Re ūhaimana u'āsi mono hā ma tō Pedru hā te te 're pawapto tiwaihu'u pese na, ūsiré zudezu norī ma, Cristu hā te te tāma 're ūwasu'u za'ra mono zéb da hā, ta norī u si te te satōrī wa. Tane duré wa hā tiwaihu'u pese na ma tō te te 're ūpawapto, zudezu'ō norī ma, Cristu te tāma 're ūwasu'u za'ra mono zéb da hā, ta norī u si te te ūzatōrī wa, wa hā.

⁹ Taha wa, ma tō oto Ti'adu norī hā ūāma waihu'u za'ra, tāma ūzawi pese wa, 'Re ūhaimana u'āsi mono te te sima ūpisutuzém na hā. Ū norī hā ūsimiroti pire na ma tō Wanhib'apito zazei'wa norī hā ūma waihu'u za'ra, Ti'adu hā, Pedru hā, duré Zuwā. Tawamhā ta norī hā 'Re ūhaimana u'āsi mono te te ūpisutuzém na te te ūāma waihu'u za'ra wa, ma tō tinhib'rata na siwi wazawi za'ra, Banabéhé me. Wama wē za'ra di, wa norī hā zudezu'ō norī u si 're waneb da, Cristuhu wasu'uwē na, wa te tāma 're romhuri za'ra mono da. Duré wama wē za'ra di, Ti'adu norī si, ūsiré zudezu norī u si 're nomro mono da, Pedru norī me. Āne na wa tō wanhimirosa'rata na wasisaze za'ra ni.

¹⁰ Āne si ma tō wama waihu'u za'ra, Ti'adu norī hā, Wanhib'apito zazei'wa norī ūsimarī'ō norī hā wanhimarī na wa te 're pawaptob u'āsi za'ra mono da, 're wapo're simrami za'ra mono āna. Āne zō, wa ūsima te 're rosa'rata u'āsi, ūwē na si te 're da'apawapto mono da.

Paru hā Pedruhu ma te te ūrowaihu'uzé

¹¹⁻¹² Tawamhā Ātizotiza āma īnhamra ré, ma tō wi Pedru hā, īzarina. Tawamhā zudezu'ō norī āma tinhimirosa'rata na te te upai wa, wa tō danho'a tāma rowaihu'u. Āne tinhimirosa'rata na te te īupazé hā. Ātizotiza u wisi wamhā, ma tō aré zudezu'ō norī me 're sa, Wanhib'apito zazei'wa norī me hā. Tawamhā īsarina si ma duré aibā norī hā aihutu, Ti'aduhu hawimhā. Ta norī hā ma tō te te sima 're wē za'ra, Wanhib'apito zazei'wa norī zudezu'ō hā, sihāiwata nihihāri ré si 're nomro mono da, tawapsi sizudezu za'ra da. Tawamhā zudezu'ō norī hā, Wanhib'apito zazei'wa oto wasiré 're wahāimana za'ra mono nherē, ma tō Pedru hā tiwi sisawi za'ra, oto dasiré 're sa tō mono da. E marī wa. Zudezu'ō norī siré 're sai u'āsi mono wa, te te siwi wē'ō za'ra ë'umnhaside, we īsihutu norī hā.

¹³ Tawamhā Pedruhu ne dazadamnhasi te, te oto īsiré zudezu norī hā tiwi sisawi za'ra, zudezu'ō norī wi, Wanhib'apito zazei'wa oto wasiré 're wahāimana za'ra mono nherē. Banabéhé zama ma tō dazadamnhasi te, tiwi sisawi za'ra.

¹⁴ Āne na ma tō Pedru norī hā tinhimirosa'rata na upa za'ra, zudezu'ō norī āma. Tō sena Cristuhu wasu'uwē zarina si oto dama 're hāimana za'ra mono õ di, Pedru norī hā. Āne wa tō āma waihu'u za'ra. Taha wa, wa tō Pedruhu ma tinhā, uburé Wanhib'apito zazei'wa norī nho'a, āne: "A hā zudezu nherē, ma tō zudezu'ō norī siré 're asai mo aré, a hā zudezu'ō 're aihāimana mono newa. E niha ma tō bété oto tiwi asisawi za'ra, zudezu'ō norī wi, a'â sizudezu za'ra da, īsazei'wa norī hā." Āne wa tō tāma tinhā.

¹⁵ Wa norī hā zudezu na wa tō wapoto ni. Zudezu'ō na wapoto õ di, siwa'ru 're īnomro mono norī ne.

¹⁶ Wa norī hā wa tō oto marī hā waihu'u ni, 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're īda'awēsāmri mono zém na hā. Zezu Cristu, Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhaside za'ra mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono, dawasédé hā te te da'āma 're ī'ab'madā'ā mono õ zéb zarina, te oto te te 're da'awēsāmri. Taha zarina, dawasétē 'ru te, te te dahā za'ra õ di za, rob'rāsutuzéb āma hā. īsimiroti na Mozési te te īrob'ui'éré 'rata zarina, da te 're rob'manhari za'ra mono nherē, taha zarina te te dama 're apari mono õ di za, dawasédé hā. Āne na wa tō oto waihu'u ni, wa norī hā.

¹⁷ Taha wa, Cristu Zezusi hā wa tō wasina umnhaside za'ra ni, taha zarina si wawasédé hā te te oto wa'āma 're ab'madā'ā tō mono da, tawapsi te te 're wa'awēsāmri mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. īsimiroti na rob'ui'éré zarina, da te 're rob'manhari za'ra mono nherē, taha zarina te te dama 're awaihu'u mono õ di za, dawasédé te te da'āma 're ī'ab'madā'ā mono õ na. Taha wa, wa norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, wa te 're īrob'manhari mono zém na wa te 're 'madā'ā mono õ di oto, taha zarina wawasédé hā te te wa'āma 're ī'ab'madā'ā mono õ zéb zarina, te te 're wa'awēsāmri mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Wa norī hā Cristu, Danho'reptui'wa na wa tō wasina saze ni, taha zarina si wawasédé hā te te wa'āma 're ab'madā'ā tō mono da, tawapsi te te 're wawēsāmri mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. īsimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina wa te 're īrob'manhari mono zém na, wa te 're 'madā'ā mono õ di oto, taha zarina, te te wanho'reptu dai õ wa. Āne wa, ma tō ni'wam norī hā wama nharī za'ra, zudezu norī hā, wanhimirosa'rata na wa te āma upa newa, aimawi na. E niha tawamhā. Cristu te te wama īwaihu'uzéb zarina, wanhimirosa'rata na wa te āma upai 'wa'āhā, te aré Cristu hā wanhowa āma upa na'rata, te te wama īwaihu'uzém na hā. E tō sena, ma tō Cristu hā wanhowa āma upa na'rata. Mare di. Te te āma upai waihu'u õ di. Robaba uptabi di.

¹⁸ Wa hā wa oto te dama 're awaihu'u u'āsi, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, da te 're rob'manhari za'ra mono nherē, taha zarina, 'Re īhāimana u'āsi mono za te te 're īda'anho'reptui mono õ na. Tawamhā nimahā na īnhimirosa'rata na te saprī wamhā, wa za tō tāma āma upa. Tawapsi īwē'ōre di za.

¹⁹⁻²⁰ Āne te aré īnhimirosa'rata 'rada hā īma 're hāimana: 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina te 're rob'manhari mono wamhā, taha zarina si īwasédé hā te te ī'āma 're 'madā'ā mono õ di za. Tawapsi te za oto te te 're īwēsāmri.

Taha zarina ūwasétē 'ru te, rob'rāsutuzéb āma te te ūazâri õ di za, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. Āhâna ūnhimirosa'rata 'rada hā te oto ūza'u 're simi'wara. Ta hā wa tō oto rême pese ūsipara, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūma ūwaihu'uzéb uwaibaba si 're ūmorî da. Zezu Cristu, wedepo'o nhonhi'râmi na dâ'â wa, ūsiré ūdâ'â ne, ūsi'uihâ na te ūsima 're ūrosa'rata mono zém na 're ūhâimana mono õ di oto, Cristuhu si oto ūpê'ë 're, 're hâimana mono wa, 're ūwada'uri wê mono 'wa da hā. Cristu hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono 'ra. Ta hā te te 're ūzawi pese mono wa, ma tō ūzada sisõ, ūzada dâ'â da. Taha wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono 'ra umnhasi sina, wa oto 're ūhâimana.

²¹ Wa hā te ūsiwi 're wê'õ mono õ di oto, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te 're ūzawi pese mono zé hā, Cristu te te ūwa'âbâzém na dazada ūdâ'âzém na hā. Taha wa, ūsi'uihâ na ūsisõ'reptu dai õ wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina te 're ūrob'manharî mono zém na, te 're ab'madâ'â mono õ di oto, taha zarina, ūwasédé hā te te ūama 're ab'madâ'â tō mono da, te te 're ūwésâmri mono da oto, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. Dasi'uihâ na dasisõ'reptu dai õ wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, da te 're rob'manharî za'ra mono nherë, taha zarina te te dama 're apari mono õ di dawasédé hā, da te 're ūmanharî za'ra mono zé hā. Āne 'wa'âhâ, aré marî dai õ di, Zezu Cristu dazada ūdâ'âzé hā. Taha wa, te oto ūsiwi 're wê'õ mono õ di, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te 're ūzawi pese mono zé hā, Cristu te te ūwa'âbâzém na, dazada ūdâ'âzém na hā. Mare uptabi di. Āne Pedruhu ma, te ūrowaihu'uzé hā.

3

'Re ūhâimana u'âsi mono te te 're ūda'awésâmri mono zém na rowasu'u

¹ Darasiza nnihudu norî, e niha te rosa'rata waihu'u ãna 're anomro aba mo. Zezu Cristu hā wedepo'o nhonhi'râmi na wazada ūdâ'âzém na, wa tō te aima āma 're rowasu'u pese za'ra wa'wa aré. E 'wa hā ma tō aiwi udâ za'ra wa'wa, taré waihu'u zawa za'ra wa'aba da.

² Ma'âpé we ūma waihu'u za'ra wa'aba. E marî wa, ma tō 'Re ūhâimana u'âsi mono hā Tipê'ëzani hā we aima sômri za'ra wa'wa, aipê'ë 're. E ūsimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, 're ūrob'manharî za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō we Tipê'ëzani hā aima sômri za'ra wa'wa. Mare di. E Zezu Cristuhu wasu'uwê hā aipo're na wapari za'ra wa'aba pari, tō sena ūwasu'uwê na asina 're saze za'ra wa'aba mono wa, ma tō we aima sômri za'ra wa'wa. Taha wa, ma tō we Tipê'ëzani hā aima sômri za'ra wa'wa tō, aipê'ë 're, 're sâmra za'ra wa'aba mono da oto.

³ E niha bété rosa'rata waihu'u ãna, te oto 're anomro aba mo. 'Re ūhâimana u'âsi mono, Tipê'ëzani te te aima ūsômri za'ra wa'aba zarina, ma tō aihâimanazép tém na ãma ūsâna'rata za'ra wa'wa, ūwê na. E niha te bété oto 'râwi 're asî'madâ'â za'ra wa'aba mo asî'uihâ na, asina uwaimrami za'ra wa'aba da newa, asisõ'reptu za'ra wa'aba zé hā.

⁴⁻⁵ E taré ma tō ūwê hā asina 're ūwaihu'u za'ra wa'aba mo, marî hā ãma waihu'u za'ra wa'aba ãna. 'Re ūhâimana u'âsi mono si, ma tō we Tipê'ëzani hā aipê'ë 're aima sômri za'ra wa'wa. Ma tō duré marî dama ūmanharî waihu'u'õ hā te te aima 're 'manharî wê za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na. E marî wa. E ūsimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina 're rob'manharî za'ra wa'aba mono wa. Mare di. Taha zarinai õ di. Zezu Cristuhu wasu'uwê hā aipo're na wapari za'ra wa'aba pari, Cristu Danho'reptui'wa na asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa, ma tō we Tipê'ëzani hā aima sômri za'ra wa'wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. Taha zarina si, ma tō duré marî dama ūmanharî waihu'u'õ hā te te aima 're 'manharî wê za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na.

⁶ Tane Abra'ã hā. Ta hā ma tō 'Re ūhâimana u'âsi mono hā te te sina 're umnhasi pese, te te tâma ūropisutuzé za te te tâma ãma ūuwaimrami na hā. Taha wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ma tō te te 're wêsâmri, Abra'ã hā. Duréhâ ãne Abra'âhâ wasu'u na ma tō rob'ui'éré ūbaihâ na, 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā.

⁷ Tawamhā Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, simisutu Abra'āhā nnihudu na, te za oto te te 're da'anhis, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Āne hā wa tō aima waihu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da asina.

⁸ Zahadu romhā uptabi nherē, ma tō zudezu'ō norī āma sima roti, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Āne īsimiroti hā: Zudezu'ō norī hā, Cristu Danho'reptui'wa na te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhā, ta norī ma zama te za duré tāma 're īrowē za'ra mono zéb da hā te te tāma 're apisutu, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. īwasédé hā te te oto āma 're īab'madā'ā mono õ zéb zarina, te za te te 're awēsāmri. Taha zarina dawasétē 'ru te, te te ahā za'ra õ di za, rob'rāsutuzéb āma hā. Āne īsimiroti hā zudezu'ō norī āma hā. Taha wa, ma tō āne Abra'āhā ma waihu'u siro, 'Re īhāimana u'āsi mono hā: "Aima te īropisutuzém na asina īzazei pese zéb zarina, wa za dama 're īrowē za'ra mono zéb da hā te dama 're apisutu, daro mono bâ." Āne ma tō īwasu'uwē na romhā ré āma po're pu'u siro.

⁹ Abra'ā hā ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te sina 're sazei pese, te te tāma īropisutuzém na. Taha wa, rowē te te tāma īpisutuzéb zarina, ma tō rowē uptabi na 're hāimana. Tane duré Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're saze za'ra mono wamhā, Abra'āhā ma te te īpisutu ne, te za dama 're īrowē za'ra mono zéb da hā te te dama 're apisutu, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

¹⁰ Tane nherē, īsimiroti na rob'ui'érē 'rata zarina, da te 're īrob'manhārī za'ra mono zém na 're danhopré mono wamhā, taha zarina, 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're da'anho'reptui mono da newa, e niha te za tawamhā dama 're romhāimana za'ra. Óne haré, īsimiroti mono bâ da te dasina tāma āma 're uwaimrami za'ra mono õ wa, te za tō te te siwi 're da'awē'ō, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Duréihā ma tō āne na rob'ui'érē ni: "Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti mono bâ, taha na rob'ui'érē hā te ībaihā na dama 're hāimana, da te dasina tāma āma 're uwaimrami za'ra mono da. Āne zarina, īsimiroti mono bâ, da te dasina tāma āma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhā, te za te siwi 're da'awē'ō, 'Re īhāimana u'āsi mono hā."

Āne ma tō āhā wasu'u na rob'ui'érē, īsadawa wasu'u'wa hā.

¹¹ E āne te za te dama 're awaihu'u, 'Re īhāimana u'āsi mono hā: "İnhimiroti na rob'ui'érē 'rata zarina, 're īrob'manhārī za'ra wa'aba mono zéb zarina, te ai'āma 're ab'madā'ā aba mono õ di za oto, aiwasétē 'wa hā. Wa za oto te 're ai'awēsāmri 'wa. Taha zarina, aiwasétē 'ru te, te aihā za'ra wa'aba õ di za." E āne te za te dama 're awaihu'u. Mare di. Duréihā ma tō āne na rob'ui'érē ni:

"Re īhāimana u'āsi mono, Danho'reptui'wa na da te dasina 're īumnhasi za'ra mono zéb zarina si, dawasédé hā te te da'āma 're ab'madā'ā mono õ di za. Āne wamhā, te za rowē uptabi na 're dahāimana u'āsi za'ra."

Āne na da te āma rob'ui'érē wa, wa tō waihu'u za'ra ni tō.

¹² Duréihā ma tō duré āne na rob'ui'érē ni:

"Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti mono bâ, da te dasina tāma āma 're uwaimrami u'āsi za'ra mono wamhā, rowē uptabi na te za 're dahāimana u'āsi za'ra."

Āne īwasu'u na rob'ui'érē hā. Tane nherē, Cristuhu wasu'u zô, te zahadu 're rob'ē'ē, Cristu Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, dama 're īrowē za'ra mono zéb da hā.

¹³ Wa norī hā wa te dame wasina tāma āma 're uwaimrami za'ra mono õ di, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti mono bâ. Taha wa, te aré siwi wa'awē'ō, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Tawapsi wawasétē 'ru te, te aré wahā za'ra. Tane nherē, te te 're wahā za'ra mono tō da, ma tō Cristu hā wē nherē, wazada sisō, wa'upana 'Re īhāimana u'āsi mono te te azāri da. Taha na ma tō wa'awa'ā, Cristu hā. Duréihā ma tō āne na āma rob'ui'érē ni:

"Ni'wa hā wasétē uptabi wa, te za dasiwi wīrī ni. Taha pari, wede na te za dasiwi sasōmri ni, da te āma waihu'u za'ra da, wasétē uptabi wa, 'Re īhāimana u'āsi mono ma īwē õ na."

Ãne ïwasu'u na rob'ui'éré hã. Tawamhã ãma ïrob'ui'érézéb zarina, Cristu hã wẽ nherẽ, wedepo'o nhonhi'rãmi na sa'o ré, ma tõ siwi wẽ'õ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Wa'upana ma tõ azâ, wasétê õ nherẽ.

¹⁴ Æne ma tõ Cristu Zezusi hã wa'awa'âbâ pa. E marĩ da. Simisutu ïsib'a'uwe oto 're wanomro mono wa, zudezu'õ norõ ma zama, ïwẽ na 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tãma ãma 're a'uwaimrami mono da, Abra'âhã ma te te ïropisutuzéb zarina, duré wahâiba mono bâ wapë'ê 're, Tipë'ëzani hã te te wama 're anhomri mono da, te te wama ïropisutu za'ra zéb zarina, Zezu Cristu hã Danho'reptui'wa na, wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa.

'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rowasu'u, Abra'âhã ma ïwẽ na te te tãma ïropisutuzém na rowasu'u me

¹⁵ ïsisänawã norõ, ãne wa za oto aimã ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 're ïwahâimana za'ra mono zém na. Äté ni'wam norõ hã te za marĩ ïwẽ na sima roti zahuré. Tawamhã tõ sena za te te sima ãma ïuwaimrami zahuré pibu ma, te za danho'a rob'ui'éré zahuré tinhisi na, da te ãma waihu'u zahuré da. Taha parimhã, te te sima ãma uwaimrami zahuré tõ da, ni'wa hã te te tiwi ïsizâri zahuré da hã, mare di. Duré, ni'wa hã tinhimiroti na te te ãma 'rânhipa zahuré õ di za. Ma tõ ãma sisazei pari zahuré.

¹⁶ Tane Abra'âhã ma, ïsipai u ïsihudu na zama, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïropisutuzé hã. Âhã wasu'u na, da te ãma rob'ui'éré wamhã, ïsihudu norõ hã da te wasu'u za'ra õ di. ïsihudu norõ hã da te wasu'u za'ra 'wa'âhã, te aré ïsihudu ahâ na wasu'u ni. ïsihudu misi, te wasu'u. Ta hã Cristu.

¹⁷ Wa za oto aimã rowasu'u pese za'ra wa'wa, te aimã ãma ïsimiré'é aba zém na. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tõ Abra'âhã ma ïwẽ na ropisutu. Tõ sena te te tãma ãma uwaimrami da, ma tõ tãma siwasu'u. Taha pari, te te tãma ïropisutuzém na hã ma tõ da'âma tiwahub ahâ uptabi, 430 na. Tawamhã ma tõ tinhimiroti mono bâ dama waihu'u 'rata. E taha wa, ïwẽ na te te dama ãma uwaimrami õ di za, Abra'âhã ma, te te ïropisutuzém na hã. E taha wa, te za tinhimiropisutu na ãma saprî, te te dama ãma uwaimrami tõ da. Mare di. Te za tõ te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi, Abra'âhã ma, te te ïropisutuzéb zarina.

¹⁸ Abra'âhã ma, ïwẽ na te te tãma ropisutu wa, taha zarina ma tõ ãma tãma uwaimra. Tane ïwẽ na te te dama ropisutu wa, taha zarina si, te za tõ te te ãma dama 're a'uwaimrami, sô 're simipari mono ãna, marĩ na ïsimiroti hã a'â da te dasina tãma ãma 're ïuwaimrami za'ra mono zéb zô.

¹⁹ Abra'âhã 're hâimana mono ré, ma tõ ïwẽ na tãma ropisutu siro 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, ïsipai u ïsihudu ma, te te tãma ãma 're a'uwaimrami mono da. Abra'âhã za'u si, ma tõ oto tinhimiroti mono bâ dama waihu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. E marĩ da. Dawasétê na 're danomro mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, dawasétê na 'râwi 're dasiwaihu'u za'ra mono da. Taha da, ma tõ tinhimiroti hã dama waihu'u. Abra'âhã nihudu, ti'ai u we ïmorizéb u si, te za pire na 're hâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, zudezu norõ te te 're ïrob'manharî za'ra mono zéb da hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti hã te te dama 're awaihu'u mono da, ma tõ tinhimiroti na rob'ui'éré hã hâiwa ãma tãma ïromhuri'wa norõ ma tisõ, aibâ ma te te siwi sõmri da, ïsipai u.

²⁰ Ni'wa hã ti'ai ãma si'uihâ na tinhimiroti hã te te dama waihu'u wamhã, ni'wa hã ïsâna'remhã hâimana õ di, ïsimiroti hã te te dama ïwaihu'u da hã. Tane 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Si'uihâ na ma tõ Abra'âhã ma waihu'u, ïwẽ na za te te tãma ãma 're ïa'uwaimrami mono na hã.

'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te ãma ïrob'ui'érézé wasu'u

²¹ Abra'âhã za'u si, ma tõ oto tinhimiroti mono bâ dama waihu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. E taha wa, te te dama ãma uwaimrami õ di za ïwẽ na, Abra'âhã ma, aré te te ïropisutuzéb zarina. Mare di. Te za tõ te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi. Ubûré marĩ hã ïsimiroti zarina, da te dasina tãma ãma 're ïuwaimrami za'ra mono da hã, dama

waihu'u za'ra 'wa'âhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te aré te te dama 're apisutu, rowẽ uptabi na 're dahâimana za'ra mono da.

²² Tane nherë, daro mono bâ te dawasété na 're danomro. Dasi'uihâ na dawasété wi 're dasipizari waihu'u za'ra mono õ di tô. ãne, da te ïwaihu'u za'ra zéb da hã, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãma rob'ui'éré. E marí da. Zezu Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, tawapsi 'Re ïhâimana u'âsi mono ïwẽ hã te te dama ãma 're uwaimrami mono da, te te dama ïropisutuzéb zarina.

²³ Bâdâ ïwa waptã'ã õ ré, Zezu Cristu Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono õ ré hã, ãne aré dahâimanazé hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô zudezu norí hã tinhimiroti 'rata na te te 're a'uwaiti, Cristuhu wasu'uwe hã sõ'awi te te wama waihu'u za'ra õ ré hã, Cristu Danho'reptui'wa na wa te wasina 're ïumnhasi za'ra mono zéb da hã oto.

²⁴ 'Re daprédub za'ra mono õ ré, da'madâ'â'wa hã te te dama 're ïroti mono ne, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti 'rata na te te 're wa'a'uwaiti aré, Cristu hã datême wei morí õ ré. Ta hã te we oto datême mo, te te dawa'âbâ da, Danho'reptui'wa na wa te wasina 're ïsaze za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madâ'â tô mono da oto, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, taha zarina te te 're wa'awësämri mono da oto.

²⁵⁻²⁶ Ma tô oto bâdâ hã ïwa waptã'ã, Cristu hã wa te wasina 're ïumnhasi za'ra mono zéb da hã. Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, wa te 're ïrob'manhari za'ra mono zéb da hã, pire na wama 're hâimana za'ra mono õ di oto, Mozési te te ãma ïrob'ui'éré hã. E marí wa. A norí wa'wa hã ma tô Cristu Zezusi hã Danho'reptui'wa na asina 're ïsaze za'ra wa'aba mo. Taha wa, te oto simisutu 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra, 're anomro aba mo, aihïni.

²⁷ Ma tô duré â dawabzuri hã ï'manhari za'ra wa'wa, Cristu 're ïmorizém na si oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da, simisutu Cristuhu nhib'a'uwe 're anomro aba mono wa.

²⁸⁻²⁹ Taha zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're da'aba'a waihu'u mono õ di, zudezu norí hã, duré zudezu'õ norí hã, ïwada'uri zarina si, pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norí hã, duré wada'uri ãna si'uihâ na 're ïhâimana za'ra mono norí hã, aibâ norí hã, duré pi'õ norí hã. Simisutu Cristu Zezusih nhib'a'uwe si, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, te oto Abra'âhã nnihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Âhã wa, ïwẽ na si, Abra'âhã ma te te ïropisutuzéb zarina, te za ïwẽ na si te te aima ãma 're a'uwaiti 'wa, Aimama 'wa hã.

4

¹⁻² ãne wa za duré marí hã aima waihu'u za'ra wa'wa, romnhimiré'é na ïwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. ãté ai'uté mama tô hã te 're 'mai'hâimana, 'watébrémi hã. Prédu wapsi, ïte hã za, ïmama hã dâ'â õ ré, tinhibrom na te te tâma ãma ïropisutuzé hã. Tane nherë, uburé timama nhibrob ré, za 're hâimana mono nherë, prédub õ ré te za danhimari ãna te te dama 're ïromhuri za'ra mono norí ne, 're hâimana. Te za a'â da te dasiwi 're 'madâ'â, hâimana wẽ na 're hâimana mono zô. ïmama nhibro hã te za duré da te tâma 're 'madâ'â pese, 'watébrémi ma. ãne te za a'â ï'ra hã 're hâimana, ãma ïwahubzé hã bâdâ hã ïwa waptã'ã õ ré, ïmama tinhibrom na te te tâma ïropisutuzé hã.

³ Tane wa norí hã, ai'uté ne, roti tô sena wama ïwaihu'u pese za'ra õ zarina, wa tô aré 're wahâimana za'ra, roti da te wama 're ïwaihu'u 'rata za'ra mono zéb zarina.

⁴ Tawamhã bâdâ hã ma tô ïwa waptã'ã oto, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ti'ra ãma te te ïrotizéb zarina, ti'ai u we te te ïsatõri da hã. We te te satõri wamhã, ma tô pi'õi ma ï'ra hã podo oto, zudezu na. Zudezu na poto wa, pire na ma tô tâma 're hâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, Mozésihi ma te te 're ïwaihu'u mono hã.

⁵ E marí da, ma tô ti'ra hã we satõ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Wanho'reptuzé hã wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono da, ïsimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina, wa te 're

ĩrob'manharĩ za'ra mono na 're ĩwanhopré za'ra mono norĩ hã te te wa'awa'âbâ da, ma tô we satõ, wa'ama 're 'ra za'ra mono da oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁶ Tawamhã ĩra oto 're ĩwanomro mono na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, ma tô we ti'ra pê'ezani hã te te wama 're anhomri, wapẽ'ẽ mono bâ wama 're hâimana za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Wamama na, wa te 're sisi za'ra mono da oto.

⁷ Taha wa, robzei'õ na danhimiwada'uri zarina si, dapawa'âbâ ãna 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto. 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra si, te oto 're anomro aba mo. Äne wa, uburé marĩ wẽ na ti'ra norĩ ma, te te ĩropisutuzéb zarina, te za tô te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, Aimama 'wa hã.

⁸ Zudezu'õ norĩ, aima sa'rese za'ra wa'aba õ di aré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tô ĩupana aimawi nhimiwada'uri na 're aihâimana za'ra wa'aba mo danhimiwada'uri zarina si, paw'aâbâ ãna 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ne, robzei'õ na.

⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô oto Aimama na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di oto. Taha nhipai u, ti'ra na te te oto sina ai'awaihu'u aba wa, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di. Äne wamhã, e niha te za bêté apâ aipizari za'ra wa'wa, asimizazezéb 'rata u, taha zarina asina uwaimrami za'ra wa'aba õ nherẽ, asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã, duré taha zarina rowẽ si aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ nherẽ. E niha te za bêté asima ĩwẽ za'ra wa'wa, danhimiwada'uri zarina si paw'aâbâ ãna 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ne, apâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, robzei'õ na.

¹⁰ Bâdâ ipsis hã marĩ 'manharizéb da hã, te oto zudezu norĩ zarina 're ĩmadâ'â za'ra wa'aba mo, a'amo zama, wahub zama.

¹¹ Äne wa, wa ai'âma 're ĩhâtâ'â za'ra wa'wa. E marĩ wa. Wanhib'apito wasu'uwẽ na 're ĩsiwasutu wẽ mono nherẽ, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zé hã, e taré te za 're hâimana.

¹² Ĩsisänawä norĩ, wa hã zudezu nherẽ, ai'rata ĩnhamra aba ré, wa tô zudezu'õ newa asine 're ĩmorõ 'wa. Taha wa, ma'ãpé ĩsine 're anomro aba mono. Atême amo ĩmorõ 'rata aba wamhã, marĩ hã ĩma 'manharĩ wasétê za'ra wa'aba õ di, ĩhâiba na hã.

¹³ Ĩhâzé si ĩ'âma watobro wa, wa tô ai'rata ĩnhamra za'ra wa'wa. Ähã wa, wa tô Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na aima rowasu'u na'rata za'ra wa'wa. Äne na ma tô ĩ'âma ĩwaihu'u za'ra wa'wa aré.

¹⁴ Tawamhã ĩhâzé ré, atême ĩwisi za'ra wa'aba nherẽ, ĩhâzé wa, asiwi ĩwẽ'õ za'ra wa'aba õ di. Mare di. Hâiwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wẽ na asiwi ĩ'âri aba ne, niha wamhã, Cristu Zesusi, wẽ na asiwi ĩ'âri aba ne, ma tô wẽ na asiwi ĩ'âri 'wa.

¹⁵ E niha bêté oto ähâna hã. Aré aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di, ai'rata ĩnhamra aba wa. Ähã wa, aima waihu'u pese za'ra wa'aba 'wa'âhã, te aré ato hã ĩsani za'ra wa'wa, ĩma sõmri za'ra wa'aba da, ato hã.

¹⁶ E niha te bêté oto ähâna hã ĩ'âma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. E aiwẽ'õ wa'aba 'wa na si, te za oto ĩ'âma ĩrosa'rata za'ra wa'wa, rowasu'u tô sena na si te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ.

¹⁷ Aibâ norĩ, aimawi rowasu'u'wa norĩ hã te sima aiwẽ za'ra wa'wa, ta norĩ nhimirowasu'u si asima 're wẽ za'ra wa'aba mono da, tô sena tinhimirowasu'u wẽ na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da newa. E marĩ da. Ĩnhimirowasu'u nhiti, asina 're aipahâ za'ra wa'aba mono da itême, ĩnhimiroti nhipai u, õ norĩ nhimiroti si asima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono da oto.

¹⁸ Roti ĩwẽ na si, da te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, da te dasima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono wamhã, ĩma wẽ di tô, ai'rata ĩnhamra aba ré, duré ĩhâiba za're'ra zama.

¹⁹ Ĩra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, pilõ tiwasã te te 're ĩsepata za'ra mono ne, wa tô wa hã ipsoid hã te ai'âma 're sépata za'ra wa'wa, Zezu Cristu 're ĩmorizém

na 're anomro aba mono õ wa. Āma 're anomro wẽ wa'aba mono wapsi, īma rowẽ di za.

²⁰ Āhāna ai'āma īhâtâ'â za'ra wa'aba di. Āhā wa, īnhimirosa'rada hā ahâ di, ai'āma za'ra wa'aba hā. Aï'rata īhaimana za'ra wa'aba nezā, īwaimri te oto aima rowaihu'u za'ra wa'aba da.

Sara norī wasu'u hā, Adaha wasu'u me

²¹ Uburé õ nherē, ma tō asima īwẽ za'ra wa'wa, 'Re īhaimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, 're rob'manhari za'ra wa'aba mono da, taha zarina si 'Re īhaimana u'āsi mono hā te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa. E aima waihu'u za'ra wa'aba õ di, 'Re īhaimana u'āsi mono wasu'uwẽ hā, Abra'āhā 'ra norī āma hā.

²² Āne ta norī wasu'u na, rob'ui'éré hā: Abra'āhā 'ra norī hā, maparane aibâ hā. īmorī'rada hā Adaha 'ra, īwada'uri zarina si pawa'âbâ ãna 're īhaimana mono 'ra. Duré īhâiba amo hā Saraha 'ra hā wada'uri ãna 're īhaimana mono 'ra, te 're haimana.

²³ Dasi'uihâ na dahâimanazém na 're īda'ra za'ra mono na ma īra hā tâma podo, romhuri'wai ma. Abra'āhā 'ra hâiba amo hā 'Re īhaimana u'āsi mono te te tâma īropisutuzéb zarina, ma īra hā tâma podo, wada'uri ãna 're īhaimana mono ma hā, Saraha ma. Āne Abra'āhā 'ra norī wasu'u hā.

²⁴ Marī te te īwasu'uzé hā, te pi'õ norī hā wasu'u zahuré. 'Re īhaimana u'āsi mono te te sima da'āma īrotizé hā te pi'õ norī wasu'u zahuré. Maparane te te sima da'āma īrotizé hā. īmorī'rada hā Sina'i na ētē 'râihâ nhisi ãma, 'Re īhaimana u'āsi mono te te sima da'āma īrotizé. Ta hā, Ada te wasu'u. Adaha 'ra hā ma tō tina zabâdâ danhimiwada'uri zarina 're haimana, robzei'õ na. Tane Sina'i ãma 'Re īhaimana u'āsi mono, te te sima da'āma īrotizém niwī 're īdanomro mono norī hā, Adaha 'ra ne, danhimiwada'uri zarina pawa'âbâ ãna 're īdahâimanza'ra mono ne, te robzei'õ na 're dahâimanza'ra, āhâna hā.

²⁵ Arabiza na daza'ru nhisi ãma, Sina'i na ētē 'râihâ nhisi hā, Ada te wasu'u. Zeruzarē na 'ri nho'ōmo nhisi, Ada te duré wasu'u. E marī wa. Zeruzarē 're, 're īdahâimanza'ra mono norī hā danhimiwada'uri zarina, dapawa'âbâ ãna 're īdahâimanza'ra mono norī ne, te robzei'õ na 're dahâimanza'ra.

²⁶ Ānei õ di, Zeruzarē īhâiba amo hā, hâiwa ãma 're īsa mono hā. Rowẽ na si, te īwa 're dahâimanza'ra. Zeruzarē hā hâiwa ãma 're īsa mono hā, wana Sara hā te wasu'u.

²⁷ Duréihâ, ma tō pi'õ īra õ na ãma romnhimiré 'Re īhaimana u'āsi mono hā, Zeruzarē 're, 're īhaimana za'ra mono norī ãma. Āne te 'mahâ:

"Pi'õ, ai'ra hā niwa aim'a maipoto õ nherē, ma'āpē 're atoi u'āsi mono, aipē'ẽ 're. Aimro hā te te airëme nherē, ai'ra ahâ di za. Pi'õ timro ré, 're īsämra mono zém nhipai u, ai'ra ahâ di za. Taha wa, te za rowẽ te, 're atoi u'āsi mo."

Āne te 'Re īhaimana u'āsi mono hā 'ri nho'u hā 'mahâ.

²⁸ Īisisänawā norī, āhā wasu'u zarina, te oto Abra'āhā nihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re īhaimana u'āsi mono hā. Izati hā ma tō podo, 'Re īhaimana u'āsi mono hā Abra'āhā ma, te te īropisutuzéb zarina. Tane te te tâma īropisutuzéb zarina, te oto Abra'āhā nihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re īhaimana u'āsi mono hā.

²⁹ Abra'ā hā 're morī ré, ma tō Izatihi ma nharī wasété, dasi'uihâ na dahâimanazém na 're īda'ra za'ra mono na īpodo hā. 'Re īhaimana u'āsi mono pē'ezani, te te īpawaptobzém na īpoto ma, ma tō nharī wasété. Tane duré āhâna hā te za 're romhâimanza'ra.

³⁰ E niha tawamhâ duréi wasu'u na rob'ui'éré hā. Āne īwasu'u hā:
"Īra ré satōrī, pi'õ hā romhuri'wa hā. īmama, tinhibrom na tâma ãma sipo'o zahuré õ di za, danhimiwada'uri zarina 're īhaimana mono õ 'ra me."

Āne īwasu'u na rob'ui'éré hā.

³¹ Āhā wa, īisisänawā norī, wa za oto marī hā īwasu'u na waihu'u za'ra ni. 'Re īhaimana u'āsi mono hā Adaha nihudu na te te 're wa'anhisu mono õ di za oto, danhimiwada'uri zarina 're īmorī nihudu, 're īwahâimanza'ra mono na hā. Mare di. Danhimiwada'uri zarina 're īhaimana mono õ nihudu, 're īwahâimanza'ra mono na, te oto te te 're

wa'anhisí, 'Re īháimana u'âsi mono hã, Saraha nhihudu uptabi na. Taha wa, wa norí hã wama 're rowẽ uptabi za'ra mono di oto.

5

Wanhib'apito ãma rowẽ na 're ūdahâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Zezu Cristu hā ma tō wa'anho'reptui pa, rowē na āma 're wahāimana za'ra monoda. Taha wa, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, wa te 're īrob'manharī za'ra mono zém na, 're wanhopré mono õ di za oto, taha zarina te te 're wa'anho'reptui mono õ wa. Āne wamhā, tō senai'õ na rowasu'u'wa norī wi 're asiptete za'ra wa'aba mono za, īsimiroti na 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, apâ robzei'õ na 're anomro aba mono tō da.

² Ma'āpē asina īwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hā Paru, marī hā wa za aimawaihu'u za'ra wa'wa. Da te 're asihāiwata nnihāri za'ra wa'aba mono da, asizudezu za'ra wa'aba da, asina dazaze za'ra wa'aba wamhā, taha zarina 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono da newa, e niha za tawamhā. Cristu hā wazada dâ'â nherē, te te 're wa'anho'reptui mono da, taré te za 're sa'wari, asada īdâ'â za'ra wa'aba zé hā.

³ Wa za duré aimā ãma sahu za'ra wa'wa, te aimā ïwaihu'u za'ra wa'aba zém na hā. Ni'wam norī hā da te sihâiwata nñihâri za'ra da, te te sina dazaze za'ra wamhā, taha zarina 'Re ïhâimana u'âsi mono hā te te 're sô'reptu za'ra mono da newa, e niha te za tawamhā 're hâimana za'ra, ta norī hā. Danhîhâiwata nñihâri siré, te za õne haré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ te te sina tâma ãma 're uwaimrami za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te siwi 're awê'õ tô mono da.

⁴ Zudezu norĩ ne, ma tô 'râwi 're asi'mai'madâ'â aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina 're rob'manhari za'ra wa'aba mono da, taha zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono, aiwasédé hã te te ai'âma 're ab'madâ'â aba mono õ wa, te te 're aiwêšâmri za'ra wa'aba mono da oto, taha zarina aiwasétê 'ru te, te te aihâ za'ra wa'aba tõ da, rob'râsutuzéb âma hã. Âne taré 'mairosa'rata aba wamhã, ma tô Zezu Cristuhu wi asina ai'maipahâ wa'wa, asimirosa'rata na. Âhã wa, ma tô 'râwi asiwi ï'maiwê'õ wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã Cristu tidâ'âzém na, te te 're ïda'anho'reptui mono zéb da hã.

⁵ Ānei õ di, wa norñ hā. Cristu Danho'reptui'wa na, wa tō wasina wa te 're saze za'ra. Taha zarina, wa wasina sô 're wanhimipari za'ra, rob'rāsutuzéb ãma hā, 'Re īhâimana u'âsi mono te te wama īwaihu'u za'ra zéb zô, wawasédé te te oto wa'âma 're ī'ab'madâ'â mono õ zéb zarina, te te 're īwa'awësämri mono zém na. Āne 'Re īhâimana u'âsi mono pë'ëzani te te wama 're ī'awaihu'u mono zéb zarina, wa wasina sô 're wanhimipari za'ra oto.

⁶ Simisutu Cristu Zezusihi nhib'a'uwē oto 're wanomro mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're wa'aba'a mono õ di za, īsihāiwata nihihāri ré norī hā, īsihāiwata nihihāri õ norī me. Zudezu na duré zudezu'õ na 're īwahāimana za'ra mono zém na hā, te te oto 're wa'awaihu'u mono õ di za. Zezu Cristu Danho'reptui'wa na, wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, wanhimizawi pese na 're īwahāimana za'ra mono zém na si, te za oto te te 're wa'awaihu'u, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

⁷ A norī wa'wa hā ma tō aré tō sena rowasu'u na 're anomro aba mo. E 'wa simirowasu'u hawi, ma tō sena rowasu'u na asima āma apa za'ra wa'wa.

⁸ E asima āma apa za'ra wa'aba da, ma tō 'Re īhāimana ū'āsi mono hā aimā waihu'u za'ra wa'wa, sima asō īhārā za'ra wa'wa hā. Mare di.

⁹ Ì'rada hā wa za aima sadawa wahutu za'ra wa'wa, ãne: "Ì'u'ëtē wapuzé hā syryre na da te ahiri nherē, te za timapu, Ì'u'ëtē wapu hā." Tane duré aimawi na, da te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, te za da te ãma 're ropé, rowasu'u senai'õ na hā.

10 Tane nherē, simisutu Wanhib'apito nhib'a'uwē 're wanomro mono wa, wa za te 're ai'umnhasi za'ra wa'wa, te aimā īwaihu' za'ra wa'aba zéb zarina si, za apā 're

aihâimana za'ra wa'aba mono na. Aibâ hâ dama pire na 're hâimana mono nherë, aimawi tinhimirowasu'u na te te aiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono wa, tâma 're rowë mono õ di za, ta hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono si za te te azâri wa.

¹¹ ïsisänawâ norî, wedepo'o nhonhi'râmi na Zezu Cristu dazada ïdâ'âzé hâ wa tô te dama 're wasu'u u'âsi, da te âma 're saze za'ra mono da. Taha wa, ma tô zudezu norî hâ te te siwi 're ïwë'õ za'ra, ïmreme zarina te dama 're rowasu'u mono õ wa. Ta norî hâ te duré taré te te dama 're ïwasu'u za'ra, danhîhâiwata nñihâri wapsi, 're dasizudezu za'ra mono da, te dama 're awaihu'u mono newa. Ïne zahadu zudezu'õ norî ma, te 're arowaihu'u mono 'wa'âhâ, e te aré zudezu norî hâ te te siwi 're ïwë'õ za'ra, te dama 're ïrowasu'u mono zém na hâ. Mare di. Te te siwi 're ïwë'õ za'ra mono õ di aré âma.

¹² Aimawi tinhimirowasu'u na te te aiwi 're ïro'wa'rutu za'ra wa'aba mono norî hâ, tinhîhâiwata nñihâri siré, te za pé 're si're zani za'ra, wê te bâ.

¹³ ïsisänawâ norî, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, rowë na âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ïsimiroti na rob'ui'eré 'rata zarina, 're ïrob'manharî za'ra wa'aba mono zém na 're asôpré wa'aba mono tõ da, taha zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're asô'reptu za'ra wa'aba mono dai õ wa. Tane nherë, rowë na 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wê te, marî ïwë'õ na aipë'ë 're, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wamhâ, asina âma 're rob'manharî za'ra wa'aba mono õ di za. Ïne te za oto 're anomro aba mo. Asimizawi pese za'ra wa'aba zéb zarina si, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo asib'rata na, asimarî na zama, asimiroti na zama.

¹⁴ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hâ ahâ uptabi nherë, simisutu haré te wasu'u, ïsimiroti hâ ïne: "Ma'âpé, 're dazawi pese za'ra wa'aba mono za. Marî ïwë na asima 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mono ne, te za duré dama zama sô 're asôpré wa'aba mo." Ïne si ïsimiroti hâ.

¹⁵ Tane nherë, abaze zahi 're ïsisimroi mono ne, asisada 're asiti'rui u'âsi za'ra wa'aba mono wamhâ, asina asapa'a za'ra wa'aba õ di za.

Wamama pë'ëzani nhimiwada'uri zarina si, rowë na 're ïdanomro mono zém na rowasu'u

¹⁶⁻¹⁷ Wa norî hâ marî ïwë'õ na âté 'râwi wapë'ë 're, wa za wasima wa te 're rosa'rata za'ra. Ïne na te te sima 're wa'awë mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ëzani hâ. Marî ïwë na si 'râwi wapë'ë 're, wa te wasima 're rosa'rata za'ra mono da, te za te te sima 're wa'awë. Tawamhâ marî ïwë'õ na 'râwi wapë'ë 're, wa te wasima 're rosa'rata za'ra mono wamhâ, te za te te 're wa'a'uwaiti, 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ëzani hâ, wa te wasina âma 're rob'manharî za'ra mono tõ da. Taha wa, wa za ïne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ma'âpé, 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ëzani nhimiwada'uri zarina si, 're anomro aba mono za oto. Tawamhâ siwa'ru marî ïwë'õ na aipë'ë 're asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherë, asina 're rob'manharî za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁸ Ïne 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ëzani nhimiwada'uri zarina si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhâ, ïsimiroti na rob'ui'eré 'rata zarina 're ïrob'manharî 'rata za'ra wa'aba mono zém na, 're asôpré wa'aba mono õ di za oto, taha zarina 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're asô'reptu za'ra wa'aba mono dai õ wa.

¹⁹ Dasi'uihâ na danhimirosa'rata wasétâ zarina 're ïdanomro mono zé wasu'u hâ, wa tô waihu'u za'ra ni. Ïne te 're danomro wasétâ. Siwa'ru te tiwasédé hâ pi'õ na te te 're 'manharî u'âsi za'ra, aibâ na zama. Siwa'ru te dasina 're dahâimana za'ra. Danhiséb âna, te marî ïwasédé hâ da te 're 'manharî za'ra.

²⁰ Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono upana, te romhâiba 'manharî âma 're dawata za'ra. Te duré tâma 're damreme zusi. Duré abzé 'manharî'wa, te 're danomro. Duré te 're dasi'ruiwapari za'ra. Te duré 're dasisada'âbâ za'ra. Duré marî na te 're dasi'ruiwapari za'ra. Dasi'aba'rê na te 're dazahi za'ra. Duré marî ïwë zô, te dasima si 're danhopré. Te duré 're dasirême za'ra, 'râwi dasi'rata 're dahâimana za'ra mono tõ da.

²¹ Marĩ na te 're dasisõ'ru za'ra. Duré da'rã siwamnarĩ na te 're dahâimana za'ra, âzézei'wa 're dahâimana za'ra mono wa. Datoi wasétére u, te 're dasi'rã'õtõ, siwa'ru da te 're âhuri mono da, âzé hã. Tane te duré 're hâimana, da te 're ï'manhari wasétê za'ra mono zé hã. Taha wa, wa za ãma sahu, te aima ïwaihu'u za'ra wa'aba zém na. Æne 're danomro wasétê mono wamhã, hâiwa u, 'Re ïhâimana u'âsi mono u 're ïdanhisisi mono da hã mare di, Danhib'apito uptabi u, ïwẽ uptabi si, tinhib'a'uwẽ nori ma, te te tâma 're ï'anhomri mono da hã.

²² Æne 're danomro wasétê mono õ di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ezani nhimiwada'uri zarina 're danomro mono wamhã. Te za da te 're dazawi pese za'ra. Duré dapë'ẽ 're dato u'âsi, te za 're dahâimana za'ra. Duré dapë'ẽ toi u'âsi, te za 're dahâimana za'ra. Duré dawara sina dasisada 're dazahi za'ra mono õ di za. Duré danhimizawi pese na te za 're dahâimana za'ra. Duré marĩ ïwẽ na te za dama 're danhoprub za'ra. Duré tô sena wa, ropisutu wê, te za da te dama ãma 're rob'manhari za'ra.

²³ Duré dawaimri te za dama 're dahâimana za'ra. Duré dawasété wi, dasina 're danhiptete za'ra mono sina, te za 're dahâimana za'ra. Æne 're dahâimana za'ra mono tõ da, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã robaba di.

²⁴ Cristu Zezusihî nhîb'a'uwẽ 're ïdahâimana za'ra mono nori hã, tiwasédé hã aré te te 're 'manhari ze za'ra mono nherë, duré tiwasété zô aré te te 're rowasutu za'ra mono nherë, râwi te za te siwi 're wê'õ pese za'ra, te te 're 'manhari za'ra mono tõ da oto.

²⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ezani hã ma tô wama tisõ, wahâimanazép té hã ïwẽ hã. Taha wa, ma'âpê ïsimiwada'uri zarina si, 're wanomro wê wa'aba mono.

²⁶ Danhipai u, wapire na 're wahâimana za'ra mono newa, râwi wapë'ẽ na wasina 're wawata za'ra mono õ di za, da te wama 're nharî za'ra mono tõ da. Duré wanhipai u, dapire na 're ïdahâimana za'ra mono na, wa te 're da'ruiwapari za'ra mono õ di za.

6

Roti ïwẽ na 're ïdasipawaptob za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Ïsisänawã nori, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Æté ni'wa hã te za tihâimanazém na upa. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ezani nhimiwada'uri zarina si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za aiwaimri 're ïpawapto pese za'ra wa'aba mo, apâ 're hâimana wê mono da, ni'wa hã. 'Re pawapto za'ra wa'aba mono wamhã, ma'âpê 'râwi a'â asina 're asôpré wa'aba mono za, a nori wa'aba zama, wa'rui'wa nhimiwada'uri zarina, aihâimanazém na 're upa za'ra wa'aba mono tõ da.

² Marĩ wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono wamhã, ma'âpê 're asipawapto pese za'ra wa'aba mono za, roti ïwẽ na si. Æne wamhã, Cristuhu nhimiroti wê 'madâ'â'wa te za tô 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

³ Æté ni'wa hã simiroti pire newa, te za 'râwi tinhimiroti pire na 're si'madâ'â ze. Æne wamhã, râwi te za tipë'ẽ na sima 're sadawa nhipesi.

⁴⁻⁵ Romhuri hã te wama 're hâimana za'ra wahâiba mono bâ, wa te wasina 're ï'madâ'â pese za'ra mono da hã. Æne wa, wa za aihîni 'râwi wa te wasima 're rosa'rata pese za'ra, wa te wasina 're 'madâ'â pese za'ra mono da, wanhimirohmhuri hã. Wa te wasina 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, wa za 'râwi wapë'ẽ 're wasima 're wato za'ra. Danhimirohmhuri hã wanhimirohmhuri me aiwab õ na, wa te da'âma 're rosa'rata za'ra mono õ di za.

⁶ Æté ni'wa hã Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na, te za te te 're aipawapto za'ra wa'wa. Æne wamhã, te za asimarî na tâma 're asôprub za'ra wa'aba mo asa.

⁷ Ma'âpê ïwapari pese za'ra wa'aba za. 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, simani õ di za, dahâimana wê wa'râmimhã, ïwẽ na te te dama ãma 're ï'a'uwaimrami mono da hã, duré dahâimana wasétê wa'râmimhã, ïwasété na te te dama ãma 're ï'a'uwaimrami mono da

hã. Åhã wasu'u hã tõ sena wa, senai õ na äma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 'râwi aipë'ẽ 're asima 're asadawa nhipesé za'ra wa'aba mono tõ da.

⁸ Danhimirosa'rata wasété zarina 're danomro u'âsi mono wamhã, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana u'âsi za'ra, rowë ïsi'utõr'õ nhiti. 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ezani nhimiwada'uri zarina si 're danomro mono wamhã, te za rowë ïsi'utõr'õ äma 're dahâimana u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'rata.

⁹ Taha wa, ma'äpé wawa'a äna marï ïwë na, wa te 're dapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono za, wa norï hã. Tawamhã bâdâ ïwa waptâ'ä wapsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wa'äma sima ïrotizé hã te za ïwa'râmi marï ïwë hã te te wama 're anhomri.

¹⁰ Åne wa, wama ïwaihu'u pese zarina, wa za dahâiba mono bâ marï ïwë na, wa te 're dapawaptob za'ra. Wa te 're ïdapawaptob za'ra mono zém nhipai u, wa za wasiré ïsazei'wa norï hã marï ïwë na 're wasipawapto pese za'ra.

Paru hã roti na te te ï'râsutuzé wasu'u

¹¹ Åhâta ïnhimi'ui'éré ïsa'ëtë na, wa aimâ rob'ui'éré za'ra wa'wa, ïsi'uihâ na ïnhib'rata na.

¹² Ni'wam norï hã ma tõ te te aimâ 're roti zadawa za'rëi'õ za'ra wa'wa, asihâiwata nihîrä ré, 're anomro aba mono da, tawapsi asizudezu za'ra wa'aba da. E marï da. ïsiré zudezu norï si äma 're wata za'ra mono da, te te aimâ ïroti za'ra wa'aba zém na hã. Cristu wedepo'o nphonhi'râmi na wazada dâ'â wamhã, ma tõ wa'awa'âbâ pa. Tane nherë, taha wasu'u si te te aimâ 're wasu'u za'ra wa'aba mono õ di, ïsimirowasu'u na te te siwi 're wë'õ za'ra mono tõ da, ïsiré zudezu norï hã.

¹³ Ta norï hã sihâiwata nihîrä ré, 're nomro mono nherë, uburé marï na 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te te sina tâma äma 're uwaimrami za'ra mono õ di. Tane nherë, ma tõ te te sima 're aiwë za'ra wa'wa, ïsimiroti zarina, aipibu pese na 're anomro aba mono da, ïré 're anomro aba mono wa, tisiré zudezu norï ma, sina 're wata za'ra mono da, ïsimiroti zarina oto 're ïaihâimana za'ra wa'aba mono na hã.

¹⁴ Tanei õ di, wa hã. Wanhib'apito Zezu Cristuhu äma si, wa za 're ïwata u'âsi, wedepo'o nphonhi'râmi na wazada ïdâ'â äma. Taha wa, tiza'ozém na wazada dâ'â wa, ïwi 're ïdadâ'â za'ra mono ne, duré wa hã dawi ïdâ'â ne, ti'ai äma danhimirosa'rata na 're ïhâimana mono õ di oto.

¹⁵ Danhîhâiwata nihîrä ré si, 're ïdahâimana za'ra mono zé hã, marï dai õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. Duré danhîhâiwata nihîrä äna 're ïdahâimana za'ra mono zéb zama marï dai õ di, tâma hã. Dahâimanazép tém na, ïwë na si oto 're dahâimana za'ra mono wamhã, taha si tâma wë uptabi di.

¹⁶ Öhõ wasu'u zarina 're dahâimana za'ra mono wamhã, wa ïsima te 're da'awë, rowë na 're danomro mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono da'äma 're ïpë'ezé mono zéb zarina. Taha da, wa za da'äma te tiwi 're rowaptërë u'âsi, uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwë norï äma.

¹⁷ Wa hã Zezusihî ma romhuri'wa, wa 're ïhâimana, ïsimiwada'uri na. Da te ïma 're ïrob'manharî wasété za'ra mono zéb zarina, ïhâiba hâ'ëtë ré, 're ïmorî wa, ïpibui pese di, tâma ïromhuri'wa 're ïmorî na hã. Te te oto sahâri za'ra, aimawi tinhimiroti na te te ïwi 're ïro'wa're za'ra mono norï hã.

¹⁸ ïsisänawä norï, Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa za te tiwi 're rowaptërë u'âsi, aihâiba za'ra wa'aba na hã, tâma asawi za'ra wa'aba wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

Tane tõ.

Épézu norī

Épézu norī ma, Paru te te ūrob'ui'érézé

Ibaihâ wasu'uzé

Ã ibaihâ hã Paru hã ma tô Zezusihi zazei'wa norī ma sõmri za'ra, Épézu na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame ma tô Paru hã aré 're sãmra. Maparane ma tô ãma tiwahu, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u mono ré hã. ãma ronomro wapsi, ma tô ã ibaihâ na tâma ãma rob'ui'éré za'ra, 'ri nho'õmo amoi hawi, dazazéb 're hâimana sirõmo. Capituru 1-3 ãma hã Paru hã ma tô dama waihu'u, Zezusihi zazei'wa norī hã misi haré simisutu 're ïhâimana za'ra mono na hã, zudezu norī hã duré zudezu'õ norī zama, sina 're siwanhizari za'ra mono ãna, Zezusi hã uburé zada dâ'â za'ra wa, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ezani hã ïpẽ'ë 're 're sãmra za'ra mono wa, aiwa. Capituru 4-6 ãma ma tô duré dama waihu'u, 're danomro mono zép tém na hã. Ma tô duré tâma roti za'ra, damama norī ma hã, duré da'ra norī ma, duré damro norī ma hã, dama romhuri'wa norī ma zama, ïuwaibaba tisiré norī ma, 're ïhâimana za'ra mono zéb da hã.

¹ Wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa 're ïhâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima ïwêzéb zarina. Taha wa, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Épézu na 'ri nho'õmo nhisi ãma, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe, 're ïaihâimana za'ra wa'aba mono norī ma. A norī wa'wa hã ma tô õne u'â Zezusihi ãma si 're anomro aba mo, aihâimana nhiptete sina.

² Wamama ma, wa ai'âma 're ïmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ïsimizawizé hã ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowë u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Cristuhu ãma 're ïdanomro mono norī ma, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhoprubzé wasu'u

³ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã sõpru uptabi di, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama hã. Ta hã Cristuhu ãma 're wanomro mono wa, ma tô marî mono bâ wama 're sõpru, uburé marî wê na, hâiwa hawi. Taha wa, wama 're sõprub za'ra mono wa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

⁴ Ta hã ti'a te te poto õ ré, ma tô romhâ ré te te 're wa'apisutu siro, tinhib'a'uwe da, Cristuhu ãma za 're wanomro mono wa, wawë uptabi na ãma 're wanomro mono da, marî, wa te 're 'manharî wasété za'ra mono ãna. Ta hã te te 're wa'apoto mono õ ré, ma tô romhâ ré te te 're wa'azawi pese.

⁵ Tâma rowë wa, ma tô wa'âma sima roti siro, wa'âma 're 'ra za'ra mono da, Zezu Cristu za te te ïwawa'âbâzéb zarina. Te te sima 're wa'awë uptabi mono wa, ma tô ãne sima roti siro, wa'âma za'ra.

⁶ Wamama hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tô oto wa'âma uwaimrami wê za'ra, ïra tâma ïsawi hã te te ïwa'awa'âbâzéb zarina. Taha wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

⁷⁻⁸ Cristo hã wedepo'o nphonhi'râmi na wazada dâ'â wamhã, ma tô tidâ'âzém na wa'awa'â. Marî, wa te 're ïmanharî wasété za'ra mono zé hã ma tô te te wama 're apari, wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madâ'â tõ mono da oto. ãne wamhã, ma tô Wamama hã wa'âma uwaimrami wê, sa'êtë na tâma 're hâimana mono wa, te te 're ïwa'azawi pese mono zé hã.

⁹⁻¹⁰ Te te da'âma sima ïrotizé hã dama waihu'u pese ãna ma tô dawi 're hâimana aré. Tane nherë, rosa'rata wê waihu'uzé hã sa'êtë na tâma 're ïhâimana mono zéb zarina, ma tô oto wama waihu'u za'ra, Cristu za te te da'âma tâma ïuwaibabamizém na. Tawamhã niwapsi bâdâ te te sima ïpisutuzém na te za da'âma uwaimra, te te da'âma sima ïrotizé hã.

Tawapsi te za uburé tinhimipoto ma nhari za'ra, hâiwa ãma, ti'ai ãma zama, simisutu Cristuhu nhimiroti na 're dahâimana za'ra mono da, ta hã da'madâ'â'wai uptabi, dama 're hâimana mono wa.

¹¹⁻¹² 'Re ïhâimana u'âsi mono hã marî na te te sima 're aroti mono wamhã, te za tô te te ãma 're a'uwaimrami. Ta hã ma tô wa'apisutu siro, ïsib'a'uwê 're wanomro mono da, Cristuhu ãma za 're wanomro mono wa. Æne duréihã te te wa'âma sima ïrotizéb zarina, ma tô wa'âma uwaimrami za'ra, danho'reptui'wa zô 're ïwanhimipari 'rata za'ra mono norî ma, ãma 're ïwawata u'âsi za'ra mono zéb da hã.

¹³ A norî wa'aba zama te oto wasiré Cristuhu ãma 're anomro aba mo. Danho'reptui'wai wasu'uwê hã ma tô ïwapari za'ra wa'wa, asi'uihâna. Tô sena Cristuhu wasu'uwê hã. Tawamhã wapari za'ra wa'aba wamhã, ma tô Danho'reptui'wa na asina 're ï'umnhasi za'ra wa'aba mo, Cristu hã. Taha zarina ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Tipé'ëzani hã we aimâ sõmri za'ra wa'wa, 'râwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, ïsib'a'uwê oto 're anomro aba mono na. Æne ma tô ai'âma uwaimrami wê za'ra wa'wa, te te dama ïropisutuzéb zarina.

¹⁴ Tawamhã niwapsi te za uburé marî ïwê hã te te wama 're anhomri, tizazei'wai mono bâ. Duré ïsib'a'uwê 're wahâimana za'ra mono wa, te za rowasétê hawi wa'awaibui pese. Tawapsi wama 're rowë za'ra mono di za. Æne tô sena za te te wama ãma ï'a'uwaimramizém na, wa te ãma waihu'u za'ra da, ma tô Tipé'ëzani hã te te wama 're anhomri. Taha wa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

Ïsazei'wa norî ma, Paru te te ïrowaptérëzé wasu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono wi

¹⁵ Aiwasu'u wê za'ra wa'wa hã ma tô we ïtême waptärä, Wanhib'apito Zezusihi zazei'wa oto 're anomro aba mono na, duré asiré ïsazei'wa norî 're ïsawi pese za'ra wa'aba mono na zama.

¹⁶ Taha zarina, wa õne u'âsi 're ïto, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ai'âma za'ra wa'aba. Duré tâma 're ïmreme mono wamhã, aimâ za'ra wa'aba zama wa tô te tiwi 're rowaptérë u'âsi, hâiwa u ai'âma 're ïpo're si'âri za'ra wa'aba mono ãna.

¹⁷ Wamama hã waihu'u pese za'ëtë dâ'â sina, wa aimâ za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptérë u'âsi, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu hã Tipé'ëzani na te te aimâ 're sõmri u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré Wamama hã ïhâimanazém na 'râwi 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, Wanhib'apito Zezu Cristuhu 'madâ'â'wa hã.

¹⁸⁻¹⁹ Wa hã wa ïsimia wê, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, ïsimiroti hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da, duré rowë uptabi zô te te ï'aipisutu za'ra wa'aba zé wasu'u hã, 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marî ïwê uptabi na wama 're ïsôprub za'ra mono zéb da hã tinhib'a'uwê norî ma, te te ïropisutuzéb zarina, taha wasu'u zama 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ïsimia aiwê za'ra wa'wa.

²⁰ Wa duré aimâ za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptérë u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, ïwaihu'u pe hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Tiwaihu'u pese na ma tô Cristu hã ab're hawi hâiwa'utu, dâ'â nherë. Taha pari, ma tô pisutu, pire na ïsimire niwî 're sâmra mono da, hâiwa ãma.

²¹ Tame te pire uptabi na dama 're hâimana, pire na hâiwa ãma 're ïhâimana za'ra mono norî ma, duré tame siptete na 're ïhâimana za'ra mono norî ma zama. Ti'ai ãma duré hâiwa ãma zama tipire na te te ãma wabzu za'ra õ di, dama ïpire za'ra norî hã. Õne u'â te za tipire na te te 're da'a'râñhipai u'âsi.

²²⁻²³ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô Cristu hã pisutu, dama pire na 're hâimana mono da, ïsimipoto mono bâ. Ma tô duré Cristu hã pisutu, ropâ tinhib'a'uwê norî 'madâ'â'wa da, õhõ si uburé Danhib'apito dama 're hâimana mono wa. Wahâiba hã misi nherë, wahâiba na marî mono bâ wama 're ïhâimana za'ra mono ne, te Cristuhu hâiba wasu'u, ïsib'a'uwê norî hã. ïsib'a'uwê norî hã tâma 're hâimana za'ra mono wa,

marī zō tiwi 're rowaptâ'â mono õ di, Cristuhu wi hā. Ta hā te ropâ 're hâimana u'âsi, uburé marī hā 're īhâimana za'ra mono zéb da hā, īsadawa para.

2

Dapē'ē 're dadâ'â u'âsi 're īdanomro mono zém hawi, danho'reptuzé wasu'u

¹ Duréihā a norī wa'wa hā aipē'ē 're, 're atâ'â za'ra wa'aba mono ne, te 're anomro aba mo aré, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're anomro aba mono õ wa, duré aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wab zama.

² īsazei'õ'wai hâimanazém na ma tō aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, wa'uburé norī nhib'apito nhimiroti na zama. Hâiwa nho're āma te ta norī hā 're hâimana za'ra. īsimiroti hā tâma pire za'ra di, īpo're'õ norī ma hā. Taha wa, te ta norī hā īsimiroti na si 're nomro, 'Re īhâimana u'âsi mono wapari'õ'wa norī hā.

³ Tane wa norī hā wanhimirosa'rata wasété zarina, wa tō aré 're wanomro. Wa te wasima 're īwē za'ra mono zéb zarina, wa tō aré wa te wasima āma 're uwaimrami za'ra. Āne 're wahâimana wasété za'ra mono wa, te aré dazu wahâ za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono hā.

⁴⁻⁵ Tane nherē, wawasété na 're wanomro mono wa, 're īwadâ'â za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono nherē, ma tō Cristu te te īhâiwa'utuzém ne wapē'ē 're te te 're wa'ahâiwa'utu, rowē na si oto āma 're wanomro mono da. Āne ma tō wama āma uwaimrami wē za'ra 'Re īhâimana u'âsi mono hā, īpē'ēzézé hā sa'ëtē na tâma 're hâimana mono wa, duré tâma wazawi uptabi za'ra wa. Taha wa, te te 're īwa'anho'reptui mono zé wa'râmi, marī zō 're simipari mono ãna, ma tō te te 're wa'anho'reptu.

⁶ Ta hā Cristu ab're hawi te te īhâiwa'utu ne, ma tō wapē'ē 're te te 're wa'ahâiwa'utu, hâiwa āma 're wasi'ubumroi u'âsi mono da, Cristu Zezusihi 'rata.

⁷ E marī da. Da te waihu'u za'ra da, īsimizawizé hā sa'ëtē na tâma 're īhâimana mono hā, wa'uirī na 're īdahâimana za'ra mono norī hā. Āne te za da te 're waihu'u za'ra, Cristu Zezusi te te 're īda'azawi pese mono zéb zarina.

⁸ 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō asō'reptu za'ra wa'wa, Wa'anho'reptui'wa hā asina 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Asi'uihâ na 're asisō'reptui waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Sôpru wa, ma tō Wamama hā aimâma āma uwaimrami za'ra wa'wa, asō'reptu za'ra wa'aba zé hā.

⁹ Marī hā ahâ na 're 'manharī wē za'ra wa'aba mono nherē, taha zarina te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono õ di 'Re īhâimana u'âsi mono hā, 'râwi asi'âma wa'aba 're a'maiwata aba mono tō da, asi'uihâ na asi'manho'reptui wa'aba da newa.

¹⁰ Cristu Zezusihi āma 're wanomro mono wa, ma tō 'Re īhâimana u'âsi mono hā wama sômri za'ra wahâimanazé īté hā, wa te āma dama 're rob'manharī wē za'ra mono da, duré īwē na wa te 're dapawaptob za'ra mono da, te te wa'âma īroti sirômo zéb zarina.

Zudezu norī, zudezu'õ norī me aihîni Cristuhu āma oto 're īnomro mono zé wasu'u

¹¹⁻¹² A norī wa'wa hā ma tō zudezu'õ na 're aipoto za'ra wa'aba mo. Taha wa, ma tō asihâiwata nhîhâi abâ õ na te te 're asisi za'ra wa'wa, zudezu norī hā. Ta norī si ma tō tinhîhâiwata nhîhâi ré na 're sisisi za'ra, tihâiba na te te sima 're ī'manharī za'ra mono zéb zarina. Ma'âpé rosa'rata za'ra wa'aba, 're aihâimana 'rata za'ra wa'aba mono zém na. Cristu hā Danho'reptui'wa na waihu'u za'ra wa'aba õ wa, āma 're anomro aba mono õ di aré. A norī wa'wa hā zudezu'õ wa, Izarazéhé nhîhudu norī siré 're anomro aba mono õ di duré. Taha wa, 'Re īhâimana u'âsi mono hā tinhîb'a'uweñ norī ma si, īwē na te te īropisutuzém na 're waihu'u za'ra wa'aba mono ãna, ma tō aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Āne wa, rowē uptabi zō 're asimipari za'ra wa'aba mono ãna, ma tō 're anomro aba mo. Duré 'Re īhâimana u'âsi mono hâimanazém na sena na waihu'u za'ra wa'aba ãna, ma tō 're anomro aba mo aré.

¹³ Tane nherē, dasisiti 're ūnahaimana za'ra mono ne, 'Re ūnahaimana u'āsi mono nhiti, romhā na 're aihaimana za'ra wa'aba mono õ di oto, asimirosa'rata aba na. Cristu hā wazada ūdā'āzéb zarina, ma tō Wamama hā sitēme ai'āwisi za'ra wa'wa, Cristu Zezusihi āma oto 're anomro aba mono da, 'rāwi ūrata 're aihaimana za'ra wa'aba mono da oto, asimirosa'rata aba na.

¹⁴ Cristu hā ma tō wawi uprosi za'ra, 're ūwasiruiwapari za'ra mono zé hā. Taha wa, aihīni wa oto ūsib'a'uwe 're wahaimana za'ra, zudezu norī hā, zudezu'õ norī me. 'Re wasisawi pese za'ra mono sina, wa oto 're wanomro.

¹⁵ 'Re ūnahaimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā sa'ētē na ma tō zudezu norī ma si 're haimana za'ra, marī hā te te tāma āma 're ūwaimrami za'ra mono zéb da hā, taha zarina ūwasédé hā te te tāma 're ūapari mono zéb da hā duré. Cristu hā wazada ūdā'āzéb zarina, tāibā oto 'Re ūnahaimana u'āsi mono nhimiroti 'rada hā, marī na dawasédé hā te te dama 're ūapari mono zéb da hā. Misi dahāiba ne, aiwapsi wa oto 're wahaimana za'ra, zudezu norī, zudezu'õ norī me, wahaimanazép tém na si, ūwē na si āma 're wanomro mono da, duré wasisawi pese sina oto 're wahaimana za'ra mono da wasiré.

¹⁶ Cristu hā wedepo'o nphonhi'rāmi na wazada ūdā'āzém na ma tō wawi uprosi za'ra, 're ūwasiruiwapari za'ra mono zé hā, aihīni tizazei'wa norī hā te te 're wa'anhimroi mono da si oto, 'Re ūnahaimana u'āsi mono u.

¹⁷ Cristu hā ti'ai u wei morī wa, ma tō rowasu'uwe na te te 're da'apo're pu'u, rowē na 're ūnahaimana za'ra mono zém na hā, 'Re ūnahaimana u'āsi mono oto te te 're ūda'awēsāmri mono zéb zarina. E marī da. Zudezu'õ norī hā rowē na āma 're aihaimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ūnahaimana u'āsi mono nhimiroti ré, 're anomro aba mono õ norī hā, duré zudezu norī, rowē na āma 're wahaimana za'ra mono da, 'Re ūnahaimana u'āsi mono nhimiroti ré, 're ūwanomro mono norī hā.

¹⁸ Cristu hā wazada dā'ā wa, duré wama 're haimana za'ra mono wa, te za oto ūpē'ezani hā simisutu te te 're wa'apawapto, Wamama u 're ūwasihutu mono zéb da hā wanhimiroša'rata na. Tawamhā tāma 're wamreme zusi mono wamhā, te za te te 're wa'awapari u'āsi, zudezu norī hā, zudezu'õ norī me.

¹⁹ Taha wa, zudezu'õ nherē, dasiré'õ ne 're aihaimana za'ra wa'aba mono õ di oto. 'Re ūnahaimana u'āsi mono nhib'a'uwe te oto dame 're aihaimana za'ra wa'aba mo. Te duré dame ūra 're aihaimana za'ra wa'aba mo oto.

²⁰ Ūtē 'manharī na wa za 'ri na ai'āma simiré'ē za'ra wa'wa. Ūtē na'rata nhisiwi, da te dasiwi 're ūri za'ra mono ne, ma tō Cristuhu wasu'uwe na te te 're aipawaptom na'rata za'ra wa'wa, ūsadawa wasu'u'wa norī hā. Duré Wamama pē'ezani, marī hā te te tāma ūwaihu'u za'ra zéb zarina, duréihā 'Re ūnahaimana u'āsi mono te te dama 're ūsadawa wasu'u za'ra mono norī zama ma tō te te 're aipawaptob za'ra wa'wa. 'Ri uparizéb da, 'ri na'rata wē'ezéb āma, ūtē tōmo hāpā wawē na, wa za Zezu Cristuhu āma simiré'ē, wapawapto uptabi 'wa wama 're haimana za'ra mono wa, ta hā.

²¹ Ūne hā misi 'ri na simisutu 're ūsimi'wara mono ne, te za te te 're wa'apawapto Cristu hā, wa'āma 're ūsōrōwa za'ra mono da hā, aiwapsi 're wahaimana za'ra mono da.

²² Tane a norī wa'wa hā, ūtē ahā na 'ri misi da, da te dasiwi ūri ne, te za te te aima 're nharī u'āsi za'ra wa'wa, simisutu Wanhib'apito āma 're aihaimana za'ra wa'aba mono da, ūsōrōwa misi tāma 're aihaimana za'ra wa'aba mono da oto, 'Re ūnahaimana u'āsi mono ma, ūpē'ezani hā aipē'ē za'ra wa'aba 're, 're ūnahaimana mono zéb zarina.

3

Paru hā zudezu'õ norī āma te te 're ūromhuri mono zé wasu'u

¹ Taha wa, wa hā Paru, wa 'Re ūnahaimana u'āsi mono wi, te tiwi 're rowaptērē u'āsi, aima za'ra wa'aba. Zudezu'õ norī, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa wa 're mo, ūwasu'uwe na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Taha 'ru te, ma tō dasiwi ūnherē ni, dazazéb 're, ūzab da.

2 'Re ïhâimana u'âsi mono hã simizawi pese wa, ma tô romhuri hã ïma tisõ, aima 're ïrowë za'ra wa'aba mono zéb da hã. Æne na ma tô ïwapari za'ra wa'wa, tô.

3-4 Duréihã te te sima da'âma ïrotizé hã aré dama ïwaihu'u'õ hã ma tô ïma waihu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Nimosi wa tô syry na âma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

5 Zudezu'õ norï ãma te te sima ïrotizé hã te te dama waihu'u õ di aré, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Ähâna nimosi ma tô Cristuhu zadawa wasu'u'wa norï ma waihu'u, te te sima da'âma ïrotizé hã, Tipë'ëzani na ta norï ma te te ïwaihu'uzéb zarina. Duré marï hã te te tâma ïwaihu'u za'ra zéb zarina, dama ïsadawa wasu'u'wa norï ma zama, ma tô tâma waihu'u za'ra, te te sima da'âma ïrotizé hã.

6 Rowasu'u wë hã aré dama ïwaihu'u'õ hã 're ïhâimana mono hã, ãne. Zudezu'õ norï hã Cristuhu wasu'u'uwë te te 're saze za'ra mono wa, marï ïwë na zudezu norï ma 're ïsôpru mono zéb da hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma 're ïropisutu za'ra mono zéb ré, te za 're hâimana za'ra. Simisutu te za oto 're hâimana za'ra, dahâiba misi ne. Cristu Zezusihi ãma oto 're nomro mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwë norï ma, marï ïwë na te te tâma ïropisutuzéb zarina, te za zudezu'õ norï ma zama te te tâma ãma 're a'uwaimrami, zudezu norï zu. Æne zudezu'õ norï ãma te te sima ïrotizé hã.

7 'Re ïhâimana u'âsi mono hã simizawi pese wa, ma tô ïpisutu, tâma ïromhuri'wa 're ïmorï da, Cristuhu wasu'u'uwë hã te dama 're wasu'u mono ða, tiwaihu'u pe hã te te ïma sõmri wa.

8 ïwana ïsazei'wa norï hã ïwë na te sipa za'ra õ di. Ta norï si ma tô tiwë na ïnhipa za'ra. Tane nherë, ma tô ïpisutu, zudezu'õ norï ma te tâma 're wasu'u za'ra mono ða, ïwë hã sa'ëtë na Cristuhu ma 're ïhâimana mono hã dama ãma 're ïsôpru mono zéb da hã.

9 Ropoto mono 'wa hã ma tô aré pisutu, ropoto na'rata hawimhã dama waihu'u ãna a'â 're hâimana mono da, te te da'âma sima ïrotizé hã. Nimosi ma tô ïpisutu, te dama 're rowasu'u mono da, za oto te te dama ãma ïuwaimramizém na hã te te sima da'âma ïrotizéb zarina.

10-11 Ta hã ma tô sima wë, hâiwa ãma pire na 're ïhâimana za'ra mono norï hã te te waihu'u za'ra da oto, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u wë hã ahâ na tâma 're ïhâimana mono na hã. Simisutu ïsib'a'uwë norï hã oto tâma 're hâimana za'ra mono wa, te za oto ãne na waihu'u za'ra, duréihã te te sima da'âma ïrotizé hã te te da'âma uwaimrami wa, Wanhib'apito Cristu Zezusi te te ïda'anho'reptuzéb zarina.

12 Taha wa, Wanhib'apito ãma oto 're wanomro mono wa, duré ïsimipawaptobzém na wa te wasina 're ïumnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za wasina wapahi ãna ïtëme 're wasihutu wanhimirosa'rata na, 'Re ïhâimana u'âsi mono u, robze na tâma 're wamreme zusi mono da.

13 Æne wa, wa hã te ïrobzépata na ï'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Cristuhu wasu'u'uwë hã wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, aima 're ïrowë za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha wa, Cristuhu wasu'u'uwë hã te dama 're wasu'u mono 'ru te, rowasédé hã da te ïma 're 'manharï za'ra mono nherë, ïma 're rowë mono di. Æne wa, te ïrobzépata na ï'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za.

Cristuhu nhimizawi pese zé wasu'u

14 Taha wa, ïhi'râtitõ, wa 're ïsimasisi, Wamama wi te tiwi 're rowaptërë u'âsi mono da, aima za'ra wa'aba.

15 Õhõ si Wamama wa, wa ï'ra 're wahâimana za'ra ïsazei'wai mono bâ, hâiwa ãma ti'ai ãma zama 're ïwahâimana za'ra mono norï hã.

16-19 Wamama te hã ïwaihu'upe hã, te sa'ëtë na 're hâimana tâma. Æne wa, wa tiwi te 're rowaptërë u'âsi, aima za'ra wa'aba, Tipë'ëzani na te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, aihâimana nhiptete sina, ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, Cristu hã aipë'ë 're, 're sâmra u'âsi za'ra wa'aba mono da, ïwaihu'u pese na asina 're ïumnhasi

za'ra wa'aba mono zéb zarina. Wa duré aima za'ra wa'aba, te tiwi 're rowaptērē u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, dazawizé hā aima 're īhâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, dama 're 'manharī wē u'âsi za'ra wa'aba mono da. Dazawizé hā sa'ëtē uptabi na, te Cristuhu ma 're hâimana. Āne wamhā, uburé asiré īsazei'wa norī me, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, 'râwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa īsima aiwē za'ra wa'wa, ti'ab ré wa te wasina 're waihu'u uptabi za'ra mono õ nherē, Cristu te te 're īwa'azawi pese mono zé hā. E marī da. Uburé marī īwē si, 'Re īhâimana u'âsi mono ma 're īhâimana za'ra mono ne, aima zama 're hâimana za'ra wa'aba mono da, dazawizé hā, dahâimanazém na rowaihu'u wē zama.

²⁰ 'Re īhâimana u'âsi mono hā waihu'u pese di, te te wama ãma 're ī'a'uwaitrami mono zéb da hā, marī īwē zô wa te 're īrosa'rata za'ra mono zém nhipai u, duré marī īwē hā wa te tiwi 're īwaptērē za'ra mono zém nhipai u zama. Tiwaihu'u pese na te te 're īwa'apawapto mono zéb zarina, tâma waihu'u pese di, īwē na te te wama ãma 're ī'a'uwaitrami mono zéb da hā.

²¹ Taha wa, īsazei'wai mono bâ Zezu Cristuhu ãma 're īwanomro mono norī, Wamama ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

4

Misi Cristuhu hâiba ne, aihîni īsazei'wa norī 're īhâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Taha wa, wa za aima roti za'ra wa'wa, Wanhib'apito ma romhuri'wa 're īmorī 'ru te, 're īza mono ré, dazazéb 're. Ma'äpé dama 're aihâimana wē za'ra wa'aba mono za, 'Re īhâimana u'âsi mono te te sima 're īaiwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba. Taha da, ma tô te te sima 're aipisutu za'ra wa'wa.

² Āne te za 're anomro aba mo. Aipire na asina 're asôpré wa'aba mono õ di za. Duré aiwamri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aihâimana wē na.

³ Wamama hā ma tô Tipē'ëzani na te te wama 're anharī, rowē na oto wasiré 're wanomro mono da. Taha wa, āne 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za 'râwi asina 're asôpré wa'aba mo.

⁴ Cristuhu nhib'a'uwe mono bâ misi dahâiba ne, wa simisutu 're wahâimana za'ra. Misi te īpē'ëzani hā 're hâimana. Taha si te wama 're hâimana za'ra, wapē'ë mono bâ. Duré õhō zô si wa 're wanhimipari za'ra oto, rowē uptabi zô. Taha zô 're asimipari za'ra wa'aba mono da, ma tô tinhib'a'uwe da, aipisutu za'ra wa'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono hā.

⁵ Õhō si, Danhib'apito te 're hâimana. Õhō si, te Wanhib'apito wasu'uwe hā 're hâimana, wa te ãma 're īsaze za'ra mono zéb da hā. Õhō zadawa para si, wa tô â dawabzuri hā wa te 're 'manharī za'ra.

⁶ Õhō si uburé Damama te 're hâimana, 'Re īhâimana u'âsi mono hā. Õhō si danhipai u te ropâ 're hâimana. Te duré wapē'ë mono bâ 're sãmra.

⁷ Cristu hā ma tô marī īwē na ī'madâ'â waihu'u õ na wama 're sôprub za'ra, wahâiba mono bâ, te te wama 're īapisutu mono zéb zarina, wa te tâma 're īdapawaptob za'ra mono zéb da hā.

⁸ Duréihā ma tô āne na rob'ui'éré ni, ībaihâ na hā:

"Hâimo morī wamhā, dawi watobro wa, ma tô sisarina da'ahâ na te te danhimro. Marī īwē na ma tô duré dama 're sôpru."

Āne 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nhimirowasu'u na rob'ui'éré hā.

⁹ E marī te wasu'u, hâimo īmorizé hā. A'â ti'ai u īmorizé te wasu'u, ta hawi hâimo morī wa.

¹⁰ Ti'ai u we īmorī hā ma tô apâ mo, hâiwa nhipai u ropâ uburé da'madâ'â'wa dama 're hâimana mono da.

¹¹ Cristu hā ma tô ni'wam norī hā pisutu za'ra, īsadawa wasu'u'wa 're nomro mono da. Ni'wam norī ma hā ma tô duré pisutu za'ra, marī te te tâma īwaihu'u za'ra zéb zarina, 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're sadawa wasu'u za'ra mono da, īsazei'wa norī

ma. Duré ni'wam norī hā ma tō pisutu za'ra, īwasu'uwe na te te 're dapore pu'u za'ra mono da. Duré ni'wam norī hā ma tō pisutu za'ra, dama rowahutu'wa da, īsimiroti na te te 're dapawaptob za'ra mono da, āma 're dahāimana wē za'ra mono da.

12 Āne ma tō Cristu hā da'apisutu, 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwe norī te te 're pawaptob za'ra mono da, taha zarina 're sipawapto pese za'ra mono wa, siptete sina 're hāimana za'ra mono da.

13 Tawamhā aihīni wa za oto wanhimirosa'rata na wasina wa te 're sazei pese za'ra, Wanhib'apito wasu'uwe hā wa te āma 're īsaze za'ra mono zém na hā. Duré aihīni wa za oto 'rāwi wa te 're waihu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra hā, niha 're īhāimana mono na. Āne wamhā, wahāimana wē zé, wa za wasima wa te 're sa'ētē za'ra. Tawamhā wa za oto wasina wa te 're uwaimrami za'ra, Cristuhu ne 're īwanomro wē uptabi mono zé hā.

14 Āne wamhā, ai'uté ne wanhimiza'rese āna 're wanomro mono õ di za oto. Tawamhā dazadawa nhipesi na da te wama 're roti za'ra mono nherē, roti tō senai'õ hā wa te 're wapari za'ra mono õ wa, roti tō senai'õ niwī 're wasipizari za'ra mono õ di za.

15 Wa norī hā roti tō sena na si, wa za wasima wa te 're roti za'ra, 're wasisawi pese za'ra mono sina. Āne wamhā, wahāimana wē na, wa za wa te 're sa'ētē za'ra. Tawamhā wa za oto wa te wasina 're uwaimrami za'ra, Cristuhu ne 're īwanomro wē uptabi mono zé hā, Wanhib'apito ne.

16 Marī mono bâ wahāiba bâ wama 're hāimana za'ra mono nherē, wa za wa'rā zadawa para si marī hā wa te 're 'manharī za'ra. Tane wa norī hā Wanhib'apito zadawa para si marī hā wa te 're 'manharī za'ra mono wamhā, rowē na wa za wasiré 're wahāimana za'ra. Tawamhā 're īwasisawi pese za'ra mono zéb zarina, wa za 're wasipawaptob za'ra, wa te wasima 're sa'ētē za'ra mono da, wahāimana wē zé hā.

Cristuhu āma oto 're īdanomro mono zép té wasu'u

17 Taha wa, tō sena Wanhib'apito zadawa para wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Wanhib'apito zazei'õ'wa norī ne 're anomro aba mono tō da, ta norī nhimirosa'rada hā tō senai'õ wa.

18 Tob'a na 're īnomro mono norī ma, rob'madâ hā tāma īwaihu'u za'ra õ ne, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti uwaibaba rosa'rada hā tāma waihu'u za'ra õ di, īsazei'õ'wa norī ma hā. Ta norī hā te te sima 're wē za'ra mono õ wa, īsimiroti hā te te 're wapari za'ra mono da, te za tiwasété na siwaihu'u āna 're hāimana za'ra. Taha wa, rowē na āma 're īdahāimana za'ra mono zéb ré, 're hāimana za'ra mono õ di za.

19 Siséb āna te ta norī hā te te sina 're rob'manharī wasétē za'ra, tihāimana wasétē na. Tiwasété zô si te duré sima 're sôpré, marī īwasétē na si 're hāimana za'ra mono da.

20 E āne 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, ma tō Cristu hā īhāimanazém na 're īwaihu'u za'ra wa'aba mo. Mare di.

21 A norī wa'wa hā ma tō Cristuhu wasu'uwe hā aipo're na 're īwapari za'ra wa'aba mo. Oto īsiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, Zezusih i hawi roti tō sena hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

22 'Re anomro wasétē aba mono da si, te aré asima 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo. Taha wa, te aré aiwi 're si'utōrī za'ra wa'wa, 're anomro wē wa'aba mono zé hā. Tane nherē, te za oto īrēme pese za'ra wa'wa, 're aihāimana wasétē za'ra wa'aba mono zé hā.

23 Asimirosa'rata wē na si te za oto 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo, taha zarina 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono da oto.

24 Da'uz a hā īhā tém na 're īdas'i'uz a za'ra mono ne, te za oto aihāimanazép tém na si 're aihāimana za'ra wa'aba mo, īwē na si. Taha da, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā aipoto téb za'ra wa'wa aipē'ẽ 're, īsine 're anomro wē wa'aba mono da, tō sena dama 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono da oto.

25 Taha wa, dama 're asadawa nhipesi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Aihāiba mono bâ te za tō sena na si asima 're īrowasu'u za'ra wa'aba mo.

²⁶⁻²⁷ Nimahā na 're asiti'ru za'ra wa'aba mono wamhā, 're aiwasétē za'ra wa'aba mono õ di za, aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono tō da. Duré asiti'rui ré bâdâ hā wahuré ai'ama 're si'utōrī za'ra wa'aba mono tō da, te za asiwī 're īwē'ō za'ra wa'aba mo, Wa'uburé nhimiwada'uri zarina aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono tō da dama.

²⁸ Danhibrom na dawi 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono hā 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono õ di za oto. Te za oto asib'rata na 're īromhuri za'ra wa'aba mo, aihâimana wē na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asimiromhuri na īsibrob'ō norī hā 're pawaptob za'ra wa'aba mono da, ãne si wē wa.

²⁹ Aimreme wasétē na dama 're aimreme zusi aba mono õ di za oto. Aimreme wē na si te za oto dama 're aimreme zusi aba mo, asimiroti wē na si 're dapawaptob za'ra wa'aba mono da ãma.

³⁰ 'Re aihâimana wasétē za'ra wa'aba mono õ di za, aihâimanazém na Wamama pē'ēzani wi 're robzei'ō tō za'ra wa'aba mono da. E marī wa. Īpē'ēzani hā te wapē'ē 're, wama 're hâimana za'ra, wapibui pese zéb da hā, 'Re īhâimana u'âsi mono te, tâma 're īwahâimana za'ra mono na, bâdâ īwa waptā'ā õ ré, te te īwa'anho'reptuzéb da hā.

³¹ Taha wa, te za oto 're īrēme pese za'ra wa'aba mo, aipē'ē na 're īda'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hā. Asiti'ru zama te za 're īrēme pese za'ra wa'aba mo, asahi zama duré. Aimreme 'rāihâ sina, duré dama 're nharī za'ra wa'aba mono õ di za. Da'âma 're wasétē za'ra wa'aba mono õ di za duré. Dama 're rob'manharī wasétē za'ra wa'aba mono õ di za duré.

³² Marī īwē na te za dama 're asōprub za'ra wa'aba mo, aipē'ēzé sina. 'Re īhâimana u'âsi mono hā Cristu dazada dâ'â wa, te te ai'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di oto, 're ī'manharī wasétē za'ra wa'aba mono zé hā. Taha wa, a norī wa'wa hā īwasédé hā da te aima 're 'manharī za'ra wa'aba mono nherē, īsine dawasédé hā da'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto.

5

'Re īhâimana u'âsi mono 'ra na oto 're īdanomro mono zé wasu'u

¹ A norī wa'wa hā 'Re īhâimana u'âsi mono 'ra oto 're anomro aba mono wa, tâma asawi za'ra wa'aba di. Taha wa, te za īsirā zarina si oto 're anomro aba mo.

² Cristu te te 're īwa'azawi pese mono zéb zarina, te za oto 're īdazawi pese za'ra wa'aba mo. Ta hā te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tō sisawi ãna sisō, wazada dâ'â da. Taha wa, 'Re īhâimana u'âsi mono ma 're īdanoprub za'ra mono zéb zarina, sisawi ãna sisõmri wa, Wamama ma wē uptabi di, wazada īdâ'âzé hā.

³ A norī wa'wa hā 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe 're anomro aba mono nherē, siwa'ru aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono õ di za, pi'ō na aibâ na zama. Duré aihâimana nhiséb'ō na 're anomro aba mono õ di za. Duré danhibrom na 're da'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za, ta hā ī'uwaibaba õ wa 're īdahâimana wasétē za'ra mono zé hā.

⁴ Duré aimreme nhiséb'ō na asima 're rowasu'u wasétē za'ra wa'aba mono õ di za. Aimreme to na asima 're rowasu'u wasétē za'ra wa'aba mono õ di za duré, ãne hā ī'uwaibaba õ wa, Wamama nhib'a'uwe 're īwanomro mono zéb da hā. Wama 're īsôpru mono zém na si, te za asima 're īrowasu'u za'ra wa'aba mo oto, Wamama ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da.

⁵ Taha wa, te za oto īwaihu'za'ra wa'wa, ãne: Sina 're īsipsaihuri za'ra mono norī hā, duré dahâimana nhiséb'ō na 're īnomro mono norī hā ītême 're sisisi mono õ di za, 'Re īhâimana u'âsi mono u hā, duré Cristuhu u hā, da'âma 're īsib'a'uwe zahuré mono zéb u hā. Duré danhibrom na te te 're īda'ruiwapari za'ra mono norī zama ītême 're sisisi mono õ di za, marī zô si te te sima 're rosa'rata u'âsi za'ra mono wa, 'Re īhâimana u'âsi mono upana. Taha wa, ta norī hā marī īwē na tinhib'a'uwe norī ma te te īropisutuzéb ré, 're hâimana za'ra mono õ di za.

⁶ Ta norī hā po're'ō u'âsi 're nomro mono wa, te za nimahā na tâma rob'manharī pipa za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono hā. Tane nherē, ãté ni'wam norī hā te za sadawa

nhipese na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, za te te īdahâ za'ra õ na hā. Āne te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherē, 're wapari za'ra wa'aba mono õ di za, īsimirowasu'u tō senai'õ wa, ta norī hā.

⁷ Taha wa, īpo're'õ norī siré hā 're anomro wasétē aba mono õ di za oto.

⁸⁻⁹ A norī wa'wa hā roti sena hā aré waihu'u za'ra wa'aba õ di, Cristuhu nhimiroti hā. Taha wa, datob'a na 're īdanomro mono ne, ma tō aré robra na 're anomro aba mo, aiwasétē na. Cristuhu āma oto 're anomro aba mono wa, rowa'a na damorī wē na 're īdanomro mono ne, te oto īsimiroti ré 're anomro aba mo. Taha wa, te za oto āma 're anomro wē wa'aba mono sina, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ni'wam norī hā Wanhib'apito nhimiroti na 're nomro mono wamhā, te za te te dama 're rob'manharī wē za'ra. Te za duré 're nomro wē. Duré tō sena na si te za te dama 're rowasu'u za'ra. Dahâimanazé tō sena na si te za dama 're hâimana za'ra. Taha wa, a norī wa'wa hā roti sena zarina si te za oto 're anomro wē wa'aba mo, Cristuhu nhimiroti na.

¹⁰ Āne te za 'râwi asima 're īnharī za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na: "E niha wa za 're mo, Wanhib'apito te te īwēsâmrizéb da hā." Āne te za 'râwi asima 're īnharī za'ra wa'aba mo, āma 're anomro wē wa'aba mono da.

¹¹ īsazei'õ'wa norī siré, marī īwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono õ di za oto, īpē'ẽ 're, robra u'âsi 're īnomro mono norī siré hā. Ta norī ma, te za 're īroti pese za'ra wa'aba mo, te te 're sahâri za'ra mono da, tinhimi'manhari wasétē zé hā.

¹² īpo're'õ norī hā te marī īwasédé hā pi'uriwi te te 're 'manharī za'ra. Ta norī nhimi'manhari wasétē zé hā wasétē uptabi wa, taha na si āma wanhiséb uptabi za'ra di, wa te āma wasima 're īrowasu'u za'ra mono zéb da hā. Taha wa, te za ta norī ma 're īroti pese za'ra wa'aba mo, te te 're sahâri za'ra mono da, tinhimi'manhari wasétē zé hā.

¹³⁻¹⁴ Robra wa, wa te ro'o wamhā, wa za marī hā wa te 're waihu'u za'ra, tō sena īhâimanazém na. Tane bâdâ te te dama 're rob'uiwē za'ra mono wamhā, rob'madâ'â pese di za dama. Duréihā wahi'rada, ma tō āne na roti:

"A hā 're asõtõ u'âsi mono hā, ai'utu. Te za aiwahu, 're īdadâ'â u'âsi za'ra mono zém hawi. Tawamhā Cristu hā te te dama 're īrob'uiwē mono ne, te za roti sena hā aima waihu'u."

Āne wahi'rata nhimiroti hā dama.

¹⁵ Taha wa, wa za aima roti za'ra wa'wa, 'râwi asina 're asõpré u'âsi aba mono da, 're anomro wē wa'aba mono zéb da. Sena na roti wē waihu'u'õ'wa ne, 're anomro wasétē aba mono õ di za oto. Roti sena hā oto aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za āma 're anomro wē wa'aba mo, tō sena roti wē zarina si.

¹⁶ Āhâna uburé dawasédé hā te daro mono bâ 're hâimana. Taha wa, wama 're hâimana za'ra mono ré bâdâ hā, wa za wa te 're dapawapto wē za'ra.

¹⁷ Tawamhā danhimiza'rese āna 're īdanomro mono ne, 're anomro aba mono õ di za. Wanhib'apito te te sima 're ī'ai'awē wa'aba mono zéb zô si, te za 're asõpré u'âsi aba mo, asina tâma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.

¹⁸ Âsipârī na 're asi'râiwamnari za'ra wa'aba mono õ di za oto, taha zarina siwa'ru 're anomro wasétē aba mono tō da. Wanhib'apito pê'ezani nhimiwada'uri na si te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo, robze sina āma 're anomro aba mono da oto.

¹⁹ Aima āma 're īrobze za'ra wa'aba mono zéb da hā, te za 're asõ're za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito pê'ezani te te aima 're īwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina. Wanhib'apito hā sôpru wa, te za rowē zarina tâma 're asõ're za'ra wa'aba mo, āma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, asõ're wa'aba na.

²⁰ Wamama hā sôprub di, 'Re īhâimana u'âsi mono hā. Taha wa, uburé marī wē na wama 're īsôprub za'ra mono zéb zarina, te za āma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para.

²¹ A norī wa'wa hā ma tō Cristu hā 're īwapari pese za'ra wa'aba mo, Asib'apito wa'wa hā. Taha zarina, te za 're asiwapari pese za'ra wa'aba mo.

Ĩmro ré norĩ ma, rotizé wasu'u

²² Pi'õ norĩ, aimro nhimiroti te za 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito nhimiroti 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mono zéb zarina.

²³ E marĩ wa. Aimro za'ra wa'wa hã asipai u 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, Cristu tinhib'a'uwẽ norĩ nhipai u 're ĩhâimana mono ne, ta norĩ nho'reptui'wa 're hâimana mono wa.

²⁴ ĩsib'a'uwẽ norĩ hã Cristuhu nhimiroti te te 're ĩwapari pese za'ra mono ne, te za pi'õ norĩ hã aimro nhimiroti 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo.

²⁵ Aibâ norĩ, Cristu hã tinhib'a'uwẽ norĩ te te 're ĩazawi pese mono ne, te za aimro hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo, tihâiba hã sawi ãna te te ĩsõmri ne, sada dâ'â za'ra da.

²⁶ Marĩ hã â na da te 're ĩ'upsõ za'ra mono ne, ma tô tinhimiroti na wawasétê hawi te te 're wa'a'upsõi wẽ wapë'ë 're, 're wanomro wẽ mono da, ĩsib'a'uwẽ si oto 're wahâimana za'ra mono da tâma.

²⁷ Âne ma tô sina uwaimra dama, zazahâ ĩhâi uptob õ ne, duré ĩhâ'rã'ru'õ ne zama, hâimana wẽ uptabi na 're hâimana za'ra mono da, ĩsib'a'uwẽ norĩ hã.

²⁸ Aibâ norĩ, Cristu te te 're ĩwâazawi pese mono zéb zarina, te za aimro hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re sawi pese za'ra wa'aba mono wa, marĩ ĩwẽ zô asima 're asôpré wa'aba mono ne, te za duré aimro ma zama ĩwẽ zô 're asôpré wa'aba mo. Tawamhã marĩ hã ĩwẽ zô aimro ma 're asôpré wa'aba mono zém na, te za marĩ hã ĩwẽ zô asima zama 're asôpré wa'aba mo.

²⁹⁻³⁰ Ni'wam norĩ hã sima 're sipese u'âsi za'ra mono wamhã, 're saihuri mono ãna 're si'ubumroi u'âsi mono õ di za. Te za 're saihuri u'âsi. Te za duré 're si'madâ'â pese za'ra, Cristu te te wama 're ĩ'ab'manharî wẽ mono ne, tinhib'a'uwẽ norĩ ma.

³¹ Âne ĩwasu'u na rob'ui'éré hã: "Dasina 're damro za'ra mono wamhã, dahâiba maparane nherê, te za oto dahâiba misi ne damro me si 're dasi'ubumro, misi haré."

³² Âhã wasu'u hawi wa tô waihu'u za'ra ni, aré dama waihu'u õ nherê, ãne na hã. Aibâ ĩmro hã, Cristu te wasu'u. Duré pi'õ ĩmro hã ĩsib'a'uwẽ norĩ, te wasu'u.

³³ Aima za'ra wa'aba zama, te rowasu'u hã 're hâimana, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã oto. Taha wa, aibâ norĩ, te za aimro 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re ĩsawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ ĩwẽ zô asima 're asôpré wa'aba mono ne, te za duré aimro ma zama 're asôpré wa'aba mo, ĩwẽ zô. Duré pi'õ norĩ, aimro hã te za 're ĩwazéb za'ra wa'aba mo.

6

Da'ra norĩ ma, damama norĩ ma, duré dana norĩ ma zama rotizé wasu'u

¹ Da'ra norĩ, Wanhib'apito nhimiroti 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mono zarina, te za aimama nhimiroti hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama.

²⁻³ 'Re asimipari pese za'ra wa'aba mono sina, te za 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo aimama ma, dûré ana ma zama, rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré 're aihâimana hâ za'ra wa'aba mono da, ti'ai ãma. Âne 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te 're hâimana, taha zarina marĩ ĩwẽ hã za te te dama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono na hã. Duréi hã ma tô ãne 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dama roti: "Aimama nhimiroti hã te za 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama. Ta norĩ nhimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. Duré 're atâ'â su'u za'ra wa'aba mono õ di za. Te za 're asi'ihi pese za'ra wa'aba mo."

Âne ma tô aré dama roti. Simiroti pire di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, te za aimama nhimiroti hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama.

⁴ Damama norĩ, ai'ra ma hã 're 'manharî wasétê za'ra wa'aba mono õ di za, asada 're sahi za'ra wa'aba mono tõ da. Te za asimiroti wẽ na si 're ĩpawapto wẽ za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito nhimiroti zarina, ai'ra norĩ wa'wa hã 're nomro wẽ mono da.

Pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norñ ma, duré danhib'apito norñ ma, rotizé wasu'u

⁵ Aipawa'âbâ ãna aiwada'uri zarina si dama romhuri'wa norñ, asib'apito mreme hã te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo, 're wazéb za'ra wa'aba mono sina. Cristuhu ma 're ïromhuri za'ra wa'aba mono ne, te za tõ sena asib'apito mreme hã 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo.

⁶ E asib'apito nho'a si te za romhuri hã tãma 're ï'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Mare di. ïsa're'ra nherë, te za romhuri hã tãma 're ï'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, te te 're aiwësämri za'ra wa'aba mono da, asimiromhuri na. Cristuhu ma 're ïromhuri za'ra wa'aba mono ne, te za duré ti'ai ãma asib'apito ma romhuri hã 're ï'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're ïwë mono zéb zarina.

⁷ Ato sina te za tãma 're ïromhuri za'ra wa'aba mo, asib'apito za'ra wa'aba ma, Asib'apito uptabi aba ma 're ïromhuri za'ra wa'aba mono ne.

⁸ Wapawa'âbâ ãna wawada'uri zarina si dama romhuri'wa 're ïwahâimana za'ra mono norñ, duré wawada'uri ãna wasi'uihâ na 're ïwahâimana za'ra mono norñ me zama, wa te dama 're ï'manharî wë za'ra mono wa'râmi, te za Wanhib'apito hã te te wama 're wa'âbâ za'ra. Ähâ wasu'u na te za 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁹ Danhib'apito norñ, aima romhuri'wa norñ ma, wa tõ tãma roti za'ra, romhuri hã te te aima 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono da, to sina. Taha wa, te za aima romhuri'wa norñ ma 're ï'manharî wë za'ra wa'aba mo. Tãma 're ropipa za'ra wa'aba mono õ di za. Misi Asib'apito wa'wa te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa hâiwa ãma, aima romhuri'wa norñ nhib'apito zama. Aiwapsi te za te aima 're wa'âbâ za'ra wa'wa, 're ïromhuri wë za'ra wa'aba mono zéb zarina.

'Re ïhâimana u'âsi mono hã wa'rui'wa zada, tiwaihu'u pese na te te 're ïda'apawapto mono zé wasu'u

¹⁰ Wa za oto roti na aima 'râsutu za'ra wa'wa. A norñ wa'wa hã Wanhib'apito siré si te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, Wanhib'apito ma si ïwaihu'upe hã sa'ëtë na tãma 're hâimana mono wa, te za ïwaihu'u pese zarina aihâimana nhiptete sina 're anomro aba mo.

¹¹ Dasi'wapé 'manharî'wa norñ hã te za sisada 're si'uza za'ra. Tane te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb ré, 're anomro aba mo, Wa'uburé nhimiroti da, asiptete sina sada 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹² Wa norñ hã wasiré 're ïwahâimana za'ra mono norñ me, 're wasi'wapé za'ra mono õ di. Wa'uburé norñ me si, wa za 're wasi'wapé za'ra, hâiwa nho're ãma simiroti wasétê na 're ïhâimana za'ra mono norñ me. Wa'uburé norñ hã ti'ai ãma dapo're'õ na 're ïdanomro mono norñ ma, simiroti pire di, Wanhib'apito nhimiroti waihu'u'o'wa 're danomro mono wa.

¹³ Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb ré, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã wa'uburé norñ hã nimahã bâtâ na asô 're sihutu aba mono wamhã, te za 're ï'wapé za'ra wa'aba mo. Tawamhã 're ï'wapé za'ra wa'aba mono na, ãma 're ai'uté za'ra wa'aba mono wa, te za ta norñ wi 're aiwairébé aba mo.

¹⁴ Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Da'usisizé ïsa'ëtë na, te za 're asi'usisi za'ra wa'aba mo. Da'usisizé ïsa'ëne hã tõ sena 're ïdahâimana za'ra mono zé, te wasu'u. Duré danho'utu'ubuzé ïtete na te za 're asi'uza za'ra wa'aba mo. Danho'utu'ubuzé ïtete hã 're ïdanomro wë mono zé, te wasu'u.

¹⁵ Duré dapara'uza ïtete na te za 're asipara'uza za'ra wa'aba mo. Dapara'uza ïtete hã ïwasu'uwë na datoi u'âsi da te 're ïdapo're pu'u za'ra mono zé, te wasu'u, rowë u'âsi Wamama siré 're ïdanomro mono zéb da hã oto.

¹⁶ Duré ïbaihâ 'manharî hã te za 're ïwasari aba mo asi'wawi, da te 're aihâzup tõ wa'aba mono da, po'o 'wa ro'o na. Wa'uburé nhimiroti, wa te 're wapari za'ra mono tõ da, Wamama ïwaihu'u pese na wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono zé, te wasu'u, ïbaihâ 'manharî hã.

¹⁷ Da'rāzaza ūtete na te za 're asi'rāzaza za'ra wa'aba mo. Da'rāzaza ūtede hā wanho'reptuzé, te wasu'u. Duré sib'ezé 'wa pa hā te za asiré 're ūwasari u'āsi aba mo. Sib'ezé 'wa pa hā 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u, ūpē'ezani hā te te wama 're awaihu'u mono da, ūsimiroti hā.

¹⁸ Te aima ūroti za'ra wa'aba zéb zarina, te za uburé 're ūmanharī u'āsi za'ra wa'aba mo. Duré ūpē'ezani te te wama 're ūawaihu'u mono zéb zarina, te za Wamama ma 're aimreme zusi aba mo. Te za tiwi 're ūrowaptērē u'āsi za'ra wa'aba mo, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Asimiza'rese sina te za 're aihāimana za'ra wa'aba mo, tāma 're aimreme zusi aba mono da. Aiwi 're robzei'ō za'ra wa'aba mono ū di za. 'Re ūhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē 're ūhāimana za'ra mono norī ma, te za duré tiwi 're ūrowaptērē u'āsi za'ra wa'aba mo, te te 're apawaptob u'āsi mono da, daro mono bâ.

¹⁹ ūma zama te za duré tiwi 're ūrowaptērē za'ra wa'aba mo, timreme te te ūma 're awaihu'u u'āsi mono da, wē na te dama 're sadawa wasu'u mono da, ūpahi āna, Cristuhu wasu'uwe hā aré dama ūwaihu'u'ō hā, da te 're waihu'u za'ra mono da oto.

²⁰ Cristu hā te te datēme ūzatōrī wa, wa oto ūsadawa wasu'u'wa 're mo, dazazéb 're, 're ūza mono nherē. Taha wa, ūpahi āna te dama 're sadawa wasu'u mono da, te za tiwi 're ūrowaptērē u'āsi za'ra wa'aba mo, Wamama wi.

Paru te te dama ūroti 'rāsatu zéb ūma, te te ūda'azawizé

²¹ Titicu hā te za aima ūwasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, ūhāimanazé hā. Ta hā wapawapto wē 'wa, Wanhib'apito ma romhuri'wa duré, wama ūsawi pe hā.

²² Āme ūwahāimana za'ra na te te aima rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tō atēme satōrī za'ra wa'wa, rowasu'u wē zarina, rowē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da oto.

²³ 'Re ūhāimana u'āsi mono Wamama wi, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa za aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptērē u'āsi, te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'āsi ūma 're anomro aba mono da, duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina 're anomro aba mono da, ta norī hā waihu'u pese zahuré wa, asina 're 'madā'ā u'āsi za'ra wa'aba mono da.

²⁴ Uburé Wanhib'apito Zezu Cristuhu zawi pese 'wa norī ma, wa za te tiwi 're rowaptērē u'āsi, ta norī hā Wanhib'apito tō sena te te 're sawi pese za'ra mono wa, Wamama hā ūwē na te te 're apawaptob u'āsi mono da.

Piripu norī

Piripu norī ma, Paru te te īrob'ui'érézé

Ībaihâ wasu'uzé

Ā ībaihâ hā Paru hā ma tō 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uweñ norī ma sōmri za'ra, Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi u. Paru norī hā Siraha me, īmorī'rata na Piripu u simasisi zahuré wamhā, ma tō īsazei'ō'wa norī hā siwi tiza, dazazéb 're. Tame sima'wara ré hā ma tō dazazéb 're, da'madâ'ā'wa hā pawaptob zahuré, īmro zama, duré īra norī zama, Zezusi hā te te saze za'ra da. Awē ma tō oto tāma waproosi zahuré ni, pusi da apâ.

Ā ībaihâ hā darob amoi āma dazazéb 're oto sāmra ré, ma tō āma rob'ui'éré, Piripu norī ma. Paru hā ma tō tāma waihu'u za'ra, āne: Zezusihi zazei'wa norī hā te za tō te te 're robzépata za'ētē za'ra. īsazeté'wa norī āma ma tō duré tihâtâ'ā za'ra, senai'ō na rowasu'u'wa norī hā īwazari 're hâimana za'ra mono wa. Ma tō duré tāma siwasu'u za'ra, te te 're īsawi pese za'ra mono na hā. Ma tō duré tāma roti za'ra, Cristuhu nhirā zarina si 're nomro mono da, ta hā sina 're īwata mono õ ne. 'Re īhâimana u'âsi mono hā te te tāma 're īwē za'ra mono zéb zarina si, te te 're 'manharī za'ra mono da, ma tō duré tāma roti za'ra, Cristu hā wedepo'o nphonhi'rāmi na dâ'â wa, īmama hā te te tāma īpisutuzéb zarina, te te sina tāma īuwaimrami ne.

¹ Wa hā Paru, duré Timotiu, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa norī, wa āma aimā rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi āma uburé 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uweñ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī ma. Uburé Cristu Zezusihi āma si 're anomro aba mono norī ma, wa āma aimā rob'ui'éré za'ra wa'wa, īsazei'wa norī 'madâ'ā'wa 're īhâimana za'ra mono norī ma zama, duré dapawapto'wa na 're īhâimana za'ra mono norī ma zama.

² Wamama ma, wa ai'āma 're īmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, īsimizawizé hā ai'āma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi, āma 're anomro aba mono da.

Paru hā 'Re īhâimana u'âsi mono ma, Piripu norī āma 're īmreme mono zé wasu'u

³ Ai'āma 're īpo're pu'u za'ra wa'aba mono sidâpâsi, wa 'Re īhâimana u'âsi mono āma 're īwata u'âsi, īnhib'apito āma.

⁴ Duré 'Re īhâimana u'âsi mono ma, ai'āma 're īmreme za'ra wa'aba mono sidâpâsi, wa āma aimā 're ītoi u'âsi za'ra wa'wa, aihâiba mono bâ wa'aba.

⁵ Cristuhu wasu'uweñ hā 're īwapari na'rata za'ra wa'aba mono zém hawim haré, te oto īsiré āma 're īromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo, wa te dama āma 're īropéi mono zém na hā. Taha wa, wa īto sina ai'āma 're īmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono ma hā.

⁶ Ta hā te te asō'reptu za'ra wa'aba zém na, īwē na te te ai'āma īsâna'rata za'ra wa'aba zéb zarina, te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa õne u'â, ti'ai u apâ we īmorizéb u, Cristu Zezusi hā. Taha õ ré, te te aiwi sazâri waihu'u za'ra wa'aba õ di za, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zé hā. īwē si te za tō te te aimā 're 'manharī u'âsi za'ra wa'wa, āma 're anomro wē u'âsi aba mono da. Āne wa tō ai'āma waihu'u za'ra wa'wa, tō sena na.

⁷ īuwaibaba wa tō āne na hā ai'āma waihu'u za'ra wa'wa. E marī wa. īpē'ē 're, īma asawi za'ra wa'aba zé hā īma 're hâimana u'âsi mono wa. Romhuri īwē uptabi hā, 'Re īhâimana u'âsi mono, tinhimizawi pese zéb zarina te te īma īpisutuzém na, ma tō īsiré tāma 're īromhuri za'ra wa'aba mo, tō. Āhāna dazazéb 're, 're īhâimana mono ré, ma tō a norī wa'aba zama 're īromhuri za'ra wa'aba mo īsiré. Duré dazazéb 're, 're īhâimana mono õ ré hā ma tō duré īsiré dama 're īwasu'u za'ra wa'aba mo, Cristu hā.

Taha wasu'uwē hā senai õ newa da te ūma 're īnharī za'ra mono ma, te dama 're anharī mono ré hā, ma tō īsiré 're īromhuri za'ra wa'aba mo, duré sena na da te 're waihu'u za'ra mono da, te dama 're wasu'u mono ré hā, damreme wa'rāmi.

⁸ 'Re īhāimana u'âsi mono ma si, tāma īwaihu'u pese di, sena na ūma asawi uptabi za'ra wa'aba na hā, duré ai'âma 're īpē'ēzé uptabi za'ra wa'aba mono na zama. Cristu Zezusihi ma, tāma asawi uptabi za'ra wa'aba ne, wa tō duré wa hā te 're asawi pese za'ra wa'wa duré.

⁹ 'Re īhāimana u'âsi mono ma, wa duré ai'âma 're īmreme u'âsi za'ra wa'wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, 're īdazawī za'ra wa'aba mono zé hā aima 're sa'êtē u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré 'Re īhāimana u'âsi mono nhimirowaihu hā 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marī hā īwē na āma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ai'âma 're īmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré īwasétē na āma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, asiwī 're wē'õ za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Tawapsi te za īwē si asima 're īpisutu u'âsi za'ra wa'aba mo, āma 're anomro wē wa'aba mono da hā. Āne wapsi, 'rāwi aiwasétē na 're asi'marōpārī za'ra wa'aba mono õ di za, nimahā na Cristu apâ we īmorizéb u hā. Āhā zarina si, te za aiwasétē wi, aihāimana nhiptete sina 're anomro u'âsi aba mo.

¹¹ Taha wa, te za īwē si 're īmanharī u'âsi za'ra wa'aba mo, Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si. Āne na āma 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono zém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono āma si te za 're dawata za'ra. Tane da, wa ai'âma 're īmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'âsi mono ma hā.

Paru hā Cristuhu ma si, 're īsisōmri mono zé wasu'u

¹²⁻¹³ īsisānawā norī, e āme ropipa hā ūma īhāimanazéb zarina, ma tō Cristuhu wasu'uwē na te te datēme īropézé hā mazazā. Mare di. Āne ūma romhāimana nherē, ma tō da'ahā na da te 're saze za'ra, Wanhib'apito wasu'uwē hā. Āne na īâma waihu'u za'ra wa'aba da, wa tō īsima aiwē za'ra wa'wa. Dazazéb 're īhāimanazém na, ma tō da'wapéi'wa norī hā danhib'apito nhorōwa 'madâ'â'wa norī hā siwi īwaihu'u uburé, Cristuhu ma romhuri'wa 're īhāimana mono 'ru te, da te dasiwi īhērēzém na hā. Da'ahā na ma tō duré āne na īwaihu'u za'ra ni, āhā 'remhā. Dazazéb 're, da te dasiwi īhērē õ 'wa'âhā, ta norī hā Cristuhu wasu'uwē hā te te wapari za'ra õ di aré.

¹⁴ Duré dazazéb 're īhāimana wa, te oto wasisānawā norī hā ahā na te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra Wanhib'apito hā, taha si te te 're īpawaptob u'âsi mono wa. Taha wa, pahi āna te oto 'Re īhāimana u'âsi mono wasu'u hā te te dama 're wasu'u za'ra, te te sina 're danhimimnhasi za'ra mono nherē, ta norī hā.

¹⁵ Ni'wam norī hā īsiniwī da'ahā na 're dahāimana za'ra mono da si, te Cristuhu wasu'uwē hā te te dama 're wasu'u za'ra, īnhimiromhuri wē zarina, da'ahā na da te 're saze za'ra mono 'ru te, te te āma 're īruiwapari za'ra mono wa, ta norī hā. Ni'wam norī si te īuwaibaba te te dama āma 're rowasu'u za'ra, te te āma 're īpawaptob za'ra mono da, sena na ta norī si te te sima 're wē uptabi za'ra mono wa.

¹⁶ Ta norī ma, tāma īzawi za'ra zarina, te Cristu hā te te dama 're wasu'u za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono hā romhuri te te ūma īsōmri na te te āma īwaihu'u za'ra wa, Cristuhu wasu'uwē hā senai õ newa da te ūma 're īnharī za'ra mono norī ma, tō sena na te dama 're īanharī mono na hā, damreme wa'rāmimhā.

¹⁷ Tane nherē, īnhimiromhuri na te te 're īruiwapari za'ra mono norī hā simirosa'rata wē na te te dama 're wasu'u za'ra mono õ di, Cristu hā. Sima si te te 're īrosa'rata za'ra mono zéb zarina si, te ta norī hā te te dama āma 're rowasu'u za'ra, taré da'ahā na īsimirowasu'u wē niwī 're dahāimana za'ra mono da. Ma tō duré te te 're rosa'rata za'ra, āne hawi te āma 're robzépata za'êtē mono da, dazazéb 're, 're īhāimana mono ré.

¹⁸⁻¹⁹ Tane nherē, wē di tō, ūma hā. Ni'wam norī hā simirosa'rata wē na Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhā, duré ni'wam norī hā sima si te te 're īrosa'rata

za'ra mono zéb zarina, Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono nherē, wẽ di tō ūma hā. E marī wa. Cristuhu si te te dama 're wasu'u za'ra mono wa, ta norī hā. Taha si tō ūpire uptabi hā te tō wama 're hāimana. Taha wa, āma ūto ti, wa hā. ūama 're aimreme zusi aba mono zéb zarina, duré Zezu Cristuhu pē'ezani nhimipawaptobzéb zarina, wa za rowē na watobro, āne na ūma ūromhāimana wasété zém hawi. Āne hā ūma waihu'u pese wa, wa rowē u'āsi 're ūhāimana tō.

20 Taha wa, wa tō wa hā ūpē'ē 're, 're ūsi'madâ'ā pese, niwamhā ūnhimiromhuri na 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, te āma 're ūuwaimrami mono zém na ūzô 're robaba tō mono da, ūne u'āsi ūpahi āna te tāma 're romhuri u'āsi mono da, īhāna zama. Āne wa, wa 'rāwi te ūsimi 're 'ruiwapari u'āsi. Āne na tō sena āma 're ūhāimana mono zém na da te 're ūwaihu'u za'ra mono wamhā, te za Cristuhu āma si 're dawata za'ra, ūhāiba ré ré, āma 're ūhāimana mono na hā, duré ūtē ūdâ'ā da nherē, āma 're ūhāimana u'āsi mono na zama.

21 E marī da, wa za 're ūhāimana tawamhā, ūhāiba ré ré hā. Cristuhu ma 're ūsisōmri u'āsi mono da si, 're ūhāimana mono zé hā. Duré ūdâ'ā da wamhā, ūma wẽ uptabi di duré. ūhāiba ré 're ūhāimana mono ré, ūma 're ūrowē mono zém nhipai u, ūma wẽ uptabi di za, ūdâ'ā wamhā. Āne hā wa tō te ūsina 're waihu'u u'āsi.

22 E ma hā wa za tawamhā ūsimi wẽ. E da te dasiwi ūwirī su'u da si. E ūhāiba ré ré 're ūhāimana mono da si a'ā. Wa hā 'rāwi te ūsimi pisutu waihu'u õ di, ūsi'uihā na hā. Tane nherē, aré ūma wẽ di tō, ūhāiba ré ré a'ā 're ūhāimana siroptu mono da hā. E marī wa. Āne wamhā, romhuri ūvē hā wa aré te tāma 're ab'manharī u'āsi a'ā, Cristuhu ma, te tāma 're ūda'awaibui mono zém na hā.

23 ūnhimirosa'rada hā maparane te 're si'wapé zahuré, ūpē'ē 'remhā. Ti'ai āma 're ūmorizé hā te rēme da, wa ūsimi wẽ tō, Cristuhu siré 're ūhāimana mono da oto, hāiwa āma. Āne wamhā, ūma 're rowē uptabi mono di aré, ti'ai āma 're ūhāimana mono zém nhipai u hā.

24 Tane nherē, ai'udâna za'ra wa'aba, a'ā ti'ai āma 're ūhāimana mono da hā, ūma wẽ uptabi di aré, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da hā a'ā.

25 Āne na hā wa tō, tō sena na ūsina waihu'u. Taha wa, 'rāwi wa tō duré ūsina waihu'u, za a'ā asiré 're ūhāimana za'ra wa'aba mono na hā, ūnhimiropawaptobzéb zarina 'Re ūhāimana u'āsi mono hā asina 're ūumnhasi za'ra wa'aba mono zém na asima āma 're sa'etē za'ra wa'aba mono da, duré ato sina āma 're anomro aba mono da hā.

26 Āne wamhā, nimahā na apâ āma atême ūmorī za'ra wa'aba wamhā, te za Cristu Zezusihī āma aiwata za'ra wa'wa, ūzabu za'ra wa'aba zém na.

27 Niha za ūma romhāimana nherē, te za Cristuhu wasu'u wẽ zarina si 're anomro wẽ wa'aba mo, taha si aima pire za'ra wa'aba wa, āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono zéb da hā. Āne 're aihāimana za'ra wa'aba mono ré, āma atême ūmorī za'ra wa'aba wamhā, wa za ai'āma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina asitob'ru norī da, 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na hā, asimirosa'rata misi na, taha zarina 'Re ūhāimana u'āsi mono, da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, Cristuhu wasu'u wẽ hā da te 're ūsaze za'ra mono zéb zarina. Duré ūtē āma atême ūmorī za'ra wa'aba õ nherē, wa za tō õhō na si ai'āma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono na hā.

28 Asitob'ru norī ma, 're aipahi za'ra wa'aba mono da hā, mare di, Cristuhu zazei'wa norī 'ruiwapari'wa norī ma hā. Āne hā aipahi āna sada 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, te za ta norī hā 'rāwi 're siwaihu'u za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono za te te ūuprosizém na hā, duré a norī wa'aba si za te te ūasō'reptu za'ra wa'aba zém na hā.

29 Tinhoprubzéb zarina ma tō aima pisutu za'ra wa'wa, Cristuhu si asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, Danho'reptui'wa na. Ma tō duré aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, da'āma 're ūrobzépata za'ra wa'aba mono zém hawi, Cristuhu si da te 're saze za'ra mono da.

³⁰ Tame ai'rata īnhamra za'ra wa'aba ré, ma tō asifi ī'madâ'â za'ra wa'wa, rowasédé hā da te ī'manharī na īma, te robzépata da. Taha na, zahadu te īrobzépata u'âsi na ma tō āhâna hā īwasu'u hā īwapari za'ra wa'wa. Tane te za duré a norī wa'wa hā 're īrobzépata za'ra wa'aba mo īsine, rowasédé hā da te aima 're ī'manharī za'ra wa'aba mono zém na hā za.

2

Cristu hā ti'ai u wei morī wa, dame īsi'a'uwēzé wasu'u

¹ Cristuhu āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te oto asiptete sina āma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna. Cristu hā te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, 'râwi asina 're īwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te duré aima 're rowē wairébé u'âsi 'wa, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna. 'Re īhâimana u'âsi mono pē'ēzani siré te duré asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, simisutu. Da te 're robzépata za'ra mono wamhā, ma tō duré da'âma 're aipē'ēzé za'ra wa'aba mo, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono da.

² Taha wa, ma'āpé duré asifi āma sisiwi wa'aba, īma 're īrowē pusi u'âsi mono zéb da hā, ai'āma za'ra wa'aba. Aiwapsi te za 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo. Aiwapsi te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Simisutu rosa'rata wē na, te za misi haré rosa'rada hā 're ī'manharī u'âsi za'ra wa'aba mo, uburé marī na āma 're asisaze za'ra wa'aba mono da. Æ norī na te za asifi āma īsisiwi za'ra wa'wa. Tawapsi, īma 're rowē uptabi mono di za duré, ai'āma za'ra wa'aba hā.

³ 'Râwi asima si 're īrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina, marī hā asima 're 'manharī za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aipire na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, taré asina 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marī hā asima 're 'manharī za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama aipire na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono õ di za. Taha wa'rāmi te za īwē na si 're īdahâimana wazéb za'ra wa'aba mo, aima dapire na da'âma 're īrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina.

⁴ Asima 're īwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, asima si 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Taha nhipai u, te za duré asiré norī āma zama 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, te te sima 're īwē za'ra mono zéb zarina, 're pawaptob za'ra wa'aba mono da.

⁵ Cristu Zezusi hā sima si 're hâimana mono õ di. Taha wa, īsimirosa'rata ne, te za duré a norī wa'wa hā 're īrosa'rata wē za'ra wa'aba mo.

⁶ Ta hā 'Re īhâimana u'âsi mono ne, aiwa uptabi 're hâimana u'âsi mono nherē, ti'ai u wei morī wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono ne waihu'u pese na 're hâimana u'âsi mono da hā, sisawi õ di. Sisawi ãna, ma tō wei mo tō, ti'ai u hā.

⁷ Si'uihâ na te te sima īwēzéb zarina, ma tō tirē a'â, 'Re īhâimana u'âsi mono ne, pire uptabi na 're īhâimana mono zé hā. Ti'ai u wei morī wamhā, dazapari dama romhuri'wa ne, ma tō dama 're hâimana. Taha wa, ma tō si'a'uwe, dasine 're hâimana mono da, a'â.

⁸ A'uwe hâiba na dasine 're hâimana mono wamhā, ma tō sima pisutu, dazapari dama wapu na 're hâimana mono da a'â. 'Re īhâimana u'âsi mono hā ma tō duré te te 're wapari pese, tidâ'âzéb u. Marī 'manharī wasété 'wa norī pârîzém na wedepo'o nhonhi'rāmi na dâ'â da nherē, ma tō Timama hā te te 're wapari pese, sisawi ãna.

⁹ Taha wa, 'Re īhâimana u'âsi mono hā ma tō tâma pisutu, dâ'â nherē, apâ hâiwa'utu wa, danhipai u pire uptabi na 're hâimana mono da oto, wē uptabi na. Ma tō duré īsisi hā tâma pisutu, dama sisi pire uptabi na 're hâimana mono da, uburé danhisi nhipai u.

¹⁰⁻¹¹ Taha wa, niwapsi te za aihîni pese dahi'râtítō tâma ana ni, Zezusih ma, dama īsisi pire uptabi ma. Æne da, ma tō 'Re īhâimana u'âsi mono hā tâma pisutu, pire uptabi na 're hâimana mono da. Hâiwa ãma uburé pese hâiba ré 're īhâimana za'ra mono norī hā, duré ti'ai ãma uburé pese hâiba ré 're īhâimana za'ra mono norī zama, te za dahi'râtítō tâma

ana ni, dama pire wa, adâ 're ïhâimana za'ra mono zéb ãma uburé pese 're ïhâimana za'ra mono norí zama. Tawamhã tame te za uburé pese dasisõ'a dasiwi sisi za'ra ni oto, ãne: "Õ hã Zezu Cristu, uburé Danhib'apito." ãne na Zezu Cristuhu ãma dawata za'ra wamhã, taha u'âbâ, te za duré 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, Wamama ãma hã.

Cristuhu zazei'wa norí hã te te dama 're ïrowa'a za'ra mono zé wasu'u

¹² ïsisänawã norí, ïma asawi pese za'ra wa'aba norí hã, ma'âpê ïwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã tame ai'rata ïhâimana za'ra wa'aba ré, ma tô ïnhimiroti hã ïwapari pese za'ra wa'wa. Tane nherë, ãhâna oto ai'rata ïhâimana za'ra wa'aba õ nherë, te duré ïnhimiroti hã ïwapari pese za'ra wa'wa, ãma atême ïwisi za'ra wa'aba õ nherë. Aihâimana prédup sina, te za 're ïromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te asõ'reptu za'ra wa'aba zéb zarina, 're anomro wẽ wa'aba mono zém na tâma ãma asina 're uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹³ E marí wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã aipë'ë 're, te te ai'âma 're romhuri u'âsi za'ra wa'aba mono wa, ïsimipawaptobzém na marí na ãma 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina ïuwaibaba si marí hã tâma 're 'manharí wẽ za'ra wa'aba mono da, te te sima 're ïaiwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

¹⁴ Marí na 're nhari wasétê za'ra wa'aba mono ãna, te za uburé marí hã 're ï'manharí wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré 're asisada'âbâ za'ra wa'aba mono ãna, te za marí ïwẽ si uburé 're ï'manharí u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ ãne na te za tô 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã sena na da te ai'âma 're sa'ra wa'aba mono tõ da, duré marí 're 'manharí wasétê za'ra wa'aba mono õ wa, aiwẽ na 're anomro aba mono da. A norí wa'wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra, 're ï'anomro wẽ wa'aba mono norí hã, wasétê uptabi na 're ïhâimana za'ra mono norí wazari, duré tiwasétê na 're ïsiwamnarí pese za'ra mono norí wazari, 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë, te za dama 're ïrowa'a za'ra wa'aba mo, 're anomro wẽ wa'aba mono zém na, wasi hã hâiwa na te te dama 're ïrowa'a za'ra mono ne.

¹⁶ Taha wa, rowasu'u ïwẽ uptabi hã te za dama 're ïsõmri za'ra wa'aba mo, ãma 're ïdanomro wẽ u'âsi mono zéb da hã. ãne hã dama 're 'manharí wẽ u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, wa za aimâ 're ïto za'ra wa'wa, Cristu za we apâ ïmorizéb ãma hã. E marí wa, wa za aimâ 're ïto za'ra wa'wa tamemhã. Ti'ab ré, ai'rata 're ïnhamra aba mono ré, taré te ai'âma 're ïromhuri pese za'ra wa'aba mono õ zém na hã, ïsiwaihu'u wa za wa hã, wa za tame aimâ 're ïto za'ra wa'wa, Cristu za apâ we ïmorizéb ãma hã.

¹⁷ Sasedoti norí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norí hã danhimizama na tâma danhoprubzé te te tâma 're ïzata za'ra mono ne, ma tô a norí wa'wa hã tâma 're asisõmri u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna, asina 're ïumnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Duré sasedoti norí hã uwa 'ru 'râi wa'u ïsé hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma danhoprubzé, danhimizama te te tâma 're ïzata za'ra mono nhisiwi, te te 're ïsa'wari za'ra mono ne, ãté ïwapru hã wa za sa'wa, sena na za da te dasiwi ïwîrî wamhã, ïdâ'âzém na 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ïsina ïnhoprubzéb da. ãne na za ïma romhâimana nherë, ïma rowẽ uptabi di za. Duré aimâ ïtoi uptabi za'ra wa'aba di za, ãne na ïma romhâimana nherë.

¹⁸ Taha wa, te za duré a norí wa'aba zama ïzabâdâ ãma ato za'ra wa'wa ïsiré.

Timotiuhu wasu'u, Epaprodituhu wasu'u me

¹⁹ Aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa hã za te wapari wa, ïma rowẽ hâ, ïwasu'u hã za wapari za'ra wa'aba wa, za aimâ ïrowẽ za'ra wa'aba ne. Taha wa, wa tô ïsima wẽ, Timotiu hã te ãma atême satõri su'u za'ra wa'aba da. Wanhib'apito Zezusi hã ãne hã sena na te te ïma pisutu wamhã, wa za tô ãma atême satõri za'ra wa'wa, aimâ ïwasu'u za'ra wa'aba 'wa da hã, duré apâ we ïtème wisi wa, te te ïma aiwasu'u za'ra wa'aba da hã.

²⁰ ãmemhã ni'wa hã ïma hâimana õ di, ïsine te te 're ïasawi pese za'ra wa'aba mono 'wa hã. Tô ôhõ si, te ïsine te te 're asawi pese za'ra wa'wa. Taha si te tô sena ai'âma 're

hâtâ'â u'âsi za'ra wa'wa Timotiu hâ, rowê na si ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

²¹ Tanei õ di, ni'wam norî hâ. 'Râwi te sima si marî zô 're sôpré, te te sima 're ïwë za'ra mono zéb uwaibaba si. Zezu Cristu te te tâma 're ï'awë mono zéb zô, sima 're sôpré mono õ di, ta norî hâ.

²² Tane nherê, Timotiu hâ 're ïmorî wë na ma tô ïwaihu'u za'ra wa'wa, da te 're pibui wasété mono nherê, 're ïsipizari mono õ na hâ. Ta hâ ma tô ïsiré te te 're romhuri u'âsi, Cristuhu wasu'uwë na hâ. Ni'wa hâ timama siré si te te 're ïromhuri u'âsi mono ne, ma tô ïsiré te te 're romhuri u'âsi, ta hâ.

²³ Taha wa, wa tô ïsima wë tô, ãme niha za ïma ïromhâimanazém na, te ïsina waihu'u wamhâ, Timotihu si te ãma atême satôrî za'ra wa'aba da, romhutu na, taha si te te aimâ ïwasu'u za'ra wa'aba da.

²⁴ Wanhîb'apito si wa tô ïsina umnhasi, te te ïma pisutu da, ïzama ãma atême ïmorî za'ra wa'aba da, romhutu na.

²⁵ Wasisänawâ Epaproditu hâ ma tô we ïtême ïsatôrî za'ra wa'wa, te te ïma asadawa wasu'u za'ra wa'aba da, duré nasi ï'âma siwârî da, te robzépata wa, marî zô nasi ïwi ïrowaptâ'â na hâ. Cristuhu wasu'uwë na ïsiré romhuri'wa ta hâ, duré wanhitob'ru norî, wasiré wa te 're ï'a'wapéi mono. Wë uptabi di, ta hâ. Tane nherê, wa tô waihu'u, Timotihu wana, te ãma atême satôrî za'ra wa'aba da apâ.

²⁶ Ta hâ te te duré apâ asabu ze za'ra wa'aba di, uburé ai'âma pë'ëzé za'ra wa'aba wa. Duré ai'âma hâtâ'â za'êtê za'ra wa'aba di, ãme ïhâzé na ïsiwasu'uzé hâ wapari za'ra wa'aba wa. Taha wa, wa za tô ãma atême satôrî su'u za'ra wa'wa, Timotihu wana.

²⁷ Tô sena ma tô aré dârâ tô, hâzé wa. Tane nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ma tô ãma aiwamri, dâ'â tô da. Taha ãma si õ di, ïsiwamrizé hâ. Te te pese wamhâ, ï'âma zama ma tô duré aiwamri, ïwi robzei'õ nherê, robzei'õ uptabi tô da ïwi, ïsipai u.

²⁸ Taha wa, wa ïsima wë upta oto, te ãma atême satôrî su'u za'ra wa'aba da apâ, atômo na sabu za'ra wa'aba wa, aimâ rowê uptabi za'ra wa'aba hâ. Duré wa hâ ai'âma ïhâtâ'â za'ra wa'aba zéb zarina, ïwi ïrobzei'õzé hâ ïma si'utôrî hâ, asabâdâ za'ra wa'aba.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, ma'âpê ãma atême wisi abâ wamhâ, asiwi sawi wë za'ra wa'aba za Epaproditu hâ, ato sina za'ra wa'aba, wasiré Wanhib'apito zazei'wa oto 're wahâimana za'ra mono na dâ'âsina, duré wasi'âma 're wasisänawâ za'ra mono wa. Te za duré asiwi ïhâimana wazéb za'ra wa'wa. Ni'wam norî hâ ïsine 're ïhâimana wë za'ra mono norî zama, te za duré asiwi ïhâimana wazéb za'ra wa'wa. E marî zarina, te za asiwi ïhâimana wazéb za'ra wa'wa, Epaproditu hâ. Ta hâ tâma romnhimimhasi nherê, ma tô sisawi ãna romhuri pese, Cristuhu ma. Taha na, te aré dârâ. A norî wa'wa hâ romhâ na asimroi wa'aba wa, asiwi ïpawapto waihu'u aba õ wa, ma tô õhô si ïpawapto pese, ai'upana za'ra wa'aba. ãne wa, te za ato sina apâ asiwi ï'âri wë wa'wa, atême wisi za'ra wa'aba wë te.

3

Dasihawim na dasisõ'reptuzé da te dasina 're ï'uwaimrami waihu'u za'ra mono õ zé wasu'u

¹ ïsisänawâ norî, ma'âpê asima 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono za, Wanhib'apito ãma oto 're anomro abâ mono wë te. Te aimâ ïrob'ui'éré 'rata za'ra wa'aba zém na, te ãma aimâ ïsisiwi za'ra wa'aba zém na hâ, te ïsiwi ãma ro'wa'rê õ di za. Mare di. Ai'udâna za'ra wa'aba, wa za tô ïnhimi'ui'éré na aimâ ãma sahu za'ra wa'wa, te ãma aimâ ïrob'ui'éré 'rata za'ra wa'aba zém na hâ, tô sena Cristuhu wasu'uwë hâ 're ïsaze za'ra wa'aba mono zém na, asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono da.

² Taha wa, te za a norî wa'wa hâ 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, wapsâ dazada 're ïsiwamnaři za'ra mono ne, rosa'rata wasété na dazada 're ïhâimana za'ra mono norî wi. Marî ïwasété si te ta norî hâ te te 're 'manharî za'ra. ãne te ta norî hâ te te dama 're rowasu'u za'ra: "Aibâ norî hâ Cristu te te 're saze za'ra mono da, te te sima 're wë

za'ra mono wamhã, te za da te 're sihâiwata nñihâri za'ra, taha zarina 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da." Ñne te ta norí hã te te dama 're roti za'ra, senai'õ na. Tane nherë, te ta norí hã dahâiba hã taré te te dawi 're wamnarí za'ra, taha zarina 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da newa.

³ Ta norí hã sena na 're hâimana za'ra mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ na hã. Wa norí si, wa 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ uptabi hã 're wahâimana za'ra, ïpẽ'ëzani nhimipawaptobzém na ãma 're wawata za'ra mono wa. Taha wa, marí hã wasi'uihâ na wa te 're ï'manharí za'ra mono zém na 'râwi 're wasi'umnhasi za'ra mono õ di, wasihawim na wanho'reptuzé hã wa te wasina ãma 're ï'uwaimrami za'ra mono da hã. Cristu Zezusi, ïwẽ te te wama ï'manharí za'ra zém na si, wa tô wa te wasima ãma 're rowẽ za'ëtë uptabi za'ra, taha zarina si te te oto 're wa'anho'reptui mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

⁴ Ni'wam norí hã te tô 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra, marí hã si'uihâ na te te 're ï'manharí za'ra mono zém na hã, taha zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da newa. Marí hã wasihawi wasi'uihâ na wa te 're ï'manharí za'ra mono zém na, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'anho'reptui mono 'wa'âhã, tô ïbâre wa aré wa hã danhipai u 're ïsi'umnhasi, marí hã ïsihawi te 're ï'ab'manharí mono zém na hã, taha zarina, ïsi'uihâ na ïsisõ'reptuzé hã te ïsina ãma uwaimrami da.

⁵ E marí wa. ïwaptâ'ázém hawi bâdâ hã 8 na ï'âma ne parimhã, ma tô ïnhihâiwata nhizâri ni, zudezu norí 're ïhâimana za'ra mono zéb zarina. Wa hã Izarazéhé nhihudu 're ïhâimana mono. Duré ï'ra Bézamihí nhihudu 're ïhâimana mono. Wa hã duré ebreusi uptabi. E marí wa. ïhi'rata norí hã uburé ebreusi uptabi 're hâimana za'ra mono wa, da te 're wa'ru za'ra mono ãna. Duré parisezu na dame 're ïhâimana mono wa, wa tô 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te 're 'madâ'â pese, Mozési te te ãma ïrob'ui'éré hã, ïsimiroti na hã.

⁶ Wasiré zudezu norí hâimanazém na, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're ïhâimana mono da, wa tô 're ïsiwasutu u'âsi aré. Taha wa, Zezusihí zazei'wa norí ma, wa tô te tâma 're rob'manharí wasétê za'ra, Zezusi hã 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra õ newa, ta norí hã te 're ï'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te te 're robzépata za'ra mono da. Uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã wa tô duré te 're 'madâ'â pese tô, taha zarina 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïwësämri da newa. Taha wa, nima hã ïsimiroti te ãma ï'upa na da te dasiwi ïwaihu'u õ di.

⁷ Ñne na 're ïhâimana 'rata mono zém na aima ïsi'râzarotõ za'ra wa'aba zé hã ïma wẽ di aré, taha si ïma pire wa, taha zarina 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïwësämri da newa. Tane nherë, Cristuhu ma oto 're ïhâimana mono wamhã, tarére oto ïma hã, 're ïhâimana 'rata mono zé hã.

⁸ 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïwësämri da, uburé marí hã ïsihawim na te 're ï'ab'manharí mono zé hã taré uptabi oto ïma hã. Misi te ïpire uptabi hã ïma 're hâimana oto. ïnhib'apito, Cristu Zezusi hã 'râwi te ïwaihu'u pese da si, te ïma 're hâimana oto, taha si. Marí zô 're ïnhimipari mono õ di oto, ta hã ïma tarére wa. Roprum ne, te ta hã ïma 're hâimana oto, 're ïhâimana 'rata mono zé hã. Taha wa, Cristuhu niwî ïhâiba na te ïsapri wẽ da si, wa 're ïsi'madâ'â wẽ u'âsi.

⁹ Misi haré Cristuhu ãma si oto 're ïhâimana mono da, wa tô ïhâimanazéb 'rada hã 'râwi ïsiwi wẽ'õ pese. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ïrob'ui'éré hã, ïsi'uihâ na te 're ï'madâ'â pese mono na 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïwësämri da, ïsina 're ïnhimipari mono õ di oto. Cristu hã te ïsina 're ï'umnhasi mono zéb zarina si, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïwësämrizéb ré si, wa oto 're ïhâimana, taha si te te ïpisutu wa oto.

¹⁰⁻¹¹ Cristu hã 'râwi te ïwaihu'u pese da si, wa tô ïsima wẽ, wa hã. Ta hã dâ'â nherë, apâ hâiwa'utu wa, te oto siptete sina 're hâimana u'âsi. Tane duré, wa hã 're ïhâimana 'rata mono zé hã oto ïma si'utõñ wa, duré taha wa'râmi ïhâimanazép tém na si oto 're ïhâimana mono wa, wa ïsima wẽ, ïnhiptete sina taha ãma si oto 're ïhâimana mono

da, ūsimipawaptobzé īwē ré si. Āne hā wa tō duré ūsima wē, Cristu hā ti'ab ré te te 're īrobzépata mono ne, te 're īrobzépata mono da si, ūsine. Cristu hā dazada īdâ'â ne, 're īhaimana 'rata mono zé hā ūma ūs'i'utōrī da si, wa tō ūsima wē, 'Re īhaimana u'âsi mono hā te te sima īwē wamhā, te te ūma pisutu da, ūsiré 're īhaimana u'âsi mono zéb da hā.

Dawara na romnhimiré'ezé wasu'u

¹² Wa hā uburé marī hā 'Re īhaimana u'âsi mono te te ūma ūpisutuzéb zarina, 're īhaimana mono zém na te ūsina 're ūwaimrami mono na, 're ūs'i'madâ'â mono õ di. Mare di. Zahadu te ūsina uwe õ di, wa hā. Tane nherē, wa tō taha zō 're ūsiwasutu u'âsi, īwē uptabi hā nimahā na te ūsina sō'otō da. Āhā da, ma tō Cristu Zezusi hā ūtāma tinhib'a'uwē.

¹³ ūsisānawā norī, wa hā 'rāwi 're ūs'i'madâ'â mono õ di tō, 'Re īhaimana u'âsi mono te te ūma ūpisutuzéb zarina, 're īhaimana mono zém na te ūsina ūwaimrami na hā. Dawara na 're dasirēme za'ra mono da, 're dasipibu za'ra mono wamhā, dasibabarāi u apâ da te 're rob'madâ'â za'ra mono õ di. Dasisōwap si te da te 're rob'madâ'â za'ra, õne haré. Tane duré, wa hā marī te 're ūtāmanharī mono zém na 're ūsipo're pu'u zahu mono õ di. Mare di. E marī wa. Õne haré marī īwē hā ūnhowa 're īhaimana mono zō si, wa tō te 're rob'ruiwapari u'âsi.

¹⁴ Marī īwē hā da te dasina 're sō'otō za'ra mono da, taha zō 're dasirēme za'ra mono wamhā, awa'awi u'âsi 're ūdasisa'rei mono ne, wa marī īwē uptabi zō 're ūsiwasutu u'âsi, Cristu Zezusihī dâ'âzém na 'Re īhaimana u'âsi mono, 're īhaimana mono zép té, za te te ūma ūsōmri zō si.

¹⁵ Wa norī hā 'Re īhaimana u'âsi mono pē'ēzani te te wama 're ūawaihu'u mono zém na si, waprédup sina āma 're ūwahaimana za'ra mono norī hā, āne zō wa za tō wa te āma 're rosa'rata u'âsi za'ra. Wa za tō āhā zō si wasima wa te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Tane nherē, ni'wam norī hā asiré 're īhaimana za'ra wa'aba mono hā rosa'rada aimawi na ūupana te te 're rosa'rata za'ra mono wamhā, 'Re īhaimana u'âsi mono hā te za te te tāma 're waihu'u za'ra, tō õhō na si wasiré te te āma 're rosa'rata za'ra mono da oto.

¹⁶ 'Re īhaimana u'âsi mono pē'ēzani te te wama 're ūawaihu'u mono zém na si, wa za tō āma 're wahaimana za'ra, tō õhō na si.

¹⁷ ūsisānawā norī, ma'āpē 're ūmorī wē ne, ūsine 're anomro wē wa'aba mono za. Ni'wam norī ma, tāma āma 're ūwasisanho za'ra mono zéb zarina, wasine 're īhaimana wē za'ra mono norī ne, te za a norī wa'aba zama āma 're aihaimana wē za'ra wa'aba mo.

¹⁸ Ni'wam norī hā ahā na Cristuhu zazei'wa 're haimana za'ra mono newa, te tihaimana wasétē zarina, Cristu hā wedepo'o nhonhi'rāmi na dazada īdâ'âzé wasu'u da, 're haimana za'ra. A norī wasu'u na hā ahā na wa tō te āma aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherē, āhāna wa duré aima āma sahu za'ra wa'wa, ūwawa sina te āma aima rowasu'u za'ra wa'aba nherē, rob'ui'érē na hā.

¹⁹ Ta norī hā 'Re īhaimana u'âsi mono nhiti, dapē'ē 're dadâ'â u'âsi ne 're ūdahaimana za'ra mono zéb u, te za 're nomro, ropipa u. E marī wa. Ta norī hā te te sima 're īwē za'ra mono zéb uwaibaba si, te marī hā tihāiba ma te te 're 'ruiwapari za'ra, 'Re īhaimana u'âsi mono upana. E ta norī hā tihaimana wasétē na 'rāwi 're ūsē'ō za'ra mono ā bâ, te bétē sina 're wata za'ra, 're īhaimana wē uptabi za'ra mono na hā. Ti'ai āma uburé marī hā ūwasétē na si, te ta norī hā te te sima 're rosa'rata wasétē u'âsi za'ra.

²⁰ Tane nherē, wa norī ma hā ti'ai āma waza'rui uptabi hā wama 're haimana za'ra mono õ di. Hāiwa āma si te waza'rui uptabi hā wama 're haimana za'ra. Ta hawi za wei wazō ūmorī zō si, wa wato sina wasina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, Wanho'reptui'wa zō, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zō si.

²¹ Taha si te uburé marī hā tiwaihu'u pese na te te 're ab'madâ'â, siptete uptabi wa. Taha wa, tiwaihu'u pese na te za wahāiba ūtém na wama āma saprī za'ra, wahāiba

Ísib'aware ré 're ïwanomro 'rata mono zém hawi, ïsi'utõří pese hawi. Tawamhã wahâiba ïtéb ré, Cristuhu hâiba ne ïwẽ uptabi ré, wa za oto 're wahâimana u'âsi za'ra, ï'rata.

4

Paru hã te te dama ïroti 'rãsutuzé wasu'u

¹ Taha wa, ïsisänawã norõ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norõ hã, ma'ãpé Wanhib'apito áma asiptete sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono za. Ai'ama ïpë'ëzé uptabi za'ra wa'aba wa, 'râwi te asabu za'ra wa'aba neza. Romhâ na nherë, te asina ïma 're ïrowë zani za'ra wa'aba mo. Taha wa, wa tô te dama 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, ïto sina. Åne wa, te za asiptete sina ðhõ áma si 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo.

² ïhidiba norõ, Ewodiza duré Sítiti, åne wa za aima roti pese 'wa, asisada 're aihâimana wasétê aba mono wa. A norõ wa'wa hã Wanhib'apito nhîb'a'uwẽ, 're aihâimana aba mono wa, ma'ãpé rowë na si apâ asiré 're aihâimana aba mono, asisada 're aihâimana wasétê aba mono åna.

³ Duré a hã ïpawapto wẽ 'wa, ma'ãpé ã pi'õ norõ hã pawaptob zahuré na. Ta norõ hã ma tô ïsiré te te 're romhuri pese zahuré, Cristuhu wasu'uwẽ na wa te dama áma 're ïropéi mono na hã. Temetihi siré zama ma tô te te 're romhuri zahuré, duré uburé ïsiré romhuri'wa norõ siré zama. Uburé te ã norõ nhisi hã dame 're hâimana za'ra ïbaihâ na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'rata za 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono norõ nhisi ré, ïbaihâ 're ïhâimana mono na hã.

⁴ Ma'ãpé atoï u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito áma oto 're anomro aba mono na dâ'âsina. Wa za duré aima áma sahu za'ra wa'wa. Ma'ãpé atoï u'âsi áma 're aihâimana za'ra wa'aba mono za.

⁵ Aiwaimri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ïwẽ na. E marí wa. Wanhib'apito hã za we apâ morí su'u na dâ'âsina.

⁶ Marí na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono åna, te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono zép sidâpâsi, te za duré tiwi 're ïrowaptérë za'ra wa'aba mo, uburé marí zô aiwi 're ïrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zém na hã. Aipë'ë 're, áma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te za asi'âma tâma 're aimreme zusi aba mo.

⁷ Rowë hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama 're ïapisutu mono hã, ïwẽ uptabi hã te wama 're hâimana za'ra, da te 're ïwaihu'u za'ra mono ð hã. Taha si te za te te 're aipë'ë nomri wẽ za'ra wa'wa, marí na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono åna 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, Cristu Zezusihi áma oto 're anomro aba mono zéb zarina. Åne hã 'Re ïhâimana u'âsi mono hawi rowë hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da, te za asi'âma tâma 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

⁸ ïsisänawã norõ, ïnhimiroti na wa za oto áma aima 'rãsatu za'ra wa'wa, ãhâna te áma aipo're pu'u za'ra wa'aba zém na hã. Uburé marí hã tô sena 're ïhâimana za'ra mono na si te za asima 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo, duré marí hã da te dasima 're ïwazéb za'ra mono na hã, duré uburé marí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma ïwẽ uptabi na hã, duré marí hã wasétê åna 're ïhâimana za'ra mono na hã, duré uburé marí hã wẽ wa, áma 're ïdatob'uzu za'ra mono na hã. Åne na si te za uburé marí ïwẽ uptabi na asima 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo, da te dasima 're ïwasu'u wẽ za'ra mono na si.

⁹ Te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, aipo're na 're ïwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã ïwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duré ai'rata 're ïnhamra aba mono ré, atõmo na asawi 're ï'madâ'â aba mono na, ma tô duré ïwaihu'u pese za'ra wa'wa. Åne na uburé marí na aima 're ïsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Åne wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wama rowë nhomri'wa hã te za 'râwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa.

Paru hã danhoprubzé wa'rãmi, da'âma ïwatazé wasu'u

¹⁰ Āne wa, aima ūtoi uptabi za'ra wa'aba di āhāna hā, aré ai'āma 're rob'ē'ē hā za'ra wa'aba mono nherē, apâ ū'āma asipo're pu'u za'ra wa'aba wa, we ūma asōprub za'ra wa'aba zém na hā. Taha wa, wa Wanhib'apito āma ūwata, ūtoi uptabi wa, aima za'ra wa'aba hā. Āté ū'āma 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono nherē, marī hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono õ di, we ūma asōprub za'ra wa'aba zém na asiwí ūzawi za'ra wa'aba zéb da hā. Tane nherē, ma tō ū'āma 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mo tō.

¹¹ E tawamhā, nimahā na marī zō ūwi ūro'wanhi'riti zarina, ūsina 're ūhātā'ā mono wa, wa āne aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa, āhāna hā. Mare di. Taha wab õ di. Āté nimahā na marī zō ūwi 're ro'wanhi'riti mono nherē, duré niha ūma 're romhāimana mono nherē, wa ūsina 're ūhātā'ā mono āna 're ūhāimana u'āsi tō.

¹² Āne hā ūma waihu'u pese di, marī zō dawi 're ūro'wanhi'riti za'ra mono zém na 're ūdahāimana za'ra mono zé hā. Āne hā te dame pibui ahā di. Duré danhimarī ahā na 're ūdahāimana za'ra mono zé hā ūma waihu'u pese di. Niha ūma 're romhāimana mono nherē, wa tō waihu'u, robzei u'āsi 're ūhāimana mono zém na hā. Nimahā na hā ūsai ahā wamhā, duré mra te 're sépata mono nherē, tane nherē, ūma 're rowē u'āsi mono di, āne hā aiwa ūma hā. Nimahā na hā marī zō ūwi 're ro'wanhi'riti mono õ wamhā, duré āté marī zō ūwi 're ro'wanhi'riti mono nherē, ūma rowē di. Āne wa, wa ūto sina 're ūhāimana. E marī wa. ūma 're ūromhāimana mono zé hā aiwa wa.

¹³ Āne hā niha ūma 're romhāimana mono nherē, sada 're ūnhiptete mono di. E marī wa. Cristu hā ūnhiptetezé te te ūma sada 're anhomri u'āsi mono wa.

¹⁴ Tane nherē, ūma wē uptabi di, we asiwí ūpawaptob za'ra wa'aba zé hā, āhāna āme te robzépata ré hā.

¹⁵ Piripu āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī, tame duréihā ūnhimirowasu'u zarina, Cristuhu wasu'u wē hā wapari na'rata za'ra wa'aba wamhā, a norī wa'aba si ma tō ū'āma ana wē wa'wa, ūma asōprub za'ra wa'aba zém na hā, rowahutu u asiré 're asir'ā'ōtō aba mono norī hā. Masédoniza na asipti'a nho'ōmo nhisi hawi wa'aba oto ūmorī wamhā, ūsazei'wa norī hā daza'rui amoi āma 're ūhāimana za'ra mono norī hā ū'āma ūsina za'ra õ di, asine za'ra wa'aba hā. A norī wa'aba si ma tō asiwí ūpawaptob wē wa'wa tō, āma ūhāimanazéb da hā. Āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

¹⁶ Duré aihawi za'ra wa'aba ūmorī wamhā, Tesaronita na 'ri nho'ōmo nhisi āma ūnhamra ré hā, ma tō duré ūpawaptobzéb da hā nasi asiwí ūsōmri za'ra wa'wa, ūma, marī zō nasi ūwi rowaptā'ā sidāpāsi.

¹⁷ E asōprub za'ra wa'aba zém na ūma āma sahu za'ra wa'aba da, wa tō āne hā aima waihu'u za'ra wa'wa. Mare di. ūsāna'rata hawi ū'āma 're ana wa'aba mono zéb zarina, 'Re ūhāimana u'āsi mono si, ūwē na za te te aipawa'ābā za'ra wa'aba na te te aima āma sa'ētē za'ra wa'aba da si, wa tō te ai'āma 're 'madā'ā u'āsi za'ra wa'wa.

¹⁸ Āme wa tō uburé marī hā ūsima waibui wē, we asiwí ūpawaptob za'ra wa'aba zé hā. Epaproditu hā ma tō we ūma āwisi wē, we ūma asōprub za'ra wa'aba zé hā. Taha wa, marī zō ūwi rowaptā'ā õ di oto. Sa'ētē na te za oto marī hā ūma tihāiba. Āne wa, wa ūsina ai'uze za'ra wa'wa, we ūma asōprub za'ra wa'aba zém na hā. Asōprub za'ra wa'aba zé hā wē uptabi di, 'Re ūhāimana u'āsi mono ma hā. Wedewati ūsadaze hā 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, da te 're ūzata za'ra mono zéb zarina, tāma āma 're ūrowē pusi mono ne, tāma wē uptabi di duré āhāna hā, we ūma asōprub za'ra wa'aba zé hā.

¹⁹ Re norī wa'aba ma zama, te za 'Re ūhāimana u'āsi mono hā ūnhib'apito hā uburé marī hā ūwē uptabi hā te te aima 're ūsōmri za'ra wa'wa sa'ētē na, marī zō aiwi 're rowaptā'ā za'ra wa'aba mono wamhā, duré aiwi 're robzei'ō za'ra wa'aba mono wamhā. Tinhistro hā te za sa'ētē na te te aima 're ūsōmri za'ra wa'wa ūwē hā, Cristu Zezusihī āma tō sena 're anomro aba mono zéb zarina.

²⁰ Taha wa, Wanhib'apito 'Re ūhāimana u'āsi mono āma si, 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono za, Wamama āma si. Tane tō.

Paru hā te te īdazawi 'rāsatu zé wasu'u

²¹ Ma'āpē uburé īma āma sawi za'ra wa'aba, 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwe oto 're īhāimana za'ra mono norī hā tamemhā, Cristu Zezusi, Danho'reptui'wa na te te sina 're ī'umnhasi za'ra mono norī hā.

Āme īsisānawā norī hā, īsiré romhuri'wa norī hā ī'rata 're īhāimana za'ra mono hā te duré āma asawi za'ra wa'wa, īsiré.

²² Uburé 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwe norī, āme 're īhāimana za'ra mono norī hā te duré āma asawi za'ra wa'wa. Apito Sezaha nhorōwa āma 'ri 'rāihā 're, romhuri'wa norī zama te duré āma asawi za'ra wa'wa dame, wasiré īsazei'wa norī hā.

²³ Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'āma 're īmreme u'âsi za'ra wa'wa, ta hā te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

Corosu norī Corosu norī ma, Paru te te īrob'ui'érézé **Ībaihâ wasu'uzé**

Paru hā darob amoi āma dazazéb 're hāimana sirōmo, ma tō rowasu'u hā wapa, Zezusihi zazei'wa norī ma, roti senai'ō na da te tāma 're īrowasu'u za'ra mono zém na hā, Corosu āma 're īsi'ubumroi mono norī ma hā. Taha wa, Paru hā ma tō Corosu norī ma rob'ui'éré za'ra, roti senai'ō wi, te te uwati za'ra da. Ma tō duré tāma roti za'ra, Zezusi hā apā te te saze za'ra da, Epaprasi hā īmorī'rata na te te tāma īwaihu'u za'ra zéb zarina. Epaprasi hā Corosu āma īsazei'wa norī 'madâ'ā'wa, ta hā. Paru hā ma tō duré tāma waihu'u za'ra, āne: Zezusihi si siminho'reptu waihu'u pese di. Duré taha si dawasédé hā te te dama 're apari waihu'u pese mono di.

1-2 Wa hā Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa 're īhāimana, 'Re īhāimana u'āsi mono te te sima īwēzéb zarina. Taha wa, wa āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corosu na 'ri nho'ōmo nhisi āma 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwe 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma. Wasisānawā Timotiu te duré āma asawi za'ra wa'wa. A norī wa'wa hā te oto wasiré wasisānawāi wa, 're anomro wē wa'aba mo Cristuhu āma si, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono āna.

Wamama ma, wa ai'āma 're īmreme u'āsi za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, īsimizawizé hā ai'āma 're hāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'āsi, āma 're anomro aba mono da.

Paru hā 'Re īhāimana u'āsi mono āma īwatazé wasu'u'

3 'Re īhāimana u'āsi mono ma, ai'āma 're wamreme zusi aba mono sidāpāsi, wa āma 're wawata u'āsi za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama āma hā.

4 Cristu Zezusihi si asina 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mono zé wasu'u hā, duré uburé 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwe 're īsawi pese za'ra wa'aba mono zé wasu'u hā wa te 're wapari za'ra mono wa, wa āma 're wawata u'āsi za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono āma, āne na oto 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono wa.

5 Cristuhu wasu'uwe hā tō sena uptabi hā īmorī'rata na da te atēme āwisi za'ra wa'aba wamhā, tame ma tō īwapari na'rata za'ra wa'wa, īwē uptabi hā hāiwa āma dazō 're īsimi'wara mono zé wasu'u hā, duré taha zō si 're īdanhimipari u'āsi za'ra mono zé wasu'u zama. Taha zō asina 're asimipari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō Cristuhu si asina 're ī'umnhasi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina ma tō duré 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwe norī hā 're īsawi pese za'ra wa'aba mo. Hāiwa āma, wē uptabi na asō 're īsimi'wara aba mono hā, te tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te asō 're 'madâ'ā' pese za'ra wa'wa. Taha zō si te tō asina 're asimipari u'āsi za'ra wa'aba mo.

6 Cristuhu wasu'uwe hā ma tō da te āma ropé oto, ropā. Taha wa, ma tō īsazei'wa norī hā dasina tahâ'ā ni oto. Taha wa, ma tō dahāimanazém na da te 're saprī za'ra, īwē u hā. Tane ma tō duré īwasu'uwe hā aima 're hāimana za'ra wa'wa, īwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawimhā. Tame ma tō oto īwaihu'u za'ra wa'wa, tō sena na 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're īda'azawi pese mono zém na hā.

7 Epaprasihī nhimirowasu'u zarina, ma tō āma īwaihu'u za'ra wa'wa. Ta hā Cristuhu ma wasiré romhuri'wa, wama īsawi pe hā. Simi'ē na te Cristuhu ma, te te ai'āma 're romhuri pese za'ra wa'wa, wa'upana.

8 Ta hā ma tō wama aiwasu'u wē za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asimizawi pese zé hā oto īwaihu'u za'ra wa'aba zém na hā.

9 Taha wa, aiwasu'u wē hā wa te īwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawim haré, wa tō òne u'āsi ai'āma 're wamreme zusi u'āsi 'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono ma. Ta hā te

te sima 're aiwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, niha oto ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré te te aima 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa tô wa te tiwi aima 're rowaptérē u'âsi za'ra wa'wa. Ìpë'ëzani hã te za tô te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu ïwë uptabi hã oto ãma waihu'u za'ra wa'aba da, taha zarina 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're aiwē za'ra wa'aba mono zé hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da oto, 'râwi.

¹⁰ Tawapsi, te za Wanhib'apito zazei'wa hâimanazéb zarina 're anomro wë wa'aba mono zém na, tâma ãma asina 're ïuwaimrami za'ra wa'aba mo. Marî ïwë si 're 'manharî za'ra wa'aba mono wamhã, Wanhib'apito hã te za toi uptabi na aihâimanazém na te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa. Tawamhã 're aihâimana wë za'ra wa'aba mono zém hawi, te za tô marî 're ïmanharî wë za'ra wa'aba mono zém na asima 're ïsa'ëtë za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwaihu'u za'ra wa'aba zém na te za duré asima 're ïsa'ëtë za'ra wa'aba mo, asi'uihâ na.

¹¹ Wa duré wa te tiwi aima 're rowaptérê u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono wi hã, tiwaihu'u pese na ïwë uptabi na si te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asiptete u'âsi ãma 're anomro aba mono da, taha na si. Æne wamhã, te za tô ato sina asiptete sina ãma 're anomro aba mo. Duré ãne wamhã, uburé marî na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherë, asa dama ãma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono õ di za.

¹² Æne wamhã, Wamama ãma te za duré ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Ta hã ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, hâiwa ãma tinhib'a'uwë norî ma, ïwë uptabi hã te te sô 're ïapisutu mono hã aima wa'aba zama aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da dasine, da'âma 're ïsib'a'uwë mono zéb ãma hã rowa'a za'ëne 're ïsa'wari u'âsi mono ãma hã.

¹³ Ta hã ma tô wa'anho'reptu tô, robra hawi, Satanasihi nhiptetezém hawi. Ta hawi ma tô te te 're wa'awaibu, ïra nhimi'madâ'â si oto tâma 're wahâimana za'ra mono da, tâma ïsawi uptabi nhimi'madâ'â si.

¹⁴ Ti'ra dâ'âzém na ma tô wa'awa'â, marî wa te 're ïmanharî wasété za'ra mono zé hã te te wama 're apari mono da, taha zarina wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madâ'â tô mono da oto.

Cristu hã 're ïhâimana mono zé wasu'u

¹⁵ Cristu hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ne, te tô 're mo, aiwa wa. Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã datõmo na da te dasiwi 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di. ïra si ma tô da te dasiwi 're 'madâ'â za'ra datõmo na, ti'a 're morî ré hã. Ta hã duréihã marî õ uptabi ré hã, te tô 're hâimana u'âsi, ïra hã. Uburé ropoto nhipai u, te ta hã pire uptabi na 're hâimana.

¹⁶ Õhõ si ma tô Timama zadawa para uburé marî hã te te apoto, hâiwa ãma, duré ti'ai ãma zama, datõmo na da te 're ïmadâ'â za'ra mono hã, duré da te 're ïmadâ'â waihu'u za'ra mono õ zama. Uburé hâiwa nho're ãma dapo're'õ norî ma simiroti pire na 're ïhâimana za'ra mono norî zama ma tô te te apoto, ïhâiba'õ norî hã. Uburé marî hã taha ma si 're hâimana za'ra mono da, ma tô te te ro'apoto tô, Timama zadawa para.

¹⁷ Cristu hã õne u'âsi te tô 're hâimana, marî õ uptabi ré hã. Ta hã te uburé marî hã tinhimipoto mono bâ te te 're atété tiwaihu'u pese na, si'wa'rutu na tiwi 're hâimana za'ra mono ãna, tâma 're hâimana za'ra mono da, simisutu.

¹⁸ Ta hã uburé tizazei'wa norî 'madâ'â'wa te 're hâimana, pire uptabi na. Ta hã dapisutu'wa, 're ïdapoto téb za'ra mono zéb da hã. Dâ'â nherë, apâ hâiwa'utu wa, te oto dama pire na 're hâimana u'âsi, uburé za ïdahâiwa'utu za'ra norî nhipai u. Taha wa, te oto danhipai u pire uptabi na 're hâimana tô.

¹⁹ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te sima ïwëzéb zarina, ma tô ti'ra hã pisutu, ïsine uptabi 're hâimana mono da, aiwa.

²⁰ Ma tô duré sima ãma roti siro, ïra hã wedepo'o nhonhi'râmi na dazada ïdâ'âzém na oto da'âma 're siwadi mono da, uburé hâiwa ãma 're ïdahâimana za'ra mono norî ãma hã, duré uburé ti'ai ãma 're ïdahâimana za'ra mono norî ãma zama.

21 A norī wa'wa hā ma tō aré 'Re īhāimana u'āsi mono nhiti si 're anomro aba mo, aipē'ē 're wa'aba hā. Asitob'rū na ma tō āma 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo aré, aipē'ē 're marī īwasétē na si asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa. Duré marī īwasétē si 're 'manharī za'ra wa'aba mono wa, ma tō aré īsiti 're aihāimana za'ra wa'aba mo.

22 Tane nherē, īra hā dasiré a'uwē hāiba na dazada īdā'āzéb zarina, te oto ai'āma 're siwadi za'ra wa'wa, romhutu'ōmhā sisō're te te asōré wa'aba da, aiwasédé hā da te ai'āma sa'ra waihu'u aba õ wa za tamemhā oto, Cristu hā tidā'āzém na aiwasédé te te aima 're īapari aba mono zéb zarina.

23 Taha wa, òne haré te za Cristuhu wasu'uwē si asina 're īumnhasi za'ra wa'aba mo asiptete sina, 'ri hā ētē nhisiwi siptete na 're sa mono wa, simei waihu'u õ na 're īsa mono ne. Te za tō āma 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo, tiwi asina 're aipahā za'ra wa'aba mono ãna. īmorī'rata na Cristuhu wasu'uwē hā wapari na'rata za'ra wa'aba wamhā, īwē uptabi hā hāiwa āma asô 're īsimi'wara aba mono wasu'u wi, tiwi asina 're ai'rē za'ra wa'aba mono õ di za, sô 're asimipari za'ra wa'aba mono wasu'u wi hā. Āhā wasu'uwē hā ropâ ma tō da te dasima 're wasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono da. Duré wa hā Paru, wa ãhā wasu'uwē na te dama 're romhuri u'āsi.

Paru hā īsazei'wa norī te te 're īpawaptob za'ra mono zé wasu'u

24 Wa hā ai'udâna za'ra wa'aba, te ai'āma 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē, wa īto sina 're īhāimana. Cristuhu ma si, te 're romhuri mono wa, wa tō te 're robzépata za'ētē tō, ta hā ti'ai āma 're morī ré, dazada te te īrobzépata ne. Tane nherē, Cristuhu nhib'a'uwē norī ma, īnhimiromhuri na te tāma āma 're uwaimrami mono da, wa za tō taha na te 're robzépata u'āsi.

25 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō īpisutu, īsib'a'uwē norī te tāma 're apawapto mono da. Ai'udâna za'ra wa'aba te 're romhuri mono da, ma tō romhuri hā īma tisō, uburé īsadawa wasu'uwē na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da.

26 Āhā wasu'u hā 'Re īhāimana u'āsi mono, īsāna'rata hawimhā te te aré dama 're īwaihu'u mono õ hā ma tō oto sô'awi dama upsibi nhamra, tinhib'a'uwē norī ma si.

27 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō sima āma roti, ãhā wasu'u hā īwē uptabi hā aré da te 're īwaihu'u za'ra mono õ hā te te oto dama awasu'u hāi'rē da sô'awi, dapoto mono bâ da te oto 're waihu'u za'ra mono da, zudezu'ō norī zama. Āhā wasu'u hā aré da te 're īwaihu'u za'ra mono õ hā, ãne: Cristu hā te oto aipē'ē 're, 're sāmra za'ra wa'wa. Taha wa, te za tō taha zō si 're asimipari za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono, īwē uptabi hā za te te wama 're īapisutu mono zō si. ãne 'Re īhāimana u'āsi mono wasu'u hā, ã hā aré da te 're īwaihu'u za'ra mono õ hā.

28 Taha wa, Cristuhu si wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra. Hāiwa hawi dahāimanazém na rowaihu īwē hā wa te 're īwaihu'u za'ra mono zéb zarina, wa tō wa te 're da'uwti wē za'ra dahāiba mono bâ, marī hā da te 're 'manharī wasétē za'ra mono tō da. Wa tō duré wa te dama 're roti za'ra, marī da te 're 'manharī wē za'ra mono da, īuwaibaba si. Ni'wam norī hā Cristuhu āma prédup sina 're īnomro mono norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono nho're u, wa te 're simroi mono da, wa tō ãne hā wa te dama 're roti za'ra, rosa'rata wē hā wa te oto 're īwaihu'u za'ra mono zém hawimhā.

29 ãne da, wa tō 're īsi'wapéi u'āsi, īnhiptete sina te tāma 're romhuri mono da. Cristu hā tinhiptetezé te te īma 're sōmri mono wa, wa īré te āma 're romhuri pese, taha na si 're īnhiptete uptabi mono wa.

2

1 Wa hā wa īsima wē ãne hā, te ai'āma 're īromhuri pese za'ra wa'aba mono na asiwi īwaihu'u za'ra wa'aba da, īhāiba pibu za'ra wa'aba õ nherē. Duré Radiseza na 'ri nho'ōmo nhisi āma īsazei'wa norī 're īsi'ubumroi mono norī āma te 're īromhuri pese mono na asiwi īwaihu'u za'ra wa'aba da, wa duré īsima wē, daro mono bâ ni'wam

norī ãma te duré 're ūromhuri pese mono na zama, uburé te te īhâiba pibu za'ra õ norī ãma hã.

² Ta norī hã tipē'ēzani wẽ ré, siptete sina 're hâimana za'ra mono da, wa tô te ãma 're romhuri pese za'ra. A norī wa'aba ãma zama wa tô duré te 're romhuri pese, aipē'ēzani wẽ ré asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za 'râwi simisutu siré 're hâimana za'ra ta norī hã, 're ūsisawi pese za'ra mono zéb zarina. A norī wa'aba zama te za duré ãne zarina simisutu asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã, 'Re īhâimana u'âsi mono wasu'u wé hã aré dama īwaihu'u'õ hã te te oto waihu'u pese za'ra wa, te za tô sena na te te 're waihu'u za'ra, a norī wa'aba zama. 'Re īhâimana u'âsi mono wasu'u hã aré dama īwaihu'u'õ hã, ã hã Cristuhu wasu'u wé, te dama wasu'u.

³ Cristu hã rowasu'u aré dama īwaihu'u'õ na 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ wasu'u waihu'u'wa, ta hã. Etê'ubuzi īwa'âbâ za'ene hã ti'ai 'rowi 're simi'wara mono nherë, da te oto 're ūsopêtë za'ra mono ne, ma tô Cristuhu hã te te dama 're wasu'u hâiré sô'awi, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ wasu'u hã.

⁴ Ni'wam norī hã roti senai'õ na taré te te aima 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mono hã wapari ze nherë, ãma 're saze za'ra wa'aba mono tõ da, wa ãne na aima nharí za'ra wa'wa.

⁵ Ai'rata īnhamra aba õ nherë, īpê'ë na wa tô te ai'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 'râwi asiré 're īhâimana za'ra wa'aba mono ne. Cristuhu hã asina 're ūumnhasi za'ra wa'aba mono zém na, simisutu asiré 're aihâimana nhiptete za'ra wa'aba mono wa, wa ai'ãma 're ūtoi u'âsi za'ra wa'wa, romhâ na nherë.

Cristuhu ãma 're ūdanomro mono zé wasu'u

⁶ Taha wa, Cristu Zezusi hã Asib'apito za'ra wa'aba na 're saze za'ra wa'aba mono wa, ma'âpé simisutu ūsiré ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono za, 'râwi.

⁷ Rowede hã sari pa na 're simasa mono wamhã, 're sina waihu'u mono õ di. Tane duré a norī wa'wa hã Cristuhu te te 're ūaipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za aihâimana nhiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã taha si asina 're ūumnhasi za'ra wa'aba mono zém na te za asima 're ūsa'êtë za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'u wé na tô sena da te aima ãma 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te za duré ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re īhâimana u'âsi mono ãma, Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina.

⁸ Taha wa, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, dasi'uihâ na senai'õ na danhimirosa'rata nhipe na da te aima 're roti za'ra wa'aba mono wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono tõ da, tô sena newa taha ãma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da. Ni'wam norī hã danhimiwada'uri zarina pawa'âbâ ãna te te dama 're ūromhuri za'ra mono ne, robzei'õ na apâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ'umnhasite, te za dawi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Danhimirosa'rata nhipe hã Cristuhu hawib õ di. Dahi'rata sidâpâsi tô senai'õ na taré da te dasima 're ūroti za'ra mono zém hawimhã ta hã, duré īhâiba'õ norī hã wasétë uptabi na 're īhâimana za'ra mono norī hã ropâ siptete sina marí te te 're ūmadâ'â za'ra mono hawimhã, danhimirosa'rata nhipe hã.

⁹ Cristuhu hã ti'ai ãma a'u wé hâiba na 're morî ré, te tô 'Re īhâimana u'âsi mono ne 're hâimana, aiwa uptabi wa. Taha wa, marí zô tiwi 're rowaptâ'â mono õ di, Cristuhu wi hã.

¹⁰ Tane duré a norī wa'wa hã, Cristuhu ãma 're anomro aba mono wa, marí zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono õ di, rowé na ãma 're ūanomro u'âsi aba mono zéb da hã. Cristuhu hã uburé īhâiba'õ norī 'madâ'â'wa norī nhipai u, te pire uptabi na 're hâimana u'âsi, siwaprosi õhõ si.

¹¹ Zudezu norī hã te 're sisihâiwata nhihâri za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'u wé 're ūnomro mono na da te ãma 're īwaihu'u za'ra mono zéb da hã. Tane duré, wa norī hã Cristuhu ãma oto 're wanomro mono wa, ta hã ma tô wapé'ë 're wanomro mono zé hã te te wawi 're anhihâri, wawé na si oto ãma 're wahâimana za'ra mono da.

¹² Â dawabzuri hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, â da te 're asāmra aba mono zé hā, Cristuhu siré 're atâ'â za'ra wa'aba mono zé, te ai'âma simiré'é za'ra wa'wa. Ab're 're, īsiré da te 're aséme aba mono zéb zama, te ai'âma simiré'é za'ra wa'wa. Ta hā 're anomro 'rata aba mono zé hā oto 're īrēme pese za'ra wa'aba mono zé, te aim a wasu'u za'ra wa'wa. Duré Cristu hā dâ'â uptabi nherē, īmama hā tiwaihu'u pese na te te īhâiwa'utu ne, ma tō duré īsiré aihâiwa'utu za'ra wa'wa. īsiré 're aihâiwa'utu za'ra wa'aba mono zé hā 're anomro aba mono zép té, te oto aim a wasu'u za'ra wa'wa. 'Re īhâimana u'âsi mono hā īwaihu'u pese na asina 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō ãne hā aim a pisutu za'ra wa'wa, taha ãma si 're anomro aba mono zép téb da hā oto.

¹³ A norī wa'wa hā aipē'ë 're, 're atâ'â za'ra wa'aba mono ne, ma tō aré 're anomro aba mo, aiwasétē si 're 'manharī u'âsi za'ra wa'aba mono wa, duré 'Re īhâimana u'âsi mono nhiti 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wa aré. Taha ré, ma tō oto 'Re īhâimana u'âsi mono hā te te aim a 're pisutu za'ra wa'wa, 're anomro aba mono zép téb da hā, aipē'ë 're ato sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da, Cristu hā dâ'â uptabi nherē, apâ te te īhâiwa'utu ne. Taha wa, wawasédé wa te 're ī'manharī za'ra mono zé hā te te oto wa'âma 're ab'madâ'â mono õ di za, ta hā.

¹⁴ Wawasédé wa te 're ī'manharī za'ra mono zém na te te aré wa'âma sima īrob'ui'éré za'ra zé hā ma tō te te wama 're apari, wawasétē na wa te aré tâma 're īwa'âbâ za'ra mono õ na wa'âma rob'ui'éré hā. īsimiroti hā wa te wasina ãma 're ī'uwaimrami za'ra mono õ zarina, wawasétē na te te wa'âma 're ī'arob'ui'éré mono zé hā ma tō te te wama 're a'uprosi oto. Niha 're īdahâimana za'ra mono zéb da, duréhā te te dama 're ī'aroti 'rata mono hā ma tō duré te te dama 're a'uprosi oto. Cristu hā wedepo'o nhonhi'râmi na wazada īdâ'âzém na ma tō te te wama 're a'uprosi tō.

¹⁵ Uburé hâiwa nho're ãma īhâiba'õ norī nhiptetezé hā ma tō tiwi uprosi za'ra 'Re īhâimana u'âsi mono hā, dapo're'õ norī ma simiroti pire na tâma 're īhâimana za'ra mono norī nhiptetezé hā aré. Da'wapéi'wa norī nhib'apito hā tinhitob'ru norī ãma te te ai'uté za'ra wē te, da'ahâ nho'a sisarina te te īsimroi mono ne, ma tō danho'a ta norī ãma ai'uté za'ra, wedepo'o nhonhi'râmi na Cristuhu dâ'âzém na hā, Cristuhu ma wapu na 're īhâimana za'ra mono na, uburé da te oto 're waihu'u za'ra mono da.

¹⁶ Âté ni'wam norī hā te za ãne na te te aim a 're roti za'ra wa'wa: "Romnhi hā siwa'ru 're huri aba mono õ di za. Duré uwa 'ru 'râi wa'u īisé hā siwa'ru bâtâ na 're âhuri aba mono õ di za. Duré sabadu na romhuri zahârizém na 're romhuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré a'amo hā 're pusi mono sidâpâsi, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, dato da te tâma 're 'manharī za'ra mono wamhā, te za dame 're ī'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Bâdâ ahâ na pire na dama 're īhâimana za'ra mono zama, te za dame 're ī'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re īhâimana u'âsi mono ãma 're īdawata za'ra mono zéb da, dama īpire mono hā. ãne hā asina tâma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wapsi, te za 'Re īhâimana u'âsi mono hā te te 're aiwësämri za'ra wa'wa." ãne na ni'wam norī hā te te aim a 're roti za'ra wa'aba mono wamhā, ãma 're saze za'ra wa'aba mono õ di za, dasi'uihâ na danhimi'manhârizém hawi 'Re īhâimana u'âsi mono hā te te 're da'awësämri mono dai õ wa.

¹⁷ Da'awâ da te 're 'madâ'â za'ra mono wamhā, dahâiba uptabi hā dama 're īhâimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherē, da'awâ si hā marî ãma 're hâimana mono õ di, īpire hā. Tane duré, danhimiroti zarina uburé danhimi'manhârizé mono hā. Marî ī'uptabi hā dama ãma 're hâimana za'ra mono õ di. īwê hā za dama 're īhâimana za'ra mono zép si, te wasu'u. Marî īwê uptabi hā, ta hā Cristu te tō wama wasu'u za'ra, taha si.

¹⁸ Âté ni'wam norī hā te za sadawa nhipse na dama 're siwasu'u za'ra, dama wapu na 're īhâimana za'ra mono na, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono nherē. Âté te za duré ta norī hā hâiwa ãma romhuri'wa norī ãma si 're wata za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono upana. Tawamhā âté ta norī hā te za aim a roti za'ra wa'wa, ãne: "A norī wa'wa hā wasine 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono hā īwê

uptabi hā te te aima sōmri za'ra wa'aba õ di za. Te za ūsimini za'ra wa'wa." Āne na ta norī hā te te aima 're nhariñ za'ra wa'aba mono wamhā, āma 're saze za'ra wa'aba mono õ di za. Tô'ā. Ta norī hā marī aimawi hā dama īwaihu'u'õ hā sōtō 'rowim ne, te te 're ūsabu za'ra mono na dama 're ūsiwasu'u za'ra mono na, te 're si'madâ'ā ze za'ra, dama pire na 're hāimana za'ra mono newa, 'Re īhāimana u'āsi mono waihu'u'õ'wa norī nhimirosa'rata wasétē zarina.

¹⁹ Ta norī hā Cristuhu wasu'uwe si te te sima 're tété za'ra mono õ di. Cristu hā uburé tizazei'wa norī 'madâ'ā'wa te pire na 're hāimana taha si, da'rā hā dahāiba ma pire na 're īhāimana za'ra mono ne. Dahāiba na danhorō 're īhāimana za'ra mono hā te dahi hā te te sitême 're tété tete za'ra, danhiptete sina āma 're dahāimana za'ra mono da, dahāiba na hā. Tane duré Cristu hā te za tinhib'a'uwe norī hā te te 're apawapto, ta norī hā 're sipawaptob za'ra mono da, siptete sina āma 're hāimana u'āsi za'ra mono da. Te za duré te te 're apawapto, prédup sina āma 're īhāimana za'ra mono zém na te te sima 're sa'etē u'āsi za'ra mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te tāma 're ūawē mono zéb zarina.

Cristuhu siré 're ūdahāiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

²⁰ Cristu hā dâ'ā wamhā, 're anomro 'rata aba mono zé hā ma tō ūsiré aiwi ai'utōri za'ra wa'wa. Taha wa, ti'ai āma danhimiroti zarina 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di za oto, taha zarina 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're aiwēsāmri za'ra wa'aba mono dai õ wa. Ta hā tāibā oto. Ta hawi ma tō ūhawi aiwairébē 'wa. E marī da, te bété zahadu āne hā ūsazei'õ'wa norī nhimirosa'rata za'ra mono zé nherē.

²¹⁻²² Ni'wam norī hā te āne te te aima 're roti za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimirosa'rata za'ra mono newa: "Ā hā dasa hā asib'rata na âri õ di za, wasétē wa. Duré ã hā téiwai õ di za, asadawa na. Duré ã hā asib'rata na upi tō. Wasétē uptabi di." Āne hā te ni'wam norī hā dasa na te te aima 're roti wasétē za'ra wa'wa, 're upi za'ra wa'aba mono tō da. Tane nherē, dasai mono bâ dama 're hāimana hutu za'ra mono di. Taha wa, dasa da te dasiwi 're ūsawi za'ra mono zém na roti hā tarére duré. Marī dai õ di āne hā, 'rāwi dasi'uihā na da te dasima 're ūrosa'rata za'ra mono zé hā.

²³ Dasa na te te dama 're ūroti wasétē za'ra mono norī hā waihu'u pese newa, te ta norī āma da te 're sasōmri za'ra. Tane nherē, ta norī hā waihu'u pese na 're hāimana za'ra mono õ di. Ta norī hā te āne te te 're dawada'uri za'ra, hāiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī āma si 're dawata za'ra mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono upana. Ta norī hā 'rāwi sina 're wata u'āsi za'ra mono nherē, te dama wapu na 're īhāimana za'ra mono na dama 're ūsiwasu'u za'ra, sadawa nhipese na. Dasa hā te te siwi 're ūwē'õ za'ra mono na te ta norī hā te te 're robzépata za'ra tihāiba na, 'Re īhāimana u'āsi mono hā taha zarina te te 're wēsāmri za'ra mono da newa. Tane nherē, taré uptabi ta hā. Marī dai õ di, dasi'uihā na dasai mono bâ da te dasima 're ūroti za'ra mono zé hā. E dasi'uihā na da te dasima 're ūroti za'ra mono na 're wahāimana za'ra mono wa, wa za wa te wasina āma 're uwaimrami za'ra, wanhimirosa'rata wasétē zarina marī ūwasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono tō da. Mare di. Sib'uware di, marī da, wama 're hāimana za'ra mono õ wa, ta hā.

3

¹ Cristu hā dâ'ā uptabi nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono te te apâ ūhāiwa'utu ne, ma tō a norī wa'aba zama aihāiwa'utu za'ra wa'wa, aipē'ẽ 're atâ'ā u'āsi ne 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém hawi, 're anomro aba mono zép téb da hā oto. Taha wa, ma'apé ūwē uptabi hā hāiwa āma asô 're ūsimi'wara aba mono zô si, 're rob'ruiwapari u'āsi za'ra wa'aba mono za. Tame te oto Cristu hā danhib'apito simasisizéb āma 're sāmra u'āsi pire na, Timama nhimire niwī, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimire niwī.

² Hāiwa āma uburé marī wē uptabi na 're īhāimana za'ra mono na si, te za asima āma 're ūrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo. Āme ti'ai āma uburé marī 're īhāimana za'ra mono na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za oto.

³ 'Re anomro 'rata aba mono zé hā ma tō aima ai'utōrī za'ra wa'wa oto. 'Re īhāimana u'āsi mono āma Cristuhu siré 're anomro aba mono zép tém na da te ai'āma 're rosa'rata waihu'u za'ra wa'aba mono õ di zahadu. E marī wa. 'Re īhāimana u'āsi mono hā zahadu te te dama 're awaihu'u mono õ wa, āne na hā.

⁴ Cristuhu āma si tō sena 're wahāimana za'ra mono wamhā, taha na si āma 're īwanomro mono zép té, te wama wasu'u za'ra. Ta hā nimahā na tinhimirowa'a na ti'ai u apâ wei morī wamhā, a norī wa'wa hā te za duré danho'a īsiré aihāimana za'ra wa'wa, īsine aiwē uptabi na 're aihāimana za'ra wa'aba mono na, da te āma aiwaihu'u za'ra wa'aba da hā.

'Re īdanomro mono zép té wasu'u

⁵ Ti'ai āma īsazei'õ'wa norī hāimanazéb zarina, marī wasétē zō 're īrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hā te za asiwi 're īuproso pese za'ra wa'aba mo asiwi, 're dadâ'ā za'ra mono wa, marī zō da te oto 're īrob'ruiwapari za'ra mono õ ne. Pi'õ na aibā na zama siwa'ru aiwasédé, 're ī'manharī za'ra wa'aba mono zé hā te za 're īuproso pese za'ra wa'aba mo asiwi, duré asisô 're īrowasutu za'ra wa'aba mono zé hā, duré marī wasétē zō si asima 're īrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hā, duré danhipai u asibro pese na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, marī zō si asima 're asōpré wa'aba mono zé hā. Āne hā 'Re īhāimana u'āsi mono ma, wē õ di, marī zō īupana asima 're īrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hā. Taha wa, te za tō uburé aiwasédé hā asiwi 're īuproso pese za'ra wa'aba mo, aiwi 're si'utōrī pese za'ra wa'aba mono wa, 're anomro wē wa'aba mono da oto.

⁶ Āne hā dawasétē si, da te dasima 're īruiwapari za'ra mono zéb zarina, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā dama arob'manharī za'etē īpipa na hā, te te siwi īda'awē'õ pese zéb zarina.

⁷ A norī wa'aba zama ma tō aré āne na 're aihāimana za'ra wa'aba mo, aiwasétē si asima 're īruiwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, aré āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono ré hā.

⁸ Taha wa, te za uburé marī hā 're ī'manharī wasétē za'ra wa'aba mono zé hā īrēme pese za'ra wa'wa oto, 're īda'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hā, duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mono zé hā, duré niha dama 're rob'manharī za'ra wa'aba mono da, asima da'āma 're īrosa'rata wasétē za'ra wa'aba mono zé hā, duré da'āma 're īwasétē za'ra wa'aba mono zé hā, duré uburé aimreme wasétē 'wa hā. Ā norī hā te za uburé īrēme pese za'ra wa'wa.

⁹ Taré asima 're asadawa nhipepe za'ra wa'aba mono õ di za oto, 're anomro 'rata aba mono zé hā 're rēme pese za'ra wa'aba mono nherē, uburé aiwasédé 're ī'manharī za'ra wa'aba mono zé hā.

¹⁰ Taha wa'rāmi, te oto 're īdanomro mono zép té mna si 're anomro aba mo, īwē na. 'Re īhāimana u'āsi mono, ma tō te te 're aipoto téb za'ra wa'wa aipē'ẽ 're, īsine 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da oto, taha zarina õhō si 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da.

¹¹ Taha wa, dapoto mono bâ dasipu'u pese na tāma 're dahāimana za'ra mono nherē, te te siwi 're da'ahāiba wē'õ mono õ di oto, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. E marī wa. Cristuhu zazei'wa norī hā aiwapsi te te 're azawi pese mono wa, zudezu'õ norī hā zudezu norī me, duré sihāiwata nhihāri ré 're īnomro mono norī hā, duré sihāiwata nhihāri āna 're īnomro mono norī hā, duré a'uwe' pahi norī, marāi 'rowi 're īhāimana za'ra mono hā darob amoi āma, duré īwada'uri zarina si pawa'âbâ āna te te dama 're īromhuri za'ra mono norī hā, duré wada'uri āna si'uihā na 're īhāimana za'ra mono norī hā. Āne hā te uburé īsazei'wa norī hā aiwapsi tāma 're hāimana za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā. Cristuhu si te pire uptabi na wama 're hāimana za'ra, danhipai u. Taha si wama īpire uptabi za'ra hā, wasiré īsazei'wa norī ma hā. Taha si te za tizazei'wa norī pē'ẽ 're, 're sāmra, īhāiba mono bâ.

¹² A norī wa'wa hā 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē, te tō 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Ta hā te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, ma tō sima aipisutu za'ra wa'wa, taha ma si tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da oto. Taha wa, da te 're robzépata za'ra mono wamhā, te za da'âma 're aiwamri za'ra wa'aba mono. Te za duré 're īdapawapto wē za'ra wa'aba mo. Asiré norī ma, aipire na 're aihāimana za'ra wa'aba mono na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono õ di za. Aiwaimri te za dama 're aihāimana za'ra wa'aba mono. Duré aiwara sina dazada 're asahi za'ra wa'aba mono õ di za.

¹³ Ni'wam norī hā asiré nherē, marī na te te aiwi 're ro'wa'rē za'ra wa'aba mono nherē, âma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono õ di za, ta norī âma hā. Duré marī na te te aiwi 're ro'wa'rē za'ra wa'aba mono nherē, âma 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono õ di za. Wanhib'apito hā aiwasédé te te oto ai'âma 're ī'ab'madâ'â aba mono õ ne, âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za, ta norī âma hā.

¹⁴ Danhipai u, dama īpire uptabi na roti hā, âne: Te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina si, te za uburé asiré īsazei'wa norī hā rowē na asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mo, aihâiba za'ra wa'wa hā misi ne.

¹⁵ Cristu hā te za te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, rowē na asiré âma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za aipē'ē 're īré 're anomro u'âsi aba mo, uburé marī hā ī'uwaibaba si âma 're ī'manhari za'ra wa'aba mono zéb da hā, 'râwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō aipisutu za'ra wa'wa, simisutu dahâiba misi ne, asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, taha zarina aipē'ē 're rowē na asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, âma. Taha wa, te za âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono âma si.

¹⁶ Cristuhu wasu'uwē na te za âma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, aipē'ē 're aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, taha zarina aihâimana wē na 're anomro aba mono zé hā asima 're sa'êtē za'ra wa'aba mono da oto. 'Re īhāimana u'âsi mono hawi, dahâimanazém na rowaihu īwē hā âma 're īwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za dama âma 're īroti pese za'ra wa'aba mo. 'Re īhāimana u'âsi mono hā sôprub uptabi wa, te za tāma 're asõ're u'âsi za'ra wa'aba mo, aipē'ē 're âma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina. īpē'ezani te te aima 're īwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, te za rowē zarina tāma 're asõ're za'ra wa'aba mo, Saumusi na ībaihâ nhisi na tāma 're īdanho're za'ra mono zém na zama, duré Wanhib'apito âma 're īdanho're za'ra mono na zama.

¹⁷ Uburé marī hā 're 'manhari za'ra wa'aba mono wamhā, duré uburé marī na 're aimreme zusi aba mono wamhā, Wanhib'apito Zezusih zadawa para si, te za uburé marī hā 're ī'manhari wē u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhā Zezusi hā īwē uptabi hā wanhowa te te ī'manhari wē zéb zarina, te za tō marī hā 're ī'manhari wē u'âsi za'ra wa'aba mo, Wamama 'Re īhāimana u'âsi mono âma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina.

'Ri 're, 're īdahâimana za'ra mono norī ma rotizé wasu'u

¹⁸ Pi'õ norī, aimro nhimiroti hā te za 're īwapari pese za'ra wa'aba mo, Cristuhu zazei'wa tō sena âma 're īhāimana za'ra mono zéb zarina.

¹⁹ Aibâ norī, aimro te za 're īsawi pese za'ra wa'aba mo. Tāma 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono âna, te za asima 're īsawi pese za'ra wa'aba mo.

²⁰ Ai'uté norī, aimama nhimiroti te za 're īwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama, Cristuhu zazei'wa oto 're īhāimana za'ra mono zéb zarina. E marī wa. 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te aima 're wē za'ra wa'aba mono wa, âne hā.

²¹ Damama norī, ai'ra norī ma, ai'aba'rē na aimreme hā 're sani za'ra wa'aba mono õ di za, ta norī hā te te sina 're aimreme wazéb za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're robzei'õ pese za'ra mono tō da.

²² Aiwada'uri zarina si, aipawa'âbâ âna dama romhuri'wa norī, ti'ai âma asib'apito norī mreme hā te za 're īwapari pese za'ra wa'aba mo. E asib'apito norī hā 'râwi titōmo na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wapsi, te za romhuri hā tāma 're ī'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, asimiromhuri na te te 're aiwésämri za'ra wa'aba mono zéb da hā.

Mare di. Íhâiba za're'ra nherẽ, te za tô romhuri hã tãma 're ï'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito hã asiwi 're ïwazéb za'ra wa'aba mono zéb zarina.

²³ Ato sina te za tô tãma 're ïromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo asib'apito norõ ma, hâiwa âma Wanhib'apito 're ïsãmra mono ma, ato sina 're ïromhuri za'ra wa'aba mono ne.

²⁴ Aipawa'âbâ aba zé hã hâiwa âma asô 're ïsimi'wara aba mono hã, Wanhib'apito hã za te te aima ïsõmri za'ra wa'aba na asina waihu'u sirõmo za'ra wa'aba wa, te za âne hã tô sena ti'ai âma asib'apito norõ ma 're ïromhuri wê u'âsi za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, ta norõ ma si 're romhuri za'ra wa'aba mono õ di. Ta norõ u'âbâ, te Wanhib'apito Cristuhu ma zama 're ïromhuri za'ra wa'aba mo, ta hã Wanhib'apito uptabi wama 're hâimana mono wa.

²⁵ Ni'wam norõ hã tiwasétê si te te 're 'manharï u'âsi za'ra mono wamhã, taha wa'rãmi te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã hâ za'ra, nimahã na hã. E marï wa. Ni'wam norõ hã po're'õ na 're nomro u'âsi mono nherẽ, tinhimihâzé te te tãma ba'a waihu'u za'ra õ wa za, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, dama pire na 're ïhâimana za'ra mono norõ hã, dama wapu na 're ïhâimana za'ra mono norõ zama.

4

¹ Danhib'apito norõ, pawa'âbâ âna aima romhuri'wa norõ ma, te za 're ï'manharï wê u'âsi za'ra wa'aba mo, ï'uwaibaba si. Asib'apito za'ra wa'wa hã hâiwa âma 're ïsãmra mono hã te te 're ai'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono na, asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, te za âne na hã tãma 're ï'manharï wê u'âsi za'ra wa'aba mo, aima romhuri'wa norõ ma hã.

'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're damreme zusi mono da, rotizé wasu'u

² 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi aba mo, õne u'âsi. Asimiza'rese te za tãma 're aimreme zusi aba mo, âma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina.

³ 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, wa'âma zama te za duré tãma 're aimreme zusi aba mo, ta hã te te wama 're a'ridawa mono da, ïmreme wasu'u hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwê aré dama ïwaihu'u'õ hã wa te dama 're waihu'u za'ra mono da oto. Taha para, ma tô oto dasiwi ï'âri ni, dazazéb 're, da te ïnherë da. Taha wa, wa oto taha 're nhamra.

⁴ Taha wa, ma'âpé 'Re ïhâimana u'âsi mono ma si, ï'âma 're aimreme zusi aba mono za, taha si te te 're ïpawaptob u'âsi mono da, Cristuhu wasu'uwê dama ïwaihu'u'õ hã ïpibu pese na si te dama 're wasu'u mono da, da te oto âma 're ïwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, âhã da si te te ïpisutu wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

⁵ Asimirosa'rata wê, oto âma 're ïwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu zazei'õ'wa norõ ma aihâimana prédup sina tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré 're danhopêtê za'ra wa'aba mono sidâpâsi, te za Cristuhu wasu'uwê hã dama 're ïwasu'u za'ra wa'aba mo, dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré hã, da te 're waihu'u za'ra mono âna 're dahâimana za'ra mono tõ da, Cristuhu wasu'uwê hã.

⁶ ïsazei'õ'wa norõ ma, 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, aimreme wê na si te za tãma 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mo, tãma âma 're rowë zani za'ra wa'aba mono da, aimreme wê na te te âma 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono da. Âne wamhã, ï'uwaibaba si te za tô aimreme na tãma âma 're ïwa'rãmi za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwê na te te âma 're asadanharï za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

Paru hã te te ïdazawi 'râsutu zé wasu'u

⁷ Wasisânawã Titicu hã, wama ïsawi pe hã te za aima ïwasu'u za'ra wa'wa, âme ïhâimana na hã. Ta hã wasiré Wanhib'apito ma romhuri wê 'wa, te tô wama umnhasi na 're hâimana.

⁸ Taha wa, wa za oto atême âma satõrï za'ra wa'wa ã ïnhimi'ui'éré ré, âme rowë na ïwahâimana za'ra na te te aima wawasu'u wê za'ra wa'aba da, taha zarina aima rowë wairébé aba da, wazabâdâ.

⁹ Taha siré, te za duré Onezimo hā ãma mo, wasisãnawā wama ūsawi pese hâiba amo hā, wama ūumnha hā ta hā duré, tame asiré ūsazei'wa norí, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono hā. Ta norí si te za aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãme ūromhâimanazém na hā, duré ūwahâimana za'ra zém na zama.

¹⁰ Aritacu hā ãme dazazéb 're, ūsiré ūhâiba hā te ãma asawi za'ra wa'wa, timreme na. Marcusi hā te duré ãma asawi za'ra wa'wa, Banabéhé mama amoi 'ra hā. Taha na wa tō nimahā na hā aima ãma roti pari za'ra wa'wa, niwa atême wisi za'ra wa'aba wamhâ, asiwi sawi wē wa'aba da.

¹¹ Zuzuwe hā te duré ãma asawi za'ra wa'wa, Zusitu na ūsisi amo hā. Æ norí hā zudezu na 're ūhâimana za'ra mono, si'ubdatō ūhâiba za'ra hā. ūsiré romhuri'wa norí hā ahâ uptabi nherë, si'ubdatō si te zudezu norí hā te te ūsiré 're romhuri za'ra, tō ã norí hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono, da'âma 're ūsib'a'uwê mono zéb u, wa te tâma 're ūda'awaibui mono na hā. Æ norí hā ma tō siwi ūpawapto pese za'ra tō.

¹² Epaprasi te duré ãma asawi za'ra wa'wa, tame asiré ūsazei'wa norí siré 're ūhâimana mono hā, Cristu Zezusih i ma romhuri'wa hā. Ta hā te ai'âma 're mreme u'âsi 'wa simi'ë na, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, taha si te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da, duré aihâimana prédup sina 're aihâimana wē za'ra wa'aba mono da, ta hā te te aima 're ūwê za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Cristu hā asina 're ūumnhasi za'ra wa'aba mono zém na 're asiptete za'ra wa'aba mono da, te duré ai'âma 're mreme u'âsi 'wa.

¹³ Ta hā te te ai'âma 're ūromhuri pese za'ra wa'aba mono na, wa tō ta hā ūsi'uihâ na waihu'u. Radiseza na 'ri nho'ômo nhisi ãma ūsazei'wa norí 're ūhâimana za'ra mono norí ãma, te te 're ūromhuri pese mono na wa tō duré waihu'u. Duré Irapuri na 'ri nho'ômo nhisi ãma ūsazei'wa norí 're ūsi'ubumroi mono norí ãma, te te 're ūromhuri pese mono na zama, wa tō waihu'u, ta hā.

¹⁴ Rucasi hā, dawede'wa wama ūsawi pe hā te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Demasihi zama te duré ãma asawi za'ra wa'wa.

¹⁵ Ma'âpé, duré wasisãnawā norí hā wama sawi za'ra wa'aba, Radiseza na 'ri nho'ômo nhisi ãma 're ūsi'ubumroi mono norí hā. Duré Nipaha zama wama sawi za'ra wa'aba. Duré taha nhorôwa ãma Cristuhu zazei'wa, siré 're ūsi'râ'ôtô u'âsi mono norí zama, wama sawi za'ra wa'aba.

¹⁶ Å hā te ãma aima ūrob'ui'éré za'ra wa'wa hā asisõ'a asima sôré pari za'ra wa'aba wamhâ, te za asiwi ūsõmri 'wa, Radiseza u, tame ūsazei'wa norí hā sisõ'a te te duré sima sôré za'ra da. Duré Radiseza u te dama ūrob'ui'éré hā te za duré ūwa'râmi aima sõmri za'ra wa'wa, ta hā duré asima sôré za'ra wa'aba da.

¹⁷ Atipuhu ma, ma'âpé ãne hā 'maiwaihu'u aba za: "Re ūhâimana u'âsi mono, romhuri te te aima ūpisudu hā 'mairëme õ di za. Uburé te za tâma ãma ū'a'uwaimrami mo." Æne hā te za tâma ūmaiwaihu'u 'wa, Atipuhu ma hā.

¹⁸ Wa hā Paru, wa ūnhimi'ui'éré na ãma asawi za'ra wa'wa. Ma'âpé ū'âma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono za, dazazéb 're zahadu ūhâimana na hā.

Rowë u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mono za, Wamama hā ai'âma 're ūsiwârî za'ra wa'aba mono zéb zarina.

1 Tesaronita norī

Tesaronita norī ma, Paru te te īrob'ui'éré na'rata zé

Ībaihâ wasu'uzé

Paru norī hā Tesaronita u si'aba'reí wamhā, da'ahâ na ma tō saze za'ra ni, īsimiromhuri za'ra na hā. Tazahā zudezu norī hā Zezusihi zazei'ō'wa norī hā ma tō sada tihâimana za'ra, te te siwi wîrī da. Taha wa, Paru norī hā ma tō dahawi aimani zahuré, Siraha me, Bereza na 'ri nho'ōmo nhisi u. Tane nherē, zudezu norī hā ma tō īsarina ai'aba're, Tesaronita hawi (Atusi 17.1-13). Tawamhā āma ronomro wapsi, Timotiu hā ma tō Tesaronita āma īsazei'wa norī wasu'u wē hā tāma āwisi za'ra, Paru norī ma, Corītu āma hâimana za'ra ré. Taha wa, Paru hā ma tō Tesaronita norī ma rob'ui'éré za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono āma siptete sina 're īnomro mono na īwasu'u za'ra hā te te wapari wa, tāma īrowē na hā.

Ma tō duré pawaptob za'ra, īsisānawā norī hā tiwi 're īdâ'â za'ra mono norī wi, 're robzei'ō tō za'ra mono da, Zezusi hā apâ we īmorizéb zô, wato sina 're wanhimipari za'ra mono na dâ'âsina.

¹ īsazei'wa norī, wa hā Paru, Sira, duré Timotiu, wa āma aimai rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesaronita na 'ri nho'ōmo nhisi āma asiré 're asi'rā'ōtō aba mono norī ma.

Wamama hā 'Re īhâimana u'âsi mono hā, duré Wanhib'apito Zezu Cristu hā te asina 're īumnhasi za'ra wa'aba mo, īsib'a'uwē, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Wa norī hā ta norī ma, wa ai'âma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, īsimizawizé hā ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi, āma 're anomro aba mono da.

Tesaronita āma īsazei'wa norī, tō sena 're īhâimana wē za'ra mono zé wasu'u

² Wa norī hā 'Re īhâimana u'âsi mono āma, wa 're wawata u'âsi za'ra, 're aihâimana wē za'ra wa'aba mono wa. Ai'âma 're wamreme zusi abā mono wamhā, wa duré wa te tiwi 're rowaptērē za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da.

³ Tāma 're wamreme zusi mono sina, wa ai'âma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa, 're aihâimana wē za'ra wa'aba mono zém na, āma 're wawata za'ra mono da. A norī wa'wa hā sazei pese za'ra wa'aba wa, marī īwē si te 're īmanharī za'ra wa'aba mo. Wamama hā, Wanhib'apito 'Re īhâimana u'âsi mono, te 're īsawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te duré 're īdazawi pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, dawi 're asisawi za'ra wa'aba mono õ di, marī īwē hā dama 're 'manharī za'ra wa'aba mono tō da. Duré Wanhib'apito Zezu Cristu we īmorizéb zô, asimi'ē na te sô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. Āne na 're anomro wē wa'aba mono na, wa ai'âma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa, wawa'a āna, Wamama ma 're wamreme zusi mono wamhā.

⁴ Wasiré īsazei'wa norī, wa tō duré ai'âma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na hā, duré īsib'a'uwē 're anomro aba mono da, te te sima aipasitu za'ra wa'aba na hā.

⁵ Zezusihi wasu'uwē na, wa te aimai rowasu'u za'ra wa'aba wamhā, taré wamreme na si, wa te aimai āma rowasu'u za'ra wa'aba õ di. 'Re īhâimana u'âsi mono pē'ēzani hā tiwaihu'u pese na te te 're īwapawaptob za'ra mono zém na, wa tō duré aimai rowasu'u za'ra wa'aba ni. Zezusihi wasu'uwē hā tō sena na, wa te 're īumnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tō duré aimai āma rowasu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, wa tō ai'âma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re īhâimana u'âsi mono te te sima īaiwē za'ra wa'aba na hā. Duré a norī wa'wa hā ma tō wa'âma īwaihu'u za'ra wa'wa, ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, 're īwanomro wē mono zém na, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da.

⁶ Āne wa tō aimai āma asanho za'ra wa'aba ni, Wanhib'apito hā ti'ai āma 're morī ré, wama āma īsisanho ne. Tawamhā īwasu'u wē ma tō īsaze za'ra wa'wa. Ma tō 're anomro wē wa'aba mo, wasisanhozéb zarina, duré Wanhib'apito sisanzozéb zarina. īwaihu'u

pese pē'ēzani hā ma tō te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'wa, atoi uptabi za'ra wa'aba na 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, da te ai'āma 're īrowaséte za'ra wa'aba mono na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē.

7 Taha na a norī wa'wa hā ma tō duré dama āma asanho za'ra wa'wa, aihīni īsazei'wa norī, Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're īsi'ubumroi mono norī ma, duré Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're īsi'ubumroi mono norī ma zama.

8 Tame 're īsi'ubumroi mono norī hā ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā wapari za'ra, a norī wa'wa hā dama 're sadawa wasu'u pese za'ra wa'aba mono wa, Wanhib'apito wasu'uwē hā. Duré īsipai u, daza'rui mono bā ma tō īsadawa wasu'u hā datēme waptā'ā. Duré 're īsazei pese za'ra wa'aba mono na, ma tō aiwasu'u wa'wa hā da te 're wapari za'ra, daro mono bā. Taha wa, wa norī hā 're īsaze za'ra wa'aba mono na, wa te duré dama 're aiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di, aiwasu'u za'ra wa'wa hā da te 're wapari sirōmo za'ra mono wa.

9 Aiwasu'u wapari'wa norī hā, si'uihā na te wama rowasu'u za'ra, atēme īwasihutu aba zém na. Ma tō, u, asima īwawē za'ra wa'wa. Te duré wama aiwasu'u za'ra wa'wa, āne: "Ta norī hā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're sazei pese za'ra. Taha wa, romhāiba 'manharī āma, nasi wata za'ra õ di oto. Te te tāma 're romhuri za'ra mono õ di oto. Ma tō rēme pese za'ra. 'Re īhāimana u'āsi mono si, tō sena hā, u. Taha wa, īsadawa wasu'u, ma tō saze za'ra. Taha wa, te taha na si te te tāma 're romhuri pese za'ra.

10 Īra hā hāiwa hawi apâ we īmorizéb zô, te 're simipari u'āsi za'ra, ab're hawi apâ te te īhāiwa'utu zô." Āne te wama aiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tō. Ta hā Zezusi hā, Wanho'reptui'wa. Ma tō wanho'reptu za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā za te te īdahā za'ra zé wi hā.

2

Tesaronita āma Paru hā īwē na si te te īromhurizé wasu'u

1 Wasisānawā norī, ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, aima wanhimirohmuri za'ra wa'aba zé hā taré õ di. Tō sena, wa tō aipawaptob za'ra wa'aba ni, sazei pese za'ra wa'aba da. Āne na ma tō wa'āma īwaihu'u za'ra wa'wa.

2 Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi hawi, wa tō atēme aihuatu aba ni. Tame wasi'ubumroi ré, wa tō robzépata za'ra ni, īsazei'ō'wa norī nhimihāzém na, duré damreme wasétē na zama. Taha wasu'u na ma tō wa'āma īwaihu'u za'ra wa'wa. Tane nherē, Wanhib'apito 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō wapawaptob za'ra, wapahi āna, īsadawa wasu'u hā wa te aima wasu'u za'ra wa'aba da, Cristuhu wasu'uwē na hā. Taha wa, wamreme wa'rāmi, da te wawi ro'wa'rutu za'ra nherē, wa tō īwasu'uwē na aima rowasu'u za'ra wa'aba ni tō, wapahi za'ra āna.

3 Roti tō sena na si, wa aima roti za'ra wa'aba ni, āhāna hā. Rowasu'u wē upana, wa te aima roti za'ra wa'aba õ di. Duré marī īwē hā wa te wasima waibu da, wa te ai'āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di. Marī īwē hā wa te aiwi udā za'ra wa'aba õ di.

4 Mare di. Ānei õ di. Tō sena, 'Re īhāimana u'āsi mono te te sima 're īwawē za'ra mono zéb zarina, te te wapisutu za'ra wa, wa īwasu'uwē na wa te dama 're rowasu'u za'ra, āne na romhuri'wa da, te te wawēsāmri za'ra wa.

Tawamhā wanhimirowasu'u wē wa, taré wama dato za'ra da, wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono õ di. Mare di. 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're īwawēsāmri za'ra mono da si, wanhimirosa'rata za'ra hā. Ohō si te za te te 're wapibu za'ra, 're īwanomro wē mono zéb zô, īwē na si 're īwanhimirosa'rata za'ra mono zéb zô zama. Taha wa, īsadawa wasu'u na, wa te dama 're īrowasu'u wē za'ra mono na, wa'āma 're toi mono da, wa wa te wasina 're rosa'rata za'ra.

5 Ai'rata wahāimana za'ra wa'aba ré, taré wamreme to na ai'āma wawata za'ra wa'aba õ di. Duré marī īwē hā wanhimiro wahutu wa'rāmi, wama sōmri za'ra wa'aba da, wa te wasina rosa'rata za'ra õ di. Āne na ma tō wa'āma īwaihu'u za'ra wa'wa. 'Re īhāimana u'āsi mono ma, waihu'u pese di, āne na wapē'ē 're, wanhimirosa'rata za'ra hā.

⁶ Wanhimirowahutu wẽ na wa'āma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, wa te wasina rosa'rata za'ra õ di. Duré, aimawi norī hā ãne zarina, wa'āma wata za'ra da, wa te wasina rosa'rata za'ra õ di duré.

⁷ Cristu hā ma tō wazatōrī za'ra, īwasu'uwe hā wa te dama 're waihu'u za'ra mono da, īsadawa para. Taha wa, dama wamreme pire za'ra di. Tane nherē, wamreme pire na, wa te duré 're aiwari za'ra wa'aba mono õ wa, wa te ãma aiwi robzei'õ za'ra wa'aba õ di. Mare di. Æni õ di, wa te aima ī'manharī za'ra wa'aba zé hā. Wamreme wẽ na si, wa tō aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Wa tō ai'madâ'â pese za'ra wa'aba ni, dana norī hā ti'ra te te 're ī'madâ'â pese za'ra mono ne.

⁸ 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā, īwasu'uwe hā wawa'a ãna, wa tō aima wasu'u za'ra wa'aba ni, wama asawi pese za'ra wa'aba wa. Taha wa, aiwi 're wasisawi za'ra wa'aba mono õ di, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono tō da. Tō sena, a norī wa'wa hā wama asawi uptabi za'ra wa'aba di.

⁹ Wasisānawā norī, ãne na te tō wa'āma 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mo, 're īwanomro wẽ mono zém na. Wa norī hā wahāimanazéb da, wa tō wasima romhuri pese za'ra ni, wapatâ'â nherē, duré wawasutu nherē. Bâtâ sidâpâsi wasi'uihā na wanhib'rata na wa tō romhuri za'ra ni, wahāimanazéb da. Bâdâ 'rāiwatobro õ ré, duré bâdâ sébré nherē, wa tō wasima romhuri za'ra ni, wa te aiwari za'ra wa'aba tō da, wama asōprub za'ra wa'aba na wapire na wa'madâ'â za'ra wa'aba tō da, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na, wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré.

¹⁰ A norī wa'wa hā ma tō īwawaihu'u za'ra wa'wa, asō'a za'ra wa'aba, 're īwanomro mono zé hā. 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō duré wawaihu'u za'ra, 're īwanomro wẽ mono zém na hā. Wawasédé hā wa te 'manharī za'ra õ di. īwē na si wa tō wahāimana za'ra ni, asō'a za'ra wa'aba. 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na hā ãma wasipa za'ra õ di. Æne ãma 're īwanomro mono zé hā, tō ībâ.

¹¹ Damama hā, dahāimanazém na te za ti'ra norī ma rowahutu. Tane, wa norī hā aihāiba bâ wa'aba, wa tō aima rowahutu za'ra wa'aba ni, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na 're anomro wẽ wa'aba mono da.

¹² Duré da te aima 're amhâzépa za'ra wa'aba mono nherē, wa tō ãma aima robze za'ra wa'aba ni īwasu'uwe na, aiwi 're robzei'õ tō za'ra wa'aba mono da. Wa tō aima roti pese za'ra wa'aba ni, 'Re īhāimana u'āsi mono nho'a 're anomro wẽ wa'aba mono da, toi uptabi na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono da. Ta hā ma tō te te sima 're aiwē za'ra wa'wa, hâiwa ãma īhāiba na rowa'a na īsiré 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, rowē uptabi na.

¹³ 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā wa te aima īwasu'u za'ra wa'wa hā wapari za'ra wa'aba wamhā, ma tō asima īwē za'ra wa'wa. Taré ti'ai ãma aibâ nhimirowasu'u newa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba õ di. Tō sena 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na, ma tō ãma īrosa'rata za'ra wa'wa. Tane tō, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na si wanhimirowasu'u za'ra hā. īsadawa wasu'u hā te tō ai'āma te te 're romhuri pese za'ra wa'wa, aipē'ë 're, īwē na si 're anomro aba mono da. Taha wa, 'Re īhāimana u'āsi mono ãma si, wa 're wawata za'ra, īmreme hā asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa.

Īsazei'wa norī te te 're īrobzépata za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma hā, aiwana za'ra wa'aba, ma tō da te 're sazei pese za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā, īwasu'uwe hā. Tawamhā, Cristu Zezusihī ãma ma tō 're danomro, īsazei'wa norī, siré 're īsi'rā'ōtō mono norī hā. Tawamhā, īsiré norī hā īsazei'õ'wa norī hā ma tō te te ãma 're rowasétē za'ra, īsazei'wa norī hā te te 're saze za'ra mono tō da, īwasu'uwe hā, tisiré nherē. Tane, a norī wa'wa hā wasiré īsazei'wa norī hā, ta norī ne, ma tō 're īrobzépata za'ra wa'aba mo, asiré norī hā asada 're sahi za'ra wa'aba mono wa, Zudeza norī ne.

¹⁵ Duréihā, zudezu norī hā ma tō te te 're simro, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā. Duré, ãhāna zama īsihudu norī hā īhi'rata norī hā te te 're

ĩrob'manharĩ za'ra mono zéb zarina, ma tō siwi tīwī, Wanhib'apito Zezusi hā. Ma tō duré te te wa'āma 're rowasétē za'ra, ĩwasu'uwē hā wa te dama 're wasu'u za'ra mono tō da. Ma tō sisiti siwi wazatōři za'ra, ĩsiti wasi'aba're da. Ma tō duré uburé da'āma tinhitob'ru za'ra. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wē õ di, 're ĩhâimana za'ra mono zé hā.

¹⁶ Tawamhā, wa norī hā zudezu'õ norī ma, wa tō wa te tāma 're rowasu'u za'ra ĩwasu'uwē na, da te 're sazei pese za'ra mono da, Zezusi hā te te 're da'anho'reptui mono da. Tawamhā, ta norī hā zudezu nherē, ĩsazei'õ'wa norī hā, ma tō te te wawi 're ro'wa'rutu za'ra, te te 're wazadawa uwati za'ra mono da aré, ĩwasu'uwē na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono tō da. Āne tiwasétē na 're ĩhâimana za'ra mono zém na, ma tō 're siwasétē za'etē za'ra. Tawamhā, tâibâ oto. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā ma tō wawi ro'wa'rutu'wa norī hā te te 're wēõ pese za'ra. Rowē'õ, ma tō duré tāma pisutu za'ra. Tawamhā, ĩsiti te za oto 're nomro u'âsi.

Paru hā Tesaronita u apâ ĩmorîzém na ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹⁷ Wasisänawā norī, ĩsazei'õ'wa norī nhimirob'manharizéb zarina, wasi'aba're na aihawi za'ra wa'aba, wasi'aba'rei wamhā, asiti za'ra wa'aba, wa a'â 're wasi'ubumro. Tane nherē, ai'rata 're ĩwasi'ubumroi u'âsi aba mono ne, wa wanhimirosa'rata na wa te ai'āma 're rosa'rata wē u'âsi za'ra wa'wa. Awa'awi hā wapẽ'ezé uptabi na, wa 're wahâimana za'ra. Taha wa, apâ atême wasihutu su'u aba da, wa tō wasima waihu'u za'ra ni, wa te asabu za'ra wa'aba da.

¹⁸ Wa te duré asabu téb za'ra wa'aba neza. Wa hā Paru hā, apâ atême ĩmorî aba neza. Taha wa, atême ĩmorî aba da, bâdâ, wa tō nasi ĩsima pisutu. Tane nherē, Satanasi hā wanhitob'ru hā ma tō nasi wa'āma ro'wa'rutu za'ra, āma atême ĩwisi za'ra wa'aba tō da.

¹⁹ Tane tō. Ni'wam norī me asôwa're're za'ra wa'aba, wasisõpêtē za'ra õ di za, Wanhib'apito Zezusi apâ wei morî wamhā. Ni'wam norī hā, asôwa're're za'ra wa'aba, te te wama 're rowě zani za'ra mono õ di za. Wanhib'apito wei morî wamhā, ni'wam norī hā asôwa're're za'ra wa'aba, te te dama wawaihu'u za'ra õ di za, tō sena aimâ za'ra wa'aba, wa te 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zém na.

²⁰ Tane tō, wato sina, wa wa te 're aiwasu'u wē za'ra wa'wa dama, a norī wa'wa hā wama 're rowě zani za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zém na.

3

Timotiu hā ĩsazei'wa norī ma rowě zô, Tesaronita u ĩmorîzé wasu'u

¹⁻³ Tawamhā, ai'āma wapẽ'ezé uptabi za'ra wa'aba wa, apâ wasi'aba'rezéb zô wanhimipari waihu'u za'ra õ di oto. Taha wa, wa tō wasisaze za'ra ni, Timotiu hā wa te āma atême satōři za'ra wa'aba da, wa hā ĩsiwaprosi Atena na 'ri nho'ōmo nhisi āma ĩnhamra da nherē. Tawamhā, wa tō āma atême satōři za'ra wa'aba ni, Timotiu hā. Ta hā wasiré ĩsazei'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u mono da, wasiré. Taha wa, wa tō atême satōři za'ra wa'aba ni, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, aihâimana nhiptete sina 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, ĩwasu'uwē hawi apâ 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, da te ai'āma 're rowasétê pese za'ra wa'aba mono nherē. A norī wa'wa hā aimâ waihu'u pese za'ra wa'aba di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina, da te wa'āma 're rowasétê za'ra mono wa, wa te 're ĩrobzépata za'ra mono na hā.

⁴ Āne na wa tō ĩwana aimâ rowaihu'u sirōmo za'ra wa'wa, ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, za da te wama 're ĩrob'manharî pipa za'ra mono zém na hā. Āhâna, tō sena na ma tō asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tō wa'āma 're romhâimana za'ra mono wa.

⁵ Taha wa, asada 're dazahi za'ra wa'aba mono wa, apâ āma atême ĩmorî aba neza, 're ĩsazei'õ utōři za'ra wa'aba mono zé hā te aiwi waihu'u za'ra wa'aba da. Taha wa, Timotiu hā wa tō āma atême satōři za'ra wa'wa, apâ te te we wama aiwasu'u za'ra

wa'aba da. Wa'uburé hā dawasétē da, dawada'uri'wa hā te te aipibu za'ra wa'aba wa, 're saze zahâri za'ra wa'aba mono õ'umnhasite, wa tō ai'āma 're ĩhâtâ'â za'ra wa'wa. Aima wanhiromhuri za'ra wa'wā hā taré 're hâimana mono õ'umnhasite, wa tō āma atême satõrī za'ra wa'wa Timotiu hā, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

Tesaronita hawi, Timotiuu nhimirowasu'u wē na Paru norī ito za'ra zé wasu'u

⁶ Tawamhā Timotiu hā ma tō we apâ watême tiwisi za'ra, aihawi za'ra wa'aba. Ma tō aiwasu'u wē za'ra wa'wa hā wei wama āwisi. Wa te wapari ze za'ra di, aiwasu'u wē za'ra wa'wa hā. Cristu hā te, u, asina 're ĩumnhasi pese za'ra wa'aba mo. Asimizawi pese za'ra wa'aba na te, u, 're anomro aba mo. Duré, ĩwē na si te, u, wa'āma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. ĩwazabu za'ra wa'aba da si, te, u, 're asimipari za'ra wa'aba mo. Āne, aiwasu'u wē za'ra wa'wa hā, wa te wapari ze za'ra di. Tane tō, wa norī zama wa te asabu za'ra wa'aba neza. Wa duré sô mapari za'ra ni aré, wa te ĩasabu za'ra wa'aba zéb zô.

⁷ Wasisänawā norī, da te wa'āma 're rowasétē za'ra mono nherē, duré marī ĩpire na wa te 're robzépata za'ra mono nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, wa tō apâ pē'ē daba'wara pese ni.

⁸ Āne wa, wahâtâ'â ãna wa oto 're wahâimana za'ra apâ, Wanhib'apito āma asiptete sina āma 're anomro aba mono wa.

⁹ Taha wa, wa oto Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're wawata u'âsi za'ra, ĩsõ'a, wama 're robze zani za'ra wa'aba mono wa, Zezusi hā asina 're ĩumnhasi pese za'ra wa'aba mono zém na hā.

¹⁰ Awē sidâpâsi, wa wanhiromhuri'ě na tâma 're wamreme zusi, bâtâ na barana zama, ta hā te te wama pisutu za'ra da, nimahā na āma atême wasi'aba'rei wa'aba da, wasisabu za'ra da apâ, duré zahadu ĩwaihu'u za'ra wa'aba õ hā, wa te aima waihu'u za'ra wa'aba da, 're ĩsazei uptabi za'ra wa'aba mono zéb da hā.

¹¹ Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, Wamama wi hā, duré Wanhib'apito Zezusi wi hā, wa wa te 're rowaptérē za'ra, te te wama ropese za'ra da, apâ wasihutu da, atême wa'aba.

¹² Tô sena ma tō 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Ubûrē ma tō duré 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Tane tō, wē di. Taha wa, wa duré wa te tiwi 're rowaptérē za'ra, Wanhib'apito wi, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, awē sidâpâsi asimizawi pese za'ra wa'aba zé hā, te te aima 're sa'êtë za'ra wa'aba mono da. Sa'êtë na, wa te 're ĩasawi pese za'ra wa'aba mono zém ne, aiwa sa'êtë na 're dazawi pese za'ra wa'aba mono da, wa wa te tiwi 're rowaptérē za'ra.

¹³ Tawamhā taha na te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, aihâimana nhippte za'ra wa'aba sina, ĩwē uptabi na si āma 're anomro aba mono da. Tawamhā Wanhib'apito Zezusi hā, ubûrē tinhib'a'u wē norī me, wei wazô si'aba'rei wapsi, asi'wa'rutu za'ra wa'aba ãna te za ĩsõ'a aimasa wa'wa, Wamama 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a.

4

'Re ĩdanomro wē mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, dama 're ĩtoi mono zé wasu'u

¹ Wasisänawā norī, wa tō aima waihu'u pari za'ra wa'aba ni, niha 're anomro wē wa'aba mono da, taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā ai'āma 're to za'ra wa'aba mono da. Taha zarina, te tō āma 're anomro wē wa'aba mo oto. Āhâna wa za duré aima roti pese za'ra wa'aba ni, 're anomro wē wa'aba mono zém nhipai u, asima 're sa'êtë za'ra wa'aba mono da, Wanhib'apito Zezusi zadawa para.

² Taha zadawa para, wa te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono zé hā ma tō ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa.

3 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō te te sima 're aiwē za'ra wa'wa, 're anomro wē wa'aba mono da, duré pi'ō norī, duré aibā norī zama aihāiba na asowi 're īasipsaihuri si'uiwa za'ra wa'aba mono zé hā ai'āma 're hāimana za'ra wa'aba mono tō da oto.

4 Aibā norī hā aimro si te za 're īmadā'ā za'ra wa'aba mo, aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono tō da.

5 Rowasutu zō si asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. Ta hā, īsazei'ō'wa norī 're īhāimana za'ra mono zé, 'Re īhāimana u'āsi mono te te waihu'u za'ra õ wa.

6 Tane 're anomro aba mono õ di za. īsazei'wa norī hā, asisānawā te 're anomro aba mo. Taha wa, asisānawāi mro nherē, asowi 're upi za'ra wa'aba mono õ di za, asowi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono tō da, aiwasédé hā asi'āma 're 'manharī za'ra wa'aba mono tō da. Tane, ni'wa hā tiwasédé te te 're 'manharī mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te za niha tāma rob'manha. Āne tō sena, wa tō aima waihu'u za'ra wa'aba ni, waihu'u pese za'ra wa'aba da. Tane nherē, wa duré āma aima sahu za'ra wa'aba ni.

7 Aibā norī, aimro hāiba upana aimawi pi'ō hā 're upi za'ra wa'aba mono õ di za. Duré pi'ō norī hā aimro hāiba upana aimawi aibā hā 're upi za'ra wa'aba mono õ di za. Dahāimana nhiséb õ ré, 're wanomro mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te sima 're wa'apisutu mono õ di. Wanhimi'ē na āma 're wanomro wē uptabi mono da si, ma tō te te sima 're wa'apisutu.

8 Taha wa, āne wa te aima īroti za'ra wa'wa hā, asowi wē'ō za'ra wa'aba õ di za. Ni'wa hā te te siwi wē'ō wamhā, e ta hā ti'ai āma dahāiba te za siwi wē'ō. Mare di. 'Re īhāimana u'āsi mono te za siwi wē'ō, wama Tipē'ezani nhomri'wa hā.

9 īsazei'wai mono bā 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zém na, wa te aima rob'ui'éré za'ra wa'aba õ di za oto. Tō sena ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā si'uihā na āma aima rowahutu za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hā.

10 Ma tō 're īdazawi pese za'ra wa'aba mo tō, Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're īdasi'ubumroi mono norī hā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're īsaze za'ra mono norī hā. Tane nherē, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, asimizawi pese zém nhipai u, asima 're sa'ētē za'ra wa'aba mono sina, īwē uptabi hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono da.

11 Ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, āne wa tō aima roti za'ra wa'aba ni, rowē na si 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, duré asima 're ropibui wē za'ra wa'aba mono da, duré asimi'ē na asi'uihā na aihāimanazéb da, 're romhuri za'ra wa'aba mono da, aihāiba mono bā wa'aba. Āne, wa tō aima roti za'ra wa'aba ni. Āne īwē uptabi hā te za tō 're īmanharī u'āsi za'ra wa'aba mo.

12 Tawamhā danho'a 're anomro wē wa'aba mono wa, īsazei'ō'wa norī hā te za te te 're aiwēsāmri za'ra wa'wa. Te za te te 're aiwazéb za'ra wa'wa. Duré asimi'ē na 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhā, 're dawari za'ra wa'aba mono āna, te za 're anomro aba mo.

Apā 're īdahāiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

13 Wasisānawā norī, ni'wa hā 'Re īhāimana u'āsi mono zazei'ō'wa hā, dawi dâ'ā wamhā, īsiré norī hā te za āma 're pē'ēzé pese za'ra, apā 're īdahāiwa'utu za'ra mono zé wasu'u hā te te 're waihu'u za'ra mono õ wa. Tanei õ di za, a norī wa'wa hā. Taha wa, wa wasima wē za'ra ni, sena na waihu'u za'ra wa'aba da, dadâ'ā wasu'u hā.

14 Zezusi hā ma tō dârā. Ma tō pē'ēhai'utō. Pē'ē si'utōrī nherē, ma tō apā hāiwa'udu. Āhāna te 're morī u'ā oto. Āne na wa tō saze za'ra ni. Taha wa, wa tō duré waihu'u za'ra ni, īsazei'wa norī hā 're dâ'ā za'ra mono wamhā, apā 're īhāiwa'utu za'ra mono na hā. 'Re īhāimana u'āsi mono hā te za apā te te 're ahāiwa'utu, Zezusi te te apā īhāiwa'utu ne.

15 Tawamhā, Wanhib'apito we apā wazō morī wamhā, āté wa norī hā zahadu wahāiba ré 're wanomro mono ré, te za wei mo. Tane nherē, 're īdā'ā za'ra mono norī wana, ītēme wasihutu õ di za. Āne Wanhib'apito te te wama īrowahutu za'ra zarina, wa aima rowasu'u za'ra wa'aba ni.

¹⁶ Tô sena, Wanhib'apito hã te za wei wazô si'ra, hâiwa hawi. Tawamhã, te za tâma wa'ru za'ra, hâiwa ãma tâma ūromhuri pese 'wai ma. Hâiwa ãma tâma ūromhuri pese 'wa hã, te za wei hâ, hârâ 'râihâ na, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimnhîhârâzém na. Tawamhã, ūsazei'wa nori hã 're ūdâ'â za'ra mono nori hã, ta nori uimrehëne te za apâ hâiwa'utu za'ra.

¹⁷ Tawamhã wa nori hã ūsazei'wa nori hã, zahadu wahâiba ré ré 're ūwahâimana za'ra mono nori hã, apâ ūhâiwa'utu za'ra nori me, ūsazei'wa nori me, te za sitême wa'ubumro awa'awi, hâiwa'a ãma. Tawamhã, Wanhib'apito hã wa za oto aihîni sôpëtë za'ra ni, hâiwa nho're ãma. Tawamhã, ūrata wa za 're wahâimana u'âsi za'ra.

¹⁸ Äne te za ūwasu'u na 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo.

5

Wanhib'apito apâ wei mori ô ré, 're ūdanomro wë mono zé wasu'u

¹ Wasiré ūsazei'wa nori, Wanhib'apito apâ wei wazô ūmorizé hã, wa tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba ni. Tane nherë, wa za duré apâ aima ãma rob'râzarotô za'ra wa'wa, rob'ui'eré na. Niwapsi, te za wei mo apâ wazô. Tane nherë, bâdâ hã wa te waihu'u za'ra õ di. Nimahã na we ūmorizé hã, wa te waihu'u za'ra õ di. A nori wa'wa hã ma tô äne hã ūwaihu'u pese za'ra wa'wa.

² Wanhib'apito apâ wei mori wapsi, awa'awi te za wei mo. Tane tô, ni'wa hã barana simisaihuri da, marî zô 'ri para u sébré wamhã, 'ri para ūsi'ubumro nori hã te za tâma a'râmi za'ra, sô simipari za'ra õ nherë, sébré wa. Tane, Wanhib'apito apâ we ūmorizéb zô 're danhimipari za'ra mono õ ré, te za wei mo.

³ Sô 're danhimipari za'ra mono õ wa, te za ūsazei'ô'wa nori hã da te dasima 're rowasu'u za'ra, äne: "Rowë na wa za oto 're wasi'ubumroi u'âsi, marî hã wazô 're wairébé mono ãna." Äne te za dasima da te 're rowasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono õ wa. Äne, da te dasima 're rowasu'u za'ra mono wapsi, tawapsi, awa'awi te za ropipa hã dazô watobro, Wamama hã za te te dama ūrob'manhařizém na hã. Tiwi dasimani waihu'u za'ra õ di za, pi'öi ma, ūra tâma 're rere'e mono da, ūwasâ ãma 're sépu'u za'ra mono wa, ai'uté zépu hã tiwi 're ūsimani za'ra mono õ ne.

⁴ Wasiré ūsazei'wa nori, a nori wa'wa hã Wanhib'apito apâ wei ūmorizéb zô, te sô 're asimipari za'ra wa'aba mo. Taha wa, awa'awi za wei mori nherë, tâma a'râmi za'ra wa'aba õ di za, barana ūsimisaihuri nori ma, 're ūdasirâmi za'ra mono ne.

⁵ Tawamhã Wanhib'apito apâ we ūmorizéb zô, aihîni 're ūasimipari za'ra wa'aba mono nori hã, rowa'a na 're ūdahâimana za'ra mono zém ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, a nori wa'wa hã ti'ai ãma. Apâ we ūmorizéb zô 're ūdanhimipari za'ra mono õ nori ne, robra na 're wahâimana za'ra mono õ di tô, wa nori hã.

⁶ Taha wa, 're ūdanhotô za'ra mono ne, wanhimiza'rese äna 're wahâimana za'ra mono tô da, wa za sô 're wanhopré u'âsi.

⁷ Barana si te rosa'rese äna 're danhotô za'ra. Barana si te duré âzézei'wa nori hã 're siwamnarî za'ra.

⁸ Tazahã, wa nori hã Wanhib'apito apâ we ūmorizéb zô, 're wanhimipari za'ra mono wa, wanhimi'ë na sô 're wanhopré mono sina, wa za 're wahâimana za'ra. Tawamhã wa za wasi'upari za'ra ni, wanhitob'ru wi, Wanhib'apito wa te 're ūsaze za'ra mono zém na, duré 're ūwanhimizawi pese za'ra mono zém na, duré Zezusi te te 're ūwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're ūwanhimipari za'ra mono zém na. Da'wapéi'wa nori hã, tinho'utu'u ūhâtete na, duré ūrâzaza ūhâtete na te 're si'uza za'ra, tinhitob'rui wi, da te 'manhiptâ'â tô da. Äne, Wanhib'apito wa te 're ūsaze za'ra mono zém na, duré 're wanhimizawi pese za'ra mono zém na, wa za 're wahâimana za'ra, wapë'ë wë te te wawi wasété tô da, wanhitob'ru hã. Duré Zezusi te te 're ūwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're ūwanhimipari za'ra mono zém na, wa za 're wahâimana za'ra, wanhimirosa'rata na te te wawi ro'wa'rutu tô da.

⁹ Tane tō. 'Re īhāimana u'âsi mono hā niha te te wama 're arob'manharī mono da, te te sima 're wa'awē mono õ di. Ma tō te te sima 're wa'awē, Wanhib'apito Zezu Cristu hā te te 're wa'anho'reptui mono da.

¹⁰ Ta hā ma tō wazada dârâ, ī'rata 're wasi'ubumroi mono da. Tawamhā, apâ wei wazô morī wapsi, wahâiba ré 're īwanomro mono norī hā, duré wawana 're īdadâ'â za'ra mono norī me, wa za ī'rata wasiré 're wasi'ubumroi u'âsi.

¹¹ Taha wa, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, aipê'ẽ wē za'ra wa'aba na asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tō sena na āhâna hā āma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono ne, te za duré āma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, òne u'âsi.

'Re īdanomro wē mono zéb da na roti wasu'u

¹² Wasiré īsazei'wa norī, wa aima roti za'ra wa'aba ni, te te aima 're īromhuri za'ra wa'aba mono norī hā 're hâimana wazéb za'ra wa'aba mono da. Ta norī hā, Wanhib'apito ma romhuri'wa norī. Taha wa, te za marî hā īwē si te te aima 're wē za'ra wa'wa. Duré timreme wē na si te za aima te te 're roti za'ra wa'wa. Tawamhā, ta norī mreme, te za 're īwapari pese za'ra wa'aba mo.

¹³ Ta norī hā te te aima 're romhuri pese za'ra wa'aba mono wa, te za 're īwazéb za'ra wa'aba mo. Te za duré 're īsawi pese za'ra wa'aba mo. Asima 're aimreme wasétē za'ra wa'aba mono āna, te za asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, rowē na.

¹⁴ Wasiré īsazei'wa norī, wa za duré aima roti za'ra wa'aba ni. Ni'wam norī hā 're wa'a za'ra mono wamhā, te za tâma 're īroti pese za'ra wa'aba mo, simi'ẽ na si'uihâ na te te sima 're romhuri za'ra mono da. Duré ni'wam norī hā robzeī õ wamhā, te za 're īpawaptob za'ra wa'aba mo, robzeī õ u'âsi 're nomro tō mono da. Duré ni'wam norī hā, 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te waihu'u za'ra nherē, īwē na si 're nomro mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ wamhā, te za 're īpawaptob za'ra wa'aba mo. Da'âma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Aiwaimri te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sada.

¹⁵ Ni'wai ma īwē'õ hā da te 'manharī wamhā, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa marî īwē'õ hā dama 're 'manharī za'ra wa'aba mono tō da. Marî īwē'õ hā da te aima 're 'manharī za'ra wa'aba mono nherē, īwē na si te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa tâma āma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono tō da. īwē na si te za asima 're īmanharī u'âsi za'ra wa'aba mo, asiré īsazei'wa norī ma. Uburé te za dama 're īmanharī wē u'âsi za'ra wa'aba mo, a'uwē mono bâ.

¹⁶ 'Re atoi uptabi za'ra wa'aba mono na, te za 're anomro u'âsi aba mo.

¹⁷ 'Re īhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

¹⁸ Wē wa, te za āma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Rowē na 're anomro aba mono wamhā, duré robzeī õ na 're anomro aba mono nherē, wē wa, te za āma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Āne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, 'Re īhâimana u'âsi mono, ma tō aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu Zezusihi nhib'a'uwē 're anomro aba mono wa.

¹⁹ 'Re īhâimana u'âsi mono pẽ'ezani nhimipawaptobzém na asifi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono õ di za.

²⁰ Ni'wa hā, 'Re īhâimana u'âsi mono pẽ'ezani zarina, marî hā te te waihu'u wamhā, īsimirowasu'u hā asifi wē'õ za'ra wa'aba õ di za, taré newa.

²¹ Uburé marî hā te za 're īpibu za'ra wa'aba mo, īwē zô. Tawamhā, marî īwē si te za asima 're ītéte za'ra wa'aba mo.

²² Uburé marî īwasédé hā te za asifi 're īwē'õ pese za'ra wa'aba mo, īré 're anomro aba mono tō da.

²³ 'Re īhâimana u'âsi mono wi, rowē nhomri'wai wi, wa wa te 're rowaptērē za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asimi'ẽ na īsine, īwē na si āma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré uburé asimirosa'rata wē na si, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Wanhib'apito Zezu Cristu hā apâ wei wazô morī wamhā, īwē na si te za ai'madâ'â za'ra wa'wa.

²⁴ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te 're ï'aipisutu za'ra wa'aba mono hã, umnhasi uptabi wa, te za tô te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ïwẽ na si 're anomro u'âsi aba mono da.

Rob'ui'éré 'rásutu zé

²⁵ Wasiré ïsazei'wa norĩ, te za wa'âma 're aimreme zusi aba mo, Wamama ma.

²⁶ Uburé asiré ïsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za asõ'utu na asisawi sîna 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

²⁷ Wanhib'apito zadawa para, ïmreme pire na wa aima nharĩ za'ra wa'wa, ã hã wa te aima ïrob'ui'éré za'ra wa'wa hã, dama 're sôré za'ra wa'aba mono da, ïsazei'wai mono bâ.

²⁸ Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa wa te 're rowaptêrê za'ra, tinhimipawaptobzé hã te te aima sõmri za'ra wa'aba da, ai'âma 're hâimana za'ra wa'aba mono da.

2 Tesaronita norī Paru hā, maparane āma te te duré ūrob'ui'érézé, Tesaronita norī ma **Ībaihâ wasu'uzé**

Paru hā Tesaronita āma Zezusihi zazei'wa norī ma, īmorī'rata na te te rob'ui'éré pari, ma tō duré tinhimi'ui'éré na tāma āma sahu za'ra, maparane āma.

Ni'wam norī hā Tesaronita norī hā ma tō te te dama 're rowasu'u za'ra, Zezusi hā apā we īmorī pari na hā. Nima norī hā ma duré te te 're rowasu'u za'ra, Zezusi hā apā we īmorīzéb u hā ūromhuture na hā. Taha wa, ma tō danhimiromhuri na sahâri za'ra ni. Taha wa, ma tō 'ribabam na si dawi 're hâimana za'ra, dasa na Zezusihi zô simipari za'ra mono sina. Taha wa, Paru hā ma tō tāma roti za'ra, āne na 're hâimana za'ra mono tō da.

Ma tō duré tāma waihu'u za'ra, rowasédé hā duré dawasédé hā Satanasihi nhipete zarina za īsa'ētē u'âsi mono na hā, Zezusi apā za we īmorīzéb u hā. Tamemhā 'Re īhâimana u'âsi mono si te za oto āma ai'uté, Satanasihi āma hā. īsiptede hā te za tiwi uprosi.

1-2 īsazei'wa norī, wa hā Paru, Sira, duré Timotiu, wa āma aimā rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesaronita na 'ri ntho'omo nhisi āma asiré 're asi'rā'ōtō aba mono norī ma.

Wamama hā 'Re īhâimana u'âsi mono hā, duré Wanhib'apito Zezu Cristu hā te asina 're īumnhasi za'ra wa'aba mo, īsib'a'uwē 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Wamama ma, wa ai'āma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, īsimizawizé hā ai'āma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi, āma 're anomro aba mono da.

Zeju Cristu apā wei morī wa, dahâimanazéb zarina za te te dama ūrowairébézé wasu'u

3 Wasisānawā norī, 'Re īhâimana u'âsi mono āma, wa 're wawata u'âsi za'ra, 're aihâimana wē za'ra wa'aba mono wa. Ta hā te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na. Tawamhā ma tō oto 're īsazei pese za'ra wa'aba mo. Awē sidâpâsi 're īsazei pese za'ra wa'aba mono zé hā, te āma 're īsa'ētē za'ra wa'aba mo. Aihâiba mono bâ, te 're asisawi za'ra wa'aba mo. Duré awē sidâpâsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zé hā te āma 're īsa'ētē za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re īhâimana u'âsi mono āma, wa 're wawata u'âsi za'ra. Āne, wa te 're 'manharī za'ra mono da, wama wē za'ra di. Tō īuwaibaba si.

4 Taha wa, wa norī hā wa wa te 're aiwēsāmri za'ra wa'wa, wato sina. īsazei'wa norī hā, daro mono bâ siré 're īsirā'ōtō mono norī ma, wa tō wa te 're aiwasu'u wē za'ra wa'wa. Tawamhā, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, ma tō da te ai'āma 're rowasétē za'ra wa'wa. īwasédé hā da te aimā 're īmanharī za'ra wa'aba mono zé hā, ma tō 're īsépata za'ra wa'aba mo. Tazahā, asimi'ē na te asina 're īumnhasi za'ra wa'aba mo. Taha na, wa tō wa te dama 're aiwasu'u wē za'ra wa'wa, wapē'ē 're wato sina.

5 Tawamhā, wa tō wa norī hā waihu'u za'ra ni. 'Re īhâimana u'âsi mono hā, sena na te za dahâimanazém na te te dama 're arowairébé. A norī wa'wa hā 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, te 're ūrobzépata za'ra wa'aba mo. Tawamhā 'Re īhâimana u'âsi mono hā te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, āma 're anomro wē u'âsi aba mono da. Taha wa, te za te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ūrata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, īsimiroti ré 're anomro wē u'âsi aba mono da. Taha wa, za ūré 're anomro wē wa'aba mono wa, te a'â 're ūrobzépata za'ra wa'aba mo, asirōiwi da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa. Āne na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono na, wa tō waihu'u za'ra ni, tō ībâ īsimirowairébézé hā.

⁶ Tane tō, 'Re īhāimana u'âsi mono, tō sena. Tawamhā, te za niha te te dama 're arob'manharī, te te aima 're īrob'manharī wasétē za'ra wa'aba mono norī ma.

⁷ Duré te za aipawaptob za'ra wa'wa, rowē na si 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Wa norī zama, robzépata na 're īwahāimana za'ra mono norī zama, te za wapawaptob za'ra, rowē na si 're wahāimana za'ra mono da. Tō sena, te za Wanhib'apito Zezusi hā wei wama sihāiré hāiwa hawi, te te tāma 're īromhuri pese za'ra mono norī me. Tawamhā, wei morī wamhā, te za tō dahā za'ra. Te za duré wa norī hā wapawaptob za'ra.

⁸ Tawamhā unhamo ro'o wa'wam ne, te za we nhamra, Zezusi hā. Niha te za dama arob'manha, 'Re īhāimana u'âsi mono, da te dasima 're īwē'ō pese za'ra mono norī ma, duré Wanhib'apito Zezusihī nhiminho'reptuzém na, īwasu'uwe te te 're īsazei ò za'ra mono norī ma zama.

⁹ Ta norī hā te za sisiti satōrī za'ra, īsiti 're si'ubumroi u'âsi mono da, rowē'ō u'âsi na. Taha na te za te 're robzépata u'âsi za'ra. Tawamhā, Wanhib'apito nhiti 're dahāimana za'ra mono wamhā, tiwaihu'u pese na marī hā rowē uptabi na, te te 're da'apawaptob mono ò di za. Taha ré 're dahāimana za'ra mono ò di za. Āne, sena na te za dama arowairébē.

¹⁰ Tawamhā, wei morī wamhā, īsimiroti zarina 're danomro wē mono da, te te 're īdapawaptob za'ra mono norī hā te za āma tiwata za'ra, te te sina 're īumnhasi za'ra mono norī hā. Te za tō āma titob'uzu za'ra. A norī wa'aba zama, wanhamirowasu'u zarina īwasu'uwe na 're īsaze za'ra wa'aba mono norī hā, te za āma dame aiwata za'ra wa'wa. Te za duré āma atob'uzu za'ra wa'wa. Tane tō, bādā īpire, īwa waptā'ā wapsi, te za uburé dama āma uwaimra.

¹¹ Taha wa, Wanhib'apito 'Re īhāimana u'âsi mono wi, wa wa te 're rowaptērē u'âsi za'ra, īwē na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, taha zarina, 're īdanomro mono zép tém na 're anomro wē wa'aba mono da, te te aima 're īpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Wa duré wa te tiwi 're rowaptērē za'ra, asimirosa'rata wē 'manharī'wai wa'wa hā, tiwaihu'u pese na te te aima āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, marī hā, īwē si 're 'manharī za'ra wa'aba mono da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa.

¹² Tawamhā Wanhib'apito Zezusihī āma te za 're dawata za'ra, Wanhib'apito 'Re īhāimana u'âsi mono me, te te 're ī'aipawaptob za'ra wa'aba mono zém na āma 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono wa. Te za duré te te dama 're aiwasu'u wē za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezusi hā.

2

Wanhib'apito Zezu Cristu apâ za we īmorizé wasu'u

¹⁻³ Āté ni'wa hā ma tō aima rowasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristu za apâ wei wazô īwizisém na hā. Āté bādā hā īwa waptā'ā newa, ma tō aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhā īwasu'u hā tō sena newa, āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ò di za, 're aipē'ēwara za'ra wa'aba mono tō da. Āté 'Re īhāimana u'âsi mono hā, marī hā ni'wai ma, te te īwaihu'u zarina newa, āté duré marī hā te te īwapari zarina newa, āté duré wanhami'ui'éré zarina newa, ni'wa hā ma tō āne aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Āne danhamirowasu'u hā 're saze za'ra wa'aba mono ò di za, dazadawa nhipse na da te aiwi 're udā tō za'ra wa'aba mono da. Wanhib'apito wei morī ò ré, daro mono bā te za 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti zada 're dahāimana za'ra. Duré ni'wa hā īwasétē uptabi hā te za dama sihāiré. Ta hā, ropipa āma za oto 're īhāimana mono zé hā.

⁴ Ta hā, 'Re īhāimana u'âsi mono upana waihu'u pese newa, āma 're īdawata za'ra mono norī hā te za dawi wē'ō za'ra, ta norī āma 're dawata za'ra mono tō da oto. Romhāiba hā te za duré dawi wē'ō za'ra, āma 're dawata za'ra mono tō da. Duré 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama 're ī'apisutu mono hā te za dawi wē'ō za'ra. Uburé āma 're īdawata za'ra mono na te te āma īda'rānhipa na, te za siwasu'u dama: "Wa hā,

Íwaihu'upe. Wa hā 'Re Íhâimana u'âsi mono." Æne te za siwasu'u. Tawamhã ti'ai ãma 'Re Íhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb u, te za ãzé, tame sãmra da.

⁵ Tawamhã e ma tô aiwi aimani za'ra wa'wa, ãne na hā te aima ïrowahutu za'ra wa'aba zé hā ai'rata ïnhamra za'ra wa'aba ré hā.

⁶ Tane nherẽ, aibâ ïwasétê uptabi hā 'Re Íhâimana u'âsi mono, bâdâ te te tâma ïpisutu õ ré, we datëme watobro õ di za a'â. Niwa bâdâ hā ïwa waptâ'ã wapsi, te za wei watobro, 'Re Íhâimana u'âsi mono nhimipisutuzém na si. Æne na hā ma tô duré ïwaihu'u za'ra wa'wa.

⁷ Ähâna pi'uriwi, ma tô Wa'uburé hā tinhimiromhuri na ãma sãna'rata. Tawamhã 'Re Íhâimana u'âsi mono te te tiwi ïsawizé hā te za a'â ãma 're hâimana, ïwasétê uptabi ãma, bâdâ ïwa waptâ'ã õ wa a'â. Taha parip si, te te tiwi ïsawizé hā ãma 're hâimana mono õ di za oto.

⁸ Tawamhã ïwasétê uptabi hā te za we sihâi'rê oto, danho'a te te romhuri da. Tane nherẽ, Wanhib'apito Zezusi hâ wei morî wamhã, tizadawa wa'u'u na te za tîwî. Row'a za'êtë ré wei wisi wamhã, ïwasétê uptabi hâ tâibâ za oto.

⁹ Tane nherẽ, Wanhib'apito wei morî õ ré, te za ïwasétê uptabi hâ Satanasihi waihu'u pese zéb zarina, te te dama 're romhõsi. Marî hâ tô sena newa, da te ãma ïwaihu'u za'ra zéb da hâ, duré marî na ïdatob'uzu za'ra zéb da, te za te dama 're romhõsi.

¹⁰ Tinhimiromhuri wasétê na te za dawi udâ pese za'ra, 'Re Íhâimana u'âsi mono nhiti za 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono norî wi. Ta norî hâ te ïwasu'uwê hâ te te siwi 're wê'õ za'ra, tô sena ïwasu'uwê hâ. Taha wa, ta norî hâ te te 're sô'reptu za'ra mono õ di za, 'Re Íhâimana u'âsi mono hâ.

¹¹ Tô sena ïwasu'uwê hâ da te dasiwi 're wê'õ za'ra mono wa, 'Re Íhâimana u'âsi mono hâ te te dapawaptob õ di za. Tawamhã, te te dapawaptob õ wamhã, te za oto dama pisutu za'ra, tizadawa nhipe se na tô sena newa te te dawi ï'udâ nhimiroti si, da te 're sazei pese za'ra mono da oto.

¹² Taha wa, sisiti te za dazatõrî za'ra ropipa u, tô sena ïwasu'uwê hâ da te 're ïsaze za'ra mono õ norî hâ, ïwasétê si, da te dasima 're ïwê za'ra mono norî hâ.

'Re ïdasisõ'reptu za'ra mono zé wasu'u

¹³ Wasisänawâ norî, 'Re Íhâimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra, ãma 're anomro wê wa'aba mono wa, Wanhib'apito te te 're ïasawi pese za'ra wa'aba mono norî hâ. 'Re Íhâimana u'âsi mono hâ ma tô marî õ uptabi ré sima aipisutu za'ra wa'wa, ïmorî'rata na te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da. Tawamhã, Tipê'ezani hâ ma tô te te aima 're anhomri 'wa, ïtëme 're anomro wê wa'aba mono da. Ma tô duré ai'âma tinhib'a'uwê uptabi za'ra wa'wa. Ma tô duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, tô sena ïwasu'uwê hâ 're sazei pese za'ra wa'aba mono da.

¹⁴ Te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, ma tô aipê'ë 're aima nharî za'ra wa'wa, ïwasu'uwê, wa te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, Wanhib'apito Zezu Cristuhu siré rowê uptabi ré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, ïsine rowa'a za'êtë ré.

¹⁵ Tawamhã, wasiré ïsazei'wa norî, 're sazei pese za'ra wa'aba mono za, sena na wa te aima 're ïrowahutu za'ra wa'aba mono hâ. Uburé wamreme na duré uburé wanhami'ui'éré na, wa te aima ãma 're ïrowahutu za'ra wa'aba mono zé hâ te za 're ïsazei pese za'ra wa'aba mo, ïsarina 're anomro wê wa'aba mono da.

¹⁶⁻¹⁷ 'Re Íhâimana u'âsi mono hâ Wamama hâ, te te 're wa'azawi pese. Te duré te te 're wa'apawapto, wapê'ë 're, 're wanomro wê u'âsi mono da, wahâimana nhiptete sina wanhami'ë na sô 're wanhamipari u'âsi za'ra mono da, ïwê zô. Taha wa, wa za Wamama wi, wa te 're rowaptêrê u'âsi za'ra, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi zama, ato sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asiptete sina ïwê na si tâma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, asimirowasu'u wê za'ra wa'aba na.

3

Paru norī ãma īsazei'wa norī 're īmreme zusi mono zé wasu'u

¹ Wasisānawā norī, te za wa'āma 're aimreme zusi aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, te te 're wapawaptob u'āsi za'ra mono da, Wanhib'apito zadawa wasu'u hā, dahāiba mono bā da te 're wapari su'u za'ra mono da, da te 're saze za'ra mono da, asine za'ra wa'aba.

² Tazahā, aihīni da te 're saze za'ra mono õ di, īsadawa wasu'uwē hā. Taha wa, te za duré wa'āma tāma 're aimreme zusi aba mo, te te dawi wanho'reptu za'ra da, īwasétē uptabi na si 're īdanomro mono norī wi.

³ Wanhib'apito Zezusihī si, umnhasi za'ētē di. Taha wa, te za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, 're sazei utōrī za'ra wa'aba mono tō da, aihāimana nhiptete sina ãma 're anomro aba mono da. Duré Wa'uburé wi, īwasétē uptabi wi, te za tiwi aihāiba zawi za'ra wa'wa.

⁴ Wa norī hā Wanhib'apito ãma simisutu 're wanomro mono wa, wa wa te ai'āma 're umnhasi za'ra wa'wa. Taha wa, wa aiwaihu'u za'ra wa'aba ni, tō sena, wanhimiroti zarina ãma 're īanomro aba mono na hā. Tane tō, õne u'â te za ãma 're anomro aba mo.

⁵ 'Re īhāimana u'āsi mono wi, wa wa te 're rowaptērē u'āsi za'ra, īsimizawizé hā asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, duré Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina asimi'ē na ãma 're īaihāimana za'ra wa'aba mono zé hā asina waihu'u pese za'ra wa'aba da.

Īsazei'wa norī, tinhimarī zō te te sima 're īromhuri za'ra mono zé wasu'u

⁶ Wasisānawā norī, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, ni'wam norī wi, a'â 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Ta norī hā asiré īsazei'wa norī nherē, wa'a u'āsi te 're hāimana za'ra. Wanhimiroti zarina 're hāimana za'ra mono õ di. Taha wa, īhāiba zu 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di za.

⁷ Wa norī hā ai'rata wahāimana za'ra wa'aba ré, wa tō ãma aima asanho za'ra wa'aba ni, īsazei'wa norī hāimanazém na hā. Siwa'ru 're wahāimana za'ra mono õ di. Mare di. Taha wa, ãma aima īwasisanho za'ra wa'aba zé hā ma tō īwaihu'u za'ra wa'wa, īsarina ãma 're anomro wē wa'aba mono da.

⁸ Ai'rata wahāimana za'ra wa'aba ré, dasa hā wa'âbâ ãna wa te 're huri mono õ di. Wa tō wa te wasima 're romhuri pese za'ra, wapatâ'â nherē, duré wawasutu nherē. Bâdâ 'rāi watobro õ ré, duré bâdâ sébré nherē, wa tō wa te wasima 're romhuri za'ra, wama 're asōprub za'ra wa'aba mono na, aima wapire za'ra wa'aba na 're wahāimana za'ra mono tō da.

⁹ Wanhib'apito wasu'uwē na, wa te aima 're īromhuri za'ra wa'aba mono zé wa'rāmi, marī na 're wapawaptob za'ra wa'aba mono da, wama 're īru za'ra wa'aba mono zé hā, tō sena te aré tō wama 're īru za'ra wa'aba mo. Tane nherē, marī na wa te 're rowaptērē za'ra mono õ di, ai'rata 're wahāimana za'ra wa'aba mono ré hā. Æne wa tō aima ãma asanho za'ra wa'aba ni, 're īwahāimana za'ra mono zéb zarina, 're anomro aba mono da.

¹⁰ Ai'rata 're wahāimana za'ra wa'aba mono ré hā, wa tō ãne na nasi aima roti za'ra wa'aba ni: "Ni'wa hā, romhuri te te siwi 're wē'õ mono wamhā, dame 're sai mono õ di za, mram na hā."

¹¹ Ni'wam norī hā asiré wa'aba 're īsi'ubumroi mono norī hā, īsazei'wa nherē, taré te, u, 're hāimana za'ra. Te te 're romhuri za'ra mono õ di, u. Taré te, u, te te dawi 're ro'wa'ruti za'ra, da te 're īromhuri pese za'ra mono norī wi. Æne wa, wa aima ãma sahu za'ra wa'aba ni, wanhimiroti na hā.

¹² Tawamhā Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa tāma roti pese za'ra ni, ta norī ma, rowē na te te 're romhuri pese za'ra mono da, tihāimana za'ra zéb da hā.

¹³ Wasisānawā norī, marī hā dama 're 'manharī wē za'ra wa'aba mono da, 're aiwa'a za'ra wa'aba mono tō.

¹⁴ Å rob'ui'éré na wa te aima īnharī za'ra wa'aba na, ni'wa hā asiré īsazei'wa nherē, ãma 're morī wē da, te te sima wē õ wamhā, ta hā te za oto ãma īwaihu'u za'ra wa'wa.

Tawamhã, ïhâiba zu ãma 're anomro aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono õ di za, siséb za'ra da, ta norñ hã.

¹⁵ Tane nherë, asitob'ru na ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asisãnaväi ma, 're ïroti za'ra wa'aba mono ne, te za tô tâma 're ïroti pese za'ra wa'aba mo.

Rob'ui'éré na rowasu'u 'rãsudu

¹⁶ Wanhib'apito wi, wama rowẽ nhomri'wai wi, wa wa te 're rowaptêrẽ za'ra, rowẽ u'â hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁷ ïsi'uihâ na wa aimã ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, ïnhib'rata na, ãhã na hã: "Wa hã Paru, wa asawi za'ra wa'wa." ãne u'âsi, wa nasi dama rob'ui'éré, ïnhisi na. ãne wa aimã rob'ui'éré za'ra wa'wa.

¹⁸ Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa wa te 're rowaptêrẽ za'ra, ïsimizawizé hã uburé aihâiba mono bâ ai'ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono da.

1 Timotiu Paru hā Timotiuhu ma, te te īrob'ui'éré na'rata zé **Ībaihâ wasu'uzé**

Ā ībaihâ na Paru hā aibâ īprédupté ma, ma tō rob'ui'éré, Timotiu na īsisi ma. Ta hā īsazei'wa. Īmama hā deredu, zudezu'ō. Īna si zudezu hā. Paru hā 'Re īhaimana u'āsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u mono da, zahadu daro mono bâ 're morī ré, ma tō Timotiu hā īsiré 're mo. Tawamhā Paru hā timorī na te te uzusi da, Épézu hawi watobro wamhā, Timotiu hā te tame īsa'u nhamra. Tawamhā tame zahadu sāmra ré, ma tō ā ībaihâ na rob'ui'éré hā Paru hā tāma time.

1-2 Īra Timotiu, wa hā Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa āma aima rob'ui'éré. Wanhib'apito wasu'uwē na te āma aipo're pu'uzéb zarina, īsazei'wa oto 're aimorī wa, wa īra na asisi. 'Re īhaimana u'āsi mono hā Wanho'reptui'wa hā ma tō īpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da. Taha da, ma tō Cristu Zezusihi zama īpisutu. Ōhō zō si, wa sô 're wanhimipari za'ra, marī īwē uptabi hā te te wama īpisutu za'ra zéb zarina, te te wama āma 're a'uwaitrami mono da.

Wamama ma, wa ai'āma 're īmreme u'āsi, 'Re īhaimana u'āsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, īsimizawizé hā ai'āma 're haimana u'āsi mono da, duré ai'āma 're pē'ezé u'āsi zahuré mono da, rowē u'āsi, āma 're aimorī da.

³ Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u īmorī u'ābâ, wa tō ai'āma ropti, Épézu āma a'ā asāmra da. Tane da, wa za duré īzadawa na aima āma sahu, tame a'ā asāmra da. Tame ni'wam norī hā te īsazei'wa norī ma, siwa'ru te te 're rowasu'u za'ra. Taha wa, te za a'ā tame asā, sadawa uwati za'ra da, tinhimirowasu'u hā te te sahāri pese za'ra da.

⁴ Ta norī hā te dahi'rata norī nhimirob'rāzarōtō 'ratare hā te te 're 'madâ'ā za'ra. Dahi'rata sidāpâsi dahi'rata nhisi wasu'u zama, te ta norī hā te te 're 'madâ'ā za'ra. Taha zarina, te āma 're dasisada'ābâ za'ra. Āne wamhā, ta norī hā te te 're dapawaptob za'ra mono õ di, Wanhib'apito zazei'wa norī 're haimana wē za'ra mono da.

⁵ E marī da, wa tō āne hā aima waihu'u. Wa tō īsima aiwē, īsazei'wa norī hā 're pawaptob za'ra mono da, Wamama zawi pese 'wa 're nomro mono da, dazawi pese 'wa zama. īsazei'wa norī hā simirosa'rata wē ré si, te za 're nomro. Āne wamhā, marī te te 're īmanharī wasétē za'ra mono na, 'rāwi 're siwē'ō za'ra mono õ di za. Wanhib'apito zazei'wa uptabi 'wa, te za 're nomro. Tawamhā te aima īwaihu'uzéb zarina 're nomro mono wamhā, te za tō dasisawizé hā īpē'ē 're tāma 're haimana za'ra.

⁶ Ni'wam norī hā te aima īwaihu'uzéb zarina, 're nomro mono õ di oto. Roti sena hawi, ma tō aipizari za'ra. Taha wa, te taré marī īpire õ na si āma 're sisada'ābâ za'ra.

⁷ Ta norī hā te te sima 're wē za'ra, 'Re īhaimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa, 're nomro mono da. Tane nherē, tāma waihu'u pese za'ra õ di, īsimiroti hā. Tāma waihu'u pese za'ra newa, tazahā tāma pibu prā za'ra di, te te dama 're īrowasu'u za'ra mono zé hā.

⁸ 'Re īhaimana u'āsi mono nhimiroti hā, Mozési te te dama 're īawaihu'u mono hā wē di, da te dama āma 're īroti za'ra mono zéb da hā. Āne wama waihu'u pese za'ra di.

⁹⁻¹⁰ E 're īnomro wē mono norī ma, rotizéb da, te 're haimana, Wamama nhimiroti hā. Mare di. Roti wē wē'ō'wa norī ma, rotizéb da, te 're haimana. Duré rob'manharī wasétē'wa norī ma zama, rotizéb da, te 're haimana. Duré 'Re īhaimana u'āsi mono nhimiroti wē'ō'wa norī ma zama, rotizéb da, te 're haimana. Duré īwasétē norī ma zama, rotizéb da, te 're haimana. Duré 'rāwi pesere dasisō 're īda'a're nhi'oto za'ra mono norī ma zama, rotizéb da, te 're haimana. Duré uburé romhuri Wamama te hā, te te āma 're īwasétē za'ra mono norī ma zama, rotizéb da, te 're haimana. Duré timama te te 're

ĩsimroi mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré tina te te 're ĩsimroi mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré dapãrĩ'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré dahâiba na da'ama 're ĩsipsaihuri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré aibâ si'uwa dasina 're ĩdanhipsaihuri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré ĩwada'uri zarina si pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa da, a'uwẽ hã da te dasiwi 're ĩsimi'uri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré 're ĩsadawa nhipesa za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré timreme hã tô sena na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, taré te te sina 're ĩroti za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré roti tô senai'õ na siwa'ru, ãma 're ĩdanomro wasétē mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã.

¹¹ Roti tô sena na si, wa tô te dama ãma 're aroti, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're rowasu'u mono wamhã. Wẽ uptabi di, Wanhib'apito wasu'u hã. Taha da, ma tô ĩma pisutu, ĩwasu'uwẽ na te ãma 're da'apo're pu'u mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, rowẽ u'âsi 're ĩmorõ hã.

Paru hã Wanhib'apito ãma ĩwatazém na rowasu'u

¹²⁻¹³ Ähâna wa za ãma ĩwata, Wanhib'apito Cristu Zezusihi ãma hã. Ta hã ma tô ĩwaihu'u siro, ĩnhimiromhuri hã za te tãma ãma 're ĩuwaimrami mono na hã. Taha zarina ma tô ĩpisutu, dapawaptom na te tãma 're romhuri mono da. Taha da, ma tô te te 're ĩnhiptete u'âsi. Taha wa, wa za ãma 're ĩwata u'âsi, ĩma 're rowẽ mono wa. Wanhib'apito ãma wa tô aré te ãma 're wasétê aré, ĩmreme wasétê na. Ĩsazei'wa norĩ hâiba u'âbâ, wa tô aré te tãma 're rob'manharõ wasétê. Ta norĩ hâiba u'âbâ, wa tô aré sada 're ĩzahi. Wanhib'apito hã Danho'reptui'wa na 're ĩmorõ na hã ĩma waihu'u õ di aré. Te duré sazei õ di aré. Taha wa, zahadu ĩnhimiza'rese ãna 're ĩmorõ wa, ma tô ĩ'âma tipẽ'ezé, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, te te ĩ'azâri tô da.

¹⁴ Wanhib'apito hã tinhimizawi pese zém na ma tô ĩpawapto pese, te saze da, duré dazawizéb da, ĩma hâimana da. Aihñi Cristu Zezusihi ãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã te te 're ĩpawaptob za'ra mono ne, ma tô ĩpawapto duré.

¹⁵ Ti'ai u ma tô wei mo, Cristu Zezusi hã, 're ĩdanomro wasétê mono hawi te te 're da'anho'reptui mono da. Äne te dasima da te 're rowasu'u za'ra. Danhimirowasu'u hã tô sena wamhã, aihñi ãma 're ĩdasisaze za'ra mono da hã, ĩma wẽ di. Wa hã dawasétê nhipai u, ĩwasédé hã sa'ëtë di.

¹⁶ Tane nherẽ, ma tô ĩ'âma tipẽ'ezé, te te ĩ'azâri tô da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. E marí da. Cristu Zezusi hã ĩ'âma wa'a su'u õ wa, da'âma ĩwa'a su'u õ na, da te ãma 're waihu'u za'ra mono da, za ĩza'u da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ hã, ĩ'rata 're dahâimana u'âsi za'ra mono da, rowẽ u'âsi ãma.

¹⁷ Taha wa, Danhib'apito uptabi ãma si wa za 're wawata u'âsi za'ra. Ta hã Apito u'âsi te dama 're sãmra, ĩdâ'â'õ hã, ni'wa hã niwa te te ĩ'madâ'â õ hã. Ӧhõ si Danhib'apito uptabi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Wẽ uptabi wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

¹⁸⁻¹⁹ Duréi pese hã ma tô ni'wam norĩ hã Wamama zadawa hawimhã marí na aimarowasu'u za'ra, za tãma asimiromhuri na ĩwaihu'u sirõmo zéb da. Taha zarina ĩ'ra Timotiu, wa za aimarowasu'u za'ra, da te aimarowasu'u za'ra mono norĩ hã, ĩ'ra Danhib'apito uptabi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Wẽ uptabi wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra. Taha wa te 're ĩsaze za'ra mono zép si. Te za duré 're aimorõ wẽ. Äne wamhã, aiwasétê õ wamhã, 'râwi 're asisãmri mono õ di za, aiwasétê na. Ähâna ni'wam norĩ hã tiwasétê na 're sisãmri za'ra mono nherẽ, 're siwẽ'õ za'ra mono õ di. Taha wa, ma tô oto sazei utõrõ za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hã wa te 're ĩsaze za'ra mono zé hã.

²⁰ Äne Imenezu norĩ hã te oto 're tineb zahuré, Aresâdirihi me. Taha wa, wa tô a'â tãma hâiba za're zahuré, Satanasihi ma, robzei'õ hã a'â te te sina waihu'u zahuré da. E

marī da. Roti tō sena upana te te dama 're rowasu'u zahuré mono tō da, taha u'âbâ te te 're wē'õ zahuré mono tō da, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

2

'Re īhāimana u'âsi mono ma, 're īdamreme zusi mono zém na rowasu'u

¹ Āhāna marī īpire na wa za aima rowasu'u. 'Re īhāimana u'âsi mono ma 're damreme zusi mono wamhā, te za uburé da'âma tāma 're damreme zusi, te te 're da'apawapto mono da. Marī zō dawi 're rowaptâ'â za'ra mono wamhā, uburé dama te za da te tiwi 're rowaptērē za'ra, marī hā te te dama 're anhomri mono da. Duré marī na dama 're sôpru mono wamhā, te za âma 're dawata za'ra.

² Danhib'apito mono bâ, dama 're īhāimana za'ra mono norī âma, te za tāma 're damreme zusi, uburé dama īpire za'ra norī âma zama. E marī da. Ta norī hā te te dama 're roti wē za'ra mono da, taha zarina 're dasi'wapé za'ra mono õ wa, rowē na dasiré 're wanomro mono da, duré dama 're wahāimana wē za'ra mono da, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â sina.

³⁻⁴ 'Re īhāimana u'âsi mono hā Wa'anho'reptui'wa. Ta hā ma tō te te sima 're da'awē, uburé te te 're da'anho'reptui mono da. Ma tō duré te te sima 're da'awē, aihīni pese īsimiroti hā da te 're waihu'u za'ra mono da, âma 're danomro wē mono da, īsimiroti hā tō sena uptabi wa. Aihīni âma 're wamreme zusi mono wamhā, tāma rowē di. Taha wa, te za wama 're to za'ra.

⁵ Misire hâiwa âma 're īhāimana mono si, uburé Danhib'apito uptabi hā. Misire da'âwisi wē 'wa Wamama u hā. Ta hā Cristu Zezusi, aibâ na 're īhāimana mono.

⁶ Ta hā ma tō dazada sisō, uburé te te da'awa'âbâ da. 'Re īhāimana u'âsi mono hā bâdâ te te īpisutuzém na, ma tō da'awa'â. Taha wa, 'Re īhāimana u'âsi mono te te sima 're īda'awē mono zé hā, uburé pese te te 're īda'anho'reptui mono zéb da hā, wa tō waihu'u za'ra ni.

⁷ Ta hā ma tō īpisutu, īsadawa wasu'u'wa 're īhāimana mono da, zudezu'õ norī hā te 're po're pu'u za'ra mono da, īsadawa para, Wanhib'apito wasu'uwē na. E marī da. Wanhib'apito hā te te 're saze za'ra mono da, duré te te âma 're sasōmri za'ra mono da, īsimiroti zarina si 're nomro wē mono da, tō sena uptabi wa, īsimiroti hā. īzadawa nhipe se na aima īsiwasu'u õ di. Tō sena wa tō aima 're īsiwasu'u.

⁸ Wa za oto aima waihu'u, te īsima 're īda'awē mono zém na hā. Aibâ norī hā nimame 're īhāimana za'ra mono zé mono bâ te za 're mreme zusi, 'Re īhāimana u'âsi mono ma. Ta norī hā dama 're hâimana wē za'ra mono wamhā, te za tāma 're mreme zusi, tāma 're simiwē za'ra mono sina, hâiwa u. Te te 're īda'ruiwapari za'ra mono da hā, mare di. Duré tizadawa na 're īsi'wapé za'ra mono da hā, mare di.

⁹⁻¹⁰ Pi'õ norī hā, aibâ norī te te sima 're 'madâ'â ze za'ra mono da, dama 're si'usa wamnarī za'ra mono õ di za. Duré dama 'madâ'â ze da, 're siséré tété wē za'ra mono da hā mare di. Duré tinho'rebzui wē na si, sima 're īsipese za'ra mono da hā mare di. Duré da'uzazé īwa'âbâ za'êtē na si, 're īsi'usa za'ra mono da hā mare di. Dama rob'manharī wē zéb zō si, te za sina 're sôpré, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa na 're īsiwasu'u za'ra mono zéb zarina.

¹¹ īsazei'wa norī 'madâ'â'wa norī hā te te dama 're rowahutu za'ra mono ré, te za pi'õ norī hā ari'iwi te te 're wapari za'ra. ī'madâ'â'wa norī zapari 're īhāimana za'ra mono na te za 're si'madâ'â za'ra pi'õ norī hā, ari'iwi te te 're īwapari za'ra mono da hā.

¹²⁻¹³ Pi'õ norī hā aibâ norī ma, te te 're īrowahutu za'ra mono da hā, mare di. Aibâ norī ma, timreme pire na 're si'madâ'â za'ra mono õ di za. Ari'iwi te za 're si'ubumro, pi'õ norī hā. E marī wa, wa âne aima waihu'u. 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō aibâ hā poto na'rata, Adā na īsisi hā. Taha za'u si ma duré pi'õ hā poto, Ewa hā.

¹⁴ Pi'ō si, Wa'uburé nhimiroti hā tō senai'ō na te te waihu'u õ di. Tanei õ di, Adā hā. Pi'ō si Wa'uburé nhimiroti hā tō senai'ō na te te īwaihu'u õ zéb zarina, ma tō Wamama nhimiroti na upa na'rata.

¹⁵ Tane nherē, pi'ōi mono bâ hâimana wē na 're hâimana za'ra mono wamhā, tāma 're rowē za'ra mono di za. Wanhib'apito umnhasi sina, te za 're hâimana za'ra. Te za duré te te 're dazawi pese za'ra. Hâimana wē uptabi na te za dama 're hâimana za'ra. Tawamhā, īwasā hā āma 're sépu'u za'ra mono wamhā, ī'ra hā tāma 're rere'e wē mono da, te za Wamama hā te te 're anho'reptu, pi'ō norī hā.

3

Wanhib'apito zazei'wa norī 'madâ'â'wa na rowasu'u

¹ Ā hā te aima īwaihu hā, tō sena uptabi. Āté ni'wa hā te za sima wē, īsazei'wa norī hā te te 're 'mai'madâ'â mono da. Āne wamhā, te te sima īwēzé hā wē di, da'madâ'â na te te 're ī'mairomhuri mono da hā.

² īsazei'wa norī 'madâ'â'wai mono bâ, te za 're hâimana wē za'ra. Tawamhā, īwasédé hā da te āma 're īsa'ra mono da hā, mare di. Timro uptabi si te za te sima 're 'madâ'â za'ra, misi haré. Hâimana prédum na te za dama 're hâimana za'ra. Tiwasétē wi te za sima 're siptete u'âsi za'ra, 're nomro wē mono da. Te za duré dama 're hâimana wē za'ra. Duré ītēme 're dasihutu mono wamhā, te za te te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré roti na rowaihu hā te za tāma 're hâimana za'ra, te te āma 're īdapawaptob za'ra mono zéb da hā.

³ Duré âzézei'wa, 're nomro mono õ di za. Duré da'ahâri zei 'wa, 're hâimana za'ra mono õ di za. Simizawi pese uptabi na, te za dama 're hâimana za'ra. Duré rob'uiprazéb zô si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za.

⁴ Ti'ra norī hā te za duré te te 're pawapto pese za'ra, timama mreme si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, timama hā īsimiroti na te te 're wazéb za'ra mono da.

⁵ Da'madâ'â'wa norī hā ī'ra norī hā tāma 're nomro wē mono da, te te 're pawapto pese za'ra mono õ nherē, e niha te za tawamhā 'Re īhâimana u'âsi mono zazei'wa norī hā te te 're pawapto za'ra duré, 're nomro wē mono da, ta norī zama. Te te 're pawapto waihu'u za'ra mono õ di za.

⁶ Ni'wa hā Wanhib'apito te te īsazezém na āma ronomro õ nherē, da'madâ'â'wa na 're 'maiħâimana mono õ di za. E marī wa. īsazeté'wa hā da'madâ'â'wa, 're 'maimorī wamhā, āté da'madâ'â'wai wa, te za 'râwi sina 're 'maiwata, tipire na taré. Āne wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono hā wa'uburé norī nhib'apito hā 'râwi sina 're wata mono wa, te te īwē'ō ne, te za ta hā wē'ō.

⁷ īsazei'wa norī 'madâ'â'wai mono bâ te za dama 're hâimana wē za'ra. Āne wamhā, dama 're īhâimana wē mono zém na te za īsazei'ō'wa norī zama te te dama 're wasu'u wē za'ra. Dama 're hâimana wē za'ra mono õ wamhā, te za damreme hā te te sina 're 'râ'ōtō za'ra. Āne wamhā, wa'uburé norī nhib'apito te te da'āma sima īroti wasétē zé hā te za te sina 're 'mai'uwaimrami tāma, da'madâ'â'wa norī hā.

Dapawapto'wa norī wasu'u

⁸ Dapawapto'wai mono bâ te za 're hâimana wē za'ra. Duré âzézei'wa na 're hâimana za'ra mono õ di za. Rob'uiprazéb zô si mreme si'ahâ na 're hâimana za'ra mono õ di za.

⁹ Wanhib'apito nhimiroti hā aré dama sa'rese õ nherē, ma tō oto te te dama 're awaihu'u, 'Re īhâimana u'âsi mono hā, da te āma 're īsaze za'ra mono zéb da hā. īsimiroti hā tō sena wa, te za dapawapto'wa norī hā te te 're 'madâ'â pese za'ra, hâimana wē sina. īwasu'u wē hā tō sena na te za te te 're sake za'ra. Āne wamhā, 'râwi tipē'ē na 're siwē'ō za'ra mono õ di za, tō sena na te te 're īsaze za'ra mono õ na hā.

¹⁰ Dapawapto'wa da, da te dasiwi pisutu õ ré hā, te za a'â da te dasiwi 're 'mai'madâ'â, dama 're ī'maiħâimana wē mono zô. Tawamhā dama 're 'maiħâimana wē mono wamhā, te za oto dapawapto'wa na 're 'maiħâimana.

11 Ímro zama te za dama 're hâimana wẽ, pi'õ hã. Damreme hã ïwẽ'õre na te te dama 're robzanhamri mono õ di za. Hâimana prédup sina te za dama 're hâimana. Tiwasété wi, te za sina 're siptete. Hâimana nhiptete na, te za 're hâimana.

12 Dapawapto'wai mono bâ timro uptabi si te za sima te te 're 'madâ'â pese za'ra, misi haré. Duré ti'ra norí hã te za te te 're 'madâ'â pese za'ra, 're nomro wẽ mono da. Duré uburé ïsôrõwa ãma ïsiré 're ïhâimana za'ra mono norí zama, te za te te 're 'madâ'â pese za'ra, ta norí zama 're nomro wẽ mono da.

13 Dapawapto'wa norí hã te te 're dapawapto wẽ za'ra mono wamhã, ïsimipawapto wẽ na te za da te 're wasu'u wẽ za'ra. Âne wamhã, mreme nhiséb ãna te za duré dama 're siwasu'u za'ra, Cristu Zezusi hã te te 're ïsaze za'ra mono zém na hã.

Wanhib'apito wasu'uwẽ hã dama ïsihâi'rêzé wasu'u

14-15 Atême ãma ïwisi su'u da hã ïma wẽ nherë, ãma ïwisi su'u õ na dâ'âsina, wa ãne na ãma aima rob'ui'éré. E marí da. Niha dama 're ïwahâimana za'ra mono zéb da na waihu'u da. Wa norí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra, wa 're wanomro. ïsib'a'uwẽ, wa oto 're wahâimana za'ra, daro mono bâ wa te 're ïsaze za'ra mono hã. Wanhib'apito nhimiroti hã tô sena wa, ïsazei'wa mono bâ wa za wa te 're 'madâ'â u'âsi za'ra. Ône haré te za dama 're hâimana u'âsi, da te ãma 're ïsaze za'ra mono zéb da hã.

16 Tô sena Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã wẽ uptabi di, aré dama sa'rese õ nherë, Wamama hã te te oto dama ïhâi'rê hã wa te 're ïsaze za'ra mono zé hã, ãma 're ïwanomro wẽ mono zéb da hã. Âne te te dama ïwaihu'uzé hã:

"A'uwe na ma podo, ti'ai ãma.

Duré tô sena ï'ra 're ïmorí wẽ uptabi na, ma tô Tipé'ezani na dama waihu'u za'ra.

Duré hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norí hã ma tô titõmo na 'madâ'â za'ra.

Duré a'uwe mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono norí hã ma tô ïwasu'uwẽ na da te 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ.

Ma tô duré da te dasina 're umnhasi za'ra.

Duré roweuptabi u ma tô mo, hâiwa u."

Âne Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na Wamama hã te te dama ïwaihu'uzé hã.

4

Danhimiroti senai'õ na rowasu'u

1 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, Tipé'ezani na ma tô ãne dama waihu'u: "Rob'râsutuzéb u romhuture wapsi, te za ni'wam norí hã ïzadawa para õ nherë, rême za'ra, Zezu Cristuhu nhimiroti hã aré te te 're ïsaze za'ra mono zé hã. ïhâiba'õ norí nhimiroti hã tô sena newa te za te te 're wapari za'ra, wa'uburé norí nhimiroti zarina 're nomro mono da oto." Âne ma tô dama waihu'u.

2 Wa'uburé nhimiroti hã te za te te datême 're ropé, aibâ norí zadawa hawi. Aibâ norí hã roti tô sena na te te dama 're rowasu'u za'ra mono newa, te sadawa nhipesé na te te dama 're rowasu'u za'ra. Tane nherë, ta norí hã 'râwi 're siwaihu'u za'ra mono õ di, tizadawa nhipesé na hã.

3 Ta norí hã te za dasina 're ïdamro za'ra mono zé hã dawi sawi za'ra, dasina 're damro za'ra mono tõ da, dasiwaprosoi 're dahâimana za'ra mono da. Te za duré dasazé hã dawi sawi za'ra, marí mono bâ 're dasaihuri tõ mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uburé dasazé hã te te apoto mono nherë, ãma 're ïdasaihuri mono zéb da hã. ïsazei'wai mono bâ wama waihu'u pese za'ra di, dasazém na ïsimiroti hã. Âne wa, sôpru wa, ãma 're wawata za'ra mono pari, wa za ïsimipoto na 're wasaihuri.

4-5 Uburé dasazé hã wẽ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipodo hã ãma 're ïwasaihuri mono zéb da hã. Wẽ wa, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, ãma 're wasaihuri mono tõ da hã. Sôpru wa, ãma 're wawata za'ra mono sina, wa za ãma 're wasaihuri,

īwē na te te nharī wa, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Āne wamhā, tāma wē di, īsimipoto na 're īwasaihuri mono zéb da hā.

⁶ Tawamhā uburé te aima īawaihu'uzéb zarina si, te za wasiré īsazei'wa norī ma 're īawaihu'u mo. Āne wamhā, Cristu Zezusih ma, romhuri wē 'wa, te za tō 're aimo. Wanhib'apito nhimiroti hā wa te 're īsaze za'ra mono zéb zarina, 're aimorī u'âsi sina, te za tāma 're īawaihu'u u'âsi za'ra mo, roti tō sena zarina zama, āma 're aimorī u'âsi ne. Ōhō na si 're aimorī wamhā, asiptete sina te za 're aihāimana mo, Wanhib'apito āma hā.

⁷ Dahi'rata norī nhimirob'rāzarōtō 'ratare hā 're wapari mono õ di za. Ta norī hā īsazei'õ'wa norī te hā, tarére. Ta hā te za asima 're īmadâ'â pese mo, 're aihāimana wē mono da, Wamama nhimiroti zarina.

⁸⁻⁹ Āne wa za duré aima waihu'u. Āté ni'wam norī hā te za te te sima 're pisutu za'ra, 're sihāiba wairob za'ra mono da, dahāiba wairobzé hā wē wa, dahāiba ma hā. Āne hā dama 're rowē za'ra mono nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're danomro wē mono da, da te dasima 're pisutu pese za'ra mono wamhā, dama 're rowē uptabi za'ra mono di za. Rowē na te za āma 're danomro, ti'ai āma, hāiwa āma zama. Tō sena wa tō aima rowaihu'u. Āhā wasu'u hā tō sena wa, aihīni te za da te āma 're saze za'ra.

¹⁰ Taha da, wa za sada 're wanhiptete u'âsi za'ra, wa te 're dapawaptob za'ra mono da, da te āma 're saze za'ra mono da. 'Re morī u'âsi wa, wa tō wasina wa te 're umnhasi za'ra, te te 're wapawaptob u'âsi za'ra mono da. Ta hā uburé Danho'reptui'wa, te 're hāimana. īsazei'wai mono bâ te za tō te te 're wa'anho'reptu.

¹¹ Taha wa, uburé te aima īawaihu'uzém na te za īsazei'wa norī ma 're īawaihu'u mo, asimiroti pire sina.

¹² Aihāiba prédu pese õ nherē, te za 're aimorī wē, aiprédu pese õ wa, asimiroti na īsazei'wa norī hā te te 're aiwē'õ za'ra mono tō da. Te za dama 're asanho mo, aimreme wē na, duré dama aihāimana wē na, duré asimizawi pese na, duré asimirosa'rata wē na. Taha na, te za dama 're asanho mo, asirā zarina 're nomro wē mono da, īsazei'wa norī hā.

¹³ Nimahā na wa za āma atēme wi. Ma'āpē, āma atēme īwisi õ ré hā, dama 're sōré u'âsi mono za, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā. Te za duré Wanhib'apito wasu'uwē na dama 're īrowasu'u u'âsi mo. Te za duré 're īdapawaptob u'âsi mo, īsimiroti zarina 're danomro wē mono da. Taha da, te za asina 're īmadâ'â u'âsi mo.

¹⁴ Marī īwē hā ma tō Wamama hā aipē'ẽ 're aima tisō, āma 're īdapawapto mono zéb da hā. Hāiwa hawi te te tāma īawaihu'u za'ra zém na, ma tō īsadawa wasu'u'wa norī hā aima waihu'u za'ra, īwē hā za te te aima īsōmri na. Duré ma tō da'madâ'â'wa norī hā, tinhib'rada hā ai'āma sa'ra za'ra, ai'rā nhisiwi. Taha ré ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā īwē hā aima tisō. Taha zarina, te za asina tāma 're ī'uwaimrami u'âsi mo, dapawaptom na, asimiromhuri hā Wamama ma.

¹⁵ Uburé te aima īawaihu'u mono zéb zarina, te za asina 're īmadâ'â u'âsi mo. Ōhō si te za asima 're īpisutu pese mo, asina 're ī'uwaimrami mono zéb da si. Āne wamhā, dapawaptom na rowaihu hā asima āma 're īsa'ëtē mono na te za da te ai'āma 're waihu'u za'ra.

¹⁶ 'Re aimorī wē da, duré ī'uwai'baba si dama 're sadawa wasu'u mono da, te za 'rāwi 're asi'madâ'â pese mo. Āne wamhā, te za 're asisō'reptui u'âsi mo. Aiwapari'wa norī zama, te za 're ī'anho'reptui u'âsi mo.

¹ Āté aibā ūprédu hā te za tihāimanazém na 'mai'upa. Āne wamhā, aimreme ūpire na tāma nharī õ di za. Aimama ma, 're aimreme wē mono ne, te za duré aimreme wē na 're ūpawapto mo, 're morī wē da oto. Duré ūpréuptém norī hā te za aimreme wē na 're ūpawapto mo, aimreme wē na ano norī hā 're ūpawapto mono ne.

² Duré pi'õ ūprédum norī hā te za aimreme wē na 're ūpawapto mo, aimreme wē na ana hā 're ūpawapto mono ne. Duré pi'õ ūpréuptém norī hā te za aimreme wē na 're ūpawapto mo, aimreme wē na si aihidiba norī hā 're ūpawapto mono ne. Aiprédup sina te za ta norī ma 're aihāimana mo.

³ Pi'õi mrotō norī pawapto'wa da hā ni'wai õ uptabi wamhā, te za marī na 're ūpawapto pese mo.

⁴ Pi'õi mrotō 'ra norī hā 're hāimana za'ra mono wamhā, tiwarahuzé wa'rāmi, te za tina hā marī na te te 're pawapto pese za'ra. Duré pi'õi mrotō nhihudu norī hā 're hāimana za'ra mono wamhā, tiwarahuzé wa'rāmi, te za ti'rata norī hā marī na te te 're pawapto pese za'ra. Āne te za 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti zarina te te tāma āma 're uwaimrami za'ra, āne si tāma wē wa.

⁵ Pi'õi mrotō hā āté siwaprosi te 're 'manhamra. Ūpawapto'wa da hā, ni'wai õ uptabi di. Tane wamhā, 'Re ūhāimana u'âsi mono zô si, te za 're simnhasi, marī na te te 're pawapto mono da. Bâtā na te za tāma 're mreme u'âsi, barana zama, marī na te te 're pawapto mono da.

⁶ Pi'õi mrotō hāiba amo hā, āté āne 're 'maiħāimana mono õ di za. Āté marī zô si te za sīna 're simnhasi u'âsi. Āne wamhā, ūpē'ë 're dâ'â u'âsi ne, te za oto 're 'maimo.

⁷ Taha wa, te za tāma 're ūroti pese za'ra mo, ūsazei'wa norī ma, ūmrotō norī āma te aima ūroti mono zé hā te te siwi 're 'madâ'â pese za'ra mono da. Tawamhā ūsazei'wa norī hā damreme hā te te sina 're 'rā'ōtō za'ra mono õ di za.

⁸ Āté ni'wam norī hā tinhimarī na te te 're pawapto pese za'ra mono õ di za, tisisānawā norī hā. Āté ūsōrōwa 're, 're ūhāimana za'ra mono norī zama, te te 're pawaptob za'ra mono õ di za. Āne wamhā, Wanhib'apito nhimiroti zarina te te 're pawapto pese za'ra mono õ wamhā, te aré ūsazei'ō'wa ne oto 're nomro. Āne wamhā, te te 're ūpawaptob za'ra mono õ na, te aré ūsazei'ō'wa norī hā 'rānhipa za'ra, tihāimana wasétē na hā.

⁹⁻¹⁰ Pi'õi mrotō hāiba tém norī nhisi na 're rob'ui'éré za'ra mono õ di za, pi'õi mrotō si'hi norī nhisi zu hā. 60 na āma 're wahub za'ra mono parip si, te za ūsisi na da te 're rob'ui'éré za'ra, ti'amo'aba si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, duré ti'ra norī hā te te 're warahu wē za'ra mono wamhā, duré te te 're da'mazasi su'u za'ra mono wamhā, duré dawi 're sipa zawi za'ra mono āna, ūsazei'wa norī ma, te te 're romhuri za'ra mono wamhā, dapara upsō na zama, duré robzei'ō na 're ūdanomro mono norī hā te te 're pawaptob za'ra mono wamhā, duré simi'ë na te te dama 're 'manharī wē u'âsi za'ra mono wamhā. Āne wamhā, pi'õi mrotō norī hā dama waihu'u pese za'ra di za, te te 're ūdapawaptob za'ra mono na, siwaptom na. Tawapsi, te za ūsisi na da te 're rob'ui'éré za'ra, pi'õi mrotō si'hi norī nhisi zu.

¹¹ Pi'õi mrotō hāiba tém norī nhisi na ūhi norī nhisi zu, āma 're rob'ui'éré za'ra mono õ di za. E marī wa. Āté hāiba téb uptabi ré, 're mrotō za'ra mono wa, te za te te sima 're wē uptabi za'ra, timro na te te 're sahu za'ra mono da. Āté Cristuhu ma si te te 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're wē uptabi za'ra mono õ di za oto.

¹² Tawamhā timro na te te āma 're sahu za'ra mono wamhā, Cristuhu ma, te te sima 're ūroti za'ra mono zé hā āma 're nomro mono õ di za oto. Taha wa, āté te za oto da te dasiwi 're wē'ō za'ra, āma 're sōpré u'âsi mono õ wa.

¹³ Duré pi'õi mrotō hāiba tém norī nhisi na ūhi norī nhisi zu, 're rob'ui'éré za'ra mono wamhā, āté dawaptom na te za dama 're wa'a za'ra. Āté sihāiwi na te za 'ri babap si oto 're nomro, mro õ wē te. Āté marī te te wapari wamhā, te za te te dama 're rowasu'u

za'ra. Æté aimawi timreme na te za te te dawi ãma 're ro'wa'rutu za'ra. Æté marĩ na taré 're sôpré mono ãna, te za te te dama 're rowasu'u za'ra.

¹⁴ Taha wa, wa tô ūsima wẽ za'ra, duré apâ timro na te te 're sahu za'ra mono da, pi'õi mrotõ hâiba tém norõ hã. Te za duré apâ 're 'ra za'ra. Tawamhã tinhorõwa ãma te za ti'ra norõ hã te te 're 'madâ'â pese za'ra. Æne dama 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra mono õ di za, wazawi'õ'wa norõ mreme hã.

¹⁵ Æne wa tô aima waihu'u. E marĩ wa. Ni'wam norõ hã ma tô wairé, pi'õi mrotõ norõ hã, Wanhib'apito nhimiroti wẽ nhiti, Satanasihi nhimiroti si te te oto 're 'madâ'â za'ra mono da. Taha wa, wa tô ãne na aima waihu'u.

¹⁶ Pi'õ hã ūsazei'wa 're 'maimorõ wamhã, te za pi'õi mrotõ hã marĩ na te te 're 'maipawaptob u'âsi, tina wamhã, ti'rata wamhã. Æne wamhã, rosa'rata pire hã pi'õi mrotõ norõ ãma te te ãma 're sépata za'ra mono õ di za, ūsazei'wa norõ hã. Tâma waihu'u pese za'ra di za, pi'õi mrotõ hã 'ra ãna 're ūhâimana za'ra mono norõ si te te 're ipawaptob za'ra mono da hã.

Ūsazei'wa norõ 'madâ'â'wai wasu'u

¹⁷⁻¹⁸ Aibâ norõ hã ūsazei'wa norõ te te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono wamhã, te za ūwa'râmi marĩ ūwẽ hã te te tâma 're sõmri za'ra, ūsazei'wa norõ, siré 're ūsirâ'õtõ mono norõ hã. Cristuhu wasu'u wẽ na te te tâma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, duré ūsimiroti wasu'u na te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, marĩ hã ūwẽ hã sa'ëtê na te te tâma 're ūsõmri za'ra mono da hã, wẽ di. Æne hã wa tô waihu'u za'ra ni, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata hawimhã, ãne:

"Powawẽ hã aro 'rã ne tipara na dasazéb da, te te aima 're sub za'ra wa'aba mono ré hã, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono õ di za, 're saihuri tô mono da."

Æne hã, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré 'rada hã. Duré ūsimiroti hâiba amo hã ãne:

"Romhuri'wa norõ hã te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, tô ūwaibaba te za da te 're pawa'âbâ za'ra."

Taha zarina te za ūsazei'wa norõ hã da'madâ'â'wa norõ hã te te 're pawaptob za'ra asa, marĩ na.

¹⁹ Æté da'madâ'â'wai ãma te za ni'wa hã ūwasédé hã ãma tihi. Tawamhã, siwaprosi te te ãma hiri wamhã, wapari õ di za, ūmreme hã. Æté si'ubdatõ te za ãma sisadawa waptob za'ra, ãma ūmadâ'â'wa norõ hã, ūwapari'wa norõ hã. Æté maparane te za ãma sisadawa waptob zahuré. Æne wamhã, da'madâ'â'wa zô te za aihâ, ūhâimanazém na sadawa pibu da.

²⁰ Tawamhã tô sena ūwasédé hã te te 'manharõ wamhã, te za ūsazei'wa norõ nho'a tâma ūroti, ūwasétê na te te ãma sahu tô da. Danho'a te za tâma ūroti, ūsipai u da'madâ'â'wa hâiba amo norõ hã sina 're hâtâ'â za'ra mono wa, ūsine ūwasédé hã te te 're 'manharõ za'ra mono tô da, ta norõ hã.

²¹ Da'madâ'â'wa hã aima sawi uptabi nherõ, te za danho'a tâma ūroti, ūwasétê na te te ãma sahu tô da. Asimiroti na 're da'mairëme mono õ di za. 'Re ūhâimana u'âsi mono hã te we te te 're wa'ab'madâ'â, Cristu Zezusih me. Hâiwa ãma romhuri'wa norõ zama, te duré te te we 're wa'madâ'â za'ra, 're ūnomro wẽ mono norõ hã. Taha wa, ta norõ nho'a 're wanomro mono wa, da'madâ'â'wa norõ ãma te aima ūroti mono zé hã te za 're ūmadâ'â pese mo.

²²⁻²⁵ Æne wa za duré aima waihu'u. ūsazei'wa norõ 'madâ'â'wa da, da'maipisutu da wamhã, asapa'abâ da'maipisutu õ di za, aiwara sina. Asapa'abâ asib'rada hã da'rã nhisiwi 're aza'ra mono õ di za, Wanhib'apito ma, romhuri'wa da, 're da'apisutu mono da. E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u. Asimipisudu hã dama 're hâimana wẽ prã za'ra mono wamhã, ūsabâdâ da te dasiwi 're aiwẽ'õ za'ra mono õ'umnhasite. Te za 'râwi 're as'i'madâ'â u'âsi mo, asimiroti na duré aihâimanazém na 're upa tô mono da.

Wa za a'â aima waihu'u, as'i'âma waihu'u da. Â si 're hâsi mono nherõ, te za oto uwa 'râi wa'u ūsé hã syry na 're ūhâsi mo, ãma 're asiwede mono da. E marĩ da. 'Re asai

mono wa, 're adi'izé u'âsi tō mono da. Aihâzé hă te te aimrami siwapto wa, asib'uwa na 're aimorî wa, te za 're ïhâsi u'âsi mo, syry na.

Ãne wa za duré aima waihu'u, da'madâ'â'wa da, asapa'abâ 're ïda'apisutu mono õ zém na hă za. Äté ni'wam norî hă sô'awi tiwasédé hă te te 're 'manharî za'ra mono wamhă, ïwasétê na dama waihu'u pese za'ra di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono hă bâtâ na dahâimanazém na te te da'awaihu'u õ ré hă. Äté nimahă na si te za ta norî hă ïwasétê na da te 're waihu'u za'ra. Äté ni'wam norî hă te te dama 're ïmanharî wë za'ra mono zém na, dama waihu'u pese za'ra di za. Äté nimahă na si te za ta norî hă da te 're waihu'u za'ra, te te dama 're ïmanharî wë za'ra mono zém na. Ãne wa, wa tō ãne na hă aima roti, asapa'abâ 're da'apisutu tō mono da, da'madâ'â'wa da hă.

6

¹ ïwada'uri zarina si, pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norî hă te za titede'wa hă ïsimiroti na te te 're wazéb za'ra. Ãne 're hâimana za'ra mono õ wamhă, äté te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhisi na da te ãma 're wasétê za'ra. Äté wa'âma zama te za duré da te 're wasétê za'ra, ïsazei'wa norî ma, wa te 're roti wasétê za'ra mono newa.

² Äté pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norî tede'wa hă te za ïsazei'wa 're 'maimo. E tawamhă ïmreme hă te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di za, ïsisänawâ ne tâma 're 'maihiâimana mono nherë, ïtede'wa hă. Mare di. ïsimiroti na te za te 're wazéb za'ra. ïsazei'wa 're 'maimorî wa, duré tâma sawi pese za'ra wa, te za titede'wai ma, te te tâma 're romhuri wë uptabi za'ra. Ãne na te aima 're ïroti mono zéb zarina, te za ïsazei'wa norî ma 're ïaroti pese mo, ãma 're nomro wë mono da.

³⁻⁵ Äté ni'wam norî hă aimawi na te za ïsazei'wa norî ma te te tâma 're rowasu'u za'ra. Äté Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimiroti na te te ãma 're saze za'ra mono õ di za, ta norî hă, tō sena nherë, Wanhib'apito nhimiroti hă rowë na ãma 're ïdanomro mono zéb da hă, duré dawë na si ãma 're ïdanomro mono zéb da hă. Ãne wamhă, roti tō sena hă tâma waihu'u za'ra õ di za. Taré te za tinhimiroti wë na 'râwi sina 're wata za'ra. Ta norî ma, wë di, mari'wasu'u na 'râwi ãma 're ïsisada'âbâ za'ra mono da hă, duré 'râwi timreme na 're ïsi'wapé za'ra mono da hă. Taha zarina, te za tisi'ruiwapari na te te sima ãma 're wa'râmi za'ra, ãma 're sisada'âbâ za'ra mono da. Te za duré te te 're dawasu'u wasétê za'ra. Te za duré si'âma te te 're rosa'rata wasétê za'ra. Roti tō sena hă tâma waihu'u pese za'ra õ wa, roti tō sena zarina si te te 're rosa'rata wë za'ra mono õ di za. Ta norî hă te te sima 're rosa'rata siwamnarî za'ra, ïsazei'wa norî hă rob'uiprazé hă te te tâma 're sõmri za'ra mono da, ïsimirowasu'u wa'râmi, sibro pese na 're hâimana za'ra mono da.

⁶ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa, 're wanomro mono wamhă, duré mari'zô si wasima 're wanhopré mono ãna 're wanomro mono wamhă, wama 're rowë uptabi za'ra mono di za.

⁷ E rob'uiprazé ma tō wazababa 're wairébé, wana dub're hawi 're wapoto za'ra mono wamhă. Mare di. Wa'ubana wa tō 're wapoto za'ra. Duré 're wadâ'â za'ra mono wamhă, e wanhimarî hă wa za wasiré wa te 're 'wasari. Mare di.

⁸ Taha wa, ti'ab ré, wasai ré 're wahâimana za'ra mono wamhă, duré wa'uza ré 're wahâimana za'ra mono wamhă, mari'zô si wasima 're wanhopré za'ra mono õ di za, mari'na wa te wasima ãma 're ïrowë za'ra mono zéb da hă.

⁹ Rob'uiprazéb zô, da te dasima 're rosa'rata siwamnarî u'âsi za'ra mono wamhă, äté te za da te 're wapari za'ra, rob'uiprazém na wa'uburé te te dama 're ïaroti wasétê mono zé hă. Ãne wamhă, äté ïsimiroti hă da te 're rême waihu'u za'ra mono õ di za oto. Äté rosa'rata ãna te za ïsimiroti zarina, mari'zô si oto da te 're rob'ruiwapari za'ra, mari'wasétê zô zama. Ãne wamhă, te za oto dawi tirobzei'õ pese za'ra. Rowë u'âsi 're ïdanomro mono zé hă tâma 're hâimana za'ra mono õ di za oto.

10 E marī wa. Rob'uprazéb zō si, da te dasima 're rosa'rata za'ra mono wamhā, siwa'ru te za marī hā ūwasédé hā da te 're 'manharī za'ra. Ni'wam norī hā roti wē hā aré te te 're ūsaze za'ra mono zém hawi, ma tō 're sipa za'ra, rob'uprazéb zō si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono wa. Ta norī hā te oto robzei'ō si te te 're sépata za'ra.

11 A hā 'Re ūhāimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Taha wa, ta norī ne 're aimorī ò di za. Te za 're aihāimana wē u'âsi mo, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti zarina si. Ōhō si te za 're ūmadā'â pese mo, 'Re ūhāimana u'âsi mono si, ai'âma 're siwārī u'âsi mono da. Te za duré 're ūda'azawi pese mo. Rowasédé hā taré da te aima 're 'manharī za'ra mono nherē, asiptete sina te za Wanhib'apito āma 're aimorī u'â. Atoi u'âsi te za 're aimo. Taha na si 're aimorī da, te za asina 're ūmadā'â u'âsi mo.

12 A hā ūsazei'wa, 're aimorī wa, te za sô 're asi'wapéi u'âsi mo, 're ūaimorī wē zéb zō, rowē u'âsi 're aihāimana u'âsi mono zéb da hā, hāiwa āma hā asina uwaimrami da. Taha da, ma tō bātā na aipisutu 'Re ūhāimana u'âsi mono hā, da'ahā norī nho'a ūsazei'wa na asiwaihu'u wē zém na.

13-14 Āhāna, wa za aima pisutu, uburé te aima ūroti mono zé hā asina 're 'madā'â u'âsi mono da. 'Re ūhāimana u'âsi mono nho'a, wa aima pisutu, ti'ai āma 're ūdanomro mono zé hā te te dama 're ūapisutu mono nho'a. Cristu Zezusih i nho'a zama wa aima pisutu, Pōsi'u Piratuhu ma, tihāimanazém na ūsiwaihu'u wē nho'a zama. Uburé te aima ūroti mono zé hā te za asina 're ūmadā'â u'âsi mo, apâ we ūmorizéb u, Wanhib'apito Zezu Cristu hā. Asina 're 'madā'â u'âsi mono wamhā, tawamhā da te aima 're nharī za'ra mono ò di za, asina 're ūmadā'â mono ò zém na hā.

15 Bādā te te ūpisutuzém na te za 'Re ūhāimana u'âsi mono hā tāma tinhā, apâ wei morī da, Wanhib'apito hā. Wē uptabi di, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā. Ōhō si uburé Danhib'apito uptabi. Uburé ti'ai āma danhib'apito norī nhipai u, pire uptabi di. Uburé dama ūpire norī nhipai u, pire uptabi di.

16 Ōhō si siwaprosi 're ūmorī u'â hā. Ta hā, rowa'a za'êtē na te 're hāimana u'âsi. Taha wa, ni'wa hā ūtēme ūsébré da hā mare di. Da te dasiwi ūhāiba pibu da hā, mare di duré. Ta hā wē uptabi di. Waihu'u pese di duré. Taha wa, wa za āma 're wawata u'âsi za'ra.

17 Āne te za duré ūsibrob ahā norī ma 're ūaroti mo, sibrob ahā wē te, 'rāwi sina 're wata tō za'ra mono da. Danhibro hā dama 're hāimana u'âsi za'ra mono ò di za, dama āma 're ūrowē za'ra mono zéb da hā. Taha wa, tinhibrop si te te 're 'madā'â za'ra mono ò di za. 'Re ūhāimana u'âsi mono zō si, te za 're simnhasi za'ra, taha si, marī wē na uburé wama 're sōpru mono wa, wama āma 're ūrobze za'ra mono zéb da hā.

18 Āne te za duré ūsibrob ahā norī ma 're ūaroti mo, te te dama 're 'manharī wē u'âsi za'ra mono da. Te za duré uburé marī wē na dama 're sōprub za'ra. Te za duré simi'ē na marī na te te 're dazari u'âsi za'ra.

19 Āne wamhā, ūte uptabi da hā te za marī hā ūwē hā sô 're simi'wara u'âsi za'ra, niwab da hā. Duré rowē u'âsi te za ta norī hā 're hāimana u'âsi za'ra, hāiwa āma.

20-21 Timotiu, ma'āpē roti hā tō sena si asina 're 'madā'â u'âsi mono za, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te aima ūwaihu'uzé hā, āma 're ūda'apawapti mono zéb da hā. Ni'wam norī hā taré te dama 're ūwasu'u za'ra, roti tō sena hā tāma ūwaihu'u za'ra na hā. Tane nherē, Zezu Cristuhu nhimiroti hā wa te 're ūsaze za'ra mono zém hawi, ma tō ta norī hā 're sipa za'ra. Ta norī hā te te dama 're ūrowasu'u za'ra mono zé hā, Wanhib'apito nhimiroti zarinai ò di. Taha wa, roti tō senai'ōre wi, te za asina 're asiptete u'âsi mo, 're wapari tō mono da.

Wa ūsimā aiwē za'ra wa'wa, rowē u'âsi 're anomro aba mono da, Wamama te te 're ūaipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si.

2 Timotiu Paru hā, maparane āma te te duré ūrob'ui'érézé, Timotiuhu ma

Ībaihâ wasu'uzé

Ā ībaihâ na ma tō Paru hā Timotiuhu ma tinhimi'ui'éré na tāma āma sahu, maparane āma. Roma āma dazazéb 're, hāimana sirōmo, ma tō tāma rob'ui'éré. Tidâ'ázé hā ma tō sina waihu'u, ūromhutu na hā oto. Taha wa, ma tō tāma roti, Timotiuhu ma, 'Re īhāimana u'āsi mono si te te sina 're umnhasi pese mono da, duré Zezusihi ma, te te 're romhuri wē mono da zama. Ma duré tāma waihu'u, da'madâ'ā'wa na sena na 're hāimana mono da.

1-2 ūra Timotiu, īma asawi pe hā, wa hā Paru wa āma aima rob'ui'éré. 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te sima īwēzéb uwaibaba, ma tō ūpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're īmorī da. 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō dama ropisutu, rowē na ūrata 're dahāimana u'āsi za'ra mono da, Cristu Zezusihi āma 're danomro mono wa. Āne wa, taha wasu'u na te dama 're rowasu'u mono da, ma tō oto datēme īzatō.

Wamama ma, wa ai'āma 're īmreme u'āsi, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, īsimizawizé hā ai'āma 're hāimana u'āsi mono da, duré ai'āma 're pē'ēzé u'āsi zahuré mono da, rowē u'āsi, āma 're aimorī da.

Paru hā Timotiuhu ma, te te ūrotizé wasu'u

3 'Re īhāimana u'āsi mono āma, wa 're īwata u'āsi. Marī na te tiwi āma īupazém na, te te oto ū'āma 're ab'madâ'ā mono ū wa, wa oto rowē na te tāma 're romhuri u'āsi. Tane duréihā ma tō duré ūhi'rata norī hā te te tāma 're romhuri za'ra. Tawamhā tāma 're īmreme mono wamhā, bātā na wa aima te tiwi 're rowaptērē u'āsi, barana zama, te te 're aipawaptob u'āsi mono da.

4 Aiwa'ōzém na ai'āma ūpo're pu'u wa, wa ūsima rowē za'ētē, te asabu da, rowē uptabi na 're īhāimana mono da.

5 Duré Wanhib'apito zazei'wa na tō sena 're aihāimana mono na, wa ai'āma po're puru. Ai'rada Ro'idi norī hā ma tō ana me hā Wanhib'apito zazei'wa na 're hāimana zahuré, E'unisihi me. Ta norī ne, tō sena Wanhib'apito zazei'wa 're aimorī na, tō īma aiwaihu'u pese di.

6 Āne wa, wa za āma aipo're pu'u oto, 'Re īhāimana u'āsi mono hā sōpru wa, te te aima ūsōmrizém na, dapawaptom na tāma 're romhuri mono da. Ai'rā nhisiwi ūnhib'rada hā te hiri wamhā, ma tō aipē'ē 're aima tisō, ūwē hā. Taha wa, ma'āpē asimi'ē na tāma 're romhuri u'āsi mono.

7 E wasina wapahi sina 're wahāimana za'ra mono da, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā Tipē'ēzani hā te te wama 're anhomri. Mare di. Wanhiptete sina āma 're wahāimana za'ra mono da, duré wanhimizawi pese sina 're wahāimana za'ra mono da, duré wanhimirosa'rata na hā atāma 're wahāimana za'ra mono da, ma tō te te wama 're anhomri, Tipē'ēzani hā.

8 Āne wamhā, 're asisé mono ū di za, Wanhib'apito wasu'uwē hā dama 're wasu'u tō mono da. Duré īma 're asisé mono ū di za, ūwasu'u na. Wanhib'apito wasu'uwē na te dama 're rowasu'u mono 'ru te, ma tō dasiwi ūnherē ni, dazazéb 're. Taha wa, wa oto te 're robzépata. Āne wa, ma'āpē 'Re īhāimana u'āsi mono hā tinhiptede te te aima ūsōmri na, sada 're asiptete mono, ūsine 're robzépata mono da.

9 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō te te 're wa'anho'reptu, rowasétē hawi. Ma tō duré te te sima 're wa'apisutu, ūsib'a'uwē oto 're wahāimana za'ra mono da, wawē uptabi na. E marī wa, ma tō sima wa'apisutu. E marī ūwē hā wa te dama 're 'manharī za'ra mono wa.

Mare di. Taha wab õ di. Taré te te sima 're wa'awẽ mono wa, duré simizawi pese wa, ma tō te te 're wa'anho'reptu. Ma tō duré wa'āma tinhib'a'uwe za'ra. Zahadu ropoto na te te sāna'rata õ ré hā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā simizawi pese wa, ma tō sima wa'āma roti sirōmo za'ra, te te 're wa'apawapto mono da, Cristu Zezusihī nhiminho'reptuzém na hā.

¹⁰ Wanho'reptui'wa Cristu Zezusi we datēme īwisižém na, ma tō oto wama siwaihu'u za'ra, tinhimipawaptobzém na. 'Re īdadâ'â za'ra mono zé wasu'u hā, pipa nherē, ma tō wawi uprosi za'ra wapahi hā, Wanho'reptui'wa hā. Duré Wanho'reptui'wai wasu'uwe hā wa te 're īsaze za'ra mono zéb zarina, ma tō wama waihu'u za'ra, rowē na 're īdahāimana u'āsi za'ra mono zé wasu'u na hā.

¹¹ Taha wasu'uwe na te 're da'apo're pu'u mono da, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā īpisutu, Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa 're īmorī da, īsimiroti na te 're da'apawapto mono da.

¹² Taha wa, te te īpisutuzéb zarina, te īsina uwaimrami wa, wa oto te 're robzépata. Tane nherē, 're īnhisé mono õ di, īsadawa wasu'u'wa 're īmorī tō da. Wanhib'apito hā wa īsina te 're umnhasi, te te 're īpawaptob u'āsi mono da. Ta hā īma waihu'u pese di, īwaihu'u pese na hā. Wa hā wa tō tāma īsihāiba nho, tō sena tāma waihu'u pese wa, te te 're ī'madâ'â mono zéb da hā, bâdâ īwa waptā'ã õ ré, apâ we īmorizéb u hā.

¹³ Āne wamhā, roti tō sena hā te aimā 're ī'awaihu'u mono hā, te za 're ī'madâ'â u'āsi mo. Cristu Zezusihī āma 're aimorī wa, te za Wanhib'apito umnhasi sina, 're aihāimana mo. Te za duré 're īda'azawi pese mo.

¹⁴ Roti tō sena hā te aimā 're ī'awaihu'u mono hā, wē uptabi di. Ta hā te za 're ī'madâ'â pese mo, āma 're īda'apawapto mono da hā, aimawi rowasu'u na da te āma saprī za'ra tō da. Taha da, te za te 're aipawaptob u'āsi, 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ezani hā, wapē'ẽ 're, 're īhāimana mono hā.

¹⁵ Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, uburé īsazei'wa norī hā ma tō īrēme za'ra. Pideru norī zama, ma tō Emozenihi me dame īrēme zahuré. Āne hā aimā waihu'u pese di.

¹⁶⁻¹⁷ Onesiporu si ma tō tinhimipawaptobzém na nasi īma rowē zani. Taha wa, wa īsima wē, Wanhib'apito hā Onesiporu norī hā, duré īsōrōwa āma īsiré 're īhāimana za'ra mono norī zama, īwē na te te 're apawapto mono da. Ta hā īma 're sisé mono õ di, īwasu'u na hā. Taha wa, Roma na 'ri nho'ōmo nhisi u wei wisi wamhā, ma tō te te īzô aba, te te īnhopētē da.

¹⁸ Āne wa, wa īsima wē, Wanhib'apito hā īwē na te te āma tāma uwaimrami da, bâdâ īwa īwaptā'ázém na, dahāimanazém na te te īda'awaihu'uzéb da hā. Onesiporu hā ma tō marī mono bâ nasi īpawapto, Épézu āma 're īhāimana mono ré hā. Āne na hā aimā waihu'u pese di.

2

Paru hā Timotiuhu ma, roti te te tāma īsōmrizém na rowasu'u

¹ ī'ra, ma'āpē īwapari pese, asina. Cristu Zezusihī āma wa 're wanomro. Āne wa, te za īsimipawaptobzéb zarina, asiptete sina āma 're aihāimana mo.

² īnhimirowasu'u hā ma tō aipo're na 're īwapari mo, īsazei'wa norī nho'a te dama 're rowasu'u mono wamhā. Ta norī hā ahâ di. Tawamhā 're ī'awapari mono zé hā te za aibâ norī ma 're ī'awaihu'u mo, aimā īumnhasi za'ra norī ma hā, tāma waihu'u pese za'ra wamhā, īnhimirowasu'uzém na te te duré āma 're uzusi za'ra mono da, dapawaptona.

³ Da'wapéi'wa dama īumnhā hā dasi'wapéi 're, hāimana wamhā, te te 're robzépata tō mono da, sisawi õ di za. Tane a hā, Cristu Zezusihī nhib'a'uwe na 're aihāimana mono wa, te za asina 're īsazei u'āsi mo, asisawi āna īsine 're robzépata mono da.

⁴ Da'wapéi'wa norí hā tinhib'apito ma te te 're romhuri za'ra mono ré hā tāma wē za'ra di, īsib'apito īsimiromhuri na te te 're awēsāmri mono da. Āne wa, tinhimiromhuri upana, marī mono bâ te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za, te te sima āma 're uwaimrami za'ra mono da.

⁵ Duré, ni'wa hā dawara na hāimana wamhā, dawi watobro nherē, marī īwē hā te te sima âri õ di za, dawara na roti hā te te sima 'madâ'â õ wamhā. Dawara na roti hā te te sima ī'madâ'âzéb zarina si, te za marī īwē hā sima ti'â, dawi watobro wamhā.

⁶ Duré, buru na romhuri pire 'wa hā, amnho hā uburé da te ubumroi pari, īmorī'rata na te za tite da âri 'rata.

⁷ Ma'āpē, āma 're rosa'rata u'âsi mono, te aima īrowasu'uzém na hā. Āne wamhā, Wanhib'apito hā te za te te 're aipawapto, āhā wasu'u na hā 're awaihu'u mono da.

⁸ Ma'āpē, Zezu Cristuhu āma 're rosa'rata pese mono. Ta hā dâ'â nherē, ma tō ab're hawi hāiwa'udu, Dawihi nihihudu hā. Wanhib'apito wasu'uwē na te 're da'apo're pu'u mono wamhā, taha wasu'u na wa tō te dama 're rowasu'u u'âsi.

⁹ Tawamhā Wanhib'apito wasu'uwē na te dama 're rowasu'u mono 'ru te, wa oto te 're robzépata. Īwasédé hā te 're 'manharī mono newa, wa oto 're īza, dazazéb 're, īsi'uwazi nhorō rutu na īpawasisi ré. Tane nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā pawasisi ãna ne, te 're hāimana u'âsi. Te za da te dama āma 're rowasu'u u'âsi za'ra.

¹⁰ Te īrobzépata da hā īma pire nherē, īsisawi õ di, te robzépata tō da hā. Te 're robzépata mono nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono hā tinhib'a'uwē da, te te sima īpisutu za'ra norí hā wa za te 're apawaptob u'âsi, Cristu Zesusi hā te te 're saze za'ra mono da, taha zarina tinho'reptuzé hā te te sima 're uwaimrami za'ra mono da, rowē na ī'rata 're hāimana u'âsi za'ra mono da.

¹¹ Tō sena da te dasima 're īrowasu'u za'ra mono zé hā ãne:
"Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, duré ta hā dâ'â uptabi nherē, ab're hawi hāiwa'utu wa, wa za īsiré 're wahāimana u'âsi za'ra.

¹² Robzépada hā wa te wasina 're waihu'u za'ra mono nherē, wanhiptete sima āma 're wahāimana u'âsi za'ra mono wamhā, wa za Cristuhu siré wapire na wa te 're da'madâ'â u'âsi za'ra. Cristuhu zazei'õ'wa na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhā, tizazei'wa na te te sima 're wa'awaihu'u mono õ di za. Te za te te siwi 're wa'awē'õ oto.

¹³ Wa norí hā Wanhib'apito ma, wa tō wasina tāma ropisutu za'ra ni, āma 're wanomro u'âsi mono da. Tawamhā wa te wasina āma tāma 're uwaimrami za'ra mono õ nherē, Wanhib'apito hā wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're ī'aropisutu mono zé hā te te wama āma 're ī'a'uwaimrami mono zéb da hā. Marī na taré te te dama ī'aropisutu da hā, mare di."

¹⁴ Āhā wasu'u na te za asimi'madâ'â norí hā āma 're īpo're pu'u za'ra mo. Te za duré aihāimana prédup sima tāma 're ī'aroti mo, 'Re īhāimana u'âsi mono nho'a 're wahāimana za'ra mono nherē, taré marī wasu'u na 're sisada'âbâ za'ra mono tō da. Dasisada'âbâzé hā wē õ wa, taha zarina 're dahāimana za'ra mono wamhā, te za dawi 're si'utōñ, dahāimana wē zé hā.

¹⁵ Romhuri'wa nhimiromhuri hā wē wamhā, tinhimiromhuri ma, 're sisé mono õ di za. Tane te za sada 're asiptete u'âsi mo, ī'waibaba si roti tō sena na si 're da'apawapto mono da, asimiromhuri na te te 're aiwēsāmri mono da, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

¹⁶ 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti zarinai õ na rowasu'u'wa norí nhiti, te za 're aihāimana mo. Ta norí nhimirowasu'u zarina, 're dahāimana za'ra mono wamhā, te za danhimirosa'rata na dasina 're dapahâ za'ra, Wamama nhimiroti nhiti.

¹⁷ Ta norí nhimirowasu'u hā da'wa're ne, te 're hāimana. Da'wa're hā sa'ëtē wamhā, te za uprosi, danhi hā. Tane, ta norí nhimirowasu'u hā īsazei'wa norí āma te te ropéi mono wamhā, te za tiwi uprosi za'ra, dahāimana wē zé hā. Tane, Imenezu norí nhimirowasu'u hā Piretuhu nhimirowasu'u me.

¹⁸ Ta norī hā senai'ō na rowasu'u na te te dama 're rowasu'u zahuré, āne: "Tâibâ, bâdâ ma tô īwa waptâ'ā pa, 'Re īhâimana u'âsi mono ab're hawi te te īda'ahâiwa'utuzéb da hā. Niwab da hā te te āma sahu õ di za, te te īda'ahâiwa'utuzém na hā." Āne ta norī nhimirowasu'u hā. Taha zarina ma tô dawi uprosi zahuré, Wanhib'apito wasu'uwē na da te 're īsaze za'ra mono zé hā.

¹⁹ Tane nherē, ētē 'manharī na 'ri na'rada hā, siptete na 're īhâimana mono ne, te za 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti hā pire na 're hâimana u'âsi. Āne īsimiroti na rob'ui'éré hā: "Wanhib'apito hā te za tinhib'a'uwē norī hā tite na te te 're awaihu'u." Āne duré āma īrob'ui'éré hâiba amo hā: "Ni'wam norī hā Wanhib'apito nhib'a'uwē na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā, te za tiwasédé hā rême pese za'ra, 're nomro wē mono da oto." Āne īsimiroti na rob'ui'éré hā.

²⁰ 'Ri wawē āma hā piza hā ahâ na te 're hâimana za'ra, ētē'ubuzi pré oru 'manharī hā, duré ētē'ubuzi'a prata 'manharī hā, duré wede 'manharī hā, duré zé'a 'manharī hā. Nima norī hā, marī da hā wē uptabi di, marī hā da te āma 're īmanharī za'ra mono zéb da hā. Duré nima norī hā marī da hā wē uptabi õ di, marī hā da te āma 're īmanharī za'ra mono zéb da hā.

²¹ Tane ni'wam norī hā te aimai waihu'u mono zéb zarina, tô senai'ō na rowasu'u'wa nhimiroti hā te te siwi 're wē'ō pese za'ra mono wamhā, Wanhib'apito ma, wē uptabi di za, romhuri hā za te te tâma 're īapisutu mono da hā. Āne wa, Wanhib'apito ma, sisõmri za'ra wa, te za tâma pisutu za'ra, īwē na te te tâma 're dapawaptob za'ra mono da.

²² Āne wa, dahâiba téb ré, dawasété zô 're īdasiwasutu za'ra mono norī ne, 're aihâimana mono õ di za. Te za asina 're īrosa'rata u'âsi mo, aihâimana wē na 're aihâimana mono da, duré Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana mono da zama, duré asimizawi pese na 're aihâimana mono da zama, duré rowē na si dasiré 're aihâimana mono da zama. Taha da, te za asina 're īrosa'rata u'âsi mo, uburé Wanhib'apito zazei'wa norī me, hâimana wē sina, īsimipawaptobzéb zô te te tiwi 're īrowaptére za'ra mono norī me.

²³ Siwa'ru marī na 're dasisada'âbâ za'ra mono wamhā, 're dawapari mono õ di za. Āne, da te 're dazada'âbâ za'ra mono wamhā, te za oto damreme na 're dasi'wapé za'ra. Āne na aimai waihu'u pese di.

²⁴ Ni'wa hā Wanhib'apito ma romhuri'wa na 're hâimana mono wamhā, timreme na te te 're da'a'wapéi mono õ di za. Simizawi pese na te za dama 're hâimana, aihñi ma. Waimri na te za duré te te dama 're arowaihu'u, waptu na dazada 're sahi mono āna.

²⁵⁻²⁶ Ni'wam norī hā īsimiroti na hā sada 're hâimana za'ra mono wamhā, atâma te za tinhimiroti wē na te te 're pawaptob za'ra, tinhimirosa'rata na te te āma saprī za'ra da, Wamama nhimiroti hā tô sena na te te sina waihu'u za'ra da oto, īsimipawaptobzéb zarina. Wa'uburé norī nhib'apito hā ma tô aré tâma 're sadawa nhipesé za'ra, te te sima 're īda'awē mono zéb uwaibaba, īsimiroti na 're hâimana za'ra mono da. Tane nherē, a'uwē norī hā tinhimirosa'rata na te te āma saprī za'ra wamhā, te za oto Wa'uburé nhimiroti hawi 're wairébé. Taha da, te za Wanhib'apito ma romhuri'wa hā atâma te te 're apawapto, tinhimiroti wē na hā.

3

Rob'râsutu u, za 're īdahâimana wasété za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Wa za oto marī na aimai rowasu'u, āma 're rosa'rata mono da. Nimahā na rob'râsutu u hā romhuture wamhā, dama ropire di za.

² Āne dahâimanazé hā za: Dasima si te za marī zô 're danhopré. Duré rob'uiprazéb zô si te za da te dasima 're rob'ruiwapari za'ra. Duré 'râwi dapé'ē na, te za marī na dasina 're dawata za'ra. Duré te za da te dasima 're nharī wasété za'ra. Duré marī na dama 're danhoprub za'ra mono nherē, danhoprum na da'āma 're dawata za'ra mono õ di

za. Duré damama norí nhimiroti hā da te 're wapari za'ra mono õ di za. 'Re īhaimana u'âsi mono nhimiroti hā da te 're wazéb za'ra mono õ di za duré.

³ Duré 're īdasisawi pese za'ra mono zé hā dama 're haimana mono õ di za, dapē'ẽ 'remhā. Duré da'âma ñapē'ẽzé hā dama 're haimana za'ra mono õ di za. Duré taré te za dawasédé hā da te da'âma 're sa'ra za'ra. Duré dawasétē wi dasina 're danhiptete za'ra mono õ di za. Duré dazahi u'âsi te za 're dahaimana za'ra. Duré 're īdahaimana wē za'ra mono norí hā te za taré dasi'upana da te 're 'ruiwapari za'ra.

⁴ Duré dasiré nherē, te za 'râwi dasisada 're dahaimana za'ra. Duré ñapē'ẽ 're, rosa'rata waptu na, marí ïwasédé hā te za da te 're 'manharí za'ra. Duré danhipai u dawaihu'u pese newa, te za 'râwi ñapē'ẽ na dasina 're dawata za'ra. Duré 'Re īhaimana u'âsi mono zawi'wa, 're danomro mono õ di za. Ta hā dama wē õ di za. Dato si dama ïwē hā za oto.

⁵ 'Re īhaimana u'âsi mono nhimiroti na 're dahaimana wē za'ra mono da, da te dasima 're wē za'ra mono newa, tazahā, da te dasima 're wē za'ra mono õ di za, tiwaihu'u pese na te te 're īda'apawpto mono da hā, âma 're īdahaimana wē za'ra mono zéb da hā. Taha wa, te za ta norí nhiti 're aihaimana mo.

⁶ Ta norí hā haimana nhipepe na danhorōwa u te za datēme 're sihutu. Te za pi'õ norí hā tizadawa nhipepe na te te 're 'râmi za'ra. Tawamhā sib'uwa na 're haimana za'ra mono wamhā, te za te te âma 're sasõmri za'ra. Pi'õ norí hā marí ahâ na te te 're 'manharí wasétē za'ra mono wa, te za robzei'õ na 're haimana za'ra. Siwa'ru te za ta norí hā 're haimana za'ra, te te sima 're ïwē za'ra mono zéb uwaibaba.

⁷ Pi'õ norí hā, ni'wam norí nhimirowasu'u hā te te 're wapari ze za'ra mono nherē, roti tō sena hā niwa te te ïwaihu'u za'ra da hā, mare di za.

⁸ Duréihā ma tō aibâ norí hā Mozésihi nhimiroti da, sada 're haimana zahuré, Zanesi norí hā Zabirihi me. Tane âhâna senai'õ na rowasu'u'wa norí hā te tō sena roti zada 're haimana za'ra. Ta norí nhimirosa'rata wē hā robaba di. Duré Wanhib'apito âma ïsimirowasu'u hā tō senai õ di. Taha wa, te za 'Re īhaimana u'âsi mono hā ta norí hā te te siwi 're awé'õ.

⁹ Zanesi norí hā Zabirihi me, ma tō dasiwi waihu'u zahuré ni, ïsimiza'rese'õ na. Tane te za oto ïsimiza'rese'õ na dasiwi waihu'u za'ra ni, senai'õ na rowasu'u'wa norí hā. Tawamhā ta norí nhimirowasu'u hā da te 're wapari hā za'ra mono õ di za oto.

Paruhu nhimiroti 'râsutu na rowasu'u

¹⁰⁻¹¹ A hā ma tō ïwaihu, ïnhimiroti na, duré ëhaimanazém na, duré ñapawaptom na ïnhimiromhuri na te ïsina 're ëroti mono zém na, duré Wanhib'apito umnhasi sina 're ëhaimana mono zém na, duré da'âma ïwa'a su'u õ na 're ëhaimana mono zém na, duré te 're ëda'azawi pese mono zém na, duré marí ahâ na ïzada 're haimana mono nherē, Wanhib'apito âma ïsina ïnhiptete sina 're ëhaimana mono zém na zama. Ma tō duré ïwaihu, da te ïma 're ërob'manhari wasétē za'ra mono zém na hā, duré te 're ërobzépata mono zém na hā. Ma tō duré ïwaihu, marí hā ïzô 're ëwairébé mono zém na hā, Ätizotiza na 'ri nho'omo nhisi âma, duré Iconizu âma, duré Risisira âma. ïpipa na da te ëama 're rob'manhari wasétē za'ra mono wa, wa tō te 're robzépata za'ëtē. Tane nherē, ëdâ'â tō da, ma tō Wanhib'apito hā nasi ïnho'reptu a'â.

¹² Cristu Zezusihî âma 're dahaimana wē za'ra mono da, da te dasima 're wē za'ra mono 'ru te, dasi'uihâ na te za tō ïsazei'wa norí ma, da te 're rob'manhari wasétē za'ra.

¹³ ïwasétê norí hā, duré ëhaimana nhipepe norí hā te za 're siwasétê pese za'ra. ïsadawa nhipepe na te za da te âma 're sasõmri za'ra. Te za duré ñapē'ẽ 're dasima 're dazadawa nhipepe za'ra.

¹⁴ Tane nherē, ta norí ne 're aihaimana mono õ di za. Tō sena roti hā ma tō dawi 're ëwaihu'u mo. Taha na si te za 're aihaimana u'âsi mo. Roti hā tō sena hā ma tō asina 're ïsazei mo. Tō sena roti na aima rowaihu'u'wa norí hā, aima waihu'u pese za'ra di.

¹⁵ 'Watébrémi na 're aihaimana mono zém hawi, aima waihu'u pese di, 'Re ëhaimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā. Taha zarina hâiwa hawi rowaihu hā te

aima 're hâimana, asõ'reptuzé hã asina ūwaimramizéb da hã, Cristu Zezusih i zazei'wa 're aimorí wa.

¹⁶ Uburé ūsimiroti wẽ na rob'ui'éré hã, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te dama 're ūwaihu'u mono zéb zarina si, te dama 're hâimana za'ra. Æne wa, ūsimiroti mono bâ wẽ di, roti tô sena na, da te ãma 're ūdapawaptob za'ra mono zéb da hã. Duré wẽ di, ūsimiroti hã, danhimiroti tô senai'õ na, da te dama ãma 're ūrowaihu'u za'ra mono zéb da hã. Duré wẽ di, ūsimiroti hã, dahâimanazém na da te 're upa za'ra mono wamhã, da te dama ãma 're ūroti za'ra mono zéb da hã, ãma 're ūdahâimana wẽ za'ra mono da hã oto.

¹⁷ Taha da, te dama 're hâimana, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, tâma ūromhuri'wa norí ma ūwaihu'u pese zéb zarina, ūwẽ na te te tâma ãma 're ūdapawaptob za'ra mono zéb da hã.

4

¹⁻² Wa za oto marí hã aima ti'ru, 'Re ūhâimana u'âsi mono nho'a, Cristu Zezusih i nho'a zama. Nimahã bâtâ na te za Cristu Zezusih hã dahâimanazém na da'awaihu'u, dawasété na, dawẽ na zama. Taha zarina, te za aihîni norí ma dama arowairébé, dahâiba ré norí ma, duré adâ'â norí ma zama. Wanhib'apito hã te za wei mo apâ, Danhib'apito uptabi na oto dama 're sâmra mono da. Æne wa, wa za aima ti'ru. Ma'âpé, Wanhib'apito wasu'uwẽ na dama 're rowasu'u u'âsi mono za. Asô danhimiparizém na, duré asô danhimipari õ zém na zama, te za Wanhib'apito wasu'uwẽ na 're ūda'apo're pu'u u'âsi mo. Da'âma aiwa'a ãna, te za asimiroti na 're ūda'apawpto mo, dawasété na 'râwi 're dasisâmri za'ra mono da, dawasédé hã da te 're rême pese za'ra mono da, dawẽ na si oto 're dahâimana za'ra mono da.

³ E marí wa, wa ãne aima ti'ru. Nimahã na hã sena roti hã da te 're wapari ze za'ra mono õ di za. Rowasu'u hã da te 're ūwapari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te za da te 're wapari za'ra. Dama rowahutu'wa da, te za da'ahâ na da te dasima 're pisutu za'ra, rowasu'u hã da te 're ūwapari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te te dama 're wasu'u za'ra mono da.

⁴ Roti tô sena uptabi hã te za da te 're rême za'ra, da te 're wapari za'ra mono tõ da, dahi'rata norí nhimirob'râzarõtõ 'rata si, da te 're wapari za'ra mono da oto.

⁵ Ta norí ne 're aihâimana mono õ di za. Asimiza'rese te za 're aihâimana mo. Aihâiba na te za 'râwi 're asi'madâ'â mo. Duré, Wanhib'apito zazei'wa 're aimorí 'ru te, da te aima 're rob'manharí wasétê za'ra mono nherë, 're asisawi mono õ di za, 're robzépata mono tõ da hã. Te za duré Wanhib'apito wasu'uwẽ na 're ūda'apo're pu'u u'âsi mo, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te aima ūpisutuzéb zarina, asimiromhuri na tâma ãma 're uwaimrami mono da.

⁶ Wa za oto aima ūsiwasu'u. ūnhibâdâ hã romhuture di oto. Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa 're ūmorí 'ru te, za da te dasiwi ūwîrî nherë, ūdâ'â tõ da, ūsisawi õ di za.

⁷⁻⁸ 'Re dasi'wamhâri za'ra mono wa, danhiptete na dasiwi 're ūdawairébé mono ne, wa tô wa hã ūnhiptete na 're ūpusi. Duré dawara na dawi ūwatobro ne, wa 're ūhâimana, Wanhib'apito ma, ūnhimirohmuri na te ūsina tâma uwaimrami pari wa. Cristu umnhasi sina, wa tô duré 're morí u'â, ūsimiroti 'madâ'â sina. Ni'wa hã dawara na dawi watobro wẽ te, te za ropsu 'manharí hã sô tihâiba, da te ãma ūsôprezéb da hã. Tane, te marí ūwẽ uptabi hã ūzô 're hâimana, Wanhib'apito ma, ūnhimirohmuri na te ūsina tâma uwaimrami wẽ te. Nimahã na te za bâdâ hã ūwa waptârâ, Wanhib'apito apâ we ūmorizéb da hã, dahâimanazém na te te ūda'awaihu'uzéb zarina, te te dama ūrowairébézéb da hã. Tawapsi, ta hã wẽ uptabi wa, te za marí ūwẽ uptabi hã ūma pisutu, ūuwaibaba si. E ūma si te za pisutu. Mare di. Aihîni Wanhib'apito zawi te, wei ūmorizéb zô 're ūsimipari za'ra mono norí ma zama, te za duré marí ūwẽ uptabi hã tâma pisutu za'ra.

Paru hã Timotiuhu ma, marí na te te ūpo're pu'uzém na rowasu'u

⁹ Ma'âpé, asima rowairébé su'u, we ūtême aimorí su'u da, ūzabu da.

¹⁰ Demasi hā ū'ama sapa'a õ di oto. Ma tō ū'i watobro, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi u morī da, marī hā te te sima awē wa, taha na oto 're morī da. Teresēti hā ma tō mo, Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Titu hā ma tō duré mo, Damasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

¹¹ Rucasihi si te ū'rata nhamra. Āne wamhā, Marcusihi zō rowaimrami mono za, sōpētē da, asiré we saprōni da, ūnhimiromhuri na te te 're ū'ipawapto mono da.

¹² Wa hā wa tō Titicu hā satō, Épézu na 'ri nho'õmo nhisi u morī da.

¹³ Tawamhā, we aimorī wamhā, ūsi'ubuzé hā we ūma âri za, Capuhu nhorōwa āma te ūrēme hā, Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi āma. ūbaihâ zama, we ūma duri za. ūbaihâ hā romhâ 'manharī hā, ūma wē uptabi wa, ta norī zama we ūma duri za.

¹⁴ Aresādiri hā ma tō ū'i ro'wa'rutu pese, ūsi'uwayi na romhuri'wa hā. Wanhib'apito si te za tāma āma wa'rā, marī te te ūma ū'ab'manharī wasétē zé wa'rāmimhā.

¹⁵ Taha aibâ hā ma tō wanhimirowasu'u na hā wazada tihâiba, sahi sina. Ma'āpē tiwi 're asi'madâ'â pese mono za.

¹⁶ Da'āma rowairébē'wai ma, ūsiwasu'u 'rata wamhā, ūhâimana wasétē õ zém na hā, ni'wa hā ū'ama sapa'a õ di aré, tinhimiroti na ū'ama sime da. Aihîni ma tō ū'i sina tipahâ za'ra. Tane nherē, te ūsimi wē õ di, da te ūrēmezém na te te dama āma ū'awa'râmi da hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā.

¹⁷ Da te ūrēme za'ra nherē, ma tō Wanhib'apito hā ū'rata tihâiba, te te ūnhiptete da, 'ri para zudezu'õ norī ma, te rowasu'u da, Wanhib'apito wasu'uwe na. Āne wamhā, ma tō Wanhib'apito hā ū'ho'reptu, ūdâ'â tō da a'â.

¹⁸ Tane te za Wanhib'apito hā duré rowasétē hawi ū'ho'reptu, hâiwa u te te ū'awisi wē da, tinhib'a'uwe norī te te 're ū'ab'madâ'â mono zéb u hā. Ta hā wē uptabi wa, aihîni wa za āma 're wawata u'âsi za'ra.

Paru hā sisa'u te te ū'dazawizém na rowasu'u

¹⁹ Ma'āpē ūma sawi zahuré na, Prisira norī hā Atiraha me. Duré ūma sawi za'ra na, Onesiporuhi nhorōwa 're, 're ūhâimana za'ra mono norī hā.

²⁰ Erasitu hā ma tō ūza'u nhamra, Coritu na 'ri nho'õmo nhisi āma. Toropimu hā hâzé wa, wa tō tire, Miretu na 'ri nho'õmo nhisi āma.

²¹ Ma'āpē, niha asina rosa'rata, rowa'u'u wahâ 're sa'wari mono õ ré, we aimorizéb da hā. Wasiré ūsazei'wa norī hā te āma asawi za'ra, Eburu, duré Pudeti, duré Rino, duré Caradiza. Uburé ūsazei'wa hâiba amo norī hā te duré āma asawi za'ra.

²² Timotiu, wa ūsimi aiwē, Wanhib'apito hā 'râwi aipê'ë 're, 're ūsâmra mono na, asina 're waihu'u u'âsi mono da. Duré 'Re ūhâimana u'âsi mono wi, wa tō te tiwi 're waptêrë u'âsi, ūsimizawizé hā uburé ai'âma za'ra wa'aba 're hâimana u'âsi mono da.

Titu Tituhu ma, Paru te te ūrob'ui'érézé Ībaihâ wasu'uzé

Ã ībaihâ hã Paru hã aibâ īprédupté ma, ma tô rob'ui'éré, Titu na ūisisi ma. Ta hã Paruhu siwadi uptabi, duré 'Re īhâimana u'âsi mono ma romhuri na īpawapto'wa (Darasiza. 2.1-3). Titu hã zudezu õ di. Ta hã deredu na īwaptérë. Tereta na rob're za'iti nhisi ãma, ma tô Zezusihi zazei'wa norñ hã 're hâimana za'ra. Tame ma tô Paru hã Titu hã tirë, 'Re īhâimana u'âsi mono ma romhuri hã te te 'manharñ da. Ã ībaihâ na ma tô tâma rob'ui'éré, Tereta ãma hã te te 're da'ab'madâ'â wẽ mono da, duré 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uweñ norñ hã te te 're apisutu mono da, ūsazei'wa norñ 'madâ'â'wa da hã.

Paru hã wama zama, ma duré waihu'u za'ra, ãne: Ni'wam norñ hã si'uihâ na tinhiptete na tiwasété wi hã 're wairébé waihu'u mono õ di. Tazahâ 'Re īhâimana u'âsi mono hã wama ūsôprub za'ra zém na si wanho'reptuzé hã Cristuhu dâ'âzém na si.

¹ Wa hã Paru, 'Re īhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, duré Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa 're ūmorñ, wa ãma aima rob'ui'éré. Zezu Cristu hã ma tô īpisutu, te te datëme ūzatõrñ da, 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uweñ norñ u, te tâma 're apawapto mono da, Wanhib'apito umnhasi sina 're hâimana za'ra mono da, duré Wanhib'apito ãma tô sena rowasu'u wẽ na te 're apawapto mono da, ãma 're nomro wẽ mono da. Taha da, ma tô datëme ūzatõ.

² 'Re īhâimana u'âsi mono hã sadawa nhipesé õ di. Marñ te te apoto mono õ ré, ma tô tizazei'wa norñ ãma sima roti siro, rowẽ ūsi'utõrñ õ ãma ūrata 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Taha zô si, wa wasina 're wanhimipari u'âsi za'ra.

³ Tawamhâ bâdâ ma tô oto ūwa waptârã, te te dama ūwaihu'uzéb da hã, ãhã wasu'u hã. Taha wa, ma tô we ūma tisõ, tinhimiroti hã, ūsadawa para te dama 're sadawa wasu'u mono da, 'Re īhâimana u'âsi mono hã Wa'anho'reptui'wa hã.

⁴ Titu, taha wa, wa ãma aima rob'ui'éré. Te ūaipawaptobzéb zarina, wasiré Wanhib'apito zazei'wa 're aimorñ wa, ūra na wa asisi, asawi te.

Wamama ma, wa ai'âma 're ūmreme u'âsi, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, ūsimizawizé hã ai'âma 're hâimana u'âsi mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're aimorñ da.

Cereta na rob're za'iti nhisi ãma, Titu te te 're ūdapawapto mono zé wasu'u

⁵ Titu, Cereta na rob're za'iti nhisi ãma wa tô airë, tame assâmra da a'â. E marñ da. Romhuri hã ūwaibaba dama hiri da. Duré īprédum norñ hã 're apisutu mono da, 'ri nho'ðmo mono bâ ūsazei'wa norñ te te 're 'madâ'â za'ra mono da. Tawamhâ te aima ūrotizéb zarina si, te za oto 're ūapisutu mo.

⁶ Æne wa tô aima roti, ta norñ ãma. Wẽ na 're ūnomro mono norñ si te za 're ūapisutu mo, da'madâ'â'wa da. Wẽ na 're nomro mono wa, ūwasédé hã da te ãma 're ūsa'ra mono õ norñ si, te za 're ūapisutu mo. Timro uptabi si te te 're ūmadâ'â za'ra mono norñ si, te za 're ūapisutu mo, da'madâ'â'wa da hã. ūra norñ hã tô sena ūsazei'wa 're ūnomro mono norñ mama si, te za 're ūapisutu mo. ūra norñ hã po're õ wamhâ, duré te te 're rowasutu za'ra mono wamhâ, te za ūwasu'u na da te ãma 're ropé. Tawamhâ ta norñ mama hã 're apisutu mono õ di za, da'madâ'â'wa da hã.

⁷ Da'madâ'â'wa norñ hã te za dama 're hâimana wẽ za'ra, 're nomro wasété mono wa, da te dasiwi 're wẽ'õ tõ za'ra mono da. 'Re īhâimana u'âsi mono ma, te te 're da'madâ'â za'ra mono wa, dama 're hâimana wẽ za'ra mono di za. Æne te za 're nomro, da'madâ'â'wa norñ hã. Dama pire wẽ te, 'râwi sina 're wata za'ra mono õ di za. Duré hâimana nhiti'ru na 're hâimana za'ra mono õ di za. Duré âzézei'wa na 're nomro mono

õ di za. Duré sahi wa, te te 're dahâ za'ra mono õ di za. Duré sadawa nhipesé na te te dama 're rob'râmi za'ra mono õ di za.

⁸ Te za duré te te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré 're nomro wẽ mono da si, te za te te sina 're rosa'rata za'ra. Duré hâimana prédum na, te za 're hâimana za'ra. Te za duré dama 're hâimana wẽ za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono âma si te za 're nomro wẽ. Duré tihâiba na te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wẽ mono da.

⁹ Wanhib'apito wasu'uwẽ, te dama 're ïwasu'u mono hã tô sena. Taha wa, te za da'madâ'â'wa norî hã ïwasu'uwẽ hã te te 're 'madâ'â pese za'ra, ï'uwaibaba si te te dama âma 're roti za'ra mono da, rowẽ na si Wanhib'apito âma 're danomro mono da, duré 're siwaihu'u za'ra mono da, tinhimiroti na te te 're ïupa za'ra mono norî hã.

¹⁰ Âhâna te aibâ norî hã ahâ na 're hâimana za'ra, ïsazei'wa nherê, Wanhib'apito nhimiroti na te te 're ïwawapari za'ra mono õ norî hã. Ta norî nhimirowasu'u hã dama ï'uwaibaba õ di. Tizadawa nhipesé na te ta norî hã te te dama 're rob'râmi za'ra. Âne te 're dahâimana za'ra da'ahâ na, zudezu na 're ïdapoto za'ra mono hã.

¹¹ Taha wa, te za ta norî wi 're ïazawi mo, aimawi na ïsazei'wa norî ma te te 're rowasu'u za'ra mono tõ da. E marî wa. Ta norî nhimirowasu'u zarina, ma tõ ni'wam norî hã 're sipa za'ra, roti tõ senai'õ niwî, damama siré 're ïdahâimana za'ra mono norî hã. Aimawi rowasu'u'wa norî hã rob'uiprazé hã da te tâma 're sômri za'ra mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra, rowahutu wa'râmi.

¹² Cereta nnihudu hã tô sena na ma tõ tisiré norî hâimanazém na rowasu'u. Âne te tinha, romhâ ré dapore pu'u'wa hã: "Cereta nnihudu norî hã sadawa nhipesé na te 're nomro. Abaze zahi ne, te duré 're nomro, sahi u'âsi. Wa'a za'ra nherê, te tisa zô si 're sôpré." Âne te dawasu'u, romhâ ré dapore pu'u'wa hã.

¹³ ïsimirowasu'u hã tô sena. Taha wa, aimreme pire na te za ïsazei'wa norî ma 're ïaroti mo, Wanhib'apito nhimiroti si te te 're sazei pese za'ra mono da, rowẽ na âma 're hâimana za'ra mono da.

¹⁴ Zudezu norî nhimirob'râzarõtõ 'rada hã tô senai õ wa, te te 're wapari za'ra mono õ di za, ïsazei'wa norî hã. Duré Wanhib'apito âma tõ sena roti hã te te siwi 're ïwê'õ za'ra mono norî nhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ di za.

¹⁵ Danhimirosa'rata wẽ u'âsi 're danomro mono wamhã, uburé marî ïwẽ na 'râwi âma 're dasiwasété za'ra mono õ di za. Tane nherê, danhimirosa'rata wasété u'âsi 're danomro mono wamhã, marî wẽ nherê, da te âma 're rosa'rata wasété za'ra mono wamhã, te za 'râwi âma 're dasiwasété za'ra, ïsazei'õ'wa norî hã. Tane nherê, dawasété na 'râwi 're dasiwaihu'u za'ra mono âna, te za 're dahâimana za'ra.

¹⁶ Ta norî hã te 're siwasu'u za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïwaihu'u za'ra na. Tane nherê, 're nomro wasété mono wa, tõ senai õ di, 're ïsiwasu'u za'ra mono zé hã. Te te 're ïda'ruiwapari za'ra mono zép si, te tâma 're hâimana za'ra. Duré po're'õ u'âsi te 're nomro. Marî ïwẽ hã te te 're 'manharî waihu'u za'ra mono õ di, ta norî hã.

2

Rowasu'u uwaibaba na si rowasu'u

¹ Titu, rowasu'u uwaibaba si te za ïsazei'wa norî ma 're ïrowahutu mo, âma 're nomro wẽ mono da.

² Aibâ ïhi norî ma, te za 're ïaroti mo, hâimana prédum na 're hâimana za'ra mono da, tiwasété wi sina 're siptete za'ra mono sina, 're hâimana za'ra mono da. Wanhib'apito nhimiroti si te za duré te te 're sazei pese za'ra, ta hã tô sena wa. Te za duré te te 're dazawi pese za'ra. Marî hã sada 're hâimana za'ra mono nherê, Wanhib'apito âma si te za 're hâimana u'âsi za'ra.

³⁻⁴ Pi'õ ïhi norî ma zama, te za duré 're ïaroti mo, hâimana wẽ uptabi na 're hâimana za'ra mono da. Te te 're dawasu'u wasété za'ra mono õ di za, dama. Âzézei'wa 're hâimana za'ra mono õ di za. Roti wẽ na si te za ïra ré norî hã te te 're pawaptob za'ra, timro hã duré ti'ra norî zama te te 're sawi pese za'ra mono da.

⁵ Te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wē mono da, ūra ré norī hā. 'Ri 're, romhuri wē 'wa te za 're hāimana za'ra. Duré timro mreme te za te te 're 'madâ'â pese za'ra. Tawamhā da te tāma 're nharī wasétē za'ra mono õ di za, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti na oto 're nomro wē mono wa, ūra ré norī hā.

⁶ 'Ritē'i'wa norī ma zama, te za duré 're ūaroti pese mo, sina 're siptete za'ra mono sina, 're nomro wē mono da.

⁷ A hā aihāimana wē na, te za dama āma 're asanho mo, asirā zarina si 're danomro wē mono da. Dama 're rowahutu mono wamhā, aimreme tō sena na si, te za dama 're ūrowahutu mo.

⁸ ūwasu'u uwaibaba si, te za dama 're ūrowahutu mo, da te aima 're nharī za'ra mono tō da, taré da te aima 're nharī za'ra mono wa, timreme niwī wawē'õ'wa norī hā 're siséb za'ra mono da.

⁹ ūwada'uri zarina si, pawa'âbâ āna dama romhuri'wa norī ma zama, te za 're ūaroti mo, tinhib'apito mreme hā te te 're wapari pese za'ra mono da, ūsimiromhuri na te te 're wēsāmri za'ra mono da, ūsib'apito hā. Romhuri'wa norī hā timreme na te te tāma 're wa'rāmi za'ra mono õ di za, tinhib'apito ma hā.

¹⁰ Duré marī hā tinhib'apito wi te te 're simi'uri za'ra mono õ di za. Te za te te tāma 're romhuri wē za'ra, te te tiwi 're upa za'ra mono āna. Tawamhā 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're nomro wē mono wa, te za Wa'anho'reptui'wa nhimiroti wē na 're dawata za'ra.

¹¹ 'Re ūhāimana u'âsi mono hā ma tō dama siwaihu'u, tinhimizawi pese zém na, uburé te te 're ūda'anho'reptui mono zéb da hā.

¹² Ta hā te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tō wama waihu'u, wa te 're rēme pese za'ra mono da, ūsazei'õ'wa norī hāimana zé hā, dawē te, wawasétē zō wa te 're rowasutu tō za'ra mono da, ti'ab ré wasina 're wanhiptete za'ra mono da, 'Re ūhāimana u'âsi mono āma si 're wanomro wē mono da.

¹³ Āne wa za 're wanomro, Wa'anho'reptui'wa zō wanhimipari sina. Wa za rowē u'âsi 're wahāimana za'ra, wasina 're wanhimipari za'ra mono sina. Rowa'a za'ëtē ré, apâ wei morī wapsi, wa za watōmo na 'madâ'â za'ra ni, danhipai u 're ūhāimana mono hā, Wanhib'apito Zezu Cristu hā.

¹⁴ Ta hā ma tō wazada sisō, wazada dâ'â da, 're ūwanomro wasétē mono hawi, te te 're wa'anho'reptui mono da, ūsib'a'uwē si 're wahāimana za'ra mono da. E marī da. Sena na 're wanomro mono da oto, duré wawa'a āna ūvē na wa te 're dapawaptob za'ra mono da.

¹⁵ Ūnhimiroti zarina si, te za 're ūda'apawapto mo, Wanhib'apito āma 're danomro wē mono da. 'Re danomro wasétē mono tō da, te za dawi 're ūazawi pese mo. Wanhib'apito zadawa para te za aimreme pire na dama 're ūaroti mo, asimiroti wapu wa, da te dasiwi 're aiwē'õ za'ra mono tō da, dama 're ūaroti mono na hā.

3

Ūsazei'wa norī hā 're ūhāimana wē za'ra mono zé wasu'u

¹ Titu, ūsazei'wa norī hā te za 're ūapo're pu'u u'âsi mo, dama ūpire norī nhimiroti si te te 're wapari pese za'ra mono da, roti'wa norī nhimiroti zama. Simi'ē na te za ūmreme hā te te tāma āma 're uwaimrami za'ra.

² Duré te te 're dabâsi wasétē za'ra mono õ di za. Te te duré 're dazada'âbâ za'ra mono õ di za. Simizawi pese na si, te za 're hāimana za'ra. Duré waimri na te za uburé dama 're hāimana za'ra, hāimana wē na.

³ Wa norī zama, Cereta nhihudu norī ne, wanhimiza'rese āna, wa aré 're wanomro. Wapo're'õ u'âsi, wa aré 're wahāimana za'ra. Dazadawa nhipeze na ma tō da te wama 're rob'rāmi za'ra. Uburé marī hā sipu'u pese na, wa tō aré wa te wasima 're wē za'ra, ūvē newa, āma wama 're robze za'ra mono da. Wa tō duré wa te dama 're rob'manhari wasétē za'ra. Danhimarī na da'ruiwapari hā ma tō wama 're hāimana za'ra duré.

Wawasédé wa te 're 'manharī za'ra mono 'ru te, ma tō da te 're wa'ruiwapari za'ra aré. Wa norī hā wa tō duré asa wa te 're da'ruiwapari za'ra aré.

⁴ Tane nherē, wawasétē na 're wanomro mono nherē, tinhoprubzém na ma tō dama 're siwaihu'u, 'Re īhāimana u'âsi mono hā Wanho'reptui'wa hā. Duré uburé te te 're īda'azawi pese mono zém na zama, ma tō dama 're siwaihu'u.

⁵ 'Re īwanomro wasétē mono hawi, ma tō te te 're wa'anho'reptu. E 're wanomro wē mono wa, duré e wa te dama 're rob'manhari wē za'ra mono wa, ma tō te te 're wa'anho'reptu. Mare di. Wa'āma 're īpē'ēzé mono zarina, ma tō te te 're wa'anho'reptu. Tipē'ēzani te te wama 're īanhomri mono na, ma tō wapē'ē 're te te 're wa'apoto té. Wawasétē hawi, ma tō wapē'ē 're, te te 're wa'a'upsō, āma 're wanomro wē mono da oto.

⁶ Sōpru uptabi wa, ma tō wei wama te te 're anhomri Tipē'ēzani hā, Zezu Cristu te te 're īwa'anho'reptui mono zéb zarina. Wē uptabi di, īpē'ēzani hā.

⁷ Wawasétē na 're wanomro mono nherē, ma tō te te 're wa'azawi pese, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Taha wa, ma tō te te 're wa'awēsāmri, wawasédé hā te te oto wa'āma 're īab'madâ'â mono õ zéb zarina, rowē īsi'utōrī'õ āma īrata 're wasi'ubumroi u'âsi mono da. Taha wa, wa za wasina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, īrata 're īwasī'ubumroi u'âsi mono zéb zô hā.

⁸ Te aima īrowasu'uzé hā tō sena.

Taha wa, te za īsazei'wa norī ma 're īaroti mo, marī wē na te te 're dapawaptob u'âsi za'ra mono da. Te aima 're īrowasu'u mono zé hā wē uptabi di, dama 're īrowē za'ra mono zéb da hā.

⁹ Ni'wam norī hā zudezu norī hi'rata norī nhisi wasu'u na, te āma 're sisada'âbâ za'ra. 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti, zudezu norī ma 're īhāimana za'ra mono na zama, te duré 're sisada'âbâ za'ra. Āne wamhā, dama 're īrowē za'ra mono zé hā, mare di. Taha wa, marī na 're īdasisada'âbâ za'ra mono zé hā, 're wapari mono õ di za.

¹⁰ Āté ni'wa hā te za aimawi tinhimirowasu'u na te te 're ro'wa'rutu, īsazei'wa norī wi. Taha zarina, īsazei'wa norī hā sima āma 're siwanhizari za'ra mono wamhā, te za tāma 're īaroti mo, āne na te te dama 're rowasu'u tō mono da. Taha parimhā te te aiwapari õ wamhā, te za duré tāma āma īsahu. Taha na duré te te aiwapari õ wamhā, ma'āpē, tiwi 're asi'madâ'â pese mono. Tawamhā īsiré 're aihāimana mono õ di za oto.

¹¹ E marī wa. Tāma roti nherē, te te īaiwapari õ na, waihu'u wa. Roti sena hawi sipai wa, te za īwasétē na dasiwi waihu'u ni.

Paru hā, Tituhu ma te te īrowaihu'u 'rāsutu zé

¹² Nimahā na, wa za aibâ hā atēme satō, āté Atemasi hā, āté Titicu hā. Taha wa, ma'āpē rosa'rata, we aimorī da, wassisōpētē da, Nicopuri na 'ri nho'ōmo nhisi āma. Taha na wa tō īsima rosa'rata, rowa'u'u wahâ nomro ré, tame īnhamra da.

¹³ Duré aibâ norī hā pawaptob zahuré na, Zena norī hā Aporuhu me. Danchimirob'manharižém na dawasu'u'wa, te 're hāimana, Zena hā. Marī hā aima īhāimana zarina, te za īpawaptob zahuré, marī hā tāma hāimana zahuré õ wa, īnebzéb da hā.

¹⁴ Wa tō īsima wē, wasiré īsazei'wa norī hā marī zô dawi 're ro'wanhi'riti za'ra mono wamhā, te te 're dapawaptob za'ra mono da, taré 're hāimana za'ra mono tō da, dapawaptob āna.

¹⁵ Uburé īsiré 're īsī'ubumroi mono norī hā ma tō timreme na āma asawi za'ra. Wasiré īsazei'wa norī hā wa wamreme na āma sawi za'ra ni, wazawi'wa norī hā.

'Re īhāimana u'âsi mono wi, wa aima za'ra wa'aba, te tiwi 're rowaptērē u'âsi, aihīni te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi āma 're anomro aba mono da.

Piremo Piremohō ma, Paru te te ūrob'ui'érézé Ībaihā wasu'uzé

Duréihā ma tō aibâ norī hā da te 're uipra za'ra, pi'ō norī zama, te te dama 're romhuri za'ra mono da. Taré dasa si, duré da'uzazép si ma tō da te tāma 're sōmri za'ra. Romhuri wa'â hā da te tāma 're sōmri za'ra mono õ di. Ma tō duré da te tiwi 're rosawi za'ra, nimomo si'uihā na 're wairébé mono tō da. Āne wa, ma tō robzei ãna 're hāimana za'ra, romhuri'wa norī hā. Tawamhā nimomo apito norī hā te te satōñi za'ra õ nherē, si'uihā na 're wairébé mono wa, te za sada 're sahi za'ra. Taha wa, te za dama 'ru za'ra, da te sōpētē za'ra wa, apâ da te simroi mono da. Tawamhā apito hā te za nasi hā za'ra ãté, romhuri'wa norī hā si'uihā na 're wairébé mono 'ru te.

Āne hā tāma waihu'u pese wa, ma tō Paru hā rob'ui'éré, Piremohō ma. Ta hā ma tō aré uipra aibâ hā, Onezimo na īsisi hā, tāma īromhuri'wa da hā. Tane nherē, ma tō tiwi watobro Onezimo hā, nimomo morī da. Morī wamhā, Paruhu u ma tō wi. Tawamhā Zezusihi wasu'uwē hā ma tō tāma wasu'u, Paru hā. Taha zarina, ma tō Onezimo hā saze. Taha wa, ma tō Paru hā Piremohō ma rob'ui'éré, te te āma waihu'u da, Onezimohō hāimanazép tém na hā. Piremo hā duré īsazei'wa. Taha wa, Paru hā ma tō tiwi rowaptē, Piremohō wi, te te āri wē da, Onezimo hā apâ ī'rata 're sāmra mono da, īsiré īsazei'wai wa oto.

¹⁻² Piremo, a hā wasiwadi wama asawi pe, duré wasiré Cristu Zezusihi ma romhuri'wa. Āhāna, wa hā Paru, wa za asawi, īnhimi'ui'éré na. Wano hā Timotiuhu me, wa za asawi ni. Duré Zezusihi zazei'wa norī, asōrōwa u siré 're īs'rā'ōtō mono norī zama, wa za āma sawi za'ra ni. Duré wahidiba hā Apiza hā wa za āma sawi ni. Duré aibâ hā Atipu hā wa za āma sawi ni. Ta hā te duré wasiré Wanhib'apito ma, te te 're romhuri pese. Wa hā Zezu Cristuhu ma romhuri'wai wa, ma tō dasiwi ī'āri ni. Dazazéb 're ma tō duré dasiwi īnherē ni. Tawamhā dazazéb 're, īnhamra ré, wa za aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

³ Wamama ma, wa ai'āma 're wamreme zusi u'âsi, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, īsimizawizé hā ai'āma 're hāimana u'âsi mono da, rowē u'âsi, āma 're aimorī da.

⁴⁻⁵ Piremo, asawi di. Āhāna wa za aima waihu'u, Wamama āma īwatazém na, ai'āma hā. Aiwasu'u wē hā ma tō we nasi ītēme waptārā. Wanhib'apito Zezusihi zazei'wa te, u, 're aimo. Te duré, u, 're ī'azawi pese mo, uburé īsazei'wa norī hā. Taha wa, aiwasu'u wē hā we ītēme 're waptā'ā mono wa, īto ti, wa hā. Duré 'Re īhāimana u'âsi mono ma, ai'āma 're īmreme mono wamhā, wa duré āma 're īwata u'âsi, īnhib'apito āma.

⁶ 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō uburé Cristuhu zazei'wa norī ma 're sōpru, uburé marī īwē na. A hā, Cristuhu zazei'wai wa, wa oto wasiré 're wahāimana za'ra. Tawamhā, wa ai'āma 're īmreme, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, te te aimo 're awaihu'u pese mono da, aipē'ē 're, uburé marī īwē hā Cristuhu zazei'wa norī ma, te te 're ī'anhomri mono hā.

⁷ A hā īno. īma asawi di. 'Re asimizawi pese mono wa, īto ti. ītoi uptabi di, īpē'ē 'remhā. Taha wa, īma rowē uptabi di. Duré uburé īsazei'wa norī hā robze na oto 're si'ubumroi mono wa, marī na a hā 're apawapto mono wa, ītoi uptabi di, aimo.

⁸ Tawamhā, marī na wa za aima rowaihu'u. Wa za duré aiwi rowaptē. Wa hā asiré Cristuhu zazei'wai wa, adub'rada, wa oto 're mo. E taha wa, wa za āma aimo ti'ru, marī hā 'manharī da. Mare di. Te āma aimo 'rui õ di za.

⁹ īma asawi pese wa, wa hā Paru, dazazéb 're īnhamra nherē, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wai wa, wa za taré aiwi rowaptē, asi'uihā na si marī hā 'manharī da.

¹⁰ Āne āhāna Onezimohō āma, wa za aima rowaihu'u. Wa za duré aiwi rowaptē, Onezimohō ma. Cristuhu zazei'wa te oto 're mo, ta hā. Wanhib'apito wasu'uwe hā wa tō tāma waihu'u, dazazéb 're īnhamra ré. Ma tō saze. Taha wa, īra ne, wa īsina te 're waihu'u oto, Onezimo hā.

¹¹ Te te aima 're romhuri zei mono āna, te aré 're mo, Onezimo hā. Taha wa, aima wē ō di aré. Tazahā, aimawi īhaimanazé hā oto. Ma tō aipi'ra. Taha wa, aima wē di za oto. īma zama duré wē di.

¹² īma sawi di duré. īma sawi uptabi nherē, āhāna wa za oto Onezimo hā atēme satō, ai'rata 're sāmra mono da, apā.

¹³ īrata 're sāmra mono 'wa'āhā, te aré te te 're īpawapto, ai'upana. Te te 're īpawapto mono da, wa tō īsimā wē, dazazéb 're īnhamra ré, wa hā īwasu'u wē 'wai wa.

¹⁴ Tane nherē, te za asi'uihā na si tāma īpisu, apā we ītēme satōñ da, aima wē wamhā. Aima wē ō wamhā, mare di za. Āne wapsi, īma wē di za. Wa hā te āma pisutu ō di. Mare di.

¹⁵ Ta hā Onezimo hā ma tō aré airē. Āté syry na asiti 're sāmra mono nherē, wē di. E marī wa, wē di. Atēme wisi wapsi, āté te za oto ai'rata 're sāmra u'āsi. Taha wa, aima wē di za oto, āté.

¹⁶ Cristuhu zazei'wa te za oto 're mo, Onezimo hā. Pawa'ābā āna aima romhuri'wa si 're morī ō di za oto. Cristuhu zazei'wa oto 're morī wa, wano te za oto 're hāimana, Onezimo hā. Tō sena sawi di, īma. Tawamhā aima sawi uptabi di za oto, ta hā. Asiré īsazei'wai wa, ano te za oto 're mo, asiré.

¹⁷ Āhāna, wa za aiwi rowaptē, Onezimohō ma. Ma'āpé, atēme wisi wi, sawi na za, ai'rata apā 're hāimana u'āsi mono da oto. Wa hā asiré īsazei'wai wa, atēme īwisi 'wa'āhā, te aré īzawi. Tane te za īsawi, Onezimo hā, apā aima 're hāimana mono da.

¹⁸ Āté ai'rata sāmra ré hā, ma tō marī hā aiwi wasétē. Āté marī, ma tō aiwi ti'ā, asiti morī ō ré. Sena wamhā, ma'āpé we īma waihu'u za, apā īwa'ābāzéb zarina te aima sōmri da, īsōwa're're, Onezimohō upana.

¹⁹ Tō sena, īmreme hā. Wa hā Paru hā wa za aima wa'ā. Āne wa oto aima rob'ui'érē, waihu'u da. A hā, Zezusihi zazei'wa. Āhāna Zezusihi wasu'uwe zarina, robze na te oto 're aimo, īwasu'uwe hā te aima waihu'u wa, wa hā.

²⁰ Taha wa, wa āne aima roti. Duré wa aiwi rowaptē, Onezimohō ma, sawi da, duré ai'rata 're sāmra mono da, a hā īno, Cristuhu zazei'wai wa. Āne wamhā, wē di za īma.

²¹ Āne, wa aima rob'ui'érē, īnhimiroti hā waihu'u da. Zahadu wapsi, uburé 're ī'ab'manharī wē mono zé hā, Onezimohō āma hā, īnhimiroti zarina hā wa za waihu'u. Āté īnhimiroti zarina si ō di za. Āté asi'uihā na asimirosa'rata zarina zama, te za tāma ī'manharī wē.

²² Duré misi wa za aiwi waptē. Ma'āpé, daza'warizé hā īma pisutu, ai'rata za'ra wa'aba a'ā īnhamra da. A norī wa'wa hā ma tō duré īma 're īrowaptērē za'ra wa'aba mo, hāiwa u, 'Re īhāimana u'āsi mono wi, te te īzatōñ da, dazazém hawi atēme za'ra wa'aba, īmorī da apā. Taha wa, wa sō mapa, īmorizéb zō, atēme za'ra wa'aba, īma 're īrowaptērē za'ra wa'aba mono zéb zarina, āma īmorī da apā. Āne si.

²³ Āhāna Epaprasi hā te āma asawi. Ta hā duré Cristu Zezusihi wasu'u'wai wa, dazazéb 're te īhamra, īme.

²⁴ Marcusi hā te duré āma asawi, duré Aritacu hā, duré Demasi, duré Rucasi. Ta norī hā, īsiré Wanhib'apito ma romhuri'wa norī. Āne si, wa īnhimirob'ui'érē hā 'rāsutu.

²⁵ Wa hā wa duré 're īmreme u'āsi, Wamama ma, ai'āma za'ra wa'aba, Wanhib'apito Zezu Cristu hā te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, robzei u'āsi, āma 're anomro aba mono da.

Ebreusi Ebreusi norī ma, rob'ui'éré Íbaihâ wasu'uzé

Ã Íbaihâ na rob'ui'éré hã zudezu norī ma hã, Zezusih zazei'wa norī ma hã. Ebreusi hã zudezu norī waptérézé hâiba amo. Ã Íbaihâ na rob'ui'éré'wa hã ni'wa hã te te waihu'u õ di.

Zudezu norī hã Zezusih zazei'wa norī hã ma tô te te 're robzépata za'ëtë za'ra, ïsiré zudezu norī hã te te siwi 're wë'õ za'ra mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã te te oto 're 'madâ'â za'ra mono õ newa. Taha wa, ma tô Ebreusi na rob'ui'éré'wa hã ïsazei'wa norī âma tihâtâ'â za'ra, zudezu norī nhimizaze 'rata zéb u apâ sipizari za'ra õ'umnhasite. Ma tô duré dama waihu'u za'ra, Zezusih hã 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra uptabi na hã. Ta hã hâiwa âma romhuri'wa norī ma, pire uptabi di, ti'ai âma uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norī ma zama, Mozésih ma, duré Zuzuwehê ma.

Ma tô duré dama waihu'u za'ra, ãne: Zezusih hã dazada ïsisõmrizé hã danhipai u wë uptabi di, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhimizama hã dasi'udâna da te tâma 're ïsõmri za'ra mono na hã.

Capituru 11 âma hã ma tô duré wama sisi nhoré za'ra, ni'wam norī hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ïumnhasi za'ra mono zém na hã, te te 're robzépata za'ra mono nherë.

'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra wasu'u

¹ Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô tizadawa wasu'u 'rata 'wa norī ma te te 're rowasu'u, ta norī hã te te oto wahi'rata norī ma âma 're rowasu'u za'ra mono da, ïsadawa nhipai u hã. Ta norī ma, ma tô marî na misi si te te tâma 're rowasu'u za'ra, âma ïpu'u na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma 're ïwaihu'u za'ra mono zép sidâpâsi.

² Tane nherë, ti'ra si ma tô oto pisutu, ïsadawa nhipai u te te oto wama âma 're ïrowasu'u za'ra mono zéb da hã, rob'râsutuzéb u romhutu na za 're ïwahâimana za'ra mono norī ma. Taha si ma tô Timama zadawa para uburé te te ro'apoto. Taha si ma tô duré pisutu ïmama hã, niwapsi uburé roptede'wa na 're hâimana mono da oto.

³ Ôhõ si te oto Timama hã ïwë uptabi na te te dama 're wasu'u, rowa'a ïsa'ëtë na hã. Taha si te Timama ne 're hâimana, aiwa wa. Tinhimiroti nhiptete na te uburé marî hã te te 're a'upari wë, 're si'utõrî tõ za'ra mono da. Ôhõ si dawasédé hã te te dama 're apari mono da, dazada dâ'â wa, taha pari hâiwa'utu wa, te oto 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimire niwî 're sâmra, hâiwa âma. Danhipai u ïwaihu'u pese uptabi nhimire niwî te oto 're sâmra, ïsiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, pire uptabi na.

Zezusih hã hâiwa âma romhuri'wa norī ma, pire na 're ïhâimana mono zé wasu'u

⁴ ïmama hã ma tô ïsisi hã tâma tisõ, sisi pire da, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra na ïisisi da hã, uburé hâiwa âma tâma ïromhuri'wa norī nhisi ma, pire uptabi da. Tane ma duré ïmama hã pisutu, hâiwa âma romhuri'wa norī ma, pire uptabi na 're hâimana mono da oto, ïra hã.

⁵ Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na âma rob'ui'éré, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na:

"A hã ïra te ïme 're aihâimana mo. Taha wa, wa za oto ïra na te 're asisi, dama aipire na 're aihâimana mono da oto."

Ãne duré ïhâiba amo na rob'ui'éré hã:

"Wa hã ïmama wa za tâma 're ïhâimana. Taha wa, ïra te za 're hâimana."

Ãne duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã. Tawamhã e hâiwa ãma tâma ïromhuri'wa norí ãma zama, ma tô ãne na hã rowasu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Zesusihi ãma si, ma tô ãne na hã rowasu'u.

⁶ Ãne ma tô duré ni'wa hã ãma rob'ui'éré, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na, ti'ra hã ti'ai u za te te we ïsatõrïzém na, da'ra hã dama 're ïpoto 'rata za'ra mono ne ïpire uptabi na hã:

"Uburé hâiwa ãma ïma romhuri'wa norí hã te za ãma tiwata za'ra."

Ãne ma tô Zesusihi ãma rowasu'u siro, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

⁷ Ãne na si ma tô hâiwa ãma romhuri'wa norí ãma hã rob'ui'éré za'ra, ni'wa hã:
"Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô hâiwa ãma tâma ïromhuri'wa norí hã pisutu za'ra,
rowa'u'u ne 're hâimana za'ra mono da, duré unhamo ro'o ne 're hâimana za'ra
mono da."

Ãne na si ma tô ïwasu'u za'ra na ni'wa hã rob'ui'éré.

⁸ Tazahã, ï'ra si dama pire uptabi na 're ïhâimana mono zém na ma tô rowasu'u 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, ãne:

"A hã Ropoto'wa. Da'âma 're asib'a'uwë mono zé hã aiwi 're si'utõrï mono õ di za. Te
za tô aima 're hâimana u'âsi.

Duré marí na 're upai mono ãna, te za 're ïda'ab'madâ'â u'âsi mo.

⁹ Uburé marí ïwë hã da te 're ï'manharí za'ra mono si, aima wë uptabi di. Duré uburé
marí ïwasédé hã da te 're ï'manharí za'ra mono si, ma tô da'âma 're ï'a'ruiwapari
mo.

Taha wa, wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, Asib'apito hã wa tô aipisutu, uburé asiré 're
ïhâimana za'ra mono norí nhipai u, aipire na tâma 're aihâimana za'ra mono da,
duré ãne zarina ãma 're atoi u'âsi mono da."

Ãne ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ti'ra ma roti.

¹⁰ Ãne ma tô duré ti'ra ma tinhá, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã:
"A hã uburé Danhib'apito. Duréihã ropoto na'rata hawimhã ma tô ti'a hã ï'manha.
Asi'uihâ na ma tô duré hâiwa hã ï'manha.

¹¹⁻¹² Tane nherê, te za niwamhã ai'utõrï zahuré, sahuré ta norí hã, da'uzá hã dawi 're
ïhâsiwamnarí su'u za'ra mono ne. Duré da'uzá pano pa hã dawi 're hâsiwamnarí
za'ra mono wa, rob u da te oto 're sâmra mono da, da te 're ïhânhinha za'ra mono
ne, te za ta norí hã ï'uprosi zahuré, ïtép si 'manharí zahuré da, ïsôwa're're. Da'uzá
'rada hã da te oto dasiwi 're wë'õ za'ra mono wa, ïhâtép si da te ãma 're ïsapri
za'ra mono ne, te za tô ïtép si 'manharí zahuré, ti'a hã, hâiwa me.

Tane nherê, niwamhã ai'utõrï õ di za, a hã. Aiwtési te za 're aihâimana u'âsi mo.
Nimahã na hã ãma sapri waihu'u õ di za, aihâimanazém na hã. Tô õhõ si, 're
aihâimana mono zé hã za."

Ãne ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ti'ra ma, waihu'u siro.

¹³ Ãne ma tô duré 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tâma waihu'u siro:
"Í'rata te za 're asâmra u'âsi mo ïnhimire niwî, dama aipire na ïsiré 're aihâimana u'âsi
mono da. Asitob'ru norí nhiptetezé hã wa za tiwi uprosi za'ra, wapu na aima 're
hâimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uware na 're hâimana za'ra mono da
oto."

Tawamhã, e hâiwa ãma tâma ïromhuri'wa norí ma, ma tô ãne hã waihu'u za'ra, 'Re
ïhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Ti'ra ma si, ma tô ãne hã waihu'u siro, ta norí ma,
pire u'âsi 're hâimana mono wa za, Zesusi hã.

¹⁴ E niha tawamhã, hâiwa ãma romhuri'wa norí 're ïhâimana za'ra mono zé hã. Ta
norí hã ïhâiba'õ, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norí. Ta norí si ma tô 'Re
ïhâimana u'âsi mono hã te te 're satõrï za'ra ti'ai u, za te te ïsô'reptu za'ra norí hã te te
're pawaptob za'ra mono da, ti'ab ré. Taha na si, ta norí nhimiromhurizé hã.

¹ Taha wa, Cristuhu wasu'uwē hā wa te 're īwapari za'ra mono zép si, wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra, wasina 're wapahâ za'ra mono tō da, tiwi.

² Duréihā 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti hā, hâiwa ãma tâma īromhuri'wa norî hā wahi'rata norî ma, te te īwaihu'u za'ra zé hā tō sena na 're īhâimana mono na ma tō da te 're waihu'u za'ra. Duré ni'wam norî hā òhō si te te 're 'madâ'â za'ra mono õ wa, duré īsarina si 're nomro wē mono õ wa, ma tō 'Re īhâimana u'âsi mono hā īsarina te te 're hâ za'ra.

³ Āne wa, te te 're īwa'anho'reptui mono zéb zô, īwē uptabi zô, wa te sô 're rob'ruiwapari za'ra mono õ nherë, e īsimihâzé wi, wa za wasi'uihâ na 're wawairébé. 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're īwa'anho'reptui mono zé wasu'u na ma tō Wanhib'apito hā dama rowasu'u 'rata, si'uihâ na. īmreme wapari'wa norî hā ma tō duré ãne na wama ãma rowasu'u za'ra, tō sena danho'reptuzém na wa te ãma 're īsaze za'ra mono zéb da hā.

⁴ 'Re īhâimana u'âsi mono zama, ma tō te te 're wa'apawapto, te te 're īda'anho'reptui mono zé wasu'u hā, tō sena na 're īhâimana mono na wa te wasina ãma 're waihu'u pese za'ra mono da oto. Tiwaihu'u pese na marî īwē hā dama ī'manhari waihu'u'õ hā ma tō te te dama 're ab'manhari wē, ãma 're īdatob'uzu za'ra mono zé hā, taha zarina tō sena, wa te ãma 're īwaihu'u pese za'ra mono zéb da hā, te te 're īda'anho'reptui mono zé wasu'u hā. Ma tō duré Tipê'ēzani ma pisutu, romhuri hā īsazei'wai mono bâ te te sima 're īawē mono zéb zarina, te te tâma 're apisutu mono da, ãma 're īsipawaptob za'ra mono zéb da hā. Taha zarina, wasi'uihâ na tō sena, wa te ãma 're waihu'u pese za'ra mono da, ma tō duré te te 're wa'apawapto, 'Re īhâimana u'âsi mono hā.

Zezu Cristu hā Danho'reptui'wai wasu'u

⁵ Za 're īdahâimana téb za'ra mono na, wa tō aima ãma rowasu'u pari za'ra wa'wa. E taha wa, te za hâiwa ãma tâma īromhuri'wa norî hā pisutu za'ra 'Re īhâimana u'âsi mono hā, ta norî hā pire na te te 're da'madâ'â za'ra mono da, za 're īdahâimana téb za'ra mono ãma hā. Mare di. Ta norî hā danhib'apito da, te te pisutu za'ra õ di.

⁶ Tazahâ duréihâ ni'wa hā ma tō ãne na ībaihâ na ãma rob'ui'éré, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, te te īrowasu'uzém na hā:

"Re īhâimana u'âsi mono, e dahâimana pire na aima 're dahâimana za'ra mono bâ, te da'âma 're aipo're pu'u u'âsi mo. È niha da, te bété da'âma 're aiwamri u'âsi mo, a'uwē na si 're dahâimana za'ra mono nherë.

⁷ Ma tō aré dama īpisu, hâiwa ãma aima romhuri'wa norî zapari, dawapu na 're dahâimana za'ra mono da a'â. Tazahâ, ma tō oto dama īpisu, dapire na oto 're dahâimana za'ra mono da, īwē na si.

⁸ Ma tō duré dama īpisu oto, uburé marî hā niwapsi da te 're 'madâ'â za'ra mono da, dapire na."

Āne na ma tō duréihâ dawasu'u na rob'ui'éré, ni'wa hā.

'Re īhâimana u'âsi mono hā ma tō oto dama pisutu, niwapsi uburé marî hā da te 're īmadâ'â za'ra mono zéb da hā, dapire na. Marî hā taré 're 'maiħâimana mono õ di za, da te 're īmadâ'â za'ra mono õ na hā. Tane nherë, zahâdu uburé marî hā da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, ti'a 're dahâimana za'ra mono ré hā.

⁹ Zezusi 're īmorizép si wa tō wa te 're waihu'u pese za'ra. Ta hā ma tō 'Re īhâimana u'âsi mono hā pisutu, ti'ai ãma 're hâimana mono ré hā, hâiwa ãma tâma īromhuri'wa norî ma, wapu na a'â 're hâimana mono da, dasine. Zezusi hā dazada dâ'â da si, ma tō pisutu 'Re īhâimana u'âsi mono hā, da'âma 're pê'ēzé mono wa, da'âma 're īsiwârî mono zéb da hā. Ma tō duré pisutu ti'ra hā, pire na dama 're hâimana u'âsi mono da oto, dazada īdâ'â zarina, te te īrobzépata na te te sina tâma uwaimrami wa, Timama ma hā.

¹⁰ 'Re īhâimana u'âsi mono hā ma tō uburé te te ro'apoto. Taha ma si te uburé marî hā tâma 're hâimana. Ta hā tō ībâ, ma ti'ra hā pisutu Žezusi hā, dazada dâ'â wa, te te robzépata da a'â, taha zarina te te 're da'anho'reptui mono da, te te sina uwaimrami

da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te tāma īpisutuzéb zarina. Da'ahâ na hāiwa ãma rowẽ uptabi na ī'rata 're danomro u'âsi mono da, ma tō ãne da hā tāma pisutu, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

¹¹ Zezusi hā Timama nhib'a'uwe norī pisutu'wa, duré īsib'a'uwe da, Zezusi te te 're īpisutu za'ra mono norī hā misire īmama za'ra hā tō ūhō si. Taha wa, Zezusi hā ãma 're sisé mono õ di, ta norī hā tisisānawā na za te te 're īanhisi mono da hā, 'Re īhāimana u'âsi mono hā misire īmama za'ra wa, simisutu. Te za tō tisisānawā na te te 're anhisi, Zezusi hā.

¹² Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō ãne na ãma rob'ui'éré, Zezusi hā Timama ma, za te te tāma īrowasu'uzém na hā:

"Īsisānawā norī ma, wa za te tāma 're aiwasu'u wē za'ra.

Siré 're si'rā'ōtō mono ré, wa za ai'âma 're īwata u'âsi, īsō'a za'ra."

¹³ Ma tō duré ni'wa hā ãne na ãma rob'ui'éré, Zezusihi mreme wasu'u na hā:

"Īzama wa za te īsina 're umnhasi pese u'âsi, 'Re īhāimana u'âsi mono hā."

Duréihā ãne, Zezusihi mreme wasu'u amo na da te ãma īrob'ui'érézé hā, īsazei'wa norī ãma hā:

"Āhāta wa hā wa oto 're īhāimana, 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra na oto tāma 're īhāimana za'ra mono norī siré, õ hā te te īma 're īapisutu mono norī siré."

Āne duréihā Zezusihi mreme wasu'u na rob'ui'éré hā.

¹⁴ 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra ne, tāma 're īhāimana za'ra mono norī hā te a'uwe hāiba na 're hāimana za'ra, nhi ré, duré waprui ré. Taha wa, ma tō Zezusi hā dasiré si'a'uwe, a'uwe hāiba na a'â 're morī da. Tidâ'âzém na Wa'uburé nhiptede hā te te tiwi prub da, ma tō a'uwe hāiba na podo, Wa'uburé nhimiromhuri ma, dadâ'âzé ma, marī zō dasipibuma 're danhopré tō mono da oto.

¹⁵ Ni'wam norī hā te tō Wa'uburé nhimiromhuri zarina, pahi u'âsi 're hāimana za'ra, tidâ'âzé ma hā, īwada'uri zarina si pawa'âbâ ãna te te dama 're īromhuri za'ra mono hā tinhib'apito nhimiwada'uri na si sina hâtâ'â u'âsi 're īhāimana za'ra mono ne. Ta norī hā tidâ'âzé ma, pahi ãna oto 're hāimana za'ra mono da, ma tō sada tidâ'â za'ra, Zezusi hā.

¹⁶ E hāiwa ãma romhuri'wa norī hā te te 're pawaptob za'ra mono da, ma tō we ti'ai u mo Zezusi hā, dawazari si'a'uwe da. Mare di. Abra'âhā nhihudu mono bâ te te 're īpawaptob za'ra mono da si, ma tō wei mo. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norī hā.

¹⁷ Taha wa, tisisānawā norī me, aiwa uptabi a'â 're hāimana mono da, ma tō si'a'uwe Zezusi hā, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa īpire uptabi ne 're hāimana mono da, sasedoti īpire uptabi ne, tāma umnhasi na te te tāma 're romhuri mono da, da'âma pē'ezé uptabi sina. Taha da, ma tō si'a'uwe tō, taha zarina dawasédé hā te te oto dama 're apari mono da. Ta hā dasiré si'a'uwe õ 'wa'âhā, ãne hā te te aré sina uwaimrami waihu'u õ di, 'Re īhāimana u'âsi mono ma hā.

¹⁸ Zezusi hā ma tō robzépata za'êtē tō, ti'ab ré. Duré Wa'uburé hā ma tō aré pibu, tiwasédé hā te te 'manharī da. Tane nherē, te te īwapari õ zarina, tiwasédé hā te te 'manharī õ di. Taha wa, Wa'uburé hā te te oto 're wapibu za'ra mono wamhā, tō õ hā te za te te 're wa'apawapto, īsine wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono ãna, wanhiptete sina õhō ãma si 're wanomro mono da, Zezusihi ãma si.

3

Mozésihi wasu'u, Cristuhu wasu'u me

¹ īsisānawā norī, a norī wa'aba zama ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā aipisutu za'ra wa'wa, īsib'a'uwe si oto 're anomro aba mono da, hāiwa ãma ī'rata 're aihāimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za Zezusihi ãma si 're īrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono hā ti'ai u, we te te īsatōri na, duré dama īsadawa wasu'u'wa

na. Ta hā sasedoti ūpore uptabi na te wa'āma te te 're romhuri u'āsi, ūwasu'uwe na wa te 're ūsaze za'ra mono zém na te te 're wa'apawapto mono da.

² Ta hā ma tō 'Re ūhaimana u'āsi mono ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'āsi, te te tāma 're ūapisutu mono zéb zarina si. Tane aiwa, duréihā Mozési hā ma tō 'Re ūhaimana u'āsi mono nhib'a'uwe norī ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'āsi za'ra.

³ Ni'wa hā simiromhuri wē na te te sima 'ri wamhā, te za āma tatob'uzu za'ra ni, ūsimiromhuri wē na hā. E tawamhā 'ri na si te za āma tatob'uzu za'ra ni. Mare di. Taha nhipai u, te za 'ri 'manharī'wai āma zama tatob'uzu za'ra ni. Tane duré, Mozési hā dama pire na 're haimana mono nherē, taha haimanazém nhipai u hā, Zezusihī si dama pire uptabi di.

⁴ Ti'ai āma uburé 'ri hā danhib'rata na rob'manhari hā si'uihā na 're si'manhari za'ra mono õ di. Taha wa, te 'ri'wa norī hā 'ri nhipai u, pire na 're haimana za'ra. Tane nherē, 'Re ūhaimana u'āsi mono si ma tō uburé marī hā te te 're ab'manhari. Taha wa, te uburé marī nhipai u, pire uptabi na 're haimana u'āsi ta hā siwaproxi.

⁵ Mozési hā ma tō 'Re ūhaimana u'āsi mono ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'āsi, ūsib'a'uwe te te tāma 're ūpawaptob za'ra mono zém na hā. Marī na 'Re ūhaimana u'āsi mono hā za ti'ab ré te te dama 're ūarowaihu'u mono zém na, ma tō ūsib'a'uwe ma te te 're rowaihu'u sirōmo za'ra, Mozési hā. 'Re ūhaimana u'āsi mono ma, romhuri'wa na si, te ta hā 're haimana.

⁶ Tane nherē, te Cristuhu si tāma umnhasi na uburé ūsib'a'uwe norī hā te te tāma 're 'madā'ā pese za'ra, pire uptabi na, 'Re ūhaimana u'āsi mono 'ra hā. Wa norī hā Cristuhu āma si 're wanomro mono wa, da te wama 're rob'manhari wasétē za'ra mono nherē, wapahi āna wanhiptete sina āma 're wanomro mono wamhā, wa za tō ūsib'a'uwe na tāma 're wahaimana u'āsi za'ra. 'Re ūhaimana u'āsi mono hā ūwē si, za te te wama ūpisutu za'ra zéb zō, wama umnhasi sina sô 're ūwanhimipari u'āsi za'ra mono zéb zarina, tiwi 're wasipizari za'ra mono õ wamhā, tawapsi wa za tō ūsib'a'uwe na tāma 're wahaimana u'āsi za'ra.

'Re ūhaimana u'āsi mono nhib'a'uwe norī 're ūwa'utu za'ra mono zé wasu'u

⁷⁻⁸ Duréihā ni'wa hā ma tō 'Re ūhaimana u'āsi mono pē'ēzani zadawa para, āne na āma rob'ui'érē:

"Ā bātā na, 'Re ūhaimana u'āsi mono mreme hā wapari za'ra wa'aba wamhā, aipo're si'āri 're aihaimana za'ra wa'aba mono õ di za, aī'rā tete aba na. Duréihā aihi'rata norī wa'wa hā ma tō āne na hā po're āna sada tihaimana za'ra, 'Re ūhaimana u'āsi mono da. Ta norī hā a'ubuni wi 're nomro mono ré, nimahā bātā na ma tō tiwasédé hā 'manharī za'ra, 'Re ūhaimana u'āsi mono hā te te sina pibu za'ra da, niha te te tāma rob'manhari za'ra õ zō pé, āma ūwa'a su'u za'ra õ na hā."

Āne ma tō ni'wa hā āma rob'ui'érē.

⁹ Āne duré, 'Re ūhaimana u'āsi mono mreme na rob'ui'érē hā:
"Aihi'rata norī hā ma tō siwi ūpibu, āma ūwa'a su'u za'ra õ zarina, niha te tāma rob'manhari za'ra õ zō pé, te te sina ūpibu za'ra da. 40 na āma wahub za'ra ré, marī ūwē na si te 're pawaptob u'āsi za'ra mono nherē, ma tō siwi ūwē'õ, aihi'rata norī wa'wa hā."

¹⁰ Taha wa, wa tō ta norī hā oto ūsiwi ūwē'õ pese za'ra. Taha wa, wa tō āne ūsimia tinhā:
'Ta norī hā ūzō si 're sōpré mono õ di oto. ūnhimiroti zarina si 're ūhaimana za'ra mono da hā, te te sima 're wē za'ra mono õ di duré.' Āne ta norī āma te ūsimia ūrotizé hā.'

¹¹ Taha wa, te oto ūsiwi ūwē'õ za'ra zéb zarina, wa tō ūmreme pire na ta norī āma tinhā, āne: 'Tō sena, ta norī hā nimahā na hā dame sisisi õ di za, ti'ai wē u hā, ūwa 're ūwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tāma ūpisutu za'ra zéb u hā.'

Āne duréihā 'Re ūhaimana u'āsi mono mreme na rob'ui'érē siro hā.

¹² Ō ūsiānawā norī, 'rāwi te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti hā asimirosa'rata wasétē aba zarina, asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, ūrata 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, dapisutu'wai wi hā.

¹³ Awē sidāpâsi te za duré asimiroti na 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, aipē'ē toi u'âsi Cristuhu āma si 're anomro wē wa'aba mono da, asiptete sina. Satanasihi nhimiroti wasédé hā wē newa, aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono tō da, duré 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti hā asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono wa, ai'rā tete na tiwi 're aihāimana za'ra wa'aba mono tō da, te za tō 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, rowē na wasiré 're wahāimana za'ra mono ré, ti'ai āma.

¹⁴ Wa norī hā Zezusi, wa te 're ūsaze na'rata za'ra mono zém hawi, wa tō wa te 're umnhasi za'ëtē za'ra. Ta hawim haré, 're ūwadâ'â za'ra mono zéb u, wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono wamhā, tawapsi wa za Zezusihī siré 're wahāimana u'âsi za'ra, ūsine dama wapire na wa te 're da'madâ'â u'âsi za'ra mono da.

¹⁵ Duréihā ni'wa hā 'Re ūhāimana u'âsi mono pē'ëzani zadawa para, te te āma ūrob'ui'éré na wa za āma aima sahu za'ra wa'wa, āma aipo're si'âri za'ra wa'aba tō da:

"Ā bâtâ na, 'Re ūhāimana u'âsi mono mreme hā wapari za'ra wa'aba wamhā, aipo're si'âri 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'rā tete aba na. Duréihā aihi'rata norī hā ma tō ãne na hā po're ãna sada tihāimana za'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono da hā."

Āne duréihā āma rob'ui'éré, ūbaihā na hā.

¹⁶ E 'wam norī hā ma tō bêté 'Re ūhāimana u'âsi mono mreme hā te te wapari za'ra nherē, siwi wē'ō pese za'ra. E 'wam norī hā te bêté wasu'u, ãne na āma ūrob'ui'éré hā. Mozési hā 'Re ūhāimana u'âsi mono waihu'u pese na, Ezitu hawi te te ūsimroi mono norī, te wasu'u za'ra. Ma'âpé āma asipo're pu'u za'ra wa'aba a'â, asi'uihā na.

¹⁷ Duré, e 'wam norī hā ma tō bêté 'Re ūhāimana u'âsi mono hā siwi wē'ō pese za'ra, Mozési hā Ezitu hawi te te dazani za'ra pari, 40 na da'âma wahub ré, a'ubuni wi 're danomro mono ré hā. Tō õ norī hā tiwasédé te te ūmanharī za'ra norī hā ma tō siwi wē'ō pese za'ra. Tiwasédé hā te te ūmanharī za'ra zéb zarina, ma tō a'ubuni wi ai'utō, ta norī hā. Ma'âpé ta norī wasu'u na asipo're pu'u za'ra wa'aba duré, waihu'u za'ra wa'aba da.

¹⁸ 'Re ūhāimana u'âsi mono hā ma tō ta norī āma timreme pire na rowaihu'u ūsirōmo za'ra, ãne: "Ta norī hā nimahā na hā sisisi õ di za, ti'ai wē u hā, ūwa 're ūwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tâma ūpisutu za'ra zéb u hā." Āne ma tō ta norī āma waihu'u siro, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā, duréihā a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi ūwē'ō za'ra zéb zarina, po're'ō u'âsi tiwi 're ūhāimana za'ra mono norī āma hā.

¹⁹ Tawamhā e marī, wa za wa norī hā āma waihu'u za'ra ni, ta norī wasu'u na hā. Ta norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono si te te 're saze za'ra mono õ wa, sisisi õ di, ti'ai wē u hā, ūwa 're wa'utu za'ra mono da, te te aré tâma ūpisutu za'ra zéb u hā. Taha wa, a norī wa'wa hā ta norī ne aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti si 're ūmadâ'â za'ra wa'aba mono õ na hā.

4

¹ Duréihā wahi'rata norī ma, te te ropisutu za'ra wamhā, e ta norī ma si ma tō rowē hā tâma pisutu za'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā. Mare di. Wa norī ma zama ma tō wama pisutu za'ra oto, 're ūdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, 're wahāimana za'ra mono da oto, rowē uptabi na. Taha wa, 'rāwi te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te wama ūropisutu za'ra zé hā asiwi 're simini za'ra wa'aba mono tō da, duréihā wahi'rata norī hā te te ūsimini za'ra ne.

² Ta norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiropisutu wē hā te te wapari za'ra nherē, te te sina uwaimrami za'ra õ di, te te āma saze za'ra õ wa. Tane duré, wa norī zama wa

tô 'Re īhāimana u'âsi mono wasu'u wẽ hã wa te 're wapari za'ra. Tane aiwa īsimiropisutu wẽ na wa te 're saze za'ra mono õ wamhã, wa norĩ zama wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, te te wama īropisutu za'ra zé hã, 're īdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, 're wahāimana za'ra mono da hã oto, rowẽ uptabi na hã.

3 'Re īhāimana u'âsi mono, wa te wasina 're īumnhasi za'ra mono norĩ si, wa za tō wasina wa te 're uwaimrami za'ra, 're īdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowẽ uptabi na oto āma 're īwahāimana u'âsi za'ra mono zéb da hã, te te wama īropisutu za'ra zém na hã. 'Re īhāimana u'âsi mono te te sina 're īumnhasi za'ra mono õ norĩ si te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, rowẽ hã. Duréihã ni'wa hã ma tō āne na āma rob'ui'éré, 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na, wahi'rata norĩ āma hã:

"Te īsiwi īwẽ'õ za'ra zéb zarina, wa tō īmreme pire na ta norĩ āma tinhā, āne: 'Tō sena, niwamhã dame sisisi õ di za, ti'ai wẽ u hã, 're īdawa'utu za'ra mono ne, aré īwa 're hāimana za'ra mono da, te tāma īpisutu za'ra zéb u hã.' "

Āne duréihã 'Re īhāimana u'âsi mono mreme wasu'u na rob'ui'éré hã.

E tawamhã, 'Re īhāimana u'âsi mono hã zahadu te te tāma pisutu za'ra õ wa, te te sina uwaimrami za'ra õ di, wahi'rata norĩ hã. Mare di. Taha wab õ di. Ropoto na'rata hawimhã ma tō uburé marī hã te te sima apisutu sirōmo, marī hã te te dama āma 're īab'manharī mono zéb da hã.

4 Duréihã 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u na ma tō ni'wa hã āne na āma rob'ui'éré, te te ro'apoto mono pari, āma īawēzém na hã, āne:

"Re īhāimana u'âsi mono hã zahadu 6 na bâdâ hã āma morī ré, ma tō te te ro'apoto. Taha pari, āma awẽ wamhã, te oto wa'udu, romhuri āna."

5 Āne tō õhō wasu'u hã, duréihã wahi'rata norĩ āma ni'wa te te āma īrob'ui'érézé hã, 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na hã:

"Tō sena niwamhã dame sisisi õ di za, ti'ai wẽ u hã, 're īdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, aré īwa 're hāimana za'ra mono da, te tāma īpisutu za'ra zéb u hã."

6 Duréihã ti'ai wẽ wa, 're īdanomro wẽ mono zé wasu'u wapari 'rata 'wa norĩ hã, ta norĩ hã 're īdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, īwa 're hāimana za'ra mono da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te tāma īpisutu za'ra zé hã te te sina uwaimrami za'ra õ di, īsimiroti hã te te 're 'madâ'â za'ra mono õ wa, ta norĩ hã. E tawamhã õhō haré ma tō dawi sizâ 'Re īhāimana u'âsi mono hã, 're īdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowẽ uptabi na 're īdanomro u'âsi mono zé hã. Mare di. Si'utōrī waihu'u õ di, ta hã. Ni'wam norĩ hã te za tō rowẽ uptabi na 're īdahāimana za'ra mono zéb u 're sisisi, 'Re īhāimana u'âsi mono te te tāma īpisutu za'ra zéb zarina.

7 E niha wa za tawamhã āne na sena na wa te āma 're waihu'u za'ra. 'Re īhāimana u'âsi mono hã ma tō bâdâ hã tō sena na pisutu, 're īdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowẽ uptabi na 're īdanomro mono zéb u 're īdanhisisi mono zéb da hã. Tawamhã, āne te te pisutu wamhã, "ā bâtâ na" ma tō sisi, 'Re īhāimana u'âsi mono hã. Āne na ma tō apito Dawi hã dama sadawa wasu'u, duréihã wahi'rata norĩ hã a'ubuni wi 're īnomro mono zém hawi, āma wahub ahâ za'ra parip si. Āne apito Dawi te te āma īrob'ui'érézém na te aimā āma īrob'ui'éré pari za'ra wa'aba zé hã, āne:

"Ā bâtâ na, 'Re īhāimana u'âsi mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si'âri 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'rā tete aba na."

8 Duréihã Zuzuwe hã ti'ai wẽ u te te īdanhimroi mono zé hã, e taha si, 'Re īhāimana u'âsi mono, 're īdawa'utu za'ra mono zéb da, te te dama īpisutuzé hã, te wasu'u. Mare di. Taha si õ di. Taha si 'wa'âhã, 'Re īhāimana u'âsi mono hã niwamhã te te aré wasu'u zahu õ di āne hã, 're īdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowẽ uptabi na 're īdanomro mono zé wasu'u hã.

9 'Re īdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowẽ uptabi na 're īdanomro mono zé hã, te tō 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'u wẽ norĩ ma 're hāimana u'âsi, õne u'â, duréihã ropoto na'rata hawi bâdâ hã 6 na āma si'utōrī pari, bâdâ misi na romhuri āna īwa'utu ne, 'Re īhāimana u'âsi mono hã.

¹⁰ Ni'wam norī hā 're ūdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowē uptabi na 're ūdanomro mono zéb da hā, 'Re ūhaimana u'âsi mono te te dama ūpisutuzém na te te sina 're ūuwaimrami za'ra mono norī hā, 're siwasutu za'ra mono õ di za oto, taha na 'Re ūhaimana u'âsi mono te te 're ūawēsāmri mono zéb da hā. 'Re ūhaimana u'âsi mono hā duréihā te te ro'apoto mono pari, romhuri te te ūsazâri ne, 're siwasutu zahu za'ra mono õ di za oto, ta norī hā apâ.

¹¹ Taha wa, rowē uptabi na 're ūwanomro mono zéb zô si, wa za wasima 're wanhopré u'âsi, āma 're wahaimana u'âsi za'ra mono da. Duréihā Izarazéhé nihudu norī hā a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi wẽ'õ pese za'ra wa, ta norī hā te te sina uwaimrami za'ra õ di, 're ūdawa'utu u'âsi za'ra mono zé hā. Ta norī ne, wa te wasiwi 're simini tō za'ra mono da, wa za tō taha zô si wasima 're wanhopré u'âsi, ūwē uptabi zô si.

¹² 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā ūhâiba ré ne, te tō wama 're haimana u'âsi za'ra. Siptete uptabi di duré ūmreme hā, uburé marī hā ūsarina si te te dama āma 're ūab'manharī mono zéb da hā, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā. Sib'ezé 'wa si'uwa ūwa pese ne, te wama 're haimana za'ra, ūsadawa wasu'u hā. Sib'ezé ūwa pese na te za romnhi hā da te 're nhizazari za'ra, īhi si da te 're urūrī za'ra mono da. Tane duré, 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā wa te 're wapari za'ra mono wamhā, 'râwi wapé'ē na wanhimirosa'rada ūwē hā duré ūwasédé hā wa za wa te āma 're waihu'u za'ra.

¹³ Uburé marī hā 'Re ūhaimana u'âsi mono wi, da te 're upsibi waihu'u za'ra mono õ di, te te 're ab'madâ'ā tō mono da hā. Ai'uréiwi ne, te uburé marī hā tāma 're haimana, sō'awi. Taha ma si, wa za nimahā na hā wahaimanazém na tāma wasiwasu'u za'ra ni. Taha wa, wahi'rata norī ne, 're wahaimana za'ra mono õ di za, wa norī hā.

Zezusi hā sasedoti ūpire uptabi na te te da'âma 're ūromhuri mono zé wasu'u

¹⁴ Sasedoti ūpire uptabi na te tō ni'wa hā te te wa'âma 're romhuri u'âsi. Ta hā Zezusi, 'Re ūhaimana u'âsi mono 'ra. Timama u ma tō mo hâiwa u, 'râwi te te tiwi 're rowaptérē u'âsi mono da, wama za'ra. Taha wa, Zezusi, wa te 're ūsaze za'ra mono zém na tō sena dama 're ūsasiwasu'u za'ra mono zéb zarina, wa za tō ta hawim haré wanhiptete sina āma 're wahaimana u'âsi za'ra.

¹⁵ Tawamhā tō õ hā sasedoti ūpire uptabi na, te te wa'âma 're ūromhuri mono hā, e wahaimana nhib'aware na 're wahaimana za'ra mono nherē, wa'âma 're siwamri mono õ di za, ta hā. Te za tō wa'âma 're siwamri u'âsi. E marī wa. Ta hā ma tō Wa'uburé hā te te 're pibu aré, tiwasédé hā te te 'manharī da, wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono da, te te 're ūwa'apibui u'âsi mono ne. Tane nherē, tiwasédé hā te te 'manharī õ uptabi di, Zezusi hā.

¹⁶ Taha wa, wasina 're wahâtâ'â za'ra mono âna, wa za 'râwi wapé'ē 're 'Re ūhaimana u'âsi mono u 're wasihutu, da'âma 're siwârī mono da, te te 're ūda'ab'madâ'â u'âsi mono u hā. Wa'uburé te te 're wa'wapé za'ra mono ré, wa'âma 're siwamri mono da, duré wa'âma 're siwârī mono da, wa za âhā ré wapé'ē 're, ūtēme 're wasihutu u'âsi, 'Re ūhaimana u'âsi mono u hā.

5

¹ Duréihā ma tō ni'wam norī hā 'Re ūhaimana u'âsi mono hā te te 're apisutu, tisiré sasedoti norī nhipai u, pire uptabi na te te 're romhuri za'ra mono da, tisiré zudezu norī āma, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma. Ta norī si ma tō 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, danhoprubzé hā te te tāma 're sômri za'ra da'upana, āma 're ūwata za'ra mono zéb da hā. Danhimizama ma tō duré da'upana te te tāma 're simro, dawasédé hā te te dama āma 're ūapari mono zéb da hā.

² Ta norī hā sasedoti ūpire uptabi norī hā ma tō haimana nhib'aware na 're haimana za'ra, ti'ai āma dasiré 're haimana za'ra mono wa, aiwa. Taha wa, ni'wam norī hā tiwasédé te te 're ūmanharī za'ra mono zém na 'râwi 're ūsiwaihu'u za'ra mono õ norī āma, ma tō sasedoti norī hā 're siwamri za'ra, sada 're sahi su'u za'ra mono âna. E

marī wa. Ta norī hā aiwa tiwasétē wi, 're hâimana nhiptete waihu'u za'ra mono õ wa, ma tō tisiré norī āma 're siwamri za'ra sasedoti norī hā, aiwa 're hâimana za'ra mono wa.

³ Duré ta norī hā da'udâna si, marī hā 'Re īhâimana u'âsi mono ma, te te 're sômri za'ra mono õ di, dawasédé hā te te dama āma 're īapari mono zéb da hā. Si'udâna zama ma tō marī hā te te tâma 're sômri za'ra sasedoti norī hā, dasine tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono wa.

⁴ E tawamhā ma tō 'râwi ni'wam norī hā 're sipisutu za'ra, sasedoti īpire uptabi na dama 're īhâimana za'ra mono da hā. Mare di. Dasi'uihâ na 're dasipisutu za'ra mono õ di, dapire da hā. 'Re īhâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina si, ma tō sasedoti īpire uptabi na hā 're hâimana za'ra. Duréihā Arā hā sasedoti īpire uptabi na tisiré norī ma, 're hâimana mono da, 'Re īhâimana u'âsi mono te te īpisutu ne, ma tō ta norī hā te te 're apisutu, tō õhō si dapisutu'wai wa.

⁵ Tane duré, Cristu hā si'uihâ na sipisutu õ di, sasedoti īpire uptabi na dama 're īhâimana mono da hā. 'Re īhâimana u'âsi mono si ma tō pisutu. Duréihā ma tō ni'wa hā ãne na āma rob'ui'éré, 'Re īhâimana u'âsi mono te te īrotizém na hā, ti'ra ma: "A hā ī'ra te oto 're aihâimana mo. Taha wa, wa za ī'ra na te 're asisi, dama aipire na 're aihâimana mono da oto."

⁶ Ñane duré, 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na āma īrob'ui'éré amo hā, Cristuhu āma hā:

"A hā sasedoti norī, dama 're īhâimana za'ra mono ne, te za dama 're aihâimana u'âsi mo, duréihā Metizédéti hā sasedoti na pire na dama 're īhâimana mono ne hā."

Ñane duréihā 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hā, Cristuhu āma hā.

⁷ Zezusi hā ti'ai āma 're morī ré, ma tō wawa sina Timama ma mre, mreme 'râihâ na, za te te īrobzépatazém na te te pawaptob da. Tawamhā 'Re īhâimana u'âsi mono, Zezusihî mreme te te wapari wamhā, ma tō sima wē tō, te te pawaptob da. Zezusi hā uburé marī hā īmama te te tâma īpisutuzéb uwaibaba si, te te 're ab'manharī mono da, te te sima 're wē u'âsi mono wa, ma tō īmama hā sima wē, te te pawaptob da. 'Re īhâimana u'âsi mono hā te te sima wē 'wa'âhā, te aré tō tiwaihu'u pese na sô'reptu, dâ'â tō da.

⁸ Zezusi hā 'Re īhâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana mono nherē, ma tō te te 're robzépata, ti'ai āma 're morī ré hā. Taha zarina ma tō ãne hā si'âma waihu'u: Ni'wam norī hā, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, te te sima 're wē za'ra mono wamhā, taha zarina te za tō te te 're robzépata za'ra, ti'ab ré. Ñane ma tō Zezusi hā si'âma waihu'u.

⁹ Tawamhā Zezusi hā ti'ab ré, te te 're robzépata mono nherē, īmama te te tâma īwëzéb zarina si te te 're ab'manharī mono wa, ma tō sina uwaimra, uburé īsimiroti te te 're ī'madâ'â pese za'ra mono norī hā te te 're sô'reptu za'ra mono da, hâiwa āma dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

¹⁰ Duréihā 'Re īhâimana u'âsi mono, ma tō Zezusi hā pisutu, sasedoti īpire uptabi na dama 're hâimana mono da, tâma da'âma romhuri'wa da, duréihā Metizédéti hā sasedoti na pire na dama 're īhâimana mono ne, uburé ma, 're hâimana mono da.

'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ īpire wasu'u

¹¹ Ñane na te duré aima āma rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tō aré īsima wē. Tane nherē, pire di, te aima āma īwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hā. E marī wa. Aima rowasu'u hâtob za'ra wa'aba wa.

¹² A norī wa'wa hā Cristu, 're īsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém na ma tō ai'âma tironomro pese za'ra wa'wa. Åhā wamhā, te aré oto īsazei'wa norī ma, romnhoré'wa da, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti na rowasu'u'wa da hā, ta norī ma. Tane nherē, te zahadu a norī wa'wa hā īsazeté'wa ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti hā duréihā da te aima 're īwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hā e aima waihu'u za'ra wa'aba â bâ, te za apâ īwasu'u

na ãma aima sahu za'ra wa'aba ni. Ai'uté hã tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono õ wa, te za tinho'u na si 're saihuri. Ìna norí hã ïsai uptabi hã te te tãma 're ai waihu'u za'ra mono õ di. Tane, a norí wa'aba ma, te za tô 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã duréihã da te aima 're ïwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zép si, da te aima 're wasu'u za'ra wa'wa apâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti ïpire hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba wa, 're ïwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã, asi'uihâ na hã.

¹³ Ai'uté norí ma, tãma waihu'u õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma ïwë hã da te 're ï'manharí za'ra mono zéb da hã, duré tãma ïwë'õ hã da te 're 'manharí za'ra mono tõ da hã. Tane te duré a norí wa'wa hã zahadu ãne na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ai'uté ne, te zahadu asimiza'rese'õ u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa.

¹⁴ Ìpréduñ norí si te tisai uptabi na hã 're saihuri. Tane duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti ïpire hã tãma ïwaihu'u pese za'ra norí si te za waihu'u za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ïwë si da te 're ï'manharí za'ra mono zé hã, duré tãma ïwë'õ hã da te 're ï'manharí za'ra mono õ zé hã. Uburé marí hã ïwë zô, duré ïwasété zô, te te 're ïpibu za'ra mono zéb zarina si, te za te 're waihu'u pese za'ra, ta norí ma si waihu'u pese wa.

6

¹ Taha wa, Cristuhu wasu'uwë na 're saze za'ra wa'aba mono da, duréihã da te aima ãma 're ïrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na si asima ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Taha nhipai u, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ ïpire uptabi hã 're ïwaihu'u pese za'ra wa'aba mo Cristuhu wasu'uwë hã, aihâimana préduñ sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, duréihã da te aima ãma 're ïrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na apâ asima ãma 're roti zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Taha na rowasu'u mono hã ma tô 're ïwaihu'u pari za'ra wa'aba mo, dapë'ë 're, dadâ'â u'âsi ne dawasédé, da te 're 'manharí za'ra mono pari, ta hawi 're ïdasipizari za'ra mono zém na rowasu'u hã, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono, da te dasina 're ï'umnhasi za'ra mono zém na rowasu'u hã.

² Duré â dawabzuri wasu'u na hã apâ asima ãma 're roti zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Ta hã ma tô 're ïwaihu'u pari za'ra wa'aba mo. Rowahutu'wa norí hã, tinhib'rada hã da'rã nhisiwi te te 're ïsa'ra mono zarina, romhuri da, te te 're ïdapisutu za'ra mono wasu'u zama ma tô 're ïwaihu'u pari za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwë na 're saze za'ra wa'aba mono da, da te aima ãma 're ïrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hã. Tâlbâ duré, dahâiwa'utuzé wasu'u hã, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono za te te dama 're ï'apisutu mono zéb zarina, ïsimirob'manharí pipa ãma za 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono zé wasu'u hã. Ï norí wasu'u mono hã ma tô 're ïwaihu'u pari za'ra wa'aba mo.

³ Taha wa, ã norí wasu'u nhipai u, wa za oto roti ïpire uptabi hã wa te 're waihu'u za'ra, wahâimana préduñ na oto ãma 're wahâimana za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama 're ï'apisutu mono zéb zarina si.

⁴⁻⁶ Ïté ni'wam norí hã te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na te te 're waihu'u za'ra, taha zarina 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimirowa'a na si 're hâimana za'ra mono da oto. Ïté dasa ïse hã da te 're ïtë'ë za'ra mono ne, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã të'ë za'ra, ta norí hã. Ïté 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'ëzani ré, te za duré ta norí hã dame 're hâimana za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme hã te za duré Ïté waihu'u za'ra, ïsei uptabi hã, si'uihâ na. Ïté te za duré 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'ëzani nhimipawaptobzé hã ïsiré 're hâimana u'âsi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono wa, ãma 're ïhâimana wë za'ra mono da hã. Ïté ta norí hã Cristuhu nhimipawaptobzé hã te te waihu'u pari za'ra nherë, te za oto tiwi 're sipizari za'ra, apâ. E tawamhã apâ da te 're pizari waihu'u pese za'ra mono di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono u hã. Mare di. 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra, wedepo'o nhonhi'râmi na dâ'â da, da te dasiwi sasõmri wa, da te dasiwi ïwë'õ pese za'ra ne, te za duré ta norí hã siwi wë'õ pese za'ra oto, Cristu hã.

Taha zarina, te za duré Cristuhu ãma da te 're wasété za'ra, Cristuhu wi apâ 're sipizari za'ra mono wa, ta norñ hã.

7 Æne wa za oto ti'ai wasu'u na aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ti'a hã wẽ wamhã, tã hã 're ta'a mono sidâpâsi, te za ãma 're ro'wanhipré wẽ za'ra, itede'wa norñ ma. 'Re ti'ai 'ré su'u mono õ wa, te za ãma 're ro'wanhipré wẽ za'ra, ti'ai wẽ na hã. Æne wa, te za 'Re ïhaimana u'âsi mono hã ïwẽ hã tãma pisutu, ti'ai wẽ ma hã.

8 Tazahã, ro'wa si duré wab'ru zama, ãma 're poto za'ra mono wamhã, marñ dai õ di, ti'a hã. Taha wa, ãté te za 'Re ïhaimana u'âsi mono hã siwi wẽ'õ pese. Æne wamhã, unhamo ro'o na te za uprosi, ti'a hã. Æne 're ïdahaimana za'ra mono zém na romnhimiré hã.

9 ïsisänawã norñ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norñ hã, ãne na te aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'aba nherë, ai'âma 're ïhâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di. Sena na wa tô oto ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa, marñ ïwẽ si 're ïmanharñ za'ra wa'aba mono zém na hã, 'Re ïhaimana u'âsi mono te te 're ïasõ'reptu za'ra wa'aba mono zéb zarina.

10 'Re ïhaimana u'âsi mono hã ïuwaibaba si te uburé marñ hã te te dama 're ab'manharñ, te te dawi ãma 're a'upai mono ãna. Taha wa, tãma 're ïromhuri za'ra wa'aba mono zém na nimahã na hã ãma po're si'âri õ di za. ïsib'a'uwẽ norñ hã tãma 're ïpawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, duré tãma 're ïsawi pese za'ra wa'aba mono zém na hã, ãma po're si'âri waihu'u õ di za. Te za tô ãma 're sipo're pu'u u'âsi, ta norñ ãma hã.

11 Wa tô ïsima aiwẽ za'ra wa'wa, tô õhõ na si 'Re ïhaimana u'âsi mono ma, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rob'râsatu u, ïwẽ uptabi zô 're asimipari za'ra wa'aba mono zé hã asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.

12 Aiwa'a ãna õhõ ãma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa tô te ïsima 're aiwẽ za'ra wa'wa. Ni'wam norñ hã siptete sina, Cristu te te sina 're ïumnhasi za'ra mono norñ hã te za 'Re ïhaimana u'âsi mono hã ïwẽ uptabi hã tãma sõmri za'ra, te te tãma ïropisutu za'ra zéb uwaibaba. Ta norñ, 're ïhaimana za'ra mono ne, Cristu hã asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, wa tô te ïsima 're aiwẽ za'ra wa'wa.

'Re ïhaimana u'âsi mono hã sena na te te dama ïropisutuzé wasu'u

13 Duréhã 'Re ïhaimana u'âsi mono hã Abra'âhã ma, te te ropisutu wamhã, tinhisi na ma tô tãma ropisutu, ni'wa hã 'Re ïhaimana u'âsi mono ma ïsisi pire hã tãma 're haimana mono õ wa, ïsisi na te te tãma ïropisutu da hã.

14 Æne ma tô Abra'âhã ma ropisutu: "ïwẽ uptabi hã wa za te aima 're anhomri u'âsi. Asihudu sidâpâsi, ahâ uptabi na te za 're haimana za'ra." Æne ma tô 'Re ïhaimana u'âsi mono hã si'uihâ na tãma ropisutu, Abra'âhã ma hã.

15 Tawamhã Abra'âhã wahub ahâ na te sô 're simipari, simi'ë na. Taha wa, 'Re ïhaimana u'âsi mono, ma tô ãma tãma uwaimra oto, te te tãma ïropisutuzém na hã.

16 Tane nherë, wa norñ hã marñ pire na wa te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, dama ïpire norñ nhisi na, wa za wa te dama 're ropisutu za'ra, sena na da te ãma 're wazaze za'ra mono da, duré da te ãma 're wawawã za'ra mono tô da.

17 Tane hã ma tô duré 'Re ïhaimana u'âsi mono hã tinhisi pire na tãma ãma ropisutu za'ra, tinhib'a'uwẽ norñ ma hã, tinhimirosa'rata na tô sena te te ãma 're ïsapři mono õ na, ta norñ hã te te ãma 're sazei pese za'ra mono da, 'Re ïhaimana u'âsi mono te te tãma ïropisutu za'ra zéb zarina, ïwẽ hã za te te sima 're ïwaibui mono norñ hã.

18 'Re ïhaimana u'âsi mono hã sadawa nhipse õ uptabi di. Taha wa, te te dama ïropisutuzé hã te te ãma sapři waihu'u õ di. Tinhisi pire na te te dama ïropisutuzé hã te te ãma sapři waihu'u õ di duré. Taha wa, wa norñ hã 'Re ïhaimana u'âsi mono, wa'âma 're sisapři za'ra mono da, ïtème 're ïwasisa'rei mono norñ hã wa za oto wato sina 're wahâimana za'ra, ïwẽ uptabi zô wasina 're ïwanhimipari u'âsi za'ra mono zé hã,

wanhiptete sina wa te wasima 're tété u'âsi za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama ïpisutu za'ra zé hã.

¹⁹ Uba're tétézé hã âi ba da te mei wamhã, te za tété uba're hã, wara tõ da. Tane duré, ïwẽ uptabi zô wasina 're ïwanhimipari u'âsi za'ra mono hã. Taha zô si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhã, wanhiptete u'âsi wa za ãma 're wanomro, wapê'ë na wa te ãma 're wawã za'ra mono ãna. Zezusi hã wa te wasina 're ïumnhasi za'ra mono hã sô 're ïwanhimipari za'ra mono hã ma tõ ãzé 'ri para u, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa u, hâiwa ãma hã. Zazahâ ïhâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba ma tõ ãzé, 'ri 're wa'wa ïwẽ uptabi u, 'Re ïhâimana u'âsi mono, dazô 're ïsâmra mono zéb u hã.

²⁰ Zezusi hã wa'udâna ma tõ tamomo ãzé, wawana za'ra. Ta hã te oto sasedoti ïpire uptabi na dama 're hâimana u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa na. Duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ïhâimana mono ne, te oto Zezusi hã pire uptabi na dama 're hâimana u'âsi.

7

Metizédétihi wasu'u

¹ Ta hã Metizédéti hã Sarë na 'ri nho'ômo nhisi ãma danhib'apito, ma tõ dama 're hâimana. Sasedoti na te duré dama 're hâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa na. Danhipai u dama pire uptabi na 're ïhâimana mono ma, romhuri'wa na te 're hâimana. Duréihã Abra'ã norï hã, danhib'apito norï, maparane si'uiwa na te te ãma ai'uté za'ra pari, apâ si'aba'réi ré, ma tõ sôpêtë Metizédéti hã, Abra'ã hã. Taha wa, ma tõ mreme pire na Metizédéti hã ãma mre, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, marï hã ïwẽ si te te tâma 're apisutu mono da, Abra'âhã ma hã.

² Tawamhã Abra'ã norï hã te te da'âma ai'uté za'ra pari, danhibro te te ï'wasari hã ma tõ po'o, Abra'ã hã. Tinhiptõmo hi bâ ma tõ te te po'o. Te te po'o mono pari, ma tõ misi tâma tisõ, Metizédétihi ma. Metizédétihi nhisi hã: "Danhib'apito, sena na si da'madâ'â'wa" te wasu'u. Duré ïwaptérêzé amo hã "Sarë ãma danhib'apito", ïwaptérêzé amo hã. Sarë hã "rowë" te wasu'u. Taha zarina, Sarë ãma danhib'apito na ïwaptérêzé hã, "Danhib'apito, dama rowë nhomri'wa" te wasu'u.

³ Taha mama nhisi ui'éré hã hâimana õ di, ïbaihâ na hã, ïna nhisi me hã. ïhi'rata norï nhisi ui'éré zama, hâimana õ di duré. ïwaptâ'âzém na ãma ïrob'ui'éré hã hâimana õ di duré, ïdâ'âzém na ïrob'ui'éré na zama. 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra ne, te pire na dama 're hâimana u'âsi ta hã, Wanhib'apito ne, sasedoti na da'âma romhuri'wa 're hâimana u'âsi mono wa.

⁴ Metizédéti hã dama pire uptabi di. Ma'âpê ãne na ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba. Abra'ã hã wahî'rata uptabi hã ma tõ danhibro hã Metizédétihi ma po'o, pire na dama 're hâimana mono wa, ta hã. Te te da'âma ai'uté za'ra pari, danhibro te te apâ siré ï'wasari hã tinhiptõmo hi bâ ma te te po'o, Abra'ã hã. Taha pari, misi ma tâma tisõ, Metizédétihi ma hã.

⁵ Réwihi nihudu norï hã sasedoti na dama 're ïhâimana za'ra mono hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ïrob'ui'éré zarina, te za danhibro hã te te dawi 're waibu, tisiré a'uwe' norï wi, tõ Izarazéhé nihudu norï wi. Danhibro hã danhiptõmo hi bâ da te 're po'o za'ra mono parip si, misi te za da te tâma 're sômri za'ra, Réwihi nihudu norï ma hã. Abra'âhã nihudu si, siré 're hâimana za'ra mono nherë, te za te te tâma 're sômri za'ra, Réwihi nihudu norï ma hã.

⁶ Tawamhã, Metizédéti hã Réwihi nihudu, 're hâimana mono õ nherë, ma tõ Abra'ã hã danhibro hã tâma tisõ. Tinhiptõmo hi bâ te te po'o mono pari, ma tõ misi tâma tisõ. Tawamhã Metizédéti hã mreme pire na ma tõ ãma mre, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ïwẽ uptabi hã te te tâma 're apisutu mono da, Abra'âhã ma hã. Taha ma, ma tõ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tâma ropisutu, duréihã.

⁷ 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwē hā te te dama 're apisutu mono da, ni'wa hā da'āma mreme wamhā, ta hā pire na dama 're īhāimana mono. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za āne na āma waihu'u za'ra ni, Metizédéti hā Abra'āhā ma, pire na 're īhāimana mono zém na hā.

⁸ Réwihi nihudu norī hā, sasedoti na da'āma romhuri'wa norī hā te za tō te te dawi 're waibu danhibro hā, danhoprubzé da te tāma 're īpo'o za'ra mono hā. Tane nherē, te za uburé ta norī hā 're dā'ā za'ra, Réwihi nihudu norī hā. Metizédétihi si, dā'ā āna wama 're īhāimana mono ne, te wama 're hāimana sasedoti na hā, īdā'āzém na āma īrob'ui'éré hā āma hāimana ò wa, ībaihā na hā.

⁹⁻¹⁰ Réwi hā uburé sasedoti norī hi'rada te 're hāimana, uburé da'āma romhuri'wa norī hi'rada, danhoprubzé te te dawi 're īwaibui mono norī hi'rada. Metizédéti hā Abra'ā te te sōpētē wamhā, Réwi hā zahadu poto ò di. Tane nherē, te Abra'āhā hāiba 're tihāiba, tih'rata hāiba 're. Taha wa, Abra'ā hā danhibro, Metizédétihi ma te te po'o wamhā, taha nhipai u ma duré Réwi hā tāma po'o, Abra'āhā hāiba 're, hāimana wa. Tawamhā Metizédéti hā Réwihi ma zama pire na 're īhāimana mono zé, te wasu'u, ã hā.

¹¹ Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono hā āma 're dahāimana wē za'ra mono da, tinhimiroti te te dama 're anhomri mono wamhā, ma tō duré sasedoti norī te te da'āma 're īromhuri za'ra mono zéb da hā, te te dama 're awaihu'u. Sasedoti norī hā Réwihi nihudu norī hā tinhimiromhuri na 'Re īhāimana u'āsi mono ma, te te āma 're uwaimrami uptabi za'ra mono 'wa'āhā, taha zarina te aré 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're da'awēsāmri, dawasédé hā taha zarina te te da'āma 're ab'madā'ā mono ò wa aré. Tane nherē, ta norī hā tinhimiromhuri na te te āma 're uwaimrami uptabi za'ra mono ò di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā. Taha wa, sasedoti īhāiba amo hā Réwihi nihudu norī nhibrrob're īsébré hā te oto dama 're hāimana, Réwihi nihudu 're hāimana mono ò nherē, duré Arāhā nihudu hā 're hāimana mono ò nherē. Metizédéti hā sasedoti na pire na dama 're īhāimana mono ne, te ta hā dama pire uptabi na 're hāimana oto.

¹² Duréihā sasedoti norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono ma da'āma romhuri'wa norī hā tinhimiromhuri na te te tāma āma 're uwaimrami uptabi za'ra mono ò wa, ta norī nhibrrob're sasedoti īhāiba amo hā ma tō duré ãzé. Sébré wamhā, ma tō duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā tinhimiroti té hā īsu dama tisō, sasedoti norī hāimanazém na īsimiroti 'rata na Mozési te te āma īrob'ui'éré nhowa're're.

¹³ Ta hā sasedoti īhāiba amo hā danhowa're're īsébré té hā, Wanhib'apito, te wasu'u. Ta hā Réwihi nihudu 're hāimana mono ò di. Izarazéhé 'ra hāiba amo nihudu te 're hāimana. Niwamhā ni'wa hā īsiré Izarazéhé 'ra hāiba amo nihudu hā sasedoti na dama 're hāimana mono ò di, īsine da hā. Mare uptabi di.

¹⁴ Wanhib'apito hā Zudaha nihudu, te 're hāimana. Āne hā dama waihu'u pese uptabi di, īwasu'u na hā. Mozési hā, Zudaha nihudu norī āma te te dama āma rowasu'u ò di, sasedoti na te te da'āma 're īmairomhuri mono da hā.

Sasedoti aimawi hā Metizédétihi ne, dama 're īhāimana mono zé wasu'u

¹⁵ Āhā wasu'u hā wama waihu'u pese za'ra di oto. E marī wa. Sasedoti īhāiba amo hā oto danhowa're're wama sébré za'ra wa, Metizédéti hā sasedoti na dama 're īhāimana mono ne, 'Re īhāimana u'āsi mono ma da'āma romhuri uptabi 'wa da hā oto.

¹⁶ 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma īrob'ui'éré zarina, ma tō Réwihi nihudu norī si, sasedoti na dama 're hāimana za'ra. E tawamhā Wanhib'apito hā Réwihi nihudu 're hāimana mono wa, ma tō ãzé, sasedoti na dama 're hāimana mono da. Mare di. Ta hā Réwihi nihudu 're hāimana mono ò di. E marī zarina, ma te ãzé, tawamhā. Ta hā si'utōrī waihu'u ò wa, ma tō ãzé, sasedoti na dama 're hāimana u'āsi mono da. Nimahā na hā si'utōrī waihu'u ò di za tō, siptete uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa.

¹⁷ Duréihā, ma tō ni'wa hā ībaihā na āma rob'ui'éré īwasu'u na hā, 'Re īhāimana u'āsi mono, ti'ra ma te te īrotizém na hā, āne:

"A hā, sasedoti norī, dama 're īhāimana za'ra mono ne, te za sasedoti na dama 're aihāimana u'âsi mo, duréihā Metizédéti hā sasedoti na pire na dama 're īhāimana mono ne."

¹⁸⁻¹⁹ Āne wa, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma īrob'ui'éré hā pire na dama 're hāimana mono õ di oto. E marī wa. Marī dai õ wa, te te āma 're īda'anho'reptui mono zéb da hā. 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata zarina, da te dasina tāma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ wa, taha na te te sima da'āma 're aroti mono õ di, dawasédé hā te te oto da'āma 're īab'madâ'â mono õ zéb da hā, duré taha zarina te te 're īda'awēsāmri mono da hā. Taha wa, aimawi hā īwē uptabi hā ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā wama pisutu za'ra oto, sô 're īwanhimipari za'ra mono zéb da hā: Cristuhu si te oto sasedoti na pire uptabi na dama 're hāimana. Taha zō si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhā, wa za ītēme 're wasihutu wapē'ē 're 'rāwi, 'Re īhāimana u'âsi mono u hā.

²⁰⁻²¹ Duréihā sasedoti norī hā da'āma romhuri'wa da, 're sisisi mono wamhā, tinhisi na mreme pire na te te tāma 're ropisutu za'ra mono õ di, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Tazahā, Zezusi hā dama sisasedoti da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te oto pisutu wamhā, mreme pire na ma tō tāma ropisutu, āne:

"Wa hā Danhib'apito uptabi, īmreme īpire na wa za oto aima ropisutu, āne: 'A hā sasedoti na te za dama 're aihāimana u'âsi mo. Niwamhā te dawi aiwazere õ di za, ta hawimhā.' Āne wa aima ropisutu. īnhimiropisutu na te aima āma īsapři da hā, mare uptabi di za."

Āne ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā timreme īpire na tāma ropisutu siro, ti'ra ma, Zezusihi ma hā.

²² Āne na Zezusihi ma, timreme īpire na te te tāma ropisutu wa, 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īropisutuzép té īwē uptabi hā te wasu'u. Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īropisutuzém nhipai u īwē uptabi hā, te wasu'u.

²³ Duréihā sasedoti norī hā ahâ uptabi na ma tō sisōwa're're te te da'āma 're romhuri za'ra, 're si'utōři mono sidâpâsi.

²⁴ Tazahā, Zezusi hā nimahā na tidâ'â na te te sahu õ di za. Ōne u'â te za 're hāimana u'âsi. Taha wa, sasedoti na te za tō dama 're hāimana u'âsi oto, watobro waihu'u ãna dawi.

²⁵ Taha wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di ta hā, da te dasina 're īumnhasi za'ra mono zéb zarina, 'rāwi dapē'ē 're ītēme 're īdasihutu mono norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono u hā. 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da'āma 're mreme mono da, dama 're hāimana u'âsi mono wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di, ta hā oto.

²⁶ Taha wa, te oto õhō si sasedoti īpire uptabi na hā wama 're hāimana za'ra, Timama ma, te te wa'āma 're romhuri mono da. Taha si te 're timorī wē uptabi. Õhō si ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te 're wēsāmri, marī te te 're ab'manharī wasétē mono õ wa. Taha wa, īwasédé hā sena na da te āma 're sa'ra waihu'u za'ra mono õ di. 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō tāma pisutu, ti'ai āma dawasétē na 're īdanomro mono norī nhiti 're sāmra mono da oto, hāiwa āma danhipai u dama pire uptabi na 're hāimana u'âsi mono da.

²⁷ Duréihā sasedoti norī 're īhāimana za'ra mono ne, 're hāimana mono õ di, Zezusi hā. Ta norī hā awē sidâpâsi te za tinhoprubzé hā si'udâna te te tāma 're sōmri 'rata za'ra 'Re īhāimana u'âsi mono ma, tiwasétē parizéb da hā. Taha pari, te za duré da'udâna zama danhoprubzé hā te te tāma 're sōmri za'ra, dawasédé te te dama āma 're apari mono da. Tanei õ di, Zezusi hā sasedoti na te te wa'āma 're īromhuri mono zé hā. Niwa marī te te 'manharī wasétē waihu'u õ wa, awē sidâpâsi si'udâna tinhoprubzé hā te te tāma 're anhomri mono õ di, Timama ma hā. Misi haré ma tō tinhoprubzém na hā tāma sisō, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, dazada dâ'â da, sihâiba zawi ãna tāma sisōmri wamhā, õhō haré dawasédé hā te te oto āma dama 're īapari mono zéb da hā.

28 Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ïrob'ui'éré zarina, ma tô sasedoti da, te te 're da'apisutu, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. 'Re danomro wasété mono wa, danhib'aware na 're dahâimana za'ra mono nherë, ma tô ãne da hã te te 're da'apisutu. Tane nherë, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã timreme pire na ti'ra ma ropisutu, taha si sasedoti na misi wama 're hâimana za'ra mono da oto. Ta hã te uburé marĩ hã ïmama te te tâma 're ïapisutu mono zéb zarina, te te tâma ãma 're a'uwaimrami u'âsi, Timama ma hã.

8

Sasedoti ïpire uptabi na Zezusi hã wama 're ïhâimana mono zé wasu'u

1 Ähâna te aima ãma ïrowasu'u za'ra wa'aba zé hã, e marĩ te wama wasu'u za'ra, ïpire hã. Sasedoti ïpire uptabi hã te oto wama 're hâimana za'ra. Ähã wasu'u si, ïpire uptabi hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono 're ïsämra mono zém nhimire niwî, te pire uptabi na 're sämra u'âsi hâiwa ãma, ïwẽ uptabi nhimire niwî.

2 Taha si te sasedoti ïpire uptabi na te te 're romhuri, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa ãma ïwẽ uptabi 're, hâiwa ãma. Hâiwa ãma 'ri hã ni'wa te te ï'ri õ di. Tô õhõ si ma tô ïwa 're ïsämra mono zéb da hã si'uihâ na sima 'ri, Danhib'apito uptabi hã.

3 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô sasedoti ïpire uptabi norï hã te te 're apisutu, danhoprubzé hã da'upana te te tâma 're sômri za'ra mono da, ãma 're ïwata za'ra mono zéb da hã, duré danhimizama hã da'upana te te tâma 're simroi mono da, taha na dawasédé hã te te dama ãma 're ïapari mono zéb da hã. Taha zarina, ma tô duré Cristu hã tinhoprubzém na tâma sihâiba nho, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, sasedoti ïpire uptabi na taha si wama 're hâimana za'ra mono wa oto.

4 Cristu hã ti'ai ãma 're sämra u'âsi mono 'wa'âhã, sasedoti na dama 're hâimana mono õ di aré. E marĩ wa. Sasedoti norï hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé hã da'upana te te tâma 're sômri za'ra mono da, ïwana dama 're hâimana u'âsi za'ra mono wa ta norï hã, zudezu norï 're ïhâimana za'ra mono zéb zarina.

5 Da'awã da te 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, dahâiba uptabi hã dama 're ïhâimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherë, da'awã si hã marĩ hã ãma 're hâimana mono õ di. Tane duré, ti'ai ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa hã, sasedoti norï hã ï're te te da'âma 're ïromhuri za'ra mono zé hã. Hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa awã ne, te ta hã 're hâimana. Aiwan uptabi õ di. Hâiwa ãma ïsôrôwa si, ïwẽ uptabi hã. Duréihã Mozési hã romhâ 'manharî na 'ri hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te 'manharî õ ré, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ãne hã tâma pisutu: "Ëtë 'râihâ na asämra ré, romhâ 'manharî na 'ri 'manharî da, te aima ïpisutuzéb uwaibaba si, te za ï'manha." ãne ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tâma waihu'u, Mozésihi ma hã.

6 Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô oto tâma pisutu Zezusihi ma, taha si te te oto da'âma tâma 're romhuri mono da, pire uptabi na, sasedoti norï te te da'âma 're ïromhuri za'ra mono zém nhipai u. Tane duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzép té hã, Cristu hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te wa'âma 're ï'ab'madâ'â mono hã. Wẽ uptabi di ta hã, duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzéb 'rata ma hã. Danhipai u uptabi hã, marĩ ïwẽ uptabi na te te dama 're aropisutu mono wa, te wẽ uptabi na dama 're hâimana, te te dama ïropisutuzép té hã.

7 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzéb 'rada hã wẽ uptabi 'wa'âhã, te aré tô õhõ si dama 're hâimana u'âsi. Te te dama ïropisutuzép té hã te te aré dama pisutu õ di.

8 Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te dama ïropisutuzéb 'rada hã ma tô 'râwi siwi wẽ'õ. ãne na ma tô dama ãma rowasu'u, duréihã:

"Wa hã Danhib'apito uptabi, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: Nimahã na hã Izarazéhê nhihudu norï ma, wa za ïnhimiroti té hã tâma pisutu za'ra, Zudaha nhihudu norï ma zama.

⁹ Ta norī hi'rata norī ma, te īropisutu 'rata ne, 're hāimana mono õ di za, te dama īropisutuzép té hā. īhi'rata norī hā Ezitu hawi te simroi mono wamhā, te tāma īropisutu za'ra zé wa'rāmi, īnhimiroti hā te te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, ta norī hā. Taha wa, wa tō ta norī wi tiwi aipi'ra za'ra, si'uihā na 're hāimana za'ra mono da oto.

¹⁰ Tane nherē, nimahā bātā na wa za te dama īropisutuzép té hā tāma pisutu za'ra Izarazéhé nhihudu norī ma hā, duréihā te dama īropisutuzém nhowa're're. Ā hā, wa wa hā Danhib'apito uptabi hā aimā wasu'u za'ra wa'wa, īnhimiroti tém na te dama īropisutuzé hā.

Tawapsi wa za īnhimiroti hā īpē'ē 're te tāma 're anhomri, īré 're nomro u'âsi mono wa, te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da.

Ta norī nhib'apito, wa za oto tāma 're īhāimana za'ra. Tawamhā īnhib'a'uwē na si te za tō ta norī hā īma 're hāimana za'ra.

¹¹ Wa hā Danhib'apito uptabi hā, īnhib'a'uwē norī te te 're īwaihu'u za'ra mono da, te te sima 're īwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're īwaihu'u za'ra mono õ di za oto ta norī hā. Duré īsisānawā norī te te tāma 're īwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're īwaihu'u za'ra mono õ di za. Si'uihā na te za īnhib'a'uwē norī hā tipē'ē na te te 're īwaihu'u za'ra oto, dama wapu na 're īhāimana za'ra mono norī hā, duré dama pire na 're īhāimana za'ra mono norī zama.

¹² īwasédé hā te āma 're ab'madâ'â mono õ di za oto. Marī te te 're ī'manharī wasétē za'ra mono zém na hā 're īsipo're pu'u mono õ di za duré."

Āne 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īropisutuzép tém na te te īrowasu'uzé hā.

¹³ Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īropisutu 'rata nhowa're're, te te dama īropisutuzép té hā te te dama pisutu wamhā, marī dai õ di oto, īsimiropisutu 'rada hā. Taha wa, te za oto ai'utō, marī ī'ratare hā 're īsi'utōrī pese za'ra mono ne.

9

Romhā 'manharī na 'ri wasu'u

¹ 'Re īhāimana u'âsi mono hā duréihā tinhimiropisutu 'rada hā te te dama sōmri wamhā, ma tō dama pisutu za'ra, āma 're īdawata za'ra mono zéb da hā. Zāmorī za'ra ré, danhimizahāri sidâpâsi, romhā 'manharī na 'ri hā da te dasiwi īsimizusi mono zéb da hā, ma tō duré dama pisutu, āma 're īdawata za'ra mono zéb da hā, duré īwa 're īsāmra mono zéb da zama.

² Duréihā romhā 'manharī na 'ri hā danhimizahāri sidâpâsi, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da te dasiwi 're īsimizusi mono hā maparane te 'ri 're wa'wa hā 're hāimana zahuré. 'Ri 're wa'wa īmorī'rata āma, te rob'uiwēzé sima'warazé hā 're sa. Wedeza hā te duré īwa 're sa, īu'ene hā 'Re īhāimana u'âsi mono ma, īwa da te 're īsa'ra mono zéb da hā. 'Re īhāimana u'âsi mono te, 'ri 're wa'wa hā īwē uptabi na īsisi hā.

³ Duré zazahā īhāpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé babarā niwī, 're īhāimana mono hā maparane āma 'ri 're wa'wa hāiba amo nhisi hā, 'Re īhāimana u'âsi mono te, danhipai u īwē uptabi hā, īwa 're īsāmra mono zém na taha nhisi hā.

⁴ Tame te ētē'ubuzi pré oru 'manharī na wedeza ne hā 're sa, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, wedewa'u zadaze zatazéb da hā. Wedehā're hā te duré 'ri para 're sa. Wedehā're mana wawimhā, oru 'manharī. Duréihā rob'ui'éré na 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īropisutuzém na, wedehā're nhisi hā. Wedehā're 're, te oru 'manharī hā simhi ne hā 're sa, mana na dasa nhisi hā ī're 're īsa'wari mono hā. Arāhā nhibedehu zama te duré wedehā're wa 're sa'wari, duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina, wedehu na īsuire 're īwairébé mono hā. Rob'ui'éré hā te duré īwa 're sa'wari zahuré, 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te tinhib'a'uwē norī ma īropisutuzém na rob'ui'éré hā, ētē tōmo baihā na.

⁵ Wedehâ're nhisiwi te duré ropodo hā 're sima'wara zahuré, rob'manharī hā ropoto hâiba hā ūsaripi ré hā. 'Re ūhaimana u'âsi mono, tame 're ūsämra mono zé, te ta norī hā wasu'u zahuré. Wedehâ're nhisiwi, te ta norī hā 're papo zahuré. Wedehâ're nhitobzé nhisi hā 'Re ūhaimana u'âsi mono, dawasédé te te dama 're ūapari mono zém na ūsisi hā. Åne duréihā romhâ 'manharī na 'ri wasu'u hā. Tane nherē, åhâna hā te åma aimarowasu'u uptabi za'ra wa'aba õ di. Syry na wa tō åma aimarowasu'u za'ra wa'wa.

⁶ Åne ma tō danhimizahâri sidâpâsi 'ri paramhâ marī hā supu'u pese na ïwa da te 're sa'ra. Tawamhâ sasedoti norī hā 'Re ūhaimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norī hā awê sidâpâsi ma tō 're sisisi, 'ri 're wa'wa ūmorî'rata u hā, tame ïwa tinhimiromhuri mono bâ marī na te te 're romhuri za'ra mono da.

⁷ Tane nherē, sasedoti norī nhib'apito, tisiré norī ma ūpire uptabi si ma tō maparane åma 'ri 're wa'wa u 're zasi, 'Re ūhaimana u'âsi mono te hā, danhipai u ïwë uptabi hā ïwa 're ūsämra mono zéb u hā. Wahub sidâpâsi ma tō misi haré 're zasi. Tamomo 're zasi mono wamhâ, danhimizama waprui ré, te 're zasi, dawasétê parizéb da hā, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, te te tâma 're ūsömri mono da, si'udâna, duré da'udâna zama, duré da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ nherē, dawasédé da te 're ūmanharī za'ra mono zé parizéb da hā.

⁸ E marī te tawamhâ wama wasu'u za'ra åne hā, duréihâ sasedoti norī hā 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, te te da'âma 're ūromhuri za'ra mono zé hā. 'Re ūhaimana u'âsi mono pë'ezani hā ma tō åne hā wama waihu'u za'ra. Duréihâ romhâ 'manharī na 'ri åma hā, 'ri 're wa'wa ūmorî'rata u danhimizama hā dawasétê parizéb da, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, da te 're ūsimroi mono zé hā, zahadu 're hâimana mono ré, te 'ri 're wa'wa hâiba amoi u da hā sitom haré 're sa dawi, zahadu. Taha wa, 'Re ūhaimana u'âsi mono, ïwa 're ūsämra mono zéb u hā, zahadu ïtème 're danhisisi waihu'u mono õ di. Åhâ wasu'u, te å hâ wama wasu'u za'ra.

⁹ E marī te duré wama wasu'u za'ra, 'ri 're wa'wa ūmorî'rata åma danhimizama ïwa da te 're ïzata za'ra mono zé hā. Danhimizama hā dawasétê parizéb da, da te tâma 're ūsömri za'ra mono zém na, dapë'ë 're dadâ'â u'âsi ne 're ūdanomro mono zéb zarina, dawasétê si da te 're 'manharī za'ra mono wa, 'râwi 're ūdasiwë'õ u'âsi za'ra mono zé hā da te dasima åma 're pari waihu'u za'ra mono õ di, dasi'uihâ na hā.

Duré, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma danhoprubzé hā, åma 're dawata za'ra mono da, da te tâma 're ūsömri za'ra mono zém na hā da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono õ di, dapë'ë 're dadâ'â u'âsi ne 're ūdanomro mono zéb zarina, dawasétê si da te 're 'manharī za'ra mono wa, 're ūdasiwë'õ u'âsi za'ra mono zé hā. Åne, wa te oto åma 're ïwaihu'u za'ra mono zé hā, å hâ ūpire wasu'u na hā.

¹⁰ 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, danhoprubzé, da te 're ūsömri za'ra mono zé hā dapë'ë 're, da te dasima 're ūrosa'rata za'ra mono zém na te te wama rowasu'u õ di. Taré dasa hâ marī, da te 're ūhuri mono zém na roti te wasu'u, duré marī wa'u, da te 're ūhuri mono zém na rowasu'u zama, duré 're dasihâiba wasétê za'ra mono tō da, 're ūdasi'upsöi pese za'ra mono zém na zama roti. Å norī na roti hâ taré sô'awi dahâiba na roti, ma tō dama 're hâimana za'ra. Tane nherē, 'Re ūhaimana u'âsi mono hâ 're ūdanomro mono zép té hâ, te te dama ūpisutuzép tép åma, ma tō oto dawi ai'utõ, å norī na roti 'rada hā.

¹¹ Cristu hâ ma tō oto sisasedoti tō, sasedoti ūpire uptabi na dama 're hâimana mono da, 're ūdanomro mono zép té hâ ïwë uptabi hâ te te dama 're ab'madâ'â mono da oto. Tawamhâ, hâiwa åma 'ri hâ, 'Re ūhaimana u'âsi mono hâ ïwa 're ūsämra mono zéb u, ma tō oto åzé Cristu hâ, danhib'rata na da te dasiwi ūri õ u, ropoto wazari ti'ai åma 're ūsa mono õ u. Ti'ai åma romhâ 'manharī na 'ri nhipai u, wë uptabi di 'ri hâ, hâiwa åma hâ. Pire uptabi na te ta hâ 're sab u'âsi.

¹² Tawamhâ Cristu hâ hâiwa åma 'ri 're wa'wa u sébré wamhâ, misi haré ma tō wanhowab za'ra åzé, 'ri 're wa'wa ïwë uptabi u hâ, 'Re ūhaimana u'âsi mono, ïwa 're ūsämra mono zéb u hâ. Tamomo ïtème sébré wamhâ, e pone'ërebâi waprui ré ma tō åzé. E powawë 'ra waprui ré zama, ma duré åzé, te te tâma ūsömri da hâ, duréihâ sasedoti

norĩ te te tāma 're ūsōmri za'ra mono ne hā. Mare di. Tiwaprui ré si ma tō ūtēme ūzé Timama u hā, te te tāma sōmri da, taha na si wawasétē hawi te te 're wa'anho'reptui mono da, misi haré.

¹³ Sasedoti norĩ hā 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma ūrob'ui'éré zarina, te za pone'ërebâi wapru hā syry na dahâiba nhisiwi te te 're sa'wari za'ra, niha wamhā, powawē ūba'omo wapru hā, marĩ na dahâiba mana wawip si 're dasihâiba wasétē za'ra mono wa, apâ te te âma 're dahâiba wē za'ra mono da, taha zarina pibu pese na 'Re ūhāimana u'âsi mono âma 're dawata za'ra mono da. Niha wamhā, powawē 'ra sipi'õ hā da te 're 'wa'a pese za'ra mono wa, taha pro hā 're ūsīru'a za'ra mono hā te za duré ta norĩ hā te te dahâiba nhisiwi 're sa'wari za'ra, te te âma 're dahâiba wē za'ra mono da, duré taha na hā.

¹⁴ Âne hā duréihā danhimizama wapru na dahâiba mana wawi marĩ na 're ūdasihâiba wasétē za'ra mono parizéb da hā, wē nheré, taha nhipai u, Cristuhu wapru si siptete uptabi di, dawasétē parizéb da hā. E marĩ wa. Taha si wasétē ãna 're hāimana u'âsi mono wa. Taha wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono pē'ëzani waihu'u pese zarina ma tō wazada sisōmri za'ra 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, wazada dâ'â da, tiwaprui na te te 're wa'a'upsõi mono da, wapẽ'ë 're wadâ'â u'âsi ne 're ūwanomro mono zéb zarina, wawasétē si wa te 're 'manharí za'ra mono wa, 'râwi 're ūwasîwē'õ u'âsi za'ra mono zé hā te te oto wama 're apari mono da. Taha zarina, wa za oto 'Re ūhāimana u'âsi mono ma si, wa te 're romhuri za'ra, wawē na si wahâimanazém na wa te 're upa za'ra mono ãna.

'Re ūhāimana u'âsi mono te te dama ūropisutuzép té wasu'u

¹⁵ Taha wa, te oto Cristuhu si te te da'âma 're ab'madâ'â, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te dama ūropisutuzép té hā. Tidâ'âzém na ma tō da'awa'â Cristu hā, dawasétē na 're ūdanomro mono zém hawi te te 're da'anho'reptui mono da, zahadu 'Re ūhāimana u'âsi mono te te dama ūropisutuzéb 'rada hā dama 're hāimana mono ré. Taha zarina te za oto 'Re ūhāimana u'âsi mono hā tinhib'a'uwē da, te te 're ūapisutu mono norĩ hā te te sima 're awaibu, ūwē uptabi na te te tāma 're ūaropisutu mono zéb ré si, 're hāimana u'âsi za'ra mono da ūré, ta norĩ hā.

¹⁶⁻¹⁷ Ni'wa hā dâ'â õ ré, te za tinhibrom na sisa'u dama roti, ūuirí na si da te niha dasima ūpo'o mono da hā. Sisõ'a ré, te za ãne na hā âma rob'ui'éré ūbaihâ na hā, pibu pese na ūsibro hā ūuirí na da te dasima ūpo'o mono zéb da hā. Tawamhā, e zahadu dâ'â õ ré, te za te sima po'o, ūsimi'ui'éré zarina, te te tāma ūroti za'ra zéb zarina. Mare di. ūuirí na si te za tō ta norĩ hā ūsibro hā te te sima po'o, ūdâ'âzém na te te waihu'u za'ra wapsi. Tane duré, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te dama ūropisutuzé hā.

¹⁸ Duréihā sasedoti norĩ hā danhimizama te te 're ūsimroi mono wapru na te te da'âma 're romhuri za'ra mono õ 'wa'âhā, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te dama ūropisutuzéb 'rada hā pire na aré dama 're hāimana mono õ di. Taré te aré dama 're hāimana.

¹⁹ Duréihā Mozési hā ūmor'írata na ma tō uburé 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowasu'u. Taha pari, ma tō powawē wapru hā â na waza, pone'ërebâi wapru zama. Tawamhā wesuirâ suiro panhipti hā ma tō sada si'ë za'ra. Taha pari, simisutu ma tō pone'ërebâ zéré na wasisi, da te ūséré pré na. Tawamhā danhimizama wapru na ma tō âma di'i, â wazari powawē wapru na hā. Tawamhā ūbaihâ nhisiwi ma tō wesuirâ suiro panhipti wasi hā sâsâ'â, danhimizama wapru na te te âma di'i da, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré ré nhisiwi. Dahâiba nhisiwi zama ma tō duré te te sâsâ'â, te te âma da'ahâiba di'i mono da, danhimizama wapru na.

²⁰ Tawamhā Mozési hā ãne na te duré dama roti:

“Â danhimizama wapru hā 'Re ūhāimana u'âsi mono te te aima ūropisutu za'ra wa'aba zé hā, pire na oto aima 're ūhāimana za'ra wa'aba mono da hā, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te te aima âma ūroti za'ra wa'aba zéb zarina, te za oto 're ūmadâ'â pese za'ra wa'aba mo, tāma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.”
Âne te Mozési hā dama âma roti.

21 Tawamhã romhâ 'manharî na 'ri nhisiwib zama, ma tô duré wesuirã siro panhipti wasi hã sâsã'ã, danhimizama wapru na te te ãma di'i da. Uburé marî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb da, 'ri para 're ïsimasa mono nhisiwib zama ma duré sâsã'ã, te te ãma adi'i mono da.

22 Tane tô. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ïrob'ui'éré zarina, ma tô danhimizama wapru na marî hã da te ãma 're di'i za'ra, 'ri para 're ïsimasa mono hã, wasétê ãna 're simasa mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. Dahâiba wib zama, ma tô duré ãma 're dasihâiba di'i za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, dahâiba wasétê ãna oto 're dahâimana za'ra mono da. Danhimizama hã da te 're simroi mono wa, ïwapru hã tiwi 're ïsisa'wari za'ra mono na si, te za ãma 're dasihâiba wẽ za'ra dahâiba mana wawip si, marî na 're dasihâiba wasétê za'ra mono wamhã.

Cristu hã Timama ma dazada ïsisõmrizé wasu'u

23 Ï norî hã ti'ai ãma romhâ 'manharî na 'ri hã, duré uburé marî hã ïwa 're ïsimasa mono hã, hâiwa ãma 're ïhâimana za'ra mono ne, te 're hâimana za'ra. Tane nherê, aiwab uptabi õ di, marî ïpire da, 're hâimana za'ra mono õ nherê, 'ri hã ti'ai ãma hã, duré uburé ïwa 're ïropsimasa mono hã. Ta hã ma tô sasedoti norî hã danhimizama wapru na te te 're di'i za'ra, taha zarina si 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wasétê ãna 're hâimana za'ra mono da. Tane nherê, hâiwa ãma marî hã sena 're ïhâimana za'ra mono hã ïwẽ na si, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're hâimana za'ra mono da, ma tô ïwẽ uptabi hã sada dârâ.

24 Ïne wa, Cristu hã dâ'â pari hâiwa'utu wa, ti'ai ãma danhib'rata na 'ri 're, sébré õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwa 're ïsâmra mono zéb u hã. E marî wa. Ta hã ti'ai ãma 'ri hã, taré hâiwa ãma 'ri ïuptabi ne si 're hâimana mono wa, ïuptabi õ wa. Hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwa 're ïsâmra mono zéb u si ma tô ãzé Cristu hã, tame te te oto wa'âma 're romhuri u'âsi mono da, Timama nho'a.

25 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ïpire uptabi hã ma tô duréihã siwaprosi ïtême 're zasi, 'Re ïhâimana u'âsi mono te, 'ri 're wa'wa ïwẽ uptabi u hã, sasedoti ïpire uptabi hã. Wahub sidâpâsi ma tô ïtême 're zasi misi haré, danhimizama wapru hã te te tâma 're sômri mono da, da'udâna. Tane nherê, Cristu hã wahub sidâpâsi hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwa 're ïsâmra mono zéb u hã, ïtême 're zasi u'âsi mono õ di. Misi haré ma tô ïtême ãzé, Timama u hã, õhõ haré dazada tâma sisõmri wa, Timama ma hã.

26 Cristu hã wahub sidâpâsi 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, dazada 're sisõmri u'âsi mono 'wa'âhã, te aré ropoto na'rata hawim haré dazada 're dâ'â u'âsi. Tawamhã robzépata za'ëtë na te aré tô te te 're robzépata u'âsi. Tane nherê, za rob'râsatu u ïrob'umhutuzéb u si ma tô misi haré tâma sisõ, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã, dazada dâ'â da, taha zarina dawasédé hã te te dama 're apari mono da oto, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

27 Misi haré te za aihñi 're dadâ'â za'ra. Taha parip si te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã niwapsi da'awaihu'u, dawẽ na dawasétê na zama, taha zarina te te dama arowairébé mono da oto.

28 Tane ma tô duré Cristu hã misi haré dazada dârâ, dawasédé hã da'ahâ na te te oto dama ãma 're ïapari mono zéb da hã. Tawamhã ti'ai u apâ wei morî zahu wamhã, dazada dâ'â da, wei morî õ di za oto, taha zarina dawasédé hã te te duré dama 're ïapari mono da hã. Mare di. Sô 're ïsimipari za'ra mono norî si, te te oto ïsõ'reptu pese za'ra da si, te za wei mo apâ Cristu hã, ta norî zô si.

10

1 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ïrob'ui'éré zarina, ïwẽ hã oto wama 're ïhâimana za'ra mono zém na wa te ãma 're waihu'u uptabi za'ra mono õ di. Wahub sidâpâsi ma tô danhimizama hã dasi'udâna da te tâma 're simroi u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã, da te 're sahâri za'ra mono ãna. Tane nherê, danhimizama da te tâma 're ïsimroi mono zé hã sib'ware di, dawasédé hã tô sena te te dama 're ïapari mono da hã, ãma 're dawata za'ra mono da, 'râwi dapë'ë 're 'Re ïhâimana u'âsi mono u

're ūdanomro mono nor̄i ma hā. Dapē'ē 're, rowē na 're ūdahāimana za'ra mono zéb da hā, sib'aware di tō, 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, danhimizama da te 're ūsimroi mono zé hā.

² 'Re ūhāimana u'âsi mono ãma 're ūdawata za'ra mono nor̄i hā danhimizama hā dasi'udâna da te tāma 're ūsimroi mono zém na, ōhō haré dawasédé hā te te dama 're apari uptabi mono 'wa'âhā, taha zarina 'rāwi 're dasiwē'ō u'âsi za'ra mono õ di aré, dawasétē na hā. Taha zarina te aré oto danhimizama pārī hā da te 're sahâri za'ra.

³⁻⁴ Tane nherē, powawē ūba'ōmo wapru hā duré pone'ērebâi wapru hā dawasédé hā te te dama 're pari uptabi za'ra mono õ di. Taré te za danhimizama hā wahub sidâpâsi dasi'udâna 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, da te 're ūsimroi mono zéb zarina, ãma 're dasipo're pu'u u'âsi za'ra, dawasétē ré 're ūdahāimana za'ra mono zém na hā.

⁵ Taha wa, Cristu hā ti'ai u wei ūmorizéb u, ma tō Timama ma tinha, ãne:
"Danhimizama na duré dasazém na aima 're danhoprub za'ra mono da, a hā asina sô 're asimipari mono õ di.

Tane nherē, ūhâiba hā ma tō ūma ūsō, da'upana ūsina aima ūnhoprub da hā.

⁶ Danhimizama hā dawasétē parizéb da, wahuré da te aima 're ūzata za'ra mono zém na zama, 're atoi mono õ di. Duré dawasétē parizéb da, danhoprubzé, da te aima 're ūsōmri za'ra mono na zama, asima 're atoi mono õ di."

⁷ ãne te duré tāma tinha, Timama ma:

"Re ūhāimana u'âsi mono, wa hā wa wei ãwa mo ti'ai u, ūma ūpisutuzéb zarina, te oto ūsina aima ãma uwaimrami da, ūbaihâ na ūwasu'u na duréihā da te ū'âma ūrob'ui'éré za'ra zéb zarina."

ãne ma tō Cristu hā Timama ma siwasu'u.

⁸ ãne ma tō Cristu hā ūmorirata na Timama ma rowasu'u, tō: "Danhimizama da te aima 're ūzata za'ra mono zô, duré dasazém na aima 're ūdanhoprub za'ra mono zô, asina 're asimipari mono õ di a hā, dawasétē parizéb da hā. Asima ãma 're atoi mono õ di, taha na hā." ãne na ma tō Cristu hā Timama ma rowasu'u, Mozési hā ūsimiroti 'rata na te te ãma ūrob'ui'éré zarina, ãne hā da te 're 'manharī za'ra mono nherē.

⁹ Taha pari, ma tō duré Timama ma siwasu'u, ãne: "Ãwa wa tō wei wa hā ti'ai u mo, ūma ūpisutuzéb zarina, te oto ūsina aima ãma uwaimrami da." ãne ma tō Cristu hā Timama ma siwasu'u, duréihā dawasétē parizéb da, danhimizama na duré dasazém na 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, 're ūdanhoprub za'ra mono zé hā te te oto dawi sina sizâri da, taha nhowa're're tihâiba na tāma sôprub da oto, taha na si dawasédé hā te te dama ãma 're ūapari mono zéb da hā.

¹⁰ Zezu Cristu hā 'Re ūhāimana u'âsi mono te te tāma ūpisutuzéb zarina, te te tāma ãma uwaimrami wa, tihâiba na tāma sôpru wa, ma tō te te 're wa'a'upsō wawasétē hawi, tāma 're wanomro wē mono da oto. Misi haré ma tō tāma sisō, dazada dâ'â da, tō ōhō na si dawasédé hā te te dama ãma 're apari mono da.

¹¹ Sasedoti nor̄i hā awē sidâpâsi te te da'âma 're romhuri za'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhorōwa ãma. Danhimizama na 're ūdanhoprub za'ra mono zé hā te ahâ uptabi na te te tāma 're sômri za'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, tō ōhō si. Tane nherē, ã nor̄i hā danhimizama na 're ūdanhoprub za'ra mono zé hā, dawasédé hā te te dama 're pari waihu'u za'ra mono õ di.

¹² Cristuhu si, ma tō misi haré tihâiba hā tāma tisō, dazada dâ'â da, ōhō haré dawasédé hā te te dama ãma 're ūapari mono zéb da hā. Taha pari, te 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimire niwî 're sâmra, pire uptabi na ūsiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, õne u'âsi.

¹³ Tame te oto Cristu hā sô 're simipari u'âsi, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā tinhitob'ru nor̄i nhipptetezé hā te te tiwi ūuprosi za'ra zéb zô hā, tāma sib'awa uptabire na 're hâimana za'ra mono da oto, ta nor̄i hā.

¹⁴ Misi haré 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, dazada sisõmri wa, ma tô dawasété hawi te te 're da'awaibu, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe si oto ãma 're danomro wẽ mono da.

¹⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ezani hã ma tô ãne na wama waihu'u za'ra, sena na wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da. ãne te te wama ãma ïwaihu'u na'rata za'ra zé hã:

¹⁶ "Nimahã bâtâ na wa za, te dama ïropisutuzép té hã, dama pisutu, duréihã te dama ïropisutuzém nhowa're're. ãne, wa wa hã Danhib'apito uptabi hã aima wasu'u za'ra wa'wa, ïnhimiroti tém na te dama ïropisutuzé hã.

Tawapsi wa za ïnhimiroti hã dapẽ'ë 're te dama 're anhomri, ïré 're danomro u'âsi mono wa, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, ïmreme hã."

¹⁷ ãne ma tô duré ïwasu'u nhana'remhã wama waihu'u za'ra:
"Dawasété na 're ïsipo're pu'u mono õ di za oto, marĩ, da te 're ï'manharĩ wasétê za'ra mono zém na hã. Mare uptabi di za."

¹⁸ Ähã wamhã, dawasédé hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te oto dama 're ï'apari mono zéb da hã, marĩ dai õ di oto, danhimizama na tâma 're ïdanhoprub za'ra mono zé hã, dawasété parizéb da hã. Tâibâ oto ta hã.

'Re ïhâimana u'âsi mono u, 'râwi dapẽ'ë na 're ïdasihutu mono zé wasu'u

¹⁹ ïsisänawã norï, Zezusihi wapru hã tiwi ïpu'uzém na wazada ïdâ'âzéb zarina, wa za oto wasina wapahi ãna 'Re ïhâimana u'âsi mono u 're wasihutu 'râwi wapẽ'ë na, robzei u'âsi tâma 're wamreme zusi mono da. Duréihã sasedoti norï hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono 're ïsämra mono zéb u, 'ri 're wa'wa u 're ïsisisi mono ne, wa za oto wa norï hã 'râwi ïtème 're wasihutu, wasina 're wapahi za'ra mono ãna, tâma.

²⁰ Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono 're ïsämra mono zéb 're, 'ri 're wa'wa nhitobzé hã zazahâ ïhâpa hã te dawi 're hâsipra u'âsi pi'reba, ïtème 're danhisisi tõ mono da. Tane nherë, Cristu hã ma tô oto wama 'ridawa za'ra tidâ'âzém na, zazahâ ïhâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba, ïtème 're ïdanhisisi mono ne, wapẽ'ë na ïtème 're wasihutu mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono u, robzei uptabi na ïme 're wanomro u'âsi mono da oto.

²¹ Sasedoti ïpire uptabi na te oto wama 're hâimana. Taha si te tâma umnhasi na uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe norï hã te te 're ab'madâ'â tâma, pire uptabi na.

²² Wawasété na 're wanomro mono wa, 'râwi 're ïwasiwẽ'õ sãmri za'ra mono zé hã ma tô Cristu hã tiwapru na te te wama 're apari, duréihã sasedoti norï hã te te ãma 're dahâiba wẽ za'ra mono da, danhimizama wapru na syry na te te ãma 're ïdahâiba di'i za'ra mono ne. Sasedoti norï hã 're sihâiba wasétê za'ra mono ãna, 'Re ïhâimana u'âsi mono u 're sisisi mono da, 're ïsihâiba upsõi pese za'ra mono ne, wa oto wa norï hã wahâiba upsõi pese ne tâma 're wahâimana wẽ za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma si. Taha wa, wa za oto wapẽ'ë na 'râwi ïtème 're wasihutu, wahâimanazé sena ré si, 'Re ïhâimana u'âsi mono u hã, õhõ si wa te oto wasina 're ïumnhasi za'ra mono zéb zarina.

²³ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wama umnhasi za'ra di, te te wama 're ïaropisutu mono zéb uwaibaba, te te wama ãma 're ï'a'uwaiprami mono da hã. Taha wa, wanhiptete sina wa za ïwẽ uptabi zô 're wanhimipari u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te wama ïropisutu za'ra zém na wa te 're wawã za'ra mono ãna, sena na za wama 're ïhâimana za'ra mono na wa te dama 're ïwasu'u za'ra mono zéb zarina.

²⁴ Wa za duré wasi'âma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra, marĩ na 're ïwasipawaptob za'ra mono zéb da hã, duré taha zarina 're ïwasisawi pese za'ra mono zém na wa te wasima ãma 're ï'uwaiprami za'ra mono zéb da hã, duré marĩ wẽ na wa te wasima ãma 're ïwa'rãmi wẽ za'ra mono zém na zama.

²⁵ Ni'wam norï hã Cristuhu zazei'wa dasiré 're hâimana za'ra mono wa, rowahutu u dasiré 're si'rã'õtõ mono nherë, ma tô ta norï hã rosahâri pese za'ra oto. Tane nherë, wa norï hã wasiré 're ïwasí'rã'õtõ mono zé hã wa te wasiwi sazâri za'ra õ di za. Tô'â. Wa za tô wasiré 're wasi'rã'õtõ u'âsi, ãma 're wasipawapto pese za'ra mono da, 'Re ïhâimana

u'âsi mono hã wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono zém na si 're wanhiptete za'ra mono da. E marĩ wa. Wanhib'apito apâ we ïmorizéb u hã bâdâ hã romhutu na aimawaihu'u pese za'ra wa'aba wa.

²⁶ Ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ, sena na 'râwi te te sina 're waihu'u pese za'ra mono nherẽ, duré te te sima 're ïwẽ za'ra mono zéb zarina, 're ïhâimana wasétê 'rata za'ra mono zém na si 're hâimana u'âsi za'ra mono wamhã, marĩ hã 're 'maihamâimana mono õ di, ta norĩ da hã, ïwasédé te te tâma 're ïpari za'ra mono zéb da hã, ta norĩ ma hã.

²⁷ Ta norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono zada, 're hâimana za'ra mono wa, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uprosi unhamo ro'o za'êtë na, te te siwi 're ïwẽ'õ pese za'ra mono norĩ hã. Taha u hã, te za ta norĩ hã sina pahi na 're simipari za'ra oto.

²⁸ Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te âma ïrob'ui'éré hã ni'wam norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wamhã, ta norĩ hã ma tô da te dasiwi 're simro, âma 're dapẽ'ezé waihu'u za'ra mono âna. Marĩ ïwasédé hã ta norĩ hã te te 're 'manharî za'ra mono ré, siwaptom na titõmo na ï'madâ'â za'ra 'wa norĩ hã, ïwasétê na te te dama 're ïwasu'u za'ra mono zéb zarina, ma tô da te dasiwi 're simro, ta norĩ hã.

²⁹ Âne, duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wẽ'õ'wa norĩ ma, 're ropipa za'ra mono di. E niha tawamhã za, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra, te te siwi 're ï'ruiwapari za'ra mono norĩ ma, 're ïromhâimana za'ra mono zé hã za. Tâma 're ropipa uptabi za'ra mono di za tô. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za tô ta norĩ hã hâ za'ra za'êtë, rob'râsutuzéb âma hã. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzép tém na, Cristu hã dazada ïdâ'âzé hã taré newa, te ta norĩ hã te te âma 're rosa'rata upa za'ra. Ta norĩ hã te duré 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ezani âma te te 're wasétê u'âsi za'ra, ïsimizawi uptabi âma.

³⁰ Taha wa, te za tô ta norĩ hã nimahã na hã hâ za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Duréihã ma tô âne na ni'wa hã âma rob'ui'éré siro, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na hã. Âne na hã 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme hã wama waihu'u pese za'ra di oto:

"Wa hã ïsiwaprosi wa za te 're da'a'ruiwa'âbâ. ïWétési wa za te dama âma 're awa'râmi, marĩ, da te 're ï'manharî wasétê za'ra mono norĩ ma hã."

Âne duré 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré amo hã:
"Wa hã uburé Danhib'apito uptabi hã wa za ï'uwaibaba uptabi na si te 're da'ahâ za'ra, dawasétê na ïsiwaprosi te 're ïda'awaihu'u mono zéb zarina."

Âne 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã.

³¹ Ni'wam norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'rata, 're ïrere'e mono ne, te te 're hâ za'ra mono wamhã, tâma 're ropipa uptabi za'ra mono di za, ta norĩ ma hã.

³² Ma'âpê, âma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréihã Cristu hã Danho'reptui'wa na asina 're ïwaihu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina. Ta hawim haré, Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, marĩ na 're robzépata za'êtë za'ra wa'aba mono nherẽ, ma tô asiptete sina âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono âna.

³³ Nimahã na hã ma tô ni'wam norĩ hã danho'a te te ai'âma 're wasétê za'ra wa'wa. Ma tô duré da te aimâ 're rob'manhâri wasétê za'ra wa'wa, danho'a. Duré nimahã na asiré norĩ ma, da te 're rob'manhâri wasétê za'ra mono wamhã, ma tô 're ïpawaptob za'ra wa'aba mo, ta norĩ zu, da te aimâ 're rob'manhâri wasétê za'ra wa'aba mono da nherẽ.

³⁴ Dazazéb 're, 're ïhâimana za'ra mono norĩ âma 're aipẽ'ezé za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô ta norĩ me aipẽ'ë na 're ïrobzépata za'ra wa'aba mo, ïhâiba zu. Duré asibro hã da te aiwi 're waibui wa'aba mono nherẽ, ma tô ato sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di, taha na hã. E marĩ wa. Ti'ai âma asibrom nhipai u, hâiwa âma ïwẽ uptabi hã ïs'i'utõri'õ hã za aimâ 're ïhâimana za'ra wa'aba mono na hã aimâ waihu'u pese za'ra wa'aba wa.

³⁵ Taha wa, Cristu hā aipahi ãna asina 're ūumnhasi za'ra wa'aba mono zé hā asiwi 're ūwē'ō za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're rēme za'ra wa'aba mono ū di za. Asiptete sina te za tō ãma 're anomro u'âsi aba mo. Æne 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhā, taha zarina te za 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ūwē uptabi na aima wa'âbâ za'ra wa'wa, nimahā na hā.

³⁶ Marī na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē, duré Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono wa, da te aima 're rob'manharī wasétē za'ra wa'aba mono nherē, te za tō asiptete sina, asina 're ūumnhasi u'âsi za'ra wa'aba mono, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da. Æne zarina, asina tāma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhā, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te aima 're ūwē za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tō tāma 're anomro wē wa'aba mono. Tawapsi, te za 'Re ūhâimana u'âsi mono hā te te aima ūropisutu za'ra wa'aba zé hā ūwē uptabi hā oto asina ūuwaimrami za'ra wa'wa.

³⁷ Duréihā 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō ãne ūmreme na rob'ui'éré, Cristuhu wasu'u na hā:

"Ta hā za we ūmorī hā niwamhā oto wei morī wamhā, sô rowaptâ'â ū di za. Romhutu na te za tō wei mo.

³⁸ Ni'wam norī hā te tāma 're ūwē za'ra mono zéb zarina si 're ūnomro wē mono norī hā, ta norī hā Danho'reptui'wa na te te sina 're ūzaze za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're awēsämri, ūwasédé hā te ãma 're ab'madâ'â mono ū di oto, ta norī ãma hā. Æne wa, te za rowē uptabi na ūrata 're hâimana u'âsi za'ra, ta norī hā.

Tane nherē, ni'wam norī hā ūwi 're sipizari za'ra mono wamhā, ãma 're ūto za'ra mono ū di za oto, ta norī ãma hā."

Æne duréihā 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa te te ūmreme na ãma ūrob'ui'érézé hā, ūbaihâ na hā.

³⁹ Tane nherē, ta norī ne, wa norī hā 're wahâimana za'ra mono ū di. Nimahā na 'Re ūhâimana u'âsi mono wi 're wasipizari za'ra mono ū di, ta norī ne. Taha wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā niwamhā ta norī zu te te wa'uprosi ū di za. Taha si wa tō wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra, te te 're ūwa'anho'reptui mono da hā. Taha zarina te za tō wa norī hā wa'anho'reptu, ūrata oto 're ūwahâimana u'âsi za'ra mono da hā, 'râwi.

11

'Re ūhâimana u'âsi mono, da te dasina 're ūumnhasi za'ra mono zé wasu'u

¹ E niha, wa te wasina 're ūumnhasi za'ra mono zé hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. 'Re ūhâimana u'âsi mono hā wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, ta hā te te wama 're ūapisutu mono zéb zarina, ūwē uptabi zō si 're ūwanhimipari u'âsi za'ra mono na, tō sena za te te wama ãma ūuwaimrami za'ra na, wa za wa te wasina 're waihu'u za'ra. Duré uburé marī hā watōmo na wa te 're ūmadâ'â waihu'u za'ra mono ū zama, wa za duré wa te 're waihu'u za'ra, sena na 're ūhâimana za'ra mono na hā. Æne 'Re ūhâimana u'âsi mono hā wa te wasina 're ūumnhasi za'ra mono zé hā.

² Duréihā wahi'rata norī hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te sina 're ūumnhasi za'ra mono zéb zarina si, ma tō 'Re ūhâimana u'âsi mono hā te te 're awēsämri, ta norī hā.

³ 'Re ūhâimana u'âsi mono, wa te wasina 're ūumnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tō, sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūnharizéb zarina, marī ū uptabi ré, te te ūropoto mono na hā. Datōmo na da te 're ūmadâ'â waihu'u za'ra mono ū na si, ma tō te te ro'apoto, watōmo na wa te oto 're ūmadâ'â za'ra mono da hā. Æne na wa tō duré sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono si, wa te wasina 're ūumnhasi za'ra mono zéb zarina hā.

⁴ Abé hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi mono zéb zarina, ma tō ūwē uptabi na tāma tinhopru, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma. Ca'ihī nhibzari si, te te wësämri ū di, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. Taha wa, Abé hā 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi mono zéb zarina, ma tō 'Re ūhâimana u'âsi mono hā wësä, 're ūmorī wë na zama. Taha wa, ma tō Abéhë nhoprubzép si wësä. Æne na Abé hā 'Re ūhâimana u'âsi

mono te te sina 're umnhasi mono wa, duréihā dâ'â nherē, zahadu hâiba ré wama 're ïhâimana za'ra mono ne, te wama 're hâimana za'ra, taha ãma 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra mono wa.

⁵ Duré Enoti hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're ïumnhasi mono zéb zarina, ma tô hâiba ré ré mo, hâiwa u. 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ma tô hâiba ré ré sitême ti'â. Taha wa, ni'wa te te waihu'u õ di ta hâ, ïdâ'âzém na hâ. Duréihâ 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hâ ma tô ãne na rowasu'u ïbaihâ na, Enotihi wasu'u na hâ: "Re ïhâimana u'âsi mono hâ hâiwa u sitême te te âri õ ré, ma tô Enotihi ma 're to, 're ïmorî wê zéb zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ."

⁶ Ni'wam norî hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono õ nherē, ta norî ma, 're to za'ra mono õ di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ. Duré ni'wam norî hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're wata za'ra mono da, tipê'ë na 'râwi ïtême 're sihutu mono da, te te sima 're wê za'ra mono wamhâ, tô sena 're ïhâimana mono na, te za te te 're saze za'ra a'â. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono zô si 're ïsôpré mono norî ma, ïwê na za te ta norî ma ïwa'âbâ za'ra na, te za ta norî hâ te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra.

⁷ Nowé hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ïumnhasi mono zéb zarina, ma tô duré ãma saze, ropipa hâ za dazô ïwatobrozém na 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ romhâ ré te te ãma ïpo're pu'uzém na, zahadu marî hâ titômo na te te 'madâ'â õ nherē, Nowé hâ. Taha wa, ïsimiroti zarina ma tô uba're za'ene hâ 'manha, ti'ra norî hâ te te ãma sô'reptu za'ra da, timro zama, duré tisani'aba norî zama. Taha zarina, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ siwi da'awê'õ pese, dawasétê na si 're dahâimana za'ra mono wa, Nowéhê si ïsimiroti hâ te te 're 'madâ'â pese mono wa. Tawamhâ Nowé hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ãma tiwata, ãne: "Âhâ si te 're timorî wê." ãne 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ, Nowéhê ãma ïwatazé wasu'u hâ.

⁸ Abra'â hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ïumnhasi mono zéb zarina, ma tô duré ïsimiroti na saze, tirom nhiti watobro da, darob amoi u morî da, ãma ïsa'ru da hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïpisutu u. Tawamhâ tirom hawi ma tô watobro tô, darob amoi u morî da, tamomomhâ bâdâdi hâ te te waihu'u õ nherē.

⁹ 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ïumnhasi mono zéb zarina, ma tô darob amoi ãma 're sâmra Abra'â hâ, dasiré õ nherē, 'Re ïhâimana u'âsi mono, za ãma ïsa'ru da hâ te te tâma ïpisutuzéb ãma. Tawamhâ romhâ 'manharî na 'ri wa, te oto 're sâmra, 'ri uptabi õ wa. Izati norî hâ ma tô duré romhâ 'manharî na 'ri wa, 're simasisi zahuré, Zacocho me. Ta norî ma, ma tô duré ropisutu zahuré, Abra'âhâ ma te te ïropisutu ne, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ.

¹⁰ Abra'â hâ 'ri nho'u ïsi'utôrî'õ zô si ma tô 're simipari u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ te te sima ïwê na hâiwa ãma te te dama ïri zô si. Taha wa, te te siwi wê'õ õ di Abra'â hâ, romhâ 'manharî na 'ri hâ wasétê wa, a'â ï're 're sâmra tô mono da.

¹¹ Abra'â hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ïumnhasi mono zéb zarina, ma tô duré ï'ra hâ tâma podo, si'ïhi uptabi nherē, duré ïmro hâ Sara hâ préduptéb ré, 'ra waihu'u õ nherē. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutuzém na te te ãma sazei pese wa, ma tô ï'ra hâ tâma podo tô.

¹² Abra'â hâ si'ïhi uptabi wa, ïdâ'âzéb u romhutu nherē, ma tô ïhâiba hawi da'ahâ uptabi na dasina dahâ'â u'âsi, ïsihudu sidâpâsi. Wasi hâ hâiwa na ahâ uptabi na 're ïsimasa mono ne, ma tô da'ahâ uptabi na atébré ni. Â zaihâ na supara, ahâ uptabi na 're ïsimi'wara mono ne, ma tô atébré ni.

¹³ Â norî hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono ré, 're dâ'â za'ra mono nherē, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutu za'ra zé hâ te te sima 're waibui mono õ di ta norî hâ, ti'ai ãma hâiba ré ré 're hâimana za'ra mono ré hâ. Tane nherē, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutu za'ra zé hâ romhâ na uptabi na za te te tâma ãma ïuwaimrami za'ra na, sena na te te 're waihu'u za'ra mono wa, ma tô ãma 're to za'ra ta norî hâ, ti'ai ãma 're nomro mono ré. Ma tô duré sô'awi dama 're siwasu'u za'ra, ti'ai ãma dasiré 're ïhâimana uptabi za'ra mono õ na hâ.

¹⁴ Æne na ta norī hā dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā, daro hā aimawi ūtēb zō 're ūsōpré u'âsi mono zé, te wama wasu'u za'ra, taha na si za oto 're ūtrob uptabi za'ra mono na hā.

¹⁵ Tirob 'rata hawi 're ūwairébé mono na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di, ta norī hā. Mare di. Æne 'wa'âhā, ãté apâ te aré ta norī hā tirob 'rata u 're nomro.

¹⁶ Tane nherē, daro ūvē uptabi zō si ma tō ta norī hā sima 're sōpré, hâiwa ãma sô 're ūhâimana za'ra mono zō si, ūwa 're ūsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hā. Taha wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te siwi wē'õ za'ra õ di, tinhib'apito na te te 're sisi za'ra mono tō da hā. Taha zarina, ma tō oto tō 'ri nho'u hā ūvē uptabi hā tâma 'manharī za'ra, ūwa 're ūsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hā, tirop têb ãma.

¹⁷⁻¹⁸ Abra'ã hā 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi mono zéb zarina, ma tō aré ti'ra hā tâma ūtî Izati hā, tâma ãma ūsōprubzéb da, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā te te pibui wamhā. Taha õ ré, ma tō 'Re ūhâimana u'âsi mono hā tâma ropsutu siro, Abra'ãhā ma hā, ãne:

"Ai'ra Izatihi hawip si, te za asihudu norī hā ahâ uptabi na 're hâimana za'ra, asihudu sidâpâsi te aima ūropisutuzéb zarina."

Æne na 'Re ūhâimana u'âsi mono te te tâma ropsutu nherē, ma tō aré Abra'ã hā ti'ra hā ūtî Izati hā, ūra si'aibâ hā misi tâma poto nherē. Duré ta hawip si za ūsihudu norī hā sitébré da nherē, ma tō aré tâma ūtî, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma hā.

¹⁹ Abra'ã hā ãne ma tō sima rosa'rata: "'Re ūhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, 're dadâ'â za'ra mono nherē, apâ te te 're ūda'ahâiwa'utu mono da hā. Taha wa, ūra hā te aré tâma ūtî hā, te te duré waihu'u pese di, apâ te te ūma ūhâiwa'utu da hā, te te ūma ūropisutuzém na te te ūma ãma uwaimrami da hā." Æne ma tō sima rosa'rata, Abra'ã hā. Tawamhā, ūra Izati hā dâ'â uptabi õ nherē, aré dâ'â wa, apâ te te tâma ūhâiwa'utu ne, ma tō dâ'â ãna tâma tisô apâ, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā.

²⁰ Duré Izati hā 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi mono zéb zarina, ma tō ti'ra norī ãma rowapté tiwi, ūvē na si te te 're pawaptob u'âsi zahuré mono da, duré ūvē si te te tâma 're pisutu zahuré mono da, Zaco norī ma hā Eza'uhu me.

²¹ Duré Zaco hā 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi mono zéb zarina, ma tō Zuzéhé 'ra norī ma rowapté 'Re ūhâimana u'âsi mono wi, ūvē na si te te 're pawaptob u'âsi zahuré mono da, duré ūvē si te te tâma 're pisutu zahuré mono da. Taha zarina, ma tō duré tisiwazusizém na si'upari sina ãma tiwata, 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma, Zaco hā.

²² Duré Zuzé hā 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi mono zéb zarina, ma tō tidâ'âzéb u tidub'rata norī ma rowaihu'u sirômo za'ra, Izarazéhé nnihudu norī, za Ezitu hawi ūwairébékézém na hā. Æne na, 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, te duré tâma sina roti za'ra, ūtî na si, ūhi hā te te siwi âri da apâ, tirob 'rata u, tamep si te te siwi sérë da.

²³ Duré Mozésihi mama norī hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi zahuré mono zéb zarina, ma tō dawi simi'uri zahuré Mozési hā, 'watébrémi na tâma poto zahuré wa. Duré tâma 'madâ'â ze zahuré wa, tâma sawi uptabi zahuré di. Taha wa, ma dawi simi'uri zahuré. A'amo hā si'ubdatô ma tō ãma ai'utô, te te dawi ūsimi'uri zahuré zém na hā. Apito ma, ta norī hā pahi zahuré õ di, 'watébrémi na 're ūpoto za'ra mono norī hā, te te dama 're a'rui mono nherē. Æne ma tō 'manharī zahuré Mozésihi mama norī hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi zahuré mono wa, duré ta norī hā.

²⁴ Mozési hā prédu wamhā, 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi mono zéb zarina, ma tō dawi sisawi, Ezitu ãma apito Para'oho 'ra sipi'õi 'ra na da te dasima 're wasu'u za'ra mono tō da, pi'õ te te ūprésum na hā.

²⁵ Apito Para'oho nhorôwa ãma, uburé marî ūwasédé hā te te a'â dame 're ūab'manharī mono da hā, te te sima wē õ di Mozési hā, taha na si wē uptabi newa ãma 're ūtoi mono

da hā. 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī siré, te te 're īrobzépata mono da si, ma tō sima wē.

²⁶ Apito Para'oho nhorōwa āma 're sāmra u'âsi mono 'wa'âhā, te aré marī īwa'âbā za'êtē na tinhibro pese, Ezitu āma uburé marī hā īwa'âbā za'ène hā 're īsimi'wara mono na. Ta hā marī wa'âbā za'êtē mono hā wē nherē, taha upana marī īwē uptabi si ma tō sima wē, Mozési hā. Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te īpisutu ma si, te te 're robzépata mono da si, ma tō sima wē. īwē hā 'Re īhāimana u'âsi mono, niwa za te te tāma īsōmri na si, ma tō te te āma 're rosa'rata u'âsi, Mozési hā.

²⁷ 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Mozési hā watobro Ezitu hawi, apito Para'o hā te te sima simimnhasi ãna. 'Re īhāimana u'âsi mono hā datōmo na da te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ nherē, Mozési hā titōmo na te te 're ī'madâ'â mono na ne, te te sina 're umnhasi mono wa, apâ sipi'rai õ di, Ezitu u hā. Õne haré ma tō ta hawi watobro, siptete sina.

²⁸ Mozési hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Pascowa na dato hā te te 're ī'manharī za'ra mono zéb da na tāma roti za'ra Izarazéhé nnihudu norī ma hā, ta norī hā tisai 'manharī na te te āma sāna'rata za'ra da, 'Re īhāimana u'âsi mono hā Mozésihi ma te te īpisutuzéb zarina. 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Mozési hā tāma roti za'ra Izarazéhé nnihudu norī ma hā, tinhimizama wapru na 'ridawa zada'rē hā te te āma sapré za'ra mono da, hāiwa āma romhuri'wa hā Dapārī'wa na īwaptērē hā, aibā tāma 're īpoto'rata za'ra mono hā te te tiwi simroi mono tō da, Izarazéhé nnihudu norī wi hā.

²⁹ Duré Izarazéhé nnihudu norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō â poré na saprī za'ra, zara u, Â pré na â poré nhisi na. Â 'ré na da te 're īsaprī za'ra mono ne, ma tō rob'rē na saprī za'ra, â zada'rē amoi u hā, zara u. Tane nherē, ezipsiu norī hā rob'rē na dazarina te te aré saprī za'ra da, si'aba'rēi wamhā, ma tō â hā apâ īré atob za'ra. Taha wa, ezipsiu norī hā â poré na ma tō uburé ai'utō.

³⁰ Duré Izarazéhé nnihudu norī hā, Zerico na 'ri nho'õmo nhisi āma 'ri 'wawi wa'ra 'rāihā hā ma tō nasi te te uirī za'ra, sime da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te tāma īpisutu za'ra zéb zarina. Bâdâ hā 7 na ma tō āma ai'utōrī za'ra, te te nasi siwi uirī za'ra mono ré hā. Tawamhā 'ri 'wawi wa'ra 'rāihā hā ma tō aime. Ta norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō aime.

³¹ Duré Ra'abi hā pi'õ aré 're īhāimana wasétē mono hā, 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō wapsā'i'a'wa norī hā tinhorōwa u 'mazasi wē zahuré, ti'ai wē zô pi'uriwi dama robzabui'wa norī hā. Taha wa, 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te dazu wîrī õ di Ra'abi hā, 'ri nho'õmo āma uburé 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â õ'wa norī zu hā.

³² Āne na 'Re īhāimana u'âsi mono si, da te dasina 're īumnhasi za'ra mono zém na, ahâ uptabi na te āma aimā rob'rāzarōtō za'ra wa'aba neza. Āhā wamhā, īnhimirob'rāzarōno hā te aré sina tipahâ. E marī wa. Ahâ uptabi wa. Ahâ uptabi di tō, 'Re īhāimana u'âsi mono te te sina 're īumnhasi za'ra mono norī hā, zahādu te āma aimā īrowasu'u za'ra wa'aba õ hā: Zidi'â hā, duré Barati, duré Sâsâ, duré Zepté, duré Dawi, duré Samuwé, duré aimawi norī hā uburé 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa 're īhāimana za'ra mono norī hā.

³³ Ta norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō te te da'āma 're ai'uté za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa para, daro hā te te dawi 're waibui mono da. Ta norī hā īwē si te te 're 'manharī u'âsi za'ra mono wa, ma tō īwē uptabi hā te te sima 're waibu, 'Re īhāimana u'âsi mono te te tāma īropisutu za'ra zéb zarina. Duré hu'u zérépa hā ma tō te te 're sadai'rē nhitob za'ra tinhib'rata na, te te 're simro tō mono da.

³⁴ Ta norī hā ma tō duré unhamā ro'o za'ène hā te te 're simro, siwi. Ma tō duré dawi 're sisō'reptu za'ra, sib'ézé 'wapa na da te 're simroi mono da nherē. Sib'aware na 're hāimana za'ra mono nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na ma tō

siptete na dazada 're hâimana za'ra. Siptete uptabi na te te 're da'wapé za'ra mono wa, ma tô ta norî hã tizahui'wa norî hã te te 're wano'õ apâ, darob amoî hawi dazahui'wa norî hã.

³⁵ Duré pi'õ norî wi, aré tiwi 're ïdâ'â za'ra mono norî hã, ma tô apâ tâma 're hâiwa'utu za'ra, pi'õ norî ma. Duré ta norî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono norî hã dazazéb 're, 're hâimana za'ra mono ré, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dawi 're udâ za'ra mono 'wa'âhã, taha zarina te aré dazazém hawi da te tâma 're rob'ru za'ra, ta hawi 're wairébé mono da. Tane nherê, ta norî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dawi 're udâ waihu'u za'ra mono õ di. Taha wa, ma tô danhimirob'manhari wasétê na 're si'utôrî. Rowë uptabi na 're ïdanomro u'âsi mono zéb u hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te 're hâiwa'utu za'ra mono da, ma tô ãne zô si 're si'madâ'â za'ra, ta norî hã.

³⁶ Ni'wam norî ãma, ma tô duré 're dawa'ë za'ra. Powawé hâiwaré 'manharî na ma tô da te dasiwi 're hâ za'ra duré. Ni'wam norî hã ma tô da te 're pawasisi za'ra, ïsi'uwazi nhorõ rutu na, dazazéb 're, da te 're séme mono da.

³⁷ Ni'wam norî hã ma tô duré ëtê tômo wawé na da te 're simro. Ni'wam norî hã ma tô duré ïhâiba wâiwa ãma 're dasiwâ za'ra, wede'ezém na ne. Sib'ezé 'wapa na ma tô duré da te 're simro. Pone'ërebâi hâ na si ma tô duré ni'wam norî hã 're si'uza za'ra. Sibrob ãna ma tô duré ta norî hã 're hâimana za'ra. Danhimirob'manhari wasétê na ma tô duré ni'wam norî hã te te 're robzépata za'ra, da te 're 'ruiwapari za'ra mono wa. ãne 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono norî wasu'u 'razarõno hã.

³⁸ Ta norî hã hâiwi si ma tô 're nomro a'ubuni wi, ëtê 'râihâ u zama. Duré ëtê 'râihâ zahâpâ ëtê're wa, ma tô duré dawi 're si'ubumro, ab're wab zama. Ta norî si ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono ma 're hâimana wê za'ra.

³⁹ Ta norî ãma si ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã 're wata za'ra uburé, õhõ si te te sina 're umnhasi za'ra mono wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisitu za'ra zéb zarina, ïwë uptabi hã ti'ab ré te te sima 're waibui mono õ nherê, ma tô te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra, 're ïsi'utôrî za'ra mono zéb u.

⁴⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwë uptabi hã niwamhã za te te wama ïsõmri za'ra na, te te sima wa'âma roti sirõmo za'ra wa, ti'ab ré ta norî hã te te sima waibui õ di tô, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisitu za'ra zé hã. Uburé wasiré si te za rowë uptabi na ï'rata 're ïhâimana u'âsi za'ra mono zé hã sima waibu za'ra, ta norî hã.

12

'Re ïhâimana u'âsi mono hã ti'ai ãma damama ne te te 're ïda'ahâ za'ra mono zé wasu'u

¹ Duréihã ni'wam norî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina, danho'a 're ïnomro wê mono norî hã ahâ uptabi na 'râwi wamana wawi 're ïsimasab u'âsi mono ne, wa za ta norî ãma 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra. Taha wa, wa za uburé marî ïwasédé hã wa te wasiwi 're wê'õ pese za'ra, 're ïwanomro wê mono zé wi, te te 're wanhowada za'ra mono tõ da, te te 're ïwawasutu u'âsi za'ra mono hã, wawasédé hã. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dahâiba wapu na 're dasisa'rei mono da, marî ïpire hã dahâiba na dama 're ïhâimana za'ra mono hã da te dasisa 're ïsani za'ra mono ne, wa za wawasédé hã wa te wasiwi 're wê'õ pese za'ra. Tawamhã wanhiptete na wa za tô ãma 're wahâimana za'ra Cristuhu ãma si, tiwi 're wasipizari za'ra mono ãna. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhã, dawara tete haré dasiwi 're ïdasisa'rei mono ne, wa za tô wanhiptete na ãma 're wahâimana u'âsi za'ra, Cristuhu ãma si.

² Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dawara, da te 're ï'râsutu za'ra mono zéb u si, da te 're ïrob'madâ'â za'ra mono ne, wa za Zezusihi ãma si wa te wasina 're rosa'rata u'âsi za'ra. Ta hã Zezusi hã ma tô ïsâna'rata hawimhã te te 're wa'apawapto, 'Re ïhâimana u'âsi mono si wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono da. Tane te za duré te te 're wa'apawaptob u'âsi, 're ïwadâ'â za'ra mono zéb u, õhõ si wa te wasina 're umnhasi u'âsi

za'ra mono da, tiwi 're wasipizari za'ra mono ãna. Ta hã Cristu hã sihâiba zawi õ di, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada dâ'â tõ da hã, wedepo'o nhonhi'rãmi hã dazada 're ïhâimana wasété za'ra mono norõ pârïzép si nherë. Taha wa'rãmi, hâiwa ãma to sina 're ïhâimana u'âsi mono zé hã za tâma 're ïhâimana mono na, te te sina waihu'u sirõmo wa, taha wa, sihâiba zawi õ di tõ, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada dâ'â tõ da hã. Âhãna hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimire niwî, te oto pire uptabi na 're sâmra, ïsiré 'râwi te te 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto.

³ Ma'âpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, Zezusi hã ti'ab ré te te 're ïrobzépata mono na hã. Tiwasété si te te 're ïmanharí za'ra mono norõ hã te te 're 'ruiwapari za'ra mono wa, te te tâma 're ïrob'manharí wasété za'ra mono zém na, ma tõ te te 're robzépata za'ëtë, Zezusi hã. Tane nherë, siptete u'âsi ma tõ 're hâimana. Tane duré a norõ wa'wa hã te za marí ïwasété wi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono tõ da. Taha zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã asina 're ïumnhasi za'ra wa'aba mono zé hã aiwi 're si'utõri za'ra wa'aba mono tõ da, te za tõ asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

⁴ Dawasété nhiptete da, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë, zahadu ai'matâ'â aba õ di, da te aima ï'mairob'manharí za'ëtë aba na hã, Zezusi ïdâ'â ne hã.

⁵ E ma tõ bété ãma aipo're si'âri za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te aima ïroti za'ra wa'aba zém na hã, duré ti'ra na te te aima ïnharí za'ra wa'aba zém na hã. Âne ma tõ âhã wasu'u na ni'wa hã ãma rob'ui'éré, duréihã:

"A norõ wa'wa hã ï'ra na ïma 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë, aiwasédé hã 're ï'manharí za'ra wa'aba mono zém na 're asisâmri za'ra wa'aba mono da, wa hã Danhib'apito uptabi hã te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhã, ï'âma 're rosa'rata upa za'ra wa'aba mono õ di za, taré newa.

Duré apâ 're anomro wẽ wa'aba mono da, niha te aima 're rob'manharí za'ra wa'aba mono wamhã, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za ï'âma asima 're ïrosa'rata wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁶ E marí wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Wa hã Danhib'apito uptabi hã uburé te 're ï'azawi pese mono norõ hã te 're ahâ za'ra mono wa. Duré tiwasété na 'râwi 're sisâmri za'ra mono da, uburé ï'ra na te 're ïsisi za'ra mono norõ hã apâ 're nomro wẽ mono da, wa wa hã te tâma 're arob'manharí, ta norõ ma hã."

Âne wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhã.

⁷ Damama norõ hã bété. E ti'ra norõ hã te te 're hâ za'ra mono õ di za, po're ãna 're hâimana za'ra mono wamhã. Te za tõ te te 're hâ za'ra. Tane te duré Aimama 'wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're aihâ za'ra wa'wa. E marí wa. ï'ra si tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa oto. Taha wa, marí na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherë, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono ãna. 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra si, oto tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te te 're ï'ahâ za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo.

⁸ Uburé te tõ ti'ra norõ hã te te 're ahâ za'ra 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, tiwasédé hã te te 're ï'manharí za'ra mono zém na ãma 're siwaihu'u za'ra mono da oto, ta norõ hã. Taha wa, te te 're ai'mai'ahâri aba mono õ wamhã, ï'ra õ na te za 'râwi 're ai'masiwaihu'u aba mo. Âne wamhã, ni'wa hã mama õ wa, da te 're ï'ahâri mono õ ne, 're ai'maihâimana aba mono na te za 'râwi 're ai'masiwaihu'u aba mo, sena na ï'ra na tâma 're ai'maihâimana aba mono õ na hã.

⁹ Ti'ai ãma wamama uptabi norõ hã wawasété na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, wanhimiza'rese wi te te 're wahâ za'ra mono wamhã, wa tõ ta norõ hã wa te 're hâimana wazéb za'ra, wama pire na 're hâimana za'ra mono wa. Taha nhipai u, wa za duré hâiwa ãma Wamama uptabi hã wa te 're wapari pese za'ra, te te 're wa'ahâ za'ra mono nherë, rowë na ðhõ ãma si 're wanomro u'âsi mono da oto.

¹⁰ Ti'ai ãma wamama uptabi norñ hã ma tõ wanhimiza'rese wi te te 're wa'ahâ za'ra tõ, 're waprédub za'ra mono õ ré hã. Wawasétē na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, ma tõ te te 're wa'ahâ za'ra, niwamhã ū'waibaba uptabi õ nherë, damama norñ nhimi'ahârizé hã. Tazahã, 'Re ū'haimana u'âsi mono si, te ū'waibaba si te te 're wa'ahâ za'ra. Te te 're ū'wa'apawapto mono da si, te za tõ ti'ai ãma 're wanomro mono ré, te te 're wa'ahâ za'ra, wawasétē ãna ū'sine 're wahâimana za'ra mono da oto, wa norñ hã.

¹¹ Wawasédé hã wa te 're ū'manharí za'ra mono zém na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, 'Re ū'haimana u'âsi mono te te 're wahâ za'ra mono wamhã, awa'awi 're watoi waihu'u za'ra mono õ di, taha na hã. Robzei'õ na si wa za aâ 're wahâimana za'ra. Tane nherë, 'Re ū'haimana u'âsi mono te te 're ū'wahâ za'ra mono zém na oto 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono wamhã, duré wa'âma 're ronomro pese za'ra mono wapsi, te za wapë hã ū're wama 're simi'wara wẽ oto, õhõ ãma si 're ū'wanomro wẽ mono zéb zarina wa.

'Re ū'haimana u'âsi mono mreme, da te 're ū'wapari pese za'ra mono zé wasu'u'

¹² Taha wa, marñ na 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, aipë'ẽ wẽ zarina te za asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ū'haimana u'âsi mono ãma si, aiwi 're robzei'õ pese za'ra wa'aba mono wa, tiwi asina 're aipahâ za'ra wa'aba mono tõ da.

¹³ Bâdâdi na awa'awi u'âsi 're ū'danomro mono ne, te za Cristuhu nhirã zarina si awa'awi 're anomro u'âsi aba mo, ū'wé na si. Æne wamhã, ū'râtëire hã morñ wasétē na 're ū'morñ ne, ni'wam norñ hã Cristuhu ãma sib'uware na 're ū'haimana za'ra mono norñ hã asine wa'aba, awa'awi u'âsi 're nomro wẽ mono wamhã, ta norñ hã tiwasétē na 're si'marõpârñ zahu za'ra mono õ di za oto. Apâ te za ai'ãma 're siptete za'ra wa'wa, ū'sazei uptabi 'wa na 're ū'ahâimana za'ra wa'aba mono zém na hã.

¹⁴ Rowë zô te za 're asôpré wa'aba mo, dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Duré 'Re ū'haimana u'âsi mono ma si 're asisõmri u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Æne hã ni'wam norñ hã 're hâimana wẽ za'ra mono õ nherë, niwamhã Wanhib'apito hã titõmo na te te dame 'madâ'â za'ra õ di za, ta norñ hã.

¹⁵ 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ū'haimana u'âsi mono ma, asina ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wa, tinhoprubzéb zarina, ū'wé uptabi hã te te aima 're ū'pisutu za'ra wa'aba mono hã 're simini za'ra wa'aba mono tõ da, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Wede pa hã, ti'ai 'rowi 're simi'wara mono ré hã, taha wa'uzé hã dama simimnhasi õ di. Tane nherë, ū'pa hã da te oto 're sa'o'o za'ra mono wa, da te oto 're huri mono wamhã, te za te te 're da'râiwanmnarí za'ra, taha pa wa'u hã sé wa. Tane duré, a norñ wa'wa hã te za ni'wam norñ wi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, ta norñ hã te te aiwi 're rowasétê za'ra wa'aba mono tõ da, duré taha zarina a norñ wa'wa hã 'râwi aiwasétê na 're asi'uptob za'ra wa'aba mono tõ da, ta norñ zu.

¹⁶ Duréhã Eza'u hã tâma mrab uptabi wa, ma tõ tino nhipi hã tiwi waptë, Zacocho wi. Tawamhã ëmama ma ū'poto'rata zarina, uburé marñ hã ëmama te te tâma ū'pisudu hã, duré 'Re ū'haimana u'âsi mono, ū'wé hã te te tâma ū'pisudu hã ū'upana ū'noi ma 're hâimana mono da, ma tõ tinoi ma ti'ru, ū'sipi wa'râmi Eza'u hã, taha na sai õ ré. Æne hã Eza'u hã 're ū'haimana wasétê mono ne, te duré ni'wam norñ hã asiré 're hâimana wasétê za'ra wa'wa. Ta norñ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, sina 're ū'ipsaihuri za'ra mono norñ wi, 'Re ū'haimana u'âsi mono hâimanazé te te 're ū'wazéb za'ra mono õ norñ wi hã.

¹⁷ Tawamhã taha na ãma ronomro parip si, ma tõ Eza'u hã timama ma tinhá, 'Re ū'haimana u'âsi mono ma, ãma mreme da, ū'wé hã te te tâma 're anhomri mono da, ū'noi upana. Tane nherë, ma tõ ëmama hã siwi wẽ'õ, ãma mreme tõ da. Taha wa, tiwasédé te te 'manharí pari nherë, apâ te te sima pari waihu'u õ di, timama ma te te nharí sina, wawa 'râihâ na wawa nherë. Åhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, ãne na hã.

¹⁸ Duréihā Izarazéhé nhihudu norī hā ma tō Sina'i na ētē 'rāihâ nhisi u sina rotété za'ra, tame ū'rata si'ubumro da a'â, 'Re ū'haimana u'âsi mono 'rata. Ta hā ētē 'rāihâ hā danhib'rata na da te upi waihu'u pese di. Tane nherē, a norī wa'wa hā tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, āhâna hā. 'Re ū'haimana u'âsi mono u, aipê'ē na 'râwi ū'tême 're aihutu aba mono wamhā, marī hā asib'rata na 're upi waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Izarazéhé nhihudu norī si ma tō 'râwi unhama ro'o za'ene hā 'madâ'â za'ra, ētē 'rāihâ nhisiwimhā. Tamemhā ma duré hâiwa nhirötö 'râdâ hā watobro, ū'râdâ'âra uptabi hā. Rowau'u za'ētē zama ma tō duré watobro, ētē 'rāihâ nhisi āma hā. Āne ma tō ta norī hā 'madâ'â za'ra titōmo na, Izarazéhé nhihudu norī hā.

¹⁹ Danhimnhihârâzé hā ū'hârâ 'râihâ hā ma tō duré wapari za'ra. 'Re ū'haimana u'âsi mono mreme zama ma tō duré wapari za'ra, Izarazéhé nhihudu norī hā. Ta hā te te wapari za'ra wamhā, 'Re ū'haimana u'âsi mono hā niha te tâma rob'manhârî za'ra õ'umnhasite, ma tō sima wē za'ra, Mozésihi ma si te te rowaihu'u mono da, 'Re ū'haimana u'âsi mono hā, hâiba pisutu.

²⁰ E marī wa, ma tō ta norī hā 'Re ū'haimana u'âsi mono ma tipahi za'ra, Izarazéhé nhihudu norī hā. 'Re ū'haimana u'âsi mono hā ma tō ētē 'râihâ hâiba na tâma roti za'ra, āne: "Ni'wa hā ã ētē 'râihâ hā te te upi wamhā, te za asawi ū'wirî 'wa, ētē na. Asimizama aba zama, te te sina 'mai'upi wamhā, te za ū'wirî 'wa, ētē na." Āne ma tō ētē 'râihâ hâiba na ta norī ma mreme pire na tâma roti za'ra aré, 'Re ū'haimana u'âsi mono hā. Taha pipa te, ma tō Izarazéhé nhihudu norī hā sima wē za'ra, Mozésihi ma si, hâiba pisutu te te rowaihu'u mono da, 'Re ū'haimana u'âsi mono hā, taha ma si.

²¹ Ā hā te te ū'madâ'â za'ra hā pipa uptabi wa, te Mozési hā 'râwi sima tinhā, āne: "Ū'pahi wa, wa tâma rérē." Āne te sima tinhā, Mozési hā. Āne ma tō ropipa uptabi hā ētē 'râihâ āma ū'so'a ū'watobro za'ra hā 'madâ'â za'ra duréihā, Izarazéhé nhihudu norī hā, 'Re ū'haimana u'âsi mono u te te sina rotété za'ra wamhā.

²² Tazahā, a norī wa'wa hā tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, āhâna hā. 'Re ū'haimana u'âsi mono u aipê'ē na 'râwi 're rob'umhutu za'ra wa'aba mono wamhā, hâiwa āma Si'â na ētē 'râihâ nhisi u ne, ma tō 're ū'rob'umhutu za'ra wa'aba mo. Duré hâiwa āma Zeruzarē hā 'ri nho'õmo u ne, ma tō 're ū'rob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ū'haimana u'âsi mono 're ū'sâmra u'âsi mono zéb u hā, hâiwa āma tâma ū'romhuri'wa norī hā ahâ uptabi na, ū'rata 're ū'si'ubumroi mono zéb u zama.

²³ Tame te oto 'Re ū'haimana u'âsi mono nhib'a'uwe norī hā to sina 're si'râ'õtö, aibâ hā dama 're poto 'rata za'ra mono wa, dama ū'sawi pese ne, 'Re ū'haimana u'âsi mono te te 're ū'azawi pese mono norī hā, hâiwa āma sisi ui'éré ré 're ū'haimana za'ra mono norī hā. Tamomo ma tō ū'tême 're ū'rob'umhutu za'ra wa'aba mo, dahâimanazém na ū'waibabâ si te te 're ū'dâ'awaihu'u mono zéb zarina, dama rowairébê'wai u hā. Duré ti'ai āma ré ū've si te te 're ū'manhârî za'ra mono norī hā 're ū'haimana za'ra mono zéb u, ma tō duré 're ū'rob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ū'haimana u'âsi mono te te tâma 're ū've za'ra mono zéb zarina si, rowé uptabi na oto 're ū'haimana za'ra mono norī u hā.

²⁴ Zezusihi u ma tō duré 're ū'rob'umhutu za'ra wa'aba mo. Ta hā te oto 'Re ū'haimana u'âsi mono te te dama ū'ropisutuzép té hā te te wa'âma 're ab'madâ'â u'âsi. Duréihā Ca'i hā tino te te ū'wirî wa, ū'wapru hā tiwi pu'u wamhā, 'Re ū'haimana u'âsi mono te te ū'ruiwa'âbâzé, te wasu'u, Abéhé wapru hā. Tanei õ di, Zezusihi wapru hā. Dazada dâ'â wa, ū'wapru hā tiwi pu'u wamhā, 'Re ū'haimana u'âsi mono hā dawasédé te te dama 're ū'apari mono zé, te wasu'u, Zezusihi wapru hā.

²⁵ Taha wa, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ū'haimana u'âsi mono hā te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, tiwi 're asipo're nhitob za'ra wa'aba mono tō da. Duréihā Sina'i na ētē 'râihâ nhisi āma, 'Re ū'haimana u'âsi mono hā ti'ai u te te we dama rowasu'u wamhā, ū'simiroti wapari'õ'wa norī hā wairébê õ di, te te ū'ida'hâ za'ra zé wi hā. Wa norī hā bêté. E 'Re ū'haimana u'âsi mono hā hâiwa hawi te te wei wama 're aroti wē mono nherē, tiwi 're wasipizari za'ra mono wamhā, e ū'simihâzé wi

wasi'uihâ na 're wawairébé mono da bâ, wa za wanhimipari ãna 're wanomro u'âsi bété.

²⁶ Duréihâ 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ Sina'i na ëtë 'râihâ nhisi ãma te te dama roti wamhâ, ma tô ti'a hâ sâsã'â. Tane nherë, taha za'u hâ ma tô oto dama ropisutu, ãne: "Ti'a hâ niwapsi wa za duré sâsã'â, ïrême ma. Tawamhâ, ti'a si te sâsã'â õ di za oto. Hâiwa nhirõtõ zama, wa za ūsu sâsã'â, nimahâ na hâ." Æne 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzép tém na rob'ui'éré hâ.

²⁷ E marî te tawamhâ wama wasu'u za'ra ïmreme hâ, "ïrême ma" na hâ. Uburé marî hâ ti'ai ãma, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipodo hâ nimahâ na te te sâsã'â za'ra wa, za ïsi'utõrî mono zé, te wama wasu'u za'ra. Tawamhâ taha nhowa're're, te za ïwë uptabi hâ da te oto ïsâsã'â waihu'u'õ hâ 're hâimana u'âsi za'ra hâiwa ãma, ïsi'utõrî waihu'u'õ hâ.

²⁸ 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ 'râwi te te 're wa'ab'madâ'â mono da, ï'rata 're ïwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hâ, ma tô te te wama 're apisutu, da te wawi ãma ï'ai'uté waihu'u za'ra õ hâ. Taha wa, wa za 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're wawata u'âsi za'ra, sôpru wa. Te te sima 're ïwa'awë mono zéb zarina, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra, wa te wasiwi 're wazéb za'ra mono sina, wama 're toi u'âsi mono da.

²⁹ 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ Wanhib'apito za'ra hâ ïpo're'õ norî hâ te te uprosi waihu'u pese di, unhamo ro'o za'ëtë na marî hâ 're ïsi'unhamo pese mono ne hâ. Taha wa, wa za tô wa norî hâ ïmreme hâ wa te 're wapari u'âsi za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hâ.

13

'Re ïhâimana u'âsi mono hâ dama 're ïtoi mono zé wasu'u

¹ Cristuhu ãma si oto 're asisânawâ za'ra wa'aba mono wa, te za a norî wa'wa hâ õne u'âsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo oto.

² Darob amoi hawi atême 're dasihutu za'ra wa'aba mono wamhâ, asõrôwa u, te za duré 're ïda'mazasi wê za'ra wa'aba mo. Ni'wam norî hâ tinhorôwa u te te 're da'mazasi wê za'ra mono wamhâ, hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norî hâ ma tô te te 're 'mazasi wê za'ra, tâma sa'rese za'ra õ nherë, hâiwa ãma romhuri'wa norî hâ.

³ Duré wasiré ïsazei'wa norî ãma te za 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, dazazéb 're, 're ïsimasa mono norî ãma hâ, ta norî hâ asawi 're pawaptob za'ra wa'aba mono da. Dazazéb 're, ta norî siré 're aimasa wa'aba mono ne, te za ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré marî na te te 're ïrobzépata za'ra mono norî ãma zama, te za duré 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, ta norî siré 're ïrobzépata za'ra wa'aba mono ne.

⁴ Damro ré norî hâimanazé hâ te za 're ïwazé pese za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, pire uptabi wa. Aimro si te za asima 're ïmadâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo. E marî wa. Ni'wam norî hâ tihâiba na tiwasédé hâ te te 're 'manharî za'ra mono wamhâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ te za ta norî hâ te te 're hâ za'ra. Duré ni'wam norî hâ mro ré nherë, ïmro'õ na 're sipsaihuri za'ra mono wamhâ, te za ta norî hâ duré te te 're hâ za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ.

⁵ Rob'uiprazép si, asima 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za. Asibro hâ aima 're ïhâimana za'ra wa'aba mono nhipai u, marî zô 're rob'ruiwapari zahu za'ra wa'aba mono õ di za. Duréihâ 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ma tô ãne dama sina ropisutu: "Niwamhâ asiti za'ra wa'aba 're ïhâimana mono õ di za. Duré te airëme waihu'u za'ra wa'aba õ di za." Æne te te dama sina ïropisutuzém na rob'ui'éré hâ, ïbaihâ na hâ.

⁶ Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ wa te wasina 're ïumnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za ãne wa te wasima 're nharî za'ra, duréihâ apito Dawi hâ te te sima ïnharî ne, ãne:

"Danhib'apito uptabi hâ te te 're ïpawaptob u'âsi. Taha wa, ïsina 're ïpahi mono õ di, wa hâ.

Æne wamhâ, e niha da te ïma rob'manharî da bâ."

Ãne duréihã Dawi hã 'râwi te te sima ïnharñ ne, wa za duré wa norñ hã wa te wasima 're nharñ za'ra, ïsine.

⁷ Ma'äpê ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na ïsâna'rata hawi te te ãma aimâ 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mono norñ ãma hã, ai'madâ'â'wa za'ra wa'aba norñ ãma hã. Ta norñ 're ïhâimana za'ra mono zém na, duré 're ïdâ'â za'ra mono zém na zama, te za ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Ta norñ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ïumnhasi za'ra mono ne, te za duré a norñ wa'wa hã ïsine asina 're ïumnhasi za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

⁸ Zezu Cristu hã tihâimanazém na hã te te ãma 're saprî waihu'u mono õ di. Õne u'âsi te tô misi haré ãma 're hâimana u'âsi, bâtâ sidâpâsi.

⁹ Cristuhu wasu'uwë upana, danhimiroti aimawi na da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za, senai'õ na da te dasima 're ïrowasu'u za'ra mono na hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhoprubzéb zarina, ïwë uptabi hã te te wama 're ïapisutu mono na si, wa za wapê'ẽ 're ãma 're wanhiptete za'ra. Taha si wa norñ hã wama ïwë uptabi za'ra hã. Dasa hã da te dasiwi 're ïsawi za'ra mono na roti hã da te 're ïmadâ'â za'ra mono na, ãma 're danhiptete waihu'u za'ra mono õ di, dapê'ẽ 'remhã. Mare di. E marí wa. Taré wa, dasa hã. Taha na ãma 're dasipawapto waihu'u za'ra mono õ di tô, dasa da te dasiwi 're ïsawi za'ra mono na roti na hã.

¹⁰ Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norñ hã, sasedoti norñ hã dawasétê parizéb da, danhimizama te te tâma 're simroi mono wamhã, ta norñ hã ïnhi na hã 're saihuri waihu'u mono õ di. Tane duré, ni'wam norñ hã danhimizama wapru na 'Re ïhâimana u'âsi mono hã dawasédé hã zahadu te te dama ãma 're apari mono newa, te za Cristu hã sada ïdâ'â za'ra zé hã ta norñ hã te te 're simini za'ra. Wa norñ si Cristuhu zazei'wa norñ si, wa za wa te wasina ãma 're uwaimrami za'ra, wazada ïdâ'â za'ra zém na hã.

¹¹ Sasedoti norñ nib'apito, tisiré norñ ma ïpire uptabi si wahub sidâpâsi ma tô danhimizama waprui ré ïtême 're sisisi, 'ri 're wa'wa u, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwa 're ïsämra mono zéb u hã. Dawasétê parizéb da, ma tô ta norñ hã tâma ãma 're sôprub za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. Tane nherë, ma tô romhâ na danhimizama hâiba hã da te 're zata pese za'ra, danhimizahâri sidâpâsi 'ri hã da te dasima 're ïsôré za'ra mono zém nhiti.

¹² Ãne wa, ma tô duré Zesusi hã 'ri 'wawi wa'razém nhiti dârâ, te te ïrobzépata za'etê zarina, tiwapru na taha si te te oto 're da'a'upsõi mono da, dawasétê hawi.

¹³ Taha wa, wa za oto wa norñ hã Zesusihi u si dawi 're wawairébé, taha si tô sena te 're wa'anho'reptui mono da. Taha wa, wa za tô, 're ïdanomro 'rata mono zé hã, wa te 're rême pese za'ra. Zesusi hã wazada dâ'â wa, da te dasiwi ïruiwapari ne, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono da nherë, wa za tô ïtême 're wawairébé, 're ïwanomro 'rata mono zém hawi, Zesusihi u hã.

¹⁴ Âme ti'ai ãma 'ri nho'u hã 're ïmai'hâimana u'âsi mono hã wama 're 'mai'hâimana mono õ di, ãma 're ïwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã. Robaba uptabi di. Hâiwa ãma 'ri nho'õmo zô si, wa za wasima 're wanhopré u'âsi, za tame wama 're ïhâimana u'âsi za'ra mono zô si.

¹⁵ Taha wa, Zesusi hã wazada ïdâ'âzéb zarina, wa za 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're wawata u'âsi za'ra, taha si wama 're toi u'âsi za'ra mono da. Duréihã danhimizama na duré dasa na 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono wa, dama 're ïtoi mono ne, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra, wama 're toi u'âsi mono da. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're ïumnhasi za'ra mono zém na sô'awi dama 're ïwasiwusu'za'ra mono na zama, wa za tâma ãma 're wanhoprub za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã.

¹⁶ Marí ïwë hã 're 'manharñ za'ra wa'aba mono da dama, duré 're ïdapawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, ãma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono õ di za. Taha na zama te duré tâma 're asôprub za'ra wa'aba mo, taha na aimâ 're toi u'âsi za'ra wa'aba mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

¹⁷ Asiré ūsazei'wa 'madâ'â'wa norí nhimiroti hā te za 're ūwapari pese za'ra wa'aba mo. Te te aima 're ūroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za marí hā 're ūmanharí za'ra wa'aba mo. Ta norí hā niwapsi te za 'Re ūhaimana u'âsi mono ma siwasu'u za'ra, te te ai'âma 're ūromhuri za'ra wa'aba mono zém na hā. Taha wa, te ta norí hā ai'âma 're hâtâ'â u'âsi za'ra wa'wa, te te 're ūai'madâ'â za'ra wa'aba mono zém na hā, Cristuhu zazei'wa 're ūhaimana za'ra mono zém na si 're anomro aba mono da. Ta norí nhimiroti hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono wamhā, to sina te za tō ta norí hā te te ai'âma 're romhuri za'ra wa'wa. Tane nherē, 're wapari za'ra wa'aba mono õ wamhā, robzei ãna te za te 're romhuri za'ra. Æne wamhā, te te 're aipawapto waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ta norí hā.

¹⁸ Ma'âpé, wa'âma 're aimreme zusi u'âsi aba mono za, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma. 'Re ūwanomro wē mono da si, wa tō wa norí hā wa te wasima 're wē u'âsi za'ra. Taha wa, marí na 're ū wahaimana wasétē za'ra mono zém na hā 'râwi wapê'ë na 're wasisâmri za'ra mono õ di oto, wama 're haimana za'ra mono õ wa.

¹⁹ Taha wa, wa duré wa hā ūsimá aiwē uptabi za'ra wa'wa, ūâma zama 're aimreme zusi aba mono da, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā te te âma ūzatõri su'u da, atême za'ra wa'aba, te asabu za'ra wa'aba hâ.

²⁰⁻²¹ Wanhib'apito Zezusi hā wazada ūdâ'âzéb zarina, te oto pone'erebâ 'madâ'â'wa ne, wama 're haimana za'ra, wa'madâ'â'wa ūwē uptabi na hā. Wazada ūdâ'âzéb zarina, ma tō 'Re ūhaimana u'âsi mono hā taha na dama ropisutu té, âma 're dahaimana u'âsi za'ra mono da oto, taha âma si. Zezusi hā dâ'â nherē, ma tō ûmama hā apâ hâiwa'utu.

'Re ūhaimana u'âsi mono hā dama rowē pisutu'wa hā, ūwē si te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono da, wa taha na si te ai'âma 're umnhasi za'ra wa'wa, taha zarina uburé marí hā te te aima 're ūwē za'ra wa'aba mono zéb zarina si, tâma âma asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Duré Zezu Cristuhu waihu'u pese na te te 're wa'apawapto mono da, wa duré taha na si te ai'âma 're umnhasi za'ra wa'wa, ūwē si wa te oto tâma 're 'manharí za'ra mono wa, wa'âma 're toi u'âsi mono da, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā.

Taha wa, Zezu Cristuhu âma si âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tane tō.

Rowasu'u 'râsutuzé wasu'u

²² ūsisânavâ norí, â te aima âma ūroti za'ra wa'aba zém na, ma'âpé aiwaimri âma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Taha da, wa tō ūmreme 'rutu na âma aima rowasu'u za'ra wa'wa, â ūnhimi'ui'éré na hā.

²³ Wasisânavâ Timotiu hā ma tō dazazém hawi watobro, da te tâma ūrob'ruzéb zarina. Æne hā waihu'u za'ra wa'aba da, wa tō ūsimá aiwē za'ra wa'wa. Tawamhā, ta hā we ūtême wisi su'u wamhā, âme ūnhimra ré, te te ūnhiza wamhā, te za âma ūsiré mo, atême za'ra wa'aba, taha zama te te duré asabu za'ra wa'aba da, ūsiré.

²⁴ Ma'âpé uburé ai'madâ'â za'ra wa'aba 'wa norí hā wama sawi za'ra wa'aba za. Uburé 'Re ūhaimana u'âsi mono nhib'a'uwē, tame 're ūhaimana za'ra mono norí zama, wama sawi za'ra wa'aba za duré.

Itaria na danhipti'a nho'omo nhisi hawi 're ūwairébé mono norí zama te âma asawi za'ra wa'wa duré, ūsazei'wa norí, siré 're ūsi'ubumroi mono norí hā.

²⁵ 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, wa ai'âma 're ūmreme u'âsi za'ra wa'wa, ūsimizawizé hâ aima 're haimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

Ti'adu Daro mono bâ ūsazei'wa norî ma, Ti'adu te te ūrob'ui'érézé Ūbaihâ wasu'uzé

Ā ūbaihâ na rob'ui'éré'wa hâ Ti'adu na ūsisi hâ. Zezusihi no, ta hâ (Marcusi 6.3). Atusi 21.18 āma hâ ma tô Ti'adu hâ wasu'u, āne: Zeruzarê āma ūsazei'wa norî 'madâ'â'wa. Ta hâ ma tô 'Re ūhaimana u'âsi mono nhib'a'u'wë norî ma rob'ui'éré hâ tisõ, da te āma 're rob'manhari wasété za'ra mono wa, daro mono bâ te te ūropéi mono norî ma hâ. Ti'adu hâ ma tô Wamama zazei'wa norî ma waihu'u za'ra, Zezusi hâ te te sina 're ūumnhasi za'ra mono zém na taré dama 're siwasu'u za'ra mono tô da, ūsarina si 're haimana za'ra mono õ nherë. Ni'wam norî hâ sena na Zezusi hâ te te sina 're umnhasi pese za'ra mono wamhâ, ūsiré u'âsi te za 're haimana wë u'âsi za'ra.

Marî ahâ na dazada 're ūhaimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Wa hâ Ti'adu, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma romhuri'wa, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, wa 're mo. Ubûré 'Re ūhaimana u'âsi mono nhib'a'u'wë norî, daro mono bâ 're aihaimana za'ra wa'aba mono norî hâ, wa za ūnhimi'ui'éré na āma asawi za'ra wa'wa.

² Ūsisânawâ norî, marî hâ ahâ na asada 're haimana za'ra wa'aba mono nherë, te za atoï u'âsi 're anomro aba mo.

³ E marî wa, wa āne aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ūhaimana u'âsi mono hâ ro'wa'rudu hâ te te aima 're ba'a za'ra wa'aba mono õ nherë, te za ūsimipawaptobzém na asina 're ūmadâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhâ, te za asiptetezé hâ asima 're ūsa'êtë za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito āma si 're ūaihaimana za'ra wa'aba mono zéb da hâ.

⁴ Tawamhâ wë uptabi di za, 're aihaimana za'ra wa'aba mono zé hâ.

⁵ 'Re ūhaimana u'âsi mono hawi, dahaimanazém na rowaihu'u ré 're aihaimana za'ra wa'aba mono õ wamhâ, te za asima tiwi 're ūrowaptérë za'ra wa'aba mo. Ta hâ sôpru uptabi di. Duré ubûré dama marî wë nhomri'wa. Āne wa, tiwi 're ūrowaptérë za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima 're sômri za'ra wa'wa, dahaimanazém na rowaihu ūwë uptabi hâ.

⁶ 'Re ūhaimana u'âsi mono umnhasi sina, te za tiwi 're ūrowaptérë za'ra wa'aba mo, 'râwi āma 're asiwawâ za'ra wa'aba mono āna. Ūsimipawaptobzém na, 'râwi āma 're asiwawâ za'ra wa'aba mono wamhâ, misi asimirosa'rata 'wa aima 're haimana za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhâ rowa'u âsisasi te te āma 're ūa'ube mono ne, te za 're aihaimana za'ra wa'aba mo.

⁷⁻⁸ Āne wamhâ, misi asimirosa'rata 'wa aima 're haimana za'ra wa'aba mono õ wamhâ, duré asiptete sina āma 're aihaimana za'ra wa'aba mono õ wamhâ, Wanhib'apito hawi dahaimanazém na rowaihu'uzéb zô, 're asimipari za'ra wa'aba mono õ di za.

⁹ Wasiré ūsazei'wa norî hâ simarî õ nherë, Wanhib'apito zazei'wai wa, te za tipë'ë na 're toi u'âsi za'ra.

¹⁰ Wasiré ūsazei'wa norî hâ sibro pese wë te, tipë'ë na 're to za'ra mono õ di za. Wanhib'apito zazei'wa 're nomro mono wa, te za tipë'ë na si 're toi u'âsi za'ra. Sibro pese nherë, te za, rom na romnhirârâ ne, dawi 're hâiba simani za'ra oto.

¹¹ Bâdâ hâ 'râi watobro wamhâ, rowa'ro uptabi wa, te za rob're hâ dawi 're 'ré za'ra. Ūsirârâ zama te za ti'a'a, ti'ai u. Tawamhâ dama 'madâ'â ze nherë, tâibâ za oto ūsirârâ hâ. Tane ūsibro pese norî hâ rob're 're ūsi'utôrî su'u za'ra mono ne, tinhimiromhuri te te 're 'madâ'â za'ra mono zawéré ré, te za 're dâ'â za'ra.

¹² Wa za duré āne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marî ahâ na dazada 're haimana za'ra mono wamhâ, 'Re ūhaimana u'âsi mono hâ ro'wa'rudu hâ te te dama 're ba'a za'ra mono

õ nherẽ, te za danhiptete sina ãma 're dahâimana u'âsi za'ra. Âne wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za ãne na da'awaihu'u. Tawamhã ïsawi pese 'wa 're dahâimana za'ra mono wa, te za tâma wa'âbâ za'ra oto, rowẽ uptabi na, ï'rata 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono zém na, te te dama ïropisutuzéb zarina. Tawamhã dama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.

Marĩ zarina dawasédé hã da te 're ï'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

13 Âté ni'wam norĩ hã te za 'râwi sina rosa'rata wasétê za'ra, tiwasédé hã te te ï'manharĩ za'ra da hã. Âne wamhã, 'râwi te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za: "Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô ïnhimirosa'rada hã ïma tisõ, ïwasédé te ï'manharĩ da hã." Âne te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te sima 're rosa'rata mono õ di, tiwasédé te te 're ab'manharĩ mono da, marĩ wasétê na. Duré dawasédé hã da te 're ï'manharĩ za'ra mono da hã, te te dama 're rosa'rata mono õ di.

14 Âté marĩ ïwasétê na te za da te dasima 're rosa'rata za'ra, dawasédé hã da te ï'manharĩ za'ra da hã, ãma dama 're robze za'ra mono da newa.

15 Tawamhã dawasétê na da te dasima ãma 're rosa'rata wasétê za'ra mono wamhã, dawasédé hã dasi'uihâ na te za da te 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã õne u'âsi 're danomro mono wamhã, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana u'âsi za'ra, rowẽ ïsi'utôrî'õ nhiti.

16 ïsisânawã norĩ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono wasu'uwe na ãma 're upa za'ra wa'aba mono õ di za, asimirosa'rata na.

17 'Re ïhâimana u'âsi mono hã hâiwa na rob'uiw 'wa 'manharĩ'wa hã, hâiwa hawi ma tô marĩ ïw  na ubur  we dama 're s p ru, ïw  uptabi na si. Ta hã tihâimanaz m na te te sapr  õ di. Õne u'â, te hâimana w  u'âsi 're hâimana.

18 Te te sima 're ïda'aw  mono z b uwaibaba, ma t  timreme na te te 're wa'apoto t , wap '  're, ubur  ïsimipoto nor  nhipai u, ïsib'a'uwe t ma 're wahâimana za'ra mono da oto. Ma t  t  sena na timreme na te te 're wa'apoto t , wap '  'remh .

'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'mad 'â pese 'wa, 're ïhâimana za'ra mono z  wasu'u

19 ïsisânawã nor , ïma asawi pese za'ra wa'aba nor  hã, ãne wa za dur  aimâ waihu'u za'ra wa'wa, ãma 're ï'asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono z b da hã. Ari'iwi te za a'â 're ïdawapari za'ra wa'aba mo, aiwara sima aimreme hã 're sani za'ra wa'aba mono t  da, dur  dazada 're asahi za'ra wa'aba mono t  da.

20 Dahâimana zahi sima 're dahâimana za'ra mono wamh , e te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're da'aw s mri. Mare di. Taha na te te 're da'aw s mri mono õ di za.

21 Taha wa, asima 're aihâimana was t  za'ra wa'aba mono z  h , dur  ubur  mar  h  're ï'manhar  was t  za'ra wa'aba mono z b zama, te za 're ïr eme pese za'ra wa'aba mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te za aiwapu na t ma 're as 'mad 'â za'ra wa'aba mo, ïsimiroti h  're 'manhar  za'ra wa'aba mono da. Ta h  ma t  tinhimiroti h  te te aimâ 're s mri za'ra wa'wa, 'r wi aip '  're, aimâ 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Ta h  simiroti waihu'u pese di, 're aihâimana was t  za'ra wa'aba mono hawi, te te 're as 'reptu za'ra wa'aba mono z b da h .

22 Tar  ïsimiroti h  aipo're na 're wapari za'ra wa'aba mono õ di za, ïmreme wapari pese 'wa na, tar  'r wi asima 're asadawa nhipseza'ra wa'aba mono t  da. T  sena te za ïsimiroti h  're ï'mad 'â za'ra wa'aba mo.

23-24 Âté aib  h  rob'mad ' z m na te za si'mad . Tawamh  si'mad 'â pari, mor  wamh , awa'awi te za sima po're ha'â. Tane, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme h  dap 're na da te 're wapari za'ra mono nher , da te 're 'mad 'â za'ra mono õ wamh , awa'awi te za ãma 're dap 're simrami za'ra.

25 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti h  w  uptabi di. Ta h  wapawapto'wa da, te wama 're hâimana, wawas d , wa te 're ïr eme pese za'ra mono z b da h . Tawamh  ïsimiroti na da te 're rosa'rata pese za'ra mono wamh , dur  õne u'âsi ãma 're dahâimana

za'ra mono wamhã, taré ūmreme wapari'wa 're danomro mono õ di za. Tô sena ūmreme wapari pese 'wa, te za oto 're danomro. Taha zarina rowẽ u'âsi te za ãma 're dahâimana za'ra.

²⁶ Äté ni'wam norõ hã te za taré te te sina 're rosa'rata za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa na, tô sena newa. Tane nherë, äté 'râwi 're si'uwaiti za'ra mono õ di za, 're mreme wasétê tõ za'ra mono da. Äne wamhã, tô sena 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa na 're hâimana za'ra mono õ di za. Taré te za tinhimirosa'rata na 'râwi sima 're sadawa nhipese za'ra.

²⁷ Äne 're hâimana za'ra mono õ di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa norõ hã. Äne te za 're hâimana za'ra. ïmama'õ norõ hã duré ïna'õ norõ hã te za te te 're pawaptob za'ra. Pi'õi mrotõ norõ zama te za te 're pawaptob za'ra, ropire hã tâma 're hâimana za'ra mono wamhã. Tihâimanazém na te za duré 're sipibu pese za'ra, Wanhib'apito zazei'õ'wa norõ nhimirosa'rata zarina 're hâimana wasétê za'ra mono tõ da. Äne wamhã, te za Wamama hã te te 're da'awaihu'u, tô sena ūsimiroti 'madâ'â pese 'wa na hã.

2

Aiwapsi danhimizawizém na 're ūdahâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ ïsisänawã norõ, äne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Wanhib'apito Zezu Cristu hã rowa'a za'êtê ré, te 're hâimana u'âsi, wẽ uptabi na. Tawamhã ūsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë, dahâiba 'madâ'â zarina asiwi 're daba'a za'ra wa'aba mono õ di za, asimizawizém na.

² Äté aibâ ūsibro pe hã te za ãzé asi'ra'õtõ aba ré, ëtë'ubuzi pré oru 'manharî na siptõmo hi wasisi ré, duré uza wẽ ré zama. Äté aibâ hã te za duré ãzé ūsimarî'õ hã, uza wasétê ré.

³ Tawamhã äté ūzuza wẽ ré ma, te za tâma ūnharî 'wa: "Ähâta wedeza ūwë. Äme asämra." Taha pari, te za duré ūsimarî'õ ma ūnharî 'wa: "Hâiwim haré asa na." Niha wamhã, "Urapara asämra, ti'ai wa."

⁴ Äne dama 're nharî za'ra wa'aba mono wamhã, aiwab õ di, 're ūdazawi za'ra wa'aba mono zé hã. Asimirosa'rata wasétê zarina, te za asiwi 're ūdahâiba ba'a za'ra wa'aba mo, asimizawizéb õ na.

⁵ ïsisänawã norõ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norõ hã, ma'äpê ūwapari pese za'ra wa'aba. Ti'ai ãma, äté simarî ãna te za 're hâimana za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zawi pese 'wa norõ hã. Tane nherë, Wanhib'apito zazei'wa 're hâimana za'ra mono wa, ma tõ ta norõ hã pisutu za'ra, uburé marî ūwë ré, 're hâimana za'ra mono da, tâma 're ūsoprub za'ra mono zéb zarina. Ma tõ duré tâma pisutu za'ra, rowẽ uptabi na ūrata 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 're ūsämra mono zéb ãma, te te tâma ūropisutu za'ra zéb zarina.

⁶ Tane nherë, ma tõ a norõ wa'wa hã ūsibrob'õ norõ hã 're ïhâiba wẽ'õ za'ra wa'aba mo. Ma'äpê rosa'rata za'ra wa'aba. E 'wam norõ hã ma tõ te te aima 're rob'manharî wasétê za'ra wa'wa, aipawa'âbâ za'ra wa'aba na hã. Duré e 'wam norõ hã ma tõ datëme te te 're asimroi wa'wa, da'âma rowairébé'wa norõ u, ūpipa na te te ai'âma 're rowairébé za'ra wa'aba mono da. ūsibro pese norõ si, ma tõ äne na te te aima 're rob'manharî wasétê za'ra wa'wa.

⁷ Ta norõ si ma tõ Asib'apito za'ra wa'wa hã te te 're sisi wasétê za'ra, wẽ uptabi nherë, Cristu hã.

⁸ ïbaihâ na te tihâiba, Danhib'apito uptabi nhimiroti hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. ūsimiroti hã äne: "Dahâiba mono bâ te za 're ūdazawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina marî ūwë zô, asima 're asöpré wa'aba mono ne, te za duré uburé ūwë zô dama zama 're asöpré wa'aba mo." Äne ãma ūrob'ui'éré hã, ïbaihâ na hã. Tawamhã ūsimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, wẽ di.

⁹ Tane nherē, asimizawizém na asawi 're daba'a za'ra wa'aba mono wamhā, te za aiwasétē na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, Wamama nhimiroti hā asimizawizém na hā ãma tâma 're uwaimrami pese za'ra wa'aba mono õ di.

¹⁰ Äté ni'wa hā Wamama nhimiroti, Mozésihi ma te te ūawaihu hā, te za misi ãma tizaihâ. Æne wa, te za 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ūwasédé hā ãma sa'ra, ūsimiroti mono bâ te te 're 'madâ'â pese mono õ wa.

¹¹ Ta hā ma tô ãne dama roti aré: "Aimro na asawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za." Ma tô duré dama roti: "'Re danhimroi wa'aba mono õ di za." Æne ūsimiroti hā. Tane nherē, aimro na asawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ nherē, 're danhimroi wa'aba mono wamhā, aiwasétê na te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, Wamama nhimiroti hā 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ wa.

¹² Ūsimiroti hā wapawapto'wa da, te wama 're hâimana za'ra, wawasédé hā wa te 're ūrême pese za'ra mono zéb da hā. Nimahā na te za wahâimanazém na te te 're wa'awaihu'u Wamama hā, ūsimiroti 'madâ'â pese 'wa na. Æne wa, wa za wamreme wē na si wasima wa te 're rowasu'u u'âsi za'ra. Duré wahâimanazé ūwē na si, wa za dama 're wahâimana u'âsi za'ra.

¹³ Nimahā bâtâ na dahâimanazém na te te da'awaihu'u wapsi, da'âma 're ūpë'ëzé za'ra mono õ norî ãma, pë'ëzé õ di za, 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ, ti'ab ré da'âma 're ūsiwamri za'ra mono õ norî ãma hâ. Da'âma 're ūpë'ëzé u'âsi za'ra mono norî ãma si, te za ãma 're pë'ëzé za'ra.

Zezu Cristuhu zazei'wa na 're ūdasiwasu'u za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ Ūsisânawâ norî, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Äté ni'wa hā te za taré dama 're siwasu'u, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ūmorî na, marî ūwē na te te 're dapawapto mono õ nherē. Tawamhâ, e te za sina uwaimra, tinho'reptuzé hâ. Mare di. Te te sina uwaimrami õ di za.

¹⁵⁻¹⁶ Äté wasiré ūsazei'wa norî wi, te za marî zô tiwi 're ro'wanhi'riti za'ra, ūuzazéb zô, duré ūsazéb zô, aibâ norî wi, duré pi'õ norî wi. Tawamhâ ãne tâma 're nharî za'ra wa'aba mono wamhâ: "Ma'âpé, rowë na si 're ai'ubumroi wa'aba mono, ai'usa wê ré si, duré asai wê na si," ãne wamhâ, marî zô dawi 're ūro'wanhi'riti za'ra mono zéb uwaibaba, dama ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wamhâ, taré dama 're ūnharî za'ra wa'aba mono zé hâ za. Æne wamhâ, e te za da te 're aiwësämri za'ra wa'wa. Mare di.

¹⁷ Tane, Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're dasiwasu'u za'ra mono nherē, marî ūwē na te te 're dapawaptob za'ra mono õ wamhâ, taré dama 're ūdasiwasu'u za'ra mono zé hâ.

¹⁸ Äté ni'wa hâ te za ãne dama siwasu'u: "Wa hâ marî ūwē na, wa tô te 're da'apawaptob u'âsi. A hâ ma tô dama 're asiwasu'u mo, Zezu Cristuhu zazei'wa 're aimorî na." Äté ãne te za dama tinha, ni'wa hâ. Tawamhâ, wa hâ wa aré asa tâma waihu'u, ãne: "Ni'wa hâ Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're siwasu'u mono nherê, ūwê na te te 're da'apawapto mono õ wamhâ, tô senai õ di, dama 're ūsiwasu'u mono zé hâ. Wa hâ Zezu Cristuhu zazei'wa, wa 're mo. E niha te za ãne wamhâ, dasiwi ūwaihu'u ni, tô sena na, ūsazei'wa 're ūmorî na. Marî ūwê na te 're ūda'apawapto mono zéb zarina si, te za dasiwi ūwaihu'u ni, tô sena na dama 're ūsiwasu'u mono na, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ūmorî na.

¹⁹ Misire uburé danhib'apito uptabi hâ te 're sâmra. Æne na hâ aima waihu'u pese di. Taha wasu'u na ma tô ãma ūsaze. Wa'uburé norî zama ma tô misire Danhib'apito uptabi wasu'u hâ waihu'u za'ra. Taha wa, te pipa te, 're rérë'ë za'ra.

²⁰ E niha te rosa'rata ãna 're aihâimana mo. Äté ni'wa hâ te za dama 're siwasu'u, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ūmorî na. Tane nherê, marî ūwê na te te 're da'apawapto mono õ wamhâ, marî dai õ di za, dama 're ūsiwasu'u mono zé hâ. Ma'âpé, ãne hâ waihu'u.

²¹ Duré ma'āpē āma rosa'rata pese, wahi'rada Abra'āhā wasu'u na. E marī wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā wahi'rada hā te te 're wēsāmri. Ti'ra Izati hā te te tiwi sawi āna, te aré tūwī, ētē za'ra nhisiwi, 'Re īhāimana u'āsi mono ma īsōprubzéb da hā, te te īruzéb zarina. Taha wa, ma tō wēsā.

²² Abra'ā hā ma tō mreme 'manha, te te sina 're umnhasi za'ētē mono wa, 'Re īhāimana u'āsi mono te te tāma īropisutuzém na, īsihudu hā ahā da. īmreme hā te te īmanharizéb zarina, wa tō āma waihu'u za'ra ni, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiropisutuzé hā tō sena te te sina 're īumnhasi mono zém na.

²³ Tō sena, Abra'āhā wasu'u na da te āma īrob'ui'érē hā. Āne āma īrob'ui'érē hā: 'Abra'ā hā ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā, danhib'apito uptabi na waihu'u. Ma tō duré te te sina 're umnhasi za'ētē, 'Re īhāimana u'āsi mono, te te tāma īropisutuzém na. Taha wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're wēsāmri, Abra'ā hā.' Āne āma īrob'ui'érē hā. Duré, Abra'ā hā tāma sawi pese wa, ma tō sima sisi, tisiwadi uptabi na." Āne wa aré asa tāma waihu'u.

²⁴ Taha wasu'u zarina, ma'āpē marī hā āma waihu'u za'ra wa'aba. Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're dasiwasu'u za'ra mono nherē, marī īwē na da te 're da'apawaptob za'ra mono ū wamhā, e te za te 're da'awēsāmri, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Mare di. Wānhib'apito zazei'wa 're danomro mono wamhā, te za marī īwē na da te 're dapawaptob za'ra. Tawapsi, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're da'awēsāmri.

²⁵ Ra'abihi zama ma tō wēsā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā īsimipawapto wē zém na. Ra'abi hā, pi'ō aré 're īhāimana wasétē mono. Ta hā ma tō duréihā Izarazéhē nhihudu norī hā pawaptob zahuré, wapsā'i'a'wa norī hā, pi'uriwi ti'ai wē zō robzabui'wa norī hā. Tinhorōwa u ma tō 'mazasi zahuré, tame sōtō zahuré da, duré sa zahuré da. Bādādi amo na pi'uriwi apā datēme neb zahuré da, ma tō duré pawaptob zahuré. Taha wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā wēsā pi'ō hā, aibā norī hā te te pawapto wē zahuré wa.

²⁶ Wa za duré aima romnhimiré'ē za'ra wa'wa. Ni'wa hā dā'ā wamhā, oto īpē'ēzani hā tāma hāimana ū wa, īhāiba hā si te za tihāiba. Tane ni'wa hā Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're siwasu'u mono nherē, marī īwē na dapawaptob āna 're hāimana mono wamhā, dama 're īsiwasu'u mono zép si, te za taré 're hāimana.

3

Damreme wasétē āna 're īdahāimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ īsisānawā norī, Wanhib'apito zazei'wa norī ma rowahutu'wa da hā, āté ai'umro na si te za 're asirowahutu'wa za'ra wa'aba mo. E marī wa, wa āne aima waihu'u za'ra wa'wa. Nimahā bātā na te za wahāimanazém na wa'awaihu'u, Wanhib'apito hā. Tawamhā wa norī hā dama rowahutu'wa nherē, marī, wa te 're īmanharī wasétē za'ra mono zém na, te za sa'ētē wama nharī za'ra, Wanhib'apito hā, wasiré īsazei'wa norī nhipai u.

² Uburé wa norī hā wa za nimahā na wahāimanazém na upa za'ra ni. Ni'wa hā timreme na te te 're upai mono ū 'wa'āhā, aré 're hāimana wē mono di. Tiwasédé hā te te 're 'manharī tō mono da, 'rāwi sihāimanazéb uwati da hā, aré tāma waihu'u pese di.

³ Marī īsyryre na wa za aima āma romnhimiré'ē za'ra wa'wa. īsi'uwazi nhi'odo hā, wa za awaru zadai'rē 're, wa te 're sé, wa te wasima īwēzéb uwaibaba, wa te wata pi'ra da, awaru hā.

⁴ Uba're wasu'u na, te za duré āma īrosa'rata za'ra wa'wa. Uba're hā sa'ētē nherē, te za rowa'u'u za'ēne hā te te 're simro. Tawamhā, īwairizé hā syryre nherē, te za taha na īmapraba'wa hā te te 're pizari uba're hā, te te sima īwēzéb uwaibaba, wara da.

⁵ Tane danhoto hā syryre nherē, te za marī hā īhawi te te 're ropé. Wa za duré unhamā ro'o wasu'u na aima āma romnhimiré'ē za'ra wa'wa, īsyryre na. Unhamā ro hā syryre nherē, te te 're ropé mono wamhā, te za marā za'ēne hā 're sihōmo.

⁶ Tane danhoto hā unhma ro'o ne, te aiwa dama 're hāimana za'ra. Danhoto hawi, te za sipu'u pese na damreme wasédé hā te te 're ropé. Ta hawi te za 'rāwi 're dasiwasétē za'ra. Unhma ro hā te za danhimarī hā te te dawī 're uprosi. Tane danhoto wasétē na, te za dahāimana wē hā da te dasiwi 're uprosi za'ra. Ropipa hawimhā te za damreme wasédé hā te te dama āma 're sāna'rata, wa'uburé hā.

⁷ A'uwē norī hā ti'ai āma 're īhāimana za'ra mono hā, siptete di, abaze norī da hā, duré si norī da hā, duré ti'ai baba di'i na 're īnomro mono norī da hā, duré â na 're īnomro mono norī da zama.

⁸ Tane nherē, ni'wa hā si'uihā na 'rāwi si'uwati waihu'u õ di, mreme wasétē tō da hā. Danhoto hā dama 're īhāimana za'ra mono hā, ta hā īwasédé. Wahi 'wa wa'u ne dapārī'wa, damreme wasédé hā.

⁹ Wanho na wa za uburé Danhib'apito uptabi āma 're wawata za'ra, Wamama āma hā. Wa za duré wa te da'āma 're wasétē za'ra, wanho ūhāiba amo na, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're wa'apoto mono nherē, īsine 're wanomro mono da.

¹⁰ Siwazari wazadawa hawip si, te wamreme hā 're wairébé, Wamama āma 're īwawata za'ra mono zém na hā, duré wa te da'āma 're īwasétē za'ra mono zém na zama. īsisānawā norī, āne aimreme hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono õ di za.

¹¹ Ma'āpé â na duré rosa'rata za'ra wa'aba. E siwazari te â wē hā ub're hawi 're wairébé, â īsei õ me hā. Mare di.

¹² Ma'āpé duré rosa'rata za'ra wa'aba, rob'rā na. Azeitona 'rā hā e te za ti'rā, aimawi rowede na, pidera wede na. Mare di. Misi haré ūrā hā. E uwa 'ru u, te za podo ūrā amo hā, pidera na ūrā nhisi hā. Mare di. Taha wazari poto õ di. Tane duré â wē hā hāimana õ di, â warīrī wazari. Duré siwazari ub're hawi 're wairébé mono õ di, â hā. Tane aimreme hā siwazari 're sani za'ra wa'aba mono õ di za.

'Re īhāimana u'āsi mono hawi dahāimanazém na rowaihu'u na rowasu'u

¹³ E 'wam norī hā te 'Re īhāimana u'āsi mono hawi dahāimanazém na rowaihu'u ré 're hāimana za'ra, asiré wa'aba hā īsimirosa'rata za'ene hā. Āne hā ni'wam norī hā asiré 're hāimana za'ra wa'aba mono wamhā, hāimana wē na te za 're hāimana za'ra. 'Rāwi tiwē na sina 're wata za'ra mono õ di za. Āne wamhā, hāiwa hawi rowaihu'u ré 're īnomro mono na, te za da te āma 're waihu'u za'ra.

¹⁴⁻¹⁵ Tane nherē, aipē'ē 're marī na 're da'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhā, duré marī ūwē zō asima si 're asōpré wa'aba mono wamhā, hāiwa hawi dahāimanazém na rowaihu'u ré, 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di za. Āne wa, hāiwa hawi dahāimanazém na rowaihu'u ré 're anomro aba mono newa, 'rāwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono õ di za, 'rāwi asimirosa'rata na asima 're asadawa nhipseza za'ra wa'aba mono tō da. Āne 're dahāimana wasétē za'ra mono wamhā, īsazei'ō'wa nhimirosa'rata wasétē zarina, duré Wa'uburé nhimirosa'rata zarina te za 're danomro. Hāiwa hawi, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimirosa'rata zarina 're danomro mono õ di.

¹⁶ Marī na da te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhā, duré marī ūwē zō dasima si 're danhopré mono wamhā, rowē hā dama 're hāimana za'ra mono õ di za. Te za dasiwi da te 're ro'wa'rutu za'ra. Te za duré 're dahāimana wasétē za'ra.

¹⁷ Hāiwa hawi dahāimanazém na rowaihu'u ré, 're dahāimana za'ra mono wamhā, te za dawasétē āna 're danomro. Roti ūwē na te za da te 're dapawaptob za'ra, rowē na dasiré 're dahāimana za'ra mono da. Duré danhimizawi pese na, te za 're danomro. Duré danhimipari pese na, te za 're danomro. Duré te za da'āma 're dapē'ēzé za'ra. Te za duré dasina 're dapē'ēzé za'ra. Duré marī ūwē na te za 're dasipawaptob za'ra. Duré danhimizawizé hā da te dama 're ba'a za'ra mono õ di za. Duré dahāimana zadawa nhipseza 're dahāimana za'ra mono õ di za.

¹⁸ Amnho ūwē hā da te 're zuri mono wamhā, te za ūwē si da te 're ubumro za'ra, amnho hā. Tane roti ūwē na 're dasipawaptob za'ra mono wamhā, rowē na dasiré 're dahāimana za'ra mono da, duré īsimiroti na 're danomro mono wamhā, dahāimana wē na si te za dasima 're dahāimana za'ra oto.

4

Wamama nhimiroti ma, dawapu na 're ūdanomro mono wasu'u

¹ A norī wa'wa hā te aimreme na 're asi'wapé za'ra wa'aba mo. Te duré 're asisada'âbâ za'ra wa'aba mo. E marī wa. Asimirosa'rata wasétē zarina, marī zō 're rowasutu za'ra wa'aba mono wa.

² A norī wa'wa hā ma tō marī hā ahâ na asima 're ūwaimrami za'ra wa'aba mono õ wa, te za sô 're ūdanhimro za'ra wa'aba mo, ãma asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Marī na te duré 're ūda'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Tawamhā ãma asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wa, te aimreme na 're asi'wapé za'ra wa'aba mo. Marī ūwē na 'Re ūhâimana u'âsi mono wi, a'â 're rowaptêrē za'ra wa'aba mono õ wa, te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za, ūwē hā.

³ Äté te za asima si tiwi 're ūrowaptêrē za'ra wa'aba mo. Tane nherē, asimirosa'rata wasétē zarina si, tiwi 're rowaptêrē za'ra wa'aba mono wamhā, te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴ E Wamama nhimiroti hā 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono bâ, te ūsazei'õ'wa norī nhimiroti si, 're ūmadâ'â za'ra wa'aba mo. Äne wamhā, Wamama zawi'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. E äne na aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bêté. ūsazei'õ'wa norī nhimiroti si, da te dasima 're wē za'ra mono wamhā, Wamama ãma te za 're sitob'ru za'ra.

⁵ Duréihā ma tō äne ūmreme na rob'ui'érē, 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā, äne: "Wamama, Tipē'ëzani te te wama 're ūsõmri mono hā, wapẽ'ë 're wama 're hâimana za'ra mono da, te te sima 're wa'awẽ uptabi, Wamama zawi'wa 're wanomro mono da." E taré ma tō äne na hā rob'ui'érē, ūbaihâ na hā. Mare di. Taré te te äma rob'ui'érē õ di. Tô sena ma tō äma rob'ui'érē.

⁶ Äne wa, Wamama zawi'wa 're wanomro mono da, te za te te 're wa'apawaptob u'âsi. Duréihā ma tō taha wasu'u na rob'ui'érē, ūsadawa wasu'u'wa hā, äne: "Si'uihâ na 'râwi tinhimirosa'rata na 're ūsi'madâ'â za'ra mono norī zada, te za 're hâimana, Wamama hā. 'Râwi tinhimirosa'rata na 're ūsi'madâ'â za'ra mono õ norī si, te za te te 're apawapto." Äne äma ūrob'ui'érē hā.

⁷ Taha wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti ma, ma'âpē 're asiwapu za'ra wa'aba mono, ūsimiroti na si 're anomro aba mono da. Wa'uburé norī nhib'apito nhimipibui wasétē zé wi, te za 're asiptete za'ra wa'aba mo. Tawamhā si'aba're na, te za asiti timorī 'wa.

⁸ Ma'âpē Wamama u asimirosa'rata na 're aihu tu aba mono. Tawamhā õ hā te za duré 'râwi atême 're simasisi 'wa. ūpo're'õ norī, asib'rata u're wa, 're asimisõ za'ra wa'aba mono ne, te za 'râwi aipẽ'ë na aiwasétē na 're asiwẽ'õ za'ra wa'aba mo, aiwẽ na 're anomro aba mono da oto. Wamama äma tō sena 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, tō sena äma 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, ma'âpē aihâimana wasétē wi 're aipizari za'ra wa'aba mono, aihâimana wē na äma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

⁹ Aiwasétē na 'râwi 're asisämri za'ra wa'aba mono wa, te za 're ai'ry'ry wa'aba mo. Rowē te, aipẽ'ë 're, 're ato za'ra wa'aba mono õ di za a'â. Robzei'õ na te za a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Aihâimana wē na tâma 're asiwatu za'ra wa'aba mono õ di za, Danhib'apito uptabi ma hā, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tō da. Aihâimana wasétē na si te za tâma 're asiwatu za'ra wa'aba mo. Tawamhā robzei'õ hawi te za ai'äma 're sisapri za'ra wa'wa, rowē na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹¹ ūsisänawā norī, asisa're'ra 're asibâsi za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norī hā tisiré ūsazei'wai äma, te te äma 're wasétē za'ra mono wamhā, niha wamhā, te te 're wē'õ za'ra mono wamhā, tisiré ūsazei'wai u'âbâ, Wanhib'apito nhimiroti hā 're ūdasisawi pese za'ra mono zé hā te za te te siwi 're wē'õ za'ra. Äne wamhā, ūsimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono äna, te za 're nomro.

¹² 'Re īhāimana u'āsi mono si danhipai u roti wē 'manharī'wa hā te 're hāimana. Taha si dahāimanazéb zarina da'āma rowairébē'wai uptabi hā te 're hāimana. Ōhō ma si waihu'u pese di, te te 're īda'anho'reptui mono zéb da hā, duré te te 're īda'a'uprosi mono zéb da hā. E a norī wa'wa hā dahāimanazéb zarina da'āma rowairébē'wa pâ, te bétē asiré Cristuhu zazei'wa 're īwē'ō za'ra wa'aba mo.

Dasisōwa rowaihu'u nhomri na rowasu'u

¹³⁻¹⁴ Ma'āpé īwapari pese za'ra wa'aba. Āté ãne te za asisōwa wa'aba, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Āté āhāna 'ri ahâ u wa za ai'aba'rē ni, niha wamhā awēpsi. Tame te za misi wa'āma tiwahu, rob'uprazéb zô wa te romhuri za'ra ré, wa te wasima sa'etē za'ra da, rob'uprazé hā." Āté ãne te za dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. E awēmhā niha ai'āma īromhāimana za'ra wa'aba zé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba bâ, te za ãne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Aihāimana za'ra wa'aba zé hā aiwa romnhizédé ne hā. Romnhizé hā 're hāimana za'ra mono wamhā, te za awa'awi ai'utō. Tane 're aihāimana za'ra wa'aba mono zé hā, aiwa romnhizédé ne te za aiwi 're si'utōri su'u za'ra wa'wa.

¹⁵ Taha wa, te za ãne si asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "'Re īhāimana u'āsi mono te te sima 're wa'awē mono wamhā, marī wa te 're ī'manharī za'ra mono da hā, wa za tō wa te 're 'manharī za'ra.' Æne te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Tane nherē, niwa romhāimanazé hā waihu'u pese za'ra wa'aba newa, te 'rāwi asi'uihā na 're asi'madâ'ā za'ra wa'aba mo. Ta hā dawasédé.

¹⁷ Taha wa, wa za ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marī īwē na da te dama ãma 're ī'uwaimrami za'ra mono da hā, wē di. Tane nherē, taha wasu'u hā dama waihu'u pese za'ra nherē, marī īwē na da te dama ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhā, ta hā dawasédé.

5

Īsibro pese norī ãma, Wamama nhimihâzém na rowasu'u

¹ Asimarī ahâ na 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī, ma'āpé īwapari pese za'ra wa'aba. Niwapsi te za robzei'ō hā 're īsépata za'ra wa'aba mo. Taha wa, īwana ré te za asina 're ai'ry'ry sirōmo aba mo.

² Asimarī za'ra wa'wa hā te za aiwi 're si'utōri za'ra wa'wa. Duré ai'uzazé īwē hā te za īhâ tetere hā te te aiwi 're hâzapu'u za'ra wa'wa.

³ Marī hā ate za'ra wa'wa hā, ētē'ubuzi pré oru 'manharī hā duré ētē'ubuzi'a prata 'manharī hā 're si'ubuzi za'etē za'ra mono õ di za oto. Ta norī hā asima si 're ubumroi pese za'ra wa'aba mono wamhā, te za asōti na aiwaihu'u za'ra wa'aba ni. E asibrob ahâ hā asima si 're īsa'etē za'ra wa'aba mono zarina, te za rowē hā aima 're hāimana u'āsi za'ra wa'wa. Mare di. Danhimarī hā unhama ro'o na, dawi 're īsi'utōri za'ra mono ne, te za rowē hā aiwi ai'utōri za'ra wa'wa. Rob'rāsutuzéb u romhutu nherē, ma tō asima si 're īsa'etē za'ra wa'aba mo, rob'ubumro hā.

⁴ Aiburu na romhuri'wa norī hā 're paw'a'bâ za'ra wa'aba mono õ di. Ōhōta te aiwapsari za'ra. Hâiwa hawi te za dawapa, amnho ubumroi'wa norī 're īsiwapsari za'ra mono zé hā 'Re īhāimana u'āsi mono hā, danhipai u īwaihu'u pe hā.

⁵ Ti'ai ãma te asibro hā asima si 're ī'ubumroi pese za'ra wa'aba mo, asima ãma 're rowē za'ra wa'aba mono da, asibrom na. Wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Powawē hā hâipese wamhā, romhuture di oto, da te īwīřizéb u hā. Tane, romhuture di oto, 'Re īhāimana u'āsi mono hā dazu te te ī'ahâ za'ra wa'aba zéb u hā.

⁶ Ni'wam norī hā marī hā te te 're 'manharī wasétē za'ra mono õ nherē, ma tō a norī wa'wa hā taré dama 're īru za'ra wa'aba mo, da te 're simroi mono da. Ta norī ma, waihu'u za'ra õ di, 're īsisō'reptu za'ra mono zéb da hā.

Wanhib'apito zô danhimi'ē na sô 're īdanhimipari za'ra mono zém na rowasu'u

⁷ Ōsisānawā norī, rowasédé hā 're hāimana mono nherē, te za asimi'ē na Wanhib'apito zō 're asimipari za'ra wa'aba mo, apâ wei morī õ ré. Ma'āpē rosa'rata za'ra wa'aba, buru tede'wa na. Buru tede'wa norī hā te simi'ē na, tā zō 're simipari za'ra, a'ē ta'a zō, duré īpīni 'rāsutuzéb zō zama. Simi'ē na te sô 're simipari za'ra, ropoto té te te 're ūbumro za'ra mono zéb zō, tāma sawi za'ra wa, buru nho hā.

⁸ Tane a norī wa'wa hā te za duré asimi'ē na Wanhib'apito zō 're asimipari za'ra wa'aba mo. Za wei apâ morī su'u na dâ'âsina, te za robze na sô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁹ Ōsisānawā norī, asima 're aiwapsari za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā aiwasédé hā te te ai'âma 're sa'ra za'ra wa'aba mono tō da. Dahâimanazéb zarina da'âma rowairébé'wa hā we ūmorizéb u hā romhuture di oto. Āne wa, asima 're aiwapsari za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁰ Duréihā Danhib'apito uptabi zadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā, da te tāma 're rob'manharī wasétē za'ra mono nherē, ma tō simi'ē na te te 're robzépata za'ra, hāimana wē na. Tane te za duré ta norī wasu'u na 're ūrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, ūsine 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹¹ Ta norī hā te te 're robzépata za'etē za'ra mono nherē, siptete sina ma tō Wamama âma 're hāimana u'âsi za'ra. Taha wa, tāma 're rowē za'ra mono di oto. Taha wasu'u hā wama waihu'u pese za'ra di. A norī wa'wa hā ma tō Zoho wasu'u hā 're ūwapari za'ra wa'aba mo. 'Re ūhaimana u'âsi mono umnhasi sina ma tō âma 're mo, Zo hā. 'Re ūhaimana u'âsi mono hā, ūsimizawizé hā sa'etē uptabi di. Duré da'âma 're ūpē'ezé mono zé hā sa'etē di. Āne wa, Zo hā te te robzépata mono pari, ma tō marī hā ūwē hā apâ tāma tisō.

¹² Ōsisānawā norī, âhâna marī ūpire hā wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Marī na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhā, te za aimreme uptabi na si dama 're ūropisutu za'ra wa'aba mo. Āté ni'wa hā te za marī na dama ropisutu. Tawamhā āté te za âne dama tinhā, tō sena na te te dama ūropisutuzém na, da te âma waihu'u za'ra da: "'Re ūhaimana u'âsi mono hā hâiwa 'manharī'wa, ti'ai 'manharī'wa, uburé marī 'manharī'wa, te 're hāimana. Ta hā ma tō ūwaihu'u, tō sena na te aima ūropisutuzém na.'" Āté âne te za ni'wa hā dama tinhā, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhisi hā, te te dama âma waptob sina. Āne dama 're nharī za'ra wa'aba mono õ di za. Aimreme uptabi na si, te za dama 're ūropisutu za'ra wa'aba mo, 're sisi za'ra wa'aba mono âna, aimreme hā tō senai õ wa, Wamama hā aiwasédé hā te te ai'âma 're sa'ra za'ra wa'aba mono tō da.

Ūhâzé ré norī wasu'u

¹³ Āté asiré ūsazei'wai wa'wa hā te za robzépata. Āne wamhā, te za sina rowaptē, hâiwa u. Duré ni'wa hā rowē tāma hāimana wamhā, tinhō're na te za Wamama âma tiwata.

¹⁴ Duré ni'wa hā hâzé wamhā, te za sô tihârâ za'ra, ūsazei'wa norī pawapto'wa norī zō, Wamama wi te te âma rowaptérē za'ra da, duré azeitona 'rāi wa'ui wabre na te te âma 'rāi u'rē za'ra da, Wanhib'apito zadawa para.

¹⁵ Tawamhā, Wanhib'apito umnhasi sina te te tiwi rowaptérē za'ra wamhā, Wanhib'apito te za sô'reptu, ūhâzé ré hā. Te za pese. Duré ūhâzé ré hā tiwasédé hā te te 're ab'manharī mono nherē, ūwasédé te te âma 're ab'madâ'â mono õ di za oto.

¹⁶ Āne wa, Wanhib'apito hā aihâzé wa, te te 're aipese za'ra wa'aba mono da, marī 're 'manharī' wasétē za'ra wa'aba mono wamhā, te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Te za duré asima tiwi 're ūrowaptérē za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wi. Tawamhā dahâimana wē sina, da te tiwi 're rowaptérē za'ra mono wamhā, da te tiwi 're ūrowaptérē za'ra mono zéb zarina, te za tō te te dama âma 're a'uwaimrami, Wanhib'apito hā.

¹⁷ Duréihā Wamama zadawa wasu'u'wa hā te 're hāimana, Eriasi hā. Ta hā wasine hā te a'uwe' na 're mo. Ta hā ma tō rowaptē hâiwa u, tā we ta'a tō da, ti'ai u. Taha wa, si'ubdatō wahu wāiwa, tā we ta'a õ di.

¹⁸ Taha pari, ma tō duré rowaptē, tā we ta'a da. Taha wa, te we tit'a oto. Tawamhā amnho ahâ di oto, da te 're ū'bumro za'ra mono zéb da hā.

¹⁹⁻²⁰ Ū'sisānawā norī, āne wa za duré aimā waihu'u za'ra wa'wa. Āté asiré ū'sazei'wa hā te za aipi'ra, roti senai'õ niwī. Tawamhā āté misi te za ū'maipawapto wa'wa, apâ te te sina siri da, roti tō sena niwī 're hāimana mono da apâ. Āne asimiroti wē na 'manho'reptui wa'aba wamhā, ū'po're'õ hā, 'Re ū'hāimana u'âsi mono nhiti 're hāimana u'âsi mono õ di za, rowē u'âsi nhiti. Duré Wamama hā te te āma 'madâ'â õ di za, marī hā ahâ na tiwasédé hā te te 're ū'ab'manharī mono zé hā. Te za tāma pari za'ra.

1 Pedru

Ísazei'wa norī ma, Pedru te te ūrob'ui'éré na'rata zé Íbaihâ wasu'uzé

Ã Íbaihâ hā Pedru te te ūrob'ui'éré hā Zezusihi zazei'wa norī hā daro mono bâ 're ïsi'ubumroi mono norī ma, ma tō rob'ui'éré, Ísazei'wa 're nomro mono 'ru te, da te tāma 're ūrob'manharī za'ra mono norī ma. Ísazei'wa norī hā danhib'rata te te 're robzépata za'ra mono wa, ma tō Pedru hā tinhimi'ui'éré na pē'ehiri za'ra. Taha na ma tō pawaptob za'ra, siptete sina Zezusihi ãma si 're nomro mono da. Cristu hā wanhowa te te ūrobzépata na hā ma tō duré tāma waihu'u za'ra, duré wa norī hā ïsiré 're wanomro mono wa, za ïsine wa te 're ūrobzépata za'ra mono zém na hā. Æne ma tō duré tāma waihu'u za'ra: 'Re ïhâimana u'âsi mono hā ma tō te te 're aipibu za'ra wa'wa, tō sena 're umnhasi za'ra wa'aba mono zô.

¹ Wa hā Pedru, Zezu Cristu te te ïpisudu, ïsadawa wasu'u'wa 're ïmorī da. Æhâna wa za ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī ma. Airom nhiti te dawazari 're aihâimana za'ra wa'aba mo, danhipti'a nho'õmo mono bâ, Põtu ãma, duré Darasiza ãma, duré Capadosiza ãma, duré Azi'a ãma, duré Bitinha ãma.

² Aipoto za'ra wa'aba õ ré, ma tō Wamama hā sima aipisutu sirõmo za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā, ïsib'a'uwē oto 're anomro aba mono da. Taha da, ma tō oto Tipê'ezani hā aipë'ë 're aima sõmri za'ra wa'wa, aiwē uptabi na oto ðhõ ãma si 're anomro aba mono da, duré Zezu Cristuhu nhimiroti si 're wapari pese za'ra wa'aba mono da, duré Cristu hā dazada ïdâ'âzéb zarina, aipë'ë 're te te 're ai'a'upsõi wa'aba mono wa, aiwasété ãna ãma 're anomro aba mono da oto.

'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wa ai'âma 're ïmreme u'âsi za'ra wa'wa, ïsimizawizé hā ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono dā, rowë u'âsi, ãma 're anomro aba mono da, taha ãma si.

Rowë uptabi zô, 're ïdanhimipari za'ra mono zé wasu'u

³ 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma si oto 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma. E marí wa. Ìpê'ezézé hā sa'ëtë na tāma 're hâimana mono wa, ma tō wa'apoto té, wapë'ë 're, wahâimanazép té ïwë na si oto ãma 're wahâimana za'ra mono da. Zezu Cristu hā dâ'â uptabi nherë, ma tō ïmama hā ab're hawi hâiwa'utu, tiwaihu'u pese na. Taha zarina, wa za duré wasina sô 're wanhimipari za'ra, 're wadâ'â za'ra mono pari, te te 're ïwa'ahâiwa'utu mono zéb zô.

⁴ Nimahâ na, te za marí hā ïwë hā te te wama 're anhomri, tinhib'a'uwē norī zô te te 're ï'ab'madâ'â mono hā hâiwa ãma. Tame ïwë uptabi si te asô 're simi'wara u'âsi 'wa, dawi 're ïsi'utõrï waihu'u za'ra mono õ hā, dawi 're ïwasété za'ra mono õ hā duré.

⁵ Ate za'ra wa'aba da, te ïwë hā asô 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. A norī wa'wa hā ïwaihu'u pese na te oto asina 're ïumnhasi za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za ïwasété wi te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, asõ'reptui wa'aba zé hā asina uwaimrami za'ra wa'aba da, ro ïsi'utõrïzéb ãma.

⁶ Taha wa, te za ïwasu'u'wë zarina aipë'ë 're, 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo, rowasédé hā asada 're hâimana za'ra wa'wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherë.

⁷ Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô, te za rowasédé hā asada 're hâimana za'ra wa'wa. Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wë di, Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hā. Êtë'ubuzi pré oru hā dama ïsawi pese zém nhipai u, tāma wë di. Êtë'ubuzi pré oru hā wa'âbâ za'ëtë wa, dama sawi pese di, ta hā dama 're hâimana u'âsi mono dai õ nherë. Zata õ zô, te za unhamma wa hiri ni, zata õ wa, da te ïwaihu'uzéb da hā, oru uptabi na. Tane, a norī wa'wa hā rowasédé hā

asada 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, apâ wei morî wapsi, te za danho'a ai'âma tiwata za'ra wa'wa, ôhõ umnhasi sina âma 're ïaihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zém na. Tame te za duré marî hâ ïwê hâ aima sômri za'ra wa'wa. Rowë uptabi hâ te za duré aima pisutu za'ra wa'wa. Tawapsi, aima 're rowë uptabi za'ra wa'aba mono di za oto.

⁸⁻⁹ A norî wa'wa hâ atômo na asawi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di, Zezu Cristu hâ. Tane nherẽ, aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Wanhib'apito hâ. Atômo na asawi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, aima 're rowë za'ra wa'aba mono wa, te aipê'ê 're, 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo, ato za'êtë za'ra wa'aba na. E marî wa. 'Re aihâimana waséte za'ra wa'aba mono zém hawi, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wa. Taha da, te Wanhib'apito hâ asina 're ïumnhasi za'ra wa'aba mo, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Duréhâ aibâ norî hâ te 're hâimana za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hâ. Ta norî hâ danho'reptuzé wasu'u te te waihu'u pese za'ra da, ma tô te te sô 're rosa'rata za'ra. ïwana ré ma tô te te dama 're rowasu'u sirõmo za'ra, danho'reptuzém na, 'Re ïhâimana u'âsi mono za te te aima âma 're ï'a'uwaimrami za'ra wa'aba mono zém na.

¹¹ Æne te ta norî hâ te te sima 're nhari za'ra: "E 'wa hâ, Danho'reptui'wa za. E niwa te za tawamhã te te 're da'anho'reptu." Æne te ta norî hâ te te sô 're rosa'rata pese za'ra, te te waihu'u za'ra da. Cristuhu pê'ezani hâ ïpê'ê 're, 're hâimana za'ra mono wa, ma tô tâma waihu'u sirõmo za'ra, Cristu hâ za te te ïrobzépatazém na. Taha pari, rowë uptabi hâ hâiwa âma za tâma 're ïhâimana mono na ma tô duré tâma waihu'u sirõmo za'ra.

¹² 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tô duré ãne hâ tâma waihu'u sirõmo za'ra: "Aima wa'aba si, te waihu'u za'ra wa'aba õ di, danho'reptui'wai wasu'u hâ. Ai'uirî na wa'aba, za 're ïdahâimana za'ra mono norî pibu ma, wa tô ãne hâ aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa." Æne ma tô tâma waihu'u za'ra, aipibu ma za'ra wa'aba zama. Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norî hâ ma tô oto rowasu'uwê na aipo're pu'u za'ra wa'wa, Cristu te te 're ïda'anho'reptui mono zém na. Hâiwa hawi, Wanhib'apito pê'ezani nhimipawaptobzéb zarina, tô sena Cristuhu wasu'uwê na ma tô aipo're pu'u za'ra wa'wa. Taha wasu'u hâ wê uptabi wa, te oto hâiwa âma romhuri'wa norî hâ te te sima 're wê uptabi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono da.

'Re ïhâimana u'âsi mono, dahâimana wê da, te te 're ïda'apisutu mono zé wasu'u

¹³ Zezu Cristu hâ nimahâ na te za wei mo apâ. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aihâiba na te za 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Zezu Cristu hâ apâ wei morî wapsi, te za aima 're ïrowë za'ra wa'aba mono zé hâ aima pisutu za'ra wa'wa, hâiwa âma. Taha zô si te za asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Taha wa, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. ïsimiroti hâ 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ ré, ma tô marî hâ ïwasétê zô si 're ïrowasutu za'ra wa'aba mo. Taha zarina 're anomro aba mono õ di za oto.

¹⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ïsib'a'uwê si oto 're anomro aba mono da. Ta hâ hâimana wê uptabi na, te 're hâimana. Taha wa, te za a norî wa'aba zama, aihâimana wê uptabi na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ïsine.

¹⁶ Duréhâ ma tô ãne siwasu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ:
"Wa hâ ïhâimana wê uptabi na, wa 're ïhâimana. Taha wa, a norî wa'aba zama te za aihâimana wê uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba aba mo, ïsine."

Æne ïsimiroti na rob'ui'éré, ïbaihâ na hâ.

¹⁷ A norî wa'wa hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma 're aimreme zusi aba mono wamhã, Wamama na te 're ïsisi za'ra wa'aba mo. Ta hâ dahâimanazéb zarina da'âma rowairébê'wa, te 're hâimana. Âhâ wa, 're ïdahâimana za'ra mono zéb zarina, te za

dahâiba mono bâ te te dama ãma 're a'uwaimrami, dahâimana wẽ zém na, dahâimana wasété na zama. Taha wa, te za 're ïhaimana mono zém na aswi 're ïwazéb za'ra wa'aba mo, Wamama hã, ti'ai ãma 're anomro aba mono ré.

¹⁸ A norí wa'wa hã ma tô ïwaihu'u za'ra wa'wa, aiwa'âbâ za'ra wa'aba zé hã. Cristu hã ma tô aiwa'âbâ za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zém hawi, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, aihi'rata norí ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da oto. E rob'uiprazém na ma tô Cristu hã aiwa'âbâ za'ra wa'wa, e ëtë'ubuzi pré oru na, niha wamhã, e ï'a na prata na. Mare di. Ta hã wẽ u'âsi 're hâimana za'ra mono õ di za. Taha na te te aiwa'âbâ za'ra wa'aba õ di.

¹⁹ Dazada ïdâ'âzém na si ma tô aiwa'âbâ za'ra wa'wa, ïwapru hã tiwi ïpu'uzém na. Ta hã te 're mo, pone'erebâ ïwẽ uptabi ne, da te dasiwi ïwîrî da hã, dawasété wa, dawa'âbâzéb da. Cristu hã wẽ uptabi na 're ïhâimana mono hã ma tô tidâ'âzém na aiwasédé hã wa'âbâ za'ra wa'wa. Ta hã te te ïwawa'âbâ za'ra zé hã wẽ uptabi di.

²⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te ro'apoto mono õ ré, ma tô Cristu hã pisutu siro, dazada dâ'â da, dawasété wa'âbâzéb da hã. Ähâna ro ïsi'utôrïzéb u hã, ma tô we datême wi oto Cristu hã, aima ãma 're ïrowë za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²¹ Cristu hã dâ'â uptabi nherë, ma tô ab're hawi hâiwa'utu, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, rowë uptabi te te tâma pisutu da, hâiwa ãma. Ähâ wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te oto õhõ si asina 're ï'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te dama ïropisutuzé hã te te aima ãma uwaimrami za'ra wa'aba da.

²² Wanhib'apito nhimiroti hã, tô sena. A norí wa'wa hã ma tô ïsimiroti hã 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, marí ïwasété na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di oto. Aiwë na 're anomro aba mono da si, te oto asima 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo. Dazawizé hã tô sena te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa, asiré Wanhib'apito zazei'wa norí ãma. Taha wa, te za õne u'âsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo.

²³ 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã pire na te 're hâimana u'âsi. Niwa si'utôrï waihu'u õ di za. Ta hã ma tô oto timreme na aipoto téb za'ra wa'wa aipë'ë 're, ïra si oto 're anomro aba mono da. Ti'ai ãma damama norí si te za nimahã na dawi 're si'utôrï za'ra. Tanei õ di, Aimama 'wa hã aipë'ë 're te te 're aipoto téb za'ra wa'aba mono hã. Niwa dame si'utôrï waihu'u õ di.

²⁴ Duréihâ ma tô ähâ wasu'u na ãma rob'ui'éré, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. Äne te rowasu'u:

"Du hã 're wapti'i hâ za'ra mono õ ré, te za 're 'ré za'ra. Duré romnhirârâ norí hã wẽ nherë, te za 're sirârâ a'a za'ra. Tane duré dahâiba hã wẽ nherë, te za 're dasi'utôrï su'u.

²⁵ Tanei õ di, uburé Danhib'apito nhimiroti hã. Pire na te 're hâimana u'âsi. Niwa si'utôrï waihu'u õ di za."

Äne ãma ïrob'ui'éré hã.

Tawamhã Wanhib'apito wasu'uwẽ na da te 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ma tô uburé Danhib'apito nhimiroti wasu'uwẽ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa.

2

¹ Taha wa, te za aiwasédé hã 're ïrême pese za'ra wa'aba mo, dasi'ruiwapari hã, duré dazadawa nhipe hã, duré dahâimanazé tô senai'õ hã, duré danhimarí na dasi'ruiwapari hã, duré dasima dawasu'u wasédé hã.

² Ai'uté ïpoto té hã tina hâiwa'u zô 're ïry'ry mono ne, te za Wanhib'apito nhimiroti zô 're ïrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, ãma 're asiptete za'ra wa'aba mono da, aihâimana wasété hawi asõ'reptuzé hã 'râwi oto asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da.

³ Wanhib'apito dama 're ïsôpru mono zé hã 'râwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa.

Êtê na Cristuhu ãma te te ãma ïsimiré'ezé wasu'u

⁴ Ma'āpē, Wanhib'apito u asimirosa'rata na si nherē, 're aihutu aba mono. Ta hā wē nherē, ma tō dasiwi wē'ō ni, ēne hā 'ri'wa norī te te siwi īwē'ō ne. Tane nherē, da te dasiwi wē'ō nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, wē uptabi di, Wanhib'apito hā. Tāma sawi uptabi di duré.

⁵ Ēne ahâ nherē, 'ri hā da te dasiwi āma ī'ri ne, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te aima 're nharī za'ra wa'wa, īsōrōwa na tāma 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da. E marī da. īsōrōwa āma tāma īromhuri'wa norī ne, sasedoti norī ne, tāma īromhuri'wa 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, duré aihāiba na tāma 're asōprub za'ra wa'aba mono da. Zezu Cristu wazada īdā'āzéb zarina, tāma 're asōprub za'ra wa'aba mono wamhā, Wamama ma wē di, tāma 're īasōprub za'ra wa'aba mono zé hā.

⁶ Duréihā īwana ré 'Re īhāimana u'āsi mono, ma tō ētē na Zezu Cristuhu āma simiré'é. Āne te tinha:

"Ētē tōmo wawē hā wa tō pisutu, īnhorōwa āma te hiri da, Si'ā na 'ri nho'ōmo nhisi āma. 'Ri na'rata wē'ēzéb āma wa za tihī, 'ri hā siptete na sab da. Ēne hā īma wē uptabi di. īma sawi uptabi di duré. Taha umnhasi sina 're dahāimana za'ra mono wamhā, īwē na za te te dama āma 're a'uwaitrami u'āsi mono wa, dawi 're robzei'ō za'ra mono ò di za."

Āne āma īrob'ui'érē hā, ībaihā na hā.

⁷ Ētē na īsisi hā aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Cristu hā, Danho'reptui'wa na asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa. Da te dasina 're īumnhasi za'ra mono ò norī āma, ma tō 'ri'wa norī āma simiré'é, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā. Āne te ta norī āma rowasu'u:

"Ētē tomhāpā wē hā 'ri na'ratazéb da hā, wē uptabi nherē, wasétē newa, 'ri'wa norī te te aré siwi īwē'ō hā 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'āsi, pire na."

Āne īwasu'u na rob'ui'érē hā.

⁸ Duré ētē tōmo wawē wasu'u amo na rob'ui'érē hā, āne:

"Ēne hā te za nasi da'marōpārī za'ra."

Taha na rob'ui'érē hā, āne. Ēne te te nasi da'marōpārī za'ra wamhā, dama 're rowē za'ra mono ò di za. Tane Cristuhu wasu'u'wē hā da te 're saze za'ra mono ò wamhā, dama 're rowē za'ra mono ò di za, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te siwi 're īda'awē'ō mono zéb zarina.

⁹ Tanei ò di, a norī wa'wa hā. 'Re īhāimana u'āsi mono, ma tō sima aipisutu za'ra wa'wa, īsib'a'u'wē si oto 're anomro aba mono da. Sasedoti norī hā te te sima 're īapisutu mono ne, te oto a norī wa'wa hā uburé Danhib'apito ma romhuri'wa, 're anomro aba mo, ōhō āma si 're anomro aba mono da, īte da. Ta hā robra hawi ma tō rowa'a u sitēme asō tihārā za'ra wa'wa, 're anomro wasétē aba mono zém hawi, rowē uptabi na si 're anomro aba mono da oto. Taha wasu'u na, tiwaihu'u pese na te te aima āma 're īuwaimrami wē za'ra wa'aba mono zém na, ma tō sima aipisutu za'ra wa'wa, āma 're dapo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ A norī wa'wa hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'u'wē 're anomro aba mono ò di aré. Āhāna te oto īsib'a'u'wē tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Duré da'āma 're īpē'ēzé mono zé hā asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono ò di aré. Āhāna ma tō oto asina īwaihu'u za'ra wa'wa, da'āma 're īpē'ēzé mono zé hā.

Dahāimana wē zém na rowasu'u

¹¹ īsisānawā norī, īma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, darom nhiti 're īdahāimana za'ra mono ne, te 're aihāimana za'ra wa'aba mo, ti'ab ré. Taha wa, marī wasétē na 'rāwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ò di za, asimirosa'rata wasétē zarina 're 'manharī za'ra wa'aba mono tō da, aiwasétē 'wa hā.

¹² A norī wa'wa hā Wanhib'apito zazei'ō'wa norī wazari, te 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za aihāimana wē na si dama 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Tawamhā aihāimana wasétē na, taré da te aima 're nharī za'ra wa'aba mono nherē, te za da te 're

aiwaihu'u za'ra wa'wa, dama 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na. Tawamhã Cristu hã apâ wei morñ wapsi, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, ïsimiroti zarina aihâimana wẽ na, dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa.

13 Wanhib'apito nhib'a'uwẽ oto 're anomro aba mono wa, uburé dama ïpire norí nhimiroti hã te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, ti'ai ãma danhipai u da'madâ'â'wa nhimiroti hã te za duré 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo.

14 Duré tâma da'madâ'â'wa da, te te 're ïda'apisutu mono norí nhimiroti zama, te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. ïhâimana wasétê norí hã, ïsadawa para te te 're hâ za'ra mono da, duré ïhâimana wẽ norí ãma 're wata za'ra mono da, taha da, ma tô ta norí hã pisutu za'ra.

15 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô sima aiwẽ za'ra wa'wa, aihâimana wẽ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. E marí da. Aihâimana wẽ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë, taré da te aima 're nharí wasétê za'ra wa'aba mono tô da.

16 Pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norí ne, robzei'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, a norí wa'wa hã. Tane nherë, Cristuhu ãma rowẽ na 're anomro aba mono nherë, ãne taré 'râwi asi'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za: ïwasédé te 're 'manharí mono nherë, rowẽ u'âsi wa za 're ïhâimana. ãne taré 'râwi asi'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihâimana wẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

17 ãne wa, te za dahâiba mono bâ 're ïdahâiba wazéb za'ra wa'aba mo. Uburé asiré ïsazei'wa norí hã te za 're ïsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za duré asima 're ïpipa za'ra wa'aba mo, ïwaihu'u pese uptabi na. Duré ti'ai ãma danhipai u da'madâ'â'wa hã te za asowi 're ïhâiba wazéb za'ra wa'aba mo.

Pawa'âbâ õ nherë, romhuri'wa norí hã 're ïnomro wẽ mono zé wasu'u

18 Aiwada'uri zarina aipawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norí, asib'apito nhimi-wada'urizé hã te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo, ïsimizawi pese norí mreme hã, duré ïsimizawi'õ norí mreme zama.

19 Taré nherë, da te aima 're rob'manharí za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're ïrobzépata za'ra wa'aba mo. ãne wamhã, ari'awi te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, taha da, te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ãne zarina te za te 're aiwësämri za'ra wa'wa.

20 Marí hã 're 'manharí wasétê za'ra wa'aba mono wa, da te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhã, ari'awi 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë, e te za ai'âma 're dawata za'ra wa'wa. Mare di. Aihâimana wẽ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë, da te aima 're rob'manharí za'ra wa'aba mono wamhã, ari'awi te za 're ïsepata za'ra wa'aba mo. Tawamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te za te 're aiwësämri za'ra wa'wa.

21 Cristu hã ma tô robzépata, asada za'ra wa'aba. Ta hã ma tô ãne na aima ãma asanho za'ra wa'wa, ïsirâ zarina si ari'awi 're robzépata za'ra wa'aba mono da. Taha da, ma tô sitême asô tihârâ za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

22 Cristu hã marí na tiwasédé te te 'manharí õ uptabi di. Tô sena na te te dama 're rowasu'u mono wa, sadawa nhipe se na da te 're wapari mono õ di, dasiwi.

23 Da te tâma 're nharí wasétê za'ra mono nherë, asa te te dama ãma 're nharí wasétê mono õ di. Duré da te tâma ïrob'manharí wasétê mono na te te robzépata mono nherë, te te dama ropipa õ di asa. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma si, ma tô sisõ, taha si dahâimanazéb zarina da'âma rowairébé'wai wa, te te ãma dama 're a'upai mono õ wa.

24 Cristu hã wedepo'o nhonhi'râmi na dâ'â wamhã, ma tô wawasétê wa, wawa'âbâ za'ra, wawasédé hã wa te oto 're 'manharí tõ za'ra mono da, wahâimana wẽ na si oto 're wahâimana za'ra mono da. ïhâiba na da te tâma ïrob'manharí wasétêzém na, ma tô robzépata za'êtê. Taha zarina, a norí wa'wa hã rowẽ na te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

²⁵ Rowē na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di aré, pone'ërebâ, bâdâdi nhiti 're ūsipa za'ra mono ne, 're anomro aba mono wa aré. Āhâna ma tô apâ aipizari za'ra wa'wa, Da'madâ'â wê 'wai u, ūsarina si oto 're anomro aba mono da, rowē na.

3

Damro ré norī hâimanazé wasu'u

¹⁻² Pi'õ norī, romhuri'wa norī hâa tinhib'apito mreme te te 're ūwapari pese za'ra mono ne, te za duré aimro mreme hâ 're ūwapari pese za'ra wa'aba mo. Āté aimro za'ra wa'wa hâ zahadu te te saze za'ra õ di, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ. Tane nherê, tâma 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za oto sima wê za'ra, Cristuhu zazei'wa oto 're hâimanâza'ra mono da. Te te 're saze za'ra mono da, tâma 're roti za'ra wa'aba mono õ nherê, te za uihâ na te te 're saze za'ra. E marî wa. Tâma 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono wa, duré ūmreme hâ 're wapari pese za'ra wa'aba mono wa.

³⁻⁴ Asima 're asipese za'ra wa'aba mono na si, 're asôpré wa'aba mono õ di za, ai'râi waipo ūwê na, duré asô'rebzu ūwê na. Duré ai'uza ūwê na 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asimirosa'rata wê na oto 're ūnomro aba mono zéb zô si, te za asima 're asôpré wa'aba mo, duré aiwaimri 're ūhâimanâza'ra wa'aba mono zéb zô zama. Āne si tâma wê uptabi di, 'Re ūhâimanâza'ra u'âsi mono ma hâ.

⁵ Āne si ma tô wahî'rata sipi'õ norī hâ 're nomro, 're ūhâimanâza'ra mono norī hâ. 'Re ūhâimanâza'ra u'âsi mono si, ma tô ta norī hâ te te sina 're umnhasi za'ra, te te 're pawapto wê za'ra mono da. 'Re ūnomro wê mono na, ma tô duré ta norī hâ sina 're sôpré. Taha wa, ma tô timro mreme si te te 're wapari pese za'ra.

⁶ Āne Sara hâ ma tô 're mo. Timro mreme hâ ma tô te te 're wapari pese, Abra'âhâ mreme hâ. Taha wa, ma tô tinhib'apito na te te 're sisi Sara hâ, Abra'â hâ. Tane te za duré a norī wa'wa hâ aimro ma 're aihâimanâza'ra wa'aba mo. Asina aihâtâ'â ãna, te za duré 're anomro aba mo. Tawamhâ Saraha nnihudu na te za te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ūhâimanâza'ra u'âsi mono hâ.

⁷ Duré aibâ norī, aimro siré te oto 're aihâimanâza'ra wa'aba mo. A norī wa'wa hâ aibâ wa, aihâiba hâ siptete za'ra wa'aba di, aimro hâiba za'ra wa'aba ma hâ. Āne hâ te za asina ūwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te za aimro ma 're aihâimanâza'ra wa'aba mo. Rowē ūsî'utôrî'õ hâ te za 'Re ūhâimanâza'ra u'âsi mono hâ aima sômri za'ra wa'wa, hâiwa ãma. Aimro norī wa'aba ma zama, te za sômri za'ra. Taha wa, te za aimro ma 're aihâimanâza'ra wa'aba mo. Tawamhâ 'Re ūhâimanâza'ra u'âsi mono ma, asiré 're aimreme zusi aba mono wamhâ, te za te te 're ai'awapari 'wa, Wamama hâ.

Ūsazei'wa norī, dama 're hâimanâza'ra mono nherê, te te 're ūrobzépata za'ra mono zé wasu'u

⁸ Ūmreme na wa za oto aima 'râsatu za'ra wa'wa. Asimirosa'rata wê na te za aihîni 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Duré dapê'ëzé zarina da te 're robzépata za'ra mono wamhâ, te za dasiré aipê hâ 're ūsépata za'ra wa'aba mo, aipê'ëzé sina. Duré uburé marî wê na dama 're rowē za'ra mono wa, 're dato za'ra mono wamhâ, te za dasiré 're ato za'ra wa'aba mo. Te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Asima aipire na 're aihâimanâza'ra wa'aba mono õ di za.

⁹ Duré asada 're dahâimanâza'ra wasétâ za'ra wa'aba mono wamhâ, asa dama ãma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono õ di za, aihâimanâza'ra wasétâ na. Duré dapê'ë na taré da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're nharî za'ra wa'aba mono nherê, asa dama ãma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono õ di za, aimreme wasétâ na hâ. Wamama wi si, te za ta norī ma 're ūwaptêrê za'ra wa'aba mo, ūwê si te te tâma 're sômri za'ra mono da, ta norī ma. Āne da, ma tô Wamama hâ sitême asô tihârâ za'ra wa'wa, ūwê na si aima 're sôprub za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Duréihâ ãne na ma tô 'Re ūhâimanâza'ra u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hâ dama roti:

"Aihâiba ré ré, robzei u'âsi 're anomro aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, aimreme wasétē na dama 're nharí za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama 're asadawa nhipesé za'ra wa'aba mono õ di za.

11 Te za duré aiwasétē wi 're aipizari za'ra wa'aba mo, ïwẽ si dama 're 'manharí za'ra wa'aba mono da oto. Duré rowẽ na si asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da si, te za asina 're ïrosa'rata pese za'ra wa'aba mo.

12 Hâimana wẽ na dama 're ïhâimana za'ra mono norí si, te za te te 're ab'madâ'â pese, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Te te duré tiwi 're rowaptêrê za'ra mono wamhã, te za te 're awapari, ïmreme zarina te te tâma ãma 're a'uwaitrami mono da. Tane nherê, dahâimana wasétē na dama 're dahâimana za'ra mono wamhã, te za dazada 're hâimana."

Ãne ãma ïrob'ui'éré hã, ïbaihâ na hã.

13 A norí wa'wa hã 're anomro wẽ wa'aba mono da, tô sena asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wamhã, e 'wa hã te za rowasédé hã te te aima 're 'manharí za'ra wa'wa.

14 Tane nherê, dama 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono nherê, taré da te aima 're rob'manharí wasétē za'ra wa'aba mono wamhã, dama 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Asimirosa'rata na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za duré.

15 Cristu hã Asib'apito aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihâimana prédup sina 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. Duré Cristu 're ïsaze za'ra wa'aba mono zém na, da te 're asadanharí za'ra wa'aba mono wamhã, awa'awi te za dama 're asiwasu'u waré za'ra wa'aba mo.

16 Aiwaitrami te za 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme wasétê ãna. Aihâimana wẽ na te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasétê na 'râwi 're asiwẽ'õ za'ra wa'aba mono tõ da. Tawamhã dama 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, Cristuhu zazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono 'ru te, taré da te aima 're nharí wasétê za'ra wa'aba mono nherê, te za damreme niwî 're danhiséb za'ra.

17 Até 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te aima 're rob'manharí wasétê za'ra wa'wa. ãne zarina, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, te za ïwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, a'â 're ïrobzépata za'ra wa'aba mono na. ãne hã te te wama 're awẽ mono õ di, dama 're ïwahâimana wasétê za'ra mono zéb da hã. Dama 're wahâimana wasétê za'ra mono wamhã, ãté te za da te 're wahâ za'ra. ãne zarina, wa te 're robzépata za'ra mono wamhã, ï'uwaibaba wa za tô wa te 're robzépata za'ra.

18 Misi haré ma tô Cristu hã dazada dârâ, 're ïdahâimana wasétê za'ra mono hawi, te te 're da'anho'reptui mono da. 'Re ïmorí wẽ uptabi hã ma tô dârâ, 're ïdanomro wasétê mono norí da, te te 're wa'anhimroi mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono u. Cristu hã dâ'â uptabi nherê, ma tô ïmama hã hâiwa'utu, apâ 're hâimana u'âsi mono da.

19 Tihâiba na u'âsi, te adâ'â norí u mo, dazazéb 're, 're ïdasimasa mono ne, nimomo 're ïwairébé mono õ norí u. Uburé Danhib'apito uptabi na te te sina po're pu'u za'ra da, te ïfeme timorí za'ra.

20 Ta norí hã Nowé ti'ai ãma 're morí ré, te te 're wapari za'ra mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Nowé hã 'ri ne uba're, te te 'manharí ré, te ta norí hã po're ãna 're nomro. Tane nherê, da'âma wa'a su'u õ wa, te te da'uprosi su'u õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Te te oto da'uprosi wamhã, 'ri ne uba're wa, ïisisi norí si, ma â wi sô'reptu za'ra. Ta norí hã umro za'ra di. 8 na ïhâiba za'ra hã.

21 Ta hã â hã, â dawabzuri, te wasu'u, danho'reptuzé. E da'u're wa, da'upsõzé, te â dawabzuri hã wasu'u. Mare di. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da te dasi'âma 're ïropisutu za'ra mono zé te wasu'u, â dawabzuri hã. Dawasédé te te dama 're apari mono wa, 'râwi 're dasiwaihu'u za'ra mono õ di oto, dawasétê na hã. Taha wa, dama 're ïrowẽ za'ra mono zéb zarina, te za oto dasina da te tâma 're ropisutu za'ra, ãma 're ïdanomro mono zéb da hã. Zezu Cristu hã dâ'â uptabi nherê, ïmama hã ab're hawi te te hâiwa'utu wa, apâ 're morí wa, te asõ'reptuzé hã aima tihâimana za'ra wa'wa.

²² Cristu hã hâiwa u moriñ wa, te oto pire na Timama nhimire niwî 're sãmra, Danho'reptui'wa hã. 'Re ïhaimana u'âsi mono ma romhuri'wa noriñ 'madâ'â'wa, te 're haimana. Uburé hâiwa nho're ãma, pire na duré waihu'u pese na 're ïhaimana za'ra mono noriñ ma zama, te pire uptabi na tâma 're haimana za'ra.

4

'Re ïdanomro mono zép tém na rowasu'u

¹ Cristu hã ma tô tihâiba na robzépata. Taha wa, te za asina 're asiptete za'ra wa'aba mo, asihâiba zawi ãna, ïsine 're ïrobzépata za'ra wa'aba mono zéb da hã. ãne, da te 're robzépata za'ra mono wamhã, marí, da te 're ïmanharí wasétê za'ra mono zé hã, te za oto da te 're rême pese za'ra.

² Taha wa, ti'ai ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, 'Re ïhaimana u'âsi mono te te sima 're ïwẽ mono zéb zarina si. Duré marí na asima 're ïrosa'rata wasétê za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za oto.

³ Wahub ahâ na ma tô ai'âma 're si'utõriñ za'ra wa'wa, 'Re ïhaimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u'õ'wai haimanazém na, 're aihâimana wasétê za'ra wa'aba mono ré. Ma tô asisô 're ïrowasutu za'ra wa'aba mo aré. ãzézei'wa te aré 're anomro aba mo. Duré dato ïwẽ'ore hã 're 'manharí za'ra wa'aba mono ré, ma tô asina 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo aré. Duré ãzézei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, ma tô ai'rã siwamnarí na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré 'Re ïhaimana u'âsi mono upana, ma tô romhâiba 'manharí ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo, ta hã waihu'u pese newa rob'manharí hã.

⁴ 'Re anomro wasétê aba mono zé hã, tâibâ oto. Taha wa, siwa'ru dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wa, te ai'âma 're tob'uzu za'ra wa'wa, Wamama nhimiroti waihu'u'õ'wa noriñ hã. Taha wa, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono 'ru te, te oto ta noriñ hã taré te te ajima 're nhariñ wasétê za'ra wa'wa.

⁵ Tane nherë, nimahâ na ta noriñ hã 're ïhaimana wasétê za'ra mono zém na te te ïwaihu'u za'ra zéb zarina, te za ta noriñ ma rowairébé za'ra, 'Re ïhaimana u'âsi mono hã. Ta hã te te ïda'awaihu'uzéb zarina, te za romhutu na uburé noriñ ma rowairébé, ïhâiba ré noriñ ma, 're ïdâ'â za'ra mono noriñ ma zama.

⁶ Taha wa, dahâimanazém na za te te dama 're arowairébé mono wa, ma tô Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa noriñ hã Cristuhu wasu'u'wẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra, da te ãma 're saze za'ra mono da. Ta noriñ wapari'wa noriñ hã ma tô oto tidâ'â za'ra. Ti'ai ãma 're nomro mono ré, ma tô ïwasétê na wẽ'õ za'ra, 'Re ïhaimana u'âsi mono hã, uburé 're ïdahâimana za'ra mono noriñ hã ïwasétê na te te 're ï'awẽ'õ mono ne. Tane nherë, hâiba ré 're nomro mono ré, ma tô Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa noriñ hã Cristuhu wasu'u'wẽ na po're pu'u za'ra, ta noriñ hã rowé ïsi'utõriñ ãma 're haimana u'âsi za'ra mono da, 'Re ïhaimana u'âsi mono ne.

'Re dasipawaptob za'ra mono da, dama ïrotizé

⁷ Ro ïsi'utõrizéb u hã, romhuture di oto. Taha wa, te za aihâiba na asina 're asiptete za'ra wa'aba mo. Duré aihâimana nhimiza'rese te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ïhaimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi u'âsi aba mono da.

⁸ Dazawizé wasu'u si, ïpire uptabi hã. Taha zarina si, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E marí da. Dazawizé hã aima 're haimana za'ra wa'aba mono wa, dawasédé hã da'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono tõ da, ahâ nherë, da te 're 'manharí za'ra mono nherë, dawasédé hã.

⁹ Te za duré 're ïda'mazasi su'u za'ra wa'aba mo ari'iwi, 're dawata'ẽ za'ra wa'aba mono ãna.

¹⁰ 'Re ïhaimana u'âsi mono hã sôpru wa, ma tô aihâiba mono bâ dama 're ïromhuri za'ra wa'aba mono zéb da hã, aima sômri za'ra wa'wa, sipu'u pese na. Taha zarina si, te za oto dama ãma 're ï'uwaimrami za'ra wa'aba mo.

¹¹ Tawamhā dama 're rowahutu za'ra wa'aba mono wamhā, duré dama 're roti za'ra wa'aba mono wamhā, timreme te te aima 're ūsōmri za'ra wa'aba mono na si, te za dama 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mo. Duré aihāiba na zama 're dapawaptob za'ra wa'aba mono wamhā, 'Re ūhāimana u'âsi mono, tinhiptede te te aima 're ūsōmri za'ra wa'aba mono na, te za 're ūdapawaptob za'ra wa'aba mo. Āne na hā te za dama āma 're ūwaimrami za'ra wa'aba mo, 'Re ūhāimana u'âsi mono āma 're dawata za'ra mono da, Zezu Cristuhu nhib'a'uwē 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, dama āma 're ūwaimrami za'ra wa'aba mono zém na. 'Re ūhāimana u'âsi mono hā wē uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa, wa za āma 're wawata u'âsi za'ra.

Wanhib'apito zazei'wa norī te te 're ūrobzépata za'ra mono zé wasu'u

¹² ūsiwadi norī, ūma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, īhāna rowasédé hā da te aima 're 'manharī za'êtē za'ra wa'aba mono wa, te a'â 're ūrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, 're ūrobzépata za'ra wa'aba mono zém na āma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za, da te aima 're rob'manharī za'êtē za'ra wa'aba mono õ newa.

¹³ Cristu hā aiwana za'ra wa'aba, ma tō robzépata za'êtē. Taha wa, ūsine 're robzépata za'ra wa'aba mono wa, te za aipē'ë 're, 're ato za'ra wa'aba mo. E marī wa. Cristu hā tiwaihu'u pese na apâ wei morī wapsi, za ato za'êne hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono wa.

¹⁴ Āté Cristuhu āma si 're aihāimana za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te aima 're nharī wasétē za'ra wa'wa. Tane nherē, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za. E marī wa. 'Re ūhāimana u'âsi mono pē'ezani hā aipē'ë 're aima 're hāimana za'ra wa'aba mono wa oto, rowē uptabi zé hā.

¹⁵⁻¹⁶ Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono nherē, 're danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré marī na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré marī na dawi 're ro'wa'ruthu za'ra wa'aba mono õ di za. Duré danhimirosa'rada hā dawi 're 'wa'ruthu za'ra wa'aba mono õ di za. Āté nimahā na dama 're aihāimana wasétē za'ra wa'aba mono wamhā, te za da te aima 're rob'manharī wasétē za'ra wa'wa. Āne zarina, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhā, ūwaibaba te za tō 're ūrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhā, 're aséb za'ra wa'aba mono õ di za. Cristuhu zazei'wa na, da te 're asisi za'ra wa'aba mono wē te, te za 'Re ūhāimana u'âsi mono āma si 're aiwata za'ra wa'aba mo.

¹⁷ Bâdâ hā ma tō oto ūwa waptārā, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te te dama ūrowairébéké da hā, ta hā dahāimanazém na dawaihu'u'wa 're hāimana mono wa. Taha wa, te za a'â tinhib'a'uwē norī ma arowairébéké, 're ūwahāimana za'ra mono zém na, te te wa'awaihu'u wa. Tawamhā e niha za ūsazei'õ'wa norī ma te te ūrowairébéké hā. Wanhib'apito wasu'u'uwē na, 'Re ūhāimana u'âsi mono, we te te dama ūwaihu hā te te āma saze za'ra õ wa dame, ta norī ma, 're rowē za'ra mono õ di za.

¹⁸ Duréhā ūhā wasu'u na ma tō āne na dama rowasu'u, 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā:

"Āté marī ahâ na te za sada 're hāimana za'ra, 're ūnomro wē mono norī zada hā, tinhō'reptuzé hā te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ ré. Tawamhā e niha te za tāma 're romhāimana za'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono wē'õ'wa norī ma hā, siwa'ru 're ūhāimana za'ra mono norī ma hā."

Āne ta norī wasu'u na rob'u'éré hā, ūbaihā na hā.

¹⁹ Āté wa za a'â robzépada hā wa te wasina 're 'madâ'â za'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te wama 're ūawē mono zéb zarina. Tane nherē, 'Re ūhāimana u'âsi mono, wa'apoto mono 'wai umnhasi sina, wa za dama 're wahāimana wē za'ra, ta hā tinhimiropisutu wē na za te te wama āma 're a'uwaimrami u'âsi mono wa.

¹ Da'madâ'â'wa norñ, ãhãna wa za aima ūsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã da'madâ'â'wa, wa duré 're ñhâimana. Cristu hã te te robzépata wamhã, wa tô ñtõmo na 'madâ, te te ñrobzépatazé hã. Wa hã wa za duré ūsazei'wa norñ siré, rowë uptabi hã ūsina waihu'u hâiwa ãma, rowë uptabi hã sõ'awi te te wama pisutu za'ra wapsi, Wanhib'apito hã.

² Taha wa, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ñhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwe te te aima 're ūpisutu za'ra wa'aba mono hã ato sina tâma 're pawaptob za'ra wa'aba mono da, tâma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono ãna. Ñne da, ma tô sima aiwë za'ra wa'wa, Wamama hã. Rob'uprazéb zô tâma 're dapawaptob za'ra wa'aba mono õ di za. Tô sena asima 're ñwë uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za tâma 're ñdapawaptob za'ra wa'aba mo.

³ Asimi'madâ'â za'ra wa'wa hã tâma 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono da, ma tô aipisutu za'ra wa'wa, 'Re ñhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, a norñ wa'wa hã dama aipire wë te, 're dawada'uri za'ra wa'aba mono õ di za. Asimipawapto wë na te za tâma ãma 're asanho wë za'ra wa'aba mo, asimi'madâ'â za'ra wa'aba norñ ma.

⁴ Tawamhã Da'madâ'â'wai uptabi hã apâ wei morñ wapsi, tâma 're ñdapawapto wë za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, te za oto aima wa'âbâ za'ra wa'wa, ñwë uptabi na, ūs'i'utõrõ õ na oto aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

⁵ ñpréduptém norñ, ñpréduum norñ mreme si te za 're ñwapari pese za'ra wa'aba mo. ūsazei'wa norñ, aihñi te za romhuri na 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, aipire na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono ãna. Duréihã ñne na ma tô rob'ui'éré, 'Re ñhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã:

"Dapire na 'râwi 're ñdasi'madâ'â za'ra mono norñ da si, te za 're hâimana, 'Re ñhâimana u'âsi mono hã. Dapire na 'râwi da te dasi'âma 're ñrosa'rata za'ra mono õ norñ si, te za te te 're apawaptob u'âsi."

Ñne ãma rob'ui'éré hã, ñbaihâ na hã.

⁶ ñhã wa, te za Wamama ma 'râwi aiwapu na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, taha si waihu'u pese uptabi na 're hâimana mono wa. ñne wamhã, bâdâ te te ai'âma sima ūpisutuzém na, te za ai'âma uwaimrami za'ra wa'wa, aipire na oto dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

⁷ 'Re ñhâimana u'âsi mono hã te te 're ai'madâ'â wë za'ra wa'wa. Taha wa, marñ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, te za tâma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, marñ na 're ñaihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina. Taha parimhã, ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za oto, marñ na 're ñaihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãma hã.

⁸ Ma'âpé, aihâimana nhimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono. Duré 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono. E marñ wa. Da'rui'wa hã datême 're morñ wa, wa'uburé norñ nhib'apito hã. Hu'u zéré pa hã wairõ sina, tisa zô 're ñnomro mono ne, te datême 're morñ u'â, Wanhib'apito si da te dasina 're ñmadâ'â u'âsi za'ra mono zé hã te te dawi 're a'uprosi mono da.

⁹ Asiré Wanhib'apito zazei'wa norñ hã daro mono bâ 're hâimana za'ra mono 'ru te, da te tâma 're ñrob'manhâri za'ra mono zém na, te a'â te te 're robzépata za'ra, asine za'ra wa'aba. ñnorñ wasu'u hã ma tô ñwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, Wanhib'apito umnhasi sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, da'rui'wai wi asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono sina.

¹⁰ Tane nherë, 're robzépata hâ za'ra wa'aba mono õ ré, rowëzé hã te za te te aima ãma 're a'uwaitrami 'wa, 'Re ñhâimana u'âsi mono hã. Taha si te za te te 're asiptete u'âsi za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na, asiptete u'âsi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Õhõ ma si te ñsimizawizé hã sa'êtë na tâma 're hâimana. Taha wa, ma tô sitême asô tihârâ za'ra wa'wa, rowë ūs'i'utõrõ ãma ñsiré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, Cristuhu nhib'a'uwe oto 're anomro aba mono wa.

¹¹ 'Re ñhâimana u'âsi mono hã danhipai u dama pire uptabi na 're hâimana mono wa, wa za taha ãma si 're wawata u'âsi za'ra.

Pedru te te ūdazawizé wasu'u

¹² Sira hā ma tō ūpawapto, aima ūnhimiroti syry za'ra wa'aba nherē, te te aima rob'ui'eré za'ra wa'aba da. Ta hā ūsisānawā ne, te ūma 're hāimana. Taha wa, ūma umnhasi di. Wa hā wa tō ūsimā aiwē za'ra wa'wa, ūnhimiroti na te aipawaptob za'ra wa'aba da, Wanhib'apito āma si asiptete sina 're anomro aba mono da, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimipawaptobzé hā asī'uihā na asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Taha wasu'u na si, wa tō te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, tō sena wa. Taha wa, te te 're aipawapto wē za'ra wa'aba mono wa, te za asiptete sina āma 're anomro aba mo.

¹³ Wanhib'apito zazei'wa norī hā, Babironiza na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're ūhāimana za'ra mono norī hā, ma tō Wamama hā sima pisutu za'ra, ūsib'a'uwē oto 're hāimana za'ra mono da. Ta norī zama ma tō timreme na āma asawi za'ra wa'wa. ūra na te 're ūsisi mono zama, ma tō duré timreme na āma asawi za'ra wa'wa, Marcusi hā.

¹⁴ Tame te za uburé asiré ūsazei'wa 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, asō'utu na asisawi sina 're asitob'rata hārā za'ra wa'aba mo.

Cristuhu nhib'a'uwē norī, rowē na āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da si, wa aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptērē u'āsi, Wamama wi.

2 Pedru Pedru hā, maparane āma te te duré ūrob'ui'érézé, ūsazei'wa norī ma Ūbaihā wasu'uzé

Ā ūbaihā na Pedru hā ma tō duré rob'ui'éré, Zezusihī zazei'wa norī ma, senai'ō na rowasu'u'wa norī hā dawazari 're ūhāimana za'ra mono norī mremē hā te te 're wapari za'ra mono tō da. Ta norī hā sadawa nhipese na ma tō te te 're rowasu'u za'ra, Zezusī hā za apā we ūmorī ū na hā. Taha wa, ma tō Pedru hā tāma waihu'u za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā da'āma 're ūwa'a su'u mono ū zém na hā. Ta hā ma tō te te sima 're da'awē, ūra hā da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, uburé. Senai'ō na rowasu'u'wa norī hā wasétē uptabi na te 're hāimana za'ra. Taha na ma tō sitēme te te 're dapizari za'ra. Taha wa, Pedru hā ma tō āma tāma rob'ui'éré za'ra, nimahā bātā na 'Re ūhāimana u'āsi mono hā ta norī hā za te te ūhā za'ra zém na hā, duré ūsine 're ūdahāimana za'ra mono norī zama.

1 Wa hā Sima Pedru, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, duré ūsadawa wasu'u'wa, wa āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, wasiré ūsazei'wa 're ūanomro aba mono norī ma. Wanhib'apito 'Re ūhāimana u'āsi mono hā wē uptabi di. Wa'anho'reptui'wa Zezu Cristuhu zama wē uptabi di. Wē uptabi zahuré wa, ma tō te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, wasine asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono da.

2 'Re ūhāimana u'āsi mono hā, duré Wanhib'apito Zezusī hā, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Āne wa, wa ai'āma tāma 're ūmreme u'āsi za'ra wa'wa, ūsimizawizé hā ai'āma 're hāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, duré rowē u'āsi, āma 're anomro u'āsi aba mono da.

3 'Re ūhāimana u'āsi mono hā ma tō tiwaihu'u pese na uburé marī ūwē na wama 're sōpru, wapē'ē 're, ūsine wawē uptabi na āma 're ūwahāimana za'ra mono zéb da hā, duré ūsine wa te dama 're ūmanharī wē za'ra mono zéb da zama.

4 Āne zarina, te te wama 're ūaropisutu mono zéb zarina, ma tō marī ūwē hā wapē'ē 're, te te wama 're anhomri, sa'ētē na. Wama wē uptabi di, wama 're ūsōprub za'ra mono zé hā. E marī da, ma tō wama 're sōprub za'ra. ūsine wahāimana wē na oto āma 're wahāimana za'ra mono da. Āne wamhā, ūsazei'ō'wa norī ne, wawasétē zō 're wasiwasutu u'āsi za'ra mono ū di za, wawasétē na 're wahāimana za'ra mono da.

5-7 Āne wa, ūsazei'wa 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwē uptabi na si āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da oto. Duré Wanhib'apito nhimiroti hā te za 're ūwaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Duré aiwasétē wi, te za asina 're asiptete za'ra wa'aba mo. Duré ro'wa'rudu hā ai'āma 're hāimana za'ra wa'aba mono nherē, te za ūne haré Wanhib'apito āma si 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Te za duré 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti na si, 're aihāimana wē za'ra wa'aba mo. Duré, asisānawā norī hā 're ūsawi pese za'ra wa'aba mono ne, te za asiré ūsazei'wa norī hā 're ūsawi pese za'ra wa'aba mo. Te za uburé 're ūdazawi pese za'ra wa'aba mo duré.

8 Āhā zarina si 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, te za aihāimana wē hā asima 're ūsa'ētē za'ra wa'aba mo. Āne wamhā, Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimiroti hā taré waihu'u za'ra wa'aba ū di za. Te za tō marī ūwē na āma 're ūuwaimrami u'āsi za'ra wa'aba mo.

9 Tane nherē, āne 're aihāimana za'ra wa'aba mono ū wamhā, datob'a na 're ūdanomro mono ne, te za 're anomro aba mo, duré syry na da te 're ūrob'madā'ā za'ra mono ne. E marī wa. 'Re ūhāimana u'āsi mono hā 're ūmanharī wasétē za'ra wa'aba mono zé hā, te

te aimā 're pari za'ra wa'aba mono nherē, āma 're aipo're si'âri za'ra wa'aba mono wa, te za datob'a na 're ūdanomro mono ne, 're anomro aba mo.

10 Ūsisānawā norī, tō sena ma tō 'Re ūhāimana u'âsi mono hā aipisutu za'ra wa'wa, ūsib'a'uwe 're anomro aba mono da. Āne wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, āma 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono da, 'rāwi ūsib'a'uwe na asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Āne wamhā, Wanhib'apito hā rēme za'ra wa'aba õ di za. Duré aiwasétē u 're aipizari za'ra wa'aba mono õ di za oto.

11 Taha zarina, te za 'Re ūhāimana u'âsi mono hā to sina te te 're ai'a'mazasi 'wa hāiwa u, Wanho'reptui'wai u, Wanhib'apito Zezu Cristuhu u, Danhib'apito uptabi na dama 're ūhāimana u'âsi mono u.

12 Āhā wasu'u hā aimā waihu'u pese za'ra wa'aba nherē, duré asiptete sina āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono nherē, wa za te āma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa, aiwi simani za'ra wa'aba tō da, ūwasu'u hā.

13-14 ūma wē di tō, ūhāiba ré 're ūhāimana mono ré hā, āhā wasu'u na, te āma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da hā, ūdâ'âzéb u romhuture na, te ūsina waihu'u wa, Wanhib'apito Zezu Cristu te te ūma ūwaihu'u sirōmo zéb zarina.

15 Taha wa, ūma ūwaihu'u pese na si, wa za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, uburé te aimā āma ūrob'ui'éré za'ra wa'wa hā, aiwi simani za'ra wa'aba tō da, ūuirī na hā.

Wanhib'apito hā rowa'a za'êtë ré, sab ré, te te siwi ūmadâ'â na rowasu'u

16 Wa norī hā wa tō Wanhib'apito hā wa te aimā 're wasu'u za'ra wa'wa, ūwaihu'u pese uptabi na, duré za apâ we ūmorī na zama. E tawamhā taré danhimirosa'rata nhipe se zarina, wa tō Wanhib'apito wasu'uwe hā wa te aimā 're wasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Wa norī hā Wanhib'apito Zezu Cristu hā rowa'a za'êtë ré, sab ré, wa tō watōmo na 'madâ'â za'ra ni.

17-18 ūrata wa tō aimasam ni, ūmama hā āma wata wamhā, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā. Hāiwa hawi te we tāma tinhā, rowē uptabi hawi, āne: "Ā hā ūra, te 're ūsawi pese mono, tāma 're ūto za'êtë mono." Āne te we tāma tinhā. Wa norī hā wa tō āne wapari za'ra ni, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā hāiwa hawi te te tāma ūnharī na, êtë 'rāihā ūwē uptabi āma, Wanhib'apito Zezusih 'rata wasimasab ré.

19 Marī, wa te ūsabu za'ra zéb zarina, wa tō waihu'u za'ra ni, tō sena na Danho'reptui'wa na 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī te te dama 're ūrowasu'u za'ra mono zém na hā. Awē u te za wasi wawē hā 're pusi, dama rowa'a'wa da, damorī wē da. Tane wapawaptob'wa da, te wama 're hāimana, ūsadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimirowasu'u hā, āma 're ūwanomro wē mono zéb da hā. Āne wamhā, te za āma 're ūrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo.

20-21 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimirowasu'u na rob'ui'éré hā, marī te te ūwasu'uzé hā, ni'wa hā si'uihā na te te waihu'u õ di, te te dama 're ūwaihu'u mono da hā. E marī wa. Ta norī hā, si'uihā na te te dama 're rowasu'u za'ra mono õ wa. 'Re ūhāimana u'âsi mono si, ma tō Tipē'ezani na te te tāma 're awaihu'u, te te dama 're wasu'u za'ra mono da. Tane, wa norī zama ūsadawa wasu'u'wa norī nhimirowasu'u hā, wasi'uihā na wa te 're waihu'u za'ra mono õ di, marī te te ūwasu'uzé hā wa te dama 're ūwaihu'u za'ra mono da hā. Taha wasu'u hā pire wa, ma'ăpē āma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, waihu'u za'ra wa'aba da.

2

Senai'õ na rowasu'u'wa norī na rowasu'u Zudasi 3-16

1 Duréihā ma tō ni'wam norī hā wah'i'rata norī wazari 're hāimana za'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa newa. Tane, tō senai'õ na rowasu'u'wa norī hā, te za duré aiwazari 're hāimana za'ra wa'wa. Ta norī nhimirowasu'u hā tō sena newa, da te āma 're saze za'ra mono wamhā, te za dahāimana wē zé hā dawi 're si'utōrī za'ra.

Wanhib'apito hā tidâ'âzém na te te 're wa'âbâ za'ra mono nherē, te za 're simrami za'ra, tinhib'apito zô, tô senai'ō na rowasu'u'wa norī hā. Taha wa, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hā te te 're ahâ za'ra, 're dâ'â za'ra mono da.

² Ta norī hâimanazéb zarina, te za da'ahâ na da te ãma 're sasõmri za'ra, dahâimana nhiséb'ō na, Wanhib'apito zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherē. Taha wa, te za da'ahâ na Wanhib'apito nhimiroti ma, da te 're nharī wasétê za'ra, taré.

³ Tô senai'ō na rowasu'u'wa norī hā te za taré rob'uiprazéb zô, tinhimirosa'rata na si, marī na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherē, ta norī hā ïwasétê na 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di. Taha wa, ïsimihâzé wi, sisõ'reptu waihu'u za'ra õ di za.

⁴ Tane, hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norī hā, duréihâ tiwasédé te te 're 'manharī za'ra mono wamhâ, tinhimirosa'rata na si, marī na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherē, ta norī hā ïwasétê na 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di. Taha wa, ïsimihâzé wi, sisõ'reptu waihu'u za'ra õ di za.

⁵ Duréi uptabi hā 'Re ïhâimana u'âsi mono hā tinhimirosa'rata na si, marī na te te aima 're 'manharī za'ra mono norī ma. Â ma, ma tô tinhimirosa'rata na si, marī na te te aima 're 'manharī za'ra mono norī ma. Ropipa u ma tô sisiti satôrī za'ra, tame 're simasa mono da, pawasisi ré robra ãma. Tame te za ta norī hā 're simasa, bâdâ ïwa ïwaptâ'âzéb u, dahâimanazém na te te ïda'awaihu'uzéb zarina te te dama ïarowairébézéb u hā. Tawapsi te za ta norī hā hâ za'ra.

⁶ Duré, dahâimana wasétê wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hā siwi da'awé'ō, Sodoma na 'ri nho'õmo nhisi ãma, duré Domora na 'ri nho'õmo nhisi ãma zama. Unhama ro'o na ma tô da'uprosi, da te ãma waihu'u za'ra da, dawasétê na si 're dahâimana za'ra mono wa, aiwa za te te 're ïda'ahâ za'ra mono na.

⁷ Roho si 're morī wě wa, ma tô sô'reptu, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā. Dahâimana nhiséb'ō na, 're dahâimana za'ra mono wa, ma tô tipë'ë na aré te te 're robzépata, Ro hā.

⁸ Da'rata 're hâimanazéb zarina 're hâimana mono ré, awé sidâpâsi dawasétê na te te 're da'awaihu'u mono wa, duré damreme wasédé hā te te 're awapari mono wa, pë'ëzé ahâ uptabi di, Ro hā.

⁹ 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, Ro hā te te ïsõ'reptuzéb da hā. Tane duré, Wanhib'apito ma waihu'u pese di, ro'wa'rutu hawi te te 're ïanho'reptui mono zéb da hā, ïsimiroti 'madâ'â pese 'wa norī hā. Duré tâma waihu'u pese di, te te 're ïda'ahâ za'ra mono zéb da hā, 're ïdanomro wasétê mono norī hā, bâdâ ïwa ïwaptâ'âzéb u hā, dahâimanazém na te te ïda'awaihu'uzéb da hā. Tawapsi te za dahâimanazéb zarina te te dama 're arowairébé, rob'râsutuzéb ãma.

¹⁰ Dahâimana nhiséb'ō na 're dahâimana za'ra mono wamhâ, duré ïsimiroti hā da te dasiwi 're wě õ za'ra mono wamhâ, te za sa'ëtë na da te 're robzépata za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimirosa'rata na si, marī na te te aima 're 'manharī za'ra mono norī ma.

Senai õ na rowasu'u'wa norī hā, te simipari ãna 're hâimana za'ra. Ta norī hā hâiwa ãma romhuri'wa norī hā te te 're wazéb za'ra mono õ di. Timreme na te te ãma 're wasétê u'âsi za'ra, sina pahi za'ra ãna.

¹¹ Hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norī hā, senai'ō na rowasu'u'wa norī ma, siptete za'ra di. Duré tâma waihu'u pese za'ra di. Tane nherē, Wanhib'apito nho'a 're hâimana za'ra mono wa, senai'ō na rowasu'u'wa norī ãma, 're mreme wasétê za'ra mono õ di, asa.

¹²⁻¹³ Tanei õ di, aibâ norī hā senai'ō na rowasu'u'wa norī hā. Roti hā uburé tâma waihu'u za'ra õ wamhâ, te roti ma te te 're nharī wasétê za'ra, wě nherē, roti hā. Ta norī hā abaze ne, te rosa'rata ãna 're hâimana za'ra, simiza'rese ãna. Taha zarina, abaze hā da te 're simroi mono wa, 're ïrere'e mono ne, te za ta norī hā 'Re ïhâimana u'âsi mono hā te te 're hâ za'ra, 're ïhâimana wasétê za'ra mono zé wa'râmi.

Ta norī hā te marī hā te te sima 're wě ahâ za'ra. Siséb ãna, te rowa'a na te te 're rob'manhari' wasétê za'ra. Taha wa, ta norī wazari, 're asaihuri aba mono wa, te ai'ãma

're mreme wasétē za'ra wa'wa, ūsazei'ō'wa norī hā.

¹⁴ Senai'ō na rowasu'u'wa norī hā te pi'ō ūwasétē norī zō te te 're rob'madâ'ā u'âsi za'ra. Ta norī ma hā wē za'ra di, tiwasédé hā te te āma 're ūmanharī u'âsi za'ra mono zéb da hā. Hâimana nhipese na te ta norī hā 're nomro, da te āma 're sasõmri za'ra mono da. Tawamhā ni'wam norī hā siptete sina Wanhib'apito āma 're nomro mono ūwamhā, te za ta norī āma te te 're sasõmri za'ra. Duré senai ū na rowasu'u'wa norī hā te tinhimarī wē zō si, te te sima 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Taha wa, ta norī hā tâma wē ū di, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma hā.

¹⁵ Ta norī hā ma tō 're ūdanomro wē mono zé hā rême za'ra, Bara'ā hā 're ūmorizéb zarina, oto 're nomro mono da. Bara'ā hā Be'oho 'ra. Duréhā ma tō Bara'ā hā sima wē, rob'uiprazé hā da te tâma sõmri da, ūsimiromhuri wasétē wa'râmi.

¹⁶ Tawamhā 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa para, ma tō ūsimizama hā awaru po'repore hā, a'uwē mreme na tâma tinhima, simiza'rese āna 're morī tō da. Āne na ma tō tiwi sizâ, za te te ūmanharī wasétē zé hā.

¹⁷ Senai'ō na rowasu'u'wa norī hā, tinhimirowasu'u na te te āma 're dapawaptob za'ra mono ū wa, wa za oto marī na aima āma romnhimiré'ē za'ra wa'wa. Ta norī hā sipti hā 're ū'a're mono ne, te 're hâimana za'ra. Duré hâiwa nhirõno hā rowa'u hā nimomo te te 're sate mono wa, tâ hā ūhawi we 're ūta'a mono ū ne, te 're hâimana za'ra. 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ma tō ta norī hā pisutu sirõmo za'ra, robra si 're ūsa'wari mono zéb āma, ūwa 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

¹⁸ Ta norī hā simiroti pire newa, ūrâwi sima 're wata za'ra mono sina, te za te te dama 're rowasu'u za'ra, da te dasima 're ūwē za'ra mono zéb uwaibaba, 're dahâimana wasétē za'ra mono da, dama 're ūrowē za'ra mono zéb da newa. Āne wamhā, nimosi ūsazei'ō'wa norī hâimana wasétém hawi 're ūdasipizari za'ra mono norī hā, te za oto te te āma 're sasõmri za'ra, senai'ō na rowasu'u'wa norī āma hā.

¹⁹ Dasi'uihâ na dahâimanazém na 're dahâimana wasétê za'ra mono nherē, rowē na si za 're ūdanomro mono na, te ta norī hā te te dama 're rowasu'u za'ra, taré. Tane nherē, rowē na si 're nomro mono ū di, ta norī hā, tihâimana wasétê hawi ūwairébézéb da hā, tâma waihu'u za'ra ū wa. Marī hā da te 're sei hõsi za'ra mono wamhā, dasi'uihâ na da te 're rême waihu'u za'ra mono ū di za. Tane, senai'ō na rowasu'u'wa norī hā si'uihâ na tiwasédé hā te te sahâri waihu'u za'ra ū di.

²⁰ Até ta norī hā Danho'reptui'wa na ma tō Wanhib'apito Zezu Cristu hā te te 're waihu'u za'ra. Taha zarina ma tō ūsazei'ō'wa hâimana wasétém hawi 're sipizari za'ra. Tane nherē, apâ dasiré 're hâimana wasétê za'ra mono wamhā, e niha za tawamhā, 're ūhâimana za'ra mono zé hā. Wanhib'apito hā te te 're saze za'ra mono ū ré, rowē'ō na 're ūhâimana za'ra mono zém nhipai u hā, tâma 're rowē ū uptabi za'ra mono di za oto.

²¹ Ta norī hā hâimana wē na 're hâimana za'ra mono da, te te sima 're waihu'u za'ra mono ū ré, ma tō robzei'ō na 're hâimana za'ra. Tazahâ, dahâimana wē zé hā te te oto siwi 're wē'ō pese za'ra mono wa, te oto robzei'ō uptabi na 're hâimana za'ra.

²² Ta norī hā apâ tiwasétê u 're sipizari za'ra mono wa, ma tō te te sima āma 're uwaimrami za'ra, dahâimanazém na tō sena na da te dasima 're ūnharī za'ra mono zé hā, āne: "Wapsâ hā te za apâ mo, tinho'o'o zō, te te 'rêne da. Duré uhâbâ hā da te 're upsõ za'ra mono nherē, te za apâ 're si'uptob za'ra, ti'ai wai'o na."

3

Wanhib'apito Zezu Cristu hā za apâ we ūmorizé wasu'u

¹ ūsiwadi norī, ūma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, wa za duré rob'ui'érē na āma aima sisiwi za'ra wa'wa, maparane te aima ūrob'ui'érē za'ra wa'aba zéb zarina, rosa'rata wē na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

² Wa tō ūsimia wē, duréhā 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimiroti na, te āma aipo're pu'u za'ra wa'aba da. Wa tō duré ūsimia wē, Wanhib'apito nhimiroti na zama, te āma aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Wanho'reptui'wa nhimiroti na

hā, wasiré ūsadawa wasu'u'wa norī hā wa te aima āma 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mono zém na hā.

³⁻⁴ Marī ūpire na, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Rob'rāsatu u hā romhuture wamhā, te za ni'wam norī hā āne 're hāimana za'ra. Marī ūwasétē zō si te za te te 're rowasutu za'ra. Āne te za te te aima 're nharī za'ra wa'wa: "Oro apā wei morī su'u 'ruza, Zezu Cristu hā. Ropoto na'rata hawimhā, tō ōhō u'ā romhāimanazé hā. Apā wei morī õ ré, ma tō wamama norī hā wawi 're dā'ā za'ra." Āne te za te te aima 're nharī za'ra wa'wa.

⁵⁻⁶ Ta norī hā te te 're 'madā'ā za'ra mono õ di, duréi pese timreme na hā hāiwa te te ūpoto na, ti'a te te ūpoto na zama, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā. Ta hā ma tō â na āma aiwanhiza, â hā ti'a hā te te 're uirī mono da oto. Duré āma ronomro pari, ma tō â pusi. Ma tō tā si nomro. Ma tō uburé marī hā ti'ai āma hā uprosi, â na.

⁷ Duré 'Re ūhāimana u'āsi mono mreme zarina, hāiwa norī hā ti'ai me te za a'â 're hāimana zahuré. Bādā ūwa ūwaptā'azéb u, te za dahāimanazéb zarina dama arowairébé, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā. Tawamhā te za da'uprosi, 're ūdahāimana wasétē za'ra mono norī hā. Duré unhamā ro'o na te za oto hāiwa norī hā uprosi zahuré, ti'ai me.

⁸ ūsiwadi norī, ūma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, Wanhib'apito hā zahadu apā wei morī õ nherē, ma'āpē marī na āma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, aiwi 're simani tō za'ra wa'aba mono da. Bādā hā wa te 're ūsa'rata za'ra mono nei õ di, Wamama nhimiza'ratazé hā. Bādā misi nherē, tāma hā wahub ahā ne. Duré miu na wahum nherē, tāma hā misi bātā na.

⁹ Wanhib'apito hā wa'a õ di, ūwē na te te dama ūropisutuzém na, te te dama āma 're ūwaimrami za'ra mono da hā. Ai'āma wa'a su'u za'ra wa'aba õ di, te te ūaihā za'ra wa'aba da hā. E marī wa. Te te ūda'uprosi da hā tāma wē õ di. Uburé dawasétē wi 're ūdasipizari za'ra mono da si, tāma ūwē hā, ūsimiroti zarina 're danomro wē mono da si.

¹⁰ Wa za oto aima āma romnhimiré'ē za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ūipsaihuri hā sô ūdanhimipari õ zém na si, te za azé, 'ri para u hā. Tane, Wanhib'apito zō 're ūdanhimipari za'ra mono õ zém na si, te za wei mo apā. Āne wamhā, hāiwa te za ai'utō. Rārā'ā za'ētē uptabi di za. Uburé marī hā hāiwa na 're ūsimasa mono hā te za ai'uzā. Danhipti'ai mono bā, marī hā 're ūhāimana za'ra mono hā te za si'utōrī.

¹¹ Tawamhā, uburé marī hā ūsi'utōrīzém na hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, e niha te za tawamhā 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Te za aiwē uptabi na 're aihāimana za'ra wa'aba mo, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina si.

¹² Te za duré asimi'ē na sô 're asimipari za'ra wa'aba mo, 'Re ūhāimana u'āsi mono bādā te te ūpisutu zō. Bādā hā ūwa ūwaptā'ā su'u da, te za asiptete sina 're aihāimana wē za'ra wa'aba mo. Bādā ūwa ūwaptā'ā wamhā, te za hāiwa hā ai'utō, unhamā ro'o na. Duré uburé marī hā hāiwa na 're ūsimasa mono hā te za ai'utō.

¹³ Āne za romhāimanā wa, hāiwa ūtēb zō, duré ti'a ūtēb zō zama, wa za sô 're wanhimipari u'āsi za'ra, tame dawē na si 're ūdahāimana za'ra mono zéb zō. 'Re ūhāimana u'āsi mono hā āne ūwē na te te dama ropisutu wa, wa za sô 're wanhimipari u'āsi za'ra.

¹⁴ Taha wa, ūsiwadi norī, ūma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, rowē zō 're asimipari za'ra wa'aba mono sina, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aihāimana wē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā aihāimana wē uptabi na, te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, rowē u'āsi āma 're anomro aba mono da.

¹⁵ Ma'āpē, āma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito hā da'āma ūwa'a su'u õ zém na hā. Ta hā te simi'ē na 're hāimana, tinhimihāzé wi te te 're ūda'anho'reptui mono da hā. Āne na ma tō duré Paru hā wama ūsawi pe hā aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, hāiwa hawi rowaihu'u na 'Re ūhāimana u'āsi mono te te tāma ūwaihu'uzéb zarina.

¹⁶ Āne na ma tō te te dama 're awaihu'u, Paru hā te te dama āma 're rob'ui'éré mono wamhā. Nimame te tihāimana za'ra, ūsimi'ui'éré pire hā. Ta hā dama pire za'ra di, da te

're ūwaihu'u za'ra mono zéb da hā. Āne wa, ma tō ni'wam norī hā ūsimiroti na te te āma 're upa za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono õ wa, wē nherē, ūsimiroti hā. Ta norī hā Wanhib'apito āma siptete sina 're hāimana za'ra mono õ wa, ma tō Paruhu nhimiroti na te te āma 're upa za'ra. Duré 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hāiba amo na zama, ma tō te te āma 're upa za'ra. Taha wa, te za 'Re ūhāimana u'âsi mono hā hā za'ra.

¹⁷ Ūsiwadi norī, ūma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, ma'āpē 'rāwi 're asī'madâ'â pese za'ra wa'aba mono, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti wē'õ'wa norī nhimirowasu'u hā 're wapari za'ra wa'aba mono tō da, Wanhib'apito āma asiptete sina 're aihāimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁸ Ma'āpē, 're aihāimana wē u'âsi za'ra wa'aba mono, aihāimana wē hā asima 're sa'êtē za'ra wa'aba mono da, Wanhib'apito Zezu Cristu te te 're ūwa'apawapto mono zém na. Duré Wanho'reptui'wa Zezu Cristuhu āma rowaihu hā, te za asima 're ūsa'êtē za'ra wa'aba mo. Ta hā Wanho'reptui'wai wa, wa za āma 're wawata u'âsi za'ra. Tane tō.

1 Zuwā

Ísazei'wa norī ma, Zuwā te te īrob'ui'éré na'rata zé Íbaihâ wasu'uzé

Ã Íbaihâ na rob'ui'éré hā Zuwā hā ãma sisisi õ di. Tane nherē, ïsâna'rata hawim na hā dama waihu'u pese za'ra di, ïsimi'ui'éré na hā. Zuwā hā ma tō wama waihu'u za'ra tinhimi'ui'éré na hā, 're wasisawi pese za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïwa'azawi pese mono ne. Duré rowa'a na si 're wanomro mono da, ma tō wama waihu'u za'ra, wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono ãna.

Zezu Cristu ïsi'a'uwêzé wasu'u

¹ Wa hā Zuwā, wa za oto aimâ ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, Wanhib'apito zazei'wa, 're ï'ahâimana za'ra wa'aba mono norī ma. Duréihā marī õ uptabi ré, 're ïhâimana mono ãma, wa za aimâ ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Ta hā ma tō si'a'uwē, ti'ai ãma hā. Ta hā wa tō wa te 're wapari za'ra, ti'ai ãma 're morī ré, ïsiré 're ïwanomro mono norī hā. Wa tō duré wa te 're hâiba 'madâ'â u'âsi za'ra, watõmo na. Dâ'â pari, hâiwa'utu wa, wa tō duré wanhib'rata na hâiba upi za'ra ni. Ta hā 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na ïsisi hā, duré 're ïdanomro mono zép té, te te dama 're ïapisutu mono.

² Duréihā marī õ ré hā Wamama siré te 're hâimana u'âsi, ta hā. Tawamhā ma tō we datême sihâi're, sô'awi ãma 're ïdanhopré mono da hā. Wa norī hā wa tō wa te 're 'madâ'â za'ra. Taha wa, sena na wa aimâ wasu'u za'ra wa'aba ni, 're ïdanomro u'âsi mono zé te te dama 're ïapisutu mono hā.

³ E marī da, wa ãne aimâ rowasu'u za'ra wa'aba ni, wa te 're ï'madâ'â za'ra mono zém na hā, duré wa te 're ïwapari za'ra mono zém na zama. Wamama siré 'râwi 're ïwahâimana za'ra mono ne, duré ï'ra siré Zezu Cristuhu siré 'râwi 're ïwahâimana za'ra mono ne, a norī wa'aba zama ïsiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa ãne aimâ waihu'u za'ra wa'aba ni.

⁴ Watoi uptabi zé hā wa te wasima 're 'masisi za'ra mono da, wa ãne aimâ ãma rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, ãma 're ïwahâimana za'ra mono zéb da hā.

'Re ïhâimana u'âsi mono, rowa'a u'âsi 're ïhâimana mono zé wasu'u

⁵ Zezu Cristu hā ma tō Timama hā te te wama 're sadawa wasu'u za'ra. Taha nhimirowasu'u hā wa te 're ïwapari za'ra mono zém na wa oto aimâ rowasu'u za'ra wa'aba ni. E niha Timama hā te te wama 're ïsadawa wasu'u za'ra mono zé hā. ãne na wa tō wa te 're wapari za'ra: "Rowa'a wamhā, robra õ di. Tane, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā wē uptabi wa, marī ïwasédé hā ãma 're hâimana mono õ di." ãne Timama hā te te wama 're ïsadawa wasu'u za'ra mono zé hā.

⁶ ãté wa za wawasétē na 're wahâimana za'ra. Tawamhā, wawasétē na 're wahâimana za'ra mono wamhā, robra u'âsi wa za 're wahâimana za'ra, wapë'ë 'remhā. Tawamhā robra u'âsi 're wahâimana za'ra mono nherē, 'Re ïhâimana u'âsi mono siré, 'râwi 're ïwahâimana za'ra mono na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhā, wazadawa nhipeze na wa za 're wahâimana za'ra, wapë'ë 're, robra u'âsi 're wahâimana za'ra mono nherē. ãne wamhā, tō senai õ di, 're ïwahâimana za'ra mono zé hā.

⁷ Tane nherē, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're wahâimana za'ra mono wamhā, rowa'a na 're ïhâimana mono ne, wa za duré wa norī hā rowa'a na 're wahâimana za'ra. Taha zarina, wa za duré 'râwi wasiré ãma 're wahâimana za'ra, wasisawi pese sina. 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra hā te za duré wawasédé hā te te wama 're apari tidâ'âzém na Zezusi hā, wawasétē ãna oto ãma 're wanomro mono da.

⁸ ãté wa za taré 'râwi wasi'ãma wa te 're rosa'rata za'ra, ãne: "Wa norī hā wawasétē ãna, wa 're wahâimana za'ra." ãne wasi'ãma wa te 're rosa'rata za'ra mono wamhā, wa za 'râwi wasima 're wazadawa nhipeze za'ra, wawasétē õ na wasina 're ïwawata za'ra

mono na. 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā tō sena uptabi hā wapē'ē 're, wama 're hāimana za'ra mono õ di, āne wamhā.

⁹ Tane nherē, wawasédé hā wa te 're ī'manharī za'ra mono na 'Re īhāimana u'āsi mono ma, 'rāwi 're wasiwē'ō za'ra mono wamhā, te te dama 're ī'aropisutu mono zéb zarina, te za te te wama āma 're a'uwaitrami, te te wama āma 're a'upai mono āna. Tāma 're īwasiwatu'u za'ra mono zéb zarina, wawasédé hā wa te 're ī'manharī za'ra mono hā te te wa'āma 're ab'madâ'ā mono õ di za oto. Te za te te wama 're apari, wawasédé hā.

¹⁰ Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō da'āma waihu'u siro, uburé 're īdahāimana wasétē za'ra mono zém na hā. Taha wa, wa norī hā wawasétē āna 're īwahāimana za'ra mono na dama 're wasiwatu'u za'ra mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono āma, wa īsadawa nhipe hā wa te āma 're sa'ra za'ra. Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā wapē'ē 'remhā, wama 're hāimana za'ra mono õ di za.

2

Zezu Cristu hā Timama ma, te te 're īda'apawapto mono zé wasu'u

¹ Īra norī, īma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, e marī da, wa āne na aima rob'ui'érē za'ra wa'wa. Aiwasétē āna āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono zéb da hā, wa āne īnhimi'ui'érē na āma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Tane nherē, aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, 're 'manharī za'ra wa'aba mono nherē, Zezu Cristu hā 're īmorī wē uptabi hā te za ai'āma 're sisapri za'ra wa'wa, tinhimiroti wē na. Timama ma, te za āne te te 're aiwasu'u za'ra wa'wa, Zezusi hā: "Ā norī hā, tiwasédé te te 're 'manharī za'ra mono wa, asiwi 're awē'ō mono õ di za. Wa hā wa tō ī'upana sada īdā'ā za'ra, uburé īwasédé hā te tāma 're ī'apari mono zéb da hā." Āne te za Timama wi te te 're rowaptērē, ai'upana za'ra wa'aba.

² Ta hā ma tō wazada dârā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā wawasédé hā te te wama 're ī'apari mono zéb da hā. Tane nherē, wazada si dâ'ā õ di. Uburé da'udâna dawasédé hā da te 're ī'manharī za'ra mono norī zada zama, ma tō dârā, da'upana.

³ E niha, wa za tawamhā wasina waihu'u pese za'ra ni, 'rāwi īsiré 're īwahāimana za'ra mono na hā. 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā wa te 're 'madâ'ā pese za'ra mono wapsi, wa za wasina wa te 're waihu'u za'ra, 'rāwi īsiré 're īwahāimana za'ra mono na.

⁴ Āté ni'wa hā te za āne dama 're siwasu'u: "Wa hā, 'Re īhāimana u'āsi mono hāimana zé hā īma waihu'u pese di." Ta hā īsimiroti hā te te 're 'madâ'ā pese mono õ nherē, te za taré dama 're siwasu'u, sadawa nhipe na. Duré 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā tō sena uptabi hā īpē'ē 're, tāma 're hāimana mono õ di.

⁵⁻⁶ Tane nherē, ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti si te te 're 'madâ'ā pese za'ra mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're īda'azawi pese mono zém ne, 're īsisawi pese za'ra mono zéb zō, ta norī wi tiwi 're rowaptâ'ā za'ra mono õ di za. Te za te te tāma āma 're uwaimrami u'āsi za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono ma. Duré ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īhāimana za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā, e niha tawamhā, 're īhāimana za'ra mono zé hā za. Zezu Cristu hā ti'ai āma 're morī ré, 're īhāimana wē mono zém ne, te za 're hāimana wē za'ra. Āne hā wa norī hā 're wahāimana za'ra mono wamhā, wa za sena na wa te wasina 're waihu'u pese za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono āma si 're īwahāimana za'ra mono zém na hā.

Duréi nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti té wasu'u

⁷ īsisānawā norī, īma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, āhāna 'Re īhāimana u'āsi mono te te dama īrotizép tém na te āma aimā rob'ui'érē za'ra wa'aba õ di. 'Re īsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hawi, aimā 're īhāimana za'ra wa'aba mono zém na, wa āma aimā rob'ui'érē za'ra wa'wa, za 're īwasisawi pese za'ra mono zéb da na. Ta hā te 're īwapari u'āsi za'ra wa'aba mo.

⁸ 'Re īhāimana u'āsi mono te te dama īrotizé hā āhāna te āma īrob'ui'érē hā duréi nherē, āhāna hā duré īté oto. E marī wa. Cristu hā ti'ai āma 're morī ré, ma tō Timama

nhimiroti zarina te te 're da'azawi pese, tō ñhō zarina si. A norī wa'aba zama te duré ñsimiroti zarina 're aihāimana za'ra wa'aba mo, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina. Taha wa, wa tō oto wa te 're waihu'u za'ra, duréi nherē, ãhāna hā ïté duré, Wamama nhimiroti hā, ñhō si nherē. Zezusi hā ti'ai ãma 're morī ré, ma tō te te dama 're rowasu'u, rowa'a na si 're danomro wē mono da, robra na si 're danomro waséte tō mono da, danhimiza'rese ãna. Taha wa, te oto robra hā te te sina rosapari u'âsi. Íwa'rāmi te rowa'a ñsa'ëne hā te te sina rosa're, hâimo.

9 Åté ni'wa hā dasiré ñsazei'wa newa te za taré ãne dama 're siwasu'u: "Wa hā, 're ñmorī wē di. Rowa'a na si wa 're ïhāimana, 'Re ïhāimana u'âsi mono nhimiroti zarina." ãne ni'wa hā dama 're siwasu'u mono nherē, ñsazei'wa norī te te 're a'ruiwapari mono wamhā, ta hā te zahadu robra na 're hâimana.

10 Ni'wa hā ñsazei'wa norī te te 're azawi pese mono wapsi, te za rowa'a na 're hâimana u'âsi, tipē'ë 're. Tawamhā rowa'a na si 're morī wamhā, 're si'marōpārī mono õ di za tiwaséte na, 'Re ïhāimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're hâimana wē mono wa.

11 Tane nherē, ni'wa hā ñsazei'wa norī te te 're a'ruiwapari mono wamhā, ta hā te zahadu robra u'âsi siwa'ru 're hâimana, tipē'ë 're. Robra na datob'a ne siwa'ru 're ïdahâimana za'ra mono ne, te 're hâimana waséte.

12-14 Íra norī, ñma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā aiwaséte 'wa hā te te ai'âma 're ab'madâ'â aba mono õ di oto, Zezusi hā dazada ïdâ'âzéb zarina. Duré Wamama hâimanazé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, wa aima âma rob'ui'éré za'ra wa'wa.

Íprédum norī, duréihā marī õ uptabi ré, 're ïhâimana mono siré 'râwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa duré aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

Duré ïpréduptém norī, Íwaséte uptabi âma ai'uté za'ra wa'aba wa, wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u zarina si asiptete na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa oto ãne aima âma rob'ui'éré za'ra wa'wa.

15-16 Ti'ai âma dapo're'õ u'âsi 're ïdanomro mono na, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa. Dawaséte zô, da te dasima 're ïrob'ruiwapari u'âsi za'ra mono zé hā, Wamama tei õ di. Duré, datõmo na marī hā da te 're 'madâ'â za'ra mono wa, da te dasima 're ïruiwapari za'ra mono zé hā, Wamama tei õ di. Duré, danhimarī ahâ wa, 'râwi dasina 're ïdawata za'ra mono zé hā, Wamama tei õ di. Duré, dahâimana pire na 'râwi dasina 're ïdawata za'ra mono zéb zama, Wamama tei õ di. Uburé marī hā ti'ai âma ïwaséteré hā dapo're'õ u'âsi 're ïdanomro mono norī te hā.

Taha wa, ti'ai âma uburé 're ïdahâimana waséte za'ra mono norī ne, aiwaséte zô asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. Aiwaséte zô asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhā, tō sena Wamama hā 're sawi waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

17 Ti'ai âma uburé 're ïdahâimana waséte za'ra mono zé hā ñsi'utõrîzéb u, ãhāna hā te te sina rotété u'âsi, duré uburé marī ïwasédé hā da te dasima 're ïruiwapari za'ra mono zama. Zahadu wapsi te za ai'utõ, simisutu. Ni'wam norī hā 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipisutuzém na si 're hâimana za'ra mono wapsi, ta norī si te za 're hâimana u'âsi za'ra, si'utõrī ãna.

Cristuhu zada za 're ïhâimana mono wasu'u

18 Íra norī, ñma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, ropsi'utõrîzéb u hā romhuture di oto. Tame te za oto aibâ ïwasédé hā dama 're hâimana sô'awi, Cristuhu zada 're ïhâimana mono hā. Cristuhu newa te za ñsimiroti hā da te 're wapari za'ra. Taha wasu'u hā ma tō 're ïwapari u'âsi za'ra wa'aba mo. Tane nherē, te duré ãhāna wanho'a 're hâimana za'ra ahâ uptabi na, za Cristuhu zada dama 're ïhâimana mono ne. Taha wa, wama waihu'u pese za'ra di oto, ropsi'utõrîzéb u ïromhuture na hā.

19 Ta norī hā ma tō aré wasiré 're si'râ'otõ u'âsi, ïwasu'uwē u. Wasiré uptabi 're hâimana za'ra mono õ nherē, ma tō aré wasiré 're hâimana za'ra. Wasiré uptabi, 're

hâimana za'ra mono 'wa'âhã, te aré wasiré 're hâimana u'âsi za'ra, 'râwi. Tane nherẽ, ma tô wahawi 're wairébé. Taha wa, wa tô wasina waihu'u za'ra ni oto, wasiré uptabi 're ïhâimana za'ra mono õ na hã.

²⁰ A norí wa'wa hã ma tô Zezusi hã 're ïmorí wẽ uptabi hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, Timama pê'ezani hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ma tô oto Wamama nhimiroti tô sena uptabi hã aihâiba mono bâ ïwaihu'u za'ra wa'wa.

²¹ E Wamama nhimiroti hã tô sena uptabi hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa, wa ãne ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Mare di. Åne wab õ di. ïsimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa ãne aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Duré 're ïdazadawa nhipeze za'ra mono zé hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti tô sena uptabi hawib õ na hã waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa ãne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

²² E 'wam norí hã bété 're ïsadawa nhipeze za'ra mono hã. Ta norí hã te ãne Zezusi hã te te dawi 're udâ za'ra: "Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisutu õ di." Ta norí hã sadawa nhipeze uptabi na 're ïhâimana za'ra mono. Ta norí hã te Cristuhu zada 're hâimana za'ra, te te dawi 're udâ za'ra mono wa. ïmama zada zama te duré 're hâimana za'ra, ta norí hã.

²³ Ni'wam norí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra, te te dawi 're udâ za'ra mono wamhã, ta norí hã ïmama siré 'râwi 're hâimana za'ra mono õ di. Ni'wam norí si, Zezusi hã Wamama hawi we ïmorí na te te 're ïsaze za'ra mono na tô sena dama 're ïsiwasu'u za'ra mono norí si, te Wamama siré 'râwi 're hâimana za'ra, rowé na.

²⁴ Ma'âpé, ïwasu'uwẽ hã 're ïsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hawi 're ïwapari za'ra wa'aba mono zém na si 're anomro u'âsi aba mono. ãma 're anomro u'âsi aba mono wapsi, te za duré 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra ãma 're anomro aba mo, duré ïmama ãma zama.

²⁵ Cristu hã ma tô ãne wama ropisutu sirõmo za'ra, 're wadâ'â za'ra mono ãna, ï'rata 're ïwasu'ubumroi u'âsi mono zéb da hã.

²⁶ E 'wam norí ãma, wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Sadawa nhipeze na taré te te aima 're ïroti za'ra wa'aba mono norí ãma, wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. ïsiniwî 're aipizari za'ra wa'aba mono da, te ta norí hã tinhimiroti tô senai õre na te te 're aipibui u'âsi za'ra wa'wa.

²⁷ Tane nherẽ, ma tô Cristu hã Timama pê'ezani hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Taha ré, te oto ïré 're anomro u'âsi aba mo. Aipë'ë 're, te aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Taha wa, roti aimawi zô asina 're asimipari za'ra wa'aba mono õ di za. Taha si te za uburé marí ïwẽ hã te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'ezani hã. Tô sena uptabi, ïsimiroti hã. Taré te te aima 're roti za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, te za ïsimiroti si 're ïmadâ'â pese za'ra wa'aba mo. Cristuhu ãma si te za duré 're anomro u'âsi aba mo.

²⁸ ïra norí, ãne wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Zezusi hã apâ wei morí õ ré, ma'âpé õhõ ãma si 're anomro u'âsi aba mono, apâ za wei morí wa, tâma aipahi za'ra wa'aba tõ da, duré rowazép te, tâma ai'râpo za'ra wa'aba tõ da.

²⁹ Cristu hã 're ïmorí wẽ uptabi na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto, marí na 're ïsiwaséte mono õ na hã. Taha wa, ni'wam norí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama 're ïapisutu mono zéb zarina si 're nomro wẽ mono wamhã, tawapsi te za oto ïwaihu'u za'ra wa'wa, ta norí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe, tô sena 're ïnomro mono na hã.

3

'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra norí 're ïhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ma'âpé, ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wamama hã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, tô sena te te 're wa'azawi pese uptabi. Te te 're wa'azawi pese mono wa, te ti'ra na te te 're wa'anhis. Taha wa, tô sena, wa oto ïra hã 're wahâimana za'ra, ïsazei'wai mono bâ. Dapo're'õ u'âsi 're ïdanomro mono norí hã, Wamama hã te te siwi 're waihu'u za'ra

mono õ wa, wa norī zama ūra na te te duré siwi 're wawaihu'u za'ra mono õ di, ta norī hā.

² Ūsisānawā norī, ūma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono 'ra, wa oto 're wahāimana za'ra. Tane nherē, za 're ūwahāimana za'ra mono zéb da hā, zahadu wama waihu'u prā za'ra di. Cristu hā apâ wei wazō morī wamhā, ūsine wa za oto 're wahāimana za'ra. Āhā si wama waihu'u pese za'ra di. E marī wa, wa za ūsine 're wahāimana za'ra. Tô sena Cristu hā 're ūhāimana mono zém na 'râwi wa te oto wasiwi waihu'u za'ra wa, wa za ūsine 're wahāimana za'ra.

³ Ōhō zō rob'umnhasi sina, sô 're wanhimipari za'ra mono ré, wa za uburé marī ūwasédé hā wa te wasiwi 're wē'ō pese za'ra 'râwi, ūwē na si 're wahāimana za'ra mono da. Cristu hā wasétē ãna 're ūmorī ne, wa za 're wahāimana za'ra.

⁴ E marī tawamhā, 're ūdawasétē za'ra mono zé hā. 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti, da te dasiwi 're wē'ō pese za'ra mono wamhā, ta hā dawasédé. Taha wa, ni'wam norī hā 're wasétē za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi 're wē'ō za'ra, 'râwi.

⁵ Tane nherē, Cristu hā ma tō we ti'ai u mo, dawasédé hā te te dama 're apari mono da. Ā hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Ta hā 're ūmorī wasétē õ, duré marī ūwasédé hā te te 're ūab'manharī mono õ.

⁶ Taha wa, ni'wam norī hā Cristuhu ãma si 're hāimana za'ra mono wamhā, ta norī hā 're hāimana wasétē za'ra mono õ di. Tane nherē, ni'wam norī hā 're hāimana wasétē u'âsi za'ra mono wamhā, ta norī hā Zezusi hā Danho'reptui'wa na te te 're waihu'u za'ra mono õ di. Ta norī ma, Zezusi hā tâma waihu'u za'ra õ di tō.

⁷ ūra norī, dahāimana wasétē na 're ūdanomro mono na, da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za, danhimiroti senai'ō na dama 're ūhāimana za'ra mono na zama. Ma'apé 'râwi asina 're asõpré pese aba mono. Ni'wam norī hā 're nomro wē mono wamhā, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti na sima ãma 're sipa za'ra mono õ wamhā, ta norī si 're hāimana wē za'ra mono di, Cristu hā 're ūmorī ne.

⁸ Wa'uburé hā, wa'rui'wa hā ropoto na'rata hawim haré, te tiwasédé hā te te 're ab'manharī u'âsi. Taha wa, ni'wam norī hā tiwasédé te te 're 'manharī u'âsi za'ra mono wamhā, ta norī hā Wa'uburé nhib'a'uwē te 're hāimana za'ra. Taha nhimiromhuri wasédé hā te te tiwi pari da, ma tō 'Re ūhāimana u'âsi mono 'ra hā we ti'ai u datême mo.

⁹ Ni'wam norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono 'ra, 're hāimana za'ra mono wamhā, ta norī hā tiwasédé te te 're 'manharī u'âsi za'ra mono õ di. Mare di. E marī wa. 'Re ūhāimana u'âsi mono hā ūpē'ē 're, 're ūpoto téb za'ra mono zé hā te te tâma 're anhomri mono wa. Duré 'Re ūhāimana u'âsi mono hā, ãma 're 'ra za'ra mono wa, tiwasédé hā õne u'âsi te te 're 'manharī waihu'u za'ra mono õ di za.

¹⁰ E niha wa za bété waihu'u za'ra ni, 'Re ūhāimana u'âsi mono 'ra norī hā, duré Wa'uburé 'ra norī hā. Ni'wam norī hā 're hāimana wē za'ra mono õ wamhā, duré te te 're dazawi pese za'ra mono õ wamhā, ta norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono 'ra, 're nomro mono õ di. Āne na wa za ta norī hā Wa'uburé 'ra na waihu'u za'ra ni.

'Re ūdasisawi pese za'ra mono zém na roti wasu'u

¹¹ Duréhā ūsâna'rata hawimhā, ma tō Zezusih wasu'u wē hā 're ūwapari za'ra wa'aba mo, uburé 're ūwasisawi pese za'ra mono zém na hā.

¹² Duréhā Ca'ī, tino te te ūruiwapari ne, 're wasi'ruwapari za'ra mono õ di za. Ta hā ūwasétē nhib'a'uwē te 're hāimana, Wa'uburé nhib'a'uwē. Ta hā ma tō tino tîwî. E marī wa. ūno si 're hāimana wē mono wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te te wêsämri 'ru te.

¹³ Ūsisānawā norī, ūpo're'ō norī hā te za te te 're ai'ruwapari za'ra wa'wa. Te te 're ai'ruwapari za'ra wa'aba mono wa, ãté te za 'râwi asima 're ūharī za'ra wa'aba mo, ãne: "E marī wa, te õ norī hā te te 're ūruiwapari za'ra." Āne hā 'râwi asima 're nharī za'ra wa'aba mono õ di za. Te za tō ūhāimana wasétē norī hā te te 're ai'ruwapari za'ra wa'wa. Āne, wa aima waihu'u za'ra wa'wa, ūpo're'ō norī hā te te 're ai'ruwapari za'ra wa'aba mono õ newa, 'râwi asima 're nharī za'ra wa'aba mono tō da.

¹⁴ Ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono õ wamhā, ta norī hā te dâ'â u'âsi ne 're hâimana za'ra, tipē'ẽ 'remhā, 'Re īhâimana u'âsi mono nhiti. Tanei õ di, wa norī hā wasiré īsazei'wa norī hā. 'Re īhâimana u'âsi mono nhiti, wapē'ẽ 're aré wadâ'â u'âsi ne 're wanomro mono nherē, wa tō īhawi 're wawairébé, 'Re īhâimana u'âsi mono niwī, rowē na oto 're wanomro u'âsi mono da, wapē'ẽ 'remhā. Āne, wa tō oto wasi'āma waihu'u pese za'ra ni. 'Re wasisawi pese za'ra mono wa, wa ãne hā tō sena na wasi'āma waihu'u pese za'ra ni.

¹⁵ Dapârī'wa norī ma, 'Re īhâimana u'âsi mono 'rata 're īdahâimana u'âsi za'ra mono zé hā tâma 're hâimana za'ra mono õ di. Āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré ni'wam norī hā te te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhā, ta norī hā dapârī'wa ne, te 'Re īhâimana u'âsi mono ma hā 're hâimana za'ra. Taha wa, wa te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono 'rata 're īdahâimana u'âsi za'ra mono zé hā wama 're hâimana za'ra mono õ di za, aiwa.

¹⁶ E niha wa za, 're īdasisawi pese za'ra mono zé hā waihu'u pese za'ra ni. Āne wa za waihu'u pese za'ra ni. Cristu hā te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tō sisawi ãna wazada dârâ. Taha zarina wa za duré wa norī hā 're wasipawaptob za'ra, 're wasisô'reptu za'ra mono da. 'Re wadâ'â za'ra mono da nherē, wa za tō 're wasipawaptob za'ra, 're wasihâiba zawi za'ra mono ãna. Āne 're īdasisawi pese za'ra mono zé hā za oto.

¹⁷ Ni'wam norī hā marī, tâma 're hâimana za'ra mono nherē, marī zô dawi 're īro'wanhi'riti za'ra mono na te te 're dawaihu'u za'ra mono nherē, da'âma 're pê'ëzé za'ra mono õ wamhā, e ta norī hā 'Re īhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb ré te 're hâimana za'ra. Mare di. 'Re īhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hā te te 're waihu'u za'ra mono õ di, ta norī hā.

¹⁸ Īra norī, e wazadawa na si wa za wa te 're dazawi wapti za'ra. Mare di. Wamreme na si wa te 're dazawi wapti za'ra mono õ di za. Uburé wa za marī īwē na wa te 're dapawaptob za'ra, wanhimizawizé hā tō sena na.

'Re īhâimana u'âsi mono nho'a, dasina dahâtâ'â ãna 're īdanomro mono zé wasu'u

¹⁹ Ōhō na si 're wahâimana za'ra mono wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono 'ra, 're īwanomro mono na wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, roti tō sena uptabi na si 're īwanomro mono na. Duré īsō'a 're wahâimana za'ra mono nherē, 'râwi wasina 're wahâtâ'â za'ra mono tō da, te za wapē hā wama 're siwaihu'u u'âsi za'ra, wapē hā ī're wama 're simi'wara mono da.

²⁰ 'Re īhâimana u'âsi mono ma hā, uburé marī hā tâma waihu'u pese uptabi di. Wa norī hā marī hā wapē'ẽ na 'râwi wa te 're īwaihu'u za'ra mono zém nhipai u, uburé marī hā tâma waihu'u pese uptabi di. Taha wa, 'Re īhâimana u'âsi mono 'ra, 're īwahâimana za'ra mono na 'râwi wapē'ẽ na 're wasiwawâ za'ra mono nherē, te za 'Re īhâimana u'âsi mono hā wa'âma 're po're pu'u u'âsi, taha ma uburé marī hā tâma waihu'u pese uptabi wa. Wa'âma 're pê'ëzé uptabi mono wa, te za wapē hā ī're wama 're simi'wara, īra 're īwahâimana za'ra mono na, 're wasiwawâ za'ra mono õ wamhā.

²¹ īsisänawâ norī, īma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, wa norī hā tō sena 're wahâimana wē za'ra mono wamhā, tawamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwe' 're īwahâimana za'ra mono na 'râwi 're wasiwawâ za'ra mono õ di za. Āne wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, wasina 're wapahi za'ra mono õ di za. Wasina wahâtâ'â ãna, wa za tâma 're wamreme zusi u'âsi, īsō'a.

²² Duré, īsimiroti hā wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, te te wama 're ī'awē mono zéb uwaibaba si 're wahâimana za'ra mono wamhā, wa te tiwi 're īrowaptērē za'ra mono zéb uwaibaba si, te za uburé marī hā īwē hā te te wama 're anhomri.

²³ E niha tawamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti hā, wa te 're ī'madâ'â pese za'ra mono zéb da hā. Āne īsimiroti hā. īra Zezu Cristu, wa za wa te wasina 're umnhasi

za'ra, Danho'reptui'wa na. Duré te te wama 're ūroti za'ra mono zéb zarina si, wa za 're wasisawi pese za'ra. Āne ūsimiroti hā.

²⁴ Ni'wam norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, tō sena te ta norī hā ãma 're hāimana za'ra, 'Re ūhāimana u'âsi mono ãma. Ta hā te duré ūrata 're sāmra u'âsi za'ra, 'rāwi. E niha wa za tawamhā, wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ūhāimana u'âsi mono, wa'rata 're ūsāmra u'âsi mono zém na hā. Ta hā ma tō Tipē'ēzani hā te te wama 're anhomri, wapē'ē 're, 're sāmra mono da, uburé marī hā te te wama 're awaihu'u mono da. Taha na wa za wasina waihu'u za'ra ni, wa'rata 're ūsāmra mono na, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā.

4

'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti upana, dama rowasu'u nhipe'se'wa norī wasu'u'

¹ Ūsisānawā norī, ūma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, ãté ni'wam norī hā te za ãne aima 're siwasu'u za'ra wa'wa: "Re ūhāimana u'âsi mono hā ma tō Tipē'ēzani hā te te wama 're anhomri. ūpē'ēzani te te wama 're ūwaihu'u mono zéb zarina si, wa tō wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra." Āne ni'wam norī hā aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono nherē, ūsimirowasu'u na 're saze su'u za'ra wa'aba mono õ di za, a'â. Āhāna hā 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, roti tō senai'õ na te te dama 're ūroti za'ra mono norī hā ahâ uptabi di oto. Daro mono bâ te dawazari 're hāimana za'ra. Taha wa, te za uburé roti hā tō sena zô 're ūpibui u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ūhāimana u'âsi mono pē'ēzani hawib zô si.

² E niha te za tawamhā ūwaihu'u pese za'ra wa'wa, ni'wam norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono pē'ēzani ré sena na te te dama 're ūsadawa wasu'u za'ra mono na hā. ãté ni'wam norī hā te za ãne sena na aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, 'rāwi tipē'ē hawim na te te 're ūrosa'rata za'ra mono hā: "Zezusi hā ta hā Cristu, tō sena Danho'reptui'wa da, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te ūpisudu. Ta hā ti'ai ãma dawazari poto wa, ma tō si'a'uwē." Āne aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, tō sena na te za ãma 're ūwaihu'u za'ra wa'aba mo oto, 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa na, duré ūpē'ēzani ré 're ūhāimana za'ra mono na zama.

³ Tane nherē, ni'wam norī hā Zezusi hā Danho'reptui'wa da, ti'ai ãma dawazari ūsi'a'uwē na te te dawi 're udâ za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono pē'ēzani ré 're hāimana za'ra mono õ di, tō sena. Zezusih zada, 're ūhāimana mono nhimirosa'rata zarina si te te 're rosa'rata za'ra, tipē'ē na hā. Ma tō ūwaihu'u sirōmo za'ra wa'wa, Zezusih zada, 're ūhāimana mono nhimiroti wasétē na, za daro mono bâ dasima da te ãma 're ūropéi mono na. Āhāna ūsōwam nherē, te ūsimiroti wasétē na 're dahāimana za'ra duré.

⁴ ūra norī, a norī wa'aba si te oto 'Re ūhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're aihāimana za'ra wa'aba mo. 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, tō senai'õ na te te dama 're ūroti za'ra mono norī da, ma tō asiptete sina 're aihāimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na. E marī wa. Aipē'ē 're, 're ūsāmra za'ra wa'aba mono hā, Wa'uburé ma tiwaihu'u pese na siptete uptabi wa, ti'ai ãma dawada'uri wasétē 'wai ma.

⁵ Ta norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa norī hā, te 'Re ūhāimana u'âsi mono wē'õ'wa norī me 're hāimana za'ra. Taha wa, te 'Re ūhāimana u'âsi mono wē'õ'wa norī nhimirosa'rata wasétē zarina si te te tāma 're rowasu'u za'ra, ta norī hā. Taha na si te te tāma 're rowasu'u za'ra mono wamhā, wapari ze ti, ūsimiroti wasétē za'ra hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono wē'õ'wa norī ma hā.

⁶ Wa norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē, wa oto 're wanomro. Ni'wam norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono hāimana'zé hā 'rāwi te te 're ūwaihu'u za'ra mono hā, ta norī si te te 're wawapari za'ra. Tane nherē, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē'õ, 're ūnomro mono norī hā te te 're wawapari za'ra mono õ di, 'Re ūhāimana u'âsi mono wasu'u na

hā. Taha wa, ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono wasu'u na te te 're wawapari za'ra mono õ wamhā, wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, Wa'uburé hawi roti tō senai õ zarina 're īhāimana za'ra mono na. Duré ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono wasu'u na te te 're wawapari ze za'ra mono wamhā, wa za duré wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani hawi roti sena uptabi zarina 're īhāimana za'ra mono na hā.

'Re īhāimana u'âsi mono nhimizawi pese zé wasu'u

⁷ Šisisānawā norī, 're īdasisawi pese za'ra mono zé hā 'Re īhāimana u'âsi mono te wa, wa za āma 're wasisawi pese uptabi za'ra. Ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra, te oto 're hāimana za'ra. 'Rāwi te duré te te 're waihu'u pese za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono hāimanazé hā.

⁸ 'Re īhāimana u'âsi mono hā, simizawi pese uptabi di. Tinhimizawi zarina te uburé marī hā te te dama 're ab'manharī u'âsi. Taha wa, ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono õ wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono siré 'rāwi 're nomro mono õ di, ta norī hā.

⁹ 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō tinhimizawi pese zé hā wama waihu'u za'ra. E niha ma tō wama waihu'u za'ra. Ti'ra hā misi nherē, ma tō we satō ti'ai u, taha āma si rowē na 're wanomro u'âsi mono da.

¹⁰ Wa norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono, wama sawi pese za'ra di. Tane nherē, te taha nhipai u te te 're wa'azawi pese uptabi. Taha wa, ma tō ti'ra we satō ti'ai u, wazada dâ'â da, wazada dâ'â wa, wawasétē na te te oto 're wa'ab'madâ'â tō mono da. Tō sena īsimizawi pese zé hā siwaprosi te tāma 're hāimana, danhipai u.

¹¹ Šisisānawā norī, 'Re īhāimana u'âsi mono hā āne hā te te 're wa'azawi pese mono wa, wa za wa norī zama taha zarina 're wasisawi pese za'ra, īsine.

¹² 'Re īhāimana u'âsi mono hā ni'wa titōmo na te te 'madâ'â õ di. Tane nherē, 're wasisawi pese za'ra mono wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono hā te za wa'rata 're sāmra u'âsi, 'rāwi. Te te 're īwa'azawi pese mono zé hā wa za duré wa te wasina āma 're uwaimrami u'âsi za'ra.

¹³ E niha wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re īhāimana u'âsi mono āma si 're īwanomro mono na, duré õhō si wa'rata 're īsāmra u'âsi mono na. 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō Tipē'ēzani hā te te wama 're anhomri. Taha na wa za wa te wasina 're waihu'u pese za'ra.

¹⁴ Wamama hā ma tō ti'ra hā we satō, Danho'reptui'wa da. Ta hā wa tō wa te 're 'madâ'â za'ra, watōmo na. Āhāna wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra, Danho'reptui'wa na, ī'ra hā.

¹⁵ Āté ni'wam norī hā te za āne te te dama 're wasu'u za'ra: "Zezusi hā 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra. Ta hā ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā we ti'ai u satō, Danho'reptui'wa da." Āne na ni'wam norī hā te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhā, ta norī 'ratap si te 'Re īhāimana u'âsi mono hā 're hāimana, 'rāwi. Ta norī si te 'Re īhāimana u'âsi mono siré 're hāimana u'âsi za'ra, 'rāwi.

¹⁶ 'Re īhāimana u'âsi mono hā simizawi pese uptabi di. Tane ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono wamhā, ta norī si te 'Re īhāimana u'âsi mono āma 're hāimana za'ra, 'rāwi. Ta norī 'ratap si te 'Re īhāimana u'âsi mono hā 're sāmra, 'rāwi. 'Re īhāimana u'âsi mono te te 're īwa'azawi pese mono zé hā wama waihu'u pese za'ra di oto. Taha na wa te wasiwi āma 're wawā za'ra mono õ di oto.

¹⁷ Niwapsi te za Zezusi hā dahāimanazém na da'awaihu'u, za te te da'āma ūarowairébék ãma hā. Tawamhā 're īhāimana wasétē za'ra mono norī si te za hā za'ra oto. Cristu hā ti'ai ãma 're morī ré, sihāiba zawi ãna te te 're īdazawi pese mono ne, ti'ab ré 're wasisawi pese za'ra mono wamhā, tawapsi, wasina wapahi za'ra õ di za, za da'āma īsipo'ozék ãma hā oto. 'Re īhāimana u'âsi mono te te 're īwa'azawi pese mono zé

hā wa te tāma āma 're uwaimrami u'āsi za'ra mono wa, wa za wasina wapahi āna ūsō'a wahāimana za'ra ni.

¹⁸ 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, tāma wazawi pese za'ra nherē, wasina 're wapahi za'ra mono ū di za oto. Te te 're ūwa'azawi pese mono zé hā te te wama āma 're a'uwaitrami u'āsi mono nherē, tāma 're wapē'ēwara waihu'u za'ra mono ū di za oto. Tane nherē, ni'wam norī hā sina pahi na 're hāimana za'ra mono wamhā, tawamhā, te te 're ūsawi pese za'ra mono zém na te te tāma āma 're uwaimrami za'ra mono ū di za, 'Re ūhāimana u'āsi mono ma. Ta norī hā sina pahi u'āsi 're hāimana za'ra mono wa, te za romhā ré robzei'ō na 're hāimana za'ra ti'ab ré, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā za da'āma ūsipo'ozéb āma te te da'ahā za'ra wa, da te 're ūrobzépata za'ra mono ne.

¹⁹ 'Re ūhāimana u'āsi mono hā ūmorō'rata na te te 're wa'azawi pese mono wa, wa duré wa norī hā wa te wasiwi 're sawi pese za'ra, asa. Taha wa, wa duré 're wasisawi pese za'ra.

²⁰ Āté ni'wam norī hā te za taré āne dama 're siwasu'u za'ra: "Re ūhāimana u'āsi mono hā wa wa te 're sawi pese za'ra." Āne dama 're siwasu'u za'ra mono nherē, te te 're da'ruiwapari u'āsi za'ra mono wamhā, sadawa nhipepe na te ta norī hā 're hāimana za'ra. Titōmo na 'rāwi te te 're ūmadā'ā za'ra mono norī hā te te 're sawi pese za'ra mono ū nherē, e niha te za tawamhā 'Re ūhāimana u'āsi mono hā dahāiba u'ābā te te siwi 're sawi pese, titōmo na te te siwi 're ūmadā'ā mono ū nherē. Āne wamhā, tāma sawi waihu'u za'ra ū di, ta norī ma hā.

²¹ Zezusi hā ma tō āne te te wama 're roti za'ra: "Ni'wam norī hā 'Re ūhāimana u'āsi mono te te siwi 're sawi pese za'ra mono wamhā, taha zarina te za duré te te 're dazawi pese za'ra." Āne ūsimiroti hā, wama za'ra hā.

5

Ūsazei'wa norī hā siptete sina dawi 're ūhāimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ni'wam norī hā, Zezu Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ūhāimana u'āsi mono te te ūpisutu na te te 're sazei pese za'ra mono wamhā, ta norī si te 'Re ūhāimana u'āsi mono 'ra, 're hāimana za'ra. Ni'wa hā aibā hā wama sawi pese za'ra wamhā, taha u'ābā, wa duré ūra norī hā wa te 're sawi pese za'ra.

² Taha zarina wa za duré āne hā waihu'u za'ra ni: 'Re ūhāimana u'āsi mono hā wama sawi pese za'ra wamhā, duré ūsimiroti hā wa te 're ūmadā'ā pese za'ra mono wamhā, taha u'ābā, wa za ūra hā tō sena 're wasisawi pese za'ra, wasiré ūsazei'wa norī hā.

³⁻⁴ Tawamhā 'Re ūhāimana u'āsi mono hā wa te wasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhā, e niha wa za tawamhā 're wahāimana za'ra. Ūsimiroti si wa za wa te 're ūmadā'ā pese za'ra. E ūsimiroti hā wama pire za'ra di, wa te 're ūmadā'ā pese za'ra mono zéb da hā. Mare di. 'Re ūhāimana u'āsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, wa te tāma āma 're ūuwaimrami za'ra mono zéb da hā. Taha wa, wanhiptete na wa za 'Re ūhāimana u'āsi mono wē'ō'wa norī da, 're wahāimana za'ra, uburé marī ūwasédé hā ti'ai āma 're ūhāimana za'ra mono wi. E niha wa za wanhiptete sina āma 're wahāimana za'ra. Zezusi hā Wanho'reptui'wa na wa te wasina 're ūumnhasi pese za'ra mono zém na wa za wanhiptete sina dawi 're wahāimana za'ra.

⁵ E 'wam norī hā te za tawamhā 'Re ūhāimana u'āsi mono wē'ō'wa norī zada hā, siptete sina 're hāimana za'ra. Zezusi hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono 'ra na te te 're ūsaze za'ra mono norī si, te za sada 're hāimana u'āsi za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono wē'ō'wa norī zada hā.

Cristu hā a'uwē hāiba na dasiré ūpoto na tō sena na da te 're ūwaihu'u za'ra mono zé wasu'u

⁶⁻⁸ Zezu Cristu hā ti'ai u wei morī wamhā, a'uwē hāiba na ma tō podo. E niha wa za tawamhā wasiwi waihu'u pese za'ra ni, sena na Zezusi hā a'uwē hāiba na ūpoto na, duré ti'ai āma a'uwē hāiba na 're ūmorī na. Si'ubdatō ūwaihu'uzé hā. ūmorī'rata na

ĩwaihu'uzé hā ãne: Ti'ai ãma poto wamhā, â na ma podo, tina dub're hawi, dasine. Duré maparane ãma ĩwaihu'uzéb da hā ãne: Ō hā dâ'â wamhā, ĩwapru hā ma tō tiwi puru, da te dasiwi ĩwa'rrezéb ãma hā. Taha na wa za wasiwi waihu'u pese za'ra ni, a'uwe hâiba na 're ĩmorizém na. Duré si'ubdatō ãma ĩwaihu'uzéb da hā ãne: 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'ezani, tō sena na si te te wama 're ĩwaihu'u mono zém na, wa za duré wa te ãma 're waihu'u pese za'ra. Ta hā te sadawa nhipesé ãna 're hâimana u'âsi. Tô sena uptabi na si ĩsimiroti hā. Â na ĩpotozé wasu'u hā, duré dâ'â wa, ĩwapru tiwi ĩpu'uzé wasu'u hā, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'ezani nhimirowasu'u hā, ã nori waihu'uzém na mari aimawi na wa te ãma 're waihu'u za'ra mono õ di. Âhā wasu'u si wa tō upsâtä pese na wasiwi waihu'u pese za'ra ni, Zezusi hā a'uwe hâiba na ĩpotozé wasu'u si.

⁹ Marí na tō sena na da te wama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, wa za tō wa te ãma 're saze za'ra. Tawamhā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā marí hā te te wama 're awaihu'u mono wamhā, e wa te ãma 're saze za'ra mono õ di za. Da te wama 're ĩrowasu'u za'ra mono zém nhipai u hā, wa za tō wa te ãma 're sazei pese za'ra, simiroti pire uptabi wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā. E niha tawamhā ma tō wama waihu'u za'ra. Zezusi hā tō sena, ti'ra uptabi na ma tō wama waihu'u za'ra. Taha wa, tō sena wa, wa za wa te ãma 're sazei pese za'ra, õne haré.

¹⁰ Ni'wam nori hā, Zezusi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra hā te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhā, ta nori si te za tipë'ë na sena na te te 're waihu'u za'ra, â na ĩpotozé wasu'u na, duré ĩwapru, tiwi ĩpu'uzé wasu'u na. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'ezani te te tâma 're ĩwaihu'u mono zéb zarina si, te za sena na te te 're waihu'u za'ra, a'uwe hâiba na ĩpoto na, Zezusi hā. Tane nherë, ti'ra na Zezusi te te dama 're ĩwaihu'u mono zém na, ni'wam nori hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā te te ãma 're saze za'ra mono õ wamhā, ĩsadawa nhipe hā te te ãma 're sa'ra za'ra, ta nori hā.

¹¹ E niha 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā, ti'ra te te dama 're ĩwaihu'u mono zé hā. Ta hā ma tō te te wama 're apisutu, i'ra wazada ĩdâ'âzém na ãma 're ĩwanomro u'âsi mono zéb da hā.

¹² Ni'wam nori hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra siré, 'râwi 're nomro mono wamhā, ta nori hā te za dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata. Tane nherë, ni'wam nori hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra siré 're nomro mono õ wamhā, ta nori hā ĩrata dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra mono õ di za.

'Re ĩdanomro u'âsi mono zé, da te dasina 're ĩuwaimrami za'ra mono zé wasu'u

¹³ E marí da, wa ãne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, asina 're ĩumnhasi za'ra wa'aba mono nori ma. Aipë'ë 're, atâ'â ãna 're anomro u'âsi aba mono zém na sena na asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa ãne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

¹⁴ 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama 're ĩawé mono zéb uwaibaba si, uburé marí na wa te tiwi 're rowaptérë za'ra mono wamhā, tō sena te za wamreme hā te te 're awapari pese, te te wama ãma 're ĩa'uwaimrami mono zéb da hā. Taha wa, wasina wahâta'â ãna, wa za 'râwi wapë'ë 're ĩtème 're wasihutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u hā.

¹⁵ Uburé marí na wa te tiwi 're ĩrowaptérë za'ra mono zém na te wa'âma 're po're pu'u u'âsi, wamreme na. Tô sena na, wa tō ãne na waihu'u za'ra ni. Taha zarina wa duré wasina waihu'u pese za'ra ni, za te te wama ãma 're ĩa'uwaimrami mono zém na hā.

¹⁶⁻¹⁷ Uburé da te 're ĩmanharí wasété za'ra mono zé hā, dawasédé tō, simisutu. Tane nherë, ni'wam nori hā tiwasédé hā te te 're 'manharí za'ra mono nherë, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti u tiwasété wi oto 're sipizari za'ra mono wamhā, õ hā te te ãma 're ab'madâ'â mono õ di za oto. Tawamhā 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're ĩdanomro u'âsi mono zé hā, tiwi 're simani za'ra mono õ di za oto.

Tawamhā ni'wam nori hā ĩwasédé hā ãne na te te 're 'manharí za'ra mono wamhā, duré ĩwasété na waihu'u za'ra wa'aba wamhā, te za ãma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ipe'ë 're, dâ'â ãna 're ĩhâimana u'âsi za'ra mono zé hā te te tâma 're apisutu mono da oto.

Tane nherē, ni'wam norī hā tiwasétē wi 're ūsipizari za'ra mono zéb zō, 'Re ūhāimana u'âsi mono pē'ezani te te tāma 're ūroti za'ra mono zé hā te te 're wapari za'ra mono õ wamhā, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te za ūwasédé hā te te āma 're ab'madâ'â u'âsi. 'Re ūhāimana u'âsi mono 'rata 're ūdanomro u'âsi mono zé hā te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Tiwasétē wi 're ūsipizari za'ra mono õ nherē, e niha te za 'Re ūhāimana u'âsi mono hā āma 're siwamri za'ra, te te 're ūsō'reptu za'ra mono zéb da hā. Taha wa, ta norī āma hā te āma aimreme zusi aba mono zéb da hā.

¹⁸ Ni'wam norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono hā āma 're 'ra za'ra mono wa, ūsib'a'uwe oto 're nomro wē mono wamhā, tiwasédé te te oto 're 'manharī u'âsi za'ra mono õ di. 'Re ūhāimana u'âsi mono 'ra hā, Zezusi hā oto āma 're sisapri u'âsi za'ra mono wa, tiwasédé hā te te 're 'manharī waihu'u za'ra mono õ di oto. Taha wa, ūwasétē uptabi hā te te oto 're upi waihu'u za'ra mono õ di za, Wa'uburé hā. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di oto.

¹⁹ Ti'ai āma uburé 'Re ūhāimana u'âsi mono wē'õ'wa norī hā ūwasétē uptabi zadawa para te 're hāimana za'ra. Wa norī si 'Re ūhāimana u'âsi mono nhib'a'uwe, wa 're wanomro. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di duré.

²⁰ Āne wa tō duré waihu'u za'ra ni. Zezusi hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono 'ra hā ma tō wei mo, ti'ai u. Ta hā ma tō tinhimiroti na te te 're wa'apawapto, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā tō sena uptabi hā wa te 're ūwaihu'u pese za'ra mono zéb da hā. ūra āma, Zezu Cristuhu āma 're wanomro mono wa, wa duré ūmama āma 're wanomro, tō sena uptabi āma. Zezusi hā, ta hā uburé Danhib'apito uptabi. Ta hā dapē'ē 're dadâ'â āna 're ūdanomro u'âsi mono zé hā, te te dama 're ūapisutu mono. Āne na wa tō wasiwi waihu'u pese za'ra ni.

²¹ ūra norī, ūma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono upana waihu'u pese newa, marī na 're ūdawata za'ra mono norī wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'rāwi da'āma 're sasōmri za'ra wa'aba mono tō da.

2 Zuwā

Zuwā hā maparane āma te te duré ūrob'ui'érézé, ūsazei'wa norī ma

Ūbaihā wasu'uzé

Ā ūbaihā na rob'ui'éré na Zuwā hā ma tō ūsazei'wa norī hā āma pawaptob za'ra, 're sisawi pese za'ra mono da, duré roti senai'ō hā te te 're wapari za'ra mono tō da, daro mono bā te te ūropéi mono hā.

¹ Wa hā, Wanhib'apito zazei'wa norī 'madâ'â'wa, wa āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, tinhib'a'uwe da, 'Re ūhaimana u'âsi mono te te 're ūapisutu za'ra wa'aba mono norī ma. Tame te asiré ūsazei'wa norī hā asiré 're asi'rā'otō u'âsi aba mo. Pi'ō norī hā ti'ra te te 're ūmadâ'â pese za'ra mono ne, te 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, ūsazei'wai mono bā. Taha wa, simisutu ūma asawi pese za'ra wa'aba di, tō sena. Tane nherē, ūma si asawi za'ra wa'aba ò di. Uburé Zezusihi wasu'uwe hā te te ūwaihu'u pese za'ra norī ma zama, asawi za'ra wa'aba di duré.

² ūwasu'uwe hā tō sena uptabi hā wasiré wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wa, wa wa te 're asawi pese za'ra wa'wa. Ōne u'âsi te za ūwasu'uwe hā wasiré 're haimana u'âsi.

³ Wamama ma, wa 're ūmreme u'âsi, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, duré ūra Zezu Cristuhu ma zama, ūsimizawizé hā wa'âma 're haimana u'âsi za'ra mono da, ta norī āma si rowē u'âsi, āma 're wanomro mono da. Wa'âma 're siwârī u'âsi zahuré mono da, wa duré tâma 're ūmreme u'âsi zahuré. Āne te za te te wama 're ūapisutu zahuré, Wamama nhimiroti si tō sena na wasiré wa te āma 're ūmadâ'â pese za'ra mono norī ma, duré 're ūwasisawi pese za'ra mono norī ma zama.

Ūsazei'wa norī, tō sena Cristuhu wasu'uwe zarina si 're ūhaimana za'ra mono zé wasu'u

⁴ Ni'wam norī hā asiré 're ūaihaimana za'ra wa'aba mono norī hā ūwasu'uwe tō sena zarina si te, u, 're haimana za'ra, Wamama te te wama 're ūaroti mono zéb zarina si. Āne hā te wapari wamhā, ma tō ūwasu'u wē za'ra hā ūma rowē waze. Taha wa, ūtoi uptabi di, āhāna hā.

⁵ Wasiré ūsazei'wa norī, ūma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, āne wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Uburé wasiré ūsazei'wa norī hā, oto 're wasisawi pese za'ra wa'aba mono. Ā hā roti hā āhāna si ò di. Duréihā ūsâna'rata hawimhā, Zezusi wa te 're ūsaze na'rata za'ra mono zém hawi, wama 're ūhaimana u'âsi za'ra mono, ā hā.

⁶ E niha tawamhā, āma 're ūwasisawi pese za'ra mono zé hā za. 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti si wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra. Āne ma tō ūsâna'rata hawimhā, ūsimiroti wasu'u hā 're ūwapari za'ra wa'aba mo, āma 're asisawi pese za'ra wa'aba mono siña āma 're aihaimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

⁷ 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, roti tō senai'ō na te te dama 're ūroti za'ra mono norī hā ahâ uptabi di oto. Daro mono bā te dawazari 're haimana za'ra. Zezu Cristu hā, a'uwe hâiba na dasiré ūpoto ò na, te ta norī hā sô 're simrami za'ra dama, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā Danho'reptui'wa da, te te ūpisudu hā. Ni'wam norī hā ta norī ne 're haimana za'ra mono wamhā, te za ūwaihu'u za'ra wa'wa, roti tō senai'ō na te te dama 're ūroti za'ra mono hā. Te za duré ūwaihu'u za'ra wa'wa, Cristuhu zada 're ūhaimana za'ra mono na hā.

⁸ Taha wa, roti tō senai'ō na te te dama 're ūroti za'ra mono norī wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo 'râwi, 're ūromhuri za'ra wa'aba mono zé wa'â hā 're simini tō za'ra wa'aba mono da. Uburé marī ūwē na 'Re ūhaimana u'âsi mono, za te te aima ūwâbâ za'ra wa'aba zé hā ubuni na asima 're waibui wa'aba mono da, te za 'râwi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo.

⁹ Ni'wam norī hā Cristuhu nhimiroti si te te 're wapari za'ra mono õ wamhā, tinhimirosa'rata na te te āma 're uzusi za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono siré 'rāwi 're hāimana za'ra mono õ di. Tane nherē, ni'wam norī hā Cristuhu nhimiroti zarina si 're nomro mono wamhā, ta norī si te Wamama siré 're hāimana za'ra 'rāwi, ī'ra siré zama.

¹⁰ Duré Cristuhu nhimiroti upana te te dama 're īroti za'ra mono hā ta norī hā atēme 're sihutu aba mono wamhā, sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za, asōrōwa u 're sisisi aba mono da.

¹¹ Sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mono wamhā, īsimiromhuri wasétē na te za īme 're aiwasétē za'ra wa'aba mo, āma 're sasōmri za'ra wa'aba mono wa.

Zuwāhā nhimi'ui'éré 'rāsutuzé wasu'u

¹² Zahadu marīhā ahā uptabi di, te aimā īwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hā. Tane nherē, āhāna hā te īsima wē õ di, ībaihā na te aimā āma īrob'ui'éré za'ra wa'aba da hā. Āma atēme īmorī aba da si, wa īsima rob'madâ, wasisabu za'ra da. Tawapsi wa za 'rāwi wasisadawa 'madâ'â za'ra ni. Tawapsi wasima watoi uptabi za'ra di za oto.

¹³ Āme wasiré īsazei'wa norī hā te duré āma asawi za'ra wa'wa, ai'ra waptéb za'ra wa'aba ne, 're īnomro mono norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono, tinhib'a'uwe da, te te īpisutu za'ra norī hā.

3 Zuwā Zuwā hā si'ubdatō āma te te duré īrob'ui'érézé, Da'izuhu ma Ībaihā wasu'uzé

Ā ībaihā na rob'ui'éré hā Zuwā hā ma tō aibâ ma tisō, Da'izu na īsisi ma. Īsazei'wa norī 'madâ'ā'wa, ta hā. Zuwā hā ma tō āma tiwata, īsimiromhuri na, duré aibâ īhâiba amo āma zama, Demetirizuhu āma. Tazahā aibâ īhâiba amoi ma, ma tō timreme hā pêtē, Di'oterepesi na īsisi ma, ta hā rob'uwaibaba 're morī ō wa.

¹ Da'izu, a hā īsiwadi uptabi, īma asawi uptabi di, tō sena. Wa hā, Wanhib'apito zazei'wa norī 'madâ'ā'wa, 're īhâimanā mono, wa za oto aimā āma rob'ui'éré.

² īsiwadi, 're aimorī wē u'āsi wa, te 'râwi asiwē'ō āna 're aihâimanā mo, ato sina. Taha wa, wa tō te īsima 're aiwē, uburé marī īwē si aimā 're hâimanā u'āsi mono da. Wa duré te īsima 're aiwē, aihâzé āna 're aihâimanā mono da.

³ 'Re aihâimanā mono zém hawi, ma tō wasisānawā norī hā we ītēme 're sihutu. We 're sihutu mono sidâpâsi, ma tō siparabâsi te te īma 're aiwasu'u wē za'ra, 'Re īhâimanā u'āsi mono nhimiroti zarina si 're aihâimanā wē mono na hā. Taha wa, aiwasu'u ma hā ītoi uptabi di. Ōhō na si te tō 're aihâimanā u'āsi mo, rēme waihu'u āna.

⁴ Ane hā īra norī āma te 're wapari wē za'ra mono wa, īma 're rowē uptabi mono di, Wanhib'apito wasu'uwē na te āma 're īpo're pu'u za'ra mono zéb zarina te te 're īsazei pese za'ra mono norī āma. īra norī 're īhâimanā wē za'ra mono wasu'u te 're wapari mono wamhā, īma 're rowē uptabi mono di. Marī na uburé rowasu'u hā te 're wapari wē mono nherē, te te siwi āma wabzu ō di, īra norī wasu'u te 're īwapari zei mono zém na hā.

Da'izuhu wasu'u wē wasu'u

⁵ īsiwadi, īma asawi pe hā, asimi'ē na te īsazei'wa norī āma 're aiwārī u'āsi mo, darob amoi hawi atême 're īsihutu mono norī āma. Ta norī hā aimā sa'rese za'ra ō nherē, te ai'umnhasi na tāma 're aihâimanā za'ra mo.

⁶ Ta norī hā ma tō asimizawi pese zém na we te te 're aiwasu'u za'ra, āme īsazei'wa norī 're īs'rā'ōtō mono norī nho'a. īsazei'wa norī hā darob amoi hawi atême 're īsihutu mono norī hā, aihawi nimomo 're nomro mono ō ré, marī na āma 're aiwārī za'ra mono wamhā, wē dī, ubana 're nomro tō mono da. Wē uptabi di. 'Re īhâimanā u'āsi mono te te aimā 're īawē mono zéb zarina si te za āma 're aiwārī za'ra mo.

⁷ Ta norī hā Wanhib'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono da, ma tō si'uihā na asatōrī za'ra, tirom hawi, daro mono bâ te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Duré īsazei'ō'wa norī hā marī na āma 're siwārī za'ra mono da, sina sô 're simnhasi za'ra mono ō di, īsadawa wasu'u'wa norī hā. Mare di.

⁸ Taha wa, wa norī si wa za āma 're wasina u'āsi. Zezusihī wasu'uwē hā ta norī hâiba u'âbâ, wa te āma 're ropéi mono da, wa za āma 're wasina u'āsi, tō sena.

Di'oterepesihi wasu'u, Demetirizuhu wasu'u me

⁹ Ane wa za duré āma aimā waihu'u. īnhimi'ui'éré hā tamomo wa tō āma tisō īsyryre hā, īsazei'wa norī hā asiré 're īs'rā'ōtō mono norī ma. Tane nherē, te ni'wa hā tame 're sâmra, īwē'ō'wa hā, Di'oterepesi na īsisi hā. Ta hā uburé asiré īsazei'wa norī ma, sî'apito da si te te sina 're rob'ruiwapari u'āsi mono wa, īnhimiroti hā te te 're wapari mono ō di, īsipai u da'madâ'ā'wa na 're īhâimanā mono 'ru te.

¹⁰ Taha wa, atême āma īwisi wapsi, wa za īsimiromhuri wasétē na asiré īsazei'wa norī hā āma po're pu'u za'ra, īsō'a. Ta hā te sadawa nhipe se na taré te te dama 're wabâsi wasétē u'āsi. Tane nherē, taha si ō di, tiwasédé te te 're īmanharī mono zé hā. īsazei'wa norī hā darob amoi hawi ītēme 're sihutu mono wamhā, īsôrōwa u ītēme 're īsisisi mono

da hā, te te 're dawaibui mono õ di. Ōne haré te te tāma 're arob'ru. Duré tame ūsazei'wa norī hā 're ūsi'ubumroi mono norī wi, te duré te te 're awē'õ, ūsiré ūsazei'wa norī hā darob amoi hawi ūtēme 're sihutu mono wa, sô 're hāsi tō mono da, ūsōrōwa u ūtēme 're sisisi tō mono da. Tane nherē, ūsazei'wa norī hā te te 're wapari za'ra mono āna, ūsiré ūsazei'wa norī hā tinhorōwa u te te 're 'mazasi za'ra mono wa, te duré õ hā da'mazasi'wa norī ma, te te tāma 're arob'ru, ūsiré ūsazei'wa norī wi 're wairébé mono da, siré 're hāimana tō za'ra mono da oto, rowahutuzéb'remhā.

¹¹ ūsiwadi, ūma asawi pe hā, dapo're āna dawasédé da te 're ūmanharī za'ra mono ne, 're aihāimana mono õ di za, õ aibâ hā 're ūmorī wasétē ne hā. Marī ūwē zō si te za asima 're ūrob'madâ'â u'âsi mo, 're ūdahāimana wē za'ra mono norī ne. Ni'wam norī hā marī ūwē si te te sima 're 'madâ'â za'ra mono wamhā, ta norī si te 'Re ūhāimana u'âsi mono nhib'a'uwe 're hāimana za'ra. Duré ni'wam norī hā tinhāimana wasétē si te te sima 're wē uptabi za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono hāimanazé hā 'rāwi te te 're waihu'u za'ra mono õ di.

¹² Aibâ hā te aihīni ūsazei'wa norī hā te te siwi 're wasu'u wē za'ra, Demetirizu na, ūsisi hā. Duré 'Re ūhāimana u'âsi mono te te tāma 're ūwē mono zéb zarina si, sena na 're ūhāimana mono na ma tō ūwaihu, 're ūhāimana wē mono zém na hā, ta hā. ūzama wa duré te āma 're wasu'u u'âsi, wē na dama 're ūhāimana mono na hā. A hā ma tō, tō sena ūnhimiroti na hā ūwaihu.

Zuwā te te ūrob'ui'érē 'rāsatu zéb āma, ūsazei'wa norī te te ūazawizé

¹³ Zahadu marī hā ahâ uptabi di, te aima āma ūwaihu'uzéb da hā. Tane nherē, te ūsima wē õ di, ūbaihâ na te aima āma ūrob'ui'érē da hā, āhāna hā.

¹⁴ 'Rāwi ūwasisōpētē su'u da si, wa ūsima te rosa'rata u'âsi. Tawapsi wa za 'rāwi wasisadawa 'madâ'â ni.

¹⁵ Wa duré ai'āma 're ūmreme u'âsi, 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, rowē u'âsi 're aihāimana mono zé hā te te aima 're pisutu u'âsi mono da. Āhāna wasiwadi norī zama te āma asawi za'ra, āme ūsiré 're ūhāimana za'ra mono norī hā. Ma'āpē, wasiwadi norī hā ai'rata 're ūhāimana za'ra mono norī hā ūhāiba mono bâ ūma sawi za'ra na.

Zudasi Ĩsazei'wa norī ma, Zudasi te te ĩrob'ui'érézé Ĩbaihâ wasu'uzé

Ã ĩbaihâ na rob'ui'éré hã Zudasi hã ma tô ãma rob'ui'éré. Ãté tô õ hã Zezusihi no, Marcusi te te ĩwasu'u hã Marcusi 6.3 ãma hã. Zezusihi zazei'wa norī ma, ma tô ã hã tinhimi'ui'éré hã time, roti senai'õ na rowasu'u'wa norī da, hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra mono da.

Zudasi hã ma tô sima wẽ, tinhimi'ui'éré na ĩsazei'wa norī hã te te 're pawaptob za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na hâimana nhiptete sina 're nomro mono da. Ma tô duré tâma roti za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te dawi 're ĩ'udâ za'ra mono norī hã te te 're wapari za'ra mono tõ da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono za te te 're ĩhâ za'ra mono norī hã.

¹ Wa hã Zudasi, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, duré Ti'aduhu no, wa aimã ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwẽ oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, tâma asawi pese za'ra wa'aba di, Wamama ma hã. Duré Zezu Cristu hã te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'aba mono di oto.

² Wa hã wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'âma 're ĩpê'ezé mono zé hã aimã 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, sa'ëtë na, duré rowẽ hã te te aimã 're pisutu za'ra wa'aba mono da. Wa te te tiwi 're rowaptërë u'âsi duré, ĩsimizawizé hã ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti upana, ĩsazei'wa norī ma, rowasu'u nhipse'e'wa norī wasu'u

2 Pedru 2.1-22

³ ĩsisänawâ' norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hã, wa tô aré ĩsima rosa'rata, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwa'anho'reptui mono zém na te aimã rob'ui'éré za'ra wa'aba da. Tane nherë, marĩ ĩwasétére hã ai'âma 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, wa tô ĩnhimirosa'rata na ĩsima ãma saprî, taha na si te ãma aimã rob'ui'éré za'ra wa'aba da. Wa norī hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, wa oto 're wahâimana za'ra. Ta hã ma tô misi haré te te wama 're anhomri, Cristuhu wasu'u'uwẽ na roti hã ãma 're ĩwanomro mono zéb da hã. Taha wa, wa oto aimã ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, taha na si dama 're asiwasu'u nhiptete za'ra wa'aba mono da.

⁴ E marĩ wa. Ni'wam norī hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ'õ'wa norī hã te aiwazari 're hâimana za'ra wa'wa. Sõ'awi te te 're rowahutu za'ra mono nherë, te ta norī hã roti na te te aiwi ãma 're upa za'ra wa'wa. Taha wa, ĩsimiroti za'ra hã tô sena newa, te asiré ĩsazei'wa norī hã 're ĩwapari za'ra wa'aba mo. Duré õ norī hã aibâ ĩwasété norī hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're wazé mono õ di. Duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã misi uptabi 're ĩhâimana mono hã ma tô te te siwi 're wẽ'õ za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã te te duré 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di. Aimawi na si te te dama 're rowasu'u za'ra. Äne ĩsimiroti za'ra hã: "Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're da'azawi pese uptabi mono wa, te dawasédé hã te te dama 're apari. Taha wa, da te 're saze za'ra mono nherë, tane nherë, te za da te dasima 're ĩwẽ za'ra mono zéb uwaibaba, 're danomro wasété, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihâzém na dasina 're dapahi za'ra mono ãna." Äne ĩsimiroti wasété za'ra hã, dama. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô ta norī ãma waihu'u siro ĩbaihâ na hã, 're ĩnomro wasété mono norī ãma, te te 're ĩwẽ'õ pese za'ra mono zém na, za te te 're ĩhâ za'ra mono zém na hã.

⁵ Wa za oto ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, waihu'u pese za'ra wa'aba nherë. Duréihã Wanhib'apito hã ma tô Izarazéhé nhihudu norī sõ'reptu za'ra. Ezitu hawi ma tô sani

za'ra. Tawamhā te te sō'reptu za'ra nherē, ni'wam norī hā te te sina 're ū'umnhasi za'ra mono õ norī hā ma tō uprosi.

⁶ Tane duré, hāiwa āma 'Re ū'haimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī hā, ūsipizari za'ra norī āma, wa za duré āma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Ta norī hā ma tō 'Re ū'haimana u'āsi mono hā pisutu za'ra aré, ūsadawa para te te tāma 're romhuri za'ra mono da, pire na. Tane nherē, ma tō hāiwa āma romhuri na te te tiwi āma 're upa za'ra. Tiwasétē na 're ūnomro mono zéb zō si, ma tō rēme za'ra oto, 're ū'haimana za'ra mono zé hā. Taha wa, ma tō oto 'Re ū'haimana u'āsi mono hā satōri za'ra, robra si 're ūsa'wari mono u, tame pawasisi ré 're simasab u'āsi mono da. 'Re ū'haimana u'āsi mono hā ropsi'utōrīzéb u za te te da'āma ūrowairébézéb u, te za tame 're hāimana u'āsi za'ra. Tawapsi te za oto wē'ō pese za'ra.

⁷ Ma'āpé duré, āma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréihā Sodoma na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're ūdahāimana wasétē za'ra mono norī āma, duré Domora na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're ūdahāimana wasétē za'ra mono norī āma hā. Tame ma tō uburé dahāimana wasétē uptabi na 're dahāimana za'ra, dasiwazari. Dahāiba na ma tō dasina 're danhipsaihuri za'ra. Duré aibā nherē, ma tō aibā si'uiwa na dasina 're dawasétē za'ra. Hāiwa āma aré te te 're ūromhuri za'ra mono norī hā, 'Re ū'haimana u'āsi mono hā te te 're ūwapari za'ra mono õ ne, da te 're wapari za'ra mono õ di. Taha wa, ma tō unhamarō'o na dama rob'manharī za'ra, 'Re ū'haimana u'āsi mono hā, da te 're robzépata u'āsi za'ra mono da, unhamarō'o u'āsi āma. Taha na te za āma 're dasipo're pu'u u'āsi za'ra, ta norī zarina oto āma 're danomro wasétē tō mono da.

⁸⁻⁹ Duréihā 're ūdawasétē za'ra mono ne, te āhāna hā aibā norī hā 're hāimana wasétē za'ra, roti tō senai'õ na te te aima 're ūroti za'ra wa'aba mono norī hā. Ta norī hā sōtō 'rowim ne sōtō 'rowib õ nherē, marī ūwasétēre hā te te 're ūmadā'ā za'ra mono zéb zarina, te tihāiba na 're ūwasétē za'ra. 'Re ū'haimana u'āsi mono nhimiroti hā ma tō duré te te siwi 're wē'ō za'ra. Hāiwa āma 'Re ū'haimana u'āsi mono ma, romhuri'wa norī āma, te duré te te 're ūwasétē za'ra, ta norī hā. Tanei õ di, Midé hā hāiwa āma romhuri'wa norī ma ūpire za'ra hā. Ta hā duréihā ma tō Mozésihi hāiba hā sawi Wa'uburé wi, te te āri tō da. Tawamhā, Midé hā aré sada sahi nherē, ūwasédé hā te te āma hiri õ di, te te āma ūwasétē na hā. Āne si ma tō tāma waihu'u, Wa'uburé ma: "Wanhib'apito si te za sa'etē aima tinhā." Õ hā Wa'uburé hā aré dama pire na hāiwa āma romhuri'wa na 're hāimana mono wa, te te āma ūwasétē õ di, Midé hā. Tane nherē, te ta norī hā hāiwa āma 'Re ū'haimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī āma, te te 're ūwasétē za'ra, aibā ūwasétē norī hā.

¹⁰ Tane nherē, te aibā ūwasétē norī hā rosa'rada hā uburé tāma ūwaihu'u za'ra õ ma, nharī ūwasétē za'ra. Robzari norī hā rosa'rata āna ūwa'ru 're ū'haimana za'ra mono ne, te ta norī hā 're hāimana za'ra, simirosa'rata 'wa'ruthu na. Taha zarina te za ai'utō.

¹¹ Ta norī ma, tāma ropipa uptabi za'ra di za, duréihā Ca'ī, 're ū'haimana wasétē mono zém ne, 're hāimana za'ra mono wa. Duré Bara'ā hā rob'uiprazéb zō 're ūmorī ūwasétē ne, te te 're rob'ruiwapari za'ra mono wa, tāma 're ropipa uptabi za'ra mono di za. Duréihā Cora hā ma tō ti'madā'ā'wa hā wē'ō, 'Re ū'haimana u'āsi mono nhimipisutu nherē. Tane te duré aibā ūwasétē norī hā ūsazei'wa norī 'madā'ā'wa norī nhimiroti hā te te 're wē'ō pese za'ra, 'Re ū'haimana u'āsi mono nhimipisutu nherē. Taha wa, Cora ūs'i'utōri ne te za duré ai'utō, aibā ūwasétē norī hā.

¹² A norī wa'wa hā te asiré ūsazei'wa norī me 're asisawi za'ra wa'aba mono sina, asa hā asima 're ū'manharī za'ra wa'aba mo, simisutu. Tane nherē, te ūwasétē norī hā atēme 're sihutu 'wa, asa hā asima 're 'manharī za'ra wa'aba mono ré. ūséb õ zarina te ta norī hā te te aiwi 're ro'wa'ruthu za'ra wa'wa, ūwa'ru. A norī wa'wa hā zazahā ūhāirā ne te 're aihāimana wē za'ra wa'aba mo, ūwē na si. Tane nherē, ta norī hā zazahā ūhāirā, da te 're ūhā'uptob za'ra mono ne, te 're hāimana ūwasétē za'ra, sima si te te 're rosa'rata ūwasétē za'ra mono wa. Ta norī hā hāiwa nhirōno hā, tā ūhāi 're ta'a za'ra mono āna, rowa'u te te 're ūmapraba za'ra mono ne, marī ūwē hā te te 're 'manharī za'ra mono õ

di. Duré rob'rā, 're ūrā prédu mono zéb u, wede hā 'rāi ãna 're ūsimasa mono ne, duré da te oto 're sariza'o'o za'ra mono wa, 're ūré pese za'ra mono ne, marī ūwē hā te te 're 'manharī za'ra mono õ di, ta norī hā.

¹³ Â sisasi hā 're ūsibzaihā za'ra mono ne, te ta norī hā tāma 're rowē za'ra mono da newa, hāwi si 're nomro, 're wa'utu za'ra mono ãna. Duré â nhibzaihā zaipro ūwasédé, supara 'ré u te te 're ūsāmra mono ne, te marī ūwasétē si te te 're 'manharī za'ra, ta norī hā. Wasi hā siwa'ru 're ūnomro mono ne, te duré ta norī hā siwa'ru 're hāimana za'ra, te te 're rob uptabi za'ra mono ãna. Ta norī ãma ma tō 'Re ūhāimana u'âsi mono hā sima ãma roti sirōmo za'ra, za te te ūhā za'ra zém na hā. Robra si 're ūsa'wari mono zéb u te za satōri za'ra, robra u'âsi u, ūwa 're hāimana u'âsi za'ra mono da, tame.

¹⁴ Duréihā Enoti hā te 're hāimana, Adāhā 'ra nhihudu hā. Ta hā ma tō romhā ré da'âma waihu'u siro, 're ūdahāimana wasétē za'ra mono norī ãma hā. Âne ma tō da'âma waihu'u siro:

"Ma'âpé waihu'u za'ra wa'aba. Wanhib'apito te za wei mo. Tāma ūromhuri'wa norī hā ahâ uptabi na te za we ūsiré ai'aba'ré."

¹⁵ Tawamhā te za oto da'awaihu'u, 're ūdahāimana wasétē za'ra mono na, duré 're ūdahāimana wē za'ra mono na zama. Taha zarina te za oto da'âma arowairébé. Tamep si te za oto 're ūhāimana wasétē za'ra mono norī hā awē'õ pese. Uburé marī ūwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono wa, te za awē'õ pese, duré mreme wasétē na 'Re ūhāimana u'âsi mono ãma te te 're wasétē za'ra mono wa."

Âne ma tō Enoti hā romhā ré da'âma waihu'u siro, tame aiwazari wa'aba aibâ norī hā 're ūhāimana wasétē za'ra mono norī ãma zama.

¹⁶ Ta norī hā te 're siwapsari u'âsi za'ra, soto wasétē na. Si'upana si te duré ta norī hā dawasédé hā te te da'âma 're sa'ra, 're danomro wē mono nherē. Si'uihâ na marī hā te te sima 're ūwē za'ra mono zéb uwaibaba si, te te 're 'manharī za'ra, ūwasétêre hā. 'Râwi te ta norī hā sina 're wata u'âsi za'ra, tiwē na. Te duré taré dawē te te da'âma 're sa'ra za'ra, ūwa'râmi marī ūwē hā da te tāma 're sômri za'ra mono da.

Zudasi hā, ūsazei'wa norī hā siptete sina ãma 're nomro mono da, te te tāma ūroti za'ra zé wasu'u

¹⁷ Îsisânawā norī, ta norī nhimiroti wasu'u wasédé hā 're wapari za'ra wa'aba mono õ di za. Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa norī nhimirowasu'u na si te za 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁸ Âne ma tō ta norī hā wama waihu'u sirōmo za'ra: "Nimahā na ūropsi'utôrîzéb u hā aibâ norī hā te za dawazari 're hāimana za'ra, ūwasétê norī hā. 'Re ūhāimana u'âsi mono hā te te siwi 're wazé mono õ di za. Te za duré ai'âma 're wa'ë za'ra wa'wa. Si'uihâ na marī hā te te sima 're ūwē za'ra mono zéb uwaibaba si, te za te te 're 'manharī za'ra, ūwasétêre hā." Âne ma tō wama waihu'u sirōmo za'ra, Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa norī hā.

¹⁹ Aibâ ūwasétê norī hā te ūsazei'wa norī wi tinhimirowasu'u wasétê na te te 're ro'wa'ruti za'ra, ūsazei'wa norī hā siré 're si'râ'õtõ u'âsi mono nherē, siwi 're siwan-hizari za'ra mono da, ta hawi. 'Re ūdahāimana wasétê za'ra mono norī nhimirosa'rata zarina si te ta norī hā te te 're rosa'rata za'ra. 'Re ūhāimana u'âsi mono pê'ëzani hā ta norī pê'ë 're, 're hāimana za'ra mono õ di.

²⁰ Îsisânawā norī, tane nherē, te za ãma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wasu'u'wē na 're ūsaze za'ra wa'aba mono zém na, aihâimana prédub sina asima 're sa'ëtë u'âsi za'ra wa'aba mono da. Duré 'Re ūhāimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhā, Îpê'ëzani te te aima 're ūwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na si, te za tāma 're aimreme zusi aba mo.

²¹ 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti zarina si, te za 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ūsimizawi pese zém hawi asina tiwi 're aipahâ za'ra wa'aba mono tō da. Duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimizawi pese na dama 're ūsôpru mono zéb zô, te za

asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã, te te aima ïsõmri za'ra wa'aba zô.

²² Ñane wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norí hã Wanhib'apito zadawa wasu'uwê hã te te 're saze za'ra mono nherë, ãma 're ïsiwawã za'ra mono norí ãma, te za ãma 're aipë'ëzé za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wasu'uwê na apâ 're pë'ë nhimi'wara mono da.

²³ Duré, unhama u aré 're darere'e mono wa, da te 're ïdanho'reptu za'ra mono ne, te za ni'wam norí hã 're ïpawaptob za'ra wa'aba mo, Zezusi te te 're saze za'ra mono da, ropipa u 're sisisi tõ mono da. Duré ni'wam norí hã, wasétê uptabi na 're ïhâimana za'ra mono norí hã ta norí ãma zama te za duré 're aipë'ëzé za'ra wa'aba mo. Ñma 're aipë'ëzé za'ra wa'aba mono nherë, te za ta norí wi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, tihâimana wasétê zéb u te te 're aipizari za'ra wa'aba mono tõ da, sitême. Da'uzá hã hâi wë nherë, da te dasiwi 're hâ uptob za'ra mono wa, da te 're ïwë'õ pese za'ra mono ne, tihâimana wasétê zém na 're ïsi'uptob za'ra mono zép si te za asiwi 're ïwë'õ pese za'ra wa'aba mo.

Zudasi hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma ïwatazé wasu'u

²⁴⁻²⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Taha si uburé Danhib'apito hã te 're hâimana, Wa'anho'reptui'wa hã. Wanhib'apito Zezu Cristu we te te wazada ïsõmrizém na ma tõ te te 're wa'anho'reptu, wazada ïdâ'âzém na. Ta hã wë uptabi di. Wë uptabi wa, uburé wa te 're wazéb u'âsi za'ra wa'aba mono za. Waihu'u pese uptabi di duré. Danhipai u dama pire uptabi di, õhõ si. Ñane 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, marí õ ré 're ïhâimana mono zé hã, duré ãhâna hã. Õne u'â te 're hâimana u'âsi, tiwaihu'u pese uptabi na. Taha wa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

Taha ma, uburé marí hã tâma waihu'u pese di, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, 're rëme za'ra wa'aba mono tõ da, aiwasétê u 're aipizari za'ra wa'aba mono tõ da. Te za duré sitême aiwaibui wa'wa, aiwasétê ãna ïsõ'a 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré ato sina ï'rata 're anomro u'âsi aba mono da, rowë ãma. Tane tõ.

Apocaripsi

Rob'rāsutuzéb āma za ūropsihāi'rē mono zém na, Zuwā te te āma ūrob'ui'érézé Ūbaihā wasu'uzé

Ā ūbaihā na rob'ui'éré'wa hā Zuwā na ūisisi hā, Zezusihī zadawa wasu'u'wa. Ta hā Zezusihī wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u za'ra mono 'ru te, si'hi wapsi, ma tō sērē ni, dazazéb 're, Patemosi na rob'rē za'iti nhisi āma. Tame sāmra ré, ma tō rob'ui'éré, ā ūbaihā na hā.

Ā ūbaihā hā Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Zezusihī zazei'wa, siré 're ūsi'rā'ōtō za'ra mono norī ma, ma tō rob'ui'éré, 7 na tiza'rui mono bâ 're ūsi'rā'ōtō mono norī ma hā. Tinhimi'ui'éré na ma tō tāma roti za'ra, siptete sina Zezusihī āma 're nomro u'āsi mono da, danhib'rata te te 're robzépata za'ra mono nherē, te te 're rēme za'ra mono tō da.

Sōtō 'rowim ne, da te 're ūrosawērē za'ra mono ne, 'Re ūhāimana u'āsi mono te te tāma 're ūawaihu'u mono na ma tō rob'ui'éré, Zuwā hā. Satanasihi nhiptetezé hā za ūsi'utōrīzém na ma tō rob'ui'éré, Zezusī za te te āma ūai'utézém na hā, rob'rāsutuzéb āma.

Āhāna hā Zuwā hā sōtō 'rowim ne, marī te te ūab'madā'ā mono zém na rob'ui'éré hā wa te 're sōré za'ra mono wamhā, wama pire za'ra di, wa te ūwaihu'u za'ra da hā. E marī wa. Za 're ūromhāimana mono zém na, te te rowasu'u mono wa, wanhowa, duré zahadu te te wama romhāi'rē mono õ wa. Zuwā hā ma tō te te sima 're wa'awē, ūpire hā wazō 're wairébē mono wa, 're wapahi za'ra mono tō da. E marī wa. Zezu Cristu hā uburé dama pire uptabi wa, duré taha si dama pire na 're ūhāimana za'ra mono norī wada'uri'wa, 're hāimana mono wa.

1-2 Duréihā, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā ma tō Zezu Cristuhu ma awaihu'u siro, tō sena na za romhutu na 're ūromhāimana mono zém na, tinhib'a'uwē norī ma, te te duré waihu'u sirōmo za'ra da.

Taha wa, Zezusī hā ma tō hāiwa āma romhuri'wa hā we satō Zuwāhā u, marī te te tāma waihu'u da. Tawamhā ma tō ūtēme wi. Ūtēme wisi wamhā, Zezusihī ma, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā sō'awi te te oto tāma ūromhāi'rēzém na ma tō Zuwāhā ma waihu'u. Sōtō 'rowim ne, ma tō marī hā sabu, da te 're ūrosawērē za'ra mono ne. Taha wa, tō sena na te za oto Zuwā hā āne aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, uburé marī hā te te ūmadā'āzém na, tō sena 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiwaihu'uzém na hā, Zezusī hā sena na te te ūwaihu'uzém na hā.

3 Tawamhā āhā wasu'u hā za 're ūromhāimana mono zém na ni'wa te te dama 're sōré mono wamhā, tāma 're rowē u'āsi mono di za. Duré, āhā wasu'u hā ni'wa te te 're wapari pese mono wamhā, tāma 're rowē u'āsi mono di za. Āma ronomro õ ré, te za 're romhāimana, 'Re ūhāimana u'āsi mono te te ūwaihu'uzém na hā. Taha wa, ni'wa hā hāimana nhimiza'rese sina, te te 're wapari pese mono wamhā, tāma 're rowē u'āsi mono di za.

Azi'a na ti'a nhisi āma ūsazei'wa norī, Zuwā te te ūsawi za'ra zé wasu'u

4 Wa hā, Zuwā. Ūnhimi'ui'éré na wa āma asawi za'ra wa'wa, Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Ūz zusihī zazei'wa, asiré 're asil'rā'ōtō u'āsi za'ra wa'aba mono norī hā, 7 na daza'rui mono bâ 're ai'rā'ōtō aba mono norī hā.

Wa hā wa ai'āma 're ūmreme u'āsi za'ra wa'wa, 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, ūsimizawizé hā ai'āma 're hāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'āsi, āma 're anomro aba mono da. Ta hā duréihā marī õ uptabi ré, ma tō 're hāimana u'āsi. Ōne u'āsi te za duré 're hāimana. Hāiwa āma te 're sāmra u'āsi, danhib'apito simasisizém na. Duré ūpē'ēzani zama te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'āma

te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. Ta hā te 'Re īhāimana u'âsi mono simasisizé uiwada 're hāimana u'âsi. Ta hā īpē'ēzani hā 7 na īsimiromhuri hā.

⁵ Zezu Cristuhu zama te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'âma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. Ta hā dama īumnha, te simi'ē na 're hāimana, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'uwe'wa da hā. Ta hā ma tō dawana tihāiwa'utu'rata, īhāiba si'utōrī waihu'u õ na. Uburé ti'ai āma danhib'apito norī nhipai u, Zezusi hā. Misi, Danhib'apito uptabi, te 're hāimana.

Ta hā te te 're wa'azawi pese. Taha wa, ma tō wazada dârâ. Wazada dâ'â wamhā, īwapru ma tiwi puru. Tawamhā wawasétē na 're wanomro mono ré, ma tō tiwapru na tidâ'âzém na te te 're wa'a'upsō, wawasétē ãna āma 're wanomro mono da oto.

⁶ Ma tō duré te te 're wa'apisutu, īmama ma, wa te da'âma 're romhuri u'âsi za'ra mono da, sasedoti norī ne, īsib'apito ma hā. Ma tō duré te te 're wa'apisutu, īsadawa para, wapire na 're wahāimana za'ra mono da. Ta hā Zezusi hā wē uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa, āma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

⁷ Ma'āpé, asiwi waihu'u pese za'ra wa'aba. Zezusi hā te za wei mo, hâiwa'a na. Wei morī wamhā, uburé te za dasiwi 'madâ'â za'ra ni. ī'a're wi, siwi īwa're'wa norī hā te za duré 'madâ'â za'ra, siwi īwîrī'wa norī hā. Tawamhā da'upsâtā mono bâ te za sô aiwa'ō za'ra ni, daro mono bâ. Tô sena te za ãne hā tiromhâiba.

⁸ 'Re īhāimana u'âsi mono, dama īsiwaihu'uzé hā, ãne: "Wa hā īmorī'rata na, wa tō 're īhāimana u'âsi. Õne u'â, wa za duré 're īhāimana u'âsi. Uburé marī hā si'utōrī pese nherē, īsarina īsi'utōrī õ di za." ãne uburé Danhib'apito uptabi hā īsiwasu'uzé hā.

Zuwā hā Zezusi te te īsabuzé wasu'u, sōtō 'rowim ne

⁹ Wa hā Zuwā, asisānawāi wa'wa. A norī wa'wa hā Zezusihi āma si 're anomro aba mono wa, danhimirob'manhari, 're īsepata za'ra wa'aba mono ne, wa duré te 're robzépata, asine za'ra wa'aba, Zezusihi āma si 're īmorī wa. Zezusihi āma si wasiré 're wanomro mono wa, wa duré 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're wahāimana za'ra. Ta hā te za duré te te 're wa'apawaptob u'âsi, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono wa, wa te 're robzépata za'ra mono nherē, wawasétē u tiwi 're wasipizari za'ra mono tō da, wanhiptete u'âsi āma 're wanomro mono da.

Wa hā wa tō te dama 're sadawa wasu'u, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Tô sena na Zezusihi zazei'wa na wa tō duré dama 're īsiwasu'u u'âsi. Taha wa, ma tō dasiwi ī'âri ni. Ma tō dasiwi īzatōrī ni, Patemosi na rob'rē za'iti nhisi u.

¹⁰ Tawamhā tame īhamra ré, Wanhib'apito nhibâtâ na 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani hā ma tō īuihâ pi'ra. Te te īuihâ pi'rai wa, wa tō aimawi īhāiba, īhāiba waihu'u õ na. Tawamhā īhāiba waihu'u õ na īhāimana ré, wa tō ni'wai mreme hā wapa, ībabarāi hawi. Mreme 'rāihâ na te īma tinhā, īsimnhihârâzé hârâ 'rāihâ na ne hā.

¹¹ ãne te īma tinhā:

— Āhāna marī hā te za ī'ab'madâ'â mo. Tawamhā uburé ī'ab'madâ'â mono hā te za ībaihâ na āma īrob'ui'ē. Āma rob'ui'éré parimhā, Zezusihi zazei'wa norī, 'ri nho'ōmo mono bâ siré 're īsi'rā'ōtō mono norī ma, te za ībaihâ hā īsōmri za'ra. 'Ri nho'ōmo nhisi mono hā, ãne: Épézu, duré Esimina, duré Pedamo, duré Ti'atira, duré Sadesi, duré Piradépiza, duré Radiseza. Ā norī ma, te za asimi'ui'éré hā īsōmri za'ra, īsazei'wa norī ma, 7 na 'ri nho'ōmo āma 're īsi'rā'ōtō mono norī ma hā. — ãne ma tō īma waihu'u.

¹² Tawamhā wa tō īsibabarāi u 'rāihaiipi'ra, īma īnhari'wa zô. Sô īsipi'rai wamhā, rob'uiwēzé sima'warazé hā 7 na īhāiba za'ra hā duré īsisiwimhā īro'o ré hā wa tō 'madâ'â za'ra. Rob'uiwēzé sima'warazé mono hā, ētē'ubuzi pré oru 'manharī. Te rob'madâ'â nherē, īnhotō 'rowi te īrosawērē ne, wa rob'madâ.

¹³ Tawamhā rob'uiwēzé wa'wa, te ni'wa hā za, aibâ ne hā. īuza hâpa, īpara u te tiwi hâihaipra. Duré sō'utu wasisi ré, te za. īsō'utu wasisizé hā, oru 'manharī.

¹⁴ Duré ūséré hā, rā uptabi di. Pone'ērebā zéré ne hā, rā uptabi di, ūséré hā. Duré, īto hā, unhama ro'o si'ubuzi ne te 're si'ubuzi zahuré.

¹⁵ Duré īpara hā ūsi'uwazi waipo ne, te 're si'ubuzi zahuré. Duré īmreme hā, â'a'a 'rāihâ ruru'u ne.

¹⁶ Wasi hā 7 na te tété za'ra, tinhib'rata nhimire niwī. Duré ūsada'i're hawimhā, sib'ézé 'wa si'uiwa 'wa pa te da'o, ī'wa pe hā. Duré ī'ubu hā te rowa'a za'ētē. Abzuma bâdâ te te 're ūrowa'a mono ne, te rowa'a za'ētē.

¹⁷ Tawamhā ë hā te 'madâ'â wamhā, wa tō ūpapara aime sa'ētē, īdâ'â ne, ūpahi te. Tane nherē, ma tinhib'rata nhimire niwī ūupi, ūpahi tō da. Āne te ūma tinhia:

— ūma aipahi tō. Wa hā ūsâna'rata hawimhā marī ë ré hā, wa tō 're ūhâimana. Uburé marī hā si'utôrī pese nherē, ūsarina ūsi'utôrī ë di za, wa hā. Ōne u'âsi, wa za 're ūhâimana.

¹⁸ Wa tō dârâ aré. īdâ'â nherē, wa oto 're ūhâimana u'âsi. īdâ'â waihu'u ë di za oto. Ma'âpê, āne hā waihu'u pese. Te ūsimâ ūpisutuzéb zarina, wa te te 're da'anho'reptu, adâ 're ūhâimana za'ra mono zém hawi, 'Re ūhâimana u'âsi mono 'rata, 're dahâimana u'âsi za'ra mono da.

¹⁹ Taha wa, uburé marī hā ūab'madâ hā te za ū'a'ui'ë, âhâna ūpusi mono hā, duré nimahā na ūpusi mono da hā.

²⁰ Âhâna wa za duré aima waihu'u. Wasi hā ūnhib'rata nhimire niwī te ūtété za'ra hā ūmadâ hā, te âma ūsimiré'ezé hā waihu'u ë di, a hā. Duré rob'uiwë uparizé hā ūmadâ'â za'ra hā te âma ūsimiré'ezé hā, waihu'u ë di duré. Taha wa, wa za oto aima waihu'u, te âma ūsimiré'ë zahuré zé hā, waihu'u da. Wasi hā 7 na ūhâiba za'ra hā, ūnhib'rata nhimire niwī te ūtété za'ra hā, ūsazei'wa 'madâ'â'wa norî, te wasu'u. Duré rob'uiwëzé sima'warazé hā, duré ūsisiwimhā ūro'o ré hā 7 na ūhâiba za'ra hā, ūsazei'wa norî te wasu'u, 'ri nho'omo mono bâ siré 're ūsî'râ'otô mono norî hā. Āne te âma ūsimiré'ë zahuré zé hā. — Āne ma tō ūma waihu'u, ūtême ūwi hā.

2

Épézu âma ūsazei'wa norî ma rotizé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi hā ūtême ūwi hā ma tō duré ūma roti, āne:

— Zuwâ, te za oto ūrob'ui'ë, Épézu na 'ri nho'omo nhisi âma ūzazei'wa norî 'madâ'â'wai ma. Te aima ūwaihu'uzém na te za tâma ūrob'ui'ë, āne:

"Wa hā wa ūsi'uihâ na aima roti za'ra wa'wa, wasi hā 7 na ūhâiba za'ra hā ūnhib'rata nhimire niwī te ūtété za'ra hā, duré 7 na rob'uiwëzé sima'warazé wa'wa 're ūmorî hā, oru 'manharî wa'wamhâ.

² Épézu âma ūzazei'wa norî, uburé 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hā ūma waihu'u pese di. Asimi'ë na te ūma 're ūromhuri pese za'ra wa'aba mo. Da te aima 're rob'manharî za'ētē za'ra wa'aba mono nherē, aiwasétê u 're aipizari za'ra wa'aba mono ë di, apâ. 'Re ūdanomro wasétê mono norî nhimiroti hā te 're ūwë'ë pese za'ra wa'aba mo. Ni'wa hā Zezusihî zadawa wasu'u'wa na aima siwasu'u za'ra wa'aba wamhâ, awa'awi 're saze za'ra wa'aba mono ë di. ūsimiroti hā te a'â 're ūwapari za'ra wa'aba mo. Tawamhā ūuwaibaba'ë na te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhâ, awa'awi te asina 're ūwaihu'u za'ra wa'aba mo, ūsadawa nhipesse na. Taha wa, te â norî hā 're ūwë'ë za'ra wa'aba mo.

³ Da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ētē za'ra wa'aba mono nherē, 're ūrëme za'ra wa'aba mono ë di. ūwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ë di. ū'âma si te 're aihâimana nhiptete za'ra wa'aba mo.

"Āne wa tō te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, 're aihâimana wë za'ra wa'aba mono zém na hā.

⁴ Tane nherē, marī hā te ūwi ro'wa'rë, te ai'âma ūwaihu'u za'ra wa'wa hā. Duréhâ ūzazei 'rata za'ra wa'aba hawimhâ, aré aima ūzawi pese za'ra wa'aba di. Aré aima

dazawi pese za'ra wa'aba di duré. Tane nherē, oto aima dazawi prā za'ra wa'aba di, ūzama.

⁵ Ma'āpē, ūāma asipo're pu'u za'ra wa'aba. 'Re ūzawi pese za'ra wa'aba mono zém hawi ma tō asina ūrosapari za'ra wa'wa. Taha wa, aiwasétē wi, te za oto 're aipizari za'ra wa'aba mo, apâ. 'Re ūzazei 'rata za'ra wa'aba mono hawi, 're aihâimana wē za'ra wa'aba mono ne, te za oto apâ 're aihâimana wē za'ra wa'aba mo. Āne ū wamhā, aiwasétē wi 're aipizari za'ra wa'aba mono ū wamhā, wa za atēme ūmorī za'ra wa'wa, rob'uiwēzé sima'warazé hā ate wa'wa hā te aiwi âri za'ra wa'aba dā. Te aiwi âri za'ra wa'aba wamhā, robaba di za oto, ate za'ra wa'wa hā. Āne, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa.

⁶ Duré, misi asimirosa'rata za'ra wa'wa hā, ūma ūwē hā. Nicora'ihi nhimiroti wasédé hā te te 're ūwapari za'ra mono norī hā te 're hâimana wasétē za'ra. 'Re ūhâimana wasétē za'ra mono zé hā ūma ūwē ū di, wa hā. Ta hā ūsine 're ūwē ū pese za'ra wa'aba mono wa, taha wa, ai'āma ūma 're rowē za'ra wa'aba mono di.

⁷ "A norī wa'wa hā asimipari pese aba wamhā, ma'āpē wapari pese za'ra wa'aba, ūmama pē'ēzani hā ūzazei'wa norī ma, te te ūrotizém na hā. Āne ūsimiroti hā: Ni'wam norī hā tidâ'âzéb u ūwi sipizari ãna Satanasihi ãma te te ūai'uté za'ra norī hā ta norī ma si, wa za tâma pisutu za'ra, rob'rāi u'â hā te te 're huri u'âsi mono da. Taha wede hā 'Re ūhâimana u'âsi mono 're ūsâmra u'âsi mono zéb ãma te 're sa, rowē uptabi ãma hā, ūrā hā da te 're huri mono wa, dadâ'â ãna 're ūdanomro u'âsi mono zé hā. Āne ūmama pē'ēzani te te ūrotizé hā." — Āne ma tō Zezusi hā ūma waihu'u, Épézu ãma ūsazei'wa norī, siré 're ūsirā'otō mono norī ma, te ãma rob'ui'éré da.

Esimina ãma ūsazei'wa norī ma rotizé wasu'u

⁸ Tawamhā Zezusi hā ūtēme ūwi hā ma tō duré ūma roti, āne:

— Zuwā, te za oto ūrob'ui'é, Esimina na 'ri nho'ōmo nhisi ãma ūzazei'wa norī 'madâ'â'wai ma. Te aima ūwaihu'uzém na te za tâma ūrob'ui'é, āne:

"Wa hā wa aima roti za'ra wa'wa, duréihā marī ū ré 're ūhâimana mono. Uburé marī hā si'utōrī pese nherē, ūsarina ūsi'utōrī ū di za, wa hā. Wa za 're ūhâimana u'âsi. Wa tō dârâ aré. ūdâ'â nherē, wa tō apâ hâiwa'udu, 're ūhâimana u'âsi mono da oto.

⁹ ūma waihu'u pese di, da te aima 're ūrob'manharī wasétē za'ra wa'aba mono zém hawi, 're ūrobzépata za'ra wa'aba mono zé hā. Duré, ūma waihu'u pese di, asibrob'ō na 're ūrobzépata za'ra wa'aba mono zé hā. Tane nherē, te asibrob ahâ ne, rowē na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ūnhimipawaptobzém na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Duré ni'wam norī hā te te dama 're aiwasu'u wasétē za'ra wa'wa. Te te dama 're aiwasu'u wasétē za'ra wa'aba mono zé hā ūma waihu'u pese di. Ta norī hā zudezu na 're poto za'ra mono zahā, te Satanasihi nhimiroti zarina si, siwa'ru 're hâimana za'ra.

¹⁰ Za 're ūrobzépata za'ra wa'aba mono zém na hā asina 're aipahi za'ra wa'aba mono ū di za. ūwapari pese za'ra wa'aba. Wa'uburé hā nimahā na te za dama ai'mai'ru za'ra wa'wa, da te ai'maiwaibui wa'aba da, dazazéb 're, da te ai'manheme aba da, te te aipibu za'ra wa'aba da, tō sena ūzaze za'ra wa'aba zô. Tawamhā 10 na bâdâ hā te za ai'āma 'maihamai'utōrī za'ra wa'wa, dazazéb 're ai'masimasa wa'aba ré hā, 'mairobzépata za'ra wa'aba mono ré hā. Āne wamhā, ma'āpē ūmairēme aba tō. Tawamhā da te ai'manhimroi wa'aba zém na ai'masi'utōrī aba nherē, ūmairēme aba ū wamhā, dawi ūmai'udâ wa'aba ū wamhā, wa za aima wa'âbâ za'ra wa'wa. Rowē, wa za aima pisutu za'ra wa'wa, ūrata 're ai'ubumroi u'âsi aba mono da.

¹¹ "Asimipari pese aba wamhā, ma'āpē ūwapari pese za'ra wa'aba, ūmama pē'ēzani hā ūzazei'wa norī ma, te te ūrotizé hā. Āne ūsimiroti hā: 'Ni'wam norī hā tidâ'âzéb u ūwi sipizari ãna Satanasihi ãma te te ūai'uté za'ra norī hā ta norī hā 're ūdadâ'â zahu za'ra mono norī siré, te te 're robzépata za'ra mono ū di za, unhama ro'o u'âsi ãma hā. Robze na te za 're hâimana u'âsi za'ra.' Āne ūmama pē'ēzani te te ūrotizé hā." — Āne ma

tô Zezusi hā ūma waihu'u, Esimina āma ūsazei'wa norī, siré 're ūsirā'ōtō mono norī ma, te āma rob'ui'éré da.

Pedamo āma ūsazei'wa norī ma rotizé wasu'u

¹² Tawamhā Zezusi hā ūtēme ūwi hā ma tō duré ūma roti, āne:

— Zuwā, te za oto ūrob'ui'é, Pedamo na 'ri nho'ōmo nhisi āma ūzazei'wa norī 'madā'ā'wai ma. Te aima ūwaihu'uzém na te za tāma ūrob'ui'é, āne:

"Wa hā sib'ezé 'wa si'uiwa 'wa pa ré ūza hā, wa aima roti za'ra wa'wa, ūwa pese ré hā.

¹³ Ūma waihu'u pese di, 're ai'ubumroi wa'aba mono zé hā. Tame te Satanasihi nhimiwada'uri na 're dahāimana za'ra. Tame ma tō Ātipasi hā dasiwi wīrī ni asō'a za'ra wa'aba, simi'ē na te te dama 're ūzadawa wasu'u mono hā. Tane nherē, asō'a za'ra wa'aba da te dasiwi wīrī nherē, tāma aipahi za'ra wa'aba õ di. ūrēme za'ra wa'aba õ di duré. Ōne haré te ūnhimiroti na si 're aihāimana za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Tane nherē, te duré marī hā ūwi ro'wa'rē, te ai'āma ūwaihu'u za'ra wa'wa hā. Ni'wam norī hā ma tō aibā nhimiroti na 're hāimana za'ra, Bara'ā na aibā nhisi hā. Ta hā ma tō duréihā Baratihi ma te te 're roti, Izarazéhé nnihudu norī ma, sadawa nhipesē na te te 're roti wasétē za'ra mono da, simiroti wē newa, ūsine 're hāimana wasétē za'ra mono da. 'Re ūhāimana u'āsi mono upana, romhāiba 'manharī āma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tāma 're ūsōmri za'ra mono hā, ma tō Barati hā te te 're a'ru, Izarazéhé nnihudu norī ma, te te 're huri mono da. Ma tō duré te te tāma 're roti pese za'ra, pi'ō, mro ré nherē, aibā aimawi na 're simisaihuri za'ra mono da, duré aibā, mro ré nherē, pi'ō aimawi na 're simisaihuri za'ra mono da.

¹⁵ Tane, te āhāna ni'wam norī hā Nicora'ihi nhimiroti wasétē na 're hāimana za'ra, asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā.

¹⁶ Ma'āpé āhāna hā aihāimana wasédé hā sahāri za'ra wa'aba, aiwasétē wi 're aipizari za'ra wa'aba mono da, 'Re ūhāimana u'āsi mono u. Aihāimana wasédé hā sahāri za'ra wa'aba õ wamhā, wa za āma atēme ūmorī su'u za'ra wa'wa, 're aihāimana wasétē za'ra wa'aba mono norī hā ūzadai'rē hawi sib'ezé 'wa si'uiwa ūsa'o na te ai'wapé za'ra wa'aba da.

¹⁷ "Asimipari pese aba wamhā, ma'āpé wapari pese za'ra wa'aba, ūmama pē'ēzani hā ūzazei'wa norī ma, te te ūrotizé hā. Āne ūsimiroti hā: Ni'wam norī hā tidā'āzéb u ūwi sipizari āna Satanasihi āma te te ūai'uté za'ra norī hā ta norī ma, wa za dasa ūse hā duréi te dama ūhāiré'ō hā te tāma 're anhomri, mana na dasa nhisi hā. Duré ētē'a, wa za te tāma 're anhomri ūhāiba mono bâ, ūsisi ūtém na āma ūui'éré ré hā dama ūsa'rese'ō hā. Te te 're ūwaibui mono norī ma si waihu'u pese di, tinhisi ūté hā. Āne ūmama pē'ēzani te te ūrotizé hā." — Āne ma tō Zezusi hā ūma waihu'u, Pedamo āma ūsazei'wa norī, siré 're ūsirā'ōtō mono norī ma, te āma rob'ui'éré da.

Ti'atira āma ūsazei'wa norī ma rotizé wasu'u

¹⁸ Tawamhā Zezusi hā ūtēme ūwi hā ma tō duré ūma roti, āne:

— Zuwā, te za oto ūrob'ui'é, Ti'atira na 'ri nho'ōmo nhisi āma ūzazei'wa norī 'madā'ā'wai ma. Te aima ūwaihu'uzém na te za tāma ūrob'ui'é, āne:

"Wa hā 'Re ūhāimana u'āsi mono 'ra, wa aima roti za'ra wa'wa. ūto hā te unhamo ro'o si'ubuzi ne 're si'ubuzi zahuré. Duré ūpara hā te ūsi'uwazi waipo ne 're si'ubuzi zahuré.

¹⁹ Marī hā 're ūmanharī wē za'ra wa'aba mono zé hā ūma waihu'u pese di. Te 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Te duré 're ūzawi pese za'ra wa'aba mo. Te duré asina 're ūumnhasi za'ra wa'aba mo. Te duré ūma 're ūromhuri pese za'ra wa'aba mo. Da te aima 're rob'manharī wasétē u'āsi za'ra wa'aba mono nherē, te ūāma si 're anomro u'āsi aba mo. 'Re ūzaze na'rata za'ra wa'aba mono hawi, ūma 're ūromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te oto ūma 're ūromhuri pese za'ra wa'aba mo. Āne wa tō ūsi'āma aiwaihu'u za'ra wa'wa.

20 Tane nherē, marī hā misi te īwi ro'wa'rē, te ai'āma īwaihu'u za'ra wa'wa hā. Pi'ō īwasédé hā te ai'rata 're hāimana za'ra wa'wa, Zézabé na īsisi hā. Ta hā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa na te dama 're siwasu'u, taré. Āne dama 're siwasu'u mono nherē, te īzazei'wa norī ma, simiroti wasétē na te te 're roti. Taha zarina, te ta norī hā pi'ō aimawi na mro ré nherē, āma dawi 're simisaihuri za'ra. Duré pi'ō, mro ré nherē, aibâ aimawi na te āma dawi 're simisaihuri za'ra. Duré romhāiba 'manharī āma 'Re īhāimana u'āsi mono upana 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tāma 're īsōmri za'ra mono hā te duré te te 're huri. Ta hā, pi'ō hā e niha te simiroti wasétē nherē, ai'rata 're hāimana 'wa. E asiwi wē'ō za'ra wa'aba āna.

21 Ta hā pi'ō hā simiroti wasétē nherē, āma īwa'a ò di aré, te īazârizéb da hā. Tiwasété wi sipi'ra da newa, wa tō aré te 're 'madâ'ā. Tane nherē, tiwasété wi sipi'rai ò di, aibâ aimawi na dawi 're īhāimana mono zém hawimhā.

22 Ma'āpē, waihu'u pese za'ra wa'aba. Pi'ō hā tiwasété wi sipi'rai ò wa, wa za oto azâ, te te robzépata za'êtē da. Si'āma 're īhāimana wasétē za'ra mono norī zama ã pi'ōi hawi sipizari za'ra ò wamhā, wa za īsu hā za'ra, te te robzépata za'êtē za'ra da.

23 Pi'ōi 'ra ne 're īhāimana za'ra mono norī hā wa za duré hā za'ra, si'utōrī da, īsimiroti zarina 're hāimana za'ra mono wa. Tawamhā āne te tāma rob'manhari za'ra wamhā, te za uburé īzazei'wa norī hā āma īwaihu'u za'ra, pi'uriwi marī hā da te 're 'manharī za'ra mono newa, duré pi'uriwi danhimirosa'rada hā da te 're 'manharī za'ra mono newa, uburé marī hā te dawi 're īawaihu'u mono na hā. Uburé danhimirosa'rada hā īma waihu'u pese di, duré marī zō 're īdanhimnhasi za'ra mono zéb zama. Tawamhā ni'wam norī hā marī īwē hā te te 're ī'manharī za'ra mono zé wa'rāmip si, wa za marī īwē na te tāma 're awa'âbâ. Duré ni'wam norī hā marī te te 're ī'manharī wasétē za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're ahâ za'ra.

24 "Pi'ō nhimiroti 're īwapari za'ra wa'aba mono ò norī ma si, wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, īzazei' uptabi 'wa norī ma si. A norī wa'wa hā Satanasihi nhimiroti sima'uri pe hā dawi waihu'u za'ra wa'aba ò di. Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Te oto aima āma sahu za'ra wa'aba ò di za, īnhimiroti ī'amo na hā īpire na hā, te te 're asi'wa'ruti tō za'ra wa'aba mono da.

25 Ohō na si te za asiptete na ī'āma 're anomro aba mo, we īmorīzéb u.

26-27 "Tawamhā ni'wam norī hā tidā'âzéb u īwi sipizari āna Satanasihi āma te te 're ai'uté za'ra mono wamhā, duré rob'rāsatu u te tāma 're īwē za'ra mono zéb zarina si, te te 're 'manharī za'ra mono wamhā, ta norī hā wa za pisutu za'ra, īzadawa para dama pire za'ra da, danhib'apito na 're hāimana za'ra mono da. īmama hā dama īpire da, sisadawa para te te īpisutu ne, wa za pisutu za'ra, daro mono bâ te te 're da'madâ'ā za'ra mono da. Simiroti nhiptete na te za te 're dawada'uri za'ra. Ub'rē ne hā zé 'manharī hā da te 're īprub za'ra mono ne, te za te te 're daprub za'ra.

28 Duré awē u, wasi wawē 're ro'o pese mono ré, da'āma 're ī'awē za'ra mono ne, wa za romhāimanazép té, te tāma 're apisutu, rowē hā.

29 "Asimipari pese aba wamhā, ma'āpē wapari pese za'ra wa'aba, īmama pē'ēzani hā īzazei'wa norī ma, te te īrotizé wasu'u hā." — Āne ma tō Zesusi hā īma waihu'u, Ti'atira āma īsazei'wa norī, siré 're īsi'rā'ōtō mono norī ma, te āma rob'ui'éré da.

3

Sadesi āma īsazei'wa norī ma rotizé wasu'u

1 Tawamhā Zesusi hā ītēme īwi hā ma tō duré īma roti, āne:

— Zuwā, te za duré īrob'ui'ē, Sadesi na 'ri nho'ōmo nhisi āma īzazei'wa norī 'madâ'â'wai ma. Te aima īwaihu'uzém na te za tāma īrob'ui'ē, āne:

"Wa hā wasi hā 7 na īnhib'rata te ītéte za'ra hā, wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā 7 na te te 're īromhuri mono zéb ré, te 're ī'madâ'ā mono, wa hā. Uburé marī hā 're ī'manharī za'ra wa'aba mono zé hā, īma waihu'u pese

di. Înhimiroti na si 're anomro aba mono na, da te 're aiwasu'u za'ra wa'aba mono zahã, te aipẽ'ẽ 're, atâ'â ne 're anomro aba mo, î'âma 're anomro aba mono zahã.

² ū'āma 're anomro zei wa'aba mono da, ū'hāimana u'āsi mono te te aimā ū'ipisutu za'ra wa'aba zéb zarina, ū'āma 're anomro aba mono ñ di. Taha wa, ma'āpē ū'ama asipo're pu'u za'ra wa'aba. Marī hā 're ū'manharī wē za'ra wa'aba mono zé hā, aiwi si'utōrī pese aba ñ ré, ma'āpē apâ ū'āma romhuri wē zé hā ū'āma asiwi sa'ētē za'ra wa'aba.

³ Ma'āpé duré ū'āma 're anomro na'rata aba mono zém hawi ūnhimiroti hā aipo're na 're ūwapari za'ra wa'aba mono zém na, duré 're ūwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, ū'āma asipo're pu'u za'ra wa'aba. Ta hā ūnhimiroti hā te za 're ū'madâ'ā pese za'ra wa'aba mo. Duré aiwasétē wi te za 're aipizari za'ra wa'aba mo. Āne hā apâ ū'āma asipo're pu'u za'ra wa'aba õ wamhā, wa za oto aihâ za'ra wa'wa. Nimahā na ūsimisaihuri norî hā sô 're danhimipari za'ra mono õ nherē, danhorōwa u 're ūisisi mono ne, wa za atême ūwisi 'wa, te aihâ za'ra wa'aba da. Bâdâ hā atême ūwisi za'ra wa'aba zéb da hā waihu'u za'ra wa'aba õ di za.

⁴ Tane nherē, nima norī si Sadesi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā te ī'āma 're anomro wē wa'aba mo, ai'umro wa'aba nherē. Da'usa hāirā da, hā upto wi da te 're ī'madâ'ā pese za'ra mono ne, te aiwē na ī'āma 're anomro aba mo. A norī wa'aba si da'usa hāirā ne aiwasétē āna 're anomro aba mono si, te za ī'siré 're aihāimana za'ra wa'aba mo. 'Re ī'hāimana u'âsi mono te te 're aiwēsāmri za'ra wa'aba mono wa, te za ī'rata 're anomro u'âsi aba mo.

⁵ "Duré ni'wam norī hā tidâ'âzéb u ūwi sipizari āna Satanasihi āma te te ūai'uté za'ra norī hā te za duré uza hâirā na ūrata 're hâimana za'ra, ãne hā. ūbaihâ na 're ūdahâimana u'âsi za'ra mono norī nhisi, 're ūsimi'wara mono zém na ūsimi'wara hā te tiwi pari za'ra õ di za. ūmama nho'a, wa za sô'awi ūnhib'a'uwe na te tâma 're wasu'u za'ra, hâiwa āma tâma ūromhuri'wa norī nho'a zama.

⁶ "Asimipari pese aba wamhā, ma'āpē wapari pese za'ra wa'aba, ūmama pē'ēzani hā ūzazei'wa norī ma, te te ūrotizém na." — Āne ma tō Zezusi hā ūma waihu'u, Sadesi āma ūsazei'wa norī, siré 're ūsirā'ōtō mono norī ma, te āma rob'u'i'ré da.

Piradépiza āma ūsazei'wa norī ma rotizé wasu'u

⁷ Tawamhā Zezusi hā ītēme īwi hā ma tō duré īma roti, āne:

— Zuwā, te za oto duré ūrob'ui'ē, Piradépiza na 'ri nho'ōmo nhisi āma ūzazei'wa norī 'madā'â'wai ma. Te aimā ūwaihu'uzém na te za tāma ūrob'ui'ē, āne:

"Wa hā 're īwasétē mono õ, wa za oto aimā roti za'ra wa'wa, īnhimiropisutuzéb zarina, sena na te dama āma 're ū'a'uwaimrami mono 'wa hā. Duréihā Dawi hā te 're hāimana, dama īpire hā. Īsōrōwa hā 'ri za'ētē uptabi di. Tame te ni'wa hā 're sāmra, 'ridawazéb ré hā, te te dama 're ū'ridawa mono da hā, duré te te dawi 're ū'ridawa nhito mono da hā. Tane wa hā, wa hāiwa āma īmama nhorōwa 'ridawazéb ré 're īhāimana u'āsi, īwétési. Wa hā te dama 'ridawa wamhā, ni'wa apā te te dawi sito waihu'u õ di. Duré te 'ridawa nhito wamhā, ni'wa te te 'ridawa waihu'u õ di.

⁸ "Duré 're ī'manharī za'ra wa'aba mono zé hā īma waihu'u pese di. Ai'umrore wa'aba nherē, dama aipire na 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ nherē, te ī'āma si 're anomro wē wa'aba mo. Te duré īnhimiroti si 're īwapari pese za'ra wa'aba mo. Ma'āpē, waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa tō asōwa 'ridawa za'ra wa'wa, īmama, da'āma 're īsib'a'uウェ mono zéb u 're asisisi aba mono da. Taha 'ridawa hā ni'wa te te aiwi 'ridawa nhito waihu'u za'ra wa'aba õ di.

⁹ Ma'āpé duré, waihu'u pese za'ra wa'aba. Satanasihi niwī 're īhāimana za'ra mono norī hā, e niha wa za tāma rob'manhari za'ra, ta norī ma hā. Ta norī hā zudezu nherē, zudezu norī hāimana wē zém na 're īhāimana za'ra mono na, dama 're siwasu'u za'ra mono zahā, te Satanasihi nhimiroti zarina si 're hāimana za'ra, sadawa nhipesu na. Taha wa, wa za ãne tāma rob'manhari za'ra. Aipapara te za 're sina wa'wa, tāma aipire

za'ra wa'aba wa. Taha wa, te za aiwaihu'u za'ra wa'wa, te 're ūasawi pese za'ra wa'aba mono na.

¹⁰ Da te aima 're rob'manharī wasétē za'ra wa'aba mono nherē, te aima ūroti za'ra wa'aba zéb zarina, ūmreme na si 're anomro aba mono wa, ma tō asina ūwaimrami za'ra wa'wa, ūnhimiroti hā. Taha wa, ropsi'utōrīzéb u, za marī ūpipa hā ūwairébē mono hā wa za aima ba'a za'ra wa'wa, ūwasétē norī, za te te ūda'apibui mono zéb āma hā, ti'ai āma daro mono bā 're ūdahāimana za'ra mono norī hā.

¹¹ Atēme ūmorī aba zé hā romhuture di oto. Taha wa, ma'āpē asiptete u'āsi ūāma 're anomro u'āsi aba mono, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhoprubzé hā da te aiwi 'mai'āri tō wa'aba da.

¹² "Tawamhā ni'wam norī hā tidâ'azéb u ūwi sipizari āna Satanasihī āma te te ūai'uté za'ra norī hā, ta norī hā wa za te 're pisutu za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono āma hāimana nhiptete na 're hāimana u'āsi za'ra mono da, 'ri uparizé, rési āna 're ūsimasab u'āsi mono ne. 'Ri uparizé hā marī te te 're rési za'ra mono õ di. Tane te za 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, simirosa'rata sī'rēi āna, āma 're wata u'āsi za'ra. Taha wa, wa za ūhāiba na āma ui'érē za'ra, ūnhib'apito nhisi hā. 'Re ūhāimana u'āsi mono te, 'ri nho'ōmo nhisi na, wa za duré ūhāiba na rob'ui'érē za'ra. 'Re ūhāimana u'āsi mono te, 'ri nho'ōmo nhisi hā, Zeruzarē ūtém na ūsisi hā, hāiwa hawi za te te we ūsī'ra hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono hawi. ūnhisi tém na, wa za duré ūhāiba na rob'ui'érē za'ra.

¹³ "Asimipari pese aba wamhā, ma'āpē wapari pese za'ra wa'aba, ūmama pē'ēzani hā ūzazei'wa norī ma, te te ūrotizém na." — Āne ma tō Zezusi hā ūma waihu'u, Piradépiza āma ūsazei'wa norī, siré 're ūsī'rā'ōtō mono norī ma, te āma rob'ui'érē da.

Radiseza āma ūsazei'wa norī ma rotizé wasu'u

¹⁴ Tawamhā Zezusi hā ūtēme ūwi hā ma tō duré ūma roti, āne:

— Zuwā, te za oto ūrob'ui'érē, Radiseza na 'ri nho'ōmo nhisi āma ūzazei'wa norī 'madā'ā'wai ma. Te aima ūwaihu'uzém na te za tāma ūrob'ui'érē, āne:

"Wa hā tō sena, ūumnhasi sina, sena na 'Re ūhāimana u'āsi mono te dama 're sadawa wasu'u wē mono dā, 're ūhāimana mono. Wa hā 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiropoto waihu'u pese zarina, ropoto na'rata 'wa, 're ūhāimana mono.

¹⁵⁻¹⁶ 'Re ūmanharī za'ra wa'aba mono zé hā ūma waihu'u pese di. Wa za oto āma aima romnhimiré'ē za'ra wa'wa. Â wahā hā dama se ti, da te 're ūâhuri mono da hā. Duré â wa'ro hā marī ūse da, da te 're ūâwa'ro za'ra mono da hā, dama wē di. Tane nherē, â wapu hā dama sei õ di, da te 're ūâhuri mono da hā. Dama sei õ wa, te za sa'wari ni.

"Tane, te a norī wa'wa hā â wapu dama ūsei õ ne, ūma 're aihāimana za'ra wa'aba mo. ūāma si 're anomro aba mono na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zahā, te 're aihāimana wasétē za'ra wa'aba mo. ūāma si 're anomro aba mono na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ 'wa'âhā, aré ūma wē di. Tane nherē, 're aihāimana wasétē za'ra wa'aba mono nherē, ūzazei'wa na asadawa nhipeze na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, te da te 're ūwasu'u wasétē za'ra.

"Taha wa, â wapu ūsei õ hā da te 're ūsa'wari za'ra mono ne, wa za oto aiwē'ō pese za'ra wa'wa.

¹⁷ "Āne te duré 'rāwi asima 're ūnharī za'ra wa'aba mo: 'Wa norī hā wanhibro pese za'ra di. Marī zō wawi 're ro'wanhi'riti waihu'u za'ra mono õ di.' Āne te asima 're ūnharī za'ra wa'aba mo. Tane nherē, robzei'ō na si te 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Āne na 'rāwi 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, wa ai'āma 're ūpē'ēzé za'ra wa'wa. Asibrob ahā na 're aihāimana za'ra wa'aba mono nherē, asibrob'ō ne, te ūma 're aihāimana za'ra wa'aba mo, aipē'ē 're wa'aba hā. Duré da'uza õ na 're ūdahāimana za'ra mono ne, te 're aihāimana za'ra wa'aba mo, ai'uréiwi. Datob'a na 're ūdahāimana za'ra mono ne, te duré 're anomro aba mo.

¹⁸ Taha wa, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa. Ūtē'ubuzi pré oru uptabi hā ūwazari'ō hā da te 're ūruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te dawi 're ūupra za'ra mono ne, te za ūnhimiroti zō si 're asōpré wa'aba mo, ūwē uptabi zō si, aipē'ē 're asibro pese ne, rowē

na si ū'āma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Duré da'usa hâirâ hâ te za da te dawi 're uipra za'ra, āma 're dasi'usa za'ra mono wa, da te 're 'madâ'â ze za'ra mono da. Tane te za duré a norî wa'wa hâ ū'i 're ūrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo, wa hâ te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, ū'āma 're anomro wë wa'aba mono da, taha zarina, asisém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da oto. Duré datômo nñihâzém na 're dasitômo wë za'ra mono da, 're dasitômonhihâ za'ra mono da, da te dawi 're ū'ipra za'ra mono ne, te za ū'zô 're asôpré u'âsi aba mo, ūnhimiroti hâ waihu'u pese za'ra wa'aba da.

¹⁹ Wa hâ te 're ū'azawi pese mono norî hâ wa te tâma 're roti pese za'ra, tiwasété na 're sisâmri za'ra mono da. Wa duré te 're hâ za'ra, apâ 're nomro wë mono da. Taha wa, te za aiwasété wi aipizari za'ra wa'wa, sena ū'āma 're anomro u'âsi aba mono da oto.

²⁰ "Ma'âpê duré, wapari pese za'ra wa'aba, te āma ūsimiré hâ. Aibâ te 'ridawab za. Tawamhâ 'ri tede'wa te 'mahâ, sâmra zô, ūtême sébré da. Tawamhâ 'ri tede'wa te te wapari wamhâ, te za tâma 'ridawa, sitême te te 'mazébré da, siré sa zahuré wa, rowë na te te sima rowasu'u zahuré da. Tane wa hâ aibâ, 'ridawa ūsam ne, wa asô 're ūnhimipari za'ra wa'wa. ūmreme 're wapari za'ra wa'aba mono wa, ū'zô 're aihâsi aba mono zô, wa 're ūnhimipari u'âsi. Tawamhâ ū'zô 're aihâsi aba mono wapsi, duré asitême 're ū'mazasi za'ra wa'aba mono wapsi, wa za aipê'ë 're, 're ū'hamra u'âsi za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za wasiré rowë na 're wahâimana u'âsi za'ra.

²¹ "Duré, ni'wam norî hâ ūdâ'âzéb u ū'i sipizari ãna Satanasihi ãma te te ū'ai'uté za'ra norî hâ, ta norî hâ wa za pisutu za'ra, danhib'apito 're ūsimasisi mono zéb ãma, ū'zababa 're si'ubumroi u'âsi mono da. Wa hâ ū'dâ'âzéb u ū'cipi'rai õ na Satanasihi ãma te ai'uté wa, ū'mama zababa 're ū'hamra u'âsi mono ne, te za ta norî hâ ū'zababa 're si'ubumroi u'âsi.

²² "Asimipari pese aba wamhâ, ma'âpê wapari pese za'ra wa'aba, ū'mama pë'ëzani hâ ū'zazei'wa norî ma, te te ū'rotizé hâ." — Æne ma tô Zezusi hâ ū'ima waihu'u, Radiseza ãma ū'sazei'wa norî, siré 're ū'sirâ'otô mono norî ma, te ãma rob'ui'éré da.

4

Hâiwa ãma, 'Re ū'hâimana u'âsi mono ãma 're ū'dawata za'ra mono zé wasu'u

¹ Taha za'u si, wa tô duré marî hâ te ab'madâ'â, danhotô 'rowim ne da te 're ūrosawërë za'ra mono ne. Hâiwa u wa tô rob'madâ. Te rob'madâ'â wamhâ, wa tô 'madâ, hâiwa 'ridawa hâ. Œne haré 'ridawa hâ.

Tawamhâ ni'wai mreme, mreme 'râihâ na ūsimnihârâzém hârâ ne te ūwapari 'rata ne hâ wa tô duré wapa. Æne te ū'mahâ:

— We ãwa aimorî hâimo, te aima awasu'u mono da, za 're ūromhâimana mono zéb da hâ ab'madâ'â mono da. — Æne te ū'mahâ.

² Tawamhâ 'Re ū'hâimana u'âsi mono pë'ëzani hâ ma tô duré ū'uihâ pi'ra, awa'awi. Te te ū'uihâ pi'rai wa, wa tô duré aimawi ū'hâiba, ū'hâiba waihu'u õ na. Tawamhâ ma tô ū'zaprō, hâiwa u. Hâiwa u, te te ū'zaprōni wamhâ, danhib'apito simasisizé hâ wa tô sabu. Ni'wa te ãma nhamra.

³ Tawamhâ ãma ū'samra hâ te nasi hâibahai'ubuzi, ūtê'ubuzi zarob'a uptabi ne hâ. Duré ūtê'ubuzi ū'tobro'o prero'o ne hâ te nasi ai'ubuzi. Tawamhâ ūsimasisizé mana wawi, te tâiwaipo ne hâ nasi ai'ubuzi, ūtê'ubuzi ro'o uzé ne hâ.

⁴ Tawamhâ danhib'apito simasisizé mana wawi te dasimasisizé hâ aimasa, 24 na danhib'apito te ne hâ. Taha na te asimro, dama ū'pire norî hâ 24 na ū'hâiba za'ra hâ, 'Re ū'hâimana u'âsi mono nhimiroti na si 're ū'sopré pese mono norî hâ. Uza hâpa hâirâ ré te asimro. ūtê'ubuzi pré oru 'manharî na da'râzaza ré zama te asimro.

⁵⁻⁶ Duré danhib'apito simasisizé hawi te tâ si'ubuzi ne hâ nasi ai'ubuzi, ūwapsa'a zama, duré ū'rârâ'â zama. 'Râsitô hâ te duré ū'so're tiro'o za'ra, 7 na ū'hâiba hâ, ū'ro'o hâ hâ. Ta norî hâ 'Re ū'hâimana u'âsi mono pë'ëzani nhimirothurizéb zarina hâ 7 na. Â poré hâ te duré ū'so're nomro. Â hâ ū'sarob'a uptabi, simhi ū'sarob'a uptabi ne.

Maparane si'uiwa na ropoto na īhāiba norī hā te duré 'rāwi īmana wawi si'uiwada za'ra. Ā norī hā īhāiba nho're niwī tob ahā di. Duré ībabarā niwīmhā tob ahā di duré. Ā norī hā tob ahā wa, īhāiba upsibi ré norī hā wa tō 'madâ'ā za'ra.

7-8 īmorī'rada hā, hu'u zérépa 'rā ne ī'rā hā. Duré īsāna'remhā powawē ība'ōmo 'rā ne ī'rā hā. Duré si'ubdatō āma hā da'rā ne ī'rā hā. Duré maparane si'uiwa na āma hā si'ōmo 'rā ne ī'rā hā, hāwi 're sisa'rei mono wa, ī'rā ne hā. Ā norī hā 6 na īpaihi za'ra hā, īhāiba mono bā. Duré ā norī hā īhāiba upsibi ré norī, tob ahā wa, īhāiba na hā.

Tawamhā bātā bāre duré mara bāre te tinho're za'ra, tinho're te te 're sahāri za'ra mono āna, āne:

"Uburé Danhib'apito uptabi hā 'Re īhāimana u'āsi mono hā, 're īwasétē mono ō.

Siwaprosi 're īwasétē waihu'u mono ō uptabi. Wē uptabi di. E ni'wa hā īsipai u waihu'u pese na 're hāimana mono bā. Ōhō si, siwaprosi īwaihu'u pese uptabi hā. Duréihā marī ō uptabi ré, ma tō 're hāimana u'āsi. Te za duré 're hāimana u'āsi. Si'utōrī waihu'u ō di."

9 Āne te ā norī hā maparane si'uiwa na ropoto na īhāiba norī hā nasi āma tiwata za'ra, danhib'apito simasisizém na īsāmra āma, 'Re īhāimana u'āsi mono āma. Waihu'u pese uptabi wa, te nasi āma tiwata za'ra, duré sōpru uptabi wa.

10 Nasi āma wata za'ra siré, te nasi 24 na dama īpire za'ra norī hā danhib'apito simasisizém na īsāmra nho're hi'rātitō ana, siré āma wata za'ra da. Te duré nasi hi'rātitō si'ubumro sina, tī'rāzaza sani za'ra īsō're, tāma pire za'ra wa, āma wata za'ra da.

11 Āne te nasi āma tiwata za'ra:

"Wanhib'apito, 'Re īhāimana u'āsi mono, a hā aiwē uptabi di. Aiwaihu'u pese di.

Aiwaihu'u pese na ma tō īaropoto mo. Asima īwē zarina ma tō uburé pese īaropoto mo. Asima īwē zarina te oto uburé marī hā 're hāimana za'ra, asimpoto mono bā. Taha wa, uburé īaropoto mono zéb zarina tō ībāre, wa ai'āma si 're wawata u'āsi za'ra."

Āne te āma tiwata za'ra, 24 na dama īpire za'ra norī hā.

Āne, wa tō te ab'madâ'ā, īnhotō 'rowim ne.

5

Pone'ērebā hā, 'Re īhāimana u'āsi mono wi, ībaihā īsinhai ré te te ī'ārizé wasu'u

1 Tawamhā wa tō duré sabu, ībaihā īsinhai ré hā. Danhib'apito simasisizém na īsāmra hā te tinhib'rata nhimire niwī tété. ībaihā nhinha hā, īui'eré si'uiwa ré hā. Duré 7 na īhāiba hā īuptobzé hā siwasihu tō da, ni'wa te te sōré tō da.

2 Tawamhā wa tō duré sabu, hāiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa, īsimiwada'uri pire hā. Āne te nasi anha, mreme 'rāihā na:

— E 'wa hā danhipai u īwē uptabi hā, duré īwaihu'u pese uptabi hā te za 7 na ībaihā nhinha uptobzé hā prub za'ra, ībaihā te te sō'a da. E 'wa hā te sada tihāiba. — Āne te nasi anha.

3 Tane nherē, ni'wa hā sada hāimana ō di hāiwa āma hā, īpru'wa da hā, te te pru wa, ībaihā nho'a'wa da hā, duré te te īsōré da hā. Duré ti'ai āma 're īdahāimana za'ra mono hā sada da'maihāimana ō di. Duré ti'ai 'rowi adā 're īhāimana za'ra mono hā ni'wai ō di, sada hā.

4 Taha wa, wa tō sa'ētē aiwa'ō, 're īdahāimana za'ra mono hā sada da'maihāimana ō wa, īpru'wa da hā, duré te te īsabu da hā.

5 Tawamhā 24 na dama īpire norī te misi īma tinhā, āne:

— Aiwa'ō tō. Ma'āpē 'madâ'ā. Ōhōta te za, Zudaha nhihudu hā. Hu'u zérépa nhiptete nhipai u 're īhāimana mono ne, te ō hā danhipai u 're hāimana, danhib'apito na. Ta hā apito Dawihi nhihudu, za īsine pire na te te 're īda'ab'madâ'ā mono da hā. Ta hā uburé dama waihu'u pese uptabi di. Ta hā tinhitob'ru norī nhimiromhuri wasétē nhiptetezé hā ma tō tiwi uprosi za'ra. Taha wa, te ōhō si sada tihāiba, 7 na īuptobzé hā te te īprub

za'ra da hā, duré ūbaihā ūsinhai ré te te ūsō'a da hā. — Āne ma ūma 'maiwaihu'u, dama ūpire norī hā.

⁶ Tawamhā wa tō 'madâ, Pone'ērebâ hā. Danhib'apito simasisizéb 'rata te za, maparane si'uiwa na ropoto na ūhâiba norī wa'wab zama, duré 24 na dama ūpire norī wa'wab zama. Da te dasiwi wîrī wa, da te ūwa'rêzéb ré te za. 7 na ūtōmo ré hā, Pone'ērebâ hā. Duré 7 na ūtōmo ré hā. 'Re ūhâimana u'âsi mono pē'ezani hā danhipai u uburé marī na ūwaihu'u pese zé, te wasu'u, ūtōmo za'ra hā.

⁷ Tawamhā Pone'ērebâ hā ma tō ai're, danhib'apito simasisizém na ūsämra u, ūbaihā nhinha hā te te âri da, tinhimire niwî te te ūtédé hā. Tawamhā Pone'ērebâ hā ma tō ti'â, ūbaihā nhinha hā.

⁸ Te te âri wamhā, ma tō maparane si'uiwa na ropoto na ūhâiba norī hā Pone'ērebâi ma, hi'râtítō ana, 24 na dama ūpire norī zama. Rowamremezéb ré ma tō tâma aiw  e za'ra,   t  ubuzi pré oru 'manharî u'awi ne ré zama. U'awi 'remhâ wedewa'u ūsadaze, te ūre tiro'o za'ra. Taha nhizé hā hâimo haré ūsizé hā, ta hā 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe norī, tâma 're ūmreme zusi mono zé, te wasu'u.

⁹ Tawamhā ta norī hā te Pone'ērebâi ma tinho're za'ra, tinho're ūt  m na. Āne te tâma tinho're za'ra:

"A hā ma tō dasiwi aiwîrî ni. Ma tō dazada atâ. Dazada atâ'âz  m na ma tō ūdawa'â, dawas  d   hā dama 're apari mono da, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe oto 're danomro mono da.

Dapoto mono bâ a hā ma tō ūda'awa'â, damreme sipo'o mono bâ 're ūdahâimana za'ra mono hā. Danhipai u aiw   uptabi di, a hā. Aiwaihu'u pese uptabi di duré.

Taha wa, te aiw  t  si sada aihâiba, ūbaihâ ūsinhai ré hā âri da, duré ūuptobz   hā prub za'ra da.

¹⁰ A hā ma tō duré Wanhib'apito 'Re ūhâimana u'âsi mono te te 're ūawa'âbâ mono norī hā 're ūapisutu mo, sasedoti na te te tâma da'âma 're romhuri u'âsi za'ra mono da, duré ti'ai âma pire na za dama 're hâimana za'ra mono da."

Āne te tâma tinho're za'ra, tinho're ūt  m na.

¹¹ Tawamhā wa tō duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhā, hâiwa âma romhuri'wa norī hā te nemo tizadawa'a'a. Ahâ uptabi di. Da te ūsa'rata waihu'u õ. Danhib'apito simasisizé hā ma siwi uirî. Duré maparane si'uiwa na ropoto na ūhâiba norī mana wawi te as  ré, 24 na dama ūpire za'ra norī hā ūsisôr   mana wawib zama.

¹² Āne te sô're 'râihâ na tizadawa'a:a:

"Pone'ērebâ hā da te dasiwi ūwîrî hā, õ hā danhipai u w   uptabi di. Ôh   si w   uptabi wa, ôh   âma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Ô hâ ubur   Roptede'wa. Tô sena waihu'u pese uptabi di. Waihu'u pese uptabi wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Wama pire uptabi wab zama, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono."

Āne ma tō sô're 'râihâ na âma tizadawa'a:a, hâiwa âma romhuri'wa norī hā.

¹³ Tawamhā wa tō duré wapa, ubur   pese 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūda'apoto mono bâ, dur   te te ūapoto mono bâ, ūhâiba ré mono hā, hâiwa âma, dur   ti'ai âma, dur   ti'ai 'rowi adâ 're ūhâimana za'ra mono z  b âma, dur   â 'rowi ubur   pese ūhâiba ré mono hā. Ubur   pese te simisutu dasiwazari tazadawa'a:a ni, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūda'apoto mono bâ. Āne te tazadawa'a:a ni:

"Danhib'apito simasisiz  m na ūsämra âma, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Dur   Pone'ērebâi âma, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. W   uptabi zahur   wa, dur   waihu'u pese uptabi zahur   wa, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra."

Āne te âma tawata zahur   ni.

¹⁴ Tawamhā maparane si'uiwa na ropoto na ūhâiba norī hā te âma sô're uze pese za'ra: — Tô sena, tô sena. — Āne te âma sô're uzei pese za'ra. Dur   24 na dama ūpire za'ra norī hā ma tō hi'râtítō tâma ana, âma wata za'ra da.

Āne ūnhot   'rowim ne, te ūazabui mono hā, dur   te ūawapari mono hā.

6

Pone'ërebâ, ïbaihâ nhinha uptobzé te te ïprub za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, Pone'ërebâ hâ da te dasiwi ïwîrî hâ ma tô ïbaihâ nhinha uptobzé ïmorî'rada hâ pru. Tawamhã maparane si'uiwa na ropoto na ïhâiba norî hâ te ïmorî'rada hâ hâ, mreme 'râihâ na:

— We aiwatobro. — Æne te hâ.

² Tawamhã ãne hârâ wi, wa tô marî sabu, awaru ïrâ hâ. ï'mapraba'wa hâ te umnhi'âsi ré nhamra. Tawamhã ma tô ï'râzaza hâ tâma sérê ni. ï'râzaza hâ za te te da'âma ï'ai'utézé, te wasu'u. Tawamhã ma tô wara ti'ai u, tinhitob'ru norî zô, siwanhasi sina te te âma ai'uté za'ra da, âma sib'apito za'ra da.

³ Tawamhã Pone'ërebâ hâ ma tô duré ïbaihâ nhinha uptobzé hâ ïsâna'remhâ pru. Te te pru wi, ropoto na ïhâiba norî hâ ma tô duré ïsâna'remhâ hâ:

— We aiwatobro. — Æne te hâ.

⁴ Tawamhã awa'awi awaru îpré uptabi hâ ma tô watobro. ï'mapraba'wa ïsisiwi te nhamra. Tawamhã sib'ezé 'wapa ma tô tâma sõmri ni, da'wapézéb da hâ. Ma tô tâma pisutu ni, dasi'wapé hâ te te dazada wazere da, dasi'wapé na 're dasisimroi mono da.

⁵ Tawamhã Pone'ërebâ hâ si'ubdatô ãma ïbaihâ nhinha uptobzé hâ ma tô duré pru. Te te pru wi, wa tô duré wapa, si'ubdatô ãma ropoto na ïhâiba norî hârâ hâ, Æne:

— We aiwatobro. — Æne te hâ.

Tawamhã awa'awi wa tô awaru tisâ, ï'râdâ hâ. ï'mapraba'wa hâ te marî pibuzé hâ 're ti'â, tinhib'rata, amnho pibuzéb da hâ.

⁶ Tawamhã wa tô duré wapa, damreme uptabi ne hâ, maparane si'uiwa na ropoto na ïhâiba norî ïsimasabzém hawi. Æne te rowa'âbâzé hâ tâma anhoré, awaru 'mapraba'wai ma:

— Æne misi bâtâ na dapawa'â hâ, tô misi ïpibu, tridu wa'âbâzéb zarina hâ za. Æne te za dawi ïsarõ hâimo, rowa'âbâzé hâ. Tane nherê, azeitona wede hâ 're ïsimasa mono hâ, duré uwa 'ru hâ 're ïsimhatâ mono hâ u'a za'ra õ di za, azeitona 'râi wa'ui wabre hâ si'utõrî tõ da a'â, uwa 'ru 'râi wa'u ïsé zama. — Æne ma tô âma pa'uwati.

⁷ Tawamhã Pone'ërebâ hâ ma duré pru, maparane si'uiwa na âma ïbaihâ nhinha uptobzé hâ. Te te pru wi, wa tô duré wapa, ropoto na ïhâiba norî hâ maparane si'uiwa na âma hâ, da'râsutu'wa hâ. Æne te hâ:

— We aiwatobro.

⁸ Tawamhã hârâ wi, wa tô duré sabu, dadâ'â wa, dahâiba'a ne awaru ïhâiba'a hâ. ï'mapraba'wa nhisi hâ Adâ'â na ïsisi hâ. Duré ïhâiba amo, 'râwi te te ïsa'u mono nhisi hâ, Adâ 're ïhâimana za'ra mono zé. Tawamhã ma tô pisutu zahuré ni, te te da'a'uprosi zahuré mono da, daro mono bâ, dasi'wapé na. Duré mram na te te da'uprosi zahuré mono da, ma tô pisutu zahuré ni, duré dahâzé pire na te te 're ïdaduri mono na, duré abaze zahi na zama. Tawamhã daza'rata ahâ prâ na te za dasi'utõrî, daro mono bâ. Maparane si'uiwa na dahâiba wamhã, misi si te za dadâ'â za'ra. Taha zarina te za da'ahâ prâ na ai'utõrî ni, daro mono bâ.

⁹ Tawamhã Pone'ërebâ hâ ma tô duré ïmrotô hâ pru, ïbaihâ nhinha uptobzé hâ. Tawamhã te te pru wamhã, wa tô duré 'madâ'â za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're ïsimroi mono norî pê'ezani hâ, tô sena na Zezusihî zazei'wa na pahi ãna dama 're siwasu'u za'ra mono 'ru te, da te 're ïsimroi mono norî pê'ezani hâ. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé nomrizéb 'rowi te asimro, wedeza ne 'rowi.

¹⁰ Tawamhã mreme 'râihâ na te hâ:

— Wanhib'apito, danhipai u aiwaihu'u pese di. Aiwê uptabi di. Tô sena, a hâ. Taha wa, e nimahâ na hâ wa'uprosi'wa norî âma ïwasédé hâ sa'ra õ di za, ti'ai âma 're ïhâimana wasété za'ra mono âma. E niwamhã wa'ruiwa'âbâ za'ra õ di za, asimi'ahârizém na hâ. — Æne te hâ, mreme 'râihâ na.

¹¹ Tawamhā da'usa hâirā hâpa, ma tō tâma sômri za'ra ni, tidâ'âzéb u sipizari ãna, Zezusihi ãma 're hâimana za'ra mono wa. Ma tō duré tâma nharī za'ra ni:

— Ma'âpé, asimi'ë na a'â 're asimipari za'ra wa'aba mono. Da te 're ūsimroi mono norî za'ratazé hâ 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūpisutuzé hâ zahadu da te dasina azahutu õ di. Da te ai'uprosi aba ne, asiré ūsazei'wa norî, za da te 're ūsimroi mono norî za'ratazé wab õ wa, te za a'â asimi'ë na sô 're asimipari za'ra wa'aba mo. — Æne ma tō tâma nharī za'ra ni.

¹² Tawamhā wa tō duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhā, ma tō Pone'ërebâ hâ duré pru ūmropâ ãma hâ, ūbaihâ nhinha uptobzé hâ. Te te pru wamhā, awa'awi ma tō ti'a hâ sâsâ'â, sa'ëtë uptabi. Bâdâ hâ ma tō duré titoptâ'â, zazahâ ūhâ 'râdâ'â uptabi ne. A'amo hâ ma tō duré titômo wapru.

¹³ Wasi hâ ma tō duré rere, ti'ai u. Pidera wede 'râ hâ rowa'u'u za'ëne hâ te te 're pari za'ra mono wa, 're ū'a'a mono ne, ma tō wasi hâ rere, ti'ai u.

¹⁴ Tawamhā ma tō duré hâiwa nhrôno hâ ai'ub'râ, ūbaihâ da te 're ūub'râ za'ra mono ne. Duré ti'a hâ sâsâ'â wamhā, ëtë 'râihâ, daro mono bâ 're ūsimasa mono hâ ma tō sina si're, 're ūsimasa mono zém nhiti. Rob're za'iti zama, ma duré uburé sina si're, 're ūsimi'wara mono zém nhiti.

¹⁵ Tawamhā ti'ai ãma danhib'apito mono bâ dama ūpire mono bâ ma tō ëtë 'râihâ zahâpâ sima'uri, da'madâ'â'wa norî hâ, duré da'wapéi'wa norî nhib'apito norî hâ. ūsibrob ahâ norî zama ma tō sima'uri, ūsibrob'õ norî zama, pawa'âbâ ãna ūwada'uri zarina si te te dama 're ūromhuri za'ra mono norî zama, duré wada'uri ãna si'uihâ na 're ūhâimana za'ra mono norî zama. Uburé ma tō dasima'uri, ëtë 'râihâ zahâpâ ëtë're 're, duré ëtë nhi'riti 're, dasi'utôrî tō mono da.

¹⁶ Tawamhā ëtë 'râihâ norî ma, te nasi si'mahârâ za'ra, ëtë tômo wawë norî ma zama. Æne te nasi tâma si'mahârâ za'ra:

— Ma'âpé, wanhsisiwi we airere'e aba mono, wa'upsibi za'ra wa'aba mono da, hâiwa ãma danhib'apito simasisizém na ūsâmra hâ te te wa'asâmri tō da. Duré Pone'ërebâ nhimihâzé wi, wanhsisiwi we asa'wari aba, tiwi wazuwa za'ra wa'aba mono da.

¹⁷ Bâdâ ūpipa hâ ma tō oto ūwa waptârâ, õ norî hâ te te ūwa'uprosi zahuré mono zéb da hâ. E 'wa hâ hâiba ré tiwi watobro da bâ. Ni'wa hâ dâ'â ãna tiwi watobro waihu'u õ di za. Sô'rata waihu'u zahuré õ di za. — Æne ma tō ëtë tômo wawë norî ma, nasi si'mahârâ za'ra.

Æne ūnhotô 'rowim ne, te ūazabui mono hâ, duré te ūawapari mono hâ.

7

Izarazéhé nihudu uihâi ui'éré za'ratazé wasu'u, 144 miu na

¹ Tawamhā wa tō duré sabu za'ra, maparane si'uiwa na hâiwa ãma 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norî hâ. Bâtâ pusizém niwî misi te za, ti'ai ãma hâ. Bâtâ zasizém niwî te duré misi za. Duré hâiwa'a're si'uiwa na te duré si'uiwada zahuré. 'Re ūhâimana u'âsi mono te te tâma ūpisutu za'ra zéb zarina, te ta norî hâ rowa'u hâ si'u téte za'ra, bâtâ pusizém niwî, duré bêtâ zasizém niwî, duré hâiwa'a're si'uiwa na, te te 're rowapôrî tō za'ra mono da. Te te 're âzasisi za'ra tō mono da, te rowa'u hâ siwi téte za'ra, duré wede hâ te te 're rési tō za'ra mono da.

²⁻³ Taha parimhâ, wa tō duré sabu, hâiwa ãma romhuri'wa hâ aimawi hâ. Bâtâ pusizém hawi ma tō we sihâi're. Ta hâ te rob'ui'éré siro hâ tinhib'rata we 're ti'a, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe ãma te te 're ūaza'ra mono zéb da hâ. Tawamhâ maparane si'uiwa na hâiwa ãma romhuri'wa norî hâ te 'mahârâ za'ra, mreme 'râihâ na:

— Tô'â. Ti'ai ma, rob'manhari'za'ra wa'aba tō a'â, â poré ma zama, duré wede ma zama. Wanhib'apito 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe hâ a'â wa te a'uihâ ui'éré mono, pibui pese da, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimihâzém na dazu te te robzépata za'ra tō da. — Æne te 'mahârâ za'ra hâiwa ãma romhuri'wa hâ, tinhib'rata rob'ui'éré

siro te te 're ū'rā'âri hā. Tawamhā ma tō oto a'uihā ui'éré, bâtâ pusizém hawi ūwatobro hā tisiré norī me. Maparane si'uiwa na hâiwa āma romhuri'wa norī ma, ma tō 'Re ū'haimana u'âsi mono hā tâma 'ru za'ra aré, ūsimi'manharī waihu'u pese zém na ti'ai ma, te te rob'manharī za'ra da aré, duré â poré ma, te te rob'manharī za'ra da. Tane nherē, hâiwa āma romhuri'wa aimawi hā ma tō āma pa'uwaiti za'ra, ti'ai ma, te te a'â rob'manharī tō za'ra da.

⁴ Tawamhā wa tō duré wapa, ni'wai mreme hā. Te ūma wasu'u, 'Re ū'haimana u'âsi mono nhib'a'uŵē za'ratazé hā. Āne te ūma wasu'u:

— 'Re ū'haimana u'âsi mono nhib'a'uŵē za'ratazé hā āne, ūuihā ui'éré ré norī hā 144 miu na ūhâiba za'ra hā. — Āne ma tō ni'wa hā ūma waihu'u. Ā hā Izarazéhê nihudu norī za'ratazé, te wasu'u. ūsihudu sidâpâsi, te awasu'u.

⁵ Zudaha nihudu uihâ ui'éré za'ratazé hā 12 miu na. Duré Rubêhê nihudu uihâ ui'éré za'ratazé hā 12 miu na. Duré Dadihi nihudu uihâ ui'éré za'ratazé hā 12 miu na.

⁶ Duré Aséhé nihudu uihâ ui'éré za'ratazé hā 12 miu na. Duré Naptarihi nihudu uihâ ui'éré za'ratazé hā 12 miu na. Duré Manaséhê nihudu uihâ ui'éré za'ratazé hā 12 miu na.

⁷ Duré Simi'âhâ nihudu uihâ ui'éré za'ratazé hā 12 miu na. Duré Réwihi nihudu uihâ ui'éré za'ratazé hā 12 miu na. Duré Isacaha nihudu uihâ ui'éré za'ratazé hā 12 miu na.

⁸ Duré Zeburôhô nihudu uihâ ui'éré za'ratazé hā 12 miu na. Duré Zuzéhê nihudu uihâ ui'éré za'ratazé hā 12 miu na. Duré Bêzamihî nihudu uihâ ui'éré za'ratazé hā 12 miu na. Simisutu hā, ūuihâ ui'éré za'ratazé hā 144 miu na ūsa'ratazé hā, Izarazéhê nihudu norī za'ratazé hā, ūsihudu sidâpâsi.

Āne wa tō waihu'u, ūnhotō 'rowim ne.

Da'ahâ uptabi na 'Re ū'haimana u'âsi mono nho're ūdahaimana za'ra zé wasu'u

⁹⁻¹⁰ Taha parimhā, wa hā Zuwā, wa tō duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhā, wa tō da'ab'madâ, da'ahâ uptabi na, da te ūdaza'rata waihu'u õ hā. Dapoto mono bâ te aimasam ni, damreme sipo'o mono bâ 're ūdahaimana za'ra mono hā. Danhib'apito simasisizém nho're te aimasam ni, duré Pone'erebâ nho'reb zama. Da'uza hâpa hâirâ ré te ūsō're aimasam ni. Tawamhā wa'asu ne hā, da te téte za'ra sina, te damreme 'râihâ na āma tawata za'ra ni, āne:

— Wanhib'apito 'Re ū'haimana u'âsi mono, danhib'apito simasisizém na ūsâmra hā ta hā, Wa'anho'reptui'wa. Duré Pone'erebâ hā ūsiré Wa'anho'reptui'wa. Ā norī hā ma tō wawasété wi te te 're wa'anho'reptu zahuré, 're ūwas'utôrî za'ra mono zé wib zama. — Āne te damreme 'râihâ na āma tawata zahuré ni.

¹¹ Tawamhā hâiwa āma romhuri'wa norī hā te zahadu danhib'apito simasisizé mana wawi aimasa. 24 na dama ūpire za'ra norī hā ūsisöré mana wawib zama te zahadu aimasa, maparane si'uiwa na ropoto na ūhâiba norī mana wawib zama. Ta norī hā hâiwa āma romhuri'wa norī hā ma tō duré danhib'apito simasisizém nho're hi'râtitô ana, 'Re ū'haimana u'âsi mono āma wata za'ra da.

¹² Āne te āma tiwata za'ra:

— Tô sena, wa ai'âma si 're wawata u'âsi za'ra. Tô sena, aiwaihu'u pese uptabi di. Duré aiw e uptabi di. Duré asôprub uptabi di. Tô sena danhipai u uptabi dama aipire na te 're aihâimana mo. Tô sena, wa āne ai'âma wawata za'ra ni. — Āne te āma tiwata za'ra, hâiwa āma romhuri'wa norī hā.

¹³ Tawamhā āma wata za'ra pari, ma tō 24 na dama ūpire norī siré hā misi ūmazadanha, āne:

— E 'wam norī hā, õ norī hā, da'uza hâpa hâirâ ré hā. E ma hawi we ūdas'i'aba're. — Āne te ūmazadanha.

¹⁴ Tawamhā asa wa tâma tinhâ:

— Me. Wa hā te waihu'u õ di. Aima waihu'u pese di, a hā.

Tawamhā ma tō oto ūma waihu'u, āne:

— Ă norī hă ropsi'utōrīzéb āma, ti'ai āma da te 're ūrobzépata za'ētē za'ra mono zéb 'rāsatu u, hâiba ré ré 're ūhâimana za'ra mono. Da te dasima 're ūrob'manhari wasétē za'ra mono zém na 're ūdasi'utōrī mono zém hawib õ di. Te te 're robzépata za'ētē za'ra mono nherē, hâiba ré ré we ūwairébé, ā norī hă. 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, ma tō sihâiba 'ru za'ra, Pone'ërebâ wapru na dazada ūdâ'âzém na ūwasétē wi te te 're a'upsõi pese mono da, da'uza hă hâirâ da, da te 're ū'upsõi pese za'ra mono ne.

¹⁵ Taha wa, te ā norī hă 'Re ūhâimana u'âsi mono simasisizém nho're aimasa, uza hâpa hâirâ ré. Romhuri zahâri āna te te tâma 're romhuri u'âsi za'ra, āma 're ūdawata za'ra mono zéb āma hă. Duré danhib'apito simasisizém na ūsâmra hă te za duré 'râwi āma 're sisaprî u'âsi za'ra, ūuza hâpa hâirâ ré norī āma hă, ūrata za oto 're sâmra u'âsi za'ra mono wa.

¹⁶ Tawamhâ ā norī hă mra te te 're sépata zahu za'ra mono õ di za oto. Duré te te 're 'rubu zahu za'ra mono õ di za oto. Bâdâ hă te te 're hâiba zata waihu'u za'ra mono õ di za oto. Duré aimawi rowa'ro ūpire hă te te 're hâiba zata waihu'u za'ra mono õ di za oto.

¹⁷ E marî wa, te te 're robzépata waihu'u za'ra mono õ di za oto. Pone'ërebâ hă danhib'apito simasisizéb āma ūsa hă te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wa, te te 're robzépata waihu'u za'ra mono õ di za. A'ubuni wi, danhimizama da te 're ūmadâ'â pese za'ra mono ne, te za te 're 'madâ'â pese za'ra. Te za duré ub're u te te 're simroi u'âsi, â u'âsi u, da te 're âhuri mono wa, 're ūdanomro u'âsi mono zéb u. 'Re da'ry'ry mono wa, da'upî hă da te dasima 're ūu'õ za'ra mono ne, te za duré te te 're apawapto, pẽ'ezé āna oto 're nomro u'âsi mono da. — Āne ma tō 24 na dama ūpire norī siré hă misi ūma 'maiwaihu'u.

Āne ūnhotô 'rowim ne, te ūab'madâ'â mono hă, duré te ūawapari mono hă.

8

Pone'ërebâ hă 7 āma ūbaihâ nhinha uptobzé te te ūprubzé wasu'u

¹ Tawamhâ ūmrotô āma hă 7 āma hă ma tō Pone'ërebâ hă ūbaihâ nhinha uptobzé hă pru. Te te pru wi, ma tō rowarôtârâ, hâiwa āma hă. Bâtâ pibuzé za'ratazé wâiwa ma tō āma ai'utô, rob'e'é ré hă.

² Tawamhâ wa tō duré 'madâ'â za'ra, 7 na hâiwa āma romhuri'wa norī hă 'Re ūhâimana u'âsi mono nho're, ūsimasam norī hă. Ta norī ma, ma tō 7 na danhimnihârâzé hă sõmri za'ra ni.

³⁻⁴ Tawamhâ hâiwa āma 'Re ūhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hă ma tō wei mo, misi aimawi hă. Wedeza ne 'rata te za, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, wedewati ūsadaze hă da te tâma 're ūzata za'ra mono zéb 'rata. U'awire ne hă ētē'ubuzi pré oru 'manharî te 're ti'â, wedewati ūsadaze nhemezéb da hă. Tawamhâ wedewati ūsadaze hă ma tō ahâ na tâma sõmri za'ra ni, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, te te zata za'ra da. Tawamhâ wedeza ne oru 'manharî āma ma tō zata za'ra, danhib'apito simasisizém nho're. 'Re ūhâimana u'âsi mono hă ūsadaze hă te te hă da, ma tō zata za'ra, wedewati ūsadaze hă. Te te zata za'ra wamhă, ma tō ūsizé hă si're hâimo, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe're ūmreme zusi mono mreme siré. Hâiwa āma romhuri'wa nhib'rata hawi, te ūsizé hă si're hâimo, 'Re ūhâimana u'âsi mono nho're ūsam nhib'rata hawi.

⁵ Tawamhâ hâiwa āma romhuri'wa hă ma tō pré'a 'manhe, u'awire ne hă oru 'manharî 're, wedewati ūsadaze nhemezéb 're. Wedeza ne na, wedewati zadaze hă da te 're ūzata za'ra mono zém hawi ma tō pré'a 'masisi. Te te 'masisi wamhă, ma tō ūne haré ti'ai u sa'wa, uzâ hă. Te te sa'wari wamhă, ma tō tâiwapsa hă watobro, tâirârâ'ā zama. Tâsi'ubuzi zama, ma tō duré watobro. Ma tō duré ti'a hă sâsâ'ā.

Hâiwa āma romhuri'wa norī, tinhimnihârâzém na ūsimnhihâsizé wasu'u

⁶ Tawamhâ 7 na hâiwa āma romhuri'wa norī hă ma tō oto asõré pese, tinhimnihârâzém na simnhihâsi da.

⁷ Tawamhā ūmorō'rada hā ma tō tinhimnihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, ma tō tâzâ hā rere ti'ai u, unhamma zama. Dawapru wazari, ma rere uzâ hā, duré tâzâ hā. Ti'ai u rere'e wamhā, daro mono bâ ma tō ti'a hā zada, ūwaiwa prâ na. Wede hā 're ūsimasa mono hā ma tō duré si'uzâ, ūsa'ratazé wâiwa prâ na. Du zama ma tō uburé sihômo, daro mono bâ.

⁸ Tawamhā maparane āma hā hâiwa āma romhuri'wa hā ma tō duré amnhihârâ, tinhimnihârâzém na. Simnhihârâ wi, ma tō marî hā ëtë 'râihâ ne hā âi ba waptârâ, unhamma ro'o ré. Waptâ'ā wamhā, â poré mono bâ ma tō â wâiwa prâ na âwapru.

⁹ Tepe norî hā â 'rowi 're ūhâimana za'ra mono hā ma tō duré si'utôrî, ahâ prâ na, ūsa'ratazé wâiwa prâ na. Ma tō duré uba're hā ahâ prâ na si'utôrî, â nhisi baba 're ūsisa'rei mono hā. ūsa'ratazé wâiwa prâ na ma si'utôrî.

¹⁰ Tawamhā hâiwa āma romhuri'wa hā si'ubdatô āma hā ma tō duré tinhimnihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, ma tō wasi ūsa'ene hā waptârâ, hâiwa hawimhā. 'Râsitô ro'o ne, te ro'o'a'a. Waptâ'ā wamhā, nima niwîmhâ panho'omo norî nhisiwi, ma tō waptârâ. ūsa'ratazé wâiwa prâ na panho'omo nhisiwi, ma waptârâ, ub're nhisiwib zama.

¹¹ Tawamhā pa nho'omo norî nhisiwi ūwaptâ'azéb āma hā ma tō dawi ti'âzé pire. Tawamhā da te âhuri wamhā, ma tō da'ahâ na dasi'utôrî, âzé pire uptabi wa. Wasi ūsa'ëtê nhisi hā âzé'wa na ūsisi hā.

¹² Tawamhā hâiwa āma romhuri'wa hā maparane si'uiwa na āma hā ma tō duré tinhimnihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, ma tō bâdâ hā ūtômo wâiwa prâ na titobra. A'amo zama ma duré ūtômo wâiwa prâ na titobra. Wasi norî zama, ma duré ūtômo wâiwa prâ na tobra. Taha wa, te te rob'uiwë prâ za'ra di wasi hā, duré bâdâ hā, duré a'amo hā.

¹³ Taha pari, wa tō duré 'madâ, si'u hā. Hâimo uptabi te 're wara. Wara sina, te mreme 'râihâ na dama rob'mahâ, ãne:

— Ni'âpé, ni'âpé, ni'âpé. Ti'ai āma uburé pese 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî ma, aimma ropipa uptabi za'ra wa'aba di za. Hâiwa āma romhuri'wa norî si'ubdatô ūsimnhihâsi õ, tinhimnihârâzém na oto simnhihâsi wamhā, ūsimnhihâsi sidâpâsi te za ropipa uptabi hā asô tiwairébé 'wa. — Æne te si'u hā dama rob'mahâ.

Æne ūnhotô 'rowim ne, te ūazabui mono hā, duré te ūawapari mono hā.

9

¹ Taha pari, ma tō ūmrotô āma hā amnhihârâ duré, hâiwa āma romhuri'wa hā, tinhimnihârâzém na. Simnhihârâ wi, wa tō sabu wasi hā, hâiwa hawi ti'ai u ūwaptâ hā. 'Ridawazé hā ma tō wasi ma sômri ni, ab're 'rehâ 'ridawazé hā. (Ab're 'rehâ hā, wa'uburé norî 're ūhâimana za'ra mono zé).

² Tawamhâ wasi hā ma tō ab're 'rehâ hā 'ridawa. Te te 'ridawa wamhâ, ma tō ūsizé hā watobro, ab're 'rehâ hawi. ūsizé hā unhamma ro'o za'ëtê nhizédé ne hā. Tawamhâ, watobro wamhâ, ma tō bâdâ hā tômo zuwa. Ma tō duré hâiwa'utô, ab're 'rehâ nhizé hā. Taha wa, ma tō daro mono bâ tirobra.

³ Tawamhâ ūsizédé hawimhâ ma tō 'ridi hā wairé, ti'ai u. Tawamhâ ta norî ma, ma tō pisutu za'ra ni, apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne ūsé uptabi ne, te te dama 're rob'manharî za'ra mono da, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimi'manharî waihu'u pese zém na.

⁴ Æne te ni'wa hā tâma nhari za'ra:

— Dui ma, 're rob'manharî wasétâ za'ra wa'aba mono õ di za, wesuirâ ma zama, wede ma zama. — Æne te āma uwati za'ra. Te duré tâma da'ru za'ra:

— 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uwë'õ, uihâ ui'éré ãna 're ūnomro mono norî ma si, te za 're ūrob'manharî wasétâ za'ra wa'aba mo.

⁵ Tane nherë, 're danhimroi wa'aba mono õ di za. A'amo ūmrotô na si te za dama 're ūrob'manharî wasétâ za'ra wa'aba mo. Apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne ūsé pire ne, te za

dama 're ūrob'manhari wasétē za'ra wa'aba mo, da te 're robzépata za'ëtē uptabi za'ra mono da. — Āne te tāma dahâiba 'ru za'ra.

⁶ Tawamhā a'amo ūmrotō na da te 're robzépata za'ëtē za'ra mono wa, te za 'râwi da te dasima 're rosa'rata wasétē za'ra, dasi'uihâ na 'râwi 're dasisimroi mono da. 'Re dasisimroi mono da nherē, 're dasisimroi waihu'u mono õ di za. Te za da te 're robzépata hâ za'ra, a'â.

⁷ Tawamhā 'ridi hâ te asöré, awaru hâ dasi'wapé da, da te 're ūpese za'ra mono ne. Ūtē'ubuzi pré oru 'manharî na da'râzaza ne ré, te asöré. Duré da'ubu ne ū'ubu mono, awaru hâ.

⁸ Duré ūséré mono hâ aiwa pi'õ zéré ne. Duré ū'wa mono hâ, aiwa hu'u zérépa 'wa ne, ū'wa hâ.

⁹ Tawamhā ūsi'uwazi tete 'manharî ne ré, te sô'utu ubu ré aimasa. Duré ūsaripi ruru hâ ruru'u za'ëtē uptabi di. Aiwa awaru na wedewarare tete 'manharî ruru'u ne hâ, dasi'wapé zô ãma 're ūdasisa'rei mono ruru'u ne, ūsaripi ruru hâ.

¹⁰ Duré ūna're 'wamhi mono hâ apa'apa 'wa nhi'oto na're 'wamhi ne. Taha nhippsari ne, sé pire di, ūsimiwa'rêzé hâ. Tawamhā tina're 'wamhi na te za tô te te dama 're ūrob'manhari wasétē za'ra. A'amo ūmrotō na te za te te 're dahâzub u'âsi.

¹¹ Duré ūsib'apito za'ra hâ te 're hâimana, ab're 'rehâ 'madâ'a'wa hâ. Zudezu norî nhiminhisizém na hâ, Abado na ūsiminhisizé hâ. Duré deredu norî nhiminhisizém na hâ Apori'â na ūsiminhisizé hâ. ūsisi hâ da'uprosi'wa, te wasu'u.

¹² Tawamhā ropipa hâ ūmorî'rata na ūwatobro hâ ma tô ai'utô. Tane nherē, te za duré ropipa hâ maparane dazô pu.

¹³ Tawamhā hâiwa ãma 'Re ūhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hâ ūmropâ ãma hâ ma tô duré tinhimnihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, wa tô duré ni'wai mreme hâ wapa. Oru 'manharî na wedeza ne na 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, wedewati ūsadaze, da te tâma 're ūzata za'ra mono zé 'râ'wa mono hawi, ūmreme hâ.

¹⁴ Hâiwa ãma romhuri'wai ma, ūmropâ ãma ūsimnihârâ ma, te te ūnharî hâ wa tô wapa. Āne ūmreme hâ:

— Ma'âpé, wa'uburé maparane si'uiwa na ūpawasisi ré norî ma, ūpawasisizé hâ wasihu za'ra na, Eprati na pa nho'omo nhisi ãma 're ūsi'ubumroi mono norî ma. — Āne ūmreme hâ.

¹⁵ Tawamhâ ma tô oto tâma wasihu za'ra. Duréhâ ma tô 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ ãma ropisutu sirômo za'ra, niwapsi bâdâ te te ūpisutuzé hâ, ūwa waptâ'â wapsi, te te da'uprosi mono da. Tô ã bâtâ na ūwa waptâ'â wa, ma tô ūpawasisizé hâ tâma wasihu za'ra. Tawamhâ daro mono bâ da'ahâ uptabi prâ na te za wa'uburé norî hâ te te da'uprosi, daza'ratazé wâiwa prâ na.

¹⁶ Tawamhâ wa tô wapa, daza'ratazé 'mahârâ hâ, dasi'wapé zô awaru na ūdasisa'rei mono norî za'ratazé hâ. Āne daza'ratazé 'mahârâ hâ, te ūwapari hâ, 200 mirôisi na. Da'ahâ uptabi di.

¹⁷ Tawamhâ awaru, wa tô sabu za'ra, dasi'wapé zô ãma 're ūdasisa'rei mono zé hâ. Danhotô 'rowi, da te 're ūrosawêrê za'ra mono ne, wa tô ūnhotô 'rowim ne sabu za'ra, ūsisi ūsi'ubumroi mono norî zama. Ta norî hâ ūsi'uwazi tete 'manharî ne ré, te sô'utu ubu ré ūsisi asimro. ūsô'utu ubu mono hâ unhamaro'o pré ne na, ūwamnarî mono hâ. Duré sôté uzé ne na ūsô'utu ubu zé wamnarî mono hâ. Duré awaru 'râi mono hâ, aiwa hu'u zérépa 'râ ne. ūsadai're hawi mono hâ te unhamaro'o mono ne hâ nasi wairé, duré ūsizedé hâ, ëtê ro'o nhizédé uzé pire zama. Duré ūsizedé uzé pire hâ te duré nasi wairé, dapârîzé hâ.

¹⁸ Tawamhâ ã hâ, unhamaro'o ne hâ duré ūsizedé hâ duré ëtê ro'o nhizédé uzé pire hâ ma tô te te da'uprosi, awaru zadai're hawi, ūwairébé mono hâ. Daro mono bâ da'ahâ uptabi prâ na ma tô te te da'uprosi, daza'ratazé wâiwa prâ na.

¹⁹ Āne ma tō tizadai'rē ro'o nhipārī na te te da'uprosi, tizamo na zama. Īsamo mono hā wahi ne īsamo hā. Tō wahi 'rā ne na īsamo 'rāsatu mono hā. Taha na ma tō te te dahāzu.

²⁰ Tawamhā dahāiba ré īdasi'atarēme mono hā īdadā'â mono õ hā, 'rāwi dasi'uihā na 're dasisāmri za'ra mono õ di. Zahadu te wa'uburé norī āma si 're dawata za'ra. Te duré zahadu ropoto hāiba 'manharī āma si 're dawata za'ra, danhib'manharī nhipesē na da te 're īrob'manharī za'ra mono āma, ētē'ubuzi pré oru 'manharī āma, duré ētē'ubuzi'a prata 'manharī āma, duré īsi'uwazi waipo 'manharī āma, duré ētē 'manharī āma, duré wede 'manharī āma. Zahadu da te rēme mono õ di. Ropoto hāiba 'manharī hā te te rob'madā'â õ nherē, duré simipari õ nherē, duré morī õ nherē, te zahadu āma 're dawata za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono upana.

²¹ Duré zahadu dasipārī hā da te sahāri mono õ di. Duré simi'â, da te sahāri mono õ di. Duré pi'õ na danhimisaihuri hā da te sahāri mono õ di, duré aibâ na zama. Duré dasiwi romnhimi'uri hā da te sahāri mono õ di. Zahadu dawasétē wi 're dasipizari za'ra mono õ di. Ōne u'āsi te marī īwasétē na si 're dahāimana za'ra.

Āne īnhotō 'rowim ne, te ī'awaihu'u mono hā.

10

Hāiwa āma romhuri'wa hā ībaihā nhinha īsyryre te te 're īrā'ārizé wasu'u

¹ Tawamhā wa tō duré sabu, hāiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa hā aimawi hā īsimiwada'uri pire hā. Hāiwa hawi ma we si'ra, hāiwa'a na ubu ré. Tāiwaipore te duré īrā nhisiwimhā za. Duré ī'ubu hā aiwa bātā ro'o ne. Duré unhamā ro'o pa ne, īza hā.

² Tawamhā ībaihā nhinha īsyryre te sōzi haré 're ti'â, tinhib'rata. Tawamhā â poré nhisiwi ma tō tipara nhimire niwīmhā tipara hā tisā. Ti'a nhisiwi ma tō duré tipara nhimi'e niwīmhā tipara hā tisā.

³ Tawamhā mreme 'rāihā na te hā. Hu'u zérépa wairō 'rāihā ne, īhārā hā. Hārā wamhā, awa'awi ma tō tāiwapsa hā tiwapsa'a za'ra, wapsa'a 'rāihā na. 7 na īwapsa'a za'ra hā.

⁴ Wapsa'a za'ra wamhā, damreme ne hā wa tō wapa. Taha wa, wa tō īmreme za'ra hā te īwapari na aré rob'ui'érē. Tane nherē, te ni'wa hā hāiwa hawimhā īma tinhā, te rob'ui'érē tō da. Āne te īma tinhā:

— Tō'ā. Rob'ui'érē tō. Asima si waihu'u, tāiwapsa'a norī mreme hā. — Āne te āma īpa'uwati.

⁵ Tawamhā hāiwa āma romhuri'wa hā â nhisiwi īsa hā ti'a nhisiwib zama īsa hā te īmadā hā ta hā ma tō hāiwa nho'ōmo tinhib'rada hā wē, tinhimire niwī hā.

⁶⁻⁷ Tawamhā simiwē sina, ma tō waihu'u:

— 'Re īhāimana u'āsi mono hā za te te īrob'manharīzéb da hā sô rowaptâ'â õ di za oto. 7 āma hāiwa āma romhuri'wa hā tinhimnihārāzém na simnhihārā wamhā, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā āma uwaimra, duréihā te te da'āma sima īropisutuzé hā dama īwaihu'u'ō hā. Duréihā tizadawa wasu'u 'rata 'wa norī ma, te te īropisutuzém na te za oto dama rob'manha. Āne, wa tō sena na awaihu'u, 'Re īhāimana u'āsi mono nho'a, īsimiropisutuzém na zama. — Āne ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa para waihu'u, hāiwa āma romhuri'wa hā, hāiwa nho'ōmo tinhib'rada te te īwē hā. 'Re īhāimana u'āsi mono hā ta hā hāiwa 'manharī'wa, duré ti'ai 'manharī'wa, duré â poré 'manharī'wa, duré uburé īwa 're īdahāimana za'ra mono poto 'wa.

⁸ Tawamhā hāiwa hawi we te te īma īnharī 'rata mreme hā wa tō duré wapa. Āne te duré īma tinhā:

— Ma'āpē, sô aimorī, ībaihā nhinha īsyryre zō, âri da, hāiwa āma romhuri'wa, sô'a haré tinhib'rata te te 're īrā'āri zō. Õ hā hāiwa āma romhuri'wa, â nhisiwi īsa hā, ti'a nhisiwib zama. — Āne te sô īzatō.

⁹ Tawamhā wa tō ūtēme sô mo. Sô ūwisi wamhā, wa tō tiwi waptē, ūbaihâ nhinha ūsyryre hā. Te tiwi waptērē wamhā, te ūma ti'ru, ãne:

— Ma'apé âri, 'rēne da. 'Rēne wamhā, ropñi ne hā ūsei uptabi za, asadai'rē 'remhā. Tane nherē, oto sômri wamhā, adi'i 'remhā te za anomozé. — Æne ma tō ūma waihu'u.

¹⁰ Tawamhā wa tō oto ti'â, ūsib'rata hawi ūbaihâ nhinha ūsyryre hā. Te âri wamhā, wa tō ti'rē. Te 'rēne wamhā, ropñi ne hā sei uptabi di, ūzadai'rē 'remhā. Tane nherē, te sômri wamhā oto, ūdi'i 're, ma oto ūnomozé.

¹¹ Tawamhā ni'wa hā te ūma tinhā:

— Te za duré 'Re ūhâimana u'âsi mono hā dama 're ūsadawa wasu'u mo, dapoto mono bâ za dama 're ūromhâimana za'ra mono zém na hā, damreme sipo'o mono bâ. Daro mono bâ dama ūpire za'ra norî ma, za 're ūromhâimana mono zém na zama te za duré dama 're ūsadawa wasu'u mo. — Æne ma tō ūma waihu'u.

Æne ūnhotō 'rowim ne, te ūab'madâ'â mono hā, duré te ūawapari mono hā.

11

'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norî wasu'u

¹ Tawamhā ma tō ūma sômri ni, wedehu waré ne hā marî pibuzé hā. Tawamhā 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ma tō ūzatō:

— Mo oto aimorî ti'ai ãma ūhorôwa u, wedehu waré ne na, 'ri hā pibui mono da, duré ūma danhoprubzé nomrizé hā pibui mono da, wedeza ne hā, danhimidama da te ūma 're ūzata za'ra mono zé hā. Ma'apé duré ūhorôwa ãma, ūâma 're ūdawata za'ra mono norî hā sa'rata za'ra na.

² Tane nherē, 'ri 'wawi wa'ra 're, 'ri nho'remhâ pibui mono ô di za. Ta hā wa tō pisutu, ūhib'a'uwê'ô norî si te te ãma 're ubumroi mono da. Ta norî hā niwapsi te za Zeruzarê ãma hā 'ri nho'u ūwê uptabi ãma hā da'âma ai'uté za'ra. Taha wa, te za te te sina dawasi za'ra. 42 na a'amo ūhâimana u te za te da'âma rowamnarî za'ra, 1,260 na bâdâ za da'âma ūsi'utôrîzéb u.

³ Taha ré, wa za ūzadawa wasu'u'wa norî hā satôrî zahuré, tô 1,260 na bâdâ ūsi'utôrîzéb u simi'e na te te ūzadawa wasu'u zahuré mono da. Tawamhā pone'erebâ zéré 'manharî na uza wasétê ré, te za tineb zahuré, pë'ezé uptabi zahuré wa, da te dasiwi 're ūwê'ô pese za'ra mono wa. — Æne ma tō ūma waihu'u, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā.

⁴ A norî hā azeitona wede ne, te duré 're hâimana zahuré, ūrâi wa'ui wabre hā ūro'o pese ne, simi'e na te te dama 're sadawa wasu'u zahuré mono wa. Rob'uiwëzém ne, te duré 're hâimana zahuré, 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rob'uiwë zahuré mono wa. Uburé Danhib'apito nho'a te 're sima'wara zahuré.

⁵ Tawamhā ni'wa hā te te tâma rob'manharî wasétê zahuré da nherē, te za tizadai'rê hawi unhamma ro'o na wîrî zahuré. Æne na te za si'utôrî ūsitob'ru norî hā, te te tâma rob'manharî wasétê za'ra mono da nherē.

⁶ Tawamhâ 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norî hâ ūsimipawapto waihu'u pese zém na te za hâiwa pese zahuré, tâ ta'a tô da, te te dama sadawa wasu'u zahuré mono sina. Duré te te waihu'u pese zahuré di, te te âwapru zahuré da hâ, duré te te sima ūwê zahuré zéb zarina, ti'ai ma, te te nasi ūrob'manharî wasétê zahuré da hâ. 'Re ūhâimana u'âsi mono u, dawasétê wi 're dasipizari za'ra mono da, te za ãne te te dama arob'manharî zahuré.

⁷ Tawamhâ te te sadawa wasu'u zahuré mono pari, te za ropoto siwamnarî hâ ab're 'rehâ hawi ūwatobro hâ sô tisusi zahuré, te te 'wapé zahuré da. Tawamhâ ropoto siwamnarî hâ aibâ norî ma, siptete zahuré wa, te za pârî zahuré.

⁸ Tawamhâ 'ri nhi'riti 're za'êtê ãma, te za taré ūhâiba hâ hâ tiza'wari zahuré, 'ri nho'omo za'êtê ãma, wede nphonhi'râmi na ūsib'apito za'ra, da te dasiwi ūwîrîzém nho'omo ãma, dama ūsa'rese za'êtê ãma. Sodoma na 'ri nho'omo nhisi ãma, 're ūdahâimana wasétê

za'ra mono ne, ã 'ri nho'u hã. Duré Ezitu na romnhisi ãma 're ïdahâimana wasétê za'ra mono ne hã, ã 'ri nho'u hã. Åne 'ri nho'omo zahuré na ãma ïsimiré'ezé hã, Zeruzarë hã.

⁹ Tawamhã da'ahâ uptabi na te za ïtème ubumro zahuré ni, ïhâiba hâ hâ da te dasiwi 'madâ'â zahuré da, 'ri nhi'riti sa'wari ré. Si'ubdatõ bâdâ ïne wâiwab u, te za dapoto mono bâ dasiwi 'madâ'â zahuré ni, damreme sipo'o mono bâ, 're ïdahâimana za'ra mono hã. Te za duré ãma tasi'uwati za'ra ni, da te dasiwi za tõ da.

¹⁰ Tawamhã ti'ai ãma daro mono bâ 're ïdahâimana wasétê za'ra mono norï ma hã rowë za'ra di za, ïsadawa wasu'u'wa norï hã dâ'â zahuré wa. Taha wa, te za 're dato za'ra. Te za duré danhibzari na tasisawi za'ra ni. ïsadawa wasu'u'wa norï hã dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, te te dama 're ropipa zahuré mono ré, dâ'â zahuré wa, te za 're dato za'ra.

¹¹ Tawamhã si'ubdatõ bâdâ, ãma ïneb zahuré zé wâiwa pari, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïpë'ëzani hã apâ tâma sômri zahuré, hâiba ré 're neb zahuré da apâ. Taha pari, te za oto hâiwi aim'a'wara zahuré. Sima'wara zahuré wamhã, te za tâma tapahi uptabi za'ra ni, da te ï'madâ'â za'ra norï hã.

¹² Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norï hã te za wapari zahuré, hâiwa hawi ni'wai mreme hã. Mreme 'râihâ na te za sô tihârâ zahuré:

— We ane wa'aba, hâimo. — Åne te za ni'wa hã sô tihârâ zahuré.

Tawamhã ï'ruiwapari'wa norï hã te te 'madâ'â za'ra mono ré, te za hâiwa'a na tizasi zahuré, hâiwa u.

¹³ Tawamhã zasi zahuré wi, awa'awi te za sa'ëtë uptabi ti'a sâsâ hã watobro. Watobro wamhã, 'ri hã nima norï hã te za sina, Zeruzarë ãma, 'ri nho'omo 'remhã 're ïsimasa mono hã. 10 na 'ri 'mai'hâimana wamhã, te za misi si dawi rere'e. Te za duré 7 miu na tadâ'â za'ra ni, ti'a sâsâ'â na hã. Tawamhã dadâ'â ãna ïdasi'atarëme mono hã te za tapahi uptabi za'ra ni. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma te za tawata za'ra ni, hâiwa ãma 're ïsâmra mono ãma, simi'manharï waihu'u pese uptabi wa.

Åne ïnhotõ 'rowim ne, te ï'awapari mono hã, duré te ï'azabui mono hã.

¹⁴ Tawamhã ropipa hã maparane ïpu hã tâibâ oto. Tane nherë, zahadu si'ubdatõ ãma zô, te rowaptâ. Romhuture di oto, duré ropipa ïwatobro da hã. Ma'apé åne waihu'u pese za'ra wa'aba.

7 ãma hâiwa ãma romhuri'wa hã tinhimnihârâzém na ïsimnihihârâzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã 7 ãma hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô tinhimnihihârâzém na amn-hihârâ. Simnihihârâ wi, hâiwa ãma damreme 'râihâ hã wa tô wapa. Åne te nharï za'ra:

— Satanasihi nhimi'madâ, 're danomro mono da, ma tô da te dasima 're wê za'ra aré, daro mono bâ. Tane nherë, ropâ te za oto 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimi'madâ'â si 're danomro, Wanhib'apito nhimi'madâ hã. Danho'reptui'wa da, te te ïpisutu nhimi'madâ'â zama te za 're dahâimana za'ra oto. Wanhib'apito hã te za tô te te 're da'ab'madâ'â u'âsi oto, õne u'âsi. — Åne wa tô wapa, hâiwa ãma damreme 'râihâ hã.

¹⁶ Tawamhã 24 na dama ïpire za'ra norï hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nho'a tisimasizém na ïsi'ubumro norï hã ma tô hi'râtítô tâma ana, ãma wata za'ra da.

¹⁷ Åne te ãma tiwata za'ra:

"Ubûré Danhib'apito uptabi, 'Re ïhâimana u'âsi mono, a hã danhipai u asiptete uptabi di. Duréihâ marï õ ré hã, te 're aihâimana u'âsi mo. Ai'utõri waihu'u õ di. Õne u'âsi te 're aihâimana mo. A hã aiwaihu'u pese zé hã, duré danhipai u asiptetezé hã ma tô oto dama ïhâi're, da te oto 're 'madâ'â za'ra mono da. Taha zarina ma tô oto danhipai u da'madâ'â pire na ãma ïsâna'ra, ãhâna hã. Taha wa, wa ai'âma wawata za'ra ni.

¹⁸ Ai'âma 're ïdawata za'ra mono õ norï hã ma tô asada tizahi pese za'ra. Taha wa, ma tô oto ïwa waptârâ, asiwi ïda'awë'õ pese zéb zarina, dama ïrob'manharï wasétê zéb da hã.

Ma tô duré ïwa waptârâ, dahâimanazéb zarina dama ï'arowairébézéb da hã, uburé adâ'â norï ma hã, asimiroti hã te te 're ïwapari za'ra mono õ norï hã uburé 're ahâ za'ra

mono da, duré uburé asimiroti wapari pese 'wa norí ma, tāma 're ab'manhariñ wē mono da.

Ma tō īwa waptārā, asadawa wasu'u'wa norí ma, marī īwē hā 're anhomri mono da, te te aima 're īromhuri pese za'ra mono zé wa'rāmi. Uburé pese asib'a'uweñ norí ma, marī īwē hā 're anhomri mono da, ma tō īwa waptārā, ai'āma 're īwata za'ra mono norí ma, dama īpire norí ma, dama īwapu norí ma zama.

Ma tō duré īwa waptārā, ti'ai āma da te 're īrowasétē za'ra mono norí hā uprosi da."

Āne 24 na dama īpire za'ra norí hā ma tō āma po're pu'u za'ra.

¹⁹ Tawamhā hāiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb āma hā, ma tō ni'wa hā 'ridawa hā 'ridawa. Te te 'ridawa wamhā, te oto wedehā're hā sō'awi 'ri para za. Wedehā're 're, te ētēpo īui'éré ré hā da'wa, duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono te te tinhib'a'uweñ ma īropisutuzéb ui'éré ré hā. Tawamhā ma tō tāiwapsa hā watobro, tāirārā'ā zama, tāsi'ubuzi zama. Ti'a hā ma tō duré sāsā'ā. Tāzā hā ma duré asa'wa, īpire hā.

Āne īnhotō 'rowim ne, te īazabui mono hā, duré te īawapari mono hā.

12

Pi'ōi wasu'u, Satanasihi wasu'u me

¹ Tawamhā wa tō duré 'madâ. Te 'madâ'ā wamhā, marī hā ma tō hāiwa nho're na sihā'i're, dama īsa'rese'ō hā, āma 're īdatob'uzu za'ra mono hā. Ta hā dama īwaihu'u'ō hā wa tō 'madâ, pi'ō īsa hā. Bâtâ ro'o ne na īuza hā. īpara 'rowimhā a'amo te za. Duré 'rāzaza ré te za. īrāzaza na hā wasi te aimasa, 12 na.

² īra te duré āma sépu, pi'ōi āma. Āma sépu'u wa, te hâzé te, 're sadari.

³ Tawamhā ma duré marī hā sihā'i're, hāiwa nho're na, marī īsa'rese'ō hā. Ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī hāiba za'ēne hā te za. īhāiba hā īhāiba pré. Duré 7 na ī'rā hā. 10 na duré ī'u hā. Powawē ūmo ne, īōmo za'ra hā. Duré 7 na ī'rā za'ra 'rāzaza hā, danhib'apito 'rāzaza ne hā. īrāzaza si'ubuzi na īrāzaza za'ra hā.

⁴ Tawamhā tizamo na ma tō wasi hā waibu, hāiwa āma 're īsimasa mono hā. Ahā uptabi prā na ma tō waibu, īsa'ratazé wāiwa prā na. Tawamhā te te waibui wamhā, ti'ai u ma tō sa'etē sāmra.

Tawamhā pi'ō nho're te za, ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī hā. Pi'ō te sapa īra zō, waptā'ā wi te te 'rēne da.

⁵ Tawamhā ma tō tāma waptārā aibâ na, simiwada'uri nhiptete na za daro mono bâ te te 're īda'awada'uri mono da hā. Tawamhā ma tō tiwi âri ni, 'Re īhāimana u'āsi mono u, danhib'apito simasisizém na 're īsāmra mono u, īsiré danhib'apito na 're hāimana mono da.

⁶ Tawamhā ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī wi, te pi'ō wara, a'ubuni u, 'Re īhāimana u'āsi mono te te tāma īropese sirōmo zéb u, te te tāma īpisutuzéb u. Tame hāimana mono ré, te za 1,260 na bâdâ īhāimana u te te 'madâ'ā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

⁷ Tawamhā dasi'wapé, hāiwa nho're āma ma tō watobro. Hāiwa āma romhuri'wa hā Midé na īsisi hā, duré hāiwa āma īsiré tāma īromhuri'wa norí hā, te ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī hāiba za'ēne hā siwi 'wapé. Tawamhā ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī hā ma tō sina ana, hāiwa āma tāma īromhuri'wa norí me.

⁸ Tane nherē, ma tō Midé norí hā āma ai'uté za'ra. Taha wa, hāiwa āma 're hāimana waihu'u za'ra mono õ di za oto.

⁹ Tawamhā ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī hā ma tō siwi time ti'ai u, apâ morî tō da. Ta hā Satanasi, wanhitob'ru. Ta hā duréihā wahi na īsihāiba. Uburé tizadawa nhipe se na te te 're īda'a'rāmi mono, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa para newa, ti'ai āma daro mono bâ. Tawamhā wa'uburé norí zama īsib'a'uweñ zama ma tō īsiré siwi sāmra ti'ai u, apâ si'aba'rē tō da.

Āne wa tō te ab'madâ'ā, īnhotō 'rowim ne.

10 Tawamhā wa tō duré ni'wai mreme hā wapa. Mreme 'rāihā na te tinhā:

— 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō oto wa'anho'reptuzém na wama āma uwaimra, wanhitob'rui wi. Danhib'apito na siptete na te te 're īda'ab'madâ'ā mono zé hā ma tō duré dama hāiré oto. Duré Danho'reptui'wa da, te te īpisudu hā te duré īsiré te te 're da'ab'madâ'ā oto, waihu'u pese na. Wasiré īsazei'wai āma, awē sidâpâsi simizazâri āna īwasédé hā te te āma 're īaza'ra mono hā ma tō oto 'Re īhāimana u'āsi mono hā sihawi time hāiwa hawi, ti'ai u, Wa'uburé hā.

11 Pone'erebâ hā dazada īdâ'âzéb zarina, ma tō wasiré īsazei'wa norī hā āma ai'uté za'ra, Satanasihi āma. īwasu'u wē hā sena na te te dama 're īsadawa wasu'u za'ra mono zém na zama, ma tō āma ai'uté za'ra. Duré da te 're 'ruiwapari za'ra mono wa, dawi 're sihâiba zawi za'ra mono ò di, 're dâ'ā tō za'ra mono da. Taha wa, 'Re īhāimana u'āsi mono wi sipizari āna, ma tō duré Satanasihi āma ai'uté za'ra.

12 Taha wa, ma'āpé 're ato za'ra wa'aba mono, hāiwa āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī hā. Tane nherē, ti'ai āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī hā aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, â poré na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī ma zama. E marī wa. Wa'uburé hā sahi uptabi na atême morī aba na dâ'âsina, ti'ai u. Ti'ai āma te te aima 're rob'manharī wasétē za'ra wa'aba mono da, za 're īhâimana hutu mono zém na te te sina waihu'u wa, ma tō tizahi pese. Taha wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. — Āne te ni'wa hā tinhā, mreme 'rāihā na.

13 Tawamhā ho'orā hâiba ne ropoto siwamnarī hâiba za'ene hā hâiwa hawi da te īme na siwaihu'u wamhā, ma tō pi'ō zarina 're mo, aibâ na īra tâma īwaptâ'ā zarina.

14 Tane nherē, ma tō si'ōmo wawē paihi hā īsaripi ré hā pi'ōi ma za ni, a'ubuni u 're īsâmra mono zéb u, āma wara da, tō ōme, 'Re īhâimana u'āsi mono te te tâma īropese sirōmo zéb u. Tame te za 'Re īhâimana u'āsi mono hā te te 're 'madâ'ā, si'ubdatō wahum nhipai u wâiwa, ho'orā hâiba ne ropoto siwamnarī wi.

15 Tawamhā ho'orā ne hā ma tō â hā tizadai're hawi sa'wa pi'ō zarina, â pré da, â te te 'mapraba da.

16 Tane nherē, ti'a hā ma tō pi'ōi āma aime. Ti'a hā ma tō si'ridawa, â zô, â hā īwa a'a da. Tawamhā ma tō â hā īwa ti'a'a tō, ho'orā hâiba ne tizadai're hawi pi'ō zarina te te īsa'wari hā.

17 Tawamhā ho'orā hâiba ne ropoto siwamnarī hā ma tō pi'ō da tizahi pese, tiwi simani wa. Taha wa, ma tō īshudu norī zô mo, te te 'wapé za'ra da. E 'wam norī hā te wasu'u, īshudu norī hā. Ta norī hā 'Re īhâimana u'āsi mono nhimiroti te te 're īwapari pese za'ra mono, duré tō sena na Zezusihi zazei'wa na 're īsiwasu'u za'ra mono, te wasu'u. Ta norī zô te mo, ho'orā hâiba ne ropoto siwamnarī hā te te 'wapé za'ra da.

18 Tawamhā te oto ta hā â poré zaihâ na za, supara're wa.

Āne īnhotō 'rowim ne, te īazabui mono hā, duré te īawapari mono hā, za īromhâimana mono zém na hā.

13

Ropoto siwamnarī pipa zahuré wasu'u, â 'rowimhā, duré ti'ai 'rowimhā

1 Tawamhā wa hā wa tō duré sabu, â 'rowi ropoto siwamnarī hā â hawi watobro ré. īhâiba misi nherē, 7 na īrā hā. Duré 10 na powawē ōmo ne, ī'ōmo mono hā. ī'ōmo na hā danhib'apito 'râzaza si'ubuzi ne ré, te ōmo 'râzaza ré aimasa, 10 na. Duré īrâi mono na rob'ui'éré za'ra ré hā aiwa 'Re īhâimana u'āsi mono newa, 'Re īhâimana u'āsi mono wamri na īsiwaptêrē ui'éré wasédé hā.

2 Duré īhâiba hā, hu'u hâiba ne. īpara hā robzahi para ne hā ursu para ne. Duré īsadai're hā, aiwa hu'u zérépa zadai're ne, īsadai're hā. Tawamhā ho'orā hâiba ne ropoto siwamnarī hā, Satanasi hā ma tō tinhiptetezé hā tâma tisō, īsadawa para siré te te da'āma 're romhuri wasétē zahuré mono da, īsimiromhuri waihu'u pese zém na.

³ Tawamhā misi ūrāi āma hā ū'a ré hā da te wīrī wa, ū'wa're ne hā. Tane nherē, ū'wa're hā ma tō tāma ato. Taha wa, daro mono bā uburé 're ūdahāimana za'ra mono hā ma āma tatob'uzu za'ra ni. Ma duré āma sasōmri za'ra ni, ūsimiwada'uri na.

⁴ Ma tō duré ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī āma tawata za'ra ni aihīni, â hawi ropoto siwamnarī ma, tinhimi'manharī waihu'u pese zé hā te te tāma sōmri wa. Tane ma tō duré â hawi ropoto siwamnarī āma tawata za'ra ni. Āne te āma tawata za'ra ni:

— E 'wa hā ūsine hāimana waihu'u pese bā. E 'wa hā ūsiptete wabzu'wa pā. — Āne te āma tawata za'ra ni, daro mono bā da'ahā na.

⁵ Tawamhā â hawi ropoto siwamnarī hā, te 'Re ūhāimana u'āsi mono hā wa'ēi wasétē, 'rāwi waihu'u pese na sina wata dā'āsina. 'Re ūhāimana u'āsi mono te te sadawa uwati ū di. Ma tō duré tāma waproso, dama pire na te te da'awada'uri wasétē mono da a'ā, 42 na a'amo ūsisōrē mono u.

⁶ Taha ré, ma tō 'Re ūhāimana u'āsi mono hā wa'ēi wasétē tō, ūsisi na zama. 'Re ūsāmra mono zém na ma tō duré timreme wasétē, duré hāiwa āma 're ūhāimana za'ra mono norī āma zama.

⁷ Tawamhā 'Re ūhāimana u'āsi mono hā ma tō duré tāma waproso, â hawi ropoto siwamnarī ma, ūsib'a'uwē te te 'wapé za'ra da, te te āma ai'uté za'ra da, ūsib'a'uwē norī āma. Ma tō duré tāma waproso, simiwada'uri wasétē nhiptete sina te te 're da'awada'uri mono da, dapoto mono bā, duré damreme sipo'o mono bā 're ūdahāimana za'ra mono hā.

⁸ Tawamhā ti'ai āma daro mono bā 're ūdahāimana za'ra mono norī hā te za āma 're dawata za'ra, da'ahā uptabi na. Tane nherē, ni'wam norī hā āma 're wata za'ra mono ū di za, ūbaihā na 're ūdahāimana u'āsi za'ra mono norī nhisi, 're ūsimi'wara mono zém na ūsisi 're ūsimi'wara mono norī hā. Duréhā 'Re ūhāimana u'āsi mono hā te te ropoto mono ū ré, danhisi na te te āma ūrob'ui'éré za'ra hā ã ūbaihā hā, Pone'ērebā, da te dasiwi ūwīrī te hā.

Āne za ūromhāimana mono zém na ūnhotō 'rowim ne, te ūazabui mono hā, duré te ūawapari mono hā.

⁹ Ma'āpē, aipo're 'repu'u ré za'ra wa'aba wamhā, wapari pese za'ra wa'aba.

¹⁰ Ni'wa hā ūsazei'wai wamhā, dazazéb 're da te 're séme mono da, 'Re ūhāimana u'āsi mono te te dawi 're sawi za'ra mono ū wamhā, te za tō da te 're sé. Duré sib'ezé 'wapa na da te 're simroi mono da, 'Re ūhāimana u'āsi mono te te dawi 're sawi za'ra mono ū wamhā, te za tō da te 're simro. Āne da nherē, te za sipizari āna āma 're nomro, 'Re ūhāimana u'āsi mono āma.

¹¹ Tawamhā wa tō duré sabu ropoto pipa hā, ti'ai hawi ūwatobro hā. Maparane ū'u hā, pone'ērebā 'rare ūmo ne hā. Tane nherē, ūmreme hā ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī mreme ne, ūmreme hā.

¹² Tawamhā â hawi ropoto siwamnarī nho'a te te 're romhuri, ti'ai hawi ūwatobro hā. ūsadawa para te te 're da'awada'uri pese, ti'ai āma daro mono bā 're ūdahāimana za'ra mono norī hā â hawi ropoto siwamnarī āma 're dawata za'ra mono da, ūrāi āma ū'azé tāma ūsitob āma.

¹³ Tawamhā ti'ai hawi ropoto pipa hā ma tō te te 're aromhōsi, marī ūwaihu'u'ō na, dama ūsa'rese'ō na. Hāiwa hawi unhamā ro ūwaptā'ā na ma tō datōmo nho'a romhōsi.

¹⁴ Āne 'Re ūhāimana u'āsi mono hā ma tō tāma waproso, â hawi ropoto siwamnarī nho'a te te 're romhōsi mono da. Āne ma tō tinhimiromhōsi na dama 're sadawa nhipese, 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa para newa, ti'ai āma daro mono bā 're ūdahāimana za'ra mono norī ma hā. Ma tō duré dama ti'ru, romhāiba, da te dasiwi 'manharī da, â hawi ropoto siwamnarī hāiba na, sib'ezé 'wapa na da te dasiwi ūwīnherē, apā ūhāiwa'utu hāiba na.

¹⁵ Tawamhā romhāiba hā da te dasiwi 'manharī parimhā, ma tō 'Re ūhāimana u'āsi mono hā ti'ai hawi ropoto pipa ma waproso, romhāiba ma, ūpē'ezani te te tāma sōmri

da, mreme ré oto 're morĩ da, duré romhâiba ãma 're ūdawata za'ra mono õ norĩ hã te te 're anhimroi mono da, ti'ai hawi ropoto pipa hã.

¹⁶ Tawamhã ti'ai hawi ropoto pipa hã ma tô te te da'awada'uri, da te dasima waprosi za'ra da, ni'wam norĩ hã ūsib'rata nhimire niwî da te sib'rata ui'éré za'ra mono da, duré ni'wam norĩ hã ūuihâi mono na da te uihâ ui'éré za'ra mono da. Tawamhã ma tô da te a'ui'éré tô, daro mono bâ 're ūdahâimana za'ra mono hã, dama ūwapu mono bâ duré dama ūpire mono bâ, duré danhibro pese mono bâ, duré danhibrob'õ mono bâ, duré dapawa'âbâ ãna dawada'uri zarina si da te dama 're ūromhuri za'ra mono bâ, duré dawada'uri ãna dasi'uihâ na 're ūdahâimana za'ra mono bâ. Da'upsâtä mono bâ ma tô da te da'ui'éré za'ra.

¹⁷ Tawamhã danhib'rata ui'éré õ nherë, da'uihâ ui'éré õ nherë, da te 're rob'uipra waihu'u za'ra mono õ di. Duré da te 're rowede waihu'u za'ra mono õ di. Â hawi ropoto siwamnari nhisi na da'uihâ ui'éré hã, duré danhib'rata ui'éré hã, ūisisi za'ratazé hã. Æne wa tô te awaihu'u, ūinhotõ 'rowim ne.

¹⁸ A norĩ wa'wa hã ai'maiwaihu'u pese aba wamhã, ma'âpê ūisisi za'ratazéb ui'éré hã 'maiwaihu'u aba, ūwasu'uzé hã. 666 na ūisisi za'ratazé hã danhisi za'ratazém na ūisisi hã te wasu'u.

14

'Re ūhâimana u'âsi mono, ūwasété hawi te te ūwa'âbâ za'ra norĩ nho're wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, Pone'ërebâ hã wa tô sabu, da te dasiwi ūwîri hã. Si'â na ëtë 'râihâ nhisiwi te za. Duré 144 miu na dahâiba hã te ūsiré aimasam ni, ūisisi na ūuihâ ui'éré ré mono hã, duré ūmama nhisi na zama ūuihâ ui'éré mono hã.

² Tawamhã wa tô duré wapa, hâiwa hawi ni'wai mreme hã. Â'a'a 'râihâ ruru'u ne, ūmreme hã. Duré tâiwapsa'a za'ëtë rârâ'â ruru'u ne, ūmreme hã. Rowamreme'wa, tinhimirowamremezém na te te 're ūrowamreme za'ra mono ne, ūmreme hã.

³ Tawamhã 144 miu na ūhâiba za'ra norĩ hã te danhib'apito simasisizém nho're asôré, maparane si'uiwa na ropoto na ūhâiba norĩ nho'reb zama, duré dama ūpire za'ra norĩ nho'reb zama. Tinho're ūtém na te tinho're za'ra, dama ūsa'rese'õ na. Â norĩ si 're ūdanomro wasété mono zém hawi, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūwa'âbâ za'ra norĩ si te te waihu'u pese za'ra di, ūsõ're hã.

⁴ Â norĩ hã ma tô 're si'madâ'â pese za'ra, 're siwasété tõ za'ra mono da, pi'õ na 're ūdanhimisaihuri za'ra mono õ ne. Duré pi'õ za'rese'õ'wa 're ūhâimana za'ra mono ne, ma tô 're si'madâ'â pese za'ra. Pone'ërebâ nhirâ zarina si ma tô 're nomro. Ta norĩ si ma tô 're ūdanomro wasété mono zém hawi wa'âbâ za'ra. Ta norĩ hã ma tô 'Re ūhâimana u'âsi mono ma sisõmri na'rata za'ra, Pone'ërebâi ma zama.

⁵ Duré 're sadawa nhipseza'ra mono õ di. Duré ūwasédé hã sena na da te ãma 're sa'ra waihu'u mono õ di, ūwë na si 're hâimana za'ra mono wa.

Si'ubdatõ hâiwa ãma romhuri'wa norĩ nhimirowasu'uzé wasu'u

⁶ Tawamhã wa tô duré 'madâ, hâiwa ãma 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa hã. Hâimo uptabi te 're wara. ūwasu'uwë hã te dama 'mahâ, ūsi'utõr'õ hã, dapoto mono bâ 're ūdahâimana za'ra mono norĩ ma, duré damreme sipo'o mono bâ 're ūdahâimana za'ra mono norĩ ma.

⁷ Æne te mreme 'râihâ na te te dama 'mahârâ:

— 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti hã 're wazé pese za'ra wa'aba mono. Duré wë uptabi wa, ãma 're aiwata uptabi za'ra wa'aba mono. Ma tô ūwa waptârâ, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te da'âma ūarowairébékéb u da hã, uburé pese. Taha wa, te za Ropoto'wai ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, hâiwa 'manharî'wai ãma, duré ti'ai 'manharî'wai ãma, duré â poré 'manharî'wai ãma, duré ub're 'manharî'wai ãma. — Æne te hâiwa ãma romhuri'wa hã te te dama hâiba 'ru 'Re ūhâimana u'âsi mono hã, ãma 're dawata u'âsi za'ra mono da.

⁸ Tawamhā te duré ūsāna'remhā 're wara, hāiwa āma romhuri'wa hā ūhāiba amo hā. Āne te duré ta hā te te rob'mahārā:

— Ma tō daré ai'utō. 'Ri nho'omo za'ēne hā ma tō daré ai'utō, Babironiza hā. Ma tō uprosi ni. Āsipārī na si pi'ō hā 're ūsai mono hā te za tihāiba amo norī ma ti'ru, ūsiré te te âhuri wa, si'rā id'i'iti pese za'ra da, ūsiré. Tane ma tō Babironiza āma 're ūdahāimana wasétē za'ra mono norī hā te te 're dawada'uri za'ra daro mono bā, da'rā id'i'iti wa, siwa'ru 're ūdanomro mono ne, ūsine 're danomro wasétē mono da. Taha wa, ma tō daré ai'utō, Babironiza hā. — Āne te hāiwa āma romhuri'wa ūsāna'remhā te te rob'mahārā.

⁹⁻¹⁰ Tawamhā si'ubdatō āma hāiwa āma romhuri'wa hā te duré 're wara, hāimo uptabi, maparane nhana're ūwatobro hā. Āne te duré ta hā mreme 'rāihā na te te rob'mahārā:

— Ni'wa hā â hawi ropoto siwamnarī āma 're wata mono wamhā, duré ūhāiba 'manharī na romhāiba āma 're wata mono wamhā, duré ūsisi na uihā ui'érē ré 're morī wamhā, duré sib'rata ui'érē ré 're morī wamhā, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimihāzé ūpire uptabi hā te za te te 're sépata. Ni'wa hā âzé te za dama ti'ru, â na ūwazari'ō hā ūsé pire uptabi hā te te hā'rēne da. Te te hā'rēne wamhā, ti'uihā id'i'iti na, te za sépata. Tane, ropoto siwamnarī āma 're ūwata za'ra mono norī hā 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimihāzé ūpipa uptabi hā te za te te 're sépata za'ētē uptabi za'ra, tāma wē'ō pese za'ra wa, 'Re ūhāimana u'āsi mono ma hā. Unhamā ro'o na te za te te 're robzépata za'ra, ētē ro'o nhizédé uzé pire na, ūsi'utōrī'ō na. 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, hāiwa āma romhuri'wa norī nho'a, te za te te 're robzépata za'ētē za'ra, Pone'erebā nho'a zama.

¹¹ Tawamhā unhamā ro'o nhizé hā te te āma 're ūrobzépata za'ra mono nhizé hā te ūne u'āsi 're sizédé 'rāti u'āsi, hāimo. Unhamā ro hā ro'o nhimizazāri waihu'u ū di, â hawi ropoto siwamnarī āma 're ūwata za'ra mono norī ma hā, duré ūhāiba 'manharī na romhāiba āma 're ūwata za'ra mono norī ma hā, duré ūsisi na ūui'érē za'ra norī ma hā. Ūne u'āsi te â norī hā robzépata wi 're wairébē waihu'u mono ãna, te te 're robzépata u'āsi za'ra. — Āne te si'ubdatō āma hāiwa āma romhuri'wa hā te te rob'mahārā.

Āne ūnhotō 'rowim ne, te ūazabui mono hā, duré te ūwapari mono hā.

¹² Āne hā za 're romhāimana mono dā'âsina, te za 'Re ūhāimana u'āsi mono nhib'a'u wē hā ūsipizari ãna 're hāimana nhipptete za'ra, ūsimiroti te te 're ūwapari pese za'ra mono hā, Zezusihī āma si 're ūnomro mono hā.

¹³ Tawamhā wa tō duré wapa, hāiwa hawi ni'wai mreme hā. Āne te ūma ti'ru:

— Ma'āpē, āne āma rob'ui'érē: "Āhāna te ūwaihu'uzém hawi, ni'wam norī hā Wanhib'apito ma, te te 're romhuri zawéré za'ra mono ré, 're dā'â za'ra mono wamhā, tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za."

Tawamhā 'Re ūhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā ma āma saze, timreme na. Āne ma āma saze: "Tane tō. Tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za tō. Simi'ē na tinhimiromhuri wē ré, te za hāiwa u ūré 're sisisi. Taha wa, te za oto romhuri na tisiwasudu hā sahāri za'ra." Āne 'Re ūhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te āma ūsazezé hā. Āne te za āma ūrob'ui'érē. — Āne ma tō ūma ti'ru, te āma rob'ui'érē da.

Ti'ai āma roptehārizém na, āma ūsimiré'ezé wasu'u

¹⁴ Tawamhā wa tō duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhā, hāiwa'a hā te za. ūsisiwimhā aibâ hā te nhamra, ti'ai āma dasiré ūpodo hā ētē'ubuzi pré oru 'manharī na 'rāzaza ré. Roptehārizéb ré zama te nhamra, ūwa pese ré.

¹⁵ Tawamhā hāiwa āma romhuri'wa hā ūhāiba amo hā ma tō hāiwa āma 'Re ūhāimana u'āsi mono 're ūsāmra mono zém hawi watobro, 'ri 'rāihā hawi. Watobro wamhā, te mreme 'rāihā na 'mahā, hāiwa'a na ūsāmra hā. Āne te 'mahā:

— Ti'ai āma daro mono bā ma tō rob'rāi'rē pese. Ma tō ūwa waptārā, ūroptehāri mono zéb da hā. Taha wa, ma'āpē roptehāri mono, asimiroptehārizém na. — Āne ma tō hāiwa āma romhuri'wa hā tāma ti'ru, āma ūromnhimiré'ezém na, rob'rāsutuzém na hā. Ti'ai āma 're ūdahāimana za'ra mono norī ubumrozé hā te wasu'u, roptehārizé hā.

¹⁶ Tawamhā hāiwa'a na ūsāmra hā ma tō te te roptehâri tō, daro mono bâ tinhimiroptehârizém na.

¹⁷ Tawamhā wa tō duré 'madâ, hāiwa āma romhuri'wa hā aimawi hā. Hāiwa āma 'Re ūhâimana u'âsi mono 're ūsāmra mono zém hawi ma duré watobro, 'ri 'râihâ hawi. Roptehârizé hā te duré ta hā 're ti'â, tinhib'rata.

¹⁸ Tawamhā ma tō duré hāiwa āma romhuri'wa aimawi hā watobro, wedeza ne hawi, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé nomrizém hawi. Ta hā wedeza ne na unhamra 'madâ'â'wa. Ta hā roptehârizé te te 're ūrâ'âri hā te 'mahâ. Āne te 'mahâ:

— Ma'âpê, uwa 'ru 'râ hā anhimizuhâri mono, daro mono bâ 're ūsimnhatâ mono hā. Asimiroptehârizém na te za oto ūanhimizuhâri mo, 'râ prédu mono wa. — Āne te tâma ti'ru.

¹⁹ Tawamhā hāiwa āma romhuri'wa hā ma tō te te anhimizuhâri tō, uwa 'ru 'râ hā daro mono bâ, ti'ai āma hā. Te te anhimizuhâri mono wamhā, ma tō te te anhamra ūtē're 're, ūwau zô, dapara na da te 're ūwati za'ra mono zéb 're.

²⁰ Tawamhā uwa 'ru 'râ, ūtē're 're te te anhamra mono wamhā, ma tō a'râiwati, ūwau zô. 'Ri nho'omo nhiti da te 're ūwati za'ra mono zéb 're, ma tō a'râiwati. Te te awati wamhā, dawapru na ūwau hā tawamhā, ma tō puru, ūtêzapu'u hawi. Pu'u wamhā, â wara tete ne te tipraba, dawapru na ūwau hā. 300 na ti'ai pibuzéb zarina te tipraba, dawapru hā. Duré misi ūpibuzé wâiwa, ma ti'â'masisi hâimo, â 'rehâ prâ na. Āne 'Re ūhâimana u'âsi mono, 're ūdahâimana wasété za'ra mono norî ahârizém na āma ūsimiré'ezé hā.

Āne ūnhotô 'rowim ne, te ūazabui mono hā, duré te ūawapari mono hā, za ūromhâimana mono zém na hā.

15

7 na hâiwa āma romhuri'wa norî hā, oru 'manharî na u'awi ré ūsimasabzé wasu'u

¹ Tawamhā wa tō duré marî hā sabu, hâiwa nhirôtô na dama ūsa'rese'õ hā āma 're ūdatob'uzu za'ra mono hā. Hâiwa āma romhuri'wa norî hā 7 na te aimasa. Ta norî ma, ma tō 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ pisutu, 7 na rob'manharî pipa mono hâ, ūrême ma te te dama 're rob'manharî za'ra mono da. Ā norî hâ 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimi'ahârizéb 'râsudu, te wasu'u.

² Tawamhā wa tō duré sabu, â poré ne hā. Simhi ūsarob'a uptabi ne hā â hā, unhamra ro'o na ūwazari ré hā.

Tawamhā wa tō duré sabu, â hawi ropoto siwamnarî āma te te āma ūai'uté za'ra norî hâ, tō ūhô āma 're ūwata za'ra mono õ norî hâ. Taha nhisi hâ danhisi za'ratazém na ūsisi hâ. ūhâiba na romhâiba āma te te ūai'uté za'ra norî hâ wa tō duré sabu za'ra. Ta norî hâ te aimasa, simhi ūsarob'a ne â poré zarob'a 'rata. Rowamremezéb ré te aimasa, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te tâma ūsômri za'ra ré.

³ Te duré tizadawa'a'a, Mozésihi nho'rezém na, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa nho'rezém na, Ezitu hawi ūsib'a'u'wê norî, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te dawi ūsô'reptu za'ra zém na. Te duré tizadawa'a'a, Pone'ërebâ te te 're ūda'anho'reptui mono zém na. Āne te āma tizadawa'a'a:

'Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ūhâimana u'âsi mono, aiwaihu'u pese uptabi di.
'Re ūab'manharî mono zé hâ wê uptabi di.

A hâ daro mono bâ uburé pese Danhib'apito.

Tô sena uptabi na si te dama 're ūaroti wê uptabi mo. Upai ãna, te duré 're ūda'ab'madâ'â wê mo.

⁴ Wanhib'apito, dama aipire uptabi wa, te da te dasiwi 're aiwazé.

Uburé pese, te da te 're aiwasu'u wê za'ra, danhipai u pese, aiwê uptabi wa.
Aiwétési tô sena aiwê uptabi hâ.

Daro mono bâ 're ūdahâimana za'ra mono norî hâ te za we ai'âma 're dawata u'âsi za'ra, upai ãna dama 're ūarob'manharî wê mono zé hâ da te 're 'madâ'â za'ra mono wa."

Ãne te tizadawa'a'a, â hawi ropoto siwamnarî ãma te te ūai'uté za'ra norî hâ.

⁵ Taha parimhâ, wa tô duré sabu, hâiwa ãma 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma 're ūdawata za'ra mono zé hâ, 'ri paramhâ 'ri 're wa'wa ãma, 'Re ūhâimana u'âsi mono 're ūsâmra mono zé hâ. Ni'wa hâ ma tô 'ridawa hâ 'ridawa.

⁶ Tawamhâ ni'wa te te 'ridawa wamhâ, ma tô 7 na hâiwa ãma romhuri'wa norî hâ tô õ norî hâ wairé 'ri para hawi, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te ūpisutu za'ra norî hâ rob'manharî pipa na te te dama 're rob'manharî za'ra mono da. Uza hâirâ ré ūhâ si'ubuzi ré ma wairé, duré ūtê'ubuzi pré oru 'manharî na sô'utu wa'râmi ré.

⁷ Tawamhâ maparane si'uiwa na, ropoto na ūhâiba norî siré hâ misi ma tô 7 na hâiwa ãma romhuri'wa norî ma sômri za'ra, oru 'manharî na u'awi hâ, 7 na ūhâiba za'ra hâ. U'awi hâ uwa 'ru 'râi wa'u ūsé pire ré hâ. Uwa 'ru 'râi wa'u ūsé pire hâ, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimihâzé, te wasu'u.

⁸ Tawamhâ hâiwa ãma 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma 're ūdawata za'ra mono zéb 'remhâ ma tô romnhizé hâ rob'utô, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimirowa'a za'eté hawimhâ. Tawamhâ 'ri para u 're danhisisi waihu'u mono õ di za, a'â. 7 na rob'manharî pipa na hâiwa ãma romhuri'wa norî te te dama 're rob'manharî 'râsutu za'ra mono parip si, te za 're danhisisi.

Ãne ūnhotô 'rowim ne, te ūazabui mono hâ, duré te ūawapari mono hâ, za ūromhâimana mono zém na hâ.

16

U'awi 're, uwa 'ru 'râi wa'u ūsé na 'Re ūhâimana u'âsi mono, 7 na te te dama ūrob'manharî pipa mono zé wasu'u

¹ Tawamhâ wa tô duré wapa, 'Re ūhâimana u'âsi mono mreme hâ, ūmreme 'râihâ hâ hâiwa ãma, ãma 're ūdawata za'ra mono zém hawi. 7 na hâiwa ãma tâma ūromhuri'wa norî ma, te rob'ru za'ra. Ãne te tâma rob'ru za'ra:

— Mo oto ai'aba'reí wa'aba ti'ai u, 7 na u'awi hawi ūnhimihâzé hâ sa'wari za'ra wa'aba mono da. — Ãne te tâma rob'ru za'ra.

² Tawamhâ hâiwa ãma romhuri'wa hâ ūmorî'rata uimrehêne ma tô mo, ti'ai u. Tinhî'u'awi wamhâ, ma tô te te sa'wari ti'ai wa, daro mono bâ. Te te sa'wari mono wamhâ, ma tô da'wa're ūwasété uptabi hâ duré ūsé uptabi hâ te te daduri, â hawi ropoto siwamnarî nhisi na ūui'eré ré mono norî hâ, ūhâiba 'manharî na romhâiba ãma 're ūwata za'ra mono norî hâ.

³ Tawamhâ ūmorî'rata nhana'remhâ ma tô duré hâiwa ãma romhuri'wa hâ tinhî'u'awi wamhâ, te te sa'wari âi ba, â poré mono bâ. Te te sa'wari mono wamhâ, ma âwapru, â poré mono bâ. Adâ'â wapru si'u'êté ne na, ma te te âwapru. Ma tô duré si'utõrî, â 'rowi uburé pese 're ūnomro mono hâ.

⁴ Tawamhâ si'ubdatô ãma hâiwa ãma romhuri'wa hâ ma tô duré tinhî'u'awi wamhâ, te te sa'wari, âi ba, panho'omo mono bâ, duré ub're mono bâ. Te te sa'wari mono wamhâ, ma duré âwapru.

⁵ Tawamhâ wa tô wapa, hâiwa ãma romhuri'wa hâ, â mono bâ, â 'madâ'â'wa hâ. 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma te tiwata, ãne:

— A hâ tô sena te marî na upai ãna ūuwaibaba si dama 're ūarowairébé mo. A hâ 're aiwasété mono õ. Marî õ ré hâ te 're aihâimana u'âsi mo. Ai'utõrî waihu'u õ di. Õne u'âsi te 're aihâimana mo.

⁶ 'Re ūdanomro wasété mono norî hâ ma tô asib'a'uwe norî te te 're simro, asadawa wasu'u'wa norî zama. Ma tô te te 're wapru pu'u za'ra. Taha wa, ma tô ūwa'râmi dawapru hâ tâma ūanhomri mo, õhõ si da te 're âhuri mono da. ūbare ma tô rowasédé hâ sô tiwatobro za'ra tô. — Ãne te ãma tiwata, 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma, ūsimi'manharîzém na.

⁷ Tawamhā wa tō duré wapa ni'wai mreme hā, wedeza ne hawi, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, danhoprubzé nomrizém hawi. Te duré 'Re īhāimana u'âsi mono āma tiwata, ãne:

— Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re īhāimana u'âsi mono, tō sena aiwaihu'u pese uptabi di. Marī na upai ãna te ūwaibaba si dama 're ūrowairébē mo, sena na. — Æne te āma tiwata.

⁸ Taha pari, hâiwa āma romhuri'wa hā maparane si'uiwa na āma ma tō duré ta hā tinhī'u'awi wamhā sa'wa, bâtâ nhisiwi. Te te sa'wari wamhā, ma tō titōmo wa'ro pese. Taha wa, ma tō te te dahâiba zata, bâtâ tōmo wa'ro zé pire hā.

⁹ Ma tō te te dahâpré pese. Tawamhā ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā 'ruiwapti za'ra ni, rob'manharī pipazém na te te dazada āma 're rowairébē mono wa. Tane nherē, dawasétē wi dasipizari za'ra õ di. Duré siptete uptabi nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono āma 're dawata za'ra mono õ di.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhā īmrotō āma hā ma tō hâiwa āma romhuri'wa hā tinhī'u'awi wamhā sa'wa, ropoto siwamnarī â hawi īwatobro simasisizém nhisiwi, danhib'apito simasisizém ne nhisiwi. Te te sa'wari wamhā, ma tō robra hā watobro, ropoto siwamnarī nhimi'madâ'â norī, 're īhāimana za'ra mono zéb āma. Tame te dahâzé hā sépata za'êtē za'ra ni. Dahâzé te, te da'wa na 're dasisoto ubu'iti za'ra. Tawamhā te duré 'Re īhāimana u'âsi mono āma wasétē uptabi za'ra ni, hâiwa āma 're ūsāmra mono āma, dahâzé da te sépata za'êtē za'ra 'ru te, da'wa're te te daduri mono 'ru te zama. Tane nherē, dawasétē wi 're dasipizari za'ra mono õ di.

¹² Tawamhā īmropâ āma hâiwa āma romhuri'wa hā ma tō duré tinhī'u'awi wamhā sa'wa, Eprati na panho'omo za'êtē nhisi nhisiwi. Te te sa'wari wamhā, ma tō ti'â'rē. Bâtâ pusizém hawi darob amoi hawimhā dama ūpire norī hā, tisiré da'wapéi'wa norī zama â 'ré na te te saprī za'ra da, ma tō ti'â'rē.

¹³ Tawamhā wa tō duré sabu, si'ubdatō wa'uburé norī hā, īwasétē norī hā. Uti hâiba ne īhâiba za'ra hā. Ropoto siwamnarī zadai're mono hawi, ma tō misi si wairé, ho'orā hâiba ne ropoto siwamnarī hâiba za'êtē zadai're hawi, duré â hawi ropoto siwamnarī zadai're hawi, duré ti'ai hawi ropoto pipa zadai're hawi. Ti'ai hawi ropoto pipa hā, ta hā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimipisutu newa sadawa nhipeste na te te 're ūda'a'râmi mono.

¹⁴ Ta norī hā si'ubdatō wa'uburé norī hā simiromhōsi waihu'u pese za'ra di. Ta norī hā niwamhā te za ropé daro mono bâ, dama ūpire za'ra mono zô, da'wapéi'wa norī zô zama te te ubumroi mono da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te siwi 'wapé da. Æ hā bâdâ hā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimipisudu, danhipai u bâdâ ūpire hā.

¹⁵ Tawamhā ãne danhotō 'rowim ne, da te 're ūrosawêrē za'ra mono ne, te azabui mono ré, wa tō Zezusihī mreme hā wapa, tizazei'wa norī te te ūpo're pu'uzé hā. Æne te tinhā: "Ma'âpē, aipo're pu'u za'ra wa'aba. ūsimisaihuri zô 're danhimipari za'ra mono õ nherē, danhorōwa u 're ūsisisi mono ne, wa za wei mo apâ. Æté ni'wa hā tisiwadi zô simipari wamhā, sôtō ãna te za sô rob'madâ'â u'âsi. Tawamhā ūza hā te za ūrata nomro 'râwi, ūsiwadi hā we ūtême wisi wa, si'aba're na te te sisada âri su'u da, āma si'usa da. Tane asimiza'rese sina, ūzô 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, we ūmorī wamhā, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ni'wa hā datōmo nho'a ai'uréiwi 're morī wa, 're ūsisé mono ne, ūma aséb za'ra wa'aba tō da, asimiza'rese sina ūzô 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, we ūmorī wamhā, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za." Æne Zezusihī nhimiroti hā.

¹⁶ Tawamhā wa'uburé norī hā ma tō oto ubumro, dama ūpire za'ra norī hā, dama ūpire norī siré, da'wapéi'wa norī zama. Amadedo na zudezu norī mreme na romnhisi āma ma ubumro.

¹⁷ Tawamhā da'râirême hā 7 āma hâiwa āma romhuri'wa hā ma tō duré tinhī'u'awi wamhā sa'wa, hâiwa nho're 're ūromhaimana mono nhisiwi. Te te sa'wari wamhā,

hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb 're, danhib'apito simasisizém hawi te tinhâ, mreme 'râihâ na:

— Tâibâ za oto. Â hâ, da'râsutu'wa. — ãne te tinhâ.

¹⁸ Tawamhâ tâiwapsa hâ ma tô watobro, tâirârâ'ã zama, tâsi'ubuzi zama. Ti'a hâ ma tô duré sâsâ'ã, sa'êtë uptabi. Niwamhâ ãne hâ 'maiwatobro õ di, dapoto na'rata hawimhâ, ti'a sâsâ hâ.

¹⁹ Tawamhâ Babironiza na 'ri nho'õmo za'êtë nhisi ãma, ma ti'a sâsâ'ã na ti'a sipo'o. Si'ubdatô ma tô ãma aiwâ. ãne ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ tinhimi'ahâri pipa zém na te te dama arob'manhârî, Babironiza ãma 're ïdahâimana wasétë za'ra mono norî ma. 'Re ïdahâimana wasétë za'ra mono zé hâ tiwi simani õ di. Taha wa, uwa 'ru 'râi wa'u ïsé pire hâ da te 're huri mono wa, da te 're ïsépata za'ra mono ne, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimihâzé hâ da te 're sépata za'ra. Duré daro mono bâ 'ri nho'õmo mono bâ ma duré ropsisa'wari. Uburé ma ropsi'utõrî pese, 'ri nho'õmo mono bâ.

²⁰ Rob're za'iti zama ma uburé pese sisa'wari. Â si ma tô te te sina sinarî. Duré êtë 'râihâ 're ïsimasa mono zama ma rere'e, uburé pese.

²¹ Duré tâzâ hâ ïsa'êtë uptabi hâ ma danhisiwi sisa'wari. ïnhama pibuzé hâ 35 na. Tawamhâ 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ tinhimirob'manhârî pipa uptabi na te te dama rob'manhârî 'ru te, te ãma wasétë za'ra ni.

ãne ïnhotô 'rowim ne, te ï'azabui mono hâ, duré te ï'awapari mono hâ, za ïromhâimana mono zém na hâ.

17

Pi'õi wasétë wasu'u

¹ Tawamhâ 7 na hâiwa ãma romhuri'wa norî siré hâ ma tô we ïtême 'maimo, u'awi ré norî siré hâ. Tawamhâ te ïzatô, ãne:

— We ïsiré aimorî, Babironiza na 'ri nho'õmo za'êtë nhisi ãma 're ïdahâimana wasétë za'ra mono norî ma, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïrob'manhârî pipa zé hâ sabu da. Panho'õmo si'rutu 'rata, te 'ri nho'õmo za'ene hâ 're hâimana. Pi'õi wasédé ïmro'õ hâ aibâ zô si te te 're ïrowasutu mono ne, te Babironiza ãma hâ 're dahâimana wasétë uptabi za'ra.

² Aibâ hâ pi'õi hâimana wasétë na 're ïhâimana wasétë mono ne, ma tô daro mono bâ danhib'apito norî hâ dama ïpire za'ra hâ Babironiza ãma 're ïdahâimana wasétë za'ra mono norî siré 're wasétë uptabi za'ra. Âzé nhipârî para da'uihâ id'i'iti zarina, da te 're ïrobzanhamri za'ra mono ne, tane ma tô daro mono bâ Babironiza ãma 're ïdahâimana wasétë za'ra mono norî siré, 're dahâimana to za'ra, dawasétë na. — ãne ma tô ïma waihu'u, pi'õ ïwasétë na ãma ïsimiré'ezém na hâ. Pi'õ ïwasédé hâ timro upana aibâ aimawi zô si te te 're ïrowasutu mono hâ, Babironiza ãma 're ïdahâimana za'ra mono norî hâ marî ïwasétë zô, da te 're ïrob'ruiwapari za'ra mono norî, te wasu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono upana.

³ Tawamhâ 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'ëzani hâ ma tô duré ï'uihâ pi'ra. Te te ï'uihâ pi'rai wa, wa tô duré aimawi ïhâiba. Tawamhâ hâiwa ãma romhuri'wa hâ ma tô ïzaprõ, a'ubuni u, supara'rê u. Tame pi'õ hâ wa tô sabu. Ropoto siwamnarî pré nhisiwi, te nhamra. Ta hâ ropoto siwamnarî hâ ïhâiba na hâ rob'ui'éré. Rob'ui'éré hâ ma hâiba'utõ. Aiwa 'Re ïhâimana u'âsi mono newa, 'Re ïhâimana u'âsi mono wamri na, ïsiwaptêrê ui'éré wasédé hâ. Duré 7 na ï'râ hâ, ta hâ. Duré ï'u hâ 10 na. Taha hâiba nhisiwi, te pi'õ nhamra.

⁴ Pi'õ uza hâ ïhâpré pese na ï'uza hâ, duré ïhâ'uzé dâ'â na, uburé da'uza wamri nhipai u, ïwa'âbâ za'ene hâ. Uburé marî hâ tisipesezé hâ ïwa'âbâ za'êtë mono bâ te te si'âma ïaza'ra mono ré, te nhamra, oru 'manharî ré, duré êtë'ubuzi 'manharî ré, duré a'é tõmo wawë ne ïtob'a 'manharî ré, ïwa'âbâ za'êtë ré. Hâsizé hâ oru 'manharî na ï'manharî hâ te duré 're ti'â tinhib'rata, uwa 'râi wa'u ïsé pire ré hâ. Uwa 'ru 'râi wa'u ïsé hâ pi'õ

ĩpo're'õ siwamnarī hâimanazé, te wasu'u. Aibâ na 're ïhâimana siwamnarī u'âsi mono zé, te wasu'u.

⁵ Duré pi'õi uihâ na rob'ui'éré hâ dama ïwaihu'u'õ na ïwamrizé hâ, âma ïsimiré'ezém na hâ. Âne ïwamrizé hâ, ïmorî'rada hâ: Babironiza na 'ri nho'õmo za'ëtë na. Duré daro mono bâ dawasété 'ru na'rata 'wa na, ïwamrizéb amo hâ. Duré ïwamrizéb amo hâ pi'õi wasété norî na na, ïwamrizéb amo hâ, ïsine aibâ na 're hâimana wasété za'ra mono da, pi'õ norî te te 're wada'uri za'ra mono wa.

⁶ Tawamhâ ã hâ pi'õ hâ wa duré 'madâ, apâ. Da'uihâ idi'iti wa, dato sina da te 're ïrobzanhamri za'ra mono ne, te pi'õ hâ robzanza. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe, ïsadawa para, da te 're simroi mono wê te, te 're to, pi'õ hâ. Duré Zezusihi zazei'wa norî sipizari ãna, Zezusi te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're simroi mono wê te, te pi'õ hâ 're to.

Tawamhâ pi'õ hâ te 'madâ'â wamhâ, wa ãma ïtob'uzu, ïma sa'rese õ wa.

⁷ Tawamhâ hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hâ te ïzadanha, âne:

— E marî da, ma tô ãma atob'uzu. E waihu'u ã bâ. Waihu'u õ wa, wa za oto aimâ hâi're, pi'õi hâimanazé hâ dama ïsa'rese'õ hâ. Duré â hawi ropoto siwamnarî hâimanazé hâ wa za duré aimâ hâi're, ïsisiwi pi'õ ïsämra hâimanazé hâ, 7 na ï'râi ré hâ, duré 10 na ï'õmo ré hâ.

⁸ Â hâ â hawi ropoto siwamnarî hâ ï'madâ hâ ïhâiba ré hâ aré. Tane nherë, âhâna hâiba ré, hâimanâ õ di a'â. Tane nherë, te za romhutu na hâiba ré watobro, ab're 'rehâ hawi. Watobro wamhâ, niwapsi te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ uprosi. Taha õ ré, aré dâ'â nherë, hâiba ré ab're 'rehâ hawi watobro wa, te za da te 'madâ'â za'ra sina ãma tatob'uzu za'ra ni, ti'ai ãma daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono hâ. Ropoto na'rata hawimhâ, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ danhisi hâ a'ui'éré ïbaihâ na, za ï'rata rowë na 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono norî nhisi hâ. Tawamhâ ïbaihâ na ïsisi ïsimi'wara õ norî hâ te za ãma tatob'uzu za'ra ni, ropoto siwamnarî ãma hâ.

⁹ — Â hâ te aimâ ïhâi're hâ ni'wa hâ simirosa'rata nhiptete uptabi wapsi, te za waihu'u. Â hâ 7 na ï'râ za'ra hâ 7 na ëtë 'râihâ mono hâ te wasu'u, pi'õ, ïhâiba nhisiwi ïsämra za'ra hâ. Duré 7 na dama roti'wa norî hâ te wasu'u za'ra.

¹⁰ 7 na ïhâiba za'ra hâ ma tô ïmrotô na siparabâsi nasi ai're za'ra, da'madâ'â hawi. Ta norî za'u hâ te oto misi te te 're da'ab'madâ'â. Duré ïhâiba amo, da'râsutu'wa hâ zahadu sébré õ di, da'madâ'â'wa da hâ. Sébré wamhâ, tô sena te za te 're da'ab'madâ'â hutu.

¹¹ Da'madâ'â'wa norî hâ uburé sisarina wairébé parip si, te za ropoto siwamnarî â hawi ïwatobro hâ ãzé, te te 're da'madâ'â mono da, aré hâiba ré nherë, idâ hâ. 8 ãma te za ãzé daza'u, te te 're da'madâ'â mono da. Ta hâ te za niwapsi 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ uprosi.

¹² — Tawamhâ duré â hawi ropoto siwamnarî u hâ 10 na ï'madâ'â za'ra hâ, 10 na dama ïpire za'ra norî hâ te wasu'u, da'madâ'â'wa na zahadu te te ãma ïsâna'rata za'ra õ hâ. Niwapsi te za tâma waprosi za'ra ni, â hawi ropoto siwamnarî siré te te 're da'madâ'â hutu za'ra mono da.

¹³ Â norî hâ misi haré simisutu ïsimiroti za'ra hâ za, marî 'manharî da hâ. Taha wa, te za simisutu tâma sisõmri za'ra, â hawi ropoto siwamnarî ma hâ, ïsadawa para te te 're da'madâ'â za'ra mono da, tinhiptetezém na te te 're pawaptob za'ra mono da.

¹⁴ Te za duré ropoto siwamnarî siré siwi 'wapé, Pone'ërebâ hâ. Tane nherë, te za Pone'ërebâ hâ ãma ai'uté za'ra. Ta hâ Pone'ërebâ hâ danhipai u Uburé Danhib'apito uptabi na 're hâimanâ mono wa, duré danhipai u dama pire na 're hâimanâ mono wa, te za ãma ai'uté za'ra. Ni'wam norî hâ ïsirâ zarina si 're nomro mono da, Pone'ërebâ te te 're ïapisutu mono norî hâ, duré simi'ë na õhõ ãma si 're ïnomro mono norî hâ, ta norî hâ te za Pone'ërebâ siré ãma ai'uté za'ra, ropoto siwamnarî norî ãma hâ. — Âne te hâiwa ãma romhuri'wa hâ ïma rowasu'u.

¹⁵ Tawamhâ te duré ïma tinhâ, âne:

— Ā pa nho'ōmo si'rudu hā ūmadâ hā pi'ōi wasédé ūsisiwi ūsāmra hā, daro mono bâ, damreme sipo'o mono bâ 're ūdahāimana za'ra mono, te wasu'u, ā pa nho'u hā.

¹⁶⁻¹⁷ 'Re ūhāimana u'āsi mono hā te za pisutu za'ra, 10 na dama ūpire za'ra norī hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono te te sima ūpisutuzéb zarina, misi haré simisutu te te 're rosa'rata za'ra mono da, duré ropoto siwamnarī ma sisōmri za'ra wa, ūsapari te te 're romhuri za'ra mono da, tinhiptetezém na te te 're pawaptob za'ra mono da. 'Re ūhāimana u'āsi mono hā tinhimiropisudu hā romnhowa te te ūaza'ra mono hā za te te āma ū'a'uwaimrami mono zéb u, te za ropoto siwamnarī zapari te te 're da'madâ'ā ūrāsatu za'ra.

Taha wa, ropoto siwamnarī ūmadâ hā ūōmo norī me hā te za ā pi'ōi wasédé hā siwi 'ruiwapa. Tawamhā pi'ōi wi, te za rob'ubumro za'ra, ai'uréiwi hāimana da. Te za duré ūnhi hā siwi ti'rē. Te za duré siwi uprosi, unhama na. Āne te za Babironiza āma hā 're dasi'utōrī.

¹⁸ — Duré ā pi'ō ūmadâ hā ā 'ri nho'ōmo za'ēne hā te wasu'u, dama ūsa'rese za'ēne hā. Ā 'ri nho'ōmo āma danhib'apito hā dama ūpire hā, daro mono bâ dama ūpire mono nhipai u 're ūhāimana mono. Ū norī hā te te 're ūawada'uri mono. — Āne ma tō hāiwa āma romhuri'wa hā ūma rowasu'u ūrāsatu. Za ūromhāimana mono zém na ma tō ūma romhāi'rē, romnhimiré'ezém na hā.

18

Babironiza hā 'Re ūhāimana u'āsi mono te te ūuprosizé wasu'u

¹ Taha pari, wa tō duré 'madâ, hāiwa āma 'Re ūhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa hā aimawi hā. Hāiwa hawi te wei mo, ūsimiwada'uri pire hā. ūhāiba hā te rowa'a za'ētē. Uburé daro mono bâ te sina rowa'a.

² Tawamhā mreme 'rāihā na te 'mahā. Āne te 'mahā:

— Babironiza hā dahu nho'u dama ūsa'rese za'ēne hā ma tō daré ai'utō. Ma tō uprosi ni. Ahā uptabi na te oto ūwasétē norī hā ūwa 're hāimana za'ra, wa'uburé norī hā. Sipahutu norī zama, duré si'ōmo norī zama te oto ahā uptabi na ūwa 're hāimana za'ra, uburé si ūwasétē norī hā.

³ ūwa 're ūdahāimana wasétē za'ra mono norī hā ma tō aré te te 're dawada'uri wasétē za'ra, daro mono bâ 're ūdahāimana za'ra mono norī hā ūsiré 're dahāimana wasétē uptabi za'ra mono da, da'rā idī'iti wa, siwa'ru 're ūdanomro mono ne. Da te āma 're sasōmri za'ra mono wa, ma tō ūsine 're danomro wasétē. Ma tō duré daro mono bâ danhib'apito norī hā dama ūpire za'ra hā siré 're wasétē uptabi za'ra. Aibā hā timro upana pi'ō aimawi zō si te te 're ūrowasatu za'ra mono ne, ma tō 'Re ūhāimana u'āsi mono upana, marī ūwasétē zō si da te 're rob'ruiwapari za'ra. Duré Babironiza āma marī zō si, da te 're ūrob'ruiwapari za'ētē uptabi za'ra mono zarina, ma tō marī hā da te 're uipra za'ētē uptabi za'ra, siwa'ru. Taha na da te tiwi 're ūrob'uipra za'ra mono zém na, ma tō daro mono bâ dama rowede'wa norī hā 're sisibro pese uptabi za'ra. Āne wa, ma oto Babironiza hā ai'utō. — Āne te 'mahā, hāiwa āma romhuri'wa hā.

⁴ Tawamhā wa tō duré wapa, damreme hāiba amo hā hāiwa hawi te te ūnharī hā. Āne te tinhā:

— ūhīb'a'uwē norī, ma'āpē ta hawi aiwairébē aba, 'ri nho'ōmo za'ētē hawi, dasine 're aiwasétē tō za'ra wa'aba mono da, duré dawasétē norī hā za te te 're ūrobzépata za'ra mono norī zu, 're robzépata tō za'ra wa'aba mono da.

⁵ Marī hā da te 're ūsibū ūrāihā za'ra mono ne, ma tō Babironiza āma 're ūdawasétē za'ra mono zé hā tinhību ūrāihā uptabi, hāiwa u. Tawamhā 'Re ūhāimana u'āsi mono hā ma tō āma sipo're pu'u, Babironiza āma 're ūdawasétē uptabi za'ra mono zéb āma.

Āne wa tō wapa, hāiwa hawi damreme hā.

⁶ Tawamhā te duré tinhā, hāiwa āma romhuri'wa norī ma:

— Ma'āpé Babironiza ãma 're ūdahâimana za'ra mono norñ ma, tãma ãma wa'rãmi za'ra wa'aba asa, aiwab da, ūnhib'a'uwe norñ ma, te te 're ūrob'manharñ za'ra mono ne. Ta norñ nhimirob'manharñzéb zarina ma tô ūnhib'a'uwe norñ hã te te 're robzépata za'ëtë za'ra. Taha wa, ūnhib'a'uwe norñ ma, te te tãma 're ūrob'manharñ za'ra mono zém nhipai u, te za tãma ãma ūwa'rãmi za'ra wa'wa, Babironiza ãma 're ūdahâimana za'ra mono norñ ma, ūsipai u te te 're robzépata za'ëtë za'ra mono da.

⁷ Ta norñ hã ma tô sina 're wata pese za'ra. Tinhimirosa'rata wasétê zarina ma tô sina 're hâimana wasétê uptabi za'ra. 'Re ūhâimana wasétê za'ra mono zarina, te za aiwa tãma 're ūrob'manharñ wasétê za'ra wa'aba mo, te te 're robzépata za'ëtë za'ra mono da, duré tiwi 're robzei'õ pese za'ra mono da. Tawamhã pi'õ te nasi si'ãma tinhá: Wa hã dama ūpire na, wa 're ūnhamra. Duré ūmrotõ hã timro zô 're ūsiwa'õ za'ra mono ne, 're ūhâimana mono õ di. ūsiré norñ hã ahâ uptabi di. Niwamhã ūwi robzei'õ waihu'u õ di za. Æne te pi'õ hã si'ãma nasi tinhá, Babironiza ãma 're ūdahâimana za'ra mono norñ ãma ūsimiré hã.

⁸ Æne te te nasi si'ãma nharñ wa, te za niwapsi rob'manharñ pipa hã bâtâ na õne haré sô watobro, dahâzé hã, duré dadâ'âzé hã, duré mra hã. Tawamhã uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã ūwasédé te te ãma ūhiri hã waihu'u pese uptabi wa, te za uprosi unhamana na, pi'õ hã.

Æne te ni'wa hã pi'õ na ãma simiré'ë, Babironiza ãma 're ūdahâimana wasétê za'ra mono norñ ãma hã.

⁹ Tawamhã daro mono bâ danhib'apito norñ hã dama ūpire za'ra norñ hã ã pi'õ na 're ūhâimana wasétê za'ra mono norñ hã pi'õ ūzata nhizé te te sâmri za'ra wamhã, te za ãma aiwa'õ za'ra.

¹⁰ Tawamhã pi'õ te te ūrobzépata pipa te, te za romhâ na aimasa. Æne te za ūpibu ma 're sadari za'ra:

— Ropipa uptabi hã ma tô asô tiwatobro 'wa, Babironiza ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô. Ropipa uptabi di. Misi bâtâ na ma ropipa uptabi hã õne haré asô tiwatobro 'wa, 'ri nho'õmo za'ëtë ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô. Taha na ma tô ūrobzépata za'ëtë za'ra wa'wa. — Æne te za dama ūpire za'ra norñ hã ãma tip'ëzé za'ra.

¹¹ Tawamhã daro mono bâ roptede'wa norñ hã dama rowede'wa norñ hã te za duré sô ti'ry'ry. Te za sô aiwa'õ za'ra, ni'wa hã za oto te te tiwi 're rob'uipra za'ra mono dai õ wa.

¹² Æne rowede'wa norñ wi, aré da te 're ūuipra za'ra mono hã; ëtë'ubuzi pré oru hã, duré ëtë'ubuzi'a prata hã, duré ëtë'ubuzi ūwa'âbâ za'ëtë upsâtã mono bâ, duré a'ë tõmo wawë ne ūtob'a 'manharñ hã, ūwa'âbâ za'ëne hã. Æne duré, rowede'wa norñ wi, aré da te 're ūuipra za'ra mono hã; zazahâ ūhâi wë uptabi 'manharñ hã, ūhâ prépe hã duré ūhâ uzétâ hã ūwa'âbâ za'ëne hã. Duré wede hã ūwa'âbâ za'ëtë upsâtã mono bâ, te te dama 're wede za'ra aré, duré wede wa'âbâ za'ëtë 'manharñ mono hã, duré uhâ nhisi'reti 'wa'ratahi 'manharñ mono hã, duré ūsi'uwazi waipo pré 'manharñ mono hã, duré ūsi'uwazi tete 'manharñ mono hã, duré ëtë su'u rã 'manharñ mono hã.

¹³ Æne duré, rowede'wa norñ wi, aré da te 're ūuipra za'ra mono hã; wedewa'u zadaze upsâtã mono bâ, dasai warîñzéb da hã, duré 'ri 're zadazezéb da hã, duré dasihâiba'u'rezéb da hã, wedewa'u zadaze ūwa'âbâ za'ëtë mono hã. Æ hã rowede'wa norñ wi, aré da te 're ūuipra za'ra mono hã; uwa 'ru 'râi wa'u ūsé hã, duré azeitona 'râi wa'ui wa hã, duré tridu 'râi ré hã, duré ūsu pese uptabi hã, duré powawë hã, duré pone'erebâ hã, duré awaru hã, duré wede na wedewara hã, duré dapawa'âbâ ãna da te dama 're ūromhuri za'ra mono hã. Æne te uburé marñ hã da te 're uipra za'ra aré, rowede'wa norñ wi hã.

¹⁴ Tawamhã rowede'wa norñ hã te za 'ri nho'õmo ma nharñ za'ra, ãne:

— Uburé pese marí ïwẽ hã sô 're ūrob'ruwapari za'ra wa'aba mono hã ma si'utõr̄. Uburé asibro hã ma tô ūsimini pese za'ra wa'wa. Oto sôpëtë zahu za'ra wa'aba õ di za. — Āne te za rowede'wa norí hã nharí za'ra, Babironiza ãma 're ūdahâimana za'ra mono norí ma.

¹⁵ Tawamhã roptede'wa norí hã dama rowede'wa norí hã danhibro pese na da te tiwi 're ūrob'uipra za'ra mono zém na 're ūsisibro pese uptabi za'ra mono norí hã te za duré romhâ na aimasa, 'ri nho'õmo nhiti. Babironiza ãma da te ūrobzépata za'ra pipa te, te za romhâ na aimasa. Te za duré sô aiwa'õ za'ra.

¹⁶ Sô siwa'õ za'ra sina, te za āne sima ãma nharí za'ra:

— Ropipa uptabi hã ma tô dazô watobro, 'ri nho'õmo za'êtë ãma 're ūdahâimana za'ra mono norí zô hã. Da'usa ūhâiwê uptabi na te aré 're dasi'usa za'ra, ūhâpré pese na duré ūhâpré dâ'â na ūwa'âbâ za'êtë na si. Dasipesezém na ūwa'âbâ za'êtë na ma tô aré 're dasipese za'ra, oru 'manharí na, duré ëtë'ubuzi ūwa'âbâ za'êtë na, duré a'é tômo wawë ne ūtob'a 'manharí na. Āne aré marí na 're ūdasipese za'ra mono zé hã.

¹⁷ Tane nherë, ma tô õne haré ropsi'utõr̄, si'aba'réi waré na danhibro hã. — Āne te za rowede'wa norí hã sô siwa'õ za'ra sina, sima nharí za'ra.

Tawamhã â poré mono bâ uba're na 're ūdahâimana za'ra mono hã te za duré romhâ na aimasam ni, uba're na roti'wa norí hã, duré ãma ūromhuri'wa norí hã, duré uba're na 're ūdanomro mono hã dama rowede'wa norí hã.

¹⁸ Tawamhã ã norí hã 'ri nho'õmo nhizé, te te sâmri za'ra wamhã, te za duré 're sadari za'ra. 'Re sadari za'ra mono sina, te za āne sima nharí za'ra:

— Õ hã 'ri nho'u hã ïwẽ uptabi aré. ūsine hã 'ri nho'u hã ūmaihiimana õ. — Āne te za sima nharí za'ra, uba're na 're ūdahâimana za'ra mono hã.

¹⁹ Tawamhã rob'ru te, te za duré robzapru hã ti'rã nhisowi sa'wari za'ra. Siwa'õ za'ra sina, te za duré āne sima nharí za'ra:

— Ropipa uptabi hã ma tô sô tiwatobro za'ra, 'ri nho'õmo za'êtë ãma 're ūdahâimana za'ra mono zô hã. Ropipa uptabi di. Danhibro pese na ūwa da te wawi 're ūrob'uipra za'ra mono zém na, wa tô aré 're wasisibro pese za'ra, uba're na 're ūwahâimana za'ra mono hã. Tane nherë, ma tô si'aba'réi waré na ropsi'utõr̄ õne haré. — Āne te za uba're na 're ūdahâimana za'ra mono hã sô dasiwa'õ za'ra sina, dasima nharí za'ra ni.

²⁰ Āne te ūwapari mono hã, ūnhotõ 'rowim ne.

Taha wa, ma'äpê hâiwa ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã ãma 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono, 'ri nho'õmo za'ene hã ūsimi'utõržém na. Duré 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe' norí, ma'äpê 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono, ūsadawa wasu'u'wa norí zama, duré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norí zama. E marí wa. Babironiza ãma da te aima 're rob'manharí wasétë za'ra wa'aba mono wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã te te da'uprosi wa oto. Taha wa, te za ãma 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo.

²¹ Tawamhã āne, wa tô duré te azabu. Hâiwa ãma romhuri'wa ūsimiwada'uri pire hã ma tô ëtë tômo wawë uptabi hã sarõtõ. Te te sarõtõ wamhã, ma tô âi ba time, â poré ãma. Te te me sina, te āne tinha:

— Āne te za Babironiza hã 'ri nho'õmo za'ene hã sa'êtë uptabi daré uprosi, si'utõr̄ da. Tawamhã ropsi te za oto sô nomro.

²² Tawamhã rowamremezéb õ di za oto. Danhimnhihârâzéb õ di za. Duré danhimnhihârâzé ūsyryre hã robaba di za. Rowamreme'wai õ di za, duré ūsô're'wai õ di za, da te aré 're ūwapari za'ra mono hã. Rob'ë'ë uptabi di za. Duré romhuri nhipse'e'wa norí hã robaba uptabi di za. Duré ëtë tômo wawë 'manharí na amnho, da te 're ūsub za'ra mono zé ruru hã da te 're wapari za'ra mono õ di za. Rob'ë'ë uptabi di za.

²³ Duré rob'uiwëzé hã te te oto dama 're rob'uiwë za'ra mono õ di za, Babironiza ãma hã. Duré dasina 're damro za'ra mono õ di za oto.

Babironiza ãma dama rowede'wa norí hã ma tô aré danhipai u sibro pese na 're hâimana za'ra, dama pire na. ūwa 're ūdahâimana za'ra mono norí hã ma tô simi'â na te

te da'āma 're romhuri za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono upana, īsine marī zō si da te 're rob'ruiwapari pese za'ra mono da, ëhō na dama 're rowē za'ra mono da newa.

²⁴ Babironiza āma īwa 're īdahāimana wasétē za'ra mono norī hā ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwe te te 're simro, īsadawa wasu'u'wa norī zama. Babironiza norī zadawa para, ma tō duré daro mono bā dasiwazari da te 're danhimro. Taha wa, ma tō Babironiza hā daré uprosi ni. — Āne hāiwa āma romhuri'wa īsimiwada'uri pire hā te te īrowasu'uzé hā romnhowa.

Āne īnhotō 'rowim ne, te ī'awaihu'u mono hā, za īromhāimana mono zém na hā.

19

¹ Taha pari, wa tō duré wapa, hāiwa āma da'ahā uptabi na damreme 'rāihā na da te īnharī za'ra ne hā. Āne te damreme 'rāihā na nharī za'ra ni:

— Wanhib'apito 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono. Ta hā Danho'reptui'wa. Danhipai u wē uptabi di, duré waihu'u pese uptabi di.

² Marī na te te upai āna, te īuwaibaba si te te dama 're arowairébē, sena na. Pi'ōi wasédé hā 're īhāimana wasétē mono zéb zarina, īsine daro mono bā 're dahāimana wasétē za'ra mono wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwasédé hā āma tihi. Ma tō wē'ō pese. īsib'a'uwe norī te te 're simroi mono wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā uprosi, pi'ō hā. — Āne pi'ō na 'ri nho'ōmo za'ētē na 're īdahāimana za'ra mono norī āma īsimiré'ezé hā.

³ Tawamhā te duré damreme 'rāihā na nharī za'ra ni:

— 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono. 'Ri nho'ōmo za'ētē ro'o nhizé hā ñone u'āsi hāimo 're sizédé si'rei mono wē te, āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono. — Āne te nharī za'ra ni.

⁴ Tawamhā 24 na dama īpire za'ra norī hā duré maparane si'uiwa na ropoto na īhāiba norī hā ma tō hi'rātitō ana, 'Re īhāimana u'āsi mono āma wata za'ra da, danhib'apito simasisizém na īsāmra āma. Āne te āma tiwata za'ra:

— Tane tō. 'Re īhāimana u'āsi mono āma si 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono. — Āne te āma si'uzei pese za'ra.

Pone'ērebā īmrozém na datozé wasu'u, āma īsimiré'ezém na hā

⁵ Tawamhā danhib'apito simasisizém hawi te ni'wa hā tinhā:

— Ma'āpē, Wanhib'apito 'Re īhāimana u'āsi mono āma si 're aiwata u'āsi za'ra wa'aba mono, uburé īsib'a'uwe norī hā, dama aipire za'ra wa'aba norī hā, dama aiwatu za'ra wa'aba norī hā, duré uburé 'Re īhāimana u'āsi mono 're īhāimana wazéb za'ra wa'aba mono norī zama. — Āne te ni'wa hā tinhā.

⁶ Tawamhā wa tō duré wapa, da'ahā uptabi na 're īdamreme zusi mono mreme hā. Ā'a'a 'rāihā ruru'u ne, damreme hā. Duré tāiwapsa'a za'ētē rārā'ā ruru'u ne, damreme hā. Āne te damreme 'rāihā na nharī za'ra ni:

— Uburé Danhib'apito uptabi, īwaihu'u pese uptabi hā ta hā danhipai u, pire uptabi na te 're hāimana, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Taha wa, āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono za.

⁷ Bādā hā ma tō īwa waptārā, Pone'ērebā īmrozéb da hā. Duré āma īmro da hā ma tō sima apese. Taha wa, āma 're watoi u'āsi za'ra wa'aba mono. Duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā wē uptabi wa, āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono.

⁸ Za āma īmro ma hā, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā tāma tisō, ī'uzā hāirā wē uptabi hā, āma si'uzā da. — Āne te da'ahā uptabi na damreme 'rāihā na nharī za'ra ni.

Āma īmro da uza hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwe te te 're īromhuri wē za'ra mono zé, te wasu'u.

⁹ Tawamhā hāiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa hā te īma tinhā:

— Ma'āpé, ãne ãma rob'ui'éré: "Pone'ērebâ ūmrozém na datozéb u 'Re ūhâimana u'âsi mono hã sô ūhârâ za'ra norí ma, tâma 're rowë uptabi za'ra mono di za." — Æne te hâiwa ãma romhuri'wa hã ūma tinha, te ãma rob'ui'éré da.

Æne te duré ūma tinha:

— Å hã 'Re ūhâimana u'âsi mono mreme hã tô sena uptabi. — Æne te we ūma tinha.

¹⁰ Tawamhã tô õ hã hâiwa ãma romhuri'wa papara, wa tô ūhi'râtítô aime, ãma ūwata da aré. Tane nherê, te ūma tinha, ãne:

— Tô'ä. Æne 'manharî tõ. Wa hã asine, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wa 're ūhâimana, asisânawâ norí ne hã, asiré ūsazei'wa norí ne hã. Ta norí hã roti tô sena uptabi hã, Zezusi te te dama 're ūawaihu'u mono hã te te 're ūwapari pese za'ra mono. Ta norí ne, wa 're ūhâimana, wa hã. Ma'āpé 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma si 're aiwata mono.

'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norí hã, ūpê'ezani te te tâma 're ūawaihu'u za'ra mono zéb zarina si, te ta norí hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra. E marí na te bétê te te dama 're sadawa wasu'u za'ra. Tô ūhô na, Zezusi, ti'ab ré uburé te te dama 're ūawaihu'u mono na si, te ta norí hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã. — Æne te ūma tinha, hâiwa ãma romhuri'wa hã.

Awaru ūrâ n̄isi ūsâmra hã â hawi ropoto siwamnarî ãma te te ūai'utézé wasu'u

¹¹ Taha pari, wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, ma tô ūma si'ridawa, hâiwa hã. Tawamhã awaru ūrâ hã wa tô 'madâ. ūmapraba'wa n̄isi hã, Dama ūlumnha. Duré ūsisi amo hã, Tô sena uptabi na, ūsisi hã. Ta hã dawasédé hã da te 're ūmanharî za'ra mono zéb zarina te te 're da'awé'õ mono wamhã, tô ūwaibaba si te te 're da'awé'õ. Tô ūsarina si te duré te te 're da'ahâ za'ra, te te ãma upai ãna. Duré dawaséte na 're ūdanomro mono norí hã te te 're 'wapé za'ra mono wamhã, tô ūsarina si te te tâma 're rob'manharî za'ra, te te ãma upai ãna.

¹² Duré ūto hã aiwa unhamo ro'o ne, ūto hã. Duré ūrâ na hã ūrâzaza si'ubuzi hã, ahâ uptabi di. Danhib'apito ūrâzaza si'ubuzi ne, ūrâzaza mono hã. Duré ūhâiba na danhisi na rob'ui'éré hã, dama ūsa'rese'õ hã. Ūhô ma si waihu'u pese di, ãma ūsimiré'ezé hã.

¹³ Duré ūuza hã dawapru na hâzapré di. Taha n̄isi hã 'Re ūhâimana u'âsi mono mreme na, ūsisi hã.

¹⁴ Tawamhã hâiwa ãma da'wapéi'wa norí hã te duré ūsarina sisare, awaru ūrâ na uza hâirâ wê uptabi na.

¹⁵ Duré awaru ūrâ na ūsâmra zadai'rê hawimhã, te sib'ezé 'wa si'uiwa ūwa pe hã aipra. Taha na, te za da'âma ai'uté, daro mono bâ 're ūdahâimana waséte za'ra mono norí ãma hã. Simiwada'uri n̄hiptete na te za duré te te 're da'awada'uri. Uwa 'ru 'râ hã ëtë're 're, ūwa'u zô da te 're wati za'ra mono wamhã, te za ūwa'u hã 're pu'u za'ra. Tane te za dawapru hã dawi 're pu'u za'ra, 'Re ūhâimana u'âsi mono ūsiptete uptabi hã sa'ëtë te te 're da'ahâ za'ra mono wamhã.

¹⁶ Tawamhã duré ūuza hâpa na ūsisi na rob'ui'éré hã, ūza na zama. Æne ūsisi na rob'ui'éré hã, uburé danhipai u Danhib'apito. Duré ūsisi amo na rob'ui'éré hã, Danhipai u dama ūpire.

¹⁷ Tawamhã wa tô duré sabu hâiwa ãma romhuri'wa hã, aimawi hã. Bâtâ n̄hisivi te za. Tawamhã te hârâ 'râihâ na uburé si norí zô hâ, hâimo uptabi 're ūsisa'rei mono norí zô. Æne te sô tihârâ za'ra:

— We asina ubumroi wa'aba. 'Re ūhâimana u'âsi mono hã te za oto aima a za'ra wa'wa, sa'ëtë na asaihuri aba da.

¹⁸ Tawamhã daro mono bâ da'upsâtâ mono nhi na te za asaihuri 'wa, adâ'â norí nhi na, ti'ai ãma danhib'apito norí nhi na, da'wapéi'wa norí nhib'apito nhi na, duré da'wapéi'wa norí nhi na, duré awaru nhi na, duré awaru 'mapraba'wa norí nhi na, duré dapawa'âbâ ãna dawada'uri zarina si da te dama 're ūromhuri za'ra mono norí nhi na, duré dawada'uri ãna dasi'uihâ na 're ūdahâimana za'ra mono norí nhi na, duré

dama ūpire norī nhi na, dama ūwatu norī nhi na zama. Uburé pese daro mono bâ 're ūdahaimana wasété za'ra mono norī dâ'â nhi na te za asaihuri 'wa. — Āne ma si norī ma waihu'u za'ra, hâiwa ãma romhuri'wa hâ.

¹⁹ Tawamhâ â hawi ropoto siwamnarî hâ wa tô 'madâ, ti'ai ãma dama ūpire za'ra mono norī me. Ta norī hâ ma tô tite da'wapéi'wai mono bâ te te 'râ'otô, awaru ūrâ 'mapraba'wa hâ te te siwi 'wapé da, duré ūsiré da'wapéi'wa norī zama te te siwi 'wapé za'ra da.

²⁰ Tawamhâ â hawi ropoto siwamnarî hâ ma tô âri ni. Awaru ūrâ 'mapraba'wa ma tô ti'â. 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimipisutu newa, romhôsi na dama 're ūsadawa nhipele mono, ma tô duré ūsiré ti'â. Ta hâ ma tô aré â hawi ropoto siwamnarî nho'a te te 're romhôsi, dama ūsa'rese'õ na. Te te 're ūromhôsi mono zém na ma tô dama 're sadawa nhipele aré, â hawi ropoto siwamnarî nhisi na ūhâiba ui'éré mono hâ, ūhâiba 'manharî na romhâiba ãma 're ūdawata za'ra mono hâ. Tawamhâ awaru ūrâ 'mapraba'wa hâ ma tô â hawi ropoto siwamnarî hâ wabzu, dama 're ūsadawa nhipele mono me. Unhama ro'o u'âsi u, ma tô hâiba ré wabzu, ëtë ro'o nhizédé uzé pire u.

²¹ Tawamhâ awaru ūrâ na ūsâmra hâ tizadai'rê hawi sib'ezé 'wapa ūwa pese si'uiwa zahuré na ma tô uprosi, uburé pese da'wapéi'wa norī hâ. Uburé ma sô'rebzâri pese. Tawamhâ si norī hâ danhi na saihuri mono wa, ma tô te te 'mahâpârî pese.

Āne ūnhotô 'rowim ne, te ūazabui mono hâ, za ūromhâimana mono zém na hâ.

20

Miu na Satanasihi ãma pawasisi ré ūwahubzé wasu'u

¹ Tawamhâ wa tô duré 'madâ, hâiwa ãma 'Re ūhaimana u'âsi mono ma romhuri'wa hâ. Hâiwa hawi te wei mo, 'ridawazéb ré, ab're 'rehâ 'ridawazéb ré, ūsi'uwazi nhorõ rutu ré zama.

² Tawamhâ te te si'rai wi, ma tô ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî hâ ñone haré sa'ëtë uptabi ti'â, siptete uptabi na. Ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî hâ ta hâ Satanasi, wanhitob'ru, duréhâ wahi na ūsihâiba. Ta hâ hâiwa ãma romhuri'wa hâ te te sa'ëtë âri wamhâ, ma tô pawasisi, miu na wahub u pawasisi ré, 're hâimana mono da.

³ Taha da, ma tô oto time, ab're 'rehâ u. Ma tô ūré sito. Ma tô ūré upto, miu na wahub u daro mono bâ sadawa nhipele na te te 're da'a'râmi tõ mono da. Miu na wahub 'râsutu parip si, te za 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa para tâma wasihu ni, syry na a'â 're morî da, Satanasi hâ.

⁴ Tawamhâ wa tô duré sabu, danhib'apito simasisizém ne 're ūdasi'ubumroi mono zé hâ. Ñama ūsi'ubumroi mono ma, ma tô 'Re ūhaimana u'âsi mono hâ tâma pisutu za'ra, dahâimnazém na te te 're ūda'awaihu'u mono zéb zarina, dama pire na te te dama 're arowairébé mono da, ūsadawa para. Tawamhâ wa tô duré 'madâ'â za'ra, 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're ūrânhihâri za'ra mono norî pë'ezani hâ, tô sena na Zezusihî zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono 'ru te, da te 're ūrânhihâri za'ra mono norî pë'ezani hâ. Ta norî hâ â hawi ropoto siwamnarî ãma 're ūwata za'ra mono õ. Duré ūhâiba 'manharî na romhâiba ãma 're ūwata za'ra mono õ. Duré â hawi ropoto siwamnarî nhisi na ūuihâ ui'éré za'ra õ, duré ūsib'rata ui'éré za'ra õ. Ta norî hâ ma tô oto hâiba ré apâ 're hâimana za'ra. Ma tô tihâiwa'utu za'ra. Tawamhâ Cristuhu siré te oto dama pire na te te dama 're roti za'ra, Satanasi hâ pawasisi ré, miu na ãma ūwahub u.

⁵ Å hâ, 're ūdahâiwa'utu 'rata za'ra mono zé. Tawamhâ miu na wahub 'râsutu parip si, ma tô daro mono bâ uburé pese 're ūdadâ'â za'ra mono hâ tahâiwa'utu za'ra ni, dahâiwa'utu 'rata na 're ūdahâiwa'utu za'ra mono õ norî hâ. Āne wa tô te azabu.

⁶ Tawamhâ, 're ūdahâiwa'utu 'rata za'ra mono norî ma hâ, tâma 're rowê uptabi za'ra mono di za. Ta norî hâ 're ūdadâ'â zahu za'ra mono ne, unhama ro'o u'âsi u, da te 're

ĩdanhamra za'ra mono norĩ zu 're sisisi mono õ di za. Miu na wahub u te za 'Re ĩhaimana u'âsi mono ma sasedoti na 're haimana za'ra, Cristuhu ma zama. Te za duré ĩsiré dama pire na te te dama 're roti za'ra, miu na wahub u.

Satanasi, unhama ro'o u'âsi u, da te ĩmezé wasu'u

⁷ Tawamhã miu na wahub 'rãsatu wapsi, te za Satanasihi ma wasihu ni, 're ĩsa mono zém hawi oto watobro da.

⁸ Tawamhã watobro wamhã, daro mono bâ te za oto te te 're da'a'rãmi, sadawa nhipesi na. Ti'ai ãma hã darom nhisi zahuré hã maparane za oto. Dodi na duré Madodi na darom nhisi zahuré hã. Tame te za Satanasi hã da'rã'õtõ, dasi'wapé da. Da'ahâ uptabi na te za da'a'rã'õtõ. Â poré zaihâ na supara 're ĩsimi'wara mono ne, da'ahâ uptabi di za.

⁹ Tawamhã daro mono bâ te za oto dasiwi romnhitom ni. Da te dasiwi romnhito wamhã, te za 'ri nho'u hã dasiwi ubu ni, 'Re ĩhaimana u'âsi mono te te 're ĩsawi mono hã, ĩsib'a'uwẽ norĩ, iwa 're ĩhaimana za'ra mono zé hã. Ta norĩ hã da te dasiwi uprosi da, te za dasiwi ubu ni. Tane nherë, 'Re ĩhaimana u'âsi mono hã te za hâiwa hawi uzâ hã sãmra. Te te sãmra wamhã, te za ãma da'uprosi, unhama ro'o na.

¹⁰ Tawamhã Wa'uburé hã sadawa nhipesi na te te 're ĩda'a'rãmi mono hã te za me ni, unhama ro'o u'âsi u, ëtë ro'o nhizédé uzé pire u. Â hawi ropoto siwanarî norĩ, da te ĩwabzurizéb u te za me ni. Tawamhã tame te za oto te te 're robzépata za'ëtë u'âsi za'ra, òne u'âsi.

Ãne wa tô te awaihu'u, ̄nhotõ 'rowim ne.

Da te 're ̄daza're za'ra mono zé 'rãsatu wasu'u

¹¹ Tawamhã wa tô duré 'madâ, danhib'apito simasisizé ̄rã hã, ĩsa'ëtë uptabi hã. ãma ̄sãmra hã wa tô duré sabu. Tawamhã uburé uptabi, ma tô ti'a hã ai'utõ, hâiwa zama. Marî õ uptabi di oto. Da te 're 'madâ'â zahuré mono õ di oto, ti'a hã hâiwa me. Tâibâ ma tô ai'utõrî pese zahuré.

¹²⁻¹³ Tawamhã wa tô duré 'madâ'â za'ra, 're ̄dadâ'â za'ra mono hã, dama ̄pire norĩ hã, duré dama ̄wapu norĩ hã. Da'upsâtã mono bâ, te aihñi pese danhib'apito simasisizém nho're aimasam ni. Â poré mono bâ, â na 're ̄dasi'utõrî mono norĩ zama te aimasam ni, adâ 're ĩhaimana za'ra mono zém hawib zama. Tawamhã ̄baihâ ahâ na ma tô sôzi za'ra ni, ti'ab ré uburé marî, da te 're ̄manharî za'ra mono zém na rob'ui'éré hã, marî ̄wẽ na, duré ̄wasétê na zama. Ma tô duré sôzi ̄baihâ hã, 'Re ĩhaimana u'âsi mono 'rata za rowê na 're ̄dahaimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi ré hã. Tawamhã ̄baihâ na da te 're ̄manharî wẽ za'ra mono zéb ui'éré zarina, ma tô da'âma rowairébé za'ra ni. Da te 're ̄manharî wasétê za'ra mono zéb ui'éré zarina zama, ma tô aihñi pese da'âma rowairébé za'ra ni.

¹⁴⁻¹⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ̄baihâ na 're ĩhaimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi, 're ̄simi'wara mono zém na ̄sisi ̄simi'wara õ norĩ hã ma tô sãmra ni, unhama ro'o u'âsi u. (Â hã unhama ro'o u'â hã maparane ãma 're ̄dadâ'â zahu za'ra mono zé, te wasu'u.)

'Re ̄dadâ'â za'ra mono zé hã tâibâ oto. Duré adâ hã aré 're ĩhaimana za'ra mono zé hã, tâibâ duré oto. Ma tô ab're 're sãmra ni, uburé adâ'â norĩ hã, unhama ro'o u'âsi u. Taha wa, tâibâ oto, adâ 're ĩhaimana za'ra mono zé hã.

Ãne wa tô, za ̄romhaimana mono zé hã te azabu, danhotõ 'rowim ne da te 're ̄rosawerê za'ra mono ne.

Hâiwa ̄té wasu'u, ti'a ̄té wasu'u me

¹ Tawamhã wa tô duré 'madâ hâiwa ̄té hã, ti'a ̄téb zama. Hâiwa 'rada hã ma tô ai'utõrî pese, ti'ai 'rata zama. Â zama ma tô ai'utõrî pese.

² Tawamhā wa tō duré 'madâ, 'ri nho'u hā, īwasédé hā īwa 're īhāimana mono õ hā, Zeruzarē īté na īsisi hā. Hāiwa hawi te wei mo, 'Re īhāimana u'âsi mono hawi. Pi'ō hā oto mro da, 're īsi'usa wē uptabi za'ra mono ne, ma we si'ra, 'ri nho'u īwē uptabi hā.

³ Tawamhā damreme 'rāihâ hā wa tō duré wapa, danhib'apito simasisizém hawi we te te īnharī hā. Āne te we īma tinha:

— Ma'āpē, waihu'u. 'Re īhāimana u'âsi mono hā te za oto dasiré 're hāimana u'âsi, 'rāwi. īsib'a'uwē te za oto 're dahāimana u'âsi za'ra. Te za tō oto dasiré 're hāimana u'âsi. īsib'apito za'ra te za oto 're hāimana, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

⁴ Te za duré da'atōmo u'ō, oto dapē'ēzé õ u'âsi 're dahāimana u'âsi za'ra mono da. 'Re dadâ'â za'ra mono õ di za oto. Duré 're dasiwa'ō za'ra mono õ di za oto. Duré dahâzé, da te 're sépata za'ra mono õ di za oto. E marī wa. Uburé 're īromhāimana 'rata mono zé hā si'utōrī pese wa oto. — Āne ma tō ni'wa tinha, mreme 'rāihâ na.

⁵ Tawamhā 'Re īhāimana u'âsi mono hā danhib'apito simasisizém na īsāmra hā te īma tinha, āne:

— Ma'āpē waihu'u. Wa hā wa za tō marī īté hā te ab'manharī, āhāna hā. — Āne te īma tinha.

Tawamhā te duré īma ti'ru:

— Ma'āpē āne āma arob'ui'érē mono. Āhā wasu'u hā uburé marī īté hā za te ī'ab'manharī mono na hā, tō sena. Tō sena wa, āhā na da te 're rob'umnhasi za'ra mono sina, da te 're īzazei pese za'ra mono da na, te za āma īarob'ui'érē mo.

⁶ Tawamhā te duré īma tinhā:

— Tāibā oto. Wa tō te āmā a'uwaimrami. Wa hā īsāna'rata hawimhā marī õ ré hā, wa tō 're īhāimana u'âsi. Uburé marī hā si'utōrī pese nherē, īsarina īsi'utōrī õ di za, wa hā. Ōne u'âsi, wa za 're īhāimana.

Tawamhā ni'wam norī hā te te 're 'rubu za'ra mono wamhā, wa za â u'â hā te tāma 're õb za'ra, wa'âbâ āna, da te 're âhuri mono wa, īsiré rowē na 're īdanomro u'âsi mono zéb da hā.

⁷ Ni'wam norī hā tidâ'âzéb u īwi sipizari āna, Satanasihi āma te te ī'ai'uté za'ra norī hā ta norī ma, wa za īsib'apito za'ra 're īhāimana. īnhib'a'uwē si te za oto 're hāimana za'ra.

⁸ Tane nherē, ni'wam norī hā te za unhama ro'o u'âsi wa'wa 're hāimana u'âsi za'ra, aré da te 're simroi mono pipa te, īwi 're īsipizari za'ra mono norī hā, duré te te 're īzazei utōrī za'ra mono norī hā, duré marī īwasétē uptabi na 're īhāimana wasétē za'ra mono norī hā, duré dapārī'wa norī hā, duré dahâiba na 're īhāimana wasétē za'ra mono norī hā, duré simi'â na 're īhāimana za'ra mono norī hā, duré romhâiba 'manharī āma īupana 're īwata za'ra mono norī hā, duré sadawa nhipesa na 're īhāimana za'ra mono norī hā. Uburé pese, te za ētē ro'o nhizédé uzé pire wa'wa 're dahāimana u'âsi za'ra, 're īdahāimana wasétē za'ra mono norī hā, unhama ro'o u'âsi wa'wa. Unhama ro'o u'â hā maparane āma 're īdadâ'â zahu za'ra mono zé, te wasu'u. — Āne ma tō īma rowaihu'u siro, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

Zeruzarē īté wasu'u

⁹ Tawamhā 7 na hāiwa āma romhuri'wa norī siré hā ma tō misi we ītēme 'maimo, 7 na u'awi ré īhāimana za'ra norī siré hā, rob'manharī pipa na te te dama 're īrob'manharī wasétē za'ra mono norī siré hā. Tawamhā āne te īzatō:

— We īsiré aimorī, Pone'ērebâ mro da hā sabu da. — Āne te īzatō.

¹⁰ Tawamhā 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani hā ma tō duré aimawi īuihâ pi'ra. Te te īuihâ pi'rai wa, wa tō duré aimawi īhâiba. Taha pari, ma tō hāiwa āma romhuri'wa hā īzaprō, ētē 'rāihâ za'ētē uptabi u, ī'rāihâ uptabi u. Te te īzaprōni wamhā, Zeruzarē īté hā wa tō 'madâ, marī īwasédé hā īwa 're īhāimana mono õ hā, hāiwa hawi we te te īsi'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono hawi.

¹¹ 'Re īhāimana u'âsi mono nhimirowa'a na, te 'ri nho'u hā tirowa'a za'ētē. ētē'ubuzi zarob'a si'ubuzi ne, ma ai'ubuzi, 'ri nho'u hā.

¹²⁻¹³ Duré 'ri nho'ōmo 'wawi wa'ra hā 'rāihā uptabi di. 'Ridawa ūsa'ēne hā 12 na īhāiba hā. Bâtâ pusizém niwīmhā si'ubdatō 'ridawa ūsa'ēne hā, duré bâtâ zasizém niwīmhā si'ubdatō 'ridawa ūsa'ēne hā. Duré hâiwa'a're nhimire niwīmhā, si'ubdatō. Duré hâiwa'a're nhimi'e niwīmhā si'ubdatō, 'ridawa ūsa'ēne hā. Uburé hā 12 na īhāiba hā. Duré 'ridawa za'ētē mono bâ te hâiwa āma 'Re īhaimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī hā misi si simasa, 'ridawa 'madâ'ā'wa norī hā. Duré 'ridawa za'ētē mono bâ rob'ui'éré hā misi si, Izarazéhé 'ra nhisi mono na rob'ui'éré hā, 12 na ūra nhisi mono na rob'ui'éré hā.

¹⁴ Duré wa'ra nhana'rata uparizé mono hā ētē tōmo wawē topa hā 12 na īhāiba hā. Taha na 12 na Pone'ērebâ zadawa wasu'u'wa norī nhisi mono hā. Misi si āma ūsisi ui'éré mono hā.

¹⁵ Tawamhā hâiwa āma romhuri'wa hā te te ūma īnharī hā te wedehu waré ne hā 're ti'â, marī pibuzé hā, ētē'ubuzi pré oru 'manharī hā. 'Ri nho'ōmo zada'rē te te āma ūpibuzéb da hā te 're ti'â, duré 'ridawa ūsa'ētē mono pibuzéb da zama, duré 'ri nho'ōmo 'wawi wa'ra pibuzéb da zama.

¹⁶ Tawamhā 'ri nho'ōmo zada'rē te te pibui mono wamhā, ūsasé're mono hā aiwapsi ma wairébé, ti'ai pibuzém na ūpibuzé mono hā. ūna're pibuzé mono hā aiwapsi ma wairébé. Duré ū'a're mono pibuzé hā aiwapsi ma wairébé, duré ūsihâi mono hā. Uburé pese aiwapsi ūpibuzé mono hā, 2200 na ti'ai pibuzém na ūna're pibuzé mono hā duré ū'a're pibuzé mono hā, duré ūsihâi pibuzé mono hā.

¹⁷ Tawamhā ma tô duré pibu, wa'ra hā ūsimi'râmi na hâza'ōtō zô. Te te pibui wamhā, 64 na ūpibuzé hā. Ti'ai āma da te 're ūropibu za'ra mono zéb za'ratazéb zarina, ūpibuzé hā.

¹⁸ Duré 'ri nho'ōmo 'wawi wa'ra hā ētē'ubuzi zarob'a na ū'manharī hā. Duré 'ri nho'u hā oru uptabi na si 'ri mono hā, aimawi na wazari āna. Aiwa simhi ne hā sarob'a uptabi di duré.

¹⁹⁻²⁰ Duré 'ri nho'ōmo 'wawi wa'ra nhana'rata uparizé mono wazarimhā, misi si ētē'ubuzi wa'âbâ za'ētē mono hā ūwamri mono bâ. 12 na ētē'ubuzi wa'âbâ za'ētē mono hā, ūwamri mono bâ, ito pré wamri mono bâ, duré ūtob'uzé wamri mono bâ.

²¹ Duré 12 na 'ri nho'ōmo 'wawi wa'ra 'ridawa za'ētē mono hā, a'ē tōmo wawē ne ūtob'a 'manharī mono hā, misi si. Duré 'ri nho'ōmo 'ri wa'wa 'ri n̄hi'riti wawē hā ētē'ubuzi pré oru uptabi na ū'manharī hā, ūwazari ū na. Aiwa simhi ne sarob'a uptabi di.

²² Tawamhā 'ri nho'ōmo āma 'Re īhaimana u'āsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zé hā te ūwa sâmri ū di. Robaba di. Uburé Danhib'apito uptabi hā, 'Re īhaimana u'āsi mono ūwaihu'u pe hā, duré Pone'ērebâi me oto 'râwi da'rata 're hâimana u'āsi zahuré mono na dâ'âsina, ūsõrõwa hā oto hâimana ū di.

²³ Duré 'ri nho'ōmo na hā bâdâ te te 're rob'uiwē mono ū di za oto, a'amo zama. 'Re īhaimana u'āsi mono nhimirowa'a na te za oto te te 're rowa'a, Pone'ērebâ nhimirowa'a na zama.

²⁴ Tawamhā daro mono bâ 're ūdahâimana za'ra mono norī hā te za ūsimirowa'a na 're dahâimana za'ra. Duré dama ūpire za'ra norī hā te te 're ūda'madâ'â za'ra mono norī hā te za tinhicro hā ahâ uptabi na 'wasa, 'ri nho'u ūtêb u.

²⁵ Tawamhā duré 'ridawa za'ētē mono hā 'ri nho'ōmo 'wawi wa'ra 'ridawa za'ētē mono hā te za 'ridawa haré 're simasab u'āsi, ūne u'āsi sitob āna. Tame oto 're mara waihu'u mono ū wa, te za 'ridawa haré 're simasab u'āsi.

²⁶ Tawamhā daro mono bâ te za danhibro hā 'wasari ni, 'ri nho'u ūtêb u. Uburé dawaihu'u pese na romhuri pese zéb ré, te za asisi ni.

²⁷ Tawamhā marī ūwasédé hā da te 'mazasi za'ra ū di za. Duré 're ūdahâimana wasétê za'ra mono norī hā, duré 're ūdazadawa nhipseza'ra mono norī hā ūtême 're danhisisi waihu'u mono ū di za oto. ūbaihâ na 're ūdahâimana u'āsi za'ra mono norī nhisi 're ūsimi'wara mono zém na, ūsisi, 're ūsimi'wara mono norī si, te za ūtême 're sisisi, Pone'ērebâ te na ūsisi ui'éré ré mono hā.

Āne romnhowa ūromhâimana mono hā, te ūazabui mono hā.

22

¹ Tawamhā hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã, tô õ hã ma tô duré ïzaprõ, â u'â hã te 'madâ'â da. Â u'â hã da te 're âhuri mono wa, dato sina 're ïdanomro u'âsi mono zé hã. Simhi zarob'a uptabi ne â zarob'a uptabi di, â u'â hã. Panho'u 're ïpraba za'ra mono ne, te 'Re ïhâimana u'âsi mono nori simasisizéb zahâpâ hawi tipraba, Pone'ërebâi me.

² 'Ri nho'omo wa'wa, 'ri nhi'ridi ïnomro wa'wa, te tipraba. Duré wede hã â praba zaihâ si'uiwa na ïsâna'rata si'uiwa hã te tame 're sa, ï'râ hã da te 're huri mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'rata, dato sina 're ïdanomro u'âsi mono zé hã. A'amo sidâpâsi ï'râzé hã. Wahub sidâpâsi te 're 'râi u'âsi. Duré ïsu hã daro mono bâ apâ ãma 're ïdazéptâ'â za'ra mono zéb da hã.

³ Duré marî ïwasédé hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ï'awé'õ pese mono hã, ïwa 're hâimana za'ra mono õ di za, 'ri nho'omo ãma hã. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're ïda'awé'õ pese mono hã ïwa 're dahâimana za'ra mono õ di za.

Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nori simasisizé hã te za 're hâimana, Pone'ërebâi me, danhib'apito simasisizém ne hã, te te ãma 're ïda'ab'madâ'â u'âsi zahuré mono zéb da hã. Taha wa, te za ïsib'a'uwé nori hã ãma 're wata u'âsi za'ra.

⁴ Te za duré ï'ubu hã te te siwi 're 'madâ'â u'âsi za'ra. Duré ïsisi na uihâ ui'éré ré, te za 're hâimana za'ra.

⁵ Tamemhâ 're mara waihu'u mono õ di za. 'Re robra waihu'u mono õ dâ'âsina, rob'uiwézém na da te 're rob'uiwé za'ra mono õ di za oto. Duré bâdâ hã te te 're rob'uiwé mono õ di za oto. Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te za te te dama 're rowa'a. Tawamhâ ïsib'a'uwé nori hã te za ïsadawa para pire na 're hâimana u'âsi za'ra, õne u'âsi.

Ãne romhâ ré ïromhâimana mono hã, ïnhotõ 'rowim ne, te ï'azabui mono hã, duré te ï'awaihu'u mono hã.

Zezusi apâ we timorizém na te te sina ïdap'o're pu'uzé wasu'u

⁶ Tawamhâ hâiwa ãma romhuri'wa hã tô õ hã te duré ïma tinhâ, ãne:

— Ähã wasu'u hã tô sena. Tô sena wa, te za rob'umnhasi sina da te 're sazei pese za'ra, da te 're wawâ za'ra mono ãna. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te tizadawa wasu'u'wa nori ma, Tipê'ëzani hã te te tâma 're anhomri, taha na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Ta hã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô hâiwa ãma tâma ïromhuri'wa hã we ïzatõ, tô sena za ïromhâimana mono zém na te aima awaihu'u sirõmo mono da, duré ïnhipai u ïsib'a'uwé nori ma, te aima ï'awaihu'u mono zéb zarina tâma waihu'u za'ra mono da. — Ñe hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô ïma waihu'u.

⁷ Tawamhâ Zezusih mreme hã wa tô wapa, tizazei'wa nori te te ïpo're pu'uzé hã. Ñe te tinhâ:

— Ma'âpê, waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa za wei mori su apâ. Ähã wasu'u hã tô sena, ïbaihâ na za ïromhâimana mono zém na rob'ui'éré hã ni'wa hã te te 're wapari pese mono wamhâ, tâma 're rowé u'âsi mono di za. — Ñe te tinhâ, Zezusi hã.

⁸ Wa hã Zuwâ hã wa tô ãne uburé marî hã te awapari. Wa tô duré ãne te ab'madâ'â. Tawamhâ ãne te awapari mono pari, duré ãne hã te ab'madâ'â mono pari, wa tô hâiwa ãma romhuri'wai papara aime, ãma ïwata da, za ïromhâimana mono zém na te te ïma ï'awaihu'u mono ãma.

⁹ Tane nherë, te sina ï'uwaiti, ãma ïwata tõ da. Ñe te ïma tinhâ:

— Tô'â. Ñe 'manharî tõ. Wa hã asine, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wa 're ïhâimana, duré asisänawâ nori ne hã, ïwasu'u'wé na te te dama 're ïsadawa wasu'u za'ra mono nori ne hã. Duré ähã wasu'u na ï'arob'ui'éré mono wapari pese 'wa nori ne hã wa hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Taha wa, ma'âpê 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma si 're aiwata u'âsi mono. — Ñe te ãma ïwada'u.

¹⁰ Tawamhâ te duré ïma tinhâ, ãne:

— Ăhā wasu'u hă za īromhâimana mono zém na īarob'ui'éré mono hă asima sawi õ di za. Āma ronomro õ ré, za romhâimana mono na dâ'ásina, te za sô'awi dama 're īawaihu'u mo.

¹¹ Āne na za romhutu na īromhâimana mono zém na dama 're awaihu'u mono nherẽ, ni'wam nori hă tiwasétē si ône haré te te 're 'manharî u'ásî za'ra mono wamhă, ëhō na si âma 're hâimana za'ra mono tō. Duré ni'wam nori hă tihâiba na 're hâimana siwamnarî u'ásî za'ra mono wamhă, ëhō na si âma 're hâimana u'ásî za'ra mono tō duré, rob'râsatu u hă. Duré ni'wam nori hă te te 're 'manharî wě u'ásî za'ra mono wamhă, wě u'ásî âma 're hâimana u'ásî za'ra mono. Duré ni'wam nori hă 'Re īhâimana u'ásî mono âma si 're nomro u'ásî mono wamhă, tō ëhō na si 're nomro u'ásî mono tō, rob'râsatu u hă. — Āne hâiwa âma romhuri'wa hă ma tō īma waihu'u.

¹² Tawamhă Zezusihi mreme hă wa tō duré wapa, tizazei'wa nori te te īpo're pu'uzé hă. Āne te tinhá:

— Ma'apé waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa za wei mori su apâ. We īmorî wamhă, īnhimipawa'âbâzé hă wa za we īsiré ti'â, da te īma 're īromhuri wě za'ra mono zéb zarina te âma da'apawa'âbâ mono da.

¹³ Wa hă duréihă marî õ ré hă wa tō 're īhâimana. Uburé marî hă si'utõrî pese nherẽ, īsarina īsi'utõrî õ di za wa hă. Ône u'ásî, wa za 're īhâimana u'ásî. — Āne Zezusihi mreme, te īwapari hă.

¹⁴ Duré, ni'wam nori hă uza hâiră da, ti'usa te te 're īupsõi pese za'ra mono hă, ta nori ma si tâma 're rowë uptabi za'ra mono di za. Tane tiwasétê wi, 're īsipizari za'ra mono hă, 'Re īhâimana u'ásî mono, īwasédé te te tâma 're ī'a'upsõi mono zé, te wasu'u, īuza hâiră hă. Ta nori si te za rob'râi u'â hă te te 're huri, da te 're huri mono wa, 'Re īhâimana u'ásî mono 'rata âma 're īdanomro u'ásî mono zé hă. Ta nori si te za duré ône haré 'ri nho'omo u 're sisisi, 'ridawa za'êtë na, ni'wa te te tiwi sitob za'ra âna.

¹⁵ Ni'wam nori si 'ri nho'omo u 're sisisi waihu'u mono õ di za, marî īwasétê uptabi na 're īdahâimana wasétê uptabi za'ra mono nori hă, duré simi'â na 're īdahâimana za'ra mono nori hă, duré dahâiba na 're īdahâimana wasétê za'ra mono nori hă, duré dapârî'wa nori hă, duré romhâiba 'manharî âma, 'Re īhâimana u'ásî mono upana 're īidawata za'ra mono nori hă, duré sadawa nhipeze ze te, uburé dama 're īsadawa nhipeze za'ra mono nori hă. Ta nori hă 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'ri nho'omo u hă.

¹⁶ Tawamhă Zezusihi mreme hă wa tō duré wapa. Āne te īma tinhá:

— Wa hă Zezusi, wa tō hâiwa âma īma romhuri'wa hă we atême satõ, â hă te īawaihu'u mono hă te te aima awaihu'u mono da, 'ri nho'omo mono bâ īzazei'wa nori, siré 're īsi'râ'otõ u'ásî mono nori ma, awaihu'u mono da, īsipai u. Wa hă apito Dawihi nihudu, za īsine īpire na te 're īda'ab'madâ'â mono da hă. Wa hă awë u, wasi wawë 're ro'o pese mono ré, da'âma 're īawë za'ra mono ne, wa za romhâimanazép té, te dama 're apisutu, īmama nhib'a'uwe nori ma. — Āne te duré īma siwasu'u, Zezusi hă.

¹⁷ 'Re īhâimana u'ásî mono pë'ëzani hă te Pone'ërebâi mro da me, dazô 're hârâ u'ásî zahuré, âne:

— We 're anomro aba mono, â u'ásî u. — Āne te dazô 're hârâ u'ásî zahuré.

Tawamhă ni'wam nori hă âne hă te te 're wapari za'ra mono wa, â u'ásî u 're nomro mono wamhă, te za duré īhârâ zahuré na dazô 're hâsî u'ásî.

Da te 're 'rubu za'ra mono wa, da te 're īâhuri mono ne, ni'wam nori hă te te sima 're wě za'ra mono wamhă, te za tō â u'ásî u 're nomro, te te 're âhuri u'ásî mono da, wa'âbâ âna. Â u'â hă da te 're âhuri mono wa, 'Re īhâimana u'ásî mono 'rata 're īdanomro u'ásî mono zé.

Zuwâ, te te dama âma īrob'ui'éré 'râsatu zé wasu'u

¹⁸ Wa hă Zuwâ hă, wa za oto âma aipo're pu'u sirõmo za'ra wa'wa īmreme pire na, âhă wasu'u na, â ībaihâ na, za īromhâimana mono zém na te īarob'ui'éré mono hă, 're īwapari za'ra wa'aba mono nori hă. Ni'wam nori hă âhă wasu'u hă siwa'ru sihawim na te te âma 're sa'êtë za'ra mono wamhă, te za 'Re īhâimana u'ásî mono hă te te 're

hâ za'ra, ã ūbaihâ na te te dama 're ūrob'manharî pipa mono zé ūsimi'wara mono zarina. Taha na, te za te te tâma 're sa'ëtë za'ra, ūahâri hâ.

¹⁹ Duré ni'wam norî hâ ãhâ wasu'u hâ za ūromhâimana mono zém na te ūarob'ui'éré mono hawimhâ tô senai õ newa, te te 're sani za'ra mono wamhâ, te za 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ rob'râi u'â hâ te te tiwi 're sawi za'ra, te te dame 're huri tõ mono da, 'Re ūhâimana u'âsi mono 'rata rowë na 're danomro u'âsi tõ mono da. Te za duré 'ri nho'u ūté hâ ūwë uptabi hâ te te tiwi 're sawi za'ra, ūwasédé hâ ūwa 're ūhâimana mono õ hâ. ãhâ na, wa tô ã ūbaihâ na ãma rob'ui'éré pa, ã 'ri nho'omo na hâ, duré rob'râi u'âsi na hâ.

²⁰ Tawamhâ Zezusi hâ te duré ūrëme ma siwasu'u, ã te ãma ūarob'ui'éré mono na te te ūma ūawaihu'u mono 'wa hâ. ãne te siwasu'u:

— Tô sena, wa za wei morî su apâ. — ãne te siwasu'u.

Tane tô. Wanhib'apito Zezusi apâ we aimorî su'u tô.

²¹ Wa hâ Zuwâ hâ wa za oto asawi za'ra wa'wa, ūrëme ma. Wa ūsima te 're aiwë u'âsi za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezusi te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono da, duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da. ãne wa ai'âma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa.